SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-34-24

Druk nr 420

Warszawa, 21 maja 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ratyfikacji Zaawansowanej umowy ramowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli dnia 13 grudnia 2023 r.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Projekt

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Zaawansowanej umowy ramowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli dnia 13 grudnia 2023 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Zaawansowanej umowy ramowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli dnia 13 grudnia 2023 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 13 grudnia 2023 roku w Brukseli została sporządzona Zaawansowana umowa ramowa między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony.

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

– została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
– jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, z uwzględnieniem:
  deklaracji do artykułu 41.5 ustęp 2 niniejszej Umowy:
  „Rzeczpospolita Polska oświadcza, że może tymczasowo stosować Umowę zgodnie z jej artykułem 41.5 ustęp 2 dopiero po powiadomieniu Sekretariatu Generalnego Rady Unii Europejskiej, będącego depozytariuszem Umowy, że zakończyła krajową procedurę, niezbędną do wejścia w życie Umowy.”,
– będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia 2024 roku.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Andrzej Duda

PREZES RADY MINISTRÓW

Donald Tusk

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel związania Rzeczypospolitej Polskiej Umową

Zaawansowana umowa ramowa między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, sporządzona w Brukseli dnia 13 grudnia 2023 r. (zwana dalej „Umową") podkreśla wyrażaną przez obie Strony potrzebę zacieśnienia współpracy w obszarach wspólnego zainteresowania, zarówno w wymiarze dwustronnym w relacjach Unii Europejskiej (zwanej dalej „UE") i jej państw członkowskich z Republiką Chile (zwaną dalej „Chile"), jak i na forach wielostronnych. Toruje ona drogę do zacieśnienia współpracy politycznej, regionalnej i globalnej między partnerami o podobnych zapatrywaniach. Wykonanie Umowy przyniesie obu Stronom praktyczne korzyści, stwarzając podstawę do propagowania szerszych interesów politycznych UE.

Stosunki między UE a Chile opierają się obecnie na Układzie ustanawiającym stowarzyszenie między Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, sporządzonym w Brukseli dnia 18 listopada 2002 r. (zwanym dalej „Układem o stowarzyszeniu"), który wszedł w życie dnia 1 marca 2005 r., a był stosowany tymczasowo od dnia 1 lutego 2003 r.

Umowa, która zastąpi Układ o stowarzyszeniu, stanowi odpowiedź na nowe globalne wyzwania i na zmiany, jakie zaszły w okresie ostatnich 20 lat. Jej przyjęcie ma miejsce w czasie, gdy społeczeństwa i gospodarki UE i Chile stoją w obliczu bezprecedensowych globalnych wyzwań w wyniku rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Skutki wojny, w tym globalna inflacja, zakłócenia w łańcuchu dostaw i kryzys energetyczny, ujawniły pilną potrzebę wzmocnienia wzajemnie korzystnych więzi z kluczowymi sojusznikami o podobnych poglądach, mającego prowadzić do przyspieszenia transformacji energetycznej, wzmocnienia strategicznych łańcuchów dostaw i zdywersyfikowania źródeł dostaw.

Dnia 9 grudnia 2022 r. w Brukseli, w obecności Minister Spraw Zagranicznych Chile Antonii Urrejola, Wysokiego Przedstawiciela do spraw Polityki Zagranicznej i Polityki Bezpieczeństwa Josepa Borrella oraz Komisarza do spraw Handlu Valdisa Dombrovskisa UE i Chile zakończyły polityczne rokowania w sprawie modernizacji Układu o stowarzyszeniu i zastąpienia go Umową.

Nowe ramy prawne stosunków między UE i jej państwami członkowskimi a Chile opierać się będą na dwóch instrumentach prawnych:

1. Umowie, która obejmuje:
   a) filar polityki i współpracy oraz
   b) filar handlu i inwestycji (w tym postanowienia dotyczące ochrony inwestycji);
2. Umowie przejściowej w sprawie handlu zawartej między Unią Europejską a Republiką Chile (zwanej dalej „Umową przejściową w sprawie handlu"), obejmującej liberalizację handlu i inwestycji. Umowa przejściowa w sprawie handlu wygaśnie wraz z wejściem w życie Umowy.

Celem Umowy jest poszerzenie zakresu współpracy w obszarach: praw człowieka, Międzynarodowego Trybunału Karnego, broni masowego rażenia, broni strzeleckiej i lekkiej oraz zwalczania terroryzmu. Obejmuje ona również takie dziedziny jak zdrowie, środowisko naturalne, zmiana klimatu, zarządzanie oceanami, energia, podatki, edukacja i kultura, praca, zatrudnienie i sprawy społeczne, nauka i technologia oraz transport. Ponadto Umowa obejmuje kwestie współpracy prawnej, praworządności, zapobiegania i zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz przestępczości zorganizowanej i korupcji. W części Umowy dotyczącej handlu poszerzono zakres obecnych dwustronnych ram handlowych i dostosowano je do nowych globalnych wyzwań politycznych i gospodarczych oraz do nowej rzeczywistości partnerstwa między UE a Chile.

Wejście Umowy w życie pozwoli na zwiększanie zaangażowania i roli UE oraz jej państw członkowskich w regionie Ameryki Południowej, którego znaczenie wzrasta zarówno gospodarczo, jak i geopolitycznie. Umowa rozszerza m.in. zakres relacji gospodarczych i handlowych pomiędzy Stronami, co jest szczególnie istotne w świetle globalnych ekonomicznych skutków pandemii COVID-19, agresji Rosji na Ukrainę oraz rywalizacji handlowej na linii USA–Chiny (m.in. zachwianie łańcuchów dostaw).

2. Różnice między dotychczasowym i projektowanym stanem prawnym

W Umowie poszerzono zakres obecnych dwustronnych ram współpracy i dostosowano je do nowych globalnych wyzwań politycznych i gospodarczych oraz do nowej rzeczywistości partnerstwa między UE a Chile.

Umowa tworzy spójne, kompleksowe, aktualne i prawnie wiążące ramy dla stosunków UE z Chile. W jej ramach Strony zobowiązują się do ustanowienia zacieśnionego partnerstwa, wzmocnienia dialogu politycznego oraz pogłębienia i usprawnienia współpracy w kwestiach

będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Jednocześnie Umowa będzie wspierać handel i inwestycje, które przyczynią się do rozszerzenia i dywersyfikacji stosunków gospodarczych i handlowych.

Umowa obejmuje również mechanizm konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim rozszerzony na cały jej zakres, tak aby umożliwić społeczeństwu obywatelskiemu obu Stron wypowiedzenie się na temat jej wszystkich postanowień.

Umowa dzieli się na 4 części:

W Części I (Ogólne zasady i cele) przedstawiono cele i ogólne zasady Umowy. Umowa wskazuje na znaczenie poszanowania zasad demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności oraz zasady praworządności, zawiera również klauzulę o nierozprzestrzenianiu broni masowego rażenia.

W Części II (Dialog polityczny i współpraca) UE i Chile zobowiązują się do pogłębienia dialogu i współpracy w następujących obszarach:

- dialog polityczny, polityka zagraniczna, pokój międzynarodowy i bezpieczeństwo międzynarodowe, sprawowanie rządów i prawa człowieka,
- sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo,
- zrównoważony rozwój,
- partnerstwo gospodarcze, społeczne i kulturalne,
- inne sprawy będące przedmiotem wspólnego zainteresowania (polityka makroekonomiczna, sprawy podatkowe, polityka konsumencka, zdrowie publiczne, sport i aktywność fizyczna),
- modernizacja państwa i usług publicznych, decentralizacja, polityka regionalna i współpraca międzyinstytucjonalna.

Część II Umowy kładzie nacisk na: ochronę środowiska, walkę ze skutkami zmiany klimatu, zrównoważoną energię, zarządzanie oceanami, praworządność, prawa człowieka i prawa kobiet, odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej, prawa pracownicze i ograniczanie ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi. Postanowienia części II umożliwią bardziej skoordynowane i wspólne działania w nowych obszarach, takich jak zdrowie publiczne, modernizacja państwa, zarządzanie przepływami migracyjnymi, nierozprzestrzenianie broni masowego rażenia, zapobieganie i zwalczanie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu i cyberprzestępczości.

Przełoży się to na silniejsze partnerstwo na poziomie globalnym, np. w odniesieniu do Agendy 2030, do działań przeciwko zmianie klimatu, zarządzania oceanami oraz w kwestiach takich jak rządy demokratyczne i prawa człowieka, międzynarodowa migracja, międzynarodowy pokój i bezpieczeństwo.

Część II zawiera również postanowienia mające na celu pogłębienie dialogu i współpracy w kwestiach antykorupcyjnych. Umowa obejmuje protokół, który zawiera postanowienia dotyczące zwalczania i zapobiegania korupcji w handlu i inwestycjach. Celem postanowień tego protokołu jest zapobieganie korupcji w handlu i inwestycjach za pomocą różnych środków, w szczególności poprzez propagowanie uczciwości w sektorze prywatnym i publicznym, wzmocnienie kontroli wewnętrznych, audytów zewnętrznych i sprawozdawczości finansowej, a także wzmożenie walki z korupcją prowadzonej już w ramach konwencji międzynarodowych, w szczególności Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 31 października 2003 r. (Dz. U. z 2007 r. poz. 563).

W tym względzie Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do uznania korupcji za przestępstwo w przypadku urzędników państwowych oraz do rozważenia uznania korupcji za przestępstwo w przypadku przedsiębiorstw. Obie Strony zgodziły się na ustanowienie pewnych reguł w celu zwalczania prania pieniędzy.

Protokół promuje również aktywny udział społeczeństwa obywatelskiego w zapobieganiu i zwalczaniu korupcji. Przewiduje on również mechanizm konsultacji w przypadku braku zgody co do interpretacji lub wdrożenia przepisów antykorupcyjnych.

W Części III (Handel i sprawy związane z handlem) głównym celem politycznym realizowanym przez UE i Chile jest ustanowienie nowych ram dla dwustronnych stosunków handlowych i inwestycyjnych, zgodnie z najnowszą generacją umów handlowych zawartych lub negocjowanych odpowiednio przez Chile lub UE.

Część III Umowy kładzie nacisk na:

- lepszy dostęp do rynku dla wywozu produktów rolnych i rybołówstwa oraz udoskonalone przepisy,
- uproszczone reguły pochodzenia,
- zmodernizowane i uproszczone procedury graniczne,
- zapewnienie sprawiedliwych warunków dla prowadzenia handlu i działalności gospodarczej,

- zapewnienie zrównoważonego rozwoju,
- skoncentrowanie się na potrzebach mniejszych przedsiębiorstw,
- wspieranie inwestycji,
- dostęp do chilijskich zamówień publicznych,
- zapewnienie lepszej ochrony innowacji i produktów pracy twórczej,
- zapewnienie bezpiecznego i zrównoważonego handlu produktami rolno-spożywczymi,
- zapewnienie, aby przepisy techniczne, normy i procedury oceny zgodności były niedyskryminujące i nie tworzyły niepotrzebnych przeszkód w handlu,
- przejrzystość i dobre praktyki regulacyjne,
- nowoczesne procedury rozstrzygania sporów.

Część IV (Ogólne ramy instytucjonalne) zawiera postanowienia ogólne, instytucjonalne i końcowe. Umowa ustanawia ramy instytucjonalne składające się ze Wspólnej Rady, Wspólnego Komitetu oraz szeregu podkomitetów. Określa struktury umożliwiające prowadzenie dialogu ze społeczeństwem obywatelskim. Wprowadza procedurę postępowania w przypadku niewywiązania się przez Stronę z zobowiązań wynikających z Umowy.

Umowa przewiduje możliwość tymczasowego jej stosowania w całości lub w części. Umowa zostaje zawarta na czas nieokreślony i zastępuje Układ o stowarzyszeniu oraz Umowę przejściową w sprawie handlu.

3. Przewidywane skutki zawarcia Umowy

1) Skutki prawne

Skutkiem prawnym wejścia Umowy w życie będzie ustanowienie nowych ram prawnych wielodziedzinowej współpracy między UE i jej państwami członkowskimi z Chile.

Zgodnie z art. 41.5 ust. 1 (Wejście w życie i tymczasowe stosowanie) Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca nastepującego po dniu, w którym Strony poprzez ostatnie powiadomienie poinformują się nawzajem o zakończeniu ich odpowiednich procedur wewnętrznych wymaganych do wejścia w życie Umowy.

Niezależnie od art. 41.5. ust. 1 Strony mogą stosować Umowę tymczasowo, w całości lub w części, zgodnie ze swoimi odpowiednimi procedurami wewnętrznymi. Tymczasowe stosowanie rozpoczyna się pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu, w którym Strony powiadomiły się nawzajem o zakończeniu swoich odpowiednich procedur wewnętrznych, niezbędnych w tym celu, włączając w to potwierdzenie przez Chile, że zgadza

się na tymczasowe stosowanie zaproponowanych przez UE części Umowy. Każda ze Stron może powiadomić drugą Stronę na piśmie o swoim zamiarze zakończenia tymczasowego stosowania Umowy. Tymczasowe stosowanie ustaje z pierwszym dniem drugiego miesiąca następującego po tym powiadomieniu.

Zgodnie z deklaracją, którą zamierza złożyć strona polska, Rzeczpospolita Polska będzie mogła stosować Umowę tymczasowo dopiero po powiadomieniu Sekretariatu Generalnego Rady UE, będącego depozytariuszem Umowy, o zakończeniu krajowej procedury, niezbędnej do wejścia w życie Umowy.

2) Skutki polityczne

Umowa stanowi ważny krok w kierunku wzmocnienia roli UE w Ameryce Południowej w oparciu o wspólne uniwersalne wartości, takie jak demokracja i prawa człowieka.

Umowa otwiera drogę do wzmocnienia współpracy politycznej, regionalnej i globalnej między podobnie myślącymi partnerami. Wdrożenie Umowy przyniesie praktyczne korzyści dla obu Stron, tworząc podstawę do promowania szerszych interesów politycznych i gospodarczych UE. Obopólna wola wdrożenia Umowy wskazuje, że obie Strony, szczególnie w obliczu obecnych globalnych wyzwań związanych m.in z bezpieczeństwem międzynarodowym i gospodarczym, za najbardziej korzystne w swoich relacjach uznają zintensyfikowanie współpracy i poszerzenie jej skali.

Wejście Umowy w życie nada nowy impuls relacjom między UE a Chile oraz wskaże konkretne obszary współpracy, których zacieśnianie jest korzystne dla obu Stron. Ważnym z politycznego punktu widzenia elementem Umowy jest w tym kontekście także współpraca w zakresie umacniania zasad demokracji, praworządności, dobrego rządzenia i ochrony praw człowieka. Umowa pozwoli również na prowadzenie bardziej zaawansowanego dialogu politycznego dotyczącego globalnych wyzwań. Ma także za zadanie wzmocnienie roli UE w Ameryce Południowej.

Związanie Rzeczypospolitej Polskiej Umową wpisuje się w założenia i cele polityki Rzeczypospolitej Polskiej wobec Chile. Polska uznaje Chile za ważnego partnera w regionie Ameryki Południowej. Umowa stwarza ramy także dla intensyfikacji relacji dwustronnych. Związanie Rzeczypospolitej Polskiej Umową poszerzy ramy współpracy i stworzy dodatkowe narzędzia do pogłębienia oraz intensyfikacji dialogu politycznego i współpracy sektorowej z Chile. Postanowienia Umowy pozytywnie przełożą się na współpracę dwustronną, służąc jako punkt odniesienia i element porządkujący.

3) Skutki gospodarcze

UE i Chile osiągnęły ambitne porozumienie zgodne z najnowszymi umowami handlowymi. Umowa stworzy nowe możliwości dla handlu i inwestycji na obu rynkach oraz wesprze zatrudnienie w UE.

Wejście Umowy w życie przyczyni się do wzmocnienia stosunków UE i jej państw członkowskich z Chile pod względem ekonomicznym i przyniesie pozytywne korzyści zarówno UE, jak i Chile (m.in. wzrost PKB, poprawę opieki społecznej, wzrost eksportu, zatrudnienia, płac, wzrost konkurencyjności i poprawę pozycji zarówno UE, jak i Chile względem innych konkurentów światowych).

Umowa spowoduje m.in. zniesienie większości ceł, rozszerzenie dostępu do umów w sprawie zamówień publicznych, otwarcie rynków usług, stworzenie przewidywalnych warunków dla inwestorów oraz pomoże zapobiegać nielegalnemu kopiowaniu innowacji i tradycyjnych produktów UE. Umowa zawiera także wszelkie gwarancje, że korzyści gospodarcze nie będą osiągane kosztem praw podstawowych, norm społecznych, prawa rządów do wprowadzania regulacji, ochrony środowiska lub zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów.

W wymiarze współpracy sektorowej szczególny potencjał należy dostrzec w sferze wymiany handlowej i współpracy inwestycyjnej, współpracy gospodarczej, w ramach mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, w ramach nowych technologii i współpracy edukacyjnej, do których w Umowie przykłada się istotną wagę.

Włączenie do Umowy przepisów dotyczących zrównoważonego rozwoju będzie miało również pozytywny wpływ na propagowanie i poszanowanie praw człowieka, a także skuteczne wdrażanie podstawowych norm pracy Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Stosunki gospodarcze UE z Chile zacieśniły się od czasu podpisania Układu o stowarzyszeniu. Obecnie UE jest pierwszym inwestorem zagranicznym i trzecim co do wielkości partnerem handlowym Chile. W 2022 r. wymiana handlowa między UE a Chile osiągnęła wartość 18,502 mld EUR. Według danych Eurostatu i Banku Centralnego wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych z UE osiągnęła w 2021 r. 54,085 mld EUR, co stanowi 35,44 % łącznych inwestycji zagranicznych w Chile. Europejskie przedsiębiorstwa są obecne praktycznie we wszystkich sektorach gospodarki, przyczyniając się w ten sposób do tworzenia miejsc pracy, transferu technologii i innowacji.

Handel między UE a Chile ma charakter wielosektorowy. Układ o stowarzyszeniu przyczynił się do dywersyfikacji koszyka eksportowego Chile, zmniejszenia zależności od miedzi i zwiększenia eksportu towarów rolnych i przemysłowych.

Pod względem wartości obrotów handlowych Rzeczypospolitej Polskiej z krajami Ameryki Łacińskiej Chile znajduje się na czwartym miejscu (po Federacyjnej Republice Brazylii, Republice Argentyńskiej i Meksykańskich Stanach Zjednoczonych). W relacjach gospodarczych Chile jest dla Rzeczypospolitej Polskiej istotnym partnerem ze względu na największą polską zagraniczną inwestycję – kopalnię miedzi Sierra Gorda, należącą do spółki skarbu państwa KGHM Polska Miedź. Z uwagi na obecność Rzeczypospolitej Polskiej na rynku chilijskim oraz potencjał chilijskiej gospodarki (bogate złoża litu, duże możliwości produkcji alternatywnych źródeł energii – energii solarnej, zielonego wodoru), obecne kontakty są perspektywiczne.

Ważne są także polsko-chilijskie kontakty w obszarze przemysłu obronnego (w ocenie polskiego Ministerstwa Obrony Narodowej Siły Zbrojne Chile są najbardziej rozwiniętą technologicznie i najlepiej wyposażoną armią w Ameryce Południowej). Zakończone w poprzednich latach procesy modernizacyjne doprowadziły do pozyskania przez Siły Zbrojne Chile sprzętu kompatybilnego z uzbrojeniem używanym w NATO. Rzeczpospolita Polska jest zainteresowana intensyfikacją współpracy w tej dziedzinie.

Wejście Umowy w życie pozwoli na stworzenie warunków sprzyjających zwiększeniu współpracy w tych dziedzinach, a także pobudzeniu wymiany handlowej i współpracy inwestycyjnej.

Ponadto zawarte w Umowie postanowienia dotyczące współpracy w kwestiach handlowych i gospodarczych przyczynią się do zacieśnienia dotychczasowej współpracy dwustronnej na forum Światowej Organizacji Handlu oraz innych forach wielostronnych.

4) Skutki finansowe

Wejście w życie Umowy nie spowoduje bezpośrednich obciążeń finansowych dla Rzeczypospolitej Polskiej.

5) Skutki społeczne

Wejście Umowy w życie, w długoterminowej perspektywie, będzie sprzyjać wzrostowi kontaktów między społeczeństwami Rzeczypospolitej Polskiej i Chile, co wpłynie pozytywnie na wzajemne zrozumienie się obywateli obu krajów i może mieć istotne przełożenie na lepszą

realizację interesów Rzeczypospolitej Polskiej. Zacieśnianie relacji powinno sprzyjać nawiązywaniu nowych kontaktów gospodarczych, jak również na szczeblu uczelni wyższych, samorządów, stowarzyszeń i organizacji społecznych i kulturalnych.

4. Tryb związania Rzeczypospolitej Polskiej Umową

Ze względu na mieszany charakter Umowy, wynikający z zakresu kompetencji UE oraz jej państw członkowskich określonych w Traktacie o Unii Europejskiej oraz Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, wejście w życie Umowy wymaga przeprowadzenia odpowiedniej procedury wyrażenia zgody na związanie również we wszystkich państwach członkowskich UE, w tym w Rzeczypospolitej Polskiej.

Umowa ustanawia ramy instytucjonalne składające się ze Wspólnej Rady, Wspólnego Komitetu i podkomitetów oraz innych organów wspierających Wspólną Radę. Ustanawia mechanizm w celu rozwiązania problemu niewypełnienia przez jedną ze Stron jej zobowiązań wynikających z Umowy. Mechanizm ten charakteryzuje się wzajemnością praw i obowiązków oraz wspólnymi działaniami realizowanymi przez powołane w tym celu organy, według określonych procedur. Ponadto Umowa obejmuje kwestie współpracy będące w kompetencjach państw członkowskich UE m.in. w takich obszarach jak zwalczanie terroryzmu i przestępczości, bezpieczeństwo, inwestycje, prawa własności intelektualnej, sądownictwo, łączność elektroniczna czy migracje. W związku z powyższym Umowa podlega ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.).

W celu wykonania Umowy nie jest konieczne przyjęcie określonych środków prawnych. Wejście Umowy w życie nie spowoduje więc konieczności zmiany polskiego prawa. Umowa nie dotyczy bezpośrednio osób fizycznych ani prawnych. Nie zmienia również spraw uregulowanych w prawie wewnętrznym.

ZAAWANSOWANA UMOWA RAMOWA
MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ
I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, Z JEDNEJ STRONY,
A REPUBLIKĄ CHILE, Z DRUGIEJ STRONY

PREAMBUŁA

KRÓLESTWO BELGII,

REPUBLIKA BUŁGARII,

REPUBLIKA CZESKA,

KRÓLESTWO DANII,

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC,

REPUBLIKA ESTOŃSKA,

IRLANDIA,

REPUBLIKA GRECKA,

KRÓLESTWO HISZPANII,

REPUBLIKA FRANCUSKA,

REPUBLIKA CHORWACJI,

REPUBLIKA WŁOSKA,

REPUBLIKA CYPRYJSKA,

REPUBLIKA ŁOTEWSKA,

REPUBLIKA LITEWSKA,

WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA,

WĘGRY,

REPUBLIKA MALTY,

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW,

REPUBLIKA AUSTRII,

RZECZPOSPOLITA POLSKA,

REPUBLIKA PORTUGALSKA,

RUMUNIA,

REPUBLIKA SŁOWENII,

REPUBLIKA SŁOWACKA,

REPUBLIKA FINLANDII,

KRÓLESTWO SZWECJI,

Umawiające się Strony Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwane dalej „państwami członkowskimi”,

oraz

UNIA EUROPEJSKA,

z jednej strony,

oraz

REPUBLIKA CHILE, zwana dalej „Chile”,

z drugiej strony,

zwane dalej łącznie „Stronami”,

UWZGLĘDNIAJĄC silne więzi kulturowe, polityczne, gospodarcze i współpracę, które je jednoczą,

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązanie do przestrzegania zasad demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności, praworządności i dobrych rządów, oraz do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałania zmianie klimatu, które stanowią podstawę ich partnerstwa i współpracy,

PODZIELAJĄC pogląd, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia, zarówno do państw, jak i do podmiotów niepaństwowych, stanowi jedno z największych zagrożeń dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego,

MAJĄC W PAMIĘCI znaczący wkład we wzmocnienie tych więzi wniesiony przez Układ ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, podpisany w Brukseli w dniu 18 listopada 2002 r. (zwanym dalej „układem o stowarzyszeniu”),

PODKREŚLAJĄC wszechstronny charakter swoich stosunków i znaczenie zapewnienia spójnych ram na rzecz dalszego ich wspierania,

UWZGLĘDNIAJĄC wspólne zobowiązanie do zmodernizowania istniejącego układu o stowarzyszeniu w celu odzwierciedlenia nowych realiów politycznych i gospodarczych oraz rozwoju ich partnerstwa,

UZNAJĄC znaczenie silnego i skutecznego systemu wielostronnego, opartego na prawie międzynarodowym, dla utrzymania pokoju, zapobiegania konfliktom i umocnienia bezpieczeństwa międzynarodowego oraz dla pokonywania wspólnych wyzwań,

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązanie do wzmocnienia współpracy w kwestiach dwustronnych, regionalnych i globalnych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz do wykorzystania wszystkich dostępnych narzędzi w celu promowania działań mających na celu rozwój aktywnej i wzajemnej współpracy międzynarodowej,

PRZYJMUJĄC z zadowoleniem przyjęcie i wzywając do wdrożenia ram z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w latach 2015–2030, przyjętych na trzeciej Światowej Konferencji ONZ w Sendai w dniu 18 marca 2015 r., programu działań z Addis Abeby przyjętego na trzeciej Międzynarodowej Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju, przyjętego w Addis Abebie w dniach 13–16 lipca 2015 r., rezolucji 70/1 przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych (zwanego dalej „Zgromadzeniem Ogólnym ONZ”) w dniu 25 września 2015 r., zawierającej dokument końcowy „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i 17 celów zrównoważonego rozwoju” (zwany dalej „Agendą 2030”), porozumienia paryskiego w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, zawartego w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r. (zwanego dalej „porozumieniem paryskim”), Nowej agendy miejskiej, przyjętej na Konferencji ONZ dotyczącej mieszkalnictwa i zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich (Habitat III) w Quito w dniu 20 października 2016 r. (zwanej dalej „Nową agendą miejską”) oraz zobowiązań podjętych podczas Światowego Szczytu Humanitarnego w Stambule w dniach 23 i 24 maja 2016 r.

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązanie do promowania zrównoważonego rozwoju w jego wymiarach gospodarczym, społecznym i środowiskowym, swoje zobowiązania do rozwoju handlu międzynarodowego w taki sposób, aby przyczyniał się on do zrównoważonego rozwoju w tych trzech wymiarach, które uznaje się za silnie ze sobą powiązane i wzajemnie się umacniające, a także swoje zobowiązanie do promowania osiągnięcia celów Agendy 2030,

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązania do rozszerzenia i zróżnicowania swoich stosunków handlowych zgodnie z Porozumieniem z Marrakeszu ustanawiającym Światową Organizację Handlu, zawartym w Marrakeszu w dniu 15 kwietnia 1994 r., oraz szczegółowymi celami i postanowieniami określonymi w części III niniejszej Umowy,

PRAGNĄC wzmocnić swoje wzajemne stosunki gospodarcze, w szczególności swoje stosunki handlowe i inwestycyjne, poprzez wzmocnienie i poprawę dostępu do rynku oraz poprzez przyczynianie się do wzrostu gospodarczego, mając jednocześnie na uwadze potrzebę podnoszenia świadomości na temat gospodarczych i społecznych skutków szkód w środowisku, niezrównoważonych modeli produkcji i konsumpcji oraz związanego z nimi wpływu na dobrostan człowieka,

PRZEKONANE, że niniejsza Umowa stworzy klimat sprzyjający rozwojowi zrównoważonych stosunków gospodarczych między nimi, w szczególności w zakresie handlu i inwestycji, które mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju gospodarczego i społecznego oraz dla innowacji i modernizacji technologicznej,

UZNAJĄC, że postanowienia niniejszej Umowy chronią inwestycje i inwestorów oraz mają pobudzić wzajemnie korzystną działalność gospodarczą, nie naruszając przy tym prawa Stron do wprowadzania regulacji w interesie publicznym na swoim terytorium,

UZNAJĄC ścisły związek między innowacjami a handlem, a także znaczenie innowacji dla wzrostu gospodarczego i rozwoju społecznego oraz potwierdzając swoje zainteresowanie zapewnieniem wyższego poziomu współpracy w zakresie innowacji, badań, nauki, technologii, transportu i innych powiązanych obszarów, a także promując udział sektorów publicznych i prywatnych,

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązanie do wzmocnienia współpracy w dziedzinach sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa,

UZNAJĄC wzajemne korzyści płynące ze wzmocnionej współpracy w obszarach edukacji, w kwestiach dotyczących środowiska, kultury, badań naukowych i innowacji, zatrudnienia i spraw społecznych, zdrowia oraz w innych obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania,

WYRAŻAJĄC swoje zaangażowanie w dalsze wzmacnianie swoich stosunków poprzez nowe umowy o współpracy, a także swoje zdecydowanie, aby taka współpraca była prowadzona z korzyścią dla państw trzecich, jak przewidziano w protokole ustaleń dotyczącym współpracy międzynarodowej podpisanym przez Strony w 2015 r., oraz stałemu udziałowi Chile w programach regionalnych Unii Europejskiej,

PAMIĘTAJĄC o znaczeniu różnych umów podpisanych przez Unię Europejską i Chile, które sprzyjały dialogowi politycznemu i współpracy we wszystkich sektorowych obszarach stosunków między Stronami oraz zwiększyły handel i inwestycje,

STWIERDZAJĄC, że w przypadku gdy Strony postanowią zawrzeć, w ramach niniejszej Umowy, umowy szczegółowe dotyczące przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, które mogą zostać zawarte przez Unię Europejską na podstawie części trzeciej tytuł V Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), postanowienia takich przyszłych umów szczegółowych nie będą wiążące dla Irlandii, chyba że Unia Europejska, równocześnie z Irlandią w odniesieniu do ich odpowiednich poprzednich stosunków dwustronnych, powiadomi Chile, że Irlandia została związana takimi przyszłymi umowami szczegółowymi jako część Unii Europejskiej zgodnie z protokołem nr 21 w sprawie stanowiska Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i TFUE. Podobnie wszelkie późniejsze środki wewnętrzne Unii Europejskiej, które przyjmuje się zgodnie z częścią trzecią tytuł V TFUE w celu wykonania niniejszej Umowy, nie będą wiążące dla Irlandii, chyba że Irlandia zgłosi swój zamiar uczestniczenia w takich środkach lub ich wprowadzenia zgodnie z protokołem nr 21. Odnotowując również, że takie przyszłe umowy szczegółowe lub późniejsze środki wewnętrzne Unii Europejskiej wchodziłyby w zakres protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii załączonego do TUE i TFUE,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

CZĘŚĆ I

ZASADY OGÓLNE I CELE

ROZDZIAŁ 1

CELE, ZASADY OGÓLNE I DEFINICJE

ARTYKUŁ 1.1

Cele niniejszej Umowy

Celami niniejszej Umowy są:

a) potwierdzenie stowarzyszenia między Stronami opartego na wzmocnionym partnerstwie, wzmocnionym dialogu politycznym oraz wzmocnionej współpracy w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym innowacji we wszystkich stosownych obszarach;

b) wspieranie wzrostu wymiany handlowej i inwestycji między Stronami poprzez rozszerzanie i zróżnicowanie ich stosunków handlowych, co powinno przyczynić się do wyższego wzrostu gospodarczego oraz poprawy jakości życia; oraz

c) wzmocnienie istniejącej współpracy między Stronami, w tym współpracy międzynarodowej na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz wspieranie wspólnych prac, w celu przyczynienia się do wdrożenia Agendy 2030.

ARTYKUŁ 1.2

Zasady ogólne

1. Strony potwierdzają swoje silne poparcie dla zasad określonych w Karcie Narodów Zjednoczonych.

2. Poszanowanie zasad demokracji i praw człowieka oraz podstawowych wolności, określonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 10 grudnia 1948 r., oraz innych międzynarodowych aktach prawnych dotyczących praw człowieka, których Strony są stronami, a także zasady praworządności i dobrych rządów, które leżą u podstaw polityk wewnętrznych i międzynarodowych Stron, stanowi zasadniczy element niniejszej Umowy.

3. Strony podzielają pogląd, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia zarówno do państw, jak i podmiotów niepaństwowych, stanowi poważne zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

4. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do dalszego promowania zrównoważonego rozwoju we wszystkich jego wymiarach, przyczyniając się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju uzgodnionych na poziomie międzynarodowym, w tym do współpracy w celu sprostania globalnym wyzwaniom środowiskowym.

5. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do propagowania równości płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt.

6. Strony potwierdzają swoje poparcie dla Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej, przyjętej w dniu 13 września 2007 r., oraz swoje zobowiązania do poszanowania różnorodności kulturowej i ochrony praw ludności rdzennej.

7. Strony wykonują niniejszą Umowę w oparciu o wspólne wartości, w tym zasady dialogu, wzajemnego poszanowania, partnerstwa na zasadach równości, multilateralizmu, konsensusu oraz poszanowania prawa międzynarodowego.

ARTYKUŁ 1.3

Definicje

Do celów niniejszej Umowy:

a) „układ o stowarzyszeniu” oznacza Układ ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, podpisany w Brukseli w dniu 18 listopada 2002 r.;

b) „umowa przejściowa w sprawie handlu” oznacza Umowę przejściową w sprawie handlu między Unią Europejską a Republiką Chile, podpisaną w Brukseli w dniu 13 grudnia 2023 r.;

c) „państwo trzecie” oznacza państwo lub terytorium, które nie są objęte terytorialnym zakresem stosowania niniejszej Umowy, jak określono w art. 41.2; oraz

d) „konwencja wiedeńska o prawie traktatów” oznacza Konwencję wiedeńską o prawie traktatów, sporządzoną w Wiedniu w dniu 23 maja 1969 r.

CZĘŚĆ II

DIALOG POLITYCZNY I WSPÓŁPRACA

ROZDZIAŁ 2

DIALOG POLITYCZNY, POLITYKA ZAGRANICZNA, POKÓJ MIĘDZYNARODOWY I BEZPIECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE, SPRAWOWANIE RZĄDÓW I PRAWA CZŁOWIEKA

ARTYKUŁ 2.1

Dialog polityczny

1. Strony wzmacniają swój dialog polityczny i współpracę na wszystkich szczeblach poprzez wymianę informacji i konsultacje w kwestiach dwustronnych, regionalnych, międzynarodowych i wielostronnych w celu konsolidacji ich wzmocnionego partnerstwa.

2. Celem dialogu politycznego jest:

a) wspieranie rozwoju stosunków dwustronnych oraz wzmacnianie partnerstwa Stron;

b) wzmacnianie współpracy w kwestiach dotyczących wyzwań i problemów regionalnych i globalnych;

c) wzmacnianie zdolności instytucjonalnych Stron, w tym w zakresie modernizacji państwa, decentralizacji oraz promowania współpracy międzyinstytucjonalnej.

3. Dialog polityczny pomiędzy Stronami może przybierać następujące, wspólnie uzgodnione formy:

a) konsultacje, spotkania i wizyty na szczeblu szczytu;

b) konsultacje, spotkania i wizyty na szczeblu ministerialnym;

c) regularne spotkania urzędników wysokiego szczebla, w tym dialog polityczny na wysokim szczeblu;

d) dialogi sektorowe, w tym poprzez wymiany misji i ekspertów w kwestiach stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania;

e) wymiany delegacji i inne kontakty między Kongresem Narodowym Chile a Parlamentem Europejskim.

ARTYKUŁ 2.2

Przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia

1. Strony uznają, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia (BMR) i środków jej przenoszenia, zarówno do państw, jak i do podmiotów niepaństwowych, stanowi jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla stabilności międzynarodowej i bezpieczeństwa międzynarodowego. W związku z tym Strony postanawiają współpracować i przyczyniać się do walki z rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia poprzez pełne przestrzeganie i wykonanie na poziomie krajowym istniejących obowiązków Stron w ramach traktatów i umów międzynarodowych o rozbrojeniu i nierozprzestrzenianiu, a także innych odpowiednich obowiązków międzynarodowych. Strony zgadzają się, że niniejszy ustęp stanowi zasadniczy element niniejszej Umowy.

2. Strony postanawiają ponadto współpracować i przyczyniać się do walki z rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia poprzez:

a) podejmowanie działań mających na celu, w zależności od przypadku, podpisanie, ratyfikowanie lub przystąpienie do wszelkich innych odpowiednich instrumentów międzynarodowych oraz ich pełne wykonanie;

b) ustanowienie skutecznego systemu kontroli wywozu na poziomie krajowym, obejmującego kontrolę wywozu, a także tranzytu towarów związanych z BMR, w tym kontrolę ostatecznego użycia technologii podwójnego zastosowania oraz skuteczne sankcje w przypadku naruszenia kontroli wywozu.

ARTYKUŁ 2.3

Prawa człowieka, praworządność i dobre rządy

1. Strony wspierają prowadzenie regularnego, szeroko zakrojonego dialogu w zakresie praw człowieka.

2. Strony współpracują w zakresie promowania i ochrony praw człowieka, w tym w odniesieniu do ratyfikacji i wykonania międzynarodowych instrumentów dotyczących praw człowieka, a także w zakresie umacniania zasad demokratycznych i praworządności, promowania równości płci oraz zwalczania wszelkich form dyskryminacji ze wszelkich względów.

3. Taka współpraca może obejmować:

a) wspieranie opracowywania i wdrażania planów działania w zakresie praw człowieka;

b) promowanie praw człowieka, w tym poprzez kształcenie i media;

c) wzmocnienie krajowych i regionalnych instytucji związanych z prawami człowieka, praworządnością i dobrymi rządami;

d) wzmocnienie współpracy z organami traktatowymi Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. praw człowieka oraz w ramach procedur specjalnych Rady Praw Człowieka zgodnie z zasadami ogólnymi prawa międzynarodowego praw człowieka;

e) wzmocnienie koordynacji i współpracy w ramach instytucji ONZ ds. praw człowieka oraz w ramach odpowiednich forów regionalnych i wielostronnych;

f) wzmacnianie krajowych, regionalnych i zdecentralizowanych zdolności do stosowania zasad i praktyk demokratycznych, w tym promowanie procesów wyborczych spójnych z międzynarodowymi standardami demokratycznymi;

g) wzmacnianie dobrego, niezależnego i przejrzystego sprawowania rządów na poziomie lokalnym, krajowym, regionalnym i globalnym, promowanie rozliczalności i przejrzystości instytucji oraz wspieranie uczestnictwa obywateli i zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego;

h) współpracę i koordynację, w stosownych przypadkach, w tym w państwach trzecich, w celu wzmocnienia zasad demokracji, praw człowieka i praworządności, które obejmują istnienie niezależnego systemu sądowego, równość wobec prawa, dostęp obywateli do skutecznej publicznej pomocy prawnej oraz prawo do rzetelnego procesu sądowego, sprawiedliwości proceduralnej i dostępu do wymiaru sprawiedliwości;

i) wspieranie powszechności międzynarodowych traktatów dotyczących praw człowieka oraz zachęcanie stron trzecich do wykonywania ich obowiązków w tym obszarze;

j) praca na rzecz zapewnienia odpowiedzialności za naruszenie i pogwałcenie praw człowieka oraz zapewnienia ofiarom takich naruszeń i pogwałceń dostępu do środków prawnych.

ARTYKUŁ 2.4

Równość płci oraz wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt

1. Strony promują równość płci, pełne korzystanie ze wszystkich praw człowieka przez wszystkie kobiety i dziewczęta oraz wzmocnienie ich pozycji. Strony uznają konieczność zapewnienia równości płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt jako celu samego w sobie, a także jako czynnika wspierającego demokrację, zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, pokój i bezpieczeństwo. Strony wymieniają się najlepszymi praktykami oraz rozważają dalsze modele współpracy i potencjalne synergie między odpowiednimi inicjatywami, takimi jak polityki i programy, zgodnie z międzynarodowymi normami i zobowiązaniami, takimi jak Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW), przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 18 grudnia 1979 r., ogólne zalecenia Komitetu ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet, deklaracja pekińska i pekińska platforma działania, przyjęte na Czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet, która odbyła się w Pekinie w dniach 4–15 września 1995 r., program działania przyjęty na Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju, która odbyła się w Kairze w dniach 5–13 września 1994 r., oraz wynik ich konferencji przeglądowych, Agenda 2030, rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 (zwana dalej „rezolucją RB ONZ nr 1325 (2020)”) oraz jej późniejsze rezolucje dotyczące kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, a także inne umowy międzynarodowe dotyczące równości płci oraz praw człowieka kobiet i dziewcząt, których są stronami.

2. Taka współpraca może obejmować:

a) współpracę na rzecz osiągnięcia wszystkich celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności celu 5 i związanych z nim zadań;

b) promocję, ochronę i wykonywanie wszystkich praw człowieka wszystkich kobiet i dziewcząt, zapobieganie wszelkim formom przemocy wobec kobiet i dziewcząt, ich dyskryminacji i molestowania, zarówno w sferze publicznej, jak i prywatnej, zwalczanie i ściganie tej przemocy, dyskryminacji i molestowania, a także aktywny rozwój praw człowieka kobiet i dziewcząt zgodnie z odpowiednimi ramami międzynarodowymi;

c) aktywne promowanie systemowego uwzględniania perspektywy płci; wzmacnianie dialogu i współpracy w zakresie promowania równości płci oraz niedyskryminacji, dialogu społecznego, ochrony i włączenia, programu godnej pracy i polityki zatrudnienia;

d) wspieranie opracowywania i wdrażania krajowych planów działania w zakresie rezolucji RB ONZ nr 1325 (2000), a także wdrażania agendy ONZ „Kobiety, pokój i bezpieczeństwo", która obejmuje rezolucję RB ONZ nr 1325 (2000) oraz jej późniejsze rezolucje;

e) promowanie udziału kobiet w życiu politycznym i ich przywództwa, ja także dostępu do edukacji o wysokiej jakości, upodmiotowienia ekonomicznego i przywództwa oraz większego udziału we wszystkich dziedzinach życia, w tym w sferze politycznej, społecznej, gospodarczej i kulturowej;

f) wzmacnianie instytucji krajowych i regionalnych za pomocą konkretnych środków, aby zająć się kwestiami związanymi z przemocą wobec kobiet i dziewcząt oraz rozwiązać te kwestie, w tym zapobieganie wszelkim formom przemocy seksualnej oraz przemocy i molestowania ze względu na płeć oraz ochronę przed nimi, za pomocą prowadzenia postępowań i mechanizmów rozliczalności, udzielania opieki i wsparcia dla ofiar, a także promowanie warunków bezpieczeństwa i ochrony kobiet i dziewcząt;

g) skuteczne zapewnianie promowania, poszanowania i ochrony praw człowieka kobiet i dziewcząt, przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji i przemocy wobec nich, w tym przemocy ukierunkowanej na obrońców praw człowieka, zapewnianie dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz podejmowanie niezbędnych działań, aby zakończyć bezkarność;

h) wzmacnianie współpracy z odpowiednimi organami ONZ oraz innymi organizacjami międzynarodowymi;

i) aktywne promowanie analizy dotyczącej płci oraz systematyczne włączanie perspektywy płci do wszystkich kwestii związanych z pokojem i bezpieczeństwem, przy jednoczesnym zapewnieniu przywództwa kobiet i ich znaczącego udziału w procesach pokojowych, działaniach mediacyjnych, rozwiązywaniu konfliktów i budowaniu pokoju, a także misjach i operacjach cywilnych i wojskowych.

ARTYKUŁ 2.5

Bezpieczeństwo międzynarodowe i cyberprzestrzeń

Strony wzmocnią swoją współpracę oraz wymianę poglądów w dziedzinie cyberbezpieczeństwa oraz w odniesieniu do stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w kontekście międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, w tym w zakresie standardów, zasad odpowiedzialnego zachowania państw, przestrzegania istniejącego prawa międzynarodowego w cyberprzestrzeni, rozwoju środków budowy zaufania oraz budowania zdolności.

ARTYKUŁ 2.6

Zwalczanie terroryzmu

1. Strony potwierdzają znaczenie walki z terroryzmem oraz współpracują w celu zapobiegania aktom terrorystycznym oraz ich wyeliminowania zgodnie z prawem międzynarodowym oraz swoim odpowiednim prawodawstwem i praworządnością. Odbywa się to w szczególności:

a) w ramach pełnego wdrożenia wszystkich odpowiednich rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ i Zgromadzenia Ogólnego ONZ, konwencji i instrumentów międzynarodowych;

b) poprzez promowanie współpracy między państwami członkowskimi ONZ w celu skutecznego wdrożenia globalnej strategii ONZ w sprawie zwalczania terroryzmu, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 8 września 2006 r.;

c) poprzez wymianę najlepszych praktyk w zakresie zapobiegania radykalizacji prowadzącej do brutalnego ekstremizmu oraz w zakresie zwalczania terroryzmu;

d) poprzez wymianę informacji dotyczących grup terrorystycznych oraz ich sieci wsparcia, na podstawie prawa krajowego i międzynarodowego, a także wspieranie, gdy to możliwe, regionalnych inicjatyw na rzecz współpracy organów ścigania w zwalczaniu terroryzmu, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka, prawa do prywatności i praworządności.

ARTYKUŁ 2.7

Bezpieczeństwo obywateli

1. Strony współpracują w zakresie bezpieczeństwa obywateli. Strony uznają, że bezpieczeństwo obywateli wykracza poza granice krajowe i regionalne oraz wymaga szerszego dialogu i współpracy, zarówno w wymiarze regionalnym, jak i międzyregionalnym.

Strony uznają znaczenie zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz nielegalnego obrotu środkami odurzającymi dla zwiększenia bezpieczeństwa obywateli. Strony zobowiązują się wspierać dialog między dwoma regionami oraz współpracę w zakresie bezpieczeństwa obywateli.

2. Strony mogą wymieniać się doświadczeniami opartymi na dowodach oraz najlepszymi praktykami w zakresie opracowywania i wdrażania polityk związanych z zapobieganiem przemocy i przestępczości, a także dotyczącymi systemów pomiaru i oceny poziomu przemocy, przestępczości i braku bezpieczeństwa.

Strony mogą wymieniać się opartymi na dowodach najlepszymi praktykami dotyczącymi ochrony ofiar przestępstw w kontekście bezpieczeństwa obywateli.

3. W odniesieniu do zapobiegania, Strony mogą wspierać polityki publiczne mające na celu zapobieganie przemocy, ze szczególnym naciskiem na młodzież i płeć.

4. Strony mogą wymieniać się doświadczeniami i najlepszymi praktykami w obszarach takich jak promowanie kultury, która wspiera pokój i brak przemocy, przestrzeganie prawa, rehabilitacja, ponowna integracja społeczna, sprawiedliwość naprawcza. W prawie Stron regulującym ich systemy penitencjarne należy odzwierciedlić międzynarodowe standardy i normy.

ARTYKUŁ 2.8

Broń strzelecka i lekka oraz inna broń konwencjonalna

1. Strony uznają, że nielegalne wytwarzanie i transfer broni strzeleckiej i lekkiej oraz innej broni konwencjonalnej, w tym amunicji do niej, i obrót nimi, oraz ich nadmierne gromadzenie, złe zarządzanie nimi oraz niekontrolowane rozprzestrzenianie, a także niewłaściwie zabezpieczone składowanie, nadal stanowią poważne zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

2. Strony postanawiają wykonywać swoje odpowiednie obowiązki w celu zajęcia się nielegalnym handlem bronią strzelecką i lekką oraz inną bronią konwencjonalną, w tym amunicją do niej, w ramach istniejących umów międzynarodowych, Protokołu przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, przyjętego rezolucją ONZ 55/255 w dniu 31 maja 2001 r., oraz rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, a także swoich zobowiązań w ramach innych instrumentów międzynarodowych mających zastosowanie w tym obszarze, takich jak Program działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach, przyjęty w dniu 20 lipca 2001 r.

3. Strony uznają znaczenie wewnętrznych systemów kontroli transferu broni konwencjonalnej, zgodnie z istniejącymi normami i przepisami międzynarodowymi. Strony uznają znaczenie stosowania takich kontroli w odpowiedzialny sposób, aby przyczynić się do międzynarodowego i regionalnego pokoju, bezpieczeństwa i stabilności oraz ograniczenia cierpień ludzi, a także do zapobiegania przenikaniu broni konwencjonalnej.

4. Strony zobowiązują się w tym zakresie wykonywać w pełni Traktat o handlu bronią, przyjęty w Nowym Jorku w dniu 2 kwietnia 2013 r., oraz współpracować w ramach tego traktatu, w tym w zakresie promowania upowszechniania i pełnego wykonywania tego traktatu przez wszystkie państwa członkowskie ONZ.

5. Strony zobowiązują się zatem do współpracy oraz zapewnienia koordynacji, komplementarności i synergii w swoich staraniach zmierzających do uregulowania międzynarodowego handlu bronią konwencjonalną lub jego lepszego uregulowania oraz do zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią, zwalczania i eliminowania go.

ARTYKUŁ 2.9

Międzynarodowy Trybunał Karny

1. Strony uznają, że najpoważniejsze przestępstwa budzące niepokój społeczności międzynarodowej nie mogą pozostawać bezkarne oraz dokładają starań, aby zapewnić prowadzenie skutecznych śledztw w ich sprawie oraz ich skutecznego ścigania poprzez podejmowanie środków na poziomie krajowym oraz wzmocnienie współpracy międzynarodowej, w tym współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym (MTK).

2. Strony promują powszechną ratyfikację lub przystąpienie do Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego (zwanego dalej „Statutem") oraz działają na rzecz skutecznego wdrożenia Statutu na poziomie krajowym przez państwa-strony Statutu. Strony wymieniają się, w stosownych przypadkach, najlepszymi praktykami w zakresie przyjmowania swojego odpowiedniego prawodawstwa oraz podejmują środki w celu zagwarantowania integralności Statutu.

ARTYKUŁ 2.10

Współpraca w zakresie międzynarodowego zarządzania kryzysowego

1. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do współpracy w zakresie promowania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, w tym współpracy z myślą o opracowaniu podejścia uwzględniającego w sposób szczególny kwestię płci w dziedzinie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.

2. Strony koordynują działania w ramach zarządzania kryzysowego, w tym współpracę w ramach operacji zarządzania kryzysowego.

3. Strony dążą do wykonania Umowy między Unią Europejską a Republiką Chile ustanawiającej ramy udziału Republiki Chile w prowadzonych przez Unię Europejską operacjach zarządzania kryzysowego, podpisanej w Brukseli w dniu 30 stycznia 2014 r.

ROZDZIAŁ 3

SPRAWIEDLIWOŚĆ, WOLNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO

ARTYKUŁ 3.1

Współpraca sądowa

1. Strony wzmacniają istniejącą współpracę w zakresie wzajemnej pomocy prawnej i ekstradycji na podstawie odpowiednich umów międzynarodowych. Strony wzmacniają istniejące mechanizmy oraz, w stosownych przypadkach, rozważają utworzenie nowych mechanizmów ułatwiających współpracę międzynarodową w tym obszarze. Współpraca taka obejmuje, w stosownych przypadkach, dostęp do odpowiednich instrumentów międzynarodowych oraz ich wdrożenie, a także bliższą współpracę z innymi odpowiednimi międzynarodowymi sieciami współpracy prawnej.

2. Strony rozwijają współpracę sądową w kwestiach cywilnych i handlowych, w szczególności w odniesieniu do negocjowania, ratyfikowania i wykonywania wielostronnych konwencji dotyczących współpracy sądowej w sprawach cywilnych, w tym konwencji Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego w dziedzinie międzynarodowej współpracy prawnej i sporów sądowych, a także ochrony dziecka.

3. Strony współpracują w celu promowania korzystania ze środków elektronicznych na potrzeby przekazywania dokumentów, w stosownych przypadkach, a także wysokich standardów ochrony danych osobowych, do celów międzynarodowej współpracy sądowej.

ARTYKUŁ 3.2

Światowy problem narkotykowy

1. Strony współpracują w celu zapewnienia zintegrowanego, zrównoważonego i opartego na dowodach podejścia do kwestii narkotyków w celu:

a) wdrażania inicjatyw na rzecz ograniczenia popytu i powiązanych z nimi środków, w tym zapobiegania i leczenia, oraz reintegracji społecznej, a także innych kwestii związanych ze zdrowiem;

b) zapewnienia dostępności i dostępu do substancji kontrolowanych wyłącznie do celów medycznych i naukowych, przy jednoczesnym zapobieganiu ich nielegalnemu wykorzystywaniu;

c) wdrażania inicjatyw na rzecz ograniczenia podaży oraz powiązanych z nimi środków, takich jak skuteczne ściganie przestępstw związanych z narkotykami i reagowanie na nie, zwalczanie prania pieniędzy, nielegalnego handlu narkotykami, w tym handlu narkotykami przez internet, a także rozwoju współpracy sądowej;

d) koncentrowania się na zagadnieniach przekrojowych, takie jak narkotyki i prawa człowieka, młodzież, dzieci, płeć, kobiety i społeczności, w tym poprzez środki współdziałania i współpracy z myślą o wspieraniu opracowania programów i działań na rzecz edukacji i resocjalizacji, pozwalających ograniczyć popyt na narkotyki i substancje psychotropowe;

e) wymiany informacji i najlepszych praktyk na temat zmieniającej się rzeczywistości, tendencji i obecnych okoliczności, nowych i utrzymujących się wyzwań oraz zagrożeń, w tym nowych substancji psychoaktywnych; może to obejmować ograniczanie popytu na narkotyki oraz analizę kryminalistyczną materiałów, takich jak skonfiskowane prekursory narkotyków;

f) wzmocnienia współpracy międzynarodowej, w tym w celu rozwiązania problemu nielegalnego wykorzystywania prekursorów narkotyków, podstawowych substancji chemicznych oraz zawierających je produktów lub preparatów do nielegalnej produkcji narkotyków, substancji psychotropowych lub nowych substancji psychoaktywnych;

g) wzmocnienia alternatywnego rozwoju, współpracy regionalnej, międzyregionalnej i międzynarodowej dotyczącej ukierunkowanej na rozwój i zbilansowanej strategii kontroli narkotyków.

2. Strony współpracują w celu osiągnięcia tych celów, w tym – gdy to możliwe – zachęcając państwa trzecie, które jeszcze tego nie uczyniły, do ratyfikowania i wykonania istniejących umów i protokołów międzynarodowych dotyczących kontroli narkotyków, których są stronami. Strony opierają swoje działania na swoich mających zastosowanie przepisach ustawowych i wykonawczych, na wspólnie przyjętych zasadach zgodnych z odpowiednimi konwencjami ONZ dotyczącymi kontroli narkotyków oraz na zaleceniach określonych w dokumencie końcowym sesji specjalnej Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie ogólnoświatowego problemu narkotyków z 2016 r. zatytułowanym „Nasze wspólne zobowiązanie na rzecz skutecznego rozwiązania i zwalczania światowego problemu narkotykowego”, który stanowi najbardziej aktualny międzynarodowy konsensus w sprawie światowej polityki w dziedzinie narkotyków, w celu podsumowania realizacji zobowiązań podjętych w zakresie wspólnego rozwiązywania światowego problemu narkotykowego i przeciwdziałania mu.

ARTYKUŁ 3.3

Migracja międzynarodowa i azyl

1. Strony współpracują oraz wymieniają się poglądami w ramach swoich odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych oraz kompetencji w dziedzinie migracji, w tym migracji legalnej i nieuregulowanej, handlu ludźmi oraz przemytu migrantów, migracji i rozwoju, azylu i ochrony międzynarodowej, powrotu, readmisji, integracji oraz wiz i zarządzania granicami.

2. Strony współpracują, w tym za pośrednictwem możliwej współpracy technicznej, w zakresie wymiany informacji i dobrych praktyk związanych z politykami, przepisami, instytucjami i społeczeństwem obywatelskim oraz udostępniają dane i statystyki dotyczące migracji.

3. Strony współpracują w celu zapobiegania migracji nieuregulowanej oraz przeciwdziałania przemytowi migrantów. W tym celu:

a) Chile dokonuje readmisji swoich obywateli, którzy nielegalnie przebywają na terytorium państwa członkowskiego, na jego wniosek, oraz – o ile umowa szczegółowa nie stanowi inaczej – bez dodatkowych formalności;

b) każde państwo członkowskie dokonuje readmisji swoich obywateli, którzy nielegalnie przebywają na terytorium Chile, na jego wniosek, oraz – o ile umowa szczegółowa nie stanowi inaczej – bez dodatkowych formalności;

c) państwa członkowskie i Chile zapewniają swoim obywatelom odpowiednie dokumenty podróży do celów, o których mowa w lit. a) i b), lub akceptują korzystanie z europejskiego dokumentu podróży w celu powrotu;

d) Strony wspólnie uzgadniają wynegocjowanie umowy szczegółowej określającej obowiązki w zakresie readmisji, w tym środki dowodowe potwierdzające obywatelstwo; umowa ta może również obejmować obowiązek readmisji osób będących obywatelami państwa trzeciego, zgodnie z mającym zastosowanie prawem Stron.

4. Strony zobowiązują się wzmocnić współpracę międzynarodową w zakresie migracji we wszystkich jej wymiarach, w tym w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych, zwłaszcza w zakresie zajmowania się podstawowymi przyczynami migracji nieuregulowanej oraz przymusowego przesiedlenia, przy jednoczesnym poszanowaniu kompetencji krajowych.

ARTYKUŁ 3.4

Ochrona konsularna

Organy dyplomatyczne i konsularne każdego reprezentowanego państwa członkowskiego zapewniają ochronę każdemu obywatelowi państwa członkowskiego nieposiadającego stałego przedstawicielstwa w Chile, jeżeli są one rzeczywiście w stanie udzielić ochrony konsularnej w danym przypadku, na takich samych warunkach jak obywatelom tego reprezentowanego państwa członkowskiego.

ARTYKUŁ 3.5

Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu

Strony współpracują na rzecz zapobiegania wykorzystywaniu ich instytucji finansowych i wyznaczonych przedsiębiorstw i zawodów spoza sektora finansowego do finansowania terroryzmu oraz prania dochodów z działalności przestępczej, a także na rzecz zwalczania takiego wykorzystywania. W tym celu Strony wymieniają się informacjami zgodnie ze swoim odpowiednim prawodawstwem oraz współpracują w celu zapewnienia skutecznego i pełnego wdrożenia zaleceń Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF). Współpraca taka może obejmować między innymi odzyskiwanie, zajmowanie, konfiskatę, śledzenie, identyfikację oraz zwrot aktywów lub funduszy, których źródłem są dochody z przestępstwa.

ARTYKUŁ 3. 6

Ściganie przestępstw oraz zwalczanie korupcji i międzynarodowej przestępczości zorganizowanej

1. Strony współpracują i wymieniają się poglądami na temat zwalczania międzynarodowej zorganizowanej przestępczości gospodarczej i finansowej, handlu narkotykami i nielegalnych narkotyków, handlu ludźmi i innych powiązanych form wykorzystywania, korupcji, fałszerstwa, przemytu oraz nielegalnych transakcji, poprzez wywiązywanie się ze swoich wzajemnych obowiązków międzynarodowych w tym obszarze, w tym w odniesieniu do wzajemnej pomocy prawnej oraz skutecznej współpracy przy odzyskiwaniu mienia lub środków pochodzących z przestępstw.

2. Strony będą wymieniać się doświadczeniami opartymi na dowodach oraz najlepszymi praktykami dotyczącymi opracowywania i wdrażania polityk związanych ze zwalczaniem korupcji i międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

3. Strony prowadzą dialog i współpracę w zakresie ścigania przestępstw, w tym poprzez dalszą współpracę strategiczną z Europolem, a także strategiczną współpracę sądową, w tym za pośrednictwem Eurojustu.

4. Strony dokładają starań na rzecz współpracy na forach międzynarodowych, aby promować – w stosownych przypadkach – przestrzeganie i wykonywanie Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjętej w dniu 15 listopada 2000 r. rezolucją ONZ nr 55/25, oraz protokołów uzupełniających do niej.

5. Strony promują wykonywanie Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji, przyjętej w dniu 31 października 2003 r. rezolucją ONZ nr 58/4, oraz mechanizmu przeglądu wykonywania Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji ustanowionego przez Konferencję Państw Stron Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji w Dosze w dniach 9–13 listopada 2009 r. (zwanego dalej „mechanizmem przeglądu”), w tym poprzez przestrzeganie zasady przejrzystości oraz udział społeczeństwa obywatelskiego w mechanizmie przeglądu.

6. Strony uznają znaczenie zwalczania korupcji w handlu międzynarodowym i inwestycjach i w tym celu zgadzają się przestrzegać bardziej szczegółowych postanowień Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie zapobiegania i zwalczania korupcji.

7. W odniesieniu do zwalczania korupcji Strony postanawiają w szczególności:

a) wymieniać się odpowiednimi informacjami oraz najlepszymi praktykami w kwestiach takich jak uczciwość, przejrzystość publiczna i zwalczanie korupcji;

b) wymieniać się informacjami i najlepszymi praktykami, w tym takimi jak kampanie podnoszące świadomość oraz metody edukacji na temat zwalczania korupcji.

ARTYKUŁ 3.7

Cyberprzestępczość

1. Strony uznają, że cyberprzestępczość jest problemem globalnym wymagającym globalnego rozwiązania.

2. Strony wzmocnią swoją współpracę w celu zapobiegania cyberprzestępczości i zwalczania jej. W tym celu będą wymieniać się informacjami oraz najlepszymi praktykami zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami i zobowiązaniami międzynarodowymi, takimi jak Konwencją Rady Europy o cyberprzestępczości, sporządzoną w Budapeszcie w dniu 23 listopada 2001 r. (zwaną dalej „konwencją o budapesztańską”), w sposób zapewniający pełne poszanowanie praw człowieka oraz w granicach swoich obowiązków.

3. Strony będą wymieniać się informacjami na temat kształcenia i szkolenia osób prowadzących postępowania oraz innych specjalistów lub prokuratorów specjalizujących się w cyberprzestępstwach i kryminalistyce cyfrowej, a także mogą prowadzić wspólne działania szkoleniowe w interesie wspólnym lub w interesie stron trzecich.

4. Strony dążą do współpracy, w stosownych przypadkach, w celu udzielenia pomocy i wsparcia innym państwom w opracowywaniu odpowiednich przepisów, polityk, praktyk, kształcenia i szkolenia, zgodnie z konwencją budapesztańską oraz uznając ją za normę międzynarodową w zakresie zapobiegania cyberprzestępczości i jej zwalczania.

ARTYKUŁ 3.8

Ochrona danych osobowych

1. Strony uznają znaczenie ochrony podstawowych praw do prywatności i ochrony danych osobowych. Strony współpracują na rzecz zapewnienia poszanowania tych praw podstawowych, w tym w obszarze ścigania przestępstw oraz przy zapobieganiu terroryzmowi i innej poważnej przestępczości transgranicznej oraz przy ich zwalczaniu.

2. Strony współpracują na rzecz promowania wysokiego poziomu ochrony danych osobowych. Współpraca na poziomie dwustronnym i wielostronnym może obejmować budowanie zdolności, pomoc techniczną, wymianę informacji i wiedzy fachowej oraz współpracę za pośrednictwem odpowiednich organów regulacyjnych w organach międzynarodowych za obopólną zgodą Stron.

ROZDZIAŁ 4

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

ARTYKUŁ 4.1

Zrównoważony rozwój

1. Strony promują zrównoważony rozwój w jego trzech wymiarach, a mianowicie społecznym, gospodarczym i środowiskowym, w sposób włączający i wyważony, w drodze dialogu, wspólnego działania, wymiany najlepszych praktyk, dobrych rządów na wszystkich poziomach, spójnych krajowych strategii zrównoważonego rozwoju oraz uruchomienia zasobów finansowych, przy jak najlepszym wykorzystaniu istniejących i przyszłych instrumentów.

2. Strony odpowiadają na wyzwania związane z osiągnięciem celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju nadając priorytet potrzebom każdej ze Stron i krajowej odpowiedzialności, uwzględniając kontekst regionalny i lokalny oraz budując synergie i partnerstwa z odpowiednimi zainteresowanymi stronami w tym obszarze, w tym ze społeczeństwem obywatelskim, władzami lokalnymi, sektorem prywatnym, organizacjami nienastawionymi na zysk i środowiskiem akademickim. Uznając główną rolę, jaką we wspieraniu rozwoju odgrywają władze publiczne, Strony będą jednak również współpracować na rzecz zachęcenia sektora prywatnego, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw, do uwzględniania zrównoważonego rozwoju w jego praktykach.

3. Strony uznają znaczenie środków wdrażania, w tym finansowania, transferu technologii, współpracy technicznej i budowania zdolności dla realizacji Agendy 2030 i związanych z nią działań następczych, za pośrednictwem różnych zainteresowanych stron, w tym władz publicznych, społeczeństwa obywatelskiego, sektora prywatnego i innych podmiotów. W tym względzie Strony zobowiązują się do dalszej pracy na rzecz wzmocnienia współpracy międzynarodowej, w tym w drodze promowania korzystania z innowacyjnych narzędzi w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

4. Strony współpracują na rzecz poprawy zrównoważonego charakteru wzorców konsumpcji i produkcji oraz dążą do podejmowania działań ukierunkowanych na uniezależnienie wzrostu gospodarczego od degradacji środowiska, w tym za pośrednictwem gospodarki o obiegu zamkniętym, polityki publicznej i strategii biznesowych.

5. Strony dokładają starań, aby promować odpowiedzialne, zrównoważone i skuteczne wykorzystywanie zasobów naturalnych.

6. Strony dokładają starań, aby podnosić świadomość na temat gospodarczych i społecznych kosztów szkód w środowisku oraz ich wpływu na dobrostan człowieka, w tym poprzez wykorzystywanie potwierdzonych naukowo dowodów.

7. Strony prowadzą regularny, usystematyzowany dialog w zakresie polityki na temat zrównoważonego rozwoju oraz osiągania celów zrównoważonego rozwoju, aby usprawnić koordynację polityki dotyczącej kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz poprawić jakość i skuteczność tej koordynacji.

8. Strony współpracują, aby uwzględnić kwestie związane z płcią we wszystkich politykach i instrumentach.

9. Współpracę na rzecz rozwoju prowadzi się zgodnie z odpowiednimi uzgodnionymi na poziomie międzynarodowym zasadami i politykami, których przestrzegają obie Strony.

ARTYKUŁ 4.2

Współpraca międzynarodowa

1. Strony uznają obopólnie korzystny charakter współpracy międzynarodowej oraz jej wartość w zakresie promowania procesów zrównoważonego rozwoju.

2. Strony będą zachęcać do współpracy trójstronnej z państwami trzecimi w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w sposób zapewniający pełne poszanowanie strategii i priorytetów beneficjentów. Strony promują wzmocnienie integracji regionalnej z Ameryką Łacińską i regionem Karaibów oraz uznają strategiczne znaczenie sprzyjającej włączeniu współpracy międzyregionalnej.

ARTYKUŁ 4.3

Środowisko

1. Strony zgadzają się co do potrzeby ochrony środowiska oraz zachowania i odtwarzania zasobów naturalnych i zrównoważonego zarządzania tymi zasobami.

2. Strony będą współpracować, w szczególności w obszarach takich jak prawa dostępu w sprawach środowiskowych, różnorodność biologiczna i obszary chronione, grunty i gleby, woda, jakość powietrza, monitoring środowiska, ocena oddziaływania na środowisko, gospodarowanie odpadami, rozszerzona odpowiedzialność producenta, recykling i zarządzanie substancjami chemicznymi, ocena skutków transportu i zarządzanie.

3. Strony uznają znaczenie globalnego zarządzania środowiskiem, w tym wykonywania wielostronnych umów środowiskowych, których są stronami, oraz – w stosownych przypadkach – rezolucji Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska oraz innych odpowiednich forów, dla rozwiązywania problemów środowiskowych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Każda ze Stron potwierdza swoje zobowiązanie do wykonania wielostronnych umów środowiskowych, których jest stroną.

4. Strony wzmacniają swoją współpracę w zakresie ochrony środowiska i zdrowia ludzi oraz w zakresie uwzględnienia aspektów związanych ze środowiskiem we wszystkich sektorach współpracy, w zależności od przypadku, w szczególności w odniesieniu do:

a) promowania dobrego zarządzania środowiskiem we wspólnie uzgodnionych obszarach priorytetowych;

b) wspierania wymiany informacji, technicznej wiedzy fachowej oraz najlepszych praktyk w obszarach takich jak:

   (i) zielona gospodarka i gospodarka o obiegu zamkniętym oraz najlepsze dostępne techniki;

(ii) zachowanie i zrównoważone wykorzystanie celów w zakresie różnorodności biologicznej, w tym mapowanie i ocena ekosystemów i ich funkcji, ich wycena oraz uwzględnienie tych celów w innych odpowiednich obszarach polityki;

(iii) ochrona lasów i zrównoważona gospodarka leśna;

(iv) zwalczanie nielegalnego handlu dziką fauną i florą, w tym drewnem i innymi zasobami biologicznymi;

(v) prawidłowe zarządzanie chemikaliami i odpadami;

(vi) zasoby wodne, gleba i polityka użytkowania gruntów;

(vii) zanieczyszczenie powietrza i redukcja krótkotrwałych zanieczyszczeń;

(viii) ochrona środowiska przybrzeżnego i morskiego oraz zarządzanie nim;

(ix) skutki społeczne i gospodarcze degradacji środowiska;

(x) wpływ działalności gospodarczej na środowisko oraz możliwości ekologizacji przedsiębiorstw;

(xi) dostęp do informacji, uczestnictwo i sprawiedliwość w kwestiach dotyczących środowiska;

(xii) wspólne badania naukowe w kwestiach dotyczących środowiska.

ARTYKUŁ 4.4

Zmiana klimatu

1. Strony uznają, że poważne zagrożenie związane ze zmianą klimatu wymaga wspólnych działań na rzecz rozwoju niskoemisyjnego i odpornego na zmianę klimatu.

2. Strony uznają znaczenie międzynarodowych postanowień i umów w obszarze zmiany klimatu, w szczególności Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonej w Nowym Jorku w dniu 9 maja 1992 r. (UNFCCC), porozumienia paryskiego oraz Protokołu z Kioto do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonego w Kioto w dniu 11 grudnia 1997 r.

3. Strony współpracują w celu wzmocnienia swojej wzajemnej współpracy w ramach UNFCCC, w celu wykonania porozumienia paryskiego oraz ustalonych na poziomie krajowym wkładów w ramach niniejszej Umowy.

4. Taka współpraca może obejmować:

a) współpracę na rzecz wykonania zobowiązań sprzed 2020 r. oraz działania zmierzające do zbudowania wzajemnego zaufania między Stronami;

b) ułatwianie dalszych działań Stron, których fundament stanowią ich krajowe debaty i analiza polityk;

c) wspieranie niskoemisyjnego rozwoju gospodarczego zgodnie z porozumieniem paryskim;

d) wspieranie wszystkich konstruktywnych dialogów i zobowiązań wynikających z UNFCCC, zwłaszcza tych utworzonych w celu oceny zbiorowych postępów w osiąganiu celów porozumienia paryskiego, takich jak globalny przegląd;

e) rozwój dialogu w zakresie polityki oraz współpracy w zakresie wdrażania wzmocnionych ram przejrzystości ustanowionych na podstawie porozumienia paryskiego, we wspólnie uzgodnionych obszarach priorytetowych, w tym wzmocnienie zdolności krajowych w celu osiągnięcia większego poziomu przejrzystości;

f) promowanie dwustronnego dialogu i współpracy będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w celu wspierania procesów wielostronnych, w zależności od przypadku, które mogą mieć znaczący wpływ na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych z międzynarodowego transportu morskiego i lotnictwa, w szczególności w Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego oraz Międzynarodowej Organizacji Morskiej;

g) promowanie wewnętrznych polityk i programów klimatycznych, które wspierają cele porozumienia paryskiego w celu łagodzenia, przystosowania się oraz dostosowania przepływów finansowych, w tym za pośrednictwem celów i działań zawartych w ustalonych na poziomie krajowym wkładów Stron w ramach niniejszej Umowy;

h) wspieranie działań mających na celu dostosowanie przepływów finansowych do ścieżki prowadzącej do rozwoju niskoemisyjnego i odpornego na zmianę klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem finansowania działań w związku ze zmianą klimatu sprzyjającego włączeniu społecznemu, które jest ukierunkowane na najuboższych i grupy szczególnie narażone na negatywne skutki zmiany klimatu, takie jak kobiety i dziewczęta;

i) promowanie dialogu w zakresie wzmocnienia polityki i środków przystosowania się do zmiany klimatu, w tym dotyczącego kwestii związanych z finansowaniem działań na rzecz przystosowania, oceny wyników oraz wzmocnienia odporności;

j) promowanie synergii działań w dziedzinie klimatu na wszystkich szczeblach między administracją publiczną, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i przedsiębiorstwami prywatnymi oraz wspieranie udziału sektora prywatnego z myślą o osiągnięciu gospodarki niskoemisyjnej i odpornej na zmianę klimatu;

k) promowanie instrumentów polityki gospodarczej na potrzeby działań związanych ze zmianą klimatu, takich jak, w zależności od przypadku, ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych, instrumenty rynkowe i podatki od emisji dwutlenku węgla;

l) zwiększenie rozwoju i wdrażania technologii niskoemisyjnych i innych technologii przyjaznych dla klimatu w sposób opłacalny z ekonomicznego punktu widzenia;

m) promowanie globalnych wysiłków na rzecz zracjonalizowania i zniesienia nieefektywnych dopłat do paliw kopalnych, które sprzyjają zbędnemu zużyciu, przy pełnym uwzględnieniu szczególnych potrzeb i warunków krajów rozwijających się oraz ograniczeniu do minimum ewentualnego negatywnego wpływu na ich rozwój w sposób, który zapewnia ochronę ubogich i dotkniętych tymi problemami społeczności;

n) wzmocnienie dwustronnego dialogu dotyczącego innych obszarów polityki klimatycznej, które mogą się pojawić, oraz sprzyjanie uwzględnianiu przekrojowych podejść zawartych w porozumieniu paryskim i Agendzie 2030.

ARTYKUŁ 4.5

Zrównoważona energia

1. Strony uznają znaczenie sektora energetycznego dla dobrobytu gospodarczego oraz międzynarodowego pokoju i stabilności oraz podkreślają, że transformacja sektora energetycznego ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów określonych w porozumieniu paryskim i w Agendzie 2030. Strony zgadzają się co do potrzeby poprawy i zróżnicowania dostaw energii, promowania innowacji, zwiększenia efektywności energetycznej w celu zapewnienia dostępu do bezpiecznej, zrównoważonej, ekologicznej i przystępnej cenowo energii. Strony uznają, że transformacja energetyczna będzie wiązać się z ponoszeniem kosztów przez regiony i zapewni wsparcie sprawiedliwej transformacji. Strony współpracują na rzecz osiągnięcia tych celów.

2. Strony utrzymują wymianę informacji na temat energii oraz współpracują w wymiarze dwustronnym, regionalnym i wielostronnym w celu wspierania otwartych i konkurencyjnych rynków, wymiany najlepszych praktyk, promowania opartych na wiedzy naukowej, przejrzystych regulacji oraz prowadzenia dyskusji na temat obszarów współpracy w zakresie kwestii energetycznych.

3. Współpracę między Stronami na podstawie niniejszego artykułu wdraża się z należytym uwzględnieniem art. 15.14 w celu zapewnienia synergii.

ARTYKUŁ 4.6

Zarządzanie oceanami

1. Strony uznają znaczenie zrównoważonego zarządzania oceanami i morzami, w tym ochrony i zachowania środowiska morskiego, powiązań między oceanami a klimatem, ochrony i zrównoważonego wykorzystania rybołówstwa, akwakultury i innej działalności morskiej oraz odpowiedzialnego zarządzania nimi, a także ich wkładu w zapewnianie możliwości środowiskowych, gospodarczych i społecznych dla obecnych i przyszłych pokoleń.

2. W tym celu, w sposób spójny ze swoimi obowiązkami wynikającymi z prawa międzynarodowego, w szczególności Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzonej w Montego Bay w dniu 10 grudnia 1982 r., Strony zobowiązują się do:

a) promowania podpisywania i ratyfikacji, zatwierdzenia lub akceptacji przez państwa, które są w stanie to zrobić, porozumienia w ramach Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza na rzecz ochrony i zrównoważonego wykorzystania morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową, przyjętego w Nowym Jorku w dniu 19 czerwca 2023 r.;

b) współpracy w celu osiągnięcia 14. celu zrównoważonego rozwoju i innych powiązanych celów zrównoważonego rozwoju, w tym w ramach odpowiednich regionalnych i wielostronnych organów i procesów;

c) przyczyniania się do wzmocnienia międzynarodowego zarządzania oceanami, w tym w drodze uzupełniania luk regulacyjnych oraz niwelowania różnic we wdrażaniu;

d) promowania lepszej współpracy i konsultacji, w ramach właściwych organizacji międzynarodowych, instrumentów i organów oraz między nimi, z myślą o wzmocnieniu zarządzania oceanami oraz promowania skutecznego egzekwowania przepisów;

e) promowania oraz skutecznego wdrażania środków w zakresie monitorowania, kontroli i nadzoru, takich jak programy obserwacji, satelitarny system monitorowania statków, kontrola przeładunków, inspekcje na morzu i kontrola przeprowadzana przez państwo portu oraz powiązane sankcje zgodne z ich odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, mające na celu zachowanie stad rybnych i zapobieganie przełowieniu;

f) utrzymywania lub podejmowania działań służących zwalczaniu nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (zwanych dalej „połowami NNN") oraz prowadzenia współpracy w tym zakresie, w tym – w stosownych przypadkach – wymiany informacji dotyczących działań w zakresie połowów NNN na ich wodach oraz wdrażania polityk i środków służących do wykluczenia produktów pochodzących z połowów NNN z przepływów handlowych oraz działalności w zakresie chowu i hodowli ryb;

g) współpracy z regionalnymi organizacjami ds. zarządzania rybołówstwem, a w stosownych przypadkach w ramach tych organizacji, których obie Strony są członkami, obserwatorami lub współpracującymi krajami niebędącymi umawiającymi się stronami, w celu osiągnięcia dobrego zarządzania;

h) ograniczania presji na oceany w drodze zwalczania zanieczyszczenia mórz i odpadów morskich, w tym pochodzących ze źródeł na lądzie, tworzyw sztucznych i mikrodrobin plastiku;

i) współpracy na rzecz rozwijania ekosystemów i obszarowych środków ochrony i narzędzi zarządczych, w tym w odniesieniu do chronionych obszarów morskich, zgodnie z prawem każdej ze Stron i prawem międzynarodowym oraz w oparciu o najlepszą dostępną wiedzę naukową, aby chronić i odtwarzać obszary i zasoby przybrzeżne i morskie;

j) zachęcania do zwiększania bezpieczeństwa i ochrony oceanów poprzez wymianę najlepszych praktyk dotyczących działań straży przybrzeżnej i nadzoru morskiego, w tym przez wzmocnienie współpracy między odpowiednimi organami;

k) promowania narzędzi obszarowych, takich jak oparte na ekosystemach planowanie przestrzenne obszarów morskich oraz zintegrowane zarządzanie obszarami przybrzeżnymi, w celu zrównoważonego zarządzania działalnością morską i jej zrównoważonego rozwijania;

l) współpracy w celu zwiększenia badań nad oceanami i zbierania danych;

m) wspierania badań morskich i podejmowania decyzji, które dotyczą zarządzania rybołówstwem i innych działań związanych z eksploatacją zasobów morskich, w oparciu o wiedzę naukową;

n) współpracy w celu zminimalizowania szkodliwego wpływu zmiany klimatu na oceany, linie brzegowe i ekosystemy, w tym poprzez zmniejszanie emisji gazów cieplarnianych, w szczególności dwutlenku węgla, oraz osiągnięcia skutecznych działań adaptacyjnych i wspierania wykonywania odpowiednich umów międzynarodowych i działań międzynarodowych;

o) promowania rozwoju zrównoważonej i odpowiedzialnej akwakultury, w tym w odniesieniu do realizacji celów i zasad zawartych w Kodeksie odpowiedzialnego rybołówstwa, przyjętego w Rzymie w dniu 31 października 1995 r. przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa;

p) wymieniania się najlepszymi praktykami w zakresie zrównoważonego rozwoju wybranych rodzajów działalności gospodarczej związanej z morzem będących przedmiotem zainteresowania Stron.

ARTYKUŁ 4.7

Zmniejszanie ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi

1. Strony uznają potrzebę zarządzania zarówno wewnętrznym, jak i ogólnoświatowym ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi i katastrofami spowodowanymi przez człowieka.

2. Strony współpracują na rzecz poprawy zapobiegania, łagodzenia, gotowości, środków reagowania i odbudowy w celu zmniejszenia ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, budowania kultury zapobiegania oraz zwiększenia odporności społeczeństwa, ekosystemów i infrastruktury, a w stosownych przypadkach współpracują na dwustronnych, regionalnych i wielostronnych szczeblach politycznych na rzecz poprawy zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi na poziomie ogólnoświatowym.

3. Strony zobowiązują się do promowania wymiany informacji i dobrych praktyk w zakresie wykonywania i monitorowania ram z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w latach 2015–2030, przyjętych na trzeciej światowej konferencji ONZ w Sendai w Japonii w dniu 18 marca 2015 r., za pośrednictwem regionalnych i globalnych platform współpracy, a w szczególności w zakresie oceny ryzyka, wdrażania na wszystkich szczeblach planów zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, gromadzenia i wykorzystywania statystyk dotyczących klęsk żywiołowych i danych dotyczących strat, w tym oceny gospodarczej klęsk żywiołowych.

ARTYKUŁ 4.8

Rozwój polityki miejskiej

1. Strony uznają znaczenie polityk mających na celu promowanie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich jako środka skutecznie przyczyniającego się do osiągnięcia celów Agendy 2030 i Nowej agendy miejskiej.

2. Strony promują współpracę i partnerstwo, obejmujące wszystkie kluczowe podmioty działające w obszarze zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, w szczególności w zakresie sposobów rozwiązywania problemów miejskich w zintegrowany i kompleksowy sposób.

3. W miarę możliwości Strony rozwijają konkretne możliwości współpracy pomiędzy miastami w zakresie zrównoważonych rozwiązań problemów miejskich, z myślą o poprawie budowania zdolności w drodze wymiany doświadczeń i praktyk oraz wzajemnego uczenia się.

ARTYKUŁ 4.9

Współpraca w dziedzinie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich[1]

1. Strony współpracują w dziedzinie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich we wspólnym celu wzmocnienia odporności i zrównoważenia produkcji żywności, zrównoważonego rolnictwa i zarządzania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, oraz działań w zakresie klimatu, systemów żywnościowych o obiegu zamkniętym, w tym zapobiegania stratom żywności i ich zmniejszania, promowania organizacji producentów, oznaczeń geograficznych, badań naukowych i innowacji, polityki rozwoju obszarów wiejskich oraz perspektyw dla rynku rolnego.

2. Strony uznają działania podejmowane na forach międzynarodowych w celu zwiększenia globalnego bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego oraz zrównoważonego rolnictwa, a także zobowiązują się do aktywnego zaangażowania we współpracę na tych forach w celu wyeliminowania głodu i wszelkich form niedożywienia do 2030 r.

3. Strony współpracują na rzecz zrealizowania Agendy 2030 w sektorze rolno-spożywczym, w szczególności celów zrównoważonego rozwoju nr 1, 2, 12, 15 i 17 oraz innych odpowiednich celów zrównoważonego rozwoju.

[1] W zakresie, w jakim kwestie objęte niniejszym artykułem są także objęte rozdziałem 14, współpraca, o której mowa w niniejszym artykule, będzie prowadzona zgodnie z tym rozdziałem.

4. Strony wspierają i promują skuteczne partnerstwa publiczne, partnerstwa publiczno-prywatne i partnerstwa z udziałem społeczeństwa obywatelskiego, opierając się na doświadczeniach i strategiach dotyczących finansowania partnerstw, o których mowa w 17. celu zrównoważonego rozwoju. W tym celu Strony dążą do zwiększenia dwustronnej współpracy i koordynacji związanej z rolnictwem i rozwojem obszarów wiejskich na podstawie ich odpowiednich długoterminowych celów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w programie Zielony Ład Unii Europejskiej, strategii Unii Europejskiej „Od pola do stołu" oraz strategii Unii Europejskiej na rzecz bioróżnorodności, a także chilijskich inicjatyw na rzecz zrównoważonego rozwoju w sektorze rolno-spożywczym.

ROZDZIAŁ 5

PARTNERSTWO GOSPODARCZE, SPOŁECZNE I KULTURALNE

ARTYKUŁ 5.1

Przedsiębiorczość i przemysł

1. Strony współpracują na rzecz promowania środowiska sprzyjającego rozwojowi i poprawie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz, w stosownych przypadkach, współpracy w obszarze polityki przemysłowej. Taka współpraca polega w szczególności na:

a) promowaniu kontaktów między podmiotami gospodarczymi, zachęcaniu do wspólnych inwestycji oraz ustanawianiu wspólnych przedsiębiorstw i sieci informacyjnych poprzez istniejące programy horyzontalne;

b) wymianie informacji i doświadczeń w zakresie stwarzania ogólnych warunków dla poprawy konkurencyjności MŚP oraz w zakresie procedur związanych z zakładaniem MŚP;

c) ułatwianiu działań prowadzonych przez MŚP Stron;

d) promowaniu społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i ich rozliczalności oraz zachęcaniu do stosowania odpowiedzialnych praktyk handlowych, w tym zrównoważonej konsumpcji i produkcji.

2. Strony współpracują na rzecz ułatwienia odpowiednich działań w zakresie współpracy prowadzonych przez sektor prywatny.

ARTYKUŁ 5.2

Surowce naturalne

1. Strony uznają, że przejrzyste, rynkowe podejście jest najlepszym sposobem na stworzenie środowiska sprzyjającego inwestycjom w sektorze surowców naturalnych.

2. Strony promują, w oparciu o wspólne interesy, współpracę w kwestiach dotyczących surowców naturalnych w ramach odpowiednich struktur regionalnych lub wielostronnych lub w drodze dialogu dwustronnego na wniosek którejkolwiek ze Stron. Celem tej współpracy jest zwiększanie przejrzystości na światowych rynkach surowców naturalnych oraz przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju.

3. Współpracę między Stronami na podstawie niniejszego artykułu wdraża się z należytym uwzględnieniem art. 15.14 w celu zapewnienia synergii.

ARTYKUŁ 5.3

Odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej oraz biznes i prawa człowieka

1. Strony wspierają opracowywanie i wdrażanie krajowych planów działania w zakresie biznesu i praw człowieka, zapewniając, aby plany te odnosiły się do skutecznych postanowień dotyczących należytej staranności w zakresie praw człowieka oraz aby zachęcały do ich wdrażania.

2. Biorąc pod uwagę, że państwa mają obowiązek chronić prawa człowieka na swoim terytorium względem działalności gospodarczej, Strony promują odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z normami międzynarodowymi zatwierdzonymi lub wspieranymi przez Strony w ramach Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Wytycznych dla przedsiębiorstw wielonarodowych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz Ogólnych wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, Trójstronnej deklaracji zasad dotyczących przedsiębiorstw międzynarodowych i polityki społecznej Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) oraz Agendy 2030.

ARTYKUŁ 5.4

Zatrudnienie i sprawy społeczne

1. Strony uznają, zgodnie z Agendą 2030, że eliminacja ubóstwa we wszystkich jego formach i wymiarach, w tym ubóstwa skrajnego, stanowi największe wyzwanie stojące przed światem oraz niezbędny wymóg zrównoważonego rozwoju. W związku z tym Strony postanawiają wymieniać się informacjami na temat metod pomiaru ubóstwa na potrzeby prowadzenia polityk opartych na dowodach.

2. Strony uznają, że poprawa poziomu życia, tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy oraz działanie na rzecz ochrony socjalnej i godnej pracy dla wszystkich – kobiet i mężczyzn – powinny stanowić centralny element polityki zatrudnienia i polityki społecznej.

3. Strony szanują, promują i urzeczywistniają podstawowe zasady i prawa w pracy określone w Deklaracji MOP dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy, przyjętej w Genewie w dniu 18 czerwca 1998 r., oraz działaniach następczych wobec tej deklaracji, w Deklaracji MOP dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji, przyjętej w dniu 10 czerwca 2008 r., oraz w odpowiednich konwencjach podstawowych MOP.

4. Strony wzmacniają współpracę, w tym między partnerzy społecznymi, w dziedzinie zatrudnienia i spraw społecznych, oraz promują wymianę najlepszych praktyk dotyczących zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy, inspekcji pracy, pracy nierejestrowanej, dialogu społecznego oraz ochrony socjalnej i ochrony pracy, w tym w odniesieniu do oceny wpływu gospodarki nieformalnej, a także zarządzania zmianami zawodowymi.

5. Strony postanawiają nawiązać regularny dialog w celu wspomagania i przeglądu postępu prac w tych obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz kształtu i skuteczności ich polityk w tych dziedzinach.

ARTYKUŁ 5.5

Osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami

1. Strony zobowiązują się pracować na rzecz zapewnienia dobrobytu, godności i skutecznej integracji grupom szczególnie wrażliwym w swoich społeczeństwach, a także tym, którzy napotykają bariery utrudniające im uczestnictwo w życiu społecznym na równych zasadach z innymi, w szczególności osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami.

2. Strony uznają znaczenie promowania pozytywnego podejścia do starzenia się oraz dostępności na wszystkich poziomach przez całe życie. Strony uznają również znaczenie przestrzegania obowiązków w zakresie dostępności wynikających z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, przyjętej w dniu 13 grudnia 2006 r.

3. Strony postanawiają współpracować w celu:

a) promowania i rozwijania działań mających na celu wspieranie lub zwiększanie możliwości na rynku pracy dostępnych dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, a także ich włączenie społeczne;

b) zapewnienia edukacji włączającej i uczenia się przez całe życie osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności dzieciom i osobom młodym, a także osobom starszym;

c) promowania ukierunkowanych działań koncentrujących się na integracji osób z niepełnosprawnościami psychicznymi i intelektualnymi oraz problemami w obszarze zdrowia psychicznego, a także na ich habilitacji i rehabilitacji;

d) identyfikowania i wymiany dobrych praktyk w obszarze urządzeń wspomagających, w tym urządzeń, które są wykorzystywane w świadczeniu opieki w celu ułatwienia samodzielnego życia i które są przydatne zarówno dla osób starszych, jak i osób z niepełnosprawnościami, w tym w sytuacjach niesamodzielności;

e) poprawy dostępności produktów i usług w spójny sposób w celu zapewnienia dostępu na równych zasadach i bez dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami lub osób starszych.

ARTYKUŁ 5.6

Młodzież

1. Strony uznają znaczenie młodzieży jako grupy, która przyczynia się do wzrostu gospodarczego i dobrobytu. W związku z tym Strony podkreślą znaczenie tworzenia miejsc pracy i godnego zatrudnienia dla osób młodych, a także opracowywania projektów mających na celu zwiększenie ich aktywności obywatelskiej.

2. Strony współpracują na rzecz:

a) ułatwiania aktywnego zaangażowania wszystkich osób młodych w ramach społeczeństwa obywatelskiego;

b) ułatwiania kontaktów w obszarach polityki dotyczącej młodzieży oraz kształcenia pozaformalnego dla osób młodych i osób pracujących z młodzieżą;

c) promowania zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu poprzez angażowanie się w dialog z myślą o wspieraniu skierowanych do młodzieży kampanii podnoszących świadomość na temat praw człowieka i niedyskryminacji.

3. W tych ramach Strony będą prowadzić wspólne działania mające na celu zwalczanie nękania i przemocy w placówkach oświatowych.

ARTYKUŁ 5.7

Kultura

1. Strony współpracują na odpowiednich forach międzynarodowych, w szczególności w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO) na rzecz realizacji wspólnych celów i wspierania różnorodności kulturowej, w tym w drodze wykonania Konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, przyjętej w Paryżu w dniu 20 października 2005 r.

2. Strony promują bliższy dialog i ściślejszą współpracę w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, w tym w odniesieniu do powstających i nowych technologii oraz mediów audiowizualnych, mającą na uwadze istniejące umowy dwustronne między Chile a państwami członkowskimi, między innymi w celu lepszego wzajemnego zrozumienia i poznania kultur oraz zwiększenia kontaktów w tym obszarze.

3. Strony dążą do podjęcia odpowiednich środków służących wymianie kulturalnej oraz realizują wspólne inicjatywy w różnych obszarach kultury, w tym dotyczące koprodukcji w branży medialnej, filmowej i telewizyjnej, z wykorzystaniem dostępnych instrumentów i mechanizmów współpracy.

4. Strony zachęcają do dialogu międzykulturowego między swoimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, a także między osobami fizycznymi Stron.

ARTYKUŁ 5.8

Badania naukowe i innowacje

1. Strony współpracują w obszarze badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji na zasadzie wspólnego interesu i wzajemnych korzyści oraz zgodnie ze swoim wewnętrznymi zasadami i przepisami. Celem takiej współpracy jest promowanie rozwoju społecznego i gospodarczego, radzenie sobie z globalnymi wyzwaniami społecznymi, osiągnięcie doskonałości naukowej, poprawa konkurencyjności regionalnej, a także wzmacnianie stosunków między Stronami, prowadzące do powstania długotrwałych partnerstw. Strony wspierają dialog w zakresie polityki oraz wykorzystują w sposób komplementarny swoje różne instrumenty, takie jak Umowa w sprawie współpracy naukowej i technologicznej między Wspólnotą Europejską a Republiką Chile, sporządzona w Brukseli w dniu 23 września 2002 r.

2. Strony dążą do:

a) poprawy warunków mobilności badaczy, naukowców, ekspertów, studentów i przedsiębiorców oraz przepływu materiałów i wyposażenia przez granice;

b) ułatwienia sobie wzajemnie dostępu do swoich programów w dziedzinie nauki, technologii i innowacji, do infrastruktury i obiektów badawczych, publikacji oraz danych naukowych;

c) zwiększenia współpracy w zakresie badań przednormalizacyjnych i normalizacji;

d) promowania wspólnych zasad uczciwego i sprawiedliwego traktowania praw własności intelektualnej w projektach dotyczących badań naukowych i innowacji;

e) zachęcania do dialogu w zakresie polityki na temat innowacji, ukierunkowanego w szczególności na MŚP, z myślą o tworzeniu nowych towarów i usług oraz pobudzaniu innowacji technologicznych i przedsiębiorczości;

f) zwiększenia liczby wspólnych przedsięwzięć gospodarczych w zakresie badań stosowanych i rozwoju, których celem jest opracowywanie innowacyjnych rozwiązań wspólnych problemów i wyzwań;

g) wspierania sieci i powiązań między instytucjami badawczymi i innowacyjnymi, takimi jak uniwersytety i ośrodki badań naukowych, a przedsiębiorstwami w regionach Stron w celu rozwoju działań bliskich wprowadzania na rynek;

h) wspierania społecznych i publicznych programów na rzecz innowacji mających na celu poprawę rozwoju społecznego regionów, a w szczególności jakości życia obywateli;

i) promowania współpracy i wymiany najlepszych praktyk, działań w zakresie polityki i strategii, w tym dotyczących globalnych wyzwań, między decydentami, agencjami ds. innowacji oraz innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

3. Strony promują następujące działania, w które angażuje się organizacje publiczne, publiczne i prywatne ośrodki badań naukowych, instytucje szkolnictwa wyższego, agencje ds. innowacji i sieci innowacji, a także inne zainteresowane strony, w tym MŚP:

a) wspólne inicjatywy mające na celu podniesienie świadomości w zakresie nauki, technologii i innowacji oraz programy budowania zdolności i możliwości udziału w programach każdej ze Stron;

b) wspólne spotkania i warsztaty mające na celu wymianę informacji i najlepszych praktyk oraz określenie obszarów wspólnych badań;

c) wspólne i współfinansowane działania badawczo-innowacyjne, w tym sieci tematyczne, w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;

d) wzajemnie uznawana ocena i ewaluacja współpracy w zakresie badań naukowych i innowacji oraz upowszechnianie odpowiednich wyników.

ARTYKUŁ 5.9

Współpraca w kwestiach arktycznych

Strony uznają znaczenie dialogu i współpracy na poziomach dwustronnych i wielostronnych w kwestiach arktycznych. Taka współpraca odbywa się za pośrednictwem dialogu ekspertów i wymiany najlepszych praktyk, w tym w ramach Komisji do spraw Zachowania Żywych Zasobów Morskich Antarktyki.

ARTYKUŁ 5.10

Polityka cyfrowa

1. Strony uznają, że technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) zwiększają rozwój gospodarczy, edukacyjny i społeczny. Strony wymieniają poglądy na temat swoich odpowiednich polityk w tej dziedzinie.

2. Strony współpracują w zakresie polityki w dziedzinie ICT. Współpraca ta może obejmować:

a) wymianę poglądów na temat różnych aspektów strategii jednolitego rynku cyfrowego Unii Europejskiej, w szczególności polityk i uregulowań dotyczących łączności elektronicznej, w tym dostępu do usług sieci szerokopasmowej, ochrony prywatności i danych osobowych, przepływu danych, wymogów dotyczących lokalizacji danych, administracji elektronicznej, otwartych danych publicznych, otwartych danych, bezpieczeństwa w internecie, e-zdrowia oraz niezależności organów regulacyjnych;

b) wymianę poglądów na temat neutralności sieci jako zasady promowania wolnego i otwartego internetu oraz tworzenia usług online i aplikacji, a także dostępu do nich dla dobra wszystkich obywateli;

c) promowanie ICT jako środka sprzyjającego rozwojowi gospodarczemu, społecznemu i kulturalnemu, włączeniu społecznemu i cyfrowemu oraz różnorodności kulturowej, a także jako istotnego narzędzia służącego do stymulowania łączności w szkołach oraz rozwijania sieci badawczych i akademickich;

d) rozwijanie wzajemnego połączenia i interoperacyjności sieci badawczych, infrastruktur i usług obliczeniowych oraz gromadzenia danych naukowych, a także promowanie takiego rozwoju w ich kontekście regionalnym;

e) współpracę w dziedzinie administracji elektronicznej i usług zaufania, takich jak podpis elektroniczny i tożsamość elektroniczna, ze szczególnym uwzględnieniem wymiany zasad polityki, informacji i dobrych praktyk w zakresie wykorzystania ICT do modernizacji administracji publicznej oraz promowania wysokiej jakości usług publicznych i przejrzystego zarządzania zasobami publicznymi;

f) wymianę informacji dotyczących norm, oceny zgodności i homologacji typu, między innymi w celu ułatwienia handlu;

g) promowanie wymiany i kształcenia specjalistów, w szczególności młodych specjalistów i kobiet;

h) promowanie umiejętności cyfrowych.

ARTYKUŁ 5.11

Kształcenie i szkolnictwo wyższe

1. Strony współpracują w dziedzinie kształcenia, aby wspierać rozwój kapitału ludzkiego, w szczególności na poziomie szkolnictwa wyższego.

2. W celu wspierania jakości i modernizacji systemów szkolnictwa wyższego Strony:

a) promują mobilność studentów, pracowników akademickich i administracyjnych w ramach istniejących lub nowych programów;

b) zwiększają potencjał instytucji szkolnictwa wyższego;

c) udoskonalają mechanizmy uznawania kwalifikacji i okresów studiów za granicą zgodnie z prawem każdej ze Stron.

ARTYKUŁ 5.12

Cywilny system nawigacji satelitarnej, obserwacja Ziemi
oraz inne działania w przestrzeni kosmicznej

1. Strony uznają, że działania w przestrzeni kosmicznej mają pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy, społeczny i zrównoważony rozwój środowiskowy oraz konkurencyjność przemysłową.

2. Strony współpracują, zgodnie z konwencjami międzynarodowymi i swoim odpowiednim prawem, w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w obszarze cywilnych działań w przestrzeni kosmicznej, takich jak:

a) badania kosmiczne, w tym w zakresie nawigacji satelitarnej i obserwacji Ziemi w drodze uczestnictwa w programie „Horyzont Europa”;

b) współpraca w zakresie zastosowań i usług opartych na globalnych systemach nawigacji satelitarnej, w tym w szczególności w zakresie badań naukowych, współpracy przemysłowej, handlu i rozwoju rynku, standardów dotyczących zastosowań, certyfikacji i środków regulacyjnych;

c) rozwój systemów wspomagających opartych na wyposażeniu satelitarnym, w szczególności na potrzeby transportu lotniczego lub systemów wspomagających, wzajemna ochrona infrastruktury systemów nawigacji satelitarnej, współpraca w zakresie interoperacyjności, kompatybilności i wykorzystania widma;

d) obserwacja Ziemi i nauka o Ziemi, w tym współpraca na forach wielostronnych, w szczególności w ramach Grupy ds. Obserwacji Ziemi (GEO) i Komitetu ds. Satelitów Obserwacyjnych Ziemi (CEOS), aby odpowiedzieć na wyzwania społeczne oraz ułatwiać partnerstwa na rzecz biznesu i innowacji w zakresie obserwacji Ziemi w ramach programu Copernicus, będącego komponentem programu kosmicznego Unii, poprzez ustalenie obszarów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;

e) łączność satelitarna.

ARTYKUŁ 5.13

Turystyka

1. Strony współpracują w obszarze turystyki, aby usprawnić wymianę informacji i najlepszych praktyk w celu zapewniania zrównoważonego i trwałego rozwoju turystyki oraz aby wspierać tworzenie miejsc pracy, rozwój gospodarczy i poprawę jakości życia.

2. Strony skupiają się w szczególności na:

a) ochronie dziedzictwa naturalnego i kulturowego oraz maksymalizacji jego potencjału;

b) poszanowaniu integralności i interesów społeczności lokalnych;

c) promowaniu współpracy między regionami Stron oraz regionami i gminami państw sąsiadujących;

d) promowaniu wymiany informacji i współpracy na rzecz sektorów kreatywnych i innowacji w sektorze turystyki.

ARTYKUŁ 5.14

Statystyka

1. Strony współpracują w dziedzinie statystyki.

2. Współpraca ta może obejmować:

a) promowanie harmonizacji metod statystycznych w celu poprawy porównywalności danych;

b) tworzenie i rozpowszechnianie statystyk publicznych oraz opracowywanie wskaźników;

c) wymianę wiedzy i dobrych praktyk między oficjalnymi instytucjami Chile odpowiedzialnymi za kwestie i procedury statystyczne a ich odpowiednikami w Unii Europejskiej.

ARTYKUŁ 5.15

Transport

1. Strony współpracują w odpowiednich obszarach polityki transportowej, w tym w zakresie zintegrowanej polityki transportowej, mając na względzie rozwój i wspieranie efektywnego, zrównoważonego, bezpiecznego i przyjaznego dla środowiska transportu zarówno pasażerów, jak i towarów.

2. Celem takiej współpracy jest promowanie:

a) wymiany informacji na temat ich odpowiednich polityk transportowych, norm i najlepszych praktyk oraz innych obszarów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;

b) wzajemnych połączeń i interoperacyjności sieci;

c) podejścia opartego na systemie transportu multimodalnego;

d) przyjaznego dla inwestycji otoczenia;

e) bezpieczeństwa i ochrony systemów transportu;

f) kwestii transportowych związanych z ochroną środowiska;

g) niskoemisyjnych lub bezemisyjnych rozwiązań transportowych, badań naukowych i innowacji, inteligentnych i cyfrowych rozwiązań;

h) dialogu na poziomie ekspertów i współpracy w ramach międzynarodowych forów transportu;

i) zrównoważonych rozwiązań dotyczących transportu, w tym w odniesieniu do mobilności miejskiej; oraz

j) ułatwień w handlu, zwiększonej efektywności i optymalizacji operacji transportowych i logistycznych poprzez cyfryzację i uproszczenie wymogów sprawozdawczych dotyczących wszystkich rodzajów transportu.

ROZDZIAŁ 6

INNE OBSZARY

ARTYKUŁ 6.1

Polityki makroekonomiczne

Strony współpracują oraz promują wymianę informacji i poglądów na temat polityk i tendencji makroekonomicznych.

ARTYKUŁ 6.2

Kwestie podatkowe

Strony uznają zasady dobrego rządzenia w obszarze opodatkowania, w tym międzynarodowe standardy dotyczące przejrzystości, wymiany informacji oraz minimalnych standardów przeciwdziałania erozji bazy podatkowej i przenoszeniu zysków (BEPS), a także eliminowania szkodliwych praktyk podatkowych, oraz zobowiązują się do ich wdrażania. Strony będą promować równe warunki działania oraz podejmować działania na rzecz usprawnienia współpracy międzynarodowej w obszarze opodatkowania, aby przeciwdziałać unikaniu opodatkowania i uchylaniu się od opodatkowania.

ARTYKUŁ 6.3

Polityka konsumencka

Strony uznają znaczenie zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów i aby osiągnąć ten cel, podejmują starania na rzecz współpracy w dziedzinie polityki konsumenckiej. Strony postanawiają, że taka współpraca może obejmować w miarę możliwości:

a) wymianę informacji na temat ich odpowiednich ram ochrony konsumentów, w tym na temat praw ochrony konsumentów, bezpieczeństwa produktów konsumenckich, dochodzenia roszczeń przez konsumentów oraz egzekwowania przepisów dotyczących konsumentów;

b) zachęcanie do rozwoju niezależnych organizacji konsumenckich oraz kontaktów między przedstawicielami konsumentów.

ARTYKUŁ 6.4

Zdrowie publiczne

Strony postanawiają współpracować w kwestiach zdrowia publicznego, w szczególności w odniesieniu do zapobiegania chorobom zakaźnym i ich kontroli, gotowości do zwalczania ognisk wysoce zaraźliwych chorób, egzekwowania Międzynarodowych przepisów zdrowotnych (2005), przyjętych w dniu 23 maja 2005 r. przez Światowe Zgromadzenie Zdrowia, a także zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

ARTYKUŁ 6.5

Współpraca w zakresie sportu i aktywności fizycznej

Strony będą współpracować w dziedzinie sportu i aktywności fizycznej, aby przyczynić się do rozwoju aktywnego i zdrowego stylu życia, w tym promocji prozdrowotnej aktywności fizycznej wśród wszystkich grup wiekowych, promowania ról społecznych i walorów wychowawczych sportu, a także walki z zagrożeniami dla sportu, takimi jak doping, ustawianie wyników zawodów sportowych, rasizm i przemoc.

ROZDZIAŁ 7

MODERNIZACJA PAŃSTWA I USŁUG PUBLICZNYCH, DECENTRALIZACJA, POLITYKA REGIONALNA I WSPÓŁPRACA MIĘDZYINSTYTUCJONALNA

ARTYKUŁ 7.1

Modernizacja państwa

W ramach ich dialogu politycznego i współpracy Strony będą dążyć do wymiany doświadczeń w kwestiach związanych z modernizacją i decentralizacją państwa i administracji publicznej, wyciągając wnioski z najlepszych praktyk Stron w zakresie globalnej skuteczności organizacyjnej, istniejącego ustawodawstwa i ram instytucjonalnych w celu osiągnięcia dobrego rządzenia, w tym:

a) uznania autonomii i roli najwyższych organów kontroli w promowaniu dobrych rządów na wszystkich szczeblach dzięki zapewnieniu efektywności, rozliczalności, skuteczności i przejrzystości;

b) promowania przejrzystości i rozliczalności w ramach polityk publicznych i procesu decyzyjnego wobec obywateli, a także wzmocnienia roli społeczeństwa obywatelskiego w tej dziedzinie;

c) promowania kultury uczciwości i rzetelności w usługach publicznych, która obejmuje całe społeczeństwo, we współpracy z sektorem prywatnym i społeczeństwem obywatelskim;

d) promowania, wspierania i zachęcania do innowacji w sektorze publicznym poprzez zapewnianie rozwiązań problemów i wyzwań na różnych poziomach i obszarach prac, tak aby generowały one wartość publiczną w ekosystemie innowacji i społeczeństwie.

ARTYKUŁ 7.2

Polityka regionalna i decentralizacja

1. Strony uznają znaczenie polityk, które mają na celu promowanie zrównoważonego i trwałego rozwoju regionalnego i terytorialnego. Strony uznają znaczenie regionów oraz współpracy z władzami szczebla niższego niż krajowy oraz sposób, w jaki mogą one dostarczyć istotną wiedzę o politykach publicznych zgodnie z wymogami dotyczącymi przyszłej decentralizacji Chile.

2. W celu poprawy systemów zarządzania na różnych szczeblach, budowania zdolności poprzez wymianę doświadczeń i praktyk oraz wzajemne uczenie się Strony, w miarę możliwości, będą współpracować w zakresie zrównoważonych rozwiązań w odpowiedzi na wyzwania związane z rozwojem terytorialnym i regionalnym, w zakresie polityk mających na celu promowanie spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej, w tym współpracy transgranicznej, w zakresie ustanawiania i wdrażania polityki regionalnej oraz organizowania strategii rozwoju terytorialnego, a także w zakresie partnerstwa, procedur i metod planowania oraz oceny, polityk dotyczących regionalnych innowacji i inteligentnej specjalizacji.

3. Strony zobowiązują się do wzmocnienia i rozszerzenia, w miarę możliwości, dynamiki i możliwości współpracy między regionami Unii Europejskiej i regionami Chile, w drodze opracowania i realizacji wspólnych programów i projektów mających na celu między innymi rozwój regionalny i terytorialny.

4. Strony będą dążyć do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie wzajemnych powiązań między decentralizacją a wdrażaniem polityki regionalnej.

ARTYKUŁ 7.3

Współpraca międzyinstytucjonalna

1. Strony zobowiązują się do zachęcania do bliższego dialogu i współpracy między zainteresowanymi instytucjami w każdej z dziedzin objętych niniejszą Umową oraz do ich ułatwiania. W tym celu Strony będą zachęcać do tworzenia sieci kontaktów między instytucjami rządu Chile i sektorem publicznym oraz innymi odpowiednimi instytucjami Chile a ich odpowiednikami w Unii Europejskiej w ramach możliwie jak najszerszej współpracy sektorowej, która może obejmować:

a) zapobieganie i zwalczanie korupcji;

b) szkolenia z zakresu organizacji oraz wsparcie;

c) pomoc techniczną udzielaną instytucjom Chile odpowiedzialnym za tworzenie, realizację i ocenę polityk publicznych oraz za dostarczanie informacji dotyczących takich polityk, w tym spotkania pracowników instytucji Unii Europejskiej z ich odpowiednikami w Chile;

d) regularną wymianę informacji uznanych za odpowiednie, w tym w drodze wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, oraz rozwój sieci informacyjnych, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony danych osobowych we wszystkich dziedzinach, w których wymagana jest wymiana danych;

e) wymianę informacji i dobrych praktyk dotyczących cyfryzacji procedur państwowych związanych ze świadczeniem usług na rzecz obywateli;

f) transfer wiedzy specjalistycznej;

g) wstępne badania i wspólną realizację projektów obejmujących proporcjonalny wkład finansowy;

h) opracowanie planów działania, w tym punktów kontaktowych, harmonogramów i mechanizmów oceny;

i) wkład w budowanie potencjału, kompetencji i umiejętności w dziedzinie innowacji publicznych.

2. Strony mogą – za obopólną zgodą – dodać inne obszary działań do tych, o których mowa w ust. 1.

CZĘŚĆ III

HANDEL I KWESTIE ZWIĄZANE Z HANDLEM

ROZDZIAŁ 8

POSTANOWIENIA OGÓLNE I INSTYTUCJONALNE

SEKCJA A

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 8.1

Ustanowienie strefy wolnego handlu

Strony ustanawiają niniejszym strefę wolnego handlu, zgodnie z art. XXIV GATT 1994 i art. V GATS.

ARTYKUŁ 8.2

Cele

Celami niniejszej części niniejszej Umowy są:

a) rozszerzenie i zróżnicowanie handlu towarami, zgodnie z art. XXIV GATT 1994, między Stronami w drodze obniżenia lub zniesienia ceł i barier pozataryfowych w handlu;

b) ułatwienie handlu towarami, w szczególności poprzez postanowienia dotyczące ułatwień celnych i ułatwień w handlu, norm, przepisów technicznych i procedur oceny zgodności oraz środków sanitarnych i fitosanitarnych, przy jednoczesnym zachowaniu prawa każdej ze Stron do wprowadzania regulacji, aby osiągnąć cele polityki publicznej;

c) liberalizację handlu usługami, zgodnie z art. V GATS;

d) rozwój sytuacji gospodarczej sprzyjającej zwiększonym przepływom inwestycji, poprawa warunków zakładania przedsiębiorstw z poszanowaniem zasady niedyskryminacji, przy jednoczesnym zachowaniu prawa każdej ze Stron do przyjmowania i egzekwowania środków niezbędnych do osiągnięcia uzasadnionych celów politycznych;

e) ułatwianie handlu i inwestycji między Stronami, w tym dzięki swobodnemu przepływowi płatności bieżących i przepływowi kapitału;

f) rozwijanie środowiska sprzyjającego inwestycjom poprzez zapewnianie przejrzystych, stabilnych i przewidywalnych zasad, które gwarantują sprawiedliwe traktowanie inwestorów oraz ustanowienie systemu sądowego do rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem w skuteczny, sprawiedliwy i przewidywalny sposób;

g) faktyczne i wzajemne otwarcie rynków zamówień publicznych Stron;

h) promowanie innowacji i kreatywności poprzez zapewnienie odpowiedniej i skutecznej ochrony praw własności intelektualnej zgodnie z obowiązkami międzynarodowymi mającymi zastosowanie między Stronami;

i) promowanie warunków sprzyjających niezakłóconej konkurencji, w szczególności w odniesieniu do handlu i inwestycji między Stronami;

j) rozwój handlu międzynarodowego w sposób, który przyczynia się do osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju w obszarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym; oraz

k) utworzenie skutecznego, sprawiedliwego i przewidywalnego mechanizmu rozstrzygania sporów w celu rozstrzygania sporów dotyczących interpretacji lub stosowania niniejszej części niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 8.3

Definicje o zastosowaniu ogólnym

Do celów niniejszej części niniejszej Umowy, załączników 9, 10-A–10-E, 13-A–13-H, 15-A, 15-B, 16-A, 16-B, 16-C, 17-A–17-I, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A, 21-B, 25, 28-A, 28-B, 29, 32-A, 32-B, 32-C, 38-A i 38-B oraz protokołów do niniejszej Umowy:

a) „porozumienie w sprawie rolnictwa” oznacza Porozumienie w sprawie rolnictwa w załączniku 1A do porozumienia WTO;

b) „porozumienie antydumpingowe” oznacza Porozumienie o stosowaniu artykułu VI Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu w załączniku 1A do porozumienia WTO;

c) „cło” oznacza wszelkie cła lub opłaty jakiegokolwiek rodzaju nałożone na przywóz towaru lub w związku z przywozem towaru, przy czym nie obejmuje ono:

   (i) jakichkolwiek należności odpowiadających podatkom wewnętrznym nałożonym zgodnie z art. 9.4 niniejszej Umowy;

   (ii) jakiegokolwiek cła antydumpingowego, specjalnego cła ochronnego, cła wyrównawczego lub cła ochronnego stosowanego zgodnie z GATT 1994, porozumieniem antydumpingowym, porozumieniem w sprawie rolnictwa, porozumieniem SCM oraz porozumieniem w sprawie środków ochronnych, stosownie do przypadku; oraz

   (iii) jakichkolwiek opłat lub innych należności nakładanych na przywóz lub w związku z przywozem, których kwota jest ograniczona do przybliżonego kosztu świadczonych usług;

d) „CPC” oznacza tymczasową Centralną Klasyfikację Produktów (dokumenty statystyczne Departamentu Spraw Gospodarczych i Społecznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, Nowy Jork, 1991);

e) „dni” oznaczają dni kalendarzowe, w tym weekendy i święta;

f) „istniejący” oznacza obowiązujący w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy;

g) „GATS” oznacza Układ ogólny w sprawie handlu usługami w załączniku 1B do porozumienia WTO;

h) „GATT 1994” oznacza Układ ogólny w sprawie taryf celnych i handlu 1994 w załączniku 1A do porozumienia WTO;

i) „towar Strony” oznacza towar krajowy w rozumieniu GATT 1994 i obejmuje towary pochodzące tej Strony;

j) „system zharmonizowany” lub „HS” oznacza zharmonizowany system oznaczania i kodowania towarów, w tym jego Ogólne reguły interpretacji, uwagi do sekcji, uwagi do działów i uwagi do podpozycji, opracowane przez Światową Organizację Celną;

k) „pozycja” oznacza pierwsze cztery cyfry w numerze klasyfikacji taryfowej w ramach systemu zharmonizowanego;

l) „osoba prawna” oznacza każdy podmiot prawny właściwie utworzony lub w inny sposób zorganizowany zgodnie z mającym zastosowanie prawem, nastawiony na zysk lub w innych celach, prywatny lub publiczny, w tym każdą spółkę kapitałową, trust, spółkę osobową, spółkę joint venture, jednoosobową działalność gospodarczą lub stowarzyszenie;

m) „środek” oznacza każdy środek w formie przepisów ustawowych lub wykonawczych, reguły, procedury, decyzji, działania administracyjnego, wymogu lub praktyki lub w jakiejkolwiek innej formie;

n) „środki Strony” oznaczają wszelkie środki przyjęte lub utrzymane przez[1]:

(i) władze i organy na wszystkich szczeblach;

(ii) organy niepubliczne wykonujące uprawnienia delegowane przez władze lub organy na wszystkich szczeblach[2]; lub

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że „środek” obejmuje także zaniechanie przez Stronę podjęcia działań niezbędnych do wykonania jej obowiązków wynikających z niniejszej Umowy.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że obowiązki Strony wynikające z niniejszej Umowy mają zastosowanie do przedsiębiorstwa państwowego lub innej osoby w ramach wykonywania przez nią wszelkich uprawnień regulacyjnych lub administracyjnych lub innych uprawnień publicznych przekazanych mu przez tę Stronę, takich jak uprawnienie do wywłaszczenia, wydawania licencji, zatwierdzania transakcji handlowych lub nakładania kontyngentów, opłat lub innych należności.

(iii) jakikolwiek podmiot, który faktycznie działa na polecenie lub pod kierownictwem, lub kontrolą Strony w odniesieniu do danego środka[1];

o) „osoba fizyczna” oznacza:

(i) w przypadku Strony UE – obywatela jednego z państw członkowskich zgodnie z prawem tego państwa[2]; oraz

(ii) w przypadku Chile – obywatela Chile zgodnie z prawem tego państwa;

p) „towar pochodzący” oznacza towar kwalifikujący się zgodnie z regułami pochodzenia określonymi w rozdziale 10;

q) „osoba” oznacza osobę fizyczną lub osobę prawną;

---

1 Dla większej pewności należy wyjaśnić, że jeżeli Strona twierdzi, że podmiot działa w sposób, o którym mowa w ppkt (iii), na tej Stronie spoczywa ciężar dowodu i musi ona przynajmniej przedstawić solidne przesłanki.

2 Do celów rozdziałów 17–27 pojęcie „osoba fizyczna” obejmuje również osoby fizyczne mające stałe miejsce zamieszkania w Republice Łotewskiej, które nie są obywatelami Republiki Łotewskiej ani jakiegokolwiek innego państwa, ale które zgodnie z prawem Republiki Łotewskiej są uprawnione do otrzymania paszportu dla osób niebędących obywatelami.

r) „dane osobowe” oznaczają informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej;

s) „porozumienie w sprawie środków ochronnych” oznacza Porozumienie w sprawie środków ochronnych w załączniku 1A do porozumienia WTO;

t) „środek sanitarny lub fitosanitarny” oznacza każdy środek, o którym mowa w pkt 1 załącznika A porozumienia SPS;

u) „porozumienie SCM” oznacza Porozumienie w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych w załączniku 1A do porozumienia WTO;

v) „porozumienie SPS” oznacza Porozumienie w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych w załączniku 1A do porozumienia WTO;

w) „porozumienie TBT” oznacza Porozumienie w sprawie barier technicznych w handlu w załączniku 1 do porozumienia WTO;

x) „porozumienie TRIPS” oznacza Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej, w załączniku 1C do porozumienia WTO; oraz

y) „porozumienie WTO” oznacza Porozumienie z Marrakeszu ustanawiające Światową Organizację Handlu, sporządzone w dniu 15 kwietnia 1994 r.

ARTYKUŁ 8.4

Związek z porozumieniem WTO oraz innymi istniejącymi umowami wchodzącymi w zakres stosowania niniejszej części niniejszej Umowy

1. Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wobec siebie nawzajem wynikające z porozumienia WTO oraz innych istniejących umów wchodzących w zakres stosowania niniejszej części niniejszej Umowy, których są stroną.

2. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako wymagające od którejkolwiek ze Stron działania w sposób niezgodny z jej obowiązkami wynikającymi z porozumienia WTO.

3. W przypadku niezgodności między niniejszą Umową a jakąkolwiek istniejącą umową inną niż porozumienie WTO, której obie Strony są stroną i która wchodzi w zakres stosowania niniejszej części niniejszej Umowy, Strony natychmiast konsultują się ze sobą w celu znalezienia obustronnie zadowalającego rozwiązania.

SEKCJA B

POSTANOWIENIA INSTYTUCJONALNE

ARTYKUŁ 8.5

Szczególne funkcje Wspólnej Rady
działającej w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu

1. W ramach zajmowania się kwestiami związanymi z niniejszą częścią niniejszej Umowy Wspólna Rada ustanowiona na podstawie art. 40.1[1] może:

a) przyjmować decyzje o zmianie:

(i) taryf celnych zawartych w dodatkach 9-1 i 9-2 w celu przyspieszenia znoszenia ceł;

(ii) rozdziału 10 i załączników 10-A–10-E;

(iii) załączników 13-F i 13-G oraz dodatku 13-E-1;

(iv) załączników 16-A, 16-D i 16-E oraz pkt 1 załącznika 16-B;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Chile wdroży każdą decyzję przyjętą przez Wspólną Radę działającą w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu w drodze *acuerdos de ejecución* (umów wykonawczych), zgodnie z prawem chilijskim.

(v) załącznika 21-B;

(vi) załącznika 29;

(vii) definicji „subsydium” w art. 31.2 ust. 1 w zakresie, w jakim odnosi się ona do przedsiębiorstw świadczących usługi, celem uwzględnienia wyników przyszłych dyskusji na ten temat w ramach WTO lub powiązanych forów fakultatywnych;

(viii) załącznika 32-A w zakresie odniesień do prawa mającego zastosowanie na terytorium Stron;

(ix) załącznika 32-B w zakresie kryteriów, które należy włączyć do procedury sprzeciwu;

(x) załącznika 32-C w odniesieniu do oznaczeń geograficznych;

(xi) załączników 38-A i 38-B; oraz

(xii) jakichkolwiek innych postanowień, załączników, dodatków lub protokołów, których zmiana jest przewidziana w niniejszej części niniejszej Umowy;

b) przyjmować decyzje dotyczące wydania interpretacji postanowień niniejszej części niniejszej Umowy, które są wiążące dla Stron i wszystkich organów ustanowionych na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy oraz zespołów orzekających, o których mowa w rozdziałach 33 i 38;

c) ustanawiać dodatkowe podkomitety i inne organy odpowiedzialne za kwestie wchodzące w zakres stosowania niniejszej części niniejszej Umowy na podstawie art. 40.3 ust. 3; oraz

d) jeżeli uzna to za stosowne, ustanawiać regulaminy wewnętrzne podkomitetów i innych organów ustanowionych na podstawie art. 8.8 oraz lit. c) niniejszego ustępu.

2. Porządek obrad posiedzeń Wspólnej Rady działającej w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu ustalają koordynatorzy ds. niniejszej części niniejszej Umowy, zgodnie z art. 8.7 ust. 2.

ARTYKUŁ 8.6

Szczególne funkcje Wspólnego Komitetu działającego w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu

1. W ramach zajmowania się kwestiami związanymi z niniejszą częścią niniejszej Umowy Wspólny Komitet ustanowiony na podstawie art. 40.2[1]:

a) wspiera Wspólną Radę w wykonywaniu jej funkcji dotyczących kwestii związanych z handlem i inwestycjami;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Chile wdroży każdą decyzję przyjętą przez Wspólny Komitet działający w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu w drodze *acuerdos de ejecución* (umów wykonawczych), zgodnie z prawem chilijskim.

b) odpowiada za właściwe wykonanie niniejszej części niniejszej Umowy; w tym kontekście oraz bez uszczerbku dla praw ustanowionych w rozdziale 38 Strony mogą przekazać do dyskusji we Wspólnym Komitecie każdą kwestię dotyczącą stosowania lub interpretacji niniejszej części niniejszej Umowy;

c) nadzoruje w miarę potrzeby dalsze rozwijanie postanowień niniejszej części niniejszej Umowy oraz ocenia wyniki uzyskane w wyniku jej stosowania;

d) poszukuje odpowiednich sposobów zapobiegania problemom, które w przeciwnym razie mogłyby powstać w obszarach objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy, oraz sposobów rozwiązywania tych problemów;

e) nadzoruje prace wszystkich podkomitetów ustanowionych na podstawie art. 8.8 oraz podkomitetów ustanowionych na podstawie art. 40.3 ust. 3 wykonujących zadania wynikające z niniejszej części niniejszej Umowy; oraz

f) analizuje wszelkie skutki dla niniejszej części niniejszej Umowy wynikające z przystąpienia nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej.

2. Wspólny Komitet działający w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu może:

a) ustanawiać dodatkowe podkomitety i inne organy odpowiedzialne za kwestie wchodzące w zakres niniejszej części niniejszej Umowy na podstawie art. 40.3 ust. 3;

b) przyjmować decyzje zmieniające niniejszą część niniejszej Umowy na podstawie art. 8.5 ust. 1 lit. a) oraz wydawać interpretacje, o których mowa w art. 8.5 ust. 1 lit. b), między posiedzeniami Wspólnej Rady, gdy Wspólna Rada nie może się zebrać lub w innych przypadkach przewidzianych w niniejszej Umowie; oraz

c) ustanawiać regulaminy wewnętrzne podkomitetów i innych organów ustanowionych na podstawie art. 8.8 i niniejszego ustępu lit. a), jeżeli uzna to za stosowne.

3. Porządek obrad posiedzeń Wspólnego Komitetu działającego w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu ustalają koordynatorzy ds. niniejszej części niniejszej Umowy, zgodnie z art. 8.7 ust. 2.

ARTYKUŁ 8.7

Koordynatorzy ds. niniejszej części niniejszej Umowy

1. Każda ze Stron wyznacza koordynatora ds. niniejszej części niniejszej Umowy w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy oraz przekazuje drugiej Stronie dane kontaktowe tego koordynatora.

2. Koordynatorzy wspólnie ustalają porządek obrad i przeprowadzają wszystkie inne niezbędne przygotowania do posiedzeń Wspólnej Rady, Wspólnego Komitetu oraz podkomitetów i innych organów ustanowionych na podstawie art. 8.8 lub ustanowionych na podstawie art. 40.3 ust. 3 wykonujących zadania szczególne dla niniejszej części niniejszej Umowy. Koordynatorzy podejmują działania następcze w związku z decyzjami Wspólnej Rady i Wspólnego Komitetu, działających w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, oraz – w stosownych przypadkach – decyzji podkomitetów, w przypadkach przewidzianych w art. 17.39 i 25.20, stosownie do przypadku.

ARTYKUŁ 8.8

Podkomitety i inne organy szczególne dla niniejszej części niniejszej Umowy

1. Niniejszym Strony ustanawiają następujące podkomitety:

a) Podkomitet ds. Przeciwdziałania Korupcji w Handlu i Inwestycjach;

b) Podkomitet ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia;

c) Podkomitet ds. Usług Finansowych;

d) Podkomitet ds. Własności Intelektualnej;

e) Podkomitet ds. Zamówień Publicznych;

f) Podkomitet ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych;

g) Podkomitet ds. Usług i Inwestycji;

h) Podkomitet ds. Zrównoważonych Systemów Żywnościowych;

i) Podkomitet ds. Barier Technicznych w Handlu;

j) Podkomitet ds. Handlu Towarami; oraz

k) Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju.

2. Porządek obrad posiedzeń podkomitetów i innych organów odpowiedzialnych za kwestie wchodzące w zakres stosowania niniejszej części niniejszej Umowy ustalają koordynatorzy ds. niniejszej części niniejszej Umowy, zgodnie z art. 8.7 ust. 2.

ROZDZIAŁ 9

HANDEL TOWARAMI

ARTYKUŁ 9.1

Cel

Strony stopniowo i wzajemnie liberalizują handel towarami zgodnie z niniejszą częścią niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 9.2

Zakres stosowania

O ile w niniejszej części niniejszej Umowy nie przewidziano inaczej, niniejszy rozdział ma zastosowanie do handlu towarami Strony.

ARTYKUŁ 9.3

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załącznika 9:

a) „porozumienie w sprawie licencjonowania przywozu” oznacza Porozumienie WTO w sprawie licencjonowania przywozu w załączniku 1A do porozumienia WTO;

b) „czynności konsularne” oznaczają procedurę uzyskania od konsula Strony dokonującej przywozu na terytorium Strony dokonującej wywozu lub na terytorium państwa trzeciego faktury konsularnej lub wizy konsularnej dla faktur handlowych, świadectwa pochodzenia, manifestu ładunkowego, deklaracji wywozowej przewoźników lub jakiejkolwiek innej dokumentacji celnej związanej z przywozem towaru;

c) „porozumienie w sprawie ustalania wartości celnej” oznacza porozumienie o stosowaniu artykułu VII GATT 1994 w załączniku 1A do porozumienia WTO;

d) „procedura licencjonowania wywozu” oznacza procedurę administracyjną wymagającą – jako warunek wstępny wywozu z terytorium Strony dokonującej wywozu – złożenia odpowiedniemu organowi lub organom administracyjnym wniosku lub innych dokumentów, innych niż zazwyczaj wymagane w procedurach odprawy celnej;

e) „procedura licencjonowania przywozu” oznacza procedurę administracyjną wymagającą – jako warunek wstępny przywozu na terytorium Strony dokonującej przywozu – złożenia odpowiedniemu organowi lub organom administracyjnym wniosku lub innych dokumentów, innych niż zazwyczaj wymagane w procedurach odprawy celnej;

f) „towar przerobiony” oznacza towar klasyfikowany do działów 84–90 lub pozycji 94.02 systemu zharmonizowanego, z wyjątkiem towaru klasyfikowanego do pozycji HS 84.18, 85.09, 85.10, 85.16 oraz 87.03 lub podpozycji 8414.51, 8450.11, 8450.12, 8508.1 i 8517.11, który:

(i) składa się całkowicie lub częściowo z części uzyskanych z towarów już używanych;

(ii) charakteryzuje się podobnym działaniem i warunkami pracy jak równoważne towary nowe; oraz

(iii) otrzymuje tę samą gwarancję, co równoważne towary nowe;

g) „naprawa” oznacza wszelkie procesy przetwarzania towaru stosowane w celu usunięcia uszkodzeń eksploatacyjnych lub szkód materialnych, obejmujące przywrócenie towarowi jego pierwotnej funkcji lub zapewnienie zgodności z wymogami technicznymi dotyczącymi jego używania, bez których towar ten nie mógłby być nadal używany w zwykły sposób do celów, do których jest przeznaczony; naprawa towaru obejmuje odnowę i konserwację, ale nie obejmuje działań ani procesów, które:

(i) prowadzą do pozbawienia towaru jego istotnych właściwości lub do powstania nowego towaru lub towaru o odmiennych cechach handlowych;

(ii) przyczyniają się do przekształcenia wyrobu niegotowego w wyrób gotowy; lub

(iii) są wykorzystywane do poprawy lub ulepszenia parametrów technicznych towaru;

h) „kategoria znoszenia ceł” oznacza ramy czasowe znoszenia ceł, obejmujące od zera do siedmiu lat, po których towar jest wolny od cła, o ile w harmonogramie w załączniku 9 nie określono inaczej.

ARTYKUŁ 9.4

Traktowanie narodowe w zakresie podatków i uregulowań wewnętrznych

Każda ze Stron przyznaje traktowanie narodowe towarom drugiej Strony zgodnie z art. III GATT 1994, włącznie z uwagami i postanowieniami uzupełniającymi do niego. W tym celu art. III GATT 1994 oraz uwagi i postanowienia uzupełniające do niego zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

ARTYKUŁ 9.5

Obniżenie lub zniesienie ceł

1. O ile w niniejszej Umowie nie przewidziano inaczej, każda ze Stron obniża lub znosi cła nakładane na towary pochodzące z terytorium drugiej Strony zgodnie ze swoim harmonogramem w załączniku 9.

2. Do celów ust. 1 podstawową stawką celną jest stawka podstawowa określona dla każdego towaru w harmonogramie w załączniku 9.

3. Jeżeli jedna ze Stron obniża swoją stawkę celną stosowaną względem kraju najbardziej uprzywilejowanego (zwaną dalej „stawką KNU”), do obniżonych stawek ma zastosowanie harmonogram tej Strony w załączniku 9. Jeżeli Strona obniża swoją stosowaną stawkę KNU do poziomu poniżej stawki podstawowej w odniesieniu do danej pozycji taryfowej, Strona ta oblicza preferencyjną stawkę mającą zastosowanie w wyniku obniżenia taryfy na podstawie obniżonej stosowanej stawki KNU, utrzymując względny margines preferencji w odniesieniu do danej pozycji taryfowej tak długo, jak stosowana stawka KNU jest niższa od stawki podstawowej. Względny margines preferencji dotyczący każdej danej pozycji taryfowej w każdym okresie znoszenia ceł odpowiada różnicy między stawką podstawową określoną w harmonogramie tej Strony w załączniku 9 a stosowaną stawką celną dla tej pozycji taryfowej zgodnie z tym harmonogramem, podzielonej przez tę stawkę podstawową i wyrażonej w procentach.

4. Na wniosek jednej ze Stron, Strony wzajemnie się konsultują w celu rozważenia przyspieszenia obniżania lub znoszenia ceł określonych w harmonogramie w załączniku 9. Uwzględniając wynik takich konsultacji, Wspólna Rada może przyjąć decyzję o zmianie załącznika 9 w celu przyspieszenia obniżania lub znoszenia ceł.

ARTYKUŁ 9.6

Klauzula „standstill”

1. O ile w niniejszej części niniejszej Umowy nie przewidziano inaczej, Strona nie może podwyższać jakichkolwiek ceł określonych jako stawka podstawowa w załączniku 9 ani przyjmować jakichkolwiek nowych ceł w odniesieniu do towarów pochodzących z terytorium drugiej Strony.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Strona może podwyższyć cło do poziomu określonego w załączniku 9 w odniesieniu do danego okresu znoszenia ceł po uprzednim jednostronnym obniżeniu takiego cła.

ARTYKUŁ 9.7

Cła wywozowe, podatki i inne należności

1. Strona nie może wprowadzać ani utrzymywać jakichkolwiek ceł, podatków lub innych należności jakiegokolwiek rodzaju nakładanych na wywóz towaru na terytorium drugiej Strony lub w związku z tym wywozem, ani jakichkolwiek wewnętrznych podatków lub innych należności nakładanych na towar wywożony na terytorium drugiej Strony, które przekraczają podatek lub należności, jakie byłyby nałożone na towary podobne przeznaczone do konsumpcji wewnętrznej.

2. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie uniemożliwia Stronie nałożenia na wywóz towaru opłaty lub należności dozwolonej na podstawie art. 9.8.

ARTYKUŁ 9.8

Opłaty i formalności

1. Kwoty opłat i innych należności nakładanych przez Stronę na przywóz lub wywóz towarów drugiej Strony lub w związku z przywozem lub wywozem takich towarów ogranicza się do przybliżonych kosztów świadczonych usług i nie mogą one stanowić pośredniej ochrony towarów krajowych ani opodatkowania przywozu lub wywozu do celów podatkowych.

2. Strona nie może nakładać opłat ani innych należności *ad valorem* na przywóz lub wywóz towarów lub w związku z przywozem lub wywozem takich towarów.

3. Każda ze Stron może nakładać należności lub odzyskiwać koszty wyłącznie w przypadku świadczenia określonych usług, w tym:

a) zapewnienia obecności funkcjonariuszy celnych, na wniosek, poza urzędowymi godzinami pracy lub w pomieszczeniach innych niż pomieszczenia celne;

b) przeprowadzania analiz lub ekspertyz dotyczących towarów oraz pobierania opłat pocztowych za zwrot towarów do wnioskodawcy, w szczególności w odniesieniu do decyzji dotyczących wiążących informacji lub do udzielenia informacji związanych ze stosowaniem przepisów prawa celnego;

c) kontroli lub pobierania próbek towarów do celów weryfikacji, lub zniszczenia towarów, jeżeli powoduje to koszty inne niż koszty pracy funkcjonariuszy celnych; lub

d) nadzwyczajnych środków kontroli, w przypadku gdy takie środki są niezbędne ze względu na rodzaj towaru lub potencjalne ryzyko.

4. Każda ze Stron bezzwłocznie publikuje wszystkie opłaty i należności, które nakłada w związku z przywozem lub wywozem, w taki sposób, aby umożliwić władzom publicznym, przedsiębiorstwom handlowym i innym zainteresowanym stronom zapoznanie się z nimi.

5. Strona nie może wymagać czynności konsularnych, w tym powiązanych opłat i należności, w związku z przywozem jakichkolwiek towarów drugiej Strony.

ARTYKUŁ 9.9

Towary naprawiane

1. Strona nie może stosować cła w odniesieniu do towaru, niezależnie od jego pochodzenia, który powraca na jej obszar celny po tymczasowym wywiezieniu z jej obszaru celnego na obszar celny drugiej Strony w celu naprawy.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania do towarów przywożonych pod zabezpieczeniem majątkowym, do wolnych obszarów celnych lub na podobnych zasadach, które są następnie wywożone w celu naprawy i nie są ponownie przywożone pod zabezpieczeniem majątkowym, do wolnych obszarów celnych lub na podobnych zasadach.

3. Strona nie może stosować cła w odniesieniu do towaru, niezależnie od jego pochodzenia, tymczasowo przywiezionego z obszaru celnego drugiej Strony w celu naprawy[1].

[1] Na terytorium Strony UE do celów niniejszego ustępu stosuje się procedurę uszlachetniania czynnego określoną w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz.U. UE L 269 z 10.10.2013, s. 1).

ARTYKUŁ 9.10

Towary przerobione

1. O ile w niniejszej części niniejszej Umowy nie przewidziano inaczej, Strona nie może przyznawać towarom przerobionym drugiej Strony traktowania mniej korzystnego niż to, które przyznaje podobnym towarom nowym.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 9.11 ma zastosowanie do zakazów lub ograniczeń w przywozie i wywozie towarów przerobionych. Jeżeli Strona przyjmuje lub utrzymuje zakazy lub ograniczenia w przywozie i wywozie towarów używanych, nie może stosować tych środków do towarów przerobionych.

3. Strona może wymagać, aby towary przerobione były identyfikowane jako takie do celów dystrybucji lub sprzedaży na jej terytorium oraz aby towary te spełniały wszystkie mające zastosowanie wymogi techniczne, które stosuje się do podobnych towarów nowych.

ARTYKUŁ 9.11

Ograniczenia w przywozie i wywozie

Art. XI GATT 1994 oraz uwagi i postanowienia uzupełniające do niego zostają włączone do niniejszej części niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian. Strona nie może zatem przyjmować ani utrzymywać zakazów lub ograniczeń w przywozie jakichkolwiek towarów drugiej Strony lub w wywozie lub sprzedaży na wywóz jakiegokolwiek towaru przeznaczonego na terytorium drugiej Strony, z wyjątkiem przypadków, gdy jest to zgodne z art. XI GATT 1994, w tym z uwagami i postanowieniami uzupełniającymi do niego.

ARTYKUŁ 9.12

Oznaczanie pochodzenia

Jeżeli Chile stosuje obowiązkowe wymogi dotyczące oznaczania kraju pochodzenia w odniesieniu do towarów ze Strony UE, Wspólny Komitet może zadecydować, że towary oznaczone jako „wyprodukowane w UE" lub mające podobne oznaczenie w języku lokalnym spełniają takie wymogi w momencie przywozu do Chile. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na prawo którejkolwiek ze Stron do określania rodzaju produktów, w odniesieniu do których spełnienie wymogów dotyczących oznaczania kraju pochodzenia jest obowiązkowe. Do niniejszego artykułu nie stosuje się rozdziału 10.

ARTYKUŁ 9.13

Procedury licencjonowania przywozu

1. Każda ze Stron zapewnia, aby wszystkie procedury licencjonowania przywozu mające zastosowanie do handlu towarami między Stronami były neutralne w zastosowaniu oraz zarządzane w sposób sprawiedliwy, niedyskryminujący i przejrzysty.

2. Strona przyjmuje lub utrzymuje procedury licencjonowania przywozu jako warunek przywozu towarów na swoje terytorium z terytorium drugiej Strony wyłącznie w przypadku, gdy inne odpowiednie procedury służące osiągnięciu celu administracyjnego nie są z uzasadnionych względów dostępne.

3. Strona nie może przyjmować ani utrzymywać jakichkolwiek nieautomatycznych procedur licencjonowania przywozu jako warunku przywozu towarów na swoje terytorium z terytorium drugiej Strony, chyba że jest to konieczne, aby wdrożyć środek, który jest spójny z niniejszą częścią niniejszej Umowy. Strona przyjmująca takie nieautomatyczne procedury licencjonowania przywozu wyraźnie wskazuje drugiej Stronie środek wdrożony za pomocą takiej procedury.

4. Każda ze Stron przyjmuje wszelkie procedury licencjonowania przywozu zgodnie z art. 1, 2 i 3 porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu oraz zarządza takimi procedurami zgodnie z tymi postanowieniami. W tym celu art. 1, 2 i 3 tego porozumienia zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

5. Strona, która przyjmuje nowe procedury licencjonowania przywozu lub wprowadza zmiany do istniejących procedur licencjonowania przywozu, powiadamia o tym drugą Stronę w terminie 60 dni od dnia publikacji takiej nowej procedury licencjonowania przywozu lub zmian w istniejących procedurach licencjonowania przywozu. Powiadomienie zawiera informacje określone w ust. 3 niniejszego artykułu oraz w art. 5 ust. 2 porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu. Uznaje się, że Strona zachowuje zgodność z niniejszym postanowieniem, jeżeli powiadomiła Komitet Licencjonowania Przywozu, ustanowiony zgodnie z art. 4 porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu, o odpowiedniej nowej procedurze licencjonowania przywozu lub o wszelkich zmianach w istniejącej procedurze licencjonowania przywozu, dołączając informacje określone w art. 5 ust. 2 tego porozumienia.

6. Na wniosek jednej Strony druga Strona bezzwłocznie przekazuje wszelkie odpowiednie informacje, w tym informacje określone w art. 5 ust. 2 porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu, dotyczące każdej procedury licencjonowania przywozu, którą zamierza przyjąć, którą przyjęła lub którą utrzymuje, lub każdej zmiany w istniejących procedurach licencjonowania przywozu.

ARTYKUŁ 9.14

Procedury licencjonowania wywozu

1. Każda ze Stron publikuje każdą nową procedurę licencjonowania wywozu lub każdą zmianę w istniejącej procedurze licencjonowania wywozu w taki sposób, aby umożliwić władzom publicznym, przedsiębiorstwom handlowym i innym zainteresowanym stronom zapoznanie się z nimi. Publikacja taka musi mieć miejsce, jeżeli to możliwe, w terminie 30 dni przed rozpoczęciem obowiązywania procedury lub zmiany, a w każdym razie nie później niż w dniu, w którym taka procedura lub zmiana zaczną obowiązywać.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby publikacja procedur licencjonowania wywozu zawierała następujące informacje:

a) teksty jej procedur licencjonowania wywozu lub wszelkich zmian wprowadzonych przez tę Stronę w tych procedurach;

b) towary objęte każdą z procedur licencjonowania wywozu;

c) w odniesieniu do każdej procedury licencjonowania wywozu – opis procedury ubiegania się o pozwolenie na wywóz oraz wszelkie kryteria, jakie musi spełniać wnioskodawca, aby kwalifikować się do ubiegania się o pozwolenie na wywóz, takie jak posiadanie zezwolenia na prowadzenie działalności, przedsięwzięcie lub utrzymanie inwestycji, lub prowadzenie działalności w określonej formie na terytorium Strony;

d) punkt lub punkty kontaktowy, w których zainteresowane osoby mogą uzyskać dalsze informacje na temat warunków uzyskania pozwolenia na wywóz;

e) organ lub organy administracyjne, do których musi być złożony wniosek lub inne odpowiednie dokumenty;

f) opis każdego środka lub środków wdrażanych w ramach procedury licencjonowania wywozu;

g) okres obowiązywania każdej z procedur licencjonowania wywozu, chyba że dana procedura obowiązuje do czasu jej wycofania lub zmiany w ramach nowej publikacji;

h) jeżeli Strona zamierza skorzystać z procedury licencjonowania wywozu w celu zarządzania kontyngentem wywozowym, całkowita ilość oraz – w stosownych przypadkach – wartość kontyngentu, a także daty otwarcia i zamknięcia kontyngentu; oraz

i) wszelkie zwolnienia lub wyjątki od wymogu uzyskania pozwolenia na wywóz, informacje o sposobie ubiegania się o te zwolnienia lub wyjątki oraz kryteria ich przyznawania.

3. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy każda ze Stron powiadamia drugą Stronę o swoich istniejących procedurach licencjonowania wywozu. Strona, która przyjmuje nowe procedury licencjonowania wywozu lub zmiany w istniejących procedurach licencjonowania wywozu, powiadamia drugą Stronę o takim przyjęciu lub zmianie w terminie 60 dni od dnia publikacji tej nowej procedury licencjonowania wywozu lub tej zmiany w istniejących procedurach licencjonowania. Powiadomienie takie zawiera odniesienie do źródła lub źródeł, w których publikowane są informacje wymagane na podstawie ust. 2, oraz – w stosownych przypadkach – adres strony lub stron internetowych odpowiednich władz publicznych.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako wymagające od Strony udzielenia pozwolenia na wywóz lub uniemożliwiające Stronie wykonywania jej obowiązków lub zobowiązań wynikających z rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, lub z wielostronnych układów o nierozprzestrzenianiu i ustaleń w sprawie kontroli wywozu.

ARTYKUŁ 9.15

Ustalanie wartości celnej

Każda ze Stron ustala wartość celną towarów drugiej Strony, które są przywożone na jej terytorium zgodnie z art. VII GATT 1994 oraz porozumieniem w sprawie ustalania wartości celnej. W tym celu art. VII GATT 1994, wraz z uwagami i postanowieniami uzupełniającymi do niego, oraz art. 1–17 porozumienia w sprawie ustalania wartości celnej, wraz z uwagami interpretacyjnymi do niego, zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

ARTYKUŁ 9.16

Wskaźniki wykorzystania preferencji

1. Do celów monitorowania funkcjonowania niniejszej części niniejszej Umowy oraz obliczania wskaźników wykorzystania preferencji Strony co roku przekazują sobie nawzajem statystyki dotyczące przywozu za okres rozpoczynający się rok po wejściu w życie niniejszej Umowy i upływający 10 lat po zakończeniu znoszenia ceł dla wszystkich towarów zgodnie z załącznikiem 9. O ile Wspólny Komitet nie zadecyduje inaczej, okres ten jest automatycznie przedłużany o pięć lat. Wspólny Komitet może zadecydować o dalszym jego przedłużeniu.

2. Przekazywane dane statystyczne, o których mowa w ust. 1, obejmują dane dotyczące ostatniego dostępnego roku, w tym dane na temat wartości oraz – w stosownych przypadkach – wielkości, na poziomie pozycji taryfowych w odniesieniu do przywozu towarów drugiej Strony, w odniesieniu do których skorzystano z preferencyjnego traktowania celnego na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy, oraz do przywozu towarów, w odniesieniu do których stosowano traktowanie niepreferencyjne.

ARTYKUŁ 9.17

Środki szczególne dotyczące zarządzania preferencyjnym traktowaniem

1. Strony współpracują w zakresie zapobiegania naruszeniom przepisów prawa celnego dotyczących preferencyjnego traktowania przyznanego na podstawie niniejszego rozdziału zgodnie z obowiązkami określonymi w rozdziale 10 oraz w Protokole do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, a także w zakresie wykrywania i zwalczania takich naruszeń.

2. Zgodnie z procedurą określoną w ust. 3 Strona może tymczasowo zawiesić preferencyjne traktowanie danych towarów w przypadku gdy Strona ta ustaliła, na podstawie obiektywnych, przekonujących i możliwych do zweryfikowania informacji, że druga Strona dokonywała systematycznych naruszeń przepisów prawa celnego na dużą skalę w celu uzyskania preferencyjnego traktowania przyznanego na podstawie niniejszego rozdziału, oraz ustaliła:

a) systematyczny brak lub niewłaściwe działanie drugiej Strony w zakresie weryfikacji statusu pochodzenia towarów i spełnienia innych wymogów Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, przy wykrywaniu lub zapobieganiu naruszeniom reguł pochodzenia;

b) systematyczną odmowę przeprowadzania późniejszej weryfikacji dowodu pochodzenia przez drugą Stronę na wniosek danej Strony, lub odmowę terminowego przekazywania wyników takiej weryfikacji, lub nieuzasadnione opóźnienie w przeprowadzeniu takiej weryfikacji lub przekazywaniu informacji; lub

c) systematyczną odmowę lub brak współpracy lub pomocy ze strony drugiej Strony w wypełnianiu jej obowiązków wynikających z Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych w odniesieniu do preferencyjnego traktowania.

3. Strona, która dokonała ustalenia, o którym mowa w ust. 2, bez zbędnej zwłoki powiadamia o tym Wspólny Komitet oraz podejmuje konsultacje z drugą Stroną w ramach Wspólnego Komitetu w celu znalezienia rozwiązania akceptowalnego dla obu Stron.

Jeżeli Strony nie uzgodnią obustronnie akceptowalnego rozwiązania w terminie trzech miesięcy od powiadomienia, Strona, która dokonała ustalenia, może podjąć decyzję o tymczasowym zawieszeniu odpowiedniego preferencyjnego traktowania danych towarów. Strona ta bez zbędnej zwłoki powiadamia Wspólny Komitet o tymczasowym zawieszeniu.

Tymczasowe zawieszenia stosuje się jedynie przez okres niezbędny do ochrony interesów finansowych zainteresowanej Strony, a w każdym razie nie dłużej niż sześć miesięcy. Jednakże, w przypadku gdy warunki, które doprowadziły do początkowego zawieszenia, utrzymują się po upływie sześciu miesięcy, zainteresowana Strona może zadecydować o odnowieniu zawieszenia. Każde tymczasowe zawieszenie podlega okresowym konsultacjom w ramach Wspólnego Komitetu.

4. Każda ze Stron publikuje, zgodnie ze swoimi procedurami wewnętrznymi, zawiadomienia dla importerów dotyczące wszelkich powiadomień lub decyzji dotyczących takiego tymczasowego zawieszenia, o którym mowa w ust. 3.

ARTYKUŁ 9.18

Podkomitet ds. Handlu Towarami

Podkomitet ds. Handlu Towarami ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1:

a) monitoruje wykonanie niniejszego rozdziału i załącznika 9 oraz zarządzanie nimi;

b) promuje handel towarami między Stronami, w tym w drodze konsultacji dotyczących poprawy traktowania taryfowego w zakresie dostępu do rynku zgodnie z art. 9.5 ust. 4 oraz, w stosownych przypadkach, dotyczących innych kwestii;

c) stanowi forum do prowadzenia dyskusji na temat wszelkich kwestii dotyczących niniejszego rozdziału;

d) bezzwłocznie usuwa bariery w handlu towarami między Stronami, w szczególności te związane ze stosowaniem środków pozataryfowych oraz, w stosownych przypadkach, zgłasza takie kwestie Wspólnemu Komitetowi do rozpatrzenia;

e) zaleca Stronom wprowadzenie wszelkich zmian lub uzupełnień do niniejszego rozdziału;

f) koordynuje wymianę danych w celu wykorzystania preferencji lub inną wymianę informacji dotyczących handlu towarami między Stronami;

g) dokonuje przeglądu wszelkich przyszłych zmian systemu zharmonizowanego w celu zapewnienia, aby obowiązki każdej ze Stron wynikające z niniejszej części niniejszej Umowy nie uległy zmianie, oraz prowadzi konsultacje w celu rozwiązania wszelkich związanych z tym konfliktów;

h) pełni funkcje określone w art. 15.17.

ROZDZIAŁ 10

REGUŁY POCHODZENIA ORAZ PROCEDURY DOTYCZĄCE POCHODZENIA

SEKCJA A

REGUŁY POCHODZENIA

ARTYKUŁ 10.1

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 10-A–10-E:

a) „klasyfikacja” oznacza klasyfikację produktu lub materiału zgodnie z określonym rozdziałem, pozycją lub podpozycją systemu zharmonizowanego;

b) „przesyłka” oznacza produkty, które są wysyłane jednocześnie od jednego eksportera do jednego odbiorcy albo są objęte jednolitym dokumentem przewozowym obejmującym transport od eksportera do odbiorcy lub, w przypadku braku takiego dokumentu, jedną fakturą;

c) „organ celny” oznacza:

(i) w przypadku Chile – krajową administrację celną; oraz

(ii) w przypadku Strony UE – służby Komisji Europejskiej odpowiedzialne za sprawy celne oraz administracje celne i wszelkie inne organy państw członkowskich odpowiedzialne za stosowanie i egzekwowanie przepisów prawa celnego;

d) „eksporter” oznacza osobę znajdującą się na terytorium Strony, która zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi tej Strony wywozi lub produkuje produkt pochodzący oraz sporządza oświadczenie o pochodzeniu;

e) „identyczne produkty” oznaczają produkty, które pod każdym względem odpowiadają produktom opisanym w opisie produktu; opis produktu w dokumencie handlowym używanym do sporządzenia oświadczenia o pochodzeniu dla wielu przesyłek musi być wystarczająco dokładny, aby w sposób wyraźny pozwalał zidentyfikować ten produkt oraz identyczne produkty, które mają być następnie przywożone na podstawie tego oświadczenia;

f) „importer” oznacza osobę, która dokonuje przywozu produktu pochodzącego oraz ubiega się dla niego o preferencyjne traktowanie taryfowe;

g) „materiał” oznacza każdą substancję wykorzystywaną w produkcji produktu, w tym wszelkie składniki, surowce, elementy lub części;

h) „produkt” oznacza wynik produkcji, nawet jeżeli jest przeznaczony do późniejszego wykorzystania jako materiał w produkcji innego produktu; oraz

i) „produkcja” oznacza każdy rodzaj obróbki lub przetwarzania, łącznie z montażem.

ARTYKUŁ 10.2

Wymogi ogólne

1. Do celów stosowania preferencyjnego traktowania taryfowego przez Stronę w odniesieniu do towarów pochodzących od drugiej Strony zgodnie z niniejszą częścią niniejszej Umowy, pod warunkiem że dany produkt spełnia wszystkie pozostałe mające zastosowanie wymogi niniejszego rozdziału, następujące produkty uznaje się za pochodzące z terytorium drugiej Strony:

a) produkty całkowicie uzyskane na terytorium tej Strony, jak określono w art. 10.4;

b) produkty wyprodukowane wyłącznie z materiałów pochodzących z terytorium tej Strony; oraz

c) produkty wyprodukowane na terytorium tej Strony, w których wykorzystano materiały niepochodzące, pod warunkiem że spełniają one wymogi określone w załączniku 10-B.

2. W przypadku gdy produkt uzyskał status pochodzenia zgodnie z ust. 1, materiałów niepochodzących wykorzystanych w jego produkcji nie uważa się za niepochodzące, jeżeli produkt ten został włączony jako materiał do innego produktu.

3. Wymogi uzyskania statusu pochodzenia muszą być spełniane w sposób ciągły na terytorium danej Strony.

ARTYKUŁ 10.3

Kumulacja pochodzenia

1. Produkt pochodzący z terytorium Strony uznaje się za pochodzący z terytorium drugiej Strony, jeżeli produkt ten jest wykorzystywany jako materiał w produkcji innego produktu na terytorium tej drugiej Strony, pod warunkiem że prowadzona obróbka i przetwarzanie wykraczają poza zakres jednej lub większej liczby czynności, o których mowa w art. 10.6.

2. Materiały sklasyfikowane w rozdziale 3 systemu zharmonizowanego, pochodzące z terytorium państw, o których mowa w ust. 4 lit. b), i wykorzystywane w produkcji konserw z tuńczyka sklasyfikowanych w podpozycji 1604.14 systemu zharmonizowanego można uznać za pochodzące z terytorium jednej ze Stron, o ile spełnione są warunki określone w ust. 3 lit. a)–e) oraz pod warunkiem że Strona ta wysyła powiadomienie dotyczące badania przez podkomitet, o którym mowa w art. 10.31.

3. W następstwie zalecenia podkomitetu, o którym mowa w art. 10.31, Wspólny Komitet może zadecydować, że niektóre materiały pochodzące z państw trzecich[1], o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, można uznać za pochodzące z terytorium Strony, jeżeli zostały wykorzystane w produkcji produktu na terytorium tej Strony, pod warunkiem że:

a) w każdej ze Stron obowiązuje umowa handlowa ustanawiająca strefę wolnego handlu z tym państwem trzecim w rozumieniu art. XXIV GATT 1994;

[1] W celach informacyjnych: definicję „państwa trzeciego” zawarto w art. 1.3 lit. c).

b) pochodzenie materiałów, o których mowa w niniejszym ustępie, określa się zgodnie z regułami pochodzenia mającymi zastosowanie na podstawie:

(i) umowy handlowej Strony UE, na podstawie której utworzono strefę wolnego handlu z tym państwem trzecim, jeżeli dany materiał jest wykorzystywany w produkcji produktu w Chile; oraz

(ii) umowy handlowej Chile, na podstawie której utworzono strefę wolnego handlu z tym państwem trzecim, jeżeli dany materiał jest wykorzystywany w produkcji produktu w Stronie UE;

c) między tą Stroną a tym państwem trzecim obowiązują ustalenia dotyczące odpowiedniej współpracy administracyjnej zapewniającej pełne wykonanie niniejszego rozdziału, w tym postanowień dotyczących stosowania odpowiedniej dokumentacji pochodzenia materiałów, a Strona ta powiadamia drugą Stronę o tych ustaleniach;

d) produkcja lub przetwarzanie materiału prowadzone na terytorium tej Strony wykracza poza zakres jednej lub większej liczby czynności, o których mowa w art. 10.6; oraz

e) Strony uzgodnią wszystkie inne mające zastosowanie warunki.

4. Państwa trzecie, o których mowa w ust. 3, obejmują:

a) państwa Ameryki Środkowej, tj. Kostarykę, Salwador, Gwatemalę, Honduras, Nikaraguę i Panamę; oraz

b) państwa rejonu andyjskiego, tj. Kolumbię, Ekwador i Peru.

ARTYKUŁ 10.4

Produkty całkowicie uzyskane

1. Za całkowicie uzyskane na terytorium Strony uznaje się następujące produkty:

a) rośliny i produkty roślinne tam uprawiane lub zebrane;

b) żywe zwierzęta tam urodzone i wyhodowane;

c) produkty pochodzące od żywych zwierząt tam wyhodowanych;

d) produkty uzyskane w wyniku łowiectwa, odławiania, łowienia, zbierania lub chwytania, jednak nie poza zewnętrznymi granicami morza terytorialnego tej Strony;

e) produkty pochodzące z ubitych zwierząt tam urodzonych i wyhodowanych;

f) produkty uzyskane tam z akwakultury, jeżeli organizmy wodne, w tym ryby, mięczaki, skorupiaki, inne bezkręgowce wodne oraz rośliny wodne, urodziły się lub zostały wyhodowane z materiału rozmnożeniowego takiego jak jaja, ikra, narybek, palczaki lub larwy, w drodze ingerencji w procesy hodowli lub wzrostu, w celu zwiększenia produkcji, na przykład przez regularne zarybianie, karmienie lub ochronę przed drapieżnikami;

g) minerały lub inne naturalnie występujące substancje, nieobjęte lit. a)–f), tam wydobyte lub pozyskane;

h) produkty rybołówstwa morskiego i inne produkty wydobyte poza wszystkimi morzami terytorialnymi przez statki tej Strony;

i) produkty wytworzone na pokładzie statku przetwórni tej Strony wyłącznie z produktów, o których mowa w lit. h);

j) produkty wydobyte przez Stronę lub osobę tej Strony z dna morskiego lub podglebia poza wszelkimi morzami terytorialnymi, pod warunkiem że mają one prawo do prowadzenia prac w takim dnie morskim lub podglebiu;

k) odpady lub złom pochodzące z produkcji lub z zużytych produktów tam zebranych, pod warunkiem że produkty te nadają się wyłącznie do odzysku surowców; oraz

l) produkty tam wyprodukowane wyłącznie z produktów, o których mowa w lit. a)–k).

2. Pojęcia „statek Strony” i „statek przetwórnia Strony” w ust. 1 lit. h) oraz i) oznaczają odpowiednio statek lub statek przetwórnię, który:

a) jest zarejestrowany w państwie członkowskim lub w Chile;

b) pływa pod banderą państwa członkowskiego lub Chile; oraz

c) spełnia jeden z następujących warunków:

(i) w co najmniej 50 % stanowi własność osób fizycznych państwa członkowskiego lub Chile; lub

(ii) stanowi własność osoby prawnej, która:

A) ma swoją siedzibę zarządu i główne miejsce prowadzenia swojej działalności w państwie członkowskim lub w Chile; oraz

B) w co najmniej 50 % stanowi własność osób jednej z tych Stron.

ARTYKUŁ 10.5

Tolerancje

1. Jeżeli materiał niepochodzący wykorzystany w produkcji produktu nie spełnia wymogów określonych w załączniku 10-B, produkt ten uznaje się za pochodzący z terytorium Strony, pod warunkiem że:

a) w odniesieniu do wszystkich produktów[1], z wyjątkiem produktów sklasyfikowanych w rozdziałach 50–63 systemu zharmonizowanego, łączna wartość materiałów niepochodzących nie przekracza 10 % ceny *ex-works* produktu;

[1] Rozdziały 1–24 systemu zharmonizowanego, zgodnie z uwagą 9 załącznika 10-A.

b) w odniesieniu do produktów sklasyfikowanych w rozdziałach 50–63 systemu zharmonizowanego, zastosowanie mają tolerancje określone w uwagach 6–8 załącznika 10-A.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli wartość lub masa materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcji produktu przekracza którąkolwiek z wartości procentowych określających maksymalną wartość lub masę materiałów niepochodzących, jak określono w wymogach zawartych w załączniku 10-B.

3. Ust. 1 nie ma zastosowania do produktów całkowicie uzyskanych na terytorium Strony w rozumieniu art. 10.4. Jeżeli zgodnie z załącznikiem 10-B wymagane jest, aby materiały wykorzystane w produkcji produktu były całkowicie uzyskane, zastosowanie mają ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 10.6

Niewystarczająca obróbka lub przetworzenie

1. Niezależnie od art. 10.2 ust. 1 lit. c) produktu nie uznaje się za pochodzący z terytorium Strony, jeżeli tylko jedna lub większa liczba następujących czynności przeprowadzana jest na materiałach niepochodzących z terytorium tej Strony:

a) czynności konserwujące, takie jak suszenie, mrożenie, przechowywanie w solance lub inne podobne czynności, których jedynym celem jest zapewnienie, aby produkt pozostał w dobrym stanie podczas transportu i składowania;

b) dzielenie i łączenie opakowań;

c) mycie, czyszczenie, usuwanie kurzu, rdzy, oleju, farby lub innych pokryć;

d) wszelkie prasowanie materiałów i artykułów włókienniczych;

e) proste czynności malowania i polerowania;

f) łuskanie i częściowe lub całkowite bielenie ryżu, polerowanie i glazurowanie zbóż oraz ryżu;

g) czynności polegające na barwieniu lub aromatyzowaniu cukru lub formowaniu kostek cukru, częściowe lub całkowite mielenie cukru kryształu w postaci stałej;

h) obieranie, drylowanie i łuskanie owoców, orzechów i warzyw;

i) ostrzenie, proste szlifowanie lub proste cięcie;

j) przesiewanie, przeglądanie, sortowanie, klasyfikowanie, stopniowanie lub dobieranie;

k) proste umieszczanie w butelkach, puszkach, butlach, workach, pudełkach, skrzynkach umocowanie na kartonach lub deskach oraz wszelkie inne proste czynności związane z pakowaniem;

l) umieszczanie lub drukowanie znaków, etykiet, logo i innych podobnych znaków odróżniających na produktach lub ich opakowaniach;

m) proste mieszanie produktów, nawet różnych rodzajów, w tym mieszanie cukru z dowolnym materiałem;

n) prosty montaż części artykułów w celu utworzenia całego artykułu lub rozkładanie produktów na części;

o) proste dodawanie wody, rozcieńczanie, odwadnianie lub skażanie produktów; lub

p) ubój zwierząt.

2. Do celów ust. 1 czynność uznaje się za prostą, jeżeli jej wykonanie nie wymaga żadnych szczególnych umiejętności lub maszyn, lub urządzeń lub sprzętu specjalnie wyprodukowanych lub zainstalowanych w celu wykonania takiej czynności.

ARTYKUŁ 10.7

Jednostka kwalifikacyjna

1. Do celów niniejszego rozdziału, jednostką kwalifikacyjną jest produkt, który uznaje się za jednostkę podstawową przy dokonywaniu klasyfikacji produktu w ramach systemu zharmonizowanego.

2. Jeżeli przesyłka składa się z wielu identycznych produktów klasyfikowanych do tej samej pozycji systemu zharmonizowanego, każdy produkt bierze się pod uwagę indywidualnie do celów stosowania niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 10.8

Akcesoria, części zapasowe i narzędzia

1. Akcesoria, części zapasowe i narzędzia dostarczane z elementem wyposażenia, maszyną, urządzeniem lub pojazdem, które są częścią zwykłego wyposażenia i są wliczone w jego cenę lub nie są oddzielnie fakturowane, uznaje się za jeden produkt z danym elementem wyposażenia, maszyną, urządzeniem lub pojazdem.

2. Akcesoria, części zapasowe i narzędzia, o których mowa w ust. 1, nie są brane pod uwagę przy określaniu pochodzenia produktu, z wyjątkiem obliczania maksymalnej wartości materiałów niepochodzących, jeżeli produkt podlega regule maksymalnej wartości materiałów niepochodzących określonej w załączniku 10-B.

ARTYKUŁ 10.9

Zestawy

Zestawy, o których mowa w regule 3 Ogólnych reguł interpretacji systemu zharmonizowanego, uznaje się za pochodzące z terytorium Strony, jeżeli wszystkie ich elementy są produktami pochodzącymi. Jeżeli zestaw składa się z produktów pochodzących i niepochodzących, cały zestaw uznaje się za pochodzący z terytorium Strony, pod warunkiem że wartość produktów niepochodzących nie przekracza 15 % ceny *ex-works* danego zestawu.

ARTYKUŁ 10.10

Elementy neutralne

Do ustalenia, czy produkt kwalifikuje się jako produkt pochodzący z terytorium Strony, nie jest konieczne ustalenie pochodzenia następujących elementów, które mogłyby zostać wykorzystane w jego produkcji:

a) paliw, energii, katalizatorów i rozpuszczalników;

b) sprzętu, urządzeń i zapasów stosowanych do testowania lub kontrolowania produktów;

c) maszyn, narzędzi, ciągadeł i form;

d) części zamiennych i materiałów wykorzystywanych do konserwacji sprzętu i budynków;

e) oliw, smarów, materiałów składowych i innych materiałów stosowanych w produkcji lub używanych do obsługi sprzętu i budynków;

f) rękawic, okularów, obuwia, odzieży, sprzętu ochronnego i zapasów;

g) wszelkich innych materiałów, które nie są włączane do danego produktu, ale co do których można wykazać, że są wykorzystywane w produkcji danego produktu.

ARTYKUŁ 10.11

Opakowania, materiały opakowaniowe i pojemniki opakowaniowe

1. Jeżeli, zgodnie z regułą 5 Ogólnych reguł interpretacji systemu zharmonizowanego, materiały opakowaniowe i pojemniki opakowaniowe, w które produkt pakowany jest do sprzedaży detalicznej, są klasyfikowane z produktem, te materiały opakowaniowe i pojemniki opakowaniowe nie są brane pod uwagę przy określaniu pochodzenia produktu, z wyjątkiem obliczania maksymalnej wartości materiałów niepochodzących, jeżeli produkt podlega regule maksymalnej wartości materiałów niepochodzących określonej w załączniku 10-B.

2. Przy ustalaniu, czy produkt pochodzi z terytorium Strony, nie bierze się pod uwagę materiałów opakowaniowych i pojemników opakowaniowych, które są wykorzystywane do ochrony produktu podczas transportu.

ARTYKUŁ 10.12

Metoda rozróżnienia księgowego materiałów zamiennych

1. Materiały zamienne pochodzące i niepochodzące oddziela się fizycznie podczas składowania w celu zachowania ich statusu materiałów pochodzących lub niepochodzących, w zależności od przypadku. Materiały te mogą być wykorzystywane w produkcji produktu bez ich fizycznego oddzielenia podczas składowania pod warunkiem, że stosowana jest metoda rozróżnienia księgowego.

2. Metodę rozróżnienia księgowego, o której mowa w ust. 1, stosuje się zgodnie z metodą zarządzania zapasami w oparciu o zasady rachunkowości powszechnie akceptowane przez daną Stronę. Metoda rozróżnienia księgowego musi zapewniać, aby w dowolnym czasie liczba produktów, które mogłyby być uznane za produkty pochodzące z terytorium Strony, nie przekraczała liczby możliwej do uzyskania przy zastosowaniu metody fizycznego oddzielenia produktów podczas magazynowania.

3. Do celów ust. 1, „materiały zamienne” oznaczają materiały tego samego rodzaju i jakości handlowej, o takich samych cechach technicznych i fizycznych, i które są niemożliwe do rozróżnienia po ich włączeniu do produktu końcowego.

ARTYKUŁ 10.13

Produkty powracające

Jeżeli produkt pochodzący z terytorium Strony zostaje wywieziony z terytorium tej Strony do państwa trzeciego i powraca na terytorium tej Strony, produkt taki uznaje się za niepochodzący, chyba że można wykazać w sposób zadowalający dla organów celnych tej Strony, że produkt powracający:

a) jest tym samym produktem, co produkt wywieziony; oraz

b) nie został poddany jakimkolwiek innym czynnościom niż czynności niezbędne do zachowania go w dobrym stanie, gdy znajdował się w państwie trzecim, lub gdy był przedmiotem wywozu.

ARTYKUŁ 10.14

Zasada niemanipulacji

1. Produkt pochodzący zgłoszony do użytku krajowego na terytorium Strony dokonującej przywozu nie może, po dokonaniu wywozu i przed zgłoszeniem go do użytku krajowego, zostać zmieniony, przekształcony w jakikolwiek sposób ani poddany czynnościom innym niż służące zachowaniu go w dobrym stanie lub dodawanie lub umieszczanie oznaczeń, etykiet, pieczęci lub jakiejkolwiek innej dokumentacji w celu zapewnienia zgodności z określonymi wymogami wewnętrznymi Strony dokonującej przywozu.

2. Przechowywanie lub wystawianie produktu w państwie trzecim może mieć miejsce, pod warunkiem że pozostaje on pod dozorem celnym w danym państwie trzecim.

3. Bez uszczerbku dla sekcji B, dzielenie przesyłek może mieć miejsce na terytorium państwa trzeciego, jeśli zostaje dokonane przez eksportera lub na jego odpowiedzialność oraz pod warunkiem że przesyłki te pozostają pod dozorem celnym w danym państwie trzecim.

4. W razie wątpliwości, czy warunki przewidziane w ust. 1–3 zostały spełnione, organ celny Strony dokonującej przywozu może zażądać od importera dostarczenia dowodu spełnienia tych warunków. Taki dowód może zostać dostarczony za pomocą wszelkich środków, w tym umownych dokumentów przewozowych, takich jak konosament, dowodów faktycznych lub materialnych, takich jak oznakowanie lub numeracja opakowań, lub jakichkolwiek innych dowodów związanych z samym produktem.

ARTYKUŁ 10.15

Wystawy

1. Produkty pochodzące wysłane z przeznaczeniem na wystawę w państwie trzecim i sprzedane po wystawie w celu przywozu na terytorium jednej ze Stron korzystają w przywozie z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy, pod warunkiem że wykazano w sposób zadowalający dla organów celnych, że:

a) eksporter wysłał te produkty z terytorium Strony do danego państwa trzeciego, w którym odbywała się wystawa i prezentował je na tej wystawie;

b) eksporter ten sprzedał produkty lub w inny sposób zbył je na rzecz odbiorcy na terytorium Strony;

c) produkty zostały wysłane w trakcie wystawy lub natychmiast po niej w stanie, w jakim zostały wysłane na wystawę; oraz

d) produkty, od momentu ich wysyłki na wystawę, nie były używane w celach innych niż prezentacja na wystawie.

2. Oświadczenie o pochodzeniu sporządza się zgodnie z sekcją B i przedkłada się organom celnym zgodnie z procedurami celnymi Strony dokonującej przywozu. Wskazuje się w nim nazwę i adres wystawy.

3. Ust. 1 ma zastosowanie do wszelkich wystaw handlowych, przemysłowych, rolnych lub rzemieślniczych, targów lub podobnych pokazów lub wystaw publicznych, które nie są organizowane na użytek prywatny w sklepach lub pomieszczeniach handlowych w celu sprzedaży tych produktów, i w trakcie których dane produkty pozostają pod kontrolą celną.

4. Organy celne Strony dokonującej przywozu mogą wymagać dowodów potwierdzających, że produkty pozostawały pod kontrolą celną w państwie, w którym były wystawiane, a także dodatkowej dokumentacji dotyczącej warunków, na jakich produkty były wystawiane.

SEKCJA B

PROCEDURY DOTYCZĄCE POCHODZENIA

ARTYKUŁ 10.16

Wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe

1. Strona dokonująca przywozu przyznaje preferencyjne traktowanie taryfowe produktowi pochodzącemu z terytorium drugiej Strony w rozumieniu niniejszego rozdziału na podstawie wniosku importera o preferencyjne traktowanie taryfowe. Importer ponosi odpowiedzialność za poprawność wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe oraz za zgodność z wymogami określonymi w niniejszym rozdziale.

2. Podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest jedno z poniższych:

a) oświadczenie o pochodzeniu sporządzone przez eksportera zgodnie z art. 10.17;

b) wiedza importera, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 10.19.

3. Wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe oraz podstawę tego wniosku, o których mowa w ust. 2, włącza się do zgłoszenia celnego zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony dokonującej przywozu.

4. Importer składający wniosek o preferencyjne traktowanie na podstawie oświadczenia o pochodzeniu zgodnie z ust. 2 lit. a) przechowuje oświadczenie oraz na żądanie przedstawia je organowi celnemu Strony dokonującej przywozu.

ARTYKUŁ 10.17

Oświadczenie o pochodzeniu

1. Eksporter produktu sporządza oświadczenie o pochodzeniu na podstawie informacji świadczących o tym, że produkt jest produktem pochodzącym, w tym – w stosownych przypadkach – informacji na temat statusu pochodzenia materiałów wykorzystanych w jego produkcji.

2. Eksporter odpowiedzialny jest za poprawność sporządzonego oświadczenia o pochodzeniu oraz informacji przekazywanych zgodnie z ust. 1. Jeżeli eksporter ma powody, by sądzić, że oświadczenie o pochodzeniu zawiera nieprawidłowe informacje lub jest oparte na nieprawidłowych informacjach, eksporter natychmiast powiadamia importera o wszelkich zmianach mających wpływ na status pochodzenia danego produktu. W takim przypadku importer koryguje zgłoszenie przywozowe oraz uiszcza wszelkie mające zastosowanie należne cło.

3. Eksporter sporządza oświadczenie o pochodzeniu w jednej z wersji językowych określonych w załączniku 10-C na fakturze lub innym dokumencie handlowym, w którym opisano produkt pochodzący na tyle szczegółowo, aby umożliwić jego identyfikację zgodnie z nomenklaturą stosowaną w systemie zharmonizowanym. Strona dokonująca przywozu nie może wymagać od importera przedłożenia tłumaczenia oświadczenia o pochodzeniu.

4. Oświadczenie o pochodzeniu ważne jest przez rok od dnia jego sporządzenia.

5. Oświadczenie o pochodzeniu może zostać sporządzone w odniesieniu do:

a) pojedynczej wysyłki jednego lub większej liczby produktów na terytorium Strony; lub

b) wielokrotnych wysyłek identycznych produktów na terytorium Strony w okresie wskazanym w oświadczeniu o pochodzeniu, nieprzekraczającym 12 miesięcy.

6. Strona dokonująca przywozu, na wniosek importera oraz z zastrzeżeniem wszelkich wymogów nakładanych przez Stronę dokonującą przywozu, zezwala na złożenie jednego oświadczenia o pochodzeniu dla produktów niezmontowanych lub rozmontowanych w rozumieniu reguły nr 2 lit. a) Ogólnych reguł interpretacji systemu zharmonizowanego, klasyfikowanych w sekcjach XV–XXI systemu zharmonizowanego, w przypadku przywozu partiami.

ARTYKUŁ 10.18

Drobne niezgodności i drobne błędy

Organ celny Strony dokonującej przywozu nie może odrzucić wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe z powodu drobnych niezgodności między oświadczeniem o pochodzeniu a dokumentami przedłożonymi urzędowi celnemu, lub drobnych błędów w oświadczeniu o pochodzeniu.

ARTYKUŁ 10.19

Wiedza importera

1. Strona dokonująca przywozu może w swoich przepisach ustawowych i wykonawczych ustanowić warunki określające, którzy importerzy mogą opierać wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe na wiedzy importera.

2. Niezależnie od ust. 1 wiedza importera o pochodzeniu produktu musi opierać się na informacjach świadczących o tym, że produkt rzeczywiście kwalifikuje się jako produkt pochodzący oraz spełnia wymogi uzyskania statusu pochodzenia określone w niniejszym rozdziale.

ARTYKUŁ 10.20

Wymogi dotyczące przechowywania dokumentacji

1. Importer wnioskujący o preferencyjne traktowanie taryfowe w odniesieniu do produktu przywożonego na terytorium Strony:

a) jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie jest oświadczenie o pochodzeniu – przechowuje oświadczenie o pochodzeniu sporządzone przez eksportera przez okres co najmniej trzech lat od dnia złożenia wniosku o preferencyjne traktowanie produktu; oraz

b) jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie jest wiedza importera – przechowuje informacje świadczące o tym, że produkt spełnia wymogi uzyskania statusu pochodzenia określone w niniejszym rozdziale przez okres co najmniej trzech lat od dnia złożenia wniosku o preferencyjne traktowanie produktu.

2. Eksporter, który sporządził oświadczenie o pochodzeniu, przechowuje kopię oświadczenia o pochodzeniu oraz wszystkie inne dokumenty świadczące o tym, że produkt spełnia wymogi uzyskania statusu pochodzenia określone w niniejszym rozdziale, przez okres co najmniej czterech lat po sporządzeniu takiego oświadczenia o pochodzeniu.

3. Dokumenty, które mają być przechowywane zgodnie z niniejszym artykułem, mogą być przechowywane w formie elektronicznej zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony dokonującej przywozu lub wywozu, stosownie do przypadku.

ARTYKUŁ 10.21

Zwolnienia z wymogów dotyczących oświadczeń o pochodzeniu

1. Produkty wysłane jako paczki od osób prywatnych do osób prywatnych lub stanowiące część bagażu osobistego podróżnych uznawane są za produkty pochodzące bez wymogu przedstawienia oświadczenia o pochodzeniu, pod warunkiem że takie produkty nie są przywożone w celach handlowych i zostały zgłoszone jako spełniające wymogi niniejszego rozdziału oraz że nie ma żadnych wątpliwości co do wiarygodności takiego zgłoszenia.

2. Przywóz o charakterze okazjonalnym, obejmujący wyłącznie produkty do osobistego użytku ich odbiorców lub podróżnych, lub ich rodzin, nie jest uważany za przywóz w celach handlowych, jeśli rodzaj i ilość towarów w sposób oczywisty wskazują na brak przeznaczenia handlowego, pod warunkiem że przywóz nie stanowi części serii przywozów, które można z uzasadnionych względów uznać za dokonane oddzielnie w celu uniknięcia wymogu złożenia oświadczenia o pochodzeniu.

3. Całkowita wartość produktów, o których mowa w ust. 1, nie może przekraczać 500 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie danej Strony w przypadku paczek, lub 1 200 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie danej Strony w przypadku produktów stanowiących część bagażu osobistego podróżnych.

ARTYKUŁ 10.22

Weryfikacja

1. Organ celny Strony dokonującej przywozu może zweryfikować status pochodzenia produktu lub spełnienie innych wymogów określonych w niniejszym rozdziale, stosując metody oceny ryzyka, które mogą obejmować losowy dobór próby. Do celów takiej weryfikacji organ celny Strony dokonującej przywozu może zwrócić się o udzielenie informacji do importera, który złożył wniosek o preferencyjne traktowanie zgodnie z art. 10.16.

2. Organ celny Strony dokonującej przywozu, który zwraca się o udzielenie informacji zgodnie z ust. 1, może żądać wyłącznie następujących informacji w odniesieniu do pochodzenia produktu:

a) oświadczenia o pochodzeniu, jeżeli podstawą wniosku było oświadczenie o pochodzeniu; oraz

b) informacji dotyczących spełnienia kryteriów pochodzenia, czyli:

(i) jeśli kryterium pochodzenia to „całkowicie uzyskane” – mającej zastosowanie kategorii (taka jak zbiory, górnictwo, rybołówstwo) i miejsca produkcji;

(ii) jeśli kryterium pochodzenia oparte jest na zmianie w klasyfikacji taryfowej – wykazu wszystkich materiałów niepochodzących, łącznie z ich klasyfikacją taryfową (w formacie dwu-, cztero- lub sześciocyfrowym, w zależności od kryterium pochodzenia);

(iii) jeśli kryterium oparte jest na metodzie wartości – wartości produktu końcowego, a także wartości wszystkich materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcji;

(iv) jeśli kryterium pochodzenia oparte jest na masie – masy produktu końcowego, a także masy odpowiednich materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcie końcowym; oraz

(v) jeśli kryterium pochodzenia oparte jest na konkretnym procesie produkcji – opisu tego konkretnego procesu.

3. Przekazując żądane informacje, importer może dodać wszelkie inne informacje, które uzna za istotne do celów weryfikacji.

4. Jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest oświadczenie o pochodzeniu wydane przez eksportera zgodnie z art. 10.16 ust. 2 lit. a), importer przekazuje to oświadczenie o pochodzeniu, jednak może odpowiedzieć organowi celnemu Strony dokonującej przywozu, że przekazanie informacji, o których mowa w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu, nie jest możliwe.

5. Jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest wiedza importera, o której mowa w art. 10.16 ust. 2 lit. b), przeprowadzający weryfikację organ celny Strony dokonującej przywozu może – po uprzednim zwróceniu się o udzielenie informacji zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu – dodatkowo zwrócić się do importera o udzielenie informacji, jeżeli ten organ celny uzna, że do zweryfikowania status pochodzenia produktu lub spełnienia pozostałych wymogów określonych w niniejszym rozdziale niezbędne są dodatkowe informacje. Organ celny Strony dokonującej przywozu może w stosownych przypadkach zażądać od importera konkretnych dokumentów i informacji.

6. Jeżeli organ celny Strony dokonującej przywozu podejmie decyzję o zawieszeniu przyznania preferencyjnego traktowania taryfowego w odniesieniu do danych produktów w oczekiwaniu na wyniki weryfikacji, może zaproponować importerowi możliwość zwolnienia produktów. Warunkiem takiego zwolnienia może być wymaganie przez Stronę dokonującą przywozu zabezpieczenia lub innych odpowiednich środków ostrożności. Każde zawieszenie preferencyjnego traktowania taryfowego zostaje zakończone tak szybko, jak to możliwe po upewnieniu się przez organ celny Strony dokonującej przywozu co do statusu pochodzenia danych produktów lub spełnienia pozostałych wymogów określonych w niniejszym rozdziale.

ARTYKUŁ 10.23

Współpraca administracyjna

1. W celu zapewnienia właściwego stosowania niniejszego rozdziału Strony współpracują ze sobą, za pośrednictwem swoich odpowiednich organów celnych, przy weryfikowaniu statusu pochodzenia produktu lub spełnienia pozostałych wymogów określonych w niniejszym rozdziale.

2. Jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest oświadczenie o pochodzeniu zgodnie z art. 10.16 ust. 2 lit. a), przeprowadzający weryfikację organ celny Strony dokonującej przywozu może – po zwróceniu się do importera o informacje zgodnie z art. 10.22 ust. 1 – zwrócić się z wnioskiem o udzielenie informacji do organu celnego Strony dokonującej wywozu w terminie dwóch lat po dniu złożenia wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe, jeżeli organ celny Strony dokonującej przywozu uzna, że takie dodatkowe informacje są niezbędne do zweryfikowania statusu pochodzenia produktu lub czy spełnione zostały pozostałe wymogi określone w niniejszym rozdziale. Organ celny Strony dokonującej przywozu może w stosownych przypadkach zwrócić się z wnioskiem od organu celnego Strony dokonującej wywozu o przekazanie konkretnych dokumentów i informacji.

3. Organ celny Strony dokonującej przywozu uwzględnia we wniosku, o którym mowa w ust. 2, następujące informacje:

a) oświadczenie o pochodzeniu lub jego kopię;

b) nazwę organu celnego składającego wniosek;

c) nazwę eksportera podlegającego weryfikacji;

d) przedmiot i zakres weryfikacji; oraz

e) w stosownych przypadkach, wszelkie odpowiednie dokumenty.

4. Organ celny Strony dokonującej wywozu może, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi tej Strony, przeprowadzić swoją weryfikację, żądając dokumentów od eksportera oraz domagając się wszelkich dowodów, lub wizytując obiekty eksportera celem przeglądu dokumentacji oraz inspekcji obiektów wykorzystywanych w produkcji produktu.

5. W następstwie wniosku, o którym mowa w ust. 2, organ celny Strony dokonującej wywozu przekazuje organowi celnemu Strony dokonującej przywozu następujące informacje:

a) wymagane dokumenty, o ile są one dostępne;

b) opinię w sprawie statusu pochodzenia danego produktu;

c) opis produktu podlegającego weryfikacji oraz klasyfikację taryfową istotną dla stosowania reguł pochodzenia;

d) opis i wyjaśnienie procesu produkcji do uzasadnienia statusu pochodzenia produktu;

e) informacje o sposobie, w jaki przeprowadzono weryfikację statusu pochodzenia produktu zgodnie z ust. 4; oraz

f) w stosownych przypadkach – dokumenty uzupełniające.

6. Organ celny Strony dokonującej wywozu nie może przekazywać organowi celnemu Strony dokonującej przywozu informacji, o których mowa w ust. 5 lit. a) lub f), bez zgody eksportera.

7. Wszystkie wymagane informacje, w tym wszelkie dokumenty potwierdzające oraz wszelkie inne powiązane informacje dotyczące weryfikacji, powinny najlepiej być wymieniane między organami celnymi Stron drogą elektroniczną.

8. Strony, za pośrednictwem koordynatorów wyznaczonych zgodnie z niniejszą częścią niniejszej Umowy, przekazują sobie dane kontaktowe swoich odpowiednich organów celnych oraz wszelkie zmiany w tym zakresie w terminie 30 dni od wprowadzenia takich zmian.

ARTYKUŁ 10.24

Wzajemna pomoc w zwalczaniu nadużyć

W przypadku podejrzenia naruszenia niniejszego rozdziału Strony udzielają sobie wzajemnej pomocy zgodnie z Protokołem do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

ARTYKUŁ 10.25

Odrzucanie wniosków o preferencyjne traktowanie taryfowe

1. Z zastrzeżeniem wymogów określonych w ust. 3–5, organ celny Strony dokonującej przywozu może odmówić preferencyjnego traktowania taryfowego, jeżeli:

a) w terminie trzech miesięcy po zwróceniu się o udzielenie informacji zgodnie z art. 10.22 ust. 1:

(i) importer nie udzielił odpowiedzi;

(ii) w przypadkach gdy podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest oświadczenie o pochodzeniu zgodnie z art. 10.16 ust. 2 lit. a) – nie zostało przekazane oświadczenie o pochodzeniu; lub

(iii) w przypadkach gdy podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest wiedza importera, o której mowa w art. 10.16 ust. 2 lit. b) – informacje przekazane przez importera nie są adekwatne do potwierdzenia statusu pochodzenia danego produktu;

b) w terminie trzech miesięcy po zwróceniu się o udzielenie dodatkowych informacji na podstawie art. 10.22 ust. 5:

(i) importer nie udzielił odpowiedzi; lub

(ii) informacje przekazane przez importera nie są adekwatne do potwierdzenia, że produkt jest produktem pochodzącym;

c) w terminie 10 miesięcy po zwróceniu się o udzielenie informacji zgodnie z art. 10.23 ust. 2:

(i) organ celny Strony dokonującej wywozu nie udzielił odpowiedzi; lub

(ii) informacje przekazane przez organ celny Strony dokonującej wywozu nie są adekwatne do potwierdzenia statusu pochodzenia danego produktu.

2. Organ celny Strony dokonującej przywozu może odrzucić wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe, jeżeli importer, który złożył wniosek, nie spełnia wymogów określonych w niniejszym rozdziale innych niż te odnoszące się do statusu pochodzenia produktów.

3. Jeżeli organ celny Strony dokonującej przywozu ma wystarczające uzasadnienie, aby odrzucić wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, oraz w przypadkach gdy organ celny Strony dokonującej wywozu przedstawił opinię zgodnie z art. 10.23 ust. 5 lit. b), potwierdzającą status pochodzenia produktów, organ celny Strony dokonującej przywozu powiadamia organ celny Strony dokonującej wywozu o swoim zamiarze odrzucenia wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe w terminie dwóch miesięcy od otrzymania tej opinii.

4. Jeżeli dokonano powiadomienia, o którym mowa w ust. 3, na wniosek którejkolwiek ze Stron przeprowadza się konsultacje w terminie trzech miesięcy od dnia tego powiadomienia. Termin przewidziany na konsultacje może zostać przedłużony w indywidualnych przypadkach za obopólną zgodą organów celnych Stron. Konsultacje te mogą odbywać się zgodnie z procedurą określoną przez podkomitet, o którym mowa w art. 10.31.

5. Po upływie terminu przewidzianego na konsultacje organ celny Strony dokonującej przywozu odrzuca wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe wyłącznie w przypadku, gdy nie jest w stanie potwierdzić statusu pochodzenia produktu oraz po przyznaniu importerowi prawa do bycia wysłuchanym.

ARTYKUŁ 10.26

Poufność

1. Każda ze Stron zachowuje, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, poufność informacji przekazanych jej przez drugą Stronę zgodnie z niniejszym rozdziałem, a także chroni te informacje przed ich ujawnieniem.

2. Informacje uzyskane przez organy Strony dokonującej przywozu wykorzystywane są przez te organy wyłącznie do celów niniejszego rozdziału.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby informacje poufne zgromadzone na podstawie niniejszego rozdziału nie były wykorzystywane do celów innych niż zarządzanie i egzekwowanie decyzji i ustaleń dotyczących pochodzenia produktów i kwestii celnych, chyba że osoba lub Strona, która przekazała te poufne informacje, na to zezwoli.

4. Niezależnie od ust. 3 Strona może zezwolić na wykorzystywanie informacji zgromadzonych na podstawie niniejszego rozdziału w jakimkolwiek postępowaniu administracyjnym, sądowym lub quasi-sądowym wszczętym w związku z nieprzestrzeganiem przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ceł i uregulowań wykonujących niniejszy rozdział. Strona z wyprzedzeniem powiadamia osobę lub Stronę, która przekazała dane informacje, o każdym takim wykorzystaniu.

ARTYKUŁ 10.27

Zwroty i wnioski o preferencyjne traktowanie taryfowe po przywozie

1. Każda ze Stron przewiduje, że importer może po dokonaniu przywozu złożyć wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe oraz o zwrot wszelkiego nadpłaconego cła za produkt, jeżeli:

a) importer nie złożył wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe w chwili przywozu;

b) wniosek składany jest nie później niż dwa lata po dniu przywozu; oraz

c) dany produkt kwalifikował się do preferencyjnego traktowania taryfowego w momencie przywozu na terytorium danej Strony.

2. Jako warunek przyznania preferencyjnego traktowania taryfowego na podstawie wniosku złożonego zgodnie z ust. 1 Strona dokonująca przywozu może wymagać, aby importer:

a) złożył wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony dokonującej przywozu;

b) w stosownych przypadkach przekazał oświadczenie o pochodzeniu; oraz

c) spełnił wszystkie inne mające zastosowanie wymogi określone w niniejszym rozdziale w taki sam sposób, jak w przypadku gdyby wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe złożono w momencie przywozu.

ARTYKUŁ 10.28

Środki i kary administracyjne

1. W stosownych przypadkach Strona nakłada środki i kary administracyjne, zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, na osobę, która sporządziła dokument lub przyczynia się do sporządzenia dokumentu zawierającego nieprawidłowe informacje w celu uzyskania preferencyjnego traktowania taryfowego produktu lub która nie spełnia wymogów określonych w:

a) art. 10.20;

b) art. 10.23 ust. 4, nie przekazując dowodów lub odmawiając wizyty; lub

c) art. 10.17 ust. 2, nie korygując wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe złożonego w ramach zgłoszenia celnego i opłacając cło w stosownych przypadkach, jeśli pierwotny wniosek o preferencyjne traktowanie był oparty na nieprawidłowych informacjach.

2. Strona uwzględnia art. 6 ust. 3.6 porozumienia WTO o ułatwieniach w handlu w załączniku 1A do porozumienia WTO w przypadkach, gdy importer dobrowolnie ujawnia korektę wniosku o preferencyjne traktowanie przed otrzymaniem wniosku o weryfikację, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi tej Strony.

SEKCJA C

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ARTYKUŁ 10.29

Ceuta i Melilla

1. Do celów niniejszego rozdziału w odniesieniu do Strony UE pojęcie „Strona” nie obejmuje Ceuty i Melilli.

2. Produkty pochodzące z Chile przy przywozie do Ceuty i Melilli objęte są pod wszystkimi względami takim samym traktowaniem celnym na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy, jakimi są objęte produkty pochodzące z obszaru celnego Unii Europejskiej na podstawie Protokołu 2 do Aktu przystąpienia Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej do Unii Europejskiej. Chile przyznaje wobec przywozu produktów objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy i pochodzących z Ceuty i Melilli takie samo traktowanie celne jak w przypadku produktów przywożonych oraz pochodzących ze Strony UE.

3. Reguły pochodzenia i procedury dotyczące pochodzenia, o których mowa w niniejszym rozdziale, stosuje się odpowiednio do produktów wywożonych z Chile do Ceuty i Melilli oraz do produktów wywożonych z Ceuty i Melilli do Chile.

4. Ceutę i Melillę uznaje się za jedno terytorium.

5. Art. 10.3 ma zastosowanie do przywozu i wywozu produktów między Stroną UE, Chile oraz Ceutą i Melillą.

6. Eksporter wpisuje „Chile” oraz „Ceuta i Melilla” w polu 3 tekstu oświadczenia o pochodzeniu w załączniku 10-C, w zależności od pochodzenia produktu.

7. Organy celne Królestwa Hiszpanii odpowiedzialne są za stosowanie niniejszego artykułu w Ceucie i Melilli.

ARTYKUŁ 10.30

Zmiany

Wspólna Rada może przyjmować decyzje dotyczące zmiany niniejszego rozdziału i załączników 10-A–10-E zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a).

ARTYKUŁ 10.31

Podkomitet ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia

1. W skład Podkomitetu ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia (zwanego dalej „podkomitetem”), ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1, wchodzą przedstawiciele Stron odpowiedzialni za cła.

2. Podkomitet jest odpowiedzialny za skuteczne wykonanie i stosowanie niniejszego rozdziału.

3. Do celów niniejszego rozdziału podkomitet pełni następujące funkcje:

a) dokonuje przeglądu i wydaje, w razie potrzeby, odpowiednie zalecenia dla Wspólnego Komitetu w zakresie:

   (i) wykonywania i stosowania niniejszego rozdziału; oraz

   (ii) wszelkich zmian niniejszego rozdziału i załączników 10-A–10-E zaproponowanych przez Stronę;

b) przedstawia Wspólnemu Komitetowi sugestie dotyczące przyjęcia not wyjaśniających w celu ułatwienia wykonywania niniejszego rozdziału; oraz

c) rozpatruje wszelkie inne uzgodnione przez Strony kwestie związane z niniejszym rozdziałem.

ARTYKUŁ 10.32

Produkty w tranzycie lub produkty składowane

Strony mogą stosować niniejszą część niniejszej Umowy do produktów, które są zgodne z niniejszym rozdziałem i które w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy są w tranzycie lub są czasowo składowane w składzie celnym lub na wolnych obszarach celnych na terytorium Strony UE lub w Chile, pod warunkiem przedłożenia organom celnym Strony dokonującej przywozu oświadczenia o pochodzeniu.

ARTYKUŁ 10.33

Noty wyjaśniające

Noty wyjaśniające dotyczące interpretacji i stosowania niniejszego rozdziału oraz zarządzania nim określono w załączniku 10-E.

ROZDZIAŁ 11

UŁATWIENIA CELNE I HANDLOWE

ARTYKUŁ 11.1

Cele

1. Strony uznają znaczenie ułatwień celnych i handlowych w zmieniających się globalnych warunkach handlu.

2. Strony uznają, że handel międzynarodowy oraz instrumenty i normy celne stanowią podstawę wymogów i procedur dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu.

3. Strony uznają, że ustawowe i wykonawcze przepisy prawa celnego nie mogą być niedyskryminujące, a procedury celne muszą opierać się na stosowaniu nowoczesnych metod i skutecznej kontroli w celu zwalczania nadużyć, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów oraz wspierania legalnego handlu. Każda ze Stron powinna okresowo dokonywać przeglądu swoich ustawowych i wykonawczych przepisów prawa celnego oraz swoich procedur celnych. Strony uznają również, że ich procedury celne nie mogą być uciążliwe pod względem administracyjnym ani ograniczać handlu w stopniu wyższym niż to konieczne, aby osiągnąć uzasadnione cele, oraz że muszą one być stosowane w sposób przewidywalny, spójny i przejrzysty.

4. Strony postanawiają wzmocnić swoją współpracę w celu zapewnienia, aby odpowiednie ustawowe, wykonawcze i proceduralne przepisy prawa celnego oraz zdolności administracyjne odpowiednich organów administracyjnych realizowały cele promowania ułatwień handlowych, zapewniając jednocześnie skuteczną kontrolę celną.

ARTYKUŁ 11.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału „organ celny” oznacza:

a) w przypadku Chile – *Servicio Nacional de Aduanas* (Krajową Administrację Celną) lub jej następcę; oraz

b) w przypadku Strony UE – służby Komisji Europejskiej odpowiedzialne za sprawy celne oraz administracje celne i wszelkie inne organy w państwach członkowskich odpowiedzialne za stosowanie i egzekwowanie ustawowych i wykonawczych przepisów prawa celnego.

ARTYKUŁ 11.3

Współpraca celna

1. Strony współpracują w sprawach celnych, za pośrednictwem swoich organów celnych, w celu zapewnienia osiągnięcia celów określonych w art. 11.1.

2. Strony rozwijają współpracę, w tym poprzez:

a) wymianę informacji dotyczących ich ustawowych i wykonawczych przepisów prawa celnego oraz ich wdrażania, a także procedur celnych, zwłaszcza w następujących obszarach:

(i) uproszczenie i modernizacja procedur celnych;

(ii) egzekwowanie praw własności intelektualnej przez organy celne;

(iii) ułatwianie tranzytu i przeładunku;

(iv) relacje ze środowiskiem biznesu; oraz

(v) bezpieczeństwo łańcucha dostaw i zarządzanie ryzykiem;

b) współpracę w zakresie związanych z cłami aspektów zabezpieczenia i ułatwienia międzynarodowych łańcuchów dostaw zgodnie z Ramami norm na rzecz zabezpieczenia i ułatwienia handlu światowego (SAFE) Światowej Organizacji Celnej (WCO) przyjętymi w czerwcu 2005 r.;

c) rozważenie opracowania wspólnych inicjatyw związanych z przywozem, wywozem i innymi procedurami celnymi, w tym wymiany najlepszych praktyk i pomocy technicznej, oraz zapewnienie skutecznej obsługi środowiska biznesu; taka współpraca może obejmować wymianę w zakresie laboratoriów celnych, szkolenia funkcjonariuszy celnych oraz nowych technologii kontroli i procedur celnych;

d) wzmacnianie współpracy Stron w dziedzinie ceł w organizacjach międzynarodowych, takich jak WTO i WCO;

e) ustanawianie, jeśli ma to zastosowanie i w stosownych przypadkach, wzajemnego uznawania programów upoważnionego przedsiębiorcy, w tym równoważnych środków ułatwiających wymianę handlową;

f) prowadzenie wymiany informacji na temat technik zarządzania ryzykiem, norm dotyczących ryzyka i kontroli bezpieczeństwa w celu ustanowienia – w zakresie, w jakim jest to możliwe – norm minimalnych dotyczących technik zarządzania ryzykiem oraz powiązanych wymogów i programów;

g) dążenie do harmonizacji wymogów Stron dotyczących danych w odniesieniu do procedur przywozowych, wywozowych i innych procedur celnych poprzez wdrożenie wspólnych norm i elementów danych zgodnie z Modelem danych WCO;

h) dzielenie się swoimi doświadczeniami w zakresie opracowywania i wdrażania systemów jednego okienka oraz, w stosownych przypadkach, opracowywanie wspólnych zbiorów danych dla tych systemów;

i) utrzymywanie dialogu między odpowiednimi ekspertami ds. polityki celem wspierania użyteczności, skuteczności i możliwości stosowania interpretacji indywidualnych dla organów celnych i przedsiębiorstw handlowych; oraz

j) wymianę, jeśli ma to zastosowanie i w stosownych przypadkach, określonych kategorii informacji celnych między organami celnymi Stron za pośrednictwem ustrukturyzowanej i częstej komunikacji oraz w konkretnych celach, a mianowicie w celu poprawy zarządzania ryzykiem i skuteczności kontroli celnych, ukierunkowania działań na towary, w przypadku których zachodzi ryzyko pod względem poboru dochodów lub zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony, a także ułatwiania legalnego handlu; taka wymiana informacji pozostaje bez uszczerbku dla wymiany informacji, która może mieć miejsce między Stronami zgodnie z Protokołem do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

3. Wszelka wymiana informacji między Stronami na podstawie niniejszego rozdziału podlega odpowiednio wymogom dotyczącym poufności informacji oraz ochrony danych osobowych, określonym w art. 12 Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, a także wszelkim wymogom w zakresie poufności i ochrony prywatności określonym w przepisach ustawowych i wykonawczych Stron.

ARTYKUŁ 11.4

Wzajemna pomoc administracyjna

Strony udzielają sobie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych zgodnie z Protokołem do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

ARTYKUŁ 11.5

Ustawowe i wykonawcze przepisy prawa celnego oraz procedury celne

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej ustawowe i wykonawcze przepisy prawa celnego oraz procedury celne:

a) opierały się na międzynarodowych instrumentach i normach w obszarze ceł i handlu, w tym Międzynarodowej konwencji w sprawie zharmonizowanego systemu oznaczania i kodowania towarów, sporządzonej w Brukseli w dniu 14 czerwca 1983 r., a także Ramach norm na rzecz zabezpieczenia i ułatwienia handlu światowego (SAFE) WCO oraz Modelu danych WCO, a w stosownych przypadkach na istotnych elementach zmienionej konwencji z Kioto dotyczącej uproszczenia i harmonizacji postępowania celnego, sporządzonej w Kioto w dniu 18 maja 1973 r. i przyjętej przez Radę Światowej Organizacji Celnej w czerwcu 1999 r.;

b) opierały się na zapewnianiu ochrony i ułatwianiu legalnego handlu dzięki skutecznemu egzekwowaniu i przestrzeganiu wymogów prawnych; oraz

c) były proporcjonalne i niedyskryminujące w celu uniknięcia zbędnych obciążeń dla przedsiębiorców, zapewniania dalszych ułatwień dla przedsiębiorców w wysokim stopniu przestrzegających przepisów, w tym uprzywilejowanego traktowania w odniesieniu do kontroli celnych przed zwolnieniem towarów, a także zapewnienia zabezpieczenia przed nadużyciami i nielegalnymi lub szkodliwymi działaniami;

2. W celu usprawnienia metod pracy oraz zapewnienia niedyskryminacji, przejrzystości, efektywności, uczciwości i rozliczalności działań celnych każda ze Stron:

a) w miarę możliwości upraszcza wymogi i formalności dotyczące szybkiego zwolnienia i odprawy towarów, oraz dokonuje ich przeglądu;

b) podejmuje działania na rzecz dalszego uproszczenia i standaryzacji danych i dokumentacji wymaganych przez organy celne i inne jednostki organizacyjne, w celu skrócenia czasu i obniżenia kosztów ponoszonych przez podmioty gospodarcze, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa; oraz

c) zapewnia utrzymanie najwyższych norm etycznych poprzez zastosowanie środków odzwierciedlających zasady odpowiednich konwencji i instrumentów międzynarodowych w tej dziedzinie.

ARTYKUŁ 11.6

Zwolnienie towarów

Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy celne, organy ochrony granic lub inne właściwe organy:

a) zapewniały bezzwłoczne zwolnienie towarów w czasie nie dłuższym niż okres niezbędny do zapewnienia zgodności z jej ustawowymi i wykonawczymi przepisami prawa celnego oraz z innymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi związanymi z handlem oraz formalnościami;

b) zapewniały uprzednie składanie i przetwarzanie drogą elektroniczną dokumentów oraz wszelkich innych wymaganych informacji przed przybyciem towarów;

c) umożliwiały zwolnienie towarów przed ostatecznym ustaleniem ceł, podatków, opłat i należności, z zastrzeżeniem złożenia zabezpieczenia, jeśli jest to wymagane na mocy ich przepisów ustawowych i wykonawczych, w celu zabezpieczenia ich ostatecznej zapłaty; oraz

d) nadawały łatwo psującym się towarom odpowiedni priorytet przy planowaniu i przeprowadzaniu wszelkich badań, które mogą być wymagane.

ARTYKUŁ 11.7

Uproszczone procedury celne

Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki umożliwiające podmiotom gospodarczym spełniającym kryteria określone w jej przepisach ustawowych i wykonawczych korzystanie z dalszego uproszczenia procedur celnych. Takie środki mogą obejmować zgłoszenia celne zawierające ograniczone zestawy danych lub dokumentów potwierdzających, lub okresowe zgłoszenia celne w celu określenia i zapłaty należności celnych i podatków obejmujących wielokrotny przywóz w danym okresie, po zwolnieniu przywożonych towarów, lub inne procedury, które przewidują przyspieszone zwolnienie niektórych przesyłek.

ARTYKUŁ 11.8

Upoważnieni przedsiębiorcy

1. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje program partnerstwa na rzecz ułatwień w handlu dla przedsiębiorców, którzy spełniają określone kryteria (zwanych dalej „upoważnionymi przedsiębiorcami”).

2. Określone kryteria kwalifikowania się jako upoważnieni przedsiębiorcy muszą odnosić się do zgodności lub ryzyka braku zgodności z wymogami określonymi w przepisach ustawowych i wykonawczych oraz procedurach każdej ze Stron. Określone kryteria są publikowane i mogą obejmować:

a) brak poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwo związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy;

b) wykazanie przez wnioskodawcę, że utrzymuje wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów zapewniony poprzez system zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – transportową, co umożliwia przeprowadzanie odpowiednich kontroli celnych;

c) wypłacalność, którą uznaje się za udowodnioną, jeżeli wnioskodawca ma dobrą sytuację finansową pozwalającą mu na wypełnianie swoich zobowiązań, z należytym uwzględnieniem cech danego rodzaju działalności gospodarczej;

d) udokumentowane kompetencje lub kwalifikacje zawodowe bezpośrednio związane z prowadzoną działalnością; oraz

e) odpowiednie normy bezpieczeństwa i ochrony.

3. Określone kryteria, o których mowa w ust. 2, nie mogą być opracowywane ani stosowane w sposób umożliwiający lub powodujący arbitralną lub nieuzasadnioną dyskryminację między przedsiębiorcami w przypadku istnienia tych samych warunków oraz muszą umożliwiać udział małych i średnich przedsiębiorstw.

4. Program partnerstwa na rzecz ułatwień w handlu, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące korzyści:

a) niskie wymagania dotyczące dokumentacji i danych, stosownie do przypadku;

b) niższy wskaźnik kontroli fizycznych lub badań przyspieszonych, stosownie do przypadku;

c) uproszczone procedury zwalniania i szybkie zwalnianie, stosownie do przypadku;

d) korzystanie z zabezpieczeń, w tym – w stosownych przypadkach – zabezpieczenia generalnego lub zabezpieczenia ograniczonego; oraz

e) kontrolę towarów w pomieszczeniach upoważnionego przedsiębiorcy lub innym miejscu zatwierdzonym przez organy celne.

5. Program partnerstwa na rzecz ułatwień w handlu, o którym mowa w ust. 1, może również obejmować dodatkowe korzyści, takie jak:

a) odroczenie płatności kwot należności celnych, podatków, opłat i należności;

b) jednolite zgłoszenie celne w odniesieniu do całego przywozu lub wywozu w danym okresie; lub

c) dostępność specjalnego punktu kontaktowego zapewniającego pomoc w sprawach celnych.

ARTYKUŁ 11.9

Wymogi dotyczące danych i dokumentacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby procedury dotyczące przywozu, wywozu i tranzytu oraz wymogi w zakresie danych i dokumentacji:

a) były przyjmowane i stosowane z myślą o szybkim zwolnieniu towarów, o ile spełnione są warunki takiego zwolnienia;

b) były przyjmowane i stosowane w sposób mający na celu ograniczenie czasu i kosztów związanych z zachowaniem zgodności, jakie ponoszą przedsiębiorstwa handlowe lub podmioty gospodarcze;

c) były alternatywą, która w najmniejszym stopniu ograniczałaby wymianę handlową, jeżeli dla osiągnięcia danego celu lub celów polityki rozsądnie dostępne byłyby co najmniej dwie możliwości; oraz

d) nie były utrzymywane, w tym częściowo, jeżeli nie są już potrzebne.

2. Każda ze Stron stosuje wspólne procedury celne oraz wykorzystuje jednolite dokumenty celne w celu zwolnienia towarów na całym swoim obszarze celnym.

ARTYKUŁ 11.10

Wykorzystanie technologii informacyjnej i płatności elektronicznej

1. Każda ze Stron wykorzystuje technologie informacyjne, które przyspieszają procedury zwolnienia towarów w celu ułatwienia handlu między Stronami.

2. Każda ze Stron:

a) udostępnia drogą elektroniczną zgłoszenie celne wymagane do przywozu, wywozu lub tranzytu towarów;

b) umożliwia złożenie zgłoszenia celnego drogą elektroniczną;

c) ustanawia środek zapewniający elektroniczną wymianę informacji celnych ze swoim środowiskiem handlowym;

d) promuje elektroniczną wymianę danych między przedsiębiorcami i organami celnymi, a także innymi powiązanymi jednostkami organizacyjnymi; oraz

e) wykorzystuje elektroniczne systemy zarządzania ryzykiem w celu oceny i ukierunkowania działań, które umożliwiają organom celnym skoncentrowanie ich kontroli na towarach wysokiego ryzyka oraz ułatwiają zwolnienie i przepływ towarów niskiego ryzyka.

3. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje procedury umożliwiające elektroniczną płatność ceł, podatków, opłat i należności pobieranych przez organy celne przy przywozie i wywozie.

ARTYKUŁ 11.11

Zarządzanie ryzykiem

1. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje system zarządzania ryzykiem w zakresie kontroli celnych.

2. Każda ze Stron opracowuje i stosuje system zarządzania ryzykiem w sposób zapewniający unikanie arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji lub ukrytego ograniczenia w handlu międzynarodowym.

3. Każda ze Stron koncentruje kontrolę celną i inne odpowiednie kontrole graniczne na przesyłkach wysokiego ryzyka oraz przyspiesza zwalnianie przesyłek niskiego ryzyka. Każda ze Stron może również wyrywkowo wybierać przesyłki do takich kontroli w ramach swojego systemu zarządzania ryzykiem.

4. Każda ze Stron zarządza ryzykiem w oparciu o ocenę ryzyka według odpowiednich kryteriów selektywności.

ARTYKUŁ 11.12

Audyt po odprawie celnej

1. Aby usprawnić procedurę zwolnienia towarów, każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje audyty po odprawie celnej w celu zapewnienia zgodności z jej ustawowymi i wykonawczymi przepisami prawa celnego oraz z innymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi związanymi z handlem.

2. Każda ze Stron prowadzi audyty po odprawie celnej w sposób oparty na analizie ryzyka.

3. Każda ze Stron prowadzi audyty po odprawie celnej w sposób przejrzysty. W przypadku przeprowadzenia audytu i uzyskania miarodajnych wyników Strona niezwłocznie powiadamia o wynikach osobę, której dokumenty poddano audytowi, a także przekazuje tej osobie uzasadnienie wyników i informuje ją o jej prawach i obowiązkach.

4. Strony uznają, że informacje uzyskane w ramach audytu po odprawie celnej mogą być wykorzystane w dalszych postępowaniach administracyjnych lub sądowych.

5. Każda ze Stron w miarę możliwości wykorzystuje wyniki audytu po odprawie celnej do celów zarządzania ryzykiem.

ARTYKUŁ 11.13

Przejrzystość

1. Strony uznają znaczenie przeprowadzania w odpowiednim czasie konsultacji z przedstawicielami sektora handlu na temat wniosków ustawodawczych oraz ogólnych procedur dotyczących kwestii celnych i handlowych. W tym celu każda ze Stron zapewnia odpowiednie konsultacje między administracją a środowiskiem biznesowym.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby jej odpowiednie cła oraz związane z nimi wymogi i procedury nadal odpowiadały na potrzeby środowiska biznesowego, były zgodne z najlepszymi praktykami i w jak najmniejszym stopniu ograniczały wymianę handlową.

3. Każda ze Stron zapewnia odpowiednie regularne konsultacje między organami ochrony granic i przedsiębiorstwami handlowymi lub innymi zainteresowanymi stronami na swoim terytorium.

4. Każda ze Stron publikuje bezzwłocznie oraz w niedyskryminujący i dostępny sposób, w tym w internecie, przed ich zastosowaniem, nowe przepisy ustawowe i wykonawcze dotyczące kwestii z zakresu ułatwień celnych i ułatwień w handlu, a także zmiany i interpretacje tych przepisów ustawowych i wykonawczych. Takie przepisy ustawowe i wykonawcze, a także ich zmiany i interpretacje, obejmują przepisy dotyczące:

a) procedur przywozowych, wywozowych i tranzytowych, w tym procedur obowiązujących w portach, portach lotniczych i innych punktach wprowadzenia, oraz wymaganych formularzy i dokumentów;

b) stosowanych stawek celnych i stawek wszelkiego rodzaju podatków od przywozu lub wywozu lub nakładanych w związku z przywozem lub wywozem;

c) opłat i należności nakładanych przez publiczne jednostki organizacyjne, lub na ich rzecz, od przywozu, wywozu lub tranzytu, lub w związku z przywozem, wywozem lub tranzytem;

d) przepisów dotyczących klasyfikacji lub wyceny produktów do celów celnych;

e) przepisów ustawowych, wykonawczych i decyzji administracyjnych o zasięgu ogólnym dotyczących reguł pochodzenia;

f) ograniczeń lub zakazów przywozowych, wywozowych lub tranzytowych;

g) przepisów dotyczących sankcji za niedopełnienie formalności przywozowych, wywozowych lub tranzytowych;

h) umów lub części umów zawartych z jakimkolwiek krajem lub krajami odnoszących się do przywozu, wywozu lub tranzytu;

i) procedur dotyczących zarządzania kontyngentami taryfowymi;

j) godzin pracy oraz procedur urzędów celnych w portach i na przejściach granicznych;

k) punktów kontaktowych, do których kieruje się zapytania; oraz

l) innych odpowiednich zawiadomień o charakterze administracyjnym w związku z lit. a)–k).

5. Każda ze Stron zapewnia rozsądny okres między publikacją[1] a wejściem w życie nowych lub zmienionych przepisów ustawowych i wykonawczych oraz procedur, a także opłat lub należności.

6. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje punkt informacyjny lub punkty informacyjne w celu udzielenia odpowiedzi na uzasadnione zapytania od władz publicznych, przedsiębiorstw i innych zainteresowanych stron dotyczące ceł i innych kwestii związanych z handlem. Punkty informacyjne udzielają odpowiedzi na zapytania w rozsądnym terminie określonym przez każdą ze Stron, który może różnić się w zależności od charakteru lub stopnia złożoności zapytania. Strona nie może wymagać uiszczenia opłaty za udzielenie odpowiedzi na zapytania ani za dostarczenie wymaganych formularzy lub dokumentów.

ARTYKUŁ 11.14

Interpretacje indywidualne

1. Do celów niniejszego artykułu „interpretacja indywidualna” oznacza pisemną decyzję przekazaną wnioskodawcy przed przywozem towaru, którego dotyczy wniosek, w której określa się zasady postępowania z towarem, jakie zapewniać ma Strona w momencie jego przywozu w odniesieniu do:

a) klasyfikacji taryfowej towaru;

b) pochodzenia towaru; oraz

c) wszelkich innych kwestii uzgodnionych przez Strony.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że „publikacja” odnosi się do publicznego udostępniania przepisów ustawowych i wykonawczych.

2. Każda ze Stron wydaje interpretację indywidualną za pośrednictwem swoich organów celnych. Interpretację indywidualną wydaje się wnioskodawcy, który złożył pisemny wniosek, w rozsądny i ograniczony czasowo sposób, w tym w formie elektronicznej, i zawiera ona wszystkie niezbędne informacje zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony wydającej.

3. Interpretacja indywidualna jest ważna przez okres co najmniej trzech lat od dnia rozpoczęcia jej obowiązywania, chyba że zmieniły się przepisy prawa, fakty lub okoliczności, na których opierała się pierwotna interpretacja indywidualna.

4. Strona może odmówić wydania interpretacji indywidualnej, jeżeli fakty i okoliczności stanowiące podstawę interpretacji indywidualnej podlegają kontroli administracyjnej lub sądowej lub jeżeli wniosek nie odnosi się do jakiegokolwiek zamierzonego wykorzystania interpretacji indywidualnej. Jeżeli Strona odmawia wydania interpretacji indywidualnej, bezzwłocznie powiadamia o tym wnioskodawcę na piśmie, podając odpowiednie fakty oraz podstawę takiej decyzji.

5. Każda ze Stron publikuje co najmniej:

a) wymogi dotyczące wniosku o interpretację indywidualną, w tym informacje, które należy przekazać, oraz ich format;

b) termin wydawania interpretacji indywidualnej; oraz

c) okres obowiązywania interpretacji indywidualnej.

6. Jeżeli Strona uchyla, zmienia lub unieważnia interpretację indywidualną, przekazuje wnioskodawcy pisemne zawiadomienie, podając odpowiednie fakty oraz podstawę takiej decyzji. Strona może uchylić, zmienić lub unieważnić interpretację indywidualną z mocą wsteczną tylko wówczas, gdy interpretacja ta została wydana na podstawie niepełnych, nieprawidłowych, fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji przekazanych przez wnioskodawcę.

7. Wydana przez Stronę interpretacja indywidualna jest wiążąca dla tej Strony w odniesieniu do wnioskodawcy. Interpretacja indywidualna jest również wiążąca dla wnioskodawcy.

8. Każda ze Stron, na pisemny wniosek wnioskodawcy, dokonuje przeglądu interpretacji indywidualnej lub decyzji o jej zmianie, cofnięciu lub unieważnieniu.

9. Z zastrzeżeniem wymogów w zakresie poufności określonych w jej przepisach ustawowych i wykonawczych, każda ze Stron podaje do wiadomości publicznej, w tym w internecie, istotne elementy swoich interpretacji indywidualnych.

ARTYKUŁ 11.15

Tranzyt i przeładunek

1. Każda ze Stron zapewnia ułatwienie i skuteczną kontrolę operacji przeładunku i tranzytu przez swoje terytorium.

2. Każda ze Stron promuje i wdraża regionalne uzgodnienia tranzytowe z myślą o ułatwieniu handlu.

3. Każda ze Stron zapewnia współpracę i koordynację pomiędzy swoimi zainteresowanymi organami i odpowiednimi jednostkami organizacyjnymi, aby ułatwić ruch tranzytowy.

4. Każda ze Stron zezwala na przemieszczanie towarów przeznaczonych do przywozu na jej terytorium, pod kontrolą organów celnych, z urzędu celnego wprowadzenia do innego urzędu celnego, w którym towary mają zostać zwolnione lub odprawione, pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów regulacyjnych.

ARTYKUŁ 11.16

Agenci celni

1. Strona nie może wprowadzać obowiązku korzystania z agentów celnych jako wymogu dla przedsiębiorstw w celu wykonania ich obowiązków dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu towarów.

2. Każda ze Stron publikuje swoje środki dotyczące korzystania z usług agentów celnych.

3. Strony muszą stosować przejrzyste, niedyskryminujące i proporcjonalne zasady przy udzielaniu zezwoleń agentom celnym.

ARTYKUŁ 11.17

Inspekcje przedwysyłkowe

Strony nie mogą wymagać przeprowadzania inspekcji przedwysyłkowych, w rozumieniu porozumienia w sprawie inspekcji przedwysyłkowej w załączniku 1A do porozumienia WTO ani jakichkolwiek innych działań inspekcyjnych przeprowadzanych w miejscu przeznaczenia, przed odprawą celną, przez przedsiębiorstwa prywatne.

ARTYKUŁ 11.18

Odwołania

1. Każda ze Stron zapewnia skuteczne, szybkie, niedyskryminujące i łatwo dostępne procedury, które gwarantują prawo do odwołania od czynności administracyjnych, interpretacji i decyzji organów celnych lub innych właściwych organów, które mają wpływ na przywóz lub wywóz towarów lub na towary w tranzycie.

2. Procedury odwoławcze mogą obejmować kontrolę administracyjną przeprowadzaną przez organ nadzoru oraz kontrolę sądową decyzji podjętych na szczeblu administracyjnym zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony.

3. Każda osoba, która wystąpiła do organów celnych lub innych właściwych organów o wydanie decyzji i nie uzyskała decyzji w sprawie złożonego wniosku w odpowiednim terminie, jest również uprawniona do skorzystania z prawa do odwołania.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy celne lub inne właściwe organy przekazywały osobom, którym wydano decyzje administracyjne, uzasadnienie tych decyzji w celu ułatwienia – w razie potrzeby – skorzystania z procedur odwoławczych.

ARTYKUŁ 11.19

Sankcje

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej ustawowe i wykonawcze przepisy prawa celnego przewidywały, aby wszelkie sankcje nakładane za naruszenie ustawowych i wykonawczych przepisów prawa celnego lub wymogów proceduralnych w zakresie ceł były proporcjonalne i niedyskryminujące.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby każda sankcja nałożona za naruszenie jej przepisów ustawowych, wykonawczych lub wymogów proceduralnych w zakresie ceł nakładana była wyłącznie na osobę, która ponosi odpowiedzialność prawną za to naruszenie.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby nałożona sankcja była oparta na faktach i okolicznościach konkretnej sprawy oraz była współmierna do stopnia i wagi naruszenia. Każda ze Stron unika zachęt lub konfliktów interesów w ocenie oraz pobieraniu kar.

4. Zachęca się każdą ze Stron, aby rozważyła wcześniejsze ujawnienie organowi celnemu okoliczności naruszenia przepisów ustawowych, wykonawczych lub wymogów proceduralnych w zakresie ceł, gdyż stanowi to potencjalny czynnik łagodzący przy ustalaniu wymiaru sankcji.

5. Jeżeli Strona nakłada sankcję za naruszenie jej przepisów ustawowych, wykonawczych lub wymogów proceduralnych w zakresie ceł, przekazuje osobie, na którą nałożono sankcję, pisemne wyjaśnienie, w którym określa się charakter naruszenia oraz mające zastosowanie przepisy ustawowe, wykonawcze lub procedury, zgodnie z którymi nałożono daną kwotę lub dany wymiar kary.

ARTYKUŁ 11.20

Podkomitet ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia

1. Ustanawia się Podkomitet ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia (zwany dalej „podkomitetem”) zgodnie z art. 8.8 ust. 1.

2. Podkomitet zapewnia właściwe wykonanie niniejszego rozdziału, egzekwowanie praw własności intelektualnej na granicach przez właściwe organy zgodnie z rozdziałem 32 sekcja C podsekcja 2 Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, oraz wszelkich dodatkowych postanowień dotyczących ceł uzgodnionych przez Strony, a także rozpatruje wszelkie kwestie wynikające z ich stosowania.

3. Funkcje podkomitetu obejmują:

a) monitorowanie wykonywania niniejszego rozdziału i rozdziału 10;

b) zapewnienie forum konsultacji i dyskusji na temat wszystkich kwestii dotyczących ceł, w tym w szczególności procedur celnych, ustalania wartości celnej, systemów taryfowych, nomenklatury celnej, współpracy celnej oraz wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych;

c) zapewnienie forum konsultacji i dyskusji na temat kwestii związanych z regułami pochodzenia i współpracy administracyjnej oraz środkami stosowanymi przy kontroli granicznej w zakresie praw własności intelektualnej; oraz

d) wzmacnianie współpracy w zakresie opracowywania, stosowania i egzekwowania procedur celnych, wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, reguł pochodzenia oraz współpracy administracyjnej.

4. Podkomitet może wydawać zalecenia w kwestiach objętych ust. 2. Wspólna Rada lub Wspólny Komitet są uprawnione do podejmowania decyzji dotyczących wzajemnego uznawania technik zarządzania ryzykiem, norm dotyczących ryzyka, kontroli bezpieczeństwa i programów partnerstwa na rzecz ułatwień w handlu, w tym takich aspektów jak przekazywanie danych i wzajemnie uzgodnione korzyści.

ARTYKUŁ 11.21

Odprawa czasowa

1. Do celów niniejszego artykułu „odprawa czasowa” oznacza procedurę celną, w ramach której określone towary, łącznie ze środkami transportu, mogą być przywiezione na obszar celny z warunkowym zwolnieniem od należności celnych przywozowych i podatków oraz bez zastosowania zakazów lub ograniczeń przywozowych o charakterze gospodarczym. Towary te muszą być przywożone w określonym celu i muszą być przeznaczone do ponownego wywozu w określonym czasie i bez poddawania ich jakimkolwiek zmianom, z wyjątkiem zwykłej amortyzacji spowodowanej ich użytkowaniem.

2. Każda ze Stron udziela odprawy czasowej, z całkowitym warunkowym zwolnieniem z należności celnych przywozowych i podatków oraz bez stosowania ograniczeń lub zakazów przywozowych o charakterze gospodarczym[1], zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w odniesieniu do następujących towarów:

a) towary przeznaczone do wystawiania lub wykorzystania na wystawach, targach, spotkaniach lub podobnych imprezach, co oznacza towary przeznaczone do wykorzystania w związku z wystawieniem produktów zagranicznych na imprezie, oraz wyposażenie, łącznie z wyposażeniem do tłumaczenia ustnego, urządzenia nagrywające dźwięk i obraz, filmy o charakterze wychowawczym, naukowym lub kulturalnym, przeznaczone do wykorzystania na międzynarodowych spotkaniach, konferencjach lub kongresach, a także oraz towary uzyskane podczas takich wydarzeń z towarów objętych odprawą czasową; każda ze Stron może wymagać wydania zezwolenia przez władze publiczne, gwarancji lub depozytu przed rozpoczęciem takiego wydarzenia;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że odprawa czasowa towarów, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, przywiezionych do Chile z Unii Europejskiej, nie podlega opłacie ustanowionej w art. 107 rozporządzenia celnego Chile (*Ordenanza de Aduanas*) zawartego w dekrecie 30 Ministerstwa Finansów, Dziennik Urzędowy, 4 czerwca 2005 r. (*Decreto con Fuerza de Ley 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, 04 de junio de 2005*).

b) sprzęt zawodowy, co oznacza sprzęt dla prasy lub do nadawania programów radiowych lub telewizyjnych, który jest niezbędny przedstawicielom prasy lub organizacji radiowych lub telewizyjnych udającym się na terytorium innego kraju w celu relacjonowania lub nadania lub nagrania materiału dla określonych programów; sprzęt kinematograficzny niezbędny osobie udającej się na terytorium innego kraju w celu zrealizowania określonego filmu lub filmów; każdy inny sprzęt niezbędny do wykonywania zajęcia, zajęcia zarobkowego lub zawodu osobie udającej się na terytorium innego kraju w celu wykonania określonego zadania, o ile nie ma być wykorzystywany do produkcji na skalę przemysłową lub do pakowania towarów lub – z wyjątkiem narzędzi ręcznych – do eksploatacji bogactw naturalnych, budowy, naprawy lub konserwacji konstrukcji budowlanych lub do wykonywania robót ziemnych i realizacji podobnych projektów; urządzenia pomocnicze do sprzętu wymienionego powyżej oraz akcesoria do tego sprzętu; oraz części składowe przywiezione w celu naprawy sprzętu zawodowego odprawionego czasowo;

c) towary przywożone w związku z operacją handlową, w przypadku gdy przywóz sam w sobie nie stanowi operacji handlowej, takie jak: opakowania, które są przywożone pełne w celu powrotnego wywozu jako puste lub pełne lub które są przywożone puste w celu powrotnego wywozu jako pełne; załadowane lub niezaładowane towarami kontenery, a także części i wyposażenie kontenerów odprawionych czasowo, które są przywożone wraz z kontenerem w celu powrotnego wywozu oddzielnie lub wraz z innym kontenerem, lub są przywożone oddzielnie w celu powrotnego wywozu z kontenerem, oraz części zamienne przywożone w celu naprawy kontenerów, którym udzielono odprawy czasowej; palety; próbki; filmy reklamowe;

d) towary przywożone wyłącznie w celach edukacyjnych, naukowych lub kulturalnych, takie jak wyposażenie naukowe, materiały pedagogiczne, materiały o charakterze socjalnym dla marynarzy oraz wszelkie inne towary przywożone w związku z działalnością edukacyjną, naukową lub kulturalną; części zamienne do wyposażenia naukowego i materiału pedagogicznego, któremu udzielono odprawy czasowej; oraz narzędzia specjalnie przeznaczone do konserwacji, sprawdzania, dokonywania pomiarów lub naprawy takiego wyposażenia;

e) przedmioty osobistego użytku, co oznacza wszystkie przedmioty, nowe lub używane, których podróżny może potrzebować z uzasadnionych powodów do osobistego użytku podczas podróży, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności podróży, ale wyłączając wszelkie towary przywożone w celach handlowych; a także towary przywożone w celach sportowych, takie jak sprzęt sportowy i inne przedmioty do wykorzystania przez podróżnych w zawodach sportowych lub pokazach lub do treningu na obszarze, w odniesieniu do którego udzielono odprawy czasowej;

f) materiały reklamujące turystykę, co oznacza towary przywożone w celu zachęcania ludności do odwiedzania kraju obcego, w szczególności w celu brania udziału w spotkaniach lub prezentacjach o charakterze kulturalnym, religijnym, turystycznym, sportowym lub zawodowym, każda ze Stron może wymagać zapewnienia gwarancji lub złożenia depozytu za takie towary;

g) towary przywożone w celach humanitarnych, co oznacza sprzęt medyczny, chirurgiczny i laboratoryjny oraz przesyłki towarów z pomocą, takie jak pojazdy i inne środki transportu, koce, namioty, domy z prefabrykatów lub inne towary pierwszej potrzeby, przekazywane jako pomoc dla dotkniętych klęską żywiołową lub podobnymi katastrofami; oraz

h) zwierzęta przywożone w określonych celach, takie jak: psy lub konie policyjne, psy do poszukiwań, psy przewodniki, psy ratownicze, zwierzęta biorące udział w imprezach o charakterze publicznym, wystawach, konkursach, zawodach lub pokazach, zwierzęta biorące udział w spektaklach, w tym zwierzęta cyrkowe, zwierzęta biorące udział w wyjazdach o charakterze turystycznym (włącznie ze zwierzętami domowymi podróżnych), zwierzęta biorące udział w wykonywaniu pracy lub transportu, lub zwierzęta wykorzystywane do celów medycznych, takich jak dostarczanie jadu węży.

3. Każda ze Stron akceptuje, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi[1], odprawę czasową towarów, o których mowa w ust. 2, a także – niezależnie od ich pochodzenia – karnety ATA wydane na terytorium drugiej Strony zgodnie z Konwencją dotyczącą odprawy czasowej uzgodnioną w Stambule w dniu 26 czerwca 1990 r., zatwierdzone tam i gwarantowane przez zrzeszenie należące do międzynarodowego systemu gwarancji, poświadczone przez właściwe organy i ważne na obszarze celnym Strony dokonującej przywozu.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku Chile karnety ATA są akceptowane zgodnie z dekretem nr 103 z 2004 r. Ministerstwa Spraw Zagranicznych (*Decreto N°103 de 2004 del Ministerio de Relaciones Exteriores*), którym wprowadzono w życie „Konwencję dotyczącą odprawy czasowej" oraz załączniki A, B1, B2 i B3 do niej, z należycie wskazanymi zastrzeżeniami, wraz z jego zmianami.

ARTYKUŁ 11.22

Towary naprawiane

1. Do celów niniejszego artykułu „naprawa” oznacza wszelkie działania podejmowane w celu usunięcia uszkodzenia eksploatacyjnego lub szkody materialnej, i obejmujące przywrócenie towarowi jego pierwotnej funkcji lub zapewnienie zgodności z wymogami technicznymi dotyczącymi jego używania, bez których towar ten nie mógłby być nadal używany w zwykły sposób do celów, do których jest przeznaczony. Naprawa obejmuje odnowę i konserwację, ale nie obejmuje działań ani procesów, które:

a) prowadzą do pozbawienia towaru jego istotnych właściwości lub do powstania nowego towaru lub towaru o odmiennych cechach handlowych;

b) przyczyniają się do przekształcenia wyrobu niegotowego w wyrób gotowy; lub

c) są wykorzystywane do poprawy lub ulepszenia parametrów technicznych towaru.

2. Strona nie może stosować cła do towaru – niezależnie od jego pochodzenia – który powraca na jej obszar celny po tymczasowym wywiezieniu z jej obszaru celnego na obszar celny drugiej Strony w celu naprawy.

3. Ust. 2 nie ma zastosowania do towarów przywożonych pod zabezpieczeniem majątkowym, do wolnych obszarów celnych lub na podobnych zasadach, które są następnie wywożone w celu naprawy i nie są ponownie przywożone pod zabezpieczeniem majątkowym, do wolnych obszarów celnych lub na podobnych zasadach.

4. Strona nie może stosować cła do towaru – niezależnie od jego pochodzenia – tymczasowo przywiezionego z obszaru celnego drugiej Strony w celu naprawy.

ARTYKUŁ 11.23

Opłaty i formalności

1. Opłaty i inne należności, które Strona nakłada na przywóz lub wywóz towarów drugiej Strony lub w związku z przywozem lub wywozem takich towarów ogranicza się do przybliżonych kosztów świadczonych usług i nie mogą one stanowić pośredniej ochrony w odniesieniu do towarów krajowych ani opodatkowania przywozu lub wywozu do celów podatkowych.

2. Strona nie może nakładać opłat ani innych należności na przywóz lub wywóz towaru drugiej Strony oraz w związku z takim przywozem lub wywozem obliczanych *ad valorem*.

3. Każda ze Stron może nakładać opłaty lub odzyskiwać koszty wyłącznie w przypadku świadczenia określonych usług, w tym:

a) obecności funkcjonariuszy celnych, na wniosek, poza urzędowymi godzinami pracy lub w pomieszczeniach innych niż pomieszczenia celne;

b) analiz lub ekspertyz dotyczących towarów oraz opłat pocztowych za zwrot towarów do wnioskodawcy, zwłaszcza w odniesieniu do decyzji dotyczących wiążących informacji lub udzielania informacji dotyczących stosowania przepisów prawa celnego;

c) badania lub pobierania próbek towarów do celów weryfikacji, lub zniszczenia towarów, w przypadku gdy powoduje to koszty inne niż koszty pracy zaangażowanych funkcjonariuszy celnych; lub

d) nadzwyczajnych środków kontroli, w przypadku gdy takie środki są niezbędne ze względu na rodzaj towaru lub potencjalne ryzyko.

4. Każda ze Stron publikuje wszystkie opłaty i należności, które może nałożyć w związku z przywozem lub wywozem, w taki sposób, aby umożliwić władzom publicznym, przedsiębiorstwom handlowym i innym zainteresowanym stronom zapoznanie się z nimi.

5. Strona nie może wymagać czynności konsularnych, w tym zapłaty powiązanych opłat i należności, w związku z przywozem jakichkolwiek towarów drugiej Strony.

ROZDZIAŁ 12

ŚRODKI OCHRONY HANDLU

SEKCJA A

CŁA ANTYDUMPINGOWE I WYRÓWNAWCZE

ARTYKUŁ 12.1

Postanowienia ogólne

1. Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wynikające z porozumienia antydumpingowego i porozumienia SCM.

2. Do celów niniejszej sekcji nie mają zastosowania preferencyjne reguły pochodzenia przewidziane w rozdziale 10.

ARTYKUŁ 12.2

Przejrzystość

1. Dochodzenia i środki antydumpingowe i antysubsydyjne powinny być stosowane w pełnej zgodności z odpowiednimi wymogami WTO określonymi w porozumieniu antydumpingowym i porozumieniu SCM oraz zgodnie ze sprawiedliwym i przejrzystym systemem.

2. Każda ze Stron zapewnia, tak szybko jak to możliwe po każdym nałożeniu środków tymczasowych, a w każdym razie przed dokonaniem ostatecznych ustaleń, pełne ujawnienie wszystkich istotnych faktów i ustaleń, na których opiera decyzję o zastosowaniu ostatecznych środków. Takie ujawnienie pozostaje bez uszczerbku dla art. 6.5 porozumienia antydumpingowego i art. 12.4 porozumienia SCM. Każda ze Stron ujawnia takie istotne fakty i ustalenia w formie pisemnej oraz zapewnia zainteresowanym stronom odpowiedni czas na przedstawienie uwag na ich temat.

3. Każdej z zainteresowanych stron zapewnia się możliwość bycia wysłuchaną w ramach dochodzenia antydumpingowego lub antysubsydyjnego, aby mogła wyrazić swoją opinię, pod warunkiem że nie spowoduje to niepotrzebnego opóźnienia w prowadzeniu dochodzenia.

ARTYKUŁ 12.3

Uwzględnienie interesu publicznego

Każda ze Stron uwzględnia sytuację swojego przemysłu krajowego, importerów i ich reprezentatywnych zrzeszeń, reprezentatywnych użytkowników i reprezentatywnych organizacji konsumenckich w zakresie, w jakim przedstawili oni istotne informacje organom dochodzeniowym w odpowiednich ramach czasowych. Na podstawie takich informacji Strona może podjąć decyzję o niestosowaniu środków antydumpingowych lub wyrównawczych.

ARTYKUŁ 12.4

Zasada niższego cła

Jeżeli Strona nakłada cło antydumpingowe na towary drugiej Strony, kwota takiego cła nie może przekraczać marginesu dumpingu. O ile to możliwe, cło antydumpingowe powinno być niższe od tego marginesu, jeżeli mniejsze cło byłoby odpowiednie do usunięcia szkody dla przemysłu krajowego.

ARTYKUŁ 12.5

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do niniejszej sekcji.

SEKCJA B

OGÓLNE ŚRODKI OCHRONNE

ARTYKUŁ 12.6

Postanowienia ogólne

Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki zgodnie z art. XIX GATT 1994, porozumieniem w sprawie środków ochronnych oraz art. 5 porozumienia w sprawie rolnictwa.

ARTYKUŁ 12.7

Przejrzystość i nakładanie środków ostatecznych

1. Niezależnie od art. 12.6, na wniosek drugiej Strony oraz pod warunkiem, że ma ona istotny interes, Strona wszczynająca dochodzenie w sprawie ogólnych środków ochronnych lub zamierzająca zastosować ogólne środki ochronne natychmiast przekazuje pisemne powiadomienie zawierające wszelkie istotne informacje, które doprowadziły do wszczęcia dochodzenia w sprawie ogólnych środków ochronnych lub zastosowania ogólnych środków ochronnych, w tym – w stosownych przypadkach – informacje na temat tymczasowych ustaleń. Powiadomienie takie pozostaje bez uszczerbku dla art. 3 ust. 2 porozumienia w sprawie środków ochronnych.

2. Nakładając ogólne środki ochronne, każda ze Stron stara się je nakładać w sposób w najmniejszym stopniu wpływający na dwustronną wymianę handlową, pod warunkiem że Strona, której dotyczą środki, ma istotny interes zdefiniowany w ust. 4.

3. Do celów ust. 2, jeżeli Strona uzna, że spełnione są wymogi prawne nałożenia ostatecznych ogólnych środków ochronnych, oraz ma zamiar zastosować takie środki, powiadamia o tym drugą Stronę oraz umożliwia przeprowadzenie dwustronnych konsultacji, pod warunkiem że druga Strona ma istotny interes zdefiniowany w ust. 4. Jeżeli nie znaleziono satysfakcjonującego rozwiązania w terminie 15 dni od powiadomienia, Strona dokonująca przywozu może przyjąć odpowiednie ogólne środki ochronne w celu rozwiązania problemu.

4. Do celów niniejszego artykułu uznaje się, że Strona ma istotny interes, jeżeli należy do pięciu największych dostawców towaru będącego przedmiotem przywozu w okresie ostatnich trzech lat, pod względem wielkości albo wartości w ujęciu bezwzględnym.

ARTYKUŁ 12.8

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do niniejszej sekcji.

SEKCJA C

DWUSTRONNE ŚRODKI OCHRONNE

PODSEKCJA 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 12.9

Definicje

Do celów niniejszej sekcji:

a) „przemysł krajowy” oznacza, w odniesieniu do towarów przywożonych, wszystkich producentów towarów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych działających na terytorium danej Strony lub producentów, których łączna produkcja towarów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych stanowi znaczną część produkcji wewnętrznej tych towarów ogółem;

b) „okres przejściowy” oznacza:

(i) okres siedmiu lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy; lub

(ii) w odniesieniu do każdego towaru, w przypadku którego w harmonogramie Strony stosującej dwustronny środek ochronny w załączniku 9 przewidziano siedmioletni okres znoszenia ceł – okres znoszenia ceł dla tego towaru plus dwa lata.

ARTYKUŁ 12.10

Stosowanie dwustronnych środków ochronnych

1. Niezależnie od sekcji B, jeżeli – w wyniku obniżenia lub zniesienia ceł na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy – towar pochodzący z terytorium Strony jest przedmiotem przywozu na terytorium drugiej Strony w tak dużych ilościach, w ujęciu bezwzględnym lub względem produkcji krajowej, oraz w takich warunkach, że powoduje lub grozi spowodowaniem poważnej szkody dla producentów krajowych towarów podobnych lub bezpośrednio konkurujących, Strona dokonująca przywozu może zastosować odpowiednie dwustronne środki ochronne zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w niniejszej sekcji.

2. Jeżeli spełniono warunki określone w ust. 1, Strona dokonująca przywozu może zastosować następujące dwustronne środki ochronne:

a) zawieszenie jakiejkolwiek dalszej obniżki stawki celnej stosowanej wobec danego towaru zgodnie z niniejszą częścią niniejszej Umowy; lub

b) zwiększenie stawki celnej stosowanej wobec danego towaru do poziomu, który nie przekracza mniejszej z następujących wartości:

(i) stawka celna stosowana względem kraju najbardziej uprzywilejowanego w odniesieniu danego towaru, obowiązująca w momencie zastosowania środka; lub

(ii) stawka celna stosowana względem kraju najbardziej uprzywilejowanego w odniesieniu danego towaru, obowiązująca w dniu bezpośrednio poprzedzającym dzień wejścia w życie niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 12.11

Standardy dotyczące dwustronnych środków ochronnych

1. Dwustronnych środków ochronnych nie stosuje się:

a) poza zakresem koniecznym oraz dłużej niż przez okres konieczny, aby zapobiec lub zaradzić poważnej szkodzie lub groźbie poważnej szkody dla przemysłu krajowego;

b) przez okres dłuższy niż dwa lata; okres ten może zostać przedłużony o kolejne dwa lata, jeżeli właściwy organ dochodzeniowy Strony dokonującej przywozu stwierdzi, zgodnie z procedurami określonymi w niniejszej sekcji, że dalsze obowiązywanie danego środka jest konieczne, aby zapobiec lub zaradzić poważnej szkodzie lub groźbie poważnej szkody dla przemysłu krajowego, pod warunkiem że całkowity okres stosowania dwustronnego środka ochronnego, obejmujący pierwotny okres stosowania i ewentualne jego przedłużenia, nie przekracza czterech lat; ani

c) po upływie okresu przejściowego zdefiniowanego w art. 12.9 lit. b).

2. Gdy Strona zakończy stosowanie dwustronnego środka ochronnego, stawka celna musi być równa stawce, która obowiązywałaby w odniesieniu do danego towaru zgodnie z harmonogramem tej Strony w załączniku 9.

3. W celu ułatwienia dostosowania danej branży do zmiany okoliczności w sytuacji, gdy przewidziany okres stosowania dwustronnego środka ochronnego przekracza rok, Strona stosująca środek liberalizuje go stopniowo w regularnych odstępach czasu w okresie jego stosowania.

ARTYKUŁ 12.12

Tymczasowe dwustronne środki ochronne

1. W okolicznościach krytycznych, w przypadku gdy opóźnienie spowodowałoby szkodę, która byłaby trudna do naprawienia, Strona może zastosować dwustronny środek ochronny na zasadzie tymczasowej, bez spełnienia wymogów art. 12.21 ust. 1, z zastrzeżeniem wstępnego stwierdzenia, że istnieją wyraźne dowody wskazujące na wzrost przywozu towaru pochodzącego z terytorium drugiej Strony w wyniku obniżenia lub zniesienia cła na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy oraz że taki przywóz powoduje lub grozi spowodowaniem poważnej szkody dla przemysłu krajowego.

2. Okres obowiązywania każdego tymczasowego dwustronnego środka ochronnego nie może przekraczać 200 dni, a podczas tego okresu Strona stosująca środek musi przestrzegać odpowiednich przepisów proceduralnych określonych w podsekcji 2. Strona stosująca tymczasowy dwustronny środek ochronny bezzwłocznie dokonuje zwrotu podwyżki cła, jeżeli z dochodzenia, o którym mowa w podsekcji 2, nie wynika, że warunki art. 12.10 ust. 1 zostały spełnione. Okres obowiązywania tymczasowego dwustronnego środka ochronnego wlicza się w część okresu opisanego w art. 12.11 ust. 1 lit. b).

3. Strona stosująca tymczasowy dwustronny środek ochronny informuje drugą Stronę o podjęciu takich środków tymczasowych i natychmiast przekazuje sprawę do rozpatrzenia przez Wspólny Komitet, jeżeli zawnioskuje o to druga Strona.

ARTYKUŁ 12.13

Wyrównanie i zawieszenie koncesji

1. Strona stosująca dwustronny środek ochronny przeprowadza konsultacje ze Stroną, której produkty podlegają temu środkowi, aby uzgodnić odpowiednie wyrównanie z tytułu liberalizacji handlu w formie koncesji wywierających zasadniczo równoważne skutki handlowe. Strona stosująca dwustronny środek ochronny przewiduje możliwość przeprowadzenia takich konsultacji nie później niż 30 dni po zastosowaniu dwustronnego środka ochronnego.

2. Jeżeli konsultacje, o których mowa w ust. 1, nie doprowadzą w terminie 30 dni od ich rozpoczęcia do porozumienia w sprawie wyrównania z tytułu liberalizacji handlu, Strona, której towary podlegają dwustronnemu środkowi ochronnemu, może zawiesić stosowanie koncesji wywierających zasadniczo równoważne skutki handlowe względem drugiej Strony.

3. Strona, której towary podlegają dwustronnemu środkowi ochronnemu, powiadamia drugą Stronę na piśmie co najmniej 30 dni przed zawieszeniem stosowania koncesji zgodnie z ust. 2.

4. Obowiązek zapewnienia wyrównania zgodnie z ust. 1 oraz prawo do zawieszenia stosowania koncesji zgodnie z ust. 2:

a) nie mogą być wykonywane podczas pierwszych 24 miesięcy obowiązywania dwustronnego środka ochronnego, pod warunkiem że dwustronny środek ochronny zastosowano w następstwie bezwzględnego wzrostu przywozu; oraz

b) wygasają w dniu zakończenia stosowania dwustronnego środka ochronnego.

ARTYKUŁ 12.14

Odstęp czasu między dwoma dwustronnymi środkami ochronnymi oraz nierównoległe stosowanie środków ochronnych

1. Strona nie może zastosować dwustronnego środka ochronnego, o którym mowa w niniejszej sekcji, do przywozu towaru, który był wcześniej objęty takim środkiem, chyba że upłynął okres równy połowie okresu, w którym środek ochronny był stosowany w okresie bezpośrednio poprzedzającym. Okresu obowiązywania dwustronnego środka ochronnego, który zastosowano więcej niż raz w odniesieniu do tego samego towaru, nie można przedłużyć o kolejne dwa lata, jak przewidziano w art. 12.11 ust. 1 lit. b).

2. Strona nie może zastosować w odniesieniu do tego samego towaru i w tym samym okresie:

a) dwustronnego środka ochronnego lub tymczasowego dwustronnego środka ochronnego na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy; oraz

b) ogólnego środka ochronnego na podstawie art. XIX GATT 1994 oraz na podstawie porozumienia w sprawie środków ochronnych.

ARTYKUŁ 12.15

Regiony najbardziej oddalone[1] Unii Europejskiej

1. Jeżeli jakikolwiek towar pochodzący z Chile jest przewożony na terytorium co najmniej jednego regionu najbardziej oddalonego Unii Europejskiej w takich zwiększonych ilościach oraz na takich warunkach, że powoduje lub grozi spowodowaniem poważnego pogorszenia sytuacji gospodarczej danego regionu najbardziej oddalonego, Strona UE, po przeanalizowaniu alternatywnych rozwiązań, może w drodze wyjątku zastosować dwustronne środki ochronne ograniczone do terytorium danego regionu.

[1] W dniu wejścia w życie niniejszej Umowy regionami najbardziej oddalonymi Unii Europejskiej są: Gwadelupa, Gujana Francuska, Martynika, Reunion, Majotta, Saint Martin, Azory, Madera i Wyspy Kanaryjskie. Niniejszy artykuł ma również zastosowanie do kraju lub terytorium zamorskiego, które zmienią swój status na region najbardziej oddalony na podstawie decyzji Rady Europejskiej zgodnie z procedurą określoną w art. 355 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, od dnia przyjęcia tej decyzji. W przypadku gdy region najbardziej oddalony Unii Europejskiej, w następstwie tej procedury, przestaje być regionem najbardziej oddalonym, niniejszy artykuł przestaje mieć zastosowanie do tego kraju lub terytorium zamorskiego z chwilą podjęcia przez Radę Europejską decyzji w tym zakresie. Strona UE powiadamia Chile o wszelkich zmianach dotyczących terytoriów uznawanych za regiony najbardziej oddalone Unii Europejskiej.

2. Do celów ust. 1 „poważne pogorszenie” oznacza poważne trudności w sektorze gospodarki, który produkuje towary podobne lub bezpośrednio konkurujące. Poważne pogorszenie stwierdza się na podstawie obiektywnych czynników, w tym:

a) wzrostu wolumenu przywozu w ujęciu bezwzględnym lub w stosunku do produkcji krajowej i przywozu z innych źródeł; oraz

b) wpływu przywozu, o którym mowa w ust. 1, na sytuację danej branży lub sektora gospodarki, w tym na poziom sprzedaży, produkcję, sytuację finansową i zatrudnienie.

3. Bez uszczerbku dla ust. 1 pozostałe postanowienia niniejszej sekcji mające zastosowanie do dwustronnych środków ochronnych mają również zastosowanie do wszelkich środków ochronnych przyjętych na podstawie niniejszego artykułu. Wszelkie odniesienia do „poważnej szkody” w pozostałych postanowieniach niniejszej sekcji należy rozumieć jako „poważne pogorszenie” w odniesieniu do najbardziej oddalonych regionów Unii Europejskiej.

PODSEKCJA 2

POSTANOWIENIA PROCEDURALNE MAJĄCE ZASTOSOWANIE
DO DWUSTRONNYCH ŚRODKÓW OCHRONNYCH

ARTYKUŁ 12.16

Prawo mające zastosowanie

Do celów stosowania dwustronnych środków ochronnych właściwy organ dochodzeniowy każdej ze Stron przestrzega postanowień niniejszej podsekcji. W przypadkach nieobjętych niniejszą podsekcją właściwy organ dochodzeniowy stosuje przepisy ustanowione na podstawie prawa Strony tego organu.

ARTYKUŁ 12.17

Wszczęcie procedury w sprawie środków ochronnych

1. Właściwy organ dochodzeniowy Strony może wszcząć procedurę w sprawie dwustronnych środków ochronnych (zwaną dalej „procedurą w sprawie środków ochronnych") na pisemny wniosek[1] złożony przez przemysł krajowy lub w jego imieniu, lub – w wyjątkowych okolicznościach – z inicjatywy własnej.

[1] W przypadku Strony UE wniosek może złożyć jedno państwo członkowskie lub większa ich liczba w imieniu przemysłu krajowego.

2. Wniosek uznaje się za złożony przez przemysł krajowy lub w jego imieniu, jeżeli zyskał poparcie producentów krajowych, których łączna produkcja stanowi ponad 50 % całkowitej produkcji krajowej towarów podobnych lub bezpośrednio konkurujących produkowanych przez tę część przemysłu krajowego, którzy to producenci wyrażają poparcie dla wniosku lub sprzeciw wobec niego. Właściwy organ dochodzeniowy nie wszczyna jednak dochodzenia, jeżeli producenci krajowi wyrażający poparcie dla wniosku odpowiadają za mniej niż 25 % całkowitej krajowej produkcji towarów podobnych lub bezpośrednio konkurujących produkowanych przez przemysł krajowy.

3. Po wszczęciu dochodzenia przez właściwy organ dochodzeniowy pisemny wniosek, o którym mowa w ust. 1, zostaje udostępniony zainteresowanym stronom, z wyjątkiem wszelkich zawartych w nim informacji poufnych.

4. Po wszczęciu procedury w sprawie środków ochronnych właściwy organ dochodzeniowy publikuje zawiadomienie o wszczęciu procedury w sprawie środków ochronnych w dzienniku urzędowym Strony. W zawiadomieniu tym określa się:

a) podmiot, który złożył pisemny wniosek, w stosownych przypadkach;

b) towar przywożony będący przedmiotem procedury w sprawie środków ochronnych;

c) numer podpozycji i numer porządkowy taryfy, pod którym towar przywożony jest klasyfikowany;

d) rodzaj proponowanego środka, który ma być zastosowany;

e) wysłuchanie publiczne zgodnie z art. 12.20 lit. a) lub termin, w którym zainteresowane strony mogą złożyć wniosek o wysłuchanie zgodnie z art. 12.20 lit. b);

f) miejsce, w którym można zapoznać się z pisemnym wnioskiem i wszelkimi innymi dokumentami nieopatrzonymi klauzulą poufności złożonymi w toku postępowania; oraz

g) nazwę, adres i numer telefonu urzędu, do którego należy się zwracać w celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji.

5. W odniesieniu do procedury w sprawie środków ochronnych wszczętej zgodnie z ust. 1 na podstawie pisemnego wniosku, odpowiedni właściwy organ dochodzeniowy nie publikuje zawiadomienia wymaganego zgodnie z ust. 4 bez uprzedniej starannej oceny tego, czy wniosek ten spełnia wymogi określone w jego przepisach wewnętrznych oraz wymogi określone w ust. 1 i 2, a także czy zawiera uzasadnione dowody na to, że przywóz towarów pochodzących z terytorium drugiej Strony zwiększył się w wyniku obniżenia lub zniesienia cła na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy oraz że przywóz ten powoduje lub grozi spowodowaniem domniemanej poważnej szkody.

ARTYKUŁ 12.18

Dochodzenie

1. Strona stosuje dwustronny środek ochronny dopiero po przeprowadzeniu dochodzenia przez właściwy organ dochodzeniowy zgodnie z art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 2 lit. c) porozumienia w sprawie środków ochronnych; w tym celu art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 2 lit. c) porozumienia w sprawie środków ochronnych zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

2. W dochodzeniu, o którym mowa w ust. 1, Strona musi spełnić wymogi art. 4 ust. 2 lit. a) porozumienia w sprawie środków ochronnych. W tym celu art. 4 ust. 2 lit. a) porozumienia w sprawie środków ochronnych zostaje włączony do niniejszej Umowy i stanowi jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

3. Jeżeli Strona wysyła powiadomienie zgodnie ust. 1 niniejszego artykułu i art. 3 ust. 1 porozumienia w sprawie środków ochronnych, że stosuje lub przedłuża obowiązywanie dwustronnego środka ochronnego, powiadomienie to zawiera:

a) dowody poważnej szkody lub groźby poważnej szkody na skutek zwiększonego przywozu towaru pochodzącego z terytorium drugiej Strony w wyniku obniżenia lub zniesienia ceł na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy; dochodzenie musi wykazać na podstawie obiektywnych dowodów istnienie związku przyczynowego między wzrostem przywozu danego produktu a poważną szkodą lub groźbą poważnej szkody; bada się również znane czynniki inne niż zwiększony przywóz w celu zapewnienia, aby nie przypisano temu przywozowi poważnej szkody lub groźby poważnej szkody na skutek innych czynników;

b) dokładny opis towaru pochodzącego objętego dwustronnym środkiem ochronnym oraz jego pozycję lub podpozycję w ramach kodu HS, na której oparte są harmonogramy znoszenia ceł w załączniku 9;

c) dokładny opis dwustronnego środka ochronnego;

d) datę wprowadzenia dwustronnego środka ochronnego, przewidziany okres jego obowiązywania oraz, w stosownych przypadkach, harmonogram stopniowej liberalizacji tego środka zgodnie z art. 12.11 ust. 3; oraz

e) w przypadku przedłużenia obowiązywania dwustronnego środka ochronnego – dowody na to, że dany przemysł krajowy jest w trakcie dostosowywania.

4. Na wniosek Strony, której towar jest przedmiotem procedury w sprawie środków ochronnych na podstawie niniejszej sekcji, Strona prowadząca tę procedurę przeprowadza konsultacje ze Stroną występującą z wnioskiem w celu dokonania przeglądu powiadomienia przewidzianego w ust. 1, lub jakiegokolwiek publicznego zawiadomienia lub sprawozdania wydanego przez właściwy organ dochodzeniowy w związku z procedurą w sprawie środków ochronnych.

5. Każda ze Stron zapewnia, aby jej właściwy organ dochodzeniowy zakończył wszelkie dochodzenia przeprowadzane na podstawie niniejszego artykułu w terminie 12 miesięcy od dnia ich wszczęcia.

ARTYKUŁ 12.19

Informacje poufne

1. Wszelkie informacje, które mają charakter poufny lub które przekazano w trybie poufnym, traktowane są jako poufne przez właściwy organ dochodzeniowy po wykazaniu uzasadnionej przyczyny. Nie można ujawniać takich informacji bez zgody zainteresowanej strony, która je przekazała.

2. Zainteresowane strony przekazujące informacje poufne wzywane są do dostarczenia ich niepoufnego streszczenia lub, jeżeli strony te wskażą, że streszczenie tych informacji nie jest możliwe, o podanie powodów braku możliwości przekazania takiego streszczenia. Streszczenia muszą być wystarczająco szczegółowe, aby pozwolić na prawidłowe zrozumienie istoty informacji przekazanych z klauzulą poufności. Jeżeli jednak właściwy organ dochodzeniowy stwierdzi, że wniosek o zachowanie poufności nie jest uzasadniony, a zainteresowana strona nie chce podać informacji do wiadomości publicznej albo zezwolić na jej ujawnienie w formie uogólnionej lub skróconej, właściwy organ dochodzeniowy może nie uwzględnić takiej informacji, chyba że można wykazać w sposób zadowalający dla tego organu w świetle informacji pochodzących z odpowiednich źródeł, że informacja ta jest prawdziwa.

ARTYKUŁ 12.20

Wysłuchania

W toku każdej procedury w sprawie środków ochronnych właściwy organ dochodzeniowy:

a) przeprowadza wysłuchanie publiczne, po przekazaniu zawiadomienia z odpowiednim wyprzedzeniem, aby umożliwić wszystkim zainteresowanym stronom i wszelkim reprezentatywnym organizacjom konsumenckim stawienie się osobiście lub bycie reprezentowanymi przez pełnomocnika, przedstawienie dowodów i wysłuchanie uwag dotyczących domniemanej poważnej szkody lub groźby poważnej szkody, oraz odpowiedniego środka zaradczego; lub

b) zapewnia możliwość wysłuchania wszystkim zainteresowanym stronom, pod warunkiem że złożyły one pisemny wniosek w terminie określonym w zawiadomieniu o wszczęciu procedury, o którym mowa w art. 12.17 ust. 4, w którym wykazały, że wynik dochodzenia prawdopodobnie wpłynie na ich sytuację oraz że istnieją szczególne powody uzasadniające złożenie przez nie wyjaśnień ustnych.

ARTYKUŁ 12.21

Powiadomienia, badanie sprawy przez Wspólny Komitet oraz publikacje

1. Jeżeli Strona uzna, że zaistniała jedna z sytuacji określonych w art. 12.10 ust. 1 lub art. 12.15 ust. 1, natychmiast przekazuje sprawę do zbadania Wspólnemu Komitetowi. Wspólny Komitet może wydawać wszelkie zalecenia niezbędne do zaradzenia powstałym okolicznościom. Jeżeli Wspólny Komitet nie wydał żadnego zalecenia mającego na celu zaradzenie tym okolicznościom lub jeżeli w terminie 30 dni od dnia skierowania przez Stronę sprawy do Wspólnego Komitetu nie znaleziono satysfakcjonującego rozwiązania, Strona dokonująca przywozu może przyjąć dwustronny środek ochronny w celu zaradzenia sytuacji zgodnie z niniejszą sekcją.

2. Do celów ust. 1 Strona dokonująca przywozu przekazuje Stronie dokonującej wywozu wszystkie odpowiednie informacje, w tym dowody poważnej szkody lub groźby poważnej szkody dla krajowych producentów podobnego i bezpośrednio konkurującego towaru na skutek zwiększonego przywozu, dokładny opis danego towaru oraz proponowany dwustronny środek ochronny, proponowaną datę jego nałożenia oraz przewidywany okres jego obowiązywania.

3. Strona, która przyjmuje dwustronny środek ochronny, publikuje również swoje ustalenia i uzasadnione wnioski dotyczące wszystkich istotnych kwestii faktycznych i prawnych w dzienniku urzędowym tej Strony, w tym opis przywożonego towaru i sytuacji, która doprowadziła do nałożenia środków zgodnie z art. 12.10 ust. 1 lub art. 12.15 ust. 1, związek przyczynowy między taką sytuacją a zwiększonym przywozem oraz formę, poziom i okres obowiązywania tych środków.

ARTYKUŁ 12.22

Akceptowanie dokumentów w języku angielskim w procedurach w sprawie środków ochronnych

Aby ułatwić składanie dokumentów w procedurach w sprawie środków ochronnych, właściwy organ dochodzeniowy Strony odpowiedzialnej za procedurę akceptuje dokumenty złożone w języku angielskim przez zainteresowane strony, pod warunkiem że strony te przedłożą później, w dłuższym terminie ustalonym przez właściwy organ, tłumaczenie dokumentów na język procedury w sprawie środków ochronnych.

ROZDZIAŁ 13

ŚRODKI SANITARNE I FITOSANITARNE

ARTYKUŁ 13.1

Cele

Celem niniejszego rozdziału jest:

a) ochrona zdrowia ludzi, zwierząt i roślin na terytoriach Stron, przy jednoczesnym ułatwianiu handlu zwierzętami, produktami pochodzenia zwierzęcego, roślinami, produktami roślinnymi oraz innymi produktami objętymi środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi między Stronami poprzez:

   (i) poprawę przejrzystości, komunikacji i współpracy w zakresie środków sanitarnych i fitosanitarnych między Stronami;

   (ii) ustanowienie mechanizmów i procedur dotyczących ułatwień w handlu; oraz

   (iii) dalsze wdrażanie zasad porozumienia SPS;

b) współpraca na forach wielostronnych oraz w zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i nauki o ochronie roślin;

c) współpraca w innych kwestiach sanitarnych lub fitosanitarnych lub na innych forach.

ARTYKUŁ 13.2

Zobowiązania wielostronne

Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wynikające z porozumienia WTO, a w szczególności z porozumienia SPS. Te prawa i obowiązki stanowią podstawę działań Stron w ramach niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 13.3

Zakres stosowania

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do:

a) wszystkich środków sanitarnych i fitosanitarnych określonych w załączniku A do porozumienia SPS w zakresie, w jakim wpływają one na handel między Stronami;

b) współpracy na forach wielostronnych uznanych w ramach porozumienia SPS;

c) współpracy w zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i nauki o ochronie roślin; oraz

d) współpracy w zakresie wszelkich innych kwestii sanitarnych lub fitosanitarnych na innych forach, uzgodnionych przez Strony.

ARTYKUŁ 13.4

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 13-A–13-H:

a) zastosowanie mają definicje w załączniku A do porozumienia SPS, a także w Kodeksie Żywnościowym, w ramach Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt oraz w Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, podpisanej w Rzymie w dniu 17 listopada 1997 r.; oraz

b) „strefa chroniona” oznacza, w odniesieniu do określonego regulowanego agrofaga, urzędowo określoną geograficzną część terytorium Strony, o której wiadomo, że nie występuje na niej ten agrofag pomimo sprzyjających warunków i jego obecności w innych częściach terytorium tej Strony.

ARTYKUŁ 13.5

Właściwe organy

1. Właściwe organy Stron są organami odpowiedzialnymi za wdrożenie środków, o których mowa w niniejszym rozdziale, zgodnie z załącznikiem 13-A.

2. Zgodnie z art. 13.12 Strony informują się wzajemnie o wszelkich istotnych zmianach w strukturze, organizacji lub podziale kompetencji ich właściwych organów.

ARTYKUŁ 13.6

Uznawanie statusu w odniesieniu do chorób i zakażeń zwierząt oraz w odniesieniu do agrofagów

1. Poniższe postanowienia mają zastosowanie do statusu w odniesieniu do chorób i zakażeń zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych:

a) Strona dokonująca przywozu uznaje do celów handlowych stan zdrowia zwierząt Strony dokonującej wywozu lub jej regionów, określony przez Stronę dokonującą wywozu zgodnie z pkt 1 lit. a) ppkt (i) załącznika 13-C w odniesieniu do chorób zwierząt określonych w dodatku 13-B-1;

b) w przypadku gdy Strona uzna, że jej terytorium lub którykolwiek z jej regionów ma szczególny status w odniesieniu do określonej choroby zwierząt innej niż choroby zwierząt określone w dodatku 13-B-1, może wystąpić o uznanie tego statusu zgodnie z kryteriami określonymi w pkt 3 załącznika 13-C; Strona dokonująca przywozu może wymagać gwarancji w odniesieniu do przywozu żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, które są odpowiednie w odniesieniu do uzgodnionego statusu tej Strony;

c) Strony uznają, że status terytoriów lub regionów, lub status sektora lub podsektora Stron, związany z częstością występowania lub zachorowalnością na choroby zwierząt inne niż choroby zwierząt określone w dodatku 13-B-1, lub zakażenia zwierząt lub związane z nimi ryzyko, w stosownych przypadkach, zdefiniowane przez międzynarodowe organizacje normalizacyjne uznane w ramach porozumienia SPS, stanowi podstawę handlu między nimi; Strona dokonująca przywozu może, w stosownych przypadkach, wymagać gwarancji w odniesieniu do przywozu żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, które są odpowiednie w odniesieniu do uzgodnionego statusu tej Strony zgodnie z zaleceniami organizacji normalizacyjnych; oraz

d) bez uszczerbku dla art. 13.9 i art. 13.15 oraz o ile Strona dokonująca przywozu nie zgłosi wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda informacji uzupełniających lub dodatkowych, konsultacji lub weryfikacji zgodnie z art. 13.11 i art. 13.14, każda ze Stron przyjmuje bez zbędnej zwłoki środki ustawodawcze i administracyjne niezbędne do umożliwienia handlu na podstawie lit. a), b) i c) niniejszego ustępu.

2. Poniższe postanowienia mają zastosowanie do statusu w odniesieniu do agrofagów:

a) Strony uznają do celów handlowych status agrofaga w odniesieniu do agrofagów określonych w dodatku 13-B-2; oraz

b) bez uszczerbku dla art. 13.9 i art. 13.15 oraz o ile Strona dokonująca przywozu nie zgłosi wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda informacji uzupełniających lub dodatkowych, konsultacji lub weryfikacji zgodnie z art. 13.11 i art. 13.14, każda ze Stron podejmuje bez zbędnej zwłoki środki ustawodawcze i administracyjne niezbędne do umożliwienia handlu na podstawie lit. a) niniejszego ustępu.

ARTYKUŁ 13.7

Uznawanie decyzji w sprawie regionalizacji w odniesieniu do chorób i zakażeń zwierząt oraz do agrofagów

1. Strony uznają pojęcie regionalizacji oraz stosują je w odniesieniu do handlu między sobą.

2. Decyzje w sprawie regionalizacji w odniesieniu do chorób zwierząt lądowych i wodnych wymienionych w dodatku 13-B-1 oraz agrofagów wymienionych w dodatku 13-B-2 przyjmuje się zgodnie z załącznikiem 13-C.

3. W odniesieniu do chorób zwierząt oraz zgodnie z art. 13.14 Strona dokonująca wywozu ubiegająca się o uznanie przez Stronę dokonującą przywozu decyzji w sprawie regionalizacji powiadamia o swoich środkach ustanawiających regionalizację wraz z pełnym wyjaśnieniem i danymi potwierdzającymi jej ustalenia i decyzje.

4. Bez uszczerbku dla art. 13.15 oraz o ile Strona dokonująca przywozu nie zgłosi wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda dodatkowych informacji, konsultacji lub weryfikacji zgodnie z art. 13.11 i art. 13.14 w terminie 15 dni roboczych od otrzymania decyzji w sprawie regionalizacji, Strony uznają tę decyzję za zaakceptowaną.

5. Konsultacje, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, odbywają się zgodnie z art. 13.14 ust. 2. Strona dokonująca przywozu ocenia dodatkowe informacje w terminie 15 dni roboczych od ich otrzymania. Weryfikację, o której mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, przeprowadza się zgodnie z art. 13.11 i w terminie 25 dni roboczych od otrzymania wniosku o weryfikację.

6. W odniesieniu do agrofagów każda ze Stron zapewnia, aby handel roślinami, produktami roślinnymi i innymi produktami uwzględniał status agrofaga uznany przez drugą Stronę. Strona dokonująca wywozu ubiegająca się o uznanie decyzji w sprawie regionalizacji przez drugą Stronę powiadamia drugą Stronę o swoich środkach i decyzjach, zgodnie z odpowiednimi międzynarodowymi standardami dla środków fitosanitarnych określonymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), w tym 4 „Wymagania dotyczące ustanawiania obszarów wolnych od agrofaga", 8 „Ustalanie statusu agrofaga na danym obszarze", oraz innymi międzynarodowymi standardami dla środków fitosanitarnych, które Strony uznają za stosowne. Bez uszczerbku dla art. 13.15 oraz o ile Strona nie zgłosi wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda dodatkowych informacji, konsultacji lub weryfikacji zgodnie z art. 13.11 i 13.14 w terminie trzech miesięcy od otrzymania decyzji w sprawie regionalizacji, Strony uznają tę decyzję za zaakceptowaną.

7. Konsultacje, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, odbywają się zgodnie z art. 13.14 ust. 2. Strona dokonująca przywozu ocenia wszelkie dodatkowe informacje w terminie trzech miesięcy od ich otrzymania. Każda ze Stron przeprowadza weryfikację, o której mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, zgodnie z art. 13.11 i w terminie 12 miesięcy od otrzymania wniosku o weryfikację, biorąc pod uwagę biologię danego agrofaga i uprawy.

8. Po zakończeniu procedur określonych w ust. 2–7 niniejszego artykułu oraz bez uszczerbku dla art. 13.15 każda ze Stron bez zbędnej zwłoki podejmuje środki ustawodawcze i administracyjne niezbędne do umożliwienia handlu na tej podstawie.

ARTYKUŁ 13.8

Uznawanie równoważności

1. Strony mogą uznać równoważność w odniesieniu do pojedynczego środka, grupy środków lub systemów mających zastosowanie do sektora lub podsektora.

2. Do celów uznania równoważności Strony przeprowadzają proces konsultacji, o którym mowa w ust. 3. Proces ten obejmuje obiektywne wykazanie równoważności przez Stronę dokonującą wywozu oraz obiektywną ocenę tego wykazania przez Stronę dokonującą przywozu w celu ewentualnego uznania równoważności przez Stronę dokonującą przywozu.

3. W terminie trzech miesięcy od otrzymania przez Stronę dokonującą przywozu wniosku Strony dokonującej wywozu o uznanie równoważności jednego lub większej liczby środków mających wpływ na jeden lub większą liczbę sektorów lub podsektorów Strony rozpoczynają proces konsultacji, który obejmuje etapy określone w załączniku 13-E. W przypadku wielu wniosków składanych przez Stronę dokonującą wywozu Strony, na wniosek Strony dokonującej przywozu, uzgadniają w ramach podkomitetu, o którym mowa w art. 13.16, harmonogram, zgodnie z którym rozpoczynają proces, o którym mowa w niniejszym ustępie.

4. O ile nie uzgodniono inaczej, Strona dokonująca przywozu kończy ocenę równoważności, jak określono w załączniku 13-E, nie później niż 180 dni po otrzymaniu od Strony dokonującej wywozu jej wykazania równoważności, jak określono w tym załączniku. W drodze wyjątku w przypadku upraw sezonowych uzasadnione jest zakończenie oceny równoważności w późniejszym terminie, jeżeli jest to konieczne, aby umożliwić weryfikację środków fitosanitarnych w odpowiednim okresie wzrostu upraw.

5. Priorytetowe sektory lub podsektory każdej ze Stron, w odniesieniu do których można rozpocząć proces konsultacji, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, należy określić, w stosownych przypadkach w kolejności priorytetów, w dodatku 13-E-1. Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić Wspólnej Radzie zmianę tego wykazu, w tym kolejności priorytetów.

6. Strona dokonująca przywozu może wycofać lub zawiesić uznanie równoważności na podstawie zmiany przez jedną ze Stron środków mających wpływ na daną równoważność, pod warunkiem przestrzegania następujących procedur:

a) zgodnie z art. 13.13 Strona dokonująca wywozu informuje Stronę dokonującą przywozu o wszelkich proponowanych zmianach środka Strony dokonującej wywozu, w odniesieniu do którego uznano równoważność, oraz o prawdopodobnym wpływie proponowanej zmiany na tę równoważność; w terminie 30 dni roboczych od otrzymania tych informacji Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu, czy równoważność ta nadal będzie uznawana na podstawie proponowanej zmiany; oraz

b) zgodnie z art. 13.13 Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o wszelkich proponowanych zmianach środka Strony dokonującej przywozu, na których oparto uznanie równoważności, oraz o prawdopodobnym wpływie proponowanej zmiany na to uznanie równoważności; jeżeli Strona dokonująca przywozu nadal nie uznaje tej równoważności, Strony mogą wspólnie ustalić warunki ponownego rozpoczęcia procesu, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, na podstawie proponowanej zmiany.

7. Bez uszczerbku dla art. 13.15 Strona dokonująca przywozu nie może wycofać ani zawiesić uznania równoważności przed wejściem w życie proponowanej zmiany którejkolwiek ze Stron.

8. Za uznanie równoważności, lub wycofanie lub zawieszenie uznania równoważności, odpowiedzialna jest wyłącznie Strona dokonująca przywozu, działająca zgodnie ze swoimi ramami administracyjnymi i ustawodawczymi, w tym – w odniesieniu do roślin, produktów roślinnych i innych towarów – odpowiednimi komunikatami zgodnie z międzynarodowym standardem dla środków fitosanitarnych FAO nr 13 „Wytyczne dotyczące notyfikacji w sprawie niespełniania warunków i działań w sytuacjach nadzwyczajnych" oraz innymi międzynarodowymi standardami dla środków fitosanitarnych, w zależności od przypadku. Strona dokonująca przywozu przekazuje Stronie dokonującej wywozu pełne uzasadnienie na piśmie oraz dane potwierdzające w odniesieniu do ustaleń i decyzji objętych niniejszym artykułem. W przypadku braku uznania równoważności, lub wycofania lub zawieszenia równoważności, Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o warunkach ponownego rozpoczęcia procesu, o którym mowa w ust. 3.

ARTYKUŁ 13.9

Przejrzystość i warunki handlowe

1. Strony stosują ogólne warunki przywozu. Bez uszczerbku dla decyzji podjętych zgodnie z art. 13.7 warunki przywozu Strony dokonującej przywozu mają zastosowanie do terytorium Strony dokonującej wywozu. Zgodnie z art. 13.13 Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o swoich wymogach sanitarnych i fitosanitarnych dotyczących przywozu. Informacje te obejmują, w stosownych przypadkach, wzory wszelkich świadectw lub poświadczeń urzędowych wymaganych przez Stronę dokonującą przywozu.

2. W celu powiadomienia o zmianach lub proponowanych zmianach warunków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, każda ze Stron przestrzega art. 7 załącznika B do porozumienia SPS, a także późniejszych decyzji przyjętych przez Komitet ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych WTO. Bez uszczerbku dla art. 13.15 Strona dokonująca przywozu uwzględnia czas transportu między terytoriami Stron przy ustalaniu daty wejścia w życie wszelkich zmian warunków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Jeżeli Strona dokonująca przywozu nie spełni wymogów w zakresie powiadamiania, o których mowa w ust. 2, nadal akceptuje, przez 30 dni po dniu wejścia w życie danej zmiany, wszelkie świadectwa lub poświadczenia urzędowe gwarantujące warunki przywozu mające zastosowanie przed wprowadzeniem tej zmiany.

4. W przypadku przyznania przez Chile dostępu do rynku jednemu lub większej liczbie sektorów lub podsektorów Strony UE zgodnie z warunkami, o których mowa w ust. 1, Chile zatwierdza wszelkie kolejne wnioski o wywóz złożone przez państwa członkowskie na podstawie kompleksowej dokumentacji informacji udostępnianych Komisji Europejskiej, znanej jako profil kraju, chyba że Chile – w ograniczonych szczególnych okolicznościach oraz gdy uzna to za stosowne – zażąda dodatkowych informacji.

5. W terminie 90 dni od uznania równoważności zgodnie z art. 13.8 Strona podejmuje środki ustawodawcze i administracyjne niezbędne do wdrożenia tego uznania równoważności w celu umożliwienia handlu między Stronami w sektorach i podsektorach, w których Strona dokonująca przywozu uznaje wszystkie środki sanitarne i fitosanitarne Strony dokonującej wywozu za równoważne. W przypadku zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin, produktów roślinnych i innych produktów objętych danymi środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi wzór świadectwa urzędowego lub dokumentu urzędowego wymaganego przez Stronę dokonującą przywozu można zastąpić świadectwem przewidzianym w załączniku 13-H.

6. W odniesieniu do produktów, o których mowa w ust. 5, w sektorach lub podsektorach, dla których jeden lub niektóre, ale nie wszystkie środki są uznane za równoważne, Strony kontynuują handel między sobą na podstawie zgodności z warunkami, o których mowa w ust. 1. Na wniosek Strony dokonującej wywozu stosuje się ust. 7.

7. Do celów niniejszego rozdziału Strona dokonująca przywozu nie obejmuje przywozu produktów drugiej Strony obowiązkiem uzyskania pozwolenia na przywóz.

8. W odniesieniu do ogólnych warunków przywozu mających wpływ na handel między Stronami, Strony, na wniosek Strony dokonującej wywozu, rozpoczynają konsultacje zgodnie z art. 13.14 w celu ustalenia alternatywnych lub dodatkowych warunków przywozu Strony dokonującej przywozu. W stosownych przypadkach Strony opierają te alternatywne lub dodatkowe warunki przywozu na środkach Strony dokonującej wywozu uznanych za równoważne przez Stronę dokonującą przywozu. Jeżeli Strony uzgodnią alternatywne lub dodatkowe warunki przywozu, Strona dokonująca przywozu, w terminie 90 dni od ich ustanowienia, podejmuje środki ustawodawcze lub administracyjne niezbędne do zezwolenia na przywóz na tej podstawie.

9. W odniesieniu do przywozu zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, Strona dokonująca przywozu, na wniosek Strony dokonującej wywozu wraz z odpowiednimi gwarancjami zatwierdza, bez uprzedniej kontroli oraz zgodnie z załącznikiem 13-D, zakłady znajdujące się na terytorium Strony dokonującej wywozu. O ile Strona dokonująca wywozu nie zażąda dodatkowych informacji, Strona dokonująca przywozu, w terminie 30 dni roboczych od otrzymania wniosku o zatwierdzenie wraz z odpowiednimi gwarancjami, podejmuje środki ustawodawcze lub administracyjne niezbędne do zezwolenia na przywóz na tej podstawie.

10. Strona zatwierdza wstępny wykaz zakładów zgodnie z załącznikiem 13-D.

11. Na wniosek jednej Strony druga Strona przedstawia pełne uzasadnienie oraz dane potwierdzające będące podstawą ustaleń i decyzji objętych niniejszym artykułem.

ARTYKUŁ 13.10

Procedury certyfikacji

1. Do celów procedur certyfikacji Strony przestrzegają zasad i kryteriów określonych w załączniku 13-H.

2. Strona wydaje świadectwa lub dokumenty urzędowe, o których mowa w art. 13.9 ust. 1, 5 i 6, zgodnie z załącznikiem 13-H.

3. Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić Wspólnemu Komitetowi lub Wspólnej Radzie przyjęcie decyzji ustanawiającej przepisy, których należy przestrzegać w przypadku certyfikacji elektronicznej, lub wycofania lub wymiany świadectw.

ARTYKUŁ 13.11

Weryfikacja

1. Do celów skutecznego wykonania niniejszego rozdziału każda ze Stron ma prawo:

a) do przeprowadzenia – zgodnie z wytycznymi określonymi w załączniku 13-F – weryfikacji całości lub części programu całkowitej kontroli właściwych organów drugiej Strony; wydatki związane z tą weryfikacją ponosi Strona przeprowadzająca weryfikację;

b) począwszy od daty, która ma być ustalona przez Strony – do żądania od drugiej Strony informacji o całości lub części programu całkowitej kontroli drugiej Strony oraz sprawozdania dotyczącego wyników kontroli przeprowadzonych w ramach tego programu; oraz

c) w przypadku badań laboratoryjnych związanych z produktami pochodzenia zwierzęcego – do żądania udziału drugiej Strony w okresowym programie badań porównawczych dotyczącym szczególnych badań organizowanych przez laboratorium referencyjne Strony występującej z wnioskiem; koszty związane z tym udziałem ponosi Strona uczestnicząca.

2. Każda ze Stron może udostępniać państwom trzecim wyniki i wnioski ze swoich weryfikacji oraz udostępniać je publicznie.

3. Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić Wspólnej Radzie zmianę załącznika 13-F, z należytym uwzględnieniem odpowiednich prac przeprowadzonych przez organizacje międzynarodowe.

4. Wyniki weryfikacji, o których mowa w niniejszym artykule, mogą przyczynić się do wprowadzenia lub utrzymywania przez Stronę lub Strony środków, o których mowa w art. 13.6–13.9 i art. 13.12.

ARTYKUŁ 13.12

Kontrole przywozu oraz opłaty za inspekcje

1. Kontrole przywozu przeprowadzane przez Stronę dokonującą przywozu przesyłek pochodzących od Strony dokonującej wywozu muszą być zgodne z zasadami określonymi w załączniku 13-G. Wyniki tych kontroli mogą stanowić wkład w proces weryfikacji, o którym mowa w art. 13.11.

2. Częstotliwość bezpośrednich kontroli przywozu stosowanych przez każdą ze Stron określono w załączniku 13-G. Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić Wspólnej Radzie zmianę załącznika 13-G.

3. Strona może odstąpić od częstotliwości określonych w załączniku 13-G, w ramach swoich kompetencji oraz zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w wyniku postępów poczynionych zgodnie z art. 13.8 i art. 13.9 lub w wyniku weryfikacji, konsultacji lub innych środków przewidzianych w niniejszym rozdziale.

4. Opłaty za inspekcje nie mogą przekraczać kosztów poniesionych przez właściwy organ w związku z przeprowadzaniem kontroli przywozu i muszą być sprawiedliwe w odniesieniu do opłat pobieranych za inspekcje podobnych produktów krajowych.

5. Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o wszelkich zmianach, w tym o przyczynach takich zmian, środków mających wpływ na kontrole przywozu i opłaty za inspekcje oraz o wszelkich istotnych zmianach w procedurze administracyjnej dotyczącej tych kontroli.

6. W odniesieniu do produktów, o których mowa w art. 13.9 ust. 5, Strony mogą uzgodnić wzajemne zmniejszenie częstotliwości bezpośrednich kontroli przywozu.

7. Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie warunki zatwierdzania kontroli przywozu każdej ze Stron z myślą o dostosowaniu ich częstotliwości lub ich zastąpieniu, począwszy od określonego dnia. Warunki te włącza się do załącznika 13-G w drodze decyzji Wspólnej Rady. Począwszy od tego dnia, Strony mogą wzajemnie zatwierdzać swoje kontrole przywozu niektórych produktów z myślą o zmniejszeniu ich częstotliwości lub ich zastąpieniu.

ARTYKUŁ 13.13

Wymiana informacji

1. Strony systematycznie wymieniają informacje dotyczące wykonania niniejszego rozdziału w celu opracowania norm, zapewnienia pewności, wzbudzenia wzajemnego zaufania oraz wykazania skuteczności kontrolowanych programów. W stosownych przypadkach wymiana informacji może obejmować wymianę urzędników.

2. Strony wymieniają również informacje na inne istotne tematy, w tym:

a) istotnych zdarzeń dotyczących produktów objętych niniejszym rozdziałem, w tym wymiany informacji przewidzianej w art. 13.8 i art. 13.9;

b) wyników procedur weryfikacji przewidzianych w art. 13.11;

c) wyników kontroli przywozu przewidzianych w art. 13.12 w przypadku odrzuconych lub niezgodnych z przepisami przesyłek zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego;

d) opinii naukowych mających znaczenie dla niniejszego rozdziału i opracowanych w ramach odpowiedzialności Strony; oraz

e) szybkich ostrzeżeń dotyczących handlu objętego zakresem stosowania niniejszego rozdziału.

3. Strona przedkłada publikacje naukowe lub dane odpowiedniemu forum naukowemu w celu uzasadnienia wszelkich poglądów lub twierdzeń przedstawionych w odniesieniu do kwestii wynikającej z niniejszego rozdziału do oceny w odpowiednim czasie. Wyniki tej oceny udostępnia się Stronom.

4. Jeżeli Strona udostępniła WTO informacje, o których mowa w niniejszym artykule, w drodze powiadomienia zgodnie z art. 7 załącznika B do porozumienia SPS lub na swojej oficjalnej, publicznie dostępnej i bezpłatnej stronie internetowej, informacje przewidziane w niniejszym artykule uznaje się za wymienione.

5. W przypadku agrofagów stanowiących znane i bezpośrednie zagrożenie dla Strony Strona ta otrzyma bezpośrednie zawiadomienie wysłane pocztą tradycyjną lub elektroniczną. Strony przestrzegają wytycznych zawartych w międzynarodowym standardzie dla środków fitosanitarnych FAO nr 17 „Raportowanie agrofagów”.

6. Strony wymieniają informacje, o których mowa w niniejszym artykule, za pośrednictwem poczty elektronicznej, faksu lub poczty tradycyjnej.

ARTYKUŁ 13.14

Powiadomienia i konsultacje

1. Strona – w terminie dwóch dni roboczych od wystąpienia jakiegokolwiek poważnego lub znaczącego ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, w tym nagłego przypadku związanego z kontrolą żywności lub sytuacji, w których istnieje wyraźnie określone ryzyko poważnych skutków zdrowotnych związanych ze spożyciem produktów zwierzęcych lub roślinnych – powiadamia drugą Stronę o tym ryzyku, a w szczególności o:

a) środkach mających wpływ na decyzje w sprawie regionalizacji, o których mowa w art. 13.7;

b) obecności lub rozwoju chorób zwierząt lub agrofagów wymienionych w załączniku 13-B;

c) ustaleniach mających znaczenie epidemiologiczne lub o poważnym związanym z tym ryzyku w zakresie chorób zwierząt i agrofagów, które nie są wymienione w załączniku 13-B lub które są nowymi chorobami zwierząt lub agrofagami; oraz

d) dodatkowych środkach wykraczających poza podstawowe wymogi mające zastosowanie do odpowiednich środków podjętych przez Strony w celu kontroli lub zwalczania chorób zwierząt lub agrofagów lub w celu ochrony zdrowia publicznego, oraz o wszelkich zmianach w polityce dotyczącej profilaktyki, w tym w polityce dotyczącej szczepień.

2. W przypadku gdy Strona ma poważne obawy dotyczące ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, Strona ta może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie konsultacji z drugą Stroną w związku z daną sytuacją. Konsultacje te odbywają się tak szybko, jak to możliwe, a w każdym razie w terminie 13 dni roboczych od wystąpienia z wnioskiem. W ramach tych konsultacji każda ze Stron dokłada starań w celu przekazania wszelkich informacji niezbędnych, aby uniknąć zakłóceń w handlu oraz znaleźć obustronnie akceptowalne rozwiązanie, które jest zgodne z ochroną zdrowia ludzi, zwierząt i roślin.

3. Strona może zażądać, aby konsultacje, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, odbywały się w formie wideokonferencji lub audiokonferencji. Strona występująca z wnioskiem sporządza protokół z konsultacji, który podlega zatwierdzeniu przez Strony. Do celów tego zatwierdzenia stosuje się art. 13.13 ust. 6.

ARTYKUŁ 13.15

Klauzula ochronna

1. Jeżeli Strona dokonująca wywozu podejmuje środki krajowe w celu kontroli czynników mogących stanowić poważne ryzyko dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, Strona ta, bez uszczerbku dla ust. 2, podejmuje równoważne środki w celu zapobieżenia wprowadzeniu czynników danego ryzyka na terytorium Strony dokonującej przywozu.

2. Z uwagi na poważne ryzyko dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin Strona dokonująca przywozu może podjąć środki tymczasowe niezbędne do ochrony zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin. W przypadku przesyłek transportowanych między Stronami w czasie stosowania takich środków tymczasowych Strona dokonująca przywozu rozważa najbardziej odpowiednie i proporcjonalne rozwiązanie w celu uniknięcia niepotrzebnych zakłóceń w handlu.

3. Strona podejmująca środki, o których mowa w niniejszym artykule, powiadamia o tym drugą Stronę w terminie jednego dnia roboczego od podjęcia decyzji o wdrożeniu tych środków. Na wniosek Strony oraz zgodnie z art. 13.14 ust. 2 Strony przeprowadzają konsultacje dotyczące danej sytuacji w terminie 13 dni roboczych od daty powiadomienia. Strony należycie uwzględniają wszelkie informacje przekazane w trakcie tych konsultacji oraz dokładają starań, aby uniknąć zbędnych zakłóceń w handlu, biorąc pod uwagę – w stosownych przypadkach – wyniki konsultacji zgodnie z art. 13.14 ust. 2.

ARTYKUŁ 13.16

Podkomitet ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych

1. W skład Podkomitetu ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych (zwanego dalej „podkomitetem”) ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 wchodzą przedstawiciele Stron odpowiedzialni za kwestie sanitarne i fitosanitarne.

2. Podkomitet:

a) monitoruje wykonanie niniejszego rozdziału oraz rozpatruje kwestie z nim związane, a także bada wszelkie kwestie, które mogą wyniknąć w związku z jego wykonaniem; oraz

b) wydaje zalecenia dla Wspólnej Rady dotyczące zmian w załącznikach zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a), w szczególności w świetle postępów poczynionych w ramach konsultacji i procedur przewidzianych w niniejszym rozdziale.

3. Podkomitet uzgadnia działania, które należy podjąć, aby osiągnąć cele niniejszego rozdziału. Podkomitet określa cele oraz cele pośrednie dla tych działań. Podkomitet ocenia wyniki tych działań.

4. Zgodnie z art. 40.3 ust. 3 podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie lub Wspólnemu Komitetowi ustanowienie technicznych grup roboczych, w stosownych przypadkach, składających się z ekspertów będących przedstawicielami każdej ze Stron, którzy określają i rozwiązują kwestie techniczne i naukowe wynikające ze stosowania niniejszego rozdziału.

5. Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie lub Wspólnemu Komitetowi przyjęcie decyzji w sprawie szczegółowego regulaminu wewnętrznego tego podkomitetu ze względu na specyfikę kwestii związanych ze środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi.

ARTYKUŁ 13.17

Współpraca na forach wielostronnych

1. Strony promują współpracę na forach wielostronnych istotnych dla kwestii związanych ze środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi, w szczególności w ramach międzynarodowych organizacji normalizacyjnych uznanych w ramach porozumienia SPS.

2. Podkomitet ustanowiony w art. 13.16 stanowi odpowiednie forum wymiany informacji i współpracy w kwestiach, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 13.18

Współpraca w zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt oraz nauki o ochronie roślin

1. Strony dokładają starań, aby ułatwić współpracę naukową między podmiotami Stron odpowiedzialnymi za naukową ocenę bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i ochrony roślin.

2. Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie lub Wspólnemu Komitetowi, zgodnie z art. 40.3 ust. 3, ustanowienie technicznej grupy roboczej ds. współpracy naukowej, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu (zwanej dalej „grupą roboczą”), składającej się z ekspertów będących przedstawicielami podmiotów naukowych, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wyznaczonych przez każdą ze Stron.

3. Wspólna Rada lub Wspólny Komitet ustanawiające grupę roboczą określają mandat, zakres i program prac takiej grupy roboczej.

4. Grupa robocza może wymieniać informacje, w tym:

a) informacje naukowe i techniczne; oraz

b) informacje na temat zbierania danych.

5. Prace prowadzone przez grupę roboczą nie mogą mieć wpływu na niezależność krajowych lub regionalnych jednostek organizacyjnych każdej ze Stron.

6. Każda ze Stron zapewnia, aby przedstawiciele wyznaczeni zgodnie z ust. 2 byli wolni od konfliktów interesów zgodnie z prawem tej Strony.

ARTYKUŁ 13.19

Terytorialny zakres stosowania w przypadku Strony UE

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 41.2 w przypadku Strony UE niniejszy rozdział ma zastosowanie do terytoriów państw członkowskich określonych w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625[1] oraz w odniesieniu do roślin, produktów roślinnych lub innych towarów określonych w art. 1 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031[2].

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz.U. UE L 95 z 7.4.2017, s. 1).

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE (Dz.U. UE L 317 z 23.11.2016, s. 4)

2. Strony uznają, że w przypadku terytorium Unii Europejskiej uwzględnia się jego specyfikę, a Unię Europejską uznaje się za jeden podmiot.

ROZDZIAŁ 14

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE ZRÓWNOWAŻONYCH SYSTEMÓW ŻYWNOŚCIOWYCH

ARTYKUŁ 14.1

Cel

Celem niniejszego rozdziału jest nawiązanie ścisłej współpracy między Stronami w celu zaangażowania się w przejście na zrównoważone systemy żywnościowe. Strony uznają znaczenie wzmocnienia polityk oraz określenia programów, które przyczyniają się do rozwoju zrównoważonych, zdrowych i odpornych systemów żywnościowych sprzyjających włączeniu społecznemu, a także rolę handlu w osiągnięciu tego celu.

ARTYKUŁ 14.2

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do współpracy między Stronami na rzecz poprawy zrównoważonego charakteru ich odpowiednich systemów żywnościowych.

2. W niniejszym rozdziale określa się postanowienia dotyczące współpracy w zakresie szczególnych aspektów zrównoważonych systemów żywnościowych, w tym:

a) zrównoważoności łańcucha żywnościowego oraz ograniczenia strat żywności;

b) zwalczanie oszustw w łańcuchu żywnościowym;

c) dobrostanu zwierząt;

d) zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; oraz

e) ograniczenia stosowania nawozów i pestycydów chemicznych, w odniesieniu do których ocena ryzyka wykazała, że stwarzają one niedopuszczalne zagrożenia dla zdrowia lub środowiska.

3. Niniejszy rozdział ma również zastosowanie do współpracy Stron na forach wielostronnych.

4. Niniejszy rozdział stosuje się bez uszczerbku dla stosowania innych rozdziałów dotyczących systemów żywnościowych lub zrównoważonego rozwoju, w szczególności rozdziałów 13, 16 i 33.

ARTYKUŁ 14.3

Definicje

1. Do celów niniejszego rozdziału:

a) „łańcuch żywnościowy” oznacza wszystkie etapy, począwszy od produkcji podstawowej, aż do sprzedaży konsumentowi końcowemu, w tym produkcję, przetwarzanie, wytwarzanie, transport, przywóz, przechowywanie, dystrybucję i sprzedaż konsumentowi końcowemu;

b) „produkcja podstawowa” oznacza produkcję, uprawę lub hodowlę produktów podstawowych, w tym zbiory, dojenie i hodowlę zwierząt gospodarskich przed ubojem, a także łowiectwo i rybołówstwo oraz zbieranie runa leśnego; oraz

c) „zrównoważony system żywnościowy” oznacza system żywnościowy, który zapewnia bezpieczną i pożywną żywność w wystarczającej ilości dla wszystkich bez naruszenia ekonomicznych, społecznych i środowiskowych podstaw niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i żywienia przyszłych pokoleń; taki zrównoważony system żywnościowy:

(i) jest rentowny (zrównoważoność ekonomiczna);

(ii) ma szeroko zakrojone korzyści dla społeczeństwa (zrównoważoność społeczna); oraz

(iii) ma pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko naturalne, w tym na zmianę klimatu (zrównoważoność środowiskowa).

ARTYKUŁ 14.4

Zrównoważoność łańcucha żywnościowego oraz ograniczenie strat żywności

1. Strony uznają wzajemne powiązania między obecnymi systemami żywnościowymi a zmianą klimatu. Strony współpracują w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu systemów żywnościowych na środowisko i klimat, a także w celu wzmocnienia ich odporności.

2. Strony uznają, że straty żywności mają negatywny wpływ na społeczny, ekonomiczny i środowiskowy wymiar systemów żywnościowych.

3. Strony współpracują w obszarach, które mogą obejmować:

a) zrównoważoną produkcję żywności, w tym rolnictwo, poprawę dobrostanu zwierząt, promowanie rolnictwa ekologicznego oraz ograniczenie stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych, nawozów i pestycydów chemicznych, w odniesieniu do których ocena ryzyka wykazała, że stwarzają one niedopuszczalne zagrożenie dla zdrowia lub środowiska;

b) zrównoważoność łańcucha żywnościowego, w tym produkcję żywności, metody i praktyki w zakresie przetwórstwa spożywczego;

c) zdrową i zrównoważoną dietę, zmniejszenie śladu węglowego związanego z konsumpcją;

d) zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych z systemów żywnościowych, zwiększenie liczby pochłaniaczy dwutlenku węgla oraz odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej;

e) innowacje i technologie przyczyniające się do zwiększenia zdolności przystosowawczych i wzmocnienia odporności na skutki zmiany klimatu;

f) opracowanie planów awaryjnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw żywności w czasach kryzysu; oraz

g) ograniczenie strat żywności zgodnie z zadaniem 12 cel 12.3 w ramach celów zrównoważonego rozwoju, jak określono w Agendzie 2030.

4. Współpraca na podstawie niniejszego artykułu może obejmować wymianę informacji, wiedzy fachowej i doświadczeń, a także współpracę w zakresie badań i innowacji.

ARTYKUŁ 14.5

Zwalczanie oszustw w łańcuchu żywnościowym

1. Strony uznają, że oszustwa mogą wpływać na bezpieczeństwo łańcucha żywnościowego, zagrażać zrównoważoności systemów żywnościowych oraz podważać uczciwe praktyki handlowe, ufność konsumencką i odporność rynków żywnościowych.

2. Strony współpracują w celu wykrywania i oszustw w łańcuchu żywnościowym oraz zapobiegania takim oszustwom poprzez:

a) wymianę informacji i doświadczeń w celu poprawy wykrywania i przeciwdziałania oszustwom w łańcuchu żywnościowym; oraz

b) udzielanie pomocy niezbędnej do zgromadzenia dowodów dotyczących praktyk, które są lub wydają się niezgodne z ich zasadami, lub które stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt, roślin dla środowiska, lub które wprowadzają klientów w błąd.

ARTYKUŁ 14.6

Dobrostan zwierząt

1. Strony uznają, że zwierzęta są istotami zdolnymi do odczuwania i że wykorzystywanie zwierząt w systemach produkcji żywności wiąże się z obowiązkiem zapewnienia ich dobrostanu. Strony przestrzegają warunków handlu zwierzętami utrzymywanymi w warunkach fermowych i produktami pochodzenia zwierzęcego, które mają na celu ochronę dobrostanu zwierząt.

2. Strony dążą do osiągnięcia porozumienia w zakresie międzynarodowych norm dotyczących dobrostanu zwierząt Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (WOAH).

3. Strony współpracują w zakresie opracowywania i wdrażania norm dotyczących dobrostanu zwierząt w gospodarstwie, podczas transportu oraz podczas uboju lub zabijania zwierząt, zgodnie ze swoim prawem.

4. Strony zacieśniają swoją współpracę w zakresie badań nad dobrostanem zwierząt w celu dalszego rozwoju naukowych norm dotyczących dobrostanu zwierząt.

5. Podkomitet, o którym mowa w art. 14.8, może zajmować się innymi kwestiami w obszarze dobrostanu zwierząt.

6. Strony wymieniają się informacjami, wiedzą fachową i doświadczeniami w obszarze dobrostanu zwierząt.

7. Strony współpracują w ramach WOAH oraz mogą współpracować na innych forach międzynarodowych w celu promowania dalszego rozwoju norm dotyczących dobrostanu zwierząt i najlepszych praktyk w zakresie dobrostanu zwierząt, a także ich wdrażania.

8. Zgodnie z art. 40.3 ust. 3 Wspólna Rada lub Wspólny Komitet mogą ustanowić techniczną grupę roboczą w celu wspierania podkomitetu, o którym mowa w art. 14.8, w wykonywaniu niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 14.7

Zwalczanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe

1. Strony uznają, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz że stosowanie, zwłaszcza niewłaściwe stosowanie i nadużywanie środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt, przyczynia się do ogólnego rozwoju oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego. Strony uznają, że charakter zagrożenia wymaga podejścia transnarodowego.

2. Każda ze Stron stopniowo wycofuje stosowanie przeciwdrobnoustrojowych produktów leczniczych jako stymulatorów wzrostu.

3. Zgodnie z podejściem „Jedno zdrowie” każda ze Stron:

a) przestrzega istniejących i przyszłych wytycznych, norm, zaleceń i działań opracowanych w ramach odpowiednich organizacji międzynarodowych oraz inicjatyw i planów krajowych mających na celu promowanie ostrożnego i odpowiedzialnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w produkcji zwierzęcej i w praktykach weterynaryjnych;

b) promuje, w przypadku gdy Strony wspólnie tak zadecydują, odpowiedzialne i ostrożne stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych, w tym ograniczenie stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w produkcji zwierzęcej oraz stopniowe wycofywanie stosowania tych środków jako stymulatorów wzrostu w produkcji zwierzęcej; oraz

c) wspiera opracowywanie i wdrażanie międzynarodowych planów działania w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, jeśli Strony uznają to za stosowne.

4. Zgodnie z art. 40.3 ust. 3 Wspólna Rada lub Wspólny Komitet mogą ustanowić techniczną grupę roboczą w celu wspierania podkomitetu, o którym mowa w art. 14.8, w wykonywaniu niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 14.8

Podkomitet ds. Zrównoważonych Systemów Żywnościowych

1. W skład Podkomitetu ds. Zrównoważonych Systemów Żywnościowych (zwanego dalej „podkomitetem") ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 wchodzą przedstawiciele Stron odpowiedzialni za zrównoważone systemy żywnościowe.

2. Podkomitet monitoruje wykonywanie niniejszego rozdziału oraz rozpatruje wszelkie kwestie, które wynikają w związku z jego wykonywaniem.

3. Podkomitet uzgadnia działania, które należy podjąć, aby osiągnąć cele niniejszego rozdziału. Podkomitet określa cele oraz cele pośrednie w odniesieniu do tych działań oraz monitoruje postępy Stron w ustanawianiu zrównoważonych systemów żywnościowych. Podkomitet przeprowadza okresową ocenę wyników realizacji tych działań.

4. Zgodnie z art. 40.3 ust. 3 podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie lub Wspólnemu Komitetowi ustanowienie technicznych grup roboczych składających się z ekspertów będących przedstawicielami każdej ze Stron w celu określenia i rozwiązania kwestii technicznych i naukowych wynikających ze stosowania niniejszego rozdziału.

5. Podkomitet zaleca Wspólnemu Komitetowi ustanowienie zasad w celu złagodzenia ewentualnych konfliktów interesów uczestników posiedzeń podkomitetu oraz technicznych grup roboczych, o których mowa w niniejszym rozdziale. Wspólny Komitet przyjmuje decyzję ustanawiającą te zasady.

ARTYKUŁ 14.9

Współpraca na forach wielostronnych

1. Strony współpracują, w stosownych przypadkach, na forach wielostronnych w celu wspierania przejścia na poziomie globalnym na zrównoważone systemy żywnościowe, które przyczyniają się do osiągnięcia uzgodnionych na poziomie międzynarodowym celów w zakresie ochrony środowiska, przyrody i klimatu.

2. Podkomitet stanowi forum wymiany informacji i współpracy w kwestiach objętych ust. 1 niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 14.10

Postanowienia dodatkowe

1. Działania podkomitetu nie mogą mieć wpływu na niezależność krajowych lub regionalnych jednostek organizacyjnych Stron.

2. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie wpływa na prawa ani obowiązki każdej ze Stron w zakresie ochrony informacji poufnych, zgodnie z prawem każdej ze Stron. W przypadku gdy Strona przedkłada drugiej Stronie informacje, które uznaje się za poufne zgodnie z przepisami swojego prawa, druga Strona traktuje te informacje jako poufne na podstawie niniejszego rozdziału, o ile Strona przedkładająca informacje nie postanowi inaczej.

3. Przy pełnym poszanowaniu prawa każdej ze Stron do wprowadzania regulacji, żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako zobowiązujące Stronę do:

a) zmiany jej wymogów przywozowych;

b) odstąpienia od wewnętrznych procedur dotyczących przygotowania i przyjmowania środków regulacyjnych;

c) podejmowania działań, które podważałyby lub utrudniłyby terminowe przyjęcie środków regulacyjnych służących osiągnięciu celów polityki publicznej; lub

d) osiągnięcia jakiegokolwiek określonego wyniku regulacyjnego.

ROZDZIAŁ 15

ENERGIA I SUROWCE NATURALNE

ARTYKUŁ 15.1

Cel

Celem niniejszego rozdziału jest promowanie dialogu i współpracy w sektorze energetycznym i sektorze surowców naturalnych z obopólną korzyścią dla Stron, wspieranie zrównoważonego i uczciwego handlu oraz inwestycji zapewniających równe warunki działania w tych sektorach, a także wzmacnianie konkurencyjności powiązanych łańcuchów wartości, w tym wartości dodanej, zgodnie z niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 15.2

Zasady

1. Każda ze Stron zachowuje suwerenne prawo do określenia, czy obszary na jej terytorium, a także w wyłącznej strefie ekonomicznej, są dostępne do poszukiwania, produkcji i transportu towarów energetycznych i surowców naturalnych.

2. Zgodnie z niniejszym rozdziałem Strony potwierdzają swoje prawo do wprowadzania regulacji na swoich terytoriach w celu osiągnięcia uzasadnionych celów politycznych w dziedzinie energii i surowców naturalnych.

ARTYKUŁ 15.3

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 15-A i 15-B:

a) „zezwolenie” oznacza pozwolenie, licencję, koncesję lub podobny instrument administracyjny lub umowny, na podstawie którego właściwy organ Strony upoważnia dany podmiot do prowadzenia określonej działalności gospodarczej na jej terytorium, zgodnie z wymogami określonymi w zezwoleniu;

b) „bilansowanie” oznacza wszystkie działania i procesy, we wszystkich horyzontach czasowych, za pomocą których operatorzy systemów zapewniają w sposób ciągły utrzymanie częstotliwości systemu w z góry określonym zakresie stabilności oraz spełnienie wymogu dotyczącego wielkości rezerw niezbędnych do zapewnienia wymaganej jakości;

c) „towary energetyczne” oznaczają towary, z których wytwarzana jest energia i które są wymienione według odpowiadających im kodów HS w załączniku 15-A;

d) „węglowodory” oznaczają towary wymienione według odpowiadających im kodów HS w załączniku 15-A;

e) „surowce naturalne” oznaczają substancje używane do wytwarzania produktów przemysłowych, w tym rudy, koncentraty, żużel, popioły i chemikalia; materiały nieobrobione plastycznie, przetworzone i rafinowane; odpady metalowe; złom i złom przeznaczony do przetopu, objęte działami systemu zharmonizowanego zawartymi w załączniku 15-A;

f) „energia ze źródeł odnawialnych” oznacza energię wytwarzaną ze słońca, wiatru, wody, źródeł geotermalnych, biologicznych lub oceanicznych, lub innych źródeł odnawialnych występujących w środowisku;

g) „paliwa odnawialne” oznaczają biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy oraz paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego, w tym odnawialne paliwa syntetyczne i wodór odnawialny;

h) „normy” oznaczają normy w rozumieniu załącznika 16;

i) „operator systemu” oznacza:

(i) w przypadku Strony UE: osobę odpowiedzialną za eksploatację oraz zapewnienie konserwacji i rozbudowy systemu dystrybucji lub przesyłu energii elektrycznej na danym obszarze, a także za zapewnienie długoterminowej zdolności takich systemów; oraz

(ii) w przypadku Chile: niezależny organ odpowiedzialny za koordynację działania wzajemnie połączonych systemów elektrycznych, który zapewnia dobre wyniki gospodarcze oraz bezpieczeństwo i niezawodność systemu elektrycznego, a także otwarty dostęp do systemu przesyłowego; oraz

j) „przepis techniczny” oznacza przepis techniczny w rozumieniu rozdziału 16.

ARTYKUŁ 15.4

Monopole w przywozie i wywozie

Strona nie może wyznaczać ani utrzymywać wyznaczonego monopolu w przywozie lub wywozie. Do celów niniejszego artykułu pojęcie „monopol w przywozie lub wywozie” oznacza wyłączne prawo podmiotu lub udzielenie przez Stronę podmiotowi wyłącznego upoważnienia do przywozu towarów energetycznych lub surowców naturalnych z terytorium drugiej Strony, lub wywozu towarów energetycznych lub surowców na terytorium drugiej Strony[1].

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla rozdziałów 17, 18 i 29 oraz dodatków 17-A–17-C i i 29 oraz nie ma zastosowania do prawa, które wynika z przyznania prawa własności intelektualnej.

ARTYKUŁ 15.5

Ustalanie ceny eksportowej[1]

1. Strona nie może nakładać wyższej ceny wywozu towarów energetycznych lub surowców naturalnych do drugiej Strony niż cena pobierana za takie towary przeznaczone na rynek wewnętrzny, za pomocą jakiegokolwiek środka, w tym licencji lub wymogów dotyczących ceny minimalnej.

2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu Chile może wprowadzić lub utrzymać środki mające na celu wspieranie tworzenia wartości dodanej poprzez dostarczanie surowców naturalnych do sektorów przemysłowych po preferencyjnych cenach, tak aby mogły one powstać w Chile, pod warunkiem że takie środki spełniają warunki określone w załączniku 15-B.

ARTYKUŁ 15.6

Wewnętrzne ceny regulowane

1. Strony uznają znaczenie konkurencyjnych rynków energii dla zapewnienia szerokiego wyboru w zakresie dostaw towarów energetycznych oraz zwiększania dobrobytu konsumentów. Strony uznają również, że potrzeby i strategie regulacyjne mogą różnić się na poszczególnych rynkach.

2. W uzupełnieniu do ust. 1 każda ze Stron zapewnia, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, aby dostawy towarów energetycznych opierały się na zasadach rynkowych.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla załącznika 29.

3. Strona może regulować cenę pobieraną za dostawę towarów energetycznych wyłącznie poprzez nałożenie obowiązku świadczenia usługi publicznej.

4. Jeżeli Strona nakłada obowiązek świadczenia usługi publicznej, zapewnia, aby obowiązek ten był jasno określony, przejrzysty i niedyskryminujący oraz aby nie wykraczał poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów obowiązku świadczenia usługi publicznej.

ARTYKUŁ 15.7

Zezwolenie na poszukiwanie i wydobycie towarów energetycznych i surowców naturalnych

1. Bez uszczerbku dla rozdziału 20, jeżeli Strona wymaga zezwolenia na poszukiwanie lub produkcję towarów energetycznych i surowców naturalnych, Strona ta zapewnia, aby takie zezwolenie zostało udzielone zgodnie z publiczną i niedyskryminującą procedurą[1].

2. Strona ta publikuje między innymi rodzaj zezwolenia i odpowiedni obszar lub jego część oraz proponowaną datę lub termin udzielenia zezwolenia, w taki sposób, aby umożliwić składanie wniosków potencjalnie zainteresowanym wnioskodawcom.

3. Strona może odstąpić od ust. 2 niniejszego artykułu i art. 20.3 w każdym z następujących przypadków związanych z węglowodorami:

a) dany obszar był przedmiotem wcześniejszej procedury, która nie zakończyła się udzieleniem zezwolenia;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku jakiejkolwiek niezgodności między niniejszym artykułem a rozdziałami 17 i 18 oraz załącznikami 17-A, 17-B i 17-C, pierwszeństwo w zakresie, którego dotyczy niezgodność, mają te rozdziały i załączniki.

b) dany obszar jest stale dostępny do poszukiwania lub produkcji towarów energetycznych i surowców naturalnych; lub

c) podmiot, któremu udzielono zezwolenia, przestał z niego korzystać przed datą jego wygaśnięcia.

4. Każda ze Stron może wymagać od podmiotu, któremu udzielono zezwolenia, wniesienia wkładu finansowego lub wkładu rzeczowego. Wysokość wkładu finansowego lub wkładu rzeczowego ustala się w sposób niezakłócający procesu zarządzania i podejmowania decyzji przez taki podmiot.

5. Każda ze Stron zapewnia, aby wnioskodawca – w przypadku odrzucenia jego wniosku – otrzymał uzasadnienie odrzucenia, tak aby umożliwić mu skorzystanie, w stosownych przypadkach, z procedur odwoławczych lub kontrolnych. Procedury odwoławcze lub kontrolne publikuje się z wyprzedzeniem.

ARTYKUŁ 15.8

Ocena oddziaływania na środowisko

1. Strona zapewnia przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko[1] przed wydaniem zezwolenia na projekt lub działalność związane z energią lub surowcami naturalnymi, które mogą mieć znaczący wpływ na ludność, zdrowie ludzi, różnorodność biologiczną, glebę, wodę, powietrze lub klimat, dziedzictwo kulturowe lub krajobraz. W ramach takiej oceny określa się i analizuje taki znaczący wpływ.

[1] W przypadku Chile „ocena oddziaływania na środowisko” oznacza badanie wpływu na środowisko, zgodnie z definicją zawartą w tytule 1 art. 2 lit. i) ustawy 19.300 lub w ustawie ją zastępującej oraz zgodnie z art. 11 tej samej ustawy.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby odpowiednie informacje były dostępne dla społeczeństwa w ramach procesu oceny oddziaływania na środowisko, a także zapewnia czas i możliwości udziału społeczeństwa w tym procesie i składania uwag.

3. Każda ze Stron publikuje i uwzględnia przed udzieleniem zezwolenia na przedsięwzięcie lub działalność ustalenia dokonane w ramach oceny oddziaływania na środowisko.

ARTYKUŁ 15.9

Dostęp osób trzecich do infrastruktury do przesyłu energii

1. Każda ze Stron zapewnia, aby operatorzy systemów na jej terytorium przyznawali każdemu podmiotowi Strony niedyskryminujący dostęp do infrastruktury energetycznej do przesyłu energii elektrycznej. Dostępu do infrastruktury do przesyłu energii elektrycznej przyznaje się, w możliwie największym zakresie, w rozsądnym terminie od dnia złożenia przez ten podmiot wniosku o przyznanie dostępu.

2. Każda ze Stron umożliwia, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, podmiotowi Strony dostęp do infrastruktury do przesyłu energii elektrycznej i korzystanie z niej w celu przesyłu energii elektrycznej na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, w tym z poszanowaniem zasady niedyskryminacji ze względu na źródła energii, oraz według taryf odzwierciedlających koszty. Każda ze Stron publikuje warunki dotyczące dostępu do infrastruktury do przesyłu energii elektrycznej oraz korzystania z niej.

3. Niezależnie od ust. 1 Strona może wprowadzić lub utrzymać w swoich przepisach ustawowych i wykonawczych szczególne odstępstwa od prawa dostępu stron trzecich na podstawie obiektywnych kryteriów, pod warunkiem że odstępstwa te są niezbędne do osiągnięcia uzasadnionego celu politycznego. Takie odstępstwa publikuje się przed rozpoczęciem ich stosowania.

4. Strony uznają znaczenie zasad określonych w ust. 1, 2 i 3 również dla infrastruktury gazowej. Strona, która nie stosuje takich zasad w odniesieniu do infrastruktury gazowej, dokłada starań, aby to uczynić, w szczególności w odniesieniu do transportu paliw odnawialnych, przy jednoczesnym uznaniu różnic w dojrzałości i organizacji rynku.

ARTYKUŁ 15.10

Dostęp do infrastruktury dla dostawców energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii

1. Bez uszczerbku dla art. 15.7, 15.9 i 15.11 każda ze Stron zapewnia, aby dostawcom energii ze źródeł odnawialnych drugiej Strony przyznawano dostęp do sieci elektrycznej instalacji wytwarzających odnawialną energię elektryczną znajdujących się na jej terytorium oraz umożliwiono korzystanie z niej, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach.

2. Do celów ust. 1 każda ze Stron zapewnia, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, aby jej przedsiębiorstwa przesyłowe i operatorzy systemów, w odniesieniu do dostawców odnawialnej energii elektrycznej drugiej Strony:

a) umożliwiali połączenie nowych instalacji wytwarzających odnawialną energię elektryczną z siecią elektroenergetyczną bez nakładania dyskryminujących warunków;

b) umożliwiali niezawodne korzystanie z sieci energetycznej;

c) świadczyli usługi bilansujące; oraz

d) zapewniali wprowadzenie odpowiednich środków operacyjnych związanych z siecią i rynkiem w celu zminimalizowania ograniczenia produkcji energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii.

3. Ust. 2 pozostaje bez uszczerbku dla uzasadnionego prawa każdej ze Stron do wprowadzania regulacji na swoim terytorium w celu osiągnięcia uzasadnionych celów politycznych, takich jak potrzeba utrzymania bezpiecznego funkcjonowania i stabilności systemu elektroenergetycznego, na podstawie obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów.

ARTYKUŁ 15.11

Niezależny organ

1. Każda ze Stron utrzymuje lub ustanawia funkcjonalnie niezależny organ lub niezależne organy, które:

a) ustalają lub zatwierdzają warunki i taryfy za dostęp do sieci energetycznej i korzystanie z niej; oraz

b) rozstrzygają w rozsądnym terminie spory dotyczące odpowiednich warunków i taryf za dostęp do sieci energetycznej i korzystanie z niej.

2. Wykonując swoje obowiązki i uprawnienia określone w ust. 1 organ lub organy działają w sposób przejrzysty i bezstronny w odniesieniu do użytkowników, właścicieli i operatorów systemu sieci energetycznej.

ARTYKUŁ 15.12

Współpraca w zakresie norm

1. Z myślą o zapobieganiu zbędnym barierom technicznym w handlu towarami energetycznymi i surowcami naturalnymi, ich identyfikowaniu i eliminowaniu, do tych towarów i materiałów stosuje się rozdział 16.

2. Zgodnie z art. 16.4 i 16.6 Strony, w stosownych przypadkach, promują współpracę między swoimi odpowiednimi organami regulacyjnymi i normalizacyjnymi w obszarach takich jak efektywność energetyczna, zrównoważona energia i surowce, aby przyczynić się do rozwoju handlu i inwestycji oraz zrównoważonego rozwoju, między innymi poprzez:

a) zbliżenie lub harmonizację, w miarę możliwości, ich odpowiednich obecnych norm, w oparciu o wspólne interesy i wzajemność oraz zgodnie z zasadami, które zostaną uzgodnione przez zainteresowane organy regulacyjne i normalizacyjne;

b) wspólne analizy, metodyki i podejścia, w miarę możliwości, aby wesprzeć i umożliwić opracowanie odpowiednich testów i norm pomiarowych, we współpracy z ich odpowiednimi organami normalizacyjnymi;

c) opracowanie wspólnych norm, w miarę możliwości, w zakresie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych; oraz

d) promowanie norm dotyczących surowców naturalnych, produkcji energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej urządzeń, w tym, w stosownych przypadkach, do projektowania i etykietowania produktów, za pośrednictwem istniejących inicjatyw w zakresie współpracy międzynarodowej.

3. Do celów wykonywania niniejszego rozdziału Strony dążą do zachęcania do rozwoju i stosowania norm otwartych oraz interoperacyjności sieci, systemów, urządzeń, aplikacji lub komponentów w sektorze energetycznym i sektorze surowców naturalnych.

ARTYKUŁ 15.13

Badania, rozwój i innowacje

Strony uznają, że badania, rozwój i innowacje są kluczowymi elementami dalszego rozwoju efektywności, zrównoważonego rozwoju i konkurencyjności w sektorze energetycznym i sektorze surowców naturalnych. W stosownych przypadkach współpraca między Stronami obejmuje między innymi:

a) promowanie badań, rozwoju, innowacji i rozpowszechnianie przyjaznych dla środowiska i efektywnych kosztowo technologii, procesów i praktyk w dziedzinie energii i surowców naturalnych;

b) promowanie wartości dodanej, dla obopólnej korzyści Stron, oraz zwiększania zdolności produkcyjnych w zakresie energii i surowców naturalnych; oraz

c) wzmacnianie budowania zdolności w kontekście inicjatyw badawczych, rozwojowych i innowacyjnych.

ARTYKUŁ 15.14

Współpraca w dziedzinie energii i surowców naturalnych

1. Strony współpracują, w stosownych przypadkach, w obszarach energii i surowców naturalnych, między innymi w celu:

a) ograniczenia lub wyeliminowania środków, które same w sobie lub w połączeniu z innymi środkami mogłyby zakłócać handel i inwestycje, w tym środków o charakterze technicznym, regulacyjnym lub gospodarczym mających wpływ na sektor energetyczny lub sektor surowców naturalnych;

b) dyskutowania, w miarę możliwości, na temat swoich stanowisk na forach międzynarodowych, na których prowadzone są dyskusje na temat odpowiednich kwestii handlowych i inwestycyjnych, oraz wspieraniu międzynarodowych programów w dziedzinie efektywności energetycznej, energii ze źródeł odnawialnych i surowców naturalnych; oraz

c) promowania odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z zatwierdzonymi lub popieranymi przez Strony normami międzynarodowymi, takimi jak Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, a w szczególności ich rozdział IX dotyczący nauki i technologii.

Współpraca tematyczna w dziedzinie energii

2. Strony uznają potrzebę przyspieszenia upowszechniania odnawialnych i niskoemisyjnych źródeł energii, zwiększenia efektywności energetycznej i promowania innowacji, oraz zapewnienia dostępu do bezpiecznej i zrównoważonej energii po przystępnej cenie. Strony współpracują w zakresie wszelkich odpowiednich kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak:

a) energia ze źródeł odnawialnych, w szczególności w odniesieniu do technologii, integracji z systemem elektroenergetycznym i dostępu do niego, magazynowania i elastyczności oraz całego łańcucha dostaw wodoru odnawialnego;

b) efektywność energetyczna, w tym regulacje, najlepsze praktyki oraz efektywny i zrównoważony system ciepłowniczy i chłodniczy;

c) elektromobilność i wdrażanie infrastruktury ładowania; oraz

d) otwarte i konkurencyjne rynki energii.

Współpraca tematyczna w dziedzinie surowców

3. Strony uznają swoje wspólne zobowiązanie do odpowiedzialnego pozyskiwania i zrównoważonej produkcji surowców naturalnych oraz wspólny interes w ułatwianiu integracji łańcuchów wartości surowców naturalnych. Strony współpracują w zakresie wszelkich odpowiednich kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak:

a) odpowiedzialne praktyki górnicze i zrównoważoność łańcuchów wartości surowców naturalnych, w tym wkład łańcuchów wartości surowców naturalnych w osiągnięcie celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju;

b) łańcuchy wartości surowców naturalnych, w tym wartość dodana; oraz

c) identyfikacja obszarów wspólnego zainteresowania w ramach współpracy w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji obejmujących cały łańcuch wartości surowców naturalnych, w tym najnowocześniejsze technologie, inteligentne wydobycie i kopalnie cyfrowe.

4. Przy opracowywaniu działań w zakresie współpracy Strony biorą pod uwagę dostępne zasoby. Działania mogą odbywać się z osobistym udziałem lub przy użyciu wszelkich środków technologicznych dostępnych Stronom.

5. Działania w zakresie współpracy mogą być opracowywane i wdrażane z udziałem organizacji międzynarodowych, forów globalnych i instytucji badawczych, zgodnie z ustaleniami Stron.

6. W ramach wykonywania niniejszego artykułu Strony wspierają, w stosownych przypadkach, właściwą koordynację w odniesieniu do wykonywania art. 4.5 i 5.2.

ARTYKUŁ 15.15

Transformacja energetyczna i paliwa odnawialne

1. Do celów wykonywania niniejszego rozdziału Strony uznają istotny wkład paliw odnawialnych, między innymi wodoru odnawialnego, w tym jego pochodnych, oraz odnawialnych paliw syntetycznych, w zmniejszanie emisji gazów cieplarnianych w celu przeciwdziałania zmianie klimatu.

2. Zgodnie z art. 15.12 ust. 2 Strony, w stosownych przypadkach, współpracują w zakresie zbliżenia lub harmonizacji, w miarę możliwości, systemów certyfikacji paliw odnawialnych, takich jak systemy w odniesieniu do emisji w całym cyklu życia i norm bezpieczeństwa.

3. W odniesieniu do paliw odnawialnych Strony współpracują również w celu:

a) zidentyfikowania, ograniczenia i wyeliminowania, w stosownych przypadkach, środków, które mogą zakłócać handel dwustronny, w tym środków o charakterze technicznym, regulacyjnym i gospodarczym;

b) wspierania inicjatyw dotyczących ułatwiania handlu dwustronnego oraz promowania produkcji wodoru odnawialnego; oraz

c) promowania stosowania paliw odnawialnych z uwzględnieniem ich wkładu w zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych.

4. Strony, w stosownych przypadkach, wspierają opracowywanie i wdrażanie norm międzynarodowych i współpracy regulacyjnej w odniesieniu do paliw odnawialnych oraz współpracują na odpowiednich forach międzynarodowych w celu opracowywania odpowiednich systemów certyfikacji zapobiegających powstawaniu nieuzasadnionych barier w handlu.

ARTYKUŁ 15.16

Wyjątek dotyczący małych i wydzielonych systemów elektroenergetycznych

1. Do celów wykonywania niniejszego rozdziału Strony uznają, że ich przepisy ustawowe i wykonawcze mogą przewidywać szczególne zasady dotyczące małych i wydzielonych systemów elektroenergetycznych.

2. Zgodnie z ust. 1 Strona może utrzymywać, przyjmować lub egzekwować środki w odniesieniu do małych i wydzielonych systemów elektroenergetycznych, które stanowią odstępstwo od art. 15.6, 15.7, 15.9, 15.10 i 15.11, pod warunkiem że takie środki nie stanowią ukrytych ograniczeń w handlu lub inwestycjach między Stronami.

ARTYKUŁ 15.17

Podkomitet ds. Handlu Towarami

1. Podkomitet ds. Handlu Towarami (zwany dalej „podkomitetem”) ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1 jest odpowiedzialny za wykonanie niniejszego rozdziału oraz załączników 15-A i 15-B. Funkcje określone w art. 9.18 lit. a), c), d) oraz e) stosuje się odpowiednio do niniejszego rozdziału.

2. Zgodnie z art. 15.12, 15.13, 15.14 i 15.15 podkomitet może zalecić Stronom ustanowienie innych środków współpracy między nimi w dziedzinie energii i surowców lub ułatwienie ich stosowania.

3. Jeżeli Strony wspólnie tak postanowią posiedzenia podkomitetu odbywają się w ramach sesji poświęconych wykonywaniu niniejszego rozdziału. Przy przygotowywaniu takich sesji każda ze Stron może uwzględnić, w stosownych przypadkach, wkład odpowiednich zainteresowanych stron lub ekspertów.

4. Każda ze Stron wyznacza punkt kontaktowy, aby ułatwić wykonywanie niniejszego rozdziału, w tym poprzez zapewnienie odpowiedniego zaangażowania przedstawicieli Strony, przekazuje drugiej Stronie dane kontaktowe punktu kontaktowego oraz bezzwłocznie powiadamia drugą Stronę o wszelkich zmianach tych danych kontaktowych. W przypadku Chile punktem kontaktowym jest przedstawiciel Podsekretariatu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych Ministerstwa Spraw Zagranicznych lub jego następca.

ROZDZIAŁ 16

BARIERY TECHNICZNE W HANDLU

ARTYKUŁ 16.1

Cel

Celem niniejszego rozdziału jest zwiększenie i ułatwienie handlu towarami między Stronami poprzez zapobieganie zbędnym barierom technicznym w handlu, ich identyfikowanie i eliminowanie oraz promowanie większej współpracy regulacyjnej.

ARTYKUŁ 16.2

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do opracowywania, przyjmowania i stosowania wszelkich norm, przepisów technicznych i procedur oceny zgodności zdefiniowanych w załączniku 1 do porozumienia TBT, które mogą mieć wpływ na handel towarami między Stronami.

2. Niezależnie od ust. 1 niniejszy rozdział nie ma zastosowania do:

a) specyfikacji zakupów opracowanych przez organy publiczne i dotyczących wymogów tych organów w zakresie produkcji lub konsumpcji, które są objęte rozdziałem 28; lub

b) środków sanitarnych i fitosanitarnych, które są objęte rozdziałem 13.

ARTYKUŁ 16.3

Włączenie niektórych postanowień porozumienia TBT

Art. 2–9 oraz załączniki 1 i 3 do porozumienia TBT zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

ARTYKUŁ 16.4

Normy międzynarodowe

1. Normy międzynarodowe opracowane przez organizacje wymienione w załączniku 16-A uznaje się za odpowiednie normy międzynarodowe w rozumieniu art. 2 i 5 oraz załącznika 3 do porozumienia TBT, pod warunkiem że przy ich opracowywaniu organizacje te przestrzegały zasad i procedur określonych w decyzji Komitetu WTO ds. Barier Technicznych w Handlu dotyczącej zasad rozwoju międzynarodowych norm, wskazówek i zaleceń, w związku z art. 2, 5 oraz załącznikiem 3 do porozumienia TBT[1].

2. Na wniosek Strony Wspólna Rada może przyjąć decyzję o zmianie załącznika 16-A zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a).

ARTYKUŁ 16.5

Przepisy techniczne

1. Strony uznają znaczenie przeprowadzenia, zgodnie z odpowiednimi zasadami i procedurami każdej ze Stron, oceny skutków regulacji planowanych przepisów technicznych.

[1] G/TBT/9, 13 listopada 2000 r., załącznik 4.

2. Każda ze Stron ocenia dostępne regulacyjne i pozaregulacyjne alternatywy dla proponowanego przepisu technicznego, które mogą pozwolić na realizację uzasadnionych celów Strony, zgodnie z art. 2.2 porozumienia TBT.

3. Każda ze Stron wykorzystuje odpowiednie normy międzynarodowe jako podstawę swoich przepisów technicznych, z wyjątkiem sytuacji, gdy dana Strona opracowująca przepis techniczny może wykazać, że takie normy międzynarodowe byłyby nieskuteczne lub nieodpowiednie dla osiągnięcia realizowanych uzasadnionych celów.

4. Jeżeli Strona nie stosuje norm międzynarodowych jako podstawy przepisów technicznych, na wniosek drugiej Strony wskazuje ona wszelkie istotne odstępstwa od odpowiednich norm międzynarodowych oraz wyjaśnia powody, dla których normy te zostały uznane za nieskuteczne lub nieodpowiednie dla osiągnięcia realizowanego celu, a także przedstawia dowody naukowe lub techniczne, na których oparto tę ocenę.

5. W związku z obowiązkiem każdej ze Stron wynikającym z art. 2.3 porozumienia TBT każda ze Stron dokonuje przeglądu, zgodnie ze swoimi odpowiednimi zasadami i procedurami, swoich przepisów technicznych w celu zwiększania zbieżności tych przepisów technicznych z odpowiednimi normami międzynarodowymi. Strona uwzględnia między innymi wszelkie nowe zmiany w odpowiednich normach międzynarodowych oraz to, czy nadal istnieją okoliczności, które doprowadziły do rozbieżności w stosunku do jakichkolwiek odpowiednich norm międzynarodowych.

ARTYKUŁ 16.6

Współpraca regulacyjna

1. Strony uznają, że istnieje szeroki zakres mechanizmów współpracy regulacyjnej, które mogą stanowić pomoc w eliminowaniu lub unikaniu tworzenia barier technicznych w handlu.

2. Strona może zaproponować drugiej Stronie działania w zakresie współpracy regulacyjnej dotyczące konkretnych sektorów, w dziedzinach objętych niniejszym rozdziałem. Propozycje te przekazywane są do punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 16.13, i obejmują:

a) wymianę informacji na temat podejść i praktyk regulacyjnych; lub

b) inicjatywy na rzecz dalszego dostosowania przepisów technicznych i procedur oceny zgodności z odpowiednimi normami międzynarodowymi.

Druga Strona odpowiada na taką propozycję w rozsądnym terminie.

3. Punkty kontaktowe, o których mowa w art. 16.13, informują Wspólny Komitet o działaniach w zakresie współpracy prowadzonych zgodnie z niniejszym artykułem.

4. Strony dążą do wymiany informacji i współpracy w zakresie mechanizmów ułatwiających akceptację wyników oceny zgodności w celu wyeliminowania zbędnych barier technicznych w handlu.

5. Strony zachęcają do współpracy między swoimi odpowiednimi organizacjami, zarówno publicznymi, jak i niepublicznymi, odpowiedzialnymi za regulacje techniczne, normalizację, ocenę zgodności, akredytację i metrologię, w celu rozpatrzenia kwestii objętych niniejszym rozdziałem.

6. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako wymagające od Strony:

a) odstąpienia od jej procedur przygotowania i przyjmowania środków regulacyjnych;

b) podejmowania działań, które podważałyby lub utrudniłyby terminowe przyjęcie środków regulacyjnych służących osiągnięciu celów jej polityki publicznej; lub

c) osiągnięcia określonego wyniku regulacyjnego.

7. Do celów niniejszego artykułu oraz postanowień dotyczących współpracy na podstawie załączników 16-A–16-E Komisja Europejska działa w imieniu Strony UE.

ARTYKUŁ 16.7

Współpraca w zakresie nadzoru rynku, zgodności i bezpieczeństwa produktów niespożywczych

1. Strony uznają znaczenie współpracy w zakresie nadzoru rynku, zgodności i bezpieczeństwa produktów nieżywnościowych dla ułatwienia handlu oraz ochrony konsumentów i innych użytkowników, a także znaczenie budowania wzajemnego zaufania w oparciu o wymieniane informacje.

2. Do celów niniejszego artykułu:

a) „produkty konsumenckie” oznaczają towary przeznaczone dla konsumentów lub które mogą być przez nich używane, z wyjątkiem żywności, wyrobów medycznych i produktów leczniczych; oraz

b) „nadzór rynku” oznacza działania prowadzone i środki podejmowane przez organy publiczne, w tym działania prowadzone i środki podejmowane we współpracy z przedsiębiorcami, na podstawie procedur Strony, których celem jest umożliwienie tej Stronie monitorowania produktów lub zapewnienia ich zgodności z wymogami określonymi w jej przepisach ustawowych i wykonawczych, lub ich bezpieczeństwa.

3. Aby zagwarantować niezależne i bezstronne funkcjonowanie nadzoru rynku, każda ze Stron zapewnia:

a) oddzielenie funkcji nadzoru rynku od funkcji oceny zgodności; oraz

b) brak jakiegokolwiek interesu, który wpływałby na bezstronność organów nadzoru rynku w wykonywaniu przez nie kontroli lub nadzoru nad przedsiębiorcami.

4. Strony mogą współpracować i wymieniać się informacjami w dziedzinie bezpieczeństwa produktów niespożywczych i ich zgodności, w szczególności w odniesieniu do:

a) nadzoru rynku oraz działań i środków związanych z egzekwowaniem przepisów;

b) metod oceny ryzyka i testowania produktów;

c) skoordynowanego odzyskiwania produktu lub innych podobnych działań;

d) kwestii naukowych, technicznych i regulacyjnych mających na celu poprawę bezpieczeństwa i zgodności produktów niespożywczych;

e) pojawiających się kwestii o istotnym znaczeniu dla zdrowia i bezpieczeństwa;

f) działań związanych z normalizacją; oraz

g) wymiany urzędników.

5. Strona UE może przekazać Republice Chile wybrane informacje z unijnego systemu szybkiej informacji w odniesieniu do produktów konsumenckich, o których mowa w dyrektywie 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady[1] lub aktach prawnych ją zastępujących, a Chile może przekazać Stronie UE wybrane informacje na temat bezpieczeństwa produktów konsumenckich oraz na temat podjętych środków zapobiegawczych, ograniczających i naprawczych w odniesieniu do produktów konsumenckich. Wymiana informacji może mieć formę:

a) niesystematycznej wymiany, w należycie uzasadnionych szczególnych przypadkach, z wyłączeniem danych osobowych; oraz

[1] Dyrektywa 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz.U. UE L 11 z 15.1.2002, s. 4).

b) systematycznej wymiany na podstawie porozumienia ustanowionego decyzją Wspólnej Rady, które ma być określone w załączniku 16-D.

6. Wspólna Rada może przyjąć decyzję w celu ustanowienia porozumienia w sprawie regularnej wymiany informacji, w tym drogą elektroniczną, na temat środków podejmowanych w odniesieniu do niespełniających wymogów produktów niespożywczych innych niż te objęte ust. 5 niniejszego artykułu, które ma być określone w załączniku 16-E.

7. Każda ze Stron wykorzystuje informacje otrzymane zgodnie z ust. 4, 5 i 6 wyłącznie w celu ochrony konsumentów, zdrowia, bezpieczeństwa lub środowiska.

8. Każda ze Stron traktuje informacje otrzymane zgodnie z ust. 4, 5 i 6 jako poufne.

9. W porozumieniach, o których mowa w ust. 5 lit. b) i w ust. 6, określa się zakres produktu, rodzaj informacji podlegających wymianie, zasady wymiany oraz zastosowanie przepisów dotyczących poufności i ochrony danych osobowych.

10. Zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a) Wspólna Rada jest uprawniona do przyjmowania decyzji w celu określenia lub zmiany porozumień określonych w załącznikach 16-D i 16-E.

ARTYKUŁ 16.8

Normy

1. W celu harmonizacji norm w jak najszerszym zakresie każda ze Stron zachęca organy normalizacyjne ustanowione na swoim terytorium, a także regionalne organy normalizacyjne, których Strona lub organy normalizacyjne utworzone na jej terytorium są członkami, do:

a) uczestniczenia, w ramach posiadanych zasobów, w opracowywaniu norm międzynarodowych przez odpowiednie międzynarodowe organy normalizacyjne;

b) wykorzystywania międzynarodowych norm jako podstawy opracowywanych przez siebie norm, z wyjątkiem sytuacji, w których takie normy międzynarodowe byłyby nieskuteczne lub nieodpowiednie, na przykład ze względu na niewystarczający poziom ochrony, podstawowe czynniki klimatyczne lub geograficzne, lub poważne problemy techniczne;

c) unikania powielania lub nakładania się prac z pracami międzynarodowych organów normalizacyjnych;

d) dokonywania regularnego przeglądu norm krajowych i regionalnych, których podstawą nie są odpowiednie normy międzynarodowe, w celu zwiększenia ich zbieżności z odpowiednimi normami międzynarodowymi;

e) współpracy z odpowiednimi organami normalizacyjnymi drugiej Strony w ramach międzynarodowych działań normalizacyjnych, w tym w ramach międzynarodowych organów normalizacyjnych lub na poziomie regionalnym; oraz

f) wspierania współpracy dwustronnej między sobą oraz z organami normalizacyjnymi drugiej Strony.

2. Strony powinny wymieniać informacje w zakresie:

a) stosowania przez nie norm w związku z przepisami technicznymi; oraz

b) swoich procesów normalizacyjnych oraz zakresu wykorzystania norm międzynarodowych, regionalnych lub szczebla niższego niż regionalny jako podstawy dla swoich norm krajowych.

3. Jeżeli normy stają się obowiązkowe poprzez ich włączenie do projektu przepisu technicznego lub procedury oceny zgodności lub poprzez odesłanie do nich w takim projekcie lub takiej procedurze, zastosowanie mają obowiązki w zakresie przejrzystości określone w art. 16.10 niniejszej Umowy oraz w art. 2 lub 5 porozumienia TBT.

ARTYKUŁ 16.9

Ocena zgodności

1. Postanowienia art. 16.5 w odniesieniu do opracowywania, przyjmowania i stosowania przepisów technicznych stosuje się również odpowiednio do procedur oceny zgodności.

2. Jeżeli Strona wymaga przeprowadzenia oceny zgodności jako pozytywnego zapewnienia, że produkt jest zgodny z przepisami technicznymi, Strona ta:

a) dokonuje wyboru procedury oceny zgodności proporcjonalnej do istniejącego ryzyka;

b) uznaje, z zastrzeżeniem swoich przepisów ustawowych i wykonawczych, wykorzystanie deklaracji zgodności dostawcy za jeden z możliwych sposobów wykazania zgodności z przepisami technicznymi; oraz

c) na wniosek drugiej Strony przekazuje informacje dotyczące kryteriów stosowanych przy wyborze procedur oceny zgodności dla określonych produktów.

3. Jeżeli Strona wymaga przeprowadzenia przez osobę trzecią oceny zgodności jako pozytywnego zapewnienia, że produkt jest zgodny z przepisem technicznym oraz nie zastrzegła tego zadania dla organu publicznego, jak określono w ust. 4, Strona ta:

a) na zasadzie preferencyjnej wykorzystuje akredytację do zatwierdzania jednostek oceniających zgodność;

b) na zasadzie preferencyjnej wykorzystuje międzynarodowe normy dotyczące akredytacji i oceny zgodności, a także umowy międzynarodowe angażujące organy akredytujące Stron, na przykład w ramach mechanizmów Międzynarodowej Współpracy w dziedzinie Akredytacji Laboratoriów (ILAC) oraz Międzynarodowego Forum Akredytacji (IAF);

c) przystępuje lub, w zależności od przypadku, zachęca swoje jednostki oceniające zgodność do przystępowania do wszelkich funkcjonujących umów lub uzgodnień międzynarodowych dotyczących harmonizacji lub ułatwiania akceptacji wyników oceny zgodności;

d) zapewnia, aby w przypadku gdy dla określonego produktu lub zestawu produktów wyznaczono więcej niż jedną jednostkę oceniającą zgodność, podmioty gospodarcze mogły wybrać, która z tych jednostek oceniających zgodność przeprowadzi procedurę oceny zgodności;

e) zapewnia, aby jednostki oceniające zgodność były niezależne od producentów, importerów i przedsiębiorców ogółem oraz aby nie dochodziło do konfliktu interesów między jednostkami akredytującymi a jednostkami oceniającymi zgodność;

f) zezwala jednostkom oceniającym zgodność na korzystanie z usług podwykonawców w celu przeprowadzania badań lub inspekcji w związku z oceną zgodności, w tym podwykonawców znajdujących się na terytorium drugiej Strony; żadne z postanowień niniejszej litery nie może być interpretowane jako zakazujące Stronie nakładania na podwykonawców obowiązku spełnienia tych samych wymogów, które jednostka oceniająca zgodność, z którą zawarli umowę, musiałaby spełnić na potrzeby samodzielnego przeprowadzenia badań lub inspekcji objętych umową; oraz

g) publikuje na oficjalnych stronach internetowych wykaz jednostek, które wyznaczyła do przeprowadzania takich ocen zgodności oraz odpowiednie informacje na temat zakresu działania każdej takiej jednostki.

4. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie uniemożliwia zażądania przez Stronę, aby ocenę zgodności dotyczącą określonych produktów przeprowadzały wyznaczone organy publiczne. W takich przypadkach Strona:

a) ogranicza opłaty za ocenę zgodności do przybliżonego kosztu świadczonych usług oraz, na wniosek wnioskodawcy występującego o ocenę zgodności, wyjaśnia, w jaki sposób wszelkie opłaty nakładane za taką ocenę zgodności są ograniczone w kwocie do przybliżonego kosztu świadczonych usług; oraz

b) podaje do wiadomości publicznej opłaty za ocenę zgodności lub przekazuje informacje o nich na wniosek.

5. Niezależnie od ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu, w przypadkach, w których Strona UE akceptuje deklarację zgodności dostawcy w dziedzinach wymienionych w załączniku 16-B, Chile zapewnia, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, skuteczną i przejrzystą procedurę akceptacji certyfikatów i sprawozdań z badań wydanych przez jednostki oceniające zgodność, które znajdują się na terytorium Strony UE i które zostały akredytowane przez jednostkę akredytującą będącą członkiem międzynarodowych porozumień o wzajemnym uznawaniu w ramach ILAC i IAF, jako zapewnienie zgodności produktu z wymogami przepisów technicznych Chile.

6. Do celów niniejszego artykułu „deklaracja zgodności dostawcy” oznacza własne świadectwo wydane przez producenta na jego wyłączną odpowiedzialność na podstawie wyników odpowiedniego rodzaju działalności związanej z oceną zgodności oraz z wyłączeniem obowiązkowej oceny przez osobę trzecią, jako zapewnienie zgodności produktu z przepisami technicznymi określającymi takie procedury oceny zgodności.

7. Na wniosek którejkolwiek ze Stron podkomitet, o którym mowa w art. 16.14, dokonuje przeglądu wykazu obszarów w pkt 1 załącznika 16-B. Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie zmianę załącznika 16-B zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a).

ARTYKUŁ 16.10

Przejrzystość

1. Zgodnie ze swoimi odpowiednimi zasadami i procedurami oraz bez uszczerbku dla rozdziału 36, przy opracowywaniu istotnych przepisów technicznych, które mogą mieć znaczący wpływ na handel towarami, każda ze Stron zapewnia istnienie przejrzystych procedur umożliwiających osobom Stron wyrażenie opinii w ramach procesu konsultacji publicznych, z wyjątkiem przypadków, gdy wystąpią nagłe problemy dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia, ochrony środowiska lub bezpieczeństwa narodowego, lub groźba ich wystąpienia.

2. Każda ze Stron zezwala osobom drugiej Strony na udział w procesie konsultacji, o którym mowa w ust. 1, na warunkach nie mniej korzystnych niż te przyznane jej własnym osobom, a także podaje do wiadomości publicznej wyniki tego procesu konsultacji.

3. Każda ze Stron zapewnia drugiej Stronie okres co najmniej 60 dni po swoim powiadomieniu centralnego rejestru powiadomień WTO o proponowanych przepisach technicznych i procedurach oceny zgodności na przekazanie pisemnych uwag, z wyjątkiem przypadków, gdy wystąpią nagłe problemy dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia, ochrony środowiska lub bezpieczeństwa narodowego, lub groźba ich wystąpienia. Strona rozpatruje wszelkie uzasadnione wnioski drugiej Strony o przedłużenie takiego okresu przedkładania uwag.

4. W przypadku gdy zgłoszony tekst nie jest sformułowany w jednym z urzędowych języków WTO, Strona powiadamiająca przekazuje w formularzu powiadomienia WTO szczegółowy i kompleksowy opis treści proponowanych przepisów technicznych i procedur oceny zgodności.

5. Jeżeli Strona otrzymuje od drugiej Strony pisemne uwagi, o których mowa w ust. 3, Strona ta:

a) na wniosek drugiej Strony poddaje pod dyskusję pisemne uwagi z udziałem swojego właściwego organu regulacyjnego w terminie, w którym można je uwzględnić; oraz

b) udziela pisemnej odpowiedzi na uwagi nie później niż w dniu publikacji przyjętych przepisów technicznych lub procedur oceny zgodności.

6. Każda ze Stron stara się publikować na stronie internetowej swoje odpowiedzi na pisemne uwagi, o których mowa w ust. 3, które otrzymuje od drugiej Strony, nie później niż w dniu publikacji przyjętego przepisu technicznego lub procedury oceny zgodności.

7. Strona przekazuje, na wniosek drugiej Strony, informacje dotyczące celów, podstawy prawnej i powodów przyjęcia przepisów technicznych lub procedury oceny zgodności, które dana Strona przyjęła lub których przyjęcie proponuje.

8. Każda ze Stron zapewnia, aby przyjęte przez nią przepisy techniczne i procedury oceny zgodności były dostępne bezpłatnie na oficjalnych stronach internetowych lub w internetowych dziennikach urzędowych.

9. Każda ze Stron przekazuje informacje dotyczące przyjęcia i wejścia w życie przepisów technicznych lub procedur oceny zgodności oraz przyjętych tekstów końcowych w formie addendum do pierwotnego powiadomienia skierowanego do centralnego rejestru powiadomień WTO.

10. Każda ze Stron zapewnia odpowiedni odstęp czasowy między publikacją przepisów technicznych a ich wejściem w życie, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 2.12 porozumienia TBT. Do celów niniejszego artykułu „odpowiedni odstęp czasowy” oznacza okres co najmniej sześciu miesięcy, chyba że taki okres byłby nieskuteczny w osiągnięciu uzasadnionych realizowanych celów.

11. Strona rozpatruje każdy uzasadniony wniosek drugiej Strony otrzymany przed upływem terminu przedkładania uwag, o którym mowa w ust. 3, o przedłużenie okresu między publikacją przepisu technicznego a jego wejściem w życie, z wyjątkiem przypadków, w których takie opóźnienie byłoby nieskuteczne w osiągnięciu uzasadnionych realizowanych celów.

ARTYKUŁ 16.11

Oznakowanie i etykietowanie

1. Strony potwierdzają, że ich przepisy techniczne, które zawierają wyłącznie wymogi w zakresie oznakowania lub etykietowania lub dotyczą wyłącznie takich wymogów, muszą być zgodne z zasadami art. 2.2 porozumienia TBT.

2. O ile nie jest to konieczne do osiągnięcia uzasadnionych celów, o których mowa w art. 2.2 porozumienia TBT, Strona, która wymaga obowiązkowego oznakowania lub etykietowania produktów:

a) wymaga podawania tylko takich informacji, które mają znaczenie dla konsumentów lub użytkowników produktu lub które wskazują na zgodność produktu z obowiązkowymi wymogami technicznymi;

b) nie wymaga jakiegokolwiek uprzedniego zatwierdzenia, rejestracji lub certyfikacji oznakowań lub etykiet produktów, lub wniesienia jakiejkolwiek opłaty, jako warunku wstępnego wprowadzenia do obrotu na jej rynku produktów, które spełniają jej obowiązkowe wymogi techniczne;

c) jeżeli wymaga stosowania przez przedsiębiorców niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego, bez zbędnej zwłoki i w sposób niedyskryminujący wydaje taki numer podmiotom gospodarczym drugiej Strony;

d) o ile nie są one wprowadzające w błąd, sprzeczne lub mylące w odniesieniu do informacji wymaganych na terytorium Strony dokonującej przywozu towarów, pozwala na stosowanie:

(i) informacji w innych językach oprócz języka wymaganego na terytorium Strony dokonującej przywozu towarów;

(ii) uznanych na poziomie międzynarodowym nazw, piktogramów, symboli lub elementów graficznych; oraz

(iii) informacji dodatkowych w stosunku do wymaganych na terytorium Strony dokonującej przywozu towarów;

e) akceptuje fakt, że etykietowanie, w tym etykietowanie dodatkowe lub korekty etykietowania, odbywa się w składach celnych lub innych wyznaczonych miejscach w kraju przywozu jako alternatywa dla etykietowania w kraju pochodzenia, chyba że takie etykietowanie musi zostać wykonane przez zatwierdzone osoby ze względów zdrowia publicznego lub bezpieczeństwa; oraz

f) stara się akceptować nietrwałe lub usuwalne etykiety lub umieszczenie odpowiednich informacji w dokumentacji towarzyszącej zamiast etykiet fizycznie przymocowanych do produktu.

ARTYKUŁ 16.12

Dyskusje i konsultacje techniczne

1. Strona może zwrócić się do drugiej Strony o udzielenie informacji we wszelkich kwestiach objętych niniejszym rozdziałem. Druga Strona udziela tych informacji w rozsądnym terminie.

2. Jeżeli jedna ze Stron uzna, że jakikolwiek projekt lub propozycja przepisów technicznych lub procedury oceny zgodności drugiej Strony mogłyby mieć znaczący negatywny wpływ na handel między Stronami, może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie dyskusji technicznych dotyczących wątpliwości w odniesieniu do tego środka. Wniosek sporządza się na piśmie i określa się w nim:

a) dany środek;

b) postanowienia niniejszego rozdziału, których dotyczą wątpliwości Strony występującej z wnioskiem; oraz

c) uzasadnienie wniosku, w tym opis wątpliwości Strony występującej z wnioskiem w odniesieniu do danego środka.

3. Strona przekazuje wniosek na podstawie niniejszego artykułu punktowi kontaktowemu drugiej Strony wyznaczonemu zgodnie z art. 16.13.

4. Na wniosek jednej ze Stron Strony spotykają się osobiście lub za pośrednictwem wideokonferencji lub telekonferencji w celu przedyskutowania wątpliwości zgłoszonych we wniosku, o którym mowa w ust. 2, w terminie 60 dni od dnia przekazania wniosku. Strony dokładają wszelkich starań, aby jak najszybciej osiągnąć obustronnie zadowalające rozwiązanie takiej kwestii.

5. Jeżeli Strona występująca z wnioskiem uważa, że kwestia jest pilna, może zwrócić się do drugiej Strony o spotkanie w krótszym terminie. Druga Strona rozpatruje ten wniosek.

6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków każdej ze Stron wynikających z rozdziału 38.

ARTYKUŁ 16.13

Punkty kontaktowe

1. Każda ze Stron wyznacza punkt kontaktowy, aby ułatwić współpracę i koordynację na podstawie niniejszego rozdziału, oraz przekazuje drugiej Stronie jego dane kontaktowe. Strona bezzwłocznie powiadamia drugą Stronę o wszelkich zmianach tych danych kontaktowych.

2. Punkty kontaktowe pracują wspólnie nad ułatwieniem wykonania niniejszego rozdziału i współpracy między Stronami we wszystkich kwestiach związanych z barierami technicznymi w handlu. Punkty kontaktowe:

a) organizują dyskusje i konsultacje techniczne, o których mowa w art. 16.12;

b) bezzwłocznie zajmują się każdą kwestią podnoszoną przez Stronę w związku z opracowywaniem, przyjmowaniem, stosowaniem lub egzekwowaniem norm, przepisów technicznych lub procedur oceny zgodności;

c) organizują, na wniosek jednej ze Stron, rozmowy na temat wszelkich kwestii wynikających z niniejszego rozdziału; oraz

d) wymieniają informacje dotyczące rozwoju sytuacji na pozarządowych forach regionalnych i forach wielostronnych dotyczących norm, przepisów technicznych oraz procedur oceny zgodności.

3. Punkty kontaktowe komunikują się ze sobą w dowolny uzgodniony sposób, który jest odpowiedni do celów wykonywania ich funkcji.

ARTYKUŁ 16.14

Podkomitet ds. Barier Technicznych w Handlu

Podkomitet ds. Barier Technicznych w Handlu (zwany dalej „podkomitetem") ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1:

a) monitoruje wykonywanie niniejszego rozdziału i zarządzanie nim;

b) wzmacnia współpracę w zakresie opracowywania i doskonalenia norm, przepisów technicznych i procedur oceny zgodności;

c) ustala priorytetowe dziedziny będące przedmiotem wspólnego zainteresowania dla przyszłych prac w ramach niniejszego rozdziału oraz rozważa propozycje nowych inicjatyw;

d) monitoruje i prowadzi dyskusje na temat zmian w ramach porozumienia TBT; oraz

e) podejmuje wszelkie inne działania, które Strony uznają za pomocne w wykonaniu niniejszego rozdziału i porozumienia TBT.

ROZDZIAŁ 17

INWESTYCJE

SEKCJA A

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 17.1

Zakres stosowania

Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę odnoszących się do instytucji finansowych drugiej Strony, do inwestorów drugiej Strony ani do inwestycji tych inwestorów w instytucje finansowe na terytorium tej Strony, zgodnie z definicją w art. 25.2.

ARTYKUŁ 17.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 17-A, 17-B i 17-C:

a) „działalność prowadzona w związku z wykonywaniem władzy publicznej” oznacza działalność, w tym świadczone usługi, która nie jest prowadzona na zasadach komercyjnych ani w ramach konkurencji z co najmniej jednym przedsiębiorcą;

b) „usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego” oznaczają takie działania prowadzone w odniesieniu do statku powietrznego lub jego części w czasie, gdy jest on wycofany z użytku, i nie obejmują tzw. obsługi liniowej;

c) „usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR)” oznaczają usługi świadczone przy użyciu systemów komputerowych zawierających informacje o rozkładach lotów przewoźników lotniczych, dostępności, opłatach i zasadach pobierania opłat, za pomocą których można dokonywać rezerwacji lub wystawiać bilety;

d) „inwestycja objęta niniejszą Umową” oznacza inwestycję, która jest własnością lub jest kontrolowana, bezpośrednio lub pośrednio, przez inwestora lub inwestorów Strony na terytorium drugiej Strony, dokonaną zgodnie z mającym zastosowanie prawem, oraz istniejącą w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy lub ustanowioną po tym dniu;

e) „transgraniczne świadczenie usług” oznacza świadczenie usług:

(i) z terytorium jednej Strony na terytorium drugiej Strony; lub

(ii) na terytorium jednej Strony na rzecz usługobiorcy drugiej Strony;

f) „działalność gospodarcza” oznacza działalność o charakterze przemysłowym, handlowym lub zawodowym lub działalność rzemieślniczą, w tym świadczenie usług, z wyjątkiem działalności prowadzonej w związku z wykonywaniem władzy publicznej;

g) „przedsiębiorstwo” oznacza osobę prawną, oddział lub przedstawicielstwo utworzone przez założenie przedsiębiorstwa;

h) „założenie przedsiębiorstwa” oznacza utworzenie, w tym nabycie[1], przedsiębiorstwa przez inwestora Strony na terytorium drugiej Strony;

i) „waluta w pełni wymienialna” oznacza walutę, którą można swobodnie wymieniać na inne waluty znajdujące się w szerokim obrocie na międzynarodowych rynkach walutowych i powszechnie stosowane w transakcjach międzynarodowych;

[1] Pojęcie „nabycie” należy rozumieć jako obejmujące nabycie udziału kapitałowego w osobie prawnej w celu stworzenia lub utrzymania trwałych powiązań gospodarczych.

j) „obsługa naziemna” oznacza świadczenie w porcie lotniczym, na podstawie wynagrodzenia lub umowy, następujących usług: reprezentowanie przedsiębiorstw lotniczych, administracja i nadzór; obsługa pasażerów; obsługa bagażu; obsługa ramp; catering, z wyjątkiem przygotowywania żywności; obsługa ładunków lotniczych i poczty lotniczej; zaopatrzenie statków powietrznych w materiały napędowe, obsługa oraz sprzątanie statków powietrznych; transport powierzchniowy; oraz operacje lotnicze, czynności administracyjne związane z załogą i planowanie lotów; obsługa naziemna nie obejmuje: własnej obsługi naziemnej; ochrony; obsługi liniowej; naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego; ani eksploatacji niezbędnej scentralizowanej infrastruktury portu lotniczego, takiej jak urządzenia odladzające, systemy dystrybucji paliwa, systemy obsługi bagażu i systemy transportu wewnątrzlotniskowego, lub zarządzania tą infrastrukturą;

k) „inwestycja” oznacza każdy rodzaj aktywów, które są własnością lub są kontrolowane, bezpośrednio lub pośrednio, przez inwestora, i które mają cechy charakterystyczne inwestycji, włącznie z określonym czasem trwania, zaangażowaniem kapitału lub innych zasobów, przewidywaniem zysków lub korzyści, lub przyjęciem ryzyka; formy, jakie inwestycja może przyjąć, obejmują:

(i) przedsiębiorstwo;

(ii) udziały, akcje i inne formy udziałów kapitałowych w przedsiębiorstwie;

(iii) obligacje, skrypty dłużne oraz inne instrumenty dłużne przedsiębiorstwa;

(iv) kontrakty terminowe typu future, opcje i inne instrumenty pochodne;

(v) koncesje, licencje, zezwolenia, pozwolenia i podobne prawa przyznane zgodnie z prawem wewnętrznym[1];

(vi) umowy dotyczące projektów „pod klucz", budowy, zarządzania, produkcji, koncesji, podziału dochodów i innych podobnych umów, w tym takie, które obejmują obecność mienia inwestora na terytorium Strony;

(vii) prawa własności intelektualnej;

(viii) wszelkie inne ruchomości lub nieruchomości, dobra materialne lub niematerialne i związane z nimi prawa rzeczowe, takie jak najem, hipoteka, zatrzymanie i zastaw;

dla większej pewności należy wyjaśnić, że:

(i) dochody zainwestowane i traktowane jak inwestycje, oraz jakiekolwiek zmiany formy inwestowania lub reinwestowania aktywów nie mają wpływu na ich kwalifikację jako inwestycji, pod warunkiem że forma każdej inwestycji lub reinwestycji zachowuje jej zgodność z definicją inwestycji;

(ii) inwestycje nie obejmują postanowień ani wyroków wydanych w postępowaniach sądowych lub administracyjnych.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że to, czy koncesja, licencja, zezwolenie, pozwolenie lub inny podobny instrument ma charakter inwestycji zależy między innymi od czynników takich jak charakter i zakres praw przysługujących posiadaczowi na podstawie prawa Strony.

l) „inwestor Strony” oznacza osobę fizyczną lub prawną Strony, która zamierza założyć, zakłada lub założyła przedsiębiorstwo zgodnie z lit. h);

m) „osoba prawna Strony” oznacza[1]:

(i) w przypadku Strony UE:

A) osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na podstawie prawa Unii Europejskiej lub co najmniej jednego z jej państw członkowskich i prowadzącą znaczącą działalność gospodarczą[2] na terytorium Unii Europejskiej; oraz

B) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Unią Europejską i kontrolowane przez osoby fizyczne z państwa członkowskiego, których statki są zarejestrowane w państwie członkowskim i pływają pod jego banderą;

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przedsiębiorstwa żeglugowe, o którym mowa w niniejszej definicji, uznaje się za osoby prawne Strony w odniesieniu do ich działalności związanej ze świadczeniem usług transportu morskiego.

[2] Zgodnie z notyfikacją Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w ramach WTO (dok. WT/REG39/1) Strona UE uznaje, że pojęcie „rzeczywistego i trwałego powiązania” z gospodarką państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 54 TFUE, jest równoważne pojęciu „znaczącej działalności gospodarczej”.

(ii) w przypadku Chile:

A) osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na podstawie prawa Chile i prowadzącą znaczącą działalność gospodarczą w Chile; oraz

B) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Chile i kontrolowane przez osoby fizyczne z Chile, których statki są zarejestrowane w Chile i pływają pod jego banderą;

n) „działalność” oznacza prowadzenie i utrzymywanie przedsiębiorstwa, zarządzanie nim, użytkowanie go, korzystanie z niego, a także jego sprzedaż lub rozporządzanie nim w inny sposób przez inwestora Strony, na terytorium drugiej Strony;

o) „dochody” oznaczają wszelkie kwoty uzyskane z inwestycji lub reinwestycji lub z nich się wywodzące, w tym zyski, dywidendy, zyski kapitałowe, opłaty licencyjne, odsetki, płatności związane z prawami własności intelektualnej, świadczenia w miejsce wykonania oraz wszystkie inne dochody uzyskane w sposób zgodny z prawem;

p) „sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego” oznacza możliwość swobodnej sprzedaży i swobodnego wprowadzania do obrotu swoich usług transportu lotniczego przez przewoźnika lotniczego, która obejmuje wszystkie aspekty marketingu, takie jak badanie rynku, reklama i dystrybucja; działalność ta nie obejmuje wyceny usług transportu lotniczego ani mających zastosowanie warunków;

q) „usługa” oznacza każdą usługę w jakimkolwiek sektorze, z wyjątkiem usług świadczonych w związku z wykonywaniem władzy publicznej; oraz

r) „Trybunał” oznacza trybunał pierwszej instancji ustanowiony na podstawie art. 17.34.

ARTYKUŁ 17.3

Prawo do wprowadzania regulacji

Strony potwierdzają prawo do wprowadzania na swoich terytoriach regulacji w celu osiągania uzasadnionych celów polityki, takich jak ochrona zdrowia publicznego, usługi socjalne, edukacja, bezpieczeństwo, ochrona środowiska, w tym przeciwdziałanie zmianie klimatu, moralność publiczna, ochrona socjalna lub ochrona konsumentów, ochrona prywatności i danych, lub promowanie i ochrona różnorodności kulturowej.

ARTYKUŁ 17.4

Związek z innymi rozdziałami

1. W przypadku niezgodności między niniejszym rozdziałem a rozdziałem 25 pierwszeństwo w zakresie, którego dotyczy niezgodność, ma rozdział 25.

2. Stosowanie przez Stronę wobec usługodawcy drugiej Strony wymogu złożenia kaucji lub innej formy zabezpieczenia finansowego jako warunku transgranicznego świadczenia usługi na jej terytorium nie oznacza samo w sobie, że niniejszy rozdział ma zastosowanie do takiego transgranicznego świadczenia tej usługi. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę odnoszących się do kaucji lub zabezpieczenia finansowego, jeżeli taka kaucja lub takie zabezpieczenie finansowe stanowią inwestycję objętą niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 17.5

Odmowa przyznania korzyści

Strona może odmówić inwestorowi drugiej Strony lub inwestycji objętej niniejszą Umową przyznania korzyści wynikających z niniejszego rozdziału, jeżeli Strona odmawiająca przyjmuje lub utrzymuje środki związane z utrzymaniem międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, w tym ochrony praw człowieka, które:

a) zakazują prowadzenia transakcji z tym inwestorem lub inwestycją objętą niniejszą Umową; lub

b) zostałyby naruszone lub ominięte, gdyby przyznano temu inwestorowi lub inwestycji objętej niniejszą Umową korzyści wynikające z niniejszego rozdziału, w tym jeżeli środki te zakazują dokonywania transakcji z osobą, która jest właścicielem inwestora lub inwestycji objętej niniejszą Umową lub sprawuje kontrolę nad tym inwestorem lub tą inwestycją.

ARTYKUŁ 17.6

Podkomitet ds. Usług i Inwestycji

Podkomitet ds. Usług i Inwestycji (zwany dalej „podkomitetem”) ustanowiony jest na podstawie art. 8.8 ust. 1. Przy rozpatrywaniu kwestii związanych z inwestycjami podkomitet monitoruje i zapewnia właściwe wykonywanie niniejszego rozdziału oraz załączników 17-A, 17-B i 17-C.

SEKCJA B

LIBERALIZACJA INWESTYCJI I NIEDYSKRYMINACJA

ARTYKUŁ 17.7

Zakres stosowania

1. Niniejsza sekcja ma zastosowanie do środków przyjętych lub utrzymanych przez Stronę na jej terytorium, które mają wpływ na założenie przedsiębiorstwa lub działalność inwestycji objętej niniejszą Umową we wszystkich rodzajach działalności gospodarczej prowadzonej przez inwestora drugiej Strony.

2. Niniejsza sekcja nie ma zastosowania do:

a) usług audiowizualnych;

b) krajowego kabotażu morskiego[1]; ani

[1] Bez uszczerbku dla zakresu działalności, która może zostać uznana za kabotaż na podstawie odpowiedniego prawodawstwa krajowego, do celów niniejszego rozdziału pojęcie „krajowy kabotaż morski" obejmuje: przewozy pasażerskie lub przewozy towarów między portem lub punktem znajdującym się w Chile lub w państwie członkowskim a innym portem lub punktem znajdującym się w Chile lub w tym samym państwie członkowskim, w tym na jego szelfie kontynentalnym, jak stanowi Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, oraz ruch rozpoczynający i kończący się w tym samym porcie lub punkcie znajdującym się w Chile lub w państwie członkowskim.

c) wewnętrznych i międzynarodowych przewozów lotniczych lub powiązanych usług wspierających przewozy lotnicze[1], w przypadku przewozów zarówno regularnych, jak i nieregularnych, oraz usług bezpośrednio związanych z wykonywaniem praw przewozowych, innych niż:

(i) usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego, podczas których statek powietrzny jest wycofany z użytku;

(ii) sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego;

(iii) usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR); oraz

(iv) obsługa naziemna.

3. Art. 17.8, 17.9, 17.11, 17.12 i 17.13 nie mają zastosowania do zamówień publicznych.

4. Art. 17.8, 17.9, 17.11 i 17.13 nie mają zastosowania do subsydiów udzielanych przez Stronę, w tym pożyczek, gwarancji i ubezpieczeń wspieranych przez władze publiczne.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przewozy lotnicze lub powiązane usługi wspierające przewozy lotnicze obejmują między innymi następujące usługi: transport lotniczy; usługi z wykorzystaniem statku powietrznego, których głównym celem nie jest transport towarów lub pasażerów, takie jak: gaszenie pożarów z powietrza, loty szkoleniowe, loty widokowe, opryski, dokonywanie pomiarów, tworzenie map, fotografowanie, skoki spadochronowe, holowanie szybowców, wycinka drzew i prace budowlane z użyciem śmigłowca, a także inne wykonywane z powietrza usługi rolnicze, przemysłowe i inspekcyjne; wynajem statków powietrznych z załogą; oraz usługi w zakresie eksploatacji portu lotniczego.

ARTYKUŁ 17.8

Dostęp do rynku

W sektorach lub podsektorach, w których podejmowane są zobowiązania związane z dostępem do rynku, Strona nie może przyjmować ani utrzymywać, w odniesieniu do dostępu do rynku w drodze założenia lub prowadzenia działalności przez inwestorów drugiej Strony lub przez przedsiębiorstwa stanowiące inwestycje objęte niniejszą Umową, na całym swoim terytorium ani w jednostkach podziału terytorialnego, środka:

a) ograniczającego liczbę przedsiębiorstw, które mogą prowadzić określoną działalność gospodarczą, czy to w postaci kontyngentów określonych liczbowo, monopolów, praw wyłącznych lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych;

b) ograniczającego całkowitą wartość transakcji lub aktywów w formie kontyngentów określonych liczbowo lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych;

c) ograniczającego całkowitą liczbę działalności lub całkowitą ilość produktu wyrażoną w określonych jednostkach liczbowych w formie kontyngentów lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych[1];

d) wymagającego do prowadzenia działalności gospodarczej przez inwestora drugiej Strony określonych rodzajów podmiotów prawnych lub spółek joint venture lub ograniczającego do nich wykonywanie tej działalności; lub

[1] Lit. a), b) i c) nie obejmują środków podejmowanych w celu ograniczenia produkcji produktów rolnych lub produktów rybołówstwa.

e) ograniczającego łączną liczbę osób fizycznych, które mogą być zatrudnione w danym sektorze lub które przedsiębiorstwo może zatrudniać i które są niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej i bezpośrednio związane z jej prowadzeniem, w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych.

ARTYKUŁ 17.9

Traktowanie narodowe

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i przedsiębiorstwom stanowiącym inwestycje objęte niniejszą Umową traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[1], swoim własnym inwestorom i ich przedsiębiorstwom, w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw.

2. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i inwestycjom objętym niniejszą Umową traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[2], swoim własnym inwestorom i ich inwestycjom, w odniesieniu do prowadzenia działalności.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

3. Traktowanie przyznane przez Stronę na podstawie ust. 1 i 2 oznacza:

a) w odniesieniu do władz regionalnych lub lokalnych Chile – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez ten szczebel władzy inwestorom z Chile oraz ich inwestycjom na jego terytorium;

b) w odniesieniu do władz państwa członkowskiego lub władz w państwie członkowskim – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez te władze inwestorom tego państwa członkowskiego i ich inwestycjom na jego terytorium[1].

ARTYKUŁ 17.10

Zamówienia publiczne

1. Każda ze Stron zapewnia, aby przedsiębiorstwom stanowiącym inwestycje objęte niniejszą Umową przyznano traktowanie nie mniej korzystne od traktowania przyznanego, w podobnych sytuacjach, jej własnym przedsiębiorstwom w odniesieniu do wszelkich środków dotyczących zakupu towarów lub usług przez podmiot zamawiający do celów publicznych.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie przyznane przez władze publiczne państwa członkowskiego lub władze publiczne w tym państwie członkowskim obejmuje, w stosownych przypadkach, regionalny i lokalny szczebel władzy.

2. Stosowanie obowiązku traktowania narodowego przewidzianego w niniejszym artykule podlega wyjątkom bezpieczeństwa i wyjątkom o charakterze ogólnym określonym w art. 28.3.

ARTYKUŁ 17.11

Klauzula najwyższego uprzywilejowania

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i przedsiębiorstwom stanowiącym inwestycje objęte niniejszą Umową traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[1], inwestorom państw trzecich oraz ich przedsiębiorstwom, w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw.

2. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i inwestycjom objętym niniejszą Umową traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[2], inwestorom państw trzecich oraz ich inwestycjom, w odniesieniu do prowadzenia działalności.

3. Ust. 1 i 2 nie mogą być interpretowane jako zobowiązujące Stronę do rozszerzenia na inwestorów drugiej Strony lub inwestycje objęte niniejszą Umową korzystniejszego traktowania wynikającego ze środków zapewniających uznanie norm, w tym norm lub kryteriów dotyczących zezwolenia, licencjonowania lub certyfikacji osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności gospodarczej, lub środków ostrożności.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie obejmuje procedur ani mechanizmów rozstrzygania sporów inwestycyjnych przewidzianych w innych międzynarodowych umowach inwestycyjnych lub umowach handlowych. Postanowienia prawa materialnego zawarte w innych międzynarodowych umowach inwestycyjnych lub umowach handlowych nie stanowią same w sobie „traktowania", o którym mowa w ust. 1 i 2, a tym samym nie mogą stanowić naruszenia niniejszego artykułu, w przypadku braku środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę. Środki Strony stosowane na podstawie takich postanowień prawa materialnego mogą stanowić „traktowanie" na podstawie niniejszego artykułu, a tym samym mogą stanowić naruszenie niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 17.12

Wymogi dotyczące wyników

1. Strona nie może nakładać ani egzekwować jakiegokolwiek wymogu ani egzekwować jakiegokolwiek zobowiązania lub przedsięwzięcia w związku z założeniem przedsiębiorstwa lub działalnością inwestycji Strony lub państwa trzeciego na jej terytorium, w odniesieniu do:

a) wywozu określonego poziomu lub odsetka towarów lub usług;

b) osiągnięcia określonego poziomu lub odsetka zawartości krajowej;

c) nabywania lub wykorzystywania towarów produkowanych lub usług świadczonych na jej terytorium lub przyznania preferencji takim towarom lub usługom, lub nabywania towarów lub usług od osób fizycznych lub przedsiębiorstw na jej terytorium;

d) powiązania w jakikolwiek sposób wolumenu lub wartości przywozu z wolumenem lub wartością wywozu lub z kwotą wpływów w walucie obcej związanych z danym przedsiębiorstwem;

e) ograniczenia na jej terytorium sprzedaży towarów lub usług, które są produkowane lub świadczone przez takie przedsiębiorstwo, poprzez powiązanie takiej sprzedaży w jakikolwiek sposób z wolumenem lub wartością jego wywozu lub dochodów w walucie obcej;

f) przekazania technologii, procesu produkcji lub innej wiedzy zastrzeżonej na rzecz osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa na jej terytorium;

g) dostarczania wyłącznie z terytorium tej Strony towarów wyprodukowanych lub usług świadczonych przez dane przedsiębiorstwo na określony rynek regionalny lub światowy;

h) zlokalizowania siedziby głównej tego inwestora na dany region świata, który jest szerszy niż terytorium Strony, lub na rynek światowy na jej terytorium;

i) zatrudniania określonej liczby lub określonego odsetka swoich obywateli;

j) ograniczenia wywozu lub sprzedaży na wywóz; lub

k) w odniesieniu do wszelkich umów licencyjnych obowiązujących w czasie, gdy wymóg ten jest nakładany lub egzekwowany lub gdy egzekwowane jest jakiekolwiek zobowiązanie lub przedsięwzięcie, lub w odniesieniu do wszelkich przyszłych umów licencyjnych[1] zawartych dobrowolnie między inwestorem a osobą fizyczną lub prawną lub jakimkolwiek innym podmiotem na terytorium Strony, pod warunkiem że wymóg jest nakładany lub egzekwowany lub zobowiązanie lub przedsięwzięcie jest egzekwowane w sposób, który stanowi bezpośrednią ingerencję w tę umowę licencyjną przez wykonywanie pozasądowej władzy publicznej Strony, przyjęcia:

(i) określonej stawki lub kwoty opłaty licencyjnej poniżej określonego poziomu na podstawie umowy licencyjnej; lub

(ii) określonego okresu obowiązywania umowy licencyjnej.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że ust. 1 lit. k) nie ma zastosowania, gdy umowa licencyjna została zawarta między inwestorem a Stroną.

3. Strona nie może uzależniać otrzymania lub dalszego otrzymywania korzyści, w związku z założeniem przedsiębiorstwa lub działalnością przedsiębiorstwa na jej terytorium, Strony lub państwa trzeciego, od spełnienia któregokolwiek z poniższych wymogów:

a) osiągnięcia określonego poziomu lub odsetka zawartości krajowej;

[1] Umowa licencyjna, o której mowa w niniejszej literze, oznacza umowę dotyczącą licencjonowania technologii, procesu produkcji lub innej wiedzy zastrzeżonej.

b) nabywania lub wykorzystywania towarów produkowanych lub usług świadczonych na jej terytorium lub przyznania preferencji takim towarom lub usługom, lub nabywania towarów lub usług od osób fizycznych lub przedsiębiorstw na jej terytorium;

c) powiązania w jakikolwiek sposób wolumenu lub wartości przywozu z wolumenem lub wartością wywozu lub z kwotą wpływów w walucie obcej związanych z danym przedsiębiorstwem;

d) ograniczenia na jej terytorium sprzedaży towarów lub usług, które są produkowane lub świadczone przez takie przedsiębiorstwo, poprzez powiązanie takiej sprzedaży w jakikolwiek sposób z wolumenem lub wartością jego wywozu lub dochodów w walucie obcej; lub

e) ograniczenia wywozu lub sprzedaży na wywóz.

4. Ust. 3 nie może być interpretowany jako uniemożliwiający Stronie uzależnienie otrzymania lub dalszego otrzymywania korzyści związanych z założeniem przedsiębiorstwa lub prowadzeniem działalności przedsiębiorstwa na jej terytorium przez inwestora Strony lub państwa trzeciego od spełniania wymogu lokalizacji produkcji, świadczenia usług, szkolenia lub zatrudnienia pracowników, budowy lub rozbudowy konkretnych zakładów lub prowadzenia prac badawczo-rozwojowych na jej terytorium.

5. Ust. 1 lit. f) i k) nie mają zastosowania, jeżeli:

a) Strona zezwala na korzystanie z prawa własności intelektualnej zgodnie z art. 31 lub art. 31*bis* porozumienia TRIPS lub przyjmuje lub utrzymuje środki wymagające ujawnienia danych lub innych informacji zastrzeżonych, które wchodzą w zakres stosowania art. 39 ust. 3 porozumienia TRIPS i są z nim zgodne; lub

b) wymóg ten jest nakładany lub egzekwowany lub zobowiązanie lub przedsięwzięcie jest egzekwowane przez sąd, sąd administracyjny lub organ ochrony konkurencji, aby zaradzić praktyce uznanej w wyniku postępowania sądowego lub administracyjnego za naruszenie prawa konkurencji Strony.

6. Ust. 1 lit. a), b) i c) oraz ust. 3 lit. a) i b) nie mają zastosowania do wymogów dotyczących kwalifikacji towarów lub usług w związku z uczestnictwem w programach wspierania wywozu i pomocy zagranicznej.

7. Ust. 3 lit. a) i b) nie mają zastosowania do wymogów nałożonych przez Stronę dokonującą przywozu dotyczących zawartości towarów wymaganej, aby towar ten kwalifikował się do objęcia go preferencyjną stawką celną lub preferencyjnym kontyngentem.

8. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł nie może być interpretowany jako wymagający od Strony zezwolenia na świadczenie określonej usługi w wymiarze transgranicznym, w przypadku gdy Strona ta przyjmuje lub utrzymuje ograniczenia lub zakazy dotyczące świadczenia takich usług, które są zgodne z zastrzeżeniami, warunkami lub kwalifikacjami określonymi w odniesieniu do sektora, podsektora lub rodzajów działalności wymienionych w załącznikach 17-A, 17-B i 17-C.

9. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla zobowiązań Strony wynikających z porozumienia WTO.

ARTYKUŁ 17.13

Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd

Strona nie może wymagać, aby przedsiębiorstwo tej Strony będące inwestycją objętą niniejszą Umową powoływało na członków zarządu lub na stanowiska w kadrze kierowniczej najwyższego szczebla, takie jak członkowie kadry zarządzającej lub kierowniczej, osoby fizyczne posiadające określone obywatelstwo.

ARTYKUŁ 17.14

Środki niespełniające wymogów

1. Art. 17.9, 17.11, 17.12 i 17.13 nie mają zastosowania do:

a) jakiegokolwiek istniejącego środka niespełniającego wymogów utrzymywanego przez:

(i) w przypadku Strony UE:

A) Unię Europejską, jak określono w dodatku 17-A-1;

B) władze centralne państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 17-A-1;

C) regionalny szczebel władzy państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 17-A-1; lub

D) lokalny szczebel władzy; oraz

(ii) w przypadku Chile:

A) władze centralne, jak określono w dodatku 17-A-2;

B) regionalny szczebel władzy, jak określono w dodatku 17-A-2; lub

C) lokalny szczebel władzy;

b) dalszego stosowania lub bezzwłocznego przedłużenia obowiązywania wszelkich środków niespełniających wymogów, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu; lub

c) modyfikacji jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, w zakresie, w jakim modyfikacja ta nie zmniejsza zgodności danego środka – w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed modyfikacją – z art. 17.9, 17.11, 17.12 lub 17.13.

2. Art. 17.9, 17.11, 17.12 i 17.13 nie mają zastosowania do środków Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych w wykazie tej Strony w załączniku 17-B.

3. Strona nie może wymagać, na podstawie jakiegokolwiek środka przyjętego po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy i objętego zastrzeżeniami określonymi w załączniku 17-B, aby inwestor drugiej Strony ze względu na swoje obywatelstwo sprzedał lub zbył w inny sposób inwestycję objętą niniejszą Umową istniejącą w chwili, gdy dany środek zaczyna obowiązywać.

4. Art. 17.8 nie ma zastosowania do jakiegokolwiek środka Strony, który jest zgodny z zobowiązaniami określonymi w załączniku 17-C.

5. Art. 17.9 i 17.11 nie mają zastosowania do jakiegokolwiek środka Strony, który stanowi wyjątek lub odstępstwo od art. 3 lub 4 porozumienia TRIPS, jak szczegółowo określono w art. 3, 4 i 5 tego porozumienia.

6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 17.9 i 17.11 nie mogą być interpretowane jako uniemożliwiające Stronie określenie wymogów informacyjnych, w tym do celów statystycznych, w związku z założeniem przedsiębiorstwa lub prowadzeniem działalności przez inwestorów drugiej Strony lub inwestycji objętej niniejszą Umową, pod warunkiem że nie stanowi to sposobu na obejście obowiązków tej Strony wynikających z tych artykułów.

SEKCJA C

OCHRONA INWESTYCJI

ARTYKUŁ 17.15

Zakres stosowania

Niniejsza sekcja ma zastosowanie do środków przyjętych lub utrzymanych przez Stronę mających wpływ na:

a) inwestycje objęte niniejszą Umową; oraz

b) inwestorów Strony w odniesieniu do działalności inwestycji objętych niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 17.16

Inwestycje i środki regulacyjne

1. Art. 17.3 ma zastosowanie do niniejszej sekcji zgodnie z niniejszym artykułem.

2. Niniejszej sekcji nie można interpretować jako zobowiązania Strony do niedokonywania zmian w swoich ramach prawnych i regulacyjnych, w tym w sposób, który może negatywnie wpłynąć na działalność inwestycji objętych niniejszą Umową lub oczekiwania inwestora w odniesieniu do zysków.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że sam fakt, że subsydium lub dotacja nie zostały wydane, odnowione lub utrzymane, lub zostały zmodyfikowane lub zmniejszone przez Stronę, nie stanowi naruszenia obowiązków wynikających z niniejszej sekcji, nawet jeśli skutkuje stratą lub szkodą dla inwestycji objętej niniejszą Umową:

a) w przypadku braku jakichkolwiek szczegółowych zobowiązań prawnych lub umownych dotyczących przyznania, odnowienia lub utrzymania takiego subsydium lub takiej dotacji; lub

b) zgodnie z wszelkimi warunkami, od których zależy przyznanie, odnowienie, utrzymanie, modyfikacja lub zmniejszenie takiego subsydium lub takiej dotacji.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszej sekcji nie może być interpretowane jako uniemożliwiające Stronie zaprzestanie udzielania subsydium[1] lub zwrócenie się o jego zwrot w przypadku, gdy takie działanie zostało nakazane przez jeden z jej właściwych organów[2], ani jako wymagające od Strony wypłacenia inwestorowi rekompensaty z tego tytułu.

ARTYKUŁ 17.17

Traktowanie inwestorów i inwestycji objętych niniejszą Umową

1. Każda ze Stron przyznaje na swoim terytorium inwestycjom objętym niniejszą Umową i inwestorom drugiej Strony, w odniesieniu do ich inwestycji objętych niniejszą Umową, sprawiedliwe i równe traktowanie oraz pełną ochronę i bezpieczeństwo zgodnie z ust. 2–6.

---

[1] W przypadku Strony UE „subsydium" obejmuje „pomoc państwa" zdefiniowaną w prawie Unii Europejskiej.

[2] W przypadku Strony UE, przy stosowaniu prawa Unii Europejskiej dotyczącego pomocy państwa właściwymi organami uprawnionymi do nakazania działań, o których mowa w niniejszym ustępie, są Komisja Europejska lub sąd lub trybunał państwa członkowskiego.

2. Strona narusza obowiązek sprawiedliwego i równego traktowania, o którym mowa w ust. 1, jeżeli środek lub szereg środków stanowi[1]:

a) odmowę ochrony prawnej w postępowaniu karnym, cywilnym lub administracyjnym;

b) istotne naruszenie zasad sprawiedliwości proceduralnej w postępowaniu sądowym i administracyjnym;

c) oczywistą arbitralność;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przy ustalaniu, czy środek lub szereg środków stanowi naruszenie obowiązku sprawiedliwego i równego traktowania, Trybunał bierze pod uwagę między innymi:
(i) w odniesieniu do lit. a) i b), czy środek lub szereg środków wiąże się z poważnym wykroczeniem stanowiącym naruszenie właściwości sądowej; fakt, że wniesione przez inwestora w czasie postępowania wewnętrznego odwołanie od kwestionowanego środka zostało oddalone, odrzucone lub z innego powodu nie przyniosło rezultatów, sam w sobie nie stanowi odmowy ochrony prawnej, o której mowa w lit. a);
(ii) w odniesieniu do lit. c) i d), czy środek lub szereg środków jest w oczywisty sposób nieuzasadniony logicznie lub nieoparty na faktach lub czy został w oczywisty sposób oparty na bezprawnych przesłankach, takich jak uprzedzenie czy stronniczość; fakt, że niezgodność z prawem lub niezgodne z prawem lub budzące wątpliwości realizowanie polityki lub stosowanie procedury samo w sobie nie stanowi oczywistej arbitralności, o której mowa w lit. c), podczas gdy całkowite i nieuzasadnione odrzucenie przepisów ustawowych lub wykonawczych lub środka bez powodu lub postępowanie ukierunkowane konkretnie na danego inwestora lub jego inwestycję objętą niniejszą Umową mające na celu wyrządzenie szkody mogą stanowić oczywistą arbitralność lub dyskryminację, o której mowa w lit. c) i d);
(iii) w odniesieniu do lit. e), czy Strona przekroczyła swoje uprawnienia oraz czy przypadki zarzucanego przymusu lub nękania powtarzały się i występowały stale.

d) ukierunkowaną dyskryminację w oparciu o oczywiście bezprawne kryteria, tj. dyskryminację ze względu na płeć, rasę lub wyznanie; lub

e) nadużycie wobec inwestorów, w tym wymuszenie, przymus, nękanie.

3. Ustalając naruszenie, o którym mowa w ust. 2, Trybunał może uwzględnić złożone przez Stronę konkretne i jednoznaczne zapewnienia wobec inwestora, na których opierał się on w uzasadniony sposób przy podejmowaniu decyzji o dokonaniu lub utrzymaniu inwestycji objętej niniejszą Umową, ale z których następnie dana Strona się nie wywiązała.

4. Pełna ochrona i bezpieczeństwo, o którym mowa w ust. 1, odnosi się do obowiązków Strony związanych z bezpieczeństwem fizycznym inwestorów i inwestycji objętych niniejszą Umową[1].

5. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że naruszenie innego postanowienia niniejszej Umowy, lub naruszenie jakiejkolwiek innej umowy międzynarodowej, nie stanowi naruszenia niniejszego artykułu.

6. Fakt, że środek stanowi naruszenie prawa Strony, nie stanowi sam w sobie naruszenia niniejszego artykułu. Aby ustalić, czy dany środek narusza niniejszy artykuł, Trybunał musi rozstrzygnąć, czy Strona działała niezgodnie z ust. 1–4.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że pełna ochrona i bezpieczeństwo odnosi się do obowiązków Strony dotyczących podjęcia działań, które mogą być w uzasadnionych przypadkach konieczne do ochrony bezpieczeństwa fizycznego inwestorów i inwestycji objętych niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 17.18

Postępowanie w przypadku konfliktu

1. Inwestorom Strony, których inwestycje objęte niniejszą Umową ponoszą straty z powodu wojny lub innego konfliktu zbrojnego, rewolucji lub innych konfliktów społecznych, lub stanu wyjątkowego[1] na terytorium drugiej Strony, Strona ta przyznaje – w odniesieniu do zwrotu mienia, odszkodowania, rekompensaty lub innej formy uregulowania – traktowanie nie mniej korzystne od tego, które przyznaje swoim własnym inwestorom lub inwestorom z jakiegokolwiek państwa trzeciego.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1 inwestorom Strony, którzy, w którejkolwiek z sytuacji, o których mowa w tym ustępie, ponieśli straty na terytorium drugiej Strony, Strona ta przyznaje bezzwłoczny, odpowiedni i skuteczny zwrot lub odszkodowanie, jeżeli straty takie wynikają:

a) z przejęcia ich inwestycji objętej niniejszą Umową lub jej części przez siły zbrojne lub władze publiczne drugiej Strony; lub

b) ze zniszczenia ich inwestycji objętej niniejszą Umową lub jej części przez siły zbrojne lub władze publiczne drugiej Strony, czego nie wymagały okoliczności zaistniałe w danej sytuacji.

3. Kwotę odszkodowania, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, ustala się zgodnie z art. 17.19 ust. 2 od dnia przejęcia lub zniszczenia do dnia faktycznego dokonania płatności.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że ogłoszenie stanu wyjątkowego nie stanowi samo w sobie naruszenia niniejszego postanowienia.

ARTYKUŁ 17.19

Wywłaszczenie[1]

1. Strona nie może dokonać nacjonalizacji ani wywłaszczenia inwestycji objętej niniejszą Umową bezpośrednio ani pośrednio, za pomocą środków mających skutki równoważne z nacjonalizacją lub wywłaszczeniem (zwanych dalej „wywłaszczeniem”), chyba że następuje to:

a) do celów publicznych;

b) w sposób niedyskryminujący;

c) za bezzwłocznym, odpowiednim i skutecznym odszkodowaniem; oraz

d) zgodnie z zasadami sprawiedliwości proceduralnej.

2. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1 lit. c):

a) wypłaca się niezwłocznie;

b) musi być równe godziwej wartości rynkowej wywłaszczonej inwestycji bezpośrednio przed momentem wywłaszczenia (zwanym dalej „datą wywłaszczenia”) lub przed dowiedzeniem się o zbliżającym się wywłaszczeniu, w zależności od tego, co nastąpiło wcześniej;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł interpretuje się zgodnie z załącznikiem 17-D.

c) musi być w pełni wykonalne i transferowalne w walucie w pełni wymienialnej; oraz

d) obejmuje odsetki według stopy przyjętej na rynku komercyjnym w okresie od daty wywłaszczenia do dnia płatności.

3. Inwestor, którego to dotyczy, musi mieć prawo, na podstawie przepisów prawa Strony wywłaszczającej Strony, do bezzwłocznego rozpatrzenia jego skargi oraz do dokonania wyceny jego inwestycji przez organ sądowy lub inny niezależny organ tej Strony, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym artykule.

4. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do wydawania licencji przymusowych przyznawanych w związku z prawami własności intelektualnej lub w związku z wygaśnięciem, ograniczeniem lub utworzeniem praw własności intelektualnej, w zakresie, w jakim takie wydanie, wygaśnięcie, ograniczenie lub utworzenie jest zgodne z porozumieniem TRIPS[1].

ARTYKUŁ 17.20

Transfery[2]

1. Każda ze Stron zezwala, aby wszelkie transfery odnoszące się do inwestycji objętej niniejszą Umową były wykonywane bez przeszkód i opóźnień, w walucie w pełni wymienialnej oraz po rynkowym kursie walutowym obowiązującym w dniu transferu. Transfery te obejmują:

a) wpłaty na poczet kapitału;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że wygaśnięcie praw własności intelektualnej, o którym mowa w niniejszym ustępie, obejmuje anulowanie lub unieważnienie tych praw, a w kontekście ograniczenia praw własności intelektualnej uwzględnia się wyjątki od tych praw.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł podlega załącznikowi 17-E.

b) zyski, dywidendy, zyski kapitałowe i inne dochody, dochody ze sprzedaży całej lub części inwestycji objętej niniejszą Umową lub częściowej lub całkowitej likwidacji inwestycji objętej niniejszą Umową;

c) odsetki, tantiemy, opłaty za zarządzanie, opłaty za pomoc techniczną oraz inne opłaty;

d) płatności dokonane w ramach umowy, której stroną jest inwestor drugiej Strony lub jego inwestycja objęta niniejszą Umową, w tym płatności dokonane na podstawie umowy pożyczki;

e) zarobki i inne formy wynagrodzenia personelu pozyskanego zza granicy i pracującego przy inwestycji objętej niniejszą Umową;

f) płatności dokonywane zgodnie z art. 17.18 i 17.19; oraz

g) płatności wynikające z zastosowania sekcji D.

2. Strona nie może wymagać od swoich inwestorów dokonania transferu ani karać swoich inwestorów za niedokonanie transferu dochodów, przychodów, zysku lub innych kwot uzyskanych z inwestycji objętych niniejszą Umową na terytorium drugiej Strony lub które można przypisać takim inwestycjom.

ARTYKUŁ 17.21

Subrogacja

Jeżeli Strona, lub jakakolwiek jednostka organizacyjna wyznaczona przez tę Stronę, dokonuje płatności na rzecz inwestora tej Strony w ramach gwarancji, umowy ubezpieczenia lub innej formy zabezpieczenia zawartych przez nią w odniesieniu do inwestycji objętej niniejszą Umową, druga Strona, na której terytorium dokonano inwestycji objętej niniejszą Umową, uznaje subrogację lub transfer wszelkich praw, które inwestor posiadałby na podstawie niniejszego rozdziału w odniesieniu do tej inwestycji objętej gwarancją, gdyby nie subrogacja, a inwestor nie może dochodzić tych praw w zakresie subrogacji.

ARTYKUŁ 17.22

Wypowiedzenie

1. W przypadku wypowiedzenia niniejszej Umowy na podstawie art. 41.13 niniejsza sekcja i sekcja D nadal obowiązują przez okres kolejnych pięciu lat od dnia wypowiedzenia w odniesieniu do inwestycji dokonanych przed dniem takiego wypowiedzenia.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, przedłuża się o jeden dodatkowy okres pięciu lat, pod warunkiem że nie obowiązuje żadna inna umowa o ochronie inwestycji między Stronami.

3. Niniejszego artykułu nie stosuje się, jeżeli tymczasowe stosowanie niniejszej Umowy zostanie zakończone, a niniejsza Umowa nie wejdzie w życie.

ARTYKUŁ 17.23

Związek z innymi umowami

1. Z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy wymienione w załączniku 17-F umowy między państwami członkowskimi a Chile, w tym prawa i obowiązki z nich wynikające, przestają obowiązywać i zostają zastąpione niniejszą częścią niniejszej Umowy.

2. W przypadku tymczasowego stosowania sekcji C i D niniejszego rozdziału zgodnie z art. 41.5 ust. 2 stosowanie umów wymienionych w załączniku 17-F, w tym praw i obowiązków z nich wynikających, zostaje zawieszone od dnia rozpoczęcia tymczasowego stosowania sekcji C i D niniejszego rozdziału przez Strony zgodnie z art. 41.5. Jeżeli tymczasowe stosowanie tych sekcji zostanie zakończone, a niniejsza Umowa nie wejdzie w życie, zawieszenie ustaje, a umowy wymienione w załączniku 17-F zaczynają ponownie obowiązywać.

3. Niezależnie od ust. 1 i 2 skarga na podstawie umowy wymienionej w załączniku 17-F może zostać wniesiona zgodnie z zasadami i procedurami ustanowionymi w tej umowie, pod warunkiem że:

a) skarga wynika z zarzucanego naruszenia tej umowy, które miało miejsce przed dniem zawieszenia stosowania danej umowy na podstawie ust. 2 lub – jeżeli dana umowa nie została zawieszona na podstawie ust. 2 – przed dniem wejścia w życie niniejszej Umowy; oraz

b) upłynęły nie więcej niż trzy lata od dnia zawieszenia stosowania danej umowy na podstawie ust. 2 lub – jeżeli dana umowa nie została zawieszona na podstawie ust. 2 – od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy do dnia wniesienia skargi.

4. Niezależnie od ust. 1 i 2, jeżeli tymczasowe stosowanie sekcji C i D niniejszego rozdziału zakończy się, a niniejsza Umowa nie wejdzie w życie, skarga na podstawie niniejszej Umowy może zostać wniesiona zgodnie z zasadami i procedurami ustanowionymi w niniejszej Umowie, pod warunkiem że:

a) skarga wynika z zarzucanego naruszenia niniejszej Umowy, które miało miejsce w okresie tymczasowego stosowania sekcji C i D niniejszego rozdziału; oraz

b) upłynęły nie więcej niż trzy lata od dnia zakończenia tymczasowego stosowania do dnia wniesienia skargi.

5. Do celów niniejszego artykułu nie stosuje się definicji „wejścia w życie niniejszej Umowy” zawartej w art. 41.5.

ARTYKUŁ 17.24

Odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej

1. Bez uszczerbku dla rozdziału 33 każda ze Stron zachęca inwestycje objęte niniejszą Umową do włączenia do swoich polityk wewnętrznych uznanych na poziomie międzynarodowym zasad i wytycznych dotyczących społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw lub odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, takich jak Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw międzynarodowych i polityki społecznej MOP oraz Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka.

2. Strony potwierdzają znaczenie przeprowadzenia przez inwestorów badania *due diligence* w celu określenia ryzyka środowiskowego i społecznego, zapobiegania mu, łagodzenia i uwzględniania go, oraz wpływu ich inwestycji.

SEKCJA D

ROZSTRZYGANIE SPORÓW INWESTYCYJNYCH ORAZ SYSTEM SĄDÓW DS. INWESTYCJI

PODSEKCJA 1

ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

ARTYKUŁ 17.25

Zakres stosowania i definicje

1. Niniejsza sekcja ma zastosowanie do sporu między skarżącym jednej Strony a drugą Stroną powstałego w wyniku zarzucanego naruszenia art. 17.9 ust. 2 lub art. 17.11 ust. 2, lub sekcji C, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut spowodowania straty lub szkody ponoszonej przez skarżącego lub jego lokalnie utworzone przedsiębiorstwo.

2. Niniejsza sekcja ma również zastosowanie do skarg wzajemnych zgodnie z art. 17.31.

3. Decyzję w sprawie skargi w odniesieniu do restrukturyzacji długu Strony podejmuje się zgodnie z załącznikiem 17-G.

4. Do celów niniejszej sekcji:

a) „skarżący” oznacza inwestora Strony, który jest stroną sporu inwestycyjnego z drugą Stroną i który zamierza wnieść lub wniósł skargę na podstawie niniejszej sekcji:

(i) działając we własnym imieniu; albo

(ii) działając w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa, którego jest właścicielem lub które kontroluje; lokalnie utworzone przedsiębiorstwo traktuje się jako przedsiębiorstwo zarejestrowane w innym umawiającym się państwie do celów art. 25 ust. 2 lit. b) konwencji ICSID;

b) „strony sporu” oznaczają skarżącego i pozwanego;

c) „zasady dotyczące dodatkowego mechanizmu zarządzania ICSID” oznaczają zasady regulujące dodatkowy mechanizm służący zarządzaniu postępowaniami przez sekretariat Międzynarodowego Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych;

d) „konwencja ICSID” oznacza Konwencję o rozstrzyganiu sporów inwestycyjnych między państwami a obywatelami innych państw, sporządzoną w Waszyngtonie w dniu 18 marca 1965 r.;

e) „lokalnie utworzone przedsiębiorstwo” oznacza osobę prawną utworzoną na terytoriom Strony będącą własnością inwestora drugiej Strony i przez niego kontrolowaną[1];

[1] Osoba prawna: a) znajduje się w posiadaniu osoby drugiej Strony, jeśli ponad 50 % udziałów w jej kapitale jest w posiadaniu osoby tej Strony; b) znajduje się pod kontrolą osoby drugiej Strony, jeśli taka osoba jest uprawniona do powołania większości jej członków organów zarządzających lub nadzorczych lub może w inny zgodny z prawem sposób kierować jej działaniami.

f) „konwencja nowojorska” oznacza Konwencję o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych, sporządzoną w Nowym Jorku w dniu 10 czerwca 1958 r.;

g) „Strona niebędąca stroną sporu” oznacza Chile, jeżeli pozwanym jest Strona UE, lub Stronę UE, jeżeli pozwanym jest Chile;

h) „postępowanie” oznacza, o ile nie określono inaczej, postępowanie przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym na podstawie niniejszej sekcji;

i) „pozwany” oznacza Chile, jeżeli skarżącym jest inwestor Strony UE, lub Unię Europejską lub zainteresowane państwo członkowskie, zgodnie z art. 17.28, jeżeli skarżącym jest inwestor Chile;

j) „finansowanie przez osobę trzecią” oznacza wszelkie finansowanie zapewnione stronie sporu przez osobę, która sama nie jest stroną sporu, w celu pokrycia części lub całości kosztów postępowania za wynagrodzeniem zależnym od rozstrzygnięcia sporu lub w formie darowizny lub dotacji[1];

k) „regulamin arbitrażowy UNCITRAL” oznacza regulamin arbitrażowy Komisji Narodów Zjednoczonych do spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego; oraz

l) „zasady przejrzystości UNCITRAL” oznaczają zasady UNCITRAL dotyczące przejrzystości w umownych postępowaniach arbitrażowych między inwestorem a państwem.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że takie finansowanie może być przekazywane bezpośrednio lub pośrednio stronie sporu, jej podmiotowi zależnemu lub przedstawicielowi.

PODSEKCJA 2

ALTERNATYWNE METODY ROZWIĄZYWANIA SPORÓW ORAZ KONSULTACJE

ARTYKUŁ 17.26

Mediacja

1. Strony sporu mogą w każdej chwili uzgodnić przystąpienie do mediacji.

2. Przystąpienie do mediacji jest dobrowolne i pozostaje bez uszczerbku dla sytuacji prawnej każdej ze stron sporu.

3. Postępowania mediacyjne regulowane są zasadami określonymi w załączniku 17-H oraz zasadami dotyczącymi mediacji przyjętymi przez podkomitet, o ile są one dostępne[1]. Podkomitet dokłada wszelkich starań, aby zapewnić przyjęcie zasad dotyczących mediacji nie później niż pierwszego dnia tymczasowego stosowania lub wejścia w życie niniejszej Umowy, w zależności od przypadku, a w każdym razie nie później niż dwa lata po tym dniu.

4. W dniu wejścia w życie niniejszej Umowy podkomitet sporządza listę sześciu osób o wysokich kwalifikacjach moralnych i o uznanych kompetencjach w dziedzinie prawa, handlu, przemysłu lub finansów, na których można polegać w zakresie wydawania niezależnych opinii i które są skłonne i zdolne pełnić funkcję mediatorów.

[1] Każdy termin, o którym mowa w załączniku 17-H, można zmienić za porozumieniem stron sporu.

5. Mediatora wyznacza się za porozumieniem stron sporu. Strony sporu mogą również zwrócić się wspólnie do przewodniczącego Trybunału o wyznaczenie mediatora z listy sporządzonej na podstawie niniejszego artykułu lub, w przypadku braku takiej listy, spośród osób zaproponowanych przez którąkolwiek ze Stron. Mediatorzy przestrzegają, odpowiednio, załącznika 17-I.

6. Jeżeli strony sporu uzgodnią przystąpienie do mediacji, terminy określone w art. 17.27 ust. 5, art. 17.27 ust. 8, art. 17.54 ust. 10 i art. 17.55 ust. 5 zawiesza się od dnia, w którym strony sporu uzgodniły przystąpienie do mediacji, do dnia, w którym którakolwiek ze stron sporu zdecyduje się zakończyć mediację, w drodze pisemnego powiadomienia przekazanego mediatorowi i drugiej stronie sporu. Na wniosek obu stron sporu Trybunał lub Trybunał Odwoławczy zawiesza postępowanie.

ARTYKUŁ 17.27

Konsultacje oraz ugodowe rozstrzyganie sporu

1. Spór można, i w miarę możliwości należy, rozstrzygnąć polubownie w drodze negocjacji, dobrych usług lub mediacji oraz, w stosownych przypadkach, przed złożeniem wniosku o konsultacje na podstawie niniejszego artykułu. Takie rozstrzygnięcie sporu może zostać uzgodnione na każdym etapie, w tym po rozpoczęciu się postępowania zgodnie z podsekcją 5.

2. O wspólnie uzgodnionym rozwiązaniu między stronami sporu zgodnie z ust. 1 powiadamia się Stronę niebędącą stroną sporu w terminie 15 dni od osiągnięcia tego wspólnie uzgodnionego rozwiązania. Każda ze stron sporu stosuje się do wszelkich wspólnie uzgodnionych rozwiązań zgodnie z niniejszym artykułem lub art. 17.26. Podkomitet nadzoruje wdrażanie takiego wspólnie uzgodnionego rozwiązania, a Strona takiego wspólnie uzgodnionego rozwiązania regularnie składa podkomitetowi sprawozdania z wdrażania takiego rozwiązania.

3. Jeżeli spór nie może zostać rozstrzygnięty w sposób przewidziany w ust. 1 niniejszego artykułu, skarżący Strony, który podnosi zarzut naruszenia postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, i dąży do wniesienia skargi, przedkłada drugiej Stronie wniosek o przeprowadzenie konsultacji.

4. Skarga zawiera następujące informacje:

a) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres skarżącego oraz – jeżeli taki wniosek jest przedkładany w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – nazwę i adres oraz miejsce rejestracji lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa;

b) opis inwestycji oraz jej struktury własności i kontroli;

c) postanowienia, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, których naruszenie jest zarzucane;

d) podstawę prawną i faktyczną skargi, w tym środek, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut niezgodności z postanowieniami, o których mowa w art. 17.25 ust. 1;

e) żądania skargi oraz szacowaną kwotę dochodzonego odszkodowania; oraz

f) informacje dotyczące rzeczywistego właściciela i struktury korporacyjnej skarżącego oraz dowód stwierdzający, że skarżący jest inwestorem drugiej Strony, że posiada lub kontroluje inwestycję oraz, jeśli działa w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa, że posiada lub kontroluje to lokalnie utworzone przedsiębiorstwo.

5. O ile strony sporu nie uzgodnią dłuższego terminu, konsultacje rozpoczynają w terminie 60 dni od dnia przedłożenia wniosku o konsultacje.

6. O ile strony sporu nie postanowiły inaczej, konsultacje przeprowadza się w:

a) Santiago, jeżeli konsultacje dotyczą zarzucanego naruszenia przez Chile;

b) Brukseli, jeżeli konsultacje dotyczą zarzucanego naruszenia przez Unię Europejską; lub

c) stolicy danego państwa członkowskiego, jeżeli konsultacje dotyczą zarzucanego naruszenia wyłącznie przez to państwo członkowskie.

7. Strony sporu mogą postanowić o przeprowadzeniu konsultacji w drodze wideokonferencji lub, w stosownych przypadkach, za pomocą innych środków.

8. Wniosek o konsultacje składa się:

a) w terminie trzech lat od dnia, w którym skarżący lub od dnia, w którym lokalnie utworzone przedsiębiorstwo – w przypadku, gdy skarżący działa w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – po raz pierwszy dowiedzieli się lub powinni byli się dowiedzieć o środku, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut niezgodności z postanowieniami, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, oraz domniemanej poniesionej w związku z nim stracie lub szkodzie; lub

b) w terminie dwóch lat od dnia, w którym skarżący lub od dnia, w którym lokalnie utworzone przedsiębiorstwo – jeżeli skarżący działa w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – zrezygnowali z roszczeń ze skargi lub z prowadzenia postępowania przed wewnętrznym sądem lub trybunałem na podstawie prawa Strony, a w każdym przypadku nie później niż pięć lat od dnia, w którym skarżący lub od dnia, w którym lokalnie utworzone przedsiębiorstwo – jeżeli skarżący działa w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – po raz pierwszy dowiedzieli się lub powinni byli się dowiedzieć o środku, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut niezgodności z postanowieniami, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, oraz domniemanej poniesionej w związku z nim stracie lub szkodzie.

9. W przypadku gdy skarżący nie wniósł skargi na podstawie art. 17.30 w terminie 18 miesięcy od przedłożenia wniosku o konsultacje, uznaje się, że skarżący wycofał swój wniosek o konsultacje oraz, w stosownych przypadkach, swój wniosek o ustalenie pozwanego na podstawie art. 17.28, oraz nie może on wnieść skargi na podstawie niniejszej sekcji w odniesieniu do tego samego zarzucanego naruszenia. Termin ten można przedłużyć za porozumieniem stron sporu biorących udział w konsultacjach.

10. Ciągłe naruszenie nie może powodować przedłużenia ani przerwania biegu terminów określonych w ust. 8.

11. Jeżeli wniosek o konsultacje dotyczy zarzucanego naruszenia niniejszej Umowy przez Stronę UE, przesyła się go do Unii Europejskiej. W przypadku wskazania zgodnie z art. 17.28 zarzucanego naruszenia niniejszej Umowy przez państwo członkowskie, wniosek o konsultacje przesyła się również do zainteresowanego państwa członkowskiego.

PODSEKCJA 3

WNIESIENIE SKARGI I WARUNKI ZAWIESZAJĄCE

Artykuł 17.28

Wniosek o ustalenie pozwanego

1. Jeżeli sporu nie można rozstrzygnąć w terminie 90 dni od przedłożenia wniosku o konsultacje, wniosek dotyczy zarzucanego naruszenia niniejszej Umowy przez Stronę UE, a skarżący zamierza wszcząć postępowanie na podstawie art. 17.30, skarżący przekazuje Unii Europejskiej wniosek o ustalenie pozwanego.

2. We wniosku określa się środki, w odniesieniu do których skarżący zamierza wszcząć postępowanie. Jeżeli wskazany zostaje środek państwa członkowskiego, taki wniosek przesyła się również do zainteresowanego państwa członkowskiego.

3. Po ustaleniu pozwanego Strona UE, tak szybko, jak to możliwe, a w każdym razie nie później niż 60 dni po dniu otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1, informuje skarżącego, czy jest nim Unia Europejska, czy państwo członkowskie[1].

4. Jeżeli skarżący nie został poinformowany o ustaleniu pozwanego w terminie 60 od przekazania wniosku, o którym mowa w ust. 3, pozwanym jest:

a) państwo członkowskie, jeżeli środek lub środki wskazane we wniosku, o którym mowa w ust. 1, są wyłącznie środkami państwa członkowskiego; lub

b) Unia Europejska, jeżeli środek lub środki wskazane we wniosku, o którym mowa w ust. 1, obejmują środki Unii Europejskiej.

5. Jeżeli skarżący wnosi skargę na podstawie art. 17.30, dokonuje tego na podstawie przekazanego ustalenia, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, a jeżeli nie powiadomiono skarżącego o żadnym takim ustaleniu – na podstawie ust. 4 niniejszego artykułu.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Strona UE dokonuje takiego ustalenia wyłącznie na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 912/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiającego ramy zarządzania odpowiedzialnością finansową związaną z trybunałami do spraw rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem, utworzonymi na mocy umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska (Dz.U. UE L 257 z 28.8.2014, s. 121).

6. Jeżeli w następstwie ustalenia dokonanego na podstawie ust. 3 pozwanym jest Unia Europejska albo państwo członkowskie, Unia Europejska ani zainteresowane państwo członkowskie nie mogą podnosić zarzutu niedopuszczalności skargi lub braku właściwości Trybunału, ani w inny sposób podnosić zarzutu bezzasadności lub nieważności skargi lub orzeczenia, z tego względu, że właściwym pozwanym jest lub powinna była być Unia Europejska, a nie państwo członkowskie, albo odwrotnie.

7. Wiążące dla Trybunału i Trybunału Odwoławczego jest ustalenie dokonane na podstawie ust. 3, lub – jeżeli nie powiadomiono skarżącego o żadnym takim ustaleniu – na podstawie ust. 4.

8. Żadne z postanowień niniejszej Umowy ani żadna z mających zastosowanie zasad rozstrzygania sporów nie może uniemożliwiać wymiany między Unią Europejską a zainteresowanym państwem członkowskim wszystkich informacji na temat sporu.

ARTYKUŁ 17.29

Wymogi dotyczące wnoszenia skargi

1. Przed wniesieniem skargi skarżący:

a) wycofuje wszelkie rozpoznawane skargi lub postępowania będące w toku przed jakimkolwiek wewnętrznym lub międzynarodowym sądem lub trybunałem na podstawie prawa krajowego lub prawa międzynarodowego, dotyczące jakiegokolwiek środka, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut naruszenia postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1;

b) składa pisemne oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia jakiejkolwiek skargi lub wszczęcia jakiegokolwiek postępowania przed wewnętrznym lub międzynarodowym sądem lub trybunałem na podstawie prawa krajowego lub prawa międzynarodowego, dotyczącego jakiegokolwiek środka, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut naruszenia postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1;

c) przekazuje oświadczenie, że nie wykona jakiegokolwiek orzeczenia wydanego na podstawie niniejszej sekcji do czasu, aż stanie się ono ostateczne zgodnie z art. 17.56, i nie będzie dążyć do odwołania, kontroli, uchylenia, stwierdzenia nieważności, zmiany lub wszczęcia jakiegokolwiek innego podobnego postępowania przed wewnętrznym lub międzynarodowym sądem lub trybunałem, w odniesieniu do orzeczenia wydanego na podstawie niniejszej sekcji.

2. Trybunał odrzuca skargę złożoną przez skarżącego, który wniósł inną skargę do Trybunału lub jakiegokolwiek innego wewnętrznego lub międzynarodowego sądu lub trybunału dotyczącą tego samego środka, co środek, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut niezgodności z postanowieniami, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, chyba że skarżący wycofa taką rozpoznawaną skargę. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania, jeżeli skarżący wnosi skargę do wewnętrznego sądu lub trybunału w celu uzyskania tymczasowego nakazu sądowego lub wydania deklaratywnego orzeczenia ustalającego.

3. Do celów niniejszego artykułu skarżący włącza inwestora oraz, jeżeli inwestor działał w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – takie lokalnie utworzone przedsiębiorstwo. Ponadto do celów ust. 1 lit. a) i ust. 2 skarżący włącza również:

a) jeżeli inwestor wniósł skargę we własnym imieniu – wszystkie osoby, które posiadają, bezpośrednio lub pośrednio, udziały własnościowe w danym inwestorze lub podlegają jego kontroli oraz twierdzą, że poniosły taką samą stratę lub szkodę[1] jak dany inwestor; lub

b) jeżeli inwestor wniósł skargę w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – wszystkie osoby, które posiadają, bezpośrednio lub pośrednio, udziały własnościowe w danym lokalnie utworzonym przedsiębiorstwie lub podlegają jego kontroli oraz twierdzą, że poniosły taką samą stratę lub szkodę[2] jak dane lokalnie utworzone przedsiębiorstwo.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że taka sama strata lub szkoda oznacza stratę lub szkodę wynikającą z tego samego środka, do których odzyskania dana osoba dąży w tym samym charakterze co skarżący (na przykład jeśli skarżący pozywa w charakterze udziałowca, niniejsze postanowienie obejmowałoby powiązaną osobę również dążącą do odzyskania środków jako udziałowiec).

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że taka sama strata lub szkoda oznacza stratę lub szkodę wynikającą z tego samego środka, do których odzyskania dana osoba dąży w tym samym charakterze co skarżący (na przykład jeśli skarżący pozywa w charakterze udziałowca, niniejsze postanowienie obejmowałoby powiązaną osobę również dążącą do odzyskania środków jako udziałowiec).

ARTYKUŁ 17.30

Wniesienie skargi

1. Jeżeli sporu nie można rozstrzygnąć w terminie sześciu miesięcy od przedłożenia wniosku o konsultacje oraz, w stosownych przypadkach, upłynęły co najmniej trzy miesiące od złożenia wniosku o ustalenie pozwanego na podstawie art. 17.28, skarżący może wnieść skargę do Trybunału, o ile spełnia wymogi określone w niniejszym artykule oraz w art. 17.32.

2. Skargę można wnieść do Trybunału na podstawie jednego z poniższych zbiorów zasad rozstrzygania sporów:

a) konwencji ICSID, pod warunkiem, że zarówno pozwany, jak i państwo, z którego pochodzi skarżący, są stronami konwencji ICSID;

b) zasad dotyczących dodatkowego mechanizmu zarządzania ICSID, pod warunkiem, że pozwany albo państwo, z którego pochodzi skarżący, jest stroną konwencji ICSID;

c) regulaminu arbitrażowego UNCITRAL; lub

d) jakichkolwiek innych zasad uzgodnionych przez strony sporu na wniosek skarżącego.

3. Zasady rozstrzygania sporów, o których mowa w ust. 2, stosuje się z zastrzeżeniem zasad określonych w niniejszej sekcji, uzupełnionych wszelkimi zasadami przyjętymi przez podkomitet.

4. Wszystkie roszczenia określone przez skarżącego w skardze na podstawie niniejszego artykułu muszą opierać się na informacjach określonych we wniosku o konsultacje na podstawie art. 17.27 ust. 4 lit. c) i d).

5. Skargi wniesione w imieniu grupy składającej się z wielu niezidentyfikowanych skarżących lub wniesione przez przedstawiciela zamierzającego prowadzić postępowanie, działając na rzecz wielu zidentyfikowanych lub niezidentyfikowanych skarżących, którzy przekazują wszystkie decyzje dotyczące postępowania w ich imieniu, nie są dopuszczalne.

6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że skarżący nie może wnieść skargi na podstawie niniejszej sekcji, jeżeli inwestycji dokonano poprzez świadome wprowadzenie w błąd, zatajenie, korupcję lub działanie stanowiące nadużycie procedury.

ARTYKUŁ 17.31

Skargi wzajemne

1. Pozwany może wystąpić ze skargą wzajemną ze względu na niewykonanie przez skarżącego zobowiązania międzynarodowego mającego zastosowanie na terytoriach obu Stron[1], które wynikło w związku z podstawą faktyczną skargi[2].

2. Skargę wzajemną wnosi się nie później niż w dniu wyznaczonym na przedłożenie odpowiedzi pozwanego na zarzuty lub odpowiedzi na skargę, lub na późniejszym etapie postępowania, jeżeli Trybunał zadecyduje, że opóźnienie było uzasadnione okolicznościami.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że zgoda skarżącego na zastosowanie procedur na podstawie niniejszej sekcji, zgodnie z art. 17.32, obejmuje wnoszenie skarg wzajemnych przez pozwanego.

---

1 Dla większej pewności należy wyjaśnić, że obowiązki, o których mowa w niniejszym ustępie, opierają się na zobowiązaniach prawnych, na które Strony wyraziły zgodę.

2 Na wniosek Strony Wspólna Rada wydaje wiążące interpretacje zgodnie z art. 17.38 ust. 6, aby sprecyzować zakres zobowiązań międzynarodowych, o których mowa w niniejszym ustępie.

ARTYKUŁ 17.32

Zgoda

1. Pozwany wyraża zgodę na wniesienie skargi na podstawie niniejszej sekcji.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, oraz wniesienie skargi na podstawie niniejszej sekcji uznaje się za spełniające wymogi:

a) art. 25 konwencji ICSID oraz zasad dotyczących dodatkowego mechanizmu zarządzania ICSID w zakresie pisemnej zgody stron sporu; oraz

b) art. II Konwencji o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych, sporządzonej w Nowym Jorku w dniu 10 czerwca 1958 r. (zwanej dalej „konwencją nowojorską”) w odniesieniu do umowy pisemnej.

3. Uznaje się, że skarżący wyraża zgodę zgodnie z procedurami przewidzianymi w niniejszej sekcji w chwili wnoszenia skargi na podstawie art. 17.30.

ARTYKUŁ 17.33

Finansowanie przez osobę trzecią

1. Jeżeli strona sporu otrzymała lub otrzymuje finansowanie przez osobę trzecią, lub zawarła umowę w sprawie finansowania przez osobę trzecią, strona sporu korzystająca z takiego finansowania ujawnia drugiej stronie sporu oraz składowi orzekającemu Trybunału lub, jeżeli skład orzekający Trybunału nie został ustanowiony, przewodniczącemu Trybunału, nazwę i adres osoby trzeciej udzielającej finansowania oraz – w stosownych przypadkach – rzeczywistego właściciela oraz strukturę korporacyjną.

2. Strona sporu ujawnia te informacje na podstawie ust. 1 w chwili wniesienia skargi lub – jeżeli umowa w sprawie finansowania przez osobę trzecią została zawarta po wniesieniu skargi – bezzwłocznie po zawarciu umowy lub przekazaniu darowizny lub dotacji. Strona sporu natychmiast powiadamia Trybunał o wszelkich zmianach w ujawnionych informacjach.

3. Trybunał może, jeżeli uzna to za konieczne, nakazać ujawnienie dalszych informacji na temat umowy w sprawie finansowania i osoby trzeciej udzielającej finansowania na dowolnym etapie postępowania.

PODSEKCJA 4

SYSTEM SĄDÓW DS. INWESTYCJI

ARTYKUŁ 17.34

Trybunał Pierwszej Instancji

1. Niniejszym ustanawia się Trybunał Pierwszej Instancji (zwany dalej „Trybunałem”) do rozpatrywania skarg wnoszonych na podstawie art. 17.30.

2. Wspólny Komitet powołuje dziewięciu sędziów Trybunału z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy. Trzech sędziów musi być obywatelami państwa członkowskiego, trzech – obywatelami Chile, a trzech – obywatelami państw trzecich. Zachęca się Wspólny Komitet, aby przy powoływaniu sędziów rozważył potrzebę zapewnienia różnorodności i sprawiedliwej równowagi płci.

3. Wspólny Komitet może zadecydować o zwiększeniu lub zmniejszeniu liczby sędziów o liczbę będącą wielokrotnością trzech. Powołanie dodatkowych członków odbywa się zgodnie z kryteriami przewidzianymi w ust. 2.

4. Sędziowie muszą posiadać kwalifikacje do powołania na stanowisko sędziego wymagane w państwach, których są obywatelami, lub muszą być prawnikami o uznanych kompetencjach. Sędziowie muszą wykazać się wiedzą specjalistyczną z zakresu prawa międzynarodowego publicznego. Pożądane jest, aby posiadali oni wiedzę specjalistyczną z zakresu międzynarodowego prawa inwestycji, międzynarodowego prawa handlowego i rozstrzygania sporów związanych z międzynarodowymi umowami inwestycyjnymi lub handlowymi.

5. Sędziowie powoływani są na pięcioletnią kadencję. W przypadku pięciu sędziów, mianowicie dwóch obywateli państwa członkowskiego, dwóch obywateli Chile i jednego obywatela państwa trzeciego, spośród dziewięciu powołanych natychmiast po wejściu w życie niniejszej Umowy, wskazanych w drodze losowania, kadencję wydłuża się jednak do ośmiu lat. Wakaty obsadza się w miarę ich powstawania. Sędzia powołany do zastąpienia innego sędziego, którego kadencja nie wygasła, sprawuje urząd przez okres, jaki pozostał do końca kadencji jego poprzednika. Sędzia, który w chwili upływu kadencji jest członkiem składu orzekającego Trybunału, może za zgodą przewodniczącego Trybunału pozostać w tym składzie orzekającym do czasu zakończenia prowadzonego przez ten skład orzekający postępowania i – wyłącznie do tego celu – jest w dalszym ciągu uznawany za sędziego Trybunału.

6. Trybunał musi mieć przewodniczącego i wiceprzewodniczącego, odpowiedzialnych za kwestie organizacyjne przy wsparciu sekretariatu. Przewodniczący i wiceprzewodniczący są wybierani na dwuletnią kadencję w drodze losowania spośród sędziów będących obywatelami państw trzecich. Przewodniczący i wiceprzewodniczący pełnią służbę w systemie rotacyjnym, ustalonym w drodze losowania, które przeprowadzają współprzewodniczący Wspólnego Komitetu. Jeżeli przewodniczący nie jest dostępny, zastępuje go wiceprzewodniczący.

7. Trybunał rozpatruje sprawy w składach orzekających złożonych z trzech sędziów, spośród których jeden musi być obywatelem państwa członkowskiego, jeden – obywatelem Chile, a jeden – obywatelem państwa trzeciego. Składowi orzekającemu przewodniczy sędzia będący obywatelem państwa trzeciego.

8. W przypadku wniesienia skargi na podstawie art. 17.30 przewodniczący Trybunału ustala skład orzekający Trybunału rozpatrującego sprawę w systemie rotacyjnym, zapewniając, aby skład wybierany był losowo i w sposób nieprzewidywalny, dając przy tym wszystkim sędziom równe szanse pełnienia służby.

9. Niezależnie od ust. 7 niniejszego artykułu strony sporu mogą wyrazić zgodę, aby sprawa została rozpoznana przez sędziego będącego obywatelem państwa trzeciego, który zostanie wyznaczony przez przewodniczącego Trybunału. Pozwany przychylnie rozpatruje wniosek skarżącego, w szczególności gdy rekompensata lub odszkodowanie, o które wniesiono w skardze, są stosunkowo niskie. Taki wniosek należy złożyć jednocześnie z wniesieniem skargi na podstawie art. 17.30.

10. Trybunał ustanawia swoje własne procedury pracy po dyskusji ze Stronami.

11. Sędziowie muszą być ciągle dostępni oraz posiadać aktualne informacje na temat działań związanych z rozstrzyganiem sporów w ramach niniejszej części niniejszej Umowy.

12. W celu zapewnienia dostępności sędziów wypłaca się im miesięczne wynagrodzenie za gotowość do pełnienia obowiązków, którego wysokość ustalana jest w drodze decyzji Wspólnego Komitetu. Przewodniczący Trybunału oraz, w stosownych przypadkach, wiceprzewodniczący, otrzymują wynagrodzenie w wysokości wynagrodzenia ustalonego na podstawie art. 17.35 ust. 11 za każdy przepracowany dzień w ramach pełnienia funkcji przewodniczącego Trybunału na podstawie niniejszej sekcji.

13. Wynagrodzenie za gotowość do pełnienia obowiązków wpłacane jest przez Strony, z uwzględnieniem ich odpowiedniego poziomu rozwoju, na rachunek zarządzany przez sekretariat Międzynarodowego Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych (ICSID). W przypadku niedokonania przez jedną ze Stron wpłaty wynagrodzenia za gotowość do pełnienia obowiązków druga Strona może postanowić, że sama wypłaci to wynagrodzenie. Wszelkie takie zaległe płatności pozostaną należne wraz z odpowiednimi odsetkami. Wspólny Komitet dokonuje regularnego przeglądu wysokości i podziału tych wynagrodzeń oraz może zalecić ich odpowiednie dostosowanie.

14. O ile Wspólny Komitet nie przyjmie decyzji zgodnie z ust. 15 niniejszego artykułu, wysokość pozostałych wynagrodzeń i wydatków sędziów składu orzekającego Trybunału określa się na podstawie regulacji 14 pkt 1 regulaminu administracyjnego i finansowego konwencji ICSID obowiązujących w dniu wniesienia skargi i kwota ta jest rozdzielana przez Trybunał między strony sporu zgodnie z art. 17.54 ust. 5, 6 i 7.

15. Na podstawie decyzji Wspólnego Komitetu wynagrodzenie za gotowość do pełnienia obowiązków oraz pozostałe wynagrodzenia i wydatki mogą zostać na stałe przekształcone w stałe wynagrodzenie. W takim przypadku sędziowie pełnią swoje obowiązki w pełnym wymiarze czasu pracy, a Wspólny Komitet ustanawia wysokość ich wynagrodzenia i powiązane kwestie organizacyjne. Sędziowie otrzymujący stałe wynagrodzenie nie mogą wykonywać jakiejkolwiek innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej, chyba że w drodze wyjątku wyrazi na to zgodę przewodniczący Trybunału.

16. Sekretariat ICSID pełni funkcję sekretariatu Trybunału oraz zapewnia mu odpowiednie wsparcie. Wydatki na ten cel rozdzielane są przez Trybunał pomiędzy strony sporu zgodnie z art. 17.54 ust. 5, 6 i 7.

ARTYKUŁ 17.35

Trybunał Odwoławczy

1. Niniejszym ustanawia się stały Trybunał Odwoławczy, którego zadaniem jest rozpatrywanie odwołań od orzeczeń wydanych przez Trybunał.

2. Wspólny Komitet powołuje sześciu członków Trybunału Odwoławczego z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy. Dwóch członków musi być obywatelami państwa członkowskiego, dwóch – obywatelami Chile, a dwóch – obywatelami państw trzecich. Zachęca się Wspólny Komitet, aby przy powoływaniu członków Trybunału Odwoławczego rozważył potrzebę zapewnienia różnorodności i sprawiedliwej równowagi płci.

3. Wspólny Komitet może zadecydować o zwiększeniu liczby członków Trybunału Odwoławczego o liczbę będącą wielokrotnością trzech. Powołanie dodatkowych członków odbywa się zgodnie z kryteriami przewidzianymi w ust. 2.

4. Członkowie Trybunału Odwoławczego muszą posiadać kwalifikacje do zajmowania najwyższych stanowisk sądowych wymagane w państwach, których są obywatelami, lub muszą być prawnikami o uznanych kompetencjach. Członkowie Trybunału Odwoławczego muszą wykazać się wiedzą specjalistyczną z zakresu prawa międzynarodowego publicznego. Pożądane jest, aby posiadali oni wiedzę specjalistyczną z zakresu międzynarodowego prawa inwestycji, międzynarodowego prawa handlowego oraz rozstrzygania sporów związanych z międzynarodowymi umowami inwestycyjnymi lub handlowymi.

5. Członkowie Trybunału Odwoławczego powoływani są na pięcioletnią kadencję. W przypadku trzech z sześciu członków powołanych natychmiast po wejściu w życie niniejszej Umowy, wskazanych w drodze losowania, kadencję wydłuża się jednak do ośmiu lat. Wakaty obsadza się w miarę ich powstawania. Członek powołany do zastąpienia innego członka, którego kadencja nie wygasła, sprawuje urząd przez okres, jaki pozostał do końca kadencji jego poprzednika. Członek, który w chwili upływu kadencji jest członkiem składu orzekającego Trybunału Odwoławczego, może za zgodą przewodniczącego Trybunału Odwoławczego pozostać w tym składzie orzekającym do czasu zakończenia prowadzonego przez ten skład orzekający postępowania i – wyłącznie do tego celu – jest w dalszym ciągu uznawany za członka Trybunału Odwoławczego.

6. Trybunał Odwoławczy ma przewodniczącego i wiceprzewodniczącego, odpowiedzialnych za kwestie organizacyjne przy wsparciu sekretariatu. Przewodniczący i wiceprzewodniczący są wybierani na dwuletnią kadencję w drodze losowania spośród członków będących obywatelami państw trzecich. Przewodniczący i wiceprzewodniczący pełnią służbę w systemie rotacyjnym, ustalonym w drodze losowania, które przeprowadzają współprzewodniczący Wspólnego Komitetu. Jeżeli przewodniczący nie jest dostępny, zastępuje go wiceprzewodniczący.

7. Trybunał Odwoławczy rozpatruje odwołania w składach orzekających złożonych z trzech członków, spośród których jeden musi być obywatelem państwa członkowskiego, jeden – obywatelem Chile, a jeden – obywatelem państwa trzeciego. Składowi orzekającemu przewodniczy członek będący obywatelem państwa trzeciego.

8. Przewodniczący Trybunału Odwoławczego ustala skład orzekający, który rozpatruje każde odwołanie w systemie rotacyjnym, zapewniając, aby każdy skład wybierany był losowo i w sposób nieprzewidywalny, dając przy tym wszystkim członkom równe szanse pełnienia służby.

9. Trybunał Odwoławczy ustanawia swoje własne procedury pracy po dyskusji ze Stronami.

10. Wszyscy członkowie Trybunału Odwoławczego muszą być ciągle dostępni oraz posiadać aktualne informacje na temat działań związanych z rozstrzyganiem pozostałych sporów w ramach niniejszej części niniejszej Umowy.

11. W celu zapewnienia dostępności członków Trybunału Odwoławczego wypłaca się im miesięczne wynagrodzenie za gotowość do pełnienia obowiązków oraz otrzymują oni wynagrodzenie za każdy dzień pracy jako członek, a wysokość tych wynagrodzeń ustalana jest w drodze decyzji Wspólnego Komitetu. Przewodniczący Trybunału Odwoławczego oraz, w stosownych przypadkach wiceprzewodniczący, otrzymuje wynagrodzenie za każdy przepracowany dzień w ramach pełnienia swojej funkcji na podstawie niniejszej sekcji.

12. Wynagrodzenie członków Trybunału Odwoławczego jest wpłacane przez Strony, z uwzględnieniem ich odpowiedniego poziomu rozwoju, na rachunek zarządzany przez sekretariat ICSID. W przypadku niedokonania przez jedną ze Stron wpłaty wynagrodzenia za gotowość do pełnienia obowiązków druga Strona może zdecydować się uiścić tę płatność. Wszelkie takie zaległe płatności pozostaną należne wraz z odpowiednimi odsetkami. Wspólny Komitet dokonuje regularnego przeglądu wysokości i podziału tych wynagrodzeń oraz może zalecić ich odpowiednie dostosowanie.

13. Na podstawie decyzji Wspólnego Komitetu wynagrodzenie za gotowość do pełnienia obowiązków oraz pozostałe wynagrodzenia i wydatki mogą zostać na stałe przekształcone w stałe wynagrodzenie. W takim przypadku członkowie Trybunału Odwoławczego pełnią swoje obowiązki w pełnym wymiarze czasu pracy, a Wspólny Komitet ustanawia wysokość ich wynagrodzenia i powiązane kwestie organizacyjne. Członkowie Trybunału Odwoławczego otrzymujący stałe wynagrodzenie nie mogą wykonywać jakiejkolwiek innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej, chyba że w drodze wyjątku wyrazi na to zgodę przewodniczący Trybunału Odwoławczego.

14. Sekretariat ICSID pełni funkcję sekretariatu Trybunału Odwoławczego oraz zapewnia mu odpowiednie wsparcie. Wydatki na ten cel są rozdzielane przez Trybunał Odwoławczy pomiędzy strony sporu zgodnie z art. 17.54 ust. 5, 6 i 7.

ARTYKUŁ 17.36

Zasady etyki

1. Sędziowie Trybunału i członkowie Trybunału Odwoławczego są wybierani spośród osób, których niezależność jest niekwestionowana. Nie mogą oni być powiązani z jakimikolwiek władzami publicznymi[1]. Nie mogą przyjmować poleceń od jakichkolwiek władz publicznych lub jakiejkolwiek organizacji w kwestiach związanych ze sporem. Nie mogą uczestniczyć w rozpatrywaniu jakiegokolwiek sporu, który powodowałby bezpośrednio lub pośrednio konflikt interesów. Muszą przestrzegać załącznika 17-I. Po powołaniu muszą wstrzymać się od działania w charakterze pełnomocnika lub wyznaczonego przez stronę eksperta lub świadka w jakimkolwiek toczącym się lub nowym sporze inwestycyjnym w ramach niniejszej Umowy lub jakiejkolwiek innej umowy lub krajowego systemu prawnego.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że fakt, że dana osoba otrzymuje dochód od władz publicznych lub była wcześniej zatrudniona przez władze publiczne, lub pozostaje w związku rodzinnym z urzędnikiem państwowym, sam w sobie nie powoduje, że dana osoba nie spełnia wymaganych warunków.

2. Jeżeli strona sporu uważa, że sędzia Trybunału lub członek Trybunału Odwoławczego nie spełnia wymogów określonych w ust. 1, przesyła zawiadomienie o sprzeciwie wobec powołania do przewodniczącego Trybunału lub przewodniczącego Trybunału Odwoławczego, w zależności od przypadku. Zawiadomienie o sprzeciwie przesyła się w terminie 15 dni od dnia poinformowania strony sporu o składzie orzekającym Trybunału lub Trybunału Odwoławczego lub w terminie 15 dni od dnia faktycznego uzyskania przez stronę sporu odpowiednich informacji, jeżeli z uzasadnionych względów nie mogły być one znane w momencie ustanowienia składu orzekającego. Zawiadomienie o sprzeciwie musi zawierać uzasadnienie sprzeciwu.

3. Jeżeli w terminie 15 dni od dnia zawiadomienia o sprzeciwie sędzia Trybunału lub członek Trybunału Odwoławczego, którego dotyczy sprzeciw, postanowił nie składać rezygnacji z orzekania w danej sprawie, przewodniczący Trybunału lub przewodniczący Trybunału Odwoławczego, stosownie do przypadku, po wysłuchaniu stron sporu i po zapewnieniu sędziemu Trybunału lub członkowi Trybunału Odwoławczego możliwości przedłożenia uwag, wydaje decyzję w terminie 45 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o sprzeciwie oraz natychmiast powiadamia o tej decyzji strony sporu oraz pozostałych sędziów lub członków składu orzekającego.

4. W przypadku sprzeciwu wobec powołania do składu orzekającego przewodniczącego Trybunału decyzję podejmuje przewodniczący Trybunału Odwoławczego, i odwrotnie.

5. Na podstawie uzasadnionego zalecenia przewodniczącego Trybunału Odwoławczego[1] Strony – w drodze decyzji Wspólnego Komitetu – mogą podjąć decyzję o usunięciu sędziego z Trybunału lub członka z Trybunału Odwoławczego, w przypadku gdy zachowanie tego sędziego lub członka jest niezgodne z obowiązkami określonymi w ust. 1 niniejszego artykułu i nie do pogodzenia z ich dalszym członkostwem w Trybunale lub Trybunale Odwoławczym. Jeżeli dane zachowanie zarzuca się przewodniczącemu Trybunału Odwoławczego, uzasadnione zalecenie przekazuje przewodniczący Trybunału. Art. 17.34 ust. 2 i art. 17.35 ust. 2 stosuje się odpowiednio do obsadzania wolnych stanowisk, które mogą powstać na podstawie niniejszego ustępu.

ARTYKUŁ 17.37

Wielostronne mechanizmy rozstrzygania sporów

Strony dążą do współpracy na rzecz ustanowienia wielostronnego trybunału inwestycyjnego oraz mechanizmu odwoławczego służącego rozstrzyganiu sporów inwestycyjnych. Z chwilą wejścia w życie umowy międzynarodowej zawartej między Stronami, przewidującej taki wielostronny mechanizm mający zastosowanie do sporów objętych zakresem niniejszej części niniejszej Umowy, odpowiednie części niniejszej sekcji przestają mieć zastosowanie. Wspólny Komitet może przyjąć decyzję, w której określi wszelkie uzgodnienia przejściowe.

[1] Zalecenie to pozostaje bez uszczerbku dla możliwości zwrócenia uwagi przewodniczącego Trybunału Odwoławczego przez Wspólny Komitet na zachowanie sędziego Trybunału lub członka Trybunału Odwoławczego, które może być niezgodne z obowiązkami określonymi w ust. 1 i nie do pogodzenia z jego dalszym członkostwem w Trybunale lub Trybunale Odwoławczym

PODSEKCJA 5

PRZEBIEG POSTĘPOWANIA

Artykuł 17.38

Prawo właściwe i zasady interpretacji

1. Trybunał ustala, czy środek, w odniesieniu do którego skarżący wnosi skargę, jest niezgodny z którymkolwiek z postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1.

2. Dokonując takiego ustalenia, Trybunał stosuje niniejszą Umowę oraz inne zasady prawa międzynarodowego mające zastosowanie między Stronami. Dokonuje on interpretacji niniejszej Umowy zgodnie ze zwyczajowymi zasadami interpretacji prawa międzynarodowego publicznego określonymi w konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przy określaniu zgodności środka z postanowieniami, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, Trybunał uwzględnia, w stosownych przypadkach, prawo Strony jako element stanu faktycznego. Trybunał kieruje się przy tym aktualną wykładnią takiego prawa przez sądy lub organy tej Strony, a jakakolwiek interpretacja takiego prawa przez Trybunał nie może być wiążąca dla sądów lub organów tej Strony.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Trybunał nie jest właściwy do ustalania zgodności z prawem środka, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut naruszenia postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, na podstawie prawa strony sporu.

5. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że jeżeli inwestor Strony wniesie skargę na podstawie niniejszej sekcji, w tym skargę, w której zarzuca Stronie naruszenie art. 17.17, obowiązek przedstawienia dowodów dotyczących tej skargi spoczywa na inwestorze, zgodnie z zasadami ogólnymi prawa międzynarodowego mającymi zastosowanie do sporu.

6. W przypadku powstania poważnych zastrzeżeń w kwestiach dotyczących interpretacji w odniesieniu do sekcji C[1] lub D Wspólna Rada może przyjąć decyzje dotyczące interpretacji niniejszej Umowy. Każda taka interpretacja jest wiążąca dla Trybunału i Trybunału Odwoławczego. Wspólna Rada może zadecydować, że interpretacja jest wiążąca od określonego dnia.

ARTYKUŁ 17.39

Interpretacja załączników

1. W następstwie wniosku o konsultacje zgodnie z art. 17.27 ust. 3 pozwany może zwrócić się do podkomitetu z wnioskiem o ustalenie, czy – a jeżeli tak, to w jakim zakresie – środek będący przedmiotem wniosku o konsultacje wchodzi w zakres środka niespełniającego wymogów określonego w załączniku 17-A lub 17-B.

[1] O której mowa w art. 17.25.

2. Wniosek do podkomitetu składa się tak szybko, jak to możliwe po otrzymaniu wniosku o konsultacje. Na wniosek złożony do podkomitetu zawiesza się bieg terminów, o których mowa w art. 17.27 ust. 5, art. 17.27 ust. 8, art. 17.54 ust. 10 i art. 17.55 ust. 5.

3. Podkomitet podejmuje w dobrej wierze próbę dokonania ustalenia, którego dotyczy wniosek. Każde takie ustalenie przekazuje się bezzwłocznie stronom sporu.

4. Jeżeli podkomitet nie dokona ustalenia w terminie trzech miesięcy od złożenia wniosku w tej kwestii, zawieszenie biegu tych terminów przestaje obowiązywać.

ARTYKUŁ 17.40

Pozostałe skargi

W przypadku wniesienia skarg dotyczących tego samego zarzucanego naruszenia postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, na podstawie niniejszej sekcji, rozdziału 38 lub innej umowy międzynarodowej, oraz gdy istnieje możliwość pokrywania się odszkodowań, lub gdy skarga na podstawie innej umowy międzynarodowej mogłaby mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie skargi wniesionej na podstawie niniejszej sekcji, Trybunał – w stosownych przypadkach – po wysłuchaniu stron sporu uwzględnia postępowanie na podstawie rozdziału 38 lub innej umowy międzynarodowej w swojej decyzji, postanowieniu lub orzeczeniu. W tym celu może również zawiesić prowadzone przez siebie postępowanie. Podejmując działania zgodnie z niniejszym artykułem, Trybunał przestrzega art. 17.54 ust. 10.

ARTYKUŁ 17.41

Przeciwdziałanie obchodzeniu środków

Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Trybunał stwierdza brak swojej właściwości, jeżeli spór powstał lub był z uzasadnionych względów możliwy do przewidzenia w momencie nabycia przez skarżącego własności lub kontroli inwestycji będącej przedmiotem sporu, lub w momencie zaangażowania się w restrukturyzację przedsiębiorstwa, pod warunkiem że Trybunał ustalił na podstawie faktów sprawy, że skarżący nabył własność lub kontrolę takiej inwestycji, lub zaangażował się w restrukturyzację przedsiębiorstwa, w głównym celu wniesienia skargi na podstawie niniejszej sekcji. Możliwość stwierdzenia braku właściwości w takich okolicznościach pozostaje bez uszczerbku dla innych sprzeciwów dotyczących właściwości, które mogłyby być rozpatrywane przez Trybunał.

ARTYKUŁ 17.42

Skargi oczywiście bezzasadne z prawnego punktu widzenia

1. Nie później niż 30 dni po ustanowieniu składu orzekającego Trybunału na podstawie art. 17.34 ust. 7, a w każdym przypadku przed pierwszym posiedzeniem składu orzekającego, lub nie później niż 30 dni po poznaniu przez pozwanego faktów będących podstawą sprzeciwu, pozwany może wnieść sprzeciw wobec skargi, która jest oczywiście bezzasadna z prawnego punktu widzenia.

2. Pozwany jak najdokładniej wskazuje podstawę sprzeciwu.

3. Po umożliwieniu stronom sporu przedstawienia swoich uwag dotyczących sprzeciwu, na pierwszym posiedzeniu składu orzekającego lub bezzwłocznie po nim Trybunał wydaje decyzję lub orzeczenie wstępne w sprawie sprzeciwu, wraz z uzasadnieniem. W przypadku otrzymania sprzeciwu po pierwszym posiedzeniu składu orzekającego Trybunału Trybunał wydaje taką decyzję lub takie orzeczenie wstępne tak szybko, jak to możliwe, a w każdym przypadku nie później niż 120 dni po wniesieniu sprzeciwu. Podejmując decyzję w sprawie sprzeciwu, Trybunał uznaje, że podnoszone przez skarżącego fakty są prawdziwe i może również wziąć pod uwagę wszelkie istotne fakty, które nie są przedmiotem sporu.

4. Decyzja Trybunału pozostaje bez uszczerbku dla prawa strony sporu do wniesienia sprzeciwu, na podstawie art. 17.43 lub w toku postępowania, co do uzasadnienia prawnego skargi oraz bez uszczerbku dla właściwości Trybunału do rozpatrywania innych sprzeciwów jako kwestii wstępnej.

ARTYKUŁ 17.43

Skargi pozbawione podstawy prawnej

1. Bez uszczerbku dla właściwości Trybunału do rozpatrywania innych sprzeciwów jako kwestii wstępnej lub dla prawa pozwanego do wnoszenia takich sprzeciwów w każdym odpowiednim czasie Trybunał rozpatruje i rozstrzyga jako kwestię wstępną każdy sprzeciw wniesiony przez pozwanego, zgodnie z którym skarga lub jakakolwiek jej część, wniesiona na podstawie niniejszej sekcji, nie jest zgodnie z prawem skargą, w przypadku której możliwe jest wydanie orzeczenia na korzyść skarżącego na podstawie art. 17.54, nawet gdyby podnoszone przez skarżącego fakty zostały uznane za prawdziwe. Trybunał może również wziąć pod uwagę wszelkie istotne fakty, które nie są przedmiotem sporu.

2. Sprzeciw, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wnosi się do Trybunału tak szybko, jak to możliwe po ustanowieniu składu orzekającego Trybunału, a w każdym przypadku nie później niż w dniu wyznaczonym przez Trybunał na przedłożenie przez pozwanego odpowiedzi na zarzuty lub odpowiedzi na skargę. Sprzeciwu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie można wnieść, dopóki toczy się postępowanie na podstawie art. 17.42, chyba że Trybunał – po uprzednim należytym uwzględnieniu okoliczności sprawy – zezwoli na wniesienie sprzeciwu na podstawie niniejszego artykułu.

3. Po otrzymaniu sprzeciwu na podstawie ust. 1 oraz o ile Trybunał nie stwierdzi, że sprzeciw jest w oczywiście bezzasadny, Trybunał zawiesza wszelkie postępowania dotyczące istoty sprawy, ustala harmonogram rozpatrzenia sprzeciwu, zgodny ze wszelkimi innymi ustanowionymi przez niego harmonogramami dotyczącymi rozpatrywania wszelkich innych kwestii wstępnych, oraz wydaje postanowienie lub orzeczenie wstępne w sprawie sprzeciwu, wraz z uzasadnieniem.

ARTYKUŁ 17.44

Przejrzystość

1. Zasady przejrzystości UNCITRAL stosuje się odpowiednio do sporów na podstawie niniejszej sekcji, w uzupełnieniu do następujących zasad.

2. Wykaz dokumentów, o którym mowa w art. 3 ust. 1 zasad przejrzystości UNCITRAL, obejmuje następujące dokumenty: uzgodnienie przystąpienia do mediacji, o której mowa w art. 17.26 niniejszej Umowy, wniosek o konsultacje, o którym mowa w art. 17.27 niniejszej Umowy, wniosek o ustalenie pozwanego, a także ustalenie pozwanego, o którym mowa w art. 17.28 niniejszej Umowy, zawiadomienie o sprzeciwie i decyzję dotyczącą sprzeciwu, o której mowa w art. 17.36 niniejszej Umowy, oraz wniosek o skonsolidowanie skarg, o którym mowa w art. 17.53 niniejszej Umowy.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że dowody rzeczowe można podać do wiadomości publicznej zgodnie z art. 3 ust. 3 zasad przejrzystości UNCITRAL.

4. Niezależnie od art. 2 zasad przejrzystości UNCITRAL Strona UE lub Chile, stosownie do przypadku, podaje do wiadomości publicznej, w odpowiednim czasie oraz przed ustanowieniem składu orzekającego, wniosek o konsultacje, o którym mowa w art. 17.27 niniejszej Umowy, wniosek o ustalenie pozwanego, a także ustalenie pozwanego, o których mowa w art. 17.28 niniejszej Umowy, z zastrzeżeniem utajnienia zawartych w nich informacji poufnych lub chronionych[1]. Takie dokumenty można udostępnić do publicznej wiadomości, przekazując je do repozytorium, o którym mowa w zasadach przejrzystości UNCITRAL.

5. Każda strona sporu, która zamierza podczas rozprawy wykorzystać informacje uznane za poufne lub chronione, informuje o tym Trybunał.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że pojęcie „informacje poufne lub chronione” należy rozumieć w sposób, w jaki zdefiniowano je i określono w art. 7 zasad przejrzystości UNCITRAL.

6. Każda strona sporu, która twierdzi, że określone informacje stanowią informacje poufne lub chronione, wyraźnie oznacza je jako takie w chwili przekładania ich Trybunałowi.

7. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszej sekcji nie wymaga od pozwanego niepodawania do publicznej wiadomości informacji, które ma on obowiązek ujawnić na podstawie swojego prawa.

ARTYKUŁ 17.45

Środki tymczasowe

Trybunał może nakazać zastosowanie tymczasowych środków ochrony w celu zabezpieczenia praw strony sporu lub w celu zapewnienia pełnej skuteczności właściwości Trybunału, w tym nakazu zabezpieczenia dowodów posiadanych lub kontrolowanych przez stronę sporu, lub w celu ochrony właściwości Trybunału. Trybunał nie może nakazać zajęcia mienia ani uniemożliwić stosowanie traktowania, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut naruszenia.

ARTYKUŁ 17.46

Cofnięcie skargi

Jeżeli po wniesieniu skargi na podstawie niniejszej sekcji skarżący nie podejmie jakichkolwiek działań w ramach postępowania w ciągu kolejnych 180 dni po wniesieniu tej skargi, lub w takim okresie, jaki uzgodnią strony sporu, uznaje się, że skarżący wycofał swoją skargę, a postępowanie zostało umorzone. Na wniosek pozwanego oraz po zawiadomieniu stron sporu Trybunał wydaje postanowienie, w którym stwierdza umorzenie postępowania, oraz wydaje orzeczenie w sprawie kosztów. Po wydaniu takiego postanowienia uprawnienia Trybunału wygasają. Skarżący nie może następnie wnieść skargi w tej samej sprawie.

ARTYKUŁ 17.47

Zabezpieczenie kosztów

1. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Trybunał może, na wniosek pozwanego, nakazać skarżącemu zabezpieczenie całości lub części kosztów, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy, by przypuszczać, że skarżący może nie być w stanie zastosować się do wydanego przeciwko niemu ewentualnego orzeczenia w sprawie kosztów.

2. Jeżeli zabezpieczenie kosztów nie zostanie złożone w całości w terminie 30 dni od wydania postanowienia przez Trybunał lub w jakimkolwiek innym terminie wyznaczonym przez Trybunał, Trybunał informuje o tym strony sporu oraz może nakazać zawieszenie lub zakończenie postępowania.

3. Trybunał rozpatruje wszystkie dowody przedstawione w związku z okolicznościami, o których mowa w ust. 1, w tym istnienie finansowania przez stronę trzecią.

ARTYKUŁ 17.48

Strona niebędąca stroną sporu

1. Nie później niż 30 dni po otrzymaniu lub bezzwłocznie po rozstrzygnięciu jakiegokolwiek sporu dotyczącego informacji poufnych lub chronionych pozwany przekazuje Stronie niebędącej stroną sporu:

a) wniosek o konsultacje, o którym mowa w art. 17.27, wniosek o ustalenie pozwanego, o którym mowa w art. 17.28, skargę, o której mowa w art. 17.30, oraz wszelkie inne dokumenty dołączone do tych dokumentów;

b) na wniosek Strony niebędącej stroną sporu:

   (i) pisma procesowe, oświadczenia, streszczenia sprawy, wnioski oraz inne dokumenty przedłożone Trybunałowi przez stronę sporu;

   (ii) stanowiska pisemne przedłożone Trybunałowi przez osobę trzecią;

(iii) protokoły posiedzeń Trybunału lub transkrypcje tych posiedzeń, jeżeli są dostępne; oraz

(iv) postanowienia, orzeczenia i decyzje Trybunału; oraz

c) na wniosek i koszt Strony niebędącej stroną sporu – wszystkie lub niektóre dowody przekazane do Trybunału.

2. Strona niebędąca stroną sporu ma prawo do udziału w posiedzeniu na podstawie niniejszej sekcji.

3. Trybunał przyjmuje pisemne lub ustne stanowiska dotyczące interpretacji niniejszej Umowy od Strony niebędącej stroną sporu lub, po konsultacji ze stronami sporu, może wezwać taką Stronę do ich złożenia. Trybunał zapewnia stronom sporu rozsądną możliwość przedstawienia swoich uwag w odniesieniu do każdego stanowiska przekazanego przez Stronę niebędącą stroną sporu.

ARTYKUŁ 17.49

Interwencja stron trzecich

1. Trybunał zezwala każdej osobie, która jest w stanie wykazać bezpośredni i aktualny interes w konkretnych okolicznościach sporu (zwanej dalej „interwenientem”), na interwencję w charakterze strony trzeciej. Interwencja ogranicza się do poparcia, w całości lub w części, stanowiska prawnego jednej ze stron sporu.

2. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta musi zostać złożony w terminie 90 dni od opublikowania zawiadomienia o wniesieniu skargi na podstawie art. 17.30. Po umożliwieniu stronom sporu przedstawienia ich uwag Trybunał wydaje decyzję w sprawie wniosku w terminie 90 dni od dnia jego złożenia.

3. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta, interwenient otrzymuje kopię każdego postanowienia proceduralnego doręczonego stronom sporu, z wyjątkiem, w stosownych przypadkach, informacji poufnych lub chronionych. Interwenient może złożyć oświadczenie w terminie wyznaczonym przez Trybunał po przekazaniu postanowień proceduralnych. Strony sporu mają możliwość udzielenia odpowiedzi na oświadczenie interwenienta. Interwenientowi zezwala się na udział w przesłuchaniach prowadzonych na podstawie niniejszej sekcji oraz na złożenie oświadczenia ustnego.

4. W przypadku odwołania interwenient jest uprawniony do interwencji przed Trybunałem Odwoławczym. Ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. Prawo do interwencji przyznane w niniejszym artykule pozostaje bez uszczerbku dla możliwości przyjmowania przez Trybunał pisma *amicus curiae* od osób trzecich, które mają istotny interes w postępowaniu zgodnie z art. 4 zasad przejrzystości UNCITRAL.

6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że fakt, że dana osoba jest wierzycielem skarżącego, nie może być sam w sobie uznany za wystarczający do ustalenia, że osoba ta ma bezpośredni i aktualny interes w konkretnych okolicznościach sporu.

ARTYKUŁ 17.50

Opinie ekspertów

Bez uszczerbku dla możliwości powoływania innych rodzajów ekspertów, gdy zezwalają na to mające zastosowanie zasady, o których mowa w art. 17.30 ust. 2, Trybunał, na wniosek strony sporu lub z własnej inicjatywy po konsultacji ze stronami sporu może wyznaczyć eksperta lub ekspertów w celu przedstawiania mu pisemnych sprawozdań dotyczących wszelkich kwestii faktycznych w zakresie kwestii takich jak środowisko, zdrowie, bezpieczeństwo lub innych kwestii podniesionych przez stronę sporu w ramach postępowania.

ARTYKUŁ 17.51

Rekompensata oraz inne odszkodowanie

Trybunał nie dopuszcza jako ważnej odpowiedzi na skargę lub podobnej skargi faktu, że skarżący lub lokalnie utworzone przedsiębiorstwo otrzymali lub otrzymają rekompensatę lub inne odszkodowanie na podstawie umowy ubezpieczeniowej lub gwarancyjnej w odniesieniu do całości lub części odszkodowania dochodzonego w sporze wszczętym na podstawie niniejszej sekcji.

ARTYKUŁ 17.52

Rola Stron

1. Strona nie może wnosić skargi międzynarodowej w odniesieniu do sporu wszczętego na podstawie art. 17.30, chyba że druga Strona nie zastosowała się do orzeczenia wydanego w takim sporze ani go nie wykonała. Nie wyklucza to możliwości rozstrzygania sporów na podstawie rozdziału 38 w odniesieniu do środka o zasięgu ogólnym, nawet jeżeli w odniesieniu do tego środka podnoszony jest zarzut naruszenia niniejszej Umowy w przypadku konkretnej inwestycji, w odniesieniu do której wszczęto spór na podstawie art. 17.30. Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla art. 17.48.

2. Ust. 1 nie wyklucza przeprowadzania nieformalnej wymiany informacji wyłącznie do celów ułatwienia rozstrzygnięcia sporu.

ARTYKUŁ 17.53

Konsolidacja

1. W przypadku gdy co najmniej dwie skargi wniesione odrębnie na podstawie niniejszej sekcji dotyczą tej samej kwestii prawnej lub faktycznej oraz wynikają z takich samych zdarzeń i okoliczności, pozwany może złożyć wniosek do przewodniczącego Trybunału o skonsolidowane rozpatrzenie wszystkich takich skarg lub ich części. We wniosku wskazuje się:

a) imiona i nazwiska lub nazwy oraz adresy stron sporu w odniesieniu do skarg, które mają podlegać konsolidacji;

b) zakres zamierzonej konsolidacji; oraz

c) uzasadnienie złożonego wniosku.

2. Pozwany przekazuje także wniosek każdemu skarżącemu w ramach skarg, które pozwany zamierza skonsolidować.

3. Jeżeli wszystkie strony sporu w ramach skarg, które mają podlegać konsolidacji, zgadzają się na łączne rozpoznanie skarg, te strony sporu mogą złożyć wspólny wniosek do przewodniczącego Trybunału zgodnie z ust. 1. O ile przewodniczący Trybunału nie stwierdzi, że wniosek jest oczywiście bezzasadny, w terminie 30 dni od otrzymania takiego wniosku ustanawia na podstawie art. 17.34 nowy skład orzekający Trybunału (zwany dalej „składem orzekającym na potrzeby konsolidacji"), który jest właściwy do rozstrzygania niektórych lub wszystkich skarg, w całości lub w części, będących przedmiotem wniosku o konsolidację.

4. Jeżeli strony sporu, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, nie osiągnęły porozumienia w sprawie konsolidacji w terminie 30 dni od otrzymania przez ostatniego skarżącego wniosku o konsolidację, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przewodniczący Trybunału ustanawia skład orzekający Trybunału na potrzeby konsolidacji na podstawie art. 17.34. Skład orzekający na potrzeby konsolidacji uznaje swoją właściwość do rozstrzygania niektórych lub wszystkich skarg, w całości lub w części, jeżeli po rozpatrzeniu stanowisk stron sporu jest on przekonany, że skargi wniesione na podstawie art. 17.30 dotyczą tej samej kwestii prawnej lub faktycznej oraz powstały w wyniku takich samych wydarzeń lub okoliczności, a ich konsolidacja leżałaby w interesie sprawiedliwego i skutecznego rozstrzygnięcia skarg, w tym w interesie spójności orzeczeń.

5. Jeżeli skarżący nie uzgodnili zasad rozstrzygania sporów przewidzianych w wykazie w art. 17.30 ust. 2 w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez ostatniego skarżącego wniosku o konsolidację, łączne rozpoznanie skarg przekazuje się do składu orzekającego Trybunału na potrzeby konsolidacji zgodnie z regulaminem arbitrażowym UNCITRAL z zastrzeżeniem zasad określonych w niniejszej sekcji.

6. Składy orzekające Trybunału ustanowione na podstawie art. 17.34 przekazują właściwość do rozpatrywania skarg lub ich części, w odniesieniu do których właściwy jest skład orzekający na potrzeby konsolidacji, a postępowania przed takimi składami orzekającymi zostają zawieszone. Orzeczenie składu orzekającego Trybunału na potrzeby konsolidacji w sprawie części skarg, w odniesieniu do których uznał swoją właściwość, jest wiążące dla składów orzekających, które są właściwe do rozstrzygania pozostałych skarg, od dnia, w którym orzeczenie staje się ostateczne zgodnie z art. 17.56.

7. Skarżący, którego skarga podlega konsolidacji, może wycofać swoją skargę lub jej część podlegającą konsolidacji z postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu na podstawie niniejszego artykułu i w takim przypadku skarga ta lub jej część nie może zostać ponownie wniesiona na podstawie art. 17.30.

8. Na wniosek pozwanego skład orzekający Trybunału na potrzeby konsolidacji, na tej samej podstawie i z takim samym skutkiem jak w ust. 3–6, może zadecydować, czy jest właściwy do rozpoznania całości lub części skargi objętej zakresem stosowania ust. 1, która została wniesiona po wszczęciu postępowania konsolidacyjnego.

9. Na wniosek jednego ze skarżących skład orzekający Trybunału na potrzeby konsolidacji może podjąć odpowiednie środki w celu zachowania poufności informacji poufnych lub chronionych dotyczących tego skarżącego, wobec innych skarżących. Środki takie mogą obejmować przedkładanie pozostałym skarżącym utajnionych wersji dokumentów zawierających informacje poufne lub chronione, lub uzgodnienia dotyczące rozpoznawania części kwestii na posiedzeniu niejawnym.

ARTYKUŁ 17.54

Orzeczenie wstępne

1. Jeżeli Trybunał uzna, że pozwany naruszył którekolwiek z postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, zgodnie z zarzutami skarżącego, Trybunał może, na podstawie wniosku skarżącego oraz po wysłuchaniu stron sporu, zasądzić wyłącznie:

a) odszkodowanie pieniężne oraz wszelkie mające zastosowanie odsetki; oraz

b) zwrot mienia, w którym to przypadku w orzeczeniu dopuszcza się możliwość wypłaty przez pozwanego odszkodowania pieniężnego oraz wszelkich mających zastosowanie odsetek określonych zgodnie z art. 17.19 zamiast zwrotu mienia.

Jeżeli skargę wniesiono w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa, w każdym orzeczeniu na podstawie niniejszego ustępu przewiduje się:

a) wypłatę całości odszkodowania pieniężnego oraz odsetek na rzecz lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa;

b) zwrot wszelkiego mienia lokalnie utworzonemu przedsiębiorstwu;

Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Trybunał nie może zasądzić środków zaradczych innych niż środki, o których mowa w akapicie pierwszym, ani uchylenia, zaprzestania stosowania lub zmiany środka, którego dotyczy spór.

2. Odszkodowanie pieniężne nie może przewyższać straty poniesionej przez skarżącego lub – jeżeli skarżący działał w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – przez lokalnie utworzone przedsiębiorstwo, w wyniku naruszenia odnośnych postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, pomniejszonej o wszelkie wcześniejsze odszkodowania lub rekompensaty przekazane już przez zainteresowaną Stronę. Trybunał ustala wysokość takiego odszkodowania pieniężnego na podstawie oświadczeń stron sporu oraz bierze pod uwagę – w stosownych przypadkach – przyczynienie się, umyślne lub w wyniku zaniedbania, lub brak złagodzenia szkody.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że jeżeli inwestor Strony wniesie skargę na podstawie art. 17.30, może on odzyskać jedynie wartość straty lub szkody, jakie poniósł, działając w charakterze inwestora Strony.

4. Trybunał nie może zasądzić odszkodowania karnego.

5. Trybunał nakazuje, aby koszty postępowania ponosiła strona sporu przegrywająca sprawę. W wyjątkowych okolicznościach Trybunał może podzielić takie koszty między strony sporu, jeżeli ustali, że taki podział jest odpowiedni w danych okolicznościach sprawy.

6. Trybunał nakazuje również pokrycie innych uzasadnionych kosztów, w tym uzasadnionych kosztów reprezentacji prawnej i pomocy prawnej, przez przegrywającą stronę sporu, w przypadku gdy oddala skargę i wydaje orzeczenie na podstawie art. 17.42 lub 17.43. W innych okolicznościach Trybunał ustala podział innych uzasadnionych kosztów, w tym uzasadnionych kosztów reprezentacji prawnej i pomocy prawnej, pomiędzy strony sporu, biorąc pod uwagę wynik postępowania oraz inne istotne okoliczności, takie jak postępowanie stron sporu.

7. Jeżeli skarga została rozpatrzona pozytywnie jedynie częściowo, koszty koryguje się proporcjonalnie do liczby lub zakresu części skargi, które zostały rozpatrzone pozytywnie.

8. Trybunał Odwoławczy ustala i dokonuje podziału kosztów zgodnie z niniejszym artykułem.

9. Nie później niż rok po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy Wspólny Komitet przyjmuje dodatkowe zasady w sprawie opłat do celów określenia maksymalnej kwoty kosztów reprezentacji prawnej i pomocy prawnej, które mogą być ponoszone przez określone kategorie przegrywających stron sporu, biorąc pod uwagę ich zasoby finansowe.

10. Trybunał wydaje orzeczenie wstępne w terminie 24 miesięcy od dnia wniesienia skargi. Jeżeli termin ten nie może być dotrzymany, Trybunał przyjmuje decyzję w tym przedmiocie, w której podaje stronom sporu przyczyny takiego opóźnienia oraz wskazuje przewidywaną datę wydania orzeczenia wstępnego.

ARTYKUŁ 17.55

Procedura odwoławcza

1. Każda ze stron sporu może wnieść odwołanie od orzeczenia wstępnego do Trybunału Odwoławczego w terminie 90 dni od jego wydania. Podstawy odwołania są następujące:

a) Trybunał popełnił błąd w interpretacji lub stosowaniu mającego zastosowanie prawa;

b) Trybunał popełnił oczywisty błąd w ocenie faktów, w tym – w stosownych przypadkach – w ocenie prawa Strony; lub

c) podstawy przewidziane w art. 52 konwencji ICSID, w zakresie, w jakim nie są one objęte lit. a) lub b) niniejszego ustępu.

2. Trybunał Odwoławczy oddala odwołanie, jeżeli stwierdzi, że jest ono bezzasadne. Trybunał Odwoławczy może również oddalić odwołanie w trybie przyspieszonym, jeżeli jest jasne, że odwołanie jest oczywiście bezzasadne.

3. Jeżeli Trybunał Odwoławczy stwierdzi, że odwołanie jest zasadne, decyzją Trybunału Odwoławczego zmienia się lub odrzuca ustalenia prawne i wnioski zawarte w orzeczeniu wstępnym w całości lub w części. W swojej decyzji Trybunał Odwoławczy wskazuje dokładnie, w jaki sposób zmienił lub odrzucił dane ustalenia i wnioski Trybunału.

4. Jeżeli fakty ustalone przez Trybunał na to pozwalają, Trybunał Odwoławczy stosuje swoje własne ustalenia prawne i wnioski do takich faktów oraz wydaje ostateczną decyzję. Jeżeli nie jest to możliwe, kieruje sprawę do ponownego rozpatrzenia do Trybunału.

5. Czas trwania postępowania odwoławczego nie może na ogół przekraczać 180 dni od dnia formalnego powiadomienia przez stronę sporu o jej decyzji o wniesieniu odwołania do dnia wydania decyzji przez Trybunał Odwoławczy. W przypadku gdy Trybunał Odwoławczy uzna, że nie może wydać swojej decyzji w tym terminie 180 dni, informuje strony sporu o przyczynach opóźnienia na piśmie, podając równocześnie przewidywany termin wydania swojej decyzji. Czas trwania postępowania nie może w żadnym przypadku przekraczać 270 dni.

6. Strona sporu, która wnosi odwołanie, zabezpiecza koszty odwołania.

7. Art. 17.33, 17.44, 17.45, 17.46, 17.48 oraz, w stosownych przypadkach, inne postanowienia niniejszej sekcji stosuje się odpowiednio w odniesieniu do procedury odwoławczej.

ARTYKUŁ 17.56

Ostateczne orzeczenie

1. Orzeczenie wstępne wydane na podstawie niniejszej sekcji staje się ostateczne, jeżeli żadna ze stron sporu nie odwołała się od niego zgodnie z art. 17.55.

2. Jeżeli od orzeczenia wstępnego wniesiono odwołanie, a Trybunał Odwoławczy oddalił odwołanie na podstawie art. 17.55, orzeczenie wstępne staje się ostateczne w dniu oddalenia odwołania przez Trybunał Odwoławczy.

3. Jeżeli od orzeczenia wstępnego wniesiono odwołanie, a Trybunał Odwoławczy wydał ostateczną decyzję, orzeczenie wstępne zmienione lub uchylone przez Trybunał Odwoławczy staje się ostateczne w dniu wydania ostatecznej decyzji przez Trybunał Odwoławczy.

4. Jeżeli od orzeczenia wstępnego wniesiono odwołanie, a Trybunał Odwoławczy zmienił lub odrzucił ustalenia prawne i wnioski zawarte w orzeczeniu wstępnym i skierował sprawę do ponownego rozpatrzenia do Trybunału, Trybunał, po wysłuchaniu w stosownych przypadkach stron sporu, zmienia swoje orzeczenie wstępne w celu uwzględnienia ustaleń i wniosków Trybunału Odwoławczego. Trybunał jest związany ustaleniami Trybunału Odwoławczego. Trybunał dąży do wydania zmienionego orzeczenia w terminie 90 dni od otrzymania decyzji Trybunału Odwoławczego. Zmienione orzeczenie wstępne staje się ostateczne w terminie 90 dni od jego wydania.

5. Ostateczne orzeczenie obejmuje wszelkie ostateczne decyzje Trybunału Odwoławczego wydane na podstawie art. 17.55.

ARTYKUŁ 17.57

Wykonywanie orzeczeń

1. Orzeczenie wydane na podstawie niniejszej sekcji nie podlega wykonaniu, dopóki nie stanie się ostateczne zgodnie z art. 17.56. Ostateczne orzeczenia wydane na podstawie niniejszej sekcji są wiążące dla stron sporu i nie podlegają odwołaniu, kontroli, uchyleniu, unieważnieniu ani jakimkolwiek innym środkom prawnym[1].

2. Każda ze Stron uznaje orzeczenie wydane na podstawie niniejszej sekcji za wiążące i egzekwuje na swoim terytorium zobowiązania pieniężne, tak jakby było ono prawomocnym wyrokiem wewnętrznego sądu lub trybunału tej Strony.

3. Wykonanie orzeczenia regulowane jest przepisami ustawowymi i wykonawczymi dotyczącymi wykonania wyroków lub orzeczeń, które obowiązują w chwili wystąpienia o takie wykonanie.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 41.10 nie uniemożliwia uznania, wykonania ani egzekwowania orzeczeń wydanych na podstawie niniejszej sekcji.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że nie uniemożliwia to stronie sporu zwrócenia się do Trybunału o przeprowadzenie przeglądu lub dokonanie interpretacji orzeczenia zgodnie z mającymi zastosowanie zasadami rozstrzygania sporów, jeżeli w zasadach tych przewidziano taką możliwość.

5. Do celów art. 1 konwencji nowojorskiej ostatecznymi orzeczeniami wydanymi na podstawie niniejszej sekcji są orzeczenia arbitrażowe odnoszące się do skarg uznanych za wynikające ze stosunków lub transakcji handlowych.

6. Dla większej pewności oraz z zastrzeżeniem ust. 1 niniejszego artykułu, należy wyjaśnić, że w przypadku gdy skargę wniesiono na podstawie art. 17.30 ust. 2 lit. a) niniejszej Umowy, ostateczne orzeczenie wydane na podstawie niniejszej sekcji kwalifikuje się jako orzeczenie na podstawie sekcji 6 konwencji ICSID.

ROZDZIAŁ 18

TRANSGRANICZNY HANDEL USŁUGAMI

ARTYKUŁ 18.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków Strony, które mają wpływ na transgraniczny handel usługami świadczonymi przez usługodawców drugiej Strony. Takie środki obejmują środki, które mają wpływ na:

a) produkcję, dystrybucję, marketing, sprzedaż i dostarczanie usługi;

b) zakup usługi, korzystanie z niej lub jej opłacanie;

c) dostęp – w związku ze świadczeniem usługi – do usług, oraz korzystanie z usług, których oferowanie ogółowi ludności wymagane jest przez Stronę, w tym sieci dystrybucji, transportu lub telekomunikacyjne; oraz

d) złożenie kaucji lub innej formy zabezpieczenia finansowego jako warunku świadczenia usługi.

2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do:

a) usług finansowych w rozumieniu art. 25.2;

b) usług audiowizualnych;

c) krajowego kabotażu morskiego[1];

[1] Bez uszczerbku dla zakresu działalności, która może zostać uznana za kabotaż na podstawie odpowiedniego prawodawstwa krajowego, do celów niniejszego rozdziału pojęcie „krajowy kabotaż morski" obejmuje: przewozy pasażerskie lub przewozy towarów między portem lub punktem znajdującym się w Chile lub w państwie członkowskim a innym portem lub punktem znajdującym się w Chile lub w tym samym państwie członkowskim, w tym na jego szelfie kontynentalnym, jak stanowi Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, oraz ruch rozpoczynający i kończący się w tym samym porcie lub punkcie znajdującym się w Chile lub w państwie członkowskim.

d) wewnętrznych i międzynarodowych przewozów lotniczych lub powiązanych usług wspierających przewozy lotnicze[1], zarówno regularnych, jak i nieregularnych, oraz usług bezpośrednio związanych z wykonywaniem praw przewozowych, innych niż:

(i) usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego, podczas których statek powietrzny jest wycofany z użytku;

(ii) sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego;

(iii) usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR); oraz

(iv) obsługa naziemna;

e) udzielania zamówień publicznych; oraz

f) subsydiów lub dotacji udzielanych przez Stronę lub przez przedsiębiorstwo państwowe, w tym pożyczek, gwarancji i ubezpieczeń wspieranych przez władze publiczne.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przewozy lotnicze lub powiązane usługi wspierające przewozy lotnicze obejmują między innymi następujące usługi: transport lotniczy; usługi z wykorzystaniem statku powietrznego, których głównym celem nie jest transport towarów lub pasażerów, takie jak: gaszenie pożarów z powietrza, loty szkoleniowe, loty widokowe, opryski, dokonywanie pomiarów, tworzenie map, fotografowanie, skoki spadochronowe, holowanie szybowców, wycinka drzew i prace budowlane z użyciem śmigłowca, a także inne wykonywane z powietrza usługi rolnicze, przemysłowe i inspekcyjne; wynajem statków powietrznych z załogą; oraz usługi w zakresie eksploatacji portu lotniczego.

ARTYKUŁ 18.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 17-A, 17-B i 17-C:

a) „usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego” oznaczają czynności prowadzone w odniesieniu do statku powietrznego lub jego części w czasie, gdy jest on wycofany z użytku, i nie obejmują obsługi liniowej;

b) „usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR)” oznaczają usługi świadczone przy użyciu systemów komputerowych zawierających informacje o rozkładach lotów przewoźników lotniczych, dostępności oraz opłatach i zasadach pobierania opłat, za pomocą których można dokonywać rezerwacji lub wystawiać bilety;

c) „transgraniczny handel usługami” lub „transgraniczne świadczenie usług” oznacza świadczenie usług:

   (i) z terytorium jednej Strony na terytorium drugiej Strony; lub

   (ii) na terytorium jednej Strony na rzecz usługobiorcy drugiej Strony;

d) „przedsiębiorstwo” oznacza osobę prawną, oddział lub przedstawicielstwo utworzone przez założenie przedsiębiorstwa;

e) „obsługa naziemna” oznacza świadczenie w porcie lotniczym na podstawie wynagrodzenia lub umowy, następujących usług: reprezentowanie przedsiębiorstw lotniczych, administracja i nadzór; obsługa pasażerów; obsługa bagażu; obsługa ramp; catering, z wyjątkiem przygotowywania żywności; obsługa ładunków lotniczych i poczty lotniczej; zaopatrzenie statków powietrznych w materiały napędowe; obsługa oraz sprzątanie statków powietrznych; transport powierzchniowy; oraz operacje lotnicze, czynności administracyjne związane z załogą i planowanie lotów; obsługa naziemna nie obejmuje: własnej obsługi naziemnej; ochrony; obsługi liniowej; naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego; ani eksploatacji niezbędnej scentralizowanej infrastruktury portu lotniczego, takiej jak urządzenia odladzające, systemy dystrybucji paliwa, systemy obsługi bagażu i systemy transportu wewnątrzlotniskowego, lub zarządzania tą infrastrukturą;

f) „osoba prawna Strony” oznacza[1]:

(i) w przypadku Strony UE:

A) osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na podstawie prawa Unii Europejskiej lub co najmniej jednego z jej państw członkowskich i prowadzącą znaczącą działalność gospodarczą[2] na terytorium Unii Europejskiej; oraz

B) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Unią Europejską i kontrolowane przez osoby fizyczne z państwa członkowskiego, których statki są zarejestrowane w państwie członkowskim i pływają pod jego banderą;

(ii) w przypadku Chile:

A) osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na podstawie prawa Chile i prowadzącą znaczącą działalność gospodarczą w Chile; oraz

B) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Chile i kontrolowane przez osoby fizyczne z Chile, których statki są zarejestrowane w Chile i pływają pod jego banderą;

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przedsiębiorstwa żeglugowe, o których mowa w niniejszej definicji, uznaje się za osoby prawne Strony w odniesieniu do ich działalności związanej ze świadczeniem usług transportu morskiego.

[2] Zgodnie z notyfikacją Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w ramach WTO (dok. WT/REG39/1) Strona UE uznaje, że pojęcie „rzeczywistego i trwałego powiązania” z gospodarką państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 54 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jest równoważne pojęciu „znaczącej działalności gospodarczej”.

g) „sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego” oznacza możliwość swobodnej sprzedaży i swobodnego wprowadzania do obrotu swoich usług transportu lotniczego przez przewoźnika lotniczego, która obejmuje wszystkie aspekty marketingu, takie jak badanie rynku, reklama i dystrybucja; działalność ta nie obejmuje wyceny usług transportu lotniczego ani mających zastosowanie warunków;

h) „usługa” oznacza każdą usługę w jakimkolwiek sektorze, z wyjątkiem usług świadczonych w związku z wykonywaniem władzy publicznej;

i) „usługa świadczona w związku z wykonywaniem władzy publicznej” oznacza każdą usługę, która nie jest prowadzona na zasadach komercyjnych ani w ramach konkurencji z co najmniej jednym usługodawcą; oraz

j) „usługodawca Strony” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną Strony, która zamierza świadczyć lub świadczy usługi.

ARTYKUŁ 18.3

Prawo do wprowadzania regulacji

Strony potwierdzają prawo do wprowadzania na swoich terytoriach regulacji w celu osiągania uzasadnionych celów polityki, takich jak ochrona zdrowia publicznego, usługi socjalne, edukacja, bezpieczeństwo, ochrona środowiska, w tym przeciwdziałanie zmianie klimatu, moralność publiczna, ochrona socjalna lub ochrona konsumentów, ochrona prywatności i danych lub promowanie i ochrona różnorodności kulturowej.

ARTYKUŁ 18.4

Traktowanie narodowe

1. Każda ze Stron przyznaje usługom i usługodawcom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne od tego, jakie przyznaje w podobnych sytuacjach swoim własnym usługom i usługodawcom.

2. Traktowanie przyznane przez Stronę na podstawie ust. 1 oznacza:

a) w odniesieniu do władz regionalnych lub lokalnych Chile – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez ten szczebel władzy jego własnym usługom i usługodawcom;

b) w odniesieniu do władz państwa członkowskiego lub władz w państwie członkowskim – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez te władze jego własnym usługom i usługodawcom.

3. Strona może spełniać wymóg określony w ust. 1 przez przyznanie usługom i usługodawcom drugiej Strony traktowania formalnie identycznego z tym, które stosuje wobec swoich własnych usług i usługodawców, albo traktowania formalnie od niego różnego.

4. Traktowanie formalnie identyczne albo formalnie różne uznaje się za mniej korzystne, jeżeli zmienia ono warunki konkurencji na korzyść usług lub usługodawców danej Strony w porównaniu z usługodawcami drugiej Strony.

5. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako wymagające od Strony rekompensaty za nieodłączne niekorzystne czynniki konkurencji, które wynikają z faktu, że odnośne usługi lub usługodawcy pochodzą z zagranicy.

ARTYKUŁ 18.5

Klauzula najwyższego uprzywilejowania

1. Każda ze Stron przyznaje usługom i usługodawcom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne od tego, jakie przyznaje w podobnych sytuacjach usługom i usługodawcom pochodzącym z państwa trzeciego.

2. Ust. 1 nie może być interpretowany jako zobowiązujący Stronę do rozszerzenia na usługi i usługodawców drugiej Strony korzystniejszego traktowania wynikającego ze środków zapewniających uznanie norm, w tym norm lub kryteriów dotyczących zezwolenia, licencjonowania lub certyfikacji osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności gospodarczej, lub środków ostrożności.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie, o którym mowa w ust. 1, nie obejmuje procedur ani mechanizmów rozstrzygania sporów przewidzianych w innych umowach międzynarodowych lub umowach handlowych. Postanowienia prawa materialnego zawarte w innych umowach międzynarodowych lub umowach handlowych nie stanowią same w sobie traktowania, o którym mowa w ust. 1, a tym samym nie mogą stanowić naruszenia niniejszego artykułu, w przypadku braku środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę. Środki Strony stosowane na podstawie takich postanowień prawa materialnego mogą stanowić „traktowanie” na podstawie niniejszego artykułu, a tym samym mogą stanowić naruszenie niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 18.6

Obecność lokalna

Strona nie może wymagać od usługodawcy drugiej Strony – jako warunku transgranicznego świadczenia usługi – założenia lub utrzymywania przedsiębiorstwa na swoim terytorium, ani bycia jej rezydentem.

ARTYKUŁ 18.7

Dostęp do rynku

W sektorach lub podsektorach, w których podejmowane są zobowiązania związane z dostępem do rynku, Strona nie może przyjmować ani utrzymywać na całym swoim terytorium lub w poszczególnych jednostkach podziału terytorialnego środków, które:

a) nakładają ograniczenia odnoszące się do:

(i) liczby usługodawców, w postaci kontyngentów liczbowych, monopolów, usługodawców na zasadzie wyłączności lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych;

(ii) całkowitej wartości transakcji usługowych lub aktywów, w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych;

(iii) całkowitej liczby transakcji usługowych lub całkowitego wolumenu wykonanych usług wyrażonych jako określone jednostki liczbowe, w postaci kontyngentów lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych[1]; lub

(iv) całkowitej liczby osób fizycznych, które mogą być zatrudnione w danym sektorze lub które usługodawca może zatrudniać i które są niezbędne do świadczenia określonej usługi i bezpośrednio związane z jej świadczeniem, w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych; lub

b) nakładają ograniczenia lub wymogi dotyczące tego, za pośrednictwem jakich konkretnych rodzajów podmiotów prawnych lub wspólnych przedsięwzięć usługodawca może świadczyć usługę.

[1] Niniejszy podpunkt nie obejmuje środków Strony ograniczających nakłady na dostawy usług.

ARTYKUŁ 18.8

Środki niespełniające wymogów

1. Art. 18.4, 18.5 i 18.6 nie mają zastosowania do:

a) jakiegokolwiek istniejącego środka niespełniającego wymogów utrzymywanego przez:

(i) w przypadku Strony UE:

A) Unię Europejską, jak określono w dodatku 17-A-1;

B) władze centralne państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 17-A-1;

C) regionalny szczebel władzy państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 17-A-1; lub

D) lokalny szczebel władzy; oraz

(ii) w przypadku Chile:

A) władze centralne, jak określono w dodatku 17-A-2;

B) regionalny szczebel władzy, jak określono w dodatku 17-A-2; lub

C) lokalny szczebel władzy;

b) dalszego stosowania lub bezzwłocznego przedłużenia obowiązywania wszelkich środków niespełniających wymogów, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu; ani

c) modyfikacji jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, w zakresie, w jakim modyfikacja ta nie zmniejsza zgodności danego środka – w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed modyfikacją – z art. 18.4, 18.5 i 18.6.

2. Art. 18.4, 18.5 i 18.6 nie mają zastosowania do jakiegokolwiek środka Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych w wykazie tej Strony w załączniku 17-B.

3. Art. 18.7 nie ma zastosowania do jakiegokolwiek środka Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych w załączniku 17-C.

ARTYKUŁ 18.9

Odmowa przyznania korzyści

Strona może odmówić usługodawcy drugiej Strony przyznania korzyści wynikających z niniejszego rozdziału, jeżeli Strona odmawiająca przyjmuje lub utrzymuje środki związane z utrzymaniem międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, w tym ochrony praw człowieka, które:

a) zakazują transakcji z tym usługodawcą lub z osobą, która jest właścicielem tego usługodawcy lub sprawuje nad tym usługodawcą kontrolę; lub

b) zostałyby naruszone lub ominięte, gdyby przyznano temu usługodawcy korzyści wynikające z niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 18.10

Podkomitet ds. Usług i Inwestycji

Podkomitet ds. Usług i Inwestycji (zwany dalej „podkomitetem") ustanowiony jest na podstawie art. 8.8 ust. 1. Przy rozpatrywaniu kwestii związanych z usługami podkomitet monitoruje i zapewnia właściwe wykonywanie niniejszego rozdziału, rozdziałów 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 i 26 oraz załączników 17-A–17-I, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A i 21-B.

ROZDZIAŁ 19

CZASOWY POBYT OSÓB FIZYCZNYCH ODBYWAJĄCYCH WIZYTĘ SŁUŻBOWĄ

ARTYKUŁ 19.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków Strony dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej w związku z wjazdem i pobytem czasowym na jej terytorium osób fizycznych drugiej Strony, które są osobami odbywającymi wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa, inwestorami, osobami przeniesionymi wewnątrz przedsiębiorstwa, osobami odbywającymi krótkoterminową wizytę służbową, osobami świadczące usługi kontraktowe oraz osobami wykonującymi wolny zawód.

2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do sektorów, o których mowa w art. 18.1 ust. 2 lit. b), c) i d).

3. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środków Strony odnoszących się do osób fizycznych drugiej Strony starających się o dostęp do jej rynku pracy ani do środków dotyczących obywatelstwa, przynależności państwowej, miejsca zamieszkania lub stałego zatrudnienia.

4. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie uniemożliwia Stronie stosowania środków regulujących wjazd lub pobyt czasowy osób fizycznych drugiej Strony na jej terytorium, w tym środków, które są niezbędne do ochrony integralności granic oraz zapewnienia zorganizowanego przemieszczania się osób fizycznych przez jej granice, pod warunkiem że środki te nie są stosowane w sposób niweczący lub naruszający korzyści przypadające drugiej Stronie na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy.

5. Sam fakt wymagania przez Stronę wizy od osób drugiej Strony nie może być interpretowany jako niweczący lub naruszający korzyści przypadające drugiej Stronie na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy.

6. W zakresie nieobjętym zobowiązaniami w niniejszym rozdziale nadal mają zastosowanie wszystkie wymogi przewidziane w prawie Strony dotyczące wjazdu i pobytu czasowego osób fizycznych, w tym przepisy ustawowe i wykonawcze dotyczące okresu pobytu.

7. Niezależnie od niniejszego rozdziału nadal mają zastosowanie wszystkie wymogi przewidziane w prawie Strony dotyczące pracy i środków zabezpieczenia społecznego, w tym przepisy ustawowe i wykonawcze dotyczące płacy minimalnej i układów zbiorowych w zakresie płac.

8. Zobowiązania objęte niniejszym rozdziałem dotyczące wjazdu i pobytu czasowego osób fizycznych odbywających wizytę służbową nie mają zastosowania do przypadków, w których celem lub skutkiem wjazdu i pobytu czasowego jest ingerowanie lub wpłynięcie w inny sposób na wynik sporu zbiorowego lub negocjacji pracowniczych lub kierowniczych, lub zatrudnienie jakichkolwiek osób fizycznych zaangażowanych w ten spór.

ARTYKUŁ 19.2

Definicje

1. Do niniejszego rozdziału oraz załączników 19-A, 19-B i 19-C zastosowanie mają definicje w art. 17.2 i 18.2, z wyjątkiem definicji inwestora Strony w art. 17.2 ust. 1 lit. l).

2. Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 19-A, 19-B i 19-C:

a) „sprzedawcy biznesowi” oznaczają osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową, które:

(i) są przedstawicielami dostawcy usług lub towarów Strony do celów negocjacji sprzedaży usług lub towarów lub zawarcia umowy dotyczącej sprzedaży usług lub towarów w imieniu tego dostawcy, w tym: uczestniczą w spotkaniach lub konferencjach; angażują się w konsultacje z partnerami biznesowymi; oraz przyjmują zamówienia lub negocjują umowy z przedsiębiorstwem znajdującym się na terytorium drugiej Strony;

(ii) nie są zaangażowani w świadczenie usługi na podstawie umowy zawartej między przedsiębiorstwem, które nie ma obecności handlowej na terytorium Strony, na którym przebywają czasowo osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową, a konsumentem na tym terytorium; oraz

(iii) nie są pośrednikami pobierającymi prowizje;

b) „osoby odbywające wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa” oznaczają osoby fizyczne pracujące na stanowisku wyższego szczebla w ramach osoby prawnej Strony, które są odpowiedzialne za założenie przedsiębiorstwa takiej osoby prawnej na terytorium drugiej Strony, które nie oferują ani nie świadczą usług ani nie prowadzą jakiejkolwiek działalności gospodarczej innej niż działalność wymagana do celów założenia przedsiębiorstwa i które nie otrzymują wynagrodzenia ze źródeł znajdujących się na terytorium drugiej Strony;

c) „osoby świadcząca usługi kontraktowe” oznaczają osoby fizyczne zatrudnione przez osobę prawną Strony, która sama nie ma siedziby na terytorium drugiej Strony i nie jest agencją świadczącą usługi pośrednictwa pracy i pozyskiwania personelu ani nie działa za pośrednictwem takiej agencji, i która zawarła w dobrej wierze umowę o świadczenie usług na rzecz konsumenta końcowego na terytorium drugiej Strony, wymagających czasowej obecności jej pracowników na terytorium tej drugiej Strony w celu wykonania umowy o świadczenie usług[1];

d) „osoby wykonujące wolny zawód” oznaczają osoby fizyczne świadczące usługę i prowadzące działalność na własny rachunek na terytorium Strony, ale nie na terytorium drugiej Strony, które zawarły w dobrej wierze umowę, inną niż za pośrednictwem agencji świadczącej usługi pośrednictwa pracy i pozyskiwania personelu, w celu świadczenia usług na rzecz konsumenta końcowego na terytorium drugiej Strony, wymagających czasowej obecności tych osób na terytorium tej drugiej Strony[2];

e) „instalatorzy i osoby dokonujące konserwacji” oznaczają osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową, posiadające specjalistyczną wiedzę niezbędną do wypełnienia zobowiązań umownych sprzedawcy lub leasingodawcy, świadczące usługi lub prowadzące szkolenia dla pracowników świadczących usługi, na podstawie gwarancji lub innej umowy o świadczenie usługi związanej ze sprzedażą lub leasingiem wyposażenia lub maszyn handlowych lub przemysłowych, w tym usług informatycznych i powiązanych usług, zakupionych lub będących przedmiotem leasingu od przedsiębiorstwa znajdującego się poza terytorium Strony, do której występuje się o zezwolenie na wjazd i pobyt czasowy, w całym okresie gwarancji lub umowy o świadczenie usług;

---

1 Umowa o świadczenie usług, o której mowa w niniejszej literze, musi być zgodna z wymogami prawa Strony, na terytorium której umowa jest wykonywana.

2 Umowa o świadczenie usług, o której mowa w niniejszej literze, musi być zgodna z wymogami prawa Strony, na terytorium której umowa jest wykonywana.

f) „osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa” oznaczają osoby fizyczne, które co najmniej od roku są zatrudnione przez osobę prawną Strony lub są jej wspólnikami, które zostają czasowo przeniesione do przedsiębiorstwa tej osoby prawnej znajdującego się na terytorium drugiej Strony i które należą do jednej z następujących kategorii:

(i) członkowie kadry kierowniczej;

(ii) specjaliści;

(iii) pracownicy odbywający staż;

g) „inwestor” oznacza osobę fizyczną zakładającą na terytorium drugiej Strony przedsiębiorstwo, na które ta osoba fizyczna lub osoba prawna zatrudniająca tę osobę fizyczną przeznaczyła znaczny kapitał lub jest w trakcie przeznaczania takiego kapitału, a także rozwijającą działalność tego przedsiębiorstwa lub zarządzającą nim w ramach uprawnień nadzorczych lub wykonawczych;

h) „członkowie kadry kierowniczej” oznaczają osoby fizyczne pracujące na stanowisku wyższego szczebla w ramach osoby prawnej Strony, które przede wszystkim kierują zarządzaniem przedsiębiorstwem na terytorium drugiej Strony[1], a przy tym podlegają ogólnemu nadzorowi lub otrzymują wytyczne głównie od kadry zarządzającej wyższego szczebla, zarządu lub udziałowców przedsiębiorstwa lub osób im równoważnych oraz których zakres obowiązków obejmuje:

(i) kierowanie przedsiębiorstwem lub jego departamentem lub działem;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że definicja ta nie wyklucza członków kadry kierowniczej, którzy, mimo że nie wykonują bezpośrednio zadań związanych z faktycznym świadczeniem usług, wykonują zadania w ramach pełnienia obowiązków opisanych w tej definicji, które są niezbędne do świadczenia usług.

(ii) nadzorowanie i kontrolowanie pracy innych pracowników nadzoru, pracowników sprawujących funkcje specjalistyczne lub kadry kierowniczej; oraz

(iii) osobiste upoważnienie do naboru i zwalniania pracowników lub do wydawania zaleceń w kwestii naboru, zwalniania pracowników lub innych działań dotyczących personelu;

i) „osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową" oznaczają osoby fizyczne ubiegające się o wjazd i pobyt czasowy na terytorium drugiej Strony, które nie są zaangażowane w sprzedaż bezpośrednią na rzecz ludności, nie otrzymują wynagrodzenia ze źródeł znajdujących się na terytorium drugiej Strony i należą do jednej z następujących kategorii:

(i) sprzedawcy biznesowi;

(ii) instalatorzy i osoby dokonujące konserwacji;

j) „specjaliści" oznaczają osoby fizyczne pracujące w ramach osoby prawnej Strony, które posiadają specjalistyczną wiedzę niezbędną dla obszarów działalności przedsiębiorstwa, technik lub zarządzania przedsiębiorstwem; przy ocenie takiej wiedzy uwzględnia się nie tylko wiedzę specyficzną dla danego przedsiębiorstwa, ale również to, czy dana osoba posiada wysoki poziom kwalifikacji, w tym odpowiednie doświadczenie zawodowe, odnoszących się do rodzaju pracy lub działalności wymagającej szczególnej wiedzy technicznej, łącznie z ewentualnym członkostwem w zawodzie regulowanym; oraz

k) „pracownicy odbywający staż” oznaczają osoby fizyczne, które posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych i zostają czasowo przeniesione w celu rozwoju kariery lub odbycia szkolenia w zakresie technik lub metod biznesowych[1].

ARTYKUŁ 19.3

Osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa, osoby odbywające wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa oraz inwestorzy

1. Z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i kwalifikacji określonych w załączniku 19-A Strony:

a) zezwalają na wjazd i pobyt czasowy osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa, osób odbywających wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa oraz inwestorów drugiej Strony;

b) umożliwiają zatrudnienie na swoim terytorium osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa drugiej Strony;

[1] Przedsiębiorstwo przyjmujące może być zobowiązane do przedstawienia, celem uprzedniego zatwierdzenia, programu stażu obejmującego okres pobytu i wskazującego, że celem pobytu jest szkolenie. W przypadku AT, CZ, DE, FR, ES, HU i LT szkolenie musi być związane z uzyskanym dyplomem ukończenia studiów wyższych.

c) nie mogą utrzymywać ani przyjmować ograniczeń – w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych – całkowitej liczby osób fizycznych, którym przyznaje się prawo wjazdu, w konkretnym sektorze, w charakterze osób odbywających wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa lub inwestorów, lub osób fizycznych, które można zatrudnić jako osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa, w poszczególnych jednostkach podziału terytorialnego lub na całym swoim terytorium; oraz

d) przyznają osobom przeniesionym wewnątrz przedsiębiorstwa, osobom odbywającym wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa oraz inwestorom drugiej Strony, w odniesieniu do ich pobytu czasowego na jej terytorium, traktowanie nie mniej korzystne od tego, które przyznaje, w podobnych sytuacjach, swoim własnym osobom fizycznym.

2. Dopuszczalna długość pobytu jest następująca:

a) w przypadku Chile – nie więcej niż dwa lata, który to okres można przedłużyć bez wymogu ubiegania się o pobyt stały, pod warunkiem dalszego spełniania warunków przyznania pobytu; oraz

b) w przypadku Strony UE – nie więcej niż trzy lata w przypadku członków kadry kierowniczej i specjalistów, nie więcej niż rok w przypadku pracowników odbywających staż i inwestorów oraz nie więcej niż 90 dni w każdym okresie sześciu miesięcy w przypadku osób odbywających wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa.

ARTYKUŁ 19.4

Osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową

1. Z zastrzeżeniem wyłączeń z zakresu stosowania określonych w art. 17.7 ust. 2 oraz z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i kwalifikacji określonych w załączniku 19-A Strona zezwala na wjazd i pobyt czasowy osób odbywających krótkoterminową wizytę służbową, nie wymagając zezwolenia na pracę, testu potrzeb ekonomicznych ani innej procedury uprzedniego zatwierdzenia o podobnym charakterze.

2. Jeżeli osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową Strony świadczą usługi na rzecz konsumenta na terytorium Strony, na którym przebywają czasowo, Strona ta przyznaje im, w odniesieniu do świadczenia tej usługi, traktowanie nie mniej korzystne od tego, które przyznaje, w podobnych sytuacjach, swoim własnym usługodawcom.

3. Dopuszczalna długość pobytu wynosi do 90 dni w każdym okresie 12 miesięcy.

ARTYKUŁ 19.5

Osoby świadczące usługi kontraktowe oraz osoby wykonujące wolny zawód

1. W odniesieniu do sektorów, podsektorów i rodzajów działalności wymienionych w załączniku 19-B każda ze Stron zezwala na wjazd i pobyt czasowy na jej terytorium osób świadczących usługi kontraktowe drugiej Strony, z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i kwalifikacji w nim określonych, a także pod warunkiem, że:

a) dane osoby fizyczne są zaangażowane w świadczenie usług jako pracownicy osoby prawnej, która zawarła umowę o świadczenie usług na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;

b) dane osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony były zatrudnione jako pracownicy osoby prawnej, o której mowa w lit. a), przez okres nie krótszy niż rok bezpośrednio poprzedzający datę złożenia wniosku o wjazd na terytorium drugiej Strony oraz posiadają, w chwili złożenia wniosku o wjazd, co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe, uzyskane po osiągnięciu pełnoletności, w sektorze działalności będącej przedmiotem umowy;

c) dane osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony posiadają:

(i) dyplom ukończenia studiów wyższych lub kwalifikacje potwierdzające posiadanie wiedzy na równoważnym poziomie[1]; oraz

(ii) kwalifikacje zawodowe, jeżeli są one wymagane do prowadzenia działalności zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, na terytorium której świadczona jest usługa;

[1] Jeżeli dyplom lub kwalifikacje nie zostały uzyskane na terytorium Strony, na którym świadczona jest usługa, Strona ta może dokonać oceny, czy są one równoważne z dyplomem ukończenia studiów wyższych na jej terytorium.

d) z tytułu świadczenia usług na terytorium drugiej Strony taka osoba fizyczna nie otrzymuje innego wynagrodzenia niż wynagrodzenie płacone przez osobę prawną zatrudniającą tę osobę fizyczną; oraz

e) dostęp przyznany na podstawie niniejszego artykułu odnosi się wyłącznie do usług, które są przedmiotem umowy, oraz nie upoważnia do posługiwania się tytułem zawodowym Strony, na której terytorium świadczona jest dana usługa.

2. Każda ze Stron zezwala na wjazd i pobyt czasowy na jej terytorium osób wykonujących wolny zawód drugiej Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów i działalności określonych w załączniku 19-B, z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i kwalifikacji w nim określonych, a także pod warunkiem, że:

a) okres obowiązywania zawartej umowy nie przekracza 12 miesięcy;

b) w dniu złożenia wniosku o wjazd i pobyt czasowy takie osoby fizyczne posiadają co najmniej sześcioletnie doświadczenie zawodowe w sektorze działalności, który jest przedmiotem umowy.

c) dane osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony posiadają:

(i) dyplom ukończenia studiów wyższych lub kwalifikacje potwierdzające posiadanie wiedzy na równoważnym poziomie[1]; oraz

[1] Jeżeli dyplom lub kwalifikacje nie zostały uzyskane na terytorium Strony, na którym świadczona jest usługa, Strona ta może dokonać oceny, czy są one równoważne z dyplomem ukończenia studiów wyższych na jej terytorium.

(ii) kwalifikacje zawodowe, jeżeli są one wymagane do prowadzenia działalności zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, na terytorium której świadczona jest usługa;

d) dostęp przyznany na podstawie niniejszego artykułu odnosi się wyłącznie do usług, które są przedmiotem umowy; nie upoważnia on do posługiwania się tytułem zawodowym Strony, na której terytorium świadczona jest dana usługa.

3. Strona nie przyjmuje ani nie utrzymuje ograniczeń – w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych – dotyczących całkowitej liczby usługodawców umownych lub osób wykonujących wolny zawód drugiej Strony, którym zezwala się na wjazd i pobyt czasowy.

4. Strona przyznaje osobom świadczącym usługi kontraktowe oraz osobom wykonującym wolny zawód drugiej Strony, w odniesieniu do świadczenia przez te podmioty usług na jej terytorium, traktowanie nie mniej korzystne od tego, które przyznaje, w podobnych sytuacjach, swoim własnym usługodawcom.

5. Dopuszczalna długość pobytu jest następująca:

a) w przypadku Strony UE – łączny okres nieprzekraczający sześciu miesięcy w ciągu każdego 12-miesięcznego okresu lub okresu obowiązywania umowy, w zależności od tego, który z tych okresów jest krótszy; oraz

b) w przypadku Chile – nie więcej niż rok, który to okres można przedłużyć o kolejne okresy, pod warunkiem dalszego spełniania warunków przyznania pobytu.

ARTYKUŁ 19.6

Środki niespełniające wymogów

W zakresie, w jakim odnośny środek wpływa na wjazd lub pobyt czasowy osób fizycznych odbywających wizytę służbową, art. 19.3 ust. 1 lit. c) i d) oraz art. 19.5 ust. 3 i 4 nie mają zastosowania do:

a) jakichkolwiek istniejących środków Strony niespełniających wymogów na poziomie:

(i) w przypadku Strony UE:

A) Unii Europejskiej, jak określono w dodatku 17-A-1;

B) władz centralnych państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 17-A-1;

C) władz regionalnych państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 17-A-1; lub

D) władz lokalnych, innych niż te, o których mowa w lit. C); oraz

(ii) w przypadku Chile:

A) władz centralnych, jak określono w dodatku 17-A-2;

B) władz regionalnych, jak określono w dodatku 17-A-2; lub

C) władz lokalnych;

b) dalszego stosowania lub bezzwłocznego przedłużenia obowiązywania wszelkich środków niespełniających wymogów, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu;

c) modyfikacji jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, o którym mowa w lit. a) i b) niniejszego artykułu, w zakresie, w jakim ta modyfikacja nie zmniejsza zgodności danego środka – w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed modyfikacją – z art. 19.3 ust. 1 lit. c) i d) oraz art. 19.5 ust. 3 i 4; ani

d) jakiegokolwiek środka Strony, który jest zgodny z warunkami lub kwalifikacjami określonymi w załączniku 17-B.

ARTYKUŁ 19.7

Przejrzystość

1. Strona podaje do wiadomości publicznej informacje dotyczące wjazdu i pobytu czasowego osób fizycznych drugiej Strony, o których mowa w art. 19.1 ust. 1.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, obejmują, w stosownych przypadkach, następujące informacje na temat:

a) kategorii wiz, pozwoleń lub wszelkich podobnych rodzajów zezwolenia w odniesieniu do wjazdu i pobytu czasowego;

b) wymaganych dokumentów oraz warunków, jakie należy spełnić;

c) sposobu złożenia wniosku i możliwości jego złożenia, na przykład w urzędzie konsularnym lub przez internet;

d) opłat za wniosek oraz orientacyjnych ram czasowych rozpatrywania wniosku;

e) maksymalnej długości pobytu na podstawie każdego rodzaju zezwolenia, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu;

f) warunków możliwego przedłużenia lub odnowienia;

g) przepisów dotyczących towarzyszących osób pozostających na utrzymaniu;

h) dostępnych procedur kontroli i odwołania; oraz

i) odpowiednich przepisów o zasięgu ogólnym odnoszących się do wjazdu i pobytu czasowego osób fizycznych.

3. W odniesieniu do informacji, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, Strona dokłada wszelkich starań, aby bezzwłocznie poinformować drugą Stronę o wprowadzeniu jakichkolwiek nowych wymogów lub procedur lub jakichkolwiek zmian w wymogach lub procedurach, które mają wpływ na skuteczne składanie wniosków o przyznanie prawa do wjazdu, pobytu czasowego oraz, w stosownych przypadkach, zezwolenie na pracę na terytorium tej pierwszej Strony.

ARTYKUŁ 19.8

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do odmowy przyznania prawa do wjazdu i pobytu czasowego, chyba że sprawa dotyczy ustalonego sposobu postępowania.

ROZDZIAŁ 20

REGULACJE WEWNĘTRZNE

ARTYKUŁ 20.1

Zakres stosowania i definicje

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków Stron dotyczących wymogów w zakresie licencjonowania i procedur licencjonowania, a także wymogów dotyczących kwalifikacji i procedur kwalifikacyjnych oraz norm technicznych[1], które mają wpływ na:

a) transgraniczne świadczenie usług;

b) świadczenie usług lub prowadzenie jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej przez założenie przedsiębiorstwa lub działalność inwestycji objętej niniejszą Umową; lub

c) świadczenie usług w ramach pobytu czasowego określonych kategorii osób fizycznych Strony na terytorium drugiej Strony, zgodnie z art. 19.1.

2. Niniejszy rozdział ma zastosowanie wyłącznie do sektorów, w odniesieniu do których Strona podjęła szczegółowe zobowiązania określone w rozdziałach 17, 18 i 19, oraz w zakresie, w jakim te szczegółowe zobowiązania mają zastosowanie.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku środków dotyczących norm technicznych, niniejszy rozdział ma zastosowanie tylko do środków, które mają wpływ na handel usługami.

3. Niezależnie od ust. 2 niniejszy rozdział nie ma zastosowania do wymogów w zakresie licencjonowania i procedur licencjonowania, wymogów dotyczących kwalifikacji i procedur kwalifikacyjnych oraz norm technicznych, które dotyczą:

a) wytwarzania podstawowych chemikaliów i innych produktów chemicznych;

b) wytwarzania wyrobów z kauczuku;

c) wytwarzania wyrobów z tworzyw sztucznych;

d) wytwarzania silników elektrycznych, generatorów i transformatorów;

e) wytwarzania akumulatorów, baterii i baterii pierwotnych; oraz

f) recyklingu odpadów i pozostałości metali i niemetali.

4. Niezależnie od ust. 1 niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środków Strony w zakresie, w jakim stanowią one ograniczenia uwzględnione w wykazach na podstawie art. 17.5, 17.6, art. 17.11 ust. 1 i 2, art. 18.4, 18.6, 18.7, art. 18.8 ust. 1 i 2, art. 19.3 ust. 1, art. 19.4 ust. 2, art. 19.5 ust. 1 i art. 19.6.

5. Do celów niniejszego rozdziału:

a) „zezwolenie” oznacza pozwolenie na prowadzenie któregokolwiek z rodzajów działalności, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), będące wynikiem procedury, której musi przestrzegać wnioskodawca w celu wykazania zgodności z wymogami w zakresie licencjonowania, wymogami dotyczącymi kwalifikacji lub normami technicznymi;

b) „właściwy organ” oznacza władze lub organ centralne, regionalne lub lokalne lub podmiot pozarządowy uczestniczący w wykonywaniu władzy delegowanej przez władze lub organy centralne, regionalne lub lokalne, które są uprawnione do podejmowania decyzji dotyczących zezwoleń na świadczenie usług, w tym przez założenie przedsiębiorstwa, lub dotyczących zezwoleń na prowadzenie jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej;

c) „procedury licencjonowania” oznaczają przepisy administracyjne lub proceduralne, których musi przestrzegać osoba fizyczna lub prawna ubiegająca się o zezwolenie, w tym zmianę lub odnowienie zezwolenia, w celu wykazania zgodności z wymogami w zakresie licencjonowania;

d) „wymogi w zakresie licencjonowania” oznaczają wymogi materialne, inne niż wymogi dotyczące kwalifikacji, które osoba fizyczna lub prawna musi spełnić, aby uzyskać, zmienić lub odnowić zezwolenie;

e) „procedury kwalifikacyjne” oznaczają przepisy administracyjne lub proceduralne, których musi przestrzegać osoba fizyczna w celu wykazania zgodności z wymogami dotyczącymi kwalifikacji, aby uzyskać zezwolenie; oraz

f) „wymogi dotyczące kwalifikacji” oznaczają wymogi materialne związane z kompetencjami osoby fizycznej do świadczenia usług, które osoba fizyczna musi spełnić, aby uzyskać, zmienić lub odnowić zezwolenie.

6. Do celów niniejszego rozdziału stosuje się również definicje zawarte w art. 17.2 i 18.2.

ARTYKUŁ 20.2

Warunki dotyczące licencjonowania i kwalifikacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby środki związane z wymogami w zakresie licencjonowania, procedurami licencjonowania oraz wymogami dotyczącymi kwalifikacji i procedurami kwalifikacyjnymi były oparte na kryteriach, które uniemożliwiają właściwym organom wykonywanie ich uprawnień do przeprowadzania oceny w sposób arbitralny[1].

2. Kryteria, o których mowa w ust. 1, muszą być:

a) jasne;

b) obiektywne i przejrzyste; oraz

c) z wyprzedzeniem udostępniane publicznie oraz zainteresowanym osobom.

3. Każda ze Stron zachęca swoje właściwe organy, aby – przyjmując normy techniczne – przyjmowały normy techniczne opracowane w drodze otwartych i przejrzystych procesów, a także zachęca organy, w tym odpowiednie organizacje międzynarodowe[2], wyznaczone do opracowywania norm technicznych, do stosowania otwartych i przejrzystych procesów.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że kryteria te mogą obejmować między innymi kompetencje i zdolność do świadczenia usług lub prowadzenia jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej, w tym w sposób zgodny z wymogami regulacyjnymi Strony, takimi jak wymogi w zakresie ochrony zdrowia i środowiska. Właściwe organy mogą przyznać poszczególnym kryteriom określoną wagę.

[2] Pojęcie „odpowiednie organizacje międzynarodowe” odnosi się do organów międzynarodowych, w których członkostwo jest otwarte dla odpowiednich organów obu Stron.

4. Zezwolenie, z zastrzeżeniem dostępności, przyznaje się natychmiast po ustaleniu, w świetle wyników odpowiedniego badania, że warunki jego uzyskania zostały spełnione.

5. W przypadku gdy liczba dostępnych licencji na daną działalność jest ograniczona z powodu braku dostępnych zasobów naturalnych lub możliwości technicznych, każda ze Stron stosuje procedurę selekcji wobec potencjalnych kandydatów, która zapewnia pełne gwarancje bezstronności i przejrzystości, w tym w szczególności odpowiednie informowanie o rozpoczęciu, przeprowadzeniu i zakończeniu procedury.

6. Przy ustanawianiu zasad procedury selekcji każda ze Stron może, z zastrzeżeniem ust. 5, wziąć pod uwagę uzasadnione cele polityki, w tym względy zdrowia, bezpieczeństwa, ochrony środowiska i zachowania dziedzictwa kulturowego.

ARTYKUŁ 20.3

Procedury licencjonowania i procedury kwalifikacyjne

1. Procedury i formalności licencjonowania oraz procedury i formalności kwalifikacyjne muszą być jasne, udostępniane publicznie z wyprzedzeniem oraz nie mogą same w sobie stanowić ograniczenia świadczenia usług lub prowadzenia jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej. Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby te procedury i formalności były jak najprostsze, a także nie może komplikować ani opóźniać nadmiernie świadczenia usług lub prowadzenia jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej.

2. Jeżeli zezwolenie jest wymagane, każda ze Stron bezzwłocznie publikuje lub w inny sposób udostępnia publicznie informacje niezbędne wnioskodawcy do spełnienia wymogów i przestrzegania procedur dotyczących uzyskania, utrzymania, zmiany i odnowienia takiego zezwolenia. Informacje te obejmują co najmniej następujące elementy, o ile takie istnieją:

a) wymagania i procedury;

b) dane kontaktowe odpowiednich właściwych organów;

c) opłaty;

d) normy techniczne;

e) procedury odwoławcze lub kontrolne w odniesieniu do decyzji dotyczących wniosków;

f) procedury monitorowania lub egzekwowania zgodności z warunkami licencji i kwalifikacji;

g) możliwości udziału obywateli, na przykład w formie wysłuchania lub zgłoszenia uwag; oraz

h) orientacyjne ramy czasowe rozpatrywania wniosku.

3. Każda opłata za zezwolenie[1], którą mogą ponosić wnioskodawcy, musi być uzasadniona, przejrzysta oraz nie może sama w sobie stanowić ograniczenia świadczenia danej usługi lub prowadzenia danej działalności gospodarczej.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby procedury stosowane przez właściwy organ oraz jego decyzje w ramach procesu udzielania zezwoleń były bezstronne względem wszystkich wnioskodawców. Właściwy organ musi podejmować decyzje w sposób niezależny i nie może odpowiadać przed jakąkolwiek osobą świadczącą usługi lub prowadzącą działalność gospodarczą, w odniesieniu do których wymagane jest zezwolenie.

5. Jeżeli zastosowanie mają określone terminy składania wniosków, zapewnia się, aby termin przewidziany na złożenie wniosku przez wnioskodawcę był rozsądny. Jeżeli to możliwe, właściwy organ powinien akceptować wnioski w formie elektronicznej na takich samych warunkach dotyczących autentyczności jak w przypadku wniosków w formie papierowej.

6. Właściwy organ przystępuje do rozpatrzenia wniosku bez zbędnej zwłoki po jego złożeniu. Każda ze Stron dąży do określenia orientacyjnych ram czasowych rozpatrzenia wniosku oraz, na wniosek wnioskodawcy i bez zbędnej zwłoki, zapewnia, aby właściwy organ udzielał informacji na temat statusu wniosku. Każda ze Stron zapewnia, aby rozpatrzenie wniosku, w tym podjęcie ostatecznej decyzji, następowało w rozsądnym terminie po złożeniu kompletnego wniosku.

[1] Opłaty za zezwolenie nie obejmują opłat z tytułu eksploatacji zasobów naturalnych, płatności aukcyjnych, przetargowych lub innych niedyskryminujących środków dotyczących przyznania koncesji, ani obowiązkowych składek za świadczenie usługi powszechnej.

7. Właściwy organ, w rozsądnym terminie po otrzymaniu wniosku, który uważa za niekompletny, informuje o tym wnioskodawcę, w miarę możliwości wskazując dodatkowe informacje wymagane do uzupełnienia wniosku, a także zapewnia mu możliwość poprawienia nieprawidłowości we wniosku.

8. Właściwy organ akceptuje kopie dokumentów uwierzytelnione zgodnie z prawem danej Strony, zamiast dokumentów oryginalnych, chyba że właściwy organ wymaga oryginałów dokumentów w celu ochrony integralności procesu udzielania zezwoleń.

9. W przypadku gdy właściwy organ odrzuci wniosek, informuje się o tym wnioskodawcę, na jego wniosek albo z inicjatywy właściwego organu, na piśmie i bez zbędnej zwłoki. Co do zasady informuje się wnioskodawcę o powodach decyzji odrzucającej wniosek oraz o terminie wniesienia odwołania od tej decyzji. Zapewnia się wnioskodawcy możliwość ponownego złożenia wniosku w rozsądnym terminie.

10. Każda ze Stron zapewnia, aby zezwolenie, po jego udzieleniu, stało się skuteczne bez zbędnej zwłoki, zgodnie z określonymi w nim warunkami.

11. W przypadku gdy wydanie zezwolenia wiąże się z koniecznością przeprowadzenia egzaminów, właściwy organ zapewnia przeprowadzanie takich egzaminów w odpowiednich odstępach czasu oraz przewiduje rozsądny termin umożliwiający wnioskodawcom złożenie wniosku o przystąpienie do egzaminu.

ARTYKUŁ 20.4

Przegląd

Jeżeli wejdą w życie ustalenia negocjacji związanych z art. VI ust. 4 GATS, Strony dokonują wspólnego przeglądu takich ustaleń. Jeżeli w ramach wspólnego przeglądu ocenią, że włączenie takich ustaleń do niniejszej części niniejszej Umowy usprawni zawarte w niej postanowienia, Strony wspólnie ustalają, czy należy włączyć takie ustalenia do niniejszej części niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 20.5

Zarządzanie środkami o zasięgu ogólnym

Każda ze Stron zapewnia rozsądne, obiektywne i bezstronne zarządzanie środkami o zasięgu ogólnym, które mają wpływ na handel usługami.

ARTYKUŁ 20.6

Odwołanie od decyzji administracyjnych

Każda ze Stron utrzymuje lub ustanawia sądy lub procedury sądowe, arbitrażowe lub administracyjne, które na wniosek poszkodowanego inwestora lub usługodawcy przeprowadzają bezzwłoczna kontrolę decyzji administracyjnych mających wpływ na założenie przedsiębiorstwa, transgraniczne świadczenie usług lub czasowy pobyt osób fizycznych odbywających wizyty służbowe, a w uzasadnionych przypadkach także odpowiednie środki naprawcze w odniesieniu do takich decyzji. Jeżeli takie procedury nie są niezależne od jednostki organizacyjnej, której powierzono wydawanie danych decyzji administracyjnych, każda ze Stron zapewnia obiektywizm i bezstronność kontroli.

ROZDZIAŁ 21

WZAJEMNE UZNAWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

ARTYKUŁ 21.1

Wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych

1. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie uniemożliwia Stronie wymagania od osób fizycznych posiadania niezbędnych kwalifikacji i doświadczenia zawodowego wymaganych na terytorium, na którym prowadzona jest działalność, w danym sektorze działalności.

2. Każda ze Stron zachęca organizacje zawodowe lub organy odpowiednie dla danego sektora działalności na swoim terytorium do opracowania wspólnych zaleceń dotyczących wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych oraz przekazania ich Podkomitetowi ds. Usług i Inwestycji, o którym mowa w art. 18.10. Takie wspólne zalecenia muszą być poparte opartą na dowodach oceną:

a) wartości ekonomicznej przewidywanego porozumienia w sprawie wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych (zwanego dalej „porozumieniem o wzajemnym uznawaniu"); oraz

b) zgodności odpowiednich systemów, a mianowicie zakresu, w jakim wymogi stosowane przez każdą ze Stron dotyczące zezwoleń, licencjonowania, prowadzenia działalności i certyfikacji są ze sobą zgodne.

3. Po otrzymaniu wspólnego zalecenia Podkomitet ds. Usług i Inwestycji przeprowadza przegląd jego zgodności z niniejszą częścią niniejszej Umowy w rozsądnym terminie. W następstwie takiego przeglądu podkomitet ten może opracować decyzję w sprawie porozumienia o wzajemnym uznawaniu oraz zalecić Wspólnej Radzie jej przyjęcie na podstawie art. 8.5 ust. 1 lit. a) w celu określenia lub zmiany porozumień o wzajemnym uznawaniu określonych w załączniku 21-B[1].

4. Porozumienie, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, przewiduje warunki uznawania kwalifikacji zawodowych zdobytych na terytorium Strony UE i kwalifikacji zawodowych zdobytych w Chile, które są związane z działalnością, o której mowa w rozdziałach 17, 18, 19 lub 26.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że porozumienia o wzajemnym uznawaniu nie mogą prowadzić do automatycznego uznawania kwalifikacji zawodowych, lecz muszą określać, we wspólnym interesie Stron, warunki uznawania takich kwalifikacji przez właściwe organy.

5. Przy opracowywaniu wspólnych zaleceń, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, oraz podczas przeprowadzanej przez Wspólną Radę oceny dotyczącej przyjęcia porozumienia, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, uwzględnia się wytyczne dotyczące porozumień o uznawaniu kwalifikacji zawodowych określone w załączniku 21-A.

ROZDZIAŁ 22

USŁUGI DORĘCZANIA

ARTYKUŁ 22.1

Zakres stosowania i definicje

1. W niniejszym rozdziale określono zasady dotyczące ram regulacyjnych dla wszystkich usług doręczania.

2. Do celów niniejszego rozdziału:

a) „usługi doręczania” oznaczają usługi pocztowe i usługi kurierskie lub usługi ekspresowe, w tym działalność obejmującą przyjmowanie, sortowanie, transport i doręczanie przesyłek pocztowych;

b) „usługi doręczania ekspresowego” oznaczają przyjmowanie, sortowanie, transport i doręczanie przesyłek pocztowych z większą szybkością i niezawodnością oraz mogą obejmować elementy stanowiące wartość dodaną, takie jak: odbieranie przesyłek z miejsca pochodzenia, doręczenie osobiste do adresata, śledzenie, możliwość zmiany miejsca przeznaczenia i adresata w trakcie przewozu lub potwierdzenie odbioru;

c) „usługi w zakresie przesyłek ekspresowych” oznaczają usługi międzynarodowego doręczania ekspresowego świadczone za pośrednictwem Express Mail Service Cooperative, która jest organizacją społeczną zrzeszającą wyznaczonych operatorów pocztowych w ramach Światowego Związku Pocztowego;

d) „licencja” oznacza zezwolenie udzielane indywidualnemu podmiotowi świadczącemu usługi doręczania przez właściwy organ regulacyjny, który określa procedury, obowiązki i wymogi właściwe dla sektora usług doręczania;

e) „przesyłka pocztowa” oznacza przesyłkę o wadze do 31,5 kg opatrzoną adresem w ostatecznej formie, którą ma przewozić jakikolwiek podmiot świadczący usługi doręczania, publiczny lub prywatny, i może obejmować takie przesyłki jak list, paczka, gazeta lub katalog;

f) „monopol pocztowy” oznacza wyłączne prawo do świadczenia określonych usług doręczania na terytorium Strony, zgodnie z prawem tej Strony; oraz

g) „usługa powszechna” oznacza stałe świadczenie usług doręczania o określonej jakości we wszystkich punktach na terytorium Strony w przystępnych cenach dla wszystkich użytkowników.

ARTYKUŁ 22.2

Usługa powszechna

1. Każda ze Stron ma prawo do określenia rodzaju obowiązku świadczenia usługi powszechnej, który chce utrzymać. Każda ze Stron, która utrzymuje obowiązek świadczenia usługi powszechnej, zarządza nim w sposób przejrzysty, niedyskryminujący i neutralny w odniesieniu do wszystkich podmiotów świadczących usługi doręczania podlegających temu obowiązkowi.

2. Jeżeli Strona wymaga, aby usługi w zakresie przychodzących przesyłek ekspresowych były świadczone na zasadzie usługi powszechnej, nie może traktować tych usług w sposób uprzywilejowany w stosunku do innych usług międzynarodowego doręczania ekspresowego.

ARTYKUŁ 22.3

Zapobieganie praktykom zakłócającym prawidłowe funkcjonowanie rynku

Każda ze Stron zapewnia, aby podmiot świadczący usługi doręczania podlegający obowiązkowi świadczenia usługi powszechnej lub posiadający monopol pocztowy nie podejmował praktyk zakłócających prawidłowe funkcjonowanie rynku, takich jak:

a) wykorzystywanie przychodów pochodzących ze świadczenia usługi podlegającej obowiązkowi świadczenia usługi powszechnej lub z monopolu pocztowego do subsydiowania skrośnego świadczenia usługi doręczania ekspresowego lub jakiejkolwiek usługi doręczania innej niż usługa powszechna; lub

b) stosowanie nieuzasadnionego rozróżnienia między klientami, takimi jak przedsiębiorstwa lub podmioty wysyłające przesyłki masowe lub konsolidatorzy w zakresie opłat lub innych warunków świadczenia usług podlegających obowiązkowi świadczenia usługi powszechnej lub monopolu pocztowego.

ARTYKUŁ 22.4

Licencje

1. Jeśli Strona wymaga licencji na świadczenie usług doręczania, musi udostępnić publicznie:

a) wszystkie wymogi w zakresie licencjonowania oraz termin, w jakim zwykle podejmowana jest decyzja dotycząca wniosku o licencję; oraz

b) warunki licencji.

2. Procedury, obowiązki i wymogi dotyczące licencji muszą być przejrzyste, niedyskryminujące i oparte na obiektywnych kryteriach.

3. Jeżeli właściwy organ regulacyjny odrzuci wniosek o udzielenie licencji, informuje wnioskodawcę o przyczynach odrzucenia na piśmie. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje procedurę odwoławczą z udziałem organu niezależnego od stron biorących udział w procedurze wnioskowania o udzielenie licencji. Organem takim może być sąd lub trybunał.

ARTYKUŁ 22.5

Niezależność organów regulacyjnych

1. Każda ze Stron zapewnia, aby organ odpowiedzialny za regulację usług doręczania nie odpowiadał przed jakimkolwiek podmiotem świadczącym usługi doręczania oraz aby decyzje i procedury przyjmowane przez dany organ regulacyjny były bezstronne, niedyskryminujące i przejrzyste w odniesieniu do wszystkich uczestników rynku na terytorium danej Strony.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby organ odpowiedzialny za regulację usług doręczania wykonywał swoje zadania w sposób terminowy oraz dysponował odpowiednimi zasobami finansowymi i ludzkimi.

ROZDZIAŁ 23

USŁUGI TELEKOMUNIKACYJNE

ARTYKUŁ 23.1

Zakres stosowania

1. W niniejszym rozdziale określa się zasady ram regulacyjnych dotyczących udostępniania sieci telekomunikacyjnych i świadczenia usług telekomunikacyjnych zliberalizowane na podstawie rozdziałów 17 i 18.

2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do usług dostarczania treści przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych i usług telekomunikacyjnych ani sprawowania kontroli redakcyjnej nad tymi treściami.

ARTYKUŁ 23.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału:

a) „rządzenia towarzyszące” oznaczają usługi, infrastrukturę fizyczną oraz inne urządzenia związane z siecią telekomunikacyjną lub usługą telekomunikacyjną, które umożliwiają lub wspierają świadczenie usług za pośrednictwem tej sieci lub usługi lub mają potencjał w tym zakresie, oraz mogą obejmować budynki lub wejścia do budynków, okablowanie budynków, anteny, wieże oraz inne konstrukcje podpierające, przewody, kanały kablowe, maszty, studzienki i szafki uliczne;

b) „infrastruktura podstawowa” oznacza infrastrukturę publicznej sieci telekomunikacyjną lub usługi telekomunikacyjnej, która:

   i) jest zapewniana wyłącznie lub głównie przez jednego dostawcę lub ograniczoną liczbę dostawców; oraz

   (ii) z przyczyn ekonomicznych lub technicznych nie jest łatwa do zastąpienia w celu świadczenia usługi;

c) „wzajemne połączenie” oznacza połączenie publicznych sieci telekomunikacyjnych wykorzystywanych przez tych samych lub różnych dostawców sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych w celu umożliwienia użytkownikom jednego dostawcy komunikacji z użytkownikami tego samego lub innego dostawcy oraz dostępu do usług świadczonych przez innych dostawców, niezależnie od tego, czy usługi te świadczone są przez odnośnych dostawców czy jakiegokolwiek innego usługodawcę mającego dostęp do sieci;

d) „usługi dostępu do internetu” oznaczają publiczne usługi telekomunikacyjne zapewniające dostęp do internetu na terytorium Strony, a tym samym łączność z niemal wszystkimi punktami końcowymi internetu, niezależnie od stosowanej technologii sieciowej i urządzeń końcowych;

e) „łącza dzierżawione” oznaczają usługi lub urządzenia telekomunikacyjne między dwoma lub większą liczbą wyznaczonych punktów, w tym o charakterze wirtualnym, które rezerwują przepustowość do specjalnego użytku przez użytkownika lub na potrzeby dostępności dla użytkownika;

f) „główny dostawca” oznacza dostawcę sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych, który może w sposób istotny wpłynąć na warunki uczestnictwa – mając na uwadze cenę i dostawy – na właściwym rynku sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych w wyniku jego kontroli nad infrastrukturą podstawową lub wykorzystania swojej pozycji na tym rynku;

g) „elementy sieci” oznaczają urządzenia lub sprzęt wykorzystywane do świadczenia publicznej usługi telekomunikacyjnej, w tym cechy, funkcje i możliwości zapewniane przez te obiekty lub sprzęt;

h) „możliwość przeniesienia numeru” oznacza:

(i) w przypadku Strony UE – możliwość zachowania istniejącego numeru telefonicznego przez abonenta, który zgłasza taki wniosek, w tej samej lokalizacji w przypadku abonentów linii stacjonarnej, przy zmianie w ramach tej samej kategorii dostawców publicznych usług telekomunikacyjnych, bez uszczerbku dla jakości, niezawodności lub wygody; oraz

(ii) w przypadku Chile – możliwość zachowania istniejącego numeru telefonicznego przez użytkownika końcowego, który zgłasza taki wniosek, przy zmianie dostawcy publicznych usług telekomunikacyjnych, bez uszczerbku dla jakości, niezawodności lub wygody;

i) „publiczna sieć telekomunikacyjna” oznacza każdą sieć telekomunikacyjną wykorzystywaną całkowicie lub głównie do świadczenia publicznych usług telekomunikacyjnych pomiędzy punktami zakończenia sieci;

j) „publiczna usługa telekomunikacyjna” oznacza każdą usługę telekomunikacyjną oferowaną ogółowi społeczeństwa;

k) „abonent” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która jest stroną umowy z dostawcą publicznych usług telekomunikacyjnych na świadczenie tych usług;

l) „telekomunikacja” oznacza przesyłanie i odbiór sygnałów za pomocą jakichkolwiek środków elektromagnetycznych;

m) „sieć telekomunikacyjna” oznacza systemy przesyłowe oraz, w stosownych przypadkach, urządzenia przełączające lub routingowe oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przesyłanie i odbiór sygnałów przewodowo, za pomocą radia, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych;

n) „telekomunikacyjny organ regulacyjny” oznacza organ lub organy, którym Strona powierza regulację sieci telekomunikacyjnych i usług telekomunikacyjnych objętych niniejszym rozdziałem[1];

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że telekomunikacyjny organ regulacyjny obejmuje każdy organ, który Strona zobowiązała do egzekwowania obowiązków określonych w niniejszym rozdziale.

o) „usługa telekomunikacyjna” oznacza usługę, która polega całkowicie lub głównie na przesyłaniu i odbiorze sygnałów, w tym sygnałów nadawczych, za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnych, w tym za pośrednictwem sieci używanych do nadawania;

p) „usługa powszechna” oznacza minimalny zestaw usług o określonej jakości, który musi być udostępniony wszystkim użytkownikom na terytorium Strony, niezależnie od ich lokalizacji geograficznej oraz po przystępnej cenie; oraz

q) „użytkownik” oznacza osobę fizyczną lub prawną korzystającą z publicznych sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych.

ARTYKUŁ 23.3

Telekomunikacyjny organ regulacyjny

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej telekomunikacyjny organ regulacyjny był prawnie odrębny i funkcjonalnie niezależny od jakiegokolwiek dostawcy sieci telekomunikacyjnych, usług telekomunikacyjnych lub urządzeń telekomunikacyjnych oraz aby decyzje przyjmowane przez jej telekomunikacyjny organ regulacyjny i stosowane przez niego procedury były bezstronne względem wszystkich uczestników rynku.

2. Strona, która zachowuje własność lub kontrolę nad dostawcami sieci telekomunikacyjnych, usług telekomunikacyjnych lub urządzeń telekomunikacyjnych, zapewnia skuteczny strukturalny rozdział funkcji regulacyjnej dotyczącej telekomunikacji od działań związanych z tą własnością lub kontrolą.

3. W celu zapewnienia niezależności i bezstronności telekomunikacyjnych organów regulacyjnych każda ze Stron zapewnia, aby jej telekomunikacyjny organ regulacyjny nie posiadał interesów finansowych ani nie pełnił funkcji operacyjnych lub zarządczych u jakiegokolwiek dostawcy sieci telekomunikacyjnych, usług telekomunikacyjnych lub urządzeń telekomunikacyjnych.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby dostawcy sieci telekomunikacyjnych, usług telekomunikacyjnych lub urządzeń telekomunikacyjnych nie mieli wpływu na decyzje i procedury telekomunikacyjnego organu regulacyjnego.

5. Każda ze Stron przyznaje swojemu telekomunikacyjnemu organowi regulacyjnemu uprawnienia regulacyjne i nadzorcze, a także odpowiednie zasoby finansowe i ludzkie do wykonywania zadań powierzonych mu w celu egzekwowania obowiązków określonych w niniejszym rozdziale. Uprawnienia takie muszą być wykonywane w sposób przejrzysty i terminowy. Zadania te podaje się do wiadomości publicznej w łatwo dostępny i zrozumiały sposób, w szczególności gdy zadania te są powierzone większej liczbie organów.

6. Każda ze Stron przyznaje swojemu telekomunikacyjnemu organowi regulacyjnemu uprawnienia do zapewniania, aby dostawcy sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych dostarczali mu bezzwłocznie na jego wniosek wszystkie informacje, w tym informacje finansowe, które są niezbędne do umożliwienia telekomunikacyjnemu organowi regulacyjnemu wykonywania jego zadań zgodnie z niniejszym rozdziałem. Wszelkie przekazane informacje przetwarza się zgodnie z wymogami poufności.

7. Każda ze Stron zapewnia, aby użytkownik lub dostawca sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych, którego dotyczy decyzja wydana przez telekomunikacyjny organ regulacyjny, miał prawo odwołać się od tej decyzji do organu odwoławczego, który jest niezależny od telekomunikacyjnego organu regulacyjnego i innych stron, których dotyczy dana decyzja. Do czasu zakończenia postępowania odwoławczego decyzja wydana przez telekomunikacyjny organ regulacyjny pozostaje w mocy, chyba że zgodnie z prawem Strony tego organu zostaną przyznane środki przejściowe.

ARTYKUŁ 23.4

Zezwolenie na udostępnianie sieci telekomunikacyjnych lub świadczenie usług telekomunikacyjnych

1. Jeżeli Strona wymaga zezwolenia na udostępnianie sieci telekomunikacyjnych lub świadczenie usług telekomunikacyjnych, określa rozsądny termin, w którym telekomunikacyjny organ regulacyjny zwykle podejmuje decyzję w sprawie wniosku o wydanie zezwolenia, w sposób przejrzysty przekazuje wnioskodawcy informacje na temat tego terminu oraz dokłada starań, aby podejmować decyzje dotyczące wniosku w podanym terminie[1].

2. Wszelkie kryteria dotyczące zezwolenia oraz mające zastosowanie procedury muszą być jak najprostsze, obiektywne, przejrzyste, niedyskryminujące i proporcjonalne. Wszelkie obowiązki i warunki nakładane w związku z udzieleniem zezwolenia lub powiązane z zezwoleniem muszą być niedyskryminujące, przejrzyste, proporcjonalne oraz związane ze świadczoną usługą.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł nie uniemożliwia Stronie udzielania zezwolenia na udostępnianie sieci telekomunikacyjnych lub świadczenie usług telekomunikacyjnych na podstawie zwykłego zgłoszenia, bez konieczności oczekiwania na decyzję telekomunikacyjnego organu regulacyjnego.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby wnioskodawca otrzymał na piśmie powody odmowy lub cofnięcia zezwolenia, lub nałożenia warunków specyficznych dla dostawcy. W przypadku takiej odmowy lub takiego cofnięcia zezwolenia, lub nałożenia takich warunków, wnioskodawca musi mieć możliwość odwołania się do organu odwoławczego.

4. Opłaty administracyjne nakładane na dostawców, jeżeli takie obowiązują, muszą być obiektywne, przejrzyste, niedyskryminujące oraz współmierne do uzasadnionych kosztów administracyjnych poniesionych w związku z zarządzaniem, kontrolą i egzekwowaniem obowiązków określonych w niniejszym rozdziale[1].

ARTYKUŁ 23.5

Wzajemne połączenie

Bez uszczerbku dla art. 23.9 każda ze Stron zapewnia, aby dostawca publicznych sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych na jej terytorium miał prawo oraz – na wniosek innego dostawcy publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych na jej terytorium – obowiązek negocjowania wzajemnych połączeń na potrzeby udostępniania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych na jej terytorium.

[1] Opłaty administracyjne nie obejmują opłat za prawa do korzystania z ograniczonych zasobów ani obowiązkowych składek za świadczenie usługi powszechnej.

ARTYKUŁ 23.6

Dostęp i korzystanie

1. Każda ze Stron zapewnia, aby każdemu usługodawcy drugiej Strony przyznano dostęp do wszelkich publicznych sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych oraz umożliwiono korzystanie z nich, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach[1], zgodnie z ust. 2–5.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby każdy usługodawca drugiej Strony miał dostęp do wszelkich publicznych usług telekomunikacyjnych oferowanych na terytorium lub poza granicami tej Strony, w tym do prywatnych łączy dzierżawionych, oraz mógł z nich korzystać, i w tym celu zapewnia – z zastrzeżeniem ust. 5 – aby takiemu usługodawcy zezwolono:

a) na zakup lub dzierżawę i przyłączenie terminala lub innego sprzętu, który łączy się z siecią i który jest niezbędny do świadczenia przez niego usług;

b) na podłączanie łączy prywatnie dzierżawionych lub stanowiących własność prywatną do publicznych sieci telekomunikacyjnych lub do łączy dzierżawionych lub należących do innego dostawcy usług telekomunikacyjnych; oraz

c) na korzystanie z wybranych przez niego protokołów operacyjnych przy świadczeniu jakiejkolwiek usługi, innych niż te, które są niezbędne do zapewnienia ogółowi społeczeństwa dostępności usług telekomunikacyjnych.

[1] Do celów niniejszego artykułu „niedyskryminujący” oznacza klauzulę najwyższego uprzywilejowania i traktowanie narodowe w rozumieniu art. 17.9, 17.11, 18.4 i 18.5, a także warunki nie mniej korzystne niż warunki przyznane jakiemukolwiek innemu użytkownikowi podobnych publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych w podobnych sytuacjach.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby usługodawca drugiej Strony mógł korzystać z publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych w celu przekazywania informacji na terytorium tej Strony i poza jej granicami, w tym do komunikacji wewnątrz przedsiębiorstwa takiego usługodawcy, oraz w celu dostępu do informacji zawartych w bazach danych lub przechowywanych w inny sposób w formie nadającej się do odczytu maszynowego na terytorium którejkolwiek ze Stron.

4. Niezależnie od ust. 3 Strona może podejmować takie środki, jakie uważa za niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa i poufności informacji, z zastrzeżeniem wymogu, że środki te nie mogą być stosowane w sposób, który stanowiłby środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji lub ukryte ograniczenie handlu usługami.

5. Każda ze Stron zapewnia, aby na dostęp do publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych oraz korzystanie z nich nie były nakładane na jej terytorium inne warunki niż te, które są niezbędne do:

a) zagwarantowania obowiązków świadczenia usług publicznych przez dostawców publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych, w szczególności ich zdolności do udostępnienia swoich usług na rzecz ogółu społeczeństwa; lub

b) ochrony integralności technicznej publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych.

ARTYKUŁ 23.7

Rozstrzyganie sporów w zakresie telekomunikacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku sporu powstałego między dostawcami sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych w związku z prawami lub obowiązkami określonymi w niniejszym rozdziale oraz na wniosek którejkolwiek ze stron sporu telekomunikacyjny organ regulacyjny wydał w rozsądnym terminie wiążącą decyzję w celu rozstrzygnięcia sporu.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby decyzja wydana przez telekomunikacyjny organ regulacyjny była podawana do wiadomości publicznej, z zastrzeżeniem wymogów dotyczących tajemnicy przedsiębiorstwa zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi danej Strony. Telekomunikacyjny organ regulacyjny przekazuje stronom sporu pełne uzasadnienie decyzji. Strony sporu mają prawo do odwołania się od tej decyzji zgodnie z art. 23.3 ust. 7.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby procedura, o której mowa w ust. 1 i 2, nie wykluczała wniesienia przez którąkolwiek ze stron sporu skargi do organu sądowego, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi danej Strony.

ARTYKUŁ 23.8

Środki ochronne w zakresie konkurencyjności stosowane wobec głównych dostawców

Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje odpowiednie środki do celów zapobiegania sytuacjom, w których dostawcy sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych, którzy – sami lub wspólnie – są głównym dostawcą, rozpoczynają lub kontynuują stosowanie praktyk antykonkurencyjnych, takich jak:

a) uczestniczenie w antykonkurencyjnym subsydiowaniu skrośnym;

b) wykorzystywanie informacji uzyskanych od konkurentów w antykonkurencyjnych celach; oraz

c) nieudostępnianie w odpowiednim czasie dostawcom innych usług informacji technicznych dotyczących infrastruktury podstawowej oraz informacji istotnych z handlowego punktu widzenia niezbędnych do świadczenia przez nich usług.

ARTYKUŁ 23.9

Wzajemne połączenia z głównymi dostawcami

1. Każda ze Stron zapewnia, aby główni dostawcy publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych zapewniali wzajemne połączenia w każdym technicznie dostępnym punkcie sieci. Główni dostawcy zapewniają takie wzajemne połączenie:

a) na niedyskryminujących warunkach, w tym w odniesieniu do stawek, norm technicznych, specyfikacji, jakości i konserwacji, oraz przy zachowaniu jakości nie niższej niż w przypadku podobnych własnych usług lub podobnych usług świadczonych przez ich jednostki zależne lub inne podmioty powiązane;

b) w sposób terminowy oraz na takich warunkach – w tym dotyczących stawek, norm technicznych, specyfikacji, jakości i konserwacji – które są przejrzyste, rozsądne, uwzględniają wykonalność ekonomiczną oraz są w wystarczającym stopniu rozdzielone, tak aby dostawca nie musiał płacić za elementy sieci lub infrastrukturę, których nie potrzebuje do świadczenia usługi; oraz

c) na żądanie, w punktach innych niż punkty zakończenia sieci oferowane większości użytkowników, z zastrzeżeniem opłat odzwierciedlających koszty budowy niezbędnej dodatkowej infrastruktury.

2. Każda ze Stron udostępnia publicznie mające zastosowanie procedury dotyczące wzajemnego połączenia z głównym dostawcą.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby główni dostawcy podawali do wiadomości publicznej swoje umowy o wzajemnych połączeniach albo swoje ramowe oferty dotyczące wzajemnych połączeń, w zależności od przypadku.

ARTYKUŁ 23.10

Dostęp do infrastruktury podstawowej głównych dostawców

Każda ze Stron przyznaje swojemu telekomunikacyjnemu organowi regulacyjnemu uprawnienie do wymagania, aby główny dostawca na jej terytorium udostępniał swoją infrastrukturę podstawową dostawcom sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach w celu udostępniania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia usług telekomunikacyjnych, o ile jest to konieczne do osiągnięcia skutecznej konkurencji na podstawie zebranych faktów i oceny rynku przeprowadzonej przez telekomunikacyjny organ regulacyjny. Infrastruktura podstawowa głównego dostawcy może obejmować elementy sieci, usługi w zakresie łączy dzierżawionych i urządzenia towarzyszące.

ARTYKUŁ 23.11

Ograniczone zasoby

1. Każda ze Stron zapewnia, aby przydział i przyznawanie praw użytkowania ograniczonych zasobów, w tym widma radiowego, numerów i służebności przesyłu, odbywały się w sposób otwarty, obiektywny, terminowy, przejrzysty, niedyskryminujący i proporcjonalny oraz w ramach realizacji celów leżących w interesie ogólnym. Procedury, warunki i obowiązki związane z prawami użytkowania muszą opierać się na obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminujących i proporcjonalnych kryteriach.

2. Każda ze Stron podaje do wiadomości publicznej aktualne użytkowanie przyznanych pasm częstotliwości, lecz nie wymaga się szczegółowej identyfikacji widma radiowego przyznanego na realizację określonych zadań publicznych.

3. Środków Strony dotyczących przyznania i przypisania widma i zarządzania częstotliwością nie uznaje się za środki same w sobie niezgodne z art. 17.8 i 18.7. W związku z tym każda ze Stron zachowuje prawo do ustanowienia i stosowania środków zarządzania widmem i częstotliwościami, które mogą spowodować ograniczenie liczby dostawców usług telekomunikacyjnych, pod warunkiem że robi to zgodnie z niniejszą częścią niniejszej Umowy. Obejmuje to możliwość przyznawania częstotliwości przy uwzględnieniu bieżących i przyszłych potrzeb oraz dostępności widma radiowego.

ARTYKUŁ 23.12

Możliwość przeniesienia numeru

Każda ze Stron zapewnia, aby dostawcy publicznych usług telekomunikacyjnych na jej terytorium oferowali możliwość przeniesienia numeru w sposób terminowy i na rozsądnych warunkach.

ARTYKUŁ 23.13

Usługa powszechna

1. Każda ze Stron ma prawo do określenia rodzaju obowiązku świadczenia usługi powszechnej, który chce utrzymać, oraz do decydowania o jego zakresie i realizacji.

2. Obowiązków świadczenia usługi powszechnej nie będzie uznawać się za antykonkurencyjne same w sobie, pod warunkiem że będą one zarządzane w sposób proporcjonalny, przejrzysty, obiektywny i niedyskryminujący. Zarządzanie takimi obowiązkami musi być neutralne w odniesieniu do konkurencji i nie może być bardziej obciążające niż jest to konieczne dla rodzaju usługi powszechnej określonego przez Stronę.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby procedury wyznaczania dostawców usługi powszechnej były otwarte dla wszystkich dostawców publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych, oraz wyznacza dostawców usługi powszechnej za pośrednictwem skutecznego, przejrzystego i niedyskryminującego mechanizmu.

4. Jeżeli Strona zadecyduje o finansowaniu świadczenia usługi powszechnej przez dostawcę, zapewnia ona, aby takie finansowanie nie przekraczało kosztów netto wynikających z obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

ARTYKUŁ 23.14

Poufność informacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby dostawcy sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych nabywający w procesie negocjowania porozumień zgodnie z art. 23.5, 23.6, 23.9 i 23.10 informacje poufne od innego dostawcy sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych mogli wykorzystać takie informacje wyłącznie do celów, w których zostały one przekazane, i zawsze z poszanowaniem poufności takich informacji.

2. Każda ze Stron zapewnia poufność przekazów telekomunikacyjnych i związanych z nimi danych o ruchu przesyłanych w ramach korzystania z publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych, pod warunkiem że żadne przyjmowane przez nią w tym celu środki nie są stosowane w sposób, który mógłby stanowić środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji lub ukryte ograniczenie handlu usługami.

ARTYKUŁ 23.15

Udział podmiotów zagranicznych

W odniesieniu do udostępniania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia usług telekomunikacyjnych innych niż nadawanie publicznych sygnałów radiowych, poprzez obecność handlową, Strona nie może nakładać wymogów dotyczących spółek joint venture ani ograniczać udziału kapitału zagranicznego za pomocą górnych progów procentowych ograniczających udziały zagranicznych podmiotów lub całkowitej wartości inwestycji zagranicznych w ujęciu indywidualnym lub zbiorczym.

ARTYKUŁ 23.16

Otwarty i niedyskryminujący dostęp do internetu

1. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki w celu zapewnienia, aby dostawcy usług dostępu do internetu umożliwiali użytkownikom tych usług uzyskanie dostępu do wybranych przez nich informacji, treści i usług oraz ich rozpowszechnianie.

2. Ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla przepisów ustawowych i wykonawczych Strony dotyczących zgodności z prawem informacji, treści lub usług, o których mowa w tym ustępie.

3. Niezależnie od ust. 1 dostawcy usług dostępu do internetu mogą wdrażać niedyskryminujące[1], rozsądne, przejrzyste i proporcjonalne środki zarządzania siecią, które są spójne z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony.

[1] Z zastrzeżeniem wyjątków określonych w przepisach ustawowych i wykonawczych Strony.

4. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki w celu zapewnienia, aby dostawcy usług dostępu do internetu umożliwiali użytkownikom tych usług korzystanie z wybranych przez nich urządzeń, o ile urządzenia te nie zagrażają bezpieczeństwu innych urządzeń, sieci lub usług świadczonych za pośrednictwem sieci.

ARTYKUŁ 23.17

Roaming międzynarodowy

1. Strony starają się współpracować w celu promowania przejrzystych i rozsądnych stawek za usługi roamingu międzynarodowego w taki sposób, aby wspierać wzrost handlu między Stronami oraz zwiększać dobrobyt konsumentów.

2. Każda ze Stron może podejmować działania w celu zwiększenia przejrzystości i konkurencji w odniesieniu do stawek za usługi roamingu międzynarodowego oraz alternatywnych rozwiązań technicznych wobec usług roamingowych, takie jak:

a) zapewnienie, aby informacje dotyczące stawek detalicznych były łatwo dostępne dla ogółu społeczeństwa; oraz

b) ograniczanie do minimum przeszkód w korzystaniu z alternatywnych rozwiązań technicznych wobec usług roamingowych, tak aby użytkownicy przyjeżdżający na terytorium Strony z terytorium drugiej Strony mogli uzyskać dostęp do usług telekomunikacyjnych za pomocą wybranego przez siebie urządzenia.

ROZDZIAŁ 24

USŁUGI MIĘDZYNARODOWEGO TRANSPORTU MORSKIEGO

ARTYKUŁ 24.1

Zakres stosowania, definicje i zasady

1. W niniejszym rozdziale określono zasady dotyczące liberalizacji usług międzynarodowego transportu morskiego na podstawie rozdziałów 17, 18 i 19.

2. Do celów niniejszego rozdziału, a także rozdziałów 17, 18 i 19 oraz załączników 17-A, 17-B i 17-C:

a) „usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania" oznaczają działalność polegającą na przechowywaniu kontenerów, na terenie portu lub na lądzie, w celu ich zapełnienia lub opróżnienia, napraw i udostępniania do załadunku;

b) „usługi w zakresie odprawy celnej" lub „usługi pośredników urzędów celnych" oznaczają działalność polegającą na przeprowadzaniu w imieniu innego podmiotu formalności celnych dotyczących przywozu, wywozu lub przewozu ładunków, bez względu na to, czy usługa ta stanowi główny przedmiot działalności usługodawcy czy zwyczajowe uzupełnienie głównego przedmiotu jego działalności;

c) „transport od drzwi do drzwi lub transport multimodalny” oznacza przewóz ładunku odbywający się w ramach jednolitego dokumentu przewozowego, wykorzystujący więcej niż jeden rodzaj transportu i obejmujący międzynarodowy odcinek morski;

d) „usługi dowozowe” oznaczają transport morski – wstępny i dalszy – między portami znajdującymi się na terytorium Strony, ładunków międzynarodowych, zwłaszcza kontenerowych, w drodze do miejsca przeznaczenia poza terytorium tej Strony;

e) „usługi spedycyjne” oznaczają działalność polegającą na organizowaniu i monitorowaniu operacji przewozu w imieniu przewoźników poprzez nabywanie usług transportowych i usług powiązanych, przygotowanie dokumentacji oraz dostarczenie informacji handlowych;

f) „ładunek międzynarodowy” oznacza ładunek przewożony między portem jednej Strony a portem drugiej Strony lub państwa trzeciego, lub między portem jednego państwa członkowskiego a portem innego państwa członkowskiego;

g) „usługi międzynarodowego transportu morskiego” oznaczają przewóz osób lub ładunku statkiem morskim między portem jednej Strony a portem drugiej Strony lub państwa trzeciego, obejmujący bezpośrednie zawieranie umów z podmiotami świadczącymi inne usługi transportowe, w celu zapewnienia transportu od drzwi do drzwi lub transportu multimodalnego w ramach jednolitego dokumentu przewozowego, jednak nieobejmujący prawa do świadczenia tych innych usług transportowych;

h) „usługi agencji morskich” oznaczają reprezentowanie, w charakterze agenta, na danym obszarze geograficznym, interesów linii żeglugi morskiej lub przedsiębiorstwa żeglugowego lub większej liczby takich linii lub przedsiębiorstw, do następujących celów:

(i) marketing i sprzedaż usług transportu morskiego i usług powiązanych, począwszy od kwotowania po fakturowanie, wystawianie konosamentów w imieniu przedsiębiorstw, nabywanie i odsprzedaż niezbędnych usług powiązanych, przygotowanie dokumentów oraz dostarczanie informacji handlowych; lub

(ii) działanie w imieniu spółek organizujących zawinięcia statku do portu lub przejęcie ładunków w razie potrzeby;

i) „morskie usługi pomocnicze” oznaczają usługi w zakresie obsługi ładunku morskiego, usługi w zakresie odprawy celnej, usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania, usługi agencji morskich oraz usługi spedycji morskiej; oraz

j) „usługi w zakresie obsługi ładunku morskiego” oznaczają działania wykonywane przez przedsiębiorstwa zajmujące się załadunkiem i rozładunkiem, w tym przez operatorów terminali portowych, jednak nieobejmujące działalności pracowników portowych w przypadkach, gdy nie są oni pracownikami przedsiębiorstw zajmujących się załadunkiem i rozładunkiem lub operatorów terminali portowych; działania objęte powyższą definicją obejmują organizację i nadzór:

i) załadunku ładunku na statek lub jego wyładunku ze statku;

(ii) mocowania lub odmocowywania ładunku; oraz

(iii) odbioru lub dostawy i przechowywania ładunków przed załadunkiem lub po rozładunku.

3. Mając na uwadze obecny poziom liberalizacji międzynarodowego transportu morskiego między Stronami, zastosowanie mają następujące zasady:

a) Strony skutecznie stosują zasadę nieograniczonego dostępu do międzynarodowych rynków morskich i handlu morskiego na zasadach komercyjnych i niedyskryminujących; oraz

b) każda ze Stron przyznaje statkom pływającym pod banderą drugiej Strony lub obsługiwanym przez usługodawców drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie, jakie przyznaje swoim własnym statkom, w tym w zakresie dostępu do portów, korzystania z infrastruktury i usług portowych oraz korzystania z morskich usług pomocniczych, a także w zakresie związanych z tym prowizji i opłat, infrastruktury celnej oraz dostępu do miejsc do cumowania i sprzętu do załadunku i rozładunku.

4. Stosując zasady, o których mowa w ust. 3, każda ze Stron:

a) nie wprowadza uzgodnień dotyczących dzielenia ładunku w przyszłych umowach z państwami trzecimi dotyczących usług międzynarodowego transportu morskiego, w tym handlu towarami masowymi w postaci płynnej i stałej oraz ładunków przewożonych liniowcami, a także wypowiada w rozsądnym terminie takie uzgodnienia w przypadkach, gdy zostały one zawarte we wcześniej podpisanych umowach; oraz

b) od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy znosi wszelkie jednostronne środki lub przeszkody administracyjne, techniczne lub inne, które mogłyby stanowić ukryte ograniczenie lub mieć dyskryminujący skutek w stosunku do swobodnego świadczenia usług w międzynarodowym transporcie morskim, oraz nie wprowadza jakichkolwiek takich środków lub przeszkód.

5. Każda ze Stron zezwala podmiotom drugiej Strony świadczącym usługi międzynarodowego transportu morskiego na założenie i prowadzenie na jej terytorium przedsiębiorstwa zgodnie z warunkami przewidzianymi w wykazie szczegółowych zobowiązań w załącznikach 17-A, 17-B i 17-C.

6. Każda ze Stron udostępnia podmiotom drugiej Strony świadczącym usługi międzynarodowego transportu morskiego, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, następujące usługi w porcie: pilotaż, holowanie i pomoc holowniczą, zaopatrzenie, uzupełnianie paliwa i wody, odbiór odpadów i unieszkodliwienie odpadów balastowych, usługi kapitanatu portu, pomoc nawigacyjną, usługi operacyjne na nabrzeżu niezbędne dla funkcjonowania statku, włączając w to usługi komunikacyjne, dostawę wody i energii elektrycznej, usługi naprawcze w przypadku nagłych awarii, kotwiczenie, cumowanie oraz usługi związane z cumowaniem.

7. Każda ze Stron zezwala podmiotom świadczącym usługi międzynarodowego transportu morskiego drugiej Strony na zmianę lokalizacji posiadanych lub dzierżawionych pustych kontenerów, które nie są przewożone jako ładunek za opłatą, między portami Chile lub między portami państwa członkowskiego.

ROZDZIAŁ 25

USŁUGI FINANSOWE

ARTYKUŁ 25.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środka przyjętego lub utrzymywanego przez Stronę odnoszącego się do:

a) instytucji finansowych drugiej Strony;

b) inwestorów drugiej Strony oraz inwestycji takich inwestorów w instytucje finansowe na terytorium danej Strony; lub

c) transgranicznego handlu usługami finansowymi.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że rozdział 17 ma zastosowanie do środka:

a) odnoszącego się do inwestora Strony oraz inwestycji tego inwestora w usługodawców finansowych niebędących instytucjami finansowymi; oraz

b) innego niż środek odnoszący się do świadczenia usług finansowych, odnoszącego się do inwestora Strony lub inwestycji tego inwestora w instytucję finansową na terytorium drugiej Strony.

3. Postanowienia rozdziałów 17 i 18 mają zastosowanie do środków objętych zakresem stosowania niniejszego rozdziału wyłącznie w zakresie, w jakim te postanowienia zostają włączone do niniejszego rozdziału i stanowią jego część.

4. Art. 17.5, art. 17.16–17.23 i art. 18.9 zostają niniejszym włączone do niniejszego rozdziału i stanowią jego część.

5. Rozdział 17 sekcja D zostaje niniejszym włączony do niniejszego rozdziału i stanowi jego część wyłącznie w odniesieniu do twierdzeń, że Strona naruszyła art. 17.16, 17.17, 17.18, 17.19, 17.20 i 17.21, art. 25.3 ust. 2 lub art. 25.5 ust. 2.

6. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środka przyjętego lub utrzymanego przez Stronę odnoszącego się do:

a) działalności prowadzonej przez bank centralny lub organ kształtujący politykę pieniężną lub przez jakikolwiek inny podmiot publiczny w ramach realizacji polityki pieniężnej lub kursowej;

b) działalności lub usług będących częścią powszechnego programu emerytalnego lub ustawowego systemu zabezpieczenia społecznego; lub

c) działalności prowadzonej lub usług świadczonych na rachunek Strony, z gwarancją Strony lub przy wykorzystaniu zasobów finansowych Strony, w tym jej podmiotów publicznych.

7. Niezależnie od ust. 6 niniejszy rozdział ma zastosowanie w zakresie, w jakim Strona zezwala na prowadzenie lub świadczenie jakiejkolwiek działalności lub usług, o których mowa w ust. 6 lit. b) lub c), przez jej własne instytucje finansowe w konkurencji z podmiotem publicznym lub instytucją finansową.

8. Art. 25.3 i art. 25.5–25.9 nie mają zastosowania do zamówień publicznych.

9. Art. 25.3 i art. 25.5–25.8 nie mają zastosowania do subsydiów udzielanych przez Stronę, w tym pożyczek, gwarancji i ubezpieczeń wspieranych przez władze publiczne.

ARTYKUŁ 25.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załącznika 25:

a) „transgraniczny usługodawca finansowy Strony” oznacza osobę Strony prowadzącą działalność polegającą na świadczeniu usług finansowych na terytorium Strony i zamierzającą świadczyć lub świadczącą usługę finansową w ramach transgranicznego świadczenia takiej usługi;

b) „transgraniczne świadczenie usług finansowych” lub „transgraniczny handel usługami finansowymi” oznacza świadczenie usługi finansowej:

(i) z terytorium jednej Strony na terytorium drugiej Strony; lub

(ii) na terytorium Strony przez osobę tej Strony na rzecz konsumenta usług drugiej Strony;

c) „instytucja finansowa” oznacza usługodawcę świadczącego co najmniej jedną usługę finansową, który podlega regulacji lub nadzorowi w odniesieniu do świadczenia tych usług jako instytucja finansowa na podstawie prawa Strony, na której terytorium się znajduje, w tym znajdujący się na terytorium danej Strony oddział tego usługodawcy finansowego, którego siedziba główna znajduje się na terytorium drugiej Strony;

d) „usługa finansowa” oznacza usługę o charakterze finansowym, w tym usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami, usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń). Usługi finansowe obejmują następujące rodzaje działalności:

(i) usługi ubezpieczeniowe oraz związane z ubezpieczeniami;

A) ubezpieczenia bezpośrednie (w tym koasekuracja):

1) na życie; oraz

2) inne niż na życie;

B) reasekuracja i retrocesja;

C) pośrednictwo ubezpieczeniowe, takie jak usługi brokerskie i agencyjne; oraz

D) pomocnicze usługi ubezpieczeniowe, takie jak doradztwo ubezpieczeniowe, usługi aktuarialne, ocena ryzyka oraz likwidacja szkód; oraz

(ii) usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń):

A) przyjmowanie depozytów i innych funduszy zwrotnych od ludności;

B) udzielanie wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów, w tym kredytów konsumenckich i kredytów hipotecznych, faktoring oraz finansowanie transakcji handlowych;

C) leasing finansowy;

D) wszelkie usługi w zakresie płatności i transferu środków pieniężnych, w tym karty kredytowe, obciążeniowe i debetowe, czeki podróżne oraz czeki bankierskie;

E) gwarancje i zobowiązania;

F) transakcje z użyciem środków własnych lub na rzecz klientów, dokonywane na giełdzie, na rynku pozagiełdowym lub w inny sposób, których przedmiotem są:

1) instrumenty rynku pieniężnego (w tym czeki, weksle lub certyfikaty depozytowe);

2) waluty obce;

3) instrumenty pochodne, w tym kontrakty terminowe typu future i opcje;

4) instrumenty kursu walutowego i stóp procentowych, włączając w to produkty takie jak swapy i kontrakty terminowe na stopę procentową;

5) zbywalne papiery wartościowe; lub

6) inne instrumenty zbywalne i aktywa finansowe, w tym kruszce w sztabach;

G) udział w emisji wszystkich rodzajów papierów wartościowych, w tym w gwarantowaniu i inwestycjach – publicznych lub prywatnych – w charakterze agenta oraz świadczeniu usług z tym związanych;

H) pośrednictwo na rynku pieniężnym;

I) zarządzanie aktywami, takie jak zarządzanie płynnością lub portfelem aktywów, wszelkie formy zarządzania inwestycjami zbiorowymi, zarządzanie funduszami emerytalnymi, usługi w zakresie przechowywania, deponowania i powiernictwa;

J) usługi rozliczeniowe i rozrachunkowe dotyczące aktywów finansowych, w tym papierów wartościowych, instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów zbywalnych;

K) dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych, przetwarzanie danych finansowych oraz dostarczanie oprogramowania dotyczącego finansów; oraz

L) doradztwo, pośrednictwo i inne pomocnicze usługi finansowe w zakresie wszystkich rodzajów działalności wymienionych w lit. A)–K), w tym informacje kredytowe i analizy kredytowe, badania i doradztwo w zakresie inwestycji i portfeli inwestycyjnych, a także doradztwo w zakresie przejęć oraz restrukturyzacji i strategii przedsiębiorstw;

e) „usługodawca finansowy Strony” oznacza osobę fizyczną lub prawną Strony zamierzającą świadczyć lub świadczącą usługę finansową, niebędącą podmiotem publicznym;

f) „inwestycja” oznacza inwestycję zdefiniowaną w art. 17.2 lit. k), przy czym do celów niniejszego rozdziału oraz załącznika 25, w odniesieniu do „pożyczek” i „instrumentów dłużnych”:

(i) pożyczka udzielona instytucji finansowej lub instrument dłużny wyemitowany przez instytucję finansową stanowią inwestycję tylko wówczas, gdy są traktowane jako kapitał regulacyjny przez Stronę, na której terytorium znajduje się dana instytucja finansowa; oraz

(ii) pożyczka udzielona przez instytucję finansową lub instrument dłużny będący jej własnością, inne niż pożyczka udzielona instytucji finansowej lub instrument dłużny wyemitowany przez tę instytucję, o których mowa w ppkt (i), nie stanowią inwestycji;

dla większej pewności należy wyjaśnić, że pożyczka udzielona przez transgranicznego usługodawcę finansowego lub instrument dłużny będący jego własnością, inne niż pożyczka udzielona instytucji finansowej lub instrument dłużny przez nią wyemitowany, jest inwestycją do celów rozdziału 17, jeżeli taka pożyczka lub instrument dłużny spełniają kryteria definicji „inwestycji" określone w art. 17.2 lit. k);

g) „inwestor Strony" oznacza osobę fizyczną lub prawną Strony, która zamierza dokonać, dokonuje lub dokonała inwestycji w instytucje finansowe na terytorium drugiej Strony;

h) „osoba prawna Strony" oznacza:

(i) w przypadku Strony UE: osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na podstawie prawa Unii Europejskiej lub jednego lub większej liczby jej państw członkowskich i prowadzącą znaczącą działalność gospodarczą[1] na terytorium Unii Europejskiej; oraz

(ii) w przypadku Chile: osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na podstawie prawa Chile i prowadzącą znaczącą działalność gospodarczą w Chile;

[1] Zgodnie z notyfikacją Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w ramach WTO (dok. WT/REG39/1) Strona UE rozumie, że pojęcie „rzeczywistego i trwałego powiązania" z gospodarką państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 54 TFUE, jest równoważne pojęciu „znaczącej działalności gospodarczej".

i) „nowa usługa finansowa” oznacza usługę o charakterze finansowym, w tym usługi związane z istniejącymi i nowymi produktami lub sposób, w jaki produkt jest dostarczany, która nie jest świadczona przez jakiegokolwiek usługodawcę finansowego na terytorium Strony, ale która świadczona jest na terytorium drugiej Strony;

j) „podmiot publiczny” oznacza:

(i) władze publiczne, bank centralny lub organ kształtujący politykę pieniężną Strony lub jakikolwiek podmiot będący własnością Strony lub przez nią kontrolowany, który zajmuje się głównie wykonywaniem funkcji publicznych lub działań do celów publicznych, z wyłączeniem podmiotów zajmujących się głównie świadczeniem usług finansowych na warunkach komercyjnych; lub

(ii) podmiot prywatny realizujący zadania wykonywane zwykle przez bank centralny lub organ kształtujący politykę pieniężną, w ramach wykonywania tych zadań; oraz

k) „organizacja samoregulacyjna” oznacza organ pozarządowy, w tym giełdy lub rynki, na których prowadzony jest obrót papierami wartościowymi lub kontraktami terminowymi typu future, inną organizację lub stowarzyszenie, które wykonują uprawnienia regulacyjne lub nadzorcze wobec usługodawców finansowych lub instytucji finansowych na podstawie ustawy lub delegowania kompetencji, w stosownych przypadkach, przez władze lub organy centralne, regionalne lub lokalne.

ARTYKUŁ 25.3

Traktowanie narodowe

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony i przedsiębiorstwom stanowiącym inwestycje w instytucje finansowe traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[1], swoim własnym inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe i ich przedsiębiorstwom będącym instytucjami finansowymi, w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw.

2. Każda ze Stron przyznaje inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony i ich inwestycjom w instytucje finansowe traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[2], swoim własnym inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe i ich inwestycjom w instytucje finansowe, w odniesieniu do prowadzenia działalności.

3. Traktowanie przyznane przez Stronę na podstawie ust. 1 i 2 oznacza:

a) w odniesieniu do władz regionalnych lub lokalnych Chile – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez ten szczebel władzy inwestorom z Chile dokonującym inwestycji w instytucje finansowe oraz ich inwestycjom w instytucje finansowe na jego terytorium;

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach” wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach” wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

b) w odniesieniu do władz państwa członkowskiego lub władz w państwie członkowskim – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez te władze inwestorom tego państwa członkowskiego dokonującym inwestycji w instytucje finansowe i ich inwestycjom w instytucje finansowe na jego terytorium[1].

ARTYKUŁ 25.4

Zamówienia publiczne

1. Każda ze Stron zapewnia, aby instytucjom finansowym drugiej Strony ustanowionym na jej terytorium przyznano traktowanie nie mniej korzystne od traktowania przyznanego, w podobnych sytuacjach, jej własnym instytucjom finansowym w odniesieniu do wszelkich środków dotyczących zakupu towarów lub usług przez podmiot zamawiający do celów publicznych.

2. Stosowanie obowiązku traktowania narodowego przewidzianego w niniejszym artykule nadal podlega wyjątkom dotyczącym bezpieczeństwa oraz wyjątkom o charakterze ogólnym określonym w art. 28.3.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie przyznane przez władze publiczne państwa członkowskiego lub władze publiczne w tym państwie członkowskim obejmuje, w stosownych przypadkach, regionalny i lokalny szczebel władzy.

ARTYKUŁ 25.5

Klauzula najwyższego uprzywilejowania

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony oraz ich przedsiębiorstwom stanowiącym inwestycje w instytucje finansowe, w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw, traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[1], inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe państwa trzeciego oraz ich przedsiębiorstwom będącym instytucjami finansowymi.

2. Każda ze Stron przyznaje inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony oraz ich inwestycjom w instytucje finansowe, w odniesieniu do prowadzenia działalności, traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[2], inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe państwa trzeciego oraz ich inwestycjom w instytucje finansowe.

3. Ust. 1 i 2 nie mogą być interpretowane jako zobowiązujące Stronę do rozszerzenia na inwestorów dokonujących inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony lub na ich inwestycje w instytucje finansowe korzystania z jakiegokolwiek traktowania wynikającego ze środków zapewniających uznanie norm, w tym norm lub kryteriów dotyczących zezwolenia, licencjonowania lub certyfikacji osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności gospodarczej, lub środków ostrożności.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie obejmuje procedur ani mechanizmów rozstrzygania sporów inwestycyjnych przewidzianych w innych międzynarodowych umowach inwestycyjnych lub umowach handlowych. Postanowienia prawa materialnego zawarte w innych międzynarodowych umowach inwestycyjnych lub umowach handlowych nie stanowią same w sobie „traktowania", o którym mowa w ust. 1 i 2, a tym samym nie mogą stanowić naruszenia niniejszego artykułu, w przypadku braku środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę. Środki Strony stosowane na podstawie takich postanowień prawa materialnego mogą stanowić „traktowanie" na podstawie niniejszego artykułu, a tym samym mogą stanowić naruszenie niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 25.6

Dostęp do rynku

1. W sektorach lub podsektorach wymienionych w sekcji B dodatków 25-1 i 25-2, w których podejmowane są zobowiązania związane z dostępem do rynku, Strona nie może przyjmować ani utrzymywać, na całym swoim terytorium albo w poszczególnych jednostkach podziału terytorialnego, w odniesieniu do dostępu do rynku przez założenie lub prowadzenie działalności instytucji finansowych przez inwestora drugiej Strony, środka, który:

a) ogranicza liczbę instytucji finansowych w postaci kontyngentów liczbowych, monopolów, usługodawców na zasadzie wyłączności lub testu potrzeb ekonomicznych;

b) ogranicza całkowitą wartość transakcji dotyczących usług finansowych lub aktywów, w postaci kontyngentów liczbowych lub testu potrzeb ekonomicznych;

c) ogranicza całkowitą liczbę transakcji dotyczących usług finansowych lub całkowity wolumen wykonanych usług finansowych wyrażonych jako określone jednostki liczbowe, w postaci kontyngentów lub testu potrzeb ekonomicznych;

d) ogranicza całkowitą liczbę osób fizycznych, które mogą być zatrudnione w danym sektorze usług finansowych lub które instytucja finansowa może zatrudniać i które są niezbędne do świadczenia określonej usługi finansowej oraz bezpośrednio związane z jej świadczeniem, w postaci kontyngentów liczbowych lub testu potrzeb ekonomicznych; lub

e) ogranicza do lub wymaga konkretnych rodzajów podmiotów prawnych lub wspólnych przedsięwzięć, za pośrednictwem których instytucja finansowa może świadczyć usługę.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł nie uniemożliwia Stronie wymagania od instytucji finansowej świadczenia określonych usług finansowych za pośrednictwem odrębnych osób prawnych, jeżeli zgodnie z prawem tej Strony zakres usług finansowych świadczonych przez daną instytucję finansową jest zbyt szeroki, aby mogły być one świadczone za pośrednictwem jednego podmiotu.

ARTYKUŁ 25.7

Transgraniczne świadczenie usług finansowych

1. Art. 18.4, 18.5, 18.6 i 18.7 zostają włączone do niniejszego rozdziału i stanowią jego część oraz mają zastosowanie do środków mających wpływ na transgranicznych usługodawców finansowych, którzy świadczą usługi finansowe określone w sekcji A dodatków 25-1 i 25-2.

2. Strona zezwala osobom znajdującym się na jej terytorium, a także swoim osobom fizycznym, niezależnie od miejsca pobytu, na zakup usług finansowych od znajdujących się na terytorium drugiej Strony transgranicznych usługodawców finansowych drugiej Strony. Niniejszy obowiązek nie wymaga od Strony udzielenia takim usługodawcom zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej lub sprzedaży bezpośredniej na jej terytorium. Strona może, do celów niniejszego obowiązku, zdefiniować „prowadzenie działalności gospodarczej" i „sprzedaż bezpośrednią", pod warunkiem że definicje te nie są sprzeczne z ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Bez uszczerbku dla innych środków regulacji ostrożnościowej transgranicznego handlu usługami finansowymi Strona może wymagać rejestracji transgranicznych usługodawców finansowych drugiej Strony oraz instrumentów finansowych lub uzyskania zezwolenia przez tych usługodawców oraz w odniesieniu do tych instrumentów.

ARTYKUŁ 25.8

Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd

Strona nie może wymagać, aby instytucja finansowa drugiej Strony mająca siedzibę na jej terytorium powoływała na członków zarządu lub na stanowiska w kadrze kierowniczej wyższego szczebla, takie jak członkowie kadry zarządzającej lub kierowniczej, osoby fizyczne posiadające określone obywatelstwo.

ARTYKUŁ 25.9

Wymogi dotyczące wyników

1. Strona nie może nakładać ani egzekwować jakiegokolwiek wymogu ani egzekwować jakiegokolwiek zobowiązania lub przedsięwzięcia w związku z założeniem instytucji finansowej lub działalnością instytucji finansowej Strony lub państwa trzeciego na jej terytorium, dotyczącego:

a) wywozu określonego poziomu lub odsetka towarów lub usług;

b) osiągnięcia określonego poziomu lub odsetka zawartości krajowej;

c) nabywania lub wykorzystywania towarów produkowanych lub usług świadczonych na jej terytorium lub przyznania preferencji takim towarom lub usługom, lub nabywania towarów lub usług od osób fizycznych lub przedsiębiorstw na jej terytorium;

d) powiązania w jakikolwiek sposób wolumenu lub wartości przywozu z wolumenem lub wartością wywozu lub z kwotą wpływów w walucie obcej związanych z taką instytucją finansową;

e) ograniczenia na jej terytorium sprzedaży towarów lub usług, które są produkowane lub świadczone przez taką instytucję finansową, poprzez powiązanie tej sprzedaży w jakikolwiek sposób z wolumenem lub wartością jej wywozu lub dochodów w walucie obcej;

f) przekazania technologii, procesu produkcji lub innej wiedzy zastrzeżonej na rzecz osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa na jej terytorium;

g) dostarczania wyłącznie z terytorium Strony towarów wyprodukowanych lub usług świadczonych przez daną instytucję finansową na określony rynek regionalny lub światowy;

h) zlokalizowania na jej terytorium siedziby głównej tej instytucji finansowej na dany region świata, który jest szerszy niż terytorium Strony, lub na rynek światowy;

i) zatrudniania określonej liczby lub określonego odsetka swoich obywateli; lub

j) ograniczenia wywozu lub sprzedaży na wywóz.

2. Strona nie może uzależniać otrzymania lub dalszego otrzymywania korzyści, które są związane z założeniem instytucji finansowej lub działalnością instytucji finansowej Strony lub państwa trzeciego na jej terytorium, od spełnienia któregokolwiek z następujących wymogów:

a) osiągnięcia określonego poziomu lub odsetka zawartości krajowej;

b) nabywania lub wykorzystywania towarów produkowanych lub usług świadczonych na jej terytorium lub przyznania preferencji takim towarom lub usługom, lub nabywania towarów lub usług od osób fizycznych lub przedsiębiorstw na jej terytorium;

c) powiązania w jakikolwiek sposób wolumenu lub wartości przywozu z wolumenem lub wartością wywozu lub z kwotą wpływów w walucie obcej związanych z taką instytucją finansową;

d) ograniczenia na jej terytorium sprzedaży towarów lub usług, które są produkowane lub świadczone przez taką instytucję finansową, poprzez powiązanie tej sprzedaży w jakikolwiek sposób z wolumenem lub wartością jej wywozu lub dochodów w walucie obcej; lub

e) ograniczenia wywozu lub sprzedaży na wywóz.

3. Ust. 2 nie może być interpretowany jako uniemożliwiający Stronie uzależnienie otrzymania lub dalszego otrzymywania korzyści związanych z założeniem instytucji finansowych lub prowadzeniem działalności instytucji finansowych na jej terytorium przez inwestora Strony lub państwa trzeciego od spełniania wymogu lokalizacji produkcji, świadczenia usług, szkolenia lub zatrudnienia pracowników, budowy lub rozbudowy poszczególnych zakładów lub prowadzenia prac badawczo-rozwojowych na jej terytorium.

4. Ust. 1 lit. f) nie ma zastosowania, jeżeli:

a) Strona zezwala na korzystanie z prawa własności intelektualnej zgodnie z art. 31 lub art. 31*bis* porozumienia TRIPS lub przyjmuje lub utrzymuje środki wymagające ujawnienia danych lub innych informacji zastrzeżonych, które wchodzą w zakres stosowania art. 39 ust. 3 porozumienia TRIPS i są z nim zgodne; lub

b) wymóg został nałożony lub zobowiązanie zostało wyegzekwowane przez sąd, sąd administracyjny lub organ ochrony konkurencji, aby przeciwdziałać praktyce uznanej w wyniku postępowania sądowego lub administracyjnego za naruszenie przepisów Strony dotyczących konkurencji.

5. Ust. 1 lit. a), b) i c) oraz ust. 2 lit. a) i b) nie mają zastosowania do wymogów dotyczących kwalifikacji towarów lub usług w związku z uczestnictwem w programach wspierania wywozu i pomocy zagranicznej.

6. Ust. 2 lit. a) i b) nie mają zastosowania do wymogów nałożonych przez Stronę dokonującą przywozu dotyczących składu towarów niezbędnego do kwalifikowania się do objęcia preferencyjną stawką celną lub preferencyjnym kontyngentem.

7. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł nie może być interpretowany jako wymagający od Strony zezwolenia na świadczenie określonej usługi w wymiarze transgranicznym, w przypadku gdy Strona ta przyjmuje lub utrzymuje ograniczenia lub zakazy dotyczące świadczenia takich usług, które są zgodne z zastrzeżeniami, warunkami lub kwalifikacjami określonymi w odniesieniu do sektora, podsektora lub rodzajów działalności wymienionych w załączniku 25.

8. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla zobowiązań Strony wynikających z porozumienia WTO.

ARTYKUŁ 25.10

Środki niespełniające wymogów

1. Art. 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 i 25.9 nie mają zastosowania do:

a) jakiegokolwiek istniejącego środka niespełniającego wymogów utrzymywanego przez:

i) w przypadku Strony UE:

A) Unię Europejską, jak określono w sekcji C dodatku 25-1;

B) władz centralne państwa członkowskiego, jak określono w sekcji C dodatku 25-1;

C) regionalny szczebel władzy państwa członkowskiego, jak określono w sekcji C dodatku 25-1; lub

D) lokalny szczebel władzy; oraz

(ii) w przypadku Chile:

A) władze centralne, jak określono w sekcji C dodatku 25-2;

B) regionalny szczebel władzy, jak określono w sekcji C dodatku 25-2; lub

C) lokalny szczebel władzy;

b) dalszego stosowania lub bezzwłocznego przedłużenia obowiązywania wszelkich środków niespełniających wymogów, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu; lub

c) modyfikacji jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, w zakresie, w jakim ta modyfikacja nie zmniejsza zgodności danego środka – w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed modyfikacją – z art. 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 lub 25.9.

2. Art. 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 i 25.9 nie mają zastosowania do jakiegokolwiek środka Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych przez tę Stronę w sekcji D, odpowiednio, dodatków 25-1 i 25-2.

3. Strona nie może wymagać, na podstawie jakiegokolwiek środka przyjętego po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy i objętego sekcją D dodatku 25-1 lub 25-2, aby inwestor drugiej Strony, ze względu na swoje obywatelstwo lub przynależność państwową, sprzedał lub zbył w inny sposób swoją instytucję finansową istniejącą w chwili, gdy dany środek wchodzi w życie.

4. Art. 25.6 nie ma zastosowania do jakiegokolwiek środka Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych przez tę Stronę w sekcji B dodatku 25-1 lub 25-2.

5. W przypadku gdy Strona określiła zastrzeżenie do art. 17.9, 17.11, 17.12, 17.13, 18.4 lub 18.5 w załączniku 17-A lub 17-B, zastrzeżenie to stanowi również zastrzeżenie do art. 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 lub 25.9, stosownie do przypadku, w zakresie, w jakim dany środek, sektor, podsektor lub rodzaj działalności określone w tym zastrzeżeniu są objęte niniejszym rozdziałem.

ARTYKUŁ 25.11

Wyłączenie ze względów ostrożności

1. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie uniemożliwia Stronie przyjęcia lub utrzymywania środków ze względów ostrożnościowych, takich jak środki służące:

a) ochronie inwestorów, deponentów, ubezpieczonych lub osób, względem których usługodawca finansowy ma obowiązek powierniczy; lub

b) zapewnieniu integralności i stabilności systemu finansowego Strony.

2. W przypadku gdy środki te nie są zgodne z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy, nie mogą one być wykorzystywane jako sposoby unikania zobowiązań lub obowiązków Strony wynikających z niniejszej części niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 25.12

Przetwarzanie informacji

Żadne z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako wymagające od Strony ujawnienia informacji odnoszących się do interesów i rachunków indywidualnych konsumentów lub jakiejkolwiek informacji poufnej lub informacji zastrzeżonej będącej w posiadaniu podmiotów publicznych.

ARTYKUŁ 25.13

Regulacje wewnętrzne i przejrzystość

1. Rozdział 20, z wyjątkiem art. 20.1 ust. 5 lit. c)–f), oraz rozdział 36 nie mają zastosowania do środków Strony objętych zakresem stosowania niniejszego rozdziału.

2. W zakresie, w jakim jest to możliwe, oraz w sposób zgodny ze swoim systemem prawnym dotyczącym przyjmowania środków każda ze Stron:

a) publikuje z wyprzedzeniem:

(i) przepisy ustawowe i wykonawcze o zasięgu ogólnym, których przyjęcie proponuje w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres stosowania niniejszego rozdziału; lub

(ii) dokumenty, które zawierają wystarczająco szczegółowe informacje na temat takich ewentualnych nowych przepisów ustawowych i wykonawczych, aby umożliwić zainteresowanym osobom oraz drugiej Stronie ocenę, czy i w jaki sposób mogą one mieć znaczący wpływ na ich interesy;

b) zapewnia zainteresowanym osobom oraz drugiej Stronie odpowiednią możliwość przedstawienia uwag dotyczących wszelkich proponowanych przepisów ustawowych i wykonawczych lub dokumentów opublikowanych zgodnie z lit. a);

c) rozpatruje wszelkie uwagi przedłożone zgodnie z lit. b); oraz

d) zapewnia rozsądny czas między publikacją wszelkich przepisów ustawowych i wykonawczych zgodnie z lit. a) ppkt (i) a dniem, w którym usługodawcy finansowi muszą zastosować się do tych przepisów.

3. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do środków Strony dotyczących wymogów w zakresie licencjonowania i procedur licencyjnych oraz wymogów dotyczących kwalifikacji i procedur kwalifikacyjnych, a także ma zastosowanie wyłącznie w sektorach, w odniesieniu do których Strona podjęła szczegółowe zobowiązania na podstawie niniejszego rozdziału, oraz w zakresie, w jakim te szczegółowe zobowiązania mają zastosowanie.

4. Jeżeli Strona przyjmuje lub utrzymuje środki związane z wydawaniem zezwoleń na świadczenie usługi finansowej, zapewnia ona, aby:

a) środki te były oparte na obiektywnych i przejrzystych kryteriach[1];

b) procedury udzielania zezwoleń były bezstronne i odpowiednio umożliwiały wnioskodawcom wykazanie, że spełniają wymogi, jeżeli takie wymogi istnieją; oraz

[1] Kryteria takie mogą obejmować między innymi kompetencje oraz zdolność do świadczenia usług, w tym zdolność do ich świadczenia w sposób zgodny z wymogami regulacyjnymi Strony. Właściwe organy mogą oceniać wagę przyznaną poszczególnym kryteriom.

c) procedury udzielania zezwoleń same w sobie nie stanowiły nieuzasadnionej przeszkody w spełnieniu wymogów.

5. Jeżeli Strona wymaga zezwolenia[1] na świadczenie usługi finansowej, bezzwłocznie publikuje lub w inny sposób udostępnia publicznie informacje niezbędne wnioskodawcy do spełnienia wymogów oraz przestrzegania procedur dotyczących uzyskania, utrzymania, zmiany i odnowienia takiego zezwolenia. Takie informacje obejmują między innymi, o ile są dostępne:

a) wymogi i procedury dotyczące uzyskania, utrzymania, zmiany i odnowienia takiego zezwolenia;

b) dane kontaktowe odpowiednich właściwych organów;

c) procedury odwoławcze lub kontrolne w odniesieniu do decyzji dotyczących wniosków;

d) procedury monitorowania lub egzekwowania zgodności z warunkami licencji lub kwalifikacji; oraz

e) możliwości udziału społeczeństwa, na przykład w formie wysłuchania lub zgłoszenia uwag.

[1] Do celów niniejszego rozdziału „zezwolenie” oznacza pozwolenie na świadczenie usługi finansowej będące wynikiem procedury, której musi przestrzegać wnioskodawca w celu wykazania zgodności z wymogami w zakresie licencjonowania lub wymogami dotyczącymi kwalifikacji.

6. Jeżeli Strona wymaga uzyskania zezwolenia na świadczenie usługi finansowej, właściwe organy tej Strony:

a) w zakresie, w jakim jest to możliwe, umożliwiają wnioskodawcy złożenie wniosku w dowolnym czasie w ciągu roku[1];

b) wyznaczają rozsądny termin na złożenie wniosku, jeżeli istnieją konkretne terminy dotyczące wniosków;

c) bez zbędnej zwłoki przystępują do rozpatrzenia wniosku;

d) podejmują starania na rzecz akceptowania wniosków w formie elektronicznej na takich samych warunkach dotyczących autentyczności jak w przypadku wniosków w formie papierowej; oraz

e) akceptują kopie dokumentów uwierzytelnione zgodnie z prawem danej Strony zamiast dokumentów oryginalnych, chyba że wymagają oryginałów dokumentów w celu ochrony integralności procesu udzielania zezwoleń.

7. Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby procedury udzielania zezwoleń i formalności były jak najprostsze, oraz nie może komplikować ani opóźniać nadmiernie świadczenia usługi finansowej.

8. Każda ze Stron dąży do określenia orientacyjnych ram czasowych rozpatrzenia wniosku oraz, na wniosek wnioskodawcy i bez zbędnej zwłoki, udziela informacji na temat statusu wniosku.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że właściwe organy nie są zobowiązane do rozpoczęcia rozpatrywania wniosków poza urzędowymi godzinami pracy i dniami roboczymi.

9. Jeżeli właściwy organ uzna wniosek za niekompletny do celów rozpatrzenia zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, w rozsądnym terminie oraz w zakresie, w jakim jest to możliwe:

a) informuje wnioskodawcę, że wniosek jest niekompletny;

b) na wniosek wnioskodawcy wskazuje dodatkowe informacje wymagane do uzupełnienia wniosku lub w inny sposób udziela wyjaśnień, dlaczego wniosek został uznany za niekompletny; oraz

c) zapewnia wnioskodawcy możliwość[1] przedłożenia dodatkowych informacji wymaganych w celu uzupełnienia wniosku;

10. Jeżeli żadne z działań określonych w ust. 9 lit. a), b) lub c) nie jest możliwe, w przypadku gdy wniosek zostanie odrzucony z powodu niekompletności, właściwe organy mimo to zapewniają poinformowanie o tym wnioskodawcy w rozsądnym terminie.

11. Każda ze Stron zapewnia, aby jej właściwe organy, w odniesieniu do pobieranych przez siebie opłat za zezwolenie[2], przekazywały wnioskodawcom wykaz opłat lub informacje na temat sposobu ich naliczania, a także aby nie stosowały tych opłat jako sposobów na uniknięcie zobowiązań lub obowiązków przez Stronę.

---

[1] Taka możliwość nie wymaga od właściwego organu zapewniania przedłużenia terminów.

[2] Opłaty za zezwolenie nie obejmują opłat z tytułu eksploatacji zasobów naturalnych, płatności aukcyjnych, przetargowych lub innych niedyskryminujących środków dotyczących przyznania koncesji ani obowiązkowych składek za świadczenie usługi powszechnej.

12. Właściwy organ musi podejmować decyzje w sposób niezależny i nie może odpowiadać przed jakąkolwiek osobą świadczącą usługi, w odniesieniu do których wymagane są licencja lub zezwolenie.

13. Każda ze Stron zapewnia, aby rozpatrzenie wniosku, w tym podjęcie ostatecznej decyzji, następowało w rozsądnym terminie po złożeniu kompletnego wniosku oraz aby wnioskodawca został poinformowany o decyzji dotyczącej wniosku, w miarę możliwości, na piśmie.

14. W przypadku gdy właściwy organ odrzuci wniosek, informuje się o tym wnioskodawcę, na jego wniosek lub z inicjatywy właściwego organu, na piśmie i bez zbędnej zwłoki. W zakresie, w jakim jest to możliwe, wnioskodawcę informuje się o powodach wydania decyzji o odrzuceniu wniosku oraz o terminach odwołania się od tej decyzji. Wnioskodawca powinien mieć możliwość ponownego przedłożenia wniosku w rozsądnym terminie.

15. Jeżeli wydanie zezwolenia wiąże się z koniecznością przeprowadzenia egzaminów, właściwy organ zapewnia przeprowadzanie takich egzaminów w odpowiednich odstępach czasu oraz przewiduje rozsądny termin umożliwiający wnioskodawcom złożenie wniosku o przystąpienie do egzaminu.

16. Każda ze Stron zapewnia, aby zezwolenie, po jego udzieleniu, stało się skuteczne bez zbędnej zwłoki, zgodnie z określonymi w nim warunkami.

ARTYKUŁ 25.14

Usługi finansowe nowe na terytorium Strony

1. Strona zezwala instytucji finansowej drugiej Strony, innej niż oddział, na świadczenie wszelkich nowych usług finansowych, na świadczenie których Strona ta zezwoliłaby swoim własnym instytucjom finansowym zgodnie ze swoimi przepisami, w podobnych sytuacjach, pod warunkiem że świadczenie tych nowych usług finansowych nie wymaga przyjęcia nowych lub zmiany istniejących przepisów ustawowych lub wykonawczych.

2. Strona może określić formę instytucjonalną i prawną, za pośrednictwem której nowa usługa finansowa może być świadczona, oraz może wymagać uzyskania zezwolenia na świadczenie danej usługi. Jeżeli wymagane jest takie zezwolenie, decyzję podejmuje się w rozsądnym terminie, a odmowa może nastąpić wyłącznie ze względów ostrożnościowych.

3. Niniejszy artykuł nie uniemożliwia instytucji finansowej Strony skierowania do drugiej Strony wniosku o rozważenie udzielenia zezwolenia na świadczenie usługi finansowej, która nie jest świadczona na terytorium którejkolwiek ze Stron. Wniosek taki podlega prawu Strony przyjmującej wniosek i nie podlega obowiązkom wynikającym z niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 25.15

Organizacje samoregulacyjne

Jeśli Strona wymaga, aby instytucja finansowa lub transgraniczny usługodawca finansowy drugiej Strony byli członkami organizacji samoregulacyjnej, uczestniczyli w niej lub mieli do niej dostęp w celu świadczenia usług finansowych na terytorium tej Strony, zapewnia ona, aby organizacja samoregulacyjna spełniała obowiązki określone w art. 17.9, 17.11, 18.4 i 18.5.

ARTYKUŁ 25.16

Systemy płatności i rozliczeń

Zgodnie z warunkami traktowania narodowego każda ze Stron przyznaje instytucjom finansowym drugiej Strony mającym siedzibę na jej terytorium dostęp do systemów płatności i rozliczeń obsługiwanych przez podmioty publiczne oraz do możliwości związanych z urzędową konsolidacją długu i refinansowaniem, dostępnych w ramach zwykłego prowadzenia działalności. Niniejszy artykuł nie przyznaje dostępu do narzędzi kredytodawcy ostatniego stopnia danej Strony.

ARTYKUŁ 25.17

Podkomitet ds. Usług Finansowych

1. W skład Podkomitetu ds. Usług Finansowych (zwanego dalej „podkomitetem”) ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 wchodzą przedstawiciele Stron odpowiedzialni za usługi finansowe.

2. Podkomitet:

a) nadzoruje wykonywanie niniejszego rozdziału;

b) rozpatruje kwestie dotyczące usług finansowych kierowane do niego przez Stronę;

c) prowadzi dialog dotyczący regulacji sektora usług finansowych w celu poprawy wzajemnej wiedzy o odpowiednich systemach regulacyjnych Stron oraz współpracy przy opracowywaniu norm międzynarodowych; oraz

d) uczestniczy w procedurach rozstrzygania sporów zgodnie z art. 25.20.

ARTYKUŁ 25.18

Dyskusje i konsultacje techniczne

1. Strona może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie dyskusji i konsultacji technicznych z drugą Stroną dotyczących jakiejkolwiek kwestii wynikającej z niniejszej części niniejszej Umowy i która ma wpływ na usługi finansowe. Druga Strona przychylnie rozpatruje taki wniosek. Strony przedstawiają podkomitetowi wyniki swoich dyskusji i konsultacji.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby w trakcie tych dyskusji i konsultacji technicznych w skład jej delegacji wchodzili urzędnicy posiadający odpowiednią wiedzę fachową w zakresie usług finansowych.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako wymagające od Strony:

a) odstępstwa od jej odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących wymiany informacji między finansowymi organami regulacyjnymi lub od wymogów umowy lub porozumienia między organami finansowymi Stron; lub

b) nałożenia na organy regulacyjne wymogu podejmowania jakiegokolwiek działania, które miałoby wpływ na określone kwestie regulacyjne, nadzorcze, administracyjne lub związane z egzekwowaniem.

4. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako uniemożliwiające Stronie wymagającej do celów nadzorczych informacji dotyczących instytucji finansowej znajdującej się na terytorium drugiej Strony lub transgranicznego usługodawcy finansowego drugiej Strony zwrócenie się do właściwego organu regulacyjnego drugiej Strony o udzielenie informacji.

5. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków każdej ze Stron wynikających z rozdziału 38.

ARTYKUŁ 25.19

Rozstrzyganie sporów

1. Rozdział 38, w tym załączniki 38-A i 38-B, ma zastosowanie – ze zmianami wprowadzonymi niniejszym artykułem – do rozstrzygania sporów dotyczących stosowania lub interpretacji niniejszego rozdziału.

2. Oprócz wymogów określonych w art. 38.9 członkowie zespołu orzekającego muszą mieć wiedzę fachową lub doświadczenie w zakresie prawa lub praktyki w dziedzinie usług finansowych, co może obejmować regulację instytucji finansowych, chyba że Strony uzgodnią inaczej.

3. Podkomitet zaleca, aby Wspólny Komitet sporządził listę co najmniej 15 osób spełniających wymogi, o których mowa w ust. 2, które są skłonne i zdolne pełnić funkcję członków zespołu orzekającego. Wspólny Komitet sporządza taką listę nie później niż rok po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy. Lista składa się z trzech części:

a) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Strony UE;

b) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Chile; oraz

c) jednej części listy osób niebędących obywatelami żadnej ze Stron i mających pełnić rolę przewodniczącego zespołu orzekającego.

4. Na każdej części listy musi znajdować się co najmniej pięć osób. Wspólny Komitet zapewnia, aby na liście znajdowała się zawsze taka minimalna liczba osób.

5. Do celów niniejszego rozdziału lista, o której mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, zastępuje – po jej sporządzeniu – listę sporządzoną zgodnie z art. 38.8 ust. 1.

ARTYKUŁ 25.20

Rozstrzyganie sporów inwestycyjnych dotyczących usług finansowych

1. Rozdział 17 sekcja D ma zastosowanie – ze zmianami wprowadzonymi niniejszym artykułem – do:

a) sporów inwestycyjnych dotyczących środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę odnoszących się do inwestorów i ich inwestycji w instytucje finansowe, do których ma zastosowanie niniejsza część niniejszej Umowy i w przypadku których inwestor twierdzi, że Strona naruszyła art. 25.3 ust. 2, art. 25.5 ust. 2, art. 17.17, 17.18, 17.19 lub 17.20; lub

b) sporów inwestycyjnych wszczętych na podstawie rozdziału 17, w których powołano się na art. 25.11.

2. W przypadku sporu inwestycyjnego na podstawie ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu lub jeżeli pozwany powoła się na art. 25.11 zgodnie z ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu w terminie 60 dni od złożenia skargi do Trybunału zgodnie z art. 17.30, skład orzekający Trybunału rozpatrujący sprawę może powołać, po konsultacji ze stronami sporu oraz zgodnie z art. 17.50, jednego lub większą liczbę ekspertów z listy przyjętej zgodnie z art. 25.19, w celu sporządzenia sprawozdania na temat wszelkich kwestii faktycznych dotyczących zagadnień związanych z usługami finansowymi podniesionych przez stronę sporu w ramach postępowania.

3. Ze względu na znaczenie prawa Strony do przyjęcia lub utrzymania środków ze względów ostrożnościowych, w przypadku gdy takie środki wchodzą w zakres stosowania art. 25.11, zastosowanie ma ten artykuł jako ważna odpowiedź na skargę na podstawie innych postanowień niniejszej części niniejszej Umowy, w tym art. 17.17. W następstwie wniosku o konsultacje zgodnie z art. 17.27 pozwany może skierować pisemny wniosek do podkomitetu w celu rozstrzygnięcia, czy, a jeżeli tak, to w jakim zakresie, środek będący przedmiotem wniosku o konsultacje jest uzasadniony na podstawie art. 25.11. Taki wniosek o wydanie opinii przedkłada się tak szybko, jak to możliwe po otrzymaniu wniosku o konsultacje. W następstwie takiego wniosku zawiesza się bieg terminów, o których mowa w art. 17.27, 17.28 i 17.30.

4. Po skierowaniu wniosku o wydanie opinii na podstawie ust. 3 podkomitet podejmuje, w dobrej wierze, próbę dokonania ustaleń. Każde takie ustalenie przekazywane jest bezzwłocznie stronom sporu.

5. W zakresie, w jakim podkomitet ustali, że środek jest uzasadniony na podstawie art. 25.11, nie można wnieść skargi do Trybunału na podstawie art. 17.30.

6. Jeżeli podkomitet nie dokona takiego ustalenia w terminie trzech miesięcy od skierowania wniosku o wydanie opinii na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu, zawieszenie biegu terminów, o którym mowa w tym ustępie, przestaje obowiązywać.

7. Brak skierowania przez pozwanego takiego wniosku na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu nie wpływa na prawo pozwanego do powoływania się na art. 25.11 w odpowiedzi na skargę na późniejszym etapie postępowania. Trybunał nie wyciąga żadnych niekorzystnych wniosków z faktu, że podkomitet nie doszedł do porozumienia w sprawie ustalenia.

ROZDZIAŁ 26

HANDEL CYFROWY

SEKCJA A

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 26.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do handlu przy użyciu środków elektronicznych.

2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do usług audiowizualnych.

ARTYKUŁ 26.2

Definicje

1. Do niniejszego rozdziału zastosowanie mają definicje zawarte w art. 17.2 i 18.2.

2. Do celów niniejszego rozdziału:

a) „konsument” oznacza każdą osobę fizyczną lub – jeżeli przewidują to przepisy ustawowe i wykonawcze Strony – osobę prawną, które korzystają z publicznej usługi telekomunikacyjnej w celach niezwiązanych z działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;

b) „bezpośrednia komunikacja marketingowa” oznacza każdą formę reklamy handlowej, która służy przekazywaniu przez osobę fizyczną lub prawną wiadomości marketingowych bezpośrednio do użytkowników końcowych poprzez publiczne usługi telekomunikacyjne, i obejmuje przynajmniej pocztę elektroniczną oraz wiadomości tekstowe i multimedialne;

c) „uwierzytelnianie elektroniczne” oznacza proces, który umożliwia potwierdzenie:

(i) identyfikacji elektronicznej osoby fizycznej lub prawnej; lub

(ii) pochodzenia i integralności danych w formie elektronicznej;

d) „pieczęć elektroniczna” oznacza dane w formie elektronicznej wykorzystywane przez osobę prawną, które są dołączone do innych danych w formie elektronicznej lub logicznie z nimi powiązane w celu zapewnienia pochodzenia i integralności tych innych danych;

e) „podpis elektroniczny” oznacza dane w formie elektronicznej, które są dołączone do innych danych w formie elektronicznej lub logicznie z nimi powiązane, i który spełnia następujące wymogi:

(i) jest wykorzystywany przez osobę fizyczną do wyrażania zgody dotyczącej danych w formie elektronicznej, do których się odnosi; oraz

(ii) jest powiązany z danymi w formie elektronicznej, do których się odnosi, w sposób umożliwiający wykrycie każdej kolejnej zmiany danych w formie elektronicznej;

f) „usługi zaufania” oznaczają usługę elektroniczną, na którą składa się tworzenie, weryfikacja i walidacja podpisów elektronicznych, pieczęci elektronicznych, elektronicznych znaczników czasu, usług rejestrowanego doręczenia elektronicznego, usług uwierzytelniania witryny internetowej oraz certyfikatów powiązanych z tą usługą;

g) „użytkownik końcowy” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, które korzystają z publicznej usługi telekomunikacyjnej lub wnioskują o taką usługę, jako konsument albo – jeśli przewidują to przepisy ustawowe i wykonawcze Strony – w celach związanych z działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;

h) „dane osobowe” oznaczają dane osobowe w rozumieniu art. 8.3 lit. r); oraz

i) „publiczna usługa telekomunikacyjna” oznacza publiczną usługę telekomunikacyjną w rozumieniu art. 23.2 lit. j).

ARTYKUŁ 26.3

Prawo do wprowadzania regulacji

Strony potwierdzają prawo do wprowadzania na swoich terytoriach regulacji w celu osiągania uzasadnionych celów polityki, takich jak ochrona zdrowia publicznego, usługi socjalne, edukacja, bezpieczeństwo, ochrona środowiska, w tym przeciwdziałanie zmianie klimatu, moralność publiczna, ochrona socjalna lub ochrona konsumentów, ochrona prywatności i danych, lub promowanie i ochrona różnorodności kulturowej.

ARTYKUŁ 26.4

Wyjątki

Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie uniemożliwia Stronom przyjęcia lub utrzymywania środków zgodnie z art. 25.11, 39.1 i 39.2 ze względów interesu publicznego określonych w tych postanowieniach.

SEKCJA B

PRZEPŁYW DANYCH I OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

ARTYKUŁ 26.5

Transgraniczny przepływ danych

Strony są zobowiązane do zapewnienia transgranicznego przepływu danych, aby ułatwić handel cyfrowy. W tym celu Strona nie może ograniczać transgranicznego przepływu danych między Stronami poprzez:

a) wymóg korzystania z systemów obliczeniowych lub elementów sieci na terytorium tej Strony w celu przetwarzania, w tym przez nałożenie wymogu korzystania z systemów obliczeniowych lub elementów sieci, które są certyfikowane lub zatwierdzone na terytorium tej Strony;

b) wymóg lokalizacji danych na terytorium tej Strony do celów przechowywania lub przetwarzania;

c) zakaz przechowywania lub przetwarzania na terytorium drugiej Strony; lub

d) uzależnienie transgranicznego przekazywania danych od korzystania z systemów obliczeniowych lub elementów sieci na terytorium tej Strony lub od wymogów dotyczących lokalizacji na terytorium tej Strony.

ARTYKUŁ 26.6

Ochrona danych osobowych i prywatności

1. Każda ze Stron uznaje, że ochrona danych osobowych i prywatności jest prawem podstawowym oraz że zapewnienie wysokich standardów w tym zakresie przyczynia się do zwiększenia zaufania do gospodarki cyfrowej i do rozwoju handlu.

2. Każda ze Stron może przyjmować i utrzymywać środki, które uzna za odpowiednie w celu zapewnienia ochrony danych osobowych i prywatności, w tym przyjmować i stosować przepisy dotyczące transgranicznego przekazywania danych osobowych. Żadne z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy nie wpływa na ochronę danych osobowych i prywatności zapewnianą przez środki Strony.

SEKCJA C

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE

ARTYKUŁ 26.7

Opłaty celne od transmisji elektronicznych

Strona nie może nakładać opłat celnych od transmisji elektronicznych między osobą tej Strony a osobą drugiej Strony.

ARTYKUŁ 26.8

Brak wymogu uprzedniego zezwolenia

1. Strona nie może wymagać uprzedniego zezwolenia wyłącznie na podstawie tego, że usługa świadczona jest przez internet[1], ani przyjmować lub utrzymywać jakiegokolwiek innego wymogu o skutku równoważnym.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania do usług telekomunikacyjnych, nadawczych, hazardowych, usług reprezentacji prawnej ani do usług notariuszy lub usług świadczonych w ramach zawodów równoważnych w zakresie, w jakim mają one bezpośredni i szczególny związek z wykonywaniem władzy publicznej.

ARTYKUŁ 26.9

Zawieranie umów drogą elektroniczną

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej przepisy ustawowe i wykonawcze umożliwiały zawieranie umów drogą elektroniczną oraz aby wymogi prawne dotyczące umów nie stwarzały przeszkód w korzystaniu z umów zawartych drogą elektroniczną ani nie pozbawiały tych umów skutków prawnych i ważności z tego powodu, że zostały zawarte drogą elektroniczną.

[1] Usługa jest świadczona przez internet, gdy świadczy się ją za pośrednictwem środków elektronicznych, bez jednoczesnej obecności zainteresowanych osób.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania do:

a) usług nadawczych, hazardowych i usług reprezentacji prawnej;

b) usług notariuszy lub usług świadczonych w ramach zawodów równoważnych mających bezpośredni i szczególny związek z wykonywaniem władzy publicznej; oraz

c) umów ustanawiających lub przenoszących prawa do nieruchomości, umów, w przypadku których prawo wymaga czynności sądów, organów publicznych lub zawodów związanych z wykonywaniem władzy publicznej, umów poręczenia lub umów dodatkowych zabezpieczeń zawieranych przez osoby działające w celach niezwiązanych z ich działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową, a także do umów podlegających prawu rodzinnemu lub prawu spadkowemu.

ARTYKUŁ 26.10

Usługi zaufania i uwierzytelnianie elektroniczne

1. Strona nie może kwestionować skutków prawnych lub dopuszczalności jako dowodu w postępowaniu sądowym lub administracyjnym usługi zaufania lub uwierzytelniania elektronicznego na podstawie tego, że mają one formę elektroniczną.

2. Strona nie może przyjmować ani utrzymywać środków, które:

a) zakazywałyby stronom transakcji elektronicznej określenia wzajemnie odpowiedniej metody uwierzytelniania elektronicznego w odniesieniu do ich transakcji; lub

b) pozbawiałyby strony transakcji elektronicznej możliwości przedstawienia organom sądowym lub administracyjnym dowodów na to, że ich transakcja elektroniczna jest zgodna z wszelkimi wymogami prawnymi w odniesieniu do usług zaufania lub do uwierzytelniania elektronicznego.

3. Niezależnie od ust. 2 Strona może wymagać, aby w odniesieniu do określonej kategorii transakcji elektronicznych metoda uwierzytelniania elektronicznego lub usługa zaufania:

a) była certyfikowana przez organ akredytowany zgodnie z jej prawem; lub

b) spełniała określone normy jakościowe, które muszą być obiektywne, przejrzyste i niedyskryminujące oraz odnosić się wyłącznie do szczególnych cech danej kategorii transakcji elektronicznych.

ARTYKUŁ 26.11

Zaufanie konsumentów w internecie

1. Strony uznają znaczenie zwiększenia zaufania konsumentów do handlu cyfrowego. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki w celu zapewnienia skutecznej ochrony konsumentów uczestniczących w transakcjach handlu elektronicznego, w tym środki, które:

a) zakazują oszukańczych i podstępnych praktyk handlowych;

b) wymagają od dostawców towarów i usług działania w dobrej wierze oraz stosowania uczciwych praktyk handlowych, w tym w drodze zakazu nakładania na konsumentów opłat za niezamówione towary i usługi;

c) wymagają od dostawców towarów lub usług, aby przekazywali konsumentom jasne i dokładne informacje dotyczące ich tożsamości i danych kontaktowych[1], a także dotyczące towarów lub usług, transakcji i mających zastosowanie praw konsumenta; oraz

d) zapewniają konsumentom dostęp do środków prawnych umożliwiających im dochodzenie ich praw, w tym prawo do środków naprawczych w przypadkach, gdy za towary lub usługi zapłacono i nie zostały one dostarczone lub przekazane zgodnie z ustaleniami.

[1] W przypadku usługodawców będących pośrednikami tożsamość i dane kontaktowe obejmują również informacje na temat tożsamości i danych kontaktowych faktycznego dostawcy towaru lub usługi.

2. Strony uznają znaczenie współpracy między swoimi odpowiednimi urzędami ochrony konsumentów, lub innymi odpowiednimi organami, w zakresie działań związanych z handlem elektronicznym w celu zwiększenia zaufania konsumentów.

ARTYKUŁ 26.12

Niezamówione materiały do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej

1. Każda ze Stron zapewnia skuteczną ochronę użytkowników końcowych przed niezamówionymi materiałami do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej.

2. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje skuteczne środki dotyczące niezamówionych materiałów do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej, które:

a) wymagają od dostawców niezamówionych materiałów do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej zapewnienia, aby odbiorcy byli w stanie zapobiegać dalszemu otrzymywaniu tych materiałów; lub

b) wymagają wyrażenia przez odbiorców zgody – zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi danej Strony – na otrzymywanie materiałów do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby materiały do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej były wyraźnie rozpoznawalne jako takie, jednoznacznie informowały o tym, w czyim imieniu są przekazywane, oraz zawierały niezbędne informacje umożliwiające użytkownikom końcowym bezpłatne zażądanie zaprzestania ich przekazywania w dowolnym momencie.

ARTYKUŁ 26.13

Zakaz obowiązkowego przekazywania lub udostępniania kodu źródłowego

1. Strona nie może wymagać przekazywania ani udostępniania kodu źródłowego oprogramowania będącego własnością osoby fizycznej lub prawnej drugiej Strony. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do dobrowolnego przekazywania lub udostępniania kodu źródłowego na zasadach komercyjnych przez osobę drugiej Strony, na przykład w kontekście transakcji zamówienia publicznego lub umowy podlegającej negocjacjom. Żadne z postanowień niniejszego ustępu nie uniemożliwia osobie Strony licencjonowania jej oprogramowania komputerowego na zasadzie wolnego i otwartego oprogramowania.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 25.11, 39.1 i 39.2 mogą mieć zastosowanie do środków Strony przyjętych lub utrzymywanych w kontekście procedury certyfikacji.

3. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie wpływa na:

a) wymogi sądu, sądu administracyjnego lub organu ochrony konkurencji mające przeciwdziałać naruszeniu prawa konkurencji;

b) ochronę i egzekwowanie praw własności intelektualnej; lub

c) prawo Strony do podejmowania środków zgodnie z art. 28.3.

ARTYKUŁ 26.14

Współpraca w kwestiach regulacyjnych w odniesieniu do handlu cyfrowego

1. Strony współpracują poprzez wymianę informacji dotyczących ich odnośnego prawa, a także wdrażania tego prawa, dotyczącego kwestii regulacyjnych pojawiających się w kontekście handlu cyfrowego, w tym:

a) uznawania i ułatwiania świadczenia interoperacyjnych transgranicznych usług zaufania i usług uwierzytelniania elektronicznego;

b) traktowania bezpośredniej komunikacji marketingowej;

c) ochrony konsumentów w internecie; oraz

d) wszelkich innych kwestii regulacyjnych mających znaczenie dla rozwoju handlu cyfrowego.

2. Strony utrzymują dialog w oparciu o wymianę informacji, o której mowa w ust. 1.

3. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do przepisów i środków Strony dotyczących ochrony danych osobowych i prywatności, w tym transgranicznego przekazywania danych osobowych.

ARTYKUŁ 26.15

Przegląd

Na wniosek którejkolwiek ze Stron Podkomitet ds. Usług i Inwestycji, o którym mowa w art. 18.10, dokonuje przeglądu wykonania niniejszego rozdziału, w szczególności w świetle odpowiednich zmian mających wpływ na handel cyfrowy, które mogą pojawić się w związku z nowymi modelami biznesowymi lub technologiami. Podkomitet ds. Usług i Inwestycji składa sprawozdanie ze swoich ustaleń Wspólnemu Komitetowi oraz kieruje do niego wszelkie niezbędne zalecenia.

ROZDZIAŁ 27

PRZEPŁYWY KAPITAŁU, PŁATNOŚCI I TRANSFERY
ORAZ TYMCZASOWE ŚRODKI OCHRONNE

ARTYKUŁ 27.1

Cel i zakres stosowania

Celem niniejszego rozdziału jest umożliwienie swobodnego przepływu kapitału i płatności związanych z transakcjami zliberalizowanymi na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy[1].

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy rozdział podlega załącznikowi 17-E.

ARTYKUŁ 27.2

Rachunek bieżący

Bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszej części niniejszej Umowy każda ze Stron umożliwia, w walucie w pełni wymienialnej oraz zgodnie z postanowieniami Umowy o Międzynarodowym Funduszu Walutowym zawartej w Bretton Woods w New Hampshire w dniu 22 lipca 1944 r., dokonywanie wszelkich płatności i transferów w odniesieniu do transakcji na rachunku bieżącym bilansu płatniczego objętych zakresem stosowania niniejszej części niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 27.3

Przepływy kapitału

Bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszej części niniejszej Umowy każda ze Stron umożliwia, w odniesieniu do transakcji na rachunku kapitałowym i finansowym bilansu płatniczego, swobodny przepływ kapitału do celów liberalizacji inwestycji i innych transakcji, jak przewidziano w rozdziałach 17, 18 i 25.

ARTYKUŁ 27.4

Stosowanie przepisów ustawowych i wykonawczych
dotyczących przepływów kapitału, płatności lub transferów

1. Art. 17.20, 27.2 i 27.3 nie mogą być interpretowane jako uniemożliwiające Stronie stosowanie jej przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących:

a) upadłości, niewypłacalności lub ochrony praw wierzycieli;

b) emisji, obrotu lub dokonywania transakcji na instrumentach finansowych, takich jak papiery wartościowe, kontrakty terminowe typu future lub instrumenty pochodne;

c) sprawozdawczości finansowej lub przechowywania zapisów dotyczących przepływów kapitału, płatności lub transferów, jeżeli jest to konieczne do wspierania organów ścigania lub finansowych organów regulacyjnych;

d) czynów zabronionych, praktyk podstępnych lub oszukańczych;

e) zapewnienia zgodności z postanowieniami lub wyrokami wydanymi w postępowaniach sądowych lub administracyjnych; lub

f) systemów zabezpieczenia społecznego, publicznych systemów emerytalnych lub obowiązkowych programów oszczędnościowych.

2. Przepisy ustawowe i wykonawcze, o których mowa w ust. 1, stosuje się w sposób sprawiedliwy i niedyskryminujący oraz w sposób, który nie stanowi ukrytych ograniczeń w przepływie kapitału, płatnościach lub transferach.

ARTYKUŁ 27.5

Tymczasowe środki ochronne

W wyjątkowych okolicznościach poważnych trudności w funkcjonowaniu unii gospodarczej i walutowej Unii Europejskiej, lub groźby ich wystąpienia, Strona UE może przyjąć lub utrzymywać środki ochronne w odniesieniu do przepływu kapitału, płatności lub transferów przez okres nieprzekraczający sześciu miesięcy. Środki te muszą być ograniczone do zakresu, jaki jest absolutnie niezbędny.

ARTYKUŁ 27.6

Ograniczenia w przypadku trudności związanych z bilansem płatniczym i finansami zagranicznymi

1. Jeżeli Strona doświadcza poważnych trudności w zakresie bilansu płatniczego lub finansów zagranicznych, lub groźby ich wystąpienia, może ona przyjąć lub utrzymywać środki ograniczające w odniesieniu do przepływu kapitału, płatności lub transferów[1].

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że poważne trudności w zakresie bilansu płatniczego lub finansów zagranicznych, lub groźba ich wystąpienia, mogą być spowodowane między innymi poważnymi problemami związanymi z polityką pieniężną lub kursową, lub groźbą takich trudności.

2. Środki, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu:

a) muszą być zgodne, w stosownych przypadkach, z postanowieniami Umowy o Międzynarodowym Funduszu Walutowym;

b) nie mogą przekraczać środków niezbędnych do zaradzenia sytuacji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu;

c) muszą mieć charakter tymczasowy i muszą być, w miarę poprawy sytuacji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, stopniowo usuwane;

d) nie mogą prowadzić do niepotrzebnych szkód dla handlowych, gospodarczych lub finansowych interesów drugiej Strony; oraz

e) muszą mieć charakter niedyskryminujący w porównaniu z państwami trzecimi w podobnych sytuacjach.

3. W przypadku handlu towarami każda ze Stron może przyjąć lub utrzymywać środki ograniczające w celu zabezpieczenia jej pozycji w zakresie finansów zagranicznych lub jej bilansu płatniczego. Środki takie muszą być zgodne z postanowieniami GATT 1994 oraz Uzgodnienia w sprawie postanowień dotyczących bilansu płatniczego w Układzie ogólnym w sprawie taryf celnych i handlu 1994.

4. W przypadku handlu usługami każda ze Stron może przyjąć lub utrzymywać środki ograniczające w celu zabezpieczenia jej pozycji w zakresie finansów zagranicznych lub jej bilansu płatniczego. Środki takie muszą być zgodne z art. XII GATS.

5. Strona przyjmująca lub utrzymująca środki, o których mowa w ust. 1 i 2, bezzwłocznie powiadamia o nich drugą Stronę.

6. Jeżeli środki ograniczające są przyjęte lub utrzymywane na podstawie niniejszego artykułu, Strony bezzwłocznie odbywają konsultacje w ramach Podkomitetu ds. Usług i Inwestycji, chyba że takie konsultacje odbywają się na innych forach, których członkami są obie Strony. W ramach konsultacji dokonuje się oceny trudności w zakresie bilansu płatniczego lub finansów zagranicznych, które doprowadziły do przyjęcia odnośnych środków, uwzględniając między innymi czynniki takie, jak:

a) charakter i zakres trudności;

b) zewnętrzne warunki gospodarcze i handlowe; oraz

c) ewentualne dostępne alternatywne środki naprawcze.

7. W ramach konsultacji na podstawie ust. 6 rozpatrywana jest kwestia zgodności środków ograniczających z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu. Konsultacje te opierają się na wszelkich odpowiednich ustaleniach statystycznych lub faktycznych przedstawionych przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW), jeśli są one dostępne, a we wnioskach uwzględnia się dokonaną przez MFW ocenę bilansu płatniczego i sytuacji w zakresie finansów zagranicznych danej Strony.

ROZDZIAŁ 28

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

ARTYKUŁ 28.1

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 28-A i 28-B:

a) „towary lub usługi komercyjne” oznaczają towary lub usługi na ogół sprzedawane lub oferowane do sprzedaży na rynku komercyjnym nabywcom niepublicznym i przez takich nabywców zwykle nabywane do celów niepublicznych;

b) „usługa budowlana” oznacza usługę, której celem jest realizacja, za pomocą dowolnych środków, robót inżynieryjnych lub budowlanych, zgodnie z działem 51 CPC;

c) „aukcja elektroniczna” oznacza powtarzalny proces realizowany z wykorzystaniem środków elektronicznych służący do przedstawienia przez dostawców nowych cen lub nowych wartości w przypadku wymiernych elementów oferty innych niż cena i związanych z kryteriami oceny, lub obu tych elementów, w wyniku którego powstaje ranking ofert lub zmiana kolejności ofert w rankingu;

d) „na piśmie” lub „pisemne” oznacza każde wyrażenie słowne lub liczbowe, które można odczytać, powielić, a następnie przekazać; może obejmować informacje przesyłane i przechowywane w formie elektronicznej;

e) „przetarg bezpośredni” oznacza metodę udzielania zamówienia, zgodnie z którą podmiot zamawiający kontaktuje się z wybranym przez siebie dostawcą lub wybranymi przez siebie dostawcami;

f) „środek” oznacza wszelkie ustawy, rozporządzenia, procedury, wytyczne lub praktyki administracyjne, lub wszelkie działania podmiotu zamawiającego dotyczące zamówienia objętego niniejszą Umową;

g) „wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania” oznacza wykaz dostawców uznanych przez podmiot zamawiający za spełniających warunki włączenia do tego wykazu, z którego podmiot zamawiający zamierza skorzystać więcej niż raz;

h) „ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia” oznacza ogłoszenie opublikowane przez podmiot zamawiający, w którym zaprasza on zainteresowanych dostawców do złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału lub złożenia oferty, lub obu tych dokumentów;

i) „zobowiązania offsetowe” oznaczają wszelkie warunki lub zobowiązania, które wspierają rozwój lokalny lub poprawiają bilans płatniczy Strony, takie jak korzystanie z zawartości krajowej, licencje na technologię, inwestycje, handel wymienny oraz podobne działania lub wymogi;

j) „przetarg otwarty” oznacza metodę udzielania zamówienia, zgodnie z którą każdy zainteresowany dostawca może złożyć ofertę;

k) „podmiot zamawiający” oznacza podmiot objęty sekcją A, B lub C załącznika 28-A lub 28-B;

l) „kwalifikujący się dostawca” oznacza dostawcę uznanego przez podmiot zamawiający za spełniającego warunki udziału;

m) „przetarg selektywny” oznacza metodę udzielania zamówienia, zgodnie z którą podmiot zamawiający zaprasza do składania ofert jedynie kwalifikujących się dostawców;

n) „usługi” obejmują usługi budowlane, o ile nie określono inaczej;

o) „norma” oznacza dokument zatwierdzony przez uznaną jednostkę, przewidujący – do powszechnego i wielokrotnego stosowania – zasady, wytyczne lub cechy charakterystyczne towarów lub usług, lub związanych z nimi procesów i metod produkcji, których przestrzeganie nie jest obowiązkowe; dokument ten może ponadto zawierać wyłącznie terminologię, symbole, wymogi dotyczące opakowania, znakowania lub etykietowania odnoszące się do towaru, usługi, procesu lub metody produkcji, lub może dotyczyć wyłącznie tych kwestii;

p) „dostawca” oznacza osobę lub grupę osób, które dostarczają lub mogą dostarczać towary lub usługi; oraz

q) „specyfikacja techniczna” oznacza wymóg w postępowaniu przetargowym, w którym:

(i) określono charakterystykę:

A) towarów będących przedmiotem zamówienia, w tym jakość, wydajność, bezpieczeństwo i wymiary, lub procedury i metody ich wytworzenia; lub

B) usług będących przedmiotem zamówienia, w tym jakość, wydajność, bezpieczeństwo, lub procedury lub metody ich świadczenia; lub

(ii) wskazano warunki dotyczące terminologii, symboli, opakowania, oznakowania lub etykietowania w odniesieniu do towaru lub usługi.

ARTYKUŁ 28.2

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do wszelkich środków dotyczących zamówień objętych niniejszą Umową, bez względu na to, czy udzielane są one wyłącznie czy częściowo za pomocą środków elektronicznych.

2. Do celów niniejszego rozdziału „zamówienie objęte niniejszą Umową” oznacza zamówienie do celów publicznych:

a) na towar, usługę lub dowolną ich kombinację:

(i) określone w załączniku 28-A lub 28-B; oraz

(ii) udzielane w celach innych niż komercyjna sprzedaż lub odsprzedaż, lub wykorzystanie w produkcji lub dostawie towaru lub usługi przeznaczonych do komercyjnej sprzedaży lub odsprzedaży;

b) realizowane za pomocą dowolnych środków umownych, w tym zakupu, leasingu oraz najmu lub sprzedaży ratalnej, z opcją zakupu lub bez tej opcji;

c) którego wartość w chwili publikacji ogłoszenia zgodnie z art. 28.6, oszacowana zgodnie z ust. 6–8 niniejszego artykułu, jest co najmniej równa odpowiedniemu progowi określonemu w załączniku 28-A lub 28-B;

d) składane przez podmiot zamawiający; oraz

e) którego nie wyłączono w inny sposób z zakresu stosowania na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu lub załącznika 28-A lub 28-B.

3. O ile załącznik 28-A lub 28-B nie stanowi inaczej, niniejszy rozdział nie ma zastosowania do:

a) nabycia lub dzierżawy gruntów, istniejących budynków lub innych nieruchomości lub praw do nich;

b) porozumień pozaumownych lub jakichkolwiek innych form wsparcia, które zapewnia Strona, w tym porozumień o współpracy, dotacji, pożyczek, subsydiów, udziałów kapitałowych, gwarancji i ulg podatkowych;

c) zamówienia lub nabycia usług agencji fiskalnych lub instytucji depozytowych, usług likwidacji i zarządzania na potrzeby regulowanych instytucji finansowych lub usług w zakresie sprzedaży, umorzenia i dystrybucji długu publicznego, łącznie z pożyczkami i obligacjami państwowymi, wekslami i innymi papierami wartościowymi;

d) umów o pracę w sektorze publicznym;

e) zamówień udzielanych:

(i) w celu zapewnienia międzynarodowego wsparcia, w tym pomocy rozwojowej;

(ii) zgodnie ze szczególną procedurą lub warunkami umowy międzynarodowej dotyczącej stacjonowania wojsk lub wspólnej realizacji projektu przez państwa-sygnatariuszy; lub

(iii) zgodnie ze szczególną procedurą lub warunkami organizacji międzynarodowej, lub w ramach finansowania poprzez międzynarodowe dotacje, pożyczki lub inny rodzaj wsparcia, jeżeli mająca zastosowanie procedura lub warunki byłyby niezgodne z niniejszym rozdziałem; lub

f) usług finansowych.

4. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do każdego zamówienia objętego załącznikiem 28-A lub 28-B, w którym zobowiązania każdej ze Stron określono, jak następuje:

a) w sekcji A załączników 28-A i 28-B – podmioty administracji centralnej, których zamówienia są objęte niniejszym rozdziałem;

b) w sekcji B załączników 28-A i 28-B – podmioty administracji poniżej szczebla centralnego, których zamówienia są objęte niniejszym rozdziałem;

c) w sekcji C załączników 28-A i 28-B – wszelkie inne podmioty, których zamówienia są objęte niniejszym rozdziałem;

d) w sekcji D załączników 28-A i 28-B – towary objęte niniejszym rozdziałem;

e) w sekcji E załączników 28-A i 28-B – usługi, z wyjątkiem usług budowlanych, objęte niniejszym rozdziałem;

f) w sekcji F załączników 28-A i 28-B – usługi budowlane objęte niniejszym rozdziałem;

g) w sekcji G załączników 28-A i 28-B – koncesje na roboty budowlane objęte niniejszym rozdziałem;

h) w sekcji H załączników 28-A i 28-B – uwagi ogólne;

i) w sekcji I załączników 28-A i 28-B – media, za pośrednictwem których Strona publikuje swoje ogłoszenia o zamówieniach, ogłoszenia o udzieleniu zamówienia oraz inne informacje związane z jej systemem udzielania zamówień publicznych określone w niniejszym rozdziale;

j) w sekcji J załącznika 28-B – kurs wymiany, który ma być stosowany w odniesieniu do wartości progowych.

5. Jeżeli podmiot zamawiający wymaga w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową, aby osoba nieobjęta załącznikiem 28-A lub 28-B uczestniczyła w przetargach zgodnie ze szczególnymi wymogami, do takich wymogów stosuje się odpowiednio art. 28.4.

6. Szacując wartość zamówienia w celu ustalenia, czy jest to zamówienie objęte niniejszą Umową, podmiot zamawiający:

a) nie może dzielić zamówienia na oddzielne zamówienia ani wybierać lub stosować określonej metody wyceny w celu oszacowania wartości zamówienia z zamiarem całkowitego lub częściowego wyłączenia go z zakresu stosowania niniejszego rozdziału; oraz

b) uwzględnia szacunkową maksymalną całkowitą wartość zamówienia dla całego okresu obowiązywania umowy, bez względu na to, czy jest ono udzielane jednemu dostawcy czy większej liczbie dostawców, biorąc pod uwagę wszystkie rodzaje wynagrodzenia, w tym:

(i) składki, opłaty, prowizje i odsetki; oraz

(ii) jeżeli w zamówieniu przewidziano możliwość wykorzystania opcji – całkowitą wartość takich opcji.

7. Jeżeli indywidualny wymóg zamówienia skutkuje zawarciem więcej niż jednej umowy lub zawarciem odrębnych umów na poszczególne części (zwanych dalej „powtarzającymi się umowami”), podstawą obliczenia szacunkowej maksymalnej całkowitej wartości zamówienia jest:

a) wartość powtarzających się umów na towary lub usługi tego samego typu zawartych w ciągu poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym podmiotu zamawiającego, dostosowana, w miarę możliwości, aby uwzględnić przewidywane zmiany w ilości lub w wartości towarów lub usług zamawianych w okresie kolejnych 12 miesięcy; lub

b) szacunkowa wartość powtarzających się umów na towary lub usługi tego samego typu, które mają zostać zawarte w ciągu 12 miesięcy następujących po udzieleniu pierwszego zamówienia lub w ciągu roku budżetowego podmiotu zamawiającego.

8. W przypadku zamówień w postaci dzierżawy, wynajmu lub sprzedaży ratalnej towarów lub usług, lub zamówień, w przypadku których nie określono całkowitej ceny, podstawą wyceny jest:

a) w przypadku umów w sprawie zamówień na czas określony:

(i) jeżeli okres obowiązywania umowy wynosi nie więcej niż 12 miesięcy – szacunkowa całkowita wartość maksymalna zamówienia w okresie obowiązywania umowy;

(ii) jeżeli okres obowiązywania umowy przekracza 12 miesięcy – szacunkowa całkowita wartość maksymalna zamówienia, łącznie z każdą szacunkową wartością końcową;

b) umów w sprawie zamówień na czas nieokreślony – szacowana miesięczna opłata pomnożona przez 48;

c) w przypadku gdy nie jest pewne, czy umowa zostanie zawarta na czas określony, stosuje się lit. b).

ARTYKUŁ 28.3

Wyjątki dotyczące bezpieczeństwa i wyjątki o charakterze ogólnym

1. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako uniemożliwiające którejkolwiek ze Stron podejmowanie jakichkolwiek działań lub nieujawnianie informacji, które Strona ta uznaje za konieczne do ochrony swoich podstawowych interesów bezpieczeństwa związanych z zakupem broni, amunicji lub materiałów wojennych, lub z zakupami niezbędnymi do celów bezpieczeństwa narodowego lub obrony narodowej.

2. Z zastrzeżeniem wymogu, że środków takich nie stosuje się w sposób stanowiący arbitralną lub nieuzasadnioną dyskryminację między Stronami w przypadku gdy występują takie same warunki, lub ukryte ograniczenie w handlu międzynarodowym, żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako uniemożliwiające Stronom nakładanie lub egzekwowanie środków:

a) niezbędnych do ochrony moralności publicznej, porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego;

b) niezbędnych do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin;

c) niezbędnych do ochrony własności intelektualnej; lub

d) dotyczących towarów lub usług pochodzących z pracy osób niepełnosprawnych, instytucji charytatywnych lub pracy więźniów.

3. Strony rozumieją, że ust. 2 lit. b) obejmuje środki ochrony środowiska niezbędne do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin.

ARTYKUŁ 28.4

Zasady ogólne

Niedyskryminacja

1. W odniesieniu do wszelkich środków dotyczących zamówień objętych niniejszą Umową każda ze Stron, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, zapewnia natychmiast i bezwarunkowo towarom i usługom drugiej Strony oraz dostawcom drugiej Strony oferującym towary lub usługi którejkolwiek ze Stron traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie dana Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, przyznaje swoim własnym towarom, usługom i dostawcom.

2. W odniesieniu do wszelkich środków dotyczących zamówień objętych niniejszą Umową Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, nie może:

a) traktować jednego lokalnie utworzonego dostawcy mniej korzystnie niż innego lokalnie utworzonego dostawcy ze względu na wysokość zagranicznego udziału lub własności; lub

b) dyskryminować lokalnie utworzonego dostawcy ze względu na to, że towary lub usługi oferowane przez tego dostawcę w związku z danym zamówieniem są towarami lub usługami drugiej Strony.

Wykorzystanie środków elektronicznych

3. Strony zapewniają, aby wszelka komunikacja i wymiana informacji w zakresie zamówień objętych niniejszą Umową odbywała się z wykorzystaniem środków elektronicznych, w tym w odniesieniu do publikacji informacji dotyczących zamówień, ogłoszeń i dokumentacji przetargowej oraz w odniesieniu do odbioru ofert. W przypadku prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową z wykorzystaniem środków elektronicznych podmiot zamawiający:

a) zapewnia, aby proces udzielania zamówienia został przeprowadzony z wykorzystaniem systemów i programów informatycznych – w tym dotyczących uwierzytelniania i kodowania informacji – które są powszechnie dostępne i interoperacyjne z innymi powszechnie dostępnymi systemami i programami informatycznymi;

b) ustanawia i utrzymuje mechanizmy zapewniające integralność wniosków o dopuszczenie do udziału oraz ofert, w tym określenie godziny wpływu, a także zapobieganie nieuprawnionemu dostępowi; oraz

c) wykorzystuje elektroniczne środki informacji i komunikacji do publikacji ogłoszeń i dokumentacji przetargowej w procedurach udzielania zamówień oraz, w najszerszym możliwym zakresie, do celów składania ofert.

Procedura udzielania zamówień

4. Podmiot zamawiający prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową w sposób przejrzysty i bezstronny, który:

a) jest zgodny z niniejszym rozdziałem oraz opiera się na stosowaniu metod takich jak przetarg otwarty, przetarg selektywny i przetarg bezpośredni; oraz

b) zapobiega konfliktom interesów i praktykom korupcyjnym, zgodnie z odpowiednimi przepisami.

Reguły pochodzenia

5. Do celów zamówień publicznych objętych niniejszym rozdziałem Strona nie może stosować w odniesieniu do towarów przywożonych z terytorium drugiej Strony reguł pochodzenia różniących się od reguł pochodzenia, jakie Strona ta stosuje w ramach zwykłej wymiany handlowej w odniesieniu do przywozu tych samych towarów.

Zobowiązania offsetowe

6. W odniesieniu do zamówień objętych niniejszą Umową Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, nie może dążyć do jakiegokolwiek zobowiązania offsetowego, uwzględniać, narzucać ani egzekwować jakiegokolwiek takiego zobowiązania na jakimkolwiek etapie zamówienia.

Środki, które nie są specyficzne dla zamówień

7. Ust. 1 i 2 nie stosuje się do należności celnych oraz jakichkolwiek innych należności nakładanych na przywóz lub w związku z nim, do sposobu pobierania takich należności celnych i opłat, a także do innych przepisów lub formalności przywozowych oraz środków mających wpływ na świadczenie usług, innych niż środki regulujące zamówienia objęte niniejszą Umową.

Środki antykorupcyjne

8. Każda ze Stron zapewnia wprowadzenie odpowiednich środków w celu przeciwdziałania korupcji w jej zamówieniach publicznych oraz zapobiegania takiej korupcji. Środki takie mogą obejmować procedury uniemożliwiające uczestnictwo w zamówieniach Strony, przez czas nieokreślony albo określony, dostawców, których organy sądowe Strony uznały w drodze ostatecznej decyzji za zaangażowanych w łapownictwo, nadużycie finansowe lub inne nielegalne działania związane z zamówieniami publicznymi na terytorium tej Strony. Każda ze Stron zapewnia również wprowadzenie polityk i procedur mających na celu wyeliminowanie, w możliwym zakresie, wszelkich potencjalnych konfliktów interesów ze strony osób zaangażowanych w zamówienia lub mających na nie wpływ oraz zarządzanie takimi konfliktami interesów.

ARTYKUŁ 28.5

Informacje na temat systemu udzielania zamówień

1. Każda ze Stron:

a) bezzwłocznie publikuje wszelkie ustawy, rozporządzenia, orzeczenia sądowe, decyzje administracyjne o zasięgu ogólnym, standardowe klauzule umowne wymagane na mocy przepisów ustawowych lub wykonawczych oraz włączone poprzez odpowiednie odniesienie do ogłoszeń lub dokumentacji przetargowej, a także procedury dotyczące zamówień objętych niniejszą Umową oraz wszelkie zmiany do nich, w odpowiednich mediach elektronicznych lub papierowych wyznaczonych urzędowo na poziomie krajowym, które są szeroko rozpowszechnione i łatwo dostępne dla odbiorców; oraz

b) na wniosek zapewnia ich wyjaśnienie drugiej Stronie.

2. Sekcja I, odpowiednio, załącznika 28-A i 28-B zawiera:

a) wykaz mediów elektronicznych lub papierowych, w których dana Strona publikuje informacje określone w ust. 1;

b) wykaz mediów elektronicznych lub papierowych, w których dana Strona publikuje ogłoszenia, o których mowa w art. 28.6, art. 28.8 ust. 9 i art. 28.17 ust. 2; oraz

c) adres lub adresy stron internetowych, na których dana Strona publikuje:

(i) swoje statystyki dotyczące zamówień, zgodnie z art. 28.17 ust. 4; lub

(ii) swoje ogłoszenia o udzielonych zamówieniach, zgodnie z art. 28.17 ust. 5.

3. Każda ze Stron bezzwłocznie powiadamia podkomitet, o którym mowa w art. 28.21, o wszelkich zmianach dotyczących informacji danej Strony wymienionych w sekcji I, odpowiednio, załącznika 28-A i 28-B.

ARTYKUŁ 28.6

Ogłoszenia

Ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia

1. W odniesieniu do każdego zamówienia objętego niniejszą Umową podmiot zamawiający publikuje ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, z wyjątkiem okoliczności określonych w art. 28.14.

2. O ile w niniejszym rozdziale nie przewidziano inaczej, każde ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia zawiera następujące informacje:

a) nazwę oraz adres podmiotu zamawiającego oraz inne informacje niezbędne do skontaktowania się z podmiotem zamawiającym i uzyskania wszystkich odpowiednich dokumentów związanych z zamówieniem, a także ich koszt i warunki płatności, jeżeli takie istnieją;

b) opis zamówienia, w tym charakter i ilość towarów lub usług, których dotyczy zamówienie, lub – w przypadku, gdy ilość nie jest znana – ilość szacowaną;

c) w przypadku powtarzających się umów szacunkowy harmonogram kolejnych ogłoszeń o zamiarze udzielenia zamówienia, jeżeli jest to możliwe;

d) opis wszelkich opcji;

e) harmonogram dostawy towarów lub usług lub okres obowiązywania umowy;

f) metodę udzielania zamówienia, która zostanie zastosowana, oraz informację, czy będzie ona obejmowała negocjacje lub aukcję elektroniczną;

g) w stosownych przypadkach, adres oraz wszelkie ostateczne terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia;

h) adres oraz ostateczny termin składania ofert;

i) język lub języki, w których mogą być składane oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału, jeżeli mogą być składane w języku innym niż język urzędowy Strony podmiotu zamawiającego;

j) wykaz i krótki opis wszelkich warunków udziału dostawców, w tym wszelkich wymogów dotyczących szczególnych dokumentów lub zaświadczeń, które mają być dostarczone przez dostawców w związku z takim udziałem, chyba że takie wymogi zostały zawarte w dokumentacji przetargowej udostępnionej wszystkim zainteresowanym dostawcom w tym samym czasie co ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia;

k) w przypadku gdy, zgodnie z art. 28.8 ust. 5, podmiot zamawiający zamierza wybrać ograniczoną liczbę kwalifikujących się dostawców, którzy zostaną zaproszeni do przetargu – kryteria, które będą stosowane w celu dokonania tego wyboru oraz liczba dostawców, którzy zostaną dopuszczeni do przetargu; oraz

l) wskazanie, że zamówienie to jest objęte niniejszym rozdziałem.

Skrócone ogłoszenie

3. W przypadku każdego planowanego zamówienia podmiot zamawiający publikuje, w jednym z języków urzędowych WTO[1], skrócone ogłoszenie, które jest łatwo dostępne, jednocześnie z publikacją ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia. Skrócone ogłoszenie zawiera co najmniej następujące informacje:

a) przedmiot zamówienia;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że językami urzędowymi WTO są angielski, hiszpański i francuski.

b) ostateczny termin składania ofert lub, w stosownych przypadkach, ostateczny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania; oraz

c) adres, pod który można zwrócić się o udostępnienie dokumentów dotyczących zamówienia.

Ogłoszenie o planowanych zamówieniach

4. Zachęca się podmioty zamawiające do publikowania jak najwcześniej w każdym roku budżetowym ogłoszenia dotyczącego planowanych przyszłych zamówień (zwanego dalej „ogłoszeniem o planowanych zamówieniach”). Ogłoszenie o planowanych zamówieniach powinno zawierać przedmiot zamówienia oraz planowaną datę publikacji ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia.

5. Podmiot zamawiający objęty sekcją B lub C załącznika 28-A lub 28-B może wykorzystać ogłoszenie o planowanych zamówieniach jako ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, pod warunkiem że ogłoszenie o planowanych zamówieniach zawiera jak największą ilość dostępnych danemu podmiotowi informacji, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, oraz oświadczenie, że zainteresowani dostawcy powinni poinformować podmiot zamawiający o swoim zainteresowaniu zamówieniem.

6. Ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, skrócone ogłoszenie oraz ogłoszenie o planowanych zamówieniach muszą być bezpośrednio dostępne za pomocą środków elektronicznych, bezpłatnie, za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu w internecie. Ponadto ogłoszenia mogą być również publikowane w odpowiednim medium papierowym, które jest szeroko rozpowszechnione i łatwo dostępne dla ogółu społeczeństwa, co najmniej do upływu terminu wskazanego w ogłoszeniu.

Każda ze Stron wymienia odpowiednie medium papierowe lub elektroniczne w sekcji I, odpowiednio, załączników 28-A i 28-B.

7. Niezależnie od wymogów określonych w ust. 6 dotyczących dostępności, za pomocą środków elektronicznych, bezpłatnie i za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu, ogłoszeń o zamiarze udzielenia zamówienia, skróconych ogłoszeń oraz ogłoszeń o planowanych zamówieniach, Chile od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy i na okres przejściowy trzech lat do momentu, w którym pojedynczy punkt dostępu będzie w pełni funkcjonował, ustanawia – jako tymczasową alternatywę dla pojedynczego punktu dostępu – portal który powinien być dostępny bezpłatnie i zawierać linki do platform lub stron internetowych, na których publikuje się ogłoszenia. Portal ten musi zawierać linki do co najwyżej czterech stron internetowych, którymi są:

a) *Mercado público*;

b) *Ministerio de Obras Públicas*;

c) *Dirección General de Concesiones*; oraz

d) *Diario Oficial*.

8. Strony przewidują okresowy przegląd ust. 7 niniejszego artykułu, w tym dyskusję w ramach podkomitetu, o którym mowa w art. 28.21, w szczególności na temat statusu wdrażania pojedynczego punktu dostępu.

ARTYKUŁ 28.7

Warunki udziału

1. Podmiot zamawiający określa wyłącznie takie warunki udziału w procedurze udzielania zamówień, które są niezbędne do zapewnienia, aby dostawca posiadał zdolności prawne i finansowe oraz możliwości handlowe i techniczne w celu podjęcia odnośnego zamówienia.

2. Ustalając warunki udziału, podmiot zamawiający:

a) nie może nałożyć warunku, zgodnie z którym dostawca, aby mógł uczestniczyć w przetargu, musiał w przeszłości otrzymać przynajmniej jedno zamówienie od podmiotu zamawiającego Strony;

b) może wymagać odpowiedniego doświadczenia, gdy jest to niezbędne do spełnienia wymogów zamówienia; oraz

c) nie może wymagać, aby warunkiem udzielenia zamówienia było wcześniejsze doświadczenie na terytorium Strony.

3. Oceniając, czy dostawca spełnia warunki udziału, podmiot zamawiający:

a) ocenia zdolności finansowe oraz możliwości handlowe i techniczne dostawcy na podstawie jego działalności gospodarczej, zarówno na terytorium Strony podmiotu zamawiającego, jak i poza tym terytorium; oraz

b) opiera swoją ocenę na warunkach, które ten podmiot zamawiający wcześniej określił w ogłoszeniach lub w dokumentacji przetargowej.

4. W przypadku gdy istnieją dowody potwierdzające oraz pod warunkiem, że nie wykorzystuje się ich w sposób, który stanowiłby środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji między Stronami, Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, może wykluczyć dostawcę z powodu:

a) upadłości;

b) fałszywych oświadczeń;

c) znaczących lub utrzymujących się uchybień w wypełnianiu jakichkolwiek wymogów materialnych lub obowiązków wynikających z wcześniejszej umowy lub umów;

d) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za poważne przestępstwo lub inny poważny czyn zabroniony;

e) poważnego przewinienia zawodowego lub działań lub zaniechań negatywnie wpływających na uczciwość handlową dostawcy; lub

f) zaległości podatkowych.

ARTYKUŁ 28.8

Kwalifikacja dostawców

Systemy rejestracji i procedury kwalifikacyjne

1. Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, może utrzymywać system rejestracji dostawców, w ramach którego zainteresowani dostawcy muszą się rejestrować oraz podawać określone informacje. W takim przypadku Strona zapewnia, aby zainteresowani dostawcy mieli dostęp do informacji dotyczących systemu rejestracji za pomocą środków elektronicznych oraz aby mogli oni w dowolnym czasie złożyć wniosek o rejestrację. Właściwy organ informuje ich w rozsądnym terminie o decyzji dotyczącej pozytywnego rozpatrzenia lub odrzucenia wniosku. W przypadku odrzucenia wniosku decyzja musi być należycie uzasadniona.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby:

a) jej podmioty zamawiające dokładały starań, aby zminimalizować różnice między ich procedurami kwalifikacyjnymi; oraz

b) jeżeli jej podmioty zamawiające utrzymują systemy rejestracji, dane podmioty dokładały starań, aby zminimalizować różnice między tymi systemami.

3. Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, nie może przyjmować ani stosować jakiegokolwiek systemu rejestracji lub procedury kwalifikacyjnej, których celem lub skutkiem jest tworzenie niepotrzebnych przeszkód w udziale dostawców drugiej Strony w jej postępowaniu o udzielenie zamówienia.

Przetarg selektywny

4. Jeżeli podmiot zamawiający zamierza zastosować procedurę przetargu selektywnego, wówczas:

a) w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia zamieszcza co najmniej informacje określone w art. 28.6 ust. 2 lit. a), b), f), g), j), k) i l) oraz zaprasza dostawców do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu; oraz

b) przed rozpoczęciem okresu przewidzianego na składanie ofert przekazuje kwalifikującym się dostawcom, których powiadamia zgodnie z art. 28.12 ust. 3 lit. b), co najmniej informacje określone w art. 28.6 ust. 2 lit. c), d), e), h) oraz i).

5. Podmiot zamawiający zezwala wszystkim kwalifikującym się dostawcom na udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia, o ile podmiot zamawiający nie określi w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia jakichkolwiek ograniczeń co do liczby dostawców, którzy zostaną dopuszczeni do złożenia oferty, oraz kryteriów lub uzasadnienia wyboru tej ograniczonej liczby dostawców. Zaproszenie do składania ofert kieruje się do takiej liczby dostawców, która jest niezbędna do zapewnienia konkurencji.

6. W przypadku gdy dokumentacja przetargowa nie jest publicznie dostępna od dnia publikacji ogłoszenia, o którym mowa w ust. 4, podmiot zamawiający zapewnia, aby dokumentacja ta została udostępniona równocześnie wszystkim kwalifikującym się dostawcom wybranym zgodnie z ust. 5.

Wykazy przeznaczone do wielokrotnego wykorzystania

7. Podmiot zamawiający może prowadzić wykaz dostawców przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania, pod warunkiem że skierowane do dostawców ogłoszenie o możliwości składania wniosków o włączenie do tego wykazu jest:

a) publikowane corocznie; oraz

b) w przypadku ogłoszeń w formie elektronicznej – stale dostępne za pośrednictwem odpowiedniego medium wymienionego w sekcji I załączników 28-A i 28-B.

8. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 7, zawiera:

a) opis towarów lub usług, lub ich kategorii, w odniesieniu do których wykaz może być stosowany;

b) warunki dopuszczenia do udziału, które muszą spełniać dostawcy, aby znaleźć się w wykazie, oraz metody, za pomocą których podmiot zamawiający sprawdzi, czy dostawca spełnia te warunki;

c) nazwę i adres podmiotu zamawiającego oraz inne informacje niezbędne do skontaktowania się z podmiotem i uzyskania wszelkich odpowiednich dokumentów związanych z wykazem;

d) okres ważności wykazu oraz sposoby jego przedłużenia lub zakończenia lub, w przypadku gdy okres ważności nie został podany, informacje na temat sposobu powiadamiania o zakończeniu stosowania wykazu; oraz

e) informację, że wykaz może być stosowany na potrzeby zamówienia objętego niniejszym rozdziałem.

9. Niezależnie od ust. 7, w przypadku gdy wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania jest ważny przez nie więcej niż trzy lata, podmiot zamawiający może opublikować ogłoszenie, o którym mowa w ust. 7, tylko raz, na początku okresu ważności wykazu, pod warunkiem że:

a) w ogłoszeniu podano okres ważności oraz informację, że nie będą publikowane kolejne ogłoszenia; oraz

b) ogłoszenie jest publikowane za pomocą środków elektronicznych i jest stale dostępne przez okres jego ważności.

10. Podmiot zamawiający zezwala dostawcom na złożenie wniosku o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania w każdej chwili oraz wpisuje do wykazu wszystkich kwalifikujących się dostawców w rozsądnie krótkim czasie.

11. W przypadku gdy dostawca nieuwzględniony w wykazie przeznaczonym do wielokrotnego wykorzystania składa wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w oparciu o wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania wraz ze wszystkimi wymaganymi dokumentami w terminie określonym w art. 28.12 ust. 2, podmiot zamawiający rozpatruje dany wniosek. Podmiot zamawiający nie może wykluczyć dostawcy z procesu wyboru, uzasadniając to niewystarczającą ilością czasu na rozpatrzenie wniosku, chyba że – w wyjątkowych przypadkach – z powodu złożoności zamówienia, podmiot nie jest w stanie zakończyć rozpatrywania wniosku w terminie przewidzianym na składanie ofert.

Podmioty wymienione w sekcjach B i C załącznika 28-A lub 28-B

12. Podmiot zamawiający objęty sekcją B lub C załącznika 28-A lub 28-B może wykorzystać skierowane do dostawców ogłoszenie o możliwości składania wniosków o włączenie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania jako ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, pod warunkiem że:

a) ogłoszenie jest publikowane zgodnie z ust. 7 niniejszego artykułu i zawiera informacje wymagane na podstawie ust. 8 niniejszego artykułu, jak największą ilość dostępnych informacji wymaganych na podstawie art. 28.6 ust. 2 oraz oświadczenie, że ogłoszenie to stanowi ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia lub że wyłącznie dostawcy znajdujący się w wykazie przeznaczonym do wielokrotnego wykorzystania otrzymają dalsze zawiadomienia o zamówieniu objętym wykazem przeznaczonym do wielokrotnego wykorzystania; oraz

b) podmiot bezzwłocznie przekaże dostawcom, którzy wyrazili zainteresowanie danym zamówieniem, wystarczające informacje umożliwiające im zweryfikowanie zainteresowania zamówieniem, w tym wszystkie pozostałe informacje wymagane na podstawie art. 28.6 ust. 2, o ile takie informacje te są dostępne.

13. Podmiot zamawiający objęty sekcją B lub C załącznika 28-A lub 28-B może zezwolić, aby dostawca, który zgodnie z ust. 10 niniejszego artykułu złożył wniosek o włączenie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, złożył ofertę w ramach danej procedury udzielania zamówień, w przypadku gdy podmiot zamawiający ma wystarczająco dużo czasu na ustalenie, czy dostawca spełnia warunki dopuszczenia do udziału.

Informacje dotyczące decyzji podmiotu zamawiającego

14. Podmiot zamawiający bezzwłocznie informuje każdego dostawcę, który złożył wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, o swojej decyzji w sprawie wniosku.

15. W przypadku gdy podmiot zamawiający odrzuci wniosek dostawcy o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, przestanie uznawać dostawcę za kwalifikującego się lub usunie go z wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, podmiot ten bezzwłocznie informuje dostawcę o tym fakcie i na wniosek dostawcy bezzwłocznie przekazuje dostawcy pisemne uzasadnienie swojej decyzji.

ARTYKUŁ 28.9

Specyfikacje techniczne

1. Podmiot zamawiający nie może przygotowywać, przyjmować ani stosować jakiejkolwiek specyfikacji technicznej ani ustanawiać procedur oceny zgodności, których celem lub skutkiem jest tworzenie niepotrzebnych przeszkód w handlu międzynarodowym.

2. Ustanawiając specyfikacje techniczne dla zamawianych towarów lub usług, podmiot zamawiający, w stosownych przypadkach:

a) określa specyfikację techniczną na podstawie wyników oraz wymogów w zakresie funkcjonalności, a nie na podstawie charakterystyki konstrukcyjnej lub opisowej; oraz

b) opiera specyfikację techniczną na normach międzynarodowych, jeżeli takie normy międzynarodowe istnieją, lub na krajowych przepisach technicznych, uznanych normach krajowych lub przepisach budowlanych, jeżeli takie normy międzynarodowe nie istnieją.

3. Jeżeli w specyfikacjach technicznych określona jest charakterystyka konstrukcyjna lub opisowa, podmiot zamawiający powinien wskazać, w stosownych przypadkach, że uwzględni oferty dotyczące towarów lub usług równoważnych, które ewidentnie spełniają wymogi zamówienia, poprzez dodanie w dokumentacji przetargowej takich słów jak „lub równoważny”.

4. Podmiot zamawiający nie może ustanawiać specyfikacji technicznych, które wymagają konkretnego znaku towarowego lub nazwy handlowej, patentu, praw autorskich, wzoru, typu, konkretnego pochodzenia, producenta lub dostawcy, lub się do nich odwołują, chyba że nie istnieje inna metoda wystarczająco dokładnego lub zrozumiałego opisu wymogów zamówienia oraz pod warunkiem, że w takich przypadkach w dokumentacji przetargowej podmiot dodał słowa takie jak „lub równoważny”.

5. Podmiot zamawiający nie może zwracać się, w sposób, którego skutkiem byłoby wykluczenie konkurencji, o porady, które mogą zostać wykorzystane podczas przygotowywania lub przyjmowania jakiejkolwiek specyfikacji technicznej dla konkretnego zamówienia, ani nie może przyjmować takich porad, od osób mogących mieć interes gospodarczy związany z tym zamówieniem.

6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, może zgodnie z niniejszym artykułem przygotować, przyjąć lub stosować specyfikacje techniczne promujące ochronę zasobów naturalnych lub ochronę środowiska.

ARTYKUŁ 28.10

Dokumentacja przetargowa

1. Podmiot zamawiający udostępnia dostawcom dokumentację przetargową zawierającą wszelkie informacje niezbędne do celów przygotowania i złożenia dopuszczalnej oferty. O ile w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia nie został on już zawarty, dokumentacja ta zawiera pełny opis:

a) zamówienia, w tym charakter i ilość towarów lub usług, których ma dotyczyć zamówienie, lub – jeżeli ilość nie jest znana – szacowaną ilość oraz wszelkie wymogi, jakie mają zostać spełnione, w tym wszelkie specyfikacje techniczne, zaświadczenie o ocenie zgodności, plany, rysunki lub materiały instruktażowe;

b) wszelkich warunków udziału dostawców, w tym wykaz informacji i dokumentów, których dostarczenia wymaga się od dostawców w związku z warunkami udziału;

c) wszelkich kryteriów oceny, które podmiot będzie stosował na etapie udzielania zamówienia, oraz – z wyjątkiem przypadków, gdy wyłącznym kryterium jest cena – relatywnego znaczenia tych kryteriów;

d) jeżeli podmiot zamawiający będzie prowadził procedurę udzielania zamówienia za pomocą środków elektronicznych – opis wszelkich wymogów dotyczących uwierzytelniania oraz szyfrowania lub innych wymogów związanych z przekazywaniem informacji za pomocą środków elektronicznych;

e) jeżeli podmiot zamawiający przeprowadzi aukcję elektroniczną – zasad, w tym określenie elementów przetargu związanych z kryteriami oceny, na podstawie których aukcja zostanie przeprowadzona;

f) jeżeli odbędzie się publiczne otwarcie ofert – daty, terminu i miejsca otwarcia oraz – w stosownych przypadkach – osób, które są upoważnione do obecności;

g) wszelkich innych warunków, w tym warunków płatności, oraz wszelkich ograniczeń dotyczących środków, za pomocą których oferty mogą być składane – na przykład czy mają one być składane w formie dokumentów papierowych lub za pomocą środków elektronicznych; oraz

h) wszelkich terminów dostawy towarów lub realizacji usług.

2. Określając każdą datę dostawy zamawianych towarów lub świadczenia zamawianych usług, podmiot zamawiający uwzględnia takie czynniki, jak stopień złożoności zamówienia, przewidywany zakres udziału podwykonawców oraz realistycznie określony czas konieczny do wyprodukowania towarów, uruchomienia zapasów i przetransportowania z punktu dostawy towarów lub punktu realizacji usługi.

3. Kryteria oceny określone w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej mogą obejmować między innymi cenę i inne czynniki kosztowe, jakość, wartość techniczną, aspekty środowiskowe oraz warunki dostawy.

4. Podmiot zamawiający bezzwłocznie:

a) udostępnia dokumentację przetargową, aby zapewnić zainteresowanym dostawcom wystarczająco dużo czasu na złożenie dopuszczalnych ofert;

b) przekazuje, na wniosek, dokumentację przetargową każdemu zainteresowanemu dostawcy; oraz

c) w okresie przewidzianym w prawodawstwie każdej ze Stron odpowiada na wszelkie uzasadnione wnioski o odpowiednie informacje złożone przez jakiegokolwiek zainteresowanego dostawcę lub dostawcę biorącego udział w procedurze udzielania zamówień, pod warunkiem że takie informacje nie zapewniają temu dostawcy przewagi nad innymi dostawcami.

Zmiany

5. Jeżeli podmiot zamawiający zmieni kryteria lub wymogi określone w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej przekazanej dostawcom biorącym udział w procedurze udzielania zamówień lub jeżeli wprowadzi zmiany do ogłoszenia lub do dokumentacji przetargowej lub opublikuje je ponownie, przekazuje wszelkie takie zmiany lub zmienione lub ponownie opublikowane ogłoszenie lub dokumentację przetargową na piśmie:

a) wszystkim dostawcom biorącym udział w procedurze w czasie, gdy wprowadzono zmianę lub dokonano ponownej publikacji, jeżeli tacy dostawcy są znani podmiotowi, a we wszystkich pozostałych przypadkach, w ten sam sposób, w jaki udostępniono pierwotne informacje; oraz

b) w odpowiednim czasie, biorąc pod uwagę charakter i złożoność zamówienia, aby umożliwić takim dostawcom zmianę i ponowne złożenie zmienionych ofert, stosownie do przypadku.

ARTYKUŁ 28.11

Kwestie środowiskowe i społeczne

1. Strona może zezwolić swoim podmiotom zamawiającym na wykorzystanie kwestii środowiskowych i społecznych w trakcie procedury udzielania zamówień, pod warunkiem że są one niedyskryminujące, spójne z zakazem dotyczącym zobowiązań offsetowych w art. 28.4 ust. 6 oraz związane z przedmiotem danego zamówienia.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że kwestie środowiskowe i społeczne nie mogą być przygotowywane, przyjmowane ani stosowane w sposób, który stanowi środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji między Stronami lub ukryte ograniczenie handlu między Stronami.

ARTYKUŁ 28.12

Terminy

1. Podmiot zamawiający, zgodnie ze swoimi własnymi uzasadnionymi potrzebami, zapewnia dostawcom wystarczająco dużo czasu, aby mogli przygotować i złożyć wnioski o dopuszczenie do udziału oraz dopuszczalne oferty, uwzględniając takie czynniki, jak:

a) charakter i złożoność zamówienia;

b) przewidywany zakres udziału podwykonawców; oraz

c) w przypadku gdy środki elektroniczne nie są stosowane – czas konieczny na dostarczenie ofert drogą nieelektroniczną z punktów za granicą i w kraju.

Terminy te, łącznie z ich przedłużeniem, muszą być jednakowe dla wszystkich zainteresowanych lub biorących udział w procedurze dostawców.

2. Podmiot zamawiający, który korzysta z procedury przetargu selektywnego, określa termin końcowy składania wniosków o dopuszczenie do udziału, który nie może być – co do zasady – wcześniejszy niż 25 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia. Jeżeli odpowiednio uzasadniony przez podmiot zamawiający stan nagłej potrzeby powoduje, że termin ten jest niewykonalny, można skrócić ten termin, jednak nie może być on krótszy niż 10 dni.

3. O ile nie przewidziano inaczej w ust. 4, 5, 7 i 8 podmiot zamawiający ustala termin końcowy składania ofert, który nie może być wcześniejszy niż 40 dni od dnia, w którym:

a) w przypadku przetargu otwartego – opublikowano ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia; lub

b) w przypadku przetargu selektywnego – podmiot zamawiający zawiadomił dostawców, że zostaną zaproszeni do składania ofert, niezależnie od tego, czy w odniesieniu do przetargu selektywnego zastosowany zostanie wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania.

4. Podmiot zamawiający może skrócić czas trwania procedury przetargowej określony zgodnie z ust. 3 – który nie może być on krótszy niż 10 dni – w przypadku gdy:

a) podmiot zamawiający opublikował ogłoszenie o planowanych zamówieniach zgodnie z art. 28.6 ust. 4 co najmniej 40 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed dniem publikacji ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia, a ogłoszenie o planowanych zamówieniach obejmuje:

   (i) opis zamówienia;

(ii) przybliżone terminy składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału;

(iii) oświadczenie, zgodnie z którym zainteresowani dostawcy powinni zgłosić swoje zainteresowanie zamówieniem podmiotowi zamawiającemu;

(iv) adres, pod którym można uzyskać dokumenty dotyczące zamówienia; oraz

(v) jak największą ilość dostępnych informacji wymaganych na podstawie art. 28.6 ust. 2 w odniesieniu do ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia;

b) w przypadku zamówień o powtarzającym się charakterze podmiot zamawiający wskazuje w pierwszym ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia, że w kolejnych ogłoszeniach określi terminy składania ofert na podstawie niniejszego ustępu; lub

c) odpowiednio uzasadniony przez podmiot zamawiający stan nagłej potrzeby powoduje, że termin składania ofert określony zgodnie z ust. 3 staje się niewykonalny.

5. Podmiot zamawiający może skrócić termin składania ofert określony zgodnie z ust. 3 o pięć dni w przypadku każdej z następujących okoliczności:

a) ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia jest opublikowane za pomocą środków elektronicznych;

b) wszelka dokumentacja przetargowa jest dostępna za pomocą środków elektronicznych od dnia opublikowania ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia; oraz

c) podmiot przyjmuje oferty drogą elektroniczną.

6. Stosowanie ust. 5, w związku z ust. 4, nie może w żadnym wypadku powodować skrócenia terminu składania ofert określonego zgodnie z ust. 3 do mniej niż 10 dni, licząc od dnia, w którym opublikowano ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia.

7. Niezależnie od jakichkolwiek innych postanowień niniejszego artykułu, jeżeli podmiot zamawiający nabywa towary lub usługi komercyjne lub jakiekolwiek ich połączenie, może on skrócić termin składania ofert określony zgodnie z ust. 3, jednak do nie mniej niż 13 dni, pod warunkiem że jednocześnie opublikuje za pomocą środków elektronicznych zarówno ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, jak i dokumentację przetargową. Ponadto, jeżeli podmiot przyjmuje oferty towarów lub usług komercyjnych składane za pomocą środków elektronicznych, może skrócić termin określony zgodnie z ust. 3, jednak do nie mniej niż 10 dni.

8. Jeżeli podmiot zamawiający objęty sekcją B lub C załącznika 28-A lub 28-B wybrał wszystkich kwalifikujących się dostawców lub ich ograniczoną liczbę, termin składania ofert można ustalić w drodze dwustronnego porozumienia między podmiotem zamawiającym a wybranymi dostawcami. W przypadku braku porozumienia termin ten nie może być krótszy niż 10 dni.

ARTYKUŁ 28.13

Negocjacje

1. Strona może przewidywać prowadzenie negocjacji z dostawcami w kontekście zamówień objętych niniejszą Umową przez swoje podmioty zamawiające:

a) w przypadku gdy dany podmiot zamawiający wskazał swój zamiar prowadzenia negocjacji w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia wymaganym na podstawie art. 28.6 ust. 2; lub

b) w przypadku gdy z oceny ofert wynika, że żadna oferta nie jest wyraźnie najkorzystniejsza w kontekście szczegółowych kryteriów oceny określonych w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej.

2. Podmiot zamawiający:

a) zapewnia, aby każdy przypadek wykluczenia dostawcy uczestniczącego w negocjacjach był zgodny z kryteriami oceny określonymi w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej; oraz

b) po zakończeniu negocjacji wyznacza wspólny termin dla pozostałych uczestniczących dostawców na złożenie wszelkich nowych lub zmienionych ofert.

ARTYKUŁ 28.14

Przetarg bezpośredni

1. O ile podmiot zamawiający nie wykorzystuje niniejszego postanowienia w celu uniknięcia konkurencji między dostawcami lub w sposób dyskryminujący dostawców drugiej Strony lub chroniący krajowych dostawców, może on skorzystać z przetargu bezpośredniego oraz postanowić o niestosowaniu art. 28.6, 28.7, 28.8, 28.10 oraz art. 28.12, 28.13, 28.15 i 28.16 w każdej z następujących sytuacji:

a) jeżeli:

(i) nie złożono ofert lub dostawcy nie wnioskowali o dopuszczenie do udziału;

(ii) żadna ze złożonych ofert nie jest zgodna z zasadniczymi wymogami określonymi w dokumentacji przetargowej;

(iii) żaden z dostawców nie spełniał warunków dopuszczenia do udziału; lub

(iv) właściwy organ uznał złożone oferty za zmowę przetargową, pod warunkiem że nie zmieniono w znacznym stopniu wymogów określonych w dokumentacji przetargowej;

b) w przypadku gdy towary lub usługi mogą zostać dostarczone jedynie przez określonego dostawcę i nie istnieją żadne rozsądne rozwiązania alternatywne ani towary czy usługi substytucyjne, z któregokolwiek z następujących powodów:

(i) wymóg dotyczy dzieła sztuki;

(ii) ze względu na ochronę wynikającą z patentu, praw autorskich lub innych praw wyłącznych; lub

(iii) brak jest konkurencji z przyczyn technicznych;

c) w przypadku zamówienia dotyczącego dodatkowych dostaw zapewnianych przez pierwotnego dostawcę towarów lub usług, które nie zostały uwzględnione w pierwotnym zamówieniu, jeżeli zmiana dostawcy na potrzeby dostawy takich dodatkowych towarów lub usług:

i) jest niemożliwa z powodów ekonomicznych lub technicznych, takich jak wymogi dotyczące zamienności lub interoperacyjności z istniejącym sprzętem, oprogramowaniem, usługami lub instalacjami zamówionymi w ramach pierwotnego zamówienia; oraz

(ii) spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla podmiotu zamawiającego;

d) w przypadku gdy – w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne – ze względu na nadzwyczaj pilny charakter sprawy w wyniku zaistnienia okoliczności niemożliwych do przewidzenia przez podmiot zamawiający towary lub usługi nie mogły zostać pozyskane w terminie w drodze przetargu otwartego lub selektywnego;

e) w przypadku towarów nabywanych na rynku towarowym;

f) w przypadku gdy podmiot zamawiający zamawia prototyp lub pierwszy towar lub usługę opracowane na jego zlecenie w trakcie trwania i na potrzeby danej umowy na realizację badań, eksperymentu, studium lub oryginalnego opracowania; oryginalne opracowanie pierwszego towaru lub usługi może obejmować ograniczony zakres produkcji towaru lub świadczenia usługi w celu włączenia wyników testów praktycznych i wykazania, że towar lub usługa nadaje się do seryjnej produkcji lub seryjnego świadczenia z zachowaniem akceptowalnych norm jakości, ale nie obejmuje produkcji seryjnej lub seryjnego świadczenia usług mających na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub zamortyzowanie kosztów badań i rozwoju;

g) w przypadku zakupów dokonywanych na wyjątkowo korzystnych warunkach pojawiających się tylko w bardzo krótkim czasie i wynikających z nietypowych okoliczności zbywania towarów, takich jak likwidacja, przejście pod zarząd komisaryczny lub w stan upadłości, ale nie w przypadku rutynowych zakupów od stałych dostawców; lub

h) w przypadku gdy zamówienie zostaje przyznane zwycięzcy konkursu na projekt, pod warunkiem że:

   (i) dany konkurs został zorganizowany w sposób zgodny z zasadami niniejszego rozdziału, w szczególności w odniesieniu do publikacji ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia; oraz

   (ii) uczestników konkursu ocenia niezależne jury, którego celem jest przyznanie zamówienia na projekt zwycięzcy.

2. Podmiot zamawiający przygotowuje pisemne sprawozdanie na temat każdego zamówienia udzielonego na podstawie ust. 1. Sprawozdanie zawiera nazwę podmiotu zamawiającego, wartość i rodzaj zamawianych towarów lub usług oraz oświadczenie wskazujące okoliczności i warunki określone w ust. 1, które uzasadniają zastosowane procedury przetargu bezpośredniego.

ARTYKUŁ 28.15

Aukcje elektroniczne

W przypadku gdy podmiot zamawiający zamierza przeprowadzić postępowanie o udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową w drodze aukcji elektronicznej, przed rozpoczęciem aukcji podmiot ten udostępnia każdemu uczestnikowi:

a) metodę automatycznej oceny, łącznie ze wzorem matematycznym, który został opracowany na podstawie kryteriów oceny określonych w dokumentacji przetargowej i który zostanie wykorzystany do utworzenia automatycznego rankingu ofert lub zmiany kolejności ofert w rankingu podczas aukcji;

b) wyniki każdej wstępnej oceny poszczególnych elementów oferty, w przypadku gdy zamówienie ma zostać udzielone na podstawie najkorzystniejszej oferty; oraz

c) wszelkie inne odpowiednie informacje dotyczące sposobu przeprowadzania aukcji.

ARTYKUŁ 28.16

Rozpatrywanie ofert oraz udzielanie zamówień

Rozpatrywanie ofert

1. Podmiot zamawiający przyjmuje, otwiera i rozpatruje wszystkie oferty zgodnie z procedurami gwarantującymi uczciwy i bezstronny przebieg procedury udzielania zamówień oraz poufność ofert.

2. Podmiot zamawiający nie może karać dostawcy, którego oferta została złożona po terminie składania ofert, jeżeli opóźnienie miało miejsce wyłącznie z powodu niewłaściwego postępowania podmiotu zamawiającego.

3. Jeżeli podmiot zamawiający zapewnia dostawcy możliwość poprawienia niezamierzonych błędów formalnych w okresie między otwarciem ofert a udzieleniem zamówienia, podmiot zamawiający zapewnia taką samą możliwość wszystkim dostawcom biorącym udział w procedurze przetargowej.

Udzielanie zamówień

4. Na potrzeby udzielenia zamówienia rozpatruje się jedynie oferty złożone na piśmie, które w momencie otwarcia ofert spełniają zasadnicze wymogi zawarte w ogłoszeniach i w dokumentacji przetargowej i które pochodzą od dostawcy spełniającego warunki dopuszczenia do udziału.

5. Z wyjątkiem sytuacji, gdy podmiot zamawiający ustali, że udzielenie zamówienia nie leży w interesie publicznym, podmiot ten udziela zamówienia dostawcy, który zgodnie z jego ustaleniami ma możliwość spełnienia warunków zamówienia i który, wyłącznie na podstawie oceny kryteriów określonych w ogłoszeniach i dokumentacji przetargowej:

a) przedstawił najkorzystniejszą ofertę; lub

b) zaoferował najniższą cenę, w przypadku gdy cena stanowi jedyne kryterium.

6. W przypadku gdy podmiot zamawiający otrzymuje ofertę zawierającą cenę, która jest rażąco niska w porównaniu z cenami w innych złożonych ofertach, może skonsultować się z dostawcą, aby sprawdzić, czy dostawca spełnia warunki dopuszczenia do udziału i czy jest zdolny do wypełnienia warunków umowy.

7. Podmiot zamawiający nie może wykorzystywać ofert wariantowych, unieważniać procedur przetargowych dotyczących zamówień ani zmieniać zawartych już umów w sposób stanowiący obejście obowiązków wynikających z niniejszego rozdziału.

8. Każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby przewidzieć – co do zasady – okres zawieszenia między udzieleniem zamówienia a zawarciem umowy w celu zapewnienia oferentom, którym nie udzielono zamówienia, wystarczającego czasu na odwołanie się i zakwestionowanie decyzji o udzieleniu zamówienia.

ARTYKUŁ 28.17

Przejrzystość informacji dotyczących zamówień

Informacje przekazywane dostawcom

1. Podmiot zamawiający bezzwłocznie informuje dostawców biorących udział w procedurze przetargowej o decyzji podmiotu zamawiającego o udzieleniu zamówienia, a na wniosek dostawcy udziela takiej informacji na piśmie. Z zastrzeżeniem art. 28.18 ust. 2 i 3 podmiot zamawiający – na wniosek – zapewnia dostawcom, którym nie udzielono zamówienia, wyjaśnienie powodów, dla których nie wybrał ich oferty, oraz informuje ich o czynnikach przemawiających na korzyść oferty wybranego dostawcy.

Publikowanie informacji o przyznaniu zamówienia

2. W terminie nie dłuższym niż 72 dni po udzieleniu każdego zamówienia objętego niniejszym rozdziałem podmiot zamawiający publikuje ogłoszenie w odpowiednim papierowym lub elektronicznym medium wymienionym w sekcji I załączników 28-A i 28-B. W przypadku gdy podmiot zamawiający publikuje ogłoszenie wyłącznie w medium elektronicznym informacje muszą pozostawać dostępne przez odpowiednio długi okres. Ogłoszenie zawiera co najmniej następujące informacje:

a) opis zamawianych towarów lub usług;

b) nazwę oraz adres podmiotu zamawiającego;

c) nazwę dostawcy, którego oferta została przyjęta;

d) wartość oferty, która została przyjęta, lub najwyższą i najniższą ofertę braną pod uwagę przy udzielaniu zamówienia;

e) datę udzielenia zamówienia; oraz

f) zastosowany tryb udzielania zamówień, a w przypadku zastosowania procedury przetargu bezpośredniego zgodnie z art. 28.14 – opis okoliczności uzasadniających wybór tej procedury.

Przechowywanie dokumentacji i sprawozdań oraz możliwość śledzenia drogą elektroniczną

3. Przez co najmniej trzy lata od dnia udzielenia zamówienia każdy podmiot zamawiający przechowuje:

a) dokumentację i sprawozdania z procedur przetargowych i udzielenia zamówienia w związku z zamówieniem objętym niniejszą Umową, w tym sprawozdania wymagane na podstawie art. 28.14; oraz

b) dane zapewniające możliwość odpowiedniego śledzenia przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową prowadzonego drogą elektroniczną.

Wymiana danych statystycznych

4. Na wniosek drugiej Strony oraz w celu przeprowadzenia dyskusji w ramach podkomitetu, o którym mowa w art. 28.21, każda ze Stron udostępnia drugiej Stronie dane statystyczne dotyczące zamówień objętych niniejszą Umową na towary, usługi i usługi budowlane, w tym – w najszerszym zakresie, w jakim to możliwe – dane statystyczne dotyczące koncesji na roboty budowlane. Zgodnie z art. 28.23 Strony współpracują w celu lepszego zrozumienia danych statystycznych drugiej Strony dotyczących zamówień publicznych.

5. Jeżeli Strona wymaga, aby zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu ogłoszenia dotyczące udzielonych zamówień były publikowane drogą elektroniczną, oraz jeżeli takie ogłoszenia są dostępne dla odbiorców za pośrednictwem jednej bazy danych w formie umożliwiającej analizę zamówień objętych niniejszą Umową, Strona może zamiast składania sprawozdań podkomitetowi, o którym mowa w art. 28.21, udostępnić link do tej strony internetowej wraz z wszelkimi instrukcjami potrzebnymi do uzyskania dostępu do takich danych i korzystania z nich.

ARTYKUŁ 28.18

Ujawnianie informacji

Przekazywanie informacji Stronom

1. Strona, na wniosek drugiej Strony, bezzwłocznie udziela wszelkich informacji niezbędnych do ustalenia, czy postępowanie o udzielenie zamówienia zostało przeprowadzone w sposób sprawiedliwy, bezstronny oraz zgodny z niniejszym rozdziałem, w tym informacji na temat cech charakterystycznych oraz względnych zalet przemawiających na korzyść wybranej oferty.
W przypadku gdy ujawnienie informacji mogłoby zakłócić konkurencję w ramach kolejnych przetargów, Strona otrzymująca informacje nie może ujawniać ich jakimkolwiek dostawcom bez konsultacji ze Stroną, która przekazała informacje i uzyskania jej zgody.

Nieujawnianie informacji

2. Niezależnie od jakichkolwiek innych postanowień niniejszego rozdziału Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, nie może ujawniać – poza zakresem wymaganym przez prawo lub za pisemnym zezwoleniem dostawcy, który przekazał informacje – informacji, które naraziłyby na uszczerbek uzasadnione interesy handlowe określonego dostawcy lub które mogłyby zakłócić uczciwą konkurencję między dostawcami.

3. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako wymagające od Strony, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, władzami i organami odwoławczymi, ujawnienia informacji poufnych, jeżeli ich ujawnienie:

a) utrudniłoby egzekwowanie prawa;

b) mogłoby zakłócić uczciwą konkurencję między dostawcami;

c) naraziłoby na uszczerbek uzasadnione interesy handlowe określonych osób, w tym przysługującą im ochronę praw własności intelektualnej; lub

d) byłoby w inny sposób sprzeczne z interesem publicznym.

ARTYKUŁ 28.19

Wewnętrzne procedury odwoławcze

1. Każda ze Stron zapewnia sprawną, skuteczną, przejrzystą i niedyskryminującą procedurę odwoławczą administracyjną lub sądową, w ramach której dostawca może wnieść odwołanie w związku z następującymi kwestiami zaistniałymi w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową, w którym dostawca ma lub miał interes:

a) naruszeniem niniejszego rozdziału; lub

b) brakiem zgodności ze środkami Strony wykonującymi niniejszy rozdział, w przypadku gdy dostawca nie ma prawa do wniesienia bezpośredniego odwołania z tytułu naruszenia niniejszego rozdziału na podstawie przepisów Strony.

Przepisy proceduralne dotyczące wszystkich odwołań muszą być sporządzane na piśmie i powszechnie dostępne.

2. W przypadku skargi dostawcy złożonej w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową, w którym dostawca ma lub miał interes, i dotyczącej naruszenia lub nieprzestrzegania postanowień, o którym mowa w ust. 1, Strona podmiotu zamawiającego udzielającego zamówienia zachęca dany podmiot oraz danego dostawcę do rozstrzygnięcia skargi w drodze konsultacji. Podmiot w sposób bezstronny i terminowy rozpatruje wszelkie takie skargi w sposób, który nie utrudnia dostawcy udziału w bieżącym lub przyszłym zamówieniu oraz nie narusza jego prawa do ubiegania się o środki naprawcze w ramach administracyjnej lub sądowej procedury odwoławczej.

3. Każdemu dostawcy zapewnia się wystarczająco dużo czasu na przygotowanie i złożenie odwołania, w każdym wypadku nie mniej niż 10 dni od momentu, w którym podstawa odwołania stała się znana lub powinna była w rozsądny sposób stać się znana dostawcy.

4. Każda ze Stron ustanawia lub wyznacza co najmniej jeden bezstronny organ administracyjny lub sądowy, niezależny od jego podmiotów zamawiających, który przyjmuje i rozpatruje odwołanie złożone przez dostawcę w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową.

5. W przypadku gdy odwołanie zostaje pierwotnie rozpatrzone przez podmiot inny niż organ, o którym mowa w ust. 4, Strona zapewnia, aby dostawca miał prawo złożyć odwołanie od pierwotnej decyzji do bezstronnego organu administracyjnego lub sądowego, niezależnego od podmiotu zamawiającego, którego zamówienie stanowi przedmiot odwołania.

6. Każda ze Stron zapewnia, aby decyzje organu odwoławczego innego niż sąd podlegały kontroli sądowej lub aby organ odwoławczy stosował procedury zapewniające, aby:

a) podmiot zamawiający udzielał pisemnej odpowiedzi na odwołanie i ujawniał wszystkie odpowiednie dokumenty organowi odwoławczemu;

b) uczestnicy postępowania (zwani dalej „uczestnikami") mieli prawo do bycia wysłuchanymi, zanim organ odwoławczy podejmie decyzję w sprawie odwołania;

c) uczestnicy mieli prawo do reprezentacji i pomocy;

d) uczestnicy mieli prawo do udziału w całym postępowaniu;

e) uczestnicy mieli prawo do złożenia wniosku o jawność postępowania oraz o dopuszczenie świadków; oraz

f) organ odwoławczy wydawał swoje decyzje lub zalecenia terminowo i na piśmie, wraz z wyjaśnieniem podstawy każdej decyzji lub zalecenia.

7. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje procedury dotyczące:

a) szybkich środków tymczasowych służących zapewnieniu dostawcy możliwości udziału w procedurze udzielania zamówień; takie środki tymczasowe mogą skutkować zawieszeniem procedury udzielania zamówień; procedury mogą jednak przewidywać, że przy podejmowaniu decyzji o tym, czy środki te powinny zostać zastosowane, można wziąć pod uwagę nadrzędne negatywne skutki dla danych interesów, w tym dla interesu publicznego; uzasadnienie braku działań przedstawia się na piśmie; oraz

b) w przypadku gdy organ odwoławczy ustalił, że doszło do naruszenia lub braku zgodności, o których mowa w ust. 1 – działań naprawczych lub odszkodowań za poniesione straty lub szkody, które mogą być ograniczone do kosztów poniesionych w trakcie przygotowania oferty lub do kosztów związanych z odwołaniem, lub do obu tych rodzajów kosztów.

ARTYKUŁ 28.20

Zmiany i korekty zakresu stosowania

1. Strona UE może zmienić lub skorygować załącznik 28-A, a Chile może zmienić lub skorygować załącznik 28-B.

Zmiany

2. Jeżeli Strona zamierza zmienić swój załącznik, o którym mowa w ust. 1, Strona ta:

a) powiadamia o tym drugą Stronę na piśmie; oraz

b) do powiadomienia dołącza wniosek dotyczący odpowiednich wyrównań na rzecz drugiej Strony, aby zakres stosowania pozostał na poziomie porównywalnym z poziomem istniejącym przed wprowadzeniem zmiany.

3. Niezależnie od ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu Strona nie musi zapewniać wyrównań, jeżeli zmiana dotyczy podmiotu, nad którym Strona skutecznie wyeliminowała swoją kontrolę lub wpływ. Domniemywa się, że kontrola lub wpływ władz publicznych nad zamówieniem objętym niniejszą Umową w przypadku podmiotów wymienionych w sekcji A, B lub C załącznika 28-A lub 28-B zostały skutecznie wyeliminowane, w zakresie, w jakim chodzi o zamówienie danego podmiotu, w przypadku gdy podmiot ten podlega konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony.

4. W przypadku gdy Strona powiadamia drugą Stronę o zamierzonej zmianie swojego załącznika zgodnie z ust. 2, druga Strona zgłasza sprzeciw na piśmie, jeżeli kwestionuje fakt, że:

a) wyrównanie zaproponowane na podstawie ust. 2 lit. b) jest odpowiednie do tego, aby utrzymać porównywalny poziom wspólnie uzgodnionego zakresu; lub

b) zmiana obejmuje podmiot, nad którym Strona skutecznie wyeliminowała swoją kontrolę lub wpływ zgodnie z ust. 3.

Druga Strona zgłasza każdy pisemny sprzeciw na podstawie niniejszego ustępu w terminie 45 dni od otrzymania powiadomienia, o którym mowa ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu. Jeżeli ta Strona nie zgłasza jakiegokolwiek pisemnego sprzeciwu w tym terminie uznaje się, że akceptuje wyrównanie lub zmianę, w tym do celów rozdziału 38.

Korekty

5. Strony uznają następujące zmiany w załączniku 28-A lub 28-B za korektę o charakterze czysto formalnym, pod warunkiem że nie mają one wpływu na wspólnie uzgodniony zakres stosowania przewidziany w niniejszym rozdziale:

a) zmiana nazwy podmiotu;

b) połączenie dwóch lub większej liczby podmiotów wymienionych w sekcjach A, B lub C załącznika 28-A lub 28-B;

c) podział podmiotu wymienionego w sekcjach A, B lub C załącznika 28-A lub 28-B na dwa podmioty lub większą ich liczbę, przy czym każdy z tych podmiotów dodaje się do wykazu podmiotów wymienionych w tej samej sekcji załącznika 28-A lub 28-B.

6. Jeżeli Strona proponuje korektę, odpowiednio, załącznika 28-A lub 28-B, powiadamia drugą Stronę co dwa lata po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy.

7. Strona może powiadomić drugą Stronę o sprzeciwie wobec proponowanej korekty w terminie 45 dni od otrzymania powiadomienia. Jeżeli Strona zgłasza sprzeciw, podaje powody, dla których uważa, że proponowana korekta nie jest zmianą przewidzianą w ust. 5, oraz opisuje wpływ proponowanej korekty na wspólnie uzgodniony zakres stosowania przewidziany w niniejszym rozdziale. Jeżeli żaden taki sprzeciw na piśmie nie zostanie zgłoszony w terminie 45 dni od otrzymania powiadomienia, uznaje się, że dana Strona zgadza się na proponowaną korektę.

Konsultacje i rozstrzyganie sporów.

8. Jeżeli druga Strona zgłosi sprzeciw wobec planowanej zmiany lub korekty w terminie 45 dni, Strony po otrzymaniu powiadomienia dążą do rozstrzygnięcia tej kwestii w drodze konsultacji. Jeżeli w terminie 60 dni po otrzymaniu sprzeciwu Strony nie osiągną porozumienia, Strona zamierzająca dokonać zmiany lub korekty swojego załącznika może przekazać kwestię do rozpatrzenia w ramach procedury rozstrzygania sporów określonej w niniejszej części niniejszej Umowy. Proponowana zmiana lub korekta zacznie obowiązywać dopiero po osiągnięciu porozumienia przez obie Strony lub na podstawie ostatecznej decyzji podjętej zgodnie z procedurą przewidzianą w rozdziale 38.

9. Nieosiągnięcie porozumienia w ramach procedury konsultacji na podstawie ust. 8 niniejszego artykułu nie zwalnia Stron z obowiązku przeprowadzenia konsultacji zgodnie z rozdziałem 38.

ARTYKUŁ 28.21

Podkomitet ds. Zamówień Publicznych

Na wniosek Strony Podkomitet ds. Zamówień Publicznych (zwany dalej „podkomitetem”) ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1 zbiera się w celu rozpatrzenia kwestii związanych z wykonywaniem i funkcjonowaniem niniejszego rozdziału, w tym:

a) kwestii dotyczących udzielania zamówień publicznych przekazywanych mu przez Stronę;

b) monitorowania działań w zakresie współpracy podejmowanych przez Strony zgodnie z art. 28.23;

c) ułatwiania małym i średnim przedsiębiorstwom uczestnictwa w zamówieniach objętych niniejszą Umową zgodnie z art. 28.22; oraz

d) dyskusji dotyczących statusu wdrażania pojedynczego punktu dostępu, o którym mowa w art. 28.6 ust. 7.

ARTYKUŁ 28.22

Ułatwianie uczestnictwa małym i średnim przedsiębiorstwom

1. Strony uznają istotny wkład, który małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) mogą wnieść we wzrost gospodarczy i zatrudnienie, a także znaczenie ułatwiania MŚP uczestnictwa w zamówieniach publicznych.

2. Strony uznają znaczenie elektronicznych zamówień publicznych – jako narzędzia zapewniającego przejrzystość – w ułatwianiu MŚP uczestnictwa w procedurach udzielania zamówień.

3. Strony uznają także znaczenie stowarzyszeń przedsiębiorstw zrzeszających dostawców każdej ze Stron, a w szczególności zrzeszających MŚP, w tym znaczenie wspólnego udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia.

4. Strony mogą:

a) przekazywać informacje dotyczące swoich środków wykorzystywanych w celu umożliwienia, promowania, wspierania lub ułatwiania uczestnictwa MŚP w zamówieniach publicznych;

b) współpracować w zakresie rozwijania mechanizmów informowania MŚP o możliwościach uczestnictwa w zamówieniach objętych niniejszą Umową na podstawie niniejszego rozdziału.

5. Aby ułatwić MŚP uczestnictwo w zamówieniach objętych niniejszą Umową, każda ze Stron w miarę możliwości:

a) zamieszcza definicję MŚP na portalu elektronicznym;

b) dokłada starań, aby bezpłatnie udostępniać całą dokumentację przetargową;

c) podejmuje wszelkie inne środki mające na celu ułatwienie MŚP uczestnictwa w zamówieniach publicznych objętych niniejszym rozdziałem, pod warunkiem że środki takie nie są dyskryminujące w stosunku do przedsiębiorstw drugiej Strony.

ARTYKUŁ 28.23

Współpraca

1. Strony dokładają wszelkich starań, aby rozwijać działania w zakresie współpracy w celu lepszego wzajemnego zrozumienia ich odpowiednich systemów udzielania zamówień publicznych, a także osiągnięcia łatwiejszego dostępu do swoich rynków, w kwestiach takich jak:

a) wymiana doświadczeń i informacji, takich jak te dotyczące ram regulacyjnych, najlepszych praktyk i danych statystycznych;

b) ułatwianie dostawcom uczestnictwa w zamówieniach objętych niniejszą Umową, w szczególności w odniesieniu do MŚP;

c) rozwijanie i rozpowszechnianie stosowania środków elektronicznych w systemach udzielania zamówień publicznych;

d) tworzenie możliwości w drodze wspierania wzajemnego uczenia się urzędników państwowych i pracowników podmiotów zamawiających w celu realizacji postanowień niniejszego rozdziału.

2. Strony informują o każdym takim działaniu podkomitet, o którym mowa w art. 28.21.

ARTYKUŁ 28.24

Dalsze negocjacje

Podkomitet ds. Zamówień Publicznych, o którym mowa w art. 28.21, dokonuje przeglądu funkcjonowania niniejszego rozdziału i nie później niż cztery lata po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy może zaproponować, aby Wspólny Komitet zalecił Stronom przeprowadzenie dalszych negocjacji z zamiarem otwarcia dodatkowego dostępu do rynku.

ROZDZIAŁ 29

PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE, PRZEDSIĘBIORSTWA, KTÓRYM PRZYZNANO SZCZEGÓLNE PRAWA LUB PRZYWILEJE, ORAZ WYZNACZENI MONOPOLIŚCI

ARTYKUŁ 29.1

Zakres stosowania

1. Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wynikające z art. XVII ust. 1–3 GATT 1994, Uzgodnienia w sprawie interpretacji art. XVII GATT 1994, a także z art. VIII ust. 1, 2 i 5 GATS.

2. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do przedsiębiorstwa państwowego, przedsiębiorstwa, któremu przyznano szczególne prawa lub przywileje, oraz wyznaczonego monopolisty (zwanych dalej „podmiotem") prowadzącego działalność handlową. W przypadku gdy podmiot prowadzi zarówno działalność handlową, jak i działalność inną niż handlowa[1], niniejszym rozdziałem objęta jest wyłącznie działalność handlowa.

3. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje, oraz wyznaczonych monopolistów na wszystkich szczeblach władzy.

[1] Działalność inna niż handlowa może obejmować wykonywanie uzasadnionych uprawnień do świadczenia usługi publicznej lub wszelką działalność bezpośrednio związaną z zapewnianiem obrony narodowej lub bezpieczeństwa publicznego.

4. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do zamówień publicznych Strony na towary lub usługi nabywane do celów publicznych, a nie w celu komercyjnej odsprzedaży lub w celu dostarczania towarów lub świadczenia usług w sprzedaży komercyjnej, niezależnie od tego, czy zamówienie jest „zamówieniem objętym niniejszą Umową" zdefiniowanym w art. 28.2.

5. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do usług świadczonych w związku z wykonywaniem władzy publicznej.

6. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje, oraz wyznaczonych monopolistów, w przypadkach, w których w dowolnym z trzech ostatnich kolejnych lat podatkowych roczne przychody osiągane z działalności handlowej danego podmiotu wynosiły mniej niż 100 mln specjalnych praw ciągnienia (SDR)[1].

7. Art. 29.4 nie ma zastosowania do sektorów usług, które nie są objęte zakresem stosowania niniejszej Umowy.

8. Art. 29.4 nie ma zastosowania w zakresie, w jakim przedsiębiorstwo państwowe, przedsiębiorstwo, któremu przyznano szczególne prawa lub przywileje, lub wyznaczony monopolista Strony nabywa i sprzedaje towary lub usługi na podstawie:

a) jakiegokolwiek istniejącego środka niespełniającego wymogów, który Strona utrzymuje, kontynuuje, odnawia lub zmienia zgodnie z art. 17.14, 18.8 lub 25.10, jak określono w wykazie tej Strony w załączniku 17-A; lub

[1] W okresie pierwszych pięciu lat od wejścia w życie niniejszej Umowy próg ten będzie wynosił mniej niż 200 mln SDR.

b) jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, który Strona przyjmuje lub utrzymuje w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności zgodnie z art. 17.14, 18.8 lub 25.10, jak określono w wykazie tej Strony w załączniku 17-B.

ARTYKUŁ 29.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załącznika 29:

a) „działalność handlowa" oznacza działalność prowadzoną przez przedsiębiorstwo, której efektem końcowym jest produkcja towaru lub świadczenie usługi, które mają być sprzedane na właściwym rynku w ilościach i po cenach określonych przez dane przedsiębiorstwo, i która jest podejmowana w celu osiągnięcia zysku[1];

b) „względy handlowe" oznaczają względy dotyczące ceny, jakości, dostępności, zbywalności, transportu oraz innych warunków zakupu lub sprzedaży, lub inne czynniki, które w zwykłych warunkach zostałyby wzięte pod uwagę przy podejmowaniu decyzji handlowych przez prywatne przedsiębiorstwo prowadzące działalność zgodnie z zasadami gospodarki rynkowej w odnośnej dziedzinie lub branży;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że „działalność handlowa" nie obejmuje działalności podejmowanej przez przedsiębiorstwo, które prowadzi działalność o charakterze nienastawionym na zysk lub prowadzi działalność po kosztach.

c) „wyznaczać” oznacza ustanawiać monopol lub udzielać zezwolenia na monopol, lub rozszerzać jego zakres, aby objąć nim dodatkowy towar lub usługę;

d) „wyznaczony monopolista” oznacza podmiot, w tym grupę podmiotów lub publiczną jednostkę organizacyjną, który na właściwym rynku na terytorium Strony został wyznaczony na wyłącznego dostawcę lub nabywcę towaru lub usługi, ale nie obejmuje podmiotu, któremu przyznane zostało wyłączne prawo własności intelektualnej, wyłącznie ze względu na takie przyznanie;

e) „przedsiębiorstwo, któremu przyznano szczególne prawa lub przywileje”[1] oznacza przedsiębiorstwo publiczne lub prywatne, któremu Strona przyznała, prawnie lub faktycznie, szczególne prawa lub przywileje; szczególne prawa lub przywileje są przyznawane przez Stronę, gdy Strona wyznacza lub ogranicza do dwóch lub większej liczby liczbę przedsiębiorstw upoważnionych do dostarczania towaru lub świadczenia usługi, z uwzględnieniem szczególnych regulacji sektorowych, na podstawie których przyznano dane prawo lub przywilej, nie kierując się przy tym obiektywnymi, proporcjonalnymi i niedyskryminującymi kryteriami, znacząco wpływając w ten sposób na zdolność innych przedsiębiorstw do dostarczania tego samego towaru lub świadczenia tej samej usługi na tym samym obszarze geograficznym na zasadniczo równoważnych warunkach;

f) „usługa świadczona w związku z wykonywaniem władzy publicznej” oznacza usługę świadczoną w związku z wykonywaniem władzy publicznej zdefiniowaną w art. I ust. 3 lit. c) GATS, w tym – w stosownych przypadkach – zdefiniowaną w załączniku w sprawie usług finansowych do GATS; oraz

g) „przedsiębiorstwo państwowe” oznacza przedsiębiorstwo, które stanowi własność Strony lub pozostaje pod jej kontrolą[2].

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie licencji ograniczonej liczbie przedsiębiorstw w ramach przydziału ograniczonych zasobów zgodnie z obiektywnymi, proporcjonalnymi i niedyskryminującymi kryteriami nie stanowi samo w sobie szczególnego prawa ani przywileju.

[2] Na potrzeby ustalenia własności lub kontroli analizuje się wszystkie odnośne elementy prawne i faktyczne rozpatrywane indywidualnie dla każdego przypadku.

ARTYKUŁ 29.3

Postanowienia ogólne

Bez uszczerbku dla praw i obowiązków Strony wynikających z niniejszego rozdziału żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie uniemożliwia Stronie ustanowienia lub utrzymywania przedsiębiorstwa państwowego, wyznaczenia lub utrzymywania monopolu, ani przyznawania przedsiębiorstwom szczególnych praw lub przywilejów.

ARTYKUŁ 29.4

Niedyskryminujące traktowanie oraz względy handlowe

1. Strona zapewnia, aby każde z jej przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje oraz każdy z jej wyznaczonych monopolistów, przy prowadzeniu działalności handlowej:

a) kierowali się względami handlowymi przy swoim zakupie lub sprzedaży towaru lub usługi, z wyjątkiem sytuacji, w których wypełniają jakiekolwiek warunki związane z obowiązkiem świadczenia usługi publicznej, które nie są sprzeczne z lit. b) lub c) niniejszego ustępu;

b) przy swoim zakupie towarów lub usług:

(i) przyznawali towarom dostarczanym lub usługom świadczonym przez przedsiębiorstwo drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie przyznają podobnym towarom dostarczanym lub usługom świadczonym przez przedsiębiorstwa danej Strony; oraz

(ii) przyznawali towarom dostarczanym lub usługom świadczonym przez przedsiębiorstwo będące inwestycją objętą niniejszą Umową zdefiniowaną w art. 17.2 ust. 1 lit. d) na terytorium tej Strony traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie przyznają podobnym towarom dostarczanym lub usługom świadczonym przez przedsiębiorstwa na rynku właściwym na terytorium tej Strony, będącym inwestycjami inwestorów tej Strony; oraz

c) przy swojej sprzedaży towarów lub usług:

(i) przyznawali przedsiębiorstwom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie przyznają przedsiębiorstwom danej Strony; oraz

(ii) przyznawali towarom dostarczanym lub usługom świadczonym przez przedsiębiorstwo będące inwestycją objętą niniejszą Umową zdefiniowaną w art. 17.2 ust. 1 lit. d) na terytorium tej Strony traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie przyznają przedsiębiorstwom na rynku właściwym na terytorium tej Strony, będącym inwestycjami inwestorów tej Strony.

2. Ust. 1 nie uniemożliwia przedsiębiorstwu państwowemu, przedsiębiorstwu, któremu przyznano szczególne prawa lub przywileje, lub wyznaczonemu monopoliście:

a) nabywania lub dostarczania towarów lub usług na różnych warunkach, w tym warunkach dotyczących ceny, o ile takie odmienne warunki ustanawia się zgodnie ze względami handlowymi; lub

b) odmowy zakupu lub dostawy towarów lub usług, o ile taka odmowa jest zgodna ze względami handlowymi.

ARTYKUŁ 29.5

Ramy regulacyjne

1. Strony jak najlepiej wykorzystują, w stosownych przypadkach, normy międzynarodowe, w tym Wytyczne OECD dotyczące ładu korporacyjnego w przedsiębiorstwach państwowych, w zależności od przypadku.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby każdy organ regulacyjny lub każdy inny organ pełniący funkcję regulacyjną, który Strona ustanawia lub utrzymuje:

a) był niezależny od wszelkich przedsiębiorstw podlegających jego regulacji i nie ponosił przed nimi odpowiedzialności, w celu zapewnienia skuteczności funkcji regulacyjnej; oraz

b) działał, w podobnych okolicznościach, bezstronnie[1] w stosunku do wszystkich przedsiębiorstw podlegających jego regulacji, w tym przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje, oraz wyznaczonych monopolistów[2].

3. Każda ze Stron stosuje swoje przepisy ustawowe i wykonawcze w odniesieniu do przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje, oraz wyznaczonych monopolistów, w sposób spójny i niedyskryminujący.

ARTYKUŁ 29.6

Przejrzystość

1. Strona (zwana dalej „Stroną występującą z wnioskiem"), która ma powody, by uważać, że jej interesy w ramach niniejszego rozdziału są naruszane przez działalność handlową przedsiębiorstwa państwowego, przedsiębiorstwa, któremu przyznano szczególne prawa lub przywileje, lub wyznaczonego monopolisty drugiej Strony, może zwrócić się z wnioskiem do tej drugiej Strony (zwanej dalej „Stroną, do której skierowano wniosek") o przekazanie na piśmie informacji na temat działalności handlowej tego podmiotu związanej z wykonywaniem niniejszego rozdziału.

2. We wniosku składanym zgodnie z ust. 1 Strona występująca z wnioskiem przedstawia wyjaśnienie powodów, dla których uważa, że działalność danego podmiotu może wpływać na interesy tej Strony w ramach niniejszego rozdziału, oraz wskazuje, o które informacje wymienione w ust. 3 wnioskuje.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że bezstronność pełnienia funkcji regulacyjnych przez organ regulacyjny ocenia się w odniesieniu do ogólnego modelu lub praktyki działania tego organu regulacyjnego.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w tych sektorach, w których Strony uzgodniły w innych rozdziałach niniejszej Umowy szczególne obowiązki dotyczące organu regulacyjnego, pierwszeństwo mają odpowiednie postanowienia w tych rozdziałach.

3. Strona, do której skierowano wniosek, przekazuje następujące informacje, zgodnie z ust. 1 i 2:

a) informacje o strukturze własności i praw głosu w danym podmiocie, ze wskazaniem procentu udziałów, jaki Strona, jej przedsiębiorstwa państwowe, przedsiębiorstwa, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje, lub wyznaczeni monopoliści posiadają łącznie, oraz procentu posiadanych przez nie łącznie praw głosu w takim podmiocie;

b) opis wszelkich szczególnych udziałów lub szczególnych praw głosu lub innych praw, które posiadają Strona, jej przedsiębiorstwa państwowe, przedsiębiorstwa, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje, lub wyznaczeni monopoliści, w przypadku gdy prawa te różnią się od praw wynikających ze zwykłych udziałów w danym podmiocie;

c) strukturę organizacyjną danego podmiotu i skład jego zarządu lub innego równoważnego organu;

d) opis jednostek administracji publicznej lub organów publicznych, które regulują lub monitorują dany podmiot, opis wymogów w zakresie sprawozdawczości nałożonych na podmiot przez te jednostki administracji publicznej lub organy publiczne, a także prawa i praktyki stosowane przez te jednostki administracji publicznej lub organy publiczne przy powoływaniu, zwalnianiu lub wynagradzaniu wyższej kadry kierowniczej oraz członków zarządu lub innego równoważnego organu zarządzającego tego podmiotu;

e) przychód roczny danego podmiotu oraz łączne aktywa w ostatnim trzyletnim okresie, za który dane te są dostępne;

f) wszelkie zwolnienia, immunitety i powiązane środki, z których dany podmiot korzysta na podstawie przepisów ustawowych i wykonawczych Strony, do której skierowano wniosek; oraz

g) wszelkie dodatkowe informacje dotyczące danego podmiotu, które są publicznie dostępne, w tym roczne sprawozdania finansowe oraz audyty przeprowadzane przez osoby trzecie.

4. Ust. 1, 2 i 3 nie zobowiązują którejkolwiek ze Stron do ujawnienia informacji poufnych, których ujawnienie byłoby niezgodne z jej przepisami ustawowymi i wykonawczymi, utrudniałoby egzekwowanie prawa lub w inny sposób byłoby sprzeczne z interesem publicznym lub które zaszkodziłoby uzasadnionym interesom handlowym konkretnych przedsiębiorstw.

5. Jeżeli informacje, których dotyczy wniosek, nie są dostępne dla Strony, do której skierowano wniosek, Strona ta przekazuje Stronie występującej z wnioskiem uzasadnienie tego faktu na piśmie.

ARTYKUŁ 29.7

Załącznik zawierający postanowienia dotyczące poszczególnych Stron

1. Art. 29.4 nie ma zastosowania w odniesieniu do działalności niespełniającej wymogów przedsiębiorstw państwowych lub wyznaczonych monopolistów wymienionej w wykazie Strony w załączniku 29 zgodnie z warunkami określonymi w tym wykazie danej Strony.

2. Na wniosek którejkolwiek ze Stron Wspólna Rada może przyjąć decyzję o zmianie załącznika 29 na podstawie art. 8.5 ust. 1 lit. a) i w każdym przypadku rozważa wprowadzenie zmian w załączniku 29 w terminie pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

ROZDZIAŁ 30

POLITYKA KONKURENCJI

ARTYKUŁ 30.1

Zasady

Strony uznają znaczenie wolnej i niezakłóconej konkurencji w stosunkach handlowych i inwestycyjnych. Strony potwierdzają, że antykonkurencyjne praktyki mogą zakłócać właściwe funkcjonowanie rynków oraz podważać korzyści płynące z liberalizacji handlu.

ARTYKUŁ 30.2

Ramy regulacyjne

1. Każda ze Stron utrzymuje lub przyjmuje prawo konkurencji, które ma zastosowanie do wszystkich sektorów gospodarki[1] i które skutecznie reguluje kwestię następujących praktyk gospodarczych:

a) porozumienia między przedsiębiorstwami, decyzje związków przedsiębiorstw i praktyki uzgodnione, których celem lub skutkiem jest zapobieganie konkurencji, jej ograniczanie lub zakłócanie;

b) nadużywanie przez jedno lub większą liczbę przedsiębiorstw pozycji dominującej; oraz

c) łączenie przedsiębiorstw, które znacząco zakłóca skuteczną konkurencję, w szczególności w wyniku stworzenia lub wzmocnienia pozycji dominującej.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby wszystkie przedsiębiorstwa – zarówno prywatne, jak i publiczne – podlegały prawu konkurencji, o którym mowa w ust. 1.

3. Stosowanie prawa konkurencji każdej ze Stron nie powinno utrudniać wykonywania – pod względem prawnym ani faktycznym – jakiegokolwiek powierzonego danym przedsiębiorstwom szczególnego zadania wykonywanego w interesie publicznym. Zwolnienia ze stosowania prawa konkurencji Strony powinny być ograniczone do zadań wykonywanych w interesie publicznym oraz do tego, co jest absolutnie niezbędne, aby osiągnąć pożądane cele polityki publicznej, a także powinny być przejrzyste.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że prawo konkurencji w Unii Europejskiej ma zastosowanie do sektora rolnego zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. UE L 347 z 20.12.2013, s. 671).

ARTYKUŁ 30.3

Wykonanie

1. Każda ze Stron utrzymuje organ niezależny pod względem funkcjonalnym, który jest odpowiedzialny za zapewnienie pełnego stosowania i skutecznego egzekwowania prawa konkurencji, o którym mowa w art. 30.2, i który wyposażono odpowiednio w niezbędne do tego uprawnienia i zasoby.

2. Każda ze Stron stosuje swoje prawo konkurencji w sposób przejrzysty i niedyskryminujący, z poszanowaniem zasad sprawiedliwości proceduralnej i prawa zainteresowanych przedsiębiorstw do obrony, bez względu na ich przynależność państwową i strukturę własności.

ARTYKUŁ 30.4

Współpraca

1. Strony uznają, że w ich wspólnym interesie leży promowanie współpracy w kwestiach związanych z ich polityką konkurencji i egzekwowaniem jej.

2. Aby ułatwić współpracę, organy ochrony konkurencji Stron mogą wymieniać się informacjami, z zastrzeżeniem zasad poufności określonych w ich odpowiednich przepisach ustawowych i wykonawczych.

3. Organy ochrony konkurencji Stron podejmują starania, aby koordynować, w miarę możliwości i w stosownych przypadkach, swoje działania w zakresie egzekwowania prawa dotyczące tego samego lub powiązanego zachowania lub tych samych lub powiązanych spraw.

ARTYKUŁ 30.5

Konsultacje

1. Aby zwiększyć wzajemne zrozumienie między Stronami lub rozwiązać konkretne kwestie dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszego rozdziału, Strony bezzwłocznie podejmują, na wniosek którejkolwiek ze Stron, konsultacje w zakresie wszelkich kwestii dotyczących interpretacji lub stosowania niniejszego rozdziału[1]. W stosownych przypadkach Strona, która występuje z wnioskiem o konsultacje, wskazuje, w jaki sposób dana kwestia wpływa na handel lub inwestycje między Stronami.

2. W celu ułatwienia konsultacji, o których mowa w ust. 1, każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby przekazać drugiej Stronie odpowiednie informacje niepoufne.

ARTYKUŁ 30.6

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do niniejszego rozdziału.

[1] W przypadku Strony UE stroną biorącą udział w konsultacjach jest Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji Komisji Europejskiej.

ROZDZIAŁ 31

SUBSYDIA

ARTYKUŁ 31.1

Zasady

Strony uznają, że subsydia można przyznawać, gdy są one niezbędne do osiągnięcia celów polityki publicznej. Strony uznają jednak, że niektóre subsydia mogą zakłócać właściwe funkcjonowanie rynków oraz podważać korzyści płynące z liberalizacji handlu i konkurencji. Co do zasady Strona nie może zatem przyznawać subsydiów, jeżeli wpływają one negatywnie lub mogą wpływać negatywnie na handel lub konkurencję między Stronami.

ARTYKUŁ 31.2

Definicja i zakres stosowania

1. Do celów niniejszego rozdziału „subsydium" oznacza środek, który spełnia warunki określone w art. 1.1 porozumienia SCM, niezależnie od tego, czy jest przyznawany przedsiębiorstwu dostarczającemu towary czy przedsiębiorstwu świadczącemu usługi[1].

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla wyniku wszelkich przyszłych dyskusji w ramach WTO lub powiązanych forów wielostronnych dotyczących definicji subsydiów na usługi.

2. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do subsydiów, które są specyficzne zgodnie z art. 2 porozumienia SCM.

3. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do subsydiów przyznawanych wszelkim przedsiębiorstwom, w tym przedsiębiorstwom prywatnym i publicznym.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby subsydia przyznawane przedsiębiorstwom zobowiązanym do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym podlegały zasadom określonym w niniejszym rozdziale, w zakresie, w jakim ich stosowanie nie stanowi prawnej lub faktycznej przeszkody w wykonywaniu konkretnych zadań powierzonych takim przedsiębiorstwom. Powierzone zadania muszą być przejrzyste, a wszelkie ograniczenia lub odstępstwa od stosowania zasad określonych w niniejszym rozdziale nie mogą wykraczać poza to, co jest absolutnie niezbędne do wykonywania powierzonych zadań.

5. Art. 31.5 nie ma zastosowania do subsydiów dotyczących handlu towarami objętymi załącznikiem 1 do porozumienia w sprawie rolnictwa.

6. Art. 31.5 i 31.6 nie mają zastosowania do sektora audiowizualnego.

7. Art. 31.5 i 31.6 nie mają zastosowania do subsydiów przyznawanych w celu wspierania ludności rdzennej i jej społeczności w ich rozwoju gospodarczym[1]. Takie subsydia muszą być ukierunkowane, proporcjonalne i przejrzyste.

8. Art. 31.5 i 31.6 nie mają zastosowania do subsydiów przyznanych w celu naprawienia szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi.

[1] Do celów niniejszego ustępu przez ludność rdzenną i jej społeczności należy rozumieć ludność rdzenną i jej społeczności zdefiniowane w prawie każdej ze Stron. W przypadku Strony UE jej prawo obejmuje zarówno prawo Unii Europejskiej, jak i prawo każdego z jej państw członkowskich.

9. Art. 31.5 nie ma zastosowania do subsydiów o charakterze tymczasowym przyznawanych w ramach reagowania na sytuację nadzwyczajną o charakterze ekonomicznym[1]. Takie subsydia muszą być proporcjonalne i ukierunkowane na zaradzenie tej sytuacji nadzwyczajnej o charakterze ekonomicznym.

10. Wspólna Rada może przyjąć decyzję zmieniającą definicję „subsydium" w ust. 1 w zakresie, w jakim odnosi się ona do przedsiębiorstw świadczących usługi, w celu uwzględnienia wyników przyszłych dyskusji na ten temat w ramach WTO lub powiązanych forów wielostronnych, zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a).

ARTYKUŁ 31.3

Związek z porozumieniem WTO

Niniejszy rozdział stosuje się bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z art. XV GATS, art. XVI GATT 1994, porozumienia SCM i porozumienia w sprawie rolnictwa.

[1] Przez „sytuację nadzwyczajną o charakterze ekonomicznym" należy rozumieć zdarzenie o charakterze ekonomicznym powodujące poważne zaburzenia w gospodarce Strony. W przypadku Strony UE przez „gospodarkę Strony" należy rozumieć gospodarkę Unii Europejskiej lub gospodarkę jednego lub większej liczby państw członkowskich.

ARTYKUŁ 31.4

Przejrzystość

1. W odniesieniu do subsydium przyznanego lub utrzymywanego na swoim terytorium każda ze Stron udostępnia następujące informacje:

a) podstawę prawną i cel danego subsydium;

b) formę danego subsydium;

c) kwotę danego subsydium lub kwotę przewidzianą na dane subsydium w budżecie; oraz

d) jeżeli jest to możliwe – nazwę beneficjenta danego subsydium.

2. Strona musi spełniać wymogi przejrzystości określone w ust. 1 niniejszego artykułu za pomocą:

a) notyfikacji dokonywanych zgodnie z art. 25 porozumienia SCM, pod warunkiem że taka notyfikacja zawiera wszystkie informacje, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, i jest przekazywana co najmniej raz na dwa lata;

b) notyfikacji dokonywanych zgodnie z art. 18 porozumienia w sprawie rolnictwa; lub

c) publikacji informacji, przez Stronę lub w jej imieniu, na publicznie dostępnej stronie internetowej, do dnia 31 grudnia roku kalendarzowego następującego po roku, w którym dane subsydium zostało przyznane lub utrzymane.

ARTYKUŁ 31.5

Konsultacje

1. Jeżeli Strona uważa, że subsydium przyznane przez drugą Stronę negatywnie wpływa lub mogłoby negatywnie wpłynąć na jej interesy handlowe lub na konkurencję, Strona ta (zwana dalej „Stroną występującą z wnioskiem") może przekazać swoje zastrzeżenia w formie pisemnej drugiej Stronie (zwanej dalej „Stroną odpowiadającą") oraz zwrócić się z wnioskiem o konsultacje w tej sprawie. Wniosek taki musi zawierać wyjaśnienie, w jaki sposób subsydium ma lub mogłoby mieć negatywny wpływ na interesy handlowe Strony występującej z wnioskiem lub na konkurencję.

2. Do celów ust. 1 Strona występująca z wnioskiem może zwrócić się do Strony odpowiadającej z wnioskiem o przekazanie następujących informacji na temat danego subsydium:

a) podstawa prawna i cel danego subsydium;

b) forma danego subsydium;

c) data oraz okres stosowania danego subsydium oraz inne terminy z nim związane;

d) wymogi kwalifikowalności w przypadku danego subsydium;

e) łączna kwota lub roczna kwota przewidziana w budżecie na dane subsydium;

f) jeżeli jest to możliwe – nazwa beneficjenta danego subsydium; oraz

g) wszelkie inne informacje umożliwiające ocenę negatywnego wpływu danego subsydium.

3. Strona odpowiadająca udziela informacji, których dotyczy wniosek, zgodnie z ust. 2 na piśmie nie później niż 60 dni po dniu otrzymania wniosku.

4. Jeżeli Strona odpowiadająca nie przekaże, w całości lub w części, informacji, których dotyczy wniosek, zgodnie z ust. 2 i 3, Strona odpowiadająca wyjaśnia powody nieprzekazania takich informacji na piśmie.

5. Jeśli po otrzymaniu informacji, których dotyczy wniosek, oraz po przeprowadzeniu konsultacji Strona występująca z wnioskiem uważa, że dane subsydium ma lub może mieć znaczący negatywny wpływ na jej interesy handlowe lub konkurencję, Strona odpowiadająca dokłada wszelkich starań, aby wyeliminować lub zminimalizować ten wpływ.

ARTYKUŁ 31.6

Subsydia warunkowe

1. Przy przyznawaniu następujących subsydiów każda ze Stron stosuje następujące warunki:

a) w odniesieniu do subsydiów, w ramach których władze publiczne udzielają, bezpośrednio lub pośrednio, gwarancji na długi lub zobowiązania niektórych przedsiębiorstw – aby zakres tych długów lub zobowiązań nie był nieograniczony w odniesieniu do kwoty długu lub zobowiązania lub aby okres obowiązywania gwarancji władz publicznych nie był nieograniczony; oraz

b) w odniesieniu do subsydiów udzielanych przedsiębiorstwom niewypłacalnym lub znajdującym się w trudnej sytuacji, takich jak pożyczki i gwarancje, dotacje gotówkowe, zastrzyki kapitałowe, udostępnianie aktywów poniżej cen rynkowych i zwolnienia podatkowe, których okres obowiązywania przekracza rok – aby przygotowano wiarygodny plan restrukturyzacji oparty na realistycznych założeniach w celu zapewnienia przywrócenia niewypłacalnym lub znajdującym się w trudnej sytuacji przedsiębiorstwom, w rozsądnym terminie, długoterminowej rentowności oraz aby dane przedsiębiorstwo, z wyjątkiem małych i średnich przedsiębiorstw, samo uczestniczyło w kosztach restrukturyzacji.

2. Ust. 1 lit. b) nie ma zastosowania do subsydiów udzielanych przedsiębiorstwom jako tymczasowe wsparcie płynności w formie gwarancji kredytowych lub pożyczek ograniczonych do kwoty potrzebnej jedynie do utrzymania działalności przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji przez okres niezbędny do przyjęcia planu restrukturyzacji lub likwidacji.

3. Niniejszy artykuł ma zastosowanie wyłącznie do subsydiów, które mają lub mogą mieć negatywny wpływ na handel i konkurencję drugiej Strony.

4. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do subsydiów:

a) przyznawanych w celu zapewnienia uporządkowanego wyjścia przedsiębiorstwa z rynku; lub

b) których łączne kwoty lub budżety wynoszą mniej niż 170 000 SDR na przedsiębiorstwo w okresie trzech kolejnych lat.

ARTYKUŁ 31.7

Wykorzystanie subsydiów

Każda ze Stron zapewnia wykorzystanie subsydiów przez przedsiębiorstwa wyłącznie do realizacji wyraźnie określonego celu polityki, na jaki subsydia te zostały przyznane[1].

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku gdy Strona ustanowiła odpowiednie ramy ustawodawcze i procedury administracyjne w tym celu, obowiązek ten uznaje się za spełniony.

ARTYKUŁ 31.8

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do art. 31.5 ust. 5.

ARTYKUŁ 31.9

Poufność

1. W ramach wymiany informacji na podstawie niniejszego rozdziału Strony uwzględniają ograniczenia nałożone ich odpowiednimi przepisami prawa dotyczącymi tajemnicy zawodowej i handlowej oraz zapewniają ochronę tajemnic handlowych i innych informacji poufnych.

2. Jeżeli Strona przekazuje informacje na podstawie niniejszego rozdziału, Strona, która je otrzymała, musi zachować poufność tych informacji.

ROZDZIAŁ 32

WŁASNOŚĆ INTELEKTUALNA

SEKCJA A

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 32.1

Cele

1. Celem niniejszego rozdziału jest:

a) ułatwianie produkcji i komercjalizacji towarów i usług innowacyjnych i twórczych między Stronami, a tym samym przyczynienie się do rozwoju bardziej zrównoważonej i inkluzywnej gospodarki obu Stron;

b) ułatwianie i regulowanie wymiany handlowej między Stronami, a także ograniczenie zakłóceń i przeszkód w takiej wymianie handlowej; oraz

c) osiągnięcie odpowiedniego i skutecznego poziomu ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej.

2. Cele określone w art. 7 porozumienia TRIPS mają zastosowanie, odpowiednio, do niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 32.2

Zakres stosowania

1. Każda ze Stron wypełnia swoje zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych w dziedzinie własności intelektualnej, których jest stroną, w tym z porozumienia TRIPS.

2. Niniejszy rozdział uzupełnia i doprecyzowuje prawa i obowiązki każdej ze Stron wynikające z porozumienia TRIPS oraz innych umów międzynarodowych w dziedzinie własności intelektualnej.

3. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie uniemożliwia Stronie stosowania przepisów jej prawa wprowadzających wyższe normy ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej, pod warunkiem że przepisy te są zgodne z niniejszym rozdziałem. Każda ze Stron ma swobodę określania odpowiedniej metody wykonywania niniejszego rozdziału w ramach swojego własnego systemu prawnego i praktyk.

ARTYKUŁ 32.3

Zasady

1. Zasady określone w art. 8 porozumienia TRIPS mają zastosowanie, odpowiednio, do niniejszego rozdziału.

2. Uwzględniając cele polityki publicznej leżące u podstaw systemów krajowych, Strony uznają potrzebę podjęcia następujących działań za pośrednictwem swoich odpowiednich systemów własności intelektualnej, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad przejrzystości, z uwzględnieniem interesów odpowiednich zainteresowanych stron, w tym uprawnionych, użytkowników i ogółu społeczeństwa:

a) promowania innowacji i kreatywności; oraz

b) ułatwiania rozpowszechniania informacji, wiedzy, technologii, kultury i sztuki.

ARTYKUŁ 32.4

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 32-A, 32-B i 32-C:

a) „konwencja berneńska” oznacza Konwencję berneńską o ochronie dzieł literackich i artystycznych, sporządzoną w Bernie w dniu 9 września 1886 r., zmienioną w dniu 28 września 1979 r.;

b) „własność intelektualna” oznacza wszystkie kategorie praw własności intelektualnej objęte sekcją B podsekcje 1–7 niniejszego rozdziału lub częścią II sekcje 1–7 porozumienia TRIPS; ochrona własności intelektualnej obejmuje ochronę przed nieuczciwą konkurencją na podstawie art. 10 bis konwencji paryskiej;

c) „konwencja paryska” oznacza Konwencję paryską o ochronie własności przemysłowej z dnia 20 marca 1883 r., ostatnio poddaną rewizji w Sztokholmie w dniu 14 lipca 1967 r. oraz zmienioną w dniu 28 września 1979 r.;

d) „konwencja rzymska” oznacza Międzynarodową konwencję o ochronie wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji nadawczych, sporządzoną w Rzymie w dniu 26 października 1961 r.; oraz

e) „WIPO” oznacza Światową Organizację Własności Intelektualnej.

ARTYKUŁ 32.5

Traktowanie narodowe

1. W odniesieniu do wszystkich kategorii praw własności intelektualnej objętych niniejszym rozdziałem każda ze Stron przyznaje obywatelom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne niż to, które przyznaje swoim własnym obywatelom w zakresie ochrony[1] praw własności intelektualnej, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych już, odpowiednio, w konwencji paryskiej, konwencji berneńskiej, konwencji rzymskiej lub w Traktacie o własności intelektualnej w odniesieniu do układów scalonych, sporządzonym w Waszyngtonie w dniu 26 maja 1989 r., oraz w Traktacie WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach (WPPT), sporządzonym w Genewie w dniu 20 grudnia 1996 r. W odniesieniu do artystów wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji nadawczych obowiązek ten ma zastosowanie wyłącznie do praw przewidzianych w niniejszym rozdziale.

2. Strona może skorzystać z wyjątków dozwolonych na podstawie ust. 1 w odniesieniu do swoich procedur sądowych i administracyjnych, w tym wymagać od obywatela drugiej Strony wskazania adresu do doręczeń na jej terytorium lub wyznaczenia pełnomocnika na jej terytorium, pod warunkiem że taki wyjątek:

a) jest niezbędny do zagwarantowania przestrzegania przepisów ustawowych lub wykonawczych danej Strony, które nie są sprzeczne z niniejszym rozdziałem; oraz

[1] Do celów niniejszego ustępu „ochrona” obejmuje kwestie mające wpływ na dostępność, nabywanie, zakres, utrzymywanie oraz egzekwowanie praw własności intelektualnej, a także kwestie mające wpływ na korzystanie z praw własności intelektualnej szczegółowo uregulowane w niniejszym rozdziale. Ponadto, do celów niniejszego ustępu „ochrona” obejmuje również środki mające na celu zapobieganie obchodzeniu skutecznych środków technicznych i środków dotyczących informacji o zarządzaniu prawami.

b) nie jest stosowany w sposób, który stanowiłby ukryte ograniczenie w handlu.

3. Ust. 1 nie ma zastosowania do procedur przewidzianych w umowach wielostronnych zawartych pod auspicjami WIPO dotyczących nabywania lub utrzymywania praw własności intelektualnej.

ARTYKUŁ 32.6

Własność intelektualna a zdrowie publiczne

1. Strony uznają znaczenie Deklaracji w sprawie porozumienia TRIPS i zdrowia publicznego, przyjętej w Ad-Dausze w dniu 14 listopada 2001 r. przez konferencję ministerialną WTO (zwanej dalej „deklaracją z Ad-Dauhy"). Interpretując i wykonując prawa i obowiązki wynikające z niniejszego rozdziału, Strony zapewniają spójność z deklaracją z Ad-Dauhy.

2. Każda ze Stron wykonuje art. 31*bis* porozumienia TRIPS, a także załącznik do tego porozumienia i dodatek do tego załącznika, które weszły w życie w dniu 23 stycznia 2017 r.

ARTYKUŁ 32.7

Wyczerpanie praw

Żadne z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy nie uniemożliwia Stronie określenia, czy i w jakich warunkach zastosowanie ma wyczerpanie praw własności intelektualnej zgodnie z jej systemem prawnym.

SEKCJA B

NORMY DOTYCZĄCE PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

PODSEKCJA 1

PRAWO AUTORSKIE I PRAWA POKREWNE

ARTYKUŁ 32.8

Umowy międzynarodowe

1. Każda ze Stron potwierdza swoje zobowiązania oraz przestrzega:

a) konwencji berneńskiej;

b) konwencji rzymskiej;

c) Traktatu WIPO o prawie autorskim (WCT), sporządzonego w Genewie w dniu 20 grudnia 1996 r.;

d) WPPT; oraz

e) Traktatu z Marrakeszu o ułatwieniu dostępu do opublikowanych utworów osobom niewidomym, słabowidzącym i osobom z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznawanie się z drukiem, sporządzonego w Marrakeszu w dniu 27 czerwca 2013 r.

2. Każda ze Stron dokłada wszelkich rozsądnych starań, aby ratyfikować Traktat pekiński o artystycznych wykonaniach audiowizualnych, przyjęty w Pekinie w dniu 24 czerwca 2012 r., lub do niego przystąpić.

ARTYKUŁ 32.9

Autorzy

Każda ze Stron przyznaje autorom wyłączne prawo do zezwolenia lub zakazu:

a) bezpośredniego lub pośredniego, czasowego lub trwałego zwielokrotniania ich utworów, w jakikolwiek sposób i w jakiejkolwiek formie, w całości lub w części;

b) publicznej dystrybucji w jakiejkolwiek formie, poprzez sprzedaż lub w inny sposób, oryginałów ich utworów lub kopii tych utworów;

c) wszelkiego publicznego udostępniania ich utworów, drogą przewodową lub bezprzewodową, w tym podawania ich utworów do publicznej wiadomości w taki sposób, aby każdy miał do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie; oraz

d) publicznego najmu na zasadach komercyjnych oryginałów lub kopii ich programów komputerowych lub utworów filmowych.

ARTYKUŁ 32.10

Artyści wykonawcy

Każda ze Stron przyznaje artystom wykonawcom wyłączne prawo do zezwolenia lub zakazania:

a) utrwalania[1] ich wykonań;

b) bezpośredniego lub pośredniego, czasowego lub trwałego zwielokrotniania ich utrwalonych wykonań, w jakikolwiek sposób i w jakiejkolwiek formie, w całości lub w części;

c) publicznej dystrybucji, poprzez sprzedaż lub w inny sposób, ich utrwalonych wykonań;

[1] „Utrwalenie” oznacza zapis dźwięków lub ich reprezentacji, z którego mogą być one postrzegane, kopiowane lub przekazywane za pomocą odpowiednich urządzeń.

d) podawania do publicznej wiadomości ich utrwalonych wykonań, drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, aby każdy miał do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie; oraz

e) bezprzewodowego nadawania oraz publicznego udostępniania ich wykonań, chyba że wykonania te stanowią same w sobie nadawane wykonanie lub oparte są na utrwaleniu.

ARTYKUŁ 32.11

Producenci fonogramów

Każda ze Stron przyznaje producentom fonogramów wyłączne prawo do zezwolenia lub zakazania:

a) bezpośredniego lub pośredniego, czasowego lub trwałego zwielokrotniania ich fonogramów, w jakikolwiek sposób i w jakiejkolwiek formie, w całości lub w części;

b) publicznej dystrybucji, poprzez sprzedaż lub inną formę przeniesienia własności, ich fonogramów, w tym ich kopii;

c) podawania do publicznej wiadomości ich fonogramów, drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, aby każdy miał do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie; oraz

d) publicznego najmu ich fonogramów na zasadach komercyjnych.

ARTYKUŁ 32.12

Organizacje nadawcze

Każda ze Stron zapewnia organizacjom radiowym i telewizyjnym wyłączne prawo do zezwolenia lub zakazania:

a) utrwalania ich audycji nadawanych drogą bezprzewodową;

b) bezpośredniego lub pośredniego, czasowego lub trwałego zwielokrotniania ich utrwalonych audycji nadawanych drogą bezprzewodową, w jakikolwiek sposób i w jakiejkolwiek formie, w całości lub w części; oraz

c) bezprzewodowej retransmisji ich audycji oraz publicznego udostępniania[1] ich audycji, jeśli takie udostępnianie następuje w miejscach dostępnych publicznie za opłatą wstępu.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszego ustępu nie uniemożliwia Stronie określenia warunków, na jakich prawo to może być wykonywane, zgodnie z art. 13 lit. d) konwencji rzymskiej.

ARTYKUŁ 32.13

Nadawanie i publiczne udostępnianie
fonogramów opublikowanych w celach komercyjnych[1]

1. Każda ze Stron zapewnia artystom wykonawcom i producentom fonogramów prawo do jednorazowego godziwego wynagrodzenia płatnego przez użytkownika, jeżeli fonogram opublikowany w celach komercyjnych lub zwielokrotnienie takiego fonogramu zostaną użyte do nadania lub publicznego udostępnienia[2].

2. Każda ze Stron zapewnia, aby jednorazowe godziwe wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, było dzielone między odpowiednich artystów wykonawców i producentów fonogramów. Każda ze Stron może przyjąć przepisy, które w przypadku braku porozumienia między artystami wykonawcami a producentami fonogramów określają warunki, zgodnie z którymi artyści wykonawcy i producenci fonogramów dzielą takie jednorazowe godziwe wynagrodzenie między siebie.

---

[1] Każda ze Stron może przyznać artystom wykonawcom i producentom fonogramów szersze prawa w odniesieniu do nadawania i publicznego udostępniania fonogramów opublikowanych w celach komercyjnych.

[2] Do celów niniejszego artykułu „publiczne udostępnianie" nie obejmuje podawania do publicznej wiadomości fonogramów, drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, że każdy ma do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie.

ARTYKUŁ 32.14

Czas trwania ochrony

1. Prawa autora utworu trwają przez okres życia autora i przez okres nie krótszy niż 70 lat po jego śmierci, niezależnie od daty zgodnego z prawem podania utworu do publicznej wiadomości[1].

2. W przypadku utworu współautorskiego czas trwania ochrony przewidziany w ust. 1 liczy się od dnia śmierci ostatniego z autorów.

[1] Jeżeli Strona przewiduje szczególny czas trwania ochrony w przypadkach, w których osoba prawna jest wyznaczona jako uprawniony, czas trwania ochrony wynosi nie mniej niż 70 lat po zgodnym z prawem podaniu utworu do publicznej wiadomości.

3. W przypadku utworów anonimowych lub utworów, przy których posłużono się pseudonimem, czas trwania ochrony wynosi nie mniej niż 70 lat po zgodnym z prawem podaniu utworu do publicznej wiadomości. Jeżeli jednak pseudonim, którym posłużył się autor, nie pozostawia wątpliwości co do tożsamości autora lub jeżeli autor ujawni swoją tożsamość w okresie, o którym mowa w niniejszym ustępie, zastosowanie ma czas trwania ochrony przewidziany w ust. 1.

4. Czas trwania ochrony utworu filmowego lub audiowizualnego wynosi co najmniej 70 lat po dniu śmierci ostatniego z autorów. Określenia osób, które należy uznać za autorów utworu filmowego lub audiowizualnego, dokonuje się w drodze przepisów ustawowych i wykonawczych Stron.

5. Prawa organizacji nadawczych wygasają 50 lat po dniu pierwszego nadania audycji.

6. Prawa artystów wykonawców wygasają nie wcześniej niż 50 lat po dniu utrwalenia wykonania utworu; jednakże:

a) jeżeli utrwalenie wykonania zostanie zgodnie z prawem opublikowane lub, w przypadku gdy Strona tak postanowi, zgodnie z prawem publicznie udostępnione w okresie 50 lat, o którym mowa w niniejszym ustępie, czas trwania ochrony liczy się od dnia pierwszej takiej publikacji lub, w przypadku gdy Strona tak postanowi, pierwszego takiego publicznego udostępnienia; w przypadku gdy Strona przewiduje obie możliwości, czas trwania ochrony liczy się od tego zdarzenia, które nastąpi wcześniej; oraz

b) jeżeli utrwalenie wykonania na fonogramie zostanie zgodnie z prawem opublikowane lub, w przypadku gdy Strona tak postanowi, zgodnie z prawem publicznie udostępnione w okresie 50 lat, o którym mowa w niniejszym ustępie, czas trwania ochrony wynosi co najmniej 70 lat po dniu pierwszej takiej publikacji lub, w przypadku gdy Strona tak postanowi, pierwszego takiego publicznego udostępnienia; w przypadku gdy Strona przewiduje obie możliwości, czas trwania ochrony liczy się od tego zdarzenia, które nastąpi wcześniej.

7. Prawa producentów fonogramów wygasają nie wcześniej niż 50 lat po utrwaleniu. Jeżeli jednak fonogram zostanie zgodnie z prawem opublikowany lub, w przypadku gdy Strona tak postanowi, zgodnie z prawem publicznie udostępniony w tym okresie, prawa takie wygasają nie wcześniej niż 70 lat po dniu pierwszej takiej publikacji lub, w przypadku gdy Strona tak postanowi, pierwszego takiego publicznego udostępnienia. Strony mogą przyjąć lub utrzymywać skuteczne środki w celu zapewnienia, aby zyski wygenerowane w trakcie dwudziestoletniego okresu ochrony następującego po okresie 50 lat były dzielone sprawiedliwie pomiędzy artystów wykonawców i producentów fonogramów.

ARTYKUŁ 32.15

Prawo do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży

1. Każda ze Stron nadaje autorowi oryginalnego utworu graficznego lub plastycznego „prawo do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży" tego utworu, zdefiniowane jako niezbywalne prawo, którego nie można się zrzec, nawet z góry, do otrzymania opłaty licencyjnej opartej na cenie sprzedaży przy każdej odsprzedaży utworu następującej po pierwszym rozporządzeniu utworem przez autora[1].

2. Prawo do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży, o którym mowa w ust. 1, ma zastosowanie do wszystkich czynności odsprzedaży, w których uczestniczą podmioty zawodowo działające na rynku dzieł sztuki, takie jak salony sprzedaży, galerie sztuki oraz – ogólnie – wszelkie podmioty zajmujące się handlem dziełami sztuki, w charakterze sprzedawców, kupujących lub pośredników.

[1] Niezależnie od niniejszego artykułu, w przypadku Chile art. 36 akapit pierwszy ustawy nr 17.366 z dnia 28 sierpnia 1970 r., zmienionej ustawą nr 21.045 z dnia 13 października 2017 r., może nadal mieć zastosowanie w odniesieniu do obliczania opłat licencyjnych.

3. Każda ze Stron może postanowić, że prawo do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do czynności odsprzedaży, w przypadku gdy sprzedawca nabył utwór bezpośrednio od autora mniej niż trzy lata przed tą odsprzedażą oraz w przypadku gdy cena odsprzedaży nie przekracza określonej kwoty minimalnej.

ARTYKUŁ 32.16

Zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi

1. Strony promują współpracę między ich odpowiednimi organizacjami zbiorowego zarządzania w celu wspierania dostępu do utworów i innych przedmiotów ochrony na terytorium Stron oraz przekazywania między ich odpowiednimi organizacjami zbiorowego zarządzania przychodów z praw za wykorzystanie tych utworów lub innych przedmiotów ochrony.

2. Strony promują przejrzystość organizacji zbiorowego zarządzania, w szczególności w odniesieniu do pobieranych przez nie przychodów z praw, potrąceń dokonywanych przez nie od pobieranych przychodów z praw, wykorzystania pobieranych przychodów z praw, polityki dystrybucji oraz ich repertuaru.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby organizacje zbiorowego zarządzania mające siedzibę na jej terytorium, które reprezentują inną organizację zbiorowego zarządzania mającą siedzibę na terytorium drugiej Strony na podstawie umowy o reprezentacji, były zachęcane do prawidłowego, regularnego i rzetelnego wpłacania kwot należnych reprezentowanej organizacji zbiorowego zarządzania, a także do udzielania reprezentowanej organizacji zbiorowego zarządzania informacji o kwocie przychodów z praw pobranych w jej imieniu oraz o wszelkich odliczeniach od tych przychodów z praw.

ARTYKUŁ 32.17

Ograniczenia i wyjątki

Każda ze Stron przewiduje ograniczenia lub wyjątki od praw określonych w art. 32.9–32.13 wyłącznie w niektórych szczególnych przypadkach, które nie kolidują ze zwykłym wykorzystaniem utworu lub innego przedmiotu ochrony ani nie powodują nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów uprawnionych.

ARTYKUŁ 32.18

Ochrona środków technicznych

1. Każda ze Stron zapewnia odpowiednią ochronę prawną przed obchodzeniem jakiegokolwiek skutecznego środka technicznego, którego dana osoba dokonuje, wiedząc lub mając uzasadnione podstawy, by wiedzieć, że dąży do tego celu.

2. Każda ze Stron zapewnia odpowiednią ochronę prawną przed wytwarzaniem, przywozem, dystrybucją, sprzedażą, wypożyczaniem, reklamowaniem sprzedaży lub wypożyczania, lub posiadaniem w celach handlowych urządzeń, produktów lub części składowych, lub świadczeniem usług, które:

a) stanowią przedmiot promocji, reklamy lub sprzedaży w celu obejścia jakichkolwiek skutecznych środków technicznych;

b) mają jedynie ograniczony cel komercyjny lub ograniczone zastosowanie komercyjne, inne niż obchodzenie jakichkolwiek skutecznych środków technicznych; lub

c) są zaprojektowane, produkowane, dostosowane lub świadczone głównie w celu umożliwienia lub ułatwienia obejścia jakichkolwiek skutecznych środków technicznych.

3. Do celów niniejszej podsekcji „środek techniczny" oznacza wszelkie technologie, urządzenia lub części składowe, które przy zwykłym funkcjonowaniu są przeznaczone do uniemożliwienia lub ograniczenia czynności w odniesieniu do utworów lub innych przedmiotów ochrony[1], które nie zostały dopuszczone przez uprawnionego z tytułu jakichkolwiek praw autorskich lub praw pokrewnych zgodnie z prawem Strony. Środki techniczne uważa się za skuteczne, gdy korzystanie z objętego ochroną utworu lub innego przedmiotu ochrony jest kontrolowane przez uprawnionych poprzez zastosowanie kodu dostępu lub mechanizmu zabezpieczenia, takiego jak szyfrowanie, kodowanie lub inna transformacja utworu lub innego przedmiotu ochrony, lub mechanizmu kontroli kopiowania, które spełniają cel ochronny.

4. Niezależnie od ochrony prawnej przewidzianej w ust. 1 niniejszego artykułu, w przypadku braku dobrowolnych środków podejmowanych przez uprawnionych każda ze Stron może w razie konieczności podejmować odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby odpowiednia ochrona prawna przed obchodzeniem skutecznych środków technicznych przewidziana zgodnie z niniejszym artykułem nie uniemożliwiała beneficjentom wyjątków lub ograniczeń przewidzianych zgodnie z art. 32.17 korzystania z takich wyjątków lub ograniczeń.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że „utwory lub inne przedmioty ochrony" nie ma zastosowania do utworów ani innych przedmiotów ochrony, w przypadku których czas trwania ochrony upłynął.

ARTYKUŁ 32.19

Obowiązki dotyczące informacji o zarządzaniu prawami

1. Każda ze Stron zapewnia odpowiednią ochronę prawną wobec każdej osoby świadomie podejmującej, bez upoważnienia, którekolwiek z następujących działań, jeżeli taka osoba wie lub ma uzasadnione podstawy, by wiedzieć, że robiąc to, powoduje, umożliwia, ułatwia lub ukrywa naruszenie jakiegokolwiek prawa autorskiego lub praw pokrewnych zgodnie z prawem tej Strony:

a) usunięcie lub zmiana jakichkolwiek elektronicznych informacji o zarządzaniu prawami; oraz

b) dystrybucja, przywóz w celu dystrybucji, nadawanie, publiczne udostępnianie lub podawanie do publicznej wiadomości utworów lub innych przedmiotów ochrony objętych ochroną zgodnie z niniejszą podsekcją, z których usunięto elektroniczne informacje o zarządzaniu prawami lub w których takie informacje zmieniono bez upoważnienia.

2. Do celów niniejszego artykułu „informacje o zarządzaniu prawami” oznaczają wszelkie informacje dostarczone przez uprawnionych, które umożliwiają identyfikację utworu lub innego przedmiotu ochrony, o których mowa w niniejszym artykule, autora lub jakiegokolwiek innego uprawnionego, lub informacje o warunkach korzystania z utworu lub innego przedmiotu ochrony, a także wszelkie numery lub kody przedstawiające takie informacje.

3. Ust. 2 ma zastosowanie, jeżeli którakolwiek z informacji, o których mowa w tym ustępie, jest powiązana ze zwielokrotnionym egzemplarzem lub pojawia się w związku z publicznym udostępnieniem utworu lub innego przedmiotu ochrony, o których mowa w niniejszym artykule.

PODSEKCJA 2

ZNAKI TOWAROWE

ARTYKUŁ 32.20

Umowy międzynarodowe

Każda ze Stron:

a) przestrzega Protokołu do Porozumienia madryckiego o międzynarodowej rejestracji znaków, przyjętego w Madrycie w dniu 27 czerwca 1989 r., zmienionego w dniu 12 listopada 2007 r.;

b) przestrzega Traktatu o prawie znaków towarowych, sporządzonego w Genewie w dniu 27 października 1994 r., oraz Porozumienia nicejskiego dotyczącego międzynarodowej klasyfikacji towarów i usług dla celów rejestracji znaków z dnia 15 czerwca 1957 r., zmienionego w dniu 28 września 1979 r.; oraz

c) dokłada wszelkich rozsądnych starań, aby przystąpić do Traktatu singapurskiego o prawie znaków towarowych, sporządzonego w Singapurze w dniu 27 marca 2006 r.

ARTYKUŁ 32.21

Prawa ze znaku towarowego

Każda ze Stron przewiduje, że właściciel zarejestrowanego znaku towarowego ma wyłączne prawo do uniemożliwienia osobom trzecim, które nie mają zgody właściciela, wykorzystywania w obrocie handlowym oznaczeń identycznych z tymi, dla których znak towarowy jest zarejestrowany, lub do nich podobnych, w przypadku gdy takie wykorzystywanie skutkowałoby prawdopodobieństwem wprowadzenia w błąd. W przypadku zastosowania identycznego oznaczenia dla identycznych towarów lub usług domniemywa się prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd.

ARTYKUŁ 32.22

Procedura rejestracji

1. Każda ze Stron przewiduje system rejestracji znaków towarowych, w którym każda ostateczna decyzja odmowna dotycząca rejestracji, w tym decyzja o odmowie częściowej, podjęta przez odpowiedni organ administracji właściwy w zakresie znaków towarowych, musi być należycie uzasadniona i przekazywana zainteresowanej stronie na piśmie.

2. Każda ze Stron przewiduje możliwość wniesienia przez stronę trzecią sprzeciwu wobec wniosku o rejestrację znaku towarowego lub – w stosownych przypadkach na mocy swojego prawa – wobec rejestracji znaku towarowego. Takie postępowanie w sprawie sprzeciwu musi mieć charakter kontradyktoryjny.

3. Każda ze Stron zapewnia publicznie dostępną elektroniczną bazę wniosków o rejestrację oraz zarejestrowanych znaków towarowych.

ARTYKUŁ 32.23

Znaki towarowe powszechnie znane

W celu nadania skuteczności ochronie znaków towarowych powszechnie znanych, o których mowa w art. 6a konwencji paryskiej i art. 16 ust. 2 i 3 porozumienia TRIPS, Strony potwierdzają znaczenie wspólnego zalecenia w sprawie przepisów dotyczących ochrony znaków towarowych powszechnie znanych, przyjęte przez zgromadzenie Związku Ochrony Własności Przemysłowej i Zgromadzenie Ogólne WIPO na trzydziestej czwartej serii posiedzeń zgromadzeń państw członkowskich, która miała miejsce w dniach 20–29 września 1999 r.

ARTYKUŁ 32.24

Wyjątki od praw ze znaku towarowego

1. Każda ze Stron:

a) zapewnia uczciwe używanie wyrażeń opisowych jako ograniczonego wyjątku od praw ze znaku towarowego; oraz

b) może ustanowić inne ograniczone wyjątki.

2. Ust. 1 ma zastosowanie, pod warunkiem że wyjątki te uwzględniają uzasadnione interesy właścicieli znaków towarowych i osób trzecich.

3. Znak towarowy nie upoważnia właściciela do zakazania osobie trzeciej używania w obrocie handlowym:

a) jej własnego nazwiska lub adresu;

b) wskazówek dotyczących rodzaju, jakości, ilości, przewidzianego zastosowania, wartości, pochodzenia geograficznego, daty produkcji towarów lub świadczenia usług, lub innych cech charakterystycznych towarów lub usług; lub

c) znaku towarowego, w przypadku gdy jest to konieczne do wskazania przewidzianego zastosowania towaru lub usługi, w szczególności jako akcesoriów lub części zamiennych,

4. Ust. 3 ma zastosowanie w przypadku, gdy używanie przez osobę trzecią jest zgodne z uczciwymi praktykami w przemyśle lub handlu[1].

5. Strona może przewidzieć, że znak towarowy nie upoważnia właściciela do zakazania osobie trzeciej używania w obrocie handlowym wcześniejszego prawa, które ma zastosowanie jedynie na konkretnym obszarze, jeżeli prawo to jest uznawane przez prawo tej Strony oraz jest wykorzystywane w granicach terytorium, na którym jest ono uznawane.

[1] Alternatywnie Strona może uzależnić takie użycie od tego, że nie będzie ono wprowadzać w błąd odnośnej części odbiorców ani nie będzie dla niej mylące.

ARTYKUŁ 32.25

Podstawy wygaśnięcia

1. Każda ze Stron przewiduje, że znak towarowy ulega wygaśnięciu, jeżeli w nieprzerwanym okresie pięciu lat znak ten nie został wprowadzony do rzeczywistego używania na danym terytorium w powiązaniu z towarami lub usługami, dla których jest zarejestrowany, oraz nie istnieją żadne uzasadnione powody jego nieużywania. Strona może jednak przewidzieć, że nikt nie może żądać stwierdzenia wygaśnięcia praw właściciela znaku towarowego, jeżeli w przedziale czasu pomiędzy upływem pięcioletniego okresu i złożeniem wniosku o stwierdzenie wygaśnięcia rozpoczęło się lub zostało wznowione rzeczywiste używanie znaku towarowego. Rozpoczęcia lub wznowienia używania w okresie trzech miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o stwierdzenie wygaśnięcia, które nastąpiło najwcześniej w momencie upływu nieprzerwanego pięcioletniego okresu nieużywania, nie bierze się jednak pod uwagę, jeżeli przygotowania do rozpoczęcia lub wznowienia używania podjęte zostały dopiero po dowiedzeniu się przez właściciela o możliwości złożenia wniosku o wygaśnięcie.

2. Znak towarowy ulega również wygaśnięciu, jeżeli w wyniku działania lub zaniechania właściciela po dniu rejestracji stał się nazwą zwyczajową w odniesieniu do towarów lub usług, dla których jest zarejestrowany[1].

[1] Znak towarowy może również ulec wygaśnięciu, jeżeli po dniu jego rejestracji w wyniku używania znaku towarowego przez właściciela lub za jego zgodą, dla towarów lub usług, dla których został on zarejestrowany, zachodzi możliwość wprowadzenia odbiorców w błąd, w szczególności co do natury, jakości lub pochodzenia geograficznego tych towarów lub usług.

ARTYKUŁ 32.26

Zgłoszenia w złej wierze

Znak towarowy podlega unieważnieniu w przypadku gdy zgłoszenia znaku towarowego dokonano w złej wierze. Każda ze Stron może również przewidzieć odmowę rejestracji takiego znaku towarowego.

PODSEKCJA 3

WZORY[1]

ARTYKUŁ 32.27

Umowy międzynarodowe

Każda ze Stron dokłada wszelkich rozsądnych starań, aby przystąpić do Aktu genewskiego Porozumienia haskiego w sprawie międzynarodowej rejestracji wzorów przemysłowych, przyjętego w Genewie w dniu 2 lipca 1999 r.

[1] Zawarte w niniejszym rozdziale odniesienia do wzorów traktuje się jak odniesienia do zarejestrowanych wzorów przemysłowych.

ARTYKUŁ 32.28

Ochrona zarejestrowanych wzorów[1]

1. Każda ze Stron zapewnia ochronę niezależnie stworzonym wzorom, które są nowe lub oryginalne[2]. Taką ochronę zapewnia się w drodze rejestracji i ochrona ta przyznaje posiadaczowi wyłączne prawo zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

2. Posiadacz zarejestrowanego wzoru ma prawo uniemożliwiać osobom trzecim, które nie posiadają jego zgody, co najmniej wytwarzanie, sprzedaż, przywóz lub wywóz produktów wykonanych według chronionego wzoru i zawierających ten wzór lub używanie artykułów wykonanych według chronionego wzoru lub zawierających ten wzór, w przypadku gdy takie działania są podejmowane w celach komercyjnych, w sposób nieuzasadniony naruszają zwykłe wykorzystanie wzoru lub są niezgodne z praktykami sprawiedliwego handlu.

3. Wzór zastosowany lub zawarty w produkcie, który stanowi część składową produktu złożonego, uważa się za nowy i oryginalny wyłącznie:

a) jeżeli dana część składowa po włączeniu do produktu złożonego pozostaje widoczna podczas zwykłego używania produktu złożonego; oraz

---

1 Unia przyznaje również ochronę niezarejestrowanemu wzorowi, jeżeli spełnia on wymogi zawarte w rozporządzeniu Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych (Dz.U. UE L 3 z 5.1.2002, s. 1).

2 Strona może przewidzieć w swoich przepisach, że może być również wymagany indywidualny charakter wzorów. Strona UE uznaje, że wzór ma indywidualny charakter, jeżeli ogólne wrażenie, jakie wywiera na poinformowanym użytkowniku, różni się od ogólnego wrażenia wywieranego na takim użytkowniku przez jakikolwiek wzór, który został udostępniony publicznie.

b) w zakresie, w jakim te widoczne cechy części składowej, o których mowa w lit. a), spełniają same w sobie wymogi dotyczące nowości lub oryginalności.

4. Do celów ust. 3 lit. a) pojęcie „zwykłe używanie” oznacza używanie przez użytkownika końcowego, z wyłączeniem konserwacji, obsługi lub naprawy.

ARTYKUŁ 32.29

Okres ochrony

Dostępny okres ochrony wynosi co najmniej 15 lat od dnia złożenia wniosku.

ARTYKUŁ 32.30

Wyjątki i wyłączenia

1. Każda ze Stron może przewidzieć ograniczone wyjątki od ochrony wzorów, pod warunkiem że takie wyjątki nie kolidują w nieuzasadniony sposób ze zwykłym wykorzystaniem chronionych wzorów i nie powodują nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów posiadacza chronionego wzoru, biorąc pod uwagę uzasadnione interesy osób trzecich.

2. Ochrona wzoru nie obejmuje wzorów podyktowanych głównie względami technicznymi lub funkcjonalnymi.

3. Wzór nie obejmuje cech wyglądu produktu, które muszą być odtworzone w dokładnej formie i wymiarach, aby produkt, w którym zastosowano wzór lub w którym jest on zawarty, mógł zostać mechanicznie połączony z innym produktem lub mógł zostać umieszczony w nim, na nim lub wokół niego, tak aby oba produkty mogły spełniać swoje funkcje.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 wzór może obejmować wzór służący zapewnieniu wielokrotnego składania lub łączenia wzajemnie wymienialnych produktów w ramach systemu modułowego.

ARTYKUŁ 32.31

Związek z prawem autorskim

Wzór kwalifikuje się również do objęcia ochroną na podstawie prawa autorskiego Strony od dnia, w którym dany wzór został stworzony lub utrwalony w jakiejkolwiek formie. Każda ze Stron określa zakres, w jakim przyznaje się taką ochronę, oraz warunki przyznania takiej ochrony, w tym wymagany poziom oryginalności.

PODSEKCJA 4

OZNACZENIA GEOGRAFICZNE

ARTYKUŁ 32.32

Definicja i zakres stosowania

1. Do celów niniejszej części niniejszej Umowy „oznaczenie geograficzne” oznacza oznaczenie, które identyfikuje towar jako pochodzący z terytorium Strony lub z regionu lub miejscowości na jej terytorium, w przypadku gdy dana jakość, renoma lub inna cecha towaru może być zasadniczo przypisana jego pochodzeniu geograficznemu.

2. Niniejsza podsekcja ma zastosowanie do oznaczeń geograficznych, które identyfikują produkty wymienione w załączniku 32-C.

3. Strony zgadzają się rozważyć, po wejściu w życie niniejszej Umowy, rozszerzenie zakresu oznaczeń geograficznych objętych niniejszą podsekcją na inne rodzaje produktów objętych oznaczeniami geograficznymi nieobjęte ust. 2, w szczególności na przedmioty rękodzielnicze, biorąc pod uwagę rozwój prawodawstwa Stron.

4. Strona chroni oznaczenia geograficzne drugiej Strony, zgodnie z niniejszą podsekcją, o ile te oznaczenia geograficzne są chronione jako takie w kraju pochodzenia.

ARTYKUŁ 32.33

Oznaczenia geograficzne wymienione w wykazie

Każda ze Stron, po przeanalizowaniu zarówno prawodawstwa drugiej Strony, o którym mowa w załączniku 32-A, jak i oznaczeń geograficznych drugiej Strony wymienionych w załączniku 32-C, a także po przeprowadzeniu właściwych działań informacyjnych, zgodnie ze swoimi przepisami i praktykami, chroni oznaczenia geograficzne drugiej Strony wymienione w załączniku 32-C, zgodnie z poziomem ochrony określonym w niniejszej podsekcji.

ARTYKUŁ 32.34

Zmiany w wykazie oznaczeń geograficznych

1. Strony zgadzają się co do możliwości zmiany wykazu w załączniku 32-C, zgodnie z art. 32.40 ust. 1. Każde uzupełnienie przez Stronę jej wykazu oznaczeń geograficznych w załączniku 32-C nie może przekroczyć 45 oznaczeń geograficznych raz na trzy lata po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy. Strony dodają nowe oznaczenia geograficzne po zakończeniu procedury sprzeciwu zgodnie z kryteriami określonymi w załączniku 32-B oraz po przeanalizowaniu oznaczeń geograficznych w sposób zadowalający dla obu Stron.

2. Jeżeli zmiana wykazu oznaczeń geograficznych w załączniku 32-C stanowi niewielką zmianę związaną z pisownią wymienionego oznaczenia geograficznego lub odniesieniem do nazwy obszaru geograficznego, do którego jest ono przypisane, zastosowanie ma procedura, o której mowa w art. 32.40 ust. 4.

3. Każdy dodatek lub zmianę oznaczenia geograficznego, o którym mowa w ust. 1 lub 2, dokonuje się za obopólną zgodą Stron.

ARTYKUŁ 32.35

Zakres ochrony oznaczeń geograficznych

1. Oznaczenia geograficzne wymienione w załączniku 32-C, a także oznaczenia geograficzne dodane zgodnie z art. 32.34, są objęte ochroną przed:

a) jakimkolwiek komercyjnym wykorzystywaniem oznaczenia geograficznego dla produktu, który jest tego samego rodzaju i który:

   (i) nie pochodzi z miejsca pochodzenia przypisanego temu oznaczeniu geograficznemu określonego w załączniku 32-C; lub

(ii) pochodzi z miejsca pochodzenia przypisanego temu oznaczeniu geograficznemu określonego w załączniku 32-C, ale nie został wyprodukowany ani wytworzony zgodnie ze specyfikacją produktu chronionej nazwy, nawet jeśli nazwie towarzyszą takie określenia jak „w rodzaju", „typu", „w stylu", „imitacja", „o smaku" lub inne podobne wyrażenia;

b) wykorzystywaniem jakichkolwiek środków w oznaczeniu lub przedstawieniu produktu, które w sposób, który niesie ze sobą ryzyko wprowadzenia odbiorców w błąd co do pochodzenia geograficznego produktu wskazują lub sugerują, że dany produkt pochodzi z obszaru geograficznego innego niż prawdziwe miejsce pochodzenia;

c) jakimkolwiek wykorzystywaniem, które stanowi akt nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 10*bis* konwencji paryskiej, w tym wykorzystywaniem renomy oznaczenia geograficznego lub jakimkolwiek fałszywym lub wprowadzającym w błąd oznaczeniem dotyczącym pochodzenia, charakteru lub podstawowych cech produktu, na opakowaniu wewnętrznym lub zewnętrznym, w materiałach reklamowych lub dokumentach związanych z samymi towarami, a także wszelkimi praktykami mogącymi wprowadzić konsumenta w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu.

2. Chronione oznaczenia geograficzne nie mogą stać się nazwami rodzajowymi na terytoriach Stron.

3. Z niniejszej podsekcji nie wynika żaden obowiązek ochrony oznaczeń geograficznych, które nie są lub przestają być chronione na ich terytorium pochodzenia.

4. Strona nie wyklucza możliwości unieważnienia ochrony lub uznania oznaczenia geograficznego przez właściwe organy na terytorium jego pochodzenia z uwagi na fakt, że chronione lub uznane określenie przestało spełniać warunki, na podstawie których na terytorium jego pochodzenia zostało ono pierwotnie objęte ochroną lub uznane.

5. Każda ze Stron powiadamia drugą Stronę, jeżeli oznaczenie geograficzne przestaje być chronione na jego terytorium pochodzenia. Takie powiadomienie odbywa się zgodnie z procedurami określonymi w art. 32.40.

6. Żadne z postanowień niniejszej podsekcji nie narusza prawa jakiejkolwiek osoby do wykorzystywania w handlu jej nazwiska lub nazwiska jej poprzedników prawnych, z wyjątkiem przypadków wykorzystywania takiego nazwiska w celu wprowadzenia konsumentów w błąd.

7. Ochrona przewidziana w niniejszej podsekcji ma zastosowanie do tłumaczenia oznaczeń geograficznych wymienionych w załączniku 32-C, jeżeli używanie takiego tłumaczenia niesie ze sobą ryzyko wprowadzenia odbiorców w błąd.

8. Jeżeli tłumaczenie oznaczenia geograficznego jest identyczne z określeniami rodzajowymi lub opisowymi, w tym rzeczownikami i przymiotnikami, lub określeniami zwyczajowo używanymi w języku potocznym jako nazwa zwyczajowa produktu na terytorium Strony lub jeżeli oznaczenie geograficzne nie jest identyczne z takim określeniem, ale je zawiera, postanowienia niniejszej podsekcji pozostają bez uszczerbku dla prawa każdej osoby do używania tego określenia w powiązaniu z tym produktem.

9. Ochrona przewidziana w niniejszej podsekcji nie ma zastosowania do pojedynczego składnika wieloskładnikowego określenia, które jest chronione jako oznaczenie geograficzne wymienione w dodatku 32-C-1, jeżeli dany pojedynczy składnik[1] jest określeniem, które jest zwyczajowo używane w języku potocznym jako nazwa zwyczajowa produktu powiązanego.

10. Żadne z postanowień niniejszej podsekcji nie uniemożliwia używania na terytorium Strony – w odniesieniu do jakiegokolwiek produktu – nazwy odmiany roślin lub rasy zwierząt[2].

11. W przypadku nowych oznaczeń geograficznych, które Strona zamierza dodać zgodnie z art. 32.34, żadne z postanowień nie wymaga od Strony ochrony oznaczenia geograficznego, które jest identyczne z określeniem zwyczajowo używanym w języku potocznym jako nazwa zwyczajowa produktu powiązanego na terytorium tej Strony[3].

---

1 Jak określono w dodatku 32-C-1 zawierającym określenia, w przypadku których nie wnosi się o ochronę.

2 W notach wyjaśniających w załączniku 32-C określono nazwy odmian roślin i ras zwierząt, których wykorzystywanie nie może być uniemożliwiane.

3 Gdy Strona, przy ustalaniu czy należy dodać nowe oznaczenia geograficzne, ustali, czy dane określenie jest zwyczajowym określeniem w języku potocznym, stanowiącym nazwę zwyczajową danego towaru na terytorium Strony, organy Strony są uprawnione do wzięcia pod uwagę sposobu rozumienia tego określenia przez konsumentów na terytorium tej Strony. Czynniki istotne dla takiego rozumienia przez konsumenta mogą obejmować: a) to, czy dane określenie jest używane w odniesieniu do danego rodzaju produktu, jak wskazują odpowiednie źródła, takie jak słowniki, gazety i odpowiednie strony internetowe; lub b) sposób, w jaki produkt, do którego odnosi się dane określenie, jest wprowadzany do obrotu i używany w handlu na terytorium tej Strony.

ARTYKUŁ 32.36

Prawo do używania oznaczeń geograficznych

1. Nazwa chroniona na podstawie niniejszej podsekcji jako oznaczenie geograficzne może być używana przez każdy podmiot gospodarczy wprowadzający do obrotu produkt zgodny z odpowiednią specyfikacją.

2. Nazwa chroniona na podstawie niniejszej podsekcji jako oznaczenie geograficzne nie podlega jakiejkolwiek rejestracji użytkowników ani dodatkowym opłatom.

ARTYKUŁ 32.37

Związek między znakami towarowymi a oznaczeniami geograficznymi

1. Strony odmawiają rejestracji znaku towarowego, którego używanie stanowiłoby naruszenie art. 32.35 i który odnosi się do tego samego rodzaju produktów co oznaczenie geograficzne, pod warunkiem że wniosek o zarejestrowanie takiego znaku towarowego złożono po dniu złożenia wniosku o ochronę oznaczenia geograficznego na terytorium danej Strony.

2. Znaki towarowe zarejestrowane z naruszeniem ust. 1 unieważnia się z urzędu lub na wniosek zainteresowanej strony, zgodnie z prawem i praktyką Stron.

3. W przypadku oznaczeń geograficznych, o których mowa w art. 32.33, dniem złożenia wniosku o ochronę, o którym mowa w ust. 1 i 2, jest dzień 1 listopada 2022 r.

4. W przypadku oznaczeń geograficznych dodanych do załącznika 32-C zgodnie z art. 32.34 dniem złożenia wniosku o ochronę jest dzień przekazania wniosku drugiej Stronie w celu ochrony oznaczenia geograficznego z zastrzeżeniem pomyślnego zakończenia procedury zmiany wykazu chronionych oznaczeń geograficznych, o którym mowa w art. 32.34.

5. Strony obejmują oznaczenia geograficzne ochroną również w przypadku istnienia wcześniejszego znaku towarowego. Wcześniejszy znak towarowy zarejestrowany w dobrej wierze może być odnawiany i podlegać zmianom, które wymagają złożenia nowego wniosku o rejestrację znaku towarowego, pod warunkiem że zmiany te nie naruszają ochrony oznaczeń geograficznych i że nie istnieją podstawy do unieważnienia znaku towarowego na podstawie prawa Stron.

6. Do celów ust. 5 niniejszego artykułu „wcześniejszy znak towarowy” oznacza znak towarowy, którego używanie narusza art. 32.35, w odniesieniu do którego złożono wniosek o rejestrację lub który – jeżeli taka możliwość jest przewidziana w odpowiednich przepisach – nabyto poprzez używanie w dobrej wierze na terytorium Strony przed dniem złożenia przez drugą Stronę wniosku o ochronę oznaczenia geograficznego na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 32.38

Egzekwowanie ochrony

Każda ze Stron egzekwuje ochronę przewidzianą w art. 32.35, 32.36 i 32.37 w drodze działania administracyjnego na wniosek zainteresowanej strony. Każda ze Stron przewiduje, w ramach swojego prawa i swojej praktyki, dodatkowe kroki administracyjne i sądowe w celu zapobieżenia bezprawnemu wykorzystywaniu chronionych oznaczeń geograficznych lub doprowadzenia do jego zaprzestania.

ARTYKUŁ 32.39

Zasady ogólne

1. Strona nie jest zobowiązana do ochrony jako oznaczenia geograficznego na podstawie niniejszej podsekcji nazwy, która koliduje z nazwą odmiany roślin lub rasy zwierząt, w przypadku gdy może to skutkować wprowadzeniem konsumenta w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu.

2. Jeżeli oznaczenia geograficzne Stron mają charakter homonimiczny, Strona przyznaje ochronę każdemu oznaczeniu geograficznemu drugiej Strony, pod warunkiem że w praktyce istnieje wystarczające rozróżnienie między warunkami wykorzystywania i prezentacji nazw, tak aby nie wprowadzać konsumenta w błąd.

3. W przypadku gdy Strona, w kontekście dwustronnych negocjacji z państwem trzecim, proponuje ochronę oznaczenia geograficznego tego państwa trzeciego, a to oznaczenie geograficzne jest homonimiczne z oznaczeniem geograficznym drugiej Strony, Strona ta informuje o tym drugą Stronę i daje jej możliwość zgłoszenia uwag, zanim to oznaczenie geograficzne zostanie objęte ochroną.

4. Przywóz, wywóz i wprowadzanie do obrotu produktów odpowiadających oznaczeniom geograficznym wymienionym w załączniku 32-C musi odbywać się zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi mającymi zastosowanie na terytorium Strony, na którym dane produkty są wprowadzane do obrotu.

5. Wszelkie kwestie wynikające ze specyfikacji produktów chronionych oznaczeń geograficznych rozpatrywane są przez podkomitet, o którym mowa w art. 32.40.

6. Oznaczenia geograficzne chronione na podstawie niniejszej podsekcji mogą zostać unieważnione wyłącznie przez Stronę, z której terytorium pochodzi produkt. Strona powiadamia drugą Stronę, jeżeli oznaczenie geograficzne wymienione w załączniku 32-C przestaje być chronione na jej terytorium. W następstwie takiego powiadomienia załącznik 32-C zostaje zmieniony zgodnie z art. 32.40 ust. 3.

7. Specyfikacja produktu, o której mowa w niniejszej podsekcji, zostaje zatwierdzona, wraz ze wszelkimi zatwierdzonymi zmianami, przez organy Strony, z której terytorium pochodzi produkt.

ARTYKUŁ 32.40

Podkomitet, współpraca i przejrzystość

1. Do celów niniejszej podsekcji podkomitet, o którym mowa w art. 32.66, może zalecić Wspólnej Radzie zmianę, na podstawie art. 8.5 ust. 1 lit. a):

a) załącznika 32-A w zakresie odniesień do prawa mającego zastosowanie na terytorium Stron;

b) załącznika 32-B w zakresie kryteriów, które należy włączyć do procedury sprzeciwu; oraz

c) załącznika 32-C w zakresie oznaczeń geograficznych.

2. Do celów niniejszej podsekcji podkomitet, o którym mowa w art. 32.66, odpowiedzialny jest za wymianę informacji dotyczących:

a) zmian w przepisach i polityce w zakresie oznaczeń geograficznych;

b) oznaczeń geograficznych w celu rozważenia możliwości ich ochrony zgodnie z niniejszą podsekcją; oraz

c) wszelkich innych kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w obszarze oznaczeń geograficznych.

3. W następstwie powiadomienia, o którym mowa w art. 32.39 ust. 6, podkomitet zaleca Wspólnej Radzie zmianę załącznika 32-C zgodnie z ust. 1 lit. c) niniejszego artykułu w celu zakończenia ochrony na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy.

4. W przypadku niewielkiej zmiany związanej z pisownią wymienionego oznaczenia geograficznego lub odniesieniem do nazwy obszaru geograficznego, do którego jest ono przypisane, Strona powiadamia drugą Stronę w ramach podkomitetu o takiej zmianie, przedstawiając jej wyjaśnienie. Podkomitet zaleca Wspólnej Radzie zmianę załącznika 32-C na podstawie art. 8.5 ust. 6 lit. a) poprzez wprowadzenie takiej niewielkiej zmiany.

5. Strony, bezpośrednio lub za pośrednictwem podkomitetu, utrzymują kontakt we wszelkich kwestiach dotyczących wykonywania i funkcjonowania niniejszej podsekcji. W szczególności Strona może zwrócić się do drugiej Strony o udzielenie informacji dotyczących specyfikacji produktów i ich zmian, a także punktów kontaktowych do celów administracyjnego egzekwowania przepisów.

6. Strony mogą udostępnić publicznie specyfikacje produktów lub ich skrócone wersje oraz informacje o punktach kontaktowych do celów administracyjnego egzekwowania przepisów w odniesieniu do oznaczeń geograficznych drugiej Strony chronionych na podstawie niniejszej podsekcji.

ARTYKUŁ 32.41

Inne rodzaje ochrony

1. Niniejszą podsekcję stosuje się bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z porozumienia WTO lub jakiegokolwiek innego wielostronnego porozumienia dotyczącego prawa własności intelektualnej, którego stronami są Strona UE i Chile.

2. Niniejsza podsekcja pozostaje bez uszczerbku dla prawa do ubiegania się o uznanie i ochronę oznaczenia geograficznego na podstawie odpowiednich przepisów Stron.

PODSEKCJA 5

PATENTY

ARTYKUŁ 32.42

Umowy międzynarodowe

Każda ze Stron[1] przestrzega Układu o współpracy patentowej, sporządzonego w Waszyngtonie w dniu 19 czerwca 1970 r., zmienionego w dniu 28 września 1979 r., ostatnio zmodyfikowanego w dniu 3 października 2001 r.

[1] W przypadku Strony UE obowiązek wynikający z niniejszego artykułu wypełniają państwa członkowskie.

ARTYKUŁ 32.43

Dodatkowa ochrona w przypadku opóźnień w wydaniu pozwolenia
na dopuszczenie do obrotu dla produktów farmaceutycznych

1. Strony uznają, że produkty farmaceutyczne chronione patentem na ich terytorium mogą podlegać procedurze wydania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego przed ich wprowadzeniem do obrotu.

2. Każda ze Stron przewiduje odpowiedni i skuteczny mechanizm, który zapewnia dodatkowy okres ochrony w celu zrekompensowania właścicielowi patentu ograniczenia skutecznej ochrony patentowej wynikającego z nieuzasadnionych opóźnień[1] w udzieleniu pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego na jej terytorium. Dodatkowy okres ochrony nie może przekraczać pięciu lat.

[1] Do celów niniejszego artykułu nieuzasadnione opóźnienie obejmuje opóźnienie wynoszące ponad dwa lata w udzieleniu pierwszej merytorycznej odpowiedzi wnioskodawcy po dniu złożenia wniosku o wydanie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego. Wszelkie opóźnienia w przyznawaniu pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego z powodu okresów, które można przypisać wnioskodawcy lub jakiegokolwiek okresu, na który organ rozpatrujący wniosek o wydanie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub organ ds. rejestracji sanitarnej nie ma wpływu, nie muszą być uwzględniane przy określaniu takiego opóźnienia.

3. Niezależnie od ust. 2 Strona, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, może zapewnić dalszą ochronę produktu chronionego patentem, który był przedmiotem procedury wydania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego, w celu zrekompensowania właścicielowi patentu ograniczenia skutecznej ochrony patentowej. Czas trwania takiej dalszej ochrony nie może przekraczać pięciu lat[1].

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przy wykonywaniu obowiązków wynikających z niniejszego artykułu każda ze Stron może przewidzieć warunki i ograniczenia, pod warunkiem że dana Strona nadal będzie zapewniać skuteczność niniejszego artykułu.

5. Każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby wnioski o wydanie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego dla produktów farmaceutycznych były rozpatrywane w sposób skuteczny i terminowy w celu uniknięcia nieuzasadnionych lub niepotrzebnych opóźnień. Aby uniknąć nieuzasadnionych opóźnień, Strona może przyjąć lub utrzymać procedury, które przyspieszają rozpatrywanie wniosków o wydanie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego.

[1] Ten maksymalny czas trwania pozostaje bez uszczerbku dla możliwości dalszego przedłużenia okresu ochrony w przypadku produktów leczniczych, dla których przeprowadzono badania pediatryczne, a wyniki tych badań uwzględniono w informacji na temat produktu.

PODSEKCJA 6

OCHRONA INFORMACJI NIEUJAWNIONYCH

ARTYKUŁ 32.44

Zakres ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa

1. Wywiązując się z obowiązku przestrzegania porozumienia TRIPS, w szczególności jego art. 39 ust. 1 i 2, każda ze Stron przewiduje odpowiednie cywilne postępowania sądowe i środki zaradcze dla każdego posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa, umożliwiające zapobieganie pozyskaniu, wykorzystaniu lub ujawnieniu tajemnicy przedsiębiorstwa, a także uzyskanie odszkodowania z tego tytułu, w każdym przypadku, gdy odbywa się to w sposób sprzeczny z uczciwymi praktykami handlowymi.

2. Do celów niniejszej podsekcji:

a) „tajemnica przedsiębiorstwa” oznacza informacje, które:

(i) są poufne w tym znaczeniu, że jako całość lub w szczególnym zestawie i zbiorze ich elementów nie są powszechnie znane ani łatwo dostępne dla osób z kręgów, które zwykle mają do czynienia z tym rodzajem informacji;

(ii) mają wartość handlową dlatego, że są poufne; oraz

(iii) poddane zostały przez osobę, pod której kontrolą zgodnie z prawem się znajdują, rozsądnym, w danych okolicznościach, działaniom dla utrzymania ich w tajemnicy;

b) „posiadacz tajemnicy przedsiębiorstwa” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która w sposób zgodny z prawem sprawuje kontrolę nad tajemnicą przedsiębiorstwa.

3. Do celów niniejszej podsekcji za niezgodne z uczciwymi praktykami handlowymi uznaje się co najmniej następujące sposoby postępowania:

a) pozyskanie tajemnicy przedsiębiorstwa bez zgody posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa, dokonane przez nieuprawniony dostęp do jakichkolwiek dokumentów, przedmiotów, materiałów, substancji lub plików elektronicznych znajdujących się zgodnie z prawem pod kontrolą posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa, zawierających tę tajemnicę lub umożliwiających jej odkrycie, lub przez ich przywłaszczenie lub powielenie;

b) wykorzystanie lub ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa dokonane bez zgody posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa przez osobę, która spełnia którykolwiek z następujących warunków:

(i) pozyskała tajemnicę przedsiębiorstwa w sposób, o którym mowa w lit. a);

(ii) naruszyła umowę o poufności lub jakikolwiek inny obowiązek nieujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa; lub

(iii) naruszyła umowny lub jakikolwiek inny obowiązek ograniczający wykorzystywanie tajemnicy przedsiębiorstwa;

c) pozyskanie, wykorzystanie lub ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa dokonane przez osobę, która w momencie tego pozyskania, wykorzystania lub ujawnienia wiedziała lub – w danych okolicznościach – powinna była wiedzieć, że dana tajemnica przedsiębiorstwa pochodzi bezpośrednio lub pośrednio od innej osoby, która wykorzystała lub ujawniała tajemnicę przedsiębiorstwa w sposób niezgodny z prawem w rozumieniu lit. b).

4. Żadnego z postanowień niniejszej podsekcji nie można interpretować jako zobowiązania którejkolwiek ze Stron do uznania któregokolwiek z poniższych sposobów postępowania za niezgodny z uczciwymi praktykami handlowymi:

a) niezależne odkrycie lub stworzenie odnośnych informacji przez osobę;

b) dokonanie inżynierii odwrotnej produktu przez osobę, która go zgodnie z prawem posiada i na której nie spoczywa jakikolwiek ważny prawnie obowiązek ograniczania dostępu do odnośnych informacji;

c) pozyskanie, wykorzystanie lub ujawnienie informacji wymagane lub dozwolone przez prawo tej Strony; lub

d) wykorzystanie przez pracowników ich doświadczenia i umiejętności zdobytych uczciwie w trakcie zwykłego przebiegu ich zatrudnienia.

5. Żadnego z postanowień niniejszej podsekcji nie można interpretować jako ograniczającego wolność wypowiedzi i informacji, w tym wolność mediów, podlegającą ochronie na terytorium każdej ze Stron.

ARTYKUŁ 32.45

Cywilne postępowania sądowe i środki zaradcze w odniesieniu do tajemnicy przedsiębiorstwa

1. Każda ze Stron zapewnia, aby wszelkie osoby uczestniczące w cywilnym postępowaniu sądowym, o którym mowa w art. 32.44, lub mające dostęp do dokumentów tego postępowania, podlegały zakazowi wykorzystywania lub ujawniania jakiejkolwiek tajemnicy przedsiębiorstwa lub domniemanej tajemnicy przedsiębiorstwa, którą właściwe organy sądowe – w odpowiedzi na należycie uzasadniony wniosek zainteresowanej strony – oznaczyły jako poufną, a z którą osoby te zapoznały się na skutek takiego uczestnictwa lub dostępu.

2. W cywilnym postępowaniu sądowym, o którym mowa w art. 32.44, każda ze Stron zapewnia, aby uprawnienia jej organów sądowych obejmowały co najmniej:

a) zarządzanie środków tymczasowych, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, uniemożliwiających pozyskanie, wykorzystanie lub ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa w sposób niezgodny z uczciwymi praktykami handlowymi;

b) wydawanie nakazów sądowych w celu uniemożliwienia pozyskania, wykorzystania lub ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa w sposób niezgodny z uczciwymi praktykami handlowymi;

c) nakazanie osobie, która wiedziała lub powinna była wiedzieć, że pozyskuje, wykorzystuje lub ujawnia tajemnicę przedsiębiorstwa w sposób niezgodny z uczciwymi praktykami handlowymi, aby zapłaciła posiadaczowi tajemnicy przedsiębiorstwa odszkodowanie odpowiednie do zrekompensowania rzeczywistej szkody poniesionej w wyniku takiego pozyskania, wykorzystania lub ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa;

d) podejmowanie szczególnych środków w celu ochrony poufności każdej tajemnicy przedsiębiorstwa lub domniemanej tajemnicy przedsiębiorstwa przedstawionej w ramach postępowania cywilnego dotyczącego zarzucanego pozyskania, wykorzystania i ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa w sposób niezgodny z uczciwymi praktykami handlowymi; zgodnie z prawem danej Strony takie szczególne środki mogą obejmować możliwość:

(i) ograniczenia dostępu do niektórych dokumentów w całości lub w części;

(ii) ograniczenia dostępu do przesłuchań oraz ich zapisów lub transkrypcji;

(iii) udostępnienia nieopatrzonej klauzulą poufności wersji orzeczenia sądowego, w której fragmenty zawierające tajemnice przedsiębiorstwa zostały usunięte lub utajnione;

e) nałożenia kary na strony lub inne osoby uczestniczące w postępowaniu sądowym, które nie zastosują się lub odmówią zastosowania się do nakazów właściwych organów sądowych dotyczących ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa lub domniemanej tajemnicy przedsiębiorstwa.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy sądowe nie miały obowiązku stosowania procedur sądowych i środków zaradczych, o których mowa w art. 32.44, jeżeli postępowanie niezgodne z uczciwymi praktykami handlowymi ma miejsce – zgodnie z prawem danej Strony – w celu ujawnienia przewinienia, wykroczenia lub niezgodnego z prawem działania lub ochronę uzasadnionego interesu uznawanego przez prawo tej Strony.

ARTYKUŁ 32.46

Ochrona nieujawnionych informacji dotyczących produktów farmaceutycznych

1. Jeżeli jako warunku wydania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego dla produktu farmaceutycznego, w którym wykorzystuje się nową jednostkę chemiczną, która nie została wcześniej zatwierdzona, Strona wymaga przedłożenia nieujawnionych danych dotyczących testów lub innych danych niezbędnych do ustalenia, czy stosowanie tego produktu jest bezpieczne i skuteczne, Strona ta chroni takie dane przed ujawnieniem ich stronom trzecim, jeśli uzyskanie takich danych wymaga znacznych starań, z wyjątkiem sytuacji, gdy ujawnienie jest konieczne ze względu na nadrzędny interes publiczny, chyba że podjęte zostaną kroki w celu zapewnienia ochrony tych danych przed nieuczciwym wykorzystaniem w celach komercyjnych.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby – przez co najmniej pięć lat od dnia pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego na terytorium danej Strony – produkt farmaceutyczny dopuszczony następnie do obrotu na podstawie wyników badań przedklinicznych i klinicznych przedstawionych we wniosku o wydanie pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego nie został dopuszczony do obrotu bez wyraźnej zgody posiadacza pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego.

3. Nie może być żadnych ograniczeń dotyczących wdrażania przez którąkolwiek ze Stron skróconych procedur udzielania pozwoleń dla produktów farmaceutycznych na podstawie badań biorównoważności i biodostępności.

4. Każda ze Stron może przewidzieć warunki i ograniczenia przy wykonywaniu obowiązków wynikających z niniejszego artykułu, pod warunkiem że dana Strona nadal będzie zapewniać skuteczność niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 32.47

Ochrona informacji dotyczących produktów agrochemicznych

1. Jeżeli jako warunku udzielenia pozwolenia na dopuszczenie do obrotu produktu agrochemicznego, w którym wykorzystuje się nową jednostkę chemiczną, Strona wymaga przedłożenia sprawozdań z testów lub badań dotyczących bezpieczeństwa i skuteczności tego produktu, Strona ta nie może udzielić pozwolenia na dopuszczenie do obrotu innego produktu agrochemicznego na podstawie tych sprawozdań z testów lub badań bez zgody osoby, która wcześniej je przedłożyła, przez co najmniej dziesięć lat po dniu udzielenia pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu produktu agrochemicznego.

2. Strona może ograniczyć ochronę na podstawie niniejszego artykułu do sprawozdań z testów lub badań, które spełniają następujące warunki:

a) są niezbędne do udzielenia pozwolenia lub zmiany pozwolenia w celu dopuszczenia zastosowania produktu agrochemicznego w innych uprawach; oraz

b) są certyfikowane jako zgodne z zasadami dobrej praktyki laboratoryjnej lub zasadami dobrej praktyki doświadczalnej.

3. Każda ze Stron może ustanowić przepisy mające na celu uniknięcie powielania testów na kręgowcach.

4. Każda ze Stron może przewidzieć warunki i ograniczenia przy wykonywaniu obowiązków wynikających z niniejszego artykułu, pod warunkiem że dana Strona nadal będzie zapewniać skuteczność niniejszego artykułu.

PODSEKCJA 7

ODMIANY ROŚLIN

ARTYKUŁ 32.48

Ochrona praw do odmian roślin

Strony chronią prawa do odmian roślin zgodnie z Międzynarodową konwencją o ochronie nowych odmian roślin z dnia 2 grudnia 1961 r., ostatnio zmienioną w Genewie w dniu 19 marca 1991 r. (zwaną dalej „konwencją UPOV”), w tym wyjątki od prawa hodowcy, o których mowa w art. 15 konwencji UPOV, oraz współpracują w celu promowania i egzekwowania tych praw.

SEKCJA C

EGZEKWOWANIE PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

PODSEKCJA 1

CYWILNE I ADMINISTRACYJNE EGZEKWOWANIE PRZEPISÓW

ARTYKUŁ 32.49

Obowiązki ogólne

1. Każda ze Stron potwierdza swoje zobowiązania wynikające z porozumienia TRIPS oraz zapewnia egzekwowanie praw własności intelektualnej zgodnie ze swoim prawem i praktyką. Strony przewidują środki, procedury i środki zaradcze przewidziane w niniejszej podsekcji.

2. Niniejsza sekcja nie ma zastosowania do praw objętych podsekcją 6 sekcji B.

3. Strona przewiduje środki, procedury i środki zaradcze, które muszą być uczciwe i sprawiedliwe oraz nie mogą być nadmiernie skomplikowane lub kosztowne lub pociągać za sobą nierozsądnych ograniczeń czasowych lub nieuzasadnionych opóźnień.

4. Środki, procedury i środki zaradcze, o których mowa w ust. 3, muszą być również skuteczne, proporcjonalne i odstraszające oraz muszą być stosowane w taki sposób, aby uniknąć tworzenia barier w legalnym handlu oraz aby zapewnić zabezpieczenia przed ich nadużyciem.

5. Żadne z postanowień niniejszej sekcji nie nakłada na którąkolwiek ze Stron jakiegokolwiek obowiązku:

a) wprowadzenia systemu sądowego w celu egzekwowania praw własności intelektualnej, który jest odrębny od systemu sądowego służącego ogólnemu egzekwowaniu prawa; lub

b) w odniesieniu do podziału zasobów między egzekwowaniem praw własności intelektualnej a ogólnym egzekwowaniem prawa.

ARTYKUŁ 32.50

Osoby uprawnione do występowania o zastosowanie środków, procedur i środków zaradczych w zakresie egzekwowania przepisów

Każda ze Stron za osoby uprawnione do występowania o zastosowanie środków, procedur i środków zaradczych, o których mowa w niniejszej sekcji oraz w części III porozumienia TRIPS, uznaje:

a) uprawnionych z tytułu praw własności intelektualnej zgodnie z prawem każdej ze Stron;

b) wszystkie inne osoby uprawnione do korzystania z tych praw, w szczególności licencjobiorców, w zakresie dozwolonym przez prawo każdej ze Stron oraz zgodnie z nim;

c) organizacje zbiorowego zarządzania prawami własności intelektualnej, które są zgodnie z przepisami uznane za uprawnione do reprezentowania uprawnionych z tytułu praw własności intelektualnej, w zakresie dozwolonym przez prawo każdej ze Stron oraz zgodnie z nim;

d) podmioty[1] zgodnie z przepisami uznane za mające prawo do reprezentowania podmiotów praw własności intelektualnej, w zakresie dozwolonym przez prawo każdej ze Stron oraz zgodnie z nim.

ARTYKUŁ 32.51

Dowody

1. Każda ze Stron zapewnia, aby nawet przed rozpoczęciem postępowania co do istoty sprawy właściwe organy sądowe mogły – po złożeniu wniosku przez stronę, która przedstawiła rozsądnie dostępne dowody na poparcie swoich twierdzeń, że jej prawo własności intelektualnej zostało naruszone lub ma zostać naruszone – nakazać bezzwłoczne i skuteczne środki tymczasowe w celu zabezpieczenia odpowiednich dowodów dotyczących zarzucanego naruszenia, z zastrzeżeniem ochrony informacji poufnych na podstawie prawa tej Strony. Nakazując środki tymczasowe, organy sądowe biorą pod uwagę uzasadnione interesy domniemanego sprawcy naruszenia.

[1] W przypadku Chile pojęcie „podmioty” oznacza „federacje i stowarzyszenia”. W przypadku Strony UE pojęcie „podmioty” oznaczają „profesjonalne organizacje zrzeszające pełnomocników”.

2. Środki tymczasowe, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować szczegółowy opis – z pobraniem próbek lub bez – lub fizyczne zajęcie towarów, w odniesieniu do których podnoszony jest zarzut naruszenia prawa, a także, w stosownych przypadkach, materiałów i narzędzi wykorzystywanych głównie w produkcji lub dystrybucji tych towarów oraz związanych z nimi dokumentów.

3. Każda ze Stron – w przypadku naruszenia prawa własności intelektualnej popełnionego na skalę handlową – podejmuje środki niezbędne do umożliwienia właściwym organom sądowym nakazania, w stosownych przypadkach, przekazania na wniosek strony dokumentów bankowych, finansowych lub handlowych znajdujących się pod kontrolą strony przeciwnej, z zastrzeżeniem ochrony informacji poufnych.

ARTYKUŁ 32.52

Prawo do informacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby w trakcie postępowania cywilnego w sprawie naruszenia prawa własności intelektualnej oraz w odpowiedzi na uzasadniony i proporcjonalny wniosek strony skarżącej właściwe organy sądowe mogły nakazać sprawcy naruszenia lub jakiejkolwiek innej osobie przekazanie informacji dotyczących pochodzenia i sieci dystrybucyjnych towarów lub usług naruszających prawo własności intelektualnej.

2. Do celów ust. 1 „jakakolwiek inna osoba” oznacza osobę, która co najmniej:

a) znajdowała się w posiadaniu towarów naruszających prawo na skalę handlową;

b) korzystała z usług naruszających prawo na skalę handlową;

c) świadczyła na skalę handlową usługi wykorzystywane w działaniach naruszających prawo; lub

d) została wskazana przez osobę, o której mowa w niniejszym ustępie, jako zaangażowana w produkcję, wytwarzanie lub dystrybucję towarów naruszających prawo lub świadczenie usług naruszających prawo.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować w stosownych przypadkach:

a) imiona i nazwiska lub nazwy i adresy producentów, wytwórców, dystrybutorów, dostawców oraz innych poprzednich posiadaczy towarów lub usług, a także przewidywanych hurtowników i detalistów; oraz

b) informacje o produkowanych, wytworzonych, dostarczonych, otrzymanych lub zamówionych ilościach, a także o cenie uzyskanej za dane towary lub usługi.

4. Niniejszy artykuł ma zastosowanie bez uszczerbku dla przepisów Strony, które:

a) przyznają uprawnionemu prawa do otrzymywania dodatkowych informacji;

b) regulują wykorzystywanie w postępowaniach cywilnych informacji przekazywanych na podstawie niniejszego artykułu;

c) regulują odpowiedzialność za niewłaściwe korzystanie z prawa do informacji;

d) umożliwiają odmowę przekazania informacji, które zmusiłyby osobę, o której mowa w ust. 1, do przyznania się do jej własnego udziału lub udziału jej bliskich członków rodziny w naruszeniu prawa własności intelektualnej; lub

e) regulują ochronę poufności źródeł informacji lub przetwarzania danych osobowych.

ARTYKUŁ 32.53

Środki tymczasowe i zabezpieczające

1. Każda ze Stron zapewnia, aby organy sądowe mogły – na wniosek wnioskodawcy – wydać przeciwko domniemanemu sprawcy naruszenia tymczasowy nakaz sądowy mający zapobiec jakiemukolwiek nieuchronnemu naruszeniu prawa własności intelektualnej lub zakazać, tymczasowo oraz z zastrzeżeniem – w stosownych przypadkach – okresowego uiszczania kary pieniężnej, w przypadku gdy taka kara przewidziana jest w prawie tej Strony, dalszych zarzucanych naruszeń tego prawa, lub w przypadku jego kontynuowania nakazać złożenie zabezpieczenia mającego zapewnić pokrycie strat poniesionych przez uprawnionego. Tymczasowy nakaz sądowy może być także wydany na tych samych warunkach, w stosownych przypadkach, przeciwko osobie trzeciej[1], nad którą właściwy organ sądowy sprawuje jurysdykcję i której usługi są wykorzystywane do naruszania prawa własności intelektualnej.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy sądowe mogły – na wniosek wnioskodawcy – nakazać zajęcie lub dostarczenie[2] towarów, co do których zachodzi podejrzenie, że naruszają prawo własności intelektualnej, aby zapobiec ich wprowadzeniu do kanałów handlowych lub przepływowi w kanałach handlowych.

---

[1] Do celów niniejszego artykułu Strona może postanowić, że „osoba trzecia” obejmuje pośrednika.

[2] W celu wykonania niniejszego ustępu Strona może dokonać wyboru pomiędzy zajęciem a dostarczeniem.

3. W przypadku zarzucanego naruszenia popełnionego na skalę handlową każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku gdy wnioskodawca wskaże okoliczności, które mogłyby zagrozić naprawieniu szkód, organy sądowe mogły zarządzić tymczasowe zajęcie takich ruchomości i nieruchomości domniemanego sprawcy naruszenia, łącznie z zablokowaniem rachunków bankowych i innych aktywów. W tym celu właściwe organy mogą zarządzić przekazanie dokumentów bankowych, finansowych lub handlowych lub odpowiedni dostęp do odpowiednich informacji.

ARTYKUŁ 32.54

Środki zaradcze

1. Każda ze Stron zapewnia, aby organy sądowe były uprawnione do nakazania – na wniosek wnioskodawcy oraz bez uszczerbku dla wszelkich odszkodowań należnych uprawnionemu z tytułu naruszenia, oraz bez jakiejkolwiek rekompensaty – zniszczenia lub co najmniej ostatecznego wycofania z kanałów handlowych towarów, które uznano za naruszające prawo własności intelektualnej. W stosownych przypadkach organy sądowe mogą również nakazać zniszczenie materiałów i narzędzi wykorzystywanych głównie w tworzeniu lub wytwarzaniu tych towarów.

2. Organy sądowe każdej ze Stron uprawnione są do nakazania wykonania tych środków na koszt sprawcy naruszenia, chyba że istnieją szczególne powody przemawiające za innym rozwiązaniem.

3. Przy rozpatrywaniu wniosku o środki zaradcze bierze się pod uwagę potrzebę zachowania proporcji pomiędzy wagą naruszenia a zarządzonymi środkami zaradczymi, a także interesy osób trzecich.

ARTYKUŁ 32.55

Nakazy sądowe

Każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa własności intelektualnej w orzeczeniu sądowym, organy sądowe mogły wydać przeciwko sprawcy naruszenia oraz, w stosownych przypadkach, przeciwko osobie trzeciej[1], nad którą właściwy organ sądowy sprawuje jurysdykcję i której usługi są wykorzystywane do naruszania prawa własności intelektualnej, nakaz sądowy mający na celu zakazanie kontynuacji naruszenia.

[1] Do celów niniejszego artykułu Strona może postanowić, że „osoba trzecia" obejmuje pośrednika.

ARTYKUŁ 32.56

Środki alternatywne

Każda ze Stron może przewidzieć, że organy sądowe, w stosownych przypadkach i na wniosek osoby, która może podlegać środkom przewidzianym w art. 32.54 lub art. 32.55, mogą zasądzić odszkodowanie pieniężne na rzecz strony poszkodowanej zamiast stosowania środków przewidzianych w art. 32.54 lub 32.55, jeżeli osoba ta działała nieumyślnie i nie dopuściła się niedbalstwa i jeżeli wykonanie danych środków spowodowałoby dla tej osoby niewspółmierną szkodę, a odszkodowanie pieniężne na rzecz strony poszkodowanej wydaje się rozsądnie zadowalające.

ARTYKUŁ 32.57

Odszkodowanie

1. Każda ze Stron zapewnia, aby organy sądowe – na wniosek strony poszkodowanej – nakazały sprawcy naruszenia, który wiedząc lub mając uzasadnione podstawy, by wiedzieć, zaangażował się w działalność naruszającą prawo, aby wypłacił uprawnionemu odszkodowanie odpowiednie do zrekompensowania szkody poniesionej przez uprawnionego w wyniku naruszenia.

2. Przy określaniu kwoty odszkodowania na podstawie ust. 1 organy sądowe każdej ze Stron uprawnione są do uwzględnienia między innymi wszelkich uzasadnionych obliczeń wartości przedstawionych przez uprawnionego, które mogą obejmować utracone zyski, wartość towarów lub usług, których dotyczy naruszenie, wycenionych zgodnie z ceną rynkową lub sugerowaną ceną detaliczną[1]. Każda ze Stron zapewnia, aby przynajmniej w przypadkach naruszenia praw autorskich lub praw pokrewnych oraz podrabiania znaków towarowych jej organy sądowe w cywilnym postępowaniu sądowym były uprawnione do nakazania sprawcy naruszenia wypłacenia uprawnionemu części zysków uzyskanych przez sprawcę naruszenia, które można przypisać naruszeniu, jako alternatywy dla odszkodowania, jego uzupełnienie lub jego część.

3. Jako rozwiązanie alternatywne wobec zastosowania ust. 2 każda ze Stron może postanowić, że jej organy sądowe są uprawnione, w stosownych przypadkach, do ustalenia odszkodowania jako płatności ryczałtowej na podstawie co najmniej takich elementów, jak wysokość opłat licencyjnych lub opłat należnych w przypadku złożenia przez sprawcę naruszenia wniosku o upoważnienie do korzystania z danych praw własności intelektualnej.

4. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie uniemożliwia którejkolwiek ze Stron postanowienia, że w przypadku gdy sprawca naruszenia nie zaangażował się w działalność naruszającą prawo wiedząc o tym lub mając uzasadnione podstawy, by o tym wiedzieć, jej organy sądowe mogą zasądzić – na korzyść poszkodowanej strony – zwrot zysków lub zapłatę odszkodowania, którego wysokość może być ustalona z góry.

[1] W przypadku Strony UE obejmowałoby to również, w stosownych przypadkach, elementy inne niż czynniki gospodarcze, takie jak szkoda moralna, jaką uprawniony poniósł w związku z naruszeniem.

ARTYKUŁ 32.58

Koszty sądowe

Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy sądowe, w stosownych przypadkach, były uprawnione do nakazania, po zakończeniu sądowego postępowania cywilnego dotyczącego egzekwowania praw własności intelektualnej, wypłacenia przez stronę przegrywającą na rzecz strony wygrywającej kosztów prawnych oraz pokrycia innych wydatków, zgodnie z prawem danej Strony.

ARTYKUŁ 32.59

Publikowanie orzeczeń sądowych

Każda ze Stron zapewnia, aby w ramach postępowania sądowego wszczętego w przypadku naruszenia prawa własności intelektualnej organy sądowe mogły, na wniosek wnioskodawcy, a na koszt sprawcy naruszenia, zarządzić odpowiednie środki w celu rozpowszechnienia informacji dotyczącej orzeczenia, w tym również jego wyeksponowania i publikacji w całości lub w części.

ARTYKUŁ 32.60

Domniemanie autorstwa lub własności

Strony uznają, że do celów stosowania środków, procedur i środków zaradczych przewidzianych w niniejszej sekcji:

a) umieszczenie imienia i nazwiska autora na utworze literackim lub artystycznym w sposób zwyczajowo przyjęty jest wystarczające dla utożsamienia autora z tym utworem, o ile brak jest dowodów wskazujących, że jest inaczej, co w konsekwencji uprawnia autora do wszczęcia postępowania w sprawie naruszenia; oraz

b) lit. a) stosuje się odpowiednio do posiadaczy praw pokrewnych prawom autorskim w odniesieniu do ich przedmiotów ochrony.

ARTYKUŁ 32.61

Postępowania administracyjne

W zakresie, w jakim jakikolwiek środek cywilnoprawny może być zarządzony w wyniku postępowania administracyjnego co do istoty sprawy, postępowanie takie musi być zgodne z zasadami, które są równoważne co do swej istoty zasadom przewidzianym w odpowiednich postanowieniach niniejszej podsekcji.

PODSEKCJA 2

EGZEKWOWANIE PRZEPISÓW PRZY KONTROLI GRANICZNEJ

ARTYKUŁ 32.62

Środki stosowane przy kontroli granicznej

1. W odniesieniu do towarów podlegających kontroli celnej każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje procedury, w ramach których uprawniony ma możliwość składania wniosków do właściwych organów o zawieszenie zwolnienia podejrzanych towarów lub o ich zatrzymanie. Do celów niniejszej podsekcji „podejrzane towary" oznaczają towary, co do których zachodzi podejrzenie naruszenia znaków towarowych, praw autorskich i praw pokrewnych, oznaczeń geograficznych, patentów, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych lub topografii układów scalonych.

2. Właściwe organy każdej ze Stron muszą posiadać elektroniczne systemy zarządzania wnioskami pozytywnie rozpatrzonymi lub zarejestrowanymi.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby jej właściwe organy nie pobierały opłat na pokrycie kosztów administracyjnych związanych z rozpatrzeniem wniosku lub rejestracją.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby jej właściwe organy podejmowały decyzje o pozytywnym rozpatrzeniu lub zarejestrowaniu wniosku w rozsądnym terminie.

5. Każda ze Stron zapewnia, aby pozytywnie rozpatrzony lub zarejestrowany wniosek miały zastosowanie do wielu przesyłek towarów.

6. W odniesieniu do towarów podlegających kontroli celnej każda ze Stron zapewnia, aby jej organy celne mogły z własnej inicjatywy podejmować działania polegające na zawieszeniu zwolnienia lub zatrzymaniu towarów, co do których zachodzi podejrzenie naruszenia znaków towarowych lub praw autorskich.

7. Organy celne wykorzystują analizę ryzyka do celów identyfikacji podejrzanych towarów. Każda ze Stron wykonuje niniejszy ustęp zgodnie ze swoim prawem.

8. Każda ze Stron może posiadać procedury umożliwiające zniszczenie podejrzanych towarów, bez konieczności uprzedniego postępowania administracyjnego lub sądowego w celu formalnego stwierdzenia naruszeń, w przypadkach gdy zainteresowane osoby wyrażają zgodę na takie zniszczenie lub nie wyrażają wobec niego sprzeciwu. Jeżeli takie towary nie zostaną zniszczone, każda ze Stron zapewnia, aby – poza wyjątkowymi okolicznościami – towary te zostały usunięte z obrotu handlowego w taki sposób, aby uniknąć jakiejkolwiek szkody dla uprawnionego.

9. Każda ze Stron może wprowadzić procedury umożliwiające szybkie niszczenie towarów oznaczonych podrobionym znakiem towarowym i towarów pirackich, które są wysyłane w przesyłkach pocztowych lub ekspresowych.

10. Strona może zadecydować o niestosowaniu niniejszego artykułu do przywozu towarów wprowadzonych do obrotu w państwie trzecim przez uprawnionych lub za ich zgodą. Strona może również zadecydować o niestosowaniu niniejszego artykułu do towarów o charakterze niehandlowym znajdujących się w bagażu osobistym podróżnych.

11. Organy celne Stron prowadzą regularny dialog oraz promują współpracę z odpowiednimi zainteresowanymi stronami i z innymi organami zaangażowanymi w egzekwowanie praw własności intelektualnej.

12. Strony współpracują w zakresie międzynarodowego handlu podejrzanymi towarami. W szczególności Strony w miarę możliwości wymieniają się informacjami na temat handlu podejrzanymi towarami mającymi wpływ na drugą Stronę.

13. Bez uszczerbku dla innych form współpracy Protokół do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych ma zastosowanie do naruszeń przepisów dotyczących praw własności intelektualnej, do których egzekwowania zgodnie z niniejszym artykułem właściwe są organy celne Strony.

ARTYKUŁ 32.63

Zgodność z GATT i porozumieniem TRIPS

Przy wdrażaniu środków stosowanych przy kontroli granicznej służących egzekwowaniu praw własności intelektualnej przez jej organy celne, objętych lub nieobjętych niniejszą podsekcją, każda ze Stron zapewnia zgodność ze swoimi obowiązkami wynikającymi z GATT 1994 i porozumienia TRIPS, a w szczególności z art. V GATT 1994 oraz art. 41 i sekcji 4 części III porozumienia TRIPS.

SEKCJA D

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ARTYKUŁ 32.64

Współpraca

1. Strony współpracują w celu wspierania wykonywania zobowiązań i obowiązków podjętych zgodnie z niniejszym rozdziałem.

2. Obszary współpracy w kwestiach dotyczących ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej mogą obejmować następujące działania:

a) wymianę informacji na temat ram prawnych w dziedzinie praw własności intelektualnej oraz odpowiednich przepisów dotyczących ich ochrony i egzekwowania;

b) wymianę doświadczeń między Stronami w zakresie postępów w pracach legislacyjnych;

c) wymianę doświadczeń między Stronami w zakresie egzekwowania praw własności intelektualnej;

d) wymianę doświadczeń między Stronami w zakresie egzekwowania przepisów na szczeblu centralnym i poniżej szczebla centralnego przez organy celne, policję oraz organy administracyjne i sądowe;

e) koordynację w celu zapobiegania wywozowi towarów podrobionych, w tym z państwami trzecimi;

f) pomoc techniczną, budowanie zdolności oraz wymianę i szkolenie pracowników;

g) ochronę i obronę praw własności intelektualnej oraz rozpowszechnianie informacji na ten temat, między innymi w środowisku przedsiębiorców i w społeczeństwie obywatelskim;

h) podnoszenie świadomości społecznej konsumentów i uprawnionych, a także wzmacnianie współpracy instytucjonalnej, w szczególności między ich urzędami własności intelektualnej;

i) aktywne promowanie podnoszenia świadomości i edukację ogółu społeczeństwa w zakresie polityki dotyczącej praw własności intelektualnej;

j) współpracę publiczno-prywatną z udziałem MŚP, w tym podczas wydarzeń lub zgromadzeń dotyczących MŚP, w zakresie ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej oraz ograniczania ich naruszeń; oraz

k) formułowanie skutecznych strategii w celu określenia odbiorców oraz tworzenie programów komunikacyjnych służących podniesieniu świadomości konsumentów i mediów w zakresie skutków naruszenia praw własności intelektualnej, w tym zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa oraz powiązań z przestępczością zorganizowaną.

3. Każda ze Stron może udostępniać publicznie specyfikacje produktów lub skrócone wersje tych specyfikacji oraz informacje o odpowiednich punktach kontaktowych drugiej Strony do celów kontroli oznaczeń geograficznych chronionych na podstawie podsekcji 4 sekcji B oraz zarządzania nimi.

4. Strony, bezpośrednio lub za pośrednictwem podkomitetu, o którym mowa w art. 32.66, utrzymują kontakt we wszelkich kwestiach dotyczących wykonywania i funkcjonowania niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 32.65

Dobrowolne inicjatywy zainteresowanych stron

Każda ze Stron podejmuje starania, aby ułatwiać realizację dobrowolnych inicjatyw zainteresowanych stron mających na celu ograniczenie naruszeń praw własności intelektualnej, w tym w internecie i na innych rynkach, koncentrując się na konkretnych problemach oraz poszukując praktycznych rozwiązań, które są realistyczne, zrównoważone, proporcjonalne i sprawiedliwe dla wszystkich zainteresowanych, w tym w następujący sposób:

a) każda ze Stron podejmuje starania, aby zebrać na swoim terytorium zainteresowane strony na zasadzie dobrowolności, aby ułatwić realizację dobrowolnych inicjatyw mających na celu znalezienie rozwiązań i pogodzenie różnic w zakresie ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej oraz ograniczenie naruszeń;

b) każda ze Stron podejmuje starania, aby wymieniać z drugą Stroną informacje dotyczące działań na rzecz ułatwienia realizacji dobrowolnych inicjatyw zainteresowanych stron na jej własnym terytorium; oraz

c) Strony podejmuje starania, aby promować otwarty dialog i współpracę między zainteresowanymi stronami Stron oraz zachęcać zainteresowane strony Stron do wspólnego znajdowania rozwiązań i pogodzenia różnic w zakresie ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej oraz ograniczania ich naruszeń.

ARTYKUŁ 32.66

Podkomitet ds. Własności Intelektualnej

Podkomites.ds. Własności Intelektualnej (zwany dalej „podkomitetem”), ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1, monitoruje oraz zapewnia właściwe wykonywanie i funkcjonowanie niniejszego rozdziału oraz załączników 32-A, 32-B i 32-C. Podkomitet wykonuje również określone zadania powierzone mu w niniejszym rozdziale, w tym w art. 32.40.

ROZDZIAŁ 33

HANDEL I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

SEKCJA A

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

ARTYKUŁ 33.1

Cele

1. Strony przywołują Agendę 21 w sprawie środowiska i rozwoju przyjętą podczas Szczytu Ziemi – konferencji zorganizowanej w Rio de Janeiro w dniach 3–14 czerwca 1992 r., plan realizacji przyjęty podczas Światowego Szczytu Zrównoważonego Rozwoju w Johannesburgu w 2002 r., Deklarację Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) dotyczącą sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji przyjętą przez Międzynarodową Konferencję Pracy podczas jej 97. sesji, która odbyła się w Genewie w dniu 10 czerwca 2008 r. (zwaną dalej „deklaracją MOP dotyczącą sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji"), dokument końcowy Konferencji ONZ z 2012 roku w sprawie Zrównoważonego Rozwoju zatytułowany „Przyszłość, jakiej chcemy", a także Agendę 2030 i określone w niej cele zrównoważonego rozwoju.

2. Strony uznają, że zrównoważony rozwój obejmuje rozwój gospodarczy, rozwój społeczny i ochronę środowiska, przy czym wszystkie trzy są współzależne i wzajemnie się uzupełniają dla dobra obecnych i przyszłych pokoleń.

3. W świetle powyższego celem niniejszego rozdziału jest wzmocnienie stosunków handlowych i inwestycyjnych między Stronami w sposób, który przyczynia się do zrównoważonego rozwoju, w szczególności w kwestiach dotyczących pracy[1] i środowiska, które mają znaczenie dla handlu i inwestycji.

4. W niniejszym rozdziale przewidziano podejście polegające na współpracy, oparte na wspólnych wartościach i interesach.

ARTYKUŁ 33.2

Prawo do regulacji oraz poziomy ochrony

1. Strony uznają prawo każdej ze Stron do określania swoich polityk i priorytetów w zakresie zrównoważonego rozwoju, w szczególności do ustanawiania swoich własnych poziomów wewnętrznej ochrony pracy i środowiska oraz swoich własnych priorytetów w zakresie pracy i środowiska, a także do odpowiedniego przyjmowania lub zmiany swojego prawa i polityk dotyczących pracy i środowiska.

2. Poziomy ochrony, prawo i polityki, o którym mowa w ust. 1, muszą być zgodne z zobowiązaniem każdej ze Stron do przestrzegania wielostronnych umów środowiskowych oraz wielostronnych norm i porozumień dotyczących pracy, o których mowa w niniejszym rozdziale, których jest stroną.

[1] Do celów niniejszego rozdziału pojęcie „praca” oznacza cele strategiczne MOP objęte programem godnej pracy, który wyrażono w deklaracji MOP dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji.

3. Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby jej przepisy ustawowe i wykonawcze oraz polityki dotyczące ochrony środowiska i pracy zapewniały wysoki poziom ochrony środowiska i pracy oraz sprzyjały jego utrzymaniu, a także dąży do dalszego podnoszenia poziomu ochrony środowiska i pracy przewidzianego w jej przepisach ustawowych i wykonawczych oraz politykach.

4. Strona nie może osłabiać ani obniżać poziomów ochrony przewidzianych w jej przepisach ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska i pracy w celu wspierania handlu lub inwestycji.

5. Strona nie może zwalniać ze stosowania swoich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska i pracy ani w inny sposób odstąpić od ich stosowania, ani oferować zwolnienia ze stosowania tych przepisów lub innego odstąpienia od ich stosowania w sposób, który osłabia lub obniża poziom ochrony zapewniany przez te przepisy ustawowe i wykonawcze w celu wspierania handlu lub inwestycji.

6. Strona nie może poprzez ciągłe lub powtarzające się działanie lub zaniechanie uchylać się od skutecznego egzekwowania swoich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska i pracy w sposób, który może mieć wpływ na handel lub inwestycje.

7. Każda ze Stron zachowuje prawo do korzystania z rozsądnej swobody decyzyjnej oraz podejmowania w dobrej wierze decyzji dotyczących przydzielenia zasobów dotyczących egzekwowania przepisów zgodnie z priorytetami w zakresie egzekwowania swoich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska i pracy.

8. Strona nie może stosować swoich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska i pracy w sposób, który stanowiłby ukryte ograniczenie handlu lub inwestycji.

ARTYKUŁ 33.3

Handel oraz odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej
i zarządzanie łańcuchami dostaw

1. Strony uznają znaczenie odpowiedzialnego zarządzania łańcuchami dostaw poprzez odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej lub praktyki w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw oraz rolę handlu w realizacji tego celu.

2. Zgodnie z ust. 1 każda ze Stron:

a) promuje odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej lub społeczną odpowiedzialność przedsiębiorstw, zachęcając przedsiębiorstwa do stosowania odpowiednich praktyk, które są zgodne z uznanymi na poziomie międzynarodowym zasadami, normami i wytycznymi, w tym wytycznymi sektorowymi dotyczącymi należytej staranności, które zostały zatwierdzone lub są wspierane przez tę Stronę; oraz

b) wspiera rozpowszechnianie i stosowanie odpowiednich instrumentów międzynarodowych, które zostały zatwierdzone lub są wspierane przez tę Stronę, takich jak Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw międzynarodowych i polityki społecznej przyjęta przez MOP w Genewie w listopadzie 1977 r. (zwana dalej „trójstronną deklaracją zasad dotyczących przedsiębiorstw międzynarodowych i polityki społecznej MOP”), inicjatywa ONZ *Global Compact* oraz Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka zatwierdzone przez Radę Praw Człowieka w rezolucji 17/4 z dnia 16 czerwca 2011 r.

3. Strony uznają użyteczność międzynarodowych wytycznych sektorowych w obszarze społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw lub odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz promują współpracę w tym zakresie. Strony wdrażają również środki promujące przestrzeganie wytycznych OECD dotyczących należytej staranności.

4. Strony uznają znaczenie promowania handlu towarami, które sprzyjają lepszym warunkom społecznym i praktykom przyjaznym dla środowiska, takich jak towary i usługi środowiskowe przyczyniające się do rozwoju zasobooszczędnej gospodarki niskoemisyjnej, towary, których produkcja nie jest związana z wylesianiem oraz towary podlegające dobrowolnym systemom i mechanizmom zapewniania zrównoważonego rozwoju.

5. Strony wymieniają się informacjami oraz najlepszymi praktykami, a także – w stosownych przypadkach – współpracują na poziomie dwustronnym, regionalnym i na forach międzynarodowych w kwestiach objętych niniejszym artykułem.

ARTYKUŁ 33.4

Informacje naukowe i techniczne

1. Podczas ustanawiania lub wdrażania środków służących ochronie środowiska lub warunków pracy, które mogą mieć wpływ na handel lub inwestycje między Stronami, każda ze Stron uwzględnia dostępne dowody naukowe i techniczne, najlepiej pochodzące od uznanych organów naukowo-technicznych, a także odpowiednie normy, wytyczne lub zalecenia międzynarodowe, w przypadku gdy takie istnieją.

2. Jeżeli dowody lub informacje naukowe są niewystarczające lub niejednoznaczne i istnieje ryzyko poważnej degradacji środowiska lub ryzyko dla bezpieczeństwa i higieny pracy na terytorium Strony, Strona ta może przyjąć środki oparte na zasadzie ostrożności. Środki takie podlegają przeglądowi w przypadku pojawienia się nowych lub dodatkowych informacji naukowych.

3. Jeżeli środek przyjęty zgodnie z ust. 2 ma wpływ na handel lub inwestycje między Stronami, Strona może zwrócić się do Strony, która przyjęła środek, o przekazanie informacji wskazujących, że środek ten jest zgodny z jej własnym poziomem ochrony oraz może zwrócić się o poddanie tej kwestii pod dyskusję w ramach Podkomitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju.

4. Środki takie nie mogą być stosowane w sposób, który stanowiłby narzędzie służące arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji lub ukryte ograniczenie handlu lub inwestycji.

ARTYKUŁ 33.5

Przejrzystość oraz dobre praktyki regulacyjne

Strony uznają znaczenie stosowania przepisów dotyczących przejrzystości oraz dobrych praktyk regulacyjnych zgodnie z rozdziałami 35 i 36, w szczególności przepisów zapewniających zainteresowanym osobom możliwość przedstawiania opinii dotyczących:

a) środków służących ochronie środowiska i warunków pracy, które mogą mieć wpływ na handel lub inwestycje; oraz

b) środków dotyczących handlu lub inwestycji, które mogą mieć wpływ na ochronę środowiska lub warunki pracy.

ARTYKUŁ 33.6

Świadomość społeczna, informowanie, uczestnictwo i gwarancje proceduralne

1. Każda ze Stron promuje świadomość społeczną na temat swoich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących pracy i ochrony środowiska, w tym poprzez zapewnienie, aby jej przepisy ustawowe i wykonawcze dotyczące pracy i ochrony środowiska oraz procedury w zakresie egzekwowania i przestrzegania przepisów były publicznie dostępne.

2. Każda ze Stron dąży do uwzględnienia wniosków o udzielenie informacji złożonych przez jakąkolwiek osobę w odniesieniu do wykonywania niniejszego rozdziału przez daną Stronę.

3. Każda ze Stron korzysta z mechanizmów, o których mowa w art. 40.5, 40.6 i 40.7, w celu uzyskania opinii w kwestiach związanych z wykonywaniem niniejszego rozdziału.

4. Każda ze Stron przewiduje przyjmowanie oraz należyte uwzględnianie uwag i opinii w formie pisemnych oświadczeń składanych przez osobę tej Strony w kwestiach związanych z wykonywaniem niniejszego rozdziału zgodnie ze swoimi wewnętrznymi procedurami. Strona udziela pisemnej odpowiedzi na takie oświadczenia w odpowiednim czasie. Może powiadomić o takich uwagach i opiniach swoją wewnętrzną grupę konsultacyjną ustanowioną na podstawie art. 40.6 oraz punkt kontaktowy drugiej Strony wyznaczony na podstawie art. 33.19 ust. 6.

5. Każda ze Stron, zgodnie ze swoim prawem, zapewnia dostęp do procedur administracyjnych lub sądowych osobom, które mają prawnie uznany interes w danej sprawie lub twierdzą, że ich prawo zostało naruszone, w celu umożliwienia podjęcia działań przeciwko naruszeniom jej prawa dotyczącego ochrony środowiska lub prawa pracy, w tym odpowiednich środków zaradczych w przypadku naruszenia takiego prawa.

6. Każda ze Stron, zgodnie ze swoim prawem, zapewnia, aby procedury, o których mowa w ust. 5, były zgodne z zasadą sprawiedliwości proceduralnej, nie były nadmiernie kosztowne, nie pociągały za sobą nierozsądnych ograniczeń czasowych lub nieuzasadnionych opóźnień oraz aby w stosownych przypadkach zapewniały możliwość wydania nakazu sądowego, a także aby były one sprawiedliwe, słuszne i przejrzyste.

ARTYKUŁ 33.7

Działania w zakresie współpracy

1. Strony uznają znaczenie współpracy w zakresie handlowych aspektów polityk dotyczących ochrony środowiska i pracy dla osiągnięcia celów określonych w niniejszej Umowie oraz wykonywania niniejszego rozdziału.

2. Działania w zakresie współpracy można rozwijać i wdrażać przy udziale organizacji międzynarodowych i regionalnych, a także – w stosownych przypadkach – państw trzecich, przedsiębiorstw, organizacji pracodawców i pracowników, organizacji edukacyjnych i badawczych oraz innych organizacji pozarządowych.

3. Działania w zakresie współpracy prowadzi się w odniesieniu do kwestii i tematów uzgodnionych przez Strony w celu rozwiązania kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

4. Strony mogą współpracować w kwestiach przewidzianych w niniejszym rozdziale, a także między innymi w kwestiach:

a) pracowniczych i środowiskowych aspektów handlu i zrównoważonego rozwoju na forach międzynarodowych, w tym w szczególności w ramach WTO, Forum Politycznego Wysokiego Szczebla ONZ ds. Zrównoważonego Rozwoju, Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP), MOP i wielostronnych umów środowiskowych;

b) wpływu prawa pracy i prawa ochrony środowiska oraz norm w tym zakresie na handel i inwestycje;

c) wpływu prawa handlowego i inwestycyjnego na pracę i środowisko; oraz

d) handlowych aspektów:

(i) inicjatyw na rzecz zrównoważonej konsumpcji i produkcji, w tym inicjatyw mających na celu promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym, zielonego wzrostu i redukcji zanieczyszczeń; oraz

(ii) inicjatyw na rzecz promowania towarów i usług środowiskowych, w tym poprzez usuwanie związanych z nimi barier pozataryfowych.

5. Strony wspólnie ustalają priorytety dotyczące działań w zakresie współpracy na podstawie obszarów wspólnego zainteresowania i dostępnych zasobów.

6. Strony mogą prowadzić działania w obszarach współpracy określonych w niniejszym rozdziale osobiście lub przy użyciu wszelkich środków technologicznych dostępnych Stronom.

SEKCJA B

ŚRODOWISKO I HANDEL

ARTYKUŁ 33.8

Cele

1. Strony dążą do promowania wzajemnie wspierających się polityki handlowej i polityki ochrony środowiska, wysokiego poziomu ochrony środowiska zgodnie z wielostronnymi umowami środowiskowymi, których są odpowiednio stronami, oraz skutecznego egzekwowania swoich własnych przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska, a także do zwiększenia swoich zdolności w zakresie rozwiązywania kwestii środowiskowych związanych z handlem, w tym poprzez współpracę.

2. Strony uznają, że wzmocniona współpraca na rzecz ochrony i zachowania środowiska oraz zrównoważonego gospodarowania ich zasobami naturalnymi przynosi korzyści, które mogą przyczynić się do zrównoważonego rozwoju, wzmocnienia ich zarządzania środowiskiem oraz uzupełnienia celów określonych w niniejszej Umowie.

3. Strony uznają znaczenie wzajemnie wspierających się polityk i praktyk w dziedzinie handlu i ochrony środowiska dla poprawy ochrony środowiska w ramach promowania zrównoważonego rozwoju.

ARTYKUŁ 33.9

Wielostronne zarządzanie środowiskiem i wielostronne umowy środowiskowe

1. Strony uznają znaczenie Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP. Strony uznają kluczową rolę wielostronnych umów środowiskowych umożliwiających sprostanie globalnym, regionalnym i krajowym wyzwaniom środowiskowym. Strony uznają również potrzebę zwiększenia wzajemnego wsparcia między polityką handlową a polityką ochrony środowiska. W związku z tym każda ze Stron skutecznie wykonuje wielostronne umowy środowiskowe, których jest stroną, w tym protokoły do nich.

2. Strony uznają prawo każdej ze Stron do przyjmowania lub utrzymywania środków służących realizacji celów wielostronnych umów środowiskowych, których jest stroną.

3. Strony nawiązują dialog i współpracę, w stosownych przypadkach, w zakresie kwestii handlowych i środowiskowych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w szczególności w odniesieniu do wielostronnych umów środowiskowych. Działania te obejmują regularną wymianę informacji na temat inicjatyw każdej ze Stron dotyczących ratyfikacji wielostronnych umów środowiskowych, w tym protokołów i zmian do nich.

ARTYKUŁ 33.10

Handel i zmiana klimatu

1. Strony uznają znaczenie wielostronnych umów środowiskowych w obszarze zmiany klimatu, w szczególności potrzebę osiągnięcia celu określonego w UNFCCC, a także celu i założeń porozumienia paryskiego, aby przeciwdziałać pilnemu zagrożeniu zmianą klimatu. W związku z tym Strony uznają rolę handlu w osiągnięciu celu zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałaniu zmianie klimatu, a także znaczenie indywidualnych i wspólnych działań służących przeciwdziałaniu skutkom zmiany klimatu poprzez podejmowanie działań w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej.

2. Zgodnie z ust. 1 każda ze Stron:

a) skutecznie wykonuje UNFCCC oraz porozumienie paryskie, w tym swoje zobowiązania w odniesieniu do swoich ustalonych na poziomie krajowym wkładów;

b) promuje pozytywny wkład handlu w transformację w kierunku niskich emisji gazów cieplarnianych, gospodarki o obiegu zamkniętym oraz rozwoju odpornego na zmianę klimatu, w tym działania w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej; oraz

c) ułatwia i promuje handel towarami i usługami oraz inwestycje w towary i usługi o szczególnym znaczeniu dla łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, zrównoważonej energii ze źródeł odnawialnych oraz efektywności energetycznej, w sposób zgodny z innymi postanowieniami niniejszej Umowy.

3. Zgodnie z art. 33.7 Strony, w stosownych przypadkach, współpracują w dziedzinie handlowych aspektów zmiany klimatu na poziomie dwustronnym i regionalnym oraz na forach międzynarodowych, w tym w ramach UNFCCC, WTO oraz Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, zawartego w dniu 16 września 1987 r. w Montrealu (zwanego dalej „protokołem montrealskim"). Ponadto Strony, w stosownych przypadkach, mogą współpracować w tych kwestiach również w ramach Międzynarodowej Organizacji Morskiej.

4. Zgodnie z ust. 1 Strony współpracują w takich obszarach, jak:

a) wymiana wiedzy i doświadczenia w zakresie wykonywania porozumienia paryskiego, a także w zakresie inicjatyw mających na celu promowanie odporności na zmianę klimatu, energii ze źródeł odnawialnych, technologii niskoemisyjnych, efektywności energetycznej, ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych, zrównoważonego transportu, zrównoważonego i odpornego na zmianę klimatu rozwoju infrastruktury, monitorowania emisji oraz rozwiązań opartych na zasobach przyrody; Strony badają również możliwości współpracy w obszarach takich jak nietrwałe czynniki wpływające na zmianę klimatu i sekwestracja dwutlenku węgla w glebie; oraz

b) wymiana wiedzy i doświadczenia w zakresie ambitnego wycofywania substancji zubożających warstwę ozonową i wycofywania wodorofluorowęglowodorów na podstawie protokołu montrealskiego poprzez środki kontroli ich produkcji, konsumpcji i handlu nimi, wprowadzenie przyjaznych dla środowiska rozwiązań stanowiących alternatywę dla tych substancji zubożających warstwę ozonową i wodorofluorowęglowodorów, aktualizację norm bezpieczeństwa i innych odpowiednich norm oraz poprzez zwalczanie nielegalnego handlu substancjami regulowanymi protokołem montrealskim, stosownie do przypadku.

ARTYKUŁ 33.11

Handel i lasy

1. Strony uznają znaczenie zrównoważonej gospodarki leśnej oraz rolę handlu w dążeniu do tego celu.

2. Zgodnie z ust. 1 każda ze Stron:

a) wdraża środki zwalczania nielegalnego pozyskiwania drewna i związanego z nim handlu, w tym w stosownych przypadkach w drodze działań w zakresie współpracy z państwami trzecimi;

b) zachęca do zachowania lasów oraz do zrównoważonej gospodarki leśnej;

c) promuje handel drewnem i produktami z drewna oraz konsumpcję drewna i produktów z drewna, które są pozyskiwane legalnie z lasów, którymi gospodaruje się w sposób zrównoważony; oraz

d) wymienia się informacjami oraz, w stosownych przypadkach, współpracuje z drugą Stroną w odniesieniu do związanych z handlem inicjatyw w zakresie zwalczania nielegalnego pozyskiwania drewna, zrównoważonej gospodarki leśnej, wylesiania i degradacji lasów, zarządzania lasami i ochrony pokrywy leśnej w celu zmaksymalizowania wpływu oraz wzajemnego wspierania się ich odpowiednich polityk będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

3. Uznając, że lasy i zrównoważona gospodarka leśna odgrywają kluczową rolę w zwalczaniu zmiany klimaty i zachowaniu różnorodności biologicznej, każda ze Stron promuje inicjatywy mające na celu rozwiązanie problemu wylesiania, w tym za pomocą łańcuchów dostaw niepowodujących wylesiania. Ponadto Strony współpracują ze sobą – w stosownych przypadkach oraz zgodnie z art. 33.7 – na poziomie dwustronnym i regionalnym oraz na odpowiednich forach międzynarodowych, na rzecz zminimalizowania wylesiania i degradacji lasów na świecie.

ARTYKUŁ 33.12

Handel oraz dzika flora i fauna

1. Strony uznają znaczenie zapewnienia, aby międzynarodowy handel dziką fauną i florą nie zagrażał jej przetrwaniu, zgodnie z Konwencją o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, sporządzoną w dniu 3 marca 1973 r. w Waszyngtonie (CITES).

2. Zgodnie z ust. 1 każda ze Stron:

a) wdraża skuteczne środki w celu zwalczania nielegalnego handlu dziką florą i fauną, w tym, w stosownych przypadkach, w drodze działań prowadzonych w ramach współpracy z państwami trzecimi; oraz

b) promuje długoterminową ochronę i zrównoważoną eksploatację gatunków wymienionych w dodatkach do CITES, w tym przez współpracę w ramach odpowiednich organów CITES w celu zapewnienia aktualizacji dodatków do CITES oraz poprzez promowanie uwzględnienia gatunków uważanych za zagrożone ze względu na handel międzynarodowy i inne kryteria określone w CITES.

3. Zgodnie z art. 33.7 Strony mogą, w stosownych przypadkach, współpracować lub wymieniać się informacjami na poziomie dwustronnym i regionalnym oraz na forach międzynarodowych w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania związanych ze zwalczaniem nielegalnego handlu dziką florą i fauną, w tym poprzez podnoszenie świadomości w celu zmniejszenia zapotrzebowania na produkty z dzikiej fauny i flory oraz realizowanie inicjatyw mających na celu wzmocnienie współpracy w zakresie wymiany informacji i egzekwowania przepisów.

ARTYKUŁ 33.13

Handel i różnorodność biologiczna

1. Strony uznają znaczenie zachowania i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej oraz rolę handlu w realizacji tych celów zgodnie z Konwencją o różnorodności biologicznej, sporządzoną w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r., innymi wielostronnymi umowami środowiskowymi, których są stroną, oraz decyzjami przyjętymi na ich podstawie.

2. Zgodnie z ust. 1 każda ze Stron podejmuje środki mające na celu ochronę różnorodności biologicznej, gdy jest ona przedmiotem presji związanej z handlem i inwestycjami, w tym w drodze wymiany informacji i doświadczeń, oraz środki mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych, uznając, że przemieszczanie się lądowych i wodnych inwazyjnych gatunków obcych szlakami handlowymi ponad granicami może wywrzeć negatywny wpływ na środowisko, działalność gospodarczą i rozwój gospodarczy oraz na zdrowie ludzi.

3. Strony uznają znaczenie poszanowania, zachowania i utrzymania wiedzy i praktyk ludności rdzennej i społeczności lokalnych, które są świadectwem tradycyjnego stylu życia oraz przyczyniają się do zachowania i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej, a także rolę handlu w tych działaniach.

4. Strony uznają znaczenie ułatwienia dostępu do zasobów genetycznych oraz promowania uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów, zgodnie z ich odpowiednimi środkami krajowymi oraz międzynarodowymi zobowiązaniami każdej ze Stron.

5. Strony uznają również znaczenie udziału społeczeństwa w opracowywaniu i wdrażaniu środków dotyczących zachowania i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej oraz konsultacji publicznych w tym zakresie, zgodnie z ich odpowiednim prawem lub polityką.

6. Zgodnie z art. 33.7 Strony mogą, w stosownych przypadkach, promować, współpracować lub wymieniać się informacjami na poziomie dwustronnym i regionalnym oraz na forach międzynarodowych w kwestiach związanych z handlem aspektów polityk i środków dotyczących różnorodności biologicznej będących przedmiotem wspólnego zainteresowana, takich jak:

a) inicjatywy i dobre praktyki dotyczące handlu produktami opartymi na zasobach naturalnych, pozyskanymi w drodze zrównoważonego wykorzystywania zasobów biologicznych i które przyczyniają się do ochrony bioróżnorodności;

b) zachowanie i zrównoważone wykorzystywanie różnorodności biologicznej oraz ochrona, odtwarzanie i wycena ekosystemów i usług ekosystemowych oraz powiązanych instrumentów gospodarczych; oraz

c) dostęp do zasobów genetycznych oraz sprawiedliwy i równy podział korzyści wynikających z ich wykorzystania.

ARTYKUŁ 33.14

Handel oraz zrównoważone zarządzanie rybołówstwem i akwakulturą

1. Strony uznają znaczenie ochrony żywych zasobów morza i ekosystemów morskich oraz zrównoważonego zarządzania nimi, a także rolę handlu w realizacji tych celów.

2. Podczas opracowywania i wdrażania środków ochrony i zarządzania Strony uwzględniają kwestie społeczne, handlowe, rozwojowe i środowiskowe oraz znaczenie rybołówstwa łodziowego lub małoskalowego dla utrzymania lokalnych społeczności rybackich.

3. Strony uznają, że nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy (zwane dalej „połowami NNN”)[1] mogą mieć znaczący negatywny wpływ na stada ryb, zrównoważony charakter handlu produktami rybołówstwa, rozwój i środowisko, a także potwierdzają konieczność działań na rzecz wyeliminowania problemów przełowienia i niezrównoważonego wykorzystywania zasobów rybnych.

4. Zgodnie z ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, każda ze Stron:

a) wdraża zasady Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzonej w Montego Bay w dniu 10 grudnia 1982 r., postanowienia Porozumienia w sprawie wykonania postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 r., odnoszącego się do ochrony międzystrefowych zasobów rybnych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi, przyjętego w Nowym Jorku w dniu 4 sierpnia 1995 r., zasady Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), postanowienia Porozumienia o wspieraniu przestrzegania przez statki rybackie międzynarodowych środków ochrony i zarządzania na pełnym morzu, przyjętego w Rzymie w dniu 24 listopada 1993 r., Kodeks odpowiedzialnego rybołówstwa FAO, przyjęty w rezolucji 4/95 w dniu 31 października 1995 r. oraz postanowienia Umowy FAO o środkach stosowanych przez państwo portu w celu zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, sporządzonej w Rzymie w dniu 22 listopada 2009 r., a także działa zgodnie z tymi zasadami i postanowieniami;

[1] Pojęcie „nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy” należy rozumieć tak samo, jak określono w ust. 3 międzynarodowego planu działania na rzecz zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa, przyjętego w Rzymie w 2001 r. (zwanego dalej „planem działania w sprawie połowów NNN z 2001 r.”).

b) uczestniczy w inicjatywie FAO dotyczącej globalnych rejestrów statków rybackich, statków do transportu chłodniczego i statków zaopatrujących;

c) dąży do stosowania systemu zarządzania rybołówstwem opartego na najlepszych dostępnych danych naukowych i uznanych na poziomie międzynarodowym najlepszych praktykach w zakresie zarządzania zasobami rybnymi i ich ochrony, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami instrumentów międzynarodowych mającymi na celu zapewnienie zrównoważonego wykorzystywania i ochrony gatunków morskich[1], i opracowanego między innymi w celu:

(i) zapobiegania przełowieniu i nadwyżce mocy produkcyjnych;

(ii) ograniczania przyłowów gatunków niedocelowych;

(iii) promowania odbudowy przełowionych stad w odniesieniu do wszystkich morskich zasobów rybnych; oraz

(iv) promowania zarządzania rybołówstwem z wykorzystaniem podejścia ekosystemowego, w tym w drodze współpracy między Stronami;

[1] Instrumenty te obejmują, między innymi, o ile mają one zastosowanie, Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza, Porozumienie w sprawie wykonania postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z grudnia 1982 r., odnoszące się do ochrony międzystrefowych zasobów rybnych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi, Kodeks odpowiedzialnego rybołówstwa FAO, Porozumienie FAO o wspieraniu przestrzegania przez statki rybackie międzynarodowych środków ochrony i zarządzania na pełnym morzu, plan działania w sprawie połowów NNN z 2001 r. oraz Umowę FAO o środkach stosowanych przez państwo portu w celu zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania.

d) w ramach wsparcia starań zmierzających do zwalczania praktyk połowów NNN oraz aby pomóc w powstrzymywaniu handlu produktami z gatunków pozyskanych z takich praktyk:

(i) wdraża skuteczne środki w celu zwalczania połowów NNN;

(ii) zapewnia stosowanie systemów monitorowania, kontroli, nadzoru, zgodności i egzekwowania w celu:

A) powstrzymywania statków pływających pod jej banderą oraz jej osób fizycznych przed angażowaniem się w działalność związaną z połowami NNN oraz zniechęcania do takiej działalności; oraz

B) zwalczania przeładunku na morzu ryb lub produktów rybnych w celu zniechęcania do działalności związanej z połowami NNN i jej unikania;

(iii) wdraża środki stosowane przez państwo portu; oraz

(iv) wdraża środki mające na celu zapobieganie przedostawaniu się połowów NNN i produktów rybnych pochodzących z połowów NNN do łańcuchów dostaw każdej ze Stron oraz współpracuje w tym zakresie, w tym dzięki ułatwianiu wymiany informacji;

e) bierze czynny udział w pracy regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO), których jest członkiem, obserwatorem lub współpracującą stroną niebędącą umawiającą się stroną, aby osiągnąć cele, jakimi są dobre zarządzanie rybołówstwem i zrównoważone rybołówstwo, między innymi poprzez promowanie badań naukowych i przyjmowanie środków ochrony w oparciu o najlepsze dostępne dowody naukowe oraz wzmacnianie mechanizmów zapewniania zgodności, wprowadzenie okresowych przeglądów wykonania, a także przyjęcie skutecznej kontroli, monitorowania i egzekwowania środków zarządzania RFMO oraz, w stosownych przypadkach, przyjęcie i wdrożenie systemów dokumentowania połowów lub systemów certyfikacji oraz środków stosowanych przez państwo portu;

f) dąży do działania zgodnie z odpowiednimi środkami ochrony i zarządzania przyjętymi przez RFMO, których nie jest członkiem, aby nie osłabiać tych środków, oraz stara się nie podważać systemów dokumentowania połowów lub handlu obsługiwanych przez RFMO ani uzgodnień, których nie jest stroną; oraz

g) promuje rozwój zrównoważonej i odpowiedzialnej akwakultury, uwzględniając jego aspekty gospodarcze, społeczne i środowiskowe, zgodnie z wdrażaniem celów i zasad zawartych w Kodeksie odpowiedzialnego rybołówstwa FAO.

5. Strony współpracują, w stosownych przypadkach oraz zgodnie z art. 33.7, na poziomie dwustronnym i w ramach RFMO w celu promowania praktyk zrównoważonego rybołówstwa oraz handlu przetworami rybnymi pochodzącymi z połowów i akwakultury zarządzanych w sposób zrównoważony. Ponadto Strony mogą współpracować w celu wymiany wiedzy i dobrych praktyk, aby wspierać wykonywanie niniejszego artykułu.

SEKCJA C

PRACA I HANDEL

ARTYKUŁ 33.15

Cele

1. Strony uznają, że handel i inwestycje stwarzają możliwości tworzenia miejsc pracy i godnej pracy, w tym dla osób młodych, na warunkach zatrudnienia zgodnych z zasadami określonymi w Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy, przyjętej przez Międzynarodową Konferencję Pracy w Genewie w dniu 18 czerwca 1998 r. i zmienionej w 2022 r. (zwanej dalej „deklaracją Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą podstawowych zasad i praw w pracy"), oraz w Deklaracji MOP dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji, przyjętej w dniu 10 czerwca 2008 r. i zmienionej w 2022 r (zwanej dalej „deklaracją MOP dotyczącą sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji").

2. Strony dążą do zapewnienia wysokich poziomów ochrony pracy zgodnie z międzynarodowymi normami pracy, których przestrzegają, oraz do promowania wzajemnie wspierających się polityk w zakresie handlu i pracy w celu poprawy warunków pracy i jakości życia zawodowego pracowników. Strony będą dążyć do poprawy rozwoju kapitału ludzkiego i zarządzania nim w celu zwiększenia zdolności do zatrudnienia, doskonałości w przedsiębiorczości oraz większej wydajności z korzyścią zarówno dla pracowników, jak i dla przedsiębiorstwa. W tym celu Strony dokładają starań, aby zapewnić osobom młodym możliwości rozwoju umiejętności, które są niezbędne do pomyślnego wejścia na rynek pracy i pozostania na nim.

3. Strony dążą do współpracy w kwestii związanych z handlem zagadnień dotyczących pracy będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w celu wzmocnienia szerszych stosunków między Stronami.

ARTYKUŁ 33.16

Wielostronne normy i porozumienia dotyczące pracy

1. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do wspierania rozwoju handlu międzynarodowego w sposób sprzyjający godnej pracy dla wszystkich, w szczególności dla kobiet, osób młodych i osób z niepełnosprawnościami, zgodnie ze swoimi odpowiednimi obowiązkami określonymi przez MOP, w tym obowiązkami określonymi w deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy, oraz w deklaracji MOP dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji.

2. Przywołując deklarację MOP dotyczącą sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji, Strony zwracają uwagę na fakt, że naruszenie fundamentalnych zasad i praw w pracy nie może być traktowane ani wykorzystywane w jakikolwiek inny sposób jako uprawniona przewaga komparatywna, a normy pracy nie powinny być wykorzystywane do protekcjonistycznych celów handlowych.

3. Każda ze Stron skutecznie wykonuje konwencje MOP, które państwa członkowskie i Chile odpowiednio ratyfikowały.

4. Zgodnie z konstytucją MOP, przyjętą jako część XIII traktatu wersalskiego podpisanego w dniu 28 czerwca 1919 r., oraz deklaracją MOP dotyczącą podstawowych zasad i praw w pracy, każda ze Stron przestrzega uznanych na poziomie międzynarodowym podstawowych norm pracy zdefiniowanych w podstawowych konwencjach MOP oraz promuje i skutecznie wdraża te normy, a mianowicie:

a) wolność zrzeszania się i skuteczne uznanie prawa do negocjacji zbiorowych;

b) zniesienie wszelkich form pracy przymusowej lub obowiązkowej;

c) skuteczne zniesienie pracy dzieci, w tym zakazanie najgorszych form pracy dzieci;

d) likwidację dyskryminacji w obszarze zatrudnienia i wykonywania zawodu; oraz

e) bezpieczne i zdrowe środowisko pracy.

5. Strony regularnie wymieniają informacje na temat swoich postępów w zakresie ratyfikacji konwencji lub protokołów MOP, które zostały sklasyfikowane przez MOP jako aktualne i których nie są jeszcze stroną.

6. Każda ze Stron promuje program godnej pracy MOP, określony w deklaracji MOP dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji, w szczególności w odniesieniu do:

a) godziwych warunków pracy dla wszystkich, między innymi w odniesieniu do płacy i wynagrodzenia, godzin pracy, innych warunków pracy i ochrony socjalnej; oraz

b) dialogu społecznego w kwestiach dotyczących pracy między pracownikami a pracodawcami oraz ich odpowiednimi organizacjami, a także z odpowiednimi organami publicznymi.

7. Zgodnie ze swoimi zobowiązaniami określonymi w ramach MOP każda ze Stron:

a) przyjmuje i wdraża środki i polityki dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy; oraz

b) utrzymuje system inspekcji pracy zgodnie z odpowiednimi normami MOP dotyczącymi inspekcji pracy.

ARTYKUŁ 33.17

Praca przymusowa lub obowiązkowa

1. Strony przypominają, że wyeliminowanie pracy przymusowej jest jednym z celów Agendy 2030 oraz podkreślają znaczenie ratyfikowania i skutecznego wykonywania Protokołu z 2014 r. do Konwencji dotyczącej pracy przymusowej lub obowiązkowej z 1930 r., przyjętego w Genewie w dniu 11 czerwca 2014 r.

2. Strony uznają cel wyeliminowania wszystkich form pracy przymusowej lub obowiązkowej, w tym przymusowej lub obowiązkowej pracy dzieci.

3. W związku z tym Strony określają możliwości współpracy oraz wymiany informacji, doświadczeń i dobrych praktyk związanych z wyeliminowaniem wszystkich form pracy przymusowej lub obowiązkowej.

ARTYKUŁ 33.18

Współpraca w zakresie handlu i kwestii pracowniczych

Zgodnie z art. 33.7 Strony konsultują się i współpracują ze sobą, w stosownych przypadkach, na poziomie dwustronnym oraz w ramach MOP, w kwestii związanych z handlem zagadnień dotyczących pracy będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym między innymi w kwestiach:

a) tworzenia miejsc pracy oraz promowania produktywnego zatrudnienia wysokiej jakości, w tym polityk mających na celu generowanie wzrostu gospodarczego sprzyjającego tworzeniu miejsc pracy oraz promowanie zrównoważonych przedsiębiorstw i przedsiębiorczości;

b) promowania poprawy wydajności przedsiębiorstw i pracy, w szczególności w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw;

c) rozwoju kapitału ludzkiego, dostępu do rynku pracy i zwiększenia zdolności do zatrudnienia, w szczególności osób młodych, w tym przez uczenie się przez całe życie i szkolenie zawodowe, edukacji ustawicznej, szkoleń oraz nabywania i podnoszenia kwalifikacji, w tym w nowych branżach i sektorze ochrony środowiska;

d) równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz innowacyjnych praktyk stosowanych w miejscu zatrudnienia w celu poprawy dobrostanu pracowników;

e) promowania świadomości na temat programu godnej pracy MOP, w tym zagadnień dotyczących wzajemnych powiązań między handlem a pełnym i produktywnym zatrudnieniem, dostosowania rynku pracy, podstawowych norm pracy, godnej pracy w globalnych łańcuchach dostaw, ochrony socjalnej i włączenia społecznego, dialogu społecznego i równości płci;

f) promowania wysokiej jakości pracy przez handel, w tym bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży i pracownic, które niedawno rodziły, w miejscu pracy;

g) bezpieczeństwa i higieny pracy oraz inspekcji pracy, na przykład poprawy zgodności i mechanizmów egzekwowania zgodności;

h) podejmowania wyzwań i korzystania z możliwości w zakresie zróżnicowanej, wielopokoleniowej siły roboczej, w tym poprzez:

(i) promowanie równości oraz likwidację dyskryminacji w obszarze zatrudnienia i wykonywania zawodu; oraz

(ii) ochronę pracowników o słabszej pozycji na rynku;

i) poprawy stosunków pracy, na przykład poprzez wymianę najlepszych praktyk w zakresie alternatywnych metod rozwiązywania sporów i konsultacji trójstronnych;

j) wykonania podstawowych, priorytetowych i innych aktualnych konwencji MOP, a także Trójstronnej deklaracji zasad dotyczących przedsiębiorstw międzynarodowych i polityki społecznej oraz Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka; oraz

k) danych statystycznych dotyczących pracy.

SEKCJA D

USTALENIA INSTYTUCJONALNE

ARTYKUŁ 33.19

Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju oraz punkty kontaktowe

1. W skład Podkomitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju (zwanego dalej „podkomitetem”) ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 wchodzą, w przypadku Chile, urzędnicy instytucji odpowiedzialnych za handel, pracę, środowisko i zagadnienia dotyczące płci.

2. Podkomitet zbiera się na specjalnych posiedzeniach dotyczących odpowiednio kwestii związanych ze środowiskiem i pracą[1], a także na posiedzeniach dotyczących przekrojowych zagadnień związanych z handlem i zrównoważonym rozwojem.

3. Funkcje podkomitetu są następujące:

a) ułatwianie i monitorowanie wykonywania niniejszego rozdziału oraz dokonywanie przeglądu ich wykonania;

b) ustalanie, organizowanie, nadzorowanie i ocena działań w zakresie współpracy określonych w niniejszym rozdziale, w tym wymiana informacji i doświadczeń w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;

c) składanie sprawozdań i wydawanie zaleceń dla Wspólnego Komitetu, dotyczących wszelkich kwestii związanych z niniejszym rozdziałem, w tym w odniesieniu do tematów do dyskusji w ramach mechanizmów społeczeństwa obywatelskiego, o których mowa w art. 40.5;

d) wykonywanie zadań, o których mowa w art. 33.21 i 33.22;

e) w stosownych przypadkach koordynowanie działań z innymi podkomitetami ustanowionymi na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy, w tym działań mających na celu uwzględnienie zagadnień, ustaleń i działań związanych z płcią w ich pracach, zgodnie z art. 34.4 ust. 8; oraz

f) wykonywanie wszelkich innych funkcji uzgodnionych przez Strony.

[1] Kwestie związane ze środowiskiem i pracą mogą być dyskutowane podczas pojedynczych posiedzeń lub szeregu kolejnych posiedzeń.

4. Zgodnie z wzajemnymi uzgodnieniami podkomitet może konsultować się z odpowiednimi zainteresowanymi stronami lub ekspertami lub zasięgać u nich porady w kwestiach związanych z wykonywaniem niniejszego rozdziału.

5. Podkomitet przygotowuje w drodze konsensusu sprawozdanie z każdego posiedzenia oraz publikuje je po posiedzeniu.

6. Każda ze Stron wyznacza punkt kontaktowy w ramach swojej administracji, aby ułatwić komunikację i koordynację między Stronami we wszelkich kwestiach dotyczących wykonywania niniejszego rozdziału. W przypadku Chile punktem kontaktowym w kwestiach związanych z pracą, środowiskiem i płcią jest przedstawiciel Podsekretariatu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych Ministerstwa Spraw Zagranicznych lub jego następca. Każda ze Stron bezzwłocznie powiadamia drugą Stronę o swoich punktach kontaktowych i przekazuje ich dane kontaktowe.

7. Punkty kontaktowe:

a) ułatwiają regularną komunikację i koordynację między Stronami;

b) niezależnie od art. 8.7 ust. 2 wspomagają podkomitet, w tym w ustalaniu porządku obrad i prowadzeniu wszelkich innych niezbędnych przygotowań do posiedzeń podkomitetu;

c) w stosownych przypadkach komunikują się ze swoim odpowiednim społeczeństwem obywatelskim; oraz

d) współpracują, w tym z innymi odpowiednimi organami swoich administracji, w celu opracowywania i wdrażania działań w zakresie współpracy.

ARTYKUŁ 33.20

Rozstrzyganie sporów

1. Strony dokładają wszelkich starań, aby w drodze dialogu, wymiany informacji i współpracy rozwiązywać między sobą wszelkie spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszego rozdziału.

2. W przypadku braku porozumienia między Stronami co do interpretacji lub stosowania niniejszego rozdziału Strony korzystają wyłącznie z procedur rozstrzygania sporów ustanowionych na podstawie art. 33.21 i 33.22.

ARTYKUŁ 33.21

Konsultacje

1. Strona (zwana dalej „Stroną występującą z wnioskiem”) może w dowolnym czasie zwrócić się do drugiej Strony (zwanej dalej „Stroną odpowiadającą”) o konsultacje w każdej kwestii dotyczącej interpretacji lub stosowania niniejszego rozdziału, składając pisemny wniosek do punktu kontaktowego Strony odpowiadającej. We wniosku Strona określa powody, dla których zwraca się o konsultacje, w tym wystarczająco szczegółowy opis danej kwestii oraz postanowienia niniejszego rozdziału, które jej zdaniem mają zastosowanie.

2. Strona odpowiadająca, o ile nie uzgodniła inaczej ze Stroną występującą z wnioskiem, odpowiada na piśmie nie później niż 10 dni po dniu otrzymania wniosku.

3. Strony, o ile nie postanowią inaczej, rozpoczynają konsultacje nie później niż 30 dni po dniu otrzymania wniosku przez Stronę odpowiadającą.

4. W konsultacjach można uczestniczyć osobiście lub za pośrednictwem wszelkich środków technologicznych dostępnych Stronom. Jeżeli konsultacje są przeprowadzane osobiście, odbywają się one na terytorium Strony odpowiadającej, chyba że Strony uzgodnią inaczej.

5. W ramach konsultacji Strony:

a) udzielają wystarczających informacji, aby umożliwić pełne rozpatrzenie danej kwestii; oraz

b) traktują jako poufne wszystkie informacje, które są wymieniane w trakcie konsultacji.

6. Strony podejmują konsultacje w celu osiągnięcia obustronnie satysfakcjonującego rozstrzygnięcia danej kwestii, uwzględniając możliwości współpracy dotyczącej danej kwestii. W odniesieniu do kwestii związanych z umowami wielostronnymi, o których mowa w niniejszym rozdziale, Strony uwzględniają informacje pochodzące od MOP lub odpowiednich organów ustanowionych na podstawie tych umów. W stosownych przypadkach Strony mogą uzgodnić zwracanie się o poradę do takich organizacji lub organów lub do jakichkolwiek innych ekspertów lub organów, które uznają za odpowiednie w kontekście pomocy w konsultacjach.

7. Jeżeli Strony nie są w stanie rozstrzygnąć danej kwestii w ciągu 60 dni od złożenia pisemnego wniosku o konsultacje na podstawie ust. 1, każda ze Stron może, składając pisemny wniosek do punktu kontaktowego drugiej Strony, zwrócić się o zwołanie posiedzenia podkomitetu w celu rozstrzygnięcia danej kwestii. Podkomitet zbiera się bezzwłocznie oraz dokłada wszelkich starań, aby rozstrzygnąć daną kwestię.

8. Każda ze Stron lub podkomitet zwołany na podstawie ust. 7 niniejszego artykułu może w stosownych przypadkach zasięgnąć opinii wewnętrznych grup konsultacyjnych, o których mowa w art. 40.6, lub porad innych ekspertów.

9. Jeżeli Strony są w stanie rozstrzygnąć daną kwestię, dokumentują ustalenia końcowe, w tym – w stosownych przypadkach – konkretne kroki i uzgodnione terminy. Strony podają ustalenia końcowe do wiadomości publicznej, chyba że postanowią inaczej.

ARTYKUŁ 33.22

Zespół ekspertów

1. Jeżeli Strony nie rozstrzygną danej kwestii w ciągu 60 dni od złożenia pisemnego wniosku o zwołanie posiedzenia podkomitetu zgodnie z art. 33.21 ust. 7 lub jeżeli taki wniosek nie zostanie złożony w ciągu 120 od złożenia pisemnego wniosku o konsultacje na podstawie art. 33.21 ust. 1, Strona występująca z wnioskiem może wystąpić z wnioskiem o ustanowienie zespołu ekspertów w celu zbadania danej kwestii.

Każdy taki wniosek składa się na piśmie do punktu kontaktowego Strony odpowiadającej. We wniosku określa się powody wystąpienia o ustanowienie zespołu ekspertów, w tym wystarczająco szczegółowy opis danej kwestii, oraz wyjaśnia, w jaki sposób dana kwestia narusza konkretne postanowienia niniejszego rozdziału.

2. O ile w niniejszym artykule nie przewidziano inaczej, art. 38.6, 38.10, 38.13, art. 38.14 ust. 1, art. 38.15, 38.19, art. 38.20 ust. 2 oraz art. 38.21, 38.22, 38.24, 38.32, 38.33, 38.34 i 38.35, a także regulamin wewnętrzny w załączniku 38-A oraz kodeks postępowania w załączniku 38-B stosuje się odpowiednio.

3. Na swoim pierwszym posiedzeniu podkomitet zaleca Wspólnemu Komitetowi wyznaczenie przynajmniej 15 osób, które są skłonne i zdolne pełnić funkcję w zespole ekspertów. Na podstawie tego zalecenia Wspólny Komitet sporządza listę takich osób nie później niż rok po wejściu w życie niniejszej Umowy. Lista składa się z trzech części:

a) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Strony UE;

b) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Chile; oraz

c) jednej części listy osób niebędących obywatelami żadnej ze Stron i mających pełnić rolę przewodniczącego zespołu ekspertów.

4. Na każdej części listy musi znajdować się co najmniej pięć osób. Wspólny Komitet zapewnia, aby lista była aktualizowana i aby znajdowała się na niej taka minimalna liczba osób.

5. Osoby, o których mowa w ust. 3, muszą posiadać specjalistyczną lub fachową wiedzę w kwestiach dotyczących prawa pracy i prawa ochrony środowiska, w kwestiach objętych niniejszym rozdziałem lub w zakresie rozstrzygania sporów wynikających z umów międzynarodowych. Muszą to być osoby niezależne, działające w imieniu własnym, nieprzyjmujące poleceń od jakiejkolwiek organizacji lub jakichkolwiek władz publicznych w odniesieniu do kwestii związanych z danym sporem oraz niepowiązane z władzami publicznymi którejkolwiek ze Stron, a także muszą postępować zgodnie z kodeksem postępowania w załączniku 38-B.

6. W przypadku gdy zespół ekspertów ustanawiany jest zgodnie z procedurami określonymi w art. 38.6 ust. 3, 4 i 6, ekspertów wybiera się z odpowiednich części listy, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu.

7. O ile w ciągu pięciu dni od dnia ustanowienia zespołu ekspertów Strony nie uzgodnią inaczej, zakres zadań zespołu ekspertów obejmuje:

„zbadanie, w świetle odpowiednich postanowień rozdziału 33 Zaawansowanej umowy ramowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, kwestii, o której mowa we wniosku o ustanowienie zespołu ekspertów, oraz sporządzenie zgodnie z art. 33.23 tej umowy sprawozdania zawierającego wnioski i zalecenia dotyczące rozstrzygnięcia danej kwestii".

8. W odniesieniu do kwestii związanych z umowami wielostronnymi, o których mowa w niniejszym rozdziale, zespół ekspertów powinien zwracać się do MOP lub odpowiednich organów ustanowionych na podstawie tych umów o przekazanie informacji, w tym wszelkich dostępnych i mających związek z tematem wytycznych interpretacyjnych, ustaleń lub decyzji przyjętych przez MOP i te organy. Wszelkie takie informacje przekazuje się obu Stronom, aby umożliwić im przedstawienie uwag.

9. Zespół ekspertów interpretuje postanowienia niniejszego rozdziału zgodnie ze zwyczajowymi zasadami interpretacji prawa międzynarodowego publicznego, w tym z zasadami określonymi w konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów.

10. Zespół ekspertów przedstawia Stronom sprawozdanie wstępne i sprawozdanie końcowe, w których określa ustalenia faktyczne, zastosowanie odpowiednich postanowień oraz uzasadnienie wszelkich ustaleń, wniosków i zaleceń.

11. Zespół ekspertów przedstawia swoje sprawozdanie wstępne Stronom w terminie 100 dni po dniu ustanowienia zespołu ekspertów. Jeżeli zespół ekspertów uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, przewodniczący zespołu ekspertów powiadamia o tym Strony na piśmie, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin przedstawienia sprawozdania wstępnego przez zespół ekspertów. Termin określony w niniejszym ustępie może zostać przedłużony za porozumieniem Stron.

12. Strona może złożyć uzasadniony wniosek do zespołu ekspertów o dokonanie przeglądu konkretnych elementów sprawozdania wstępnego w terminie 25 dni po jego przedstawieniu. Strona może przedstawić uwagi do wniosku drugiej Strony w terminie 15 dni od złożenia wniosku.

13. Po rozpatrzeniu wniosku i uwag zespół ekspertów przygotowuje sprawozdanie końcowe. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 12, nie zostanie złożony wniosek o dokonanie przeglądu konkretnych elementów sprawozdania wstępnego, sprawozdanie wstępne staje się sprawozdaniem końcowym zespołu ekspertów.

14. Zespół ekspertów przedstawia swoje sprawozdanie końcowe Stronom w terminie 175 dni od dnia ustanowienia zespołu ekspertów. Jeżeli zespół ekspertów uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, przewodniczący zespołu ekspertów powiadamia o tym Strony na piśmie, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin przedstawienia sprawozdania końcowego przez zespół ekspertów. Termin określony w niniejszym ustępie może zostać przedłużony za porozumieniem Stron.

15. Sprawozdanie końcowe zawiera omówienie wszelkich pisemnych wniosków Stron dotyczących sprawozdania wstępnego oraz wyraźnie odnosi się do wszelkich uwag przekazanych przez Strony.

16. Strony podają sprawozdanie końcowe do wiadomości publicznej w terminie 15 dni od jego przedstawienia przez zespół ekspertów.

17. Jeżeli zespół ekspertów ustali w sprawozdaniu końcowym, że Strona nie przestrzegała swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozdziału, Strony poddają pod dyskusję odpowiednie środki, które należy wdrożyć, biorąc pod uwagę sprawozdanie i zalecenia zespołu ekspertów. Strona odpowiadająca informuje swoją wewnętrzną grupę konsultacyjną, o której mowa w art. 40.6, oraz drugą Stronę o swoich decyzjach dotyczących wszelkich działań lub środków, które należy wdrożyć nie później niż trzy miesiące po podaniu sprawozdania do wiadomości publicznej.

18. Podkomitet monitoruje działania realizowane w następstwie sprawozdania końcowego oraz zaleceń zespołu ekspertów. Wewnętrzne grupy konsultacyjne, o których mowa w art. 40.6, mogą przedkładać podkomitetowi uwagi w tej kwestii.

ARTYKUŁ 33.23

Przegląd

1. W celu lepszego osiągnięcia celów określonych w niniejszym rozdziale Strony poddają pod dyskusję w ramach posiedzeń podkomitetu skuteczne wykonywanie niniejszego rozdziału, z uwzględnieniem, między innymi, najważniejszych zmian w polityce każdej ze Stron oraz zmian w umowach międzynarodowych.

2. Uwzględniając wynik takich dyskusji, Strona może zwrócić się z wnioskiem o dokonanie przeglądu niniejszego rozdziału w dowolnym momencie po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy. W tym celu Podkomitet może zalecić Stronom zmiany odpowiednich postanowień niniejszej Umowy zgodnie z procedurą wprowadzania zmian ustanowioną w art. 41.6 ust. 1.

ROZDZIAŁ 34

HANDEL I RÓWNOŚĆ PŁCI

ARTYKUŁ 34.1

Kontekst i cele

1. Strony uznają znaczenie włączenia podejścia uwzględniającego problematykę płci do promowania wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz kluczową rolę, jaką w tym względzie mogą odegrać polityki ukierunkowane na aspekt płci. Obejmuje to zniesienie barier utrudniających uczestnictwo kobiet w gospodarce i handlu międzynarodowym, w tym zwiększenie równych szans dostępu do stanowisk pracy i sektorów dla kobiet i mężczyzn na rynku pracy.

2. Strony uznają, że handel międzynarodowy i inwestycje są siłą napędową wzrostu gospodarczego, a także uznają ważny wkład, jaki kobiety wnoszą we wzrost gospodarczy poprzez ich udział w działalności gospodarczej, w tym w biznesie i handlu międzynarodowym.

3. Strony uznają, że udział kobiet w handlu międzynarodowym może przyczynić się do zwiększenia ich upodmiotowienia ekonomicznego i niezależności ekonomicznej. Ponadto dostęp kobiet do zasobów gospodarczych i posiadanie przez nie zasobów gospodarczych przyczynia się do zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego, dobrobytu, konkurencyjności i dobrostanu społeczeństwa. Strony podkreślają zatem swój zamiar wykonywania niniejszej części niniejszej Umowy w sposób promujący i zwiększający równość mężczyzn i kobiet.

4. Strony przywołują Agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz określone w niej cele zrównoważonego rozwoju dotyczące handlu i równości płci, w szczególności cel 5: osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt.

5. Strony przywołują cele określone we Wspólnej deklaracji w sprawie handlu i upodmiotowienia ekonomicznego kobiet z okazji konferencji ministerialnej WTO, która odbyła się w Buenos Aires w grudniu 2017 r.

6. Strony przywołują swoje zobowiązania dotyczące uwzględniania problematyki równości płci, wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, a także poszanowania zasad demokratycznych oraz praw człowieka i podstawowych wolności określonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka oraz w innych odpowiednich instrumentach międzynarodowych z zakresu praw człowieka dotyczących równości płci, których są stroną.

7. Strony potwierdzają swoje zobowiązania wynikające z deklaracji pekińskiej i pekińskiej platformy działania przyjętych na czwartej światowej konferencji w sprawie kobiet, która odbyła się w Pekinie w dniach 4–15 września 1995 r., zwracając uwagę w szczególności na cele i postanowienia dotyczące równego dostępu kobiet do zasobów, zatrudnienia, rynków i handlu.

8. Strony potwierdzają znaczenie polityk handlowych sprzyjających włączeniu społecznemu, które przyczyniają się do promowania równości praw, traktowania i szans kobiet i mężczyzn oraz do wyeliminowania wszystkich form dyskryminacji kobiet.

9. Strony podkreślają rolę sektora prywatnego we wspieraniu równości płci przez stosowanie polityk ukierunkowanych na niedyskryminację i różnorodność w ramach swojej działalności zgodnie z międzynarodowymi wytycznymi i normami zatwierdzonymi lub popieranymi przez Strony.

10. Strony dążą do:

a) wzmocnienia swoich stosunków handlowych, współpracy i dialogu w sposób sprzyjający zapewnieniu równych szans i równego traktowania kobiet i mężczyzn w roli pracowników, producentów, przedsiębiorców lub konsumentów, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi;

b) ułatwiania współpracy i dialogu w celu zwiększenia zdolności kobiet oraz poprawy warunków ich dostępu do możliwości stwarzanych przez handel;

c) dalszego zwiększenia swoich zdolności w celu zajęcia się związanymi z handlem zagadnieniami dotyczącymi płci, w tym w drodze wymiany informacji i najlepszych praktyk.

ARTYKUŁ 34.2

Umowy wielostronne

1. Każda ze Stron potwierdza swoje zobowiązanie do skutecznej realizacji swoich obowiązków wynikających z Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 18 grudnia 1979 r., zwracając uwagę w szczególności na te postanowienia, które dotyczą likwidacji dyskryminacji kobiet w życiu gospodarczym i w dziedzinie zatrudnienia.

2. Strony przywołują swoje odpowiednie obowiązki wynikające z art. 33.16 niniejszej części niniejszej Umowy dotyczące konwencji MOP dotyczących równouprawnienia płci oraz likwidacji dyskryminacji w obszarze zatrudnienia i wykonywania zawodu, ratyfikowanych przez państwa członkowskie i Chile.

3. Każda ze Stron potwierdza swoje zobowiązanie do skutecznego wypełniania swoich obowiązków wynikających z innych umów wielostronnych, których jest stroną, dotyczących równości płci lub praw kobiet.

ARTYKUŁ 34.3

Postanowienia ogólne

1. Strony uznają prawo każdej ze Stron do ustanowienia swojego własnego zakresu i gwarancji równych szans kobiet i mężczyzn oraz do przyjęcia lub odpowiedniej zmiany swoich odpowiednich przepisów i polityk, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami wynikającymi z umów międzynarodowych, o których mowa w art. 34.2.

2. Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby jej odpowiednie przepisy i polityki zapewniały oraz promowały równość praw, traktowania oraz szans kobiet i mężczyzn, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi. Każda ze Stron dąży do ulepszenia takich przepisów i polityk.

3. Każda ze Stron dokłada starań, aby zbierać dane dotyczące handlu i płci segregowane według kryterium płci w celu lepszego zrozumienia różnych skutków instrumentów polityki handlowej dla kobiet i mężczyzn w roli pracowników, producentów, przedsiębiorców lub konsumentów.

4. Każda ze Stron promuje na swoim terytorium świadomość społeczną w zakresie swoich przepisów i polityk dotyczących równości płci, w tym ich wpływu i znaczenia dla wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu i polityki handlowej.

5. Każda ze Stron, w stosownych przypadkach, uwzględnia cel dotyczący równości mężczyzn i kobiet podczas formułowania, wdrażania i przeglądu środków wdrażanych w obszarach objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy.

6. Każda ze Stron zachęca do wymiany handlowej i inwestycji przez promowanie równych szans oraz uczestnictwa kobiet i mężczyzn w gospodarce i handlu międzynarodowym. Obejmuje to między innymi środki, których celem jest stopniowe wyeliminowanie wszystkich form dyskryminacji ze względu na płeć, promowanie zasady równości wynagrodzeń w celu rozwiązania problemu luki płacowej między kobietami a mężczyznami oraz ułatwienie niedyskryminowania kobiet w obszarze zatrudnienia i wykonywania zawodu, w tym ze względu na ciążę i macierzyństwo.

7. Strona nie może osłabiać ani obniżać ochrony przyznanej na podstawie jej odpowiednich przepisów mających na celu zapewnienie równości płci lub równych szans dla kobiet i mężczyzn w celu wspierania handlu lub inwestycji.

8. Strona nie może zwalniać ze stosowania swoich odpowiednich przepisów mających na celu zapewnienie równości płci lub równych szans dla kobiet i mężczyzn ani w inny sposób odstąpić od ich stosowania, ani oferować zwolnienia ze stosowania tych przepisów lub innego odstąpienia od ich stosowania w sposób, który osłabia lub obniża poziom ochrony przyznany na podstawie tych przepisów w celu wspierania handlu lub inwestycji.

9. Strona nie może uchylać się od skutecznego egzekwowania ochrony przyznanej na podstawie swoich odpowiednich przepisów mających na celu zapewnienie równości płci lub równych szans dla kobiet i mężczyzn, poprzez ciągłe lub powtarzające się podejmowanie działań lub ich zaniechanie, w sposób, który może mieć wpływ na handel lub inwestycje.

ARTYKUŁ 34.4

Działania w zakresie współpracy

1. Strony uznają korzyści płynące z wymiany swoich odpowiednich doświadczeń w zakresie projektowania, wdrażania, monitorowania i wzmacniania związanych z handlem aspektów środków na rzecz równości płci.

2. Zgodnie z ust. 1 Strony prowadzą działania w zakresie współpracy nastawione na poprawę zdolności i warunków dla kobiet, w tym pracownic, kobiet biznesu i przedsiębiorczyń, mające na celu zapewnienie im dostępu do możliwości stworzonych przez niniejszą część niniejszej Umowy oraz czerpanie z nich w pełni korzyści.

3. Działania w zakresie współpracy prowadzi się w odniesieniu do kwestii i tematów uzgodnionych przez Strony.

4. Działania w zakresie współpracy można opracowywać i wdrażać przy udziale ONZ, WTO, MOP, OECD oraz innych organizacji międzynarodowych, a także państw trzecich, przedsiębiorstw, organizacji pracodawców i pracowników, organizacji edukacyjnych i badawczych oraz innych organizacji pozarządowych, stosownie do przypadku.

5. Obszary współpracy mogą obejmować wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk dotyczących polityk i programów mających na celu zachęcanie kobiet do większego udziału w handlu międzynarodowym, a także aspektów związanych z handlem, takich jak:

a) promowanie włączenia finansowego i edukacji finansowej kobiet oraz dostępu do finansowania i pomocy finansowej;

b) zwiększenie przywódczej roli kobiet oraz rozwój sieci kobiet;

c) promowanie pełnego udziału kobiet w gospodarce przez wspieranie ich udziału, przywództwa i edukacji, w szczególności w dziedzinach, w których kobiety są niedostatecznie reprezentowane, takich jak nauka, technologia, inżynieria, matematyka (STEM), a także innowacje i biznes;

d) promowanie równości płci w przedsiębiorstwach;

e) obecność kobiet na stanowiskach decyzyjnych w sektorze publicznym i prywatnym;

f) inicjatywy publiczne i prywatne mające na celu promowanie przedsiębiorczości kobiet, w tym włączenie kobiet do formalnego sektora gospodarki, zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw prowadzonych przez kobiety w celu umożliwienia im udziału oraz konkurowania w lokalnych, regionalnych i globalnych łańcuchach wartości oraz działania mające na celu promowanie internacjonalizacji małych i średnich przedsiębiorstw prowadzonych przez kobiety;

g) polityki i programy na rzecz zwiększenia umiejętności cyfrowych kobiet oraz ich dostępu do internetowych narzędzi biznesowych i platform handlu elektronicznego;

h) rozwój polityk i programów w dziedzinie opieki, a także środków na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym z uwzględnieniem problematyki płci;

i) analiza związku między zwiększonym udziałem kobiet w handlu międzynarodowym a zmniejszeniem luki płacowej między kobietami a mężczyznami;

j) opracowanie uwzględniającej aspekt płci analizy polityk handlowych, w tym ich formułowania i wdrażania oraz monitorowania ich skutków;

k) zbieranie danych segregowanych według kryterium płci, wykorzystywanie wskaźników, metody monitorowania i oceny oraz analiza danych statystycznych dotyczących handlu z perspektywy płci;

l) analiza powiązań między udziałem kobiet w handlu międzynarodowym a obszarami takimi jak godna praca, segregacja rynku pracy i warunki pracy kobiet, w tym bezpieczeństwo i zdrowie pracownic w ciąży i pracownic, które niedawno rodziły, w miejscu pracy, zgodnie z art. 33.18 lit. f);

m) polityki i programy mające na celu zapobieganie różnym skutkom gospodarczym kryzysów i sytuacji nadzwyczajnych wobec kobiet i mężczyzn oraz łagodzenie tych skutków i reagowanie na nie; oraz

n) inne kwestie uzgodnione przez Strony.

6. Strony wspólnie ustalają priorytety dotyczące działań w zakresie współpracy na podstawie obszarów wspólnego zainteresowania i dostępnych zasobów.

7. Strony mogą prowadzić współpracę, w tym w obszarach określonych w ust. 5, osobiście lub przy użyciu wszelkich dostępnych im środków technologicznych, za pomocą następujących środków: warsztatów, seminariów, konferencji, programów i projektów współpracy; wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie polityk i procedur, a także wymiany ekspertów.

8. Za pośrednictwem Podkomitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 Strony zachęcają organy ustanowione na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy do podejmowania starań na rzecz włączenia zagadnień, ustaleń i działań związanych z płcią w ich prace.

9. W stosownych przypadkach Strony zachęcają do sprzyjającego włączeniu społecznemu udziału kobiet w realizacji działań w zakresie współpracy ustanowionych na podstawie niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 34.5

Ustalenia instytucjonalne

1. Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1 odpowiedzialny jest za wykonywanie niniejszego rozdziału. Do niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio[1] art. 33.19.

2. Podczas współpracy ze społeczeństwem obywatelskim w ramach wewnętrznych grup konsultacyjnych utworzonych lub wyznaczonych na podstawie art. 40.6 oraz w ramach Forum Społeczeństwa Obywatelskiego zorganizowanego na podstawie art. 40.7 Strony wspierają udział organizacji promujących równość mężczyzn i kobiet.

ARTYKUŁ 34.6

Rozstrzyganie sporów

Do niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio[2] art. 33.20, 33.21 i 33.22.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że wszelkie odniesienia do rozdziału 33 lub do zagadnień lub kwestii związanych ze środowiskiem i pracą zawarte w tym artykule należy rozumieć jako odniesienia do niniejszego rozdziału lub jako zagadnienia lub kwestie dotyczące płci, stosownie do przypadku.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że wszelkie odniesienia do rozdziału 33 lub do zagadnień, kwestii lub przepisów związanych ze środowiskiem i pracą zawarte w tych artykułach należy rozumieć jako odniesienia do niniejszego rozdziału lub jako związane z płcią zagadnienia, kwestie lub przepisy dotyczące tych zagadnień lub kwestii, stosownie do przypadku.

ARTYKUŁ 34.7

Przegląd

1. Strony uznają znaczenie monitorowania i oceny wpływu – wspólnie lub osobno – wykonywania niniejszej części niniejszej Umowy na równość mężczyzn i kobiet oraz możliwości stwarzane kobietom w związku z handlem, za pomocą ich własnych procesów i instytucji, a także procesów i instytucji ustanowionych w niniejszej części niniejszej Umowy.

2. Strony mogą dokonać przeglądu niniejszego rozdziału w świetle doświadczeń zdobytych przy jego wykonywaniu i w razie potrzeby zasugerować, jak można go wzmocnić.

ROZDZIAŁ 35

PRZEJRZYSTOŚĆ

ARTYKUŁ 35.1

Cel

1. Uznając wpływ, jaki odpowiednie otoczenia regulacyjne Stron mogą mieć na handel i inwestycje między nimi, Strony dążą do zapewnienia przewidywalnego otoczenia regulacyjnego oraz skutecznych procedur dla przedsiębiorców, w szczególności dla małych i średnich przedsiębiorstw.

2. Strony potwierdzają swoje odpowiednie zobowiązana wynikające z porozumienia WTO oraz, w niniejszym rozdziale, opierają się na tych zobowiązaniach i określają dalsze ustalenia dotyczące przejrzystości.

ARTYKUŁ 35.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału:

a) „decyzja administracyjna” oznacza decyzję lub czynność o skutku prawnym, które mają zastosowanie do konkretnej osoby, konkretnego towaru lub konkretnej usługi w indywidualnej sprawie, i obejmuje zaniechanie wydania decyzji administracyjnej przewidzianej w prawie Strony; oraz

b) „decyzja administracyjna o zasięgu ogólnym” oznacza decyzję administracyjną lub interpretację, które mają zastosowanie do wszystkich osób i stanów faktycznych, które na ogół wchodzą w zakres tej decyzji administracyjnej lub tej interpretacji, i które ustanawiają normę postępowania, ale nie obejmuje:

   (i) ustalenia lub decyzji wydanych w postępowaniu administracyjnym lub quasi-sądowym, które ma zastosowanie do konkretnej osoby, towaru lub usługi drugiej Strony w szczególnym przypadku; lub

   (ii) decyzji wydanej w odniesieniu do konkretnego działania lub praktyki.

ARTYKUŁ 35.3

Publikacja

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej przepisy ustawowe i wykonawcze, procedury, decyzje administracyjna o zasięgu ogólnym oraz orzeczenia sądowe odnoszące się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy były bezzwłocznie publikowane za pośrednictwem urzędowo wyznaczonego środka przekazu oraz, o ile to wykonalne, w wersji elektronicznej, lub udostępnione w inny sposób, tak aby każdy miał możliwość zapoznać się z ich treścią.

2. Każda ze Stron zapewnia wyjaśnienie celu i uzasadnienie przepisów ustawowych i wykonawczych, procedur i decyzji administracyjnych o zasięgu ogólnym oraz orzeczeń sądowych odnoszących się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy.

3. Każda ze Stron przewiduje rozsądny okres między datą publikacji a datą wejścia w życie przepisów ustawowych i wykonawczych odnoszących się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy, z wyjątkiem sytuacji, gdy nie jest to możliwe ze względu na pilny charakter sprawy. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do decyzji administracyjnych o zasięgu ogólnym ani orzeczeń sądowych.

ARTYKUŁ 35.4

Zapytania i przekazywanie informacji

1. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje odpowiednie mechanizmy odpowiadania na zapytania od każdej osoby na temat wszelkich przepisów ustawowych lub wykonawczych odnoszących się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy.

2. Na wniosek Strony druga Strona bezzwłocznie przekazuje informacje oraz udziela odpowiedzi na pytania dotyczące wszelkich przepisów ustawowych lub wykonawczych, obowiązujących lub planowanych, odnoszących się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy, chyba że na podstawie innego rozdziału niniejszej części niniejszej Umowy ustanowiono mechanizm szczególny.

ARTYKUŁ 35.5

Postępowania administracyjne

1. Każda ze Stron stosuje w sposób obiektywny, bezstronny i uzasadniony wszystkie przepisy ustawowe i wykonawcze, procedury oraz decyzje administracyjne o zasięgu ogólnym odnoszące się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy.

2. W przypadku wszczęcia postępowania administracyjnego dotyczącego określonych osób, towarów lub usług drugiej Strony w odniesieniu do stosowania przepisów ustawowych i wykonawczych, procedur lub decyzji administracyjnych o zasięgu ogólnym, o których mowa w ust. 1, każda ze Stron:

a) podejmuje starania, aby z rozsądnym wyprzedzeniem powiadamiać o wszczęciu postępowania osoby, których postępowanie administracyjne bezpośrednio dotyczy, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, dołączając informacje o charakterze postępowania, określenie podstawy prawnej, na podstawie którego wszczyna się postępowanie, oraz ogólny opis wszelkich kwestii, których dotyczy; oraz

b) zapewnia takim osobom rozsądną możliwość przedstawienia faktów i argumentów na poparcie ich stanowiska przed jakąkolwiek ostateczną decyzją administracyjną, w zakresie, w jakim pozwala na to czas, charakter postępowania oraz interes publiczny.

ARTYKUŁ 35.6

Kontrola i odwołanie

1. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje organy lub procedury sądowe, arbitrażowe lub administracyjne do celów bezzwłocznej kontroli, a w uzasadnionych przypadkach również korygowania, decyzji administracyjnych odnoszących się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy sądowe, arbitrażowe lub administracyjne prowadziły procedury odwoławcze lub kontrolne w sposób niedyskryminujący i bezstronny. Organy te muszą być bezstronne i niezależne od organu, któremu powierzono administracyjne egzekwowanie przepisów oraz nie mogą mieć jakiegokolwiek interesu w wyniku sprawy.

3. W odniesieniu do organów lub procedur, o których mowa w ust. 1, każda ze Stron zapewnia, aby stronom przed takimi organami lub stronom takich postępowań zapewniano:

a) rozsądną możliwość uzasadnienia lub obrony swojego stanowiska; oraz

b) decyzję opartą na dowodach i złożonych oświadczeniach lub, w przypadku gdy wymaga tego ich prawo, na dokumentacji zgromadzonej przez odpowiedni organ.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby decyzja, o której mowa w ust. 3 lit. b), była wykonywana przez organ, któremu powierzono administracyjne egzekwowanie przepisów, z zastrzeżeniem odwołania lub dalszej kontroli zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi danej Strony.

ARTYKUŁ 35.7

Związek z innymi rozdziałami

Postanowienia zawarte w niniejszym rozdziale mają zastosowanie jako uzupełnienie szczegółowych zasad określonych w innych rozdziałach niniejszej części niniejszej Umowy.

ROZDZIAŁ 36

DOBRE PRAKTYKI REGULACYJNE

ARTYKUŁ 36.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków regulacyjnych przyjętych lub zainicjowanych przez organy regulacyjne w odniesieniu do wszelkich kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy.

2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do organów regulacyjnych, środków regulacyjnych, praktyk ani podejść regulacyjnych państw członkowskich.

ARTYKUŁ 36.2

Zasady ogólne

1. Strony uznają znaczenie:

a) stosowania dobrych praktyk regulacyjnych w procesie planowania, opracowywania, wydawania, wdrażania, oceny i przeglądu środków regulacyjnych, aby osiągnąć cele polityki wewnętrznej; oraz

b) utrzymania i zwiększenia korzyści płynących z niniejszej części niniejszej Umowy w celu ułatwienia handlu towarami i usługami oraz zwiększenia inwestycji między Stronami.

2. Każda ze Stron ma swobodę określania swojego podejścia do dobrych praktyk regulacyjnych w ramach niniejszej części niniejszej Umowy w sposób zgodny z jej własnymi ramami prawnymi, praktykami i podstawowymi zasadami, w tym z zasadą ostrożności, leżącymi u podstaw jej systemu regulacyjnego.

3. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako wymagające od Strony:

a) odstąpienia od jej wewnętrznych procedur przygotowywania i przyjmowania środków regulacyjnych;

b) podejmowania działań, które podważałyby lub utrudniałyby terminowe przyjęcie środków regulacyjnych służących osiągnięciu celów jej polityki publicznej; lub

c) osiągnięcia jakiegokolwiek szczególnego rezultatu regulacyjnego.

ARTYKUŁ 36.3

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału:

a) „organ regulacyjny” oznacza:

(i) w przypadku Strony UE: Komisję Europejską; oraz

(ii) w przypadku Chile: każdy organ regulacyjny władzy wykonawczej; oraz

b) „środki regulacyjne” oznaczają:

(i) w przypadku Strony UE:

A) rozporządzenia i dyrektywy, zgodnie z art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; oraz

B) akty wykonawcze i delegowane, przewidziane – odpowiednio – w art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; oraz

(ii) w przypadku Chile: przepisy ustawowe i dekrety o zasięgu ogólnym, które zostały przyjęte przez organy regulacyjne i których przestrzeganie jest obowiązkowe[1].

[1] Zgodnie z ust. II.1 zarządzenia prezydenta nr 3 z 2019 r. i jego zmianami.

ARTYKUŁ 36.4

Wewnętrzna koordynacja zmian regulacyjnych

Każda ze Stron utrzymuje wewnętrzne procesy lub mechanizmy koordynacji lub przeglądu służące przygotowaniu, ocenie i przeglądowi środków regulacyjnych. Takie procesy lub mechanizmy powinny służyć między innymi:

a) wspieraniu dobrych praktyk regulacyjnych, w tym praktyk określonych w niniejszym rozdziale;

b) określaniu i unikaniu zbędnego powielania i niespójności wymogów w ramach środków regulacyjnych Strony;

c) zapewnianiu zgodności z międzynarodowymi obowiązkami Strony w zakresie handlu; oraz

d) promowaniu uwzględniania skutków przygotowywanych środków regulacyjnych, w tym skutków dla małych i średnich przedsiębiorstw.

ARTYKUŁ 36.5

Przejrzystość procesów i mechanizmów regulacyjnych

Każda ze Stron udostępnia publicznie zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami i procedurami opis procesów i mechanizmów wykorzystywanych przez jej organ regulacyjny do przygotowywania, oceny lub przeglądu środków regulacyjnych. Opisy muszą zawierać odniesienia do odpowiednich wytycznych, przepisów lub procedur, w tym tych umożliwiających przedstawianie uwag przez opinię publiczną.

ARTYKUŁ 36.6

Wcześniejsze informacje na temat planowanych środków regulacyjnych

1. Każda ze Stron dokłada starań, aby zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami i procedurami co roku publikować informacje dotyczące planowanych ważnych[1] środków regulacyjnych.

2. W odniesieniu do każdego ważnego środka regulacyjnego, o którym mowa w ust. 1, każda ze Stron dokłada starań, aby w odpowiednim czasie udostępnić publicznie:

a) krótki opis jego zakresu stosowania i celów; oraz

b) jeżeli został określony, przewidywany termin jego przyjęcia, w tym, w stosownych przypadkach, możliwości przeprowadzenia konsultacji publicznych.

[1] Organy regulacyjne każdej ze Stron mogą określić, co stanowi ważny środek regulacyjny do celów ich obowiązków wynikających z niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 36.7

Konsultacje publiczne

1. Przy opracowywaniu ważnego środka regulacyjnego każda ze Stron, w stosownych przypadkach, zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami i procedurami:

a) publikuje projekt środka regulacyjnego lub dokumentów konsultacyjnych zawierających wystarczająco szczegółowe informacje na temat danego przygotowywanego środka regulacyjnego, aby każdy[1] mógł ocenić, czy i w jaki sposób środek ten może mieć znaczący wpływ na jego interesy;

b) oferują wszystkim, w sposób niedyskryminujący, rozsądne możliwości przedstawienia uwag; oraz

c) rozważa otrzymane uwagi.

2. Organy regulacyjne każdej ze Stron dokładają starań, aby korzystać z elektronicznych środków komunikacji i dążyć do prowadzenia specjalnego portalu internetowego służącego do publikowania informacji i przesyłania uwag dotyczących konsultacji publicznych.

3. Organy regulacyjne każdej ze Stron dokładają starań, aby udostępnić publicznie streszczenie wyników konsultacji lub wszelkie otrzymane uwagi, z wyjątkiem zakresu niezbędnego w celu ochrony informacji poufnych lub nieujawnienia danych osobowych lub nieodpowiednich treści.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy ustęp nie uniemożliwia Stronie podjęcia ukierunkowanych konsultacji z zainteresowanymi osobami na warunkach określonych w jej przepisach i procedurach.

ARTYKUŁ 36.8

Ocena skutków

1. Każda ze Stron promuje przeprowadzanie oceny skutków przez jej organ regulacyjny, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i procedurami, w odniesieniu do przygotowywanych przez ten organ ważnych środków regulacyjnych.

2. Przeprowadzając ocenę skutków, organ regulacyjny każdej ze Stron promuje procesy i mechanizmy uwzględniające następujące czynniki:

a) potrzebę wprowadzenia środka regulacyjnego, w tym charakter i znaczenie problemu, który dany środek ma regulować;

b) wykonalne i odpowiednie alternatywne warianty regulacyjne i pozaregulacyjne, o ile takie warianty istnieją, które pozwoliłyby na osiągnięcie celu polityki publicznej Strony, w tym wariant zaniechania regulacji;

c) w możliwym i odpowiednim zakresie – potencjalne skutki społeczne, gospodarcze i środowiskowe tych wariantów alternatywnych, w tym dla handlu międzynarodowego oraz dla małych i średnich przedsiębiorstw; oraz

d) sposób, w jaki rozważane warianty odnoszą się do odpowiednich norm międzynarodowych, jeżeli takie istnieją, w tym w stosownych przypadkach uzasadnienie wszelkich rozbieżności.

3. W odniesieniu do wszelkiej oceny skutków środka regulacyjnego przeprowadzonej przez organ regulacyjny organ ten sporządza sprawozdanie końcowe zawierające szczegółowe informacje na temat czynników branych pod uwagę w jego ocenie oraz odpowiednich ustaleń. Takie sprawozdanie udostępnia się publicznie w momencie publicznego udostępnienia środka regulacyjnego, do którego sprawozdanie się odnosi.

ARTYKUŁ 36.9

Ocena retrospektywna

Strony uznają pozytywny wkład okresowych ocen retrospektywnych istniejących i obowiązujących środków regulacyjnych w ograniczenie zbędnego obciążenia regulacyjnego, w tym dla małych i średnich przedsiębiorstw, oraz w skuteczniejsze osiągnięcie celów polityki publicznej. Strony dokładają starań, aby promować stosowanie okresowych ocen retrospektywnych w swoich systemach regulacyjnych.

ARTYKUŁ 36.10

Rejestr regulacji

Każda ze Stron zapewnia, aby obowiązujące środki regulacyjne były publikowane w wyznaczonym rejestrze, w którym określono środki regulacyjne pogrupowane tematycznie i który jest publicznie dostępny na jednej ogólnodostępnej stronie internetowej. Ta strona internetowa powinna umożliwiać wyszukiwanie środków regulacyjnych według odniesień bibliograficznych lub według słów. Każda ze Stron okresowo aktualizuje swój rejestr.

ARTYKUŁ 36.11

Współpraca i wymiana informacji

Strony mogą współpracować w celu ułatwienia wykonywania niniejszego rozdziału. Współpraca ta może obejmować organizację wszelkich odpowiednich działań mających na celu wzmocnienie współpracy między ich organami regulacyjnymi oraz wymianę informacji na temat praktyk regulacyjnych określonych w niniejszym rozdziale.

ARTYKUŁ 36.12

Punkty kontaktowe

W terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy każda ze Stron wyznacza punkt kontaktowy, aby ułatwić wymianę informacji między Stronami.

ARTYKUŁ 36.13

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do niniejszego rozdziału.

ROZDZIAŁ 37

MAŁE I ŚREDNIE PRZEDSIĘBIORSTWA

ARTYKUŁ 37.1

Cele

Strony uznają znaczenie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w swoich dwustronnych stosunkach handlowych i inwestycyjnych oraz potwierdzają swoje zobowiązanie do zwiększania możliwości MŚP w zakresie czerpania korzyści z niniejszej części Umowy.

ARTYKUŁ 37.2

Wymiana informacji

1. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje publicznie dostępną stronę internetową przeznaczoną dla MŚP, która zawiera informacje dotyczące niniejszej części niniejszej Umowy, w tym:

a) streszczenie niniejszej części niniejszej Umowy; oraz

b) informacji przeznaczonych dla MŚP zawierających:

(i) opis postanowień niniejszej części niniejszej Umowy, które każda ze Stron uzna za istotne dla MŚP obu Stron; oraz

(ii) wszelkie dodatkowe informacje, które Strona uzna za przydatne dla MŚP zainteresowanych korzystaniem z możliwości przewidzianych w niniejszej części niniejszej Umowy.

2. Każda ze Stron umieszcza na stronie internetowej, o której mowa w ust. 1, hiperłącze do:

a) tekstu niniejszej części niniejszej Umowy, w tym załączników i dodatków do niej, w szczególności taryf celnych i reguł pochodzenia dotyczących konkretnych produktów;

b) równoważnej strony internetowej drugiej Strony; oraz

c) stron internetowych swoich własnych organów, które zdaniem Strony dostarczałyby przydatnych informacji osobom zainteresowanym handlem i prowadzeniem działalności gospodarczej na terytorium tej Strony.

3. Każda ze Stron umieszcza na stronie internetowej, o której mowa w ust. 1, hiperłącze do stron internetowych swoich własnych organów z informacjami dotyczącymi:

a) przepisów celnych i procedur dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu, a także odpowiednie formularze, dokumenty i inne wymagane informacje;

b) przepisów wykonawczych i procedur dotyczących praw własności intelektualnej, w tym oznaczeń geograficznych;

c) regulacji technicznych, w tym, w razie konieczności, obowiązkowych procedur oceny zgodności oraz hiperłącz do wykazów jednostek oceniających zgodność, w przypadkach, gdy ocena zgodności strony trzeciej jest obowiązkowa, zgodnie z rozdziałem 16;

d) środków sanitarnych i fitosanitarnych odnoszących się do przywozu i wywozu, zgodnie z rozdziałem 13;

e) przepisów dotyczących zamówień publicznych oraz bazy danych zawierającej ogłoszenia o zamówieniach publicznych oraz innych odpowiednich postanowień rozdziału 28;

f) procedur rejestracji przedsiębiorstw; oraz

g) innych informacji, które Strona uzna za przydatne dla małych i średnich przedsiębiorstw.

4. Każda ze Stron umieszcza na stronie internetowej, o której mowa w ust. 1, hiperłącze do bazy danych, którą można przeszukać elektronicznie według kodów system zharmonizowanego i która obejmuje następujące informacje w odniesieniu do dostępu do jej rynku:

a) stawki celne i kontyngenty, w tym stawki celne stosowane względem kraju najbardziej uprzywilejowanego, stawki celne inne niż stosowane względem kraju najbardziej uprzywilejowanego oraz stawki preferencyjne i kontyngenty taryfowe;

b) akcyzę;

c) podatki (takie jak podatek od wartości dodanej);

d) opłaty celne lub inne opłaty, w tym inne opłaty dotyczące konkretnych produktów;

e) reguły pochodzenia przewidziane w rozdziale 10;

f) zwrot ceł, odroczenia lub inne rodzaje pomocy, które prowadzą do ograniczenia lub zwrotu ceł lub odstąpienia od nich;

g) kryteria stosowane do ustalenia wartości celnej towaru;

h) inne środki taryfowe;

i) informacje dotyczące procedur przywozowych; oraz

j) informacje dotyczące środków lub przepisów pozataryfowych.

5. Każda ze Stron regularnie lub na wniosek drugiej Strony dokonuje aktualizacji informacji i hiperłączy, o których mowa w ust. 1–4, które utrzymuje na swojej stronie internetowej, aby zapewnić aktualność i dokładność tych informacji i hiperłączy.

6. Każda ze Stron zapewnia, aby informacje, o których mowa w niniejszym artykule, były przedstawiane w sposób odpowiedni na potrzeby ich wykorzystania przez MŚP. Każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby udostępnić takie informacje w języku angielskim.

7. Strona nie może stosować jakiejkolwiek opłaty za dostęp do informacji zapewnianych zgodnie z ust. 1–4 od jakiejkolwiek osoby Strony.

ARTYKUŁ 37.3

Punkty kontaktowe ds. MŚP

1. Każda ze Stron informuje drugą Stronę o swoim punkcie kontaktowym ds. MŚP, który będzie pełnił funkcje wymienione w niniejszym artykule. Strona bezzwłocznie powiadamia drugą Stronę o wszelkich zmianach danych tych punktów kontaktowych.

2. Punkty kontaktowe ds. MŚP:

a) zapewniają, aby potrzeby MŚP były uwzględniane w ramach wykonywania niniejszej części niniejszej Umowy w sposób umożliwiający MŚP obu Stron skorzystanie z nowych możliwości na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy;

b) zapewniają, aby informacje, o których mowa w art. 37.2, były aktualne i istotne dla MŚP; którakolwiek ze Stron może, za pośrednictwem punktu kontaktowego ds. MŚP, zaproponować dodatkowe informacje, które druga Strona może włączyć do informacji zapewnianych zgodnie z art. 37.2;

c) badają wszelkie kwestie istotne dla MŚP w związku z wykonywaniem niniejszej części niniejszej Umowy, w tym:

(i) dokonują wymiany informacji, aby wspomagać Wspólny Komitet w realizowaniu jego zadań polegających na monitorowaniu i wykonywaniu aspektów niniejszej części niniejszej Umowy związanych z MŚP;

(ii) wspomagają podkomitety i inne punkty kontaktowe ustanowione na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy w rozpatrywaniu kwestii istotnych dla MŚP;

d) składają, wspólnie lub indywidualnie, okresowe sprawozdania ze swoich działań Wspólnemu Komitetowi do rozpatrzenia; oraz

e) rozpatrują wszelkie inne uzgodnione przez Strony kwestie dotyczące MŚP wynikające z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy.

3. Punkty kontaktowe ds. MŚP zbierają się na posiedzenia w miarę konieczności oraz wykonują swoją pracę za pośrednictwem kanałów komunikacji uzgodnionych przez Strony, co może obejmować pocztę elektroniczną, wideokonferencje lub inne środki.

4. W ramach prowadzenia swoich działań punkty kontaktowe ds. MŚP mogą w stosownych przypadkach nawiązywać współpracę z ekspertami i organizacjami zewnętrznymi.

ARTYKUŁ 37.4

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do niniejszego rozdziału.

ROZDZIAŁ 38

ROZSTRZYGANIE SPORÓW

SEKCJA A

CEL I ZAKRES STOSOWANIA

ARTYKUŁ 38.1

Cel

Celem niniejszego rozdziału jest ustanowienie skutecznego i efektywnego mechanizmu unikania oraz rozstrzygania sporów między Stronami dotyczących interpretacji i stosowania niniejszej części niniejszej Umowy w celu osiągnięcia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

ARTYKUŁ 38.2

Zakres stosowania

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do każdego sporu między Stronami dotyczącego interpretacji i stosowania postanowień niniejszej części niniejszej Umowy (zwanych dalej „postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy"), o ile w niniejszej części niniejszej Umowy nie przewidziano inaczej.

ARTYKUŁ 38.3

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 38-A i 38-B:

a) „Strona skarżąca" oznacza Stronę, która składa wniosek o powołanie zespołu orzekającego na podstawie art. 38.5;

b) „mediator" oznacza osobę fizyczną, która została wybrana na mediatora zgodnie z art. 38.27;

c) „zespół orzekający" oznacza zespół orzekający ustanowiony na podstawie art. 38.6;

d) „członek zespołu orzekającego” oznacza członka zespołu orzekającego; oraz

e) „Strona, przeciwko której wniesiono skargę” oznacza Stronę, której zarzuca się naruszenie postanowienia niniejszej części niniejszej Umowy.

SEKCJA B

KONSULTACJE

ARTYKUŁ 38.4

Konsultacje

1. Strony dokładają starań, aby rozstrzygać wszelkie spory, o których mowa w art. 38.2, podejmując konsultacje w dobrej wierze w celu osiągnięcia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

2. Strona występuje o przeprowadzenie konsultacji, doręczając drugiej Stronie pisemny wniosek określający odnośny środek oraz postanowienia niniejszej części niniejszej Umowy, które jej zdaniem mają zastosowanie.

3. Strona, do której kierowany jest taki wniosek o przeprowadzenie konsultacji, udziela odpowiedzi bezzwłocznie, ale nie później niż 10 dni po dniu doręczenia wniosku o przeprowadzenie konsultacji. Konsultacje przeprowadza się nie później niż 30 dni po dniu doręczenia wniosku o przeprowadzenie konsultacji i, o ile Strony nie postanowią inaczej, konsultacje odbywają się na terytorium Strony, do której kierowany jest taki wniosek o przeprowadzenie konsultacji. Konsultacje uznaje się za zakończone w terminie 46 dni po dniu doręczenia wniosku o przeprowadzenie konsultacji, chyba że Strony postanowią je kontynuować.

4. Konsultacje w pilnych kwestiach, w tym dotyczących łatwo psujących się towarów lub sezonowych towarów lub usług, przeprowadza się w ciągu 15 dni po dniu doręczenia wniosku o przeprowadzenie konsultacji. Konsultacje uznaje się za zakończone w terminie 23 dni po dniu doręczenia wniosku o przeprowadzenie konsultacji, chyba że Strony postanowią je kontynuować.

5. Podczas konsultacji każda ze Stron przekazuje wystarczające informacje faktyczne, tak aby umożliwić pełne zbadanie, w jaki sposób dany środek może wpłynąć na stosowanie niniejszej części niniejszej Umowy. Każda ze Stron stara się zapewnić udział personelu swoich właściwych organów publicznych posiadającego wiedzę ekspercką w kwestiach będących przedmiotem konsultacji.

6. Konsultacje, w szczególności wszystkie informacje wskazane jako poufne oraz stanowiska, jakie Strona zajęła podczas konsultacji, są poufne oraz pozostają bez uszczerbku dla praw każdej ze Stron w jakichkolwiek dalszych postępowaniach.

7. Jeżeli Strona, do której kierowany jest wniosek o przeprowadzenie konsultacji, nie odpowie na ten wniosek w ciągu 10 dni po dniu jego doręczenia, lub jeżeli konsultacje nie odbyły się w terminie określonym w ust. 3 lub 4, lub jeżeli Strony postanawiają nie przeprowadzać konsultacji, lub jeżeli konsultacje odbyły się, lecz nie osiągnięto wspólnie uzgodnionego rozwiązania, Strona, która wystąpiła z wnioskiem o konsultacje, może skorzystać z art. 38.5.

SEKCJA C

POSTĘPOWANIE PRZED ZESPOŁEM ORZEKAJĄCYM

ARTYKUŁ 38.5

Wszczęcie postępowania przed zespołem orzekającym

1. Jeżeli Strony nie rozstrzygną danej kwestii w drodze konsultacji, o których mowa w art. 38.4, Strona, która wystąpiła z wnioskiem o konsultacje, może zwrócić się z wnioskiem o ustanowienie zespołu orzekającego.

2. Wniosek o ustanowienie zespołu orzekającego kieruje się na piśmie do drugiej Strony. W swoim wniosku Strona skarżąca wskazuje sporny środek, określa postanowienia niniejszej części niniejszej Umowy, które uznaje za mające zastosowanie, oraz wyjaśnia, w jaki sposób środek ten narusza postanowienia niniejszej części niniejszej Umowy, w sposób wystarczająco jasno przedstawiając podstawę prawną skargi.

ARTYKUŁ 38.6

Ustanowienie zespołu orzekającego

1. W skład zespołu orzekającego wchodzi trzech członków.

2. W terminie 14 dni po dniu doręczenia Stronie, przeciwko której wniesiono skargę, wniosku o ustanowienie zespołu orzekającego Strony konsultują się ze sobą w celu uzgodnienia składu zespołu orzekającego.

3. Jeżeli Strony nie osiągną porozumienia w kwestii składu zespołu orzekającego w terminie przewidzianym w ust. 2 niniejszego artykułu, każda ze Stron wyznacza członka zespołu orzekającego ze swojej części listy sporządzonej na podstawie art. 38.8 ust. 1 w terminie 10 dni po dniu, w którym upłynął termin określony w ust. 2 niniejszego artykułu. Jeżeli Strona, przeciwko której wniesiono skargę, nie powoła członka zespołu orzekającego ze swojej części listy w tym terminie, współprzewodniczący Wspólnego Komitetu reprezentujący Stronę skarżącą wybiera członka zespołu orzekającego w drodze losowania, w terminie pięciu dni po dniu, w którym upłynął ten termin, spośród osób wskazanych w części listy tej Strony, która nie powołała członka zespołu orzekającego. Współprzewodniczący Wspólnego Komitetu reprezentujący Stronę skarżącą może delegować taki wybór członka zespołu orzekającego w drodze losowania.

4. Jeżeli Strony nie osiągną porozumienia w sprawie przewodniczącego zespołu orzekającego w terminie przewidzianym w ust. 2 niniejszego artykułu, współprzewodniczący Wspólnego Komitetu reprezentujący Stronę skarżącą wybiera przewodniczącego zespołu orzekającego z części listy dotyczącej przewodniczących zespołu orzekającego sporządzonej na podstawie art. 38.8 ust. 1 lit. c) w drodze losowania w terminie 10 dni po dniu, w którym upłynął ten termin. Współprzewodniczący Wspólnego Komitetu reprezentujący Stronę skarżącą może delegować taki wybór przewodniczącego zespołu orzekającego w drodze losowania.

5. Zespół orzekający uznaje się za ustanowiony 15 dni po dniu powiadomienia Stron przez trzech wybranych członków zespołu orzekającego o zaakceptowaniu ich powołania zgodnie z załącznikiem 38-A, chyba że Strony uzgodnią inaczej. Każda ze Stron bezzwłocznie podaje datę ustanowienia zespołu orzekającego do wiadomości publicznej.

6. Jeżeli którakolwiek z list przewidzianych w art. 38.8 nie została sporządzona lub nie zawiera wystarczającej liczby nazwisk w momencie, w którym zostaje skierowany wniosek na podstawie ust. 3 lub 4 niniejszego artykułu, członków zespołu orzekającego wybiera się w drodze losowania spośród osób formalnie zaproponowanych przez jedną Stronę lub obie Strony, zgodnie z załącznikiem 38-A.

ARTYKUŁ 38.7

Wybór forum

1. W przypadku powstania sporu dotyczącego określonego środka, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut naruszenia obowiązku wynikającego z niniejszej części niniejszej Umowy oraz zasadniczo równoważnego zobowiązania wynikającego z innej umowy międzynarodowej, której obie Strony są stronami, w tym porozumienia WTO, Strona dochodząca odszkodowania wybiera forum, na którym ma być rozstrzygnięty spór.

2. Po wybraniu takiego forum przez Stronę i wszczęciu procedur rozstrzygania sporów na podstawie niniejszej sekcji lub innej międzynarodowej umowy handlowej w odniesieniu do środka, o którym mowa w ust. 1, Strona ta nie może wszcząć procedur rozstrzygania sporów odpowiednio na podstawie takiej innej umowy lub niniejszej sekcji, chyba że forum wybrane w pierwszej kolejności nie dokona żadnych ustaleń z powodów proceduralnych lub jurysdykcyjnych.

3. Do celów niniejszego artykułu:

a) procedury rozstrzygania sporów na podstawie niniejszej sekcji uznaje się za wszczęte wnioskiem Strony o ustanowienie zespołu orzekającego na podstawie art. 38.5;

b) procedury rozstrzygania sporów na podstawie porozumienia WTO uznaje się za wszczęte wnioskiem Strony o ustanowienie zespołu orzekającego na podstawie art. 6 Uzgodnienia w sprawie zasad i procedur regulujących rozstrzyganie sporów w załączniku 2 do porozumienia WTO; oraz

c) procedury rozstrzygania sporów na podstawie jakiejkolwiek innej umowy uznaje się za wszczęte zgodnie z odpowiednimi postanowieniami takiej umowy.

4. Bez uszczerbku dla ust. 2 żadne z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy nie wyklucza zawieszenia obowiązków przez Stronę, jeżeli zezwala na to Organ Rozstrzygania Sporów WTO lub procedury rozstrzygania sporów określone w innej umowie międzynarodowej, której Strony są stronami. Nie można powoływać się na porozumienie WTO ani jakąkolwiek inną umowę międzynarodową między Stronami w celu uniemożliwienia Stronie zawieszenia obowiązków wynikających z niniejszej sekcji.

ARTYKUŁ 38.8

Listy członków zespołu orzekającego

1. Nie później niż rok po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy Wspólny Komitet ustanawia listę co najmniej 15 osób, które są skłonne i zdolne pełnić funkcję członka zespołu orzekającego. Lista składa się z trzech części:

a) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Strony UE;

b) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Chile; oraz

c) jednej części listy osób niebędących obywatelami żadnej ze Stron i mających pełnić rolę przewodniczącego zespołu orzekającego.

2. Na każdej części listy musi znajdować się co najmniej pięć osób. Wspólny Komitet zapewnia, aby na liście znajdowała się zawsze taka minimalna liczba osób.

3. Wspólny Komitet może sporządzić dodatkowe listy osób posiadających wiedzę fachową dotyczącą konkretnych sektorów objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy. Jeżeli Strony tak postanowią, takie dodatkowe listy wykorzystuje się do powoływania składu zespołu orzekającego zgodnie z procedurą określoną w art. 38.6.

ARTYKUŁ 38.9

Wymogi dotyczące członków zespołu orzekającego

1. Członek zespołu orzekającego:

a) musi wykazać się wiedzą fachową w dziedzinie prawa, międzynarodowej wymiany handlowej oraz innych kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy;

b) musi być niezależny od Stron, niepowiązany z którąkolwiek ze Stron i nie może przyjmować poleceń od którejkolwiek ze Stron;

c) musi działać w imieniu własnym i nie może przyjmować poleceń od jakiejkolwiek organizacji lub jakichkolwiek władz publicznych w kwestiach związanych ze sporem; oraz

d) musi przestrzegać załącznika 38-B.

2. Oprócz spełnienia wymogów określonych w ust. 1 przewodniczący musi również mieć doświadczenie w procedurach rozstrzygania sporów.

3. Mając na uwadze przedmiot konkretnego sporu, Strony mogą uzgodnić, że zastosują odstępstwo od wymogów wymienionych w ust. 1 lit. a).

ARTYKUŁ 38.10

Funkcje zespołu orzekającego

Zespół orzekający:

a) dokonuje obiektywnej oceny kwestii, która została mu przedstawiona, włącznie z obiektywną oceną okoliczności faktycznych, zakresu stosowania oraz zgodności z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy;

b) zawiera w swoich decyzjach i sprawozdaniach ustalenia faktyczne, informację o zakresie stosowania postanowień niniejszej części niniejszej Umowy oraz ogólne uzasadnienie wszelkich formułowanych przez niego ustaleń i wniosków; oraz

c) powinien regularnie konsultować się ze Stronami oraz zapewniać odpowiednie możliwości opracowania wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

ARTYKUŁ 38.11

Zakres zadań

1. O ile w terminie pięciu dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego Strony nie uzgodnią inaczej, zakres zadań zespołu orzekającego obejmuje:

„zbadanie, w świetle odpowiednich postanowień części III Zaawansowanej umowy ramowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, na które powołują się Strony, kwestii, o której mowa we wniosku o ustanowienie zespołu orzekającego, w celu dokonania ustaleń w sprawie zgodności spornego środka z postanowieniami części III tej umowy oraz sporządzenia sprawozdania zgodnie z art. 38.13 tej umowy”.

2. Jeżeli Strony uzgodnią inny zakres zadań niż ten określony w ust. 1, powiadamiają zespół orzekający o uzgodnionym zakresie zadań w terminie określonym w ust. 1.

ARTYKUŁ 38.12

Decyzje w sprawach pilnych

1. Na wniosek Strony zespół orzekający, w terminie 10 dni po dniu jego ustanowienia, podejmuje decyzję, czy sprawa dotyczy kwestii pilnej.

2. W przypadkach pilnych mające zastosowanie terminy określone w niniejszej sekcji są o połowę krótsze niż terminy określone w tej sekcji, z wyjątkiem terminów, o których mowa w art. 38.6 i 38.11.

ARTYKUŁ 38.13

Sprawozdanie wstępne i końcowe

1. Zespół orzekający przedstawia Stronom sprawozdanie wstępne w terminie 90 dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego. Jeżeli zespół orzekający uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, przewodniczący zespołu orzekającego powiadamia o tym Strony, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin przedstawienia sprawozdania wstępnego przez zespół orzekający. Zespół orzekający nie może w żadnym razie przedstawić sprawozdania wstępnego później niż 120 dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego.

2. Każda ze Stron może złożyć pisemny wniosek do zespołu orzekającego o dokonanie przeglądu konkretnych elementów sprawozdania wstępnego w terminie 10 dni po dniu jego przedstawienia. Strona może przedstawić uwagi do wniosku drugiej Strony w terminie sześciu dni po dniu złożenia tego wniosku.

3. Jeżeli nie zostanie złożony wniosek na podstawie ust. 2, sprawozdanie wstępne staje się sprawozdaniem końcowym.

4. Zespół orzekający przedstawia Stronom sprawozdanie końcowe w terminie 120 dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego. Jeżeli zespół orzekający uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, przewodniczący zespołu orzekającego powiadamia o tym Strony, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin przedstawienia sprawozdania końcowego przez zespół orzekający. Zespół orzekający nie może w żadnym razie przedstawić sprawozdania końcowego później niż 150 dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego.

5. Sprawozdanie końcowe zawiera omówienie wszelkich pisemnych wniosków Stron dotyczących sprawozdania wstępnego oraz wyraźnie odnosi się do uwag Stron. Zespół orzekający zamieszcza w sprawozdaniu wstępnym i końcowym:

a) część opisową zawierającą podsumowanie argumentów Stron i uwag, o których mowa w ust. 2;

b) ustalenia zespołu orzekającego dotyczące stanu faktycznego danej sprawy oraz zastosowanie odpowiednich postanowień niniejszej części niniejszej Umowy;

c) ustalenia zespołu orzekającego dotyczące zgodności lub braku zgodności spornego środka z odpowiednimi postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy; oraz

d) uzasadnienie ustaleń, o których mowa w lit. b) i c).

6. Sprawozdanie końcowe jest ostateczne i jest wiążące dla Stron.

ARTYKUŁ 38.14

Środki zapewniania zgodności

1. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, podejmuje wszelkie środki niezbędne do bezzwłocznego zastosowania się do ustaleń zawartych w sprawozdaniu końcowym w celu zapewnienia zgodności z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy.

2. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, nie później niż 30 dni po dniu przedstawienia sprawozdania końcowego powiadamia Stronę skarżącą o wszelkich środkach, które podjęła lub zamierza podjąć w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego.

ARTYKUŁ 38.15

Rozsądny termin

1. Jeżeli natychmiastowe zastosowanie się do ustaleń zawartych w sprawozdaniu końcowym nie jest możliwe, Strona, przeciwko której wniesiono skargę, nie później niż w terminie 30 dni po dniu przedstawienia sprawozdania końcowego powiadamia Stronę skarżącą o rozsądnym terminie, jakiego będzie potrzebować, aby zastosować się do takich ustaleń. Strony dążą do uzgodnienia rozsądnego terminu na zastosowanie się do sprawozdania końcowego.

2. Jeżeli Strony nie uzgodniły rozsądnego terminu, Strona skarżąca może, nie wcześniej niż 20 dni po dniu doręczenia powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, złożyć wniosek na piśmie o ustalenie rozsądnego terminu przez zespół orzekający w pierwotnym składzie. Zespół orzekający doręcza swoją decyzję Stronom w terminie 20 dni po dniu złożenia wniosku.

3. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, powiadamia Stronę skarżącą o swoich postępach w zastosowaniu się do sprawozdania końcowego co najmniej miesiąc przed upływem tego rozsądnego terminu.

4. Strony mogą uzgodnić przedłużenie rozsądnego terminu.

ARTYKUŁ 38.16

Kontrola zgodności

1. Nie później niż w dniu upływu rozsądnego terminu, o którym mowa w art. 38.15, Strona, przeciwko której wniesiono skargę, powiadamia Stronę skarżącą o wszelkich środkach, które podjęła w celu zastosowania się do ustaleń zawartych w sprawozdaniu końcowym.

2. W przypadku gdy Strony nie zgadzają się co do istnienia lub zgodności z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy jakiegokolwiek środka podjętego w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego, Strona skarżąca może złożyć pisemny wniosek do zespołu orzekającego w pierwotnym składzie o podjęcie decyzji w tej kwestii. We wniosku określa się sporny środek i wyjaśnia, w jaki sposób środek ten stanowi naruszenie postanowień niniejszej części niniejszej Umowy, w sposób wystarczająco jasno przedstawiający podstawę prawną skargi. Zespół orzekający doręcza swoją decyzję Stronom w terminie 46 dni po dniu złożenia wniosku.

ARTYKUŁ 38.17

Tymczasowe środki zaradcze

1. Na wniosek Strony skarżącej i po przeprowadzeniu z nią konsultacji Strona, przeciwko której wniesiono skargę, przedstawia ofertę tymczasowej rekompensaty, jeżeli:

a) Strona, przeciwko której wniesiono skargę, powiadamia Stronę skarżącą, że zastosowanie się do ustaleń zawartych w sprawozdaniu końcowym nie jest możliwe;

b) Strona, przeciwko której wniesiono skargę, nie powiadomi o jakichkolwiek środkach podjętych w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego lub środkach, które zamierza podjąć w tym celu w terminie, o którym mowa w art. 38.14, lub nie powiadomi o jakichkolwiek środkach podjętych w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego przed upływem rozsądnego terminu, o którym mowa w art. 38.15;

c) zespół orzekający stwierdzi, że nie podjęto żadnych środków zgodnie z art. 38.16 w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego; lub

d) zespół orzekający stwierdzi, że środki podjęte w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego zgodnie z art. 38.16 są niezgodne z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy.

2. W każdych okolicznościach, o których mowa w ust. 1 lit. a), b), c) i d), Strona skarżąca może powiadomić Stronę, przeciwko której wniesiono skargę, o swoim zamiarze zawieszenia obowiązków wynikających z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy, jeżeli:

a) Strona skarżąca postanowi, że nie wystąpi z wnioskiem na podstawie ust. 1; lub

b) Strona skarżąca złożyła wniosek na podstawie ust. 1, a Strony nie osiągnęły porozumienia w sprawie tymczasowej rekompensaty w terminie 20 dni po dniu upływu rozsądnego terminu, o którym mowa w art. 38.15, lub doręczenia decyzji przez zespół orzekający na podstawie art. 38.16.

3. Strona skarżąca może zawiesić obowiązki 10 dni po dniu doręczenia powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, chyba że Strona, przeciwko której wniesiono skargę, złożyła wniosek na podstawie ust. 6.

4. Zakres zawieszenia obowiązków nie może przekraczać zakresu równoważnego zniweczeniu lub naruszeniu korzyści spowodowanemu naruszeniem. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2, określa się zakres zamierzonego zawieszenia obowiązków.

5. Rozważając, które obowiązki należy zawiesić, Strona skarżąca powinna w pierwszej kolejności dążyć do zawieszenia obowiązków w tym samym sektorze lub sektorach, na które ma wpływ środek uznany przez zespół orzekający za niezgodny z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy. Zawieszenie obowiązków może zostać zastosowane do sektora lub sektorów objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy innych niż sektor lub sektory, w których zespół orzekający stwierdził zniweczenie lub naruszenie korzyści, w szczególności jeśli Strona skarżąca jest zdania, że takie zawieszenie w innym sektorze lub sektorach jest wykonalne lub skuteczne w nakłanianiu do zapewnienia zgodności.

6. Jeżeli Strona, przeciwko której wniesiono skargę, uzna, że zgłoszony zakres zawieszenia obowiązków wykracza poza zakres równoważny zniweczeniu lub naruszeniu korzyści spowodowanemu naruszeniem, Strona ta przed upływem terminu przewidzianego w ust. 3 może złożyć pisemny wniosek do zespołu orzekającego w pierwotnym składzie o podjęcie decyzji w tej kwestii. Zespół orzekający doręcza Stronom swoją decyzję dotyczącą zakresu zawieszenia obowiązków w terminie 30 dni po dniu złożenia wniosku. Strona skarżąca nie może zawiesić jakichkolwiek obowiązków przed doręczeniem decyzji przez zespół orzekający. Zawieszenie obowiązków musi być zgodne z tą decyzją.

7. Zawieszenie obowiązków lub rekompensata, o których mowa w niniejszym artykule, mają charakter tymczasowy i nie mogą być stosowane po:

a) znalezieniu przez Strony wspólnie uzgodnionego rozwiązania na podstawie art. 38.32;

b) uzgodnieniu przez Strony, że środek podjęty w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego zapewnia przestrzeganie postanowień niniejszej części niniejszej Umowy przez Stronę, przeciwko której wniesiono skargę; lub

c) wycofaniu lub zmianie wszelkich środków podjętych w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego, które zespół orzekający uznał za niezgodne z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy, tak aby zapewnić przestrzeganie tych postanowień przez Stronę, przeciwko której wniesiono skargę.

ARTYKUŁ 38.18

Przegląd środków podjętych w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego po zastosowaniu tymczasowych środków zaradczych

1. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, powiadamia Stronę skarżącą o wszelkich środkach, które podjęła w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego po zawieszeniu obowiązków lub po zastosowaniu tymczasowej rekompensaty, stosownie do przypadku. Z wyjątkiem przypadków, w których mowa w ust. 2, Strona skarżąca kończy zawieszenie obowiązków w terminie 30 dni po dniu doręczenia tego powiadomienia. W przypadkach, w których zastosowano rekompensatę, oraz z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 2, Strona, przeciwko której wniesiono skargę, może zakończyć stosowanie takiej rekompensaty w terminie 30 dni po dniu doręczenia swojego powiadomienia o zastosowaniu się.

2. Jeżeli w terminie 30 dni po dniu doręczenia powiadomienia Strony nie osiągną porozumienia co do tego, czy środek zgłoszony zgodnie z ust. 1 zapewnia przestrzeganie postanowień niniejszej części niniejszej Umowy przez Stronę, przeciwko której wniesiono skargę, Strona skarżąca może złożyć pisemny wniosek do zespołu orzekającego w pierwotnym składzie o podjęcie decyzji w tej kwestii. Zespół orzekający doręcza swoją decyzję Stronom w terminie 46 dni po dniu złożenia wniosku. Jeżeli zespół orzekający stwierdzi, że środek podjęty w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego jest zgodny z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy, zawieszenie obowiązków lub rekompensata, stosownie do przypadku, ulega zakończeniu. W stosownych przypadkach Strona skarżąca dostosowuje zakres zawieszenia obowiązków lub poziom rekompensaty w świetle decyzji zespołu orzekającego.

3. Jeżeli Strona, przeciwko której wniesiono skargę, uzna, że zakres zawieszenia wdrożony przez Stronę skarżącą wykracza poza zakres równoważny zniweczeniu lub naruszeniu korzyści spowodowanemu naruszeniem, może złożyć pisemny wniosek do zespołu orzekającego w pierwotnym składzie o podjęcie decyzji w tej kwestii.

ARTYKUŁ 38.19

Zastępowanie członków zespołu orzekającego

Jeżeli członek zespołu orzekającego nie jest w stanie uczestniczyć w postępowaniu przed zespołem orzekającym na podstawie niniejszej sekcji, wycofuje się lub musi być zastąpiony ze względu na nieprzestrzeganie wymogów określonych w załączniku 38-B, powołuje się nowego członka zespołu orzekającego zgodnie z art. 38.6. Termin przedstawienia sprawozdania lub decyzji, o których mowa w tej sekcji, przedłuża się o czas niezbędny do powołania nowego członka zespołu orzekającego.

ARTYKUŁ 38.20

Regulamin wewnętrzny

1. Postępowanie przed zespołem orzekającym na podstawie niniejszej sekcji reguluje niniejszy rozdział oraz załącznik 38-A.

2. Wszelkie posiedzenia zespołu orzekającego są jawne, chyba że w załączniku 38-A określono inaczej.

ARTYKUŁ 38.21

Zawieszenie i zakończenie

1. Na wspólny wniosek Stron zespół orzekający może w dowolnej chwili zawiesić swoje prace na uzgodniony przez Strony okres, nieprzekraczający 12 kolejnych miesięcy.

2. Zespół orzekający wznawia prace przed końcem okresu zawieszenia na pisemny wniosek obu Stron lub na koniec okresu zawieszenia na pisemny wniosek którejkolwiek ze Stron. Strona występująca z wnioskiem odpowiednio powiadamia drugą Stronę. Jeżeli Strona nie wystąpi z wnioskiem o wznowienie prac zespołu orzekającego po upływie okresu zawieszenia, uprawnienia zespołu orzekającego wygasają, a procedura rozstrzygania sporów zostaje zakończona.

3. W przypadku zawieszenia prac zespołu orzekającego na podstawie niniejszego artykułu odpowiednie terminy określone w niniejszej sekcji przedłużona się o okres odpowiadający okresowi zawieszenia prac zespołu orzekającego.

ARTYKUŁ 38.22

Prawo do uzyskiwania informacji

1. Na wniosek Strony lub ze swojej własnej inicjatywy zespół orzekający może starać się o uzyskanie od Stron informacji, które uzna za niezbędne i odpowiednie. Strony udzielają bezzwłocznej i pełnej odpowiedzi na każdy wniosek zespołu orzekającego o udzielenie takich informacji.

2. Na wniosek Strony lub ze swojej własnej inicjatywy zespół orzekający może starać się o uzyskanie z dowolnego źródła informacji, które uzna za niezbędne i odpowiednie. Zespół orzekający ma również prawo do zasięgania opinii ekspertów, w tym uzyskania informacji i porad technicznych, jeżeli uzna to za stosowne, w stosownych przypadkach z zastrzeżeniem wszelkich warunków uzgodnionych przez Strony.

3. Zespół orzekający rozpatruje stanowiska *amicus curiae* przedłożone przez osoby fizyczne Strony lub osoby prawne mające siedzibę na terytorium Strony zgodnie z załącznikiem 38-A.

4. Wszelkie informacje uzyskane przez zespół orzekający na podstawie niniejszego artykułu ujawnia się Stronom, które mogą następnie przedstawiać uwagi do tych informacji.

ARTYKUŁ 38.23

Zasady interpretacji

1. Zespół orzekający interpretuje postanowienia niniejszej części niniejszej Umowy zgodnie ze zwyczajowymi zasadami interpretacji międzynarodowego prawa publicznego, w tym z zasadami określonymi w konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów.

2. Zespół orzekający uwzględnia również odpowiednie interpretacje zawarte w sprawozdaniach zespołów orzekających WTO i Organu Apelacyjnego przyjętych przez Organ Rozstrzygania Sporów WTO.

3. Sprawozdania i decyzje zespołu orzekającego nie mogą rozszerzać ani ograniczać praw i obowiązków Stron wynikających z niniejszej części niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 38.24

Sprawozdania i decyzje zespołu orzekającego

1. Obrady zespołu orzekającego są poufne. Zespół orzekający dokłada wszelkich starań, aby sporządzać sprawozdania i podejmować decyzje w drodze konsensu. Jeżeli nie jest to możliwe, zespół orzekający rozstrzyga sprawę większością głosów. Zdania odrębne opinie członków zespołu orzekającego nie mogą być w żadnym razie ujawniane.

2. Każda ze Stron podaje oświadczenia i sprawozdania zespołu orzekającego do wiadomości publicznej, z zastrzeżeniem ochrony informacji poufnych.

3. Sprawozdania i decyzje zespołu orzekającego są bezwarunkowo przyjmowane przez Strony. Nie mogą one tworzyć jakichkolwiek praw lub obowiązków dla osób.

4. Zgodnie z załącznikiem 38-A zespół orzekający i Strony traktują wszelkie informacje przekazane zespołowi orzekającemu przez Stronę jako poufne.

SEKCJA D

MECHANIZM MEDIACJI

ARTYKUŁ 38.25

Cel

1. Celem mechanizmu mediacji jest ułatwienie znalezienia wspólnie uzgodnionego rozwiązania w drodze kompleksowego i szybkiego postępowania przy wsparciu mediatora.

2. Postępowanie mediacyjne można wszcząć wyłącznie za obopólnym porozumieniem Stron w celu poszukiwania wspólnie uzgodnionych rozwiązań i rozważenia przez mediatora wszelkich opinii doradczych i proponowanych rozwiązań.

ARTYKUŁ 38.26

Wszczęcie postępowania mediacyjnego

1. Strona (zwana dalej „Stroną występującą z wnioskiem”) może w dowolnym momencie zwrócić się do drugiej Strony (zwanej dalej „Stroną odpowiadającą”) z pisemnym wnioskiem o wszczęcie postępowania mediacyjnego w odniesieniu do dowolnego środka Strony odpowiadającej, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut jego negatywnego wpływu na handel lub inwestycje między Stronami.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, musi być wystarczająco szczegółowy, aby w jasny sposób przedstawić zastrzeżenia Strony występującej z wnioskiem oraz musi:

a) wskazywać sporny środek;

b) zawierać zestawienie negatywnych skutków, które, według Strony występującej z wnioskiem, taki środek powoduje lub będzie powodował w odniesieniu do handlu lub inwestycji między Stronami; oraz

c) zawierać wyjaśnienie, w jaki sposób według Strony występującej z wnioskiem takie skutki są związane z danym środkiem.

3. Strona odpowiadająca pozytywnie rozpatruje wniosek i udziela Stronie występującej z wnioskiem odpowiedzi na piśmie, uznając lub odrzucając wniosek, w terminie 10 dni po dniu jego złożenia. W przeciwnym razie wniosek uznaje się za odrzucony.

ARTYKUŁ 38.27

Wybór mediatora

1. Strony dokładają starań, aby wyznaczyć mediatora w terminie 14 dni po dniu wszczęcia postępowania mediacyjnego.

2. W przypadku gdy Strony nie są w stanie osiągnąć porozumienia w kwestii wyznaczenia mediatora w terminie określonym w ust. 1 niniejszego artykułu, którakolwiek ze Stron może wystąpić z wnioskiem do współprzewodniczącego Wspólnego Komitetu reprezentującego Stronę występującą z wnioskiem o wyznaczenie mediatora w drodze losowania, w terminie pięciu dni po dniu złożenia wniosku, z części listy dotyczącej przewodniczących sporządzonej na podstawie art. 38.8 ust. 1 lit. c). Współprzewodniczący Wspólnego Komitetu reprezentujący Stronę występującą z wnioskiem może delegować taki wybór mediatora w drodze losowania.

3. Jeżeli część listy dotycząca przewodniczących, o której mowa w art. 38.8 ust. 1 lit. c), nie została jeszcze sporządzona w momencie złożenia wniosku na podstawie art. 38.26, mediatora wybiera się w drodze losowania spośród osób, które zostały formalnie zaproponowane przez jedną ze Stron lub obie Strony do tej części listy.

4. Mediator nie może być obywatelem którejkolwiek ze Stron ani osobą zatrudnioną przez którąkolwiek ze Stron, chyba że Strony uzgodnią inaczej.

5. Mediator musi przestrzegać załącznika 38-B.

ARTYKUŁ 38.28

Zasady dotyczące postępowania mediacyjnego

1. W terminie 10 dni po dniu wyznaczenia mediatora Strona występująca z wnioskiem przekazuje mediatorowi i Stronie odpowiadającej szczegółowy pisemny opis swoich zastrzeżeń, w szczególności dotyczących funkcjonowania danego środka i jego możliwych negatywnych skutków na handel lub inwestycje. W terminie 20 dni po dniu przekazania takiego opisu Strona odpowiadająca może przekazać pisemne uwagi dotyczące tego opisu. W swoim opisie lub uwagach każda ze Stron może zawrzeć wszelkie informacje, które uzna za istotne.

2. Mediator w przejrzysty sposób pomaga Stronom w osiągnięciu jasności w odniesieniu do spornego środka i jego możliwych negatywnych skutków dla handlu lub inwestycji między Stronami. Mediator może w szczególności organizować spotkania między Stronami, konsultować się ze Stronami wspólnie lub indywidualnie, zwrócić się o pomoc do odpowiednich ekspertów i zainteresowanych stron lub konsultować się z nimi oraz zapewniać wszelkie dodatkowe wsparcie, o które wystąpią Strony. Zanim mediator zwróci się o pomoc do odpowiednich ekspertów i zainteresowanych stron lub skonsultuje się z nimi, przeprowadza konsultacje ze Stronami.

3. Mediator może zaoferować porady oraz zaproponować rozwiązanie do rozważenia przez Strony. Strony mogą zaakceptować lub odrzucić proponowane rozwiązanie lub uzgodnić inne rozwiązanie. Mediator nie może doradzać ani wyrażać uwag w kwestii zgodności spornego środka z niniejszą częścią niniejszej Umowy.

4. Postępowanie mediacyjne odbywa się na terytorium Strony odpowiadającej lub, za obopólną zgodą Stron, w jakimkolwiek innym miejscu lub w jakikolwiek inny sposób.

5. Strony dokładają starań, aby osiągnąć wspólnie uzgodnione rozwiązanie w terminie 60 dni po dniu wyznaczenia mediatora. Do czasu uzgodnienia ostatecznego rozwiązania Strony mogą rozważyć ewentualne rozwiązania tymczasowe, w szczególności w przypadku, gdy środek dotyczy łatwo psujących się towarów lub towarów lub usług sezonowych.

6. Na wniosek którejkolwiek ze Stron mediator przedstawia Stronom projekt sprawozdania merytorycznego przedstawiający:

a) krótkie podsumowanie dotyczące danego spornego środka;

b) zastosowane procedury; oraz

c) w stosownych przypadkach – wszelkie wspólnie uzgodnione rozwiązania, w tym możliwe rozwiązania tymczasowe.

7. Mediator umożliwia Stronom przedstawianie uwag do projektu sprawozdania merytorycznego przez okres 15 dni po dniu przedstawienia projektu takiego sprawozdania. Po rozpatrzeniu otrzymanych uwag Strony mediator przekazuje Stronom, w terminie 15 dni po otrzymaniu uwag, ostateczne sprawozdanie merytoryczne. Projekt sprawozdania merytorycznego i ostateczne sprawozdanie merytoryczne nie mogą zawierać jakiejkolwiek interpretacji postanowień niniejszej części niniejszej Umowy.

8. Postępowanie mediacyjne kończy się:

a) przyjęciem przez Strony wspólnie uzgodnionego rozwiązania, w dniu powiadomienia o tym mediatora;

b) za obopólną zgodą Stron na dowolnym etapie postępowania, w dniu powiadomienia mediatora o takim porozumieniu;

c) wydaniem przez mediatora po konsultacji ze Stronami pisemnego oświadczenia stwierdzającego, że dalsze próby mediacji byłyby bezskuteczne, w dniu powiadomienia Stron o wydaniu takiego oświadczenia; lub

d) wydaniem przez Stronę pisemnego oświadczenia po przeanalizowaniu możliwości osiągnięcia wspólnie uzgodnionych rozwiązań w ramach postępowania mediacyjnego oraz po rozważeniu przez mediatora wszelkich opinii doradczych i proponowanych rozwiązań, w dniu powiadomienia mediatora oraz drugiej Strony o takim oświadczeniu.

ARTYKUŁ 38.29

Poufność

O ile Strony nie uzgodnią inaczej, wszystkie etapy postępowania mediacyjnego, w tym wszelkie porady lub zaproponowane rozwiązanie, są poufne. Strona może podać do wiadomości publicznej informację o tym, że odbywa się mediacja.

ARTYKUŁ 38.30

Związek z procedurami rozstrzygania sporów

1. Postępowanie mediacyjne pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z sekcji B i C lub z procedur rozstrzygania sporów przewidzianych w jakichkolwiek innych umowach.

2. W ramach innych procedur rozstrzygania sporów na podstawie niniejszej Umowy lub jakiejkolwiek innej umowy Strona nie może powoływać się na następujące kwestie ani przedstawiać ich jako dowód, a kwestie te nie mogą być brane pod uwagę przez zespół orzekający:

a) stanowiska zajęte przez drugą Stronę w czasie postępowania mediacyjnego lub informacje zgromadzone wyłącznie na podstawie art. 38.28 ust. 2;

b) fakt, że druga Strona wykazała gotowość do akceptacji rozwiązania dotyczącego środka objętego mediacją; lub

c) porady udzielone lub propozycje złożone przez mediatora.

3. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, mediator nie może być członkiem zespołu orzekającego w procedurach rozstrzygania sporów na podstawie niniejszej Umowy ani jakiejkolwiek innej umowy dotyczących tej samej kwestii, w odniesieniu do której był on mediatorem.

SEKCJA E

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

ARTYKUŁ 38.31

Wezwanie do udzielenia informacji

1. Przed złożeniem wniosku o konsultacje lub mediacje na podstawie, odpowiednio, art. 38.4 lub art. 38.26, Strona może wezwać drugą Stronę do udzielenia informacji dotyczących środka, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut jego negatywnego wpływu na handel lub inwestycje między Stronami. Strona, do której zwrócono się z takim wezwaniem, udziela w terminie 20 dni po dniu doręczenia wezwania pisemnej odpowiedzi z uwagami odnoszącymi się do informacji, których udzielenia dotyczy wezwanie.

2. Jeżeli Strona, do której skierowano wezwanie, uzna, że nie będzie w stanie udzielić odpowiedzi w terminie 20 dni po dniu doręczenia wezwania, bezzwłocznie powiadamia o tym drugą Stronę, podając przyczyny opóźnienia i przewidywany najkrótszy termin, w jakim będzie w stanie udzielić odpowiedzi.

3. Zwykle oczekuje się, że Strona zwróci się z wezwaniem o udzielenie informacji zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu przed złożeniem wniosku o konsultacje lub mediacje na podstawie, odpowiednio, art. 38.4 lub 38.26.

ARTYKUŁ 38.32

Wspólnie uzgodnione rozwiązanie

1. Strony mogą w dowolnym czasie osiągnąć wspólnie uzgodnione rozwiązanie w odniesieniu do wszelkich sporów, o których mowa w art. 38.2.

2. Jeżeli wspólnie uzgodnione rozwiązanie zostanie osiągnięte w ramach prac zespołu orzekającego lub postępowania mediacyjnego, Strony wspólnie powiadamiają o takim rozwiązaniu, odpowiednio, przewodniczącego zespołu orzekającego lub mediatora. Po takim powiadomieniu postępowanie przed zespołem orzekającym lub mediacja zostają zakończone.

3. Każda ze Stron natychmiast lub w uzgodnionym terminie, stosownie do przypadku, podejmuje środki niezbędne do wdrożenia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

4. Nie później niż z upływem uzgodnionego terminu Strona wdrażająca powiadamia drugą Stronę na piśmie o wszelkich środkach, które podjęła w celu wdrożenia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

ARTYKUŁ 38.33

Terminy

1. Wszystkie terminy określone w niniejszym rozdziale liczy się od dnia następującego po czynności, do której się odnoszą.

2. Każdy termin, o którym mowa w niniejszym rozdziale, może zostać zmieniony za porozumieniem Stron.

3. Zgodnie z sekcją C zespół orzekający może w dowolnym czasie zaproponować Stronom zmianę dowolnego terminu, o którym mowa w niniejszym rozdziale, podając uzasadnienie.

ARTYKUŁ 38.34

Koszty

1. Każda ze Stron ponosi swoje wydatki wynikające z udziału w postępowaniu przed zespołem orzekającym lub postępowaniu mediacyjnym.

2. Strony dzielą między siebie i na równych zasadach wydatki wynikające z kwestii organizacyjnych, w tym koszty wynagrodzenia i wydatki członków zespołu orzekającego i mediatora. Wynagrodzenie członków zespołu orzekającego ustala się zgodnie z załącznikiem 38-A. Zasady dotyczące wynagrodzenia członków zespołu orzekającego określone w załączniku 38-A stosuje się odpowiednio do mediatorów.

ARTYKUŁ 38.35

Zmiany w załącznikach

Wspólna Rada może przyjąć decyzję o zmianie załączników 38-A i 38-B, na podstawie art. 8.5 ust. 1 lit. a).

ROZDZIAŁ 39

WYJĄTKI

ARTYKUŁ 39.1

Wyjątki o charakterze ogólnym

1. Do celów rozdziałów 9, 11, 15, 26 i 29 oraz rozdziału 17 sekcja B[1] niniejszej Umowy, art. XX GATT 1994, wraz z uwagami i postanowieniami uzupełniającymi do niego, zostaje odpowiednio włączony do niniejszej Umowy i stanowi jej część.

2. Z zastrzeżeniem wymogu, aby takich środków nie stosowano w sposób, który stanowiłby środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji między państwami, na których terytorium panują podobne warunki, lub ukryte ograniczenie dla liberalizacji inwestycji lub handlu usługami, żadne z postanowień rozdziału 15, rozdziałów 18–27[2], rozdziału 29 lub rozdziału 17 sekcja B[3] niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako uniemożliwiające wprowadzanie lub egzekwowanie przez którąkolwiek ze Stron środków:

a) niezbędnych do ochrony bezpieczeństwa publicznego lub moralności publicznej lub utrzymania porządku publicznego[4];

---

1 Niniejsze postanowienie nie ma zastosowania do art. 17.10.

2 Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako ograniczające prawa określone w załączniku 17-E.

3 Niniejsze postanowienie nie ma zastosowania do art. 17.10.

4 Powołanie się na wyjątki określone w niniejszej literze jest możliwe tylko w przypadku, gdy występuje rzeczywiste i dostatecznie poważne zagrożenie dla jednego z podstawowych interesów społecznych.

b) niezbędnych do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin;

c) niezbędnych do zapewnienia przestrzegania przepisów ustawowych lub wykonawczych, które nie są sprzeczne z niniejszą częścią niniejszej Umowy, w tym odnoszących się do:

(i) zapobiegania podstępnym i oszukańczym praktykom lub postępowania ze skutkami niewykonania umów;

(ii) ochrony prywatności w zakresie przetwarzania i rozpowszechniania danych osobowych oraz ochrony poufności ich osobistych akt i rachunków; lub

(iii) bezpieczeństwa.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Strony rozumieją, że w zakresie, w jakim takie środki są niezgodne z postanowieniami rozdziałów niniejszej części niniejszej Umowy, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu:

a) środki, o których mowa w art. XX lit. b) GATT 1994 oraz w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu, obejmują środki ochrony środowiska, które są niezbędne do ochrony życia i zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin;

b) art. XX lit. g) GATT 1994 ma zastosowanie do środków służących zachowaniu wyczerpywalnych żywych i nieożywionych zasobów naturalnych; oraz

c) środki podjęte w celu wykonania wielostronnych umów środowiskowych mogą wchodzić w zakres stosowania art. XX lit. b) lub g) GATT 1994 lub ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu.

4. Zanim Strona zastosuje jakikolwiek środek przewidziany w art. XX lit. i) oraz j) GATT 1994, przekazuje drugiej Stronie wszystkie odpowiednie informacje z myślą o znalezieniu rozwiązania akceptowalnego dla Stron. Jeżeli w terminie 30 dni od przekazania odpowiednich informacji nie uda się znaleźć akceptowalnego rozwiązania, Strona zamierzająca zastosować dany środek może ten środek zastosować. W przypadku gdy wyjątkowe i krytyczne okoliczności wymagające natychmiastowego działania uniemożliwiają wcześniejsze przekazanie i zbadanie informacji, Strona zamierzająca zastosować dane środki może natychmiast zastosować wszelkie środki ostrożności niezbędne do zaradzenia sytuacji. Strona ta natychmiast informuje drugą Stronę o zastosowaniu takich środków.

ARTYKUŁ 39.2

Wyjątki dotyczące bezpieczeństwa

Art. 41.4 ma zastosowanie do niniejszej części niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 39.3

Podatki

1. Do celów niniejszego artykułu:

a) „rezydencja” oznacza rezydencję do celów podatkowych;

b) „umowa podatkowa” oznacza umowę w sprawie unikania podwójnego opodatkowania lub jakąkolwiek inną umowę międzynarodową lub jakiekolwiek inne porozumienie międzynarodowe dotyczące w całości lub głównie opodatkowania, których jakiekolwiek państwo członkowskie Unii, Unia Europejska lub Chile są stronami; oraz

c) „środek podatkowy” oznacza środek mający na celu zastosowanie prawa podatkowego Unii Europejskiej, któregokolwiek państwa członkowskiego lub Chile.

2. Niniejsza część niniejszej Umowy ma zastosowanie do środków podatkowych tylko w takim zakresie, w jakim ich stosowanie jest niezbędne do zapewnienia skuteczności postanowień niniejszej części niniejszej Umowy.

3. Żadne z postanowień niniejszej części Umowy nie ma wpływu na prawa i obowiązki Unii Europejskiej, lub jej państw członkowskich, lub Chile wynikające z jakichkolwiek umów podatkowych. W przypadku jakiejkolwiek niezgodności między niniejszą częścią niniejszej Umowy a jakąkolwiek umową podatkową pierwszeństwo w zakresie, którego dotyczy niezgodność, ma dana umowa podatkowa. W odniesieniu do umowy podatkowej między Unią Europejską lub jej państwami członkowskimi a Chile odpowiednie właściwe organy Unii Europejskiej lub jej państw członkowskich, z jednej strony, oraz odpowiednie właściwe organy Chile, z drugiej strony, na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy oraz tej umowy podatkowej wspólnie ustalają, czy istnieje jakakolwiek niezgodność między niniejszą częścią niniejszej Umowy a tą umową podatkową.

4. Żadnego obowiązku najwyższego uprzywilejowania wynikającego z niniejszej części niniejszej Umowy nie stosuje się w odniesieniu do korzyści przyznanej przez Unię Europejską, jej państwa członkowskie lub Chile na podstawie umowy podatkowej.

5. Z zastrzeżeniem wymogu, aby środków takich nie stosowano w sposób stanowiący arbitralną lub nieuzasadnioną dyskryminację między państwami, jeżeli na ich terytorium panują podobne warunki, lub ukryte ograniczenie w handlu i inwestycjach, żadne z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako uniemożliwiające przyjęcie, utrzymanie lub egzekwowanie przez Stronę jakiegokolwiek środka mającego na celu zapewnienie sprawiedliwego lub skutecznego nakładania lub poboru podatków bezpośrednich, które:

a) rozróżniają podatników, którzy nie są w takiej samej sytuacji, w szczególności ze względu na ich miejsce zamieszkania lub miejsce, w którym inwestują kapitał; lub

b) mają na celu zapobieganie unikaniu zobowiązań podatkowych i uchylaniu się od nich na podstawie umowy podatkowej lub prawa podatkowego tej Strony.

ARTYKUŁ 39.4

Ujawnianie informacji

1. Żadne z postanowień niniejszej części Umowy nie może być interpretowane jako wymagające od Strony udostępnienia informacji poufnych, których ujawnienie utrudniłoby egzekwowanie prawa lub w inny sposób byłoby sprzeczne z interesem publicznym lub które zaszkodziłoby uzasadnionym interesom handlowym poszczególnych przedsiębiorstw, państwowych lub prywatnych, z wyjątkiem sytuacji, w których zespół orzekający wymaga takich informacji poufnych w ramach postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu na podstawie rozdziału 38. W takich przypadkach zespół orzekający zapewnia pełną ochronę poufności.

2. W przypadku gdy Strona przedkłada informacje uznawane na podstawie jej prawa za poufne Wspólnej Radzie, Wspólnemu Komitetowi, podkomitetom lub innym organom ustanowionym na podstawie niniejszej Umowy, druga Strona traktuje te informacje jako poufne, o ile Strona przedkładająca informacje nie postanowi inaczej.

ARTYKUŁ 39.5

Zwolnienia WTO

Jeżeli obowiązek wynikający z niniejszej części niniejszej Umowy jest zasadniczo równoważny obowiązkowi wynikającemu z porozumienia WTO, wszelkie środki podjęte zgodnie ze zwolnieniem przyjętym na podstawie art. IX porozumienia WTO uznaje się za zgodne z zasadniczo równoważnym obowiązkiem wynikającym z niniejszej części niniejszej Umowy.

CZĘŚĆ IV

OGÓLNE RAMY INSTYTUCJONALNE

ROZDZIAŁ 40

RAMY INSTYTUCJONALNE

ARTYKUŁ 40.1

Wspólna Rada

1. Strony niniejszym ustanawiają Wspólną Radę. Wspólna Rada nadzoruje wypełniane celów niniejszej Umowy oraz jej wykonanie. Wspólna Rada bada wszelkie kwestie wynikłe w ramach niniejszej Umowy oraz wszelkie kwestie dwustronne lub międzynarodowe leżące we wspólnym interesie.

2. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, posiedzenie Wspólnej Rady odbywa się w ciągu roku od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, a następnie co dwa lata, lub w jakimkolwiek terminie uzgodnionym przez Strony. Posiedzenia Wspólnej Rady odbywają się z osobistym udziałem członków lub przy użyciu dowolnych środków technologicznych, zgodnie z jej regulaminem wewnętrznym. Posiedzenia z osobistym udziałem członków odbywają się na przemian w Brukseli i w Santiago.

3. Wspólna Rada składa się, w przypadku Strony UE – z przedstawicieli na szczeblu ministerialnym, a w przypadku Chile – z ministra spraw zagranicznych, lub z osób przez nich wyznaczonych. W przypadku gdy Wspólna Rada działa w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu na podstawie art. 8.5, składa się ona z przedstawicieli Stron odpowiedzialnych za kwestie handlu i inwestycji.

4. Wspólna Rada jest uprawniona do przyjmowania decyzji w przypadkach określonych w niniejszej Umowie oraz do wydawania zaleceń, zgodnie z jej regulaminem wewnętrznym. Wspólna Rada przyjmuje swoje decyzje i wydaje zalecenia w drodze wzajemnego porozumienia. Decyzje są wiążące dla Stron, które podejmują wszelkie środki niezbędne do wykonania tych decyzji. Zalecenia nie mają mocy wiążącej.

5. Wspólnej Radzie współprzewodniczą przedstawiciele każdej ze Stron, zgodnie z jej regulaminem wewnętrznym, w zależności od konkretnych kwestii, które mają być rozstrzygane na danym posiedzeniu.

6. Na swoim pierwszym posiedzeniu Wspólna Rada ustanawia swój własny regulamin wewnętrzny oraz regulamin wewnętrzny Wspólnego Komitetu.

7. Wspólna Rada może delegować wszelkie swoje funkcje na rzecz Wspólnego Komitetu, w tym uprawnienie do przyjmowania wiążących decyzji oraz wydawania zaleceń.

8. Ponadto, gdy Wspólna Rada działa w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, zastosowanie ma art. 8.5.

ARTYKUŁ 40.2

Wspólny Komitet

1. Strony niniejszym ustanawiają Wspólny Komitet. Wspólny Komitet wspiera Wspólną Radę w wykonywaniu jej funkcji.

2. Wspólny Komitet jest odpowiedzialny za ogólne wykonanie niniejszej Umowy. Fakt rozpatrywania danej sprawy lub kwestii przez Wspólny Komitet nie uniemożliwia rozpatrzenia takiej sprawy lub kwestii przez Wspólną Radę.

3. Pierwsze posiedzenie Wspólnego Komitetu odbywa się w ciągu roku od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, a następnie raz do roku, lub w jakimkolwiek terminie uzgodnionym przez Strony. Posiedzenia Wspólnego Komitetu odbywają się z osobistym udziałem członków lub przy użyciu dowolnych środków technologicznych, zgodnie z jego regulaminem wewnętrznym. Posiedzenia z osobistym udziałem członków odbywają się na przemian w Brukseli i w Santiago.

4. Wspólny Komitet składa się z przedstawicieli Stron i współprzewodniczą mu przedstawiciele każdej ze Stron, zgodnie z jego regulaminem wewnętrznym, w zależności od konkretnych kwestii, które mają być rozstrzygane na danym posiedzeniu.

5. W przypadku gdy Wspólny Komitet działa w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu na podstawie art. 8.6, składa się ona z przedstawicieli Stron odpowiedzialnych za kwestie handlu i inwestycji.

6. Wspólny Komitet jest uprawniony do przyjmowania decyzji w przypadkach określonych w niniejszej Umowie lub w przypadku, gdy takie uprawnienie zostało mu przekazane przez Wspólną Radę na podstawie art. 40.1 ust. 7. Wspólny Komitet jest także uprawniony do wydawania zaleceń, w tym również w przypadku, gdy takie uprawnienie zostało mu przekazane na podstawie art. 40.1 ust. 7. Wspólny Komitet przyjmuje decyzje i wydaje zalecenia w drodze wzajemnego porozumienia oraz zgodnie ze swoim regulaminem wewnętrznym. Wykonując przekazane mu uprawnienia, Wspólny Komitet przyjmuje decyzje i wydaje zalecenia zgodnie z regulaminem wewnętrznym Wspólnej Rady. Decyzje są wiążące dla Stron, które podejmują wszelkie środki niezbędne do wykonania tych decyzji. Zalecenia nie mają mocy wiążącej.

7. Ponadto, gdy Wspólny Komitet działa w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, zastosowanie ma art. 8.6.

ARTYKUŁ 40.3

Podkomitety i inne organy

1. Niniejszym ustanawia się Podkomitet ds. Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej w celu koordynowania i nadzorowania realizacji działań w zakresie współpracy podejmowanych w obszarach, o których mowa w części II niniejszej Umowy.

2. Podkomitety właściwe dla części III niniejszej Umowy ustanawia się na podstawie art. 8.8.

3. Wspólna Rada lub Wspólny Komitet mogą przyjąć decyzję o ustanowieniu dodatkowego podkomitetu lub innego organu. Wspólna Rada lub Wspólny Komitet mogą przydzielić podkomitetowi lub innemu organowi ustanowionemu na podstawie niniejszego ustępu zadania wchodzące w zakres ich kompetencji, aby pomóc w wykonywaniu ich odpowiednich funkcji oraz w celu realizacji określonych zadań lub rozwiązania określonych kwestii. Na podstawie niniejszego ustępu Wspólna Rada lub Wspólny Komitet może zmienić zadania przydzielone dowolnemu podkomitetowi lub innym organom powołanym do tych celów lub rozwiązać taki podkomitet lub organ.

4. Podkomitety i inne organy składają się z przedstawicieli Stron, a współprzewodniczy im przedstawiciel każdej ze Stron.

5. O ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej lub o ile Strony nie uzgodniły inaczej, podkomitety zbierają się w ciągu roku od dnia ich ustanowienia, a następnie na wniosek którejkolwiek ze Stron lub Wspólnej Rady lub Wspólnego Komitetu, na odpowiednim szczeblu. Podkomitety mogą również zbierać się z własnej inicjatywy, z zastrzeżeniem ich odpowiednich regulaminów wewnętrznych. Posiedzenia podkomitetów odbywają się z osobistym udziałem członków lub przy użyciu dowolnych środków technologicznych, zgodnie z ich odpowiednimi regulaminami wewnętrznymi. Posiedzenia z osobistym udziałem członków odbywają się na przemian w Brukseli i w Santiago.

6. O ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, podkomitety i inne organy składają sprawozdania ze swojej działalności Wspólnemu Komitetowi, regularnie, a także na wniosek Wspólnego Komitetu.

7. Fakt rozpatrywania danej sprawy lub kwestii przez którykolwiek z podkomitetów lub innych organów nie uniemożliwia rozpatrzenia takiej sprawy lub kwestii przez Wspólną Radę lub Wspólny Komitet.

8. Wspólna Rada lub Wspólny Komitet mogą ustanawiać regulaminy wewnętrzne podkomitetów i innych organów, jeśli uznają to za stosowne. Jeżeli Wspólna Rada lub Wspólny Komitet nie ustanowią takiego regulaminu wewnętrznego, stosuje się odpowiednio regulamin wewnętrzny Wspólnego Komitetu.

9. Podkomitety i inne organy mogą wydawać zalecenia zgodnie z ich odpowiednimi regulaminami wewnętrznymi. Podkomitety i inne organy wydają zalecenia w drodze wzajemnego porozumienia. Zalecenia podkomitetów i innych organów nie mają mocy wiążącej.

10. Podkomitet ds. Usług i Inwestycji ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1 może przyjmować decyzje lub dokonywać ustaleń zgodnie z art. 17.39. Podkomitet ds. Usług Finansowych ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1 może przyjmować decyzje lub dokonywać ustaleń zgodnie z art. 25.20. Podkomitety mogą przyjmować takie decyzje za obopólnym porozumieniem. Takie decyzje są wiążące dla Stron.

ARTYKUŁ 40.4

Wspólna Komisja Parlamentarna

1. Niniejszym ustanawia się Wspólną Komisję Parlamentarną. Składa się ona z posłów do Parlamentu Europejskiego i członków Kongresu Chile.

2. Wspólna Komisja Parlamentarna ustanawia swój własny regulamin wewnętrzny.

3. Wspólna Komisja Parlamentarna stanowi forum spotkań i wymiany poglądów oraz wspierania zacieśniania stosunków. Spotyka się ona dwa razy w roku.

4. Wspólna Komisja Parlamentarna jest informowana o decyzjach i zaleceniach Wspólnej Rady.

5. Wspólna Komisja Parlamentarna może wydawać zalecenia dla Wspólnej Rady dotyczące wykonywania niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 40.5

Udział społeczeństwa obywatelskiego

Każda ze Stron promuje udział społeczeństwa obywatelskiego w wykonywaniu niniejszej Umowy, w szczególności poprzez współpracę z odpowiednią wewnętrzną grupą konsultacyjną, o której mowa w art. 40.6, oraz z Forum Społeczeństwa Obywatelskiego, o którym mowa w art. 40.7.

ARTYKUŁ 40.6

Wewnętrzne grupy konsultacyjne

1. W terminie dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy każda ze Stron tworzy lub wyznacza wewnętrzną grupę konsultacyjną. Każda wewnętrzna grupa konsultacyjna stanowi zrównoważoną reprezentację przedstawicieli niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji pozarządowych, związków zawodowych oraz organizacji przedsiębiorców i pracodawców. W tym celu każda ze Stron ustanawia swoje własne zasady mianowania, aby ustalić skład odpowiedniej wewnętrznej grupy konsultacyjnej, zapewniając podmiotom z różnych sektorów możliwość dostępu do takiej grupy. Członkostwo w każdej wewnętrznej grupie konsultacyjnej odnawiane jest okresowo, zgodnie z zasadami powoływania członków ustanowionymi na podstawie niniejszego ustępu.

2. Każda ze Stron organizuje spotkanie ze swoją wewnętrzną grupą konsultacyjną co najmniej raz w roku w celu prowadzenia dyskusji na temat wykonywania niniejszej Umowy. Każda ze Stron może uwzględniać opinie lub zalecenia przedłożone przez jej wewnętrzną grupę konsultacyjną.

3. W celu promowania świadomości społecznej na temat swoich odpowiednich wewnętrznych grup konsultacyjnych każda ze Stron publikuje wykaz organizacji uczestniczących w jej wewnętrznej grupie konsultacyjnej, a także jej informacje kontaktowe.

4. Strony promują współpracę między wewnętrznymi grupami konsultacyjnymi za pomocą odpowiednich środków.

ARTYKUŁ 40.7

Forum Społeczeństwa Obywatelskiego

1. Strony promują regularną organizację Forum Społeczeństwa Obywatelskiego służącego do prowadzenia dialogu dotyczącego wykonywania niniejszej Umowy.

2. Strony zwołują posiedzenia Forum Społeczeństwa Obywatelskiego w drodze wzajemnego porozumienia. Zwołując posiedzenie Forum Społeczeństwa Obywatelskiego, każda ze Stron zaprasza przedstawicieli niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego mających siedzibę na jej terytorium, w tym członków wewnętrznych grup konsultacyjnych, o których mowa w art. 40.6. Każda ze Stron promuje zrównoważoną reprezentację, umożliwiając udział organizacjom pozarządowym, związkom zawodowym oraz organizacjom przedsiębiorców i pracodawców. Każda organizacja ponosi koszty związane ze swoim uczestnictwem w Forum Społeczeństwa Obywatelskiego.

3. Przedstawiciele Stron uczestniczący w pracach Wspólnej Rady lub Wspólnego Komitetu biorą, w stosownych przypadkach, udział w posiedzeniach Forum Społeczeństwa Obywatelskiego. Strony, wspólnie lub indywidualnie, publikują wszelkie formalne oświadczenia złożone na Forum Społeczeństwa Obywatelskiego.

ROZDZIAŁ 41

POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

ARTYKUŁ 41.1

Definicja Stron

Do celów niniejszej Umowy:

a) „Strona” oznacza:

(i) Unię Europejską lub jej państwa członkowskie, lub Unię Europejską i jej państwa członkowskie zgodnie z ich odpowiednimi obszarami kompetencji (zwaną dalej „Stroną UE”) lub

(ii) Chile; oraz

b) „Strony” oznaczają Stronę UE i Chile.

ARTYKUŁ 41.2

Terytorialny zakres stosowania

1. Niniejsza Umowa ma zastosowanie:

a) w przypadku Strony UE – do terytoriów, na których stosuje się Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na warunkach określonych w tych traktatach; oraz

b) w przypadku Chile – do obszarów lądowych, morskich i powietrznych podlegających suwerenności tego państwa oraz do wyłącznej strefy ekonomicznej i szelfu kontynentalnego, nad którymi Chile wykonuje suwerenne prawa lub jurysdykcję zgodnie z prawem międzynarodowym[1] oraz prawem Chile[2].

Odniesienia do „terytorium” w niniejszej Umowie rozumie się w sposób, o którym mowa w niniejszym ustępie, chyba że w niniejszej Umowie wyraźnie przewidziano inaczej.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że prawo międzynarodowe obejmuje, w szczególności, Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza sporządzoną w Montego Bay w dniu 10 grudnia 1982 r.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku niezgodności między prawem Chile a prawem międzynarodowym pierwszeństwo ma prawo międzynarodowe.

2. W przypadku postanowień dotyczących traktowania taryfowego towarów, w tym reguł pochodzenia i tymczasowego zawieszenia takiego traktowania, niniejsza Umowa ma również zastosowanie do tych terytoriów obszaru celnego Unii Europejskiej w rozumieniu art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013[1], których nie obejmuje ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 41.3

Wypełnianie obowiązków

1. Każda ze Stron podejmuje wszelkie środki ogólne i szczególne niezbędne do wypełniania swoich obowiązków wynikających z niniejszej Umowy.

2. Jeżeli Strona uzna, że druga Strona nie wypełniła któregokolwiek z obowiązków określonych w części III niniejszej Umowy, stosuje się szczególne mechanizmy przewidziane w części III niniejszej Umowy.

3. Jeżeli którakolwiek ze Stron uzna, że druga Strona nie wypełniła któregokolwiek z obowiązków opisanych w art. 1.2 ust. 2 lub art. 2.2 ust. 1 jako zasadnicze elementy, może podjąć odpowiednie środki. Do celów niniejszego ustępu „odpowiednie środki" mogą obejmować zawieszenie niniejszej Umowy, w całości lub w części.

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. UE L 269 z 10.10.2013, s. 1).

4. Jeżeli Strona uzna, że druga Strona nie wypełniła któregokolwiek obowiązku wynikającego z niniejszej Umowy, oprócz tych wchodzących w zakres stosowania ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, powiadamia o tym drugą Stronę. Strony przeprowadzają konsultacje pod auspicjami Wspólnej Rady w celu znalezienia obustronnie akceptowalnego rozwiązania. Wspólna Rada dąży do znalezienia jak najszybciej obustronnie akceptowalnego rozwiązania. Jeżeli Wspólna Rada nie znajdzie obustronnie akceptowalnego rozwiązania w terminie 60 dni od dnia powiadomienia, Strona powiadamiająca może podjąć odpowiednie środki. Do celów niniejszego ustępu odpowiednie środki mogą obejmować zawieszenie wyłącznie części I, II i IV niniejszej Umowy.

5. Odpowiednie środki, o których mowa w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu, podejmuje się z pełnym poszanowaniem prawa międzynarodowego oraz proporcjonalnie do niewykonania obowiązków wynikających z niniejszej Umowy. W pierwszej kolejności muszą zostać podjęte środki w najmniejszym stopniu zakłócające funkcjonowanie niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 41.4

Wyjątki dotyczące bezpieczeństwa

1. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako:

a) wymagające od Strony dostarczenia lub zapewnienia dostępu do jakichkolwiek informacji, których ujawnienie uważa ona za sprzeczne z jej podstawowymi interesami bezpieczeństwa; lub

b) uniemożliwiające Stronie podejmowanie jakiegokolwiek działania uznanego przez nią za niezbędne do ochrony jej podstawowych interesów bezpieczeństwa:

(i) związanych z produkcją broni, amunicji i materiałów wojennych lub handlem nimi, oraz związanych z tego rodzaju handlem i transakcjami obejmującymi inne towary i materiały, usługi i technologie, a także związanych z działalnością gospodarczą prowadzoną bezpośrednio lub pośrednio w celu zaopatrywania obiektu wojskowego;

(ii) odnoszących się do materiałów rozszczepialnych i materiałów do syntezy jądrowej lub materiałów służących do ich uzyskania; lub

(iii) podjętych w czasie wojny lub innego zagrożenia w stosunkach międzynarodowych; lub

c) uniemożliwiające Stronie podejmowanie jakiegokolwiek działania na podstawie jej obowiązków wynikających z Karty Narodów Zjednoczonych w celu utrzymania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

2. Strona informuje Wspólny Komitet w najszerszym możliwym zakresie o wszelkich działaniach podejmowanych przez tę Stronę na podstawie ust. 1 lit. b) i c) oraz o zakończeniu tych działań.

ARTYKUŁ 41.5

Wejście w życie i tymczasowe stosowanie

1. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po dniu, w którym Strony poprzez ostatnie powiadomienie poinformują się nawzajem o zakończeniu ich odpowiednich procedur wewnętrznych wymaganych do wejścia w życie niniejszej Umowy.

2. Niezależnie od ust. 1 Strony mogą stosować niniejszą Umowę tymczasowo, w całości lub w części, zgodnie ze swoimi odpowiednimi procedurami wewnętrznymi.

3. Tymczasowe stosowanie rozpoczyna się pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu, w którym Strony powiadomiły się nawzajem o zakończeniu swoich odpowiednich procedur wewnętrznych, niezbędnych w tym celu, włączając w to potwierdzenie przez Chile, że zgadza się na tymczasowe stosowanie zaproponowanych przez Stronę UE części niniejszej Umowy.

4. Każda ze Stron może powiadomić drugą Stronę na piśmie o swoim zamiarze zakończenia tymczasowego stosowania niniejszej Umowy. Tymczasowe stosowanie ustaje z pierwszym dniem drugiego miesiąca następującego po tym powiadomieniu.

5. Podczas tymczasowego stosowania niniejszej Umowy Wspólna Rada i inne organy ustanowione na podstawie niniejszej Umowy mogą wykonywać swoje funkcje w odniesieniu do postanowień podlegających tymczasowemu stosowaniu. Wszelkie decyzje przyjęte w ramach wykonywania ich funkcji tracą moc z dniem, w którym zakończyło się tymczasowe stosowanie niniejszej Umowy zgodnie z ust. 4. Nie ma to wpływu na przeszłe skutki decyzji należycie wykonanych przed tym dniem.

6. W przypadku gdy zgodnie z ust. 2 i 3 postanowienie niniejszej Umowy jest tymczasowo stosowane przed wejściem w życie niniejszej Umowy, wszelkie zawarte w tym postanowieniu odniesienia do dnia wejścia w życie niniejszej Umowy należy rozumieć jako odniesienia do dnia, od którego Strony stosują to postanowienie zgodnie z ust. 3.

7. Powiadomienia dokonane zgodnie z niniejszym artykułem wysyła się, w przypadku Strony UE, do Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej, a w przypadku Chile – do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

ARTYKUŁ 41.6

Zmiany

1. Strony mogą uzgodnić, na piśmie, zmianę niniejszej Umowy. Zmiany wchodzą w życie odpowiednio zgodnie z postanowieniami art. 41.5.

2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu Wspólna Rada może przyjmować decyzje o zmianie niniejszej Umowy w przypadkach, o których mowa w art. 8.5 ust. 1 lit. a) i art. 41.9 ust. 5.

ARTYKUŁ 41.7

Pozostałe uzgodnienia

1. Układ o stowarzyszeniu, w tym wszelkie decyzje podjęte na podstawie jego ram instytucjonalnych, przestaje obowiązywać i zostaje zastąpiony niniejszą Umową z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy.

2. Umowa przejściowa w sprawie handlu traci moc i zostaje zastąpiona niniejszą Umową z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy.

3. Odesłania do układu o stowarzyszeniu, w tym do wszelkich decyzji podjętych na podstawie jego ram instytucjonalnych, lub do Umowy przejściowej w sprawie handlu we wszystkich innych umowach i uzgodnieniach między Stronami traktuje się jako odesłania do niniejszej Umowy.

4. Strony mogą uzupełnić niniejszą Umowę poprzez zawarcie umów szczegółowych w którymkolwiek z obszarów współpracy objętych zakresem stosowania części II niniejszej Umowy. Takie umowy szczegółowe stanowią integralną część ogólnych stosunków dwustronnych regulowanych niniejszą Umową oraz podlegają wspólnym ramom instytucjonalnym.

5. Istniejące umowy dwustronne dotyczące szczególnych obszarów współpracy objętych zakresem stosowania części II niniejszej Umowy uznaje się za część ogólnych stosunków dwustronnych regulowanych niniejszą Umową oraz podlegają one wspólnym ramom instytucjonalnym.

6. Istniejące umowy wchodzące w zakres stosowania części III niniejszej Umowy przestają obowiązywać z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy.

7. Z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy wszelkie zalecenia wydane i decyzje przyjęte przez Radę ds. Handlu ustanowioną w Umowie przejściowej w sprawie handlu uznaje się za przyjęte przez Wspólną Radę ustanowioną na podstawie art. 40.1 niniejszej Umowy. Wszelkie zalecenia wydane i decyzje przyjęte przez Komitet ds. Handlu ustanowiony w Umowie przejściowej w sprawie handlu uznaje się za przyjęte przez Wspólny Komitet ustanowiony na podstawie art. 40.2 niniejszej Umowy.

8. Niezależnie od ust. 2 niniejszego artykułu:

a) tymczasowe środki ochronne przyjęte zgodnie z art. 20.5 Umowy przejściowej w sprawie handlu, które obowiązują w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, stosuje się do czasu ich planowego wygaśnięcia;

b) dwustronne środki ochronne przyjęte zgodnie z rozdziałem 5 sekcja C Umowy przejściowej w sprawie handlu, które obowiązują w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, stosuje się do czasu ich planowego wygaśnięcia;

c) po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy procedury rozstrzygania sporów wszczęte już na podstawie art. 26.22 ust. 1 lub art. 31.5 Umowy przejściowej w sprawie handlu kontynuuje się do czasu ich zakończenia; oraz

d) wiążący wynik każdej procedury rozstrzygania sporów wszczętej na podstawie art. 26.22 ust. 1 lub art. 31.5 Umowy przejściowej w sprawie handlu pozostaje wiążący dla Stron po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy.

9. Strony nie mogą wszczynać na podstawie niniejszej Umowy postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu w kwestiach, które stanowiły przedmiot sprawozdania końcowego zespołu orzekającego zgodnie z rozdziałami 26 i 31 Umowy przejściowej w sprawie handlu.

10. Okresy przejściowe, które zgodnie z Umową przejściową w sprawie handlu upłynęły już w całości lub w części, uwzględnia się przy obliczaniu okresów przejściowych przewidzianych w równoważnych postanowieniach niniejszej Umowy. Okresy przejściowe na podstawie niniejszej Umowy oblicza się począwszy od dnia wejścia w życie Umowy przejściowej w sprawie handlu.

11. Okresy proceduralne, które zgodnie z Umową przejściową w sprawie handlu upłynęły już w całości lub w części, uwzględnia się przy obliczaniu okresów proceduralnych przewidzianych w równoważnych postanowieniach niniejszej Umowy.

12. Umowa w sprawie handlu winem zawarta w załączniku V do układu o stowarzyszeniu (zwana dalej „Umową w sprawie handlu winem”) oraz Umowa w sprawie handlu napojami spirytusowymi i napojami aromatyzowanymi zawarta w załączniku VI do układu o stowarzyszeniu (zwana dalej „Umową w sprawie handlu napojami spirytusowymi”)[1], w tym wszystkie dodatki, zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, odpowiednio i jak następuje.

a) odniesienia w Umowie w sprawie handlu winem i Umowie w sprawie handlu napojami spirytusowymi do mechanizmu rozstrzygania sporów, o którym mowa w części IV niniejszej Umowy, a także do kodeksu postępowania wymienionego w załączniku XVI do układu o stowarzyszeniu traktuje się jako odniesienia do mechanizmu rozstrzygania sporów przewidzianego, odpowiednio, w rozdziale 38 niniejszej Umowy i do kodeksu postępowania przewidzianego w załączniku 38-B do niniejszej Umowy;

b) odniesienia w Umowie w sprawie handlu winem i Umowie w sprawie handlu napojami spirytusowymi do „Wspólnoty” traktuje się jako odniesienia do Strony UE;

c) odniesienia w Umowie w sprawie handlu winem i Umowie w sprawie handlu napojami spirytusowymi do Komitetu Stowarzyszenia ustanowionego w układzie o stowarzyszeniu traktuje się jako odniesienia do Wspólnego Komitetu ustanowionego na podstawie art. 40.2 niniejszej Umowy, działającego w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu;

d) odniesienia w Umowie w sprawie handlu winem i Umowie w sprawie handlu napojami spirytusowymi do załącznika IV układu o stowarzyszeniu traktuje się jako odniesienia do rozdziału 13 niniejszej Umowy;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że data podpisania i data wejścia w życie Umowy w sprawie handlu winem i Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi są takie same jak data podpisania i wejścia w życie układu o stowarzyszeniu.

e) dla większej pewności należy wyjaśnić, że Wspólny Komitet ustanowiony na podstawie art. 30 Umowy w sprawie handlu winem i Wspólny Komitet ustanowiony na podstawie art. 17 Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi funkcjonują nadal i kontynuują wykonywanie funkcji określonych w art. 29 Umowy w sprawie handlu winem i w art. 16 Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi;

f) dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 41.11 ust. 2 niniejszej Umowy stosuje się do Umowy w sprawie handlu winem i Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi; oraz

g) Umowa w sprawie handlu winem i Umowa w sprawie handlu napojami spirytusowymi zostają włączone do niniejszej Umowy i należy je rozumieć jako obejmujące wszelkie zmiany do Umowy w sprawie handlu winem i Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi włączonych do Umowy przejściowej w sprawie handlu.

13. Wszelkie decyzje podjęte na podstawie ram instytucjonalnych Układu o stowarzyszeniu dotyczące Umowy w sprawie handlu winem i Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi, które obowiązują w chwili wejścia w życie niniejszej Umowy uznaje się za przyjęte przez Wspólny Komitet ustanowiony na podstawie art. 40.2 niniejszej Umowy, działający w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu.

14. Strony mogą zmienić, w drodze wymiany listów, dodatki do Umowy w sprawie handlu winem i Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi włączone do niniejszej Umowy[1].

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Chile wprowadzi wszelkie zmiany do Umowy w sprawie handlu winem i Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi włączonych do niniejszej Umowy w drodze *acuerdos de ejecución* (umów wykonawczych), zgodnie z prawem chilijskim.

ARTYKUŁ 41.8

Załączniki, dodatki, protokoły, uwagi i przypisy

Załączniki, dodatki, protokoły, uwagi i przypisy do niniejszej Umowy stanowią integralną część niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 41.9

Przyszłe przystąpienia do Unii Europejskiej

1. Strona UE powiadamia Chile o każdym wniosku o przystąpienie państwa trzeciego do Unii Europejskiej.

2. Strona UE powiadamia Chile o dacie podpisania oraz o dacie wejścia w życie każdego traktatu dotyczącego przystąpienia nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej (zwanego dalej „traktatem o przystąpieniu”)

3. Nowe państwo członkowskie przystępuje do niniejszej Umowy zgodnie z warunkami ustanowionymi przez Wspólną Radę. Przystąpienie to staje się skuteczne od dnia przystąpienia nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej.

4. Niezależnie od ust. 3 niniejszego artykułu, część III niniejszej Umowy ma zastosowanie między nowym państwem członkowskim a Chile od dnia przystąpienia tego nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej.

5. W celu ułatwienia wykonania ust. 4 niniejszego artykułu, począwszy od dnia podpisania traktatu o przystąpieniu, Wspólny Komitet bada wszelkie skutki dla niniejszej Umowy wynikające z przystąpienia nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej na podstawie art. 8.6 ust. 1 lit. f). Wspólna Rada przyjmuje decyzję w sprawie wszelkich niezbędnych zmian załączników do niniejszej Umowy oraz w sprawie wszelkich innych niezbędnych dostosowań, w tym środków przejściowych. Każda decyzja Wspólnej Rady przyjęta na podstawie niniejszego ustępu staje się skuteczna z dniem przystąpienia takiego nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej.

ARTYKUŁ 41.10

Prawa prywatne

1. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako bezpośrednio przyznające osobom prawa lub nakładające na osoby obowiązki inne niż prawa i obowiązki powstałe między Stronami na podstawie prawa międzynarodowego publicznego ani jako umożliwiające bezpośrednie powoływanie się na niniejszą Umowę w systemach prawnych Stron.

2. Strona nie może przewidzieć w swoim prawie prawa do wniesienia skargi przeciwko drugiej Stronie z tytułu niezgodności środka drugiej Strony z niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 41.11

Odniesienia do przepisów i innych umów

1. O ile nie przewidziano inaczej, w przypadku gdy postanowienia niniejszej Umowy odnoszą się do przepisów ustawowych i wykonawczych Strony, rozumie się, że te przepisy ustawowe i wykonawcze obejmują wszelkie zmiany do nich.

2. O ile w niniejszej Umowie nie przewidziano inaczej, w przypadku gdy postanowienia niniejszej Umowy odnoszą się do umów międzynarodowych lub gdy takie umowy do niej włączono, w całości lub w części, takie odniesienia należy rozumieć jako obejmujące zmiany do tych umów lub umowy je zastępujące wchodzące w życie w odniesieniu do obu Stron w dniu podpisania niniejszej Umowy lub po tym dniu.

3. W przypadku gdy w wyniku jakichkolwiek zmian lub umowy zastępującej, o których mowa w ust. 2, pojawi się jakakolwiek kwestia dotycząca wykonywania lub stosowania niniejszej Umowy, Strony mogą, na wniosek którejkolwiek ze Stron, skonsultować się ze sobą w celu znalezienia obustronnie zadowalającego rozwiązania.

ARTYKUŁ 41.12

Okres obowiązywania

Niniejsza Umowa obowiązuje przez czas nieokreślony.

ARTYKUŁ 41.13

Wypowiedzenie

Niezależnie od art. 41.12 każda ze Stron może powiadomić drugą Stronę o swoim zamiarze wypowiedzenia niniejszej Umowy. W przypadku Strony UE powiadomienie wysyła się do Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej, a w przypadku Chile – do Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Wypowiedzenie staje się skuteczne sześć miesięcy po dniu tego powiadomienia.

ARTYKUŁ 41.14

Teksty autentyczne

Niniejszą Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w językach: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą Umowę.

ZAŁĄCZNIK 9

HARMONOGRAMY ZNOSZENIA CEŁ

SEKCJA A

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Do celów niniejszego załącznika „rok 0” oznacza okres rozpoczynający się w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy oraz kończący się w dniu 31 grudnia tego samego roku kalendarzowego. „Rok 1” rozpoczyna się w dniu 1 stycznia roku następującego po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, przy czym każde kolejne obniżenie cła staje się skuteczne z dniem 1 stycznia każdego kolejnego roku.

2. Do celów niniejszego załącznika Układ ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, podpisany w Brukseli w dniu 18 listopada 2002 r., ostatnio zmieniony trzecim protokołem dodatkowym do tego układu, podpisanym w Brukseli w dniu 29 czerwca 2017 r., określany jest jako „układ o stowarzyszeniu z 2002 r.”.

3. Towary pochodzące niewymienione w harmonogramie Strony do niniejszego załącznika będą w dalszym ciągu zwolnione z cła przy przywozie do tej Strony na podstawie uzgodnień zawartych w układzie o stowarzyszeniu z 2002 r. W odniesieniu do towarów pochodzących z Chile przywożonych do Unii Europejskiej, dotyczy to towarów klasyfikowanych do działów 5, 6, 9, 14, 25 do 28, 30, 31, 32, 34, 36, 37 i 39–97, lub pozycji 2901–2904, 2906–2942, 3301, 3303–3307, 3501, 3503, 3504, 3506, 3507, 3801–3808, 3810–3823, 3825 i 3826 systemu zharmonizowanego (w wersji zmienionej w dniu 1 stycznia 2017 r.). W odniesieniu do towarów pochodzących z Unii Europejskiej przywożonych do Chile, dotyczy to towarów klasyfikowanych do działów 1, 2, 5–9, 13, 14, 18, 20, 22 i 24–97 systemu zharmonizowanego (w wersji zmienionej w dniu 1 stycznia 2017 r.).

4. Dla towarów pochodzących drugiej Strony zawartych w harmonogramie każdej Strony do niniejszego załącznika, zastosowanie mają następujące kategorie obniżania lub znoszenia ceł zgodnie z art. 9.5:

a) cła na towary pochodzące przewidziane w pozycjach w kategorii znoszenia ceł „0” w harmonogramie znoszenia ceł Strony zostają zniesione od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy;

b) cła na towary pochodzące przewidziane w pozycjach w kategorii znoszenia ceł „3” w harmonogramie znoszenia ceł Strony zostają zniesione w czterech równych rocznych etapach, począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy i takie towary stają się bezcłowe od dnia 1 stycznia roku 3;

c) cła na towary pochodzące przewidziane w pozycjach w kategorii znoszenia ceł „5” w harmonogramie znoszenia ceł Strony zostają zniesione w sześciu równych rocznych etapach, począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy i takie towary stają się bezcłowe od dnia 1 stycznia roku 5;

d) cła na towary pochodzące przewidziane w pozycjach w kategorii znoszenia ceł „7” w harmonogramie znoszenia ceł Strony zostają zniesione w ośmiu równych rocznych etapach, począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy i takie towary stają się bezcłowe od dnia w 1 stycznia roku 7;

e) cła na towary pochodzące przewidziane w pozycjach w kategorii znoszenia ceł „7*” w harmonogramie znoszenia ceł Chile w dodatku 9-2 zostają zniesione w trzech równych rocznych etapach, począwszy od dnia 1 stycznia roku 5 i takie towary stają się bezcłowe od dnia 1 stycznia roku 7;

f) składnik *ad valorem* cła na towary pochodzące przewidziane w pozycjach należących do kategorii znoszenia ceł „0+EP” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 zostaje zniesiony od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy; znoszenie ceł ma zastosowanie wyłącznie do cła *ad valorem*; Cło specyficzne na towary pochodzące uruchamiane w sytuacji, gdy cena importowa spada poniżej ceny wejścia, zostaje utrzymane;

g) należności celne za towary pochodzące przewidziane w harmonogramie znoszenia ceł Strony w pozycjach objętych kategorią znoszenia ceł „E” są wyłączone ze znoszenia ceł.

5. Stawkę podstawową cła służącą ustaleniu przejściowej stawki cła objętej procesem znoszenia ceł dla danej pozycji stanowi stawka celna stosowana względem kraju najbardziej uprzywilejowanego stosowana w dniu 1 stycznia 2018 r. lub stawka preferencyjna określona w układzie o stowarzyszeniu z 2002 r., w zależności od tego, która z nich jest niższa.

6. Do celów znoszenia ceł zgodnie z art. 9.5 przejściowa stawka cła objęta procesem znoszenia ceł jest zaokrąglana w dół, przynajmniej do najbliższej dziesiętnej punktu procentowego lub – jeżeli stawka cła jest wyrażona w jednostkach pieniężnych – przynajmniej do najbliższej 0,01 urzędowej jednostki pieniężnej Strony.

7. W przypadku pozycji oznaczonych adnotacją „TRQ” w harmonogramie znoszenia ceł Strony, kategoria znoszenia ceł ma zastosowanie do przywozu towarów spoza kontyngentu taryfowego określonego w sekcji B.

8. Niniejszy załącznik opiera się na nomenklaturze systemu zharmonizowanego (HS), w wersji zmienionej w dniu 1 stycznia 2017 r.

SEKCJA B

KONTYNGENTY TARYFOWE

Do celów zarządzania w roku 0 kontyngentem taryfowym (TRQ) ustanowionym na mocy niniejszego załącznika, Strony obliczają wielkość tego kontyngentu taryfowego poprzez odliczenie określonej proporcjonalnie wielkości odpowiadającej okresowi od dnia 1 stycznia do dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[1].

Strona otwierająca kontyngenty taryfowe dla drugiej Strony, zgodnie z niniejszym załącznikiem, zarządza tymi kontyngentami taryfowymi w sposób przejrzysty, obiektywny i niedyskryminujący zgodnie ze swoim prawem. Strona otwierająca kontyngenty taryfowe podaje do wiadomości publicznej w sposób terminowy i ciągły wszystkie istotne informacje dotyczące zarządzania kontyngentami, w tym dostępne wielkości i kryteria kwalifikowalności.

Chile zarządza kontyngentami taryfowymi określonymi w niniejszym załączniku według kolejności zgłoszeń.

Strona UE zarządza kontyngentami taryfowymi określonymi w niniejszym załączniku według kolejności zgłoszeń lub na podstawie systemu licencji importowych lub eksportowych funkcjonujących zgodnie z jej prawem.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że wielkość dostępna w roku 0 jest obliczana przez pomnożenie przyznanej wielkości odpowiadającej rokowi 0 (zgodnie z niniejszym załącznikiem) przez ułamek, którego licznikiem jest pozostająca liczba dni roku 0, a mianownikiem łączna liczba dni w roku kalendarzowym, w którym wypada rok 0 (odpowiednio 365 albo 366).

PODSEKCJA 1

KONTYNGENTY TARYFOWE CHILE

1. Kontyngent taryfowy na ser

a) Towary pochodzące w następujących łącznych rocznych ilościach i wskazane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-Ser” w harmonogramie znoszenia ceł Chile w dodatku 9-2 i wymienione w lit. c) niniejszego punktu są zwolnione z cła od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[1].

Rok	Łączna roczna ilość (w tonach metrycznych)
0	2 850
1	2 925
2	3 000
3	3 075
4	3 150
5	3 225
6	3 300

b) Jeżeli niniejsza Umowa wejdzie w życie w 2024 r. lub później, łączne roczne ilości określone w lit. a) zostaną zwiększone o 75 ton metrycznych za każdy pełny rok kalendarzowy upływający między dniem 1 stycznia 2021 r. a dniem 1 stycznia roku, w którym niniejsza Umowa wejdzie w życie[2].

[1] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 1 500 ton metrycznych (wielkość początkowa) określony w załączniku II sekcja 1 pkt 1 układu o stowarzyszeniu z 2002 r.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że celem niniejszego postanowienia jest odzwierciedlenie corocznego wzrostu wielkości określonego w układzie o stowarzyszeniu z 2002 r. aż do dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

c) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 0406 10 10, 0406 10 20, 0406 10 30, 0406 10 90, 0406 20 00, 0406 30 00, 0406 40 00, 0406 90 10, 0406 90 20, 0406 90 30, 0406 90 40 i 0406 90 90.

d) Niniejszy kontyngent taryfowy zostaje wycofany po zniesieniu ceł zgodnie z harmonogramem znoszenia ceł Chile w dodatku 9-2.

2. Kontyngent taryfowy na produkty rybołówstwa

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-Ryby" w harmonogramie znoszenia ceł Chile w dodatku 9-2 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 5 000 ton metrycznych (masy produktu) od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy w latach 0–2[1].

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 0302 54 11, 0302 54 12, 0302 54 13, 0302 54 14, 0302 54 15, 0302 54 16, 0302 54 19 i 0302 59 19.

c) Niniejszy kontyngent taryfowy zostaje wycofany po zniesieniu ceł zgodnie z harmonogramem znoszenia ceł Chile w dodatku 9-2.

[1] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 5 000 ton metrycznych (wielkość początkowa) określony w załączniku II sekcja 1 pkt 3 lit. a) układu o stowarzyszeniu z 2002 r.

PODSEKCJA 2

KONTYNGENTY TARYFOWE STRONY UE

1. Kontyngent taryfowy na mięso z bydła

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-BF” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. c) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 4 800 ton metrycznych (masy produktu) od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[1].

b) Jeżeli niniejsza Umowa wejdzie w życie w 2022 r. lub później, łączna roczna ilość określona w lit. a) zostanie zwiększona o 100 ton metrycznych za każdy pełny rok kalendarzowy upływający między dniem 1 stycznia 2021 r. a dniem 1 stycznia roku, w którym niniejsza Umowa wejdzie w życie[2].

c) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 0201 10 00, 0201 20 20, 0201 20 30, 0201 20 50, 0201 20 90, 0201 30 00, 0202 10 00, 0202 20 10, 0202 20 30, 0202 20 50, 0202 20 90, 0202 30 10, 0202 30 50, 0202 30 90, 0206 10 95, 0206 29 91, 0210 20 10, 0210 20 90, 0210 99 51, 1602 50 10 i 1602 90 61.

---

[1] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 1 000 ton metrycznych (wielkość początkowa) określony w załączniku I sekcja 1 pkt 1 lit. a) układu o stowarzyszeniu z 2002 r. Z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy coroczny, wynoszący 10 %, wzrost początkowej wielkości określonej w załączniku I sekcja 1 pkt 1 układu o stowarzyszeniu z 2002 r. zostaje zniesiony.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że celem niniejszego postanowienia jest odzwierciedlenie corocznego wzrostu wielkości określonego w układzie o stowarzyszeniu z 2002 r. aż do dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

2. Kontyngent taryfowy na mięso wieprzowe

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-PK” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. c) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 19 800 ton metrycznych (masy produktu) od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[1].

b) Jeżeli niniejsza Umowa wejdzie w życie w 2022 r. lub później, łączna roczna ilość określona w lit. a) zostanie zwiększona o 350 ton metrycznych za każdy pełny rok kalendarzowy upływający między dniem 1 stycznia 2021 r. a dniem 1 stycznia roku, w którym niniejsza Umowa wejdzie w życie[2].

c) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 0203 11 10, 0203 12 11, 0203 12 19, 0203 19 11, 0203 19 13, 0203 19 15, 0203 19 55, 0203 19 59, 0203 21 10, 0203 22 11, 0203 22 19, 0203 29 11, 0203 29 13, 0203 29 15, 0203 29 55, 0203 29 59, 1601 00 91, 1601 00 99, 1602 41 10, 1602 42 10, 1602 49 11, 1602 49 13, 1602 49 15, 1602 49 19, 1602 49 30, 1602 49 50 i 1602 90 51.

---

[1] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 3 500 ton metrycznych (wielkość początkowa) i 1 000 ton metrycznych, dodany po przystąpieniu Chorwacji do Unii Europejskiej, określony odpowiednio w załączniku I sekcja 1 pkt 1 lit. b) i e) układu o stowarzyszeniu z 2002 r. Z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy coroczny, wynoszący 10 %, wzrost początkowej wielkości określonej w załączniku I sekcja 1 pkt 1 układu o stowarzyszeniu z 2002 r. zostaje zniesiony.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że celem niniejszego postanowienia jest odzwierciedlenie corocznego wzrostu wielkości określonego w układzie o stowarzyszeniu z 2002 r. aż do dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

3. Kontyngent taryfowy na mięso z owiec

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-SP” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. c) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 9 600 ton metrycznych (masy produktu) od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[1].

b) Jeżeli niniejsza Umowa wejdzie w życie w 2022 r. lub później, łączna roczna ilość określona w lit. a) zostanie zwiększona o 200 ton metrycznych za każdy pełny rok kalendarzowy upływający między dniem 1 stycznia 2021 r. a dniem 1 stycznia roku, w którym niniejsza Umowa wejdzie w życie[2].

c) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do pozycji taryfowej 0204.

4. Kontyngent taryfowy na mięso drobiowe

a) Towary pochodzące w następujących łącznych rocznych ilościach i przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-PY” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. c) niniejszego punktu są zwolnione z cła od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[3].

---

[1] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 2 000 ton metrycznych (wielkość początkowa) określony w załączniku I sekcja 1 pkt 1 lit. c) układu o stowarzyszeniu z 2002 r. Z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy coroczny, wynoszący 10 %, wzrost początkowej wielkości określonej w załączniku I sekcja 1 pkt 1 układu o stowarzyszeniu z 2002 r. zostaje zniesiony.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że celem niniejszego postanowienia jest odzwierciedlenie corocznego wzrostu wielkości określonego w układzie o stowarzyszeniu z 2002 r. aż do dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

[3] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 7 250 ton metrycznych (wielkość początkowa) określony w załączniku I sekcja 1 pkt 1 lit. d) układu o stowarzyszeniu z 2002 r. Z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy coroczny, wynoszący 10 %, wzrost początkowej wielkości określonej w załączniku I sekcja 1 pkt 1 układu o stowarzyszeniu z 2002 r. zostaje zniesiony.

Rok	Łączna roczna ilość (w tonach metrycznych, masa produktu)
0–2	29 300
3 i każdy kolejny rok	38 300

b) Jeżeli niniejsza Umowa wejdzie w życie w 2022 r. lub później, łączne roczne ilości określone w lit. a) zostaną zwiększone o 725 ton metrycznych za każdy pełny rok kalendarzowy upływający między dniem 1 stycznia 2021 r. a dniem 1 stycznia roku, w którym niniejsza Umowa wejdzie w życie[1].

c) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 0207 11 10, 0207 11 30, 0207 11 90, 0207 12 10, 0207 12 90, 0207 13 10, 0207 13 20, 0207 13 30, 0207 13 40, 0207 13 50, 0207 13 60, 0207 13 70, 0207 13 99, 0207 14 10, 0207 14 20, 0207 14 30, 0207 14 40, 0207 14 50, 0207 14 60, 0207 14 70, 0207 14 99, 0207 24 10, 0207 24 90, 0207 25 10, 0207 25 90, 0207 26 10, 0207 26 20, 0207 26 30, 0207 26 40, 0207 26 50, 0207 26 60, 0207 26 70, 0207 26 80, 0207 26 99, 0207 27 10, 0207 27 20, 0207 27 30, 0207 27 40, 0207 27 50, 0207 27 60, 0207 27 70, 0207 27 80, 0207 27 99, 0207 41 20, 0207 41 30, 0207 41 80, 0207 42 30, 0207 42 80, 0207 44 10, 0207 44 21, 0207 44 31, 0207 44 41, 0207 44 51, 0207 44 61, 0207 44 71, 0207 44 81, 0207 44 99, 0207 45 10, 0207 45 21, 0207 45 31, 0207 45 41, 0207 45 51, 0207 45 61, 0207 45 71, 0207 45 81, 0207 45 99, 0207 51 10, 0207 51 90, 0207 52 10, 0207 52 90, 0207 54 10, 0207 54 21, 0207 54 31, 0207 54 41, 0207 54 51, 0207 54 61, 0207 54 71, 0207 54 81, 0207 54 99, 0207 55 10, 0207 55 21, 0207 55 31, 0207 55 41, 0207 55 51, 0207 55 61, 0207 55 71, 0207 55 81, 0207 55 99, 0207 60 05, 0207 60 10, 0207 60 21, 0207 60 31, 0207 60 41, 0207 60 51, 0207 60 61, 0207 60 81, 0207 60 99, 1602 32 11 i 1602 39 21.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że celem niniejszego postanowienia jest odzwierciedlenie corocznego wzrostu wielkości określonego w układzie o stowarzyszeniu z 2002 r. aż do dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

5. Kontyngent taryfowy na ryby

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-Ryby” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 250 ton metrycznych od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[1].

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 1604 14 21, 1604 14 26, 1604 14 28, 1604 14 31, 1604 14 36, 1604 14 38, 1604 14 41, 1604 14 46, 1604 14 48, 1604 19 31, 1604 19 39 i 1604 20 70.

6. Kontyngent taryfowy na jaja i produkty jajeczne

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-EG” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 500 ton metrycznych (ekwiwalentu jaj w skorupkach) od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 0407 11 00, 0407 19 11, 0407 19 19, 0407 21 00, 0407 29 10, 0407 90 10, 0408 11 80, 0408 19 81, 0408 19 89, 0408 91 80, 0408 99 80, 3502 11 90 i 3502 19 90.

[1] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 150 ton metrycznych określony w załączniku I sekcja 1 pkt 5 układu o stowarzyszeniu z 2002 r.

7. Kontyngent taryfowy na czosnek

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-GC” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 2 000 ton metrycznych od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[1].

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do pozycji taryfowej 0703 20 00.

8. Kontyngent taryfowy na skrobię i pochodne skrobi

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-SH” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 300 ton metrycznych od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 1108 11 00, 1108 12 00, 1108 13 00, 1108 14 00, 1108 19 10, 1108 19 90, 1109 00 00, 2905 43 00, 2905 44 11, 2905 44 19, 2905 44 91, 2905 44 99, 3505 10 10, 3505 10 90, 3824 60 11, 3824 60 19, 3824 60 91 i 3824 60 99.

[1] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 500 ton metrycznych (wielkość początkowa) i 30 ton metrycznych (wielkość początkowa), dodany po przystąpieniu Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej, określony w załączniku I, sekcja 1, pkt 2 lit. b) układu o stowarzyszeniu z 2002 r. Z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy coroczny, wynoszący 5 %, wzrost początkowej wielkości określonej w pkt 2 załącznika I układu o stowarzyszeniu z 2002 r. zostaje zniesiony.

9. Kontyngent taryfowy na oliwę z oliwek

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-OL” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 11 000 ton metrycznych od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 1509 10 10, 1509 10 20, 1509 10 80, 1509 90 00, 1510 00 10 i 1510 00 90.

10. Kontyngent taryfowy na produkty o wysokiej zawartości cukru

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-SR” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 1 000 ton metrycznych od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 1702 30 10, 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 10, 1702 40 90, 1702 50 00, 1702 60 10, 1702 60 80, 1702 60 95, 1702 90 30, 1704 90 99, 1806 10 30, 1806 10 90, 1806 20 95, 1901 90 95, 1901 90 99, 2006 00 31, 2006 00 38, 2007 91 10, 2101 12 98, 2101 20 98, ex 2106 90 98 i 3302 10 29.

W latach 0–6 niniejszy punkt ma zastosowanie również do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 1702 90 50, 1702 90 71, 1702 90 75, 1702 90 79, 1702 90 80, 1702 90 95, 2106 90 30, 2106 90 55 i 2106 90 59.

11. Kontyngent taryfowy na zboża przetworzone

a) Towary pochodzące w następujących łącznych rocznych ilościach i przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-PC” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. c) niniejszego punktu są zwolnione z cła od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[1].

Rok	Łączna roczna ilość (w tonach metrycznych)
0	1 900
1	1 950
2	2 000

b) Jeżeli niniejsza Umowa wejdzie w życie w 2022 r. lub później, łączna roczna ilość określona w lit. a) zostanie zwiększona o 50 ton metrycznych za każdy pełny rok kalendarzowy upływający między dniem 1 stycznia 2021 r. a dniem 1 stycznia roku, w którym niniejsza Umowa wejdzie w życie[2].

c) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do pozycji taryfowej 1104.

d) Niniejszy kontyngent taryfowy zostaje wycofany po zniesieniu ceł zgodnie z harmonogramem znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1.

---

[1] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 1 000 ton metrycznych (wielkość początkowa) określony w załączniku I sekcja 1 pkt 2 lit. c) układu o stowarzyszeniu z 2002 r.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że celem niniejszego postanowienia jest odzwierciedlenie corocznego wzrostu wielkości określonego w układzie o stowarzyszeniu z 2002 r. aż do dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

12. Kontyngent taryfowy na wyroby cukiernicze

a) Towary pochodzące w następujących łącznych rocznych ilościach i przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-SRa” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[1].

Rok	Łączna roczna ilość (w tonach metrycznych)
0–2	400

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 1704 10 10, 1704 10 90, 1704 90 10, 1704 90 30, 1704 90 51, 1704 90 55, 1704 90 61, 1704 90 65, 1704 90 71, 1704 90 75 i 1704 90 81.

c) Niniejszy kontyngent taryfowy zostaje wycofany po zniesieniu ceł zgodnie z harmonogramem znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1.

13. Kontyngent taryfowy na czekoladę

a) Towary pochodzące w następujących łącznych rocznych ilościach i przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-SRb” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[2].

[1] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 400 ton metrycznych określony w załączniku I sekcja 1 pkt 3 lit. a) układu o stowarzyszeniu z 2002 r.

[2] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 400 ton metrycznych określony w załączniku I sekcja 1 pkt 3 lit. b) układu o stowarzyszeniu z 2002 r.

Rok	Łączna roczna ilość (w tonach metrycznych)
0–2	400

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 1806 20 10, 1806 20 30, 1806 20 50, 1806 20 70, 1806 20 80, 1806 31 00, 1806 32 10, 1806 32 90, 1806 90 11, 1806 90 19, 1806 90 31, 1806 90 39, 1806 90 50, 1806 90 60, 1806 90 70 i 1806 90 90.

c) Niniejszy kontyngent taryfowy zostaje wycofany po zniesieniu ceł zgodnie z harmonogramem znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1.

14. Kontyngent taryfowy na słodkie herbatniki i gofry

a) Towary pochodzące w następujących łącznych rocznych ilościach i przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-BS” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE i wymienione w lit. b) są zwolnione z cła od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[1].

Rok	Łączna roczna ilość (w tonach metrycznych)
0–2	500

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 1905 31 11, 1905 31 19, 1905 31 30, 1905 31 91, 1905 31 99, 1905 32 05, 1905 32 11, 1905 32 19, 1905 32 91, 1905 32 99 i 1905 90 45.

[1] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 500 ton metrycznych określony w załączniku I sekcja 1 pkt 3 lit. c) układu o stowarzyszeniu z 2002 r.

c) Niniejszy kontyngent taryfowy zostaje wycofany po zniesieniu ceł zgodnie z harmonogramem znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1.

15. Kontyngent taryfowy na przetworzone grzyby

a) Towary pochodzące w następujących łącznych rocznych ilościach i przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-MS” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. c) niniejszego punktu są zwolnione z cła od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy[1].

Rok	Łączna roczna ilość (w tonach metrycznych)
0	950
1	975
2	1 000
3	1 025
4	1 050
5	1 075
6	1 100

b) Jeżeli niniejsza Umowa wejdzie w życie w 2022 r. lub później, łączna roczna ilość określona w lit. a) zostanie zwiększona o 25 ton metrycznych za każdy pełny rok kalendarzowy upływający między dniem 1 stycznia 2021 r. a dniem 1 stycznia roku, w którym niniejsza Umowa wejdzie w życie[2].

[1] Niniejszy kontyngent taryfowy zastępuje kontyngent taryfowy w wysokości 500 ton metrycznych (wielkość początkowa) określony w załączniku I sekcja 1 pkt 2 lit. d) układu o stowarzyszeniu z 2002 r.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że celem niniejszego postanowienia jest odzwierciedlenie corocznego wzrostu wielkości określonego w układzie o stowarzyszeniu z 2002 r. aż do dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

c) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do pozycji taryfowej 2003 10 20 i 2003 10 30.

d) Niniejszy kontyngent taryfowy zostaje wycofany po zniesieniu ceł zgodnie z harmonogramem znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1.

16. Kontyngent taryfowy na kukurydzę cukrową

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-SC" w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 800 ton metrycznych od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 2001 90 30, 2004 90 10 i 2005 80 00.

17. Kontyngent taryfowy na sok jabłkowy

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-AJ" w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 2 000 ton metrycznych od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 2009 79 11 i 2009 79 91.

18. Kontyngent taryfowy na przetwory owocowe

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-FP" w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 10 000 ton metrycznych od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 2007 10 10, 2007 91 30, 2007 99 20, ex 2007 99 31, ex 2007 99 33, ex 2007 99 39, 2008 30 19 i 2008 40 19.

19. Kontyngent taryfowy na etanol

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-EL" w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 2 000 ton metrycznych od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 2207 10 00 i 2207 20 00.

20. Kontyngent taryfowy na rum

a) Towary pochodzące przewidziane w pozycji taryfowej oznaczonej adnotacją „TRQ-RM” w harmonogramie znoszenia ceł Strony UE w dodatku 9-1 i wymienione w lit. b) niniejszego punktu są zwolnione z cła w łącznej rocznej ilości 500 hektolitrów (ekwiwalentu czystego alkoholu) od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

b) Niniejszy punkt ma zastosowanie do towarów pochodzących klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 2208 40 11, 2208 40 39, 2208 40 51 i 2208 40 99.

21. W odniesieniu do kontyngentu taryfowego określonego w pkt 6 stosuje się następujące wskaźniki przeliczenia, aby przeliczyć wagę produktu na ekwiwalent jaj w skorupkach:

Pozycja taryfowa	Opis pozycji taryfowej (wyłącznie przykładowo)	Wskaźnik przeliczenia
0407 11 00	Zapłodnione jaja do inkubacji, ptactwa domowego	100 %
0407 19 11	Zapłodnione jaja do inkubacji, indyków domowych lub gęsi domowych	100 %
0407 19 19	Zapłodnione jaja drobiu do inkubacji (z wyłączeniem jaj indyków, gęsi i ptactwa)	100 %
0407 21 00	Świeże jaja ptactwa domowego, w skorupkach (z wyjątkiem zapłodnionych jaj do inkubacji)	100 %
0407 29 10	Świeże jaja drobiu, w skorupkach (z wyjątkiem jaj ptactwa i zapłodnionych jaj do inkubacji)	100 %
0407 90 10	Jaja drobiu, w skorupkach, zakonserwowane lub gotowane	100 %
0408 11 80	Żółtka jaj, suszone, nadające się do spożycia przez ludzi, nawet zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego	246 %

Pozycja taryfowa	Opis pozycji taryfowej (wyłącznie przykładowo)	Wskaźnik przeliczenia
0408 19 81	Żółtka jaj, ciekłe, nadające się do spożycia przez ludzi, nawet zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego	116 %
0408 19 89	Żółtka jaj (inne niż ciekłe), zamrożone lub inaczej zakonserwowane, nadające się do spożycia przez ludzi, nawet zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego (z wyjątkiem suszonych)	116 %
0408 91 80	Suszone jaja ptasie, bez skorupek, nawet zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego, nadające się do spożycia przez ludzi (z wyjątkiem żółtek jaj)	452 %
0408 99 80	Jaja ptasie, bez skorupek, świeże, gotowane na parze lub w wodzie, formowane, zamrożone lub inaczej zakonserwowane, nawet zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego, nadające się do spożycia przez ludzi (z wyjątkiem jaj suszonych i żółtek jaj)	116 %
3502 11 90	Albumina jaja, suszona, np. w arkuszach, łuskach, płatkach, proszku, nadająca się do spożycia przez ludzi	856 %
3502 19 90	Albumina jaja, nadająca się do spożycia przez ludzi (z wyjątkiem albuminy suszonej, np. w arkuszach, łuskach, kryształkach, proszku)	116 %

Dodatek 9-1

TARYFA CELNA STRONY UE

Uwaga 1: Zakres produktów w niniejszym wykazie wskazują kody CN określone w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2020/1577[1].

Uwaga 2: Towary pochodzące z Chile przywożone do Strony UE i klasyfikowane do pozycji taryfowej, której towarzyszy odniesienie do niniejszej uwagi, będą w dalszym ciągu zwolnione z cła zgodnie z ustaleniami zawartymi w układzie o stowarzyszeniu z 2002 r.

Uwaga 3: System cen wejścia określono w załączniku 2 do nomenklatury scalonej w załączniku I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2020/1577.

[1] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2020/1577 z dnia 21 września 2020 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. UE L 361 z 30.10.2020, s. 1).

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0101 21 00	-- Zwierzęta hodowlane czystorasowe	0	0	Zob. uwaga 2
0101 29 10	--- Do uboju	0	0	Zob. uwaga 2
0101 29 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0101 30 00	- Osły	0	0	Zob. uwaga 2
0101 90 00	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0102 21 10	--- Jałówki (bydło płci żeńskiej, które nigdy nie miało cielaka)	0	0	Zob. uwaga 2
0102 21 30	--- Krowy	0	0	Zob. uwaga 2
0102 21 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0102 29 05	--- Z podrodzaju *Bibos* lub z podrodzaju *Poephagus*	0	0	Zob. uwaga 2
0102 29 10	---- O masie nieprzekraczającej 80 kg	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 21	----- Do uboju	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 29	----- Pozostałe	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 41	----- Do uboju	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0102 29 49	----- Pozostałe	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 51	------ Do uboju	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 59	------ Pozostałe	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 61	------ Do uboju	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 69	------ Pozostałe	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 91	------ Do uboju	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 99	------ Pozostałe	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 31 00	-- Zwierzęta hodowlane czystorasowe	0	0	Zob. uwaga 2
0102 39 10	--- Gatunki domowe	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 39 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0102 90 20	-- Zwierzęta hodowlane czystorasowe	0	0	Zob. uwaga 2
0102 90 91	--- Gatunki domowe	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 90 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0103 10 00	- Zwierzęta hodowlane czystorasowe	0	0	Zob. uwaga 2
0103 91 10	--- Gatunki domowe	41,2 EUR/100 kg	7	
0103 91 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0103 92 11	---- Maciory mające prosiaki co najmniej raz, o masie nie mniejszej niż 160 kg	35,1 EUR/100 kg	7	
0103 92 19	---- Pozostałe	41,2 EUR/100 kg	7	
0103 92 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0104 10 10	-- Zwierzęta hodowlane czystorasowe	0	0	Zob. uwaga 2
0104 10 30	--- Jagnięta (do jednego roku życia)	80,5 EUR/100 kg	7	
0104 10 80	--- Pozostałe	80,5 EUR/100 kg	7	
0104 20 10	-- Zwierzęta hodowlane czystorasowe	0	0	Zob. uwaga 2
0104 20 90	-- Pozostałe	80,5 EUR/100 kg	7	
0105 11 11	---- Nioski	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 11 19	---- Pozostałe	52 EUR/1 000 p/st	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0105 11 91	---- Nioski	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 11 99	---- Pozostałe	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 12 00	-- Indyki	152 EUR/1 000 p/st	7	
0105 13 00	-- Kaczki	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 14 00	-- Gęsi	152 EUR/1 000 p/st	7	
0105 15 00	-- Perliczki	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 94 00	-- Ptactwo z gatunku *Gallus domesticus*	20,9 EUR/100 kg	7	
0105 99 10	--- Kaczki	32,3 EUR/100 kg	7	
0105 99 20	--- Gęsi	31,6 EUR/100 kg	7	
0105 99 30	--- Indyki	23,8 EUR/100 kg	7	
0105 99 50	--- Perliczki	34,5 EUR/100 kg	7	
0106 11 00	-- Naczelne	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0106 12 00	-- Wieloryby, delfiny i morświny (ssaki z rzędu waleni); manaty i krowy morskie (ssaki z rzędu syren); foki, lwy morskie i morsy (ssaki z podrzędu płetwonogich)	0	0	Zob. uwaga 2
0106 13 00	-- Wielbłądy i inne wielbłądowate (Camelidae)	0	0	Zob. uwaga 2
0106 14 10	--- Króliki domowe	0	0	Zob. uwaga 2
0106 14 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0106 19 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0106 20 00	- Gady (włączając węże i żółwie)	0	0	Zob. uwaga 2
0106 31 00	-- Ptaki drapieżne	0	0	Zob. uwaga 2
0106 32 00	-- Papugowate (włączając papugi, papugi długoogonowe, ary i kakadu)	0	0	Zob. uwaga 2
0106 33 00	-- Strusie; emu (*Dromaius novaehollandiae*)	0	0	Zob. uwaga 2
0106 39 10	--- Gołębie	0	0	Zob. uwaga 2
0106 39 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0106 41 00	-- Pszczoły	0	0	Zob. uwaga 2
0106 49 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0106 90 00	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0201 10 00	- Tusze i półtusze	12,8 + 176,8 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 20 20	-- Ćwierci „kompensowane”	12,8 + 176,8 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 20 30	-- Ćwierci przednie nierozdzielone lub rozdzielone	12,8 + 141,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 20 50	-- Ćwierci tylne nierozdzielone lub rozdzielone	12,8 + 212,2 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 20 90	-- Pozostałe	12,8 + 265,2 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 30 00	- Bez kości	12,8 + 303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 10 00	- Tusze i półtusze	12,8 + 176,8 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 20 10	-- Ćwierci „kompensowane”	12,8 + 176,8 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 20 30	-- Ćwierci przednie nierozdzielone lub rozdzielone	12,8 + 141,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 20 50	-- Ćwierci tylne nierozdzielone lub rozdzielone	12,8 + 221,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 20 90	-- Pozostałe	12,8 + 265,3 EUR/100 kg	E	TRQ-BF

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0202 30 10	-- Ćwierci przednie całe lub pokrojone na maksymalnie pięć części, a każda ćwiartka stanowi pojedynczy blok; ćwierci „kompensowane” w dwóch blokach, z których jeden zawiera ćwierć przednią całą lub pokrojoną na maksymalnie pięć kawałków, a drugi ćwierć tylną, z wyłączeniem polędwicy, w jednym kawałku	12,8 + 221,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 30 50	-- Elementy określane jako „crop”, „chuck-and-blade” i „brisket”	12,8 + 221,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 30 90	-- Pozostałe	12,8 + 304,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0203 11 10	--- Ze świń domowych	53,6 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 11 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0203 12 11	---- Szynki i ich kawałki	77,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 12 19	---- Łopatki i ich kawałki	60,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 12 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0203 19 11	---- Przodki i ich kawałki	60,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 13	---- Schaby i ich kawałki, z kośćmi	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 15	---- Boczek i jego kawałki	46,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PK

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0203 19 55	----- Bez kości	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 59	----- Pozostałe	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0203 21 10	--- Ze świń domowych	53,6 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 21 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0203 22 11	---- Szynki i ich kawałki	77,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 22 19	---- Łopatki i ich kawałki	60,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 22 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0203 29 11	---- Przodki i ich kawałki	60,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 13	---- Schaby i ich kawałki, z kośćmi	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 15	---- Boczek i jego kawałki	46,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 55	----- Bez kości	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 59	----- Pozostałe	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0204 10 00	- Tusze i półtusze z jagniąt, świeże lub schłodzone	12,8 + 171,3 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 21 00	-- Tusze i półtusze	12,8 + 171,3 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 22 10	--- Krótkie ćwierci przednie	12,8 + 119,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 22 30	--- Grzbiety i/lub środki	12,8 + 188,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 22 50	--- Nogi	12,8 + 222,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 22 90	--- Pozostałe	12,8 + 222,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 23 00	-- Bez kości	12,8 + 311,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 30 00	- Tusze i półtusze z jagniąt, zamrożone	12,8 + 128,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 41 00	-- Tusze i półtusze	12,8 + 128,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 42 10	--- Krótkie ćwierci przednie	12,8 + 90,2 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 42 30	--- Grzbiety i/lub środki	12,8 + 141,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 42 50	--- Nogi	12,8 + 167,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 42 90	--- Pozostałe	12,8 + 167,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0204 43 10	--- Jagnięce	12,8 + 234,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 43 90	--- Pozostałe	12,8 + 234,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 11	--- Tusze i półtusze	12,8 + 171,3 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 13	--- Krótkie ćwierci przednie	12,8 + 119,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 15	--- Grzbiety i/lub środki	12,8 + 188,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 19	--- Nogi	12,8 + 222,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 31	---- Kawałki z kośćmi	12,8 + 222,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 39	---- Kawałki bez kości	12,8 + 311,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 51	--- Tusze i półtusze	12,8 + 128,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 53	--- Krótkie ćwierci przednie	12,8 + 90,2 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 55	--- Grzbiety i/lub środki	12,8 + 141,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 59	--- Nogi	12,8 + 167,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 71	---- Kawałki z kośćmi	12,8 + 167,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 79	---- Kawałki bez kości	12,8 + 234,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0205 00 20	- Świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0205 00 80	- Zamrożony	0	0	Zob. uwaga 2
0206 10 10	-- Do produkcji wyrobów farmaceutycznych	0	0	Zob. uwaga 2
0206 10 95	--- Przepona gruba i przepona cienka	12,8 + 303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0206 10 98	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0206 21 00	-- Ozory	0	0	Zob. uwaga 2
0206 22 00	-- Wątroby	0	0	Zob. uwaga 2
0206 29 10	--- Do produkcji wyrobów farmaceutycznych	0	0	Zob. uwaga 2
0206 29 91	---- Przepona gruba i przepona cienka	12,8 + 304,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0206 29 99	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0206 30 00	- Ze świń, świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0206 41 00	-- Wątroby	0	0	Zob. uwaga 2
0206 49 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0206 80 10	-- Do produkcji wyrobów farmaceutycznych	0	0	Zob. uwaga 2
0206 80 91	--- Z koni, osłów, mułów i osłomułów	0	0	Zob. uwaga 2
0206 80 99	--- Z owiec i kóz	0	0	Zob. uwaga 2
0206 90 10	-- Do produkcji wyrobów farmaceutycznych	0	0	Zob. uwaga 2
0206 90 91	--- Z koni, osłów, mułów i osłomułów	0	0	Zob. uwaga 2
0206 90 99	--- Z owiec i kóz	0	0	Zob. uwaga 2
0207 11 10	--- Oskubane i bez jelit, z głowami i łapkami, znane jako „kurczaki 83 %”	26,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 11 30	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kurczaki 70 %”	29,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 11 90	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek oraz bez szyj, serc, wątróbek i żołądków, znane jako „kurczaki 65 %” lub inaczej zgłaszane	32,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 12 10	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kurczaki 70 %”	29,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0207 12 90	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek oraz bez szyj, serc, wątróbek i żołądków, znane jako „kurczaki 65 %” lub inaczej zgłaszane	32,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 10	---- Bez kości	102,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 20	----- Połówki lub ćwiartki	35,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 30	----- Całe skrzydła, z końcami lub bez	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 40	----- Grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 50	----- Piersi i ich kawałki	60,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 60	----- Nogi i ich kawałki	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 70	----- Pozostałe	100,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 91	---- Wątróbki	0	0	Zob. uwaga 2
0207 13 99	---- Pozostałe	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 10	---- Bez kości	102,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 20	----- Połówki lub ćwiartki	35,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0207 14 30	----- Całe skrzydła, z końcami lub bez	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 40	----- Grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 50	----- Piersi i ich kawałki	60,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 60	----- Nogi i ich kawałki	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 70	----- Pozostałe	100,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 91	---- Wątróbki	0	0	Zob. uwaga 2
0207 14 99	---- Pozostałe	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 24 10	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „indyki 80 %”	34 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 24 90	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek i bez szyj, serc, wątróbek i żołądków, znane jako „indyki 73 %” lub inaczej zgłaszane	37,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 25 10	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „indyki 80 %”	34 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0207 25 90	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek i bez szyj, serc, wątróbek i żołądków, znane jako „indyki 73 %” lub inaczej zgłaszane	37,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 10	---- Bez kości	85,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 20	----- Połówki lub ćwiartki	41 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 30	----- Całe skrzydła, z końcami lub bez	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 40	----- Grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 50	----- Piersi i ich kawałki	67,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 60	------ Podudzia i ich kawałki	25,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 70	------ Pozostałe	46 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 80	----- Pozostałe	83 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 91	---- Wątróbki	0	0	Zob. uwaga 2
0207 26 99	---- Pozostałe	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 10	---- Bez kości	85,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0207 27 20	----- Połówki lub ćwiartki	41 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 30	----- Całe skrzydła, z końcami lub bez	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 40	----- Grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 50	----- Piersi i ich kawałki	67,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 60	------ Podudzia i ich kawałki	25,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 70	------ Pozostałe	46 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 80	----- Pozostałe	83 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 91	---- Wątróbki	0	0	Zob. uwaga 2
0207 27 99	---- Pozostałe	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 41 20	--- Oskubane, bez krwi i jelit, ale niewypatroszone, z głowami i łapkami, znane jako „kaczki 85 %”	38 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 41 30	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kaczki 70 %”	46,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0207 41 80	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek oraz bez szyj, serc, wątróbek i żołądków, znane jako „kaczki 63 %” lub inaczej zgłaszane	51,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 42 30	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kaczki 70 %”	46,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 42 80	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek oraz bez szyj, serc, wątróbek i żołądków, znane jako „kaczki 63 %” lub inaczej zgłaszane	51,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 43 00	-- Wątróbki otłuszczone, świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0207 44 10	---- Bez kości	128,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 21	----- Połówki lub ćwiartki	56,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 31	----- Całe skrzydła, z końcami lub bez	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 41	----- Grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 51	----- Piersi i ich kawałki	115,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0207 44 61	----- Nogi i ich kawałki	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 71	----- Tusze kacze	66 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 81	----- Pozostałe	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 91	---- Wątróbki drobiowe, inne niż wątróbki otłuszczone	0	0	Zob. uwaga 2
0207 44 99	---- Pozostałe	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 10	---- Bez kości	128,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 21	----- Połówki lub ćwiartki	56,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 31	----- Całe skrzydła, z końcami lub bez	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 41	----- Grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 51	----- Piersi i ich kawałki	115,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 61	----- Nogi i ich kawałki	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 71	----- Tusze kacze	66 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 81	----- Pozostałe	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0207 45 93	----- Wątróbki otłuszczone	0	0	Zob. uwaga 2
0207 45 95	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0207 45 99	---- Pozostałe	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 51 10	--- Oskubane, bez krwi, niewypatroszone z głowami i łapkami, znane jako „gęsi 82 %”	45,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 51 90	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, z sercami i żołądkami lub bez serc i żołądków, znane jako „gęsi 75 %” lub inaczej zgłaszane	48,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 52 10	--- Oskubane, bez krwi, niewypatroszone z głowami i łapkami, znane jako „gęsi 82 %”	45,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 52 90	--- Oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, z sercami i żołądkami lub bez serc i żołądków, znane jako „gęsi 75 %” lub inaczej zgłaszane	48,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 53 00	-- Wątróbki otłuszczone, świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0207 54 10	---- Bez kości	110,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0207 54 21	----- Połówki lub ćwiartki	52,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 31	----- Całe skrzydła, z końcami lub bez	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 41	----- Grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 51	----- Piersi i ich kawałki	86,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 61	----- Nogi i ich kawałki	69,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 71	----- Tusze gęsie	66 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 81	----- Pozostałe	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 91	---- Wątróbki drobiowe, inne niż wątróbki otłuszczone	0	0	Zob. uwaga 2
0207 54 99	---- Pozostałe	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 10	---- Bez kości	110,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 21	----- Połówki lub ćwiartki	52,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 31	----- Całe skrzydła, z końcami lub bez	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0207 55 41	----- Grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 51	----- Piersi i ich kawałki	86,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 61	----- Nogi i ich kawałki	69,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 71	----- Tusze gęsie	66 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 81	----- Pozostałe	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 93	----- Wątróbki otłuszczone	0	0	Zob. uwaga 2
0207 55 95	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0207 55 99	---- Pozostałe	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 05	-- Niecięte na kawałki, świeże, schłodzone lub zamrożone	49,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 10	---- Bez kości	128,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 21	----- Połówki lub ćwiartki	54,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 31	----- Całe skrzydła, z końcami lub bez	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0207 60 41	----- Grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 51	----- Piersi i ich kawałki	115,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 61	----- Nogi i ich kawałki	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 81	----- Pozostałe	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 91	---- Wątróbki	0	0	Zob. uwaga 2
0207 60 99	---- Pozostałe	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0208 10 10	-- Z królików domowych	0	0	Zob. uwaga 2
0208 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0208 30 00	- Z naczelnych	0	0	Zob. uwaga 2
0208 40 10	-- Mięso z wielorybów	0	0	Zob. uwaga 2
0208 40 20	-- Mięso z fok	0	0	Zob. uwaga 2
0208 40 80	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0208 50 00	- Z gadów (włączając z węży i z żółwi)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0208 60 00	- Z wielbłądów i innych wielbłądowatych (Camelidae)	0	0	Zob. uwaga 2
0208 90 10	-- Z gołębi domowych	0	0	Zob. uwaga 2
0208 90 30	-- Z dziczyzny, innej niż z królików lub zajęcy	0	0	Zob. uwaga 2
0208 90 60	-- Z reniferów	0	0	Zob. uwaga 2
0208 90 70	-- Żabie udka	0	0	Zob. uwaga 2
0208 90 98	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0209 10 11	--- Świeży, schłodzony, zamrożony, solony lub w solance	21,4 EUR/100 kg	7	
0209 10 19	--- Suszony lub wędzony	23,6 EUR/100 kg	7	
0209 10 90	-- Tłuszcz ze świń, inny niż objęty podpozycją 0209 10 11 lub 0209 10 19	12,9 EUR/100 kg	7	
0209 90 00	- Pozostałe	41,5 EUR/100 kg	7	
0210 11 11	----- Szynki i ich kawałki	77,8 EUR/100 kg	7	
0210 11 19	----- Łopatki i ich kawałki	60,1 EUR/100 kg	7	
0210 11 31	----- Szynki i ich kawałki	151,2 EUR/100 kg	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0210 11 39	----- Łopatki i ich kawałki	119 EUR/100 kg	7	
0210 11 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0210 12 11	---- Solony lub w solance	46,7 EUR/100 kg	7	
0210 12 19	---- Suszony lub wędzony	77,8 EUR/100 kg	7	
0210 12 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0210 19 10	----- Bok bekonowy lub szpencer	68,7 EUR/100 kg	7	
0210 19 20	----- Bok trzyćwierciowy lub środki	75,1 EUR/100 kg	7	
0210 19 30	----- Przodki i ich kawałki	60,1 EUR/100 kg	7	
0210 19 40	----- Schaby i ich kawałki	86,9 EUR/100 kg	7	
0210 19 50	----- Pozostałe	86,9 EUR/100 kg	7	
0210 19 60	----- Przodki i ich kawałki	119 EUR/100 kg	7	
0210 19 70	----- Schaby i ich kawałki	149,6 EUR/100 kg	7	
0210 19 81	------ Bez kości	151,2 EUR/100 kg	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0210 19 89	------ Pozostałe	151,2 EUR/100 kg	7	
0210 19 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0210 20 10	-- Z kośćmi	15,4 + 265,2 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0210 20 90	-- Bez kości	15,4 + 303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0210 91 00	-- Z naczelnych	0	0	Zob. uwaga 2
0210 92 10	--- Z wielorybów, delfinów i morświnów (ssaki z rzędu waleni); z manatów i krów morskich (ssaki z rzędu syren)	0	0	Zob. uwaga 2
0210 92 91	---- Mięso	0	0	Zob. uwaga 2
0210 92 92	---- Podroby	0	0	Zob. uwaga 2
0210 92 99	---- Mąki i mączki, jadalne, z mięsa lub podrobów	15,4 + 303,4 EUR/100 kg	7	
0210 93 00	-- Z gadów (włączając z węży i z żółwi)	0	0	Zob. uwaga 2
0210 99 10	---- Z koni, solone, w solance lub suszone	0	0	Zob. uwaga 2
0210 99 21	----- Z kośćmi	222,7 EUR/100 kg	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0210 99 29	----- Bez kości	311,8 EUR/100 kg	7	
0210 99 31	---- Z reniferów	0	0	Zob. uwaga 2
0210 99 39	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0210 99 41	----- Wątroby	64,9 EUR/100 kg	7	
0210 99 49	----- Pozostałe	47,2 EUR/100 kg	7	
0210 99 51	----- Przepona gruba i przepona cienka	15,4 + 303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0210 99 59	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0210 99 71	------ Wątróbki otłuszczone, z gęsi lub z kaczek, solone lub w solance	0	0	Zob. uwaga 2
0210 99 79	------ Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0210 99 85	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0210 99 90	--- Mąki i mączki, jadalne, z mięsa lub podrobów	15,4 + 303,4 EUR/100 kg	7	
0301 11 00	-- Ryby słodkowodne	0	0	Zob. uwaga 2
0301 19 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0301 91 10	--- Z gatunku *Oncorhynchus apache* lub *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	Zob. uwaga 2
0301 91 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0301 92 10	--- O długości mniejszej niż 12 cm	0	0	Zob. uwaga 2
0301 92 30	--- O długości 12 cm lub większej, ale mniejszej niż 20 cm	0	0	Zob. uwaga 2
0301 92 90	--- O długości 20 cm lub większej	0	0	Zob. uwaga 2
0301 93 00	-- Karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0301 94 10	--- Atlantycki tuńczyk błękitnopłetwy (*Thunnus thynnus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0301 94 90	--- Pacyficzny tuńczyk błękitnopłetwy (*Thunnus orientalis*)	0	0	Zob. uwaga 2
0301 95 00	-- Tuńczyk południowy (makoja) (*Thunnus maccoyii*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0301 99 11	---- Łososie pacyficzne (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou i Oncorhynchus rhodurus*), łosoś atlantycki (*Salmo salar*) i głowacica (*Hucho hucho*)	0	0	Zob. uwaga 2
0301 99 17	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0301 99 85	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 11 10	--- Z gatunku *Oncorhynchus apache* lub *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	Zob. uwaga 2
0302 11 20	--- Z gatunku *Oncorhynchus mykiss*, z głowami i skrzelami, wypatroszone, o masie większej niż 1,2 kg każdy, lub pozbawione głowy, oskrobane i wypatroszone, o masie większej niż 1 kg każdy	0	0	Zob. uwaga 2
0302 11 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 13 00	-- Łososie pacyficzne (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodorus*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302 14 00	-- Łosoś atlantycki (*Salmo salar*) i głowacica (*Hucho hucho*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 19 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 21 10	--- Halibut niebieski (*Reinhardtius hippoglossoides*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 21 30	--- Halibut biały (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 21 90	--- Halibut pacyficzny (*Hippoglossus stenolepis*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 22 00	-- Gładzica (*Pleuronectes platessa*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 23 00	-- Sole (*Solea* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 24 00	-- Turboty (skarpie) (*Psetta maxima*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 29 10	--- Smuklice (*Lepidorhombus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 29 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 31 10	--- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0302 31 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302 32 10	--- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0302 32 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 33 10	--- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0302 33 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 34 10	--- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0302 34 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 35 11	---- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0302 35 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 35 91	---- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0302 35 99	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 36 10	--- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0302 36 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 39 20	--- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302 39 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 41 00	-- Śledzie (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 42 00	-- Sardele (*Engraulis* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 43 10	--- Sardynki z gatunku *Sardina pilchardus*	0	0	Zob. uwaga 2
0302 43 30	--- Sardynki z rodzaju *Sardinops*; sardynele (*Sardinella* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 43 90	--- Brisling lub szprot (*Sprattus sprattus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 44 00	-- Makrele (*Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 45 10	--- Ostrobok pospolity (*Trachurus trachurus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 45 30	--- Ostrobok chilijski (*Trachurus murphyi*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 45 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 46 00	-- Rachica (*Rachycentron canadum*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 47 00	-- Włócznik (*Xiphias gladius*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 49 11	---- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302 49 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 49 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 51 10	--- Z gatunku *Gadus morhua*	0	0	Zob. uwaga 2
0302 51 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 52 00	-- Łupacz (plamiak) (*Melanogrammus aeglefinus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 53 00	-- Czarniak (*Pollachius virens*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 54 11	---- Morszczuk kapski (shallow-water hake) (*Merluccius capensis*) i morszczuk głębokowodny (*Merluccius paradoxus*)	11,5	0	
0302 54 15	---- Morszczuk australijski (*Merluccius australis*)	11,5	0	
0302 54 19	---- Pozostałe	11,5	0	
0302 54 90	--- Widłaki z rodzaju *Urophycis*	11,5	0	
0302 55 00	-- Mintaj (*Theragra chalcogramma*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 56 00	-- Błękitek (*Micromesistius poutassou*, *Micromesistius australis*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302 59 10	--- Dorszyk polarny (*Boreogadus saida)*	0	0	Zob. uwaga 2
0302 59 20	--- Witlinek (*Merlangius merlangus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 59 30	--- Rdzawiec (*Pollachius pollachius*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 59 40	--- Molwy (*Molva* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 59 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 71 00	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 72 00	-- Sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 73 00	-- Karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 74 00	-- Węgorze (*Anguilla* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 79 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302 81 15	--- Koleń (*Squalus acanthias*) i rekinki (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 81 30	--- Żarłacz śledziowy (*Lamna nasus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 81 40	--- Żarłacz błękitny (*Prionace glauca*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 81 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 82 00	-- Rajowate (Rajidae)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 83 00	-- Antary (*Dissostichus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 84 10	--- Labraks (*Dicentrarchus labrax*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 84 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 85 10	--- Z gatunku *Dentex dentex* lub *Pagellus* spp.	0	0	Zob. uwaga 2
0302 85 30	--- Dorada (sparus złotogłowy) (*Sparus aurata*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 85 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 89 10	--- Ryby słodkowodne	0	0	Zob. uwaga 2
0302 89 21	----- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302 89 29	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 89 31	----- Z gatunku *Sebastes marinus*	0	0	Zob. uwaga 2
0302 89 39	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 89 40	---- Bramy (*Brama* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 89 50	---- Żabnice (*Lophius* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 89 60	---- Kinglip chilijski (*Genypterus blacodes*)	0	0	Zob. uwaga 2
0302 89 90	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0302 91 00	-- Wątróbki, ikry i mlecze	0	0	Zob. uwaga 2
0302 92 00	-- Płetwy rekina	0	0	Zob. uwaga 2
0302 99 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 11 00	-- Nerka (łosoś nerka) (*Oncorhynchus nerka*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 12 00	-- Pozostałe łososie pacyficzne (*Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodurus*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303 13 00	-- Łosoś atlantycki (*Salmo salar*) i głowacica (*Hucho hucho*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 14 10	--- Z gatunku *Oncorhynchus apache* lub *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 14 20	--- Z gatunku *Oncorhynchus mykiss*, z głowami i skrzelami, wypatroszone, o masie większej niż 1,2 kg każdy, lub pozbawione głowy, oskrobane i wypatroszone, o masie większej niż 1 kg każdy	0	0	Zob. uwaga 2
0303 14 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 19 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 23 00	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 24 00	-- Sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 25 00	-- Karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303 26 00	-- Węgorze (*Anguilla* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 29 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 31 10	--- Halibut niebieski (*Reinhardtius hippoglossoides*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 31 30	--- Halibut biały (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 31 90	--- Halibut pacyficzny (*Hippoglossus stenolepis*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 32 00	-- Gładzica (*Pleuronectes platessa*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 33 00	-- Sole (*Solea* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 34 00	-- Turboty (skarpie) (*Psetta maxima*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 39 10	--- Flądra (*Platichthys flesus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 39 30	--- Ryby z rodzaju *Rhombosolea*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 39 50	--- Ryby z gatunku *Pelotreis flavilatus* lub *Peltorhamphus novaezelandiae*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 39 85	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 41 10	--- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303 41 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 42 20	--- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0303 42 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 43 10	--- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0303 43 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 44 10	--- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0303 44 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 45 12	---- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0303 45 18	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 45 91	---- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0303 45 99	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 46 10	--- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0303 46 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303 49 20	--- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0303 49 85	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 51 00	-- Śledzie (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 53 10	--- Sardynki z gatunku *Sardina pilchardus*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 53 30	--- Sardynki z rodzaju *Sardinops*; sardynele (*Sardinella* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 53 90	--- Brisling lub szprot (*Sprattus sprattus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 54 10	--- Z gatunku *Scomber scombrus* lub *Scomber japonicus*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 54 90	--- Z gatunku *Scomber australasicus*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 55 10	--- Ostrobok pospolity (*Trachurus trachurus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 55 30	--- Ostrobok chilijski (*Trachurus murphyi*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 55 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 56 00	-- Rachica (*Rachycentron canadum*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 57 00	-- Włócznik (*Xiphias gladius*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 59 10	--- Sardele (*Engraulis* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303 59 21	---- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0303 59 29	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 59 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 63 10	--- Z gatunku *Gadus morhua*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 63 30	--- Z gatunku *Gadus ogac*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 63 90	--- Z gatunku *Gadus macrocephalus*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 64 00	-- Łupacz (plamiak) (*Melanogrammus aeglefinus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 65 00	-- Czarniak (*Pollachius virens*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 66 11	---- Morszczuk kapski (shallow-water hake) (*Merluccius capensis*) i morszczuk głębokowodny (*Merluccius paradoxus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 66 12	---- Morszczuk argentyński (*Merluccius hubbsi*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 66 13	---- Morszczuk australijski (*Merluccius australis*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 66 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303 66 90	--- Widłaki z rodzaju *Urophycis*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 67 00	-- Mintaj (*Theragra chalcogramma*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 68 10	--- Błękitek (*Micromesistius poutassou*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 68 90	--- Błękitek południowy (*Micromesistius australis*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 69 10	--- Dorszyk polarny (*Boreogadus saida)*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 69 30	--- Witlinek (*Merlangius merlangus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 69 50	--- Rdzawiec (*Pollachius pollachius*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 69 70	--- Buławik nowozelandzki (miruna nowozelandzka) (*Macruronus novaezelandiae*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 69 80	--- Molwy (*Molva* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 69 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 81 15	--- Koleń (*Squalus acanthias*) i rekinki (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 81 30	--- Żarłacz śledziowy (*Lamna nasus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 81 40	--- Żarłacz błękitny (*Prionace glauca*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303 81 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 82 00	-- Rajowate (Rajidae)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 83 00	-- Antary (*Dissostichus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 84 10	--- Labraks (*Dicentrarchus labrax*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 84 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 89 10	--- Ryby słodkowodne	0	0	Zob. uwaga 2
0303 89 21	----- Do przemysłowej produkcji wyrobów objętych pozycją 1604	0	0	Zob. uwaga 2
0303 89 29	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 89 31	----- Z gatunku *Sebastes marinus*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 89 39	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 89 40	---- Ryby z gatunku *Orcynopsis unicolor*	0	0	Zob. uwaga 2
0303 89 50	---- Kielec (właściwy) i morlesze (*Dentex dentex*, *Pagellus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 89 55	---- Dorada (sparus złotogłowy) (*Sparus aurata*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303 89 60	---- Bramy (*Brama* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 89 65	---- Żabnice (*Lophius* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 89 70	---- Kinglip chilijski (*Genypterus blacodes*)	0	0	Zob. uwaga 2
0303 89 90	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 91 10	--- Ikry i mlecze, do produkcji kwasu dezoksyrybonukleinowego lub siarczanu protaminy	0	0	Zob. uwaga 2
0303 91 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0303 92 00	-- Płetwy rekina	0	0	Zob. uwaga 2
0303 99 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 31 00	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 32 00	-- Sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 33 00	-- Okoń nilowy (*Lates niloticus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 39 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304 41 00	-- Łososie pacyficzne (*Oncorhynchus nerka*, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou i Oncorhynchus rhodurus*), łosoś atlantycki (*Salmo salar*) i głowacica (*Hucho hucho*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 42 10	--- Z gatunku *Oncorhynchus mykiss*, o masie większej niż 400 g każdy	0	0	Zob. uwaga 2
0304 42 50	--- Z gatunku *Oncorhynchus apache* lub *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	Zob. uwaga 2
0304 42 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 43 00	-- Płastugi (Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae i Citharidae)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 44 10	--- Dorsze (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus macrocephalus*) oraz dorszyk polarny (*Boreogadus saida)*	0	0	Zob. uwaga 2
0304 44 30	--- Czarniak (*Pollachius virens*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 44 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304 45 00	-- Włócznik (*Xiphias gladius*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 46 00	-- Antary (*Dissostichus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 47 10	--- Koleń (*Squalus acanthias*) i rekinki (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 47 20	--- Żarłacz śledziowy (*Lamna nasus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 47 30	--- Żarłacz błękitny (*Prionace glauca*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 47 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 48 00	-- Rajowate (Rajidae)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 49 10	--- Ryby słodkowodne	0	0	Zob. uwaga 2
0304 49 50	---- Karmazyny (*Sebastes* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 49 90	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304 51 00	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.), sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), węgorze (*Anguilla* spp.), okoń nilowy (*Lates niloticus*) i żmijogłowowate (*Channa* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 52 00	-- Łososiowate	0	0	Zob. uwaga 2
0304 53 00	-- Ryby z rodzin *Bregmacerotidae*, *Euclichthyidae*, *Gadidae*, *Macrouridae*, *Melanonidae*, *Merlucciidae*, *Moridae* i *Muraenolepididae*	0	0	Zob. uwaga 2
0304 54 00	-- Włócznik (*Xiphias gladius*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 55 00	-- Antary (*Dissostichus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 56 10	--- Koleń (*Squalus acanthias*) i rekinki (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 56 20	--- Żarłacz śledziowy (*Lamna nasus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 56 30	--- Żarłacz błękitny (*Prionace glauca*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304 56 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 57 00	-- Rajowate (Rajidae)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 59 10	--- Ryby słodkowodne	0	0	Zob. uwaga 2
0304 59 50	---- Płaty śledziowe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 59 90	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 61 00	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 62 00	-- Sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 63 00	-- Okoń nilowy (*Lates niloticus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 69 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 71 10	--- Dorsz z gatunku *Gadus macrocephalus*	0	0	Zob. uwaga 2
0304 71 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 72 00	-- Łupacz (plamiak) (*Melanogrammus aeglefinus*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304 73 00	-- Czarniak (*Pollachius virens*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 74 11	---- Morszczuk kapski (shallow-water hake) (*Merluccius capensis*) i morszczuk głębokowodny (*Merluccius paradoxus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 74 15	---- Morszczuk argentyński (*Merluccius hubbsi*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 74 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 74 90	--- Widłaki z rodzaju *Urophycis*	0	0	Zob. uwaga 2
0304 75 00	-- Mintaj (*Theragra chalcogramma*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 79 10	--- Dorszyk polarny (*Boreogadus saida)*	0	0	Zob. uwaga 2
0304 79 30	--- Witlinek (*Merlangius merlangus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 79 50	--- Buławik nowozelandzki (miruna nowozelandzka) (*Macruronus novaezelandiae*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 79 80	--- Molwy (*Molva* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 79 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304 81 00	-- Łososie pacyficzne (*Oncorhynchus nerka*, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou i Oncorhynchus rhodurus*), łosoś atlantycki (*Salmo salar*) i głowacica (*Hucho hucho*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 82 10	--- Z gatunku *Oncorhynchus mykiss*, o masie większej niż 400 g każdy	0	0	Zob. uwaga 2
0304 82 50	--- Z gatunku *Oncorhynchus apache* lub *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	Zob. uwaga 2
0304 82 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 83 10	--- Gładzica (*Pleuronectes platessa*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 83 30	--- Stornia (*Platichthys flesus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 83 50	--- Smuklice (*Lepidorhombus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 83 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 84 00	-- Włócznika (*Xiphias gladius*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304 85 00	-- Antarów (*Dissostichus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 86 00	-- Śledzi (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 87 00	-- Tuńczyka (z rodzaju *Thunnus*), bonito latającego (paskowanego bonito) (*Katsuwonus pelamis*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 88 11	---- Koleń (*Squalus acanthias*) i rekinki (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 88 15	---- Żarłacz śledziowy (*Lamna nasus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 88 18	---- Żarłacz błękitny (*Prionace glauca*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 88 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 88 90	--- Rajowate (Rajidae)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 89 10	--- Ryby słodkowodne	0	0	Zob. uwaga 2
0304 89 21	----- Z gatunku *Sebastes marinus*	0	0	Zob. uwaga 2
0304 89 29	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304 89 30	---- Ryby z rodzaju *Euthynnus*, inne niż bonito latający (paskowany bonito) (*Katsuwonus pelamis*), o którym mowa w podpozycji 0304 87 00	0	0	Zob. uwaga 2
0304 89 41	----- Makrela z gatunku *Scomber australasicus*	0	0	Zob. uwaga 2
0304 89 49	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 89 60	---- Żabnice (*Lophius* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 89 90	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 91 00	-- Włócznika (*Xiphias gladius*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 92 00	-- Antarów (*Dissostichus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 93 10	--- Surimi	0	0	Zob. uwaga 2
0304 93 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 94 10	--- Surimi	0	0	Zob. uwaga 2
0304 94 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 95 10	--- Surimi	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304 95 21	----- Dorsz z gatunku *Gadus macrocephalus*	0	0	Zob. uwaga 2
0304 95 25	----- Dorsz z gatunku *Gadus morhua*	0	0	Zob. uwaga 2
0304 95 29	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 95 30	---- Łupacz (plamiak) (*Melanogrammus aeglefinus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 95 40	---- Czarniak (*Pollachius virens*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 95 50	---- Morszczuki z rodzaju *Merluccius*	0	0	Zob. uwaga 2
0304 95 60	---- Błękitki (*Micromesistius poutassou*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 95 90	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0304 96 10	--- Koleń (*Squalus acanthias*) i rekinki (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 96 20	--- Żarłacz śledziowy (*Lamna nasus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 96 30	--- Żarłacz błękitny (*Prionace glauca*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 96 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304 97 00	-- Rajowate (Rajidae)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 99 10	--- Surimi	0	0	Zob. uwaga 2
0304 99 21	---- Ryby słodkowodne	0	0	Zob. uwaga 2
0304 99 23	----- Śledzie (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 99 29	----- Karmazyny (*Sebastes* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 99 55	----- Smuklice (*Lepidorhombus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 99 61	----- Bramy (*Brama* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 99 65	----- Żabnice (*Lophius* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0304 99 99	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0305 10 00	- Mąki, mączki i granulki z ryb, zdatne do spożycia przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
0305 20 00	- Wątróbki, ikra i mlecz, z ryb, suszone, wędzone, solone lub w solance	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305 31 00	-- Tilapi (*Oreochromis* spp.), sumów i sumików (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), karpiowatych (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), węgorzy (*Anguilla* spp.), okonia nilowego (*Lates niloticus*) i żmijogłowowatych (*Channa* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 32 11	---- Dorsza z gatunku *Gadus macrocephalus*	0	0	Zob. uwaga 2
0305 32 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0305 32 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0305 39 10	--- Łososie pacyficzne (*Oncorhynchus nerka*, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodurus*), łosoś atlantycki (*Salmo salar*) i głowacica (*Hucho hucho*), solone lub w solance	11,5	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305 39 50	--- Halibut niebieski (*Reinhardtius hippoglossoides*), solony lub w solance	0	0	Zob. uwaga 2
0305 39 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0305 41 00	-- Łososie pacyficzne (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou i Oncorhynchus rhodurus*), łosoś atlantycki (*Salmo salar*) i głowacica (*Hucho hucho*)	9,5	0	
0305 42 00	-- Śledzie (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 43 00	-- Pstrągi i trocie (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* i *Oncorhynchus chrysogaster*)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 44 10	--- Węgorze (*Anguilla* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 44 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0305 49 10	--- Halibut niebieski (*Reinhardtius hippoglossoides*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305 49 20	--- Halibut biały (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 49 30	--- Makrele (*Scomber scombrus*, *Scomber australasicus*, *Scomber japonicus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 49 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0305 51 10	--- Suszone, niesolone	0	0	Zob. uwaga 2
0305 51 90	--- Suszone, solone	0	0	Zob. uwaga 2
0305 52 00	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.), sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), węgorze (*Anguilla* spp.), okoń nilowy (*Lates niloticus*) i żmijogłowowate (*Channa* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 53 10	--- Dorszyk polarny (*Boreogadus saida)*	0	0	Zob. uwaga 2
0305 53 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0305 54 30	--- Śledzie (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305 54 50	--- Sardele (*Engraulis* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 54 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0305 59 70	--- Halibut biały (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 59 85	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0305 61 00	-- Śledzie (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 62 00	-- Dorsz (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus marcocephalus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 63 00	-- Sardele (*Engraulis* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 64 00	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.), sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), węgorze (*Anguilla* spp.), okoń nilowy (*Lates niloticus*) i żmijogłowowate (*Channa* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 69 10	--- Dorszyk polarny (*Boreogadus saida)*	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305 69 30	--- Halibut biały (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 69 50	--- Łososie pacyficzne (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou i Oncorhynchus rhodurus*), łosoś atlantycki (*Salmo salar*) i głowacica (*Hucho hucho*)	0	0	Zob. uwaga 2
0305 69 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0305 71 00	-- Płetwy rekina	0	0	Zob. uwaga 2
0305 72 00	-- Rybie głowy, ogony i pęcherze pławne	0	0	Zob. uwaga 2
0305 79 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 11 10	--- Szyjki raków morskich	0	0	Zob. uwaga 2
0306 11 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 12 10	--- Całe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 12 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0306 14 10	--- Kraby z gatunków *Paralithodes camchaticus*, *Chionoecetes* spp. lub *Callinectes sapidus*	0	0	Zob. uwaga 2
0306 14 30	--- Kraby z gatunku *Cancer pagurus*	0	0	Zob. uwaga 2
0306 14 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 15 00	-- Homarzec (*Nephrops norvegicus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0306 16 91	--- Krewetki z gatunku *Crangon crangon*	0	0	Zob. uwaga 2
0306 16 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 17 91	--- Krewetki różowe głębinowe (*Parapenaeus longirostris*)	0	0	Zob. uwaga 2
0306 17 92	--- Krewetki z rodzaju *Penaeus*	0	0	Zob. uwaga 2
0306 17 93	--- Krewetki z rodziny *Pandalidae*, inne niż z rodzaju *Pandalus*	0	0	Zob. uwaga 2
0306 17 94	--- Krewetki z rodzaju *Crangon*, inne niż z gatunku *Crangon crangon*	0	0	Zob. uwaga 2
0306 17 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0306 19 10	--- Raki słodkowodne	0	0	Zob. uwaga 2
0306 19 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 31 00	-- Langusty i pozostałe raki morskie (*Palinurus* spp., *Panulirus* spp., *Jasus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0306 32 10	--- Żywe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 32 91	---- Całe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 32 99	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 33 10	--- Kraby z gatunku *Cancer pagurus*	0	0	Zob. uwaga 2
0306 33 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 34 00	-- Homarzec (*Nephrops norvegicus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0306 35 10	---- Świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0306 35 50	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 35 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0306 36 10	--- Krewetki z rodziny *Pandalidae*, inne niż z rodzaju *Pandalus*	0	0	Zob. uwaga 2
0306 36 50	--- Krewetki z rodzaju *Crangon*, inne niż z gatunku *Crangon crangon*	0	0	Zob. uwaga 2
0306 36 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 39 10	--- Raki słodkowodne	0	0	Zob. uwaga 2
0306 39 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 91 00	-- Langusty i pozostałe raki morskie (*Palinurus* spp., *Panulirus* spp., *Jasus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0306 92 10	--- Całe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 92 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 93 10	--- Kraby z gatunku *Cancer pagurus*	0	0	Zob. uwaga 2
0306 93 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 94 00	-- Homarzec (*Nephrops norvegicus*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0306 95 11	----- Gotowane na parze lub w wodzie	0	0	Zob. uwaga 2
0306 95 19	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 95 20	---- *Pandalus* spp.	0	0	Zob. uwaga 2
0306 95 30	---- Krewetki z rodziny *Pandalidae*, inne niż z rodzaju *Pandalus*	0	0	Zob. uwaga 2
0306 95 40	---- Krewetki z rodzaju *Crangon*, inne niż z gatunku *Crangon crangon*	0	0	Zob. uwaga 2
0306 95 90	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0306 99 10	--- Raki słodkowodne	0	0	Zob. uwaga 2
0306 99 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 11 10	--- Ostrygi płaskie (z rodzaju *Ostrea*), żywe i o masie (włącznie z muszlą) nie większej niż 40 g każda	0	0	Zob. uwaga 2
0307 11 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 12 00	-- Zamrożony	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0307 19 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 21 00	-- Żywe, świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0307 22 10	--- Muszle św. Jakuba *(Pecten maximus)*	0	0	Zob. uwaga 2
0307 22 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 29 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 31 10	--- *Mytilus* spp.	0	0	Zob. uwaga 2
0307 31 90	--- *Perna* spp.	0	0	Zob. uwaga 2
0307 32 10	--- *Mytilus* spp.	0	0	Zob. uwaga 2
0307 32 90	--- *Perna* spp.	0	0	Zob. uwaga 2
0307 39 20	--- *Mytilus* spp.	0	0	Zob. uwaga 2
0307 39 80	--- *Perna* spp.	0	0	Zob. uwaga 2
0307 42 10	--- Mątwy *(Sepia officinalis, Rossia macrosoma, Sepiola* spp.*)*	0	0	Zob. uwaga 2
0307 42 20	--- Loligo spp.	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0307 42 30	--- Kałamarnice (*Ommastrephes* spp., *Nototodarus* spp., *Sepioteuthis* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0307 42 40	--- Kalmar europejski *(Todarodes sagittatus)*	0	0	Zob. uwaga 2
0307 42 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 43 21	----- Mątwa mniejsza *(Sepiola rondeleti)*	0	0	Zob. uwaga 2
0307 43 25	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 43 29	---- *Sepia officinalis, Rossia macrosoma*	0	0	Zob. uwaga 2
0307 43 31	---- *Loligo vulgaris*	0	0	Zob. uwaga 2
0307 43 33	---- *Loligo pealei*	0	0	Zob. uwaga 2
0307 43 35	---- *Loligo gahi*	0	0	Zob. uwaga 2
0307 43 38	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 43 91	--- *Ommastrephes* spp., inne niż *Ommastrephes sagittatus*, *Nototodarus* spp., *Sepioteuthis* spp.	0	0	Zob. uwaga 2
0307 43 92	--- *Illex* spp.	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0307 43 95	--- Kalmar europejski *(Todarodes sagittatus) (Ommastrephes sagittatus)*	0	0	Zob. uwaga 2
0307 43 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 49 20	--- Mątwy *(Sepia officinalis, Rossia macrosoma, Sepiola* spp.*)*	0	0	Zob. uwaga 2
0307 49 40	--- *Loligo* spp.	0	0	Zob. uwaga 2
0307 49 50	--- *Ommastrephes* spp., inne niż *Ommastrephes sagittatus*, *Nototodarus* spp., *Sepioteuthis* spp.	0	0	Zob. uwaga 2
0307 49 60	--- Kalmar europejski *(Todarodes sagittatus) (Ommastrephes sagittatus)*	0	0	Zob. uwaga 2
0307 49 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 51 00	-- Żywe, świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0307 52 00	-- Zamrożony	0	0	Zob. uwaga 2
0307 59 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 60 00	- Ślimaki, inne niż ślimaki morskie	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0307 71 00	-- Żywe, świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0307 72 10	--- Wenus pozbawiona skorupy lub pozostałe gatunki z rodziny *Veneridae*	0	0	Zob. uwaga 2
0307 72 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 79 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0307 81 00	-- Uchowce (*Haliotis* spp.) żywe, świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0307 82 00	-- Skrzydelniki (*Strombus* spp.) żywe, świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0307 83 00	-- Uchowce (*Haliotis* spp.) zamrożone	0	0	Zob. uwaga 2
0307 84 00	-- Skrzydelniki (*Strombus* spp.) zamrożone	0	0	Zob. uwaga 2
0307 87 00	-- Pozostałe uchowce (*Haliotis* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0307 88 00	-- Pozostałe skrzydelniki (*Strombus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0307 91 00	-- Żywe, świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0307 92 00	-- Zamrożony	0	0	Zob. uwaga 2
0307 99 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0308 11 00	-- Żywe, świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0308 12 00	-- Zamrożony	0	0	Zob. uwaga 2
0308 19 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0308 21 00	-- Żywe, świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0308 22 00	-- Zamrożony	0	0	Zob. uwaga 2
0308 29 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0308 30 50	-- Zamrożony	0	0	Zob. uwaga 2
0308 30 80	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0308 90 10	-- Żywe, świeże lub schłodzone	0	0	Zob. uwaga 2
0308 90 50	-- Zamrożony	0	0	Zob. uwaga 2
0308 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0401 10 10	-- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2 litrów	13,8 EUR/100 kg	0	
0401 10 90	-- Pozostałe	12,9 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0401 20 11	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2 litrów	18,8 EUR/100 kg	0	
0401 20 19	--- Pozostałe	17,9 EUR/100 kg	0	
0401 20 91	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2 litrów	22,7 EUR/100 kg	0	
0401 20 99	--- Pozostałe	21,8 EUR/100 kg	0	
0401 40 10	-- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2 litrów	57,5 EUR/100 kg	0	
0401 40 90	-- Pozostałe	56,6 EUR/100 kg	0	
0401 50 11	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2 litrów	57,5 EUR/100 kg	0	
0401 50 19	--- Pozostałe	56,6 EUR/100 kg	0	
0401 50 31	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2 litrów	110 EUR/100 kg	0	
0401 50 39	--- Pozostałe	109,1 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0401 50 91	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2 litrów	183,7 EUR/100 kg	0	
0401 50 99	--- Pozostałe	182,8 EUR/100 kg	0	
0402 10 11	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2,5 kg	125,4 EUR/100 kg	0	
0402 10 19	--- Pozostałe	118,8 EUR/100 kg	0	
0402 10 91	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2,5 kg	1,19 EUR/kg/masy mlecznej + 27,5 EUR/100 kg	0	
0402 10 99	--- Pozostałe	1,19 EUR/kg/masy mlecznej + 21 EUR/100 kg	0	
0402 21 11	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2,5 kg	135,7 EUR/100 kg	0	
0402 21 18	---- Pozostałe	130,4 EUR/100 kg	0	
0402 21 91	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2,5 kg	167,2 EUR/100 kg	0	
0402 21 99	---- Pozostałe	161,9 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0402 29 11	---- Mleko specjalne dla niemowląt, w hermetycznie zamkniętych pojemnikach, o zawartości netto nieprzekraczającej 500 g i o zawartości tłuszczu przekraczającej 10 % masy	1,31 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0402 29 15	----- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2,5 kg	1,31 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0402 29 19	----- Pozostałe	1,31 EUR/kg/masy mlecznej + 16,8 EUR/100 kg	0	
0402 29 91	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2,5 kg	1,62 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0402 29 99	---- Pozostałe	1,62 EUR/kg/masy mlecznej + 16,8 EUR/100 kg	0	
0402 91 10	--- O zawartości tłuszczu nieprzekraczającej 8 % masy	34,7 EUR/100 kg	0	
0402 91 30	--- O zawartości tłuszczu przekraczającej 8 % masy, ale nieprzekraczającej 10 % masy	43,4 EUR/100 kg	0	
0402 91 51	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2,5 kg	110 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0402 91 59	---- Pozostałe	109,1 EUR/100 kg	0	
0402 91 91	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2,5 kg	183,7 EUR/100 kg	0	
0402 91 99	---- Pozostałe	182,8 EUR/100 kg	0	
0402 99 10	--- O zawartości tłuszczu nieprzekraczającej 9,5 % masy	57,2 EUR/100 kg	0	
0402 99 31	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2,5 kg	1,08 EUR/kg/masy mlecznej + 19,4 EUR/100 kg	0	
0402 99 39	---- Pozostałe	1,08 EUR/kg/masy mlecznej + 18,5 EUR/100 kg	0	
0402 99 91	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 2,5 kg	1,81 EUR/kg/masy mlecznej + 19,4 EUR/100 kg	0	
0402 99 99	---- Pozostałe	1,81 EUR/kg/masy mlecznej + 18,5 EUR/100 kg	0	
0403 10 11	---- Nieprzekraczającej 3 % masy	20,5 EUR/100 kg	0	
0403 10 13	---- Przekraczającej 3 % masy, ale nieprzekraczającej 6 % masy	24,4 EUR/100 kg	0	
0403 10 19	---- Przekraczającej 6 % masy	59,2 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0403 10 31	---- Nieprzekraczającej 3 % masy	0,17 EUR/kg/masy mlecznej + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 10 33	---- Przekraczającej 3 % masy, ale nieprzekraczającej 6 % masy	0,2 EUR/kg/masy mlecznej + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 10 39	---- Przekraczającej 6 % masy	0,54 EUR/kg/masy mlecznej + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 10 51	---- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	0 + 95 EUR/100 kg	0	
0403 10 53	---- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	0 + 130,4 EUR/100 kg	0	
0403 10 59	---- Przekraczającej 27 % masy	0 + 168,8 EUR/100 kg	0	
0403 10 91	---- Nieprzekraczającej 3 % masy	0 + 12,4 EUR/100 kg	0	
0403 10 93	---- Przekraczającej 3 % masy, ale nieprzekraczającej 6 % masy	0 + 17,1 EUR/100 kg	0	
0403 10 99	---- Przekraczającej 6 % masy	0 + 26,6 EUR/100 kg	0	
0403 90 11	----- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	100,4 EUR/100 kg	0	
0403 90 13	----- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	135,7 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0403 90 19	----- Przekraczającej 27 % masy	167,2 EUR/100 kg	0	
0403 90 31	----- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	0,95 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0403 90 33	----- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	1,31 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0403 90 39	----- Przekraczającej 27 % masy	1,62 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0403 90 51	----- Nieprzekraczającej 3 % masy	20,5 EUR/100 kg	0	
0403 90 53	----- Przekraczającej 3 % masy, ale nieprzekraczającej 6 % masy	24,4 EUR/100 kg	0	
0403 90 59	----- Przekraczającej 6 % masy	59,2 EUR/100 kg	0	
0403 90 61	----- Nieprzekraczającej 3 % masy	0,17 EUR/kg/masy mlecznej + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 90 63	----- Przekraczającej 3 % masy, ale nieprzekraczającej 6 % masy	0,2 EUR/kg/masy mlecznej + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 90 69	----- Przekraczającej 6 % masy	0,54 EUR/kg/masy mlecznej + 21,1 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0403 90 71	---- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	0 + 95 EUR/100 kg	0	
0403 90 73	---- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	0 + 130,4 EUR/100 kg	0	
0403 90 79	---- Przekraczającej 27 % masy	0 + 168,8 EUR/100 kg	0	
0403 90 91	---- Nieprzekraczającej 3 % masy	0 + 12,4 EUR/100 kg	0	
0403 90 93	---- Przekraczającej 3 % masy, ale nieprzekraczającej 6 % masy	0 + 17,1 EUR/100 kg	0	
0403 90 99	---- Przekraczającej 6 % masy	0 + 26,6 EUR/100 kg	0	
0404 10 02	----- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	7 EUR/100 kg	0	
0404 10 04	----- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	135,7 EUR/100 kg	0	
0404 10 06	----- Przekraczającej 27 % masy	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 10 12	----- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	100,4 EUR/100 kg	0	
0404 10 14	----- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	135,7 EUR/100 kg	0	
0404 10 16	----- Przekraczającej 27 % masy	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 10 26	----- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	0,07 EUR/kg/masy mlecznej + 16,8 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0404 10 28	----- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	1,31 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 32	----- Przekraczającej 27 % masy	1,62 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 34	----- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	0,95 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 36	----- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	1,31 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 38	----- Przekraczającej 27 % masy	1,62 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 48	----- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	0,07 EUR/kg/suchej masy mlecznej	0	
0404 10 52	----- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	135,7 EUR/100 kg	0	
0404 10 54	----- Przekraczającej 27 % masy	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 10 56	----- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	100,4 EUR/100 kg	0	
0404 10 58	----- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	135,7 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0404 10 62	----- Przekraczającej 27 % masy	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 10 72	----- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	0,07 EUR/kg/suchej masy mlecznej + 16,8 EUR/100 kg	0	
0404 10 74	----- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	1,31 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 76	----- Przekraczającej 27 % masy	1,62 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 78	----- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	0,95 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 82	----- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	1,31 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 84	----- Przekraczającej 27 % masy	1,62 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0404 90 21	--- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	100,4 EUR/100 kg	0	
0404 90 23	--- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	135,7 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0404 90 29	--- Przekraczającej 27 % masy	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 90 81	--- Nieprzekraczającej 1,5 % masy	0,95 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0404 90 83	--- Przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 27 % masy	1,31 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0404 90 89	--- Przekraczającej 27 % masy	1,62 EUR/kg/masy mlecznej + 22 EUR/100 kg	0	
0405 10 11	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 10 19	---- Pozostałe	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 10 30	--- Masło odtwarzane	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 10 50	--- Masło z serwatki	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 10 90	-- Pozostałe	231,3 EUR/100 kg	0	
0405 20 10	-- O zawartości tłuszczu 39 % masy i większej, ale mniejszej niż 60 % masy	0 + EA	0	
0405 20 30	-- O zawartości tłuszczu 60 % masy i większej, ale nieprzekraczającej 75 % masy	0 + EA	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0405 20 90	-- O zawartości tłuszczu większej niż 75 % masy, ale mniejszej niż 80 % masy	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 90 10	-- O zawartości tłuszczu 99,3 % masy lub większej oraz o zawartości wody nieprzekraczającej 0,5 % masy	231,3 EUR/100 kg	0	
0405 90 90	-- Pozostałe	231,3 EUR/100 kg	0	
0406 10 30	--- Mozzarella, nawet w płynie	185,2 EUR/100 kg	0	
0406 10 50	--- Pozostałe	185,2 EUR/100 kg	0	
0406 10 80	-- Pozostałe	221,2 EUR/100 kg	0	
0406 20 00	- Ser tarty lub proszkowany, wszystkich rodzajów	188,2 EUR/100 kg	0	
0406 30 10	-- Do produkcji którego nie użyto innych serów, jak Emmentaler, Gruyère i Appenzell i który może zawierać jako dodatek ziołowy ser Glarus (znany jako Schabziger), pakowany do sprzedaży detalicznej, o zawartości tłuszczu w suchej masie nieprzekraczającej 56 % masy	144,9 EUR/100 kg	0	
0406 30 31	---- Nieprzekraczającej 48 % masy	139,1 EUR/100 kg	0	
0406 30 39	---- Przekraczającej 48 %	144,9 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0406 30 90	--- O zawartości tłuszczu przekraczającej 36 % masy	215 EUR/100 kg	0	
0406 40 10	-- Roquefort	140,9 EUR/100 kg	0	
0406 40 50	-- Gorgonzola	140,9 EUR/100 kg	0	
0406 40 90	-- Pozostałe	140,9 EUR/100 kg	0	
0406 90 01	-- Do przetworzenia (topienia)	167,1 EUR/100 kg	0	
0406 90 13	--- Emmentaler	171,7 EUR/100 kg	0	
0406 90 15	--- Gruyère, Sbrinz	171,7 EUR/100 kg	0	
0406 90 17	--- Bergkäse, Appenzell	171,7 EUR/100 kg	0	
0406 90 18	--- Fromage fribourgeois, Vacherin Mont d'Or i Tête de Moine	171,7 EUR/100 kg	0	
0406 90 21	--- Cheddar	167,1 EUR/100 kg	0	
0406 90 23	--- Edam	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 25	--- Tilsit	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 29	--- Kashkaval	151 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0406 90 32	--- Feta	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 35	--- Kefalo-Tyri	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 37	--- Finlandia	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 39	--- Jarlsberg	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 50	---- Ser z mleka owiec lub mleka bawołów, w pojemnikach zawierających solankę lub w butelkach z owczej lub koziej skóry	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 61	------- Grana Padano, Parmigiano Reggiano	188,2 EUR/100 kg	0	
0406 90 63	------- Fiore Sardo, Pecorino	188,2 EUR/100 kg	0	
0406 90 69	------- Pozostałe	188,2 EUR/100 kg	0	
0406 90 73	------- Provolone	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 74	------- Maasdam	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 75	------- Asiago, Caciocavallo, Montasio, Ragusano	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 76	------- Danbo, Fontal, Fontina, Fynbo, Havarti, Maribo, Samsø	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 78	------- Gouda	151 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0406 90 79	------- Esrom, Italico, Kernhem, Saint-Nectaire, Saint-Paulin, Taleggio	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 81	------- Cantal, Cheshire, Wensleydale, Lancashire, Double Gloucester, Blarney, Colby, Monterey	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 82	------- Camembert	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 84	------- Brie	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 85	------- Kefalograviera, Kasseri	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 86	-------- Przekraczającej 47 % masy, ale nieprzekraczającej 52 % masy	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 89	-------- Przekraczającej 52 % masy, ale nieprzekraczającej 62 % masy	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 92	-------- Przekraczającej 62 % masy, ale nieprzekraczającej 72 % masy	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 93	------ Przekraczającej 72 % masy	185,2 EUR/100 kg	0	
0406 90 99	----- Pozostałe	221,2 EUR/100 kg	0	
0407 11 00	-- Ptactwa z gatunku *Gallus domesticus*	35 EUR/1 000 p/st	E	TRQ-EG
0407 19 11	---- Indycze lub gęsie	105 EUR/1 000 p/st	E	TRQ-EG

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0407 19 19	---- Pozostałe	35 EUR/1 000 p/st	E	TRQ-EG
0407 19 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0407 21 00	-- Ptactwa z gatunku *Gallus domesticus*	30,4 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0407 29 10	--- Drobiu, innego niż ptactwa z gatunku *Gallus domesticus*	30,4 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0407 29 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0407 90 10	-- Drobiu	30,4 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0407 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0408 11 20	--- Nienadające się do spożycia przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
0408 11 80	--- Pozostałe	142,3 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0408 19 20	--- Nienadające się do spożycia przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
0408 19 81	---- Ciekłe	62 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0408 19 89	---- Pozostałe, włącznie z zamrożonymi	66,3 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0408 91 20	--- Nienadające się do spożycia przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0408 91 80	--- Pozostałe	137,4 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0408 99 20	--- Nienadające się do spożycia przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
0408 99 80	--- Pozostałe	35,3 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0409 00 00	Miód naturalny	0	0	Zob. uwaga 2
0410 00 00	Jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	0	0	Zob. uwaga 2
0701 10 00	- Nasiona	0	0	Zob. uwaga 2
0701 90 10	-- Do produkcji skrobi	0	0	Zob. uwaga 2
0701 90 50	--- Młode, od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca	0	0	Zob. uwaga 2
0701 90 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0702 00 00	Pomidory, świeże lub schłodzone	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
0703 10 11	--- Dymka	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0703 10 19	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0703 10 90	-- Szalotka	0	0	Zob. uwaga 2
0703 20 00	- Czosnek	0 + 120 EUR/100 kg	E	TRQ-GC
0703 90 00	- Pory i pozostałe warzywa cebulowe	0	0	Zob. uwaga 2
0704 10 00	- Kalafiory i brokuły głowiaste:	–	–	
	-- od dnia 15 kwietnia do dnia 30 listopada	10,1	0	
	-- Pozostałe	6,1	0	
0704 20 00	- Brukselka	0	0	Zob. uwaga 2
0704 90 10	-- Kapusta biała i kapusta czerwona	8,5	0	
0704 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0705 11 00	-- Sałata głowiasta:	–	–	
	--- od dnia 1 kwietnia do dnia 30 listopada	8,5	0	
	--- Pozostałe	6,9	0	
0705 19 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0705 21 00	-- Cykoria warzywna (cykoria brukselska) (*Cichorium intybus* var. *foliosum*)	0	0	Zob. uwaga 2
0705 29 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0706 10 00	- Marchew i rzepa	0	0	Zob. uwaga 2
0706 90 10	-- Selery (korzeniowe lub niemieckie)	0	0	Zob. uwaga 2
0706 90 30	-- Chrzan (*Cochlearia armoracia*)	0	0	Zob. uwaga 2
0706 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0707 00 05	- Ogórki	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
0707 00 90	- Korniszony	0	0	Zob. uwaga 2
0708 10 00	- Groch (*Pisum sativum*)	0	0	Zob. uwaga 2
0708 20 00	- Fasola (*Vigna* spp., *Phaseolus* spp.):	–	–	
	-- od dnia 1 lipca do dnia 30 września	10,1	0	
	-- Pozostałe	6,9	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0708 90 00	- Pozostałe warzywa strączkowe	0	0	Zob. uwaga 2
0709 20 00	- Szparagi	0	0	Zob. uwaga 2
0709 30 00	- Oberżyny (bakłażany)	0	0	Zob. uwaga 2
0709 40 00	- Selery inne niż seler korzeniowy	0	0	Zob. uwaga 2
0709 51 00	-- Grzyby z rodzaju *Agaricus*	0	0	Zob. uwaga 2
0709 59 10	--- Pieprzniki jadalne	0	0	Zob. uwaga 2
0709 59 30	--- Borowiki szlachetne	0	0	Zob. uwaga 2
0709 59 50	--- Trufle	0	0	Zob. uwaga 2
0709 59 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0709 60 10	-- Słodka papryka	0	0	Zob. uwaga 2
0709 60 91	--- Z rodzaju *Capsicum*, do produkcji pieprzu tureckiego lub barwników oleożywicznych Capsicum	0	0	Zob. uwaga 2
0709 60 95	--- Do przemysłowej produkcji olejków eterycznych lub żywicznych	0	0	Zob. uwaga 2
0709 60 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0709 70 00	- Szpinak, szpinak nowozelandzki i szpinak ogrodowy	0	0	Zob. uwaga 2
0709 91 00	-- Karczochy	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
0709 92 10	--- Do celów innych niż produkcja oliwy	0	0	Zob. uwaga 2
0709 92 90	--- Pozostałe	13,1 EUR/100 kg	7	
0709 93 10	--- Cukinia	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
0709 93 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0709 99 10	--- Warzywa sałatowe inne niż sałata (*Lactuca sativa*) i cykoria (*Cichorium* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0709 99 20	--- Burak boćwina (lub boćwina szerokoogonkowa) i karczoch hiszpański	0	0	Zob. uwaga 2
0709 99 40	--- Kapary	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0709 99 50	--- Koper	0	0	Zob. uwaga 2
0709 99 60	--- Kukurydza cukrowa	9,4 EUR/100 kg	5	
0709 99 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0710 10 00	- Ziemniaki	0	0	Zob. uwaga 2
0710 21 00	-- Groch (*Pisum sativum*)	0	0	Zob. uwaga 2
0710 22 00	-- Fasola (*Vigna* spp., *Phaseolus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0710 29 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0710 30 00	- Szpinak, szpinak nowozelandzki i szpinak ogrodowy	0	0	Zob. uwaga 2
0710 40 00	- Kukurydza cukrowa	1,6 + 9,4 EUR/100 kg/net eda	3	
0710 80 10	-- Oliwki	0	0	Zob. uwaga 2
0710 80 51	--- Słodka papryka	0	0	Zob. uwaga 2
0710 80 59	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0710 80 61	--- Z rodzaju *Agaricus*	0	0	Zob. uwaga 2
0710 80 69	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0710 80 70	-- Pomidory	0	0	Zob. uwaga 2
0710 80 80	-- Karczochy	0	0	Zob. uwaga 2
0710 80 85	-- Szparagi	0	0	Zob. uwaga 2
0710 80 95	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0710 90 00	- Mieszanki warzyw	0	0	Zob. uwaga 2
0711 20 10	-- Do celów innych niż produkcja oliwy	0	0	Zob. uwaga 2
0711 20 90	-- Pozostałe	13,1 EUR/100 kg	7	
0711 40 00	- Ogórki i korniszony	0	0	Zob. uwaga 2
0711 51 00	-- Grzyby z rodzaju *Agaricus*	6,1 + 191 EUR/100 kg/net eda	7	
0711 59 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0711 90 10	--- Owoce z rodzaju *Capsicum* lub z rodzaju *Pimenta*, z wyłączeniem słodkiej papryki	0	0	Zob. uwaga 2
0711 90 30	--- Kukurydza cukrowa	1,6 + 9,4 EUR/100 kg/net eda	3	
0711 90 50	--- Cebula	0	0	Zob. uwaga 2
0711 90 70	--- Kapary	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0711 90 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0711 90 90	-- Mieszanki warzyw	0	0	Zob. uwaga 2
0712 20 00	- Cebula	0	0	Zob. uwaga 2
0712 31 00	-- Grzyby z rodzaju *Agaricus*	0	0	Zob. uwaga 2
0712 32 00	-- Uszaki (*Auricularia* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0712 33 00	-- Trzęsaki (*Tremella* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0712 39 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0712 90 05	-- Ziemniaki, nawet cięte w kawałki lub plasterki, ale dalej nieprzetworzone	0	0	Zob. uwaga 2
0712 90 11	--- Odmiany do siewu	0	0	Zob. uwaga 2
0712 90 19	--- Pozostałe	9,4 EUR/100 kg	5	
0712 90 30	-- Pomidory	0	0	Zob. uwaga 2
0712 90 50	-- Marchew	0	0	Zob. uwaga 2
0712 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0713 10 10	-- Do siewu	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0713 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0713 20 00	- Ciecierzyca (cieciorka)	0	0	Zob. uwaga 2
0713 31 00	-- Fasola z gatunku *Vigna mungo* (L.) Hepper lub *Vigna radiata* (L.) Wilczek	0	0	Zob. uwaga 2
0713 32 00	-- Fasolka czerwona mała (Adzuki) (*Phaseolus* lub *Vigna angularis*)	0	0	Zob. uwaga 2
0713 33 10	--- Do siewu	0	0	Zob. uwaga 2
0713 33 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0713 34 00	-- Sorzycha ziemna (*Vigna subterranea* lub *Voandzeia subterranea*)	0	0	Zob. uwaga 2
0713 35 00	-- Fasolnik chiński (*Vigna unguiculata*)	0	0	Zob. uwaga 2
0713 39 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0713 40 00	- Soczewica	0	0	Zob. uwaga 2
0713 50 00	- Bób (*Vicia faba* var. *major*) i bobik (*Vicia faba* var. *equina*, *Vicia faba* var. *minor*)	0	0	Zob. uwaga 2
0713 60 00	- Nikla indyjska (*Cajanus cajan*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0713 90 00	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0714 10 00	- Maniok (cassava)	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 20 10	-- Świeże, całe, przeznaczone do spożycia przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
0714 20 90	-- Pozostałe	4,4 EUR/100 kg	0	
0714 30 00	- Pochrzyn (ignam) (*Dioscorea* spp.)	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 40 00	- Kolokazja jadalna (taro) (*Colocasia* spp.)	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 50 00	- Ksantosoma (żółtosocza lub malanga) (*Xanthosoma* spp.)	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 90 20	-- Maranta, salep i podobne korzenie i bulwy o dużej zawartości skrobi	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0801 11 00	-- Suszone	0	0	Zob. uwaga 2
0801 12 00	-- W łupinie wewnętrznej (owocnia)	0	0	Zob. uwaga 2
0801 19 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0801 21 00	-- W łupinach	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0801 22 00	-- Bez łupin	0	0	Zob. uwaga 2
0801 31 00	-- W łupinach	0	0	Zob. uwaga 2
0801 32 00	-- Bez łupin	0	0	Zob. uwaga 2
0802 11 10	--- Gorzkie	0	0	Zob. uwaga 2
0802 11 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0802 12 10	--- Gorzkie	0	0	Zob. uwaga 2
0802 12 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0802 21 00	-- W łupinach	0	0	Zob. uwaga 2
0802 22 00	-- Bez łupin	0	0	Zob. uwaga 2
0802 31 00	-- W łupinach	0	0	Zob. uwaga 2
0802 32 00	-- Bez łupin	0	0	Zob. uwaga 2
0802 41 00	-- W łupinach	0	0	Zob. uwaga 2
0802 42 00	-- Bez łupin	0	0	Zob. uwaga 2
0802 51 00	-- W łupinach	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0802 52 00	-- Bez łupin	0	0	Zob. uwaga 2
0802 61 00	-- W łupinach	0	0	Zob. uwaga 2
0802 62 00	-- Bez łupin	0	0	Zob. uwaga 2
0802 70 00	- Orzechy kola (*Cola* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0802 80 00	- Orzechy areka	0	0	Zob. uwaga 2
0802 90 10	-- Pecan	0	0	Zob. uwaga 2
0802 90 50	-- Orzechy sosny (*Pinus* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
0802 90 85	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0803 10 10	-- Świeże	0	0	Zob. uwaga 2
0803 10 90	-- Suszone	0	0	Zob. uwaga 2
0803 90 10	-- Świeże	117 EUR/1 000 kg	E	
0803 90 90	-- Suszone	0	0	Zob. uwaga 2
0804 10 00	- Daktyle	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0804 20 10	-- Świeże	0	0	Zob. uwaga 2
0804 20 90	-- Suszone	0	0	Zob. uwaga 2
0804 30 00	- Ananasy	0	0	Zob. uwaga 2
0804 40 00	- Awokado	0	0	Zob. uwaga 2
0804 50 00	- Guawa, mango i smaczelina	0	0	Zob. uwaga 2
0805 10 22	--- Pomarańcze pępkowe:	–	–	
	---- od dnia 1 czerwca do dnia 30 listopada	0	0	Zob. uwaga 2
	---- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
0805 10 24	--- Pomarańcze białe:	–	–	
	---- od dnia 1 czerwca do dnia 30 listopada	0	0	Zob. uwaga 2
	---- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0805 10 28	--- Pozostałe:	–	–	
	---- od dnia 1 czerwca do dnia 30 listopada	0	0	Zob. uwaga 2
	---- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
0805 10 80	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0805 21 10	--- Satsumy:	–	–	
	---- od dnia 1 marca do dnia 31 października	0	0	Zob. uwaga 2
	---- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
0805 21 90	--- Pozostałe:	–	–	
	---- od dnia 1 marca do dnia 31 października	0	0	Zob. uwaga 2
	---- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0805 22 00	-- Klementynki:	–	–	
	--- od dnia 1 marca do dnia 31 października	0	0	Zob. uwaga 2
	--- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
0805 29 00	-- Pozostałe:	–	–	
	--- od dnia 1 marca do dnia 31 października	0	0	Zob. uwaga 2
	--- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
0805 40 00	- Grejpfruty, włącznie z pomelo	0	0	Zob. uwaga 2
0805 50 10	-- Cytryny (*Citrus limon, Citrus limonum*)	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
0805 50 90	-- Limony (*Citrus aurantifolia, Citrus latifolia*)	0	0	Zob. uwaga 2
0805 90 00	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0806 10 10	-- Winogrona stołowe:	–	–	
	--- od dnia 21 lipca do dnia 20 listopada	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0806 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0806 20 10	-- Koryntki	0	0	Zob. uwaga 2
0806 20 30	-- Sułtanki	0	0	Zob. uwaga 2
0806 20 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0807 11 00	-- Arbuzy	0	0	Zob. uwaga 2
0807 19 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0807 20 00	- Papaje	0	0	Zob. uwaga 2
0808 10 10	-- Jabłka na cydr, luzem, od dnia 16 września do dnia 15 grudnia	0	0	Zob. uwaga 2
0808 10 80	-- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0808 30 10	-- Gruszki na perry, luzem, od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia	0	0	Zob. uwaga 2
0808 30 90	-- Pozostałe:	–	–	
	--- od dnia 1 maja do dnia 30 czerwca	0	0	Zob. uwaga 2
	--- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
0808 40 00	- Pigwy	0	0	Zob. uwaga 2
0809 10 00	- Morele:	–	–	
	-- od dnia 1 czerwca do dnia 31 lipca	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0809 21 00	-- Wiśnie (*Prunus cerasus*):	–	–	
	--- od dnia 21 maja do dnia 10 sierpnia	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0809 29 00	-- Pozostałe:	–	–	
	--- od dnia 21 maja do dnia 10 sierpnia	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0809 30 10	-- Nektaryny:	–	–	
	--- od dnia 11 czerwca do dnia 30 września	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0809 30 90	-- Pozostałe:	–	–	
	--- od dnia 11 czerwca do dnia 30 września	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0809 40 05	-- Śliwki:	–	–	
	--- od dnia 11 czerwca do dnia 30 września	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0809 40 90	-- Owoce tarniny	0	0	Zob. uwaga 2
0810 10 00	- Truskawki i poziomki	0	0	Zob. uwaga 2
0810 20 10	-- Maliny	0	0	Zob. uwaga 2
0810 20 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0810 30 10	-- Porzeczki czarne	0	0	Zob. uwaga 2
0810 30 30	-- Porzeczki czerwone	0	0	Zob. uwaga 2
0810 30 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0810 40 10	-- Borówki brusznice lub borówki czerwone (owoce z gatunku *Vaccinium vitis-idaea*)	0	0	Zob. uwaga 2
0810 40 30	-- Owoce z gatunku *Vaccinium myrtillus*	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0810 40 50	-- Owoce z gatunków *Vaccinium macrocarpon* i *Vaccinium corymbosum*	0	0	Zob. uwaga 2
0810 40 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0810 50 00	- Owoce kiwi	0	0	Zob. uwaga 2
0810 60 00	- Duriany właściwe	0	0	Zob. uwaga 2
0810 70 00	- Owoce persymony (kaki)	0	0	Zob. uwaga 2
0810 90 20	-- Tamaryndy, jabłka nerkowca, liczi (śliwki chińskie), owoce chlebowca (jackfruit), śliwy sączyńca, owoce męczennicy, oskomianu (carambola) i pitahaya	0	0	Zob. uwaga 2
0810 90 75	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0811 10 11	--- O zawartości cukru przekraczającej 13 % masy	20,8 + 8,4 EUR/100 kg	5	
0811 10 19	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0811 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0811 20 11	--- O zawartości cukru przekraczającej 13 % masy	17,3 + 8,4 EUR/100 kg	5	
0811 20 19	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0811 20 31	--- Maliny	0	0	Zob. uwaga 2
0811 20 39	--- Porzeczki czarne	0	0	Zob. uwaga 2
0811 20 51	--- Porzeczki czerwone	0	0	Zob. uwaga 2
0811 20 59	--- Jeżyny i morwy	0	0	Zob. uwaga 2
0811 20 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0811 90 11	---- Owoce tropikalne i orzechy tropikalne	9,5 + 5,3 EUR/100 kg	0	
0811 90 19	---- Pozostałe	17,3 + 8,4 EUR/100 kg	5	
0811 90 31	---- Owoce tropikalne i orzechy tropikalne	0	0	Zob. uwaga 2
0811 90 39	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0811 90 50	--- Owoce z gatunku *Vaccinium myrtillus*	0	0	Zob. uwaga 2
0811 90 70	--- Owoce z gatunków *Vaccinium myrtilloides* i *Vaccinium angustifolium*	0	0	Zob. uwaga 2
0811 90 75	---- Wiśnie (*Prunus cerasus*)	0	0	Zob. uwaga 2
0811 90 80	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0811 90 85	--- Owoce tropikalne i orzechy tropikalne	0	0	Zob. uwaga 2
0811 90 95	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0812 10 00	- Wiśnie i czereśnie	0	0	Zob. uwaga 2
0812 90 25	-- Morele; pomarańcze	0	0	Zob. uwaga 2
0812 90 30	-- Papaje	0	0	Zob. uwaga 2
0812 90 40	-- Owoce z gatunku *Vaccinium myrtillus*	0	0	Zob. uwaga 2
0812 90 70	-- Owoce guawy, mango, smaczeliny, tamaryndy, jabłka nerkowca, liczi (śliwki chińskie), owoce chlebowca (jackfruit), śliwy sączyńca, owoce męczennicy, oskomianu (carambola), pitahaya i orzechy tropikalne	0	0	Zob. uwaga 2
0812 90 98	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0813 10 00	- Morele	0	0	Zob. uwaga 2
0813 20 00	- Śliwki	0	0	Zob. uwaga 2
0813 30 00	- Jabłka	0	0	Zob. uwaga 2
0813 40 10	-- Brzoskwinie, włącznie z nektarynami	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0813 40 30	-- Gruszki	0	0	Zob. uwaga 2
0813 40 50	-- Papaje	0	0	Zob. uwaga 2
0813 40 65	-- Tamaryndy, jabłka nerkowca, liczi (śliwki chińskie), owoce chlebowca (jackfruit), śliwy sączyńca, owoce męczennicy, oskomianu (carambola) i pitahaya	0	0	Zob. uwaga 2
0813 40 95	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0813 50 12	---- Z papai, tamaryndy, jabłek nerkowca, liczi (śliwki chińskiej), owoców chlebowca (jackfruit), śliwy sączyńca, owoce męczennicy, oskomianu (carambola) i pitahaya	0	0	Zob. uwaga 2
0813 50 15	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0813 50 19	--- Zawierające śliwki	0	0	Zob. uwaga 2
0813 50 31	--- Z orzechów tropikalnych	0	0	Zob. uwaga 2
0813 50 39	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
0813 50 91	--- Niezawierające śliwek lub fig	0	0	Zob. uwaga 2
0813 50 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0814 00 00	Skórki owoców cytrusowych lub melonów (włącznie z arbuzami), świeże, zamrożone, suszone lub zakonserwowane tymczasowo w solance, w wodzie siarkowej lub w innych roztworach konserwujących	0	0	Zob. uwaga 2
1001 11 00	-- Nasiona	148 EUR/1 000 kg	7	
1001 19 00	-- Pozostałe	148 EUR/1 000 kg	7	
1001 91 10	--- Orkisz	0	0	Zob. uwaga 2
1001 91 20	--- Pszenicy zwyczajnej i meslin	95 EUR/1 000 kg	7	
1001 91 90	--- Pozostałe	95 EUR/1 000 kg	7	
1001 99 00	-- Pozostałe	95 EUR/1 000 kg	7	
1002 10 00	- Nasiona	93 EUR/1 000 kg	7	
1002 90 00	- Pozostałe	93 EUR/1 000 kg	7	
1003 10 00	- Nasiona	93 EUR/1 000 kg	7	
1003 90 00	- Pozostałe	93 EUR/1 000 kg	7	
1004 10 00	- Nasiona	89 EUR/1 000 kg	7	
1004 90 00	- Pozostałe	89 EUR/1 000 kg	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1005 10 13	--- Hybrydy trójkrzyżowe	0	0	Zob. uwaga 2
1005 10 15	--- Hybrydy zwykłe	0	0	Zob. uwaga 2
1005 10 18	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1005 10 90	-- Pozostałe	94 EUR/1 000 kg	7	
1005 90 00	- Pozostałe	94 EUR/1 000 kg	7	
1006 10 10	-- Do siewu	0	0	Zob. uwaga 2
1006 10 30	--- Okrągłoziarnisty	211 EUR/1 000 kg	E	
1006 10 50	--- Średnioziarnisty	211 EUR/1 000 kg	E	
1006 10 71	---- O stosunku długości do szerokości większym niż 2, ale mniejszym niż 3	211 EUR/1 000 kg	E	
1006 10 79	---- O stosunku długości do szerokości równym 3 lub większym niż 3	211 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 11	--- Okrągłoziarnisty	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 13	--- Średnioziarnisty	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 15	---- O stosunku długości do szerokości większym niż 2, ale mniejszym niż 3	65 EUR/1 000 kg	E	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1006 20 17	---- O stosunku długości do szerokości równym 3 lub większym niż 3	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 92	--- Okrągłoziarnisty	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 94	--- Średnioziarnisty	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 96	---- O stosunku długości do szerokości większym niż 2, ale mniejszym niż 3	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 98	---- O stosunku długości do szerokości równym 3 lub większym niż 3	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 21	---- Okrągłoziarnisty	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 23	---- Średnioziarnisty	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 25	----- O stosunku długości do szerokości większym niż 2, ale mniejszym niż 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 27	----- O stosunku długości do szerokości równym 3 lub większym niż 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 42	---- Okrągłoziarnisty	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 44	---- Średnioziarnisty	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 46	----- O stosunku długości do szerokości większym niż 2, ale mniejszym niż 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 48	----- O stosunku długości do szerokości równym 3 lub większym niż 3	175 EUR/1 000 kg	E	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1006 30 61	---- Okrągłoziarnisty	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 63	---- Średnioziarnisty	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 65	----- O stosunku długości do szerokości większym niż 2, ale mniejszym niż 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 67	----- O stosunku długości do szerokości równym 3 lub większym niż 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 92	---- Okrągłoziarnisty	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 94	---- Średnioziarnisty	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 96	----- O stosunku długości do szerokości większym niż 2, ale mniejszym niż 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 98	----- O stosunku długości do szerokości równym 3 lub większym niż 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 40 00	- Ryż łamany	65 EUR/1 000 kg	E	
1007 10 10	-- Hybrydy do siewu	0	0	Zob. uwaga 2
1007 10 90	-- Pozostałe	94 EUR/1 000 kg	7	
1007 90 00	- Pozostałe	94 EUR/1 000 kg	7	
1008 10 00	- Gryka	37 EUR/1 000 kg	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1008 21 00	-- Nasiona	56 EUR/1 000 kg	7	
1008 29 00	-- Pozostałe	56 EUR/1 000 kg	7	
1008 30 00	- Ziarno mozgi kanaryjskiei	0	0	Zob. uwaga 2
1008 40 00	- Palusznik (*Digitaria* spp.)	37 EUR/1 000 kg	7	
1008 50 00	- Komosa ryżowa (*Chenopodium quinoa*)	25,9 EUR/1 000 kg	3	
1008 60 00	- Pszenżyto	93 EUR/1 000 kg	7	
1008 90 00	- Pozostałe zboża	37 EUR/1 000 kg	7	
1101 00 11	-- Z pszenicy durum	172 EUR/1 000 kg	7	
1101 00 15	-- Z pszenicy zwyczajnej i orkisza	172 EUR/1 000 kg	7	
1101 00 90	- Mąka z meslin	172 EUR/1 000 kg	7	
1102 20 10	-- O zawartości tłuszczu nieprzekraczającej 1,5 % masy	173 EUR/1 000 kg	7	
1102 20 90	-- Pozostałe	98 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 10	-- Mąka jęczmienna	171 EUR/1 000 kg	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1102 90 30	-- Mąka owsiana	164 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 50	-- Mąka ryżowa	138 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 70	-- Mąka żytnia	168 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 90	-- Pozostałe	98 EUR/1 000 kg	7	
1103 11 10	--- Pszenica durum	267 EUR/1 000 kg	7	
1103 11 90	--- Z pszenicy zwyczajnej i orkisza	186 EUR/1 000 kg	7	
1103 13 10	--- O zawartości tłuszczu nieprzekraczającej 1,5 % masy	173 EUR/1 000 kg	7	
1103 13 90	--- Pozostałe	98 EUR/1 000 kg	7	
1103 19 20	--- Z żyta lub jęczmienia	171 EUR/1 000 kg	7	
1103 19 40	--- Z owsa	164 EUR/1 000 kg	7	
1103 19 50	--- Z ryżu	138 EUR/1 000 kg	7	
1103 19 90	--- Pozostałe	98 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 25	-- Z żyta lub jęczmienia	171 EUR/1 000 kg	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1103 20 30	-- Z owsa	164 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 40	-- Z kukurydzy	173 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 50	-- Z ryżu	138 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 60	-- Z pszenicy	175 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 90	-- Pozostałe	98 EUR/1 000 kg	7	
1104 12 10	--- Miażdżone	93 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 12 90	--- Płatkowane	182 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 10	--- Z pszenicy	175 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 30	--- Z żyta	171 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 50	--- Z kukurydzy	173 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 61	---- Miażdżone	97 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 69	---- Płatkowane	189 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 91	---- Ryż płatkowany	234 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 99	---- Pozostałe	173 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1104 22 40	--- Łuszczone (łuskane lub obierane), nawet krojone lub śrutowane	162 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 22 50	--- Perełkowane	145 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 22 95	--- Pozostałe	93 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 23 40	--- Łuszczone (łuskane lub obierane), nawet krojone lub śrutowane; perełkowane	152 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 23 98	--- Pozostałe	98 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 04	---- Łuszczone (łuskane lub obierane), nawet krojone lub śrutowane	150 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 05	---- Perełkowane	236 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 08	---- Pozostałe	97 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 17	---- Łuszczone (łuskane lub obierane), nawet krojone lub śrutowane	129 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 30	---- Perełkowane	154 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 51	----- Z pszenicy	99 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 55	----- Z żyta	97 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 59	----- Pozostałe	98 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1104 29 81	----- Z pszenicy	99 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 85	----- Z żyta	97 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 89	----- Pozostałe	98 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 30 10	-- Z pszenicy	76 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 30 90	-- Z pozostałych zbóż	75 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1105 10 00	- Mąka, mączka i proszek	0	0	Zob. uwaga 2
1105 20 00	- Płatki i granulki	0	0	Zob. uwaga 2
1106 10 00	- Z suszonych warzyw strączkowych objętych pozycją 0713	0	0	Zob. uwaga 2
1106 20 10	-- Denaturowane	95 EUR/1 000 kg	5	
1106 20 90	-- Pozostałe	166 EUR/1 000 kg	5	
1106 30 10	-- Z bananów	0	0	Zob. uwaga 2
1106 30 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1107 10 11	--- W postaci mąki	177 EUR/1 000 kg	5	
1107 10 19	--- Pozostałe	134 EUR/1 000 kg	5	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1107 10 91	--- W postaci mąki	173 EUR/1 000 kg	5	
1107 10 99	--- Pozostałe	131 EUR/1 000 kg	5	
1107 20 00	- Palony	152 EUR/1 000 kg	5	
1108 11 00	-- Skrobia pszenna	224 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 12 00	-- Skrobia kukurydziana	166 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 13 00	-- Skrobia ziemniaczana	166 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 14 00	-- Skrobia z manioku (cassava)	166 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 19 10	--- Skrobia z ryżu	216 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 19 90	--- Pozostałe	166 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 20 00	- Inulina	0	0	Zob. uwaga 2
1109 00 00	Gluten pszenny, nawet suszony	512 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1201 10 00	- Nasiona	0	0	Zob. uwaga 2
1201 90 00	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1202 30 00	- Nasiona	0	0	Zob. uwaga 2
1202 41 00	-- W łupinach	0	0	Zob. uwaga 2
1202 42 00	-- Łuskane, nawet łamane	0	0	Zob. uwaga 2
1203 00 00	Kopra	0	0	Zob. uwaga 2
1204 00 10	- Do siewu	0	0	Zob. uwaga 2
1204 00 90	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1205 10 10	-- Do siewu	0	0	Zob. uwaga 2
1205 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1205 90 00	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1206 00 10	- Do siewu	0	0	Zob. uwaga 2
1206 00 91	-- Wyłuskane; w łusce w paski szaro-białe	0	0	Zob. uwaga 2
1206 00 99	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1207 10 00	- Orzechy palmowe i jądra	0	0	Zob. uwaga 2
1207 21 00	-- Nasiona	0	0	Zob. uwaga 2
1207 29 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1207 30 00	- Nasiona rącznika	0	0	Zob. uwaga 2
1207 40 10	-- Nasiona	0	0	Zob. uwaga 2
1207 40 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1207 50 10	-- Nasiona	0	0	Zob. uwaga 2
1207 50 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1207 60 00	- Nasiona krokosza (*Carthamus tinctorius*)	0	0	Zob. uwaga 2
1207 70 00	- Nasiona melona	0	0	Zob. uwaga 2
1207 91 10	--- Nasiona	0	0	Zob. uwaga 2
1207 91 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1207 99 20	--- Nasiona	0	0	Zob. uwaga 2
1207 99 91	---- Nasiona konopi	0	0	Zob. uwaga 2
1207 99 96	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1208 10 00	- Z soi	0	0	Zob. uwaga 2
1208 90 00	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1209 10 00	- Nasiona buraków cukrowych	0	0	Zob. uwaga 2
1209 21 00	-- Nasiona lucerny (alfalfa)	0	0	Zob. uwaga 2
1209 22 10	--- Koniczyny czerwonej (*Trifolium pratense* L.)	0	0	Zob. uwaga 2
1209 22 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1209 23 11	--- Nasiona kostrzewy łąkowej (*Festuca pratensis* Huds.)	0	0	Zob. uwaga 2
1209 23 15	--- Kostrzewy czerwonej (*Festuca rubra* L.)	0	0	Zob. uwaga 2
1209 23 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1209 24 00	-- Nasiona wiechliny łąkowej (*Poa pratensis* L.)	0	0	Zob. uwaga 2
1209 25 10	--- Rajgras włoski (życica wielokwiatowa) (włącznie z rajgrasem westerwoldzkim) (*Lolium multiflorum* Lam.)	0	0	Zob. uwaga 2
1209 25 90	--- Rajgras angielski (życica trwała) (*Lolium perenne* L.)	0	0	Zob. uwaga 2
1209 29 45	--- Nasiona tymotki; nasiona wyki; nasiona wiechliny z rodzaju Poa (*Poa palustris* L., *Poa trivialis* L.); nasiona kupkówki (*Dactylis glomerata* L.); nasiona mietlicy (*Agrostis*)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1209 29 50	--- Nasiona łubinu	0	0	Zob. uwaga 2
1209 29 60	--- Nasiona buraka pastewnego (*Beta vulgaris* var. *alba*)	0	0	Zob. uwaga 2
1209 29 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1209 30 00	- Nasiona roślin zielnych (ziołowych) hodowanych głównie dla ich kwiatów	0	0	Zob. uwaga 2
1209 91 30	--- Nasiona buraka ćwikłowego (*Beta vulgaris* var. *conditiva*)	0	0	Zob. uwaga 2
1209 91 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1209 99 10	--- Nasiona drzew leśnych	0	0	Zob. uwaga 2
1209 99 91	---- Nasiona roślin hodowanych głównie dla ich kwiatów, inne niż objęte podpozycją 1209 30	0	0	Zob. uwaga 2
1209 99 99	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1210 10 00	- Szyszki chmielowe, niemielone, niesproszkowane ani nie w formie granulek	0	0	Zob. uwaga 2
1210 20 10	-- Szyszki chmielowe, mielone, sproszkowane lub w formie granulek, z podwyższoną zawartością lupuliny; lupulina	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1210 20 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1211 20 00	- Korzenie żeńszenia	0	0	Zob. uwaga 2
1211 30 00	- Liście krzewu kokainowego	0	0	Zob. uwaga 2
1211 40 00	- Słoma makowa	0	0	Zob. uwaga 2
1211 50 00	- Przęśl	0	0	Zob. uwaga 2
1211 90 30	-- Tonkowiec wonny	0	0	Zob. uwaga 2
1211 90 86	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1212 21 00	-- Nadające się do spożycia przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1212 29 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1212 91 20	--- Suszony, nawet mielony	23 EUR/100 kg	5	
1212 91 80	--- Pozostałe	6,7 EUR/100 kg	5	
1212 92 00	-- Chleb świętojański	0	0	Zob. uwaga 2
1212 93 00	-- Trzcina cukrowa	4,6 EUR/100 kg	5	
1212 94 00	-- Korzenie cykorii	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1212 99 41	---- Niełuszczone, niekruszone ani niemielone	0	0	Zob. uwaga 2
1212 99 49	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1212 99 95	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1213 00 00	Słoma i plewy zbóż, niepreparowane, nawet siekane, mielone, prasowane lub w formie granulek	0	0	Zob. uwaga 2
1214 10 00	- Mączka i granulki, z lucerny (alfalfa)	0	0	Zob. uwaga 2
1214 90 10	-- Buraki pastewne, brukiew i pozostałe korzenie pastewne	0	0	Zob. uwaga 2
1214 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1301 20 00	- Guma arabska	0	0	Zob. uwaga 2
1301 90 00	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1302 11 00	-- Opium	0	0	Zob. uwaga 2
1302 12 00	-- Z lukrecji	0	0	Zob. uwaga 2
1302 13 00	-- Z chmielu	0	0	Zob. uwaga 2
1302 14 00	-- Z przęśli	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1302 19 05	--- Oleożywica waniliowa	0	0	Zob. uwaga 2
1302 19 70	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1302 20 10	-- Dry (wytrawne)	9,6	0	
1302 20 90	-- Pozostałe	5,6	0	
1302 31 00	-- Agar-agar	0	0	Zob. uwaga 2
1302 32 10	--- Z chleba świętojańskiego i jego nasion	0	0	Zob. uwaga 2
1302 32 90	--- Z nasion rośliny guar	0	0	Zob. uwaga 2
1302 39 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1501 10 10	-- Do zastosowań przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1501 10 90	-- Pozostałe	17,2 EUR/100 kg	7	
1501 20 10	-- Do zastosowań przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1501 20 90	-- Pozostałe	17,2 EUR/100 kg	7	
1501 90 00	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1502 10 10	-- Do zastosowań przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1502 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1502 90 10	-- Do zastosowań przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1502 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1503 00 11	-- Do zastosowań przemysłowych	0	0	Zob. uwaga 2
1503 00 19	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1503 00 30	- Olej łojowy do zastosowań przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1503 00 90	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1504 10 10	-- O zawartości witaminy A nieprzekraczającej 2 500 j.m./g	0	0	Zob. uwaga 2
1504 10 91	--- Z halibuta	0	0	Zob. uwaga 2
1504 10 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1504 20 10	-- Frakcje stałe	0	0	Zob. uwaga 2
1504 20 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1504 30 10	-- Frakcje stałe	0	0	Zob. uwaga 2
1504 30 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1505 00 10	- Tłuszcz z wełny, surowy	0	0	Zob. uwaga 2
1505 00 90	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1506 00 00	Pozostałe tłuszcze i oleje zwierzęce oraz ich frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie	0	0	Zob. uwaga 2
1507 10 10	-- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1507 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1507 90 10	-- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1507 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1508 10 10	-- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1508 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1508 90 10	-- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1508 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1509 10 10	-- Oliwa lampante	122,6 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1509 10 20	-- Oliwa z oliwek najwyższej jakości z pierwszego tłoczenia	124,5 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1509 10 80	-- Pozostałe	124,5 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1509 90 00	- Pozostałe	134,6 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1510 00 10	- Oleje surowe	110,2 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1510 00 90	- Pozostałe	160,3 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1511 10 10	-- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1511 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1511 90 11	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
1511 90 19	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1511 90 91	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1511 90 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1512 11 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1512 11 91	---- Olej słonecznikowy	0	0	Zob. uwaga 2
1512 11 99	---- Olej z krokosza barwierskiego	0	0	Zob. uwaga 2
1512 19 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1512 19 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1512 21 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1512 21 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1512 29 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1512 29 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1513 11 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1513 11 91	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
1513 11 99	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1513 19 11	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
1513 19 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1513 19 30	---- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1513 19 91	----- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
1513 19 99	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1513 21 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1513 21 30	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
1513 21 90	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1513 29 11	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
1513 29 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1513 29 30	---- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1513 29 50	----- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
1513 29 90	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1514 11 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1514 11 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1514 19 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1514 19 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1514 91 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1514 91 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1514 99 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1514 99 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1515 11 00	-- Olej surowy	0	0	Zob. uwaga 2
1515 19 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1515 19 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1515 21 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1515 21 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1515 29 10	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1515 29 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1515 30 10	-- Do produkcji kwasu aminoundekanowego stosowanego do wytwarzania tekstylnych włókien syntetycznych lub tworzyw sztucznych	0	0	Zob. uwaga 2
1515 30 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1515 50 11	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1515 50 19	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1515 50 91	--- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1515 50 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1515 90 11	-- Olej tungowy; olej jojoba i olej oiticica; wosk mirtowy i wosk japoński; ich frakcje	0	0	Zob. uwaga 2
1515 90 21	---- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1515 90 29	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1515 90 31	---- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1515 90 39	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1515 90 40	---- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1515 90 51	----- Stałe, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
1515 90 59	----- Pozostałe stałe; ciekłe	0	0	Zob. uwaga 2
1515 90 60	---- Do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1515 90 91	----- Stałe, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
1515 90 99	----- Pozostałe stałe; ciekłe	0	0	Zob. uwaga 2
1516 10 10	-- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
1516 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1516 20 10	-- Uwodorniony olej rycynowy, tzw. „wosk opalowy”	0	0	Zob. uwaga 2
1516 20 91	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
1516 20 95	---- Olej rzepikowy, lniany, rzepakowy, słonecznikowy, illipe, karite, makore, toloucouna lub babassu, do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
1516 20 96	----- Olej z orzeszków ziemnych, z nasion bawełny, sojowy lub słonecznikowy; pozostałe oleje zawierające mniej niż 50 % masy wolnych kwasów tłuszczowych oraz z wyłączeniem olejów z nasion palmowych, illipe, kokosowego, rzepikowego, rzepakowego lub copaiba	0	0	Zob. uwaga 2
1516 20 98	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1517 10 10	-- Zawierające więcej niż 10 % masy, ale nie więcej niż 15 % masy tłuszczów mleka	0 + 28,4 EUR/100 kg	0	
1517 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1517 90 10	-- Zawierające więcej niż 10 % masy, ale nie więcej niż 15 % masy tłuszczów mleka	0 + 28,4 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1517 90 91	--- Oleje roślinne, ciekłe, zmieszane	0	0	Zob. uwaga 2
1517 90 93	--- Jadalne mieszaniny lub preparaty, w rodzaju stosowanych jako preparaty zapobiegające przyleganiu do formy	0	0	Zob. uwaga 2
1517 90 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1518 00 10	- Linoksyn	0	0	Zob. uwaga 2
1518 00 31	-- Surowe	0	0	Zob. uwaga 2
1518 00 39	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1518 00 91	-- Tłuszcze i oleje zwierzęce lub roślinne i ich frakcje, gotowane, utlenione, odwodnione, siarkowane, napowietrzane, polimeryzowane przez ogrzewanie w próżni lub w gazie obojętnym, lub inaczej modyfikowane chemicznie, z wyłączeniem objętych pozycją 1516	0	0	Zob. uwaga 2
1518 00 95	--- Niejadalne mieszaniny lub przetwory z tłuszczów i olejów zwierzęcych, lub z tłuszczów i olejów zwierzęcych i roślinnych, i ich frakcje	0	0	Zob. uwaga 2
1518 00 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1520 00 00	Glicerol surowy; wody glicerolowe i ługi glicerolowe	0	0	Zob. uwaga 2
1521 10 00	- Woski roślinne	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1521 90 10	-- Spermacet, nawet rafinowany lub barwiony	0	0	Zob. uwaga 2
1521 90 91	--- Surowe	0	0	Zob. uwaga 2
1521 90 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1522 00 10	- Degras	0	0	Zob. uwaga 2
1522 00 31	--- Sopstoki	29,9 EUR/100 kg	5	
1522 00 39	--- Pozostałe	47,8 EUR/100 kg	5	
1522 00 91	--- Osady i szlamy olejowe; sopstoki	0	0	Zob. uwaga 2
1522 00 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1601 00 10	- Z wątroby (wątróbek)	0	0	Zob. uwaga 2
1601 00 91	-- Kiełbasy, suche lub do smarowania, niepoddane obróbce cieplnej	149,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1601 00 99	-- Pozostałe	100,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 10 00	- Przetwory homogenizowane	0	0	Zob. uwaga 2
1602 20 10	-- Z wątróbki gęsiej lub kaczej	0	0	Zob. uwaga 2
1602 20 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1602 31 11	---- Zawierające wyłącznie niepoddane obróbce cieplnej mięso indycze	0	0	Zob. uwaga 2
1602 31 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1602 31 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1602 32 11	---- Niepoddane obróbce cieplnej	2 765 EUR/1 000 kg	E	TRQ-PY
1602 32 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1602 32 30	--- Zawierające 25 % masy lub więcej, ale mniej niż 57 % masy, mięsa lub podrobów, drobiowych	0	0	Zob. uwaga 2
1602 32 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1602 39 21	---- Niepoddane obróbce cieplnej	2 765 EUR/1 000 kg	E	TRQ-PY
1602 39 29	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1602 39 85	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1602 41 10	--- Ze świń domowych	156,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 41 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1602 42 10	--- Ze świń domowych	129,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 42 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1602 49 11	----- Schaby (z wyłączeniem karkowych) i ich części, włącznie z mieszankami schabów lub szynek	156,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 13	----- Karki i ich części, włącznie z mieszankami obojczyków i łopatek	129,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 15	----- Pozostałe mieszanki zawierające szynki, łopatki, schaby lub karki oraz ich części	129,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 19	----- Pozostałe	85,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 30	---- Zawierające 40 % masy lub więcej, ale mniej niż 80 % masy, mięsa lub dowolnego rodzaju podrobów, włącznie z tłuszczami dowolnego rodzaju i pochodzenia	75 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 50	---- Zawierające mniej niż 40 % masy mięsa lub dowolnego rodzaju podrobów, włącznie z tłuszczami dowolnego rodzaju i pochodzenia	54,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1602 50 10	-- Niepoddane obróbce cieplnej; mieszanki poddanego obróbce cieplnej mięsa lub podrobów z niepoddanym obróbce cieplnej mięsem lub podrobami	303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1602 50 31	--- Wołowina peklowana (corned beef), w opakowaniach hermetycznych	0	0	Zob. uwaga 2
1602 50 95	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1602 90 10	-- Przetwory z krwi dowolnych zwierząt	0	0	Zob. uwaga 2
1602 90 31	--- Z dziczyzny lub z królików	0	0	Zob. uwaga 2
1602 90 51	---- Zawierające mięso lub podroby, ze świń domowych	85,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 90 61	------ Niepoddane obróbce cieplnej; mieszanki poddanego obróbce cieplnej mięsa lub podrobów z niepoddanym obróbce cieplnej mięsem lub podrobami	303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
1602 90 69	------ Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1602 90 91	------ Z owiec	0	0	Zob. uwaga 2
1602 90 95	------ Z kóz	0	0	Zob. uwaga 2
1602 90 99	------ Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1603 00 10	- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
1603 00 80	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1604 11 00	-- Łosoś	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1604 12 10	--- Filety, surowe, jedynie pokryte bułką tartą lub panierką, nawet podsmażone w oleju, zamrożone	0	0	Zob. uwaga 2
1604 12 91	---- W hermetycznych pojemnikach	0	0	Zob. uwaga 2
1604 12 99	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1604 13 11	---- W oliwie	0	0	Zob. uwaga 2
1604 13 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1604 13 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1604 14 21	----- W oleju roślinnym	20,5	E	TRQ-Ryby
1604 14 26	------ Filety znane jako „loins”	20,5	E	TRQ-Ryby
1604 14 28	------ Pozostałe	20,5	E	TRQ-Ryby
1604 14 31	----- W oleju roślinnym	20,5	E	TRQ-Ryby
1604 14 36	------ Filety znane jako „loins”	20,5	E	TRQ-Ryby
1604 14 38	------ Pozostałe	20,5	E	TRQ-Ryby
1604 14 41	----- W oleju roślinnym	20,5	E	TRQ-Ryby

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1604 14 46	------ Filety znane jako „loins”	20,5	E	TRQ-Ryby
1604 14 48	------ Pozostałe	20,5	E	TRQ-Ryby
1604 14 90	--- Pelamida (*Sarda* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
1604 15 11	---- Filety	0	0	Zob. uwaga 2
1604 15 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1604 15 90	--- Z gatunku *Scomber australasicus*	0	0	Zob. uwaga 2
1604 16 00	-- Sardele	0	0	Zob. uwaga 2
1604 17 00	-- Węgorze	0	0	Zob. uwaga 2
1604 18 00	-- Płetwy rekina	0	0	Zob. uwaga 2
1604 19 10	--- Łososiowate, inne niż łosoś	0	0	Zob. uwaga 2
1604 19 31	---- Filety znane jako „loins”	20,5	E	TRQ-Ryby
1604 19 39	---- Pozostałe	20,5	E	TRQ-Ryby
1604 19 50	--- Ryby z gatunku *Orcynopsis unicolor*	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1604 19 91	---- Filety, surowe, jedynie pokryte bułką tartą lub panierką, nawet podsmażone w oleju, zamrożone	0	0	Zob. uwaga 2
1604 19 92	----- Dorsze (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus marcocephalus*)	0	0	Zob. uwaga 2
1604 19 93	----- Czarniak (*Pollachius virens*)	0	0	Zob. uwaga 2
1604 19 94	----- Morszczuk i widłak (*Merluccius* spp., *Urophycis* spp.)	0	0	Zob. uwaga 2
1604 19 95	----- Mintaj (*Theragra chalcogramma*) i rdzawiec (*Pollachius pollachius*)	0	0	Zob. uwaga 2
1604 19 97	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1604 20 05	-- Przetwory z surimi	0	0	Zob. uwaga 2
1604 20 10	--- Z łososi	0	0	Zob. uwaga 2
1604 20 30	--- Z łososiowatych, innych niż łosoś	0	0	Zob. uwaga 2
1604 20 40	--- Z sardeli	0	0	Zob. uwaga 2
1604 20 50	--- Z sardynek, pelamidy (bonito), makreli z gatunków *Scomber scombrus* i *Scomber japonicus*, ryb z gatunku *Orcynopsis unicolor*	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1604 20 70	--- Z tuńczyków, latającego bonito lub pozostałych ryb z rodzaju *Euthynnus*	20,5	E	TRQ-Ryby
1604 20 90	--- Z pozostałych ryb	0	0	Zob. uwaga 2
1604 31 00	-- Kawior	0	0	Zob. uwaga 2
1604 32 00	-- Namiastki kawioru	0	0	Zob. uwaga 2
1605 10 00	- Kraby	0	0	Zob. uwaga 2
1605 21 10	--- W bezpośrednich pojemnikach o zawartości netto nieprzekraczającej 2 kg	0	0	Zob. uwaga 2
1605 21 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1605 29 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1605 30 10	-- Mięso z homara, poddane obróbce cieplnej, do produkcji masła homarowego lub past, pasztetów, zup lub sosów, z homarów	0	0	Zob. uwaga 2
1605 30 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1605 40 00	- Pozostałe skorupiaki	0	0	Zob. uwaga 2
1605 51 00	-- Ostrygi	0	0	Zob. uwaga 2
1605 52 00	-- Przegrzebki, włącznie z przegrzebkami grzebieniowatymi	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1605 53 10	--- W hermetycznych pojemnikach	0	0	Zob. uwaga 2
1605 53 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1605 54 00	-- Mątwy i kałamarnice	0	0	Zob. uwaga 2
1605 55 00	-- Ośmiornice	0	0	Zob. uwaga 2
1605 56 00	-- Małże i sercówki	0	0	Zob. uwaga 2
1605 57 00	-- Uchowce	0	0	Zob. uwaga 2
1605 58 00	-- Ślimaki, inne niż ślimaki morskie	0	0	Zob. uwaga 2
1605 59 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1605 61 00	-- Ogórki morskie	0	0	Zob. uwaga 2
1605 62 00	-- Jeżowce	0	0	Zob. uwaga 2
1605 63 00	-- Meduzy	0	0	Zob. uwaga 2
1605 69 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1701 12 10	--- Do rafinacji	33,9 EUR/100 kg std qual	E	
1701 12 90	--- Pozostałe	41,9 EUR/100 kg	E	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1701 13 10	--- Do rafinacji	33,9 EUR/100 kg std qual	E	
1701 13 90	--- Pozostałe	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 14 10	--- Do rafinacji	33,9 EUR/100 kg std qual	E	
1701 14 90	--- Pozostałe	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 91 00	-- Zawierający dodatek środków aromatyzujących lub barwiących	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 99 10	--- Cukier biały	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 99 90	--- Pozostałe	41,9 EUR/100 kg	E	
1702 11 00	-- Zawierające 99 % masy laktozy lub więcej, wyrażonej jako laktoza bezwodna, w przeliczeniu na suchą masę	14 EUR/100 kg	7	
1702 19 00	-- Pozostałe	14 EUR/100 kg	7	
1702 20 10	-- Cukier klonowy w postaci stałej, zawierający dodatki środków aromatyzujących lub barwiących	0,4 EUR/100 kg/net/% sacharozy	7	
1702 20 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1702 30 10	-- Izoglukoza	50,7 EUR/100 kg/net mas	E	TRQ-SR

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1702 30 50	--- W postaci białego, krystalicznego proszku, nawet aglomerowanego	26,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1702 30 90	--- Pozostałe	20 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1702 40 10	-- Izoglukoza	50,7 EUR/100 kg/net mas	E	TRQ-SR
1702 40 90	-- Pozostałe	20 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1702 50 00	- Fruktoza chemicznie czysta	12,5 + 50,7 EUR/100 kg/net mas	E	TRQ-SR
1702 60 10	-- Izoglukoza	50,7 EUR/100 kg/net mas	E	TRQ-SR
1702 60 80	-- Syrop inulinowy	0,4 EUR/100 kg/net/% sacharozy	E	TRQ-SR
1702 60 95	-- Pozostałe	0,4 EUR/100 kg/net/% sacharozy	E	TRQ-SR
1702 90 10	-- Maltoza chemicznie czysta	8,9	5	
1702 90 30	-- Izoglukoza	50,7 EUR/100 kg/net mas	E	TRQ-SR

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1702 90 50	-- Maltodekstryna i syrop maltodekstrynowy	20 EUR/100 kg	7	TRQ-SR
1702 90 71	--- Zawierający w substancji suchej 50 % masy sacharozy lub więcej	0,4 EUR/100 kg/net/% sacharozy	7	TRQ-SR
1702 90 75	---- W postaci proszku, nawet aglomerowanego	27,7 EUR/100 kg	7	TRQ-SR
1702 90 79	---- Pozostałe	19,2 EUR/100 kg	7	TRQ-SR
1702 90 80	-- Syrop inulinowy	0,4 EUR/100 kg/net/% sacharozy	7	TRQ-SR
1702 90 95	-- Pozostałe	0,4 EUR/100 kg/net/% sacharozy	7	TRQ-SR
1703 10 00	- Melasy trzcinowe	0,35 EUR/100 kg	7	
1703 90 00	- Pozostałe	0,35 EUR/100 kg	7	
1704 10 10	-- Zawierająca mniej niż 60 % masy sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza)	0 + 27,1 EUR/100 kg MAX 17,9	3	TRQ-SRa
1704 10 90	-- Zawierająca 60 % masy sacharozy lub więcej (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza)	0 + 30,9 EUR/100 kg MAX 18,2	3	TRQ-SRa

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1704 90 10	-- Wyciąg (ekstrakt) z lukrecji, zawierający więcej niż 10 % masy sacharozy, ale niezawierający innych dodanych substancji	4,6	3	TRQ-SRa
1704 90 30	-- Biała czekolada	0 + 45,1 EUR/100 kg MAX 18,9 + 16,5 EUR/100 kg	3	TRQ-SRa
1704 90 51	--- Pasty, włącznie z marcepanem, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub większej	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 55	--- Pastylki od bólu gardła i dropsy od kaszlu	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 61	--- Wyroby pokryte cukrem	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 65	---- Wyroby żelowe i galaretki, włącznie z pastami owocowymi, w postaci wyrobów cukierniczych	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 71	---- Cukierki z masy gotowanej, nawet nadziewane	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 75	---- Toffi, karmelki i podobne cukierki	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 81	----- Tabletki prasowane	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 99	----- Pozostałe	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	E	TRQ-SR
1801 00 00	Ziarna kakao, całe lub łamane, surowe lub palone	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1802 00 00	Łuski kakao, łupiny, osłonki i pozostałe odpady kakao	0	0	Zob. uwaga 2
1803 10 00	- Nieodtłuszczona	0	0	Zob. uwaga 2
1803 20 00	- Odtłuszczona całkowicie lub częściowo	0	0	Zob. uwaga 2
1804 00 00	Masło, tłuszcz i olej, kakaowe	0	0	Zob. uwaga 2
1805 00 00	Proszek kakaowy, niezawierający dodatku cukru lub innego środka słodzącego	0	0	Zob. uwaga 2
1806 10 15	-- Niezawierający sacharozy lub zawierający mniej niż 5 % masy sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza) lub izoglukozy wyrażonej jako sacharoza	0	0	Zob. uwaga 2
1806 10 20	-- Zawierający 5 % masy lub więcej, ale mniej niż 65 % masy, sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza) lub izoglukozy wyrażonej jako sacharoza	0 + 25,2 EUR/100 kg	5	
1806 10 30	-- Zawierający 65 % masy lub więcej, ale mniej niż 80 % masy, sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza) lub izoglukozy wyrażonej jako sacharoza	0 + 31,4 EUR/100 kg	E	TRQ-SR

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1806 10 90	-- Zawierający 80 % masy lub więcej sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza) lub izoglukozy wyrażonej jako sacharoza	0 + 41,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1806 20 10	-- Zawierające 31 % masy lub więcej masła kakaowego lub zawierające 31 % masy lub więcej masła kakaowego i tłuszczu mleka łącznie	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 20 30	-- Zawierające 25 % masy lub więcej, ale mniej niż 31 % masy, masła kakaowego i tłuszczu mleka łącznie	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 20 50	--- Zawierające 18 % masy lub więcej masła kakaowego	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 20 70	--- Okruchy czekolady mlecznej	0 + EA	3	TRQ-SRb
1806 20 80	--- Polewa czekoladowa smakowa	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 20 95	--- Pozostałe	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	E	TRQ-SR
1806 31 00	-- Nadziewane	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 32 10	--- Z dodatkami zbóż, owoców lub orzechów	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 32 90	--- Pozostałe	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1806 90 11	---- Zawierające alkohol	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 19	---- Pozostałe	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 31	---- Nadziewane	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 39	---- Bez nadzienia	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 50	-- Wyroby cukiernicze i ich namiastki wykonane z substytutów cukru, zawierające kakao	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 60	-- Wyroby do smarowania zawierające kakao	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 70	-- Przetwory zawierające kakao do sporządzania napojów	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 90	-- Pozostałe	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1901 10 00	- Preparaty odpowiednie dla niemowląt lub małych dzieci, pakowane do sprzedaży detalicznej	0 + EA	3	
1901 20 00	- Mieszaniny i ciasta, do wytworzenia wyrobów piekarniczych objętych pozycją 1905	0 + EA	3	
1901 90 11	--- O zawartości suchego ekstraktu 90 % masy lub większej	0 + 18 EUR/100 kg	3	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1901 90 19	--- Pozostałe	0 + 14,7 EUR/100 kg	3	
1901 90 91	--- Niezawierające tłuszczu mleka, sacharozy, izoglukozy, glukozy lub skrobi, lub zawierające mniej niż 1,5 % tłuszczu mleka, 5 % sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym) lub izoglukozy, 5 % glukozy lub skrobi, z wyłączeniem przetworów spożywczych w postaci proszku z towarów objętych pozycjami 0401–0404	0	0	Zob. uwaga 2
1901 90 95	--- Przetwory spożywcze w postaci proszku, składające się z mieszanki odtłuszczonego mleka i/lub serwatki i tłuszczów/olejów roślinnych, o zawartości tłuszczów/olejów nieprzekraczającej 30 % masy	0 + EA	E	TRQ-SR
1901 90 99	--- Pozostałe	0 + EA	E	TRQ-SR
1902 11 00	-- Zawierające jaja	0 + 24,6 EUR/100 kg	3	
1902 19 10	--- Niezawierające mąki lub mączki, ze zwykłej pszenicy	0 + 24,6 EUR/100 kg	3	
1902 19 90	--- Pozostałe	0 + 21,1 EUR/100 kg	3	
1902 20 10	-- Zawierające więcej niż 20 % masy ryb, skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1902 20 30	-- Zawierające więcej niż 20 % masy kiełbasy i tym podobnych, mięsa i podrobów, dowolnego rodzaju, włącznie z tłuszczami dowolnego rodzaju lub pochodzenia	38 EUR/100 kg	3	
1902 20 91	--- Poddane obróbce cieplnej	0 + 6,1 EUR/100 kg	3	
1902 20 99	--- Pozostałe	0 + 17,1 EUR/100 kg	3	
1902 30 10	-- Suszone	0 + 24,6 EUR/100 kg	3	
1902 30 90	-- Pozostałe	0 + 9,7 EUR/100 kg	3	
1902 40 10	-- Nieprzygotowany	0	0	Zob. uwaga 2
1902 40 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
1903 00 00	Tapioka i jej namiastki, przygotowane ze skrobi, w postaci płatków, ziaren, perełek, odsiewu lub w podobnych postaciach	0 + 15,1 EUR/100 kg	3	
1904 10 10	-- Otrzymane z kukurydzy	0 + 20 EUR/100 kg	3	
1904 10 30	-- Otrzymane z ryżu	0 + 46 EUR/100 kg	3	
1904 10 90	-- Pozostałe	0 + 33,6 EUR/100 kg	3	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1904 20 10	-- Preparaty typu müsli bazujące na nieprażonych płatkach zbożowych	0 + EA	3	
1904 20 91	--- Otrzymane z kukurydzy	0 + 20 EUR/100 kg	3	
1904 20 95	--- Otrzymane z ryżu	0 + 46 EUR/100 kg	3	
1904 20 99	--- Pozostałe	0 + 33,6 EUR/100 kg	3	
1904 30 00	- Pszenica spęczniona	0 + 25,7 EUR/100 kg	3	
1904 90 10	-- Otrzymane z ryżu	0 + 46 EUR/100 kg	3	
1904 90 80	-- Pozostałe	0 + 25,7 EUR/100 kg	3	
1905 10 00	- Chleb chrupki	0 + 13 EUR/100 kg	3	
1905 20 10	-- Zawierający mniej niż 30 % masy sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza)	0 + 18,3 EUR/100 kg	3	
1905 20 30	-- Zawierający 30 % masy lub więcej, ale mniej niż 50 % masy, sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza)	0 + 24,6 EUR/100 kg	3	
1905 20 90	-- Zawierający 50 % masy lub więcej sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza)	0 + 31,4 EUR/100 kg	3	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1905 31 11	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 85 kg	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 31 19	---- Pozostałe	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 31 30	---- Zawierające 8 % masy tłuszczu mleka lub więcej	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 31 91	----- Podwójne herbatniki z nadzieniem	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 31 99	----- Pozostałe	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 32 05	--- O zawartości wody przekraczającej 10 % masy	0 + EA MAX 20,7 +ADFM	3	TRQ-BS
1905 32 11	----- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 85 kg	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 32 19	----- Pozostałe	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 32 91	----- Solone, nawet z nadzieniem	0 + EA MAX 20,7 +ADFM	3	TRQ-BS
1905 32 99	----- Pozostałe	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 40 10	-- Sucharki	0 + EA	3	
1905 40 90	-- Pozostałe	0 + EA	3	
1905 90 10	-- Mace	0 + 15,9 EUR/100 kg	3	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1905 90 20	-- Opłatki sakralne, puste kapsułki stosowane do celów farmaceutycznych, wafle wytłaczane, papier ryżowy i podobne wyroby	0 + 60,5 EUR/100 kg	3	
1905 90 30	--- Chleb, bułki, niezawierające dodatku miodu, jajek, sera lub owoców, a zawierające w suchej masie nie więcej niż 5 % masy cukru i nie więcej niż 5 % masy tłuszczu	0 + EA	3	
1905 90 45	--- Herbatniki	0 + EA MAX 20,7 +ADFM	3	TRQ-BS
1905 90 55	--- Wyroby ekstrudowane lub ekspandowane, pikantne lub solone	0 + EA MAX 20,7 +ADFM	3	
1905 90 70	---- Zawierające 5 % masy lub więcej sacharozy, cukru inwertowanego lub izoglukozy	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	
1905 90 80	---- Pozostałe	0 + EA MAX 20,7 +ADFM	3	
2001 10 00	- Ogórki i korniszony	0	0	Zob. uwaga 2
2001 90 10	-- Ostry sos z mango	0	0	Zob. uwaga 2
2001 90 20	-- Owoce z rodzaju *Capsicum*, inne niż słodka papryka lub pieprz angielski	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2001 90 30	-- Kukurydza cukrowa (*Zea mays* var. *saccharata*)	1,6 + 9,4 EUR/100 kg/net eda	E	TRQ-SC
2001 90 40	-- Ignamy, słodkie ziemniaki i podobne jadalne części roślin, zawierające 5 % masy skrobi lub więcej	0 + 3,8 EUR/100 kg/net eda	5	
2001 90 50	-- Grzyby	0	0	Zob. uwaga 2
2001 90 65	-- Oliwki	0	0	Zob. uwaga 2
2001 90 70	-- Słodka papryka	0	0	Zob. uwaga 2
2001 90 92	-- Owoce tropikalne i orzechy tropikalne; rdzenie palmowe	0	0	Zob. uwaga 2
2001 90 97	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2002 10 10	-- Bez skórek	0	0	Zob. uwaga 2
2002 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2002 90 11	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto przekraczającej 1 kg	0	0	Zob. uwaga 2
2002 90 19	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2002 90 31	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto przekraczającej 1 kg	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2002 90 39	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2002 90 91	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto przekraczającej 1 kg	0	0	Zob. uwaga 2
2002 90 99	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2003 10 20	-- Tymczasowo zakonserwowane, gotowane	14,9 + 191 EUR/100 kg/net eda	7	TRQ-MS
2003 10 30	-- Pozostałe	14,9 + 222 EUR/100 kg/net eda	7	TRQ-MS
2003 90 10	-- Trufle	0	0	Zob. uwaga 2
2003 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2004 10 10	-- Poddane obróbce cieplnej, inaczej nieprzetworzone	0	0	Zob. uwaga 2
2004 10 91	--- W postaci mąki, mączki lub płatków	0 + EA	5	
2004 10 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2004 90 10	-- Kukurydza cukrowa (*Zea mays* var. *saccharata*)	1,6 + 9,4 EUR/100 kg/net eda	E	TRQ-SC
2004 90 30	-- Kapusta kwaszona, kapary i oliwki	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2004 90 50	-- Groch (*Pisum sativum*) i niedojrzała fasola z gatunku *Phaseolus* spp., w strąkach	0	0	Zob. uwaga 2
2004 90 91	--- Cebule, gotowane, inaczej nieprzetworzone	0	0	Zob. uwaga 2
2004 90 98	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2005 10 00	- Warzywa homogenizowane	0	0	Zob. uwaga 2
2005 20 10	-- W postaci mąki, mączki lub płatków	0 + EA	5	
2005 20 20	--- Cienkie plasterki, smażone lub pieczone, nawet solone lub z przyprawami, w hermetycznych opakowaniach, nadające się do bezpośredniego spożycia	0	0	Zob. uwaga 2
2005 20 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2005 40 00	- Groch (*Pisum sativum*)	0	0	Zob. uwaga 2
2005 51 00	-- Fasola łuskana	0	0	Zob. uwaga 2
2005 59 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2005 60 00	- Szparagi	0	0	Zob. uwaga 2
2005 70 00	- Oliwki	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2005 80 00	- Kukurydza cukrowa (*Zea mays* var. *saccharata*)	5,1 + 9,4 EUR/100 kg/net eda	E	TRQ-SC
2005 91 00	-- Pędy bambusa	0	0	Zob. uwaga 2
2005 99 10	--- Owoce z rodzaju *Capsicum*, inne niż słodka papryka lub pieprz angielski	0	0	Zob. uwaga 2
2005 99 20	--- Kapary	0	0	Zob. uwaga 2
2005 99 30	--- Karczochy	0	0	Zob. uwaga 2
2005 99 50	--- Mieszanki warzyw	0	0	Zob. uwaga 2
2005 99 60	--- Kapusta kwaszona	0	0	Zob. uwaga 2
2005 99 80	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2006 00 10	- Imbir	0	0	Zob. uwaga 2
2006 00 31	--- Wiśnie i czereśnie	16,5 + 23,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
2006 00 35	--- Owoce tropikalne i orzechy tropikalne	9 + 15 EUR/100 kg	5	
2006 00 38	--- Pozostałe	16,5 + 23,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
2006 00 91	--- Owoce tropikalne i orzechy tropikalne	0	0	Zob. uwaga 2
2006 00 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2007 10 10	-- O zawartości cukru przekraczającej 13 % masy	20,4 + 4,2 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 10 91	--- Z owoców tropikalnych	0	0	Zob. uwaga 2
2007 10 99	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2007 91 10	--- O zawartości cukru przekraczającej 30 % masy	16,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
2007 91 30	--- O zawartości cukru przekraczającej 13 % masy, ale nieprzekraczającej 30 % masy	16,5 + 4,2 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 91 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2007 99 10	---- Przecier i pasta, ze śliwek, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto przekraczającej 100 kg, do przetwórstwa przemysłowego	0	0	Zob. uwaga 2
2007 99 20	---- Przecier i pasta, z kasztanów	20,5 + 19,7 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 99 31	----- Z wiśni i z czereśni:	–	–	
ex 2007 99 31	------ Przeciery owocowe, uzyskane przez przetarcie, a następnie zagotowane w opakowaniu próżniowym, których konsystencja oraz skład chemiczny nie uległy zmianie w wyniku obróbki cieplnej	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
ex 2007 99 31	------ Pozostałe	20,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 99 33	----- Z truskawek i poziomek:	–	–	
ex 2007 99 33	------ Przeciery owocowe, uzyskane przez przetarcie, a następnie zagotowane w opakowaniu próżniowym, których konsystencja oraz skład chemiczny nie uległy zmianie w wyniku obróbki cieplnej	0	0	Zob. uwaga 2
ex 2007 99 33	------ Pozostałe	20,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 99 35	----- Z malin:	–	–	
ex 2007 99 35	------ Przeciery owocowe, uzyskane przez przetarcie, a następnie zagotowane w opakowaniu próżniowym, których konsystencja oraz skład chemiczny nie uległy zmianie w wyniku obróbki cieplnej	0	0	Zob. uwaga 2
ex 2007 99 35	------ Pozostałe	20,5 + 23 EUR/100 kg	5	
2007 99 39	----- Pozostałe:	–	–	
ex 2007 99 39	------ Pasta figowa, pasta pistacjowa, pasta z orzechów laskowych	20,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-FP

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
ex 2007 99 39	------ Przeciery owocowe, uzyskane przez przetarcie, a następnie zagotowane w opakowaniu próżniowym, których konsystencja oraz skład chemiczny nie uległy zmianie w wyniku obróbki cieplnej	0	0	Zob. uwaga 2
ex 2007 99 39	------ Pozostałe	20,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 99 50	--- O zawartości cukru przekraczającej 13 % masy, ale nieprzekraczającej 30 % masy:	–	–	
ex 2007 99 50	---- Przecier i pasta z kasztanów, pasta figowa, pasta pistacjowa, pasta z orzechów laskowych	20,5 + 4,2 EUR/100 kg	5	
ex 2007 99 50	---- Przeciery owocowe, uzyskane przez przetarcie, a następnie zagotowane w opakowaniu próżniowym, których konsystencja oraz skład chemiczny nie uległy zmianie w wyniku obróbki cieplnej	0	0	Zob. uwaga 2
ex 2007 99 50	---- Pozostałe	20,5 + 4,2 EUR/100 kg	5	
2007 99 93	---- Z owoców tropikalnych i orzechów tropikalnych	0	0	Zob. uwaga 2
2007 99 97	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 11 10	--- Masło orzechowe	4,4	5	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 11 91	---- Przekraczającej 1 kg	0	0	Zob. uwaga 2
2008 11 96	----- Prażone	0	0	Zob. uwaga 2
2008 11 98	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 19 12	---- Orzechy tropikalne; mieszanki zawierające 50 % masy lub więcej orzechów tropikalnych	0	0	Zob. uwaga 2
2008 19 13	----- Migdały i orzeszki pistacjowe, prażone	0	0	Zob. uwaga 2
2008 19 19	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 19 92	---- Orzechy tropikalne; mieszanki zawierające 50 % masy lub więcej orzechów tropikalnych	0	0	Zob. uwaga 2
2008 19 93	------ Migdały i orzeszki pistacjowe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 19 95	------ Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 19 99	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 20 11	---- O zawartości cukru przekraczającej 17 % masy	22,1 + 2,5 EUR/100 kg	5	
2008 20 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 20 31	---- O zawartości cukru przekraczającej 19 % masy	22,1 + 2,5 EUR/100 kg	5	
2008 20 39	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 20 51	---- O zawartości cukru przekraczającej 17 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2008 20 59	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 20 71	---- O zawartości cukru przekraczającej 19 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2008 20 79	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 20 90	--- Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2008 30 11	---- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 30 19	---- Pozostałe	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2008 30 31	---- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 30 39	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 30 51	---- Cząstki grejpfrutów, włącznie z pomelo	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 30 55	---- Mandarynki (włącznie z tangerynami i satsumami); klementynki, wilkingi i inne podobne hybrydy cytrusowe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 30 59	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 30 71	---- Cząstki grejpfrutów, włącznie z pomelo	0	0	Zob. uwaga 2
2008 30 75	---- Mandarynki (włącznie z tangerynami i satsumami); klementynki, wilkingi i inne podobne hybrydy cytrusowe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 30 79	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 30 90	--- Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2008 40 11	----- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 40 19	----- Pozostałe	25,6 + 4,2 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2008 40 21	----- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 40 29	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 40 31	---- O zawartości cukru przekraczającej 15 % masy	25,6 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 40 39	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 40 51	---- O zawartości cukru przekraczającej 13 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2008 40 59	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 40 71	---- O zawartości cukru przekraczającej 15 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2008 40 79	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 40 90	--- Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2008 50 11	----- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 50 19	----- Pozostałe	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 50 31	----- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 50 39	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 50 51	---- O zawartości cukru przekraczającej 15 % masy	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 50 59	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 50 61	---- O zawartości cukru przekraczającej 13 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2008 50 69	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 50 71	---- O zawartości cukru przekraczającej 15 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2008 50 79	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 50 92	---- 5 kg lub większej	0	0	Zob. uwaga 2
2008 50 98	---- Mniejszej niż 5 kg	0	0	Zob. uwaga 2
2008 60 11	---- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 60 19	---- Pozostałe	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	0	
2008 60 31	---- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 60 39	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 60 50	---- Przekraczającej 1 kg	0	0	Zob. uwaga 2
2008 60 60	---- Nieprzekraczającej 1 kg	0	0	Zob. uwaga 2
2008 60 70	---- 4,5 kg lub większej	0	0	Zob. uwaga 2
2008 60 90	---- Mniejszej niż 4,5 kg	0	0	Zob. uwaga 2
2008 70 11	----- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 70 19	----- Pozostałe	25,6 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 70 31	----- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 70 39	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 70 51	---- O zawartości cukru przekraczającej 15 % masy	25,6 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 70 59	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 70 61	---- O zawartości cukru przekraczającej 13 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2008 70 69	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 70 71	---- O zawartości cukru przekraczającej 15 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2008 70 79	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 70 92	---- 5 kg lub większej	0	0	Zob. uwaga 2
2008 70 98	---- Mniejszej niż 5 kg	0	0	Zob. uwaga 2
2008 80 11	---- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 80 19	---- Pozostałe	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	5	
2008 80 31	---- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 80 39	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 80 50	--- Zawierające dodatek cukru, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto przekraczającej 1 kg	0	0	Zob. uwaga 2
2008 80 70	--- Zawierające dodatek cukru, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 1 kg	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 80 90	--- Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2008 91 00	-- Rdzenie palmowe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 93 11	----- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 93 19	----- Pozostałe	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	0	
2008 93 21	----- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 93 29	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 93 91	---- Zawierające dodatek cukru, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto przekraczającej 1 kg	0	0	Zob. uwaga 2
2008 93 93	---- Zawierające dodatek cukru, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 1 kg	0	0	Zob. uwaga 2
2008 93 99	---- Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 03	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto przekraczającej 1 kg	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 97 05	---- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 12	------- Owoców tropikalnych (włączając mieszanki zawierające 50 % masy lub więcej orzechów tropikalnych i owoców tropikalnych)	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 14	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 16	------- Owoców tropikalnych (włączając mieszanki zawierające 50 % masy lub więcej orzechów tropikalnych i owoców tropikalnych)	12,5 + 2,6 EUR/100 kg	0	
2008 97 18	------- Pozostałe	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	0	
2008 97 32	------- Owoców tropikalnych (włączając mieszanki zawierające 50 % masy lub więcej orzechów tropikalnych i owoców tropikalnych)	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 34	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 36	------- Owoców tropikalnych (włączając mieszanki zawierające 50 % masy lub więcej orzechów tropikalnych i owoców tropikalnych)	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 38	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 97 51	------- Owoców tropikalnych (włączając mieszanki zawierające 50 % masy lub więcej orzechów tropikalnych i owoców tropikalnych)	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 59	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 72	-------- Owoców tropikalnych (włączając mieszanki zawierające 50 % masy lub więcej orzechów tropikalnych i owoców tropikalnych)	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 74	-------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 76	-------- Owoców tropikalnych (włączając mieszanki zawierające 50 % masy lub więcej orzechów tropikalnych i owoców tropikalnych)	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 78	-------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 92	------- Owoców tropikalnych (włączając mieszanki zawierające 50 % masy lub więcej orzechów tropikalnych i owoców tropikalnych)	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 93	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 94	------- Owoców tropikalnych (włączając mieszanki zawierające 50 % masy lub więcej orzechów tropikalnych i owoców tropikalnych)	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 96	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 97 97	------- Owoców tropikalnych (włączając mieszanki zawierające 50 % masy lub więcej orzechów tropikalnych i owoców tropikalnych)	0	0	Zob. uwaga 2
2008 97 98	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 11	----- O rzeczywistej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 11,85 % mas.	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 19	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 21	----- O zawartości cukru przekraczającej 13 % masy	22,1 + 3,8 EUR/100 kg	0	
2008 99 23	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 24	------- Owoce tropikalne	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 28	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 31	------- Owoce tropikalne	12,5 + 2,6 EUR/100 kg	0	
2008 99 34	------- Pozostałe	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	0	
2008 99 36	------- Owoce tropikalne	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 37	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 99 38	------- Owoce tropikalne	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 40	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 41	----- Imbir	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 43	----- Winogrona	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 45	----- Śliwki	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 48	----- Owoce tropikalne	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 49	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 51	----- Imbir	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 63	----- Owoce tropikalne	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 67	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 72	------ 5 kg lub większej	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 78	------ Mniejszej niż 5 kg	0	0	Zob. uwaga 2
2008 99 85	----- Kukurydza inna niż kukurydza cukrowa (*Zea mays* var. *saccharata*)	0 + 9,4 EUR/100 kg/net eda	3	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2008 99 91	----- Ignamy, słodkie ziemniaki i podobne jadalne części roślin, zawierające 5 % masy skrobi lub więcej	0 + 3,8 EUR/100 kg/net eda	0	
2008 99 99	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 11 11	---- O wartości nieprzekraczającej 30 EUR za 100 kg masy netto	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 11 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 11 91	---- O wartości nieprzekraczającej 30 EUR za 100 kg masy netto i o zawartości dodatku cukru przekraczającej 30 % masy	11,7 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 11 99	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 12 00	-- Niezamrożony, o liczbie Brixa nieprzekraczającej 20	0	0	Zob. uwaga 2
2009 19 11	---- O wartości nieprzekraczającej 30 EUR za 100 kg masy netto	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 19 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 19 91	---- O wartości nieprzekraczającej 30 EUR za 100 kg masy netto i o zawartości dodatku cukru przekraczającej 30 % masy	11,7 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 19 98	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2009 21 00	-- O liczbie Brixa nieprzekraczającej 20	0	0	Zob. uwaga 2
2009 29 11	---- O wartości nieprzekraczającej 30 EUR za 100 kg masy netto	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 29 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 29 91	---- O wartości nieprzekraczającej 30 EUR za 100 kg masy netto i o zawartości dodatku cukru przekraczającej 30 % masy	8,5 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 29 99	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 31 11	---- Zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 31 19	---- Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 31 51	----- Zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 31 59	----- Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 31 91	----- Zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 31 99	----- Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 39 11	---- O wartości nieprzekraczającej 30 EUR za 100 kg masy netto	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 39 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2009 39 31	----- Zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 39 39	----- Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 39 51	------ O zawartości dodatku cukru przekraczającej 30 % masy	10,9 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 39 55	------ O zawartości dodatku cukru nieprzekraczającej 30 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2009 39 59	------ Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 39 91	------ O zawartości dodatku cukru przekraczającej 30 % masy	10,9 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 39 95	------ O zawartości dodatku cukru nieprzekraczającej 30 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2009 39 99	------ Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 41 92	--- Zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 41 99	--- Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 49 11	---- O wartości nieprzekraczającej 30 EUR za 100 kg masy netto	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 49 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 49 30	---- O wartości przekraczającej 30 EUR za 100 kg masy netto, zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2009 49 91	----- O zawartości dodatku cukru przekraczającej 30 % masy	11,7 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 49 93	----- O zawartości dodatku cukru nieprzekraczającej 30 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2009 49 99	----- Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 50 10	-- Zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 50 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 61 10	--- O wartości przekraczającej 18 EUR za 100 kg masy netto	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
2009 61 90	--- O wartości nieprzekraczającej 18 EUR za 100 kg masy netto	18,9 + 27 EUR/hl	7	
2009 69 11	---- O wartości nieprzekraczającej 22 EUR za 100 kg masy netto	36,5 + 121 EUR/hl + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 69 19	---- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2009 69 51	----- Zagęszczony	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
2009 69 59	----- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
2009 69 71	------ Zagęszczony	18,9 + 131 EUR/hl + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 69 79	------ Pozostałe	18,9 + 27 EUR/hl + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 69 90	----- Pozostałe	18,9 + 27 EUR/hl	5	
2009 71 20	--- Zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 71 99	--- Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 79 11	---- O wartości nieprzekraczającej 22 EUR za 100 kg masy netto	26,5 + 18,4 EUR/100 kg	E	TRQ-AJ
2009 79 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2009 79 30	---- O wartości przekraczającej 18 EUR za 100 kg masy netto, zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 79 91	----- O zawartości dodatku cukru przekraczającej 30 % masy	14,5 + 19,3 EUR/100 kg	E	TRQ-AJ
2009 79 98	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 81 11	---- O wartości nieprzekraczającej 30 EUR za 100 kg masy netto	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 81 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 81 31	---- O wartości przekraczającej 30 EUR za 100 kg masy netto, zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 81 51	----- O zawartości dodatku cukru przekraczającej 30 % masy	13,3 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 81 59	----- O zawartości dodatku cukru nieprzekraczającej 30 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2009 81 95	------ Soki z owoców z gatunku *Vaccinium macrocarpon*	0	0	Zob. uwaga 2
2009 81 99	------ Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 11	----- O wartości nieprzekraczającej 22 EUR za 100 kg masy netto	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	5	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2009 89 19	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 34	------ Soki z owoców tropikalnych	17,5 + 12,9 EUR/100 kg	0	
2009 89 35	------ Pozostałe	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 89 36	------ Soki z owoców tropikalnych	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 38	------ Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 50	----- O wartości przekraczającej 18 EUR za 100 kg masy netto, zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 61	------ O zawartości dodatku cukru przekraczającej 30 % masy	15,7 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 89 63	------ O zawartości dodatku cukru nieprzekraczającej 30 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 69	------ Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 71	------ Sok wiśniowy i czereśniowy	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 73	------ Soki z owoców tropikalnych	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 79	------ Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 85	------- Soki z owoców tropikalnych	7 + 12,9 EUR/100 kg	0	
2009 89 86	------- Pozostałe	13,3 + 20,6 EUR/100 kg	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2009 89 88	------- Soki z owoców tropikalnych	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 89	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 96	------- Sok wiśniowy i czereśniowy	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 97	------- Soki z owoców tropikalnych	0	0	Zob. uwaga 2
2009 89 99	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 90 11	---- O wartości nieprzekraczającej 22 EUR za 100 kg masy netto	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 90 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 90 21	---- O wartości nieprzekraczającej 30 EUR za 100 kg masy netto	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 90 29	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 90 31	---- O wartości nieprzekraczającej 18 EUR za 100 kg masy netto i o zawartości dodatku cukru przekraczającej 30 % masy	16,5 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 90 39	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 90 41	------ Zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 90 49	------ Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2009 90 51	------ Zawierający dodatek cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 90 59	------ Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 90 71	------ O zawartości dodatku cukru przekraczającej 30 % masy	11,7 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 90 73	------ O zawartości dodatku cukru nieprzekraczającej 30 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2009 90 79	------ Niezawierające dodatku cukru	0	0	Zob. uwaga 2
2009 90 92	------- Mieszanki soków z owoców tropikalnych	7 + 12,9 EUR/100 kg	0	
2009 90 94	------- Pozostałe	13,3 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 90 95	------- Mieszanki soków z owoców tropikalnych	0	0	Zob. uwaga 2
2009 90 96	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2009 90 97	------- Mieszanki soków z owoców tropikalnych	0	0	Zob. uwaga 2
2009 90 98	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2101 11 00	-- Ekstrakty, esencje lub koncentraty	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2101 12 92	--- Przetwory na bazie tych ekstraktów, esencji lub koncentratów kawy	0	0	Zob. uwaga 2
2101 12 98	--- Pozostałe	0 + EA	E	TRQ-SR
2101 20 20	-- Ekstrakty, esencje lub koncentraty	0	0	Zob. uwaga 2
2101 20 92	--- Na bazie ekstraktów, esencji lub koncentratów herbaty, lub maté (herbaty paragwajskiej)	0	0	Zob. uwaga 2
2101 20 98	--- Pozostałe	0 + EA	E	TRQ-SR
2101 30 11	--- Cykoria palona	0	0	Zob. uwaga 2
2101 30 19	--- Pozostałe	0 + 12,7 EUR/100 kg	5	
2101 30 91	--- Z cykorii palonej	0	0	Zob. uwaga 2
2101 30 99	--- Pozostałe	0 + 22,7 EUR/100 kg	5	
2102 10 10	-- Kultury drożdży	7,4	5	
2102 10 31	--- Suszone	8,5	5	
2102 10 39	--- Pozostałe	4,2	5	
2102 10 90	-- Pozostałe	5,1	5	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2102 20 11	--- W tabletkach, kostkach lub w podobnej postaci, lub w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 1 kg	2,4	5	
2102 20 19	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2102 20 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2102 30 00	- Proszki do pieczenia, gotowe	0	0	Zob. uwaga 2
2103 10 00	- Sos sojowy	0	0	Zob. uwaga 2
2103 20 00	- Ketchup pomidorowy i pozostałe sosy pomidorowe	0	0	Zob. uwaga 2
2103 30 10	-- Mąka i mączka, z gorczycy	0	0	Zob. uwaga 2
2103 30 90	-- Gotowa musztarda	0	0	Zob. uwaga 2
2103 90 10	-- Ostry sos z mango, w płynie	0	0	Zob. uwaga 2
2103 90 30	-- Gorzkie aromatyczne zaprawy o objętościowej mocy alkoholu od 44,2 do 49,2 % obj., zawierające od 1,5 do 6 % masy goryczki, przypraw i różnych składników oraz od 4 do 10 % masy cukru, w pojemnikach o objętości 0,5 litra lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2103 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2104 10 00	- Zupy i buliony i preparaty do nich	0	0	Zob. uwaga 2
2104 20 00	- Złożone przetwory spożywcze, homogenizowane	0	0	Zob. uwaga 2
2105 00 10	- Niezawierające tłuszczu mleka lub zawierające mniej niż 3 % masy takich tłuszczów	0 + 20,2 EUR/100 kg MAX 19,4 + 9,4 EUR/100 kg	3	
2105 00 91	-- 3 % masy lub więcej, ale mniej niż 7 % masy	0 + 38,5 EUR/100 kg MAX 18,1 + 7 EUR/100 kg	3	
2105 00 99	-- 7 % masy lub więcej	0 + 54 EUR/100 kg MAX 17,8 + 6,9 EUR/100 kg	3	
2106 10 20	-- Niezawierające tłuszczu mleka, sacharozy, izoglukozy, glukozy lub skrobi, lub zawierające mniej niż 1,5 % masy tłuszczu mleka, 5 % masy sacharozy lub izoglukozy, 5 % masy glukozy lub skrobi	0	0	Zob. uwaga 2
2106 10 80	-- Pozostałe	0 + EA	3	
2106 90 20	-- Preparaty alkoholowe złożone, inne niż na bazie substancji zapachowych, w rodzaju stosowanych do produkcji napojów	12,1	3	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2106 90 30	--- Syropy izoglukozowe	42,7 EUR/100 kg/net mas	7	TRQ-SR
2106 90 51	---- Syrop laktozowy	14 EUR/100 kg	0	
2106 90 55	---- Syrop glukozowy i z maltodekstryny	20 EUR/100 kg	7	TRQ-SR
2106 90 59	---- Pozostałe	0,4 EUR/100 kg/net/% sacharozy	7	TRQ-SR
2106 90 92	--- Niezawierające tłuszczu mleka, sacharozy, izoglukozy, glukozy lub skrobi, lub zawierające mniej niż 1,5 % masy tłuszczu mleka, 5 % masy sacharozy lub izoglukozy, 5 % masy glukozy lub skrobi	8,9	3	
2106 90 98	--- Pozostałe:	–	–	
ex 2106 90 98	---- Zawierające mniej niż 70 % masy sacharozy/izoglukozy	5,5 + EA	3	
ex 2106 90 98	---- Pozostałe	5,5 + EA	E	TRQ-SR
2201 10 11	--- Nienasycone ditlenkiem węgla	0	0	Zob. uwaga 2
2201 10 19	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2201 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2201 90 00	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2202 10 00	- Wody, włącznie z wodami mineralnymi i wodami gazowanymi, zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego, lub wody aromatyzowane	3	0	
2202 91 00	-- Piwo bezalkoholowe	3	0	
2202 99 11	---- Napoje na bazie soi o zawartości białka 2,8 % masy lub większej	3	0	
2202 99 15	---- Napoje na bazie soi o zawartości białka mniejszej niż 2,8 % masy; napoje na bazie orzechów objętych działem 8, zbóż objętych działem 10 lub nasion objętych działem 12	3	0	
2202 99 19	---- Pozostałe	3	0	
2202 99 91	---- Mniej niż 0,2 % masy	0 + 13,7 EUR/100 kg	0	
2202 99 95	---- 0,2 % masy lub więcej, ale mniej niż 2 % masy	0 + 12,1 EUR/100 kg	0	
2202 99 99	---- 2 % masy lub więcej	0 + 21,2 EUR/100 kg	0	
2203 00 01	-- W butelkach	0	0	Zob. uwaga 2
2203 00 09	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2203 00 10	- W pojemnikach o objętości większej niż 10 litrów	0	0	Zob. uwaga 2
2204 10 11	--- Szampan	32 EUR/hl	0	
2204 10 13	--- Cava	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 10 15	--- Prosecco	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 10 91	--- Asti spumante	32 EUR/hl	0	
2204 10 93	--- Pozostałe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 10 94	-- Z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 10 96	-- Pozostałe wina ze szczepu	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 10 98	-- Pozostałe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 21 06	---- Z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 21 07	---- Z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 21 08	---- Pozostałe wina ze szczepu	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 21 09	---- Pozostałe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2204 21 11	-------- Alsace	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 12	-------- Bordeaux	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 13	-------- Bourgogne (Burgundy)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 17	-------- Val de Loire (Loire Valley)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 18	-------- Mosel	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 19	-------- Pfalz	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 22	-------- Rheinhessen	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 23	-------- Tokaj	15,8 EUR/hl	0	
2204 21 24	-------- Lazio (Latium)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 26	-------- Toscana (Tuscany)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 27	-------- Trentino, Alto Adige i Friuli	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 28	-------- Veneto	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 31	-------- Sicilia	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 32	-------- Vinho Verde	15,4 EUR/hl	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2204 21 34	-------- Penedés	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 36	-------- Rioja	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 37	-------- Valencia	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 38	-------- Pozostałe	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 42	-------- Bordeaux	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 43	-------- Bourgogne (Burgundy)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 44	-------- Beaujolais	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 46	-------- Vallée du Rhône	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 47	-------- Languedoc-Roussillon	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 48	-------- Val de Loire (Loire Valley)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 61	-------- Sicilia	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 62	-------- Piemonte (Piemont)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 66	-------- Toscana (Tuscany)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 67	-------- Trentino i Alto Adige	15,4 EUR/hl	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2204 21 68	-------- Veneto	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 69	-------- Dão, Bairrada i Douro	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 71	-------- Navarra	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 74	-------- Penedés	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 76	-------- Rioja	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 77	-------- Valdepeñas	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 78	-------- Pozostałe	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 79	------- Białe	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 80	------- Pozostałe	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 81	------- Białe	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 82	------- Pozostałe	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 83	------- Białe	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 84	------- Pozostałe	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 85	------- Madeira i Setúbal muscatel	15,8 EUR/hl	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2204 21 86	------- Sherry	15,8 EUR/hl	0	
2204 21 87	------- Marsala	20,9 EUR/hl	0	
2204 21 88	------- Samos i Muscat de Lemnos	20,9 EUR/hl	0	
2204 21 89	------- Port	15,8 EUR/hl	0	
2204 21 90	------- Pozostałe	20,9 EUR/hl	0	
2204 21 91	------ Pozostałe	20,9 EUR/hl	0	
2204 21 93	------ Białe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 21 94	------ Pozostałe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 21 95	------ Białe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 21 96	------ Pozostałe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 21 97	------ Białe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 21 98	------ Pozostałe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2204 22 10	--- Wina, inne niż objęte podpozycją 2204 10, w butelkach z korkami „grzybkowymi” przytrzymywanymi przewiązkami lub zapięciami; wina dostarczane w inny sposób, pozostające w wyniku obecności ditlenku węgla w roztworze, pod ciśnieniem nie mniejszym niż 1 bar, ale mniejszym niż 3 bary, mierzonym w temperaturze 20 °C	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 22 22	------- Bordeaux	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 23	------- Bourgogne (Burgundy)	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 24	------- Beaujolais	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 26	------- Vallée du Rhône	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 27	------- Languedoc-Roussillon	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 28	------- Val de Loire (Loire Valley)	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 32	------- Piemonte (Piemont)	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 33	------- Tokaj	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 38	-------- Białe	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 78	-------- Pozostałe	12,1 EUR/hl	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2204 22 79	------- Białe	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 80	------- Pozostałe	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 81	------- Białe	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 82	------- Pozostałe	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 83	------- Białe	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 84	------- Pozostałe	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 85	------- Madeira i Setúbal muscatel	13,1 EUR/hl	0	
2204 22 86	------- Sherry	13,1 EUR/hl	0	
2204 22 88	------- Samos i Muscat de Lemnos	20,9 EUR/hl	0	
2204 22 90	------- Pozostałe	20,9 EUR/hl	0	
2204 22 91	------ Pozostałe	20,9 EUR/hl	0	
2204 22 93	------ Białe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 22 94	------ Pozostałe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 22 95	------ Białe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 22 96	------ Pozostałe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2204 22 97	------ Białe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 22 98	------ Pozostałe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 29 10	--- Wina, inne niż objęte podpozycją 2204 10, w butelkach z korkami „grzybkowymi” przytrzymywanymi przewiązkami lub zapięciami; wina dostarczane w inny sposób, pozostające w wyniku obecności ditlenku węgla w roztworze, pod ciśnieniem nie mniejszym niż 1 bar, ale mniejszym niż 3 bary, mierzonym w temperaturze 20 °C	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 29 22	------- Bordeaux	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 23	------- Bourgogne (Burgundy)	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 24	------- Beaujolais	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 26	------- Vallée du Rhône	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 27	------- Languedoc-Roussillon	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 28	------- Val de Loire (Loire Valley)	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 32	------- Piemonte (Piemont)	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 38	-------- Białe	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 78	-------- Pozostałe	12,1 EUR/hl	0	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2204 29 79	------- Białe	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 80	------- Pozostałe	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 81	------- Białe	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 82	------- Pozostałe	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 83	------- Białe	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 84	------- Pozostałe	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 85	------- Madeira i Setúbal muscatel	13,1 EUR/hl	0	
2204 29 86	------- Sherry	13,1 EUR/hl	0	
2204 29 88	------- Samos i Muscat de Lemnos	20,9 EUR/hl	0	
2204 29 90	------- Pozostałe	20,9 EUR/hl	0	
2204 29 91	------ Pozostałe	20,9 EUR/hl	0	
2204 29 93	------ Białe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 29 94	------ Pozostałe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 29 95	------ Białe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 29 96	------ Pozostałe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2204 29 97	------ Białe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 29 98	------ Pozostałe	0 EUR/hl	0	Zob. uwaga 2
2204 30 10	-- W trakcie fermentacji lub z fermentacją zatrzymaną inaczej niż przez dodanie alkoholu	0	0	Zob. uwaga 2
2204 30 92	---- Zagęszczony	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
2204 30 94	---- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
2204 30 96	---- Zagęszczony	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3
2204 30 98	---- Pozostałe	0 % + składnik „cło specyficzne” systemu cen wejścia	0+EP	Zob. uwaga 3

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2205 10 10	-- O rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu 18 % obj. lub mniejszej	7,6 EUR/hl	5	
2205 10 90	-- O rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu przekraczającej 18 % obj.	0 EUR/% vol/hl + 4,4 EUR/hl	5	
2205 90 10	-- O rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu 18 % obj. lub mniejszej	6,3 EUR/hl	5	
2205 90 90	-- O rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu przekraczającej 18 % obj.	0 EUR/% vol/hl	0	Zob. uwaga 2
2206 00 10	- Wzbudzone	0 EUR/% vol/hl	0	Zob. uwaga 2
2206 00 31	--- Cydr i perry	13,4 EUR/hl	3	
2206 00 39	--- Pozostałe	13,4 EUR/hl	3	
2206 00 51	---- Cydr i perry	5,3 EUR/hl	3	
2206 00 59	---- Pozostałe	5,3 EUR/hl	3	
2206 00 81	---- Cydr i perry	4 EUR/hl	3	
2206 00 89	---- Pozostałe	4 EUR/hl	3	
2207 10 00	- Alkohol etylowy nieskażony o objętościowej mocy alkoholu 80 % obj. lub większej	19,2 EUR/hl	E	TRQ-EL
2207 20 00	- Alkohol etylowy i pozostałe wyroby alkoholowe, o dowolnej mocy, skażone	10,2 EUR/hl	E	TRQ-EL

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2208 20 12	---- Cognac	0	0	Zob. uwaga 2
2208 20 14	---- Armagnac	0	0	Zob. uwaga 2
2208 20 16	----- Brandy de Jerez	0	0	Zob. uwaga 2
2208 20 18	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2208 20 19	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2208 20 26	---- Grappa	0	0	Zob. uwaga 2
2208 20 28	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2208 20 62	---- Cognac	0	0	Zob. uwaga 2
2208 20 66	---- Brandy lub Weinbrand	0	0	Zob. uwaga 2
2208 20 69	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2208 20 86	---- Grappa	0	0	Zob. uwaga 2
2208 20 88	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2208 30 11	--- 2 litry lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2208 30 19	--- Większej niż 2 litry	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2208 30 30	--- Whisky „single malt”	0	0	Zob. uwaga 2
2208 30 41	---- 2 litry lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2208 30 49	---- Większej niż 2 litry	0	0	Zob. uwaga 2
2208 30 61	---- 2 litry lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2208 30 69	---- Większej niż 2 litry	0	0	Zob. uwaga 2
2208 30 71	---- 2 litry lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2208 30 79	---- Większej niż 2 litry	0	0	Zob. uwaga 2
2208 30 82	--- 2 litry lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2208 30 88	--- Większej niż 2 litry	0	0	Zob. uwaga 2
2208 40 11	--- Rum o zawartości lotnych substancji, innych niż alkohol etylowy i metylowy, równej lub przekraczającej 225 g na hektolitr czystego alkoholu (z tolerancją 10 %)	0,6 EUR/%vol/hl + 3,2 EUR/hl	E	TRQ-RM
2208 40 31	---- O wartości przekraczającej 7,9 EUR za litr czystego alkoholu	0	0	
2208 40 39	---- Pozostałe	0,6 EUR/%vol/hl + 3,2 EUR/hl	E	TRQ-RM

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2208 40 51	--- Rum o zawartości lotnych substancji, innych niż alkohol etylowy i metylowy, równej lub przekraczającej 225 g na hektolitr czystego alkoholu (z tolerancją 10 %)	0,6 EUR/%vol/hl	E	TRQ-RM
2208 40 91	---- O wartości przekraczającej 2 EUR za litr czystego alkoholu	0	0	
2208 40 99	---- Pozostałe	0,6 EUR/%vol/hl	E	TRQ-RM
2208 50 11	--- 2 litry lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2208 50 19	--- Większej niż 2 litry	0	0	Zob. uwaga 2
2208 50 91	--- 2 litry lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2208 50 99	--- Większej niż 2 litry	0	0	Zob. uwaga 2
2208 60 11	--- 2 litry lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2208 60 19	--- Większej niż 2 litry	0	0	Zob. uwaga 2
2208 60 91	--- 2 litry lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2208 60 99	--- Większej niż 2 litry	0	0	Zob. uwaga 2
2208 70 10	-- W pojemnikach o objętości 2 litry lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2208 70 90	-- W pojemnikach o objętości większej niż 2 litry	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 11	--- 2 litry lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 19	--- Większej niż 2 litry	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 33	--- 2 litry lub mniejszej	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 38	--- Większej niż 2 litry	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 41	---- Ouzo	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 45	------- Calvados	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 48	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 54	------- Tequila	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 56	------- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 69	----- Pozostałe napoje spirytusowe	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 71	----- Destylowane z owoców	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 75	----- Tequila	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 77	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2208 90 78	---- Pozostałe napoje spirytusowe	0	0	Zob. uwaga 2
2208 90 91	--- 2 litry lub mniejszej	0,7 EUR/% vol/hl + 4,4 EUR/hl	5	
2208 90 99	--- Większej niż 2 litry	0,7 EUR/% vol/hl	5	
2209 00 11	-- 2 litry lub mniejszej	4,4 EUR/hl	3	
2209 00 19	-- Większej niż 2 litry	3,3 EUR/hl	3	
2209 00 91	-- 2 litry lub mniejszej	3,5 EUR/hl	3	
2209 00 99	-- Większej niż 2 litry	2,6 EUR/hl	3	
2301 10 00	- Mąki, mączki i granulki, z mięsa lub podrobów; skwarki	0	0	Zob. uwaga 2
2301 20 00	- Mąki, mączki i granulki, z ryb lub ze skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych	0	0	Zob. uwaga 2
2302 10 10	-- O zawartości skrobi nieprzekraczającej 35 % masy	44 EUR/1 000 kg	7	
2302 10 90	-- Pozostałe	89 EUR/1 000 kg	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2302 30 10	-- W których zawartość skrobi nie przekracza 28 % masy i w których część przechodząca przez sito, o wymiarze oczek 0,2 mm, nie przekracza 10 % masy lub, alternatywnie, ta część, która przechodzi przez takie sito, zawiera po spopieleniu w przeliczeniu na suchy produkt 1,5 % masy lub więcej popiołu	44 EUR/1 000 kg	7	
2302 30 90	-- Pozostałe	89 EUR/1 000 kg	7	
2302 40 02	--- O zawartości skrobi nieprzekraczającej 35 % masy	44 EUR/1 000 kg	7	
2302 40 08	--- Pozostałe	89 EUR/1 000 kg	7	
2302 40 10	--- W których zawartość skrobi nie przekracza 28 % masy i w których część przechodząca przez sito, o wymiarze oczek 0,2 mm, nie przekracza 10 % masy lub, alternatywnie, ta część, która przechodzi przez takie sito, zawiera po spopieleniu w przeliczeniu na suchy produkt 1,5 % masy lub więcej popiołu	44 EUR/1 000 kg	7	
2302 40 90	--- Pozostałe	89 EUR/1 000 kg	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2302 50 00	- Z roślin strączkowych	0	0	Zob. uwaga 2
2303 10 11	--- Przekraczającej 40 % masy	320 EUR/1 000 kg	7	
2303 10 19	--- Nieprzekraczającej 40 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2303 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2303 20 10	-- Wysłodki buraczane	0	0	Zob. uwaga 2
2303 20 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2303 30 00	- Pozostałości i odpady browarnicze i gorzelniane	0	0	Zob. uwaga 2
2304 00 00	Makuchy i inne pozostałości stałe, nawet mielone lub w postaci granulek, pozostałe z ekstrakcji oleju sojowego	0	0	Zob. uwaga 2
2305 00 00	Makuchy i inne pozostałości stałe, nawet mielone lub w postaci granulek, pozostałe z ekstrakcji oleju z orzeszków ziemnych	0	0	Zob. uwaga 2
2306 10 00	- Z nasion bawełny	0	0	Zob. uwaga 2
2306 20 00	- Z nasion lnu	0	0	Zob. uwaga 2
2306 30 00	- Z nasion słonecznika	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2306 41 00	-- Z nasion rzepaku lub rzepiku, o niskiej zawartości kwasu erukowego	0	0	Zob. uwaga 2
2306 49 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2306 50 00	- Z orzechów kokosowych lub kopry	0	0	Zob. uwaga 2
2306 60 00	- Z orzechów palmowych lub ich jąder	0	0	Zob. uwaga 2
2306 90 05	-- Z zarodków kukurydzy	0	0	Zob. uwaga 2
2306 90 11	---- Zawierające 3 % masy oliwy lub mniej	0	0	Zob. uwaga 2
2306 90 19	---- Zawierające więcej niż 3 % masy oliwy	48 EUR/1 000 kg	7	
2306 90 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2307 00 11	-- O całkowitej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 7,9 % mas. i zawartości suchej substancji nie mniejszej niż 25 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2307 00 19	-- Pozostałe	0 EUR/kg/tot/alc	0	Zob. uwaga 2
2307 00 90	- Kamień winny	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2308 00 11	-- O całkowitej masowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 4,3 % mas. i zawartości suchej substancji nie mniejszej niż 40 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2308 00 19	-- Pozostałe	0 EUR/kg/tot/alc	0	Zob. uwaga 2
2308 00 40	- Żołędzie i kasztany; wytłoczyny z jabłek i z owoców innych niż winogrona	0	0	Zob. uwaga 2
2308 00 90	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2309 10 11	----- Niezawierająca produktów mlecznych lub zawierająca tych produktów mniej niż 10 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2309 10 13	----- Zawierająca nie mniej niż 10 % masy, ale mniej niż 50 % masy, produktów mlecznych	498 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 15	----- Zawierająca nie mniej niż 50 % masy, ale mniej niż 75 % masy, produktów mlecznych	730 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 19	----- Zawierająca nie mniej niż 75 % masy produktów mlecznych	948 EUR/1 000 kg	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2309 10 31	----- Niezawierająca produktów mlecznych lub zawierająca tych produktów mniej niż 10 % masy	0	0	Zob. uwaga 2
2309 10 33	----- Zawierająca nie mniej niż 10 % masy, ale mniej niż 50 % masy, produktów mlecznych	530 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 39	----- Zawierająca nie mniej niż 50 % masy produktów mlecznych	888 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 51	----- Niezawierająca produktów mlecznych lub zawierająca tych produktów mniej niż 10 % masy	102 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 53	----- Zawierająca nie mniej niż 10 % masy, ale mniej niż 50 % masy, produktów mlecznych	577 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 59	----- Zawierająca nie mniej niż 50 % masy produktów mlecznych	730 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 70	--- Niezawierająca skrobi, glukozy, syropu glukozowego, maltodekstryny lub syropu z maltodekstryny, ale zawierająca produkty mleczne	948 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2309 90 10	-- Roztwory z ryb lub ssaków morskich	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2309 90 20	-- Produkty określone w uwadze dodatkowej 5 do niniejszego działu	0	0	Zob. uwaga 2
2309 90 31	------ Niezawierające produktów mlecznych lub zawierające tych produktów mniej niż 10 % masy	23 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 33	------ Zawierające nie mniej niż 10 % masy, ale mniej niż 50 % masy, produktów mlecznych	498 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 35	------ Zawierające nie mniej niż 50 % masy, ale mniej niż 75 % masy, produktów mlecznych	730 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 39	------ Zawierające nie mniej niż 75 % masy produktów mlecznych	948 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 41	------ Niezawierające produktów mlecznych lub zawierające tych produktów mniej niż 10 % masy	55 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 43	------ Zawierające nie mniej niż 10 % masy, ale mniej niż 50 % masy, produktów mlecznych	530 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 49	------ Zawierające nie mniej niż 50 % masy produktów mlecznych	888 EUR/1 000 kg	7	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2309 90 51	------ Niezawierające produktów mlecznych lub zawierające tych produktów mniej niż 10 % masy	102 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 53	------ Zawierające nie mniej niż 10 % masy, ale mniej niż 50 % masy, produktów mlecznych	577 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 59	------ Zawierające nie mniej niż 50 % masy produktów mlecznych	730 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 70	---- Niezawierające skrobi, glukozy, syropu glukozowego, maltodekstryny lub syropu z maltodekstryny, ale zawierające produkty mleczne	948 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 91	---- Wysłodki buraczane z dodatkiem melasy	0	0	Zob. uwaga 2
2309 90 96	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2401 10 35	-- Tytoń suszony powietrzem na jasny:	–	–	
ex 2401 10 35	--- Suszony powietrzem na jasny typu Burley (włącznie z jego hybrydami)	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 10 35	--- Suszony powietrzem na jasny typu Maryland	6,4 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 10 35	--- Pozostałe	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2401 10 60	-- Tytoń typu Oriental suszony na słońcu	7,7 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 10 70	-- Tytoń suszony powietrzem na ciemny	7,7 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 10 85	-- Tytoń suszony ogniowo-rurowo:	–	–	
ex 2401 10 85	--- Suszony ogniowo-rurowo typu Virginia	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 10 85	--- Pozostałe	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 10 95	-- Pozostałe:	–	–	
	--- Tytoń suszony ogniowo-płomieniowo:	–	–	
ex 2401 10 95	---- Typu Kentucky	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 10 95	---- Pozostałe	6,4 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 10 95	--- Pozostały tytoń	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 20 35	-- Tytoń suszony powietrzem na jasny:	–	–	
ex 2401 20 35	--- Suszony powietrzem na jasny typu Burley (włącznie z jego hybrydami)	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 20 35	--- Suszony powietrzem na jasny typu Maryland	6,4 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 20 35	--- Pozostałe	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2401 20 60	-- Tytoń typu Oriental suszony na słońcu	7,7 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 20 70	-- Tytoń suszony powietrzem na ciemny	7,7 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 20 85	-- Tytoń suszony ogniowo-rurowo:	–	–	
ex 2401 20 85	--- Suszony ogniowo-rurowo typu Virginia	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 20 85	--- Pozostałe	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 20 95	-- Pozostałe:	–	–	
	--- Tytoń suszony ogniowo-płomieniowo:	–	–	
ex 2401 20 95	---- Typu Kentucky	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 20 95	---- Pozostałe	6,4 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 20 95	--- Pozostały tytoń	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 30 00	- Odpady tytoniu	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2402 10 00	- Cygara, nawet z obciętymi końcami i cygaretki, zawierające tytoń	0	0	Zob. uwaga 2
2402 20 10	-- Zawierające goździki	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2402 20 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2402 90 00	- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2403 11 00	-- Tytoń do fajek wodnych wymieniony w uwadze 1 do podpozycji do niniejszego działu	0	0	Zob. uwaga 2
2403 19 10	--- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto nieprzekraczającej 500 g	0	0	Zob. uwaga 2
2403 19 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2403 91 00	-- Tytoń „homogenizowany” lub „odtworzony”	0	0	Zob. uwaga 2
2403 99 10	--- Tytoń do żucia i tabaka (tytoń do nosa)	0	0	Zob. uwaga 2
2403 99 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2905 11 00	-- Metanol (alkohol metylowy)	0	0	Zob. uwaga 2
2905 12 00	-- Propan-1-ol (alkohol propylowy) i propan-2-ol (alkohol izopropylowy)	0	0	Zob. uwaga 2
2905 13 00	-- Butan-1-ol (alkohol n-butylowy)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2905 14 10	--- 2-Metylopropan-2-ol (alkohol tert-butylowy)	0	0	Zob. uwaga 2
2905 14 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2905 16 20	--- 2-Oktanol	0	0	Zob. uwaga 2
2905 16 85	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2905 17 00	-- Dodekan-1-ol (alkohol laurylowy), heksadekan-1-ol (alkohol cetylowy), oktadekan-1-ol (alkohol stearylowy)	0	0	Zob. uwaga 2
2905 19 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2905 22 00	-- Alifatyczne alkohole terpenowe	0	0	Zob. uwaga 2
2905 29 10	--- Alkohol allilowy	0	0	Zob. uwaga 2
2905 29 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2905 31 00	-- Glikol etylenowy (etanodiol)	0	0	Zob. uwaga 2
2905 32 00	-- Glikol propylenowy (propano-1,2-diol)	0	0	Zob. uwaga 2
2905 39 20	--- Butano-1,3-diol	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2905 39 26	---- Butano-1,4-diol lub glikol tetrametylenowy (1,4-butanodiol) o zawartości 100 % masy węgla pochodzącego z biomasy	0	0	Zob. uwaga 2
2905 39 28	---- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2905 39 30	--- 2,4,7,9-Tetrametylodec-5-yn-4,7-diol	0	0	Zob. uwaga 2
2905 39 95	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2905 41 00	-- 2-Etylo-2-(hydroksymetylo)propano-1,3-diol (trimetylolopropan)	0	0	Zob. uwaga 2
2905 42 00	-- Pentaerytrytol	0	0	Zob. uwaga 2
2905 43 00	-- Mannit	9,6 + 125,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 44 11	---- Zawierający 2 % masy D-mannitu lub mniej, w przeliczeniu na zawartość D-sorbitu	7,7 + 16,1 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 44 19	---- Pozostałe	9 + 37,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 44 91	---- Zawierający 2 % masy D-mannitu lub mniej, w przeliczeniu na zawartość D-sorbitu	7,7 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 44 99	---- Pozostałe	9 + 53,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SH

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2905 45 00	-- Glicerol	0	0	Zob. uwaga 2
2905 49 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
2905 51 00	-- Etchlorwinol (INN)	0	0	Zob. uwaga 2
2905 59 91	--- 2,2-Bis(bromometylo)propanodiol	0	0	Zob. uwaga 2
2905 59 98	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
3302 10 10	---- O rzeczywistym stężeniu objętościowym alkoholu przekraczającym 0,5 % obj.	0	0	Zob. uwaga 2
3302 10 21	----- Niezawierające tłuszczu mleka, sacharozy, izoglukozy, glukozy lub skrobi, lub zawierające mniej niż 1,5 % masy tłuszczu mleka, 5 % masy sacharozy lub izoglukozy, 5 % masy glukozy lub skrobi	0	0	Zob. uwaga 2
3302 10 29	----- Pozostałe	0 + EA	E	TRQ-SR
3302 10 40	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
3302 10 90	-- W rodzaju stosowanych w przemyśle spożywczym	0	0	Zob. uwaga 2
3302 90 10	-- Roztwory alkoholowe	0	0	Zob. uwaga 2
3302 90 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
3502 11 10	--- Nienadająca się lub uczyniona za nienadającą się do spożycia przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
3502 11 90	--- Pozostałe	123,5 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
3502 19 10	--- Nienadająca się lub uczyniona za nienadającą się do spożycia przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
3502 19 90	--- Pozostałe	16,7 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
3502 20 10	-- Nienadająca się lub uczyniona za nienadającą się do spożycia przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
3502 20 91	--- Suszona (na przykład w arkuszach, łuskach, płatkach, proszku)	123,5 EUR/100 kg	7	
3502 20 99	--- Pozostałe	16,7 EUR/100 kg	7	
3502 90 20	--- Nienadająca się lub uczyniona za nienadającą się do spożycia przez ludzi	0	0	Zob. uwaga 2
3502 90 70	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
3502 90 90	-- Albuminiany i pochodne pozostałych albumin	0	0	Zob. uwaga 2
3505 10 10	-- Dekstryny	9 + 17,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3505 10 50	--- Skrobie, estryfikowane lub eteryfikowane	0	0	Zob. uwaga 2
3505 10 90	--- Pozostałe	9 + 17,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SH

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
3505 20 10	-- Zawierające mniej niż 25 % masy skrobi lub dekstryn, lub pozostałych modyfikowanych skrobi	8,3 + 4,5 EUR/100 kg MAX 11,5	5	
3505 20 30	-- Zawierające 25 % masy lub więcej, ale mniej niż 55 % masy, skrobi lub dekstryn, lub pozostałych modyfikowanych skrobi	8,3 + 8,9 EUR/100 kg MAX 11,5	5	
3505 20 50	-- Zawierające 55 % masy lub więcej, ale mniej niż 80 % masy, skrobi lub dekstryn, lub pozostałych modyfikowanych skrobi	8,3 + 14,2 EUR/100 kg MAX 11,5	5	
3505 20 90	-- Zawierające 80 % masy lub więcej skrobi lub dekstryn, lub pozostałych modyfikowanych skrobi	8,3 + 17,7 EUR/100 kg MAX 11,5	5	
3809 10 10	-- Zawierające mniej niż 55 % masy tych substancji	8,3 + 8,9 EUR/100 kg MAX 12,8	5	
3809 10 30	-- Zawierające 55 % masy lub więcej tych substancji, ale mniej niż 70 % masy	8,3 + 12,4 EUR/100 kg MAX 12,8	5	
3809 10 50	-- Zawierające 70 % masy lub więcej tych substancji, ale mniej niż 83 % masy	8,3 + 15,1 EUR/100 kg MAX 12,8	5	

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
3809 10 90	-- Zawierające 83 % masy lub więcej tych substancji	8,3 + 17,7 EUR/100 kg MAX 12,8	5	
3809 91 00	-- W rodzaju stosowanych w przemyśle włókienniczym lub przemysłach podobnych	0	0	Zob. uwaga 2
3809 92 00	-- W rodzaju stosowanych w przemyśle papierniczym lub przemysłach podobnych	0	0	Zob. uwaga 2
3809 93 00	-- W rodzaju stosowanych w przemyśle skórzanym lub przemysłach podobnych	0	0	Zob. uwaga 2
3824 10 00	- Gotowe spoiwa do form odlewniczych lub rdzeni	0	0	Zob. uwaga 2
3824 30 00	- Niespiekane węgliki metali zmieszane razem lub ze spoiwem metalicznym	0	0	Zob. uwaga 2
3824 40 00	- Gotowe dodatki do cementów, zapraw lub betonów	0	0	Zob. uwaga 2
3824 50 10	-- Beton gotowy do wylania	0	0	Zob. uwaga 2
3824 50 90	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
3824 60 11	--- Zawierający 2 % masy D-mannitu lub mniej, w przeliczeniu na zawartość D-sorbitu	7,7 + 16,1 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3824 60 19	--- Pozostałe	9 + 37,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SH

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
3824 60 91	--- Zawierający 2 % masy D-mannitu lub mniej, w przeliczeniu na zawartość D-sorbitu	7,7 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3824 60 99	--- Pozostałe	9 + 53,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3824 71 00	-- Zawierające związki węgla z chlorem i fluorem (CFC), nawet zawierające chlorofluorowęglowodory (HCFC), perfluorowcowane węglowodory (PFC) lub fluorowęglowodory (HFC)	0	0	Zob. uwaga 2
3824 72 00	-- Zawierające bromochlorodifluorometan, bromotrifluorometan lub dibromotetrafluoroetany	0	0	Zob. uwaga 2
3824 73 00	-- Zawierające bromofluorowęglowodory (HBFC)	0	0	Zob. uwaga 2
3824 74 00	-- Zawierające chlorofluorowęglowodory (HCFC), nawet zawierające perfluorowcowane węglowodory (PFC) lub fluorowęglowodory (HFC), ale niezawierające związków węgla z chlorem i fluorem (CFC)	0	0	Zob. uwaga 2
3824 75 00	-- Zawierające tetrachlorek węgla	0	0	Zob. uwaga 2
3824 76 00	-- Zawierające 1,1,1-trichloroetan (metylochloroform)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
3824 77 00	-- Zawierające bromometan (bromek metylu)lub bromochlorometan	0	0	Zob. uwaga 2
3824 78 10	--- Zawierające jedynie 1,1,1-trifluoroetan i pentafluoroetan	0	0	Zob. uwaga 2
3824 78 20	--- Zawierające jedynie 1,1,1-trifluoroetan, pentafluoroetan i 1,1,1,2-tetrafluoroetan	0	0	Zob. uwaga 2
3824 78 30	--- Zawierające jedynie difluorometan i pentafluoroetan	0	0	Zob. uwaga 2
3824 78 40	--- Zawierające jedynie difluorometan, pentafluoroetan i 1,1,1,2-tetrafluoroetan	0	0	Zob. uwaga 2
3824 78 80	--- Zawierające fluorowęglowodory nienasycone	0	0	Zob. uwaga 2
3824 78 90	--- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
3824 79 00	-- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
3824 81 00	-- Zawierające oksiran (tlenek etylenu)	0	0	Zob. uwaga 2
3824 82 00	-- Zawierające polichlorowane bifenyle (PCBs), polichlorowane terfenyle (PCTs) lub polibromowane bifenyle (PBBs)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
3824 83 00	-- Zawierające fosforan tris(2,3-dibromopropylu)	0	0	Zob. uwaga 2
3824 84 00	-- Zawierające aldrin (ISO), kamfechlor (ISO) (toksafen), chlordan (ISO), chlordekon (ISO), DDT (ISO) (klofenotan (INN), 1,1,1-trichloro-2,2-bis(p-chlorofenylo)etan), dieldrin (ISO, INN), endosulfan (ISO), endrin (ISO), heptachlor (ISO) lub mireks (ISO)	0	0	Zob. uwaga 2
3824 85 00	-- Zawierające 1,2,3,4,5,6-heksachlorocykloheksan (HCH (ISO)), zawierający lindan (ISO, INN)	0	0	Zob. uwaga 2
3824 86 00	-- Zawierające pentachlorobenzen (ISO) lub heksachlorobenzen (ISO)	0	0	Zob. uwaga 2
3824 87 00	-- Zawierające kwas perfluorooktanosulfonowy, jego sole, perfluorooktanosulfonamidy, lub fluorek perfluorooktanosulfonylu	0	0	Zob. uwaga 2
3824 88 00	-- Zawierające tetra-, penta-, heksa-, hepta- lub oktabromodifenyloetery	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
3824 91 00	-- Mieszaniny i preparaty zawierające głównie (5-etylo-2-metylo-2-oksido-1,3,2-dioksafosfinan-5-ylo)metylo metylo metylofosforan i bis[(5-etylo-2-metylo-2-oksido-1,3,2-dioksafosfinan-5-ylo)metylo] metylofosforan	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 10	--- Produkty sulfonowania przy rafinacji ropy, z wyłączeniem sulfonianów metali alkalicznych, amonowych lub etanoloaminowych; tiofenowane kwasy sulfonowe z olejów otrzymanych z minerałów bitumicznych oraz ich sole	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 15	--- Wymieniacze jonowe	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 20	--- Pochłaniacze gazów do lamp próżniowych	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 25	--- Pirolignity (na przykład wapnia); surowy winian wapnia, surowy cytrynian wapnia	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 30	--- Kwasy naftenowe, ich sole nierozpuszczalne w wodzie oraz ich estry	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 45	---- Preparaty zapobiegające tworzeniu się kamienia kotłowego oraz podobne preparaty	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 50	---- Preparaty do powlekania galwanicznego	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
3824 99 55	---- Mieszaniny mono-, di-, i triestrów glicerynowych kwasów tłuszczowych (emulgatory tłuszczów)	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 56	----- Zawierające produkty objęte podpozycją 2939 79 10	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 57	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 58	---- Plastry z nikotyną (systemy transdermalne) przeznaczone do pomagania palaczom w zaprzestaniu palenia	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 61	----- Produkty pośrednie z produkcji antybiotyków otrzymane podczas fermentacji Streptomyces tenebrarius, nawet suszone, do stosowania do produkcji leków dla ludzi objętych pozycją 3004	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 62	----- Produkty pośrednie z produkcji soli monensin	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 64	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 65	---- Produkty pomocnicze dla odlewnictwa (inne niż objęte podpozycją 3824 10 00)	0	0	Zob. uwaga 2

Pozycja taryfowa (CN 2021)	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
3824 99 70	---- Preparaty ognioodporne, wodoodporne i inne podobne stosowane w budownictwie	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 75	----- Płytka niobianu litu, niedomieszkowana	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 80	----- Mieszanina amin pochodzących ze zdimeryzowanych kwasów tłuszczowych, o średniej masie cząsteczkowej 520 lub większej, ale nieprzekraczającej 550	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 85	----- 3-(1-Etylo-1-metylopropylo)izoksazol-5-yloamina, w postaci roztworu w toluenie	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 86	----- Mieszaniny składające się głównie z metylofosfonianu dimetylu, oksyranu i pentatlenku difosforu	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 92	------ W postaci płynnej w temperaturze 20 °C	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 93	------ Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2
3824 99 96	----- Pozostałe	0	0	Zob. uwaga 2

Dodatek 9-2

TARYFA CELNA CHILE

Uwaga 1: Zakres produktów w niniejszym wykazie określają kody określone w dekrecie Ministerstwa Finansów nr 514 z dnia 1 grudnia 2016 r., zmienionym dekretami nr 334 z 2017 r., nr 175 z 2018 r. i nr 458 z 2019 r.

Uwaga 2: Towary pochodzące ze Strony UE przywożone do Chile i klasyfikowane do pozycji taryfowej, której towarzyszy odniesienie do niniejszej uwagi, będą w dalszym ciągu zwolnione z cła zgodnie z ustaleniami zawartymi w układzie o stowarzyszeniu z 2002 r.

Uwaga 3: System przedziałów cenowych (el Sistema de Bandas de Precio) został ustanowiony w art. 12 ustawy 18.525.[1] Chile może zachować system przedziałów cenowych ustanowiony w art. 12 ustawy 18.525 lub system przyjęty w jego miejsce w odniesieniu do towarów klasyfikowanych do następujących pozycji taryfowych: 1701.1200, 1701.1300, 1701.1400, 1701.9100, 1701.9910, 1701.9920, 1701.9990, pod warunkiem że jest on stosowany konsekwentnie z prawami i obowiązkami Chile wynikającymi z porozumienia WTO oraz w sposób, który nie przyznaje bardziej korzystnego traktowania przywozu z jakiegokolwiek państwa trzeciego, włączając państwa, z którymi Chile zawarło lub zawrze w przyszłości porozumienie, notyfikowane na podstawie artykułu XXIV GATT 1994.

[1] *Ley 18.525, de 1986, del Ministerio de Hacienda, que establece Normas sobre Importación de Mercancías al país* (Ustawa 18.525, 1986, Ministerstwo Finansów, ustanawiające zasady przywozu towarów do kraju).

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0301.1100	-- Woda słodka	0 %		Zob. uwaga 2
0301.1900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0301.9100	-- Pstrągi i trocie (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* i *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		Zob. uwaga 2
0301.9200	-- Węgorze (*Anguilla* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0301.9300	-- Karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0301.9400	-- Tuńczyk błękitnopłetwy atlantycki i pacyficzny (*Thunnus thynnus, Thunnus orientalis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0301.9500	-- Tuńczyk południowy (makoja) (*Thunnus maccoyii*)	0 %		Zob. uwaga 2
0301.9900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.1110	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1120	--- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1130	--- Medaliony (płaty, „steki”)*	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1310	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1320	--- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1330	---- Medaliony (płaty, „steki”)*	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1340	--- Pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1390	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1410	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1420	--- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1430	---- Medaliony (płaty, „steki”)*	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1440	--- Pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.1490	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.1900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.2100	-- Halibuty (*Reinhardtius hippoglossoides*, *Hippoglossus hippoglossus*, *Hippoglossus stenolepis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.2200	-- Gładzica (*Pleuronectes platessa*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.2300	-- Sole (*Solea* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.2400	-- Turboty (skarpie) (*Psetta maxima*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.2921	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.2922	----Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.2929	----Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.2990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.3110	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.3120	--- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.3190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.3200	-- Tuńczyk żółtopłetwy (*Thunnus albacares*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.3300	-- Latający lub paskowany bonito	0 %		Zob. uwaga 2
0302.3400	-- Opastun (*Thunnus obesus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.3500	-- Tuńczyk błękitnopłetwy atlantycki i pacyficzny (*Thunnus thynnus, Thunnus orientalis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.3600	-- Tuńczyk południowy (makoja) (*Thunnus maccoyii*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.3900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4100	-- Śledzie (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4200	-- Sardele (*Engraulis* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4311	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4312	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4319	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4390	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.4400	-- Makrele (*Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4511	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4512	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4519	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4590	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4600	-- Rachica (*Rachycentron canadum*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4710	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4720	--- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4730	--- Pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4790	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.4900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.5100	-- Dorsze (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus marcocephalus*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.5200	-- Łupacz (plamiak) (*Melanogrammus aeglefinus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.5300	-- Czarniak (*Pollachius virens*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.5411	---- Morszczuk peruwiańsko-chilijski (morszczuk chilijski) (*Merluccius gayi gayi*), całe	6 %	3	TRQ-Ryby
0302.5412	---- Morszczuk peruwiańsko-chilijski (morszczuk chilijski) (*Merluccius gayi gayi*), pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	6 %	3	TRQ-Ryby
0302.5413	---- Morszczuk australijski (*Merluccius australis*), całe	6 %	3	TRQ-Ryby
0302.5414	---- Morszczuk australijski (*Merluccius australis*), pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	6 %	3	TRQ-Ryby
0302.5415	---- Morszczuk peruwiańsko-chilijski (morszczuk chilijski) (*Merluccius gayi gayi*), pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	6 %	3	TRQ-Ryby
0302.5416	---- Morszczuk australijski (*Merluccius australis*), pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	6 %	3	TRQ-Ryby
0302.5419	---- Pozostałe	6 %	3	TRQ-Ryby
0302.5490	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.5500	-- Mintaj (*Theragra chalcogramma*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.5611	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.5612	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.5613	---- Pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.5619	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.5690	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.5911	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.5912	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.5919	---- Pozostałe	6 %	3	TRQ-Ryby
0302.5990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.7100	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.7200	-- Sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.7300	-- Karpiowate (*Cyprinus* spp., Carassius spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.7400	-- Węgorze (*Anguilla* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.7900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8111	---- Żarłacz białopłetwy (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8112	---- Żarłacz błękitny (*Prionace glauca*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8113	---- Żarłacz galapagoski (*Carcharhinus Galapagensis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8114	---- Rekin z gatunku (*Mustelus mento*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8119	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8121	---- Sześcioszpar szary, rekin szary (*Hexanchus Griseus*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.8122	---- Koleń kolcobrody (*Deania calcea*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8123	---- Koleń (*Squalus acanthias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8124	---- Piłokształtne (Pristidae)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8129	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8131	---- Żarłacz wielorybi (*Rhincodon typus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8132	---- Żarłacz olbrzymi (*Cetorinhus maximus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8139	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8141	---- Kosogon (*Alopias vulpinus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8142	---- Żarłacz biały (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8143	---- Rekin ostronosy (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8144	---- Żarłacz śledziowy (*Lamna nasus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8149	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.8151	---- Głowomłoty tropikalne (*Sphyrna lewini*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8152	---- Głowomłoty olbrzymie (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8153	---- Głowomłoty pospolite (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8159	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8210	--- Rajokształtne (*Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*))	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8311	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8312	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8313	---- Pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8319	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8390	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8400	-- Labraks (*Dicentrarchus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.8500	-- Prażmowate (*Sparidae*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8910	--- Corvina (*Cilus gilberti*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8921	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8922	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8929	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8931	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8932	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8939	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8941	---- Abadecho, miętus nowozelandzki (*Genypterus blacodes*), całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8942	---- Abadecho, miętus nowozelandzki (*Genypterus blacodes*), pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8943	---- Pozostałe miętusy (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus maculatus*), całe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.8944	---- Pozostałe miętusy (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus maculatus*), pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8945	---- Abadecho, miętus nowozelandzki (*Genypterus blacodes*), pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8946	---- Trewal warecho (*Seriolella violacea*) (*Seriolella caerulea*) (*Seriolella punctata*), pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8947	---- Trewal warecho (*Seriolella violacea*) (*Seriolella caerulea*) (*Seriolella punctata*), pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8949	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8991	---- Jesiotr biały (*Acipenser transmontanus*) i jesiotr syberyjski (*Acipenser baerii*), całe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8992	---- Jesiotr biały (*Acipenser transmontanus*) i jesiotr syberyjski (*Acipenser baerii*), pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.8999	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.9100	-- Wątróbki, ikry i mlecze	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9211	---- Żarłacza białopłetwego (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9212	---- Żarłacza błękitnego (*Prionace glauca*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9213	---- Żarłacza galapagoskiego (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9214	---- Głowomłota tropikalnego (*Sphyrna lewini*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9215	---- Głowomłota olbrzymiego (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9216	---- Głowomłota pospolitego (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9217	---- Rekina z gatunku *Mustelus mento*	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9219	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9221	---- Sześcioszpara szarego, rekina szaregо (*Hexanchus Griseus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9222	---- Kolenia kolcobrodego (*Deania calcea*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9223	---- Kolenia (*Squalus acanthias*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.9224	---- Piłokształtnych (Pristidae)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9229	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9231	---- Żarłacza wielorybiego (*Rhincodon typus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9232	---- Żarłacza olbrzymiego (*Cetorinhus maximus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9239	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9241	---- Kosogona (*Alopias vulpinus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9242	---- Żarłacza białego (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9243	---- Rekina ostronosego (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9244	---- Żarłacza śledziowego (*Lamna nasus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9249	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9910	--- Płetwy manty (Rajidae)	0 %		Zob. uwaga 2
0302.9920	--- Płetwy diabłów morskich z rodzaju Mobula (Mobulinae)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0302.9990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1110	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1120	--- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1130	--- Medaliony (płaty, „steki”)*	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1140	--- Podbrzusze (harami, harasu)*	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1150	--- Pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1210	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1220	--- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1230	--- Medaliony (płaty, „steki”)*	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1240	--- Podbrzusze (harami, harasu)*	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1250	--- Pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.1310	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1320	--- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1330	--- Medaliony (płaty, „steki”)*	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1340	--- Podbrzusze (harami, harasu)*	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1350	--- Pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1390	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1410	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1420	--- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1430	--- Medaliony (płaty, „steki”)*	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1440	--- Podbrzusze (harami, harasu)*	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1490	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.1900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.2300	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.2400	-- Sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.2500	-- Karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.2600	-- Węgorze (*Anguilla* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.2900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.3100	-- Halibuty (*Reinhardtius hippoglossoides*, *Hippoglossus hippoglossus*, *Hippoglossus stenolepis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.3200	-- Gładzica (*Pleuronectes platessa*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.3300	-- Sole (*Solea* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.3400	-- Turboty (skarpie) (*Psetta maxima*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.3921	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.3922	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.3929	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.3990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.4110	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.4120	--- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.4190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.4200	-- Tuńczyk żółtopłetwy (*Thunnus albacares*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.4300	-- Latający lub paskowany bonito	0 %		Zob. uwaga 2
0303.4400	-- Opastun (*Thunnus obesus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.4500	-- Tuńczyk błękitnopłetwy atlantycki i pacyficzny (*Thunnus thynnus, Thunnus orientalis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.4600	-- Tuńczyk południowy (makoja) (*Thunnus maccoyii*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.4900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5100	-- Śledzie (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.5311	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5312	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5319	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5390	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5411	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5419	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5490	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5511	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5512	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5513	---- Pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5519	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5590	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5600	-- Rachica (*Rachycentron canadum*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.5710	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5720	--- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5790	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.5900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6300	-- Dorsze (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus marcocephalus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6400	-- Łupacz (plamiak) (*Melanogrammus aeglefinus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6500	-- Czarniak (*Pollachius virens*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6611	---- Morszczuk peruwiańsko-chilijski (morszczuk chilijski)* (*Merluccious gayi gayi*), całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6612	---- Morszczuk peruwiańsko-chilijski (morszczuk chilijski)* (*Merluccius gayi gayi*), pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6613	---- Morszczuk australijski (*Merluccius australis*), całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6614	---- Morszczuk australijski (*Merluccius australis*), pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.6615	---- Morszczuk peruwiańsko-chilijski (morszczuk chilijski)* (*Merluccius gayi gayi*), pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6616	---- Morszczuk australijski (*Merluccius australis*), pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6619	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6690	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6700	-- Mintaj (*Theragra chalcogramma*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6811	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6812	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6813	---- Pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6819	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6890	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6910	--- Morszczuk lub miruna patagońska (*Macrunus magellanicus*), całe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.6921	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6922	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6929	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.6990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8111	---- Żarłacz białopłetwy (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8112	---- Żarłacz błękitny (*Prionace glauca*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8113	---- Żarłacz galapagoski (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8114	---- Głowomłoty tropikalne (*Sphyrna lewini*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8115	---- Głowomłoty olbrzymie (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8116	---- Głowomłoty pospolite (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8117	---- Rekin z gatunku *Mustelus mento*	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8119	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.8121	---- Sześcioszpar szary, rekin szary (*Hexanchus Griseus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8122	---- Koleń kolcobrody (*Deania calcea*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8123	---- Koleń (*Squalus acanthias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8124	---- Piłokształtne (Pristidae)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8129	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8131	---- Żarłacz wielorybi (*Rhincodon typus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8132	---- Żarłacz olbrzymi (*Cetorinhus maximus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8139	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8141	---- Kosogon (*Alopias vulpinus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8142	---- Żarłacz biały (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8143	---- Rekin ostronosy (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8144	---- Żarłacz śledziowy (*Lamna nasus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8149	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.8190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8210	--- Rajokształtne (*Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*))	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8311	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8312	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8313	---- Pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8319	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8390	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8400	-- Labraks (*Dicentrarchus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8910	--- Corvina (*Cilus gilberti*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8921	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8922	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8929	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8931	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.8932	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8939	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8941	---- Abadecho, miętus nowozelandzki (*Genypterus blacodes*), całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8942	---- Abadecho, miętus nowozelandzki (Genypterus blacodes), pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8943	---- Miętusy (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus maculatus*), całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8944	---- Miętusy (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus maculatus*), pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8945	---- Abadecho, miętus nowozelandzki (Genypterus blacodes), pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8949	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8951	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8952	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8953	---- Pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8959	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.8971	---- Całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8972	---- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8979	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8991	---- Beryks wspaniały (*Beryx splendens*), całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8992	---- Gardłosz atlantycki (*Hoplostethus atlanticus*), całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8994	---- Apogon kardynałek (*Epigonus crassicaudus*), pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8995	---- Kergulena (*Champsocephalus gunnari*), całe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8996	---- Koryfena (*Coryphaena hippurus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8998	---- Ryby z rodziny aterynowatych z gatunku (*Odontesthes regia*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.8999	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9110	--- Łososia pacyficznego, łososia atlantyckiego lub głowacicy	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9120	--- Pstrąga	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9130	--- Morszczuka (*Merluccius* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.9190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9211	---- Żarłacza białopłetwego (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9212	---- Żarłacza błękitnego (*Prionace glauca*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9213	---- Żarłacza galapagoskiego (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9214	--- Głowomłota tropikalnego (*Sphyrna lewini*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9215	---- Głowomłota olbrzymiego (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9216	---- Głowomłota pospolitego (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9217	---- Rekina z gatunku *Mustelus mento*	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9219	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9221	---- Sześcioszpara szarego, rekina szaregо (*Hexanchus griseus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9222	---- Kolenia kolcobrodego (*Deania calcea*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9223	---- Kolenia (*Squalus acanthias*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0303.9224	---- Piłokształtnych (*Pristidae*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9229	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9231	---- Żarłacza wielorybiego (*Rhincodon typus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9232	---- Żarłacza olbrzymiego (*Cetorinhus maximus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9239	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9241	---- Kosogona (*Alopias vulpinus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9242	---- Żarłacza białego (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9243	---- Rekina ostronosego (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9244	---- Żarłacza śledziowego (*Lamna nasus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9249	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9910	--- Płetwy manty (*Rajidae*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9920	--- Płetwy diabłów morskich z rodzaju Mobula (*Mobulinae*)	0 %		Zob. uwaga 2
0303.9990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.3100	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.3200	-- Sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.3300	-- Okoń nilowy (*Lates niloticus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.3900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4110	--- Łososie pacyficzne	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4120	--- Łosoś atlantycki i głowacica	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4200	-- Pstrągi i trocie (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* i *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4300	-- Płastugi (Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae i Citharidae)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4410	--- Morszczuk peruwiańsko-chilijski (morszczuk chilijski)* (*Merluccius gayi gayi*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4420	--- Morszczuk australijski (*Merluccius australis*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.4430	--- Morszczuk lub miruna patagońska (*Macrunus magellanicus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4440	--- Błękitek południowy, polaca (*Micromesistius australis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4490	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4500	-- Włócznik (*Xiphias gladius*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4610	--- Antar patagoński (*Dissostichus eleginoides*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4690	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4711	---- Żarłacz białopłetwy (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4712	---- Żarłacz błękitny (*Prionace glauca*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4713	---- Żarłacz galapagoski (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4714	---- Głowomłot tropikalny (*Sphyrna lewini*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4715	---- Głowomłot olbrzymi (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4716	---- Głowomłot pospolity (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.4717	---- Rekin z gatunku *Mustelus mento*	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4719	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4721	---- Sześcioszpar szary, rekin szary (*Hexanchus griseus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4722	---- Koleń kolcobrody (*Deania calcea*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4723	---- Koleń (*Squalus acanthias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4724	---- Piłokształtne (Pristidae)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4729	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4731	---- Żarłacz wielorybi (*Rhincodon typus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4732	---- Żarłacz olbrzymi (*Cetorinhus maximus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4739	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4741	---- Kosogon (*Alopias vulpinus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4742	---- Żarłacz biały (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4743	---- Rekin ostronosy (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.4744	---- Żarłacz śledziowy (*Lamna nasus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4749	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4790	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4810	--- Rajokształtne (*Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*))	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4890	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4920	--- Dorsz z archipelagu Juan Fernandez (*Polyprion oxygeneios*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4970	--- Sardynki (*Sardinops sagax*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4980	--- Śledź chilijski (*Clupea bentincki*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4991	---- Ostrobok peruwiański (*Trachurus murphyi*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4992	--- Makrela (*Scomber japonicus peruanus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4993	---- Beryks wspaniały (*Beryx splendens*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.4999	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.5100	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.), sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), węgorze (*Anguilla* spp.), okoń nilowy (*Lates niloticus*) i żmijogłowowate (*Channa* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5200	-- Łososiowate	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5300	-- Ryby z rodzin Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae i Muraenolepididae	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5400	-- Włócznik (*Xiphias gladius*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5500	-- Antary (*Dissostichus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5611	---- Żarłacz białopłetwy (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5612	---- Żarłacz błękitny (*Prionace glauca*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.5613	---- Żarłacz galapagoski (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5614	---- Głowomłot tropikalny (*Sphyrna lewini*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5615	---- Głowomłot olbrzymi (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5616	---- Głowomłot pospolity (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5617	---- Rekin z gatunku *Mustelus mento*	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5619	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5621	---- Sześcioszpar szary, rekin szary (*Hexanchus griseus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5622	---- Koleń kolcobrody (*Deania calcea*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5623	---- Koleń (*Squalus acanthias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5624	---- Piłokształtne (Pristidae)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5629	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5631	---- Żarłacz wielorybi (*Rhincodon typus*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.5632	---- Żarłacz olbrzymi (*Cetorinhus maximus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5639	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5641	---- Kosogon (*Alopias vulpinus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5642	---- Żarłacz biały (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5643	---- Rekin ostronosy (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5644	---- Żarłacz śledziowy (*Lamna nasus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5649	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5690	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5710	--- Rajokształtne (*Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*))	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5790	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.5900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.6100	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.6200	-- Sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.6300	-- Okoń nilowy (*Lates niloticus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.6900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.7100	-- Dorsze (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus marcocephalus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.7200	-- Łupacz (plamiak) (*Melanogrammus aeglefinus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.7300	-- Czarniak (*Pollachius virens*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.7411	--- Morszczuk peruwiańsko-chilijski (morszczuk chilijski)* (*Merluccius gayi gayi*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.7412	--- Morszczuk australijski (*Merluccius australis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.7419	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.7490	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.7500	-- Mintaj (*Theragra chalcogramma*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.7910	--- Morszczuk lub miruna patagońska (*Macrunus magellanicus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.7920	--- Błękitek południowy, polaca (*Micromesistius australis*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.7990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8110	--- Łososia pacyficznego	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8120	--- Łososia atlantyckiego i głowacicy	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8200	-- Pstrągów i troci (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* i *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8300	-- Płastug (Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae i Citharidae)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8400	-- Włócznika (*Xiphias gladius*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8510	--- Antarów patagońskich (*Dissostichus eleginoides*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8590	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8600	-- Śledzi (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8700	-- Tuńczyka (z rodzaju *Thunnus*), bonito latającego (paskowanego bonito) (*Katsuwonus pelamis*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.8811	---- Żarłacza białopłetwego (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8812	---- Żarłacza błękitnego (*Prionace glauca*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8813	---- Żarłacza galapagoskiego (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8814	---- Głowomłota tropikalnego (*Sphyrna lewini*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8815	---- Głowomłota olbrzymiego (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8816	---- Głowomłota pospolitego (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8817	---- Rekina z gatunku *Mustelus mento*	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8819	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8821	---- Sześcioszpara szarego, rekina szarego (*Hexanchus griseus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8822	---- Kolenia kolcobrodego (*Deania calcea*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8823	---- Kolenia (*Squalus acanthias*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.8824	---- Piłokształtne (Pristidae)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8829	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8831	---- Żarłacza wielorybiego (*Rhincodon typus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8832	---- Żarłacza olbrzymiego (*Cetorinhus maximus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8839	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8841	---- Kosogona (*Alopias vulpinus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8842	---- Żarłacza białego (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8843	---- Rekina ostronosego (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8844	---- Żarłacza śledziowego (*Lamna nasus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8849	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8851	--- Rajokształtne (*Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*))	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8859	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8890	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8920	--- Dorsz z archipelagu Juan Fernandez (*Polyprion oxygeneios*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.8930	--- Miętusy (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus blacodes*) (*Genypterus maculatus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8940	--- Beryks wspaniały (*Beryx splendens*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8950	--- Apagona kardynałka (*Epigonus crassicaudus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8960	--- Koryfeny (*Coryphaena hippurus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8971	---- Sardynek (*Sardinops sagax*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8972	---- Śledzia chilijskiego (*Clupea bentincki*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8973	---- Ostroboka peruwiańskiego (*Trachurus murphyi*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8974	---- Makreli (*Scomber japonicus peruanus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8979	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.8990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9100	-- Włócznika (*Xiphias gladius*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9211	---- Kawałki	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.9212	--- Mięsień gardłowy morszczuka (cococha)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9219	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9300	-- Tilapi (*Oreochromis* spp.), sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), węgorzy (*Anguilla* spp.), okonia nilowego (*Lates niloticus*) i żmijogłowowatych (*Channa* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9400	-- Mintaja (*Theragra chalcogramma*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9511	---- Surimi z morszczuka peruwiańsko-chilijskiego (*Merluccius gayi gayi*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9512	---- Kawałki	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9513	---- Mięsień gardłowy morszczuka (cococha)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.9514	---- Pozostałe mięso morszczuka peruwiańsko-chilijskiego (*Merluccius gayi gayi*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9515	---- Pozostałe mięso morszczuka australijskiego (*Merluccius australis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9519	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9591	---- Pozostałe mięso morszczuka lub miruny patagońskiej (*Macrunus magellanicus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9599	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9611	---- Żarłacza białopłetwego (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9612	---- Żarłacza błękitnego (*Prionace glauca*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9613	---- Żarłacza galapagoskiego (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9614	---- Głowomłota tropikalnego (*Sphyrna lewini*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9615	---- Głowomłota olbrzymiego (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.9616	---- Głowomłota pospolitego (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9617	---- Rekina z gatunku *Mustelus mento*	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9619	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9621	---- Sześcioszpara szarego, rekina szarego (*Hexanchus griseus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9622	---- Kolenia kolcobrodego (*Deania calcea*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9623	---- Kolenia (*Squalus acanthias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9624	---- Piłokształtne (Pristidae)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9629	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9631	---- Żarłacza wielorybiego (*Rhincodon typus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9632	---- Żarłacza olbrzymiego (*Cetorinhus maximus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9639	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9641	---- Kosogona (*Alopias vulpinus*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.9642	---- Żarłacza białego (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9643	---- Rekina ostronosego (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9644	---- Żarłacza śledziowego (*Lamna nasus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9649	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9690	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9710	--- Rajokształtne (*Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*))	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9790	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9921	---- Kawałki	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9922	---- Mięsień gardłowy morszczuka (cococha)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9929	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9941	---- Łosoś pacyficzny, kawałki	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9942	---- Pozostałe mięso łososia pacyficznego	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9943	---- Łosoś atlantycki i głowacica, kawałki	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9944	---- Pozostałe mięso łososia atlantyckiego i głowacicy	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0304.9951	---- Kawałki	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9959	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9961	---- Sardynki (*Sardinops sagax*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9962	---- Śledź chilijski (*Clupea bentincki*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9963	---- Surimi z ostroboka peruwiańskiego (*Trackurus murphyi*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9964	---- Pozostałe mięso ostroboka peruwiańskiego (*Trackurus murphyi*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9969	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9971	---- Kawałki	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9979	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9992	---- Pozostałe mięso błękitka południowego, polaca (*Micromesistius australis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9993	---- Pozostałe mięso beryksa	0 %		Zob. uwaga 2
0304.9999	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.1000	- Mąki, mączki i granulki z ryb, zdatne do spożycia przez ludzi	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305.2010	-- Łososia pacyficznego (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou i Oncorhynchus rhodurus*), łososia atlantyckiego (*Salmo salar*) i głowacicy (*Hucho hucho*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.2020	-- Pstrągów i troci (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* i *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.2090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.3100	-- Tilapi (*Oreochromis* spp.), sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama* spp.), węgorzy (*Anguilla* spp.), okonia nilowego (*Lates niloticus*) i żmijogłowowatych (*Channa* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305.3200	-- Ryb z rodzin Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae i Muraenolepididae	0 %		Zob. uwaga 2
0305.3910	-- Łososie pacyficzne (Oncorhynchus nerka, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou i Oncorhynchus rhodurus*), łosoś atlantycki (*Salmo salar*) i głowacica (*Hucho hucho*)	6 %	0	
0305.3920	---Pstrągi i trocie (*Salmo trutta*, *Oncorhynchus mykiss*, *Oncorhynchus clarki*, *Oncorhynchus aguabonita*, *Oncorhynchus gilae*, *Oncorhynchus apache* i *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.3930	---- Ostrobok peruwiański (*Trachurus murphyi*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.3940	--- Sardelowate (*Engraulis ringens*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.3950	--- Antar patagoński (*Dissostichus eleginoides*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.3960	--- Dorsz z archipelagu Juan Fernandez (*Polyprion oxygeneios*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305.3990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.4110	--- Łososie pacyficzne, całe	6 %	0	
0305.4120	--- Łososie pacyficzne, pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	6 %	0	
0305.4130	--- Filety z łososia pacyficznego	6 %	0	
0305.4140	--- Łosoś atlantycki i głowacica, całe	6 %	0	
0305.4150	--- Łosoś atlantycki i głowacica, pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	6 %	0	
0305.4160	--- Filety z łososia atlantyckiego i głowacicy	6 %	0	
0305.4170	--- Łososie pacyficzne, pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	6 %	0	
0305.4180	--- Łososie atlantyckie i głowacice, pozbawione głowy, wypatroszone i bez ogona („HGT”)	6 %	0	
0305.4190	--- Pozostałe	6 %	0	
0305.4200	-- Śledzi (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.4310	--- Całe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305.4320	--- Pozbawione głowy i wypatroszone („HG”)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.4330	--- Filety	0 %		Zob. uwaga 2
0305.4390	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.4400	-- Tilapie (*Oreochromis* spp.), sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), węgorze (*Anguilla* spp.), okoń nilowy (*Lates niloticus*) i żmijogłowowate (*Channa* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.4900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.5100	-- Dorsze (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus marcocephalus*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305.5200	-- Tilapi (*Oreochromis* spp.), sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), węgorzy (*Anguilla* spp.), okonia nilowego (*Lates niloticus*) i żmijogłowowatych (*Channa* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.5300	-- Ryby z rodzin Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae i Muraenolepididae, inne niż dorsz (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus macrocephalus*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305.5400	-- Śledzie (*Clupea harengus, Clupea pallasii*), sardele (*Engraulis* spp.), sardynki (*Sardina pilchardus, Sardinops* spp.), sardynele (*Sardinella* spp.), brisling lub szproty (*Sprattus sprattus*), makrela (*Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus*), kanagurty (*Rastrelliger* spp.), makrele królewskie (*Scomberomorus* spp.), ostrobok (*Trachurus* spp.), karanksy (*Caranx* spp.), rachica (*Rachycentron canadum*), błyszczyki (*Pampus* spp.), sajra (*Cololabis saira*), trzogony (*Decapterus* spp.), gromadnik, kapelan (*Mallotus villosus*), włócznik (*Xiphias gladius*), tunek wschodni (*Euthynnus affinis*), pelamida (*Sarda* spp.), marliny, żaglice, żaglicowate (Istiophoridae)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.5920	--- Łosoś pacyficzny, kawałki	0 %		Zob. uwaga 2
0305.5930	--- Łosoś atlantycki, kawałki	0 %		Zob. uwaga 2
0305.5940	--- Głowacica, kawałki	0 %		Zob. uwaga 2
0305.5950	--- Pstrąg, kawałki	0 %		Zob. uwaga 2
0305.5990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305.6100	-- Śledzie (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6200	-- Dorsz (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus marcocephalus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6300	-- Sardele (*Engraulis* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6400	-- Tilapi (*Oreochromis* spp.), sumy i sumiki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), karpiowate (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), węgorzy (*Anguilla* spp.), okonia nilowego (*Lates niloticus*) i żmijogłowowatych (*Channa* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6911	---- Filety solone	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6912	---- Filety w solance	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6913	---- Solone medaliony (płaty, „steki”)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6914	---- Medaliony (płaty, „steki”) w solance	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305.6915	---- Pozostałe porcje lub kawałki, solone	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6916	---- Pozostałe porcje lub kawałki, w solance	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6919	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6921	---- Filety solone	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6922	---- Filety w solance	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6923	---- Solone medaliony (płaty, „steki”)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6924	---- Medaliony (płaty, „steki”) w solance	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6925	---- Pozostałe porcje lub kawałki, solone	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6926	---- Pozostałe porcje lub kawałki, w solance	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6929	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.6990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7111	---- Żarłacza białopłetwego (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7112	---- Żarłacza błękitnego (*Prionace glauca*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305.7113	---- Żarłacza galapagoskiego (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7114	---- Głowomłota tropikalnego (*Sphyrna lewini*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7115	---- Głowomłota olbrzymiego (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7116	---- Głowomłota pospolitego (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7117	---- Rekina z gatunku *Mustelus mento*	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7119	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7121	---- Sześcioszpara szarego, rekina szarego (*Hexanchus griseus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7122	---- Kolenia kolcobrodego (*Deania calcea*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7123	---- Kolenia (*Squalus acanthias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7124	---- Piłokształtnych (Pristidae)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7129	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7131	---- Żarłacza wielorybiego (*Rhincodon typus*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0305.7132	---- Żarłacza olbrzymiego (*Cetorinhus maximus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7139	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7141	---- Kosogona (*Alopias vulpinus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7142	---- Żarłacza białego (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7143	---- Rekina ostronosego (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7144	---- Żarłacza śledziowego (*Lamna nasus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7149	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7200	-- Rybie głowy, ogony i pęcherze pławne	6 %	0	
0305.7910	--- Płetwy manty (Rajidae)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7920	--- Płetwy diabłów morskich z rodzaju Mobula (Mobulinae)	0 %		Zob. uwaga 2
0305.7990	--- Pozostałe	6 %	0	
0306.1110	--- Langusta z Wyspy Wielkanocnej (*Panulirus pascuensis*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0306.1120	--- Langusta z archipelagu Juan Fernández (*Jasus frontalis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1130	--- Langusta z gatunku *Projasus bahamondei*	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1200	-- Homary (*Homarus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1410	--- Kraby (*Cancer porteri*, *Metacarcinus edwardsii* (ex *Cancer edwarsii*), *Homalaspis plana*, *Taliepus dentatus*, *Romaleon setosus*, *Cancer plebejus*, *Ovalipes trimaculatus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1421	---- Krab kamczacki (*Lithodes santolla* (ex *antarcticus*))	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1422	---- Krab kamczacki (*Lithodes* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1423	---- Krab śnieżny (*Paralomis granulosa*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1424	---- Krab śnieżny (*Paralomis* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1429	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1490	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0306.1500	-- Homarzec (*Nephrops norvegicus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1600	-- Krewetki wód zimnych (*Pandalus* spp., *Crangon crangon*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1711	---- Krewetki z gatunku *Heterocarpus reedi*	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1712	---- Krewetki ekwadorskie (*Penaeus vannamei*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1713	---- Krewetki z gatunku *Cryphiops caementarius*	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1719	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1721	---- Homarzec z gatunku *Cervimunida johni*	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1722	---- Homarzec z gatunku *Pleurocondes monodon*	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1729	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1791	---- Krewetki z gatunku *Haliporoides diomedeae*	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1799	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1930	--- Mąki, mączki i granulki z muszli skorupiaków	0 %		Zob. uwaga 2
0306.1990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0306.3110	--- Langusta z Wyspy Wielkanocnej (*Panulirus pascuensis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3120	--- Langusta z archipelagu Juan Fernández (*Jasus frontalis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3130	--- Langusta z gatunku *Projasus bahamondei*	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3200	-- Homary (*Homarus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3310	--- Kraby (*Cancer porteri*, *Metacarcinus edwardsii* (ex *Cancer edwarsii*), *Homalaspis plana*, *Taliepus dentatus*, *Romaleon setosus*, *Cancer plebejus*, *Ovalipes trimaculatus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3321	---- Krab kamczacki (*Lithodes santolla* (ex *antarcticus*))	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3322	---- Krab kamczacki (*Lithodes* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3323	---- Krab śnieżny (*Paralomis granulosa*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3324	---- Krab śnieżny (*Paralomis* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3329	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3390	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0306.3400	-- Homarzec (*Nephrops norvegicus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3510	--- Krewetki	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3520	--- Langustynki	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3590	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3611	---- Krewetki z gatunku *Heterocarpus reedi*	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3612	---- Krewetki ekwadorskie (*Penaeus vannamei*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3613	---- Krewetki z gatunku *Cryphiops caementarius*	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3619	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3621	---- Homarzec z gatunku *Cervimunida johni*	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3622	---- Homarzec z gatunku *Pleurocondes monodon*	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3629	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3691	---- Krewetki z gatunku *Haliporoides diomedeae*	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3699	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0306.3930	--- Mąki, mączki i granulki ze skorupiaków	0 %		Zob. uwaga 2
0306.3990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0306.9100	-- Langusty i pozostałe raki morskie (*Palinurus* spp., *Panulirus* spp., *Jasus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.9200	-- Homary (*Homarus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.9300	-- Kraby	0 %		Zob. uwaga 2
0306.9400	-- Homarzec (*Nephrops norvegicus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0306.9500	-- Krewetki	0 %		Zob. uwaga 2
0306.9900	-- Pozostałe, włączając mąki, mączki i granulki, ze skorupiaków, nadające się do spożycia przez ludzi	0 %		Zob. uwaga 2
0307.1110	--- Ostryga chilijska (*Ostrea chilensis*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.1120	--- Ostryga pacyficzna (*Crassostrea gigas*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.1190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.1210	--- Ostryga chilijska (*Ostrea chilensis*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0307.1220	--- Ostryga pacyficzna (*Crassostrea gigas*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.1290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.1900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.2110	--- Małże św. Jakuba, przegrzebki (*Argopecten purpuratus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.2120	--- Przegrzebki z gatunku *Chlamys patagónica*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.2190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.2210	--- Małże św. Jakuba, przegrzebki (*Argopecten purpuratus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.2220	--- Przegrzebki z gatunku *Chlamys patagónica*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.2290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.2910	--- Małże św. Jakuba, przegrzebki (*Argopecten purpuratus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.2920	--- Przegrzebki z gatunku *Chlamys patagónica*	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0307.2990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.3100	-- Żywe, świeże lub schłodzone	0 %		Zob. uwaga 2
0307.3200	-- Zamrożony	0 %		Zob. uwaga 2
0307.3900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.4210	--- Mątwy (*Sepia officinalis* i *Rossia macrosoma*) i kałamarnica (*Sepiola* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.4220	--- Kałamarnice (*Ommastrephes* spp. *Loligo* spp. *Nototodarus* spp., *Sepioteithis* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.4290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.4310	--- Kałamarnica (*Ommastrephes* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.4320	--- Filety z mątwy lub kałamarnicy Humboldta (*Dosidicus gigas*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.4330	--- Płetwy mątwy lub kałamarnicy Humboldta (*Dosidicus gigas*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.4340	--- Macki mątwy lub kałamarnicy Humboldta (*Dosidicus gigas*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0307.4390	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.4900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.5110	--- Ośmiornica (*Octopus mimus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.5120	--- Ośmiornica z gatunku *Enteroctopus megalocyathus*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.5190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.5210	--- Ośmiornica (*Octopus mimus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.5220	--- Ośmiornica z gatunku *Enteroctopus megalocyathus*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.5290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.5900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.6000	- Ślimaki, inne niż ślimaki morskie	0 %		Zob. uwaga 2
0307.7110	--- Małże z gatunków *Protothaca thaca* i *Ameghinomya antiqua*	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0307.7120	--- Mięczaki z gatunku *Ensis macha*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.7190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.7211	---- *Protothaca thaca, Ameghinomya antiqua*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.7212	---- Małże z gatunku *Tawera gayi*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.7213	---- Małż nożeniec (*Mesodesma donacium*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.7214	---- Małże z gatunku *Semele solida*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.7215	---- Mięczaki z gatunku *Ensis macha*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.7216	---- Twardy małż nożeniec (*Tagelus dombeii*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.7219	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.7290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.7900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.8110	--- Słuchotka kalifornijska zielona (*Haliotis discus hannai*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.8190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0307.8200	-- Skrzydelniki (*Strombus* spp.) żywe, świeże lub schłodzone	0 %		Zob. uwaga 2
0307.8310	--- Słuchotka kalifornijska czerwona (*Haliotis rufescens*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.8320	--- Słuchotka kalifornijska zielona (*Haliotis discus hannai*)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.8390	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.8400	-- Skrzydelniki (*Strombus* spp.) zamrożone	0 %		Zob. uwaga 2
0307.8700	-- Pozostałe uchowce (*Haliotis* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.8800	-- Pozostałe skrzydelniki (*Strombus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.9130	--- Ślimaki morskie z gatunku *Concholepas concholepas*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.9190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.9210	--- Ślimaki morskie z gatunku *Concholepas concholepas*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.9221	---- Ślimaki morskie z gatunku *Zidona dufresnei*	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0307.9222	---- Ślimak morski z gatunku *Trophon gervesianus*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.9223	---- Tryton (ślimak) z gatunku *Argobuccinum* spp.	0 %		Zob. uwaga 2
0307.9224	---- Ślimak morski z gatunku *Thais chocolata*	0 %		Zob. uwaga 2
0307.9229	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.9230	--- Czaszołkowate (*Fissurella* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0307.9290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0307.9900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0308.1100	-- Żywe, świeże lub schłodzone	0 %		Zob. uwaga 2
0308.1200	-- Zamrożony	0 %		Zob. uwaga 2
0308.1900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0308.2110	--- Języki (gonady) jeżowców (*Loxechinus albus*)	0 %		Zob. uwaga 2
0308.2190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0308.2210	--- Języki (gonady) jeżowców (*Loxechinus albus*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0308.2290	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0308.2900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0308.3000	- Meduzy (*Rhopilema* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
0308.9000	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0401.1000	- O zawartości tłuszczu nieprzekraczającej 1 % masy	6 %	7	
0401.2000	- O zawartości tłuszczu przekraczającej 1 % masy, ale nieprzekraczającej 6 % masy	6 %	7	
0401.4000	- O zawartości tłuszczu przekraczającej 6 % masy, ale nieprzekraczającej 10 % masy	6 %	7	
0401.5010	-- O zawartości tłuszczu przekraczającej 10 % masy, ale nieprzekraczającej 12 % masy	6 %	7	
0401.5020	-- O zawartości tłuszczu równej 12 % masy:	6 %	7	
0401.5030	-- O zawartości tłuszczu przekraczającej 12 % masy, ale nieprzekraczającej 26 % masy	6 %	7	
0401.5040	- O zawartości tłuszczu równej 26 % masy:	6 %	7	

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0401.5090	-- Pozostałe	6 %	7	
0402.1000	- W proszku, granulkach lub w innej stałej postaci, o zawartości tłuszczu nieprzekraczającej 1,5 % masy	6 %	7	
0402.2111	---- O zawartości tłuszczu przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 6 % masy	6 %	7	
0402.2112	---- O zawartości tłuszczu przekraczającej 6 % masy, ale nieprzekraczającej 12 % masy	6 %	7	
0402.2113	---- O zawartości tłuszczu wynoszącej 12 % masy	6 %	7	
0402.2114	---- O zawartości tłuszczu przekraczającej 12 % masy, ale nieprzekraczającej 18 % masy	6 %	7	
0402.2115	---- O zawartości tłuszczu wynoszącej 18 % masy	6 %	7	
0402.2116	---- O zawartości tłuszczu przekraczającej 18 % masy, ale nieprzekraczającej 24 % masy	6 %	7	
0402.2117	---- O zawartości tłuszczu przekraczającej 24 % masy, ale nieprzekraczającej 26 % masy	6 %	7	

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0402.2118	---- O zawartości tłuszczu wynoszącej przynajmniej 26 % masy	6 %	7	
0402.2120	---Śmietana	6 %	7	
0402.2911	---- O zawartości tłuszczu przekraczającej 1,5 % masy, ale nieprzekraczającej 6 % masy	6 %	7	
0402.2912	---- O zawartości tłuszczu przekraczającej 6 % masy, ale nieprzekraczającej 12 % masy	6 %	7	
0402.2913	---- O zawartości tłuszczu wynoszącej 12 % masy	6 %	7	
0402.2914	---- O zawartości tłuszczu przekraczającej 12 % masy, ale nieprzekraczającej 18 % masy	6 %	7	
0402.2915	---- O zawartości tłuszczu wynoszącej 18 % masy	6 %	7	
0402.2916	---- O zawartości tłuszczu przekraczającej 18 % masy, ale nieprzekraczającej 24 % masy	6 %	7	
0402.2917	---- O zawartości tłuszczu przekraczającej 24 % masy, ale nieprzekraczającej 26 % masy	6 %	7	
0402.2918	---- O zawartości tłuszczu wynoszącej przynajmniej 26 % masy	6 %	7	

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0402.2920	--- Śmietana	6 %	7	
0402.9110	--- Mleko, w postaci płynnej lub półstałej	6 %	7	
0402.9120	--- Śmietana	6 %	7	
0402.9910	--- Mleko zagęszczone	6 %	7	
0402.9990	--- Pozostałe	6 %	7	
0403.1010	-- Zawierające dodatek owoców	6 %	7	
0403.1020	-- Zawierające dodatek zbóż	6 %	7	
0403.1090	-- Pozostałe	6 %	7	
0403.9000	- Pozostałe	6 %	7	
0404.1000	- Serwatka i serwatka zmodyfikowana, nawet zagęszczona lub zawierająca dodatek cukru lub innego środka słodzącego	6 %	7	
0404.9000	- Pozostałe	6 %	7	
0405.1000	- Masło	6 %	7	
0405.2000	- Produkty mleczarskie do smarowania	6 %	7	

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0405.9000	- Pozostałe	6 %	7	
0406.1010	-- Ser (niedojrzewający lub niekonserwowany) świeży	6 %	7*	TRQ-Ser
0406.1020	-- Ser śmietanowy	6 %	7*	TRQ-Ser
0406.1030	-- Ser Mozzarella	6 %	7*	TRQ-Ser
0406.1090	-- Pozostałe	6 %	7*	TRQ-Ser
0406.2000	- Ser tarty lub proszkowany, wszystkich rodzajów	6 %	7*	TRQ-Ser
0406.3000	- Ser przetworzony (ser topiony), nietarty lub nieproszkowany	6 %	7*	TRQ-Ser
0406.4000	- Ser z przerostami niebieskiej pleśni i pozostały ser zawierający przerosty otrzymywane z użyciem *Penicillium roqueforti*	6 %	7*	TRQ-Ser
0406.9010	-- Ser Gouda i rodzaje sera Gouda	6 %	7*	TRQ-Ser
0406.9020	-- Ser Cheddar i rodzaje sera Cheddar	6 %	7*	TRQ-Ser
0406.9030	-- Ser Edam i rodzaje sera Edam	6 %	7*	TRQ-Ser
0406.9040	-- Ser Parmesan i rodzaje sera Parmesan	6 %	7*	TRQ-Ser
0406.9090	-- Pozostałe	6 %	7*	TRQ-Ser

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0407.1100	-- Ptactwa z gatunku *Gallus domesticus*	0 %		Zob. uwaga 2
0407.1900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0407.2100	-- Ptactwa z gatunku *Gallus domesticus*	0 %		Zob. uwaga 2
0407.2900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0407.9000	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0408.1100	-- Suszone	0 %		Zob. uwaga 2
0408.1900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0408.9100	-- Suszone	0 %		Zob. uwaga 2
0408.9900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0409.0010	- Organiczny	0 %		Zob. uwaga 2
0409.0090	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0410.0011	-- Organiczne	0 %		Zob. uwaga 2
0410.0019	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0410.0021	-- Organiczne	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
0410.0029	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0410.0031	-- Organiczne	0 %		Zob. uwaga 2
0410.0039	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
0410.0090	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1001.1100	-- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1001.1900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1001.9100	-- Nasiona	6 % + PBS	0	
1001.9911	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9912	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 25 %, ale mniej niż 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9913	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 18 %, ale mniej niż 25 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9919	---- Pozostałe	6 % + PBS	0	

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1001.9921	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9922	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 25 %, ale mniej niż 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9923	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 18 %, ale mniej niż 25 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9929	---- Pozostałe	6 % + PBS	0	
1001.9931	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9932	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 25 %, ale mniej niż 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9933	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 18 %, ale mniej niż 25 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9939	---- Pozostałe	6 % + PBS	0	

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1001.9941	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9942	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 25 %, ale mniej niż 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9943	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 18 %, ale mniej niż 25 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9949	---- Pozostałe	6 % + PBS	0	
1001.9951	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9952	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 25 %, ale mniej niż 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9953	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 18 %, ale mniej niż 25 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9959	---- Pozostałe	6 % + PBS	0	

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1001.9961	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9962	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 25 %, ale mniej niż 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9963	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 18 %, ale mniej niż 25 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9969	---- Pozostałe	6 % + PBS	0	
1001.9971	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9972	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 25 %, ale mniej niż 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9973	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 18 %, ale mniej niż 25 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9979	---- Pozostałe	6 % + PBS	0	

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1001.9991	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9992	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 25 %, ale mniej niż 30 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9993	---- O zawartości mokrego glutenu wynoszącej przynajmniej 18 %, ale mniej niż 25 % masy	6 % + PBS	0	
1001.9999	---- Pozostałe	6 % + PBS	0	
1002.1000	- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1002.9010	-- Do spożycia	0 %		Zob. uwaga 2
1002.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1003.1000	- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1003.9010	-- Do spożycia	0 %		Zob. uwaga 2
1003.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1004.1000	- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1004.9000	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1005.1010	-- Hybrydy do siewu	0 %		Zob. uwaga 2
1005.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1005.9010	-- Do prowadzenia badań i testowania	0 %		Zob. uwaga 2
1005.9020	-- Do spożycia	0 %		Zob. uwaga 2
1005.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1006.1010	-- Do siewu	0 %		Zob. uwaga 2
1006.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1006.2000	- Ryż łuskany (brązowy)	0 %		Zob. uwaga 2
1006.3010	-- Zawierający 5 % lub mniej masy ziaren łamanych	0 %		Zob. uwaga 2
1006.3020	-- Zawierający więcej niż 5 % masy, ale nie więcej niż 15 % masy ziaren łamanych	0 %		Zob. uwaga 2
1006.3090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1006.4000	- Ryż łamany	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1007.1000	- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1007.9010	-- Do spożycia	0 %		Zob. uwaga 2
1007.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1008.1000	- Gryka	0 %		Zob. uwaga 2
1008.2100	-- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1008.2900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1008.3000	- Ziarno mozgi kanaryjskiej	0 %		Zob. uwaga 2
1008.4000	- Palusznik (*Digitaria* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1008.5010	-- Organiczne	0 %		Zob. uwaga 2
1008.5090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1008.6000	- Pszenżyto	0 %		Zob. uwaga 2
1008.9000	- Pozostałe zboża	0 %		Zob. uwaga 2
1101.0000	Mąka pszenna lub z meslin.	6 % + PBS	0	

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1102.2000	- Mąka kukurydziana	0 %		Zob. uwaga 2
1102.9000	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1103.1100	-- Z pszenicy	6 %	3	
1103.1300	-- Z kukurydzy	0 %		Zob. uwaga 2
1103.1900	-- Z pozostałych zbóż	0 %		Zob. uwaga 2
1103.2000	- Granulki	6 %	0	
1104.1200	-- Z owsa	0 %		Zob. uwaga 2
1104.1900	-- Z pozostałych zbóż	0 %		Zob. uwaga 2
1104.2210	--- Łuszczone	0 %		Zob. uwaga 2
1104.2290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1104.2300	-- Z kukurydzy	0 %		Zob. uwaga 2
1104.2900	-- Z pozostałych zbóż	0 %		Zob. uwaga 2
1104.3000	- Zarodki zbóż, całe, miażdżone, płatkowane lub mielone	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1105.1000	- Mąka, mączka i proszek	0 %		Zob. uwaga 2
1105.2000	- Płatki i granulki	0 %		Zob. uwaga 2
1106.1000	- Z suszonych warzyw strączkowych objętych pozycją 07.13	0 %		Zob. uwaga 2
1106.2000	- Z sago lub z korzeni, lub z bulw, objętych pozycją 07.14	0 %		Zob. uwaga 2
1106.3000	- Z produktów objętych działem 8	0 %		Zob. uwaga 2
1107.1000	- Niepalony	0 %		Zob. uwaga 2
1107.2000	- Palony	0 %		Zob. uwaga 2
1108.1100	-- Skrobia pszenna	0 %		Zob. uwaga 2
1108.1200	-- Skrobia kukurydziana	0 %		Zob. uwaga 2
1108.1300	-- Skrobia ziemniaczana	0 %		Zob. uwaga 2
1108.1400	-- Skrobia z manioku (cassava)	0 %		Zob. uwaga 2
1108.1900	-- Pozostałe skrobie	0 %		Zob. uwaga 2
1108.2000	- Inulina	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1109.0000	Gluten pszenny, nawet suszony.	0 %		Zob. uwaga 2
1201.1000	- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1201.9000	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1202.3000	- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1202.4100	-- W łupinkach	0 %		Zob. uwaga 2
1202.4200	-- Łuskane, nawet łamane	0 %		Zob. uwaga 2
1203.0000	Kopra.	0 %		Zob. uwaga 2
1204.0010	- Do siewu	0 %		Zob. uwaga 2
1204.0090	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1205.1010	-- Do siewu	0 %		Zob. uwaga 2
1205.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1205.9010	-- Do siewu	0 %		Zob. uwaga 2
1205.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1206.0010	- Do siewu	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1206.0090	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1207.1000	- Orzechy palmowe i jądra	0 %		Zob. uwaga 2
1207.2100	-- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1207.2900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1207.3010	-- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1207.3090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1207.4010	-- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1207.4090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1207.5010	-- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1207.5090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1207.6010	-- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1207.6090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1207.7010	-- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1207.7090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1207.9110	--- Nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1207.9190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1207.9900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1208.1000	- Z soi	0 %		Zob. uwaga 2
1208.9000	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.1000	- Nasiona buraków cukrowych	0 %		Zob. uwaga 2
1209.2100	-- Nasiona lucerny (alfalfa)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.2210	--- Koniczyny czerwonej (*Trifolium pratense* L.)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.2220	--- Koniczyny krwistoczerwonej (*Trifolium incarnatum* L.)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.2230	--- Koniczyny białej (*Trifolium repens* L.)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.2290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.2300	-- Nasiona kostrzewy	0 %		Zob. uwaga 2
1209.2400	-- Nasiona wiechliny łąkowej (*Poa pratensis* L.)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1209.2500	-- Nasiona rajgrasu (*Lolium multiflorum* Lam., *Lolium perenne* L.)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.2910	-- Łubin (*Lupinus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.2920	--- Kupkówka (*Dactylis glomerata*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.2930	--- Nostrzyk (*Melilotus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.2940	--- Bobu (*Vicia* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.2990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.3010	-- Hibiskus (*Hibiscus esculentus*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.3090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9111	---- Buraka liściowego (*Beta vulgaris* var. *Cicla*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9112	---- Buraka ćwikłowego (*Beta vulgaris* var. *Conditiva*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9113	---- Szpinaku (*Spinacea oleracea*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9119	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9121	---- Cykorii (*Cichorium intybus sativa*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1209.9122	---- Karczocha zwyczajnego (*Cynara scolymus*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9123	---- Endywii (*Cichorium intybus* L.)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9124	---- Sałaty (*Lactuca sativa*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9125	---- Cykorii sałatowej (*Cicchorium intybus foliosum*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9129	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9131	---- Brokuła (*Brassica oleracea* var *italica*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9132	---- Kalafiora (*Brassica oleracea* var. *botrytis*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9133	---- Kalarepy (*Brassica oleracea gongyloides*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9134	---- Rzodkiewki (*Raphanus sativus*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9135	---- Kapusty (*Brassica oleracea* var. *capitata*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9136	---- Rukoli (*Eruca sativa*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9139	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9141	---- Dyni figolistnej (*Cucurbita ficifolia*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1209.9142	---- Cukinii (*Cucurbita pepo* var. *medullosa*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9144	---- Ogórka (*Cucumis sativus*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9145	---- Arbuza (*Citrullus lanatus*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9146	---- Pozostałe dynie i cukinie (*Cucurbita* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9149	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9151	---- Czosnku (*Allium sativum*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9152	---- Czosnku dętego (*Allium fistulossum*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9153	---- Cebuli (*Allium* cepa)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9154	---- Szparagu (*Asparagus officinalis*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9155	---- Pora (*Allium porrum*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9159	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9161	---- Pieprzowca owocowego (pieprzu Cayenne) (*Capsicum frutescens*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9162	---- Psianki podłużnej (*Solanum melongena*)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1209.9163	---- Papryki (*Capsicum annuum*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9164	---- Tytoniu (*Nicotiana tabacum* L.)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9165	---- Pomidora (*Lycopersicum esculentum*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9169	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9171	---- Selera (*Apium graveolens*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9172	---- Kopru włoskiego (*Foeniculum vulgare*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9173	---- Pietruszki (*Petroselinum crispum*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9174	---- Marchwi (*Daucus carota*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9179	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9181	---- Bazylii pospolitej (*Ocimum basilicum*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9182	---- Rozmarynu (*Rosmarinus officinalis*)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9189	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1209.9911	---- Sosny (*Pinus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9919	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1209.9990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1210.1000	- Szyszki chmielowe, niemielone, niesproszkowane ani nie w formie granulek	0 %		Zob. uwaga 2
1210.2000	- Szyszki chmielowe, mielone, sproszkowane lub w formie granulek; lupulina	0 %		Zob. uwaga 2
1211.2000	- Korzenie żeńszenia	0 %		Zob. uwaga 2
1211.3000	- Liście krzewu kokainowego	0 %		Zob. uwaga 2
1211.4000	- Słoma makowa	0 %		Zob. uwaga 2
1211.5000	- Przęśl	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9011	--- Liście organicznego boldo	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9019	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9020	-- Oregano	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1211.9030	-- Sporysz żyta (*Claviceps purpurea*)	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9040	-- Liście stewii (*Stevia rebaudiana*)	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9050	-- Dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum*)	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9061	--- Organiczne	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9069	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9071	--- Nasiona i puste nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9072	--- Plewy	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9079	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9081	--- Nasiona i puste nasiona	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9082	--- Plewy	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9083	--- Kwiaty i liście	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9089	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9092	--- Liście organicznych drzew maqui	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9093	--- Liście pozostałych drzew maqui	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1211.9094	--- Pozostałe organiczne	0 %		Zob. uwaga 2
1211.9099	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2110	--- Galaretówka	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2120	--- Pelillo (algi z gatunku *Gracilaria* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2130	--- Chascón (glony z gatunku *Lessonia* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2140	--- Luga luga (algi z gatunku *Iridaea* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2150	--- Sałata morska (*Gigartina* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2160	--- Huiro (algi z gatunku *Macrocystis* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2170	--- Algi cochayuyo (*Durvillaea Antarctica*)	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2910	--- Galaretówka	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2920	--- Pelillo (algi z gatunku *Gracilaria* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2930	--- Chascón (glony z gatunku *Lessonia* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2940	--- Luga luga (algi z gatunku *Iridaea* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1212.2950	--- Sałata morska (*Gigartina* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2960	--- Huiro (algi z gatunku *Macrocystis* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2970	--- Algi cochayuyo (*Durvillaea Antarctica*)	0 %		Zob. uwaga 2
1212.2990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1212.9100	-- Burak cukrowy	6 %	0	
1212.9200	-- Chleb świętojański	0 %		Zob. uwaga 2
1212.9300	-- Trzcina cukrowa	6 %	0	
1212.9400	-- Korzenie cykorii	6 %	0	
1212.9900	- Pozostałe			
ex 1212.9900	-- Nasiona chleba świętojańskiego oraz pestki i jądra moreli, brzoskwiń lub śliwek	0 %		Zob. uwaga 2
ex 1212.9900	-- Pozostałe	6 %	0	
1213.0000	Słoma i plewy zbóż, niepreparowane, nawet siekane, mielone, prasowane lub w formie granulek.	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1214.1000	- Mączka i granulki, z lucerny (alfalfa)	0 %		Zob. uwaga 2
1214.9010	-- Łubin (*Lupinus* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1214.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1501.1000	- Smalec	0 %		Zob. uwaga 2
1501.2000	- Pozostały tłuszcz ze świń	0 %		Zob. uwaga 2
1501.9000	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1502.1010	-- Rozpuszczone (w tym „pierwsze soki”)	0 %		Zob. uwaga 2
1502.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1502.9000	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1503.0000	Stearyna smalcowa, olej smalcowy, oleostearyna, oleina i olej łojowy, nieemulgowane lub niezmieszane, lub nieprzygotowane inaczej.	0 %		Zob. uwaga 2
1504.1000	- Oleje z wątróbek rybich i ich frakcje	0 %		Zob. uwaga 2
1504.2010	-- Olej z ryb, surowy	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1504.2020	-- Olej z ryb, rafinowany lub częściowo rafinowany	0 %		Zob. uwaga 2
1504.2090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1504.3000	- Tłuszcze i oleje oraz ich frakcje, ze ssaków morskich	0 %		Zob. uwaga 2
1505.0000	Tłuszcz z wełny oraz substancje tłuszczowe otrzymane z niego (włącznie z lanoliną)	0 %		Zob. uwaga 2
1506.0000	Pozostałe tłuszcze i oleje zwierzęce oraz ich frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie.	0 %		Zob. uwaga 2
1507.1000	- Olej surowy, nawet odgumowany	6 %	3	
1507.9010	-- Luzem	6 %	7	
1507.9090	-- Pozostałe	6 %	7	
1508.1000	- Olej surowy	6 %	0	
1508.9000	- Pozostałe	6 %	0	
1509.1011	--- W pojemnikach o objętości netto nieprzekraczającej 5 l	0 %		Zob. uwaga 2
1509.1019	--- Pozostałe:	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1509.1091	--- W pojemnikach o objętości netto nieprzekraczającej 5 l	0 %		Zob. uwaga 2
1509.1099	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1509.9010	-- Organiczne	0 %		Zob. uwaga 2
1509.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1510.0000	Pozostałe oleje i ich frakcje, otrzymywane wyłącznie z oliwek, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie, włącznie z mieszaninami tych olejów lub ich frakcji z olejami lub frakcjami objętymi pozycją 15.09.	0 %		Zob. uwaga 2
1511.1000	- Olej surowy	6 %	0	
1511.9000	- Pozostałe	6 %	7	
1512.1110	--- Olej z nasion słonecznika i jego frakcje	0 %		Zob. uwaga 2
1512.1120	--- Olej z krokosza barwierskiego i jego frakcje	0 %		Zob. uwaga 2
1512.1911	---- Luzem	0 %		Zob. uwaga 2
1512.1919	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1512.1920	--- Olej z krokosza barwierskiego i jego frakcje	0 %		Zob. uwaga 2
1512.2100	-- Olej surowy, nawet z którego został usunięty gossypol	6 %	0	
1512.2900	-- Pozostałe	6 %	3	
1513.1100	-- Olej surowy	6 %	0	
1513.1900	-- Pozostałe	6 %	0	
1513.2100	-- Olej surowy	6 %	0	
1513.2900	-- Pozostałe	6 %	3	
1514.1100	-- Olej surowy	6 %	7	
1514.1900	-- Pozostałe	6 %	3	
1514.9100	-- Olej surowy	6 %	3	
1514.9900	-- Pozostałe	6 %	3	
1515.1100	-- Olej surowy	0 %		Zob. uwaga 2
1515.1900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1515.2100	-- Olej surowy	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1515.2900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1515.3000	- Olej rycynowy i jego frakcje	0 %		Zob. uwaga 2
1515.5000	- Olej sezamowy i jego frakcje	6 %	0	
1515.9011	--- Z organicznego owocu dzikiej róży	6 %	3	
1515.9019	--- Pozostałe	6 %	3	
1515.9021	--- Z organicznego awokado	0 %		Zob. uwaga 2
1515.9029	--- Z pozostałych awokado	0 %		Zob. uwaga 2
1515.9031	--- Organiczne	0 %		Zob. uwaga 2
1515.9039	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1515.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1516.1011	--- Oleje z ryb	0 %		Zob. uwaga 2
1516.1012	--- Oleje z ssaków morskich	0 %		Zob. uwaga 2
1516.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1516.2000	- Tłuszcze i oleje, roślinne i ich frakcje	0 %		Zob. uwaga 2
1517.1010	-- W bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub mniejszej	0 %		Zob. uwaga 2
1517.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1517.9010	-- Mieszaniny olejów roślinnych, surowe	6 %	7	
1517.9020	-- Mieszaniny olejów roślinnych, rafinowane	6 %	7	
1517.9090	-- Pozostałe	6 %	7	
1518.0000	Tłuszcze i oleje, zwierzęce lub roślinne i ich frakcje, gotowane, utlenione, odwodnione, siarkowane, napowietrzane, polimeryzowane przez ogrzewanie w próżni lub w gazie obojętnym, lub inaczej modyfikowane chemicznie, z wyłączeniem objętych pozycją 15.16; niejadalne mieszaniny lub produkty z tłuszczów lub olejów, zwierzęcych lub roślinnych, lub z frakcji różnych tłuszczów lub olejów z niniejszego działu, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone.	0 %		Zob. uwaga 2
1520.0000	Glicerol surowy; wody glicerolowe i ługi glicerolowe.	0 %		Zob. uwaga 2
1521.1000	- Woski roślinne	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1521.9011	--- Organiczne	0 %		Zob. uwaga 2
1521.9019	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1521.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1522.0000	Degras; pozostałości powstałe przy obróbce substancji tłuszczowych oraz wosków zwierzęcych lub roślinnych.	0 %		Zob. uwaga 2
1601.0000	Kiełbasy i podobne wyroby z mięsa, podrobów lub krwi; przetwory żywnościowe na bazie tych wyrobów.	0 %		Zob. uwaga 2
1602.1000	- Przetwory homogenizowane	0 %		Zob. uwaga 2
1602.2000	- Z wątroby (wątróbki) dowolnych zwierząt	0 %		Zob. uwaga 2
1602.3110	--- Kawałki przetworzone, przyprawione	0 %		Zob. uwaga 2
1602.3120	--- Pasztety lub pasty do smarowania	0 %		Zob. uwaga 2
1602.3130	--- Szynka	0 %		Zob. uwaga 2
1602.3190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1602.3210	--- Kawałki, przetworzone, przyprawione	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1602.3220	--- Pasztety lub pasty do smarowania	0 %		Zob. uwaga 2
1602.3230	--- Pulpa	0 %		Zob. uwaga 2
1602.3290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1602.3900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1602.4100	-- Szynki i ich kawałki	0 %		Zob. uwaga 2
1602.4200	-- Łopatki i ich kawałki	0 %		Zob. uwaga 2
1602.4900	-- Pozostałe, włącznie z mieszankami	0 %		Zob. uwaga 2
1602.5000	- Z bydła	0 %		Zob. uwaga 2
1602.9010	-- Z sarny	0 %		Zob. uwaga 2
1602.9020	-- Z dzików	0 %		Zob. uwaga 2
1602.9030	-- Z jeleni	0 %		Zob. uwaga 2
1602.9040	-- Z królików	0 %		Zob. uwaga 2
1602.9050	-- Z bażantów	0 %		Zob. uwaga 2
1602.9060	-- Z gęsi	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1602.9070	-- Z kuropatw	0 %		Zob. uwaga 2
1602.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1603.0000	Ekstrakty i soki, z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych.	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1110	--- Wędzone	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1190	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1200	-- Śledź	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1311	---- W solance	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1312	---- W sosie pomidorowym	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1319	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1390	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1410	--- Tuńczyk	6 %	0	
1604.1420	--- Latający bonito	6 %	0	
1604.1430	--- Pelamida	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1500	-- Makrele	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1604.1610	--- W oleju	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1690	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1700	-- Węgorze			
ex 1604.1700	--- Filety znane jako „loins”	6 %	0	
ex 1604.1700	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1800	-- Płetwy rekina			
ex 1604.1800	--- Filety znane jako „loins”	6 %	0	
ex 1604.1800	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1911	---- W solance	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1912	---- W sosie pomidorowym	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1913	---- W oleju	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1919	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1920	--- Miętus	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1930	--- Pstrąg	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1604.1940	--- Morszczuk	0 %		Zob. uwaga 2
1604.1990	--- Pozostałe			
ex 1604.1990	---- Filety znane jako „loins”	6 %	0	
ex 1604.1990	---- Ryby z rodzaju *Euthynnus*	6 %	0	
ex 1604.1990	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1604.2010	-- Z tuńczyka	6 %	0	
1604.2020	-- Z pelamidy	0 %		Zob. uwaga 2
1604.2030	-- Z łososi	0 %		Zob. uwaga 2
1604.2040	-- Z sardynek i ostroboków	0 %		Zob. uwaga 2
1604.2050	-- Z makreli	0 %		Zob. uwaga 2
1604.2060	-- Z sardeli	0 %		Zob. uwaga 2
1604.2070	-- Z morszczuka	0 %		Zob. uwaga 2
1604.2090	-- Pozostałe			

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
ex 1604.2090	--- Filety znane jako „loins”	6 %	0	
ex 1604.2090	--- Z latającego bonito lub pozostałych ryb z rodzaju *Euthynnus*	6 %	0	
ex 1604.2090	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1604.3100	-- Kawior	0 %		Zob. uwaga 2
1604.3200	-- Namiastki kawioru	0 %		Zob. uwaga 2
1605.1011	--- W hermetycznych pojemnikach	0 %		Zob. uwaga 2
1605.1012	--- Zamrożony	0 %		Zob. uwaga 2
1605.1019	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.1021	--- Krab kamczacki (*Lithodes* spp.), w hermetycznych pojemnikach	0 %		Zob. uwaga 2
1605.1022	--- Krab kamczacki (*Lithodes santolla*), w hermetycznych pojemnikach	0 %		Zob. uwaga 2
1605.1023	--- Krab śnieżny (*Paralomis granulosa*), w hermetycznych pojemnikach	0 %		Zob. uwaga 2
1605.1024	--- Krab śnieżny (*Paralomis* spp.), w hermetycznych pojemnikach	0 %		Zob. uwaga 2
1605.1025	--- Krab kamczacki (*Lithodes* spp.), zamrożone	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1605.1026	--- Krab kamczacki (*Lithodes santolla*), zamrożone	0 %		Zob. uwaga 2
1605.1027	--- Krab śnieżny (*Paralomis granulosa*), zamrożone	0 %		Zob. uwaga 2
1605.1028	--- Krab śnieżny (*Paralomis* spp.), zamrożone	0 %		Zob. uwaga 2
1605.1029	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2111	---- Krewetki z gatunku *Heterocarpus reedi*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2112	---- Krewetki ekwadorskie (*Penaeus vannamei*)	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2113	---- Krewetki z gatunku *Cryphiops caementarius*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2119	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2121	---- Krewetki z gatunku *Heterocarpus reedi*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2122	---- Krewetki ekwadorskie (*Penaeus vannamei*)	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2123	---- Krewetki z gatunku *Cryphiops caementarius*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2129	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1605.2131	---- Homarzec z gatunku *Cervimunida johni*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2132	---- Homarzec z gatunku *Pleurocondes monodon*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2139	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2141	---- Homarzec z gatunku *Cervimunida johni*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2142	---- Homarzec z gatunku *Pleurocondes monodon*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2149	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2151	---- Krewetki z gatunku *Haliporoides diomedeae*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2159	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2161	---- Krewetki z gatunku *Haliporoides diomedeae*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2169	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2911	---- Krewetki z gatunku *Heterocarpus reedi*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2912	---- Krewetki ekwadorskie (*Penaeus vannamei*)	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2913	---- Krewetki z gatunku *Cryphiops caementarius*	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1605.2919	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2921	---- Homarzec z gatunku *Cervimunida johni*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2922	---- Homarzec z gatunku *Pleurocondes monodon*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2929	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2931	---- Krewetki z gatunku *Haliporoides diomedeae*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2939	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.2990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.3000	- Homary	0 %		Zob. uwaga 2
1605.4000	- Pozostałe skorupiaki	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5100	-- Ostrygi	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5210	--- Przegrzebki z gatunków *Argopecten purpuratus* i *Chlamys patagonica*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5290	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5300	-- Omułki	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1605.5410	--- Kałamarnica olbrzymia (*Dosidicus gigas*)	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5490	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5500	-- Ośmiornice	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5611	---- *Protothaca thaca, Ameghinomya antiqua*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5612	---- Małże z gatunku *Tawera gayi*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5619	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5690	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5710	--- Słuchotka kalifornijska zielona (*Haliotis discus hannai*)	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5790	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5800	-- Ślimaki, inne niż ślimaki morskie	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5910	--- Małże z gatunków *Mesodesma donacium* i *Solen macha*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5920	--- Ślimaki morskie z gatunku *Concholepas concholepas*	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1605.5931	---- Ślimaki morskie z gatunku *Zidona dufresnei*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5932	---- Ślimak morski z gatunku *Trophon gervesianus*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5933	---- Tryton (ślimak) z gatunku *Argobuccinum* spp.	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5934	---- Ślimak morski z gatunku *Thais chocolata*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5939	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5940	--- Czaszołkowate (*Fissurella* spp.)	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5950	--- Małż nożeniec z gatunku *Tagelus dombeii*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5960	--- Małż nożeniec z gatunku *Ensis macha*	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5970	--- Małże (*Gari solida*)	0 %		Zob. uwaga 2
1605.5990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1605.6100	-- Ogórki morskie	0 %		Zob. uwaga 2
1605.6200	-- Jeżowce	0 %		Zob. uwaga 2
1605.6300	-- Meduzy	0 %		Zob. uwaga 2
1605.6900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1701.1200	-- Cukier buraczany	6 % + PBS	E	
1701.1300	-- Cukier trzcinowy wymieniony w uwadze 2 do podpozycji do niniejszego działu	6 % + PBS	E	
1701.1400	-- Pozostały cukier trzcinowy	6 % + PBS	E	
1701.9100	-- Zawierający dodatek środków aromatyzujących lub barwiących	6 % + PBS	E	
1701.9910	--- Cukier trzcinowy, rafinowany	6 % + PBS	E	
1701.9920	--- Cukier buraczany, rafinowany	6 % + PBS	E	
1701.9990	--- Pozostałe	6 % + PBS	E	
1702.1100	-- Zawierające 99 % masy laktozy lub więcej, wyrażonej jako laktoza bezwodna, w przeliczeniu na suchą masę	6 %	7	
1702.1900	-- Pozostałe	6 %	7	
1702.2000	- Cukier klonowy i syrop klonowy	6 %	7	
1702.3000	- Glukoza i syrop glukozowy, niezawierające fruktozy lub zawierające w stanie suchym mniej niż 20 % masy fruktozy	6 %	7	

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1702.4000	- Glukoza i syrop glukozowy, zawierające w stanie suchym co najmniej 20 % masy, ale mniej niż 50 % masy fruktozy, z wyłączeniem cukru inwertowanego	6 %	7	
1702.5000	- Fruktoza chemicznie czysta	6 %	7	
1702.6010	-- Z gruszek	6 %	7	
1702.6020	-- Z jabłek	6 %	7	
1702.6090	-- Pozostałe	6 %	7	
1702.9010	-- Karmel barwiący	6 %	7	
1702.9020	-- Substytuty miodu, nawet zmieszane z miodem pszczelim	6 %	7	
1702.9090	-- Pozostałe	6 %	7	
1703.1000	- Melasy trzcinowe	6 %	7	
1703.9000	- Pozostałe	6 %	7	
1704.1010	-- Pokryte cukrem	0 %		Zob. uwaga 2
1704.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1704.9020	-- Cukierki	0 %		Zob. uwaga 2
1704.9030	-- Karmelki	0 %		Zob. uwaga 2
1704.9050	-- Słodycze	0 %		Zob. uwaga 2
1704.9060	-- Gumy słodzone	0 %		Zob. uwaga 2
1704.9070	-- Nugat	0 %		Zob. uwaga 2
1704.9080	Wyroby cukiernicze wykonane częściowo lub w całości z „dulce de leche”	0 %		Zob. uwaga 2
1704.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1901.1010	-- Zawierające wagowo ponad 10 % suchych produktów mlecznych	0 %		Zob. uwaga 2
1901.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1901.2010	-- Zawierające w masie ponad 25 % tłuszczu mlecznego, nieprzeznaczone do sprzedaży detalicznej	6 %	3	
1901.2090	-- Pozostałe	6 %	3	

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1901.9011	--- Karmel	0 %		Zob. uwaga 2
1901.9019	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1901.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1902.1100	-- Zawierające jaja	0 %		Zob. uwaga 2
1902.1910	--- Spaghetti	0 %		Zob. uwaga 2
1902.1920	--- Makarony do zup	0 %		Zob. uwaga 2
1902.1990	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1902.2010	-- Makarony nadziewane mięsem	0 %		Zob. uwaga 2
1902.2090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1902.3000	- Pozostałe makarony	0 %		Zob. uwaga 2
1902.4000	- Kuskus	0 %		Zob. uwaga 2
1903.0000	Tapioka i jej namiastki, przygotowane ze skrobi, w postaci płatków, ziaren, perełek, odsiewu lub w podobnych postaciach.	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1904.1000	- Przetwory spożywcze otrzymane przez spęcznianie lub prażenie zbóż lub produktów zbożowych	0 %		Zob. uwaga 2
1904.2000	- Przetwory spożywcze otrzymane z nieprażonych płatków zbożowych lub z mieszaniny nieprażonych płatków zbożowych i prażonych płatków zbożowych lub zbóż spęcznionych	0 %		Zob. uwaga 2
1904.3000	- Pszenica spęczniona	0 %		Zob. uwaga 2
1904.9000	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
1905.1000	- Chleb chrupki	0 %		Zob. uwaga 2
1905.2000	- Piernik z dodatkiem imbiru i tym podobne	0 %		Zob. uwaga 2
1905.3100	-- Słodkie herbatniki	0 %		Zob. uwaga 2
1905.3200	-- Gofry i wafle	0 %		Zob. uwaga 2
1905.4000	- Sucharki, tosty z chleba i podobne wyroby tostowe	0 %		Zob. uwaga 2
1905.9010	-- Ciasteczka karmelowe („alfajores”)	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
1905.9020	-- Biszkopty („bizcochos”)	0 %		Zob. uwaga 2
1905.9030	-- Krakersy	0 %		Zob. uwaga 2
1905.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2101.1111	---- Przygotowane z wykorzystaniem ziaren kawy organicznej	0 %		Zob. uwaga 2
2101.1119	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2101.1191	---- Przygotowane z wykorzystaniem ziaren kawy organicznej	0 %		Zob. uwaga 2
2101.1199	---- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2101.1200	-- Przetwory na bazie ekstraktów, esencji lub koncentratów lub na bazie kawy	0 %		Zob. uwaga 2
2101.2010	-- Ekstrakty, esencje i koncentraty herbaty oraz przetwory na bazie tych ekstraktów, esencji lub koncentratów, lub na bazie herbaty	0 %		Zob. uwaga 2
2101.2090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2101.3000	- Cykoria palona i pozostałe palone namiastki kawy oraz ich ekstrakty, esencje i koncentraty	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2102.1000	- Drożdże aktywne	0 %		Zob. uwaga 2
2102.2000	- Drożdże nieaktywne; pozostałe mikroorganizmy jednokomórkowe, martwe	0 %		Zob. uwaga 2
2102.3000	- Proszki do pieczenia, gotowe	0 %		Zob. uwaga 2
2103.1000	- Sos sojowy	0 %		Zob. uwaga 2
2103.2010	-- Ketchup pomidorowy	0 %		Zob. uwaga 2
2103.2090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2103.3000	- Mąka i mączka, z gorczycy oraz gotowa musztarda	0 %		Zob. uwaga 2
2103.9010	-- Zmieszane przyprawy i zmieszane przyprawy korzenne	0 %		Zob. uwaga 2
2103.9020	-- Majonez	0 %		Zob. uwaga 2
2103.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2104.1010	-- Zupy krem i preparaty do nich	0 %		Zob. uwaga 2
2104.1020	-- Zupy i preparaty do nich	0 %		Zob. uwaga 2
2104.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2104.2010	-- Przetwory spożywcze dla niemowląt	0 %		Zob. uwaga 2
2104.2090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2105.0010	- Na bazie wody	0 %		Zob. uwaga 2
2105.0020	- Na bazie mleka lub śmietany	0 %		Zob. uwaga 2
2105.0090	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2106.1010	-- Koncentraty białkowe	0 %		Zob. uwaga 2
2106.1020	-- Teksturowane substancje białkowe	0 %		Zob. uwaga 2
2106.9010	-- Proszki do przygotowania puddingów, kremów, galaretek itp.	6 %	3	
2106.9020	-- Preparaty bezalkoholowe złożone w rodzaju używanych do produkcji napojów	6 %	3	
2106.9090	-- Pozostałe	6 %	3	
2301.1010	-- Mączka drobiowa	0 %		Zob. uwaga 2
2301.1020	-- Mączka z gryzoni	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2301.1030	-- Mączka wieprzowa	0 %		Zob. uwaga 2
2301.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2301.2011	--- O zawartości białka nieprzekraczającej 66 % masy (standardowa)	0 %		Zob. uwaga 2
2301.2012	--- O zawartości białka wynoszącej przynajmniej 66 %, ale nieprzekraczającej 68 % masy (premium)	0 %		Zob. uwaga 2
2301.2013	--- O zawartości białka przekraczającej 68 % masy (super premium)	0 %		Zob. uwaga 2
2301.2021	--- Z langustynek lub krewetek	0 %		Zob. uwaga 2
2301.2022	--- Z muszli skorupiaków	0 %		Zob. uwaga 2
2301.2029	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2301.2090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2302.1010	-- Otręby	0 %		Zob. uwaga 2
2302.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2302.3000	- Z pszenicy	6 %	3	
2302.4000	- Z pozostałych zbóż			
ex 2302.4000	-- Z ryżu	0 %		Zob. uwaga 2
ex 2302.4000	-- Pozostałe	6 %	0	
2302.5000	- Z roślin strączkowych	0 %		Zob. uwaga 2
2303.1000	- Pozostałości z produkcji skrobi i podobne pozostałości	0 %		Zob. uwaga 2
2303.2010	-- Wysłodki buraczane, wytłoczyny z trzciny cukrowej	6 %	0	
2303.2090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2303.3000	- Pozostałości i odpady browarnicze i gorzelniane	0 %		Zob. uwaga 2
2304.0010	- Makuchy	0 %		Zob. uwaga 2
2304.0020	- Mączka z makuchów	0 %		Zob. uwaga 2
2304.0030	- Granulki	0 %		Zob. uwaga 2
2304.0090	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2305.0000	Makuchy i inne pozostałości stałe, nawet mielone lub w postaci granulek, pozostałe z ekstrakcji oleju orzeszków ziemnych.	0 %		Zob. uwaga 2
2306.1000	- Z nasion bawełny	0 %		Zob. uwaga 2
2306.2000	- Z nasion lnu	0 %		Zob. uwaga 2
2306.3010	-- Makuchy	0 %		Zob. uwaga 2
2306.3020	-- Mączka z makuchów	0 %		Zob. uwaga 2
2306.3030	-- Granulki	0 %		Zob. uwaga 2
2306.3090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2306.4100	-- Z nasion rzepaku lub rzepiku, o niskiej zawartości kwasu erukowego	0 %		Zob. uwaga 2
2306.4900	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2306.5000	- Z orzechów kokosowych lub kopry	0 %		Zob. uwaga 2
2306.6000	- Z orzechów palmowych lub ich jąder	0 %		Zob. uwaga 2
2306.9000	- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2307.0000	Osad winny z drożdży; kamień winny.	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2308.0000	Materiały roślinne i odpady roślinne, pozostałości roślinne i produkty uboczne, nawet w postaci granulek, w rodzaju stosowanych do karmienia zwierząt, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone.	0 %		Zob. uwaga 2
2309.1011	--- Preparaty mlekozastępcze dla psów i kotów	0 %		Zob. uwaga 2
2309.1019	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2309.1021	--- Preparaty mlekozastępcze dla psów i kotów	0 %		Zob. uwaga 2
2309.1029	--- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2309.1090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2
2309.9030	-- Substytuty mleka do karmienia cieląt, owiec, kóz lub koni	0 %		Zob. uwaga 2
2309.9040	-- Preparaty w rodzaju stosowanych do karmienia zwierząt, składające się głównie z alg, suszonych alg i produktów ubocznych alg	0 %		Zob. uwaga 2

Kod HS 2021	Opis (zob. uwaga 1)	Stawka podstawowa	Kategoria znoszenia ceł	Uwagi
2309.9050	-- Mieszanki pasz zawierające przynajmniej 20 % substancji pochodzenia zwierzęcego	0 %		Zob. uwaga 2
2309.9060	-- Preparaty zawierające kukurydzę	0 %		Zob. uwaga 2
2309.9070	-- Preparaty zawierające pszenicę	0 %		Zob. uwaga 2
2309.9080	-- Preparaty zawierające kukurydzę i pszenicę	0 %		Zob. uwaga 2
2309.9090	-- Pozostałe	0 %		Zob. uwaga 2

ZAŁĄCZNIK 10-A

UWAGI WPROWADZAJĄCE DO REGUŁ POCHODZENIA DOTYCZĄCYCH KONKRETNYCH PRODUKTÓW

Uwaga 1
Zasady ogólne

1. W niniejszym załączniku ustanowiono ogólne zasady dotyczące mających zastosowanie wymogów określonych w załączniku 10-B, o których mowa w art. 10.2 ust. 1 lit. c).

2. Dla celów niniejszego załącznika i załącznika 10-B, wymogami umożliwiającymi uznanie danego produktu za pochodzący zgodnie z art. 10.2 ust. 1 lit. c) są zmiana klasyfikacji taryfowej, proces produkcji, maksymalna wartość materiałów niepochodzących, lub jakikolwiek inny wymóg ustanowiony w niniejszym załączniku lub w załączniku 10-B.

3. Odniesienie do masy w regułach pochodzenia dotyczących konkretnych produktów oznacza masę netto, czyli masę materiału lub produktu, nie wliczając masy opakowania.

4. Niniejszy załącznik i załącznik 10-B opierają się na nomenklaturze systemu zharmonizowanego (HS), w wersji zmienionej w dniu 1 stycznia 2022 r.

Uwaga 2

Struktura załącznika 10-B

1. W stosownych przypadkach uwagi odnoszące się do sekcji lub działów należy interpretować w połączeniu z regułami pochodzenia dotyczącymi konkretnych produktów odnoszącymi się do odpowiedniej sekcji, działu, pozycji lub podpozycji.

2. Każda z reguł pochodzenia dotycząca konkretnego produktu określona w kolumnie 2 załącznika 10-B ma zastosowanie do odpowiadającego produktu wskazanego w kolumnie 1 tego załącznika.

3. Jeżeli dany produkt podlega alternatywnym regułom pochodzenia dotyczącym konkretnych produktów, produkt ten uznaje się za pochodzący, jeżeli spełnia jedną z tych reguł. Jeżeli dany produkt podlega regule pochodzenia dotyczącej konkretnego produktu, która obejmuje szereg wymogów, produkt ten uznaje się za pochodzący wyłącznie, jeżeli spełnia wszystkie te wymogi.

4. Do celów niniejszego załącznika i załącznika 10-B stosuje się następujące definicje:

a) „sekcja” oznacza sekcję systemu zharmonizowanego;

b) „dział” oznacza pierwsze dwie cyfry w numerze klasyfikacji taryfowej w ramach systemu zharmonizowanego;

c) „pozycja” oznacza pierwsze cztery cyfry w numerze klasyfikacji taryfowej w ramach systemu zharmonizowanego;

d) „podpozycja” oznacza pierwsze sześć cyfr w numerze klasyfikacji taryfowej w ramach systemu zharmonizowanego.

5. Do celów reguł pochodzenia dotyczących konkretnych produktów stosuje się następujące skróty[1]:

a) „CC” oznacza produkcję z materiałów niepochodzących, objętych dowolnym działem, z wyjątkiem działu danego produktu, albo zmianę działu, pozycji lub podpozycji z jakiegokolwiek innego działu; oznacza to, że w odniesieniu do wszystkich materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcji produktu musi nastąpić zmiana klasyfikacji taryfowej na poziomie dwucyfrowym systemu zharmonizowanego (czyli zmiana działu);

b) „CTH” oznacza produkcję z materiałów niepochodzących, objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji danego produktu, albo zmianę działu, pozycji lub podpozycji z jakiejkolwiek innej pozycji; oznacza to, że w odniesieniu do wszystkich materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcji produktu musi nastąpić zmiana klasyfikacji taryfowej na poziomie czterocyfrowym systemu zharmonizowanego (czyli zmiana pozycji);

c) „CTSH” oznacza produkcję z materiałów niepochodzących, objętych dowolną podpozycją, z wyjątkiem podpozycji danego produktu, albo zmianę działu, pozycji lub podpozycji z jakiejkolwiek innej podpozycji; oznacza to, że w odniesieniu do wszystkich materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcji produktu musi nastąpić zmiana klasyfikacji taryfowej na poziomie sześciocyfrowym systemu zharmonizowanego (czyli zmiana podpozycji); oraz

d) „produkcja z materiałów niepochodzących, objętych dowolną pozycją” oznacza, że obróbka lub przetwarzanie materiałów niepochodzących są więcej niż niewystarczające.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że jeżeli wymóg zmiany w klasyfikacji taryfowej przewiduje odstępstwo dla danej zmiany w przypadku niektórych działów, pozycji lub podpozycji, żaden z materiałów niepochodzących z tych działów, pozycji lub podpozycji nie może być wykorzystany, osobno ani wspólnie.

Uwaga 3

Zastosowanie załącznika 10-B

1. Art. 10.2 ust. 2, dotyczący produktów, które nabyły status pochodzenia, a które zostały włączone jako materiał do innego produktu, ma zastosowanie bez względu na to, czy status ten został uzyskany na terenie tego samego zakładu produkcyjnego na terytorium Strony, w którym produkty te są wykorzystywane.

2. Jeżeli reguła pochodzenia dotycząca konkretnego produktu stanowi, że określony materiał niepochodzący nie może być wykorzystywany, lub że wartość lub masa określonych materiałów niepochodzących nie może przekraczać określonego progu, wymogi te nie mają zastosowania do materiałów niepochodzących sklasyfikowanych gdzie indziej w systemie zharmonizowanym.

3. Jeżeli reguła pochodzenia dotycząca konkretnego produktu stanowi, że produkt musi być wytwarzany z konkretnego materiału, to nie wyklucza się wykorzystywania innych materiałów, jeśli nie mogą one spełnić tego wymogu z uwagi na właściwe im cechy.

Uwaga 4

Obliczanie maksymalnej wartości materiałów niepochodzących

1. Do celów niniejszego załącznika i załącznika 10-B stosuje się następujące definicje:

a) „wartość celna” oznacza wartość określoną zgodnie z Porozumieniem w sprawie stosowania artykułu VII GATT 1994 w załączniku 1A do porozumienia WTO;

b) „EXW” oznacza cenę zapłaconą za produkt ex-works producentowi, w którego zakładzie przeprowadzono ostatnią obróbkę lub przetwarzanie, przy czym cena ta obejmuje wartość wszystkich użytych materiałów oraz innych kosztów poniesionych w procesie jego produkcji, pomniejszoną o wszelkie podatki wewnętrzne, które są zwracane lub mogą podlegać zwrotowi z chwilą wywozu uzyskanego produktu;

c) „MaxNOM” oznacza maksymalną wartość materiałów niepochodzących, wyrażoną w procentach; oraz

d) „VNM” oznacza wartość materiałów niepochodzących użytych do wytworzenia produktu, która jest jego wartością celną w momencie przywozu, obejmującą koszty frachtu, ubezpieczenia, w stosownych przypadkach, pakowania oraz wszelkie inne koszty związane z transportem materiałów do portu przywozu na terytorium Strony, na którym znajduje się producent produktu; w przypadku gdy wartość celna nie jest znana i nie może być ustalona, wykorzystuje się pierwszą możliwą do ustalenia cenę zapłaconą za materiały niepochodzące w jednej ze Stron; wartość materiałów niepochodzących użytych do produkcji produktu można obliczyć za pomocą metody średniej ważonej wartości lub innej metody wyceny zapasów zgodnie z zasadami rachunkowości, które są ogólnie przyjęte na terytorium Strony.

W przypadku gdy cena rzeczywista zapłacona nie odzwierciedla wszystkich kosztów związanych z wytworzeniem produktu, które zostały rzeczywiście poniesione w Unii Europejskiej lub w Chile, „cena ex-works” oznacza sumę wszystkich tych kosztów pomniejszoną o wszelkie podatki wewnętrzne, które są zwracane lub mogą podlegać zwrotowi z chwilą wywozu uzyskanego produktu.

2. Do obliczenia MaxNOM wykorzystuje się następujący wzór:

$$\text{MaxNOM}(\%) = \frac{\text{VNM}}{\text{EXW}} \times 100$$

Uwaga 5

Definicje procesów, o których mowa w sekcjach V–VII załącznika 10-B

Do celów sekcji V–VII załącznika 10-B:

a) „przetwarzanie biotechnologiczne” oznacza:

(i) biologiczną lub biotechnologiczną hodowlę, w tym hodowlę komórkową, hybrydyzację lub modyfikację genetyczną mikroorganizmów, bakterii, wirusów, w tym fagów, lub komórek ludzkich, zwierzęcych lub roślinnych; lub

(ii) produkcję, izolowanie lub oczyszczanie struktur komórkowych lub międzykomórkowych, takich jak wyizolowane geny, fragmenty genów i plazmidy, lub fermentację.

b) „zmiana wielkości cząstek” oznacza zamierzoną i kontrolowaną zmianę wielkości cząstek danego produktu, inną niż poprzez proste rozdrabnianie lub prasowanie, w wyniku której uzyskuje się produkt o określonej wielkości cząstek, określonym rozkładzie wielkości cząstek lub określonej powierzchni, które są istotne dla przeznaczenia produktu końcowego, oraz o właściwościach fizycznych lub chemicznych innych niż właściwości wykorzystywanych materiałów;

c) „reakcja chemiczna” oznacza proces, w tym procesy biochemiczne, którego skutkiem jest cząsteczka o nowej strukturze, powstała w wyniku zerwania wiązań wewnątrzcząsteczkowych i utworzenia nowych wiązań wewnątrzcząsteczkowych lub w wyniku zmiany przestrzennego rozmieszczenia atomów w cząsteczce, z wyjątkiem następujących reakcji, których do celów niniejszej definicji nie uznaje się za reakcje chemiczne:

(i) rozpuszczenie w wodzie lub innych rozpuszczalnikach;

(ii) usuwania rozpuszczalników, w tym wody; lub

(iii) dodawanie lub usuwanie wody krystalizacyjnej;

d) „destylacja” oznacza:

(i) destylację atmosferyczną: proces separacji, w którym oleje ropy naftowej są przekształcane w kolumnie destylacyjnej na frakcje, w zależności od temperatury wrzenia, a następnie opary są skraplane na poszczególne frakcje ciekłe; produkty wytworzone w procesie destylacji ropy naftowej mogą obejmować gaz płynny, benzynę ciężką, benzynę, naftę, olej napędowy lub olej opałowy, oleje lekkie i olej smarowniczy; lub

(ii) destylację próżniową: destylacja pod ciśnieniem niższym niż atmosferyczne, ale nie na tyle niskim, aby proces mógł być zakwalifikowany jako destylacja cząsteczkowa; destylacja próżniowa jest wykorzystywana do destylacji materiałów wysokowrzących i ciepłoczułych, takich jak ciężkie frakcje ropy naftowej, w celu wytworzenia lekkich i ciężkich próżniowych olejów napędowych i pozostałości;

e) „separacja izomerów” oznacza odizolowanie lub oddzielenie izomeru z mieszaniny izomerów;

f) „mieszanie i sporządzanie mieszanek” oznacza zamierzoną i kontrolowaną w zakresie proporcji operację mieszania lub sporządzania mieszanek materiałów, w tym ich rozpraszania, w sposób inny niż przez dodanie rozcieńczalników, zgodną z uprzednio ustalonymi specyfikacjami, która prowadzi do wytworzenia produktu posiadającego właściwości fizyczne lub chemiczne istotne z punktu widzenia celów lub zastosowań produktu i różniące się od właściwości surowców;

g) „produkcja materiałów wzorcowych”, w tym roztworów wzorcowych oznacza produkcję preparatu do celów analitycznych, pomiarowych lub referencyjnych, który posiada precyzyjnie określony stopień czystości lub proporcję składników certyfikowaną przez producenta;

h) „oczyszczanie” oznacza proces, w wyniku którego usuwa się co najmniej 80 % zawartości istniejących zanieczyszczeń lub redukuje lub eliminuje zanieczyszczenia, co prowadzi do powstania towaru odpowiedniego do jednego lub większej liczby z poniższych zastosowań:

(i) substancje klasy farmaceutycznej, medycznej, kosmetycznej, weterynaryjnej lub spożywczej;

(ii) produkty chemiczne i odczynniki do zastosowań analitycznych, diagnostycznych lub laboratoryjnych;

(iii) części składowe i komponenty do zastosowania w mikroelektronice;

(iv) specjalistyczne zastosowania optyczne;

(v) zastosowania nietoksyczne w dziedzinie zdrowia i bezpieczeństwa;

(vi) zastosowania biotechniczne;

(vii) nośniki stosowane w procesie rozdzielania; lub

(viii) zastosowania klasy jądrowej.

Uwaga 6

Definicje pojęć używanych w sekcji XI załącznika 10-B

Do celów sekcji XI załącznika 10-B:

a) „włókna odcinkowe chemiczne” oznaczają włókna ciągłe syntetyczne lub sztuczne, włókna odcinkowe lub odpady, objęte pozycjami 55.01-55.07;

b) „włókna naturalne” oznaczają włókna inne niż włókna sztuczne lub syntetyczne; ich wykorzystanie jest zastrzeżone dla etapów produkcji mających miejsce przed przędzeniem, obejmuje odpady oraz, o ile nie określono inaczej, obejmuje włókna zgrzeblone, czesane lub w inny sposób przetwarzane, ale nieprzędzione; „włókna naturalne” obejmują włosie końskie objęte pozycją 05.11, jedwab objęty pozycjami 50.02 i 50.03, włókna wełniane oraz cienką i grubą sierść zwierzęcą objęte pozycjami 51.01–51.05, włókna bawełniane objęte pozycjami 52.01-52.03 oraz inne włókna roślinne objęte pozycjami 53.01–53.05;

c) „drukowanie” oznacza technikę, na skutek której obiektywna cecha, taka jak kolor, wzór, lub charakterystyka techniczna, jest nadana materiałowi włókienniczemu w sposób trwały, przy użyciu sitodruku, druku na wałkach drukarskich oraz technik druku cyfrowego lub transferowego; oraz

d) „drukowanie (jako samodzielna czynność)” oznacza technikę, na skutek której obiektywna cecha, taka jak kolor, wzór, lub charakterystyka techniczna, jest nadana materiałowi włókienniczemu w sposób trwały, przy użyciu sitodruku, druku na wałkach drukarskich i technik druku cyfrowego lub transferowego, oraz której towarzyszą przynajmniej dwie czynności przygotowawcze lub wykończeniowe, takie jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków, cięcie, opalanie, tamblowanie, suszenie w suszarkach ramowych, spilśnianie, parowanie i obkurczanie, dekatyzowanie na mokro, pod warunkiem że wartość wszystkich użytych materiałów niepochodzących nie przekracza 50 % EXW produktu.

Uwaga 7

Dopuszczalne tolerancje mające zastosowanie do produktów zawierających co najmniej dwa podstawowe materiały włókiennicze

1. Do celów niniejszej uwagi, podstawowymi materiałami włókienniczymi są:

a) jedwab;

b) wełna;

c) gruba sierść zwierzęca;

d) cienka sierść zwierzęca;

e) włosie końskie;

f) bawełna;

g) materiały do produkcji papieru i papier;

h) len;

i) konopie siewne;

j) juta i pozostałe włókna tekstylne łykowe;

k) sizal i pozostałe włókna tekstylne z rodzaju *Agave*;

l) włókno kokosowe, manila, ramia i pozostałe włókna tekstylne roślinne;

m) syntetyczne włókna ciągłe chemiczne;

n) sztuczne włókna ciągłe chemiczne;

o) włókna ciągłe przewodzące prąd;

p) syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z polipropylenu;

q) syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poliestru;

r) syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poliamidu;

s) syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poliakrylonitrylu;

t) syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poliimidu;

u) syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poli(tetrafluoroetylenu);

v) syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poli(siarczku fenylu);

w) syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poli(chlorku winylu);

x) pozostałe syntetyczne chemiczne włókna odcinkowe;

y) sztuczne chemiczne włókna odcinkowe z wiskozy;

z) pozostałe sztuczne chemiczne włókna odcinkowe;

aa) przędza z poliuretanu dzielona na elastyczne segmenty z polieteru, nawet rdzeniowa;

bb) przędza wykonana z poliuretanu dzielona na elastyczne segmenty z poliestru, nawet rdzeniowa;

cc) produkty objęte pozycją 56.05 (przędza metalizowana) zawierające taśmę składającą się z rdzenia z folii aluminiowej lub rdzenia z folii z tworzywa sztucznego, nawet pokrytej proszkiem aluminiowym, o szerokości nieprzekraczającej 5 mm, i przełożoną przezroczystym lub kolorowym spoiwem umieszczonym pomiędzy dwoma warstwami folii z tworzywa sztucznego;

dd) pozostałe produkty objęte pozycją 56.05;

ee) włókna szklane; oraz

ff) włókna metalowe.

2. W przypadku odesłania do niniejszej uwagi w załączniku 10-B, wymogów określonych w kolumnie 2 nie stosuje się, jako reguły tolerancji, do niepochodzących podstawowych materiałów włókienniczych, które są wykorzystywane do wytwarzania danego produktu, pod warunkiem, że:

a) produkt zawiera dwa lub więcej podstawowych materiałów włókienniczych; oraz

b) masa całkowita niepochodzących podstawowych materiałów włókienniczych nie przekracza 10 % masy całkowitej wszystkich użytych podstawowych materiałów włókienniczych; na przykład:

tkanina wełniana objęta pozycją 51.12 zawierająca przędzę wełnianą objętą pozycją 51.07, syntetyczną przędzę z włókien odcinkowych objętą pozycją 55.09 oraz materiały inne niż podstawowe materiały włókiennicze, niepochodząca przędza wełniana, która nie spełnia wymogu określonego w załączniku 10-B lub niepochodząca przędza syntetyczna, która nie spełnia wymogu określonego w załączniku 10-B lub połączenie obu tych przędz, mogą być użyte, pod warunkiem że ich masa całkowita nie przekracza 10 % masy wszystkich podstawowych materiałów włókienniczych.

3. Niezależnie od ust. 2 lit. b), w przypadku produktów zawierających „przędzę wykonaną z poliuretanu dzieloną na elastyczne segmenty z polieteru, nawet rdzeniową" maksymalna dopuszczalna tolerancja wynosi 20 %. Odsetek innych niepochodzących podstawowych materiałów włókienniczych nie może jednak przekraczać 10 %.

4. Niezależnie od ust. 2 lit. b), w przypadku produktów zawierających „taśmę składającą się z rdzenia z folii aluminiowej lub rdzenia z folii z tworzywa sztucznego, nawet pokrytej proszkiem aluminiowym, o szerokości nieprzekraczającej 5 mm, i przełożoną przezroczystym lub kolorowym spoiwem umieszczonym pomiędzy dwoma warstwami folii z tworzywa sztucznego" maksymalna dopuszczalna tolerancja wynosi 30 %. Odsetek innych niepochodzących podstawowych materiałów włókienniczych nie może jednak przekraczać 10 %.

Uwaga 8

Inne tolerancje odnoszące się do określonych wyrobów włókienniczych

1. W przypadku gdy w załączniku 10-B dokonuje się odesłania do niniejszej uwagi, niepochodzące materiały włókiennicze, z wyjątkiem podszewek i międzypodszewek, które nie spełniają wymogów podanych w kolumnie 2 dla danego gotowego wyrobu włókienniczego, mogą być wykorzystywane, pod warunkiem że są klasyfikowane w pozycji innej niż produkt, a ich wartość nie przekracza 8 % EXW produktu.

2. Materiały niepochodzące, które nie zostały sklasyfikowane w działach 50-63 systemu zharmonizowanego, mogą być stosowane bez ograniczeń w produkcji wyrobów włókienniczych klasyfikowanych w działach 61-63 systemu zharmonizowanego, niezależnie od tego, czy zawierają materiały włókiennicze.

Na przykład: jeżeli wymóg określony w załączniku 10-B stanowi, że dla określonego wyrobu włókienniczego, takiego jak spodnie, musi być używana przędza, nie ogranicza to stosowania niepochodzących elementów metalowych takich jak guziki, ponieważ elementy metalowe nie mogą zostać sklasyfikowane w działach 50-63 systemu zharmonizowanego; z tej samej przyczyny nie ogranicza to stosowania niepochodzących suwaków, mimo że zawierają one zwykle materiał włókienniczy.

3. W przypadku gdy wymóg określony w załączniku 10-B przewiduje maksymalną wartość materiałów niepochodzących, wartość materiałów niepochodzących, które nie są sklasyfikowane w działach 50-63 systemu zharmonizowanego, musi być uwzględniona przy obliczaniu wartości użytych materiałów niepochodzących.

Uwaga 9

Produkty rolne

1. Produkty rolne klasyfikowane do działów 6, 7, 8, 9, 10 i 12 oraz pozycji 24.01 systemu zharmonizowanego, uprawiane lub zebrane na terytorium Strony, traktuje się jako pochodzące z terytorium tej Strony, nawet jeśli otrzymuje się je z nasion, bulw, podkładek, sadzonek, zrazów, szczepów, pędów, pąków lub innych żywych części roślin przywożonych z innego kraju.

2. Niezależnie od art. 10.5 w przypadku produktów klasyfikowanych do podpozycji 1602.31, 1602.32, 1602.41 i 1602.50 systemu zharmonizowanego wartość określona w art. 10.5 ust. 1 lit. a) nie może przekraczać 15 % ceny *ex-works* produktu.

ZAŁĄCZNIK 10-B

REGUŁY POCHODZENIA DOTYCZĄCE KONKRETNYCH PRODUKTÓW

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
SEKCJA I	ZWIERZĘTA ŻYWE; PRODUKTY POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO
Dział 1	Zwierzęta żywe
01.01-01.06	Wszystkie zwierzęta objęte działem 1 są całkowicie uzyskane.
Dział 2	Mięso i podroby jadalne
02.01-02.10	Wytwarzanie, w którym wszystkie wykorzystane materiały objęte działami 1 i 2 są całkowicie uzyskane.
Dział 3	Ryby i skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne
03.01-03.09	Wytwarzanie, w którym wszystkie wykorzystane materiały objęte działem 3 są całkowicie uzyskane.
Dział 4	Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone
04.01-04.10	Wytwarzanie, w którym: – wszystkie wykorzystane materiały objęte działem 4 są całkowicie uzyskane, – i masa całkowita materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 20 % masy produktu.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 5	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone
05.01-05.11	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
SEKCJA II	PRODUKTY POCHODZENIA ROŚLINNEGO
Dział 6	Drzewa żywe i pozostałe rośliny; bulwy, korzenie i podobne; kwiaty cięte i liście ozdobne
06.01-06.04	Wytwarzanie, w którym wszystkie wykorzystane materiały objęte działem 6 są całkowicie uzyskane.
Dział 7	Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy, jadalne
07.01-07.14	Wytwarzanie, w którym wszystkie wykorzystane materiały objęte działem 7 są całkowicie uzyskane.
Dział 8	Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów
08.01-08.14	Wytwarzanie, w którym: – wszystkie wykorzystane materiały objęte działem 8 są całkowicie uzyskane, oraz – masa całkowita materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 20 % masy produktu.
Dział 9	Kawa, herbata, maté (herbata paragwajska) i przyprawy
09.01-09.10	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
Dział 10	Zboża
10.01-10.08	Wytwarzanie, w którym wszystkie wykorzystane materiały objęte działem 10 są całkowicie uzyskane.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 11	Produkty przemysłu młynarskiego; słód; skrobie; inulina; gluten pszenny
11.01-11.09	Wytwarzanie, w którym wszystkie materiały niepochodzące objęte działami 10 i 11, pozycjami 07.01, 07.14, 23.02–23.03 lub podpozycją 0710.10 są całkowicie uzyskane.
Dział 12	Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe lub lecznicze; słoma i pasza
1201.10-1207.91	CTH
1207.99	
- Nasiona chia	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją;
- Pozostałe	CTH
12.08-12.14	CTH
Dział 13	Szelak; gumy, żywice oraz pozostałe soki i ekstrakty roślinne
1301.20-1302.39	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją, w którym: – masa całkowita materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 20 % masy produktu.
Dział 14	Materiały roślinne do wyplatania; produkty pochodzenia roślinnego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone
14.01-14.04	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
SEKCJA III	TŁUSZCZE I OLEJE POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO, ROŚLINNEGO LUB MIKROBIOLOGICZNEGO ORAZ PRODUKTY ICH ROZKŁADU; GOTOWE TŁUSZCZE JADALNE; WOSKI POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO LUB ROŚLINNEGO
Dział 15	Tłuszcze i oleje pochodzenia zwierzęcego, roślinnego lub mikrobiologicznego oraz produkty ich rozkładu; gotowe tłuszcze jadalne; woski pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego
15.01-15.04	CTH
15.05-15.06	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
15.07-15.08	CTSH
15.09-15.10	Wytwarzanie, w którym wszystkie wykorzystane materiały roślinne są całkowicie uzyskane.
15.11-15.15	CTSH
15.16-15.17	CTH
15.18	CTSH
15.20	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
15.21-15.22	CTSH
SEKCJA IV	GOTOWE ARTYKUŁY SPOŻYWCZE; NAPOJE BEZALKOHOLOWE, ALKOHOLOWE I OCET; TYTOŃ I PRZEMYSŁOWE NAMIASTKI TYTONIU; PRODUKTY, NAWET ZAWIERAJĄCE NIKOTYNĘ, PRZEZNACZONE DO WDYCHANIA BEZ SPALANIA; POZOSTAŁE WYROBY ZAWIERAJĄCE NIKOTYNĘ PRZEZNACZONE DO WPROWADZANIA NIKOTYNY DO CIAŁA LUDZKIEGO
Dział 16	Przetwory z mięsa, ryb, skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych, lub z owadów
16.01-16.05	Produkcja, w której wszystkie wykorzystane materiały objęte działami 1, 2, 3 i 16 są całkowicie uzyskane.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 17	Cukry i wyroby cukiernicze
17.01	CTH
17.02	CTH, pod warunkiem, że masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 11.01-11.08, 17.01 i 17.03 nie przekracza 20 % masy produktu.
17.03	CTH
17.04	CTH, pod warunkiem, że masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 40 % masy produktu.
Dział 18	Kakao i przetwory z kakao
18.01-18.05	CTH
18.06	CTH, pod warunkiem, że masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 40 % masy produktu.
Dział 19	Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywa cukiernicze
19.01-19.05	CTH, pod warunkiem, że: – masa wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych działami 2, 3 i 16 nie przekracza 20 % masy produktu, – masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 10.06 i 11.01-11.08 nie przekracza 20 % masy produktu, – masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 20 % masy produktu, oraz – masa wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych działem 4 nie przekracza 20 % masy produktu.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 20	Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub pozostałych części roślin
20.01	CTH
20.02-20.03	Wytwarzanie, w którym wszystkie wykorzystane materiały objęte działem 7 są całkowicie uzyskane.
20.04-20.07	CTH, pod warunkiem, że masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 40 % masy produktu.
2008.11-2008.93	CTH, pod warunkiem, że masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 40 % masy produktu.
2008.97	CTH, pod warunkiem, że masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 40 % masy produktu. można jednak wykorzystać niepochodzące przetwory z ananasa objęte podpozycją 2008.20.
2008.99-2009.90	CTH, pod warunkiem, że masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 40 % masy produktu.
Dział 21	Różne przetwory spożywcze
21.01-21.02	CTH, pod warunkiem że: – masa wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych działem 4 nie przekracza 20 % masy produktu, oraz – masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 20 % masy produktu.
2103.10 2103.20 2103.90	CTH; można jednak użyć niepochodzącej mąki lub mączki z gorczycy lub gotowej musztardy.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
2103.30	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
21.04-21.06	CTH, pod warunkiem że: – masa wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych działem 4 nie przekracza 20 % masy produktu, oraz – masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 20 % masy produktu.
Dział 22	Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet
22.01-22.06	CTH z wyjątkiem produktów objętych pozycją 22.07 i 22.08 pod warunkiem, że: – wszystkie wykorzystane materiały objęte podpozycjami 0806.10, 2009.61 i 2009.69 są całkowicie uzyskane, – masa wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych działem 4 nie przekracza 20 % masy produktu, oraz – masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 20 % masy produktu.
22.07	CTH, z wyjątkiem pozycji 22.07 i 22.08, pod warunkiem, że wszystkie wykorzystane materiały objęte działem 10, podpozycjami 0806.10, 2009.61 i 2009.69 są całkowicie uzyskane.
22.08-22.09	CTH, z wyjątkiem pozycji 22.07 i 22.08, pod warunkiem, że wszystkie wykorzystane materiały objęte podpozycjami 0806.10, 2009.61 i 2009.69 są całkowicie uzyskane.
Dział 23	Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa karma dla zwierząt
23.01	CTH
23.02-2303.10	CTH, pod warunkiem, że masa wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych działem 10 nie przekracza 20 % masy produktu.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
2303.20-23.08	CTH
23.09	CTH, pod warunkiem że: – wszystkie wykorzystane materiały objęte działami 2 i 3 są całkowicie uzyskane, – masa wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych działem 4 nie przekracza 20 % masy produktu, – masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych działami 10 i 11 oraz pozycjami 23.02 i 23.03 nie przekracza 20 % masy produktu, oraz – masa całkowita wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycjami 17.01 i 17.02 nie przekracza 20 % masy produktu.
Dział 24	Tytoń i przemysłowe namiastki tytoniu; produkty, nawet zawierające nikotynę, przeznaczone do wdychania bez spalania; pozostałe wyroby zawierające nikotynę przeznaczone do wprowadzania nikotyny do ciała ludzkiego
24.01	Wytwarzanie, w którym wszystkie materiały objęte pozycją 24.01 są całkowicie uzyskane.
2402.10	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją, pod warunkiem, że masa wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycją 24.01 nie przekracza 40 % masy wykorzystanych materiałów objętych działem 24.
2402.20	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji danego produktu i tytoniu do palenia objętego podpozycją 2403.19, w ramach którego co najmniej 10 % masy wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 24.01 jest całkowicie uzyskane.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
2402.90	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją, pod warunkiem, że masa wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych pozycją 24.01 nie przekracza 40 % masy wykorzystanych materiałów objętych działem 24.
2403.11-2404.19	CTH, w którym co najmniej 10 % masy wszystkich wykorzystanych materiałów objętych pozycją 24.01 jest całkowicie uzyskane.
2404.91-2404.99	CTH
SEKCJA V	PRODUKTY MINERALNE Uwaga do sekcji: Jeżeli chodzi o definicje horyzontalnych zasad przetwarzania w ramach niniejszej sekcji – zob. uwaga 5 w załączniku 10-A.
Dział 25	Sól; siarka; ziemie i kamienie; materiały gipsowe, wapno i cement
25.01-25.30	CTH; lub MaxNOM 70 % (EXW).
Dział 26	Rudy metali, żużel i popiół
26.01-26.21	CTH
Dział 27	Paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji; substancje bitumiczne; woski mineralne
27.01-27.09	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
27.10	CTH z wyjątkiem biodiesla z podpozycji 3824.99 lub 3826.00; lub Stosuje się destylację lub reakcje chemiczną, pod warunkiem że użyty biodiesel (w tym hydrorafinowany olej roślinny) objęty pozycją 27.10 i podpozycjami 3824.99 i 3826.00 jest uzyskiwany w drodze estryfikacji, transestryfikacji lub hydrorafinacji.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
27.11-27.15	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
SEKCJA VI	PRODUKTY PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO LUB PRZEMYSŁÓW POKREWNYCH Uwaga do sekcji: Jeżeli chodzi o definicje horyzontalnych zasad przetwarzania w ramach niniejszej sekcji – zob. uwaga 5 w załączniku 10-A.
Dział 28	Chemikalia nieorganiczne; organiczne lub nieorganiczne związki metali szlachetnych, metali ziem rzadkich, pierwiastków promieniotwórczych lub izotopów
28.01-28.53	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 29	Chemikalia organiczne
2901.10-2905.42	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
2905.43-2905.44	CTH, z wyjątkiem produktów z podpozycji 3824.60; lub MaxNOM 40 % (EXW).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
2905.45	CTSH; można jednak użyć materiałów objętych tą samą podpozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % EXW produktu; lub MaxNOM 50 % (EXW).
2905.49-2942	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 30	Produkty farmaceutyczne
30.01-30.06	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 31	Nawozy
31.01-31.04	CTH, mogą jednak zostać wykorzystane materiały niepochodzące objęte tą samą pozycją co produkt, pod warunkiem że ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu; lub MaxNOM 40 % (EXW).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
31.05	
- Azotan sodu - Cyjanamid wapnia - Siarczan potasu - Siarczan magnezu-potasu	CTH, mogą jednak zostać wykorzystane materiały niepochodzące objęte tą samą pozycją co produkt, pod warunkiem że ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu; lub MaxNOM 40 % (EXW).
- Pozostałe	CTH, mogą jednak zostać wykorzystane materiały niepochodzące objęte tą samą pozycją co produkt, pod warunkiem że ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu i w których wartość wykorzystanych materiałów niepochodzących nie przekracza 50 % EXW produktu; lub MaxNOM 40 % (EXW).
Dział 32	Ekstrakty garbników lub środków barwiących; garbniki i ich pochodne; barwniki, pigmenty i pozostałe środki barwiące; farby i lakiery; kit i pozostałe masy uszczelniające; atramenty
32.01-3215.90	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 33	Olejki eteryczne i rezinoidy; preparaty perfumeryjne, kosmetyczne lub toaletowe
3301.12-3301.90	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
3302.10	CTSH, mogą jednak zostać wykorzystane materiały niepochodzące objęte podpozycją 3302.10, pod warunkiem że ich całkowita wartość nie przekracza 20 % EXW produktu; lub MaxNOM 50 % (EXW).
3302.90	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
33.03	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
33.04-33.07	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 34	Mydło, organiczne środki powierzchniowo czynne, preparaty piorące, preparaty smarowe, woski syntetyczne, woski preparowane, preparaty do czyszczenia lub szorowania, świece i artykuły podobne, pasty modelarskie, „woski dentystyczne” oraz preparaty dentystyczne produkowane na bazie gipsu
34.01-34.07	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 35	Substancje białkowe; skrobie modyfikowane; kleje; enzymy
35.01	CTH
3502.11-3502.19	CTH z wyjątkiem produktów z pozycji 04.07 i 04.08.
3502.20-3504.00	CTH
35.05	CTH, z wyjątkiem produktów z pozycji 11.08.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
35.06-35.07	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 36	Materiały wybuchowe; wyroby pirotechniczne; zapałki; stopy piroforyczne; niektóre materiały łatwo palne
36.01-36.06	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 37	Materiały fotograficzne lub kinematograficzne
37.01-37.07	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 38	Produkty chemiczne różne
38.01-38.08	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
3809.10	CTH z wyjątkiem produktów z pozycji 11.08 i 35.05.
3809.91-3822.90	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
38.23	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją; lub MaxNOM 50 % (EXW).
3824.10-3824.50	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
3824.60	CTH z wyjątkiem produktów z podpozycji 2905.43 i 2905.44.
3824.81-3825	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
38.26	Wytwarzanie, w którym biodiesel jest uzyskiwany w drodze transestryfikacji, estryfikacji lub hydrorafinacji.
38.27	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
SEKCJA VII	TWORZYWA SZTUCZNE I ARTYKUŁY Z NICH; KAUCZUK I ARTYKUŁY Z KAUCZUKU Uwaga do sekcji: Jeżeli chodzi o definicje horyzontalnych zasad przetwarzania w ramach niniejszej sekcji – zob. uwaga 5 w załączniku 10-A.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 39	Tworzywa sztuczne i artykuły z nich
39.01-39.15	CTSH; stosuje się reakcję chemiczną, oczyszczanie, mieszanie i sporządzanie mieszanek, produkcję materiałów wzorcowych, zmianę wielkości cząstek, separację izomerów lub przetwarzanie biotechnologiczne; lub MaxNOM 50 % (EXW).
39.16-39.26	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 40	Kauczuk i artykuły z kauczuku
40.01-40.11	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
4012.11-4012.19	CTSH; lub Bieżnikowanie opon używanych.
4012.20-4017.00	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
SEKCJA VIII	SKÓRY I SKÓRKI SUROWE, SKÓRY WYPRAWIONE, SKÓRY FUTERKOWE I ARTYKUŁY Z NICH; WYROBY SIODLARSKIE I RYMARSKIE; ARTYKUŁY PODRÓŻNE, TOREBKI I PODOBNE POJEMNIKI; ARTYKUŁY Z JELIT ZWIERZĘCYCH (INNYCH NIŻ JELITA JEDWABNIKÓW)
Dział 41	Skóry i skórki surowe (inne niż skóry futerkowe) oraz skóry wyprawione

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
41.01-4104.19	CTH
4104.41-4104.49	CTSH z wyjątkiem produktów z podpozycji 4104.41 – 4104.49.
4105.10	CTH
4105.30	CTSH
4106.21	CTH
4106.22	CTSH
4106.31	CTH
4106.32-4106.40	CTSH
4106.91	CTH
4106.92	CTSH
41.07-41.13	CTH z wyjątkiem produktów z podpozycji 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 i 4106.92. Jednakże materiały niepochodzące objęte podpozycjami 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 lub 4106.92 mogą być wykorzystane, pod warunkiem że zostaną poddane operacji ponownego garbowania.
4114.10	CTH
4114.20	CTH z wyjątkiem produktów z podpozycji 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32, 4106.92 i 4107. Jednakże materiały niepochodzące objęte podpozycjami 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32, 4106.92 i 4107 mogą być wykorzystane, pod warunkiem że zostaną poddane operacji ponownego garbowania.
41.15	CTH

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 42	Artykuły ze skóry wyprawionej; wyroby siodlarskie i rymarskie; artykuły podróżne, torebki i podobne pojemniki; artykuły z jelit zwierzęcych (innych niż jelita jedwabników)
42.01-42.06	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 43	Skóry futerkowe i futra sztuczne; wyroby z nich
43.01-4302.20	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
4302.30	CTSH
43.03-43.04	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
SEKCJA IX	DREWNO I ARTYKUŁY Z DREWNA; WĘGIEL DRZEWNY; KOREK I ARTYKUŁY Z KORKA; WYROBY ZE SŁOMY, Z ESPARTO LUB POZOSTAŁYCH MATERIAŁÓW DO WYPLATANIA; WYROBY KOSZYKARSKIE I WYROBY Z WIKLINY
Dział 44	Drewno i artykuły z drewna; węgiel drzewny
44.01-44.21	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 45	Korek i artykuły z korka
45.01-45.04	CTH
Dział 46	Wyroby ze słomy, z esparto lub pozostałych materiałów do wyplatania; wyroby koszykarskie i wyroby z wikliny

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
46.01-46.02	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
SEKCJA X	ŚCIER Z DREWNA LUB Z POZOSTAŁEGO WŁÓKNISTEGO MATERIAŁU CELULOZOWEGO; PAPIER LUB TEKTURA, Z ODZYSKU (MAKULATURA I ODPADY); PAPIER I TEKTURA ORAZ ARTYKUŁY Z NICH
Dział 47	Ścier z drewna lub z pozostałego włóknistego materiału celulozowego; papier lub tektura, z odzysku (makulatura i odpady)
47.01-47.07	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 48	Papier i tektura; artykuły z masy papierniczej, papieru lub tektury
48.01-48.23	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 49	Książki, gazety, obrazki i pozostałe wyroby przemysłu poligraficznego, drukowane; manuskrypty, maszynopisy i plany
49.01-49.11	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
SEKCJA XI	MATERIAŁY I ARTYKUŁY WŁÓKIENNICZE Uwaga do sekcji: Jeżeli chodzi o definicje horyzontalnych zasad przetwarzania w ramach niniejszej sekcji – zob. uwagi 6, 7 i 8 załącznika 10-A.
Dział 50	Jedwab
50.01-50.02	CTH

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
50.03	
- Zgrzebny lub czesany:	Zgrzeblenie lub czesanie odpadów jedwabiu.
- Pozostałe:	CTH
50.04-50.05	Przędzenie włókien naturalnych; wytłaczanie włókien ciągłych chemicznych połączone z przędzeniem; wytłaczanie włókien ciągłych chemicznych połączone ze skręcaniem; lub skręcanie połączone z dowolną operacją mechaniczną.
50.06	
- Przędza jedwabna i nitka wyczeskowa z odpadów jedwabiu:	Przędzenie włókien naturalnych; wytłaczanie włókien ciągłych chemicznych połączone z przędzeniem; wytłaczanie włókien ciągłych chemicznych połączone ze skręcaniem; lub skręcanie połączone z dowolną operacją mechaniczną.
- Jelita jedwabnika:	CTH
50.07	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z tkaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z tkaniem; skręcanie lub wykonywanie dowolnych operacji mechanicznych połączone z tkaniem; tkanie połączone z barwieniem; barwienie przędzy połączone z tkaniem; tkanie połączone z drukowaniem; lub drukowanie (jako samodzielna operacja).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 51	Wełna, cienka lub gruba sierść zwierzęca; przędza i tkanina z włosia końskiego
51.01-51.05	CTH
51.06-51.10	Przędzenie włókien naturalnych; wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem; lub skręcanie połączone z dowolną operacją mechaniczną.
51.11-51.13	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z tkaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z tkaniem; tkanie połączone z barwieniem; barwienie przędzy połączone z tkaniem; tkanie połączone z drukowaniem; lub drukowanie (jako samodzielna operacja).
Dział 52	Bawełna
52.01-52.03	CTH
52.04-52.07	Przędzenie włókien naturalnych; wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem; lub skręcanie połączone z dowolną operacją mechaniczną.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
52.08-52.12	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z tkaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z tkaniem; skręcanie lub wykonywanie dowolnych operacji mechanicznych połączone z tkaniem; tkanie połączone z barwieniem, powlekaniem lub laminowaniem; barwienie przędzy połączone z tkaniem; tkanie połączone z drukowaniem; lub drukowanie (jako samodzielna operacja).
Dział 53	Pozostałe włókna roślinne; przędza papierowa i tkaniny z przędzy papierowej
53.01-53.05	CTH
53.06-53.08	Przędzenie włókien naturalnych; wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem; lub skręcanie połączone z dowolną operacją mechaniczną.
53.09-53.11	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z tkaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z tkaniem; tkanie połączone z barwieniem, powlekaniem lub laminowaniem: barwienie przędzy połączone z tkaniem: tkanie połączone z drukowaniem; lub drukowanie (jako samodzielna operacja).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 54	Włókna ciągłe chemiczne; pasek i tym podobne z materiałów włókienniczych chemicznych
54.01-54.06	Przędzenie włókien naturalnych; wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem; lub skręcanie połączone z dowolną operacją mechaniczną.
54.07-54.08	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z tkaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z tkaniem; barwienie przędzy połączone z tkaniem; tkanie połączone z barwieniem, powlekaniem lub laminowaniem; skręcanie lub wykonywanie dowolnych operacji mechanicznych połączone z tkaniem; tkanie połączone z drukowaniem lub drukowanie (jako samodzielna operacja).
Dział 55	Włókna odcinkowe chemiczne
55.01-55.07	Wytłaczanie włókien chemicznych.
55.08-55.11	Przędzenie włókien naturalnych; wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem; lub skręcanie połączone z dowolną operacją mechaniczną.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
55.12-55.16	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z tkaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z tkaniem; skręcanie lub wykonywanie dowolnych operacji mechanicznych połączone z tkaniem; tkanie połączone z barwieniem, powlekaniem lub laminowaniem; barwienie przędzy połączone z tkaniem; tkanie połączone z drukowaniem; lub drukowanie (jako samodzielna operacja).
Dział 56	Wata, filc i włókniny; przędze specjalne; szpagat, powrozy, linki i liny oraz artykuły z nich
56.01	Przędzenie włókien naturalnych; wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem; formowanie waty; flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem; lub łączenie, powlekanie, flokowanie laminowanie lub metalizowanie połączone z przynajmniej dwoma innymi głównymi czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, stabilizacja termiczna, utrwalanie), pod warunkiem, że wartość użytych materiałów niepochodzących nie przekracza 50 % EXW produktu.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
56.02	
- Filc igłowany:	wytłaczanie włókien chemicznych połączone z formowaniem tkaniny; jednakże: - niepochodzące włókno polipropylenowe ciągłe objęte pozycją 54.02, - niepochodzące włókna polipropylenowe objęte pozycją 55.03 lub 55.06, lub - niepochodzący kabel z włókna polipropylenowego ciągłego objęty pozycją 55.01; o masie jednostkowej pojedynczej przędzy ciągłej lub włókna we wszystkich przypadkach mniejszej od 9 decyteksów, mogą zostać wykorzystane, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 40 % EXW produktu; lub samo formowanie tkaniny z włókniny w przypadku filcu z włókien naturalnych.
- Pozostałe:	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z formowaniem tkaniny; lub samo formowanie tkaniny z włókniny w przypadku innego filcu z włókien naturalnych.
5603.11-5603.14	Wytwarzanie z - ukierunkowanych lub dowolnie ułożonych włókien, lub - substancji lub polimerów o pochodzeniu naturalnym lub chemicznym; w obu przypadkach materiały te są następnie połączone z włókniną.
5603.91-5603.94	Wytwarzanie z - ukierunkowanych lub dowolnie ułożonych włókien odcinkowych, lub - ciętej przędzy, o pochodzeniu naturalnym lub chemicznym; w obu przypadkach materiały te są następnie połączone z włókniną.
5604.10	Wytwarzanie z nici gumowej lub sznurka, niepokrytych materiałem włókienniczym.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
5604.90	Przędzenie włókien naturalnych; wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem; lub skręcanie połączone z dowolną operacją mechaniczną.
56.05	Przędzenie włókien odcinkowych o pochodzeniu naturalnym lub chemicznym; wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem; lub skręcanie połączone z dowolną operacją mechaniczną.
56.06	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem; skręcanie połączone ze zwijaniem; przędzenie włókien odcinkowych o pochodzeniu naturalnym lub chemicznym; lub flokowanie połączone z barwieniem;
56.07-56.09	Przędzenie włókien naturalnych; lub wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem.
Dział 57	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe włókiennicze Uwaga do działu: w przypadku produktów objętych niniejszym działem niepochodząca tkanina z juty może zostać użyta jako podkład.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
57.01-57.05	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z tkaniem lub pikowaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z tkaniem lub pikowaniem; wytwarzanie z przędzy z włókna kokosowego, sizalu, przędzy jutowej lub klasycznej przędzy wiskozowej obrączkowej; pikowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem; flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem; wytłaczanie włókien chemicznych połączone z technikami włókninowymi, w tym igłowaniem; lub pikowanie lub tkanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z powlekaniem lub laminowaniem;
Dział 58	Tkaniny specjalne; materiały włókiennicze igłowe; koronki; tkaniny obiciowe; pasmanteria; hafty
58.01-58.04	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z tkaniem lub pikowaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z tkaniem lub pikowaniem; tkanie połączone z barwieniem, flokowaniem, powlekaniem, laminowaniem lub metalizowaniem; pikowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem; flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem; barwienie przędzy połączone z tkaniem; tkanie połączone z drukowaniem; lub drukowanie (jako samodzielna operacja).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
58.05	CTH
58.06-58.09	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z tkaniem lub pikowaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z tkaniem lub pikowaniem; tkanie połączone z barwieniem, flokowaniem, powlekaniem, laminowaniem lub metalizowaniem; pikowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem; flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem; barwienie przędzy połączone z tkaniem; tkanie połączone z drukowaniem; lub drukowanie (jako samodzielna operacja).
58.10	Haftowanie, w którym wartość wykorzystanych materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji danego produktu, nie przekracza 50 % EXW produktu.
58.11	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z tkaniem lub pikowaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z tkaniem lub pikowaniem; tkanie połączone z barwieniem, flokowaniem, powlekaniem, laminowaniem lub metalizowaniem; pikowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem; flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem; barwienie przędzy połączone z tkaniem; tkanie połączone z drukowaniem; lub drukowanie (jako samodzielna operacja).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 59	Tekstylia impregnowane, powleczone, pokryte lub laminowane; artykuły włókiennicze w rodzaju nadających się do użytku przemysłowego
59.01	Tkanie połączone z barwieniem, flokowaniem, powlekaniem, laminowaniem lub metalizowaniem; lub flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem.
59.02	
- Zawierające nie więcej niż 90 % masy materiałów włókienniczych:	Tkanie.
- Pozostałe:	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z tkaniem.
59.03	Tkanie połączone z impregnowaniem, powlekaniem, pokryciem, laminowaniem lub metalizowaniem; tkanie połączone z drukowaniem; lub drukowanie (jako samodzielna operacja).
59.04	Kalandrowanie połączone z barwieniem, powlekaniem, laminowaniem lub metalizowaniem. Niepochodząca tkanina z juty może zostać użyta jako podkład. lub Tkanie połączone z barwieniem, powlekaniem, laminowaniem lub metalizowaniem. Niepochodząca tkanina z juty może zostać użyta jako podkład.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
59.05	
- Impregnowane, powlekane, pokryte lub laminowane gumą, tworzywami sztucznymi lub innymi materiałami:	Tkanie, dzianie lub formowanie włókniny połączone z impregnowaniem, powlekaniem, pokryciem, laminowaniem lub metalizowaniem.
- Pozostałe:	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z tkaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z tkaniem; tkanie, dzianie lub formowanie włókniny połączone z barwieniem, powlekaniem lub laminowaniem; tkanie połączone z drukowaniem; lub drukowanie (jako samodzielna operacja).
59.06	
- Dzianiny:	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z dzianiem lub szydełkowaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z dzianiem lub szydełkowaniem; dzianie lub szydełkowanie połączone z gumowaniem; lub gumowanie połączone z co najmniej dwiema innymi głównymi czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak kalandrowanie, procesy uodparniania na kurczliwość, stabilizacja termiczna, trwałe wykańczanie), pod warunkiem że wartość wykorzystanych materiałów niepochodzących nie przekracza 50 % EXW produktu.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
- Pozostałe tkaniny wykonane z przędzy z syntetycznego włókna ciągłego, zawierające więcej niż 90 % masy materiałów włókienniczych:	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z tkaniem.
- Pozostałe:	Tkanie, dzianie lub proces wytwarzania włóknin połączony z barwieniem, powlekaniem lub gumowaniem; barwienie przędzy połączone z tkaniem, dzianiem lub procesem wytwarzania włóknin; lub gumowanie połączone z co najmniej dwiema innymi głównymi czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak kalandrowanie, procesy uodparniania na kurczliwość, stabilizacja termiczna, trwałe wykańczanie), pod warunkiem że wartość wykorzystanych materiałów niepochodzących nie przekracza 50 % EXW produktu.
59.07	Tkanie, dzianie lub formowanie włókniny połączone z barwieniem, drukowaniem, powlekaniem, impregnowaniem lub pokrywaniem; flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem; lub drukowanie (jako samodzielna operacja).
59.08	
- Koszulki żarowe, impregnowane:	Wytwarzanie z dzianin workowych do wyrobu koszulek żarowych.
- Pozostałe:	CTH

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
59.09-59.11	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z tkaniem; wytłaczanie włókien chemicznych połączone z tkaniem; tkanie połączone z barwieniem, powlekaniem lub laminowaniem; lub powlekanie, flokowanie, laminowanie lub metalizacja połączone z co najmniej dwiema innymi głównymi czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak kalandrowanie, procesy uodparniania na kurczliwość, stabilizacja termiczna, trwałe wykańczanie), pod warunkiem że wartość wykorzystanych materiałów niepochodzących nie przekracza 50 % EXW produktu.
Dział 60	Dzianiny
60.01-60.06	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z dzianiem lub szydełkowaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z dzianiem lub szydełkowaniem; dzianie lub szydełkowanie połączone z barwieniem, flokowaniem, powlekaniem, laminowaniem lub drukowaniem; flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem; barwienie przędzy połączone z dzianiem lub szydełkowaniem; lub skręcanie lub teksturowanie połączone z dzianiem lub szydełkowaniem, pod warunkiem, że wartość użytej niepochodzącej przędzy przed skręcaniem lub teksturowaniem nie przekracza 50 % EXW produktu.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 61	Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, dziane
61.01-61.17	
- Otrzymywane przez zszycie lub połączenie w inny sposób dwóch kawałków dzianin lub ich większej liczby, które zostały albo pocięte do kształtu, albo wykonane bezpośrednio do kształtu:	Dzianie lub szydełkowanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin.
- Pozostałe:	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych lub chemicznych połączone z dzianiem lub szydełkowaniem; wytłaczanie przędzy z włókna ciągłego chemicznego połączone z dzianiem lub szydełkowaniem; lub dzianie i wykańczanie, w ramach jednej operacji.
Dział 62	Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, niedziane
62.01	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
62.02	
- Haftowane:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość wykorzystanych niepochodzących tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40 % EXW produktu.
- Pozostałe:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
62.03	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
62.04	
- Haftowane:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość wykorzystanych niepochodzących tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40 % EXW produktu.
- Pozostałe:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
62.05	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
62.06	
- Haftowane:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość wykorzystanych niepochodzących tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40 % EXW produktu.
- Pozostałe:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
62.07-62.08	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
62.09	
- Haftowane:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość wykorzystanych niepochodzących tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40 % EXW produktu.
- Pozostałe:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
62.10	

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
- Sprzęt ogniotrwały z tkanin pokrytych folią z aluminiowanego poliestru:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub powlekanie lub laminowanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie, pod warunkiem, że wartość użytej niepochodzącej tkaniny przed powleczeniem lub laminowaniem nie przekracza 40 % EXW produktu.
- Pozostałe:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
62.11	
- Odzież damska lub dziewczęca, haftowana:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość wykorzystanych niepochodzących tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40 % EXW produktu.
- Pozostałe:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
62.12	
- Dziane, otrzymywane przez zszycie lub połączenie w inny sposób dwóch kawałków dzianin lub ich większej liczby, które zostały albo pocięte do kształtu, albo wykonane bezpośrednio do kształtu:	Dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
- Pozostałe:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
62.13-62.14	
- Haftowane:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość wykorzystanych niepochodzących tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40 % EXW produktu; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
- Pozostałe:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
62.15	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
62.16	
- Sprzęt ogniotrwały z tkanin pokrytych folią z aluminiowanego poliestru:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub powlekanie lub laminowanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie, pod warunkiem, że wartość użytej niepochodzącej tkaniny przed powleczeniem lub laminowaniem nie przekracza 40 % EXW produktu.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
- Pozostałe:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
62.17	
- Haftowane:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość wykorzystanych niepochodzących tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40 % EXW produktu; lub wykańczanie, włączając przycinanie tkanin poprzedzone drukowaniem (jako samodzielną operacją).
- Sprzęt ogniotrwały z tkanin pokrytych folią z aluminiowanego poliestru:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub powlekanie lub laminowanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie, pod warunkiem, że wartość użytej niepochodzącej tkaniny przed powleczeniem lub laminowaniem nie przekracza 40 % EXW produktu.
- Wycięte wkładki do kołnierzy i mankietów:	CTH, pod warunkiem, że wartość wszystkich użytych materiałów niepochodzących nie przekracza 40 % EXW produktu.
- Pozostałe:	Tkanie połączone z wykańczaniem (włączając przycinanie tkanin).
Dział 63	Pozostałe gotowe artykuły włókiennicze; zestawy; odzież używana i używane artykuły włókiennicze; szmaty
63.01-63.04	

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
- Z filcu, z włóknin:	Formowanie włókniny połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin.
- Pozostałe: -- Haftowane:	Tkanie lub dzianie lub szydełkowanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin; lub wytwarzanie z tkanin niehaftowanych (innych niż dziane), jeżeli wartość wykorzystanych tkanin niepochodzących przed haftowaniem nie przekracza 40 % EXW produktu.
-- Pozostałe:	Tkanie lub dzianie lub szydełkowanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin.
63.05	Wytłaczanie włókien chemicznych lub przędzenie włókien naturalnych lub włókien odcinkowych chemicznych, połączone z tkaniem lub dzianiem i wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin.
63.06	
- Z włóknin:	Formowanie włókniny połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie tkanin.
- Pozostałe:	Tkanie połączone z wykańczaniem (włączając przycinanie tkanin).
63.07	MaxNOM 40 % (EXW).
63.08	Każda pozycja w zestawie musi odpowiadać wymogom reguły, jaka dotyczyłaby jej wtedy, gdyby nie była w zestawie. można jednak włączyć do zestawu artykuły niepochodzące, pod warunkiem że ich całkowita wartość nie przekracza 15 % ceny EXW zestawu.
63.09-63.10	CTH

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
SEKCJA XII	OBUWIE, NAKRYCIA GŁOWY, PARASOLE, PARASOLE PRZECIWSŁONECZNE, LASKI, STOŁKI MYŚLIWSKIE, BICZE, SZPICRUTY I ICH CZĘŚCI; PIÓRA PREPAROWANE I ARTYKUŁY Z NICH; KWIATY SZTUCZNE; ARTYKUŁY Z WŁOSÓW LUDZKICH
Dział 64	Obuwie, getry i tym podobne; części tych artykułów
64.01-64.05	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją, z wyłączeniem kompletów cholewek przymocowanych do podpodeszew (wkładek) lub do innych części składowych podeszwy objętych pozycją 64.06.
64.06	CTH
Dział 65	Nakrycia głowy i ich części
65.01-65.07	CTH
Dział 66	Parasole, parasole przeciwsłoneczne, laski, stołki myśliwskie, bicze, szpicruty i ich części
66.01-66.03	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 67	Pióra i puch, preparowane oraz artykuły wykonane z piór lub puchu; kwiaty sztuczne; artykuły z włosów ludzkich
67.01-67.04	CTH
SEKCJA XIII	ARTYKUŁY Z KAMIENIA, GIPSU, CEMENTU, AZBESTU, MIKI LUB PODOBNYCH MATERIAŁÓW; WYROBY CERAMICZNE; SZKŁO I WYROBY ZE SZKŁA
Dział 68	Artykuły z kamienia, gipsu, cementu, azbestu, miki lub podobnych materiałów

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
68.01-68.15	CTH; lub MaxNOM 70 % (EXW).
Dział 69	Wyroby ceramiczne
69.01-69.14	CTH
Dział 70	Szkło i wyroby ze szkła
70.01-70.09	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
70.10	CTH
70.11	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
70.13	CTH, z wyjątkiem produktów z pozycji 70.10
70.14-70.20	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
SEKCJA XIV	PERŁY NATURALNE LUB HODOWLANE, KAMIENIE SZLACHETNE LUB PÓŁSZLACHETNE, METALE SZLACHETNE, METALE PLATEROWANE METALEM SZLACHETNYM I ARTYKUŁY Z NICH; SZTUCZNA BIŻUTERIA; MONETY
Dział 71	Perły naturalne lub hodowlane, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem szlachetnym i artykuły z nich; sztuczna biżuteria; monety
71.01-71.05	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
71.06	
- W stanie surowym:	CTH z wyjątkiem produktów z pozycji 71.06, 71.08 i 71.10; oddzielanie elektrolityczne, termiczne lub chemiczne niepochodzących metali szlachetnych objętych pozycjami 71.06, 71.08 i 71.10; lub wytwarzanie stopów niepochodzących metali szlachetnych objętych pozycjami 71.06, 71.08 i 71.10 między sobą lub z metalami nieszlachetnymi lub oczyszczanie.
- W stanie półproduktu lub w postaci proszku:	Wytwarzanie z niepochodzących metali szlachetnych w stanie surowym.
71.07	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
71.08	
- W stanie surowym:	CTH z wyjątkiem produktów z pozycji 71.06, 71.08 i 71.10; oddzielanie elektrolityczne, termiczne lub chemiczne niepochodzących metali szlachetnych objętych pozycjami 71.06, 71.08 i 71.10; lub wytwarzanie stopów niepochodzących metali szlachetnych objętych pozycjami 71.06, 71.08 i 71.10 między sobą lub z metalami nieszlachetnymi lub oczyszczanie.
- W stanie półproduktu lub w postaci proszku:	Wytwarzanie z niepochodzących metali szlachetnych w stanie surowym
71.09	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
71.10	
- W stanie surowym:	CTH z wyjątkiem produktów z pozycji 71.06, 71.08 i 71.10; oddzielanie elektrolityczne, termiczne lub chemiczne niepochodzących metali szlachetnych objętych pozycjami 71.06, 71.08 i 71.10; lub wytwarzanie stopów niepochodzących metali szlachetnych objętych pozycjami 71.06, 71.08 i 71.10 między sobą lub z metalami nieszlachetnymi lub oczyszczanie.
- W stanie półproduktu lub w postaci proszku:	Wytwarzanie z niepochodzących metali szlachetnych w stanie surowym.
71.11	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
71.12-71.18	CTH
SEKCJA XV	METALE NIESZLACHETNE I ARTYKUŁY Z METALI NIESZLACHETNYCH
Dział 72	Żeliwo i stal
72.01-72.06	CTH
72.07	CTH, z wyjątkiem produktów z pozycji 72.06.
72.08-72.17	CTH z wyjątkiem produktów z pozycji 72.08-72.17.
72.18	CTH
72.19-72.23	CTH z wyjątkiem produktów z pozycji 72.19-72.23.
72.24	CTH
72.25-72.29	CTH z wyjątkiem produktów z pozycji 72.25-72.29.

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 73	Artykuły z żeliwa lub stali
7301.10	CC z wyjątkiem produktów z pozycji 72.08-72.17.
7301.20	CTH
73.02	CC z wyjątkiem produktów z pozycji 72.08-72.17.
73.03	CTH
73.04-73.06	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych pozycjami 72.06, 72.07, 72.08, 72.09, 72.10, 72.11, 72.12, 72.18, 72.19, 72.20 lub 72.24.
73.07	
- Łączniki rur lub przewodów rurowych ze stali nierdzewnej:	CTH, z wyjątkiem półproduktów kutych; niepochodzące półprodukty kute mogą jednak zostać wykorzystane, pod warunkiem, że ich wartość nie przekracza 50 % EXW produktu.
- Pozostałe:	CTH
73.08	CTH, z wyjątkiem podpozycji 7301.20.
7309.00-7315.19	CTH
7315.20	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
7315.81-7326.90	CTH
Dział 74	Miedź i artykuły z miedzi
74.01-74.02	CTH

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
74.03	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
74.04-74.07	CTH
74.08	CTH i MaxNOM 50 % (EXW)
74.09-74.19	CTH
Dział 75	Nikiel i artykuły z niklu
75.01	CTH
75.02	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
75.03-75.08	CTH
Dział 76	Aluminium i artykuły z aluminium
76.01	CTH i MaxNOM 50 % (EXW); lub wytwarzanie przez obróbkę cieplną lub elektrolityczną z aluminium niestopowego lub odpadów i złomu aluminium.
76.02-76.03	CTH
7604.10-7607.19	CTH i MaxNOM 50 % (EXW).
7607.20	MaxNOM 50 % (EXW).
7608.10-7616.99	CTH i MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 78	Ołów i artykuły z ołowiu
7801.10	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
7801.91-7806.00	CTH

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 79	Cynk i artykuły z cynku
79.01-79.07	CTH
Dział 80	Cyna i artykuły z cyny
80.01-80.07	CTH
Dział 81	Pozostałe metale nieszlachetne; cermetale; artykuły z tych materiałów
81.01-81.13	Wytwarzanie z materiałów niepochodzących objętych dowolną pozycją.
Dział 82	Narzędzia, przybory, noże, łyżki, widelce i pozostałe sztućce z metali nieszlachetnych; ich części z metali nieszlachetnych
8201.10-8205.70	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
8205.90	CTH; do zestawu można jednak włączyć niepochodzące narzędzia objęte pozycją 82.05, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 15 % EXW zestawu.
82.06	CTH z wyjątkiem produktów z pozycji 82.02-82.05; do zestawu można jednak włączyć niepochodzące narzędzia objęte pozycją 82.02-82.05, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 15 % EXW zestawu.
82.07-82.15	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 83	Artykuły różne z metali nieszlachetnych
83.01-83.11	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
SEKCJA XVI	MASZYNY I URZĄDZENIA MECHANICZNE; SPRZĘT ELEKTRYCZNY; ICH CZĘŚCI; URZĄDZENIA DO REJESTRACJI I ODTWARZANIA DŹWIĘKU, URZĄDZENIA TELEWIZYJNE DO REJESTRACJI I ODTWARZANIA OBRAZU I DŹWIĘKU ORAZ CZĘŚCI I WYPOSAŻENIE DODATKOWE DO TYCH ARTYKUŁÓW
Dział 84	Reaktory jądrowe, kotły, maszyny i urządzenia mechaniczne; ich części
84.01-84.06	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
84.07-84.08	MaxNOM 50 % (EXW).
84.09-84.24	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
84.25-84.30	CTH, z wyjątkiem produktów z pozycji 84.31; lub MaxNOM 50 % (EXW).
84.31-84.43	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
84.44-84.47	CTH, z wyjątkiem produktów z pozycji 84.48; lub MaxNOM 50 % (EXW).
84.48-84.55	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
84.56-84.65	CTH, z wyjątkiem produktów z pozycji 84.66; lub MaxNOM 50 % (EXW).
84.66-84.68	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
84.70-84.72	CTH, z wyjątkiem produktów z pozycji 84.73; lub MaxNOM 50 % (EXW).
84.73-84.87	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 85	Maszyny i urządzenia elektryczne oraz ich części; rejestratory i odtwarzacze dźwięku, rejestratory i odtwarzacze obrazu i dźwięku oraz części i akcesoria do tych artykułów
85.01-85.02	CTH, z wyjątkiem produktów z pozycji 85.03; lub MaxNOM 50 % (EXW).
85.03-85.18	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
85.19-85.21	CTH, z wyjątkiem produktów z pozycji 85.22; lub MaxNOM 50 % (EXW).
85.22-85.24	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
85.25-85.28	CTH, z wyjątkiem produktów z pozycji 85.29; lub MaxNOM 50 % (EXW).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
85.29-85.34	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
85.35-85.37	CTH, z wyjątkiem produktów z pozycji 85.38; lub MaxNOM 50 % (EXW).
85.38-85.43	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
85.44-85.49	MaxNOM 50 % (EXW).
SEKCJA XVII	POJAZDY, STATKI POWIETRZNE, JEDNOSTKI PŁYWAJĄCE ORAZ POWIĄZANE ŚRODKI TRANSPORTU
Dział 86	Lokomotywy pojazdów szynowych, tabor szynowy i jego części; osprzęt i elementy torów kolejowych lub tramwajowych, i ich części; komunikacyjne urządzenia sygnalizacyjne wszelkich typów, mechaniczne (włączając elektromechaniczne)
86.01-86.09	CTH, z wyjątkiem produktów z pozycji 86.07; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 87	Pojazdy nieszynowe oraz ich części i akcesoria
87.01-87.07	MaxNOM 45 % (EXW).
87.08-87.11	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
87.12	MaxNOM 45 % (EXW).
87.13-87.16	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 88	Statki powietrzne, statki kosmiczne i ich części
88.01-88.07	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 89	Statki, łodzie oraz konstrukcje pływające
89.01-89.08	CC; lub MaxNOM 40 % (EXW).
SEKCJA XVIII	PRZYRZĄDY I APARATURA, OPTYCZNE, FOTOGRAFICZNE, KINEMATOGRAFICZNE, POMIAROWE, KONTROLNE, PRECYZYJNE, MEDYCZNE LUB CHIRURGICZNE; ZEGARY I ZEGARKI; INSTRUMENTY MUZYCZNE;
Dział 90	Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, kinematograficzne, pomiarowe, kontrolne, precyzyjne, medyczne lub chirurgiczne; ich części i akcesoria
9001.10-9001.40	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
9001.50	CTH; lub Wytwarzanie, w którym wykonuje się jedną z następujących czynności: - obróbka powierzchniowa częściowo obrobionej soczewki i wytworzenie gotowej soczewki okulistycznej z korektą optyczną przeznaczonej do zamocowania na okularach, lub - powleczenie soczewki za pomocą odpowiednich procesów w celu poprawy widzenia i ochrony użytkownika; lub MaxNOM 50 % (EXW).
9001.90-9033.00	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
Dział 91	Zegary i zegarki oraz ich części
91.01-91.14	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 92	Instrumenty muzyczne; części i akcesoria do takich artykułów
92.01-92.09	MaxNOM 50 % (EXW).
SEKCJA XIX	BROŃ I AMUNICJA; ICH CZĘŚCI I AKCESORIA
Dział 93	Broń i amunicja; ich części i akcesoria
93.01-93.07	MaxNOM 50 % (EXW).
SEKCJA XX	ARTYKUŁY PRZEMYSŁOWE RÓŻNE
Dział 94	Meble; pościel, materace, stelaże pod materace, poduszki i podobne wypychane artykuły wyposażeniowe; lampy i oprawy oświetleniowe, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; podświetlane znaki, podświetlane tablice i tabliczki, i tym podobne; budynki prefabrykowane
94.01-94.06	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 95	Zabawki, gry i przybory sportowe; ich części i akcesoria
95.03-95.08	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
Dział 96	Artykuły przemysłowe różne
96.01-96.04	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).

Kolumna 1 Klasyfikacja w systemie zharmonizowanym (2022) obejmująca szczegółowy opis	Kolumna 2 Reguły pochodzenia dotyczące konkretnych produktów
96.05	Każda pozycja w zestawie musi odpowiadać wymogom reguły, jaka dotyczyłaby jej wtedy, gdyby nie była w zestawie. Można jednak włączyć do zestawu artykuły niepochodzące, pod warunkiem że ich całkowita wartość nie przekracza 15 % ceny EXW zestawu.
96.06-9608.40	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
9608.50	Każda pozycja w zestawie musi odpowiadać wymogom reguły, jaka dotyczyłaby jej wtedy, gdyby nie była w zestawie. Można jednak włączyć do zestawu artykuły niepochodzące, pod warunkiem że ich całkowita wartość nie przekracza 15 % ceny EXW zestawu.
9608.60-96.20	CTH; lub MaxNOM 50 % (EXW).
SEKCJA XXI	DZIEŁA SZTUKI, PRZEDMIOTY KOLEKCJONERSKIE I ANTYKI
Dział 97	Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie i antyki
97.01-97.06	CTH

ZAŁĄCZNIK 10-C

OŚWIADCZENIE O POCHODZENIU

Oświadczenie o pochodzeniu, którego tekst znajduje się poniżej, musi być sporządzone zgodnie z odpowiednimi przypisami. Zamieszczanie tych przypisów nie jest konieczne.

Wersja w języku bułgarskim

(Период: от ___ до ___[(1)])

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (износител №…[(2)]) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с …[(3)] преференциален произход.

…….....

(Място и дата[(4)])

…….....

(Наименование и подпис на износителя[(5)])

Wersja w języku chorwackim

(Razdoblje: od _____ do _____[1])

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (referentni broj izvoznika: .....[2]) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi .....[3] preferencijalnog podrijetla.

…….....

(Mjesto i datum[4])

…….....

(Ime i potpis izvoznika[5])

Wersja w języku czeskim

(Období: od_____ do_____[1])

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (referenční číslo vývozce ...[2]) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ...[3].

…….....

(Místo a datum[4])

…….....

(Jméno vývozce a podpis[5])

Wersja w języku duńskim

(Periode: fra den _____ til den _____[(1)])

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (eksportørreferencenr. …[(2)]) erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...[(3)].

…….....

(Sted og dato[(4)])

…….....

(Eksportørens navn og underskrift[(5)])

Wersja w języku niderlandzkim

(Periode: van_____ tot _____[(1)])

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (referentienr. exporteur …[(2)]) verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn[(3)].

…….....

(Plaats en datum[(4)])

…….....

(Naam en handtekening van de exporteur[(5)])

Wersja w języku angielskim

(Period: from_____ to _____[1])

The exporter of the products covered by this document (Exporter reference No ...[2]) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin[3].

…….....

(Place and date[4])

…….....

(Name and signature of the exporter[5])

Wersja w języku estońskim

(Ajavahemik: _____ kuni _____[1])

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (eksportija viitenumber ...[2]) deklareerib, et need tooted on ...[3] sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

…….....

(Koht ja kuupäev[4])

…….....

(Eksportija nimi ja allkiri[5])

Wersja w języku fińskim

(_____ ja_____ välinen aika[1])

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (viejän viitenumero ...[2]) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita[3].

…….....

(Paikka ja päiväys[4])

…….....

(Viejän nimi ja allekirjoitus[5])

Wersja w języku francuskim

(Période: du_____ au _____[1])

L'exportateur des produits couverts par le présent document (nº de référence exportateur …[2]) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle …[3].

…….....

(Lieu et date[4])

…….....

(Nom et signature de l'exportateur[5])

Wersja w języku niemieckim

(Zeitraum: von_____ bis _____[(1)])

Der Ausführer (Referenznummer des Ausführers . …[(2)]) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nichts anderes angegeben, präferenzbegünstigte Ursprungswaren ...[(3)] sind.

…….....

(Ort und Datum[(4)])

…….....

(Name und Unterschrift des Ausführers[(5)])

Wersja w języku greckim

(Περίοδος: από_____ έως_____[(1)])

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (αριθ. αναφοράς εξαγωγέα. ...[(2)]) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ...[(3)].

…….....

(Τόπος και ημερομηνία[(4)])

…….....

(Ονοματεπώνυμο και υπογραφή του εξαγωγέα[(5)])

Wersja w języku węgierskim

(Időszak: _____ -tól/től _____ -ig [1])

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (az exportőr azonosító száma …[2]) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes … származásúak[3].

…….....

(Hely és dátum[4])

…….....

(Az exportőr neve és aláírása[5])

Wersja w języku irlandzkim

(Tréimhse: (ó_____ go _____ [1])

Onnmhaireoir na dtáirgí a chumhdaítear leis an doiciméad seo (uimhir thagartha an Onnmhaireora ... [2]) dearbhaítear leis seo, seachas sa chás ina sonraítear a mhalairt go soiléir, gur táirgí de thionscnamh ... [3] tionscnamh fabhrach.

…….....

(Áit agus dáta[4])

…….....

(Ainm agus síniú an onnmhaireora[5])

Wersja w języku włoskim

(Periodo: dal_____ al _____[(1)])

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (numero di riferimento dell'esportatore …[(2)]) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...[(3)].

…….....

(Luogo e data[(4)])

…….....

(Nome e firma dell'esportatore[(5)])

Wersja w języku łotewskim

(Laikposms: no_____ līdz _____[(1)])

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (eksportētāja atsauces numurs …[(2)]), deklarē, ka, iznemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir priekšrocību izcelsme no …[(3)].

…….....

(Vieta un datums[(4)])

…….....

(Eksportētāja vārds, uzvārds / nosaukums un paraksts[(5)])

Wersja w języku litewskim

(Laikotarpis: nuo_____ iki _____[(1)])

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (Eksportuotojo registracijos Nr …[(2)]) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra …[(3)] preferencinės kilmės prekės.

…….....

(Vieta ir data[(4)])

…….....

(Eksportuotojo vardas, pavardė (pavadinimas) ir parašas[(5)])

Wersja w języku maltańskim

(Perjodu: minn_____ sa _____[(1)])

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (Numru ta' Referenza tal-Esportatur …[(2)]) jiddikjara li, ħlief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' origini preferenzjali …[(3)].

…….....

(Il-post u d-data[(4)])

…….....

(Isem u firma tal-esportatur[(5)])

Wersja w języku polskim

(Okres: od_____ do _____[1])

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (nr referencyjny eksportera …[2]) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają …[3] preferencyjne pochodzenie.

…….....

(Miejsce i data[4])

…….....

(Nazwa i podpis eksportera[5])

Wersja w języku portugalskim

(Período: de _____ a _____[1])

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (referência do exportador n.º ...[2]) declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...[3].

…….....

(Local e data[4])

…….....

(Nome e assinatura do exportador[5])

Wersja w języku rumuńskim

(Perioada: de la _____ până la _____[(1)])

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document [numărul de referință al exportatorului …[(2)]] declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferenţială …[(3)].

…….....

[Locul și data[(4)]]

…….....

[Denumirea și semnătura exportatorului[(5)]]

Wersja w języku słowackim

(Obdobie: od_____ do _____[(1)])

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (referenčné číslo vývozcu …[(2)]) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v …[(3)].

…….....

(Miesto a dátum[(4)])

…….....

(Názov/meno vývozcu a podpis[(5)])

Wersja w języku słoweńskim

(Obdobje: od_____ do _____[1])

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom, (referenčna št. izvoznika ...[2]) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialn ...[3] poreklo.

…….....

(Kraj in datum[4])

…….....

(Ime in podpis izvoznika[5])

Wersja w języku hiszpańskim

(Período: de_____ a _____[1])

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (número de referencia del exportador ...[2]) declara que, salvo clara indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...[3].

.....

(Lugar y fecha[4])

.....

(Nombre y firma del exportador[5])

Wersja w języku szwedzkim

(Period: från_____ till _____[1])

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (exportörens referensnummer . ...[2])
försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ursprung i …[3].

…….....

(Ort och datum[4])

…….....

(Exportörens namn och underskrift[5])

_____

[1] Jeżeli oświadczenie o pochodzeniu wypełniono dla wielu wysyłek identycznych produktów pochodzących w rozumieniu art. 10.17 ust. 5 lit. b) niniejszej Umowy, należy wskazać okres, dla którego oświadczenie o pochodzeniu będzie miało zastosowanie. Okres ten nie może przekraczać 12 miesięcy. Cały przywóz produktu musi odbywać się we wskazanym okresie. Jeżeli okres nie ma zastosowania, można zostawić puste miejsce.

[2] Należy podać numer referencyjny, za pomocą którego eksporter jest zidentyfikowany. W przypadku eksportera ze Strony UE, jest to numer nadany zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Unii Europejskiej. W przypadku eksportera z Chile, jest to numer nadany zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi mającymi zastosowanie w Chile. W przypadku gdy eksporterowi nie nadano numeru, pole może pozostać puste.

[3] Należy wskazać pochodzenie produktu: Chile lub Unia Europejska (UE). Jeżeli oświadczenie o pochodzeniu odnosi się, w całości lub części, do produktów pochodzących z Ceuty i Melilli w rozumieniu art. 10.29 niniejszej Umowy, eksporter musi wyraźnie wskazać je w dokumencie, na którym sporządzana jest deklaracja, za pomocą symbolu „CM”.

[4] Miejsce i data mogą zostać pominięte, jeżeli odpowiednie informacje są zawarte w samym dokumencie.

[5] W przypadkach gdy podpis eksportera nie jest wymagany, zwolnienie z obowiązku złożenia podpisu powoduje również zwolnienie z obowiązku podania nazwiska podpisującego.

ZAŁĄCZNIK 10-D

WSPÓLNE DEKLARACJE

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA KSIĘSTWA ANDORY

1. Chile uznaje produkty pochodzące z Księstwa Andory objęte działami 25–97 systemu zharmonizowanego za pochodzące z Unii Europejskiej w rozumieniu części III niniejszej Umowy.

2. Pkt 1 stosuje się pod warunkiem, że na mocy unii celnej ustanowionej Porozumieniem w formie wymiany listów między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Księstwem Andory, podpisanym w Luksemburgu w dniu 28 czerwca 1990 r., Księstwo Andory stosuje wobec produktów pochodzących z Chile takie samo preferencyjne traktowanie taryfowe, jak Strona UE.

3. Rozdział 10 stosuje się odpowiednio do celów zdefiniowania statusu pochodzenia produktów, o których mowa w pkt 1 niniejszej wspólnej deklaracji.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA REPUBLIKI SAN MARINO

1. Chile uznaje produkty pochodzące z Republiki San Marino za pochodzące z Unii Europejskiej w rozumieniu części III niniejszej Umowy.

2. Pkt 1 stosuje się pod warunkiem, że na mocy Umowy w sprawie współpracy i unii celnej między Europejską Wspólnotą Gospodarczą i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką San Marino, z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli w dniu 16 grudnia 1991 r., Republika San Marino stosuje wobec produktów pochodzących z Chile takie samo preferencyjne traktowanie taryfowe, jak Strona UE.

3. Rozdział 10 stosuje się odpowiednio do celów zdefiniowania statusu pochodzenia produktów, o których mowa w pkt 1 niniejszej wspólnej deklaracji.

ZAŁĄCZNIK 10-E

NOTY WYJAŚNIAJĄCE

1. Stosując art. 10.17 Strony przestrzegają następujących wytycznych:

a) jeżeli na fakturze lub w innym dokumencie handlowym uwzględniono produkty pochodzące i niepochodzące, produkty te należy oznaczyć jako takie w tych dokumentach, a produkty niepochodzące należy wyraźnie wskazać oddzielnie. Nie istnieje ustalony sposób oddzielnego wskazywania produktów niepochodzących. Można jednak tego dokonać w drodze:

   (i) podania w nawiasie za każdą pozycją towarową w dokumencie handlowym informacji, czy produkty są pochodzące czy nie;

   (ii) użycia na fakturze dwóch pozycji, mianowicie produktów pochodzących i produktów niepochodzących, oraz wyliczenia produktów pod odpowiednią pozycją; lub

   (iii) przypisania numeru każdemu z produktów oraz wskazania, które z numerów odnoszą się do produktów pochodzących, a które do produktów niepochodzących;

b) dopuszcza się oświadczenie o pochodzeniu sporządzone na odwrocie faktury lub jakiegokolwiek innego dokumentu handlowego;

c) oświadczenie o pochodzeniu można sporządzić wpisując na maszynie, drukując, wpisując odręcznie jego tekst lub nanosząc pieczęć z jego tekstem na fakturze lub w innym dokumencie handlowym, w tym w kopii dokumentu; dokument powinien zawierać nazwisko lub nazwę oraz pełny adres eksportera oraz odbiorcy, a także szczegółowy opis produktów umożliwiający ich identyfikację oraz datę sporządzenia oświadczenia o pochodzeniu, jeżeli różni się ona od daty faktury lub innego dokumentu handlowego; należy wskazać na fakturze lub w innym dokumencie handlowym klasyfikację taryfową najlepiej co najmniej na poziomie pozycji (czterocyfrowy kod) w ramach systemu zharmonizowanego; należy również podać masę brutto (w kg) lub innej jednostce miary, takiej jak litry lub m^3, stosownie do przypadku, dla wszystkich produktów pochodzących;

d) oświadczenie o pochodzeniu można złożyć na oddzielnym arkuszu papieru, zawierającym nagłówek lub bez niego; jeżeli jest ono składane na oddzielnym arkuszu papieru, należy włączyć go do faktury lub innego dokumentu handlowego poprzez umieszczenie odniesienia do tego arkusza na fakturze lub w innym dokumencie handlowym;

e) jeżeli faktura lub inny dokument handlowy zawiera wiele stron, wszystkie strony należy ponumerować oraz podać łączną liczbę stron; osobny arkusz zawierający oświadczenie o pochodzeniu może zawierać odniesienie do tej faktury lub innego dokumentu handlowego;

f) oświadczenie o pochodzeniu można sporządzić na etykiecie na stałe dołączonej do faktury lub innego dokumentu handlowego, o ile nie ma wątpliwości co do tego, że etykieta została dołączona przez eksportera;

g) dla większej pewności należy wyjaśnić, że o ile oświadczenie o pochodzeniu musi być sporządzone przez eksportera i eksporter ponosi odpowiedzialność za podanie wystarczająco szczegółowych informacji umożliwiających identyfikację produktu pochodzącego, nie istnieje wymóg dotyczący tożsamości ani siedziby osoby wypełniającej fakturę lub inny dokument handlowy, o ile dokument umożliwia jednoznaczną identyfikację eksportera;

h) jeżeli eksporter nie ma możliwości sporządzenia oświadczenia o pochodzeniu na fakturze lub w innym dokumencie handlowym, można wykorzystać fakturę lub inny dokument handlowy państwa trzeciego, na przykład w przypadku, gdy przesyłka zawierająca produkty pochodzące zostaje podzielona w państwie trzecim na warunkach określonych w art. 10.14;

i) innymi dokumentami handlowymi mogą być na przykład towarzyszące dokumenty dostawy, faktura pro-forma lub wykaz opakowań.

2. Stosując art. 10.18 Strony nie mogą odrzucić wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe na podstawie niezgodności między oświadczeniem o pochodzeniu a dokumentami przedłożonymi urzędowi celnemu lub drobnych błędów w oświadczeniu o pochodzeniu, które nie budzą wątpliwości co do dokładności informacji zawartych w dokumentacji przywozowej i które nie wpływają na status pochodzenia produktów; takie niezgodności lub drobne błędy mogą obejmować:

a) błędy pisarskie w opisie produktu, nazwisku lub nazwie lub adresie eksportera lub odbiorcy, lub numerze dokumentu handlowego;

b) błędy w dodatkowych informacjach dotyczących eksportera lub odbiorcy takich jak numer telefonu, kod pocztowy lub adres e-mail;

c) nieprawidłowe odniesienie do klasyfikacji taryfowej, chyba że wpływa na status pochodzenia lub preferencyjne traktowanie taryfowe produktu.

3. Wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe można jednak odrzucić na podstawie następujących błędów w oświadczeniu o pochodzeniu:

a) nieprawidłowy numer referencyjny eksportera; oraz

b) nieprawidłowy opis produktu lub nieprawidłowa klasyfikacja taryfowa, które wpływają na status pochodzenia lub preferencyjne traktowanie taryfowe produktu.

ZAŁĄCZNIK 13-A

WŁAŚCIWE ORGANY

1. W przypadku Strony UE, jeżeli chodzi o jej właściwe organy, kompetencje w zakresie kontroli w kwestiach sanitarnych i fitosanitarnych są podzielone między odpowiednie organy państw członkowskich i Komisję Europejską. W związku z tym zastosowanie ma, co następuje:

a) w odniesieniu do wywozu do Chile odpowiednie organy państw członkowskich są odpowiedzialne za kontrolę warunków i wymogów produkcyjnych, włącznie z inspekcjami ustawowymi, oraz za wydawanie świadectw zdrowia, w tym dotyczących dobrostanu zwierząt, poświadczających zgodność z uzgodnionymi normami i wymogami;

b) w odniesieniu do przywozu z Chile odpowiednie organy państw członkowskich odpowiadają za kontrolę zgodności przywozu z warunkami Strony UE mającymi zastosowanie do przywozu; oraz

c) Komisja Europejska jest odpowiedzialna za całościową koordynację, inspekcję i audyty systemów kontroli oraz niezbędne działania legislacyjne w celu zapewnienia jednolitego stosowania norm i wymogów w ramach rynku wewnętrznego Unii Europejskiej.

2. W przypadku Chile Ministerstwo Rolnictwa, poprzez *Servicio Agrícola y Ganadero*, jest właściwym organem do administrowania wszystkimi wymogami związanymi z:

a) środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi stosowanymi w odniesieniu do przywozu i wywozu zwierząt lądowych, produktów pochodzenia zwierzęcego ze zwierząt lądowych, roślin, produktów roślinnych i innych produktów objętych środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi;

b) środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi przyjętymi, aby ograniczyć ryzyko wprowadzenia do Chile chorób zwierząt lądowych i agrofagów roślin oraz aby nadzorować ich zwalczanie lub rozprzestrzenianie; oraz

c) wydawaniem sanitarnych i fitosanitarnych certyfikatów eksportowych na produkty ze zwierząt lądowych i produkty roślinne.

3. Ministerstwo Zdrowia Chile jest właściwym organem w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności w odniesieniu do całej żywności, produkowanej w kraju lub przywożonej, przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także w zakresie certyfikacji dotyczącej bezpieczeństwa żywności przetworzonych produktów żywnościowych przeznaczonych do wywozu, z wyjątkiem produktów pochodzenia wodnego.

4. *Servicio Nacional de Pesca y Acuicultura* Ministerstwa Gospodarki Chile jest właściwym organem w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności w przypadku produktów pochodzenia wodnego przeznaczonych do wywozu oraz w zakresie wydawania odpowiednich świadectw urzędowych. Jest ono również odpowiedzialne za ochronę stanu zdrowia zwierząt wodnych, wydawanie świadectw sanitarnych zwierząt wodnych przeznaczonych na wywóz oraz za kontrolę przywozu zwierząt wodnych, przynęty i pokarmu, stosowanych w akwakulturze.

ZAŁĄCZNIK 13-B

WYKAZ CHORÓB ZWIERZĄT I AGROFAGÓW
PODLEGAJĄCYCH OBOWIĄZKOWI ZGŁASZANIA,
W ODNIESIENIU DO KTÓRYCH MOŻNA UZNAĆ SWOBODĘ REGIONALNĄ

Dodatek 13-B-1

WYKAZ CHORÓB ZWIERZĄT LĄDOWYCH I WODNYCH PODLEGAJĄCYCH OBOWIĄZKOWI ZGŁASZANIA, W ODNIESIENIU DO KTÓRYCH UZNANO STATUS STRONY I MOŻNA PODEJMOWAĆ DECYZJE DOTYCZĄCE REGIONALIZACJI

Wszystkie choroby zwierząt wymienione w najnowszej wersji wykazu Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (WOAH), uwzględnione w Kodeksie zdrowia zwierząt lądowych w odniesieniu do zwierząt lądowych i wodnych.

Dodatek 13-B-2

WYKAZ AGROFAGÓW PODLEGAJĄCYCH OBOWIĄZKOWI ZGŁASZANIA,
W ODNIESIENIU DO KTÓRYCH UZNANO STATUS STRONY
I MOŻNA PODEJMOWAĆ DECYZJE DOTYCZĄCE REGIONALIZACJI

1. W odniesieniu do Strony UE:

a) agrofagi, których występowania nie stwierdzono w żadnej części Unii Europejskiej i które mają znaczenie dla całej Strony UE lub jej części, zgodnie z wykazem zawartym w części A załącznika II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072[1];

b) agrofagi, których występowanie stwierdzono w Unii Europejskiej i które mają znaczenie dla całej Strony UE, zgodnie z wykazem zawartym w części B załącznika II do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/2072; oraz

c) agrofagi, których występowanie stwierdzono w Unii Europejskiej i w odniesieniu do których ustanowiono obszary wolne od agrofaga lub strefy chronione, zgodnie z wykazem zawartym w załączniku III do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/2072.

[1] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiające jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019 (Dz.U. UE L 319 z 10.12.2019, s. 1).

2. W odniesieniu do Chile:

a) agrofagi, których występowania nie stwierdzono w żadnej części Chile, zgodnie z wykazem zawartym w art. 20 rezolucji nr 3080/2003 *Servicio Agrícola y Ganadero*[1];

b) agrofagi, których występowanie stwierdzono w Chile i które znajdują się pod urzędową kontrolą, zgodnie z wykazem zawartym w art. 21 rezolucji nr 3080/2003 *Servicio Agrícola y Ganadero* oraz

c) agrofagi, których występowanie stwierdzono w Chile, które znajdują się pod urzędową kontrolą oraz dla których ustanowione zostały obszary wolne od agrofaga, zgodnie z wykazem zawartym w art. 6 i 7 rezolucji nr 3080/2003 *Servicio Agrícola y Ganadero*.

---

[1] *Resolución N° 3080 Exenta del Servicio Agrícola y Ganadero, que establece criterios de regionalización en relación a las plagas cuarentenarias para el territorio de Chile* (*Diario Oficial 7 de noviembre de 2003*) (rezolucja nr 3080 *Servicio Agrícola y Ganadero* ustanawiająca kryteria regionalizacji w odniesieniu do agrofagów kwarantannowych na terytorium Chile (Dziennik Ustaw z dnia 7 listopada 2003 r.)).

ZAŁĄCZNIK 13-C

REGIONALIZACJA I PODZIAŁ NA STREFY

1. Podstawę uznania decyzji o statusie i regionalizacji w odniesieniu do chorób zwierząt lądowych i wodnych stanowi:

a) choroby zwierząt:

(i) podstawę uznania statusu Strony lub regionu Strony w odniesieniu do choroby zwierząt stanowi część „Uznawanie statusu wolnego od choroby/zakażenia państwa lub strefy oraz systemy nadzoru epidemiologicznego" Kodeksu zdrowia zwierząt lądowych WOAH; oraz

(ii) podstawą uznania decyzji o regionalizacji dotyczących chorób zwierząt jest „podział na strefy i regionalizacja" Kodeksu zdrowia zwierząt lądowych WOAH; oraz

b) choroby zwierząt wodnych: podstawą uznania decyzji o regionalizacji dotyczących chorób akwakultury jest Międzynarodowy Kodeks Zdrowia Środowiska Wodnego WOAH.

2. Kryteria ustanowienia regionu wolnego od niektórych agrofagów, zgodnie z art. 13.7 ust. 2, muszą być zgodne z:

a) międzynarodowym standardem dla środków fitosanitarnych FAO nr 4 „Wymagania dotyczące ustanawiania obszarów wolnych od agrofaga" oraz odpowiednimi definicjami międzynarodowego standardu dla środków fitosanitarnych FAO nr 5 „Glosariusz terminów fitosanitarnych"; lub

b) art. 32 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031[1].

3. Kryteria uznania szczególnego statusu terytorium lub regionu Strony w odniesieniu do określonej choroby zwierząt:

a) w przypadku gdy Strona dokonująca przywozu uzna, że jej terytorium lub jego część jest wolna od choroby zwierząt innej niż choroby wymienione w najnowszej wersji wykazu WOAH, przedstawia ona Stronie dokonującej wywozu odpowiednie dokumenty uzupełniające, określające w szczególności następujące kryteria:

   (i) charakter choroby oraz historię jej występowania na swoim terytorium;

   (ii) wyniki testów nadzoru, oparte na badaniach serologicznych, mikrobiologicznych, patologicznych lub epidemiologicznych oraz na fakcie, że choroba musi podlegać zgłoszeniu właściwym organom;

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE (Dz.U. UE L 317 z 23.11.2016, s. 4).

(iii) okres, w którym przeprowadzano kontrole;

(iv) w stosownych przypadkach, przedział czasu, w którym zakazano szczepień przeciwko tej chorobie oraz odnośny obszar geograficzny; oraz

(v) postępowanie dotyczące weryfikacji braku choroby;

b) jeżeli Strona dokonująca przywozu wymaga dodatkowych gwarancji – ogólnych lub szczególnych – zgodnie z art. 13.6 ust. 1 lit. c), gwarancje te nie mogą wykraczać poza zakres gwarancji, jakie stosuje ta Strona dokonująca przywozu; oraz

c) Strona powiadamia drugą Stronę o wszelkich zmianach kryteriów określonych w lit. a) niniejszego punktu, które dotyczą choroby; w następstwie takiego powiadomienia wszelkie dodatkowe gwarancje ustanowione przez Stronę dokonującą przywozu zgodnie z lit. b) niniejszego punktu mogą zostać zmienione lub cofnięte.

ZAŁĄCZNIK 13-D

WARUNKI I PROCEDURA ZATWIERDZANIA ZAKŁADÓW W ODNIESIENIU DO PRZYWOZU ZWIERZĄT, PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH, PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO I PRODUKTÓW UBOCZNYCH POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO

1. Strona dokonująca przywozu może wymagać zatwierdzenia zakładów Strony dokonującej wywozu w odniesieniu do przywozu zwierząt, produktów zwierzęcych, produktów pochodzenia zwierzęcego i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego.

2. Strona dokonująca przywozu zatwierdza zakłady Strony dokonującej wywozu na podstawie odpowiednich gwarancji przewidzianych przez Stronę dokonującą wywozu bez wcześniejszej weryfikacji poszczególnych zakładów przez Stronę dokonującą przywozu.

3. Strona dokonująca przywozu stosuje procedurę zatwierdzania wobec wszystkich kategorii zakładów zajmujących się zwierzętami, produktami zwierzęcymi, produktami pochodzenia zwierzęcego i produktami ubocznymi pochodzenia zwierzęcego.

4. Strona dokonująca przywozu sporządza wykazy zatwierdzonych zakładów i podaje je do publicznej wiadomości. Wprowadza zmiany w takich wykazach lub uzupełnia je, aby uwzględnić nowe zastosowania i otrzymane gwarancje.

5. Zatwierdzenie podlega następującym warunkom i procedurze:

a) Strona dokonująca przywozu zatwierdziła przywóz danego produktu pochodzenia zwierzęcego ze Strony dokonującej wywozu oraz ustanowiono odpowiednie warunki przywozu i wymogi w zakresie certyfikacji w odniesieniu do odnośnych produktów;

b) właściwy organ Strony dokonującej wywozu udzielił Stronie dokonującej przywozu zadowalających gwarancji, że przedsiębiorstwa umieszczone w jego wykazie lub wykazach spełniają odpowiednie wymogi zdrowotne Strony dokonującej przywozu oraz urzędowo zatwierdził zakłady umieszczone w wykazie do wywozu do Strony dokonującej przywozu;

c) właściwy organ Strony dokonującej wywozu jest uprawniony do zawieszenia działalności związanej z wywozem do Strony dokonującej przywozu z zakładu, dla którego organ ten udzielił gwarancji, w przypadku niezgodności z tymi gwarancjami; oraz

d) przeprowadzona przez Stronę dokonującą przywozu zgodnie z art. 13.11 weryfikacja może być częścią procedury zatwierdzania i może dotyczyć następujących kwestii:

   (i) struktura i organizacja właściwego organu odpowiedzialnego za zatwierdzanie zakładu, a także uprawnienia tego właściwego organu oraz gwarancje, jakich jest w stanie udzielić w odniesieniu do wprowadzenia w życie przepisów Strony dokonującej przywozu;

(ii) inspekcje na miejscu reprezentatywnej liczby przedsiębiorstw figurujących w wykazie lub wykazach przedstawionych przez Stronę dokonującą wywozu; lub

(iii) w przypadku Strony UE – poszczególnych państw członkowskich.

6. W oparciu o wyniki weryfikacji przewidziane w pkt 5 lit. d), Strona dokonująca przywozu może zmienić istniejący wykaz zakładów.

ZAŁĄCZNIK 13-E

PROCES USTALANIA RÓWNOWAŻNOŚCI

1. Zastosowanie mają następujące zasady ustalania równoważności:

a) Strony mogą ustalić równoważność w odniesieniu do pojedynczego środka lub grupy środków lub systemów związanych ze zwierzętami, produktami pochodzenia zwierzęcego, roślinami, produktami roślinnymi i innymi produktami objętymi środkami sanitarnymi lub fitosanitarnymi;

b) rozważanie ustalenia równoważności nie może być powodem zakłócenia lub zawieszenia handlu zwierzętami, produktami pochodzenia zwierzęcego, roślinami, produktami roślinnymi i innymi produktami objętymi środkami sanitarnymi lub fitosanitarnymi;

c) ustalanie równoważności środków jest interaktywnym procesem między Stroną dokonującą wywozu i Stroną dokonującą przywozu obejmującym obiektywne wykazanie równoważności poszczególnych środków przez Stronę dokonującą wywozu oraz obiektywną ocenę tego wykazania w celu ewentualnego uznania równoważności przez Stronę dokonującą przywozu; oraz

d) ostateczne uznanie równoważności odpowiednich środków Strony dokonującej wywozu należy wyłącznie do Strony dokonującej przywozu.

2. W odniesieniu do rozpoczęcia procesu ustalania równoważności zastosowanie mają następujące warunki wstępne:

a) Strona dokonująca wywozu nie rozpoczyna procesu ustalania równoważności, jeżeli Strona dokonująca przywozu nie zatwierdziła przywozu zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin, produktów roślinnych i innych produktów objętych środkami sanitarnymi lub fitosanitarnymi, w odniesieniu do których wnioskuje się o uznanie równoważności; zezwolenie jest uzależnione od statusu zdrowia zwierząt lub obecności agrofagów, przepisów ustawowych i wykonawczych oraz skuteczności systemu inspekcji i nadzoru dotyczącego zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin, produktów roślinnych i innych produktów objętych środkami sanitarnymi lub fitosanitarnymi na terytorium Strony dokonującej wywozu; należy wziąć pod uwagę przepisy ustawowe i wykonawcze mające zastosowanie do danego sektora, a także strukturę właściwego organu Strony dokonującej wywozu, jego łańcuch dowodzenia, uprawnienia, procedury operacyjne i zasoby oraz wyniki właściwych organów w odniesieniu do systemów inspekcji i nadzoru, w tym poziomu ich egzekwowania w odniesieniu do zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin, produktów roślinnych i innych produktów objętych środkami sanitarnymi lub fitosanitarnymi oraz regularność i szybkość przekazywania informacji Stronie dokonującej przywozu w przypadku wykrytych zagrożeń; proces ustalania równoważności może być poparty dokumentacją, weryfikacją oraz udokumentowanymi wcześniejszymi doświadczeniami;

b) Strony rozpoczynają proces ustalania równoważności w oparciu o priorytety ustanowione w dodatku 13-E-1; oraz

c) Strona dokonująca wywozu rozpoczyna proces wyłącznie w przypadku, gdy żadne środki ochronne nałożone przez Stronę dokonującą przywozu nie mają zastosowania do Strony dokonującej wywozu w odniesieniu do odnośnych zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin, produktów roślinnych i innych produktów objętych środkami sanitarnymi lub fitosanitarnymi.

3. W odniesieniu do procesu ustalania równoważności zastosowanie mają następujące zasady:

a) Strona dokonująca wywozu przedkłada Stronie dokonującej przywozu wniosek o uznanie równoważności pojedynczego środka lub grupy środków lub systemów mających zastosowanie do zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin, produktów roślinnych i innych produktów objętych środkami sanitarnymi lub fitosanitarnymi;

b) wniosek Strony dokonującej wywozu zawiera:

(i) wyjaśnienie znaczenia handlu zwierzętami, produktami pochodzenia zwierzęcego, roślinami, produktami roślinnymi i innymi produktami objętymi środkami sanitarnymi lub fitosanitarnymi, w odniesieniu do których wnioskuje się o uznanie równoważności;

(ii) określenie wszystkich środków stanowiących warunki przywozu mających zastosowanie do zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin, produktów roślinnych i innych produktów objętych środkami sanitarnymi lub fitosanitarnymi Strony dokonującej przywozu, których Strona dokonująca wywozu może przestrzegać; oraz

(iii) określenie wszystkich środków stanowiących warunki przywozu mających zastosowanie do zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin, produktów roślinnych i innych produktów objętych środkami sanitarnymi lub fitosanitarnymi Strony dokonującej przywozu, w odniesieniu do których Strona dokonująca wywozu wnioskuje o uznanie równoważności;

c) Strona dokonująca wywozu wykazuje Stronie dokonującej przywozu w sposób obiektywny, zgodnie z pkt 4, że środek, który określiła, jest równoważny warunkom przywozu w odniesieniu do tego towaru;

d) Strona dokonująca przywozu dokonuje obiektywnej oceny, zgodnie z pkt 4, wykazania równoważności przez Stronę dokonującą wywozu;

e) Strona dokonująca przywozu ustala, czy równoważność została osiągnięta czy nie; oraz

f) Strona dokonująca przywozu przekazuje Stronie dokonującej wywozu wszelkie wyjaśnienia i dane uzupełniające, dotyczące jej ustaleń i decyzji, na wniosek Strony dokonującej wywozu.

4. W odniesieniu do określania równoważności przez Stronę dokonującą wywozu oraz jej oceny przez Stronę dokonującą przywozu zastosowanie mają następujące zasady:

a) Strona dokonująca wywozu wykazuje w sposób obiektywny równoważność środka Strony dokonującej przywozu określonego zgodnie z pkt 3 lit. b) ppkt (ii); w stosownych przypadkach równoważność zostaje obiektywnie wykazana dla każdego planu lub programu, wymaganego przez Stronę dokonującą przywozu, jako warunek dopuszczenia do przywozu, na przykład plan w zakresie kontroli pozostałości substancji chemicznych; oraz

b) Strony, w możliwym zakresie, opierają obiektywne wykazanie i ocenę na:

(i) uznanych normach międzynarodowych;

(ii) normach opartych na właściwych dowodach naukowych;

(iii) ocenie ryzyka;

(iv) obiektywnych wcześniej udokumentowanych doświadczeniach;

(v) statusie prawnym lub poziomie statusu administracyjnego środków; lub

(vi) poziomie realizacji i wykonania, który jest uzależniony w szczególności od:

A) wyników programów nadzoru i monitorowania;

B) wyników weryfikacji przeprowadzonej przez Stronę dokonującą wywozu;

C) wyników analizy przy użyciu uznanych metod analizy;

D) wyników weryfikacji i kontroli przywozu prowadzonych przez Stronę dokonującą przywozu;

E) postępowania właściwych organów Strony dokonującej wywozu; oraz

F) wcześniejszych doświadczeń.

5. Jeżeli w następstwie oceny wykazania równoważności Strona dokonująca przywozu ustali, że równoważność nie została osiągnięta, przekazuje Stronie dokonującej wywozu wyjaśnienie.

Dodatek 13-E-1

SEKTORY LUB PODSEKTORY PRIORYTETOWE,
W ODNIESIENIU DO KTÓRYCH MOŻNA UZNAĆ RÓWNOWAŻNOŚĆ

Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić zmianę niniejszego dodatku przez Wspólną Radę zgodnie z art. 13.8 ust. 5.

ZAŁĄCZNIK 13-F

WYTYCZNE DOTYCZĄCE PRZEPROWADZANIA WERYFIKACJI

1. Do celów niniejszego załącznika:

a) „podmiot audytu” oznacza Stronę podlegającą weryfikacji; oraz

b) „audytor” oznacza Stronę, która przeprowadza weryfikację.

2. Do weryfikacji zastosowanie mają następujące zasady ogólne:

a) Strona może przeprowadzać weryfikacje na podstawie audytów lub kontroli na miejscu;

b) weryfikacje przeprowadzane są we współpracy między audytorem a podmiotem audytu zgodnie z niniejszym załącznikiem;

c) audytor opracowuje zasady weryfikacji w celu sprawdzenia skuteczności kontroli przeprowadzanych przez podmiot audytu, a nie odrzucania poszczególnych zwierząt, grup zwierząt, przesyłek przedsiębiorstw spożywczych lub pojedynczych części zamówienia zawierających rośliny lub produkty roślinne;

d) w przypadku gdy w wyniku weryfikacji ujawnione zostanie poważne ryzyko dla zdrowia ludzi, zwierząt lub człowieka, podmiot audytu natychmiast podejmuje działania naprawcze;

e) weryfikacja może obejmować analizę odpowiednich przepisów, metody wykonywania, oceny wyników, poziomu zgodności i późniejszych działań korygujących;

f) Strona uzależnia częstotliwość weryfikacji od wyników; niski poziom uzyskanych wyników skutkuje zwiększeniem częstotliwości weryfikacji; niezadowalające wyniki muszą zostać poprawione przez podmiot audytu, tak aby spełnić oczekiwania audytora; oraz

g) Strona prowadzi weryfikacje oraz podejmuje decyzje w oparciu o nie w sposób przejrzysty i spójny.

3. Audytor przygotowuje plan, najlepiej zgodny z uznanymi międzynarodowymi normami, obejmujący następujące elementy:

a) przedmiot i zakres weryfikacji;

b) datę i miejsce weryfikacji, wraz z harmonogramem, obejmującym również kwestię sprawozdania końcowego;

c) język lub języki, w których prowadzona będzie weryfikacja i w których sporządzane będzie sprawozdanie;

d) tożsamość audytora lub audytorów, w tym osoby kierującej weryfikacją, jeśli prowadzona jest przez zespół audytorów; specjalistyczne umiejętności zawodowe audytorów mogą być wymagane w celu prowadzenia specjalistycznych weryfikacji programów i systemów;

e) harmonogram, odpowiednio, spotkań z urzędnikami oraz wizyt na terenie zakładów lub przedsiębiorstw; audytor nie ma obowiązku podawać z wyprzedzeniem nazw zakładów lub przedsiębiorstw, w których odbędą się wizyty;

f) audytor musi przestrzegać tajemnicy handlowej, z zastrzeżeniem postanowień dotyczących wolności informacji, i unikać wszelkich konfliktów interesów; oraz

g) audytor musi przestrzegać zasad regulujących bezpieczeństwo i higienę pracowników, oraz praw podmiotu gospodarczego; audytor zapewnia przedstawicielom podmiotu audytu możliwość przeprowadzenia wcześniejszego przeglądu planu.

4. Następujące zasady mają zastosowanie do działań podejmowanych przez podmiot audytu, w celu ułatwienia weryfikacji:

a) podmiot audytu współpracuje w pełni z audytorem oraz wyznacza personel odpowiedzialny za tę współpracę; współpraca może obejmować między innymi:

(i) dostęp do wszystkich istotnych regulacji i norm, programów zapewniania zgodności oraz odpowiednich rejestrów i dokumentów;

(ii) dostęp do sprawozdań dotyczących audytu i inspekcji;

(iii) dostęp do dokumentacji dotyczącej działań naprawczych i sankcji; oraz

(iv) wstęp na teren zakładu; oraz

b) podmiot audytu prowadzi udokumentowany program w celu wykazania audytorowi, że normy są spełniane w sposób spójny i jednolity.

5. Do weryfikacji zastosowanie mają następujące procedury i zasady:

a) przedstawiciele Stron organizują spotkanie otwierające, podczas którego audytor dokonuje przeglądu planu weryfikacji oraz potwierdza dostępność odpowiednich zasobów, dokumentacji i wszelkich innych niezbędnych instrumentów na potrzeby przeprowadzenia weryfikacji;

b) przegląd dokumentów może obejmować przegląd:

(i) dokumentów i rejestrów, o których mowa w lit. a);

(ii) struktury i uprawnień podmiotu audytu;

(iii) wszelkich odpowiednich zmian systemów inspekcji i certyfikacji wprowadzonych po wejściu w życie niniejszej Umowy lub po poprzedniej weryfikacji;

(iv) wdrożenia systemu inspekcji i certyfikacji w odniesieniu do zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin lub produktów roślinnych; oraz

(v) odpowiednich rejestrów i dokumentów dotyczących inspekcji i certyfikacji;

c) do kontroli na miejscu zastosowanie mają następujące zasady:

(i) decyzja o włączeniu kontroli wyrywkowej opiera się na ocenie ryzyka, z uwzględnieniem takich czynników jak zwierzęta, produkty zwierzęce, rośliny lub produkty roślinne, historia zgodności z wymogami określonymi przez sektor przemysłowy lub kraj wywozu, wielkość produkcji oraz ilość produktu przywożonego lub wywożonego, zmiany w infrastrukturze i krajowe systemy inspekcji i certyfikacji; oraz

(ii) kontrole na miejscu mogą obejmować wizyty w przedsiębiorstwach produkcyjnych, miejscach obróbki i przechowywania żywności oraz w laboratoriach w celu sprawdzenia zgodności z informacjami zawartymi w dokumentacji określonej w lit. a); oraz

d) jeśli czynności po przeprowadzeniu weryfikacji są prowadzone w celu zweryfikowania uzupełnienia braków, może wystarczyć zweryfikowanie wyłącznie tych punktów, co do których uznano, że wymagają korekty.

6. Strony – w największym możliwym zakresie – standaryzują formularze zgłaszania wyników i wniosków z audytu, aby osiągnąć bardziej jednolitą, przejrzystą i skuteczną weryfikację. Dokumenty robocze mogą zawierać listę elementów podlegających weryfikacji, które mogą obejmować:

a) przepisy;

b) strukturę i działanie służby kontroli i certyfikacji;

c) szczegóły dotyczące zakładów i ich procedur roboczych, statystyki zdrowia, plany i wyniki kontroli wyrywkowych;

d) działania i procedury w zakresie zapewniania zgodności;

e) sprawozdania i procedury składania skarg; oraz

f) programy szkoleń.

7. Przedstawiciele Stron, w tym – w stosownych przypadkach – urzędnicy odpowiedzialni za krajowe programy inspekcji i certyfikacji, biorą udział w spotkaniu zamykającym. W trakcie tego spotkania audytor przedstawia wyniki weryfikacji w jasny i spójny sposób, tak aby podmiot audytu jednoznacznie zrozumiał wnioski z audytu. Podmiot audytu sporządza plan działania na potrzeby uzupełnienia wszelkich ujawnionych braków, najlepiej wraz z docelowymi datami zakończenia działań.

8. W terminie 20 dni roboczych projekt sprawozdania z weryfikacji przekazuje się podmiotowi audytu, który ma 25 dni roboczych, aby przedstawić uwagi na temat projektu sprawozdania. Uwagi zgłoszone przez podmiot audytu są dołączone oraz, w stosownych przypadkach, włączone do sprawozdania końcowego. Jednakże w przypadku gdy w trakcie weryfikacji wykryto znaczące ryzyko dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, podmiot audytu zostaje poinformowany o tym najszybciej, jak to możliwe, a w każdym przypadku w terminie 10 dni roboczych od zakończenia weryfikacji.

ZAŁĄCZNIK 13-G

KONTROLE PRZYWOZU I OPŁATY ZA INSPEKCJE

1. Do kontroli przywozu zastosowanie mają następujące zasady:

a) kontrole przywozu polegają na kontroli dokumentów, kontroli tożsamości i kontroli bezpośredniej;

b) w kwestii zwierząt i produktów zwierzęcych, kontrole bezpośrednie i ich częstotliwość oparte są na ryzyku związanym z przywozem;

c) przy przeprowadzaniu kontroli do celów zdrowia roślin Strona dokonująca przywozu zapewnia, aby rośliny, produkty roślinne i inne towary oraz ich opakowania były poddane starannej, urzędowej inspekcji, w całości albo przy pomocy próby reprezentatywnej oraz aby, jeżeli to konieczne, pojazdy przewożące były poddawane starannej, urzędowej inspekcji, w celu upewnienia się – w stopniu, w jakim można to ustalić – że nie są one zakażone przez agrofagi; oraz

d) w przypadku gdy kontrole ujawnią brak zgodności z odpowiednimi normami lub wymogami, Strona dokonująca przywozu wprowadza urzędowe środki proporcjonalne do stwierdzonego ryzyka; w każdym przypadku, gdy to możliwe, importer lub jego przedstawiciel musi mieć dostęp do przesyłki oraz możliwość dostarczenia wszelkich istotnych informacji w celu udzielenia pomocy Stronie dokonującej przywozu w podjęciu ostatecznej decyzji dotyczącej przesyłki; taka decyzja musi być proporcjonalna do występującego ryzyka.

2. Kontrole bezpośrednie przeprowadzane są z następującą częstotliwością:

a) w odniesieniu do zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego:

(i) w przypadku przywozu do Strony UE:

Rodzaj kontroli na granicy	Częstotliwość
1. Kontrola dokumentacji	100 %
2. Kontrola identyfikacyjna	100 %
3. Kontrole bezpośrednie	
Zwierzęta żywe	100 %
Produkty kategorii I – Świeże mięso, włącznie z podrobami, oraz produkty pochodzące od gatunków bydła, owiec, kóz, świń i zwierząt koniowatych określone w rozporządzeniu (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady[1] – Produkty rybne w hermetycznie zamkniętych pojemnikach mających na celu utrzymanie ich w temperaturze otoczenia, ryby świeże i mrożone i suszone lub solone produkty rybołówstwa – Całe jaja – Smalec i wytopione tłuszcze – Osłonki zwierzęce – Jaja wylęgowe	20 %

[1] Rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. UE L 139 z 30.4.2004, s. 55).

Rodzaj kontroli na granicy	Częstotliwość
Produkty kategorii II – Mięso drobiowe i drobiowe produkty mięsne – Mięso królicze, dziczyzna (mięso zwierząt łownych/mięso zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych) i produkty z nich – Mleko i przetwory mleczne przeznaczone do spożycia przez ludzi – Produkty jajeczne – Przetworzone białko zwierzęce do spożycia przez ludzi – Inne produkty rybołówstwa niż wspomniane w grupie 20 % – Małże – Miód	50 %
Produkty kategorii III – Nasienie – Zarodki – Obornik – Mleko i przetwory mleczne (nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi) – Żelatyna – Żabie udka i ślimaki – Kości i produkty kostne – Skóry i skórki – Szczeciny, wełna, włosy i pióra – Rogi i produkty z rogów, kopyta i produkty z kopyt – Produkty pszczele – Trofea myśliwskie – Przetworzona karma dla zwierząt domowych – Surowiec do produkcji karmy dla zwierząt domowych – Surowiec, krew, produkty z krwi, gruczoły i organy do użytku farmaceutycznego lub technicznego – Siano i słoma – Patogeny – Przetworzone białko zwierzęce (w opakowaniach)	minimum 1 % maksimum 10 %

Rodzaj kontroli na granicy	Częstotliwość
Przetworzone białko zwierzęce nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi (luzem)	100 % w przypadku pierwszych sześciu przesyłek (rozporządzenie Komisji (UE) nr 142/2011)[1], a następnie 20 %

(ii) w przypadku przywozu do Chile:

Rodzaj kontroli na granicy	Częstotliwość
1. Kontrola dokumentacji	100 %
2. Kontrola identyfikacyjna	100 %
3. Kontrole bezpośrednie	
4. Zwierzęta żywe	100 %
Produkty kategorii 1 – Świeże mięso z bydła (Kontrola bezpośrednia po przywozie skutkująca ustaleniem = następne 10 przesyłek).	50 % 100 %
Produkty kategorii 2 – Świeże mięso z drobiu, owiec, kóz, świń, koni i z gatunków dzikich – Mięso gadów i płazów – Mięso przetworzone (wołowe, wieprzowe, drobiowe) – Mleko i produkty mleczne – Miód – Całe jaja	20 %

[1] Rozporządzenie Komisji (UE) nr 142/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, oraz w sprawie wykonania dyrektywy Rady 97/78/WE w odniesieniu do niektórych próbek i przedmiotów zwolnionych z kontroli weterynaryjnych na granicach w myśl tej dyrektywy (Dz.U. UE L 54 z 26.2.2011, s. 1).

Rodzaj kontroli na granicy	Częstotliwość
– Jelita – Podroby – Ścięgna, chrząstki, bydlęce filary przepony – Nasienie i zarodki – Mączka z piór, mączka z muszli, mączka mięsno-kostna – Oleje i przynęty – Produkty z krwi – Ekstrakt mięsa, ekstrakt z gruczołów (Kontrola bezpośrednia po przywozie skutkująca ustaleniem = następne 10 przesyłek).	50 %
Produkty kategorii 3 – Mięso kangurów – Mięso gadów – Mięso puszkowane i produkty mięsne w puszkach – Guano ptaków morskich – Pióra, włosie, szczecina i grzywy – Kolagen, żelatyna – Krew, surowica, osocze na użytek *in vitro* – Posiłki gotowe – Żółć i pożywki – Wosk pszczeli – Skóry różnych gatunków – Mleczko pszczele i propolis – Ekstrakt mięsa – Wełna, z wyłączeniem wełny przetworzonej	minimum 1 % maksimum 10 %

Rodzaj kontroli na granicy	Częstotliwość
– Boczek, tłuszcze, jadalne skórki wieprzowe – Krew, surowica i osocze zwierząt na użytek *in vitro* – Ścięgna i chrząstki – Tłuszcz zwierzęcy (boczek, skóra jadalna) – Jerky – Trofea i zwierzęta wypchane – Skóry garbowane, półgarbowane, w stanie „wet-blue” i piklowane – Przetworzona, barwiona i czesana wełna – Zbilansowana karma dla zwierząt domowych (Kontrola bezpośrednia po przywozie skutkująca ustaleniem = następne 10 przesyłek).	20 %

b) w odniesieniu do roślin i produktów roślinnych:

(i) w przypadku przywozu do Strony UE w odniesieniu do roślin, produktów roślinnych i innych towarów wymienionych w załączniku XI do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072[1]:

Rodzaj kontroli na granicy	Częstotliwość
1. Kontrola dokumentacji	100 %
2. Kontrola identyfikacyjna	100 %
3. Kontrole bezpośrednie	Rośliny, produkty roślinne i inne towary oraz ich opakowania muszą być poddane starannej, urzędowej inspekcji, w całości albo przy pomocy próby reprezentatywnej; w stosownych przypadkach pojazdy przewożące je poddaje się starannej, urzędowej inspekcji, w celu upewnienia się – w stopniu, w jakim można to ustalić – że nie są one zakażone przez agrofagi;

[1] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiające jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019 (Dz.U. UE L 319 z 10.12.2019, s. 1).

(ii) w przypadku przywozu do Chile:

A) kontrole dokumentacji dotyczą inspekcji wszystkich dokumentów związanych z przesyłką w celu ustalenia zgodności ze świadectwem fitosanitarnym;

B) kontrole bezpośrednie:

B.1) weryfikacja bezpośrednia dotyczy inspekcji przesyłek w celu ustalenia stopnia uprzemysłowienia lub przekształcenia, na przykład czy produkt jest zamrożony, suszony, zapiekany itp.;

B.2) kontrola fitosanitarna polega na urzędowym wzrokowym sprawdzeniu roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów regulowanych w celu ustalenia ewentualnej obecności agrofagów lub ustalenia zgodności z przepisami fitosanitarnymi;

C) przyjmowanie dotyczy międzynarodowych przesyłek w celu ustalenia statusu fitosanitarnego.

Rodzaj kontroli na granicy	Częstotliwość
1. Kontrola dokumentacji	100 %
2. Kontrola identyfikacyjna	100 %
3. Kontrole bezpośrednie: – bezpośrednia weryfikacja – kontrola fitosanitarna	Rośliny, produkty roślinne i inne towary regulowane oraz ich opakowania muszą być poddane starannej, urzędowej inspekcji, w całości albo przy pomocy próby reprezentatywnej; w stosownych przypadkach pojazdy przewożące je poddaje się starannej, urzędowej inspekcji, w celu upewnienia się – w stopniu, w jakim można to ustalić – że nie są one zakażone przez agrofagi.
Rośliny, produkty roślinne i inne przedmioty regulowane stanowiące ryzyko fitosanitarne	Rodzaj kontroli na granicy
Nasiona, rośliny i części roślin na potrzeby rozmnażania, reprodukcji lub sadzenia.	Kontrola dokumentacji Kontrola identyfikacyjna Kontrola fitosanitarna
Organizmy i mikroorganizmy wykorzystywane w kontroli biologicznej, inkubatorach, organizmy i mikroorganizmy wykorzystywane do produkcji niektórych substancji lub do badań.	Kontrola dokumentacji Kontrola identyfikacyjna Kontrola fitosanitarna
Produkty roślinne:	
Materiał roślinny poddany jednemu lub wielu procesom uprzemysłowienia lub przekształcenia, które wiążą się z przekształceniem początkowych cech, który to materiał, co za tym idzie, nie może być bezpośrednio dotknięty przez agrofagi, ale może je przenosić lub zostać zainfekowany ze względu na warunki przechowywania.	Kontrola dokumentacji Kontrola identyfikacyjna Bezpośrednia weryfikacja

Rodzaj kontroli na granicy	Częstotliwość
Materiał roślinny, który pomimo poddania procesowi uprzemysłowienia może być zaatakowany przez agrofagi lub być ich siedliskiem.	Kontrola dokumentacji Kontrola identyfikacyjna Kontrola fitosanitarna
Świeże produkty roślinne przeznaczone do spożycia, bezpośrednio lub po przekształceniu, które mogą być zaatakowane przez agrofagi lub być ich siedliskiem.	Kontrola dokumentacji Kontrola identyfikacyjna Kontrola fitosanitarna
Inne przedmioty regulowane stanowiące ryzyko fitosanitarne	
Podłoża uprawowe	Kontrola dokumentacji Kontrola identyfikacyjna Kontrola fitosanitarna
Bionawozy	Kontrola dokumentacji Kontrola identyfikacyjna Kontrola fitosanitarna
Przesyłki	Przyjmowanie
Drewniane materiały opakowaniowe	Kontrola fitosanitarna
Pojemniki	Kontrola fitosanitarna
Używane maszyny i pojazdy, które były wykorzystywane w rolnictwie lub leśnictwie	Kontrola dokumentacji Kontrola identyfikacyjna Kontrola fitosanitarna

ZAŁĄCZNIK 13-H

CERTYFIKACJA

1. Zastosowanie mają następujące zasady certyfikacji:

a) w odniesieniu do certyfikacji roślin i produktów roślinnych oraz innych towarów właściwe organy wykonują art. 100 i 101 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031[1] oraz zasady ustanowione w międzynarodowym standardzie dla środków fitosanitarnych 7 FAO „system świadectw wywozowych" oraz międzynarodowym standardzie dla środków fitosanitarnych 12 „wytyczne dotyczące świadectw fitosanitarnych"; oraz

b) w odniesieniu do certyfikacji zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego:

(i) właściwe organy każdej ze Stron zapewniają, aby urzędnicy wydający świadectwa mieli wystarczającą wiedzę w zakresie przepisów weterynaryjnych w odniesieniu do zwierząt lub produktów zwierzęcych, które wymagają świadectwa, oraz, ogólnie, byli zorientowani w kwestii zasad, jakie należy stosować w celu sporządzania i wydawania świadectw, a także, jeżeli to konieczne, w kwestii charakteru i zakresu dochodzeń, prób lub badań, które należy przeprowadzić przed wydaniem świadectwa;

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE (Dz.U. UE L 317 z 23.11.2016, s. 4).

(ii) urzędnicy wydający świadectwa nie mogą potwierdzać danych, o których nie mają osobistej wiedzy lub których nie można stwierdzić;

(iii) urzędnicy wydający świadectwa nie mogą podpisywać pustych lub niekompletnych świadectw lub świadectw odnoszących się do zwierząt lub produktów zwierzęcych, których nie poddali inspekcji lub które uniknęły ich kontroli; w przypadku gdy świadectwo jest podpisane na podstawie innego świadectwa lub poświadczenia, urzędnik wydający świadectwo musi posiadać to świadectwo lub poświadczenie przed podpisaniem świadectwa;

(iv) urzędnik wydający świadectwo może certyfikować dane, które zostały:

A) stwierdzone na podstawie lit. b) ppkt (i), (ii) i (iii) przez inną osobę do tego upoważnioną przez właściwy organ i działającą pod kontrolą tego organu, pod warunkiem że urzędnik wydający świadectwo może zweryfikować dokładność danych będących przedmiotem certyfikacji; lub

B) uzyskane w ramach programów monitorujących, przez odniesienie do oficjalnie uznanych systemów zapewniania jakości lub poprzez system nadzoru epidemiologicznego, które są zatwierdzone na podstawie przepisów weterynaryjnych;

(v) właściwe organy każdej ze Stron podejmują wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia integralności certyfikacji; w szczególności zapewniają one, aby wyznaczeni przez nie urzędnicy wydający świadectwa:

A) posiadali status, który zapewnia ich bezstronność, i nie mieli bezpośredniego interesu komercyjnego związanego ze zwierzętami lub produktami, których dotyczą wydawane świadectwa lub z gospodarstwami lub zakładami, z których pochodzą; oraz

B) byli w pełni świadomi znaczenia treści każdego świadectwa, które podpisują;

(vi) świadectwa muszą być sporządzane w sposób zapewniający powiązanie między świadectwem a przesyłką, co najmniej w języku zrozumiałym dla urzędników wydających świadectwa i co najmniej w jednym z języków urzędowych Strony dokonującej przywozu, określonych w pkt 3;

(vii) każdy właściwy organ musi być w stanie powiązać świadectwa z odpowiednim urzędnikiem wydającym świadectwa oraz zapewnić, aby kopie wszystkich wydanych świadectw były dostępne przez okres ustalony przez taki właściwy organ;

(viii) każda ze Stron wprowadza niezbędne kontrole i podejmuje środki kontroli niezbędne do zapobiegania wydawaniu fałszywych lub wprowadzających w błąd świadectw lub nieuczciwemu wystawianiu lub korzystaniu ze świadectw mających uchodzić za wydane do celów przepisów weterynaryjnych; oraz

(ix) bez uszczerbku dla procedur prawnych lub sankcji, właściwe organy przeprowadzają dochodzenia lub kontrole oraz podejmują odpowiednie środki w celu nałożenia kar za wszelkie fałszywe lub wprowadzające w błąd świadectwa, z którymi się spotykają; środki te mogą obejmować czasowe zawieszenie w obowiązkach urzędników wydających świadectwa do czasu zakończenia dochodzenia; w szczególności:

A) jeżeli w trakcie kontroli zostanie stwierdzone, że urzędnik wydający świadectwa świadomie wydał fałszywe świadectwo, właściwy organ podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, w stopniu, w jakim jest to możliwe, aby urzędnik, którego to dotyczy, nie mógł ponownie popełnić takiego przestępstwa; oraz

B) jeżeli w trakcie kontroli zostanie stwierdzone, że osoba fizyczna lub przedsiębiorstwo wykorzystali świadectwo urzędowe w nieuczciwy sposób lub wprowadzili do niego zmiany, właściwy organ podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, w stopniu, w jakim jest to możliwe, aby taka osoba fizyczna lub takie przedsiębiorstwo nie mogli ponownie popełnić takiego przestępstwa; takie środki mogą obejmować odmowę wydania urzędowego świadectwa danej osobie fizycznej lub przedsiębiorstwu.

2. W odniesieniu do świadectwa, o którym mowa w art. 13.9 ust. 5, poświadczenie zdrowia na świadectwie musi odzwierciedlać status równoważności danego produktu. Poświadczenie zdrowia potwierdza zgodność ze normami produkcji Strony dokonującej wywozu uznanymi za równoważne przez Stronę dokonującą przywozu.

3. W odniesieniu do świadectw zastosowanie mają następujące języki urzędowe:

a) w przypadku przywozu do Strony UE:

(i) w odniesieniu do roślin, produktów roślinnych i innych towarów świadectwo sporządza się w co najmniej jednym z języków urzędowych Unii Europejskiej i najlepiej w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego przeznaczenia;

(ii) w odniesieniu do zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego świadectwo zdrowia sporządza się w co najmniej jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego przeznaczenia i w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, na którego terytorium przeprowadzane są kontrole przywozu przewidziane w art. 13.12; oraz

b) w przypadku przywozu do Chile świadectwo zdrowia sporządza się w języku hiszpańskim, lub w innym języku, w którym to przypadku należy przedstawić tłumaczenie na język hiszpański.

ZAŁĄCZNIK 15-A

WYKAZ TOWARÓW ENERGETYCZNYCH, SUROWCÓW i WĘGLOWODORÓW

1. Wykaz towarów energetycznych według kodu HS:

a) paliwa stałe (kod HS 27.01, 27.02 i 27.04);

b) ropa naftowa (kod HS 27.09);

c) produkty ropopochodne (kod HS 27.10 i 27.13 – 27.15);

d) gaz ziemny, w tym skroplony gaz ziemny i gaz płynny (kod HS 27.11); oraz

e) energia elektryczna (kod HS 27.16).

2. Wykaz surowców według działu HS:

Dział	Pozycja
25	Sól; siarka; ziemie i kamienie; materiały gipsowe, wapno i cement
26	Rudy metali, żużel i popiół
27	Paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji; substancje bitumiczne; woski mineralne
28	Chemikalia nieorganiczne; organiczne lub nieorganiczne związki metali szlachetnych, metali ziem rzadkich, pierwiastków promieniotwórczych lub izotopów

Dział	Pozycja
29	Chemikalia organiczne
71	Perły naturalne lub hodowlane, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem szlachetnym i artykuły z nich, jednak z wyłączeniem pereł naturalnych lub hodowlanych, kamieni szlachetnych lub półszlachetnych
72	Żeliwo i stal
74	Miedź i artykuły z miedzi
75	Nikiel i artykuły z niklu
76	Aluminium i artykuły z aluminium
78	Ołów i artykuły z ołowiu
79	Cynk i artykuły z cynku
80	Cyna i artykuły z cyny
81	Pozostałe metale nieszlachetne; cermetale; artykuły z tych materiałów

3. Wykaz węglowodorów według kodu HS:

a) ropa naftowa (kod HS 27.09); oraz

b) gaz ziemny (kod HS 27.11).

ZAŁĄCZNIK 15-B

WARUNKI USTALANIA CENY EKSPORTOWEJ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 15.5 UST. 2

1. Środek wprowadzany lub utrzymywany przez Chile zgodnie z art. 15.5 ust. 2 musi spełniać wszystkie następujące warunki:

a) nie prowadzi do ograniczenia wywozowego w odniesieniu do wywozu do Strony UE zgodnie z art. 9.11;

b) nie wpływa negatywnie na zdolność Strony UE do pozyskiwania surowców z Chile;

c) jeżeli surowiec dostarczany jest po cenie preferencyjnej do podmiotu gospodarczego w jakimkolwiek państwie trzecim, cenę taką natychmiast i bezwarunkowo przyznaje się podmiotom gospodarczym w podobnych sytuacjach na terytorium Strony UE; oraz

d) nie prowadzi do ceny preferencyjnej, która jest niższa niż najniższa cena wywozu tego samego towaru stosowana w okresie poprzednich 12 miesięcy.

2. Zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Chile środek, o którym mowa w pkt 1, oraz sposób jego wdrożenia udostępnia się publicznie oraz – na wniosek Strony UE – Chile udostępnia Stronie UE szczegółowe i wiarygodne informacje na temat zakresu produktu, wielkości produkcji objętej środkiem, tego, czy miała miejsce sprzedaż krajowa po cenach preferencyjnych oraz ceny krajowej będącej wynikiem stosowania środka.

ZAŁĄCZNIK 16-A

MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE NORMALIZACYJNE
UZNAWANE PRZEZ STRONY

1. Międzynarodowe Biuro Miar (BIPM);

2. Komisja Codex Alimentarius;

3. Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO);

4. Międzynarodowa Rada ds. Harmonizacji Wymagań Technicznych dla Rejestracji Produktów Leczniczych Stosowanych u Ludzi (ICH);

5. Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna (IEC);

6. Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP);

7. Międzynarodowa Organizacja Morska (IMO);

8. Międzynarodowa Rada ds. Oliwy z Oliwek (IOC);

9. Międzynarodowa Organizacja ds. Winorośli i Wina (OIV);

10. Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna (ISO);

11. Międzynarodowa Organizacja Metrologii Prawnej (OIML);

12. Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU);

13. Podkomitet Ekspertów ONZ ds. Globalnie Zharmonizowanego Systemu Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów (UN/SCEGHS);

14. Światowy Związek Pocztowy (UPU);

15. Światowe Forum na rzecz Harmonizacji Przepisów dotyczących Pojazdów (WP.29), działające w ramach Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (EKG ONZ); oraz

16. Światowa Organizacja Zdrowia Zwierząt (WOAH).

ZAŁĄCZNIK 16-B

OCENA ZGODNOŚCI - OBSZARY I SPECYFIKA

1. Wykaz obszarów[1]:

a) aspekty bezpieczeństwa dotyczące urządzeń elektrycznych i elektronicznych zgodnie z definicją zawartą w pkt 2;

b) aspekty bezpieczeństwa dotyczące maszyn zgodnie z definicją zawartą w pkt 2;

c) kompatybilność elektromagnetyczna urządzeń zgodnie z definicją zawartą w pkt 2;

d) efektywność energetyczna, w tym wymogi dotyczące ekoprojektu;

e) ograniczenie stosowania niektórych substancji niebezpiecznych w urządzeniach elektrycznych i elektronicznych; oraz

f) urządzenia sanitarne.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy załącznik nie obejmuje całych statków powietrznych, statków, taboru kolejowego ani pojazdów silnikowych, a także specjalistycznych urządzeń morskich, kolejowych, lotniczych i samochodowych.

2. Do celów niniejszego załącznika:

a) „kompatybilność elektromagnetyczna urządzeń” oznacza kompatybilność elektromagnetyczną (w kontekście zakłóceń i odporności) urządzeń, których prawidłowe działanie jest uzależnione od prądu lub pól elektromagnetycznych, oraz urządzeń służących do wytwarzania, przesyłu i pomiaru prądu, z wyjątkiem:

(i) urządzeń przeznaczonych do użytku w atmosferze wybuchowej;

(ii) urządzeń przeznaczonych do użytku w celach radiologicznych lub medycznych;

(iii) części elektrycznych dźwigów osobowych i towarowych;

(iv) urządzeń radiowych wykorzystywanych przez krótkofalowców;

(v) przyrządów pomiarowych;

(vi) wag nieautomatycznych;

(vii) urządzeń, które są z założenia nieszkodliwe; oraz

(viii) specjalnie skonstruowanych zestawów do przeprowadzania badań, przeznaczonych wyłącznie do użytku w tym celu w jednostkach badawczo-rozwojowych;

b) „efektywność energetyczna” oznacza stosunek uzyskanych wyników, usług, towarów lub energii do nakładów energii w produkcie, który ma wpływ na zużycie energii podczas użytkowania, a także w świetle efektywnej alokacji zasobów;

c) „aspekty bezpieczeństwa dotyczące urządzeń elektrycznych i elektronicznych” oznaczają aspekty bezpieczeństwa dotyczące urządzeń innych niż maszyny, których prawidłowe działanie jest uzależnione od prądu, oraz urządzeń służących do wytwarzania, przesyłu i pomiaru prądu, które są przeznaczone do użytku przy napięciu od 50 V do 1 000 V w przypadku prądu przemiennego i od 75 V do 1 500 V w przypadku prądu stałego, a także urządzeń, które celowo emitują lub odbierają fale elektromagnetyczne o częstotliwościach niższych niż 3 000 GHz do celów radiokomunikacji lub radiolokacji, z wyjątkiem:

(i) urządzeń przeznaczonych do użytku w atmosferze wybuchowej;

(ii) urządzeń przeznaczonych do użytku w celach radiologicznych lub medycznych;

(iii) części elektrycznych dźwigów osobowych i towarowych;

(iv) urządzeń radiowych wykorzystywanych przez krótkofalowców;

(v) liczników energii elektrycznej;

(vi) wtyczek i gniazd do użytku domowego;

(vii) urządzeń sterujących do ogrodzeń pod napięciem;

(viii) zabawek;

(ix) specjalnie skonstruowanych zestawów do przeprowadzania badań, przeznaczonych wyłącznie do użytku w tym celu w jednostkach badawczo-rozwojowych; lub

(x) wyrobów budowlanych do trwałego montażu w budynkach lub obiektach inżynierii lądowej i wodnej, których działanie ma wpływ na działanie budynku lub obiektów inżynierii lądowej i wodnej, takich jak kable, alarmy przeciwpożarowe czy drzwi elektryczne;

d) „aspekty bezpieczeństwa dotyczące maszyn" oznaczają aspekty bezpieczeństwa zespołu składającego się z co najmniej jednej części ruchomej, napędzanego przez układ napędowy wykorzystujący co najmniej jedno źródło energii, takie jak energia cieplna, elektryczna, pneumatyczna, hydrauliczna lub mechaniczna, skonstruowanego i sterowanego w taki sposób, aby funkcjonował jako integralna całość, z wyjątkiem maszyn wysokiego ryzyka, określonych przez każdą ze Stron.

e) „urządzenia sanitarne" oznaczają toalety, jacuzzi, zlewy kuchenne, pisuary, wanny, brodziki, bidety lub umywalki.

3. Zgodnie z art. 16.9 ust. 7 Wspólna Rada może zmienić wykaz obszarów zawarty w pkt 1 niniejszego załącznika.

4. Niezależnie od pkt 1 Strona może wprowadzić wymogi dotyczące obowiązkowych badań lub certyfikacji przez osobę trzecią w obszarach określonych w niniejszym załączniku w odniesieniu do produktów objętych zakresem niniejszego załącznika pod następującymi warunkami:

a) istnieją przekonujące powody związane z ochroną zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, które uzasadniają wprowadzenie wszelkich takich wymogów;

b) wprowadzenie wszelkich takich wymogów jest poparte uzasadnionymi informacjami technicznymi lub naukowymi dotyczącymi wyników tych produktów;

c) wszelkie takie wymogi nie ograniczają handlu w większym stopniu niż jest to konieczne do osiągnięcia uzasadnionego celu przez daną Stronę, uwzględniając zagrożenia wynikające z nieosiągnięcia takiego celu; oraz

d) Strona nie mogła racjonalnie przewidzieć potrzeby wprowadzenia takich wymogów z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy.

Przed wprowadzeniem jakiegokolwiek takiego wymogu Strona powiadamia drugą Stronę i w następstwie konsultacji uwzględnia uwagi drugiej Strony w najszerszym możliwym zakresie podczas opracowywania takich wymogów.

ZAŁĄCZNIK 16-C

DOTYCZĄCY POJAZDÓW SILNIKOWYCH ORAZ ICH WYPOSAŻENIA I CZĘŚCI

1. Do celów niniejszego załącznika:

a) „porozumienie z 1958 r.” oznacza Porozumienie dotyczące przyjęcia jednolitych wymagań technicznych dla pojazdów kołowych, wyposażenia i części, które mogą być stosowane w tych pojazdach, oraz wzajemnego uznawania homologacji udzielonych na podstawie tych wymagań, sporządzone w Genewie w dniu 20 marca 1958 r.;

b) „HS 2017” oznacza wersję nomenklatury systemu zharmonizowanego z 2017 r., wydaną przez Światową Organizację Celną;

c) „EKG ONZ” oznacza Europejską Komisję Gospodarczą ONZ; oraz

d) „regulaminy ONZ” oznaczają regulaminy techniczne przyjęte zgodnie z porozumieniem z 1958 r.

2. Pojęcia stosowane w niniejszym załączniku mają takie samo znaczenie, jak pojęcia zdefiniowane w porozumieniu z 1958 r. lub w załączniku 1 do porozumienia TBT.

3. Niniejszy załącznik ma zastosowanie do handlu między Stronami wszystkimi kategoriami pojazdów silnikowych, wyposażenia do nich i ich części, zgodnie z definicją zawartą w pkt 1.2 ujednoliconej rezolucji EKG ONZ w sprawie budowy pojazdów (R.E.3)[1], objętych między innymi rozdziałami 40, 84, 85, 87, 90 i 94 HS 2017 (zwanych dalej „produktami objętymi niniejszym załącznikiem").

4. W odniesieniu do produktów objętych niniejszym załącznikiem cele niniejszego załącznika są następujące:

a) usuwanie barier pozataryfowych w handlu dwustronnym i zapobieganie im;

b) ułatwienie udzielania homologacji nowych pojazdów silnikowych na podstawie systemów udzielania homologacji określonych między innymi w porozumieniu z 1958 r.;

c) ustanowienie konkurencyjnych warunków rynkowych w oparciu o zasady otwartości, niedyskryminacji i przejrzystości; oraz

d) zagwarantowanie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ludzi oraz środowiska przy jednoczesnym uznaniu prawa każdej ze Stron do określenia pożądanego przez nią poziomu ochrony i podejść regulacyjnych.

5. Strony uznają, że regulaminy EKG ONZ są odpowiednimi międzynarodowymi normami dla produktów objętych niniejszym załącznikiem.

[1] ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6 z dnia 11 lipca 2017 r.

6. Strona dokonująca przywozu akceptuje na swoim rynku nowe pojazdy silnikowe lub nowe wyposażenie pojazdów silnikowych lub ich części, pod warunkiem że producent zaświadczył zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony dokonującej przywozu, że pojazd lub jego wyposażenie lub części spełniają odpowiednie normy bezpieczeństwa lub przepisy techniczne mające zastosowanie na terytorium Strony dokonującej przywozu[1].

7. Strony potwierdzają, że Chile włączyło do swoich przepisów technicznych niektóre przepisy techniczne Strony UE i EKG ONZ oraz akceptację odpowiednich sprawozdań z badań i świadectw homologacji typu.

8. Chile akceptuje świadectwa homologacji typu Strony UE oraz EKG ONZ wydane zgodnie z przepisami technicznymi Strony UE oraz EKG ONZ za potwierdzające zgodność produktów objętych niniejszym załącznikiem z przepisami technicznymi Chile, bez dalszych wymogów w zakresie badań lub znakowania w celu weryfikacji lub potwierdzenia zgodności z wymogami przewidzianymi dla tych homologacji typu Strony UE lub EKG ONZ, chyba że stworzyłoby to zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa ludzi lub środowiska, zgodnie z przepisami technicznymi Chile.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszego punktu nie uniemożliwia Stronie akceptacji na rynku nowych pojazdów silnikowych lub nowego wyposażenia i części pojazdów silnikowych certyfikowanych zgodnie z normami bezpieczeństwa i emisji państwa trzeciego lub wymagania certyfikacji zgodności z istniejącymi normami bezpieczeństwa i emisji pojazdów silnikowych, które Strona utrzymuje w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, z zastrzeżeniem pkt 7.

9. Chile może zmienić swoje przepisy techniczne, jeżeli uzna, że przepisy techniczne Strony UE lub EKG ONZ nie odpowiadają już pożądanemu przez Chile poziomowi ochrony lub stanowią zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa ludzi lub środowiska. Przed wprowadzeniem takich zmian Chile informuje Stronę UE za pośrednictwem punktów kontaktowych wyznaczonych zgodnie z art. 16.13 i na wniosek przekazuje informacje na temat uzasadnienia tych zmian.

10. Właściwe organy Strony dokonującej przywozu mogą zweryfikować, czy produkty objęte niniejszym załącznikiem są zgodne ze wszystkimi odpowiednimi przepisami technicznymi Strony dokonującej przywozu. Weryfikację przeprowadza się w drodze losowego doboru próby na rynku oraz zgodnie z przepisami technicznymi Strony dokonującej przywozu.

11. Strona dokonująca przywozu może wymagać, aby dostawca wycofał produkt z jej rynku, w przypadku gdy produkt ten nie jest zgodny z tymi przepisami technicznymi.

12. Bez uszczerbku dla prawa każdej ze Stron do przyjmowania środków niezbędnych dla bezpieczeństwa ruchu drogowego, ochrony środowiska lub zdrowia publicznego oraz zapobiegania nieuczciwym praktykom zgodnie z pożądanym przez nie poziomem ochrony, każda ze Stron unika niweczenia lub naruszenia korzyści przypadających drugiej Stronie na podstawie niniejszego załącznika w drodze środków regulacyjnych specyficznych dla produktów objętych niniejszym załącznikiem.

13. Strona dokonująca przywozu dokłada starań, aby zezwalać na przywóz i wprowadzanie do obrotu produktów wykorzystujących nowe technologie lub nowe funkcje, których Strona dokonująca przywozu jeszcze nie uregulowała, chyba że istnieje uzasadniona wątpliwość co do ich bezpieczeństwa oparta na informacjach naukowych lub technicznych, w związku z czym taka nowa technologia lub nowa funkcja stwarza zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa ludzi lub środowiska. Jeżeli Strona dokonująca przywozu podejmie decyzję o odmowie wprowadzenia do obrotu niezwłocznie powiadamia o tej decyzji drugą Stronę.

14. Strony współpracują w ramach Podkomitetu ds. barier technicznych w handlu oraz wymieniają informacje w kwestiach istotnych dla wykonania niniejszego załącznika.

ZAŁĄCZNIK 16-D

POROZUMIENIE, O KTÓRYM MOWA W ART. 16.7 UST. 5 LIT. b),
W SPRAWIE SYSTEMATYCZNEJ WYMIANY INFORMACJI DOTYCZĄCYCH BEZPIECZEŃSTWA PRODUKTÓW KONSUMPCYJNYCH ORAZ ZWIĄZANYCH Z TYM ŚRODKÓW ZAPOBIEGAWCZYCH, OGRANICZAJĄCYCH I NAPRAWCZYCH

Wspólna Rada może zmienić niniejszy załącznik zgodnie z art. 16.7 ust. 10.

ZAŁĄCZNIK 16-E

POROZUMIENIE, O KTÓRYM MOWA W ART. 16.7 UST. 6, W SPRAWIE REGULARNEJ WYMIANY INFORMACJI DOTYCZĄCYCH ŚRODKÓW PODEJMOWANYCH W ODNIESIENIU DO NIESPEŁNIAJĄCYCH WYMOGÓW PRODUKTÓW NIESPOŻYWCZYCH INNYCH NIŻ TE OBJĘTE ART. 16.7 UST. 5

Wspólna Rada może zmienić niniejszy załącznik zgodnie z art. 16.7 ust. 10.

ZAŁĄCZNIK 17-A

ZASTRZEŻENIA DOTYCZĄCE ISTNIEJĄCYCH ŚRODKÓW

Uwagi

1. W wykazach Stron w dodatkach 17-A-1 oraz 17-A-2 określono, zgodnie z art. 17.14 i 18.8, zastrzeżenia dokonane przez Strony w odniesieniu do istniejących środków, które nie spełniają obowiązków wynikających z:

a) art. 18.6;

b) art. 17.9 lub 18.4;

c) art. 17.11;

d) art. 17.13; lub

e) art. 17.12.

2. Zastrzeżenia Strony pozostają bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z GATS.

3. Każde zastrzeżenie określa następujące elementy:

a) „sektor” odnosi się do ogólnego sektora, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;

b) „podsektor” odnosi się do konkretnego sektora, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;

c) „klasyfikacja gospodarcza” odnosi się, w stosownych przypadkach, do działalności objętej zastrzeżeniem zgodnie z CPC, ISIC Rev 3.1, lub inaczej wyraźnie opisanej w tym zastrzeżeniu;

d) „rodzaj zastrzeżenia” określa obowiązek, o którym mowa w pkt 1 niniejszego załącznika, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;

e) „szczebel władzy” oznacza szczebel władzy utrzymujący środek, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;

f) „środki” oznaczają przepisy lub inne kwalifikujące się środki wskazane, w stosownych przypadkach, w elemencie „opis”, w odniesieniu do których dokonano zastrzeżenia. „Środek” wymieniony w elemencie „środki”:

   (i) oznacza środek zmieniony, kontynuowany lub odnowiony od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy;

   (ii) obejmuje wszelkie podrzędne środki przyjęte lub utrzymane na podstawie danego środka i zgodne z nim; oraz

(iii) w odniesieniu do wykazu Strony UE obejmuje wszelkie przepisy ustawowe lub inne środki, które wykonują dyrektywę na poziomie państw członkowskich; oraz

g) „opis” określa niespełniające wymogów aspekty istniejącego środka, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że jeżeli Strona przyjmuje na szczeblu władzy nowy środek inny niż ten, w odniesieniu do którego pierwotnie dokonano zastrzeżenia, i ten nowy środek faktycznie zastępuje – na terytorium, do którego ma zastosowanie – niespełniający wymogów aspekt pierwotnego środka wymieniony w elemencie „środki”, nowy środek uznaje się za „zmianę” pierwotnego środka w rozumieniu art. 17.14 ust. 1 lit. c) lub art. 18.8 ust. 1 lit. c).

5. Dokonując interpretacji zastrzeżenia, uwzględnia się wszystkie jego elementy. Zastrzeżenie interpretuje się w świetle odpowiednich obowiązków zawartych w rozdziałach lub sekcjach, w odniesieniu do których dokonuje się zastrzeżenia. Element „środki” jest nadrzędny w stosunku do wszystkich innych elementów.

6. Dla celów wykazów Stron „ISIC rev 3.1” oznacza Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 4, ISIC rev 3.1, 2002.

7. Do celów wykazów Stron zastrzeżenia dotyczącego wymogu obecności lokalnej na terytorium Stron dokonuje się w odniesieniu do art. 18.6, a nie w odniesieniu do art. 18.4 lub – w załączniku 17-C – w odniesieniu do art. 18.7. Ponadto wymóg taki nie jest traktowany jako zastrzeżenie w odniesieniu do art. 17.9.

8. Zastrzeżenie dokonane na poziomie Strony UE stosuje się do środków Unii Europejskiej, do środków państwa członkowskiego na szczeblu centralnym lub do środków instytucji rządowych lub samorządowych w państwie członkowskim, chyba że dane zastrzeżenie wyklucza państwo członkowskie. Zastrzeżenie dokonane przez państwo członkowskie stosuje się do środków na centralnym, regionalnym lub lokalnym szczeblu władzy w tym państwie członkowskim. Dla celów zastrzeżeń Belgii centralny szczebel władzy obejmuje rząd federalny oraz rządy regionów i wspólnot, gdyż każde z nich posiada równoważne kompetencje ustawodawcze. Do celów zastrzeżeń Strony UE regionalny szczebel władzy w Finlandii oznacza Wyspy Alandzkie. Zastrzeżenie dokonane na szczeblu Chile ma zastosowanie do środka władz centralnych lub władz lokalnych.

9. Wykazy Stron nie obejmują środków odnoszących się do wymogów i procedur dotyczących kwalifikacji, norm technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, w przypadku gdy nie stanowią one ograniczenia w rozumieniu art. 17.9, 18.4 lub 18.6. Środki te mogą obejmować w szczególności konieczność uzyskania licencji, spełnienia obowiązku świadczenia usługi powszechnej, posiadania uznanych kwalifikacji w sektorach regulowanych, zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, spełnienia wymogu przynależności do konkretnego zawodu, takiego jak wymóg członkostwa w organizacji zawodowej, posiadania lokalnego przedstawiciela na potrzeby świadczenia usługi lub utrzymywania lokalnego adresu, lub spełnienia wszelkich innych niedyskryminujących wymogów, zgodnie z którymi pewne rodzaje działalności nie mogą być prowadzone w strefach lub obszarach chronionych. Chociaż środki takie nie są wymienione w niniejszym załączniku, nadal mają zastosowanie.

10. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku Strony UE obowiązek przyznania traktowania narodowego nie pociąga za sobą wymogu rozszerzenia na osoby fizyczne lub prawne z Chile traktowania przyznanego w państwie członkowskim, na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, lub jakiegokolwiek środka przyjętego na podstawie tego traktatu, w tym środków je wdrażających w państwach członkowskich, w odniesieniu do:

a) osób fizycznych lub rezydentów innego państwa członkowskiego; lub

b) osób prawnych utworzonych lub zorganizowanych na podstawie prawa innego państwa członkowskiego lub Unii Europejskiej oraz posiadających swoją siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w Unii Europejskiej.

11. Traktowanie przyznawane osobom prawnym założonym przez inwestorów Strony zgodnie z prawem drugiej Strony (w tym, w przypadku Strony UE, prawem państwa członkowskiego) i mającym swoją siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium tej drugiej Strony pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich warunków lub obowiązków, zgodnie z rozdziałem 17, które mogły zostać nałożone na takie osoby prawne w chwili ich zakładania na terytorium tej drugiej Strony i które nadal mają zastosowanie.

12. Wykazy Stron mają zastosowanie wyłącznie do terytoriów Stron zgodnie z art. 41.2 i jedynie w kontekście stosunków handlowych między Stroną UE a Chile. Nie mają one wpływu na prawa i obowiązki państw członkowskich wynikające z prawa Unii Europejskiej.

13. W wykazie Strony UE stosuje się następujące skróty:

UE Unia Europejska, w tym jej wszystkie państwa członkowskie

AT Austria

BE Belgia

BG Bułgaria

CY Cypr

CZ Czechy

DE Niemcy

DK Dania

EE Estonia

EL Grecja

ES Hiszpania

FI Finlandia

FR Francja

HR Chorwacja

HU Węgry

IE Irlandia

IT Włochy

LT Litwa

LU Luksemburg

LV Łotwa

MT Malta

NL Niderlandy

PL Polska

PT Portugalia

RO Rumunia

SE Szwecja

SI Słowenia

SK Słowacja

EOG Europejski Obszar Gospodarczy

Dodatek 17-A-1

WYKAZ STRONY UE

Zastrzeżenie nr 1 – Wszystkie sektory

Zastrzeżenie nr 2 – Zawody regulowane (z wyjątkiem zawodów związanych z opieką zdrowotną)

Zastrzeżenie nr 3 – Zawody regulowane (zawody związane z opieką zdrowotną i sprzedażą detaliczną produktów farmaceutycznych)

Zastrzeżenie nr 4 – Usługi badawczo-rozwojowe

Zastrzeżenie nr 5 – Usługi w zakresie nieruchomości

Zastrzeżenie nr 6 – Usługi biznesowe

Zastrzeżenie nr 7 – Usługi budowlane

Zastrzeżenie nr 8 – Usługi w zakresie dystrybucji

Zastrzeżenie nr 9 – Usługi w zakresie edukacji

Zastrzeżenie nr 10 – Usługi w zakresie ochrony środowiska

Zastrzeżenie nr 11 – Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne

Zastrzeżenie nr 12 – Usługi związane z turystyką i podróżami

Zastrzeżenie nr 13 – Usługi związane z kulturą, rekreacją i sportem

Zastrzeżenie nr 14 – Usługi transportowe i usługi pomocnicze w branży transportowej

Zastrzeżenie nr 15 – Usługi związane z branżą energetyczną

Zastrzeżenie nr 16 – Rolnictwo, rybołówstwo i wytwarzanie

Zastrzeżenie nr 1 – Wszystkie sektory

Sektor:	Wszystkie sektory
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
	Wymogi dotyczące wyników
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Rozdział/Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Forma działalności gospodarczej

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

UE: Traktowania przyznanego na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej osobom prawnym utworzonym zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego i mającym swoją siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w Unii Europejskiej, w tym osobom prawnym ustanowionym w Unii przez inwestorów z Chile, nie przyznaje się osobom prawnym ustanowionym poza Unią Europejską ani oddziałom lub przedstawicielstwom takich osób prawnych, w tym oddziałom lub przedstawicielstwom osób prawnych z Chile.

Traktowanie mniej korzystne może być przyznane osobom prawnym utworzonym zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego, które mają wyłącznie swoją siedzibę statutową w Unii Europejskiej, chyba że możliwe jest wykazanie, że posiadają one rzeczywiste i trwałe powiązanie z gospodarką jednego z państw członkowskich.

Środki:

UE: Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

Niniejsze zastrzeżenie ma zastosowanie wyłącznie usług w zakresie zdrowia, społecznych lub edukacyjnych:

UE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Sprzedając swoje udziały kapitałowe lub aktywa w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub istniejącym podmiocie publicznym świadczącym usługi w zakresie zdrowia, społeczne lub edukacyjne (CPC 93, 92) lub rozporządzając takimi udziałami lub aktywami, każde państwo członkowskie może wprowadzić, w odniesieniu do inwestorów z Chile lub ich przedsiębiorstw, zakazy lub ograniczenia dotyczące własności takich udziałów lub aktywów oraz możliwości właścicieli takich udziałów lub aktywów w zakresie kontroli wszelkich powstałych w rezultacie tego przedsiębiorstw. W odniesieniu do takiej sprzedaży lub rozporządzenia w inny sposób każde państwo członkowskie Unii Europejskiej może przyjąć lub utrzymać dowolny środek dotyczący obywatelstwa kadry kierowniczej wyższego szczebla lub członków zarządu.

Dla celów niniejszego zastrzeżenia:

(i) każdy środek utrzymany lub przyjęty po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, który w momencie sprzedaży lub zbycia w inny sposób nakłada zakazy lub ograniczenia dotyczące własności udziałów kapitałowych lub aktywów, lub nakłada wymogi dotyczące obywatelstwa opisane w niniejszym zastrzeżeniu, uznaje się za istniejący środek; oraz

(ii) „przedsiębiorstwo państwowe” oznacza przedsiębiorstwo będące własnością lub kontrolowane poprzez udziały własnościowe przez którekolwiek państwo członkowskie oraz obejmuje przedsiębiorstwo założone po wejściu w życie niniejszej Umowy wyłącznie dla celów sprzedaży udziałów kapitałowych lub aktywów w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub istniejącym podmiocie publicznym lub rozporządzenia takimi udziałami lub aktywami.

Środki:

UE: Jak określono w elemencie „opis” wskazanym powyżej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

AT: W przypadku prowadzenia oddziału, przedsiębiorstwa spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) muszą wyznaczyć przynajmniej jedną osobę mającą miejsce zamieszkania w Austrii odpowiedzialną za ich reprezentowanie.

Osoby wchodzące w skład kadry zarządzającej (dyrektorzy zarządzający, osoby fizyczne) odpowiedzialne za przestrzeganie austriackiej ustawy o działalności gospodarczej (*Gewerbeordnung*) muszą mieć miejsce stałego zamieszkania w Austrii.

BG: Zagraniczne osoby prawne, z wyjątkiem osób prawnych założonych na podstawie prawa państwa członkowskiego EOG, mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą pod warunkiem, że zostały zarejestrowane w Republice Bułgarii w formie spółki wpisanej do rejestru handlowego. Tworzenie oddziałów wymaga zezwolenia.

Przedstawicielstwa zagranicznych przedsiębiorstw muszą zostać zarejestrowane w Bułgarskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej i nie mogą prowadzić działalności gospodarczej – mają jedynie prawo do reklamowania swojego właściciela i działania jako jego przedstawiciele lub pełnomocnicy.

EE: Jeżeli miejsce zamieszkania co najmniej połowy członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjnej lub oddziału nie znajduje się w Estonii, w innym państwie członkowskim EOG lub w Konfederacji Szwajcarskiej, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka akcyjna lub spółka zagraniczna wyznaczają punkt kontaktowy, którego adres estoński może być wykorzystywany do doręczania pism procesowych przedsiębiorstwa i deklaracji intencji adresowanych do przedsiębiorstwa (tj. oddziału spółki zagranicznej).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i członkowie organów zarządzających i nadzorczych oraz w odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

FI: Co najmniej jeden ze wspólników w spółce jawnej lub jeden ze wspólników w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością musi mieć miejsce zamieszkania w EOG lub – jeżeli wspólnik jest osobą prawną – posiadać siedzibę (nie jest dozwolona forma oddziału) w EOG. Organ rejestrujący może przyznawać zwolnienia z tego wymogu.

Do prowadzenia działalności gospodarczej jako przedsiębiorca prywatny wymagane jest miejsce zamieszania w EOG.

Jeżeli zagraniczna organizacja z państwa spoza EOG zamierza prowadzić działalność gospodarczą lub handlową poprzez założenie oddziału w Finlandii, musi posiadać pozwolenie na prowadzenie działalności handlowej.

Przynajmniej jeden zwyczajny członek i jeden zastępca członka zarządu oraz dyrektor zarządzający muszą mieć miejsce zamieszkania w EOG. Organ rejestrujący może przyznawać spółkom zwolnienia z tego wymogu.

SE: Spółka zagraniczna, która nie utworzyła osoby prawnej w Szwecji lub która prowadzi działalność za pośrednictwem przedstawiciela handlowego, musi prowadzić działalność gospodarczą za pośrednictwem oddziału zarejestrowanego w Szwecji, z niezależnym zarządem i oddzielną rachunkowością. Dyrektor zarządzający oddziału oraz wicedyrektor zarządzający, jeśli został wyznaczony, muszą mieć miejsce zamieszkania w EOG. Osoba fizyczna niemająca miejsca zamieszkania w EOG, prowadząca działalność handlową w Szwecji, wyznacza i rejestruje przedstawiciela mającego miejsce zamieszkania w Szwecji, odpowiedzialnego za tę działalność. Dla działalności prowadzonej w Szwecji musi być prowadzona oddzielna rachunkowość. Właściwy organ może w indywidualnych przypadkach przyznać zwolnienia z wymogów dotyczących oddziału i miejsca zamieszkania. Projekty budowlane, których okres realizacji jest krótszy niż rok, realizowane przez przedsiębiorstwo z siedzibą poza EOG lub przez osobę fizyczną mającą miejsce zamieszkania poza EOG, są zwolnione z wymogów zakładania oddziału lub wyznaczenia przedstawiciela mającego miejsce zamieszkania w Szwecji.

W przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółdzielczych stowarzyszeń gospodarczych co najmniej 50 % członków zarządu, co najmniej 50 % zastępców członków rady dyrektorów, dyrektor zarządzający, wicedyrektor zarządzający i co najmniej jedna z osób upoważnionych do składania podpisów w imieniu spółki, o ile została wyznaczona, musi mieć miejsce zamieszkania w EOG. Właściwy organ może przyznać zwolnienia z tego wymogu. Jeżeli żaden z przedstawicieli spółki lub stowarzyszenia nie ma miejsca zamieszkania w Szwecji, zarząd musi wyznaczyć i zarejestrować osobę mającą miejsce zamieszkania w Szwecji, która została upoważniona do otrzymywania pism w imieniu spółki lub stowarzyszenia.

Odpowiednie warunki obowiązują dla ustanawiania wszystkich pozostałych rodzajów podmiotów prawnych.

SK: Zagraniczna osoba fizyczna, której imię i nazwisko należy wpisać do odpowiedniego rejestru (rejestru handlowego, rejestru działalności gospodarczej lub innego rejestru zawodowego) jako osoby upoważnionej do występowania w imieniu przedsiębiorcy, musi przedstawić zezwolenie na pobyt na Słowacji.

Środki:

AT: Aktiengesetz, BGBl. Nr 98/1965, § 254 (2);

GmbH-Gesetz, RGBl. Nr 58/1906, § 107 (2); oraz Gewerbeordnung, BGBl. Nr 194/1994, § 39 (2a).

BG: Prawo handlowe, art. 17a; oraz

Ustawa o wspieraniu inwestycji, art. 24.

EE: Äriseadustik (Kodeks handlowy) § 631 (1, 2 i 4).

FI: Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ustawa w sprawie prawa do prowadzenia działalności handlowej) (122/1919), s. 1;

Osuuskuntalaki (ustawa o spółdzielniach) 1488/2001;

Osakeyhtiölaki (ustawa o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością) (624/2006); oraz

Laki luottolaitostoiminnasta (ustawa o instytucjach kredytowych) (121/2007).

SE: Lag om utländska filialer m.m (ustawa w sprawie zagranicznych oddziałów) (1992:160);

Aktiebolagslagen (ustawa o spółkach) (2005:551);

Ustawa o spółdzielczych stowarzyszeniach gospodarczych (2018:672); oraz Ustawa o europejskich ugrupowaniach interesów gospodarczych (1994:1927).

SK: Ustawa 513/1991 Kodeks handlowy (art. 21); Ustawa 455/1991 o licencjach handlowych; oraz

Ustawa nr 404/2011 o pobycie cudzoziemców (art. 22 i 32).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz wymogi dotyczące wyników:

BG: Przedsiębiorstwa mające siedzibę w Bułgarii mogą zatrudniać obywateli państw trzecich wyłącznie na stanowiskach, w odniesieniu do których nie istnieje wymóg obywatelstwa bułgarskiego. Łączna liczba obywateli państw trzecich zatrudnionych przez przedsiębiorstwo mające siedzibę w Bułgarii w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie może przekraczać 20 % (35 % w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw) średniej liczby obywateli bułgarskich, obywateli innych państw członkowskich, państw, które są stronami Porozumienia EOG, lub Konfederacji Szwajcarskiej, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Ponadto pracodawca musi wykazać, że nie ma odpowiedniego pracownika z Bułgarii, UE, EOG lub Szwajcarii na dane stanowisko, przeprowadzając test rynku pracy przed zatrudnieniem obywatela państwa trzeciego.

W przypadku pracowników wysoko wykwalifikowanych, sezonowych i delegowanych, a także osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa, naukowców i studentów, nie ma ograniczenia liczby obywateli państw trzecich pracujących dla jednego przedsiębiorstwa. W przypadku zatrudniania obywateli państw trzecich w tych kategoriach test rynku pracy nie jest wymagany.

Środki:

BG: Ustawa o migracji zarobkowej i mobilności pracowników.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

PL: Zakres działań przedstawicielstwa może obejmować wyłącznie reklamę i promocję zagranicznej spółki dominującej reprezentowanej przez to przedstawicielstwo. We wszystkich sektorach, z wyjątkiem usług prawnych, inwestorzy spoza Unii Europejskiej i ich przedsiębiorstwa mogą prowadzić działalność wyłącznie w formie spółki: komandytowej, komandytowo-akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnej, podczas gdy wewnętrzni inwestorzy i wewnętrzne przedsiębiorstwa mają dostęp również do innej formy spółek prawa handlowego (spółki jawnej) oraz do spółki cywilnej.

Środki:

PL: Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

b) Nabywanie nieruchomości

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

AT (ma zastosowanie do regionalnego szczebla władzy): Nabywanie, zakup, najem lub dzierżawa nieruchomości przez osoby fizyczne i przedsiębiorstwa spoza Unii Europejskiej wymaga zezwolenia właściwych organów regionalnych (krajów związkowych). Zezwolenie wydaje się tylko jeżeli nabycie uznano za leżące w interesie publicznym (w szczególności gospodarczym, społecznym i kulturalnym).

CY: Cypryjczycy lub osoby cypryjskiego pochodzenia, a także obywatele państw członkowskich mogą nabywać nieruchomości na Cyprze bez ograniczeń. Cudzoziemiec nie może nabyć jakiejkolwiek nieruchomości bez pozwolenia Rady Ministrów inaczej niż w wyniku czynności prawnej mortis causa. W przypadku cudzoziemców, jeżeli nabywana nieruchomość wykracza poza zakres niezbędny do budowy lokalu przeznaczonego na dom lub na działalność gospodarczą, lub w inny sposób przekracza dwa donumy (2 676 m^2), to każde pozwolenie udzielone przez Radę Ministrów podlega warunkom, ograniczeniom i kryteriom określonym w rozporządzeniach wydanych przez Radę Ministrów i zatwierdzonych przez Izbę Reprezentantów. Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie jest obywatelem Republiki Cypryjskiej, w tym spółka pod kontrolą zagraniczną. Pojęcie to nie obejmuje cudzoziemców cypryjskiego pochodzenia ani niecypryjskich współmałżonków obywateli Republiki Cypryjskiej.

CZ: Do gruntu rolnego będącego własnością państwa zastosowanie mają zasady szczególne. Grunty rolne będące własnością państwa mogą być nabywane wyłącznie przez obywateli czeskich, obywateli innego państwa członkowskiego, państw, które są stronami Porozumienia EOG, lub Konfederacji Szwajcarskiej. Osoby prawne mogą nabywać państwowe grunty rolne od państwa tylko wtedy, gdy są przedsiębiorcami rolnymi w Republice Czeskiej lub osobami o podobnym statusie w innym państwie członkowskim, w państwach, które są stronami Porozumienia EOG, lub w Konfederacji Szwajcarskiej.

DK: Zgodnie z duńską ustawą o nabywaniu nieruchomości osoby fizyczne, które nie mają miejsca zamieszkania w Danii i które nie miały miejsca zamieszkania w Danii uprzednio przez łączny okres pięciu lat, muszą uzyskać pozwolenie od Ministerstwa Sprawiedliwości na nabycie tytułu do nieruchomości w Danii. Wymóg ten ma również zastosowanie do osób prawnych, które nie są zarejestrowane w Danii. W przypadku osób fizycznych pozwolenie na nabycie nieruchomości zostanie wydane, jeżeli wnioskodawca zamierza używać nieruchomości jako swojego głównego miejsca zamieszkania.

W przypadku osób prawnych, które nie są zarejestrowane w Danii, pozwolenie na nabycie nieruchomości zostanie na ogół wydane, jeżeli nabycie jest warunkiem koniecznym do prowadzenia działalności gospodarczej przez nabywcę. Pozwolenie wymagane jest również w przypadku, gdy wnioskodawca zamierza używać nieruchomości jako drugiego miejsca zamieszkania. Takie pozwolenie zostanie wydane wyłącznie w przypadku, gdy w wyniku oceny ogólnej i szczegółowej wnioskodawca zostanie uznany za mającego szczególnie silne powiązania z Danią.

Pozwolenie na podstawie ustawy o nabywaniu nieruchomości wydaje się jedynie w związku z nabyciem konkretnej nieruchomości. Nabywanie gruntów rolnych przez osoby fizyczne lub prawne regulowane jest ponadto przez duńską ustawę o nieruchomościach rolnych, która nakłada ograniczenia na wszystkie osoby fizyczne – zarówno obywateli Danii, jak i obcokrajowców – nabywające nieruchomości rolne. W związku z tym każda osoba fizyczna lub prawna, która chce nabyć nieruchomość rolną, musi spełnić wymogi określone w tej ustawie. Na ogół oznacza to, że w odniesieniu do gospodarstwa rolnego zastosowanie ma ograniczony wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania nie ma charakteru osobistego. Podmioty prawne muszą należeć do rodzajów wymienionych w § 20 i 21 ustawy i muszą być zarejestrowane w Unii lub EOG.

EE: Osoba prawna z państwa członkowskiego OECD ma prawo do nabycia nieruchomości, która obejmuje:

(i) mniej niż dziesięć hektarów gruntów rolnych, gruntów leśnych lub gruntów rolnych i leśnych łącznie, bez ograniczeń;

(ii) dziesięć hektarów lub więcej gruntów rolnych, jeżeli osoba prawna przez trzy lata bezpośrednio poprzedzające rok dokonania transakcji nabycia nieruchomości zajmowała się wytwarzaniem produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, z wyjątkiem produktów rybołówstwa i bawełny (zwanych dalej „produktami rolnymi”);

(iii) dziesięć hektarów lub więcej gruntów leśnych, jeżeli osoba prawna przez trzy lata bezpośrednio poprzedzające rok dokonania transakcji nabycia nieruchomości zajmowała się gospodarką leśną w rozumieniu ustawy o lasach (zwaną dalej „gospodarką leśną”) lub wytwarzaniem produktów rolnych;

(iv) mniej niż dziesięć hektarów gruntów rolnych i mniej niż dziesięć hektarów gruntów leśnych, ale dziesięć hektarów lub więcej gruntów rolnych i leśnych łącznie, jeżeli osoba prawna przez trzy lata bezpośrednio poprzedzające rok dokonania transakcji nabycia nieruchomości zajmowała się wytwarzaniem produktów rolnych lub gospodarką leśną.

Jeżeli osoba prawna nie spełnia wymogów przewidzianych w ppkt (ii), (iii) i (iv), może ona nabyć nieruchomość, która obejmuje dziesięć hektarów lub więcej gruntów rolnych, gruntów leśnych lub gruntów rolnych i leśnych łącznie tylko za zgodą rady jednostki samorządu lokalnego w miejscu położenia nieruchomości, która ma zostać nabyta.

Ograniczenia w nabywaniu nieruchomości mają zastosowanie na niektórych obszarach geograficznych w odniesieniu do obywateli państw spoza EOG.

EL: Nabywanie lub najem nieruchomości w regionach przygranicznych są zakazane w przypadku osób fizycznych lub prawnych, które są obywatelami państw innych niż państwa członkowskie i państwa należące do Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu lub mają siedzibę w takich innych państwach. Zakaz może zostać zniesiony decyzją uznaniową podjętą przez komitet właściwej Administracji Zdecentralizowanej (lub Ministra Obrony Narodowej, w przypadku gdy mienie, które ma być eksploatowane, należy do Funduszu Eksploatacji Mienia Prywatnego i Publicznego).

HR: Zagraniczne spółki mogą nabywać nieruchomości w celu świadczenia usług jedynie pod warunkiem, że mają siedzibę i są zarejestrowane w Chorwacji jako osoby prawne. Zakup nieruchomości niezbędnej do świadczenia usług przez oddziały wymaga zatwierdzenia przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Grunty rolne nie mogą być nabywane przez cudzoziemców.

MT: Osoby niebędące obywatelami państwa członkowskiego nie mogą nabywać nieruchomości w celach handlowych. Spółki, w których 25 % (lub więcej) udziałów należy do podmiotów spoza Unii Europejskiej, muszą uzyskać zezwolenie właściwego organu (ministra właściwego do spraw finansów), aby móc nabyć nieruchomość do celów handlowych lub komercyjnych. Właściwy organ ustala, czy proponowane nabycie stanowi dla maltańskiej gospodarki korzyść netto.

PL: Nabycie nieruchomości przez cudzoziemca, bezpośrednie i pośrednie, wymaga zezwolenia. Zezwolenie jest wydawane, w drodze decyzji administracyjnej, przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jeżeli sprzeciwu nie wniesie Minister Obrony Narodowej, a w przypadku nieruchomości rolnych, jeżeli sprzeciwu nie wniesie również minister właściwy do spraw rolnictwa i rozwoju wsi.

Środki:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBl. Nr. 25/2007;

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBl. Nr. 9/2004;

NÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBl. 6800;

OÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBl. Nr. 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBl. Nr. 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBl. Nr. 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBl. Nr. 61/1996;

Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBl. Nr. 42/2004; oraz

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBl. Nr 11/1998.

CY: Ustawa o nabywaniu nieruchomości (przez cudzoziemców) (rozdział 109), z późniejszymi zmianami.

CZ: Ustawa nr 503/2012, Coll. w sprawie Urzędu Gruntów Państwowych, z późniejszymi zmianami.

DK: Duńska ustawa o nabywaniu nieruchomości (akt konsolidacyjny nr 265 z dnia 21 marca 2014 r. w sprawie nabywania nieruchomości);

Rozporządzenie wykonawcze dotyczące nabywania nieruchomości (rozporządzenie wykonawcze nr 764 z dnia 18 września 1995 r.); oraz

Ustawa o nieruchomościach rolnych (akt konsolidacyjny nr 27 z dnia 4 stycznia 2017 r.).

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (ustawa o ograniczeniach w nabywaniu nieruchomości), rozdział 2 § 4, rozdział 3 § 10, 2017 r.

EL: Ustawa 1892/1990, w obecnym brzmieniu, w powiązaniu, w zakresie stosowania, z decyzją ministerialną F.110/3/330340/S.120/7-4-14 Ministra Obrony Narodowej i Ministra Ochrony Obywateli.

HR: Ustawa o prawie własności i innych prawach rzeczowych (dziennik ustaw 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 143/12, 152/14), art. 354–358.b;

Ustawa o gruntach rolnych (dziennik ustaw 20/18, 115/18, 98/19), art. 2; oraz Ustawa o ogólnym postępowaniu administracyjnym.

MT: Ustawa o nieruchomościach (nabywanych przez nierezydentów) (Cap. 246); oraz Protokół nr 6 do traktatu o przystąpieniu do UE w sprawie nabywania „drugich domów" na Malcie.

PL: Ustawa z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dziennik Ustaw 2016, poz. 1061 z późniejszymi zmianami).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

HU: Zakup nieruchomości przez nierezydentów wymaga uzyskania zezwolenia odpowiedniego organu administracyjnego odpowiedzialnego za obszar geograficzny, na którym położona jest dana nieruchomość.

Środki:

HU: Dekret rządowy nr 251/2014 (X. 2.) w sprawie nabywania przez cudzoziemców nieruchomości innych niż grunty używane w rolnictwie lub leśnictwie; oraz Ustawa LXXVIII z 1993 r. (ust. 1/A).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

LV: Nabywanie gruntów miejskich przez obywateli Chile jest dozwolone poprzez osoby prawne zarejestrowane na Łotwie lub w innych państwach członkowskich:

(i) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego należy do obywateli państw członkowskich, rządu łotewskiego lub gminy, osobno lub łącznie;

(ii) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego należy do osób fizycznych i spółek z państw trzecich, z którymi Łotwa zawarła dwustronne umowy w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji, zatwierdzone przez łotewski parlament przed dniem 31 grudnia 1996 r.;

(iii) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego należy do osób fizycznych i spółek z państw trzecich, z którymi Łotwa zawarła dwustronne umowy w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji po dniu 31 grudnia 1996 r., jeżeli w umowach tych określono prawo łotewskich osób fizycznych i spółek do nabywania gruntów w danym państwie trzecim;

(iv) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego jest we wspólnym posiadaniu osób, o których mowa w ppkt (i)–(iii); lub

(v) będących publicznymi spółkami akcyjnymi, jeżeli ich akcje są notowane na giełdzie.

W przypadku gdy Chile umożliwia łotewskim obywatelom i przedsiębiorstwom nabywanie nieruchomości miejskich na jego terytorium, Łotwa umożliwi obywatelom i przedsiębiorstwom z Chile nabywanie nieruchomości miejskich na Łotwie na takich samych warunkach, jak w przypadku obywateli Łotwy.

Środki:

LV: Ustawa o reformie gruntowej w miastach Republiki Łotewskiej, sekcja 20 i 21.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

DE: W odniesieniu do nabywania nieruchomości mogą mieć zastosowanie określone warunki dotyczące wzajemności.

ES: Inwestycje zagraniczne w branżach bezpośrednio związanych z inwestycjami w nieruchomości dla placówek dyplomatycznych państw niebędących państwami członkowskimi wymagają zezwolenia administracyjnego wydawanego przez hiszpańską Radę Ministrów, chyba że istnieje wzajemna umowa w sprawie liberalizacji.

RO: Cudzoziemcy, bezpaństwowcy oraz osoby prawne (inne niż obywatele i osoby prawne państwa członkowskiego EOG) mogą nabyć prawo własności gruntów na warunkach określonych w traktatach międzynarodowych, na zasadzie wzajemności. Cudzoziemcy, bezpaństwowcy oraz osoby prawne nie mogą nabyć prawa własności gruntów na warunkach bardziej korzystnych niż warunki mające zastosowanie do osób fizycznych lub osób prawnych Unii Europejskiej.

Środki:

DE: Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (EGBGB; Ustawa wprowadzająca do kodeksu cywilnego).

ES: Dekret królewski 664/1999 z dnia 23 kwietnia 1999 r. w sprawie inwestycji zagranicznych.

RO: Ustawa nr 17/2014 w sprawie niektórych środków regulujących nabywanie i zbywanie gruntów rolnych położonych poza miastem, z późniejszymi zmianami; oraz

Ustawa nr 268/2001 w sprawie prywatyzacji przedsiębiorstw będących właścicielami gruntów w ramach własności publicznej i prywatnego zarządzania majątkiem do użytku rolnego oraz ustanowienia Agencji Majątku Publicznego, z późniejszymi zmianami.

Zastrzeżenie nr 2 – Zawody regulowane (z wyjątkiem zawodów związanych z opieką zdrowotną)

Sektor – podsektor	Zawody regulowane – usługi prawne; usługi rzeczników patentowych, agentów ds. własności przemysłowej i agentów ds. własności intelektualnej; usługi w zakresie rachunkowości i księgowości; usługi w zakresie audytu, usługi w zakresie doradztwa podatkowego; usługi architektoniczne i urbanistyczne, usługi inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, część 879
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Obecność lokalna
Rozdział/Sekcja:	Liberalizacja inwestycji, transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Usługi prawne (część CPC 861)[1]

Dla większej pewności należy wyjaśnić, że zgodnie z uwagami wprowadzającymi, w szczególności z pkt 9, wymogi rejestracji w organizacji zawodowej prawników mogą obejmować wymóg uzyskania dyplomu ukończenia studiów wyższych w dziedzinie prawa państwa przyjmującego lub równoważnego, wymóg odbycia szkolenia pod nadzorem uprawnionego do wykonywania zawodu prawnika lub wymóg posiadania biura lub adresu pocztowego w jurysdykcji danej organizacji zawodowej prawników, aby móc ubiegać się o członkostwo w niej. Niektóre państwa członkowskie mogą nakładać, na osoby fizyczne zajmujące określone stanowiska w kancelarii prawniczej, firmie, przedsiębiorstwie lub na wspólników, wymóg bycia uprawnionym do wykonywania zawodu prawnika prawa państwa przyjmującego.

---

[1] Dla celów niniejszego zastrzeżenia:
a) „prawo wewnętrzne" oznacza prawo konkretnego państwa członkowskiego i prawo Unii Europejskiej;
b) „prawo międzynarodowe publiczne" wyłącza prawo Unii Europejskiej i obejmuje prawo ustanowione na mocy traktatów międzynarodowych i konwencji, a także międzynarodowe prawo zwyczajowe;
c) „doradztwo prawne" obejmuje doradztwo i konsultacje z klientami w sprawach, w tym transakcjach, stosunkach i sporach, dotyczących stosowania lub interpretacji prawa; uczestnictwo z klientami lub w ich imieniu w negocjacjach i innych kontaktach z osobami trzecimi w takich sprawach oraz przygotowywanie dokumentów podlegających w całości lub w części przepisom prawa, a także weryfikacja dokumentów wszelkiego rodzaju do celów prawa i zgodnie z wymogami prawa;
d) „reprezentacja prawna" obejmuje sporządzanie dokumentów do przedłożenia organom administracyjnym, sądom lub innym właściwie ustanowionym trybunałom urzędowym oraz występowanie przed organami administracyjnymi, sądami lub innymi właściwie ustanowionymi organami sądowymi;
e) „arbitraż, postępowanie pojednawcze i mediacja" oznacza przygotowanie dokumentów do przedłożenia arbitrowi, rozjemcy lub mediatorowi oraz przygotowanie do występowania i występowanie przed tymi osobami w przypadku jakiegokolwiek sporu dotyczącego stosowania i interpretacji prawa. Nie obejmuje usług w zakresie arbitrażu, postępowania pojednawczego i mediacji w sporach niedotyczących stosowania i interpretacji prawa, które wchodzą w zakres usług związanych z usługami konsultacyjnymi w zakresie zarządzania. Nie obejmuje również działania w charakterze arbitra, rozjemcy lub mediatora. Jako podkategoria, usługi prawne w zakresie międzynarodowego arbitrażu, postępowania pojednawczego lub mediacji oznaczają te same usługi, w przypadku gdy w sporze uczestniczą strony z dwóch lub większej liczby państw.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE: Reprezentacja prawna osób fizycznych lub prawnych przed Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO) może być zapewniana wyłącznie przez przedstawiciela zawodu prawniczego posiadającego uprawnienia w jednym z państw członkowskich EOG i mającego miejsce prowadzenia swojej działalności na terytorium EOG, w zakresie, w jakim jest on uprawniony – w tym państwie członkowskim – do występowania jako pełnomocnik w sprawach dotyczących znaków towarowych lub w sprawach dotyczących własności przemysłowej, oraz przez zawodowych pełnomocników, których imiona i nazwiska znajdują się na liście prowadzonej w tym celu przez EUIPO. (Część CPC 861)

AT: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii. Wyłącznie prawnicy będący obywatelami EOG lub Szwajcarii mogą świadczyć usługi w ramach obecności handlowej. Świadczenie usług prawnych w odniesieniu do prawa publicznego międzynarodowego i prawa kraju pochodzenia jest dozwolone wyłącznie w wymiarze transgranicznym. Udział zagranicznych prawników (którzy muszą posiadać pełne uprawnienia w swoim kraju pochodzenia) w kapitale własnym oraz w dochodzie z działalności operacyjnej kancelarii prawnej nie może przekraczać 25 %; pozostała część udziałów musi być w posiadaniu prawników posiadających pełne uprawnienia w EOG lub Szwajcarii i tylko oni mogą wywierać decydujący wpływ na decyzje kancelarii prawnej.

BE (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do uzyskania pełnego członkostwa w organizacji zawodowej prawników, które jest niezbędne do świadczenia usług prawnych dotyczących belgijskiego prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest miejsce zamieszkania w Belgii. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania do uzyskania pełnego członkostwa w organizacji zawodowej prawników dla zagranicznego prawnika wynosi co najmniej sześć lat od dnia wniosku o wpis, a trzy lata przy spełnieniu określonych warunków. Wymóg posiadania wydanego przez belgijskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych świadectwa, na podstawie którego prawo krajowe lub konwencja międzynarodowa umożliwiają wzajemność (warunek wzajemności).

Zagraniczni prawnicy mogą wykonywać zawód doradcy prawnego. Prawnicy, którzy są członkami zagranicznych (spoza UE) organizacji zawodowych prawników i chcą prowadzić działalność w Belgii, ale nie spełniają warunków wpisu na listę posiadających pełne uprawnienia prawników, na listę UE lub na listę aplikantów adwokackich, mogą złożyć wniosek o wpis na „Listę B". „Lista B" istnieje wyłącznie w organizacji zawodowej prawników w Brukseli. Prawnik znajdujący się na liście B ma prawo zajmować się doradztwem. Reprezentacja przed sądem kasacyjnym (*Cour de Cassation*) wymaga nominacji i wpisania na specjalną listę.

BG (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Zastrzeżone dla obywateli państwa członkowskiego, innego państwa będącego stroną Porozumienia EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej, którym udzielono zezwolenia na wykonywanie zawodu prawnika zgodnie z przepisami któregokolwiek z wyżej wymienionych krajów. Cudzoziemiec (z wyjątkiem wyżej wymienionych), któremu udzielono zezwolenia na wykonywanie zawodu prawnika zgodnie z przepisami jego kraju, może występować przed organami wymiaru sprawiedliwości Republiki Bułgarii jako obrońca lub pełnomocnik obywatela swojego kraju, działając w konkretnej sprawie, wraz z bułgarskim adwokatem, w przypadkach, w których zostało to przewidziane w umowie między państwem bułgarskim a danym obcym państwem, lub na zasadzie wzajemności, składając w tym celu wstępny wniosek do przewodniczącego Naczelnej Rady Adwokackiej. Kraje, w odniesieniu do których istnieje wzajemność, określa Minister Sprawiedliwości, na wniosek przewodniczącego Naczelnej Rady Adwokackiej. Aby móc świadczyć usługi mediacji prawnej, cudzoziemiec musi posiadać zezwolenie na długoterminowy lub stały pobyt w Republice Bułgarii oraz musi zostać wpisany do jednolitego rejestru mediatorów prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości.

CY: Wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii. Partnerami, wspólnikami lub członkami zarządu kancelarii prawnej na Cyprze mogą być wyłącznie adwokaci należący do organizacji zawodowej prawników.

CZ: Wymagane jest pełne członkostwo w organizacji zawodowej prawników. Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii. W odniesieniu do świadczenia wszystkich usług prawnych wymagane jest miejsce zamieszkania (obecność handlowa).

DE: Wyłącznie prawnicy posiadający uprawnienia w EOG lub Szwajcarii mogą zostać przyjęci do organizacji zawodowej prawników i w związku z tym być uprawnionymi do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego. Do uzyskania pełnego przyjęcia do organizacji zawodowej prawników konieczna jest obecność handlowa. Właściwa organizacja zawodowa prawników może przyznawać zwolnienia z tego wymogu.
W przypadku zagranicznych prawników (posiadających uprawnienia inne niż EOG i Szwajcarii) mogą obowiązywać ograniczenia dotyczące posiadania udziałów w kancelarii prawnej świadczącej usługi prawne w zakresie prawa wewnętrznego. Zagraniczni prawnicy mogą świadczyć usługi prawne w zakresie prawa zagranicznego i prawa międzynarodowego publicznego, o ile posiadają udowodnioną wiedzę specjalistyczną; do świadczenia usług prawnych w Niemczech niezbędna jest rejestracja.

DK: Posługiwanie się tytułem „*advokat*” lub jakimkolwiek podobnym tytułem przy świadczeniu usług prawnych, a także reprezentacja przed sądami, są zastrzeżone dla adwokatów uprawnionych do wykonywania zawodu w Danii. Adwokaci z UE, EOG i Szwajcarii mogą wykonywać zawód, posługując się tytułem z ich państwa pochodzenia.

Udziały kancelarii prawnej mogą posiadać wyłącznie adwokaci, którzy aktywnie wykonują zawód prawnika, jej spółce dominującej lub jej spółce zależnej, inni pracownicy kancelarii lub inna kancelaria prawna zarejestrowana w Danii. Inni pracownicy kancelarii mogą łącznie posiadać tylko mniej niż 10 % udziałów i praw głosu, a aby być udziałowcami, muszą zdać egzamin z przepisów o szczególnym znaczeniu dla praktyki prawniczej.

Członkami zarządu mogą być wyłącznie adwokaci, którzy aktywnie wykonują zawód prawnika w przedsiębiorstwie, jego jednostce dominującej lub jego jednostce zależnej, inni udziałowcy i przedstawiciele pracowników. Większość członków zarządu muszą stanowić adwokaci, którzy aktywnie wykonują zawód prawnika w kancelarii, jej jednostce dominującej lub jej jednostce zależnej. Osobą zarządzającą kancelarii prawnej mogą być wyłącznie adwokaci, którzy aktywnie wykonują zawód prawnika w kancelarii, jej jednostce dominującej lub jej jednostce zależnej, oraz inni udziałowcy, którzy zdali wyżej wspomniany egzamin.

EE: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji w postępowaniu karnym przed Sądem Najwyższym, wymagane jest miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w Estonii.

EL: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

ES: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii. Właściwe organy mogą przyznać zwolnienia z wymogu obywatelstwa. Do świadczenia jakichkolwiek usług prawnych wymagany jest adres prowadzenia działalności w Hiszpanii.

FI: Miejsce zamieszkania w EOG lub Szwajcarii oraz członkostwo w organizacji zawodowej prawników wymagane są do posługiwania się tytułem zawodowym adwokata (po fińsku „*asianajaja*” lub po szwedzku „*advokat*”). Usługi prawne, w tym w zakresie fińskiego prawa wewnętrznego, mogą też być świadczone przez osoby niebędące członkami organizacji zawodowej prawników.

FR: Do pełnego członkostwa w organizacji zawodowej prawników, które jest niezbędne do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego, w tym reprezentacji przed sądami, wymagane jest miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia przedsiębiorstwa we Francji. Reprezentacja przed sądem kasacyjnym (*Cour de cassation*) i Radą Stanu (*Conseil d'Etat*) podlega kontyngentom i jest zastrzeżona dla obywateli Francji i UE. Członkowie organizacji zawodowej prawników w Chile mogą zarejestrować się jako zagraniczny konsultant prawny we Francji w celu tymczasowego lub stałego oferowania niektórych usług prawnych we Francji w zakresie do prawa chilijskiego i prawa międzynarodowego publicznego. Do wykonywania zawodu na stałe wymagany jest adres prowadzenia działalności w ramach jurysdykcji francuskiej organizacji zawodowej prawników lub rejestracja lub prowadzenie przedsiębiorstwa w EOG.

HR: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo Unii Europejskiej. W postępowaniach, w których występuje element prawa międzynarodowego publicznego, strony mogą być reprezentowane przed sądami polubownymi i sądami ad hoc przez zagranicznych prawników, którzy są członkami organizacji zawodowej prawników w swoich krajach pochodzenia. Wyłącznie prawnik, który posiada chorwacki tytuł prawnika, może założyć kancelarię prawną (kancelarie chilijskie mogą zakładać oddziały, które nie mogą zatrudniać chorwackich prawników).

HU: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w organizacji zawodowej prawników podlegające wymogowi obywatelstwa EOG lub Szwajcarii oraz miejsca zamieszkania (obecności handlowej) w EOG lub Szwajcarii. Zagraniczni prawnicy mogą udzielać porad prawnych w zakresie prawa kraju pochodzenia i prawa międzynarodowego publicznego w ramach partnerstwa z węgierskim prawnikiem lub kancelarią prawną. Wymagana jest umowa współpracy zawarta z węgierskim prawnikiem (*ügyvéd*) lub kancelarią prawną (*ügyvédi iroda*). Zagraniczny doradca prawny nie może być członkiem węgierskiej kancelarii prawnej. Zagraniczny prawnik nie jest uprawniony do występowania jako pełnomocnik prawny przed arbitrem, rozjemcą lub mediatorem w jakimkolwiek sporze ani do sporządzania dokumentów, które mają im zostać przedłożone.

LT (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

Prawnicy z państw obcych mogą występować jako adwokaci w sądach tylko na podstawie umów międzynarodowych, w tym postanowień szczegółowych dotyczących reprezentacji przed sądami.

LU (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

Rada organizacji zawodowej prawników może, na zasadzie wzajemności, odstąpić od wymogu obywatelstwa dla cudzoziemca.

LV (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do wykonywania zawodu prawnika w zakresie prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii. Prawnicy z państw obcych mogą występować jako adwokaci w sądach tylko na podstawie umów dwustronnych w sprawie wzajemnej pomocy prawnej.

W odniesieniu do adwokatów z Unii Europejskiej lub adwokatów zagranicznych obowiązują szczególne wymogi. Na przykład udział w postępowaniu sądowym w sprawach karnych dozwolony jest jedynie we współpracy z adwokatem należącym do Łotewskiego Kolegium Adwokackiego.

MT: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

NL: Wyłącznie prawnicy wpisani do niderlandzkiego rejestru i posiadający miejscowe uprawnienia mogą posługiwać się tytułem „*advocaat*”. Zamiast posługiwania się pełnym tytułem „*advocaat*” dla celów działalności w Niderlandach prawnicy zagraniczni (niezarejestrowani) zobowiązani są podawać nazwę swojej krajowej organizacji zawodowej.

PT (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do wykonywania zawodu w zakresie prawa wewnętrznego konieczne jest miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w Portugalii. Do reprezentacji przed sądami wymagane jest pełne przyjęcie do organizacji zawodowej prawników. Cudzoziemcy posiadający dyplom wydany przez Wydział Prawa w Portugalii mogą zarejestrować się w portugalskiej organizacji zawodowej prawników (*Ordem dos Advogados*) na takich samych zasadach jak obywatele Portugalii, jeżeli ich własny kraj przyznaje obywatelom Portugalii takie traktowanie na zasadzie wzajemności.

Inni cudzoziemcy posiadający dyplom ukończenia studiów wyższych z dziedziny prawa, który został uznany przez Wydział Prawa w Portugalii, mogą zarejestrować się w organizacji zawodowej prawników, pod warunkiem że odbędą wymaganą aplikację i pomyślnie przejdą ostateczną ocenę oraz zdadzą egzamin dopuszczający do wykonywania zawodu. Usługi prawne w Portugalii mogą świadczyć wyłącznie kancelarie prawne, których udziały należą wyłącznie do prawników przyjętych do portugalskiej organizacji zawodowej prawników.

Prawnicy o uznanych zasługach, magistrzy i doktorzy prawa (nawet jeśli osoby te nie są prawnikami ani profesorami uniwersytetu) mogą świadczyć doradztwo prawne w każdej dziedzinie prawa zagranicznego i prawa międzynarodowego publicznego, pod warunkiem, że mają miejsce prowadzenia działalności zawodowej (*domiciliação*) w Portugalii, zdali egzamin dopuszczający do wykonywania zawodu i są zarejestrowani w organizacji zawodowej prawników.

RO: Zagraniczny prawnik nie może przedstawiać pisemnych ani ustnych wniosków przed sądem ani innymi organami wymiaru sprawiedliwości, z wyjątkiem arbitrażu międzynarodowego.

SE (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do pełnego członkostwa w organizacji zawodowej prawników oraz posługiwania się tytułem „*advokat*" wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. Zarząd szwedzkiej organizacji zawodowej prawników może przyznawać zwolnienia z tego wymogu. Członkostwo w organizacji zawodowej prawników nie jest niezbędne do świadczenia usług prawnych w zakresie szwedzkiego prawa wewnętrznego. Członek szwedzkiej organizacji zawodowej prawników może być zatrudniony wyłącznie przez innego członka organizacji zawodowej prawników lub spółkę prowadzącą działalność członka organizacji zawodowej prawników. Członek organizacji zawodowej prawników może być jednak zatrudniony przez zagraniczną spółkę prowadzącą działalność adwokacką, pod warunkiem że spółka ta ma stałą siedzibę w Unii Europejskiej, EOG lub w Szwajcarii. Na podstawie wyłączenia przyznanego przez zarząd szwedzkiej organizacji zawodowej prawników członek szwedzkiej organizacji zawodowej prawników może być również zatrudniony przez kancelarię prawną spoza Unii Europejskiej.

Członkowie organizacji zawodowej prawników prowadzący działalność w ramach spółki nie mogą realizować jakichkolwiek celów innych niż wykonywanie zawodu adwokata ani prowadzić działalności innej niż wykonywanie zawodu adwokata. Współpraca z innymi kancelariami adwokackimi jest dozwolona, ale współpraca z zagranicznymi kancelariami wymaga zgody zarządu szwedzkiej organizacji zawodowej prawników. Wykonywać zawód adwokata, posiadać udziały w spółce lub być wspólnikiem w spółce, bezpośrednio lub pośrednio, lub za pośrednictwem spółki, może wyłącznie członek organizacji zawodowej prawników. Członkiem lub zastępcą członka zarządu, zastępcą dyrektora zarządzającego, osobą upoważnioną do reprezentowania lub sekretarzem spółki może być wyłącznie członek organizacji zawodowej prawników.

SI (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Reprezentowanie klientów przed sądem za wynagrodzeniem jest uzależnione od obecności handlowej w Republice Słowenii. Zagraniczny prawnik, który posiada uprawnienia do wykonywania zawodu prawnika za granicą, może świadczyć usługi prawne lub wykonywać zawód prawnika na warunkach określonych w art. 34a ustawy o adwokaturze, pod warunkiem że spełniony jest warunek rzeczywistej wzajemności.

Obecność handlowa dla adwokatów mianowanych przez słoweńską organizację zawodową prawników jest ograniczona do jednoosobowych działalności gospodarczych, kancelarii prawnych z ograniczoną odpowiedzialnością (spółek) lub kancelarii prawnych z nieograniczoną odpowiedzialnością (spółek). Działalność kancelarii prawnych jest ograniczona do praktyki prawniczej. Wspólnikami w kancelarii prawnej mogą być wyłącznie adwokaci.

SK (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w Republice Słowackiej. W przypadku prawników spoza UE wymagane jest spełnienie warunku rzeczywistej wzajemności.

Środki:

UE: Art. 120 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001[1];

Art. 78 rozporządzenia Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r.[2]

AT: Rechtsanwaltsordnung (ustawa o zawodach prawniczych) – RAO, RGBl. Nr. 96/1868, art. 1 i 21c.; Rechtsanwaltsgesetz – EIRAG, BGBl. Nr. 27/2000, z późniejszymi zmianami; § 41 EIRAG

BE: Belgijski kodeks sądowy (art. 428–508); Dekret królewski z dnia 24 sierpnia 1970 r.

BG: Ustawa o adwokaturze; Ustawa o mediacji; oraz Ustawa o notariacie i działalności notarialnej.

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (Dz.U. UE L 154 z 16.6.2017, s. 1).

[2] Rozporządzenie Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych (Dz.U. UE L 3 z 5.1.2002, s. 1).

CY: Ustawa o adwokaturze (rozdział 2), z późniejszymi zmianami.

CZ: Ustawa nr 85/1996 Coll., ustawa o zawodach prawniczych.

DE: Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; ustawa federalna o zawodzie prawnika);

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG); oraz § 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

DK: Retsplejeloven (ustawa o wymiarze sprawiedliwości), rozdziały 12 i 13 (ustawa skonsolidowana nr 1284 z dnia 14 listopada 2018 r.).

EE: Advokatuuriseadus (ustawa o adwokaturze); Tsiviilkohtumenetluse seadustik (kodeks postępowania cywilnego); Halduskohtumenetluse seadus (kodeks postępowania administracyjnego); Kriminaalmenetluse seadustik (kodeks postępowania karnego); oraz Väiäirteomenetluse seadustik (kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia).

EL: Nowy kodeks prawniczy nr 4194/2013.

ES: Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, Article 13.1ª.

FI: Laki asianajajista (ustawa o adwokaturze) (496/1958), s. 1 i 3; oraz Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (kodeks postępowania sądowego).

FR: Loi 71-1130 du 31 décembre 1971; Loi 90- 1259 du 31 décembre 1990 ; oraz Ordonnance du 10 septembre 1817 modifiée.

HR: Ustawa o zawodach prawniczych (dziennik ustaw 9/94, 117/08, 75/09, 18/11).

HU: Ustawa LXXVIII z 2017 r. o działalności zawodowej radców prawnych.

LT: Ustawa o adwokaturze Republiki Litewskiej z dnia 18 marca 2004 r. nr IX-2066, ostatnio zmieniona w dniu 12 grudnia 2017 r. ustawą nr XIII-571.

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV: Kodeks postępowania karnego, s. 79; oraz Łotewska ustawa o adwokaturze, s. 4.

MT: Kodeks organizacji i postępowania cywilnego (rozdział 12).

NL: Advocatenwet (ustawa o adwokaturze).

PT: Ustawa 145/2015, 9 set., alterada p/ Lei 23/2020, 6 jul. (art.º 194 substituído p/ art.º 201.º; e art.º 203.º substituído p/ art.º 213.º);

Statut portugalskiej organizacji zawodowej prawników (*Estatuto da Ordem dos Advogados*); Dekret z mocą ustawy 229/2004, art. 5, 7–9; Dekret z mocą ustawy 88/2003, art. 77 i 102; Statut Izby Radców Prawnych (*Estatuto da Câmara dos Solicitadores*), zmieniony ustawą 49/2004, mas alterada p/ Lei 154/2015, 14 set; ustawą 14/2006 oraz dekretem z mocą ustawy nr 226/2008 alterado p/ Lei 41/2013, 26 jun;

Ustawa 78/2001, art. 31, 4 Alterada p/ Lei 54/2013, 31 jul.; Rozporządzenie w sprawie mediacji rodzinnej i mediacji z zakresu prawa pracy (zarządzenie 282/2010), alterada p/ Portaria 283/2018, 19 out; Ustawa 21/2007 w sprawie mediacji z zakresu prawa karnego, art. 12; oraz Ustawa 22/2013, 26 fev., alterada p/ Lei 17/2017, 16 maio, alterada pelo Decreto-Lei 52/2019, 17 abril.

RO: Ustawa o adwokaturze; Ustawa o mediacji; oraz Ustawa o notariuszach i notariacie.

SE: Rättegångsbalken (szwedzki kodeks postępowania sądowego) (1942:740); oraz Kodeks postępowania szwedzkiej organizacji zawodowej prawników, przyjęty w dniu 29 sierpnia 2008 r.

SI: Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB8 Državnega Zbora RS z dne 7 junij 2019 (ustawa o adwokaturze), nieurzędowa wersja skonsolidowana przygotowana przez słoweński parlament z dnia 7 czerwca 2019 r.).

SK: Ustawa 586/2003 o adwokaturze, art. 2 i 12.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

PL: Zagraniczni prawnicy mogą prowadzić działalność wyłącznie w formie spółki jawnej, spółki komandytowej lub spółki komandytowo-akcyjnej.

Środki:

PL: Ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, art. 19; oraz Ustawa o doradztwie podatkowym.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

IE, IT: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest miejsce zamieszkania (obecność handlowa) we Włoszech.

Środki:

IE: Solicitors Acts 1954-2011.

IT: Dekret królewski 1578/1933; oraz Art. 17 ustawy o zawodach prawniczych.

b) Rzecznicy patentowi, agenci ds. własności przemysłowej i agenci ds. własności intelektualnej (część CPC 879, 861, 8613)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

AT: Do świadczenia usług rzecznika patentowego wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii i miejsce zamieszkania w EOG lub Szwajcarii.

BG i CY: Do świadczenia usług rzecznika patentowego wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii. CY: Wymóg miejsca zamieszkania.

DE: Członkami organizacji zawodowej prawników, uprawnionymi do świadczenia usług rzecznika patentowego w Niemczech w zakresie prawa wewnętrznego, mogą zostać wyłącznie prawnicy specjalizujący się w prawie patentowym posiadający uprawnienia z EOG i Szwajcarii. Do uzyskania pełnego przyjęcia do organizacji zawodowej wymagana jest obecność handlowa. Organizacja zawodowa prawników może przyznawać zwolnienia z tego wymogu. Zagraniczni prawnicy patentowi mogą oferować usługi prawne w zakresie prawa zagranicznego, o ile posiadają udowodnioną wiedzę specjalistyczną, a do świadczenia usług prawnych w Niemczech niezbędna jest rejestracja. Zagraniczni prawnicy patentowi (uprawnienia spoza EOG i Szwajcarii) nie mogą założyć kancelarii z krajowymi prawnikami patentowymi.

Zagraniczni prawnicy patentowi (spoza EOG i Szwajcarii) mogą mieć obecność handlową wyłącznie w formie *Patentanwalts-GmbH* lub *Patentanwalt-AG* w drodze nabycia udziałów mniejszościowych.

EE: Do świadczenia usług rzecznika patentowego wymagane jest obywatelstwo Estonii lub UE, a także miejsce stałego zamieszkania w Estonii lub UE.

ES i PT: Do świadczenia usług agenta ds. własności przemysłowej wymagane jest obywatelstwo EOG.

FR: Do zarejestrowania w wykazie usług agentów ds. własności przemysłowej wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa lub miejsce zamieszkania w EOG. W odniesieniu do osób fizycznych wymagane jest obywatelstwo EOG. Do reprezentowania klienta przed krajowym urzędem ds. własności intelektualnej wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa w EOG. Ponad połowa udziałów i praw głosu musi być w posiadaniu specjalistów z EOG. Kancelarie prawne mogą być uprawnione do świadczenia usług agenta ds. własności przemysłowej (zob. zastrzeżenie dotyczące usług prawnych).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

LV: Od prawników patentowych wymagane jest obywatelstwo UE.

Środki:

LV: Ustawa o instytucjach i procedurach własności przemysłowej, rozdział XVIII (art. 119-136).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

FI i HU: Do świadczenia usług rzecznika patentowego wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG.

SI: W przypadku posiadacza zarejestrowanych praw/wnioskodawcy o zarejestrowane prawa (patenty, znaki towarowe, chronione wzory) wymagane jest miejsce zamieszkania w Słowenii. W przeciwnym razie wymaga się, aby rzecznik patentowy lub rzecznik ds. znaków towarowych i wzorów był zarejestrowany w Słowenii, głównie do celów dotyczących procedury, powiadomień itp.

Środki:

AT: Ustawa o rzeczniku patentowym, BGBl. 214/1967, z późniejszymi zmianami, §§ 2 i 16a.

BG: Rozdział 8b ustawy o patentach i rejestracji wzorów użytkowych.

CY: Ustawa o adwokaturze (rozdział 2), z późniejszymi zmianami.

DE: Patentanwaltsordnung (PAO), Gesetz über die Tätigkeit europäischer Patentanwälte in Deutschland (EuPAG); oraz § 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

EE: Patendivoliniku seadus (ustawa o rzecznikach patentowych) § 2, § 14.

ES: Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, art. 155–157.

FI: Tavaramerkkilaki (ustawa o znakach towarowych) (7/1964);

Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä (ustawa o zatwierdzonych pełnomocnikach ds. własności przemysłowej) (22/2014); oraz

Laki kasvinjalostajanoikeudesta (ustawa o prawie do ochrony odmian roślin) 1279/2009 i Mallioikeuslaki (ustawa o zarejestrowanych wzorach) 221/1971.

FR: Code de la propriété intellectuelle.

HU: ustawa XXXII z 1995 r. o rzecznikach patentowych.

PT: Dekret z mocą ustawy 15/95, zmieniony ustawą 17/2010, Portaria 1200/2010, art. 5 oraz Portaria 239/2013; oraz Ustawa 9/2009.

SI: Zakon o industrijski lastnini (ustawa o własności przemysłowej); oraz Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo w 100/13 i 23/20 (dziennik ustaw Republiki Słowenii, nr 51/06 – oficjalna wersja skonsolidowana 100/13 i 23/20).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

IE: W przypadku prowadzenia przedsiębiorstwa co najmniej jedna z osób zarządzających, wspólników, członków kadry kierowniczej lub pracowników spółki musi być zarejestrowana jako prawnik patentowy lub agent ds. własności intelektualnej w Irlandii. Działalność transgraniczna wymaga obywatelstwa EOG i obecności handlowej w EOG, posiadania głównego miejsca prowadzenia działalności w państwie członkowskim EOG oraz uprawnień na podstawie prawa państwa członkowskiego EOG.

Środki:

IE: Art. 85 i 86 Trade Marks Act 1996, z późniejszymi zmianami;

Art. 51, art. 51A i art. 51B Trade Marks Rules 1996, z późniejszymi zmianami; Art. 106 i 107 Patent Act 1992, z późniejszymi zmianami; oraz Register of Patent Agent Rules S.I. 580 z 2015 r.

c) Usługi w zakresie księgowości oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych (CPC 8621 inne niż usługi audytu, 86213, 86219, 86220)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

AT: W austriackim przedsiębiorstwie udziały kapitałowe i prawa głosu zagranicznych rewidentów, księgowych, posiadających uprawnienia zgodnie z prawem swojego kraju pochodzenia, nie mogą przekraczać 25 %. Usługodawca musi posiadać biuro lub siedzibę w EOG (CPC 862).

FR: Wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa lub miejsce zamieszkania.

IT: Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do świadczenia usług rachunkowo-księgowych, wymagane jest miejsce zamieszkania lub stałego prowadzenia działalności (CPC 86213, 86219, 86220).

PT (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do wpisu do rejestru zawodowego Izby Biegłych Rewidentów (*Ordem dos Contabilistas Certificados*), niezbędnego do świadczenia usług rachunkowo-księgowych, wymagane jest miejsce zamieszkania lub stałego prowadzenia działalności, pod warunkiem że obywatele Portugalii traktowani są na zasadzie wzajemności.

Środki:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (ustawa o zawodzie biegłego rewidenta i audytora, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4; oraz

Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBL. I Nr. 191/2013, §§ 7, 11, 28.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

IT: Dekret legislacyjny 139/2005; oraz Ustawa 248/2006.

PT: Dekret z mocą ustawy nr 452/99, zmieniony ustawą nr 139/2015 z dnia 7 września.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SI: Do świadczenia usług rachunkowo-księgowych wymagana jest siedziba w Unii Europejskiej (CPC 86213, 86219, 86220).

Środki:

SI: Ustawa o usługach na rynku wewnętrznym, dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 21/10.

d) Usługi audytu (CPC – 86211, 86212 inne niż usługi w zakresie księgowości oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

UE: Świadczenie usług badania ustawowego wymaga zgody właściwych organów państwa członkowskiego, które mogą uznać równoważność kwalifikacji audytora będącego obywatelem Chile lub jakiegokolwiek państwa trzeciego z zastrzeżeniem wzajemności (CPC 8621).

Środki:

UE: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE[1]; oraz Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady[2].

Środki:

BG: Ustawa o niezależnym audycie finansowym.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

AT: W austriackim przedsiębiorstwie udziały kapitałowe i prawa głosu zagranicznych audytorów, posiadających uprawnienia zgodnie z prawem swojego kraju pochodzenia, nie mogą przekraczać 25 %. Usługodawca musi posiadać biuro lub siedzibę w EOG.

---

1 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. UE L 182 z 29.6.2013, s. 19).

2 Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz.U. UE L 157 z 9.6.2006, s. 87).

Środki:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (ustawa o zawodzie biegłego rewidenta i audytora, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DK: Świadczenie usług badania ustawowego wymaga zatwierdzenia jako biegły rewident w Danii. Do zatwierdzenia wymagane jest miejsce zamieszkania w państwie członkowskim EOG. Prawa głosu audytorów w zatwierdzonych firmach audytorskich i firm audytorskich niezatwierdzonych zgodnie z przepisami rozporządzenia wykonującego dyrektywę 2006/43/WE przyjętą na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu w sprawie badań ustawowych nie mogą przekraczać 10 % praw głosu.

FR (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): W przypadku badania ustawowego: wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa lub miejsce zamieszkania. Obywatele Chile mogą świadczyć usługi badania ustawowego we Francji, z zastrzeżeniem wzajemności.

PL: Do świadczenia usług badania ustawowego wymagana jest siedziba w Unii Europejskiej.

Środki:

DK: Revisorloven (duńska ustawa o zatwierdzonych audytorach i firmach audytorskich), ustawa nr 1287 z dnia 20 listopada 2018 r.

FR: Code de commerce

PL: Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Dziennik Ustaw z 2017, poz. 1089.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

CY: Wymagane zezwolenie, z zastrzeżeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. Stowarzyszenia zawodowe (spółki osobowe) między osobami fizycznymi są dozwolone.

SK: Wyłącznie przedsiębiorstwo, w którym przynajmniej 60 % udziałów kapitałowych lub praw głosu zarezerwowane jest dla obywateli słowackich lub obywateli państwa członkowskiego, może zostać upoważnione do przeprowadzania audytów w Republice Słowackiej.

Środki:

CY: Ustawa o audytorach z 2017 r. (ustawa 53(I)/2017).

SK: Ustawa nr 423/2015 o badaniu ustawowym.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

DE: Biegli rewidenci z państw trzecich zarejestrowani zgodnie z art. 134 WPO mogą prowadzić ustawowe badanie rocznych sprawozdań finansowych lub przygotowywać skonsolidowane sprawozdania finansowe spółki z siedzibą główną poza Unią Europejską, której zbywalne papiery wartościowe znajdują się w obrocie na rynku regulowanym.

Środki:

DE: Handelsgesetzbuch (HGB; kodeks prawa handlowego);

Gesetz über eine Berufsordnung der Wirtschaftsprüfer (Wirtschaftsprüferordnung - WPO; Ustawa o zawodzie biegłego rewidenta).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

ES: Biegli rewidenci muszą być obywatelami państwa członkowskiego. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do audytu spółek spoza Unii Europejskiej notowanych na hiszpańskim rynku regulowanym.

Środki:

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (nowa ustawa o audycie: ustawa 22/2015 o usługach audytu).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SI: Wymagana obecność handlowa. Jednostka audytorska z państwa trzeciego może posiadać udziały w słoweńskiej firmie audytorskiej lub tworzyć spółki osobowe pod warunkiem, że na podstawie prawa kraju, w którym jednostka ta jest zarejestrowana, słoweńskie spółki audytorskie mogą posiadać udziały w jednostce audytorskiej lub tworzyć spółki osobowe w tym kraju (wymóg wzajemności).

Środki:

SI: Ustawa o audycie (ZRev-2), dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 65/2008 (ostatnio zmieniony nr 84/18); oraz Ustawa o spółkach (ZGD-1), Dziennik Urzędowy Republiki Słowenii nr 42/2006 (ostatnio zmieniony nr 22/19 – ZPosS).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe

EE: Większość głosów reprezentowanych przez udziały w firmie audytorskiej musi należeć do zaprzysiężonych audytorów podlegających nadzorowi właściwego organu państwa członkowskiego EOG, którzy uzyskali uprawnienia w państwie członkowskim EOG, lub do firm audytorskich. Co najmniej trzy czwarte osób reprezentujących firmę audytorską na podstawie prawa musi posiadać kwalifikacje uzyskane w państwie członkowskim EOG.

Środki:

EE: Ustawa o działalności audytorów (Audiitortegevuse seadus), § 76–77

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BE: Do prowadzenia działalności zawodowej, w ramach której przechowywane będą akta, dokumenty i związana z nimi korespondencja, wymagana jest siedziba w Belgii oraz aby co najmniej jeden administrator lub kierownik w danym przedsiębiorstwie był zatwierdzonym audytorem.

FI: W fińskiej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością oraz w spółkach, które są zobowiązane do przeprowadzenia audytu, przynajmniej jeden audytor musi posiadać miejsce zamieszkania w EOG. Audytorem może być wyłącznie audytor posiadający lokalne uprawnienia lub firma audytorska posiadająca lokalne uprawnienia.

HR: Usługi audytu mogą świadczyć wyłącznie osoby prawne mające siedzibę w Chorwacji lub osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania w Chorwacji.

IT: Do świadczenia usług audytorskich przez osoby fizyczne wymagane jest miejsce zamieszkania we Włoszech.

LT: Do świadczenia usług audytu wymagana jest siedziba w EOG.

SE: Usługi w zakresie badania ustawowego mogą świadczyć wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji i firmy audytorskie zarejestrowane w Szwecji. Wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG. Tytuły „zatwierdzonego audytora” i „upoważnionego audytora” mogą być wykorzystywane wyłącznie przez audytorów zatwierdzonych lub upoważnionych w Szwecji. Audytorzy spółdzielczych stowarzyszeń gospodarczych i niektórych innych przedsiębiorstw, którzy nie są certyfikowanymi lub zatwierdzonymi księgowymi, muszą mieć miejsce zamieszkania w EOG, chyba że rząd lub organ rządowy wyznaczony przez rząd w danej sprawie zadecyduje inaczej.

Środki:

BE: Ustawa z dnia 22 lipca 1953 r. w sprawie powołania Instytutu Biegłych Rewidentów i organizacji nadzoru publicznego nad zawodem audytora, skoordynowana dnia 30 kwietnia 2007 r. (Ustawa o zawodzie biegłego rewidenta).

FI: Tilintarkastuslaki (ustawa o audycie) (459/2007); oraz Ustawy sektorowe wymagające korzystania z usług audytorów posiadających lokalne uprawnienia.

HR: Ustawa o audycie (dziennik ustaw 146/05, 139/08, 144/12), art. 3.

IT: Dekret legislacyjny 58/1998, art. 155, 158 oraz 161;

Dekret Prezydenta Republiki 99/1998; oraz Dekret legislacyjny 39/2010, art. 2.

LT: Ustawa o audycie z dnia 15 czerwca 1999 r. – nr VIII -1227 (nowa wersja z dnia 3 lipca 2008 r. – nr X1676).

SE: Revisorslagen (ustawa o audytorach) (2001:883);

Revisionslag (ustawa o audycie) (1999:1079);

Aktiebolagslagen (ustawa o spółkach) (2005:551);

Lag om ekonomiska föreningar (ustawa o spółdzielczych stowarzyszeniach gospodarczych) (2018:672); oraz

Inne, określające wymogi dotyczące korzystania z usług zatwierdzonych audytorów.

e) Usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863, z wyjątkiem usług doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji w sprawach podatkowych, które uważa się za usługi prawne)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

AT: W austriackim przedsiębiorstwie udziały kapitałowe i prawa głosu zagranicznych doradców podatkowych, posiadających uprawnienia zgodnie z prawem swojego kraju pochodzenia, nie mogą przekraczać 25 %. Usługodawca musi posiadać biuro lub siedzibę w EOG.

Środki:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (ustawa o zawodzie biegłego rewidenta i audytora, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

FR: Wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa lub miejsce zamieszkania.

Środki:

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

BG: W przypadku doradców podatkowych wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego.

Środki:

BG: Ustawa o rachunkowości;

Ustawa o niezależnym audycie finansowym; Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych; oraz Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

HU: Do świadczenia usług w zakresie doradztwa podatkowego, w zakresie, w jakim usługi te są świadczone przez osobę fizyczną przebywającą na terytorium Węgier, wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG.

IT: Wymóg miejsca zamieszkania.

Środki:

HU: Ustawa XCII z 2003 r. w sprawie zasad opodatkowania; oraz

Dekret Ministerstwa Finansów nr 26/2008 w sprawie licencjonowania i rejestracji działalności w zakresie doradztwa podatkowego.

IT: Dekret legislacyjny 139/2005; oraz Ustawa 248/2006.

f) Usługi architektoniczne, urbanistyczne, inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

BG: W przypadku usług w zakresie architektury, planowania przestrzennego i inżynierii świadczonych przez osoby fizyczne wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG lub w Konfederacji Szwajcarskiej. Jeżeli dany projekt architektoniczny lub inżynieryjny ma istotne znaczenie na poziomie krajowym lub regionalnym, zagraniczni inwestorzy muszą działać w ramach spółki z inwestorami miejscowymi lub jako ich podwykonawcy (CPC 8671, 8672, 8673).

Środki:

BG: Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym;

Ustawa o izbie budownictwa; oraz

Ustawa o izbach architektów i inżynierów projektowych.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

HR: Projekt lub plan opracowany przez zagranicznego architekta, inżyniera lub urbanistę musi zostać zatwierdzony przez upoważnioną osobę fizyczną lub prawną w Chorwacji pod względem zgodności z prawem chorwackim (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Środki:

HR: Ustawa o planowaniu przestrzennym i działalności budowlanej (dziennik ustaw 118/18, 110/19); oraz

Ustawa o planowaniu przestrzennym (dziennik ustaw 153/13, 39/19).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

CY: Do świadczenia usług architektonicznych, urbanistycznych, inżynieryjnych i zintegrowanych usług inżynieryjnych (CPC 8671, 8672, 8673, 8674) wymagane jest obywatelstwo cypryjskie i miejsce zamieszkania na Cyprze.

Środki:

CY: Ustawa 41/1962 z późniejszymi zmianami; Ustawa 224/1990 z późniejszymi zmianami; oraz Ustawa nr 29(I)2001 z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG.

HU: Do świadczenia następujących usług, w zakresie, w jakim usługi te są świadczone przez osobę fizyczną przebywającą na terytorium Węgier, wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG: usługi architektoniczne, inżynieryjne (ma to zastosowanie tylko do absolwentów odbywających staż), zintegrowane usługi inżynieryjne i usługi w zakresie architektury krajobrazu (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

IT: Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do świadczenia usług architektonicznych i inżynieryjnych, wymagane jest miejsce zamieszkania lub adres prowadzenia działalności we Włoszech (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

SK: Do rejestracji w izbie zawodowej, która jest niezbędna do świadczenia usług architektonicznych i inżynieryjnych, wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Środki:

CZ: Ustawa nr 360/1992 Coll. o wykonywaniu zawodu licencjonowanego architekta i licencjonowanego inżyniera oraz technika pracującego w dziedzinie konstrukcji budynków.

HU: Ustawa LVIII z 1996 r. w sprawie izb zawodowych architektów i inżynierów.

IT: Dekret królewski 2537/1925 w sprawie zawodu architekta i inżyniera; Ustawa 1395/1923; oraz

Dekret Prezydenta Republiki (D.P.R) 328/2001.

SK: Ustawa 138/1992 o architektach i inżynierach, art. 3, 15, 15a, 17a i 18a.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

BE: Świadczenie usług architektonicznych obejmuje kontrolę i wykonanie robót (CPC 8671, 8674). Zagraniczni architekci, którzy posiadają zezwolenie w swoim państwie przyjmującym i którzy chcą okazjonalnie wykonywać swój zawód w Belgii zobowiązani są do uzyskania uprzedniego zezwolenia rady Izby Architektów na obszarze geograficznym, na którym zamierzają wykonywać swoją działalność.

Środki:

BE: Ustawa z dnia 20 lutego 1939 r. w sprawie ochrony tytułu i zawodu architekta;
Ustawa z dnia 26 czerwca 1963 r. ustanawiająca Izbę Architektów; oraz
Zasady etyki zawodowej z dnia 16 grudnia 1983 r. ustanowione przez radę krajową Izby Architektów (zatwierdzone art. 1 dekretu królewskiego z dnia 18 kwietnia 1985 r., M.B. z dnia 8 maja 1985 r.).

Zastrzeżenie nr 3 – Zawody regulowane – usługi związane z opieką zdrowotną i sprzedażą detaliczną produktów farmaceutycznych

Sektor – podsektor	Zawody regulowane – usługi medyczne (w tym usługi psychologów) i stomatologiczne; położne, personel pielęgniarski, fizjoterapeuci i personel paramedyczny; usługi weterynaryjne; sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych i inne usługi świadczone przez farmaceutów
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 9312, 93191, 932, 63211
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Obecność lokalna
Rozdział/Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

a) Usługi medyczne, stomatologiczne, położnicze, pielęgniarskie, fizjoterapeutyczne i paramedyczne (CPC 9312, 93191)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

IT: Do świadczenia usług psychologa wymagane jest obywatelstwo Unii Europejskiej; cudzoziemcy mogą uzyskać zezwolenie na wykonywanie zawodu na zasadzie wzajemności (część CPC 9312).

Środki:

IT: Ustawa 56/1989 w sprawie zawodu psychologa.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

CY: Do świadczenia usług medycznych (w tym psychologicznych), stomatologicznych, położniczych, pielęgniarskich, fizjoterapeutycznych i paramedycznych wymagane jest obywatelstwo cypryjskie i miejsce zamieszkania na Cyprze.

Środki:

CY: Ustawa o rejestracji lekarzy (rozdział 250) z późniejszymi zmianami;

Ustawa o rejestracji stomatologów (rozdział 249) z późniejszymi zmianami;

Ustawa 75(I)/2013 – podolodzy;

Ustawa 33(I)/2008 – z późniejszymi zmianami – fizycy medyczni;

Ustawa 34(I)/2006 – z późniejszymi zmianami – terapeuci zajęciowi;

Ustawa 9(I)/1996 – z późniejszymi zmianami – technicy dentystyczni;

Ustawa 68(I)/1995 – z późniejszymi zmianami – psycholodzy;

Ustawa 16(I)/1992 – z późniejszymi zmianami – optycy;

Ustawa 23(I)/2011 – z późniejszymi zmianami – radiolodzy/radioterapeuci;

Ustawa 31(I)/1996 – z późniejszymi zmianami – dietetycy/specjaliści do spraw żywienia;

Ustawa 140/1989 – z późniejszymi zmianami – fizjoterapeuci; oraz

Ustawa 214/1988 – z późniejszymi zmianami – pielęgniarki/pielęgniarze.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DE: Lekarze (w tym psychologowie, psychoterapeuci i dentyści) muszą zarejestrować się w regionalnych stowarzyszeniach ustawowego ubezpieczenia zdrowotnego lekarzy lub lekarzy dentystów (*kassenärztliche* lub *kassenzahnärztliche Vereinigungen*), jeżeli chcą leczyć pacjentów podlegających ustawowym kasom chorych.

W przypadku usług położniczych dostęp ograniczony jest wyłącznie do osób fizycznych. W przypadku usług medycznych i stomatologicznych dostęp możliwy jest dla osób fizycznych, licencjonowanych ośrodków opieki zdrowotnej i upoważnionych podmiotów. Zastosowanie mogą mieć wymogi dotyczące siedziby.

Środki:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; federalne rozporządzenie lekarskie);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; ustawa o świadczeniu usług psychoterapii);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf von Hebammen(HebG); Bundes-Apothekerordnung; dodatkowe przepisy dotyczące położnych mogą istnieć na szczeblu regionalnym.

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; kodeks socjalny, księga piąta) – ustawowe ubezpieczenie zdrowotne.

Poziom regionalny:

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg;

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) in Bayern;

Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGH); Gesetz über die Berufsgerichtsbarkeit der Heilberufe; Hamburgisches Gesetz über die Ausübung des Berufs der Hebamme und des Entbindungspflegers (Hamburgisches Hebammengesetz);

Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG);

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG);

Niedersächsisches Kammergesetz für die Heilberufe (Heilkammergesetz – HKG);

Niedersächsisches Gesetz über die Ausübung des Hebammenberufs (NHebG)
Heilberufsgesetz Mecklenburg-Vorpommern (Heilberufsgesetz M-V – HeilBerG);

Heilberufsgesetz (HeilBG NRW);

Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz);

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) oraz Thüringer Heilberufegesetz.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

FR: Inne rodzaje formy prawnej są również dostępne dla inwestorów z Unii, natomiast inwestorzy zagraniczni mogą zakładać spółki wyłącznie w formie *société d'exercise liberal* (SEL) i *société civile professionnelle* (SCP). Do świadczenia usług medycznych, dentystycznych i położniczych wymagane jest obywatelstwo francuskie. Cudzoziemcy mogą jednak uzyskać dostęp do świadczenia tych usług w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów. W przypadku usług medycznych, dentystycznych i położniczych oraz usług świadczonych przez pielęgniarzy lub pielęgniarki – świadczenie za pośrednictwem *SEL à forme anonyme, à responsabilité limitée par actions simplifiée* lub *en commandite par actions SCP, société coopérative* (wyłącznie w przypadku niezależnych lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzy specjalistów) lub *société interprofessionnelle de soins ambulatoires* (SISA) wyłącznie w przypadku wielodyscyplinarnego ośrodka zdrowia (MSP).

Środki:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales ; Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST ; Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; oraz Code de la Santé Publique.

b) Usługi weterynaryjne (CPC 932)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

AT: Usługi weterynaryjne mogą świadczyć wyłącznie obywatele państwa członkowskiego EOG. Z wymogu obywatelstwa zwolnieni są obywatele państwa niebędącego członkiem EOG, w przypadku gdy istnieje umowa między Unią Europejską a tym państwem niebędącym członkiem EOG zapewniająca traktowanie narodowe w odniesieniu do inwestycji i handlu transgranicznego w zakresie usług weterynaryjnych.

ES: Warunkiem wykonywania zawodu jest członkostwo w organizacji zawodowej, do którego wymagane jest posiadanie obywatelstwa UE, jednak warunek ten może zostać uchylony na mocy dwustronnego porozumienia zawodowego.

FR: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagane jest obywatelstwo EOG, jednak od wymogu obywatelstwa można odstąpić na zasadzie wzajemności. Formy prawne dostępne dla przedsiębiorstwa świadczącego usługi weterynaryjne ograniczone są do SCP (*société civile professionnelle*) i SEL (*société d'exercise libéral*). Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej, jednak dozwolone mogą być – pod pewnymi warunkami – inne formy prawne przedsiębiorstwa przewidziane we francuskim prawie wewnętrznym lub w prawie innego państwa członkowskiego EOG i posiadające siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w tym państwie.

Środki:

AT: Tierärztegesetz (Veterinary Act), BGBl. Nr. 16/1975, §3 (2) (3).

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española; art. 62 i 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

CY: Wymóg obywatelstwa i miejsca zamieszkania w odniesieniu do świadczenia usług weterynaryjnych.

EL: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii.

HR: Transgraniczne usługi weterynaryjne w Republice Chorwacji mogą świadczyć wyłącznie osoby fizyczne i prawne posiadające siedzibę w państwie członkowskim Unii do celów prowadzenia działalności weterynaryjnej. Praktykę weterynaryjną w Republice Chorwacji mogą prowadzić wyłącznie obywatele Unii.

HU: Do członkostwa w węgierskiej Izbie Lekarsko-Weterynaryjnej, niezbędnego do świadczenia usług weterynaryjnych, wymagane jest obywatelstwo EOG.

Środki:

CY: Ustawa 169/1990 z późniejszymi zmianami.

EL: Dekret prezydencki 38/2010; oraz Decyzja ministerialna 165261/IA/2010 (Dziennik Ustaw 2157/B).

HR: Ustawa o weterynarii (dziennik ustaw 83/13, 148/13, 115/18), art. 3 (67), art. 105 i 121.

HU: Ustawa CXXVII z 2012 r. w sprawie węgierskiej Izby Weterynaryjnej oraz w sprawie warunków świadczenia usług weterynaryjnych.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagana jest fizyczna obecność na terytorium kraju.

IT i PT: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagane jest miejsce zamieszkania.

PL: Do świadczenia usług weterynaryjnych w ramach wykonywania zawodu lekarza weterynarii na terytorium Polski wymagana jest fizyczna obecność na terytorium; obywatele państw niebędących członkami Unii Europejskiej muszą zdać egzamin w języku polskim organizowany przez Izby Lekarsko-Weterynaryjne.

SI: Transgraniczne usługi weterynaryjne w Republice Słowenii mogą świadczyć wyłącznie osoby fizyczne i prawne posiadające siedzibę w państwie członkowskim Unii do celów prowadzenia działalności weterynaryjnej.

SK: Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do wykonywania zawodu, wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG.

Środki:

CZ: Ustawa nr 166/1999 Coll. (ustawa weterynaryjna), §58–63, 39; oraz

Ustawa nr 381/1991 Coll. (w sprawie czeskiej Izby Weterynaryjnej), pkt 4.

IT: Dekret legislacyjny C.P.S. 233/1946, art. 7-9; oraz

Dekret Prezydenta Republiki (DPR) 221/1950, pkt 7.

PL: Ustawa z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych.

PT: Dekret z mocą ustawy 368/91 (Statut Izby Weterynaryjnej) alterado p/ Lei 125/2015, 3 set.

SI: Pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (przepisy regulujące uznawanie kwalifikacji zawodowych lekarzy weterynarii), Uradni list RS, št., dziennik ustaw nr 71/2008, 7/2011, 59/2014 i 21/2016; oraz Ustawa o usługach na rynku wewnętrznym, dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 21/2010.

SK: Ustawa 442/2004 w sprawie prywatnych lekarzy weterynarii oraz izby lekarsko-weterynaryjnej, art. 2.

c) Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych i inne usługi świadczone przez farmaceutów (CPC 63211)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

AT: Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych i szczególnych towarów medycznych ludności może odbywać się wyłącznie w aptekach. Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. W odniesieniu do dzierżawców i osób kierujących apteką wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.

Środki:

AT: Apothekengesetz (ustawa farmaceutyczna), RGBl. nr 5/1907 z późniejszymi zmianami, §§ 3, 4, 12; Arzneimittelgesetz (ustawa o lekach), BGBl. nr 185/1983 z późniejszymi zmianami, §§ 57, 59, 59a; oraz Medizinproduktegesetz (ustawa o produktach leczniczych), BGBl. nr 657/1996 z późniejszymi zmianami, § 99.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

DE: Jedynie osoby fizyczne (farmaceuci) mogą prowadzić aptekę. Obywatele innych krajów i osoby, które nie zdały niemieckiego egzaminu na farmaceutę, mogą otrzymać jedynie licencję umożliwiającą przejęcie apteki, która istnieje od co najmniej trzech lat.

FR: Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii.

Zagraniczni farmaceuci mogą uzyskać pozwolenie na założenie działalności w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów. Na otwarcie apteki musi zostać uzyskane pozwolenie, a obecność handlowa obejmująca sprzedaż detaliczną produktów leczniczych ludności na odległość za pośrednictwem usług społeczeństwa informacyjnego musi przyjąć jedną z następujących form prawnych dozwolonych na podstawie prawa krajowego w sposób niedyskryminujący: jedynie *société d'exercice libéral* (SEL) *anonyme, par actions simplifiée, à responsabilité limitée unipersonnelle* lub *pluripersonnelle, en commandite par actions, société en noms collectifs* (SNC) lub *société à responsabilité limitée* (SARL) *unipersonnelle* lub *pluripersonnelle*.

Środki:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; niemiecka ustawa farmaceutyczna); Bundes-Apothekerordnung;

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

FR: Code de la santé publique; oraz

Loi 90-1258 du 31 décembre 1990 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales; oraz Loi 2015-990 du 6 août 2015.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

EL: Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo Unii Europejskiej.

HU: Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo EOG.

LV: W celu rozpoczęcia niezależnej praktyki w aptece zagraniczny farmaceuta lub asystent farmaceuty, wykształcony w państwie, które nie jest państwem członkowskim lub państwem członkowskim EOG, musi przepracować co najmniej rok w aptece w państwie członkowskim EOG pod nadzorem farmaceuty.

Środki:

EL: Ustawa 5607/1932, zmieniona ustawami 1963/1991 oraz 3918/2011.

HU: Ustawa XCVIII z 2006 r. w sprawie przepisów ogólnych dotyczących niezawodnych i wykonalnych z gospodarczego punktu widzenia dostaw produktów leczniczych i pomocy medycznej oraz w sprawie dystrybucji produktów leczniczych.

LV: Ustawa farmaceutyczna, s. 38.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

IT: Wykonywać zawód mogą wyłącznie osoby fizyczne wpisane do rejestru oraz osoby prawne w formie spółek osobowych, pod warunkiem, że wszyscy wspólnicy w spółce są farmaceutami wpisanymi do rejestru. Wpis do rejestru zawodowego farmaceutów wymaga obywatelstwa państwa członkowskiego lub miejsca zamieszkania i wykonywania zawodu we Włoszech. Cudzoziemcy posiadający odpowiednie kwalifikacje mogą zostać wpisani do rejestru, jeżeli są obywatelami jednego z państw, z którymi Włochy zawarły specjalne porozumienie umożliwiające im wykonywanie zawodu na zasadzie wzajemności (D. Lgsl. CPS 233/1946 art. 7-9 i D.P.R. 221/1950, ust. 3 i 7). Otwarcie lub ponowne otwarcie apteki jest dozwolone po przeprowadzeniu publicznego postępowania konkursowego.
W postępowaniu tym mogą uczestniczyć jedynie obywatele państwa członkowskiego wpisani do rejestru farmaceutów („*albo*”).

Środki:

IT: Ustawa 362/1991, art. 1, 4, 7 i 9;

Dekret legislacyjny CPS 233/1946, art. 7–9; oraz

Dekret Prezydenta Republiki (D.P.R) 221/1950 ust. 3 i 7).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

CY: Do sprzedaży detalicznej produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych oraz do innych usług świadczonych przez farmaceutów (CPC 63211) zastosowanie ma wymóg obywatelstwa.

Środki:

CY: Ustawa w sprawie produktów farmaceutycznych i trucizn (rozdział 254), z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BG: W odniesieniu do farmaceutów wymagane jest miejsce zamieszkania.

Środki:

BG: Ustawa o produktach leczniczych w medycynie ludzi, art. 146, 161, 195, 222, 228.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DE, SK: Do otrzymania licencji farmaceuty lub otwarcia apteki prowadzącej sprzedaż detaliczną produktów leczniczych i niektórych produktów medycznych ludności wymagane jest miejsce zamieszkania.

Środki:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; niemiecka ustawa farmaceutyczna);

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

SK: Ustawa 362/2011 o produktach leczniczych i wyrobach medycznych, art. 6; oraz

Ustawa 578/2004 o dostawcach usług opieki zdrowotnej, pracownikach medycznych, organizacjach zawodowych w opiece zdrowotnej.

Zastrzeżenie nr 4 – Usługi badawczo-rozwojowe

Sektor – podsektor	Usługi badawczo-rozwojowe
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 851, 853
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

UE: W odniesieniu do finansowanych ze środków publicznych usług badawczo-rozwojowych korzystających z funduszy zapewnianych przez Unię Europejską na poziomie Unii Europejskiej wyłączne prawa lub zezwolenia mogą zostać udzielone wyłącznie obywatelom państw członkowskich oraz osobom prawnym z Unii Europejskiej mającym swoją siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w Unii (CPC 851, 853).

W odniesieniu do usług badawczo-rozwojowych finansowanych ze środków publicznych zapewnianych przez państwo członkowskie wyłączne prawa lub zezwolenia mogą zostać udzielone tylko obywatelom danego państwa członkowskiego oraz osobom prawnym z danego państwa członkowskiego, których główna siedziba znajduje się w tym państwie członkowskim (CPC 851, 853).

Niniejsze zastrzeżenie pozostaje bez uszczerbku dla niniejszej Umowy oraz dla wyłączenia udzielania zamówień przez Stronę lub subsydiów zawartego w art. 18.1 ust. 2 lit. e) i f) niniejszej Umowy.

Środki:

UE: Wszystkie obecne i przyszłe programy ramowe Unii Europejskiej w dziedzinie badań lub innowacji, w tym regulamin uczestnictwa w programie „Horyzont 2020” oraz zasady dotyczące wspólnych inicjatyw technologicznych (WIT), Europejski Instytut Innowacji i Technologii, a także istniejące i przyszłe krajowe, regionalne i lokalne programy badawcze.

Zastrzeżenie nr 5 – Usługi w zakresie nieruchomości

Sektor – podsektor	Usługi w zakresie nieruchomości
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 821, 822
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

CY: Do świadczenia usług w zakresie nieruchomości zastosowanie ma wymóg obywatelstwa i miejsca zamieszkania.

Środki:

CY: Ustawa 71(1)/2010 o agentach nieruchomości z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Do uzyskania licencji niezbędnej do świadczenia usług w zakresie nieruchomości wymagane jest, w odniesieniu do osób fizycznych, miejsce zamieszkania, a w odniesieniu do osób prawnych, miejsce prowadzenia przedsiębiorstwa w Republice Czeskiej.

HR: Do świadczenia usług w zakresie nieruchomości wymagana jest obecność handlowa w EOG.

PT: W odniesieniu do osób fizycznych wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG.
W odniesieniu do osób prawnych wymagana jest rejestracja w EOG.

Środki:

CZ: Ustawa o licencji handlowej.

HR: Ustawa o pośrednictwie w obrocie nieruchomościami (dziennik ustaw 107/07 oraz 144/12), art. 2.

PT: Dekret z mocą ustawy 211/2004 (art. 3 i 25), zmieniony i ponownie ogłoszony dekretem z mocą ustawy 69/2011.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DK: Do celów świadczenia usług w zakresie nieruchomości przez osobę fizyczną przebywającą na terytorium Danii tytułu „pośrednika w obrocie nieruchomościami” mogą używać jedynie uprawnieni pośrednicy w obrocie nieruchomościami będący osobami fizycznymi, którzy zostali wpisani do rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami Duńskiego Urzędu ds. Działalności Gospodarczej. Zgodnie z ustawą osoba ubiegająca się o wpis musi mieć miejsce zamieszkania w Danii lub w Unii Europejskiej, EOG lub w Konfederacji Szwajcarskiej.

Ustawa o sprzedaży nieruchomości ma zastosowanie jedynie do świadczenia usług w zakresie nieruchomości na rzecz konsumentów. Ustawa o sprzedaży nieruchomości nie ma zastosowania do dzierżawy nieruchomości (CPC 822).

Środki:

DK: Lov om formidling af fast ejendom m.v. lov. nr. 526 af 28.05.2014 (ustawa o sprzedaży nieruchomości).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

SI: W zakresie, w jakim Chile umożliwia słoweńskim obywatelom i przedsiębiorstwom świadczenie usług pośredników w obrocie nieruchomościami, Słowenia umożliwi obywatelom i przedsiębiorstwom z Chile świadczenie usług pośredników w obrocie nieruchomościami na takich samych warunkach, jeżeli spełniają następujące wymogi: posiadają uprawnienia do prowadzenia działalności jako pośrednik w obrocie nieruchomościami w państwie pochodzenia, przedłożą odpowiednie dokumenty dotyczące niekaralności oraz są wpisane do rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami we właściwym (słoweńskim) ministerstwie.

Środki:

SI: Ustawa o pośrednictwie w obrocie nieruchomościami.

Zastrzeżenie nr 6 – Usługi biznesowe

Sektor – podsektor	Usługi biznesowe – usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi; usługi związane z usługami konsultingowymi w zakresie zarządzania; usługi badań i analiz technicznych; powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego; usługi związane z rolnictwem; usługi ochroniarskie; usługi pośrednictwa pracy; usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych oraz pozostałe usługi biznesowe
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 3.1 37, część CPC 612, część 621, część 625, 831, część 85990, 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, część 893
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi (CPC 83103, CPC 831)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

SE: W celu pływania pod szwedzką banderą w przypadku udziału podmiotów zagranicznych we własności statku musi zostać wykazana przewaga szwedzkich podmiotów gospodarczych. Przewaga szwedzkich podmiotów gospodarczych oznacza, że statek jest obsługiwany w Szwecji oraz ponad połowę udziału w statku szwedzkiej własności albo własności osób z innego państwa EOG. Inne zagraniczne statki mogą pod pewnymi warunkami uzyskać zwolnienie od tej zasady, jeśli są najmowane lub dzierżawione przez szwedzką osobę prawną w drodze umów czarteru bez załogi (CPC 83103).

Środki:

SE: Sjölagen (prawo morskie) (1994:1009), rozdział 1, § 1.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SE: Podmioty świadczące usługi wynajmu lub leasingu samochodów osobowych i niektórych pojazdów terenowych (*terrängmotorfordon*) bez kierowcy, będących przedmiotem wynajmu lub leasingu przez okres krótszy niż rok, zobowiązane są do wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za zapewnienie między innymi prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz przestrzegania przepisów bezpieczeństwa drogowego. Osoba odpowiedzialna musi mieć miejsce zamieszkania w EOG (CPC 831).

Środki:

SE: Lag (1998: 492) om biluthyrning (ustawa o wynajmie i leasingu samochodów)

b) Usługi wynajmu lub leasingu oraz inne usługi biznesowe związane z lotnictwem (CPC 83104)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

UE: W przypadku wynajmu lub leasingu bez załogi statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych Unii Europejskiej podlegają mającym zastosowanie wymogom w zakresie rejestracji. Umowa leasingu bez załogi, której stroną jest przewoźnik lotniczy z Unii Europejskiej, podlega wymogom określonym w przepisach prawa Unii lub prawa krajowego dotyczących bezpieczeństwa lotniczego, na przykład obowiązkowi uzyskania uprzedniej zgody i innym warunkom mającym zastosowanie do używania statków powietrznych zarejestrowanych w państwach trzecich. Rejestracja może podlegać wymogowi, aby statek powietrzny stanowił własność osoby fizycznej spełniającej szczególne kryteria obywatelstwa albo przedsiębiorstwa spełniającego szczególne kryteria dotyczące własności i kontroli kapitału (CPC 83104).

W przypadku usług komputerowego systemu rezerwacji (zwanego dalej „KSR”), gdy dostawcy usług KSR prowadzący działalność poza Unią Europejską nie zapewniają przewoźnikom lotniczym z Unii Europejskiej traktowania równoważnego (tj. niedyskryminującego) traktowaniu zapewnianemu przez dostawców usług KSR z Unii Europejskiej przewoźnikom powietrznym z państw trzecich w Unii Europejskiej, lub gdy przewoźnicy lotniczy spoza Unii Europejskiej nie zapewniają dostawcom usług KSR z Unii Europejskiej traktowania równoważnego traktowaniu zapewnianemu przez przewoźników lotniczych w Unii Europejskiej dostawcom usług KSR z państwa trzeciego, można wprowadzić środki mające na celu zapewnienie równoważnego dyskryminującego traktowania, odpowiednio, przewoźników lotniczych spoza Unii Europejskiej przez dostawców usług KSR prowadzących działalność w Unii Europejskiej lub dostawców usług KSR spoza Unii przez przewoźników lotniczych z Unii Europejskiej.

Środki:

UE: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008[1]; oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 80/2009[2].

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. UE L 293 z 31.10.2008, s. 3).

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 80/2009 z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie kodeksu postępowania dla komputerowych systemów rezerwacji i uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 2299/89 (Dz.U. UE L 35 z 4.2.2009, s. 47).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe

BE: Prywatne (cywilne) statki powietrzne należące do osób fizycznych, które nie są obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub EOG, mogą zostać zarejestrowane jedynie pod warunkiem, że osoby te mają miejsce stałego zamieszkania lub miejsce zamieszkania w Belgii nieprzerwanie przez co najmniej rok. Prywatne (cywilne) statki powietrzne należące do zagranicznych osób prawnych, nieutworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego lub EOG, mogą zostać zarejestrowane jedynie pod warunkiem, że osoby te posiadają siedzibę operacyjną, agencję lub oddział w Belgii nieprzerwanie przez co najmniej rok (CPC 83104).

Środki:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

c) Usługi związane z doradztwem w zakresie zarządzania – usługi arbitrażowe i pojednawcze (CPC 86602)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BG: Do świadczenia usług mediacji wymagane jest miejsce stałego lub długoterminowego zamieszkania w Bułgarii w przypadku obywateli krajów innych niż państwo członkowskie EOG lub Konfederacja Szwajcarska.

HU: Do prowadzenia działalności w zakresie mediacji (na przykład arbitrażu i postępowań pojednawczych) wymagane jest zezwolenie ministra odpowiedzialnego za wymiar sprawiedliwości, które polega na wpisie do rejestru i może być udzielane wyłącznie osobom prawnym lub fizycznym posiadającym siedzibę lub miejsce zamieszkania na Węgrzech.

Środki:

BG: Ustawa o mediacji, art. 8.

HU: Ustawa LV z 2002 r. o mediacji.

d) Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

CY: Świadczenie usług chemików i biologów wymaga obywatelstwa państwa członkowskiego.

FR: Zawód biologa jest zastrzeżony dla osób fizycznych i wymagane jest obywatelstwo EOG.

Środki:

CY: Ustawa o rejestracji chemików z 1988 r. (ustawa 157/1988), z późniejszymi zmianami.

FR: Code de la Santé Publique.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BG: Do świadczenia usług w zakresie badań i analiz technicznych wymagana jest siedziba w Bułgarii zgodnie z bułgarską ustawą o prawie handlowym oraz wpis do rejestru handlowego.

W przypadku okresowych kontroli w celu potwierdzenia stanu technicznego pojazdów transportu drogowego dana osoba powinna być zarejestrowana zgodnie z bułgarską ustawą o prawie handlowym lub ustawą w sprawie nienastawionych na zysk osób prawnych, lub zarejestrowana w innym państwie członkowskim EOG.

Badanie i analiza składu i czystości powietrza i wody mogą być prowadzone wyłącznie przez bułgarskie Ministerstwo Środowiska i Wody lub jego agencje we współpracy z Bułgarską Akademią Nauk.

Środki:

BG: Ustawa o produktowych wymogach technicznych;

Ustawa pomiarowa;

Ustawa w sprawie czystego powietrza atmosferycznego; oraz

Ustawa wodna; Zarządzenie N-32 dotyczące okresowej kontroli w celu potwierdzenia stanu technicznego pojazdów transportu drogowego.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, obecność lokalna:

IT: W przypadku biologów, analityków chemicznych, agronomów i „*periti agrari*” wymagane jest miejsce zamieszkania i wpis do rejestru zawodowego. Obywatele państw trzecich mogą zostać wpisani do rejestru na zasadzie wzajemności.

Środki:

IT: Biolodzy, analitycy chemiczni: ustawa 396/1967 o zawodzie biologa oraz dekret królewski 842/1928 w sprawie zawodu analityka chemicznego.

e) Powiązane usługi konsultacji naukowych i technicznych (CPC 8675)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, obecność lokalna:

IT: Do wpisu do rejestru geologów wymagane jest miejsce zamieszkania lub stałe miejsce prowadzenia działalności we Włoszech; wpis do tego rejestru jest niezbędny do wykonywania zawodów geodety lub geologa w celu świadczenia usług związanych z poszukiwaniem i eksploatacją kopalni itp. Wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego; cudzoziemcy mogą jednak zostać wpisani do rejestru na zasadzie wzajemności.

Środki:

IT: Geolodzy: ustawa 112/1963, art. 2 i 5; D.P.R. 1403/1965, art. 1.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BG: W przypadku osób fizycznych do wykonywania zadań związanych z geodezją, kartografią i pomiarami katastralnymi wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz miejsce zamieszkania w państwie członkowskim EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. W przypadku osób prawnych wymagany jest wpis do rejestru handlowego na podstawie przepisów państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.

Środki:

BG: Ustawa o katastrze i rejestrze nieruchomości; oraz ustawa o geodezji i kartografii.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

CY: Do świadczenia odnośnych usług wymagane jest obywatelstwo.

Środki:

CY: Ustawa 224/1990 z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

FR: Do świadczenia usług w zakresie eksploatacji i poszukiwań złóż wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa. Możliwe jest zwolnienie z tego wymogu w odniesieniu do naukowców, decyzją ministra badań naukowych, w porozumieniu z ministrem spraw zagranicznych.

Środki:

FR: Loi 46-942 du 7 mai 1946; oraz Décret n°71-360 du 6 mai 1971.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

HR: Podstawowe usługi w zakresie konsultingu geologicznego, geodezyjnego i górniczego, a także usługi związane z konsultingiem w zakresie ochrony środowiska na terytorium Chorwacji mogą być świadczone wyłącznie wspólnie z krajowymi osobami prawnymi lub za ich pośrednictwem.

Środki:

HR: Zarządzenie w sprawie wymogów dotyczących wydawania osobom prawnym pozwoleń na działalność w zakresie ochrony środowiska (dziennik ustaw nr 57/10), art. 32–35.

f) Usługi związane z rolnictwem (część CPC 88)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, obecność lokalna:

IT: W przypadku biologów, analityków chemicznych, agronomów i „*periti agrari*” wymagane jest miejsce zamieszkania i wpis do rejestru zawodowego. Obywatele państw trzecich mogą zostać wpisani do rejestru na zasadzie wzajemności.

Środki:

IT: Biolodzy, analitycy chemiczni: ustawa 396/1967 o zawodzie biologa; oraz
Dekret królewski 842/1928 w sprawie zawodu analityka chemicznego.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – klauzula najwyższego uprzywilejowania:

PT: Zawody biologa, analityka chemicznego i agronoma zarezerwowane są dla osób fizycznych. W przypadku obywateli państw trzecich w odniesieniu do inżynierów i inżynierów techników stosuje się system wzajemności (a nie wymóg obywatelstwa). W przypadku biologów nie ma wymogu obywatelstwa ani wzajemności.

Środki:

PT: Dekret z mocą ustawy 119/92 alterado p/ Lei 123/2015, 2 set. (Ordem Engenheiros);

Ustawa 47/2011 alterado p/ Lei 157/2015, 17 set. (Ordem dos Engenheiros Técnicos); oraz

Dekret z mocą ustawy 183/98 alterado p/ Lei 159/2015, 18 set. (Ordem dos Biólogos).

g) Usługi ochroniarskie (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

IT: Do uzyskania zezwolenia niezbędnego do świadczenia usług ochrony i konwojowania przedmiotów wartościowych wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego oraz miejsce zamieszkania w państwie członkowskim.

PT: Transgraniczne świadczenie usług ochroniarskich przez zagranicznych usługodawców nie jest dozwolone.

W odniesieniu do pracowników wyspecjalizowanych istnieje wymóg obywatelstwa.

Środki:

IT: Ustawa o bezpieczeństwie publicznym (TULPS) 773/1931, art. 133–141; Dekret królewski 635/1940, art. 257.

PT: Ustawa 34/2013 alterada p/ Lei 46/2019, 16 maio; oraz Ordinance 273/2013 alterada p/ Portaria 106/2015, 13 abril.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DK: Wymóg miejsca zamieszkania w przypadku osób ubiegających się o zezwolenie na świadczenie usług ochroniarskich.

Wymóg miejsca zamieszkania ma zastosowanie również do kadry kierowniczej i większości członków zarządu podmiotów prawnych ubiegających się o zezwolenie na prowadzenie usług ochroniarskich. Wymóg miejsca zamieszkania nie ma jednak zastosowania do kadry kierowniczej i zarządu, jeżeli wynika to z umów międzynarodowych lub decyzji wydanych przez Ministra Sprawiedliwości.

Środki:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 nr. 112 om vagtvirksomhed.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

EE: Do świadczenia usług ochrony wymagane jest miejsce zamieszkania.

Środki:

EE: Turvaseadus (ustawa o bezpieczeństwie) § 21, § 22.

h) Usługi pośrednictwa pracy (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe (ma zastosowanie do regionalnego szczebla władzy):

BE: We wszystkich regionach w Belgii spółka, której siedziba główna znajduje się poza EOG, musi wykazać, że świadczy usługi pośrednictwa pracy w swoim państwie pochodzenia. W Regionie Walońskim do świadczenia usług pośrednictwa pracy, wymagana jest określona forma prawna (*régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique*). Spółka, której siedziba główna znajduje się poza EOG, musi wykazać, że spełnia warunki określone w dekrecie (na przykład dotyczące rodzaju podmiotu prawnego). We Wspólnocie Niemieckojęzycznej spółka, której siedziba główna znajduje się poza EOG, musi spełniać kryteria dopuszczenia określone we wspomnianym dekrecie (CPC 87202).

Środki:

BE: Region Flamandzki: art. 8, § 3, Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling;

Region Waloński: décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (dekret z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie rejestracji agencji pośrednictwa pracy), art. 7; oraz Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (decyzja rządu Walonii z dnia 10 grudnia 2009 r. wdrażająca dekret z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie rejestracji agencji pośrednictwa pracy), art. 4;

Wspólnota Niemieckojęzyczna: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, art. 6.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

DE: Do uzyskania licencji na prowadzenie działalności jako agencja pracy tymczasowej wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub obecność handlowa w Unii Europejskiej (zgodnie z sekcją 3 ust. 3–5 ustawy o agencjach pracy tymczasowej (*Arbeitnehmerüberlassungsgesetz*)). Federalne Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych może wydać rozporządzenie w sprawie usług pośrednictwa pracy i rekrutacji pracowników spoza EOG w określonych zawodach, na przykład zawodach związanych ze zdrowiem i opieką. Udzielenia licencji lub przedłużenia jej ważności odmawia się, jeżeli przedsiębiorstwa, części przedsiębiorstw lub przedsiębiorstwa pomocnicze, które nie znajdują się w EOG, mają na celu wykonywanie pracy na czas określony zgodnie z sekcją 3 ust. 2 ustawy o agencjach pracy tymczasowej (*Arbeitnehmerüberlassungsgesetz*).

ES: Przed rozpoczęciem działalności agencje pośrednictwa pracy zobowiązane są do złożenia oświadczenia pod przysięgą potwierdzającego spełnienie wymogów określonych w obowiązujących przepisach (CPC 87201, 87202).

Środki:

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG);

Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; kodeks socjalny, księga trzecia) – Promocja zatrudnienia; oraz

Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; rozporządzenie o zatrudnianiu cudzoziemców).

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

i) Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

BG: Do wykonywania urzędowych tłumaczeń pisemnych zagraniczne osoby fizyczne muszą posiadać pozwolenie na pobyt długoterminowy, pobyt przedłużony lub miejsce stałego zamieszkania w Republice Bułgarii.

Środki:

BG: Rozporządzenie dotyczące legalizacji, poświadczania i tłumaczenia dokumentów.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

CY: Do świadczenia usług urzędowych tłumaczeń pisemnych i poświadczania dokumentów wymagany jest wpis do rejestru tłumaczy przysięgłych Rady Tłumaczy Przysięgłych. Zastosowanie ma wymóg obywatelstwa.

HR: Tłumacze przysięgli muszą posiadać obywatelstwo jednego z państw członkowskich EOG.

Środki:

CY: Ustawa o rejestracji i regulacji usług tłumaczy przysięgłych z 2019 r. (45(I)/2019) ze zmianami.

HR: Rozporządzenie w sprawie stałych tłumaczy sądowych (dziennik ustaw 88/2008), art. 2.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

FI: Tłumacze przysięgli muszą posiadać miejsce zamieszkania w EOG.

Środki:

FI: Laki auktorisoiduista kääntäjistä (ustawa o tłumaczach przysięgłych) (1231/2007), s. 2(1)).

j) Pozostałe usługi biznesowe (część CPC 612, część 621, część 625, 87901, 87902, 88493, część 893, część 85990, 87909, ISIC 37)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SE: W przypadku lombardów wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa (część CPC 87909).

Środki:

SE: Ustawa lombardowa (1995:1000).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

PT: Do świadczenia usług agencji inkasa i usług w zakresie oceny zdolności kredytowej wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego (CPC 87901, 87902).

Środki:

PT: Ustawa 49/2004.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Usługi aukcyjne podlegają wymogowi uzyskania licencji. Aby uzyskać licencję (na organizowanie dobrowolnych aukcji publicznych), przedsiębiorstwo musi być zarejestrowane w Republice Czeskiej, a osoba fizyczna musi uzyskać pozwolenie na pobyt; przedsiębiorstwo lub osoba fizyczna muszą być wpisane do rejestru handlowego w Republice Czeskiej (część CPC 612, część 621, część 625, część 85990).

Środki:

CZ: Ustawa nr 455/1991 Coll.;

Ustawa o licencji handlowej; oraz

Ustawa nr 26/2000 Coll. ustawa o aukcjach publicznych.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Jedynie upoważnione przedsiębiorstwo zajmujące się opakowaniami może świadczyć usługi związane ze zwrotem i odzyskiem opakowań; musi być zarejestrowaną osobą prawną (CPC 88493, ISIC 37).

Środki:

CZ: Ustawa 477/2001 Coll. (ustawa opakowaniowa) ust. 16.

Zastrzeżenie nr 7 – Usługi budowlane

Sektor – podsektor	Budownictwo i pokrewne usługi inżynieryjne
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 51
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji; Transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

CY: Wymóg obywatelstwa.

Środki:

CY: Ustawa o rejestracji i kontroli wykonawców robót budowlanych i technicznych z 2001 r. (29 (I) / 2001), art. 15 i 52.

Zastrzeżenie nr 8 – Usługi w zakresie dystrybucji

Sektor – podsektor	Usługi w zakresie dystrybucji – ogólne, dystrybucja tytoniu
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 3546, część 621, 6222, 631, część 632
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji; Transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Usługi w zakresie dystrybucji (CPC 3546, 631, 632 z wyjątkiem 63211, 63297, 62276, część 621)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

CY: Istnieje wymóg obywatelstwa w odniesieniu do usług dystrybucji świadczonych przez przedstawicieli farmaceutycznych (CPC 62117).

Środki:

CY: Ustawa nr 74(I) 2020 z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

LT: Dystrybucja materiałów pirotechnicznych podlega wymogowi uzyskania licencji. Licencję mogą uzyskać wyłącznie osoby prawne z Unii Europejskiej (CPC 3546).

Środki:

LT: Ustawa o nadzorze nad cywilnym obrotem materiałami pirotechnicznymi (z dnia 23 marca 2004 r. nr IX-2074).

b) Dystrybucja tytoniu (część CPC 6222, 62228, część 6310, 63108)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

ES: Założenie przedsiębiorstwa podlega wymogowi obywatelstwa państwa członkowskiego. Działalność jako sprzedawca wyrobów tytoniowych mogą prowadzić wyłącznie osoby fizyczne. Jeden sprzedawca wyrobów tytoniowych nie może otrzymać więcej niż jedną licencję (CPC 63108).

FR: Wymóg obywatelstwa dla sprzedawców wyrobów tytoniowych (*buraliste*) (część CPC 6222, część CPC 6310).

Środki:

ES: Ustawa 14/2013 z dnia 27 września 2014 r.

FR: Code général des impôts.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

AT: Pierwszeństwo przy wydawaniu zezwoleń mają obywatele państwa członkowskiego EOG (CPC 63108).

Środki:

AT: Ustawa o monopolu tytoniowym z 1996 r., § 5 i § 27.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

IT: Do dystrybucji i sprzedaży wyrobów tytoniowych konieczna jest licencja. Licencji udziela się w drodze procedury publicznej. Wydawanie licencji odbywa się z zastrzeżeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących punktów sprzedaży (część CPC 6222, część CPC 6310).

Środki:

IT: Dekret legislacyjny 184/2003;

Ustawa 165/1962;

Ustawa 3/2003;

Ustawa 1293/1957;

Ustawa 907/1942; oraz

Dekret Prezydenta Republiki (D.P.R) 1074/1958.

Zastrzeżenie nr 9 – Usługi w zakresie edukacji

Sektor – podsektor	Usługi w zakresie edukacji (finansowane ze środków prywatnych)
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 921, 922, 923, 924
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji; Transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

CY: Właściciele i udziałowcy większościowi szkół finansowanych ze środków prywatnych muszą posiadać obywatelstwo państwa członkowskiego. Obywatele Chile mogą uzyskać zezwolenie ministra edukacji zgodnie z określonymi zasadami i na określonych warunkach.

Środki:

CY: Ustawa o szkolnictwie prywatnym z 2019 r. (nr 147(I)/2019), ze zmianami; Ustawa o instytucjach szkolnictwa wyższego z 1996 r. (67(I)/1996), z późniejszymi zmianami; oraz Ustawa o uniwersytetach prywatnych (zakładanie, funkcjonowanie i kontrola) z 2005 r. (nr 109(I)/2005), z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BG: Usługi szkolnictwa podstawowego i średniego finansowane ze środków prywatnych mogą być świadczone wyłącznie przez uprawnione bułgarskie przedsiębiorstwa (wymagana jest obecność handlowa). Bułgarskie przedszkola i szkoły posiadające udział zagraniczny mogą zostać założone lub przekształcone na wniosek stowarzyszeń lub spółek lub przedsiębiorstw bułgarskich i zagranicznych osób fizycznych lub prawnych, należycie zarejestrowanych w Bułgarii, decyzją Rady Ministrów na wniosek ministra edukacji i nauki. Przedszkola i szkoły będące własnością kapitału zagranicznego mogą zostać założone lub przekształcone na wniosek zagranicznych podmiotów prawnych zgodnie z międzynarodowymi umowami i konwencjami oraz na mocy powyższych przepisów. Zagraniczne instytucje szkolnictwa wyższego nie mogą ustanawiać jednostek zależnych na terytorium Bułgarii. Zagraniczne instytucje szkolnictwa wyższego mogą otwierać wydziały, departamenty, instytuty i kolegia w Bułgarii wyłącznie w ramach struktury bułgarskich szkół wyższych oraz we współpracy z nimi (CPC 921, 922).

Środki:

BG: Ustawa o edukacji przedszkolnej i szkolnej; oraz

Ustawa o szkolnictwie wyższym, pkt 4 przepisów uzupełniających.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

SI: Szkoły podstawowe finansowane ze środków prywatnych mogą być zakładane wyłącznie przez słoweńskie osoby fizyczne lub prawne. Usługodawca musi ustanowić siedzibę statutową lub oddział (CPC 921).

Środki:

SI: Ustawa w sprawie organizacji i finansowania edukacji (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 12/1996), z późniejszymi zmianami, art. 40.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ i SK: Do wystąpienia o zgodę właściwych organów na prowadzenie instytucji szkolnictwa wyższego finansowanej ze środków prywatnych wymagana jest siedziba w państwie członkowskim. Zastrzeżenie to nie ma zastosowania do usług szkolnictwa technicznego i zawodowego po ukończeniu szkoły średniej (CPC 92310).

Środki:

CZ: Ustawa nr 111/1998, Coll. (ustawa o szkolnictwie wyższym), § 39; oraz

Ustawa nr 561/2004 Coll. o edukacji przedszkolnej, szkolnictwie podstawowym, średnim, wyższym i zawodowym oraz pozostałych formach kształcenia (ustawa edukacyjna).

SK: Ustawa nr 131 z 21 lutego 2002 r. o uniwersytetach.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i członkowie organów zarządzających i nadzorczych oraz w odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

EL: Właściciele i większość członków zarządu w szkołach podstawowych i średnich finansowanych ze środków prywatnych oraz nauczyciele szkół podstawowych i średnich finansowanych ze środków prywatnych muszą posiadać obywatelstwo państwa członkowskiego (CPC 921, 922). Kształcenie na poziomie wyższym może być prowadzone wyłącznie przez samorządne instytucje będące osobami prawnymi prawa publicznego. Ustawa 3696/2008 pozwala jednak rezydentom unijnym (osobom fizycznym lub prawnym) na zakładanie prywatnych instytucji szkolnictwa wyższego wydających świadectwa, które nie są uznawane za równoważne dyplomom ukończenia studiów wyższych (CPC 923).

Środki:

EL: Ustawy 682/1977, 284/1968, 2545/1940; Dekret prezydencki 211/1994 zmieniony dekretem prezydenckim 394/1997; Konstytucja Grecji, art. 16 ust. 5; oraz Ustawa 3549/2007.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

FR: Do nauczania w instytucji edukacyjnej finansowanej ze środków prywatnych wymagane jest posiadanie obywatelstwa państwa członkowskiego (CPC 921, 922, 923). Obywatele Chile mogą jednak uzyskać zezwolenie odpowiednich właściwych organów na nauczanie w instytucjach szkolnictwa podstawowego, średniego i wyższego. Obywatele Chile mogą również uzyskać zezwolenie odpowiednich właściwych organów na założenie i prowadzenie instytucji szkolnictwa podstawowego, średniego lub wyższego. Zezwolenie takie udzielane jest w sposób uznaniowy.

Środki:

FR: Code de l'éducation.

W odniesieniu do inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

MT: Usługodawcy, którzy chcą świadczyć usługi szkolnictwa wyższego lub kształcenia dorosłych finansowane ze środków prywatnych, muszą uzyskać licencję Ministerstwa Edukacji i Zatrudnienia. Decyzja o wydaniu licencji może być uznaniowa (CPC 923, 924).

Środki:

MT: Informacja prawna 296 z 2012 r.

Zastrzeżenie nr 10 – Usługi w zakresie ochrony środowiska

Sektor – podsektor	Usługi w zakresie ochrony środowiska – przetwarzanie i recykling zużytych baterii i akumulatorów, starych samochodów i odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych; usługi w zakresie ochrony powietrza i klimatu, usługi oczyszczania spalin
Klasyfikacja gospodarcza:	Część CPC 9402, 9404
Rodzaj zastrzeżenia:	Obecność lokalna
Rozdział:	Transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

SE: Jedynie podmioty ustanowione w Szwecji lub mające w Szwecji swoją siedzibę główną kwalifikują się do uzyskania akredytacji do przeprowadzania kontroli gazów spalinowych (CPC 9404).

SK: Do przetwarzania i recyklingu zużytych baterii i akumulatorów, olei odpadowych, starych samochodów i odpadów z urządzeń elektrycznych i elektronicznych wymagana jest rejestracja w EOG (wymóg siedziby) (część CPC 9402).

Środki:

SE: Ustawa o pojazdach (2002:574).

SK: Ustawa 79/2015 o odpadach.

Zastrzeżenie nr 11 – Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne

Sektor – podsektor	Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 931, 933
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

FR: W przypadku usług szpitalnych, usług pogotowia ratunkowego, usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie (innych niż usługi szpitalne) oraz usług społecznych do pełnienia funkcji zarządczych wymagane jest zezwolenie. W procedurze udzielania zezwoleń bierze się pod uwagę dostępność miejscowej kadry kierowniczej.

Środki:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales ;
Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dipositions de la Loi n°2009-879 dite HPST;
Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; oraz Code de la Santé Publique.

Zastrzeżenie nr 12 – Usługi związane z turystyką i podróżami

Sektor – podsektor	Usługi związane z turystyką i podróżami – hotele, restauracje i catering; usługi biur podróży i organizatorów turystyki (włącznie z pilotami wycieczek); usługi przewodników turystycznych
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 641, 642, 643, 7471, 7472
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji; Transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i członkowie organów zarządzających i nadzorczych oraz w odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

BG: Usługi organizatorów turystyki lub usługi biur podróży mogą być świadczone przez osobę mającą siedzibę w EOG, jeżeli przy zakładaniu przedsiębiorstwa na terytorium Bułgarii dana osoba przedstawi kopię dokumentu poświadczającego jej prawo do prowadzenia takiej działalności i zaświadczenie lub inny dokument wydany przez instytucję kredytową lub ubezpieczyciela, zawierające dane o istnieniu ubezpieczenia obejmującego odpowiedzialność tej osoby za szkody, które mogą wyniknąć wskutek zawinionego niewykonania obowiązków zawodowych. Liczba zagranicznych członków kadry kierowniczej nie może być większa niż liczba członków kadry kierowniczej będących obywatelami Bułgarii w przypadku, gdy poziom publicznego udziału (własność skarbu państwa lub samorządów) w kapitale zakładowym bułgarskiej spółki przekracza 50 %. Wymóg obywatelstwa EOG dla przewodników turystycznych (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Środki:

BG: Ustawa o turystyce, art. 61, 113 i 146.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

CY: Licencje na założenie i prowadzenie biura turystyki i podróży w postaci spółki lub przedstawicielstwa, a także przedłużenie koncesji istniejącej spółki lub przedstawicielstwa przyznaje się wyłącznie osobom fizycznym lub prawnym z Unii Europejskiej. Spółka z siedzibą poza Republiką Cypryjską, z wyjątkiem spółek z siedzibą w innym państwie członkowskim, nie może prowadzić w Republice Cypryjskiej w sposób zorganizowany lub stały działalności, o której mowa w art. 3 wspomnianej wyżej ustawy, chyba że jest reprezentowana przez spółkę z siedzibą w Republice Cypryjskiej. Świadczenie usług przewodnika turystycznego oraz usług biur podróży i organizatorów turystyki wymaga obywatelstwa państwa członkowskiego (CPC 7471, 7472).

Środki:

CY: Ustawa w sprawie biur podróży i przewodników turystycznych z 1995 r. (ustawa 41(I)/1995), ze zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

EL: Aby uzyskać prawo do wykonywania zawodu, obywatele państw trzecich muszą uzyskać dyplom szkoły przewodników turystycznych greckiego ministerstwa turystyki. W drodze wyjątku, w przypadku potwierdzenia braku przewodnika turystycznego dla danego języka, prawo do wykonywania zawodu może zostać przyznane czasowo (na okres do jednego roku) obywatelom państw trzecich na pewnych wyraźnie określonych warunkach, na zasadzie odstępstwa od powyższych przepisów.

Środki:

EL: Dekret prezydencki 38/2010; Decyzja ministerialna 165261/IA/2010 (dziennik ustaw 2157/B); Art. 50 ustawy 4403/2016; oraz Art. 47 ustawy 4582/2018 (dziennik ustaw 208/A).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

ES (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Do świadczenia usług przewodnika turystycznego wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego (CPC 7472).

HR: Do świadczenia usług hotelarskich i gastronomicznych w gospodarstwach domowych i gospodarstwach wiejskich wymagane jest obywatelstwo EOG (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Środki:

ES: Andaluzja: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía;

Aragonia: Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón;

Kantabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, Article 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turísticoinformativas privadas;

Kastylia i León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Kastylia-La Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Katalonia: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, art. 88;

Wspólnota Madrytu: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Wspólnota Walencka: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Estremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicja: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guias de turismo y turismo activo;

Baleary: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares;

Wyspy Kanaryjskie: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, art. 5;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja;

Nawarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto. Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra;

Księstwo Asturii: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias; oraz

Region Murcji: Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior.

HR: Ustawa o branży hotelarskiej i gastronomicznej (dziennik ustaw 138/06, 152/08, 43/09, 88/10 i 50/12); oraz
Ustawa o świadczeniu usług turystycznych (dziennik ustaw 68/07 i 88/10).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

HU: Transgraniczne świadczenie usług biur podróży, usług organizatorów turystyki oraz usług przewodników turystycznych wymaga uzyskania licencji wydawanej przez węgierski urząd ds. pozwoleń handlowych. Licencje są zarezerwowane dla obywateli EOG oraz osób prawnych posiadających siedzibę w EOG (CPC 7471, 7472).

IT (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Przewodnicy turystyczni z państw niebędących członkami Unii Europejskiej muszą uzyskać specjalną licencję danego regionu, aby wykonywać zawód zawodowego przewodnika turystycznego. Przewodnicy turystyczni z państw członkowskich mogą pracować swobodnie bez konieczności uzyskania takiej licencji. Licencję wydaje się przewodnikom turystycznym, którzy wykazują się odpowiednimi kompetencjami i wiedzą (CPC 7472).

Środki:

HU: Ustawa CLXIV z 2005 r. o handlu; oraz Dekret rządowy nr 213/1996 (XII.23.) w sprawie organizacji turystyki i działalności biur podróży.

IT: Ustawa 135/2001, art. 7,5 i 6; oraz Ustawa 40/2007 (DL 7/2007).

Zastrzeżenie nr 13 – Usługi związane z kulturą, rekreacją i sportem

Sektor – podsektor	Usługi rekreacyjne; pozostałe usługi związane ze sportem
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 962, część 96419
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji; Transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Usługi agencji informacyjnych i prasowych (CPC 962)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

CY: Zakładanie i prowadzenie agencji prasowych lub agencji pomocniczych na Cyprze jest dozwolone wyłącznie dla obywateli Cypru lub obywateli UE lub osób prawnych podlegających obywatelom Cypru lub obywatelom UE.

Środki:

CY: Ustawa o prasie (nr 145/89) z późniejszymi zmianami

b) Pozostałe usługi związane ze sportem (CPC 96419)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i członkowie organów zarządzających i nadzorczych oraz w odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

AT (ma zastosowanie do regionalnego szczebla władzy): Działalność szkół narciarskich i usługi przewodników górskich regulowane są przepisami krajów związkowych. Świadczenie tych usług może wymagać obywatelstwa państwa członkowskiego EOG. Przedsiębiorstwa mogą być zobowiązane do powołania dyrektora zarządzającego będącego obywatelem państwa członkowskiego EOG.

Środki:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBl. Nr. 53/97;

Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBl. Nr. 25/98;

NÖ- Sportgesetz, LGBl. Nr. 5710;

OÖ- Sportgesetz, LGBl. Nr. 93/1997;

Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBl. Nr. 83/89;

Salzburger Bergführergesetz, LGBl. Nr. 76/81;

Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBl. Nr. 58/97;

Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBl. Nr. 53/76;

Tiroler Schischulgesetz. LGBl. Nr. 15/95;

Tiroler Bergsportführergesetz, LGBl. Nr. 7/98;

Vorarlberger Schischulgesetz, LGBl. Nr. 55/02 §4 (2)a;

Vorarlberger Bergführergesetz, LGBl. Nr. 54/02; oraz

Wiedeń: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBl. Nr 37/02.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

CY: Wymóg obywatelstwa do celów ustanowienia szkoły tańca i wymóg obywatelstwa dla instruktorów kultury fizycznej.

Środki:

CY: Ustawa nr 65(I) 1997 z późniejszymi zmianami; oraz

Ustawa 17(I) /1995 z późniejszymi zmianami.

Zastrzeżenie nr 14 – Usługi transportowe i usługi pomocnicze w branży transportowej

Sektor – podsektor	Usługi transportowe – rybołówstwo i transport wodny – wszelka inna działalność handlowa prowadzona ze statku; usługi transportu wodnego i usługi pomocnicze w branży transportu wodnego; transport kolejowy i usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego; usługi transportu drogowego i usługi pomocnicze w branży transportu drogowego; usługi pomocnicze w branży transportu lotniczego
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 86751, 86754, 8730, 882
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji; Transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Usługi transportu morskiego i usługi pomocnicze w branży transportu morskiego. Wszelka działalność handlowa prowadzona ze statku (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 721, część 742, 745, 74540, 74520, 74590, 882)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; transgraniczny handel usługami – traktowanie narodowe:

BG: Działalność przewozowa oraz wszelka działalność związana z inżynierią wodną i podwodnymi pracami technicznymi, poszukiwaniem i wydobywaniem zasobów mineralnych i innych zasobów nieorganicznych, usługami pilotażowymi, bunkrowaniem, odbiorem odpadów, mieszaninami wodno-olejowymi itp., prowadzona przez statki na wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym Bułgarii, może być wykonywana jedynie przez statki pływające pod banderą Bułgarii lub banderą innego państwa członkowskiego.

Wymóg obywatelstwa w odniesieniu do usług wspierających. Kapitan i starszy mechanik statku muszą być obywatelami państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Środki:

BG: Kodeks żeglugi handlowej; Ustawa o wodach morskich, śródlądowych drogach wodnych i portach Republiki Bułgarii; Zarządzenie w sprawie warunków i kolejności wyboru bułgarskich przewoźników do przewozu pasażerów i ładunków na podstawie traktatów międzynarodowych; oraz Zarządzenie 3 dotyczące serwisowania bezzałogowych statków.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DK: Podmioty świadczące usługi pilotażowe mogą prowadzić działalność w Danii tylko wówczas, gdy mają siedzibę w EOG oraz są zarejestrowane i zatwierdzone przez organy duńskie zgodnie z duńską ustawą o usługach pilotażowych (CPC 74520).

Środki:

DK: Duńska ustawa o pilotażu, § 18.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

DE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Statek, który nie należy do obywatela państwa członkowskiego, może być wykorzystywany wyłącznie do działalności innej niż usługi transportowe i usługi pomocnicze w branży transportowej na niemieckich federalnych drogach wodnych po uzyskaniu specjalnego zezwolenia. Zwolnienia dla statków spoza Unii Europejskiej mogą zostać przyznane jedynie pod warunkiem, że żadne statki z Unii Europejskiej nie są dostępne lub są dostępne na bardzo niekorzystnych warunkach, lub na zasadzie wzajemności. Zwolnienia dla statków pływających pod banderą Chile mogą zostać przyznane na zasadzie wzajemności (§ 2 ust. 3 KüSchVO). Wszystkie działania wchodzące w zakres ustawy o pilotażu są regulowane, a akredytacja jest ograniczona do obywateli EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. Zapewnianie i eksploatacja obiektów na potrzeby pilotażu są zastrzeżone dla organów publicznych lub wyznaczonych przez nie przedsiębiorstw.

W odniesieniu do wynajmu lub dzierżawy statków morskich z obsługą lub bez obsługi oraz wynajmu lub dzierżawy jednostek śródlądowych bez obsługi zawieranie umów dotyczących transportu towarowego przez statki pływające pod banderą innego państwa lub czarterowanie takich statków może zostać ograniczone w zależności od dostępności statków pływających pod banderą niemiecką lub pod banderą innego państwa członkowskiego.

Transakcje między rezydentami i nierezydentami w strefie ekonomicznej mogą być ograniczone (transport wodny, usługi wspierające w branży transportu wodnego, wynajem statków, dzierżawa statków bez obsługi (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)), jeżeli dotyczą:

(i) wynajmu statków żeglugi śródlądowej, które nie są zarejestrowane na obszarze gospodarczym;

(ii) transportu towarów takimi statkami żeglugi śródlądowej; lub

(iii) usług holowania przez takie statki żeglugi śródlądowej,

Środki:

DE: Gesetz über das Flaggenrecht der Seeschiffe und die Flaggenführung der Binnenschiffe (Flaggenrechtsgesetz; ustawa o ochronie bandery);

Verordnung über die Küstenschifffahrt (KüSchV);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Binnenschiffahrt (Binnenschiffahrtsaufgabengesetz – BinSchAufgG);

Verordnung über Befähigungszeugnisse in der Binnenschiffahrt (Binnenschifferpatentverordnung – BinSchPatentV);

Gesetz über das Seelotswesen (Seelotsgesetz – SeeLG);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Seeschiffahrt (Seeaufgabengesetz – SeeAufgG); oraz

Verordnung zur Eigensicherung von Seeschiffen zur Abwehr äußerer Gefahren (See-Eigensicherungsverordnung – SeeEigensichV).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

FI: Usługi wspierające w branży transportu morskiego świadczone na fińskich wodach morskich zarezerwowane są dla flot pływających pod banderą krajową, unijną lub norweską (CPC 745).

Środki:

FI: Merilaki (ustawa morska) (674/1994); oraz

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ustawa w sprawie prawa do prowadzenia działalności handlowej) (122/1919), s. 4.

b) Usługi transportu kolejowego i usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego (CPC 711, 743)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BG: Usługi transportu kolejowego i usługi wspierające w branży transportu kolejowego w Bułgarii mogą świadczyć wyłącznie obywatele państw członkowskich. Licencję na wykonywanie przewozów pasażerskich lub transportu towarowego koleją wydaje minister transportu przewoźnikom kolejowym zarejestrowanym jako przedsiębiorstwa handlowe (CPC 711, 743).

Środki:

BG: Ustawa o transporcie kolejowym, art. 37, 48.

c) Transport drogowy i usługi pomocnicze w branży transportu drogowego (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

AT (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): W przypadku przewozu osób i transportu towarowego wyłączne prawa lub zezwolenia mogą zostać przyznane jedynie obywatelom Umawiających się Stron EOG i osobom prawnym z Unii Europejskiej, których główna siedziba znajduje się w Austrii. Licencje przyznaje się w sposób niedyskryminujący, pod warunkiem wzajemności (CPC 712).

Środki:

AT: Güterbeförderungsgesetz (ustawa o przewozie towarów), BGBl. Nr. 593/1995, § 5;

Gelegenheitsverkehrsgesetz (ustawa o przewozie okazjonalnym), BGBl. Nr. 112/1996, § 6; oraz

Kraftfahrliniengesetz (ustawa o regularnych usługach transportowych), BGBl. I Nr. 203/1999 ze zmianami, §§ 7 i 8.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

EL: Operatorzy usług drogowego transportu towarowego. Do prowadzenia działalności w zakresie drogowego transportu towarowego wymagana jest grecka licencja. Licencje przyznaje się w sposób niedyskryminujący, pod warunkiem wzajemności (CPC 7123).

Środki:

EL: Licencje dla operatorów usług drogowego transportu towarowego: grecka ustawa 3887/2010 (dziennik ustaw A' 174), zmieniona art. 5 ustawy 4038/2012 (dziennik ustaw A' 14).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Wymagane jest miejsce prowadzenia działalności w Republice Czeskiej.

Środki:

CZ: Ustawa nr 111/1994 Coll. o transporcie drogowym.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

SE: Do prowadzenia działalności jako przewoźnik w zakresie transportu drogowego wymagana jest szwedzka licencja. Do kryteriów otrzymania licencji taksówkarskiej należy wyznaczenie przez spółkę osoby fizycznej działającej jako kierownik ds. transportu (*de facto* wymóg w zakresie miejsca zamieszkania – zob. szwedzkie zastrzeżenie dotyczące rodzajów przedsiębiorstw).

Zgodnie z kryteriami otrzymania licencji dla innych przewoźników drogowych wymaga się, aby spółka posiadała siedzibę w Unii Europejskiej, miejsce prowadzenia działalności w Szwecji oraz wyznaczyła osobę fizyczną działającą jako kierownik ds. transportu, która musi mieć miejsce zamieszkania w Unii Europejskiej.

Środki:

SE: Yrkestrafiklag (2012:210) (ustawa o transporcie zarobkowym);

Yrkestrafikförordning (2012:237) (rozporządzenie rządu o transporcie zarobkowym);

Taxitrafiklag (2012:211) (ustawa taksówkowa); oraz

Taxitrafikförordning (2012:238) (rozporządzenie rządu w sprawie taksówek).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SK: Koncesję na usługi taksówkarskie i pozwolenie na działalność dyspozytora taksówek można przyznać osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Republiki Słowackiej lub innego państwa członkowskiego EOG.

Środki:

SK: Ustawa 56/2012 Coll. o transporcie drogowym.

d) Usługi pomocnicze w branży transportu lotniczego

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

UE: W odniesieniu do usług obsługi naziemnej wymagane może być posiadanie siedziby na terytorium Unii Europejskiej. Wymagana jest wzajemność.

Środki:

UE: Dyrektywa Rady 96/67/WE z dnia 15 października 1996 r.[1]

[1] Dyrektywa Rady 96/67/WE z dnia 15 października 1996 r. w sprawie dostępu do rynku usług obsługi naziemnej w portach lotniczych Wspólnoty (Dz.U. UE L 272 z 25.10.1996, s. 36).

BE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): W odniesieniu do usług obsługi naziemnej wymagana jest wzajemność.

Środki:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (art. 18);

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (art. 14); oraz

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (art.14).

e) Usługi wspierające we wszystkich rodzajach transportu (część CPC 748)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

UE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Usługi w zakresie odprawy celnej mogą być świadczone wyłącznie przez rezydentów unijnych lub osoby prawne mające siedzibę w Unii.

Środki:

UE: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013[1].

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. UE L 269 z 10.10.2013, s. 1).

f) Świadczenie usług transportu kombinowanego

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

UE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Z wyjątkiem FI: wyłącznie przewoźnicy z siedzibą w państwie członkowskim, którzy spełniają warunki dostępu do zawodu i dostępu do rynku transportu towarów między państwami członkowskimi, mogą, w ramach operacji transportu kombinowanego pomiędzy państwami członkowskimi, wykonywać początkowe lub końcowe odcinki transportu drogowego, stanowiące integralną część operacji transportu kombinowanego, obejmujące przekroczenie granicy lub nieobejmujące przekroczenia granicy. Zastosowanie mają ograniczenia dotyczące danego rodzaju transportu.

Można przyjąć niezbędne środki w celu zapewnienia, aby podatki od pojazdów silnikowych mające zastosowanie do pojazdów drogowych wykorzystywanych w transporcie kombinowanym były obniżane lub zwracane.

Środki:

UE: Dyrektywa Rady 1992/106/EWG[1].

[1] Dyrektywa Rady 92/106/EWG z dnia 7 grudnia 1992 r. w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów transportu kombinowanego towarów między państwami członkowskimi (Dz.U. UE L 368 z 17.12.1992, s. 38).

Zastrzeżenie nr 15 – Działalność wydobywcza i działalność związana z energią

Sektor – podsektor	Górnictwo i wydobywanie – surowce energetyczne; górnictwo i wydobywanie – rudy metali i pozostałe górnictwo; działalność związana z energią – samodzielna produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i gorącej wody; transport paliw rurociągami; przechowywanie i magazynowanie paliw transportowanych rurociągami oraz usługi związane z dystrybucją energii
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, część 742, 8675, 883, 887
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji; Transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Górnictwo i wydobywanie (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12: CPC 5115, 7131, 8675, 883)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

BG: Działalność w zakresie rozpoznawania lub poszukiwania podziemnych zasobów naturalnych na terytorium Republiki Bułgarii, na szelfie kontynentalnym i w wyłącznej strefie ekonomicznej na Morzu Czarnym wymaga uzyskania zezwolenia, a działalność w zakresie wydobycia i eksploatacji jest przedmiotem koncesji przyznawanej na podstawie ustawy o podziemnych zasobach naturalnych.

Spółki zarejestrowane w jurysdykcjach o preferencyjnym traktowaniu podatkowym (tj. w strefach off-shore) lub bezpośrednio lub pośrednio powiązane z takimi spółkami nie mogą uczestniczyć w procedurach otwartych dotyczących wydania pozwoleń lub koncesji na rozpoznawanie, poszukiwanie, eksploatację lub wydobycie zasobów naturalnych, w tym rud uranu i toru, ani korzystać z istniejących pozwoleń lub koncesji, które zostały już wydane, gdyż takie działania, w tym możliwość zarejestrowania geologicznego lub komercyjnego odkrycia złóż w wyniku działań poszukiwawczych, nie są dozwolone.

Górnictwo rud uranu jest zamknięte na podstawie dekretu Rady Ministrów nr 163 z dnia 20 sierpnia 1992 r.

W odniesieniu do eksploatacji i górnictwa rud toru zastosowanie ma ogólny system pozwoleń i koncesji. Decyzje zezwalające na eksploatację lub górnictwo rud toru podejmowane są indywidualnie dla każdego przypadku w sposób niedyskryminujący.

Zgodnie z decyzją Zgromadzenia Narodowego Republiki Bułgarii z dnia 18 stycznia 2012 r. (zmienioną 14 czerwca 2012 r.) wszelkie wykorzystanie technologii szczelinowania hydraulicznego obejmujące intensywne szczelinowanie hydrauliczne do działań związanych z rozpoznawaniem, poszukiwaniem lub wydobyciem ropy i gazu jest zabronione.

Poszukiwanie i wydobycie gazu łupkowego są zabronione (ISIC 10, 11, 12, 13, 14).

Środki:

BG: Ustawa o podziemnych zasobach naturalnych;

Ustawa o koncesjach;

Ustawa o prywatyzacji i kontroli poprywatyzacyjnej;

Ustawa o bezpiecznym wykorzystaniu energii jądrowej; Decyzja Zgromadzenia Narodowego Republiki Bułgarii z dnia 18 stycznia 2012 r.; Ustawa o stosunkach gospodarczych i finansowych ze spółkami zarejestrowanymi w jurysdykcjach o preferencyjnym traktowaniu podatkowym, osobami kontrolowanymi przez takie spółki i ich właścicielami rzeczywistymi; oraz Ustawa o zasobach podziemnych.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

CY: Rada Ministrów może odmówić wydania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie rozpoznawania, poszukiwania i wydobycia węglowodorów wszelkim podmiotom faktycznie kontrolowanym przez Chile lub obywateli Chile. Po uzyskaniu zezwolenia żaden podmiot nie może znaleźć się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą Chile lub obywatela Chile bez wcześniejszej zgody Rady Ministrów. Rada Ministrów może odmówić udzielenia zezwolenia podmiotowi, który jest faktycznie kontrolowany przez Chile lub przez obywatela Chile, jeżeli w odniesieniu do dostępu oraz prowadzenia działalności w zakresie rozpoznawania, poszukiwania i wydobycia węglowodorów Chile nie przyznaje podmiotom z Republiki Cypryjskiej lub podmiotom z państw członkowskich traktowania porównywalnego do tego, jakie Republika Cypryjska lub państwo członkowskie przyznaje podmiotom z Chile (ISIC Rev 3.1 1110).

Środki:

CY: Ustawa o węglowodorach (ustawa w sprawie poszukiwania, eksploatacji i wydobycia węglowodorów) z 2007 r., (ustawa 4(I)/2007), ze zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SK: W odniesieniu do górnictwa, działań związanych z górnictwem i działalności geologicznej wymagana jest rejestracja w państwie członkowskim EOG (nie jest dozwolona forma oddziału). Działania w zakresie wydobycia i poszukiwania objęte przepisami ustawy Republiki Słowackiej nr 44/1988 o ochronie i eksploatacji zasobów naturalnych są regulowane w sposób niedyskryminujący, między innymi w ramach środków polityki publicznej mających na celu zapewnienie ochrony zasobów naturalnych i środowiska, takich jak zezwolenia lub zakazy dotyczące niektórych technologii wydobycia. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że środki takie obejmują zakaz stosowania metody ługowania cyjankiem w przetwarzaniu lub rafinowaniu minerałów, wymóg posiadania specjalnego zezwolenia w przypadku szczelinowania hydraulicznego w działaniach poszukiwawczych, rozpoznawczych i wydobywczych związanych z wydobyciem ropy i gazu, a także wymóg uprzedniego zatwierdzenia w drodze lokalnego referendum w przypadku jądrowych lub radioaktywnych zasobów mineralnych. Nie zwiększa to niespełniających wymogów aspektów istniejącego środka, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia. (ISIC 10, 1112, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675 i 883).

Środki:

SK: Ustawa nr 51/1988 o górnictwie, materiałach wybuchowych i państwowej administracji górniczej; Ustawa 569/2007 o działalności geologicznej; oraz Ustawa 44/1988 o ochronie i eksploatacji zasobów naturalnych.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

FI: Poszukiwanie i wydobycie zasobów mineralnych wymagają uzyskania licencji wydawanej przez rząd w odniesieniu do górnictwa materiałów jądrowych. Przed rozpoczęciem prac górniczych wymagane jest pozwolenie rządu. Pozwolenie może zostać udzielone osobie fizycznej mającej miejsce zamieszkania w EOG lub osobie prawnej mającej siedzibę w EOG. (ISIC Rev. 3.1 120, CPC 5115, 883, 8675).

IE: Spółki prowadzące poszukiwania złóż i spółki górnicze prowadzące działalność w Irlandii muszą być obecne w tym kraju. W przypadku poszukiwania minerałów istnieje wymóg, aby podczas trwania prac spółki (zarówno irlandzkie, jak i zagraniczne) korzystały z usług agenta lub zatrudniały miejscowego członka kadry kierowniczej poszukiwań w Irlandii.
W przypadku górnictwa istnieje wymóg, aby państwowe pozwolenie lub licencję posiadała spółka zarejestrowana w Irlandii. Nie ma ograniczeń co do własności takiej spółki (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 13, 3.1 14, CPC 883).

LT: Wszystkie podpowierzchniowe zasoby mineralne (energia, metale, minerały przemysłowe i budowlane) na Litwie są wyłączną własnością państwa. Zezwolenia na geologiczne poszukiwanie lub eksploatację zasobów mineralnych mogą być udzielane osobie fizycznej mającej miejsce zamieszkania w UE i w EOG lub osobie prawnej mającej siedzibę w UE i w EOG.

Środki:

FI: Kaivoslaki (ustawa o górnictwie) (621/2011); oraz

Ydinenergialaki (ustawa o energii jądrowej) (990/1987).

IE: Minerals Development Acts 1940–2017; oraz Planning Acts and Environmental Regulations.

LT: Konstytucja Republiki Litewskiej z 1992 r. Ostatnia poprawka z dnia 21 marca 2019 r. nr XIII-2004; oraz Ustawa podziemna nr I-1034 z 1995 r., przeredagowanie z dnia 10 kwietnia 2001 r. nr IX-243, ostatnio zmieniona dnia 14 kwietnia 2016 r. nr XII-2308.

W odniesieniu wyłącznie do inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SI: Poszukiwanie i eksploatacja zasobów mineralnych, w tym regulowane usługi wydobywcze, podlegają wymogowi siedziby lub obywatelstwa w EOG, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim OECD (ISIC Rev. 3.1 10, ISIC Rev. 3.1 11, ISIC Rev. 3.1 12, ISIC Rev. 3.1 13, ISIC Rev. 3.1 14, CPC 883, CPC 8675).

Środki:

SI: Ustawa o górnictwie z 2014 r.

b) Samodzielna produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i gorącej wody; transport paliw rurociągami; przechowywanie i magazynowanie paliw transportowanych rurociągami usługi związane z dystrybucją energii (ISIC Rev. 3.1 40, 401, CPC 63297, 713, część 742, 74220, 887)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i członkowie organów zarządzających i nadzorczych oraz w odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

AT: W odniesieniu do przesyłu gazu zezwolenie wydaje się wyłącznie obywatelom państwa członkowskiego EOG mającym miejsce stałego zamieszkania w EOG. Przedsiębiorstwa i spółki muszą mieć siedzibę w EOG. Operator sieci musi powołać dyrektora zarządzającego i dyrektora technicznego, odpowiedzialnego za techniczną kontrolę funkcjonowania sieci, będących obywatelami państwa członkowskiego EOG. W odniesieniu do działalności prowadzonej przez podmiot odpowiedzialny za bilansowanie zezwolenie jest udzielane wyłącznie obywatelom Austrii lub obywatelom innego państwa członkowskiego UE lub EOG.

Właściwy organ może uchylić wymogi dotyczące obywatelstwa i miejsca stałego zamieszkania, w przypadku gdy działanie sieci uznaje się za leżące w interesie publicznym.

W odniesieniu do transportu towarów innych niż gaz i woda zastosowanie mają następujące zasady:

(i) w odniesieniu do osób fizycznych zezwolenie wydaje się wyłącznie obywatelom EOG, którzy muszą mieć miejsce zamieszkania w Austrii; oraz

(ii) przedsiębiorstwa i spółki muszą mieć siedzibę w Austrii. Stosuje się test potrzeb ekonomicznych lub badanie interesu. Rurociągi transgraniczne nie mogą naruszać interesów związanych z bezpieczeństwem Austrii oraz jej statusu jako państwa neutralnego. Przedsiębiorstwa i spółki zobowiązane są do powołania dyrektora zarządzającego, który musi być obywatelem państwa członkowskiego EOG. Właściwy organ może uchylić wymogi dotyczące obywatelstwa, miejsca stałego zamieszkania i siedziby, jeżeli działanie rurociągu uznaje się za leżące w krajowym interesie gospodarczym (CPC 713).

Środki:

AT: Rohrleitungsgesetz (ustawa o transporcie rurociągowym), BGBl. Nr. 411/1975 ze zmianami, §§ 5, 15; oraz

Gaswirtschaftsgesetz 2011 (ustawa gazowa), BGBl. I Nr. 107/2011 ze zmianami, §§ 43, 44, 90, 93.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd oraz transgraniczny handel usługami traktowanie narodowe, obecność lokalna:

AT (ma zastosowanie wyłącznie do regionalnego szczebla władzy): W odniesieniu do przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej zezwolenie wydaje się wyłącznie obywatelom państwa członkowskiego EOG mającym miejsce stałego zamieszkania w EOG. Jeżeli operator wyznacza dyrektora zarządzającego lub dzierżawcę, wymóg miejsca stałego zamieszkania uchyla się.

Osoby prawne (przedsiębiorstwa) i spółki muszą mieć siedzibę w EOG. Muszą powołać dyrektora zarządzającego lub dzierżawcę będących obywatelami państwa członkowskiego EOG mającymi miejsca stałego zamieszkania w EOG.

Właściwy organ może uchylić wymogi dotyczące miejsca stałego zamieszkania i obywatelstwa, w przypadku gdy działanie sieci uznaje się za leżące w interesie publicznym (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 887).

Środki:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBl. Nr. 59/2006 z późniejszymi zmianami;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBl. Nr. 7800/2005 z późniejszymi zmianami;

Oberösterreichisches Elektrizitätswirtschafts- und – organisationsgesetz 2006), LGBl. Nr. 1/2006 z późniejszymi zmianami;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBl. Nr. 75/1999 z późniejszymi zmianami;

Tiroler Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012, LGBl. Nr. 134/2011 z późniejszymi zmianami;

Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz, LGBl. Nr. 59/2003 z późniejszymi zmianami;

Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz 2005 – WElWG 2005, LGBl. Nr. 46/2005 z późniejszymi zmianami;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBl. Nr. 70/2005 z późniejszymi zmianami;

Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBl. nr 24/2006 z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Do wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej oraz obrotu energią elektryczną i innych rodzajów działalności operatora rynku energii elektrycznej, a także do wytwarzania, przesyłu, dystrybucji i magazynowania gazu oraz obrotu gazem, a także do wytwarzania i dystrybucji energii cieplnej wymagane jest zezwolenie. Takie zezwolenie może zostać udzielone wyłącznie osobie fizycznej posiadającej zezwolenie na pobyt lub osobie prawnej mającej siedzibę w Unii Europejskiej. (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 63297, 742, 887).

LT: Licencje na przesył, dystrybucję i dostarczanie energii elektrycznej oraz organizację obrotu energią elektryczną można wydawać jedynie osobom prawnym mającym siedzibę w Republice Litewskiej lub oddziałom zagranicznych osób prawnych lub innych organizacji innego państwa członkowskiego mającym siedzibę w Republice Litewskiej. Zezwolenia na wytwarzanie energii elektrycznej, rozwój zdolności do produkcji energii elektrycznej i budowę linii bezpośredniej można wydawać osobom fizycznym mającym miejsce zamieszkania w Republice Litewskiej lub oddziałom osób prawnych lub innych organizacji innych państw członkowskich mającym siedzibę w Republice Litewskiej. Niniejsze zastrzeżenie ma zastosowania do usług konsultingowych dotyczących przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej świadczonych na podstawie wynagrodzenia lub umowy (ISIC Rev. 3.1 401, CPC 887).

W przypadku paliw wymagana jest siedziba na Litwie. Licencje na przesył, dystrybucję i magazynowanie paliw oraz skraplanie gazu ziemnego można wydawać jedynie osobom prawnym mającym siedzibę w Republice Litewskiej lub oddziałom osób prawnych lub innych organizacji (jednostek zależnych) innego państwa członkowskiego mającym siedzibę w Republice Litewskiej.

Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług konsultingowych dotyczących przesyłu i dystrybucji paliw świadczonych na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 713, CPC 887).

PL: Na mocy ustawy Prawo energetyczne uzyskania koncesji wymaga prowadzenie działalności w zakresie:

(i) wytwarzania paliw lub energii, z wyłączeniem: wytwarzania paliw stałych lub paliw gazowych, wytwarzania energii elektrycznej w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nieprzekraczającej 50 MW niezaliczanych do instalacji odnawialnego źródła energii, kogeneracji energii elektrycznej i ciepła w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nieprzekraczającej 5 MW niezaliczanych do instalacji odnawialnego źródła energii; wytwarzania ciepła w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej cieplnej nieprzekraczającej 5 MW;

(ii) magazynowania paliw gazowych w instalacjach magazynowych, skraplania gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego w instalacjach skroplonego gazu ziemnego, a także magazynowania paliw ciekłych, z wyłączeniem: lokalnego magazynowania gazu płynnego w instalacjach o przepustowości poniżej 1 MJ/s oraz magazynowania paliw ciekłych w obrocie detalicznym;

(iii) przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, z wyłączeniem: dystrybucji paliw gazowych w sieci o przepustowości poniżej 1 MJ/s oraz przesyłania lub dystrybucji ciepła, jeżeli łączna moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 5 MW;

(iv) obrotu paliwami lub energią, z wyłączeniem: obrotu paliwami stałymi; obrotu energią elektryczną za pomocą instalacji o napięciu poniżej 1 kV będącej własnością odbiorcy; obrotu paliwami gazowymi, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 100 000 EUR; obrotu gazem płynnym, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 10 000 EUR oraz obrotu paliwami gazowymi i energią elektryczną dokonywanego na giełdzie towarowej w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych przez domy maklerskie prowadzące działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi oraz obrotu ciepłem, jeżeli moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 5 MW. Ograniczenia dotyczące obrotu nie mają zastosowania do usług w zakresie obrotu hurtowego paliwami gazowymi lub gazem płynnym lub do usług detalicznych w odniesieniu do gazu w butlach.

Właściwy organ może udzielić licencji wyłącznie wnioskodawcy, który zarejestrował swoje główne miejsce prowadzenia działalności lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 63297, 74220, CPC 887).

Środki:

CZ: Ustawa nr 458/2000 o warunkach dla przedsiębiorstw i administracji publicznej w sektorach energetycznych (ustawa energetyczna).

LT: Ustawa o gazie ziemnym Republiki Litewskiej z dnia 10 października 2000 r. nr VIII-1973, przeredagowanie z dnia 1 sierpnia 2011 r. nr XI-1564, ostatnia poprawka z dnia 25 czerwca 2020 r. nr XIII-3140; Ustawa o energii elektrycznej Republiki Litewskiej z dnia 20 lipca 2000 r. nr VIII-1881, przeredagowanie z dnia 7 lutego 2012 r., ostatnia poprawka z dnia 20 października 2020 r. nr XIII-3336; Ustawa o niezbędnych środkach ochrony przed niebezpiecznymi zagrożeniami jądrowymi z państw trzecich z dnia 20 kwietnia 2017 r. nr XIII-306, ostatnia poprawka z dnia 19 grudnia 2019 r. nr XIII-2705; oraz Ustawa o odnawialnych źródłach energii Republiki Litewskiej z dnia 12 maja 2011 r. nr XI-1375.

PL: Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, art. 32 i 33.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SI: Produkcja, handel, dostawy do odbiorców końcowych, przesył i dystrybucja energii elektrycznej i gazu ziemnego wymagają siedziby w Unii Europejskiej (ISIC Rev. 3.1 4010, 4020, CPC 7131, CPC 887).

Środki:

SI: Energetski zakon (ustawa energetyczna) z 2014 r., dziennik ustaw Republiki Słowenii, nr 17/2014; oraz Ustawa o górnictwie z 2014 r.

Zastrzeżenie nr 16 – Rolnictwo, rybołówstwo i wytwarzanie

Sektor – podsektor	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo; hodowla zwierząt i reniferów, rybołówstwo i akwakultura; działalność wydawnicza, poligrafia i zwielokrotnianie zapisanych nośników informacji
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 881, 882, 88442
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
	Wymogi dotyczące wyników
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji; Transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (ISIC Rev. 3.1.011, 012, 013, 014, 015, 1531, CPC 881)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

IE: Ustanowienie działalności w sektorze młynarstwa przez osoby mające miejsce zamieszkania za granicą wymaga zezwolenia (ISIC Rev. 3.1 1531).

Środki:

IE: Agriculture Produce (Cereals) Act, 1933.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

FI: Jedynie obywatele państwa członkowskiego EOG mający miejsce zamieszkania na obszarze hodowli reniferów mogą być właścicielami reniferów i mogą prowadzić chów reniferów. Mogą zostać przyznane prawa wyłączne.

FR: Aby zostać członkiem w spółdzielni rolniczej lub pełnić funkcje dyrektora takiej spółdzielni wymagane jest uprzednie zezwolenie (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015).

SE: Tylko Lapończycy mogą być właścicielami reniferów i prowadzić chów reniferów.

Środki:

FI: Poronhoitolaki (ustawa o hodowli reniferów) (848/1990), rozdział 1, §4; oraz Protokół 3 do Traktatu o przystąpieniu Finlandii.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

SE: Ustawa o hodowli reniferów (1971:437), sekcja 1.

b) Rybołówstwo i akwakultura (ISIC Rev. 3.1 050, 0501, 0502, CPC 882)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

FR: Francuski statek pływający pod francuską banderą może uzyskać upoważnienie do połowów lub może być upoważniony do prowadzenia połowów na podstawie kwot krajowych jedynie pod warunkiem ustalenia, że istnieje rzeczywisty ekonomiczny związek z terytorium Francji, a statek jest zarządzany i kontrolowany ze stałej siedziby znajdującej się na terytorium Francji (ISIC Rev. 3.1 050, CPC 882).

Środki:

FR: Code rural et de la pêche maritime.

c) Wytwarzanie – działalność wydawnicza, poligrafia i zwielokrotnianie zapisanych nośników informacji (ISIC Rev. 3.1 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami: traktowanie narodowe, obecność lokalna:

LV: Jedynie osoby prawne zarejestrowane na Łotwie oraz osoby fizyczne z Łotwy mają prawo do zakładania i publikacji środków masowego przekazu. Oddziały nie są dozwolone (CPC 88442).

Środki:

LV: Ustawa o prasie i innych środkach masowego przekazu, s. 8

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

DE: Wszystkie publicznie rozpowszechniane lub drukowane gazety, dzienniki lub czasopisma muszą wyraźnie wskazywać odpowiedzialnego redaktora (pełne imię i nazwisko i adres osoby fizycznej). Odpowiedzialny redaktor musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w Niemczech, Unii Europejskiej lub państwie członkowskim EOG. Właściwy organ na regionalnym szczeblu władzy może dopuścić wyjątki od tej zasady (ISIC Rev. 3.1 22).

Środki:

DE:

Poziom regionalny:

Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW);

Bayerisches Pressegesetz (BayPrG);

Berliner Pressegesetz (BlnPrG);

Brandenburgisches Landespressegesetz (BbgPG);

Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG);

Hamburgisches Pressegesetz;

Hessisches Pressegesetz (HPresseG);

Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V);

Niedersächsisches Pressegesetz (NPresseG);

Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW);

Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz;

Saarländisches Mediengesetz (SMG);

Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG);

Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt (Landespressegesetz);

Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH); oraz

Thüringer Pressegesetz (TPG).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

IT: W zakresie, w jakim Chile umożliwia włoskim obywatelom i przedsiębiorstwom prowadzenie tej działalności, Włochy umożliwiają obywatelom i przedsiębiorstwom chilijskim prowadzenie takiej działalności na takich samych warunkach. W zakresie, w jakim Chile umożliwia włoskim inwestorom posiadanie ponad 49 % kapitału i praw głosu w chilijskim wydawnictwie, Włochy umożliwiają inwestorom Chile posiadanie ponad 49 % kapitału i praw głosu we włoskim wydawnictwie na takich samych warunkach (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Środki:

IT: Ustawa 416/1981, art. 1 (z późniejszymi zmianami).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

PL: Wymóg obywatelstwa dla redaktorów naczelnych gazet i czasopism (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Środki:

PL: Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe, Dz.U. 1984 nr 5 poz. 24 z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

SE: Osoby fizyczne będące właścicielami czasopism, które są drukowane i wydawane w Szwecji, muszą mieć miejsce zamieszkania w Szwecji lub obywatelstwo państwa członkowskiego EOG. Właściciele takich czasopism będący osobami prawnymi muszą mieć siedzibę w EOG. Za czasopisma, które są drukowane i wydawane w Szwecji, oraz nagrania techniczne musi odpowiadać redaktor, który ma miejsce stałego zamieszkania w Szwecji (ISIC Rev. 3.1 22, CPC 88442).

Środki:

SE: Ustawa o wolności prasy (1949:105);

Ustawa o prawie podstawowym do wolności wypowiedzi (1991:1469); oraz

Ustawa o zarządzeniach dotyczących ustawy o wolności prasy oraz o prawie podstawowym do wolności wypowiedzi (1991:1559).

Dodatek 17-A-2

HARMONOGRAM CHILE

1. „Opis” stanowi ogólny niewiążący opis środka, w odniesieniu do którego dokonano wpisu.

2. Zgodnie z art. 17.14 i 18.8, artykuły części III niniejszej Umowy określone w elemencie zgłoszenia „odnośne zobowiązania” nie mają zastosowania do niespełniających wymogów aspektów ustawy, przepisu lub innego środka wskazanego w elemencie „środki” tego wpisu.

Sektor:	Wszystkie
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Dekret z mocą ustawy 1.939, Dziennik Ustaw, 10 listopada 1977 r., Zasady nabywania aktywów będących własnością państwa, zarządzania nimi i zbywania takich aktywów, tytuł I (Decreto Ley 1.939, Diario Oficial, noviembre 10, 1977, Normas sobre adquisición, administración y disposición de bienes del Estado, Título I) Dekret z mocą ustawy (D.F.L.) 4 Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Dziennik Ustaw, 10 listopada 1967 r. (Decreto con Fuerza de Ley (D.F.L.) 4 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, noviembre 10, 1967)
Opis:	Inwestycja Chile może zbyć prawo własności lub inne prawa do „gruntów państwowych” wyłącznie na rzecz chilijskich osób fizycznych lub prawnych, chyba że stosuje się mające zastosowanie wyjątki prawne, takie jak dekret z mocą ustawy 1.939 (Decreto Ley 1.939). „Grunt państwowy” do tych celów odnosi się do gruntu będącego własnością państwa znajdującego się maksymalnie 10 kilometrów od granicy i maksymalnie pięć kilometrów od linii brzegowej, mierzonej od linii przypływu.

Nieruchomość znajdująca się na obszarach określonych jako „pogranicze” w dekrecie z mocą ustawy 4 Ministerstwa Spraw Zagranicznych 1967 (D.F.L. 4 del Ministerio de Relaciones Exteriores, 1967) nie może zostać nabyta, jako nieruchomość ani w żadnej innej formie, przez 1) osoby fizyczne mające obywatelstwo państwa sąsiadującego; 2) osoby prawne, których główna siedziba znajduje się w państwie sąsiadującym; 3) osoby prawne, w których co najmniej 40 % kapitału pozostaje własnością osób fizycznych mających obywatelstwo państwa sąsiadującego; lub 4) osoby prawne faktycznie kontrolowane przez takie osoby fizyczne. Niezależnie od powyższego ograniczenie to może nie mieć zastosowania, jeśli najwyższym dekretem (*Decreto Supremo*) przyznano zwolnienie oparte na względach interesu państwowego.

Sektor:	Wszystkie
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Wymogi dotyczące wyników (Inwestycje)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Dekret z mocą ustawy (D.F.L.) 1 Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, Dziennik Ustaw, 24 stycznia 1994 r., kodeks pracy, tytuł wstępny, księga I, rozdział III (D.F.L. 1 del Ministerio del Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 24, 1994, Código del Trabajo, Título Preliminar, Libro I, Capítulo III)
Opis:	Inwestycja Co najmniej 85 % pracowników zatrudnionych u tego samego pracodawcy muszą stanowić chilijskie osoby fizyczne lub cudzoziemcy przebywający w Chile co najmniej pięć lat. Przepis ten ma zastosowanie do pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników na podstawie umowy o pracę (*contrato de trabajo*[1]). Wyspecjalizowany personel techniczny nie podlega temu przepisowi, jak określiła dyrekcja pracy (*Dirección del Trabajo*). Przez pracownika należy rozumieć każdą osobę fizyczną, która świadczy usługi intelektualne lub materialne, w ramach zależności lub podporządkowania, na podstawie umowy o pracę.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że umowa o pracę (*contrato de trabajo*) nie jest obowiązkowa w przypadku prowadzenia transgranicznego handlu usługami.

Sektor:	Komunikacja
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje i transgraniczny handel usługami)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i transgraniczny handel usługami)
	Wymogi dotyczące wyników (Inwestycje)
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (Inwestycje)
	Obecność lokalna (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Ustawa 18.838, Dziennik Ustaw, 30 września 1989 r., krajowa rada telewizji, tytuły I, II i III (Ley 18.838, Diario Oficial, septiembre 30, 1989, Consejo Nacional de Televisión, Títulos I, II y III)
	Ustawa 18.168, Dziennik Ustaw, 2 października 1982 r., ogólne prawo telekomunikacyjne, tytuły I, II i III (Ley 18.168, Diario Oficial, octubre 2, 1982, Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I, II y III)

Ustawa 19.733, Dziennik Ustaw, 4 czerwca 2001 r., ustawa o wolności opinii i informacji oraz wykonywaniu zawodu dziennikarza, tytuły I i III (Ley 19.733, Diario Oficial, junio 4, 2001, Ley sobre las Libertades de Opinión e Información y Ejercicio del Periodismo, Títulos I y III)

Opis: Inwestycje i transgraniczny handel usługami

Właściciel medium komunikacji społecznej, między innymi transmitującego regularnie dźwięki, teksty lub obrazy, lub krajowa agencja prasowa muszą, w przypadku osób fizycznych, mieć należycie potwierdzone miejsce stałego zamieszkania w Chile oraz, w przypadku osób prawnych, muszą być ustanowione z siedzibą w Chile lub mieć oddział upoważniony do prowadzenia działalności na terytorium Chile.

Prezesami, administratorami lub przedstawicielami prawnymi takiej osoby prawnej mogą być wyłącznie obywatele Chile.

Właściciel koncesji na świadczenie a) publicznych usług telekomunikacyjnych; b) pośrednich usług telekomunikacyjnych świadczonych na potrzeby usług telekomunikacyjnych za pośrednictwem urządzeń i sieci utworzonych w tym celu; oraz c) transmisji dźwięku, musi być osobą prawną ustanowioną i mającą stałą siedzibę na terytorium Chile.

Prezesami, członkami kadry kierowniczej, administratorami lub przedstawicielami prawnymi takiej osoby prawnej mogą być wyłącznie obywatele Chile.

W przypadku publicznych usług radiofonii w skład zarządu mogą wchodzić cudzoziemcy wyłącznie wówczas, gdy nie stanowią większości.

W przypadku medium komunikacji społecznej prawnie odpowiedzialny dyrektor oraz zastępująca go osoba musi pochodzić z Chile, mieć miejsce stałego zamieszkania i pobytu w Chile, chyba że dane medium komunikacji społecznej wykorzystuje język inny niż hiszpański.

Wnioski o koncesję na publiczne usługi radiofonii przedłożone przez osoby prawne, w których cudzoziemcy posiadają udział przekraczający 10 % kapitału, rozpatrywane są pozytywnie wyłącznie w przypadku wcześniejszego przedstawienia dowodu potwierdzającego, że podobne prawa i obowiązki, jakie wnioskodawcy będą mieć w Chile, są przyznawane obywatelom Chile w państwie pochodzenia wnioskodawców.

Krajowa rada telewizji (*Consejo Nacional de Televisión*) może ustanowić wymóg ogólny, aby programy transmitowane za pośrednictwem publicznych (otwartych) kanałów telewizji zawierały do 40 % produkcji chilijskich.

Sektor:	Energia
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje)
	Wymogi dotyczące wyników (Inwestycje)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Konstytucja polityczna Republiki Chile, Rozdział III (Constitución Política de la República de Chile, Capítulo III)
	Ustawa 18.097, Dziennik Ustaw, 21 stycznia 1982 r., konstytucyjna ustawa organiczna o koncesjach wydobywczych, tytuły I, II i III (Ley 18.097, Diario Oficial, enero 21, 1982, Orgánica Constitucional sobre Concesiones Mineras, Títulos I, II y III)
	Ustawa 18.248, Dziennik Ustaw, 14 października 1983 r., kodeks górniczy, tytuły I i II (Ley 18.248, Diario Oficial, octubre 14, 1983, Código de Minería, Títulos I y II)
	Ustawa 16.319, Dziennik Ustaw, 23 października 1965 r., tworząca chilijską komisję ds. energii jądrowej, tytuły I, II i III (Ley 16.319, Diario Oficial, octubre 23, 1965, Crea la Comisión Chilena de Energía Nuclear, Títulos I, II y III)

Opis:	Inwestycja
	Poszukiwanie, wydobycie i przetwarzanie (*beneficio*) płynnych lub gazowych węglowodorów, złóż jakiegokolwiek rodzaju występujących w wodach morskich podlegających przepisom krajowym oraz złóż jakiegokolwiek rodzaju położonych w całości lub części na obszarach uznanych za ważne dla bezpieczeństwa narodowego, mających skutki dla przemysłu wydobywczego, których klasyfikacji można dokonać wyłącznie na podstawie prawa, może podlegać koncesjom administracyjnym lub umowom o świadczenie usług specjalnych, z zastrzeżeniem wymogów i warunków, jakie w każdym przypadku należy określić najwyższym dekretem. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że pojęcie „przetwarzanie” (*beneficio*) nie obejmuje przechowywania, transportu ani rafinacji surowca energetycznego, o którym mowa w niniejszym akapicie.
	Produkcja energii atomowej w celach pokojowych może być prowadzona wyłącznie przez chilijską komisję ds. energii jądrowej (*Comisión Chilena de Energía Nuclear*) lub za jej zezwoleniem – wspólnie z osobami trzecimi. Jeżeli komisja przyznaje takie zezwolenie, może określić jego warunki.

Sektor:	Górnictwo
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje)
	Wymogi dotyczące wyników (Inwestycje)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Konstytucja polityczna Republiki Chile, Rozdział III (Constitución Política de la República de Chile, Capítulo III)
	Ustawa 18.097, Dziennik Ustaw, 21 stycznia 1982 r., konstytucyjna ustawa organiczna o koncesjach wydobywczych, tytuły I, II i III (Ley 18.097, Diario Oficial, enero 21, 1982, Orgánica Constitucional sobre Concesiones Mineras, Títulos I, II y III)
	Ustawa 18.248, Dziennik Ustaw, 14 października 1983 r., kodeks górniczy, tytuły I i III (Ley 18.248, Diario Oficial, octubre 14, 1983, Código de Minería, Títulos I y III)
	Ustawa 16.319, Dziennik Ustaw, 23 października 1965 r., tworząca chilijską komisję ds. energii jądrowej, tytuły I, II i III (Ley 16.319, Diario Oficial, octubre 23, 1965, Crea la Comisión Chilena de Energía Nuclear, Títulos I, II y III)

Opis: Inwestycje

Poszukiwanie, wydobycie i przetwarzanie (*beneficio*) litu, złóż jakiegokolwiek rodzaju występujących w wodach morskich podlegających przepisom krajowym oraz złóż jakiegokolwiek rodzaju położonych w całości lub części na obszarach uznanych za ważne dla bezpieczeństwa narodowego, mających skutki dla przemysłu wydobywczego, których klasyfikacji można dokonać wyłącznie na podstawie prawa, może podlegać koncesjom administracyjnym lub umowom o świadczenie usług specjalnych, z zastrzeżeniem wymogów i warunków, jakie w każdym przypadku należy określić najwyższym dekretem.

Chile ma prawo pierwokupu po cenach i na warunkach rynkowych w przypadku produktów mineralnych zawierających znaczące ilości toru i uranu.

Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Chile może wymagać, aby producenci oddzielali od produktów górnictwa część obejmującą:

a) węglowodory płynne lub gazowe;

b) lit;

c) złoża jakiegokolwiek rodzaju występujące w wodach morskich podlegających przepisom krajowym; oraz

d) złoża jakiegokolwiek rodzaju zlokalizowane w całości lub części na obszarach uznanych za ważne dla bezpieczeństwa narodowego, mających skutki dla przemysłu wydobywczego, których klasyfikacji można dokonać wyłącznie na podstawie prawa, występujące w znacznych ilościach w takich produktach górnictwa i które można gospodarczo i technicznie oddzielić w celu dostarczenia do państwa lub sprzedaży w jego imieniu. Do celów tych „oddzielić gospodarczo i technicznie" oznacza, że koszty poniesione w celu pozyskania czterech rodzajów substancji, o których mowa w lit. a), b), i c) powyżej, za pośrednictwem efektywnej procedury technicznej oraz wprowadzenia do obrotu i dostarczenia tych substancji, muszą być niższe niż wartość handlowa tych rodzajów substancji.

Dla większej pewności należy wyjaśnić, że procedury przyznania koncesji administracyjnych lub umów o świadczenie usług specjalnych nie oznaczają odpowiednio same w sobie dyskryminacyjnego traktowania wobec inwestorów zagranicznych. Jeżeli jednak Chile podejmie decyzję o wykorzystaniu dowolnych z wymienionych wyżej zasobów za pośrednictwem procesu konkurencyjnego, w wyniku którego przyzna inwestorom koncesję lub umowę o świadczenie usług specjalnych, decyzja ta będzie oparta wyłącznie na warunkach oferty w przejrzystym procesie konkurencyjnego i niedyskryminującego przetargu.

O ile warunki umowy lub koncesji nie stanowią inaczej, późniejsze przeniesienie lub zbycie całości lub części jakiegokolwiek prawa przyznanego na mocy umowy lub koncesji nie może być uzależnione od obywatelstwa nabywcy.

Ponadto wyłącznie chilijska komisja ds. energii jądrowej (*Comisión Chilena de Energía Nuclear*) lub strony upoważnione przez tę komisję mogą wykonywać lub zawierać akty prawne dotyczące wydobytych naturalnych materiałów atomowych i litu, a także ich koncentratów, pochodnych i związków.

Sektor:	Rybołówstwo
Podsektor:	Akwakultura
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Dekret 430, skonsolidowany, skoordynowany i ujednolicony tekst ustawy 18.892 z 1989 r. wraz ze zmianami, ustawa ogólna o rybołówstwie i akwakulturze, Dziennik Ustaw, 21 stycznia 1992 r., tytuły I i VI (Decreto 430 fija el texto refundido, coordinado y sistematizado de la ley N° 18.892, de 1989 y sus modificaciones, Ley General de Pesca y Acuicultura Ley 18.892, Diario Oficial, enero 21, 1992, Títulos I y VI)
Opis:	Inwestycja Wyłącznie chilijskie osoby fizyczne lub osoby prawne ustanowione zgodnie zprawem chilijskim oraz cudzoziemcy z miejscem stałego zamieszkania mogą otrzymać zezwolenie lub koncesję na prowadzenie działalności w zakresie akwakultury.

Sektor:	Rybołówstwo i działalność połowowa
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje i transgraniczny handel usługami)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i transgraniczny handel usługami)
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (Inwestycje)
	Obecność lokalna (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Dekret 430, skonsolidowany, skoordynowany i ujednolicony tekst ustawy 18.892 z 1989 r. wraz ze zmianami, ustawa ogólna o rybołówstwie i akwakulturze, Dziennik Ustaw, 21 stycznia 1992 r., tytuły I, III, IV i IX (Decreto 430 fija el texto refundido, coordinado y sistematizado de la ley N° 18.892, de 1989 y sus modificaciones, Ley General de Pesca y Acuicultura, diario oficial, enero 21, 1992, Títulos I, III, IV y IX)
	Dekret z mocą ustawy 2.222, Dziennik Ustaw, 31 maja 1978 r., prawo żeglugi, tytuły I i II (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I y II)

Opis:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami
	Wyłącznie chilijskie osoby fizyczne lub osoby prawne ustanowione zgodnie z prawem chilijskim oraz cudzoziemcy z miejscem stałego zamieszkania mogą otrzymać pozwolenie na zbiór i połów gatunków hydrobiologicznych.
	Wyłącznie statki chilijskie są upoważnione do połowów na wodach wewnętrznych, na morzu terytorialnym oraz w wyłącznej strefie ekonomicznej Chile. Przez „statki chilijskie” rozumie się statki zdefiniowane w prawie żeglugi (*Ley de Navegación*). Dostęp do przemysłowej wydobywczej działalności połowowej podlega wcześniejszej rejestracji statku w Chile.
	Wyłącznie chilijska osoba fizyczna lub prawna może zarejestrować statek w Chile. Taka osoba prawna musi być ustanowiona w Chile oraz jej główne miejsce działalności oraz rzeczywista i efektywna siedziba muszą znajdować się w Chile. Prezes, członek kadry kierowniczej oraz większość dyrektorów lub administratorów muszą być chilijskimi osobami fizycznymi. Ponadto ponad 50 % jej kapitału własnego musi być w posiadaniu chilijskich osób fizycznych lub prawnych. W tym celu osoba prawna posiadająca udział własnościowy w innej osobie prawnej posiadającej statek musi spełniać wszystkie wyżej wymienione wymogi.

Wspólna własność (*comunidad*) może zarejestrować statek, jeżeli 1) większość współwłaścicieli pochodzi z Chile oraz ma miejsce stałego zamieszkania i pobytu w Chile; 2) administratorzy są chilijskimi osobami fizycznymi; oraz 3) większość praw wspólnej własności (*comunidad*) należy do chilijskiej osoby fizycznej lub prawnej. W tym celu osoba prawna posiadająca udział własnościowy we wspólnej własności (*comunidad*) posiadającej statek musi spełniać wszystkie wyżej wymienione wymogi.

Właściciel (osoba fizyczna lub prawna) statku rybackiego zarejestrowanego w Chile przed dniem 30 czerwca 1991 r. nie podlega wyżej wymienionemu wymogowi obywatelstwa.

W przypadkach wzajemności przyznanej statkom chilijskim przez jakiekolwiek inne państwo statki rybackie specjalnie upoważnione przez organy administracji morskiej na mocy uprawnień powierzonych przez prawo mogą zostać wyłączone z wyżej wymienionych wymogów na równoważnych warunkach zapewnianych statkom chilijskim przez to państwo.

Dostęp do działalności związanej z rybołówstwem łodziowym (*pesca artesanal*) podlega rejestracji w rejestrze rybołówstwa łodziowego (*Registro de Pesca Artesanal*). Rejestracja działalności jako rybołówstwo łodziowe (*pesca artesanal*) jest przyznawana wyłącznie chilijskim osobom fizycznym i zagranicznym osobom fizycznym mającym miejsce stałego zamieszkania lub osobom prawnym zarejestrowanym w Chile, ustanowionym przez te osoby.

Sektor:	Usługi specjalistyczne
Podsektor:	Przedstawiciele celni (*agentes de aduana*) i pośrednicy celni (*despachadores de aduana*)
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Transgraniczny handel usługami)
	Obecność lokalna (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Dekret z mocą ustawy (D.F.L.) 30 Ministerstwa Finansów, Dziennik Ustaw, 13 kwietnia 1983 r., księga IV (D.F.L. 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, abril 13, 1983, Libro IV)
	Dekret z mocą ustawy (D.F.L.) 2 Ministerstwa Finansów, 1998 r. (D.F.L. 2 del Ministerio de Hacienda, 1998)
Opis:	Transgraniczny handel usługami
	Wyłącznie chilijskie osoby fizyczne, które mają miejsce zamieszkania w Chile, mogą działać jako pośrednicy celni (*despachadores de aduana*) lub przedstawiciele celni (*agentes de aduana*) na terytorium Chile.

Sektor:	Usługi detektywistyczne i ochroniarskie
Podsektor:	Usługi dozoru
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Dekret 1.773 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Dziennik Ustaw, 14 listopada 1994 r. (Decreto 1.773 del Ministerio del Interior, Diario Oficial, noviembre 14, 1994)
Opis:	Transgraniczny handel usługami Wyłącznie obywatele Chile i osoby mające miejsce stałego zamieszkania w tym państwie mogą świadczyć usługi w zakresie ochrony prywatnej.

Sektor:	Usługi biznesowe
Podsektor:	Usługi badawcze
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Najwyższy dekret 711 Ministerstwa Obrony Narodowej, Dziennik Ustaw, 15 października 1975 r. (Decreto Supremo 711 del Ministerio de Defensa Nacional, Diario Oficial, octubre 15, 1975)
Opis:	Transgraniczny handel usługami Zagraniczne osoby fizyczne i prawne zamierzające prowadzić badania w 200-milowej chilijskiej strefie morskiej mają obowiązek złożenia z sześciomiesięcznym wyprzedzeniem wniosków do Wojskowego Instytutu Hydrografii Chile (*Instituto Hidrográfico de la Armada de Chile*) oraz muszą spełniać wymogi ustanowione w odpowiednim przepisie wykonawczym. Chilijskie osoby fizyczne i prawne mają obowiązek złożenia z trzymiesięcznym wyprzedzeniem wniosku do Wojskowego Instytutu Hydrografii Chile (*Instituto Hidrográfico de la Armada de Chile*) oraz muszą spełniać wymogi ustanowione w odpowiednim przepisie wykonawczym.

Sektor:	Usługi biznesowe
Podsektor:	Usługi badawcze
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Dekret z mocą ustawy (D.F.L.) 11 Ministerstwa Gospodarki, Rozwoju i Odbudowy, Dziennik Ustaw, 5 grudnia 1968 r. (D.F.L. 11 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Diario Oficial, diciembre 5, 1968) Dekret 559 Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Dziennik Ustaw, 24 stycznia 1968 r. (Decreto 559 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, enero 24, 1968) D.F.L. 83 Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Dziennik Ustaw, 27 marca 1979 r. (D.F.L. 83 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, marzo 27, 1979) Najwyższy dekret 1166 Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Dziennik Ustaw, 20 lipca 1999 r. (Decreto Supremo 1166 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, julio 20, 1999)

Opis: Transgraniczny handel usługami

Osoby fizyczne reprezentujące zagraniczne osoby prawne lub osoby fizyczne przebywające za granicą, zamierzające prowadzić badania do celów prac o charakterze naukowym lub technicznym lub związanych ze wspinaczką wysokogórską na obszarach sąsiadujących z granicami Chile składają wniosek o właściwe zezwolenie przez konsula Chile w państwie stałego zamieszkania tych osób fizycznych. Konsul Chile przesyła następnie taki wniosek bezpośrednio do Krajowej Dyrekcji ds. Granic Państwowych (*Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado*). Dyrekcja może nakazać, aby jedna lub większa liczba chilijskich osób fizycznych, zaangażowanych w odpowiednią powiązaną działalność, przyłączyła się do badań w celu zaznajomienia się z badaniami, które mają zostać przedsięwzięte.

Departament operacyjny Krajowej Dyrekcji ds. Granic Państwowych (*Departamento de Operaciones de la Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado*) podejmuje i ogłasza decyzję dotyczącą kwestii, czy dopuszcza wykonanie badań geograficznych lub naukowych, jakie mają przeprowadzić zagraniczne osoby prawne lub fizyczne w Chile, czy go zabrania. Krajowa Dyrekcja ds. Granic Państwowych (*Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado*) dopuszcza i nadzoruje wszelkie badania związane z pracami o charakterze naukowym i technicznym lub wspinaczką wysokogórską, jakie zagraniczne osoby prawne lub fizyczne przebywające za granicą zamierzają prowadzić na obszarach sąsiadujących z granicami Chile.

Sektor:	Usługi biznesowe
Podsektor:	Badania w zakresie nauk społecznych
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Ustawa 17.288, Dziennik Ustaw, 4 lutego 1970 r., tytuł V (Ley 17.288, Diario Oficial, febrero 4, 1970, Título V) Najwyższy dekret 484 Ministerstwa Edukacji, Dziennik Ustaw, 2 kwietnia 1991 r. (Decreto Supremo 484 del Ministerio de Educación, Diario Oficial, abril 2, 1991)
Opis:	Transgraniczny handel usługami Zagraniczne osoby prawne lub fizyczne zamierzające prowadzić wykopaliska, pomiary, pobieranie prób lub gromadzić materiał antropologiczny, archeologiczny lub paleontologiczny muszą wystąpić o zezwolenie od Krajowej Rady ds. Zabytków (*Consejo de Monumentos Nacionales*). Aby uzyskać zezwolenie, osoba odpowiedzialna za badania musi być zatrudniona przez wiarygodną zagraniczną instytucję naukową oraz pracować we współpracy z chilijską rządową instytucją naukową lub chilijskim uniwersytetem.

Zezwolenie to może być przyznawane: 1) badaczom chilijskim mającym odpowiednie zaplecze naukowe w dziedzinie archeologii, antropologii lub paleontologii, w stosownych przypadkach należycie poświadczone, a także mającym projekt badawczy i właściwe sponsorowanie ze strony instytucji; oraz 2) badaczom zagranicznym, pod warunkiem że są oni zatrudnieni przez wiarygodną instytucję naukową oraz pracują we współpracy z chilijską rządową instytucją naukową lub chilijskim uniwersytetem. Dyrektorzy lub kuratorzy muzeów uznawani przez Krajową Radę ds. Zabytków (*Consejo de Monumentos Nacionales*), zawodowi archeolodzy, antropolodzy lub paleontolodzy, w zależności od przypadku, oraz członkowie Chilijskiego Towarzystwa Archeologicznego (*Sociedad Chilena de Arqueología*) są upoważnieni do prac związanych z rekultywacją. Prace związane z rekultywacją obejmują bezpośrednie odnowienie danych lub artefaktów archeologicznych, antropologicznych lub paleontologicznych lub też gatunków zagrożonych bliskim wyginięciem.

Sektor:	Usługi biznesowe
Podsektor:	Działalność wydawnicza, poligrafia i inne powiązane gałęzie przemysłu
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje)
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (Inwestycje)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Ustawa 19.733, Dziennik Ustaw, 4 czerwca 2001 r., ustawa o wolności opinii i informacji oraz wykonywaniu zawodu dziennikarza, tytuły I i III (Ley 19.733, Diario Oficial, junio 4, 2001, Ley sobre las Libertades de Opinión e Información y Ejercicio del Periodismo, Títulos I y III)

Opis:	Inwestycja
	Właściciel medium komunikacji społecznej, na przykład gazet, magazynów lub regularnie publikowanych tekstów, z adresem działalności wydawniczej w Chile lub krajowa agencja prasowa muszą, w przypadku osób fizycznych, mieć należycie potwierdzone miejsce stałego zamieszkania w Chile oraz, w przypadku osób prawnych, muszą być ustanowione z siedzibą w Chile lub mieć oddział upoważniony do prowadzenia działalności na terytorium Chile. Jak opisano powyżej, prezesami, administratorami lub przedstawicielami prawnymi osoby prawnej działającej w Chile mogą być wyłącznie obywatele Chile. Prawnie odpowiedzialny dyrektor oraz zastępująca go osoba muszą być obywatelami Chile, których miejsce stałego zamieszkania i pobytu znajduje się w Chile. W przypadku prowadzenia medium komunikacji społecznej w języku innym niż hiszpański obywatelstwo Chile nie będzie wymagane.

Sektor:	Usługi świadczone w ramach zawodów regulowanych
Podsektor:	Usługi księgowe, audytorskie, rachunkowe i podatkowe
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Transgraniczny handel usługami)
	Obecność lokalna (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Ustawa 18.046, Dziennik Ustaw, 22 października 1981 r., prawo korporacji, tytuł V (Ley 18.046, Diario Oficial, octubre 22, 1981, Ley de Sociedades Anónimas, Título V)
	Najwyższy dekret 702 Ministerstwa Finansów, Dziennik Ustaw, 6 lipca 2012 r., ustawa o korporacjach (Decreto Supremo 702 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, julio 6, 2012, Reglamento de Sociedades Anónimas)
	Dekret z mocą ustawy 1.097, Dziennik Ustaw, 25 lipca 1975 r., tytuły I, II, III i IV (Decreto Ley 1.097, Diario Oficial, julio 25, 1975, Títulos I, II, III y IV)
	Dekret z mocą ustawy 3.538, Dziennik Ustaw, 23 grudnia 1980 r., tytuły I, II, III i IV (Decreto Ley 3.538, Diario Oficial, diciembre 23, 1980, Títulos I, II, III y IV)

Okólnik 2.714, 6 października 1992 r.; okólnik 1, 17 stycznia 1989 r.; rozdział 19 zaktualizowanego zbioru norm w zakresie nadzoru banków i instytucji finansowych dotyczących audytorów zewnętrznych (Circular 2.714, octubre 6,1992; Circular 1, enero 17, 1989; Capítulo 19 de la Recopilación Actualizada de Normas de la Superintendencia de Bancos e Instituciones Financieras sobre Auditores Externos)

Okólnik 327, 29 czerwca 1983 r. i okólnik 350, 21 października 1983 r., nadzór nad papierami wartościowymi i ubezpieczeniami (Circular 327, junio 29, 1983 y Circular 350, octubre 21, 1983, de la Superintendencia de Valores y Seguros)

Opis: Transgraniczny handel usługami

Audytorzy zewnętrzni instytucji finansowych muszą zostać wpisani do rejestru rewidentów zewnętrznych utrzymywanego przez Komisję ds. Rynku Finansowego (*Comisión para el Mercado Financiero*). Jedynie chilijskie osoby prawne zarejestrowane jako spółki osobowe (*sociedades de personas*) lub stowarzyszenia (*asociaciones*), których główne zasady działania polegają na usługach w zakresie usług audytu, mogą zostać wpisane do rejestru.

Sektor:	Usługi świadczone w ramach zawodów regulowanych
Podsektor:	Usługi prawne
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Transgraniczny handel usługami)
	Obecność lokalna (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Kodeks organizacyjny sądów, tytuł XV, Dziennik Ustaw, 9 lipca 1943 r. (Código Orgánico de Tribunales, Título XV, Diario Oficial, julio 9, 1943)
	Dekret 110 Ministerstwa Sprawiedliwości, Dziennik Ustaw, 20 marca 1979 r. (Decreto 110 del Ministerio de Justicia, Diario Oficial, marzo 20, 1979)
	Ustawa 18.120, Dziennik Ustaw, 18 maja 1982 r. (Ley 18.120, Diario Oficial, mayo 18, 1982)

Opis:	Transgraniczny handel usługami
	Wyłącznie obywatele Chile oraz cudzoziemcy mający miejsce zamieszkania w Chile, którzy ukończyli pełne studia prawnicze w tym kraju, są upoważnieni do wykonywania zawodu prawnika (*abogado*).
	Wyłącznie prawnicy (*abogados*) należycie uprawnieni do wykonywania zawodu prawnika są upoważnieni do występowania w sprawach przed sądami chilijskimi i do wnoszenia pierwszego powództwa lub skargi każdej ze stron.
	Żaden z tych środków nie ma zastosowania do zagranicznych konsultantów prawnych prowadzących praktykę lub doradztwo w zakresie prawa międzynarodowego lub prawa drugiej Strony.

Sektor:	Usługi świadczone w ramach zawodów regulowanych, usługi techniczne i specjalistyczne
Podsektor:	Usługi pomocnicze w wymiarze sprawiedliwości
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Transgraniczny handel usługami)
	Obecność lokalna (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Kodeks organizacyjny sądów, tytuły XI i XII, Dziennik Ustaw, 9 lipca 1943 r. (Código Orgánico de Tribunales, Títulos XI y XII, Diario Oficial, julio 9, 1943)
	Ustawa o rejestrze kuratorów nieruchomości, tytuły I, II i III, Dziennik Ustaw, 24 czerwca 1857 r. (Reglamento del Registro Conservador de Bienes Raíces, Títulos I, II y III, Diario Oficial, junio 24, 1857)
	Ustawa 18.118, Dziennik Ustaw, 22 maja 1982 r., tytuł I (Ley 18.118, Diario Oficial, mayo 22, 1982, Título I)
	Dekret 197 Ministerstwa Gospodarki, Rozwoju i Odbudowy, Dziennik Ustaw, 8 sierpnia 1985 r. (Decreto 197 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Diario Oficial, agosto 8, 1985)
	Ustawa 18.175, Dziennik Ustaw, 28 października 1982 r., tytuł III (Ley 18.175, Diario Oficial, octubre 28, 1982, Título III)

Opis:	Transgraniczny handel usługami
	Pracownicy pomocniczy wymiaru sprawiedliwości (*auxiliares de la administración de justicia*) muszą mieć miejsce swojego zamieszkania w tym samym mieście lub miejscu, w którym siedzibę ma sąd, dla którego świadczą usługi.
	Obrońcy publiczni (*defensores públicos*), notariusze publiczni (*notarios públicos*) i kuratorzy (conservadores) muszą być chilijskimi osobami fizycznymi oraz spełniać te same wymogi, co w przypadku sędziów.
	Archiwiści (*archiveros*), obrońcy publiczni (*defensores públicos*) i arbitrzy prawa (*árbitros de derecho*) muszą być prawnikami (*abogados*) oraz, co za tym idzie, obywatelami Chile lub cudzoziemcami mającymi miejsce zamieszkania w Chile, którzy ukończyli pełne studia prawnicze w Chile. Prawnicy drugiej Strony mogą pomagać w arbitrażu, gdy zajmują się prawem tej drugiej Strony i prawem międzynarodowym oraz gdy wystąpią o to strony prywatne.
	Tylko chilijskie osoby fizyczne mające prawo głosu i zagraniczne osoby fizyczne mające miejsce stałego zamieszkania w Chile i prawo głosu mogą prowadzić działalność jako komornicy sądowi (*receptores judiciales*) i pełnomocnicy sądowi (*procuradores del número*).

Jedynie chilijskie osoby fizyczne, zagraniczne osoby fizyczne mające miejsce stałego zamieszkania w Chile lub chilijskie osoby prawne mogą być prowadzącymi aukcje publiczne (*martilleros públicos*).

Kuratorzy masy upadłościowej (*síndicos de quiebra*) muszą posiadać tytuł zawodowy lub techniczny przyznany przez uniwersytet lub instytut zawodowy lub techniczny uznawany przez Chile. Kuratorzy masy upadłościowej muszą mieć co najmniej trzyletnie doświadczenie w dziedzinie handlu, gospodarki lub prawa.

Sektor:	Transport
Podsektor:	Usługi transportu wodnego i żeglugi
Odnośne zobowiązania:	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Dekret z mocą ustawy 3.059, Dziennik Ustaw, 22 grudnia 1979 r., prawo o promocji floty handlowej, tytuły I i II (Decreto Ley 3.059, Diario Oficial, diciembre 22 de 1979, Ley de Fomento a la Marina Mercante, Títulos I y II). Najwyższy dekret 237, Dziennik Ustaw, 25 lipca 2001 r., dekret z mocą ustawy 3.059, tytuły I i II (Decreto Supremo 237, Diario Oficial, julio 25, 2001, Reglamento del Decreto Ley 3.059, Títulos I y II). Kodeks handlowy, księga III, tytuły I, IV i V (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V).

Opis:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami
	W przypadku przemieszczania ładunku między dwoma chilijskimi portami usługi dowozowe są zarezerwowane dla statków krajowych.
	Międzynarodowy transport morski ładunków do Chile lub z Chile podlega zasadzie wzajemności.
	W przypadku przyjęcia przez Chile, ze względu na zasadę wzajemności, środka rezerwacji ładunku mającego zastosowanie do transportu ładunków międzynarodowych między Chile a państwem trzecim, zarezerwowany ładunek transportuje się na statkach pływających pod chilijską banderą lub na statkach uznawanych za statki chilijskie.

Sektor:	Transport
Podsektor:	Usługi transportu wodnego i żeglugi
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje i transgraniczny handel usługami)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i transgraniczny handel usługami)
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (Inwestycje)
	Obecność lokalna (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Dekret z mocą ustawy 2.222, Dziennik Ustaw, 31 maja 1978 r., prawo żeglugi, tytuły I, II, III, IV i V (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación Títulos I, II, III, IV y V).
	Kodeks handlowy, księga III, tytuły I, IV i V (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V).

Opis:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami
	Wyłącznie chilijska osoba fizyczna lub prawna może zarejestrować statek w Chile. Taka osoba prawna musi być ustanowiona w Chile, a jej główne miejsce działalności oraz rzeczywista i efektywna siedziba muszą znajdować się w Chile. 50 % jej kapitału własnego musi ponadto być w posiadaniu chilijskich osób fizycznych lub prawnych. W tym celu osoba prawna posiadająca udział własnościowy w innej osobie prawnej będącej właścicielem statku musi spełniać wszystkie wyżej wymienione wymogi. Prezes, członek kadry kierowniczej oraz większość dyrektorów lub administratorów muszą być chilijskimi osobami fizycznymi. Wspólna własność (*comunidad*) może zarejestrować statek, jeżeli: 1) większość współwłaścicieli pochodzi z Chile oraz ma miejsce stałego zamieszkania i pobytu w Chile; 2) administratorzy pochodzą z Chile; oraz 3) większość praw wynikających ze wspólnej własności należy do chilijskiej osoby fizycznej lub prawnej. W tym celu, aby uznano osobę prawną posiadającą udział własnościowy we wspólnej własności (*comunidad*), będącą właścicielem statku, za chilijską osobę prawną, musi ona spełniać wszystkie wyżej wymienione wymogi.

Statki specjalne należące do zagranicznych osób fizycznych lub prawnych mogą być zarejestrowane w Chile, jeśli osoby te spełniają następujące warunki: 1) miejsce stałego zamieszkania w Chile; 2) siedziba główna w Chile; lub 3) stałe wykonywanie zawodu lub prowadzenie działalności handlowej w Chile.

„Statki specjalne” to statki wykorzystywane w usługach, operacjach lub do określonych celów – takie jak na przykład holowniki, trawlery do połowów dragą, statki naukowe lub rekreacyjne – posiadające specjalne cechy związane z wykonywanymi funkcjami. Do celów niniejszego akapitu statki specjalne nie obejmują statków rybackich.

Organ administracji morskiej może przewidzieć lepsze traktowanie w oparciu o zasadę wzajemności.

Sektor:	Transport
Podsektor:	Usługi transportu wodnego i żeglugi
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Transgraniczny handel usługami)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Transgraniczny handel usługami)
	Obecność lokalna (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Dekret z mocą ustawy 2.222, Dziennik Ustaw, 31 maja 1978 r., prawo żeglugi, tytuły I, II, III, IV i V (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, 31 mayo de 1978, Ley de Navegación Títulos I, II, III, IV y V).
	Najwyższy dekret 153, Dziennik Ustaw, 11 marca 1966 r., zatwierdzający ustawę ogólną dotyczącą rejestracji członków załogi statków morskich, rzecznych i jeziornych (Decreto Supremo 153, Diario Oficial, 11 marzo de 1966, Aprueba el Reglamento General de Matrícula del Personal de Gente de Mar, Fluvial y Lacustre).
	Kodeks handlowy, księga III, tytuły I, IV i V (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V).

Opis:	Transgraniczny handel usługami
	Zagraniczne statki są zobowiązane do korzystania z usług pilotażu, kotwiczenia i pilotażu portowego, gdy wymagają tego organy administracji morskiej. Przy działaniach holowniczych lub innych manewrach wykonywanych w portach chilijskich używane są wyłącznie holowniki pływające pod banderą chilijską.
	Kapitanowie muszą być obywatelami Chile i muszą być uznani przez właściwe organy za obywateli Chile. Oficerowie na statkach chilijskich muszą być chilijskimi osobami fizycznymi zarejestrowanymi w rejestrze oficerów (*Registro de oficiales*). Członkowie załogi chilijskiego statku muszą pochodzić z Chile, posiadać pozwolenie wydane przez organ administracji morskiej (*Autoridad Marítima*) oraz być zarejestrowani w odpowiednim rejestrze. Tytuły zawodowe i licencje przyznane przez państwo obce mogą zostać uznane za ważne do celów wykonywania obowiązków oficerskich na statkach chilijskich na podstawie uzasadnionej decyzji (*resolución fundada*) wydanej przez dyrektora organu administracji morskiej.
	Kapitanowie statków (*patrón de nave*) muszą być obywatelami Chile. Kapitan statku to osoba fizyczna, która na podstawie odpowiedniego tytułu przyznanego przez dyrektora organu administracji morskiej jest upoważniona do dowodzenia mniejszymi statkami i niektórymi specjalnymi większymi statkami.

Kapitanowie statków rybackich (*patrones de pesca*), maszyniści (*mecánicos-motoristas*), operatorzy maszyn (*motoristas*), rybacy żeglugi morskiej (*marineros pescadores*), rybacy łodziowi (*pescadores*), pracownicy techniczni w przemyśle lub handlu morskim oraz załogi służb przemysłowych i załogi ogólne na statkach przetwórniach lub statkach rybackich muszą być obywatelami Chile. Cudzoziemcy mający miejsce stałego zamieszkania w Chile są również uprawnieni do wykonywania tych działań na wniosek operatorów statków (*armadores*) w przypadku, gdy cudzoziemcy ci są niezbędni do rozpoczęcia tych działań.

Aby mieć prawo pływać pod banderą chilijską kapitan statku (*patrón de nave*), oficerowie i załoga muszą być obywatelami Chile. Jeśli jest to niezbędne, Dyrekcja Generalna ds. Terytorium Morskiego i Floty Handlowej (*Dirección General del Territorio Marítimo y de Marina Mercante*) może jednak – na podstawie uzasadnionej decyzji (*resolución fundada*) i na zasadzie tymczasowości – zezwolić na zatrudnienie pracowników zagranicznych, z wyjątkiem kapitana, który zawsze musi być obywatelem Chile.

Tylko chilijskie osoby fizyczne lub prawne są uprawnione do działania w Chile jako operatorzy transportu wielobranżowego.

Sektor:	Transport
Podsektor:	Usługi transportu wodnego i żeglugi
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje i transgraniczny handel usługami)
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (Inwestycje)
	Obecność lokalna (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Kodeks handlowy, księga III, tytuły I, IV i V (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V).
	Dekret z mocą ustawy 2.222, Dziennik Ustaw, 31 maja 1978 r., prawo żeglugi, tytuły I, II i IV (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación Títulos I, II y IV).
	Dekret 90 Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, Dziennik Ustaw, 21 stycznia 2000 r. (Decreto 90 del Ministerio de Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 21, 2000).
	Dekret 49 Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, 16 lipca 1999 r. (Decreto 49 del Ministerio de Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, julio 16, 1999).

Kodeks pracy, księga I, tytuł II, rozdział III, ust. 2 (Código del Trabajo, Libro I, Título II, Capítulo III, párrafo 2).

Opis: Inwestycje i transgraniczny handel usługami

Agenci morscy lub przedstawiciele operatorów statków, właścicieli lub kapitanów, niezależnie od tego, czy są osobami fizycznymi czy prawnymi, muszą być chilijskimi osobami fizycznymi lub prawnymi.

Wykonywane przez osoby fizyczne prace związane ze sztauowaniem i dokowaniem są zarezerwowane dla Chilijczyków należycie akredytowanych przez odpowiedni organ do wykonywania takich prac i mających siedzibę w Chile. W każdym przypadku gdy działalność ta jest prowadzona przez osoby prawne, muszą one być prawnie ustanowione w Chile i mieć siedzibę główną w Chile. Prezes, administratorzy, członkowie kadry kierowniczej lub dyrektorzy muszą pochodzić z Chile. Ponad 50 % kapitału własnego musi ponadto być w posiadaniu chilijskich osób fizycznych lub prawnych. Przedsiębiorstwa takie wyznaczają co najmniej jednego upoważnionego agenta – który musi być obywatelem Chile – do działania w ich imieniu.

Każda osoba dokonująca rozładunku, przeładunku i ogólnie korzystająca z chilijskich portów kontynentalnych lub wyspiarskich, w szczególności w celu wyładunku połowów ryb lub przetwarzania połowów ryb na pokładzie, również musi być chilijską osobą fizyczną lub prawną.

Sektor:	Transport
Podsektor:	Transport lądowy
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Transgraniczny handel usługami)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Transgraniczny handel usługami)
	Obecność lokalna (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Najwyższy dekret 212 Ministerstwa Transportu i Telekomunikacji, Dziennik Ustaw, 21 listopada 1992 r. (Decreto Supremo 212 del Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones, Diario Oficial, noviembre 21, 1992).
	Dekret 163 Ministerstwa Transportu i Telekomunikacji, Dziennik Ustaw, 4 stycznia 1985 r. (Decreto Supremo 163 del Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones, Diario Oficial, enero 4, 1985).
	Najwyższy dekret 257 Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Dziennik Ustaw, 17 października 1991 r. (Decreto Supremo 257 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, octubre 17, 1991).

Opis:	Transgraniczny handel usługami
	Zagraniczne osoby fizyczne i prawne uprawnione do świadczenia międzynarodowych usług transportowych na terytorium Chile nie mogą świadczyć lokalnych usług transportowych ani uczestniczyć w żaden sposób w tych działaniach na terytorium Chile.
	Tylko przedsiębiorstwa posiadające rzeczywistą i efektywną siedzibę w Chile i ustanowione na mocy prawa Chile, Argentyny, Boliwii, Brazylii, Peru, Urugwaju lub Paragwaju są uprawnione do świadczenia usług międzynarodowego transportu lądowego między Chile a Argentyną, Boliwią, Brazylią, Peru, Urugwajem lub Paragwajem.
	W przypadku zagranicznych osób prawnych warunkiem uzyskania zezwolenia na międzynarodowy transport lądowy jest ponadto, aby ponad 50 % kapitału zakładowego było w posiadaniu obywateli Chile, Argentyny, Boliwii, Brazylii, Peru, Urugwaju lub Paragwaju oraz aby obywatele tych państw sprawowali ponad 50 % efektywnej kontroli nad daną osobą prawną.

Sektor:	Transport
Podsektor:	Transport lądowy
Odnośne zobowiązania:	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Transgraniczny handel usługami)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Ustawa 18.290, Dziennik Ustaw, 7 lutego 1984 r., tytuł IV (Ley 18.290, Diario Oficial, febrero 7, 1984, Título IV). Najwyższy dekret 485 Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Dziennik Ustaw, 7 września 1960 r., konwencja genewska (Decreto Supremo 485 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, septiembre 7, 1960, Convención de Ginebra).
Opis:	Transgraniczny handel usługami Pojazdy silnikowe z zagranicznymi tablicami rejestracyjnymi, które wjeżdżają do Chile tymczasowo, zgodnie z postanowieniami Konwencji o ruchu drogowym, sporządzonej w Genewie w dniu 19 września 1949 r. (zwanej dalej „konwencją genewską”), mogą poruszać się swobodnie po całym terytorium Chile przez okres w niej określony, pod warunkiem że spełniają wymogi ustanowione przez prawo chilijskie.

Posiadacze ważnych międzynarodowych praw jazdy lub certyfikatów wydanych za granicą zgodnie z konwencją genewską mogą prowadzić pojazdy na całym terytorium Chile. Kierowca pojazdu z zagranicznymi tablicami rejestracyjnymi, posiadający międzynarodowe prawo jazdy, przedstawia na żądanie władz dokumenty poświadczające zarówno zdatność pojazdu do ruchu drogowego, jak i używanie i ważność dokumentów osobistych kierowcy.

ZAŁĄCZNIK 17-B

ZASTRZEŻENIA DOTYCZĄCE PRZYSZŁYCH ŚRODKÓW

Uwagi

1. W wykazach Stron zawartych w dodatkach 17-B-1 oraz 17-B-2 określono, zgodnie z art. 17.14 i 18.8, zastrzeżenia dokonane przez Strony w odniesieniu do istniejących lub bardziej restrykcyjnych lub nowych środków, które nie spełniają obowiązków wynikających z:

a) art. 18.6;

b) art. 17.9 lub 18.4;

c) art. 17.11 lub 18.5;

d) art. 17.13; lub

e) art. 17.12.

2. Zastrzeżenia Strony pozostają bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z GATS.

3. Każde zastrzeżenie określa następujące elementy:

a) „sektor” odnosi się do ogólnego sektora, w którym dokonano zastrzeżenia;

b) „podsektor” odnosi się do konkretnego sektora, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;

c) „klasyfikacja gospodarcza” odnosi się, w stosownych przypadkach, do działalności objętej zastrzeżeniem zgodnie z CPC, ISIC Rev 3.1, lub inaczej wyraźnie opisanej w tym zastrzeżeniu;

d) „rodzaj zastrzeżenia” określa zobowiązanie, o którym mowa w pkt 1 niniejszego załącznika, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;

e) „opis” określa zakres sektora, podsektora lub rodzaju działalności objętego zastrzeżeniem oraz

f) „istniejące środki” oznaczają, do celów przejrzystości, istniejące środki mające zastosowanie do sektora, podsektora lub rodzajów działalności objętych zastrzeżeniem.

4. Dokonując interpretacji zastrzeżenia, uwzględnia się wszystkie jego elementy. Element „opis” jest nadrzędny w stosunku do wszystkich innych elementów.

5. Do celów wykazów Stron „ISIC Rev 3.1” oznacza Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 4, ISIC Rev 3.1, 2002.

6. Do celów wykazów Stron zastrzeżenia dotyczącego wymogu obecności lokalnej na terytorium Strony dokonuje się w odniesieniu do art. 18.6, a nie w odniesieniu do art. 17.9 lub 18.4, lub – w załączniku 17-C – w odniesieniu do art. 18.7.

7. Zastrzeżenie dokonane na poziomie Unii Europejskiej stosuje się do środków Unii Europejskiej, do środków państwa członkowskiego na szczeblu centralnym lub do środków instytucji rządowych lub samorządowych w państwie członkowskim, chyba że dane zastrzeżenie wyklucza państwo członkowskie. Zastrzeżenie dokonane przez państwo członkowskie stosuje się do środków na centralnym, regionalnym lub lokalnym szczeblu władzy w tym państwie członkowskim. Do celów zastrzeżeń Belgii centralny szczebel władzy obejmuje rząd federalny oraz rządy regionów i wspólnot, gdyż każdy z nich posiada równoważne kompetencje ustawodawcze. Do celów zastrzeżeń Strony UE i jej państw członkowskich regionalny szczebel władzy w Finlandii oznacza Wyspy Alandzkie. Zastrzeżenie dokonane na poziomie Chile stosuje się do środków władz centralnych lub władz lokalnych.

8. Wykazy Stron nie obejmują środków odnoszących się do wymogów i procedur dotyczących kwalifikacji, norm technicznych oraz wymogów i procedur w zakresie licencjonowania, w przypadku gdy nie stanowią one ograniczenia w rozumieniu art. 17.9 i art. 18.4. Środki te mogą obejmować w szczególności konieczność uzyskania licencji, spełnienia obowiązku świadczenia usługi powszechnej, posiadania uznanych kwalifikacji w sektorach regulowanych, zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, spełnienia wymogu przynależności do konkretnego zawodu, takiego jak wymóg członkostwa w organizacji zawodowej, posiadania lokalnego przedstawiciela na potrzeby świadczenia usługi lub utrzymywania lokalnego adresu, lub spełnienia jakichkolwiek innych niedyskryminujących wymogów, zgodnie z którymi pewne rodzaje działalności nie mogą być prowadzone w strefach lub obszarach chronionych. Chociaż nie są one wymienione w niniejszym załączniku, nadal mają zastosowanie.

9. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku Strony UE obowiązek przyznania traktowania narodowego nie pociąga za sobą wymogu rozszerzenia na osoby fizyczne lub prawne z Chile traktowania przyznanego w państwie członkowskim na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub jakiegokolwiek środka przyjętego na podstawie tego traktatu, w tym środków go wdrażających w państwach członkowskich, w odniesieniu do:

a) osób fizycznych lub rezydentów innego państwa członkowskiego; lub

b) osób prawnych utworzonych lub zorganizowanych na podstawie prawa innego państwa członkowskiego lub Unii Europejskiej oraz posiadających swoją siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w Unii Europejskiej.

10. Traktowanie przyznawane osobom prawnym założonym przez inwestorów Strony zgodnie z prawem drugiej Strony (w tym, w przypadku Strony UE, prawem państwa członkowskiego) i mającym swoją siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium tej drugiej Strony pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich warunków lub obowiązków, zgodnie z rozdziałem 17, które mogły zostać nałożone na takie osoby prawne w chwili ich zakładania na terytorium tej drugiej Strony i które nadal mają zastosowanie.

11. Wykazy Stron mają zastosowanie wyłącznie do terytoriów Stron zgodnie z art. 41.2 oraz mają znaczenie wyłącznie w ramach stosunków handlowych między Stroną UE a Chile. Nie mają one wpływu na prawa i obowiązki państw członkowskich wynikające z prawa Unii Europejskiej.

12. W wykazie Strony UE stosuje się następujące skróty:

UE Unia Europejska, w tym wszystkie jej państwa członkowskie

AT Austria

BE Belgia

BG Bułgaria

CY Cypr

CZ Czechy

DE Niemcy

DK Dania

EE Estonia

EL Grecja

ES Hiszpania

FI Finlandia

FR Francja

HR Chorwacja

HU Węgry

IE Irlandia

IT Włochy

LT Litwa

LU Luksemburg

LV Łotwa

MT Malta

NL Niderlandy

PL Polska

PT Portugalia

RO Rumunia

SE Szwecja

SI Słowenia

SK Słowacja

EOG Europejski Obszar Gospodarczy

Dodatek 17-B-1

WYKAZ STRONY UE

Zastrzeżenie nr 1 – Wszystkie sektory

Zastrzeżenie nr 2 – Zawody regulowane – inne niż zawody związane z opieką zdrowotną

Zastrzeżenie nr 3 – Zawody regulowane – zawody związane z opieką zdrowotną i sprzedażą detaliczną produktów farmaceutycznych

Zastrzeżenie nr 4 – Usługi biznesowe – usługi badawczo-rozwojowe

Zastrzeżenie nr 5 – Usługi biznesowe – usługi w zakresie nieruchomości

Zastrzeżenie nr 6 – Usługi biznesowe – usługi wynajmu lub dzierżawy

Zastrzeżenie nr 7 – Usługi biznesowe – usługi agencji inkasa i usługi w zakresie oceny zdolności kredytowej

Zastrzeżenie nr 8 – Usługi biznesowe – usługi pośrednictwa pracy

Zastrzeżenie nr 9 – Usługi biznesowe – usługi ochroniarskie i detektywistyczne

Zastrzeżenie nr 10 – Usługi biznesowe – pozostałe usługi dla przedsiębiorstw

Zastrzeżenie nr 11 – Telekomunikacja

Zastrzeżenie nr 12 – Sektor budowlany

Zastrzeżenie nr 13 – Usługi w zakresie dystrybucji

Zastrzeżenie nr 14 – Usługi w zakresie edukacji

Zastrzeżenie nr 15 – Usługi w zakresie ochrony środowiska

Zastrzeżenie nr 16 – Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne

Zastrzeżenie nr 17 – Usługi związane z turystyką i podróżami

Zastrzeżenie nr 18 – Usługi związane z kulturą, rekreacją i sportem

Zastrzeżenie nr 19 – Usługi transportowe i usługi pomocnicze w branży transportowej

Zastrzeżenie nr 20 – Rolnictwo, rybołówstwo i woda

Zastrzeżenie nr 21 – Działalność wydobywcza i działalność związana z energią

Zastrzeżenie nr 22 – Pozostałe usługi, gdzie indziej nieklasyfikowane

Zastrzeżenie nr 1 – Wszystkie sektory

Sektor:	Wszystkie sektory
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe (Inwestycje i CBTS)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i CBTS)
	Wymogi dotyczące wyników (Inwestycje)
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (Inwestycje)
	Obecność lokalna (CBTS)
Rozdział/Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

a) Zakładanie przedsiębiorstw

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

FI: Ograniczenia dla osób fizycznych, które nie mają regionalnego obywatelstwa Wysp Alandzkich, oraz dla osób prawnych w odniesieniu do prawa nabywania i posiadania nieruchomości na Wyspach Alandzkich bez uzyskania zgody właściwych organów Wysp Alandzkich. Ograniczenia prawa przedsiębiorczości i prawa prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby fizyczne, które nie mają regionalnego obywatelstwa Wysp Alandzkich, lub przez jakiekolwiek przedsiębiorstwa bez uzyskania zgody właściwych organów Wysp Alandzkich.

Istniejące środki:

FI: Ahvenanmaan maanhankintalaki (ustawa o nabywaniu gruntów na Wyspach Alandzkich) (3/1975), § 2; oraz Ahvenanmaan maanhankintalaki (ustawa o autonomii Wysp Alandzkich) (1144/1991), § 11.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, wymogi dotyczące wyników, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

FR: Zgodnie z art. L151-1 i 153-1 i nast. kodeksu finansowego i walutowego inwestycje zagraniczne we Francji w sektorach wymienionych w art. R.151-3 kodeksu finansowego i walutowego wymagają uprzedniej zgody Ministra Gospodarki.

Istniejące środki:

FR: Jak określono w elemencie „opis” wskazanym powyżej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

FR: Ograniczenie udziału zagranicznego w niedawno sprywatyzowanych przedsiębiorstwach do zmiennej kwoty kapitału w ofercie publicznej, ustalanej przez rząd francuski na podstawie analizy każdego przypadku. W celu rozpoczęcia działalności w niektórych branżach handlowych, przemysłowych lub rzemieślniczych, wymagane jest specjalne zezwolenie, jeżeli dyrektor zarządzający nie jest posiadaczem zezwolenia na pobyt stały.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

BG: Niektóre rodzaje działalności gospodarczej związane z eksploatacją lub użytkowaniem własności państwowej wymagają zezwolenia na podstawie ustawy o koncesjach.

W przedsiębiorstwach handlowych, w których państwo lub gmina posiada udział kapitałowy przekraczający 50 %, wszelkie transakcje dotyczące rozporządzania aktywami trwałymi przedsiębiorstwa, zawierania umów dotyczących zakupu udziałów kapitałowych, najmu, wspólnych działań, kredytów lub zabezpieczenia wierzytelności, a także zaciąganie jakichkolwiek zobowiązań wynikających z weksli, podlegają wymogowi uzyskania zezwolenia od Agencji ds. Przedsiębiorstw Publicznych i Kontroli lub innych organów krajowych lub regionalnych, zależnie od tego, który organ jest właściwy. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do górnictwa i wydobywania, które są przedmiotem odrębnego zastrzeżenia zawartego w wykazie Strony UE w załączniku 17-A do niniejszej Umowy.

IT: Rząd może korzystać z pewnych specjalnych uprawnień w przedsiębiorstwach działających w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa narodowego oraz w niektórych obszarach o strategicznym znaczeniu w dziedzinie energetyki, transportu i komunikacji. Ma to zastosowanie do wszystkich osób prawnych prowadzących działalność o strategicznym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa narodowego, nie tylko sprywatyzowanych przedsiębiorstw.

W przypadku groźby poważnej szkody dla istotnych interesów obrony i bezpieczeństwa narodowego rządowi przysługują szczególne uprawnienia do:

(i) nakładania szczególnych warunków zakupu udziałów lub akcji;

(ii) wetowania przyjęcia uchwał dotyczących specjalnych operacji, takich jak transfery, fuzje, podziały i zmiany w działalności; lub

(iii) niewyrażania zgody na nabycie udziałów lub akcji, w sytuacji gdy nabywca dąży do posiadania wielkości udziałów w kapitale, która może zaszkodzić interesom obrony i bezpieczeństwa narodowego.

Zainteresowane przedsiębiorstwo powiadamia urząd premiera o każdej uchwale, działaniu i transakcji (takiej jak transfer, fuzja, podział, zmiana w działalności lub zakończenie działalności), które dotyczą strategicznych aktywów w obszarze energii, transportu i komunikacji. W szczególności zgłasza się transakcje nabycia przez osobę fizyczną lub prawną spoza Unii Europejskiej, które dają takiej osobie kontrolę nad przedsiębiorstwem.

Premier może wykonywać szczególne uprawnienia do:

(i) wetowania przyjęcia każdej uchwały, działania i transakcji, które stanowią wyjątkową groźbę poważnej szkody dla interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa oraz funkcjonowania sieci i dostaw;

(ii) nakładania szczególnych warunków w celu zagwarantowania interesu publicznego; lub

(iii) niewyrażania zgody na transakcje nabycia w wyjątkowych przypadkach istnienia ryzyka dla istotnych interesów państwa.

Kryteria oceny realnej lub wyjątkowej groźby, a także warunków i procedur w odniesieniu do wykonywania szczególnych uprawnień określone są w przepisach prawa.

Istniejące środki:

IT: Ustawa nr 56/2012 w sprawie szczególnych uprawnień w przedsiębiorstwach działających w obszarze obrony i bezpieczeństwa narodowego, energii, transportu i komunikacji; oraz

Dekret Prezesa Rady Ministrów nr DPCM 253 z dnia 30 listopada 2012 r. określający działania mające strategiczne znaczenie dla obrony i bezpieczeństwa narodowego.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, wymogi dotyczące wyników, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

LT: Przedsiębiorstwa, sektory, strefy, aktywa i obiekty o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa narodowego.

Istniejące środki:

LT: Ustawa nr IX-1132 z dnia 10 października 2002 r. o ochronie obiektów mających znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa narodowego w Republice Litewskiej (ostatnio zmieniona w dniu 17 września 2020 r. ustawą nr XIII-3284).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

SE: Dyskryminujące wymogi w odniesieniu do założycieli, kadry kierowniczej wyższego szczebla i zarządu, gdy do szwedzkiego prawa wprowadzane są nowe formy stowarzyszenia prawnego.

b) Nabywanie nieruchomości

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

HU: Nabywanie nieruchomości będących własnością skarbu państwa.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

HU: Nabywanie gruntów ornych przez zagraniczne osoby prawne i osoby fizyczne niebędące rezydentami.

Istniejące środki:

HU: Ustawa CXXII z 2013 r. o obrocie gruntami rolnymi i leśnymi (rozdział II (pkt 6–36) i rozdział IV (pkt 38–59)); oraz Ustawa CCXII z 2013 r. o środkach przejściowych i niektórych przepisach związanych z ustawą CXXII z 2013 r. o obrocie gruntami rolnymi i leśnymi (rozdział IV (pkt 8–20)).

LV: Nabywanie gruntów rolnych przez obywateli Chile lub państwa trzeciego.

Istniejące środki:

LV: Ustawa o prywatyzacji gruntów na obszarach wiejskich, s. 28, 29, 30.

SK: Spółki zagraniczne i osoby fizyczne nie mogą nabywać gruntów rolnych i leśnych poza granicami terenu zabudowanego należącego do gminy i niektórych innych rodzajów gruntu (na przykład zasobów naturalnych, jezior, rzek, dróg publicznych itp.).

Istniejące środki:

SK: Ustawa nr 44/1988 o ochronie i eksploatacji zasobów naturalnych; ustawa nr 229/1991 o regulacji własności gruntów i innych nieruchomości rolnych; Ustawa nr 460/1992 Konstytucja Republiki Słowackiej; Ustawa nr 180/1995 o niektórych środkach dotyczących regulacji własności gruntów;

Ustawa nr 202/1995 o wymianie walut; Ustawa nr 503/2003 o przywracaniu praw własności do gruntów; Ustawa nr 326/2005 o lasach; oraz Ustawa nr 140/2014 o nabywaniu praw własności do gruntów rolnych.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; w odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BG: Zagraniczne osoby fizyczne i prawne nie mogą nabywać gruntów. Bułgarskie osoby prawne z udziałem zagranicznym nie mogą nabywać gruntów rolnych. Zagraniczne osoby prawne i zagraniczne osoby fizyczne mające miejsce stałego zamieszkania lub stałą siedzibę za granicą mogą nabywać budynki i prawa do nieruchomości (prawo do użytkowania, prawo do budowy, prawo do nadbudowy i służebności). Zagraniczne osoby fizyczne mające miejsce stałego zamieszkania za granicą, zagraniczne osoby prawne, w których udział zagraniczny zapewnia większość w podejmowaniu decyzji lub blokuje podejmowanie decyzji, mogą nabywać prawa własności nieruchomości w określonych regionach geograficznych wskazanych przez Radę Ministrów, po uzyskaniu zgody.

Istniejące środki:

BG: Konstytucja Republiki Bułgarii, art. 22; Ustawa o własności i wykorzystaniu gruntów rolnych, art. 3; oraz Ustawa o lasach, art. 10.

EE: Zagraniczne osoby fizyczne lub prawne, które nie pochodzą z EOG ani z państw członkowskich Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), mogą nabywać nieruchomości obejmujące grunty rolne lub leśne wyłącznie za zgodą gubernatora okręgu i po uzyskaniu zezwolenia od rady gminy i muszą być w stanie udowodnić w sposób przewidziany przez prawo, że nabywana nieruchomość będzie wykorzystywana zgodnie z przeznaczeniem, w sposób efektywny, zrównoważony i celowy.

Istniejące środki:

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (ustawa o ograniczeniach w nabywaniu nieruchomości), rozdział 2 i 3.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

LT: Każdy środek, który jest zgodny z zobowiązaniami podjętymi przez Unię Europejską i które stosują się na Litwie w ramach GATS w odniesieniu do nabywania gruntów. Procedura, warunki, a także ograniczenia dotyczące nabywania działek określa się w prawie konstytucyjnym, ustawie o gruntach i ustawie o nabywaniu gruntów rolnych. Jednakże samorządy terytorialne (gminy) i pozostałe podmioty krajowe członków OECD oraz Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego prowadzące na Litwie działalność gospodarczą określoną w prawie konstytucyjnym zgodnie z kryteriami Unii Europejskiej i innych form integracji, w które zaangażowała się Litwa, mają prawo nabywać na własność działki nierolnicze potrzebne do budowy i eksploatacji budynków i obiektów niezbędnych do prowadzenia ich bezpośredniej działalności.

Istniejące środki:

LT: Konstytucja Republiki Litewskiej; Ustawa konstytucyjna Republiki Litewskiej w sprawie wdrożenia art. 47 ust. 3 Konstytucji Republiki Litewskiej z dnia 20 czerwca 1996 r., nr I-1392; przeredagowanie z dnia 20 marca 2003 r. nr IX-1381, ostatnia zmiana z dnia 12 stycznia 2018 r. nr XIII-981; Ustawa o gruntach z dnia 26 kwietnia 1994 r. nr I-446, przeredagowanie z dnia 27 stycznia 2004 r. nr IX-1983, ostatnia poprawka z dnia 26 czerwca 2020 r. nr XIII-3165; Ustawa o nabywaniu gruntów rolnych z dnia 28 stycznia 2003 r. nr IX-1314, przeredagowanie z dnia 1 stycznia 2018 r. nr XIII-801, ostatnia poprawka z dnia 14 maja 2020 r. nr XIII-2935; oraz Ustawa o lasach z dnia 22 listopada 1994 r. nr I-671, przeredagowanie z dnia 10 kwietnia 2001 r. nr IX-240, ostatnia poprawka z dnia 25 czerwca 2020 r. nr XIII-3115.

c) Uznawanie

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

UE: Dyrektywy Unii Europejskiej w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów i innych kwalifikacji zawodowych mają zastosowanie wyłącznie do obywateli Unii Europejskiej. Prawo do wykonywania wolnego zawodu objętego regulacjami w jednym państwie członkowskim nie przyznaje prawa do wykonywania tego zawodu w innym państwie członkowskim.

d) Klauzula najwyższego uprzywilejowania

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – klauzula najwyższego uprzywilejowania:

UE: Przyznawanie zróżnicowanego traktowania państwu trzeciemu na podstawie jakichkolwiek międzynarodowych traktatów inwestycyjnych lub innej umowy handlowej obowiązujących lub podpisanych przed dniem wejścia w życie niniejszej Umowy.

UE: Przyznawanie państwu trzeciemu zróżnicowanego traktowania na podstawie jakiejkolwiek istniejącej lub przyszłej umowy dwustronnej lub wielostronnej, która:

(i) przewiduje utworzenie wewnętrznego rynku usług i inwestycji;

(ii) przyznaje swobodę przedsiębiorczości; lub

(iii) wymaga zbliżenia przepisów w odniesieniu do jednego lub większej liczby sektorów gospodarki;

„wewnętrzny rynek usług i inwestycji” oznacza obszar bez granic wewnętrznych, na którym zapewniony jest swobodny przepływ osób, usług i kapitału;

„swoboda przedsiębiorczości” oznacza obowiązek zniesienia zasadniczo wszystkich barier dla przedsiębiorczości między stronami umowy dwustronnej lub wielostronnej z chwilą wejścia w życie tej umowy. Swoboda przedsiębiorczości obejmuje prawo obywateli państw będących Stronami umowy dwustronnej lub wielostronnej do zakładania i prowadzenia przedsiębiorstw na tych samych warunkach przewidzianych dla obywateli zgodnie z prawem Strony, w której prowadzone jest takie przedsiębiorstwo;

„zbliżenie przepisów” oznacza:

(i) zbliżenie przepisów jednej lub większej liczby Stron umowy dwustronnej lub wielostronnej z przepisami drugiej Strony lub Stron tej umowy; lub

(ii) wprowadzenie wspólnych przepisów do prawa Stron umowy dwustronnej lub wielostronnej.

Takie zbliżenie lub wprowadzenie przepisów ma miejsce i uznaje się, że miało miejsce tylko wówczas, gdy przepisy zostały wprowadzone do prawa Strony lub Stron umowy dwustronnej lub wielostronnej.

Istniejące środki:

UE: Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym[1]; Układy o stabilizacji; porozumienia dwustronne między UE i Konfederacją Szwajcarską; oraz Pogłębione i kompleksowe umowy o wolnym handlu.

UE: Przyznawanie zróżnicowanego traktowania w odniesieniu do swobody przedsiębiorczości obywatelom lub przedsiębiorstwom na podstawie istniejących lub przyszłych umów dwustronnych między następującymi państwami członkowskimi: BE, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PT a którymkolwiek z poniższych państw lub księstw: Andora, Monako, Państwo Watykańskie i San Marino.

[1] Dz.U. WE L 1 z 3.1.1994, s. 3.

DK, FI, SE: Środki wprowadzane przez DK, FI i SE w celu propagowania współpracy skandynawskiej, takie jak:

(i) wsparcie finansowe projektów badawczo-rozwojowych (*Nordic Industrial Fund*);

(ii) finansowanie studiów wykonalności projektów międzynarodowych (*Nordic Fund for Project Exports*); oraz

(iii) pomoc finansowa dla przedsiębiorstw stosujących technologie środowiskowe (*Nordic Environment Finance Corporation*); celem *Nordic Environment Finance Corporation* (NEFCO) jest promowanie inwestycji w interesie środowiska w krajach nordyckich, ze szczególnym uwzględnieniem Europy Wschodniej.

Niniejsze zastrzeżenie pozostaje bez uszczerbku dla wyłączenia udzielania zamówień przez Stronę lub subsydiów w art. 18.1 ust. 2 lit. e) i f) niniejszej Umowy.

PL: Preferencyjne warunki prowadzenia przedsiębiorstwa lub transgranicznego świadczenia usług, które mogą obejmować zniesienie lub zmianę niektórych ograniczeń zawartych w wykazie zastrzeżeń mających zastosowanie w PL, mogą zostać przedłużone w drodze traktatów dotyczących handlu i żeglugi.

PT: Zniesienie wymogu obywatelstwa w przypadku wykonywania określonych rodzajów działalności i zawodów przez osoby fizyczne świadczące usługi na rzecz państw, w których portugalski jest językiem urzędowym (Angola, Brazylia, Republika Zielonego Przylądka, Gwinea-Bissau, Gwinea Równikowa, Mozambik, Wyspy Świętego Tomasza i Książęca oraz Timor Wschodni).

e) Broń, amunicja i materiały wojenne

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, obecność lokalna:

UE: Produkcja lub dystrybucja broni, amunicji i materiałów wojennych lub handel nimi. Materiały wojenne ograniczone są do wszelkiego rodzaju produktów przeznaczonych i wytwarzanych wyłącznie na potrzeby wojska w związku z prowadzeniem działań wojennych lub obronnych.

Zastrzeżenie nr 2 – Zawody regulowane – inne niż zawody związane z opieką zdrowotną

Sektor:	Zawody regulowane – usługi prawne: usługi notariuszy i komorników sądowych; usługi rachunkowo-księgowe; usługi audytorskie, usługi w zakresie doradztwa podatkowego; usługi architektoniczne i usługi planowania urbanistycznego, usługi inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne
Klasyfikacja gospodarcza:	Część CPC 861, część CPC 87902, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674 oraz część CPC 879
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

a) Usługi prawne

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

UE, z wyjątkiem SE: Usługi w zakresie doradztwa prawnego oraz zezwoleń, dokumentacji i świadectw prawnych, świadczone przez przedstawicieli zawodów prawniczych pełniących funkcje publiczne, takich jak notariusze, komornicy sądowi (*huissiers de justice*) lub inni urzędnicy państwowi (*officiers publics et ministériels*), a także w odniesieniu do usług świadczonych przez komorników sądowych wyznaczonych decyzją administracyjną (część CPC 861, część CPC 87902).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – klauzula najwyższego uprzywilejowania:

BG: Pełne traktowanie narodowe w zakresie zakładania i prowadzenia przedsiębiorstw, a także świadczenia usług może być rozszerzone wyłącznie na przedsiębiorstwa mające siedzibę w państwach, z którymi zostały lub zostaną zawarte umowy preferencyjne, oraz na obywateli tych państw (część CPC 861).

LT: Adwokaci z innych państw mogą występować jako adwokaci w sądach tylko zgodnie z umowami międzynarodowymi (część CPC 861), w tym postanowieniami szczegółowymi dotyczącymi reprezentacji prawnej przed sądami.

b) Usługi audytorskie (CPC – 86211, 86212 inne niż usługi w zakresie księgowości i prowadzenia ksiąg rachunkowych)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

BG: Niezależny audyt finansowy musi być wykonywany przez biegłych rewidentów, którzy są członkami instytutu biegłych rewidentów. Z zachowaniem zasady wzajemności instytut biegłych rewidentów rejestruje jednostkę audytorską z Chile lub państwa trzeciego za okazaniem przez to państwo dowodu na to, że:

(i) trzy czwarte członków organów zarządzających i biegłych rewidentów wykonujących audyt w imieniu danej jednostki spełnia wymogi odpowiadające wymogom nałożonym na bułgarskich audytorów oraz pomyślnie przeszło odpowiednie egzaminy;

(ii) jednostka audytorska przeprowadza niezależny audyt finansowy zgodnie z wymogami niezależności i obiektywizmu; oraz

(iii) jednostka audytorska publikuje na swojej stronie internetowej roczne sprawozdanie z przejrzystości lub spełnia inne równorzędne wymogi dotyczące ujawniania informacji w przypadku, gdy prowadzi audyt w jednostkach interesu publicznego.

Istniejące środki:

BG: Ustawa o niezależnym audycie finansowym.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

CZ: Do prowadzenia audytów w Republice Czeskiej uprawnione są wyłącznie osoby prawne, w których co najmniej 60 % udziałów kapitałowych i praw głosu jest zarezerwowanych dla obywateli Republiki Czeskiej lub obywateli państw członkowskich.

Istniejące środki:

CZ: Ustawa o audytorach z dnia 14 kwietnia 2009 r., nr 93/2009 Coll., ze zmianami.

c) Usługi architektoniczne i usługi planowania urbanistycznego (CPC 8674)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

HR: Transgraniczne świadczenie usług planowania urbanistycznego.

Zastrzeżenie nr 3 – Zawody regulowane – zawody związane z opieką zdrowotną i sprzedażą detaliczną produktów farmaceutycznych

Sektor:	Usługi świadczone w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną oraz sprzedażą detaliczną produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych, inne usługi świadczone przez farmaceutów
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 93121, 932
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Wymogi dotyczące wyników
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

a) Usługi medyczne i stomatologiczne; usługi świadczone przez personel położniczy, pielęgniarzy lub pielęgniarki, fizjoterapeutów, psychologów i personel paramedyczny (CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 932)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

FI: Świadczenie wszelkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, finansowanych ze środków publicznych lub prywatnych, w tym usług medycznych i stomatologicznych, usług świadczonych przez personel położniczy, fizjoterapeutów, personel paramedyczny i psychologów, z wyłączeniem usług świadczonych przez pielęgniarzy lub pielęgniarki (CPC 9312, 93191).

Istniejące środki:

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (ustawa o prywatnej opiece zdrowotnej) (152/1990).

BG: Świadczenie wszelkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, finansowanych ze środków publicznych lub prywatnych, w tym usług medycznych i stomatologicznych, usług świadczonych przez personel położniczy, pielęgniarzy lub pielęgniarki, fizjoterapeutów, personel paramedyczny i psychologów (CPC 9312, część 9319).

Istniejące środki:

BG: Ustawa o działalności w dziedzinie usług medycznych, ustawa o organizacji zawodowej pielęgniarzy i pielęgniarek medycznych, położnych i o stowarzyszeniu specjalistów w dziedzinie medycyny.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

CZ, MT: Świadczenie wszystkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, finansowanych ze środków publicznych lub prywatnych, w tym przez przedstawicieli zawodów takich jak lekarze, stomatolodzy, personel położniczy, pielęgniarze lub pielęgniarki, fizjoterapeuci, personel paramedyczny, psycholodzy, a także innych powiązanych usług (CPC 9312, część 9319).

Istniejące środki:

CZ: Ustawa nr 296/2008 Coll. o gwarantowaniu jakości i bezpieczeństwa tkanek i komórek ludzkich do zastosowania w leczeniu ludzi („ustawa o tkankach i komórkach ludzkich”); Ustawa nr 378/2007 Coll. o produktach farmaceutycznych i poprawkach do niektórych odnośnych ustaw (ustawa o produktach farmaceutycznych); Ustawa nr 268/2014 Coll. o wyrobach medycznych i zmieniająca ustawę nr 634/2004 Coll. o opłatach administracyjnych, z późniejszymi zmianami; Ustawa nr 285/2002 Coll. o dawstwie, pobieraniu i przeszczepianiu tkanek i narządów i o poprawkach do niektórych ustaw (ustawa transplantacyjna); Ustawa nr 372/2011 Coll. o usługach opieki zdrowotnej i warunkach ich świadczenia; oraz Ustawa nr 373/2011 Coll. o szczególnych usługach opieki zdrowotnej.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE, z wyjątkiem NL i SE: Świadczenie wszystkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, finansowanych ze środków publicznych lub prywatnych, w tym przez przedstawicieli zawodów takich jak lekarze, stomatolodzy, personel położniczy, pielęgniarze lub pielęgniarki, fizjoterapeuci, personel paramedyczny i psycholodzy, podlega wymogowi miejsca zamieszkania. Usługi te mogą być świadczone wyłącznie przez osoby fizyczne obecne na terytorium Unii Europejskiej (CPC 9312, część 93191).

BE: Transgraniczne świadczenie wszelkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, finansowanych ze środków publicznych lub prywatnych, w tym usług medycznych i stomatologicznych, usług świadczonych przez personel położniczy oraz pielęgniarzy lub pielęgniarki, fizjoterapeutów, psychologów i personel paramedyczny (część CPC 85201, 9312, część 93191).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

PT: W przypadku zawodów fizjoterapeutów, personelu paramedycznego i podiatrów zagraniczni specjaliści mogą zostać dopuszczeni do wykonywania zawodu na zasadzie wzajemności.

b) Usługi weterynaryjne (CPC 932)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BG: Gabinet weterynaryjny może założyć osoba fizyczna lub prawna.

Praktykowanie weterynarii jest dozwolone jedynie w przypadku obywateli EOG oraz stałych rezydentów (fizyczna obecność jest wymagana w przypadku stałych rezydentów).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

BE, LV: Transgraniczne świadczenie usług weterynaryjnych.

c) Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych, inne usługi świadczone przez farmaceutów (CPC 63211)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

UE, z wyjątkiem BE, BG, EE, ES, IE i IT: Sprzedaż wysyłkowa jest możliwa wyłącznie z państw członkowskich należących do EOG, dlatego we wszystkich tych państwach wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa do celów sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych i określonych towarów medycznych kierowanych do ludności w Unii Europejskiej.

CZ: Sprzedaż detaliczna jest możliwa wyłącznie z państw członkowskich.

BE: Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz szczególnych towarów medycznych może odbywać się wyłącznie w aptekach mających siedzibę w BE.

BG, EE, ES, IT i LT: Transgraniczna sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych.

IE i LT: Transgraniczna sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych na receptę.

PL: Pośrednicy w obrocie produktami leczniczymi muszą być zarejestrowani i mieć miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową na terytorium Polski.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

FI: Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz towarów medycznych i ortopedycznych.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

SE: Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych i dostarczanie produktów leczniczych ludności.

Istniejące środki:

AT: Arzneimittelgesetz (ustawa o lekach), BGBl. nr 185/1983, §§ 57, 59, 59a; oraz Medizinproduktegesetz (ustawa o produktach leczniczych), BGBl. nr 657/1996 z późniejszymi zmianami, § 99.

BE: Arrêté royal du 21 janvier 2009 portant instructions pour les pharmaciens; oraz Arrêté royal du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé.

CZ: Ustawa nr 378/2007 Coll. O produktach farmaceutycznych, z późniejszymi zmianami; oraz Ustawa nr 372/2011 Coll. o usługach opieki zdrowotnej, z późniejszymi zmianami.

FI: Lääkelaki (ustawa medyczna) (395/1987).

PL: Ustawa – Prawo farmaceutyczne, art. 73a (Dziennik Ustaw 2020 poz. 944, 1493).

SE: Ustawa o handlu produktami farmaceutycznymi (2009:336); Rozporządzenie o handlu produktami farmaceutycznymi (2009:659); oraz kolejne rozporządzenia przyjęte przez szwedzką agencję ds. produktów medycznych – szczegółowe informacje są dostępne na stronie (LVFS 2009:9).

Zastrzeżenie nr 4 – Usługi biznesowe – usługi badawczo-rozwojowe

Sektor: Usługi badawczo-rozwojowe

Klasyfikacja gospodarcza: CPC 851, 852, 853

Rodzaj zastrzeżenia: Traktowanie narodowe

Rozdział: Transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

RO: Transgraniczne świadczenie usług badawczo-rozwojowych.

Istniejące środki:

RO: Rozporządzenie rządowe nr 6 / 2011; Rozporządzenie Ministra Edukacji i Badań Naukowych nr 3548 / 2006; oraz Decyzja rządu nr 134 / 2011.

Zastrzeżenie nr 5 – Usługi biznesowe – usługi w zakresie nieruchomości

Sektor:	Usługi w zakresie nieruchomości
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 821, 822
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
Rozdział:	Transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

CZ i HU: Transgraniczne świadczenie usług w zakresie nieruchomości.

Zastrzeżenie nr 6 – Usługi biznesowe – usługi wynajmu lub dzierżawy

Sektor: Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi

Klasyfikacja gospodarcza: CPC 832

Rodzaj zastrzeżenia: Traktowanie narodowe

Rozdział: Transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

BE i FR: Transgraniczne świadczenie usług dzierżawy lub najmu bez obsługi dotyczących artykułów użytku osobistego i domowego.

Zastrzeżenie nr 7 – Usługi biznesowe – usługi agencji inkasa i usługi w zakresie oceny zdolności kredytowej

Sektor:	Usługi agencji inkasa i usługi w zakresie oceny zdolności kredytowej
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 87901, 87902
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Obecność lokalna
Rozdział:	Transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

UE z wyjątkiem ES, LV i SE: w odniesieniu do usług agencji inkasa i usług w zakresie oceny zdolności kredytowej.

Zastrzeżenie nr 8 – Usługi biznesowe – usługi pośrednictwa pracy

Sektor – podsektor	Usługi biznesowe – usługi pośrednictwa pracy
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE, z wyjątkiem HU i SE: Świadczenie usług w zakresie pośrednictwa pracy w odniesieniu do pracowników świadczących pomoc domową, innych pracowników handlowych lub przemysłowych, personelu pielęgniarskiego i innego (CPC 87204, 87205, 87206, 87209).

BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI i SK: Usługi wyszukiwania osób na stanowiska kierownicze (CPC 87201).

AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LT, LV MT, PL, PT, RO, SI i SK: Prowadzenie działalności w dziedzinie usług pośrednictwa pracy w odniesieniu do biurowego personelu pomocniczego i innych pracowników (CPC 87202).

AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI i SK: Usługi pozyskiwania biurowego personelu pomocniczego (CPC 87203)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE z wyjątkiem BE, HU i SE: Transgraniczne świadczenie usług pośrednictwa pracy w odniesieniu do biurowego personelu pomocniczego i innych pracowników (CPC 87202).

IE: Transgraniczne świadczenie usług wyszukiwania osób na stanowiska kierownicze (CPC 87201).

FR, IE, IT i NL: Transgraniczne świadczenie usług personelu biurowego (CPC 87203).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

DE: Federalne Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych może wydać rozporządzenie w sprawie pośrednictwa pracy i rekrutacji spoza Unii Europejskiej i EOG w określonych zawodach (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209).

Istniejące środki:

AT: §§97 i 135 austriackiej ustawy o działalności gospodarczej (Gewerbeordnung), austriacki dziennik ustaw nr 194/1994, z późniejszymi zmianami; oraz Ustawa o pracy tymczasowej (Arbeitskräfteüberlassungsgesetz/AÜG), austriacki dziennik ustaw nr 196/1988, z późniejszymi zmianami.

BG: Ustawa o promocji zatrudnienia, art. 26, 27, 27a i 28.

CY: Ustawa o prywatnym pośrednictwie pracy nr 126(I)/2012 z późniejszymi zmianami; oraz Ustawa nr N.174(I)/2012 z późniejszymi zmianami.

CZ: Ustawa o zatrudnieniu (435/2004).

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG); Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; kodeks socjalny, księga trzecia) – Promocja zatrudnienia; oraz Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; rozporządzenie o zatrudnianiu cudzoziemców).

DK: §§ 8a–8f dekretu z mocą ustawy nr 73 z dnia 17 stycznia 2014 r.; Szczegółowe przepisy wprowadzone dekretem nr 228 z dnia 7 marca 2013 r. (zatrudnienie marynarzy); oraz Ustawa o pozwoleniu na pracę z 2006 r. S1(2) i (3).

EL: Ustawa 4052/2012 (dziennik ustaw 41 A) zmieniona ustawą 4093/2012 (dziennik ustaw 222 A).

FI: Lakijulkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (ustawa o publicznych służbach zatrudnienia i usługach biznesowych) (916/2012).

HR: Ustawa o rynku pracy (dziennik ustaw 118/18, 32/20); Ustawa o prawie pracy (dziennik ustaw 93/14, 127/17, 98/19); oraz Ustawa o cudzoziemcach (OG 130/11, 74/13, 67/17, 46/18, 53/20).

IE: Ustawa o pozwoleniu na pracę z 2006 r. S1(2) i (3).

IT: Dekret legislacyjny 276/2003, art. 4 i 5.

LT: Kodeks pracy Republiki Litewskiej zatwierdzony ustawą Republiki Litewskiej nr XII-2603 z dnia 14 września 2016 r., ostatnia zmiana z dnia 15 października 2020 r. nr XIII-3334; oraz Ustawa o statusie prawnym cudzoziemców z Republiki Litewskiej z dnia 29 kwietnia 2004 r. nr IX-2206 ostatnio zmieniona 10 listopada 2020 r. nr XIII-3412.

LU: Loi du 18 janvier 2012 portant création de l'Agence pour le développement de l'emploi (ustawa z dnia 18 stycznia 2012 r. dotycząca utworzenia agencji rozwoju zatrudnienia – ADEM).

MT: Ustawa o usługach związanych z zatrudnieniem i szkoleniem (rozdział 343) (art. 23–25); oraz Przepisy dotyczące agencji pośrednictwa pracy (S.L. 343.24).

PL: Art. 18 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2015 poz. 149, z późn. zm.).

PT: Dekret z mocą ustawy nr 260/2009 z dnia 25 września, zmieniony ustawą nr 5/2014 z dnia 12 lutego; Ustawa nr 28/2016 z dnia 23 sierpnia 2016 r.; oraz Ustawa nr 146/2015 z dnia 9 września 2015 r. (dostęp do usług agencji pośrednictwa pracy i świadczenie tych usług).

RO: Ustawa nr 156/2000 o ochronie obywateli Rumunii pracujących za granicą, ponownie opublikowana; Decyzja rządu nr 384/2001 zatwierdzająca normy metodologiczne stosowania ustawy nr 156/2000, z późniejszymi zmianami; Zarządzenie rządu nr 277/2002 zmienione zarządzeniem rządu nr 790/2004 oraz zarządzeniem rządu nr 1122/2010; oraz Ustawa nr 53/2003 – Kodeks pracy, ponownie opublikowana, z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami oraz decyzja rządu nr 1256/2011 w sprawie warunków operacyjnych i procedury wydawania zezwoleń dla agencji pracy tymczasowej.

SI: Ustawa o regulacji rynku pracy (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 80/2010, 21/2013, 63/2013, 55/2017); oraz Ustawa o zatrudnieniu, samozatrudnieniu i pracy cudzoziemców – ZZSDT (dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 47/2015), ZZSDT-UPB2 (dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 1/2018).

SK: Ustawa nr 5/2004 o służbach zatrudnienia; oraz ustawa nr 455/1991 o licencjach handlowych.

Zastrzeżenie nr 9 – Usługi biznesowe – usługi ochroniarskie i detektywistyczne

Sektor – podsektor:	Usługi biznesowe – usługi ochroniarskie i detektywistyczne
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 87301, 87302, 87303, 87304, 87305, 87309
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Wymogi dotyczące wyników
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

a) Usługi ochroniarskie (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BG, CY, CZ, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI i SK: Świadczenie usług ochroniarskich.

DK, HR i HU: Świadczenie usług w następujących podsektorach: usługi dozoru (87305) w HR i HU, usługi konsultingu w dziedzinie bezpieczeństwa (87302) w HR, usługi dozoru lotnisk (część 87305) w DK oraz usługi samochodów opancerzonych (87304) w HU.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BE: W przypadku członków zarządów przedsiębiorstw świadczących usługi dozoru i usługi ochroniarskie (87305), a także usługi w zakresie konsultacji i szkoleń dotyczących usług ochroniarskich (87302) istnieje wymóg obywatelstwa państwa członkowskiego. Członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla przedsiębiorstw świadczących usługi dozoru i usługi konsultingu w dziedzinie bezpieczeństwa muszą być obywatelami państwa członkowskiego mającymi miejsce zamieszkania w tym państwie.

FI: Licencje na świadczenie usług ochroniarskich mogą być udzielane wyłącznie osobom fizycznym mającym miejsce zamieszkania w EOG lub osobom prawnym mającym siedzibę w EOG.

ES: Transgraniczne świadczenie usług ochroniarskich. W przypadku prywatnych pracowników ochrony istnieje wymóg obywatelstwa.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BE, FI, FR i PT: Transgraniczne świadczenie usług ochroniarskich przez zagranicznego usługodawcę nie jest dozwolone. Istnieje wymóg obywatelstwa w odniesieniu do pracowników wyspecjalizowanych w Portugalii oraz dyrektorów zarządzających i osób zarządzających we Francji.

Istniejące środki:

BE: Loi réglementant la sécurité privée et particulière, 2 octobre 2017.

BG: Ustawa o prywatnych usługach ochroniarskich.

CZ: Ustawa o licencji handlowej.

DK: Uregulowania dotyczące bezpieczeństwa lotniczego.

FI: Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 282/2002 (ustawa o prywatnych usługach ochroniarskich).

LT: Ustawa nr IX-2327 z dnia 8 lipca 2004 r. o bezpieczeństwie osób i mienia.

LV: Ustawa o działalności agentów ochrony (art. 6, 7, 14).

PL: Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dziennik Ustaw 2016 poz. 1432 z późn. zm.).

PT: Ustawa 34/2013 alterada p/ Lei 46/2019, 16 maio 2019; oraz Ordinance 273/2013 alterada p/ Portaria 106/2015, 13 abril 2015.

SI: Zakon o zasebnem varovanju (ustawa o prywatnych usługach ochroniarskich).

b) Usługi detektywistyczne (CPC 87301)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE, z wyjątkiem AT i SE: Świadczenie usług detektywistycznych.

Zastrzeżenie nr 10 – Usługi biznesowe – pozostałe usługi dla przedsiębiorstw

Sektor – podsektor:	Usługi biznesowe – pozostałe usługi dla przedsiębiorstw (usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych, usługi powielania, usługi związane z dystrybucją energii i usługi związane z produkcją)
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 86764, 86769, 87905, 87904, 884, 8868, 887
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Wymogi dotyczące wyników
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

a) Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

HR: Transgraniczne świadczenie usług tłumaczeń ustnych i tłumaczeń pisemnych dokumentów urzędowych.

b) Usługi powielania (CPC 87904)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

HU: Transgraniczne świadczenie usług powielania.

c) Usługi związane z dystrybucją energii i usługi związane z produkcją (część CPC 884, 887 inne niż usługi doradztwa i konsultingu).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

HU: Usługi związane z dystrybucją energii i transgraniczne świadczenie usług związanych z wytwarzaniem, z wyjątkiem usług doradztwa i konsultingu odnoszących się do tych sektorów.

d) Obsługa techniczna i naprawa statków, środków transportu kolejowego i statków powietrznych oraz ich części (część CPC 86764, CPC 86769, CPC 8868)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE z wyjątkiem DE, EE i HU: Transgraniczne świadczenie usług konserwacji i naprawy środków transportu kolejowego.

UE, z wyjątkiem CZ, EE, HU, LU i SK: Transgraniczne świadczenie usług konserwacji i naprawy statków żeglugi śródlądowej.

UE z wyjątkiem EE, HU i LV: Transgraniczne świadczenie usług konserwacji i naprawy statków morskich.

UE, z wyjątkiem AT, EE, HU, LV i PL: Transgraniczne świadczenie usług konserwacji i naprawy statków powietrznych oraz ich części (część CPC 86764, CPC 86769, CPC 8868).

UE: Transgraniczne świadczenie usług w zakresie regulaminowych przeglądów i certyfikacji statków.

Istniejące środki:

UE: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 391/2009[1].

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 391/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wspólnych reguł i norm dotyczących organizacji dokonujących inspekcji i przeglądów na statkach (Dz.U. UE L 131 z 28.5.2009, s. 11).

e) Pozostałe usługi biznesowe związane z branżą lotniczą

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – klauzula najwyższego uprzywilejowania:

UE: Przyznawanie zróżnicowanego traktowania państwom trzecim na podstawie obecnie obowiązujących lub przyszłych umów dwustronnych dotyczących następujących usług:

(i) sprzedaży i marketingu usług transportu lotniczego;

(ii) usług komputerowego systemu rezerwacji (KSR);

(iii) konserwacji i naprawy statków powietrznych oraz ich części;

(iv) wynajmu lub dzierżawy statków powietrznych bez załogi.

Zastrzeżenie nr 11 – Telekomunikacja

Sektor: Usługi transmisji drogą satelitarną

Rodzaj zastrzeżenia: Traktowanie narodowe

Rozdział: Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

BE: Usługi transmisji drogą satelitarną.

Zastrzeżenie nr 12 – Sektor budowlany

Sektor: Usługi budowlane

Klasyfikacja gospodarcza: CPC 51

Rodzaj zastrzeżenia: Traktowanie narodowe

Rozdział: Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

LT: Prawo do sporządzania dokumentacji projektowej związanej z pracami budowlanymi o wyjątkowym znaczeniu jest udzielane wyłącznie przedsiębiorstwom projektowym zarejestrowanym na Litwie lub zagranicznym przedsiębiorstwom projektowym, które zostały zatwierdzone przez instytucję upoważnioną przez rząd do prowadzenia takiej działalności. Prawo do prowadzenia działalności technicznej w głównych obszarach budowlanych może zostać przyznane osobie nieposiadającej obywatelstwa litewskiego, która została zatwierdzona przez instytucję upoważnioną przez rząd Litwy.

Zastrzeżenie nr 13 – Usługi w zakresie dystrybucji

Sektor:	Usługi w zakresie dystrybucji
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 621, 62117, 62251, 62228, 62251, 62271, 8929, część 62112, 62226, część 62272, 62276, część 631, 63108, część 6329
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Wymogi dotyczące wyników
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

a) Dystrybucja produktów farmaceutycznych

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BG: Transgraniczna dystrybucja hurtowa produktów farmaceutycznych (CPC 62251).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, wymogi dotyczące wyników, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

FI: Dystrybucja produktów farmaceutycznych (CPC 62117, 62251, 8929).

Istniejące środki:

BG: Ustawa o produktach leczniczych w leczeniu człowieka; oraz Ustawa o wyrobach medycznych.

FI: Lääkelaki (ustawa medyczna) (395/1987).

b) Dystrybucja napojów alkoholowych

FI: Dystrybucja napojów alkoholowych (część CPC 62112, 62226, 63107, 8929).

Istniejące środki:

FI: Alkoholilaki (ustawa o alkoholu) (1102/2017).

c) Pozostałe usługi dystrybucji (część CPC 621, 62228, 62251, 62271, część 62272, 62276, 63108, część 6329).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BG: Dystrybucja hurtowa produktów chemicznych, metali i kamieni szlachetnych, substancji i produktów leczniczych oraz przedmiotów do użytku medycznego; tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz napojów alkoholowych.

Bułgaria zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do usług świadczonych przez pośredników w obrocie towarowym.

Istniejące środki:

BG: Ustawa o produktach leczniczych w leczeniu człowieka; Ustawa o wyrobach medycznych; Ustawa o działalności weterynaryjnej; Ustawa o zakazie broni chemicznej i o kontroli nad toksycznymi substancjami chemicznymi i ich prekursorami; Ustawa o tytoniu i wyrobach tytoniowych; Ustawa o podatku akcyzowym i składach podatkowych; oraz Ustawa o winach i napojach spirytusowych.

Zastrzeżenie nr 14 – Usługi w zakresie edukacji

Sektor:	Usługi w zakresie edukacji
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 92
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Wymogi dotyczące wyników
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, wymogi dotyczące wyników, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE: Usługi w zakresie edukacji, które finansowane są ze środków publicznych lub otrzymują wsparcie państwa w jakiejkolwiek formie. w przypadku gdy dozwolone jest świadczenie finansowanych ze środków prywatnych usług w zakresie edukacji przez zagranicznego usługodawcę, udział prywatnych podmiotów gospodarczych w systemie edukacji może podlegać wymogowi posiadania koncesji udzielanej na zasadzie niedyskryminacji.

UE z wyjątkiem CZ, NL, SE i SK: Świadczenie usług w zakresie pozostałych form kształcenia finansowanych ze środków prywatnych, tj. innych niż te klasyfikowane jako usługi szkolnictwa podstawowego, średniego, wyższego oraz usług kształcenia dorosłych (CPC 929).

CY, FI, MT i RO: Świadczenie usług szkolnictwa podstawowego, średniego oraz usługi kształcenia dorosłych finansowanych ze środków prywatnych (CPC 921, 922, 924).

AT, BG, CY, FI, MT i RO: Świadczenie usług szkolnictwa wyższego finansowanych ze środków prywatnych (CPC 923).

CZ i SK: Większość członków zarządu przedsiębiorstwa świadczącego usługi w zakresie edukacji finansowane ze środków prywatnych musi być obywatelami tego kraju (CPC 921, 922, 923 dla SK z wyjątkiem 92310, 924).

SI: Szkoły podstawowe finansowane ze środków prywatnych mogą być zakładane wyłącznie przez słoweńskie osoby fizyczne lub prawne. Usługodawca musi ustanowić siedzibę statutową lub oddział. Większość członków zarządu przedsiębiorstwa świadczącego usługi szkolnictwa średniego lub wyższego finansowane ze środków prywatnych musi być obywatelami Słowenii (CPC 922, 923).

SE: Dostawcy usług w zakresie edukacji, którzy uzyskali zgodę organów publicznych na świadczenie takich usług. Niniejsze zastrzeżenie ma zastosowanie do dostawców usług w zakresie edukacji finansowanych ze środków prywatnych, przy pewnej formie wsparcia ze strony państwa, między innymi uznanych przez państwo dostawców usług w zakresie edukacji, dostawców usług w zakresie edukacji będących pod państwowym nadzorem lub do edukacji upoważniającej do otrzymania stypendium (CPC 92).

SK: W odniesieniu do dostawców wszystkich usług w zakresie szkolnictwa finansowanych ze środków prywatnych innych niż usługi w zakresie edukacji technicznej i zawodowej na poziomie po ukończeniu szkoły średniej wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG (CPC 921, 922, 923 inne niż 92310, 924).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BG, IT i SI: Ograniczenie transgranicznego świadczenia usług szkolnictwa podstawowego finansowanych ze środków prywatnych (CPC 921).

BG i IT: Ograniczenie transgranicznego świadczenia usług szkolnictwa średniego finansowanych ze środków prywatnych (CPC 922).

AT: Ograniczenie transgranicznego świadczenia finansowanych ze środków prywatnych usług kształcenia dorosłych za pośrednictwem przekazu radiowego lub telewizyjnego (CPC 924).

Istniejące środki:

BG: Ustawa o edukacji publicznej, art. 12; oraz Ustawa o szkolnictwie wyższym, pkt 4 przepisów uzupełniających oraz ustawa o kształceniu i szkoleniu zawodowym, art. 22.

FI: Perusopetuslaki (ustawa o edukacji podstawowej) (628/1998); Lukiolaki (ustawa ogólna o szkołach średnich II stopnia) (629/1998); Laki ammatillisesta koulutuksesta (ustawa o kształceniu i szkoleniu zawodowym) (630/1998); Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (ustawa o kształceniu zawodowym dorosłych) (631/1998); Ammattikorkeakoululaki (ustawa o politechnikach) (351/2003); oraz Yliopistolaki (ustawa o uczelniach wyższych) (558/2009).

IT: Dekret królewski nr 1592/1933 (ustawa o szkolnictwie średnim); Ustawa nr 243/1991 (okazjonalnie wkłady ze środków publicznych na rzecz prywatnych uczelni wyższych); Uchwała CNVSU nr 20/2003 (CNVSU – Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario); oraz Dekret Prezydenta Republiki (D.P.R) 25/1998.

SK: Ustawa 245/2008 o szkolnictwie; Ustawa 131/2002 o uniwersytetach; oraz Ustawa 596/2003 o administracji państwowej w szkolnictwie i samozarządzaniu szkół.

Zastrzeżenie nr 15 – Usługi w zakresie środowiska

Sektor – podsektor: Usługi w zakresie środowiska – gospodarowanie odpadami i glebą

Klasyfikacja gospodarcza: CPC 9401, 9402, 9403, 94060

Rodzaj zastrzeżenia: Obecność lokalna

Rozdział: Transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

DE: Świadczenie usług gospodarowania odpadami innych niż usługi w zakresie doradztwa oraz usług dotyczących ochrony gleby i gospodarowania zanieczyszczoną glebą, innych niż usługi w zakresie doradztwa.

Zastrzeżenie nr 16 – Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne

Sektor:	Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 93, 931, inne niż 9312, część 93191, 9311, 93192, 93193, 93199
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Wymogi dotyczące wyników
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

a) Usługi w zakresie zdrowia – usługi szpitalne, usługi pogotowia ratunkowego i usługi placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie (CPC 93, 931 z wyjątkiem 9312, część 93191, 9311, 93192, 93193, 93199)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, wymogi dotyczące wyników, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

UE: W odniesieniu do świadczenia wszelkich usług w zakresie zdrowia, które finansowane są ze środków publicznych lub otrzymują wsparcie państwa w jakiejkolwiek formie.

UE: Świadczenie wszelkich finansowanych ze środków prywatnych usług w zakresie ochrony zdrowia innych niż finansowane ze środków prywatnych usługi szpitalne, usługi pogotowia ratunkowego i usługi w zakresie ochrony zdrowia świadczone w placówkach zapewniających zakwaterowanie, innych niż usługi szpitalne.

Niniejsze zastrzeżenie nie odnosi się do świadczenia wszelkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, w tym usług świadczonych przez przedstawicieli zawodów regulowanych takich jak lekarze, stomatolodzy, personel położniczy, pielęgniarze lub pielęgniarki, fizjoterapeuci, personel paramedyczny i psycholodzy, które to usługi są objęte innymi zastrzeżeniami (CPC 931 inne niż 9312, część 93191).

AT, PL i SI: Świadczenie usług pogotowia ratunkowego finansowanych ze środków prywatnych (CPC 93192).

BE: Prowadzenie przedsiębiorstwa w zakresie finansowanych ze środków prywatnych usług pogotowia ratunkowego i usług w zakresie zdrowia świadczonych w placówkach zapewniających zakwaterowanie, innych niż usługi szpitalne (CPC 93192, 93193).

BG, CY, CZ, FI, MT i SK: Świadczenie finansowanych ze środków prywatnych usług szpitalnych, usług pogotowia ratunkowego i usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie, innych niż usługi szpitalne (CPC 9311, 93192, 93193).

FI: Świadczenie innych usług w zakresie zdrowia (CPC 93199).

Istniejące środki:

CZ: Ustawa nr 372/2011 Coll. o usługach opieki zdrowotnej i warunkach ich świadczenia.

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (ustawa o prywatnej opiece zdrowotnej) (152/1990).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników:

DE: Prowadzenie systemu zabezpieczenia społecznego w Niemczech, w ramach którego usługi mogą być świadczone przez różne przedsiębiorstwa lub podmioty i obejmują konkurencyjne elementy, które tym samym nie są „działania prowadzone w związku z wykonywaniem władzy publicznej". Przyznawanie lepszego traktowania w kontekście dwustronnej umowy handlowej w odniesieniu do świadczenia usług w zakresie zdrowia i usług społecznych (CPC 93).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

DE: Własność finansowanych ze środków prywatnych szpitali prowadzonych przez niemieckie siły zbrojne.

Nacjonalizacja innych kluczowych szpitali finansowanych ze środków prywatnych (CPC 93110).

FR: Świadczenie usług w zakresie analiz i badań laboratoryjnych finansowanych ze środków prywatnych.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

FR: Świadczenie usług w zakresie analiz i badań laboratoryjnych finansowanych ze środków prywatnych (część CPC 9311).

Istniejące środki:

FR: Code de la Santé Publique.

b) Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne, w tym ubezpieczenia emerytalno-rentowe

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE, z wyjątkiem HU: Transgraniczne świadczenie usług w zakresie zdrowia, usług społecznych oraz działalność lub usługi będące częścią powszechnego programu emerytalnego lub ustawowego systemu zabezpieczenia społecznego. Niniejsze zastrzeżenie nie odnosi się do świadczenia wszelkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, w tym przez wysoko wykwalifikowanych pracowników takich jak lekarze, stomatolodzy, personel położniczy, pielęgniarze lub pielęgniarki, fizjoterapeuci, personel paramedyczny i psycholodzy, które to usługi są objęte innymi zastrzeżeniami (CPC 931 inne niż 9312, część 93191).

HU: Transgraniczne świadczenie wszystkich finansowanych ze środków publicznych usług szpitalnych, usług pogotowia ratunkowego i usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie, innych niż usługi szpitalne (CPC 9311, 93192, 93193).

c) Usługi społeczne, w tym ubezpieczenia emerytalno-rentowe

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników:

UE: Świadczenie wszystkich usług społecznych, które finansowane są ze środków publicznych lub otrzymują wsparcie państwa w jakiejkolwiek formie oraz działalność lub usługi będące częścią powszechnego programu emerytalnego lub ustawowego systemu zabezpieczenia społecznego.

BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT i PT: Świadczenie usług społecznych finansowanych ze środków prywatnych innych niż usługi związane z domami rekonwalescencji i opieki społecznej oraz domami spokojnej starości.

CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK i SI: Świadczenie usług społecznych finansowanych ze środków prywatnych.

DE: System zabezpieczenia społecznego w Niemczech, którego usługi są świadczone przez różne przedsiębiorstwa lub podmioty i obejmują konkurencyjne elementy i dlatego mogą nie wchodzić w zakres definicji „działań prowadzonych w związku z wykonywaniem władzy publicznej”.

Istniejące środki:

FI: Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (ustawa o prywatnych usługach społecznych) (922/2011).

IE: Health Act 2004 (s. 39) oraz Health Act 1970 (z późniejszymi zmianami – S.61A).

IT: Ustawa nr 833/1978 w sprawie instytucji publicznego systemu opieki zdrowotnej; Dekret legislacyjny nr 502/1992 w sprawie organizacji i dyscypliny w dziedzinie zdrowia; oraz Ustawa nr 328/2000 o reformie usług społecznych.

Zastrzeżenie nr 17 – Usługi związane z turystyką i podróżami

Sektor:	Usługi przewodników turystycznych, usługi zdrowotne i usługi społeczne
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 7472
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

FR: Wymóg obywatelstwa państwa członkowskiego w przypadku świadczenia usług przewodników turystycznych.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – klauzula najwyższego uprzywilejowania:

LT: W zakresie, w jakim Chile zezwala obywatelom Litwy na świadczenie usług przewodników turystycznych, Litwa zezwoli obywatelom Chile na świadczenie usług przewodników turystycznych na tych samych warunkach.

Zastrzeżenie nr 18 – Usługi związane z rekreacją, kulturą i sportem

Sektor:	Usługi związane z rekreacją, kulturą i sportem
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 962, 963, 9619, 964
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Wymogi dotyczące wyników
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

a) Usługi bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałe usługi w zakresie kultury (CPC 963)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, wymogi dotyczące wyników, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE, z wyjątkiem AT oraz, w odniesieniu do liberalizacji inwestycji, LT: Świadczenie usług bibliotek, archiwów i muzeów oraz pozostałych usług w zakresie kultury.

AT i LT: Do prowadzenia przedsiębiorstwa może być wymagana licencja lub zezwolenie.

b) Usługi rozrywkowe, teatr, koncerty na żywo i cyrk (CPC 9619, 964 inne niż 96492)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

UE, z wyjątkiem AT i SE: Transgraniczne świadczenie usług rozrywkowych, w tym teatr, koncerty na żywo, cyrk i dyskoteki.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, wymogi dotyczące wyników, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI i SK: Świadczenie usług rozrywkowych, w tym teatr, koncerty na żywo, cyrk i dyskoteki.

BG: Świadczenie następujących usług rozrywkowych: cyrk, parki rozrywki i podobne atrakcje, sale balowe, dyskoteki i nauka tańca oraz inne usługi rozrywkowe.

EE: Świadczenie innych usług rozrywkowych z wyjątkiem usług kinowych.

LT i LV: Świadczenie wszystkich usług rozrywkowych innych niż prowadzenie kina.

CY, CZ, LV, PL, RO i SK: Transgraniczne świadczenie usług sportowych i innych usług rekreacyjnych.

c) Usługi agencji informacyjnych i prasowych (CPC 962)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

FR: Udział zagraniczny w istniejących przedsiębiorstwach wydawniczych publikujących w języku francuskim nie może przekraczać 20 % kapitału lub praw głosu w spółce. Prowadzenie chilijskich agencji prasowych podlega warunkom określonym w uregulowaniach krajowych. Prowadzenie agencji prasowych przez inwestorów zagranicznych podlega zasadzie wzajemności.

Istniejące środki:

FR: Ordonnance n° 45-2646 du 2 novembre 1945 portant règlementation provisoire des agences de presse ; oraz

Loi n° 86-897 du 1 août 1986 portant réforme du régime juridique de la presse.

d) Usługi gier hazardowych i zakładów (CPC 96492)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, wymogi dotyczące wyników, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE: Prowadzenie działalności hazardowej, która obejmuje obstawianie stawek mających wartość pieniężną w grach losowych, w tym w szczególności loterie, losy ze „zdrapkami”, usługi hazardowe oferowane w kasynach, salonach gier lub lokalach posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności, zakłady sportowe, usługi w salonach bingo oraz usługi w zakresie gier hazardowych świadczone przez organizacje charytatywne lub organizacje nienastawione na zysk i na korzyść tych organizacji.

Zastrzeżenie nr 19 – Usługi transportowe i usługi pomocnicze w branży transportowej

Sektor: Usługi transportowe

Rodzaj zastrzeżenia: Traktowanie narodowe

Klauzula najwyższego uprzywilejowania

Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd

Wymogi dotyczące wyników

Obecność lokalna

Rozdział: Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

a) Transport morski – wszelka inna działalność handlowa prowadzona ze statku

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

UE: Obywatelstwo załogi na statku morskim lub śródlądowym.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

UE, z wyjątkiem LV i MT: Tylko osoby fizyczne i prawne UE mogą zarejestrować statek i obsługiwać flotę pod banderą narodową państwa siedziby (ma to zastosowanie do wszelkiej handlowej działalności morskiej prowadzonej ze statku morskiego, w tym rybołówstwa, akwakultury i usług związanych z rybołówstwem; międzynarodowy transport osobowy i towarowy (CPC 721); oraz usługi pomocnicze w branży transportu morskiego).

UE: W przypadku usług dowozowych oraz w przypadku niedochodowego przemieszczania własnych lub dzierżawionych kontenerów przez przedsiębiorstwa żeglugowe Unii Europejskiej, w odniesieniu do części tych usług nieobjętej wyłączeniem krajowego kabotażu morskiego.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

SK: Aby móc złożyć wniosek o licencję na świadczenie usług, inwestor zagraniczny musi posiadać główne miejsce prowadzenia działalności w SK (CPC 722).

b) Usługi pomocnicze w branży transportu morskiego

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE: Świadczenie usług pilotażowych i usług cumowniczych. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niezależnie od kryteriów, które mogą mieć zastosowanie do rejestracji statków w państwie członkowskim, Unia Europejska zastrzega sobie prawo do stosowania wymogu, aby wyłącznie statki zarejestrowane w krajowych rejestrach państw członkowskich mogły świadczyć usługi pilotażowe i usługi cumownicze (CPC 7452).

UE, z wyjątkiem LT i LV: Wyłącznie statki pływające pod banderą państwa członkowskiego mogą świadczyć usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7214).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

LT: Usługi pilotażowe i usługi cumownicze, usługi związane z pchaniem i holowaniem mogą świadczyć wyłącznie osoby prawne z Litwy lub osoby prawne z państwa członkowskiego z oddziałami na Litwie, które posiadają świadectwo wydane przez Litewski Urząd Bezpieczeństwa Morskiego (CPC 7214, 7452).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BE: Usługi w zakresie obsługi ładunku mogą być świadczone wyłącznie przez akredytowanych pracowników uprawnionych do pracy w obszarach portowych wyznaczonych dekretem królewskim (CPC 741).

Istniejące środki:

BE: Loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire; Arrêté royal du 12 janvier 1973 instituant une Commission paritaire des ports et fixant sa dénomination et sa compétence; Arrêté royal du 4 septembre 1985 portant agrément d'une organisation d'employeur (Anvers); Arrêté royal du 29 janvier 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Gand); Arrêté royal du 10 juillet 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Zeebrugge); Arrêté royal du 1er mars 1989 portant agrément d'une organisation d'employeur (Ostende) ; oraz Arrêté royal du 5 juillet 2004 relatif à la reconnaissance des ouvriers portuaires dans les zones portuaires tombant dans le champ d'application de la loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire, tel que modifié.

c) Transport śródlądowymi drogami wodnymi i usługi pomocnicze w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

UE: Osobowy i towarowy transport śródlądowymi drogami wodnymi (CPC 722) oraz usługi pomocnicze w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi.

d) Usługi transportu kolejowego i usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, obecność lokalna:

UE: Osobowy transport kolejowy (CPC 7111).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – klauzula najwyższego uprzywilejowania, obecność lokalna:

UE: Towarowy transport kolejowy (CPC 7112). Podlega warunkom wzajemności.

LT: Państwo posiada monopol na usługi konserwacji i naprawy środków transportu kolejowego (CPC 86764, 86769, część 8868).

Istniejące środki:

UE: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE[1].

e) Transport drogowy (przewóz osób, transport towarowy, usługi w zakresie międzynarodowego transportu ciężarowego) i usługi pomocnicze w branży transportu drogowego

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

UE:

(i) wymóg prowadzenia przedsiębiorstwa i ograniczanie transgranicznego świadczenia usług transportu drogowego (CPC 712); oraz

(ii) ograniczanie świadczenia usług kabotażu w państwie członkowskim przez zagranicznych inwestorów mających siedzibę w innym państwie członkowskim (CPC 712).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna

BG: W przypadku przewozu osób i transportu towarowego prawa wyłączne lub zezwolenia mogą zostać przyznane jedynie obywatelom państwa członkowskiego i osobom prawnym z Unii Europejskiej, których siedziba główna znajduje się w Unii Europejskiej. Wymagana jest rejestracja przedsiębiorstwa (CPC 712).

[1] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego (Dz.U. UE L 343 z 14.12.2012, s. 32).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

FI: Do świadczenia usług transportu drogowego wymagane jest zezwolenie, ale nie obejmuje ono pojazdów zarejestrowanych za granicą (CPC 712).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

FR: Świadczenie usług przewozów autobusowych między miastami (CPC 712).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BG: Stosowanie wymogu prowadzenia przedsiębiorstwa w odniesieniu do usług wspierających w branży transportu drogowego (CPC 744).

Istniejące środki:

UE: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009[1]; Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009[2]; oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/2009[3].

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiające wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego i uchylające dyrektywę Rady 96/26/WE (Dz.U. UE L 300 z 14.11.2009, s. 51).

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych (Dz.U. UE L 300 z 14.11.2009, s. 72).

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/2009 z dnia 21 października 2009 r. w sprawie wspólnych zasad dostępu do międzynarodowego rynku usług autokarowych i autobusowych i zmieniające rozporządzenie (WE) nr 561/2006 (Dz.U. UE L 300 z 14.11.2009, s. 88).

FI: Laki kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä (ustawa o komercyjnym transporcie drogowym) 693/2006; Laki liikenteen palveluista (ustawa o usługach transportowych) 320/2017; oraz Ajoneuvolaki (ustawa o pojazdach) 1090/2002.

f) Transport kosmiczny i wynajem statków kosmicznych

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, wymogi dotyczące wyników, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE: Świadczenie usług transportu w przestrzeni kosmicznej i usług wynajmu statków kosmicznych (CPC 733, część 734).

g) Wyłączenia z klauzuli najwyższego uprzywilejowania

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – zasada największego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – zasada największego uprzywilejowania:

– Transport (kabotażowy) inny niż transport morski

FI: Przyznawanie państwom zróżnicowanego traktowania na podstawie istniejących lub przyszłych porozumień dwustronnych zwalniających statki zarejestrowane pod obcą banderą określonego innego państwa lub zwalniających pojazdy zarejestrowane za granicą z ogólnego zakazu świadczenia usług transportu kabotażowego (w tym w zakresie transportu kombinowanego, drogowego i kolejowego) w Finlandii na zasadzie wzajemności (część CPC 711, część 712, część 722).

– Usługi wspierające w branży transportu morskiego

BG: W zakresie, w jakim Chile zezwala usługodawcom z Bułgarii na świadczenie usług w zakresie obsługi ładunku oraz usług w zakresie przechowywania i magazynowania w portach morskich i rzecznych, w tym usług dotyczących kontenerów i towarów w kontenerach, Bułgaria zezwoli usługodawcom z Chile na świadczenie usług przeładunku towarów oraz usług w zakresie przechowywania i magazynowania w portach morskich i rzecznych, w tym usług dotyczących kontenerów i towarów w kontenerach, na tych samych warunkach (część CPC 741, część CPC 742).

– Wynajem lub dzierżawa statków

DE: Czarterowanie zagranicznych statków przez konsumentów mających miejsce zamieszkania w Niemczech może podlegać warunkowi wzajemności (CPC 7213, 7223, 83103).

– Transport drogowy i kolejowy

UE: Przyznawanie państwom trzecim zróżnicowanego traktowania na podstawie istniejących lub przyszłych umów dwustronnych w sprawie międzynarodowego transportu drogowego towarów (w tym transportu kombinowanego – drogowego lub kolejowego) i przewozu osób, zawartych między UE lub państwami członkowskimi a państwem trzecim (CPC 7111, 7112, 7121, 7122, 7123). W ramach takiego traktowania można:

(i) zastrzegać lub ograniczać świadczenie odnośnych usług transportowych pomiędzy umawiającymi się stronami lub na terytorium umawiających się stron do pojazdów zarejestrowanych w każdym państwie będącym umawiającą się stroną[1]; lub

[1] W odniesieniu do Austrii część wyłączenia z klauzuli najwyższego uprzywilejowania dotycząca praw przewozowych obejmuje wszystkie państwa, z którymi zawarto umowy dwustronne w sprawie transportu drogowego lub inne umowy dotyczące transportu drogowego lub z którymi takie umowy mogą zostać zawarte w przyszłości.

(ii) przewidywać zwolnienia podatkowe dla takich pojazdów.

– Transport drogowy

BG: Środki podejmowane na podstawie istniejących lub przyszłych umów, zastrzegające lub ograniczające świadczenie tego rodzaju usług transportowych oraz określające zasady i warunki takiej działalności, w tym pozwoleń na przejazd lub preferencyjnych podatków drogowych, na terytorium Bułgarii lub przez granice Bułgarii (CPC 7121, 7122, 7123).

CZ: Środki podejmowane na podstawie istniejących lub przyszłych umów, zastrzegające lub ograniczające świadczenie usług transportowych oraz określające warunki prowadzenia działalności przewozowej, w tym pozwoleń na przejazd lub preferencyjnych podatków drogowych, w odniesieniu do transportu do Republiki Czeskiej, na terytorium Republiki Czeskiej, przez terytorium Republiki Czeskiej oraz z Republiki Czeskiej na terytorium danych umawiających się stron (CPC 7121, 7122, 7123).

ES: Zezwolenie na ustanowienie obecności handlowej w Hiszpanii może nie zostać wydane usługodawcom pochodzącym z państw, które nie przyznają faktycznego dostępu do rynku usługodawcom z Hiszpanii (CPC 7123).

Istniejące środki:

Ley 16/1987, de 30 de julio, de Ordenación de los Transportes Terrestres.

HR: Środki stosowane na podstawie istniejących lub przyszłych umów w sprawie międzynarodowego transportu drogowego, zastrzegające lub ograniczające świadczenie usług transportowych oraz określające warunki działalności, w tym pozwoleń na przejazd lub preferencyjnych podatków drogowych, w odniesieniu do usług transportu do Chorwacji, na terytorium Chorwacji, przez terytorium Chorwacji oraz z Chorwacji na terytorium umawiających się stron (CPC 7121, 7122, 7123).

LT: Środki podejmowane na podstawie umów dwustronnych, określające przepisy dotyczące usług transportowych i warunków prowadzenia działalności, w tym tranzytu dwustronnego i innych pozwoleń na transport na Litwę, przez terytorium Litwy oraz z Litwy na terytorium umawiających się stron, a także podatków drogowych i innych opłat (CPC 7121, 7122, 7123).

SK: Środki podejmowane na podstawie istniejących lub przyszłych umów, zastrzegające lub ograniczające świadczenie usług transportowych oraz określające warunki prowadzenia działalności przewozowej, w tym pozwoleń na przejazd lub preferencyjnych podatków drogowych, w odniesieniu do transportu do Słowacji, na terytorium Słowacji, przez terytorium Słowacji oraz ze Słowacji na terytorium umawiających się stron (CPC 7121, 7122, 7123).

– Transport kolejowy

BG, CZ i SK: W odniesieniu do istniejących lub przyszłych umów regulujących prawa przewozowe i warunki prowadzenia działalności oraz świadczenie usług transportowych na terytorium Bułgarii, Republiki Czeskiej i Słowacji oraz pomiędzy zainteresowanymi państwami (CPC 7111, 7112).

– Transport lotniczy – usługi pomocnicze w branży transportu lotniczego

UE: Przyznawanie zróżnicowanego traktowania państwom trzecim na podstawie obecnie obowiązujących lub przyszłych umów dwustronnych dotyczących usług obsługi naziemnej.

– Transport drogowy i kolejowy

EE: Przyznawanie państwom zróżnicowanego traktowania na podstawie istniejących lub przyszłych umów dwustronnych w sprawie międzynarodowego transportu drogowego (w tym transportu kombinowanego – drogowego lub kolejowego), polegającego na zastrzeganiu lub ograniczaniu świadczenia usług transportowych do Estonii, na terytorium Estonii, przez terytorium Estonii oraz z Estonii na terytorium umawiających się stron do pojazdów zarejestrowanych w każdym z państw będących stroną umowy i przewidywaniu zwolnienia z podatku w przypadku takich pojazdów (część CPC 711, część 712, część 721).

– Wszystkie usługi w zakresie przewozu osób i transportu towarowego inne niż usługi transportu morskiego i lotniczego

PL: W zakresie, w jakim Chile zezwala na świadczenie usług transportowych do Chile i przez terytorium Chile przez dostawców usług przewozu osób i transportu towarowego z Polski, Polska zezwoli na świadczenie usług transportowych do Polski i przez terytorium Polski przez dostawców usług przewozu osób i transportu towarowego z Chile na tych samych warunkach.

Zastrzeżenie nr 20 – Rolnictwo, rybołówstwo i woda

Sektor:	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo; rybołówstwo, akwakultura, usługi związane z rybołówstwem; pobór, uzdatnianie i dystrybucja wody
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev 3.1 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813 inna niż usługi w zakresie doradztwa i konsultingu; 0501, 0502, CPC 882
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Wymogi dotyczące wyników
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

a) Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

HR: Działalność rolnicza i łowiecka.

HU: Działalność rolnicza (ISIC Rev 3.1 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813 inna niż usługi w zakresie doradztwa i konsultingu).

Istniejące środki:

HR: Ustawa o gruntach rolnych (Dziennik Ustaw 20/18, 115/18, 98/19).

b) Rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, obecność lokalna:

UE:

1. W szczególności w ramach wspólnej polityki rybołówstwa oraz umów połowowych z państwem trzecim, eksploatacja i dostęp do zasobów biologicznych i łowisk znajdujących się na wodach morskich podlegających suwerenności lub jurysdykcji państw członkowskich, lub uprawnienia do prowadzenia połowów na podstawie licencji połowowej państwa członkowskiego, w tym:

   a) regulowanie wyładunku połowów dokonywanych przez statki pływające pod banderą Chile lub państwa trzeciego w odniesieniu do przyznanych im kwot lub – wyłącznie w odniesieniu do statków pływających pod banderą państwa członkowskiego – wymóg, aby część całkowitych połowów była wyładowywana w portach Unii Europejskiej;

   b) określanie minimalnej wielkości przedsiębiorstwa, aby zachować statki stosowane w rybołówstwie tradycyjnym i przybrzeżnym;

   c) przyznawanie zróżnicowanego traktowania na podstawie istniejących lub przyszłych umów dwustronnych dotyczących rybołówstwa; oraz

d) wymóg, aby załogę statku pływającego pod banderą państwa członkowskiego stanowili obywatele państw członkowskich.

2. Statek rybacki jest uprawniony do pływania pod banderą państwa członkowskiego tylko wówczas, gdy:

a) w całości stanowi własność:

(i) przedsiębiorstw zarejestrowanych w Unii Europejskiej; lub

(ii) obywateli państw członkowskich;

b) jego bieżące operacje są kierowane i kontrolowane z terytorium Unii Europejskiej; oraz

c) każdy czarterujący, zarządzający lub armator statku jest spółką zarejestrowaną w Unii Europejskiej lub obywatelem państwa członkowskiego.

3. Licencja połowowa uprawniająca do połowów komercyjnych na wodach terytorialnych państwa członkowskiego może zostać udzielona wyłącznie statkom pływającym pod banderą państwa członkowskiego.

4. Zakładanie obiektów akwakultury morskiej i śródlądowej.

5. Pkt 1 lit. a), b), c) (inne niż w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania) i d); pkt 2 lit. a) ppkt (i), lit. (b) i (c) oraz pkt 3 stosuje się wyłącznie do środków, które mają zastosowanie do statków lub przedsiębiorstw bez względu na obywatelstwo ich beneficjentów rzeczywistych.

Obywatelstwo załogi statku rybackiego pływającego pod banderą państwa członkowskiego.

Zakładanie obiektów akwakultury morskiej i śródlądowej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

BG: Przejmowanie zasobów mórz i rzek przez statki na wewnętrznych wodach morskich i na morzu terytorialnym Bułgarii musi być dokonywane przez statki pływające pod banderą bułgarską. Zagraniczny statek nie może prowadzić połowów przemysłowych w wyłącznej strefie ekonomicznej, chyba że na podstawie umowy między Bułgarią i państwem bandery. Przekraczając wyłączną strefę ekonomiczną, zagraniczne statki połowowe nie mogą mieć swoich narzędzi połowowych w trybie operacyjnym.

c) Pobór, uzdatnianie i dystrybucja wody

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE: Działalność obejmująca między innymi usługi w zakresie poboru, uzdatniania i dystrybucji wody do gospodarstw domowych, odbiorców przemysłowych, komercyjnych lub innych, w tym dostarczanie wody pitnej, oraz gospodarkę wodną.

Zastrzeżenie nr 21 – Działalność wydobywcza i działalność związana z energią

Sektor:	Górnictwo i wydobywanie – surowce energetyczne; górnictwo i wydobywanie – rudy metali i pozostałe górnictwo; działalność związana z energią – samodzielna produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i gorącej wody; transport paliwa rurociągami; przechowywanie i magazynowanie paliw transportowanych rurociągami oraz usługi związane z dystrybucją energii
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 12, 120, 1200, 13, 14, 232, 233, 2330, 40, 401, 4010, 402, 4020, część 4030, CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, część 88, 887.
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Wymogi dotyczące wyników
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

a) Działalność wydobywcza i działalność związana z energią – ogólne (ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, 40, 401, 402, część 403, 41; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742, 7422, 887 (inne niż usługi doradztwa i konsultingu))

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE: W przypadku gdy państwo członkowskie zezwala podmiotom zagranicznym na prawo własności do systemu przesyłu gazu lub energii elektrycznej, lub systemu transportu rurociągowego ropy i gazu, w odniesieniu do przedsiębiorstw z Chile kontrolowanych przez osoby fizyczne lub prawne z państwa trzeciego, które odpowiada za ponad 5 % przywozu ropy, gazu ziemnego lub energii elektrycznej do Unii Europejskiej, w celu zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii w całej Unii Europejskiej lub w poszczególnych państwach członkowskich. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług w zakresie doradztwa i konsultingu świadczonych w ramach usług związanych z dystrybucją energii.

Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do HR, HU i LT (w przypadku LT tylko CPC 7131) w odniesieniu do transportu rurociągowego paliw, ani do LV w odniesieniu do usług związanych z dystrybucją energii, ani do SI w odniesieniu do usług związanych z dystrybucją gazu (ISIC Rev. 3.1 401, 402, CPC 7131, 887 inne niż usługi w zakresie doradztwa i konsultingu).

CY: Wytwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej w zakresie, w jakim inwestor jest kontrolowany przez osobę fizyczną lub prawną z państwa trzeciego, które odpowiada za ponad 5 % przywozu ropy lub gazu ziemnego do Unii Europejskiej, a także wytwarzanie gazu, samodzielna dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym, produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej, transport paliwa rurociągami, usługi związane z dystrybucją energii elektrycznej i gazu ziemnego inne niż usługi doradztwa i konsultingu, usługi sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, usługi w zakresie sprzedaży detalicznej paliwa silnikowego, energii elektrycznej i gazu innego niż w butlach. Wymóg obywatelstwa i statusu rezydenta w odniesieniu do usług związanych z energią elektryczną. (ISIC Rev 3.1 232, 4010, 4020, CPC 613, 62271, 63297, 7131, i 887 inna niż usługi doradztwa i konsultingu).

FI: Sieci i systemy przesyłu i dystrybucji energii, pary i gorącej wody.

FI: Ograniczenia ilościowe w postaci monopoli lub praw wyłącznych dotyczących przywozu gazu ziemnego oraz produkcji i dystrybucji pary i gorącej wody. Obecnie istnieją naturalne monopole i prawa wyłączne (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 887 inne niż usługi w zakresie doradztwa i konsultingu).

FR: Systemy przesyłu energii elektrycznej i gazu oraz transportu rurociągowego ropy i gazu (CPC 7131).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BE: Usługi dystrybucji energii i usługi związane z dystrybucją energii (CPC 887 inne niż usługi w zakresie konsultingu).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BE: Usługi przesyłu energii, w odniesieniu do rodzajów podmiotów prawnych i traktowania podmiotów publicznych lub prywatnych, którym BE nadała prawa wyłączne. Wymagana jest siedziba w Unii Europejskiej (ISIC Rev. 3.1 4010, CPC 71310).

BG: Usługi związane z dystrybucją energii (część CPC 88).

PT: Produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej, wytwarzanie gazu, transport paliwa rurociągami, sprzedaż hurtowa energii elektrycznej, usługi w zakresie sprzedaży detalicznej energii elektrycznej i gazu innego niż w butlach, a także usługi związane z dystrybucją energii elektrycznej i gazu ziemnego. Koncesje w sektorach energii elektrycznej i gazu są przyznawane wyłącznie ograniczonej liczbie przedsiębiorstw, które mają siedzibę główną i faktyczny zarząd w Portugalii (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 7131, 7422, 887 inne niż usługi doradztwa i konsultingu).

SK: W przypadku usług wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej, wytwarzania gazu i dystrybucji paliw gazowych, wytwarzania i dystrybucji pary wodnej i gorącej wody, transportu paliwa rurociągami, sprzedaży hurtowej i detalicznej energii elektrycznej, pary wodnej i gorącej wody oraz usług związanych z dystrybucją energii, w tym usług w dziedzinie zapewniania efektywności energetycznej, oszczędności energii i audytu energetycznego, wymagane jest zezwolenie. W odniesieniu do wszystkich tych rodzajów działalności zezwolenie może zostać udzielone wyłącznie osobie fizycznej posiadającej miejsce stałego zamieszkania w EOG lub osobie prawnej z EOG.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BE: Z wyjątkiem górnictwa rud metali i pozostałych usług górnictwa i kopalnictwa przedsiębiorstwa zagraniczne kontrolowane przez osoby fizyczne lub prawne z państwa trzeciego, które odpowiada za ponad 5 % przywozu ropy lub gazu ziemnego do Unii Europejskiej, mogą być objęte zakazem uzyskania kontroli nad daną działalnością. Wymagana rejestracja (nie jest dozwolona forma oddziału) (ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, część 4010, część 4020, część 4030).

Istniejące środki:

UE: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944[1]; oraz Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE[2].

BG: Ustawa energetyczna.

CY: Ustawa regulująca rynek energii elektrycznej z 2003 r., w wersji zmienionej lub zastąpionej; Ustawy regulujące rynek gazu z 2004 r., w wersji zmienionej lub zastąpionej; Ustawa o ropie naftowej (rurociągach), rozdział 273; Ustawa o ropie naftowej L.64(I)/1975, w wersji zmienionej lub zastąpionej; oraz Ustawy o specyfikacjach technicznych ropy naftowej i paliwa z 2003 r., w wersji zmienionej lub zastąpionej.

FI: Sähkömarkkinalaki (ustawa o rynku energii elektrycznej) (386/1995); oraz Maakaasumarkkinalaki (ustawa o rynku gazu ziemnego) (587/2017).

[1] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE (Dz.U. UE L 158 z 14.6.2019, s. 125).

[2] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE (Dz.U. UE L 211 z 14.8.2009, s. 94).

FR: Code de l'énergie.

PT: Dekret z mocą ustawy nr 230/2012 i dekret z mocą ustawy nr 231/2012 z dnia 26 października 2012 r. w sprawie gazu ziemnego; Dekret z mocą ustawy nr 215-A/2012 i dekret z mocą ustawy nr 215-B/2012 z dnia 8 października 2012 r. w sprawie energii elektrycznej; oraz Dekret z mocą ustawy nr 31/2006 z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie ropy naftowej i produktów ropopochodnych.

SK: Ustawa nr 51/1988 o górnictwie, materiałach wybuchowych i państwowej administracji górniczej; Ustawa nr 569/2007 o działalności geologicznej; Ustawa nr 251/2012 o energii elektrycznej; oraz Ustawa nr 657/2004 o energii termalnej.

b) Energia elektryczna (ISIC Rev. 3.1 40, 401; CPC 62271, 887 (inne niż usługi doradztwa i konsultingu))

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

FI: Import energii elektrycznej. W odniesieniu do transgranicznej sprzedaży hurtowej i detalicznej energii elektrycznej.

FR: Wyłącznie przedsiębiorstwa, w których 100 % kapitału należy do państwa francuskiego, do innej organizacji sektora publicznego lub do *Electricité de France* (EDF), mogą posiadać na własność i eksploatować systemy przesyłu lub dystrybucji energii elektrycznej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

BG: Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła.

LT: Usługi hurtowe i detaliczne oraz handel energią elektryczną pochodzącą z niebezpiecznych źródeł jądrowych.

PT: Działalność związana z przesyłem i dystrybucją energii elektrycznej jest prowadzona na podstawie wyłącznych koncesji na usługi publiczne.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BE: Indywidualne zezwolenie na produkcję energii elektrycznej o mocy 25 MW lub większej wymaga prowadzenia przedsiębiorstwa w Unii Europejskiej lub w innym kraju, który posiada system podobny do systemu wprowadzonego w życie dyrektywą (UE) 2019/944 i w którym przedsiębiorstwo ma rzeczywiste i trwałe powiązanie z gospodarką.

Produkcja energii elektrycznej na obszarach morskich Belgii podlega wymogowi uzyskania koncesji i obowiązkowi prowadzenia spółki joint venture z osobą prawną Unii Europejskiej lub z osobą prawną kraju posiadającego system podobny do systemu przewidzianego w dyrektywie (UE) 2019/944, w szczególności w odniesieniu do warunków dotyczących zezwoleń i wyboru.

Ponadto osoba prawna powinna mieć swój zarząd lub swoją siedzibę główną w państwie członkowskim lub kraju spełniającym powyższe kryteria, w którym ma rzeczywiste i trwałe powiązanie z gospodarką.

Budowa linii elektrycznych, które łączą produkcję na obszarach morskich z siecią przesyłową Elia wymaga zezwolenia, a przedsiębiorstwo musi spełnić wyżej określone warunki, z wyjątkiem wymogu dotyczącego spółki joint venture.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BE: Zezwolenie jest niezbędne w przypadku dostaw energii elektrycznej przez pośrednika, którego klienci mają siedzibę w Belgii i są połączeni z krajowym systemem sieci lub z linią bezpośrednią, której napięcie znamionowe przekracza 70 000 woltów. Takie zezwolenie może zostać udzielone wyłącznie osobie fizycznej lub prawnej z EOG.

Istniejące środki:

BE: Arrêté Royal du 11 octobre 2000 fixant les critères et la procédure d'octroi des autorisations individuelles préalables à la construction de lignes directes; Arrêté Royal du 20 décembre 2000 relatif aux conditions et à la procédure d'octroi des concessions domaniales pour la construction et l'exploitation d'installations de production d'électricité à partir de l'eau, des courants ou des vents, dans les espaces marins sur lesquels la Belgique peut exercer sa juridiction conformément au droit international de la mer; Arrêté Royal du 12 mars 2002 relatif aux modalités de pose de câbles d'énergie électrique qui pénètrent dans la mer territoriale ou dans le territoire national ou qui sont installés ou utilisés dans le cadre de l'exploration du plateau continental, de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes ou de l'exploitation d'îles artificielles, d'installations ou d'ouvrages relevant de la juridiction belge; Arrêté royal relatif aux autorisations de fourniture d'électricité par des intermédiaires et aux règles de conduite applicables à ceux-ci; oraz Arrêté royal du 12 juin 2001 relatif aux conditions générales de fourniture de gaz naturel et aux conditions d'octroi des autorisations de fourniture de gaz naturel.

FI: Sähkömarkkinalaki (ustawa o rynku energii elektrycznej) (588/2013); oraz Maakaasumarkkinalaki (ustawa o rynku gazu ziemnego) (587/2017).

LT: Ustawa o niezbędnych środkach ochrony przed niebezpiecznymi zagrożeniami jądrowymi z państw trzecich z dnia 20 kwietnia 2017 r. nr XIII-306 (ostatnia poprawka z dnia 19 grudnia 2019 r. nr XIII-2705).

PT: Dekret z mocą ustawy 215-A/2012; oraz Dekret z mocą ustawy nr 215-B/2012 z dnia 8 października 2012 r. w sprawie energii elektrycznej.

c) Paliwa, gaz, surowa ropa naftowa lub produkty ropopochodne (ISIC Rev. 3.1 232, 40, 402; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, część 88, 887 (inne niż usługi doradztwa i konsultingu))

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

FI: Zapobieganie sprawowaniu kontroli nad terminalem skroplonego gazu ziemnego (LNG) lub posiadaniu go na własność (w tym części terminalu stosowanych do przechowywania lub ponownego zgazowania LNG) przez zagraniczne osoby fizyczne lub prawne z powodów bezpieczeństwa energetycznego.

FR: Z powodów krajowego bezpieczeństwa energetycznego wyłącznie przedsiębiorstwa, w których 100 % kapitału należy do państwa francuskiego, do innej organizacji sektora publicznego lub do ENGIE, mogą posiadać i eksploatować systemy przesyłu lub dystrybucji gazu.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BE: Usługi przechowywania luzem gazów, w odniesieniu do rodzajów podmiotów prawnych i traktowania podmiotów publicznych lub prywatnych, którym Belgia nadała prawa wyłączne. Do świadczenia usług przechowywania luzem gazów wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa w Unii Europejskiej (część CPC 742).

BG: Transport rurociągowy, przechowywanie i magazynowanie ropy naftowej i gazu ziemnego, w tym przesył tranzytem (CPC 71310, część 742).

PT: Transgraniczne świadczenie usług w zakresie przechowywania i składowania paliw transportowanych rurociągami (gazu ziemnego). Ponadto koncesje na przesył, dystrybucję i składowanie podziemne gazu ziemnego oraz odbiór, przechowywanie i prowadzenie terminala regazyfikacyjnego LNG są przyznawane na podstawie umów koncesyjnych w wyniku publicznych zaproszeń do składania ofert (CPC 7131, 7422).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BE: Transport rurociągami gazu ziemnego i innych paliw podlega wymogowi uzyskania zezwolenia. Zezwolenie może zostać przyznane wyłącznie osobom fizycznym lub prawnym mającym siedzibę w państwie członkowskim (zgodnie z art. 3 AR z dnia 14 maja 2002 r.).

W przypadku gdy o zezwolenie wnosi przedsiębiorstwo:

(i) przedsiębiorstwo to musi być ustanowione zgodnie z prawem belgijskim lub prawem innego państwa członkowskiego lub prawem państwa trzeciego, które zobowiązało się do utrzymywania ram regulacyjnych podobnych do wspólnych wymogów określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE[1]; oraz

(ii) siedziba administracyjna przedsiębiorstwa, jego główne miejsce prowadzenia działalności lub siedziba główna musi znajdować się w państwie członkowskim lub państwie trzecim, które zobowiązało się do utrzymywania ram regulacyjnych podobnych do wspólnych wymogów określonych w dyrektywie 2009/73/WE, pod warunkiem że działalność tego przedsiębiorstwa lub siedziby głównej stanowi rzeczywiste i trwałe powiązanie z gospodarką danego państwa (CPC 7131).

BE: Na ogół, dostawa gazu ziemnego na rzecz klientów (tj. spółek dystrybucyjnych i odbiorców, których ogólny łączny poziom zużycia gazu pochodzącego ze wszystkich punktów dostaw wynosi co najmniej milion metrów sześciennych w skali roku) prowadzących przedsiębiorstwo w Belgii podlega wymogowi uzyskania indywidualnego zezwolenia od ministra, z wyjątkiem sytuacji, w której dostawcą jest spółka dystrybucyjna korzystająca z własnej sieci dystrybucji. Takie zezwolenie może zostać udzielone wyłącznie osobie fizycznej lub prawnej z Unii Europejskiej.

[1] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE (Dz.U. UE L 211 z 14.8.2009, s. 94).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CY: Transgraniczne świadczenie usług w zakresie przechowywania i składowania paliw transportowanych rurociągami oraz sprzedaż detaliczna oleju opałowego i gazu w butlach inna niż sprzedaż wysyłkowa (CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742).

Istniejące środki:

BE: Arrêté Royal du 14 mai 2002 relatif à l'autorisation de transport de produits gazeux et autres par canalisations ; oraz
Loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (article 8.2).

BG: Ustawa energetyczna.

CY: Ustawy regulujące rynek gazu z 2003 r., ustawa nr 122(I)/2003 z późniejszymi zmianami; Ustawy regulujące rynek gazu z 2004 r., ustawa nr 183(I)/2004 z późniejszymi zmianami; Ustawa o ropie naftowej (rurociągach), rozdział 273; Ustawa o ropie naftowej, rozdział 272, z późniejszymi zmianami; oraz Ustawy o specyfikacjach technicznych ropy naftowej i paliwa z 2003 r., ustawa nr 148(I)/2003 z późniejszymi zmianami.

FI: Maakaasumarkkinalaki (ustawa o rynku gazu ziemnego) (587/2017).

FR: Code de l'énergie.

HU: Ustawa nr XVI z 1991 r. o koncesjach.

LT: Ustawa nr VIII-1973 z dnia 10 października 2000 r. o gazie ziemnym w Republice Litewskiej.

PT: Dekret z mocą ustawy nr 230/2012 i dekret z mocą ustawy nr 231/2012 z dnia 26 października 2012 r. w sprawie gazu ziemnego; Dekret z mocą ustawy nr 215-A/2012 i dekret z mocą ustawy nr 215-B/2012 z dnia 8 października 2012 r. w sprawie energii elektrycznej; oraz Dekret z mocą ustawy nr 31/2006 z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie ropy naftowej i produktów ropopochodnych.

d) Energia jądrowa (ISIC Rev. 3.1 12, 23, 120, 1200, 233, 2330, 40, część 4010, CPC 887)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

DE: Produkcja, przetwarzanie lub transport materiałów jądrowych i wytwarzanie lub dystrybucja energii jądrowej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

AT i FI: Produkcja, przetwarzanie, dystrybucja lub transport materiałów jądrowych i wytwarzanie lub dystrybucja energii jądrowej.

BE: Produkcja, przetwarzanie lub transport materiałów jądrowych i wytwarzanie lub dystrybucja energii jądrowej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników:

HU i SE: Przetwarzanie paliw jądrowych i wytwarzanie energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii jądrowej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

BG: W odniesieniu do przetwarzania materiałów rozszczepialnych i paliworodnych lub materiałów, z których takie materiały pochodzą, a także handlu nimi, konserwacji i naprawy sprzętu i systemów w zakładach wytwarzających energię jądrową, transportu tych materiałów oraz odpadów z ich przetwarzania, wykorzystywania promieniowania jonizującego, a także wszelkich innych usług związanych z wykorzystywaniem energii jądrowej do celów pokojowych (w tym usług inżynieryjnych i konsultingowych oraz usług związanych z oprogramowaniem itp.).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

FR: Wytwarzanie, produkcja, przetwarzanie, generowanie, dystrybucja lub transport materiału jądrowego muszą odbywać się zgodnie z zobowiązaniami wynikającymi z umowy Euratom.

Istniejące środki:

AT: Bundesverfassungsgesetz für ein atomfreies Österreich (ustawa zasadnicza na rzecz Austrii wolnej od elektrowni jądrowych), BGBl. I Nr. 149/1999.

BG: Ustawa o bezpiecznym wykorzystaniu energii jądrowej.

FI: Ydinenergialaki (ustawa o energii jądrowej) (990/1987).

HU: Ustawa CXVI z 1996 r. o energii jądrowej; oraz Dekret rządowy nr 72/2000 w sprawie energii jądrowej.

SE: Szwedzki kodeks ochrony środowiska (1998:808); oraz Ustawa o działalności w zakresie technologii jądrowej (1984:3).

Zastrzeżenie nr 22 – Pozostałe usługi, gdzie indziej nieklasyfikowane

Sektor:	Pozostałe usługi, gdzie indziej niesklasyfikowane
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 9703, część 612, część 621, część 625, część 85990
Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Wymogi dotyczące wyników
	Obecność lokalna
Rozdział:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

a) Usługi pogrzebowe, usługi w zakresie kremacji zwłok i usługi przedsiębiorstw pogrzebowych (CPC 9703)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

FI: Usługi kremacji oraz prowadzenia lub utrzymania cmentarzy i miejsc pochówku mogą być świadczone wyłącznie przez państwo, gminy, parafie, wspólnoty wyznaniowe lub fundacje lub stowarzyszenia nienastawione na zysk.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

DE: Cmentarz mogą prowadzić wyłącznie osoby prawne prawa publicznego. Zakładanie i prowadzenie cmentarzy oraz świadczenie usług pogrzebowych.

PT: Do świadczenia usług pogrzebowych i usług przedsiębiorstw pogrzebowych wymagana jest obecność handlowa. Pełnienie funkcji kierownika technicznego w podmiotach świadczących usługi pogrzebowe i w zakładach pogrzebowych wymaga obywatelstwa EOG.

SE: Monopol Kościoła Szwecji lub władz lokalnych na usługi kremacji i usługi pogrzebowe.

CY, SI: Usługi pogrzebowe, usługi w zakresie kremacji zwłok i usługi przedsiębiorstw pogrzebowych.

Istniejące środki:

FI: Hautaustoimilaki (ustawa o usługach pogrzebowych) (457/2003).

PT: Dekret z mocą ustawy 10/2015 z dnia 16 stycznia, alterado p/ Lei 15/2018, 27 março.

SE: Begravningslag (1990:1144) (ustawa o pogrzebach); oraz Begravningsförordningen (1990:1147) (rozporządzenie w sprawie pogrzebów).

b) Nowe rodzaje usług

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd, wymogi dotyczące wyników; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE: Świadczenie nowych usług, niesklasyfikowanych w CPC.

Dodatek 17-B-2

WYKAZ CHILE

Sektor:	Wszystkie
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje)
Opis:	Inwestycje
	Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do własności lub kontroli gruntów znajdujących się w odległości pięciu kilometrów od linii brzegowej, które są wykorzystywane do działalności rolniczej. Taki środek może obejmować wymóg, aby większość każdej klasy udziałów należących do chilijskiej osoby prawnej, która chce posiadać lub kontrolować takie grunty, znajdowała się w posiadaniu osób chilijskich lub osób zamieszkujących w Chile przez co najmniej 183 dni w roku.
Istniejące środki:	Dekret z mocą ustawy 1.939, Dziennik Ustaw, 10 listopada 1977 r., Zasady nabywania aktywów będących własnością państwa, zarządzania nimi i zbywania takich aktywów, tytuł I (Decreto Ley 1.939, Diario Oficial, noviembre 10, 1977, Normas sobre adquisición, administración y disposición de bienes del Estado, Título I)

Sektor:	Wszystkie
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje)
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (Inwestycje)
Opis:	Inwestycje
	Przy przenoszeniu lub zbywaniu wszelkich udziałów kapitałowych lub aktywów należących do istniejących przedsiębiorstw państwowych lub podmiotów publicznych Chile zastrzega sobie prawo do wprowadzenia zakazu lub nałożenia ograniczeń dotyczących własności wymienionych udziałów lub aktywów, a także prawa inwestorów zagranicznych lub ich inwestycji do kontrolowania wszelkich spółek powstałych w ten sposób lub dokonywanych przez nie inwestycji. W odniesieniu do takiego przeniesienia lub zbycia Chile może przyjąć lub utrzymywać dowolny środek dotyczący obywatelstwa kadry kierowniczej wyższego szczebla oraz członków zarządu.
	„Przedsiębiorstwo państwowe”[1] oznacza przedsiębiorstwo będące własnością lub kontrolowane przez Chile w drodze udziałów własnościowych posiadanych przez Chile oraz obejmuje każde przedsiębiorstwo utworzone po wejściu w życie niniejszej Umowy wyłącznie do celów sprzedaży lub zbycia udziałów kapitałowych lub aktywów w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub podmiocie publicznym.

[1] Wykaz istniejących przedsiębiorstw państwowych w Chile można znaleźć na stronie internetowej: http://www.dipres.gob.cl

Sektor:	Wszystkie
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i CBTS)
Opis:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami

Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka, który przyznaje państwom zróżnicowane traktowanie na podstawie jakichkolwiek dwustronnych lub wielostronnych umów międzynarodowych, obowiązujących lub podpisanych przed dniem wejścia w życie niniejszej Umowy.

Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka przyznającego państwom zróżnicowane traktowanie na podstawie jakichkolwiek umów międzynarodowych, obowiązujących lub podpisanych po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, dotyczących:

a) lotnictwa;

b) rybołówstwa; lub

c) spraw morskich, w tym ratownictwa morskiego.

Istniejące środki:

Sektor:	Komunikacja
Podsektor:	Przekaz satelitarny cyfrowych usług telekomunikacyjnych
Odnośne zobowiązania:	Obecność lokalna (CBTS)
Opis:	Transgraniczny handel usługami Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka związanego z transgranicznym handlem jednokierunkowym przekazem satelitarnym cyfrowych usług telekomunikacyjnych.
Istniejące środki:	Ustawa 18.168, Dziennik Ustaw, 2 października 1982 r., ogólne prawo telekomunikacyjne, tytuły I, II, III, V i VI (Ley 18.168, Diario Oficial, octubre 2, 1982, Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I, II, III, V y VI)

Sektor:	Komunikacja
Podsektor:	Przekaz satelitarny cyfrowych usług telekomunikacyjnych
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje)
	Wymogi dotyczące wyników (Inwestycje)
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (Inwestycje)
Opis:	Inwestycje
	Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka dotyczącego inwestorów drugiej Strony lub ich inwestycji związanych z jednokierunkowym przekazem satelitarnym cyfrowych usług telekomunikacyjnych.
Istniejące środki:	Ustawa 18.168, Dziennik Ustaw, 2 października 1982 r., ogólne prawo telekomunikacyjne, tytuły I, II, III, V i VI (Ley 18.168, Diario Oficial, octubre 2, 1982, Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I, II, III, V y VI)

Sektor:	Kwestie dotyczące mniejszości
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje i CBTS)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i CBTS)
	Wymogi dotyczące wyników (Inwestycje)
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (Inwestycje)
	Obecność lokalna (CBTS)
Opis:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami
	Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka przyznającego prawa lub przywileje mniejszościom znajdującym się w niekorzystnej sytuacji społecznej lub ekonomicznej.
Istniejące środki:	

Sektor:	Kwestie dotyczące ludności rdzennej
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje i CBTS)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i CBTS)
	Wymogi dotyczące wyników (Inwestycje)
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (Inwestycje)
	Obecność lokalna (CBTS)
Opis:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami
	Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka przyznającego prawa lub przywileje ludności rdzennej.
Istniejące środki:	

Sektor:	Edukacja
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje i CBTS)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i CBTS)
	Wymogi dotyczące wyników (Inwestycje)
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (Inwestycje)
	Obecność lokalna (CBTS)
Opis:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami

Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do:

a) inwestorów lub inwestycji inwestora drugiej Strony w obszarze edukacji; oraz

b) osób fizycznych świadczących usługi edukacyjne w Chile.

	Lit. b) obejmuje nauczycieli i pracowników pomocniczych świadczących usługi edukacyjne w żłobkach, przedszkolach, szkołach specjalnych, podstawowych, średnich lub wyższych, zawodowych, technicznych lub na uniwersytetach oraz wszystkie inne osoby świadczące usługi związane z edukacją, w tym sponsorów wszelkiego rodzaju instytucji edukacyjnych, szkół, liceów, szkół wyższych, ośrodków szkoleniowych, instytutów zawodowych i technicznych lub uniwersytetów. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do inwestorów drugiej Strony inwestujących w prywatne instytucje edukacyjne na poziomie przedszkolnym, podstawowym lub średnim, które nie otrzymują środków publicznych, ani do inwestycji inwestora drugiej Strony w takie instytucje, ani do świadczenia usług związanych ze szkoleniami w zakresie drugiego języka, szkoleniami korporacyjnymi, biznesowymi i przemysłowymi oraz podnoszeniem kwalifikacji, które obejmują usługi konsultingowe związane ze wsparciem technicznym, doradztwem, programami nauczania i opracowywaniem programów w dziedzinie edukacji.
Istniejące środki:	

Sektor:	Finanse publiczne
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje)
Opis:	Inwestycje Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka dotyczącego nabywania, sprzedaży lub zbywania przez obywateli drugiej Strony obligacji, bonów skarbowych lub dowolnego innego rodzaju dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez bank centralny Chile (*Banco Central de Chile*) lub rząd Chile. Niniejszy wpis nie ma na celu wywierania wpływu na prawa instytucji finansowych (banków) drugiej Strony mających siedzibę w Chile do nabywania, sprzedaży lub zbywania takich papierów wartościowych, gdy jest to wymagane do celów kapitału regulacyjnego.
Istniejące środki:	

Sektor:	Rybołówstwo
Podsektor:	Działalność związana z połowami
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje i CBTS)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i CBTS)
Opis:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami
	Chile zastrzega sobie prawo do kontrolowania działalności w zakresie rybołówstwa zagranicznego, w tym wyładunku połowów, pierwszego wyładunku ryb przetworzonych na morzu oraz dostępu do portów Chile (przywileje portów).
	Chile zastrzega sobie prawo do kontrolowania wykorzystania plaż, terenów sąsiadujących z plażami (*terrenos de playas*), słupów wodnych (*porciones de agua*) i działek dna morskiego (*fondos marinos*) w celu wydawania koncesji morskich. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że „koncesje morskie” nie obejmują akwakultury.
Istniejące środki:	Dekret z mocą ustawy 2.222, Dziennik Ustaw, 31 maja 1978 r., prawo żeglugi, tytuły I, II, III, IV i V (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación Títulos I, II, III, IV y V)

D.F.L. 340, Dziennik Ustaw, 6 kwietnia 1960 r., o koncesjach morskich (D.F.L. 340, Diario Oficial, abril 6, 1960, sobre Concesiones Marítimas)

Najwyższy dekret 660, Dziennik Ustaw, 28 listopada 1988 r., ustawa o koncesjach morskich (Decreto Supremo 660, Diario Oficial, noviembre 28, 1988, Reglamento de Concesiones Marítimas)

Najwyższy dekret 123 Ministerstwa Gospodarki, Rozwoju i Odbudowy, Wiceministerstwa ds. Rybołówstwa, Dziennik Ustaw, 23 sierpnia 2004 r., w sprawie korzystania z portów (Decreto Supremo 123 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Subsecretaría de Pesca, Diario Oficial, agosto 23, 2004, Sobre Uso de Puertos)

Sektor:	Przemysł artystyczny i przemysł kultury
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i CBTS)
Opis:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami

Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka, który przyznaje państwom zróżnicowane traktowanie na podstawie jakiegokolwiek istniejącej lub przyszłej międzynarodowej umowy dwustronnej lub wielostronnej, w odniesieniu do przemysłu artystycznego i kulturalnego, takiego jak umowy o współpracy audiowizualnej.

Dla większej pewności należy wyjaśnić, że wspierane przez władze publiczne programy subsydiów na promocję działalności kulturalnej nie podlegają ograniczeniom ani zobowiązaniom wynikającym z niniejszej Umowy.

Do celów niniejszego wpisu „przemysł artystyczny i kulturalny" obejmuje:

a) książki, czasopisma, publikacje periodyczne lub gazety w formie drukowanej lub elektronicznej, z wyłączeniem drukowania i składu któregokolwiek z powyższych;

b) filmy lub nagrania filmowe;

c) nagrania muzyczne w formacie audio lub wideo;

d) drukowane partytury muzyczne lub partytury odczytywane maszynowo;

e) sztuki wizualne, fotografię artystyczną i nowe media;

f) sztuki widowiskowe, w tym sztuki teatralne, taneczne i cyrkowe; oraz

g) usługi medialne lub multimedia.

Istniejące środki:

Sektor:	Usługi rozrywkowe i związane z działalnością nadawczą
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje i CBTS)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i CBTS)
	Wymogi dotyczące wyników (Inwestycje)
Opis:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami
	Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do:
	a) organizacji i realizacji w Chile koncertów i występów muzycznych; lub
	b) audycji radiowych skierowanych do ogółu społeczeństwa, a także wszelkich działań związanych z radiem, telewizją i telewizją kablową, usługami z zakresu programowania satelitarnego i sieciami nadawczymi.
	Niezależnie od powyższego, Chile rozszerza na osoby i inwestorów drugiej Strony oraz ich inwestycje traktowanie nie mniej korzystne niż to, które Strona ta przyznaje osobom i inwestorom z Chile oraz ich inwestycjom.
Istniejące środki:	

Sektor:	Usługi społeczne
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje i CBTS)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i CBTS)
	Wymogi dotyczące wyników (Inwestycje)
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (Inwestycje)
	Obecność lokalna (CBTS)
Opis:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami
	Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do świadczenia usług publicznych w zakresie egzekwowania prawa i więziennictwa oraz następujących usług w zakresie, w jakim stanowią one usługi społeczne ustanowione lub utrzymywane do celów interesu publicznego, dotyczących: bezpieczeństwa finansowego lub ubezpieczenia dochodów, zabezpieczenia lub ubezpieczenia społecznego, opieki socjalnej, edukacji, publicznych szkoleń, opieki zdrowotnej i opieki nad dziećmi.
Istniejące środki:	

Sektor:	Usługi w zakresie ochrony środowiska
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (CBTS)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (CBTS)
	Obecność lokalna (CBTS)
Opis:	Transgraniczny handel usługami
	Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka nakładającego wymóg, aby produkcja i dystrybucja wody pitnej, zbieranie i odprowadzanie ścieków oraz usługi sanitarne, takie jak działanie systemów kanalizacyjnych, usuwanie odpadów i uzdatnianie wody, realizowane były wyłącznie przez osoby prawne zarejestrowane na podstawie prawa chilijskiego lub utworzone zgodnie z wymogami ustanowionymi przez prawo chilijskie.
	Niniejszy wpis nie ma zastosowania do usług w zakresie konsultingu świadczonych przez takie osoby prawne.
Istniejące środki:	

Sektor:	Usługi budowlane:
Podsektor:	
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (CBTS)
	Obecność lokalna (CBTS)
Opis:	Transgraniczny handel usługami
	Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do świadczenia usług budowlanych przez zagraniczne osoby prawne lub podmioty prawne.
	Takie środki mogą obejmować wymogi dotyczące na przykład miejsca zamieszkania, rejestracji lub innej formy lokalnej obecności.
Istniejące środki:	

Sektor:	Transport
Podsektor:	Międzynarodowy transport drogowy
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (Inwestycje i CBTS)
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania (Inwestycje i CBTS)
	Obecność lokalna (CBTS)
Opis:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami

Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do międzynarodowego transportu drogowego towarów lub pasażerów w strefach przygranicznych.

Chile zastrzega sobie ponadto prawo do przyjęcia lub utrzymywania następujących ograniczeń w zakresie świadczenia usług międzynarodowego transportu lądowego z Chile:

a) usługodawca musi być chilijską osobą fizyczną lub prawną;

b) usługodawca musi mieć rzeczywiste i faktyczne miejsce zamieszkania lub siedzibę w Chile; oraz

c) w przypadku osób prawnych usługodawca musi być zgodnie z prawem utworzony w Chile, ponad 50 procent jego kapitału musi być w posiadaniu obywateli chilijskich i faktyczna kontrola nad tym podmiotem musi należeć do obywateli chilijskich.

Istniejące środki:

Sektor:	Usługi transportowe
Podsektor:	Usługi transportu drogowego
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (CBTS)
Opis:	Transgraniczny handel usługami
	Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka upoważniającego wyłącznie chilijskie osoby fizyczne lub prawne na świadczenie usług transportu lądowego osób lub towarów na terytorium Chile (kabotaż). W tym celu przedsiębiorstwa muszą korzystać z pojazdów zarejestrowanych w Chile.

ZAŁĄCZNIK 17-C

ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z DOSTĘPEM DO RYNKU

Uwagi

1. W wykazach Stron w dodatkach 17-C-1 oraz 17-C-2 określono zobowiązania w zakresie dostępu do rynku, które każda ze Stron podejmuje na podstawie art. 17.8 lub 18.7, oraz zastrzeżenia podjęte przez każdą ze Stron w odniesieniu do istniejących lub bardziej restrykcyjnych, lub nowych środków, które nie spełniają zobowiązań wynikających z tych postanowień, zgodnie z art. 17.14 lub 18.8.

2. Do celów niniejszego załącznika „ISIC" oznacza Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 4, ISIC REV 3.1, 2002.

3. Działalność gospodarcza w sektorach lub podsektorach objętych rozdziałem 17 i 18 oraz niewpisana do wykazów Stron nie jest objęta zobowiązaniami związanymi z dostępem do rynku, o których mowa w pkt 1.

4. Wykaz Strony pozostaje bez uszczerbku dla praw i zobowiązań Stron wynikających z GATS.

5. Każdy wpis w wykazach określa następujące elementy:

a) „sektor” odnosi się do ogólnego sektora, w którym dokonano wpisu;

b) „podsektor” odnosi się do konkretnego sektora lub działalności, w odniesieniu do których podejmowane są zobowiązania zgodnie z, w stosownych przypadkach, CPC lub ISIC; oraz

c) „ograniczenia dostępu do rynku” określają mające zastosowanie ograniczenia, w tym możliwość utrzymania istniejących środków, jeżeli tak określono, lub przyjęcia nowych lub bardziej restrykcyjnych środków, jeżeli dostęp do rynku nie jest objęty zobowiązaniami, które to środki nie są zgodne z zobowiązaniami określonymi w art. 17.8 lub 18.7.

6. Zastrzeżenie dokonane na poziomie Unii Europejskiej stosuje się do środków Unii Europejskiej, do środków państwa członkowskiego na szczeblu centralnym lub do środków instytucji rządowych lub samorządowych w państwie członkowskim, chyba że dane zastrzeżenie wyklucza państwo członkowskie. Zobowiązanie lub zastrzeżenie dokonane przez państwo członkowskie stosuje się do środków na centralnym, regionalnym lub lokalnym szczeblu władzy w tym państwie członkowskim. Do celów zastrzeżeń Belgii centralny szczebel władzy obejmuje rząd federalny oraz rządy regionów i wspólnot, gdyż każdy z nich posiada równoważne kompetencje ustawodawcze. Do celów zastrzeżeń Strony UE i jej państw członkowskich regionalny szczebel władzy w Finlandii oznacza Wyspy Alandzkie. Zastrzeżenie dokonane na poziomie Chile stosuje się do środków władz centralnych lub władz lokalnych.

7. Wykazy Stron zawierają jedynie ograniczenia dostępu do rynku, które są niedyskryminujące. Środki i wymogi dyskryminacyjne określono w załącznikach 17-A i 17-B.

8. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niedyskryminujący środek nie stanowi ograniczenia dostępu do rynku w rozumieniu art. 17.8 lub 18.7 w przypadku każdego środka:

a) wymagającego oddzielenia własności infrastruktury od własności towarów dostarczanych lub usług świadczonych w ramach tej infrastruktury, aby zapewnić uczciwą konkurencję, na przykład w dziedzinie energii, transportu i telekomunikacji;

b) ograniczającego koncentrację własności w celu zapewnienia uczciwej konkurencji;

c) mającego na celu zapewnienie zachowania i ochrony zasobów naturalnych i środowiska, w tym ograniczenie dostępności, liczby i zakresu udzielanych koncesji, oraz ogłoszenie moratorium lub wprowadzenie zakazu;

d) ograniczającego liczbę udzielanych zezwoleń z powodu ograniczeń technicznych lub fizycznych, na przykład dotyczących widma i częstotliwości na potrzeby telekomunikacji; lub

e) wymagającego, aby określony odsetek udziałowców, właścicieli, partnerów lub dyrektorów przedsiębiorstwa posiadał określone kwalifikacje zawodowe lub wykonywał określony zawód, na przykład. zawód prawnika lub księgowego.

9. Poniższy wykaz zastrzeżeń nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur dotyczących kwalifikacji, norm technicznych oraz wymogów i procedur w zakresie licencjonowania, w przypadku gdy nie stanowią one ograniczenia w rozumieniu art. 17.8 lub 18.7. Środki te mogą obejmować w szczególności konieczność uzyskania licencji, spełnienia obowiązku świadczenia usługi powszechnej, posiadania uznanych kwalifikacji w sektorach regulowanych, zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, spełnienia wymogu przynależności do konkretnego zawodu, takiego jak wymóg członkostwa w organizacji zawodowej, posiadania lokalnego przedstawiciela na potrzeby świadczenia usługi lub utrzymywania lokalnego adresu, lub spełnienia wszelkich innych niedyskryminujących wymogów, zgodnie z którymi pewne rodzaje działalności nie mogą być prowadzone w strefach lub obszarach chronionych. Chociaż nie są one wymienione w niniejszym załączniku, nadal mają zastosowanie.

10. Traktowanie przyznawane osobom prawnym założonym przez inwestorów Strony zgodnie z prawem drugiej Strony (w tym, w przypadku Strony UE, prawem państwa członkowskiego) i mającym swoją siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium tej drugiej Strony pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich warunków lub obowiązków, zgodnie z rozdziałem 17, które mogły zostać nałożone na takie osoby prawne w chwili ich zakładania na terytorium tej drugiej Strony i które nadal mają zastosowanie.

11. Wykazy Stron mają zastosowanie wyłącznie do terytoriów Stron zgodnie z art. 41.2 i mają znaczenie wyłącznie w ramach stosunków handlowych między Stroną UE a Chile. Nie mają one wpływu na prawa i obowiązki państw członkowskich wynikające z prawa Unii Europejskiej.

12. W wykazie Strony UE stosuje się następujące skróty:

UE Unia Europejska, w tym wszystkie jej państwa członkowskie

AT Austria

BE Belgia

BG Bułgaria

CY Cypr

CZ Czechy

DE Niemcy

DK Dania

EE Estonia

EL Grecja

ES Hiszpania

FI Finlandia

FR Francja

HR Chorwacja

HU Węgry

IE Irlandia

IT Włochy

LT Litwa

LU Luksemburg

LV Łotwa

MT Malta

NL Niderlandy

PL Polska

PT Portugalia

RO Rumunia

SE Szwecja

SI Słowenia

SK Słowacja

EOG Europejski Obszar Gospodarczy

WYKAZ STRONY UE

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
III-EU-1 Wszystkie sektory	
a) Obecność handlowa	
	W odniesieniu do inwestycji: UE: Usługi uważane za usługi użyteczności publicznej na poziomie krajowym lub lokalnym mogą być przedmiotem monopoli publicznych lub praw wyłącznych przyznanych prywatnym podmiotom gospodarczym. Usługi użyteczności publicznej istnieją w sektorach takich jak powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego, usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych, usługi w zakresie badań i analiz technicznych, usługi w zakresie ochrony środowiska, usługi w zakresie zdrowia, usługi transportowe i usługi pomocnicze dla wszystkich środków transportu. Prawa wyłączne do świadczenia takich usług są często udzielane prywatnym podmiotom gospodarczym, na przykład podmiotom gospodarczym mającym koncesje od organów publicznych, podlegającym szczególnym obowiązkom w zakresie świadczenia usług. Mając na uwadze, że usługi użyteczności publicznej często istnieją również poniżej szczebla centralnego, szczegółowe i wyczerpujące wykazy dla poszczególnych sektorów nie są uzasadnione z praktycznego punktu widzenia. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług telekomunikacyjnych, komputerowych i usług z nimi związanych. HU: Przedsiębiorstwo powinno przyjmować formę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjnej lub przedstawicielstwa. Rozpoczęcie działalności w formie oddziału nie jest dozwolone, z wyjątkiem usług finansowych. IT: Bez zobowiązań w odniesieniu do nabycia udziałów kapitałowych w przedsiębiorstwach działających w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa narodowego. Nabycia aktywów strategicznych w dziedzinie usług transportowych, telekomunikacji i energetyki mogą być uwarunkowane uzyskaniem zezwolenia od Urzędu Prezesa Rady Ministrów. LT: Bez zobowiązań w odniesieniu do przedsiębiorstw, sektorów, stref, aktywów i obiektów o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa narodowego.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
b) Nabywanie nieruchomości	W odniesieniu do inwestycji: UE, z wyjątkiem HU: Bez ograniczeń. HU: Bez zobowiązań w odniesieniu do nabywania nieruchomości będących własnością skarbu państwa.
c) Broń, amunicja i materiały wojenne	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do produkcji lub dystrybucji broni, amunicji i materiałów wojennych lub handlu nimi. Materiały wojenne ograniczone są do wszelkiego rodzaju produktów przeznaczonych i wytwarzanych wyłącznie na potrzeby wojska w związku z prowadzeniem działań wojennych lub obronnych.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
III-EU-2 – Zawody regulowane (wszystkie zawody z wyjątkiem związanych z opieką zdrowotną)	
a) Usługi prawnicze (część CPC 861), w tym usługi rzecznika patentowego. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że zgodnie z uwagami wprowadzającymi, w szczególności z uwagą wprowadzającą nr 9, wymogi rejestracji w organizacji zawodowej prawników mogą obejmować wymóg uzyskania dyplomu ukończenia studiów wyższych w dziedzinie prawa państwa przyjmującego lub dyplomu równoważnego, wymóg odbycia szkolenia pod nadzorem uprawnionego do wykonywania zawodu prawnika lub wymóg posiadania biura lub adresu pocztowego w jurysdykcji danej organizacji zawodowej prawników, aby móc ubiegać się o członkostwo w niej. Niektóre państwa członkowskie mogą nakładać, na osoby fizyczne zajmujące określone stanowiska w kancelarii prawniczej, firmie lub przedsiębiorstwie, lub na udziałowców, wymóg bycia uprawnionym do wykonywania zawodu prawnika prawa państwa przyjmującego.	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem SE: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług w zakresie doradztwa prawnego oraz zezwoleń, dokumentacji i świadectw prawnych, świadczonych przez przedstawicieli zawodów prawniczych pełniących funkcje publiczne, takich jak notariusze, komornicy sądowi (*huissiers de justice*) lub inni urzędnicy państwowi (*officiers publics et ministériels*), a także w odniesieniu do usług świadczonych przez komorników sądowych wyznaczonych decyzją administracyjną (część CPC 861, część 87902). SE: Bez ograniczeń. UE: W każdym państwie członkowskim zastosowanie mają szczególne niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej (poniżej przedstawiono kilka przykładów do celów przejrzystości). BE: Stosuje się ograniczenia kwotowe w odniesieniu do prawników mogących występować przed sądem kasacyjnym (*Cour de cassation*) w sprawach cywilnych. FR: Reprezentacja przed sądem kasacyjnym (*Cour de cassation*) i Radą Stanu (*Conseil d'Etat*) podlega kwotom. W przypadku prawników w pełni przyjętych do organizacji zawodowej prawników spółka musi przyjąć jedną z następujących form prawnych dozwolonych w prawie francuskim w sposób niedyskryminujący: SCP (*société civile professionnelle*), SEL (*société d'exercice libéral*), SEP (*société en participation*), SARL (*société à responsabilité limitée*), SAS (*société par actions simplifiée*), SA (*société anonyme*), SPE (*société pluriprofessionnelle d'exercice*) i *association*, pod pewnymi warunkami. Własność udziałów lub akcji i praw głosu w kancelarii prawnej świadczącej usługi w zakresie prawa francuskiego lub prawa Unii Europejskiej może podlegać ograniczeniom ilościowym w odniesieniu do działalności zawodowej wspólników. SI: Obecność handlowa dla adwokatów mianowanych przez słoweńską Radę Adwokacką jest ograniczona do jednoosobowej działalności gospodarczej, kancelarii prawnych z ograniczoną odpowiedzialnością (spółek) lub kancelarii prawnych z nieograniczoną odpowiedzialnością (spółek). Działalność kancelarii prawnych jest ograniczona do działalności prawniczej. Wspólnikami w kancelarii prawnej mogą być wyłącznie adwokaci.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
b) Rzecznicy patentowi, agenci ds. własności przemysłowej i agenci ds. własności intelektualnej (część CPC 879, 861, 8613)	W odniesieniu do inwestycji: UE, z wyjątkiem FR: Bez ograniczeń. FR: Świadczenie usług wyłącznie w ramach SCP (*société civile professionnelle*), SEL (*société d'exercice libéral*) lub jakiejkolwiek innej formy prawnej, pod pewnymi warunkami.
c) Usługi w zakresie księgowości oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych (CPC 8621 inne niż usługi audytorskie, 86213, 86219, 86220)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem FR i HU: Bez ograniczeń.
	W odniesieniu do inwestycji: FR: Świadczenie usług poprzez jakąkolwiek formę spółki z wyjątkiem SNC (*Société en nom collectif*) i SCS (*Société en commandite simple*). Szczególne warunki mają zastosowanie do SEL (*sociétés d'exercice libéral*), AGC (*Association de gestion et comptabilité*) i SPE (*Société pluri-professionnelle d'exercice*). (CPC 86213, 86219, 86220).
	W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: HU: Bez zobowiązań w odniesieniu do działalności transgranicznej w zakresie księgowości, audytu oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych.
d) Usługi audytorskie (CPC – 86211, 86212, inne niż usługi w zakresie księgowości)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem DE, EE, BG, FR, HU, PL i PT: Bez ograniczeń. EE: Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej. W odniesieniu do inwestycji: BG: Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej. FR: Świadczenie usług w ramach jakiejkolwiek formy spółki, z wyjątkiem tych, w których wspólnicy uznawani są za przedsiębiorstwa handlowe (*commerçants*), takich jak SNC (*Société en nom collectif*) i SCS (*Société en commandite simple*). PL: Zastosowanie mają wymogi dotyczące formy prawnej.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
	W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: DE: Firmy audytorskie (*Wirtschaftsprüfungsgesellschaften*) mogą przyjmować tylko formy prawne dopuszczalne w EOG. Spółki jawne i spółki komandytowe można uznać za *Wirtschaftsprüfungsgesellschaften*, jeżeli wpisano je do rejestru handlowego jako spółki handlowe ze względu na ich działalność powierniczą. HU i PT: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług audytorskich.
e) Usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863, z wyjątkiem usług doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji prawnej w sprawach podatkowych, które uważa się za usługi prawnicze)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem DE, FR i PL: Bez ograniczeń. DE, PL: Zastosowanie mają wymogi dotyczące formy prawnej.
	W odniesieniu do inwestycji: FR: Świadczenie usług poprzez jakąkolwiek formę spółki z wyjątkiem SNC (*Société en nom collectif*) i SCS (*Société en commandite simple*). Szczególne warunki mają zastosowanie do SEL (*sociétés d'exercice libéral*), AGC (*Association de gestion et comptabilité*) i SPE (*Société pluri-professionnelle d'exercice*).
f) Usługi architektoniczne, usługi planowania urbanistycznego, usługi inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem FR i HR: Bez ograniczeń. W odniesieniu do inwestycji: FR: Architekt może otworzyć działalność w FR tylko w celu świadczenia usług architektonicznych w jednej z następujących form prawnych (w sposób niedyskryminujący): SA i SARL (*société anonyme*, *société à responsabilité limitée*), EURL (*Entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée*), SCP (*société en commandite par actions*), SCOP (*Société coopérative et participative*), SELARL (*société d'exercice libéral à responsabilité limitée*), SELAFA (*société d'exercice libéral à forme anonyme*), SELAS (*société d'exercice libéral*) lub SAS (*Société par actions simplifiée*), lub indywidualnie lub jako wspólnik w firmie architektonicznej (CPC 8671).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
	W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: HR: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług urbanistycznych.
III-EU-3 – Zawody regulowane – zawody związane z opieką zdrowotną i sprzedażą detaliczną produktów farmaceutycznych	
a) Usługi medyczne i stomatologiczne; oraz usługi świadczone przez personel położniczy, pielęgniarze lub pielęgniarki, fizjoterapeutów, psychologów i personel paramedyczny (CPC 85201, 9312, 9319)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem AT, BE, BG, CZ, DE, FI i MT: Bez ograniczeń. CZ i MT: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia wszystkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, finansowanych ze środków publicznych lub prywatnych, w tym przez przedstawicieli zawodów takich jak lekarze, stomatolodzy, personel położniczy, pielęgniarze lub pielęgniarki, fizjoterapeuci, personel paramedyczny, psycholodzy, a także innych powiązanych usług (CPC 9312, część 9319). FI: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia wszystkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, finansowanych ze środków publicznych lub prywatnych, w tym usług medycznych i stomatologicznych, usług świadczonych przez personel położniczy, fizjoterapeutów, personel paramedyczny i psychologów, z wyłączeniem usług świadczonych przez pielęgniarzy lub pielęgniarki (CPC 9312, 93191). BG: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia wszystkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, finansowanych ze środków publicznych lub prywatnych, w tym usług medycznych i stomatologicznych, usług świadczonych przez personel położniczy, pielęgniarzy lub pielęgniarki, fizjoterapeutów, personel paramedyczny i psychologów (CPC 9312, część 9319).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
	W odniesieniu do inwestycji: AT: Zastosowanie mogą mieć szczególne niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej (CPC 9312, część 9319). Współpraca lekarzy na potrzeby publicznej opieki ambulatoryjnej, tzw. grupowa praktyka lekarska, może się odbywać wyłącznie w formie prawnej *Offene Gesellschaft* lub *OG* lub *Gesellschaft mit beschränkter Haftung/GmbH*. Jako wspólnicy w tego rodzaju praktykach mogą występować wyłącznie lekarze. Muszą oni posiadać uprawnienia do prowadzenia niezależnej praktyki lekarskiej, być zarejestrowani w austriackiej Izbie Lekarskiej i aktywnie wykonywać zawód lekarza w ramach danej grupowej praktyki lekarskiej. Żadne inne osoby fizyczne ani prawne nie mogą być wspólnikami w grupowej praktyce lekarskiej i nie mogą brać udziału w jej przychodach ani zyskach (część CPC 9312). DE: Rejestracja zawodowa może zostać objęta ograniczeniami geograficznymi, które mają zastosowanie zarówno obywateli, jak i cudzoziemców. Możliwe jest nałożenie niedyskryminujących ograniczeń dotyczących formy prawnej wymaganej do świadczenia tych usług (§ 95 SGB V). W przypadku lekarzy (w tym psychologów i psychoterapeutów) rejestracja ta może podlegać ograniczeniom ilościowym opartym na regionalnym podziale lekarzy. Rejestracja jest konieczna tylko dla lekarzy uczestniczących w publicznym systemie ubezpieczeń zdrowotnych.
	W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: BE: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia wszelkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, finansowanych ze środków publicznych lub prywatnych, w tym usług medycznych i stomatologicznych, usług świadczonych przez personel położniczy, pielęgniarzy lub pielęgniarki, fizjoterapeutów, psychologów i personel paramedyczny (część CPC 85201, 9312, część 93191).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
b) Usługi weterynaryjne (CPC 932)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem BE, BG, DE, DK, ES, FR, IE, HU, LV, NL i SK: Bez ograniczeń. DE: Usługi telemedycyny mogą być świadczone tylko w ramach leczenia pierwszego kontaktu obejmującego wcześniejszą osobistą konsultację z weterynarzem. DE, DK, ES, LV, NL i SK: Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych. IE: Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych oraz spółek osobowych i jawnych. HU: Zezwolenie uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja na rynku pracy w sektorze.
	W odniesieniu do inwestycji: FR: Formy prawne dostępne dla przedsiębiorstwa świadczącego usługi weterynaryjne są ograniczone do SEP (*société en participation*), SCP (*société civile professionnelle*) oraz SEL (*société d'exercice liberal*).
	W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: BE, BG i LV: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług weterynaryjnych.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
c) Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych, medycznych i ortopedycznych i inne usługi świadczone przez farmaceutów (CPC 63211)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem BG, LT: Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych i szczególnych towarów medycznych ludności może odbywać się wyłącznie w aptekach. Sprzedaż wysyłkowa produktów farmaceutycznych jest zakazana, z wyjątkiem leków dostępnych bez recepty. EE: Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych i szczególnych towarów medycznych ludności może odbywać się wyłącznie w aptekach. Sprzedaż wysyłkowa produktów leczniczych oraz wysyłanie pocztą lub przesyłką kurierską produktów leczniczych zamówionych przez internet są zakazane. Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: gęstość zaludnienia na danym obszarze. EL: Tylko osoby fizyczne będące licencjonowanymi farmaceutami oraz spółki założone przez osoby będące licencjonowanymi farmaceutami mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych i szczególnych produktów medycznych ludności. ES: Tylko osoby fizyczne będące licencjonowanymi farmaceutami mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych i szczególnych produktów medycznych ludności. Żaden farmaceuta nie może otrzymać więcej niż jednej licencji. Sprzedaż wysyłkowa produktów farmaceutycznych jest zakazana. FI: Bez zobowiązań w odniesieniu do sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych oraz towarów medycznych i ortopedycznych. IE: Sprzedaż wysyłkowa produktów farmaceutycznych jest zakazana, z wyjątkiem leków dostępnych bez recepty. IT: Wykonywać zawód mogą wyłącznie osoby fizyczne wpisane do rejestru oraz osoby prawne w formie spółek osobowych, pod warunkiem że wszyscy wspólnicy w spółce są farmaceutami wpisanymi do rejestru. Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba mieszkańców i gęstość zaludnienia na danym obszarze. LU: Tylko osoby fizyczne mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych i szczególnych produktów medycznych ludności. NL: Bez zobowiązań w odniesieniu do sprzedaży wysyłkowej leków. PL: Wykonywać zawód mogą wyłącznie osoby fizyczne wpisane do rejestru oraz osoby prawne w formie spółek osobowych, pod warunkiem że wszyscy wspólnicy w spółce są farmaceutami wpisanymi do rejestru. SE: Bez zobowiązań w odniesieniu do sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych i dostarczania produktów farmaceutycznych ludności.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
	W odniesieniu do inwestycji: UE, z wyjątkiem EL, IE, LU, LT i NL: Możliwość ograniczenia liczby dostawców uprawnionych do świadczenia konkretnej usługi w określonej strefie lokalnej lub określonym obszarze lokalnym z zachowaniem zasady niedyskryminacji. W związku z powyższym zastosowanie może mieć test potrzeb ekonomicznych uwzględniający takie czynniki jak: liczba istniejących zakładów i wpływ na nie, infrastruktura transportowa, gęstość zaludnienia lub rozproszenie geograficzne. BG: Kierownikami aptek muszą być wykwalifikowani farmaceuci; farmaceuta może kierować tylko jedną apteką, w której sam pracuje. Liczba aptek, które może posiadać jedna osoba w Bułgarii, jest ograniczona (nie więcej niż cztery (4)). DE: Jedynie osoby fizyczne (farmaceuci) mogą prowadzić aptekę. Całkowita liczba aptek na osobę jest ograniczona do jednej apteki oraz najwyżej trzech oddziałów. DK: Tylko osoby fizyczne, które uzyskały licencję farmaceuty od duńskiego Urzędu ds. Zdrowia i Leków, mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych i szczególnych produktów medycznych ludności. FR: Na otwarcie apteki wymagane jest pozwolenie, a obecność handlowa obejmująca sprzedaż detaliczną produktów leczniczych ludności na odległość za pośrednictwem usług społeczeństwa informacyjnego musi przyjąć jedną z następujących form prawnych dozwolonych na podstawie prawa krajowego w sposób niedyskryminujący: jedynie *société d'exercice libéral* (SEL) *anonyme, par actions simplifiée, à responsabilité limitée unipersonnelle* lub *pluripersonnelle, en commandite par actions, société en noms collectifs* (SNC) lub *société à responsabilité limitée* (SARL) *unipersonnelle* lub *pluripersonnelle*. ES, HR, HU i PT: Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba mieszkańców i gęstość zaludnienia na danym obszarze. MT: Wydawanie zezwoleń na prowadzenie apteki podlega określonym ograniczeniom. Jedna osoba nie może posiadać więcej niż jednego zezwolenia wydanego na jej nazwisko w żadnej miejscowości (rozporządzenie 5(1) w ramach rozporządzeń dotyczących zezwolenia na prowadzenie apteki „Pharmacy Licence Regulations" (LN279/07)), z wyjątkiem przypadku, gdy w odniesieniu do danej miejscowości nie złożono innych wniosków (rozporządzenie 5(2) w ramach rozporządzeń dotyczących zezwolenia na prowadzenie apteki „Pharmacy Licence Regulations" (LN279/07)). PT: W spółkach handlowych, w których kapitał jest reprezentowany przez udziały, udziały te powinny być imienne. Jedna osoba nie może jednocześnie, bezpośrednio ani pośrednio, posiadać ani prowadzić więcej niż czterech aptek ani zarządzać więcej niż czterema aptekami. SI: Sieć aptek w Słowenii składa się z publicznych punktów aptecznych będących własnością gmin oraz prywatnych aptek posiadających koncesję (których większościowym udziałowcem musi być zawodowy farmaceuta). Sprzedaż wysyłkowa produktów farmaceutycznych na receptę jest zakazana. Sprzedaż wysyłkowa leków bez recepty wymaga specjalnego zezwolenia państwa.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
III-EU-4 – Usługi biznesowe – usługi badawczo-rozwojowe (CPC 851, 852, 853)	
	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem RO: Bez ograniczeń. W odniesieniu wyłącznie do transgranicznego handlu usługami: RO: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług badawczo-rozwojowych.
III-EU-5 – Usługi biznesowe – usługi w zakresie nieruchomości (CPC 821, 822)	
	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem CZ i HU: Bez ograniczeń. W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: CZ i HU: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług w zakresie nieruchomości.
III-EU-6 – Usługi biznesowe – usługi wynajmu lub leasingu	
a) Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi (CPC 831)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez zobowiązań w przypadku wynajmu lub leasingu statku powietrznego bez załogi. Statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych Unii Europejskiej podlegają mającym zastosowanie wymogom w zakresie rejestracji. Umowa leasingu bez załogi, której stroną jest przewoźnik lotniczy z Unii Europejskiej, podlega wymogom określonym w prawie Unii Europejskiej lub prawie krajowym dotyczącym bezpieczeństwa lotniczego, na przykład obowiązkowi uzyskania uprzedniej zgody i innym warunkom mającym zastosowanie do używania statków powietrznych zarejestrowanych w państwach trzecich (CPC 83104).
b) Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi dotyczące artykułów użytku osobistego i domowego (CPC 832)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem BE i FR: Bez ograniczeń. W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: BE i FR: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług dzierżawy lub wynajmu bez obsługi dotyczących artykułów użytku osobistego i domowego.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
III-EU-7 – Usługi biznesowe	
a) Usługi komputerowe i usługi z nimi związane (CPC 84)[1]	Bez ograniczeń.
b) Usługi badania rynku i opinii publicznej (CPC 864)	Bez ograniczeń.
c) Usługi konsultingowe w zakresie zarządzania (CPC 865) i usługi związane z konsultingiem w zakresie zarządzania (CPC 866)	Bez ograniczeń.
d) Powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego (CPC 8675)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem FR: Bez ograniczeń. W odniesieniu do inwestycji: FR: Świadczenie usług kartograficznych: wyłącznie przez SEL (*anonyme*, *à responsabilité limitée ou en commandite par actions*), SCP (*Société civile professionnelle*), SA oraz SARL (*sociétés anonymes*, *à responsabilité limitée*).
e) Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem FR i PT: Bez ograniczeń. W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: FR: Zawód biologa mogą wykonywać wyłącznie osoby fizyczne. PT: Zawody biologa, analityka chemicznego i agronoma mogą wykonywać wyłącznie osoby fizyczne.
f) Usługi reklamowe (CPC 871)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez ograniczeń.

[1] UE zgadza się z „Porozumieniem w sprawie zakresu usług informatycznych – CPC 84”.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
g) Usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem HU i SE: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług pozyskiwania pracowników świadczących pomoc domową, innych pracowników handlowych lub przemysłowych, personelu pielęgniarskiego i innego. HU i SE: Bez ograniczeń (CPC 87204, 87205, 87206, 87209). W UE w odniesieniu do usług wyszukiwania osób na stanowiska kierownicze (CPC 87201): Bez ograniczeń, z wyjątkiem BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI i SK, gdzie: Bez zobowiązań. UE w odniesieniu do prowadzenia działalności w dziedzinie usług rekrutacji i pozyskiwania pomocniczego personelu biurowego i innych pracowników (CPC 87202): Bez ograniczeń, z wyjątkiem AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LT, LV MT, PL, PT, RO, SI i SK, gdzie: Bez zobowiązań. UE w odniesieniu do usług pozyskiwania biurowego personelu pomocniczego (CPC 87203): Bez ograniczeń, z wyjątkiem AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI i SK, gdzie: Bez zobowiązań. DE: ograniczanie liczby dostawców usług rekrutacji i pozyskiwania personelu. ES: Ograniczanie liczby dostawców usług wyszukiwania osób na stanowiska kierownicze oraz usług rekrutacji i pozyskiwania personelu (CPC 87201, 87202). FR: Usługi te mogą podlegać monopolowi państwa (CPC 87202). IT: Ograniczanie liczby dostawców usług pozyskiwania personelu biurowego (CPC 87203).
	W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: UE z wyjątkiem BE, HU i SE: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług rekrutacji i pozyskiwania pomocniczego personelu biurowego i innych pracowników (CPC 87202). BE: Bez ograniczeń. IE: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług wyszukiwania osób na stanowiska kierownicze (CPC 87201). FR, IE, IT i NL: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług pozyskiwania personelu biurowego (CPC 87203).
h) Usługi ochroniarskie (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem BG, CY, CZ, DK, EE, ES, FI, HR, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SI i SK: Bez ograniczeń. BG, CY, CZ, EE, ES, LT, LV, MT, PL, RO, SI i SK: Bez zobowiązań. DK, HR i HU: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług w następujących podsektorach: usługi strażników (87305) w HR i HU, usługi konsultingu w dziedzinie bezpieczeństwa (87302) w HR, usługi dozoru lotnisk (część 87305) w DK oraz usługi samochodów opancerzonych (87304) w HU.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
	W odniesieniu do inwestycji: FI: Bez zobowiązań w odniesieniu do licencji na świadczenie usług ochroniarskich.
(i) Usługi detektywistyczne (CPC 87301)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem AT i SE: Bez zobowiązań. AT i SE: Bez ograniczeń.
j) Usługi sprzątania budynków (CPC 874)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez ograniczeń.
k) Usługi fotograficzne (CPC 875)	Bez ograniczeń.
l) Usługi związane z pakowaniem (CPC 876)	Bez ograniczeń.
m) Usługi w zakresie oceny zdolności kredytowej i usługi agencji inkasa (CPC 87901, 87902)	W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: UE z wyjątkiem ES, LV i SE: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług agencji inkasa i usług w zakresie oceny zdolności kredytowej. ES, LV i SE: Bez ograniczeń.
n) Usługi telefonicznych automatów zgłoszeniowych (CPC 87903)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez ograniczeń.
o) usługi powielania (CPC 87904)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem HU: Bez ograniczeń. W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: HU: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług powielania.
p) Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem HU i PL: Bez ograniczeń. HU: Urzędowe tłumaczenia, urzędowe poświadczenia tłumaczeń oraz uwierzytelnione kopie oficjalnych dokumentów sporządzonych w językach obcych mogą być wydawane wyłącznie przez węgierskie Krajowe Biuro Tłumaczeń i Uwierzytelniania (OFFI). PL: Tłumaczem przysięgłym może być wyłącznie osoba fizyczna.
q) Usługi sporządzania list adresowych i obsługa poczty (CPC 87906)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
r) Specjalne usługi projektowe (CPC 87907)	Bez ograniczeń.
s) Pozostałe usługi biznesowe gdzie indziej niesklasyfikowane (CPC 87909)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem SE: Bez ograniczeń. SE: Plan gospodarczy spółki budowlanej musi zostać poświadczony przez dwie osoby. Osoby te muszą być publicznie zatwierdzone przez odpowiednie organy w EOG. SE: Lombardy muszą mieć formę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub oddziału.
t) Usługi biznesowe związane z transportem lotniczym: – sprzedaż i marketing – usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez ograniczeń.
u) Usługi naprawy metalowych wyrobów gotowych, maszyn i urządzeń (CPC 886 z wyjątkiem 8868)	Bez ograniczeń.
	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem HU: Bez ograniczeń. HU: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług związanych z dystrybucją energii i transgranicznym świadczeniem usług związanych z wytwarzaniem, z wyjątkiem usług doradztwa i konsultingu odnoszących się do tych sektorów.
(v) Obsługa techniczna i naprawa statków, środków transportu kolejowego i statków powietrznych oraz ich części (część CPC 86764, CPC 86769, CPC 8868)	Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
(x) Pozostałe usługi biznesowe i usługi cechowania (część CPC 893)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE z wyjątkiem CZ, LT i NL: Bez ograniczeń. LT: Bez zobowiązań. NL: Cechowanie wyrobów z metali szlachetnych jest obecnie objęte monopolem państwowym dwóch podmiotów niderlandzkich.
y) Opakowania (część CPC 88493, ISIC 37)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: CZ: Przedsiębiorstwo zajmujące się opakowaniami świadczące usługi związane ze zwrotem i odzyskiem opakowań; musi być spółką akcyjną (część CPC 88493, ISIC 37).
III-EU-8 – Usługi komunikacyjne	
a) Usługi pocztowe i kurierskie (część CPC 71235, część CPC 73210, część 751)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Organizacja umieszczania skrzynek pocztowych na publicznych drogach, emitowania znaczków pocztowych i świadczenia usługi przesyłek poleconych stosowanych w procedurach sądowych lub administracyjnych może zostać ograniczona zgodnie z przepisami krajowymi. Systemy licencjonowania mogą być ustanawiane dla usług, dla których istnieje ogólny obowiązek świadczenia usługi powszechnej. Licencje te mogą być przedmiotem szczególnego obowiązku świadczenia usługi powszechnej lub wkładu finansowego na fundusz kompensacyjny.
b) Telekomunikacja (CPC 752, 753, 754)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem BE: Bez ograniczeń. BE: Bez zobowiązań dla usług transmisji drogą satelitarną.
III-EU-9 – Budownictwo (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
III-EU-10 – Usługi dystrybucji	
a) Usługi dystrybucji (CPC 3546, 631, 632 z wyjątkiem 63211, 63297, 62276, część 621)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem PT: Bez ograniczeń. W odniesieniu do inwestycji: PT: Istnieje specjalny system zezwoleń dotyczących zakładania niektórych placówek handlu detalicznego i centrów handlowych. Dotyczy on centrów handlowych, których całkowita powierzchnia pod dzierżawę jest równa lub większa niż 8 000 m^2, oraz placówek detalicznych o powierzchni handlowej równej lub większej niż 2 000 m^2, jeśli placówki takie znajdują się poza centrami handlowymi. Główne kryteria: wkład do różnorodności ofert handlowych; ocena usług oferowanych konsumentom; jakość zatrudnienia oraz społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw; integracja w środowisku miejskim; wkład w rozwijanie ekoefektywności (CPC 631, 632 z wyjątkiem 63211, 63297).
b) Dystrybucja produktów farmaceutycznych (CPC 62117, 62251, 8929).	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem FI: Bez ograniczeń. FI: Bez zobowiązań w odniesieniu do dystrybucji produktów farmaceutycznych.
c) Dystrybucja napojów alkoholowych (część CPC 62112, 62226, 63107, 8929).	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem FI i SE: Bez ograniczeń. FI: Bez zobowiązań w odniesieniu do dystrybucji napojów alkoholowych. SE: Nałożony monopol na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, wina i piwa (z wyjątkiem piwa bezalkoholowego). Obecnie *Systembolaget AB* ma taki państwowy monopol na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, wina i piwa (z wyjątkiem piwa bezalkoholowego). Napoje alkoholowe są to napoje o objętościowej zawartości alkoholu powyżej 2,25 %. W przypadku piwa limit objętościowej zawartości alkoholu wynosi 3,5 % (część CPC 631).
d) Dystrybucja tytoniu (część CPC 6222, 62228, część 6310, 63108)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem AT, ES, FR i IT: Bez ograniczeń. AT: O zezwolenie na prowadzenie działalności jako sprzedawca wyrobów tytoniowych mogą ubiegać się wyłącznie osoby fizyczne (CPC 63108). ES: Działalność jako sprzedawca wyrobów tytoniowych mogą prowadzić wyłącznie osoby fizyczne. Żaden sprzedawca wyrobów tytoniowych nie może otrzymać więcej niż jedną licencję (CPC 63108). Monopol państwa na sprzedaż detaliczną wyrobów tytoniowych. FR: Monopol państwa na sprzedaż hurtową i detaliczną wyrobów tytoniowych (część CPC 6222, część 6310). IT: Do dystrybucji i sprzedaży wyrobów tytoniowych konieczna jest licencja. Licencji udziela się w drodze procedury publicznej. Wydawanie licencji uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących punktów sprzedaży (część CPC 6222, część CPC 6310).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
III-EU-11 – Usługi w zakresie ochrony środowiska a) Usługi związane ze ściekami (CPC 9401) b) Gospodarka odpadami stałymi/ niebezpiecznymi, wyłączając transgraniczny transport odpadów niebezpiecznych (i) Usługi usuwania odpadów (CPC 9402) (ii) Usługi sanitarne i podobne (CPC 9403) c) Ochrona powietrza i klimatu (CPC 9404)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem DE: Bez ograniczeń. W odniesieniu wyłącznie do transgranicznego handlu usługami: DE: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług gospodarowania odpadami innych niż usługi w zakresie doradztwa oraz usług dotyczących ochrony gleby i gospodarowania zanieczyszczoną glebą, innych niż usługi w zakresie doradztwa (CPC 9401, 9402, 9403, 94060).
d) Usługi rekultywacji i oczyszczania gleby i wody (i) Uzdatnianie, rekultywacja zanieczyszczonej lub skażonej gleby i wody (część CPC 9406)	
e) Usługi w zakresie ochrony przed hałasem i wibracjami (CPC 9405) f) Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu g) Usługi w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu (część CPC 9406) h) Pozostałe usługi w zakresie ochrony środowiska i usługi pomocnicze (CPC 9409)	

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
III-EU-12 – Usługi w zakresie edukacji (CPC 92) (jedynie usługi finansowane ze środków prywatnych)	
	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług w zakresie edukacji, które finansowane są ze środków publicznych lub otrzymują wsparcie państwa w jakiejkolwiek formie. W przypadku gdy dozwolone jest świadczenie finansowanych ze środków prywatnych usług w zakresie edukacji przez zagranicznego usługodawcę, udział prywatnych podmiotów gospodarczych w systemie edukacji może podlegać wymogowi posiadania koncesji udzielanej na zasadzie niedyskryminacji. UE, z wyjątkiem CZ, NL, SE i SK: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług w zakresie pozostałych form kształcenia finansowanych ze środków prywatnych, tj. innych niż te sklasyfikowane jako usługi szkolnictwa podstawowego, średniego, wyższego lub usługi kształcenia dorosłych (CPC 929). CY, FI, MT i RO: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług szkolnictwa podstawowego, średniego oraz usług kształcenia dorosłych finansowanych ze środków prywatnych (CPC 921, 922, 924). AT, BG, CY, FI, MT i RO: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług szkolnictwa wyższego finansowanych ze środków prywatnych (CPC 923). SE: Bez zobowiązań w odniesieniu do dostawców usług w zakresie edukacji, którzy uzyskali zgodę organów publicznych na świadczenie takich usług. Niniejsze zastrzeżenie ma zastosowanie do dostawców usług w zakresie edukacji finansowanych ze środków prywatnych, przy pewnej formie wsparcia ze strony państwa, między innymi uznanych przez państwo dostawców usług w zakresie edukacji, dostawców usług w zakresie edukacji będących pod państwowym nadzorem lub do edukacji upoważniającej do otrzymania stypendium (CPC 92). SK: W odniesieniu do dostawców wszystkich usług w zakresie szkolnictwa finansowanych ze środków prywatnych innych niż usługi w zakresie edukacji technicznej i zawodowej na poziomie po ukończeniu szkoły średniej: Zastosowanie może mieć test potrzeb ekonomicznych, a samorząd terytorialny może ograniczać liczbę zakładanych placówek szkolnych (CPC 921, 922, 923 inne niż 92310, 924).
	W odniesieniu do inwestycji: UE, z wyjątkiem ES i IT: Do otwarcia szkoły wyższej finansowanej ze środków prywatnych, która wydaje uznawane dyplomy lub przyznaje uznane stopnie naukowe, wymagany jest test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących placówek. ES: Procedura obejmuje uzyskanie opinii Parlamentu. IT: Działalność taka prowadzona jest w oparciu o trzyletni program i wyłącznie włoskie osoby prawne mogą być uprawnione do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo (CPC 923).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
III-EU-13 – Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne (jedynie usługi finansowane ze środków prywatnych)	
a) Usługi w zakresie zdrowia – usługi szpitalne, usługi pogotowia ratunkowego i usługi placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie (CPC 93, 931 z wyjątkiem 9312, część 93191, 9311, 93192, 93193, 93199)	W odniesieniu do inwestycji: UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia wszelkich usług w zakresie zdrowia, które finansowane są ze środków publicznych lub otrzymują wsparcie państwa w jakiejkolwiek formie. Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia wszelkich finansowanych ze środków prywatnych usług w zakresie ochrony zdrowia innych niż finansowane ze środków prywatnych usługi szpitalne, usługi pogotowia ratunkowego i usługi w zakresie zdrowia świadczone w placówkach zapewniających zakwaterowanie, innych niż usługi szpitalne. Udział prywatnych podmiotów gospodarczych w finansowanej ze środków prywatnych sieci świadczeń zdrowotnych może podlegać wymogowi posiadania koncesji na zasadzie niedyskryminacji. Zastosowanie może mieć test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących zakładów i wpływ na nie, infrastruktura transportowa, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne i tworzenie nowych miejsc pracy. Niniejsze zastrzeżenie nie odnosi się do świadczenia wszelkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, w tym usług świadczonych przez przedstawicieli zawodów regulowanych takich jak lekarze, stomatolodzy, personel położniczy, pielęgniarze lub pielęgniarki, fizjoterapeuci, personel paramedyczny i psycholodzy, które to usługi są objęte innymi zastrzeżeniami (CPC 931 inne niż 9312, część 93191). AT, PL i SI: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług pogotowia ratunkowego finansowanych ze środków prywatnych (CPC 93192). BE: Bez zobowiązań w odniesieniu do prowadzenia przedsiębiorstwa w zakresie finansowanych ze środków prywatnych usług pogotowia ratunkowego i usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie oraz świadczenia takich usług, innych niż usługi szpitalne (CPC 93192, 93193). BG, CY, CZ, FI, MT i SK: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia finansowanych ze środków prywatnych usług szpitalnych, usług pogotowia ratunkowego i usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie, innych niż usługi szpitalne (CPC 9311, 93192, 93193). DE: Bez zobowiązań w odniesieniu do prowadzenia systemu zabezpieczenia społecznego w Niemczech, w ramach którego usługi mogą być świadczone przez różne przedsiębiorstwa lub podmioty i obejmują konkurencyjne elementy, które tym samym nie są „działaniami prowadzonymi w związku z wykonywaniem władzy publicznej” (CPC 93). DE: Bez zobowiązań w odniesieniu do własności finansowanych ze środków prywatnych szpitali prowadzonych przez niemieckie siły zbrojne. FI: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia innych usług w zakresie ochrony zdrowia ludzi (CPC 93199). FR: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług w zakresie analiz i badań laboratoryjnych finansowanych ze środków prywatnych.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
	DE: (ma zastosowania również do regionalnego szczebla władzy): Służby ratownicze i usługi specjalistycznego transportu chorych są organizowane i regulowane przez kraje związkowe. Większość krajów związkowych deleguje kompetencje w dziedzinie ratownictwa do gmin. Gminy mogą przyznać pierwszeństwo podmiotom nienastawionym na zysk. Odnosi się to w równym stopniu do usługodawców krajowych i zagranicznych (CPC 931, 933). Usługi ratunkowe wymagają planowania, zezwoleń i akredytacji. W odniesieniu do telemedycyny liczba usługodawców w dziedzinie ICT (technologii informacyjno-komunikacyjnych) może być ograniczona w celu zapewnienia interoperacyjności, zgodności i niezbędnych norm bezpieczeństwa. Ograniczenie to stosuje się w sposób niedyskryminujący. SI: Monopol państwowy na następujące usługi: zaopatrzenie w krew, preparaty z krwi, pobieranie i przechowywanie organów ludzkich do przeszczepu, usługi socjomedyczne, higieniczne, epidemiologiczne i ekozdrowotne, usługi patoanatomiczne oraz techniki wspomaganego rozrodu (CPC 931). FR: W przypadku usług szpitalnych, usług pogotowia ratunkowego, usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie innych niż usługi szpitalne oraz usługi społeczne: przedsiębiorstwa mogą przyjmować jakąkolwiek formę prawną z wyjątkiem form zastrzeżonych dla wolnych zawodów.
b) Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne, w tym ubezpieczenia emerytalno-rentowe	W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem HU: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług w zakresie zdrowia, usług społecznych oraz działalność lub usługi będące częścią powszechnego programu emerytalnego lub ustawowego systemu zabezpieczenia społecznego. Niniejsze zastrzeżenie nie odnosi się do świadczenia wszelkich usług w ramach zawodów regulowanych związanych z opieką zdrowotną, w tym przez wysoko wykwalifikowanych pracowników takich jak lekarze, stomatolodzy, personel położniczy, pielęgniarze lub pielęgniarki, fizjoterapeuci, personel paramedyczny i psycholodzy, które to usługi są objęte innymi zastrzeżeniami (CPC 931 inne niż 9312, część 93191). HU: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia spoza terytorium kraju wszelkich finansowanych ze środków publicznych usług szpitalnych, usług pogotowia ratunkowego i usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie, innych niż usługi szpitalne (CPC 9311, 93192, 93193).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
c) Usługi społeczne, w tym ubezpieczenia emerytalno-rentowe	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia wszystkich usług społecznych, które finansowane są ze środków publicznych lub otrzymują wsparcie państwa w jakiejkolwiek formie oraz działalność lub usługi będące częścią powszechnego programu emerytalnego lub ustawowego systemu zabezpieczenia społecznego. Udział prywatnych podmiotów gospodarczych w finansowanej ze środków prywatnych sieci usług społecznych może podlegać wymogowi posiadania koncesji na zasadzie niedyskryminacji. Zastosowanie może mieć test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących zakładów i wpływ na nie, infrastruktura transportowa, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne i tworzenie nowych miejsc pracy. CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK i SI: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług społecznych finansowanych ze środków prywatnych. BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT i PT: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług społecznych finansowanych ze środków prywatnych innych niż usługi związane z domami rekonwalescencji i opieki społecznej oraz domami spokojnej starości. DE: Bez zobowiązań w odniesieniu do systemu zabezpieczenia społecznego w Niemczech, którego usługi są świadczone przez różne przedsiębiorstwa lub podmioty i obejmują konkurencyjne elementy i dlatego mogą nie wchodzić w zakres definicji „działań prowadzonych w związku z wykonywaniem władzy publicznej”
	W odniesieniu wyłącznie do inwestycji: HR: Zakładanie niektórych placówek opieki społecznej finansowanych ze źródeł prywatnych może być uwarunkowane przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych na danym obszarze geograficznym (CPC 9311, 93192, 93193, 933).
III-EU-14 Usługi związane z turystyką i podróżami a) Hotele, restauracje i catering (CPC 641, 642, 643), wyłączając catering w środkach transportu lotniczego, który zaliczono do usług obsługi naziemnej b) Usługi biur podróży i organizatorów turystyki (włącznie z pilotami wycieczek) (CPC 7471) c) Usługi przewodników turystycznych (CPC 7472)	W odniesieniu do inwestycji: UE, z wyjątkiem BG: Bez ograniczeń. BG: Wymagana jest rejestracja (nie jest dozwolona forma oddziału) (CPC 7471, 7472).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
III-EU-15 – Usługi w zakresie rekreacji, kultury i sportu (inne niż usługi audiowizualne)	
a) Usługi bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałe usługi w zakresie kultury (CPC 963)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem AT oraz, w odniesieniu do inwestycji, LT: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług świadczonych przez biblioteki, archiwa i muzea oraz innych usług w zakresie kultury. AT i LT: Do prowadzenia przedsiębiorstwa może być wymagana licencja lub zezwolenie.
b) Usługi rozrywkowe, teatr, koncerty na żywo i cyrk (CPC 9619, 964 inne niż 96492)	W odniesieniu do inwestycji: UE: Bez ograniczeń, innych niż: CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI i SK: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług rozrywkowych, w tym teatru, koncertów na żywo, cyrku i dyskotek. BG: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia następujących usług rozrywkowych: cyrk, parki rozrywki i podobne atrakcje, sale balowe, dyskoteki i nauka tańca oraz inne usługi rozrywkowe. EE: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia innych usług rozrywkowych z wyjątkiem usług kinowych. LT i LV: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia wszystkich usług rozrywkowych innych niż prowadzenie kina.
	W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem AT i SE: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia transgranicznych usług rozrywkowych, w tym teatru, koncertów na żywo, cyrku i dyskotek. AT i SE: Bez ograniczeń.
c) Usługi agencji informacyjnych (CPC 962)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem HU: Bez ograniczeń. HU: Bez zobowiązań.
d) Usługi związane ze sportem i pozostałe usługi w zakresie rekreacji (CPC 964)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
e) Usługi gier hazardowych i zakładów (CPC 96492)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do prowadzenia działalności hazardowej, która obejmuje obstawianie stawek mających wartość pieniężną w grach losowych, w szczególności loterie, losy ze „zdrapkami”, usługi hazardowe oferowane w kasynach, salonach gier lub lokalach posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności, zakłady sportowe, usługi w salonach bingo i usługi w zakresie gier hazardowych świadczone przez organizacje charytatywne lub organizacje niekomercyjne i na korzyść tych organizacji.
III-EU-16 – Usługi transportowe i usługi pomocnicze w branży transportowej	
a) Transport morski (i) Międzynarodowy transport pasażerski (CPC 7211 z wyłączeniem krajowego transportu kabotażowego) (ii) Międzynarodowy transport towarowy (CPC 7212 z wyłączeniem krajowego transportu kabotażowego)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem LV i MT: Bez zobowiązań w odniesieniu do rejestracji statku i obsługi floty pod banderą narodową państwa siedziby (wszelka handlowa działalność morska prowadzona ze statku morskiego, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem; międzynarodowy transport osobowy i towarowy (CPC 721) oraz usługi pomocnicze w branży transportu morskiego). UE: Bez zobowiązań w przypadku usług dowozowych oraz w przypadku niedochodowego przemieszczania własnych lub dzierżawionych kontenerów przez unijne przedsiębiorstwa żeglugowe, w odniesieniu do części tych usług nieobjętej wyłączeniem krajowego kabotażu morskiego. MT: Prawa wyłączne dla połączenia morskiego Malty z Europą kontynentalną przez Włochy (CPC 7213, 7214, część 742, 745, część 749). LV: Bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
b) Usługi pomocnicze w branży transportu morskiego i wodnego transportu śródlądowego	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług pilotażowych i usług cumowniczych (CPC 7452). UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług pomocniczych w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi. UE: W odniesieniu do usług portowych podmiot zarządzający portem lub właściwy organ może ograniczyć liczbę dostawców usług portowych dla danej usługi portowej. UE, z wyjątkiem LT i LV: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług związanych z pchaniem i holowaniem (CPC 7214). LT i LV: Bez ograniczeń. BG: Liczba usługodawców w danym porcie może być ograniczona w zależności od przepustowości portu, określanej przez komisję ekspercką powoływaną przez ministra transportu, technologii informacyjnych i łączności (ISIC 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 722, 74520, 74540, 74590, 882). BG: W przypadku usług wspierających dla transportu publicznego świadczonych w bułgarskich portach o znaczeniu krajowym prawo do świadczenia czynności wspierających przyznawane jest na podstawie umowy koncesyjnej. W portach o znaczeniu regionalnym prawo to jest przyznane na podstawie umowy z właścicielem portu (CPC 74520, 74540 i 74590). W odniesieniu do inwestycji: UE, z wyjątkiem EL i IT: Bez ograniczeń. EL: Na obszarach portowych nałożono monopol państwa na usługi w zakresie obsługi ładunku (CPC 741). IT: W odniesieniu do usług w zakresie obsługi ładunku przewożonego drogą morską stosuje się test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne i kryterium tworzenia nowych miejsc pracy (CPC 741).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
c) Usługi transportu kolejowego i usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do osobowego i towarowego transportu kolejowego (CPC 711). LT: Prawa wyłączne do świadczenia usług tranzytu przyznaje się przedsiębiorstwom kolejowym będącym własnością państwa lub których 100 % udziałów jest własnością państwa (CPC 711). W UE, z wyjątkiem LT i SE, w odniesieniu do usług pomocniczych w branży transportu kolejowego: Bez ograniczeń. LT: Państwo posiada monopol na usługi konserwacji i naprawy środków transportu kolejowego (CPC 86764, 86769, część 8868). SE: Usługi konserwacji i naprawy środków transportu kolejowego podlegają testowi potrzeb ekonomicznych, gdy inwestor zamierza utworzyć własną infrastrukturę związaną z obsługą terminalu. Główne kryteria: ograniczenia związane z przestrzenią i wydajnością (CPC 86764, 86769, część 8868).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
d) Transport drogowy (przewóz osób, transport towarowy, usługi w zakresie międzynarodowego transportu ciężarowego) i usługi pomocnicze w branży transportu drogowego	W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do transportu drogowego (usługi transportu pasażerskiego, towarowego, międzynarodowego transportu ciężarowego). W odniesieniu do inwestycji: UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług kabotażu w państwie członkowskim przez zagranicznych inwestorów mających siedzibę w innym państwie członkowskim (CPC 712). UE: W odniesieniu do usług taksówkarskich w Unii Europejskiej zastosowanie może mieć test potrzeb ekonomicznych, na podstawie którego ustala się ograniczenie liczby usługodawców. Główne kryterium: lokalny popyt zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami (CPC 71221). BE: Maksymalna liczba licencji może być prawnie regulowana (CPC 71221). AT, BG i DE: W przypadku przewozu osób i transportu towarowego wyłączne prawa lub zezwolenia mogą zostać przyznane jedynie osobom fizycznym z Unii Europejskiej i osobom prawnym z Unii Europejskiej, których siedziba główna znajduje się w Unii Europejskiej. (CPC 712). CZ: Wymagana jest rejestracja w Czechach (nie jest dozwolona forma oddziału). ES: W przypadku przewozu osób do usług świadczonych w ramach klasyfikacji gospodarczej CPC 7122 zastosowanie ma test potrzeb ekonomicznych. Główne kryterium: lokalny popyt. Do usług w zakresie przewozów autobusowych między miastami zastosowanie ma test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy. FR: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług przewozów autobusowych między miastami (CPC 712). IE: Test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do przewozów autobusowych między miastami. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i kryterium tworzenia nowych miejsc pracy (CPC 7121, 7122).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
	IT: Do usług w zakresie przewozu limuzynami zastosowanie ma test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy. Do usług w zakresie przewozów autobusowych między miastami zastosowanie ma test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy. Do świadczenia usług transportu towarowego zastosowanie ma test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: lokalny popyt (CPC 712). MT: Usługi publicznego transportu autobusowego: cała sieć podlega wymogowi uzyskania koncesji, która obejmuje porozumienie dotyczące obowiązku użyteczności publicznej w sprawie świadczenia usług na rzecz określonych grup społecznych (na przykład studentów i osób starszych) (CPC 712). MT: W przypadku taksówek zastosowanie mają ograniczenia ilościowe dotyczące liczby licencji. W odniesieniu do *Karozzini* (powozy konne) zastosowanie mają ograniczenia ilościowe dotyczące liczby licencji (CPC 712). PT: W przypadku przewozu osób do świadczenia usług w zakresie przewozu limuzynami zastosowanie ma test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i kryterium tworzenia nowych miejsc pracy (CPC 71222). SE: Usługi konserwacji i naprawy środków transportu drogowego podlegają testowi potrzeb ekonomicznych, gdy inwestor zamierza utworzyć własną infrastrukturę związaną z obsługą terminalu. Główne kryteria: ograniczenia związane z przestrzenią i wydajnością (CPC 6112, 6122, 86764, 86769, część 8867). SE: Do prowadzenia działalności jako przewoźnik w zakresie transportu drogowego wymagana jest szwedzka licencja. Do kryteriów otrzymania licencji taksówkarskiej należy wyznaczenie przez spółkę osoby fizycznej działającej jako kierownik ds. transportu (*de facto* wymóg dotyczący miejsca zamieszkania – zob. szwedzkie zastrzeżenie dotyczące rodzajów przedsiębiorstw) (CPC 712). SK: W przypadku transportu towarowego zastosowanie ma test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: lokalny popyt (CPC 712).
	W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem BG, w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług wspierających w branży transportu drogowego (CPC 744): Bez ograniczeń. BG: Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
e) Usługi pomocnicze w branży transportu lotniczego (CPC 7461, 7469, 83104)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Poziom otwarcia usług obsługi naziemnej jest uzależniony od rozmiarów portu lotniczego. Liczba dostawców w poszczególnych portach lotniczych może być ograniczona. W przypadku dużych portów lotniczych nie może wynosić mniej niż dwóch usługodawców. W odniesieniu do inwestycji: PL: W przypadku usług przechowywania towarów mrożonych lub schłodzonych możliwość świadczenia pewnych kategorii usług zależy od wielkości portu lotniczego. Liczba usługodawców w poszczególnych portach lotniczych może zostać ograniczona z uwagi na brak miejsca, a z innych przyczyn – do minimum dwóch usługodawców (część CPC 742)
f) Transport kosmiczny i wynajem statków kosmicznych	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług transportu w przestrzeni kosmicznej i wynajmu statków kosmicznych (CPC 733, część 734).
III-EU-17 – Rolnictwo, rybołówstwo, woda, wytwarzanie	
a) Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i usługi związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (ISIC 01, 02, CPC 881)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem HR, HU, PT i SE: Bez ograniczeń. HR: Bez zobowiązań w odniesieniu do działalności rolniczej i łowieckiej. HU: Bez zobowiązań w odniesieniu do działalności rolniczej (ISIC 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813 innej niż usługi w zakresie doradztwa i konsultingu). PT: Zawody biologa, analityka chemicznego i agronoma mogą wykonywać wyłącznie osoby fizyczne (CPC 881). SE: Bez zobowiązań w odniesieniu do hodowli reniferów (ISIC 014).
b) Rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem (ISIC 05, CPC 882)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do rybołówstwa, akwakultury, usług związanych z rybołówstwem. UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do zakładania obiektów akwakultury morskiej i śródlądowej. FR: Bez zobowiązań w odniesieniu do korzystania z terenów morskich należących do państwa francuskiego w celu hodowli ryb, skorupiaków, mięczaków lub alg. BG: Bez zobowiązań w odniesieniu do przejmowania zasobów mórz i rzek przez statki na wewnętrznych wodach morskich i na morzu terytorialnym Bułgarii.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
c) Pobór, uzdatnianie i dystrybucja wody (ISIC 41)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do działalności obejmującej między innymi usługi w zakresie poboru, uzdatniania i dystrybucji wody do gospodarstw domowych, odbiorców przemysłowych, komercyjnych lub innych, w tym dostarczanie wody pitnej, oraz gospodarkę wodną.
d) Wytwarzanie (ISIC 16, 17, 18, 19, 20, 21)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE: Bez ograniczeń.
e) Działalność wydawnicza, drukowanie i reprodukcja zapisanych nośników informacji (ISIC 22, CPC 88442)	Bez ograniczeń.
f) Wytwarzanie (ISIC 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37)	Bez ograniczeń.
III-EU-18 – Działalność wydobywcza i działalność związana z energią	
a) Górnictwo i wydobywanie (ISIC 10, 11, 12: górnictwo i wydobywanie; ISIC 13, 14: górnictwo rud metali i pozostałe górnictwo; CPC 5115, 7131, 8675, 883)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE z wyjątkiem BE, FI, IT i NL: Bez ograniczeń. IT: (ma zastosowanie również do regionalnego szczebla władzy w odniesieniu do poszukiwania): Kopalnie należące do państwa podlegają szczególnym przepisom w sprawie poszukiwania i wydobycia złóż. Przed podjęciem wszelkiej działalności poszukiwawczej należy uzyskać koncesję na poszukiwanie złóż kopalin (*permesso di ricerca*, art. 4 dekretu królewskiego 1447/1927). Koncesja ma ograniczony czas obowiązywania i dokładnie określa zakres gruntów objętych poszukiwaniem. Można wydać więcej niż jedną koncesję na poszukiwanie złóż kopalin na tym samym obszarze różnym osobom lub spółkom (koncesje tego typu nie zawsze zakładają wyłączność). Do wydobycia minerałów wymagane jest zezwolenie (*concessione*, art. 14) organów regionalnych (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 8675, 883).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
	W odniesieniu do inwestycji: BE: Poszukiwanie i wydobycie zasobów mineralnych i innych zasobów nieożywionych na wodach terytorialnych oraz szelfie kontynentalnym wymaga koncesji. Koncesjonariusz musi mieć adres do doręczeń w Belgii (ISIC 14). FI: W przypadku wydobycia materiałów jądrowych zezwolenie może podlegać testowi potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: ogólne korzyści ekonomiczne i społeczne (ISIC Rev. 3.1 120). NL: Poszukiwanie i wydobycie węglowodorów w Niderlandach zawsze jest prowadzone wspólnie przez spółkę prywatną i spółkę państwową (z ograniczoną odpowiedzialnością) wyznaczoną przez Ministra Gospodarki. Zgodnie z art. 81 i 82 ustawy o górnictwie wszystkie udziały w tej wyznaczonej spółce muszą być bezpośrednio lub pośrednio własnością państwa niderlandzkiego (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).
b) Usługi energetyczne – ogólne (ISIC) 40, CPC 613, 7131, 7139, 742, 7422, 887 (inne niż usługi doradztwa i konsultingu)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE z wyjątkiem BE, BG, FR i LT: Bez ograniczeń. FR: Bez zobowiązań w odniesieniu do systemów przesyłu energii elektrycznej i gazu oraz transportu rurociągowego ropy i gazu (CPC 7131). BE: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług dystrybucji energii i usług związanych z dystrybucją energii (CPC 887 inne niż usługi w zakresie konsultingu). BE: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług przesyłu energii, w odniesieniu do rodzajów podmiotów prawnych i traktowania podmiotów publicznych lub prywatnych, którym Belgia nadała prawa wyłączne (ISIC 4010, CPC 71310). BG: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług związanych z dystrybucją energii (część CPC 88). W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: LT: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług związanych z transportem rurociągowym paliw i usług pomocniczych związanych z transportem rurociągowym towarów innych niż paliwo.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
c) Energia elektryczna (ISIC 40, 4010; CPC 62279, 887 (inne niż usługi doradztwa i konsultingu))	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem AT, BG, CZ, FI, FR, LT, MT, NL i SK: Bez ograniczeń. AT, BG: Bez zobowiązań w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej, usług w zakresie dystrybucji energii oraz usług związanych z dystrybucją energii (ISIC 4010, CPC 887 innych niż usługi w zakresie doradztwa i konsultingu). CZ: Prawa wyłączne w odniesieniu do przesyłu energii elektrycznej i gazu oraz licencji dla operatorów rynku (ISIC 40, CPC 7131, 63297, 742, 887). FI: Bez zobowiązań w odniesieniu do przywozu energii elektrycznej. Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznej sprzedaży hurtowej i detalicznej energii elektrycznej. Bez zobowiązań w odniesieniu do sieci i systemów przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej (ISIC 4010, CPC 62279, 887, inne niż usługi w zakresie doradztwa i konsultingu). FR: Bez zobowiązań w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej (ISIC 4010). FR: Bez zobowiązań w odniesieniu do przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej (ISIC 4010, CPC 887). LT: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług hurtowych i detalicznych oraz handlu energią elektryczną pochodzącą z niebezpiecznych źródeł jądrowych. SK: W przypadku usług wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej, sprzedaży hurtowej i detalicznej energii elektrycznej, oraz powiązanych usług w dziedzinie zapewniania efektywności energetycznej, oszczędności energii i audytu energetycznego. Zastosowanie ma test potrzeb ekonomicznych, a wniosek może zostać odrzucony tylko w razie nasycenia rynku (ISIC 4010, CPC 62279, 887).
	W odniesieniu do inwestycji: MT: EneMalta plc ma monopol na dostawy energii elektrycznej (ISIC 4010; CPC 887). NL: Bez zobowiązań w odniesieniu do własności sieci elektrycznej, która należy w całości do niderlandzkiego rządu (systemy przesyłowe) i innych organów publicznych (systemy dystrybucyjne) (ISIC 4010, CPC 887).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
d) Paliwa, gaz, ropa naftowa lub produkty ropopochodne (ISIC 232, 4020; CPC 62271, 63297, 713, 742, 887 (inne niż usługi doradztwa i konsultingu))	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem AT, BG, CZ, DK, FI, FR, HU, NL i SK: Bez ograniczeń. AT: Bez zobowiązań w odniesieniu do transportu gazu i towarów innych niż gaz (CPC 713). BG: Bez zobowiązań w odniesieniu do transportu rurociągowego, przechowywania i magazynowania ropy naftowej i gazu ziemnego, w tym przesyłu tranzytem (ISIC 4020, CPC 7131, część CPC 742). CZ: Bez zobowiązań w odniesieniu do wytwarzania, przesyłu, dystrybucji, magazynowania gazu i obrotu gazem (ISIC 2320, 4020, CPC 7131, 63297, 742, 887). DK: Przed rozpoczęciem prac właściciel lub użytkownik zamierzający wybudować rurociąg do transportu surowej lub rafinowanej ropy naftowej i produktów naftowych oraz gazu ziemnego musi uzyskać pozwolenie władz lokalnych. Liczba wydawanych pozwoleń może być ograniczona (CPC 7131). FI: Bez zobowiązań w odniesieniu do sieci i systemów przesyłowych i dystrybucyjnych gazu. Ograniczenia ilościowe w postaci monopoli lub praw wyłącznych dotyczących przywozu gazu ziemnego (ISIC 4020, CPC 887, inne niż usługi w zakresie doradztwa i konsultingu). FR: Z powodów krajowego bezpieczeństwa energetycznego wyłącznie przedsiębiorstwa, w których 100 % kapitału należy do państwa francuskiego, do innej organizacji sektora publicznego lub do ENGIE, mogą posiadać na własność systemy przesyłu lub dystrybucji gazu (ISIC 4020, CPC 887). HU: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług w zakresie transportu rurociągami. Wymóg prowadzenia przedsiębiorstwa. Usługi można świadczyć na podstawie umowy koncesyjnej wydawanej przez władze państwowe lub lokalne. Świadczenie tych usług reguluje ustawa o koncesjach (CPC 7131). NL: Bez zobowiązań w odniesieniu do własności sieci elektrycznej oraz sieci gazociągów, które należą w całości do niderlandzkiego rządu (systemy przesyłowe) i innych organów publicznych (systemy dystrybucyjne) (ISIC 040, CPC 71310). SK: Wymagane jest zezwolenie na produkcję gazu i dystrybucję paliw gazowych oraz transport paliw rurociągami. Zastosowanie ma test potrzeb ekonomicznych, a wniosek może zostać odrzucony tylko w razie nasycenia rynku. (ISIC 4020, CPC 6227162271, 63297, 7131, 742 i 887)

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
e) Energia jądrowa (ISIC 12, 2330, część 4010, CPC 887)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem AT, BE, BG, DE, FI, FR, HU i SE: Bez ograniczeń. AT i FI: Bez zobowiązań w odniesieniu do produkcji, przetwarzania, dystrybucji lub transportu materiałów jądrowych i wytwarzania lub dystrybucji energii jądrowej. DE: Bez zobowiązań w odniesieniu do produkcji, przetwarzania lub transportu materiałów jądrowych i wytwarzania lub dystrybucji energii jądrowej. BE: Bez zobowiązań w odniesieniu do produkcji, przetwarzania lub transportu materiałów jądrowych i wytwarzania lub dystrybucji energii jądrowej.
	W odniesieniu do inwestycji: BG: Bez zobowiązań w odniesieniu do przetwarzania materiałów rozszczepialnych i paliworodnych lub materiałów, z których takie materiały pochodzą, a także handlu nimi, konserwacji i naprawy sprzętu i systemów w zakładach wytwarzających energię jądrową, transportu tych materiałów oraz odpadów z ich przetwarzania, wykorzystywania promieniowania jonizującego, a także wszelkich innych usług związanych z wykorzystywaniem energii jądrowej do celów pokojowych (w tym usług inżynieryjnych i konsultingowych oraz usług związanych z oprogramowaniem itp.). FR: Bez zobowiązań w odniesieniu do wytwarzania, produkcji, przetwarzania, generowania, dystrybucji lub transportu materiału jądrowego, które muszą odbywać się zgodnie z zobowiązaniami wynikającymi z umowy Euratom. HU i SE: Bez zobowiązań w odniesieniu do przetwarzania paliw jądrowych i wytwarzania energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii jądrowej. (ISIC 2330, część 4010).
f) Zaopatrywanie w parę wodną i ciepłą wodę (ISIC 4030, CPC 62271, 887)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE z wyjątkiem BG, FI i SK: Bez ograniczeń. BG: Bez zobowiązań w odniesieniu do produkcji i dystrybucji energii cieplnej (ISIC 4030, CPC 887). SK: Wymagane jest zezwolenie na produkcję i dystrybucję pary i gorącej wody, sprzedaż hurtową i detaliczną pary wodnej i gorącej wody oraz na powiązane usługi związane z dystrybucją energii. Zastosowanie ma test potrzeb ekonomicznych, a wniosek może zostać odrzucony tylko w razie nasycenia rynku.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
	W odniesieniu do inwestycji: FI: Ograniczenia ilościowe w formie monopoli lub wyłącznych praw istnieją w odniesieniu do produkcji i dystrybucji pary wodnej i gorącej wody (ISIC 40, CPC 7131). FI: Bez zobowiązań w odniesieniu do sieci i systemów przesyłu i dystrybucji pary i gorącej wody (ISIC 4030, CPC 7131, inne niż usługi w zakresie doradztwa i konsultingu).
III-EU-19 – Pozostałe usługi, gdzie indziej niesklasyfikowane	
a) Usługi pogrzebowe, usługi w zakresie kremacji zwłok i usługi przedsiębiorstw pogrzebowych (CPC 9703)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: UE, z wyjątkiem CY, DE, FI, PT, SE i SI: Bez ograniczeń. CY, DE, FI, PT, SE i SI: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług pogrzebowych, usług w zakresie kremacji zwłok i usług przedsiębiorstw pogrzebowych.
b) Pozostałe usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (część CPC 612, część 621, część 625, część 85990)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: W UE, z wyjątkiem CZ, LT i FI, w odniesieniu do pozostałych usług związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (część CPC 612, część 621, część 625, część 85990): Bez ograniczeń. W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami: CZ: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług aukcyjnych (część CPC 612, część 621, część 625, część 85990). LT: Bez zobowiązań w odniesieniu do przedsiębiorstwa upoważnionego przez rząd do posiadania prawa wyłącznego do świadczenia następujących usług: przesyłanie danych za pośrednictwem bezpiecznych sieci przesyłu danych państwowych. FI: Bez zobowiązań w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług w zakresie identyfikacji elektronicznej.
c) Nowe rodzaje usług	UE: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia nowych usług, nieklasyfikowanych w CPC.

Dodatek 17-C-2

WYKAZ CHILE

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Nr 1 – Wszystkie sektory	
a) Przedsiębiorstwo państwowe	Przy przenoszeniu lub zbywaniu wszelkich udziałów kapitałowych lub aktywów należących do istniejących przedsiębiorstw państwowych lub podmiotów publicznych Chile zastrzega sobie prawo do wprowadzenia zakazu lub nałożenia ograniczeń dotyczących własności takich udziałów lub aktywów, a także prawa inwestorów lub ich inwestycji do kontrolowania wszelkich spółek powstałych w ten sposób lub dokonywanych przez nie inwestycji. „Przedsiębiorstwo państwowe" oznacza przedsiębiorstwo będące własnością lub kontrolowane przez Chile w drodze udziałów własnościowych posiadanych przez Chile oraz obejmuje każde przedsiębiorstwo założone po wejściu w życie niniejszej Umowy wyłącznie do celów sprzedaży lub zbycia udziałów kapitałowych w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub podmiocie publicznym lub jego aktywów.
b) Usługi użyteczności publicznej	Usługi użyteczności publicznej istnieją w sektorach takich jak powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego, usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych, usługi w zakresie badań i analiz technicznych, usługi wodne i usługi uzdatniania wody, usługi kanalizacyjne, usługi w zakresie ochrony środowiska, usługi w zakresie ochrony zdrowia, usługi transportowe i usługi pomocnicze dla wszystkich środków transportu. Prawa wyłączne do świadczenia takich usług są często udzielane prywatnym podmiotom gospodarczym, na przykład podmiotom gospodarczym mającym koncesje od władz publicznych, podlegającym szczególnym obowiązkom w zakresie świadczenia usług. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług telekomunikacyjnych, komputerowych i usług z nimi związanych.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
c) Nabywanie nieruchomości	W Chile bez zobowiązań w odniesieniu do nabywania „gruntów państwowych”, gruntów w „obszarze przygranicznym” i wszelkich gruntów znajdujących się w odległości pięciu kilometrów od linii brzegowej, które są wykorzystywane do celów działalności rolniczej, jak wskazano w załącznikach 17-A i 17-B. Każda chilijska osoba fizyczna lub osoba mająca miejsce zamieszkania w Chile lub osoba prawna zarejestrowana w Chile będzie mogła nabywać lub kontrolować grunty wykorzystywane do celów działalności rolniczej. Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do własności i kontroli takich gruntów.
d) Obecność handlowa	Niniejszy wykaz nie ma zastosowania do przedstawicielstw.
e) Ludność rdzenna	Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka dotyczącego ludności rdzennej.
f) Mniejszości znajdujące się w niekorzystnej sytuacji	Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka przyznającego prawa lub przywileje mniejszościom znajdującym się w niekorzystnej sytuacji społecznej lub ekonomicznej.
Nr 2 – Wytwarzanie	
Wytwarzanie z wyłączeniem usług (ISIC Rev. 3.1 15, 17, 18, 19, 20, 21, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, z wyjątkiem 16, 22, 24, 25, 29, 37)	Bez ograniczeń.
Wytwarzanie (ISIC Rev. 3.1 dział 16: produkcja wyrobów tytoniowych)	Bez zobowiązań.
Wytwarzanie (ISIC Rev. 3.1 dział 22: działalność wydawnicza, drukowanie i reprodukcja zapisanych nośników informacji)	Bez ograniczeń, z wyjątkiem: 222 Drukowanie i działalność usługowa związana z poligrafią: Bez zobowiązań w odniesieniu do drukowania i działalności usługowej związanej z poligrafią.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Wytwarzanie (ISIC Rev. 3.1 dział 24: produkcja chemikaliów i produktów chemicznych)	Określone rodzaje osób prawnych mogą ubiegać się o zezwolenie na prowadzenie następujących rodzajów działalności gospodarczej: 241 Produkcja podstawowych chemikaliów; oraz 242 Produkcja pozostałych wyrobów chemicznych.
Wytwarzanie (ISIC Rev. 3.1 dział 25: produkcja wyrobów gumowych i wyrobów z tworzyw sztucznych)	Określone rodzaje osób prawnych mogą ubiegać się o zezwolenie na prowadzenie następujących rodzajów działalności gospodarczej: 251 Produkcja wyrobów gumowych; oraz 252 Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych.
Wytwarzanie (ISIC Rev. 3.1 dział 29: produkcja maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowana)	Bez ograniczeń, z wyjątkiem: 2927 Produkcja broni i amunicji: Bez zobowiązań.
Wytwarzanie (ISIC Rev. 3.1 dział 31: produkcja maszyn i urządzeń elektrycznych, gdzie indziej niesklasyfikowana)	Określone rodzaje osób prawnych mogą ubiegać się o zezwolenie na prowadzenie następujących rodzajów działalności gospodarczej: 311 Produkcja silników elektrycznych, prądnic i transformatorów; oraz 314 Produkcja akumulatorów, ogniw galwanicznych i baterii galwanicznych.
Wytwarzanie (ISIC Rev. 3.1 dział 37: recykling)	Określone rodzaje osób prawnych mogą ubiegać się o zezwolenie na prowadzenie następujących rodzajów działalności gospodarczej: 371 Recykling metalowych odpadów i złomu; oraz 372 Recykling niemetalowych odpadów i złomu.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Nr 3 – Górnictwo i wydobywanie	
Górnictwo i wydobywanie, z wyjątkiem usług (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14)	Bez zobowiązań w odniesieniu do: dział 11 Wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego; działalność usługowa związana z wydobyciem ropy i gazu; oraz dział 12 Kopalnictwo rud uranu i toru. Poszukiwanie, wydobycie i przetwarzanie (*beneficio*) litu, płynnych lub gazowych węglowodorów, złóż jakiegokolwiek rodzaju występujących w wodach morskich podlegających przepisom krajowym oraz złóż jakiegokolwiek rodzaju położonych w całości lub części na obszarach uznanych za ważne dla bezpieczeństwa narodowego, mających skutki dla przemysłu wydobywczego, których klasyfikacji można dokonać wyłącznie na podstawie prawa, może podlegać koncesjom administracyjnym lub umowom o świadczenie usług specjalnych, z zastrzeżeniem wymogów i warunków, jakie w każdym przypadku należy określić najwyższym dekretem. Ponadto wyłącznie chilijska komisja ds. energii jądrowej (*Comisión Chilena de Energía Nuclear*) lub strony upoważnione przez tę komisję mogą wykonywać lub zawierać akty prawne dotyczące wydobytych naturalnych materiałów atomowych i litu, a także ich koncentratów, pochodnych i związków.
Nr 4 – Rolnictwo	
Rolnictwo i łowiectwo, z wyłączeniem usług (ISIC Rev. 3.1 A 01)	Bez ograniczeń.
Leśnictwo, z wyłączeniem usług (ISIC Rev. 3.1 A 02)	Bez ograniczeń. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że wymagany jest plan zarządzania zatwierdzony przez Komisję ds. Leśnictwa (*Corporación Nacional Forestal*).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Nr 5 – Energetyka	
Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej, z wyłączeniem usług (ISIC Rev. 3,1 E 40, 401, 4010)	a) Bez ograniczeń, z wyjątkiem produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej dla krajowego systemu energii elektrycznej (*Sistema Eléctrico Nacional*). Stosuje się następujące ograniczenia: Wyłącznie podmioty prawa publicznego szczególnego rodzaju, otwarte lub zamknięte (*sociedad anónima abierta o cerrada*), zarejestrowane w Chile są uprawnione do uzyskania koncesji na dystrybucję energii. Wyłącznym przedmiotem działalności takiego podmiotu musi być dystrybucja energii. Wyłącznie podmioty prawa publicznego szczególnego rodzaju, otwarte lub zamknięte (*sociedad anónima abierta o cerrada*), zarejestrowane w Chile są uprawnione do uzyskania koncesji na przesył energii dla krajowego systemu energii elektrycznej (*Sistema Interconectado Central*). Wyłącznym przedmiotem działalności takiego podmiotu musi być przesył energii. Produkcja energii wodnej może być prowadzona na podstawie koncesji. Wyłącznie osoby prawne ustanowione zgodnie z prawem chilijskim mogą ubiegać się o takie koncesje i składać publiczne oferty na uzyskanie takich koncesji. Poszukiwanie lub wydobycie energii geotermalnej uwarunkowane są uzyskaniem koncesji. Wyłącznie osoby prawne ustanowione zgodnie z prawem chilijskim mogą ubiegać się o takie koncesje i składać publiczne oferty na uzyskanie takich koncesji. Energia jądrowa może być wytwarzana do celów pokojowych wyłącznie przez chilijską komisję ds. energii jądrowej lub za jej zezwoleniem – wspólnie z osobami trzecimi. Jeżeli komisja uzna za wskazane udzielenie takiego zezwolenia, ustali również zasady i warunki jego funkcjonowania. b) Bez zobowiązań w odniesieniu do działalności pośredników lub przedstawicieli, organizujących sprzedaż energii elektrycznej za pośrednictwem systemów dystrybucji energii obsługiwanych przez inne podmioty.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Nr 6 – Rybołówstwo	
Rybołówstwo, prowadzenie wylęgarni ryb i gospodarstw rybackich, z wyłączeniem usług (ISIC Rev. 3.1 B 05)	Bez zobowiązań.
Nr 7 – Usługi	
Usługi prawne (część CPC 861)	W odniesieniu do inwestycji i transgranicznego handlu usługami: (1) i (3): Bez ograniczeń, z wyjątkiem syndyków masy upadłościowej (*síndicos de quiebra*), którzy muszą zostać należycie upoważnieni przez Ministra Sprawiedliwości (*Ministerio de Justicia*) i mogą pracować tylko w miejscu swojego zamieszkania. (2): Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie rachunkowości, audytu i księgowości (CPC 86211)	(1) i (3): Bez ograniczeń, poza tym, że audytorzy zewnętrzni instytucji finansowych muszą zostać wpisani do Rejestru Audytorów Zewnętrznych Nadinspektoratu Banków i Instytucji Finansowych (*Superintendencia de Bancos e Instituciones Financieras*) oraz Nadinspektoratu ds. Papierów Wartościowych i Ubezpieczeń (*Superintendencia de Valores y Seguros*). Do rejestru mogą zostać wpisane jedynie przedsiębiorstwa prawnie zarejestrowane w Chile jako spółki osobowe (*sociedades de personas*) lub stowarzyszenia (*asociaciones*), których głównym przedmiotem działalności są usługi audytorskie. (2): Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi architektoniczne (CPC 8671)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi inżynieryjne (CPC 8672)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Zintegrowane usługi inżynieryjne (CPC 86733)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi planowania urbanistycznego i architektonicznego kształtowania krajobrazu (CPC 8674)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi weterynaryjne (CPC 932)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Usługi świadczone przez personel położniczy, pielęgniarski, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (CPC 93191)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi informatyczne (CPC 841, 842, 843, 844 i 845)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Interdyscyplinarne usługi badawczo-rozwojowe, usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych oraz powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego (część CPC 851, część CPC 853 oraz część CPC 86751)	(1) i (3): Bez ograniczeń, z wyjątkiem: Dyrekcja ds. Granic Państwowych (*Dirección de Fronteras y Límites del Estado*) dopuszcza i nadzoruje wszelkie badania związane z pracami o charakterze naukowym i technicznym lub wspinaczką wysokogórską (*andinismo*), jakie osoby prawne lub fizyczne mające stałe miejsce zamieszkania za granicą zamierzają prowadzić w strefach przygranicznych. Dyrekcja ds. Granic Państwowych może ustalić, że w wyprawie uczestniczyć będzie jeden przedstawiciel do spraw określonych działań Chile lub większa liczba takich przedstawicieli. Przedstawiciele będą uczestniczyć w badaniach i zdobywać informacje dotyczące ich zakresu. (2): Bez ograniczeń.
Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych (CPC 852)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie nieruchomości: dotyczące nieruchomości posiadanych lub dzierżawionych na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 821 i 822)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi wynajmu/leasingu statków i innych środków transportu bez załogi/operatorów oraz usługi wynajmu/leasingu pozostałych maszyn i urządzeń (CPC 8310, z wyjątkiem 83104)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Usługi dzierżawy lub wynajmu statków powietrznych (bez obsługi) (CPC 83104)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi reklamowe (CPC 871)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi badania rynku i opinii publicznej (CPC 864)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi konsultingowe w zakresie zarządzania (CPC 865)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi związane z konsultingiem w zakresie zarządzania (CPC 866, z wyjątkiem 86602)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (CPC 881)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi związane z górnictwem (CPC 883)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi pośrednictwa pracy i pozyskiwania personelu (CPC 87201, 87202, 87203)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi detektywistyczne i ochroniarskie (CPC 87302, 87303, 87304 i 87305)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Konserwacja i naprawa sprzętu, z wyłączeniem statków morskich i powietrznych lub innych środków transportu (CPC 633)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi sprzątania budynków (CPC 874)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Usługi fotograficzne (CPC 875)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi związane z pakowaniem (CPC 876)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie oceny zdolności kredytowej, usługi agencji inkasa (CPC 87901, 87902)	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.
Usługi telefonicznych automatów zgłoszeniowych (CPC 87903)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi powielania (CPC 87904)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń, poza tym, że urzędowe tłumaczenia, urzędowe poświadczenia tłumaczeń oraz uwierzytelnione kopie oficjalnych dokumentów sporządzonych w językach obcych mogą być wydawane wyłącznie przez tłumaczy zarejestrowanych przez władze chilijskie.
Usługi sporządzania list adresowych i obsługa poczty (CPC 87906)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Specjalne usługi projektowe (CPC 87907)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Pozostałe usługi biznesowe gdzie indziej niesklasyfikowane (CPC 87909)	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.
Usługi poligraficzne i wydawnicze (CPC 88442)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi konferencyjne (CPC 87909)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi pocztowe (CPC 7511)	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Usługi kurierskie (CPC 7512) Usługi odnoszące się do obsługi[1] przesyłek pocztowych[2] według następującego wykazu podsektorów, z przeznaczeniem krajowym lub zagranicznym: (i) obsługa zaadresowanych pisemnych informacji w jakiejkolwiek formie fizycznej[3], w tym – usługi w zakresie mieszanych przesyłek pocztowych; oraz – przesyłki reklamowe; (ii) obsługa zaadresowanych paczek[4];	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń, z wyjątkiem: *Decreto Supremo nr 5037* Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (*Ministerio del Interior*) z dnia 4 listopada 1960 r. oraz *Decreto con Fuerza de Ley nr 10* Ministerstwa Transportu i Telekomunikacji (*Ministerio de Transporte y Telecomunicaciones*) z dnia 30 stycznia 1982 r. lub dekretów, które je zastępują, na mocy których Chile, za pośrednictwem *Empresa de Correos de Chile*, może stosować monopol na przyjmowanie, przewóz i dostawę przesyłek pocztowych (*objetos de correspondencia*). „Przesyłki pocztowe” oznaczają: listy, kartki pocztowe zwykłe i z przedpłaconą opłatą pocztową, dokumenty handlowe, biuletyny i wszelkiego rodzaju materiały drukowane, w tym materiały drukowane w alfabecie Braille'a, próbki towarów, małe paczki o wadze do jednego kilograma oraz świadczenie specjalnej usługi pocztowej polegającej na nagrywaniu i dostarczaniu wiadomości dźwiękowych (*fonos postales*).

[1] Pojęcie „obsługa” należy rozumieć jako obejmujący przyjmowanie (*admisión*), transport (*transporte*) i dostawę (*entrega*).

[2] „Przesyłka pocztowa” odnosi się do przesyłek obsługiwanych przez dowolny rodzaj podmiotu gospodarczego, publicznego lub prywatnego.

[3] Na przykład listów i kartek pocztowych.

[4] Włącznie z książkami i katalogami.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
(iii) obsługa zaadresowanych wydawnictw prasowych[1]; (iv) obsługa przesyłek określonych powyżej w ppkt (i)–(iii), w formie przesyłek poleconych lub ubezpieczonych; (v) usługi doręczania ekspresowego[2] dla pozycji określonych powyżej w ppkt (i)–(iii); (vi) obsługa przesyłek niezaadresowanych; oraz (vii) inne usługi, gdzie indziej niesklasyfikowane.	
Międzynarodowe międzystrefowe usługi telekomunikacyjne	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Lokalne podstawowe usługi i sieci telekomunikacyjne, pośrednie usługi telekomunikacyjne, uzupełniające usługi telekomunikacyjne i ograniczone usługi telekomunikacyjne	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.

[1] Dzienniki, gazety i czasopisma.

[2] Usługi doręczania ekspresowego mogą obejmować, oprócz skróconego czasu przesyłki i większej niezawodności dostawy, czynniki dodatkowe, takie jak: odbiór z miejsca pochodzenia, przekazanie do rąk własnych adresata, oznaczanie i monitorowanie, możliwość zmiany miejsca przeznaczenia i adresata w trakcie tranzytu lub potwierdzenie odbioru.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Usługi budowlane (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 i 518)	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.
Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje (CPC 621)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie handlu hurtowego (CPC 622, 61111, 6113 i 6121)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej (CPC 632, 61111, 6113 i 6121)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie franchisingu (CPC 8929)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie ochrony środowiska (CPC 940)	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług doradztwa.
Usługi edukacyjne (CPC 92)	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.
Usługi w zakresie zdrowia – usługi szpitalne, usługi pogotowia ratunkowego i usługi placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie (CPC 93, 931 z wyjątkiem 9312, część 93191, 9311, 93192, 93193, 93199)	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.
Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne, w tym ubezpieczenia emerytalno-rentowe	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.
Usługi społeczne, w tym ubezpieczenia emerytalno-rentowe	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.
Hotele i restauracje, w tym catering (CPC 641, 642 i 643)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi biur podróży i organizatorów turystyki (CPC 74710)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi przewodników turystycznych (CPC 74720)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Usługi rozrywkowe, obejmujące m.in. teatr, koncerty na żywo i cyrk (CPC 9619)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałe usługi w zakresie kultury (CPC 963)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi rozrywkowe, teatr, koncerty na żywo i cyrk (CPC 9619, 964 inne niż 96492)	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.
Usługi agencji informacyjnych (CPC 962)	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.
Usługi związane ze sportem i pozostałe usługi w zakresie rekreacji (CPC 9641)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń, poza tym, że organizacje sportowe mogą być zobowiązane do ustanowienia konkretnego rodzaju podmiotu prawnego w celu prowadzenia działalności zawodowej. Ponadto na zasadzie traktowania narodowego: a) niedozwolony jest udział więcej niż jednej drużyny w tej samej kategorii zawodów sportowych; b) mogą zostać ustanowione szczególne przepisy dotyczące własności kapitału w przedsiębiorstwach branży sportowej; oraz c) może zostać nałożony wymóg kapitału minimalnego.
Usługi gier hazardowych i zakładów (CPC 96492)	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Pozostałe usługi w zakresie rekreacji gdzie indziej niesklasyfikowane (CPC 96499)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi transportu morskiego (CPC 721): Transport pasażerski (CPC 7211)	(1) i (2): Bez ograniczeń. (3): a) Zarejestrowanie spółki do celów obsługi floty pod banderą krajową Chile: Bez zobowiązań. b) Inne formy obecności handlowej w celu świadczenia usług międzynarodowego transportu morskiego[1]: Bez ograniczeń.

[1] „Inne formy obecności handlowej w celu świadczenia międzynarodowych usług w zakresie transportu morskiego" oznaczają zdolność podmiotów świadczących usługi międzynarodowego transportu morskiego drugiej Strony do podejmowania lokalnie wszelkich działań niezbędnych do świadczenia dla ich klientów częściowo lub w pełni zintegrowanych usług transportowych, w ramach których transport morski stanowi znaczący element. Niemniej jednak niniejszego zobowiązania nie można uważać za ograniczające w jakikolwiek sposób podjęte zobowiązania w związku z transgranicznym sposobem dostarczenia.
Działania te obejmują między innymi:
a) marketing i sprzedaż usług w zakresie transportu morskiego i usług powiązanych poprzez bezpośredni kontakt z klientami, począwszy od wyceny po fakturowanie, przy czym usługi te są realizowane lub oferowane przez samego usługodawcę lub przez usługodawców, z którymi sprzedawca usługi zawarł stałe umowy handlowe;
b) nabywanie, na własny rachunek lub w imieniu klientów (oraz odsprzedaży klientom), wszelkich usług transportowych i pokrewnych, włączając usługi transportowe przywozowe dowolnymi środkami, w szczególności transport śródlądowymi drogami wodnymi, drogowy i kolejowy, niezbędne do świadczenia usług zintegrowanych;
c) przygotowywanie dokumentacji dotyczącej dokumentów przewozowych, dokumentów celnych oraz innych dokumentów związanych z pochodzeniem i charakterem przewożonych towarów;
d) dostarczanie informacji handlowych w dowolny sposób, włączając skomputeryzowane systemy informacyjne i elektroniczną wymianę danych (z zastrzeżeniem postanowień niniejszej Umowy);
e) zawieranie wszelkich umów handlowych (włączając udział w kapitale spółki) oraz zatrudnianie personelu rekrutowanego lokalnie (lub, w przypadku pracowników zagranicznych, z zastrzeżeniem zobowiązań horyzontalnych dotyczących przepływu pracowników) za pomocą dowolnej lokalnie utworzonej agencji żeglugi; oraz
f) działanie w imieniu spółek organizujących zawinięcia statku do portu lub przejęcie ładunków w razie potrzeby.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Transport towarowy (CPC 7212) Wynajem/dzierżawa statków z załogą (CPC 7223) Konserwacja i naprawa statków (CPC 8868) Usługi pchania i holowania (CPC 72140) Usługi wspierające w branży transportu morskiego (CPC 745) Usługi w zakresie przeładunku towarów (CPC 741) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (CPC 742)	
Transport śródlądowymi drogami wodnymi (CPC 722)	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.
Usługi transportu kolejowego i usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.
Usługi transportu drogowego: Transport towarowy (CPC 7123)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi transportu drogowego: Wynajem pojazdów użytkowych z kierowcą (CPC 71222 – Usługi wynajmu samochodów osobowych z kierowcą)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi transportu drogowego: Konserwacja i naprawa środków transportu drogowego (CPC 6112 – Usługi konserwacji i naprawy pojazdów silnikowych)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Usługi transportu drogowego: Usługi wspierające dla usług transportu drogowego (CPC 7441 – Usługi dworców autobusowych)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi pomocnicze dla wszystkich rodzajów transportu: Usługi w zakresie obsługi ładunku (CPC 741)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi pomocnicze dla wszystkich rodzajów transportu: Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (CPC 742)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi pomocnicze dla wszystkich rodzajów transportu: Usługi agencji transportu towarowego (CPC 748)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Transport rurociągowy: transport paliw i pozostałych towarów (CPC 7131)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń, poza tym, że usługa musi być świadczona przez osoby prawne ustanowione na podstawie prawa chilijskiego, a świadczenie usługi może podlegać koncesji na zasadzie traktowania narodowego.
Usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego	(1): Bez zobowiązań. (2) i (3): Bez ograniczeń.
Sprzedaży i marketing usług transportu lotniczego	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR)	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Obsługa naziemna	(1), (2) i (3): Bez ograniczeń.
Specjalistyczne przewozy lotnicze	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.
Transport kosmiczny i wynajem statków kosmicznych	(1), (2) i (3): Bez zobowiązań.

ZAŁĄCZNIK 17-D

WYWŁASZCZENIE

Strony potwierdzają swoje wspólne zrozumienie, że:

a) wywłaszczenie na podstawie art. 17.19 może mieć charakter bezpośredni lub pośredni oraz:

(i) bezpośrednie wywłaszczenie ma miejsce, gdy inwestycja zostaje znacjonalizowana lub w inny sposób bezpośrednio wywłaszczona przez formalne przeniesienie tytułu własności lub bezwarunkowe zajęcie;

(ii) pośrednie wywłaszczenie następuje, gdy środek lub seria środków Strony ma skutek równoważny bezpośredniemu wywłaszczeniu, polegający zasadniczo na pozbawieniu inwestora podstawowych atrybutów prawa własności w zakresie jego inwestycji, w tym prawa użytkowania inwestycji, korzystania z niej i rozporządzania nią, bez formalnego przeniesienia tytułu własności lub bezwarunkowego przejęcia;

b) ustalenie czy środek lub seria środków Strony, w specyficznej sytuacji, stanowi pośrednie wywłaszczenie wymaga indywidualnego, opartego na faktach badania, które uwzględnia między innymi takie czynniki, jak:

(i) wpływ gospodarczy środka lub serii środków Strony, chociaż sam fakt, że środek lub seria środków Strony ma negatywny wpływ na wartość ekonomiczną inwestycji, nie oznacza, że nastąpiło pośrednie wywłaszczenie;

(ii) czas obowiązywania środka lub serii środków Strony; oraz

(iii) cechy środka lub serii środków Strony, w tym ich przedmiot, cel i kontekst;

c) dla większej pewności należy wyjaśnić, że niedyskryminujące środki Strony, które są opracowane i stosowane w celu osiągania uzasadnionych celów polityki, takich jak ochrona zdrowia publicznego, usługi socjalne, edukacja publiczna, bezpieczeństwo, ochrona środowiska, w tym przeciwdziałanie zmianie klimatu, moralność publiczna, ochrona socjalna lub ochrona konsumentów, ochrona prywatności i danych lub wspieranie i ochrona różnorodności kulturowej, nie stanowią pośredniego wywłaszczenia, chyba że wpływ środka lub serii środków jest tak poważny w świetle jego celu, że ma on wyraźnie nadmierny charakter.

ZAŁĄCZNIK 17-E

TRANSFERY – CHILE[1]

1. Niezależnie od art. 17.20 Chile zastrzega sobie prawo Centralnego Banku Chile (*Banco Central de Chile*) do utrzymywania lub przyjęcia środków zgodnie z ustawą 18.840, konstytucyjną ustawą organiczną Centralnego Banku Chile (*Ley 18.840, Ley Orgánica Constitucional del Banco Central de Chile*), dekretem z mocą ustawy nr 3 z 1997 r., ogólnym prawem bankowym (*Decreto con Fuerza de Ley N°3 de 1997, Ley General de Bancos*) i ustawą nr 18.45, prawo rynku papierów wartościowych (*Ley de Mercado de Valores N°18.045*), w celu zapewnienia stabilności waluty i normalnego funkcjonowania płatności krajowych i zagranicznych. Środki takie obejmują, między innymi, ustanowienie restrykcji lub ograniczeń dotyczących płatności bieżących i transferów (przepływ kapitału) do i z Chile, a także transakcji z nimi związanych, takich jak wymóg depozytu, inwestycji lub kredytów z lub do innego państwa obcego, które mają być przedmiotem wymogu dotyczącego rezerw (*encaje*).

2. Niezależnie od pkt 1 wymóg dotyczący rezerw, który Bank Centralny Chile może stosować na podstawie art. 49 Nº 2 ustawy 18.840, nie może przekraczać 30 % kwoty przekazanej i nie może być nałożony na okres przekraczający dwa lata.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy załącznik dotyczy transferów, o których mowa w art. 17.20 i rozdziale 27.

ZAŁĄCZNIK 17-F

UMOWY MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI
A CHILE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 17.23

1. Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Gospodarczą a Republiką Chile w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Brukseli w dniu 15 lipca 1992 r.;

2. Umowa między Rządem Republiki Czeskiej a Rządem Republiki Chile w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Pradze w dniu 24 kwietnia 1995 r.;

3. Umowa między Rządem Królestwa Danii a Rządem Socjalistycznej Republiki Chile w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Kopenhadze w dniu 28 maja 1993 r.;

4. Traktat między Republiką Chile a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji (*Vertrag zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der Republik Chile über die Förderung und den gegenseitigen Schutz von Kapitalanlagen*), sporządzony w Santiago w dniu 21 października 1991 r.;

5. Umowa między Rządem Republiki Greckiej a Rządem Republiki Chile w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Atenach w dniu 10 lipca 1996 r.;

6. Umowa między Królestwem Hiszpanii a Republiką Chile w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Santiago w dniu 2 października 1991 r.;

7. Umowa między Rządem Republiki Francuskiej a Rządem Republiki Chile w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Paryżu w dniu 4 lipca 1992 r.;

8. Umowa między Rządem Republiki Chorwacji a Rządem Republiki Chile w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Santiago w dniu 28 listopada 1994 r.;

9. Umowa między Rządem Republiki Chile a Rządem Republiki Włoskiej w sprawie wspierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Santiago w dniu 8 marca 1993 r.;

10. Umowa między Republiką Austrii a Republiką Chile w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Santiago w dniu 8 września 1997 r.;

11. Umowa między Rządem Rzeczpospolitej Polskiej a Rządem Republiki Chile w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Warszawie w dniu 5 lipca 1995 r.;

12. Umowa między Republiką Portugalii a Republiką Chile w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Lizbonie w dniu 28 kwietnia 1995 r.;

13. Umowa między Rządem Rumunii a Rządem Republiki Chile w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Bukareszcie w dniu 4 lipca 1995 r.;

14. Umowa między Rządem Republiki Finlandii a Rządem Republiki Chile w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Helsinkach w dniu 27 maja 1993 r.;

15. Umowa między Rządem Królestwa Szwecji a Rządem Republiki Chile w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Sztokholmie w dniu 24 maja 1993 r.

ZAŁĄCZNIK 17-G

DŁUG PUBLICZNY

1. Żadne roszczenie dotyczące tego, że restrukturyzacja zadłużenia Strony narusza zobowiązanie wynikające z rozdziału 17 sekcja C, nie może zostać zgłoszone, a jeśli zostało już zgłoszone, nie można go dochodzić na podstawie rozdziału 17 sekcja D, jeśli w momencie zgłoszenia restrukturyzacja jest restrukturyzacją negocjowaną lub staje się restrukturyzacją negocjowaną po takim zgłoszeniu.

2. Niezależnie od art. 17.30 oraz z zastrzeżeniem pkt 1 niniejszego załącznika inwestor drugiej Strony nie może wnieść roszczenia na podstawie rozdziału 17 sekcja D dotyczącego naruszenia art. 17.9 lub 17.11[1] przez restrukturyzację długu Strony lub zobowiązanie na podstawie rozdziału 17 sekcja C, chyba że upłynęło 270 dni od dnia złożenia przez skarżącego pisemnego wniosku o konsultacje na podstawie art. 17.27.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że naruszenie art. 17.9 lub art. 17.11 nie następuje jedynie traktowaniem powodu odmiennego traktowania przez Stronę niektórych kategorii inwestorów lub inwestycji ze względu na inny wpływ makroekonomiczny, na przykład w celu uniknięcia ryzyka systemowego lub efektów rozlania, lub ze względu na kwalifikowalność do restrukturyzacji zadłużenia.

3. Do celów niniejszego załącznika:

a) „negocjowana restrukturyzacja” oznacza restrukturyzację lub odroczenia spłaty długu Strony, które następują w drodze (i) modyfikacji lub zmiany instrumentów dłużnych, jak przewidziano w ich warunkach, włącznie z przepisami je regulującymi, lub (ii) wymiany instrumentów dłużnych lub podobnego procesu, w ramach którego posiadacze przynajmniej 66 % łącznej kwoty głównej długu pozostałego do spłaty, który podlega restrukturyzacji, z wyłączeniem zadłużenia posiadanego przez tę Stronę lub przez podmioty będące jej własnością lub przez nią kontrolowane, zgodzili się na taką wymianę długu lub inny proces;

b) „prawo regulujące instrument dłużny” oznacza ramy prawne i regulacyjne mające zastosowanie do instrumentu dłużnego.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że „dług Strony” obejmuje, w przypadku Strony UE, dług publiczny państwa członkowskiego na poziomie centralnym lub na poziomie regionalnym lub lokalnym.

ZAŁĄCZNIK 17-H

MECHANIZM MEDIACJI W SPORACH MIĘDZY INWESTOREM A PAŃSTWEM

1. Wszczęcie postępowania

a) Każda ze stron sporu może w dowolnym momencie wystąpić z wnioskiem o rozpoczęcie postępowania mediacyjnego. Wniosek taki składa się drugiej stronie sporu na piśmie. Jeżeli wniosek dotyczy zarzucanego naruszenia postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, przez organy Strony UE, a nie ustalono pozwanego na podstawie art. 17.28, taki wniosek kierowany jest do Unii Europejskiej. W przypadku akceptacji wniosku określa się w odpowiedzi, czy stroną sporu biorącą udział w mediacji będzie Unia Europejska, czy też zainteresowane państwo członkowskie[1].

b) Strona sporu, do której skierowany jest wniosek, rozpatruje go przychylnie i zatwierdza lub odrzuca go na piśmie w terminie 20 dni roboczych od jego otrzymania.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku gdy wniosek dotyczy zarzucanego naruszenia przez Unię Europejską, stroną mediacji jest Unia Europejska, a każde zainteresowane państwo członkowskie jest w pełni zaangażowane w mediację. W przypadku gdy wniosek dotyczy wyłącznie zarzucanego naruszenia przez państwo członkowskie, stroną mediacji jest zainteresowane państwo członkowskie, chyba że wystąpi ono z wnioskiem, aby Unia Europejska była stroną.

2. Zasady dotyczące postępowania mediacyjnego

a) Strony sporu dokładają starań, aby osiągnąć wspólnie uzgodnione rozwiązanie w terminie 90 dni od wyznaczenia mediatora. Do czasu osiągnięcia ostatecznego porozumienia strony sporu mogą rozważyć ewentualne rozwiązania tymczasowe.

b) Wspólnie uzgodnione rozwiązania udostępnia się publicznie. Wersja dostępna publicznie może jednak nie zawierać informacji wskazanych przez jedną ze stron sporu jako poufne lub chronione.

3. Związek z mechanizmem rozstrzygania sporów

a) Postępowanie w ramach niniejszego mechanizmu mediacji nie ma służyć jako podstawa postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu zgodnie z niniejszą Umową lub jakąkolwiek inną umową. W ramach innych procedur rozstrzygania sporów żadna ze stron sporu nie może powoływać się ani przedstawiać jako dowodów w ramach takich procedur, a organ rozstrzygający nie może brać pod uwagę:

(i) stanowiska zajętego przez stronę sporu w toku postępowania mediacyjnego;

(ii) wykazanej przez stronę sporu gotowości do akceptacji rozwiązania w odniesieniu do środka objętego postępowaniem mediacyjnym; lub

(iii) porad udzielonych lub propozycji złożonych przez mediatora.

b) Mechanizm mediacji pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron oraz stron sporu, wynikających z sekcji D rozdziału 17 oraz rozdziału 38.

c) O ile strony sporu nie postanowią inaczej oraz bez uszczerbku dla art. 17.27, wszystkie etapy postępowania, w tym wszelkie udzielone porady i proponowane rozwiązania, są poufne. Strona uczestnicząca w mediacji może jednak podać do wiadomości publicznej informację, że odbywa się mediacja.

ZAŁĄCZNIK 17-I

KODEKS POSTĘPOWANIA DLA SĘDZIÓW, CZŁONKÓW I MEDIATORÓW

1. Zakres stosowania

Niniejszy kodeks postępowania ma zastosowanie do sędziów, członków Trybunału Odwoławczego i kandydatów oraz – odpowiednio – do mediatorów, zgodnie z rozdziałem 17 sekcja D.

2. Definicje

Do celów niniejszego kodeksu postępowania:

a) „kandydat” oznacza osobę fizyczną, której kandydatura na stanowisko sędziego lub członka Trybunału Odwoławczego jest rozważana, ale która nie została jeszcze zatwierdzona do pełnienia tej funkcji;

b) „komunikacja *ex parte*” oznacza jakąkolwiek komunikację sędziego lub członka Trybunału Odwoławczego ze stroną sporu, jej doradcą, podmiotem powiązanym, jednostką zależną lub inną powiązaną osobą, dotyczącą postępowania przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym, bez obecności lub wiedzy drugiej strony sporu lub jej doradcy prawnego;

c) „sędzia” oznacza osobę fizyczną, która została powołana do Trybunału pierwszej instancji; oraz

d) „członek Trybunału Odwoławczego” oznacza osobę fizyczną, która została powołana do Trybunału Odwoławczego.

3. Niezależność i bezstronność

a) Sędziowie i członkowie Trybunału Odwoławczego muszą być niezależni i bezstronni.

b) Obowiązki na podstawie lit. a) obejmują :

(i) nieuleganie wpływom wynikającym z lojalności wobec strony sporu lub jakiejkolwiek innej osoby lub podmiotu;

(ii) nieprzyjmowanie poleceń od jakichkolwiek władz publicznych lub organizacji lub osoby w jakiejkolwiek kwestii poruszanej w postępowaniu przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym;

(iii) nieuleganie wpływom związanym z jakimikolwiek przeszłymi, obecnymi lub przyszłymi relacjami finansowymi, biznesowymi, zawodowymi lub osobistymi;

(iv) niewykorzystywanie swojego stanowiska do realizacji jakichkolwiek interesów finansowych lub osobistych, które sędziowie i członkowie Trybunału Odwoławczego mogliby mieć w odniesieniu do strony sporu lub w wyniku postępowania przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym;

(v) niepodejmowanie jakichkolwiek funkcji lub nieprzyjmowanie jakichkolwiek korzyści, które mogłyby kolidować z wykonywaniem ich obowiązków; lub

(vi) niepodejmowanie jakichkolwiek działań sugerujących brak niezależności lub bezstronności.

4. Ograniczenie dotyczące pełnienia wielu funkcji

a) Sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego nie może pełnić jakiejkolwiek funkcji politycznej lub administracyjnej. Sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego nie może angażować się w jakiekolwiek inne zajęcie o charakterze zawodowym, którego nie można pogodzić z obowiązkiem zachowania niezależności i bezstronności, lub z wymogami związanymi z pełnionym urzędem. W szczególności sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego nie może występować w charakterze doradcy, biegłego lub świadka powołanego przez stronę w innym postępowaniu zgodnie z art. 17.36 ust. 1.

b) Sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego musi zgłosić pełnienie wszelkich innych funkcji lub zajmowanie wszelkich innych stanowisk Wspólnemu Komitetowi oraz, w zależności od przypadku, przewodniczącemu Trybunału lub przewodniczącemu Trybunału Odwoławczego. Wszelkie kwestie dotyczące lit. a) rozstrzyga przewodniczący Trybunału lub przewodniczący Trybunału Odwoławczego.

c) Były sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego nie może być w jakikolwiek sposób zaangażowany w postępowanie przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym, które toczyło się w okresie sprawowania przez niego urzędu.

d) Były sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego nie może występować w charakterze doradcy ani w charakterze biegłego lub świadka powołanego przez stronę w jakimkolwiek postępowaniu przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym przez okres trzech lat następujący po zakończeniu sprawowania urzędu przez tego sędziego lub członka.

5. Obowiązek staranności

Sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego musi wykonywać swoje obowiązki z należytą starannością, zgodnie z zakresem obowiązków.

6. Uczciwość i kompetencje

a) Sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego:

(i) musi prowadzić postępowania w sposób kompetentny i zgodny z wysokimi standardami uczciwości, sprawiedliwości i kultury osobistej;

(ii) musi posiadać niezbędne kompetencje i umiejętności oraz podejmować wszelkie uzasadnione starania w celu utrzymania i poszerzania wiedzy, umiejętności i cech niezbędnych do wykonywania obowiązków na tym stanowisku; oraz

(iii) nie może delegować funkcji decyzyjnych.

7. Komunikacja *ex parte*

Komunikacja *ex parte* jest zakazana, chyba że zezwalają na to mające zastosowanie postanowienia dotyczące rozstrzygania sporów.

8. Poufność

a) O ile nie zezwalają na to mające zastosowanie postanowienia dotyczące rozstrzygania sporów, sędzia, członek Trybunału Odwoławczego, lub były sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego, nie mogą:

(i) ujawniać ani wykorzystywać jakichkolwiek informacji dotyczących postępowania przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym lub uzyskanych w związku z takim postępowaniem;

(ii) ujawniać jakichkolwiek projektów decyzji przygotowanych w postępowaniu przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym; lub

(iii) ujawniać treści narad w postępowaniu przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym.

b) O ile nie zezwalają na to mające zastosowanie postanowienia dotyczące rozstrzygania sporów, sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego nie może wypowiadać się na temat orzeczeń wydanych w postępowaniach przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym, a były sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego nie może wypowiadać się na temat orzeczeń wydanych w postępowaniach przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym przez okres trzech lat następujących po zakończeniu pełnienia urzędu przez tego sędziego lub członka.

c) Obowiązki określone w niniejszym punkcie nie mają zastosowania w przypadkach, gdy – i w takim zakresie, w jakim – sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego, lub były sędzia, lub były członek Trybunału Odwoławczego, są prawnie zobowiązani do ujawnienia informacji przed sądem lub innym właściwym organem, lub muszą ujawnić takie informacje w celu ochrony lub dochodzenia praw tego sędziego lub członka, lub w związku z postępowaniem sądowym przed sądem lub innym właściwym organem.

9. Obowiązek ujawnienia informacji

a) Kandydat, sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego musi ujawnić wszelkie okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości co do niezależności lub bezstronności tego kandydata, sędziego lub członka Trybunału Odwoławczego.

b) Niezależnie od tego, czy jest to wymagane na podstawie lit. a), kandydat musi ujawnić wszystkie postępowania, w których obecnie uczestniczy lub uczestniczył w ciągu ostatnich pięciu lat w charakterze arbitra, doradcy, biegłego lub świadka.

c) Niezależnie od tego, czy jest to wymagane na podstawie lit. a), sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego musi ujawnić następujące informacje w odniesieniu do postępowania, w którym ten sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego orzeka lub ma orzekać:

(i) informacje dotyczące wszelkich relacji finansowych, biznesowych, zawodowych lub bliskich relacji osobistych z okresu ostatnich pięciu lat:

A) ze stroną sporu w postępowaniu;

B) z doradcą strony sporu w postępowaniu;

C) z biegłym lub świadkiem w postępowaniu; lub

D) ze wszelkimi osobami lub podmiotami wskazanymi przez stronę sporu jako powiązane lub mające bezpośredni lub pośredni interes w wyniku postępowania, w tym z osobą trzecią udzielającą finansowania; oraz

(ii) informacje dotyczące jakiegokolwiek interesu finansowego lub osobistego:

A) w wyniku postępowania;

B) w jakimkolwiek innym postępowaniu dotyczącym tego samego środka; lub

C) w jakimkolwiek innym postępowaniu z udziałem strony sporu, lub osoby lub podmiotu określonego przez stronę sporu jako powiązany.

d) Do celów lit. a), b) i c) kandydat oraz sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego dokładają wszelkich uzasadnionych starań, aby pozyskać wiedzę na temat takich okoliczności lub informacje, o których mowa w tych literach.

e) Kandydat ujawnia informacje, o których mowa w niniejszym punkcie, Wspólnemu Komitetowi przed zatwierdzeniem kandydatury na stanowisko sędziego lub członka Trybunału Odwoławczego.

f) Sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego ujawnia informacje zgodnie z mającymi zastosowanie postanowieniami dotyczącymi rozstrzygania sporów, gdy tylko ten sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego dowie się o okolicznościach i informacji, o których mowa w lit. a) i c). Informacje te ujawnia się odpowiednio przewodniczącemu Trybunału lub przewodniczącemu Trybunału Odwoławczego. Sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego ma obowiązek o charakterze ciągłym dokonywania dalszych ujawnień w oparciu o nowe lub nowo odkryte okoliczności i informacje.

g) Każdy kandydat, sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego ma obowiązek opowiedzieć się za ujawnieniem informacji, jeżeli ten kandydat, sędzia lub członek Trybunału Odwoławczego ma jakiekolwiek wątpliwości co do konieczności ujawnienia informacji.

h) Fakt nieujawnienia informacji nie musi sam w sobie świadczyć o braku niezależności lub bezstronności.

10. Zgodność z kodeksem

Przestrzeganie niniejszego kodeksu regulowane jest postanowieniami rozdziału 17 sekcja D.

ZAŁĄCZNIK 19-A

OSOBY ODBYWAJĄCE WIZYTĘ SŁUŻBOWĄ W CELU ZAŁOŻENIA PRZEDSIĘBIORSTWA, OSOBY PRZENIESIONE WEWNĄTRZ PRZEDSIĘBIORSTWA, INWESTORZY I OSOBY ODBYWAJĄCE KRÓTKOTERMINOWĄ WIZYTĘ SŁUŻBOWĄ

1. Każdy istniejący środek niespełniający wymogów wymieniony w niniejszym załączniku może być utrzymywany, kontynuowany, niezwłocznie odnowiony lub zmieniony, pod warunkiem że zmiana ta nie zmniejsza istniejącej bezpośrednio przed nią zgodności takiego środka z art. 19.3 i 19.4 niniejszej Umowy, w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed tą zmianą.

2. Art. 19.3 i 19.4 nie mają zastosowania do jakichkolwiek istniejących środków niespełniający wymogów wymienionych w niniejszym załączniku, w zakresie jaki dotyczy tej niezgodności.

3. Oprócz środków niespełniających wymogów, wymienionych w niniejszym załączniku, każda ze Stron może przyjąć lub utrzymywać środki odnoszące się do wymogów dotyczących kwalifikacji, procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych, wymogów oraz procedur w zakresie licencjonowania, które nie stanowią ograniczenia w rozumieniu art. 19.3 i 19.4. Środki te mogą obejmować konieczność uzyskania licencji, potwierdzenia uznania kwalifikacji w sektorach regulowanych lub zdania określonych egzaminów, takich jak egzaminy językowe, spełnienia wymogu przynależności do konkretnego zawodu, takiego jak wymóg członkostwa w organizacji zawodowej lub spełnienia wszelkiego innego niedyskryminującego wymogu, zgodnie z którym pewne rodzaje działalności nie mogą być prowadzone w strefach lub obszarach chronionych. Chociaż środki takie nie są wymienione w niniejszym załączniku, nadal mają zastosowanie.

4. Wykazy w pkt 7 i 8 niniejszego załącznika mają zastosowanie wyłącznie do terytoriów Strony UE i Chile zgodnie z art. 41.2 oraz mają znaczenie wyłącznie w ramach stosunków handlowych między Stroną UE i Chile. Wykazy te nie mają wpływu na prawa i obowiązki państw członkowskich wynikające z prawa Unii Europejskiej.

5. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że zobowiązanie Strony UE do przyznania traktowania narodowego nie pociąga za sobą wymogu rozszerzenia na osoby z Chile traktowania przyznanego w państwie członkowskim na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub jakiegokolwiek środka przyjętego na podstawie tego traktatu, w tym środków je wdrażających w państwach członkowskich, w odniesieniu do:

a) osób fizycznych lub rezydentów innego państwa członkowskiego; lub

b) osób prawnych utworzonych lub zorganizowanych na podstawie prawa innego państwa członkowskiego lub Unii Europejskiej oraz mających siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium Strony UE.

6. W poniższych punktach stosuje się następujące skróty:

AT Austria

BE Belgia

BG Bułgaria

CY Cypr

CZ Czechy

DE Niemcy

DK Dania

EE Estonia

EL Grecja

ES Hiszpania

UE Unia Europejska, w tym wszystkie jej państwa członkowskie

FI Finlandia

FR Francja

HR Chorwacja

HU Węgry

IE Irlandia

IT Włochy

LT Litwa

LU Luksemburg

LV Łotwa

MT Malta

NL Niderlandy

PL Polska

PT Portugalia

RO Rumunia

SE Szwecja

SI Słowenia

SK Słowacja

7. Środki niespełniające wymogów Strony UE obejmują:

Osoby odbywające wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa

Wszystkie sektory	AT, CZ: Osoba odbywająca wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa musi pracować dla przedsiębiorstwa innego niż organizacja nienastawiona na zysk, w przeciwnym razie: Bez zobowiązań. SK: Osoba odbywająca wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa musi pracować dla przedsiębiorstwa innego niż organizacja nienastawiona na zysk, w przeciwnym razie: Bez zobowiązań. Wymagane zezwolenie na pracę, w tym test potrzeb ekonomicznych. CY: Dopuszczalna długość pobytu: do 90 dni w każdym dwunastomiesięcznym okresie. Osoba odbywająca wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa musi pracować dla przedsiębiorstwa innego niż organizacja nienastawiona na zysk, w przeciwnym razie: Bez zobowiązań.

Osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa

Wszystkie sektory	AT, CZ, SK: Osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa muszą być zatrudnione przez przedsiębiorstwo inne niż organizacja nienastawiona na zysk, w przeciwnym razie: Bez zobowiązań. FI: Personel wyższego szczebla musi być zatrudniony przez przedsiębiorstwo inne niż organizacja nienastawiona na zysk. HU: Osoby fizyczne, które są wspólnikami w przedsiębiorstwie, nie kwalifikują się do przeniesienia jako osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa. Pracownicy odbywający staż AT, CZ, DE, FR, ES, HU, LT: Szkolenie pracownika odbywającego staż musi być związane z posiadanym dyplomem ukończenia studiów wyższych.

Osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową

Wszystkie osoby odbywające krótkoterminowe wizyty służbowe	CY, DK, HR: Zezwolenie na pracę, w tym test potrzeb ekonomicznych, wymagane w przypadkach, gdy osoba odbywająca krótkoterminową wizytę służbową świadczy usługę. LV: Zezwolenie na pracę wymagane w przypadku działań lub działalności wykonywanych na podstawie umowy. MT: Wymagane zezwolenie na pracę. Nie przeprowadza się testu potrzeb ekonomicznych. SI: Jedno zezwolenie na pobyt i pracę jest wymagane w przypadku usług, których świadczenie przekracza jednorazowo 14 dni, oraz dla niektórych rodzajów działalności (badania i projekty; seminaria szkoleniowe: zakupy: transakcje handlowe: tłumaczenia pisemne i ustne). Test potrzeb ekonomicznych nie jest wymagany. SK: W przypadku świadczenia usługi na terytorium Słowacji wymagane jest zezwolenie na pracę, w tym test potrzeb ekonomicznych, dla rodzajów działalności, których wykonywanie trwa ponad siedem dni w miesiącu lub 30 dni w roku kalendarzowym.
Instalatorzy i osoby dokonujące konserwacji	AT: Wymagane zezwolenie na pracę, w tym test potrzeb ekonomicznych. Test potrzeb ekonomicznych nie jest konieczny w przypadku osób fizycznych szkolących pracowników w zakresie świadczenia usług i posiadających specjalistyczną wiedzę. CY: Wymagane jest zezwolenie na pracę, przy przekroczeniu siedmiu dni w miesiącu lub 30 dni w roku kalendarzowym. CZ: Wymagane jest zezwolenie na pracę, jeśli praca przekracza siedem kolejnych dni kalendarzowych lub łącznie 30 dni w roku kalendarzowym. ES: Wymagane zezwolenie na pracę. Instalatorzy, osoby dokonujące napraw i konserwacji są zatrudniani jako tacy przez osobę prawną dostarczającą towary lub świadczącą usługi lub przez przedsiębiorstwo będące członkiem tej samej grupy co osoba prawna, z której pochodzą, przez co najmniej trzy miesiące bezpośrednio poprzedzające datę złożenia wniosku o wjazd oraz w stosownych przypadkach posiadają oni co najmniej trzyletnie odpowiednie doświadczenie zawodowe zdobyte po osiągnięciu pełnoletności. FI: W zależności od rodzaju działalności, wymagane może być zezwolenie na pobyt. SE: Wymagane zezwolenie na pracę, z wyjątkiem: (i) osób fizycznych uczestniczących w szkoleniach, badaniach, przygotowaniach lub kompletowaniu dostaw, lub w podobnych rodzajach działalności w ramach transakcji handlowych; lub (ii) instalatorów lub instruktorów technicznych zajmujących się pilnymi instalacjami lub naprawami maszyn, w okresie trwającym do dwóch miesięcy i w sytuacjach wyjątkowych. Test potrzeb ekonomicznych nie jest wymagany.

Inwestorzy

Wszystkie sektory:	AT: Test potrzeb ekonomicznych. CY: Maksymalna długość pobytu – do 90 dni w każdym sześciomiesięcznym okresie. CZ, SK: W przypadku inwestorów zatrudnionych przez przedsiębiorstwo wymagane jest zezwolenie na pracę, w tym test potrzeb ekonomicznych. DK: Maksymalna długość pobytu – do 90 dni w każdym sześciomiesięcznym okresie. Jeżeli inwestorzy chcą założyć działalność w Danii jako osoby samozatrudnione, wymagane jest zezwolenie na pracę. FI: Inwestorzy muszą być zatrudnieni przez przedsiębiorstwo inne niż organizacja nienastawiona na zysk, na stanowisku kierowniczym średniego lub najwyższego szczebla. HU: Maksymalna długość pobytu wynosi 90 dni, w przypadku gdy inwestor nie jest zatrudniony przez przedsiębiorstwo na Węgrzech. Test potrzeb ekonomicznych wymagany w przypadku, gdy inwestor jest zatrudniony przez przedsiębiorstwo na Węgrzech. IT: Test potrzeb ekonomicznych wymagany w przypadku, gdy inwestor nie jest zatrudniony przez przedsiębiorstwo. LT, NL, PL: Kategoria inwestorów nie jest uznawana w odniesieniu do osób fizycznych reprezentujących inwestora. LV: Na etapie przedinwestycyjnym maksymalna długość pobytu jest ograniczona do 90 dni w każdym sześciomiesięcznym okresie. Przedłużenie na etapie poinwestycyjnym do jednego roku podlega kryteriom ustanowionym w prawie krajowym, takim jak dziedzina i kwota dokonanej inwestycji. SE: Wymagane zezwolenie na pracę, jeżeli inwestor uważany jest za osobę zatrudnioną.

8. Środki niespełniające wymogów Chile obejmują:

Osoby odbywające wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa

Wszystkie sektory	Bez ograniczeń

Osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa

Wszystkie sektory	Bez ograniczeń

Osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową

Wszystkie sektory	Bez ograniczeń

Inwestorzy:

Wszystkie sektory	Bez ograniczeń

Działalność, w którą mogą angażować się osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową ze Strony UE, pod warunkiem, że ich główne miejsce prowadzenia działalności, rzeczywiste miejsce wypłaty wynagrodzenia i główne miejsce naliczania zysków pozostają poza Chile, obejmuje:

a) udział w spotkaniach lub konferencjach, lub prowadzenie konsultacji ze współpracownikami;

b) przyjmowanie zamówień od przedsiębiorstw znajdujących się w Chile, ale nieprowadzących sprzedaży towarów ani nieświadczących usług dla ludności, lub negocjowanie z nimi umów;

c) podejmowanie konsultacji biznesowych dotyczących zakładania, rozbudowy lub likwidacji przedsiębiorstwa lub inwestycji w Chile; lub

d) instalację, naprawy lub konserwację sprzętu lub maszyn, świadczenie usług lub szkolenie pracowników w zakresie świadczenia usług, zgodnie z gwarancją lub inną umową o świadczenie usług związaną ze sprzedażą lub dzierżawą takiego sprzętu lub maszyn, w okresie obowiązywania gwarancji lub umowy serwisowej.

ZAŁĄCZNIK 19-B

OSOBY ŚWIADCZĄCE USŁUGI KONTRAKTOWE
I OSOBY WYKONUJĄCE WOLNY ZAWÓD

1. Każda ze Stron zezwala na świadczenie na swoim terytorium usług przez osoby świadczące usługi kontraktowe lub osoby wykonujące wolny zawód drugiej Strony poprzez obecność osób fizycznych, zgodnie z art. 19.5, w odniesieniu do sektorów wymienionych w niniejszym załączniku oraz z zastrzeżeniem odpowiednich ograniczeń.

2. Wykazy określone w pkt 11 i 12 składają się z następujących elementów:

a) pierwszej kolumny wskazującej sektor lub podsektor, w którym kategoria osób świadczących usługi kontraktowe i osób wykonujących wolny zawód została objęta liberalizacją; oraz

b) drugiej kolumny opisującej mające zastosowanie ograniczenia.

3. Oprócz wykazu zastrzeżeń zawartego w niniejszym załączniku, każda ze Stron może przyjąć lub utrzymywać środki odnoszące się do wymogów dotyczących kwalifikacji, procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych, wymogów oraz procedur w zakresie licencjonowania, które nie stanowią ograniczenia w rozumieniu art. 19.5. Środki te mogą obejmować konieczność uzyskania licencji, potwierdzenia uznania kwalifikacji w sektorach regulowanych lub zdania określonych egzaminów, takich jak egzaminy językowe, spełnienia wymogu przynależności do konkretnego zawodu, takiego jak wymóg członkostwa w organizacji zawodowej, lub spełnienia wszelkiego innego niedyskryminującego wymogu, zgodnie z którym pewne rodzaje działalności nie mogą być prowadzone w strefach lub obszarach chronionych. Chociaż środki takie nie są wymienione w niniejszym załączniku, nadal mają zastosowanie.

4. Strony nie podejmują jakichkolwiek zobowiązań dotyczących osób świadczących usługi kontraktowe i osób wykonujących wolny zawód w odniesieniu do rodzajów działalności gospodarczej, które nie są wymienione w niniejszym załączniku.

5. W sektorach, w których stosuje się testy potrzeb ekonomicznych, głównym kryterium tych testów będzie ocena:

a) w przypadku Chile – odpowiedniej sytuacji rynkowej w Chile; oraz

b) w przypadku Strony UE – odpowiedniej sytuacji rynkowej w państwie członkowskim lub w regionie, w którym ma być świadczona usługa, w tym w odniesieniu do liczby istniejących usługodawców, którzy już świadczą usługę w chwili przeprowadzania oceny, oraz wpływu na ich sytuację.

6. Wykazy w pkt 11–12 niniejszego załącznika mają zastosowanie wyłącznie do terytoriów Stron UE i Chile zgodnie z art. 41.2 oraz mają znaczenie wyłącznie w ramach stosunków handlowych między Stroną UE a Chile. Wykazy te nie mają wpływu na prawa i obowiązki państw członkowskich wynikające z prawa Unii Europejskiej.

7. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że zobowiązanie Strony UE do przyznania traktowania narodowego nie pociąga za sobą wymogu rozszerzenia na osoby fizyczne lub prawne z Chile traktowania przyznanego w państwie członkowskim na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub jakiegokolwiek środka wprowadzonego na podstawie tego traktatu, w tym środków je wdrażających w państwach członkowskich, w odniesieniu do:

a) osób fizycznych lub rezydentów innego państwa członkowskiego; lub

b) osób prawnych utworzonych lub zorganizowanych na podstawie prawa innego państwa członkowskiego lub Unii Europejskiej oraz mających siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium Strony UE.

8. W poniższych wykazach stosuje się następujące skróty:

AT Austria

BE Belgia

BG Bułgaria

CY Cypr

CZ Czechy

DE Niemcy

DK Dania

EE Estonia

EL Grecja

ES Hiszpania

UE Unia Europejska, w tym wszystkie jej państwa członkowskie

FI Finlandia

FR Francja

HR Chorwacja

HU Węgry

IE Irlandia

IT Włochy

LT Litwa

LU Luksemburg

LV Łotwa

MT Malta

NL Niderlandy

PL Polska

PT Portugalia

RO Rumunia

SE Szwecja

SI Słowenia

SK Słowacja

CSS Osoby świadczące usługi kontraktowe

IP Osoby wykonujące wolny zawód

Osoby świadczące usługi kontraktowe

9. Z zastrzeżeniem wykazu zastrzeżeń zawartego w pkt 11 i 12 niniejszego załącznika, Strony podejmują zobowiązania zgodnie z art. 19.5 w odniesieniu do osób świadczących usługi kontraktowe w następujących sektorach lub podsektorach:

a) usługi doradztwa prawnego w zakresie prawa międzynarodowego publicznego i prawa państwa macierzystego;

b) usługi rachunkowo-księgowe;

c) usługi w zakresie doradztwa podatkowego;

d) usługi architektoniczne oraz usługi planowania urbanistycznego i architektonicznego kształtowania krajobrazu;

e) usługi inżynieryjne oraz zintegrowane usługi inżynieryjne;

f) usługi medyczne i stomatologiczne;

g) usługi weterynaryjne;

h) usługi położnicze;

i) usługi świadczone przez pielęgniarzy lub pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny;

j) usługi informatyczne i usługi z nimi związane;

k) usługi badawczo-rozwojowe;

l) usługi reklamowe;

m) usługi badania rynku i opinii publicznej;

n) usługi konsultingowe w zakresie zarządzania;

o) usługi związane z konsultingiem w zakresie zarządzania;

p) usługi w zakresie badań i analiz technicznych;

q) powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego;

r) górnictwo;

s) konserwacja i naprawa statków;

t) konserwacja i naprawa środków transportu kolejowego;

u) konserwacja i naprawa pojazdów silnikowych, motocykli, skuterów śnieżnych oraz środków transportu drogowego;

v) konserwacja i naprawa statków powietrznych i ich części;

w) konserwacja i naprawa wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i nie biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego;

x) usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych;

y) usługi telekomunikacyjne;

z) usługi pocztowe i kurierskie;

aa) budownictwo i pokrewne usługi inżynieryjne;

bb) usługi w zakresie badania terenu pod budowę;

cc) usługi szkolnictwa wyższego;

dd) usługi związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem;

ee) usługi w zakresie ochrony środowiska;

ff) usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami (usługi doradztwa i konsultingu);

gg) pozostałe usługi finansowe (usługi doradztwa i konsultingu);

hh) pozostałe usługi finansowe wymienione w załączniku 25 – jedynie w przypadku Chile;

ii) usługi doradztwa i konsultingu w dziedzinie transportu;

jj) usługi agencji turystycznych i biur podróży;

kk) usługi przewodników turystycznych;

ll) usługi doradztwa i konsultingu w dziedzinie wytwarzania.

Osoby wykonujące wolny zawód

10. Z zastrzeżeniem wykazu zastrzeżeń określonego w pkt 11 i 12 niniejszego załącznika, Strony podejmują zobowiązania zgodnie z art. 19.5 w odniesieniu do osób wykonujących wolny zawód w następujących sektorach lub podsektorach:

a) usługi doradztwa prawnego w zakresie prawa międzynarodowego publicznego i prawa państwa macierzystego;

b) usługi architektoniczne oraz usługi planowania urbanistycznego i architektonicznego kształtowania krajobrazu;

c) usługi inżynieryjne oraz zintegrowane usługi inżynieryjne;

d) usługi informatyczne i usługi z nimi związane;

e) usługi badawczo-rozwojowe;

f) usługi badania rynku i opinii publicznej;

g) usługi konsultingowe w zakresie zarządzania;

h) usługi związane z konsultingiem w zakresie zarządzania;

i) górnictwo;

j) usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych;

k) usługi telekomunikacyjne;

l) usługi pocztowe i kurierskie;

m) usługi szkolnictwa wyższego;

n) usługi związane z ubezpieczeniami (usługi doradztwa i konsultingu);

o) pozostałe usługi finansowe (usługi doradztwa i konsultingu);

p) pozostałe usługi finansowe wymienione w załączniku 25 – jedynie w przypadku Chile;

q) usługi doradztwa i konsultingu w dziedzinie transportu;

r) usługi doradztwa i konsultingu w dziedzinie wytwarzania.

11. Zastrzeżenia Strony UE są następujące:

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Wszystkie sektory	CSS: UE: Liczba osób objętych umową o świadczenie usług nie może być większa, niż liczba osób niezbędna do wykonania umowy, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, na której terytorium usługa jest świadczona.
Usługi doradztwa prawnego w zakresie prawa międzynarodowego publicznego i prawa państwa macierzystego (część CPC 861)	CSS: AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SE: Bez ograniczeń. BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SI, SK: Test potrzeb ekonomicznych. IP: AT, CY, DE, EE, FR, HR, IE, LU, LV, NL, PL, PT, SE: Bez ograniczeń. BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, LT, MT, RO, SI, SK: Test potrzeb ekonomicznych.
Usługi w zakresie księgowości oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych (CPC 86212 inne niż „usługi audytorskie”, 86213, 86219 i 86220)	CSS: AT, BE, DE, EE, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. BG, CZ, CY, DK, EL, FI, FR, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. IP: UE: Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863)[1]	CSS: AT, BE, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Bez ograniczeń. BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. PT: Bez zobowiązań. IP: UE: Bez zobowiązań.
Usługi architektoniczne oraz usługi planowania urbanistycznego i architektonicznego kształtowania krajobrazu (CPC 8671 i 8674)	CSS: BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. FI: Bez ograniczeń, z wyjątkiem: Osoba fizyczna musi wykazać, że posiada specjalistyczną wiedzę niezbędną do świadczenia danej usługi. BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. AT: Tylko usługi w zakresie planowania, w przypadku których: Test potrzeb ekonomicznych. IP: CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. FI: Bez ograniczeń, z wyjątkiem: Osoba fizyczna musi wykazać, że posiada specjalistyczną wiedzę niezbędną do świadczenia danej usługi. BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. AT: Tylko usługi w zakresie planowania, w przypadku których: Test potrzeb ekonomicznych.

[1] Nie obejmują doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji prawnej w sprawach podatkowych, które są uwzględnione w ramach usługi w zakresie doradztwa prawnego w zakresie międzynarodowego prawa publicznego i prawa państwa macierzystego.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne (CPC 8672 i 8673)	CSS: BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. FI: Bez ograniczeń, z wyjątkiem: Osoba fizyczna musi wykazać, że posiada wiedzę niezbędną do świadczenia danej usługi. BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. AT: Tylko usługi w zakresie planowania, w przypadku których: Test potrzeb ekonomicznych. IP: CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. FI: Bez ograniczeń, z wyjątkiem: Osoba fizyczna musi wykazać, że posiada wiedzę niezbędną do świadczenia danej usługi. BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. AT: Tylko usługi w zakresie planowania, w przypadku których: Test potrzeb ekonomicznych.
Usługi medyczne (w tym usługi świadczone przez psychologów) i usługi stomatologiczne (CPC 9312 i część 85201)	CSS: SE: Bez ograniczeń. CY, CZ, DE, DK, EE, ES, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Test potrzeb ekonomicznych. FR: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem usług świadczonych przez psychologów, dla których: Bez zobowiązań. AT: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług świadczonych przez psychologów i usług stomatologicznych, dla których: Test potrzeb ekonomicznych. BE, BG, EL, FI, HR, HU, LT, LV, SK: Bez zobowiązań. IP: UE: Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi weterynaryjne (CPC 932)	CSS: SE: Bez ograniczeń. CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Test potrzeb ekonomicznych. AT, BE, BG, HR, HU, LV, SK: Bez zobowiązań. IP: UE: Bez zobowiązań.
Usługi położnicze (część CPC 93191)	CSS: IE, SE: Bez ograniczeń. AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Test potrzeb ekonomicznych. BE, BG, FI, HR, HU, SK: Bez zobowiązań. IP: UE: Bez zobowiązań.
Usługi świadczone przez pielęgniarzy lub pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (część CPC 93191)	CSS: IE, SE: Bez ograniczeń. AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Test potrzeb ekonomicznych. BE, BG, FI, HR, HU, SK: Bez zobowiązań. IP: UE: Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi komputerowe i usługi z nimi związane (CPC 84)	CSS: BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. FI: Bez ograniczeń, z wyjątkiem: Osoba fizyczna musi wykazać, że posiada specjalistyczną wiedzę niezbędną do świadczenia danej usługi. AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. IP: DE, EE, EL, FR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. FI: Bez ograniczeń, z wyjątkiem: Osoba fizyczna musi wykazać, że posiada specjalistyczną wiedzę niezbędną do świadczenia danej usługi. AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. HR: Bez zobowiązań.
Usługi badawczo-rozwojowe (CPC 851, 852, z wyjątkiem usług świadczonych przez psychologów[1], i 853)	CSS: UE z wyjątkiem NL, SE: Wymagana jest umowa o przyjęciu podpisana z zatwierdzoną organizacją badawczą[2]. UE z wyjątkiem CZ, DK, SK: Bez ograniczeń. CZ, DK, SK: Test potrzeb ekonomicznych. IP: UE z wyjątkiem NL, SE: Wymagana jest umowa o przyjęciu podpisana z zatwierdzoną organizacją badawczą[3]. UE z wyjątkiem BE, CZ, DK, IT, SK: Bez ograniczeń. BE, CZ, DK, IT, SK: Test potrzeb ekonomicznych.

[1] Część CPC 85201, która znajduje się w pozycji „Usługi medyczne i stomatologiczne”.

[2] Dla wszystkich państw członkowskich, z wyjątkiem DK, zatwierdzenie organizacji badawczej oraz umowa o przyjęciu muszą spełniać warunki określone na podstawie dyrektywy (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (Dz.U. UE L 132 z 21.5.2016, s. 21).

[3] Dla wszystkich państw członkowskich, z wyjątkiem DK, zatwierdzenie organizacji badawczej oraz umowa o przyjęciu muszą spełniać warunki określone na podstawie dyrektywy (UE) 2016/801.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi reklamowe (CPC 871)	CSS: BE, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. IP: UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem NL. NL: Bez ograniczeń.
Usługi badania rynku i opinii publicznej (CPC 864)	CSS: BE, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HR, LV, MT, RO, SI, SK: Test potrzeb ekonomicznych. PT: Bez ograniczeń, z wyjątkiem usług badania opinii publicznej (CPC 86402), dla których: Bez zobowiązań. HU, LT: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem usług badania opinii publicznej (CPC 86402), dla których: Bez zobowiązań. IP: DE, EE, FR, IE, LU, NL, PL, SE: Bez ograniczeń. AT, BE, BG, CZ, CY, DK, EL, ES, FI, HR, IT, LV, MT, RO, SI, SK: Test potrzeb ekonomicznych. PT: Bez ograniczeń, z wyjątkiem usług badania opinii publicznej (CPC 86402), dla których: Bez zobowiązań. HU, LT: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem usług badania opinii publicznej (CPC 86402), dla których: Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi konsultingowe w zakresie zarządzania (CPC 865)	CSS: BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. IP: CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, HU, IT, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych.
Usługi związane z konsultingiem w zakresie zarządzania (CPC 866)	CSS: BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. HU: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem usług arbitrażowych i pojednawczych (CPC 86602), dla których: Bez zobowiązań. IP: CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, IT, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. HU: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem usług arbitrażowych i pojednawczych (CPC 86602), dla których: Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)	CSS: BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. IP: UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem NL. NL: Bez ograniczeń.
Powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego (CPC 8675)	CSS: BE, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DE: Bez ograniczeń, z wyjątkiem geodetów wyznaczanych przez organy publiczne, w przypadku których: Bez zobowiązań. FR: Bez ograniczeń, z wyjątkiem świadczenia usług geodezyjnych związanych z ustanawianiem praw własności i prawem do ziemi, dla których: Bez zobowiązań. BG: Bez zobowiązań. IP: UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem NL. NL: Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Górnictwo (CPC 883, wyłącznie usług doradztwa i konsultingu)	CSS: BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. IP: DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych.
Konserwacja i naprawa statków (część CPC 8868)	CSS: BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. IP: UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem NL. NL: Bez ograniczeń.
Konserwacja i naprawa środków transportu kolejowego (część CPC 8868)	CSS: BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. IP: UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem NL. NL: Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Konserwacja i naprawa pojazdów silnikowych, motocykli, skuterów śnieżnych oraz środków transportu drogowego (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867 i część CPC 8868)	CSS: BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. IP: UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem NL. NL: Bez ograniczeń.
Konserwacja i naprawa statków powietrznych i ich części (część 8868)	CSS: BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. IP: UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem NL. NL: Bez ograniczeń.
Konserwacja i naprawa wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i nie biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego[1] (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 i 8866)	CSS: BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, DE, DK, HU, IE, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. FI: Bez zobowiązań, z wyjątkiem umowy dotyczącej usługi posprzedażowej lub poleasingowej; w przypadku konserwacji i naprawy artykułów użytku osobistego i domowego (CPC 633): Test potrzeb ekonomicznych. IP: UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem NL. NL: Bez ograniczeń.

[1] Usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, włącznie z komputerami (CPC 845) są uwzględnione w ramach usług informatycznych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905, z wyjątkiem tłumaczeń urzędowych lub przysięgłych)	CSS: BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, LV, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. IP: CY, DE, EE, FR, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. HR: Bez zobowiązań.
Usługi telekomunikacyjne (CPC 7544, wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	CSS: BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. IP: DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi pocztowe i kurierskie (CPC 751, wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	CSS: BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. IP: DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, HU, IT, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych.
Budownictwo i pokrewne usługi inżynieryjne (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 i 518). BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 i 517)	CSS: UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem BE, CZ, DK, ES, NL i SE. BE, DK, ES, NL, SE: Bez ograniczeń. CZ: Test potrzeb ekonomicznych. IP: UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem NL. NL: Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie badania terenu pod budowę (CPC 5111)	CSS: BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. IP: UE: Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi szkolnictwa wyższego (CPC 923)	CSS: UE z wyjątkiem LU, SE: Bez zobowiązań. LU: Bez zobowiązań, z wyjątkiem profesorów uniwersytetów, w przypadku których: bez ograniczeń. SE: Bez ograniczeń, z wyjątkiem dostawców usług w zakresie edukacji finansowanych ze środków publicznych i prywatnych, z pewnego rodzaju pomocą państwa, w przypadku których: Bez zobowiązań. IP: UE z wyjątkiem SE: Bez zobowiązań. SE: Bez ograniczeń, z wyjątkiem dostawców usług w zakresie edukacji finansowanych ze środków publicznych i prywatnych, z pewnego rodzaju pomocą państwa, w przypadku których: Bez zobowiązań.
Usługi związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (CPC 881, wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	CSS: UE z wyjątkiem BE, DE, DK, ES, FI, HR i SE: Bez zobowiązań. BE, DE, ES, HR, SE: Bez ograniczeń. DK: Test potrzeb ekonomicznych. FI: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług doradztwa i konsultingu związanych z leśnictwem, w przypadku których: Bez ograniczeń. IP: UE: Bez zobowiązań.
Usługi w zakresie ochrony środowiska (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, część 94060, 9405, część 9406 i 9409)	CSS: BE, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, DE, DK, EL, HU, LT, LV, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. IP: UE: Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami (wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	CSS: BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, FI, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. HU: Bez zobowiązań. IP: DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. HU: Bez zobowiązań.
Pozostałe usługi finansowe (wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	CSS: BE, DE, ES, EE, EL, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, FI, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. HU: Bez zobowiązań. IP: DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. HU: Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Transport (CPC 71, 72, 73 i 74, wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	CSS: DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. BE: Bez zobowiązań. IP: CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. PL: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem transportu lotniczego, w przypadku którego: Bez ograniczeń. BE: Bez zobowiązań.
Usługi biur podróży i organizatorów turystyki (włącznie z pilotami wycieczek[1]) (CPC 7471)	CSS: AT, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Bez ograniczeń. BG, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. BE, IE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem pilotów wycieczek, w przypadku których: Bez ograniczeń. IP: UE: Bez zobowiązań.

[1] Usługodawcy, których zadaniem jest towarzyszenie grupie wycieczkowej składającej się przynajmniej z dziesięciu osób fizycznych, bez występowania w charakterze przewodników w określonych miejscach.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi przewodników turystycznych (CPC 7472)	CSS: NL, PT, SE: Bez ograniczeń. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LU, MT, RO, SK, SI: Test potrzeb ekonomicznych. ES, HR, LT, PL: Bez zobowiązań. IP: UE: Bez zobowiązań.
Wytwarzanie (CPC 884 i 885, wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	CSS: BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych. DK: Test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy. IP: DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Bez ograniczeń. AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK: Test potrzeb ekonomicznych.

12. Zastrzeżenia Chile są następujące:

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi doradztwa prawnego w zakresie prawa międzynarodowego publicznego i prawa państwa macierzystego (część CPC 861)	Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie księgowości oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych (CPC 86212 inne niż „usługi audytorskie”, 86213, 86219 i 86220)	Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863)[1]	Bez ograniczeń.
Usługi architektoniczne oraz usługi planowania urbanistycznego i architektonicznego kształtowania krajobrazu (CPC 8671 i 8674)	Bez ograniczeń.
Usługi inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne (CPC 8672 i 8673)	Bez ograniczeń.
Usługi medyczne (w tym usługi świadczone przez psychologów) i usługi stomatologiczne (CPC 9312 i część 85201)	Bez ograniczeń.
Usługi weterynaryjne (CPC 932)	Bez ograniczeń.
Usługi położnicze (część CPC 93191)	Bez ograniczeń.
Usługi świadczone przez pielęgniarzy lub pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (część CPC 93191)	Bez ograniczeń.
Usługi komputerowe i usługi z nimi związane (CPC 84)	Bez ograniczeń.
Usługi badawczo-rozwojowe (CPC 851, 852, z wyjątkiem usług świadczonych przez psychologów[2], i 853)	Bez ograniczeń.
Usługi reklamowe (CPC 871)	Bez ograniczeń.
Usługi badania rynku i opinii publicznej (CPC 864)	Bez ograniczeń.

[1] Nie obejmują doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji w sprawach podatkowych, które są uwzględnione w ramach usługi w zakresie doradztwa prawnego w zakresie międzynarodowego prawa publicznego i prawa państwa macierzystego.

[2] Część CPC 85201, która znajduje się w pozycji „Usługi medyczne i stomatologiczne”.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi konsultingowe w zakresie zarządzania (CPC 865)	Bez ograniczeń.
Usługi związane z konsultingiem w zakresie zarządzania (CPC 866)	Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)	Bez ograniczeń.
Powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego (CPC 8675)	Bez ograniczeń.
Górnictwo (CPC 883, wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	Bez ograniczeń.
Konserwacja i naprawa statków (część CPC 8868)	Bez ograniczeń.
Konserwacja i naprawa środków transportu kolejowego (część CPC 8868)	Bez ograniczeń.
Konserwacja i naprawa pojazdów silnikowych, motocykli, skuterów śnieżnych oraz środków transportu drogowego (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867 i część CPC 8868)	Bez ograniczeń.
Konserwacja i naprawa statków powietrznych i ich części (część 8868)	Bez ograniczeń.
Konserwacja i naprawa wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i nie biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego[1] (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 i 8866)	Bez ograniczeń.
Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905, z wyjątkiem tłumaczeń urzędowych lub przysięgłych)	Bez ograniczeń.
Usługi telekomunikacyjne (CPC 7544, wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	Bez ograniczeń.
Usługi pocztowe i kurierskie (CPC 751, wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	Bez ograniczeń.

[1] Usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, włącznie z komputerami (CPC 845) są uwzględnione w ramach usług informatycznych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Budownictwo i pokrewne usługi inżynieryjne (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 i 518). BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 i 517)	Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie badania terenu pod budowę (CPC 5111)	Bez ograniczeń.
Usługi szkolnictwa wyższego (CPC 923)	Bez ograniczeń.
Usługi związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (CPC 881, wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	Bez ograniczeń.
Usługi w zakresie ochrony środowiska (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, część 94060, 9405, część 9406 i 9409)	Bez ograniczeń.
Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami (wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	Bez ograniczeń.
Pozostałe usługi finansowe (wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	Bez ograniczeń.
Pozostałe usługi finansowe (wymienione w sekcji B dodatku 25-2)	Bez ograniczeń.
Transport (CPC 71, 72, 73 i 74, wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	Bez ograniczeń.
Usługi biur podróży i organizatorów turystyki (włącznie z pilotami wycieczek[1]) (CPC 7471)	Bez ograniczeń.
Usługi przewodników turystycznych (CPC 7472)	Bez ograniczeń.
Wytwarzanie (CPC 884 i 885, wyłącznie usługi doradztwa i konsultingu)	Bez ograniczeń.

[1] Usługodawcy, których zadaniem jest towarzyszenie grupie wycieczkowej składającej się przynajmniej z dziesięciu osób fizycznych, bez występowania w charakterze przewodników w określonych miejscach.

ZAŁĄCZNIK 19-C

PRZEPŁYW OSÓB FIZYCZNYCH ODBYWAJĄCYCH WIZYTY SŁUŻBOWE

Zobowiązania proceduralne związane z wjazdem i pobytem czasowym

1. Strony powinny zapewnić, aby rozpatrywanie wniosków o wjazd i pobyt czasowy na podstawie ich odpowiednich zobowiązań w części III niniejszej Umowy było zgodne z dobrą praktyką administracyjną. W tym celu:

a) każda ze Stron zapewnia, aby opłaty pobierane przez właściwe organy za rozpatrzenie wniosków o wjazd i pobyt czasowy nie utrudniały nadmiernie ani nie opóźniały handlu usługami na podstawie części III niniejszej Umowy;

b) z zastrzeżeniem swobody uznania właściwych organów, dokumenty wymagane od wnioskodawców ubiegających się o przyznanie prawa do wjazdu i pobytu czasowego dla osób odbywających krótkoterminową wizytę służbową powinny mieć charakter proporcjonalny do celu, w jakim są gromadzone;

c) wypełnione wnioski o przyznanie prawa do wjazdu i pobytu czasowego rozpatruje się możliwie jak najszybciej;

d) właściwe organy Strony dokładają starań, aby przekazywać, bez zbędnych opóźnień, informacje w odpowiedzi na uzasadnione wnioski od wnioskodawcy dotyczące statusu wniosku o wjazd i pobyt czasowy;

e) jeżeli właściwe organy Strony potrzebują od wnioskodawcy dodatkowych informacji w celu rozpatrzenia wniosku o wjazd i pobyt czasowy, organy te dokładają starań, aby powiadomić o tym wnioskodawcę bez zbędnej zwłoki;

f) właściwe organy każdej ze Stron powiadamiają wnioskodawcę o wyniku rozpatrzenia wniosku o wjazd i pobyt czasowy bezzwłocznie po podjęciu decyzji;

g) jeżeli wniosek o wjazd i pobyt czasowy jest zatwierdzony, właściwe organy każdej ze Stron powiadamiają wnioskodawcę o okresie pobytu i innych stosownych warunkach;

h) jeżeli wniosek o wjazd i pobyt czasowy jest odrzucony, właściwe organy Strony udostępniają wnioskodawcy, na wniosek wnioskodawcy lub z własnej inicjatywy, informacje o wszelkich dostępnych procedurach kontroli i odwołania;

i) każda ze Stron dokłada starań, aby przyjmować i rozpatrywać wnioski w formacie elektronicznym.

2. Następujące dodatkowe zobowiązania proceduralne mają zastosowanie do osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa i członków ich rodziny[1]:

a) właściwe organy każdej ze Stron podejmują decyzję dotyczącą wniosku o przyznanie prawa do wjazdu lub pobytu czasowego osoby przeniesionej wewnątrz przedsiębiorstwa lub o jego przedłużenie oraz powiadamiają wnioskodawcę o tej decyzji możliwie jak najszybciej, ale nie później niż w terminie 90 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, zgodnie z procedurami powiadamiania w prawie krajowym;

b) jeżeli informacje lub dokumentacja dostarczone na poparcie wniosku o wjazd i pobyt czasowy osoby przeniesionej wewnątrz przedsiębiorstwa są niekompletne, właściwe organy Strony w rozsądnym terminie powiadamiają wnioskodawcę o dodatkowych informacjach, które są wymagane, oraz wyznaczają rozsądny termin ich przekazania; bieg terminu, o którym mowa w lit. a), ulega zawieszeniu do czasu otrzymania przez właściwe organy wymaganych dodatkowych informacji;

c) Strona UE rozszerza na członków rodziny osób fizycznych z Chile, które są osobami przeniesionymi wewnątrz przedsiębiorstwa na terytorium Strony UE, prawo do czasowego wjazdu i pobytu przyznane członkom rodziny osoby przeniesionej wewnątrz przedsiębiorstwa na podstawie art. 19 dyrektywy w sprawie osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa.

[1] Lit. a), b) i c) nie mają zastosowania do państw członkowskich, które nie zostały objęte stosowaniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (Dz.U. UE L 157 z 27.5.2014, s. 1) („dyrektywa w sprawie osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa").

d) Chile wydaje wizę członkom rodziny osób fizycznych ze Strony UE, którzy są osobami odbywającymi wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa, inwestorami, osobami przeniesionymi wewnątrz przedsiębiorstwa, osobami świadczącymi usługi kontraktowe i osobami wykonującymi wolny zawód, jako osobom pozostającym na utrzymaniu, która to wiza nie pozwala takim członkom rodziny na wykonywanie działalności zarobkowej w Chile; niemniej jednak osoba pozostająca na utrzymaniu rodziny może uzyskać zezwolenie na wykonywanie działalności zarobkowej w Chile na podstawie odrębnego wniosku o wydanie wizy dla niej jako osoby niepozostającej na utrzymaniu zgodnie z częścią III niniejszej Umowy lub ogólnymi przepisami imigracyjnymi; taki wniosek może zostać złożony i rozpatrzony w Chile.

Współpraca w zakresie powrotów i readmisji

3. Strony uznają, że zwiększony przepływ osób fizycznych wynikający z postanowień pkt 1 i 2 wymaga pełnej współpracy w zakresie powrotów i readmisji osób fizycznych, które nie spełniają lub już nie spełniają warunków wjazdu, obecności lub zamieszkania na terytorium drugiej Strony.

4. Do celów pkt 3 Strona może zawiesić stosowanie postanowień pkt 1 i 2, jeśli w jej ocenie druga Strona nie przestrzega swojego zobowiązania wynikającego z prawa międzynarodowego do bezwarunkowej readmisji swoich obywateli. Strony potwierdzają swoje zrozumienie, że taka ocena nie podlega przeglądowi na podstawie rozdziału 38.

ZAŁĄCZNIK 21-A

WYTYCZNE DOTYCZĄCE POROZUMIEŃ O UZNAWANIU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

SEKCJA A

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Niniejszy załącznik zawiera wytyczne dotyczące porozumień dotyczących warunków uznawania kwalifikacji zawodowych (zwanych dalej „porozumieniami”), określonych w art. 21.1.

2. Zgodnie z tym artykułem wytyczne te należy brać pod uwagę przy opracowywaniu wspólnych zaleceń organizacji lub organów zawodowych Stron (zwanych dalej „wspólnymi zaleceniami”).

3. Wytyczne te nie są wiążące ani wyczerpujące oraz nie zmieniają praw i obowiązków, ani nie mają wpływu na prawa i obowiązki Stron wynikające z części III niniejszej Umowy. Określają one typową treść porozumień oraz zawierają ogólne wskazówki co do wartości ekonomicznej danego porozumienia oraz zgodności odpowiednich systemów kwalifikacji zawodowych.

4. Niektóre elementy tych wytycznych mogą nie być istotne we wszystkich przypadkach, a organizacje i organy zawodowe mogą włączyć do swoich wspólnych zaleceń wszelkie inne elementy, które uznają za właściwe na potrzeby porozumień dotyczących danego zawodu i danej działalności zawodowej, zgodnie z częścią III niniejszej Umowy.

5. Wytyczne te powinny być brane pod uwagę przez Wspólną Radę przy podejmowaniu decyzji, czy należy opracować i przyjąć porozumienia. Pozostają one bez uszczerbku dla przeglądu przez Wspólną Radę spójności wspólnych zaleceń z częścią III niniejszej Umowy oraz swobody uznania Wspólnej Rady w zakresie uwzględniania elementów, które uznaje ona za istotne, w tym elementów zawartych we wspólnych zaleceniach.

SEKCJA B

FORMA I TREŚĆ POROZUMIENIA

6. W niniejszej sekcji określa się typową treść porozumienia, która w części nie wchodzi w zakres kompetencji organizacji lub organów zawodowych opracowujących wspólne zalecenia. Treść ta stanowi jednak użyteczne informacje, które należy uwzględnić przy opracowywaniu wspólnych zaleceń, tak aby były one lepiej dostosowane do możliwego zakresu porozumienia.

7. Kwestie przewidziane w szczególności w części III niniejszej Umowy, które mają zastosowanie do porozumień, takie jak zakres geograficzny porozumienia, jego interakcje z planowymi środkami niespełniającymi wymogów, system rozstrzygania sporów lub mechanizmy monitorowania i przeglądu porozumienia, nie powinny być przedmiotem wspólnych zaleceń.

8. W porozumieniu można określić różne mechanizmy uznawania kwalifikacji zawodowych na terytorium Strony. Może ono być także ograniczone do określenia zakresu porozumienia, postanowień proceduralnych, skutków uznania oraz dodatkowych wymogów, a także porozumień administracyjnych.

9. Porozumienie przyjęte przez Wspólną Radę powinno odzwierciedlać zakres swobody, którym mają dysponować właściwe organy podejmujące decyzje dotyczące uznania kwalifikacji.

Zakres porozumienia

10. W porozumieniu należy określić:

a) konkretne zawody regulowane, odpowiedni tytuł lub tytuły zawodowe oraz działalność lub grupę działalności objętych zakresem wykonywania zawodu regulowanego na terytorium Stron („zakres wykonywania zawodu”); oraz

b) czy obejmuje ono uznawanie kwalifikacji zawodowych na potrzeby dostępu do działalności zawodowej na czas określony czy nieokreślony.

Warunki uznawania kwalifikacji

11. W porozumieniu można określić w szczególności:

a) kwalifikacje zawodowe niezbędne do uznania kwalifikacji w ramach porozumienia, na przykład dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji, doświadczenie zawodowe lub inne poświadczenie kompetencji;

b) stopień swobody uznania, jakim dysponują organy odpowiedzialne za uznawanie, gdy oceniają wnioski o uznanie danych kwalifikacji zawodowych; oraz

c) procedury postępowania z różnicami i lukami między kwalifikacjami zawodowymi a środkami służącymi zniwelowaniu różnic, w tym możliwości zastosowania jakichkolwiek środków wyrównawczych lub wszelkie inne odpowiednie warunki i ograniczenia.

Postanowienia proceduralne

12. W porozumieniu można określić:

a) wymagane dokumenty oraz formę, w jakiej powinny być przedkładane, na przykład przekazanie drogą elektroniczną lub inną, lub konieczność przedłożenia tłumaczeń lub poświadczenia autentyczności;

b) etapy i procedury procesu uznawania, w tym te związane z ewentualnymi środkami wyrównawczymi, odpowiednie obowiązki i terminy; oraz

c) dostępność informacji istotnych dla wszystkich aspektów procesów i wymogów uznawania.

Skutki uznawania i wymogi dodatkowe

13. W porozumieniu można określić postanowienia dotyczące skutków uznawania, a w stosownych przypadkach również w odniesieniu do różnych sposobów świadczenia usług.

14. W porozumieniu można opisać wszelkie dodatkowe wymogi dotyczące skutecznego wykonywania zawodu regulowanego na terytorium Strony przyjmującej. Takie wymogi mogą obejmować:

a) wymóg dokonania rejestracji w organach lokalnych;

b) odpowiednią znajomość języka;

c) poświadczenie dobrej reputacji;

d) zapewnienie zgodności z wymogami Strony przyjmującej dotyczącymi stosowania nazw handlowych lub firm;

e) zapewnienie zgodności z zasadami etyki, niezależności i wymogami postępowania zgodnie z etyką zawodową obowiązującymi na terytorium Strony przyjmującej;

f) konieczność uzyskania ubezpieczenia od odpowiedzialności zawodowej;

g) przepisy dotyczące postępowania dyscyplinarnego, odpowiedzialności finansowej i odpowiedzialności zawodowej; oraz

h) wymogi dotyczące ciągłego doskonalenia zawodowego.

Zarządzanie porozumieniem

15. W porozumieniu należy określić warunki, na jakich można je poddać przeglądowi lub uchylić je, a także skutki przeglądu lub uchylenia. Można również rozważyć włączenie postanowień dotyczących skutków każdego wcześniejszego uznania.

SEKCJA C

WARTOŚĆ EKONOMICZNA PRZEWIDYWANEGO POROZUMIENIA

16. Zgodnie z art. 21.1 ust. 2 lit. a) wspólnym zaleceniom towarzyszy oparta na dowodach ocena wartości ekonomicznej przewidywanego porozumienia. Taka ocena może obejmować ocenę korzyści ekonomicznych, które porozumienie ma przynieść gospodarkom obu Stron oraz może pomóc Wspólnej Radzie w opracowaniu i przyjęciu porozumienia.

17. Aspekty, takie jak obecny poziom otwartości rynku, potrzeby branży, tendencje i zmiany rynkowe, oczekiwania i wymagania klientów oraz możliwości rynkowe, mogą stanowić użyteczne elementy do celów oceny, o której mowa w pkt 16.

18. Ocena nie musi być pełną ani szczegółową analizą ekonomiczną, ale powinna zawierać wyjaśnienie interesu zawodu oraz spodziewanych korzyści dla Stron wynikających z przyjęcia porozumienia.

SEKCJA D

ZGODNOŚĆ ODPOWIEDNICH SYSTEMÓW KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

19. Zgodnie z art. 21.1 ust. 2 lit. b) wspólnym zaleceniom towarzyszy oparta na dowodach ocena zgodności odpowiednich systemów kwalifikacji zawodowych. Taka ocena może pomóc Wspólnej Radzie w opracowaniu i przyjęciu porozumienia.

20. Poniższy proces służy ukierunkowaniu organizacji i organów zawodowych w ocenie zgodności odpowiednich systemów kwalifikacji zawodowych i działalności zawodowej z myślą o uproszczeniu i ułatwieniu uznawania kwalifikacji zawodowych.

Krok pierwszy: Ocena zakresu wykonywania zawodu i kwalifikacji zawodowych wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego na terytorium każdej ze Stron

21. Ocena zakresu wykonywania zawodu i kwalifikacji zawodowych wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego na terytorium każdej ze Stron powinna opierać się na wszystkich odpowiednich informacjach.

22. Należy określić następujące elementy:

a) działalność lub grupy działalności objęte zakresem wykonywania zawodu regulowanego na terytorium każdej ze Stron; oraz

b) kwalifikacje zawodowe wymagane na terytorium każdej ze Stron do wykonywania zawodu regulowanego, które mogą obejmować którykolwiek z następujących elementów:

(i) minimalny wymagany poziom wykształcenia, na przykład wymogi dotyczące warunków dostępu do zawodu, poziomu wykształcenia, długości studiów i ich treści;

(ii) minimalne wymagane doświadczenie zawodowe, na przykład miejsce, czas trwania i warunki szkolenia praktycznego lub nadzorowanego wykonywania zawodu przed rejestracją, uzyskaniem uprawnień lub równoważnym zdarzeniem;

(iii) zdane egzaminy, w szczególności egzaminy z kompetencji zawodowych; oraz

(iv) uzyskanie uprawnień lub równoważne zdarzenie, poświadczające na przykład spełnienie wymogów dotyczących kwalifikacji zawodowych niezbędnych do wykonywania zawodu.

Krok drugi: Ocena rozbieżności zakresu wykonywania zawodu lub kwalifikacji zawodowych wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego na terytorium każdej ze Stron

23. Ocena rozbieżności w zakresie wykonywania zawodu lub kwalifikacji zawodowych wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego na terytorium każdej ze Stron powinna w szczególności identyfikować rozbieżności, które są znaczne.

24. Znaczne rozbieżności w zakresie wykonywania zawodu mogą wystąpić wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

a) co najmniej jedna działalność objęta zawodem regulowanym na terytorium Strony przyjmującej nie jest objęta odpowiadającym zawodem na terytorium Strony pochodzenia;

b) działalność taka jest przedmiotem specjalnego kształcenia na terytorium Strony przyjmującej; oraz

c) kształcenie na potrzeby prowadzenia danej działalności na terytorium Strony przyjmującej obejmuje zagadnienia w znacznym stopniu odmienne od zagadnień objętych kwalifikacjami wnioskodawcy.

25. Znaczne rozbieżności w kwalifikacjach zawodowych wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego mogą występować, jeżeli istnieją rozbieżności w wymogach Stron w odniesieniu do poziomu, czasu trwania lub treści kształcenia wymaganego do wykonywania działalności objętej zawodem regulowanym.

Krok trzeci: Mechanizmy uznawania

26. W zależności od okoliczności możliwe jest istnienie różnych mechanizmów uznawania kwalifikacji zawodowych. Na terytorium danej Strony mogą istnieć różne mechanizmy.

27. Jeżeli nie występują znaczne rozbieżności w zakresie wykonywania zawodu i kwalifikacji zawodowych wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego, w porozumieniu można przewidzieć prostszy i sprawniejszy proces uznawania kwalifikacji niż w przypadku gdy występują znaczne rozbieżności.

28. W przypadku wystąpienia znacznych rozbieżności w porozumieniu można przewidzieć wymogi wyrównawcze, które są wystarczające do zaradzenia takim rozbieżnościom.

29. W przypadku gdy w celu zmniejszenia znacznych rozbieżności stosowane są wymogi wyrównawcze, powinny one być proporcjonalne względem rozbieżności, których dotyczą. W ramach oceny zakresu niezbędnych wymogów wyrównawczych można wziąć pod uwagę wszelkie praktyczne doświadczenie zawodowe lub oficjalnie potwierdzone kształcenie.

30. Niezależnie od stopnia rozbieżności w porozumieniu można uwzględnić zakres swobody, którym mają dysponować właściwe organy podejmujące decyzje dotyczące wniosków o uznanie kwalifikacji.

31. Wymogi wyrównawcze mogą mieć różne formy, w tym:

a) okres nadzorowanego wykonywania zawodu regulowanego na terytorium Strony przyjmującej, któremu w miarę możliwości towarzyszy dalsze kształcenie, odbywany pod nadzorem osoby posiadającej kwalifikacje i podlegający uregulowanej ocenie;

b) egzamin przeprowadzany lub uznawany przez właściwe organy Strony przyjmującej w celu dokonania oceny zdolności wnioskodawcy do wykonywania zawodu regulowanego na terytorium tej Strony; oraz

c) czasowe ograniczenie zakresu wykonywania zawodu.

32. W porozumieniu można przewidzieć, że wnioskodawcom będzie przysługiwać wybór między różnymi wymogami wyrównawczymi, w przypadku gdy mogłoby to ograniczyć obciążenie administracyjne wnioskodawców, a wymogi takie są równoważne.

ZAŁĄCZNIK 21-B

WZAJEMNE UZNAWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Zgodnie z art. 21.1 ust. 3 i art. 8.5 ust. 1 lit. a) Wspólna Rada może przyjąć decyzję w celu określenia lub zmiany porozumień o wzajemnym uznawaniu określonych w niniejszym załączniku.

ZAŁĄCZNIK 25

USŁUGI FINANSOWE

Uwagi

1. W wykazach każdej ze Stron w dodatkach 25-1 i 25-2 określono, zgodnie z art. 25.10, co następuje:

a) w sekcji A określono konkretne sektory, podsektory lub rodzaje działalności, do których mają zastosowanie obowiązki określone w art. 25.7;

b) w sekcji B określono konkretne podsektory lub rodzaje działalności, w odniesieniu do których Strona podejmuje zobowiązania zgodnie z art. 25.6;

c) w sekcji C określono konkretne sektory, podsektory lub rodzaje działalności, w odniesieniu do których Strona utrzymuje istniejący środek niepodlegający niektórym lub wszystkim obowiązkom wynikającym z:

(i) art. 25.3;

(ii) art. 25.5;

(iii) art. 25.7;

(iv) art. 25.8; oraz

(v) art. 25.9.

d) w sekcji D określono konkretne sektory, podsektory lub rodzaje działalności, w odniesieniu do których Strona ta może utrzymywać istniejące środki lub przyjąć nowe lub bardziej restrykcyjne środki, które nie spełniają niektórych lub wszystkich obowiązków, o których mowa w lit. a)–c) niniejszego punktu.

2. We wszystkich sekcjach, w przypadku Strony UE, konkretne podsektory lub rodzaje działalności określono zgodnie z definicjami określonymi w art. 25.2. W sekcji B, w przypadku Chile, zobowiązania sklasyfikowano zgodnie z CPC.

3. Zastrzeżenie dokonane w odniesieniu do obowiązków określonych w artykułach, które są włączone do rozdziału 25 na podstawie art. 25.7, określono w wykazie odnoszącym się do tytułów tych artykułów i do konkretnego włączonego obowiązku.

4. Sekcja B zawiera jedynie niedyskryminujące ograniczenia w dostępie do rynku. Ograniczenia dyskryminujące określono w wykazie w sekcji C lub D.

5. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że zastrzeżenia Strony pozostają bez uszczerbku dla praw i zobowiązań Stron wynikających z GATS.

6. W sekcjach C i D w każdym zastrzeżeniu określono następujące elementy:

a) „podsektor” odnosi się do konkretnego sektora, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;

b) „rodzaj zastrzeżenia” lub „dany obowiązek” określa obowiązek, o którym mowa w pkt 1, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;

c) „szczebel władzy” wskazuje szczebel władzy utrzymujący środek, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;

d) w sekcji C „środki” oznaczają przepisy lub inne kwalifikujące się środki wskazane, w stosownych przypadkach, w elemencie „opis”, w odniesieniu do których dokonano zastrzeżenia. Środek wymieniony w elemencie „środki”:

   (i) oznacza środek zmieniony, kontynuowany lub wznowiony od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy;

   (ii) obejmuje wszelkie podrzędne środki przyjęte lub utrzymywane na podstawie środka i zgodne z nim; oraz

   (iii) obejmuje, w odniesieniu do wykazu Strony UE, wszelkie przepisy lub inne środki, które wykonują dyrektywę Unii Europejskiej na poziomie państw członkowskich;

e) w sekcji D „istniejące środki” oznaczają, do celów przejrzystości, istniejące środki mające zastosowanie do podsektora lub rodzajów działalności objętych zastrzeżeniem; oraz

f) „opis” określa niespełniające wymogów aspekty środka, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia.

7. Dla większej pewności, w odniesieniu do sekcji C, należy wyjaśnić, że jeżeli Strona przyjmuje nowy środek na szczeblu władzy innym niż ten, na którym pierwotnie dokonano zastrzeżenia, i ten nowy środek faktycznie zastępuje – na terytorium, do którego ma zastosowanie – niespełniający wymogów aspekt pierwotnego środka wymieniony w elemencie „środki", nowy środek uznaje się za „zmianę" pierwotnego środka w rozumieniu art. 25.10 ust. 1 lit. c).

8. Dokonując interpretacji zastrzeżenia, uwzględnia się wszystkie jego elementy. Zastrzeżenie interpretuje się w świetle odpowiednich obowiązków, w odniesieniu do których dokonuje się zastrzeżenia. W sekcji C element „środki", a w sekcjach B i D element „opis" są nadrzędne w stosunku do wszystkich innych elementów.

9. Zastrzeżenie dokonane na poziomie Unii Europejskiej stosuje się do środków Unii Europejskiej, do środków państwa członkowskiego na szczeblu centralnym lub do środków instytucji rządowych lub samorządowych w państwie członkowskim, chyba że dane zastrzeżenie wyklucza państwo członkowskie. Zastrzeżenie dokonane przez państwo członkowskie stosuje się do środków na centralnym, regionalnym lub lokalnym szczeblu władzy w tym państwie członkowskim. Do celów zastrzeżeń Belgii centralny szczebel władzy obejmuje rząd federalny oraz rządy regionów i wspólnot, gdyż każdy z nich posiada równoważne kompetencje ustawodawcze. Do celów zastrzeżeń Unii Europejskiej i jej państw członkowskich regionalny szczebel władzy w Finlandii oznacza Wyspy Alandzkie. Zastrzeżenie dokonane na poziomie Chile stosuje się do środków władz centralnych lub władz lokalnych.

10. Wykaz Strony nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur, które osoba fizyczna lub prawna musi spełnić w celu uzyskania, zmiany lub odnowienia zezwolenia, tj. wymogów i procedur dotyczących kwalifikacji, norm technicznych oraz wymogów i procedur w zakresie licencjonowania, jeżeli nie stanowią one ograniczenia w rozumieniu art. 25.3, 25.6 lub 25.7. Środki te mogą obejmować konieczność uzyskania zezwolenia, rejestracji, spełnienia obowiązków świadczenia usługi powszechnej, posiadania uznanych kwalifikacji w sektorach regulowanych, zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, spełnienia wymogu przynależności do konkretnego zawodu, takiego jak wymóg członkostwa w organizacji zawodowej, posiadania lokalnego przedstawiciela na potrzeby świadczenia usługi lub utrzymywania lokalnego adresu, lub spełnienia wszelkich innych niedyskryminujących wymogów, zgodnie z którymi pewne rodzaje działalności nie mogą być prowadzone w strefach lub obszarach chronionych. Chociaż takie środki nie są wymienione w wykazie Strony, mogą one mieć zastosowanie.

11. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku Strony UE obowiązek przyznania traktowania narodowego nie pociąga za sobą wymogu rozszerzenia na osoby fizyczne lub prawne z Chile traktowania przyznanego w państwie członkowskim na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub jakiegokolwiek środka wprowadzonego na podstawie tego traktatu, w tym środków je wdrażających w państwach członkowskich, w odniesieniu do:

a) osób fizycznych lub rezydentów innego państwa członkowskiego; lub

b) osób prawnych utworzonych lub zorganizowanych na podstawie prawa innego państwa członkowskiego lub Unii Europejskiej oraz mających siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w Unii Europejskiej.

12. Traktowanie przyznawane osobom prawnym założonym przez inwestorów Strony zgodnie z prawem drugiej Strony (w tym, w przypadku Strony UE, prawem państwa członkowskiego) i mającym swoją siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium tej drugiej Strony pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich warunków lub obowiązków, zgodnie z rozdziałem 17, które mogły zostać nałożone na takie osoby prawne w chwili zakładania działalności na terytorium tej drugiej Strony i które nadal mają zastosowanie.

13. W odróżnieniu od zagranicznych jednostek zależnych oddziały ustanowione bezpośrednio w państwie członkowskim przez instytucję finansową spoza Unii Europejskiej nie podlegają, poza pewnymi ograniczonymi wyjątkami, regulacjom ostrożnościowym zharmonizowanym na poziomie Unii Europejskiej, które pozwalają takim jednostkom zależnym na korzystanie ze zwiększonych ułatwień przy zakładaniu nowych przedsiębiorstw oraz przy świadczeniu transgranicznych usług finansowych w całej Unii Europejskiej. Dlatego też takie oddziały otrzymują zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium państwa członkowskiego na warunkach równoważnych warunkom stosowanym wobec krajowych instytucji finansowych tego państwa członkowskiego oraz mogą zostać zobowiązane do spełnienia pewnych konkretnych wymogów ostrożnościowych, takich jak, w przypadku usług bankowych i związanych z papierami wartościowymi, oddzielna kapitalizacja i inne wymogi związane z wypłacalnością oraz wymogi w zakresie sprawozdań i publikacji rachunków lub, w przypadku ubezpieczeń, wymóg konkretnych gwarancji i depozytów, oddzielnej kapitalizacji oraz lokalizacji w danym państwie członkowskim aktywów stanowiących rezerwy techniczne i co najmniej jednej trzeciej marginesu wypłacalności.

14. W przypadku Chile osoby prawne i fizyczne, które uczestniczą w chilijskim rynku finansowym, mogą podlegać regulacjom i nadzorowi *Comisión para el Mercado Financiero* (Komisji ds. Rynku Finansowego) i innych podmiotów publicznych oraz wydawanym przez nie zezwoleniom. Krajowe i zagraniczne osoby prawne i fizyczne muszą spełniać niedyskryminujące wymogi i obowiązki wynikające z regulacji sektora finansowego oraz mogą być zobowiązane do spełnienia szeregu szczególnych wymogów ostrożnościowych, takich jak oddzielna kapitalizacja, wymogi prawne dotyczące mienia, wymogi dotyczące wypłacalności, wymogi dotyczące sprawozdawczości i publikacji sprawozdań finansowych, procedura ustanawiania, szczególne wymogi dotyczące gwarancji i depozytów.

15. Wykazy Stron mają zastosowanie wyłącznie do terytoriów Chile i Strony UE zgodnie z art. 41.2 i jedynie w kontekście stosunków handlowych między Stroną UE a Chile. Nie mają one wpływu na prawa i obowiązki państw członkowskich wynikające z prawa Unii Europejskiej.

16. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że każda ze Stron zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka dotyczącego transgranicznego świadczenia usług w odniesieniu do wszystkich sektorów, podsektorów i rodzajów działalności w zakresie usług finansowych, które nie zostały wyszczególnione w sekcji A.

17. W wykazach Stron stosuje się następujące skróty:

UE Unia Europejska, w tym wszystkie jej państwa członkowskie

AT Austria

BE Belgia

BG Bułgaria

CY Cypr

CZ Czechy

DE Niemcy

DK Dania

EE Estonia

EL Grecja

ES Hiszpania

FI Finlandia

FR Francja

HR Chorwacja

HU Węgry

IE Irlandia

IT Włochy

LT Litwa

LU Luksemburg

LV Łotwa

MT Malta

NL Niderlandy

PL Polska

PT Portugalia

RO Rumunia

SE Szwecja

SI Słowenia

SK Słowacja

EOG Europejski Obszar Gospodarczy

CMF *Comisión para el Mercado Financiero* (Komisja ds. Rynku Finansowego)

Dodatek 25-1

STRONA UE: ZASTRZEŻENIA I ZOBOWIĄZANIA DOTYCZĄCE DOSTĘPU DO RYNKU

SEKCJA A

ZOBOWIĄZANIA DOTYCZĄCE TRANSGRANICZNEGO HANDLU USŁUGAMI FINANSOWYMI

Obowiązki określone w art. 25.7 mają zastosowanie do następujących podsektorów lub rodzajów działalności:

Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami

UE, z wyjątkiem CY, EE, LV, LT, MT i PL:

1. ubezpieczenie ryzyka odnoszącego się do:

a) transportu morskiego, lotnictwa zarobkowego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej, włączając w to satelity, w przypadku gdy dane ubezpieczenie obejmuje transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność związaną z tym transportem; oraz

b) towarów w tranzycie międzynarodowym;

2. reasekuracja i retrocesja;

3. pomocnicze usługi ubezpieczeniowe, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (i) ppkt D; oraz

4. pośrednictwo ubezpieczeniowe, takie jak usługi brokerskie i agencyjne, ryzyka ubezpieczeniowego związanego z usługami wymienionymi w ust. 1 lit. a) i b).

CY:

1. bezpośrednie usługi ubezpieczeniowe (włącznie z koasekuracją) dotyczące ubezpieczeń od ryzyka odnoszącego się do:

a) transportu morskiego, lotnictwa zarobkowego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej, włączając w to satelity, w przypadku gdy dane ubezpieczenie obejmuje transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność związaną z tym transportem; oraz

b) towarów w tranzycie międzynarodowym;

2. pośrednictwo ubezpieczeniowe;

3. reasekuracja i retrocesja; oraz

4. pomocnicze usługi ubezpieczeniowe, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (i) ppkt D.

EE:

1. ubezpieczenia bezpośrednie (w tym koasekuracja);

2. reasekuracja i retrocesja;

3. pośrednictwo ubezpieczeniowe; oraz

4. pomocnicze usługi ubezpieczeniowe, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (i) ppkt D.

LV i LT:

1. ubezpieczenie ryzyka odnoszącego się do:

a) transportu morskiego, lotnictwa zarobkowego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej, włączając w to satelity, w przypadku gdy dane ubezpieczenie obejmuje transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność związaną z tym transportem; oraz

b) towarów w tranzycie międzynarodowym;

2. reasekuracja i retrocesja; oraz

3. pomocnicze usługi ubezpieczeniowe, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (i) ppkt D.

MT:

1. ubezpieczenie ryzyka odnoszącego się do:

a) transportu morskiego, lotnictwa zarobkowego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej, włączając w to satelity, w przypadku gdy dane ubezpieczenie obejmuje transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność związaną z tym transportem; oraz

b) towarów w tranzycie międzynarodowym;

2. reasekuracja i retrocesja; oraz

3. pomocnicze usługi ubezpieczeniowe, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (i) ppkt D.

PL:

1. ubezpieczenie ryzyka dotyczącego towarów w handlu międzynarodowym;

2. reasekuracja i retrocesja ryzyka dotyczącego towarów w handlu międzynarodowym; oraz

3. usługi bankowe i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń i usług związanych z ubezpieczeniami).

UE z wyjątkiem BE, CY, EE, LV, LT, MT, SI i RO:

1. dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych oraz przetwarzanie danych finansowych i związane z nimi oprogramowanie, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt K); oraz

2. usługi doradcze i inne pomocnicze usługi finansowe związane z usługami bankowymi i innymi usługami finansowymi, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt L), z wyłączeniem pośrednictwa, o którym mowa w tym podpunkcie.

BE:

dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych oraz przetwarzanie danych finansowych i związane z nimi oprogramowanie, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt K).

CY:

1. obrót zbywalnymi papierami wartościowymi z użyciem środków własnych lub klientów, dokonywany na giełdzie, na rynku pozagiełdowym lub w inny sposób, o którym mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt F) pkt 5;

2. dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych oraz przetwarzanie danych finansowych i związane z nimi oprogramowanie, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt K); oraz

3. usługi doradcze i inne pomocnicze usługi finansowe związane z usługami bankowymi i innymi usługami finansowymi, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt L), z wyłączeniem pośrednictwa, o którym mowa w tym podpunkcie.

EE i LT:

1. przyjmowanie depozytów;

2. udzielanie wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów;

3. leasing finansowy;

4. usługi dokonywania wszelkich płatności i transferu środków pieniężnych;

5. gwarancje i zobowiązania;

6. transakcje z użyciem środków własnych lub klientów, dokonywane na giełdzie, na rynku pozagiełdowym lub w inny sposób;

7. udział w emisji wszelkiego rodzaju papierów wartościowych, w tym w gwarantowaniu i plasowaniu – publicznie lub prywatnie – w charakterze agenta oraz świadczenia usług z tym związanych;

8. pośrednictwo na rynku pieniężnym;

9. zarządzanie aktywami, takie jak zarządzanie płynnością lub portfelem aktywów, oraz wszelkich form zbiorowego inwestowania;

10. usługi w zakresie zarządzania, przechowywania, deponowania i powiernictwa;

11. usługi rozliczeniowe i rozrachunkowe dotyczące aktywów finansowych, w tym papierów wartościowych, instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów zbywalnych;

12. dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych oraz przetwarzanie danych finansowych i związane z nimi oprogramowanie, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt K); oraz

13. usługi doradcze i inne pomocnicze usługi finansowe związane z usługami bankowymi i innymi usługami finansowymi, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt L), z wyłączeniem pośrednictwa, o którym mowa w tym podpunkcie.

LV:

1. udział w emisji wszelkiego rodzaju papierów wartościowych, w tym w gwarantowaniu i plasowaniu – publicznie lub prywatnie – w charakterze agenta oraz świadczenia usług z tym związanych;

2. dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych oraz przetwarzanie danych finansowych i związane z nimi oprogramowanie, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt K); oraz

3. usługi doradcze i inne pomocnicze usługi finansowe związane z usługami bankowymi i innymi usługami finansowymi, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt L), z wyłączeniem pośrednictwa, o którym mowa w tym podpunkcie.

MT:

1. przyjmowanie depozytów;

2. udzielanie wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów;

3. dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych oraz przetwarzanie danych finansowych i związane z nimi oprogramowanie, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt K); oraz

4. usługi doradcze i inne pomocnicze usługi finansowe związane z usługami bankowymi i innymi usługami finansowymi, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt L), z wyłączeniem pośrednictwa, o którym mowa w tym podpunkcie.

RO:

1. przyjmowanie depozytów;

2. udzielanie wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów;

3. gwarancje i zobowiązania;

4. pośrednictwo na rynku pieniężnym;

5. dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych oraz przetwarzanie danych finansowych i związane z nimi oprogramowanie, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt K); oraz

6. usługi doradcze i inne pomocnicze usługi finansowe związane z usługami bankowymi i innymi usługami finansowymi, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt L), z wyłączeniem pośrednictwa, o którym mowa w tym podpunkcie.

SI:

1. udzielanie wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów;

2. przyjmowanie gwarancji i zobowiązań ze strony zagranicznych instytucji kredytowych przez krajowe osoby prawne i wyłącznych właścicieli;

3. dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych oraz przetwarzanie danych finansowych i związane z nimi oprogramowanie, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt K); oraz

4. usługi doradcze i inne pomocnicze usługi finansowe związane z usługami bankowymi i innymi usługami finansowymi, o których mowa w art. 25.2 lit. d) pkt (ii) ppkt L), z wyłączeniem pośrednictwa, o którym mowa w tym podpunkcie.

SEKCJA B

ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z DOSTĘPEM DO RYNKU W ODNIESIENIU DO LIBERALIZACJI INWESTYCJI

1. Następujące podsektory i rodzaje działalności są zobowiązane do liberalizacji inwestycji:

UE: Wszystkie usługi finansowe.

2. Następujące niedyskryminujące ograniczenia mają zastosowanie w odniesieniu do liberalizacji inwestycji – Dostęp do rynku:

Wszystkie usługi finansowe

UE: Prawo do wymagania od usługodawcy finansowego, innego niż oddział, przybrania określonej formy prawnej przy zakładaniu działalności w państwie członkowskim, na zasadzie niedyskryminacji.

Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami

AT: Aby otrzymać licencję na otwarcie oddziału, zagraniczni ubezpieczyciele muszą mieć w swoim kraju pochodzenia formę prawną odpowiadającą spółce akcyjnej lub towarzystwu ubezpieczeń wzajemnych, lub porównywalną do spółki akcyjnej lub towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych.

Usługi bankowe i inne usługi finansowe

RO: Uczestnikami rynku są osoby prawne utworzone jako spółki akcyjne zgodnie z przepisami prawa spółek. Alternatywnymi systemami obrotu (wielostronna platforma obrotu, MTF) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE[1] (MiFID II) może zarządzać operator systemu ustanowiony zgodnie z warunkami opisanymi powyżej lub firma inwestycyjna zatwierdzona przez ASF (*Autoritatea de Supraveghere Financiară* – Komisja Nadzoru Finansowego).

[1] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. UE L 173 z 12.6.2014, s. 349).

SI: Plany emerytalne mogą być oferowane przez wspólny fundusz emerytalny (który nie jest osobą prawną i w związku z tym jest zarządzany przez zakład ubezpieczeń, bank lub towarzystwo emerytalne), towarzystwo emerytalne lub zakład ubezpieczeń. Ponadto plany emerytalne mogą być oferowane również przez podmioty oferujące plany emerytalne założone zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie w państwie członkowskim.

SK: Usługi inwestycyjne mogą być świadczone wyłącznie przez spółki zarządzające w formie spółki akcyjnej o kapitale akcyjnym zgodnie z prawem.

SE: Założyciel banku oszczędnościowego musi być osobą fizyczną.

SEKCJA C

ISTNIEJĄCE ŚRODKI

Zastrzeżenie nr 1: Podsektor: Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami

Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Klauzula najwyższego uprzywilejowania
	Obecność lokalna
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe i klauzula najwyższego uprzywilejowania:

IT: Dostęp do zawodu aktuariusza możliwy wyłącznie poprzez osoby fizyczne. Dozwolone są stowarzyszenia zawodowe (bez rejestracji w formie spółki) osób fizycznych. Do wykonywania zawodu aktuariusza wymagane jest obywatelstwo Unii Europejskiej, z wyjątkiem cudzoziemców, którzy mogą uzyskać zezwolenie na wykonywanie zawodu na zasadzie wzajemności.

Środki:

IT: Art. 29 kodeksu ubezpieczeń prywatnych (dekret legislacyjny nr 209 z dnia 7 września 2005 r.); oraz
Ustawa nr 194/1942, art. 4, ustawa 4/1999 o rejestrze.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami finansowymi – obecność lokalna:

BG: Działalność w zakresie ubezpieczeń emerytalnych musi być prowadzona w ramach spółki akcyjnej posiadającej licencję zgodnie z kodeksem ubezpieczeń społecznych i zarejestrowanej zgodnie z ustawą o prawie handlowym lub przepisami innego państwa członkowskiego (nie jest dozwolona forma oddziału).

BG, ES, PL i PT: Tworzenie oddziałów bezpośrednich nie jest dozwolone w przypadku pośrednictwa ubezpieczeniowego, które zarezerwowane jest dla przedsiębiorstw utworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego (obowiązek lokalnej rejestracji). PL: Wymóg miejsca zamieszkania lub siedziby dla pośredników ubezpieczeniowych.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

PL: Fundusze emerytalne. Tworzenie oddziałów bezpośrednich nie jest dozwolone w przypadku pośrednictwa ubezpieczeniowego, które zarezerwowane jest dla przedsiębiorstw utworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego (obowiązek lokalnej rejestracji).

Środki:

BG: Kodeks ubezpieczeń, art. 12, 56–63, 65, 66 i art. 80 ust. 4; Kodeks zabezpieczenia społecznego, art. 120a–162, art. 209–253, art. 260–310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), art. 36.

PL: Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dziennik Ustaw z 2020 r. poz. 895 i 1180); Ustawa z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dziennik Ustaw z 2019 r. poz. 1881); Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dziennik Ustaw z 2020 r. poz. 105); Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

PT: Art. 7 dekretu z mocą ustawy 94-B/98, uchylony dekretem z mocą ustawy nr 2/2009, 5 stycznia; Rozdział I sekcja VI art. 34 ust. 6, 7 dekretu z mocą ustawy 94-B/98 i art. 7 dekretu z mocą ustawy 144/2006, uchylony ustawą 7/2019 z dnia 16 stycznia. Art. 8 systemu prawnego regulującego działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji, zatwierdzonego ustawą nr 7/2019 z dnia 16 stycznia.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

AT: Zarząd oddziału składa się z co najmniej dwóch osób fizycznych zamieszkałych w Austrii.

BG: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania członków personelu zarządzającego i organu nadzorczego zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji oraz wszystkich osób uprawnionych do zarządzania zakładem ubezpieczeń lub reasekuracji lub reprezentowania zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji.

Prezesi zarządu, przewodniczący organu zarządzającego i nadzorczego, dyrektorzy wykonawczy i personel zarządzający zakładów ubezpieczeń emerytalnych muszą mieć stały adres zamieszkania lub pozwolenie na pobyt długoterminowy w Bułgarii.

Środki:

AT: Ustawa o nadzorze ubezpieczeń z 2016 r., art. 14 ust. 1 pkt 3, austriacki dziennik ustaw I nr 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 3, BGBl. I Nr. 34/2015).

BG: Kodeks ubezpieczeń, art. 12, 56–63, 65, 66 i art. 80 ust. 4; Kodeks zabezpieczenia społecznego, art. 120a–162, art. 209–253, art. 260–310.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

BG: Przed założeniem oddziału lub agencji w celu świadczenia usług ubezpieczeniowych zagraniczny ubezpieczyciel lub reasekurator musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w państwie pochodzenia w tych samych grupach ubezpieczeń, w ramach których chce świadczyć usługi w Bułgarii.

Dochód z dodatkowych, dobrowolnych funduszy emerytalnych, a także podobne przychody bezpośrednio związane z dobrowolnym ubezpieczeniem emerytalnym, prowadzonym przez osoby zarejestrowane na podstawie przepisów innego państwa członkowskiego, które mogą, zgodnie z odpowiednimi przepisami, prowadzić działania w zakresie dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnych, nie podlegają opodatkowaniu zgodnie z procedurą ustanowioną w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

ES: Przed założeniem oddziału lub agencji w Hiszpanii w celu obsługi niektórych grup ubezpieczeń zagraniczny ubezpieczyciel musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w tych samych grupach ubezpieczeń w państwie pochodzenia od przynajmniej pięciu lat.

PT: W celu założenia oddziału lub agencji zagraniczne zakłady ubezpieczeń muszą posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej lub reasekuracyjnej, zgodnie z odpowiednim prawem krajowym, od co najmniej pięciu lat.

Środki:

BG: Kodeks ubezpieczeń, art. 12, 56–63, 65, 66 oraz art. 80 ust. 4; Kodeks zabezpieczenia społecznego, art. 120a–162, art. 209–253, art. 260–310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), art. 36.

PT: Art. 7 dekretu z mocą ustawy 94-B/98 i rozdział I sekcja VI dekretu z mocą ustawy 94-B/98, art. 34 ust. 6, 7; Art. 7 dekretu z mocą ustawy 144/2006; oraz Art. 215 systemu prawnego regulującego podejmowanie i prowadzenie działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, zatwierdzonego ustawą 147/2005 z dnia 9 września.

W odniesieniu do inwestycji – traktowanie narodowe, oraz transgranicznego handlu usługami finansowymi – traktowanie narodowe:

AT: Działalność promocyjna i pośrednictwo w imieniu spółki zależnej nieprowadzącej działalności w Unii Europejskiej lub oddziału niezarejestrowanego w Austrii (z wyjątkiem reasekuracji i retrocesji) są zakazane.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami finansowymi – obecność lokalna:

DK: Osoba ani przedsiębiorstwo (w tym zakłady ubezpieczeń) nie mogą w celach handlowych uczestniczyć w realizacji ubezpieczeń bezpośrednich dla osób mających miejsce zamieszkania w Danii, dla statków duńskich lub dla mienia w Danii, oprócz zakładów ubezpieczeń posiadających zezwolenia wydane zgodnie z prawem duńskim lub upoważnionych przez właściwe organy duńskie.

DE, HU i LT: Świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich przez zakłady ubezpieczeń niezarejestrowany w Unii Europejskiej wymaga utworzenia oddziału i uzyskania zezwolenia na jego prowadzenie.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami finansowymi – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

EL: Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji posiadające siedzibę zarządu w państwach trzecich mogą prowadzić działalność w Grecji poprzez utworzenie jednostki zależnej lub oddziału, gdzie oddział w tym przypadku nie przybiera jakiejkolwiek określonej formy prawnej, ponieważ oznacza stałą obecność na terytorium państwa członkowskiego (tj. Grecji) zakładu z siedzibą zarządu poza Unią Europejską, który uzyskał zezwolenie w tym państwie członkowskim (EL) i które prowadzi działalność ubezpieczeniową.

SE: Świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich przez zagranicznego ubezpieczyciela jest dopuszczalne wyłącznie za pośrednictwem usługodawcy świadczącego usługi ubezpieczeniowe posiadającego zezwolenie w Szwecji, pod warunkiem że zagraniczny ubezpieczyciel i szwedzki zakład ubezpieczeń należą do tej samej grupy przedsiębiorstw lub zawarły umowę o współpracy. Świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego przez zakłady niezarejestrowane w EOG wymaga ustanowienia obecności handlowej (wymóg obecności lokalnej).

SK: Polisy ubezpieczeń w zakresie transportu lotniczego i morskiego, obejmujące statki powietrzne lub morskie i odpowiedzialność mogą być gwarantowane jedynie przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w Unii Europejskiej lub oddziały zakładów ubezpieczeń niemających siedziby w Unii Europejskiej, posiadające zezwolenie w SK.

Środki

AT: Ustawa o nadzorze ubezpieczeń z 2016 r., art. 13 ust. 1 i 2, austriacki dziennik ustaw I nr 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 13 Abs. 1 und 2, BGBl. I Nr. 34/2015).

DE: Versicherungsaufsichtsgesetz (VAG) dla wszystkich usług ubezpieczeniowych; oraz W związku z Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO) wyłącznie w odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej przewoźników lotniczych.

DK: Lov om finansiel virksomhed jf. lovbekendtgørelse 182 af 18. februar 2015.

EL: Art. 130 ustawy 4364/2016 (dziennik ustaw 13/ A/ 5.2.2016).

HU: Ustawa LX z 2003 r.

LT: ustawa o ubezpieczeniach z dnia 18 września 2003 r., nr IX-1737, ostatnio zmieniona dnia 13 czerwca 2019 r. nr XIII-2232.

SE: LAG om försäkringsdistribution (ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym) (rozdział 3, sekcja 3, 2018:1219); oraz Ustawa o ubezpieczycielach zagranicznych w Szwecji (rozdział 4, sekcja 1 i 10, 1998:293).

SK: Ustawa 39/2015 o ubezpieczeniach.

Zastrzeżenie nr 2: Podsektor: Usługi bankowe i inne usługi finansowe

Rodzaj zastrzeżenia: Traktowanie narodowe

Obecność lokalna

Szczebel władzy: UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami finansowymi – obecność lokalna:

BG: Do celów prowadzenia działalności w zakresie udzielania pożyczek ze środków, które nie są pozyskiwane poprzez przyjmowanie depozytów lub innych funduszy podlegających zwrotowi, nabywanie udziałów w instytucji kredytowej lub innej instytucji finansowej, leasing finansowy, transakcje gwarancyjne, nabywanie roszczeń z tytułu pożyczek i innych form finansowania (faktoring, skup należności terminowych itp.), instytucje finansowe niebędące bankami podlegają wymogowi rejestracji przez Narodowy Bank Bułgarii. Instytucja finansowa musi mieć główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium Bułgarii.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami finansowymi – obecność lokalna:

BG: Banki spoza EOG mogą prowadzić działalność bankową w Bułgarii po uzyskaniu od Narodowego Banku Bułgarii licencji na rozpoczęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w Bułgarii za pośrednictwem oddziału.

IT: W celu uzyskania zezwolenia na prowadzenie systemu rozrachunku papierów wartościowych lub udostępnienie centralnego depozytu papierów wartościowych z siedzibą we Włoszech, spółka musi być zarejestrowana we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału).

W przypadku instytucji zbiorowego inwestowania innych niż przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) zharmonizowanych w przepisach Unii Europejskiej wymaga się, aby powiernik lub depozytariusz miał siedzibę we Włoszech lub w innym państwie członkowskim i posiadał oddział we Włoszech.

Przedsiębiorstwa zarządzające funduszami inwestycyjnymi niezharmonizowane w przepisach Unii Europejskiej muszą być również zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału).

Działalność w zakresie zarządzania środkami funduszu emerytalnego mogą prowadzić wyłącznie banki, zakłady ubezpieczeń, przedsiębiorstwa inwestycyjne i spółki zarządzające UCITS zharmonizowane w prawodawstwie Unii Europejskiej i mające swoją siedzibę główną w Unii Europejskiej oraz UCITS zarejestrowane we Włoszech.

Prowadząc działalność związaną ze sprzedażą bezpośrednią, pośrednicy muszą korzystać z upoważnionych sprzedawców usług finansowych, mających miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego.

Przedstawicielstwa pośredników spoza Unii Europejskiej nie mogą prowadzić działalności mającej na celu świadczenie usług inwestycyjnych, w tym transakcji z użyciem środków własnych i na zlecenie klientów, emisji i gwarantowania emisji instrumentów finansowych (wymagana jest forma oddziału).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

PT: Usługi zarządzania funduszami emerytalnymi mogą być świadczone wyłącznie przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa zarejestrowane w Portugalii w tym celu oraz przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w Portugalii i upoważnione do podejmowania działalności związanej z ubezpieczeniami na życie lub przez podmioty upoważnione do zarządzania funduszami emerytalnymi w innych państwach członkowskich. Nie jest dozwolone tworzenie oddziałów bezpośrednich z państw spoza Unii Europejskiej.

Środki:

BG: Ustawa o instytucjach kredytowych, art. 2 ust. 5, art. 3a i art. 17; Kodeks ubezpieczeń społecznych, art. 121, 121b, 121f; oraz Ustawa walutowa, art. 3.

IT: Dekret legislacyjny 58/1998, art. 1, 19, 28, 30–33, 38, 69 i 80; Wspólne rozporządzenie Banku Włoch i Włoskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (CONSOB) z 22.2.1998 r., art. 3 i 41; Rozporządzenie Banku Włoch z 25.1.2005 r.; rozporządzenie Włoskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (CONSOB) 16190 z 29.10.2007 r., tytuł V, rozdział VII, sekcja II, art. 17–21, 78–81, 91–111; oraz Z zastrzeżeniem: rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014[1].

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniające dyrektywy 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 (Dz.U. UE L 257 z 28.8.2014, s. 1).

PT: Dekret z mocą ustawy 12/2006, zmieniony dekretem z mocą ustawy 180/2007; Dekret z mocą ustawy 357-A/2007; Rozporządzenie 7/2007-R, zmienione rozporządzeniem 2/2008-R; Rozporządzenie 19/2008-R; rozporządzenie 8/2009; oraz Art. 3 systemu prawnego regulującego tworzenie i funkcjonowanie funduszy emerytalnych i podmiotów nimi zarządzających, zatwierdzonego ustawą nr 27/2020 z dnia 23 lipca.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

HU: Oddziały spółek spoza EOG zarządzających funduszami inwestycyjnymi nie mogą brać udziału w zarządzaniu europejskimi funduszami inwestycyjnymi i nie mogą świadczyć usług zarządzania aktywami na rzecz prywatnych funduszy emerytalno-rentowych.

Środki:

HU: Ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych; Ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych; oraz Ustawa CXX z 2001 r. o rynku finansowym.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

BG: Bank musi być zarządzany i reprezentowany wspólnie przez co najmniej dwie osoby. Osoby, które zarządzają bankiem i go reprezentują, muszą być obecne osobiście pod adresem zarządu banku. Osoby prawne nie mogą być wybierane na członków zarządu ani rady dyrektorów banku.

Środki:

BG: Ustawa o instytucjach kredytowych, art. 10; Kodeks ubezpieczeń społecznych, art. 121e; oraz Ustawa walutowa, art. 3.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

HU: Zarząd instytucji kredytowej musi mieć co najmniej dwóch członków, którzy są uznani za rezydentów węgierskich zgodnie z przepisami dotyczącymi rynków walutowych i mają miejsce zamieszkania na Węgrzech co najmniej od roku.

Środki:

HU: Ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych; Ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych; oraz Ustawa CXX z 2001 r. o rynku finansowym.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami finansowymi – obecność lokalna:

HU: Spółki spoza EOG mogą świadczyć usługi finansowe lub prowadzić działalność pomocniczą wobec usług finansowych wyłącznie za pośrednictwem oddziału na Węgrzech.

Środki:

HU: Ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych; Ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych; oraz Ustawa CXX z 2001 r. o rynku finansowym.

SEKCJA D

PRZYSZŁE ŚRODKI

Zastrzeżenie nr 1: Podsektor: Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami

Rodzaj zastrzeżenia:	Traktowanie narodowe
	Obecność lokalna
Szczebel władzy:	UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami finansowymi – obecność lokalna:

BG: Ubezpieczenia transportowe obejmujące towary, ubezpieczenia pojazdów jako takich oraz ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie ryzyka zlokalizowanego w Bułgarii nie mogą być gwarantowane bezpośrednio przez zagraniczne zakłady ubezpieczeń.

DE: Jeżeli zagraniczny zakład ubezpieczeń utworzył oddział w Niemczech, może on zawierać w Niemczech umowy ubezpieczeniowe odnoszące się do transportu międzynarodowego wyłącznie za pośrednictwem tego oddziału mającego siedzibę w Niemczech.

Istniejące środki:

DE: Luftverkehrsgesetz (LuftVG); oraz Luftverkehrszulassungsordnung (LuftVZO).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami finansowymi – obecność lokalna:

ES: Do wykonywania zawodu aktuariusza wymagane jest miejsce zamieszkania lub, alternatywnie, dwuletnie doświadczenie w tym zawodzie.

FI: Świadczenie usług brokerów ubezpieczeniowych podlega wymogowi stałego miejsca prowadzenia działalności w Unii Europejskiej.

Wyłącznie ubezpieczyciele mający swoją siedzibę główną w Unii Europejskiej lub swój oddział w Finlandii mogą oferować bezpośrednie usługi ubezpieczeniowe, w tym koasekurację.

Istniejące środki:

FI: Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (ustawa o zagranicznych zakładach ubezpieczeń) (398/1995); Vakuutusyhtiölaki (ustawa o zakładach ubezpieczeń) (521/2008); oraz Laki vakuutusten tarjoamisesta (ustawa o dystrybucji ubezpieczeń) (234/2018).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami finansowymi – obecność lokalna:

FR: Polisy ubezpieczenia ryzyka związanego z transportem lądowym mogą być wystawiane wyłącznie przez towarzystwa ubezpieczeniowe mające siedzibę w Unii Europejskiej.

Istniejące środki:

FR: Code des assurances.

HU: Wyłącznie osoby prawne z Unii Europejskiej i oddziały zarejestrowane na Węgrzech mogą świadczyć bezpośrednie usługi ubezpieczeniowe.

Istniejące środki:

HU: Ustawa LX z 2003 r.

IT: Ubezpieczenie transportu towarów, ubezpieczenie pojazdów jako takich i ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w odniesieniu do ryzyka na terytorium Włoch może zostać wystawione wyłącznie przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w Unii Europejskiej, z wyjątkiem transportu międzynarodowego obejmującego przywóz do Włoch.

Transgraniczne świadczenie usług aktuarialnych nie jest dozwolone.

Istniejące środki:

IT: Art. 29 kodeksu ubezpieczeń prywatnych (dekret legislacyjny nr 209 z dnia 7 września 2005 r.).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami finansowymi – obecność lokalna:

PT: Polisy ubezpieczeń w zakresie transportu lotniczego i morskiego, obejmujące towary, statki powietrzne, kadłuby i odpowiedzialność cywilną mogą być wystawiane jedynie przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terytorium Strony UE. Jedynie osoby fizyczne ze Strony UE lub przedsiębiorstwa mające tam siedzibę mogą działać w charakterze pośredników w zakresie takiej działalności ubezpieczeniowej w Portugalii.

Istniejące środki:

PT: Art. 3 ustawy nr 147/2015; oraz Art. 8 ustawy nr 7/2019.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SK: Cudzoziemcy mogą założyć zakład ubezpieczeń w formie spółki akcyjnej lub prowadzić działalność ubezpieczeniową za pośrednictwem oddziałów mających siedzibę w Republice Słowackiej. W obu przypadkach zezwolenie podlega ocenie dokonywanej przez organy nadzorcze.

Istniejące środki:

SK: Ustawa 39/2015 o ubezpieczeniach.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

FI: Przynajmniej połowa członków zarządu i rady nadzorczej oraz dyrektor zarządzający zakładu ubezpieczeń świadczącego ustawowe ubezpieczenia emerytalne muszą mieć miejsce zamieszkania w EOG, chyba że właściwe organy udzieliły zwolnienia. Zagraniczni ubezpieczyciele nie mogą uzyskać licencji w Finlandii jako oddział do prowadzenia ustawowych ubezpieczeń emerytalnych. Co najmniej jeden audytor musi mieć miejsce stałego zamieszkania w EOG.

W przypadku innych zakładów ubezpieczeń wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG co najmniej jednego członka zarządu, i rady nadzorczej oraz dyrektora zarządzającego. Co najmniej jeden audytor musi mieć miejsce stałego zamieszkania w EOG. Agent zakładu ubezpieczeń z Chile musi mieć miejsce zamieszkania w Finlandii, chyba że zakład ubezpieczeń ma swoją siedzibę główną w Unii Europejskiej.

Istniejące środki:

FI: Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (ustawa o zagranicznych zakładach ubezpieczeń) (398/1995);
Vakuutusyhtiölaki (ustawa o zakładach ubezpieczeń) (521/2008);
Laki vakuutusedustuksesta (ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym) (570/2005);
Laki vakuutusten tarjoamisesta (ustawa o dystrybucji ubezpieczeń) (234/2018); oraz
Laki työeläkevakuutusyhtiöistä (ustawa o zakładach ubezpieczeniowych oferujących ustawowe ubezpieczenie emerytalne) (354/1997).

Zastrzeżenie nr 2: Podsektor: Usługi bankowe i inne usługi finansowe

Rodzaj zastrzeżenia: Traktowanie narodowe

Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd

Obecność lokalna

Szczebel władzy: UE/państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do następujących kwestii:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami finansowymi – obecność lokalna:

UE: Wyłącznie osoby prawne mające siedzibę statutową w Unii Europejskiej mogą działać jako depozytariusze aktywów funduszy inwestycyjnych. W celu wykonywania czynności związanych z zarządzaniem wspólnymi funduszami, w tym funduszami powierniczymi i – o ile zezwalają na to przepisy prawa krajowego – przedsiębiorstwami inwestycyjnymi, wymagane jest założenie wyspecjalizowanego przedsiębiorstwa zarządzającego mającego siedzibę zarządu i siedzibę statutową w tym samym państwie członkowskim.

Istniejące środki:

UE: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE[1]; oraz
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE[2].

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami finansowymi – obecność lokalna:

EE: Przy przyjmowaniu depozytów – wymóg uzyskania zezwolenia od Komisji Nadzoru Finansowego w Estonii oraz rejestracji działalności jako spółki akcyjnej, spółki zależnej lub oddziału zgodnie z przepisami prawa estońskiego.

Istniejące środki:

EE: Krediidiasutuste seadus (ustawa o instytucjach kredytowych) § 206 i § 21.

[1] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. UE L 302 z 17.11.2009, s. 32).

[2] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. UE L 174 z 1.7.2011, s. 1).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

FI: Co najmniej jeden z założycieli instytucji kredytowej i co najmniej jeden z członków jej zarządu, a także jej dyrektor zarządzający muszą mieć stałe miejsce zamieszkania lub, jeżeli założyciel jest osobą prawną, siedzibę statutową w EOG, chyba że Komisja Nadzoru Finansowego udzieli zwolnienia z tego wymogu. Zwolnienie takie można przyznać, jeżeli nie zagraża ono skutecznemu nadzorowi nad instytucją kredytową i zarządzaniu instytucją kredytową zgodnie z zasadami prawidłowej i ostrożnej działalności gospodarczej. Co najmniej jeden audytor musi mieć miejsce stałego zamieszkania w EOG.

W przypadku usług płatniczych może być wymagane miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu stałego w Finlandii.

Istniejące środki:

FI: Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista (ustawa o bankach komercyjnych i innych instytucjach kredytowych będących spółkami z ograniczoną odpowiedzialnością) (1501/2001); Säästöpankkilaki (1502/2001) (ustawa o bankach oszczędnościowych); Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista (423/2013) (ustawa o bankach spółdzielczych i innych instytucjach kredytowych będących bankami spółdzielczymi); Laki hypoteekkiyhdistyksistä (936/1978) (ustawa o stowarzyszeniach hipotecznych); Maksulaitoslaki (297/2010) (ustawa o instytucjach płatniczych); Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa (298/2010) (ustawa o działaniu zagranicznej instytucji płatniczej w Finlandii); oraz Laki luottolaitostoiminnasta (ustawa o instytucjach kredytowych) (610/2014).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

IT: Usługi „*consulenti finanziari*” (konsultantów finansowych). Prowadząc działalność związaną ze sprzedażą bezpośrednią, pośrednicy korzystają z uprawnionych sprzedawców usług finansowych, mających miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego.

Istniejące środki:

IT: Art. 91–111 rozporządzenia włoskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (CONSOB) w sprawie pośredników (nr 16190 z dnia 29 października 2007 r.).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami finansowymi – obecność lokalna:

LT: Wyłącznie banki posiadające siedzibę statutową lub oddział na Litwie i upoważnione do świadczenia usług inwestycyjnych w EOG mogą działać jako depozytariusz aktywów funduszy emerytalnych. Co najmniej jeden kierownik administracji bankowej musi znać język litewski.

Istniejące środki:

LT: Ustawa nr IX-2085 z dnia 30 marca 2004 r. o bankach w Republice Litewskiej, zmieniona ustawą nr XIII-729 z dnia 16 listopada 2017 r.; Ustawa nr IX-1709 z dnia 4 lipca 2003 r. o przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania w Republice Litewskiej, zmieniona ustawą nr XIII-1872 z dnia 20 grudnia 2018 r.; Ustawa nr VIII-1212 z dnia 3 czerwca 1999 r. o dodatkowym dobrowolnym programie oszczędzania na emeryturę w Republice Litewskiej (zmieniona ustawą nr XII-70 z dnia 20 grudnia 2012 r.); Ustawa nr IX-1596 z dnia 5 czerwca 2003 r. o płatnościach w Republice Litewskiej, ostatnio zmieniona ustawą nr XIII-2488 z dnia 17 października 2019 r.; oraz Ustawa nr XI-549 z dnia 10 grudnia 2009 r. o instytucjach płatniczych w Republice Litewskiej (nowa wersja ustawy: nr XIII-1093 z dnia 17 kwietnia 2018 r.).

Dodatek 25-2

CHILE: ZASTRZEŻENIA I ZOBOWIĄZANIA DOTYCZĄCE DOSTĘPU DO RYNKU

SEKCJA A

ZOBOWIĄZANIA DOTYCZĄCE TRANSGRANICZNEGO HANDLU USŁUGAMI FINANSOWYMI

Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu art. 25.7, z wyjątkiem następujących podsektorów i usług finansowych określonych zgodnie z odpowiednimi chilijskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz z zastrzeżeniem warunków i ograniczeń określonych poniżej.

Przyjmuje się, że zobowiązań Strony dotyczących transgranicznych usług doradztwa inwestycyjnego nie interpretuje się samych w sobie jako wymagających od tej Strony zezwolenia na ofertę publiczną papierów wartościowych (zgodnie z definicją zawartą w jej odpowiednich przepisach ustawowych i wykonawczych) na jej terytorium przez dostawców usług transgranicznych drugiej Strony, którzy świadczą lub zamierzają świadczyć takie usługi doradztwa inwestycyjnego. Strona może objąć usługi dostawcy transgranicznego wymogami regulacyjnymi i rejestracyjnymi, w tym wymogiem świadczenia usług tej samej kategorii w państwie pochodzenia oraz podlegania nadzorowi w państwie pochodzenia.

Sektor	Podsektor
Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami	Sprzedaż ubezpieczeń w zakresie międzynarodowego transportu morskiego, międzynarodowego lotnictwa zarobkowego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), a także towarów w tranzycie międzynarodowym (co obejmuje przewożone towary). Nie obejmuje to krajowego transportu kabotażowego.
	Brokerzy ubezpieczeń w zakresie międzynarodowego transportu morskiego, międzynarodowego lotnictwa zarobkowego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), a także towarów w tranzycie międzynarodowym (co obejmuje przewożone towary, pojazd przewożący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną). Nie obejmuje to krajowego transportu kabotażowego.
	Reasekuracja i retrocesja; pośrednictwo reasekuracji; oraz usługi doradcze, aktuarialne usługi i w zakresie oceny ryzyka.
Usługi bankowe i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)	Dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych, przetwarzanie danych finansowych oraz dostarczanie oprogramowania dotyczącego finansów przez dostawców innych usług finansowych.
	Doradztwo i inne pomocnicze usługi finansowe, z wyłączeniem pośrednictwa oraz informacji i analiz kredytowych, odnoszących się do usług bankowych i innych usług finansowych.

SEKCJA B

ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z DOSTĘPEM DO RYNKU
W ODNIESIENIU DO LIBERALIZACJI INWESTYCJI

Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu art. 25.6, z wyjątkiem następujących podsektorów i usług finansowych określonych zgodnie z odpowiednimi chilijskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz z zastrzeżeniem warunków i ograniczeń określonych poniżej.

1. Chilijski sektor usług finansowych jest częściowo podzielony, co oznacza, że instytucje – krajowe i zagraniczne – upoważnione do prowadzenia działalności jako banki nie mogą bezpośrednio uczestniczyć w działalności ubezpieczeniowej i obrocie papierami wartościowymi, i odwrotnie.

2. Chile zastrzega sobie prawo do przyjmowania środków regulujących konglomeraty finansowe, w tym podmioty wchodzące w skład takich konglomeratów.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Wszystkie usługi finansowe	Chile może, w sposób niedyskryminujący, ustanowić ograniczenie lub wymagać szczególnego rodzaju podmiotowości prawnej, w tym spółek, zagranicznych oddziałów, przedstawicielstw lub innych form obecności handlowej, za pośrednictwem której podmioty działające we wszystkich podsektorach usług finansowych mogą świadczyć usługi finansowe. Chile może w sposób niedyskryminujący ustanowić ograniczenie lub wymagać szczególnego rodzaju spółki.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
Wszystkie usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami	W Chile działalność ubezpieczeniowa jest podzielona na dwie grupy: pierwsza grupa obejmuje zakłady, które ubezpieczają towary lub mienie (*patrimonio*) od ryzyka utraty lub uszkodzenia, a druga grupa obejmuje zakłady, które ubezpieczają od ryzyka osobistego lub gwarantują, w określonym czasie lub na koniec określonego okresu, wypłatę kwoty zasadniczej, opłaconej polisy lub dochodu dla ubezpieczonych lub ich beneficjentów. Ten sam zakład ubezpieczeń nie może być ustanowiony w sposób pozwalający na ubezpieczanie obu kategorii ryzyka. Zakłady zajmujące się ubezpieczaniem kredytów muszą być ustanowione jako podmioty prawne, których wyłącznym celem jest ubezpieczanie tego rodzaju ryzyka, na przykład od utraty lub uszkodzenia mienia należącego do ubezpieczonego w wyniku niespłacenia długu lub pożyczki pieniężnej, a przy tym mogą ubezpieczać od ryzyka związanego z gwarancjami i sprzeniewierzaniem. Instytucje ubezpieczeniowe można ustanowić prawnie jedynie zgodnie z przepisami „ustawy o spółkach” (*ley sobre sociedades anónimas*). Oddziały zagranicznych spółek, które mogą prowadzić działalność w chilijskim sektorze ubezpieczeniowym, powinny być ustanowione w Chile jako „agencje spółki zagranicznej” (*agencia de sociedad anónima extranjera*) posiadające zezwolenie na realizację takich celów. Ubezpieczenie można nabyć bezpośrednio lub za pośrednictwem zarejestrowanych brokerów ubezpieczeniowych, którzy – aby prowadzić taką działalność – muszą być wpisani do rejestru.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
Ubezpieczenia bezpośrednie	Sprzedaż bezpośrednich ubezpieczeń na życie (nie obejmuje ubezpieczeń związanych z systemem zabezpieczenia społecznego) (CPC 81211).	Usługi ubezpieczeniowe mogą świadczyć wyłącznie zakłady ubezpieczeń ustanowione w Chile jako spółki (*sociedades anónimas*) lub jako oddziały zagranicznych spółek, których jedynym celem jest rozwijanie tej linii biznesowej.
	Sprzedaż bezpośrednich ubezpieczeń innych niż ubezpieczenie na życie (CPC 8129, z wyjątkiem CPC 81299) z wyłączeniem instytucji opieki zdrowotnej w ramach zabezpieczenia społecznego (*Instituciones de Salud Previsional*, ISAPRES), na przykład osób prawnych ustanowionych w celu zapewnienia świadczeń zdrowotnych osobom fizycznym, które zdecydują się do nich przystąpić, finansowanych z obowiązkowych składek z dochodu podlegającego opodatkowaniu lub wyższej kwoty, w zależności od przypadku. Nie obejmuje to również Narodowego Funduszu Zdrowia (*Fondo Nacional de Salud*, FONASA), agencji publicznej finansowanej przez władze publiczne i z obowiązkowych składek z dochodu podlegającego opodatkowaniu, która jest odpowiedzialna za opłacanie świadczeń zdrowotnych osób, które nie są członkami ISAPRE. Nie obejmuje to sprzedaży ubezpieczeń w zakresie międzynarodowego transportu morskiego, międzynarodowego lotnictwa zarobkowego oraz towarów w tranzycie międzynarodowym.	Usługi ubezpieczeniowe mogą świadczyć wyłącznie zakłady ubezpieczeń ustanowione w Chile jako spółki (*sociedades anónimas*) lub jako oddziały zagranicznych spółek, których jedynym celem jest rozwijanie tej linii biznesowej, tj. bezpośrednich ubezpieczeń na życie albo bezpośrednich ubezpieczeń innych niż ubezpieczenie na życie. W przypadku ogólnego ubezpieczenia kredytu (CPC 81296) przedsiębiorstwo musi być ustanowione jako instytucja ubezpieczeniowa z siedzibą w Chile, której jedynym celem jest ubezpieczanie od tego rodzaju ryzyka.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
	Sprzedaż ubezpieczeń w zakresie międzynarodowego transportu morskiego, międzynarodowego lotnictwa zarobkowego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), a także towarów w tranzycie międzynarodowym (w tym przewożonych towarów). Nie obejmuje to krajowego transportu kabotażowego.	Sprzedaż ubezpieczeń w zakresie międzynarodowego transportu morskiego, międzynarodowego lotnictwa zarobkowego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), a także towarów w tranzycie międzynarodowym (w tym przewożonych towarów) może być oferowana przez instytucje ubezpieczeniowe ustanowione w Chile, których wyłącznym celem jest prowadzenie działalności w zakresie bezpośrednich ubezpieczeń innych niż ubezpieczenie na życie.
Reasekuracja i retrocesja	Reasekuracja i retrocesja (obejmuje brokerów reasekuracyjnych).	Reasekurację świadczą instytucje reasekuracyjne z siedzibą w Chile posiadające zezwolenie CMF. Instytucje ubezpieczeniowe mogą również świadczyć usługi w zakresie reasekuracji jako uzupełnienie swojej działalności ubezpieczeniowej, jeśli pozwala na to ich statut. Usługi reasekuracji i retrocesji mogą być również świadczone przez zagranicznych reasekuratorów i zagranicznych brokerów reasekuracyjnych wpisanych do rejestru prowadzonego przez CMF („rejestr”).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
Pośrednictwo ubezpieczeniowe	Pośrednictwo ubezpieczeniowe (z wyjątkiem ubezpieczeń w zakresie międzynarodowego transportu morskiego, międzynarodowego lotnictwa zarobkowego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej, włączając satelity, a także towarów w tranzycie międzynarodowym).	Usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego mogą świadczyć wyłącznie osoby prawne ustanowione prawnie w Chile w tym konkretnym celu.
	Pośrednictwo ubezpieczeniowe w zakresie międzynarodowego transportu morskiego, międzynarodowego lotnictwa zarobkowego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), a także towarów w tranzycie międzynarodowym, co obejmuje przewożone towary, pojazd przewożący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną. Nie obejmuje to krajowego transportu kabotażowego.	Brokerzy ubezpieczeń w zakresie międzynarodowego transportu morskiego, międzynarodowego lotnictwa zarobkowego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), a także towarów w tranzycie międzynarodowym, muszą być wpisani do rejestru i spełniać wymogi ustanowione przez CMF. Usługę tę mogą świadczyć wyłącznie osoby prawne ustanowione prawnie w Chile w tym konkretnym celu.
Pomocnicze usługi ubezpieczeniowe, takie jak doradztwo ubezpieczeniowe, usługi aktuarialne, ocena ryzyka oraz likwidacja szkód	Usługi likwidacji szkód.	Usługi likwidacji szkód mogą oferować bezpośrednio zakłady ubezpieczeń z siedzibą w Chile lub osoby prawne ustanowione w Chile.
	Pomocnicze usługi ubezpieczeniowe (wyłącznie doradztwo, usługi aktuarialne i ocena ryzyka).	Pomocnicze usługi ubezpieczeniowe mogą świadczyć wyłącznie osoby prawne ustanowione w Chile.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
	Zarządzanie dobrowolnymi emerytalnymi planami oszczędnościowymi (*ahorro previsional voluntario*) poprzez ubezpieczenie na życie.	Bez zobowiązań w odniesieniu do art. 25.6 ust. 1 lit. e). Dobrowolne emerytalne plany oszczędnościowe mogą oferować wyłącznie zakłady ubezpieczeń na życie z siedzibą w Chile zgodnie z powyższym. W odniesieniu do tych planów i związanych z nimi polis należy uzyskać uprzednie zezwolenie CMF.
Usługi bankowe	Zagraniczne instytucje bankowe muszą być spółkami bankowymi (*sociedades bancarias*) ustanowionymi zgodnie z prawem w ich kraju pochodzenia oraz muszą wnieść kapitał wymagany przez prawo chilijskie. Zagraniczne instytucje bankowe mogą jedynie prowadzić działalność: a) poprzez udziały w chilijskich bankach ustanowionych jako spółki (*sociedades anónimas*) w Chile; b) poprzez uzyskanie statusu spółki w Chile; lub c) jako oddziały zagranicznych spółek ustanowione w Chile jako agencje spółki zagranicznej (*agencia de sociedad anónima extranjera*), w którym to przypadku uznaje się osobowość prawną w kraju pochodzenia. Do celów działalności oddziałów banków zagranicznych w Chile bierze się pod uwagę kapitał faktycznie zainwestowany w Chile, a nie kapitał spółki głównej. Zwiększenie kapitału lub rezerw, które nie pochodzi z kapitalizacji innych rezerw, będzie traktowane tak samo jak kapitał początkowy i rezerwy. W transakcjach między oddziałem a jego spółką główną za granicą oba podmioty będą uważane za niezależne.	

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku
	Żadna krajowa ani zagraniczna osoba fizyczna lub prawna nie może nabyć bezpośrednio ani za pośrednictwem osób trzecich akcji banku, które same lub dodane do akcji już posiadanych przez taką osobę stanowią więcej niż 10 % kapitału banku, bez uprzedniego uzyskania zezwolenia CMF. Ponadto wspólnicy ani udziałowcy lub akcjonariusze instytucji finansowej nie mogą przenosić odsetka praw lub akcji w swojej spółce przekraczającego 10 % bez uzyskania zezwolenia CMF. Instytucje bankowe muszą być ustanowione jako spółki (*sociedades anónimas*) lub jako oddziały, zgodnie z chilijskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, ogólnym prawem bankowym (*DFL N°3*) i ustawą o spółkach (*sociedades anónimas*) (*Ley N°18.046*), dotyczącymi zakładania agencji spółki zagranicznej. Kapitał i rezerwy, które banki zagraniczne przypisują do swoich oddziałów, muszą zostać skutecznie przeniesione i zamienione na walutę krajową zgodnie z którymkolwiek z systemów dozwolonych prawem lub przez *Banco Central de Chile*. Zwiększenie kapitału lub rezerw, które nie pochodzi z kapitalizacji innych rezerw, będzie traktowane tak samo jak kapitał początkowy i rezerwy. W transakcjach między oddziałem a jego spółką główną za granicą oba podmioty będą uważane za niezależne. Żaden zagraniczny bank nie będzie mógł powoływać się na prawa wynikające z jego przynależności państwowej w odniesieniu do transakcji, które jego oddział może przeprowadzać w Chile. Usługi finansowe będące uzupełnieniem podstawowych usług bankowych mogą świadczyć bezpośrednio te instytucje – po uprzednim uzyskaniu zezwolenia – lub zarejestrowane spółki zależne, które określa CMF.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
Przyjmowanie depozytów i innych funduszy zwrotnych od ludności	Przyjmowanie depozytów (wyłącznie bieżące rachunki bankowe (*cuentas corrientes bancarias*), depozyty na żądanie, depozyty terminowe, rachunki oszczędnościowe, instrumenty finansowe z umową odkupu oraz depozyty lub listy gwarancyjne). Nabywanie oferowanych publicznie papierów wartościowych (wyłącznie nabywanie obligacji, nabywanie akredytyw dokumentowych, subskrypcja i plasowanie w charakterze agenta akcji, obligacji i akredytyw dokumentowych (gwarantowanie emisji)). Przechowywanie papierów wartościowych.	Wyłącznie banki z siedzibą w Chile zgodnie z powyższymi postanowieniami.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
Udzielanie wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów, w tym kredytów konsumenckich i kredytów hipotecznych, faktoring oraz finansowanie transakcji handlowych	Udzielanie kredytów (wyłącznie kredyty zwykłe, kredyty konsumenckie, kredyty w akredytywach dokumentowych, kredyty hipoteczne, kredyty hipoteczne w akredytywach dokumentowych, zakup instrumentów finansowych z umowami odsprzedaży, kredyty na emisję bankowych listów gwarancyjnych lub inne rodzaje finansowania, wystawianie i negocjowanie przywozowych i wywozowych akredytyw dokumentowych oraz wystawianie i potwierdzanie akredytyw zabezpieczających).	Wyłącznie banki z siedzibą w Chile zgodnie z powyższymi postanowieniami.
	Faktoring.	Bez zobowiązań w odniesieniu do art. 25.6 ust. 1 lit. e). Usługi faktoringowe uznaje się za uzupełniające usługi bankowe i w związku z tym podlegają one obowiązkowi uzyskania zezwolenia CMF. CMF może nałożyć bardziej rygorystyczne, niedyskryminujące wymogi.
	Sekurytyzacja.	Sekurytyzację uznaje się za uzupełniające usługi bankowe.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
Leasing finansowy	Leasing finansowy (CPC 81120) (przedsiębiorstwa mogą oferować umowy leasingowe na towary nabyte na życzenie klienta, tj. nie mogą nabywać towarów w celu ich magazynowania i oferowania ich w ramach leasingu).	Usługi leasingu finansowego uznaje się za uzupełniające usługi bankowe i mogą być one świadczone przez banki lub przez zarejestrowane spółki zależne posiadające wyraźne zezwolenie do tych celów. CMF może nałożyć bardziej rygorystyczne, niedyskryminujące wymogi.
Wszelkie usługi w zakresie płatności i transferu środków pieniężnych, w tym karty kredytowe, obciążeniowe i debetowe, czeki podróżne oraz czeki bankierskie	Wydawanie i obsługa kart kredytowych i debetowych (CPC 81133) (wyłącznie karty kredytowe wydane w Chile). Czeki podróżne. Transfer środków pieniężnych (czeki). Dyskontowanie lub nabywanie weksli i weksli własnych.	Wyłącznie banki z siedzibą w Chile zgodnie z powyższymi postanowieniami.
Gwarancje i zobowiązania	Poręczenie i gwarancja zobowiązań osób trzecich w walucie chilijskiej i obcej.	Wyłącznie banki z siedzibą w Chile zgodnie z powyższymi postanowieniami.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
Transakcje z użyciem środków własnych lub klientów, dokonywane na giełdzie, na rynku pozagiełdowym lub w inny sposób	Pośrednictwo w obrocie oferowanymi publicznie papierami wartościowymi (CPC 81321).	Pośrednictwo w obrocie publicznie oferowanymi papierami wartościowymi uważa się za uzupełniające usługi bankowe i może być ono świadczone przez banki za pośrednictwem spółek zależnych zarejestrowanych w Chile, pośredników papierów wartościowych lub maklerów giełdowych posiadających wyraźne zezwolenie.
Pozostałe usługi finansowe	Doradztwo i inne pomocnicze usługi finansowe (CPC 8133) (wyłącznie usługi wskazane w podsektorze bankowym w tej sekcji).	Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
Pozostałe usługi finansowe	Dobrowolne emerytalne plany oszczędnościowe (*Planes de Ahorro Previsional Voluntario*).	Bez zobowiązań w odniesieniu do art. 25.6 ust. 1 lit. e). Dobrowolne plany oszczędnościowe mogą oferować wyłącznie banki z siedzibą w Chile na podstawie jednego z wcześniej wymienionych porozumień.
	Działalność w zakresie sprawowania zarządu powierniczego (*administración de fideicomisos*).	Wyłącznie banki z siedzibą w Chile zgodnie z powyższymi postanowieniami.
	Dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych, przetwarzanie danych finansowych oraz dostarczanie oprogramowania dotyczącego finansów przez dostawców innych usług finansowych.	Bez ograniczeń.
	Operacje rynku walutowego przeprowadzane zgodnie z przepisami, które zostały lub zostaną wydane przez Bank Centralny Chile.	Wyłącznie banki, osoby prawne, maklerzy giełdowi i pośrednicy papierów wartościowych, którzy muszą mieć siedzibę w Chile jako podmioty prawne, mogą prowadzić działalność na formalnym rynku walutowym. Osoby prawne, maklerzy giełdowi i pośrednicy papierów wartościowych objęci są wymogiem uzyskania uprzedniego zezwolenia Banku Centralnego Chile (*Banco Central de Chile*) na prowadzenie działalności na formalnym rynku giełdowym.

<table>
<tr><th>Sektor lub podsektor</th><th colspan="2">Ograniczenia w dostępie do rynku</th></tr>
<tr><td>Inne usługi finansowe / usługi związane z papierami wartościowymi</td><td colspan="2">1. Publicznie oferowane papiery wartościowe mogą być przedmiotem obrotu dokonywanego przez osoby prawne, których jedynym celem jest pośrednictwo w obrocie papierami wartościowymi, w charakterze członków giełdy (maklerzy giełdowi) lub poza giełdą (pośrednicy papierów wartościowych), i muszą one być zarejestrowane w CMF. Wyłącznie maklerzy giełdowi mogą jednak prowadzić obrót akcjami lub ich instrumentami pochodnymi (opcje subskrypcji) na giełdzie. Papiery wartościowe niebędące akcjami mogą być przedmiotem obrotu prowadzonego przez zarejestrowanych maklerów giełdowych lub pośredników papierów wartościowych.
2. Usługi ratingu ryzyka publicznie oferowanych papierów wartościowych świadczą agencje ratingowe ustanowione wyłącznie w celu ratingu publicznie oferowanych papierów wartościowych, które muszą być zarejestrowane w Registro de Entidades Clasificadoras de Riesgo (Rejestr Agencji Ratingowych Ryzyka) prowadzonym przez CMF. Podlegają one inspekcjom i kontroli CMF. Z kolei kontrola agencji ratingowych w odniesieniu do ratingu papierów wartościowych emitowanych przez banki i spółki finansowe jest obowiązkiem CMF.
3. Wyłącznie banki, osoby prawne, maklerzy giełdowi i pośrednicy papierów wartościowych, którzy muszą mieć siedzibę w Chile jako podmioty prawne, mogą prowadzić działalność na formalnym rynku walutowym. Osoby prawne, maklerzy giełdowi i pośrednicy papierów wartościowych objęci są wymogiem uzyskania uprzedniego zezwolenia Banku Centralnego Chile (Banco Central de Chile) na prowadzenie działalności na formalnym rynku giełdowym.
4. Aby móc prowadzić obrót na giełdzie, pośrednicy (maklerzy giełdowi) muszą być osobami prawnymi ustanowionymi w Chile. Muszą oni nabywać akcje na odpowiedniej giełdzie papierów wartościowych i zostać przyjęci jako jej członkowie.</td></tr>
<tr><td></td><td>Podsektor</td><td>Ograniczenia w dostępie do rynku</td></tr>
<tr><td></td><td>Pośrednictwo w obrocie papierami wartościowymi oferowanymi publicznie, z wyjątkiem akcji (CPC 81321).
Subskrypcja i plasowanie w charakterze agentów (gwarantowanie emisji).</td><td>Działalność brokerska musi być świadczona za pośrednictwem osoby prawnej ustanowionej w Chile. CMF może nałożyć bardziej rygorystyczne niedyskryminujące wymogi.</td></tr>
</table>

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
	Pośrednictwo w obrocie oferowanymi publicznie akcjami spółek (CPC 81321) (obejmuje subskrypcję i plasowanie w charakterze agentów, gwarantowanie emisji).	Aby móc prowadzić obrót na giełdzie, pośrednicy (maklerzy giełdowi) muszą być osobami prawnymi ustanowionymi w Chile. Muszą oni nabywać akcje na odpowiedniej giełdzie papierów wartościowych i zostać przyjęci jako jej członkowie. CMF może nałożyć bardziej rygorystyczne niedyskryminujące wymogi.
	Operacje na giełdowych instrumentach pochodnych dozwolone przez CMF (tylko kontrakty terminowe na dolara i kontrakty terminowe na stopę procentową oraz opcje na akcje). Akcje muszą spełniać wymogi ustanowione przez odpowiednią izbę rozliczeniową (*Cámara de Compensación*).	Aby móc prowadzić obrót na giełdzie, pośrednicy (maklerzy giełdowi) muszą być osobami prawnymi ustanowionymi w Chile. Muszą oni nabywać akcje na odpowiedniej giełdzie papierów wartościowych i zostać przyjęci jako jej członkowie. CMF może nałożyć bardziej rygorystyczne niedyskryminujące wymogi.
	Obrót metalami na giełdzie (wyłącznie złoto i srebro).	Obrót złotem i srebrem na giełdzie mogą prowadzić maklerzy giełdowi na własny rachunek i na rzecz osób trzecich zgodnie z przepisami giełdowymi. Aby móc prowadzić obrót na giełdzie, pośrednicy (maklerzy giełdowi) muszą być osobami prawnymi ustanowionymi w Chile. Muszą oni nabywać akcje na odpowiedniej giełdzie papierów wartościowych i zostać przyjęci jako jej członkowie. CMF może nałożyć bardziej rygorystyczne niedyskryminujące wymogi.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
	Rating ryzyka papierów wartościowych (dotyczy wyłącznie ratingu lub wydawania opinii na temat publicznie oferowanych papierów wartościowych).	Podmioty świadczące te usługi muszą być ustanowione w Chile jako spółka osobowa (*sociedad de personas*). Jednym ze szczególnych wymogów, które należy spełnić, jest wymóg, aby co najmniej 60 % kapitału spółki było w posiadaniu głównych partnerów (osób fizycznych lub prawnych w tej linii biznesowej posiadających co najmniej 5 % praw członkowskich w agencji ratingowej).
	Przechowywanie papierów wartościowych przez pośredników w obrocie papierami wartościowymi (CPC 81319) (nie obejmuje usług oferowanych przez dostawców, którzy łączą przechowywanie, rozliczanie i rozrachunek papierów wartościowych (depozyty papierów wartościowych, *depósitos de valores*)).	W przypadku przechowywania papierów wartościowych pośrednicy (maklerzy giełdowi i pośrednicy) muszą być osobami prawnymi ustanowionymi w Chile. Usługi przechowywania papierów wartościowych mogą być świadczone przez pośredników w obrocie papierami wartościowymi (maklerów giełdowych i pośredników papierów wartościowych) w ramach działalności uzupełniającej ich wyłączny cel, jakim jest pośrednictwo w obrocie papierami wartościowymi. Taką działalność mogą również prowadzić podmioty świadczące usługi depozytowe i usługi w zakresie przechowywania papierów wartościowych, które to podmioty powinny być ustanowione jako specjalne spółki, których wyłącznym celem jest przyjmowanie w depozyt publicznie oferowanych papierów wartościowych od podmiotów upoważnionych na mocy prawa oraz ułatwianie operacji transferu takich papierów wartościowych (scentralizowane depozyty papierów wartościowych, *depósitos centralizados de valores*).

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
	Usługi przechowywania świadczone przez podmioty w celu deponowania i przechowywania papierów wartościowych.	Podmioty zajmujące się depozytami zabezpieczającymi i przechowywaniem muszą być spółkami ustanowionymi w Chile wyłącznie w tym celu.
	Usługi zarządzania portfelem finansowym świadczone przez pośredników w obrocie papierami wartościowymi (w żadnym wypadku nie obejmuje to ogólnego zarządzania funduszami (*Administradora General de Fondos*, zarządzania funduszami wspólnego inwestowania, zagranicznymi funduszami inwestycji kapitałowych, funduszami inwestycyjnymi i funduszami emerytalnymi).	Usługi zarządzania portfelem finansowym świadczone przez pośredników w obrocie papierami wartościowymi będących osobami prawnymi z siedzibą w Chile. CMF może nałożyć bardziej rygorystyczne niedyskryminujące wymogi.
	Usługi doradztwa finansowego świadczone przez pośredników w obrocie papierami wartościowymi (CPC 81332) (doradztwo finansowe odnosi się wyłącznie do usług dotyczących papierów wartościowych, w odniesieniu do których podejmowane są zobowiązania w zakresie dostępu do rynku).	Usługi doradztwa finansowego świadczone przez pośredników w obrocie papierami wartościowymi będących osobami prawnymi ustanowionymi w Chile. CMF może nałożyć bardziej rygorystyczne niedyskryminujące wymogi. Usługi doradztwa finansowego, które obejmują udzielanie porad finansowych w zakresie możliwości finansowania, oceny inwestycji, możliwości inwestycyjnych i strategii zmiany harmonogramu spłaty zadłużenia, mogą być świadczone przez pośredników w obrocie papierami wartościowymi (maklerów giełdowych i pośredników papierów wartościowych) jako działalność uzupełniająca ich wyłączny cel.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
	Zarządzanie funduszami osób trzecich realizowane przez (w żadnym wypadku nie obejmuje to zarządzania funduszami emerytalnymi i dobrowolnymi emerytalnymi planami oszczędnościowymi (*planes de ahorro previsional voluntario*)): – przedsiębiorstwa zarządzające funduszami wspólnego inwestowania, – przedsiębiorstwa zarządzające funduszami inwestycyjnymi, – przedsiębiorstwa zarządzające zagranicznymi funduszami inwestycji kapitałowych.	Usługi zarządzania funduszami mogą świadczyć spółki ustanowione w Chile wyłącznie w tym celu, posiadające zezwolenie CMF. Zagraniczne fundusze inwestycyjne mogą być również zarządzane przez spółki zarządzające funduszami inwestycyjnymi.
	Zarządzanie dobrowolnymi emerytalnymi planami oszczędnościowymi (*planes de ahorro previsional voluntario*).	Bez zobowiązań w odniesieniu do art. 25.6 ust. 1 lit. e). Dobrowolne plany oszczędnościowe mogą oferować wyłącznie fundusze wspólnego inwestowania i podmioty zarządzające funduszami inwestycyjnymi z siedzibą w Chile zgodnie z powyższymi warunkami. W odniesieniu do tych planów należy uzyskać uprzednie zezwolenie CMF.
	Usługa izb rozliczeniowych w odniesieniu do instrumentów pochodnych (kontrakty terminowe i opcje na papiery wartościowe).	Izby rozliczeniowe w odniesieniu do kontraktów terminowych i opcji na papiery wartościowe muszą być ustanowione w Chile jako spółki wyłącznie w tym celu i posiadać zezwolenie CMF. Mogą one być ustanowione wyłącznie przez giełdy papierów wartościowych i ich maklerów giełdowych.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
	Ogólne magazyny depozytowe (warranty) (odpowiadają usługom magazynowania towarów, którym towarzyszy wydanie certyfikatu depozytowego i pokwitowania zastawu na rzeczach ruchomych (*vale de prenda*)).	Wyłącznie osoby prawne w należyty sposób ustanowione w Chile, których wyłącznym celem jest świadczenie usług gwarancyjnych.
	Usługi emisji i rejestracji papierów wartościowych (CPC 81332) (nie obejmuje to usług depozytowych i przechowywania papierów wartościowych).	Bez ograniczeń.
	Giełdy bydła i towarów rolnych. Usługa izb rozliczeniowych w odniesieniu do kontraktów terminowych oraz opcji na bydło i towary rolne.	Podmioty muszą być ustanowione jako spółki specjalnego przeznaczenia (*sociedades anónimas especiales*) zgodnie z prawem chilijskim.
	Pośrednictwo w handlu bydłem i towarami rolnymi.	Działalność brokera bydła i towarów rolnych muszą prowadzić podmioty prawne ustanowione zgodnie z prawem chilijskim.
	Giełdy papierów wartościowych.	Giełdy papierów wartościowych muszą być ustanowione jako spółki specjalnego przeznaczenia (*sociedades anónimas especiales*) zgodnie z prawem chilijskim.

Sektor lub podsektor	Ograniczenia w dostępie do rynku	
Inne usługi finansowe.	Zarządzanie kredytami hipotecznymi zgodnie z tytułem V *Decreto con Fuerza de Ley N° 251, Ley de Seguros*.	Agencje zarządzające kredytami hipotecznymi muszą być ustanowione jako spółki (*sociedades anónimas*).
Pozostałe usługi związane z usługami finansowymi.	Przedstawicielstwa banków zagranicznych jako pośrednicy biznesowi (przedstawicielstwa te nie mogą w żadnym przypadku prowadzić czynności właściwych dla działalności bankowej).	CMF może upoważnić banki zagraniczne do utrzymywania przedstawicielstw działających jako pośrednicy biznesowi swoich spółek głównych i pełni w stosunku do nich tę samą funkcję organu inspekcyjnego, którą przyznano CMF na mocy ogólnego prawa bankowego (*Ley General de Bancos*) w odniesieniu do banków. Zezwolenie udzielone przedstawicielstwom przez CMF podlega uchyleniu, jeżeli jego utrzymanie okaże się niekorzystne, jak przewidziano w ogólnym prawie bankowym (*Ley General de Bancos*).

Uwagi do Sekcji C i D

1. Zobowiązania w sektorze usług finansowych na podstawie rozdziału 25 podejmuje się w zależności od ograniczeń i warunków określonych w tych uwagach i w poniższym wykazie.

2. Osoby prawne świadczące usługi finansowe i ustanowione na podstawie przepisów ustawowych i wykonawczych Chile podlegają niedyskryminującym ograniczeniom formy prawnej. Na przykład spółki osobowe (*sociedades de personas*) są na ogół nieakceptowalnymi formami prawnymi dla instytucji finansowych w Chile. Niniejsza uwaga sama w sobie nie ma na celu ograniczania ani wywierania wpływu na wybór między oddziałami lub jednostkami zależnymi dokonywany przez instytucję finansową Strony UE, chyba że przewidują to przepisy ustawowe i wykonawcze Chile.

SEKCJA C

ISTNIEJĄCE ŚRODKI

Sektor:	Usługi finansowe
Podsektor:	Usługi bankowe i inne usługi finansowe
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Ley N° 18.045, Dziennik Ustaw z dnia 22 października 1981 r., Ley de Mercado de Valores, tytuły VI i VII, art. 24, 26 i 27.
Opis:	Dyrektorzy, administratorzy, członkowie kadry kierowniczej lub przedstawiciele prawni podmiotów prawnych lub osób fizycznych prowadzących działalność jako maklerzy giełdowi i pośrednicy papierów wartościowych muszą być Chilijczykami lub cudzoziemcami posiadającymi zezwolenie na pobyt stały.

Sektor:	Usługi finansowe
Podsektor:	Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 25.3)
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Decreto con Fuerza de Ley N° 251, Dziennik Ustaw z dnia 22 maja 1931 r., Ley de Seguros, tytuł I, art. 16.
Opis:	Usługi pośrednictwa reasekuracji mogą świadczyć zagraniczni brokerzy reasekuracyjni. Brokerzy ci muszą być osobami prawnymi, wykazać, że podmiot jest prawnie zorganizowany w swoim kraju pochodzenia i upoważniony do pośredniczenia w zakresie ryzyka scedowanego zza granicy, oraz podać datę udzielenia takiego zezwolenia. Podmioty takie muszą wyznaczyć przedstawiciela w Chile, który będzie je reprezentował, dysponując szerokimi uprawnieniami. Przedstawiciel może być wzywany do stawiennictwa i musi mieć miejsce zamieszkania w Chile.

Sektor:	Usługi finansowe
Podsektor:	Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami
Odnośne zobowiązanie:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Szczebel władzy:	Centralny
Środek:	Decreto con Fuerza de Ley 251, Dziennik Ustaw z dnia 22 maja 1931 r., Ley de Seguros, tytuł III, art. 58 i 62, Decreto Supremo N° 863 de 1989 del Ministerio de Hacienda, Dziennik Ustaw z dnia 5 kwietnia 1990 r., Reglamento de los Auxiliares del Comercio de Seguros, tytuł I, art. 2 lit. c).
Opis:	Administratorzy i przedstawiciele prawni podmiotów prawnych i osób fizycznych prowadzących działalność w zakresie likwidacji szkód i pośrednictwa ubezpieczeniowego muszą być Chilijczykami lub cudzoziemcami posiadającymi zezwolenie na pobyt stały.

Sektor:	Usługi finansowe
Podsektor:	Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Decreto con Fuerza de Ley N° 251, Dziennik Ustaw z dnia 22 maja 1931 r., Ley de Seguros, tytuł I, art. 20.
Opis:	W przypadku rodzajów ubezpieczenia objętych *Decreto Ley 3.500*, związanych z cesją reasekuracji na zagranicznych reasekuratorów, potrącenie z tytułu reasekuracji nie może przekroczyć 40 % całkowitej sumy rezerw technicznych powiązanych z tymi rodzajami ubezpieczenia lub wyższego odsetka, jeżeli taki określiła Komisja ds. Rynku Finansowego (*Comisión para el Mercado Financiero*).

Sektor:	Usługi finansowe
Podsektor:	Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	Decreto con Fuerza de Ley Nº 251, Diario Oficial, 22 maja 1931 r., Ley de Seguros, tytuł I.
Opis:	Działalność reasekuracyjną mogą prowadzić zagraniczne podmioty sklasyfikowane, zgodnie z ustaleniami agencji ratingowych cieszących się międzynarodową renomą, jak wskazała Komisja ds. Rynku Finansowego (*Comisión para el Mercado Financiero*), co najmniej w kategorii ryzyka BBB lub innej równoważnej kategorii. Podmioty te muszą mieć przedstawiciela w Chile, który będzie je reprezentował, dysponując szerokimi uprawnieniami. Przedstawiciel może być wzywany do stawiennictwa. Mimo to wyznaczenie przedstawiciela nie będzie konieczne, jeżeli broker reasekuracyjny wpisany do rejestrów CMF prowadzi działalność reasekuracyjną. Do wszystkich celów, w szczególności odnoszących się do stosowania i wykonywania w państwie umowy reasekuracji, brokera tego uznaje się za przedstawiciela prawnego reasekuratorów.

Sektor:	Usługi finansowe
Podsektor:	Usługi bankowe i inne usługi finansowe
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe
Środki:	Ley N° 18.045, Dziennik Ustaw z dnia 22 października 1981 r., Ley de Mercado de Valores, tytuły VI i VII, art. 24 i 26.
Opis:	Osoby fizyczne prowadzące działalność jako maklerzy giełdowi i pośrednicy papierów wartościowych w Chile muszą być Chilijczykami lub cudzoziemcami posiadającymi zezwolenie na pobyt.

Sektor:	Usługi finansowe
Podsektor:	Wszystkie
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Wymogi dotyczące wyników
Szczebel władzy:	Centralny
Środki:	D.F.L. 1 Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, Dziennik Ustaw z dnia 24 stycznia 1994 r., kodeks pracy, tytuł wstępny, księga I, rozdział III (D.F.L. 1 del Ministerio del Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 24, 1994, Código del Trabajo, Título Preliminar, Libro I, Capítulo III).

Opis:	Co najmniej 85 % pracowników zatrudnionych u tego samego pracodawcy muszą stanowić chilijskie osoby fizyczne lub cudzoziemcy przebywający w Chile co najmniej od pięciu lat. Przepis ten ma zastosowanie do pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników na podstawie umowy o pracę (*contrato de trabajo*[1]). Wyspecjalizowany personel techniczny nie podlega temu przepisowi, jak określiła dyrekcja pracy (*Dirección del Trabajo*). Przez pracownika należy rozumieć każdą osobę fizyczną, która świadczy usługi intelektualne lub materialne, w ramach stosunku zależności lub podporządkowania, na podstawie umowy o pracę.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że umowa o pracę (*contrato de trabajo*) nie jest obowiązkowa w przypadku świadczenia transgranicznego handlu usługami.

SEKCJA D

PRZYSZŁE ŚRODKI

Sektor:	Usługi finansowe
Podsektor:	Wszystkie
Odnośne zobowiązania:	Transgraniczne świadczenie usług finansowych
Szczebel władzy:	Centralny
Opis:	Korzystanie przez osoby znajdujące się na terytorium Chile i obywateli tego państwa bez względu na ich miejsce zamieszkania z usług finansowych świadczonych przez usługodawców finansowych ze Strony UE podlega przepisom dotyczącym wymiany walut przyjętym lub utrzymywanym przez *Banco Central de Chile* zgodnie z ustawą zasadniczą tej instytucji (*Ley 18.840*).
Istniejące środki:	Ley 18.840, Dziennik Ustaw z dnia 10 października 1989 r., Ley Orgánica Constitucional del Banco Central de Chile, tytuł III

Sektor:	Usługi finansowe
Podsektor:	Usługi bankowe i inne usługi finansowe
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe
Szczebel władzy:	Centralny
Opis:	Chile może przyjąć lub utrzymywać środki w celu przyznania *Banco del Estado de Chile*, chilijskiemu bankowi państwowemu, uprawnień do pełnienia funkcji związanych z administracją finansową państwa, które ustanawia się lub można ustanowić zgodnie z chilijskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi. Środki te obejmują zarządzanie chilijskimi rządowymi zasobami finansowymi gromadzonymi w formie depozytów w *Cuenta Única Fiscal* oraz na dodatkowych kontach tej instytucji, z których wszystkie muszą być utrzymywane w *Banco del Estado de Chile*.
Istniejące środki:	Decreto Ley N° 2.079, Dziennik Ustaw z dnia 18 stycznia 1978 r., Ley Orgánica del Banco del Estado de Chile Decreto Ley N° 1.263, Dziennik Ustaw z dnia 28 listopada 1975 r., Decreto Ley Orgánico de Administración Financiera del Estado, art. 6.

Sektor:	Usługi finansowe
Podsektor:	Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami
Odnośne zobowiązania:	Transgraniczne świadczenie usług finansowych
Szczebel władzy:	Centralny
Opis:	W odniesieniu do żadnego rodzaju ubezpieczenia[1], które zgodnie z prawem chilijskim jest uznawane lub może zostać uznane za obowiązkowe, ani do żadnego ubezpieczenia związanego z zabezpieczeniem społecznym, nie można zawierać umów poza Chile. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania w przypadku, gdy zgodnie z prawem chilijskim za obowiązkowe uznaje się ubezpieczenie w zakresie międzynarodowego transportu morskiego, międzynarodowego lotnictwa zarobkowego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), a także towarów w tranzycie międzynarodowym (w tym przewożonych towarów). Wyłączenie to nie ma zastosowania do ubezpieczenia w zakresie kabotażu lub powiązanej działalności.
Istniejące środki:	Decreto con Fuerza de Ley N° 251, Dziennik Ustaw z dnia 22 maja 1931 r., Ley de Seguros, tytuł I, art. 4.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług w zakresie reasekuracji.

Sektor:	Usługi finansowe
Podsektor:	Usługi społeczne
Odnośne zobowiązania:	Dostęp do rynku
	Transgraniczne świadczenie usług finansowych
	Wymogi dotyczące wyników
Szczebel władzy:	Centralny
Opis:	Chile zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymywania dowolnego środka w odniesieniu do świadczenia usług publicznych w zakresie egzekwowania prawa i więziennictwa oraz następujących usług w stopniu, w jakim stanowią one usługi społeczne ustanowione lub utrzymywane do celów publicznych, dotyczących: bezpieczeństwa finansowego lub ubezpieczenia dochodów, zabezpieczenia lub ubezpieczenia społecznego, opieki socjalnej, edukacji publicznej, publicznych szkoleń, opieki zdrowotnej i opieki nad dziećmi.

Sektor:	Usługi finansowe
Podsektor:	Wszystkie
Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Opis:	Przy przenoszeniu lub zbywaniu wszelkich udziałów kapitałowych lub aktywów należących do istniejących przedsiębiorstw państwowych lub podmiotów publicznych Chile zastrzega sobie prawo do zakazania lub nałożenia ograniczeń dotyczących własności wymienionych udziałów lub aktywów, a także prawa inwestorów zagranicznych lub ich inwestycji do kontrolowania wszelkich spółek powstałych w ten sposób lub dokonywanych przez nie inwestycji. W odniesieniu do takiego przeniesienia lub zbycia Chile może przyjąć lub utrzymywać dowolny środek dotyczący obywatelstwa kadry kierowniczej wyższego szczebla oraz członków zarządu. Przedsiębiorstwo państwowe oznacza przedsiębiorstwo będące własnością lub kontrolowane przez Chile w drodze udziałów własnościowych posiadanych przez Chile, w tym przedsiębiorstwo założone po wejściu w życie niniejszej Umowy wyłącznie do celów sprzedaży lub zbycia udziałów kapitałowych w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub podmiocie publicznym lub jego aktywów.

ZAŁĄCZNIK 28-A

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

STRONA UE

SEKCJA A

PODMIOTY WŁADZY CENTRALNEJ

Dostawy

Określone w sekcji D

Progi 130 000 SDR

Usługi

Określone w sekcji E

Progi 130 000 SDR

Roboty budowlane

Określone w sekcji F

Progi 5 000 000 SDR

1. Podmioty Unii Europejskiej:

a) Rada Unii Europejskiej;

b) Komisja Europejska; oraz

c) Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ).

2. Instytucje zamawiające władzy centralnej państw członkowskich Unii Europejskiej:

BELGIA

1. Services publics fédéraux:	1. Federale Overheidsdiensten:
SPF Chancellerie du Premier Ministre;	FOD Kanselarij van de Eerste Minister;
SPF Personnel et Organisation;	FOD Kanselarij Personeel en Organisatie;
SPF Budget et Contrôle de la Gestion;	FOD Budget en Beheerscontrole;
SPF Technologie de l'Information et de la Communication (Fedict);	FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict);
SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement;	FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking;
SPF Intérieur;	FOD Binnenlandse Zaken;
SPF Finances;	FOD Financiën;
SPF Mobilité et Transports;	FOD Mobiliteit en Vervoer;
SPF Emploi, Travail et Concertation sociale;	FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg;

SPF Sécurité Sociale et Institutions publiques de Sécurité Sociale;	FOD Sociale Zekerheid en Openbare Instellingen van sociale Zekerheid;
SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement;	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
SPF Justice;	FOD Justitie;
SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie;	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie;
Ministère de la Défense;	Ministerie van Landsverdediging;
Service public de programmation Intégration sociale, Lutte contre la pauvreté Et Economie sociale;	Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedsbestrijding en sociale Economie;
Service public fédéral de Programmation Développement durable;	Programmatorische federale Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling;
Service public fédéral de Programmation Politique scientifique;	Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid;

2. Régie des Bâtiments:	2. Regie der Gebouwen:
Office national de Sécurité sociale;	Rijksdienst voor sociale Zekerheid;
Institut national d'Assurance sociales Pour travailleurs indépendants;	Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité;	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Office national des Pensions;	Rijksdienst voor Pensioenen;
Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;	Hulpkas voor Ziekte-en Invaliditeitsverzekering;
Fond des Maladies professionnelles;	Fonds voor Beroepsziekten;
Office national de l'Emploi;	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
La Poste*	De Post*

* Działalność pocztowa na podstawie ustawy z dnia 24 grudnia 1993 r.

BUŁGARIA

Администрация на Народното събрание (Administracja Rady Narodowej);

Администрация на Президента (Administracja Prezydenta);

Администрация на Министерския съвет (Administracja Rady Ministrów);

Конституционен съд (Trybunał Konstytucyjny);

Българска народна банка (Narodowy Bank Bułgarii);

Министерство на външните работи (Ministerstwo Spraw Zagranicznych);

Министерство на вътрешните работи (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych);

Министерство на извънредните ситуации (Ministerstwo ds. Sytuacji Nadzwyczajnych);

Министерство на държавната администрация и административната реформа (Ministerstwo Administracji Państwowej i Reformy Administracyjnej);

Министерство на земеделието и храните (Ministerstwo Rolnictwa i Żywności);

Министерство на здравеопазването (Ministerstwo Zdrowia);

Министерство на икономиката и енергетиката (Ministerstwo Gospodarki i Energii);

Министерство на културата (Ministerstwo Kultury);

Министерство на образованието и науката (Ministerstwo Edukacji i Nauki);

Министерство на околната среда и водите (Ministerstwo Środowiska i Wody);

Министерство на отбраната (Ministerstwo Obrony);

Министерство на правосъдието (Ministerstwo Sprawiedliwości);

Министерство на регионалното развитие и благоустройството (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Robót Publicznych);

Министерство на транспорта (Ministerstwo Transportu);

Министерство на труда и социалната политика (Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej);

Министерство на финансите (Ministerstwo Finansów);

държавни агенции, държавни комисии, изпълнителни агенции и други държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт (agencje państwowe, komisje państwowe, agencje wykonawcze i inne organy państwowe utworzone na podstawie ustawy lub rozporządzenia Rady Ministrów, których zadania są związane ze sprawowaniem władzy wykonawczej);

Агенция за ядрено регулиране (Agencja Nadzoru Nuklearnego);

Държавна комисия за енергийно и водно регулиране (Komisja Nadzoru nad Zasobami Energetycznymi i Wodnymi);

Държавна комисия по сигурността на информацията (Państwowa Komisja ds. Bezpieczeństwa Informacji);

Комисия за защита на конкуренцията (Komisja ds. Ochrony Konkurencji);

Комисия за защита на личните данни (Komisja ds. Ochrony Danych Osobowych);

Комисия за защита от дискриминация (Komisja ds. Ochrony przed Dyskryminacją);

Комисия за регулиране на съобщенията (Komisja Regulacji Łączności);

Комисия за финансов надзор (Komisja Nadzoru Finansowego);

Патентно ведомство на Република България (Urząd Patentowy Republiki Bułgarii);

Сметна палата на Република България (Trybunał Obrachunkowy Republiki Bułgarii);

Агенция за приватизация (Agencja Prywatyzacyjna);

Агенция за следприватизационен контрол (Agencja ds. Kontroli Poprywatyzacyjnej);

Български институт по метрология (Bułgarski Instytut Meteorologiczny);

Държавна агенция „Архиви” (Państwowa Agencja „Archiwa”);

Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси” (Państwowa Agencja „Rezerwa państwowa i zapasy na wypadek wojny”);

Държавна агенция за бежанците (Państwowa Agencja ds. Uchodźców);

Държавна агенция за българите в чужбина (Państwowa Agencja ds. Bułgarów Przebywających Za Granicą);

Държавна агенция за закрила на детето (Państwowa Agencja ds. Ochrony Dzieci);

Държавна агенция за информационни технологии и съобщения (Państwowa Agencja ds. Technologii Informatycznych i Komunikacji);

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (Państwowa Agencja ds. Nadzoru Metrologicznego i Technicznego);

Държавна агенция за младежта и спорта (Państwowa Agencja ds. Młodzieży i Sportu);

Държавна агенция по туризма (Państwowa Agencja ds. Turystyki);

Държавна комисия по стоковите борси и тържища (Państwowa Komisja ds. Wymiany Towarowej i Rynków Towarowych);

Институт по публична администрация и европейска интеграция (Instytut Administracji Publicznej i Integracji Europejskiej);

Национален статистически институт (Narodowy Instytut Statystyczny);

Агенция „Митници” (Agencja Celna);

Агенция за държавна и финансова инспекция (Agencja ds. Kontroli Finansów Publicznych);

Агенция за държавни вземания (Agencja ds. Ściągania Należności Państwa);

Агенция за социално подпомагане (Agencja ds. Pomocy Socjalnej);

Държавна агенция „Национална сигурност” (Państwowa Agencja „Bezpieczeństwo Narodowe”);

Агенция за хората с увреждания (Agencja ds. Osób Niepełnosprawnych);

Агенция по вписванията (Agencja Rejestrowa);

Агенция по енергийна ефективност (Agencja ds. Efektywności Energetycznej);

Агенция по заетостта (Agencja ds. Zatrudnienia);

Агенция по геодезия, картография и кадастър (Agencja ds. Geodezji, Kartografii i Katastru);

Агенция по обществени поръчки (Agencja ds. Zamówień Publicznych);

Българска агенция за инвестиции (Bułgarska Agencja Inwestycyjna);

Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” (Dyrekcja Generalna „Administracji lotnictwa cywilnego”);

Дирекция за национален строителен контрол (Dyrekcja ds. Krajowego Nadzoru Budownictwa);

Държавна комисия по хазарта (Państwowa Komisja Hazardowa);

Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация” (Agencja Wykonawcza „Administracja ds. Pojazdów”);

Изпълнителна агенция „Борба с градушките” (Agencja Wykonawcza „Ochrona przed Gradem”);

Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация” (Agencja Wykonawcza „Bułgarski Urząd Akredytacyjny”);

Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда” (Agencja Wykonawcza „Generalna Inspekcja Pracy”);

Изпълнителна агенция „Железопътна администрация” (Agencja Wykonawcza „Administracja Kolei”);

Изпълнителна агенция „Морска администрация” (Agencja Wykonawcza „Administracja Morska”);

Изпълнителна агенция „Национален филмов център” (Agencja Wykonawcza „Krajowe Centrum Filmowe”);

Изпълнителна агенция „Пристанищна администрация” (Agencja Wykonawcza „Administracja Portów”);

Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав” (Agencja Wykonawcza „Eksploatacja i Utrzymanie Rzeki Dunaj”);

Фонд „Републиканска пътна инфраструктура” (Krajowy Fundusz Infrastruktury);

Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози (Agencja Wykonawcza ds. Analiz i Prognoz Gospodarczych);

Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия (Agencja Wykonawcza ds. Promocji Małych i Średnich Przedsiębiorstw);

Изпълнителна агенция по лекарствата (Agencja Wykonawcza ds. Leków);

Изпълнителна агенция по лозата и виното (Agencja Wykonawcza ds. Winorośli i Wina);

Изпълнителна агенция по околна среда (Agencja Wykonawcza ds. Środowiska);

Изпълнителна агенция по почвените ресурси (Agencja Wykonawcza ds. Zasobów Gleby);

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (Agencja Wykonawcza ds. Rybołówstwa i Akwakultury);

Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството (Agencja Wykonawcza ds. Selekcji i Reprodukcji w ramach Hodowli Zwierząt);

Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (Agencja Wykonawcza ds. Badania Odmian Roślin, Inspekcji Polowej i Kontroli Materiału Siewnego);

Изпълнителна агенция по трансплантация (Agencja Wykonawcza ds. Transplantacji);

Изпълнителна агенция по хидромелиорации (Agencja Wykonawcza ds. Hydromelioracji);

Комисията за защита на потребителите (Komisja Ochrony Konsumentów);

Контролно-техническата инспекция (Inspektorat Nadzoru Technicznego);

Национална агенция за приходите (Krajowa Agencja ds. Dochodów);

Национална ветеринарномедицинска служба (Krajowa Służba Weterynaryjna);

Национална служба за растителна защита (Krajowa Służba Ochrony Roślin);

Национална служба по зърното и фуражите (Krajowa Służba ds. Zbóż i Pasz);

Държавна агенция по горите (Agencja Lasów Państwowych).

CZECHY

1. Ministerstvo dopravy (Ministerstwo Transportu);

2. Ministerstvo financí (Ministerstwo Finansów);

3. Ministerstvo kultury (Ministerstwo Kultury);

4. Ministerstvo obrany (Ministerstwo Obrony);

5. Ministerstvo pro místní rozvoj (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego);

6. Ministerstvo práce a sociálních věcí (Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych);

7. Ministerstvo průmyslu a obchodu (Ministerstwo Przemysłu i Handlu);

8. Ministerstvo spravedlnosti (Ministerstwo Sprawiedliwości);

9. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (Ministerstwo Edukacji, Młodzieży i Sportu);

10. Ministerstvo vnitra (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych);

11. Ministerstvo zahraničních věcí (Ministerstwo Spraw Zagranicznych);

12. Ministerstvo zdravotnictví (Ministerstwo Zdrowia);

13. Ministerstvo zemědělství (Ministerstwo Rolnictwa);

14. Ministerstvo životního prostředí (Ministerstwo Środowiska);

15. Poslanecká sněmovna PČR (Izba Deputowanych Parlamentu Republiki Czeskiej);

16. Senát PČR (Senat Parlamentu Republiki Czeskiej);

17. Kancelář prezidenta (Kancelaria Prezydenta);

18. Český statistický úřad (Czeski Urząd Statystyczny);

19. Český úřad zeměměřičský a katastrální (Czeski Urząd Nadzoru Kartograficznego i Kataster);

20. Úřad průmyslového vlastnictví (Urząd Własności Przemysłowej);

21. Úřad pro ochranu osobních údajů (Urząd Ochrony Danych Osobowych);

22. Bezpečnostní informační služba (Służby Ochrony Informacji);

23. Národní bezpečnostní úřad (Narodowy Urząd Bezpieczeństwa);

24. Česká akademie věd (Akademia Nauk Republiki Czeskiej);

25. Vězeňská služba (Służba Więziennictwa);

26. Český báňský úřad (Czeski Urząd ds. Górnictwa);

27. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (Urząd Ochrony Konkurencji);

28. Správa státních hmotných rezerv (Administracja Krajowymi Rezerwami Materialnymi);

29. Státní úřad pro jadernou bezpečnost (Krajowy Urząd Bezpieczeństwa Jądrowego);

30. Energetický regulační úřad (Urząd Regulacji Energetyki);

31. Úřad vlády České republiky (Kancelaria Rządu Republiki Czeskiej);

32. Ústavní soud (Sąd Konstytucyjny);

33. Nejvyšší soud (Sąd Najwyższy);

34. Nejvyšší správní soud (Naczelny Sąd Administracyjny);

35. Nejvyšší státní zastupitelství (Biuro Oskarżyciela Publicznego);

36. Nejvyšší kontrolní úřad (Najwyższa Izba Kontroli);

37. Kancelář Veřejného ochránce práv (Biuro Obrońcy Praw Publicznych);

38. Grantová agentura České republiky (Urząd Subsydiów Republiki Czeskiej);

39. Státní úřad inspekce práce (Państwowy Urząd Inspekcji Pracy); oraz

40. Český telekomunikační úřad (Czeski Urząd Telekomunikacji).

DANIA

1. Folketinget (Parlament Danii);

2. Rigsrevisionen (Krajowa Izba Kontroli);

3. Statsministeriet (Kancelaria Premiera);

4. Udenrigsministeriet (Ministerstwo Spraw Zagranicznych);

5. Beskæftigelsesministeriet - 5 styrelser og institutioner (Ministerstwo Zatrudnienia - 5 agencji i instytucji);

6. Domstolsstyrelsen (Administracja sądowa);

7. Finansministeriet - 5 styrelser og institutioner (Ministerstwo Finansów - 5 agencji i instytucji);

8. Forsvarsministeriet - 5 styrelser og institutioner (Ministerstwo Obrony - 5 agencji i instytucji);

9. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse - Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Zdrowia - szereg agencji i instytucji, w tym Statens Serum Institut);

10. Justitsministeriet - Rigspolitichefen, anklagemyndigheden samt 1 direktorat og et antal styrelser (Ministerstwo Sprawiedliwości - Komisarz policji, 1 dyrekcja i kilka agencji);

11. Kirkeministeriet - 10 stiftsøvrigheder (Ministerstwo Spraw Kościelnych - 10 organów diecezjalnych);

12. Kulturministeriet - 4 styrelser samt et antal statsinstitutioner (Ministerstwo Kultury - Departament i kilka instytucji);

13. Miljøministeriet - 5 styrelser (Ministerstwo Środowiska - 5 agencji);

14. Ministeriet for Flygtninge, Invandrere og Integration - 1 styrelse (Ministerstwo ds. Uchodźców, Imigracji i Kwestii Integracji - 1 agencja);

15. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri - 4 direktorater og institutioner (Ministerstwo ds. Żywności, Rolnictwa i Rybołówstwa - 4 dyrekcje i instytucje);

16. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling - Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger (Ministerstwo Nauki, Technologii i Innowacji - szereg agencji i instytucji, w tym Laboratorium Krajowe w Risoe oraz duńskie krajowe ośrodki badawcze i edukacyjne);

17. Skatteministeriet - 1 styrelse og institutioner (Ministerstwo ds. Podatków - 1 agencja i szereg instytucji);

18. Velfærdsministeriet - 3 styrelser og institutioner (Ministerstwo Opieki Społecznej - 3 agencje i szereg instytucji);

19. Transportministeriet - 7 styrelser og institutioner, herunder Øresundsbrokonsortiet (Ministerstwo Transportu - 7 agencji i instytucji, w tym Øresundsbrokonsortiet);

20. Undervisningsministeriet - 3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner (Ministerstwo Edukacji - 3 agencje, 4 placówki edukacyjne, 5 innych instytucji);

21. Økonomi- og Erhvervsministeriet - Adskillige styrelser og institutioner (Ministerstwo Gospodarki i Biznesu - szereg agencji i instytucji);

22. Klima- og Energiministeriet - 3 styrelser og institutioner (Ministerstwo Klimatu i Energii - 3 agencje i instytucje).

NIEMCY

1.	Federalny Urząd Spraw Zagranicznych;	Auswärtiges Amt;
2.	Urząd Kanclerza Federalnego;	Bundeskanzleramt;
3.	Federalne Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych;	Bundesministerium für Arbeit und Soziales;
4.	Federalne Ministerstwo Edukacji i Badań;	Bundesministerium für Bildung und Forschung;
5.	Federalne Ministerstwo ds. Żywności, Rolnictwa i Ochrony Konsumentów;	Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz;
6.	Federalne Ministerstwo Finansów;	Bundesministerium der Finanzen;
7.	Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (tylko towary do zastosowań cywilnych);	Bundesministerium des Innern;
8.	Federalne Ministerstwo Zdrowia;	Bundesministerium für Gesundheit;
9.	Federalne Ministerstwo ds. Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży;	Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend;
10.	Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości;	Bundesministerium der Justiz;
11.	Federalne Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Spraw Miejskich;	Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung;
12.	Federalne Ministerstwo Gospodarki i Technologii;	Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie;
13.	Federalne Ministerstwo Współpracy Gospodarczej i Rozwoju;	Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung;
14.	Federalne Ministerstwo Obrony; oraz	Bundesministerium der Verteidigung;
15.	Federalne Ministerstwo Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Reaktorów.	Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit.

ESTONIA

1. Vabariigi Presidendi Kantselei (Kancelaria Prezydenta Republiki Estońskiej);

2. Eesti Vabariigi Riigikogu (Parlament Republiki Estońskiej);

3. Eesti Vabariigi Riigikohus (Sąd Najwyższy Republiki Estońskiej);

4. Riigikontroll (Państwowy Urząd Nadzoru Republiki Estonii);

5. Õiguskantsler (Kanclerz Praw);

6. Riigikantselei (Kancelaria Stanu);

7. Rahvusarhiiv (Państwowe Archiwum Estońskie);

8. Haridus- ja Teadusministeerium (Ministerstwo Edukacji i Badań);

9. Justiitsministeerium (Ministerstwo Sprawiedliwości);

10. Kaitseministeerium (Ministerstwo Obrony);

11. Keskkonnaministeerium (Ministerstwo Środowiska);

12. Kultuuriministeerium (Ministerstwo Kultury);

13. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (Ministerstwo Gospodarki i Komunikacji);

14. Põllumajandusministeerium (Ministerstwo Rolnictwa);

15. Rahandusministeerium (Ministerstwo Finansów);

16. Siseministeerium (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych);

17. Sotsiaalministeerium (Ministerstwo Spraw Społecznych);

18. Välisministeerium (Ministerstwo Spraw Zagranicznych);

19. Keeleinspektsioon (Inspektorat Języka);

20. Riigiprokuratuur (Biuro Prokuratora);

21. Teabeamet (Komisja Informacji);

22. Maa-amet (Estońska Komisja Gruntów);

23. Keskkonnainspektsioon (Inspektorat Środowiska);

24. Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus (Centrum Ochrony Lasów i Gospodarki Leśnej);

25. Muinsuskaitseamet (Komisja ds. Dziedzictwa);

26. Patendiamet (Urząd Patentowy);

27. Tehnilise Järelevalve Amet (Estoński Urząd Nadzoru Technicznego);

28. Tarbijakaitseamet (Komisja Ochrony Konsumenta);

29. Riigihangete Amet (Urząd Zamówień Publicznych);

30. Taimetoodangu Inspektsioon (Inspektorat Hodowli Roślin);

31. Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (Komisja Rejestrów Rolnych i Informacji);

32. Veterinaar- ja Toiduamet (Komisja Weterynaryjna i Żywności);

33. Konkurentsiamet (Estoński Urząd ds. Konkurencji);

34. Maksu- ja Tolliamet (Urząd Podatkowy i Celny);

35. Statistikaamet (Estoński Urząd Statystyczny);

36. Tolliamet (Komisja Policji Bezpieczeństwa);

37. Kodakondsus- ja Migratsiooniamet (Komisja Obywatelstwa i Migracji);

38. Piirivalveamet (Krajowa Komisja Straży Granicznej);

39. Politseiamet (Komisja Policji Krajowej);

40. Eesti Kohtuekspertiisi ja Instituut (Centrum Medycyny Sądowej);

41. Keskkriminaalpolitsei (Centralna Policja Kryminalna);

42. Päästeamet (Komisja Ratownictwa);

43. Andmekaitse Inspektsioon (Estoński Inspektorat Ochrony Danych Osobowych);

44. Ravimiamet (Państwowa Agencja ds. Leków);

45. Sotsiaalkindlustusamet (Zakład Ubezpieczeń Społecznych);

46. Tööturuamet (Komisja Rynku Pracy);

47. Tervishoiuamet (Komisja Ochrony Zdrowia);

48. Tervisekaitseinspektsioon (Inspektorat Ochrony Zdrowia);

49. Tööinspektsioon (Inspektorat Pracy);

50. Lennuamet (Estońska Administracja Lotnictwa Cywilnego);

51. Maanteeamet (Estońska Administracja Dróg);

52. Veeteede Amet (Administracja Morska);

53. Julgestuspolitsei (Centralne Organy Ścigania);

54. Kaitseressursside Amet (Agencja Zasobów Obronnych);

55. Kaitseväe Logistikakeskus (Centrum Logistyczne Sił Obrony).

IRLANDIA

1. President's Establishment;

2. Houses of the Oireachtas (Parliament);

3. Department of the Taoiseach (Prime Minister);

4. Central Statistics Office;

5. Department of Finance;

6. Office of the Comptroller and Auditor General;

7. Office of the Revenue Commissioners;

8. Office of Public Works;

9. State Laboratory;

10. Office of the Attorney General;

11. Office of the Director of Public Prosecutions;

12. Valuation Office;

13. Commission for Public Service Appointments;

14. Office of the Ombudsman;

15. Chief State Solicitor's Office;

16. Department of Justice, Equality and Law Reform;

17. Courts Service;

18. Prisons Service;

19. Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests;

20. Department of the Environment, Heritage and Local Government;

21. Department of Education and Science;

22. Department of Communications, Energy and Natural Resources;

23. Department of Agriculture, Fisheries and Food;

24. Department of Transport;

25. Department of Health and Children;

26. Department of Enterprise, Trade and Employment;

27. Department of Arts, Sports and Tourism;

28. Department of Defence;

29. Department of Foreign Affairs;

30. Department of Social and Family Affairs;

31. Department of Community, Rural and Gaeltacht (Gaelic speaking regions Affairs);

32. Arts Council;

33. National Gallery.

GRECJA

1. Υπουργείο Εσωτερικών (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych);

2. Υπουργείο Εξωτερικών (Ministerstwo Spraw Zagranicznych);

3. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Ministerstwo Gospodarki i Finansów);

4. Υπουργείο Ανάπτυξης (Ministerstwo Rozwoju);

5. Υπουργείο Δικαιοσύνης (Ministerstwo Sprawiedliwości);

6. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Ministerstwo Edukacji i Religii);

7. Υπουργείο Πολιτισμού (Ministerstwo Kultury);

8. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ministerstwo Zdrowia i Solidarności Społecznej);

9. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Ministerstwo Środowiska, Planowania Przestrzennego i Robót Publicznych);

10. Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (Ministerstwo Zatrudnienia i Ochrony Socjalnej);

11. Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών (Ministerstwo Transportu i Komunikacji);

12. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Ministerstwo Rozwoju Wsi i ds. Żywności);

13. Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (Ministerstwo Floty Handlowej oraz Polityki Morza Egejskiego i Wysp Egejskich);

14. Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης (Ministerstwo Macedonii i Tracji);

15. Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας (Sekretariat Generalny ds. Komunikacji);

16. Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης (Sekretariat Generalny ds. Informacji);

17. Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (Sekretariat Generalny ds. Młodzieży);

18. Γενική Γραμματεία Ισότητας (Sekretariat Generalny ds. Równości);

19. Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Sekretariat Generalny ds. Bezpieczeństwa Socjalnego);

20. Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού (Sekretariat Generalny ds. Greków mieszkających za granicą);

21. Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (Sekretariat Generalny ds. Przemysłu);

22. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Sekretariat Generalny ds. Badań i Technologii);

23. Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Sekretariat Generalny ds. Sportu);

24. Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (Sekretariat Generalny ds. Robót Publicznych);

25. Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (Krajowa Służba Statystyczna);

26. Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας (Krajowa Rada Opieki Społecznej);

27. Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (Organizacja Budownictwa dla Robotników);

28. Εθνικό Τυπογραφείο (Krajowy Urząd Publikacji);

29. Γενικό Χημείο του Κράτους (Główne Laboratorium Państwowe);

30. Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας (Grecki Fundusz Drogowy);

31. Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Uniwersytet Ateński);

32. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Uniwersytet w Salonikach);

33. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Uniwersytet Tracji);

34. Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Uniwersytet Egejski);

35. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (Uniwersytet w Janinie);

36. Πανεπιστήμιο Πατρών (Uniwersytet w Patras);

37. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Uniwersytet Macedoński);

38. Πολυτεχνείο Κρήτης (Politechnika Kreteńska);

39. Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων (Szkoła Techniczna Sivitanidios);

40. Αιγινήτειο Νοσοκομείο (Szpital Eginition);

41. Αρεταίειο Νοσοκομείο (Szpital Areteio);

42. Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης (Krajowe Centrum Administracji Publicznej);

43. Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού (A.E. Organizacja ds. zarządzania materiałami publicznymi);

44. Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (Organizacja rolniczych ubezpieczeń);

45. Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (Organizacja ds. budynków szkolnych);

46. Γενικό Επιτελείο Στρατού (Sztab generalny wojsk lądowych);

47. Γενικό Επιτελείο Ναυτικού (Sztab generalny marynarki wojennej);

48. Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας (Sztab generalny lotnictwa);

49. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Grecka Komisja Energii Atomowej);

50. Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Sekretariat Generalny ds. Dalszej Edukacji);

51. Γενική Γραμματεία Εμπορίου (Sekretariat Generalny ds. Handlu);

52. Ελληνικά Ταχυδρομεία (Poczta Grecka (EL. TA)).

HISZPANIA

1. Presidencia de Gobierno;

2. Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación;

3. Ministerio de Justicia;

4. Ministerio de Defensa;

5. Ministerio de Economía y Hacienda;

6. Ministerio del Interior;

7. Ministerio de Fomento;

8. Ministerio de Educación y Ciencia;

9. Ministerio de Industria, Turismo y Comercio;

10. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales;

11. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación;

12. Ministerio de la Presidencia;

13. Ministerio de Administraciones Públicas;

14. Ministerio de Cultura;

15. Ministerio de Sanidad y Consumo;

16. Ministerio de Medio Ambiente;

17. Ministerio de Vivienda.

FRANCJA

Ministères:

Services du Premier ministre;

Ministère chargé de la santé, de la jeunesse et des sports;

Ministère chargé de l'intérieur, de l'outre-mer et des collectivités territoriales;

Ministère chargé de la justice;

Ministère chargé de la défense;

Ministère chargé des affaires étrangères et européennes;

Ministère chargé de l'éducation nationale;

Ministère chargé de l'économie, des finances et de l'emploi;

Secrétariat d'État aux transports;

Secrétariat d'État aux entreprises et au commerce extérieur;

Ministère chargé du travail, des relations sociales et de la solidarité;

Ministère chargé de la culture et de la communication;

Ministère chargé du budget, des comptes publics et de la fonction publique;

Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche;

Ministère chargé de l'enseignement supérieur et de la recherche;

Ministère chargé de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables;

Secrétariat d'État à la fonction publique;

Ministère chargé du logement et de la ville;

Secrétariat d'État à la coopération et à la francophonie;

Secrétariat d'État à l'outre-mer;

Secrétariat d'État à la jeunesse et aux sports et de la vie associative;

Secrétariat d'État aux anciens combattants;

Ministère chargé de l'immigration, de l'intégration, de l'identité nationale et du co-développement;

Secrétariat d'État en charge de la prospective et de l'évaluation des politiques publiques;

Secrétariat d'État aux affaires européennes;

Secrétariat d'État aux affaires étrangères et aux droits de l'homme;

Secrétariat d'État à la consommation et au tourisme;

Secrétariat d'État à la politique de la ville;

Secrétariat d'État à la solidarité;

Secrétariat d'État en charge de l'emploi;

Secrétariat d'État en charge du commerce, de l'artisanat, des PME, du tourisme et des services;

Secrétariat d'État en charge du développement de la région-capitale;

Secrétariat d'État en charge de l'aménagement du territoire;.

Établissements publics nationaux:

Académie de France à Rome;

Académie de marine;

Académie des sciences d'outre-mer;

Agence Centrale des Organismes de Sécurité Sociale (A.C.O.S.S.);

Agences de l'eau;

Agence Nationale de l'Accueil des Étrangers et des migrations;

Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT);

Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH);

Agence Nationale pour la Cohésion Sociale et l'Égalité des Chances;

Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM);

Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA);

Bibliothèque nationale de France;

Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg;

Caisse des Dépôts et Consignations;

Caisse nationale des autoroutes (CNA);

Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS);

Caisse de garantie du logement locatif social;

Casa de Velasquez;

Centre d'enseignement zootechnique;

Centre hospitalier national des Quinze-Vingts;

Centre international d'études supérieures en sciences agronomiques (Montpellier Sup Agro);

Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale;

Centre des Monuments Nationaux;

Centre national d'art et de culture Georges Pompidou;

Centre national de la cinématographie;

Institut national supérieur de formation et de recherche pour l'éducation des jeunes handicapés et les enseignements adaptés;

Centre National d'Études et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts (CEMAGREF);

École nationale supérieure de Sécurité Sociale;

Centre national du livre;

Centre national de documentation pédagogique;

Centre national des œuvres universitaires et scolaires (CNOUS);

Centre national professionnel de la propriété forestière;

Centre National de la Recherche Scientifique (C.N.R.S);

Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS);

Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS);

Collège de France;

Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres;

Conservatoire National des Arts et Métiers;

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris;

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Lyon;

Conservatoire national supérieur d'art dramatique;

École centrale de Lille;

École centrale de Lyon;

École centrale des arts et manufactures;

École française d'archéologie d'Athènes;

École française d'Extrême-Orient;

École française de Rome;

École des hautes études en sciences sociales;

École nationale d'administration;

École nationale de l'aviation civile (ENAC);

École nationale des Chartes;

École nationale d'équitation;

École Nationale du Génie de l'Eau et de l'environnement de Strasbourg;

Écoles nationales d'ingénieurs;

École nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires de Nantes;

Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles;

École nationale de la magistrature;

Écoles nationales de la marine marchande;

École nationale de la santé publique (ENSP);

École nationale de ski et d'alpinisme;

École nationale supérieure des arts décoratifs;

École nationale supérieure des arts et industries textiles Roubaix;

Écoles nationales supérieures d'arts et métiers;

École nationale supérieure des beaux-arts;

École nationale supérieure de céramique industrielle;

École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA);

École Nationale Supérieure des Sciences de l'information et des bibliothécaires;

Écoles nationales vétérinaires;

École nationale de voile;

Écoles normales supérieures;

École polytechnique;

École de viticulture Avize (Marne);

Établissement national d’enseignement agronomique de Dijon;

Établissement national des invalides de la marine (ENIM);

Établissement national de bienfaisance Koenigswarter;

Fondation Carnegie;

Fondation Singer-Polignac;

Haras nationaux;

Hôpital national de Saint-Maurice;

Institut français d'archéologie orientale du Caire;

Institut géographique national;

Institut National des Appellations d'origine;

Institut National d'enseignement supérieur et de recherche agronomique et agroalimentaire de Rennes;

Institut National d'Études Démographiques (I.N.E.D);

Institut National d'Horticulture;

Institut National de la jeunesse et de l'éducation populaire;

Institut national des jeunes aveugles Paris;

Institut national des jeunes sourds Bordeaux;

Institut national des jeunes sourds Chambéry;

Institut national des jeunes sourds Metz;

Institut national des jeunes sourds Paris;

Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N.P.N.P.P);

Institut national de la propriété industrielle;

Institut National de la Recherche Agronomique (I.N.R.A);

Institut National de la Recherche Pédagogique (I.N.R.P);

Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (I.N.S.E.R.M);

Institut National des Sciences de l'Univers;

Institut National des Sports et de l'Éducation Physique;

Instituts nationaux polytechniques;

Instituts nationaux des sciences appliquées;

Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA);

Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS);

Institut de Recherche pour le Développement;

Instituts régionaux d'administration;

Institut des Sciences et des Industries du vivant et de l'environnement (Agro Paris Tech);

Institut supérieur de mécanique de Paris;

Institut Universitaires de Formation des Maîtres;

Musée de l'armée;

Musée Gustave-Moreau;

Musée national de la marine;

Musée national J.-J.-Henner;

Musée national de la Légion d'honneur;

Musée de la Poste;

Muséum National d'Histoire Naturelle;

Musée Auguste-Rodin;

Observatoire de Paris;

Office français de protection des réfugiés et apatrides;

Office National des Anciens Combattants et des Victimes de Guerre (ONAC);

Office national de la chasse et de la faune sauvage;

Office National de l'eau et des milieux aquatiques;

Office national d'information sur les enseignements et les professions (ONISEP);

Office universitaire et culturel français pour l'Algérie;

Palais de la découverte;

Parcs nationaux;

Universités.

Autre organisme public national:

Union des groupements d'achats publics (UGAP);

Agence Nationale pour l'emploi (A.N.P.E);

Autorité indépendante des marchés financiers;

Caisse Nationale des Allocations Familiales (CNAF);

Caisse Nationale d'Assurance Maladie des Travailleurs Salariés (CNAMS);

Caisse Nationale d'Assurance-Vieillesse des Travailleurs Salariés (CNAVTS).

CHORWACJA

1. Parlament Chorwacji;

2. Prezydent Republiki Chorwacji;

3. Kancelaria Prezydenta Republiki Chorwacji;

4. Kancelaria Prezydenta Republiki Chorwacji po zakończeniu kadencji;

5. Rząd Republiki Chorwacji;

6. Biura Rządu Republiki Chorwacji;

7. Ministerstwo Gospodarki;

8. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Funduszy UE;

9. Ministerstwo Finansów;

10. Ministerstwo Obrony;

11. Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Europejskich;

12. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych;

13. Ministerstwo Sprawiedliwości;

14. Ministerstwo Administracji Publicznej;

15. Ministerstwo Przedsiębiorczości i Rzemiosła;

16. Ministerstwo Pracy i Systemu Emerytalnego;

17. Ministerstwo Spraw Morskich, Transportu i Infrastruktury;

18. Ministerstwo Rolnictwa;

19. Ministerstwo Turystyki;

20. Ministerstwo Ochrony Środowiska;

21. Ministerstwo Budownictwa i Planowania Przestrzennego;

22. Ministerstwo ds. Weteranów;

23. Ministerstwo Polityki Społecznej i Młodzieży;

24. Ministerstwo Zdrowia;

25. Ministerstwo Nauki, Edukacji i Sportu;

26. Ministerstwo Kultury;

27. Państwowe organizacje administracyjne;

28. Biura administracji państwowej na szczeblu powiatów;

29. Trybunał Konstytucyjny Republiki Chorwacji;

30. Sąd Najwyższy Republiki Chorwacji;

31. Sądy;

32. Krajowa Rada Sądownictwa;

33. Biuro prokuratora generalnego;

34. Biuro prokuratora krajowego;

35. Biura rzecznika praw obywatelskich;

36. Państwowa Komisja ds. Nadzoru nad Procedurami Zamówień Publicznych;

37. Narodowy Bank Chorwacji;

38. Państwowe agencje i urzędy;

39. Państwowy Urząd Kontroli.

WŁOCHY

Podmioty dokonujące zakupów:

1. Presidenza del Consiglio dei Ministri (Urząd Rady Ministrów);

2. Ministero degli Affari Esteri (Ministerstwo Spraw Zagranicznych);

3. Ministero dell'Interno (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych);

4. Ministero della Giustizia e Uffici giudiziari - esclusi i giudici di pace (Ministerstwo Sprawiedliwości i urzędy sądowe inne niż giudici di pace);

5. Ministero della Difesa (Ministerstwo Obrony);

6. Ministero dell'Economia e delle Finanze (Ministerstwo Gospodarki i Finansów);

7. Ministero dello Sviluppo Economico (Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego);

8. Ministero del Commercio internazionale (Ministerstwo Handlu Zagranicznego);

9. Ministero delle Comunicazioni (Ministerstwo Komunikacji);

10. Ministero delle Politiche Agricole e Forestali (Ministerstwo Polityki Rolnej i Leśnej);

11. Ministero dell'Ambiente e Tutela del Territorio e del Mare (Ministerstwo Środowiska, Gruntów i Morza);

12. Ministero delle Infrastrutture (Ministerstwo Infrastruktury);

13. Ministero dei Trasporti (Ministerstwo Transportu);

14. Ministero del Lavoro e delle politiche sociali e della Previdenza sociale (Ministerstwo Pracy, Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa Socjalnego);

15. Ministero della Solidarietà sociale (Ministerstwo Solidarności Społecznej);

16. Ministero della Salute (Ministerstwo Zdrowia);

17. Ministero dell'Istruzione dell' università e della ricerca (Ministerstwo Edukacji, Szkolnictwa Wyższego i Badań);

18. Ministero per i Beni e le Attività culturali comprensivo delle sue articolazioni periferiche (Ministerstwo Dziedzictwa i Kultury, w tym jego podmioty podporządkowane).

II. Inne krajowe instytucje publiczne:

CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici)[1].

[1] Pełni funkcję centralnej jednostki zakupującej dla całej włoskiej administracji publicznej.

CYPR

1. Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο (Urząd i Pałac Prezydencki);

2. Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης (Biuro Koordynatora ds. harmonizacji);

3. Υπουργικό Συμβούλιο (Rada Ministrów);

4. Βουλή των Αντιπροσώπων (Izba Reprezentantów);

5. Δικαστική Υπηρεσία (Służba Sądowa);

6. Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας (Biuro Prawne Republiki);

7. Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας (Urząd Nadzoru Republiki);

8. Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (Komisja Służb Publicznych);

9. Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Komisja Służb Edukacji);

10. Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως (Biuro Komisarza Administracji (Rzecznik Praw Obywatelskich));

11. Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (Komisja Ochrony Konkurencji);

12. Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (Służba Nadzoru Wewnętrznego);

13. Γραφείο Προγραμματισμού (Biuro Planowania);

14. Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας (Ministerstwo Skarbu);

15. Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Biuro Komisarza ds. Ochrony Danych Osobowych);

16. Γραφείο Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων (Biuro Komisarza ds. Pomocy Publicznej);

17. Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών (Organ ds. Kontroli Przetargów);

18. Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (Organ ds. Nadzoru i Rozwoju Spółdzielni);

19. Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων (Organ ds. Kontroli Uchodźców);

20. Υπουργείο Άμυνας (Ministerstwo Obrony);

21. Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Ministerstwo Rolnictwa, Zasobów Naturalnych i Środowiska):

1. Τμήμα Γεωργίας (Departament Rolnictwa);

2. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (Służby Weterynaryjne);

3. Τμήμα Δασών (Departament Leśnictwa);

4. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (Departament Rozwoju Zasobów Wodnych);

5. Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης (Departament Nadzoru Geologicznego);

6. Μετεωρολογική Υπηρεσία (Służby Meteorologiczne);

7. Τμήμα Αναδασμού (Departament Konsolidacji Gruntów);

8. Υπηρεσία Μεταλλείων (Służba Kopalń);

9. Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών (Instytut Badań Rolnictwa);

10. Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών (Departament Rybołówstwa i Badań Morskich);

22. Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Ministerstwo Sprawiedliwości i Porządku Publicznego):

    1. Αστυνομία (Policja);

    2. Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου (Straż Pożarna Cypru);

    3. Τμήμα Φυλακών (Departament Więziennictwa);

23. Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Ministerstwo Handlu, Przemysłu i Turystyki):

    1. Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη (Departament Rejestru Spółek i Syndyków Mas Upadłościowych);

24. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ministerstwo Pracy i Ubezpieczeń Społecznych):

    1. Τμήμα Εργασίας (Departament Pracy);

    2. Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Departament Ubezpieczeń Społecznych);

    3. Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας (Departament Służb Ochrony Socjalnej);

4. Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου (Centrum Produkcyjności Cypru);

5. Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (Wyższy Instytut Hotelarstwa Cypru);

6. Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (Wyższy Instytut Techniczny);

7. Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (Departament Inspekcji Pracy);

8. Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων (Departament Spraw Pracowniczych)

25. Υπουργείο Εσωτερικών (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych):

1. Επαρχιακές Διοικήσεις (Administracje Okręgów);

2. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Departament Zagospodarowania Przestrzennego Miast i Mieszkalnictwa);

3. Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως (Departament Rejestru Cywilnego i Departament Migracji);

4. Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (Departament Gruntów i Pomiarów);

5. Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών (Urząd Prasy i Informacji);

6. Πολιτική Άμυνα (Obrona Cywilna);

7. Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεων Εκτοπισθέντων (Służba opieki i rehabilitacji osób wysiedlonych);

8. Υπηρεσία Ασύλου (Służba azylowa);

26. Υπουργείο Εξωτερικών (Ministerstwo Spraw Zagranicznych);

27. Υπουργείο Οικονομικών (Ministerstwo Finansów):

1. Τελωνεία (Cło i akcyza);

2. Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων (Departament Urzędu Podatkowego);

3. Στατιστική Υπηρεσία (Urząd Statystyczny);

4. Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών (Departament Zamówień i Dostaw Rządowych);

5. Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (Departament Administracji Publicznej i Personelu);

6. Κυβερνητικό Τυπογραφείο (Urząd Publikacji Rządowych);

7. Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής (Departament Służb Informatycznych);

28. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Ministerstwo Edukacji i Kultury);

29. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Ministerstwo Komunikacji i Robót):

    1. Τμήμα Δημοσίων Έργων (Departament Robót Publicznych);

    2. Τμήμα Αρχαιοτήτων (Departament Przedmiotów Antycznych);

    3. Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας (Departament Lotnictwa Cywilnego);

    4. Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας (Departament Marynarki Handlowej);

    5. Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Departament Służb Pocztowych);

    6. Τμήμα Οδικών Μεταφορών (Departament Transportu Drogowego);

    7. Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (Departament Służb Mechanicznych i Elektryczności);

    8. Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Departament Łączności Elektronicznej);

30. Υπουργείο Υγείας (Ministerstwo Zdrowia):

    1. Φαρμακευτικές Υπηρεσίες (Służby Farmaceutyczne);

    2. Γενικό Χημείο (Główne Laboratorium);

    3. Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (Służby Medyczne i Zdrowia Publicznego);

    4. Οδοντιατρικές Υπηρεσίες (Służby Dentystyczne) oraz

    5. Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας (Służby Zdrowia Psychicznego).

ŁOTWA

A. Ministrijas, īpašu ministru sekretariāti un to padotībā esošās iestādes (Ministerstwa, sekretariaty ministerstw do zadań specjalnych oraz podległe im instytucje):

    1. Aizsardzības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Obrony i podległe mu instytucje);

    2. Ārlietu ministrija un tas padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Spraw Zagranicznych i podległe mu instytucje);

3. Ekonomikas ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Gospodarki i podległe mu instytucje);

4. Finanšu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Finansów i podległe mu instytucje);

5. Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i podległe mu instytucje);

6. Izglītības un zinātnes ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Edukacji i Nauki i podległe mu instytucje);

7. Kultūras ministrija un tas padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Kultury i podległe mu instytucje);

8. Labklājības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Opieki Społecznej i podległe mu instytucje);

9. Satiksmes ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Transportu i podległe mu instytucje);

10. Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Sprawiedliwości i podległe mu instytucje);

11. Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Zdrowia i podległe mu instytucje);

12. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Ochrony Środowiska i Rozwoju Regionalnego i podległe mu instytucje);

13. Zemkopības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministerstwo Rolnictwa i podległe mu instytucje);

14. Īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un to padotībā esošās iestādes (Ministerstwa do zadań specjalnych i podległe im instytucje);

B. Citas valsts iestādes (Inne instytucje państwowe):

1. Augstākā tiesa (Sąd Najwyższy);

2. Centrālā vēlēšanu komisija (Centralna Komisja Wyborcza);

3. Finanšu un kapitāla tirgus komisija (Komisja Rynków Finansowych i Kapitałowych);

4. Latvijas Banka (Bank Łotwy);

5. Prokuratūra un tās pārraudzībā esošās iestādes (Biuro Prokuratora oraz instytucje pod jego nadzorem);

6. Saeimas un tās padotībā esošās iestādes (Parlament i podległe mu instytucje);

7. Satversmes tiesa (Trybunał Konstytucyjny);

8. Valsts kanceleja un tās pārraudzībā esošās iestādes (Kancelaria Stanu oraz instytucje będące pod jej nadzorem);

9. Valsts kontrole (Państwowy Urząd Kontroli);

10. Valsts prezidenta kanceleja (Kancelaria Prezydenta Państwa);

11. Citas valsts iestādes, kuras nav ministriju padotībā (Inne instytucje państwowe, niepodlegające ministerstwom):

    - Tiesībsarga birojs (Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich);

    - Nacionālā radio un televīzijas padome (Narodowa Rada Radiofonii i Telewizji).

LITWA

1. Prezidentūros kanceliarija (Kancelaria Prezydenta);

2. Seimo kanceliarija (Kancelaria Seimas (Parlamentu))
   Seimui atskaitingos institucijos (instytucje podległe Seimas (Parlamentowi)):

   1. Lietuvos mokslo taryba (Rada Nauki);

   2. Seimo kontrolierių įstaiga (Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich przy Parlamencie);

   3. Valstybės kontrolė (Państwowy Urząd Kontroli);

   4. Specialiųjų tyrimų tarnyba (Specjalne Służby Wywiadowcze);

   5. Valstybės saugumo departamentas (Departament Bezpieczeństwa Stanu);

   6. Konkurencijos taryba (Rada Konkurencji);

   7. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (Centrum Badań nad Eksterminacją Ludności i Ruchem Oporu);

8. Vertybinių popierių komisija (Litewska Komisja Papierów Wartościowych);

9. Ryšių reguliavimo tarnyba (Urząd Regulacji Łączności);

10. acionalinė sveikatos taryba (Narodowa Komisja Zdrowia);

11. Etninės kultūros globos taryba (Rada Ochrony Folkloru);

12. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (Biuro Rzecznika ds Równouprawnienia);

13. Valstybinė kultūros paveldo komisija (Krajowa Komisja Dziedzictwa Kulturowego);

14. Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga (Instytucja Rzecznika Praw Dziecka);

15. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (Państwowa Komisja Regulacji Cen Zasobów Energii);

16. Valstybinė lietuvių kalbos komisija (Komisja Państwowa Języka Litewskiego);

17. Vyriausioji rinkimų komisija (Centralny Komitet Wyborczy);

18. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (Główna Komisja ds. etyki urzędowej); oraz

19. Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba (Biuro Inspektora Etyki Dziennikarskiej).

3. Vyriausybės kanceliarija (Kancelaria Rządu)
Vyriausybei atskaitingos institucijos (instytucje podległe rządowi):

1. Ginklų fondas (Fundusz Uzbrojenia);

2. Informacinės visuomenės plėtros komitetas (Komitet Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego);

3. Kūno kultūros ir sporto departamentas (Departament Edukacji Fizycznej i Sportu);

4. Lietuvos archyvų departamentas (Departament Archiwów Litewskich);

5. Mokestinių ginčų komisija (Komisja Sporów Podatkowych);

6. Statistikos departamentas (Departament Statystyki);

7. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas (Departament Mniejszości Narodowych oraz Litwinów Poza Granicami Kraju);

8. Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba (Państwowa Służba Kontroli Tytoniu i Alkoholu);

9. Viešųjų pirkimų tarnyba (Urząd Zamówień Publicznych);

10. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (Państwowy Inspektorat Bezpieczeństwa Energii Jądrowej);

11. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (Państwowy Inspektorat Ochrony Danych);

12. Valstybinė lošimų priežiūros komisija (Państwowa Komisja Kontroli Gier Losowych);

13. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (Państwowe Służby Żywności i Weterynaryjne);

14. Vyriausioji administracinių ginčų komisija (Główna Komisja Sporów Administracyjnych);

15. Draudimo priežiūros komisija (Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego);

16. Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas (Litewska Państwowa Fundacja Nauki i Kształcenia);

17. Konstitucinis Teismas (Trybunał Konstytucyjny);

18. Lietuvos bankas (Bank Litwy).

4. Aplinkos ministerija (Ministerstwo Środowiska)

   Įstaigos prie Aplinkos ministerijos (instytucje podległe Ministerstwu Środowiska):

   1. Generalinė miškų urėdija (Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych);

   2. Lietuvos geologijos tarnyba (Litewski Urząd Pomiarów Geologicznych);

   3. Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba (Litewska Służba Hydrometeorologiczna);

   4. Lietuvos standartizacijos departamentas (Litewska Rada ds. Normalizacji);

   5. Nacionalinis akreditacijos biuras (Litewskie Krajowe Biuro Akredytacyjne);

   6. Valstybinė metrologijos tarnyba (Państwowa Służba ds. Metrologii);

   7. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (Państwowa Służba ds. Obszarów Chronionych);

   8. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija (Państwowy Inspektorat Planowania Terytorialnego i Budownictwa).

5. Finansų ministerija (Ministerstwo Finansów)
   Įstaigos prie Finansų ministerijos (instytucje podległe Ministerstwu Finansów):

   1. Muitinės departamentas (Litewska Służba Celna);

   2. Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba (Służba Bezpieczeństwa Technologicznego Dokumentów Państwowych);

   3. Valstybinė mokesčių inspekcija (Państwowa Inspekcja Podatkowa);

   4. Finansų ministerijos mokymo centras (Centrum Szkoleniowe Ministerstwa Finansów).

6. Krašto apsaugos ministerija (Ministerstwo Obrony Narodowej)
   Įstaigos prie Krašto apsaugos ministerijos (instytucje podległe Ministerstwu Obrony Narodowej):

   1. Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas (Drugi Departament Dochodzeniowy);

   2. Centralizuota finansų ir turto tarnyba (Scentralizowana Służba ds. Finansów i Własności);

   3. Karo prievolės administravimo tarnyba (Służba Administracyjna ds. Poboru Wojskowego);

   4. Krašto apsaugos archyvas (Krajowa Służba Archiwów Obrony);

5. Krizių valdymo centras (Centrum Zarządzania Kryzysowego);

6. Mobilizacijos departamentas (Departament ds. Mobilizacji);

7. Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba (Służba ds. Systemów Komunikacji i Informacji);

8. Infrastruktūros plėtros departamentas (Departament Rozwoju Infrastruktury);

9. Valstybinis pilietinio pasipriešinimo rengimo centras (Centrum Obrony Cywilnej);

10. Lietuvos kariuomenė (Litewskie Siły Zbrojne);

11. Krašto apsaugos sistemos kariniai vienetai ir tarnybos (jednostki i służby wojskowe systemu obrony narodowej).

7. Kultūros ministerija (Ministerstwo Kultury)

Įstaigos prie Kultūros ministerijos (instytucje podległe Ministerstwu Kultury):

1. Kultūros paveldo departamentas (Departament Litewskiego Dziedzictwa Kulturowego);

2. Valstybinė kalbos inspekcija (Państwowa Komisja ds. Języka);

8. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (Ministerstwo Zabezpieczenia Społecznego i Pracy)
Įstaigos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (instytucje podległe Ministerstwu Zabezpieczenia Społecznego i Pracy):

1. Garantinio fondo administracija (Administracja Funduszu Gwarancyjnego);

2. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba (Państwowa Służba ds. Ochrony Praw Dziecka i Adopcji);

3. Lietuvos darbo birža (Litewska Giełda Pracy);

4. Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba (Litewski Urząd ds. Szkoleń na Rynku Pracy);

5. Trišalės tarybos sekretoriatas (Sekretariat Rady Trójstronnej);

6. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas (Departament ds. Monitorowania Służb Socjalnych);

7. Darbo inspekcija (Inspekcja Pracy);

8. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba (Państwowy Fundusz Ubezpieczeń Społecznych);

9. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba (Służby ds. orzekania o niepełnosprawności i zdolności do pracy);

10. Ginčų komisija (Komisja ds. Sporów);

11. Techninės pagalbos neįgaliesiems centras (Państwowe centrum ds. urządzeń wspomagających dla osób niepełnosprawnych);

12. Neįgaliųjų reikalų departamentas (Departament Spraw Osób Niepełnosprawnych).

9. Susisiekimo ministerija (Ministerstwo Transportu i Komunikacji)
Įstaigos prie Susisiekimo ministerijos (instytucje podległe Ministerstwu Transportu i Komunikacji):

1. Lietuvos automobilių kelių direkcija (Litewska Administracja Dróg);

2. Valstybinė geležinkelio inspekcija (Państwowa Inspekcja Kolejowa);

3. Valstybinė kelių transporto inspekcija (Państwowa Inspekcja Transportu Drogowego);

4. Pasienio kontrolės punktų direkcija (Dyrekcja ds. Granicznych Punktów Kontroli).

10. Sveikatos apsaugos ministerija (Ministerstwo Zdrowia)

Įstaigos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (instytucje podległe Ministerstwu Zdrowia):

1. Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba (Państwowa Agencja ds. Akredytacji Ośrodków Opieki Zdrowotnej);

2. Valstybinė ligonių kasa (Państwowy Fundusz Pacjentów);

3. Valstybinė medicininio audito inspekcija (Państwowa Inspekcja Kontroli Medycznej);

4. Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba (Państwowa Agencja Kontroli Leków);

5. Valstybinė teismo psichiatrijos ir narkologijos tarnyba (Litewska Służba Psychiatrii Sądowej i Badania Uzależnień);

6. Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba (Państwowa Służba Zdrowia Publicznego);

7. Farmacijos departamentas (Departament Farmacji);

8. Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras (Centrum opieki zdrowotnej w nagłych wypadkach przy Ministerstwie Zdrowia);

9. Lietuvos bioetikos komitetas (Litewski Komitet Bioetyczny);

10. Radiacinės saugos centras (Centrum Ochrony przed Promieniowaniem).

11. Švietimo ir mokslo ministerija (Ministerstwo Edukacji i Nauki)
Įstaigos prie Švietimo ir mokslo ministerijos (instytucje podległe Ministerstwu Edukacji i Nauki):

    1. Nacionalinis egzaminų centras (Krajowe Centrum Egzaminacyjne);

    2. Studijų kokybės vertinimo centras (Centrum Oceny Jakości Placówek Szkolnictwa Wyższego).

12. Teisingumo ministerija (Ministerstwo Sprawiedliwości)
Įstaigos prie Teisingumo ministerijos (instytucje podległe Ministerstwu Sprawiedliwości):

    1. Kalėjimų departamentas (Departament Placówek Więziennictwa);

    2. Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba (Krajowa Rada Ochrony Praw Konsumentów);

    3. Europos teisės departamentas (Departament Prawa Europejskiego).

13. Ūkio ministerija (Ministerstwo Gospodarki)
Įstaigos prie Ūkio ministerijos (instytucje podległe Ministerstwu Gospodarki):

    1. Įmonių bankroto valdymo departamentas (Departament Zarządzania Upadłością Przedsiębiorstw);

2. Valstybinė energetikos inspekcija (Państwowa Inspekcja Energetyczna);

3. Valstybinė ne maisto produktų inspekcija (Państwowa Inspekcja Produktów Nieżywnościowych);

4. Valstybinis turizmo departamentas (Litewski Państwowy Departament Turystyki).

14. Užsienio reikalų ministerija (Ministerstwo Spraw Zagranicznych):

1. Diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje bei atstovybės prie tarptautinių organizacijų (Misje dyplomatyczne i konsulaty oraz przedstawicielstwa przy organizacjach międzynarodowych).

15. Vidaus reikalų ministerija (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych)
Įstaigos prie Vidaus reikalų ministerijos (instytucje podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych):

1. Asmens dokumentų išrašymo centras (Centrum Personalizacji Dokumentów Poświadczających Tożsamość);

2. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (Służby Śledcze ds. Przestępczości Finansowej);

3. Gyventojų registro tarnyba (Urząd Rejestracji Mieszkańców);

4. Policijos departamentas (Departament Policji);

5. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas (Departament Ochrony Przeciwpożarowej i Ratownictwa Pożarowego);

6. Turto valdymo ir ūkio departamentas (Departament Zarządzania Własnością i Gospodarki);

7. Vadovybės apsaugos departamentas (Departament Ochrony Osób Ważnych (VIP));

8. Valstybės sienos apsaugos tarnyba (Państwowy Departament Służby Granicznej);

9. Valstybės tarnybos departamentas (Departament Służby Cywilnej);

10. Informatikos ir ryšių departamentas (Departament Informatyki i Komunikacji);

11. Migracijos departamentas (Departament Migracji);

12. Sveikatos priežiūros tarnyba (Departament Opieki Zdrowotnej);

13. Bendrasis pagalbos centras (Centrum Zarządzania Kryzysowego);

16. Žemės ūkio ministerija (Ministerstwo Rolnictwa)
Įstaigos prie Žemės ūkio ministerijos (instytucje podległe Ministerstwu Rolnictwa):

1. Nacionalinė mokėjimo agentūra (Krajowa agencja płatnicza);

2. Nacionalinė žemės tarnyba (Krajowa Służba ds. Gruntów);

3. Valstybinė augalų apsaugos tarnyba (Państwowa Służba Ochrony Roślin);

4. Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba (Państwowa Służba Nadzoru Hodowli Zwierząt);

5. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba (Państwowa Służba ds. Nasion);

6. Žuvininkystės departamentas (Departament Rybołówstwa).

17. Teismai (Sądy):

1. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Sąd Najwyższy Litwy);

2. Lietuvos apeliacinis teismas (Sąd Apelacyjny Litwy);

3. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Naczelny Sąd Administracyjny Litwy);

4. Apygardų teismai (Sądy Powiatowe);

5. Apygardų administraciniai teismai (Administracyjne Sądy Powiatowe);

6. Apylinkių teismai (Sądy Okręgowe);

7. Nacionalinė teismų administracija (Krajowa Administracja Sądów) Generalinė prokuratūra (Biuro Prokuratora).

LUKSEMBURG

1. Ministère des Affaires Étrangères et de l'Immigration: Direction de la Défense (Armée);

2. Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural: Administration des Services Techniques de l'Agriculture;

3. Ministère de l'Éducation nationale et de la Formation professionnelle: Lycée d'Enseignement Secondaire et d'Enseignement Secondaire Technique;

4. Ministère de l'Environnement: Administration de l'Environnement;

5. Ministère de la Famille et de l'Intégration: Maisons de retraite;

6. Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative: Service Central des Imprimés et des Fournitures de l'État - Centre des Technologies de l'informatique de l'État;

7. Ministère de l'Intérieur et de l'Aménagement du territoire: Police Grand-Ducale Luxembourg - Inspection générale de Police;

8. Ministère de la Justice: Établissements Pénitentiaires;

9. Ministère de la Santé: Centre hospitalier neuropsychiatrique;

10. Ministère des Travaux publics: Bâtiments Publics - Ponts et Chaussées.

WĘGRY

1. Nemzeti Erőforrás Minisztérium (Ministerstwo Zasobów Krajowych);

2. Vidékfejlesztési Minisztérium (Ministerstwo Rozwoju Wsi);

3. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (Ministerstwo Rozwoju Narodowego);

4. Honvédelmi Minisztérium (Ministerstwo Obrony);

5. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (Ministerstwo Administracji Publicznej i Sprawiedliwości);

6. Nemzetgazdasági Minisztérium (Ministerstwo Gospodarki Narodowej);

7. Külügyminisztérium (Ministerstwo Spraw Zagranicznych);

8. Miniszterelnöki Hivatal (Kancelaria Prezesa Rady Ministrów);

9. Belügyminisztérium (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych);

10. Központi Szolgáltatási Főigazgatóság (Dyrekcja ds. Służb Centralnych).

MALTA

1. Uffiċċju tal-Prim Ministru (Kancelaria Premiera);

2. Ministeru għall-Familja u Solidarjeta' Soċjali (Ministerstwo Rodziny i Solidarności Społecznej);

3. Ministeru ta' l-Edukazzjoni Zghazagh u Impjieg (Ministerstwo Edukacji, Młodzieży i Zatrudnienia);

4. Ministeru tal-Finanzi (Ministerstwo Finansów);

5. Ministeru tar-Riżorsi u l-Infrastruttura (Ministerstwo Zasobów i Infrastruktury);

6. Ministeru tat-Turiżmu u Kultura (Ministerstwo Turystyki i Kultury);

7. Ministeru tal-Ġustizzja u l-Intern (Ministerstwo Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych);

8. Ministeru għall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent (Ministerstwo Spraw Wiejskich i Środowiska);

9. Ministeru għal Għawdex (Ministerstwo ds. Gozo);

10. Ministeru tas-Saħħa, l-Anzjani u Kura fil-Kommunita' (Ministerstwo Zdrowia, Osób Starszych i Opieki Społecznej);

11. Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin (Ministerstwo Spraw Zagranicznych);

12. Ministeru għall-Investimenti, Industrija u Teknologija ta' Informazzjoni (Ministerstwo Inwestycji, Przemysłu i Technologii Informacyjnych);

13. Ministeru għall-Kompetittivà u Komunikazzjoni (Ministerstwo ds. Konkurencji i Komunikacji);

14. Ministeru għall-Iżvilupp Urban u Toroq (Ministerstwo Rozwoju Obszarów Miejskich i Dróg);

15. L-Uffiċċju tal-President (Kancelaria Prezydenta);

16. Uffiċċju ta 'l-Iskrivan tal-Kamra tad-Deputati (Urząd Kancelarii Izby Przedstawicieli).

NIDERLANDY

1. Ministerie van Algemene Zaken (Ministerstwo Spraw Ogólnych):

   - Bestuursdepartement (departamenty ds. polityki i personelu),

   - Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (Rada Doradcza ds. Polityki Rządu),

   - Rijksvoorlichtingsdienst (Służby Informacyjne Rządu Niderlandów).

2. Ministerie Van Binnenlandse Zaken En Koninkrijksrelaties (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych):

   - Bestuursdepartement (departamenty ds. polityki i personelu),

   - Centrale Archiefselectiedienst (CAS) (Centralna Służba Selekcji Archiwów),

   - Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) (Służba Ogólna ds. Wywiadu i Bezpieczeństwa),

   - Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) (Agencja ds. Danych Osobowych i Dokumentów Podróży),

   - Agentschap Korps Landelijke Politiediensten (Krajowa Agencja Służb Policji).

3. Ministerie Van Buitenlandse Zaken (Ministerstwo Spraw Zagranicznych):

- Directoraat-generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC) (Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Spraw Konsularnych),

- Directoraat-generaal Politieke Zaken (DGPZ) (Dyrekcja Generalna do spraw Politycznych),

- Directoraat-generaal Internationale Samenwerking (DGIS) (Dyrekcja generalna ds. Współpracy Międzynarodowej),

- Directoraat-generaal Europese Samenwerking (DGES) (Dyrekcja generalna ds. Współpracy Europejskiej),

- Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI) (Centrum Promocji Importu z Państw Rozwijających się),

- Centrale diensten ressorterend onder S/PlvS) (służby wsparcia podlegające sekretarzowi generalnemu i zastępcy sekretarza generalnego),

- Buitenlandse Posten (ieder afzonderlijk) (różne misje dyplomatyczne).

4. Ministerie Van Defensie (Ministerstwo Obrony):

- Bestuursdepartement (departamenty ds. polityki i personelu),

- Commando Diensten Centra (CDC) (Wojskowe Służby Pomocnicze),

- Defensie Telematica Organisatie (DTO) (Organizacja ds. Telematyki w Służbach Obrony),

- Centrale directie van de Defensie Vastgoed Dienst (Dyrekcja Centralna Służb ds. Nieruchomości Sił Obrony),

- De afzonderlijke regionale directies van de Defensie Vastgoed Dienst (Dyrekcje Regionalne Służb ds. Nieruchomości Sił Obrony),

- Defensie Materieel Organisatie (DMO) (Organizacja ds. Materiałów służących do obrony),

- Landelijk Bevoorradingsbedrijf van de Defensie Materieel Organisatie (Krajowa Agencja Zaopatrzeniowa Organizacji ds. Materiałów służących do obrony),

- Logistiek Centrum van de Defensie Materieel Organisatie (Centrum Logistyczne Organizacji ds. Materiałów służących do obrony),

- Marinebedrijf van de Defensie Materieel Organisatie (Placówki Utrzymania Sprzętu Organizacji ds. Materiałów służących do obrony),

- Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO) (Organizacja na rzecz Bezpieczeństwa Rurociągów).

5. Ministerie Van Economische Zaken (Ministerstwo Spraw Gospodarczych):

- Bestuursdepartement (departamenty ds. polityki i personelu),

- Centraal Planbureau (CPB) (Biuro Analiz Polityki Gospodarczej),

- Bureau voor de Industriële Eigendom (BIE) (Urząd Własności Przemysłowej),

- SenterNovem (SenterNovem - agencja ds. zrównoważonych innowacji),

- Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) (Państwowy Nadzór nad Kopalniami),

- Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) (Niderlandzki Urząd ds. Konkurencji),

- Economische Voorlichtingsdienst (EVD) (Niderlandzka Agencja Handlu Zagranicznego),

- Agentschap Telecom (Agencja ds. radiokomunikacji),

- Kenniscentrum Professioneel & Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers (PIANOo) (Profesjonalne i innowacyjne zamówienia, sieć instytucji zamawiających),

- Octrooicentrum Nederland (Niderlandzki Urząd Patentowy).

6. Ministerie Van Financiën (Ministerstwo Finansów):

- Bestuursdepartement (departamenty ds. polityki i personelu),

- Belastingdienst Automatiseringscentrum (Centrum Informatyczne Administracji Podatkowej i Celnej),

- Belastingdienst (Administracja Podatkowa i Celna),

- de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (różne oddziały Administracji Podatkowej i Celnej na terenie Niderlandów),

- Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (incl. Economische Controle dienst (ECD) (Służba Informacji Podatkowej i Dochodzeń Podatkowych, w tym Służba Kontroli Gospodarczej),

- Belastingdienst Opleidingen (Centrum Szkoleniowe Służb Podatkowych i Celnych),

- Dienst der Domeinen (Służba ds. Własności Państwowej).

7. Ministerie Van Justitie (Ministerstwo Sprawiedliwości):

- Bestuursdepartement (departamenty ds. polityki i personelu),

- Dienst Justitiële Inrichtingen (Agencja ds. Zakładów Poprawczych),

- Raad voor de Kinderbescherming (Agencja ds. opieki nad dziećmi i ochrony dzieci),

- Centraal Justitie Incasso Bureau (Centralna Agencja ds. Poboru Kar),

- Openbaar Ministerie (Urząd Prokuratora Generalnego),

- Immigratie en Naturalisatiedienst (Służby ds. Imigracji i Naturalizacji),

- Nederlands Forensisch Instituut (Niderlandzki Instytut Medycyny Sądowej).

8. Ministerie Van Landbouw, Natuur En Voedselkwaliteit (Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Jakości Żywności):

- Bestuursdepartement (departamenty ds. polityki i personelu),

- Dienst Regelingen (DR) (Krajowa Służba Wdrażania Regulacji Prawnych (Agencja)),

- Agentschap Plantenziektenkundige Dienst (PD) (Służba Ochrony Roślin (Agencja)),

- Algemene Inspectiedienst (AID) (Ogólna Służba Kontroli),

- Dienst Landelijk Gebied (DLG) (Służba Rządowa ds. Zrównoważonego Rozwoju Wsi),

- Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) (Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności i Produktów Konsumenckich).

9. Ministerie Van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (Ministerstwo Edukacji, Kultury i Nauki):

- Bestuursdepartement (departamenty ds. polityki i personelu),

- Inspectie van het Onderwijs (Inspektorat ds. Edukacji),

- Erfgoedinspectie (Inspektorat ds. Dziedzictwa),

- Centrale Financiën Instellingen (Agencja ds. Centralnego Finansowania Instytucji),

- Nationaal Archief (Archiwa Państwowe),

- Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid (Komitet Doradczy ds. Polityki Naukowej i Technologicznej),

- Onderwijsraad (Rada ds. Edukacji),

- Raad voor Cultuur (Rada ds. Kultury).

10. Ministerie Van Sociale Zaken En Werkgelegenheid (Ministerstwo Spraw Społecznych i Zatrudnienia):

- Bestuursdepartement (departamenty ds. polityki i personelu),

- Inspectie Werk en Inkomen (Inspekcja Pracy i Dochodów),

- Agentschap SZW (Agencja SZW).

11. Ministerie Van Verkeer en Waterstaat (Ministerstwo Transportu, Robót Publicznych i Gospodarki Wodnej):

- Bestuursdepartement (departamenty ds. polityki i personelu),

- Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart (Dyrekcja Generalna ds. Transportu i Lotnictwa Cywilnego),

- Directoraat-generaal Personenvervoer (Dyrekcja Generalna ds. Transportu Pasażerskiego),

- Directoraat-generaal Water (Dyrekcja Generalna ds. Wodnych),

- Centrale diensten (służby centralne),

- Shared services Organisatie Verkeer en Waterstaat (Wspólne służby Organizacji Transportu Wodnego i Gospodarki Wodnej) (nowa organizacja),

- Koninklijke Nederlandse Meteorologisch Instituut KNMI (Królewski Niderlandzki Instytut Meteorologiczny),

- Rijkswaterstaat, Bestuur (Roboty Publiczne i Gospodarka Wodna, Zarząd),

- De afzonderlijke regionale Diensten van Rijkswaterstaat (Każda oddzielna służba regionalna Dyrekcji Generalnej ds. Robót Publicznych i Gospodarki Wodnej),

- De afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat (Każda oddzielna wyspecjalizowana służba Dyrekcji Generalnej ds. Robót Publicznych i Gospodarki Wodnej),

- Adviesdienst Geo-Informatie en ICT (Komitet Doradczy ds. Geoinformacji i technologii informacyjno-komunikacyjnych),

- Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV) (Komitet Doradczy ds. Ruchu Drogowego i Transportu),

- Bouwdienst (Służba Budownictwa),

- Rijksinstituut voor Kust en Zee (RIKZ) (Krajowy Instytut Zarządzania Strefami Morskimi i Przybrzeżnymi),

- Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA) (Krajowy Instytut Zarządzania Zasobami Wody Pitnej i Oczyszczania Wody),

- Toezichthouder Beheer Eenheid Lucht (Jednostka zarządzająca „Powietrze”),

- Toezichthouder Beheer Eenheid Water (Jednostka zarządzająca „Woda”),

- Toezichthouder Beheer Eenheid Land (Jednostka zarządzająca „Ziemia”).

12. Ministerie Van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (Ministerstwo Budownictwa, Planowania Przestrzennego i Środowiska):

- Bestuursdepartement (departamenty ds. polityki i personelu),

- Directoraat-generaal Wonen, Wijken en Integratie (Dyrekcja Generalna ds. Budownictwa, Wspólnot i Integracji),

- Directoraat-generaal Ruimte (Dyrekcja Generalna ds. Polityki Przestrzennej),

- Directoraat-general Milieubeheer (Dyrekcja Generalna ds. Ochrony Środowiska),

- Rijksgebouwendienst (Agencja ds. Budynków Rządowych),

- VROM Inspectie (Inspektorat VROM).

13. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (Ministerstwo Zdrowia, Opieki Społecznej i Sportu):

- Bestuursdepartement (departamenty ds. polityki i personelu),

- Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken (Inspekcja Ochrony Zdrowia i Zdrowia Zwierząt),

- Inspectie Gezondheidszorg (Inspekcja ds. Opieki Zdrowotnej),

- Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming (Służby ds. Młodzieży i Inspekcja Ochrony Młodzieży),

- Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM) (Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego i Środowiska),

- Sociaal en Cultureel Planbureau (Urząd Planowania Społecznego i Kulturalnego),

- Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (Agencja na rzecz Komisji Oceny Leków).

14. Tweede Kamer der Staten-Generaal (Druga Izba Stanów Generalnych).

15. Eerste Kamer der Staten-Generaal (Pierwsza Izba Stanów Generalnych).

16. Raad van State (Rada Państwa).

17. Algemene Rekenkamer (Trybunał Obrachunkowy).

18. Nationale Ombudsman (Krajowy Rzecznik Praw Obywatelskich).

19. Kanselarij der Nederlandse Orden (Kapituła Orderów Niderlandzkich).

20. Kabinet der Koningin (Gabinet Królowej).

21. Raad voor de Rechtspraak en de Rechtbanken (Organy Kierownicze Wymiaru Sprawiedliwości i Komitet Doradczy i Sądy Powszechne).

AUSTRIA

A/ Aktualny wykaz podmiotów:

1. Bundeskanzleramt (Urząd Kanclerza Federalnego);

2. Bundesministerium für Europäische und Internationale Angelegenheiten (Federalne Ministerstwo Spraw Europejskich i Międzynarodowych);

3. Bundesministerium für Finanzen (Federalne Ministerstwo Finansów);

4. Bundesministerium für Gesundheit (Federalne Ministerstwo Zdrowia);

5. Bundesministerium für Inneres (Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych);

6. Bundesministerium für Justiz (Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości);

7. Bundesministerium für Landesverteidigung und Sport (Federalne Ministerstwo Obrony i Sportu);

8. Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (Federalne Ministerstwo Rolnictwa i Leśnictwa, Środowiska i Zarządzania Wodami);

9. Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz (Federalne Ministerstwo Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Ochrony Konsumentów);

10. Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur (Federalne Ministerstwo Edukacji, Sztuki i Kultury);

11. Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie (Federalne Ministerstwo Transportu, Innowacji i Technologii);

12. Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend (Federalne Ministerstwo Spraw Gospodarczych, Rodziny i Młodzieży);

13. Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung (Federalne Ministerstwo Nauki i Badań);

14. Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen (Federalny Urząd Kalibracji i Miar);

15. Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft m.b.H (Austriackie Centrum Badań i testów Arsenal - spółka G.m.b.H);

16. Bundesanstalt für Verkehr (Federalny Instytut Ruchu Drogowego);

17. Bundesbeschaffung G.m.b.H (Zamówienia Federalne - spółka G.m.b.H);

18. Bundesrechenzentrum G.m.b.H (Federalne Centrum Przetwarzania Danych - spółka G.m.b.H);

B/ Wszystkie inne centralne organy publiczne, w tym ich regionalne i lokalne pododdziały, pod warunkiem że nie mają one charakteru przemysłowego lub handlowego.

POLSKA

1. Kancelaria Prezydenta RP;

2. Kancelaria Sejmu RP;

3. Kancelaria Senatu RP;

4. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów;

5. Sąd Najwyższy;

6. Naczelny Sąd Administracyjny;

7. Trybunał Konstytucyjny;

8. Najwyższa Izba Kontroli;

9. Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich;

10. Biuro Rzecznika Praw Dziecka;

11. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej;

12. Ministerstwo Finansów;

13. Ministerstwo Gospodarki;

14. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego;

15. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego;

16. Ministerstwo Edukacji Narodowej;

17. Ministerstwo Obrony Narodowej;

18. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

19. Ministerstwo Skarbu Państwa;

20. Ministerstwo Sprawiedliwości;

21. Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej;

22. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego;

23. Ministerstwo Środowiska;

24. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych;

25. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji;

26. Ministerstwo Spraw Zagranicznych;

27. Ministerstwo Zdrowia;

28. Ministerstwo Sportu i Turystyki;

29. Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej;

30. Urząd Regulacji Energetyki;

31. Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych;

32. Urząd Transportu Kolejowego;

33. Urząd do Spraw Cudzoziemców;

34. Urząd Zamówień Publicznych;

35. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów;

36. Urząd Lotnictwa Cywilnego;

37. Urząd Komunikacji Elektronicznej;

38. Wyższy Urząd Górniczy;

39. Główny Urząd Miar;

40. Główny Urząd Geodezji i Kartografii;

41. Główny Urząd Nadzoru Budowlanego;

42. Główny Urząd Statystyczny;

43. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji;

44. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych;

45. Państwowa Komisja Wyborcza;

46. Państwowa Inspekcja Pracy;

47. Rządowe Centrum Legislacji;

48. Narodowy Fundusz Zdrowia;

49. Polska Akademia Nauk;

50. Polskie Centrum Akredytacji;

51. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji;

52. Polski Komitet Normalizacyjny;

53. Zakład Ubezpieczeń Społecznych;

54. Komisja Nadzoru Finansowego;

55. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych;

56. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;

57. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad;

58. Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa;

59. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej;

60. Komenda Główna Policji;

61. Komenda Główna Straży Granicznej;

62. Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych;

63. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;

64. Główny Inspektorat Transportu Drogowego;

65. Główny Inspektorat Farmaceutyczny;

66. Główny Inspektorat Sanitarny;

67. Główny Inspektorat Weterynarii;

68. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego;

69. Agencja Wywiadu;

70. Agencja Mienia Wojskowego;

71. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;

72. Agencja Rynku Rolnego;

73. Agencja Nieruchomości Rolnych;

74. Państwowa Agencja Atomistyki;

75. Narodowy Bank Polski;

76. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

77. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

78. Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu.

PORTUGALIA

1. Presidência do Conselho de Ministros (Prezydencja Rady Ministrów);

2. Ministério das Finanças (Ministerstwo Finansów);

3. Ministério da Defesa Nacional (Ministerstwo Obrony);

4. Ministério dos Negócios Estrangeiros e das Comunidades Portuguesas (Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Społeczności Portugalskich);

5. Ministério da Administração Interna (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych);

6. Ministério da Justiça (Ministerstwo Sprawiedliwości);

7. Ministério da Economia (Ministerstwo Gospodarki);

8. Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas (Ministerstwo Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Rybołówstwa);

9. Ministério da Educação (Ministerstwo Edukacji);

10. Ministério da Ciência e do Ensino Superior (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego);

11. Ministério da Cultura (Ministerstwo Kultury);

12. Ministério da Saúde (Ministerstwo Zdrowia);

13. Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social (Ministerstwo Pracy i Solidarności Społecznej);

14. Ministério das Obras Públicas, Transportes e Habitação (Ministerstwo Robót Publicznych, Transportu i Mieszkalnictwa);

15. Ministério das Cidades, Ordenamento do Território e Ambiente (Ministerstwo ds. Miast, Zarządzania Gruntami i Środowiska);

16. Ministério para a Qualificação e o Emprego (Ministerstwo Kwalifikacji i Zatrudnienia);

17. Presidença da Republica (Prezydencja Republiki);

18. Tribunal Constitucional (Trybunał Konstytucyjny);

19. Tribunal de Contas (Trybunał Obrachunkowy);

20. Provedoria de Justiça (Rzecznik Praw Obywatelskich).

RUMUNIA

1. Administraţia Prezidenţială (Administracja Prezydencka);

2. Senatul României (Rumuński Senat);

3. Camera Deputaților (Izba Deputowanych);

4. Inalta Curte de Casaţie şi Justiţie (Najwyższy Sąd Kasacyjny);

5. Curtea Constituţională (Trybunał Konstytucyjny);

6. Consiliul Legislativ (Rada Legislacyjna);

7. Curtea de Conturi (Trybunał Obrachunkowy);

8. Consiliul Superior al Magistraturii (Najwyższa Rada Sędziów);

9. Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casaţie şi Justiţie (Biuro Prokuratora Generalnego przy Najwyższym Sądzie Kasacyjnym);

10. Secretariatul General al Guvernului (Sekretariat Generalny Rządu);

11. Cancelaria primului ministru (Kancelaria Premiera);

12. Ministerul Afacerilor Externe (Ministerstwo Spraw Zagranicznych);

13. Ministerul Economiei şi Finanţelor (Ministerstwo Gospodarki i Finansów);

14. Ministerul Justiţiei (Ministerstwo Sprawiedliwości);

15. Ministerul Apărării (Ministerstwo Obrony);

16. Ministerul Internelor și Reformei Administrative (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Reformy Administracyjnej);

17. Ministerul Muncii, Familiei şi Egalităţii de Şanse (Ministerstwo Pracy i Równości Szans);

18. Ministerul pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii, Comerţ, Turism şi Profesii Liberale (Ministerstwo ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Handlu, Turystyki i Wolnych Zawodów);

19. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (Ministerstwo Rozwoju Rolnictwa i Wsi);

20. Ministerul Transporturilor (Ministerstwo Transportu);

21. Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței (Ministerstwo Rozwoju, Robót Publicznych i Mieszkalnictwa);

22. Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului (Ministerstwo Edukacji, Badań i Młodzieży);

23. Ministerul Sănătății Publice (Ministerstwo Zdrowia Publicznego);

24. Ministerul Culturii și Cultelor (Ministerstwo Kultury i Wyznań);

25. Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației (Ministerstwo Łączności i Technologii Informatycznych);

26. Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile (Ministerstwo Środowiska i Zrównoważonego Rozwoju);

27. Serviciul Român de Informații (Rumuńska Służba Bezpieczeństwa Wewnętrznego);

28. Serviciul Român de Informaţii Externe (Rumuńska Służba Wywiadu Zagranicznego);

29. Serviciul de Protecţie şi Pază (Służba Ochrony);

30. Serviciul de Telecomunicații Speciale (Specjalna Służba Telekomunikacyjna);

31. Consiliul Național al Audiovizualului (Krajowa Rada ds. Audiowizualnych Środków Przekazu);

32. Direcţia Naţională Anticorupţie (Krajowa Dyrekcja ds. Przeciwdziałania Korupcji);

33. Inspectoratul General de Poliție (Główny Inspektorat Policji);

34. Autoritatea Naţională pentru Reglementarea şi Monitorizarea Achiziţiilor Publice (Krajowy Organ ds. Regulacji i Monitorowania Zamówień Publicznych);

35. Autoritatea Naţională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilităţi Publice (ANRSC) (Krajowy Urząd ds. Regulacji Usług Użyteczności Publicznej);

36. Autoritatea Naţională Sanitară Veterinară şi pentru Siguranţa Alimentelor (Krajowy Urząd ds. Bezpieczeństwa Sanitarnego i Weterynaryjnego oraz Bezpieczeństwa Żywności);

37. Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor (Krajowy Urząd Ochrony Konsumentów);

38. Autoritatea Navală Română (Rumuński Urząd Morski);

39. Autoritatea Feroviară Română (Rumuński Urząd Kolejnictwa);

40. Autoritatea Rutieră Română (Rumuński Urząd Drogownictwa);

41. Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului şi Adopţie (Krajowy Urząd ds. Ochrony Praw Dziecka i Adopcji);

42. Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap (Krajowy Urząd ds. Osób Niepełnosprawnych);

43. Autoritatea Națională pentru Tineret (Krajowy Urząd ds. Młodzieży);

44. Autoritatea Naţională pentru Cercetare Ştiinţifică (Krajowy Urząd ds. Badań Naukowych);

45. Autoritatea Națională pentru Comunicații (Krajowy Urząd ds. Komunikacji);

46. Autoritatea Naţională pentru Serviciile Societăţii Informaţionale (Krajowy Urząd ds. Usług dla Społeczeństwa Informacyjnego);

47. Autoritatea Electorală Permanentă (Rada Stała ds. Wyborów);

48. Agenția pentru Strategii Guvernamentale (Agencja ds. Strategii Rządowych);

49. Agenţia Naţională a Medicamentului (Krajowa Agencja Leków);

50. Agenţia Naţională pentru Sport (Krajowa Agencja Sportu);

51. Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă (Krajowa Agencja Zatrudnienia);

52. Agenţia Naţională de Reglementare în Domeniul Energiei (Krajowa Agencja Regulacji Energetyki);

53. Agenţia Română pentru Conservarea Energiei (Rumuńska Agencja Poszanowania Energii);

54. Agenţia Naţională pentru Resurse Minerale (Krajowa Agencja Bogactw Naturalnych);

55. Agenţia Română pentru Investiţii Străine (Rumuńska Agencja Inwestycji Zagranicznych);

56. Agenţia Naţională a Funcţionarilor Publici (Krajowa Agencja Służby Cywilnej);

57. Agenţia Naţională de Administrare Fiscală (Krajowa Agencja Administracji Fiskalnej).

SŁOWENIA

1. Predsednik Republike Slovenije (Prezydent Republiki Słowenii);

2. Državni zbor (Zgromadzenie Narodowe);

3. Državni svet (Rada Narodowa);

4. Varuh človekovih pravic (Rzecznik Praw Obywatelskich);

5. Ustavno sodišče (Trybunał Konstytucyjny);

6. Računsko sodišče (Trybunał Obrachunkowy);

7. Državna revizijska komisja (Krajowa Komisja Rewizyjna);

8. Slovenska akademija znanosti in umetnosti (Słoweńska Akademia Nauki i Sztuki);

9. Vladne službe (Służby Rządowe);

10. Ministrstvo za finance (Ministerstwo Finansów);

11. Ministrstvo za notranje zadeve (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych);

12. Ministrstvo za zunanje zadeve (Ministerstwo Spraw Zagranicznych);

13. Ministrstvo za obrambo (Ministerstwo Obrony);

14. Ministrstvo za pravosodje (Ministerstwo Sprawiedliwości);

15. Ministrstvo za gospodarstvo (Ministerstwo Gospodarki);

16. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Ministerstwo Rolnictwa, Leśnictwa i Żywności);

17. Ministrstvo za promet (Ministerstwo Transportu);

18. Ministrstvo za okolje, prostor in energijo (Ministerstwo Środowiska, Planowania Przestrzennego oraz Energii);

19. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (Ministerstwo Pracy, Rodziny i Spraw Społecznych);

20. Ministrstvo za zdravje (Ministerstwo Zdrowia);

21. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnogijo (Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego, Nauki i Technologii);

22. Ministrstvo za kulturo (Ministerstwo Kultury);

23. Ministerstvo za javno upravo (Ministerstwo Administracji Publicznej);

24. Vrhovno sodišče Republike Slovenije (Sąd Najwyższy Republiki Słowenii);

25. Višja sodišča (Sądy wyższe);

26. Okrožna sodišča (Sądy okręgowe);

27. Okrajna sodišča (Sądy powiatowe);

28. Vrhovno tožilstvo Republike Slovenije (Naczelny Prokurator Republiki Słowenii);

29. Okrožna državna tožilstva (Okręgowi Prokuratorzy Krajowi);

30. Družbeni pravobranilec Republike Slovenije (Pełnomocnik ds. społecznych Republiki Słowenii);

31. Državno pravobranilstvo Republike Slovenije (Pełnomocnik ds. krajowych Republiki Słowenii);

32. Upravno sodišče Republike Slovenije (Sąd Administracyjny Republiki Słowenii);

33. Senat za prekrške Republike Slovenije (Senat Wykroczeń Republiki Słowenii);

34. Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani (Wyższy Sąd Pracy i Społeczny);

35. Delovna in sodišča (Sądy pracy);

36. Upravne note (Lokalne jednostki administracyjne).

SŁOWACJA

Ministerstwa i inne organy władzy centralnej, o których mowa w ustawie nr 575/2001 Coll. (słowacki dziennik urzędowy) w sprawie struktury i działań organów rządowych i centralnych organów administracji państwowej zmienionej późniejszymi regulacjami:

1. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (Ministerstwo Gospodarki Republiki Słowackiej);

2. Ministerstvo financií Slovenskej republiky (Ministerstwo Finansów Republiki Słowackiej);

3. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Rozwoju Regionalnego Republiki Słowackiej);

4. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Republiki Słowackiej);

5. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Republiki Słowackiej);

6. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (Ministerstwo Obrony Republiki Słowackiej);

7. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (Ministerstwo Sprawiedliwości Republiki Słowackiej);

8. Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky (Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Słowackiej);

9. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (Ministerstwo Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Republiki Słowackiej);

10. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (Ministerstwo Środowiska Republiki Słowackiej);

11. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (Ministerstwo Edukacji, Nauki, Badań i Sportu Republiki Słowackiej);

12. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (Ministerstwo Kultury Republiki Słowackiej);

13. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (Ministerstwo Służby Zdrowia Republiki Słowackiej);

14. Úrad vlády Slovenskej republiky (Biuro rządu Republiki Słowackiej);

15. Protimonopolný úrad Slovenskej republiky (Urząd Antymonopolowy Republiki Słowackiej);

16. Štatistický úrad Slovenskej republiky (Urząd Statystyczny Republiki Słowackiej);

17. Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (Urząd Pomiaru Gruntów, Kartografii i Katastru Republiki Słowackiej);

18. Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (Słowacki Urząd Norm, Metrologii i Badań);

19. Úrad pre verejné obstarávanie (Urząd Zamówień Publicznych);

20. Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (Urząd Własności Przemysłowej Republiki Słowackiej);

21. Národný bezpečnostný úrad (Urząd Bezpieczeństwa Narodowego);

22. Kancelária Prezidenta Slovenskej republiky (Kancelaria Prezydenta Republiki Słowackiej);

23. Národná rada Slovenskej republiky (Rada Narodowa Republiki Słowackiej);

24. Ústavný súd Slovenskej republiky (Trybunał Konstytucyjny Republiki Słowackiej);

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky (Sąd Najwyższy Republiki Słowackiej);

26. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (Urząd Prokuratora Generalnego Republiki Słowackiej);

27. Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (Najwyższy Urząd Kontroli Republiki Słowackiej);

28. Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (Urząd Telekomunikacji Republiki Słowackiej);

29. Poštový úrad (Urząd Regulacji Poczty);

30. Úrad na ochranu osobných údajov (Urząd Ochrony Danych Osobowych);

31. Kancelária verejného ochrancu práv (Urząd Rzecznika Praw Obywatelskich);

32. Úrad pre finančný trh (Urząd Rynku Finansowego).

FINLANDIA

1. Oikeuskanslerinvirasto - Justitiekanslersämbetet (Urząd Kanclerza Sprawiedliwości);

2. Liikenne- ja Viestintäministeriö - Kommunikationsministeriet (Ministerstwo Transportu i Komunikacji):

1. Viestintävirasto - Kommunikationsverket (Fiński Urząd Regulacji Komunikacji).

3. Maa- ja Metsätalousministeriö - Jord- Och Skogsbruksministeriet (Ministerstwo Rolnictwa i Leśnictwa):

1. Elintarviketurvallisuusvirasto - Livsmedelssäkerhetsverket (Fiński Urząd Bezpieczeństwa Żywności);

2. Maanmittauslaitos - Lantmäteriverket (Państwowy urząd Pomiarów Gruntów Finlandii).

4. Oikeusministeriö - Justitieministeriet (Ministerstwo Sprawiedliwości):

1. Tietosuojavaltuutetun toimisto - Dataombudsmannens byrå (Urząd Rzecznika Ochrony Danych);

2. Tuomioistuimet - Domstolar (sądy powszechne);

3. Korkein oikeus - Högsta domstolen (Sąd Najwyższy);

4. Korkein hallinto-oikeus - Högsta förvaltningsdomstolen (Najwyższy Sąd Administracyjny);

5. Hovioikeudet - hovrätter (Sądy apelacyjne);

6. Käräjäoikeudet - tingsrätter (Sądy Rejonowe);

7. Hallinto-oikeudet - förvaltningsdomstolar (Sądy Administracyjne);

8. Markkinaoikeus - Marknadsdomstolen (Sąd ds. Rynku);

9. Työtuomioistuin - Arbetsdomstolen (Sąd Pracy);

10. Vakuutusoikeus - Försäkringsdomstolen (Sąd ds. Ubezpieczeń);

11. Kuluttajariitalautakunta - Konsumenttvistenämnden (Komisja ds. Skarg Konsumentów)

12. Vankeinhoitolaitos - Fångvårdsväsendet (Służba Więziennictwa).

5. Opetusministeriö - Undervisningsministeriet (Ministerstwo Edukacji):

1. Opetushallitus - Utbildningsstyrelsen (Krajowa Rada ds. Edukacji);

2. Valtion elokuvatarkastamo - Statens filmgranskningsbyrå (Fińska Rada Klasyfikacji Filmów).

6. Puolustusministeriö - Försvarsministeriet (Ministerstwo Obrony):

1. Puolustusvoimat - Försvarsmakten (Fińskie Siły Obrony).

7. Sisäasiainministeriö - Inrikesministeriet (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych):

1. Keskusrikospoliisi - Centralkriminalpolisen (Centralna Policja Kryminalna);

2. Liikkuva poliisi - Rörliga polisen (Krajowa Policja Drogowa);

3. Rajavartiolaitos - Gränsbevakningsväsendet (Straż Graniczna);

4. Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset - Statliga förläggningar för asylsökande (Centra przyjęć dla osób starających się o azyl).

8. Sosiaali- Ja Terveysministeriö - Social- Och Hälsovårdsministeriet (Ministerstwo Spraw Społecznych i Zdrowia):

1. Työttömyysturvalautakunta - Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (Rada Apelacyjna ds. Osób Bezrobotnych);

2. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta - Besvärsnämnden för socialtrygghet (Trybunał Apelacyjny);

3. Lääkelaitos - Läkemedelsverket (Krajowa Agencja Leków);

4. Terveydenhuollon oikeusturvakeskus - Rättsskyddscentralen för hälsovården (Krajowy Urząd ds. Prawa Medycznego);

5. Säteilyturvakeskus - Strålsäkerhetscentralen (Fińskie Centrum ds. Radiacji i Bezpieczeństwa Atomowego).

9. Työ- Ja Elinkeinoministeriö - Arbets- Och Näringsministeriet (Ministerstwo Zatrudnienia i Gospodarki):

1. Kuluttajavirasto - Konsumentverket (Fińska Agencja ds. Konsumentów);

2. Kilpailuvirasto - Konkurrensverket (Fiński Urząd ds. Konkurencji);

3. Patentti- ja rekisterihallitus - Patent- och registerstyrelsen (Krajowa Rada ds. Patentów i Rejestracji);

4. Valtakunnansovittelijain toimisto - Riksförlikningsmännens byrå (Krajowe Biuro Arbitrów);

5. Työneuvosto - Arbetsrådet (Rada ds. pracy).

10. Ulkoasiainministeriö - utrikesministeriett (Ministerstwo Spraw Zagranicznych);

11. Valtioneuvoston kanslia - statsrådets kansli (Kancelaria Premiera);

12. Valtiovarainministeriö - finansministeriet (Ministerstwo Finansów):

1. Valtiokonttori - Statskontoret (Skarb Państwa);

2. Verohallinto - Skatteförvaltningen (Administracja Podatkowa);

3. Tullilaitos - Tullverket (Cła);

4. Väestörekisterikeskus - Befolkningsregistercentralen (Centralny Rejestr Ludności).

13. Ympäristöministeriö - Miljöministeriet (Ministerstwo Środowiska):

1. Suomen ympäristökeskus - Finlands miljöcentral (Fiński Instytut Środowiska).

14. Valtiontalouden Tarkastusvirasto - Statens Revisionsverk (Państwowa Izba Kontroli).

SZWECJA

Akademien för de fria konsterna (Królewska Akademia Sztuk Pięknych);

Allmänna reklamationsnämnden (Państwowa Rada ds. Skarg Konsumenckich);

Arbetsdomstolen (Sąd Pracy);

Arbetsförmedlingen (Służby Zatrudnienia);

Arbetsgivarverk, statens (Państwowa Agencja ds. Pracowników Sektora Publicznego);

Arbetslivsinstitutet (Państwowy Instytut ds. Życia Zawodowego);

Arbetsmiljöverket (Urząd ds. Środowiska Pracy);

Arkitekturmuseet (Muzeum Architektury);

Ljud och bildarkiv, statens (Państwowe Archiwum Nagrań Dźwiękowych i Ruchomych Obrazów);

Barnombudsmannen (Biuro Rzecznika Praw Dziecka);

Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens (Państwowa Rada ds. Oceny Technologii Medycznych);

Kungliga Biblioteket (Biblioteka Królewska);

Biografbyrå, statens (Państwowa Rada Cenzorów Filmowych);

Biografiskt lexikon, svenskt (Leksykon Biografii Szwedzkich);

Bokföringsnämnden (Rada ds. Standardów Rachunkowości);

Bolagsverket (Urząd Rejestracji Spółek);

Bostadskreditnämnd, statens (BKN) (Krajowa Rada ds. Gwarancji Kredytowych dla Mieszkalnictwa);

Boverket (Państwowa Rada ds. Mieszkalnictwa);

Brottsförebyggande rådet (Państwowa Rada ds. Zapobiegania Przestępczości);

Brottsoffermyndigheten (Urząd ds. Odszkodowań dla Ofiar Przestępstw i Wsparcia dla Nich);

Centrala studiestödsnämnden (Państwowa Rada ds. Pomocy Studentom);

Datainspektionen (Rada ds. Inspekcji Danych);

Departementen (Ministerstwa (departamenty rządowe));

Domstolsverket (Krajowa Administracja Sądowa);

Elsäkerhetsverket (Krajowa Rada ds. Bezpieczeństwa Energii Elektrycznej);

Exportkreditnämnden (Rada ds. Gwarancji Kredytów Eksportowych);

Finansinspektionen (Organ Nadzoru Finansowego);

Fiskeriverket (Krajowa Izba Rybołówstwa);

Folkhälsoinstitut, statens (Państwowy Instytut Zdrowia Publicznego);

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas (Rada ds. Badań Naukowych na rzecz Środowiska);

Fortifikationsverket (Państwowa Administracja ds. Fortyfikacji)

Medlingsinstitutet (Państwowy Instytut Mediacji);

Försvarets materielverk (Administracja ds. Materiałów Obronnych);

Försvarets radioanstalt (Instytut Radiowy Krajowych Sił Obrony);

Försvarshistoriska museer, statens (szwedzkie muzea historii wojskowej);

Försvarshögskolan (Państwowa Akademia Obrony);

Försvarsmakten (Siły Zbrojne);

Försäkringskassan (Zakład Ubezpieczeń Społecznych);

Geologiska undersökning, Sveriges (Służba Geodezyjna Szwecji);

Geotekniska institut, statens (Instytut Geotechniczny);

Glesbygdsverket (Urząd ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich);

Grafiska institutet och institutet för högre kommunikations- och reklamutbildning (Instytut Grafiki i Wyższa Szkoła Komunikacji);

Granskningsnämnden för Radio och TV (Komisja Radiofonii i Telewizji);

Handelsflottans kultur- och fritidsråd (Rada ds. Marynarki Handlowej);

Handikappombudsmannen (Rzecznik Osób z Niepełnosprawnościami);

Haverikommission, statens (Państwowa Komisja ds. Badań nad Wypadkami);

Hovrätterna (sądy apelacyjne) (6);

Hyres- och arendenämnder (regionalne trybunały ds. czynszów i najmu) (12);

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (Komisja Odpowiedzialności Lekarskiej);

Högskoleverket (Urząd Szkolnictwa Wyższego);

Högsta domstolen (Sąd Najwyższy);

Institut för psykosocial miljömedicin, statens (Państwowy Instytut Czynników Psychospołecznych i Zdrowia);

Institut för tillväxtpolitiska studier (Państwowy Instytut Badań Regionalnych);

Institutet för rymdfysik (Instytut Fizyki Kosmicznej);

Migrationsverket (Urząd ds. Migracji);

Jordbruksverk, statens (Państwowa Rada ds. Rolnictwa);

Justitiekanslern (Urząd Kanclerza Sprawiedliwości);

Jämställdhetsombudsmannen (Urząd Rzecznika Równości Szans);

Kammarkollegiet (Państwowa Rada Sądowa ds. Gruntów i Funduszy Publicznych);

Kammarrätterna (administracyjne sądy apelacyjne) (4);

Kemikalieinspektionen (Państwowy Inspektorat ds. Chemikaliów);

Kommerskollegium (Krajowa Izba Handlu);

Verket för innovationssystem (VINNOVA) (Urząd ds. Systemów Innowacji - VINNOVA);

Konjunkturinstitutet (Instytut Badań nad Gospodarką);

Konkurrensverket (Szwedzki Urząd ds. Konkurencji);

Konstfack (Wyższa Szkoła Sztuk Pięknych, Rzemiosła i Projektowania);

Konsthögskolan (Akademia Sztuk Pięknych);

Nationalmuseum (Państwowe Muzeum Sztuk Pięknych);

Konstnärsnämnden (Komisja ds. Dotacji dla Sztuki);

Konstråd, statens (Państwowa Rada Sztuki);

Konsumentverket (Urząd ds. Polityki Konsumenckiej);

Kriminaltekniska laboratorium, statens (Państwowe Laboratorium Kryminalistyki);

Kriminalvården (Służba Więzienna i Probacyjna);

Kriminalvårdsnämnden (Komisja ds. Zwolnień Warunkowych);

Kronofogdemyndigheten (Służba Komornicza);

Kulturråd, statens (Państwowa Rada Kultury);

Kustbevakningen (Straż Przybrzeżna);

Lantmäteriverket (Urząd Pomiarów Gruntu);

Livrustkammaren/Skoklosters slott/ Hallwylska museet (Arsenał Królewski);

Livsmedelsverk, statens (Państwowy Urząd ds. Żywności);

Lotteriinspektionen (Rada ds. Gier Losowych);

Läkemedelsverket (Urząd ds. Produktów Medycznych);

Länsrätterna (okręgowe sądy administracyjne) (24);

Länsstyrelserna (rządowe urzędy administracji regionalnej) (24);

Pensionsverk, statens (Państwowy Urząd ds. Wynagrodzeń i Emerytur Pracowników Rządowych);

Marknadsdomstolen (Sąd ds. Rynku);

Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges (Szwedzki Instytut Meteorologiczno-Hydrologiczny);

Moderna museet (Muzeum Sztuki Nowoczesnej);

Musiksamlingar, statens (Państwowe Zbiory Muzyczne);

Naturhistoriska riksmuseet (Muzeum Historii Naturalnej);

Naturvårdsverket (Urząd Ochrony Środowiska);

Nordiska Afrikainstitutet (Nordycki Instytut Studiów Afrykańskich);

Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap (Nordycka Szkoła Zdrowia Publicznego);

Notarienämnden (Rada ds. Notariatu);

Myndigheten för internationella adoptionsfrågor (Krajowy Urząd ds. Przysposobień Wewnątrzkrajowych);

Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) (Urząd ds. Wzrostu Gospodarczego i Regionalnego - NUTEK);

Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (Urząd Rzecznika ds. Dyskryminacji Etnicznej);

Patentbesvärsrätten (Sąd Apelacyjny Patentowy);

Patent- och registreringsverket (Urząd Patentowy i Rejestracyjny);

Personadressregisternämnd statens, SPAR-nämnden (Rada ds. Rejestru Ludności);

Polarforskningssekretariatet (Sekretariat ds. Badań Polarnych);

Presstödsnämnden (Komisja ds. Subsydiów dla Prasy);

Radio- och TV-verket (Rada Radiofonii i Telewizji);

Regeringskansliet (biura rządowe);

Regeringsrätten (Naczelny Sąd Administracyjny);

Riksantikvarieämbetet (Centralna Rada Ochrony Zabytków);

Riksarkivet (Archiwum Narodowe);

Riksbanken (Bank Szwecji);

Riksdagsförvaltningen (Parlamentarne Biuro Administracyjne);

Riksdagens ombudsmän, JO (rzecznicy parlamentarni);

Riksdagens revisorer (audytorzy parlamentarni);

Riksgäldskontoret (Biuro Długu Publicznego);

Rikspolisstyrelsen (Krajowa Rada Policji);

Riksrevisionen (Najwyższa Izba Kontroli);

Riksutställningar, Stiftelsen (Krajowa Fundacja ds. Wystaw);

Rymdstyrelsen (Państwowa Agencja Kosmiczna);

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (Rada ds. Badań nad Życiem Zawodowym i Badań Społecznych);

Räddningsverk, statens (Państwowy Urząd ds. Służb Ratowniczych);

Rättshjälpsmyndigheten (Służba ds. Pomocy Prawnej);

Rättsmedicinalverket (Państwowy Urząd ds. Medycyny Sądowej);

Sameskolstyrelsen och sameskolor (Rada ds. Szkół dla Samów i szkoły dla Samów);

Sjöfartsverket (Państwowa Administracja Morska);

Maritima museer, statens (Państwowe Muzea Morskie);

Skatteverket (Krajowy Urząd Podatkowy);

Skogsstyrelsen (Krajowa Izba Leśnictwa);

Skolverk, statens (Państwowa Agencja ds. Szkolnictwa);

Smittskyddsinstitutet (Instytut Kontroli Chorób Zakaźnych);

Socialstyrelsen (Rada ds. Zdrowia i Opieki Społecznej);

Sprängämnesinspektionen (Państwowy Inspektorat Materiałów Wybuchowych i Łatwopalnych);

Statistiska centralbyrån (Centralny Urząd Statystyczny);

Statskontoret (Agencja Rozwoju Administracyjnego);

Strålsäkerhetsmyndigheten (Służba Bezpieczeństwa Radiacyjnego);

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, SIDA (Urząd ds. Międzynarodowej Współpracy na rzecz Rozwoju, SIDA);

Styrelsen för psykologiskt försvar (Rada ds. Obrony Psychologicznej);

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Komisja Akredytacji i Kontroli Technicznej);

Svenska Institutet, stiftelsen (Instytut Szwedzki);

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (Biblioteka Audiobooków i Publikacji w Języku Braille'a);

Tingsrätterna (sądy rejonowe i miejskie) (97);

Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet (Komisja ds. Wniosków w sprawie Nominacji Sędziów);

Totalförsvarets pliktverk (Komisja Rekrutacyjna Sił Zbrojnych);

Totalförsvarets forskningsinstitut (Szwedzka Agencja ds. Badań w dziedzinie Obronności);

Tullverket (Rada Urzędów Celnych);

Turistdelegationen (Urząd ds. Turystyki);

Ungdomsstyrelsen (Rada ds. Młodzieży);

Universitet och högskolor (uniwersytety i szkoły wyższe);

Utlänningsnämnden (Komisja ds. Odwołań Obcokrajowców);

Utsädeskontroll, statens (Państwowy Instytut Badania i Klasyfikacji Nasion);

Vatten- och avloppsnämnd, statens (Krajowy Trybunał ds. Zaopatrzenia w Wodę i Ścieków);

Verket för högskoleservice (VHS) (Urząd ds. Szkolnictwa Wyższego);

Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) (Urząd ds. Wzrostu Gospodarczego i Regionalnego - NUTEK);

Vetenskapsrådet (Rada ds. Badań Naukowych);

Veterinärmedicinska anstalt, statens (Państwowy Instytut Weterynaryjny);

Väg- och transportforskningsinstitut, statens (Państwowy Instytut Badań Transportu Drogowego);

Växtsortnämnd, statens (Państwowa Rada Odmian Roślin);

Åklagarmyndigheten (Prokuratura);

Krisberedskapsmyndigheten (Służba Zarządzania Kryzysowego).

Uwagi do sekcji A

1. „Instytucje zamawiające państw członkowskich Unii Europejskiej" obejmują również każdy podmiot podporządkowany którejkolwiek instytucji zamawiającej państwa członkowskiego Unii Europejskiej, pod warunkiem że nie posiada on odrębnej osobowości prawnej.

2. Zamówienia udzielane przez podmioty w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa obejmują jedynie materiały niewrażliwe i niewojenne wymienione w sekcji D.

SEKCJA B

PODMIOTY WŁADZY PONIŻEJ SZCZEBLA CENTRALNEGO

Dostawy

Określone w sekcji D

Progi 200 000 SDR

Usługi

Określone w sekcji E

Progi 200 000 SDR

Roboty budowlane

Określone w sekcji F

Progi 5 000 000 SDR

Podmioty zamawiające:

1. Wszystkie regionalne lub lokalne instytucje zamawiające

Wszystkie instytucje zamawiające jednostek administracyjnych określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady („rozporządzenie NUTS")[1].

Do celów rozdziału 28 „regionalne instytucje zamawiające" należy rozumieć jako instytucje zamawiające jednostek administracyjnych poziomu NUTS 1 i 2, o których mowa w rozporządzeniu NUTS.

Do celów rozdziału 28 „lokalne instytucje zamawiające" należy rozumieć jako instytucje zamawiające jednostek administracyjnych poziomu NUTS 3 i mniejszych jednostek administracyjnych, o których mowa w rozporządzeniu NUTS.

[1] Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 roku w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. UE L 154 z 21.6.2003, s. 1).

2. Wszystkie instytucje zamawiające, które są podmiotami prawa publicznego zgodnie z definicją zawartą w unijnych dyrektywach dotyczących udzielania zamówień publicznych.

„Podmiot prawa publicznego” oznacza każdy podmiot:

a) ustanowiony w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani handlowego;

b) posiadający osobowość prawną; oraz

c) finansowany w przeważającej części przez organy państwowe, regionalne lub lokalne lub inne podmioty prawa publicznego, lub którego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych podmiotów, lub posiadający radę administracyjną, zarządzającą lub nadzorczą, i w którym ponad połowę składu takiego organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego stanowią osoby mianowane przez organy państwowe, regionalne lub lokalne lub inne podmioty prawa publicznego.

SEKCJA C

PODMIOTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ ZAMAWIAJĄCE ZGODNIE Z POSTANOWIENIAMI ROZDZIAŁU 28

Dostawy

Określone w sekcji D

Progi 400 000 SDR

Usługi

Określone w sekcji E

Progi 400 000 SDR

Roboty budowlane

Określone w sekcji F

Progi 5 000 000 SDR

Wszystkie podmioty zamawiające, których zamówienia objęte są dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE[1], które są instytucjami zamawiającymi (na przykład podmioty objęte sekcjami A lub B) lub przedsiębiorstwami publicznymi[2], i które prowadzą jeden z następujących rodzajów działalności lub dowolne ich połączenie:

a) udostępnianie portów lotniczych lub innych terminali przewoźnikom lotniczym;

b) udostępnianie portów morskich lub śródlądowych lub innych terminali przewoźnikom morskim lub śródlądowym.

Uwagi do sekcji C

1. Zamówienia udzielone na potrzeby wykonywania działalności wymienionej powyżej nie są objęte rozdziałem 28, jeżeli działalność ta podlega konkurencji na danym rynku.

---

[1] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. UE L 94 z 28.3.2014, s. 243).

[2] Zgodnie z dyrektywą 2014/25/UE przedsiębiorstwo publiczne oznacza każde przedsiębiorstwo, na które instytucje zamawiające mogą wywierać bezpośrednio lub pośrednio dominujący wpływ na mocy ich prawa własności, udziału finansowego w tym przedsiębiorstwie lub na podstawie zasad określających jego działanie.
Istnienie dominującego wpływu instytucji zamawiających domniemywa się w każdym z następujących przypadków, gdy instytucje te, bezpośrednio lub pośrednio:
– posiadają większość subskrybowanego kapitału tego przedsiębiorstwa, lub
– kontrolują większość głosów przypadających na akcje emitowane przez przedsiębiorstwo, lub
– mogą powoływać ponad połowę członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego przedsiębiorstwa.

2. Rozdział 28 nie ma zastosowania do zamówień udzielanych przez podmioty zamawiające objęte niniejszą sekcją:

– w celach innych niż prowadzenie działalności wymienionej w niniejszej sekcji lub w celu prowadzenia takiej działalności w państwie spoza EOG,

– w celu odsprzedaży lub wynajmowania stronom trzecim, o ile podmiot zamawiający nie posiada szczególnego lub wyłącznego prawa do sprzedaży lub wynajmowania przedmiotu takich zamówień, a pozostałe podmioty mają swobodę sprzedaży lub wynajmu na tych samych warunkach, co podmiot zamawiający.

3. O ile spełnione są warunki określone w akapicie drugim niniejszego punktu, rozdział 28 nie ma zastosowania do zamówień udzielonych:

(i) przez podmiot zamawiający przedsiębiorstwu powiązanemu[1]; ani

[1] „Przedsiębiorstwo powiązane” oznacza każde przedsiębiorstwo, którego roczne sprawozdanie finansowe jest skonsolidowane ze sprawozdaniem podmiotu zamawiającego zgodnie z wymogami siódmej dyrektywy Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. wydanej na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych (Dz.U. UE L 193 z 18.7.1983, s. 1), a w przypadku podmiotów niepodlegających przepisom tej dyrektywy – każde przedsiębiorstwo, wobec którego podmiot zamawiający może wywierać, bezpośrednio lub pośrednio, dominujący wpływ, lub które może wywierać dominujący wpływ na podmiot zamawiający, lub które, wspólnie z podmiotem zamawiającym, podlega dominującemu wpływowi innego przedsiębiorstwa z tytułu prawa własności, udziału finansowego lub obowiązujących je przepisów.

(ii) przez spółkę *joint venture* utworzoną wyłącznie przez wiele podmiotów zamawiających w celu prowadzenia działalności w rozumieniu lit. a) i b) niniejszej sekcji - na rzecz przedsiębiorstwa powiązanego z jednym z tych podmiotów zamawiających.

Akapit pierwszy niniejszego punktu ma zastosowanie do zamówień na usługi lub dostawy, o ile co najmniej 80 % średnich obrotów przedsiębiorstwa powiązanego dotyczących usług lub dostaw za poprzednie trzy lata pochodzi odpowiednio ze świadczenia takich usług lub dostaw przedsiębiorstwom, z którymi jest ono powiązane[1].

4. Rozdział 28 nie ma zastosowania do zamówień udzielonych:

(i) przez spółkę *joint venture* utworzoną wyłącznie przez wiele podmiotów zamawiających w celu prowadzenia działalności w rozumieniu lit. a) i b) niniejszej sekcji - na rzecz jednego z tych podmiotów zamawiających; ani

(ii) przez podmiot zamawiający - na rzecz takiej spółki *joint venture,* w której skład wchodzi ten podmiot;

o ile spółka *joint venture* została utworzona w celu prowadzenia określonej działalności przez okres co najmniej trzech lat, a instrument powołujący tę spółkę *joint venture* stanowi, że podmioty zamawiające, które ją tworzą, pozostaną jej członkami co najmniej przez ten sam okres.

[1] Jeżeli, ze względu na datę utworzenia przedsiębiorstwa powiązanego lub rozpoczęcia jego działalności, nie są dostępne obroty za poprzednie trzy lata, wystarczy, że przedsiębiorstwo wykaże, że obroty, o których mowa w niniejszym punkcie, są wiarygodne, w szczególności za pomocą prognoz handlowych.

SEKCJA D

TOWARY

1. O ile w rozdziale 28 nie określono inaczej, rozdział 28 obejmuje zamówienia na wszystkie towary udzielane przez podmioty wymienione w sekcji A.

2. Rozdział 28 obejmuje wyłącznie towary opisane w poniższych działach Nomenklatury scalonej (CN), zamawiane przez ministerstwa obrony i agencje ds. obronności lub bezpieczeństwa w Belgii, Bułgarii, Czechach, Danii, Niemczech, Estonii, Irlandii, Grecji, Hiszpanii, Francji, Chorwacji, Włoszech, Cyprze, Łotwie, Litwie, Luksemburgu, Węgrzech, Malcie, Niderlandach, Austrii, Polsce, Portugalii, Rumunii, Słowenii, Słowacji, Finlandii i Szwecji:

Dział 25	Sól; siarka; ziemie i kamienie; materiały gipsowe; wapno i cement
Dział 26	Rudy metali, żużel i popiół
Dział 27	Paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji; substancje bitumiczne; woski mineralne z wyjątkiem: ex 27.10: benzyny specjalnej

Dział 28	Chemikalia nieorganiczne; organiczne lub nieorganiczne związki metali szlachetnych, metali ziem rzadkich, pierwiastków promieniotwórczych lub izotopów z wyjątkiem: ex 2808: materiałów wybuchowych ex 2813: materiałów wybuchowych ex 2814: gazu łzawiącego ex 2825: materiałów wybuchowych ex 2829: materiałów wybuchowych ex 2834: materiałów wybuchowych ex 2844: produktów toksycznych ex 2845: produktów toksycznych ex 2847: materiałów wybuchowych ex 2852: produktów toksycznych ex 2853: produktów toksycznych

Dział 29	Chemikalia organiczne z wyjątkiem: ex 2904: materiałów wybuchowych ex 2905: materiałów wybuchowych ex 2908: materiałów wybuchowych ex 2909: materiałów wybuchowych ex 2912: materiałów wybuchowych ex 2913: materiałów wybuchowych ex 2914: produktów toksycznych ex 2915: produktów toksycznych ex 2916: produktów toksycznych ex 2920: produktów toksycznych ex 2921: produktów toksycznych ex 2922: produktów toksycznych ex 2933: materiałów wybuchowych ex 2926: produktów toksycznych ex 2928: materiałów wybuchowych
Dział 30:	Produkty farmaceutyczne
Dział 31:	Nawozy
Dział 32:	Ekstrakty garbników lub środków barwiących; garbniki i ich pochodne; barwniki, pigmenty i pozostałe środki barwiące; farby i lakiery; kit i pozostałe masy uszczelniające; atramenty
Dział 33:	Olejki eteryczne i rezinoidy; preparaty perfumeryjne, kosmetyczne lub toaletowe

Dział 34:	Mydło, organiczne środki powierzchniowo czynne, preparaty piorące, preparaty smarowe, woski syntetyczne, woski preparowane, preparaty do czyszczenia i szorowania, świece i artykuły podobne, pasty modelarskie, „woski dentystyczne” oraz preparaty dentystyczne produkowane na bazie gipsu
Dział 35:	Substancje białkowe; skrobie modyfikowane; kleje; enzymy
Dział 37:	Materiały fotograficzne lub kinematograficzne
Dział 38:	Produkty chemiczne różne z wyjątkiem: ex 3824: produktów toksycznych
Dział 39:	Tworzywa sztuczne i artykuły z nich z wyjątkiem: ex 3912: materiałów wybuchowych
Dział 40:	Kauczuk i artykuły z kauczuku z wyjątkiem: ex 4011: opon kuloodpornych
Dział 41:	Skóry i skórki surowe (inne niż skóry futerkowe) oraz skóry wyprawione
Dział 42:	Artykuły ze skóry wyprawionej; wyroby siodlarskie i rymarskie; artykuły podróżne, torebki i podobne pojemniki; artykuły z jelit zwierzęcych (innych niż jelita jedwabników)
Dział 43:	Skóry futerkowe i futra sztuczne; wyroby z nich
Dział 44:	Drewno i artykuły z drewna; węgiel drzewny
Dział 45:	Korek i artykuły z korka
Dział 46:	Wyroby ze słomy, z esparto lub pozostałych materiałów do wyplatania; wyroby koszykarskie oraz wyroby z wikliny

Dział 47:	Masa włóknista z drewna lub z pozostałego włóknistego materiału celulozowego; papier lub tektura, z odzysku (makulatura i odpady)
Dział 48:	Papier i tektura; artykuły z masy papierniczej, papieru lub tektury
Dział 49:	Książki, gazety, obrazki i pozostałe wyroby przemysłu poligraficznego, drukowane; manuskrypty, maszynopisy i plany
Dział 65:	Nakrycia głowy i ich części
Dział 66:	Parasole, parasole przeciwsłoneczne, laski, stołki myśliwskie, bicze, szpicruty i ich części
Dział 67:	Pióra i puch, preparowane oraz artykuły wykonane z piór lub puchu; kwiaty sztuczne; artykuły z włosów ludzkich
Dział 68:	Artykuły z kamienia, gipsu, cementu, azbestu, miki lub podobnych materiałów
Dział 69:	Wyroby ceramiczne
Dział 70:	Szkło i wyroby ze szkła
Dział 71:	Perły naturalne lub hodowlane, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem szlachetnym i artykuły z nich; sztuczna biżuteria; monety
Dział 73:	Artykuły z żeliwa lub stali
Dział 74:	Miedź i artykuły z miedzi
Dział 75:	Nikiel i artykuły z niklu
Dział 76:	Aluminium i artykuły z aluminium
Dział 78:	Ołów i artykuły z ołowiu
Dział 79:	Cynk i artykuły z cynku
Dział 80:	Cyna i artykuły z cyny
Dział 81:	Pozostałe metale nieszlachetne; cermetale; artykuły z tych materiałów

Dział 82:	Narzędzia, przybory, noże, łyżki i widelce i pozostałe sztućce z metali nieszlachetnych; ich części z metali nieszlachetnych z wyjątkiem: ex 8207: narzędzi z metali nieszlachetnych ex 8209: narzędzi i ich części z metali nieszlachetnych
Dział 83:	Artykuły różne z metali nieszlachetnych
Dział 84:	Reaktory jądrowe, kotły, maszyny i urządzenia mechaniczne; ich części z wyjątkiem: 8407: silników 8408: silników ex 8411: pozostałych silników ex 8412: pozostałych silników ex 8458: maszyn ex 8486: maszyn ex 8471: maszyn do automatycznego przetwarzania danych ex 8473: części do maszyn wymienionych w pozycji nr 8471 ex 8401: reaktorów jądrowych
Dział 85:	Maszyny i urządzenia elektryczne oraz ich części; rejestratory i odtwarzacze dźwięku, rejestratory i odtwarzacze obrazu i dźwięku oraz części i akcesoria do tych artykułów z wyjątkiem: ex 8517: urządzeń telekomunikacyjnych ex 8525: aparatury nadawczej ex 8527: aparatury nadawczej

Dział 86:	Lokomotywy pojazdów szynowych, tabor szynowy i jego części; osprzęt i elementy torów kolejowych lub tramwajowych, i ich części; komunikacyjne urządzenia sygnalizacyjne wszelkich typów, mechaniczne (włączając elektromechaniczne) z wyjątkiem: ex 8601: lokomotyw opancerzonych zasilanych energią elektryczną ex 8603: pozostałych lokomotyw opancerzonych ex 8605: wagonów ex 8604: wagonów warsztatowych
Dział 87	Pojazdy nieszynowe oraz ich części i akcesoria z wyjątkiem: 8710: czołgów i innych pojazdów opancerzonych 8701: traktorów ex 8702: pojazdów wojskowych ex 8705: pojazdów pogotowia technicznego ex 8711: motocykli ex 8716: przyczep
Dział 89	Statki, łodzie oraz konstrukcje pływające z wyjątkiem: ex 8906: okrętów wojennych

Dział 90	Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, kinematograficzne, pomiarowe, kontrolne, precyzyjne, medyczne lub chirurgiczne; ich części i akcesoria z wyjątkiem: ex 9005: lornetek ex 9013: różnorodnych przyrządów, laserów ex 9014: dalmierzy ex 9028: instrumentów pomiarowych elektrycznych i elektronicznych ex 9030: instrumentów pomiarowych elektrycznych i elektronicznych ex 9031: instrumentów pomiarowych elektrycznych i elektronicznych ex 9012: mikroskopów ex 9018: narzędzi i przyrządów medycznych ex 9019: urządzeń do mechanoterapii ex 9021: przyrządów ortopedycznych ex 9022: aparatury wykorzystującej promieniowanie rentgenowskie
Dział 91	Zegary i zegarki oraz ich części
Dział 92	Instrumenty muzyczne; części i akcesoria do takich artykułów
Dział 94	Meble; pościel, materace, stelaże pod materace, poduszki i podobne wypychane artykuły wyposażeniowe; lampy i oprawy oświetleniowe, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; podświetlane znaki, podświetlane tablice i tabliczki, i tym podobne; budynki prefabrykowane z wyjątkiem: ex 9401: foteli lotniczych
Dział 96	Artykuły przemysłowe różne

SEKCJA E

USŁUGI

Uwzględnia się następujące usługi* z Uniwersalnej Listy Usług, znajdującej się w dokumencie MTN.GNS/W/120:

Nazwa	Nr referencyjny CPC
Usługi konserwacji i naprawy	6112, 6122, 633, 886
Usługi transportu lądowego, w tym usługi samochodów opancerzonych oraz usługi kurierskie, z wyjątkiem transportu poczty	712 (z wyjątkiem 71235), 7512, 87304
Usługi transportu lotniczego pasażerów i towarów, z wyjątkiem transportu poczty	73 (z wyjątkiem 7321)
Transport poczty drogą lądową (z wyjątkiem transportu koleją) i lotniczą	71235, 7321
Usługi telekomunikacyjne	752
Usługi informatyczne i powiązane	84
Usługi w zakresie rachunkowości, audytu i księgowości	862
Usługi badania rynku i opinii publicznej	864
Usługi konsultingowe w zakresie zarządzania i usługi związane z konsultingiem w zakresie zarządzania	865, 866**

Nazwa	Nr referencyjny CPC
Usługi architektoniczne; usługi inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne, usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu; powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego; usługi w zakresie badań i analiz technicznych	867
Usługi reklamowe	871
Usługi sprzątania budynków i usługi zarządzania mieniem	874, 82201 do 82206
Usługi wydawnicze i poligraficzne wykonywane na podstawie wynagrodzenia lub umowy	88442
Usługi w zakresie odprowadzania ścieków i wywozu nieczystości, usługi sanitarne i podobne	94

W odniesieniu do podmiotów objętych sekcjami A, B i C oprócz wymienionych wyżej usług uwzględnia się zamówienia dotyczące następujących usług (określonych zgodnie z tymczasową Centralną Klasyfikacją Produktów Organizacji Narodów Zjednoczonych (CPC Prov[1])):

– Usługi hotelarskie i restauracyjne (CPC 641)[***],

– Usługi podawania posiłków (CPC 642)[***],

– Usługi podawania napojów (CPC 643)[***],

– Usługi telekomunikacyjne i usługi z nimi związane (CPC 754),

[1] http://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp?Cl=9&Lg=1

– Usługi w zakresie nieruchomości: na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 8220),

– Pozostałe usługi biznesowe (CPC 87901, 87903, 87905-87907),

– Usługi edukacyjne (CPC 92).

Uwagi do sekcji E

1. Udzielanie zamówień przez podmioty zamawiające objęte sekcjami A, B lub C na którąkolwiek z usług objętych niniejszą sekcją jest zamówieniem objętym niniejszą Umową w odniesieniu do usługodawcy z Chile jedynie w zakresie, w jakim Chile uwzględniło tę usługę zgodnie z sekcją E załącznika 28-B.

2. *Z wyjątkiem usług, na które podmioty muszą udzielać zamówień u innych podmiotów na podstawie prawa wyłącznego ustanowionego opublikowanymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi.

3. **Z wyjątkiem usług arbitrażowych i koncyliacyjnych.

4. ***Zamówienia na usługi hotelarskie i restauracyjne (CPC 641), usługi podawania posiłków (CPC 642), usługi podawania napojów (CPC 643) i usługi edukacyjne (CPC 92) objęte są krajowym systemem traktowania dostawców, w tym usługodawców z Chile, o ile ich wartość jest równa lub przekracza 750 000 EUR, jeżeli udzielane są przez podmioty zamawiające objęte sekcjami A lub B niniejszego załącznika lub że ich wartość wynosi co najmniej 1 000 000 EUR, jeżeli udzielane są przez podmioty zamawiające objęte sekcją C niniejszego załącznika.

SEKCJA F

USŁUGI BUDOWLANE

Definicja:

Do celów niniejszej sekcji „zamówienie na usługi budowlane” oznacza zamówienie, którego celem jest wykonanie wszelkimi środkami robót inżynieryjnych lub budowlanych zgodnie z działem 51 Centralnej Klasyfikacji Produktów (zwanym dalej „działem 51 CPC”).

Wykaz działu 51 CPC:

Wszystkie usługi wymienione w dziale 51.

Wykaz działu 51 CPC

Grupa	Klasa	Podklasa	Tytuł	Odpowiedni kod ISCI
SEKCJA 5			ROBOTY BUDOWLANE I BUDOWY: GRUNTY	
DZIAŁ 51			ROBOTY BUDOWLANE	
511			Przygotowanie terenu pod budowę	
	5111	51110	Usługi w zakresie badania terenu pod budowę	4510
	5112	51120	Wyburzenia	4510
	5113	51130	Formowanie terenu i prace oczyszczania terenu	4510
	5114	51140	Kopanie i roboty ziemne	4510
	5115	51150	Roboty w zakresie przygotowania terenu pod wydobycie surowców	4510
	5116	51160	Roboty przy wznoszeniu rusztowań	4520

Grupa	Klasa	Podklasa	Tytuł	Odpowiedni kod ISCI
512			Roboty budowlane przy budynkach	
	5121	51210	Przy budynkach jedno- i dwurodzinnych	4520
	5122	51220	Przy budynkach wielorodzinnych	4520
	5123	51230	Przy magazynach i budynkach przemysłowych	4520
	5124	51240	Przy budynkach handlowych	4520
	5125	51250	Przy budynkach rozrywki publicznej	4520
	5126	51260	Przy hotelach, restauracjach i podobnych budynkach	4520
	5127	51270	Przy budynkach edukacyjnych	4520
	5128	51280	Przy budynkach ochrony zdrowia	4520
	5129	51290	Przy pozostałych budynkach	4520
513			Roboty budowlane w zakresie inżynierii lądowej i wodnej	
	5131	51310	Przy autostradach (z wyjątkiem estakad), ulicach, drogach, liniach kolejowych i pasach lotnisk	4520
	5132	51320	Przy mostach, estakadach, tunelach i drogach podziemnych	4520
	5133	51330	Przy drogach wodnych, portach, tamach i innych robotach wodnych	4520
	5134	51340	Przy rurociągach dalekodystansowych, liniach komunikacyjnych i energetycznych (kable)	4520
	5135	51350	Przy lokalnych rurociągach i kablach; prace pomocnicze	4520
	5136	51360	Przy budowlach dla górnictwach i budowlach produkcyjnych	4520

Grupa	Klasa	Podklasa	Tytuł	Odpowiedni kod ISCI
	5137		Przy budowlach przeznaczonych do sportu i rekreacji	
		51371	Przy stadionach i ziemnych obiektach sportowych	4520
		51372	Przy innych obiektach sportu i rekreacji (np. baseny, korty tenisowe, pola golfowe)	4520
	5139	51390	Przy pracach inżynieryjnych gdzie indziej niesklasyfikowanych	4520
514	5140	51400	Montaż i wznoszenie konstrukcji z prefabrykatów	4520
515			Specjalistyczne roboty budowlane związane z handlem	
	5151	51510	Prace przy fundamentach, wraz z posadowieniem pali	4520
	5152	51520	Wiercenie studni wodnych	4520
	5153	51530	Dachy i izolacja wodna	4520
	5154	51540	Roboty betonowe	4520
	5155	51550	Gięcie stali i wznoszenie konstrukcji stalowych (wraz ze spawaniem)	4520
	5156	51560	Roboty murarskie	4520
	5159	51590	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane związane z sektorem handlu	4520
516			Prace instalacyjne	
	5161	51610	Prace przy ogrzewaniu, wentylacji i klimatyzacji	4530
	5162	51620	Roboty przy układaniu systemów hydraulicznych i drenażowe	4530
	5163	51630	Roboty budowlane przy montażu instalacji gazowych	4530
	5164		Roboty elektryczne	
		51641	Roboty związane z montażem instalacji elektrycznych i osprzętu	4530
		51642	Instalowanie pożarowych systemów alarmowych	4530

Grupa	Klasa	Podklasa	Tytuł	Odpowiedni kod ISCI
		51643	Instalowanie przeciwwłamaniowych systemów alarmowych	4530
		51644	Instalowanie anten	4530
		51649	Inne roboty budowlane w zakresie elektryczności	4530
	5165	51650	Roboty izolacyjne (obwody elektryczne, woda, ciepło, dźwięk)	4530
	5166	51660	Roboty przy instalowaniu ogrodzeń i balustrad	4530
	5169		Inne roboty instalacyjne	
		51691	Prace przy windach i schodach ruchomych	4530
		51699	Inne roboty instalacyjne gdzie indziej niesklasyfikowane	4530
517			Roboty budowlane wykończeniowe	
	5171	51710	Prace przy szkleniu i montażu szyb w oknach	4540
	5172	51720	Roboty tynkarskie	4540
	5173	51730	Roboty malarskie	4540
	5174	51740	Kafelkowanie podłóg i ścian	4540
	5175	51750	Inne roboty przy układaniu posadzek, okładzin ścian i tapetowaniu	4540
	5176	51760	Stolarka drewniana i metalowa	4540
	5177	51770	Prace dekoracyjne przy wyposażeniu wnętrz	4540
	5178	51780	Roboty przy montażu dekoracji	4540
	5179	51790	Inne roboty wykończeniowe przy budynkach	4540
518	5180	51800	Usługi wynajmu sprzętu budowlanego lub do wyburzania budynków lub prac budownictwa dróg i mostów wraz z obsługą operatorską	4550

SEKCJA G

KONCESJE NA ROBOTY BUDOWLANE

Definicja:

„Koncesja na roboty budowlane” oznacza umowę o charakterze odpłatnym zawieraną na piśmie, poprzez którą podmioty zamawiające powierzają wykonanie robót budowlanych co najmniej jednemu wykonawcy, w zamian za wynagrodzenie stanowiące wyłącznie prawo do eksploatacji obiektu budowlanego będącego przedmiotem umowy albo takie prawo wraz z płatnością.

Udzielenie koncesji na roboty budowlane wiąże się z przeniesieniem na wykonawców ryzyka operacyjnego wynikającego z eksploatacji tego obiektu budowlanego i obejmującego ryzyko związane z popytem lub podażą, lub oba te rodzaje ryzyka. Odzyskanie zainwestowanych środków lub zwrot kosztów poniesionych w związku z eksploatacją obiektu nie powinny być gwarantowane.

Zakres:

Umowy koncesji na roboty budowlane udzielane przez podmioty objęte sekcją A lub B, pod warunkiem że ich wartość jest równa lub przekracza 5 000 000 SDR, zastosowanie mają następujące postanowienia: art. 28.1, art. 28.2 (z wyjątkiem ust. 7 i 8), art. 28.3, art. 28.4 (z wyjątkiem ust. 5), art. 28.5, art. 28.6 (z wyjątkiem ust. 2 lit. c) i e) oraz ust. 4 i 5), art. 28.7, art. 28.9, art. 28.10, art. 28.11, art. 28.12 ust. 1, art. 28.14 ust. 1 lit. a), b) i c), art. 28.16, art. 28.17, art. 28.18, art. 28.19, art. 28.20, art. 28.21.

Uwagi:

Niniejsze zobowiązanie podlega zwolnieniom określonym w art. 11 i 12 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE[1].

SEKCJA H

OGÓLNE UWAGI I ODSTĘPSTWA

1. Dział 28 nie obejmuje:

a) zamówień na produkty rolne, mających na celu realizację rolniczych programów wsparcia i programów żywienia ludności (takich jak pomoc żywnościowa, w tym pomoc doraźna);

b) zamówień udzielanych przez nadawców na potrzeby nabycia, opracowania, produkcji lub koprodukcji materiałów programowych oraz zamówień dotyczących czasu antenowego; lub

c) zamówień udzielanych przez podmioty zamawiające objęte sekcjami A lub B w związku z prowadzeniem działalności w sektorach wody pitnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, chyba że podmioty te są objęte sekcją C i mającymi do nich zastosowanie progami wartości.

[1] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. UE L 94 z 28.3.2014, s. 1).

2. W odniesieniu do Wysp Alandzkich (*Ahvenanmaa*) zastosowanie mają warunki szczególne protokołu nr 2 dotyczącego Wysp Alandzkich do Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji do Unii Europejskiej.

SEKCJA I

MEDIA WYKORZYSTYWANE DO PUBLIKOWANIA INFORMACJI O ZAMÓWIENIACH

1. Media elektroniczne lub papierowe wykorzystywane przez Stronę UE do celów publikacji przepisów ustawowych i wykonawczych, orzeczeń sądowych, decyzji administracyjnych o zasięgu ogólnym, standardowych klauzul umownych i procedur dotyczących zamówień władz publicznych, o których mowa w art. 28.5.

1.1 Unia Europejska

Informacje na temat systemu udzielania zamówień publicznych Unii Europejskiej:

– http://simap.ted.europa.eu/web/simap/home

– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

1.2 Państwa członkowskie

1.2.1 Belgia

1. Ustawy, rozporządzenia królewskie, rozporządzenia ministerialne, okólniki ministerialne:

   – le Moniteur Belge.

2. Orzecznictwo:

   – Pasicrisie.

1.2.2 Bułgaria

1. Przepisy ustawowe i wykonawcze:

   – Държавен вестник (Monitor Państwowy).

2. Orzeczenia sądowe:

   – http://www.sac.government.bg.

3. Decyzje administracyjne o zasięgu ogólnym oraz procedury:

– http://www.aop.bg;

– http://www.cpc.bg

1.2.3 Czechy

1. Przepisy ustawowe i wykonawcze:

– Zbiór Prawa Republiki Czeskiej.

2. Orzeczenia Urzędu Ochrony Konkurencji:

– Zbiór Orzeczeń Urzędu Ochrony Konkurencji.

1.2.4 Dania

1. Przepisy ustawowe i wykonawcze:

– Lovtidende.

2. Orzeczenia sądowe:

– Ugeskrift for Retsvaesen.

3. Wyroki i postępowania administracyjne:

– Ministerialtidende.

4. Decyzje Duńskiej Rady Odwoławczej ds. Zamówień Publicznych:

– Kendelser fra Klagenævnet for Udbud.

1.2.5 Niemcy

1. Przepisy ustawowe i wykonawcze:

– Bundesgesetzblatt;

– Bundesanzeiger.

2. Orzeczenia sądowe:

– Entscheidungsammlungen des: Bundesverfassungsgerichts; Bundesgerichtshofs; Bundesverwaltungsgerichts Bundesfinanzhofs sowie der Oberlandesgerichte.

1.2.6 Estonia

1. Przepisy ustawowe i wykonawcze oraz decyzje administracyjne o zasięgu ogólnym:

– Riigi Teataja - http://www.riigiteataja.ee.

2. Procedury dotyczące zamówień rządowych:

– https://riigihanked.riik.ee.

1.2.7 Irlandia

1. Przepisy ustawowe i wykonawcze:

– Iris Oifigiúil (Official Gazette of the Irish Government, Dziennik Urzędowy Rządu Irlandii).

1.2.8 Grecja

1. Epishmh efhmerida eurwpaikwn koinothtwn (Monitor Rządowy Grecji).

1.2.9 Hiszpania

1. Prawodawstwo:

– Boletín Oficial del Estado.

2. Orzeczenia sądowe:

– Centrum dokumentacji sądowej (Centro de Documentación Judicial (Cendoj)) https://www.poderjudicial.es/search/indexAN.jsp;

– Trybunał Konstytucyjny Hiszpanii (Base de datos pública de jurisprudencia del Tribunal Constitucional), http://hj.tribunalconstitucional.es/es;

– Centralny sąd administracyjny właściwy ds. odwołań w dziedzinie zamówień publicznych (Tribunal Administrativo Central de Recursos Contractuales) https://www.hacienda.gob.es/es–ES/Areas%20Tematicas/Contratacion/TACRC/Paginas/BuscadordeResoluciones.aspx

1.2.10 Francja

1. Prawodawstwo:

– Journal Officiel de la République française.

2. Orzecznictwo:

– Recueil des arrêts du Conseil d'État.

– Revue des marchés publics.

1.2.11 Chorwacja

1. Narodne novine - http://www.nn.hr.

1.2.12 Włochy

1. Prawodawstwo:

– Gazzetta Ufficiale.

2. Orzecznictwo:

– Brak publikacji urzędowych

1.2.13 Cypr

1. Prawodawstwo:

– Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (Dziennik Urzędowy Republiki).

2. Orzeczenia sądowe:

– Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου 1999 – Τυπογραφείο της Δημοκρατίας (Decyzje Sądu Najwyższego – Biuro Publikacji).

1.2.14 Łotwa

1. Prawodawstwo:

– Latvijas vēstnesis (Gazeta urzędowa).

1.2.15 Litwa

1. Przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne:

– Teisės aktų registras (Rejestr aktów prawnych).

2. Orzeczenia sądowe, orzecznictwo:

– Biuletyn Sądu Najwyższego Litwy „Teismų praktika”;

– Biuletyn Najwyższego Sądu Administracyjnego Litwy „Administracinių teismų praktyka”.

1.2.16 Luksemburg

1. Prawodawstwo:

– Memorial.

2. Orzecznictwo:

– Pasicrisie.

1.2.17 Węgry

1. Prawodawstwo:

– Magyar Közlöny (Dziennik Urzędowy Republiki Węgierskiej).

2. Orzecznictwo:

– Közbeszerzési Értesítő – a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Biuletyn Zamówień Publicznych – Dziennik Urzędowy Rady Zamówień Publicznych).

1.2.18 Malta

1. Prawodawstwo:

– Monitor Rządowy.

1.2.19 Niderlandy

1. Prawodawstwo:

– Nederlandse Staatscourant lub Staatsblad.

2. Orzecznictwo:

– Brak publikacji urzędowych.

1.2.20 Austria

1. Prawodawstwo:

– Österreichisches Bundesgesetzblatt;

– Amtsblatt zur Wiener Zeitung.

2. Orzeczenia sądowe:

– Entscheidungen des Verfassungsgerichtshofes, Verwaltungsgerichtshofes, Obersten Gerichtshofes, der Oberlandesgerichte, des Bundesverwaltungsgerichtes und der Landesverwaltungsgerichte – http://ris.bka.gv.at/Judikatur/.

1.2.21 Polska

1. Prawodawstwo:

– Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Orzeczenia sądowe, orzecznictwo:

– Zamówienia publiczne w orzecznictwie. Wybrane orzeczenia zespołu arbitrów i Sądu Okręgowego w Warszawie.

1.2.22 Portugalia

1. Prawodawstwo:

– Diário da República Portuguesa 1a Série A e 2a série.

2. Publikacje sądowe:

– Boletim do Ministério da Justiça;

– Colectânea de Acordos do Supremo Tribunal Administrativo;

– Colectânea de Jurisprudencia Das Relações.

1.2.23 Rumunia

1. Przepisy ustawowe i wykonawcze:

– Monitorul Oficial al României (Dziennik Urzędowy Rumunii).

2. Orzeczenia sądowe, decyzje administracyjne o zasięgu ogólnym i procedury: http://www.anrmap.ro.

1.2.24 Słowenia

1. Prawodawstwo:

– Monitor Urzędowy Republiki Słowenii.

2. Orzeczenia sądowe:

– Brak publikacji urzędowych

1.2.25 Słowacja

1. Prawodawstwo:

– Zbierka zákonov (Zbiór Ustaw).

2. Orzeczenia sądowe:

– Brak publikacji urzędowych.

1.2.26 Finlandia

1. Suomen Säädöskokoelma – Finlands Författningssamling (Zbiór Prawa Finlandii).

2. Ålands Författningssamling (Zbiór Prawa Wysp Alandzkich).

1.2.27 Szwecja

Svensk Författningssamling (Szwedzki Kodeks Ustaw).

2. Media elektroniczne lub papierowe wykorzystywane przez Stronę UE do publikacji ogłoszeń wymaganych na podstawie art. 28.6, 28.8 ust. 7 i 28.17 ust. 2 zgodnie z art. 28.5.

2.1 Unia Europejska

Suplement do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej oraz jego wersja elektroniczna:

TED (oferty przetargowe dostępne codziennie drogą elektroniczną) http://ted.europa.eu (dostępne również na portalu

http://simap.ted.europa.eu/index_en.html)

2.2 Państwa członkowskie

2.2.1 Belgia

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Le Bulletin des Adjudications;

3. Inne publikacje w prasie specjalistycznej.

2.2.2 Bułgaria

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Държавен вестник (Monitor Państwowy) - http://dv.parliament.bg;

3. Rejestr Zamówień Publicznych - http://www.aop.bg.

2.2.3 Czechy

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej.

2.2.4 Dania

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej.

2.2.5 Niemcy

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej.

2.2.6 Estonia

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej.

2.2.7 Irlandia

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. eTenders (www.eTenders.gov.ie).

2.2.8 Grecja

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Publikacja w prasie codziennej, finansowej, regionalnej i specjalistycznej.

2.2.9 Hiszpania

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Hiszpańska platforma zamówień publicznych (Plataforma de Contratación del Sector Público), https://contrataciondelestado.es/wps/portal/plataforma

3. Dziennik urzędowy rządu Hiszpanii (Boletín Oficial del Estado) https://www.boe.es.

2.2.10 Francja

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Bulletin officiel des annonces des marchés publics.

2.2.11 Chorwacja

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske (Elektroniczny system zamówień publicznych Republiki Chorwacji).

2.2.12 Włochy

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej.

2.2.13 Cypr

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Dziennik Urzędowy Republiki;

3. Lokalna prasa codzienna.

2.2.14 Łotwa

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Latvijas vēstnesis (Gazeta urzędowa).

2.2.15 Litwa

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema (Centralny portal zamówień publicznych);

3. Dodatek informacyjny „Informaciniai pranešimai” do Dziennika Urzędowego („Valstybės žinios”) Republiki Litewskiej.

2.2.16 Luksemburg

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Prasa codzienna.

2.2.17 Węgry

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Közbeszerzési Értesítő - a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Biuletyn Zamówień Publicznych - Dziennik Urzędowy Rady Zamówień Publicznych).

2.2.18 Malta

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Monitor Rządowy.

2.2.19 Niderlandy

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej.

2.2.20 Austria

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Amtsblatt zur Wiener Zeitung.

2.2.21 Polska

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Biuletyn Zamówień Publicznych.

2.2.22 Portugalia

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej.

2.2.23 Rumunia

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Monitorul Oficial al României (Dziennik Urzędowy Rumunii).

3. Elektroniczny system zamówień publicznych - http://www.e-licitatie.ro.

2.2.24 Słowenia

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Portal javnih naročil - http://www.enarocanje.si/?podrocje=portal.

2.2.25 Słowacja

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Vestník verejného obstarávania (Biuletyn Zamówień Publicznych).

2.2.26 Finlandia

1. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej;

2. Julkiset hankinnat Suomessa ja ETA-alueella, Virallisen lehden liite (Zamówienia publiczne w Finlandii i na obszarze EOG, Dodatek do Monitora Urzędowego Finlandii).

2.2.27 Szwecja

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej.

ZAŁĄCZNIK 28-B

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

CHILE

SEKCJA A

PODMIOTY WŁADZY CENTRALNEJ

1. Rozdział 28 ma zastosowanie do zamówień udzielanych przez podmioty władzy centralnej wymienione w niniejszej sekcji, jeżeli szacowana wartość zamówień, zgodnie z sekcją J, jest równa następującym progom lub je przekracza:

Towary
Określone w sekcji D
Progi 95 000 SDR

Usługi
Określone w sekcji E
Progi 95 000 SDR

Usługi budowlane
Określone w sekcji F
Progi 5 000 000 SDR

2. Progi pieniężne określone w pkt 1 dostosowuje się zgodnie z sekcją J.

Wykaz podmiotów

O ile w niniejszej sekcji nie określono inaczej, wszystkie podmioty podporządkowane wymienionym podmiotom objęte są rozdziałem 28, w tym następujące:

1. Presidencia de la República (Prezydencja Republiki).

2. Ministerio del Interior y Seguridad Pública (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Bezpieczeństwa publicznego):

   Subsecretaría del Interior;

   Subsecretaría de Desarrollo Regional;

   Subsecretaría de Prevención del Delito;

   Oficina Nacional de Emergencia del Ministerio del Interior (ONEMI);

   Servicio Nacional para la Prevención y Rehabilitación del Consumo de Drogas y Alcohol (SENDA);

   Fondo Nacional de Seguridad Pública;

   Departamento de Extranjería.

3. Ministerio de Relaciones Exteriores (Ministerstwo Spraw Zagranicznych):

Subsecretaría de Relaciones Exteriores;

Subsecretaría de Relaciones Económicas Internacionales;

Instituto Antártico Chileno (INACH);

Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado (DIFROL);

Agencia de Cooperación Internacional (AGCI).

4. Ministerio de Defensa Nacional (Ministerstwo Obrony Narodowej):

Subsecretaría de Defensa;

Subsecretaría para las Fuerzas Armadas;

Dirección Administrativa del ministerio de Defensa Nacional;

Dirección de Aeronáutica Civil (DGAC);

Dirección General de Movilización Nacional (DGMN);

Academia Nacional de Estudios Políticos y Estratégicos (ANEPE);

Defensa Civil de Chile.

5. Ministerio de Hacienda (Ministerstwo Finansów):

Subsecretaría de Hacienda;

Dirección de Presupuestos (DIPRES);

Servicio de Impuestos Internos (SII);

Tesorería General de la República(TGR);

Servicio Nacional de Aduanas (SNA);

Chilecompra;

Comisión para el Mercado Financiero (CMF).

6. Ministerio Secretaría General de la Presidencia (Ministerstwo - Sekretariat Generalny Prezydencji):

Subsecretaría General de la Presidencia.

7. Ministerio Secretaría General de Gobierno (Ministerstwo - Sekretariat Generalny Rządu):

Subsecretaría General de Gobierno;

Instituto Nacional del Deporte (IND);

División de Organizaciones Sociales (DOS);

Secretaría de Comunicaciones.

8. Ministerio de Economía, Fomento y Turismo (Ministerstwo Gospodarki, Rozwoju i Turystyki):

Subsecretaría de Economía y Empresas de Menor Tamaño;

Subsecretaría de Pesca y Acuicultura;

Servicio Nacional de Turismo (SERNATUR);

Servicio Nacional del Consumidor (SERNAC);

Servicio Nacional de Pesca (SERNAPESCA);

Corporación de Fomento de la Producción (CORFO);

Servicio de Cooperación Técnica (SERCOTEC);

Fiscalía Nacional Económica (FNE);

Invest Chile;

Instituto Nacional de Estadísticas (INE);

Instituto de Propiedad Intelectual (INAPI);

Fondo Nacional de Desarrollo Tecnológico y Productivo (FONDEF);

Superintendencia de Insolvencia y Reemprendimiento;

Instituto Nacional de Desarrollo Sustentable de la Pesca Artesanal y de la Acuicultura de Pequeña Escala (INDESPA);

Sistema de Empresas Públicas (SEP).

9. Ministerio de Minería (Ministerstwo Górnictwa):

Subsecretaría de Minería;

Comisión Chilena del Cobre (COCHILCO);

Servicio Nacional de Geología y Minería (SERNAGEOMIN).

10. Ministerio de Energía (Ministerstwo Energii):

Subsecretaría de Energía;

Comisión Nacional de Energía;

Comisión Chilena de Energía Nuclear (CCHEN);

Superintendencia de Electricidad y Combustible.

11. Ministerio de Desarrollo Social y Familia (Ministerstwo Rozwoju Społecznego i Rodziny):

Subsecretaría de Evaluación Social;

Subsecretaría de Servicios Sociales;

Subsecretaría de la Niñez;

Corporación Nacional Desarrollo Indígena (CONADI);

Fondo de Solidaridad e Inversión Social (FOSIS);

Servicio Nacional de la Discapacidad (SENADIS);

Instituto Nacional de la Juventud (INJUV);

Servicio Nacional del Adulto Mayor (SENAMA).

12. Ministerio de Educación (Ministerstwo Edukacji):

Subsecretaría de Educación;

Subsecretaría de Educación Parvularia;

Subsecretaría de Educación Superior;

Superintendencia de Educación;

Comisión Nacional de Investigación Científica y Tecnológica (CONICYT);

Junta Nacional de Auxilio Escolar y Becas (JUNAEB);

Junta Nacional de Jardines Infantiles (JUNJI);

Centro de Educación y Tecnología (ENLACES).

13. Ministerio de Justicia y Derechos Humanos (Ministerstwo Sprawiedliwości i Praw Człowieka):

Subsecretaría de Justicia;

Subsecretaría de Derechos Humanos;

Servicio Nacional de Menores (SENAME);

Servicio Médico Legal;

Gendarmería de Chile;

Servicio Registro Civil e Identificación;

Corporaciones de Asistencia Judicial.

14. Ministerio del Trabajo y Previsión Social (Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej):

Subsecretaría del Trabajo;

Subsecretaría de Previsión Social;

Dirección del Trabajo;

Servicio Nacional de Capacitación y Empleo (SENCE);

Comisión del Sistema Nacional de Certificación de Competencias Laborales (CHILEVALORA);

Dirección General del Crédito Prendario;

Superintendencia de Pensiones;

Superintendencia de Seguridad Social;

Instituto de Previsión Social (IPS);

Instituto de Seguridad Laboral (ISL);

Fondo Nacional de Pensiones Asistenciales.

15. Ministerio de Obras Públicas (Ministerstwo Robót Publicznych):

Subsecretaría de Obras Públicas;

Dirección General de Obras Públicas;

Dirección General de Concesiones;

Dirección General de Aguas;

Administración y ejecución de Obras Públicas;

Administración de Servicios de Concesiones Dirección de Aeropuertos;

Dirección de Aeropuertos;

Dirección de Arquitectura;

Dirección de Obras Portuarias;

Dirección de Planeamiento;

Dirección de Obras Hidráulicas;

Dirección de Vialidad;

Dirección de Contabilidad y Finanzas;

Instituto Nacional de Hidráulica;

Superintendencia Servicios Sanitarios (SISS).

16. Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones (Ministerstwo Transportu i Telekomunikacji):

Subsecretaría de Transportes;

Subsecretaría de Telecomunicaciones;

Junta de Aeronáutica Civil;

Centro de Control y Certificación Vehicular (3CV);

Comisión Nacional de Seguridad de Tránsito (CONASET);

Unidad Operativa de Control de Tránsito (UOCT).

17. Ministerio de Salud (Ministerstwo Zdrowia):

Subsecretaría de Salud Pública;

Subsecretaría de Redes Asistenciales;

Central de Abastecimiento del Sistema Nacional de Servicios de Salud (CENABAST);

Fondo Nacional de Salud (FONASA);

Instituto de Salud Pública (ISP);

Instituto Nacional del Tórax;

Superintendencia de Salud;

Servicio de Salud Arica y Parinacota;

Servicio de Salud Iquique y Tarapacá;

Servicio de Salud Antofagasta;

Servicio de Salud Atacama;

Servicio de Salud Coquimbo;

Servicio de Salud Valparaíso-San Antonio;

Servicio de Salud Viña del Mar-Quillota;

Servicio de Salud O'Higgins;

Servicio de Salud Maule;

Servicio de Salud Ñuble;

Servicio de Salud Concepción;

Servicio de Salud Talcahuano;

Servicio de Salud Bío-Bío;

Servicio de Salud Arauco;

Servicio de Salud Araucanía Norte;

Servicio de Salud Araucanía Sur;

Servicio de Salud Valdivia;

Servicio de Salud Osorno;

Servicio de Salud Chiloé;

Servicio de Salud Aysén;

Servicio de Salud Magallanes;

Servicio de Salud Metropolitano Norte;

Servicio de Salud Metropolitano Occidente;

Servicio de Salud Central;

Servicio de Salud Oriente;

Servicio de Salud Metropolitano Sur;

Servicio de Salud Metropolitano Sur-Oriente.

18. Ministerio de Vivienda y Urbanismo (Ministerstwo Mieszkalnictwa i Urbanistyki):

Subsecretaría de Vivienda y Urbanismo;

Parque Metropolitano;

Servicios de Vivienda y Urbanismo.

19. Ministerio de Bienes Nacionales (Ministerstwo Zasobów Narodowych):

Subsecretaría de Bienes Nacionales.

20. Ministerio de Agricultura (Ministerstwo Rolnictwa):

Subsecretaría de Agricultura;

Comisión Nacional de Riego (CNR);

Corporación Nacional Forestal (CONAF);

Instituto de Desarrollo Agropecuario (INDAP);

Oficina de Estudios y Políticas Agrícolas (ODEPA);

Servicio Agrícola y Ganadero (SAG);

Instituto de Investigaciones Agropecuarias (INIA);

AgroSeguros;

Agencia Chilena para la Inocuidad y Calidad Alimentaria (ACHIPIA).

21. Ministerio del Medio Ambiente (Ministerstwo Środowiska):

Servicio de Evaluación Ambiental;

Superintendencia de Medio Ambiente.

22. Ministerio del Deporte (Ministerstwo Sportu):

Subsecretaría del Deporte.

23. Ministerio de las Culturas, las Artes y el Patrimonio (Ministerstwo Kultury, Sztuki i Dziedzictwa Narodowego):

Subsecretaría de las Culturas y las Artes;

Subsecretaría del Patrimonio Cultural;

Consejo Nacional de las Culturas y el Patrimonio;

Consejo Nacional del Libro y la Lectura;

Consejo de Fomento de la Música Nacional;

Servicio Nacional del Patrimonio Cultural;

Fondo de Desarrollo de las Artes y la Cultura (FONDART).

24. Ministerio de la Mujer y la Equidad de Género (Ministerstwo ds. Kobiet i Równości Płci):

Subsecretaría de la Mujer y la Equidad de Género.

25. Ministerio de Ciencia, Tecnología, Conocimiento e Innovación (Ministerstwo Nauki, Technologii, Wiedzy i Innowacji):

    Subsecretaría de Ciencia, Tecnología, Conocimiento e Innovación.

26. Contraloría General de la República (Generalna Izba Kontroli Republiki Chile)

Wszystkie władze regionalne (w tym istniejące i nowo utworzone funkcje takie jak *Intendencias* / *Gobernadores regionales*)

Wszystkie władze lokalne (*Gobernaciones,* w tym obecna funkcja „*Gobernador*", a także nowo utworzone funkcje, takie jak „*Delegado presidencial provincial*")

Uwaga:

Wszystkie pozostałe podmioty publiczne na szczeblu centralnym, w tym ich pododdziały regionalne oraz szczebla niższego niż regionalny, pod warunkiem że nie mają one charakteru przemysłowego lub handlowego.

SEKCJA B

PODMIOTY WŁADZY PONIŻEJ SZCZEBLA CENTRALNEGO

1. Rozdział 28 ma zastosowanie do zamówień udzielanych przez podmioty władzy poniżej szczebla centralnego wymienione w niniejszej sekcji, jeżeli szacowana wartość zamówień, zgodnie z sekcją J załącznika 28-B, jest równa następującym progom lub je przekracza:

Towary
Określone w sekcji D
Progi 200 000 SDR

Usługi
Określone w sekcji E
Progi 200 000 SDR

Usługi budowlane
Określone w sekcji F
Progi 5 000 000 SDR

2. Progi pieniężne określone w pkt 1 dostosowuje się zgodnie z sekcją J.

Wykaz podmiotów

Wszystkie gminy (*Municipalidades*)

Uwaga:

Wszystkie pozostałe podmioty władzy poniżej szczebla centralnego, w tym ich pododdziały, oraz wszystkie pozostałe podmioty działające w interesie ogólnym i podlegające faktycznej i zarządczej lub finansowej kontroli podmiotów publicznych, pod warunkiem że nie mają one charakteru przemysłowego lub handlowego.

SEKCJA C

POZOSTAŁE PODMIOTY

1. Rozdział 28 ma zastosowanie do zamówień udzielanych przez pozostałe podmioty wymienione w niniejszej sekcji, jeżeli szacowana wartość zamówień, zgodnie z sekcją J, jest równa następującym progom lub je przekracza:

Towary
Określone w sekcji D
Progi 220 000 SDR

Usługi

Określone w sekcji E

Progi 220 000 SDR

Usługi budowlane

Określone w sekcji F

Progi 5 000 000 SDR

2. Progi pieniężne określone w pkt 1 dostosowuje się zgodnie z sekcją J.

Wykaz podmiotów

1. *Empresa Portuaria Arica* (Przedsiębiorstwo Portowe Arica);

2. *Empresa Portuaria Iquique* (Przedsiębiorstwo Portowe Iquique);

3. *Empresa Portuaria Antofagasta* (Przedsiębiorstwo Portowe Antofagasta);

4. *Empresa Portuaria Coquimbo* (Przedsiębiorstwo Portowe Coquimbo);

5. *Empresa Portuaria Valparaíso* (Przedsiębiorstwo Portowe Valparaíso);

6. *Empresa Portuaria San Antonio* (Przedsiębiorstwo Portowe San Antonio);

7. *Empresa Portuaria Talcahuano San Vicente* (Przedsiębiorstwo Portowe Talcahuano San Vicente);

8. *Empresa Portuaria Puerto Montt* (Przedsiębiorstwo Portowe Puerto Montt);

9. *Empresa Portuaria Chacabuco* (Przedsiębiorstwo Portowe Chacabuco);

10. *Empresa Portuaria Austral* (Przedsiębiorstwo Portowe Austral);

11. *Aeropuertos de propiedad del Estado, dependientes de la Dirección General de Aeronáutica Civil* (DGAC) (Porty lotnicze będące własnością skarbu państwa i podlegające Dyrekcji Generalnej ds. Lotnictwa Cywilnego).

Uwagi:

Wszystkie pozostałe przedsiębiorstwa publiczne, które prowadzą jeden z następujących rodzajów działalności lub dowolne ich połączenie:

a) udostępnianie portów lotniczych lub innych terminali przewoźnikom lotniczym; oraz

b) udostępnianie portów morskich lub śródlądowych lub innych terminali przewoźnikom morskim lub śródlądowym.

SEKCJA D

TOWARY

O ile w rozdziale 28 nie określono inaczej, rozdział 28 ma zastosowanie do wszystkich towarów zamawianych przez podmioty wymienione w sekcjach A, B lub C niniejszego załącznika.

SEKCJA E

USŁUGI

O ile w rozdziale 28 nie określono inaczej, rozdział 28 ma zastosowanie do wszystkich usług zamawianych przez podmioty wymienione w sekcjach A, B lub C niniejszego załącznika.

SEKCJA F

USŁUGI BUDOWLANE

O ile w rozdziale 28 nie określono inaczej, rozdział 28 ma zastosowanie do wszystkich usług budowlanych zamawianych przez podmioty wymienione w sekcjach A, B lub C niniejszego załącznika, w tym na podstawie umowy koncesji na roboty budowlane.

Rozdział 28 nie ma zastosowania do usług budowlanych przeznaczonych dla Wyspy Wielkanocnej (*Isla de Pascua*).

Uwagi:

a) W odniesieniu do usług budowlanych definicja specyfikacji technicznej zawarta w art. 28.1 lit. q) obejmuje metody konstrukcyjne i projekty budowlane.

b) W kontekście przetargu bezpośredniego odniesienie do nadzwyczaj pilnego charakteru, o którym mowa w art. 28.14 ust. 1 lit. d), należy rozumieć jako sytuację wyjątkową lub katastrofę.

SEKCJA G

KONCESJA NA ROBOTY BUDOWLANE

Do celów niniejszej sekcji „umowa koncesji na roboty budowlane" oznacza porozumienie umowne, poprzez które podmiot prywatny podejmuje się wykonania, naprawy lub konserwacji obiektów publicznych w zamian za możliwość ich tymczasowego użytkowania, polegającego na prawie kontrolowania i eksploatacji danego obiektu oraz uzyskiwania na tej podstawie dochodów lub otrzymywania płatności od państwa.

Definicja „umowy koncesji na roboty budowlane" obejmuje wszelkie rodzaje umów podlegających regulacjom dotyczącym koncesji na roboty budowlane (dekret nr 900 z 1996 r. Ministerstwa Robót Publicznych ustanawiający skonsolidowany, skoordynowany i usystematyzowany tekst dekretu z mocą ustawy nr 164 z 1991 r. Ministerstwa Robót Publicznych „Ustawa o koncesjach na roboty budowlane", oraz najwyższy dekret nr 956 z 1997 r. Ministerstwa Robót Publicznych, w którym opublikowano przepisy wykonawcze ustawy o koncesjach na roboty budowlane).

Zakres

1. Umowy koncesji na roboty budowlane udzielane przez podmioty objęte sekcjami A lub B, pod warunkiem że ich wartość jest równa lub przekracza 5 000 000 SDR; zastosowanie mają następujące postanowienia: art. 28.1, art. 28.2 (z wyjątkiem ust. 7 i 8), art. 28.3, art. 28.4**, art. 28.5, art. 28.6 (z wyjątkiem ust. 2 lit. c) i e) oraz ust. 4 i 5), art. 28.7, art. 28.9, art. 28.10, art. 28.11, art. 28.12 ust. 1, art. 28.16, art. 21.17, art. 21.18, art. 21.19, art. 21.20 i art. 28.21.

** W odniesieniu do art. 28.4 ust. 4 w przypadku koncesji na roboty budowlane przekazanie ofert odbywa się w miarę możliwości przy użyciu środków elektronicznych.

2. Oprócz postanowień, o których mowa w pkt 1, zastosowanie ma prawodawstwo wewnętrzne Stron dotyczące koncesji.

Uwagi:

W odniesieniu do koncesji na roboty budowlane definicja specyfikacji technicznej zawarta w art. 28.1 lit. q) obejmuje metody konstrukcyjne i projekty budowlane.

SEKCJA H

UWAGI OGÓLNE I ODSTĘPSTWA

Rozdział 28 nie ma zastosowania do zamówień towarów lub usług poza terytorium Chile w celu ich konsumpcji poza terytorium Chile.

SEKCJA I

PUBLIKACJE

Media elektroniczne wykorzystywane do publikacji ogłoszeń

www.mercadopublico.cl or www.chilecompra.cl

www.mop.cl

http://www.concesiones.cl/proyectos/Paginas/AgendaConcesiones2018_2022.aspx

Przepisy ustawowe i wykonawcze

www.diariooficial.cl

Orzeczenia sądowe

http://basejurisprudencial.poderjudicial.cl/

Administrative Rules

https://www.contraloria.cl/web/cgr/dictamenes-y-pronunciamientos-juridicos

SEKCJA J

WARTOŚCI PROGOWE

1. Chile oblicza i przelicza wartość progów na swoją walutę krajową według kursów wymiany dziennych wartości waluty krajowej w stosunku do specjalnych praw ciągnienia (SDR), publikowanych co miesiąc przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy w „*International Financial Statistics*", z okresu dwóch lat poprzedzających dzień 1 października roku poprzedzającego moment, w którym progi zaczynają obowiązywać, czyli od dnia 1 stycznia następnego roku.

2. Chile powiadamia Stronę UE o wartości nowych progów w swojej walucie krajowej obliczonych nie później niż miesiąc przed momentem rozpoczęcia obowiązywania tych progów. Kwoty progów wyrażone w walucie krajowej Chile ustala się na okres dwóch lat kalendarzowych.

ZAŁĄCZNIK 29

WYKAZ CHILE

1. Odnośne zobowiązania:	Art. 29.4 ust. 1 lit. a)
	Art. 29.4 ust. 1 lit. b)
	Art. 29.4 ust. 1 lit. c) ppkt (i)
Podmiot:	Empresa Nacional de Petróleo (ENAP) lub jej następca, jej spółki zależne i powiązane.

Zakres działalności niespełniającej wymogów: W odniesieniu do art. 29.4 ust. 1 lit. a) i b) podmiot ten może udzielić preferencyjnego traktowania w ramach swoich zakupów towarów energetycznych, takich jak węglowodory lub moc elektryczna z dowolnego źródła, w celu odsprzedaży w regionach oddalonych Chile lub regionach Chile o słabiej rozwiniętej infrastrukturze.

	W odniesieniu do art. 29.4 ust. 1 lit. a) i lit. c) ppkt (i) podmiot ten może udzielić preferencyjnego traktowania w ramach swojej sprzedaży towarów energetycznych, takich jak węglowodory lub moc elektryczna z dowolnego źródła, przeznaczonych dla konsumentów w regionach oddalonych Chile lub regionach Chile o słabiej rozwiniętej infrastrukturze.
2. Odnośne zobowiązania:	Art. 29.4 ust. 1 lit. a)
	Art. 29.4 ust. 1 lit. b)
Podmiot:	Corporación Nacional del Cobre (CODELCO) lub jej następca, jej spółki zależne i powiązane.

Zakres działalności niespełniającej wymogów: W odniesieniu do art. 29.4 ust. 1 lit. a) i b) podmiot ten może udzielić preferencyjnego traktowania przedsiębiorstwom na terytorium Chile w zakresie sięgającym 10 % całkowitej wartości jego rocznych zakupów towarów i usług.

3. Odnośne zobowiązania:	Art. 29.4 ust. 1 lit. a)
	Art. 29.4 ust. 1 lit. b)
	Art. 29.4 ust. 1 lit. c) ppkt (i)
Podmiot:	Empresa Nacional de Minería (ENAMI) lub jej następca, jej spółki zależne i powiązane.
Zakres działalności niespełniającej wymogów:	W odniesieniu do art. 29.4 ust. 1 lit. a) i b) podmiot ten może - zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi - udzielić preferencyjnego traktowania w ramach swoich zakupów minerałów dokonywanych u małych i średnich producentów minerałów będących inwestycjami inwestorów chilijskich.
	W odniesieniu do art. 29.4 ust. 1 lit. a) i lit. c) ppkt (i) podmiot ten może udzielać wsparcia technicznego i świadczyć usługi finansowe na preferencyjnych zasadach małym i średnim producentom minerałów będącym inwestycjami inwestorów chilijskich.

4. Odnośne zobowiązania:	Art. 29.4 ust. 1 lit. a)
	Art. 29.4 ust. 1 lit. b)
Podmiot:	Empresa de Transporte de Pasajeros Metro S.A. (METRO) lub jej następca, jej spółki zależne i powiązane.
Zakres działalności niespełniającej wymogów:	W odniesieniu do art. 29.4 ust. 1 lit. a) i b) podmiot ten może udzielić preferencyjnego traktowania przedsiębiorstwom na terytorium Chile w zakresie sięgającym 10 % całkowitej wartości jego rocznych zakupów towarów i usług.

5. Odnośne zobowiązania:	Art. 29.4 ust. 1 lit. a)
	Art. 29.4 ust. 1 lit. b)
Podmiot:	Televisión Nacional de Chile (TVN) lub jej następca, jej spółki zależne i powiązane.
Zakres działalności niespełniającej wymogów:	W odniesieniu do art. 29.4 ust. 1 lit. a) i b) podmiot ten może - zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi - udzielić preferencyjnego traktowania w odniesieniu do treści i produktów chilijskich w ramach swoich zakupów treści programowych.

6. Odnośne zobowiązania:	Art. 29.4 ust. 1 lit. a), w odniesieniu do usług finansowych Art. 29.4 ust. 1 lit. c) ppkt (i), w odniesieniu do usług finansowych
Podmiot:	Banco del Estado de Chile (BANCO ESTADO) lub następca tego banku, jego spółki zależne i powiązane.
Zakres działalności niespełniającej wymogów:	W odniesieniu do art. 29.4 ust. 1 lit. a) i lit. c) ppkt (i) podmiot ten może - zgodnie z przepisami ustawowymi lub wykonawczymi - udzielić preferencyjnego traktowania w ramach świadczenia usług finansowych na rzecz segmentów społeczeństwa chilijskiego, które nie mają wystarczającego dostępu do usług finansowych, pod warunkiem że takie usługi nie mają na celu wyparcia usług finansowych świadczonych przez przedsiębiorstwa prywatne na odpowiednim rynku ani utrudnienia tym przedsiębiorstwom świadczenia takich usług.

7. Odnośne zobowiązania:	Art. 29.4 ust. 1 lit. a)
	Art. 29.4 ust. 1 lit. b)
Podmiot:	Wszystkie istniejące i przyszłe przedsiębiorstwa państwowe.

Zakres działalności niespełniającej wymogów: W odniesieniu do art. 29.4 ust. 1 lit. a) i b) istniejące i przyszłe przedsiębiorstwa państwowe mogą udzielić preferencyjnego traktowania ludności rdzennej i społecznościom tubylczym w zakresie zakupów towarów i usług.

Do celów niniejszego wpisu ludność rdzenna i społeczności tubylcze to ludność i społeczności uznane na mocy ustawy nr 19.523 Ministerstwa Rozwoju Społecznego i Rodziny, lub przepisów, które ją zastąpią.

ZAŁĄCZNIK 32-A

PRAWODAWSTWO STRON

1. STRONA UE

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012[1], wraz z jego aktami wykonawczymi.

2. CHILE

a) Ustawa nr 19.039 ustanawiająca zasady mające zastosowanie do przywilejów przemysłowych i ochrony praw własności przemysłowej, ostatnio zmieniona ustawą nr 21.355 zmieniającą ustawę nr 19.039 w sprawie własności przemysłowej oraz ustawę nr 20.254 ustanawiającą Krajowy Instytut Własności Przemysłowej.

b) Najwyższy dekret nr 236 Ministerstwa Gospodarki, Rozwoju i Turystyki z dnia 25 sierpnia 2005 r. zatwierdzający przepisy wykonawcze ustawy nr 19.039 w sprawie własności przemysłowej.

_____

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. UE L 343 z 14.12.2012, s. 1).

ZAŁĄCZNIK 32-B

KRYTERIA PROCEDURY SPRZECIWU,
O KTÓREJ MOWA W ART. 32.34

1. Wykaz nazw wraz z ich odpowiednią transkrypcją na alfabet łaciński.

2. Typ produktu.

3. Zaproszenie skierowane do którejkolwiek z następujących osób, które mają uzasadniony interes, aby zgłosić sprzeciw wobec ochrony nazwy poprzez złożenie należycie uzasadnionego oświadczenia o sprzeciwie:

a) w przypadku Strony UE - do wszelkich osób fizycznych lub prawnych z wyjątkiem tych, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w Chile;

b) w przypadku Chile - do wszelkich osób fizycznych lub prawnych z wyjątkiem tych, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w jednym z państw członkowskich.

4. Oświadczenie o sprzeciwie musi wpłynąć do Komisji Europejskiej lub rządu Chile w terminie dwóch miesięcy od dnia publikacji ogłoszenia.

5. Oświadczenie o sprzeciwie jest dopuszczalne wyłącznie, jeżeli:

a) wpłynęło w terminie określonym w pkt 4 oraz wykazano w nim, że ochrona proponowanej nazwy:

(i) byłaby sprzeczna z nazwą odmiany roślin, w tym odmiany winorośli lub rasy zwierząt, i mogłaby w związku z tym wprowadzić konsumenta w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu;

(ii) byłaby nazwą, która wprowadza konsumenta w błąd, sugerując, że produkty pochodzą z innego terytorium;

(iii) biorąc pod uwagę renomę i powszechną znajomość danego znaku towarowego oraz okres, przez jaki jest on używany, mogłaby wprowadzić konsumenta w błąd co do prawdziwej tożsamości produktu;

(iv) miałaby wpływ na istnienie całkowicie lub częściowo identycznej nazwy, lub istnienie lub zdolność odróżniającą znaku towarowego, lub miałaby wpływ na produkty, które w dobrej wierze wprowadzono na rynek przed datą publikacji ogłoszenia; lub

b) podano w nim szczegóły wskazujące, że nazwa, w odniesieniu do której rozważa się ochronę i rejestrację, jest nazwą rodzajową.

6. Kryteria określone w niniejszym załączniku podlegają ocenie w odniesieniu do terytorium Strony UE, które - w przypadku praw własności intelektualnej - odnosi się jedynie do terytorium lub terytoriów, na których prawa te są chronione, a także w odniesieniu do terytorium Chile.

ZAŁĄCZNIK 32-C

CZĘŚĆ A

OZNACZENIA GEOGRAFICZNE STRONY UE,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 32.33

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
BELGIA	Beurre d'Ardenne	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
BELGIA	Fromage de Herve	Sery
BELGIA	Jambon d'Ardenne	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
BELGIA	Pâté gaumais	Wypieki z mięsem
BELGIA	Plate de Florenville	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
BUŁGARIA	Българско розово масло (Bulgarsko rozovo maslo)	Olejki eteryczne
CZECHY	Budějovické pivo[i]	Piwa
CZECHY	Budějovický měšťanský var[ii]	Piwa
CZECHY	České pivo	Piwa
CZECHY	Českobudějovické pivo[iii]	Piwa
CZECHY	Žatecký chmel[iv]	Chmiel

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
DANIA	Danablu	Sery
DANIA	Esrom	Sery
NIEMCY	Aachener Printen	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie
NIEMCY	Allgäuer Bergkäse	Sery
NIEMCY	Allgäuer Emmentaler	Sery
NIEMCY	Bayerische Breze / Bayerische Brezn / Bayerische Brez'n / Bayerische Brezel	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie
NIEMCY	Bayerisches Bier	Piwa
NIEMCY	Bremer Bier	Piwa
NIEMCY	Dortmunder Bier	Piwa
NIEMCY	Dresdner Christstollen / Dresdner Stollen / Dresdner Weihnachtsstollen	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie
NIEMCY	Holsteiner Katenschinken / Holsteiner Schinken / Holsteiner Katenrauchschinken / Holsteiner Knochenschinken	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
NIEMCY	Hopfen aus der Hallertau[v]	Chmiel
NIEMCY	Kölsch	Piwa
NIEMCY	Kulmbacher Bier	Piwa
NIEMCY	Lübecker Marzipan	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
NIEMCY	Münchener Bier	Piwa
NIEMCY	Nürnberger Bratwürste; Nürnberger Rostbratwürste	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
NIEMCY	Nürnberger Lebkuchen	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie
NIEMCY	Schwäbische Spätzle / Schwäbische Knöpfle	Makaron
NIEMCY	Schwarzwälder Schinken	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
NIEMCY	Tettnanger Hopfen	Chmiel
NIEMCY	Thüringer Rostbratwurst	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
IRLANDIA	Clare Island Salmon	Świeże mięczaki i skorupiaki oraz produkty z nich wytwarzane
IRLANDIA	Imokilly Regato	Sery
GRECJA	Γραβιέρα Κρήτης (Graviera Kritis)	Sery
GRECJA	Γραβιέρα Νάξου (Graviera Naxou)	Sery
GRECJA	Ελιά Καλαμάτας (Elia Kalamatas)	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
GRECJA	Καλαμάτα (Kalamata)[vi]	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
GRECJA	Κασέρι (Kasseri)	Sery

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
GRECJA	Κεφαλογραβιέρα (Kefalograviera)	Sery
GRECJA	Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης (Kolymvari Chanion Kritis)	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
GRECJA	Κονσερβολιά Ροβίων (Konservolia Rovion)[vii]	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
GRECJA	Κορινθιακή Σταφίδα Βοστίτσα (Korinthiaki Stafida Vostitsa)[viii]	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
GRECJA	Κρόκος Κοζάνης (Krokos Kozanis)	Przyprawy
GRECJA	Λακωνία (Lakonia)	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
GRECJA	Λυγουριό Ασκληπιείου (Lygourio Asklipiiou)	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
GRECJA	Μανούρι (Manouri)	Sery
GRECJA	Μαστίχα Χίου (Masticha Chiou)	Naturalne gumy i żywice
GRECJA	Πεζά Ηρακλείου Κρήτης (Peza Irakliou Kritis)	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
GRECJA	Σητεία Λασιθίου Κρήτης (Sitia Lasithiou Kritis)	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
GRECJA	Φέτα (Feta)[ix]	Sery
GRECJA	Χανιά Κρήτης (Chania Kritis)	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Aceite de la Rioja	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
HISZPANIA	Aceite de Terra Alta; Oli de Terra Alta	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Aceite del Baix Ebre-Montsià; Oli del Baix Ebre-Montsià	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Aceite del Bajo Aragón	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Alfajor de Medina Sidonia	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie
HISZPANIA	Antequera	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Azafrán de la Mancha	Przyprawy
HISZPANIA	Baena	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Carne de Vacuno del País Vasco / Euskal Okela	Mięso świeże (i podroby)
HISZPANIA	Cecina de León	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
HISZPANIA	Chorizo Riojano	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
HISZPANIA	Cítricos Valencianos; Cítrics Valencians[x]	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
HISZPANIA	Dehesa de Extremadura	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
HISZPANIA	Estepa	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Guijuelo	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
HISZPANIA	Idiazabal	Sery
HISZPANIA	Jabugo	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
HISZPANIA	Jamón de Trevélez	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
HISZPANIA	Jamón de Teruel / Paleta de Teruel	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
HISZPANIA	Jijona	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie
HISZPANIA	Les Garrigues	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Los Pedroches	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
HISZPANIA	Mahón-Menorca	Sery
HISZPANIA	Pimentón de la Vera	Przyprawy
HISZPANIA	Pimentón de Murcia	Przyprawy
HISZPANIA	Polvorones de Estepa	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie
HISZPANIA	Priego de Córdoba	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
HISZPANIA	Queso Manchego	Sery
HISZPANIA	Queso Tetilla / Queixo Tetilla	Sery
HISZPANIA	Salchichón de Vic; Llonganissa de Vic	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
HISZPANIA	Sidra de Asturias; Sidra d'Asturies	Cydr
HISZPANIA	Sierra de Cádiz	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Sierra de Cazorla	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Sierra de Segura	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Sierra Mágina	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Siurana	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
HISZPANIA	Sobrasada de Mallorca	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
HISZPANIA	Ternera Asturiana	Mięso świeże (i podroby)
HISZPANIA	Ternera de Navarra; Nafarroako Aratxea	Mięso świeże (i podroby)
HISZPANIA	Ternera Gallega	Mięso świeże (i podroby)
HISZPANIA	Torta del Casar	Ser

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
HISZPANIA	Turrón de Alicante	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie
HISZPANIA	Vinagre de Jerez	Ocet
FRANCJA	Abondance	Sery
FRANCJA	Banon	Sery
FRANCJA	Beaufort	Sery
FRANCJA	Bleu d'Auvergne	Sery
FRANCJA	Bœuf de Charolles[xi]	Mięso świeże (i podroby)
FRANCJA	Brie de Meaux	Sery
FRANCJA	Brillat-Savarin	Sery
FRANCJA	Camembert de Normandie	Sery
FRANCJA	Canard à foie gras du Sud-Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord, Quercy)	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
FRANCJA	Cantal; Fourme de Cantal	Sery
FRANCJA	Chabichou du Poitou[xii]	Sery
FRANCJA	Chaource	Sery
FRANCJA	Comté	Sery
FRANCJA	Crottin de Chavignol; Chavignol[xiii]	Sery
FRANCJA	Emmental de Savoie	Sery
FRANCJA	Époisses	Sery
FRANCJA	Fourme d'Ambert	Sery

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
FRANCJA	Génisse Fleur d'Aubrac[xiv]	Mięso świeże (i podroby)
FRANCJA	Gruyère[xv]	Sery
FRANCJA	Huile d'olive de Haute-Provence	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
FRANCJA	Huile essentielle de lavande de Haute-Provence / Essence de lavande de Haute-Provence	Olejki eteryczne
FRANCJA	Huîtres Marennes Oléron	Świeże mięczaki i skorupiaki oraz produkty z nich wytwarzane
FRANCJA	Jambon de Bayonne	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
FRANCJA	Lentille verte du Puy	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
FRANCJA	Maroilles / Marolles	Sery
FRANCJA	Morbier	Sery
FRANCJA	Munster; Munster-Géromé	Sery
FRANCJA	Neufchâtel	Sery
FRANCJA	Noix de Grenoble	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
FRANCJA	Pont-l'Évêque	Sery
FRANCJA	Pruneaux d'Agen; Pruneaux d'Agen mi-cuits[xvi]	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
FRANCJA	Reblochon; Reblochon de Savoie	Sery
FRANCJA	Roquefort	Sery
FRANCJA	Sainte-Maure de Touraine[xvii]	Sery
FRANCJA	Saint-Marcellin	Sery
FRANCJA	Saint-Nectaire	Sery
FRANCJA	Tomme de Savoie	Sery
FRANCJA	Tomme des Pyrénées	Sery
FRANCJA	Veau d'Aveyron et du Ségala	Mięso świeże (i podroby)
FRANCJA	Veau du Limousin[xviii]	Mięso świeże (i podroby)
FRANCJA	Volailles de Loué	Mięso świeże (i podroby)
CHORWACJA	Baranjski kulen	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
CHORWACJA	Dalmatinski pršut	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
CHORWACJA / SŁOWENIA	Istarski pršut / Istrski pršut	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
CHORWACJA	Krčki pršut	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Aceto Balsamico di Modena	Ocet
WŁOCHY	Aceto balsamico tradizionale di Modena	Ocet

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
WŁOCHY	Aprutino Pescarese	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
WŁOCHY	Asiago	Sery
WŁOCHY	Bresaola della Valtellina	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Cantuccini Toscani / Cantucci Toscani	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie
WŁOCHY	Coppa Piacentina	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Cotechino Modena	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Culatello di Zibello	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Fontina	Sery
WŁOCHY	Garda	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
WŁOCHY	Gorgonzola	Sery
WŁOCHY	Grana Padano	Sery
WŁOCHY	Mela Alto Adige; Südtiroler Apfel	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
WŁOCHY	Mela Val di Non	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
WŁOCHY	Montasio	Sery

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
WŁOCHY	Mortadella Bologna	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Mozzarella di Bufala Campana	Sery
WŁOCHY	Pancetta Piacentina	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Parmigiano Reggiano[xix]	Sery
WŁOCHY	Pasta di Gragnano	Makaron
WŁOCHY	Pecorino Romano	Sery
WŁOCHY	Pecorino Toscano	Sery
WŁOCHY	Pomodoro SAN Marzano dell'Agro Sarnese-Nocerino[xx]	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
WŁOCHY	Prosciutto di Modena	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Prosciutto di Norcia	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Prosciutto di Parma	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Prosciutto di San Daniele	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Prosciutto Toscano	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Provolone Valpadana	Sery
WŁOCHY	Ragusano	Sery

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
WŁOCHY	Salamini italiani alla cacciatora	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Speck Alto Adige / Südtiroler Markenspeck / Südtiroler Speck	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WŁOCHY	Taleggio	Sery
WŁOCHY	Terra di Bari	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
WŁOCHY	Toscano	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
WŁOCHY	Veneto Valpolicella; Veneto Euganei e Berici; Veneto del Grappa	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
WŁOCHY	Vitellone bianco dell'Appennino Centrale	Mięso świeże (i podroby)
WŁOCHY	Zampone Modena	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
CYPR	Γλυκό Τριαντάφυλλο Αγρού (Glyko Triantafyllo Agrou)	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie
CYPR	Λουκούμι Γεροσκήπου (Loukoumi Geroskipou)	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie
WĘGRY	Csabai kolbász/Csabai vastagkolbász	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WĘGRY	Gyulai kolbász / Gyulai pároskolbász	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
WĘGRY	Kalocsai fűszerpaprika-őrlemény	Przyprawy
WĘGRY	Szegedi fűszerpaprika-őrlemény / Szegedi paprika	Przyprawy

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
WĘGRY	Szegedi szalámi; Szegedi téliszalámi	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
NIDERLANDY	Edam Holland	Sery
NIDERLANDY	Gouda Holland	Sery
AUSTRIA	Steirischer Kren	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
AUSTRIA	Steirisches Kürbiskernöl	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
AUSTRIA	Tiroler Bergkäse	Sery
AUSTRIA	Tiroler Graukäse	Sery
AUSTRIA	Tiroler Speck	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
AUSTRIA	Vorarlberger Bergkäse	Sery
POLSKA	Jabłko grójeckie	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
PORTUGALIA	Azeite de Moura	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
PORTUGALIA	Azeite do Alentejo Interior	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
PORTUGALIA	Azeites da Beira Interior (Azeite da Beira Alta, Azeite da Beira Baixa)	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
PORTUGALIA	Azeite de Trás-os-Montes	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
PORTUGALIA	Azeites do Norte Alentejano	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)
PORTUGALIA	Azeites do Ribatejo	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, itp.)

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
PORTUGALIA	Chouriça de Carne de Vinhais; Linguiça de Vinhais	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
PORTUGALIA	Chouriço de Portalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
PORTUGALIA	Pêra Rocha do Oeste[xxi]	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
PORTUGALIA	Presunto de Barrancos / Paleta de Barrancos	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
PORTUGALIA	Queijo S. Jorge[xxii]	Sery
PORTUGALIA	Queijo Serra da Estrela	Sery
PORTUGALIA	Queijos da Beira Baixa (Queijo de Castelo Branco, Queijo Amarelo da Beira Baixa, Queijo Picante da Beira Baixa)	Sery
RUMUNIA	Magiun de prune Topoloveni	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
RUMUNIA	Salam de Sibiu	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
RUMUNIA	Telemea de Ibăneşti	Sery
SŁOWENIA	Kranjska klobasa	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
SŁOWENIA	Kraška panceta	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
SŁOWENIA	Kraški pršut	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)
SŁOWENIA	Kraški zašink	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego, itd.)

CZĘŚĆ B

OZNACZENIA GEOGRAFICZNE CHILE,

O KTÓRYCH MOWA W ART. 32.33

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
CHILE	SAL DE CÁHUIL - BOYERUCA LO VALDIVIA	Sól
CHILE	PROSCIUTTO DE CAPITÁN PASTENE	Szynka peklowana
CHILE	LIMÓN DE PICA	Cytryny
CHILE	LANGOSTA DE JUAN FERNÁNDEZ	Homary
CHILE	ATÚN DE ISLA DE PASCUA	Tuńczyk - ryby/filety rybne/żywe ryby
CHILE	CANGREJO DORADO DE JUAN FERNÁNDEZ	Kraby - żywe/nieżywe
CHILE	CORDERO CHILOTE	Jagnięcina
CHILE	DULCES DE LA LIGUA	Ciasta
CHILE	MAÍZ LLUTEÑO	Kukurydza
CHILE	SANDÍA DE PAINE	Arbuzy
CHILE	ACEITUNAS DE AZAPA	Oliwki konserwowane/świeże

Państwo	Nazwa oznaczenia	Rodzaj produktu
CHILE	ORÉGANO DE LA PRECORDILLERA DE PUTRE	Przyprawy
CHILE	TOMATE ANGOLINO	Pomidory
CHILE	DULCES DE CURACAVÍ	Ciasta
CHILE	ACEITE DE OLIVA DEL VALLE DEL HUASCO	Oliwa z oliwek
CHILE	PUERRO AZUL DE MAQUEHUE	Pory
CHILE	SIDRA DE PUNUCAPA	Cydr
CHILE	CHICHA DE CURACAVÍ	Napój fermentowany

Noty wyjaśniające:

[i] Występuje się wyłącznie o ochronę oznaczenia geograficznego „Budějovické pivo” w języku czeskim.

[ii] Występuje się wyłącznie o ochronę oznaczenia geograficznego „Budějovický měšťanský var” w języku czeskim.

[iii] Występuje się wyłącznie o ochronę oznaczenia geograficznego „Českobudějovické pivo” w języku czeskim.

[iv] Nazwa odmiany „saaz” może być w dalszym ciągu używana w odniesieniu do podobnych produktów, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem że nie wprowadza się konsumenta w błąd co do charakteru takiego określenia lub dokładnego pochodzenia produktu, a używanie takiego określenia nie stanowi aktu nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do oznaczenia geograficznego.

[v] Nazwa odmiany „hallertau” może być w dalszym ciągu używana w odniesieniu do podobnych produktów, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem że nie wprowadza się konsumenta w błąd co do charakteru takiego określenia lub dokładnego pochodzenia produktu, a używanie takiego określenia nie stanowi aktu nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do oznaczenia geograficznego.

[vi] Nazwa odmiany „kalamon” może być w dalszym ciągu używana w odniesieniu do podobnych produktów, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem że nie wprowadza się konsumenta w błąd co do charakteru takiego określenia lub dokładnego pochodzenia produktu, a używanie takiego określenia nie stanowi aktu nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do oznaczenia geograficznego.

[vii] Nazwa odmiany „konservolia” może być w dalszym ciągu używana w odniesieniu do podobnych produktów, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem że nie wprowadza się konsumenta w błąd co do charakteru takiego określenia lub dokładnego pochodzenia produktu, a używanie takiego określenia nie stanowi aktu nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do oznaczenia geograficznego.

[viii] Nazwa odmiany „pasa de corinto” może być w dalszym ciągu używana w odniesieniu do podobnych produktów, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem że nie wprowadza się konsumenta w błąd co do charakteru takiego określenia lub dokładnego pochodzenia produktu, a używanie takiego określenia nie stanowi aktu nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do oznaczenia geograficznego.

[ix] Ochrona oznaczenia geograficznego „Φέτα (Feta)” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego stosowania określenia „Feta” przez dowolne osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres sześciu lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy używały one tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Chile. W tym okresie używaniu określenia „Feta” musi towarzyszyć czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[x] Nazwa odmiany „Valencia” może być w dalszym ciągu używana w odniesieniu do podobnych produktów, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem że nie wprowadza się konsumenta w błąd co do charakteru takiego określenia lub dokładnego pochodzenia produktu, a używanie takiego określenia nie stanowi aktu nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do oznaczenia geograficznego.

[xi] Ochrona oznaczenia geograficznego „Bœuf de Charolles” nie uniemożliwia użytkownikom określenia „Charolesa” na terytorium Chile, wskazującego produkt pochodzący od danej rasy zwierzęcia, dalszego posługiwania się tymi określeniami, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem że wykorzystanie nazwy rasy zwierzęcia nie wprowadza w błąd konsumentów ani nie stanowi aktu nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do oznaczenia geograficznego.

[xii] Wnioskuje się o ochronę jedynie w odniesieniu do określenia złożonego.

[xiii] Wnioskuje się o ochronę jedynie w odniesieniu do określenie złożonego.

[xiv] Ochrona oznaczenia geograficznego „Génisse Fleur d'Aubrac” nie uniemożliwia użytkownikom określenia „Aubrac” na terytorium Chile, wskazującego produkt pochodzący od danej rasy zwierzęcia, dalszego posługiwania się tymi określeniami, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem że wykorzystanie nazwy rasy zwierzęcia nie wprowadza w błąd konsumentów ani nie stanowi nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do oznaczenia geograficznego.

[xv] Ochrona oznaczenia geograficznego „Gruyère” nie uniemożliwia wcześniejszym użytkownikom określenia „Gruyère /Gruyere” w Chile wymienionym w dodatku 32-C-2, którzy używali tego określenia w dobrej wierze i w powtarzający się sposób na rynku przez okres 12 miesięcy przed zakończeniem negocjacji dotyczących niniejszej Umowy w dniu 9 grudnia 2022 r., dalszego używania tego określenia, pod warunkiem że produkty te nie są wprowadzane do obrotu z wykorzystaniem odniesień (na przykład grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia „Gruyère” oraz że można je w sposób jednoznaczny odróżnić pod względem pochodzenia od „Gruyère”, a także pod warunkiem że określenie to jest umieszczone czcionką znacznie mniejszą niż czcionka nazwy marki, choć czytelną, i że pod względem pochodzenia produktu można je w sposób jednoznaczny odróżnić od nazwy marki. Nazwa „Gruyère” odnosi się, na terytorium Unii Europejskiej, do dwóch homonimicznych oznaczeń geograficznych, odpowiednio w odniesieniu do sera szwajcarskiego i francuskiego. Strona UE nie sprzeciwia się ewentualnemu wnioskowi mającemu na celu ochronę wspomnianego szwajcarskiego homonimicznego oznaczenia geograficznego w Chile.

[xvi] Nazwa „d'Agen” może być w dalszym ciągu używana jako nazwa odmiany śliwy domowej i jej świeżych owoców, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (na przykład grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem że nie wprowadza się konsumenta w błąd co do charakteru takiego określenia lub dokładnego pochodzenia produktu, a używanie takiego określenia nie stanowi aktu nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do oznaczenia geograficznego.

[xvii] Wnioskuje się o ochronę jedynie w odniesieniu do określenia wieloskładnikowego.

[xviii] Ochrona oznaczenia geograficznego „Veau du Limousin” nie uniemożliwia użytkownikom określenia „Limousin” na terytorium Chile, wskazującego produkt pochodzący od danej rasy zwierzęcia, dalszego posługiwania się tymi określeniami, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem że wykorzystanie nazwy rasy zwierzęcia nie wprowadza w błąd konsumentów ani nie stanowi aktu nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do oznaczenia geograficznego.

[xix] Ochrona oznaczenia geograficznego „Parmigiano Reggiano” nie uniemożliwia wcześniejszym użytkownikom terminu „Parmesano” na terytorium Chile wymienionym w dodatku 32-C-2, którzy używali tego określenia w dobrej wierze i w powtarzający się sposób na rynku przez okres 12 miesięcy przed zakończeniem negocjacji dotyczących niniejszej Umowy w dniu 9 grudnia 2022 r., dalszego używania tego określenia, pod warunkiem że produkty te nie są wprowadzane do obrotu z wykorzystaniem odniesień (na przykład grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia „Parmigiano Reggiano” oraz że można je w sposób jednoznaczny odróżnić pod względem pochodzenia od „Parmigiano Reggiano”, a także pod warunkiem że określenie to jest umieszczone czcionką znacznie mniejszą niż czcionka nazwy marki, choć czytelną, i że pod względem pochodzenia produktu można je w sposób jednoznaczny odróżnić od nazwy marki.

[xx] Nazwa odmiany „San Marzano” może być w dalszym ciągu używana jako nazwa odmiany świeżych pomidorów i roślin pomidora, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem że nie wprowadza się konsumenta w błąd co do charakteru takiego określenia lub dokładnego pochodzenia produktu, a używanie takiego określenia nie stanowi aktu nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do oznaczenia geograficznego.

[xxi] Nazwa odmiany „Pêra Rocha” może być w dalszym ciągu używana w odniesieniu do podobnych produktów, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (grafik, nazw, obrazków lub flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem że nie wprowadza się konsumenta w błąd co do charakteru takiego określenia lub dokładnego pochodzenia produktu, a używanie takiego określenia nie stanowi aktu nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do oznaczenia geograficznego.

[xxii] Ochrona określenia „Queijo S. Jorge” nie stanowi ograniczenia dla używania w Chile określenia „San Jorge”, jako zarejestrowanego znaku towarowego, pod warunkiem że posługiwanie się tą nazwą nie wprowadza konsumenta w błąd co do pochodzenia produktu. Określenie „Queijo S. Jorge” należy stosować wyłącznie jako określenie wieloskładnikowe w połączeniu ze wskazaniem pochodzenia oraz nazwy marki.

Dodatek 32-C-1

WYKAZ POJEDYNCZYCH SKŁADNIKÓW NAZW,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 32.35 UST. 9

W odniesieniu do wymienionych oznaczeń geograficznych Strony UE:

W odniesieniu do wykazu oznaczeń geograficznych Strony UE zawartego w części A załącznika 32-C nie wnioskuje się o ochronę zapewnioną na podstawie art. 32.35 niniejszej Umowy w odniesieniu do następujących określeń indywidualnych, będących składnikami określenia wieloskładnikowego objętego ochroną jako oznaczenie geograficzne:

„aceite", „Aceto balsamico", „tradizionale", „aceto", „alfajor", „alla cacciatora", „amarelo", „Apfel" „azafran", „azeite", „azeites", „Bayrische", „Bergkäse", „beurre", „Bier", „bleu", „boeuf", „Bratwürste", „Bresaola", „Breze", „Brezn", „Brez'n", „Brezel", „brie", „camembert", „Canard à foie gras", „cantucci", „cantuccini", „carne", „carne de vacuno", „cecina", „chmel", „chorizo", „chouriça de carne", „chouriço", „Christstollen", „citricos", „citrics", „coppa", „cotechino", „culatello", „dehesa", „edam", „emmental", „Emmentaler", „Ελιά (Elia)", „Essence de lavande", „fromage", „fűszerpaprika-őrlemén", „génisse", „Γλυκό Τριαντάφυλλο" (Glyko Triantafyllo), „gouda", „Graukäse", „graviera", „Hopfen", „huile d'olive", „huile essentielle de lavande", „huîtres", „island", „jabłko", „jambon", „Katenrauchschinken", „Katenschinken", „klobasa", „Knochenschinken", „Knöpfle", „kolbász", „Kren", „Κρόκος" (Krokos); „kulen", „Kürbiskernöl", „Lebkuchen", „lentille", „lentille verte", „linguiça", „llonganissa", „Λουκούμι" (Loukoumi), „magiun de prune", „Markenspeck", „Marzipan", „mela", „mortadella", „mozzarella", „mozzarella di bufala", „noix", „oli", „paleta", „panceta", „pancetta", „paprika", „pároskolbász", „pasta", „paté", „pecorino", „pêra", „pimentòn", „picante", „pivo", „plate", „polvorones", „pomodoro", „presunto", „prosciutto", „provolone", „pruneaux mi-cuits", „pruneaux", „priego", „Printen", „pršut", „prune", „queijo", „queijos", „queixo", „queso", „розово масло" (rozovo maslo), „Rostbratwurst", „salam", „salamini", „salchichón", „salmon", „Schinken", „sidra", „sierra", „sobrasada", „Spätzle", „Speck", „Σταφίδα" (Stafida), "Stollen", „szalámi", „telemea", „Téliszalámi", „ternera", „terra", „tomme", „torta", „turrón", „vastagkolbász", „var", „veau", „vinagre", „vitellone bianco", „volailles", „Weihnachtsstollen", „zampone", „zašink".

W odniesieniu do wymienionych oznaczeń geograficznych Chile:

W odniesieniu do wykazu oznaczeń geograficznych Chile zawartego w części B załącznika 32-C nie wnioskuje się o ochronę zapewnioną na podstawie art. 32.35 niniejszej Umowy w odniesieniu do następujących określeń indywidualnych, będących składnikami określenia wieloskładnikowego objętego ochroną jako oznaczenie geograficzne:

„aceite", „aceitunas", „atún", „cangrejo", „chicha", „cordero", „dulces", „isla", „langosta", „limón", „maíz", „oregano", „prosciutto", „puerro", „sal", „sandía", „sidra", „tomate".

Dodatek 32-C-2

WYKAZ WCZEŚNIEJSZYCH UŻYTKOWNIKÓW

Parmesano

– AGRÍCOLA Y LÁCTEOS LAS VEGAS S.A.

– AGROCOMERCIAL CODIGUA SPA

– ALVI SUPERMERCADOS MAYORISTAS S.A.

– ALTAS CUMBRES GROUP SPA

– ARTHUR SCHUMAN INC.

– BODEGA GOURMET SPA

– CASO Y CIA SAC

– CENCOSUD S.A.

– COMERCIAL DE CAMPO S.A.

– CONAPROLE

– COOPERATIVA AGRÍCOLA Y LECHERA DE LA UNIÓN LTDA.

– ELABORADORA DE ALIMENTOS GOURMET LIMITADA

– HIPERMERCADOS TOTTUS S.A.

– LACTEOS KUMEY SPA

– PRODUCTOS FERNANDEZ S.A.

– QUILLAYES SURLAT COMERCIAL SPA

– REMOTTI S.A.

– RENDIC HERMANOS S.A.

– SCHREIBER FOODS

– SOPROLE INVERSIONES S.A.

– SUPER 10 S.A.

– VIVAFOODS SPA

– WALMART CHILE S.A.

Gruyere/Gruyère

– AGRICOLA Y LACTEOS LAS VEGAS S.A.

– BODEGA GOURMET SPA

– COMERCIAL DE CAMPO S.A.

– QUESERÍA PETITE FRANCE LIMITADA

– QUILLAYES SURLAT COMERCIAL SPA

– SANTA ROSA CHILE ALIMENTOS LTDA.

ZAŁĄCZNIK 38-A

REGULAMIN WEWNĘTRZNY

I. Definicje

1. Do celów niniejszego załącznika:

a) „pracownicy administracyjni”, oznaczają, w przypadku członka zespołu orzekającego, osoby, którymi kieruje i które nadzoruje członek zespołu orzekającego, inne niż asystenci;

b) „doradca” oznacza osobę wyznaczoną przez Stronę w celu doradzania lub pomocy tej Stronie w związku z postępowaniem przed zespołem orzekającym;

c) „asystent” oznacza osobę, która zgodnie z warunkami powołania oraz pod kierunkiem i nadzorem członka zespołu orzekającego prowadzi badania lub zapewnia wsparcie temu członkowi zespołu orzekającego; oraz

d) „przedstawiciel Strony” oznacza pracownika lub każdą inną osobę powołaną przez departament rządowy lub publiczną jednostkę organizacyjną lub jakikolwiek inny podmiot publiczny Strony, który reprezentuje Stronę w sporze rozstrzyganym na podstawie rozdziału 38.

II. Powiadomienia

2. Wszelkie wnioski, zawiadomienia, oświadczenia pisemne lub inne dokumenty:

a) zespołu orzekającego przesyła się równocześnie obu Stronom;

b) Strony, skierowane do zespołu orzekającego, przesyła się równocześnie do wiadomości drugiej Strony; oraz

c) Strony, skierowane do drugiej Strony, przesyła się równocześnie do wiadomości zespołu orzekającego, stosownie do przypadku.

3. Wszelkich powiadomień, o których mowa w pkt 2, dokonuje się za pośrednictwem poczty elektronicznej lub, w stosownych przypadkach, za pomocą jakichkolwiek innych środków łączności, które zapewniają rejestrację wysłania powiadomienia. Powiadomienie takie uznaje się za doręczone w dniu jego wysłania, chyba że zostanie udowodnione, że było inaczej.

4. Wszystkie powiadomienia kieruje się: w przypadku Strony UE - do Dyrekcji Generalnej ds. Handlu Komisji Europejskiej, a w przypadku Chile - do Podsekretariatu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych, lub odpowiednio do instytucji będących ich następcami.

5. Niewielkie błędy pisarskie występujące we wniosku, zawiadomieniu, oświadczeniu pisemnym lub innym dokumencie związanym z postępowaniem przed zespołem orzekającym można poprawić, dostarczając nowy dokument, w którym wyraźnie zaznaczono zmiany.

6. Jeżeli ostatni dzień na złożenie dokumentu przypada w dniu wolnym od pracy dla Komisji Europejskiej lub Chile, termin na złożenie dokumentu upływa następnego dnia roboczego.

III. Powoływanie członków zespołu orzekającego

7. Jeżeli zgodnie z art. 38.6 członka lub przewodniczącego zespołu orzekającego wybiera się w drodze losowania, współprzewodniczący Wspólnego Komitetu pochodzący ze Strony skarżącej bezzwłocznie informuje współprzewodniczącego pochodzącego ze Strony, przeciwko której wniesiono skargę, o dniu, godzinie i miejscu losowania. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, może, jeżeli tak zadecyduje, być obecna podczas losowania. W każdym przypadku wybór w drodze losowania przeprowadza się w obecności Strony lub Stron.

8. Współprzewodniczący Wspólnego Komitetu pochodzący ze Strony skarżącej powiadamia na piśmie każdą osobę wybraną na członka zespołu orzekającego o jej powołaniu. Każda taka osoba potwierdza swoją dostępność obu Stronom w terminie pięciu dni po dniu, w którym została poinformowania o swoim powołaniu.

9. Współprzewodniczący Wspólnego Komitetu pochodzący ze Strony skarżącej wybiera członka zespołu orzekającego lub przewodniczącego w drodze losowania w ciągu pięciu dni po upływie terminu przewidzianego w art. 38.6 ust. 2, jeżeli którakolwiek z części listy, o których mowa w art. 38.8 ust. 1:

a) nie została sporządzona - spośród osób formalnie zaproponowanych przez jedną lub obie Strony na potrzeby sporządzenia tej konkretnej części listy; lub

b) nie zawiera już nazwisk co najmniej pięciu osób - spośród osób, które pozostają na tej konkretnej części listy.

10. Strony dokładają starań, aby zapewnić, by najpóźniej do czasu powiadomienia Stron o akceptacji ich powołania przez wszystkich członków zespołu orzekającego zgodnie z art. 38.6 ust. 5, uzgodnić wynagrodzenie i zwrot kosztów członków zespołu orzekającego i asystentów oraz przygotować niezbędne umowy powołania w celu umożliwienia ich szybkiego podpisania. Wynagrodzenie i koszty członków zespołu orzekającego oparte są na normach WTO. Wynagrodzenie i koszty asystenta lub asystentów członka zespołu orzekającego nie mogą przekraczać 50 % wynagrodzenia członka zespołu orzekającego, któremu zapewniają wsparcie.

IV. Spotkanie organizacyjne

11. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, spotykają się one z zespołem orzekającym w terminie siedmiu dni po ustanowieniu zespołu orzekającego w celu ustalenia kwestii, które Strony lub zespół orzekający uznają za stosowne, w tym harmonogramu postępowania zespołu orzekającego. Członkowie zespołu orzekającego i przedstawiciele Stron mogą brać udział w tym spotkaniu za pośrednictwem dowolnych środków komunikacji, w tym przez telefon lub w drodze wideokonferencji.

V. Oświadczenia pisemne

12. Strona skarżąca składa swoje oświadczenie pisemne nie później niż 20 dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, składa swoje oświadczenie pisemne nie później niż 20 dni po dniu doręczenia oświadczenia pisemnego Strony skarżącej.

VI. Funkcjonowanie zespołu orzekającego

13. Wszystkim posiedzeniom zespołu orzekającego przewodniczy jego przewodniczący. W uzupełnieniu do pkt 17 i 18 zespół orzekający może przekazać przewodniczącemu uprawnienie do podejmowania decyzji administracyjnych lub proceduralnych.

14. O ile w rozdziale 38 lub w niniejszym załączniku nie przewidziano inaczej, zespół orzekający może prowadzić prace w dowolny sposób, w tym przez telefon, w drodze wideokonferencji lub za pomocą innych elektronicznych środków komunikacji.

15. W obradach zespołu orzekającego mogą brać udział wyłącznie jego członkowie, ale zespół orzekający może zezwolić na obecność asystentów podczas obrad.

16. Za sporządzanie wszelkich decyzji i sprawozdań odpowiada wyłącznie zespół orzekający i nie może być ono delegowane.

17. W przypadku pojawienia się kwestii proceduralnych, których nie obejmuje rozdział 38, niniejszy załącznik ani załącznik 38-B, zespół orzekający, po konsultacji ze Stronami, może przyjąć odpowiednią procedurę, która jest zgodna z postanowieniami rozdziału 38, niniejszego załącznika lub załącznika 38-B.

18. Jeżeli zespół orzekający uzna, że konieczna jest zmiana któregokolwiek terminu dotyczącego postępowania innego niż terminy określone w rozdziale 38 lub dokonanie jakichkolwiek innych dostosowań proceduralnych lub administracyjnych, informuje Strony na piśmie o zmianie terminu lub wszelkich innych koniecznych dostosowaniach proceduralnych lub administracyjnych oraz o powodach proponowanej zmiany lub dostosowania. Zespół orzekający może przyjąć taką zmianę lub dostosowanie po konsultacji ze Stronami.

VII. Zastąpienie członka zespołu orzekającego

19. Jeżeli Strona uzna, że członek zespołu orzekającego nie przestrzega wymogów załącznika 38-B i w związku z tym powinien zostać zastąpiony, Strona ta powiadamia o tym drugą Stronę w terminie 15 dni po dniu uzyskania wystarczających dowodów na zarzucane nieprzestrzeganie wymogów załącznika 38-B.

20. Strony konsultują się ze sobą w terminie 15 dni po dniu powiadomienia, o którym mowa w pkt 19. Strony informują danego członka zespołu orzekającego o zarzucie nieprzestrzegania wymogów i mogą zwrócić się do niego o podjęcie działań naprawczych. Mogą również odwołać członka zespołu orzekającego i wybrać nowego członka zespołu orzekającego zgodnie z art. 38.6.

21. Jeśli, zgodnie z pkt 20, Strony nie dojdą do porozumienia co do konieczności zastąpienia członka zespołu orzekającego, który nie jest jego przewodniczącym, każda ze Stron może przekazać sprawę do przewodniczącego zespołu orzekającego, a decyzja przewodniczącego jest ostateczna. Jeżeli przewodniczący zespołu orzekającego uzna, że dany członek zespołu orzekającego nie przestrzega wymogów załącznika 38-B, odwołuje się tego członka zespołu orzekającego i zastępuje się go nowym członkiem zespołu orzekającego wybranym zgodnie z art. 38.6.

22. Jeżeli, zgodnie z pkt 20, Strony nie dojdą do porozumienia co do konieczności zastąpienia przewodniczącego zespołu orzekającego, każda ze Stron może wystąpić o przekazanie sprawy jednej z pozostałych osób z części listy zawierającej nazwiska kandydatów na przewodniczącego sporządzonej zgodnie z art. 38.8 ust. 1 lit. c). Współprzewodniczący Wspólnego Komitetu pochodzący ze Strony występującej z wnioskiem, lub osoba przez niego delegowana, wybiera taką osobę w drodze losowania. Decyzja wybranej osoby dotycząca konieczności zastąpienia przewodniczącego jest ostateczna. Jeżeli wybrana osoba uzna, że przewodniczący nie przestrzega wymogów załącznika 38-B, powołuje się nowego przewodniczącego zgodnie z art. 38.6.

VIII. Posiedzenia

23. Zgodnie z harmonogramem ustalonym na podstawie pkt 11, po konsultacji ze Stronami i pozostałymi członkami zespołu orzekającego, przewodniczący zespołu orzekającego powiadamia Strony o dniu, godzinie i miejscu posiedzenia. Strona, na której terytorium odbywa się posiedzenie, podaje te informacje do wiadomości publicznej, chyba że posiedzenie toczy się przy drzwiach zamkniętych.

24. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, posiedzenie odbywa się w Brukseli, gdy Stroną skarżącą jest Chile, lub w Santiago, gdy Stroną skarżącą jest Strona UE. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, ponosi koszty wynikające z logistycznej organizacji posiedzenia. W należycie uzasadnionych okolicznościach i na wniosek Strony zespół orzekający może podjąć decyzję o odbyciu posiedzenia wirtualnego lub hybrydowego oraz dokonać odpowiednich ustaleń, po konsultacjach ze Stronami, uwzględniając prawa sprawiedliwości proceduralnej i potrzebę zapewnienia przejrzystości.

25. Zespół orzekający może zwoływać dodatkowe posiedzenia, jeżeli Strony tak uzgodnią.

26. Wszyscy członkowie zespołu orzekającego muszą być obecni przez cały czas trwania posiedzenia.

27. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, na posiedzeniu mogą być obecne następujące osoby, niezależnie od tego, czy posiedzenie ma charakter jawny:

a) przedstawiciele Strony;

b) doradcy;

c) asystenci i pracownicy administracyjni;

d) tłumacze ustni i pisemni oraz sprawozdawcy zespołu orzekającego; oraz

e) eksperci, zgodnie z decyzją zespołu orzekającego na podstawie art. 38.22 ust. 2.

28. Nie później niż pięć dni przed dniem posiedzenia każda ze Stron przekazuje zespołowi orzekającemu i drugiej Stronie listę nazwisk osób, które przedstawią ustne argumenty lub oświadczenia na posiedzeniu w jej imieniu, oraz listę innych przedstawicieli i doradców, którzy będą obecni na posiedzeniu.

29. Zespół orzekający prowadzi posiedzenie w następujący sposób, zapewniając przyznanie równej ilości czasu Stronie skarżącej i Stronie, przeciwko której wniesiono skargę, na przedstawienie zarówno argumentów, jak i kontrargumentów:

a) Argumenty:

(i) argument Strony skarżącej,

(ii) argument Strony, przeciwko której wniesiono skargę.

b) Kontrargumenty:

(i) odpowiedź Strony skarżącej,

(ii) odpowiedź Strony, przeciwko której wniesiono skargę.

30. Zespół orzekający może kierować pytania do każdej ze Stron w dowolnym momencie posiedzenia.

31. Zespół orzekający zleca przygotowanie nagrania posiedzenia oraz jego przekazanie Stronom możliwie jak najszybciej po posiedzeniu.

32. W terminie 10 dni po dniu posiedzenia każda ze Stron może złożyć dodatkowe oświadczenie pisemne dotyczące wszelkich kwestii, które pojawiły się w trakcie posiedzenia.

IX. Pytania pisemne

33. Zespół orzekający może w każdym momencie postępowania zwracać się z pytaniami pisemnymi do jednej Strony lub obu Stron. Wszelkie pytania skierowane do jednej ze Stron przekazuje się drugiej Stronie do wiadomości.

34. Każda ze Stron przekazuje drugiej Stronie kopię swoich odpowiedzi na pytania zespołu orzekającego. Druga Strona ma możliwość przekazania pisemnych uwag dotyczących tych odpowiedzi Strony w terminie pięciu dni po przekazaniu takiej kopii.

X. Poufność

35. Każda ze Stron i zespół orzekający traktują jako poufne wszelkie informacje przedłożone zespołowi orzekającemu przez drugą Stronę i określone przez nią jako poufne. Przedkładając zespołowi orzekającemu oświadczenie pisemne zawierające informacje poufne, Strona przekazuje również, w terminie 15 dni, oświadczenie pisemne bez informacji poufnych, które to oświadczenie podaje się do wiadomości publicznej.

36. Żadne z postanowień niniejszego załącznika nie wyklucza możliwości publicznego ujawnienia przez Stronę jej własnego stanowiska w zakresie, w jakim odnosząc się do informacji przedstawionych przez drugą Stronę, Strona nie ujawnia jakichkolwiek informacji, które druga Strona określiła jako poufne.

37. Posiedzenia zespołu orzekającego odbywają się przy drzwiach zamkniętych, jeżeli oświadczenia lub argumenty Strony zawierają informacje poufne. W przypadku gdy posiedzenie zespołu orzekającego odbywa się przy drzwiach zamkniętych, Strony zachowują jego poufność.

XI. Kontakty *ex parte*

38. Zespół orzekający nie może spotykać się ani kontaktować się ze Stroną pod nieobecność drugiej Strony.

39. Członek zespołu orzekającego nie poddaje pod dyskusję jakichkolwiek aspektów przedmiotu postępowania z jedną Stroną lub z obiema Stronami pod nieobecność pozostałych członków zespołu orzekającego.

XII. Oświadczenia *amicus curiae*

40. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, w terminie pięciu dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego zespół orzekający może przyjąć dobrowolne oświadczenia pisemne od osób fizycznych Strony lub osób prawnych z siedzibą na terytorium Strony, które są niezależne od władz publicznych Stron, pod warunkiem że:

a) zespół orzekający otrzyma je w terminie 10 dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego;

b) są zwięzłe i w żadnym przypadku nie przekraczają, wraz z załącznikami, 15 stron maszynopisu z podwójnymi odstępami między wierszami,

c) dotyczą bezpośrednio kwestii faktycznej lub prawnej rozpatrywanej przez zespół orzekający;

d) zawierają informacje dotyczące osoby składającej oświadczenie, w tym w przypadku osoby fizycznej - jej obywatelstwo, a w przypadku osoby prawnej - jej siedzibę, charakter działalności, status prawny, ogólne cele i źródła finansowania;

e) określają charakter interesu, jaki ta osoba ma w danym postępowaniu przed zespołem orzekającym; oraz

f) sporządzone są w językach wybranych przez Strony zgodnie z pkt 44 i 45.

41. Zespół orzekający doręcza takie oświadczenia Stronom, które mogą przedstawić swoje uwagi. Strony mogą przedłożyć zespołowi orzekającemu swoje uwagi w terminie 10 dni po doręczeniu.

42. Zespół orzekający wymienia w swoim sprawozdaniu wszystkie oświadczenia, które otrzymał zgodnie z pkt 40. Zespół orzekający nie jest zobowiązany odnosić się w swoim sprawozdaniu do argumentów przedstawionych w takich oświadczeniach, jeżeli jednak odniesie się do nich, musi uwzględnić również wszelkie uwagi przedstawione przez Strony zgodnie z pkt 41.

XIII. Sprawy pilne

43. Jeśli sprawa dotyczy pilnych kwestii, o których mowa w art. 38.12, zespół orzekający - po konsultacji ze Stronami - dostosowuje odpowiednio terminy, o których mowa w niniejszym załączniku. Zespół orzekający powiadamia Strony o tych dostosowaniach.

XIV. Język roboczy oraz tłumaczenia

44. Podczas konsultacji, o których mowa w art. 38.4, a najpóźniej w dniu spotkania organizacyjnego, o którym mowa w pkt 11 niniejszego załącznika, Strony dokładają starań, aby uzgodnić wspólny język roboczy postępowań przed zespołem orzekającym.

45. Jeżeli Strony nie są w stanie uzgodnić wspólnego języka roboczego, każda ze Stron przedstawia oświadczenia pisemne w wybranym przez siebie języku. Każda ze Stron przedkłada jednocześnie tłumaczenie pisma na język wybrany przez drugą Stronę, chyba że oświadczenia sporządzono w jednym z języków roboczych WTO. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, organizuje tłumaczenie ustne oświadczeń ustnych na języki wybrane przez Strony.

46. Sprawozdania i decyzje zespołu orzekającego sporządza się w językach wybranych przez Strony. Jeżeli Strony nie uzgodniły wspólnego języka roboczego, sprawozdanie wstępne i końcowe zespołu orzekającego przedstawia się w jednym z języków roboczych WTO.

47. Każda ze Stron może przekazać uwagi dotyczące poprawności tłumaczenia jakiejkolwiek przetłumaczonej wersji dokumentu sporządzonego zgodnie z niniejszym załącznikiem.

48. Każda ze Stron ponosi koszty tłumaczenia swoich oświadczeń pisemnych. Strony ponoszą w równym stopniu wszelkie koszty sporządzania tłumaczeń sprawozdań i decyzji zespołu orzekającego.

XV. Terminy szczególne

49. Terminy określone w niniejszym załączniku dostosowuje się do terminów szczególnych przewidzianych w art. 38.15-38.18 na przyjęcie sprawozdania lub decyzji przez zespół orzekający w ramach postępowania zgodnie z tymi artykułami.

ZAŁĄCZNIK 38-B

KODEKS POSTĘPOWANIA DLA CZŁONKÓW ZESPOŁU ORZEKAJĄCEGO I MEDIATORÓW

I. Definicje

1. Do celów niniejszego załącznika:

a) „pracownicy administracyjni”, oznaczają, przypadku członka zespołu orzekającego, osoby, którymi kieruje i które nadzoruje członek zespołu orzekającego, inne niż asystenci;

b) „asystent” oznacza osobę, która zgodnie z warunkami powołania oraz pod kierunkiem i nadzorem członka zespołu orzekającego prowadzi badania lub zapewnia wsparcie temu członkowi zespołu orzekającego; oraz

c) „kandydat” oznacza osobę, której nazwisko znajduje się na liście członków zespołu orzekającego, o której mowa w art. 38.8, i którą bierze się pod uwagę przy wyborze członka zespołu orzekającego na podstawie art. 38.6.

2. W celu zachowania rzetelności i bezstronności mechanizmu rozstrzygania sporów każdy kandydat i członek zespołu orzekającego:

a) zapoznaje się z niniejszym kodeksem postępowania;

b) musi być niezależny i bezstronny;

c) unika bezpośrednich i pośrednich konfliktów interesów;

d) unika niewłaściwego zachowania lub stwarzania wrażenia niewłaściwego zachowania lub stronniczości;

e) przestrzega wysokich standardów postępowania; oraz

f) nie ulega wpływom własnych interesów, naciskom zewnętrznym, względom politycznym, żądaniom społecznym, lojalności wobec Strony lub obawom przed krytyką.

3. Członek zespołu orzekającego nie może podejmować w sposób bezpośredni lub pośredni jakichkolwiek zobowiązań ani przyjmować jakichkolwiek korzyści mogących w jakikolwiek sposób zakłócić właściwe wykonywanie jego obowiązków lub stworzyć wrażenie zakłócenia ich właściwego wykonywania.

4. Członek zespołu orzekającego nie może wykorzystywać swojego stanowiska w zespole orzekającym do realizacji jakichkolwiek osobistych lub prywatnych interesów. Członek zespołu orzekającego unika podejmowania działań, które mogą sprawiać wrażenie, że inne osoby mają możliwość wywierania na niego wpływu.

5. Członek zespołu orzekającego nie pozwala na to, aby przeszłe lub obecne związki lub zobowiązania finansowe, handlowe, zawodowe, osobiste lub społeczne miały wpływ na jego postępowanie lub osąd.

6. Członek zespołu orzekającego unika nawiązywania jakichkolwiek kontaktów i uzyskiwania jakichkolwiek korzyści finansowych, które mogą mieć wpływ na jego bezstronność lub które mogłyby racjonalnie wywoływać wrażenie niewłaściwego zachowania lub stronniczości.

III. Obowiązki w zakresie ujawnienia informacji

7. Przed wyrażeniem zgody na powołanie na członka zespołu orzekającego kandydat, któremu zaproponowano tę funkcję na podstawie z art. 38.6, ujawnia wszelkie interesy, powiązania i kwestie, które mogą mieć wpływ na jego niezależność lub bezstronność lub które mogłyby racjonalnie wywoływać wrażenie niewłaściwego zachowania lub stronniczości w postępowaniach. W tym celu kandydat podejmuje wszelkie rozsądne starania, aby rozpoznać wszelkie takie interesy, związki lub kwestie, w tym interesy finansowe, zawodowe, pracownicze lub rodzinne.

8. Obowiązek ujawnienia informacji określony w pkt 7 ma charakter ciągły, co oznacza, że członek zespołu orzekającego jest zobowiązany ujawnić wszelkie takie interesy, związki lub kwestie, które mogą pojawić się na dowolnym etapie postępowania.

9. Kandydat lub członek zespołu orzekającego informuje Wspólny Komitet o wszelkich kwestiach dotyczących faktycznego lub potencjalnego naruszenia niniejszego załącznika, gdy tylko się o nich dowie, do rozstrzygnięcia przez Strony.

IV. Obowiązki członków zespołu orzekającego

10. Po wyrażeniu zgody na powołanie członek zespołu orzekającego pozostaje do dyspozycji i wykonuje swoje obowiązki w sposób sumienny i sprawny w trakcie całego postępowania, zachowując uczciwość i staranność.

11. Członek zespołu orzekającego rozważa jedynie kwestie podnoszone w ramach postępowania i konieczne do wydania decyzji i nie może delegować tego obowiązku jakiejkolwiek innej osobie.

12. Członek zespołu orzekającego podejmuje wszelkie odpowiednie działania mające zapewnić, aby jego asystenci i pracownicy administracyjni znali obowiązki członków zespołu orzekającego określone w części II, III, IV i VI niniejszego załącznika, oraz aby przestrzegali tych obowiązków.

V. Obowiązki byłych członków zespołu orzekającego

13. Każdy były członek zespołu orzekającego unika działań mogących stwarzać wrażenie, że wykonując swoje obowiązki, był stronniczy lub odnosił korzyści z decyzji zespołu orzekającego.

14. Każdy były członek zespołu orzekającego wypełnia obowiązki określone w części VI niniejszego załącznika.

VI. Poufność

15. Członek zespołu orzekającego w żadnym momencie nie może ujawniać informacji niepublicznych dotyczących postępowania lub uzyskanych w trakcie postępowania, do którego został powołany. Członek zespołu orzekającego w żadnym przypadku nie może ujawniać ani wykorzystywać takich informacji w celu uzyskania osobistych korzyści lub korzyści na rzecz innej osoby lub w celu niekorzystnego wpłynięcia na interesy innych osób.

16. Członek zespołu orzekającego nie może ujawniać decyzji zespołu orzekającego ani jej części przed jej publikacją zgodnie z rozdziałem 38.

17. Członek zespołu orzekającego w żadnym momencie nie może ujawniać przebiegu obrad zespołu orzekającego lub opinii któregokolwiek z jego członków zespołu orzekającego, ani składać oświadczeń dotyczących postępowania, do którego został powołany, lub kwestii będących przedmiotem sporu w tym postępowaniu.

VII. Koszty

18. Każdy członek zespołu orzekającego prowadzi ewidencję czasu poświęconego postępowaniu i swoich wydatków, a także czasu i wydatków swoich asystentów i pracowników administracyjnych, oraz przedstawia ich końcowe rozliczenie.

VIII. Mediatorzy

19. Niniejszy załącznik stosuje się odpowiednio do mediatorów.

PROTOKÓŁ DO ZAAWANSOWANEJ UMOWY RAMOWEJ MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, Z JEDNEJ STRONY, A REPUBLIKĄ CHILE, Z DRUGIEJ STRONY, W SPRAWIE ZAPOBIEGANIA I ZWALCZANIA KORUPCJI

SEKCJA I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 1

Cele

1. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do zapobiegania i zwalczania korupcji w handlu międzynarodowym i inwestycjach międzynarodowych oraz przypominają, że korupcja podważa dobre rządy i rozwój gospodarczy oraz zakłóca międzynarodowe warunki konkurencji.

2. Strony uznają, że korupcja może mieć wpływ na handel, ponieważ może zagrażać możliwościom dostępu do rynku oraz osłabiać zobowiązania mające na celu stworzenie równych szans. Korupcja ma również wpływ na inwestorów i przedsiębiorstwa, które chcą uczestniczyć w handlu i inwestycjach.

3. Strony uznają, że korupcja jest kwestią transgraniczną oraz jest powiązana z innymi formami przestępczości transgranicznej i gospodarczej, w tym z praniem pieniędzy, i że należy ją zwalczać, stosując podejście multidyscyplinarne oraz ścisłą współpracę na poziomie międzynarodowym.

4. Strony uznają potrzebę budowania uczciwości i zwiększania przejrzystości zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, oraz to, że każdy z tych sektorów ma swoje wzajemnie się uzupełniające obowiązki w zakresie zwalczania korupcji.

5. Strony uznają znaczenie prac realizowanych przez organizacje międzynarodowe i regionalne, w tym ONZ, WTO, OECD, Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF), Radę Europy i Organizację Państw Amerykańskich (OPA), dla zapobiegania i zwalczania korupcji w kwestiach mających wpływ na handel i inwestycje międzynarodowe i w związku z tym zobowiązują się do wspólnej pracy na rzecz zachęcania do podejmowania odpowiednich inicjatyw i ich wspierania.

6. Strony ponawiają swoje wspólne zobowiązanie wynikające z 16. celu zrównoważonego rozwoju dotyczące istotnego ograniczenia wszelkich form korupcji i przekupstwa.

7. Strony uznają istotne prace podjęte przez grupę roboczą G-20 ds. zwalczania korupcji.

8. Niniejszy Protokół na celu ustanowienie w stosunkach między Stronami dwustronnych ram zobowiązań w celu zwalczania i zapobiegania korupcji mającej wpływ na handel i inwestycje.

9. Strony uznają, że opis przestępstw przyjęty lub utrzymywany zgodnie z niniejszym Protokołem, a także opis mających zastosowanie środków ochrony prawnej lub zasad prawnych determinujących zgodność z prawem postępowania, jest zastrzeżony dla przepisów prawa każdej ze Stron oraz że przestępstwa podlegają ściganiu i karaniu zgodnie z przepisami prawa każdej ze Stron.

ARTYKUŁ 2

Zakres stosowania

Niniejszy Protokół ma zastosowanie do korupcji mającej wpływ na kwestie objęte częścią III niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 3

Związek z innymi umowami

Żadne z postanowień niniejszego Protokołu nie ma wpływu na prawa i obowiązki Stron wynikające z innych traktatów, takich jak Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji (UNCAC); Konwencja OECD o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych, przyjęta w Paryżu w dniu 21 listopada 1997 r.; Międzyamerykańska konwencja przeciwko korupcji, przyjęta w Caracas w dniu 29 marca 1996 r.; oraz odpowiednie instrumenty prawne przyjęte przez Radę Europy.

SEKCJA II

ŚRODKI ZWALCZANIA KORUPCJI

ARTYKUŁ 4

Czynne i bierne przekupstwo urzędników publicznych

Strony uznają znaczenie zwalczania czynnego i biernego przekupstwa urzędników publicznych wpływającego na handel i inwestycje. W tym celu Strony potwierdzają w szczególności swoje zobowiązania wynikające z art. 15 i 16 UNCAC do przyjmowania lub utrzymywania takich środków ustawodawczych i innych środków, które mogą być konieczne do ustanowienia jako przestępstwo, jeżeli zostały popełnione umyślnie, czynów czynnego i biernego przekupstwa urzędników publicznych oraz czynnego przekupstwa zagranicznych urzędników publicznych i urzędników międzynarodowych organizacji publicznych. Strony potwierdzają także swoje zobowiązanie do rozważenia przyjęcia takich środków ustawodawczych i innych środków, które mogą być konieczne do ustanowienia jako przestępstwo, jeżeli zostały popełnione umyślnie, czynów biernego przekupstwa zagranicznych urzędników publicznych i urzędników międzynarodowych organizacji publicznych.

ARTYKUŁ 5

Czynne i bierne przekupstwo w sektorze prywatnym

1. Strony uznają znaczenie zwalczania czynnego i biernego przekupstwa wpływającego na handel i inwestycje w sektorze prywatnym. W tym celu Strony potwierdzają w szczególności swoje zobowiązania wynikające z art. 21 UNCAC do rozważenia przyjęcia takich środków ustawodawczych i innych środków, które mogą być konieczne do ustanowienia jako przestępstwo czynów czynnego i biernego przekupstwa w sektorze prywatnym, jeżeli zostały popełnione umyślnie w trakcie działalności gospodarczej, finansowej lub handlowej.

2. Strony uznają szkodliwe skutki drobnych gratyfikacji dla urzędników publicznych, ponieważ takie gratyfikacje osłabiają wysiłki na rzecz zwalczania korupcji i stanowią zachętę do popełniania przekupstwa. W tym celu Strony potwierdzają swoje zobowiązania wynikające z art. 12 ust. 4 UNCAC dotyczące odmowy potrącania od podatku kosztów stanowiących łapówki oraz, w stosownych przypadkach, innych kosztów poniesionych w związku z zachowaniem korupcyjnym.

ARTYKUŁ 6

Korupcja i pranie pieniędzy

Strony, uznając wzajemne powiązania między korupcją a praniem pieniędzy, potwierdzają swoje zobowiązania wynikające z art. 23 UNCAC.

ARTYKUŁ 7

Odpowiedzialność osób prawnych

Strony uznają, że ustanowienie odpowiedzialności osób prawnych oraz zapewnienie dostępności skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji karnych lub innych niż karne, jest niezbędne do poczynienia postępów w globalnym zwalczaniu korupcji w handlu i inwestycjach międzynarodowych. W tym celu Strony potwierdzają swoje zobowiązania wynikające z art. 26 UNCAC.

SEKCJA III

ŚRODKI ZAPOBIEGANIA KORUPCJI W SEKTORZE PRYWATNYM

ARTYKUŁ 8

Odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej

1. Strony uznają znaczenie środków zapobiegawczych i odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej dla zapobiegania korupcji, w tym obowiązków w zakresie sprawozdawczości finansowej i niefinansowej oraz praktyk w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw.

2. Strony uznają konieczność uwzględnienia potrzeb i ograniczeń małych i średnich przedsiębiorstw przy rozważaniu wprowadzania środków określonych w ust. 1.

3. Strony przypominają o swoim poparciu dla Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych w związku ze zwalczaniem korupcji.

ARTYKUŁ

Sprawozdawczość finansowa

1. Zgodnie ze swoimi zobowiązaniami wynikającymi z UNCAC Strony uznają znaczenie poprawy standardów rachunkowości i kontroli w sektorze prywatnym jako środka zapobiegania korupcji.

2. Każda ze Stron uwzględnia w szczególności następujące środki umożliwiające osiągnięcie tego celu:

a) zachęcanie przedsiębiorstw prywatnych, z uwzględnieniem ich struktury i wielkości, a w szczególności szczególnych potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw, do wdrażania środków wspomagających zapobieganie aktom korupcji i ich wykrywanie; środki takie mogą obejmować przestrzeganie kodeksu ładu korporacyjnego, funkcję audytu wewnętrznego lub odpowiednie kontrole wewnętrzne; oraz

b) wymaganie, aby rachunki i sprawozdania finansowe takich prywatnych przedsiębiorstw były poddawane odpowiednim procedurom kontroli i certyfikacji.

3. Każda ze Stron podejmuje wszelkie niezbędne środki, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, dotyczące ujawniania sprawozdań finansowych oraz utrzymania standardów rachunkowości i kontroli.

4. Każda ze Stron powinna rozważyć przyjęcie lub utrzymywanie środków zachęcających zewnętrznych biegłych rewidentów do zgłaszania właściwym organom wszelkich czynów, co do których podejrzewają, że mogą one stanowić jedno z przestępstw określonych w art. 4, 5 i 6. W przypadku konieczności zgłoszenia takich czynów zgodnie z przepisami swojego prawa Strona zapewnia, aby zewnętrzni biegli rewidenci dokonujący takich zgłoszeń w sposób uzasadniony i w dobrej wierze byli chronieni przed powództwem dotyczącym naruszenia wszelkich umownych lub prawnych ograniczeń dotyczących ujawniania informacji.

ARTYKUŁ 10

Przejrzystość w sektorze prywatnym

1. Strony uznają, że do zapobiegania korupcji w dziedzinie handlu i inwestycji może przyczynić się przejrzystość i w tym celu przypominają o swoich zobowiązaniach wynikających z art. 12 ust. 2 UNCAC, w szczególności w odniesieniu do następujących środków, które mogłyby posłużyć do osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie większej przejrzystości w sektorze prywatnym zaangażowanym w działalność handlową związaną z handlem i inwestycjami na podstawie części III niniejszej Umowy:

a) propagowanie opracowywania norm i procedur mających na celu ochronę integralności odpowiednich podmiotów prywatnych, w tym kodeksów postępowania dotyczących prawidłowego, honorowego i właściwego prowadzenia działalności gospodarczej i wykonywania wszystkich odpowiednich zawodów oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także propagowanie stosowania dobrej praktyki handlowej wśród przedsiębiorstw oraz w stosunkach umownych przedsiębiorstw z organami publicznymi;

b) zapobieganie nadużywaniu procedur regulujących działalność podmiotów prywatnych, w tym procedur dotyczących subsydiów i licencji udzielanych przez organy publiczne na działalność handlową; oraz

c) propagowanie środków zapobiegających konfliktom interesów przez nakładanie ograniczeń, w stosownych przypadkach i przez rozsądny okres, na działalność zawodową byłych urzędników publicznych lub na zatrudnienie urzędników publicznych w sektorze prywatnym po ich rezygnacji lub przejściu na emeryturę, jeżeli taka działalność lub zatrudnienie są bezpośrednio związane z funkcjami sprawowanymi lub nadzorowanymi przez tych urzędników publicznych w czasie sprawowania przez nich urzędu.

2. Każda ze Stron zachęca przedsiębiorstwa notowane na rynku regulowanym, banki i zakłady ubezpieczeń do składania sprawozdań na temat podejmowanych przez nie środków zapobiegania i zwalczania korupcji. Każda ze Stron podejmuje środki, które mogą być konieczne w zakresie ujawniania takich sprawozdań.

ARTYKUŁ 11

Środki zapobiegania praniu pieniędzy

1. Uznając znaczenie zapobiegania praniu pieniędzy i jego potencjalny wpływ na handel i inwestycje, Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do przyjęcia lub utrzymywania kompleksowego wewnętrznego systemu regulacyjnego i nadzorczego dla instytucji finansowych oraz wyznaczonych przedsiębiorstw i zawodów niefinansowych zgodnie z istniejącymi zobowiązaniami wynikającymi z UNCAC i zaleceniami FATF. Strony propagują wdrażanie zalecenia FATF nr 24 w sprawie przejrzystości i beneficjentów rzeczywistych osób prawnych oraz zalecenia nr 25 w sprawie przejrzystości i beneficjentów rzeczywistych porozumień prawnych.

2. Zgodnie z zobowiązaniami, zaleceniami i zasadami, o których mowa w ust. 1, Strona przyjmuje lub utrzymuje środki, które:

a) zapewniają, aby jej przepisy ustawowe i wykonawcze zawierały definicję „beneficjenta rzeczywistego" obejmującą osoby fizyczne, które rzeczywiście są właścicielem klienta lub kontrolują go, oraz osoby fizyczne, w imieniu których przeprowadzana jest transakcja; definicja ta musi również obejmować te osoby, które sprawują ostateczną faktyczną kontrolę nad osobą prawną lub porozumieniem prawnym;

b) zapewnia, aby podmioty o charakterze korporacyjnym lub inne podmioty prawne utworzone na jej terytorium były zobowiązane do uzyskiwania i posiadania odpowiednich, dokładnych i aktualnych informacji o ich beneficjentach rzeczywistych, łącznie ze szczegółowymi informacjami o posiadanej własności lub charakterze sprawowanej kontroli;

c) zapewnia, aby powiernicy w ramach trustu, który powstał w drodze czynności prawnej, utrzymywali odpowiednie, poprawne i aktualne informacje na temat ich beneficjentów rzeczywistych, w tym osób ustanawiających, wszelkich osób sprawujących nadzór, powierników i beneficjentów lub klas beneficjentów, oraz każdej osoby fizycznej sprawującej ostateczną faktyczną kontrolę nad trustem; środki te powinny mieć również zastosowanie do innych porozumień prawnych o strukturze lub funkcji podobnej do trustu, który powstał w drodze czynności prawnej;

d) wymaga od instytucji finansowych oraz wyznaczonych przedsiębiorstw i zawodów niefinansowych identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości, a także identyfikacji beneficjenta rzeczywistego oraz wdrożenia uzasadnionych środków w celu weryfikacji tożsamości beneficjenta rzeczywistego, tak aby instytucja finansowa lub wyznaczone przedsiębiorstwo i zawody niefinansowe miały pewność, że wiedzą, kto jest beneficjentem rzeczywistym; wyznaczone przedsiębiorstwa i zawody niefinansowe rozumiane są jako podmioty określone w zaleceniach FATF;

e) wprowadza mechanizmy zapewniające, aby odpowiednie organy, określone w przepisach ustawowych i wykonawczych Stron, miały dostęp do informacji na temat beneficjentów rzeczywistych w odpowiednim czasie;

f) zapewnia, aby jej właściwe organy uczestniczyły w wymianie informacji na temat beneficjentów rzeczywistych ze swoimi międzynarodowymi odpowiednikami w sposób terminowy i skuteczny;

g) wymaga od instytucji finansowych oraz wyznaczonych przedsiębiorstw i zawodów niefinansowych stosowania wzmożonych zasad należytej staranności, w szczególności w odniesieniu do osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne, przez które rozumie się osoby, które sprawują lub sprawowały znaczące funkcje publiczne na terytorium którejkolwiek ze Stron lub w na poziomie międzynarodowym, a także członków ich rodzin i bliskich współpracowników; oraz

h) zapewnia skuteczny nadzór nad wywiązywaniem się z wyżej wymienionych obowiązków, w tym przez ustanowienie i egzekwowanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji za niewywiązywanie się z tych obowiązków.

SEKCJA IV

ŚRODKI ZAPOBIEGANIA KORUPCJI W SEKTORZE PUBLICZNYM

ARTYKUŁ 12

Zasady postępowania urzędników publicznych

1. Strony uznają znaczenie zasad postępowania urzędników publicznych przyjętych w ramach Współpracy Gospodarczej Azji i Pacyfiku (APEC) w dniu 3 lipca 2007 r. w odniesieniu do Chile, a także zalecenia nr R (2000) 10 dotyczącego kodeksów postępowania dla urzędników publicznych przyjętego przez Radę Europy w dniu 11 maja 2000 r. w odniesieniu do Strony UE.

2. Strony potwierdzają swoje zobowiązania wynikające z art. 8 UNCAC, w tym dotyczące stosowania kodeksów lub norm postępowania dla urzędników publicznych, ułatwiania zgłaszania odpowiednim organom przez urzędników publicznych aktów korupcji, wymagania od urzędników publicznych składania odpowiednim organom deklaracji dotyczących potencjalnych konfliktów interesów, a także podejmowania środków zapewniających działania dyscyplinarne lub inne środki wobec urzędników publicznych naruszających takie kodeksy lub normy.

ARTYKUŁ 13

Przejrzystość w administracji publicznej

1. Strony podkreślają znaczenie przejrzystości w administracji publicznej dla zapobiegania korupcji mającej wpływ na handel i inwestycje oraz zgadzają się propagować przejrzystość zgodnie z postanowieniami szczegółowymi i horyzontalnymi przewidzianymi w części III niniejszej Umowy, w tym w szczególności postanowieniami dotyczącymi ułatwień w handlu, zamówień publicznych, regulacji wewnętrznych i ogólnej przejrzystości.

2. Strony potwierdzają swoje zobowiązania wynikające z art. 13 ust. 2 UNCAC do podejmowania odpowiednich środków w celu zapewnienia, aby ich organy antykorupcyjne były powszechnie znane, oraz zapewnienia dostępu do tych organów w celu zgłaszania wszelkich odnośnych incydentów.

ARTYKUŁ 14

Udział społeczeństwa obywatelskiego

1. Strony uznają znaczenie udziału społeczeństwa obywatelskiego w zapobieganiu i zwalczaniu korupcji w handlu i inwestycjach międzynarodowych, a także potrzebę podnoszenia świadomości społecznej na temat istnienia, przyczyn i wagi korupcji oraz zagrożeń z niej wynikających. W tym celu Strony potwierdzają swoje zobowiązania wynikające z art. 13 ust. 1 UNCAC, w szczególności zobowiązanie dotyczące podejmowania odpowiednich środków służących ułatwieniu aktywnego udziału osób i grup spoza sektora publicznego, takich jak społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe i organizacje społeczne.

2. Strony w szczególności biorą pod uwagę:

a) podejmowanie działań w zakresie informowania społeczeństwa oraz powszechnych programów edukacyjnych przyczyniających się do braku tolerancji dla korupcji; oraz

b) przyjmowanie lub utrzymywanie środków sprzyjających poszanowaniu, promowaniu i ochronie wolności poszukiwania, otrzymywania, publikowania i rozpowszechniania informacji dotyczących korupcji.

ARTYKUŁ 15

Ochrona osób zgłaszających nieprawidłowości

Strony potwierdzają swoje zobowiązanie wynikające z art. 33 UNCAC dotyczące ochrony osób zgłaszających nieprawidłowości przed jakimkolwiek nieuzasadnionym działaniem.

SEKCJA V

Mechanizm rozstrzygania sporów

ARTYKUŁ 16

Rozstrzyganie sporów

1. Strony podejmują wszelkie możliwe starania w postaci dialogu, konsultacji, wymiany informacji oraz współpracy w celu rozwiązania każdego sporu między nimi co do interpretacji lub stosowania niniejszego Protokołu.

2. W przypadku sporu między Stronami w odniesieniu do interpretacji lub stosowania niniejszego Protokołu Strony korzystają wyłącznie z procedur rozstrzygania sporów ustanowionych na podstawie art. 17 i 18.

ARTYKUŁ 17

Konsultacje

1. Strona (zwana dalej „Stroną występującą z wnioskiem”) może w dowolnym momencie zwrócić się o przeprowadzenie z drugą Stroną (zwaną dalej „Stroną odpowiadającą”) konsultacji na temat dowolnej kwestii dotyczącej interpretacji lub stosowania niniejszego Protokołu, składając pisemny wniosek w punkcie kontaktowym Strony odpowiadającej wyznaczonym zgodnie z art. 19 ust. 3 We wniosku podaje się powody wystąpienia z wnioskiem o konsultacje, w tym wystarczająco szczegółowy opis danej kwestii oraz jej związek z postanowieniami niniejszego Protokołu.

2. O ile nie uzgodniono inaczej ze Stroną występującą z wnioskiem, Strona odpowiadająca udziela odpowiedzi na piśmie w terminie 10 dni po dniu doręczenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

3. Strony rozpoczynają konsultacje nie później niż 30 dni po dniu doręczenia wniosku, chyba że Strony uzgodnią inaczej.

4. Konsultacje można przeprowadzać osobiście lub przy użyciu wszelkich środków technologicznych dostępnych Stronom. Konsultacje osobiste przeprowadza się na terytorium Strony odpowiadającej, chyba że Strony uzgodnią inaczej.

5. W ramach konsultacji Strony:

a) udzielają wystarczających informacji, aby umożliwić pełne zbadanie danej kwestii; oraz

b) traktują wszelkie informacje wymieniane w ramach konsultacji jako poufne.

6. Strony podejmują konsultacje, aby znaleźć obustronnie zadowalające rozwiązanie danej kwestii, uwzględniając związane z tą kwestią możliwości współpracy.

7. Jeśli Strony nie są w stanie rozstrzygnąć danej kwestii zgodnie z ust. 3-6 w terminie 60 dni po doręczeniu wniosku o konsultacje zgodnie z ust. 1, każda ze Stron może, składając pisemny wniosek w punkcie kontaktowym drugiej Strony wyznaczonym zgodnie z art. 19 ust. 3, wystąpić o zwołanie posiedzenia Podkomitetu ds. Przeciwdziałania Korupcji w Handlu i Inwestycjach, o którym mowa w art. 19, aby rozważył tę kwestię. Podkomitet ds. Przeciwdziałania Korupcji w Handlu i Inwestycjach zbiera się bezzwłocznie oraz dokłada starań, aby osiągnąć porozumienie dotyczące rozstrzygnięcia danej kwestii.

8. Każda ze Stron lub Podkomitet ds. Przeciwdziałania Korupcji w Handlu i Inwestycjach zebrany zgodnie z ust. 7 może, w stosownych przypadkach, zasięgnąć opinii wewnętrznych grup konsultacyjnych, o których mowa w art. 40.6 niniejszej Umowy, lub innej porady eksperta.

9. W przypadku rozstrzygnięcia danej kwestii Strony dokumentują wszelkie ustalenia końcowe, w tym w stosownych przypadkach uzgodnione konkretne działania i terminy. Strony podają takie ustalenia do wiadomości publicznej, chyba że Strony uzgodnią inaczej.

ARTYKUŁ 18

Zespół ekspertów

1. Jeśli Strony nie są w stanie znaleźć obustronnie zadowalającego rozwiązania w terminie 60 dni po doręczeniu pisemnego wniosku o rozważenie danej kwestii przez Podkomitet ds. Przeciwdziałania Korupcji w Handlu i Inwestycjach na podstawie art. 16 ust. 7 lub - w przypadku gdy nie wystąpiono z takim wnioskiem - w terminie 120 dni po doręczeniu pisemnego wniosku o konsultacje na podstawie art. 17 ust. 1, każda ze Stron może, składając pisemny wniosek w punkcie kontaktowym drugiej Strony wyznaczonym zgodnie z art. 19 ust. 3, wystąpić o ustanowienie zespołu ekspertów w celu zbadania danej kwestii. We wniosku określa się powody wystąpienia o ustanowienie zespołu ekspertów, w tym opis danej kwestii, oraz wyjaśnia się, w jaki sposób dana kwestia narusza postanowienia niniejszego Protokołu, które Strona uznaje za mające zastosowanie.

2. O ile niniejszy artykuł nie stanowi inaczej, do niniejszego Protokołu stosuje się odpowiednio: art. 38.6, 38.10, art. 38.13 ust. 6, art. 38.14 ust. 1, art. 38.15, 38.19, art. 38.20 ust. 2, art. 38.21, 38.22, 38.24, 38.32, 38.33, 38.34 i 38.35 niniejszej Umowy, a także załączniki 38-A i 38-B do niniejszej Umowy.

3. Na swoim pierwszym posiedzeniu Podkomitet ds. Przeciwdziałania Korupcji w Handlu i Inwestycjach zaleca Wspólnemu Komitetowi sporządzenie listy przynajmniej 15 osób, które są skłonne i zdolne pełnić rolę członka zespołu ekspertów. Lista składa się z trzech części:

a) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Strony UE;

b) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Chile; oraz

c) jednej części listy złożonej z osób, które nie są obywatelami żadnej ze Stron i które są skłonne pełnić funkcję przewodniczącego zespołu ekspertów.

Każda ze Stron proponuje do swojej części listy co najmniej pięć osób. Strony wybierają również co najmniej pięć osób do części listy zawierającej kandydatów na przewodniczących. Wspólny Komitet zapewnia aktualizację wszystkich części listy oraz zapewnia, aby każda z nich zawierała nazwiska co najmniej pięciu osób.

4. Osoby, o których mowa w ust. 3, muszą posiadać specjalistyczną lub fachową wiedzę w kwestiach objętych niniejszym Protokołem lub w zakresie rozstrzygania sporów wynikających z umów międzynarodowych. Muszą to być osoby niezależne, działające w imieniu własnym, nieprzyjmujące poleceń jakichkolwiek władz publicznych lub jakiejkolwiek organizacji w sprawach związanych z danym sporem oraz niepowiązane z władzami publicznymi którejkolwiek ze Stron, a także muszą one postępować zgodnie z załącznikiem 38-B.

5. Jeżeli skład zespołu ekspertów ustala się zgodnie z procedurami określonymi w art. 38.6 ust. 3 i 4 niniejszej Umowy, ekspertów wybiera się spośród odpowiednich osób znajdujących się w częściach listy, o której mowa w ust. 3 niniejszego artykułu.

6. O ile Strony nie uzgodnią inaczej w terminie pięciu dni od dnia ustanowienia zespołu ekspertów, zgodnie z art. 38.6 ust. 5 niniejszej Umowy, zakres zadań obejmuje:

„zbadanie, w świetle odpowiednich postanowień Protokołu w sprawie zapobiegania i zwalczania korupcji do Zaawansowanej umowy ramowej, kwestii, o której mowa we wniosku o ustanowienie zespołu ekspertów zgodnie z art. 17 tego Protokołu, oraz przedstawienie sprawozdania, zgodnie z tym artykułem, zawierającego wnioski i zalecenia dotyczące rozstrzygnięcia tej kwestii”.

7. W kwestiach związanych z istniejącymi umowami międzynarodowymi, zaleceniami i zasadami, o których mowa w niniejszym Protokole, zespół ekspertów powinien w stosownych przypadkach starać się uzyskać informacje od odpowiednich organizacji lub organów. Wszelkie takie informacje przekazuje się Stronom, które mogą przedstawiać swoje uwagi.

8. Zespół ekspertów interpretuje postanowienia niniejszego Protokołu zgodnie ze zwyczajowymi zasadami interpretacji prawa międzynarodowego publicznego, w tym z zasadami określonymi w Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów z 1969 r.

9. Zespół ekspertów przedstawia Stronom sprawozdanie wstępne oraz sprawozdanie końcowe, zawierające ustalenia faktyczne, wskazanie zastosowania odpowiednich postanowień oraz uzasadnienie tych ustaleń, a także swoje wnioski i zalecenia.

10. Zespół ekspertów przedstawia Stronom sprawozdanie wstępne w terminie 100 dni od dnia ustanowienia zespołu ekspertów. Jeżeli zespół ekspertów uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, przewodniczący tego zespołu powiadamia o tym Strony na piśmie, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin przedstawienia sprawozdania wstępnego przez zespół ekspertów. Terminy, o których mowa w niniejszym ustępie, mogą zostać przedłużone za porozumieniem Stron.

11. Każda ze Stron może złożyć uzasadniony wniosek do zespołu ekspertów o dokonanie przeglądu konkretnych elementów sprawozdania wstępnego w terminie 25 dni od jego przedstawienia. Strona może przedstawić uwagi do wniosku drugiej Strony w terminie 15 dni od dnia złożenia wniosku.

12. Po rozpatrzeniu tych uwag zespół ekspertów przygotowuje sprawozdanie końcowe. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 11, nie zostanie złożony wniosek, o którym mowa w tym ustępie, sprawozdanie wstępne staje się sprawozdaniem końcowym zespołu ekspertów.

13. Zespół ekspertów przekazuje Stronom swoje sprawozdanie końcowe w terminie 175 dni od dnia ustanowienia zespołu ekspertów. Jeżeli zespół ekspertów uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, przewodniczący tego zespołu powiadamia o tym Strony na piśmie, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin przedstawienia sprawozdania końcowego przez zespół ekspertów. Terminy, o których mowa w niniejszym ustępie, mogą zostać przedłużone za porozumieniem Stron.

14. Sprawozdanie końcowe zawiera omówienie wszelkich pisemnych wniosków Stron dotyczących sprawozdania wstępnego oraz wyraźnie odnosi się do uwag Stron.

15. Strony podają sprawozdanie końcowe do wiadomości publicznej w terminie 15 dni od jego przedstawienia przez zespół ekspertów.

16. Jeśli panel ekspertów ustali w sprawozdaniu końcowym, że Strona odpowiadająca nie wypełniła swoich obowiązków wynikających z niniejszego Protokołu, Strony poddają pod dyskusję odpowiednie środki, jakie należy wdrożyć, uwzględniając sprawozdanie i zalecenia zespołu ekspertów. Nie później niż trzy miesiące po podaniu sprawozdania końcowego do wiadomości publicznej zgodnie z ust. 15 niniejszego artykułu Strona odpowiadająca informuje swoją wewnętrzną grupę konsultacyjną, o której mowa w art. 40.6 niniejszej Umowy, oraz drugą Stronę o swoich decyzjach dotyczących wszelkich środków, które należy wdrożyć.

17. Podkomitet ds. Przeciwdziałania Korupcji w Handlu i Inwestycjach monitoruje działania następcze w związku ze sprawozdaniem zespołu ekspertów i jego zaleceniami. Wewnętrzne grupy konsultacyjne, o których mowa w art. 40.6 niniejszej Umowy, mogą przedkładać w tej kwestii uwagi do Podkomitetu ds. Przeciwdziałania Korupcji w Handlu i Inwestycjach.

ARTYKUŁ 19

Podkomitet ds. Przeciwdziałania Korupcji w Handlu i Inwestycjach

1. W skład Podkomitetu ds. Przeciwdziałania Korupcji w Handlu i Inwestycjach ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 niniejszej Umowy (zwanego dalej „podkomitetem”) wchodzą przedstawiciele każdej ze Stron, z uwzględnieniem szczególnych kwestii, które mają być podnoszone na danej sesji. Przedstawicielami Chile są urzędnicy Podsekretariatu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych w Ministerstwie Spraw Zagranicznych lub instytucji będącej jego następcą.

2. Podkomitet:

a) ułatwia i monitoruje skuteczne wykonanie niniejszego Protokołu oraz poddaje pod dyskusję wszelkie trudności, które mogą pojawić się w związku z jego wykonywaniem;

b) promuje współpracę między Stronami w sprawach objętych niniejszym Protokołem, a także wymianę informacji na temat rozwoju sytuacji na forach pozarządowych, regionalnych i wielostronnych w kwestiach objętych niniejszym Protokołem;

c) kieruje zalecenia do Wspólnego Komitetu;

d) rozpatruje wszelkie inne uzgodnione przez Strony kwestie związane z niniejszym Protokołem.

3. Każda ze Stron wyznacza w ramach swojej administracji punkt kontaktowy, aby ułatwić komunikację i koordynację między Stronami we wszelkich kwestiach dotyczących wykonywania niniejszego Protokołu, oraz przekazuje drugiej Stronie dane kontaktowe tego punktu kontaktowego. Strony bezzwłocznie powiadamiają się wzajemnie o wszelkich zmianach w tych danych kontaktowych.

PROTOKÓŁ DO ZAAWANSOWANEJ UMOWY RAMOWEJ MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, Z JEDNEJ STRONY, A REPUBLIKĄ CHILE, Z DRUGIEJ STRONY, W SPRAWIE WZAJEMNEJ POMOCY ADMINISTRACYJNEJ W SPRAWACH CELNYCH

ARTYKUŁ 1

Definicje

Do celów niniejszego Protokołu:

a) „organ wnioskujący” oznacza właściwy organ administracyjny, wyznaczony w tym celu przez Stronę, który występuje z wnioskiem o pomoc na podstawie niniejszego Protokołu;

b) „przepisy prawa celnego” oznacza wszelkie przepisy ustawowe i wykonawcze mające zastosowanie na terytoriach Stron, regulujące przywóz, wywóz i tranzyt towarów oraz objęcie ich jakimkolwiek innym systemem celnym lub inną procedurą celną, w tym środki zakazu, ograniczenia i kontroli;

c) „informacje” oznaczają wszelkie dane, dokumenty, obrazy, sprawozdania, komunikaty lub uwierzytelnione odpisy, w jakiejkolwiek formie, w tym w formie elektronicznej, nawet przetworzone lub przeanalizowane;

d) „działanie naruszające przepisy prawa celnego” oznacza wszelkie naruszenie lub usiłowanie naruszenia przepisów prawa celnego; oraz

e) „organ współpracujący” oznacza właściwy organ administracyjny, wyznaczony w tym celu przez Stronę, który otrzymuje wniosek o pomoc na podstawie niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 2

Zakres stosowania

1. Strony pomagają sobie nawzajem, w obszarach swoich kompetencji oraz w sposób i na warunkach określonych w niniejszym Protokole, aby zapewnić prawidłowe stosowanie przepisów prawa celnego, w szczególności przez zapobieganie działaniom naruszającym takie przepisy, prowadzenie dochodzeń dotyczących takich działań oraz zwalczanie takich działań.

2. Pomoc w sprawach celnych, jak przewidziano w niniejszym Protokole, ma zastosowanie do każdego organu administracyjnego Strony, który jest właściwy w zakresie stosowania niniejszego Protokołu. Pomoc ta pozostaje bez uszczerbku dla postanowień regulujących wzajemną pomoc w sprawach karnych oraz nie obejmuje informacji uzyskanych zgodnie z wykonywanymi uprawnieniami na wniosek organu sądowego, chyba że organ ten zezwala na przekazywanie takich informacji.

3. Niniejszy Protokół nie obejmuje pomocy w zakresie odzyskiwania ceł, podatków lub grzywien.

ARTYKUŁ 3

Pomoc na wniosek

1. Na wniosek organu wnioskującego organ współpracujący dostarcza mu wszelkich odpowiednich informacji pozwalających mu zapewnić prawidłowe stosowanie przepisów prawa celnego, włącznie z informacjami dotyczącymi ujawnionych lub planowanych działań, które stanowią lub mogłyby stanowić działania naruszające przepisy prawa celnego.

2. Na wniosek organu wnioskującego organ współpracujący informuje organ wnioskujący o tym:

a) czy towary wywiezione z terytorium Strony zostały właściwie przywiezione na terytorium drugiej Strony, wskazując, w stosownych przypadkach, procedurę celną zastosowaną wobec tych towarów;

b) czy towary przywiezione na terytorium Strony zostały prawidłowo wywiezione z terytorium drugiej Strony, wskazując, w stosownych przypadkach, procedurę celną zastosowaną wobec tych towarów.

3. Na wniosek organu wnioskującego organ współpracujący podejmuje, w ramach swoich przepisów ustawowych i wykonawczych, kroki niezbędne do zapewnienia specjalnego nadzoru dotyczącego:

a) osób fizycznych lub prawnych, wobec których istnieje uzasadnione podejrzenie, że uczestniczą lub uczestniczyły w działaniach naruszających przepisy prawa celnego;

b) towarów, które są lub mogą być transportowane w taki sposób, że istnieje uzasadnione podejrzenie, że towary te są lub mają być wykorzystywane do działań naruszających przepisy prawa celnego;

c) miejsc, w których są lub mogą być gromadzone zapasy towarów w taki sposób, że istnieje uzasadnione podejrzenie, że towary te są lub mają być wykorzystywane do działań naruszających przepisy prawa celnego; oraz

d) środków transportu, które są lub mogą być wykorzystywane w taki sposób, że istnieje uzasadnione podejrzenie, że są lub mają być wykorzystywane do działań naruszających przepisy prawa celnego.

ARTYKUŁ 4

Pomoc z inicjatywy własnej

Strony pomagają sobie wzajemnie, z inicjatywy własnej oraz zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, jeśli uznają to za niezbędne do prawidłowego stosowania przepisów prawa celnego, poprzez przekazywanie uzyskanych informacji dotyczących zakończonych, planowanych lub trwających działań, które stanowią lub zdają się stanowić działania naruszające przepisy prawa celnego i które mogą zainteresować drugą Stronę. Informacje te dotyczą w szczególności:

a) osób, towarów i środków transportu; oraz

b) nowych środków lub metod wykorzystywanych do prowadzenia działań naruszających przepisy prawa celnego.

ARTYKUŁ 5

Forma i treść wniosków o pomoc

1. Wnioski składane na podstawie niniejszego Protokołu sporządza się na piśmie w formie drukowanej albo elektronicznej. Do wniosków dołącza się dokumenty niezbędne do zapewnienia wykonania wniosku. W pilnych przypadkach organ współpracujący może zaakceptować wnioski w formie ustnej, które muszą zostać natychmiast potwierdzone przez organ wnioskujący w formie pisemnej.

2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, muszą zawierać następujące informacje:

a) organ wnioskujący i urzędnik wnioskujący;

b) informacje i rodzaj pomocy będące przedmiotem wniosku;

c) przedmiot wniosku i powód wystąpienia z wnioskiem;

d) odpowiednie przepisy ustawowe i wykonawcze oraz inne instrumenty prawne mające związek z wnioskiem;

e) możliwie dokładne i wyczerpujące informacje dotyczące osób fizycznych lub prawnych, wobec których prowadzone jest dochodzenie;

f) podsumowanie istotnych faktów oraz już przeprowadzonych postępowań; oraz

g) wszelkie dostępne szczegółowe informacje dodatkowe niezbędne organowi współpracującemu do rozpatrzenia wniosku.

3. Wnioski przedkłada się w języku urzędowym organu współpracującego lub w języku akceptowanym przez ten organ, przy czym język angielski zawsze jest językiem akceptowanym. Wymóg ten nie ma zastosowania do dokumentów dołączonych do wniosku na podstawie ust. 1.

4. Jeżeli wniosek nie spełnia wymogów formalnych określonych w ust. 1, 2 i 3, organ współpracujący może zażądać poprawienia lub uzupełnienia wniosku; jednocześnie można zarządzić wprowadzenie środków zabezpieczających.

ARTYKUŁ 6

Wykonywanie wniosków

1. W celu wykonania wniosku o pomoc organ współpracujący podejmuje czynności, w granicach swoich kompetencji i w ramach dostępnych środków - tak jakby działał na własny rachunek lub na wniosek innego organu tej samej Strony - dostarczając informacje już przez siebie posiadane, prowadząc odpowiednie postępowania lub zlecając ich podjęcie. Jeżeli organ współpracujący, nie mogąc działać samodzielnie, przekaże wniosek do innego organu, niniejszy ustęp stosuje się także do tego innego organu.

2. Wnioski o pomoc wykonuje się zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, do której skierowano wniosek.

3. Organ współpracujący przesyła odpowiedź na wniosek o pomoc w terminie dwóch miesięcy od jego otrzymania. Jeśli organ współpracujący nie jest w stanie wykonać wniosku o pomoc w tym terminie, informuje o tym organ wnioskujący, wskazując przewidywany możliwy termin wykonania wniosku.

ARTYKUŁ 7

Forma przekazywania informacji

1. Organ współpracujący przekazuje organowi wnioskującemu, w formie pisemnej, wyniki postępowań wraz z odpowiednimi dokumentami, uwierzytelnionymi odpisami lub innymi materiałami. Informacje te mogą być przekazywane w formie elektronicznej.

2. Oryginały dokumentów przekazuje się z zastrzeżeniem ograniczeń prawnych każdej ze Stron, wyłącznie na wniosek organu wnioskującego, w przypadkach gdy uwierzytelnione odpisy byłyby niewystarczające. Organ wnioskujący zwraca te oryginały w najwcześniejszym możliwym terminie.

3. Jeśli zastosowanie ma ust. 2, organ współpracujący przekazuje organowi wnioskującemu wszelkie informacje dotyczące autentyczności dokumentów wydanych lub poświadczonych przez urzędowe jednostki organizacyjne na jego terytorium przy zgłoszeniu towaru.

ARTYKUŁ 8

Obecność urzędników jednej Strony na terytorium drugiej Strony

1. Należycie upoważnieni urzędnicy Strony mogą, za zgodą drugiej Strony oraz na warunkach określonych przez tę drugą Stronę, przebywać w biurach organu współpracującego lub wszelkich innych organów, których to dotyczy, zgodnie z art. 6 ust. 1, w celu uzyskania informacji o działaniach, które stanowią lub mogłyby stanowić działania naruszające przepisy prawa celnego, których organ wnioskujący potrzebuje do celów niniejszego Protokołu.

2. Należycie upoważnieni urzędnicy jednej Strony mogą, za zgodą drugiej Strony oraz na warunkach określonych przez tę drugą Stronę, być obecni przy postępowaniach prowadzonych na terytorium tej drugiej Strony.

3. Obecność należycie upoważnionych urzędników jednej Strony na terytorium drugiej Strony może mieć wyłącznie charakter doradczy i w tym czasie tacy należycie upoważnieni urzędnicy:

a) muszą być w stanie w każdej chwili udowodnić swoją funkcję urzędową;

b) nie mogą nosić umundurowania ani broni; oraz

c) korzystają z takiej samej ochrony, jaka przysługuje urzędnikom drugiej Strony, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi tej drugiej Strony.

ARTYKUŁ 9

Przekazywanie i powiadamianie

1. Na wniosek organu wnioskującego organ współpracujący podejmuje w ramach mających do niego zastosowanie przepisów ustawowych i wykonawczych wszelkie działania niezbędne do przekazania adresatowi mającemu miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium podlegającym organowi współpracującemu wszelkich dokumentów lub powiadomienia takiego adresata o wszelkich decyzjach organu wnioskującego wchodzących w zakres stosowania niniejszego Protokołu.

2. Takie wnioski o przekazanie dokumentów lub powiadomienie o decyzji przedkłada się na piśmie w języku urzędowym organu współpracującego lub w języku akceptowanym przez ten organ.

ARTYKUŁ 10

Automatyczna wymiana informacji

1. W drodze wzajemnego porozumienia zgodnie z art. 15 Strony mogą:

a) dokonywać automatycznej wymiany wszelkich informacji objętych niniejszym Protokołem; oraz

b) dokonywać wymiany określonych informacji przed przybyciem przesyłek na terytorium drugiej Strony.

2. W celu realizacji wymian, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b), Strony dokonują ustaleń dotyczących rodzaju informacji, które zamierzają wymieniać, oraz formatu i częstości przekazywania.

ARTYKUŁ 11

Wyjątki od obowiązku udzielenia pomocy

1. Można odmówić udzielenia pomocy lub uzależnić jej udzielenie od spełnienia określonych warunków lub wymogów, jeśli Strona uzna, że udzielenie pomocy w ramach niniejszego Protokołu:

a) mogłoby naruszać suwerenność Chile lub państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek o udzielenie pomocy zgodnie z niniejszym Protokołem;

b) mogłoby naruszać porządek publiczny, bezpieczeństwo lub inne podstawowe interesy, w szczególności w przypadkach, o których mowa w art. 12 ust. 5; lub

c) naruszałoby tajemnicę przemysłową, handlową lub zawodową.

2. Organ współpracujący może odroczyć udzielenie pomocy ze względu na to, że taka pomoc będzie kolidować z trwającymi dochodzeniami, śledztwami lub postępowaniami. W takim przypadku organ współpracujący konsultuje się z organem wnioskującym, aby ustalić, czy pomocy można udzielić z zachowaniem warunków wymaganych przez organ współpracujący.

3. Jeżeli organ wnioskujący występuje o udzielenie pomocy, której sam nie byłby w stanie udzielić, gdyby o to do niego wystąpiono, zwraca na ten fakt uwagę w swoim wniosku. Decyzja o wykonaniu takiego wniosku należy do organu współpracującego.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, organ współpracujący niezwłocznie przekazuje organowi wnioskującemu swoją decyzję wraz z uzasadnieniem.

ARTYKUŁ 12

Wymiana informacji i poufność

1. Informacje otrzymane na podstawie niniejszego Protokołu wykorzystuje się wyłącznie do celów niniejszego Protokołu.

2. Wykorzystanie informacji uzyskanych na podstawie niniejszego Protokołu w postępowaniu administracyjnym lub sądowym wszczętym w związku z działaniami naruszającymi przepisy prawa celnego uznaje się za służące osiągnięciu celów niniejszego Protokołu. W związku z tym w swoich aktach dowodowych, sprawozdaniach i zeznaniach oraz w postępowaniach i sprawach przed sądami Strony mogą wykorzystywać jako dowód uzyskane informacje i dokumenty, z którymi zapoznały się zgodnie z postanowieniami niniejszego Protokołu. Organ współpracujący może wymagać dostarczenia informacji lub udzielenia dostępu do dokumentów od powiadomienia go o takim wykorzystaniu.

3. W przypadku gdy jedna ze Stron chce wykorzystać takie informacje do innych celów, musi wcześniej uzyskać pisemną zgodę organu, który je przekazał. Wykorzystanie informacji w ten sposób podlega wówczas wszelkim ograniczeniom określonym przez ten organ.

4. Wszelkie informacje przekazane w jakiejkolwiek formie na podstawie niniejszego Protokołu mają charakter poufny lub zastrzeżony, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi mającymi zastosowanie na terytorium każdej ze Stron. Informacje te są objęte obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej i korzystają z ochrony, jaką objęte są podobne informacje na podstawie odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych Strony, która je otrzymała. Strony przekazują sobie informacje na temat swoich mających zastosowanie przepisów ustawowych i wykonawczych.

5. Dane osobowe mogą być przekazywane wyłącznie zgodnie z przepisami o ochronie danych Strony przekazującej dane. Każda ze Stron informuje drugą Stronę o swoich odpowiednich przepisach dotyczących ochrony danych i w razie potrzeby dokłada wszelkich starań, aby uzgodnić dodatkowe środki ochrony.

ARTYKUŁ 13

Biegli i świadkowie

Organ współpracujący może upoważnić swoich urzędników do stawienia się, w granicach przyznanego upoważnienia, jako biegli lub świadkowie w postępowaniu sądowym lub administracyjnym w sprawach objętych niniejszym Protokołem oraz przedstawienia potrzebnych do celów tych postępowań przedmiotów i dokumentów lub ich uwierzytelnionych odpisów. Wniosek o stawienie się musi wskazywać, przed jakim organem sądowym lub administracyjnym urzędnik musi się stawić, w jakiej sprawie oraz z jakiego tytułu lub w jakim charakterze urzędnik ten będzie przesłuchiwany.

ARTYKUŁ 14

Wydatki związane z udzieleniem pomocy

1. Strony zrzekają się wszelkich wzajemnych roszczeń dotyczących zwrotu wydatków poniesionych w związku z wykonywaniem niniejszego Protokołu.

2. Koszty i dodatki wypłacane biegłym, świadkom oraz tłumaczom ustnym i pisemnym, którzy nie są pracownikami służb publicznych, ponosi odpowiednio Strona występująca z wnioskiem.

3. Jeżeli do wykonania wniosku niezbędne są wydatki o charakterze nadzwyczajnym, Strony określają zasady i warunki, na jakich wniosek ma zostać wykonany, a także sposób pokrycia takich wydatków.

ARTYKUŁ 15

Wykonanie

1. Wykonanie niniejszego Protokołu powierza się, z jednej strony, organom celnym Chile, a z drugiej strony, odpowiednio właściwym służbom Komisji Europejskiej i organom celnym państw członkowskich. Te organy i służby decydują w sprawach związanych ze wszystkimi środkami praktycznymi i uzgodnieniami niezbędnymi do wykonania niniejszego Protokołu, z uwzględnieniem ich odpowiednich mających zastosowanie przepisów ustawowych i wykonawczych, w szczególności w zakresie ochrony danych osobowych.

2. Strony informują się wzajemnie o szczegółach środków wykonawczych przyjętych przez każdą ze Stron zgodnie z postanowieniami niniejszego Protokołu, w szczególności w odniesieniu do należycie upoważnionych służb i urzędników wyznaczonych jako właściwi do celów przesyłania i otrzymywania informacji określonych w niniejszym Protokole.

3. Na terytorium Strony UE postanowienia niniejszego Protokołu nie mają wpływu na przekazywanie jakichkolwiek informacji uzyskanych na podstawie niniejszego Protokołu między właściwymi służbami Komisji Europejskiej a organami celnymi państw członkowskich.

ARTYKUŁ 16

Inne umowy

Postanowienia niniejszego Protokołu mają pierwszeństwo przed postanowieniami wszelkich umów dwustronnych o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, które zostały lub mogą zostać zawarte przez poszczególne państwa członkowskie i Chile, w zakresie, w jakim postanowienia takich umów są niezgodne z niniejszym Protokołem.

ARTYKUŁ 17

Konsultacje

W odniesieniu do interpretacji i wykonywania niniejszego Protokołu Strony konsultują się ze sobą nawzajem w celu rozstrzygnięcia wszelkiej kwestii w tym zakresie w ramach Podkomitetu ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 niniejszej Umowy.

WSPÓLNA DEKLARACJA INTERPRETACYJNA W SPRAWIE POSTANOWIEŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY INWESTYCJI ZAWARTYCH W ZAAWANSOWANEJ UMOWIE RAMOWEJ MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, Z JEDNEJ STRONY, A REPUBLIKĄ CHILE, Z DRUGIEJ STRONY

Unia Europejska i jej państwa członkowskie oraz Chile składają następującą wspólną deklarację interpretacyjną w sprawie postanowień dotyczących ochrony inwestycji zawartych w Zaawansowanej umowie ramowej.

W świetle swoich zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, przyjętego w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r. (zwanego dalej „porozumieniem paryskim"), Strony potwierdzają, że ich inwestorzy powinni oczekiwać, że Strony będą przyjmować środki opracowane i stosowane w celu zwalczania zmiany klimatu lub zaradzenia jej obecnym lub przyszłym konsekwencjom, przez łagodzenie zmiany klimatu, przystosowywanie się do zmiany klimatu, naprawianie szkód, odszkodowania oraz w inny sposób.

Dokonując interpretacji postanowień o ochronie inwestycji przewidzianych w Zaawansowanej umowie ramowej, Trybunał lub Trybunał Odwoławczy, ustanowiony - odpowiednio - na podstawie art. 17.34 i art. 17.35, powinien należycie uwzględnić zobowiązania Stron wynikające z porozumienia paryskiego oraz ich odnośne cele neutralności klimatycznej.

Strony potwierdzają swoje zrozumienie, że postanowienia o ochronie inwestycji przewidziane w Zaawansowanej umowie ramowej interpretuje i stosuje Trybunał lub Trybunał Odwoławczy przy należytym uwzględnieniu zobowiązań Stron wynikających z porozumienia paryskiego i ich odnośnych celów neutralności klimatycznej oraz w sposób umożliwiający Stronom realizację ich odnośnych polityk w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej.

WSPÓLNE OŚWIADCZENIE W SPRAWIE POSTANOWIEŃ DOTYCZĄCYCH HANDLU I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU ZAWARTYCH W ZAAWANSOWANEJ UMOWIE RAMOWEJ MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, Z JEDNEJ STRONY, A REPUBLIKĄ CHILE, Z DRUGIEJ STRONY

Strony,

PRZYPOMINAJĄC o wspólnych wartościach i łączących je silnych więziach kulturowych, politycznych, gospodarczych i więziach współpracy,

PRZYPOMINAJĄC o swoim zobowiązaniu do unowocześnienia i zastąpienia Układu ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, podpisanego w Brukseli w dniu 18 listopada 2002 r., w celu odzwierciedlenia nowych realiów politycznych i gospodarczych;

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązanie do wzmocnienia współpracy w kwestiach dwustronnych, regionalnych i globalnych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;

PRZEKONANE, że Zaawansowana umowa ramowa między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony (zwana dalej „Zawansowaną umowa ramową”), oraz Umowa przejściowa w sprawie handlu między Unią Europejską a Republiką Chile (zwana dalej „Umową przejściową w sprawie handlu”) będą korzystne dla obu Stron, prowadząc do ożywienia gospodarczego po kryzysie związanym z COVID-19, wspierając wzrost w sytuacji wzmożonej niestabilności oraz przyczyniając się do dalszego zacieśnienia wzajemnych więzi,

ZDECYDOWANE, aby zapewnić, by Zaawansowana umowa ramowa wspierała zrównoważony rozwój, tak aby wzrostowi gospodarczemu towarzyszyła ochrona godnych miejsc pracy oraz klimatu i środowiska, w pełnym poszanowaniu wspólnych wartości i priorytetów obu Stron, w tym wspierania transformacji ekologicznej oraz odpowiedzialnych i zrównoważonych łańcuchów wartości, a także

UZNAJĄC, że szerokie zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w wykonanie Zaawansowanej umowy ramowej ma zasadnicze znaczenie dla szybkiej identyfikacji wyzwań, możliwości i priorytetów oraz dla monitorowania wzajemnie uzgodnionych działań,

wyrażają wspólny zamiar szybkiego zawarcia Zaawansowanej umowy ramowej, a następnie współpracy w zakresie wdrażania jej aspektów związanych ze zrównoważonym rozwojem, w oparciu o następujące rozważania:

1. W odniesieniu do wspólnego celu, jakim jest dążenie do wysokiego poziomu ochrony pracy oraz zapewnienia godnej pracy dla wszystkich, Strony podkreślają swoje zobowiązanie do przestrzegania, promowania i skutecznego wdrażania uznanych na poziomie międzynarodowym podstawowych norm pracy, określonych w konwencjach podstawowych Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP). W tym kontekście Strony wyrażają zadowolenie z przyjętej przez MOP decyzji o uwzględnieniu zasady „bezpiecznego i zdrowego środowiska pracy” wśród podstawowych zasad i praw w miejscu pracy, oraz o aktualizacji odpowiednich konwencji MOP, do ratyfikacji których Strony będą zgodnie z wymogami dążyły.

2. W odniesieniu do wspólnego celu, jakim jest zapobiegnięcie pilnemu zagrożeniu w postaci zmiany klimatu, Strony podkreślają swoje zobowiązanie do skutecznego wykonania Ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu oraz przyjętego na jej podstawie porozumienia paryskiego, w tym swoje zobowiązania w zakresie ustalonych na poziomie krajowym wkładów.

3. W odniesieniu do wspólnego celu, jakim jest ochrona i zachowanie środowiska oraz zrównoważone zarządzanie swoimi zasobami naturalnymi, Strony podkreślają swoje zobowiązanie do skutecznego wykonania wielostronnych umów i protokołów środowiskowych, których są stronami, w tym Konwencji o różnorodności biologicznej.

Strony odnotowują, że ich wspólny cel polegający na zwiększeniu szerokiego udziału społeczeństwa obywatelskiego oraz zapewnieniu regularnej wymiany podglądów ze swoimi wewnętrznymi grupami konsultacyjnymi, w tym na temat odnośnych projektów pomocy technicznej, obejmuje elementy Zaawansowanej umowy ramowej związane z handlem i zrównoważonym rozwojem. Strony podkreślają swoje zobowiązanie do promowania i ułatwiania interakcji między swoimi wewnętrznymi grupami konsultacyjnymi za pośrednictwem środków, które uznają za odpowiednie, w tym okresowych posiedzeń. Strony wyrażają swój zamiar wspierania wewnętrznych grup konsultacyjnych zgodnie ze swoim prawodawstwem wewnętrznym i swoimi politykami.

W odniesieniu do wykonywania rozdziału 33 Zaawansowanej umowy ramowej dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju (zwanego dalej „rozdziałem dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju”), Strony będą dążyły do skupienia się na wspólnie określonych priorytetach w zakresie zrównoważoności. Strony będą dążyły do zapoznania się z poglądami społeczeństwa obywatelskiego na temat kwestii związanych z wykonywaniem tego rozdziału, w tym działań następczych wynikających z zobowiązań podjętych przez Strony, a także do zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w te kwestie.

Strony przyjmują z zadowoleniem fakt, że po wejściu w życie Umowy przejściowej w sprawie handlu Unia Europejska i Chile rozpoczną formalny proces przeglądu aspektów tej umowy dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju zgodnie z jej art. 26.23, aby rozważyć włączenie w stosownych przypadkach dodatkowych postanowień, które w danym momencie Unia Europejska lub Chile mogą uznać za istotne, w tym w kontekście zmian w ich polityce wewnętrznej oraz w związku z ich najnowszą praktyką zawierania umów międzynarodowych, jeśli uznają to za stosowne. Takie dodatkowe postanowienia mogą dotyczyć w szczególności dalszego wzmocnienia mechanizmu egzekwowania rozdziału o handlu i zrównoważonym rozwoju, w tym możliwości wprowadzenia etapu zapewniania zgodności, a w ostateczności zastosowania odpowiednich środków zaradczych.

Bez uszczerbku dla wyników tego przeglądu Strony odnotowują, że Unia Europejska i Chile rozważą również możliwość uwzględnienia porozumienia paryskiego jako istotnego elementu Umowy przejściowej w sprawie handlu.

Strony przypominają, że Unia Europejska oraz Chile będą dążyć do zakończenia procesu przeglądu w ramach Umowy przejściowej w sprawie handlu w ciągu 12 miesięcy oraz do uwzględnienia wszelkich uzgodnionych wyników tego procesu w drodze zmiany Przejściowej umowy w sprawie handlu zgodnie z jej art. 33.9. Strony będą również dążyć do uwzględnienia wszelkich uzgodnionych wyników procesu przeglądu w ramach Umowy przejściowej w sprawie handlu w Zaawansowanej umowie ramowej w drodze zmiany Zaawansowanej umowy ramowej zgodnie z jej art. 41.6.

Съставено в Брюксел на тринадесети декември две хиляди двадесет и трета година.

Hecho en Bruselas, el trece de diciembre de dos mil veintitrés.

V Bruselu dne třináctého prosince dva tisíce dvacet tři.

Udfærdiget i Bruxelles den trettende december to tusind og treogtyve.

Geschehen zu Brüssel am dreizehnten Dezember zweitausenddreiundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kolmanda aasta detsembrikuu kolmeteistkümnendal päeval Brüsselis.

΄Εγινε στις Βρυξέλλες, στις δέκα τρεις Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τρία.

Done at Brussels on the thirteenth day of December in the year two thousand and twenty three.

Fait à Bruxelles, le treize décembre deux mille vingt-trois.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an tríú lá déag de mhí na Nollag sa bhliain dhá mhíle fiche a trí.

Sastavljeno u Bruxellesu trinaestog prosinca godine dvije tisuće dvadeset treće.

Fatto a Bruxelles, addì tredici dicembre duemilaventitré.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit trešā gada trīspadsmitajā decembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt trečių metų gruodžio tryliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-huszonharmadik év december havának tizenharmadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tlettax-il jum ta' Diċembru fis-sena elfejn u tlieta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, dertien december tweeduizend drieëntwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia trzynastego grudnia roku dwa tysiące dwudziestego trzeciego.

Feito em Bruxelas, em treze de dezembro de dois mil e vinte e três.

Întocmit la Bruxelles la treisprezece decembrie două mii douăzeci și trei.

V Bruseli trinásteho decembra dvetisícdvadsaťtri.

V Bruslju, trinajstega decembra dva tisoč triindvajset.

Tehty Brysselissä kolmantenatoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkolme.

Som skedde i Bryssel den trettonde december år tjugohundratjugotre.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

За Република България

Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

Thar ceann na hÉireann
For Ireland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

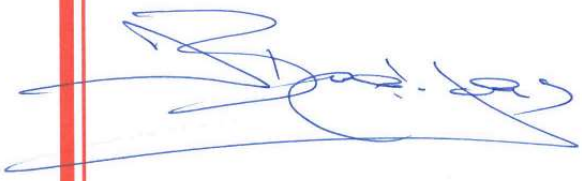

Por el Reino de España

Pour la République française

PÉSC

Za Republiku Hrvatsku

Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

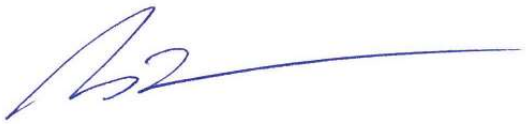

Lietuvos Respublikos vardu

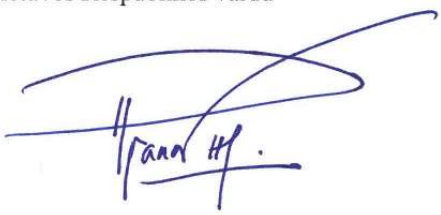

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Magyarország részéről

Għar-Repubblika ta' Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Pela República Portuguesa

Pentru România

Za Republiko Slovenijo

Za Slovenskú republiku

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

Por la República de Chile

Предходният текст е заверено копие на оригинала, депозиран в архивите на Генералния секретариат на Съвета в Брюксел.
El texto que precede es copia certificada conforme del original depositado en los archivos de la Secretaría General del Consejo en Bruselas.
Předchozí text je ověřeným opisem originálu uloženého v archivu generálního sekretariátu Rady v Bruselu.
Foranstående tekst er en bekræftet kopi af originaldokumentet deponeret i Rådets Generalsekretariats arkiver i Bruxelles.
Der vorstehende Text ist eine beglaubigte Abschrift des Originals, das im Archiv des Generalsekretariats des Rates in Brüssel hinterlegt ist.
Eelnev tekst on tõestatud koopia originaalist, mis on antud hoiule nõukogu peasekretariaadi arhiivi Brüsselis.
Το ανωτέρω κείμενο είναι κυρωμένο αντίγραφο του πρωτοτύπου που είναι κατατεθειμένο στο αρχείο της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου στις Βρυξέλλες.
The preceding text is a certified copy of the original deposited in the archives of the General Secretariat of the Council in Brussels.
Le texte qui précède est une copie certifiée conforme à l'original déposé dans les archives du secrétariat général du Conseil à Bruxelles.
Is cóip dheimhnithe é an téacs roimhe seo den scríbhinn bhunaidh a taisceadh i gcartlann Ardrúnaíocht na Comhairle sa Bhruiséil.
Prethodni je tekst ovjereni primjerak izvornika pohranjenog u arhivu Glavnog tajništva Vijeća u Bruxellesu.
Il testo che precede è copia certificata dell'originale depositato negli archivi del Segretariato generale del Consiglio a Bruxelles.
Šis teksts ir apliecināta kopija, kas atbilst oriģinālam, kurš deponēts Padomes Ģenerālsekretariāta arhīvos Briselē.
Pirmiau pateiktas tekstas yra Tarybos generalinio sekretoriato archyvuose Briuselyje deponuoto originalo patvirtinta kopija.
A fenti szöveg a Tanács Főtitkárságának brüsszeli irattárában letétbe helyezett eredeti példány hiteles másolata.
It-test preċedenti huwa kopja ċċertifikata tal-oriġinal iddepożitat fl-arkivji tas-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill fi Brussell.
De voorgaande tekst is een voor gelijkluidend gewaarmerkt afschrift van het origineel, nedergelegd in de archieven van het secretariaat-generaal van de Raad te Brussel.
Powyższy tekst jest uwierzytelnionym odpisem oryginału złożonego w archiwum Sekretariatu Generalnego Rady w Brukseli.
O texto que precede é uma cópia autenticada do original depositado nos arquivos do Secretariado-Geral do Conselho em Bruxelas.
Textul anterior constituie o copie certificată pentru conformitate a originalului depus în arhivele Secretariatului General al Consiliului la Bruxelles.
Predchádzajúci text je overenou kópiou originálu, ktorý je uložený v archíve Generálneho sekretariátu Rady v Bruseli.
Zgornje besedilo je overjena kopija izvirnika, ki je deponiran v arhivu generalnega sekretariata Sveta v Bruslju.
Edellä oleva teksti on oikeaksi todistettu jäljennös Brysselissä olevan neuvoston pääsihteeristön arkistoon talletetusta alkuperäisestä tekstistä.
Ovanstående text är en bestyrkt kopia av det original som deponerats i rådets generalsekretariats arkiv i Bryssel.

Брюксел,
Bruselas,
Brusel,
Bruxelles, den
Brüssel, den
Brüssel,
Βρυξέλλες,
Brussels,
Bruxelles, le
An Bhruiséil,
Bruxelles,
Bruxelles, addì
Briselē,
Briuselis
Brüsszel,
Brussell,
Brussel,
Bruksela, dnia
Bruxelas, em
Bruxelles,
Brusel
Bruselj,
Bryssel,
Bryssel den

1 9 -03- 2024

За генералния секретар на Съвета на Европейския съюз
Por el Secretario General del Consejo de la Unión Europea
Za generálního tajemníka Rady Evropské unie
For Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union
Für den Generalsekretär des Rates der Europäischen Union
Euroopa Liidu Nõukogu peasekretäri nimel
Για τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
For the Secretary-General of the Council of the European Union
Pour le secrétaire général du Conseil de l'Union européenne
Thar ceann Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Za glavnog tajnika Vijeća Europske unije
Per il Segretario Generale del Consiglio dell'Unione europea
Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretāra vārdā –
Europos Sąjungos Tarybos generalinio sekretoriaus vardu
Az Európai Unió Tanácsának főtitkára nevében
Ghas-Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Voor de Secretaris-Generaal van de Raad van de Europese Unie
W imieniu Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej
Pelo Secretário-Geral do Conselho da União Europeia
Pentru Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Za generálneho tajomníka Rady Európskej únie
Za generalnega sekretarja Sveta Evropske unije
Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin puolesta
För generalsekreteraren för Europeiska unionens råd

M. van den HEUVEL
Director-General

Deklaracja Rzeczypospolitej Polskiej

Rzeczpospolita Polska oświadcza, że może tymczasowo stosować Umowę zgodnie z jej artykułem 41.5 ustęp 2 dopiero po powiadomieniu Sekretariatu Generalnego Rady Unii Europejskiej, będącego depozytariuszem Umowy, że zakończyła krajową procedurę, niezbędną do wejścia w życie Umowy.

Declaration of the Republic of Poland

The Republic of Poland declares that it may provisionally apply the Agreement according to its Article 41.5 paragraph 2 only once it has notified the General Secretariat of the Council of the European Union, as the depository of the Agreement, that it has concluded the necessary national procedure for the Agreement to enter into force.

Deklaracja Republiki Austrii dotycząca tymczasowego stosowania zgodnie z art. 41.5 ust. 2 Umowy

Austria jest gotowa zaakceptować proponowany sposób postępowania, musi jednak zwrócić uwagę, że tymczasowe stosowanie Umowy ramowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, w rozumieniu prawa międzynarodowego ze względów konstytucyjnych, może się odbywać od chwili, w której powiadomi Sekretariat Generalny Rady Unii Europejskiej, jako depozytariusza Umowy, o zakończeniu niezbędnych do wejścia w życie Umowy procedur krajowych.

Erklärung der Republik Österreich betreffend die vorläufige Anwendung gem. Art. 41.5 Abs. 2 des Abkommens

Österreich ist bereit, sich der vorgeschlagenen Vorgangsweise anzuschließen, muss aber darauf hinweisen, dass es eine vorläufige Anwendung des Rahmenabkommens zwischen der Europäischen Union und ihren Mitgliedstaaten einerseits und der Republick Chile andererseits im völkerrechtlichen Sinn aus verfassungsrechtlichen Gründen erst ab dem Zeitpunkt vornehmen kann, zu dem es dem Generalsekretariat des Rates der Europäischen Union als dem Verwahrer des Abkommens den Abschluss seiner für das Inkrafttreten des Abkommens erforderlichen innerstaatlichen Verfahren notifiziert hat.

Za zgodność tłumaczenia z oryginałem
Henryka Mościcka-Dendys
Podsekretarz Stanu
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

ADVANCED FRAMEWORK AGREEMENT
BETWEEN THE EUROPEAN UNION
AND ITS MEMBER STATES, OF THE ONE PART,
AND THE REPUBLIC OF CHILE, OF THE OTHER PART

PREAMBLE

THE KINGDOM OF BELGIUM,

THE REPUBLIC OF BULGARIA,

THE CZECH REPUBLIC,

THE KINGDOM OF DENMARK,

THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,

THE REPUBLIC OF ESTONIA,

IRELAND,

THE HELLENIC REPUBLIC,

THE KINGDOM OF SPAIN,

THE FRENCH REPUBLIC,

THE REPUBLIC OF CROATIA,

THE ITALIAN REPUBLIC,

THE REPUBLIC OF CYPRUS,

THE REPUBLIC OF LATVIA,

THE REPUBLIC OF LITHUANIA,

THE GRAND DUCHY OF LUXEMBOURG,

HUNGARY,

THE REPUBLIC OF MALTA,

THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS,

THE REPUBLIC OF AUSTRIA,

THE REPUBLIC OF POLAND,

THE PORTUGUESE REPUBLIC,

ROMANIA,

THE REPUBLIC OF SLOVENIA,

THE SLOVAK REPUBLIC,

THE REPUBLIC OF FINLAND,

THE KINGDOM OF SWEDEN,

Contracting Parties to the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union, hereinafter referred to as the "Member States",

and

THE EUROPEAN UNION,

of the one part,

and

THE REPUBLIC OF CHILE, hereinafter referred to as "Chile",

of the other part,

hereinafter jointly referred to as "the Parties",

CONSIDERING the strong cultural, political, economic and cooperation ties which unite them,

REAFFIRMING their commitment to democratic principles, human rights and fundamental freedoms, the rule of law and good governance, and to the achievement of sustainable development and tackling climate change, which constitute the basis for their partnership and cooperation,

SHARING the view that the proliferation of weapons of mass destruction and their means of delivery to both state and non-state actors represents one of the most serious threats to international peace and security,

MINDFUL of the significant contribution to the strengthening of those ties made by the Association Agreement establishing an association between the European Community and its Member States, of the one part, and the Republic of Chile, of the other part, signed in Brussels on 18 November 2002 ("Association Agreement"),

EMPHASISING the comprehensive nature of their relationship and the importance of providing a coherent framework for its further promotion,

CONSIDERING their commitment to modernise the existing Association Agreement to reflect new political and economic realities and the advancements made in their partnership,

ACKNOWLEDGING the importance of a strong and effective multilateral system, based upon international law, in preserving peace, preventing conflicts and strengthening international security and in tackling common challenges,

AFFIRMING their commitment to strengthen cooperation on bilateral, regional and global issues of common concern and to use all available tools to promote activities designed to develop an active and reciprocal international cooperation,

WELCOMING the adoption and calling for the implementation of the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030, adopted at the Third UN World Conference in Sendai on 18 March 2015, the Addis Ababa Action Agenda of the Third International Conference on Financing for Development, adopted at Addis Ababa on 13 to16 July 2015, the Resolution 70/1 adopted by the General Assembly of the United Nations ("UN General Assembly") on 25 September 2015, containing the outcome document "Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development and the 17 Sustainable Development Goals" ("2030 Agenda"), the Paris Agreement under the United Nations Framework Convention on Climate Change, done at Paris on 12 December 2015 ("Paris Agreement"), the New Urban Agenda, adopted during the UN Conference on Housing and Sustainable Urban Development (Habitat III) in Quito on 20 October 2016 ("New Urban Agenda") and the World Humanitarian Summit Commitments, adopted at the World Humanitarian Summit in Istanbul on 23 and 24 May 2016,

REAFFIRMING their commitment to promote sustainable development in its economic, social and environmental dimensions, their commitment to the development of international trade in such a way as to contribute to sustainable development in those three dimensions, which are recognised as deeply interlinked and mutually reinforcing, and their commitment to promote the achievement of the objectives of the 2030 Agenda,

REAFFIRMING their commitment to expand and diversify their trade relations in conformity with the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization, done at Marrakesh on 15 April 1994, and the specific objectives and provisions set out in Part III of this Agreement,

DESIRING to strengthen their economic relations, in particular their trade and investment relations, by strengthening and improving market access, and contributing to economic growth, while remaining mindful of the need to raise awareness of the economic and social impact of environmental damage, unsustainable patterns of production and consumption and their associated impact on human well-being,

CONVINCED that this Agreement will create a climate conducive to the growth of sustainable economic relations between them, in particular in the trade and investment sectors, which are essential to the realisation of economic and social development, technological innovation and modernisation,

RECOGNISING that the provisions of this Agreement protect investments and investors, and are intended to stimulate mutually beneficial business activity, without undermining the right of the Parties to regulate in the public interest within their territories,

RECOGNISING the close relationship between innovation and trade, as well as the relevance of innovation for economic growth and social development, and also affirming their interest to promote higher levels of cooperation on innovation, research, science, technology, transportation and other related fields as well as promoting the participation of the public and private sectors,

AFFIRMING their commitment to strengthen cooperation in the fields of justice, freedom and security,

RECOGNISING the mutual benefits of enhanced cooperation in the areas of education, environmental matters, culture, research and innovation, employment and social affairs, health and other areas of common interest,

EXPRESSING their determination to continue strengthening their relationship through new cooperation agreements, as well as their determination that such cooperation be carried out to the benefit of third countries, as embodied in the Memorandum of Understanding for International Cooperation signed by the Parties in 2015, and by the continuing participation of Chile in the regional programmes of the European Union,

RECALLING the importance of the various agreements signed by the European Union and Chile, which have fostered political dialogue and cooperation across the sectoral areas of the relationship between the Parties, and increased trade and investment,

NOTING that in case the Parties decide, within the framework of this Agreement, to enter into specific agreements in the area of freedom, security and justice which may be concluded by the European Union pursuant to Title V of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union ("TFEU"), the provisions of such future specific agreements would not bind Ireland unless the European Union, simultaneously with Ireland as regards their respective previous bilateral relations, notifies Chile that Ireland has become bound by such future specific agreements as part of the European Union in accordance with Protocol No 21 on the position of Ireland in respect of the area of freedom, security and justice, annexed to the Treaty on European Union ("TEU") and to the TFEU. Likewise, any subsequent internal measures of the European Union which are adopted pursuant to Title V of Part Three of the TFEU to implement this Agreement would not bind Ireland, unless Ireland has notified its wish to take part in such measures or accept them in accordance with Protocol No 21. Also noting that, such future specific agreements or subsequent internal measures of the European Union would fall within the scope of Protocol No 22 on the position of Denmark annexed to the TEU and the TFEU,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

PART I

GENERAL PRINCIPLES AND OBJECTIVES

CHAPTER 1

OBJECTIVES, GENERAL PRINCIPLES AND DEFINITIONS

ARTICLE 1.1

Objectives of this Agreement

The objectives of this Agreement are to:

(a) reaffirm the association between the Parties based on a strengthened partnership, reinforced political dialogue and enhanced cooperation on issues of mutual interest, including innovation in all applicable areas;

(b) foster increased trade and investment between the Parties by expanding and diversifying their trade relations, which should contribute to higher economic growth and an improved quality of life; and

(c) strengthen the existing cooperation relationship between the Parties, including international cooperation for sustainable development and fostering joint work, with the purpose of contributing to the implementation of the 2030 Agenda.

ARTICLE 1.2

General principles

1. The Parties confirm their strong support for the principles of the Charter of the United Nations.

2. Respect for democratic principles and human rights and fundamental freedoms, as laid down in the Universal Declaration of Human Rights, adopted by the UN General Assembly on 10 December 1948, and other relevant international human rights instruments to which the Parties are party and for the principle of the rule of law and good governance, which underpin the internal and international policies of both Parties, constitutes an essential element of this Agreement.

3. The Parties share the view that the proliferation of weapons of mass destruction and their means of delivery to both state and non-state actors poses a major threat to international peace and security.

4. The Parties reaffirm their commitment to continue promoting sustainable development in all its dimensions, contributing to the attainment of internationally agreed sustainable development goals, including to cooperate to address global environmental challenges.

5. The Parties confirm their commitment to mainstream gender equality and the empowerment of women and girls.

6. The Parties reaffirm their support for the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, adopted on 13 September 2007, and their commitments to respect the cultural diversity and protect the rights of indigenous peoples.

7. The Parties shall implement this Agreement based on shared values including the principles of dialogue, mutual respect, equal partnership, multilateralism, consensus and respect for international law.

ARTICLE 1.3

Definitions

For the purposes of this Agreement:

(a) "Association Agreement" means the Agreement establishing an association between the European Community and its Member States, of the one part, and the Republic of Chile, of the other part, signed in Brussels on 18 November 2002;

(b) "Interim Trade Agreement" means the Interim Agreement on Trade between the European Union and the Republic of Chile, signed in Brussels on 13 December 2023;

(c) "third country" means a country or territory outside the territorial scope of application of this Agreement as set out in Article 41.2; and

(d) "Vienna Convention on the Law of Treaties" means the Vienna Convention on the Law of Treaties, done at Vienna on 23 May 1969.

PART II

POLITICAL DIALOGUE AND COOPERATION

CHAPTER 2

POLITICAL DIALOGUE, FOREIGN POLICY, INTERNATIONAL PEACE AND SECURITY, GOVERNANCE AND HUMAN RIGHTS

ARTICLE 2.1

Political dialogue

1. The Parties shall strengthen their political dialogue and cooperation at all levels through exchanges and consultations on bilateral, regional, international and multilateral issues with the purpose of consolidating their enhanced partnership.

2. The political dialogue shall aim to:

(a) promote the development of bilateral relations and strengthen the partnership of the Parties;

(b) strengthen cooperation on regional and global challenges and issues;

(c) strengthen the institutional capabilities of the Parties, including the modernisation of the State, decentralisation and the promotion of interinstitutional cooperation.

3. The political dialogue between the Parties may take place in the following forms, as mutually agreed:

(a) consultations, meetings and visits at summit level;

(b) consultations, meetings and visits at ministerial level;

(c) regular senior officials' meetings, including a high-level political dialogue;

(d) sectoral dialogues, including through the exchange of missions and experts on issues of common interest;

(e) exchanges of delegations and other contacts between the National Congress of Chile and the European Parliament.

ARTICLE 2.2

Countering proliferation of weapons of mass destruction

1. The Parties consider that the proliferation of weapons of mass destruction ("WMD") and their means of delivery to both state and non-state actors represents one of the most serious threats to international stability and security. The Parties therefore agree to cooperate and to contribute to countering the proliferation of weapons of mass destruction and their means of delivery through full compliance with and national implementation of their existing obligations under international disarmament and non-proliferation treaties and agreements and other relevant international obligations. The Parties agree that this paragraph constitutes an essential element of this Agreement.

2. The Parties furthermore agree to cooperate and to contribute to countering the proliferation of weapons of mass destruction and their means of delivery by:

(a) taking steps to sign, ratify or accede to, as appropriate, and fully implement all other relevant international instruments;

(b) establishing an effective system of national export controls, controlling the export as well as the transit of WMD-related goods, including end-use control on dual-use technologies and effective sanctions for breaches of export controls.

ARTICLE 2.3

Human rights, rule of law and good governance

1. The Parties shall foster a regular, meaningful and broad-based human rights dialogue.

2. The Parties shall cooperate on the promotion and protection of human rights, including with regard to the ratification and implementation of international human rights instruments, and on the strengthening of democratic principles and the rule of law, promoting gender equality and combating discrimination in all its forms and on all grounds.

3. Such cooperation may include:

(a) supporting the development and implementation of action plans on human rights;

(b) promoting human rights, including through education and the media;

(c) strengthening national and regional institutions related to human rights, the rule of law and good governance;

(d) enhancing cooperation with the United Nations human rights treaty bodies and the special procedures of the Human Rights Council according to general principles of international human rights law;

(e) enhancing coordination and cooperation within the human rights-related institutions of the United Nations and relevant regional and multilateral fora;

(f) strengthening national, regional and decentralised capacity to apply democratic principles and practices, including the promotion of election processes consistent with international democratic standards;

(g) reinforcing good, independent and transparent governance at the local, national, regional and global levels, promoting accountability and transparency of institutions and supporting participation of citizens and the involvement of civil society;

(h) collaborating and coordinating, where appropriate, including in third countries, to reinforce democratic principles, human rights and the rule of law, which includes the existence of an independent judicial system, equality before the law, the access of people to an effective legal public support, and the right to fair trial, due process and access to justice;

(i) fostering the universality of international human rights treaties and encouraging third parties to implement their obligations in this area;

(j) working to ensure accountability for human rights violations and abuses and ensure access to remedy for victims of such violations and abuses.

ARTICLE 2.4

Gender equality and women's and girls' empowerment

1. The Parties shall promote gender equality, the full enjoyment of all human rights by all women and girls and their empowerment. They acknowledge the necessity of gender equality and the empowerment of women and girls as a goal in its own right as well as a driver for democracy, sustainable and inclusive development, peace and security. The Parties shall exchange best practices and explore further schemes of cooperation and potential synergies between respective initiatives such as policies and programmes, in line with international standards and commitments such as the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW), adopted by the UN General Assembly on 18 December 1979, the general recommendations made by the UN Committee on the Elimination of Discrimination against Women, the Beijing Declaration and Platform for Action, adopted at the Fourth World Conference of Women, held in Beijing from 4 to 15 September 1995, the Programme of Action, adopted at the International Conference on Population and Development, held in Cairo from 5 to 13 September 1994 and the outcome of their review conferences, the 2030 Agenda, UN Security Council Resolution 1325 ("UNSCR 1325 (2000)") and its subsequent resolutions on Women, Peace and Security and other international agreements addressing gender equality and women's and girls' human rights to which they are party.

2. Such cooperation may include:

(a) cooperating to achieve all Sustainable Development Goals, in particular Goal 5 and its targets;

(b) promoting, protecting and fulfilling all human rights of all women and girls, preventing, combating and prosecuting all forms of violence, discrimination and harassment against women and girls in both public and private spheres, and actively promoting human rights of women and girls in line with the relevant international framework;

(c) actively promoting the systematic mainstreaming of gender perspective; strengthening dialogue and cooperation on promoting gender equality and non-discrimination, social dialogue, protection and inclusion, the decent work agenda and employment policy;

(d) supporting the development and implementation of a national action plan on UNSCR 1325 (2000), as well as the implementation of the United Nations' Women, Peace and Security agenda which consists of UNSCR 1325 (2000) and its subsequent resolutions;

(e) promoting women's political participation and leadership, as well as access to quality education, economic empowerment and leadership, and their increased participation in all areas of life, including in the political, social, economic and cultural spheres;

(f) strengthening national and regional institutions through specific measures to address and handle issues related to violence against women and girls, including the prevention of and protection from all forms of sexual and gender-based violence and harassment, through investigation and accountability mechanisms, provision of care and support to victims and the promotion of conditions of safety and security for women and girls;

(g) effectively ensuring that women's and girls' human rights are promoted, respected and protected, countering any type of discrimination and violence against them, including violence targeting women human rights defenders, ensuring access to justice and taking the necessary steps to end impunity;

(h) enhancing cooperation with relevant bodies of the United Nations and other international organisations;

(i) actively promoting gender analysis and the systematic integration of gender perspective in all matters related to peace and security, while ensuring women's leadership and meaningful participation in peace processes, mediation efforts, conflict resolution and peace building, as well as civilian and military missions and operations.

ARTICLE 2.5

International security and cyberspace

The Parties will reinforce their cooperation and the exchange of views in the field of cybersecurity and regarding the use of information and communication technologies ("ICT") in the context of international peace and security, including on norms, principles of responsible behaviour of States, the adherence to existing international law in cyberspace, the development of confidence-building measures and capacity building.

ARTICLE 2.6

Countering terrorism

1. The Parties reaffirm the importance of the fight against terrorism and shall cooperate in the prevention and suppression of acts of terrorism in accordance with international law and their respective legislation and the rule of law. They shall do so, in particular:

(a) in the framework of full implementation of all relevant resolutions of the UN Security Council and the UN General Assembly, international conventions and instruments;

(b) by promoting cooperation among UN Member States to effectively implement the UN Global Counter-Terrorism Strategy, adopted by the UN General Assembly on 8 September 2006;

(c) by exchanging best practices in preventing radicalisation leading to violent extremism and countering terrorism;

(d) by exchanging information on terrorist groups and their support networks, pursuant to national and international law, and supporting, when feasible, regional initiatives for law enforcement cooperation in the fight against terrorism, while fully respecting human rights, the right to privacy and the rule of law.

ARTICLE 2.7

Citizen security

1. The Parties shall cooperate on citizen security. They acknowledge that citizen security transcends national and regional borders and requires a broader dialogue and cooperation with both a regional and a biregional dimension.

The Parties recognise the importance of the fight against organised crime and drug trafficking in enhancing citizen security. They commit to support biregional dialogues and cooperation on citizen security.

2. The Parties may exchange evidence-based experiences and best practices on the design and implementation of policies related to preventing violence and crime, as well as on systems to measure and evaluate violence, crime and insecurity.

The Parties may exchange evidence-based best practices regarding the protection of victims of crimes in the context of citizen security.

3. As regards prevention, the Parties may foster public policies aimed at preventing violence, with special emphasis on youth and gender.

4. The Parties may exchange experiences and best practices in areas such as the promotion of a culture that fosters peace and non-violence, the observance of law, rehabilitation, reintegration into society, remedial justice. International standards and norms should be reflected in the law of the Parties governing the respective penitentiary systems.

ARTICLE 2.8

Small arms and light weapons and other conventional weapons

1. The Parties recognise that the illicit manufacture, transfer and circulation of small arms and light weapons and other conventional weapons, including their ammunition, and their excessive accumulation, poor management and uncontrolled spread, as well as inadequately secured stockpiles, continue to pose a serious threat to peace and international security.

2. The Parties agree to implement their respective obligations to deal with the illicit trade in small arms and light weapons and other conventional weapons, including their ammunition, under existing international agreements, the UN Protocol against the Illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms, Their Parts and Components and Ammunition, adopted by UN Resolution 55/255 of 31 May 2001, and UN Security Council resolutions, as well as their commitments within the framework of other international instruments applicable in this area, such as the UN Programme of Action to Prevent, Combat and Eradicate the Illicit Trade in Small Arms and Light Weapons in All Its Aspects, adopted on 20 July 2001.

3. The Parties recognise the importance of domestic control systems for the transfer of conventional arms in line with existing international standards and regulations. The Parties recognise the importance of applying such controls in a responsible manner, as a contribution to international and regional peace, security and stability, and to the reduction of human suffering, as well as to the prevention of diversion of conventional weapons.

4. The Parties undertake in this regard to fully implement the Arms Trade Treaty, adopted in New York on 2 April 2013, and to cooperate with each other within the framework of that Treaty, including in promoting the universalisation and full implementation of that Treaty by all UN Member States.

5. The Parties therefore undertake to cooperate and to ensure coordination, complementarity and synergy in their efforts to regulate or improve the regulation of international trade in conventional arms and to prevent, combat and eradicate the illicit trade in arms.

ARTICLE 2.9

International Criminal Court

1. The Parties recognise that the most serious crimes of concern to the international community must not go unpunished, and they shall endeavour to ensure that those crimes are effectively investigated and prosecuted by taking measures at the national level and by enhancing international cooperation, including with the International Criminal Court ("ICC").

2. The Parties shall promote the universal ratification of, or accession to, the Rome Statute of the International Criminal Court ("Statute"), and shall work towards the effective domestic implementation of the Statute by States parties to the Statute. The Parties shall exchange, as appropriate, best practices on the adoption of their respective legislation and take measures to safeguard the integrity of the Statute.

ARTICLE 2.10

Cooperation in international crisis management

1. The Parties reaffirm their commitment to cooperate in promoting peace and international security, including cooperation with a view to the development of a gender focus in the field of international peace and security.

2. The Parties shall coordinate crisis management activities, including cooperation in crisis management operations.

3. The Parties shall work to implement the Agreement between the European Union and the Republic of Chile establishing a framework for the participation of the Republic of Chile in European Union crisis management operations, signed in Brussels on 30 January 2014.

CHAPTER 3

JUSTICE, FREEDOM AND SECURITY

ARTICLE 3.1

Judicial cooperation

1. The Parties shall enhance existing cooperation on mutual legal assistance and extradition based on relevant international agreements. The Parties shall strengthen existing mechanisms and, as appropriate, consider the development of new mechanisms to facilitate international cooperation in this area. Such cooperation shall include, as appropriate, accession to, and implementation of, the relevant international instruments, and closer cooperation with other relevant international legal cooperation networks.

2. The Parties shall develop judicial cooperation in civil and commercial matters, in particular, as regards the negotiation, ratification and implementation of multilateral conventions on civil judicial cooperation, including the conventions of the Hague Conference on Private International Law in the field of international legal cooperation and litigation as well as the protection of children.

3. The Parties shall cooperate to promote the use of electronic means for the transmission of documents, as appropriate, as well as high standards of personal data protection, for the purpose of international judicial cooperation.

ARTICLE 3.2

World drug problem

1. The Parties shall cooperate to ensure an integrated, balanced and evidence-based approach on drug issues with a view to:

(a) implementing demand reduction initiatives and related measures, including prevention and treatment, and social reintegration as well as other health-related issues;

(b) ensuring the availability of and access to controlled substances exclusively for medical and scientific purposes, while preventing their diversion;

(c) implementing supply-reduction initiatives and related measures, such as effective law enforcement and responses to drug-related crime, countering money laundering, illicit drug trade, including internet-facilitated drug trade, and promoting judicial cooperation;

(d) focusing on cross-cutting issues such as drugs and human rights, youth, children, gender, women and communities, including through measures for collaboration and cooperation with a view to fostering the development of programmes and actions for education and reintegration, allowing the reduction of the demand for drugs and psychotropic substances;

(e) exchanging information and best practices about evolving realities, trends and existing circumstances, emerging and persistent challenges and threats, including new psychoactive substances; this may include drug demand reduction and forensic analysis of material, such as seized drug precursors;

(f) strengthening international cooperation, including to address the diversion of drug precursors, essential chemicals and products or preparations containing them, used for the illicit production of narcotic drugs, psychotropic substances and new psychoactive substances;

(g) strengthening alternative development, regional, interregional and international cooperation on a development-oriented and balanced drug control policy.

2. The Parties shall collaborate to attain these objectives, including, when possible, by encouraging third countries that have not already done so to ratify and implement existing international drug control conventions and protocols to which they are party. The Parties shall base their actions on their applicable laws and regulations, on commonly accepted principles in line with the relevant United Nations drug control conventions and on the recommendations set out in the Outcome Document of the 2016 UN General Assembly Special Session on the World Drug Problem, entitled "Our joint commitment to effectively addressing and countering the world drug problem", as the most recent international consensus on the world drug policy, in order to take stock of the implementation of the commitments made to jointly address and counter the world drug problem.

ARTICLE 3.3

International migration and asylum

1. The Parties shall cooperate and exchange views within the framework of their respective laws, regulations and competences in the areas of migration, including regular and irregular migration, trafficking in persons and the smuggling of migrants, migration and development, asylum and international protection, return, readmission, integration, and visas and border management.

2. The Parties shall cooperate, including through possible technical cooperation, on exchanging information and good practices related to policies, regulations, institutions and civil society, along with the sharing of data and statistics on migration.

3. The Parties shall cooperate in order to prevent irregular migration and counter migrant smuggling. To that end:

(a) Chile shall readmit any of its nationals illegally present on the territory of a Member State, on request by the latter and, unless otherwise provided by a specific agreement, without further formalities;

(b) each Member State shall readmit any of its nationals illegally present on the territory of Chile, upon request by the latter and, unless otherwise provided by a specific agreement, without further formalities;

(c) the Member States and Chile shall provide their nationals with appropriate travel documents for the purposes referred to in subparagraphs (a) and (b) or accept the use of the European travel documents for return;

(d) the Parties shall mutually agree to negotiate a specific agreement defining obligations on readmission, including forms of evidence regarding nationality; that agreement may also include an obligation to readmit persons who are third country nationals, in accordance with the applicable law of the Parties.

4. The Parties commit to enhance international cooperation on migration in all its dimensions, including within the framework of the United Nations, especially in addressing the root causes of irregular migration and forced displacement, while respecting national competences.

ARTICLE 3.4

Consular protection

The diplomatic and consular authorities of any represented Member State shall provide protection to any national of a Member State which does not have a permanent representation in Chile, if they are effectively in a position to provide consular protection in a given case, on the same conditions as to nationals of that represented Member State.

ARTICLE 3.5

Money laundering and the financing of terrorism

The Parties shall cooperate with a view to preventing and combating the use of their financial institutions and designated non-financial businesses and professions to finance terrorism and to launder the proceeds of criminal activities. To that end, they shall exchange information within the framework of their respective legislation and cooperate to ensure the effective and full implementation of the Financial Action Task Force (FATF) recommendations. Such cooperation may include, among others, the recovery, seizure, confiscation, tracing, identification and return of assets or funds derived from the proceeds of crime.

ARTICLE 3.6

Law enforcement and the fight against corruption and transnational organised crime

1. The Parties shall cooperate and exchange views on combating transnational organised, economic and financial crime, drug trafficking and illicit drugs, trafficking in persons and other associated forms of exploitation, corruption, counterfeiting, smuggling, and illegal transactions through compliance with their mutual international obligations in this area, including as regards mutual legal assistance and effective cooperation in the recovery of assets or funds derived from criminal acts.

2. The Parties will exchange evidence-based experiences and best practices about the design and implementation of policies related to the fight against corruption and transnational organised crime.

3. The Parties shall develop a dialogue and cooperation on law enforcement, including through continuing strategic cooperation with Europol, as well as strategic judicial cooperation, including through Eurojust.

4. The Parties shall endeavour to collaborate in international fora to promote, as appropriate, adherence to and the implementation of the UN Convention Against Transnational Organized Crime, adopted on 15 November 2000 by UN Resolution 55/25, and its supplementing Protocols.

5. The Parties shall promote the implementation of the UN Convention against Corruption, adopted on 31 October 2003 by UN Resolution 58/4, and the Mechanism for the Review of Implementation of the UN Convention against Corruption established by the Conference of the States Parties to the UN Convention against Corruption in Doha, 9-13 November 2009 ("review mechanism"), including by adhering to principles of transparency and the participation of civil society in the review mechanism.

6. The Parties recognise the importance of fighting corruption in international trade and investment and, to that end, agree on more detailed provisions laid down in the Protocol to this Agreement on the Prevention of and Fight against Corruption.

7. Regarding the fight against corruption, the Parties agree, in particular, to:

(a) exchange relevant information and best practices in matters such as integrity, public transparency and anti-corruption;

(b) exchange information and best practices including awareness-raising campaigns and education methods about the fight against corruption.

ARTICLE 3.7

Cybercrime

1. The Parties recognise that cybercrime is a global problem requiring a global response.

2. The Parties will reinforce their cooperation to prevent and fight against cybercrime. For that purpose, they will exchange information and best practices in accordance with their respective laws and international commitments, such as the Council of Europe Convention on Cybercrime, done at Budapest on 23 November 2001 ("Budapest Convention"), in a manner that fully respects human rights and within the limits of their responsibility.

3. The Parties will exchange information on the education and training of investigators and other professionals or prosecutors specialised in computer-related crimes and digital forensic science and may carry out joint training activities for their mutual benefit or for the benefit of third parties.

4. The Parties shall endeavour to work together where appropriate to provide assistance and support to other States in the development of appropriate laws, policies, practices, education and training, in line with the Budapest Convention and recognising it as the international standard in preventing and combating cybercrime.

ARTICLE 3.8

Personal data protection

1. The Parties recognise the importance of protecting the fundamental rights to privacy and the protection of personal data. The Parties shall cooperate to ensure the respect of those fundamental rights, including in the area of law enforcement and when preventing and combating terrorism and other serious transnational crimes.

2. The Parties shall cooperate to promote a high level of protection for personal data. Cooperation at the bilateral and multilateral levels may include capacity building, technical assistance, the exchange of information and expertise, and cooperation through regulatory counterparts in international bodies as mutually agreed by the Parties.

CHAPTER 4

SUSTAINABLE DEVELOPMENT

ARTICLE 4.1

Sustainable development

1. The Parties shall promote sustainable development in its three dimensions, namely social, economic and environmental, in an inclusive and balanced manner through dialogue, joint action, the sharing of best practices, good governance at all levels, cohesive nationally owned sustainable development strategies and the mobilisation of financial resources, making the best possible use of existing and future instruments.

2. The Parties shall address the challenges linked to achieving the United Nations Sustainable Development Goals ("SDGs") by giving priority to each Party's needs and national ownership, taking into account the regional and local contexts, and building synergies and partnerships with relevant stakeholders in that area, including civil society, local governments, the private sector, non-profit organisations and academia. While recognising the central role of governments in promoting development, the Parties will also cooperate to encourage the private sector, in particular small and medium-sized enterprises, to take account of sustainable development in its practices.

3. The Parties recognise the importance of the means of implementation, including finance, transfer of technology, technical cooperation and capacity building, in the realisation and follow-up of the 2030 Agenda through multiple stakeholders, including governments, civil society, the private sector and other actors. In that regard, they commit to continue to work in order to strengthen international cooperation, including by promoting the use of innovative tools with a view to achieving sustainable development.

4. The Parties shall cooperate to improve sustainability in consumption and production patterns, and shall endeavour to take actions aimed at decoupling economic growth from environmental degradation, including through circular economy, public policies and business strategies.

5. The Parties shall endeavour to promote the responsible, sustainable and efficient use of natural resources.

6. The Parties shall endeavour to raise awareness of the economic and social costs of environmental damage and its associated impact on human well-being, including through the use of science-based evidence.

7. The Parties shall hold a regular structured policy dialogue on sustainable development and the achievement of the SDGs to improve policy coordination on issues of common interest and the quality and effectiveness of that coordination.

8. The Parties shall work together to mainstream gender considerations across policies and instruments.

9. Development cooperation shall be carried out in line with the relevant internationally agreed principles and policies to which both Parties have adhered.

ARTICLE 4.2

International cooperation

1. The Parties recognise the mutually benefitting nature of international cooperation and its value to promote sustainable development processes.

2. The Parties will encourage triangular cooperation with third countries in matters of common interest in a manner that fully respects the beneficiaries' strategies and priorities. They shall promote the strengthening of regional integration within Latin America and the Caribbean and acknowledge the strategic importance of inclusive biregional cooperation.

ARTICLE 4.3

Environment

1. The Parties agree on the need to protect the environment and conserve, restore and sustainably manage natural resources.

2. The Parties will cooperate, in particular, on matters such as access rights on environmental affairs, biodiversity and protected areas, land and soil, water, air quality, environmental monitoring, environmental impact assessment, waste management, extended producer responsibility, recycling and chemical substances management, transportation impact assessment and management.

3. The Parties recognise the importance of global environmental governance, including the implementation of multilateral environmental agreements to which they are party and, as appropriate, resolutions of the United Nations Environment Assembly and other relevant fora, to tackle environmental challenges of common concern. Each Party reaffirms its commitment to implement the multilateral environmental agreements to which it is party.

4. The Parties shall strengthen their cooperation on the protection of the environment and human health, and on mainstreaming environmental considerations in all sectors of cooperation, as appropriate, in particular as regards:

(a) promoting good environmental governance in mutually agreed priority areas;

(b) fostering the exchange of information, technical expertise and best practices in areas such as:

(i) green and circular economy and best available techniques;

(ii) conservation and sustainable use of biodiversity objectives, including the mapping and assessment of ecosystems and their services, their valuation and mainstreaming of those objectives in other relevant policy areas;

(iii) protection and sustainable management of forests;

(iv) fight against illegal trade in wildlife, including timber and other biological resources;

(v) sound management of chemicals and waste;

(vi) water resources, soil and land use policy;

(vii) air pollution and reduction of short-lived pollutants;

(viii) coastal and marine environment conservation and management;

(ix) the social and economic impacts of environmental degradation;

(x) the environmental impact of economic activities and the opportunities of greening businesses;

(xi) access to information, participation and justice in environmental matters;

(xii) joint academic research in environmental matters.

ARTICLE 4.4

Climate change

1. The Parties acknowledge that the urgent threat of climate change requires collective action for low-emission and climate-resilient development.

2. The Parties recognise the importance of international rules and agreements in the area of climate change, in particular the United Nations Framework Convention on Climate Change, done at New York on 9 May 1992 ("UNFCCC"), the Paris Agreement, and the Kyoto Protocol to the United Nations Framework Convention on Climate Change, done at Kyoto on 11 December 1997.

3. The Parties shall work together to strengthen their cooperation under the UNFCCC, to implement the Paris Agreement and their nationally determined contributions under that Agreement.

4. Such cooperation may include:

(a) cooperating towards the implementation of pre-2020 commitments and actions to build mutual trust between the Parties;

(b) facilitating further action by the Parties driven by their national debates and policy analysis;

(c) supporting low greenhouse gas emission economic development in accordance with the Paris Agreement;

(d) supporting all constructive dialogues and engagements under the UNFCCC, especially those created to assess the collective progress towards achieving the objectives of the Paris Agreement, such as the global stocktake;

(e) developing policy dialogue and cooperation in the implementation of the enhanced transparency framework established by the Paris Agreement, in mutually agreed priority areas including the enhancement of national capacities in order to achieve higher levels of transparency;

(f) promoting bilateral dialogue and cooperation of mutual interest with the aim of supporting multilateral processes, as appropriate, which can have a significant impact on the reduction of greenhouse gas emissions from international maritime transport and aviation, in particular in the International Civil Aviation Organization and the International Maritime Organization;

(g) promoting domestic climate policies and programmes which support the objectives of the Paris Agreement to mitigate, adapt and align finance flows, including through the goals and actions contained in the nationally determined contributions of the Parties under that Agreement;

(h) supporting action to align finance flows with a pathway towards low greenhouse gas emissions and climate-resilient development, with a focus on inclusive climate finance, which targets the poorest and groups that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change, such as women and girls;

(i) promoting a dialogue on strengthening adaptation policies and measures, including in matters related to finance, for adaptation, evaluation of results and increase in resilience;

(j) promoting synergies in the field of climate action at all levels between the public administration, civil society organisations and private business, and fostering participation of the private sector with a view to a low greenhouse gas emission and climate-resilient economy;

(k) promoting economic policy instruments for climate change action, such as carbon pricing, market-based instruments and carbon taxes, as appropriate;

(l) enhancing the development and deployment of commercially viable low-emission and other climate-friendly technologies;

(m) promoting global efforts to rationalise and phase out inefficient fossil fuel subsidies that encourage wasteful consumption, taking fully into account specific needs and conditions of developing countries and minimising the possible adverse impact on their development in a manner that protects the poor and the affected communities;

(n) enhancing bilateral dialogue on other areas of climate policy that may arise and fostering the consideration of the cross-cutting approaches of the Paris Agreement and Agenda 2030.

ARTICLE 4.5

Sustainable energy

1. The Parties recognise the importance of the energy sector to economic prosperity and international peace and stability, and underline that the transformation of the energy sector is key to achieving the goals set out in the Paris Agreement and Agenda 2030. They agree on the need to improve and diversify energy supplies, promote innovation, increase energy efficiency to ensure access to safe, sustainable, environmentally sound and affordable energy. The Parties recognise that the energy transition will not be without cost in the regions and will support a just transition. The Parties shall work towards those goals.

2. The Parties shall maintain information exchanges on energy and collaborate bilaterally, regionally and multilaterally to support open and competitive markets, share best practices, promote science-based, transparent regulation, and discuss areas of cooperation on energy issues.

3. Cooperation between the Parties pursuant to this Article shall be implemented with due regard to Article 15.14, so as to ensure synergies.

ARTICLE 4.6

Ocean governance

1. The Parties recognise the importance of the sustainable management of the oceans and seas, including the protection and preservation of marine environment, the ocean-climate nexus, the conservation and the sustainable use and responsible management of fisheries, aquaculture and other maritime activities and their contribution to providing environmental, economic and social opportunities for present and future generations.

2. To that end, in a manner consistent with their obligations under international law, in particular the United Nations Conventions on the Law of the Sea, done at Montego Bay, on 10 December 1982, the Parties undertake to:

(a) promote that States in a position to do so, sign and ratify, approve or accept the Agreement under the United Nations Convention on the Law of the Sea on the conservation and sustainable use of marine biodiversity of areas beyond national jurisdiction, adopted at New York on 19 June 2023;

(b) cooperate to achieve SDG 14 and other related SDGs, including in relevant regional and multilateral bodies and processes;

(c) contribute to strengthening international ocean governance, including through filling regulatory and implementation gaps;

(d) promote better cooperation and consultation, within and between competent international organisations, instruments and bodies, with a view to strengthening ocean governance and promoting effective enforcement;

(e) promote and effectively implement monitoring, control and surveillance measures, such as observer schemes, vessel monitoring systems, transhipment control, inspections at sea and port state control and associated sanctions according to their respective laws and regulations, aimed at the conservation of fish stocks and the prevention of overfishing;

(f) maintain or adopt actions and cooperate to combat illegal, unreported and unregulated (IUU) fishing, including, where appropriate, exchanging information on IUU activities in their waters and implementing policies and measures to exclude IUU products from trade flows and fish farming operations;

(g) cooperate with and, where appropriate, in regional fisheries management organisations of which both Parties are members, observers or cooperating non-contracting parties, with the aim of achieving good governance;

(h) reduce pressures on the oceans through the fight against marine pollution and marine litter, including from land-based sources, plastics and microplastics;

(i) cooperate to develop ecosystems and area-based conservation measures and management tools, including marine protected areas, consistent with the law of each Party and with international law and based on the best available scientific information to protect and restore coastal and marine areas and resources;

(j) encourage the strengthening of the safety and security of the oceans by exchanging best practices regarding coastguard functions and maritime surveillance, including through enhanced cooperation between relevant authorities;

(k) promote area-based tools like ecosystem-based maritime spatial planning and integrated coastal zone management in order to sustainably manage and develop maritime activities;

(l) cooperate to strengthen ocean research and data collection;

(m) support marine research and science-based decisions for fisheries management and for other exploitation activities on marine resources;

(n) cooperate to minimise the adverse effects of climate change on the ocean, coastlines and ecosystems, including through the mitigation of emissions of greenhouse gases, in particular carbon dioxide, and to achieve effective adaptation actions and support for the implementation of relevant international agreements and international actions;

(o) promote the development of sustainable and responsible aquaculture, including with regard to the implementation of the objectives and principles contained in the Code of Conduct for Responsible Fisheries, adopted in Rome on 31 October 1995, by the Food and Agriculture Organization of the United Nations;

(p) exchange best practices on the sustainable development of selected maritime economic activities of interest to the Parties.

ARTICLE 4.7

Disaster risk reduction

1. The Parties recognise the need to manage both domestic and global natural and man-made disaster risks.

2. The Parties shall cooperate to improve prevention, mitigation, preparedness, response, and recovery measures in order to reduce disaster risk, to foster a culture of prevention and to increase the resilience of their societies, ecosystems and infrastructure, and shall work as appropriate at bilateral, regional, and multilateral political levels to improve global disaster risk reduction.

3. The Parties undertake to promote the exchange of information and good practices on the implementation and monitoring of the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030, adopted at the Third UN World Conference in Sendai, Japan, on 18 March 2015 through regional and global cooperation platforms, and in particular on the assessment of risk, implementation of disaster risk reduction plans at all levels, and the collection and use of disaster statistics and loss data, including on economic evaluation of disasters.

ARTICLE 4.8

Urban policy development

1. The Parties recognise the importance of policies to promote sustainable urban development as a means to contribute effectively to the implementation of the objectives of the 2030 Agenda and the New Urban Agenda.

2. The Parties shall promote cooperation and partnership, involving all the key actors in the field of sustainable urban development, in particular on ways to address urban challenges in an integrated and comprehensive manner.

3. The Parties shall develop, wherever possible, concrete opportunities for city-to-city cooperation on sustainable solutions to urban challenges, with a view to improving capacity building through exchanges of experience, practice and mutual learning.

ARTICLE 4.9

Cooperation in agriculture and rural development[1]

1. The Parties shall cooperate in agriculture and rural development with the common objective to enhance resilience and sustainability of food production, sustainable agriculture and management of natural resources such as water and climate action, circular food systems, including prevention and reduction of food loss and waste, promotion of producer organisations, geographical indications, research and innovation, rural development policies and agricultural market outlook.

2. The Parties acknowledge the efforts undertaken in international fora to enhance global food security and nutrition and sustainable agriculture, and commit to actively engage in cooperation in those fora with a view to contributing, by 2030, to ending hunger and all forms of malnutrition.

3. The Parties shall work together towards contributing to the achievement of Agenda 2030 in the agri-food sector, in particular SDGs 1, 2, 12, 15, 17 and other relevant SDGs.

[1] To the extent that the matters covered by this Article are also covered by Chapter 14, the cooperation referred to in this Article will be conducted according to that Chapter.

4. The Parties shall encourage and promote effective public, public-private and civil society partnerships, building on the experience and resourcing strategies of partnerships referred to in SDG 17. To that end, the Parties shall endeavour to enhance bilateral cooperation and coordination related to agriculture and rural development based on the principle of their respective long-term sustainability goals, referred to in the European Union Green Deal, the European Union Farm to Fork Strategy and the European Union Biodiversity strategy, and the Chilean agrifood sustainability initiatives.

CHAPTER 5

ECONOMIC, SOCIAL AND CULTURAL PARTNERSHIP

ARTICLE 5.1

Enterprise and industry

1. The Parties shall cooperate to promote a favourable environment for the development and improved competitiveness of small and medium-sized enterprises ("SMEs") and cooperation as appropriate in the field of industrial policy. Such cooperation shall consist in:

(a) promoting contacts between economic operators, encouraging joint investments and establishing joint ventures and information networks through existing horizontal programmes;

(b) exchanging information and experiences on creating framework conditions for SMEs to improve their competitiveness and on procedures related to the setting up of SMEs;

(c) facilitating the activities of SMEs of the Parties;

(d) promoting corporate social responsibility and accountability and encouraging responsible business practices, including sustainable consumption and production.

2. The Parties shall cooperate to facilitate relevant cooperation activities established by the private sector.

ARTICLE 5.2

Raw materials

1. The Parties recognise that a transparent, market-based approach is the best way to create an environment favourable to investment in the raw materials sector.

2. Based on mutual interest, the Parties shall promote cooperation on issues relating to raw materials within relevant regional or multilateral settings or through bilateral dialogue on request of either Party. That cooperation shall have the aim to promote transparency in global markets for raw materials and contribute to sustainable development.

3. Cooperation between the Parties pursuant to this Article shall be implemented with due regard to Article 15.14, so as to ensure synergies.

ARTICLE 5.3

Responsible business conduct, and business and human rights

1. The Parties shall support the development and implementation of National Action Plans on Business and Human Rights ensuring that effective due diligence provisions on human rights are referred to and encouraged in those plans.

2. Taking into account that States have a duty to protect human rights in their territory in relation to business activity, the Parties shall promote responsible business conduct in line with international standards endorsed or supported by the Parties under the UN Guiding Principles on Business and Human Rights, the Guidelines for Multinational Enterprises of the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD), and the OECD General Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct, the Tripartite Declaration of Principles Concerning Multinational Enterprises and Social Policy of the International Labour Organization (ILO) and the 2030 Agenda.

ARTICLE 5.4

Employment and social issues

1. The Parties, in accordance with the 2030 Agenda, recognise that the eradication of poverty in all its forms and dimensions, including extreme poverty, is the greatest challenge facing the world and constitutes an indispensable requirement for sustainable development. In that respect, they agree to exchange information on methods to measure poverty in order to support evidence-based policies.

2. The Parties acknowledge that improving living standards, creating quality jobs and promoting social protection and decent work for all – women and men – should be at the heart of employment and social policies.

3. The Parties shall respect, promote and realise the fundamental principles and rights at work set out in the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work, adopted in Geneva on 18 June 1998, and its follow-up, the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization, adopted on 10 June 2008, and the corresponding fundamental ILO Conventions.

4. The Parties shall enhance cooperation, including between social partners in the field of employment and social affairs, and shall promote exchanges of best practices regarding employment, health and safety at work, labour inspections, undeclared work, social dialogue and social and labour protection, including an assessment of the impacts of the informal economy as well as the management of professional transitions.

5. The Parties agree to establish a regular dialogue to accompany and review the progress of work in those areas of common interest and of the design and effectiveness of their policies in these fields.

ARTICLE 5.5

Older persons and persons with disabilities

1. The Parties commit to work for the welfare, dignity and effective inclusion of vulnerable groups in their societies, as well as of those who encounter barriers to their participation in society on an equal basis with others, in particular older persons and persons with disabilities.

2. The Parties recognise the importance of promoting positive ageing and accessibility at all levels through the life course. The Parties also recognise the importance of complying with the accessibility obligations under the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities, adopted on 13 December 2006.

3. The Parties agree to cooperate in order to:

(a) promote and develop actions to support or increase labour market opportunities for and the social inclusion of older persons and persons with disabilities;

(b) ensure inclusive education and lifelong learning for persons with disabilities, in particular children and young people, as well as for older persons;

(c) promote targeted actions with a focus on the inclusion of persons with mental and intellectual disabilities and mental health problems, as well as on their habilitation and rehabilitation;

(d) identify and exchange good practices on assistive devices, including those which are used in the provision of care to foster independent living and which are usable for both older persons and persons with disabilities, including in situations of dependency;

(e) improve the accessibility of products and services in a coherent way in order to ensure access on an equal basis and without discrimination against persons with disabilities or older persons.

ARTICLE 5.6

Youth

1. The Parties recognise the importance of youth as a driver for growth and prosperity. In that regard, the Parties will emphasise the importance of the creation of employment and decent jobs for young people, as well as the development of projects aimed at increasing their civic participation.

2. The Parties shall cooperate to:

(a) facilitate the active participation of young people in civil society;

(b) foster exchanges in the field of youth policy and non-formal education for young people and youth workers;

(c) promote sustainable and inclusive development by engaging in a dialogue with a view to supporting awareness campaigns targeted at youth with regard to human rights and non-discrimination.

3. Within that framework, they will carry out joint work to fight bullying and violence at educational establishments.

ARTICLE 5.7

Culture

1. The Parties shall cooperate in relevant international fora, in particular the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), in order to pursue common objectives and to foster cultural diversity, including through implementation of the UNESCO Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions, adopted in Paris on 20 October 2005.

2. The Parties shall promote closer dialogue and cooperation in the cultural and creative sectors, including with regard to emerging and new technologies and audiovisual media, bearing in mind the existing bilateral agreements between Chile and Member States, in order to enhance, *inter alia*, mutual understanding and knowledge of their respective cultures and exchanges on this area.

3. The Parties shall endeavour to take appropriate measures to promote cultural exchanges and carry out joint initiatives in various cultural areas, including coproduction in the media, film and television industries, using available cooperation instruments and frameworks.

4. The Parties shall encourage intercultural dialogue between civil society organisations as well as between individuals from the Parties.

ARTICLE 5.8

Research and innovation

1. The Parties shall cooperate in the area of scientific research, technological development and innovation on the basis of common interest and mutual benefit, in compliance with their internal rules and provisions. That cooperation shall be aimed at promoting social and economic development, tackling global societal challenges, achieving scientific excellence, improving regional competitiveness and strengthening relations between the Parties, leading to a long-lasting partnership. The Parties shall foster policy dialogue and use their different instruments, such as the Agreement for scientific and technological cooperation between the European Community and the Republic of Chile, done at Brussels on 23 September 2002, in a complementary manner.

2. The Parties shall seek to:

(a) improve conditions for mobility of researchers, scientists, experts, students and entrepreneurs and for movement of material and equipment across borders;

(b) facilitate reciprocal access to each other's science, technology and innovation programmes, research infrastructures and facilities, publications and scientific data;

(c) increase cooperation in pre-normative research and standardisation;

(d) promote common principles for fair and equitable treatment of intellectual property rights in research and innovation projects;

(e) encourage policy dialogue on innovation, targeted at SMEs in particular, with a view to generating new goods and services and stimulating technological innovation and entrepreneurship;

(f) increase the number of joint applied research and development business projects that seek to generate innovative solutions to common problems and challenges;

(g) foster networks and links between research and innovation institutions, such as universities and research centres and companies, in the Parties' regions for the development of close-to-market activities;

(h) support social and public innovation programmes aiming to improve the social development of the regions and in particular the quality of life of citizens;

(i) promote cooperation and exchange of best practices, policies and strategies, including global challenges, between policymakers, innovation agencies and other relevant stakeholders.

3. The Parties shall promote the following activities, which shall involve government organisations, public and private research centres, higher-education institutions, innovation agencies and networks, as well as other stakeholders, including SMEs:

(a) joint initiatives to raise awareness on science, technology, innovation and capacity-building programmes and opportunities for participating in each other's programmes;

(b) joint meetings and workshops aimed at exchanging information, best practices and identifying areas for joint research;

(c) joint and co-financed research and innovation actions, including thematic networks, in areas of common interest;

(d) mutually recognised assessment and evaluation of scientific and innovation cooperation and dissemination of the corresponding results.

ARTICLE 5.9

Polar cooperation

The Parties recognise the importance of dialogue and cooperation at bilateral and multilateral level in polar matters. Such cooperation shall be channelled through expert dialogue and exchange of best practices, including in the framework of the Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources.

ARTICLE 5.10

Digital policy

1. The Parties recognise that information and communication technology ("ICT") enhance economic, educational and social development. The Parties shall exchange views on their respective policies in this field.

2. The Parties shall cooperate on ICT policies. Such cooperation may include:

(a) exchanging views on the different aspects of the Digital Single Market strategy of the European Union, in particular electronic communications policies and regulation, including access to broadband services, the protection of privacy and personal data, data flows, data localisation requirements, e-government, open government, open data, internet security, e-health, and the independence of regulatory authorities;

(b) exchanging views on net neutrality, as a principle to promote a free and open internet, and the creation of and access to online services and applications for the benefit of all citizens;

(c) promoting ICT as a means of social, cultural and economic development, social and digital inclusion and cultural diversity as well as an essential tool for stimulating connectivity in schools and developing research and academic networks;

(d) developing the interconnection and interoperability of research networks, computing and scientific data infrastructures and services, and promoting such development within their regional context;

(e) cooperating in the area of e-government and trust services such as electronic signature and electronic identity, with a focus on exchanging policy principles, information and good practices on the use of ICT to modernise public administration and to promote high-quality public services and transparent management of public resources;

(f) exchanging information on standards, conformity assessment and type approval, *inter alia*, to facilitate trade;

(g) promoting the exchange and training of specialists, in particular young professionals and women;

(h) promoting digital skills.

ARTICLE 5.11

Education and higher education

1. The Parties shall cooperate in the area of education with the aim of supporting the development of human capital, in particular at the higher education level.

2. In order to support the quality and modernisation of higher education systems, the Parties shall:

(a) promote the mobility of students, academics and administrative staff through existing or new programmes;

(b) enhance capacities in higher education institutions;

(c) improve mechanisms for recognition of qualifications and study periods abroad, in accordance with the law of each Party.

ARTICLE 5.12

Civil satellite navigation, earth observation and other space activities

1. The Parties recognise that space activities have a positive impact on economic, social and sustainable environmental development and industrial competitiveness.

2. The Parties shall cooperate, in accordance with international conventions and their respective law, on matters of common interest in the area of civil space activities, such as:

(a) space research, including on satellite navigation and earth observation through the participation in Horizon Europe;

(b) cooperation on global navigation satellite systems applications and services, including in particular scientific research, industrial cooperation, trade and market development, application standards, certification and regulatory measures;

(c) development of satellite augmentation systems, in particular for air transportation or augmentation systems, mutual protection of infrastructure of satellite navigation systems, cooperation on interoperability, compatibility and spectrum use;

(d) earth observation and earth science, including cooperation in multilateral fora and in particular the Group on Earth Observations ("GEO") and the Committee on Earth Observation Satellite ("CEOS"), to address societal challenges and to facilitate business and innovation partnerships on earth observation in the framework of the Copernicus component of the Union Space Program by identifying areas of common interest;

(e) satellite communications.

ARTICLE 5.13

Tourism

1. The Parties shall cooperate in the area of tourism with the aim of improving the exchange of information and establishing best practices in order to ensure a balanced and sustainable development of tourism and to support the creation of jobs, economic development and improvement of quality of life.

2. The Parties shall focus in particular on:

(a) safeguarding and maximising the potential of natural and cultural heritage;

(b) respecting the integrity and interests of local communities;

(c) promoting cooperation between the regions of the Parties and the regions and municipalities of neighbouring countries;

(d) promoting information exchange and cooperation for creative industries and innovation in the tourism sector.

ARTICLE 5.14

Statistics

1. The Parties shall cooperate in the field of statistics.

2. Such cooperation may include:

(a) promoting the harmonisation of statistical methodologies to improve data comparability;

(b) producing and disseminating official statistics and developing indicators;

(c) exchanging knowledge and good practices between official institutions of Chile in charge of statistical matters and procedures and their counterparts in the European Union.

ARTICLE 5.15

Transport

1. The Parties shall cooperate in the relevant areas of transport policy, including integrated transport policy, with a view to developing and supporting an efficient, sustainable, safe, secure and environmentally friendly transport system for both passengers and goods.

2. Such cooperation shall aim to promote:

(a) exchange of information on their respective transport policies, standards and best practices and other subjects of mutual interest;

(b) interconnection and interoperability of networks;

(c) a multimodal transport system approach;

(d) investment friendly environment;

(e) safety and security of transport systems;

(f) environment-related transport issues;

(g) low carbon or carbon free transport solutions, research and innovation, smart and digital solutions;

(h) expert dialogue and cooperation within international transport fora;

(i) sustainable transport solutions, including in relation to urban mobility; and

(j) trade facilitation, increased efficiency and optimisation of transport and logistics operations through digitalisation and simplification of reporting requirements across all transport modes.

CHAPTER 6

OTHER AREAS

ARTICLE 6.1

Macroeconomic policies

The Parties shall cooperate and promote the exchange of information and views on macroeconomic policies and trends.

ARTICLE 6.2

Tax matters

The Parties recognise and commit to implement the principles of good governance in the tax area, including the global standards on transparency, exchange of information and the minimum standards against the base erosion and profit shifting (BEPS), as well as to eliminate harmful tax practices. The Parties will promote a level playing field and work towards improving international cooperation in the tax area in order to prevent tax avoidance and evasion.

ARTICLE 6.3

Consumer policy

The Parties recognise the importance of ensuring a high level of consumer protection and shall, to that end, endeavour to cooperate in the field of consumer policy. The Parties agree that such cooperation may involve, to the extent possible:

(a) exchanging information on their respective consumer protection frameworks, including on consumer laws, consumer product safety, consumer redress and the enforcement of consumer legislation;

(b) encouraging the development of independent consumer associations and contacts between consumer representatives.

ARTICLE 6.4

Public health

The Parties agree to cooperate in public health matters, in particular as regards the prevention and control of communicable diseases, preparedness to fight outbreaks of highly pathogenic diseases, the enforcement of the International Health Regulations (2005), adopted on 23 May 2005 by the World Health Assembly, and combating antimicrobial resistance.

ARTICLE 6.5

Cooperation in sport and physical activity

The Parties will cooperate in the field of sport and physical activity as a way to contribute to the development of an active and healthy lifestyle, including promoting health-enhancing physical activity in all age groups, promoting social roles and educational values of sport, and fighting against threats against sport, such as doping, match fixing, racism and violence.

CHAPTER 7

MODERNISATION OF THE STATE AND THE PUBLIC SERVICE, DECENTRALISATION, REGIONAL POLICY AND INTERINSTITUTIONAL COOPERATION

ARTICLE 7.1

State modernisation

In the context of their political dialogue and cooperation, the Parties will work towards the exchange of experiences in matters related to the modernisation and decentralisation of the State and the public administration, drawing lessons from the best practices of the Parties in global organisational effectiveness and the existing legislation and institutional framework with the aim of achieving good governance, including the following:

(a) recognition of the autonomy and the role of Supreme Audit Institutions in promoting good governance at all levels by ensuring efficiency, accountability, effectiveness and transparency;

(b) promotion of transparency and accountability in public policies and decision making with regard to their citizenry, and the strengthening of the role of civil society in this field;

(c) promotion of a culture of integrity and probity in the public service that encompasses society as a whole, in collaboration with the private sector and civil society;

(d) promotion, support and encouragement of innovation in the public sector, providing solutions to the problems and challenges of its different levels and areas of work, so that they generate public value in the innovation ecosystem and society.

ARTICLE 7.2

Regional policy and decentralisation

1. The Parties recognise the importance of policies intended to promote balanced and sustainable regional and territorial development. The Parties acknowledge the importance of regions and of work with subnational governments, and how they can add important knowledge about public policies in line with the requirements of the future decentralisation of Chile.

2. The Parties will cooperate, whenever possible, with a view to improving systems of governance at different levels, capacity building through exchanges of experiences and practices and mutual learning, on sustainable solutions for territorial and regional development challenges, on policies aiming at the promotion of social, economic and territorial cohesion, including cross-border cooperation, on setting up and implementing regional policy and organising territorial development strategies and on partnership issues, planning and evaluation procedures and methods, regional innovation and smart specialisation policies.

3. The Parties undertake to strengthen and expand, whenever possible, the dynamics and opportunities for collaboration between the regions of the European Union and the regions of Chile through the design and execution of joint programmes and projects aimed at developing, *inter alia*, regional and territorial development.

4. The Parties will seek to exchange experiences and good practices on the interrelations between decentralisation and regional policy implementation.

ARTICLE 7.3

Interinstitutional cooperation

1. The Parties undertake to encourage and facilitate closer dialogue and cooperation between the institutions concerned in any of the areas covered by this Agreement. For that purpose, the Parties will encourage contacts between the institutions of the Government of Chile and the public sector and other relevant institutions of Chile with their counterparts in the European Union to address the widest possible sectoral cooperation, which may include:

(a) the prevention of and the fight against corruption;

(b) organisational training and support;

(c) technical assistance provided to the institutions of Chile responsible for the generation, execution and evaluation of public policies and for the provision of information concerning such policies, including meetings of staff of the institutions of the European Union with counterparts from Chile;

(d) regular exchange of information, as deemed appropriate, including through the use of information communication technologies, and the development of information networks, while safeguarding the protection of personal data in all fields where data exchange is required;

(e) exchange of information and good practices regarding the digitalisation of State procedures related to the provision of services to citizens;

(f) transfer of specialised knowledge;

(g) preliminary studies and joint execution of projects involving proportionate financial contribution;

(h) development of action plans including focal points, timetables and assessment mechanisms;

(i) contribution to the generation of capabilities, competences and skills in the field of public innovation.

2. The Parties, by mutual agreement, may add other areas of action to those referred to in paragraph 1.

PART III

TRADE AND TRADE RELATED MATTERS

CHAPTER 8

GENERAL AND INSTITUTIONAL PROVISIONS

SECTION A

GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 8.1

Establishment of a free trade area

The Parties hereby establish a free trade area, in conformity with Article XXIV of GATT 1994 and Article V of GATS.

ARTICLE 8.2

Objectives

The objectives of this Part of this Agreement are:

(a) the expansion and the diversification of trade in goods, in conformity with Article XXIV of GATT 1994, between the Parties through the reduction or elimination of tariff and non-tariff barriers to trade;

(b) the facilitation of trade in goods, in particular through the provisions regarding customs and trade facilitation, standards, technical regulations, conformity assessment procedures, and sanitary and phytosanitary measures, while preserving the right of each Party to regulate to achieve public policy objectives;

(c) the liberalisation of trade in services, in conformity with Article V of GATS;

(d) the development of an economic climate which is conducive to increased investment flows, the improvement of the conditions of establishment on the basis of the principle of non-discrimination while preserving the right of each Party to adopt and enforce measures necessary to pursue legitimate policy objectives;

(e) the facilitation of trade and investment between the Parties, including through the free transfer of current payments and capital movements;

(f) the development of an environment favourable to investment by providing transparent, stable and predictable rules that guarantee fair treatment to investors and the establishment of a court system to solve investor-state disputes in an effective, fair and predictable manner;

(g) the effective and reciprocal opening of public procurement markets of the Parties;

(h) the promotion of innovation and creativity by ensuring the adequate and effective protection of intellectual property rights in accordance with the international obligations applicable between the Parties;

(i) the promotion of conditions fostering undistorted competition, in particular with regard to trade and investment between the Parties;

(j) the development of international trade in a manner that contributes to sustainable development in its economic, social and environmental dimensions; and

(k) the establishment of an effective, fair and predictable dispute settlement mechanism to resolve disputes regarding the interpretation and application of this Part of this Agreement.

ARTICLE 8.3

Definitions of general application

For the purposes of this Part of this Agreement, Annexes 9, 10-A to 10-E, 13-A to 13-H, 15-A, 15-B, 16-A, 16-B, 16-C, 17-A to 17-I, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A, 21-B, 25, 28-A, 28-B, 29, 32-A, 32-B, 32-C, 38-A and 38-B and the Protocols to this Agreement:

(a) "Agreement on Agriculture" means the Agreement on Agriculture in Annex 1A to the WTO Agreement;

(b) "Anti-Dumping Agreement" means the Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade in Annex 1A to the WTO Agreement;

(c) "customs duty" means any duty or charge of any kind imposed on or in connection with the importation of a good, not including any:

(i) charge equivalent to an internal tax imposed in accordance with Article 9.4 of this Agreement;

(ii) anti-dumping, special safeguard, countervailing or safeguard duty applied in conformity with GATT 1994, the Anti-Dumping Agreement, the Agreement on Agriculture, the SCM Agreement and the Safeguards Agreement, as appropriate; and

(iii) fee or other charge imposed on or in connection with the importation that is limited in amount to the approximate cost of services rendered;

(d) "CPC" means the Provisional Central Product Classification (Statistical Papers Series M No. 77, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, New York, 1991);

(e) "days" means calendar days, including weekends and holidays;

(f) "existing" means in effect on the date of entry into force of this Agreement;

(g) "GATS" means the General Agreement on Trade in Services in Annex 1B to the WTO Agreement;

(h) "GATT 1994" means the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 in Annex 1A to the WTO Agreement;

(i) "good of a Party" means a domestic good as that is understood in GATT 1994, and includes originating goods of that Party;

(j) "Harmonized System" or "HS" means the Harmonized Commodity Description and Coding System, including its General Rules of Interpretation, Section Notes, Chapter Notes and Subheading Notes, developed by the World Customs Organization;

(k) "heading" means the first four digits in the tariff classification number under the Harmonized System;

(l) "juridical person" means any legal entity duly constituted or otherwise organised under applicable law, whether for profit or otherwise, and whether privately owned or publicly owned, including any corporation, trust, partnership, joint venture, sole proprietorship or association;

(m) "measure" means any measure in the form of a law, regulation, rule, procedure, decision, administrative action, requirement, practice or any other form;

(n) "measure of a Party" means any measure adopted or maintained by[1]:

(i) governments and authorities at all levels;

(ii) non-governmental bodies in the exercise of powers delegated by governments or authorities at all levels[2]; or

[1] For greater certainty, "measure" includes omissions of a Party to take actions that are necessary to fulfil its obligations under this Agreement.

[2] For greater certainty, the obligations of a Party under this Agreement shall apply to a State-owned enterprise or another person when it exercises any regulatory or administrative authority or other governmental authority delegated to it by that Party, such as the authority to expropriate, issue licences, approve commercial transactions or impose quotas, fees or other charges.

(iii) any entity which is in fact acting on the instructions of or under the direction or the control of a Party with regard to the measure[1];

(o) "natural person" means:

(i) for the EU Party, a national of a Member State, according to its law[2]; and

(ii) for Chile, a national of Chile, according to its law;

(p) "originating good" means a good qualifying under the rules of origin set out in Chapter 10;

(q) "person" means a natural person or a juridical person;

---

[1] For greater certainty, if a Party claims that an entity is acting as referred to in subparagraph (iii), that Party bears the burden of proof and must at least provide solid indicia.

[2] For the purposes of Chapters 17 to 27, the definition of a "natural person" also includes a natural person permanently residing in the Republic of Latvia who is not a citizen of the Republic of Latvia or any other State but who is entitled, under the law of the Republic of Latvia, to receive a non-citizen passport.

(r) "personal data" means any information relating to an identified or identifiable natural person;

(s) "Safeguards Agreement" means the Agreement on Safeguards in Annex 1A to the WTO Agreement;

(t) "sanitary or phytosanitary measure" means any measure referred to in paragraph 1 of Annex A to the SPS Agreement;

(u) "SCM Agreement" means the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures in Annex 1A to the WTO Agreement;

(v) "SPS Agreement" means the Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures in Annex 1A to the WTO Agreement;

(w) "TBT Agreement" means the Agreement on Technical Barriers to Trade in Annex 1 to the WTO Agreement;

(x) "TRIPS Agreement" means the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights in Annex 1C to the WTO Agreement; and

(y) "WTO Agreement" means the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization, done at Marrakesh on 15 April 1994.

ARTICLE 8.4

Relation to the WTO Agreement and other existing agreements
falling within the scope of this Part of this Agreement

1. The Parties affirm their rights and obligations with respect to each other under the WTO Agreement and other existing agreements falling within the scope of this Part of this Agreement to which they are party.

2. Nothing in this Agreement shall be construed as requiring either Party to act in a manner which is inconsistent with its obligations under the WTO Agreement.

3. In the event of any inconsistency between this Agreement and any existing agreement other than the WTO Agreement to which both Parties are party and which falls within the scope of this Part of this Agreement, the Parties shall immediately consult with each other with a view to finding a mutually satisfactory solution.

SECTION B

INSTITUTIONAL PROVISIONS

ARTICLE 8.5

Specific functions of the Joint Council acting in trade configuration

1. When the Joint Council established pursuant to Article 40.1 addresses issues related to this Part of this Agreement[1], it may:

(a) adopt decisions to amend:

(i) the tariff schedules in Appendices 9-1 and 9-2 in order to accelerate tariff dismantling;

(ii) Chapter 10 and Annexes 10-A to 10-E;

(iii) Annexes 13-F and 13-G, and Appendix 13-E-1;

(iv) Annexes 16-A, 16-D, 16-E, and paragraph 1 of Annex 16-B;

[1] For greater certainty, Chile will implement any decisions adopted by the Joint Council acting in trade configuration through *acuerdos de ejecución* (executive agreements), in accordance with Chilean law.

(v) Annex 21-B;

(vi) Annex 29;

(vii) the definition of "subsidy" in Article 31.2(1) insofar as it relates to enterprises supplying services, with a view to incorporating the outcome of future discussions in the WTO or related plurilateral fora on that matter;

(viii) Annex 32-A as regards the references to the law applicable in the Parties;

(ix) Annex 32-B as regards the criteria to be included in the opposition procedure;

(x) Annex 32-C as regards the geographical indications;

(xi) Annexes 38-A and 38-B; and

(xii) any other provision, annex, appendix or protocol, the amendment of which is provided for in this Part of this Agreement;

(b) adopt decisions to issue interpretations of the provisions of this Part of this Agreement, which shall be binding on the Parties and all bodies established under this Part of this Agreement and the panels referred to in Chapters 33 and 38;

(c) establish additional Sub-Committees and other bodies responsible for matters falling within the scope of this Part of this Agreement pursuant to Article 40.3(3); and

(d) if it deems it appropriate, establish the rules of procedure of the Sub-Committees and other bodies established pursuant to Article 8.8 and subparagraph (c) of this paragraph.

2. The agenda of a meeting of the Joint Council acting in trade configuration shall be established by the coordinators for this Part of this Agreement, pursuant to Article 8.7(2).

ARTICLE 8.6

Specific functions of the Joint Committee acting in trade configuration

1. When the Joint Committee established pursuant to Article 40.2 addresses issues related to this Part of this Agreement[1], it shall:

(a) assist the Joint Council in the performance of its functions regarding trade and investment matters;

[1] For greater certainty, Chile will implement any decisions adopted by the Joint Committee acting in trade configuration through *acuerdos de ejecución* (executive agreements), in accordance with Chilean law.

(b) be responsible for the proper implementation of this Part of this Agreement; in this respect, and without prejudice to the rights established under Chapter 38, a Party may refer for discussion within the Joint Committee any issue relating to the application or interpretation of this Part of this Agreement;

(c) oversee the further elaboration of the provisions of this Part of this Agreement as necessary and evaluate the results obtained from its application;

(d) seek appropriate ways of preventing and solving problems, which might otherwise arise in areas covered by this Part of this Agreement;

(e) supervise the work of all Sub-Committees established under Article 8.8 and Sub-Committees established under Article 40.3(3) performing tasks specific to this Part of this Agreement; and

(f) examine any effect on this Part of this Agreement of the accession of a new Member State to the European Union.

2. The Joint Committee acting in trade configuration may:

(a) establish additional Sub-Committees and other bodies responsible for matters falling within the scope of this Part of this Agreement pursuant to Article 40.3(3);

(b) adopt decisions to amend this Part of this Agreement pursuant to subparagraph (a) of Article 8.5(1) and to issue the interpretations referred to in subparagraph (b) of Article 8.5(1) in between meetings of the Joint Council, when the Joint Council cannot meet or as otherwise provided for in this Agreement; and

(c) establish the rules of procedure of the Sub-Committees and other bodies, if it deems it appropriate, established pursuant to Article 8.8 and subparagraph (a) of this paragraph.

3. The agenda of a meeting of the Joint Committee acting in trade configuration shall be established by the coordinators for this Part of this Agreement, pursuant to Article 8.7(2).

ARTICLE 8.7

Coordinators for this Part of this Agreement

1. Each Party shall appoint a coordinator for this Part of this Agreement, within 60 days of the date of entry into force of this Agreement, and notify the other Party of the contact details of that coordinator.

2. The coordinators shall jointly establish the agenda and conduct all other necessary preparations for the meetings of the Joint Council, the Joint Committee, and the Sub-Committees and other bodies established pursuant to Article 8.8 or established under Article 40.3(3) performing tasks specific to this Part of this Agreement. The coordinators shall follow-up on the decisions of the Joint Council and the Joint Committee, acting in trade configuration, and on the decisions of the Sub-Committees in the cases provided for in Articles 17.39 and 25.20, as appropriate.

ARTICLE 8.8

Sub-Committees and other bodies specific to this Part of this Agreement

1. The Parties hereby establish the following Sub-Committees:

(a) the Sub-Committee on Anti-Corruption on Trade and Investment;

(b) the Sub-Committee on Customs, Trade Facilitation and Rules of Origin;

(c) the Sub-Committee on Financial Services;

(d) the Sub-Committee on Intellectual Property;

(e) the Sub-Committee on Public Procurement;

(f) the Sub-Committee on Sanitary and Phytosanitary Measures;

(g) the Sub-Committee on Services and Investment;

(h) the Sub-Committee on Sustainable Food Systems;

(i) the Sub-Committee on Technical Barriers to Trade;

(j) the Sub-Committee on Trade in Goods; and

(k) the Sub-Committee on Trade and Sustainable Development.

2. The agenda of a meeting of the Sub-Committees and other bodies responsible for matters falling within the scope of this Part of this Agreement shall be established by the coordinators for this Part of this Agreement, pursuant to Article 8.7(2).

CHAPTER 9

TRADE IN GOODS

ARTICLE 9.1

Objective

The Parties shall progressively and reciprocally liberalise trade in goods in accordance with this Part of this Agreement.

ARTICLE 9.2

Scope

Except as otherwise provided for in this Part of this Agreement, this Chapter applies to trade in goods of a Party.

ARTICLE 9.3

Definitions

For the purposes of this Chapter and Annex 9:

(a) "Agreement on Import Licensing Procedures" means the Agreement on Import Licensing Procedures in Annex 1A to the WTO Agreement;

(b) "consular transactions" means the procedure for obtaining from a consul of the importing Party in the territory of the exporting Party, or in the territory of a third country, a consular invoice or a consular visa for a commercial invoice, certificate of origin, manifest, shipper's export declaration or any other customs documentation in connection with the importation of a good;

(c) "Customs Valuation Agreement" means the Agreement on Implementation of Article VII of GATT 1994 in Annex 1A to the WTO Agreement;

(d) "export licensing procedure" means an administrative procedure requiring the submission of an application or other documentation other than that generally required for customs clearance purposes, to the relevant administrative body or bodies as a prior condition for exportation from the territory of the exporting Party;

(e) "import licensing procedure" means an administrative procedure requiring the submission of an application or other documentation, other than that generally required for customs clearance purposes, to the relevant administrative body or bodies as a prior condition for importation into the territory of the importing Party;

(f) "remanufactured good" means a good classified in HS Chapters 84 to 90 or under heading 94.02, except for a good classified under HS headings 84.18, 85.09, 85.10, 85.16 and 87.03 or subheadings 8414.51, 8450.11, 8450.12, 8508.1 and 8517.11, that:

(i) is entirely or partially comprised of parts obtained from goods that have been used;

(ii) has a similar performance and working condition compared to an equivalent good in new condition; and

(iii) is given the same warranty as an equivalent good in new condition;

(g) "repair" means any processing operation undertaken on a good to remedy operating defects or material damage and entailing the re-establishment of the good to its original function, or to ensure compliance with technical requirements for its use, without which the good could no longer be used in the normal way for the purposes for which it was intended; repair of a good includes restoration and maintenance, but does not include an operation or process that:

(i) destroys the essential characteristics of a good, or creates a new or commercially different good;

(ii) transforms an unfinished good into a finished good; or

(iii) is used to improve or upgrade the technical performance of a good;

(h) "staging category" means the timeframe for the elimination of customs duties ranging from zero to seven years, after which a good is free of customs duty, unless otherwise specified in the schedules in Annex 9.

ARTICLE 9.4

National treatment on internal taxation and regulation

Each Party shall accord national treatment to the goods of the other Party in accordance with Article III of GATT 1994, including its Notes and Supplementary Provisions. To that end, Article III of GATT 1994 and its Notes and Supplementary Provisions are incorporated into and made part of this Agreement, *mutatis mutandis*.

ARTICLE 9.5

Reduction or elimination of customs duties

1. Unless otherwise provided for in this Agreement, each Party shall reduce or eliminate customs duties on goods originating in the other Party in accordance with its schedule in Annex 9.

2. For the purposes of paragraph 1, the base rate of customs duties shall be the one specified for each good in the schedules in Annex 9.

3. If a Party reduces its applied most-favoured-nation customs duty rate ("MFN rate"), the schedule in Annex 9 of that Party shall apply to the reduced rates. If a Party lowers its applied MFN rate to a level below the base rate in relation to a particular tariff line, that Party shall calculate the preferential applicable rate effecting the tariff reduction on the lowered applied MFN rate, maintaining the relative margin of preference for that particular tariff line for as long as the applied MFN rate is lower than the base rate. The relative margin of preference for any given tariff line in each staging period corresponds to the difference between the base rate set out in the schedule in Annex 9 of that Party and the applied duty rate for that tariff line in accordance with that schedule, divided by that base rate, and expressed in percentage terms.

4. On request of a Party, the Parties shall consult each other in order to consider accelerating the reduction or elimination of customs duties set out in the schedules in Annex 9. Having regard to such consultation, the Joint Council may adopt a decision to amend Annex 9 to accelerate that tariff reduction or elimination.

ARTICLE 9.6

Standstill

1. Unless otherwise provided for in this Part of this Agreement, a Party shall not increase any customs duty that is set as the base rate in Annex 9 or adopt any new customs duty on a good originating in the other Party.

2. For greater certainty, a Party may increase a customs duty to the level set out in Annex 9 for the respective staging period following a unilateral reduction.

ARTICLE 9.7

Export duties, taxes and other charges

1. A Party shall not introduce or maintain any duty, tax or other charge of any kind imposed on, or in connection with, the exportation of a good to the other Party, or any internal tax or other charge on a good exported to the other Party that is in excess of the tax or charge that would be imposed on like goods when destined for domestic consumption.

2. Nothing in this Article shall prevent a Party from imposing on the exportation of a good a fee or charge that is permitted pursuant to Article 9.8.

ARTICLE 9.8

Fees and formalities

1. Fees and other charges imposed by a Party on, or in connection with, the importation or exportation of a good of the other Party shall be limited in amount to the approximate cost of the services rendered, and shall not represent an indirect protection of domestic goods or taxation of imports or exports for fiscal purposes.

2. A Party shall not levy fees or other charges on, or in connection with, importation or exportation on an *ad valorem* basis.

3. Each Party may impose charges or recover costs only where specific services are rendered, including the following:

(a) attendance, where requested, by customs staff outside official office hours or at premises other than customs premises;

(b) analyses or expert reports on goods and postal fees for the return of goods to an applicant, in particular in respect of decisions relating to binding information or the provision of information concerning the application of customs legislation;

(c) the examination or sampling of goods for verification purposes, or the destruction of goods, where costs other than the cost of using customs staff are involved; or

(d) exceptional control measures, where such measures are necessary due to the nature of the goods or a potential risk.

4. Each Party shall promptly publish all fees and charges that it imposes in connection with importation or exportation in such a manner as to enable governments, traders and other interested parties to become acquainted with them.

5. A Party shall not require consular transactions, including related fees and charges, in connection with the importation of any good of the other Party.

ARTICLE 9.9

Repaired goods

1. A Party shall not apply a customs duty to a good, regardless of its origin, that re-enters its customs territory after that good has been temporarily exported from its customs territory to the customs territory of the other Party for repair.

2. Paragraph 1 does not apply to a good imported in bond, into free-trade zones, or in a similar status, that is then exported for repair and is not re-imported in bond, into free-trade zones, or in a similar status.

3. A Party shall not apply a customs duty to a good, regardless of its origin, imported temporarily from the customs territory of the other Party for repair[1].

[1] In the EU Party, the inward processing procedure as laid down in Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council of 9 October 2013 laying down the Union Customs Code (OJ EU L 269, 10.10.2013, p. 1) is used for the purposes of this paragraph.

ARTICLE 9.10

Remanufactured goods

1. Unless otherwise provided for in this Part of this Agreement, a Party shall not accord to remanufactured goods of the other Party treatment that is less favourable than that which it accords to like goods in new condition.

2. For greater certainty, Article 9.11 applies to import and export prohibitions or restrictions on remanufactured goods. If a Party adopts or maintains import and export prohibitions or restrictions on used goods, it shall not apply those measures to remanufactured goods.

3. A Party may require that remanufactured goods be identified as such for distribution or sale in its territory and that such goods meet all applicable technical requirements that apply to like goods in new condition.

ARTICLE 9.11

Import and export restrictions

Article XI of GATT 1994 and its Notes and Supplementary Provisions are incorporated into and made part of this Part of this Agreement, *mutatis mutandis*. Accordingly, a Party shall not adopt or maintain any prohibition or restriction on the importation of any good of the other Party or on the exportation or sale for export of any good destined for the territory of the other Party, except in accordance with Article XI of GATT 1994, including its Notes and Supplementary Provisions.

ARTICLE 9.12

Origin marking

If Chile applies mandatory country-of-origin marking requirements to goods of the EU Party, the Joint Committee may decide that goods marked "Made in EU", or bearing a similar marking in the local language, fulfil such requirements upon importation into Chile. This Article does not affect either Party's right to specify the type of products for which country-of-origin marking requirements are mandatory. Chapter 10 does not apply to this Article.

ARTICLE 9.13

Import licensing procedures

1. Each Party shall ensure that all import licensing procedures applicable to trade in goods between the Parties are neutral in application and are administered in a fair, equitable, non-discriminatory and transparent manner.

2. A Party shall only adopt or maintain import licensing procedures as a condition for importation into its territory from the territory of the other Party if no other appropriate procedure to achieve an administrative purpose is reasonably available.

3. A Party shall not adopt or maintain any non-automatic import licensing procedure as a condition for importation into its territory from the territory of the other Party unless it is necessary to implement a measure that is consistent with this Part of this Agreement. A Party adopting such a non-automatic import licensing procedure shall indicate clearly to the other Party the measure being implemented through that procedure.

4. Each Party shall adopt and administer any import licensing procedures in accordance with Articles 1, 2 and 3 of the Agreement on Import Licensing Procedures. To that end, Articles 1, 2 and 3 of that Agreement are incorporated into and made part of this Agreement, *mutatis mutandis*.

5. A Party that adopts new import licensing procedures, or modifies existing import licensing procedures, shall notify the other Party within 60 days of the date of publication of such new import licensing procedures or modifications of existing import licensing procedures. The notification shall include the information specified in paragraph 3 of this Article and in Article 5(2) of the Agreement on Import Licensing Procedures. A Party shall be deemed to be in compliance with this provision if it has notified the relevant new import licensing procedure, or any modifications to existing import licensing procedures, to the Committee on Import Licensing established in accordance with Article 4 of the Agreement on Import Licensing Procedures, including the information specified in Article 5(2) of that Agreement.

6. On request of a Party, the other Party shall promptly provide any relevant information, including the information specified in Article 5(2) of the Agreement on Import Licensing Procedures, regarding any import licensing procedure that it intends to adopt, has adopted or maintains, or any modification to existing import licensing procedures.

ARTICLE 9.14

Export licensing procedures

1. Each Party shall publish any new export licensing procedure, or any modification to an existing export licensing procedure, in such a manner as to enable governments, traders and other interested parties to become acquainted with them. Such publication shall take place, where practicable, 30 days before the procedure or modification takes effect, and in any event no later than the date on which such procedure or modification takes effect.

2. Each Party shall ensure that the publication of export licensing procedures includes the following information:

(a) the texts of its export licensing procedures, or of any modifications that it makes to those procedures;

(b) the goods subject to each export licensing procedure;

(c) for each export licensing procedure, a description of the process for applying for an export licence and any criteria that an applicant must fulfil in order to be eligible to apply for an export licence, such as possessing an activity licence, establishing or maintaining an investment, or operating through a particular form of establishment in a Party's territory;

(d) one or more contact points from which interested persons can obtain further information on the conditions for obtaining an export licence;

(e) the administrative body or bodies to which an application or other relevant documentation must be submitted;

(f) a description of any measure or measures that the export licensing procedure is designed to implement;

(g) the period during which each export licensing procedure will be in effect, unless the procedure remains in effect until withdrawn or revised in a new publication;

(h) if the Party intends to use an export licensing procedure to administer an export quota, the overall quantity and, if applicable, the value of the quota and the opening and closing dates of the quota; and

(i) any exemptions or exceptions that replace the requirement to obtain an export licence, information on how to request or use those exemptions or exceptions, and the criteria for granting them.

3. Within 30 days of the date of entry into force of this Agreement, each Party shall notify the other Party of its existing export licensing procedures. A Party that adopts new export licensing procedures, or modifies existing export licensing procedures, shall notify the other Party within 60 days of the date of publication of those new export licensing procedures or modifications to existing export licensing procedures. The notification shall include the reference to the source or sources where the information required pursuant to paragraph 2 is published and include, where appropriate, the address of the relevant government website or websites.

4. For greater certainty, nothing in this Article shall be construed as requiring a Party to grant an export licence or preventing a Party from implementing its obligations or commitments under United Nations Security Council Resolutions, or under multilateral non-proliferation regimes and export control arrangements.

ARTICLE 9.15

Customs valuation

Each Party shall determine the customs value of goods of the other Party that are imported into its territory in accordance with Article VII of GATT 1994 and the Customs Valuation Agreement. To that end, Article VII of GATT 1994, including its Notes and Supplementary Provisions, and Articles 1 to 17 of the Customs Valuation Agreement, including its Interpretative Notes, are incorporated into and made part of this Agreement, *mutatis mutandis*.

ARTICLE 9.16

Preference utilisation

1. For the purpose of monitoring the functioning of this Part of this Agreement and calculating preference utilisation rates, the Parties shall annually exchange import statistics for a period starting one year after the entry into force of this Agreement and expiring 10 years after the tariff elimination is completed for all goods according to the schedules in Annex 9. Unless the Joint Committee decides otherwise, that period shall be automatically extended for five years. The Joint Committee may decide to extend it further.

2. The exchange of import statistics referred to in paragraph 1 shall cover data pertaining to the most recent year available, including value and, where applicable, volume, at the tariff line level for imports of goods of the other Party benefitting from preferential duty treatment under this Part of this Agreement and for imports of those goods that received non-preferential treatment.

ARTICLE 9.17

Specific measures concerning the management of preferential treatment

1. The Parties shall cooperate in preventing, detecting and combating breaches of customs legislation related to the preferential treatment granted under this Chapter, in accordance with their obligations under Chapter 10 and the Protocol to this Agreement on Mutual Administrative Assistance in Customs Matters.

2. A Party may, in accordance with the procedure laid down in paragraph 3, temporarily suspend the relevant preferential treatment of the goods concerned when that Party has made a finding, based on objective, compelling and verifiable information, that the other Party has committed large-scale systematic breaches of customs legislation in order to obtain the preferential treatment granted under this Chapter, and has made a finding of:

(a) a systematic lack or inadequacy of action by the other Party in verifying the originating status of goods and the fulfilment of the other requirements of the Protocol to this Agreement on Mutual Administrative Assistance in Customs Matters, when identifying or preventing contravention of the rules of origin;

(b) a systematic refusal by the other Party to carry out subsequent verification of the proof of origin on request of the Party, or to communicate its results in time, or undue delay in carrying out such verification or communication; or

(c) a systematic refusal or failure by the other Party to cooperate or assist in compliance with its obligations under the Protocol to this Agreement on Mutual Administrative Assistance in Customs Matters in relation to the preferential treatment.

3. The Party which has made a finding as referred to in paragraph 2 shall, without undue delay, notify the Joint Committee thereof and enter into consultations with the other Party within the Joint Committee with a view to reaching a solution acceptable to both Parties.

If the Parties fail to agree on a mutually acceptable solution within three months of the date of notification, the Party which has made the finding may decide to temporarily suspend the relevant preferential treatment of the goods concerned. That Party shall notify the temporary suspension to the Joint Committee without undue delay.

Temporary suspensions shall apply only for the period necessary to protect the financial interests of the Party concerned, and for no longer than six months. However, where the conditions that gave rise to the initial suspension persist at the expiry of the six-month period, the Party concerned may decide to renew the suspension. Any temporary suspension shall be subject to periodic consultations within the Joint Committee.

4. Each Party shall publish, in accordance with its internal procedures, notices to importers about any notification or decision concerning temporary suspensions as referred to in paragraph 3.

ARTICLE 9.18

Sub-Committee on Trade in Goods

The Sub-Committee on Trade in Goods established pursuant to Article 8.8(1) shall:

(a) monitor the implementation and administration of this Chapter and Annex 9;

(b) promote trade in goods between the Parties, including through consultations on improving market-access tariff treatment pursuant to Article 9.5(4) and other issues, as appropriate;

(c) provide a forum to discuss and resolve any issues related to this Chapter;

(d) promptly address barriers to trade in goods between the Parties, especially those related to the application of non-tariff measures, and, if appropriate, refer such matters to the Joint Committee for its consideration;

(e) recommend to the Parties any modification or addition to this Chapter;

(f) coordinate the exchange of data for preference utilisation or of any other information on trade in goods between the Parties;

(g) review any future amendments to the Harmonized System to ensure that each Party's obligations under this Part of this Agreement are not altered, and consult to resolve any related conflict;

(h) perform the functions set out in Article 15.17.

CHAPTER 10

RULES OF ORIGIN AND ORIGIN PROCEDURES

SECTION A

RULES OF ORIGIN

ARTICLE 10.1

Definitions

For the purposes of this Chapter and Annexes 10-A to 10-E:

(a) "classification" means the classification of a product or material under a particular chapter, heading or sub-heading of the Harmonized System;

(b) "consignment" means products which are either sent simultaneously from one exporter to one consignee or covered by a single transport document covering their shipment from the exporter to the consignee or, in the absence of such a document, by a single invoice;

(c) "customs authority" means:

(i) for Chile, the National Customs Service; and

(ii) for the EU Party, the services of the European Commission responsible for customs matters and the customs administrations and any other authorities of the Member States responsible for the application and enforcement of customs law;

(d) "exporter" means a person located in a Party who, in accordance with the laws and regulations of that Party, exports or produces the originating product and makes out a statement on origin;

(e) "identical products" means products which in every respect correspond to those described in the product description; the product description on the commercial document used for making out a statement on origin for multiple shipments must be precise enough to clearly identify that product and also the identical products to be subsequently imported based on that statement;

(f) "importer" means a person who imports the originating product and claims preferential tariff treatment for it;

(g) "material" means any substance used in the production of a product, including any ingredients, raw materials, components or parts;

(h) "product" means the result of production, even if it is intended for later use as a material in the production of another product; and

(i) "production" means any kind of working or processing, including assembly.

ARTICLE 10.2

General requirements

1. For the purposes of applying the preferential tariff treatment by a Party to an originating good of the other Party in accordance with this Part of this Agreement, provided that the product meets all other applicable requirements set out in this Chapter, the following products shall be considered as originating in the other Party:

(a) products wholly obtained in that Party as provided for in Article 10.4;

(b) products produced exclusively from materials originating in that Party; and

(c) products produced in that Party using non-originating materials, provided that they meet the requirements set out in Annex 10-B.

2. If a product has acquired originating status in accordance with paragraph 1, the non-originating materials used in the production of that product shall not be considered non-originating when that product is incorporated as a material in another product.

3. The acquisition of originating status shall be fulfilled without interruption in the territory of a Party.

ARTICLE 10.3

Cumulation of origin

1. A product originating in a Party shall be considered as originating in the other Party if used as a material in the production of another product in that other Party, provided that the working and processing carried out goes beyond one or more of the operations referred to in Article 10.6.

2. Materials classified in Chapter 3 of the Harmonized System originating in the countries referred to in subparagraph (b) of paragraph 4 and used in the production of canned tuna products classified in subheading 1604.14 of the Harmonized System may be considered as originating in a Party provided that the conditions in subparagraphs (a) to (e) of paragraph 3 are fulfilled, and that that Party sends a notification for examination by the Sub-Committee referred to in Article 10.31.

3. The Joint Committee may decide, following a recommendation by the Sub-Committee referred to in Article 10.31, that certain materials originating in the third countries[1] referred to in paragraph 4 of this Article may be considered as originating in a Party if they are used in the production of a product in that Party provided that:

(a) each Party has a trade agreement in force that forms a free trade area with that third country, within the meaning of Article XXIV of GATT 1994;

[1] For reference, "third country" is defined in subparagraph (c) of Article 1.3.

(b) the origin of the materials referred to in this paragraph is determined in accordance with the rules of origin applicable under:

(i) the EU Party's trade agreement forming a free trade area with that third country, if the material concerned is used in the production of a product in Chile; and

(ii) Chile's trade agreement forming a free trade area with that third country, if the material concerned is used in the production of a product in the EU Party;

(c) an arrangement is in force between that Party and that third country on adequate administrative cooperation ensuring full implementation of this Chapter, including provisions on the use of appropriate documentation on the origin of materials, and that that Party notifies the other Party of that arrangement;

(d) the production or processing of the materials undertaken in that Party goes beyond one or more of the operations referred to in Article 10.6; and

(e) the Parties agree on any other applicable conditions.

4. The third countries referred to in paragraph 3 are:

(a) the Central American countries of Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua and Panama; and

(b) the Andean countries of Colombia, Ecuador and Peru.

ARTICLE 10.4

Wholly obtained products

1. The following products shall be considered as wholly obtained in a Party:

(a) plants and vegetable products grown or harvested there;

(b) live animals born and raised there;

(c) products obtained from live animals raised there;

(d) products obtained from hunting, trapping, fishing, gathering or capturing there, but not beyond the outer limits of that Party's territorial sea;

(e) products obtained from slaughtered animals born and raised there;

(f) products obtained from aquaculture there, if aquatic organisms, including fish, molluscs, crustaceans, other aquatic invertebrates and aquatic plants, are born or raised from seed stock such as eggs, roes, fry, fingerlings or larvae, by intervention in the rearing or growth processes to enhance production, such as regular stocking, feeding or protection from predators;

(g) minerals or other naturally occurring substances, not included in subparagraphs (a) to (f), extracted or taken there;

(h) products of sea fishing and other products taken from the sea outside any territorial sea by a vessel of that Party;

(i) products made aboard a factory ship of that Party exclusively from products referred to in subparagraph (h);

(j) products extracted by a Party or a person of that Party from marine soil or subsoil outside any territorial sea provided that they have rights to work that soil or subsoil;

(k) waste or scrap derived from production there or from used products collected there, provided that those products are fit only for the recovery of raw materials; and

(l) products produced there exclusively from the products referred to in subparagraphs (a) to (k).

2. The terms "vessel of a Party" and "factory ship of a Party" in subparagraphs (h) and (i) of paragraph 1 mean a vessel and a factory ship, respectively, which:

(a) is registered in a Member State or in Chile;

(b) sails under the flag of a Member State or of Chile; and

(c) meets one of the following conditions:

(i) it is more than 50 % owned by natural persons of a Member State or of Chile; or

(ii) it is owned by a juridical person which:

(A) has its head office and its main place of business in a Member State or in Chile; and

(B) is more than 50 % owned by persons of one of those Parties.

ARTICLE 10.5

Tolerances

1. If a non-originating material used in the production of a product does not meet the requirements set out in Annex 10-B, that product shall be considered as originating in a Party, provided that:

(a) for all products[1] except those classified under Chapters 50 to 63 of the Harmonized System, the total value of non-originating materials does not exceed 10 % of the ex-works price of the product;

[1] Chapters 1 to 24 of the Harmonized System, in accordance with Note 9 of Annex 10-A.

(b) for products classified under Chapters 50 to 63 of the Harmonized System, tolerances apply as stipulated in Notes 6 to 8 of Annex 10-A.

2. Paragraph 1 does not apply if the value or weight of non-originating materials used in the production of a product exceeds any of the percentages for the maximum value or weight of non-originating materials as specified in the requirements set out in Annex 10-B.

3. Paragraph 1 does not apply to products wholly obtained in a Party within the meaning of Article 10.4. If it is required pursuant to Annex 10-B that the materials used in the production of a product are wholly obtained, paragraphs 1 and 2 of this Article apply.

ARTICLE 10.6

Insufficient working or processing

1. Notwithstanding subparagraph (c) of Article 10.2(1), a product shall not be considered as originating in a Party if solely one or more of the following operations are carried out on non-originating materials in that Party:

(a) preserving operations such as drying, freezing, keeping in brine or other similar operations, if the sole purpose is to ensure that the product remains in good condition during transport and storage;

(b) breaking-up and assembly of packages;

(c) washing, cleaning, removing dust, oxide, oil, paint or other coverings;

(d) ironing or pressing of textiles and textile articles;

(e) simple painting and polishing operations;

(f) husking and partial or total milling of rice, polishing and glazing of cereals and rice;

(g) operations to colour or flavour sugar or form sugar lumps, partial or total milling of crystal sugar in solid form;

(h) peeling, stoning and shelling of fruits, nuts and vegetables;

(i) sharpening, simple grinding or simple cutting;

(j) sifting, screening, sorting, classifying, grading or matching;

(k) simple placing in bottles, cans, flasks, bags, cases, boxes, fixing on cards or boards and all other simple packaging operations;

(l) affixing or printing marks, labels, logos and other like distinguishing signs on products or their packaging;

(m) simple mixing of products, whether or not of different kinds, including mixing of sugar with any material;

(n) simple assembly of parts of articles to constitute a complete article or disassembly of products into parts;

(o) simple addition of water or dilution or dehydration or denaturation of products; or

(p) slaughter of animals.

2. For the purposes of paragraph 1, an operation shall be considered simple if no special skills or machines, or apparatus or equipment specially produced or installed are needed for carrying out that operation.

ARTICLE 10.7

Unit of qualification

1. For the purposes of this Chapter, the unit of qualification shall be the product which is considered as the basic unit when classifying the product under the Harmonized System.

2. If a consignment consists of a number of identical products classified under the same heading of the Harmonized System, each individual product shall be taken into account when applying this Chapter.

ARTICLE 10.8

Accessories, spare parts and tools

1. Accessories, spare parts and tools dispatched with a piece of equipment, machine, apparatus or vehicle, which are part of the normal equipment and included in the price thereof or which are not separately invoiced, shall be regarded as one with the piece of equipment, machine, apparatus or vehicle in question.

2. The accessories, spare parts and tools referred to in paragraph 1 shall be disregarded in determining the origin of the product, except for the purposes of calculating the maximum value of non-originating materials, if a product is subject to a maximum value of non-originating materials as set out in Annex 10-B.

ARTICLE 10.9

Sets

Sets, as defined in General Rule 3 for the Interpretation of the Harmonized System, shall be regarded as originating in a Party if all their components are originating products. If a set is composed of originating and non-originating products, the set as a whole shall be regarded as originating in a Party, provided that the value of the non-originating products does not exceed 15 % of the ex-works price of the set.

ARTICLE 10.10

Neutral elements

In order to determine whether a product qualifies as originating in a Party, it is not necessary to determine the origin of the following elements, which might be used in the production of the product:

(a) fuel, energy, catalysts and solvents;

(b) equipment, devices and supplies used for testing or inspecting the products;

(c) machines tools, dies and moulds;

(d) spare parts and materials used in the maintenance of equipment and buildings;

(e) lubricants, greases, compounding materials and other materials used in production or used to operate equipment and buildings;

(f) gloves, glasses, footwear, clothing, safety equipment and supplies;

(g) any other material that is not incorporated into the product but the use of which can be demonstrated to be part of the production of the product.

ARTICLE 10.11

Packaging and packing materials and containers

1. If, under General Rule 5 for the Interpretation of the Harmonized System, packaging materials and containers in which a product is packed for retail sale are classified together with the product, those packaging materials and containers shall be disregarded in determining the origin of the product, except for the purposes of calculating the maximum value of non-originating materials if a product is subject to a maximum value of non-originating materials in accordance with Annex 10-B.

2. Packing materials and containers that are used to protect a product during transportation shall be disregarded in determining whether a product is originating in a Party.

ARTICLE 10.12

Accounting segregation for fungible materials

1. Fungible originating and non-originating materials shall be physically segregated during storage in order for them to maintain their originating or non-originating status, as the case may be. Those materials may be used in the production of a product without being physically segregated during storage provided that an accounting segregation method is used.

2. The accounting segregation method referred to in paragraph 1 shall be applied in conformity with a stock management method under accounting principles which are generally accepted in the Party. The accounting segregation method shall ensure that at any time the number of products which could be considered as originating in a Party does not exceed the number that would have been obtained by physical segregation of the stocks during storage.

3. For the purposes of paragraph 1, "fungible materials" means materials that are of the same kind and commercial quality, with the same technical and physical characteristics, and which cannot be distinguished from one another once they are incorporated into the finished product.

ARTICLE 10.13

Returned products

If a product originating in a Party is exported from that Party to a third country and returns to that Party, it shall be considered as non-originating unless it can be demonstrated to the satisfaction of the customs authority of that Party that the returning product:

(a) is the same as that exported; and

(b) has not undergone any operation other than that necessary to preserve it in good condition while in the third country or while being exported.

ARTICLE 10.14

Non-alteration

1. An originating product declared for home use in the importing Party shall not, after exportation and prior to being declared for home use, be altered, transformed in any way or subjected to operations other than to preserve it in good condition or to add or affix marks, labels, seals or any other documentation to ensure compliance with specific domestic requirements of the importing Party.

2. Storage or exhibition of a product may take place in a third country provided it remains under customs supervision in that third country.

3. Without prejudice to Section B, the splitting of consignments may take place in the territory of a third country if it is carried out by the exporter or under its responsibility and provided that those consignments remain under customs supervision in the third country.

4. In the case of doubt as to whether the conditions provided for in paragraphs 1 to 3 have been complied with, the customs authority of the importing Party may request the importer to provide evidence of compliance. Such evidence may be given by any means, including contractual transport documents such as bills of lading or factual or concrete evidence based on marking or numbering of packages, or any evidence related to the product itself.

ARTICLE 10.15

Exhibitions

1. Originating products sent for exhibition in a third country and sold after the exhibition for importation in a Party shall benefit on importation in accordance with this Part of this Agreement provided that it is shown to the satisfaction of the customs authorities that:

(a) an exporter has consigned those products from a Party to the third country in which the exhibition was held and has exhibited them there;

(b) the products have been sold or otherwise disposed of by that exporter to a person in a Party;

(c) the products have been consigned during the exhibition or immediately thereafter in the state to which they were sent for exhibition; and

(d) the products have not, since their consignment for exhibition, been used for any purpose other than demonstration at the exhibition.

2. A statement on origin shall be made out in accordance with Section B and submitted to the customs authorities in accordance with the customs procedures of the importing Party. The name and address of the exhibition shall be indicated thereon.

3. Paragraph 1 applies to any trade, industrial, agricultural or crafts exhibition, fair or similar public show or display, which is not organised for private purposes in shops or business premises with a view to the sale of foreign products, and during which the products remain under customs control.

4. The customs authorities of the importing Party may require evidence that the products have remained under customs control in the country of exhibition, as well as additional documentary evidence of the conditions under which they have been exhibited.

SECTION B

ORIGIN PROCEDURES

ARTICLE 10.16

Claim for preferential tariff treatment

1. The importing Party shall grant preferential tariff treatment to a product originating in the other Party within the meaning of this Chapter on the basis of a claim by the importer for preferential tariff treatment. The importer shall bear the responsibility for the correctness of the claim for preferential tariff treatment and for compliance with the requirements set out in this Chapter.

2. The claim for preferential tariff treatment shall be based on one of the following:

(a) a statement on origin made out by the exporter in accordance with Article 10.17;

(b) the importer's knowledge subject to the conditions set out in Article 10.19.

3. The claim for preferential tariff treatment and the basis for that claim as referred to in paragraph 2 shall be included in the customs declaration, in accordance with the laws and regulations of the importing Party.

4. An importer making a claim for preferential treatment based on a statement on origin in accordance with subparagraph (a) of paragraph 2 shall keep the statement and shall present it to the customs authority of the importing Party upon request.

ARTICLE 10.17

Statement on origin

1. An exporter of a product shall make out a statement on origin on the basis of information demonstrating that the product is originating, including, if applicable, information on the originating status of materials used in the production of the product.

2. The exporter shall be responsible for the correctness of the statement on origin made out and the information provided pursuant to paragraph 1. If the exporter has reason to believe that the statement on origin contains or is based on incorrect information, the exporter shall immediately notify the importer of any change affecting the originating status of the product. In that event, the importer shall correct the import declaration and pay any applicable customs duty owing.

3. The exporter shall make out a statement on origin in one of the linguistic versions included in Annex 10-C on an invoice or on any other commercial document that describes the originating product in sufficient detail so as to enable its identification in the Harmonized System nomenclature. The importing Party shall not require the importer to submit a translation of the statement on origin.

4. A statement on origin shall be valid for one year from the date it was made out.

5. A statement on origin may be made out for:

(a) a single shipment of one or more products into a Party; or

(b) multiple shipments of identical products into a Party within the period specified in the statement on origin not exceeding 12 months.

6. The importing Party shall, on request of the importer and subject to any requirements imposed by the importing Party, allow a single statement on origin to be used for unassembled or disassembled products, within the meaning of General Rule 2(a) of the Harmonized System, classified under Sections XV to XXI of the Harmonized System if imported in instalments.

ARTICLE 10.18

Minor discrepancies and minor errors

The customs authority of the importing Party shall not reject a claim for preferential tariff treatment due to minor discrepancies between the statement on origin and the documents submitted to the customs office, or minor errors in the statement on origin.

ARTICLE 10.19

Importer's knowledge

1. The importing Party may, in its laws and regulations, set conditions to determine which importers may base a claim for preferential tariff treatment on the importer's knowledge.

2. Notwithstanding paragraph 1, the importer's knowledge that a product is originating shall be based on information demonstrating that the product effectively qualifies as originating and meets the requirements set out in this Chapter to obtain originating status.

ARTICLE 10.20

Record-keeping requirements

1. An importer claiming preferential tariff treatment for a product imported into a Party shall:

(a) if the claim for preferential treatment is based on a statement on origin, keep the statement on origin made out by the exporter for a minimum of three years from the date of the claim of preference of the product; and

(b) if the claim for preferential treatment is based on the importer's knowledge, keep the information demonstrating that the product meets the requirements set out in this Chapter to obtain originating status for a minimum of three years from the date of the claim for preferential treatment.

2. An exporter who made out a statement on origin shall, for a minimum of four years following the making out of that statement on origin, keep copies of the statement on origin and all other records demonstrating that the product meets the requirements set out in this Chapter to obtain originating status.

3. The records to be kept in accordance with this Article may be held in electronic form in accordance with the laws and regulations of the importing or exporting Party, as appropriate.

ARTICLE 10.21

Exemptions from the requirements regarding statements on origin

1. Products sent as packages from private persons to private persons or forming part of the personal luggage of travellers shall be admitted as originating products without a statement on origin being required, provided that such products are not imported by way of trade and have been declared as meeting the requirements of this Chapter, and that there is no doubt as to the veracity of that declaration.

2. Imports which are occasional and consist solely of products for the personal use of the recipients or travellers or their families shall not be considered as imports by way of trade if it is evident from the nature and quantity of the goods that no commercial purpose is intended, provided that the importation does not form part of a series of importations that may reasonably be considered to have been made separately for the purpose of avoiding the requirement for an statement on origin.

3. The total value of the products referred to in paragraph 1 shall not exceed EUR 500 or its equivalent amount in the currency of the Party in the case of packages, or EUR 1 200 or its equivalent amount in the currency of the Party in the case of products forming part of the personal luggage of travellers.

ARTICLE 10.22

Verification

1. The customs authority of the importing Party may verify the originating status of a product or whether the other requirements set out in this Chapter are met on the basis of risk assessment methods, which may include random selection. For the purposes of such verification, the customs authority of the importing Party may send a request for information to the importer who made the claim for preferential treatment pursuant to Article 10.16.

2. The customs authority of the importing Party sending a request pursuant to paragraph 1 shall not request more than the following information in relation to the origin of a product:

(a) the statement on origin if the claim for preferential treatment was based on a statement on origin; and

(b) information pertaining to the fulfilment of origin criteria, which is:

(i) if the origin criterion is "wholly obtained", the applicable category (such as harvesting, mining, fishing) and place of production;

(ii) if the origin criterion is based on a change in tariff classification, a list of all the non-originating materials including their tariff classification (in 2-, 4- or 6-digit format, depending on the origin criteria);

(iii) if the origin criterion is based on a value method, the value of the final product as well as the value of all the non-originating materials used in the production;

(iv) if the origin criterion is based on weight, the weight of the final product as well as the weight of the relevant non-originating materials used in the final product; and

(v) if the origin criterion is based on a specific production process, a description of that specific process.

3. When providing the requested information, the importer may add any other information that it considers relevant for the purposes of verification.

4. If the claim for preferential tariff treatment is based on a statement on origin in accordance with subparagraph (a) of Article 10.16(2) issued by the exporter, the importer shall provide that statement on origin but may reply to the customs authority of the importing Party indicating that the information referred to in subparagraph (b) of paragraph 2 of this Article cannot be provided.

5. Where the claim for preferential tariff treatment is based on the importer's knowledge referred to in subparagraph (b) of Article 10.16(2), the customs authority of the importing Party conducting the verification may, after having requested information pursuant to paragraph 1 of this Article, send an additional request for information to the importer if that customs authority considers that additional information is required in order to verify the originating status of the product or whether the other requirements set out in this Chapter are met. The customs authority of the importing Party may request specific documentation and information from the importer, if appropriate.

6. If the customs authority of the importing Party decides to suspend the granting of preferential tariff treatment to the products concerned while awaiting the results of a verification, it may offer the importer the possibility to release the products. As a condition for such release, the importing Party may require a guarantee or other appropriate precautionary measure. Any suspension of preferential tariff treatment shall be terminated as soon as possible after the customs authority of the importing Party has ascertained the originating status of the products concerned, or that the other requirements set out in this Chapter have been met.

ARTICLE 10.23

Administrative cooperation

1. In order to ensure the proper application of this Chapter, the Parties shall cooperate with each other, through their respective customs authorities, in order to verify the originating status of a product or whether the other requirements set out in this Chapter have been met.

2. If a claim for preferential tariff treatment is based on a statement on origin in accordance with subparagraph (a) of Article 10.16(2), the customs authority of the importing Party conducting the verification may, after having requested information from the importer pursuant to Article 10.22(1), send a request for information to the customs authority of the exporting Party within a period of two years following the date of the claim for preferential treatment, if the customs authority of the importing Party considers that additional information is needed in order to verify the originating status of the product or whether the other requirements set out in this Chapter have been met. The customs authority of the importing Party may request specific documentation and information from the customs authority of the exporting Party, if appropriate.

3. The customs authority of the importing Party shall include the following information in the request referred to in paragraph 2:

(a) the statement on origin or a copy thereof;

(b) the identity of the customs authority issuing the request;

(c) the name of the exporter to be verified;

(d) the subject and scope of the verification; and

(e) if applicable, any relevant documentation.

4. The customs authority of the exporting Party may, in accordance with the laws and regulations of that Party, conduct its verification by requesting documentation from the exporter and calling for any evidence, or by visiting the premises of the exporter to review records and observe the facilities used in the production of the product.

5. Following the request referred to in paragraph 2, the customs authority of the exporting Party shall provide the customs authority of the importing Party with the following information:

(a) the requested documentation, if available;

(b) an opinion regarding the originating status of the product;

(c) the description of the product subject to verification and the tariff classification relevant to the application of the rules of origin;

(d) a description and explanation of the production process to support the originating status of the product;

(e) information on the manner in which the verification of the originating status of the product pursuant to paragraph 4 was conducted; and

(f) supporting documentation, if appropriate.

6. The customs authority of the exporting Party shall not transmit information to the customs authority of the importing Party referred to in subparagraph (a) or (f) of paragraph 5 without the consent of the exporter.

7. All the information requested, including any supporting documents and all other related information regarding verification should preferably be exchanged electronically between the customs authorities of the Parties.

8. The Parties shall, via the coordinators designated in accordance with this Part of this Agreement, provide each other with the contact details of their respective customs authorities and any modification thereto within 30 days of such modification.

ARTICLE 10.24

Mutual assistance in the fight against fraud

In case of a suspected breach of this Chapter, the Parties shall provide each other with mutual assistance, in accordance with the Protocol to this Agreement on Mutual Administrative Assistance in Customs Matters.

ARTICLE 10.25

Denial of claims for preferential tariff treatment

1. Subject to the requirements set out in paragraphs 3 to 5, the customs authority of the importing Party may deny a claim for preferential tariff treatment if:

(a) within a period of three months following the request for information pursuant to Article 10.22(1):

(i) no reply is provided by the importer;

(ii) in cases where the claim for preferential tariff treatment is based on a statement on origin in accordance with subparagraph (a) of Article 10.16(2), the statement on origin was not provided; or

(iii) in cases where the claim for preferential tariff treatment is based on the importer's knowledge as referred to in subparagraph (b) of Article 10.16(2), the information provided by the importer is inadequate to confirm the originating status of the product;

(b) within a period of three months following the request for additional information pursuant to Article 10.22(5):

(i) no reply is provided by the importer; or

(ii) the information provided by the importer is inadequate to confirm that the product is originating;

(c) within a period of 10 months following the request for information pursuant to of Article 10.23(2):

(i) no reply is provided by the customs authority of the exporting Party; or

(ii) the information provided by the customs authority of the exporting Party is inadequate to confirm the originating status of the product.

2. The customs authority of the importing Party may deny a claim for preferential tariff treatment if the importer which has made that claim fails to comply with requirements set out in this Chapter other than those relating to the originating status of products.

3. If the customs authority of the importing Party has sufficient justification to deny a claim for preferential tariff treatment in accordance with paragraph 1 of this Article and where the customs authority of the exporting Party has provided an opinion pursuant to subparagraph (b) of Article 10.23(5) confirming the originating status of the products, the customs authority of the importing Party shall notify the customs authority of the exporting Party of its intention to deny the claim for preferential treatment within two months of the receipt of that opinion.

4. If the notification referred to in paragraph 3 has been made, consultations shall be held on request of either Party, within three months of the date of that notification. The time period for consultation may be extended on a case-by-case basis by mutual agreement between the customs authorities of the Parties. The consultation may take place in line with the procedure set by the Sub-Committee referred to in Article 10.31.

5. Upon the expiry of the time period for consultation, the customs authority of the importing Party shall deny the claim for preferential tariff treatment only if it is not able to confirm the originating status of the product and after having granted the importer the right to be heard.

ARTICLE 10.26

Confidentiality

1. Each Party shall maintain, in accordance with its laws and regulations, the confidentiality of information provided to it by the other Party pursuant to this Chapter, and shall protect that information from disclosure.

2. Information obtained by the authorities of the importing Party shall only be used by those authorities for the purposes of this Chapter.

3. Each Party shall ensure that confidential information collected pursuant to this Chapter is not used for purposes other than the administration and enforcement of decisions and determinations relating to the origin of products and customs matters, except with the permission of the person or Party who provided the confidential information.

4. Notwithstanding paragraph 3, a Party may allow information collected pursuant to this Chapter to be used in any administrative, judicial or quasi-judicial proceedings initiated for failure to comply with customs-related laws and regulations implementing this Chapter. A Party shall notify the person or Party that provided the information concerned of any such use in advance.

ARTICLE 10.27

Refunds and claims for preferential tariff treatment after importation

1. Each Party shall provide that an importer may make, after importation, a claim for preferential tariff treatment and for a refund of any excess duties paid for a product if:

(a) the importer did not make a claim for preferential tariff treatment at the time of importation;

(b) the claim is made no later than two years after the date of importation; and

(c) the product concerned was eligible for preferential tariff treatment when it was imported into the territory of the Party.

2. As a condition for preferential tariff treatment on the basis of a claim made pursuant to paragraph 1, the importing Party may require that the importer:

(a) makes a claim for preferential tariff treatment in accordance with the laws and regulations of the importing Party;

(b) provides the statement on origin, as appropriate; and

(c) satisfies all other applicable requirements set out in this Chapter in the same manner as if preferential tariff treatment had been claimed at the time of importation.

ARTICLE 10.28

Administrative measures and sanctions

1. A Party shall impose administrative measures and sanctions where appropriate, in accordance with its respective laws and regulations, on a person that draws up a document, or causes a document to be drawn up, which contains incorrect information for the purposes of obtaining preferential tariff treatment for a product, or that does not comply with the requirements set out in:

(a) Article 10.20;

(b) Article 10.23(4) by not providing evidence or refusing a visit; or

(c) Article 10.17(2) by not correcting a claim for preferential tariff treatment made in the customs declaration and paying the custom duty as appropriate, if the initial claim for preference was based on incorrect information.

2. The Party shall take into account paragraph 3.6 of Article 6 of the Agreement on Trade Facilitation in Annex 1A to the WTO Agreement in cases where an importer voluntarily discloses a correction to a claim for preferential treatment prior to receiving a verification request, in accordance with the laws and regulations of that Party.

SECTION C

FINAL PROVISIONS

ARTICLE 10.29

Ceuta and Melilla

1. For the purposes of this Chapter, for the EU Party, the term "Party" does not include Ceuta and Melilla.

2. Products originating in Chile shall, when imported into Ceuta and Melilla, in all respects be granted the same customs treatment under this Part of this Agreement as that which is granted to products originating in the customs territory of the European Union under Protocol 2 of the Act of Accession of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic to the European Union. Chile shall grant to imports of products covered by this Part of this Agreement and originating in Ceuta and Melilla the same customs treatment as that which is granted to products imported from and originating in the EU Party.

3. The rules of origin and origin procedures under this Chapter apply *mutatis mutandis* to products exported from Chile to Ceuta and Melilla and to products exported from Ceuta and Melilla to Chile.

4. Ceuta and Melilla shall be considered as a single territory.

5. Article 10.3 applies to import and exports of products between the EU Party, Chile and Ceuta and Melilla.

6. The exporter shall enter "Chile" and "Ceuta and Melilla" in field 3 of the text of the statement on origin in Annex 10-C, depending on the origin of the product.

7. The customs authority of the Kingdom of Spain shall be responsible for the application of this Article in Ceuta and Melilla.

ARTICLE 10.30

Amendments

The Joint Council may adopt decisions to amend this Chapter and Annexes 10-A to 10-E, pursuant to subparagraph (a) of Article 8.5(1).

ARTICLE 10.31

Sub-Committee on Customs, Trade Facilitation and Rules of Origin

1. The Sub-Committee on Customs, Trade Facilitation and Rules of Origin ("Sub-Committee"), established pursuant to Article 8.8(1), shall be composed of representatives of the Parties with responsibility for customs.

2. The Sub-Committee shall be responsible for the effective implementation and application of this Chapter.

3. For the purposes of this Chapter, the Sub-Committee shall have the following functions:

(a) reviewing and making appropriate recommendations, as necessary, to the Joint Committee on:

(i) the implementation and application of this Chapter; and

(ii) any amendments to this Chapter and Annexes 10-A to 10-E proposed by a Party;

(b) making suggestions to the Joint Committee concerning the adoption of explanatory notes to facilitate the implementation of this Chapter; and

(c) considering any other matter related to this Chapter as agreed by the Parties.

ARTICLE 10.32

Products in transit or storage

The Parties may apply this Part of this Agreement to products which comply with this Chapter and which, on the date of entry into force of this Agreement, are in transit or are in temporary storage in bonded warehouse or in free zones in the EU Party or in Chile, subject to the submission of a statement on origin to the customs authorities of the importing Party.

ARTICLE 10.33

Explanatory notes

Explanatory notes regarding the interpretation, application and administration of this Chapter are set out in Annex 10-E.

CHAPTER 11

CUSTOMS AND TRADE FACILITATION

ARTICLE 11.1

Objectives

1. The Parties recognise the importance of customs and trade facilitation in the evolving global trading environment.

2. The Parties recognise that international trade and customs instruments and standards are the basis for import, export and transit requirements and procedures.

3. The Parties recognise that customs laws and regulations shall be non-discriminatory and that customs procedures shall be based upon the use of modern methods and effective controls to combat fraud, protect consumer health and safety and promote legitimate trade. Each Party should periodically review its customs laws, regulations and procedures. The Parties also recognise that their customs procedures shall be no more administratively burdensome or trade restrictive than necessary to achieve legitimate objectives and that they shall be applied in a manner that is predictable, consistent and transparent.

4. The Parties agree to reinforce their cooperation with a view to ensuring that the relevant customs laws, regulations and procedures, as well as the administrative capacity of the relevant administrations, fulfil the objectives of promoting trade facilitation while ensuring effective customs control.

ARTICLE 11.2

Definitions

For the purposes of this Chapter "customs authority" means:

(a) for Chile, the *Servicio Nacional de Aduanas* (National Customs Service), or its successor; and

(b) for the EU Party, those services of the European Commission responsible for customs matters and the customs administrations and any other authorities in the Member States responsible for the application and enforcement of customs laws and regulations.

ARTICLE 11.3

Customs cooperation

1. The Parties shall cooperate on customs matters between their respective customs authorities in order to ensure that the objectives set out in Article 11.1 are attained.

2. The Parties shall develop cooperation, including by:

(a) exchanging information concerning customs laws and regulations and their implementation, and customs procedures, particularly in the following areas:

(i) simplification and modernisation of customs procedures;

(ii) enforcement of intellectual property rights by the customs authorities;

(iii) facilitation of transit movements and transhipment;

(iv) relations with the business community; and

(v) supply chain security and risk management;

(b) working together on the customs-related aspects of securing and facilitating international trade supply chains in accordance with the SAFE Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade of the World Customs Organization (hereinafter referred to as "WCO") adopted in June 2005;

(c) considering the development of joint initiatives relating to import, export and other customs procedures, including the exchange of best practices and technical assistance, and ensuring the provision of an effective service to the business community; such cooperation may include exchanges on customs laboratories, the training of customs officers and on new technologies for customs controls and procedures;

(d) strengthening their cooperation in the field of customs in international organisations such as the WTO and the WCO;

(e) establishing, if relevant and appropriate, the mutual recognition of authorised economic operator programmes, including equivalent trade facilitation measures;

(f) carrying out exchanges on risk-management techniques, risk standards and security controls, in order to establish, to the extent practicable, minimum standards for risk-management techniques and related requirements and programmes;

(g) endeavouring to harmonise their data requirements for import, export and other customs procedures, by implementing common standards and data elements in accordance with the WCO Data Model;

(h) sharing their respective experiences in developing and deploying their single window systems, and, if appropriate, developing common sets of data elements for those systems;

(i) maintaining a dialogue between their respective policy experts to promote the utility, efficiency, and applicability of advance rulings for customs authorities and traders; and

(j) exchanging, if relevant and appropriate, through a structured and recurrent communication between their customs authorities, certain categories of customs-related information for specific purposes, namely improving risk management and the effectiveness of customs controls, targeting goods at risk in terms of revenue collections or safety and security, and facilitating legitimate trade; such exchange shall be without prejudice to exchanges of information that may take place between the Parties in accordance with the Protocol to this Agreement on Mutual Administrative Assistance in Customs Matters.

3. Any exchange of information between the Parties under this Chapter shall be subject, *mutatis mutandis*, to the confidentiality of information and personal data protection requirements set out in Article 12 of the Protocol to this Agreement on Mutual Administrative Assistance in Customs Matters, as well as to any confidentiality and privacy requirements set out in the laws and regulations of the Parties.

ARTICLE 11.4

Mutual administrative assistance

The Parties shall provide each other with mutual administrative assistance in customs matters in accordance with the Protocol to this Agreement on Mutual Administrative Assistance in Customs Matters.

ARTICLE 11.5

Customs laws, regulations and procedures

1. Each Party shall ensure that its customs laws, regulations and procedures are:

(a) based upon international instruments and standards in the area of customs and trade, including the International Convention on the Harmonized Commodity Description and Coding System done at Brussels on 14 June 1983, as well as the SAFE Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade of the WCO and the WCO Data Model, and if applicable, the substantive elements of the Revised Kyoto Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures, done at Kyoto on the 18 May 1973 and adopted by the World Customs Organization Council in June 1999;

(b) based upon the protection and facilitation of legitimate trade through effective enforcement of and compliance with legislative requirements; and

(c) proportionate and non-discriminatory to avoid unnecessary burdens on economic operators, provide for further facilitation for operators with high levels of compliance, including favourable treatment with respect to customs controls prior to the release of goods, and ensure safeguards against fraud and illicit or damaging activities.

2. In order to improve working methods, as well as to ensure non-discrimination, transparency, efficiency, integrity and accountability in custom operations, each Party shall:

(a) simplify and review requirements and formalities, if possible, with a view to the rapid release and clearance of goods;

(b) work towards the further simplification and standardisation of data and documentation required by customs and other agencies in order to reduce the time and costs burdens for operators, including small and medium-sized enterprises; and

(c) ensure that the highest standards of integrity be maintained through the application of measures reflecting the principles of the relevant international conventions and instruments in this field.

ARTICLE 11.6

Release of goods

Each Party shall ensure that its customs authorities, border agencies or other competent authorities:

(a) provide for the prompt release of goods within a period no longer than required to ensure compliance with its customs and other trade-related laws and regulations and formalities;

(b) provide for advance electronic submission and processing of documentation and any other required information prior to the arrival of the goods;

(c) allow for the release of goods prior to the final determination of customs duties, taxes, fees and charges, subject to the provision of a guarantee, if required by its laws and regulations, in order to secure their final payment; and

(d) give appropriate priority to perishable goods when scheduling and performing any examinations that may be required.

ARTICLE 11.7

Simplified customs procedures

Each Party shall adopt or maintain measures allowing operators that are fulfilling criteria specified in its laws and regulations to benefit from further simplification of customs procedures. Such measures may include customs declarations containing reduced sets of data or supporting documents, or periodical customs declarations for the determination and payment of customs duties and taxes covering multiple imports within a given period after the release of those imported goods, or other procedures that provide for the expedited release of certain shipments.

ARTICLE 11.8

Authorised economic operators

1. Each Party shall establish or maintain a trade facilitation partnership programme for economic operators who meet specified criteria (hereinafter referred to as "authorised economic operators").

2. The specified criteria to qualify as authorised economic operators shall be related to compliance, or the risk of non-compliance, with requirements specified in laws, regulations or procedures of each Party. The specified criteria shall be published and may include:

(a) the absence of any serious infringement or repeated infringements of customs legislation and taxation rules, including no record of serious criminal offences relating to the economic activity of the applicant;

(b) the demonstration by the applicant of a high level of control of its operations and of the flow of goods by means of a system of managing commercial and, where appropriate, transport records, which allows appropriate customs controls;

(c) financial solvency, which shall be deemed to be proven if the applicant has good financial standing, which enables it to fulfil its commitments, with due regard to the characteristics of the type of business activity concerned;

(d) proven competences or professional qualifications directly related to the activity carried out; and

(e) appropriate security and safety standards.

3. The specified criteria referred to in paragraph 2 shall not be designed or applied so as to afford or create arbitrary or unjustifiable discrimination between economic operators where the same conditions prevail, and shall allow the participation of small and medium-sized enterprises.

4. The trade facilitation partnership programme referred to in paragraph 1 shall include the following benefits:

(a) low documentary and data requirements, as appropriate;

(b) lower rate of physical inspections or expedited examinations, as appropriate;

(c) simplified release procedures and rapid release time, as appropriate;

(d) use of guarantees, including, if applicable, comprehensive guarantees or reduced guarantees; and

(e) control of the goods at the premises of the authorised economic operator or another place authorised by customs authorities.

5. The trade facilitation partnership programme referred to in paragraph 1 may also include additional benefits, such as:

(a) deferred payment of duties, taxes, fees and charges;

(b) a single customs declaration for all imports or exports in a given period; or

(c) availability of a dedicated contact point to provide assistance in customs matters.

ARTICLE 11.9

Data and documentation requirements

1. Each Party shall ensure that import, export and transit formalities, data and documentation requirements are:

(a) adopted and applied with a view to the rapid release of goods, provided that the conditions for the release are fulfilled;

(b) adopted and applied in a manner that aims to reduce the time and cost of compliance for traders or operators;

(c) the least trade-restrictive alternative, if two or more alternatives were reasonably available for fulfilling the policy objective or objectives in question; and

(d) not maintained, including parts thereof, if no longer required.

2. Each Party shall apply common customs procedures and use uniform customs documents for the release of goods throughout its customs territory.

ARTICLE 11.10

Use of information technologies and electronic payment

1. Each Party shall use information technologies that expedite procedures for the release of goods in order to facilitate trade between the Parties.

2. Each Party shall:

(a) make available, by electronic means, a customs declaration that is required for the import, export or transit of goods;

(b) allow a customs declaration to be submitted in electronic format;

(c) establish a means of providing for the electronic exchange of customs information with its trading community;

(d) promote the electronic exchange of data between operators and customs authorities, as well as other related agencies; and

(e) use electronic risk-management systems for assessment and targeting that enable its customs authorities to focus their inspections on high-risk goods and that facilitate the release and movement of low-risk goods.

3. Each Party shall adopt or maintain procedures allowing the option of electronic payment for duties, taxes, fees and charges collected by customs authorities incurred upon importation and exportation.

ARTICLE 11.11

Risk management

1. Each Party shall adopt or maintain a risk-management system for customs control.

2. Each Party shall design and apply risk management in a manner as to avoid arbitrary or unjustifiable discrimination, or disguised restrictions on international trade.

3. Each Party shall concentrate customs control and other relevant border controls on high-risk consignments and expedite the release of low-risk consignments. Each Party may also select, on a random basis, consignments for those controls as part of its risk management.

4. Each Party shall base risk management on assessment of risk through appropriate selectivity criteria.

ARTICLE 11.12

Post-clearance audit

1. With a view to expediting the release of goods, each Party shall adopt or maintain post-clearance audit to ensure compliance with its customs and other trade-related laws and regulations.

2. Each Party shall conduct post-clearance audits in a risk-based manner.

3. Each Party shall conduct post-clearance audits in a transparent manner. If an audit is conducted and conclusive results have been achieved, the Party shall, without delay, notify the person whose record has been audited of the results, the reasons for the results and the rights and obligations of that person.

4. The Parties acknowledge that the information obtained in a post-clearance audit may be used in further administrative or judicial proceedings.

5. Each Party shall, wherever practicable, use the result of post-clearance audit in applying risk management.

ARTICLE 11.13

Transparency

1. The Parties recognise the importance of timely consultations with trade representatives on legislative proposals and general procedures related to customs and trade matters. To that end, each Party shall provide for appropriate consultations between administrations and the business community.

2. Each Party shall ensure that their respective customs and customs-related requirements and procedures continue to meet the needs of the business community, follow best practices, and remain the least trade restrictive possible.

3. Each Party shall provide for appropriate regular consultations between border agencies and traders or other stakeholders within its territory.

4. Each Party shall publish promptly in a non-discriminatory and accessible manner, including online, and prior to their application, new laws and regulations related to customs and trade facilitation matters, as well as amendments to, and interpretations of, those laws and regulations. Such laws and regulations, as well as their amendments and interpretations, shall include those relating to:

(a) importation, exportation and transit procedures, including port, airport, and other entry-point procedures, and required forms and documents;

(b) applied rates of duties and taxes of any kind imposed on, or in connection with, importation or exportation;

(c) fees and charges imposed by or for governmental agencies on or in connection with importation, exportation or transit;

(d) rules for the classification or valuation of products for customs purposes;

(e) laws, regulations and administrative rulings of general application relating to rules of origin;

(f) import, export or transit restrictions or prohibitions;

(g) penalty provisions against breaches of import, export or transit formalities;

(h) agreements or parts thereof with any country or countries relating to importation, exportation or transit;

(i) procedures related to the administration of tariff quotas;

(j) operating hours and procedures for customs offices at ports and border crossing points;

(k) contact points for information enquiries; and

(l) other relevant notices of an administrative nature in relation to subparagraphs (a) to (k).

5. Each Party shall ensure that there is a reasonable period of time between the publication[1] and the entry into force of new or amended laws, regulations and procedures and fees or charges.

6. Each Party shall establish or maintain one or more enquiry points to respond to reasonable enquiries from governments, operators and other interested parties on customs and other trade-related matters. The enquiry points shall respond to enquiries within a reasonable period of time set by each Party, which may vary depending on the nature or complexity of the request. A Party shall not require the payment of a fee for responding to enquiries or providing required forms and documents.

ARTICLE 11.14

Advance rulings

1. For the purposes of this Article, an "advance ruling" means a written decision provided to an applicant prior to the importation of a good covered by the application that sets out the treatment that the Party is to provide to the good at the time of importation with regard to:

(a) the tariff classification of the good;

(b) the origin of the good; and

(c) any other matters as the Parties may agree.

[1] For greater certainty, "publication" refers to making laws and regulations publicly available.

2. Each Party shall issue an advance ruling through its customs authorities. That advance ruling shall be issued in a reasonable and time-limited manner to the applicant that has submitted a written request, including in electronic format, containing all necessary information in accordance with the laws and regulations of the issuing Party.

3. The advance ruling shall be valid for a period of at least three years from the date in which it takes effect, unless the law, facts or circumstances supporting the original advance ruling have changed.

4. A Party may decline to issue an advance ruling if the facts and circumstances which form the basis of the advance ruling are under administrative or judicial review or if the application does not relate to any intended use of the advance ruling. If a Party declines to issue an advance ruling, it shall promptly notify the applicant in writing, setting out the relevant facts and the basis for its decision.

5. Each Party shall publish, at least:

(a) the requirements for the application for an advance ruling, including the information to be provided and the format;

(b) the time period by which it will issue an advance ruling; and

(c) the length of time for which the advance ruling is valid.

6. If a Party revokes or modifies or invalidates an advance ruling, it shall provide written notice to the applicant setting out the relevant facts and the basis for its decision. A Party shall only revoke, modify or invalidate an advance ruling with retroactive effect if the ruling was based on incomplete, incorrect, false or misleading information provided by the applicant.

7. An advance ruling issued by a Party shall be binding on that Party with respect to the applicant. The advance ruling shall also be binding on the applicant.

8. Each Party shall provide, upon written request of the applicant, a review of the advance ruling or of the decision to revoke, modify or invalidate that advance ruling.

9. Subject to confidentiality requirements in its laws and regulations, each Party shall make publicly available, including online, the substantive elements of its advance rulings.

ARTICLE 11.15

Transit and transhipment

1. Each Party shall ensure the facilitation and effective control of transit movements and transhipment operations through its territory.

2. Each Party shall promote and implement regional transit arrangements with a view to facilitating trade.

3. Each Party shall ensure cooperation between, and coordination of, its authorities and relevant agencies concerned to facilitate traffic in transit.

4. Each Party shall allow goods intended for import to be moved within its territory under customs control from a customs office of entry to another customs office in its territory from where the goods are to be released or cleared, provided all regulatory requirements are met.

ARTICLE 11.16

Customs brokers

1. A Party shall not introduce the mandatory use of customs brokers as a requirement for operators to fulfil their obligations with respect to the importation, exportation and transit of goods.

2. Each Party shall publish its measures on the use of customs brokers.

3. The Parties shall apply transparent, non-discriminatory and proportionate rules when licensing customs brokers.

ARTICLE 11.17

Pre-shipment inspections

The Parties shall not require the use of pre-shipment inspections, as defined in the Agreement on Pre-shipment Inspection in Annex 1A to the WTO Agreement, or any other inspection activity performed at destination, before customs clearance, by private companies.

ARTICLE 11.18

Appeals

1. Each Party shall provide effective, prompt, non-discriminatory and easily accessible procedures to guarantee the right of appeal against the administrative actions, rulings and decisions of customs authorities or other competent authorities affecting import or export of goods or goods in transit.

2. Appeal procedures may include administrative review by the supervising authority and judicial review of decisions taken at the administrative level in accordance with the laws and regulations of a Party.

3. Any person who has applied to the customs authorities or other competent authorities for a decision and has not obtained a decision on that application within the relevant time limit shall also be entitled to exercise the right of appeal.

4. Each Party shall ensure that its customs authorities or other competent authorities provide to persons to whom administrative decisions are issued, the reasons for those decisions in order to facilitate, where necessary, recourse to appeal procedures.

ARTICLE 11.19

Penalties

1. Each Party shall ensure that its customs laws and regulations provide that any penalties imposed for breaches of customs laws, regulations or procedural requirements are proportionate and non-discriminatory.

2. Each Party shall ensure that any penalty imposed for a breach of its customs laws, regulations, or procedural requirements is imposed only on the person legally responsible for the breach.

3. Each Party shall ensure that the penalty imposed is based on the facts and circumstances of the case and is commensurate with the degree and severity of the breach. Each Party shall avoid incentives for, or conflicts of interest in, the assessment and collection of penalties.

4. Each Party is encouraged to consider prior disclosure to a customs authority of the circumstances of a breach of customs laws, regulations, or procedural requirements as a potential mitigating factor when establishing a penalty.

5. If a Party imposes a penalty for a breach of its customs laws, regulations, or procedural requirements, it shall provide an explanation in writing to the person upon whom it imposes the penalty, specifying the nature of the breach and the applicable laws, regulations, or procedures pursuant to which the amount or range of penalty for the breach has been imposed.

ARTICLE 11.20

Sub-Committee on Customs, Trade Facilitation and Rules of Origin

1. The Sub-Committee on Customs, Trade Facilitation and Rules of Origin ("Sub-Committee") is established pursuant to Article 8.8(1).

2. The Sub-Committee shall ensure the proper implementation of this Chapter, the border enforcement of intellectual property rights by competent authorities in accordance with Sub-Section 2 of Section C of Chapter 32, the Protocol to this Agreement on Mutual Administrative Assistance in Customs Matters and any additional customs-related provisions agreed between the Parties, and examine all matters arising from their application.

3. The functions of the Sub-Committee shall include:

(a) monitoring the implementation and administration of this Chapter and of Chapter 10;

(b) providing a forum to consult and discuss all matters concerning customs, including, in particular, customs procedures, customs valuation, tariff regimes, customs nomenclature, customs cooperation and mutual administrative assistance in customs matters;

(c) providing a forum to consult and discuss issues relating to rules of origin and administrative cooperation, and border measures for intellectual property rights; and

(d) enhancing cooperation on the development, application and enforcement of customs procedures, mutual administrative assistance in customs matters, rules of origin and administrative cooperation.

4. The Sub-Committee may make recommendations on the matters covered by paragraph 2. The Joint Council or the Joint Committee shall have the power to adopt decisions on mutual recognition of risk-management techniques, risk standards, security controls and trade facilitation partnership programmes, including aspects such as data transmission and mutually agreed benefits.

ARTICLE 11.21

Temporary admission

1. For the purposes of this Article, "temporary admission" means the customs procedure under which certain goods, including means of transport, can be brought into a customs territory conditionally relieved from payment of import duties and taxes and without application of import prohibitions or restrictions of economic character. Those goods must be imported for a specific purpose and must be intended for re-exportation within a specified period of time and without having undergone any change except normal depreciation due to the use made of them.

2. Each Party shall grant temporary admission, with total conditional relief from import duties and taxes and without application of import restrictions or prohibitions of economic character[1], as provided for in its laws and regulations, to the following goods:

(a) goods for display or use at exhibitions, fairs, meetings or similar events, which means goods intended for display or demonstration at an event, goods intended for use in connection with the display of foreign products at an event, and equipment including interpretation equipment, sound and image recording apparatus and films of an educational, scientific or cultural character intended for use at international meetings, conferences or congresses, and goods obtained at such events from goods placed under temporary admission; each Party may require a governmental authorisation or a guarantee or deposit to be issued before the event takes place;

[1] For greater certainty, the temporary admission of goods referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article and brought into Chile from the European Union, shall not be subject to payment of the fee established in Article 107 of the Customs Ordinance of Chile (*Ordenanza de Aduanas*) contained in Decree 30 of the Ministry of Finance, Official Gazette, 4 June 2005, (*Decreto con Fuerza de Ley 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, 04 de junio de 2005*).

(b) professional equipment, which means: equipment for the press or for sound or television broadcasting which is necessary for representatives of the press or of broadcasting or television organisations visiting the territory of another country for the purposes of reporting or in order to transmit or record material for specified programmes; cinematographic equipment necessary for a person visiting the territory of another country in order to make a specified film or films; any other equipment necessary for the exercise of the calling, trade or profession of a person visiting the territory of another country to perform a specified task, insofar as it is not to be used for the industrial manufacture or packaging of goods or, except in the case of hand tools, for the exploitation of natural resources, for the construction, repair or maintenance of buildings or for earth moving and like projects; ancillary apparatus for the equipment mentioned above, and accessories therefor; and component parts imported for repair of professional equipment temporarily admitted;

(c) goods imported in connection with a commercial operation where the importation does not in itself constitute a commercial operation, such as: packings which are imported filled for re-exportation empty or filled, or are imported empty for re-exportation filled; containers, whether or not filled with goods, and accessories and equipment for temporarily admitted containers, which are either imported with a container to be re-exported separately or with another container, or are imported separately to be re-exported with a container, and component parts intended for the repair of containers granted temporary admission; pallets; samples; advertising films;

(d) goods imported exclusively for educational, scientific or cultural purposes, such as scientific equipment, pedagogic material, welfare material for seafarers, and any other goods imported in connection with educational, scientific or cultural activities; spare parts for scientific equipment and pedagogic material which has been granted temporary admission; and tools specially designed for the maintenance, checking, gauging or repair of such equipment;

(e) personal effects, which means: all articles, new or used, which a traveller may reasonably require for his or her personal use during the journey, taking into account all the circumstances of the journey, but excluding any goods imported for commercial purposes; and goods imported for sports purposes, such as sports requisites and other articles for use by travellers in sports contests or demonstrations or for training in the territory for which temporary admission is granted;

(f) tourist publicity material, which means goods imported for the purpose of encouraging the public to visit a foreign country, in particular in order to attend cultural, religious, touristic, sporting or professional meetings or demonstrations held there; each Party may require a guarantee or deposit to be provided for such goods;

(g) goods imported for humanitarian purposes, which means medical, surgical and laboratory equipment and relief consignments, such as vehicles and other means of transport, blankets, tents, prefabricated houses or other goods of prime necessity, forwarded as aid to those affected by natural disaster and similar catastrophes; and

(h) animals imported for specific purposes, such as police dogs or horses, detector dogs, dogs for the blind, rescue dogs, animals for the purposes of participation in shows, exhibitions, contests, competitions or demonstrations, animals for the purposes of entertainment, such as animals for circus, touring (including pet animals of travellers), performance of work or transport, or for medical purposes, such as delivery of snake poison.

3. Each Party shall accept, in accordance with its laws and regulations[1], the temporary admission of the goods referred to in paragraph 2 as well as, regardless of their origin, ATA carnets issued in the other Party in accordance with the Convention on temporary admission, done at Istanbul on 26 June 1990, endorsed in the other Party and guaranteed by an association forming part of the international guarantee chain, certified by the competent authorities and valid in the customs territory of the importing Party.

[1] For greater certainty, in the case of Chile, the ATA carnets shall be accepted as established by the Decree N° 103 of 2004 of the Ministry of Foreign Affairs (*Decreto N° 103 de 2004 del Ministerio de Relaciones Exteriores*), that enacts the "Convention on Temporary Admission" and its Annexes A, B1, B2 and B3, with the reservations duly indicated, and its amendments thereof.

ARTICLE 11.22

Repaired goods

1. For the purposes of this Article, "repair" means any processing operation undertaken in respect of a good to remedy an operating defect or material damage and entailing the re-establishment of the good to its original function or to ensure compliance with technical requirements for its use, without which the good could no longer be used in the normal way for the purposes for which it was intended. Repair includes restoration and maintenance but does not include an operation or process that:

(a) destroys the essential characteristics of a good, or creates a new or commercially different good;

(b) transforms an unfinished good into a finished good; or

(c) is used to improve or upgrade the technical performance of a good.

2. A Party shall not apply a customs duty to a good, regardless of its origin, that re-enters its customs territory, after that good has been temporarily exported from its customs territory to the customs territory of the other Party for repair.

3. Paragraph 2 does not apply to a good, imported in bond, into free trade zones, or in a similar status, which is thereafter exported for repair and is not re-imported in bond, into free trade zones, or in a similar status.

4. A Party shall not apply a customs duty to a good, regardless of its origin, imported temporarily from the customs territory of the other Party for repair.

ARTICLE 11.23

Fees and formalities

1. Fees and other charges that a Party imposes on or in connection with the importation or exportation of a good of the other Party shall be limited in amount to the approximate cost of services rendered, and shall not represent an indirect protection in respect of domestic goods or taxation of imports or exports for fiscal purposes.

2. A Party shall not levy fees or other charges on or in connection with the importation or exportation of a good of the other Party on an *ad valorem* basis.

3. Each Party may impose charges or recover costs only if specific services are rendered, including the following:

(a) attendance, where requested, by customs staff outside official office hours or at premises other than customs premises;

(b) analyses or expert reports on goods and postal fees for the return of goods to an applicant, particularly in respect of decisions relating to binding information or the provision of information concerning the application of customs legislation;

(c) examination or sampling of goods for verification purposes, or the destruction of goods, where costs other than the cost of using customs staff are involved; or

(d) exceptional control measures, where such measures are necessary due to the nature of the goods or to a potential risk.

4. Each Party shall promptly publish all fees and charges it might impose in connection with importation or exportation in such a manner as to enable governments, traders and other interested parties to become acquainted with them.

5. A Party shall not require consular transactions, including related fees and charges, in connection with the importation of any good of the other Party.

CHAPTER 12

TRADE REMEDIES

SECTION A

ANTI-DUMPING AND COUNTERVAILING DUTIES

ARTICLE 12.1

General provisions

1. The Parties affirm their rights and obligations under the Anti-Dumping Agreement and the SCM Agreement.

2. For the purposes of this Section, the preferential rules of origin under Chapter 10 do not apply.

ARTICLE 12.2

Transparency

1. Anti-dumping and anti-subsidy investigations and measures should be used in full compliance with the relevant WTO requirements set out in the Anti-Dumping Agreement and the SCM Agreement and should be based on a fair and transparent system.

2. Each Party shall ensure, as soon as practicable after any imposition of provisional measures and in any case before a final determination is made, full disclosure of all essential facts and considerations on which it bases a decision to apply definitive measures. Such disclosure is without prejudice to Article 6.5 of the Anti-Dumping Agreement and Article 12.4 of the SCM Agreement. Each Party shall disclose such essential facts and considerations in writing, and allow interested parties sufficient time to submit comments thereon.

3. Each interested party shall be granted the possibility to be heard in order to express its views during an anti-dumping or anti-subsidy investigation, provided that this does not unnecessarily delay the conduct of the investigation.

ARTICLE 12.3

Consideration of public interest

Each Party shall take into account the situation of its domestic industry, importers and their representative associations, representative users and representative consumer organisations to the extent that they have provided relevant information to the investigating authorities within the relevant timeframe. A Party may decide not to apply anti-dumping or countervailing measures on the basis of such information.

ARTICLE 12.4

Lesser duty rule

If a Party imposes an anti-dumping duty on the goods of the other Party, the amount of such duty shall not exceed the margin of dumping. Whenever possible, the anti-dumping duty should be less than that margin if such lesser duty would be adequate to remove the injury to the domestic industry.

ARTICLE 12.5

Non-application of dispute settlement

Chapter 38 does not apply to this Section.

SECTION B

GLOBAL SAFEGUARD MEASURES

ARTICLE 12.6

General provisions

The Parties affirm their rights and obligations pursuant to Article XIX of GATT 1994, the Safeguards Agreement and Article 5 of the Agreement on Agriculture.

ARTICLE 12.7

Transparency and imposition of definitive measures

1. Notwithstanding Article 12.6, the Party initiating a global safeguard investigation or intending to apply global safeguard measures shall, on request of the other Party and provided that the latter has a substantial interest, immediately provide a written notification containing all pertinent information leading to the initiation of a global safeguard investigation or the application of global safeguard measures, including on the provisional findings, if relevant. Such notification is without prejudice to Article 3(2) of the Safeguards Agreement.

2. When imposing definitive global safeguard measures, each Party shall endeavour to impose them in a way that least affects bilateral trade, provided that the Party affected by the measures has a substantial interest as defined in paragraph 4.

3. For the purposes of paragraph 2, if a Party considers that the legal requirements for the imposition of definitive global safeguard measures are met, and intends to apply such measures, it shall notify the other Party and grant the possibility of holding bilateral consultations, provided that the other Party has a substantial interest as defined in paragraph 4. If no satisfactory solution has been reached within 15 days of the notification, the importing Party may adopt the appropriate global safeguard measures to remedy the problem.

4. For the purposes of this Article, a Party shall be considered to have a substantial interest when it is among the five largest suppliers of the imported good during the most recent three-year time period, measured in terms of either absolute volume or value.

ARTICLE 12.8

Non-application of dispute settlement

Chapter 38 does not apply to this Section.

SECTION C

BILATERAL SAFEGUARD MEASURES

SUB-SECTION 1

GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 12.9

Definitions

For the purposes of this Section:

(a) "domestic industry" means, with respect to an imported good, the producers as a whole of like or directly competitive goods operating within the territory of a Party, or the producers whose collective output of like or directly competitive goods constitutes a major proportion of the total domestic production of those goods;

(b) "transition period" means:

(i) a period of seven years from the date of entry into force of this Agreement; or

(ii) for any good for which the schedule in Annex 9 of the Party applying a bilateral safeguard measure provides for a tariff elimination period of seven years, the tariff elimination period for that good plus two years.

ARTICLE 12.10

Application of a bilateral safeguard measure

1. Notwithstanding Section B, if, as a result of the reduction or elimination of a customs duty under this Part of this Agreement, a good originating in a Party is being imported into the territory of the other Party in such increased quantities, in absolute terms or relative to domestic production, and under such conditions as to cause or threaten to cause serious injury to domestic producers of like or directly competitive goods, the importing Party may take appropriate bilateral safeguard measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in this Section.

2. If the conditions in paragraph 1 are met, the importing Party may apply one of the following bilateral safeguard measures:

(a) the suspension of any further reduction of the rate of customs duty on the good concerned as provided for in this Part of this Agreement; or

(b) the increase in the rate of customs duty on the good concerned to a level which does not exceed the lesser of:

(i) the applied most-favoured-nation rate of customs duty on the good in effect at the time of application of the measure; or

(ii) the applied most-favoured-nation rate of customs duty on the good in effect on the day immediately preceding the date of entry into force of this Agreement.

ARTICLE 12.11

Standards for bilateral safeguard measures

1. A bilateral safeguard measure shall not be applied:

(a) except to the extent, and for such time, as may be necessary to prevent or remedy serious injury or threat thereof to the domestic industry;

(b) for a period exceeding two years; the period may be extended by another two years if the competent investigating authority of the importing Party determines, in conformity with the procedures laid down in this Section, that the measure continues to be necessary to prevent or remedy serious injury or threat thereof to the domestic industry, provided that the total period of application of the bilateral safeguard measure, including the period of initial application and any extension thereof, does not exceed four years; or

(c) beyond the expiration of the transition period as defined in subparagraph (b) of Article 12.9.

2. When a Party ceases to apply a bilateral safeguard measure, the rate of customs duty shall be the rate that would have been in effect for the good in accordance with its schedule in Annex 9.

3. In order to facilitate adjustment of the industry concerned in a situation where the expected duration of a bilateral safeguard measure exceeds one year, the Party applying the measure shall progressively liberalise it at regular intervals during the period of application.

ARTICLE 12.12

Provisional bilateral safeguard measures

1. In critical circumstances where delay would cause damage that would be difficult to repair, a Party may apply a bilateral safeguard measure on a provisional basis without complying with the requirements of Article 12.21(1), subject to a preliminary determination that there is clear evidence that imports of a good originating in the other Party have increased as a result of the reduction or elimination of a customs duty under this Part of this Agreement, and that such imports cause or threaten to cause serious injury to the domestic industry.

2. The duration of any provisional bilateral safeguard measure shall not exceed 200 days, during which time the Party applying the measure shall comply with the relevant procedural rules laid down in Sub-Section 2. The Party applying the provisional bilateral safeguard measure shall promptly refund any tariff increases if the investigation described in Sub-Section 2 does not result in a finding that the conditions of Article 12.10(1) have been met. The duration of the provisional bilateral safeguard measure shall be counted as part of the period described in subparagraph (b) of Article 12.11(1).

3. The Party applying a provisional bilateral safeguard measure shall inform the other Party upon taking such provisional measure and shall immediately refer the matter to the Joint Committee for examination if the other Party so requests.

ARTICLE 12.13

Compensation and suspension of concessions

1. A Party applying a bilateral safeguard measure shall consult with the Party whose products are subject to the measure in order to agree on appropriate trade liberalising compensation in the form of concessions having substantially equivalent trade effects. The Party applying a bilateral safeguard measure shall provide an opportunity for such consultations no later than 30 days after the application of the bilateral safeguard measure.

2. If the consultations referred to in paragraph 1 do not result in an agreement on trade liberalising compensation within 30 days of the start of the consultations, the Party whose goods are subject to the bilateral safeguard measure may suspend the application of concessions having substantially equivalent effects on the trade of the other Party.

3. The Party whose goods are subject to the bilateral safeguard measure shall notify the other Party in writing at least 30 days before it suspends the application of concessions in accordance with paragraph 2.

4. The obligation to provide compensation pursuant to paragraph 1 and the right to suspend the application of concessions pursuant to paragraph 2 shall:

(a) not be exercised for the first 24 months during which a bilateral safeguard measure is in effect, provided that the bilateral safeguard measure has been applied as a result of an absolute increase in imports; and

(b) cease on the date of termination of the bilateral safeguard measure.

ARTICLE 12.14

Time lapse between two bilateral safeguard measures
and non-parallel application of safeguard measures

1. A Party shall not apply a bilateral safeguard measure as referred to in this Section to the import of a good that has previously been subject to such a measure, unless a period of time equal to half of the time during which the safeguard measure was applied for the immediately preceding period has elapsed. A bilateral safeguard measure that has been applied more than once on the same good may not be extended by another two years as provided for in subparagraph (b) of Article 12.11(1).

2. A Party shall not apply, with respect to the same good and during the same period:

(a) a bilateral safeguard measure or a provisional bilateral safeguard measure under this Part of this Agreement; and

(b) a global safeguard measure pursuant to Article XIX of GATT 1994 and the Safeguards Agreement.

ARTICLE 12.15

Outermost regions[1] of the European Union

1. If any good originating in Chile is being imported into the territory of one or more of the outermost regions of the European Union in such increased quantities and under such conditions as to cause or threaten to cause serious deterioration in the economic situation of the outermost region concerned, the EU Party, after having examined alternative solutions, may exceptionally apply bilateral safeguard measures limited to the territory of the region concerned.

[1] On the date of entry into force of this Agreement, the outermost regions of the European Union are: Guadeloupe, French Guiana, Martinique, Réunion, Mayotte, St. Martin, the Azores, Madeira and the Canary Islands. This Article also applies to a country or an overseas territory that changes its status into that of an outermost region by way of a decision of the European Council in accordance with the procedure set out in Article 355(6) of the Treaty on the Functioning of the European Union, as from the date of adoption of that decision. In the event that an outermost region of the European Union, following that procedure, ceases to be an outermost region, this Article shall cease to be applicable to that country or overseas territory as from the date of the decision of the European Council in that regard. The EU Party shall notify Chile of any change in the territories considered as outermost regions of the European Union.

2. For the purposes of paragraph 1, "serious deterioration" means major difficulties in a sector of the economy producing like or directly competitive goods. The determination of serious deterioration shall be based on objective factors, including the following:

(a) the increase in the volume of imports, in absolute terms or relative to domestic production and to imports from other sources; and

(b) the effect of the imports referred to in paragraph 1 on the situation of the industry or economic sector concerned, including on the levels of sales, production, financial situation and employment.

3. Without prejudice to paragraph 1, other provisions of this Section applicable to bilateral safeguard measures are also applicable to any safeguard measures adopted under this Article. Any reference to "serious injury" in other provisions of this Section shall be understood as "serious deterioration" when applied in relation to outermost regions of the European Union.

SUB-SECTION 2

PROCEDURAL RULES APPLICABLE TO BILATERAL SAFEGUARD MEASURES

ARTICLE 12.16

Applicable law

For the application of bilateral safeguard measures, the competent investigating authority of each Party shall comply with the provisions of this Sub-Section. In cases not covered by this Sub-Section, the competent investigating authority shall apply the rules established under the law of the Party of that authority.

ARTICLE 12.17

Initiation of a safeguard procedure

1. A competent investigating authority of a Party may initiate a procedure regarding bilateral safeguard measures ("safeguard procedure") upon a written application[1] by or on behalf of the domestic industry, or in exceptional circumstances on its own initiative.

[1] For the EU Party, that application may be filed by one or more Member States on behalf of the domestic industry.

2. The application shall be considered to have been made by or on behalf of the domestic industry if it is supported by domestic producers whose collective output constitutes more than 50 % of the total domestic production of the like or directly competitive goods produced by the portion of the domestic industry expressing either support for or opposition to the application. However, a competent investigating authority shall not initiate an investigation if the domestic producers expressing support for the application account for less than 25 % of the total domestic production of the like or directly competitive goods produced by the domestic industry.

3. Once a competent investigating authority has initiated the investigation, the written application referred to in paragraph 1 shall be made available to interested parties, except for any confidential information contained therein.

4. Upon initiation of a safeguard procedure, the competent investigating authority shall publish a notice of initiation of the safeguard procedure in the official journal of the Party. The notice shall identify:

(a) the entity which filed the written application, if applicable;

(b) the imported good subject to the safeguard procedure;

(c) the subheading and tariff item number under which the imported good is classified;

(d) the type of proposed measure to be applied;

(e) the public hearing pursuant to subparagraph (a) of Article 12.20 or the period within which interested parties may submit a request to be heard pursuant to subparagraph (b) of Article 12.20;

(f) the place where the written application and any other non-confidential documents filed in the course of the proceeding may be inspected; and

(g) the name, address and telephone number of the office to be contacted for more information.

5. With respect to a safeguard procedure initiated pursuant to paragraph 1 on the basis of a written application, the competent investigating authority concerned shall not publish the notice required under paragraph 4 without first assessing carefully whether the written application meets the requirements of its domestic legislation and the requirements of paragraphs 1 and 2, and includes reasonable evidence that imports of a good originating in the other Party have increased as the result of the reduction or elimination of a customs duty under this Part of this Agreement, and that those imports cause or threaten to cause the alleged serious injury.

ARTICLE 12.18

Investigation

1. A Party shall apply a bilateral safeguard measure only after an investigation has been carried out by its competent investigating authority in accordance with Article 3(1) and subparagraph (c) of Article 4(2) of the Safeguards Agreement; to that end, Article 3(1) and subparagraph (c) of Article 4(2) of the Safeguards Agreement are incorporated into and made part of this Agreement, *mutatis mutandis*.

2. In the investigation referred to in paragraph 1, the Party shall comply with the requirements of subparagraph (a) of Article 4(2) of the Safeguards Agreement. To that end, subparagraph (a) of Article 4(2) of the Safeguards Agreement is incorporated into and made part of this Agreement, *mutatis mutandis*.

3. If a Party makes a notification pursuant to paragraph 1 of this Article and Article 3(1) of the Safeguards Agreement that it is applying or extending a bilateral safeguard measure, that notification shall include:

(a) evidence of serious injury or threat thereof caused by increased imports of a good originating in the other Party as a result of the reduction or elimination of a customs duty under this Part of this Agreement; the investigation shall demonstrate, on the basis of objective evidence, the existence of a causal link between the increased imports of the good concerned and the serious injury or threat thereof; known factors other than the increased imports shall also be examined to ensure that the serious injury or threat thereof caused by those other factors is not attributed to the increased imports;

(b) a precise description of the originating good subject to the bilateral safeguard measure, including its heading or subheading under the HS Code on which the schedules of tariff commitments in Annex 9 are based;

(c) a precise description of the bilateral safeguard measure;

(d) the date of the introduction of the bilateral safeguard measure, its expected duration and, if applicable, a timetable for progressive liberalisation of the measure in accordance with Article 12.11(3); and

(e) in the event of an extension of the bilateral safeguard measure, evidence that the domestic industry concerned is adjusting.

4. On request of a Party whose good is subject to a safeguard procedure under this Section, the Party conducting that procedure shall enter into consultations with the requesting Party to review a notification under paragraph 1 or any public notice or report that the competent investigating authority has issued in relation to the safeguard procedure.

5. Each Party shall ensure that its competent investigating authority completes any investigation pursuant to this Article within 12 months of the date of its initiation.

ARTICLE 12.19

Confidential information

1. Any information which is by nature confidential or which is provided on a confidential basis shall, upon good cause being shown, be treated as confidential by the competent investigating authority. Such information shall not be disclosed without the permission of the interested party submitting it.

2. Interested parties providing confidential information are requested to furnish non-confidential summaries thereof or, if such parties indicate that the information cannot be summarised, the reasons therefor. The summaries shall be sufficiently detailed to permit a reasonable understanding of the substance of the information submitted in confidence. However, if the competent investigating authority finds that a request for confidentiality is not warranted and if the interested party concerned is either unwilling to make the information public or to authorise its disclosure in generalised or summary form, the competent investigating authority may disregard such information, unless it can be demonstrated to the satisfaction of that authority, in view of information from appropriate sources, that the information is correct.

ARTICLE 12.20

Hearings

In the course of each safeguard procedure, the competent investigating authority shall:

(a) hold a public hearing, after providing reasonable notice, to allow all interested parties and any representative consumer association to appear in person or to be represented by counsel in order to present evidence and to be heard regarding the alleged serious injury or threat thereof, and the appropriate remedy; or

(b) provide an opportunity to all interested parties to be heard if they have submitted, within the period laid down in the notice of initiation referred to in Article 12.17(4), a written request showing that they are likely to be affected by the outcome of the investigation and that there are special reasons for them to be heard orally.

ARTICLE 12.21

Notifications, examination in the Joint Committee and publications

1. If a Party considers that one of the circumstances set out in Article 12.10(1) or 12.15(1) exists, it shall immediately refer the matter to the Joint Committee for examination. The Joint Committee may make any recommendation needed to remedy the circumstance which has arisen. If no recommendation has been made by the Joint Committee aimed at remedying the circumstance, or no other satisfactory solution has been reached within 30 days of the date on which the Party refers the matter to the Joint Committee, the importing Party may adopt appropriate bilateral safeguard measures to remedy the circumstance in accordance with this Section.

2. For the purposes of paragraph 1, the importing Party shall provide the exporting Party with all relevant information, including evidence of serious injury or threat thereof to domestic producers of the like and directly competitive good, caused by increased imports, a precise description of the good involved, and the proposed bilateral safeguard measure, its proposed date of imposition and expected duration.

3. The Party that adopts the bilateral safeguard measure shall publish its findings and reasoned conclusions reached on all pertinent issues of fact and law in the official journal of that Party, including the description of the imported good and the situation which has given rise to the imposition of measures in accordance with Article 12.10(1) or 12.15(1), the causal link between such situation and the increased imports, and the form, level and duration of the measures.

ARTICLE 12.22

Acceptance of documents in English in safeguard procedures

In order to facilitate the submission of documents in safeguard procedures, the competent investigating authority of the Party in charge of the procedure shall accept documents submitted in English by interested parties, provided that those parties submit later, within a longer deadline set by the competent authority, a translation of the documents into the language of the safeguard procedure.

CHAPTER 13

SANITARY AND PHYTOSANITARY MEASURES

ARTICLE 13.1

Objectives

The objectives of this Chapter are:

(a) to safeguard human, animal and plant health in the territories of the Parties whilst facilitating trade in animals, animal products, plants, plant products and other products covered by sanitary and phytosanitary ("SPS") measures, between the Parties, by:

(i) improving transparency, communication and cooperation on SPS measures between the Parties;

(ii) establishing mechanisms and procedures for trade facilitation; and

(iii) further implementing the principles of the SPS Agreement;

(b) to cooperate in multilateral fora and on food safety, animal health and plant protection science;

(c) to cooperate on other sanitary or phytosanitary matters or in other fora.

ARTICLE 13.2

Multilateral obligations

The Parties reaffirm their rights and obligations under the WTO Agreement and, in particular, the SPS Agreement. Those rights and obligations shall underpin the activities of the Parties under this Chapter.

ARTICLE 13.3

Scope

This Chapter applies to:

(a) all SPS measures as defined in Annex A to the SPS Agreement in so far as they affect trade between the Parties;

(b) cooperation in multilateral fora recognised in the framework of the SPS Agreement;

(c) cooperation on food safety, animal health and plant protection science; and

(d) cooperation on any other sanitary or phytosanitary matter in any other fora, as the Parties may agree.

ARTICLE 13.4

Definitions

For the purposes of this Chapter and Annexes 13-A to 13-H:

(a) the definitions in Annex A to the SPS Agreement, as well as those in the Codex Alimentarius, within the framework of the World Organisation for Animal Health and in the International Plant Protection Convention, done at Rome on 17 November 1997, apply; and

(b) "protected zone" means, for a specific regulated pest, an officially defined geographical part of the territory of a Party in which that pest is known not to be established in spite of favourable conditions and its presence in other parts of the territory of that Party.

ARTICLE 13.5

Competent authorities

1. The competent authorities of the Parties are the authorities responsible for the implementation of the measures referred to in this Chapter, as set out in Annex 13-A.

2. In accordance with Article 13.12, the Parties shall inform each other of any significant changes in the structure, organisation or division of competences of their competent authorities.

ARTICLE 13.6

Recognition of status in respect of animal diseases and infections in animals, and in respect of pests

1. The following applies to status in respect of animal diseases and infections in animals, including zoonoses:

(a) the importing Party shall recognise for trade purposes the animal health status of the exporting Party or its regions, as determined by the exporting Party in accordance with subparagraph (a)(i) of paragraph 1 of Annex 13-C, in respect of the animal diseases specified in Appendix 13-B-1;

(b) where a Party considers that its territory or any of its regions has a special status in respect of a specific animal disease other than the animal diseases set out in Appendix 13-B-1, it may request recognition of that status in accordance with the criteria set out in paragraph 3 of Annex 13-C; the importing Party may require guarantees in respect of imports of live animals and animal products which are appropriate with regard to the agreed status of that Party;

(c) the Parties recognise that the status of the territories or regions, or the status of a sector or sub-sector of the Parties, related to the prevalence or incidence of an animal disease other than the animal diseases set out in Appendix 13-B-1, or of infections in animals, or their associated risk, as appropriate, as defined by the international standard-setting organisations recognised in the framework of the SPS Agreement, constitutes the basis of trade between them; the importing Party may, as appropriate, request guarantees in respect of imports of live animals and animal products which are appropriate with regard to the defined status of that Party in accordance with the recommendations of the standard-setting organisations; and

(d) without prejudice to Articles 13.9 and 13.15, and unless the importing Party raises an explicit objection and requests supportive or additional information, consultations or verification in accordance with Articles 13.11 and 13.14, each Party shall adopt, without undue delay, the legislative and administrative measures necessary to allow trade on the basis of subparagraphs (a), (b) and (c) of this paragraph.

2. The following applies to status in respect of pests:

(a) the Parties recognise for trade purposes the pest status in respect of the pests specified in Appendix 13-B-2; and

(b) without prejudice to Articles 13.9 and 13.15, and unless the importing Party raises an explicit objection and requests supportive or additional information, consultations or verification in accordance with Articles 13.11 and 13.14, each Party shall, without undue delay, take the legislative and administrative measures necessary to allow trade on the basis of subparagraph (a) of this paragraph.

ARTICLE 13.7

Recognition of regionalisation decisions in respect of animal diseases and infections in animals and of pests

1. The Parties recognise the concept of regionalisation, and shall apply it to trade between them.

2. Regionalisation decisions in respect of terrestrial and aquatic animal diseases listed in Appendix 13-B-1 and pests listed in Appendix 13-B-2 shall be adopted in accordance with Annex 13-C.

3. As regards animal diseases, and in accordance with Article 13.14, the exporting Party seeking recognition by the importing Party of a regionalisation decision shall notify its measures establishing regionalisation with a full explanation and supporting data for its determinations and decisions.

4. Without prejudice to Article 13.15, and unless the importing Party raises an explicit objection and requests additional information, consultations or verification in accordance with Articles 13.11 and 13.14 within 15 working days of the receipt of the regionalisation decision, the Parties shall consider that decision as accepted.

5. The consultations referred to in paragraph 4 of this Article shall take place in accordance with Article 13.14(2). The importing Party shall assess the additional information within 15 working days of the receipt of the additional information. The verification referred to in paragraph 4 of this Article shall be carried out in accordance with Article 13.11 and within 25 working days of the receipt of the request for verification.

6. As regards pests, each Party shall ensure that trade in plants, plant products and other products takes account of the pest status recognised by the other Party. The exporting Party seeking recognition of a regionalisation decision by the other Party shall notify the other Party of its measures and decisions, as guided by the relevant International Standards for Phytosanitary Measures of the Food and Agriculture Organisation of the United Nations ("FAO"), including 4 "Requirements for the establishment of pest free areas", 8 "Determination of pest status in an area", and other international standards for phytosanitary measures as the Parties deem appropriate. Without prejudice to Article 13.15, and unless a Party raises an explicit objection and requests additional information, consultations or verification in accordance with Articles 13.11 and 13.14 within three months of the receipt of the regionalisation decision, the Parties shall consider that decision as accepted.

7. The consultations referred to in paragraph 4 of this Article shall take place in accordance with Article 13.14(2). The importing Party shall assess any additional information within three months of the receipt of such additional information. Each Party shall carry out the verification referred to in paragraph 4 of this Article in accordance with Article 13.11 and within 12 months of the receipt of a request for verification, taking into account the biology of the pest and the crop concerned.

8. After finalisation of the procedures set out in paragraphs 2 to 7 of this Article, and without prejudice to Article 13.15, each Party shall, without undue delay, take the legislative and administrative measures necessary to allow trade on that basis.

ARTICLE 13.8

Recognition of equivalence

1. The Parties may recognise equivalence in relation to an individual measure, a group of measures or systems applicable to a sector or sub-sector.

2. For the purpose of the recognition of equivalence, the Parties shall follow the consultation process referred to in paragraph 3. That process shall include an objective demonstration of equivalence by the exporting Party and an objective assessment of that demonstration by the importing Party with a view to the possible recognition of equivalence by the importing Party.

3. The Parties shall, within three months of the receipt by the importing Party of a request by the exporting Party for recognition of equivalence of one or more measures affecting one or more sectors or sub-sectors, initiate a consultation process which shall include the steps set out in Annex 13-E. In the event of multiple requests by the exporting Party, the Parties shall, on request of the importing Party, agree within the Sub-Committee referred to in Article 13.16 on a time schedule in accordance with which they shall initiate the process referred to in this paragraph.

4. Unless otherwise agreed, the importing Party shall finalise the assessment of equivalence, as set out in Annex 13-E, no later than 180 days after having received from the exporting Party its demonstration of equivalence as set out in that Annex. As an exception in the case of seasonal crops, it is justifiable to finalise the assessment of equivalence at a later time, if necessary in order to allow for the verification of phytosanitary measures during a suitable period of growth of a crop.

5. The priority sectors or sub-sectors of each Party for which a consultation process as referred to in paragraph 3 of this Article may be initiated, are to be set out, where appropriate in order of priority, in Appendix 13-E-1. The Sub-Committee referred to in Article 13.16 may recommend that the Joint Council amend that list, including the order of priority.

6. The importing Party may withdraw or suspend a recognition of equivalence on the basis of an amendment by one of the Parties of measures affecting the equivalence concerned, provided that the following procedures are followed:

(a) in accordance with Article 13.13, the exporting Party shall inform the importing Party of any proposed amendment to a measure of the exporting Party for which equivalence is recognised and the likely effect of the proposed amendment on that equivalence; within 30 working days of the receipt of that information, the importing Party shall inform the exporting Party whether that equivalence would continue to be recognised on the basis of the proposed amendment; and

(b) in accordance with Article 13.13, the importing Party shall inform the exporting Party of any proposed amendment to a measure of the importing Party on which a recognition of equivalence has been based and the likely effect of the proposed amendment on that recognition of equivalence; if the importing Party does not continue to recognise that equivalence, the Parties may jointly establish the conditions for reinitiating the process referred to in paragraph 3 of this Article on the basis of the proposed amendment.

7. Without prejudice to Article 13.15, the importing Party shall not withdraw or suspend a recognition of equivalence before the proposed amendment of either Party enters into force.

8. The recognition of equivalence, or the withdrawal or suspension of a recognition of equivalence, rests solely with the importing Party acting in accordance with its administrative and legislative framework including, as regards plants, plant products and other goods, appropriate communications in accordance with the FAO International Standard for Phytosanitary Measures 13 "Guidelines for the notification of non-compliances and emergency action" and other international standards for phytosanitary measures, as appropriate. The importing Party shall provide the exporting Party with a full explanation in writing and the supporting data in respect of the determinations and decisions covered by this Article. In case of non-recognition of equivalence, or withdrawal or suspension of a recognition of equivalence, the importing Party shall inform the exporting Party of the conditions for reinitiating the process referred to in paragraph 3.

ARTICLE 13.9

Transparency and trade conditions

1. The Parties shall apply general import conditions. Without prejudice to the decisions taken in accordance with Article 13.7, the import conditions of the importing Party shall be applicable to the territory of the exporting Party. In accordance with Article 13.13, the importing Party shall inform the exporting Party of its SPS import requirements. That information shall include, as appropriate, the models for any official certificates or attestations required by the importing Party.

2. Each Party shall, for the notification of amendments or proposed amendments to the conditions referred to in paragraph 1 of this Article, comply with Article 7 of and Annex B to the SPS Agreement and subsequent decisions adopted by the WTO Committee on Sanitary and Phytosanitary Measures. Without prejudice to Article 13.15, the importing Party shall take into account the transport time between the territories of the Parties when establishing the date of entry into force of any amendments to the conditions referred to in paragraph 1 of this Article.

3. If the importing Party fails to comply with the notification requirements referred to in paragraph 2, it shall continue to accept, for 30 days after the date of entry into force of the amendment concerned, any official certificate or attestation guaranteeing the import conditions applicable prior to that amendment.

4. When Chile grants market access to one or more sectors or sub-sectors of the EU Party in accordance with the conditions referred to in paragraph 1, Chile shall approve any subsequent export requests submitted by the Member States on the basis of a comprehensive dossier of information available to the European Commission, known as the Country profile, unless Chile, in limited specific circumstances and when deemed appropriate, requests additional information.

5. Within 90 days of a recognition of equivalence in accordance with Article 13.8, a Party shall take the legislative and administrative measures necessary to implement that recognition of equivalence in order to allow trade between the Parties in sectors and sub-sectors in which the importing Party recognises all SPS measures of the exporting Party as equivalent. For the animals, animal products, plants, plant products and other products covered by the SPS measures concerned, the model for the official certificate or official document required by the importing Party may be replaced by a certificate as provided for in Annex 13-H.

6. For the products referred to in paragraph 5 in sectors or sub-sectors for which one or some but not all measures are recognised as equivalent, the Parties shall continue trade between them on the basis of compliance with the conditions referred to in paragraph 1. On request of the exporting Party, paragraph 7 shall apply.

7. For the purposes of this Chapter, the importing Party shall not subject imports of products of the other Party to import licences.

8. As regards general import conditions affecting trade between the Parties, the Parties shall, on request of the exporting Party, enter into consultations in accordance with Article 13.14, in order to establish alternative or additional import conditions of the importing Party. The Parties shall, if appropriate, base those alternative or additional import conditions on measures of the exporting Party recognised as equivalent by the importing Party. If the Parties agree on alternative or additional import conditions, the importing Party shall, within 90 days of their establishment, take the legislative or administrative measures necessary to allow imports on that basis.

9. As regards imports of animals, animal products, products of animal origin and animal by-products, the importing Party shall, on request of the exporting Party accompanied by the appropriate guarantees, approve, without prior inspection, and in accordance with Annex 13-D, establishments which are situated on the territory of the exporting Party. Unless the exporting Party requests additional information, the importing Party shall, within 30 working days of the receipt of the request for approval accompanied by the appropriate guarantees, take the legislative or administrative measures necessary to allow imports on that basis.

10. The initial list of establishments shall be approved by a Party in accordance with Annex 13-D.

11. On request of a Party, the other Party shall provide a full explanation and supporting data for the determinations and decisions covered by this Article.

ARTICLE 13.10

Certification procedures

1. For the purposes of certification procedures, the Parties shall comply with the principles and criteria set out in Annex 13-H.

2. A Party shall issue the certificates or official documents referred to in paragraphs 1, 5 and 6 of Article 13.9 as set out in Annex 13-H.

3. The Sub-Committee referred to in Article 13.16 may recommend that the Joint Committee or Joint Council adopt a decision establishing rules to be followed in the case of electronic certification, or withdrawal or replacement of certificates.

ARTICLE 13.11

Verification

1. For the purposes of the effective implementation of this Chapter, each Party shall have the right:

(a) to carry out, in accordance with the guidelines set out in Annex 13-F, a verification of all or a part of the total control programme of the competent authorities of the other Party; the expenses of that verification shall be borne by the Party carrying out the verification;

(b) as from a date to be determined by the Parties, to request from the other Party all or a part of that Party's total control programme and a report concerning the results of the controls carried out under that programme; and

(c) for laboratory tests related to products of animal origin, to request the participation of the other Party in the periodical inter-comparative test programme for specific tests organised by the reference laboratory of the requesting Party; the costs related to that participation shall be borne by the participating Party.

2. Each Party may share the results and conclusions of its verifications with third countries and make them publicly available.

3. The Sub-Committee referred to in Article 13.16 may recommend that the Joint Council amends Annex 13-F, taking due account of relevant work carried out by international organisations.

4. The results of the verifications referred to in this Article may contribute to measures by a Party or the Parties referred to in Articles 13.6 to 13.9 and 13.12.

ARTICLE 13.12

Import checks and inspection fees

1. Import checks conducted by the importing Party on consignments from the exporting Party shall respect the principles set out in Annex 13-G. The results of those checks may contribute to the verification process referred to in Article 13.11.

2. The frequency rates of physical import checks applied by each Party are set out in Annex 13-G. The Sub-Committee referred to in Article 13.16 may recommend that the Joint Council amend Annex 13-G.

3. A Party may deviate from the frequency rates set out in Annex 13-G, within its competences and in accordance with its laws and regulations, as a result of progress made in accordance with Articles 13.8 and 13.9, or as a result of verifications, consultations or other measures provided for in this Chapter.

4. Inspection fees shall not exceed the costs incurred by the competent authority for performing import checks and shall be equitable in relation to fees charged for the inspection of similar domestic products.

5. The importing Party shall inform the exporting Party of any amendment, including the reasons for that amendment, to the measures affecting import checks and inspection fees and of any significant changes in the administrative procedure for those checks.

6. For the products referred to in Article 13.9(5), the Parties may agree to reciprocally reduce the frequency of physical import checks.

7. The Sub-Committee may recommend to the Joint Council the conditions for approval of each Party's import checks with a view to adapting their frequency or replacing them, to be applicable as of a certain date. Those conditions shall be included in Annex 13-G by a decision of the Joint Council. As from that date, the Parties may approve each other's import checks for certain products with a view to reducing their frequency or replacing them.

ARTICLE 13.13

Information exchange

1. The Parties shall exchange information relevant to the implementation of this Chapter on a systematic basis with a view to developing standards, providing assurance, engendering mutual confidence and demonstrating the effectiveness of the programmes controlled. If appropriate, the exchange of information may include exchange of officials.

2. The Parties shall also exchange information on other relevant topics, including:

(a) significant events concerning products covered by this Chapter, including the information exchange provided for in Articles 13.8 and 13.9;

(b) the results of the verification procedures provided for in Article 13.11;

(c) the results of the import checks provided for in Article 13.12 in the case of rejected or non-compliant consignments of animals and animal products;

(d) scientific opinions relevant to this Chapter and produced under the responsibility of a Party; and

(e) rapid alerts relevant to trade within the scope of this Chapter.

3. A Party shall submit scientific papers or data to the relevant scientific forum to substantiate any views or claims made in respect of a matter arising under this Chapter for evaluation in a timely manner. The results of that evaluation shall be made available to the Parties.

4. When the information referred to in this Article has been made available by a Party by notification to the WTO in accordance with Article 7 of and Annex B to the SPS Agreement, or on its official, publicly accessible and fee-free website, the information provided for in this Article shall be considered as exchanged.

5. For pests of known and immediate danger to a Party, direct communication to that Party shall be made by mail or e-mail. The Parties shall follow the guidance provided by the FAO International Standard for Phytosanitary Measures 17 "Pest reporting".

6. The Parties shall exchange the information referred to in this Article via e-mail, fax or mail.

ARTICLE 13.14

Notification and consultations

1. A Party shall, within two working days of any serious or significant human, animal or plant health risk, including food control emergencies or situations where there is a clearly identified risk of serious health effects associated with the consumption of animal or plant products, notify the other Party of that risk and in particular of the following:

(a) measures affecting regionalisation decisions as referred to in Articles 13.7;

(b) the presence or evolution of an animal disease or pest listed in Annex 13-B;

(c) findings of epidemiological importance or important associated risks with respect to animal diseases and pests which are not listed in Annex 13-B, or which are new animal diseases or pests; and

(d) additional measures beyond the basic requirements of their respective measures taken to control or eradicate animal diseases or pests or to protect public health, and any changes in prophylactic policies, including vaccination policies.

2. Where a Party has serious concerns regarding a risk to human, animal or plant health, that Party may request consultations with the other Party regarding the situation. Those consultations shall take place as soon as possible and, in any case, within 13 working days of the request. In those consultations, each Party shall endeavour to provide all the information necessary to avoid a disruption in trade, and to reach a mutually acceptable solution consistent with the protection of human, animal or plant health.

3. A Party may request that the consultations referred to in paragraph 2 of this Article shall be held by video or audio conference. The requesting Party shall prepare the minutes of the consultations, which shall be subject to approval by the Parties. For the purposes of that approval, Article 13.13(6) applies.

ARTICLE 13.15

Safeguard clause

1. If the exporting Party takes domestic measures to control a cause likely to constitute a serious risk to human, animal or plant health, that Party shall, without prejudice to paragraph 2, take equivalent measures to prevent the introduction of the risk into the territory of the importing Party.

2. The importing Party may, on the grounds of serious risk to human, animal or plant health, take provisional measures necessary for the protection of human, animal or plant health. For consignments that are in transport between the Parties when such provisional measures apply, the importing Party shall consider the most suitable and proportionate solution to avoid unnecessary disruptions to trade.

3. The Party taking measures as referred to in this Article shall notify the other Party thereof within one working day of the decision to implement those measures. Upon request of a Party and in accordance with Article 13.14(2), the Parties shall hold consultations regarding the situation within 13 working days of the notification. The Parties shall take due account of any information provided during those consultations and shall endeavour to avoid unnecessary disruptions to trade, considering, if applicable, the outcome of consultations under Article 13.14(2).

ARTICLE 13.16

Sub-Committee on Sanitary and Phytosanitary Measures

1. The Sub-Committee on Sanitary and Phytosanitary Measures ("Sub-Committee"), established pursuant to Article 8.8(1), shall be composed of representatives of the Parties with responsibility for SPS matters.

2. The Sub-Committee shall:

(a) monitor the implementation and consider matters relating to this Chapter, and examine all matters which may arise in relation to its implementation; and

(b) make recommendations to the Joint Council for amendments to Annexes pursuant to subparagraph (a) of Article 8.5(1), in particular in the light of progress made under the consultations and procedures provided for in this Chapter.

3. The Sub-Committee shall agree on the actions to take in pursuing the objectives of this Chapter. The Sub-Committee shall establish objectives and milestones for those actions. The Sub-Committee shall evaluate the results of those actions.

4. The Sub-Committee may recommend that the Joint Council or Joint Committee, pursuant to Article 40.3(3), establish technical working groups, as appropriate, consisting of expert-level representatives of each Party, which shall identify and address technical and scientific issues arising from the application of this Chapter.

5. The Sub-Committee may recommend that the Joint Council or Joint Committee adopt a decision on specific rules of procedures for this Sub-Committee in view of the specificity of SPS matters.

ARTICLE 13.17

Cooperation in multilateral fora

1. The Parties shall promote cooperation in multilateral fora relevant to SPS matters, in particular in international standard-setting organisations recognised in the framework of the SPS Agreement.

2. The Sub-Committee established in Article 13.16 shall be the relevant forum for exchange of information and cooperation on matters referred to in paragraph 1 of this Article.

ARTICLE 13.18

Cooperation on food safety, animal health and plant protection science

1. The Parties shall endeavour to facilitate scientific cooperation between bodies of the Parties responsible for scientific evaluation in the areas of food safety, animal health and plant protection.

2. The Sub-Committee may recommend that the Joint Council or Joint Committee, pursuant to Article 40.3(3), establish a technical working group on scientific cooperation as referred to in paragraph 1 of this Article ("the working group"), consisting of expert-level representatives of the scientific bodies referred to in paragraph 1 of this Article, appointed by each Party.

3. The Joint Council or Joint Committee establishing the working group shall define the mandate, scope and work programme of that working group.

4. The working group may exchange information, including on:

(a) scientific and technical information; and

(b) data collection.

5. The work carried out by the working group shall not affect the independence of the national or regional agencies of each Party.

6. Each Party shall ensure that the representatives appointed pursuant to paragraph 2 are not affected by conflicts of interest under that Party's law.

ARTICLE 13.19

Territorial application for the EU Party

1. By way of derogation from Article 41.2, for the EU Party this Chapter applies to the territories of Member States as laid down in Annex I to Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council[1], and as regards plants, plant products and other goods, as laid down in Article 1(3) of Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council[2].

[1] Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation) (OJ EU L 95, 7.4.2017, p. 1).

[2] Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament of the Council of 26 October 2016 on protective measures against pests of plants, amending Regulations (EU) No 228/2013, (EU) No 652/2014 and (EU) No 1143/2014 of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 69/464/EEC, 74/647/EEC, 93/85/EEC, 98/57/EC, 2000/29/EC, 2006/91/EC and 2007/33/EC (OJ EU L 317, 23.11.2016, p. 4).

2. The Parties understand that as regards the territory of the European Union, its specificity shall be taken into account and the European Union shall be recognised as a single entity.

CHAPTER 14

COOPERATION ON SUSTAINABLE FOOD SYSTEMS

ARTICLE 14.1

Objective

The objective of this Chapter is to establish close cooperation between the Parties to engage in the transition towards sustainability of their respective food systems. The Parties recognise the importance of strengthening policies and defining programmes that contribute to the development of sustainable, inclusive, healthy and resilient food systems and of the role of trade in pursuing that objective.

ARTICLE 14.2

Scope

1. This Chapter applies to cooperation between the Parties to improve the sustainability of their respective food systems.

2. This Chapter sets out provisions for cooperation on specific aspects of sustainable food systems, including:

(a) the sustainability of the food chain and reduction of food loss and waste;

(b) the fight against food fraud in the food chain;

(c) animal welfare;

(d) the fight against antimicrobial resistance; and

(e) the reduction of the use of fertilizers and chemical pesticides for which a risk assessment has shown that they cause unacceptable risks to health or the environment.

3. This Chapter also applies to the cooperation of the Parties in multilateral fora.

4. This Chapter applies without prejudice to the application of other Chapters related to food systems or to sustainability, in particular Chapters 13, 16 and 33.

ARTICLE 14.3

Definitions

1. For the purposes of this Chapter:

(a) "food chain" means all the steps from primary production to sale to the final consumer, including production, processing, manufacturing, transport, import, storage, distribution and sale to the final consumer;

(b) "primary production" means the production, rearing or growing of primary products, including harvesting, milking and farm animal production prior to slaughter, as well as hunting and fishing and the harvesting of wild products; and

(c) "sustainable food system" means a food system that provides safe, nutritious and sufficient food for all without compromising the economic, social and environmental bases required to generate food security and nutrition for future generations; such a sustainable food system:

(i) is profitable (economic sustainability);

(ii) has broad-based benefits for society (social sustainability); and

(iii) has a positive or neutral impact on the natural environment, including on climate change (environmental sustainability).

ARTICLE 14.4

Sustainability of the food chain and reduction in food loss and waste

1. The Parties recognise the interlinkage between current food systems and climate change. The Parties shall cooperate to reduce the adverse environmental and climate effects of food systems as well as to strengthen their resilience.

2. The Parties recognise that food loss and waste have a negative impact on the social, economic and environmental dimensions of food systems.

3. The Parties shall cooperate in areas which may include:

(a) sustainable food production, including agriculture, the improvement of animal welfare, the promotion of organic farming and the reduction of the use of antimicrobials, fertilizers and chemical pesticides for which a risk assessment shows that they pose an unacceptable risk to health or the environment;

(b) sustainability of the food chain, including food production, processing methods and practices;

(c) healthy and sustainable diets, reducing the carbon footprint of consumption;

(d) decrease of the greenhouse gas emissions of food systems, increase of carbon sinks, and the reversal of biodiversity loss;

(e) innovation and technologies that contribute to adaptation and resilience to the impacts of climate change;

(f) development of contingency plans to ensure security of food supply in times of crisis; and

(g) reduction of food loss and waste in line with the Sustainable Development Goal 12, target 12.3, as defined in the 2030 Agenda.

4. Cooperation pursuant to this Article may include exchange of information, expertise and experiences, as well as cooperation in research and innovation.

ARTICLE 14.5

Fight against fraud in the food chain

1. The Parties recognise that fraud may affect the safety of the food chain, jeopardise the sustainability of food systems and undermine fair commercial practice, consumer confidence and the resilience of food markets.

2. The Parties shall cooperate to detect and avoid fraud in the food chain by:

(a) exchanging information and experiences to improve the detection and countering of fraud in the food chain; and

(b) providing assistance necessary to gather evidence of practices that are or appear to be non-compliant with their rules, or that pose a risk to human, animal or plant health or to the environment, or that mislead customers.

ARTICLE 14.6

Animal welfare

1. The Parties recognise that animals are sentient beings and that the use of animals in food production systems comes with a responsibility for their wellbeing. The Parties shall respect trade conditions for farmed animals and animal products that are aimed to protect animal welfare.

2. The Parties aim to reach a common understanding on the international animal welfare standards of the World Organisation for Animal Health ("WOAH").

3. The Parties shall cooperate on the development and implementation of animal welfare standards on the farm, during transport, and at slaughter and killing of animals, in accordance with their law.

4. The Parties shall strengthen their research collaboration in the area of animal welfare to further develop science-based animal welfare standards.

5. The Sub-Committee referred to in Article 14.8 may address other matters in the area of animal welfare.

6. The Parties shall exchange information, expertise and experiences in the area of animal welfare.

7. The Parties shall cooperate in WOAH and may cooperate in other international fora, with the aim of promoting further development of animal welfare standards and best practices and their implementation.

8. Pursuant to Article 40.3(3), the Joint Council or Joint Committee may establish a technical working group to support the Sub-Committee referred to in Article 14.8 in the implementation of this Article.

ARTICLE 14.7

Fight against antimicrobial resistance

1. The Parties recognise that antimicrobial resistance is a serious threat to human and animal health and that the use, especially the misuse and overuse of antimicrobials in animals, contributes to the overall development of antimicrobial resistance and represents a major risk to public health. The Parties recognise that the nature of the threat requires a transnational approach.

2. Each Party shall phase out the use of antimicrobial medicinal products as growth promoters.

3. Each Party shall, in accordance with the One Health approach:

(a) have regard to existing and future guidelines, standards, recommendations and actions developed in relevant international organisations in the development of initiatives and national plans aiming to promote the prudent and responsible use of antimicrobials in animal production and in veterinary practice;

(b) promote, where the Parties jointly so decide, responsible and prudent use of antimicrobials, including reducing the use of antimicrobials in animal production and phasing out the use of antimicrobials as growth promoters in animal production; and

(c) support the development and implementation of international action plans on the fight against antimicrobial resistance, if the Parties consider that appropriate.

4. Pursuant to Article 40.3(3), the Joint Council or Joint Committee may establish a technical working group to support the Sub-Committee referred to in Article 14.8 in the implementation of this Article.

ARTICLE 14.8

Sub-Committee on Sustainable Food Systems

1. The Sub-Committee on Sustainable Food Systems ("Sub-Committee"), established pursuant to Article 8.8(1), shall be composed of representatives of the Parties with responsibility for sustainable food systems.

2. The Sub-Committee shall monitor the implementation of this Chapter and examine all matters which arise in relation to its implementation.

3. The Sub-Committee shall agree on the actions to take in pursuing the objectives of this Chapter. The Sub-Committee shall establish objectives and milestones for those actions and monitor the Parties' progress in establishing sustainable food systems. The Sub-Committee shall every period evaluate the results of the implementation of those actions.

4. The Sub-Committee may recommend to the Joint Council or Joint Committee, pursuant to Article 40.3(3), the establishment of technical working groups consisting of expert-level representatives of each Party in order to identify and address technical and scientific issues arising from the application of this Chapter.

5. The Sub-Committee shall recommend that the Joint Committee establish rules to mitigate potential conflicts of interest for the participants of the meetings of the Sub-Committee and those of any technical working group referred to in this Chapter. The Joint Committee shall adopt a decision establishing those rules.

ARTICLE 14.9

Cooperation in multilateral fora

1. The Parties shall cooperate, as appropriate, in multilateral fora to foster the global transition towards sustainable food systems that contribute to the achievement of internationally agreed objectives on the environment, nature and climate protection.

2. The Sub-Committee shall be the forum to exchange information and cooperate in the matters covered by paragraph 1 of this Article.

ARTICLE 14.10

Additional provisions

1. The activities of the Sub-Committee shall not affect the independence of the national or regional agencies of the Parties.

2. Nothing in this Chapter shall affect the rights or obligations of each Party to protect confidential information, in accordance with the law of each Party. When a Party submits information considered confidential under its law to the other Party pursuant to this Chapter, that other Party shall treat that information as confidential, unless the submitting Party agrees otherwise.

3. Fully respecting each Party's right to regulate, nothing in this Chapter shall be construed as obliging a Party to:

(a) modify its import requirements;

(b) deviate from domestic procedures on the preparation and adoption of regulatory measures;

(c) take action that would undermine or impede the timely adoption of regulatory measures to achieve public policy objectives; or

(d) adopt any particular regulatory outcome.

CHAPTER 15

ENERGY AND RAW MATERIALS

ARTICLE 15.1

Objective

The objective of this Chapter is to promote dialogue and cooperation in the energy and raw materials sectors to the mutual benefit of the Parties, to foster sustainable and fair trade and investment ensuring a level playing field in those sectors, and to strengthen the competitiveness of related value chains, including value addition, in accordance with this Agreement.

ARTICLE 15.2

Principles

1. Each Party retains the sovereign right to determine whether areas within its territory, as well as in the exclusive economic zone, are available for exploration, production and transportation of energy goods and raw materials.

2. In accordance with this Chapter, the Parties reaffirm their right to regulate within their respective territories in order to achieve legitimate policy objectives in the areas of energy and raw materials.

ARTICLE 15.3

Definitions

For the purposes of this Chapter and Annexes 15-A and 15-B:

(a) "authorisation" means the permission, licence, concession or similar administrative or contractual instrument by which the competent authority of a Party entitles an entity to exercise a certain economic activity in its territory in compliance with the requirements set out in the authorisation;

(b) "balancing" means all actions and processes, in all timelines, through which system operators ensure, in a continuous way, maintenance of the system frequency within a predefined stability range and compliance with the amount of reserves needed with respect to the required quality;

(c) "energy goods" means the goods from which energy is generated and that are listed by the corresponding HS code in Annex 15-A;

(d) "hydrocarbons" means the goods listed by the corresponding HS code in Annex 15-A;

(e) "raw materials" means: substances used in the manufacture of industrial products, including ores, concentrates, slags, ashes and chemicals; unwrought, processed and refined materials; metal waste; scrap and remelting scrap, listed by the corresponding HS chapter in Annex 15-A;

(f) "renewable energy" means energy produced from solar, wind, hydro, geothermal, biological or ocean sources or other renewable ambient sources;

(g) "renewable fuels" means biofuels, bioliquids, biomass fuels and renewable fuels of non-biological origin, including renewable synthetic fuels and renewable hydrogen;

(h) "standards" means standards within the meaning of Chapter 16;

(i) "system operator" means:

(i) for the EU Party: a person that is responsible for operating, and ensuring the maintenance and development of, the electricity distribution or transmission system in a given area, and for ensuring the long-term ability of such systems; and

(ii) for Chile: an independent body responsible for coordinating the operation of interconnected electrical systems, which ensures the efficient economic performance and safety and reliability of the electric system and provides open access to the transmission system; and

(j) "technical regulations" means technical regulations within the meaning of Chapter 16.

ARTICLE 15.4

Import and export monopolies

A Party shall not designate or maintain a designated import or export monopoly. For the purposes of this Article, the term "import or export monopoly" means the exclusive right or grant of authority by a Party to an entity to import energy goods or raw materials from, or export energy goods or raw materials to, the other Party[1].

[1] For greater certainty, this Article is without prejudice to Chapters 17, 18 and 29 and the schedules in Annexes 17-A to 17-C and 29, and does not apply to a right that results from granting an intellectual property right.

ARTICLE 15.5

Export pricing[1]

1. A Party shall not impose a higher price for exports of energy goods or raw materials to the other Party than the price charged for such goods when destined for the domestic market, by means of any measure, including licences or minimum price requirements.

2. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, Chile may introduce or maintain measures with the objective of fostering value addition by supplying raw materials to industrial sectors at preferential prices so that they can emerge within Chile, provided that such measures satisfy the conditions set out in Annex 15-B.

ARTICLE 15.6

Domestic regulated prices

1. The Parties recognise the importance of competitive energy markets in delivering a wide choice in the supply of energy goods and in enhancing consumer welfare. The Parties also recognise that regulatory needs and approaches may differ between markets.

2. Further to paragraph 1, each Party shall, in accordance with its laws and regulations, ensure that the supply of energy goods is based on market principles.

[1] For greater certainty, this Article is without prejudice to Annex 29.

3. A Party may only regulate the price charged for the supply of energy goods by imposing a public service obligation.

4. If a Party imposes a public service obligation, it shall ensure that such obligation is clearly defined, transparent and non-discriminatory, and does not go beyond what is necessary to achieve the objectives of the public service obligation.

ARTICLE 15.7

Authorisation for exploration and production of energy goods and raw materials

1. Without prejudice to Chapter 20, if a Party requires an authorisation to explore or produce energy goods and raw materials, that Party shall ensure that such authorisation is granted following a public and non-discriminatory procedure[1].

2. That Party shall publish, *inter alia*, the type of authorisation, the relevant area or part thereof, and the proposed date or time limit for granting the authorisation, in such a manner as to enable potentially interested applicants to submit applications.

3. A Party may derogate from paragraph 2 of this Article and Article 20.3 in any of the following cases relating to hydrocarbons:

(a) the area has been subject to a previous procedure which has not resulted in an authorisation being granted;

[1] For greater certainty, in the event of any inconsistency between this Article and Chapters 17 and 18 and Annexes 17-A, 17-B and 17-C, those Chapters and Annexes shall prevail to the extent of the inconsistency.

(b) the area is available on a permanent basis for the exploration or production of energy goods and raw materials; or

(c) an authorisation granted has been relinquished before its expiration date.

4. Each Party may require an entity which has been granted an authorisation to pay a financial contribution or a contribution in kind. The financial contribution or contribution in kind shall be fixed in such a manner as to not interfere with the management and the decision-making process of such entity.

5. Each Party shall ensure that the applicant, where its application is rejected, is provided with the reasons for the rejection so as to enable that applicant to have recourse to procedures for appeal or review where necessary. The procedures for appeal or review shall be made public in advance.

ARTICLE 15.8

Assessment of environmental impact

1. A Party shall ensure that an assessment of environmental impact[1] is carried out prior to granting authorisation for a project or activity relating to energy or raw materials that may have a significant impact on population, human health, biodiversity, land, soil, water, air or climate, or cultural heritage or landscape. That assessment shall identify and assess such significant impacts.

[1] For Chile, "assessment of environmental impact" means the study of the environmental impact, as defined in Law 19.300 Title 1, Article 2, literal (i), or its successor, and as regulated by Article 11 of the same Law.

2. Each Party shall ensure that relevant information is available to the public as part of the process for the assessment of environmental impact, and shall provide time and opportunity to the public to participate in that process and to submit comments.

3. Each Party shall publish and take into account the findings of the assessment of environmental impact prior to granting the authorisation for the project or activity.

ARTICLE 15.9

Third-party access to energy transport infrastructure

1. Each Party shall ensure that system operators in its territory grant non-discriminatory access to the energy infrastructure for the transport of electricity to any entity of a Party. To the furthest extent possible, access to the electricity transport infrastructure shall be granted within a reasonable period of time of the date of the request for access by that entity.

2. Each Party shall enable, in accordance with its laws and regulations, an entity of a Party to access and use the electricity transport infrastructure for the transport of electricity on reasonable and non-discriminatory terms and conditions, including non-discrimination between types of electricity sources, and at cost-reflective tariffs. Each Party shall publish the terms and conditions for the access to, and use of, the electricity transport infrastructure.

3. Notwithstanding paragraph 1, a Party may introduce or maintain in its laws and regulations specific derogations from the right to third-party access on the basis of objective criteria provided that they are necessary to fulfil a legitimate policy objective. Such derogations shall be published before they start to apply.

4. The Parties recognise the relevance of the rules set out in paragraphs 1, 2 and 3 also to gas infrastructure. A Party that does not apply such rules with regard to gas infrastructure shall endeavour to do so, in particular with regard to transport of renewable fuels, while acknowledging differences in market maturity and organisation.

ARTICLE 15.10

Access to infrastructure for suppliers of electricity produced from renewable energy sources

1. Without prejudice to Articles 15.7, 15.9 and 15.11, each Party shall ensure that renewable energy suppliers of the other Party are accorded access to, and use of, the electricity network for renewable electricity generation facilities located within its territory on reasonable and non-discriminatory terms and conditions.

2. For the purposes of paragraph 1, each Party shall ensure, in accordance with its laws and regulations, that its transmission undertakings and system operators, with respect to renewable electricity suppliers of the other Party:

(a) enable a connection between new renewable electricity generation facilities and the electricity network without imposing discriminatory terms and conditions;

(b) enable the reliable use of the electricity network;

(c) provide balancing services; and

(d) ensure that appropriate grid and market-related operational measures are in place in order to minimise the curtailment of electricity produced from renewable energy sources.

3. Paragraph 2 is without prejudice to each Party's legitimate right to regulate within its territory in order to achieve legitimate policy objectives, such as the need to maintain the secure operation and stability of the electricity system, based on objective and non-discriminatory criteria.

ARTICLE 15.11

Independent body

1. Each Party shall maintain or establish a functionally independent body or bodies that:

(a) fix or approve the terms and conditions and tariffs for access to, and use of, the electricity network; and

(b) resolve disputes regarding appropriate terms and conditions and tariffs for access to, and use of, the electricity network within a reasonable period of time.

2. In performing their duties and exercising their powers set out in paragraph 1, the body or bodies shall act transparently and impartially with regard to users, owners and system operators of the electricity network.

ARTICLE 15.12

Cooperation on standards

1. With a view to preventing, identifying and eliminating unnecessary technical barriers to trade in energy goods and raw materials, Chapter 16 applies to those goods and materials.

2. In accordance with Articles 16.4 and 16.6, the Parties shall, as appropriate, promote cooperation between their relevant regulatory and standardising bodies in areas such as energy efficiency, sustainable energy and raw materials, with a view to contributing to trade, investment, and sustainable development, *inter alia*, through:

(a) the convergence or harmonisation, if possible, of their respective current standards, based on mutual interest and reciprocity, and in line with modalities to be agreed by the regulators and the standardising bodies concerned;

(b) joint analyses, methodologies and approaches, if possible, to assist and facilitate the development of relevant tests and measurement standards, in cooperation with their relevant standardising bodies;

(c) the development of common standards, if possible, on energy efficiency and renewable energy; and

(d) the promotion of standards on raw materials, renewable energy generation and energy efficiency equipment, including product design and labelling, if appropriate, through existing international cooperation initiatives.

3. For the purposes of implementing this Chapter, the Parties aim to encourage the development and use of open standards and interoperability of networks, systems, devices, applications or components in the energy and raw materials sectors.

ARTICLE 15.13

Research, development and innovation

The Parties recognise that research, development and innovation are key elements to further develop efficiency, sustainability and competitiveness in the energy and raw materials sectors. The Parties shall cooperate, as appropriate, *inter alia*, in:

(a) promoting the research, development, innovation and dissemination of environmentally sound and cost-effective technologies, processes and practices in the areas of energy and raw materials;

(b) promoting value addition, to the mutual benefit of the Parties, and enhancement of productive capacity in energy and raw materials; and

(c) strengthening capacity building in the context of research, development and innovation initiatives.

ARTICLE 15.14

Cooperation on energy and raw materials

1. The Parties shall cooperate, as appropriate, in the areas of energy and raw materials with a view to, *inter alia*:

(a) reducing or eliminating measures that in themselves or together with other measures could distort trade and investment, including measures of a technical, regulatory or economic nature affecting energy or raw materials sectors;

(b) discussing, whenever possible, their positions in international fora where relevant trade and investment issues are discussed, and fostering international programmes in the areas of energy efficiency, renewable energy and raw materials; and

(c) promoting responsible business conduct in accordance with international standards that have been endorsed or are supported by the Parties, such as the OECD Guidelines for Multinational Enterprises and, in particular, Chapter IX thereof on Science and Technology.

Thematic cooperation on energy

2. The Parties recognise the need to accelerate the deployment of renewable and low carbon energy sources, increase energy efficiency and promote innovation, and to ensure access to safe, sustainable and affordable energy. The Parties shall cooperate on any relevant issue of mutual interest, such as:

(a) renewable energy, in particular with regard to technologies, integration into and access to the electricity system, storage and flexibility, and the whole renewable hydrogen supply chain;

(b) energy efficiency, including regulation, best practices, and efficient and sustainable heating and cooling systems;

(c) electromobility and charging infrastructure deployment; and

(d) open and competitive energy markets.

Thematic cooperation on raw materials

3. The Parties recognise their shared commitment to responsible sourcing and sustainable production of raw materials, and their mutual interest in facilitating the integration of raw materials value chains. The Parties shall cooperate on any relevant issue of mutual interest, such as:

(a) responsible mining practices and sustainability of raw materials value chains, including the contribution of raw materials value chains to the fulfilment of the UN Sustainable Development Goals;

(b) raw materials value chains, including value addition; and

(c) identification of areas of mutual interest for cooperation on research, development and innovation activities covering the entire raw materials value chain, including cutting-edge technologies, smart mining and digital mines.

4. When developing cooperation activities, the Parties shall take into account available resources. Activities may be carried out in person or by any technological means available to the Parties.

5. Cooperation activities may be developed and implemented with the participation of international organisations, global fora and research institutions, as agreed between the Parties.

6. The Parties shall, as appropriate when implementing this Article, foster proper coordination with regard to the implementation of Articles 4.5 and 5.2.

ARTICLE 15.15

Energy transition and renewable fuels

1. For the purpose of implementing this Chapter, the Parties recognise the important contribution of renewable fuels, *inter alia*, renewable hydrogen, including their derivatives, and renewable synthetic fuels, in reducing greenhouse gas emissions to address climate change.

2. In accordance with Article 15.12(2), the Parties shall, as appropriate, cooperate on convergence or harmonisation, if possible, of certification schemes for renewable fuels, such as schemes with regard to lifecycle emissions and safety standards.

3. Regarding renewable fuels, the Parties shall also cooperate with a view to:

(a) identifying, reducing and eliminating, as appropriate, measures that may distort bilateral trade, including measures of a technical, regulatory and economic nature;

(b) fostering initiatives that facilitate bilateral trade to promote the production of renewable hydrogen; and

(c) promoting the use of renewable fuels considering their contribution to the reduction of greenhouse gas emissions.

4. The Parties shall, as appropriate, encourage the development and implementation of international standards and regulatory cooperation with respect to renewable fuels, and cooperate in relevant international fora with a view to developing relevant certification schemes that avoid the emergence of unjustified barriers to trade.

ARTICLE 15.16

Exception for small and isolated electricity systems

1. For the purpose of implementing this Chapter, the Parties recognise that their laws and regulations may provide for special regimes for small and isolated electricity systems.

2. Pursuant to paragraph 1, a Party may maintain, adopt or enforce measures with regard to small and isolated electricity systems that derogate from Articles 15.6, 15.7, 15.9, 15.10 and 15.11, provided that such measures do not constitute disguised restrictions to trade or investment between the Parties.

ARTICLE 15.17

Sub-Committee on Trade in Goods

1. The Sub-Committee on Trade in Goods ("Sub-Committee"), established pursuant to Article 8.8(1), shall be responsible for the implementation of this Chapter and Annexes 15-A and 15-B. The functions set out in subparagraphs (a), (c), (d) and (e) of Article 9.18 apply to this Chapter, *mutatis mutandis*.

2. Consistent with Articles 15.12, 15.13, 15.14 and 15.15, the Sub-Committee may recommend that the Parties establish or facilitate other means of cooperation between them in the areas of energy and raw materials.

3. If mutually agreed by the Parties, the Sub-Committee shall meet in sessions dedicated to the implementation of this Chapter. When preparing such sessions, each Party may consider, as appropriate, inputs from relevant stakeholders or experts.

4. Each Party shall designate a contact point to facilitate the implementation of this Chapter, including by ensuring the appropriate involvement of representatives of a Party, notify the other Party of its contact details and promptly notify the other Party of any changes to those contact details. For Chile, the contact point shall be a representative of the Under-Secretariat of International Economic Relations of the Ministry of Foreign Affairs or its successor.

CHAPTER 16

TECHNICAL BARRIERS TO TRADE

ARTICLE 16.1

Objective

The objective of this Chapter is to enhance and facilitate trade in goods between the Parties by preventing, identifying and eliminating unnecessary technical barriers to trade and by promoting greater regulatory cooperation.

ARTICLE 16.2

Scope

1. This Chapter applies to the preparation, adoption and application of all standards, technical regulations and conformity assessment procedures as defined in Annex 1 of the TBT Agreement which may affect trade in goods between the Parties.

2. Notwithstanding paragraph 1, this Chapter does not apply to:

(a) purchasing specifications prepared by governmental bodies for production or consumption requirements of such bodies which are covered by Chapter 28; or

(b) sanitary and phytosanitary measures which are covered by Chapter 13.

ARTICLE 16.3

Incorporation of certain provisions of the TBT Agreement

Articles 2 to 9 and Annexes 1 and 3 of the TBT Agreement are incorporated into and made part of this Agreement, *mutatis mutandis*.

ARTICLE 16.4

International standards

1. International standards developed by the organisations listed in Annex 16-A shall be considered to be the relevant international standards within the meaning of Articles 2 and 5 and Annex 3 of the TBT Agreement, provided that in their development those organisations have complied with the principles and procedures set out in the Decision of the WTO Committee on Technical Barriers to Trade on Principles for the Development of International Standards, Guides and Recommendations with Relation to Articles 2, 5 and Annex 3 of the TBT Agreement[1].

2. On request of a Party, the Joint Council may adopt a decision to amend Annex 16-A, pursuant to subparagraph (a) of Article 8.5(1).

ARTICLE 16.5

Technical regulations

1. The Parties recognise the importance of carrying out, in accordance with each Party's respective rules and procedures, a regulatory impact assessment of planned technical regulations.

[1] G/TBT/9, 13 November 2000, Annex 4.

2. Each Party shall assess the available regulatory and non-regulatory alternatives to the proposed technical regulation that may fulfil the Party's legitimate objectives, in accordance with Article 2.2 of the TBT Agreement.

3. Each Party shall use relevant international standards as a basis for its technical regulations except when the Party developing the technical regulation can demonstrate that such international standards would be an ineffective or inappropriate means for the fulfilment of the legitimate objectives pursued.

4. If a Party does not use international standards as a basis for a technical regulation, it shall, on request of the other Party, identify any substantial deviation from the relevant international standard and explain the reasons why such standards have been judged an ineffective or inappropriate means for the fulfilment of the objective pursued, and provide the scientific or technical evidence on which that assessment is based.

5. Further to the obligation of each Party pursuant to Article 2.3 of the TBT Agreement, each Party shall review, in accordance with its respective rules and procedures, its technical regulations with a view to increasing the convergence of those technical regulations with relevant international standards. A Party shall, *inter alia*, take into account any new development in the relevant international standards and whether the circumstances that have given rise to divergences from any relevant international standard continue to exist.

ARTICLE 16.6

Regulatory cooperation

1. The Parties recognise that a broad range of regulatory cooperation mechanisms exist that can help to eliminate or avoid the creation of technical barriers to trade.

2. A Party may propose to the other Party sector-specific regulatory cooperation activities in areas covered by this Chapter. Those proposals shall be transmitted to the contact point referred to in Article 16.13, and shall consist of:

(a) information exchanges on regulatory approaches and practices; or

(b) initiatives to further align technical regulations and conformity assessment procedures with relevant international standards.

The other Party shall reply to the proposal in a reasonable time.

3. The contact points referred to in Article 16.13 shall inform the Joint Committee about the cooperation activities carried out pursuant to this Article.

4. The Parties shall endeavour to exchange and collaborate on mechanisms to facilitate the acceptance of conformity assessment results in order to eliminate unnecessary technical barriers to trade.

5. The Parties shall encourage cooperation between their respective organisations responsible for technical regulation, standardisation, conformity assessment, accreditation and metrology, whether governmental or non-governmental, with a view to addressing issues covered by this Chapter.

6. Nothing in this Article shall be construed as requiring a Party to:

(a) deviate from its procedures for preparing and adopting regulatory measures;

(b) take actions that would undermine or impede the timely adoption of regulatory measures to achieve its public policy objectives; or

(c) achieve a particular regulatory outcome.

7. For the purposes of this Article and the provisions on cooperation under Annexes 16-A to 16-E, the European Commission shall act on behalf of the EU Party.

ARTICLE 16.7

Cooperation on market surveillance, compliance and safety of non-food products

1. The Parties recognise the importance of cooperation on market surveillance, compliance and the safety of non-food products for the facilitation of trade and for the protection of consumers and other users, and the importance of building mutual trust based on shared information.

2. For the purposes of this Article:

(a) "consumer products" means goods intended for or likely to be used by consumers, with the exception of food, medical devices and medicinal products; and

(b) "market surveillance" means activities conducted and measures taken by public authorities, including activities conducted and measures taken in cooperation with economic operators, on the basis of procedures of a Party which enable that Party to monitor or address compliance of products with the requirements set out in its laws and regulations or their safety.

3. To guarantee independent and impartial functioning of market surveillance, each Party shall ensure:

(a) the separation of market surveillance functions from conformity assessment functions; and

(b) the absence of any interest that would affect the impartiality of market surveillance authorities in the performance of control or supervision of economic operators.

4. The Parties may cooperate and exchange information in the area of non-food product safety and compliance, in particular with respect to the following:

(a) market surveillance and enforcement activities and measures;

(b) risk assessment methods and product testing;

(c) coordinated product recalls or other similar actions;

(d) scientific, technical and regulatory matters, aiming to improve non-food product safety and compliance;

(e) emerging issues of significant health and safety relevance;

(f) standardisation-related activities; and

(g) exchange of officials.

5. The EU Party may provide Chile with selected information from its Rapid Alert System with respect to consumer products as referred to in Directive 2001/95/EC of the European Parliament and of the Council[1] or its successor, and Chile may provide the EU Party with selected information on the safety of consumer products and on preventive, restrictive and corrective measures taken with respect to consumer products. The information exchange may take the form of:

(a) non-systematic exchange, in duly justified specific cases, excluding personal data; and

[1] Directive 2001/95/EC of the European Parliament and of the Council of 3 December 2001 on general product safety (OJ EU L 11, 15.1.2002, p. 4).

(b) systematic exchange based on an arrangement established by decision of the Joint Council to be set out in Annex 16-D.

6. The Joint Council may adopt a decision to establish an arrangement on the regular exchange of information, including by electronic means, on measures taken with respect to non-compliant non-food products, other than those covered by paragraph 5 of this Article, to be set out in Annex 16-E.

7. Each Party shall use the information obtained pursuant to paragraphs 4, 5 and 6 for the sole purpose of the protection of consumers, health, safety or the environment.

8. Each Party shall treat the information obtained pursuant to paragraphs 4, 5 and 6 as confidential.

9. The arrangements referred to in subparagraph (b) of paragraph 5 and in paragraph 6 shall specify the product scope, the type of information to be exchanged, the modalities for the exchange and the application of confidentiality and personal data protection rules.

10. Pursuant to subparagraph (a) of Article 8.5(1), the Joint Council shall have the power to adopt decisions in order to determine or amend the arrangements set out in Annexes 16-D and 16-E.

ARTICLE 16.8

Standards

1. With a view to harmonising standards on as wide a basis as possible, each Party shall encourage the standardising bodies established within its territory, as well as the regional standardising bodies of which a Party or the standardising bodies established within its territory are members, to:

(a) participate, within the limits of their resources, in the preparation of international standards by relevant international standardising bodies;

(b) use relevant international standards as a basis for the standards they develop, except if such international standards would be ineffective or inappropriate, for example because of an insufficient level of protection, fundamental climatic or geographical factors, or fundamental technological problems;

(c) avoid duplication of, or overlap with, the work of international standardising bodies;

(d) review, at regular intervals, national and regional standards which are not based on relevant international standards, with a view to increasing their convergence with relevant international standards;

(e) cooperate with the relevant standardising bodies of the other Party in international standardisation activities, including in the international standardising bodies or at regional level; and

(f) foster bilateral cooperation between themselves and with the standardising bodies of the other Party.

2. The Parties should exchange information on:

(a) their use of standards in support of technical regulations; and

(b) their standardisation processes and the extent of the use of international, regional or subregional standards as a basis for their national standards.

3. If standards are made mandatory through incorporation or referencing in a draft technical regulation or conformity assessment procedure, the transparency obligations set out in Article 16.10 of this Agreement and in Articles 2 or 5 of the TBT Agreement shall apply.

ARTICLE 16.9

Conformity assessment

1. The provisions of Article 16.5 with respect to the preparation, adoption and application of technical regulations shall also apply, *mutatis mutandis*, to conformity assessment procedures.

2. If a Party requires conformity assessment as a positive assurance that a product conforms with a technical regulation, it shall:

(a) select conformity assessment procedures that are proportionate to the risks involved;

(b) consider, subject to its laws and regulations, the use of a supplier's declaration of conformity as being one of the possible ways of showing compliance with a technical regulation; and

(c) if requested by the other Party, provide information on the criteria used to select the conformity assessment procedures for specific products.

3. If a Party requires third-party conformity assessment as a positive assurance that a product conforms with a technical regulation, and has not reserved that task to a governmental authority as specified in paragraph 4, it shall:

(a) preferentially use accreditation to qualify conformity assessment bodies;

(b) preferentially use international standards for accreditation and conformity assessment, as well as international agreements involving the Parties' accreditation bodies, for example through the mechanisms of the International Laboratory Accreditation Cooperation (hereinafter referred to as "ILAC") and the International Accreditation Forum (hereinafter referred to as "IAF");

(c) join or, as applicable, encourage its conformity assessment bodies to join any functioning international agreements or arrangements for harmonisation or facilitation of acceptance of conformity assessment results;

(d) ensure that, if more than one conformity assessment body has been designated for a particular product or set of products, economic operators can choose which conformity assessment body will carry out the conformity assessment procedure;

(e) ensure that conformity assessment bodies are independent of manufacturers, importers and economic operators in general and that there are no conflicts of interest between accreditation bodies and conformity assessment bodies;

(f) allow conformity assessment bodies to use subcontractors to perform testing or inspections in relation to the conformity assessment, including subcontractors located in the territory of the other Party; nothing in this subparagraph shall be construed as prohibiting a Party from requiring subcontractors to meet the same requirements that the conformity assessment body to which it is contracted would be required to meet in order to perform the contracted tests or inspection itself; and

(g) publish on official websites a list of the bodies that it has designated to perform such conformity assessments and the relevant information on the scope of designation of every such body.

4. Nothing in this Article shall preclude a Party from requesting that conformity assessment in relation to specific products is performed by its designated governmental authorities. In such cases, the Party shall:

(a) limit the conformity assessment fees to the approximate cost of the services rendered and, upon request of an applicant for conformity assessment, explain how any fees it imposes for such conformity assessment are limited in amount to the approximate cost of the services rendered; and

(b) make the conformity assessment fees publicly available or provide them upon request.

5. Notwithstanding paragraphs 2, 3 and 4 of this Article, in the cases in which the EU Party accepts a supplier's declaration of conformity in the fields listed in Annex 16-B, Chile shall provide for, in accordance with its laws and regulations, an efficient and transparent procedure for the acceptance of certificates and test reports issued by conformity assessment bodies that are located in the territory of the EU Party and that have been accredited by an accreditation body that is a member of the international arrangements for mutual recognition of the ILAC and the IAF as an assurance that a product conforms with the requirements of Chile's technical regulations.

6. For the purposes of this Article, "supplier's declaration of conformity" means a first-party attestation issued by the manufacturer under the sole responsibility of that manufacturer based on the results of an appropriate type of conformity assessment activity and excluding mandatory third-party assessment, as an assurance that a product conforms to a technical regulation that sets out such conformity assessment procedures.

7. On request of either Party, the Sub-Committee referred to in Article 16.14 shall review the list of fields in paragraph 1 of Annex 16-B. The Sub-Committee may recommend that the Joint Council amend Annex 16-B, pursuant to subparagraph (a) of Article 8.5(1).

ARTICLE 16.10

Transparency

1. In accordance with its respective rules and procedures and without prejudice to Chapter 36, when developing major technical regulations which may have a significant effect on trade in goods, each Party shall ensure the existence of transparency procedures that allow persons of the Parties to provide input through a public consultation process, except where urgent problems of safety, health, environmental protection or national security or a threat thereof arise.

2. Each Party shall allow persons of the other Party to participate in the consultation process referred to in paragraph 1 on terms no less favourable than those accorded to its own persons, and make the results of that consultation process public.

3. Each Party shall allow a period of at least 60 days following its notification to the WTO Central Registry of Notifications of proposed technical regulations and conformity assessment procedures for the other Party to provide written comments, except where urgent problems of safety, health, environmental protection or national security or a threat thereof arise. A Party shall consider any reasonable request from the other Party to extend that comment period.

4. In the event that the notified text is not in one of the official WTO languages, the notifying Party shall provide a detailed and comprehensive description of the content of the proposed technical regulations and conformity assessment procedures in the WTO notification format.

5. If a Party receives written comments as referred to in paragraph 3, it shall:

(a) if requested by the other Party, discuss the written comments with the participation of its competent regulatory authority at a time when they can be taken into account; and

(b) reply in writing to the comments no later than on the date of publication of the adopted technical regulation or conformity assessment procedure.

6. Each Party shall endeavour to publish on a website its responses to the written comments referred to in paragraph 3 that it receives from the other Party no later than on the date of publication of the adopted technical regulation or conformity assessment procedure.

7. A Party shall, if requested by the other Party, provide information regarding the objectives of, and the legal basis and rationale for, a technical regulation or conformity assessment procedure that the Party has adopted or is proposing to adopt.

8. Each Party shall ensure that the technical regulations and conformity assessment procedures it has adopted are accessible through official websites or online official journals, free of charge.

9. Each Party shall provide information on the adoption and the entry into force of the technical regulation or conformity assessment procedure and the adopted final text through an addendum to the original notification to the WTO Central Registry of Notifications.

10. Each Party shall allow a reasonable interval between the publication of the technical regulations and their entry into force, subject to the conditions specified in Article 2.12 of the TBT Agreement. For the purposes of this Article, "reasonable interval" means a period of not less than six months, except when such period would be ineffective for the fulfilment of the legitimate objectives pursued.

11. A Party shall consider any reasonable request from the other Party, received prior to the end of the comment period referred to in paragraph 3, to extend the period between the publication of the technical regulation and its entry into force, except when the delay would be ineffective for the fulfilment of the legitimate objectives pursued.

ARTICLE 16.11

Marking and labelling

1. The Parties affirm that their technical regulations that include or address exclusively marking or labelling shall observe the principles of Article 2.2 of the TBT Agreement.

2. Unless it is necessary for the fulfilment of the legitimate objectives referred to in Article 2.2 of the TBT Agreement, a Party that requires mandatory marking or labelling of products shall:

(a) only require information which is relevant for consumers or users of the product or information that indicates the product's conformity with the mandatory technical requirements;

(b) not require any prior approval, registration or certification of the markings or labels of products, or any fee disbursement, as a precondition for placing on its market products that otherwise comply with its mandatory technical requirements;

(c) if it requires the use of a unique identification number by economic operators, issue such number to the economic operators of the other Party without undue delay and on a non-discriminatory basis;

(d) provided it is not misleading, contradictory or confusing in relation to the information required in the importing Party of the goods, permit the following:

(i) information in other languages in addition to the language required in the importing Party of the goods;

(ii) internationally accepted nomenclatures, pictograms, symbols or graphics; and

(iii) additional information to that required in the importing Party of the goods;

(e) accept that labelling, including supplementary labelling or corrections to labelling, takes place in customs warehouses or other designated areas in the country of import as an alternative to labelling in the country of origin, unless such labelling is required to be carried out by approved persons for reasons of public health or safety; and

(f) endeavour to accept non-permanent or detachable labels, or the inclusion of relevant information in the accompanying documentation, rather than labels physically attached to the product.

ARTICLE 16.12

Technical discussions and consultations

1. A Party may request the other Party to provide information on any matter covered by this Chapter. The other Party shall provide that information within a reasonable period of time.

2. If a Party considers that any draft or proposed technical regulation or conformity assessment procedure of the other Party might have a significant adverse effect on trade between the Parties, it may request technical discussions regarding its concerns with regard to the measure. The request shall be made in writing and identify:

(a) the measure;

(b) the provisions of this Chapter to which the requesting Party's concerns relate; and

(c) the reasons for the request, including a description of the requesting Party's concerns with regard to the measure.

3. The Party shall deliver a request pursuant to this Article to the contact point of the other Party designated pursuant to Article 16.13.

4. On request of a Party, the Parties shall meet to discuss the concerns raised in the request referred to in paragraph 2, in person or via video or teleconference, within 60 days of the date of the request. The Parties shall make every attempt to arrive at a mutually satisfactory resolution of the matter as expeditiously as possible.

5. If the requesting Party considers the matter to be urgent, it may request the other Party to meet within a shorter timeframe. The other Party shall consider that request.

6. For greater certainty, this Article is without prejudice to either Party's rights and obligations under Chapter 38.

ARTICLE 16.13

Contact points

1. Each Party shall designate a contact point to facilitate cooperation and coordination under this Chapter and notify the other Party of its contact details. A Party shall promptly notify the other Party of any changes to those contact details.

2. The contact points shall work jointly to facilitate the implementation of this Chapter and cooperation between the Parties on all matters concerning technical barriers to trade. The contact points shall:

(a) organise the technical discussions and consultations referred to in Article 16.12;

(b) promptly address any issue that a Party raises related to the development, adoption, application or enforcement of standards, technical regulations or conformity assessment procedures;

(c) on request of a Party, arrange discussions on any matter arising under this Chapter; and

(d) exchange information on developments in non-governmental, regional and multilateral fora related to standards, technical regulations and conformity assessment procedures.

3. The contact points shall communicate with one another by any agreed method that is appropriate to carry out their functions.

ARTICLE 16.14

Sub-Committee on Technical Barriers to Trade

The Sub-Committee on Technical Barriers to Trade ("Sub-Committee") established pursuant to Article 8.8(1) shall:

(a) monitor the implementation and administration of this Chapter;

(b) enhance cooperation as regards the development and improvement of standards, technical regulations and conformity assessment procedures;

(c) establish priority areas of mutual interest for future work under this Chapter and consider proposals for new initiatives;

(d) monitor and discuss developments under the TBT Agreement; and

(e) take any other steps that the Parties consider will assist them in implementing this Chapter and the TBT Agreement.

CHAPTER 17

INVESTMENT

SECTION A

GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 17.1

Scope

This Chapter does not apply to measures adopted or maintained by a Party relating to financial institutions of the other Party, to investors of the other Party or to the investments of such investors in financial institutions in the territory of that Party, as defined in Article 25.2.

ARTICLE 17.2

Definitions

For the purposes of this Chapter and Annexes 17-A, 17-B and 17-C:

(a) "activities performed in the exercise of governmental authority" means activities performed, including services supplied, neither on a commercial basis nor in competition with one or more economic operators;

(b) "aircraft repair and maintenance services" means such activities when undertaken on an aircraft or a part thereof while it is withdrawn from service and do not include so-called line maintenance;

(c) "computer reservation system (CRS) services" means services provided by computerised systems that contain information about air carriers' schedules, availability, fares and fare rules, through which reservations can be made or tickets may be issued;

(d) "covered investment" means an investment which is owned or controlled, directly or indirectly, by one or more investors of a Party in the territory of the other Party, made in accordance with the applicable law, and which is in existence as at the date of entry into force of this Agreement or is established thereafter;

(e) "cross-border supply of services" means the supply of a service:

(i) from the territory of a Party into the territory of the other Party; or

(ii) in the territory of a Party to a service consumer of the other Party;

(f) "economic activities" means activities of an industrial, commercial or professional character or activities of craftsmen, including the supply of services, except for activities performed in the exercise of governmental authority;

(g) "enterprise" means a juridical person, branch or representative office set up through establishment;

(h) "establishment" means the setting up, including the acquisition[1] of, an enterprise by an investor of a Party in the territory of the other Party;

(i) "freely convertible currency" means a currency which can be freely exchanged against currencies which are widely traded in international foreign exchange markets and widely used in international transactions;

[1] The term "acquisition" is understood as including capital participation in a juridical person with a view to establishing or maintaining lasting economic links.

(j) "ground handling services" means the supply at an airport, on a fee or contract basis, of the following services: airline representation, administration and supervision; passenger handling; baggage handling; ramp services; catering, except for the preparation of food; air cargo and mail handling; fuelling of an aircraft, aircraft servicing and cleaning; surface transport; and flight operation, crew administration and flight planning; ground handling services do not include: self-handling; security; line maintenance; aircraft repair and maintenance; or management or operation of essential centralised airport infrastructure, such as de-icing facilities, fuel distribution systems, baggage handling systems and fixed intra-airport transport systems;

(k) "investment" means any asset that an investor owns or controls, directly or indirectly, which has the characteristics of an investment, including a certain duration, the commitment of capital or other resources, the expectation of gain or profit, or the assumption of risk; forms that an investment may take include:

(i) an enterprise;

(ii) shares, stocks and other forms of equity participation in an enterprise;

(iii) bonds, debentures and other debt instruments of an enterprise;

(iv) futures, options and other derivatives;

(v) concessions, licences, authorisations, permits, and similar rights conferred pursuant to domestic law[1];

(vi) turnkey, construction, management, production, concession, revenue-sharing contracts, and other similar contracts including those that involve the presence of the property of an investor in the territory of a Party;

(vii) intellectual property rights;

(viii) any other moveable or immovable, tangible or intangible property, and related property rights, such as leases, mortgages, liens and pledges;

for greater certainty:

(i) returns that are invested are treated as investments, and any alteration of the form in which assets are invested or reinvested does not affect their qualification as investments, provided that the form taken by any investment or reinvestment maintains its compliance with the definition of investment;

(ii) investment does not include an order or judgment entered in a judicial or administrative action;

[1] For greater certainty, whether a concession, licence, authorisation, permit or similar instrument has the characteristics of an investment depends, *inter alia*, on factors such as the nature and extent of the rights that the holder has under that Party's law.

(l) "investor of a Party" means a natural or juridical person of a Party that seeks to establish, is establishing or has established an enterprise in accordance with subparagraph (h);

(m) "juridical person of a Party" means[1]:

(i) for the EU Party:

(A) a juridical person constituted or organised under the law of the European Union or of at least one of its Member States and engaged in substantive business operations[2] in the territory of the European Union; and

(B) shipping companies established outside the European Union, and controlled by natural persons of a Member State, whose vessels are registered in, and fly the flag of, a Member State;

---

[1] For greater certainty, the shipping companies referred to in this definition are only considered as juridical persons of a Party with respect to their activities relating to the supply of maritime transport services.

[2] In line with its notification of the Treaty establishing the European Community to the WTO (WT/REG39/1), the EU Party understands that the concept of "effective and continuous link" with the economy of a Member State enshrined in Article 54 of the TFEU is equivalent to the concept of "substantive business operations".

(ii) for Chile:

(A) a juridical person constituted or organised under the law of Chile and engaged in substantive business operations in the territory of Chile; and

(B) shipping companies established outside Chile, and controlled by natural persons of Chile, whose vessels are registered in, and fly the flag of, Chile;

(n) "operation" means the conduct, management, maintenance, use, enjoyment, sale or other form of disposal of an enterprise by an investor of a Party, in the territory of the other Party;

(o) "returns" means all amounts yielded by or derived from an investment or reinvestment, including profits, dividends, capital gains, royalties, interest, payments in connection with intellectual property rights, payments in kind and all other lawful income;

(p) "selling and marketing of air transport services" means opportunities for the air carrier concerned to sell and market freely its air transport services including all aspects of marketing such as market research, advertising and distribution; these activities do not include the pricing of air transport services nor the applicable conditions;

(q) "service" means any service in any sector except for services supplied in the exercise of governmental authority; and

(r) "Tribunal" means the Tribunal of first instance established pursuant to Article 17.34.

ARTICLE 17.3

Right to regulate

The Parties affirm the right to regulate within their territories to achieve legitimate policy objectives, such as the protection of public health, social services, education, safety, the environment, including climate change, public morals, social or consumer protection, privacy and data protection, or the promotion and protection of cultural diversity.

ARTICLE 17.4

Relation to other chapters

1. In the event of inconsistency between this Chapter and Chapter 25, the latter shall prevail to the extent of the inconsistency.

2. A requirement of a Party that a service supplier of the other Party posts a bond or other form of financial security as a condition for the cross-border supply of a service in its territory does not in itself make this Chapter applicable to such cross-border supply of that service. This Chapter applies to measures adopted or maintained by the Party relating to the bond or financial security, if such bond or financial security constitutes a covered investment.

ARTICLE 17.5

Denial of benefits

A Party may deny an investor of the other Party or a covered investment the benefits of this Chapter if the denying Party adopts or maintains measures related to the maintenance of international peace and security, including the protection of human rights, which:

(a) prohibit transactions with that investor or covered investment; or

(b) would be violated or circumvented if the benefits of this Chapter were accorded to that investor or covered investment, including if the measures prohibit transactions with a person who owns or controls either of them.

ARTICLE 17.6

Sub-Committee on Services and Investment

The Sub-Committee on Services and Investment ("Sub-Committee") is established pursuant to Article 8.8(1). When addressing matters related to investment, the Sub-Committee shall monitor and ensure proper implementation of this Chapter and of Annexes 17-A, 17-B and 17-C.

SECTION B

LIBERALISATION OF INVESTMENTS AND NON-DISCRIMINATION

ARTICLE 17.7

Scope

1. This Section applies to measures, adopted or maintained by a Party in its territory, affecting the establishment of an enterprise or the operation of a covered investment in all economic activities by an investor of the other Party.

2. This Section does not apply to:

(a) audio-visual services;

(b) national maritime cabotage[1]; or

[1] Without prejudice to the scope of activities which may be considered as cabotage under the relevant national legislation, national maritime cabotage under this Chapter covers transportation of passengers or goods between a port or point located in Chile or a Member State and another port or point located in Chile or that same Member State, including on its continental shelf, as provided in the UN Convention on the Law of the Sea, and traffic originating and terminating in the same port or point located in Chile or a Member State.

(c) domestic and international air services or related services in support of air services[1], whether scheduled or non-scheduled, and services directly related to the exercise of traffic rights, other than:

(i) aircraft repair and maintenance services during which an aircraft is withdrawn from service;

(ii) selling and marketing of air transport services;

(iii) computer reservation system (CRS) services; and

(iv) ground handling services.

3. Articles 17.8, 17.9, 17.11, 17.12 and 17.13 do not apply with respect to public procurement.

4. Articles 17.8, 17.9, 17.11 and 17.13 do not apply with respect to subsidies granted by a Party, including government-supported loans, guarantees and insurances.

[1] For greater certainty, air services or related services in support of air services include the following services: air transportation; services provided by using an aircraft whose primary purpose is not the transportation of goods or passengers, such as aerial fire-fighting flight training, sightseeing, spraying, surveying, mapping, photography, parachute jumping, glider towing, helicopter-lift for logging and construction, and other airborne agricultural, industrial and inspection services; the rental of aircraft with crew; and airport operation services.

ARTICLE 17.8

Market access

In the sectors or subsectors where market access commitments are undertaken, a Party shall not adopt or maintain, with respect to market access through establishment or operation by investors of the other Party or by enterprises constituting a covered investment, either on the basis of its entire territory or on the basis of a territorial subdivision, a measure that:

(a) limits the number of enterprises that may carry out a specific economic activity, whether in the form of numerical quotas, monopolies, exclusive rights or the requirement of an economic needs test;

(b) limits the total value of transactions or assets in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test;

(c) limits the total number of operations or the total quantity of output expressed in terms of designated numerical units in the form of quotas or the requirement of an economic needs test[1];

(d) restricts or requires specific types of legal entity or joint venture through which an investor of the other Party may carry out an economic activity; or

[1] Subparagraphs (a), (b) and (c) do not cover measures taken in order to limit the production of an agricultural or fishery product.

(e) limits the total number of natural persons who may be employed in a particular sector or that an enterprise may employ and who are necessary for, and directly related to, the performance of economic activity in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test.

ARTICLE 17.9

National treatment

1. Each Party shall accord to investors of the other Party and to enterprises constituting a covered investment with respect to the establishment, treatment no less favourable than the treatment it accords, in like situations[1], to its own investors and to their enterprises.

2. Each Party shall accord to investors of the other Party and to covered investments, with respect to the operation, treatment no less favourable than the treatment it accords, in like situations[2], to its own investors and to their investments.

[1] For greater certainty, whether treatment is accorded in "like situations" requires a case-by-case, fact-based analysis and depends on the totality of the situations.

[2] For greater certainty, whether treatment is accorded in "like situations" requires a case-by-case, fact-based analysis and depends on the totality of the situations.

3. The treatment accorded by a Party under paragraphs 1 and 2 means:

(a) with respect to a regional or local government of Chile, treatment no less favourable than the most favourable treatment accorded, in like situations, by that level of government to investors of Chile and to their investments in its territory;

(b) with respect to a government of, or in, a Member State, treatment no less favourable than the most favourable treatment accorded, in like situations, by that government to investors of that Member State and to their investment in its territory[1].

ARTICLE 17.10

Public procurement

1. Each Party shall ensure that enterprises constituting a covered investment are accorded treatment no less favourable than that accorded, in like situations, to its own enterprises with respect to any measure regarding the purchase of goods or services by a procuring entity for governmental purposes.

[1] For greater certainty, the treatment accorded by a government of, or in, a Member State includes the regional and local level of government, when applicable.

2. The application of the national treatment obligation provided for in this Article is subject to security and general exceptions as set out in Article 28.3.

ARTICLE 17.11

Most-favoured-nation treatment

1. Each Party shall accord to investors of the other Party and to enterprises constituting a covered investment, with respect to the establishment, treatment no less favourable than the treatment it accords, in like situations[1], to investors of a third country and to their enterprises.

2. Each Party shall accord to investors of the other Party and to covered investments, with respect to the operation, treatment no less favourable than the treatment it accords, in like situations[2], to investors of a third country and to their investments.

3. Paragraphs 1 and 2 shall not be construed as obliging a Party to extend to investors of the other Party or to covered investments the benefit of any treatment resulting from measures providing for the recognition of standards, including of the standards or criteria for the authorisation, licensing or certification of a natural person or an enterprise for carrying out an economic activity, or of prudential measures.

[1] For greater certainty, whether treatment is accorded in "like situations" requires a case-by-case, fact-based analysis and depends on the totality of the situations.

[2] For greater certainty, whether treatment is accorded in "like situations" requires a case-by-case, fact-based analysis and depends on the totality of the situations.

4. For greater certainty, the treatment referred to in paragraphs 1 and 2 does not include investment dispute resolution procedures or mechanisms provided for in other international investment treaties or trade agreements. The substantive provisions in other international investment treaties or trade agreements do not in themselves constitute "treatment" as referred to in paragraphs 1 and 2, and thus cannot give rise to a breach of this Article, absent measures adopted or maintained by a Party. Measures of a Party applied pursuant to such substantive provisions may constitute "treatment" under this Article and thus give rise to a breach of this Article.

ARTICLE 17.12

Performance requirements

1. A Party shall not, in connection with the establishment of an enterprise or the operation of an investment of a Party or of a third country in its territory, impose or enforce any requirement, or enforce any commitment or undertaking, to:

(a) export a given level or percentage of goods or services;

(b) achieve a given level or percentage of domestic content;

(c) purchase, use or accord a preference to goods produced or services provided in its territory, or purchase goods or services from natural persons or enterprises in its territory;

(d) relate in any way the volume or value of imports to the volume or value of exports or to the amount of foreign exchange inflows associated with such enterprise;

(e) restrict sales of goods or services in its territory that such enterprise produces or provides by relating such sales in any way to the volume or value of its exports or foreign exchange earnings;

(f) transfer technology, a production process or other proprietary knowledge to a natural person or an enterprise in its territory;

(g) supply exclusively from the territory of that Party the goods it produces or the services it supplies to a specific regional or world market;

(h) locate the headquarters of that investor for a specific region of the world, which is broader than the territory of the Party, or the world market in its territory;

(i) hire a given number or percentage of its nationals;

(j) restrict the exportation or sale for export; or

(k) with regard to any licence contract in existence at the time the requirement is imposed or enforced, or any commitment or undertaking is enforced, or to any future licence contract[1] freely entered into between the investor and a natural or juridical person or any other entity in its territory, provided that the requirement is imposed or enforced or the commitment or undertaking is enforced, in a manner that constitutes a direct interference with that licence contract by an exercise of non-judicial governmental authority of a Party, adopt:

(i) a given rate or amount of royalty below a certain level under a licence contract; or

(ii) a given duration of the term of a licence contract.

2. For greater certainty, subparagraph (k) of paragraph 1 does not apply when the licence contract is concluded between the investor and a Party.

3. A Party shall not condition the receipt or continued receipt of an advantage, in connection with the establishment or operation of an enterprise in its territory, of a Party or of a third country, on compliance with any of the following requirements:

(a) to achieve a given level or percentage of domestic content;

[1] A licence contract referred to in this subparagraph means a contract concerning the licensing of technology, production process, or other proprietary knowledge.

(b) to purchase, use or accord a preference to goods produced or services provided in its territory, or to purchase goods or services from natural persons or enterprises in its territory;

(c) to relate in any way the volume or value of imports to the volume or value of exports or to the amount of foreign exchange inflows associated with such enterprise;

(d) to restrict sales of goods or services in its territory that such enterprise produces or provides by relating such sales in any way to the volume or value of its exports or foreign exchange earnings; or

(e) to restrict the exportation or sale for export.

4. Paragraph 3 shall not be construed as preventing a Party from conditioning the receipt or continued receipt of an advantage, in connection with the establishment or operation of an enterprise in its territory by an investor of a Party or a third country, on compliance with a requirement to locate production, provide a service, train or employ workers, construct or expand particular facilities, or carry out research and development in its territory.

5. Subparagraphs (f) and (k) of paragraph 1 do not apply if:

(a) a Party authorises the use of an intellectual property right in accordance with Article 31 or 31*bis* of the TRIPS Agreement or adopts or maintains measures requiring the disclosure of data or proprietary information that fall within the scope of, and are consistent with, paragraph 3 of Article 39 of the TRIPS Agreement; or

(b) the requirement is imposed or enforced or the commitment or undertaking is enforced by a court, administrative tribunal, or competition authority in order to remedy a practice determined after judicial or administrative process as being a violation of the Party's competition law.

6. Subparagraphs (a), (b) and (c) of paragraph 1 and subparagraphs (a) and (b) of paragraph 3 do not apply to qualification requirements for goods or services with respect to participation in export promotion and foreign aid programmes.

7. Subparagraphs (a) and (b) of paragraph 3 do not apply to requirements imposed by an importing Party relating to the content of goods necessary to qualify for preferential tariffs or preferential quotas.

8. For greater certainty, this Article shall not be construed as requiring a Party to permit a particular service to be supplied on a cross-border basis where that Party adopts or maintains restrictions or prohibitions on such provision of services which are consistent with the reservations, conditions or qualifications specified with respect to a sector, subsector or activity listed in Annexes 17-A, 17-B and 17-C.

9. This Article is without prejudice to commitments of a Party made under the WTO Agreement.

ARTICLE 17.13

Senior management and boards of directors

A Party shall not require that an enterprise of that Party that is a covered investment appoints natural persons of a particular nationality as members of boards of directors, or to a senior management position, such as executives or managers.

ARTICLE 17.14

Non-conforming measures

1. Articles 17.9, 17.11, 17.12 and 17.13 do not apply to:

(a) any existing non-conforming measure that is maintained by:

(i) for the EU Party:

(A) the European Union, as set out in Appendix 17-A-1;

(B) the central government of a Member State, as set out in Appendix 17-A-1;

(C) a regional level of government of a Member State, as set out in Appendix 17-A-1; or

(D) a local level of government; and

(ii) for Chile:

(A) the central government, as set out in Appendix 17-A-2;

(B) a regional level of government, as set out in Appendix 17-A-2; or

(C) a local level of government;

(b) the continuation or prompt renewal of any non-conforming measure referred to in subparagraph (a) of this paragraph; or

(c) a modification to any non-conforming measure referred to in subparagraph (a) of this paragraph, to the extent that the modification does not decrease the conformity of the measure, as it existed immediately before the modification, with Article 17.9, 17.11, 17.12 or 17.13.

2. Articles 17.9, 17.11, 17.12 and 17.13 do not apply to measures of a Party with respect to sectors, sub-sectors or activities as set out in its schedule in Annex 17-B.

3. A Party shall not, under any measure adopted after the date of entry into force of this Agreement and covered by its reservations set out in Annex 17-B, require an investor of the other Party, by reason of its nationality, to sell or otherwise dispose of a covered investment existing at the time the measure becomes effective.

4. Article 17.8 does not apply to any measure of a Party which is consistent with the commitments set out in Annex 17-C.

5. Articles 17.9 and 17.11 do not apply to any measure of a Party that constitutes an exception to, or derogation from, Article 3 or 4 of the TRIPS Agreement, as specifically provided for in Articles 3, 4 and 5 of that Agreement.

6. For greater certainty, Articles 17.9 and 17.11 shall not be construed as preventing a Party from prescribing information requirements, including for statistical purposes, in connection with the establishment or operation of investors of the other Party or of a covered investment, provided that it does not constitute a means to circumvent that Party's obligations under those Articles.

SECTION C

INVESTMENT PROTECTION

Article 17.15

Scope

This Section applies to measures adopted or maintained by a Party affecting:

(a) covered investments; and

(b) investors of a Party with respect to the operation of a covered investment.

ARTICLE 17.16

Investment and regulatory measures

1. Article 17.3 applies to this Section in accordance with this Article.

2. This Section shall not be interpreted as a commitment of a Party not to change its legal and regulatory framework, including in a manner that can negatively affect the operation of covered investments or the investor's expectations of profits.

3. For greater certainty, the mere fact that a subsidy or grant has not been issued, renewed or maintained, or has been modified or reduced, by a Party does not constitute a breach of obligations under this Section, even if it results in loss or damage to the covered investment:

(a) in the absence of any specific commitment at law or under a contract to issue, renew or maintain that subsidy or grant; or

(b) in accordance with any terms or conditions attached to the issuance, renewal, maintenance, modification or reduction of that subsidy or grant.

4. For greater certainty, nothing in this Section shall be construed as preventing a Party from discontinuing the granting of a subsidy[1] or requesting its reimbursement, if such action has been ordered by one of its competent authorities[2], or as requiring that Party to compensate the investor therefor.

ARTICLE 17.17

Treatment of investors and of covered investments

1. Each Party shall accord in its territory to covered investments and investors of the other Party, with respect to their covered investments, fair and equitable treatment and full protection and security in accordance with paragraphs 2 to 6.

[1] In the case of the EU Party, "subsidy" includes "state aid" as defined in European Union law.

[2] In the case of the EU Party, the competent authorities entitled to order the actions referred to in this paragraph are the European Commission or a court or tribunal of a Member State, when applying European Union law on State aid.

2. A Party breaches the obligation of fair and equitable treatment referred to in paragraph 1 if a measure or series of measures constitute[1]:

(a) denial of justice in criminal, civil or administrative proceedings;

(b) a fundamental breach of due process in judicial and administrative proceedings;

(c) manifest arbitrariness;

[1] For greater certainty, in determining whether a measure or series of measures constitute a breach of the obligation of fair and equitable treatment, the Tribunal shall take into account, *inter alia*, the following:

(i) with regard to subparagraphs (a) and (b), whether the measure or series of measures involve gross misconduct that offends judicial propriety; the mere fact that an investor's challenge of the impugned measure in domestic proceeding has been rejected or dismissed or has otherwise failed does not in itself constitute a denial of justice as referred to in subparagraph (a);

(ii) with regard to subparagraphs (c) and (d), whether the measure or series of measures were patently not founded on reason or fact or were patently founded on illegitimate grounds such as prejudice or bias; the mere illegality of, or a merely inconsistent or questionable application of, a policy or procedure does not in itself constitute manifest arbitrariness referred to in subparagraph (c), while a total and unjustified repudiation of a law or regulation, or a measure without reason, or a conduct that is specifically targeted to the investor or its covered investment with the purpose of causing damage are likely to constitute manifest arbitrariness or discrimination as referred to in subparagraphs (c) and (d);

(iii) with regard to subparagraph (e), whether a Party acted *ultra vires* and whether the episodes of alleged coercion or harassment were repeated and sustained.

(d) targeted discrimination on manifestly wrongful grounds, such as gender, race or religious belief; or

(e) abusive treatment of investors, such as coercion, duress, harassment.

3. In determining the breach referred to in paragraph 2, the Tribunal may take into account specific and unambiguous representations made to an investor by a Party, which the investor reasonably relied upon in deciding to make or maintain the covered investment, but that the Party subsequently frustrated.

4. Full protection and security as referred to in paragraph 1 refers to the Party's obligations relating to physical security of investors and covered investments[1].

5. For greater certainty, a breach of another provision of this Agreement, or a breach of any other international agreement, does not constitute a breach of this Article.

6. The fact that a measure breaches the law of a Party does not, in and of itself, constitute a breach of this Article. In order to ascertain whether the measure breaches this Article, the Tribunal shall consider if a Party has acted inconsistently with paragraphs 1 to 4.

[1] For greater certainty, full protection and security refers to a Party's obligations to act as may be reasonably necessary to protect physical security of investors and covered investments.

ARTICLE 17.18

Treatment in case of strife

1. Investors of a Party whose covered investments suffer losses as a consequence of war or other armed conflict, revolution or other civil strife, or a state of national emergency[1] in the territory of the other Party shall be accorded by that Party treatment no less favourable than that accorded by that Party to its own investors, or to the investors of any third country, with respect to restitution, indemnification, compensation or other forms of settlement.

2. Without prejudice to paragraph 1, investors of a Party who, in any of the situations referred to in that paragraph, suffer losses in the territory of the other Party shall be accorded by that Party prompt, adequate and effective restitution or compensation, if such losses result from:

(a) requisitioning of their covered investment or a part thereof by the other Party's armed forces or authorities; or

(b) destruction of their covered investment or a part thereof by the other Party's armed forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation.

3. The amount of the compensation referred to in paragraph 2 of this Article shall be determined in accordance with Article 17.19(2) from the date of requisitioning or destruction until the date of actual payment.

[1] For greater certainty, the sole declaration of a state of national emergency does not in itself constitute a breach of this provision.

ARTICLE 17.19

Expropriation[1]

1. A Party shall not nationalise or expropriate a covered investment, either directly or indirectly, through measures having an effect equivalent to nationalisation or expropriation ("expropriation"), except:

(a) for a public purpose;

(b) in a non-discriminatory manner;

(c) on payment of prompt, adequate and effective compensation; and

(d) in accordance with due process of law.

2. The compensation referred to in subparagraph (c) of paragraph 1 shall:

(a) be paid without delay;

(b) be equivalent to the fair market value of the expropriated investment immediately before the expropriation took place ("the date of expropriation") or the impending expropriation became known, whichever is earlier;

[1] For greater certainty, this Article shall be interpreted in accordance with Annex 17-D.

(c) be fully realisable and freely transferable in any freely convertible currency; and

(d) include interest at a normal commercial rate from the date of expropriation until the date of payment.

3. The investor affected shall have a right, under the law of the expropriating Party, to prompt review of its claim and of the valuation of its investment by a judicial or other independent authority of that Party, in accordance with the principles set out in this Article.

4. This Article does not apply to the issuance of compulsory licences granted in relation to intellectual property rights, or to the revocation, limitation or creation of such rights, to the extent that such issuance, revocation, limitation or creation is consistent with the TRIPS Agreement[1].

ARTICLE 17.20

Transfers[2]

1. Each Party shall permit all transfers relating to a covered investment to be made in a freely convertible currency, freely and without delay and at the market rate of exchange prevailing on the date of transfer. Such transfers include:

(a) contributions to capital;

[1] For greater certainty, revocation of intellectual property rights referred to in this paragraph includes the cancellation or nullification of such rights, and limitation of intellectual property rights includes exceptions to such rights.

[2] For greater certainty, this Article is subject to Annex 17-E.

(b) profits, dividends, capital gains and other returns, proceeds from the sale of all or any part of the investment or from the partial or complete liquidation of the covered investment;

(c) interest, royalty payments, management fees, technical assistance and other fees;

(d) payments made under a contract entered into by the investor of the other Party, or by its covered investment, including payments made pursuant to a loan agreement;

(e) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad and working in connection with a covered investment;

(f) payments made pursuant to Article 17.18 and Article 17.19; and

(g) payments arising under the application of Section D.

2. A Party may not require its investors to transfer, or penalise its investors for failing to transfer, the income, earnings, profits or other amounts derived from, or attributable to, covered investments in the territory of the other Party.

ARTICLE 17.21

Subrogation

If a Party, or any agency designated by that Party, makes a payment to an investor of that Party under a guarantee, a contract of insurance or other form of indemnity that it has entered into with respect to a covered investment, the other Party in whose territory the covered investment was made shall recognise the subrogation or transfer of any rights the investor would have possessed under this Chapter with respect to the covered investment but for the subrogation, and the investor shall not pursue those rights to the extent of the subrogation.

ARTICLE 17.22

Termination

1. If this Agreement is terminated pursuant to Article 41.13, this Section and Section D shall continue to be effective for a further period of five years from the date of termination with respect to investments made before the date of such termination.

2. The period referred to in paragraph 1 shall be extended for a single additional period of five years, provided that no other investment protection agreement between the Parties is in force.

3. This Article shall not apply if the provisional application of this Agreement is terminated and this Agreement does not enter into force.

ARTICLE 17.23

Relationship with other agreements

1. Upon entry into force of this Agreement, the agreements between Member States and Chile listed in Annex 17-F, including the rights and obligations derived therefrom, shall cease to have effect and shall be replaced and superseded by this Part of this Agreement.

2. In the case of provisional application of Sections C and D of this Chapter in accordance with Article 41.5(2), the application of the agreements listed in Annex 17-F, including the rights and obligations derived therefrom, shall be suspended as of the date from which the Parties provisionally apply Sections C and D of this Chapter in accordance with Article 41.5. If the provisional application of those Sections is terminated and this Agreement does not enter into force, the suspension shall cease and the agreements listed in Annex 17-F shall resume their effect.

3. Notwithstanding paragraphs 1 and 2, a claim pursuant to an agreement listed in Annex 17-F may be submitted in accordance with the rules and procedures established in that agreement, provided that:

(a) the claim arises from an alleged breach of that agreement that took place prior to the date of suspension of the agreement pursuant to paragraph 2 or, if the agreement is not suspended pursuant to paragraph 2, prior to the date of entry into force of this Agreement; and

(b) no more than three years have elapsed from the date of suspension of the agreement pursuant to paragraph 2 or, if that agreement is not suspended pursuant to paragraph 2, from the date of entry into force of this Agreement until the date of submission of the claim.

4. Notwithstanding paragraphs 1 and 2, if the provisional application of Sections C and D of this Chapter is terminated and this Agreement does not enter into force, a claim pursuant to this Agreement may be submitted in accordance with the rules and procedures established in this Agreement, provided that:

(a) the claim arises from an alleged breach of this Agreement that took place during the period of provisional application of Sections C and D of this Chapter; and

(b) no more than three years have elapsed from the date of termination of the provisional application until the date of submission of the claim.

5. For the purposes of this Article, the definition of "entry into force of this Agreement" provided for in Article 41.5 shall not apply.

ARTICLE 17.24

Responsible business conduct

1. Without prejudice to Chapter 33, each Party shall encourage covered investments to incorporate into their internal policies internationally recognised principles and guidelines of corporate social responsibility or responsible business conduct, such as the OECD Guidelines for Multinational Enterprises, the ILO Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy, and the UN Guiding Principles on Business and Human Rights.

2. The Parties reaffirm the importance of investors conducting a due diligence process to identify, prevent, mitigate, and account for the environmental and social risks and impacts of their investment.

SECTION D

RESOLUTION OF INVESTMENT DISPUTES AND INVESTMENT COURT SYSTEM

SUB-SECTION 1

SCOPE AND DEFINITIONS

Article 17.25

Scope and definitions

1. This Section applies to a dispute between a claimant of one Party and the other Party arising from an alleged breach under Article 17.9(2) or Article 17.11(2), or under Section C, which allegedly causes loss or damage to the claimant or its locally established enterprise.

2. This Section also applies to counterclaims in accordance with Article 17.31.

3. A claim with respect to the restructuring of debt of a Party shall be decided in accordance with Annex 17-G.

4. For the purposes of this Section:

(a) "claimant" means an investor of a Party that is a party to an investment dispute with the other Party and that seeks to submit or has submitted a claim, pursuant to this Section, either:

(i) acting on its own behalf; or

(ii) acting on behalf of a locally established enterprise which it owns or controls; the locally established enterprise shall be treated as a national of another Contracting State for the purposes of Article 25(2)(b) of the ICSID Convention;

(b) "disputing parties" means the claimant and the respondent;

(c) "ICSID Additional Facility Rules" means the Rules Governing the Additional Facility for the Administration of Proceedings by the Secretariat of the International Centre for Settlement of Investment Disputes;

(d) "ICSID Convention" means the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, done at Washington on 18 March 1965;

(e) "locally established enterprise" means a juridical person established in the territory of a Party, and owned or controlled by an investor of the other Party[1];

[1] A juridical person is: (a) owned by a person of the other Party if more than 50 per cent of the equity interest in it is beneficially owned by a person of that Party; (b) controlled by a person of the other Party if such person has the power to name a majority of its directors or otherwise to legally direct its actions.

(f) "New York Convention" means the United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, done at New York on 10 June 1958;

(g) "non-disputing Party" means Chile, if the respondent is the EU Party, or the EU Party, if the respondent is Chile;

(h) "proceedings", unless otherwise specified, means proceedings before the Tribunal or Appeal Tribunal under this Section;

(i) "respondent" means Chile, if the claimant is an investor of the EU Party, or the European Union or the Member State concerned, as determined pursuant to Article 17.28, if the claimant is an investor of Chile;

(j) "third-party funding" means any funding provided to a disputing party, by a person who is not a disputing party, to finance part or all of the cost of the proceedings in return for remuneration dependent on the outcome of the dispute or in the form of a donation or grant[1];

(k) "UNCITRAL Arbitration Rules" means the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law; and

(l) "UNCITRAL Transparency Rules" means the UNCITRAL Rules on Transparency in Treaty-based Investor-State Arbitration.

[1] For greater certainty, such funding may be provided directly or indirectly, to a disputing party, its affiliate or representative.

SUB-SECTION 2

ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION AND CONSULTATIONS

ARTICLE 17.26

Mediation

1. The disputing parties may at any time agree to have recourse to mediation.

2. Recourse to mediation is voluntary and without prejudice to the legal position of either disputing party.

3. Mediation procedures shall be governed by the rules set out in Annex 17-H and, where available, rules on mediation adopted by the Sub-Committee[1]. The Sub-Committee shall make best efforts to ensure that the rules on mediation are adopted no later than the first day of the provisional application or entry into force of this Agreement, as the case may be, and in any event no later than two years after such date.

4. The Sub-Committee shall, upon the date of entry into force of this Agreement, establish a list of six individuals of high moral character and recognised competence in the fields of law, commerce, industry or finance who may be relied upon to exercise independent judgment and who are willing and able to serve as mediators.

[1] Any time limit referred to in Annex 17-H may be modified by agreement between the disputing parties.

5. The mediator shall be appointed by agreement of the disputing parties. The disputing parties may jointly request the President of the Tribunal to appoint a mediator from the list established pursuant to this Article or, in the absence of such list, from individuals proposed by either Party. Mediators shall comply with Annex 17-I, *mutatis mutandis*.

6. Once the disputing parties agree to have recourse to mediation, the time limits set out in Articles 17.27(5), 17.27(8), 17.54(10) and 17.55(5) shall be suspended from the date on which it was agreed to have recourse to mediation until the date on which either disputing party decides to terminate the mediation, by way of written notice to the mediator and the other disputing party. At the request of both disputing parties, the Tribunal or the Appeal Tribunal shall stay the proceedings.

ARTICLE 17.27

Consultations and amicable resolution

1. A dispute may, and should as far as possible, be settled amicably through negotiations, good offices or mediation and, where possible, before the submission of a request for consultations pursuant to this Article. Such settlement may be agreed at any time, including after proceedings pursuant to Sub-section 5 have commenced.

2. A mutually agreed solution between the disputing parties pursuant to paragraph 1 shall be notified to the non-disputing Party within 15 days of that mutually agreed solution being reached. Each disputing party shall abide by and comply with any mutually agreed solution reached in accordance with this Article or with Article 17.26. The Sub-Committee shall keep under surveillance the implementation of such mutually agreed solution, and the Party to the mutually agreed solution shall regularly report to the Sub-Committee on the implementation of such solution.

3. If a dispute cannot be settled as provided for in paragraph 1 of this Article, a claimant of a Party alleging a breach of the provisions referred to in Article 17.25(1) and seeking to submit a claim shall submit a request for consultations to the other Party.

4. The request shall contain the following information:

(a) the name and address of the claimant and, if such request is submitted on behalf of a locally established enterprise, the name, address and place of incorporation of the locally established enterprise;

(b) a description of the investment and of its ownership and control;

(c) the provisions referred to in Article 17.25(1) alleged to have been breached;

(d) the legal and factual basis for the claim, including the measure alleged to be inconsistent with the provisions referred to in Article 17.25(1);

(e) the relief sought and the estimated amount of damages claimed; and

(f) information concerning the ultimate beneficial owner and corporate structure of the claimant and evidence establishing that the claimant is an investor of the other Party and that it owns or controls the investment and, if it acts on behalf of a locally established enterprise which it owns or controls, that locally established enterprise.

5. Unless the disputing parties agree to a longer period, consultations shall commence within 60 days of the date of submission of the request for consultations.

6. Unless the disputing parties agree otherwise, the place of consultations shall be:

(a) Santiago, if the consultations concern an alleged breach by Chile;

(b) Brussels, if the consultations concern an alleged breach by the European Union; or

(c) the capital of the Member State concerned, if the consultations concern an alleged breach by that Member State exclusively.

7. The disputing parties may agree to hold consultations through videoconference or other means if appropriate.

8. The request for consultations shall be submitted:

(a) within three years of the date on which the claimant or, if the claimant acts on behalf of the locally established enterprise, the date on which the locally established enterprise, first acquired, or should have first acquired, knowledge of the measure alleged to be inconsistent with the provisions referred to in Article 17.25(1) and of the loss or damage alleged to have been incurred thereby; or

(b) within two years of the date on which the claimant or, if the claimant acts on behalf of the locally established enterprise, the date on which the locally established enterprise ceases to pursue claims or proceedings before a domestic tribunal or court under the law of a Party, and, in any event, no later than five years after the date on which the claimant or, if the claimant acts on behalf of the locally established enterprise, the date on which the locally established enterprise first acquired, or should have first acquired, knowledge of the measure alleged to be inconsistent with the provisions referred to in Article 17.25(1) and of the loss or damage alleged to have been incurred thereby.

9. In the event that the claimant has not submitted a claim pursuant to Article 17.30 within 18 months of submitting the request for consultations, the claimant shall be deemed to have withdrawn its request for consultations and, if applicable, the notice requesting a determination of the respondent pursuant to Article 17.28, and may not submit a claim under this Section with respect to the same alleged breach. That period may be extended by agreement between the disputing parties involved in the consultations.

10. A continuing breach may not renew or interrupt the periods set out in paragraph 8.

11. If the request for consultations concerns an alleged breach of this Agreement by the EU Party, it shall be sent to the European Union. If an alleged breach of this Agreement by a Member State is identified in accordance with Article 17.28, the request for consultations shall also be sent to the Member State concerned.

SUB-SECTION 3

SUBMISSION OF A CLAIM AND CONDITIONS PRECEDENT

Article 17.28

Request for determination of the respondent

1. If the dispute cannot be settled within 90 days of the submission of the request for consultations, the request concerns an alleged breach of this Agreement by the EU Party and the claimant intends to initiate proceedings pursuant to Article 17.30, the claimant shall deliver a notice to the European Union requesting a determination of the respondent.

2. The notice shall identify the measures in respect of which the claimant intends to initiate proceedings. If a measure of a Member State is identified, such notice shall also be sent to the Member State concerned.

3. The EU Party shall, after having made a determination, inform the claimant as soon as possible, and in any case no later than 60 days after the date of receipt of the notice referred to in paragraph 1, as to whether the European Union or a Member State shall be the respondent[1].

4. If the claimant has not been informed of the determination within 60 days of delivering the notice referred to in paragraph 3, the respondent shall be:

(a) the Member State, if the measure or measures identified in the notice referred to in paragraph 1 are exclusively measures of a Member State; or

(b) the European Union, if the measure or measures identified in the notice referred to in paragraph 1 include measures of the European Union.

5. If the claimant submits a claim pursuant to Article 17.30, it shall do so on the basis of the determination communicated as referred to in paragraph 3 of this Article and, if no such determination has been communicated to the claimant, on the basis of paragraph 4 of this Article.

[1] For greater certainty, the EU Party shall make such determination solely based on the application of Regulation (EU) No 912/2014 of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 establishing a framework for managing financial responsibility linked to investor-to-state dispute settlement tribunals established by international agreements to which the European Union is party (OJ EU L 257, 28.8.2014, p. 121).

6. If either the European Union or a Member State acts as respondent following a determination made pursuant to paragraph 3, neither the European Union nor the Member State concerned may assert the inadmissibility of the claim or lack of jurisdiction of the Tribunal, or otherwise assert that the claim or award is unfounded or invalid, on the grounds that the proper respondent should be or should have been the European Union rather than the Member State, or vice versa.

7. The Tribunal and the Appeal Tribunal shall be bound by the determination made pursuant to paragraph 3 or, if no such determination has been communicated to the claimant, on the basis of paragraph 4.

8. Nothing in this Agreement or in the applicable rules on dispute settlement shall prevent the exchange of all information relating to a dispute between the European Union and the Member State concerned.

ARTICLE 17.29

Requirements for a submission of a claim

1. Before submitting a claim, the claimant shall:

(a) withdraw any pending claim or proceedings before any domestic or international court or tribunal under domestic or international law concerning any measure alleged to constitute a breach of the provisions referred to in Article 17.25(1);

(b) provide a written waiver that it will not initiate any claim or proceedings before any domestic or international court or tribunal under domestic or international law concerning any measure alleged to constitute a breach of the provisions referred to in Article 17.25(1);

(c) provide a declaration that it will not enforce any award rendered pursuant to this Section before such award has become final pursuant to Article 17.56, and that it will not seek to appeal, review, set aside, annul, revise or initiate any other similar proceedings before any domestic or international court or tribunal with respect to an award issued pursuant to this Section.

2. The Tribunal shall dismiss a claim by a claimant who has submitted another claim to the Tribunal or to any other domestic or international court or tribunal concerning the same measure as that alleged to be inconsistent with the provisions referred to in Article 17.25(1), unless the claimant withdraws such pending claim. This paragraph shall not apply if the claimant submits a claim to a domestic court or tribunal seeking interim injunctive or declaratory relief.

3. For the purposes of this Article, the claimant includes the investor and, if the investor acted on behalf of the locally established enterprise, the locally established enterprise. In addition, for the purposes of subparagraph (a) of paragraph 1 and paragraph 2, the claimant also includes:

(a) if the claim is submitted by an investor acting on its own behalf, all persons who, directly or indirectly, have an ownership interest in, or are controlled by, the investor and claim to have suffered the same loss or damage[1] as the investor; or

(b) if the claim is submitted by an investor acting on behalf of a locally established enterprise, all persons who, directly or indirectly, have an ownership interest in, or are controlled by, the locally established enterprise and claim to have suffered the same loss or damage[2] as the locally established enterprise.

---

[1] For greater certainty, the same loss or damage means loss or damage flowing from the same measure which the person seeks to recover in the same capacity as the claimant (e.g. if the claimant sues as a shareholder, this provision would cover a related person also pursuing recovery as a shareholder).

[2] For greater certainty, the same loss or damage means loss or damage flowing from the same measure which the person seeks to recover in the same capacity as the claimant (e.g. if the claimant sues as a shareholder, this provision would cover a related person also pursuing recovery as a shareholder).

ARTICLE 17.30

Submission of a claim

1. If the dispute cannot be settled within six months of the submission of the request for consultations and, if applicable, at least three months have elapsed from the submission of the notice requesting a determination of the respondent pursuant to Article 17.28, the claimant may, provided that it satisfies the requirements set out in this Article and in Article 17.32, submit a claim to the Tribunal.

2. A claim may be submitted to the Tribunal under one of the following sets of rules on dispute settlement:

(a) the ICSID Convention, provided that both the respondent and the State of the claimant are parties to the ICSID Convention;

(b) the ICSID Additional Facility Rules, provided that either the respondent or the State of the claimant is a party to the ICSID Convention;

(c) the UNCITRAL Arbitration Rules; or

(d) any other rules agreed by the disputing parties on request of the claimant.

3. The rules on dispute settlement referred to in paragraph 2 shall apply subject to the rules set out in this Section, as supplemented by any rules adopted by the Sub-Committee.

4. All the claims identified by the claimant in the submission of its claim pursuant to this Article shall be based on information identified in its request for consultations pursuant to subparagraphs (c) and (d) of Article 17.27(4).

5. Claims submitted in the name of a class composed of a number of unidentified claimants, or submitted by a representative intending to conduct the proceedings acting in the interests of a number of identified or unidentified claimants that delegate all decisions relating to the proceedings on their behalf, shall not be admissible.

6. For greater certainty, a claimant may not submit a claim under this Section if its investment has been made through fraudulent misrepresentation, concealment, corruption or conduct amounting to an abuse of process.

ARTICLE 17.31

Counterclaims

1. The respondent may submit a counterclaim on the basis of a claimant's failure to comply with an international obligation applicable in the territories of both Parties[1], arising in connection with the factual basis of the claim[2].

2. The counterclaim shall be submitted no later than in the respondent's counter-memorial or statement of defence, or at a later stage in the proceedings if the Tribunal decides that the delay was justified in the circumstances.

3. For greater certainty, a claimant's consent to the procedures under this Section as referred to in Article 17.32 includes the submission of counterclaims by the respondent.

---

1 For greater certainty, the obligations referred to in this paragraph shall be based on legal commitments that the Parties have consented to.

2 The Joint Council shall, on request of a Party, issue binding interpretations pursuant to Article 17.38(6) to clarify the scope of international obligations that are referred to in this paragraph.

ARTICLE 17.32

Consent

1. The respondent consents to the submission of a claim under this Section.

2. The consent under paragraph 1 and the submission of a claim under this Section shall be deemed to satisfy the requirements of:

(a) Article 25 of the ICSID Convention and the ICSID Additional Facility Rules for written consent of the disputing parties; and

(b) Article II of the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, done in New York on 10 June 1958 (the "New York Convention") for an agreement in writing.

3. The claimant is deemed to give consent in accordance with the procedures provided for in this Section at the time of submitting a claim pursuant to Article 17.30.

ARTICLE 17.33

Third-party funding

1. If a disputing party has received or is receiving third-party funding, or has arranged to receive third-party funding, the disputing party benefiting from it shall disclose to the other disputing party and to the division of the Tribunal or, if the division of the Tribunal is not established, to the President of the Tribunal, the name and address of the third-party funder, and if applicable, of the ultimate beneficial owner and corporate structure.

2. The disputing party shall make the disclosure under paragraph 1 at the time of submission of a claim, or, if the third-party funding is arranged after the submission of a claim, without delay, as soon as the arrangement is concluded or the donation or grant is made. The disputing party shall immediately notify the Tribunal of any changes to the information disclosed.

3. The Tribunal may order disclosure of further information regarding the funding arrangement and the third-party funder if it deems it necessary at any stage of the proceedings.

SUB-SECTION 4

INVESTMENT COURT SYSTEM

ARTICLE 17.34

Tribunal of first instance

1. A Tribunal of first instance ("Tribunal") is hereby established to hear claims submitted pursuant to Article 17.30.

2. The Joint Committee shall, upon the entry into force of this Agreement, appoint nine Judges to the Tribunal. Three of the Judges shall be nationals of a Member State, three shall be nationals of Chile and three shall be nationals of third countries. In appointing the Judges, the Joint Committee is encouraged to consider the need to ensure diversity and a fair gender representation.

3. The Joint Committee may decide to increase or to decrease the number of Judges by multiples of three. Additional appointments shall be made according to the criteria provided for in paragraph 2.

4. The Judges shall possess the qualifications required in the countries of which they are nationals for appointment to judicial office, or be jurists of recognised competence. They shall have demonstrated expertise in public international law. It is desirable that they have expertise in international investment law, international trade law and the resolution of disputes arising under international investment or international trade agreements.

5. The Judges shall be appointed for a five-year term. However, the terms of five Judges, namely two nationals of a Member State, two nationals of Chile and one national of a third country, of the nine appointed immediately after the entry into force of this Agreement, to be determined by lot, shall extend to eight years. Vacancies shall be filled as they arise. A Judge appointed to replace another Judge whose term of office has not expired shall hold office for the remainder of the predecessor's term. A Judge who is serving on a division of the Tribunal when their term expires may, with the authorisation of the President of the Tribunal, continue to serve on the division until the closure of the proceedings of that division and shall, for that purpose only, be deemed to continue to be a Judge of the Tribunal.

6. The Tribunal shall have a President and Vice-President responsible for organisational issues, with the assistance of a Secretariat. The President and the Vice-President shall be selected by lot for a two-year term from among the Judges who are nationals of third countries. They shall serve on the basis of a rotation drawn by lot by the co-Chairs of the Joint Committee. The Vice-President shall act as the President when the President is unavailable.

7. The Tribunal shall hear cases in divisions consisting of three Judges, of whom one shall be a national of a Member State, one a national of Chile and one a national of a third country. The division shall be chaired by the Judge who is a national of a third country.

8. When a claim is submitted pursuant to Article 17.30, the President of the Tribunal shall establish the composition of the division of the Tribunal hearing the case on a rotation basis, ensuring that the composition of the divisions is random and unpredictable, while giving equal opportunity to all Judges to serve.

9. Notwithstanding paragraph 7 of this Article, the disputing parties may agree that a case be heard by a sole Judge who is a national of a third country, to be appointed by the President of the Tribunal. The respondent shall give sympathetic consideration to such a request from the claimant, in particular if the compensation or damages claimed are relatively low. Such a request should be made at the same time as the filing of the claim pursuant to Article 17.30.

10. The Tribunal shall establish its own working procedures, after discussing with the Parties.

11. The Judges shall be available at all times and on short notice, and shall stay abreast of dispute settlement activities under this Part of this Agreement.

12. In order to ensure their availability, the Judges shall be paid a monthly retainer fee to be determined by decision of the Joint Committee. The President of the Tribunal and, if applicable, the Vice-President shall receive a fee equivalent to the fee determined pursuant to Article 17.35(11) for each day worked in fulfilling the functions of President of the Tribunal pursuant to this Section.

13. The retainer fee shall be paid by the Parties, taking into account their respective levels of development, into an account managed by the Secretariat of the International Centre for Settlement of Investment Disputes ("ICSID"). If one Party fails to pay the retainer fee, the other Party may elect to pay that fee itself. Any such arrears will remain payable, with appropriate interest. The Joint Committee shall regularly review the amount and repartition of those fees and may recommend relevant adjustments.

14. Unless the Joint Committee adopts a decision pursuant to paragraph 15 of this Article, the amount of the other fees and expenses of the Judges on a division of the Tribunal shall be determined pursuant to Regulation 14(1) of the Administrative and Financial Regulations of the ICSID Convention in force on the date of the submission of the claim and allocated by the Tribunal among the disputing parties in accordance with Article 17.54(5), (6) and (7).

15. Upon a decision by the Joint Committee, the retainer fee and other fees and expenses may be permanently transformed into a regular salary. In that event, the Judges shall serve on a full-time basis and the Joint Committee shall establish their remuneration and related organisational matters. The Judges receiving a regular salary shall not be permitted to engage in any occupation, whether gainful or not, unless an exemption is exceptionally granted by the President of the Tribunal.

16. The Secretariat of the ICSID shall act as Secretariat for the Tribunal and provide it with appropriate support. The expenses for such support shall be allocated by the Tribunal among the disputing parties in accordance with Article 17.54(5), (6) and (7).

ARTICLE 17.35

Appeal Tribunal

1. A permanent Appeal Tribunal is hereby established to hear appeals of the awards issued by the Tribunal.

2. The Joint Committee shall, upon the entry into force of this Agreement, appoint six Members to the Appeal Tribunal. Two of the Members shall be nationals of a Member State, two shall be nationals of Chile and two shall be nationals of third countries. In appointing the Members of the Appeal Tribunal, the Joint Committee is encouraged to consider the need to ensure diversity and a fair gender representation.

3. The Joint Committee may decide to increase the number of the Members of the Appeal Tribunal by multiples of three. Additional appointments shall be made in accordance with the criteria provided for in paragraph 2.

4. The Members of the Appeal Tribunal shall possess the qualifications required in the countries of which they are nationals for appointment to the highest judicial office, or be jurists of recognised competence. They shall have demonstrated expertise in public international law. It is desirable that they have expertise in international investment law, international trade law and the resolution of disputes arising under international investment or international trade agreements.

5. Members of the Appeal Tribunal shall be appointed for a five-year term. However, the terms of three of the six Members appointed immediately after the entry into force of this Agreement, to be determined by lot, shall extend to eight years. Vacancies shall be filled as they arise. A Member appointed to replace another Member whose term of office has not expired shall hold office for the remainder of the predecessor's term. A Member who is serving on a division of the Appeal Tribunal when their term expires may, with the authorisation of the President of the Appeal Tribunal, continue to serve on the division until the closure of the proceedings of that division and shall, for that purpose only, be deemed to continue to be a Member of the Appeal Tribunal.

6. The Appeal Tribunal shall have a President and Vice-President responsible for organisational issues, with the assistance of a Secretariat. The President and the Vice-President shall be selected by lot for a two-year term from among the Members who are nationals of third countries. They shall serve on the basis of a rotation drawn by lot by the co-Chairs of the Joint Committee. The Vice-President shall act as the President when the President is unavailable.

7. The Appeal Tribunal shall hear appeals in divisions consisting of three Members, of whom one shall be a national of a Member State, one a national of Chile and one a national of a third country. The division shall be chaired by the Member who is a national of a third country.

8. The President of the Appeal Tribunal shall establish the composition of the division hearing each appeal on a rotation basis, ensuring that the composition of each division is random and unpredictable, while giving equal opportunity to all Members to serve.

9. The Appeal Tribunal shall establish its own working procedures, after discussing with the Parties.

10. All Members serving on the Appeal Tribunal shall be available at all times and on short notice, and shall stay abreast of other dispute settlement activities under this Part of this Agreement.

11. In order to ensure their availability, the Members of the Appeal Tribunal shall be paid a monthly retainer fee and receive a fee for each day worked as a Member, to be determined by decision of the Joint Committee. The President of the Appeal Tribunal and, if applicable, the Vice-President, shall receive a fee for each day worked in fulfilling the functions of President of the Appeal Tribunal pursuant to this Section.

12. The remuneration of the Members of the Appeal Tribunal shall be paid by the Parties, taking into account their respective levels of development, into an account managed by the ICSID Secretariat. If one Party fails to pay the retainer fee, the other Party may elect to pay that fee itself. Any such arrears will remain payable, with appropriate interest. The Joint Committee shall regularly review the amount and repartition of those fees and may recommend relevant adjustments.

13. Upon a decision by the Joint Committee, the retainer fee and the fees for days worked may be permanently transformed into a regular salary. In that event, the Members of the Appeal Tribunal shall serve on a full-time basis and the Joint Committee shall establish their remuneration and related organisational matters. The Members of the Appeal Tribunal receiving a regular salary shall not be permitted to engage in any occupation, whether gainful or not, unless an exemption is exceptionally granted by the President of the Appeal Tribunal.

14. The ICSID Secretariat shall act as Secretariat for the Appeal Tribunal and provide it with appropriate support. The expenses for such support shall be allocated by the Appeal Tribunal among the disputing parties in accordance with Article 17.54(5), (6) and (7).

ARTICLE 17.36

Ethics

1. The Judges of the Tribunal and the Members of the Appeal Tribunal shall be chosen among persons whose independence is beyond doubt. They shall not be affiliated with any government[1]. They shall not take instructions from any government or organisation on matters related to the dispute. They shall not participate in the consideration of any disputes that would create a direct or indirect conflict of interest. They shall comply with Annex 17-I. Upon appointment, they shall refrain from acting as counsel or as party-appointed expert or witness in any pending or new investment dispute under this Agreement or any other agreement or national legal system.

[1] For greater certainty, the fact that a person receives an income from the government, or was formerly employed by the government, or has a family relationship with a government official, does not in itself render that person ineligible.

2. If a disputing party considers that a Judge of the Tribunal or a Member of the Appeal Tribunal does not meet the requirements set out in paragraph 1, it shall send a notice of challenge to the appointment to the President of the Tribunal or to the President of the Appeal Tribunal, as applicable. The notice of challenge shall be sent within 15 days of the date on which the composition of the division of the Tribunal or of the Appeal Tribunal has been communicated to the disputing party, or within 15 days of the date on which the relevant facts came to its knowledge if they could not have reasonably been known at the time of the composition of the division. The notice of challenge shall state the grounds for the challenge.

3. If, within 15 days of the date of the notice of challenge, the challenged Judge of the Tribunal or Member of the Appeal Tribunal has elected not to resign from that division, the President of the Tribunal or the President of the Appeal Tribunal, as applicable, shall, after hearing the disputing parties and after providing the Judge of the Tribunal or the Member of the Appeal Tribunal with an opportunity to submit observations, issue a decision within 45 days of receipt of the notice of challenge and immediately notify the disputing parties and the other Judges or Members of that division.

4. Challenges to the appointment to a division of the President of the Tribunal shall be decided by the President of the Appeal Tribunal and vice versa.

5. Upon a reasoned recommendation from the President of the Appeal Tribunal[1], the Parties, by decision of the Joint Committee, may decide to remove a Judge from the Tribunal or a Member from the Appeal Tribunal where their behaviour is inconsistent with the obligations set out in paragraph 1 of this Article and incompatible with their continued membership of the Tribunal or Appeal Tribunal. If the alleged behaviour in question is that of the President of the Appeal Tribunal, the President of the Tribunal shall submit the reasoned recommendation. Articles 17.34(2) and 17.35(2) shall apply *mutatis mutandis* for filling vacancies that may arise pursuant to this paragraph.

ARTICLE 17.37

Multilateral dispute settlement mechanisms

The Parties shall endeavour to cooperate for the establishment of a multilateral investment tribunal and appellate mechanism for the resolution of investment disputes. Upon the entry into force between the Parties of an international agreement providing for such a multilateral mechanism applicable to disputes under this Part of this Agreement, the relevant parts of this Section shall cease to apply. The Joint Committee may adopt a decision specifying any necessary transitional arrangements.

[1] This recommendation is without prejudice to the ability of the Joint Committee to draw the attention of the President of the Appeal Tribunal to the behaviour of a Judge of the Tribunal or a Member of the Appeal Tribunal that may be inconsistent with the obligations set out in paragraph 1 and incompatible with their continued membership of the Tribunal or Appeal Tribunal.

SUB-SECTION 5

CONDUCT OF PROCEEDINGS

Article 17.38

Applicable law and rules of interpretation

1. The Tribunal shall determine whether the measure in respect of which the claimant is submitting a claim is inconsistent with any of the provisions referred to in Article 17.25(1).

2. In making such a determination, the Tribunal shall apply this Agreement and other rules of international law applicable between the Parties. It shall interpret this Agreement in accordance with customary rules of interpretation of public international law, as codified in the Vienna Convention on the Law of Treaties.

3. For greater certainty, in determining the consistency of a measure with the provisions referred to in Article 17.25(1), the Tribunal shall consider, when relevant, the law of a Party as a matter of fact. In doing so, the Tribunal shall follow the prevailing interpretation given to such law by the courts or authorities of that Party and any meaning given to such law by the Tribunal shall not be binding upon the courts or authorities of that Party.

4. For greater certainty, the Tribunal shall not have jurisdiction to determine the legality of a measure alleged to constitute a breach of the provisions referred to in Article 17.25(1) under the law of the disputing party.

5. For greater certainty, if an investor of a Party submits a claim under this Section, including a claim alleging that a Party breached Article 17.17, the burden of proof relating to that claim lies on the investor, in line with the general principles of international law applicable to the dispute.

6. Where serious concerns arise as regards matters of interpretation relating to Section C[1] or D, the Joint Council may adopt decisions interpreting this Agreement. Any such interpretation shall be binding on the Tribunal and the Appeal Tribunal. The Joint Council may decide that an interpretation shall have binding effect from a specific date.

ARTICLE 17.39

Interpretation of annexes

1. Following a request for consultations pursuant to Article 17.27(3), the respondent may request, in writing, the Sub-Committee to determine whether, and, if so, to what extent, the measure which is the subject of the request for consultations falls within the scope of a non-conforming measure set out in Annex 17-A or 17-B.

[1] As referred to in Article 17.25.

2. The request to the Sub-Committee shall be submitted as soon as possible after the reception of the request for consultations. Upon the request to the Sub-Committee, the periods of time referred to in Articles 17.27(5), 17.27(8), 17.54(10) and 17.55(5) shall be suspended.

3. The Sub-Committee shall, in good faith, attempt to make the requested determination. Any such determination shall be transmitted promptly to the disputing parties.

4. If the Sub-Committee has not made a determination within three months of the request of the matter, the suspension of those periods of time ceases to apply.

ARTICLE 17.40

Other claims

If claims are brought pursuant to this Section, to Chapter 38 or to another international agreement concerning the same alleged breach of the provisions referred to in Article 17.25(1), and there is a potential for overlapping compensation, or the claim pursuant to the other international agreement could have a significant impact on the resolution of the claim brought pursuant to this Section, the Tribunal shall, if relevant, after hearing the disputing parties, take into account proceedings pursuant to Chapter 38 or the other international agreement in its decision, order or award. To that end, it may also stay its proceedings. In acting pursuant to this Article, the Tribunal shall respect Article 17.54(10).

ARTICLE 17.41

Anti-circumvention

For greater certainty, the Tribunal shall decline jurisdiction if the dispute had arisen, or was reasonably foreseeable, at the time when the claimant acquired ownership or control of the investment subject to the dispute or engaged in a corporate restructuring, provided that the Tribunal determines, on the basis of the facts of the case, that the claimant acquired ownership or control of the investment or engaged in the corporate restructuring for the main purpose of submitting the claim under this Section. The possibility to decline jurisdiction in such circumstances is without prejudice to other jurisdictional objections which could be entertained by the Tribunal.

ARTICLE 17.42

Claims manifestly without legal merit

1. The respondent may, no later than 30 days after of the constitution of the division of the Tribunal pursuant to Article 17.34(7), and in any event before the first session of the division of the Tribunal, or no later than 30 days after the respondent became aware of the facts on which the objection is based, file an objection that a claim is manifestly without legal merit.

2. The respondent shall specify as precisely as possible the basis for the objection.

3. The Tribunal, after giving the disputing parties an opportunity to present their observations on the objection, shall, at the first session of the division of the Tribunal or promptly thereafter, issue a decision or provisional award on the objection, stating the grounds therefor. In the event that the objection is received after the first session of the division of the Tribunal, the Tribunal shall issue such decision or provisional award as soon as possible, and in any event no later than 120 days after the objection was filed. In deciding on the objection, the Tribunal shall assume the facts as alleged by the claimant to be true and may also consider any relevant facts which are not in dispute.

4. The decision of the Tribunal shall be without prejudice to the right of a disputing party to object, pursuant to Article 17.43 or in the course of the proceedings, to the legal merits of a claim and without prejudice to the Tribunal's authority to address other objections as a preliminary question.

ARTICLE 17.43

Claims unfounded as a matter of law

1. Without prejudice to the Tribunal's authority to address other objections as a preliminary question or to a respondent's right to raise any such objections at any appropriate time, the Tribunal shall address and decide as a preliminary question any objection by the respondent that a claim, or any part thereof, submitted under this Section, as a matter of law is not a claim for which an award in favour of the claimant may be made under Article 17.54, even if the facts as alleged by the claimant were assumed to be true. The Tribunal may also consider any relevant facts which are not in dispute.

2. An objection pursuant to paragraph 1 of this Article shall be submitted to the Tribunal as soon as possible after the division of the Tribunal is constituted, and in any event no later than the date the Tribunal sets for the respondent to submit its counter-memorial or statement of defence. An objection pursuant to paragraph 1 may not be submitted as long as proceedings under Article 17.42 are pending, unless the Tribunal, after having taken due account of the circumstances of the case, grants leave to file an objection under this Article.

3. On receipt of an objection pursuant to paragraph 1, and unless it considers the objection manifestly unfounded, the Tribunal shall suspend any proceedings on the merits, establish a schedule for considering the objection that is consistent with any schedule it has established for considering any other preliminary question, and issue a decision or provisional award on the objection, stating the grounds therefor.

ARTICLE 17.44

Transparency

1. The UNCITRAL Transparency Rules shall apply to disputes under this Section *mutatis mutandis*, in addition to the following rules.

2. The following documents shall be included in the list of documents referred to in Article 3(1) of the UNCITRAL Transparency Rules: the agreement to have recourse to mediation referred to in Article 17.26 of this Agreement, the request for consultations referred to in Article 17.27 of this Agreement, the notice requesting a determination of the respondent, and the determination of the respondent, referred to in Article 17.28 of this Agreement, the notice of challenge, and the decision on the challenge, referred to in Article 17.36 of this Agreement, and the consolidation request referred to in Article 17.53 of this Agreement.

3. For greater certainty, exhibits may be made available to the public in accordance with Article 3(3) of the UNCITRAL Transparency Rules.

4. Notwithstanding Article 2 of the UNCITRAL Transparency Rules, the EU Party or Chile, as the case may be, shall make publicly available in a timely manner and prior to the constitution of the division, the request for consultations referred to in Article 17.27 of this Agreement, the notice requesting a determination of the respondent, and the determination of the respondent, referred to in Article 17.28 of this Agreement, subject to the redaction of confidential or protected information[1]. Such documents may be made publicly available by communication to the repository referred to in the UNCITRAL Transparency Rules.

5. Any disputing party that intends to use in a hearing information designated as confidential or protected shall inform the Tribunal thereof.

[1] For greater certainty, confidential or protected information shall be understood as defined in and determined pursuant to Article 7 of the UNCITRAL Transparency Rules.

6. Any disputing party claiming that certain information constitutes confidential or protected information shall clearly designate it as such when it is submitted to the Tribunal.

7. For greater certainty, nothing in this Section requires the respondent to withhold from the public any information required to be disclosed by its law.

ARTICLE 17.45

Interim measures

The Tribunal may order interim measures of protection to preserve the rights of a disputing party or to ensure that the Tribunal's jurisdiction is made fully effective, including an order to preserve evidence in possession or control of a disputing party, or to protect the Tribunal's jurisdiction. The Tribunal shall not order the seizure of assets or prevent the application of the treatment alleged to constitute a breach.

ARTICLE 17.46

Discontinuance

If, following the submission of a claim under this Section, the claimant fails to take any steps in the proceedings for 180 consecutive days after that submission, or for such period as the disputing parties may agree, the claimant shall be deemed to have withdrawn its claim and to have discontinued the proceedings. The Tribunal shall, at the request of the respondent, and after having given notice to the disputing parties, take note of the discontinuance in an order and issue an award on costs. After such an order has been rendered, the authority of the Tribunal shall lapse. The claimant may not subsequently submit a claim on the same matter.

ARTICLE 17.47

Security for costs

1. For greater certainty, on request of the respondent, the Tribunal may order the claimant to provide security for all or a part of the costs if there are reasonable grounds to believe that the claimant risks not being able to honour a possible decision on costs issued against it.

2. If the security for costs is not provided in full within 30 days of the Tribunal's order or within any other time period set by the Tribunal, the Tribunal shall inform the disputing parties thereof and may order the suspension or termination of the proceedings.

3. The Tribunal shall consider all evidence provided in relation to the circumstances referred to in paragraph 1, including the existence of third-party funding.

ARTICLE 17.48

The non-disputing Party

1. The respondent shall, no later than 30 days after receipt of or promptly after any dispute concerning confidential or protected information has been resolved, deliver to the non-disputing Party:

(a) the request for consultations referred to in Article 17.27, the notice requesting a determination referred to in Article 17.28, the claim referred to in Article 17.30 and any other documents that are appended to such documents;

(b) on request of the non-disputing Party:

(i) pleadings, memorials, briefs, requests and other submissions made to the Tribunal by a disputing party;

(ii) written submissions made to the Tribunal by a third person;

(iii) minutes or transcripts of hearings of the Tribunal, if available; and

(iv) orders, awards and decisions of the Tribunal; and

(c) on request and at the cost of the non-disputing Party, all or part of the evidence that has been submitted to the Tribunal.

2. The non-disputing Party has the right to attend a hearing held under this Section.

3. The Tribunal shall accept or, after consultation with the disputing parties, may invite written or oral submissions on issues relating to the interpretation of this Agreement from the non-disputing Party. The Tribunal shall ensure that the disputing parties are given a reasonable opportunity to present their observations on any submission by the non-disputing Party.

ARTICLE 17.49

Intervention by third parties

1. The Tribunal shall allow any person which can establish a direct and present interest in the specific circumstances of the dispute ("the intervener") to intervene as a third party. The intervention shall be limited to supporting, in whole or in part, the legal position of one of the disputing parties.

2. An application to intervene must be lodged within 90 days of the publication of submission of the claim pursuant to Article 17.30. The Tribunal shall rule on the application within 90 days of the date when that application was lodged, after giving the disputing parties an opportunity to submit their observations.

3. If the application to intervene is granted, the intervener shall receive a copy of every procedural order served on the disputing parties, except, if applicable, confidential or protected information. The intervener may submit a statement in intervention within a time period set by the Tribunal after the communication of the procedural orders. The disputing parties shall have an opportunity to reply to the statement in intervention. The intervener shall be permitted to attend the hearings held under this Section and to make an oral statement.

4. In the event of an appeal, the intervener shall be entitled to intervene before the Appeal Tribunal. Paragraph 3 shall apply *mutatis mutandis*.

5. The right of intervention conferred by this Article is without prejudice to the possibility for the Tribunal to accept *amicus curiae* briefs from third persons that have a significant interest in the proceedings, in accordance with Article 4 of the UNCITRAL Transparency Rules.

6. For greater certainty, the fact that a person is a creditor of the claimant shall not be considered in itself sufficient to establish that that person has a direct and present interest in the specific circumstances of the dispute.

ARTICLE 17.50

Expert reports

Without prejudice to the appointment of other kinds of experts, when authorised by the applicable rules referred to in Article 17.30(2), the Tribunal, on request of a disputing party or on its own initiative after consulting the disputing parties, may appoint one or more experts to report to it in writing on any factual issue concerning environmental, health, safety or other matters raised by a disputing party in the proceedings.

ARTICLE 17.51

Indemnification and other compensation

The Tribunal shall not accept as a valid defence or similar claim the fact that the claimant or the locally established enterprise has received, or will receive, indemnification or other compensation pursuant to an insurance or guarantee contract in respect of all or part of the compensation sought in a dispute initiated pursuant to this Section.

ARTICLE 17.52

Role of the Parties

1. A Party shall not bring an international claim in respect of a dispute submitted pursuant to Article 17.30, unless the other Party has failed to abide by and comply with the award rendered in such dispute. This shall not exclude the possibility of dispute settlement under Chapter 38 in respect of a measure of general application, even if that measure is alleged to have violated this Agreement as regards a specific investment in respect of which a dispute has been initiated pursuant to Article 17.30. This paragraph is without prejudice to Article 17.48.

2. Paragraph 1 does not preclude informal exchanges for the sole purpose of facilitating a settlement of the dispute.

ARTICLE 17.53

Consolidation

1. If two or more claims that have been submitted separately under this Section have a question of law or fact in common and arise from the same events and circumstances, the respondent may submit to the President of the Tribunal a request for the consolidated consideration of all such claims or parts thereof. The request shall stipulate:

(a) the names and addresses of the disputing parties to the claims sought to be consolidated;

(b) the scope of the consolidation sought; and

(c) the grounds for the request sought.

2. The respondent shall also deliver the request to each claimant in the claims which the respondent seeks to consolidate.

3. If all disputing parties to the claims sought to be consolidated agree on the consolidated consideration of the claims, those disputing parties shall submit a joint request to the President of the Tribunal pursuant to paragraph 1. Unless the President of the Tribunal determines that the request is manifestly unfounded, the President of the Tribunal shall, within 30 days of receiving such request, constitute a new division (the "consolidating division") of the Tribunal pursuant to Article 17.34, which shall have jurisdiction over some or all of the claims, in whole or in part, which are subject to that request.

4. If the disputing parties referred to in paragraph 3 of this Article have not reached an agreement on consolidation within 30 days of the receipt of the request for consolidation referred to in paragraph 1 of this Article by the last claimant to receive it, the President of the Tribunal shall constitute a consolidating division of the Tribunal pursuant to Article 17.34. The consolidating division shall assume jurisdiction over some or all of the claims, in whole or in part, if, after considering the views of the disputing parties, it is satisfied that the claims submitted pursuant to Article 17.30 have a question of law or fact in common and arise from the same events or circumstances, and that consolidation would best serve the interests of fair and efficient resolution of the claims, including the interest of consistency of awards.

5. If the claimants have not agreed on the dispute settlement rules provided for in the list set out in Article 17.30(2) within 30 days of the date of receipt of the request for consolidated consideration by the last claimant to receive it, the consolidated consideration of the claims shall be submitted to the consolidating division of the Tribunal under application of the UNCITRAL Arbitration Rules subject to the rules set out in this Section.

6. Divisions of the Tribunal constituted pursuant to Article 17.34 shall cede jurisdiction in relation to the claims, or parts thereof, over which the consolidating division has jurisdiction, and the proceedings of such divisions shall be suspended. The award of the consolidating division of the Tribunal in relation to the parts of the claims over which it has assumed jurisdiction shall be binding on the divisions which have jurisdiction over the remainder of the claims as of the date on which the award becomes final pursuant to Article 17.56.

7. A claimant whose claim is subject to consolidation may withdraw its claim, or the part thereof subject to consolidation, from the dispute settlement proceedings under this Article, and, in that event, such claim or part thereof may not be resubmitted pursuant to Article 17.30.

8. At the request of the respondent, the consolidating division of the Tribunal, on the same basis and with the same effect as in paragraphs 3 to 6, may decide whether it shall have jurisdiction over all or part of a claim falling within the scope of paragraph 1 which is submitted after the initiation of the consolidation proceedings.

9. On request of one of the claimants, the consolidating division of the Tribunal may take measures in order to preserve the confidentiality of confidential or protected information of that claimant vis-à-vis other claimants. Such measures may include the submission of redacted versions of documents containing confidential or protected information to the other claimants, or arrangements to hold parts of the hearing in private.

ARTICLE 17.54

Provisional award

1. If the Tribunal concludes that the respondent has breached any of the provisions referred to in Article 17.25(1) as alleged by the claimant, the Tribunal may, on the basis of a request from the claimant and after hearing the disputing parties, award only:

(a) monetary damages and any applicable interest; and

(b) restitution of property, in which case the award shall provide that the respondent may pay monetary damages, and any applicable interest in lieu of restitution, determined in accordance with Article 17.19.

Where the claim was submitted on behalf of a locally established enterprise, any award under this paragraph shall provide that:

(a) any monetary damages and interest shall be paid to the locally established enterprise;

(b) any restitution of property shall be made to the locally established enterprise.

For greater certainty, the Tribunal may not award remedies other than those referred to in the first subparagraph, nor may order the repeal, cessation or modification of the measure concerned.

2. Monetary damages shall not be greater than the loss suffered by the claimant or, if the claimant acted on behalf of the locally established enterprise, by the locally established enterprise as a result of the breach of the relevant provisions referred to in Article 17.25(1), reduced by any prior damages or compensation already provided by the Party concerned. The Tribunal shall establish such monetary damages on the basis of the submissions of the disputing parties, and shall consider, if applicable, contributory fault, whether deliberate or negligent, or failure to mitigate damages.

3. For greater certainty, if an investor of a Party submits a claim pursuant to Article 17.30, it may recover only loss or damage that it has incurred in its capacity as an investor of a Party.

4. The Tribunal may not award punitive damages.

5. The Tribunal shall order that the costs of the conduct of the proceedings be borne by the unsuccessful disputing party. In exceptional circumstances, the Tribunal may apportion such costs between the disputing parties if it determines that apportionment is appropriate in the circumstances of the case.

6. The Tribunal shall also allocate other reasonable costs, including the reasonable costs of legal representation and assistance, to be borne by the unsuccessful disputing party when it dismisses a claim and renders an award pursuant to Article 17.42 or 17.43. In other circumstances, the Tribunal shall determine the allocation of other reasonable costs, including the reasonable costs of legal representation and assistance among the disputing parties, taking into consideration the outcome of the proceedings and other relevant circumstances, such as the conduct of the disputing parties.

7. If only some parts of the claims have been successful, the costs shall be adjusted proportionately to the number or extent of the successful parts of the claims.

8. The Appeal Tribunal shall establish and apportion costs in accordance with this Article.

9. No later than one year after the date of entry into force of this Agreement, the Joint Committee shall adopt supplementary rules on fees for the purpose of determining the maximum amount of costs of legal representation and assistance that may be borne by specific categories of unsuccessful disputing parties, taking into account their financial resources.

10. The Tribunal shall issue a provisional award within 24 months of the date of submission of the claim. If that deadline cannot be respected, the Tribunal shall adopt a decision to that effect, which shall specify to the disputing parties the reasons for such delay and indicate an estimated date for the issuance of the provisional award.

ARTICLE 17.55

Appeal procedure

1. Either disputing party may appeal a provisional award before the Appeal Tribunal within 90 days of its issuance. The grounds for appeal are:

(a) that the Tribunal has erred in the interpretation or application of the applicable law;

(b) that the Tribunal has manifestly erred in the appreciation of the facts, including, if relevant, the appreciation of the law of a Party; or

(c) those provided for in Article 52 of the ICSID Convention, in so far as they are not covered by subparagraph (a) or (b) of this paragraph.

2. The Appeal Tribunal shall reject the appeal if it finds that the appeal is unfounded. It may also reject the appeal on an expedited basis if it is clear that the appeal is manifestly unfounded.

3. If the Appeal Tribunal finds that the appeal is well founded, the decision of the Appeal Tribunal shall modify or reverse the legal findings and conclusions in the provisional award in whole or part. Its decision shall specify precisely how it has modified or reversed the relevant findings and conclusions of the Tribunal.

4. If the facts established by the Tribunal so permit, the Appeal Tribunal shall apply its own legal findings and conclusions to such facts and render a final decision. If that is not possible, it shall refer the matter back to the Tribunal.

5. As a general rule, the appeal proceedings shall not exceed 180 days from the date of formal notification of a disputing party's decision to appeal until the date of issuance of the decision of the Appeal Tribunal. In the event that the Appeal Tribunal considers that it cannot issue its decision within that 180-day period, it shall inform the disputing parties in writing of the reasons for the delay together with an estimate of the period within which it shall issue its decision. The proceedings shall not, in any case, exceed 270 days.

6. A disputing party lodging an appeal shall provide security for the costs of appeal.

7. Articles 17.33, 17.44, 17.45, 17.46, 17.48 and, if relevant, other provisions of this Section, shall apply *mutatis mutandis* in respect of the appeal procedure.

ARTICLE 17.56

Final award

1. A provisional award issued pursuant to this Section shall become final if neither disputing party has appealed the provisional award pursuant to Article 17.55.

2. If a provisional award has been appealed and the Appeal Tribunal has rejected the appeal pursuant to Article 17.55, the provisional award shall become final on the date of rejection of the appeal by the Appeal Tribunal.

3. If a provisional award has been appealed and the Appeal Tribunal has rendered a final decision, the provisional award as modified or reversed by the Appeal Tribunal shall become final on the date of issuance of the final decision of the Appeal Tribunal.

4. If a provisional award has been appealed and the Appeal Tribunal has modified or reversed the legal findings and conclusions of the provisional award and referred the matter back to the Tribunal, the Tribunal shall, after hearing the disputing parties, if appropriate, revise its provisional award to reflect the findings and conclusions of the Appeal Tribunal. The Tribunal shall be bound by the findings of the Appeal Tribunal. The Tribunal shall seek to issue its revised award within 90 days of receiving the decision of the Appeal Tribunal. The revised provisional award shall become final 90 days after the date of its issuance.

5. The final award shall include any final decision of the Appeal Tribunal rendered pursuant to Article 17.55.

ARTICLE 17.57

Enforcement of awards

1. An award rendered pursuant to this Section shall not be enforceable until it has become final pursuant to Article 17.56. Final awards issued pursuant to this Section shall be binding upon the disputing parties and shall not be subject to appeal, review, setting aside, annulment or any other remedy[1].

2. Each Party shall recognise an award rendered pursuant to this Section as binding and enforce the pecuniary obligation within its territory as if it were a final judgement of a domestic tribunal or court of that Party.

3. The execution of the award shall be governed by the laws and regulations concerning the execution of judgments or awards in force where such execution is sought.

4. For greater certainty, Article 41.10 shall not prevent the recognition, execution and enforcement of awards rendered pursuant to this Section.

[1] For greater certainty, this does not prevent a disputing party from requesting the Tribunal to revise an award or to interpret an award in accordance with the applicable rules on dispute settlement where this possibility is available under the applicable rules.

5. For the purposes of Article 1 of the New York Convention, final awards issued pursuant to this Section are arbitral awards relating to claims that are considered to arise from a commercial relationship or transaction.

6. For greater certainty, and subject to paragraph 1 of this Article, if a claim has been submitted to dispute settlement pursuant to subparagraph (a) of Article 17.30(2) of this Agreement, a final award issued pursuant to this Section shall qualify as an award under Section 6 of the ICSID Convention.

CHAPTER 18

CROSS-BORDER TRADE IN SERVICES

ARTICLE 18.1

Scope

1. This Chapter applies to measures of a Party affecting cross-border trade in services supplied by service suppliers of the other Party. Such measures include measures that affect:

(a) the production, distribution, marketing, sale and delivery of a service;

(b) the purchase or use of, or payment for, a service;

(c) the access to and use of, in connection with the supply of a service, services which are required by a Party to be offered to the public generally, including distribution, transport and telecommunications networks; and

(d) the provision of a bond or other form of financial security, as a condition for the supply of a service.

2. This Chapter does not apply to:

(a) financial services, as defined in Article 25.2;

(b) audio-visual services;

(c) national maritime cabotage[1];

[1] Without prejudice to the scope of activities which may be considered as cabotage under the relevant national legislation, national maritime cabotage under this Chapter covers transportation of passengers or goods between a port or point located in Chile or a Member State and another port or point located in Chile or that same Member State, including on its continental shelf, as provided in the UN Convention on the Law of the Sea, and traffic originating and terminating in the same port or point located in Chile or a Member State.

(d) domestic and international air services or related services in support of air services[1], whether scheduled or non-scheduled, and services directly related to the exercise of traffic rights, other than:

(i) aircraft repair and maintenance services during which an aircraft is withdrawn from service;

(ii) selling and marketing of air transport services;

(iii) computer reservation system (CRS) services; and

(iv) ground handling services;

(e) public procurement; and

(f) subsidies or grants provided by a Party or by a state-owned enterprise, including government-supported loans, guarantees and insurance.

[1] For greater certainty, air services or related services in support of air services include the following services: air transportation; services provided by using an aircraft whose primary purpose is not the transportation of goods or passengers, such as aerial fire-fighting flight training, sightseeing, spraying, surveying, mapping, photography, parachute jumping, glider towing, helicopter-lift for logging and construction, and other airborne agricultural, industrial and inspection services; the rental of aircraft with crew; and airport operation services.

ARTICLE 18.2

Definitions

For the purposes of this Chapter and Annexes 17-A, 17-B and 17-C:

(a) "aircraft repair and maintenance services" means such activities when undertaken on an aircraft or a part thereof while it is withdrawn from service and do not include so-called line maintenance;

(b) "computer reservation system (CRS) services" means services provided by computerised systems that contain information about air carriers' schedules, availability, fares and fare rules, through which reservations can be made or tickets may be issued;

(c) "cross-border trade in services" or "cross-border supply of services" means the supply of a service:

(i) from the territory of a Party into the territory of the other Party; or

(ii) in the territory of a Party to a service consumer of the other Party;

(d) "enterprise" means a juridical person, branch or representative office set up through establishment;

(e) "ground handling services" means the supply at an airport, on a fee or contract basis, of the following services: airline representation, administration and supervision; passenger handling; baggage handling; ramp services; catering, except for the preparation of food; air cargo and mail handling; fuelling of an aircraft; aircraft servicing and cleaning; surface transport; and flight operation, crew administration and flight planning; ground handling services do not include: self-handling; security; line maintenance; aircraft repair and maintenance; or management or operation of essential centralised airport infrastructure, such as de-icing facilities, fuel distribution systems, baggage handling systems and fixed intra-airport transport systems;

(f) "juridical person of a Party" means[1]:

(i) for the EU Party:

(A) a juridical person constituted or organised under the law of the European Union or of at least one of its Member States and engaged in substantive business operations[2] in the territory of the European Union; and

(B) shipping companies established outside the European Union, and controlled by natural persons of a Member State, whose vessels are registered in, and fly the flag of, a Member State;

(ii) for Chile:

(A) a juridical person constituted or organised under the law of Chile and engaged in substantive business operations in the territory of Chile; and

(B) shipping companies established outside Chile, and controlled by natural persons of Chile, whose vessels are registered in, and fly the flag of, Chile;

---

[1] For greater certainty, the shipping companies referred to in this definition are only considered as juridical persons of a Party with respect to their activities relating to the supply of maritime transport services.

[2] In line with its notification of the Treaty establishing the European Community to the WTO (WT/REG39/1), the EU Party understands that the concept of "effective and continuous link" with the economy of a Member State enshrined in Article 54 of the Treaty on the Functioning of the European Union is equivalent to the concept of "substantive business operations".

(g) "selling and marketing of air transport services" means opportunities for the air carrier concerned to sell and market freely its air transport services, including all aspects of marketing such as market research, advertising and distribution; these activities do not include the pricing of air transport services or the applicable conditions;

(h) "service" means any service in any sector except services supplied in the exercise of governmental authority;

(i) "service supplied in the exercise of governmental authority" means any service which is supplied neither on a commercial basis nor in competition with one or more service suppliers; and

(j) "service supplier of a Party" means any natural or juridical person of a Party that seeks to supply or supplies a service.

ARTICLE 18.3

Right to regulate

The Parties reaffirm the right to regulate within their territories to achieve legitimate policy objectives, such as the protection of public health, social services, education, safety, the environment, including climate change, public morals, social or consumer protection, privacy and data protection, or the promotion and protection of cultural diversity.

ARTICLE 18.4

National treatment

1. Each Party shall accord to services and service suppliers of the other Party treatment no less favourable than the treatment it accords, in like situations, to its own services and service suppliers.

2. The treatment accorded by a Party under paragraph 1 means:

(a) with respect to a regional or local government of Chile, treatment no less favourable than the most favourable treatment accorded, in like situations, by that level of government to its own services and service suppliers;

(b) with respect to a government of, or in, a Member State, treatment no less favourable than the most favourable treatment accorded, in like situations, by that government to its own services and service suppliers.

3. A Party may meet the requirement set out in paragraph 1 by according to services and service suppliers of the other Party either formally identical treatment or formally different treatment to that it accords to its own services and service suppliers.

4. Formally identical or formally different treatment shall be considered to be less favourable if it modifies the conditions of competition in favour of services or service suppliers of a Party when compared to service suppliers of the other Party.

5. Nothing in this Article shall be construed as requiring a Party to compensate for inherent competitive disadvantages which result from the foreign character of the relevant services or services suppliers.

ARTICLE 18.5

Most-favoured-nation treatment

1. Each Party shall accord to services and service suppliers of the other Party treatment no less favourable than the treatment it accords, in like situations, to services and service suppliers of a third country.

2. Paragraph 1 shall not be construed as obliging a Party to extend to services and service suppliers of the other Party the benefit of any treatment resulting from measures providing for the recognition of standards, including of the standards or criteria for the authorisation, licensing or certification of a natural person or an enterprise for carrying out an economic activity, or of prudential measures.

3. For greater certainty, the treatment referred to in paragraph 1 does not include dispute resolution procedures or mechanisms provided for in other international treaties or trade agreements. The substantive provisions in other international treaties or trade agreements do not in themselves constitute "treatment" as referred to in paragraph 1 and thus cannot give rise to a breach of this Article, absent measures adopted or maintained by a Party. Measures of a Party applied pursuant to such substantive provisions may constitute "treatment" under this Article and thus give rise to a breach of this Article.

ARTICLE 18.6

Local presence

A Party shall not require a service supplier of the other Party to establish or maintain an enterprise or to be resident in its territory as a condition for the cross-border supply of a service.

ARTICLE 18.7

Market access

In the sectors or subsectors where market access commitments are undertaken, a Party shall not adopt or maintain, either on the basis of its entire territory or on the basis of a territorial subdivision, measures that:

(a) impose limitations on:

(i) the number of service suppliers, whether in the form of numerical quotas, monopolies, exclusive service suppliers or the requirement of an economic needs test;

(ii) the total value of service transactions or assets in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test;

(iii) the total number of service operations or the total quantity of services output, expressed in terms of designated numerical units in the form of quotas or the requirement of an economic needs test[1]; or

(iv) the total number of natural persons that may be employed in a particular service sector or that a service supplier may employ and who are necessary for, and directly related to, the supply of a specific service in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test; or

(b) restrict or require specific types of legal entity or joint venture through which a service supplier may supply a service.

[1] This subparagraph does not cover the measures of a Party that limit inputs for the supply of services.

ARTICLE 18.8

Non-conforming measures

1. Articles 18.4, 18.5 and 18.6 do not apply to:

(a) any existing non-conforming measure that is maintained by:

(i) for the EU Party:

(A) the European Union, as set out in Appendix 17-A-1;

(B) the central government of a Member State, as set out in Appendix 17-A-1;

(C) a regional level of government of a Member State, as set out in Appendix 17-A-1; or

(D) a local level of government; and

(ii) for Chile:

(A) the central government, as set out in Appendix 17-A-2;

(B) a regional level of government, as set out in Appendix 17-A-2; or

(C) a local level of government;

(b) the continuation or prompt renewal of any non-conforming measure referred to in subparagraph (a) of this paragraph; or

(c) a modification to any non-conforming measure referred to in subparagraph (a) of this paragraph, to the extent that the modification does not decrease the conformity of the measure, as it existed immediately before the amendment, with Articles 18.4, 18.5 and 18.6.

2. Articles 18.4, 18.5 and 18.6 do not apply to any measure of a Party with respect to sectors, sub-sectors or activities as set out in its schedule in Annex 17-B.

3. Article 18.7 does not apply to any measure of a Party with respect to committed sectors, subsectors or activities, as set out in Annex 17-C.

ARTICLE 18.9

Denial of benefits

A Party may deny a service supplier of the other Party the benefits of this Chapter if the denying Party adopts or maintains measures related to the maintenance of international peace and security, including the protection of human rights, which:

(a) prohibit transactions with that service supplier, or with a person who owns or controls that service supplier; or

(b) would be violated or circumvented if the benefits of this Chapter were accorded to that service supplier.

ARTICLE 18.10

Sub-Committee on Services and Investment

The Sub-Committee on Services and Investment ("Sub-Committee") is established pursuant to Article 8.8(1). When addressing matters related to services, the Sub-Committee shall monitor and ensure proper implementation of this Chapter, Chapters 19, 20, 21, 22, 23, 24 and 26 and Annexes 17-A to 17-I, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A and 21-B.

CHAPTER 19

TEMPORARY PRESENCE OF NATURAL PERSONS FOR BUSINESS PURPOSES

ARTICLE 19.1

Scope

1. This Chapter applies to measures of a Party concerning the performance of economic activities through the entry and temporary stay in its territory of natural persons of the other Party who are business visitors for establishment purposes, investors, intra-corporate transferees, short-term business visitors, contractual services suppliers and independent professionals.

2. This Chapter does not apply to the sectors referred to in subparagraphs (b), (c) and (d) of Article 18.1(2).

3. This Chapter does not apply to measures of a Party affecting natural persons of the other Party seeking access to its employment market, or to measures regarding citizenship, nationality, residence or employment on a permanent basis.

4. Nothing in this Agreement shall prevent a Party from applying measures regulating the entry of natural persons of the other Party into, or their temporary stay in, its territory, including measures necessary to protect the integrity of, and to ensure the orderly movement of natural persons across, its border, provided that those measures are not applied in a manner as to nullify or impair the benefits accruing to the other Party under this Part of this Agreement.

5. The sole fact that a Party requires persons of the other Party to obtain a visa shall not be construed as nullifying or impairing the benefits accruing to the other Party under this Part of this Agreement.

6. To the extent that commitments are not undertaken under this Chapter, all requirements provided for in the law of a Party regarding the entry and temporary stay of natural persons shall continue to apply, including laws and regulations concerning the period of stay.

7. Notwithstanding this Chapter, all requirements provided for in the law of a Party regarding work and social security measures, including laws and regulations concerning minimum wages and collective wage agreements, shall continue to apply.

8. Commitments under this Chapter on the entry and temporary stay of natural persons for business purposes do not apply in cases where the intent or effect of the entry and temporary stay is to interfere with or otherwise affect the outcome of any labour or management dispute or negotiation, or the employment of any natural person who is involved in that dispute.

ARTICLE 19.2

Definitions

1. The definitions in Articles 17.2 and 18.2 apply to this Chapter and to Annexes 19-A, 19-B and 19-C, with the exception of the definition of investor of a Party in subparagraph (l) of Article 17.2(1).

2. For the purposes of this Chapter and Annexes 19-A, 19-B and 19-C:

(a) "business sellers" means short-term business visitors who:

(i) are representatives of a service or goods supplier of a Party for the purposes of negotiating the sale of services or goods, or entering into agreements to sell services or goods for that supplier, including: attending meetings or conferences; engaging in consultations with business colleagues; and taking orders or negotiating contracts with an enterprise located in the territory of the other Party;

(ii) are not engaged in the supply of a service in the framework of a contract concluded between an enterprise that has no commercial presence in the territory of the Party where the short-term business visitors are staying temporarily, and a consumer in that territory; and

(iii) are not commission agents;

(b) "business visitors for establishment purposes" means natural persons working in a senior position within a juridical person of a Party who are responsible for establishing an enterprise of such juridical person in the territory of the other Party, who do not offer or provide services or engage in any economic activity other than that required for establishment purposes, and who do not receive remuneration from a source located within the other Party;

(c) "contractual services suppliers" means natural persons employed by a juridical person of a Party which is not itself established in the territory of the other Party and is not an agency for placement and supply services of personnel, or acting through such an agency, and which has concluded a *bona fide* contract with a final consumer in the other Party to supply services in the other Party requiring the presence on a temporary basis of its employees in that other Party in order to fulfil the contract to supply services[1];

(d) "independent professionals" means natural persons engaged in the supply of a service and established as self-employed in the territory of a Party, but not in the territory of the other Party, who have concluded a *bona fide* contract, other than through an agency for placement and supply services of personnel, with a final consumer to supply services in the other Party requiring their presence on a temporary basis in that other Party[2];

(e) "installers and maintainers" means short-term business visitors possessing specialised knowledge essential to a seller's or lessor's contractual obligation, performing services or training workers to perform services, pursuant to a warranty or other service contract incidental to the sale or lease of commercial or industrial equipment or machinery, including computer and related services, purchased or leased from an enterprise located outside the territory of the Party into which entry and temporary stay is sought, throughout the duration of the warranty or service contract;

---

[1] The contract to supply services referred to in this subparagraph shall comply with the requirements of the law of the Party where the contract is executed.

[2] The contract to supply services referred to in this subparagraph shall comply with the requirements of the law of the Party where the contract is executed.

(f) "intra-corporate transferees" means natural persons who have been employed by, or partners in, a juridical person of a Party for at least one year, who are temporarily transferred to an enterprise of that juridical person in the territory of the other Party, and who belong to one of the following categories:

(i) managers;

(ii) specialists;

(iii) trainee employees;

(g) "investor" means a natural person who establishes in the territory of the other Party an enterprise to which that natural person or the juridical person employing that natural person has committed, or is in the process of committing, a substantial amount of capital, and who develops or administers the operation of that enterprise in a capacity that is supervisory or executive;

(h) "managers" means natural persons working in a senior position within a juridical person of a Party who primarily direct the management of the enterprise in the territory of the other Party[1], receiving general supervision or direction principally from higher level executives, the board of directors or from stockholders of the business or their equivalent and whose responsibilities include:

(i) directing the enterprise or a department or subdivision thereof;

[1] For greater certainty, this definition does not exclude managers who, while not directly performing tasks concerning the actual supply of the services, perform tasks, in the course of executing their duties as described in this definition, that are necessary for the provision of the services.

(ii) supervising and controlling the work of other supervisory, professional or managerial employees; and

(iii) having the personal authority to recruit and dismiss or to recommend recruitment, dismissal or other personnel-related actions;

(i) "short-term business visitors" means natural persons who are seeking entry and temporary stay in the territory of the other Party who do not engage in making direct sales to the general public, do not receive remuneration from a source located within the other Party, and belong to one of the following categories:

(i) business sellers;

(ii) installers and maintainers;

(j) "specialists" means natural persons working within a juridical person of a Party who possess specialised knowledge essential to the areas of activity, techniques or management of the enterprise; in assessing such knowledge, account shall be taken not only of knowledge specific to the enterprise, but also of whether the person has a high level of qualification, including adequate professional experience, regarding a type of work or activity requiring specific technical knowledge, including possible membership of an accredited profession; and

(k) "trainee employees" means natural persons who possess a university degree and are temporarily transferred for career development purposes or to obtain training in business techniques or methods[1].

ARTICLE 19.3

Intra-corporate transferees, business visitors for establishment purposes and investors

1. Subject to the relevant conditions and qualifications set out in Annex 19-A, each Party:

(a) shall allow the entry and temporary stay of intra-corporate transferees, business visitors for establishment purposes and investors of the other Party;

(b) shall allow the employment in its territory of intra-corporate transferees of the other Party;

[1] The recipient enterprise may be required to submit a training programme covering the duration of the stay for prior approval, demonstrating that the purpose of the stay is for training. For AT, CZ, DE, FR, ES, HU and LT, training must be linked to the university degree which has been obtained.

(c) shall not maintain or adopt limitations in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs tests on the total number of natural persons who, in a specific sector, are allowed entry as business visitors for establishment purposes or investors, or who may be employed as intra-corporate transferees, either on the basis of a territorial subdivision or on the basis of its entire territory; and

(d) shall accord to intra-corporate transferees, business visitors for establishment purposes and investors of the other Party, with regard to their temporary stay in its territory, treatment no less favourable than that it accords, in like situations, to its own natural persons.

2. The permissible length of stay shall be:

(a) for Chile, a period of up to two years which may be extended, without a requirement to apply for permanent residence, provided that the conditions on which the stay is based remain in effect; and

(b) for the EU Party, a period of up to three years for managers and specialists, up to one year for trainee employees and investors, and up to 90 days within any six-month period for business visitors for establishment purposes.

ARTICLE 19.4

Short-term business visitors

1. Subject to the scope exclusions set out in Article 17.7(2) and subject to the relevant conditions and qualifications set out in Annex 19-A, a Party shall allow entry and temporary stay of short-term business visitors without the requirement of a work permit, economic needs test or other prior approval procedures of similar intent.

2. If short-term business visitors of a Party are engaged in the supply of a service to a consumer in the territory of the Party where they are staying temporarily, that Party shall accord to them, with regard to the supply of that service, treatment no less favourable than that it accords, in like situations, to its own service suppliers.

3. The permissible length of stay shall be a period of up to 90 days in any 12-month period.

ARTICLE 19.5

Contractual services suppliers and independent professionals

1. Each Party shall allow the entry and temporary stay of contractual services suppliers of the other Party in its territory, in the sectors, subsectors and activities set out in Annex 19-B, subject to the relevant conditions and qualifications specified therein, and provided that:

(a) the natural persons are engaged in the supply of a service as employees of a juridical person which has obtained a service contract not exceeding 12 months;

(b) the natural persons entering the other Party have been engaged as employees of the juridical person referred to in subparagraph (a) for at least one year immediately preceding the date of submission of an application for entry into the other Party and possess, on the date of application for entry, at least three years of professional experience, obtained after having reached the age of majority, in the sector of activity which is the subject of the contract;

(c) the natural persons entering the other Party shall possess:

(i) a university degree or a qualification demonstrating knowledge of an equivalent level[1]; and

(ii) professional qualifications, if required to exercise an activity pursuant to the laws and regulations of the Party where the service is supplied;

[1] If the degree or qualification has not been obtained in the Party where the service is supplied, that Party may evaluate whether it is equivalent to a university degree required in its territory.

(d) the natural person does not receive remuneration for the provision of services in the territory of the other Party, other than the remuneration paid by the juridical person employing the natural person; and

(e) access accorded pursuant to this Article relates only to the service activity which is the subject of the contract and does not confer entitlement to use the professional title of the Party where the service is provided.

2. Each Party shall allow the entry and temporary stay of independent professionals of the other Party in its territory in the sectors, subsectors and activities set out in Annex 19-B, subject to the relevant conditions and qualifications specified therein, and provided that:

(a) the contract concluded does not exceed a period of 12 months;

(b) the natural persons possess, on the date of application for entry and temporary stay, at least six years of professional experience in the sector of activity which is the subject of the contract.

(c) the natural persons entering into the territory of the other Party possess:

(i) a university degree or a qualification demonstrating knowledge of an equivalent level[1]; and

[1] If the degree or qualification has not been obtained in the Party where the service is supplied, that Party may evaluate whether it is equivalent to a university degree required in its territory.

(ii) professional qualifications, if such are required to exercise an activity pursuant to the laws and regulations of the Party where the service is supplied;

(d) access accorded pursuant to this Article relates only to the service activity which is the subject of the contract; it does not confer entitlement to use the professional title of the Party where the service is provided.

3. A Party shall not adopt or maintain limitations on the total number of contractual services suppliers or independent professionals of the other Party who are allowed entry and temporary stay in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test.

4. A Party shall accord to contractual services suppliers and independent professionals of the other Party, with regard to the supply of their services in its territory, treatment no less favourable than that it accords, in like situations, to its own service suppliers.

5. The permissible length of stay shall be:

(a) for the EU Party, a cumulative period of not more than six months in any 12-month period or for the duration of the contract, whichever is less; and

(b) for Chile, a period up to one year which may be extended for subsequent periods, provided that the conditions on which the stay is based remain in effect.

ARTICLE 19.6

Non-conforming measures

To the extent that the relevant measure affects the entry or temporary stay of natural persons for business purposes, subparagraphs (c) and (d) of Article 19.3(1) and Article 19.5(3) and (4) do not apply to:

(a) any existing non-conforming measure of a Party at the level of:

(i) for the EU Party:

(A) the European Union, as set out in Appendix 17-A-1;

(B) the central government of a Member State, as set out in Appendix 17-A-1;

(C) a regional government of a Member State, as set out in Appendix 17-A-1; or

(D) a local government, other than that referred to in subparagraph (C); and

(ii) for Chile:

(A) the central government, as set out in Appendix 17-A-2;

(B) a regional government, as set out in Appendix 17-A-2; or

(C) a local government;

(b) the continuation or prompt renewal of any non-conforming measure referred to in subparagraph (a) of this paragraph;

(c) a modification of any non-conforming measure referred to in subparagraphs (a) and (b) of this Article to the extent that it does not decrease the conformity of the measure, as it existed immediately before the modification, with subparagraphs (c) and (d) of Article 19.3(1) and Article 19.5(3) and (4); or

(d) any measure of a Party consistent with a condition or qualification specified in Annex 17-B.

ARTICLE 19.7

Transparency

1. A Party shall make publicly available information relating to the entry and temporary stay of natural persons of the other Party referred to in Article 19.1(1).

2. The information referred to in paragraph 1 of this Article shall include, if applicable, the following information:

(a) categories of visa, permits or any similar type of authorisation regarding the entry and temporary stay;

(b) documentation required and conditions to be met;

(c) method of filing an application and options on where to file it, such as consular offices or online;

(d) application fees and an indicative timeframe of the processing of an application;

(e) the maximum length of stay under each type of authorisation referred to in subparagraph (a) of this paragraph;

(f) conditions for any available extension or renewal;

(g) rules regarding accompanying dependents;

(h) available review or appeal procedures; and

(i) relevant laws of general application pertaining to the entry and temporary stay of natural persons.

3. With respect to the information referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article, a Party shall endeavour to promptly inform the other Party of the introduction of any new requirements or procedures, or of any changes in requirements or procedures, which affect the effective application for the grant of entry into, temporary stay in and, if applicable, permission to work in the former Party.

ARTICLE 19.8

Non-application of dispute settlement

Chapter 38 does not apply to a refusal to grant entry and temporary stay unless the matter involves a pattern of practice.

CHAPTER 20

DOMESTIC REGULATION

ARTICLE 20.1

Scope and definitions

1. This Chapter applies to measures by the Parties relating to licensing requirements and procedures, qualification requirements and procedures, and technical standards[1] that affect:

(a) cross-border supply of services;

(b) the supply of a service or pursuit of any other economic activity through the establishment of an enterprise or operation of a covered investment; or

(c) the supply of a service through the temporary stay of certain categories of natural persons of a Party in the territory of the other Party, as set out in Article 19.1.

2. This Chapter only applies to sectors for which a Party has undertaken specific commitments under Chapters 17, 18 and 19 and to the extent that those specific commitments apply.

[1] For greater certainty, as far as measures relating to technical standards are concerned, this Chapter applies only to those measures affecting trade in services.

3. Notwithstanding paragraph 2, this Chapter does not apply to licensing requirements and procedures, qualification requirements and procedures, and technical standards relating to:

(a) manufacturing of basic chemicals and other chemical products;

(b) manufacturing of rubber products;

(c) manufacturing of plastics products;

(d) manufacturing of electric motors, generators and transformers;

(e) manufacturing of accumulators, primary cells and primary batteries; and

(f) recycling of metal and non-metal waste and scrap.

4. Notwithstanding paragraph 1, this Chapter does not apply to measures of a Party to the extent that they constitute limitations subject to scheduling pursuant to Articles 17.5, 17.6, Article 17.11(1), 17.11(2), Articles 18.4, 18.6, 18.7, Articles 18.8(1), 18.8(2), 19.3(1), 19.4(2), 19.5(1) and Article 19.6.

5. For the purposes of this Chapter:

(a) "authorisation" means a permission to carry out any of the activities referred to in subparagraphs (a), (b) and (c) of paragraph 1 resulting from a procedure to which an applicant must adhere in order to demonstrate compliance with licensing requirements, qualification requirements or technical standards;

(b) "competent authority" means a central, regional or local government or authority, or a non-governmental body in the exercise of powers delegated by central, regional or local governments or authorities, which is empowered to take a decision concerning the authorisation to supply a service, including through establishment of an enterprise, or concerning the authorisation to pursue any other economic activity;

(c) "licensing procedures" means administrative or procedural rules to which a natural or a juridical person seeking an authorisation, including an amendment or renewal of an authorisation, must adhere in order to demonstrate compliance with licensing requirements;

(d) "licensing requirements" means substantive requirements, other than qualification requirements, with which a natural or a juridical person is required to comply in order to obtain, amend or renew an authorisation;

(e) "qualification procedures" means administrative or procedural rules to which a natural person must adhere in order to demonstrate compliance with qualification requirements, for the purposes of obtaining an authorisation; and

(f) "qualification requirements" means substantive requirements relating to the competence of a natural person to supply a service, and with which a natural person is required to comply in order to obtain, amend or renew an authorisation.

6. For the purposes of this Chapter, the definitions set out in Articles 17.2 and 18.2 also apply.

ARTICLE 20.2

Conditions for licensing and qualification

1. Each Party shall ensure that measures relating to licensing requirements, licensing procedures, and qualification requirements and qualification procedures are based on criteria which preclude the competent authorities from exercising their power of assessment in an arbitrary manner[1].

2. The criteria referred to in paragraph 1 shall be:

(a) clear;

(b) objective and transparent; and

(c) accessible to the public and interested persons in advance.

3. When adopting technical standards, each Party shall encourage its competent authorities to adopt technical standards developed through open and transparent processes, and shall encourage bodies, including relevant international organisations[2], designated to develop technical standards to use open and transparent processes.

[1] For greater certainty, these criteria may include, *inter alia*, competence and the ability to supply a service or pursuit any other economic activity, including to do so in a manner consistent with a Party's regulatory requirements, such as health and environmental requirements. Competent authorities may assess the weight to be given to each criterion.

[2] The term "relevant international organisations" refers to international bodies whose membership is open to the relevant bodies of both Parties.

4. An authorisation shall, subject to availability, be granted as soon as it is established, in the light of an appropriate examination, that the conditions for obtaining an authorisation have been met.

5. Where the number of licences available for a given activity is limited because of the scarcity of available natural resources or technical capacity, each Party shall apply a selection procedure to potential candidates which provides full guarantees of impartiality and transparency, including, in particular, adequate publicity about the launch, conduct and completion of the procedure.

6. Subject to paragraph 5, in establishing the rules for the selection procedure, each Party may take into account legitimate policy objectives, including considerations of health, safety, protection of the environment and preservation of cultural heritage.

ARTICLE 20.3

Licensing and qualification procedures

1. Licensing and qualification procedures and formalities shall be clear, made public in advance, and shall not in themselves constitute a restriction on the supply of a service or the pursuit of any other economic activity. Each Party shall endeavour to make such procedures and formalities as simple as possible and shall not unduly complicate or delay the supply of the service or the pursuit of any other economic activity.

2. If authorisation is required, each Party shall promptly publish or otherwise make publicly available the information necessary for the applicant to comply with the requirements and procedures for obtaining, maintaining, amending and renewing such authorisation. Such information shall include at least the following, to the extent that it exists:

(a) the requirements and procedures;

(b) contact information of relevant competent authorities;

(c) fees;

(d) technical standards;

(e) procedures for appeal or review of decisions concerning applications;

(f) procedures for monitoring or enforcing compliance with the terms and conditions of licences and qualifications;

(g) opportunities for public involvement, such as through hearings or comments; and

(h) indicative timeframes for processing an application.

3. Any authorisation fee[1] which the applicants may incur shall be reasonable, transparent, and not in itself restrict the supply of the relevant service or the pursuit of the relevant economic activity.

4. Each Party shall ensure that the procedures used by, and the decisions of, the competent authority in the authorisation process are impartial with respect to all applicants. The competent authority shall reach its decision in an independent manner and not be accountable to any person supplying the services or carrying out the economic activities for which the authorisation is required.

5. If specific time limits for applications apply, an applicant shall be allowed a reasonable period for the submission of an application. If possible, the competent authority should accept applications in electronic format under the same conditions of authenticity as paper submissions.

6. The competent authority shall start processing an application without undue delay after submission. Each Party shall endeavour to establish the indicative timeframe for the processing of an application and shall, at the request of the applicant and without undue delay, ensure that the competent authority provides information concerning the status of the application. Each Party shall ensure that the processing of an application, including reaching a final decision, is completed within a reasonable period of time after the date of submission of a complete application.

[1] Authorisation fees do not include fees for the use of natural resources, payments for auction, tendering or other non-discriminatory means of awarding concessions, or mandated contributions to universal service provision.

7. The competent authority shall, within a reasonable period of time after the receipt of an application which it considers incomplete, inform the applicant, identify, to the extent feasible, the additional information required to complete the application, and provide the applicant with the opportunity to correct inadequacies in the application.

8. The competent authority shall accept copies of documents that are authenticated in accordance with the Party's law, instead of original documents, unless the competent authority requires original documents to protect the integrity of the authorisation process.

9. If an application is rejected by the competent authority, the applicant shall be informed, either on its own request or on the competent authority's initiative, in writing and without undue delay. In principle, the applicant shall be informed of the reasons for the decision to reject the application and of the timeframe for submitting an appeal against that decision. An applicant shall be permitted, within a reasonable time period, to resubmit an application.

10. Each Party shall ensure that an authorisation, once granted, enters into effect without undue delay and in accordance with the terms and conditions specified therein.

11. Where examinations are required for an authorisation, the competent authority shall ensure that such examinations occur at reasonably frequent intervals, and provide a reasonable period of time to enable applicants to request to take the examination.

ARTICLE 20.4

Review

If the results of the negotiations related to paragraph 4 of Article VI of GATS enter into force, the Parties shall jointly review such results. Where the joint review assesses that the incorporation of such results into this Part of this Agreement would improve the disciplines contained herein, the Parties shall jointly determine whether to incorporate such results into this Part of this Agreement.

ARTICLE 20.5

Administration of measures of general application

Each Party shall ensure that all measures of general application affecting trade in services are administered in a reasonable, objective and impartial manner.

ARTICLE 20.6

Appeal of administrative decisions

Each Party shall maintain or institute judicial, arbitral or administrative tribunals, or procedures which provide, on request of an affected investor or service supplier, a prompt review of, and where justified, appropriate remedies for administrative decisions affecting establishment, cross-border supply of services or temporary presence of natural persons for business purposes. If such procedures are not independent of the agency entrusted with the administrative decision concerned, each Party shall ensure that the procedures provide for an objective and impartial review.

CHAPTER 21

MUTUAL RECOGNITION OF PROFESSIONAL QUALIFICATIONS

ARTICLE 21.1

Mutual recognition of professional qualifications

1. Nothing in this Chapter shall prevent a Party from requiring that natural persons possess the necessary qualifications and professional experience required in the territory where the activity is performed, for the sector of activity concerned.

2. Each Party shall encourage professional bodies or authorities relevant to the sector of activity concerned, in its territory, to develop and provide joint recommendations on mutual recognition of professional qualifications to the Sub-Committee on Services and Investment referred to in Article 18.10. Such joint recommendations shall be supported by an evidence-based assessment of:

(a) the economic value of an envisaged arrangement on mutual recognition of professional qualifications ("mutual recognition arrangement"); and

(b) the compatibility of the respective regimes, that is, the extent to which the requirements applied by each Party for the authorisation, licensing, operation and certification are compatible.

3. Upon receipt of a joint recommendation, the Sub-Committee on Services and Investment shall review its consistency with this Part of this Agreement within a reasonable period of time. That Sub-Committee may, following such review, develop and recommend to the Joint Council to adopt, pursuant to subparagraph (a) of Article 8.5(1), a decision on a mutual recognition arrangement in order to determine or amend mutual recognition arrangements set out in Annex 21-B[1].

4. An arrangement as referred to in paragraph 3 of this Article shall provide for the conditions for recognition of professional qualifications acquired in the EU Party and professional qualifications acquired in Chile relating to an activity covered by Chapter 17, 18, 19 or 26.

[1] For greater certainty, mutual recognition arrangements shall not lead to the automatic recognition of professional qualifications but shall set, in the mutual interest of the Parties, the conditions for the competent authorities granting recognition of such qualifications.

5. The guidelines for arrangements on the recognition of professional qualifications set out in Annex 21-A shall be taken into account in the development of the joint recommendations referred to in paragraph 2 of this Article and by the Joint Council when assessing whether to adopt the arrangement referred to in paragraph 3 of this Article.

CHAPTER 22

DELIVERY SERVICES

ARTICLE 22.1

Scope and definitions

1. This Chapter sets out the principles of the regulatory framework for all delivery services.

2. For the purposes of this Chapter:

(a) "delivery services" means postal and courier or express services, including activities of collection, sorting, transport, and delivery of postal items;

(b) "express delivery services" means the collection, sorting, transport and delivery of postal items at accelerated speed and reliability, and may include value added elements such as collection from point of origin, personal delivery to the addressee, tracing, possibility of changing the destination and addressee in transit or confirmation of receipt;

(c) "express mail services" means international express delivery services supplied through the Express Mail Service Cooperative, which is the voluntary association of designated postal operators under the Universal Postal Union;

(d) "licence" means an authorisation, granted to an individual supplier of delivery services by a competent regulatory authority, setting out procedures, obligations and requirements specific to the delivery services sector;

(e) "postal item" means an item up to 31,5 kg addressed in the final form in which it is to be carried by any type of supplier of delivery services, whether public or private, and may include items such as a letter, parcel, newspaper or catalogue;

(f) "postal monopoly" means the exclusive right to supply specified delivery services in the territory of a Party pursuant to laws of that Party; and

(g) "universal service" means the permanent supply of a delivery service of a specified quality at all points in the territory of a Party at affordable prices for all users.

ARTICLE 22.2

Universal service

1. Each Party has the right to define the kind of universal service obligation it wishes to maintain. Each Party that maintains a universal service obligation shall administer it in a transparent, non-discriminatory and neutral manner with regard to all suppliers of delivery services subject to the obligation.

2. If a Party requires inbound express mail services to be supplied on a universal service basis, it shall not accord preferential treatment to those services over other international express delivery services.

ARTICLE 22.3

Prevention of market distortive practices

Each Party shall ensure that a supplier of delivery services that is subject to a universal service obligation or a postal monopoly does not engage in market distortive practices such as:

(a) using revenues derived from the supply of a service subject to a universal service obligation or a postal monopoly to cross-subsidise the supply of an express delivery service or any non-universal delivery service; or

(b) unjustifiably differentiating among customers such as businesses or large-volume mailers or consolidators with respect to tariffs or other terms and conditions for the supply of a service subject to a universal service obligation or a postal monopoly.

ARTICLE 22.4

Licences

1. If a Party requires a licence for the provision of delivery services, it shall make publicly available:

(a) all licensing requirements and the period of time normally required to reach a decision concerning an application for a licence; and

(b) the terms and conditions of the licence.

2. The procedures, obligations and requirements of a licence shall be transparent, non-discriminatory and based on objective criteria.

3. If an application for a licence is rejected by the competent regulatory authority, it shall inform the applicant of the reasons for the rejection in writing. Each Party shall establish or maintain an appeal procedure through a body that is independent from the parties involved in the licence application procedure. That body may be a tribunal or court.

ARTICLE 22.5

Independence of the regulatory authorities

1. Each Party shall ensure that any authority responsible for regulating delivery services is not accountable to any supplier of delivery services, and that the decisions and procedures that the regulatory authority adopts are impartial, non-discriminatory and transparent with respect to all market participants in its territory.

2. Each Party shall ensure that the authority responsible for regulating delivery services performs its tasks in a timely manner and has adequate financial and human resources.

CHAPTER 23

TELECOMMUNICATIONS SERVICES

ARTICLE 23.1

Scope

1. This Chapter sets out the principles of the regulatory framework for the provision of telecommunications networks and services liberalised pursuant to Chapters 17 and 18.

2. This Chapter does not apply to services providing, or exercising editorial control over, content transmitted using telecommunications networks and services.

ARTICLE 23.2

Definitions

For the purposes of this Chapter:

(a) "associated facilities" means services, physical infrastructures and other facilities associated with a telecommunications network or service which enable or support the provision of services through that network or service or have the potential to do so, and may include buildings or entries to buildings, building wiring, antennas, towers and other supporting constructions, ducts, conduits, masts, manholes and cabinets;

(b) "essential facilities" means facilities of a public telecommunications network or service that:

(i) are exclusively or predominantly provided by a single or limited number of suppliers; and

(ii) cannot feasibly be economically or technically substituted in order to provide a service;

(c) "interconnection" means the linking of public telecommunications networks used by the same or different suppliers of telecommunications networks or services in order to allow the users of one supplier to communicate with users of the same or another supplier or to access services provided by another supplier, irrespective of whether those services are provided by the suppliers involved or by any other supplier who has access to the network;

(d) "internet access services" means public telecommunications services that provide access to the internet in the territory of a Party, and thereby provide connectivity to virtually all end points of the internet, irrespective of the network technology and terminal equipment used;

(e) "leased circuits" means telecommunications services or facilities between two or more designated points, including those of a virtual nature, that set aside capacity for the dedicated use of, or availability to, a user;

(f) "major supplier" means a supplier of telecommunications networks or services which has the ability to materially affect the terms of participation, having regard to price and supply, in a relevant market for telecommunications networks or services as a result of its control over essential facilities or the use of its position in that market;

(g) "network elements" means facilities or equipment used in supplying a public telecommunications service, including features, functions and capabilities provided by means of those facilities or equipment;

(h) "number portability" means:

(i) for the EU Party, the ability of a subscriber who so requests to retain the existing telephone number, at the same location in the case of fixed line subscribers, when switching between the same category of suppliers of public telecommunications services, without impairment of quality, reliability or convenience; and

(ii) for Chile, the ability of an end-user to retain, upon request, the existing telephone number when switching between suppliers of public telecommunications services, without impairment of quality, reliability or convenience;

(i) "public telecommunications network" means any telecommunications network used wholly or mainly for the provision of public telecommunications services between network termination points;

(j) "public telecommunications service" means any telecommunications service that is offered to the public generally;

(k) "subscriber" means any natural or juridical person that is party to a contract with a supplier of public telecommunications services for the supply of such services;

(l) "telecommunications" means the transmission and reception of signals by any electromagnetic means;

(m) "telecommunications network" means transmission systems and, if applicable, switching or routing equipment and other resources, including network elements which are not active, which permit the transmission and reception of signals by wire, radio, optical or other electromagnetic means;

(n) "telecommunications regulatory authority" means the body or bodies charged by a Party with the regulation of telecommunications networks and services covered by this Chapter[1];

[1] For greater certainty, telecommunications regulatory authority includes any authority charged by a Party with the enforcement of the obligations set out in this Chapter.

(o) "telecommunications service" means a service which consists wholly or mainly in the transmission and reception of signals, including of broadcasting signals, via telecommunications networks, including via networks used for broadcasting;

(p) "universal service" means the minimum set of services of specified quality that must be made available to all users in the territory of a Party, regardless of their geographical location and at an affordable price; and

(q) "user" means any natural or juridical person using a public telecommunications network or service.

ARTICLE 23.3

Telecommunications regulatory authority

1. Each Party shall ensure that its telecommunications regulatory authority is legally distinct and functionally independent from any supplier of telecommunications networks, services or equipment, and that the decisions adopted, and the procedures used, by its telecommunications regulatory authority are impartial with respect to all market participants.

2. A Party that retains ownership or control of suppliers of telecommunications networks, services or equipment shall ensure the effective structural separation of the telecommunications regulatory function from activities associated with that ownership or control.

3. With a view to ensuring the independence and impartiality of telecommunications regulatory authorities, each Party shall ensure that its telecommunications regulatory authority does not hold a financial interest or maintain an operating or management role in any supplier of telecommunications networks, services or equipment.

4. Each Party shall ensure that suppliers of telecommunications networks, services or equipment do not influence the decisions and procedures of the telecommunications regulatory authority.

5. Each Party shall provide its telecommunications regulatory authority with the regulatory and supervisory power, as well as adequate financial and human resources, to carry out the tasks assigned to it in order to enforce the obligations set out in this Chapter. Such power shall be exercised transparently and in a timely manner. Those tasks shall be made public in an easily accessible and clear form, in particular when those tasks are assigned to more than one body.

6. Each Party shall provide its telecommunications regulatory authority with the power to ensure that suppliers of telecommunications networks or services provide it, promptly upon request, with all the information, including financial information, which is necessary to enable the telecommunications regulatory authority to carry out its tasks in accordance with this Chapter. Any information provided shall be treated in accordance with the requirements of confidentiality.

7. Each Party shall ensure that a user or supplier of telecommunications networks or services affected by a decision issued by its telecommunications regulatory authority has a right to appeal against that decision to an appeal body that is independent of the telecommunications regulatory authority and of other parties affected by the decision. Pending the outcome of the appeal, the decision issued by the telecommunications regulatory authority shall stand unless interim measures are granted in accordance with the law of the Party of that authority.

ARTICLE 23.4

Authorisation to provide telecommunications networks or services

1. If a Party requires an authorisation for the provision of telecommunications networks or services, it shall state a reasonable period of time normally required for the telecommunications regulatory authority to decide on the authorisation request, shall communicate that period of time to the applicant in a transparent manner and shall endeavour to decide on the request within the communicated period of time[1].

2. Any authorisation criteria and applicable procedures shall be as simple as possible, objective, transparent, non-discriminatory and proportionate. Any obligations and conditions imposed on or associated with an authorisation shall be non-discriminatory, transparent, proportionate and related to the services provided.

[1] For greater certainty, this Article does not preclude a Party from authorising the provision of telecommunications networks or services upon simple notification without having to wait for a decision by the telecommunications regulatory authority.

3. Each Party shall ensure that an applicant receives in writing the reasons for the denial or the revocation of an authorisation, or for the imposition of supplier-specific conditions. In the event of such denial, revocation or imposition, an applicant shall be able to seek recourse before an appeal body.

4. Administrative fees imposed on suppliers, if any, shall be objective, transparent, non-discriminatory and commensurate with the administrative costs reasonably incurred in the management, control and enforcement of the obligations set out in this Chapter[1].

ARTICLE 23.5

Interconnection

Without prejudice to Article 23.9, each Party shall ensure that a supplier of public telecommunications networks or services in its territory has the right and, on request of another supplier of public telecommunications networks or services in its territory, the obligation to negotiate interconnection for the purpose of providing public telecommunications networks or services within its territory.

[1] Administrative fees do not include payments for rights to use scarce resources and mandated contributions to universal service provision.

ARTICLE 23.6

Access and use

1. Each Party shall ensure that any service supplier of the other Party is accorded access to and use of any public telecommunications networks or services on reasonable and non-discriminatory[1] terms and conditions, in accordance with, *inter alia*, paragraphs 2 to 5.

2. Each Party shall ensure that any service supplier of the other Party has access to and use of any public telecommunications service offered within or across the border of that Party, including private leased circuits, and to this end shall ensure, subject to paragraph 5, that such supplier is permitted to:

(a) purchase or lease and attach terminal or other equipment which interfaces with the network and which is necessary to provide its services;

(b) interconnect private leased or owned circuits with public telecommunications networks or with circuits leased or owned by another supplier of telecommunications services; and

(c) use operating protocols of its choice in the supply of any service, other than as necessary to ensure the availability of telecommunications services to the public generally.

[1] For the purposes of this Article, "non-discriminatory" means most-favoured-nation treatment and national treatment as defined in Articles 17.9, 17.11, 18.4 and 18.5, as well as under terms and conditions no less favourable than those accorded to any other user of like public telecommunications networks or services in like situations.

3. Each Party shall ensure that a service supplier of the other Party may use public telecommunications networks or services for the movement of information within and across the border of that Party, including for intra-corporate communications of such service supplier, and for access to information contained in databases or otherwise stored in machine-readable form in the territory of either Party.

4. Notwithstanding paragraph 3, a Party may take measures that are necessary to ensure the security and confidentiality of communications, subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination or a disguised restriction on trade in services.

5. Each Party shall ensure that no condition is imposed on access to and use of public telecommunications networks or services in its territory other than as necessary to:

(a) safeguard the public service responsibilities of suppliers of public telecommunications networks or services, in particular their ability to make their services available to the public generally; or

(b) protect the technical integrity of public telecommunications networks or services.

ARTICLE 23.7

Resolution of telecommunications disputes

1. Each Party shall ensure that, in the event of a dispute arising between suppliers of telecommunications networks or services in connection with rights or obligations that arise from this Chapter, and on request of either disputing party, the telecommunications regulatory authority issues a binding decision within a reasonable period of time to resolve the dispute.

2. Each Party shall ensure that the decision issued by the telecommunications regulatory authority is made available to the public, subject to the requirements of business confidentiality under its laws and regulations. The telecommunications regulatory authority shall provide the disputing parties with a full statement of the reasons on which the decision is based. The disputing parties shall have the right to appeal that decision, in accordance with Article 23.3(7).

3. Each Party shall ensure that the procedure referred to in paragraphs 1 and 2 does not preclude either disputing party from bringing an action before a judicial authority, in accordance with the laws and regulations of the Party.

ARTICLE 23.8

Competitive safeguards on major suppliers

Each Party shall adopt or maintain appropriate measures for the purpose of preventing suppliers of telecommunications networks or services that, alone or together, are a major supplier from engaging in or continuing anti-competitive practices, including:

(a) engaging in anti-competitive cross-subsidisation;

(b) using information obtained from competitors with anti-competitive results; and

(c) not making available to other service suppliers on a timely basis technical information about essential facilities and commercially relevant information which are necessary for them to provide services.

ARTICLE 23.9

Interconnection with major suppliers

1. Each Party shall ensure that major suppliers of public telecommunications networks or services provide interconnection at any technically feasible point in the network. Major suppliers shall provide such interconnection:

(a) under non-discriminatory terms and conditions, including with regard to rates, technical standards, specifications, quality and maintenance, and of a quality no less favourable than that provided for their own like services, or for like services of their subsidiaries or other affiliates;

(b) in a timely fashion and on terms and conditions, including in relation to rates, technical standards, specifications, quality and maintenance, that are transparent, reasonable, having regard to economic feasibility, and sufficiently unbundled so that the supplier need not pay for network components or facilities that it does not require for the service to be provided; and

(c) upon request, at points in addition to the network termination points offered to the majority of users, subject to charges that reflect the cost of construction of necessary additional facilities.

2. Each Party shall make publicly available the procedures applicable for interconnection with a major supplier.

3. Each Party shall ensure that major suppliers make publicly available either their interconnection agreements or their reference interconnection offers, as appropriate.

ARTICLE 23.10

Access to the essential facilities of major suppliers

Each Party shall provide its telecommunications regulatory authority with the power to require that a major supplier in its territory makes its essential facilities available to suppliers of telecommunications networks or services on reasonable and non-discriminatory terms and conditions for the purpose of providing telecommunications network or services, unless this is not necessary to achieve effective competition on the basis of the facts collected and the assessment of the market conducted by the telecommunications regulatory authority. The essential facilities of a major supplier may include network elements, leased circuits services and associated facilities.

ARTICLE 23.11

Scarce resources

1. Each Party shall ensure that the allocation and granting of rights of use of scarce resources, including radio spectrum, numbers and rights of way, is carried out in an open, objective, timely, transparent, non-discriminatory and proportionate manner and in pursuit of objectives of general interest. Procedures, conditions and obligations attached to rights of use shall be based on objective, transparent, non-discriminatory and proportionate criteria.

2. Each Party shall make the current use of allocated frequency bands publicly available, but detailed identification of radio spectrum allocated for specific government uses is not required.

3. The measures of a Party allocating and assigning spectrum and managing frequency are not in themselves inconsistent with Articles 17.8 and 18.7. Accordingly, each Party retains the right to establish and apply spectrum and frequency management measures that may have the effect of limiting the number of suppliers of telecommunications services, provided that it does so in a manner consistent with this Part of this Agreement. This includes the ability to allocate frequency bands taking into account current and future needs and spectrum availability.

ARTICLE 23.12

Number portability

Each Party shall ensure that suppliers of public telecommunications services in its territory provide number portability on a timely basis and on reasonable terms and conditions.

ARTICLE 23.13

Universal service

1. Each Party has the right to define the kind of universal service obligations it wishes to maintain and to decide on their scope and implementation.

2. Universal service obligations will not be regarded as anti-competitive in themselves, provided that they are administered in a proportionate, transparent, objective and non-discriminatory manner. The administration of such obligations shall be neutral with respect to competition and not be more burdensome than necessary for the kind of universal service defined by the Party.

3. Each Party shall ensure that procedures for the designation of universal service suppliers are open to all suppliers of public telecommunications networks or services and shall designate universal service suppliers through an efficient, transparent and non-discriminatory mechanism.

4. If a Party decides to fund the provision of universal service by a supplier, it shall ensure that such funding does not exceed the net cost resulting from the universal service obligation.

ARTICLE 23.14

Confidentiality of information

1. Each Party shall ensure that suppliers of telecommunications networks or services that acquire confidential information from another supplier of telecommunications networks or services in the process of negotiating arrangements pursuant to Articles 23.5, 23.6, 23.9 and 23.10 use that information solely for the purposes for which it was supplied and respect at all times the confidentiality of such information.

2. Each Party shall ensure the confidentiality of telecommunications and related traffic data transmitted in the use of public telecommunications networks or services, provided that any measures it adopts to that end are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination or a disguised restriction on trade in services.

ARTICLE 23.15

Foreign shareholding

With regard to the provision of telecommunications networks or services, other than public radio broadcasting, through commercial presence, a Party shall not impose joint venture requirements or limit the participation of foreign capital in terms of maximum percentage limits on foreign shareholding or in terms of the total value of individual or aggregate foreign investment.

ARTICLE 23.16

Open and non-discriminatory internet access

1. Each Party shall adopt or maintain measures to ensure that suppliers of internet access services enable users of those services to access and distribute information, content and services of their choice.

2. Paragraph 1 is without prejudice to the laws and regulations of a Party related to the lawfulness of the information, content or services referred to in that paragraph.

3. Notwithstanding paragraph 1, suppliers of internet access services may implement non-discriminatory[1], reasonable, transparent and proportionate network management measures which are consistent with the laws and regulations of a Party.

[1] Subject to the exceptions provided in the laws and regulations of a Party.

4. Each Party shall adopt or maintain measures to ensure that suppliers of internet access services enable users of those services to use devices of their choice, provided that such devices do not harm the security of other devices, the network or services provided over the network.

ARTICLE 23.17

International mobile roaming

1. The Parties shall endeavour to cooperate on promoting transparent and reasonable rates for international mobile roaming services in ways that can help promote the growth of trade among the Parties and enhance consumer welfare.

2. Each Party may take steps to enhance transparency and competition with respect to international mobile roaming rates and technological alternatives to roaming services, such as:

(a) ensuring that information regarding retail rates is easily accessible to the public; and

(b) minimising impediments to the use of technological alternatives to roaming, whereby users visiting the territory of a Party from the territory of the other Party can access telecommunications services using the device of their choice.

CHAPTER 24

INTERNATIONAL MARITIME TRANSPORT SERVICES

ARTICLE 24.1

Scope, definitions and principles

1. This Chapter sets out the principles regarding the liberalisation of international maritime transport services pursuant to Chapters 17, 18 and 19.

2. For the purposes of this Chapter and Chapters 17, 18 and 19 and of Annexes 17-A, 17-B and 17-C:

(a) "container station and depot services" means activities consisting in storing containers, whether in port areas or inland, with a view to their stuffing or stripping, repairing them and making them available for shipments;

(b) "customs clearance services" or "customs house brokers' services" means activities consisting in carrying out on behalf of another party customs formalities concerning import, export or transport of cargoes, whether this service is the main activity of the service provider or a usual complement of its main activity;

(c) "door-to-door or multimodal transport operations" means the transport of cargo using more than one mode of transport, involving an international sea-leg, under a single transport document;

(d) "feeder services" means the pre- and on-ward transportation by sea, between ports located in a Party, of international cargo, notably containerised, en route to a destination outside the territory of that Party;

(e) "freight forwarding services" means the activity consisting of organising and monitoring shipment operations on behalf of shippers through the acquisition of transport and related services, preparation of documentation and provision of business information;

(f) "international cargo" means cargo transported between a port of one Party and a port of the other Party or of a third country, or between a port of one Member State and a port of another Member State;

(g) "international maritime transport services" means the transport of passengers or cargo by sea-going vessels between a port of one Party and a port of the other Party or of a third country, including the direct contracting with providers of other transport services, with a view to covering door-to-door or multimodal transport operations under a single transport document, but not the right to provide such other transport services;

(h) "maritime agency services" means activities consisting in representing, within a given geographic area, as an agent the business interests of one or more shipping lines or shipping companies, for the following purposes:

(i) marketing and sales of maritime transport and related services, from quotation to invoicing, and issuance of bills of lading on behalf of the companies, acquisition and resale of the necessary related services, preparation of documentation, and provision of business information; or

(ii) acting on behalf of the companies organising the call of the ship or taking over cargoes when required;

(i) "maritime auxiliary services" means maritime cargo handling services, customs clearance services, container station and depot services, maritime agency services and maritime freight forwarding services; and

(j) "maritime cargo handling services" means activities exercised by stevedore companies, including terminal operators but not including the direct activities of dockers, when that workforce is organised independently of the stevedoring or terminal operator companies; the activities covered include the organisation and supervision of:

(i) the loading or discharging of cargo to or from a ship;

(ii) the lashing or unlashing of cargo; and

(iii) the reception or delivery and safekeeping of cargoes before shipment or after discharge.

3. In view of the existing levels of liberalisation between the Parties in international maritime transport, the following principles apply:

(a) the Parties shall apply effectively the principle of unrestricted access to the international maritime markets and trades on a commercial and non-discriminatory basis; and

(b) each Party shall grant to ships flying the flag of the other Party or operated by service suppliers of the other Party treatment no less favourable than that accorded to its own ships, including with regard to access to ports, use of infrastructure and services of ports, and use of maritime auxiliary services, as well as related fees and charges, customs facilities and assignment of berths and facilities for loading and unloading.

4. In applying the principles referred to in paragraph 3, each Party shall:

(a) not introduce cargo-sharing arrangements in future agreements with third countries concerning maritime transport services, including dry and liquid bulk and liner trade, and terminate, within a reasonable period of time, such cargo-sharing arrangements if they exist in previous agreements; and

(b) as from the date of entry into force of this Agreement, abolish and abstain from introducing any unilateral measures or administrative, technical or other obstacles which could constitute a disguised restriction or have discriminatory effects on the free supply of services in international maritime transport.

5. Each Party shall permit international maritime transport service suppliers of the other Party to have an enterprise established and operating in its territory in accordance with the conditions provided for in its schedule of specific commitments in Annexes 17-A, 17-B and 17-C.

6. Each Party shall make available to international maritime transport service suppliers of the other Party on reasonable and non-discriminatory terms and conditions the following services at the port: pilotage, towing and tug assistance, provisioning, fuelling and watering, garbage collecting and ballast waste disposal, port captain's services, navigation aids, shore-based operational services essential to ship operations, including communications, water and electrical supplies, emergency repair facilities, anchorage, and berth and berthing services.

7. Each Party shall permit the international maritime transport service suppliers of the other Party to reposition owned or leased empty containers which are not being carried as cargo against payment between ports of Chile or between ports of a Member State.

CHAPTER 25

FINANCIAL SERVICES

ARTICLE 25.1

Scope

1. This Chapter applies to a measure adopted or maintained by a Party relating to:

(a) financial institutions of the other Party;

(b) investors of the other Party, and investments of such investors, in financial institutions in the territory of the Party; or

(c) cross-border trade in financial services.

2. For greater certainty, Chapter 17 applies to a measure:

(a) relating to an investor of a Party and an investment of that investor in a financial services supplier that is not a financial institution; and

(b) other than a measure relating to the supply of financial services, relating to an investor of a Party, or an investment of that investor in the territory of the other Party in a financial institution.

3. The provisions of Chapters 17 and 18 apply to measures within the scope of this Chapter only to the extent that those provisions are incorporated into and made part of this Chapter.

4. Articles 17.5, 17.16 to 17.23 and 18.9 are hereby incorporated into and made a part of this Chapter.

5. Section D of Chapter 17 is hereby incorporated into and made a part of this Chapter solely for claims that a Party has breached Article 17.16, 17.17, 17.18, 17.19, 17.20, 17.21, Article 25.3(2) or Article 25.5(2).

6. This Chapter does not apply to a measure adopted or maintained by a Party relating to:

(a) activities conducted by a central bank or monetary authority or by any other public entity in pursuit of monetary or exchange rate policies;

(b) activities or services forming part of a public retirement plan or statutory system of social security; or

(c) activities or services conducted for the account of the Party, with the guarantee or using the financial resources of the Party, including its public entities.

7. Notwithstanding paragraph 6, this Chapter applies to the extent that a Party allows any of the activities or services referred to in subparagraph (b) or (c) of paragraph 6 to be conducted by its financial institutions in competition with a public entity or a financial institution.

8. Articles 25.3 and 25.5 to 25.9 do not apply with respect to public procurement.

9. Articles 25.3 and 25.5 to 25.8 do not apply with respect to subsidies granted by a Party, including government-supported loans, guarantees and insurances.

ARTICLE 25.2

Definitions

For the purposes of this Chapter and Annex 25:

(a) "cross-border financial service supplier of a Party" means a person of a Party that is engaged in the business of supplying a financial service within the territory of the Party and that seeks to supply, or supplies, a financial service through the cross-border supply of such service;

(b) "cross-border supply of financial services" or "cross-border trade in financial services" means the supply of a financial service:

(i) from the territory of a Party into the territory of the other Party; or

(ii) in the territory of a Party by a person of that Party to a services consumer of the other Party;

(c) "financial institution" means a supplier of one or more financial services which is regulated or supervised in respect of the supply of those services as a financial institution under the law of the Party in whose territory it is located, including a branch in the territory of the Party of that financial service supplier whose head offices are located in the territory of the other Party;

(d) "financial service" means a service of a financial nature, including insurance and insurance-related services, banking and other financial services (excluding insurance). Financial services include the following activities:

(i) insurance and insurance-related services:

(A) direct insurance (including co-insurance):

(1) life; and

(2) non-life;

(B) reinsurance and retrocession;

(C) insurance inter-mediation, such as brokerage and agency; and

(D) services auxiliary to insurance, such as consultancy, actuarial, risk-assessment and claim-settlement services; and

(ii) banking and other financial services (excluding insurance):

(A) acceptance of deposits and other repayable funds from the public;

(B) lending of all types, including consumer credit, mortgage credit, factoring and financing of commercial transactions;

(C) financial leasing;

(D) all payment and money transmission services, including credit, charge and debit cards, travellers cheques and bankers drafts;

(E) guarantees and commitments;

(F) trading for own account or for account of customers, whether on an exchange, in an over-the-counter market or otherwise, the following:

(1) money market instruments (including cheques, bills, certificates of deposits);

(2) foreign exchange;

(3) derivative products including futures and options;

(4) exchange rate and interest rate instruments, including products such as swaps and forward rate agreements;

(5) transferable securities; or

(6) other negotiable instruments and financial assets, including bullion;

(G) participation in issues of all kinds of securities, including underwriting and placement as agent, whether publicly or privately, and provision of services related to such issues;

(H) money broking;

(I) asset management, such as cash or portfolio management, all forms of collective investment management, pension fund management, and custodial, depository and trust services;

(J) settlement and clearing services for financial assets, including securities, derivative products and other negotiable instruments;

(K) provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software; and

(L) advisory, intermediation and other auxiliary financial services on all the activities listed in subparagraphs (A) to (K), including credit reference and analysis, investment and portfolio research and advice, and advice on acquisitions and on corporate restructuring and strategy;

(e) "financial service supplier of a Party" means a natural or juridical person of a Party that seeks to supply, or supplies, a financial service, but does not include a public entity;

(f) "investment" means investment as defined in subparagraph (k) of Article 17.2, except that for the purposes of this Chapter and Annex 25, with respect to "loans" and "debt instruments":

(i) a loan to or debt instrument issued by a financial institution is an investment only if it is treated as regulatory capital by the Party in whose territory the financial institution is located; and

(ii) a loan granted by or debt instrument owned by a financial institution, other than a loan to or debt instrument issued by a financial institution referred to in subparagraph (i), is not an investment;

for greater certainty, a loan granted by or debt instrument owned by a cross-border financial service supplier, other than a loan to or debt instrument issued by a financial institution, is an investment for the purposes of Chapter 17, if such loan or debt instrument meets the criteria of the definition of "investment" set out in subparagraph (k) of Article 17.2;

(g) "investor of a Party" means a natural or juridical person of a Party that seeks to make, is making or has made an investment in financial institutions in the territory of the other Party;

(h) "juridical person of a Party" means:

(i) for the EU Party: a juridical person constituted or organised under the law of the European Union or of at least one of its Member States and engaged in substantive business operations[1] in the territory of the European Union; and

(ii) for Chile: a juridical person constituted or organised under the law of Chile and engaged in substantive business operations in the territory of Chile;

[1] In line with its notification of the Treaty establishing the European Community to the WTO (WT/REG39/1), the EU Party understands that the concept of "effective and continuous link" with the economy of a Member State enshrined in Article 54 of the TFEU is equivalent to the concept of "substantive business operations".

(i) "new financial service" means a service of a financial nature, including services related to existing and new products or the manner in which a product is delivered, which is not supplied by any financial service supplier in the territory of a Party but which is supplied in the territory of the other Party;

(j) "public entity" means:

(i) a government, a central bank or a monetary authority of a Party, or any entity owned or controlled by a Party, that is principally engaged in carrying out governmental functions or activities for governmental purposes, but does not include an entity principally engaged in supplying financial services on commercial terms; or

(ii) a private entity that performs functions normally performed by a central bank or monetary authority, when exercising those functions; and

(k) "self-regulatory organisation" means a non-governmental body, including a securities or futures exchange or market, clearing agency or other organisation or association, that exercises regulatory or supervisory authority over financial service suppliers or financial institutions by statute or delegation from central, regional or local governments or authorities, where applicable.

ARTICLE 25.3

National treatment

1. Each Party shall accord to investors in financial institutions of the other Party and to enterprises constituting investments in financial institutions, with respect to the establishment, treatment no less favourable than the treatment it accords, in like situations[1], to its own investors in financial institutions and to their enterprises that are financial institutions.

2. Each Party shall accord to investors in financial institutions of the other Party and to their investments in financial institutions, with respect to the operation, treatment no less favourable than the treatment it accords, in like situations[2], to its own investors in financial institutions and to their investments in financial institutions.

3. The treatment accorded by a Party under paragraphs 1 and 2 means:

(a) with respect to a regional or local government of Chile, treatment no less favourable than the most favourable treatment accorded, in like situations, by that level of government to investors in financial institutions of Chile and to their investments in financial institutions in its territory;

[1] For greater certainty, whether treatment is accorded in "like situations" requires a case-by-case, fact-based analysis and depends on the totality of the situations.

[2] For greater certainty, whether treatment is accorded in "like situations" requires a case-by-case, fact-based analysis and depends on the totality of the situations.

(b) with respect to a government of, or in, a Member State, treatment no less favourable than the most favourable treatment accorded, in like situations, by that government to investors in financial institutions of that Member State and to their investments in financial institutions in its territory[1].

ARTICLE 25.4

Public procurement

1. Each Party shall ensure that financial institutions of the other Party established in its territory are accorded treatment no less favourable than that accorded, in like situations, to its own financial institutions with respect to any measure regarding the purchase of goods or services by a procuring entity for governmental purposes.

2. The application of the national treatment obligation provided for in this Article remains subject to security and general exceptions as set out in Article 28.3.

[1] For greater certainty, the treatment accorded by a government of, or in, a Member State includes the regional and local level of government, when applicable.

ARTICLE 25.5

Most-favoured-nation treatment

1. Each Party shall accord to investors in financial institutions of the other Party and to their enterprises constituting investments in financial institutions, with respect to the establishment, treatment no less favourable than the treatment it accords, in like situations[1], to investors in financial institutions of a third country and to their enterprises that are financial institutions.

2. Each Party shall accord to investors in financial institutions of the other Party and to their investments in financial institutions with respect to the operation, treatment no less favourable than the treatment it accords, in like situations[2], to investors in financial institutions of a third country and to their investments in financial institutions.

3. Paragraphs 1 and 2 shall not be construed as obliging a Party to extend to investors in financial institutions of the other Party or their investments in financial institutions the benefit of any treatment resulting from measures providing for the recognition of standards, including of the standards or criteria for the authorisation, licensing or certification of a natural person or an enterprise for carrying out an economic activity, or of prudential measures.

[1] For greater certainty, whether treatment is accorded in "like situations" requires a case-by-case, fact-based analysis and depends on the totality of the situations.

[2] For greater certainty, whether treatment is accorded in "like situations" requires a case-by-case, fact-based analysis and depends on the totality of the situations.

4. For greater certainty, the treatment referred to in paragraphs 1 and 2 does not include investment dispute resolution procedures or mechanisms provided for in other international investment treaties or trade agreements. The substantive provisions in other international investment treaties or trade agreements do not in themselves constitute "treatment" as referred to in paragraphs 1 and 2, and thus cannot give rise to a breach of this Article, absent measures adopted or maintained by a Party. Measures of a Party applied pursuant to such substantive provisions may constitute "treatment" under this Article and thus give rise to a breach of this Article.

ARTICLE 25.6

Market access

1. In the sectors or subsectors listed in Sections B of Appendices 25-1 and 25-2 where market access commitments are undertaken, a Party shall not adopt or maintain, with respect to market access through the establishment or operation of financial institutions by investors of the other Party, either on the basis of its entire territory or on the basis of a territorial subdivision, a measure that:

(a) limits the number of financial institutions, whether in the form of numerical quotas, monopolies, exclusive service suppliers or the requirement of an economic needs test;

(b) limits the total value of financial service transactions or assets in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test;

(c) limits the total number of financial service operations or the total quantity of financial services output expressed in terms of designated numerical units in the form of quotas or the requirement of an economic needs test;

(d) limits the total number of natural persons that may be employed in a particular financial services sector or that a financial institution may employ and who are necessary for, and directly related to, the supply of a specific financial service, in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test; or

(e) restricts or requires specific types of legal entity or joint venture through which a financial institution may supply a service.

2. For greater certainty, this Article does not prevent a Party from requiring a financial institution to supply certain financial services through separate legal entities if, under the law of that Party, the range of financial services supplied by the financial institution cannot be supplied through a single entity.

ARTICLE 25.7

Cross-border supply of financial services

1. Articles 18.4, 18.5, 18.6 and 18.7 are incorporated into and made part of this Chapter, and apply to measures affecting cross-border financial service suppliers supplying the financial services set out in Section A of Appendices 25-1 and 25-2.

2. A Party shall permit persons located in its territory, and its natural persons wherever located, to purchase financial services from cross-border financial service suppliers of the other Party located in the territory of the other Party. This obligation does not require a Party to permit those suppliers to do business or solicit in its territory. A Party may define "do business" and "solicit" for the purposes of this obligation, provided that those definitions are not inconsistent with paragraph 1 of this Article.

3. Without prejudice to other means of prudential regulation of cross-border trade in financial services, a Party may require the registration or authorisation of cross-border financial service suppliers of the other Party and of financial instruments.

ARTICLE 25.8

Senior management and boards of directors

A Party shall not require that a financial institution of the other Party, which is established in its territory, appoints natural persons of a particular nationality as members of boards of directors or to a senior management position, such as executives or managers.

ARTICLE 25.9

Performance requirements

1. A Party shall not, in connection with the establishment or operation of a financial institution of a Party or of a third country in its territory, impose or enforce any requirement or enforce any commitment or undertaking to:

(a) export a given level or percentage of goods or services;

(b) achieve a given level or percentage of domestic content;

(c) purchase, use or accord a preference to goods produced or services provided in its territory, or purchase goods or services from natural persons or enterprises in its territory;

(d) relate in any way the volume or value of imports to the volume or value of exports or to the amount of foreign exchange inflows associated with such financial institution;

(e) restrict sales of goods or services in its territory that such financial institution produces or provides by relating such sales in any way to the volume or value of its exports or foreign exchange earnings;

(f) transfer technology, a production process or other proprietary knowledge to a natural person or an enterprise in its territory;

(g) supply exclusively from the territory of the Party the goods it produces or the services it supplies to a specific regional or world market;

(h) locate the headquarters of that financial institution for a specific region of the world, which is broader than the territory of the Party, or the world market in its territory;

(i) hire a given number or percentage of its nationals; or

(j) restrict the exportation or sale for export.

2. A Party shall not condition the receipt or continued receipt of an advantage, in connection with the establishment or operation of a financial institution of a Party or of a third country in its territory, on compliance with any of the following requirements:

(a) to achieve a given level or percentage of domestic content;

(b) to purchase, use or accord a preference to goods produced or services provided in its territory, or purchase goods or services from natural persons or enterprises in its territory;

(c) to relate in any way the volume or value of imports to the volume or value of exports or to the amount of foreign exchange inflows associated with such financial institution;

(d) to restrict sales of goods or services in its territory that such financial institution produces or provides by relating such sales in any way to the volume or value of its exports or foreign exchange earnings; or

(e) to restrict the exportation or sale for export.

3. Paragraph 2 shall not be construed as preventing a Party from conditioning the receipt or continued receipt of an advantage, in connection with the establishment or the operation of financial institutions in its territory by an investor of a Party or a third country, on compliance with a requirement to locate production, provide a service, train or employ workers, construct or expand particular facilities, or carry out research and development, in its territory.

4. Subparagraph (f) of paragraph 1 does not apply if:

(a) a Party authorises the use of an intellectual property right in accordance with Article 31 or 31*bis* of the TRIPS Agreement or adopts or maintains measures requiring the disclosure of data or proprietary information that fall within the scope of, and are consistent with, paragraph 3 of Article 39 of the TRIPS Agreement; or

(b) the requirement is imposed or the commitment or undertaking is enforced by a court, administrative tribunal, or competition authority in order to remedy a practice determined after judicial or administrative process to be a violation of the competition laws of the Party.

5. Subparagraphs (a), (b) and (c) of paragraph 1 and subparagraphs (a) and (b) of paragraph 2 do not apply to qualification requirements for goods or services with respect to participation in export promotion and foreign aid programmes.

6. Subparagraphs (a) and (b) of paragraph 2 do not apply to requirements imposed by an importing Party relating to the content of goods necessary to qualify for preferential tariffs or preferential quotas.

7. For greater certainty, this Article shall not be construed as requiring a Party to permit a particular service to be supplied on a cross-border basis where that Party adopts or maintains restrictions or prohibitions on such provision of services which are consistent with the reservations, conditions or qualifications specified with respect to a sector, subsector or activity listed in Annex 25.

8. This Article is without prejudice to commitments of a Party made under the WTO Agreement.

ARTICLE 25.10

Non-conforming measures

1. Articles 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 and 25.9 do not apply to:

(a) any existing non-conforming measure that is maintained by:

(i) for the EU Party:

(A) the European Union, as set out in Section C of Appendix 25-1;

(B) the central government of a Member State, as set out in Section C of Appendix 25-1;

(C) a regional level of government of a Member State, as set out in Section C of Appendix 25-1; or

(D) a local level of government; and

(ii) for Chile:

(A) the central government, as set out in Section C of Appendix 25-2;

(B) a regional level of government, as set out in Section C of Appendix 25-2; or

(C) a local level of government;

(b) the continuation or prompt renewal of any non-conforming measure referred to in subparagraph (a) of this paragraph; or

(c) a modification to any non-conforming measure referred to in subparagraph (a) of this paragraph to the extent that the modification does not decrease the conformity of the measure, as it existed immediately before the modification, with Article 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 or 25.9.

2. Articles 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 and 25.9 do not apply to any measure of a Party with respect to sectors, subsectors or activities, as set out by that Party in Section D of Appendices 25-1 and 25-2, respectively.

3. A Party shall not, under any measure adopted after the date of entry into force of this Agreement and covered by Section D of Appendix 25-1 or 25-2, require an investor of the other Party, by reason of its nationality, to sell or otherwise dispose of its financial institution existing at the time the measure becomes effective.

4. Article 25.6 does not apply to any measure of a Party with respect to sectors, subsectors or activities as set out by that Party in Section B of Appendix 25-1 or 25-2.

5. Where a Party has set out a reservation to Article 17.9, 17.11, 17.12, 17.13, 18.4 or 18.5 in Annex 17-A or 17-B, that reservation also constitutes a reservation to Article 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 or 25.9, as the case may be, to the extent that the measure, sector, sub-sector or activity set out in the reservation is covered by this Chapter.

ARTICLE 25.11

Prudential carve-out

1. Nothing in this Agreement shall prevent a Party from adopting or maintaining measures for prudential reasons, such as:

(a) for the protection of investors, depositors, policy-holders or persons to whom a fiduciary duty is owed by a financial service supplier; or

(b) to ensure the integrity and stability of the financial system of a Party.

2. Where such measures do not conform with the provisions of this Part of this Agreement, they shall not be used as a means of avoiding the commitments or obligations of the Party under this Part of this Agreement.

ARTICLE 25.12

Treatment of information

Nothing in this Part of this Agreement shall be construed as requiring a Party to disclose information relating to the affairs and accounts of individual customers or any confidential or proprietary information in the possession of public entities.

ARTICLE 25.13

Domestic regulation and transparency

1. Chapter 20, with the exception of subparagraphs (c) to (f) of Article 20.1(5), and Chapter 36 do not apply to measures of a Party within the scope of this Chapter.

2. To the extent practicable and in a manner consistent with its legal system for adopting measures, each Party shall:

(a) publish in advance:

(i) the laws and regulations of general application it proposes to adopt in relation to matters falling within the scope of this Chapter; or

(ii) documents that provide sufficient details about such possible new laws and regulations to allow interested persons and the other Party to assess whether and how their interests might be significantly affected;

(b) provide interested persons and the other Party a reasonable opportunity to submit comments on any proposed laws and regulations or documents published pursuant to subparagraph (a);

(c) consider any comments submitted in accordance with subparagraph (b); and

(d) allow a reasonable time between the publication of any laws and regulations pursuant to subparagraph (a)(i) and the date on which financial service suppliers must comply with them.

3. This Article applies to measures of a Party relating to licensing requirements and procedures and qualification requirements and procedures, and applies only in sectors for which the Party has undertaken specific commitments under this Chapter, and to the extent that those specific commitments apply.

4. If a Party adopts or maintains measures relating to the authorisation for the supply of a financial service, it shall ensure that:

(a) those measures are based on objective and transparent criteria[1];

(b) the authorisation procedures are impartial, and adequate for applicants to demonstrate whether they meet the requirements, if such requirements exist; and

[1] Such criteria may include, *inter alia*, competence and the ability to supply a service, including the ability to do so in a manner consistent with the regulatory requirements of a Party. Competent authorities may assess the weight to be given to each criterion.

(c) the authorisation procedures do not in themselves unjustifiably prevent fulfilment of the requirements.

5. If a Party requires authorisation[1] for the supply of a financial service, it shall promptly publish or otherwise make publicly available the information necessary for the applicant to comply with the requirements and procedures for obtaining, maintaining, amending and renewing such authorisation. Such information shall include, *inter alia*, where available:

(a) the requirements and procedures for obtaining, maintaining, amending and renewing such authorisation;

(b) contact information of relevant competent authorities;

(c) procedures for appeal or review of decisions concerning applications;

(d) procedures for monitoring or enforcing compliance with the terms and conditions of licences and qualifications; and

(e) opportunities for public involvement, such as through hearings or comments.

[1] For the purposes of this Chapter, "authorisation" means the permission to supply a financial service, resulting from a procedure to which an applicant must adhere in order to demonstrate compliance with licensing requirements or qualification requirements.

6. If a Party requires authorisation for the supply of a financial service, the competent authorities of that Party shall:

(a) to the extent practicable, permit an applicant to submit an application at any time throughout the year[1];

(b) allow a reasonable period of time for the submission of an application if specific time periods for applications exist;

(c) initiate the processing of the application without undue delay;

(d) endeavour to accept applications in electronic format under the same conditions of authenticity as paper submissions; and

(e) accept copies of documents which are authenticated in accordance with the law of the Party in place of original documents, unless they require original documents to protect the integrity of the authorisation process.

7. Each Party shall endeavour to make authorisation procedures and formalities as simple as possible and shall not unduly complicate or delay the provision of the financial service.

8. Each Party shall endeavour to establish the indicative timeframe for processing an application and shall, on request of the applicant and without undue delay, provide information concerning the status of the application.

[1] For greater certainty, competent authorities are not required to start considering applications outside of their official working hours and working days.

9. If a competent authority considers an application incomplete for processing under the laws and regulations of the Party, it shall, within a reasonable period of time, and to the extent practicable:

(a) inform the applicant that the application is incomplete;

(b) at the request of the applicant, identify the additional information required to complete the application, or otherwise provide guidance on why the application is considered incomplete; and

(c) provide the applicant with the opportunity[1] to submit the additional information required to complete the application.

10. If none of the actions set out in subparagraph (a), (b) or (c) of paragraph 9 is practicable, the competent authorities shall nevertheless, if the application is rejected due to incompleteness, ensure that they inform the applicant thereof within a reasonable period of time.

11. Each Party shall ensure that its competent authorities, with respect to authorisation fees[2] that they charge, provide applicants with a schedule of fees or information on how fee amounts are determined, and do not use the fees as a means of avoiding the commitments or obligations of the Party.

---

[1] Such opportunity does not require a competent authority to provide extensions of deadlines.

[2] Authorisation fees do not include fees for the use of natural resources, payments for auction, tendering or other non-discriminatory means of awarding concessions, or mandated contributions to universal service provision.

12. A competent authority shall take its decision in an independent manner and not be accountable to any person supplying the services for which the licence or authorisation is required.

13. Each Party shall ensure that the processing of an application, including reaching a final decision, is completed within a reasonable timeframe after the date of submission of a complete application, and that the applicant is informed of the decision concerning the application, to the extent possible, in writing.

14. If an application is rejected by the competent authority, the applicant shall be informed, either on its own request or upon the initiative of the competent authority, in writing and without undue delay. To the extent practicable, the applicant shall be informed of the reasons for the decision to reject the application and of the timeframe for an appeal against that decision. An applicant should be permitted, within reasonable time limits, to resubmit an application.

15. If examinations are required for an authorisation, the competent authority shall ensure that such examinations are organised at reasonably frequent intervals and provide a reasonable period of time to enable applicants to request taking the examination.

16. Each Party shall ensure that an authorisation, once granted, enters into effect without undue delay in accordance with the terms and conditions specified therein.

ARTICLE 25.14

Financial services new to the territory of a Party

1. A Party shall permit a financial institution of the other Party, other than a branch, to supply any new financial service that the former Party would permit its own financial institutions to supply in accordance with its law, in like situations, provided that the introduction of the new financial services does not require new laws or regulations or the modification of existing laws or regulations.

2. A Party may determine the institutional and juridical form through which the new financial service may be supplied and may require authorisation for the supply of the service. If such authorisation is required, a decision shall be made within a reasonable period of time and the authorisation shall only be refused for prudential reasons.

3. This Article does not prevent a financial institution of a Party from applying to the other Party requesting it to consider authorising the supply of a financial service that is not supplied within the territory of either Party. Such application is subject to the law of the Party receiving the application and is not subject to the obligations of this Article.

ARTICLE 25.15

Self-regulatory organisations

When a Party requires a financial institution or a cross-border financial service supplier of the other Party to be a member of, participate in, or have access to a self-regulatory organisation in order to provide a financial service in or into the territory of the former Party, it shall ensure that the self-regulatory organisation observes the obligations set out in Articles 17.9, 17.11, 18.4 and 18.5.

ARTICLE 25.16

Payment and clearing systems

Under terms and conditions that accord national treatment, each Party shall grant to financial institutions of the other Party established in its territory access to payment and clearing systems operated by public entities, and to official funding and refinancing facilities available in the normal course of ordinary business. This Article does not confer access to the lender of last resort facilities of the Party.

ARTICLE 25.17

Sub-Committee on Financial Services

1. The Sub-Committee on Financial Services ("Sub-Committee"), established pursuant to Article 8.8(1), shall be composed of representatives of the Parties responsible for financial services.

2. The Sub-Committee shall:

(a) supervise the implementation of this Chapter;

(b) consider issues regarding financial services that are referred to it by a Party;

(c) carry out a dialogue on the regulation of the financial services sector with a view to improving mutual knowledge of the respective regulatory systems of the Parties and to cooperate in the development of international standards; and

(d) participate in the dispute settlement procedures in accordance with Article 25.20.

ARTICLE 25.18

Technical discussions and consultations

1. A Party may request technical discussions and consultations with the other Party regarding any matter arising under this Part of this Agreement that affects financial services. The other Party shall give sympathetic consideration to that request. The Parties shall report the results of their discussions and consultations to the Sub-Committee.

2. Each Party shall ensure that in those technical discussions and consultations, its delegation includes officials with the relevant expertise in financial services.

3. For greater certainty, nothing in this Article shall be construed as requiring a Party to:

(a) derogate from its relevant laws and regulations regarding the sharing of information among financial regulators or from the requirements of an agreement or arrangement between financial authorities of the Parties; or

(b) require regulatory authorities to take any action that would interfere with specific regulatory, supervisory, administrative, or enforcement matters.

4. Nothing in this Article shall be construed as impeding a Party that requires information for supervisory purposes concerning a financial institution located in the territory of the other Party or a cross-border financial service supplier of the other Party from approaching the competent regulatory authority of the other Party to seek the information.

5. For greater certainty, this Article is without prejudice to either Party's rights and obligations under Chapter 38.

ARTICLE 25.19

Dispute settlement

1. Chapter 38, including Annexes 38-A and 38-B, applies as modified by this Article to the settlement of disputes concerning the application or interpretation of this Chapter.

2. In addition to the requirements set out in Article 38.9, panellists shall have expertise or experience in financial services law or practice, which may include the regulation of financial institutions, unless the Parties agree otherwise.

3. The Sub-Committee shall recommend that the Joint Committee establish a list of at least 15 individuals, fulfilling the requirements referred to in paragraph 2, who are willing and able to serve as panellists. The Joint Committee shall establish such a list no later than one year after the date of entry into force of this Agreement. The list shall be composed of three sub-lists:

(a) one sub-list of individuals established on the basis of proposals by the EU Party;

(b) one sub-list of individuals established on the basis of proposals by Chile; and

(c) one sub-list of individuals that are not nationals of either Party and who shall serve as chairperson to the panel.

4. Each sub-list shall include at least five individuals. The Joint Committee shall ensure that the list is always maintained at that minimum number of individuals.

5. For the purposes of this Chapter, the list referred to in paragraph 3 of this Article shall, after its establishment, replace the list established pursuant to Article 38.8(1).

ARTICLE 25.20

Resolution of investment disputes concerning financial services

1. Section D of Chapter 17 applies, as modified by this Article, to:

(a) investment disputes pertaining to measures adopted or maintained by a Party relating to investors and their investments in financial institutions to which this Part of this Agreement applies and in which an investor claims that a Party has breached Article 25.3(2), 25.5(2), Article 17.17, 17.18, 17.19 or 17.20; or

(b) investment disputes commenced pursuant to Chapter 17 in which Article 25.11 has been invoked.

2. In the case of an investment dispute pursuant to subparagraph (a) of paragraph 1 of this Article, or if the respondent invokes Article 25.11 pursuant to subparagraph (b) of paragraph 1 of this Article within 60 days of the submission of a claim to the Tribunal in accordance with Article 17.30, the division of the Tribunal hearing the case may appoint, after consulting the disputing parties and pursuant to Article 17.50, one or more experts from the list adopted pursuant to Article 25.19 to report to it on any factual issue concerning financial services matters raised by a disputing party in the proceedings.

3. In view of the importance of the right of a Party to adopt or maintain measures for prudential reasons, where such measures fall within the scope of Article 25.11, that Article shall apply as a valid defence against a claim based on any of the other provisions of this Part of this Agreement, including Article 17.17. Following a request for consultations pursuant to Article 17.27, the respondent may make a referral, in writing, to the Sub-Committee requesting it to determine whether and, if so, to what extent, the measure which is the subject of that request for consultations is justified under Article 25.11. Such referral shall be made as soon as possible after the reception of the request for consultations. Upon such referral, the time periods referred to in Articles 17.27, 17.28 and 17.30 shall be suspended.

4. Following a referral pursuant to paragraph 3, the Sub-Committee shall, in good faith, attempt to make a determination. Any such determination shall be transmitted promptly to the disputing parties.

5. To the extent that the Sub-Committee determines that the measure is justified under Article 25.11, no claim shall be submitted before the Tribunal pursuant to Article 17.30.

6. If the Sub-Committee has not made a determination within three months of the referral pursuant to paragraph 3 of this Article, the suspension of the time periods referred to in that paragraph shall cease to apply.

7. Failure of the respondent to make a referral pursuant to paragraph 3 of this Article does not affect the right of the respondent to invoke Article 25.11 as a defence at a later stage of the proceedings. The Tribunal shall draw no adverse inference from the fact that the Sub-Committee has not agreed on a determination.

CHAPTER 26

DIGITAL TRADE

SECTION A

GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 26.1

Scope

1. This Chapter applies to trade enabled by electronic means.

2. This Chapter does not apply to audio-visual services.

ARTICLE 26.2

Definitions

1. The definitions in Articles 17.2 and 18.2 apply to this Chapter.

2. For the purposes of this Chapter:

(a) "consumer" means any natural person, or juridical person if provided for in the laws and regulations of a Party, using or requesting a public telecommunications service for purposes outside its trade, business or profession;

(b) "direct marketing communication" means any form of commercial advertising by which a natural or juridical person communicates marketing messages directly to end-users via a public telecommunications service and covers at least electronic mail and text and multimedia messages;

(c) "electronic authentication" means a process that enables the confirmation of:

(i) the electronic identification of a natural or juridical person; or

(ii) the origin and integrity of data in electronic form;

(d) "electronic seal" means data in electronic form used by a juridical person which are attached to, or logically associated with, other data in electronic form to ensure the origin and integrity of those other data;

(e) "electronic signature" means data in electronic form which are attached to, or logically associated with, other data in electronic form, and fulfils the following requirements:

(i) it is used by a natural person to agree on the data in electronic form to which it relates; and

(ii) it is linked to the data in electronic form to which it relates in such a way that any subsequent alteration in the data in electronic form is detectable;

(f) "electronic trust services" means an electronic service consisting of the creation, verification, and validation of electronic signatures, electronic seals, electronic time stamps, electronic registered delivery, website authentication and certificates related to that service;

(g) "end-user" means any natural or juridical person using or requesting a public telecommunications service, either as a consumer or, if provided for in the laws and regulations of a Party, for trade, business or professional purposes;

(h) "personal data" means personal data as defined in subparagraph (r) of Article 8.3; and

(i) "public telecommunications service" means public telecommunications service as defined in subparagraph (j) of Article 23.2.

ARTICLE 26.3

Right to regulate

The Parties reaffirm the right to regulate within their territories to achieve legitimate policy objectives, such as the protection of public health, social services, education, safety, the environment, including climate change, public morals, social or consumer protection, privacy and data protection, or the promotion and protection of cultural diversity.

ARTICLE 26.4

Exceptions

Nothing in this Chapter prevents the Parties from adopting or maintaining measures in accordance with Articles 25.11, 39.1 and 39.2 for the public interest reasons set out therein.

SECTION B

DATA FLOWS AND PERSONAL DATA PROTECTION

ARTICLE 26.5

Cross-border data flows

The Parties are committed to ensuring cross-border data flows to facilitate digital trade. To that end, a Party shall not restrict cross-border data flows between the Parties by:

(a) requiring the use of computing facilities or network elements in the territory of that Party for processing, including by imposing the use of computing facilities or network elements that are certified or approved in the territory of that Party;

(b) requiring the localisation of data in the territory of that Party for storage or processing;

(c) prohibiting storage or processing in the territory of the other Party; or

(d) making the cross-border transfer of data contingent upon the use of computing facilities or network elements in the territory of that Party or upon localisation requirements in the territory of that Party.

ARTICLE 26.6

Protection of personal data and privacy

1. Each Party recognises that the protection of personal data and privacy is a fundamental right and that high standards in that regard contribute to trust in the digital economy and to the development of trade.

2. Each Party may adopt and maintain the measures it deems appropriate to ensure the protection of personal data and privacy, including the adoption and application of rules for the cross-border transfer of personal data. Nothing in this Part of this Agreement shall affect the protection of personal data and privacy afforded by the measures of a Party.

SECTION C

SPECIFIC PROVISIONS

ARTICLE 26.7

Customs duties on electronic transmissions

A Party shall not impose customs duties on electronic transmissions between a person of that Party and a person of the other Party.

ARTICLE 26.8

No prior authorisation

1. A Party shall not require prior authorisation solely on the ground that a service is provided online[1], or adopt or maintain any other requirement having equivalent effect.

2. Paragraph 1 does not apply to telecommunications services, broadcasting services, gambling services, legal representation services, or services of notaries or equivalent professions to the extent that they involve a direct and specific connection with the exercise of public authority.

ARTICLE 26.9

Conclusion of contracts by electronic means

1. Each Party shall ensure that its laws and regulations allow contracts to be concluded by electronic means and that the legal requirements for contractual processes do not create obstacles to the use of contracts concluded by electronic means or result in such contracts being deprived of legal effect and validity by reason of their having been concluded by electronic means.

[1] A service is provided online when it is provided by electronic means and without the persons being simultaneously present.

2. Paragraph 1 does not apply to:

(a) broadcasting services, gambling services and legal representation services;

(b) services of notaries or equivalent professions involving a direct and specific connection with the exercise of public authority; and

(c) contracts that establish or transfer rights in real estate, contracts requiring by law the involvement of courts, public authorities or professions exercising public authority, contracts of suretyship granted and collateral securities furnished by persons acting for purposes outside their trade, business or profession, and contracts governed by family law or by the law of succession.

ARTICLE 26.10

Electronic trust services and electronic authentication

1. A Party shall not deny the legal effect or admissibility as evidence in judicial or administrative proceedings of an electronic trust service or an electronic authentication on the basis that it is in electronic form.

2. A Party shall not adopt or maintain measures that would:

(a) prohibit parties to an electronic transaction from mutually determining the appropriate method of electronic authentication for their transaction; or

(b) prevent parties to an electronic transaction from having the opportunity to prove to judicial or administrative authorities that their electronic transaction complies with any legal requirements with respect to electronic trust services or electronic authentication.

3. Notwithstanding paragraph 2, a Party may require that for a particular category of electronic transactions, the method of electronic authentication or electronic trust service:

(a) is certified by an authority accredited in accordance with its law; or

(b) meets certain performance standards which shall be objective, transparent and non-discriminatory and only relate to the specific characteristics of the category of electronic transactions concerned.

ARTICLE 26.11

Online consumer trust

1. The Parties recognise the importance of enhancing consumer trust in digital trade. Each Party shall adopt or maintain measures to ensure the effective protection of consumers engaging in electronic commerce transactions, including measures that:

(a) prohibit fraudulent and deceptive commercial practices;

(b) require suppliers of goods and services to act in good faith and abide by fair commercial practices, including through the prohibition of charging consumers for unsolicited goods and services;

(c) require suppliers of goods or services to provide consumers with clear and thorough information regarding their identity and contact details[1], as well as regarding the goods or services, the transaction and the applicable consumer rights; and

(d) grant consumers access to redress in order to claim their rights, including a right to remedies where goods or services are paid and not delivered or provided as agreed.

[1] In the case of intermediary services suppliers, identity and contact details also includes the identity and contact details of the actual supplier of the good or the service.

2. The Parties recognise the importance of cooperation between their respective national consumer protection agencies, or other relevant bodies, on activities related to electronic commerce in order to enhance consumer trust.

ARTICLE 26.12

Unsolicited direct marketing communications

1. Each Party shall ensure that end-users are effectively protected against unsolicited direct marketing communications.

2. Each Party shall adopt or maintain effective measures regarding unsolicited direct marketing communications that:

(a) require suppliers of unsolicited direct marketing communications to ensure that recipients are able to prevent ongoing reception of those communications; or

(b) require the consent, as specified according to its laws and regulations, of recipients to receive direct marketing communications.

3. Each Party shall ensure that direct marketing communications are clearly identifiable as such, clearly disclose on whose behalf they are made and contain the necessary information to enable end-users to request cessation free of charge and at any moment.

ARTICLE 26.13

Prohibition of mandatory transfer of or access to source code

1. A Party shall not require the transfer of, or access to, source code of software owned by a natural or juridical person of the other Party. This paragraph does not apply to the voluntary transfer of, or granting of access to, source code on a commercial basis by a person of the other Party, for instance in the context of a public procurement transaction or a freely negotiated contract. Nothing in this paragraph prevents a person of a Party from licensing its software on a free and open-source basis.

2. For greater certainty, Articles 25.11, 39.1 and 39.2 may apply to measures of a Party adopted or maintained in the context of a certification procedure.

3. Nothing in this Article shall affect:

(a) requirements by a court, administrative tribunal or competition authority to remedy a violation of competition law;

(b) protection and enforcement of intellectual property rights; or

(c) the right of a Party to take measures in accordance with Article 28.3.

ARTICLE 26.14

Cooperation on regulatory issues with regard to digital trade

1. The Parties shall cooperate by exchanging information on their respective law, as well as on the implementation of that law, related to regulatory issues arising from digital trade, including:

(a) the recognition and facilitation of interoperable cross-border electronic trust and electronic authentication;

(b) the treatment of direct marketing communications;

(c) the protection of consumers online; and

(d) any other regulatory issue relevant for the development of digital trade.

2. The Parties shall maintain a dialogue based on the exchange of information referred to in paragraph 1.

3. This Article does not apply to the rules and measures of a Party for the protection of personal data and privacy, including on cross-border transfer of personal data.

ARTICLE 26.15

Review

On request of either Party, the Sub-Committee on Services and Investment referred to in Article 18.10 shall review the implementation of this Chapter, in particular in light of relevant changes affecting digital trade that might arise from new business models or technologies. The Sub-Committee on Services and Investment shall report its findings and may make any necessary recommendations to the Joint Committee.

CHAPTER 27

CAPITAL MOVEMENTS, PAYMENTS AND TRANSFERS AND TEMPORARY SAFEGUARD MEASURES

ARTICLE 27.1

Objective and scope

The objective of this Chapter is to enable the free movement of capital and payments related to transactions liberalised under this Part of this Agreement[1].

[1] For greater certainty, this Chapter is subject to Annex 17-E.

ARTICLE 27.2

Current account

Without prejudice to other provisions of this Part of this Agreement, each Party shall allow, in freely convertible currency and in accordance with the Articles of Agreement of the International Monetary Fund, adopted in Bretton Woods, New Hampshire on 22 July 1944, any payments and transfers with regard to transactions on the current account of the balance of payments that fall within the scope of this Part of this Agreement.

ARTICLE 27.3

Capital movements

Without prejudice to other provisions of this Part of this Agreement, each Party shall allow, with regard to transactions on the capital and financial account of the balance of payments, the free movement of capital for the purpose of liberalisation of investment and other transactions as provided for in Chapters 17, 18 and 25.

ARTICLE 27.4

Application of laws and regulations relating to capital movements, payments or transfers

1. Articles 17.20, 27.2 and 27.3 shall not be construed as preventing a Party from applying its laws and regulations relating to:

(a) bankruptcy, insolvency, or the protection of the rights of creditors;

(b) issuing, trading or dealing in financial instruments such as securities, futures or derivatives;

(c) financial reporting or record keeping of capital movements, payments or transfers if necessary to assist law enforcement or financial regulatory authorities;

(d) criminal or penal offenses, deceptive or fraudulent practices;

(e) ensuring compliance with orders or judgments in judicial or administrative proceedings; or

(f) social security, public retirement or compulsory savings schemes.

2. The laws and regulations referred to in paragraph 1 shall be applied in an equitable and non-discriminatory manner, and not in a manner that would constitute a disguised restriction on capital movements, payments or transfers.

ARTICLE 27.5

Temporary safeguard measures

In exceptional circumstances of serious difficulties for the operation of the economic and monetary union of the European Union, or a threat thereof, the EU Party may adopt or maintain safeguard measures with regard to capital movements, payments or transfers for a period not exceeding six months. Those measures shall be limited to the extent that is strictly necessary.

ARTICLE 27.6

Restrictions in case of balance of payments and external financial difficulties

1. If a Party experiences serious balance of payments or external financial difficulties, or a threat thereof, it may adopt or maintain restrictive measures with regard to capital movements, payments or transfers[1].

[1] For greater certainty, serious balance of payments or external financial difficulties, or threat thereof, may be caused among other factors by serious difficulties related to monetary or exchange rate policies, or threat thereof.

2. The measures referred to in paragraph 1 of this Article shall:

(a) be consistent with the Articles of Agreement of the International Monetary Fund, as applicable;

(b) not exceed those necessary to deal with the situation referred to in paragraph 1 of this Article;

(c) be temporary and be phased out progressively as the situation referred to in paragraph 1 of this Article improves;

(d) avoid unnecessary damage to the commercial, economic and financial interests of the other Party; and

(e) be non-discriminatory as compared with third countries in like situations.

3. In the case of trade in goods, each Party may adopt or maintain restrictive measures in order to safeguard its external financial position or balance of payments. Such measures shall be in accordance with GATT 1994 and the Understanding on the Balance-of-Payments Provisions of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994.

4. In the case of trade in services, each Party may adopt or maintain restrictive measures in order to safeguard its external financial position or its balance of payments. Such measures shall be in accordance with Article XII of GATS.

5. A Party that adopts or maintains the measures referred to in paragraphs 1 and 2 shall promptly notify them to the other Party.

6. If restrictive measures are adopted or maintained pursuant to this Article, the Parties shall promptly hold consultations in the Sub-Committee on Services and Investment, unless such consultations are held in other fora of which both Parties are members. The consultations shall assess the balance of payments or external financial difficulties that led to the respective measures, taking into account, *inter alia*, factors such as:

(a) the nature and extent of the difficulties;

(b) the external economic and trading environment; and

(c) alternative corrective measures which may be available.

7. The consultations pursuant to paragraph 6 shall address the compliance of the restrictive measures with paragraphs 1 and 2. Those consultations shall be based on all relevant findings of statistical or factual nature presented by the International Monetary Fund ("IMF"), where available, and their conclusions shall take into account the assessment by the IMF of the balance of payments and the external financial situation of the Party concerned.

CHAPTER 28

PUBLIC PROCUREMENT

ARTICLE 28.1

Definitions

For the purposes of this Chapter and Annexes 28-A and 28-B:

(a) "commercial goods or services" means goods or services of a type generally sold or offered for sale in the commercial marketplace to, and customarily purchased by, non-governmental buyers for non-governmental purposes;

(b) "construction service" means a service that has as its objective the realisation, by whatever means, of civil or building works, based on Division 51 of the CPC;

(c) "electronic auction" means an iterative process that involves the use of electronic means for the presentation by suppliers of new prices, or new values for quantifiable non-price elements of the tender related to the evaluation criteria, or both, resulting in a ranking or re-ranking of tenders;

(d) "in writing" or "written" means any worded or numbered expression that can be read, reproduced and later communicated; it may include electronically transmitted and stored information;

(e) "limited tendering" means a procurement method whereby the procuring entity contacts a supplier or suppliers of its choice;

(f) "measure" means any law, regulation, procedure, administrative guidance or practice, or any action of a procuring entity relating to a covered procurement;

(g) "multi-use list" means a list of suppliers that a procuring entity has determined satisfy the conditions for inclusion on that list, and that the procuring entity intends to use more than once;

(h) "notice of intended procurement" means a notice, published by a procuring entity, inviting interested suppliers to submit a request for participation, a tender, or both;

(i) "offset" means any condition or undertaking that encourages local development or improves a Party's balance-of-payments accounts, such as the use of domestic content, the licensing of technology, investment, counter-trade and a similar action or requirement;

(j) "open tendering" means a procurement method whereby all interested suppliers may submit a tender;

(k) "procuring entity" means an entity covered under Section A, B or C of Annex 28-A or 28-B;

(l) "qualified supplier" means a supplier that a procuring entity recognises as having satisfied the conditions for participation;

(m) "selective tendering" means a procurement method whereby only qualified suppliers are invited by the procuring entity to submit a tender;

(n) "services" includes construction services, unless otherwise specified;

(o) "standard" means a document approved by a recognised body that provides for common and repeated use, rules, guidelines or characteristics for goods or services, or related processes and production methods, with which compliance is not mandatory; it may also include or deal exclusively with terminology, symbols, packaging, marking or labelling requirements as they apply to a good, service, process or production method;

(p) "supplier" means a person or group of persons that provides or could provide goods or services; and

(q) "technical specification" means a tendering requirement that:

(i) sets out the characteristics of:

(A) goods to be procured, including quality, performance, safety and dimensions, or the processes and methods for their production; or

(B) services to be procured, including quality, performance, safety or the processes or methods for their provision; or

(ii) addresses terminology, symbols, packaging, marking or labelling requirements, as they apply to a good or service.

ARTICLE 28.2

Scope and coverage

1. This Chapter applies to any measure regarding covered procurement, whether or not it is conducted exclusively or partially by electronic means.

2. For the purposes of this Chapter, "covered procurement" means procurement for governmental purposes:

(a) of a good, a service, or any combination thereof:

(i) as specified in Annex 28-A or 28-B; and

(ii) not procured with a view to commercial sale or resale, or for use in the production or supply of a good or a service for commercial sale or resale;

(b) by any contractual means, including purchase, lease and rental or hire purchase, with or without an option to buy;

(c) for which the value, as estimated in accordance with paragraphs 6 to 8 of this Article, equals or exceeds the relevant threshold specified in Annex 28-A or 28-B at the time of publication of a notice in accordance with Article 28.6;

(d) by a procuring entity; and

(e) that is not otherwise excluded from coverage pursuant to paragraph 3 of this Article or to Annex 28-A or 28-B.

3. Except where otherwise provided for in Annex 28-A or 28-B, this Chapter does not apply to:

(a) the acquisition or rental of land, existing buildings or other immovable property or the rights thereon;

(b) non-contractual agreements or any form of assistance that a Party provides, including cooperative agreements, grants, loans, subsidies, equity infusions, guarantees and fiscal incentives;

(c) the procurement or acquisition of fiscal agency or depository services, liquidation and management services for regulated financial institutions or services related to the sale, redemption and distribution of public debt, including loans and government bonds, notes and other securities;

(d) public employment contracts;

(e) procurement conducted:

(i) for the specific purpose of providing international assistance, including development aid;

(ii) under the particular procedure or condition of an international agreement relating to the stationing of troops or relating to the joint implementation by the signatory countries of a project; or

(iii) under the particular procedure or condition of an international organisation, or funded by international grants, loans or other assistance if the applicable procedure or condition would be inconsistent with this Chapter; or

(f) financial services.

4. This Chapter applies to all procurement covered by Annex 28-A or 28-B, in which each Party's commitments are set out as follows:

(a) in Section A of Annexes 28-A and 28-B, the central government entities whose procurement is covered by this Chapter;

(b) in Section B of Annexes 28-A and 28-B, the sub-central government entities whose procurement is covered by this Chapter;

(c) in Section C of Annexes 28-A and 28-B, all other entities whose procurement is covered by this Chapter;

(d) in Section D of Annexes 28-A and 28-B, the goods covered by this Chapter;

(e) in Section E of Annexes 28-A and 28-B, the services, other than construction services, covered by this Chapter;

(f) in Section F of Annexes 28-A and 28-B, the construction services covered by this Chapter;

(g) in Section G of Annexes 28-A and 28-B, public works concessions covered by this Chapter;

(h) in Section H of Annexes 28-A and 28-B, General Notes;

(i) in Section I of Annexes 28-A and 28-B, the media by means of which the Party publishes its procurement notices, award notices, and other information related to its public procurement system as set out in this Chapter;

(j) in Section J of Annex 28-B, the conversion rate to be used for the threshold values.

5. If a procuring entity, in the context of covered procurement, requires persons not covered under Annex 28-A or 28-B to procure in accordance with particular requirements, Article 28.4 shall apply *mutatis mutandis* to such requirements.

6. In estimating the value of a procurement for the purpose of ascertaining whether it is a covered procurement, a procuring entity:

(a) shall not divide a procurement into separate procurements or select or use a particular valuation method for estimating the value of a procurement with the intention of totally or partially excluding it from the application of this Chapter; and

(b) shall include the estimated maximum total value of the procurement over its entire duration, whether awarded to one or more suppliers, taking into account all forms of remuneration, including:

(i) premiums, fees, commissions and interest; and

(ii) if the procurement provides for the possibility of options, the total value of such options.

7. If an individual requirement for a procurement results in the award of more than one contract, or in the award of contracts in separate parts ("recurring contracts") the calculation of the estimated maximum total value shall be based on:

(a) the value of recurring contracts for the same type of good or service awarded during the preceding 12 months or the procuring entity's preceding fiscal year, adjusted, if possible, to take into account anticipated changes in the quantity or value of the good or service being procured over the following 12 months; or

(b) the estimated value of recurring contracts for the same type of good or service to be awarded during the 12 months following the initial contract award or the procuring entity's fiscal year.

8. In the case of procurement by lease, rental or hire purchase of goods or services, or procurement for which a total price is not specified, the basis for valuation shall be:

(a) in case of a fixed-term contract:

(i) if the term of the contract is 12 months or less, the total estimated maximum value for its duration;

(ii) if the term of the contract exceeds 12 months, the total estimated maximum value, including any estimated residual value;

(b) if the contract is for an indefinite period, the estimated monthly instalment multiplied by 48;

(c) if it is not certain whether the contract is to be a fixed-term contract, subparagraph (b) shall apply.

ARTICLE 28.3

Security and general exceptions

1. Nothing in this Chapter shall be construed as preventing a Party from taking any action or not disclosing any information that it considers necessary for the protection of its essential security interests relating to the procurement of arms, ammunition or war materials, or to procurement indispensable for national security or for national defence purposes.

2. Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner that would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between Parties where the same conditions prevail, or a disguised restriction on international trade, nothing in this Chapter shall be construed as preventing a Party from imposing or enforcing measures:

(a) necessary to protect public morals, order or safety;

(b) necessary to protect human, animal or plant life or health;

(c) necessary to protect intellectual property; or

(d) relating to goods or services of persons with disabilities, of philanthropic institutions or of prison labour.

3. The Parties understand that subparagraph (b) of paragraph 2 includes environmental measures necessary to protect human, animal or plant life or health.

ARTICLE 28.4

General principles

Non-discrimination

1. With respect to any measure regarding covered procurement, each Party, including its procuring entities, shall accord, immediately and unconditionally to the goods and services of the other Party and to the suppliers of the other Party offering goods or services of either Party, treatment no less favourable than the treatment that the Party, including its procuring entities, accords to its own goods, services and suppliers.

2. With respect to any measure regarding covered procurement, a Party, including its procuring entities, shall not:

(a) treat a locally established supplier less favourably than another locally established supplier on the basis of the degree of foreign affiliation or ownership; or

(b) discriminate against a locally established supplier on the basis that the goods or services offered by that supplier for a particular procurement are goods or services of the other Party.

Use of electronic means

3. The Parties shall ensure that all communication and information exchange for covered procurement are performed using electronic means, including for the publication of procurement information, notices and tender documentation, and for the receipt of tenders. When conducting covered procurement by electronic means, a procuring entity shall:

(a) ensure that the procurement is conducted using information technology systems and software, including those related to authentication and encryption of information, that are generally available and interoperable with other generally available information technology systems and software;

(b) establish and maintain mechanisms that ensure the integrity of requests for participation and tenders, including the establishment of the time of receipt and the prevention of inappropriate access; and

(c) use electronic means of information and communication for the publication of notices and tender documentation in procurement procedures and, to the widest extent practicable, for the submission of tenders.

Conduct of procurement

4. A procuring entity shall conduct covered procurement in a transparent and impartial manner that:

(a) is consistent with this Chapter, using methods such as open tendering, selective tendering and limited tendering; and

(b) prevents conflicts of interest and corrupt practices, in accordance with relevant laws.

Rules of origin

5. For the purposes of public procurement covered by this Chapter, a Party shall not apply rules of origin to goods imported from the other Party that are different from the rules of origin which that Party applies in the normal course of trade to imports of the same goods.

Offsets

6. With regard to covered procurement, a Party, including its procuring entities, shall not seek, take account of, impose or enforce any offset at any stage of a procurement.

Measures not specific to procurement

7. Paragraphs 1 and 2 shall not apply to customs duties and charges of any kind imposed on, or in connection with, importation, to the method of levying such duties and charges, and to other import regulations or formalities and measures affecting trade in services other than measures governing covered procurement.

Anti-corruption measures

8. Each Party shall ensure that it has appropriate measures in place to address and prevent corruption in their public procurement. Such measures may include procedures to render ineligible for participation in the Party's procurements, either indefinitely or for a stated period of time, suppliers that the judicial authorities of the Party have determined by final decision, to have engaged in bribery, fraud or other illegal actions in relation to public procurement in the territory of that Party. Each Party shall also ensure that it has in place policies and procedures to eliminate, to the extent possible, or manage any potential conflict of interest on the part of those engaged in or having influence over procurement.

ARTICLE 28.5

Information on the procurement system

1. Each Party shall:

(a) promptly publish any law, regulation, judicial decision, administrative ruling of general application, standard contract clause mandated by law or regulation and incorporated by reference in notices or tender documentation and procedure regarding covered procurement, and any modifications thereof, in the relevant electronic or paper media officially designated at national level, which shall be widely disseminated and remain readily accessible to the public; and

(b) provide an explanation thereof to the other Party, upon request.

2. Section I of Annex 28-A and 28- B, respectively, contains a list of:

(a) the electronic or paper media in which the Party concerned publishes the information set out in paragraph 1;

(b) the electronic or paper media in which the Party concerned publishes the notices required by Articles 28.6, 28.8(9) and 28.17(2); and

(c) the website address or addresses where the Party concerned publishes:

(i) its procurement statistics pursuant to Article 28.17(4); or

(ii) its notices concerning awarded contracts pursuant to Article 28.17(5).

3. Each Party shall promptly notify the Sub-Committee referred to in Article 28.21 of any modification to the Party's information listed in Section I of Annex 28-A and 28-B, respectively.

ARTICLE 28.6

Notices

Notice of intended procurement

1. For each covered procurement, a procuring entity shall publish a notice of intended procurement, except in the circumstances set out in Article 28.14.

2. Except as otherwise provided in this Chapter, each notice of intended procurement shall include:

(a) the name and address of the procuring entity and other information necessary to contact the procuring entity and obtain all relevant documents relating to the procurement, and their cost and terms of payment, if any;

(b) a description of the procurement, including the nature and the quantity of the goods or services to be procured or, where the quantity is not known, the estimated quantity;

(c) for recurring contracts, an estimate, if possible, of the timing of subsequent notices of intended procurement;

(d) a description of any options;

(e) the timeframe for delivery of goods or services or the duration of the contract;

(f) the procurement method that will be used and whether it will involve negotiation or electronic auction mechanism;

(g) where applicable, the address and any final date for the submission of requests for participation in the procurement;

(h) the address and the final date for the submission of tenders;

(i) the language or languages in which tenders or requests for participation may be submitted, if they may be submitted in a language other than an official language of the Party of the procuring entity;

(j) a list and brief description of any conditions for participation of suppliers, including any requirements for specific documents or certifications to be provided by suppliers in connection therewith, unless such requirements are included in tender documentation that is made available to all interested suppliers at the same time as the notice of intended procurement;

(k) where, pursuant to Article 28.8(5), a procuring entity intends to select a limited number of qualified suppliers to be invited to tender, the criteria that will be used to select them and the number of suppliers that will be permitted to tender; and

(l) an indication that the procurement is covered by this Chapter.

Summary notice

3. For each case of intended procurement, a procuring entity shall publish a summary notice that is readily accessible at the same time as the publication of the notice of intended procurement, and in one of the WTO official languages[1]. The summary notice shall contain at least the following information:

(a) the subject-matter of the procurement;

[1] For greater certainty, WTO official languages are English, Spanish and French.

(b) the final date for the submission of tenders or, where applicable, any final date for the submission of requests for participation in the procurement or for inclusion on a multi-use list; and

(c) the address from which documents relating to the procurement may be requested.

Notice of planned procurement

4. Procuring entities are encouraged to publish as early as possible in each fiscal year a notice regarding their future procurement plans ("notice of planned procurement"). The notice of planned procurement should include the subject-matter of the procurement and the planned date of the publication of the notice of intended procurement.

5. A procuring entity covered under Section B or C of Annex 28-A or 28-B may use a notice of planned procurement as a notice of intended procurement provided that the notice of planned procurement includes as much of the information referred to in paragraph 2 of this Article as is available to the entity and a statement that interested suppliers should express their interest in the procurement to the procuring entity.

Rules common to notices

6. The notice of intended procurement, summary notice and notice of planned procurement shall be directly accessible by electronic means, free of charge, through a single point of access on the internet. In addition, the notices may also be published in an appropriate paper medium, which shall be widely disseminated and shall remain readily accessible to the public, at least until the expiration of the time period indicated in the notice.

The appropriate paper and electronic medium is listed by each Party in Section I of Annex 28-A and 28-B respectively.

7. Notwithstanding the requirements set out in paragraph 6 regarding the accessibility, by electronic means, free of charge, through a single point of access, of the notices of intended procurement, summary notices and notices of planned procurement, Chile shall, from the date of entry into force of this Agreement and for a transition period of three years until the single point of access is fully operational, establish a gateway site, as a temporary alternative to a single point of access, which should be accessible free of charge and should provide links to the platforms or websites on which the notices are published. The gateway shall contain links to a maximum of four websites, that are:

(a) *Mercado público*;

(b) *Ministerio de Obras Públicas*;

(c) *Dirección General de Concesiones*; and

(d) *Diario Oficial*.

8. The Parties shall provide for a periodical review of paragraph 7 of this Article, including a discussion within the Sub-Committee referred to in Article 28.21, in particular on the status of implementation of the single point of access.

ARTICLE 28.7

Conditions for participation

1. A procuring entity shall limit any conditions for participation in a procurement to those that are essential to ensure that a supplier has the legal and financial capacities and the commercial and technical abilities to undertake the relevant procurement.

2. In establishing the conditions for participation, a procuring entity:

(a) shall not impose the condition that, in order for a supplier to participate in a procurement, that supplier has previously been awarded one or more contracts by a procuring entity of a Party;

(b) may require relevant prior experience, where essential to meet the requirements of the procurement; and

(c) shall not require prior experience in the territory of the Party as a condition of the procurement.

3. In assessing whether a supplier satisfies the conditions for participation, a procuring entity:

(a) shall evaluate the financial capacity and the commercial and technical abilities of a supplier on the basis of that supplier's business activities both inside and outside the territory of the Party of the procuring entity; and

(b) shall base its evaluation on the conditions that the procuring entity has specified in advance in notices or tender documentation.

4. Where there is supporting evidence, and provided that this paragraph is not applied in a manner that would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between the Parties, a Party, including its procuring entities, may exclude a supplier on grounds such as:

(a) bankruptcy;

(b) false declarations;

(c) significant or persistent deficiencies in performance of any substantive requirement or obligation under a prior contract or contracts;

(d) final judgments in respect of serious crimes or other serious offences;

(e) grave professional misconduct or acts or omissions that adversely reflect on the commercial integrity of the supplier; or

(f) failure to pay taxes.

ARTICLE 28.8

Qualification of suppliers

Registration systems and qualification procedures

1. A Party, including its procuring entities, may maintain a supplier registration system under which interested suppliers are required to register and provide certain information. In that event, the Party shall ensure that interested suppliers have access to information on the registration system through electronic means and that they may request registration at any time. The competent authority shall inform them within a reasonable period of time of the decision to grant or reject the request. If the request is rejected, the decision shall be duly motivated.

2. Each Party shall ensure that:

(a) its procuring entities make efforts to minimise differences in their qualification procedures; and

(b) if its procuring entities maintain registration systems, the entities make efforts to minimise differences in those systems.

3. A Party, including its procuring entities, shall not adopt or apply a registration system or qualification procedure for the purpose or with the effect of creating unnecessary obstacles to the participation of suppliers of the other Party in its procurement.

Selective tendering

4. If a procuring entity intends to use selective tendering, it shall:

(a) include in the notice of intended procurement at least the information set out in subparagraphs (a), (b), (f), (g), (j), (k) and (l) of Article 28.6(2) and invite suppliers to submit a request for participation; and

(b) provide, by the commencement of the time period for tendering, at least the information in subparagraphs (c), (d), (e), (h) and (i) of Article 28.6(2) to the qualified suppliers that it notifies pursuant to subparagraph (b) of Article 28.12(3).

5. A procuring entity shall allow all qualified suppliers to participate in a particular procurement, unless the procuring entity states in the notice of intended procurement any limitation on the number of suppliers that will be permitted to tender and the criteria or justification for selecting the limited number of suppliers. An invitation to submit a tender shall be addressed to a number of suppliers that is necessary to ensure competition.

6. Where the tender documentation is not made publicly available from the date of publication of the notice referred to in paragraph 4, a procuring entity shall ensure that those documents are made available at the same time to all the qualified suppliers selected in accordance with paragraph 5.

Multi-use lists

7. A procuring entity may maintain a multi-use list of suppliers, provided that a notice inviting interested suppliers to apply for inclusion on the list is:

(a) published annually; and

(b) if published by electronic means, made available continuously, in the appropriate medium listed in Section I of Annexes 28-A and 28-B.

8. The notice provided for in paragraph 7 shall include:

(a) a description of the goods or services, or categories thereof, for which the list may be used;

(b) the conditions for participation that the suppliers shall satisfy in order to be included in the list, and the methods that the procuring entity will use to verify that a supplier satisfies the conditions;

(c) the name and address of the procuring entity and other information necessary to contact the entity and obtain all relevant documents relating to the list;

(d) the period of validity of the list and the means for its renewal or termination or, if the period of validity is not provided, an indication of the method by which notice of the termination of use of the list will be given; and

(e) an indication that the list may be used for procurement covered by this Chapter.

9. Notwithstanding paragraph 7, if a multi-use list is valid for three years or less, a procuring entity may publish the notice referred to in paragraph 7 only once, at the beginning of the period of validity of the list, provided that the notice:

(a) states the period of validity and that further notices will not be published; and

(b) is published by electronic means and is made available continuously during the period of its validity.

10. A procuring entity shall allow suppliers to apply at any time for inclusion on a multi-use list and shall include on the list all qualified suppliers within a reasonably short time.

11. Where a supplier that is not included on a multi-use list submits a request for participation in a procurement based on a multi-use list and all required documents within the time period provided for in Article 28.12(2), a procuring entity shall examine the request. The procuring entity shall not exclude the supplier from consideration in respect of the procurement on the grounds that the entity has insufficient time to examine the request, unless, in exceptional cases, due to the complexity of the procurement, the entity is not able to complete the examination of the request within the time period allowed for the submission of tenders.

Entities in Sections B and C of Annex 28-A or 28-B

12. A procuring entity covered under Section B or C of Annex 28-A or 28-B may use a notice inviting suppliers to apply for inclusion on a multi-use list as a notice of intended procurement, provided that:

(a) the notice is published in accordance with paragraph 7 of this Article and includes the information required under paragraph 8 of this Article, as much of the information required under Article 28.6(2) as is available, and a statement that the notice constitutes a notice of intended procurement or that only the suppliers on the multi-use list will receive further notices of procurement covered by the multi-use list; and

(b) the entity promptly provides suppliers that have expressed an interest in a given procurement to the entity with sufficient information to permit them to assess their interest in the procurement, including all remaining information required under Article 28.6(2), to the extent that such information is available.

13. A procuring entity covered under Section B or C of Annex 28-A or 28-B may allow a supplier that has applied for inclusion on a multi-use list in accordance with paragraph 10 of this Article to tender in a given procurement, where there is sufficient time for the procuring entity to examine whether the supplier satisfies the conditions for participation.

Information on procuring entity decisions

14. A procuring entity shall promptly inform any supplier that submits a request for participation in a procurement, or an application for inclusion on a multi-use list, of the procuring entity's decision with respect to the request or application.

15. If a procuring entity rejects a supplier's request for participation in a procurement or application for inclusion on a multi-use list, ceases to recognise a supplier as qualified, or removes a supplier from a multi-use list, the entity shall promptly inform the supplier and, on request of the supplier, promptly provide the supplier with a written explanation of the reasons for its decision.

ARTICLE 28.9

Technical specifications

1. A procuring entity shall not prepare, adopt or apply any technical specification or provide for any conformity assessment procedure for the purpose or with the effect of creating unnecessary obstacles to international trade.

2. In providing for the technical specifications for the goods or services being procured, a procuring entity shall, if appropriate:

(a) set out the technical specification in terms of performance and functional requirements, rather than in terms of design or descriptive characteristics; and

(b) base the technical specification on international standards, if they exist, or on national technical regulations, recognised national standards or building codes, if such international standards do not exist.

3. If design or descriptive characteristics are used in the technical specifications, a procuring entity should indicate, if appropriate, that it will consider tenders of equivalent goods or services that demonstrably fulfil the requirements of the procurement by including words such as "or equivalent" in the tender documentation.

4. A procuring entity shall not provide for technical specifications that require or refer to a particular trademark or trade name, patent, copyright, design, type, specific origin, producer or supplier, unless there is no other sufficiently precise or intelligible way of describing the procurement requirements and provided that, in such cases, the entity includes words such as "or equivalent" in the tender documentation.

5. A procuring entity shall not seek or accept, in a manner that would have the effect of precluding competition, advice that may be used in the preparation or adoption of any technical specification for a specific procurement from a person that may have a commercial interest in the procurement.

6. For greater certainty, a Party, including its procuring entities, may, in accordance with this Article, prepare, adopt or apply technical specifications to promote the conservation of natural resources or protect the environment.

ARTICLE 28.10

Tender documentation

1. A procuring entity shall make available to suppliers tender documentation that includes all information necessary to permit suppliers to prepare and submit responsive tenders. Unless already provided in the notice of intended procurement, such documentation shall include a complete description of:

(a) the procurement, including the nature and the quantity of the goods or services to be procured or, where the quantity is not known, the estimated quantity and any requirements to be fulfilled, including any technical specifications, conformity assessment certification, plans, drawings or instructional materials;

(b) any conditions for participation of suppliers, including a list of information and documents that suppliers are required to submit in connection with the conditions for participation;

(c) all evaluation criteria that the entity will apply in the awarding of the contract and, unless price is the sole criterion, the relative importance of those criteria;

(d) if the procuring entity will conduct the procurement by electronic means, any authentication and encryption requirements or other requirements related to the submission of information by electronic means;

(e) if the procuring entity will hold an electronic auction, the rules, including identification of the elements of the tender related to the evaluation criteria, subject to which the auction will be conducted;

(f) if there will be a public opening of tenders, the date, time and place for the opening and, if appropriate, the persons authorised to be present;

(g) any other terms or conditions, including terms of payment and any limitation on the means by which tenders may be submitted, such as whether they are to be submitted on paper or by electronic means; and

(h) any dates for the delivery of goods or the supply of services.

2. In establishing a date for the delivery of goods or the supply of services being procured, a procuring entity shall take into account factors such as the complexity of the procurement, the extent of subcontracting anticipated, and the realistic time required for production, de-stocking and transport of goods from the point of supply or for supply of services.

3. The evaluation criteria set out in the notice of intended procurement or tender documentation may include, among others, price and other cost factors, quality, technical merit, environmental characteristics and terms of delivery.

4. A procuring entity shall promptly:

(a) make available tender documentation to ensure that interested suppliers have sufficient time to submit responsive tenders;

(b) provide, on request, the tender documentation to any interested supplier; and

(c) reply to any reasonable request for relevant information by any interested or participating supplier within the time period established in each Party's legislation, provided that such information does not give that supplier an advantage over other suppliers.

Modifications

5. If a procuring entity modifies the criteria or requirements set out in the notice of intended procurement or tender documentation provided to participating suppliers, or amends or reissues a notice or tender documentation, it shall transmit in writing all such modifications or the amended or reissued notice or tender documentation:

(a) to all suppliers that are participating at the time of the modification, amendment or reissuance, if such suppliers are known to the entity, and in all other cases, in the same manner as the original information was made available; and

(b) in adequate time, considering the nature and complexity of the procurement, to allow such suppliers to modify and resubmit modified tenders, as appropriate.

ARTICLE 28.11

Environmental and social considerations

1. A Party may allow its procuring entities to use environmental and social considerations throughout the procurement procedure, provided that they are not discriminatory, are consistent with the prohibition of offsets in Article 28.4(6), and are linked to the subject matter of the contract.

2. For greater certainty, environmental and social considerations shall not be prepared, adopted or applied in a manner that constitutes a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between the Parties or a disguised restriction of trade between the Parties.

ARTICLE 28.12

Time periods

1. A procuring entity shall, consistent with its own reasonable needs, provide sufficient time for suppliers to prepare and submit requests for participation and responsive tenders, taking into account factors such as:

(a) the nature and complexity of the procurement;

(b) the extent of subcontracting anticipated; and

(c) where electronic means are not used, the time necessary for transmitting tenders by non-electronic means from foreign as well as domestic points.

Such time periods, including any extensions thereof, shall be the same for all interested or participating suppliers.

2. A procuring entity which uses selective tendering shall establish a final date for the submission of requests for participation that shall not, in principle, be earlier than 25 days from the date of publication of the notice of intended procurement. If a state of urgency duly substantiated by the procuring entity renders such time period impracticable, the time period may be reduced to no less than 10 days.

3. Except as provided for in paragraphs 4, 5, 7 and 8, a procuring entity shall establish a final date for the submission of tenders that shall not be earlier than 40 days from the date on which:

(a) in the case of open tendering, the notice of intended procurement is published; or

(b) in the case of selective tendering, the procuring entity notifies suppliers that they will be invited to submit tenders, whether or not it uses a multi-use list.

4. A procuring entity may reduce the time period for tendering established in accordance with paragraph 3 to no less than 10 days if:

(a) the procuring entity has published a notice of planned procurement as set out in Article 28.6(4) at least 40 days, and not more than 12 months, in advance of the publication of the notice of intended procurement, and the notice of planned procurement contains:

(i) a description of the procurement;

(ii) the approximate final dates for the submission of tenders or requests for participation;

(iii) a statement that interested suppliers should express their interest in the procurement to the procuring entity;

(iv) the address from which documents relating to the procurement may be obtained; and

(v) as much of the information that is required for the notice of intended procurement under Article 28.6(2) as is available;

(b) the procuring entity, for recurring contracts, indicates in an initial notice of intended procurement that subsequent notices will establish the time periods for tendering based on this paragraph; or

(c) a state of urgency duly substantiated by the procuring entity renders the time period for tendering established in accordance with paragraph 3 impracticable.

5. A procuring entity may reduce the time period for tendering established in accordance with paragraph 3 by five days for each of the following circumstances:

(a) the notice of intended procurement is published by electronic means;

(b) all the tender documentation is made available by electronic means from the date of the publication of the notice of intended procurement; and

(c) the entity accepts tenders by electronic means.

6. The application of paragraph 5, in conjunction with paragraph 4, shall in no case result in the reduction of the time period for tendering established in accordance with paragraph 3 to less than 10 days from the date on which the notice of intended procurement is published.

7. Notwithstanding any other provision of this Article, if a procuring entity purchases commercial goods or services, or any combination thereof, it may reduce the time period for tendering established in accordance with paragraph 3 to no less than 13 days, provided that it publishes by electronic means, at the same time, both the notice of intended procurement and the tender documentation. In addition, if the procuring entity accepts tenders for commercial goods or services by electronic means, it may reduce the time period established in accordance with paragraph 3 to no less than 10 days.

8. If a procuring entity covered under Section B or C of Annex 28-A or 28-B has selected all or a limited number of qualified suppliers, the time period for tendering may be fixed by mutual agreement between the procuring entity and the selected suppliers. In the absence of agreement, the period shall not be less than 10 days.

ARTICLE 28.13

Negotiation

1. A Party may provide for its procuring entities to conduct negotiations with suppliers in the context of covered procurement:

(a) if the procuring entity has indicated its intent to conduct negotiations in the notice of intended procurement as required under Article 28.6(2); or

(b) if it appears from the evaluation that no tender is obviously the most advantageous in terms of the specific evaluation criteria set out in the notice of intended procurement or tender documentation.

2. A procuring entity shall:

(a) ensure that any elimination of suppliers participating in negotiations is carried out in accordance with the evaluation criteria set out in the notice of intended procurement or tender documentation; and

(b) if negotiations are concluded, provide a common deadline for the remaining participating suppliers to submit any new or revised tenders.

ARTICLE 28.14

Limited tendering

1. Provided that it does not use this provision for the purpose of avoiding competition among suppliers or in a manner that discriminates against suppliers of the other Party or protects domestic suppliers, a procuring entity may use limited tendering and may choose not to apply Article 28.6, Article 28.7, Article 28.8, Article 28.10, and Articles 28.12, 28.13, 28.15 and 28.16 under any of the following circumstances:

(a) if:

(i) tenders were not submitted or suppliers did not request participation;

(ii) none of the submitted tenders conforms to the essential requirements of the tender documentation;

(iii) none of the suppliers satisfied the conditions for participation; or

(iv) the tenders submitted have been declared collusive by the competent authority provided that the requirements of the tender documentation are not substantially modified;

(b) if the goods or services can be supplied only by a particular supplier and no reasonable alternative or substitute goods or services exist, for any of the following reasons:

(i) the requirement is for a work of art;

(ii) the protection granted by patents, copyrights or other exclusive rights; or

(iii) an absence of competition for technical reasons;

(c) in the case of procurement of additional deliveries by the original supplier of goods or services that were not included in the initial procurement if a change of supplier for such additional goods or services:

(i) cannot be made for economic or technical reasons such as requirements of interchangeability or interoperability with existing equipment, software, services or installations procured under the initial procurement; and

(ii) would cause significant inconvenience or substantial duplication of costs for the procuring entity;

(d) where, and in so far as strictly necessary, for reasons of extreme urgency brought about by events which were unforeseeable by the procuring entity, the goods or services could not be obtained in time using open tendering or selective tendering;

(e) in the case of goods purchased on a commodity market;

(f) where a procuring entity procures a prototype or a first good or service that is developed at its request in the course of, and for, a particular contract for research, experiment, study or original development; original development of a first good or service may include limited production or supply in order to incorporate the results of field testing and to demonstrate that the good or service is suitable for production or supply in quantity to acceptable quality standards, but does not include quantity production or supply to establish commercial viability or to recover research and development costs;

(g) in the case of purchases made under exceptionally advantageous conditions that only arise in the very short term in case of unusual disposals such as those arising from liquidation, receivership or bankruptcy, but not in the case of routine purchases from regular suppliers; or

(h) where a contract is awarded to a winner of a design contest, provided that:

(i) the contest has been organised in a manner that is consistent with the principles of this Chapter, in particular with regard to the publication of a notice of intended procurement; and

(ii) the participants are judged by an independent jury with a view to a design contract being awarded to a winner.

2. The procuring entity shall prepare a report in writing on each contract awarded under paragraph 1. The report shall include the name of the procuring entity, the value and kind of goods or services procured, and a statement indicating the circumstances and conditions set out in paragraph 1 that justified the use of limited tendering.

ARTICLE 28.15

Electronic auctions

Where a procuring entity intends to conduct a covered procurement using an electronic auction, the entity shall provide each participant, before commencing the electronic auction, with:

(a) the automatic evaluation method, including the mathematical formula, that is based on the evaluation criteria set out in the tender documentation and that will be used in the automatic ranking or re-ranking during the auction;

(b) the results of any initial evaluation of the elements of its tender where the contract is to be awarded on the basis of the most advantageous tender; and

(c) any other relevant information relating to the conduct of the auction.

ARTICLE 28.16

Treatment of tenders and awarding of contracts

Treatment of tenders

1. A procuring entity shall receive, open and treat all tenders under procedures that guarantee the fairness and impartiality of the procurement process and the confidentiality of tenders.

2. A procuring entity shall not penalise any supplier whose tender is received after the deadline specified for receiving tenders if the delay is due solely to mishandling on the part of the procuring entity.

3. If a procuring entity provides a supplier with an opportunity to correct unintentional errors of form between the opening of tenders and the awarding of the contract, the procuring entity shall provide the same opportunity to all participating suppliers.

Awarding of contracts

4. To be considered for an award, a tender shall be submitted in writing and shall, at the time of opening, comply with the essential requirements set out in the notices and tender documentation, and shall be from a supplier that satisfies the conditions for participation.

5. Unless a procuring entity determines that it is not in the public interest to award a contract, the entity shall award the contract to the supplier that the entity has determined to be capable of fulfilling the terms of the contract and that, based solely on the evaluation criteria specified in the notices and tender documentation, has submitted:

(a) the most advantageous tender; or

(b) the lowest price, if price is the sole criterion.

6. Where a procuring entity receives a tender with a price that is abnormally low in relation to the prices in other tenders submitted, it may verify with the supplier that the supplier satisfies the conditions for participation and is capable of fulfilling the terms of the contract.

7. A procuring entity shall not use options, cancel a procurement or modify awarded contracts in a manner that circumvents the obligations under this Chapter.

8. Each Party shall make best efforts to provide, as a general rule, a standstill period between the award and the conclusion of a contract, in order to give sufficient time to unsuccessful bidders to review and challenge the award decision.

ARTICLE 28.17

Transparency of procurement information

Information provided to suppliers

1. A procuring entity shall promptly inform participating suppliers of the procuring entity's contract award decisions and, on request of a supplier, shall do so in writing. Subject to Article 28.18(2) and (3) a procuring entity shall, upon request, provide an unsuccessful supplier with an explanation of the reasons why the entity did not select its tender, and the relative advantages of the successful supplier's tender.

Publication of award information

2. No later than 72 days after the award of each contract covered by this Chapter, a procuring entity shall publish a notice in the appropriate paper or electronic medium listed in Section I of Annex 28-A and 28-B. Where the procuring entity publishes the notice only in an electronic medium, the information shall remain readily accessible for a reasonable period of time. The notice shall include at least the following information:

(a) a description of the goods or services procured;

(b) the name and address of the procuring entity;

(c) the name of the successful supplier;

(d) the value of the successful tender or the highest and lowest offers taken into account in the award of the contract;

(e) the date of award; and

(f) the type of procurement method used, and, in cases where limited tendering was used in accordance with Article 28.14, a description of the circumstances justifying the use of limited tendering.

Maintenance of documentation, reports and electronic traceability

3. Each procuring entity shall, for a period of at least three years from the date it awards a contract, maintain:

(a) the documentation and reports of tendering procedures and contract awards relating to covered procurement, including the reports required under Article 28.14; and

(b) data that ensures the appropriate traceability of the conduct of covered procurement by electronic means.

Exchange of statistics

4. On request of the other Party, and with a view to the discussions in the Sub-Committee referred to in Article 28.21, each Party shall make available to the other Party statistics on covered procurement of goods, services and construction services, including, to the maximum extent possible, statistics on works concessions. In accordance with Article 28.23, the Parties shall cooperate to achieve a better understanding of each other's public procurement statistics.

5. If a Party requires notices concerning awarded contracts, pursuant to paragraph 2 of this Article, to be published electronically, and if such notices are accessible to the public through a single database in a form permitting analysis of the covered contracts, the Party may, instead of reporting to the Sub-Committee referred to in Article 28.21, provide a link to the website, together with any instructions necessary to access and use such data.

ARTICLE 28.18

Disclosure of information

Provision of information to Parties

1. On request of the other Party, a Party shall promptly provide any information necessary to determine whether a procurement was conducted fairly, impartially and in accordance with this Chapter, including information on the characteristics and relative advantages of the successful tender. Where release of the information would prejudice competition in future tenders, the Party that receives the information shall not disclose it to any supplier, except after consulting with, and obtaining the consent of, the Party that provided the information.

Non-disclosure of information

2. Notwithstanding any other provision of this Chapter, a Party, including its procuring entities, shall not, except to the extent required by law or with the written authorisation of the supplier that provided the information, disclose information that would prejudice legitimate commercial interests of a particular supplier or that might prejudice fair competition between suppliers.

3. Nothing in this Chapter shall be construed as requiring a Party, including its procuring entities, authorities and review bodies, to disclose confidential information if disclosure:

(a) would impede law enforcement;

(b) might prejudice fair competition between suppliers;

(c) would prejudice the legitimate commercial interests of particular persons, including the protection of intellectual property; or

(d) would otherwise be contrary to the public interest.

ARTICLE 28.19

Domestic review procedures

1. Each Party shall provide a timely, effective, transparent and non-discriminatory administrative or judicial review procedure through which a supplier may challenge the following, arising in the context of a covered procurement in which the supplier has, or has had, an interest:

(a) a breach of this Chapter; or

(b) a failure to comply with a Party's measures implementing this Chapter, where the supplier does not have the right to challenge directly a breach of this Chapter under the laws of a Party.

The procedural rules for all challenges shall be in writing and made generally available.

2. In the event of a complaint by a supplier, arising in the context of covered procurement in which the supplier has, or has had, an interest, that there has been a breach or a failure as referred to in paragraph 1, the Party of the procuring entity conducting the procurement shall encourage the entity and the supplier to seek resolution of the complaint through consultations. The entity shall accord impartial and timely consideration to any such complaint in a manner that is not prejudicial to the supplier's participation in ongoing or future procurement or its right to seek corrective measures under the administrative or judicial review procedure.

3. Each supplier shall be allowed a sufficient period of time to prepare and submit a challenge, which in no case shall be less than 10 days from the time when the basis of the challenge became known or should have reasonably become known to the supplier.

4. Each Party shall establish or designate at least one impartial administrative or judicial authority that is independent of its procuring entities to receive and review a challenge by a supplier arising in the context of a covered procurement.

5. Where a body other than an authority referred to in paragraph 4 initially reviews a challenge, the Party shall ensure that the supplier has the right to appeal the initial decision to an impartial administrative or judicial authority that is independent of the procuring entity whose procurement is the subject of the challenge.

6. Each Party shall ensure that the decisions of a review body that is not a court are subject to judicial review or that the review body has procedures that provide that:

(a) the procuring entity shall respond in writing to the challenge and disclose all relevant documents to the review body;

(b) the participants to the proceedings (hereinafter, the "participants") have the right to be heard prior to the review body’s decision on a challenge;

(c) the participants have the right to be represented and accompanied;

(d) the participants have access to all proceedings;

(e) the participants have the right to request that the proceedings take place in public and that witnesses may be presented; and

(f) the review body shall make its decisions or recommendations in a timely fashion, in writing, and shall include an explanation of the basis for each decision or recommendation.

7. Each Party shall adopt or maintain procedures that provide for:

(a) rapid interim measures to preserve the supplier's opportunity to participate in the procurement; such interim measures may result in suspension of the procurement process; the procedures may provide that overriding adverse consequences for the interests concerned, including the public interest, may be taken into account when deciding whether such measures should be applied; just cause for not acting shall be provided in writing; and

(b) where a review body has determined that there has been a breach or a failure as referred to in paragraph 1, corrective action or compensation for the loss or damages suffered, which may be limited to the costs for the preparation of the tender or the costs relating to the challenge, or both.

ARTICLE 28.20

Modifications and rectifications to coverage

1. The EU Party may modify or rectify Annex 28-A and Chile may modify or rectify Annex 28-B.

Modifications

2. If a Party intends to modify its Annex as referred to in paragraph 1, that Party shall:

(a) notify the other Party in writing; and

(b) include in the notification a proposal for appropriate compensatory adjustments to the other Party to maintain a level of coverage comparable to that existing prior to the modification.

3. Notwithstanding subparagraph (b) of paragraph 2 of this Article, a Party does not need to provide compensatory adjustments if the modification covers an entity over which the Party has effectively eliminated its control or influence. Government control or influence over the covered procurement of entities listed in Section A, B or C of Annex 28-A or 28-B is presumed to be effectively eliminated, in so far as the entity's procurement is concerned, where the entity is exposed to competition on markets to which access is not restricted.

4. If a Party notifies the other Party under paragraph 2 of an intended modification of its Annex, the other Party shall object in writing if it disputes that:

(a) an adjustment proposed under subparagraph (b) of paragraph 2 is adequate to maintain a comparable level of mutually agreed coverage; or

(b) the modification covers an entity over which the Party's control or influence has effectively ended in accordance with paragraph 3.

The other Party shall submit any written objection under this paragraph within 45 days of receipt of the notification referred to in subparagraph (a) of paragraph 2 of this Article. If that Party does not submit any written objections within that time period, it shall be deemed to have accepted the adjustment or modification, including for the purposes of Chapter 38.

Rectifications

5. The Parties shall consider the following changes to Annex 28-A or 28-B as a rectification of a purely formal nature, provided that they do not affect the mutually agreed coverage provided for in this Chapter:

(a) a change in the name of an entity;

(b) a merger of two or more entities listed within Section A, B or C of Annex 28-A or 28-B;

(c) the separation of an entity listed in Section A, B or C of Annex 28-A or 28-B into two or more entities that are all added to the entities listed in the same Section of Annex 28-A or 28-B.

6. If a Party proposes a rectification of Annex 28-A or 28-B respectively, that Party shall notify the other Party every two years following the date of entry into force of this Agreement.

7. A Party may notify the other Party of an objection to a proposed rectification within 45 days of receipt of the notification. If a Party submits an objection, it shall set out the reasons why it believes the proposed rectification is not a change provided for in paragraph 5, and describe the effect of the proposed rectification on the mutually agreed coverage provided for in this Chapter. If no such objection is submitted in writing within 45 days of receipt of the notification, the Party shall be deemed to have agreed to the proposed rectification.

Consultations and dispute resolution

8. If the other Party objects to the proposed modification or rectification within 45 days, the Parties shall seek to resolve the issue through consultations after having received the notification. If the Parties do not reach an agreement within 60 days of receipt of the objection, the Party seeking to modify or rectify its Annex may refer the matter to dispute settlement procedure under this Part of this Agreement. The proposed modification or rectification will take effect only when both Parties have agreed thereto or on the basis of a final decision pursuant to the procedure provided for in Chapter 38.

9. Failure to reach an agreement in the consultation procedure under paragraph 8 of this Article does not exempt the Parties from the obligation to carry out consultations under Chapter 38.

ARTICLE 28.21

Sub-Committee on Public Procurement

On request of a Party, the Sub-Committee on Public Procurement ("Sub-Committee") established pursuant to Article 8.8(1), shall meet to address matters related to the implementation and operation of this Chapter, including the following:

(a) issues regarding public procurement that are referred to it by a Party;

(b) monitoring the cooperation activities undertaken by the Parties as provided for in Article 28.23;

(c) facilitation of the participation of small and medium-sized enterprises in covered procurement as provided for in Article 28.22; and

(d) discussion on the status of implementation of the single point of access under Article 28.6(7).

ARTICLE 28.22

Facilitation of participation by small and medium-sized enterprises

1. The Parties recognise the important contribution that small and medium-sized enterprises (hereinafter, "SMEs") can make to economic growth and employment, and the importance of facilitating the participation of SMEs in public procurement.

2. The Parties recognise the importance of electronic procurement in facilitating the participation of SMEs in procurement procedures by ensuring transparency.

3. The Parties also recognise the importance of business alliances between suppliers of each Party, and in particular between SMEs, including joint participation in tendering procedures.

4. The Parties may:

(a) provide information related to their measures used in order to contribute, promote, encourage or facilitate SMEs' participation in public procurement;

(b) cooperate in the elaboration of mechanisms to provide information to SMEs about the means for participating in covered procurement under this Chapter.

5. To facilitate participation of SMEs in covered procurement, each Party shall, to the extent possible:

(a) provide a definition of SMEs in an electronic portal;

(b) endeavour to make all tender documentation available free of charge;

(c) take any other measure designed to facilitate the participation of SMEs in public procurement covered by this Chapter, provided that such measures do not discriminate against the other Party's enterprises.

ARTICLE 28.23

Cooperation

1. The Parties shall make best efforts to develop cooperation activities with a view to achieving a better understanding of their respective public procurement systems, as well as better access to their respective markets, in matters such as:

(a) exchanging experiences and information, such as regulatory frameworks, best practices and statistics;

(b) facilitating participation by suppliers in covered procurement, in particular with respect to SMEs;

(c) developing and expanding the use of electronic means in public procurement systems;

(d) building capability by fostering mutual learning between government officials and staff of procuring entities with a view to fulfilling the provisions of this Chapter.

2. The Parties shall inform the Sub-Committee referred to in Article 28.21 of any such activity.

ARTICLE 28.24

Further negotiations

The Sub-Committee on Public Procurement referred to in Article 28.21 shall review the operation of this Chapter and, no later than four years after the date of entry into force of this Agreement, may propose that the Joint Committee recommend that the Parties hold further negotiations with a view to achieving additional market access opening.

CHAPTER 29

STATE-OWNED ENTERPRISES, ENTERPRISES GRANTED SPECIAL RIGHTS OR PRIVILEGES AND DESIGNATED MONOPOLIES

ARTICLE 29.1

Scope

1. The Parties affirm their rights and obligations under paragraphs 1 to 3 of Article XVII of GATT 1994, the Understanding on the Interpretation of Article XVII of GATT 1994, as well as under paragraphs 1, 2 and 5 of Article VIII of GATS.

2. This Chapter applies to a state-owned enterprise, an enterprise granted special rights or privileges and a designated monopoly ("entity") engaged in commercial activities. If an entity engages in both commercial and non-commercial activities[1], only the commercial activities are covered by this Chapter.

3. This Chapter applies to state-owned enterprises, enterprises granted special rights or privileges and designated monopolies, at all levels of government.

[1] Non-commercial activities may include carrying out a legitimate public service mandate or any activity directly related to the provision of national defence or public security.

4. This Chapter does not apply to the procurement by a Party of a good or service purchased for governmental purposes and not with a view to commercial resale or with a view to the supply of a good or service for commercial sale, whether or not that procurement is a "covered procurement" as defined in Article 28.2.

5. This Chapter does not apply to any service supplied in the exercise of governmental authority.

6. This Chapter does not apply to state-owned enterprises, enterprises granted special rights or privileges and designated monopolies in cases where in any one of the three previous consecutive fiscal years, the annual revenue derived from the commercial activities of the entity was less than 100 million Special Drawing Rights (SDRs)[1].

7. Article 29.4 does not apply to services sectors which are outside the scope of this Agreement.

8. Article 29.4 does not apply to the extent that a state-owned enterprise, enterprise granted special rights or privileges or designated monopoly of a Party makes purchases and sales of goods or services pursuant to:

(a) any existing non-conforming measure that the Party maintains, continues, renews or amends in accordance with Article 17.14, 18.8 or 25.10 as set out in its schedule in Annex 17-A; or

[1] During the first five years from the entry into force of this Agreement, the threshold will be of less than 200 million SDR.

(b) any non-conforming measure that the Party adopts or maintains with respect to sectors, subsectors or activities in accordance with Article 17.14, 18.8 or 25.10 as set out in its schedule in Annex 17-B.

ARTICLE 29.2

Definitions

For the purposes of this Chapter and Annex 29:

(a) "commercial activities" means activities carried out by an enterprise the end result of which is the production of a good or supply of a service to be sold in the relevant market in quantities and at prices determined by the enterprise, and which are undertaken with an orientation towards profit-making[1];

(b) "commercial considerations" means considerations of price, quality, availability, marketability, transportation and other terms and conditions of purchase or sale, or other factors that would normally be taken into account in the commercial decisions of a privately owned enterprise operating according to market economy principles in the relevant business or industry;

[1] For greater certainty, "commercial activities" excludes activities undertaken by an enterprise, which operates on a non-profit basis or which operates on cost recovery basis.

(c) "designate" means to establish or authorise a monopoly, or to expand the scope of a monopoly to cover an additional good or service;

(d) "designated monopoly" means an entity, including a group of entities or a government agency, that in a relevant market in the territory of a Party is designated as the sole supplier or purchaser of a good or service, but does not include an entity that has been granted an exclusive intellectual property right solely by reason of such grant;

(e) "enterprise granted special rights or privileges"[1] means any enterprise, public or private, that has been granted, in law or in fact, special rights or privileges, by a Party; special rights or privileges are granted by a Party when it designates or limits to two or more the number of enterprises authorised to supply a good or a service, taking into account the specific sectorial regulation under which the granting of the right or privilege has taken place, other than in line with objective, proportionate and non-discriminatory criteria, thereby substantially affecting the ability of any other enterprise to supply the same good or service in the same geographical area under substantially equivalent conditions;

(f) "service supplied in the exercise of governmental authority" means a service supplied in the exercise of governmental authority as defined in paragraph 3(c) of Article I of GATS, including as defined in the Annex on Financial Services to GATS if applicable; and

(g) "state-owned enterprise" means an enterprise owned or controlled by a Party[2].

---

[1] For greater certainty, the granting of a licence to a limited number of enterprises in allocating a scarce resource in line with objective, proportionate and non-discriminatory criteria is not in and of itself a special right or privilege.

[2] For the establishment of ownership or control, all relevant legal and factual elements shall be examined on a case-by-case basis.

ARTICLE 29.3

General provisions

Without prejudice to the rights and obligations of a Party under this Chapter, nothing in this Chapter prevents a Party from establishing or maintaining state-owned enterprises, designating or maintaining monopolies or granting enterprises special rights or privileges.

ARTICLE 29.4

Non-discriminatory treatment and commercial considerations

1. A Party shall ensure that each of its state-owned enterprises, enterprises granted special rights or privileges and designated monopolies, when engaging in commercial activities:

(a) acts in accordance with commercial considerations in its purchase or sale of a good or service, except to fulfil any terms of its public service mandate that are not inconsistent with subparagraph (b) or (c) of this paragraph;

(b) in its purchase of a good or service:

(i) accords to a good or service supplied by an enterprise of the other Party treatment no less favourable than it accords to a like good or a like service supplied by enterprises of the Party concerned; and

(ii) accords to a good or service supplied by an enterprise that is a covered investment, as defined in subparagraph (d) of Article 17.2(1), in the territory of that Party treatment no less favourable than it accords to a like good or a like service supplied by enterprises in the relevant market in the territory of that Party that are investments of investors of that Party; and

(c) in its sale of a good or service:

(i) accords to an enterprise of the other Party treatment no less favourable than it accords to enterprises of the Party concerned; and

(ii) accords to an enterprise that is a covered investment, as defined in subparagraph (d) of Article 17.2(1), in the territory of that Party treatment no less favourable than it accords to enterprises in the relevant market in the territory of that Party that are investments of investors of that Party.

2. Paragraph 1 does not preclude state-owned enterprises, enterprises granted special rights or privileges or designated monopolies from:

(a) purchasing or supplying goods or services on different terms or conditions, including terms or conditions relating to price, provided that such different terms or conditions are established in accordance with commercial considerations; or

(b) refusing to purchase or supply goods or services, provided that such refusal is undertaken in accordance with commercial considerations.

ARTICLE 29.5

Regulatory framework

1. The Parties shall make best use of international standards, as applicable, including the OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises, as appropriate.

2. Each Party shall ensure that any regulatory body or any other body exercising a regulatory function that it establishes or maintains:

(a) is independent from, and not accountable to, any of the enterprises that it regulates, in order to ensure the effectiveness of the regulatory function; and

(b) acts, in like circumstances, impartially[1] in respect of all enterprises that it regulates, including state-owned enterprises, enterprises granted special rights or privileges and designated monopolies[2].

3. Each Party shall apply its laws and regulations to state-owned enterprises, enterprises granted special rights or privileges and designated monopolies in a consistent and non-discriminatory manner.

ARTICLE 29.6

Transparency

1. A Party ("the requesting Party") which has reason to believe that its interests under this Chapter are being adversely affected by the commercial activities of a state-owned enterprise, an enterprise granted special rights or privileges or a designated monopoly of the other Party may request that other Party ("the requested Party") to supply in writing information on that entity's commercial activities relating to the implementation of this Chapter.

2. The requesting Party shall include, in a request pursuant to paragraph 1, an explanation as to how that Party believes that the activities of the entity may be affecting the interests of that Party under this Chapter and shall specify which information listed in paragraph 3 it requests.

---

1 For greater certainty, the impartiality with which the regulatory body exercises its regulatory functions is to be assessed by reference to a general pattern or practice of that regulatory body.

2 For greater certainty, for those sectors in which the Parties have agreed to specific obligations relating to the regulatory body in other Chapters of this Agreement, the relevant provisions in those other Chapters shall prevail.

3. The requested Party shall provide the following information, in accordance with paragraphs 1 and 2:

(a) the ownership and the voting structures of the entity, indicating the percentage of shares that the Party, its state-owned enterprises, enterprises granted special rights or privileges or designated monopolies cumulatively own, and the percentage of voting rights that they cumulatively hold, in the entity;

(b) a description of any special shares or special voting or other rights that the Party, its state-owned enterprises, enterprises granted special rights or privileges or designated monopolies hold, if such rights are different from those attached to the general common shares of the entity;

(c) the organisational structure of the entity and the composition of its board of directors or of an equivalent body;

(d) a description of which government departments or public bodies regulate or monitor the entity, a description of the reporting requirements imposed on it by those government departments or public bodies, and the rights and practices of those government departments or any public bodies in respect of the appointment, dismissal or remuneration of senior executives and members of its board of directors or any other equivalent management body;

(e) the annual revenue of the entity and total assets over the most recent three-year period for which information is available;

(f) any exemptions, immunities and related measures from which the entity benefits under the laws and regulations of the requested Party; and

(g) any additional information regarding the entity that is publicly available, including annual financial reports and third-party audits.

4. Paragraphs 1, 2 and 3 do not require any Party to disclose confidential information the disclosure of which would be inconsistent with its laws and regulations, impede law enforcement, or otherwise be contrary to the public interest, or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises.

5. If the requested information is not available to the requested Party, that Party shall provide the requesting Party with the reasons therefor, in writing.

ARTICLE 29.7

Party-specific Annex

1. Article 29.4 does not apply in respect of the non-conforming activities of state-owned enterprises or designated monopolies that a Party lists in its schedule in Annex 29 in accordance with the terms of the schedule of the Party.

2. On request of either Party, the Joint Council may adopt a decision to amend Annex 29 pursuant to subparagraph (a) of Article 8.5(1) and shall in any event consider amendments to Annex 29 within five years of the date of entry into force of this Agreement.

CHAPTER 30

COMPETITION POLICY

ARTICLE 30.1

Principles

The Parties recognise the importance of free and undistorted competition in trade and investment. The Parties acknowledge that anti-competitive practices have the potential to distort the proper functioning of markets and undermine the benefits of trade liberalisation.

ARTICLE 30.2

Regulatory framework

1. Each Party shall maintain or adopt competition law which applies to all sectors of the economy[1] and addresses the following practices in an effective manner:

(a) agreements between enterprises, decisions by associations of enterprises and concerted practices which have as their object or effect the prevention, restriction or distortion of competition;

(b) abuses by one or more enterprises of a dominant position; and

(c) mergers between enterprises which significantly impede effective competition, in particular as a result of the creation or strengthening of a dominant position.

2. Each Party shall ensure that all enterprises, private or public, are subject to the competition law referred to in paragraph 1.

3. The application of the competition law of each Party should not obstruct the performance, in law or in fact, of any particular task of public interest assigned to the enterprises concerned. Exemptions from the competition law of a Party should be limited to tasks of public interest, limited to what is strictly necessary to achieve the desired public policy objective, and transparent.

[1] For greater certainty, competition law in the European Union applies to the agricultural sector in accordance with Regulation (EU) No 1308/2013 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2013 establishing a common organisation of the markets in agricultural products and repealing Council Regulations (EEC) No 922/72, (EEC) No 234/79, (EC) No 1037/2001 and (EC) No 1234/2007 (OJ EU L 347, 20.12.2013, p. 671).

ARTICLE 30.3

Implementation

1. Each Party shall maintain a functionally independent authority responsible for, and appropriately equipped with the powers and resources necessary for the full application and the effective enforcement of, the competition law referred to in Article 30.2.

2. Each Party shall apply its competition law in a transparent and non-discriminatory manner, respecting the principles of procedural fairness and right of defence of the enterprises concerned, irrespective of their nationality or ownership.

ARTICLE 30.4

Cooperation

1. The Parties acknowledge that it is in their common interest to promote cooperation on matters related to their competition policy and the enforcement thereof.

2. To facilitate cooperation, the competition authorities of the Parties may exchange information, subject to the confidentiality rules provided for in their respective laws and regulations.

3. The competition authorities of the Parties shall endeavour to coordinate, to the extent possible and if appropriate, their enforcement activities in the same or related conduct or cases.

ARTICLE 30.5

Consultations

1. To foster mutual understanding between the Parties, or to address specific matters on the interpretation or application of this Chapter, the Parties shall, on request of either Party, promptly enter into consultations on any matter concerning the interpretation or application of this Chapter[1]. The Party requesting consultations shall indicate, if relevant, how the matter affects trade or investment between the Parties.

2. To facilitate the consultations referred to in paragraph 1, each Party shall endeavour to provide relevant non-confidential information to the other Party.

ARTICLE 30.6

Non-application of dispute settlement

Chapter 38 does not apply to this Chapter.

[1] For the EU Party, the interlocutor is DG Competition of the European Commission.

CHAPTER 31

SUBSIDIES

ARTICLE 31.1

Principles

The Parties recognise that subsidies may be granted if they are necessary to achieve public policy objectives. The Parties acknowledge, however, that certain subsidies have the potential to distort the proper functioning of markets and undermine the benefits of trade liberalisation and competition. Therefore, in principle, a Party shall not grant subsidies if they negatively affect, or are likely to negatively affect, trade or competition between the Parties.

ARTICLE 31.2

Definition and scope

1. For the purposes of this Chapter, a "subsidy" means a measure which fulfils the conditions set out in Article 1.1 of the SCM Agreement, irrespective of whether it is granted to an enterprise supplying goods or to an enterprise supplying services[1].

[1] For greater certainty, this Article does not prejudice the outcome of future discussions in the WTO or related plurilateral fora on the definition of subsidies for services.

2. This Chapter applies to subsidies which are specific in accordance with Article 2 of the SCM Agreement.

3. This Chapter applies to subsidies to any enterprise, including private and public enterprises.

4. Each Party shall ensure that subsidies to enterprises entrusted with the operation of services of general economic interest are subject to the rules set out in this Chapter, in so far as the application of those rules does not obstruct the performance, in law or in fact, of the particular tasks that are assigned to those enterprises. Assigned tasks shall be transparent, and any limitation to or deviation from the application of the rules set out in this Chapter shall not go beyond what is necessary to perform the assigned tasks.

5. Article 31.5 does not apply to subsidies related to trade in goods covered by Annex 1 to the Agreement on Agriculture.

6. Articles 31.5 and 31.6 do not apply to the audio-visual sector.

7. Articles 31.5 and 31.6 do not apply to subsidies granted to assist indigenous people and their communities in their economic development[1]. Such subsidies shall be targeted, proportionate and transparent.

8. Articles 31.5 and 31.6 do not apply to subsidies granted to remedy the damage caused by natural disasters or other exceptional occurrences.

[1] For the purposes of this paragraph, indigenous people and their communities shall be understood as those defined in the law of each Party. For the EU Party, its law encompasses both European Union law and the law of each of its Member States.

9. Article 31.5 does not apply to subsidies that are granted on a temporary basis to respond to an economic emergency[1]. Such subsidies shall be proportionate and targeted to remedy that economic emergency.

10. The Joint Council may adopt a decision amending the definition of "subsidy" in paragraph 1 of this Article in so far as it relates to enterprises supplying services, with a view to incorporating the outcome of future discussions in the WTO or related plurilateral fora on that matter, pursuant to subparagraph (a) of Article 8.5(1).

ARTICLE 31.3

Relation to the WTO Agreement

This Chapter applies without prejudice to the rights and obligations of a Party under Article XV of GATS, Article XVI of GATT 1994, the SCM Agreement and the Agreement on Agriculture.

[1] "Economic emergency" shall be understood as an economic event that causes a serious disturbance in the economy of a Party. For the EU Party, "the economy of a Party" shall be understood as the economy of the European Union or of one or more of its Member States.

ARTICLE 31.4

Transparency

1. With respect to a subsidy granted or maintained within its territory, each Party shall make available the following information:

(a) the legal basis and purpose of the subsidy;

(b) the form of the subsidy;

(c) the amount of the subsidy or the amount budgeted for the subsidy; and

(d) if possible, the name of the recipient of the subsidy.

2. A Party shall meet the requirements set out in paragraph 1 of this Article by means of:

(a) notification pursuant to Article 25 of the SCM Agreement, provided that the notification contains all the information referred to in paragraph 1 of this Article and is provided at least every two years;

(b) notification pursuant to Article 18 of the Agreement on Agriculture; or

(c) publication by the Party or on its behalf on a publicly accessible website, by 31 December of the calendar year following the year in which the subsidy was granted or maintained.

ARTICLE 31.5

Consultations

1. If a Party considers that a subsidy granted by the other Party has or could have a negative effect on its trade interests or on competition, that Party (the "requesting Party") may express its concern in writing to the other Party (the "responding Party") and request consultations on the matter. Such a request shall include an explanation of how the subsidy has or could have a negative effect on the trade interests of the requesting Party or on competition.

2. For the purposes of paragraph 1, the requesting Party may request from the responding Party the following information about the subsidy:

(a) the legal basis and policy objective or purpose of the subsidy;

(b) the form of the subsidy;

(c) the dates and duration of the subsidy and any other time limits attached to it;

(d) the eligibility requirements of the subsidy;

(e) the total amount or the annual amount budgeted for the subsidy;

(f) if possible, the name of the recipient of the subsidy; and

(g) any other information permitting an assessment of the negative effect of the subsidy.

3. The responding Party shall provide the information requested pursuant to paragraph 2 in writing no later than 60 days after the date of receipt of the request.

4. If the responding Party does not provide, in whole or in part, the information requested pursuant to paragraphs 2 and 3, the responding Party shall explain the reasons therefor in writing.

5. If, after having received the requested information and following the consultations, the requesting Party considers that the subsidy concerned has or may have a significant negative effect on its trade interests or competition, the responding Party shall use its best endeavours to eliminate or minimise that effect.

ARTICLE 31.6

Subsidies subject to conditions

1. When granting the following subsidies, each Party shall apply the following conditions:

(a) in respect of subsidies whereby a government, directly or indirectly, is responsible for guaranteeing debts or liabilities of certain enterprises, that the coverage of the debts or liabilities is not unlimited with regard to the amount of those debts or liabilities or that the duration of the government's responsibility is not unlimited; and

(b) in respect of subsidies to insolvent or ailing enterprises such as loans and guarantees, cash grants, capital injections, provision of assets below market prices and tax exemptions with a duration of more than one year, that a credible restructuring plan has been prepared which is based on realistic assumptions with a view to ensuring the return of the insolvent or ailing enterprises, within a reasonable time, to long-term viability and that the enterprise, with the exception of small and medium-sized enterprises, itself contributes to the costs of restructuring.

2. Subparagraph (b) of paragraph 1 does not apply to subsidies granted to enterprises as a temporary liquidity support in the form of loan guarantees or loans limited to the amount needed merely to keep an ailing company in business for the time necessary to adopt a restructuring or liquidation plan.

3. This Article applies only to subsidies that negatively affect trade and competition of the other Party or are likely to do so.

4. This Article does not apply to subsidies:

(a) which are granted to ensure the orderly market exit of a company; or

(b) the cumulative amounts or budgets of which are less than 170 000 SDR per enterprise over a period of three consecutive years.

ARTICLE 31.7

Use of subsidies

Each Party shall ensure that enterprises use subsidies only for the explicitly defined policy objective for which those subsidies were granted[1].

[1] For greater certainty, when a Party has set up the appropriate legislative frameworks and administrative procedures to this effect, the obligation is considered to be fulfilled.

ARTICLE 31.8

Non-application of dispute settlement

Chapter 38 does not apply to Article 31.5(5).

ARTICLE 31.9

Confidentiality

1. When exchanging information under this Chapter, the Parties shall take into account the limitations imposed by their respective law concerning professional and business secrecy and shall ensure the protection of business secrets and other confidential information.

2. If a Party communicates information under this Chapter, the receiving Party shall maintain the confidentiality of that information.

CHAPTER 32

INTELLECTUAL PROPERTY

SECTION A

GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 32.1

Objectives

1. The objectives of this Chapter are to:

(a) facilitate the production and commercialisation of innovative and creative goods and services between the Parties, contributing to a more sustainable and inclusive economy for the Parties;

(b) facilitate and govern trade between the Parties, as well as reduce distortions and impediments to such trade; and

(c) achieve an adequate and effective level of protection and enforcement of intellectual property rights.

2. The objectives set out in Article 7 of the TRIPS Agreement apply to this Chapter, *mutatis mutandis*.

ARTICLE 32.2

Scope

1. Each Party shall comply with its commitments under the international treaties in the field of intellectual property to which it is a party, including the TRIPS Agreement.

2. This Chapter shall complement and further specify the rights and obligations of each Party under the TRIPS Agreement and other international treaties in the field of intellectual property.

3. Nothing in this Chapter prevents a Party from applying provisions of its law introducing higher standards for the protection and enforcement of intellectual property rights, provided that those provisions are compatible with this Chapter. Each Party shall be free to determine the appropriate method of implementing this Chapter within its own legal system and practice.

ARTICLE 32.3

Principles

1. The principles set out in Article 8 of the TRIPS Agreement apply to this Chapter, *mutatis mutandis*.

2. Taking into consideration the underlying public policy objectives of domestic systems, the Parties recognise the need to do the following through their respective intellectual property systems, while respecting the principles of transparency, taking into account the interests of relevant stakeholders, including right holders, users and the general public:

(a) promote innovation and creativity; and

(b) facilitate the diffusion of information, knowledge, technology, culture and the arts.

ARTICLE 32.4

Definitions

For the purposes of this Chapter and Annexes 32-A, 32-B and 32-C:

(a) "Berne Convention" means the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works, done at Berne on 9 September 1886, and as amended on 28 September 1979;

(b) "intellectual property" means all categories of intellectual property rights that are covered by Sub-Sections 1 to 7 of Section B of this Chapter or Sections 1 to 7 of Part II of the TRIPS Agreement; the protection of intellectual property includes protection against unfair competition pursuant to Article 10*bis* of the Paris Convention;

(c) "Paris Convention" means the Paris Convention for the Protection of Industrial Property, of 20 March 1883, as last revised at Stockholm on 14 July 1967 and as amended on 28 September 1979;

(d) "Rome Convention" means the International Convention for the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organisations, done at Rome on 26 October 1961; and

(e) "WIPO" means the World Intellectual Property Organization.

ARTICLE 32.5

National treatment

1. In respect of all categories of intellectual property rights covered by this Chapter, each Party shall accord to nationals of the other Party treatment no less favourable than it accords to its own nationals with regard to the protection[1] of intellectual property rights, subject to the exceptions already provided in, respectively, the Paris Convention, the Berne Convention, the Rome Convention or the Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits, done at Washington on 26 May 1989 and the WIPO Performances and Phonograms Treaty ("WPPT"), done at Geneva on 20 December 1996. In respect of performers, producers of phonograms and broadcasting organisations, that obligation only applies in respect of the rights provided for under this Chapter.

2. A Party may avail itself of the exceptions permitted under paragraph 1 in relation to its judicial and administrative procedures, including requiring a national of the other Party to designate an address for service of process in its territory, or to appoint an agent in its territory, provided that such exception is:

(a) necessary to secure compliance with the laws or regulations of the Party concerned that are not inconsistent with this Chapter; and

[1] For the purposes of this paragraph, "protection" includes matters affecting the availability, acquisition, scope, maintenance, and enforcement of intellectual property rights as well as matters affecting the use of intellectual property rights specifically addressed in this Chapter. Further, for the purposes of this paragraph, "protection" also includes measures to prevent the circumvention of effective technological measures and measures concerning rights management information.

(b) not applied in a manner that would constitute a disguised restriction on trade.

3. Paragraph 1 does not apply to procedures provided in multilateral agreements concluded under the auspices of WIPO relating to the acquisition or maintenance of intellectual property rights.

ARTICLE 32.6

Intellectual property and public health

1. The Parties recognise the importance of the Declaration on the TRIPS Agreement and Public Health, adopted at Doha on 14 November 2001 by the Ministerial Conference of the WTO (the "Doha Declaration"). In interpreting and implementing the rights and obligations under this Chapter, the Parties shall ensure consistency with the Doha Declaration.

2. Each Party shall implement Article 31*bis* of the TRIPS Agreement, as well as the Annex and the Appendix to that Annex, which entered into force on 23 January 2017.

ARTICLE 32.7

Exhaustion

Nothing in this Part of this Agreement prevents a Party from determining whether or under what conditions the exhaustion of intellectual property rights applies under its legal system.

SECTION B

STANDARDS CONCERNING INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

SUB-SECTION 1

COPYRIGHT AND RELATED RIGHTS

ARTICLE 32.8

International agreements

1. Each Party affirms their commitment to and shall comply with:

(a) the Berne Convention;

(b) the Rome Convention;

(c) the WIPO Copyright Treaty ("WCT"), done at Geneva on 20 December 1996;

(d) the WPPT; and

(e) the Marrakesh Treaty to Facilitate Access to Published Works for Persons Who are Blind, Visually Impaired, or Otherwise Print Disabled, done in Marrakesh on 27 June 2013.

2. Each Party shall make all reasonable efforts to ratify or accede to the Beijing Treaty on Audiovisual Performances, adopted in Beijing on 24 June 2012.

ARTICLE 32.9

Authors

Each Party shall provide authors with the exclusive right to authorise or prohibit:

(a) direct or indirect, temporary or permanent reproduction by any means and in any form, in whole or in part, of their works;

(b) any form of distribution to the public by sale or otherwise of the original of their works or copies thereof;

(c) any communication to the public of their works by wire or wireless means, including the making available to the public of their works in such a way that members of the public may access them from a place and at a time individually chosen by them; and

(d) the commercial rental to the public of originals or copies of their computer programs or cinematographic works.

ARTICLE 32.10

Performers

Each Party shall provide performers with the exclusive right to authorise or prohibit:

(a) the fixation[1] of their performances;

(b) the direct or indirect, temporary or permanent reproduction by any means and in any form, in whole or in part, of fixations of their performances;

(c) the distribution to the public, by sale or otherwise, of the fixations of their performances;

[1] "Fixation" means the embodiment of sounds, or of the representations thereof, from which they can be perceived, reproduced or communicated through a device.

(d) the making available to the public of fixations of their performances, by wire or wireless means, in such a way that members of the public may access them from a place and at a time individually chosen by them; and

(e) the broadcasting by wireless means and the communication to the public of their performances, except where the performance is itself already a broadcast performance or is made from a fixation.

ARTICLE 32.11

Producers of phonograms

Each Party shall provide phonogram producers with the exclusive right to authorise or prohibit:

(a) the direct or indirect, temporary or permanent, reproduction by any means and in any form, in whole or in part, of their phonograms;

(b) the distribution to the public, by sale or other transfer of ownership, of their phonograms, including copies thereof;

(c) the making available to the public of their phonograms, by wire or wireless means, in such a way that members of the public may access them from a place and at a time individually chosen by them; and

(d) the commercial rental of their phonograms to the public.

ARTICLE 32.12

Broadcasting organisations

Each Party shall provide broadcasting organisations with the exclusive right to authorise or prohibit:

(a) the fixation of their broadcasts transmitted by wireless means;

(b) the direct or indirect, temporary or permanent reproduction by any means and in any form, in whole or in part, of fixations of their broadcasts transmitted by wireless means; and

(c) the rebroadcasting of their broadcasts by wireless means, as well as the communication to the public[1] of their broadcasts if such communication is made in places accessible to the public against payment of an entrance fee.

[1] For greater certainty, nothing in this paragraph prevents a Party from determining the conditions under which this right may be exercised, in accordance with Article 13(d) of the Rome Convention.

ARTICLE 32.13

Broadcasting and communication to the public
of phonograms published for commercial purposes[1]

1. Each Party shall provide a right in order to ensure that a single equitable remuneration is paid by the user to the performers and producers of phonograms, if a phonogram published for commercial purposes, or a reproduction of such phonogram, is used for broadcasting or communication to the public[2].

2. Each Party shall ensure that the single equitable remuneration referred to in paragraph 1 is shared between the relevant performers and phonogram producers. Each Party may enact legislation that, in the absence of an agreement between performers and producers of phonograms, sets the terms according to which performers and producers of phonograms shall share such single equitable remuneration.

---

1 Each Party may grant more extensive rights, as regards the broadcasting and communication to the public of phonograms published for commercial purposes, to performers and producers of phonograms.

2 For the purposes of this Article, "communication to the public" does not include the making available to the public of a phonogram, by wire or wireless means, in such a way that members of the public may access the phonogram from a place and at a time individually chosen by them.

ARTICLE 32.14

Term of protection

1. The rights of an author of a work shall run for the life of the author and for no less than 70 years after the death of the author, irrespective of the date when the work is lawfully made available to the public[1].

2. In the case of a work of joint authorship, the term of protection provided for in paragraph 1 shall be calculated from the death of the last surviving author.

[1] If a Party provides a special term of protection in cases in which a juridical person is designated as the right holder, the term of protection shall run for not less than 70 years after the work is lawfully made available to the public.

3. In the case of anonymous or pseudonymous works, the term of protection shall run for no less than 70 years after the work is lawfully made available to the public. However, if the pseudonym adopted by the author leaves no doubt as to the identity of the author, or if the author discloses their identity during the period referred to in this paragraph, the term of protection applicable shall be that provided for in paragraph 1.

4. The term of protection of cinematographic or audiovisual works shall expire no less than 70 years after the date of death of the last surviving author. It shall be a matter for the laws and regulations of the Parties to determine the persons that are to be considered authors of a cinematographic or audiovisual work.

5. The rights of broadcasting organisations shall expire 50 years after the date of the first transmission of a broadcast.

6. The rights of performers shall expire no less than 50 years after the date of the fixation of the performance; however:

(a) if a fixation of the performance is lawfully published or, where provided for by a Party, lawfully communicated to the public within the period of 50 years referred to in this paragraph, the term of protection shall be calculated from the date of the first such publication or, where provided for by a Party, the first such communication to the public; where a Party provides for both possibilities, the term of protection shall be calculated from whichever event occurs earlier; and

(b) if a fixation of the performance in a phonogram is lawfully published or, where provided for by a Party, lawfully communicated to the public within the period of 50 years referred to in this paragraph, the term of protection shall expire no less than 70 years after the date of the first such publication or, where provided for by a Party, the first such communication to the public; where a Party provides for both possibilities, the term of protection shall be calculated from whichever event occurs earlier.

7. The rights of producers of phonograms shall expire no less than 50 years after the fixation is made. However, if the phonogram is lawfully published or, where provided for by a Party, lawfully communicated to the public within that period, such rights shall expire no less than 70 years after the date of the first such publication or, where provided for by a Party, the first such communication to the public. The Parties may adopt or maintain effective measures to ensure that the profit generated during the 20 years of protection beyond 50 years is shared fairly between the performers and the producers of phonograms.

ARTICLE 32.15

Resale right

1. Each Party shall provide for, for the benefit of the author of an original work of graphic or plastic art, a "resale right", to be defined as an inalienable right, which cannot be waived, even in advance, to receive a royalty based on the sale price obtained, for any resale of the work, subsequent to the first transfer of the work by the author[1].

2. The resale right referred to in paragraph 1 shall apply to all acts of resale involving art market professionals, such as salesrooms, art galleries and, in general, any dealers in works of art, as sellers, buyers or intermediaries.

[1] Notwithstanding this Article, for Chile the first paragraph of Article 36 of Law No 17.366 of 28 August 1970, as amended by Law No 21.045 of 13 October 2017 may continue to apply with respect to the calculation of royalties.

3. Each Party may provide that the resale right referred to in paragraph 1 shall not apply to acts of resale where the seller has acquired the work directly from the author less than three years before that resale and where the resale price does not exceed a certain minimum amount.

ARTICLE 32.16

Collective management of rights

1. The Parties shall promote cooperation between their respective collective management organisations for the purposes of fostering the availability of works and other protected subject matter in the territories of the Parties, and of the transfer of rights revenue between their respective collective management organisations for the use of such works or other protected subject matter.

2. The Parties shall promote transparency of collective management organisations, in particular regarding rights revenue they collect, deductions they apply to rights revenue they collect, the use of the rights revenue collected, the distribution policy and their repertoire.

3. Each Party shall ensure that collective management organisations established in its territory that represent another collective management organisation established in the territory of the other Party through a representation agreement are encouraged to accurately, regularly and diligently pay amounts owed to the represented collective management organisation as well as to provide the represented collective management organisation with information on the amount of rights revenue collected on its behalf and on any deductions made to that rights revenue.

ARTICLE 32.17

Limitations and exceptions

Each Party shall provide for limitations or exceptions to the rights set out in Articles 32.9 to 32.13 only in certain special cases which do not conflict with a normal exploitation of the work or other subject matter and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the right holders.

ARTICLE 32.18

Protection of technological measures

1. Each Party shall provide adequate legal protection against the circumvention of any effective technological measure, which the person concerned carries out in the knowledge, or with reasonable grounds to know, that the person is pursuing that objective.

2. Each Party shall provide adequate legal protection against the manufacture, import, distribution, sale, rental, advertisement for sale or rental, or possession for commercial purposes of devices, products or components or the provision of services which:

(a) are promoted, advertised or marketed for the purpose of circumventing any effective technological measures;

(b) have only a limited commercially significant purpose or use other than to circumvent any effective technological measures; or

(c) are primarily designed, produced, adapted or performed for the purpose of enabling or facilitating the circumvention of any effective technological measures.

3. For the purposes of this Sub-Section, "technological measure" means any technology, device or component that, in the normal course of its operation, is designed to prevent or restrict acts, in respect of works or other subject matter[1], which are not authorised by the right holder of any copyright or related right as provided for by the law of a Party. Technological measures shall be deemed to be effective if the use of a protected work or other subject matter is controlled by the right holders through the application of an access control or protection process, such as encryption, scrambling or other transformation of the work or other subject matter, or of a copy control mechanism which achieves the protection objective.

4. Notwithstanding the legal protection provided for in paragraph 1 of this Article, in the absence of voluntary measures taken by the right holders, each Party may take appropriate measures, as necessary, to ensure that the adequate legal protection against the circumvention of effective technological measures provided for in accordance with this Article does not prevent beneficiaries of exceptions or limitations provided for in accordance with Article 32.17 from enjoying such exceptions or limitations.

[1] For greater certainty, "works or other subject matter" does not apply to works or other subject matter for which the term of protection has expired.

ARTICLE 32.19

Obligations concerning rights-management information

1. Each Party shall provide adequate legal protection against any person knowingly performing, without authority, any of the following acts, if such person knows, or has reasonable grounds to know, that by so doing that person is inducing, enabling, facilitating or concealing an infringement of any copyright or related rights as provided for in the law of that Party:

(a) the removal or alteration of any electronic rights-management information; and

(b) the distribution, importation for distribution, broadcasting, communication or making available to the public of works or other subject matter protected under this Sub-Section from which electronic rights-management information has been removed or altered without authority.

2. For the purposes of this Article, "rights-management information" means any information provided by right holders which identifies the work or other subject matter referred to in this Article, the author or any other right holder, or information about the terms and conditions of use of the work or other subject matter, and any numbers or codes that represent such information.

3. Paragraph 2 applies if any of the items of information referred to in that paragraph is associated with a copy of, or appears in connection with the communication to the public of, a work or other subject matter referred to in this Article.

SUB-SECTION 2

TRADEMARKS

ARTICLE 32.20

International agreements

Each Party shall:

(a) comply with the Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks, adopted at Madrid on 27 June 1989, as amended on 12 November 2007;

(b) comply with the Trademark Law Treaty, done at Geneva on 27 October 1994, and with the Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services for the Purposes of the Registration of Marks, of 15 June 1957, as amended on 28 September 1979; and

(c) make all reasonable efforts to accede to the Singapore Treaty on the Law of Trademarks, done at Singapore on 27 March 2006.

ARTICLE 32.21

Rights conferred by a trademark

Each Party shall provide that the owner of a registered trademark has the exclusive right to prevent third parties that do not have the owner's consent from using, in the course of trade, signs identical or similar to those in respect of which the trademark is registered, where such use would result in a likelihood of confusion. In the event of the use of an identical sign for identical goods or services, a likelihood of confusion shall be presumed.

ARTICLE 32.22

Registration procedure

1 Each Party shall provide for a system for the registration of trademarks in which each final negative decision taken by the relevant trademark administration, including a partial refusal of registration, shall be duly reasoned and communicated in writing to the relevant party.

2. Each Party shall provide for the possibility for third parties to oppose trademark applications or, where appropriate under its law, trademark registrations. Such opposition proceedings shall be adversarial.

3. Each Party shall provide for a publicly available electronic database of trademark applications and trademark registrations.

ARTICLE 32.23

Well-known trademarks

For the purposes of giving effect to the protection of well-known trademarks, as referred to in Article 6*bis* of the Paris Convention and Article 16(2) and (3) of the TRIPS Agreement, the Parties affirm the importance of the Joint Recommendation Concerning Provisions on the Protection of Well-Known Marks, adopted by the Assembly of the Paris Union for the Protection of Industrial Property and the General Assembly of WIPO at the Thirty-Fourth Series of Meetings of the Assemblies of the Member States of WIPO on 20 to 29 September 1999.

ARTICLE 32.24

Exceptions to the rights conferred by a trademark

1. Each Party:

(a) shall provide for the fair use of descriptive terms as a limited exception to the rights conferred by trademarks; and

(b) may provide for other limited exceptions.

2. Paragraph 1 applies provided that the exceptions take account of the legitimate interests of the owners of the trademarks and of third parties.

3. The trademark shall not entitle the proprietor to prohibit a third party from using the following, in the course of trade:

(a) their own name or address;

(b) indications concerning the kind, quality, quantity, intended purpose, value, geographical origin, the time of production of goods or of rendering of the service, or other characteristics of goods or services; or

(c) the trademark, where it is necessary to indicate the intended purpose of a good or service, in particular as accessories or spare parts.

4. Paragraph 3 applies where the use made by the third party is in accordance with honest practices in industrial or commercial matters[1].

5. A Party may provide that the trademark shall not entitle the proprietor to prohibit a third party from using, in the course of trade, an earlier right which only applies in a particular locality, if that right is recognised by the law of that Party and is used within the limits of the territory in which it is recognised.

[1] Alternatively, a Party may make such use subject to it not being misleading or creating confusion among the relevant part of the public.

ARTICLE 32.25

Grounds for revocation

1. Each Party shall provide that a trademark shall be liable to revocation if, within a continuous period of five years, it has not been put to genuine use in the relevant territory in connection with the goods or services in respect of which it is registered, and there are no proper reasons for non-use. However, a Party may provide that no person shall claim that the proprietor's rights in a trademark should be revoked where, during the interval between expiry of the five-year period and filing of the application for revocation, genuine use of the trademark has started or resumed. The commencement or resumption of use within a period of three months preceding the filing of the application for revocation, which began at the earliest on expiry of the continuous period of five years of non-use, shall, however, be disregarded if preparations for the commencement or resumption occurred only after the proprietor becomes aware that the application for revocation may be filed.

2. A trademark shall also be liable to revocation if, after the date on which it was registered as a consequence of acts or inactivity of the proprietor, it has become the common name in the trade for a good or service in respect of which it is registered[1].

[1] A trademark may also be liable to revocation if, after the date on which it was registered, as a consequence of the use made of it by the proprietor of the trademark or with his consent in respect of the goods or services for which it is registered, it is liable to mislead the public, particularly as to the nature, quality or geographical origin of those goods or services.

ARTICLE 32.26

Bad faith applications

A trademark shall be liable to be declared invalid where the application for registration of the trademark was made in bad faith by the applicant. Each Party may also provide that such a trademark shall not be registered.

SUB-SECTION 3

DESIGNS[1]

ARTICLE 32.27

International agreements

Each Party shall make all reasonable efforts to accede to the Geneva Act to the Hague Agreement Concerning the International Registration of Industrial Designs, adopted at Geneva on 2 July 1999.

[1] References in this Chapter to designs shall be read as references to registered industrial designs.

ARTICLE 32.28

Protection of registered designs[1]

1. Each Party shall provide for the protection of independently created designs that are new or original[2]. That protection shall be provided by registration and shall confer an exclusive right upon its holder in accordance with the provisions of this Article.

2. A holder of a registered design shall have the right to prevent third parties not having the holder's consent at least from making, selling, importing, exporting the product bearing and embodying the protected design or using articles bearing or embodying the protected design, where such acts are undertaken for commercial purposes, unduly prejudice the normal exploitation of the design, or are not compatible with fair trade practice.

3. A design applied to or incorporated in a product which constitutes a component part of a complex product shall only be considered to be new or original:

(a) if the component part, once it has been incorporated into the complex product, remains visible during normal use of the complex product, and

[1] The Union also grants protection to the unregistered design when it meets the requirements of Council Regulation (EC) No 6/2002 of 12 December 2001 on Community designs (OJ EU L 3, 5.1.2002, p. 1).

[2] A Party may provide in its laws that individual character of designs can also be required. The EU Party considers that a design has individual character if the overall impression it produces on the informed user differs from the overall impression produced on such a user by any design which has been made available to the public.

(b) to the extent that visible features of the component part referred to in subparagraph (a) fulfil in themselves the requirement of novelty or originality.

4. For the purposes of subparagraph (a) of paragraph 3, "normal use" means the use by the end user, excluding maintenance, servicing or repair work.

ARTICLE 32.29

Duration of protection

The duration of protection available shall amount to at least 15 years from the date of filing of the application.

ARTICLE 32.30

Exceptions and exclusions

1. Each Party may provide for limited exceptions to the protection of designs, provided that such exceptions do not unreasonably conflict with the normal exploitation of protected designs and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the holder of the protected design, taking account of the legitimate interests of third parties.

2. Design protection shall not extend to designs that are dictated essentially by technical or functional considerations.

3. A design shall not subsist in features of appearance of a product which must necessarily be reproduced in their exact form and dimensions in order to permit the product in which the design is incorporated or to which it is applied to be mechanically connected to, or placed in, around or against, another product so that either product can perform its own function.

4. By way of derogation from paragraph 3, a design may subsist in a design which has the purpose of allowing the multiple assembly or connection of mutually interchangeable products within a modular system.

ARTICLE 32.31

Relationship to copyright

A design shall also be eligible for protection under the copyright law of a Party as from the date on which the design was created or fixed in any form. Each Party shall determine the extent to which, and the conditions under which, such a protection is conferred, including the level of originality required.

SUB-SECTION 4

GEOGRAPHICAL INDICATIONS

ARTICLE 32.32

Definition and scope

1. For the purposes of this Part of this Agreement, "geographical indication" means an indication which identifies a good as originating in the territory of a Party, or a region or locality in its territory, where a given quality, reputation or other characteristic of the good is essentially attributable to its geographical origin.

2. This Sub-Section applies to geographical indications, which identify the products listed in Annex 32-C.

3. The Parties agree to consider, after the entry into force of this Agreement, extend the scope of geographical indications covered by this Sub-Section to other product types of geographical indications not covered by paragraph 2, and in particular handicrafts, by taking into account the legislative developments of the Parties.

4. A Party shall protect geographical indications of the other Party, in accordance with this Sub-Section, provided that those geographical indications are protected as such in the country of origin.

ARTICLE 32.33

Listed geographical indications

Each Party, having examined both the legislation of the other Party referred to in Annex 32-A and the geographical indications of the other Party listed in Annex 32-C, and having completed proper publicity measures, in accordance with its laws and practices, shall protect the geographical indications of the other Party listed in Annex 32-C, in accordance with the level of protection laid down in this Sub-Section.

ARTICLE 32.34

Amendment of the list of geographical indications

1. The Parties agree on the possibility to amend the list of geographical indications in Annex 32-C pursuant to Article 32.40(1). Any addition by a Party to its list of geographical indications in Annex 32-C shall not exceed 45 geographical indications every three years after the date of entry into force of this Agreement. The Parties shall add new geographical indications after the completion of the opposition procedure in accordance with the criteria set out in Annex 32-B and after having examined the geographical indications, to the satisfaction of both Parties.

2. When an amendment of the list of geographical indications in Annex 32-C concerns a minor change related to the spelling of a listed geographical indication or the reference to the denomination of the geographical area to which it is attributable, the procedure referred to in Article 32.40(4) applies.

3. Any addition or change of a geographical indication pursuant to paragraph 1 or 2 shall be made by mutual consent of the Parties.

ARTICLE 32.35

Scope of protection of geographical indications

1. The geographical indications listed in Annex 32-C, as well as those added pursuant to Article 32.34, shall be protected against:

(a) any commercial use of the geographical indication, for a product which is the same type of product and which:

(i) does not originate in the place of origin specified in Annex 32-C for that geographical indication; or

(ii) originates in the place of origin specified in Annex 32-C for that geographical indication, but which was not produced or manufactured in accordance with the product specification of the protected name, even where the name is accompanied by terms such as "kind", "type", "style", "imitation", "flavour", or other similar expressions;

(b) the use of any means in the designation or presentation of a product that indicates or suggests that the product in question originates in a geographical area other than the true place of origin in a manner which risks misleading the public as to the geographical origin of the product;

(c) any use which constitutes an act of unfair competition within the meaning of Article 10*bis* of the Paris Convention, including the exploitation of the reputation of a geographical indication or any false or misleading indication as to the provenance, origin, nature or essential qualities of the product, on the inner or outer packaging, advertising material, or the documents related to the goods themselves, and any practice liable to mislead the consumer as to the true origin of the product.

2. Protected geographical indications shall not become generic in the territories of the Parties.

3. There shall be no obligation under this Sub-Section to protect geographical indications which are not, or cease to be, protected in their territory of origin.

4. A Party shall not preclude the possibility that the protection or recognition of a geographical indication may be cancelled by the competent authorities in the territory of its origin on the basis that the protected or recognised term has ceased to meet the conditions on which the protection or recognition was originally granted in its territory of origin.

5. Each Party shall notify the other Party if a geographical indication ceases to be protected in its territory of origin. Such notification shall take place in accordance with the procedures laid down in Article 32.40.

6. Nothing in this Sub-Section shall prejudice the right of any person to use, in the course of trade, that person's name or the name of that person's predecessor in business, except if such name is used with the purpose of misleading the public.

7. The protection provided for under this Sub-Section shall apply to the translation of the geographical indications listed in Annex 32-C, if the use of such translation risks misleading the public.

8. If a translation of a geographical indication is identical to, or contains, generic or descriptive terms, including nouns and adjectives, or terms that are customarily used in common language as the common name for a product in the territory of a Party, or if a geographical indication is not identical to but contains such a term, the provisions of this Sub-Section shall not prejudice the right of any person to use that term in association with that product.

9. The protection provided for under this Sub-Section does not apply to an individual component of a multicomponent term that is protected as a geographical indication listed in Appendix 32-C-1, if the individual component[1] is a term that is customarily used in common language as the common name for the associated product.

10. Nothing in this Sub-Section shall prevent the use, in the territory of a Party, with respect to any product, of a name of a plant variety or an animal breed[2].

11. For new geographical indications that a Party intends to add in accordance with Article 32.34, nothing shall require a Party to protect a geographical indication which is identical to the term that is customarily used in common language as the common name for the associated product in the territory of that Party[3].

---

1 As set out in Appendix 32-C-1, which contains terms for which protection is not sought.

2 Explanatory notes in Annex 32-C define the plants varieties and animal breeds the use of which shall not be prevented.

3 When a Party, in determining whether to add a new geographical indication, determines whether a term is the term customary in common language as the common name for the relevant good in its territory, a Party's authorities shall have the authority to take into account how consumers understand the term in the territory of that Party. Factors relevant to such consumer understanding may include: (a) whether the term is used to refer to the type of product in question, as indicated by competent sources such as dictionaries, newspapers and relevant websites; or (b) how the product referenced by the term is marketed and used in trade in the territory of that Party.

ARTICLE 32.36

Right of use of geographical indications

1. A name protected under this Sub-Section as a geographical indication may be used by any operator marketing a product which conforms to the corresponding specification.

2. A name protected under this Sub-Section as a geographical indication shall not be subject to any registration of users, or further charges.

ARTICLE 32.37

Relation between trademarks and geographical indications

1. The Parties shall refuse to register a trademark the use of which would breach Article 32.35 and which relates to the same type of product as the geographical indication, provided that the application to register such a trademark is submitted after the date of application for protection of the geographical indication in the territory of the Party concerned.

2. Trademarks registered in breach of paragraph 1 shall be invalidated, *ex officio* or on request of an interested party, in accordance with the law and practice of the Parties.

3. For the geographical indications referred to in Article 32.33, the date of submission of the application for protection referred to in paragraphs 1 and 2 shall be 1 November 2022.

4. For geographical indications added to Annex 32-C in accordance with Article 32.34, the date of submission of the application for protection shall be the date of the transmission of a request to the other Party to protect a geographical indication subject to the successful conclusion of the process to amend the list of protected geographical indications referred to in Article 32.34.

5. The Parties shall protect geographical indications also if a prior trademark exists. A prior trademark registered in good faith may be renewed and may be subject to variations that require the filing of a new trademark application, provided that those variations do not undermine the protection of geographical indications and that there are no grounds for invalidation of the trademark under the law of the Parties.

6. For the purposes of paragraph 5 of this Article, a "prior trademark" means a trademark the use of which breaches Article 32.35, for which an application for registration has been made, or which has been established by use if that possibility is provided for by the legislation concerned, in good faith in the territory of a Party before the date on which the application for protection of the geographical indication is submitted by the other Party under this Part of this Agreement.

ARTICLE 32.38

Enforcement of protection

Each Party shall enforce the protection provided for in Articles 32.35, 32.36 and 32.37 by administrative action on request of an interested party. Each Party shall provide, within its law and practice, for additional administrative and judicial steps to prevent or stop the unlawful use of protected geographical indications.

ARTICLE 32.39

General rules

1. A Party shall not be required to protect a name as a geographical indication under this Sub-Section if that name conflicts with the name of a plant variety or an animal breed and, as a result, is likely to mislead the consumer as to the true origin of the product.

2. If geographical indications of the Parties are homonymous, protection shall be granted by a Party to each geographical indication of the other Party, provided that there is sufficient distinction in practice between conditions of usage and presentation of the names so as to not mislead the consumer.

3. If a Party, in the context of bilateral negotiations with a third country, proposes to protect a geographical indication of that third country which is homonymous with a geographical indication of the other Party, it shall inform the other Party, which shall be given the opportunity to comment before that geographical indication is protected.

4. Import, export and marketing of products corresponding to the geographical indications listed in Annex 32-C shall be conducted in compliance with the laws and regulations applying in the territory of the Party in which the products are placed on the market.

5. Any matter arising from product specifications of protected geographical indications shall be dealt with in the Sub-Committee referred to in Article 32.40.

6. The geographical indications protected under this Sub-Section may only be cancelled by the Party in which the product originates. A Party shall notify the other Party if a geographical indication listed in Annex 32-C ceases to be protected in its territory. Following such notification, Annex 32-C shall be amended pursuant to Article 32.40(3).

7. A product specification referred to in this Sub-Section shall be that approved, including any amendments also approved, by the authorities of the Party in the territory in which the product originates.

ARTICLE 32.40

Sub-Committee, co-operation and transparency

1. For the purposes of this Sub-Section, the Sub-Committee referred to in Article 32.66 may recommend to the Joint Council to amend, pursuant to subparagraph (a) of Article 8.5(1):

(a) Annex 32-A as regards the references to the law applicable in the Parties;

(b) Annex 32-B as regards the criteria to be included in the opposition procedure; and

(c) Annex 32-C as regards the geographical indications.

2. For the purposes of this Sub-Section, the Sub-Committee referred to in Article 32.66 shall be responsible for exchanging information on:

(a) legislative and policy developments on geographical indications;

(b) geographical indications for the purpose of considering their protection in accordance with this Sub-Section; and

(c) any other matter of mutual interest in the area of geographical indications.

3. Following the notification referred to in Article 32.39(6), the Sub-Committee shall recommend that the Joint Council amend Annex 32-C in accordance with subparagraph (c) of paragraph 1 of this Article to end the protection under this Part of this Agreement.

4. In the case of a minor change related to the spelling of a listed geographical indication or the reference to the denomination of the geographical area to which it is attributable, a Party shall notify the other Party in the Sub-Committee of such change together with an explanation therefor. The Sub-Committee shall recommend that the Joint Council amend Annex 32-C, pursuant to subparagraph (a) of Article 8.5(6), with such minor change.

5. The Parties shall, directly or through the Sub-Committee, remain in contact on all matters relating to the implementation and the functioning of this Sub-Section. In particular, a Party may request from the other Party information relating to product specifications and their amendments, as well as to contact points for administrative enforcement.

6. The Parties may make publicly available the product specifications, or a summary thereof, and contact points for administrative enforcement corresponding to the geographical indications of the other Party protected pursuant to this Sub-Section.

ARTICLE 32.41

Other protection

1. This Sub-Section applies without prejudice to the rights and obligations of the Parties in accordance with the WTO Agreement, or any other multilateral agreement on intellectual property law to which the EU Party and Chile are parties.

2. This Sub-Section is without prejudice to the right to seek recognition and protection of a geographical indication under the relevant legislation of the Parties.

SUB-SECTION 5

PATENTS

ARTICLE 32.42

International agreements

Each Party[1] shall comply with the Patent Cooperation Treaty, done at Washington on 19 June 1970, as amended on 28 September 1979, last modified on 3 October 2001.

[1] For the EU Party, the obligation under this Article is fulfilled by the Member States.

ARTICLE 32.43

Supplementary protection in case of delays in marketing approval for pharmaceutical products

1. The Parties recognise that pharmaceutical products protected by a patent in their respective territory may be subject to a marketing approval or sanitary permit procedure before being put on the market.

2. Each Party shall provide for an adequate and effective mechanism which provides an additional term of protection to compensate the patent owner for the reduction of the effective patent protection resulting from unreasonable delays[1] in granting the first marketing approval or sanitary permit in its territory. The additional term of protection shall not exceed five years.

[1] For the purposes of this Article, an unreasonable delay includes a delay of more than two years in the first substantive response to the applicant after the date of filing of the application for a marketing approval or sanitary permit. Any delays that occur in the granting of a marketing approval or sanitary permit due to periods attributable to the applicant or any period that is beyond the control of the authority processing the application for the marketing approval or of the sanitary registration authority need not be included in the determination of such delay.

3. Notwithstanding paragraph 2, a Party may provide for further protection, in accordance with its laws and regulations, for a product which is protected by a patent and which has been subject to a marketing approval or sanitary permit procedure, to compensate the holder of a patent for the reduction of the effective patent protection. The duration of such further protection shall not exceed five years[1].

4. For greater certainty, in implementing the obligations of this Article, each Party may provide for conditions and limitations, provided that the Party continues to give effect to this Article.

5. Each Party shall make best efforts to process applications for a marketing approval or sanitary permit for pharmaceutical products in an efficient and timely manner, with a view to avoiding unreasonable or unnecessary delays. With the objective of avoiding unreasonable delays, a Party may adopt or maintain procedures that expedite the processing of applications for a marketing approval or sanitary permit.

[1] This maximum duration is without prejudice to a possible further extension of the period of protection in the case of medicinal products for which pediatric studies have been carried out, and the results of those studies are reflected in the product information.

SUB-SECTION 6

PROTECTION OF UNDISCLOSED INFORMATION

ARTICLE 32.44

Scope of protection of trade secrets

1. In fulfilling its obligation to comply with the TRIPS Agreement, in particular paragraphs 1 and 2 of Article 39, each Party shall provide for appropriate civil judicial procedures and remedies for any trade secret holder to prevent, and obtain redress for, the acquisition, use or disclosure of a trade secret whenever carried out in a manner contrary to honest commercial practices.

2. For the purposes of this Sub-Section:

(a) "trade secret" means information that:

(i) is secret in the sense that it is not, as a body or in the precise configuration and assembly of its components, generally known among or readily accessible to persons within the circles that normally deal with the kind of information in question;

(ii) has commercial value because it is secret; and

(iii) has been subject to reasonable steps under the circumstances, by the person lawfully in control of the information, to keep it secret;

(b) "trade secret holder" means any natural or juridical person lawfully controlling a trade secret.

3. For the purposes of this Sub-Section, at least the following conducts shall be considered contrary to honest commercial practices:

(a) the acquisition of a trade secret without the consent of the trade secret holder, whenever carried out by unauthorised access to, appropriation of, or copying of any documents, objects, materials, substances or electronic files, lawfully under the control of the trade secret holder, containing the trade secret or from which the trade secret can be deduced;

(b) the use or disclosure of a trade secret whenever carried out, without the consent of the trade secret holder, by a person who is found to meet any of the following conditions:

(i) having acquired the trade secret in a manner referred to in subparagraph (a);

(ii) being in breach of a confidentiality agreement or any other duty not to disclose the trade secret; or

(iii) being in breach of a contractual or any other duty to limit the use of the trade secret;

(c) the acquisition, use or disclosure of a trade secret whenever carried out by a person who, at the time of the acquisition, use or disclosure, knew or ought, under the circumstances, to have known that the trade secret had been obtained directly or indirectly from another person who was using or disclosing the trade secret unlawfully within the meaning of subparagraph (b).

4. Nothing in this Sub-Section shall be understood as requiring either Party to consider any of the following conducts as being contrary to honest commercial practices:

(a) independent discovery or creation by a person of the relevant information;

(b) reverse engineering of a product by a person who is lawfully in possession of it and who is free from any legally valid duty to limit the acquisition of the relevant information;

(c) acquisition, use or disclosure of information required or allowed by the law of that Party; or

(d) use by employees of their experience and skills honestly acquired in the normal course of their employment.

5. Nothing in this Sub-Section shall be understood as restricting freedom of expression and information, including media freedom, as protected in each Party.

ARTICLE 32.45

Civil judicial procedures and remedies of trade secrets

1. Each Party shall ensure that any person participating in the civil judicial proceedings referred to in Article 32.44 or who has access to documents that form part of those legal proceedings is not permitted to use or disclose any trade secret or alleged trade secret which the competent judicial authorities have, in response to a duly reasoned application by an interested party, identified as confidential and of which that person became aware as a result of such participation or access.

2. In the civil judicial proceedings referred to in Article 32.44, each Party shall provide that its judicial authorities have the authority at least to:

(a) order provisional measures, in accordance with the laws and regulations of a Party, to prevent the acquisition, use or disclosure of the trade secret in a manner contrary to honest commercial practices;

(b) order an injunction to prevent the acquisition, use or disclosure of the trade secret in a manner contrary to honest commercial practices;

(c) order the person that knew or ought to have known that they were acquiring, using or disclosing a trade secret in a manner contrary to honest commercial practices to pay the trade secret holder damages that are appropriate to the actual prejudice suffered as a result of such acquisition, use or disclosure of the trade secret;

(d) take specific measures to preserve the confidentiality of any trade secret or alleged trade secret produced in civil proceedings relating to the alleged acquisition, use and disclosure of a trade secret in a manner contrary to honest commercial practices; such specific measures may include, in accordance with the law of the Party concerned, the possibility of:

(i) restricting access to certain documents in whole or in part;

(ii) restricting access to hearings and their corresponding records or transcripts;

(iii) making available a non-confidential version of the judicial decision in which the passages containing trade secrets have been removed or redacted;

(e) impose sanctions on parties or any other persons participating in the legal proceedings who fail or refuse to comply with the orders of competent judicial authorities concerning the protection of the trade secret or alleged trade secret.

3. Each Party shall ensure that its judicial authorities do not have to apply the judicial procedures and remedies referred to in Article 32.44 if the conduct contrary to honest commercial practices is carried out, in accordance with its law, to reveal misconduct, wrongdoing or illegal activity or for the purpose of protecting a legitimate interest recognised by the law of that Party.

ARTICLE 32.46

Protection of undisclosed data related to pharmaceutical products

1. If a Party requires, as a condition for a marketing approval or sanitary permit of a pharmaceutical product which utilises a new chemical entity that has not been previously approved, the submission of an undisclosed test or other data necessary to determine whether the use of that product is safe and effective, that Party shall protect such data against disclosure to third parties if the origination of such data involves considerable effort, except where the disclosure is necessary for an overriding public interest or unless steps are taken to ensure that the data are protected against unfair commercial use.

2. Each Party shall ensure that, for at least five years from the date of a first marketing approval or sanitary permit in the Party concerned, a pharmaceutical product subsequently authorised on the basis of the results of pre-clinical tests and clinical trials submitted in the application for the first marketing approval or sanitary permit shall not be placed on the market without the explicit consent of the holder of the first marketing approval or sanitary permit.

3. There shall be no limitation on either Party to implement abbreviated authorisation procedures for pharmaceutical products on the basis of bioequivalence and bioavailability studies.

4. Each Party may provide for conditions and limitations in implementing the obligations of this Article, provided that the Party continues to give effect to this Article.

ARTICLE 32.47

Protection of data related to agrochemical products

1. If a Party requires, as a condition for granting marketing authorisation for an agrochemical product which utilises a new chemical entity, the submission of tests or study reports concerning the safety and efficacy of that product, that Party shall not grant an authorisation for another agrochemical product on the basis of those tests or study reports without the consent of the person that previously submitted them, for at least ten years following the date of the first marketing authorisation of the agrochemical product.

2. A Party may limit the protection under this Article to tests or study reports that fulfil the following conditions:

(a) they are necessary for the authorisation or for the amendment of an authorisation to allow the use of the agrochemical product on other crops; and

(b) they are certified as compliant with the principles of good laboratory practice or of good experimental practice.

3. Each Party may establish rules to avoid duplicative testing on vertebrate animals.

4. Each Party may provide for conditions and limitations in implementing the obligations of this Article, provided that the Party continues to give effect to this Article.

SUB-SECTION 7

PLANT VARIETIES

ARTICLE 32.48

Protection of plant variety rights

The Parties shall protect plant variety rights, in accordance with the International Convention for the Protection of New Varieties of Plants, of 2 December 1961, as lastly revised at Geneva on 19 March 1991 ("the UPOV Convention"), including the exceptions to the breeder's right as referred to in Article 15 of the UPOV Convention, and shall cooperate to promote and enforce those rights.

SECTION C

ENFORCEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

SUB-SECTION 1

CIVIL AND ADMINISTRATIVE ENFORCEMENT

ARTICLE 32.49

General obligations

1. Each Party reaffirms its commitments under the TRIPS Agreement and shall ensure the enforcement of intellectual property rights in accordance with its law and practice. The Parties shall provide for the measures, procedures and remedies provided for under this Sub-Section.

2. This Section does not apply to the rights covered by Sub-Section 6 of Section B.

3. A Party shall provide for measures, procedures and remedies that shall be fair and equitable, and shall not be unnecessarily complicated or costly or entail unreasonable time limits or unwarranted delays.

4. The measures, procedures and remedies referred to in paragraph 3 shall be effective, proportionate and dissuasive and shall be applied in such a manner as to avoid the creation of barriers to legitimate trade and as to provide for safeguards against their abuse.

5. Nothing in this Section creates any obligation on either Party:

(a) to put in place a judicial system for the enforcement of intellectual property rights that is distinct from that for the enforcement of law in general; or

(b) with respect to the distribution of resources as between enforcement of intellectual property rights and the enforcement of law in general.

ARTICLE 32.50

Persons entitled to seek application of enforcement measures, procedures and remedies

Each Party shall recognise the following as persons entitled to seek application of the measures, procedures and remedies referred to in this Section and in Part III of the TRIPS Agreement:

(a) holders of intellectual property rights in accordance with the law of each Party;

(b) all other persons authorised to use those rights, in particular licensees, in so far as permitted by and in accordance with the law of each Party;

(c) intellectual property collective rights management bodies which are regularly recognised as having a right to represent holders of intellectual property rights, in so far as permitted by and in accordance with the law of each Party;

(d) entities[1] which are regularly recognised as having a right to represent holders of intellectual property rights, in so far as permitted by and in accordance with the law of each Party.

ARTICLE 32.51

Evidence

1. Each Party shall ensure that, even before the commencement of proceedings on the merits of the case, the competent judicial authorities may, upon submission of an application by a party who has presented reasonably available evidence to support their claims that their intellectual property right has been infringed or is about to be infringed, order prompt and effective provisional measures to preserve relevant evidence in respect of the alleged infringement, subject to the protection of confidential information under the law of that Party. In ordering provisional measures, the judicial authorities shall take into account the legitimate interests of the alleged infringer.

[1] For Chile, the term "entities" means "federations and associations". For the EU Party, the term "entities" means "professional defence bodies".

2. The provisional measures referred to in paragraph 1 may include a detailed description, with or without the taking of samples, or the physical seizure of the allegedly infringing goods and, in appropriate cases, the materials and implements predominantly used in the production or distribution of those goods and the documents relating thereto.

3. Each Party shall, in the case of infringement of an intellectual property right committed on a commercial scale, take the measures that are necessary to enable the competent judicial authorities to order, where appropriate, upon application by a party, the communication of banking, financial or commercial documents under the control of the opposing party, subject to the protection of confidential information.

ARTICLE 32.52

Right of information

1. Each Party shall ensure that, during civil proceedings concerning an infringement of an intellectual property right and in response to a justified and proportionate request of the claimant, the competent judicial authorities may order the infringer or any other person to provide information on the origin and distribution networks of the goods or services which infringe an intellectual property right.

2. For the purposes of paragraph 1, "any other person" means a person who, at least:

(a) was found in possession of the infringing goods on a commercial scale;

(b) was found to be using the infringing services on a commercial scale;

(c) was found to be providing, on a commercial scale, services used in infringing activities; or

(d) was indicated by the person referred to in this paragraph as being involved in the production, manufacture or distribution of the infringing goods or the provision of the infringing services.

3. The information referred to in paragraph 1 may, as appropriate, comprise:

(a) the names and addresses of the producers, manufacturers, distributors, suppliers and other previous holders of the goods or services, as well as the intended wholesalers and retailers; and

(b) the quantities produced, manufactured, delivered, received or ordered, as well as the price obtained for the goods or services in question.

4. This Article shall apply without prejudice to laws of a Party which:

(a) grant the right holder rights to receive fuller information;

(b) govern the use, in civil proceedings, of the information communicated pursuant to this Article;

(c) govern responsibility for misuse of the right of information;

(d) afford an opportunity for refusing to provide information which would force the person referred to in paragraph 1 to admit their own participation or that of their close relatives in an infringement of an intellectual property right; or

(e) govern the protection of confidentiality of information sources or the processing of personal data.

ARTICLE 32.53

Provisional and precautionary measures

1. Each Party shall ensure that the judicial authorities may, at the request of the applicant, issue against the alleged infringer an interlocutory injunction intended to prevent any imminent infringement of an intellectual property right, or to forbid, on a provisional basis and, where appropriate, subject to a recurring penalty payment if provided for by the law of that Party, the continuation of the alleged infringements of that right, or to make such continuation subject to the lodging of guarantees intended to ensure the compensation of the right holder. An interlocutory injunction may also be issued, under the same conditions, where appropriate, against a third party[1] over whom the relevant judicial authority exercises jurisdiction and whose services are used to infringe an intellectual property right.

2. Each Party shall ensure that its judicial authorities may, on request of the applicant, order the seizure or the delivery up[2] of goods suspected of infringing an intellectual property right, so as to prevent their entry into, or movement within, the channels of commerce.

[1] For the purposes of this Article, a Party may provide that a "third party" includes an intermediary.

[2] A Party may choose between seizure and delivery up to implement this paragraph.

3. In the case of an alleged infringement committed on a commercial scale, each Party shall ensure that the judicial authorities may order, if the applicant demonstrates circumstances likely to endanger the recovery of damages, the precautionary seizure of the movable and immovable property of the alleged infringer, including the blocking of their bank accounts and other assets. For that purpose, the competent authorities may order the communication of bank, financial or commercial documents, or appropriate access to the relevant information.

ARTICLE 32.54

Remedies

1. Each Party shall ensure that the judicial authorities have the authority to order, on request of the applicant and without prejudice to any damages due to the right holder by reason of the infringement, and without compensation of any sort, the destruction, or at least the definitive removal from the channels of commerce, of goods that they have found to be infringing an intellectual property right. If appropriate, the judicial authorities may also order the destruction of materials and implements predominantly used in the creation or manufacture of those goods.

2. The judicial authorities of each Party shall have the authority to order that those measures be carried out at the expense of the infringer, unless particular reasons are invoked for not doing so.

3. In considering a request for remedies, the need for proportionality between the seriousness of the infringement and the remedies ordered, as well as the interests of third parties, shall be taken into account.

ARTICLE 32.55

Injunctions

Each Party shall ensure that, where a judicial decision is taken finding an infringement of an intellectual property right, the judicial authorities may issue against the infringer and, if appropriate, against a third party[1] over whom the relevant judicial authority exercises jurisdiction and whose services are used to infringe an intellectual property right, an injunction aimed at prohibiting the continuation of the infringement.

[1] For the purposes of this Article, a Party may provide that a "third party" includes an intermediary.

ARTICLE 32.56

Alternative measures

Each Party may provide that the judicial authorities, in appropriate cases and on request of the person liable to be subject to the measures provided for in Article 32.54 or 32.55, may order pecuniary compensation to be paid to the injured party instead of applying the measures provided for in Article 32.54 or 32.55 if that person acted unintentionally and without negligence, if execution of the measures in question would cause that person disproportionate harm and if pecuniary compensation to the injured party appears reasonably satisfactory.

ARTICLE 32.57

Damages

1. Each Party shall ensure that the judicial authorities, on application of the injured party, order the infringer who knowingly, or with reasonable grounds to know, engaged in an infringing activity, to pay the right holder damages adequate to compensate for the injury that the right holder has suffered as a result of the infringement.

2. In determining the amount of damages under paragraph 1, the judicial authorities of each Party shall have the authority to consider, *inter alia*, any legitimate measure of value that the right holder submits, which may include lost profits, the value of the infringed goods or services measured by the market price, or the suggested retail price[1]. At least in cases of infringement of copyright or related rights and trademark counterfeiting, each Party shall provide that, in civil judicial proceedings, its judicial authorities have the authority to order the infringer to pay the right holder the part of the infringer's profits that is attributable to the infringement, whether as an alternative to, in addition to or as part of the damages.

3. As an alternative to paragraph 2, each Party may provide that its judicial authorities have the authority, in appropriate cases, to set the damages as a lump sum on the basis of elements such as at least the amount of royalties or fees which would have been due if the infringer had requested authorisation to use the intellectual property right in question.

4. Nothing in this Article precludes either Party from providing that if the infringer did not knowingly, or with reasonable grounds to know, engage in an infringing activity, its judicial authorities may order, in favour of the injured party, the recovery of profits or the payment of damages, which may be pre-established.

[1] For the EU Party, this would also include, as appropriate, elements other than economic factors such as the moral prejudice caused to the right holder by the infringement.

ARTICLE 32.58

Legal costs

Each Party shall provide that its judicial authorities, where appropriate, have the authority to order, at the conclusion of civil judicial proceedings concerning the enforcement of intellectual property rights, that the prevailing party be awarded the payment by the losing party of legal costs and other expenses, as provided for under the law of the Party concerned.

ARTICLE 32.59

Publication of judicial decisions

Each Party shall ensure that, in legal proceedings instituted for infringement of an intellectual property right, the judicial authorities may order, on request of the applicant and at the expense of the infringer, appropriate measures for the dissemination of the information concerning the decision, including displaying the decision and publishing it in full or in part.

ARTICLE 32.60

Presumption of authorship or ownership

The Parties shall recognise that for the purposes of applying the measures, procedures and remedies provided for in this Section:

(a) for the author of a literary or artistic work to be regarded as such, and consequently to be entitled to institute infringement proceedings, it shall be sufficient, in the absence of proof to the contrary, for the name of the author to appear on the work in the usual manner; and

(b) subparagraph (a) shall apply *mutatis mutandis* to the holders of rights related to copyright with regard to their protected subject matter.

ARTICLE 32.61

Administrative procedures

To the extent that any civil remedy can be ordered as a result of administrative procedures on the merits of a case, such procedures shall conform to principles that are equivalent in substance to those provided for in the relevant provisions of this Sub-Section.

SUB-SECTION 2

BORDER ENFORCEMENT

ARTICLE 32.62

Border measures

1. With respect to goods under customs control, each Party shall adopt or maintain procedures under which a right holder may submit applications requesting competent authorities to suspend the release of, or to detain, suspected goods. For the purposes of this Sub-Section, "suspected goods" means goods suspected of infringing trademarks, copyrights and related rights, geographical indications, patents, utility models, industrial designs or topographies of integrated circuits.

2. Each Party shall have in place electronic systems for the management by competent authorities of the applications granted or recorded.

3. Each Party shall ensure that its competent authorities do not charge a fee to cover the administrative costs resulting from the processing of an application or a recordation.

4. Each Party shall ensure that its competent authorities decide on the granting or recording of an application within a reasonable period of time.

5. Each Party shall ensure that the granted or recorded application applies to multiple shipments.

6. With respect to goods under customs control, each Party shall ensure that its customs authorities may act upon their own initiative to suspend the release of, or to detain, goods suspected of infringing trademarks or copyright.

7. Customs authorities shall use risk analysis to identify suspected goods. Each Party shall implement this paragraph in accordance with its law.

8. Each Party may have in place procedures allowing for the destruction of suspected goods without the need for prior administrative or judicial proceedings for the formal determination of the infringements in cases where the persons concerned agree to or do not oppose such destruction. If such goods are not destroyed, each Party shall ensure that, except in exceptional circumstances, such goods are disposed of outside the commercial channels in such a manner as to avoid any harm to the right holder.

9. Each Party may have in place procedures allowing for the swift destruction of counterfeit trademark and pirated goods that are sent through postal or express courier consignments.

10. A Party may decide not to apply this Article to the import of goods that are put on the market of a third country by, or with the consent of, the right holders. A Party may also decide not to apply this Article to goods of a non-commercial nature contained in travellers' personal luggage.

11. The customs authorities of the Parties shall maintain a regular dialogue and promote cooperation with the relevant stakeholders and with other authorities involved in the enforcement of intellectual property rights.

12. The Parties shall cooperate in respect of international trade in suspected goods. In particular, the Parties shall share, as far as possible, information on trade in suspected goods affecting the other Party.

13. Without prejudice to other forms of cooperation, the Protocol to this Agreement on Mutual Administrative Assistance in Customs Matters applies to breaches of legislation on intellectual property rights for the enforcement of which the customs authorities of a Party are competent in accordance with this Article.

ARTICLE 32.63

Consistency with GATT and TRIPS Agreement

In implementing border measures for the enforcement of intellectual property rights by its customs authorities, whether or not covered by this Sub-Section, each Party shall ensure consistency with its obligations under GATT 1994 and the TRIPS Agreement and, in particular, with Article V of GATT 1994 and Article 41 and Section 4 of Part III of the TRIPS Agreement.

SECTION D

FINAL PROVISIONS

ARTICLE 32.64

Cooperation

1. The Parties shall cooperate with a view to supporting the implementation of the commitments and obligations undertaken pursuant to this Chapter.

2. The areas of cooperation on intellectual property rights protection and enforcement matters may include the following activities:

(a) exchange of information on the legal framework concerning intellectual property rights and relevant rules of protection and enforcement;

(b) exchange of experience between the Parties on legislative progress;

(c) exchange of experience between the Parties on the enforcement of intellectual property rights;

(d) exchange of experience between the Parties on enforcement at central and sub-central level by customs authorities, police, administrative and judiciary authorities;

(e) coordination to prevent exports of counterfeit goods, including with third countries;

(f) technical assistance, capacity building, and exchange and training of personnel;

(g) the protection and defence of intellectual property rights and the dissemination of information in that regard in, *inter alia*, business circles and civil society;

(h) public awareness of consumers and right holders, as well as enhancement of institutional cooperation, in particular between their intellectual property offices;

(i) active promotion of awareness and education of the general public on policies concerning intellectual property rights;

(j) public-private collaboration engaging SMEs, including at SME-focused events or gatherings, with regard to the protection and enforcement of intellectual property rights and the reduction of their infringement; and

(k) formulation of effective strategies to identify audiences and communication programmes to increase consumer and media awareness on the impact of infringement of intellectual property rights, including the risk to health and safety and the connection to organised crime.

3. Each Party may make publicly available the product specifications, or a summary of those specifications, and relevant contact points for control or management of the geographical indications of the other Party as protected pursuant to Sub-Section 4 of Section B.

4. The Parties shall, directly or through the Sub-Committee referred to in Article 32.66, maintain contact on all matters related to the implementation and functioning of this Chapter.

ARTICLE 32.65

Voluntary stakeholder initiatives

Each Party shall endeavour to facilitate voluntary stakeholder initiatives to reduce intellectual property rights infringements, including online and in other marketplaces, focusing on concrete problems and seeking practical solutions that are realistic, balanced, proportionate and fair for all concerned, including in the following ways:

(a) each Party shall endeavour to convene stakeholders consensually in its territory to facilitate voluntary initiatives to find solutions and resolve differences regarding the protection and enforcement of intellectual property rights and reducing infringement;

(b) each Party shall endeavour to exchange information with the other Party regarding efforts to facilitate voluntary stakeholder initiatives in its territory; and

(c) the Parties shall endeavour to promote open dialogue and cooperation among the Parties' stakeholders, and to encourage the Parties' stakeholders to jointly find solutions and resolve differences regarding the protection and enforcement of intellectual property rights and reducing their infringement.

ARTICLE 32.66

Sub-Committee on Intellectual Property

The Sub-Committee on Intellectual Property ("Sub-Committee"), established pursuant to Article 8.8(1), shall monitor and ensure proper implementation and functioning of this Chapter and Annexes 32-A, 32-B and 32-C. The Sub-Committee shall also perform specific tasks attributed to it in this Chapter, including in Article 32.40.

CHAPTER 33

TRADE AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

SECTION A

COMMON PROVISIONS

ARTICLE 33.1

Objectives

1. The Parties recall the Agenda 21 on Environment and Development, adopted at the UN Conference on Environment and Development held in Rio de Janeiro, on 3 to 14 June 1992, the Johannesburg Plan of Implementation of the World Summit on Sustainable Development of 2002, the International Labour Organization ("ILO") Declaration on Social Justice for a Fair Globalization, adopted by the International Labour Conference at its 97th Session, held in Geneva on 10 June 2008 (the "ILO Declaration on Social and Justice for a Fair Globalization"), the Outcome Document of the UN Conference on Sustainable Development of 2012 entitled "The Future We Want" and the 2030 Agenda, and its Sustainable Development Goals.

2. The Parties recognise that sustainable development encompasses economic development, social development and environmental protection, all three being interdependent and mutually reinforcing for the welfare of present and future generations.

3. In light of the above, the objective of this Chapter is to enhance the trade and investment relationship between the Parties in a way that contributes to sustainable development, in particular its labour[1] and environmental dimensions that are relevant to trade and investment.

4. This Chapter embodies a cooperative approach based on common values and interests.

ARTICLE 33.2

Right to regulate and levels of protection

1. The Parties recognise the right of each Party to determine its sustainable development policies and priorities, in particular to establish its own levels of domestic labour and environmental protection and its own labour and environmental priorities, and to adopt or modify its law and policies related to labour and environment accordingly.

2. The levels of protection, law and policies referred to in paragraph 1 shall be consistent with each Party's commitment to the multilateral environmental agreements ("MEAs") and multilateral labour standards and agreements, as referred to in this Chapter, to which it is party.

[1] For the purposes of this Chapter, the term "labour" means the strategic objectives of the ILO under the Decent Work Agenda, which is expressed in the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization.

3. Each Party shall strive to ensure that its environmental and labour laws, regulations and policies provide for and encourage a high level of environmental and labour protection, and shall strive to continue improving its levels of environmental and labour protection provided in its laws, regulations and policies.

4. A Party shall not weaken or reduce the levels of protection afforded in its environmental and labour laws and regulations in order to encourage trade or investment.

5. A Party shall not waive or otherwise derogate from, or offer to waive or otherwise derogate from, its environmental and labour laws and regulations in a manner that weakens or reduces the levels of protection afforded in those laws and regulations in order to encourage trade or investment.

6. A Party shall not, through a sustained or recurring course of action or inaction, fail to effectively enforce its environmental and labour laws and regulations in a manner affecting trade or investment.

7. Each Party retains the right to exercise reasonable discretion and to make *bona fide* decisions with regard to the allocation of enforcement resources in accordance with priorities for the enforcement of its environmental and labour laws and regulations.

8. A Party shall not apply its environmental and labour laws and regulations in a manner which would constitute a disguised restriction on trade or investment.

ARTICLE 33.3

Trade and responsible business conduct and management of supply chains

1. The Parties recognise the importance of responsible management of supply chains through responsible business conduct or corporate social responsibility practices, and the role of trade in pursuing that objective.

2. In accordance with paragraph 1, each Party shall:

(a) promote responsible business conduct or corporate social responsibility by encouraging the uptake by businesses of relevant practices that are consistent with internationally recognised principles, standards and guidelines, including sectorial guidelines of due diligence, that have been endorsed or are supported by that Party; and

(b) support the dissemination and use of relevant international instruments that have been endorsed or are supported by that Party, such as the OECD Guidelines for Multinational Enterprises, the ILO Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy, adopted in Geneva in November 1977 (the "ILO Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy"), the UN Global Compact and the UN Guiding Principles on Business and Human Rights endorsed by the Human Rights Council in its Resolution 17/4 of 16 June 2011.

3. The Parties recognise the utility of international sector-specific guidelines in the area of corporate social responsibility or responsible business conduct and shall promote joint work in that regard. The Parties shall also implement measures to promote the adherence to OECD Due Diligence Guidelines.

4. The Parties recognise the importance of promoting trade in goods that contribute to enhanced social conditions and environmentally sound practices, such as environmental goods and services contributing to a resource-efficient, low-carbon economy, goods whose production is not linked to deforestation and goods that are the subject of voluntary sustainability assurance schemes and mechanisms.

5. The Parties shall exchange information as well as best practices and, as appropriate, cooperate bilaterally, regionally and in international fora on issues covered by this Article.

ARTICLE 33.4

Scientific and technical information

1. When establishing or implementing measures aimed at protecting the environment or labour conditions that may affect trade or investment between the Parties, each Party shall take into account available scientific and technical evidence, preferably from recognised technical and scientific bodies, as well as relevant international standards, guidelines or recommendations, where they exist.

2. If scientific evidence or information is insufficient or inconclusive and there is a risk of serious environmental degradation or a risk to occupational health and safety in its territory, a Party may adopt measures based on the precautionary principle. Such measures shall be subject to review if new or additional scientific information becomes available.

3. If a measure adopted in accordance with paragraph 2 has an impact on trade or investment between the Parties, a Party may request the Party that adopted the measure to provide information indicating that the measure is consistent with its own levels of protection, and may request discussion of the matter in the Sub-Committee on Trade and Sustainable Development.

4. Such measures shall not be applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination or a disguised restriction on trade or investment.

ARTICLE 33.5

Transparency and good regulatory practices

The Parties recognise the importance of the application of the rules on transparency and good regulatory practices in accordance with Chapters 35 and 36, in particular the rules providing opportunities for interested persons to submit views in respect of:

(a) measures aimed at protecting the environment and labour conditions that may affect trade or investment; and

(b) trade or investment measures that may affect the protection of the environment or labour conditions.

ARTICLE 33.6

Public awareness, information, participation and procedural guarantees

1. Each Party shall promote public awareness of its labour and environmental laws and regulations, including by ensuring that its labour and environmental laws and regulations and its enforcement and compliance procedures are publicly available.

2. Each Party shall seek to accommodate requests for information from any person regarding the Party's implementation of this Chapter.

3. Each Party shall make use of the mechanisms referred to in Articles 40.5, 40.6 and 40.7 to seek views on matters related to the implementation of this Chapter.

4. Each Party shall provide for the receipt of, and give due consideration to, communications and opinions by way of written submissions from a person of that Party on matters related to the implementation of this Chapter in accordance with its domestic procedures. A Party shall respond in writing and in a timely manner to such submissions. It may notify such communications and opinions to its Domestic Consultative Group established pursuant to Article 40.6 and the contact point of the other Party designated pursuant to Article 33.19(6).

5. Each Party shall, in accordance with its law, ensure that access to administrative or judicial procedures is available to persons with a legally recognised interest in a particular matter or who claim that their right has been infringed, in order to permit action against infringements of its environmental or labour law, including appropriate remedies for violations of such law.

6. Each Party shall, in accordance with its law, ensure that the procedures referred to in paragraph 5 comply with due process, are not prohibitively costly, do not entail unreasonable time limits or unwarranted delays, provide the possibility to order an injunction if appropriate, and are fair, equitable and transparent.

ARTICLE 33.7

Cooperation activities

1. The Parties recognise the importance of cooperation activities on trade-related aspects of environmental and labour policies in order to achieve the objectives of this Agreement and implement this Chapter.

2. Cooperation activities can be developed and implemented with the participation of international and regional organisations as well as with third countries, businesses, employers' and workers' organisations, education and research organisations and other non-governmental organisations, as appropriate.

3. Cooperation activities shall be carried out on issues and topics agreed upon by the Parties to address matters of common interest.

4. The Parties may cooperate on issues as provided for in this Chapter as well as, *inter alia*:

(a) labour and environmental aspects of trade and sustainable development in international fora, including in particular the WTO, the UN High-level Political Forum on Sustainable Development, the UN Environment Programme ("UNEP"), the ILO and MEAs;

(b) the impact of labour and environmental laws and standards on trade and investment;

(c) the impact of trade and investment law on labour and the environment; and

(d) trade-related aspects of:

(i) initiatives on sustainable consumption and production, including those aimed at promoting a circular economy and green growth and pollution abatement; and

(ii) initiatives to promote environmental goods and services, including by addressing related non-tariff barriers.

5. The priorities for cooperation activities shall be decided jointly by the Parties on the basis of areas of mutual interest and available resources.

6. The Parties may carry out activities in the cooperation areas set out in this Chapter in person or by any technological means available to the Parties.

SECTION B

ENVIRONMENT AND TRADE

ARTICLE 33.8

Objectives

1. The Parties aim to promote mutually supportive trade and environmental policies, high levels of environmental protection in line with MEAs to which they are party, respectively, and effective enforcement of their respective environmental laws and regulations, and to enhance their capacity to address trade-related environmental issues, including through cooperation.

2. The Parties recognise that enhanced cooperation to protect and conserve the environment and sustainably manage their natural resources has benefits that can contribute to sustainable development, strengthen their environmental governance and complement the objectives of this Agreement.

3. The Parties recognise the importance of mutually supportive trade and environmental policies and practices to improve environmental protection in promoting sustainable development.

ARTICLE 33.9

Multilateral environmental governance and agreements

1. The Parties recognise the importance of the UN Environment Assembly of the UNEP. The Parties recognise the critical role of MEAs in addressing global, regional and domestic environmental challenges. The Parties further recognise the need to enhance mutual supportiveness between trade and environmental policies. Accordingly, each Party shall effectively implement MEAs, including their protocols, to which it is party.

2. The Parties recognise the right of each Party to adopt or maintain measures to further the objectives of MEAs to which it is party.

3. The Parties shall engage in dialogue and cooperate, as appropriate, on trade and environmental issues of mutual interest, in particular with respect to MEAs. This shall include regular exchanges of information on the initiatives of each Party regarding the ratifications of MEAs, including their protocols and amendments.

ARTICLE 33.10

Trade and climate change

1. The Parties recognise the importance of MEAs in the area of climate change, in particular the need to achieve the objective of the UNFCCC, and the purpose and goals of the Paris Agreement, in order to address the urgent threat of climate change. Accordingly, the Parties recognise the role of trade in achieving the goal of sustainable development and addressing climate change, as well as the importance of individual and collective efforts to address climate change impacts through mitigation and adaptation actions.

2. In accordance with paragraph 1, each Party shall:

(a) effectively implement the UNFCCC and the Paris Agreement, including its commitments with regard to its nationally determined contributions;

(b) promote the positive contribution of trade to the transition to a low greenhouse gas emission and circular economy and to climate-resilient development, including actions on climate change mitigation and adaptation; and

(c) facilitate and promote trade and investment in goods and services of particular relevance for climate change mitigation and adaptation, for sustainable renewable energy and for energy efficiency, in a manner consistent with other provisions of this Agreement.

3. In accordance with Article 33.7, the Parties shall cooperate, as appropriate, on trade-related aspects of climate change, bilaterally, regionally and in international fora, including in the UNFCCC, the WTO and the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer, concluded at Montreal on 16 September 1987 ("Montreal Protocol"). Furthermore, the Parties may cooperate, as appropriate, on those issues also in the International Maritime Organization.

4. In accordance with paragraph 1, the Parties shall cooperate in areas such as:

(a) exchanging knowledge and experience regarding the implementation of the Paris Agreement, as well as on initiatives to promote climate resilience, renewable energy, low emission technologies, energy efficiency, carbon pricing, sustainable transport, sustainable and climate-resilient infrastructure development, emissions monitoring, and nature-based solutions; as well as exploring options to cooperate in areas such as short-life climate pollutants and soil carbon sequestration; and

(b) exchanging knowledge and experience regarding an ambitious phase-out of ozone depleting substances and the phase-down of hydrofluorocarbons under the Montreal Protocol through measures to control their production, consumption and trade, the introduction of environmentally friendly alternatives to those ozone depleting substances and hydrofluorocarbons, updating of safety and other relevant standards, and combating the illegal trade of substances regulated by the Montreal Protocol, as appropriate.

ARTICLE 33.11

Trade and forests

1. The Parties recognise the importance of sustainable forest management, and the role of trade in pursuing that objective.

2. In accordance with paragraph 1, each Party shall:

(a) implement measures to combat illegal logging and related trade, including through cooperation activities with third countries, as appropriate;

(b) encourage the conservation and sustainable management of forests;

(c) promote trade and consumption of timber and timber products which are legally obtained from sustainably managed forests; and

(d) exchange information and, as appropriate, cooperate with the other Party on trade-related initiatives on combating illegal logging, sustainable forest management, deforestation and forest degradation, forest governance and on the conservation of forest cover to maximise the impact and mutual supportiveness of their respective policies of common interest.

3. Recognising that forests and their sustainable management have a key role in combating climate change and maintaining biodiversity, each Party shall promote initiatives addressing deforestation, including through deforestation-free supply chains. Additionally, the Parties shall cooperate, as appropriate and in accordance with Article 33.7, bilaterally, regionally and in relevant international fora, to minimise deforestation and forest degradation worldwide.

ARTICLE 33.12

Trade and wild flora and fauna

1. The Parties recognise the importance of ensuring that international trade of wild fauna and flora does not threaten their survival, as set out in the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, done at Washington D.C. on 3 March 1973 ("CITES").

2. In accordance with paragraph 1, each Party shall:

(a) implement effective measures to combat illegal trade in wild flora and fauna, including through cooperation activities with third countries, as appropriate; and

(b) promote the long-term conservation and sustainable use of the species listed in the Appendices to CITES, including by cooperating in the relevant CITES bodies to keep the Appendices to CITES up-to-date and by promoting the inclusion of species considered to be at risk because of international trade and other criteria established under CITES.

3. In accordance with Article 33.7, the Parties may, as appropriate, cooperate or exchange information bilaterally, regionally and in international fora on issues of mutual interest related to tackling illegal trade in wild flora and fauna, including through raising awareness to reduce demand for illegal wildlife products and initiatives to enhance cooperation on information sharing and enforcement.

ARTICLE 33.13

Trade and biological diversity

1. The Parties recognise the importance of conserving and sustainably using biological diversity, and the role of trade in pursuing those objectives, consistent with the Convention on Biological Diversity, done at Rio de Janeiro on 5 June 1992, other relevant MEAs to which they are party, and the decisions adopted thereunder.

2. In accordance with paragraph 1, each Party shall take measures to conserve biological diversity when it is subject to pressures linked to trade and investment, including through the exchange of information and experience, and measures to prevent the spread of invasive alien species, recognising that the movement of terrestrial and aquatic invasive alien species across borders through trade-related pathways can adversely affect the environment, economic activities and development, and human health.

3. The Parties recognise the importance of respecting, preserving and maintaining knowledge and practices of indigenous and local communities embodying traditional lifestyles that contribute to the conservation and sustainable use of biological diversity, and the role of trade therein.

4. The Parties recognise the importance of facilitating access to genetic resources and of promoting the fair and equitable sharing of benefits arising from the use of genetic resources, in accordance with their respective domestic measures and each Party's international obligations.

5. The Parties also recognise the importance of public participation and consultation, in accordance with their respective law or policy, in the development and implementation of measures concerning the conservation and sustainable use of biological diversity.

6. In accordance with Article 33.7, the Parties may, as appropriate, promote, cooperate or exchange information bilaterally, regionally and in international fora, on trade-related aspects of biological diversity policies and measures of mutual interest, such as:

(a) initiatives and good practices concerning trade in natural resource-based products obtained through a sustainable use of biological resources and which contribute to the conservation of biodiversity;

(b) the conservation and sustainable use of biological diversity, and the protection, restoration and valuation of ecosystems and their services and related economic instruments; and

(c) access to genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits from their utilisation.

ARTICLE 33.14

Trade and sustainable management of fisheries and aquaculture

1. The Parties recognise the importance of conserving and sustainably managing marine biological resources and marine ecosystems, and the role of trade in pursuing those objectives.

2. While developing and implementing conservation and management measures, the Parties shall take into consideration social, trade, development and environmental concerns and the importance of artisanal or small-scale fisheries to the livelihoods of local fishing communities.

3. The Parties acknowledge that illegal, unreported and unregulated (IUU) fishing[1] can have significant negative impacts on fish stocks, on the sustainability of trade in fisheries products, and on development and the environment, and confirm the need for action to address the problems of overfishing and unsustainable utilisation of fisheries resources.

4. In accordance with paragraphs 1, 2 and 3 of this Article, each Party shall:

(a) implement and act in accordance with the principles of the UN Convention on the Law of the Sea, done at Montego Bay on 10 December 1982, the UN Agreement for the Implementation of the Provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982 relating to the Conservation and Management of Straddling Fish Stocks and Highly Migratory Fish Stocks, adopted in New York, on 4 August 1995, the Food and Agriculture Organization of the UN ("FAO"), the Agreement to Promote Compliance with International Conservation and Management Measures by Fishing Vessels on the High Seas, adopted in Rome on 24 November 1993, the FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries, adopted in Resolution 4/95 on 31 October 1995, and the FAO Agreement on Port State Measures to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing, done in Rome on 22 November 2009;

[1] The term "illegal, unreported and unregulated fishing" is to be understood to have the same meaning as set out in paragraph 3 of the International Plan of Action to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing of the UN Food and Agricultural Organization, adopted in Rome, 2001 ("2001 IUU Fishing Plan of Action").

(b) participate in the FAO's initiative on the Global Record of Fishing Vessels, Refrigerated Transport Vessels and Supply Vessels;

(c) seek to operate a fisheries management system based on the best available scientific evidence and on internationally recognised best practices for fisheries management and conservation, as reflected in the relevant provisions of international instruments aimed at ensuring the sustainable use and conservation of marine species[1], and designed, *inter alia*, to:

(i) prevent overfishing and overcapacity;

(ii) reduce bycatch of non-target species;

(iii) promote the recovery of overfished stocks for all marine fisheries; and

(iv) promote fisheries management with an ecosystem approach, including through cooperation among the Parties;

[1] Those instruments include, among others, and as they may apply, the UN Convention on the Law of the Sea, the UN Agreement for the Implementation of the Provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea of December 1982 relating to the Conservation and Management of Straddling Fish Stocks and Highly Migratory Fish Stocks, the FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries, the FAO Agreement to Promote Compliance with International Conservation and Management Measures by Fishing Vessels on the High Seas, the 2001 IUU Fishing Plan of Action, and the FAO Agreement on Port State Measures to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing.

(d) in support of efforts to combat IUU fishing practices and to help deter trade in products from species harvested from those practices:

(i) implement effective measures to combat IUU fishing;

(ii) ensure the use of monitoring, control, surveillance, compliance and enforcement systems, to:

(A) prevent and deter, in accordance with its international obligations and its law, vessels that are flying its flag and its natural persons from engaging in IUU fishing activities; and

(B) address the transhipment at sea of fish or fish products to deter and avoid IUU fishing activities;

(iii) implement port state measures; and

(iv) implement measures to prevent IUU fishing and fish products from entering in each Party's supply chains and cooperate to that end, including by facilitating the exchange of information;

(e) participate actively in the work of the regional fisheries management organisations ("RFMOs") of which it is a member, observer, or to which it is cooperating non-contracting party, with the aim of achieving good fisheries governance and sustainable fisheries, such as through the promotion of scientific research and the adoption of conservation measures based on best scientific evidence available, the strengthening of compliance mechanisms, the undertaking of periodical performance reviews and the adoption of effective control, monitoring and enforcement of the RFMOs' management measures and, where applicable, the adoption and implementation of catch documentation or certification schemes and port state measures;

(f) strive to act in accordance with relevant conservation and management measures adopted by RFMOs of which it is not a member so as not to undermine those measures and endeavour not to undermine catch or trade documentation schemes operated by RFMOs or arrangements of which it is not a member; and

(g) promote the development of sustainable and responsible aquaculture, taking into account its economic, social and environmental aspects, according to the implementation of the objectives and principles contained in the FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries.

5. The Parties shall cooperate, as appropriate and in accordance with Article 33.7, bilaterally and within RFMOs with the aim of promoting sustainable fishing practices and trade in fish products from sustainably managed fisheries. Additionally, the Parties may cooperate to exchange knowledge and good practices to support the implementation of this Article.

SECTION C

LABOUR AND TRADE

ARTICLE 33.15

Objectives

1. The Parties recognise that trade and investment provides opportunities for job creation and decent work, including for young people, with terms and conditions of employment that adhere to the principles laid down in the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work, adopted by the International Labour Conference in Geneva on 18 June 1998 and as amended in 2022 (the "ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work") and the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization, adopted on 10 June 2008 and as amended in 2022 (the "ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization").

2. The Parties aim to ensure high levels of labour protection in line with the international labour standards to which they adhere and to promote mutually supportive trade and labour policies with a view to improving the working conditions and quality of work life of employees. They will strive to improve the development and management of human capital for enhanced employability, business excellence, and greater productivity for the benefit of both workers and enterprise. Accordingly, the Parties endeavour to provide opportunities for young people to develop the necessary skills to successfully access and remain in the labour market.

3. The Parties aim to cooperate on trade-related labour issues of mutual interest in order to strengthen the broader relationship between the Parties.

ARTICLE 33.16

Multilateral labour standards and agreements

1. The Parties affirm their commitment to promote the development of international trade in a way that is conducive to decent work for all, in particular women, young people and persons with disabilities, in line with their respective obligations under the ILO, including those stated in the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work and the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization.

2. Recalling the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization, the Parties note that the violation of fundamental principles and rights at work cannot be invoked or otherwise used as a legitimate comparative advantage and that labour standards should not be used for protectionist trade purposes.

3. Each Party shall effectively implement the ILO Conventions ratified by Member States and Chile respectively.

4. In accordance with the Constitution of the ILO, adopted as Part XIII of the Treaty of Versailles, signed on 28 June 1919, and the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work, each Party shall respect, promote and effectively implement the internationally recognised core labour standards, as defined in the fundamental ILO Conventions, which are:

(a) freedom of association and the effective recognition of the right to collective bargaining;

(b) the elimination of all forms of forced or compulsory labour;

(c) the effective abolition of child labour including the prohibition on the worst forms of child labour;

(d) the elimination of discrimination in respect of employment and occupation; and

(e) a safe and healthy working environment.

5. The Parties shall regularly exchange information on their respective progress with regard to the ratification of ILO Conventions or protocols that are classified as up to date by the ILO and to which they are not yet party.

6. Each Party shall promote the ILO Decent Work Agenda as set out in the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization, in particular with regard to:

(a) decent working conditions for all, with regard to, *inter alia*, wages and earnings, working hours, other conditions of work and social protection; and

(b) social dialogue on labour matters among workers and employers and their respective organisations, and with relevant governmental authorities.

7. In accordance with its commitments under the ILO, each Party shall:

(a) adopt and implement measures and policies regarding occupational safety and health; and

(b) maintain a labour inspection system in accordance with the relevant ILO standards on labour inspection.

ARTICLE 33.17

Forced or compulsory labour

1. Recalling that the elimination of forced labour is among the objectives of the Agenda 2030, the Parties underline the importance of the ratification and the effective implementation of the Protocol of 2014 to the Forced Labour Convention 1930, adopted at Geneva on 11 June 2014.

2. The Parties recognise the goal of eliminating all forms of forced or compulsory labour, including forced or compulsory child labour.

3. Consequently, the Parties shall identify opportunities for cooperation, sharing information, experiences and good practices related to the elimination of all forms of forced or compulsory labour.

ARTICLE 33.18

Cooperation on trade and labour issues

In accordance with Article 33.7, the Parties shall consult and cooperate, as appropriate, bilaterally and in the context of the ILO, on trade-related labour issues of mutual interest, including, but not limited to:

(a) job creation and the promotion of productive, high-quality employment, including policies to generate job-rich growth and promote sustainable enterprises and entrepreneurship;

(b) promotion of improvements in business and labour productivity, in particular in respect of small and medium-sized enterprises;

(c) human capital development, access to labour market and the enhancement of employability, in particular of young people, including through lifelong learning and vocational training, continuous education, training and the development and upgrading of skills, including in emerging and environmental industries;

(d) work-life balance and innovative workplace practices to enhance workers' well-being;

(e) promotion of the awareness of the ILO Decent Work Agenda, including on the inter-linkages between trade and full and productive employment, labour market adjustment, core labour standards, decent work in global supply chains, social protection and social inclusion, social dialogue and gender equality;

(f) promotion of decent quality jobs through trade, including the safety and health at work of pregnant workers and workers who have recently given birth;

(g) occupational safety and health and labour inspection, for example, improving compliance and enforcement mechanisms;

(h) addressing the challenges and opportunities of a diverse, multigenerational workforce, including through the:

(i) promotion of equality and elimination of discrimination in respect of employment and occupation; and

(ii) protection of vulnerable workers;

(i) improving labour relations, for example, through the exchange of best practices in alternative dispute resolution and tripartite consultation;

(j) the implementation of fundamental, priority and other up-to-date ILO Conventions, as well as the ILO Tripartite Declaration of Principles Concerning Multinational Enterprises and Social Policy, and the UN Guiding Principles on Business and Human Rights; and

(k) labour statistics.

SECTION D

INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS

ARTICLE 33.19

Sub-Committee on Trade and Sustainable Development and contact points

1. The Sub-Committee on Trade and Sustainable Development ("Sub-Committee"), established pursuant to Article 8.8(1), shall be composed, for Chile, of officials from the institutions responsible for trade, labour, environment and gender issues.

2. The Sub-Committee shall have specific sessions for environmental and labour matters[1], respectively, as well as for cross-cutting issues related to trade and sustainable development.

3. The functions of the Sub-Committee shall be to:

(a) facilitate, monitor and review the implementation of this Chapter;

(b) determine, organise, oversee and assess the cooperation activities laid down in this Chapter, including exchange of information and experience on areas of mutual interest;

(c) report and make recommendations to the Joint Committee on any matter related to this Chapter, including with regard to topics for discussion with the civil society mechanisms referred to in Article 40.5;

(d) carry out the tasks referred to in Articles 33.21 and 33.22;

(e) coordinate with other Sub-Committees established under this Part of this Agreement, as appropriate, including as regards the efforts to integrate gender-related issues, considerations and activities in their work as referred to in Article 34.4(8); and

(f) carry out any other functions as the Parties may agree.

[1] The environmental and labour matters can be discussed in isolated sessions or in consecutive sessions.

4. The Sub-Committee, as mutually agreed, may consult or seek the advice of relevant stakeholders or experts on matters relating to the implementation of this Chapter.

5. The Sub-Committee shall, by consensus, prepare a report on each meeting and shall publish it after the meeting.

6. Each Party shall designate a contact point within its administration to facilitate communication and coordination between the Parties on any matter relating to the implementation of this Chapter. For Chile, specific contact points for labour, environmental and gender matters shall be a representative of the Under-Secretariat of International Economic Relations of the Ministry of Foreign Affairs or its successor. Each Party shall promptly notify the other Party of its contact points and provide their contact information.

7. The contact points shall:

(a) facilitate regular communication and coordination between the Parties;

(b) notwithstanding Article 8.7 (2), assist the Sub-Committee including by establishing the agenda and conducting all other necessary preparations for the meetings of the Sub-Committee.

(c) communicate with their respective civil society, as appropriate; and

(d) work together, including with other appropriate bodies of their administrations, to develop and implement cooperation activities.

ARTICLE 33.20

Dispute resolution

1. The Parties shall make all possible efforts through dialogue, exchange of information and cooperation to address any disagreement between the Parties regarding the interpretation or application of this Chapter.

2. In the event of a disagreement between the Parties regarding the interpretation or application of this Chapter, the Parties shall have recourse exclusively to the dispute resolution procedures established pursuant to Articles 33.21 and 33.22.

ARTICLE 33.21

Consultations

1. A Party ("the requesting Party") may, at any time, request consultations with the other Party ("the responding Party") about any matter arising with regard to the interpretation or application of this Chapter by delivering a written request to the contact point of the responding Party. The request shall set out the reasons for requesting consultations, including a sufficiently specific description of the matter at issue and the provisions of this Chapter that it considers applicable.

2. The responding Party shall, unless agreed otherwise with the requesting Party, reply in writing no later than 10 days after the date of receipt of the request.

3. The Parties shall begin consultations no later than 30 days after the date of receipt of the request by the responding Party, unless the Parties agree otherwise.

4. The consultations may be held in person or by any technological means available to the Parties. If consultations are held in person, they shall be held in the territory of the responding Party, unless the Parties agree otherwise.

5. In the consultations the Parties shall:

(a) provide sufficient information to enable a full examination of the matter; and

(b) treat any information exchanged in the course of the consultations confidentially.

6. The Parties shall enter into consultations with the aim of reaching a mutually satisfactory resolution of the matter, taking into account opportunities for cooperation related to the matter. In respect of matters related to the multilateral agreements referred to in this Chapter, the Parties shall consider information from the ILO or relevant bodies established under those agreements. Where relevant, the Parties may agree to seek advice from such organisations or bodies, or any other expert or body they deem appropriate to assist them in the consultations.

7. If the Parties are unable to resolve the matter within 60 days of the delivery of the written request for consultations pursuant to paragraph 1, each Party may, by delivering a written request to the contact point of the other Party, request that the Sub-Committee be convened to consider the matter. The Sub-Committee shall convene promptly and endeavour to agree on a resolution of the matter.

8. Each Party or the Sub-Committee convened pursuant to paragraph 7 of this Article may, if appropriate, seek the views of the Domestic Consultative Groups referred to in Article 40.6 or other expert advice.

9. If the Parties are able to resolve the matter, they shall document the outcome thereof including, if appropriate, specific steps and timelines agreed upon. The Parties shall make the outcome available to the public, unless they agree otherwise.

ARTICLE 33.22

Panel of experts

1. If the Parties fail to resolve the matter within 60 days of the delivery of a written request to convene the Sub-Committee as referred to in Article 33.21(7) or, if no such request is made, within 120 days of the delivery of a written request for consultations pursuant to Article 33.21(1), the requesting Party may request the establishment of a panel of experts to examine the matter.

Any such request shall be made in writing to the contact point of the responding Party. The request shall identify the reasons for requesting the establishment of a panel of experts, including a sufficiently specific description of the matter at issue, and explain how that matter constitutes a breach of specific provisions of this Chapter.

2. Except as otherwise provided for in this Article, Articles 38.6, 38.10, 38.13, Article 38.14(1), Articles 38.15, 38.19, Article 38.20(2), and Articles 38.21, 38.22, 38.24, 38.32, 38.33, 38.34 and 38.35, as well as the Rules of Procedure in Annex 38-A and the Code of Conduct in Annex 38-B, shall apply *mutatis mutandis*.

3. The Sub-Committee shall, at its first meeting, recommend to the Joint Committee the establishment of at least 15 individuals who are willing and able to serve on the panel of experts. Based on this recommendation, the Joint Committee shall no later than one year after entry into force of this Agreement establish a list of such individuals. The list shall be composed of three sub-lists:

(a) one sub-list of individuals established on the basis of proposals by the EU Party;

(b) one sub-list of individuals established on the basis of proposals by Chile; and

(c) one sub-list of individuals who are not nationals of either Party and who shall serve as chairperson to the panel of experts.

4. Each sub-list shall include at least five individuals. The Joint Committee shall ensure that the list is kept up-to-date and that it is maintained at that minimum number of individuals.

5. The individuals referred to in paragraph 3 shall have specialised knowledge of or expertise in labour or environmental law, issues addressed in this Chapter, or the resolution of disputes arising under international agreements. They shall be independent, serve in their individual capacities and not take instructions from any organisation or government with regard to issues related to the disagreement, or be affiliated with the government of any Party, and shall comply with the Code of Conduct in Annex 38-B.

6. When the panel of experts is composed according to the procedures set out in Article 38.6(3), (4) and (6), the experts shall be selected from the relevant sub-lists referred to in paragraph 3 of this Article.

7. Unless the Parties agree otherwise within five days of the date of establishment of the panel of experts the terms of reference shall be:

"to examine, in the light of the relevant provisions of Chapter 33 of the Advanced Framework Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and the Republic of Chile, of the other part, the matter referred to in the request for the establishment of the panel of experts, and to issue a report, in accordance with Article 33.23 of that Agreement, with its findings and recommendations for the resolution of the matter".

8. With regard to matters related to the multilateral agreements referred to in this Chapter, the panel of experts should seek information from the ILO or relevant bodies established under those agreements, including any pertinent available interpretative guidance, findings or decisions adopted by the ILO and those bodies. Any such information shall be provided to both Parties for their comments.

9. The panel of experts shall interpret the provisions of this Chapter in accordance with the customary rules of interpretation of public international law, including those codified in the Vienna Convention on the Law of Treaties.

10. The panel of experts shall issue to the Parties an interim report and a final report setting out the findings of facts, the applicability of the relevant provisions and the rationale behind any findings, conclusions and the recommendations it makes.

11. The panel of experts shall deliver to the Parties the interim report within 100 days after the date of establishment of the panel of experts. If the panel of experts considers that this time limit cannot be met, the chairperson of the panel of experts shall notify the Parties in writing, stating the reasons for the delay and the date on which the panel of experts plans to deliver its interim report. The time limit set out in this paragraph may be extended by mutual agreement of the Parties.

12. A Party may deliver to the panel of experts a reasoned request to review particular aspects of the interim report within 25 days after the delivery of the interim report. A Party may comment on the other Party's request within 15 days of the delivery of the request.

13. After considering the request and comments, the panel of experts shall prepare the final report. If no request to review particular aspects of the interim report is delivered within the time period referred to in paragraph 12, the interim report shall become the final report of the panel of experts.

14. The panel of experts shall deliver its final report to the Parties within 175 days of the date of establishment of that panel. If the panel of experts considers that this time limit cannot be met, the chairperson of the panel shall notify the Parties in writing, stating the reasons for the delay and the date on which the panel of experts plans to deliver its final report. The time limit set out in this paragraph may be extended by mutual agreement of the Parties.

15. The final report shall include a discussion of any written request by the Parties on the interim report and clearly address any comments provided by the Parties.

16. The Parties shall make the final report available to the public within 15 days of its delivery by the panel of experts.

17. If the panel of experts finds in the final report that a Party has not complied with its obligations under this Chapter, the Parties shall discuss appropriate measures to be implemented, taking into account the report and recommendations of the panel of experts. The responding Party shall inform its Domestic Consultative Group referred to in Article 40.6 and the other Party of its decisions on any actions or measures to be implemented no later than three months after the report has been made publicly available.

18. The Sub-Committee shall monitor the follow-up to the final report and recommendations of the panel of experts. The Domestic Consultative Groups referred to in Article 40.6 may submit observations to the Sub-Committee in that regard.

ARTICLE 33.23

Review

1. For the purpose of enhancing the achievement of the objectives of this Chapter, the Parties shall discuss through the meetings of the Sub-Committee its effective implementation, taking into account, *inter alia*, major policy developments in each Party and developments in international agreements.

2. Taking into account the outcome of such discussions, a Party may request the review of this Chapter at any time after the date of entry into force of this Agreement. For that purpose, the Sub-Committee may recommend to the Parties amendments of the relevant provisions of this Chapter, in accordance with the amendment procedure established in Article 41.6(1).

CHAPTER 34

TRADE AND GENDER EQUALITY

ARTICLE 34.1

Context and objectives

1. The Parties agree on the importance of incorporating a gender perspective into the promotion of inclusive economic growth, and on the key role that gender-responsive policies can play in that regard. This includes removing barriers to women's participation in the economy and international trade, including improving equal opportunities of access to work functions and sectors for men and women in the labour market.

2. The Parties acknowledge that international trade and investment are engines of economic growth and also recognise the important contribution of women to economic growth through their participation in economic activity, including business and international trade.

3. The Parties recognise that women's participation in international trade can contribute to advancing their economic empowerment and economic independence. Furthermore, women's access to, and ownership of, economic resources contribute to sustainable and inclusive economic growth, prosperity, competitiveness, and the well-being of society. Accordingly, the Parties underline their intention to implement this Part of this Agreement in a manner that promotes and enhances equality between men and women.

4. The Parties recall the United Nations 2030 Agenda for Sustainable Development and the SDGs pertaining to trade and gender equality, in particular Goal 5: achieve gender equality and empower all women and girls.

5. The Parties recall the objectives of the Joint Declaration on Trade and Women's Economic Empowerment on the Occasion of the WTO Ministerial Conference held in Buenos Aires in December 2017.

6. The Parties recall their commitments on mainstreaming gender equality and the empowerment of women and girls as well as the respect for democratic principles and human rights and fundamental freedoms, as set out in the Universal Declaration of Human Rights and other relevant international human rights instruments related to gender equality to which they are party.

7. The Parties reaffirm their commitments under the Beijing Declaration and Platform for Action, adopted at the Fourth World Conference of Women, held in Beijing from 4 to 15 September 1995, noting in particular the objectives and provisions related to women's equal access to resources, employment, markets and trade.

8. The Parties reaffirm the importance of inclusive trade policies which contribute to the promotion of equal rights, treatment and opportunities between men and women as well as to the elimination of all forms of discrimination against women.

9. The Parties emphasise the role of the private sector in fostering gender equality by applying non-discrimination and diversity policies in their corporate operations in line with international guidelines and standards endorsed or supported by the Parties.

10. The Parties aim to:

(a) enhance their trade relations, cooperation and dialogue in ways that are conducive to equal opportunities for, and treatment of, women and men, as workers, producers, traders or consumers, in accordance with their international commitments.

(b) facilitate cooperation and dialogue with the aim of enhancing the capacity and conditions for women to access opportunities created by trade.

(c) further improve their capacities to address trade-related gender issues, including through exchange of information and best practices.

ARTICLE 34.2

Multilateral agreements

1. Each Party reaffirms its commitment to effectively implement its obligations under the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women, adopted by the UN General Assembly on 18 December 1979, noting in particular those provisions related to eliminating discrimination against women in economic life and in the field of employment.

2. The Parties recall their respective obligations under Article 33.16 of this Part of this Agreement regarding the ILO Conventions related to gender equality and the elimination of discrimination in respect of employment and occupation ratified by Member States and Chile.

3. Each Party reaffirms its commitment to effectively implement its obligations under other multilateral agreements to which it is party addressing gender equality or women's rights.

ARTICLE 34.3

General provisions

1. The Parties recognise the right of each Party to establish its own scope and guarantees of equal opportunities for men and women and to adopt or modify accordingly its relevant laws and policies, in accordance with its commitments under the international agreements referred to in Article 34.2.

2. Each Party shall strive to ensure that its relevant laws and policies provide for, and promote equal rights, treatment and opportunities between men and women, in accordance with its international commitments. Each Party shall strive to improve such laws and policies.

3. Each Party shall endeavour to gather sex-disaggregated data related to trade and gender with a view to better understanding the different impacts of trade policy instruments on women and men in their roles as workers, producers, traders or consumers.

4. Each Party shall promote in its territory public awareness of its laws and policies related to gender equality, including their impact on and relevance for inclusive economic growth and for trade policy.

5. Each Party shall, when relevant, take into account the objective of equality between men and women when formulating, implementing and reviewing measures in the areas covered under this Part of this Agreement.

6. Each Party shall encourage trade and investment by promoting equal opportunities and the participation of women and men in the economy and international trade. This includes, *inter alia*, measures that aim at: progressively eliminating all types of discrimination on grounds of sex; promoting the principle of equal pay for work of equal value in order to address the gender pay gap and facilitating the non-discrimination of women in employment and occupation, including for reasons of pregnancy and maternity.

7. A Party shall not weaken or reduce the protection granted under its respective laws aimed at ensuring gender equality or equal opportunities for women and men in order to encourage trade or investment.

8. A Party shall not waive or otherwise derogate from, or offer to waive or otherwise derogate from, its respective laws aimed at ensuring gender equality or equal opportunities for women and men, in a manner that weakens or reduces the protection granted pursuant to those laws, in order to encourage trade or investment.

9. A Party shall not fail to effectively enforce, through a sustained or recurring course of action or inaction, the protection granted under its respective laws aimed at ensuring gender equality or equal opportunities for women and men in a manner affecting trade or investment.

ARTICLE 34.4

Cooperation activities

1. The Parties acknowledge the benefits of sharing their respective experiences in designing, implementing, monitoring and strengthening trade-related aspects of gender equality measures.

2. In accordance with paragraph 1, the Parties shall carry out cooperation activities designed to improve the capacity and conditions for women, including workers, businesswomen and entrepreneurs, to access and fully benefit from the opportunities created by this Part of this Agreement.

3. Cooperation activities shall be carried out on issues and topics agreed upon by the Parties.

4. Cooperation activities may be developed and implemented with the participation of the UN, WTO, ILO, OECD and other international organisations, as well as of third countries, businesses, employers' and workers' organisations, education and research organisations and other non-governmental organisations, as appropriate.

5. Areas of cooperation may include sharing experiences and best practices relating to policies and programmes in order to encourage women's increased participation in international trade as well as trade-related aspects of:

(a) the promotion of women's financial inclusion and education as well as access to financing and financial assistance;

(b) the advancement of women's leadership and the development of women's networks;

(c) the promotion of women's full participation in the economy by encouraging their participation, leadership and education, in particular in fields in which they are underrepresented, such as science, technology, engineering, mathematics (STEM), as well as innovation and business;

(d) the promotion of gender equality within enterprises;

(e) women's participation in decision-making positions in the public and private sectors;

(f) public and private initiatives aimed at the promotion of female entrepreneurship, including the integration of women in the formal sector of the economy, enhancing the competitiveness of women-led enterprises to allow them to participate and compete in local, regional, and global value chains, and activities to promote the internationalisation of small and medium-sized enterprises led by women;

(g) policies and programmes to improve women's digital skills and access to online business tools and e-commerce platforms;

(h) the advancement of care policies and programmes as well as work-life balance measures with a gender perspective;

(i) the exploration of the link between the increased participation of women in international trade and the reduction of the gender pay gap;

(j) the development of gender-based analysis of trade policies, including design, implementation and monitoring of their effects;

(k) the collection of sex-disaggregated data, the use of indicators, monitoring and evaluation methodologies, and the analysis of statistics related to trade from a gender perspective;

(l) the exploration of linkages between women's participation in international trade and areas such as decent work, occupational segregation, and working conditions of women, including the safety and health at work of pregnant workers and workers who have recently given birth, in accordance with subparagraph (f) of Article 33.18;

(m) policies and programmes to prevent, mitigate and respond to the differentiated economic impact that crises and emergencies have on women and men; and

(n) other issues as agreed by the Parties.

6. The priorities for cooperation activities shall be decided jointly by the Parties on the basis of areas of mutual interest and available resources.

7. Cooperation, including in the areas set out in paragraph 5, may be undertaken in person or by any technological means available to the Parties, through activities such as: workshops, seminars, conferences, collaborative programmes and projects; exchange of experiences, and sharing of best practices on policies and procedures; and the exchange of experts.

8. Through the Sub-Committee on Trade and Sustainable Development established pursuant to Article 8.8(1), the Parties shall encourage efforts by the bodies established in this Part of this Agreement to integrate gender-related issues, considerations and activities in their work.

9. The Parties shall encourage inclusive participation of women in the implementation of the cooperation activities established pursuant to this Article, as appropriate.

ARTICLE 34.5

Institutional arrangements

1. The Sub-Committee on Trade and Sustainable Development established pursuant to Article 8.8(1) shall be responsible for the implementation of this Chapter. Article 33.19 shall apply to this Chapter *mutatis mutandis*[1].

2. When interacting with civil society in the Domestic Consultative Groups created or designated pursuant to Article 40.6 and in the Civil Society Forum organised pursuant to Article 40.7, the Parties shall encourage the participation of organisations promoting equality between men and women.

ARTICLE 34.6

Dispute resolution

Articles 33.20, 33.21 and 33.22 apply to this Chapter *mutatis mutandis*[2].

[1] For greater certainty, any reference to Chapter 33, or to environmental and labour issues or matters, in that Article shall be understood as referring to this Chapter, or gender issues or matters, as applicable.

[2] For greater certainty, any reference to Chapter 33, or to environmental and labour issues, matters or laws, in those Articles shall be understood as referring to this Chapter, or gender issues, matters or laws related to these issues or matters, as applicable.

ARTICLE 34.7

Review

1. The Parties agree on the importance of monitoring and assessing, jointly or individually, through their respective processes and institutions, as well as those set up under this Part of this Agreement, the impact of the implementation of this Part of this Agreement on equality between men and women and opportunities provided for women in relation to trade.

2. The Parties may review this Chapter in light of the experience gained in its implementation and if necessary, suggest how it may be strengthened.

CHAPTER 35

TRANSPARENCY

ARTICLE 35.1

Objective

1. The Parties, recognising the impact which their respective regulatory environments may have on trade and investment between them, aim at providing a predictable regulatory environment and efficient procedures for economic operators, especially small and medium-sized enterprises.

2. The Parties reaffirm their respective commitments under the WTO Agreement, and, in this Chapter, build on those commitments and lay down further arrangements for transparency.

ARTICLE 35.2

Definitions

For the purposes of this Chapter:

(a) "administrative decision" means a decision or action with legal effect that applies to a specific person, good or service in an individual case and covers the failure to take an administrative decision as provided for in the law of a Party; and

(b) "administrative ruling of general application" means an administrative ruling or interpretation that applies to all persons and fact situations that fall generally within the ambit of that administrative ruling or interpretation, and that establishes a norm of conduct, but does not include:

(i) a determination or ruling made in an administrative or quasi-judicial proceeding that applies to a particular person, good or service of the other Party in a specific case; or

(ii) a ruling that adjudicates with respect to a particular act or practice.

ARTICLE 35.3

Publication

1. Each Party shall ensure that its laws, regulations, procedures, administrative rulings of general application and judicial decisions with respect to any matter covered by this Part of this Agreement are promptly published via an officially designated medium and, where feasible, by electronic means, or otherwise made available in such a manner as to enable any person to become acquainted with them.

2. Each Party shall provide an explanation of the objective of, and rationale for, its laws, regulations, procedures, administrative rulings of general application and judicial decisions with respect to any matter covered by this Part of this Agreement.

3. Each Party shall provide a reasonable period of time between the date of publication and the date of entry into force of the laws and regulations with respect to any matter covered by this Part of this Agreement, except where it is not possible on grounds of urgency. This paragraph does not apply to administrative rulings of general application and judicial decisions.

ARTICLE 35.4

Enquiries and provision of information

1. Each Party shall establish or maintain appropriate mechanisms for responding to enquiries from any person regarding any laws or regulations with respect to any matter covered by this Part of this Agreement.

2. On request of a Party, the other Party shall promptly provide information and respond to enquiries pertaining to any laws or regulations, whether in force or planned, with respect to any matter covered by this Part of this Agreement, unless a specific mechanism is established under another Chapter of this Part of this Agreement.

ARTICLE 35.5

Administrative proceedings

1. Each Party shall administer all laws, regulations, procedures and administrative rulings of general application with respect to any matter covered by this Part of this Agreement in an objective, impartial and reasonable manner.

2. If administrative proceedings relating to particular persons, goods or services of the other Party are initiated in respect of the application of laws, regulations, procedures or administrative rulings of general application referred to in paragraph 1, each Party shall:

(a) endeavour to provide persons who are directly affected by administrative proceedings with reasonable notice, in accordance with its laws and regulations, when proceedings are initiated, including a description of the nature of the proceedings, a statement of the legal authority under which the proceedings are initiated and a general description of any issue in question; and

(b) afford such persons a reasonable opportunity to present facts and arguments in support of their positions prior to any final administrative decision to the extent that time, the nature of the proceedings and the public interest permit.

ARTICLE 35.6

Review and appeal

1. Each Party shall establish or maintain judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures for the purpose of the prompt review and, if warranted, the correction of administrative decisions with respect to any matter covered by this Part of this Agreement.

2. Each Party shall ensure that its judicial, arbitral or administrative tribunals carry out procedures for appeal or review in a non-discriminatory and impartial manner. Such tribunals shall be impartial and independent of the authority entrusted with administrative enforcement powers, and shall not have any interest in the outcome of the matter.

3. With respect to the tribunals or procedures referred to in paragraph 1, each Party shall ensure that the parties before such tribunals or to such proceedings are provided with:

(a) a reasonable opportunity to support or defend their respective positions; and

(b) a decision based on the evidence and submissions of records or, where required by its law, the records compiled by the relevant authority.

4. Each Party shall ensure that the decision referred to in subparagraph (b) of paragraph 3 is implemented by the authority entrusted with administrative enforcement powers, subject to appeal or further review as provided for in its laws and regulations.

ARTICLE 35.7

Relation to other Chapters

The provisions set out in this Chapter apply in addition to the specific rules set out in other Chapters of this Part of this Agreement.

CHAPTER 36

GOOD REGULATORY PRACTICES

ARTICLE 36.1

Scope

1. This Chapter applies to regulatory measures adopted or initiated by regulatory authorities in respect to any matter covered by this Part of this Agreement.

2. This Chapter does not apply to regulatory authorities and regulatory measures, practices or approaches of the Member States.

ARTICLE 36.2

General principles

1. The Parties recognise the importance of:

(a) using good regulatory practices in the process of planning, designing, issuing, implementing, evaluating and reviewing regulatory measures for the purpose of achieving domestic policy objectives; and

(b) maintaining and enhancing the benefits of this Part of this Agreement in facilitating trade in goods and services and increasing investment between the Parties.

2. Each Party shall be free to determine its approach to good regulatory practices under this Part of this Agreement in a manner consistent with its own legal framework, practice and fundamental principles, including the precautionary principle, underlying its regulatory system.

3. Nothing in this Chapter shall be construed as requiring a Party to:

(a) deviate from domestic procedures for preparing and adopting regulatory measures;

(b) take actions that would undermine or impede the timely adoption of regulatory measures to achieve its public policy objectives; or

(c) achieve any particular regulatory outcome.

ARTICLE 36.3

Definitions

For the purposes of this Chapter:

(a) "regulatory authority" means:

(i) for the EU Party: the European Commission; and

(ii) for Chile: any regulatory authority of the executive branch; and

(b) "regulatory measures" means:

(i) for the EU Party:

(A) regulations and directives, as provided for in Article 288 of the Treaty on the Functioning of the European Union; and

(B) implementing and delegated acts, as provided for in Article 290 and Article 291 Treaty on the Functioning of the European Union, respectively; and

(ii) for Chile: laws and decrees of general application that are adopted by the regulatory authorities compliance with which is mandatory[1].

[1] According to paragraph II.1 of presidential instruction N° 3 of 2019 and its modifications.

ARTICLE 36.4

Internal coordination of regulatory development

Each Party shall maintain internal coordination or review processes or mechanisms for the preparation, evaluation and review of regulatory measures. Such processes or mechanisms should seek, *inter alia*, to:

(a) foster good regulatory practices, including those set out in this Chapter;

(b) identify and avoid unnecessary duplication and inconsistent requirements in the Party's regulatory measures;

(c) ensure compliance with the international trade obligations of the Party; and

(d) promote the consideration of the impact of the regulatory measures under preparation, including the impact on small and medium-sized enterprises.

ARTICLE 36.5

Transparency of the regulatory processes and mechanisms

Each Party shall make publicly available descriptions, in accordance with its respective rules and procedures, of the processes and mechanisms used by its regulatory authority to prepare, evaluate or review regulatory measures. Those descriptions shall refer to relevant guidelines, rules or procedures, including those allowing the public to provide comments.

ARTICLE 36.6

Early information on planned regulatory measures

1. Each Party shall endeavour to publish on an annual basis, in accordance with its respective rules and procedures, information on planned major[1] regulatory measures.

2. With respect to each major regulatory measure referred to in paragraph 1, each Party shall endeavour to make publicly available, in a timely manner:

(a) a brief description of its scope and objectives; and

(b) if available, the estimated timing for its adoption, including, where applicable, opportunities for public consultations.

[1] The regulatory authority of each Party may determine what constitutes a major regulatory measure for the purposes of its obligations under this Chapter.

ARTICLE 36.7

Public consultations

1. When preparing a major regulatory measure, each Party shall, if applicable, in accordance with its respective rules and procedures:

(a) publish a draft regulatory measure or consultation documents providing sufficient details about the regulatory measure under preparation to allow any person[1] to assess whether and how the person's interests might be significantly affected;

(b) offer reasonable opportunities for any person, on a non-discriminatory basis, to provide comments; and

(c) consider the comments received.

2. The regulatory authority of each Party shall endeavour to make use of electronic means of communication and seek to maintain a dedicated electronic portal for the purpose of providing information and receiving comments related to public consultations.

3. The regulatory authority of each Party shall endeavour to make publicly available a summary of the results of the consultations or any comments received, except to the extent necessary to protect confidential information or withhold personal data or inappropriate content.

[1] For greater certainty, this paragraph does not prevent a Party from undertaking targeted consultations with interested persons under conditions defined by its rules and procedures.

ARTICLE 36.8

Impact assessment

1. Each Party shall promote the carrying out by its regulatory authority, in accordance with the applicable rules and procedures, of an impact assessment of the major regulatory measures it is preparing.

2. When carrying out an impact assessment, the regulatory authority of each Party shall promote processes and mechanisms that consider the following factors:

(a) the need for the regulatory measure, including the nature and the significance of the problem the regulatory measure is intended to address;

(b) feasible and appropriate regulatory and non-regulatory alternatives, if any, that would achieve the Party's public policy objective, including the option of not regulating;

(c) to the extent possible and relevant, the potential social, economic and environmental impact of those alternatives, including on international trade and on small and medium-sized enterprises; and

(d) how the options under consideration relate to relevant international standards, if any, including the reason for any divergence, where appropriate.

3. With respect to any impact assessment of a regulatory measure that a regulatory authority has carried out, that regulatory authority shall prepare a final report detailing the factors it considered in its assessment and the relevant findings. Such report shall be made publicly available when the regulatory measure concerned is made publicly available.

ARTICLE 36.9

Retrospective evaluation

The Parties recognise the positive contribution of periodic retrospective evaluations of existing regulatory measures that are in effect to reducing unnecessary regulatory burden, including on small and medium-sized enterprises, and to achieving public policy objectives more effectively. The Parties shall endeavour to promote the use of periodic retrospective evaluations in their regulatory systems.

ARTICLE 36.10

Regulatory register

Each Party shall ensure that regulatory measures that are in effect are published in a designated register that identifies regulatory measures by topic and that is publicly available on a single and freely accessible website. The website should allow searches for regulatory measures by citations or by word. Each Party shall periodically update its register.

ARTICLE 36.11

Cooperation and exchange of information

The Parties may cooperate in order to facilitate the implementation of this Chapter. That cooperation may include the organisation of any relevant activities to strengthen cooperation between their regulatory authorities and the exchange of information on the regulatory practices set out in this Chapter.

ARTICLE 36.12

Contact points

Each Party shall designate a contact point to facilitate the exchange of information between the Parties, within one month of the date of entry into force of this Agreement.

ARTICLE 36.13

Non-application of dispute settlement

Chapter 38 does not apply to this Chapter.

CHAPTER 37

SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES

ARTICLE 37.1

Objectives

The Parties recognise the importance of small and medium-sized enterprises ("SMEs") in their bilateral trade and investment relations and affirm their commitment to enhance the ability of SMEs to benefit from this Part of this Agreement.

ARTICLE 37.2

Information sharing

1. Each Party shall establish or maintain a publicly accessible SMEs-specific website that contains information regarding this Part of this Agreement, including:

(a) a summary of this Part of this Agreement; and

(b) information designed for SMEs that contains:

(i) a description of the provisions in this Part of this Agreement that each Party considers to be relevant to SMEs of both Parties; and

(ii) any additional information that the Party considers would be useful for SMEs interested in benefitting from the opportunities provided for by this Part of this Agreement.

2. Each Party shall include on the website provided for in paragraph 1 an internet link to the:

(a) text of this Part of this Agreement, including Annexes and Appendices thereto, in particular tariff schedules, and product-specific rules of origin;

(b) equivalent website of the other Party; and

(c) websites of its own authorities that the Party considers would provide useful information to persons interested in trading and doing business in that Party.

3. Each Party shall include on the website provided for in paragraph 1 an internet link to websites of its own authorities with information related to the following:

(a) customs regulations and procedures for importation, exportation and transit as well as relevant forms, documents and other information required;

(b) regulations and procedures concerning intellectual property rights, including geographical indications;

(c) technical regulations including, where necessary, obligatory conformity assessment procedures and links to lists of conformity assessment bodies, in the cases where third-party conformity assessment is obligatory, as provided for in Chapter 16;

(d) sanitary and phytosanitary measures relating to importation and exportation as provided for in Chapter 13;

(e) rules on public procurement and a database containing public procurement notices and other relevant provisions of Chapter 28;

(f) company registration procedures; and

(g) other information which the Party considers may be of assistance to SMEs.

4. Each Party shall include on the website provided for in paragraph 1 an internet link to a database that is electronically searchable by Harmonized System code and that includes the following information with respect to access to its market:

(a) rates of customs duties and quotas, including most-favoured-nation customs duty rates, rates concerning non most-favoured-nation countries and preferential rates and tariff rate quotas;

(b) excise duties;

(c) taxes (such as value added tax);

(d) customs or other fees, including other product-specific fees;

(e) rules of origin as provided for in Chapter 10;

(f) duty drawback, deferral, or other types of relief that reduce, refund, or waive customs duties;

(g) criteria used to determine the customs value of the good;

(h) other tariff measures;

(i) information needed for import procedures; and

(j) information related to non-tariff measures or regulations.

5. Each Party shall regularly, or when requested by the other Party, update the information and links referred to in paragraphs 1 to 4 that it maintains on its website to ensure they are up to date and accurate.

6. Each Party shall ensure that the information referred to in this Article is presented in an adequate manner for the use of SMEs. Each Party shall endeavour to make such information available in English.

7. A Party shall not apply any fee for access to the information provided pursuant to paragraphs 1 to 4 for any person of a Party.

ARTICLE 37.3

SMEs contact points

1. Each Party shall communicate to the other Party its SMEs contact point that will carry out the functions listed in this Article. A Party shall notify the other Party promptly of any change in the details of those contact points.

2. The SMEs contact points shall:

(a) ensure that SMEs' needs are taken into account in the implementation of this Part of this Agreement so that SMEs of both Parties can take advantage of new opportunities under this Part of this Agreement;

(b) ensure that the information referred to in Article 37.2 is up-to-date and relevant for SMEs; either Party may, through the SMEs contact point, suggest additional information that the other Party may include in the information to be provided in accordance with Article 37.2;

(c) examine any matter relevant to SMEs in connection with the implementation of this Part of this Agreement, including:

(i) exchanging information to assist the Joint Committee in its tasks of monitoring and implementing the SMEs–related aspects of this Part of this Agreement;

(ii) assisting Sub-Committees and contact points established by this Part of this Agreement, in considering matters of relevance to SMEs;

(d) report periodically on their activities, jointly or individually, to the Joint Committee for its consideration; and

(e) consider any other matter arising under this Part of this Agreement pertaining to SMEs as the Parties may agree.

3. SMEs contact points shall meet as necessary and shall carry out their work through the communication channels agreed by the Parties, which may include electronic mail, video-conferencing or other means.

4. SMEs contact points may seek to cooperate with experts and external organisations, as appropriate, in carrying out their activities.

ARTICLE 37.4

Non-application of dispute settlement

Chapter 38 does not apply to this Chapter.

CHAPTER 38

DISPUTE SETTLEMENT

SECTION A

OBJECTIVE AND SCOPE

ARTICLE 38.1

Objective

The objective of this Chapter is to establish an effective and efficient mechanism for avoiding and settling any dispute between the Parties concerning the interpretation and application of this Part of this Agreement with a view to reaching a mutually agreed solution.

ARTICLE 38.2

Scope

This Chapter applies with respect to any dispute between the Parties concerning the interpretation and application of the provisions of this Part of this Agreement (hereinafter referred to as "covered provisions"), unless otherwise provided for in this Part of this Agreement.

ARTICLE 38.3

Definitions

For the purposes of this Chapter and Annexes 38-A and 38-B:

(a) "complaining Party" means the Party that requests the establishment of a panel pursuant to Article 38.5;

(b) "mediator" means an individual who has been selected as mediator in accordance with Article 38.27;

(c) "panel" means a panel established pursuant to Article 38.6;

(d) "panellist" means a member of a panel; and

(e) "Party complained against" means the Party that is alleged to be in breach of a covered provision.

SECTION B

CONSULTATIONS

ARTICLE 38.4

Consultations

1. The Parties shall endeavour to resolve any dispute referred to in Article 38.2 by entering into consultations in good faith with a view to reaching a mutually agreed solution.

2. A Party shall seek consultations by means of a written request delivered to the other Party identifying the measure at issue and the covered provisions that it considers applicable.

3. The Party to which the request for consultations is made shall reply to the request promptly, but no later than 10 days after the date of delivery of the request for consultations. Consultations shall be held within 30 days after the date of delivery of the request for consultations and shall take place, unless the Parties agree otherwise, in the territory of the Party to which the request is made. The consultations shall be deemed concluded 46 days after the date of delivery of the request for consultations, unless the Parties agree to continue the consultations.

4. Consultations on matters of urgency, including those regarding perishable goods or seasonal goods or services, shall be held within 15 days after the date of delivery of the request for consultations. The consultations shall be deemed concluded 23 days after the date of delivery of the request for consultations, unless the Parties agree to continue the consultations.

5. During consultations, each Party shall provide sufficient factual information so as to allow a complete examination of the manner in which the measure at issue could affect the application of this Part of this Agreement. Each Party shall endeavour to ensure the participation of personnel of its competent governmental authorities who have expertise in the matter which is subject to the consultations.

6. Consultations and, in particular, all information designated as confidential and positions taken by a Party during consultations, shall be confidential and without prejudice to the rights of each Party in any further proceedings.

7. If the Party to which the request for consultations is made does not respond to the request within 10 days after the date of its delivery, if consultations are not held within the timeframes laid down in paragraph 3 or 4, if the Parties agree not to have consultations, or if consultations have been concluded and no mutually agreed solution has been reached, the Party that requested consultations may have recourse to Article 38.5.

SECTION C

PANEL PROCEDURES

ARTICLE 38.5

Initiation of panel procedures

1. If the Parties fail to resolve the matter through consultations as provided for in Article 38.4, the Party that requested consultations may request the establishment of a panel.

2. The request for the establishment of a panel shall be made by means of a written request delivered to the other Party. The complaining Party shall identify the measure at issue in its request, specify the covered provisions that it considers applicable, and explain how that measure constitutes a breach of the covered provisions in a manner that is sufficient to present the legal basis for the complaint clearly.

ARTICLE 38.6

Establishment of a panel

1. A panel shall be composed of three panellists.

2. Within 14 days after the date of delivery to the Party complained against of the request for the establishment of a panel, the Parties shall consult with a view to agreeing on the composition of the panel.

3. If the Parties do not agree on the composition of the panel within the time period provided for in paragraph 2 of this Article, each Party shall appoint a panellist from the sub-list of that Party established under Article 38.8(1) within 10 days after the date of expiry of the time period provided for in paragraph 2 of this Article. If the Party complained against does not appoint a panellist from its sub-list within that time period, the co-chair of the Joint Committee of the complaining Party shall select by lot, within five days after the date of expiry of that time period, the panellist from the sub-list of that Party. The co-chair of the Joint Committee of the complaining Party may delegate such selection by lot of the panellist.

4. If the Parties do not agree on the chairperson of the panel within the time period provided for in paragraph 2 of this Article, the co-chair of the Joint Committee of the complaining Party shall select by lot, within 10 days after the date of expiry of that time period, the chairperson of the panel from the sub-list of chairpersons established under subparagraph (c) of Article 38.8(1). The co-chair of the Joint Committee from the complaining Party may delegate such selection by lot of the chairperson of the panel.

5. The panel shall be deemed to be established 15 days after the date on which the three selected panellists have notified the Parties of their acceptance of the appointment in accordance with Annex 38-A, unless the Parties agree otherwise. Each Party shall promptly make public the date of establishment of the panel.

6. If any of the lists provided for in Article 38.8 have not been established or do not contain sufficient names at the time a request is made pursuant to paragraph 3 or 4 of this Article, the panellists shall be selected by lot from the individuals who have been formally proposed by one Party or both Parties, in accordance with Annex 38-A.

ARTICLE 38.7

Choice of forum

1. If a dispute arises concerning a particular measure in alleged breach of an obligation under this Part of this Agreement and a substantially equivalent obligation under another international agreement to which both Parties are party, including the WTO Agreement, the Party seeking redress shall select the forum in which to settle the dispute.

2. Once a Party has selected the forum and initiated dispute settlement procedures under this Section or under another international agreement with respect to the particular measure referred to in paragraph 1, that Party shall not initiate dispute settlement procedures under that other international agreement or this Section, respectively, unless the forum first selected fails to make findings for procedural or jurisdictional reasons.

3. For the purposes of this Article:

(a) dispute settlement procedures under this Section are deemed to be initiated by a Party's request for the establishment of a panel pursuant to Article 38.5;

(b) dispute settlement procedures under the WTO Agreement are deemed to be initiated by a Party's request for the establishment of a panel pursuant to Article 6 of the Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes in Annex 2 to the WTO Agreement; and

(c) dispute settlement procedures under any other agreement are deemed to be initiated in accordance with the relevant provisions of that agreement.

4. Without prejudice to paragraph 2, nothing in this Part of this Agreement shall preclude a Party from suspending obligations authorised by the Dispute Settlement Body of the WTO or authorised under the dispute settlement procedures of another international agreement to which the Parties are party. The WTO Agreement or any other international agreement between the Parties shall not be invoked to preclude a Party from suspending obligations pursuant to this Section.

ARTICLE 38.8

Lists of panellists

1. The Joint Committee shall, no later than one year after the date of entry into force of this Agreement, establish a list of at least 15 individuals who are willing and able to serve as panellists. The list shall be composed of three sub-lists:

(a) one sub-list of individuals established on the basis of proposals by the EU Party;

(b) one sub-list of individuals established on the basis of proposals by Chile; and

(c) one sub-list of individuals who are not nationals of either Party and who shall serve as chairperson of the panel.

2. Each sub-list shall include at least five individuals. The Joint Committee shall ensure that the list is always maintained at that minimum number of individuals.

3. The Joint Committee may establish additional lists of individuals with expertise in specific sectors covered by this Part of this Agreement. If the Parties so agree, such additional lists shall be used to compose the panel in accordance with the procedure set out in Article 38.6.

ARTICLE 38.9

Requirements for panellists

1. Each panellist shall:

(a) have demonstrated expertise in law, international trade and other matters covered by this Part of this Agreement;

(b) be independent of, and not be affiliated with or take instructions from, either Party;

(c) serve in their individual capacities and not take instructions from any organisation or government with regard to matters related to the dispute; and

(d) comply with Annex 38-B.

2. The chairperson shall, in addition to fulfilling the requirements set out in paragraph 1, have experience in dispute settlement procedures.

3. In view of the subject matter of a particular dispute, the Parties may agree to derogate from the requirements listed in subparagraph (a) of paragraph 1.

ARTICLE 38.10

Functions of the panel

The panel:

(a) shall make an objective assessment of the matter before it, including an objective assessment of the facts of the case and the applicability of and conformity with the covered provisions;

(b) shall set out, in its decisions and reports, the findings of facts, the applicability of the covered provisions and the basic rationale behind any findings and conclusions that it makes; and

(c) should consult regularly with the Parties and provide adequate opportunities for the development of a mutually agreed solution.

ARTICLE 38.11

Terms of reference

1. Unless the Parties agree otherwise within five days after the date of establishment of the panel, the terms of reference of the panel shall be:

"to examine, in the light of the relevant provisions of Part III of the Advanced Framework Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and the Republic of Chile, of the other part, cited by the Parties, the matter referred to in the request for the establishment of the panel, to make findings on the conformity of the measure at issue with the covered provisions of Part III of that Agreement and to deliver a report in accordance with Article 38.13 of that Agreement".

2. If the Parties agree on terms of reference other than those set out in paragraph 1, they shall notify the panel of the agreed terms of reference within the time period set out in paragraph 1.

ARTICLE 38.12

Decision on urgency

1. If a Party so requests, the panel shall decide, within 10 days after the date of its establishment, whether the case concerns a matter of urgency.

2. In cases of urgency, the applicable time periods set out in this Section shall be half of the time set out therein, except for the time periods referred to in Articles 38.6 and 38.11.

ARTICLE 38.13

Interim and final report

1. The panel shall deliver an interim report to the Parties within 90 days after the date of establishment of the panel. If the panel considers that that deadline cannot be met, the chairperson of the panel shall notify the Parties, stating the reasons for the delay and the date on which the panel plans to deliver its interim report. The panel shall under no circumstances deliver its interim report later than 120 days after the date of establishment of the panel.

2. Each Party may deliver to the panel a written request to review precise aspects of the interim report within 10 days after the date of its delivery. A Party may comment on the other Party's request within six days after the date of delivery of that request.

3. If no request is delivered pursuant to paragraph 2, the interim report shall become the final report.

4. The panel shall deliver its final report to the Parties within 120 days after the date of establishment of the panel. If the panel considers that that deadline cannot be met, the chairperson of the panel shall notify the Parties, stating the reasons for the delay and the date on which the panel plans to deliver its final report. The panel shall under no circumstances deliver its final report later than 150 days after the date of establishment of the panel.

5. The final report shall include a discussion of any written request by the Parties on the interim report and clearly address the comments of the Parties. The panel shall set out the following in the interim and the final report:

(a) a descriptive section containing a summary of the arguments of the Parties and of the comments referred to in paragraph 2;

(b) its findings on the facts of the case and on the applicability of the relevant covered provisions;

(c) its findings on whether the measure at issue is or is not in conformity with the relevant covered provisions; and

(d) the reasons for the findings referred to in subparagraphs (b) and (c).

6. The final report shall be final and binding on the Parties.

ARTICLE 38.14

Compliance measures

1. The Party complained against shall take any measure necessary to comply promptly with the final report in order to bring itself in compliance with the covered provisions.

2. The Party complained against shall, no later than 30 days after the date of delivery of the final report, notify the complaining Party of any measure which it has taken or envisages to take to comply with the final report.

ARTICLE 38.15

Reasonable period of time

1. If immediate compliance is not possible, the Party complained against shall, no later than 30 days after the date of delivery of the final report, notify the complaining Party of the length of the reasonable period of time it will require for compliance. The Parties shall endeavour to agree on the length of the reasonable period of time to comply with the final report.

2. If the Parties have not agreed on the length of the reasonable period of time, the complaining Party may, no earlier than 20 days after the date of delivery of the notification referred to in paragraph 1, request, in writing, the original panel to determine the length of the reasonable period of time. The panel shall deliver its decision to the Parties within 20 days after the date of delivery of the request.

3. The Party complained against shall, at least one month before the expiry of the reasonable period of time, notify the complaining Party of its progress in complying with the final report.

4. The Parties may agree to extend the reasonable period of time.

ARTICLE 38.16

Compliance review

1. The Party complained against shall, no later than on the date of expiry of the reasonable period of time referred to in Article 38.15, notify the complaining Party of any measure that it has taken to comply with the final report.

2. When the Parties disagree on the existence or the consistency with the covered provisions of any measure taken to comply, the complaining Party may deliver a request, in writing, to the original panel to decide on the matter. The request shall identify any measure at issue and explain how that measure constitutes a breach of the covered provisions in a manner that is sufficient to present the legal basis for the complaint clearly. The panel shall deliver its decision to the Parties within 46 days after the date of delivery of the request.

ARTICLE 38.17

Temporary remedies

1. On request of, and after consultations with, the complaining Party, the Party complained against shall present an offer for temporary compensation if:

(a) the Party complained against notifies the complaining Party that it is not possible to comply with the final report;

(b) the Party complained against fails to notify any measure taken to comply or which it envisages to take to comply within the time period referred to in Article 38.14, or fails to notify any measure taken to comply before the date of expiry of the reasonable period of time referred to in Article 38.15;

(c) the panel finds that no measure taken to comply exists, in accordance with Article 38.16; or

(d) the panel finds that the measure taken to comply is inconsistent with the covered provisions, in accordance with Article 38.16.

2. In any of the circumstances referred to in subparagraph (a), (b), (c) or (d) of paragraph 1, the complaining Party may notify the Party complained against that it intends to suspend the obligations set out in the covered provisions if:

(a) the complaining Party decides not to make a request pursuant to paragraph 1; or

(b) the complaining Party has made a request pursuant to paragraph 1 and the Parties do not agree on the temporary compensation within 20 days after the date of expiry of the reasonable period of time referred to in Article 38.15 or the delivery of the panel decision pursuant to Article 38.16.

3. The complaining Party may suspend the obligations 10 days after the date of delivery of the notification referred to in paragraph 2, unless the Party complained against has made a request pursuant to paragraph 6.

4. The level of the suspension of obligations shall not exceed the level equivalent to the nullification or impairment caused by the violation. The notification referred to in paragraph 2 shall specify the level of the intended suspension of obligations.

5. In considering which obligations to suspend, the complaining Party should first seek to suspend the obligations in the same sector or sectors as those affected by the measure which the panel has found to be inconsistent with the covered provisions. The suspension of obligations may be applied to a sector or sectors covered by this Part of this Agreement other than those in which the panel has found nullification or impairment, in particular if the complaining Party is of the view that such suspension in the other sector or sectors is practicable or effective in inducing compliance.

6. If the Party complained against considers that the notified level of intended suspension of obligations exceeds the level equivalent to the nullification or impairment caused by the violation, it may, before the expiry of the time period set out in paragraph 3, deliver a written request to the original panel to decide on the matter. The panel shall deliver its decision on the level of the suspension of obligations to the Parties within 30 days after the date of the request. The complaining Party shall not suspend any obligations until the panel has delivered its decision. The suspension of obligations shall be consistent with that decision.

7. The suspension of obligations, or the compensation referred to in this Article, shall be temporary and shall not be applied after:

(a) the Parties have reached a mutually agreed solution pursuant to Article 38.32;

(b) the Parties have agreed that the measure taken to comply brings the Party complained against into conformity with the covered provisions; or

(c) any measure taken to comply which the panel has found to be inconsistent with the covered provisions has been withdrawn or amended so as to bring the Party complained against into conformity with those provisions.

ARTICLE 38.18

Review of measures taken to comply after temporary remedies

1. The Party complained against shall notify the complaining Party of any measure it has taken to comply following the suspension of obligations or following the application of temporary compensation, as the case may be. With the exception of the cases referred to in paragraph 2, the complaining Party shall terminate the suspension of obligations within 30 days after the date of delivery of that notification. In cases where compensation has been applied, and with the exception of the cases referred to in paragraph 2, the Party complained against may terminate the application of such compensation within 30 days after the date of delivery of its notification that it has complied.

2. If the Parties do not reach an agreement on whether the measure notified in accordance with paragraph 1 brings the Party complained against into conformity with the covered provisions within 30 days after the date of delivery of that notification, the complaining Party shall deliver a written request to the original panel to decide on the matter. The panel shall deliver its decision to the Parties within 46 days after the date of the delivery of the request. If the panel finds that the measure taken to comply is in conformity with the covered provisions, the suspension of obligations or compensation, as the case may be, shall be terminated. If relevant, the complaining Party shall adjust the level of suspension of obligations or of compensation in light of the panel's decision.

3. If the Party complained against considers that the level of suspension implemented by the complaining Party exceeds the level equivalent to the nullification or impairment caused by the violation, it may deliver a written request to the original panel to decide on the matter.

ARTICLE 38.19

Replacement of panellists

If during panel procedures under this Section, a panellist is unable to participate, withdraws or needs to be replaced because he or she does not comply with the requirements of Annex 38-B, a new panellist shall be appointed in accordance with Article 38.6. The time period for the delivery of a report or a decision referred to in this Section shall be extended for the time necessary for the appointment of the new panellist.

ARTICLE 38.20

Rules of procedure

1. Panel procedures under this Section shall be governed by this Chapter and Annex 38-A.

2. Any hearing of the panel shall be open to the public unless otherwise provided for in Annex 38-A.

ARTICLE 38.21

Suspension and termination

1. On a joint request of the Parties, the panel shall suspend its work at any time for a period agreed by the Parties and not exceeding 12 consecutive months.

2. The panel shall resume its work before the end of the suspension period on a written request of both Parties, or at the end of the suspension period on a written request of either Party. The requesting Party shall notify the other Party accordingly. If a Party does not request the resumption of the work of the panel at the end of the suspension period, the authority of the panel shall lapse and the dispute settlement procedure shall be terminated.

3. If the work of the panel is suspended pursuant to this Article, the relevant time periods under this Section shall be extended by the same period of time for which the work of the panel was suspended.

ARTICLE 38.22

Right to seek information

1. On request of a Party or upon its own initiative, the panel may seek, from the Parties, information it considers necessary and appropriate. The Parties shall respond promptly and fully to any request by the panel for such information.

2. On request of a Party or upon its own initiative, the panel may seek information it considers necessary and appropriate from any source. The panel also has the right to seek the opinion, including information and technical advice, of experts, as it deems appropriate, and subject to any terms and conditions agreed by the Parties, if applicable.

3. The panel shall consider *amicus curiae* submissions from natural persons of a Party or juridical persons established in a Party in accordance with Annex 38-A.

4. Any information obtained by the panel pursuant to this Article shall be disclosed to the Parties, and the Parties may provide comments on that information.

ARTICLE 38.23

Rules of interpretation

1. The panel shall interpret the covered provisions in accordance with customary rules of interpretation of public international law, including those codified in the Vienna Convention on the Law of Treaties.

2. The panel shall also take into account relevant interpretations in reports of WTO panels and the Appellate Body adopted by the Dispute Settlement Body of the WTO.

3. Reports and decisions of the panel cannot add to or diminish the rights and obligations of the Parties under this Part of this Agreement.

ARTICLE 38.24

Reports and decisions of the panel

1. The deliberations of the panel shall be kept confidential. The panel shall make every effort to draft reports and take decisions by consensus. If that is not possible, the panel shall decide the matter by majority vote. In no case shall separate opinions of panellists be disclosed.

2. Each Party shall make its submissions and the reports and decisions of the panel publicly available, subject to the protection of confidential information.

3. The reports and decisions of the panel shall be accepted unconditionally by the Parties. They shall not create any rights or obligations for persons.

4. The panel and the Parties shall treat as confidential any information submitted by a Party to the panel in accordance with Annex 38-A.

SECTION D

MEDIATION MECHANISM

ARTICLE 38.25

Objective

1. The objective of the mediation mechanism is to facilitate the finding of a mutually agreed solution through a comprehensive and expeditious procedure with the assistance of a mediator.

2. The mediation procedure may only be initiated by mutual agreement of the Parties in order to explore mutually agreed solutions and consider any advice from and proposed solutions by the mediator.

ARTICLE 38.26

Initiation of the mediation procedure

1. A Party ("the requesting Party") may, at any time, request the other Party ("the responding Party") in writing to enter into a mediation procedure with respect to any measure of the responding Party allegedly adversely affecting trade or investment between the Parties.

2. The request referred to in paragraph 1 shall be sufficiently detailed to present the concerns of the requesting Party clearly and shall:

(a) identify the measure at issue;

(b) provide a statement of the adverse effects that the requesting Party considers the measure has, or will have, on trade or investment between the Parties; and

(c) explain how the requesting Party considers that those effects are linked to the measure.

3. The responding Party shall give sympathetic consideration to the request and deliver its written acceptance or rejection to the requesting Party within 10 days after the date of its delivery; otherwise the request shall be regarded as rejected.

ARTICLE 38.27

Selection of the mediator

1. The Parties shall endeavour to agree on a mediator within 14 days after the date of initiation of the mediation procedure.

2. If the Parties are unable to agree on the mediator within the time period laid down in paragraph 1 of this Article, either Party may request the co-chair of the Joint Committee of the requesting Party to select the mediator by lot, within five days after the date of the request, from the sub-list of chairpersons established pursuant to subparagraph (c) of Article 38.8(1). The co-chair of the Joint Committee of the requesting Party may delegate such selection by lot of the mediator.

3. If the sub-list of chairpersons referred to in subparagraph (c) of Article 38.8(1) has not been established at the time a request is made pursuant to Article 38.26, the mediator shall be selected by lot from the individuals who have been formally proposed by one Party or both Parties for that sub-list.

4. A mediator shall not be a national of either Party or employed by either Party, unless the Parties agree otherwise.

5. A mediator shall comply with Annex 38-B.

ARTICLE 38.28

Rules of the mediation procedure

1. Within 10 days after the date of the appointment of the mediator, the requesting Party shall deliver to the mediator and to the responding Party a detailed written description of its concerns, in particular relating to the operation of the measure at issue and its possible adverse effects on trade or investment. Within 20 days after the date of delivery of that description, the responding Party may deliver written comments on that description. A Party may include any information that it deems relevant in its description or comments.

2. The mediator shall assist the Parties in a transparent manner in bringing clarity to the measure at issue and its possible adverse effects on trade or investment. In particular, the mediator may organise meetings between the Parties, consult the Parties jointly or individually, seek the assistance of, or consult with, relevant experts and stakeholders and provide any additional support requested by the Parties. The mediator shall consult with the Parties before seeking the assistance of, or consulting with, relevant experts and stakeholders.

3. The mediator may offer advice and propose a solution for the consideration of the Parties. The Parties may accept or reject the proposed solution, or agree on a different solution. The mediator shall not advise or comment on the consistency of the measure at issue with this Part of this Agreement.

4. The mediation procedure shall take place in the territory of the responding Party or, by mutual agreement of the Parties, in any other location or by any other means.

5. The Parties shall endeavour to reach a mutually agreed solution within 60 days after the date of the appointment of the mediator. Pending a final agreement, the Parties may consider possible interim solutions, in particular if the measure relates to perishable goods or seasonal goods or services.

6. On request of either Party, the mediator shall deliver a draft factual report to the Parties, providing:

(a) a brief summary of the measure at issue;

(b) the procedures followed; and

(c) if applicable, any mutually agreed solution reached, including possible interim solutions.

7. The mediator shall allow the Parties 15 days after the date of the delivery of the draft factual report to comment on the draft factual report. After considering the comments received from the Parties, the mediator shall, within 15 days of the receipt of the comments, deliver a final factual report to the Parties. The draft and final factual reports shall not include any interpretation of this Part of this Agreement.

8. The mediation procedure shall be terminated:

(a) by the adoption of a mutually agreed solution by the Parties, on the date of the notification thereof to the mediator;

(b) by mutual agreement of the Parties at any stage of the procedure, on the date of the notification of that agreement to the mediator;

(c) by a written declaration of the mediator, after consultation with the Parties, that further efforts at mediation would be to no avail, on the date of the notification of that declaration to the Parties; or

(d) by a written declaration of a Party after having explored mutually agreed solutions under the mediation procedure and after having considered any advice from and proposed solutions by the mediator, on the date of the notification of that declaration to the mediator and the other Party.

ARTICLE 38.29

Confidentiality

Unless the Parties agree otherwise, all steps of the mediation procedure, including any advice or proposed solution, are confidential. A Party may disclose to the public the fact that a mediation is taking place.

ARTICLE 38.30

Relationship to dispute settlement procedures

1. The mediation procedure is without prejudice to the Parties' rights and obligations under Sections B and C or dispute settlement procedures under any other agreement.

2. A Party shall not rely on, or introduce as evidence, in other dispute settlement procedures under this Agreement or any other agreement, and a panel shall not take into consideration:

(a) positions taken by the other Party in the course of the mediation procedure or information exclusively gathered under Article 38.28(2);

(b) the fact that the other Party has indicated its willingness to accept a solution to the measure subject to mediation; or

(c) advice given or proposals made by the mediator.

3. Unless the Parties agree otherwise, a mediator shall not serve as a panellist in dispute settlement procedures under this Agreement or under any other agreement involving the same matter for which he or she has been a mediator.

SECTION E

COMMON PROVISIONS

ARTICLE 38.31

Request for information

1. Before a request for consultations or mediation is made pursuant to Article 38.4 or 38.26 respectively, a Party may request information from the other Party regarding a measure allegedly adversely affecting trade or investment between the Parties. The Party to which such request is made shall, within 20 days after the date of delivery of the request, deliver a written response with its comments on the requested information.

2. If the Party to which the request is made considers it will not be able to deliver a response within 20 days after the date of delivery of the request, it shall promptly notify the other Party, stating the reasons for the delay and providing an estimate of the shortest period within which it will be able to deliver its response.

3. A Party is normally expected to request information pursuant to paragraph 1 of this Article before a request for consultations or mediation is made pursuant to Article 38.4 or 38.26 respectively.

ARTICLE 38.32

Mutually agreed solution

1. The Parties may reach a mutually agreed solution at any time with respect to any dispute referred to in Article 38.2.

2. If a mutually agreed solution is reached during the panel or mediation procedure, the Parties shall jointly notify that solution to the chairperson of the panel or the mediator, respectively. Upon such notification, the panel or mediation procedure shall be terminated.

3. Each Party shall take the measures necessary to implement the mutually agreed solution immediately or within the agreed time period, as applicable.

4. No later than at the expiry of the agreed time period, the implementing Party shall inform the other Party, in writing, of any measure that it has taken to implement the mutually agreed solution.

ARTICLE 38.33

Time periods

1. All time periods set out in this Chapter shall be counted from the day following the act to which they refer.

2. Any time period referred to in this Chapter may be modified by mutual agreement of the Parties.

3. Under Section C, the panel may at any time propose to the Parties to modify any time period referred to in this Chapter, stating the reasons for the proposal.

ARTICLE 38.34

Costs

1. Each Party shall bear its own expenses derived from the participation in the panel or mediation procedure.

2. The Parties shall share jointly and equally the expenses derived from organisational matters, including the remuneration and expenses of the panellists and of the mediator. The remuneration of the panellists shall be determined in accordance with Annex 38-A. The rules on the remuneration of the panellists laid down in Annex 38-A shall apply to mediators *mutatis mutandis*.

ARTICLE 38.35

Amendment of Annexes

The Joint Council may adopt a decision to amend Annexes 38-A and 38-B, pursuant to subparagraph (a) of Article 8.5(1).

CHAPTER 39

EXCEPTIONS

ARTICLE 39.1

General exceptions

1. For the purposes of Chapters 9, 11, 15, 26 and 29 and Section B of Chapter 17[1] of this Agreement, Article XX of GATT 1994, including its Notes and Supplementary Provisions, is incorporated into and made part of this Agreement, *mutatis mutandis*.

2. Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between countries where like conditions prevail, or a disguised restriction on investment liberalisation or trade in services, nothing in Chapter 15, Chapters 18 to 27[2], Chapter 29 or Section B of Chapter 17[3] of this Agreement shall be construed as preventing the adoption or enforcement by either Party of measures:

(a) necessary to protect public security or public morals or to maintain public order[4];

---

1 This provision does not apply to Article 17.10.

2 For greater certainty, nothing in this Article shall be construed as limiting the rights set out in Annex 17-E.

3 This provision does not apply to Article 17.10.

4 The exceptions set out in this subparagraph may be invoked only where a genuine and sufficiently serious threat is posed to one of the fundamental interests of society.

(b) necessary to protect human, animal or plant life or health;

(c) necessary to secure compliance with laws or regulations which are not inconsistent with this Part of this Agreement, including those relating to:

(i) the prevention of deceptive and fraudulent practices or to deal with the effects of a default on contracts;

(ii) the protection of privacy in relation to the processing and dissemination of personal data, and the protection of the confidentiality of individual records and accounts; or

(iii) safety.

3. For greater certainty, the Parties understand that, to the extent that such measures are inconsistent with the provisions of the Chapters of this Part of this Agreement referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article:

(a) the measures referred to in subparagraph (b) of Article XX of GATT 1994 and in subparagraph (b) of paragraph 2 of this Article include environmental measures which are necessary to protect human, animal or plant life or health;

(b) subparagraph (g) of Article XX of GATT 1994 applies to measures relating to the conservation of living and non-living exhaustible natural resources; and

(c) measures taken to implement multilateral environmental agreements can fall under subparagraph (b) or (g) of Article XX of GATT 1994 or under subparagraph (b) of paragraph 2 of this Article.

4. Before a Party applies any measure provided for in subparagraphs (i) and (j) of Article XX of GATT 1994, that Party shall provide the other Party with all relevant information, with a view to seeking a solution acceptable to the Parties. If an acceptable solution is not reached within 30 days of the provision of the relevant information, the Party intending to apply the measure may do so. Where exceptional and critical circumstances requiring immediate action prevent the prior provision and examination of information, the Party intending to apply the measures may immediately apply any precautionary measures necessary to address the situation. That Party shall inform the other Party immediately of the application of such measures.

ARTICLE 39.2

Security exceptions

Article 41.4 applies to this Part of this Agreement.

ARTICLE 39.3

Taxation

1. For the purposes of this Article:

(a) "residence" means residence for tax purposes;

(b) "tax agreement" means an agreement on the avoidance of double taxation or any other international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation to which any Member State, the European Union or Chile is a party; and

(c) "taxation measure" means a measure applying the tax law of the European Union, of any Member State, or of Chile.

2. This Part of this Agreement applies to taxation measures only in so far as their application is necessary to give effect to the provisions of this Part of this Agreement.

3. Nothing in this Part of this Agreement shall affect the rights and obligations of either the European Union, or its Member States or Chile under any tax agreement. In the event of any inconsistency between this Part of this Agreement and any tax agreement, the tax agreement shall prevail to the extent of the inconsistency. With regard to a tax agreement between the European Union or its Member States and Chile, the relevant competent authorities, of the European Union or of its Member States, on the one hand, and of Chile, on the other hand, under this Part of this Agreement and that tax agreement, shall jointly determine whether an inconsistency exists between this Part of this Agreement and that tax agreement.

4. Any most-favoured-nation obligation under this Part of this Agreement shall not apply with respect to an advantage accorded by the European Union, its Member States or Chile pursuant to a tax agreement.

5. Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between countries where like conditions prevail, or a disguised restriction on trade and investment, nothing in this Part of this Agreement shall be construed as preventing the adoption, maintenance or enforcement by a Party of any measure aimed at ensuring the equitable or effective imposition or collection of direct taxes that:

(a) distinguishes between taxpayers who are not in the same situation, in particular with regard to their place of residence or with regard to the place where their capital is invested; or

(b) aims at preventing the avoidance or evasion of taxes under a tax agreement or fiscal law of that Party.

ARTICLE 39.4

Disclosure of information

1. Nothing in this Part of this Agreement shall be construed as requiring a Party to make available confidential information the disclosure of which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest, or which would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private, except where a panel requires such confidential information in dispute settlement proceedings under Chapter 38. In such cases, the panel shall ensure that confidentiality is fully protected.

2. When a Party submits information considered confidential under its law to the Joint Council, Joint Committee, Sub-Committees or other bodies established under this Agreement, the other Party shall treat that information as confidential, unless the submitting Party agrees otherwise.

ARTICLE 39.5

WTO waivers

If an obligation under this Part of this Agreement is substantially equivalent to an obligation under the WTO Agreement, any measure taken in conformity with a waiver adopted pursuant to Article IX of the WTO Agreement shall be deemed to be in conformity with the substantively equivalent obligation under this Part of this Agreement.

PART IV

GENERAL INSTITUTIONAL FRAMEWORK

CHAPTER 40

INSTITUTIONAL FRAMEWORK

ARTICLE 40.1

Joint Council

1. The Parties hereby establish a Joint Council. The Joint Council shall oversee the fulfilment of the objectives of this Agreement and supervise its implementation. It shall examine any matters arising within the framework of this Agreement and any other bilateral or international issues of mutual interest.

2. The Joint Council shall meet within a year of the date of entry into force of this Agreement, and thereafter on a biennial basis, or as otherwise agreed by the Parties. The meetings of the Joint Council shall take place in person or by any technological means in accordance with its rules of procedure. Meetings that take place in person shall be held in Brussels and Santiago alternately.

3. The Joint Council shall be composed, for the EU Party, of representatives at ministerial level, and, for Chile, of the Minister of Foreign Affairs, or of their designees. When the Joint Council acts in trade configuration pursuant to Article 8.5, it shall be composed of representatives of the Parties with responsibility for trade and investment matters.

4. The Joint Council shall have the power to adopt decisions in the cases provided for in this Agreement and to make recommendations, in accordance with its rules of procedure. The Joint Council shall adopt its decisions and make recommendations by mutual agreement. Decisions shall be binding on the Parties, which shall take all necessary measures to implement those decisions. Recommendations shall have no binding force.

5. The Joint Council shall be co-chaired by a representative of each Party, in accordance with its rules of procedure, taking into consideration the specific issues to be addressed at any given session.

6. The Joint Council shall establish its own rules of procedure and the rules of procedure of the Joint Committee at its first meeting.

7. The Joint Council may delegate any of its functions to the Joint Committee, including the power to take binding decisions and to make recommendations.

8. In addition to this Article, when the Joint Council is acting in trade configuration, Article 8.5 applies.

ARTICLE 40.2

Joint Committee

1. The Parties hereby establish a Joint Committee. The Joint Committee shall assist the Joint Council in the performance of its functions.

2. The Joint Committee shall be responsible for the general implementation of this Agreement. The circumstance that a matter or issue is being considered by the Joint Committee shall not prevent the Joint Council from also dealing with it.

3. The Joint Committee shall meet within a year of the date of entry into force of this Agreement, and thereafter once a year, or as otherwise agreed by the Parties. The meetings of the Joint Committee shall take place in person or by any technological means in accordance with its rules of procedure. Meetings that take place in person shall be held in Brussels and Santiago alternately.

4. The Joint Committee shall be composed of representatives of the Parties and it shall be co-chaired by a representative of each Party, in accordance with its rules of procedure, taking into consideration the specific issues to be addressed at any given session.

5. When the Joint Committee acts in trade configuration pursuant to Article 8.6, it shall be composed of representatives of the Parties with responsibility for trade and investment matters.

6. The Joint Committee shall have the power to adopt decisions in the cases provided for in this Agreement or when such power has been delegated to it by the Joint Council pursuant to Article 40.1(7). The Joint Committee shall also have the power to make recommendations, including when that power has been delegated to it pursuant to Article 40.1(7). The Joint Committee shall adopt its decisions and make recommendations by mutual agreement and in accordance with its rules of procedure. When exercising delegated functions, the Joint Committee shall adopt its decisions and make recommendations in accordance with the rules of procedure of the Joint Council. Decisions shall be binding on the Parties, which shall take all necessary measures to implement those decisions. Recommendations shall have no binding force.

7. In addition to this Article, when the Joint Committee is acting in trade configuration, Article 8.6 applies.

ARTICLE 40.3

Sub-Committees and other bodies

1. A Sub-Committee for Development and International Cooperation is hereby established to coordinate and supervise the implementation of cooperation activities undertaken in the areas referred to in Part II of this Agreement.

2. Sub-Committees specific to Part III of this Agreement are established pursuant to Article 8.8.

3. The Joint Council or the Joint Committee may adopt a decision to establish an additional Sub-Committee or other body. The Joint Council or the Joint Committee may assign to a Sub-Committee or other body established pursuant to this paragraph tasks within their respective competence to assist in the performance of their respective functions and to address specific tasks or subject matters. The Joint Council or the Joint Committee may change the tasks assigned to, or dissolve, any Sub-Committee or body established pursuant to this paragraph.

4. Sub-Committees and other bodies shall be composed of representatives of the Parties and shall be co-chaired by a representative of each Party.

5. Except as otherwise provided for in this Agreement or as otherwise agreed by the Parties, Sub-Committees shall meet within a year of their establishment and, thereafter, on request of either Party or of the Joint Council or the Joint Committee, at an appropriate level. Sub-Committees may also convene at their own initiative, subject to their respective rules of procedure. The meetings of the Sub-Committees shall take place in person or by any technological means in accordance with their respective rules of procedure. Meetings that take place in person shall be held in Brussels and Santiago alternately.

6. Except as otherwise provided for in this Agreement, Sub-Committees and other bodies shall report on their activities to the Joint Committee regularly, as well as on request of the Joint Committee.

7. The circumstance that a matter or issue is being considered by any of the Sub-Committees or other bodies shall not prevent the Joint Council or the Joint Committee from also dealing with it.

8. The Joint Council or the Joint Committee may establish rules of procedure of the Sub-Committees and other bodies, if it deems it appropriate. If the Joint Council or the Joint Committee does not establish such rules of procedure, the rules of procedure for the Joint Committee shall apply *mutatis mutandis*.

9. The Sub-Committees and other bodies may make recommendations, in accordance with their respective rules of procedure. The Sub-Committees and other bodies shall make recommendations by mutual agreement. Recommendations of the Sub-Committees and other bodies shall have no binding force.

10. The Sub-Committee on Services and Investment, established pursuant to Article 8.8(1), may adopt decisions to make determinations in accordance with Article 17.39. The Sub-Committee on Financial Services, established pursuant to Article 8.8(1), may adopt decisions to make determinations in accordance with Article 25.20. Those Sub-Committees shall adopt such decisions by mutual agreement. Such decisions shall be binding on the Parties.

ARTICLE 40.4

Joint Parliamentary Committee

1. A Joint Parliamentary Committee is hereby established. It shall be composed of Members of the European Parliament and Members of the Congress of Chile.

2. The Joint Parliamentary Committee shall establish its own rules of procedure.

3. The Joint Parliamentary Committee shall be a forum to meet and exchange views and to foster closer relations. It shall meet on a biannual basis.

4. The Joint Parliamentary Committee shall be informed of the decisions and recommendations of the Joint Council.

5. The Joint Parliamentary Committee may make recommendations to the Joint Council about the implementation of this Agreement.

ARTICLE 40.5

Participation of civil society

Each Party shall promote the participation of civil society in the implementation of this Agreement, in particular through interaction with the respective Domestic Consultative Group referred to in Article 40.6, and with the Civil Society Forum referred to in Article 40.7.

ARTICLE 40.6

Domestic Consultative Groups

1. Each Party shall create or designate a Domestic Consultative Group within two years of the date of entry into force of this Agreement. Each Domestic Consultative Group shall comprise a balanced representation of independent civil society organisations, including non-governmental organisations, trade unions, and business and employers' organisations. For that purpose, each Party shall establish its own appointment rules in order to determine the composition of the respective Domestic Consultative Group, providing opportunities of access to actors from different sectors. The membership of each Domestic Consultative Group shall be renewed at periodic intervals, in accordance with the appointment rules established pursuant to this paragraph.

2. Each Party shall meet with its respective Domestic Consultative Group at least once a year in order to discuss the implementation of this Agreement. Each Party may consider views or recommendations submitted by its respective Domestic Consultative Group.

3. In order to promote public awareness of its respective Domestic Consultative Group, each Party shall publish a list of the organisations participating in its respective Domestic Consultative Group, as well as its contact information.

4. The Parties shall promote interaction between the Domestic Consultative Groups, through appropriate means.

ARTICLE 40.7

Civil Society Forum

1. The Parties shall promote the regular organisation of a Civil Society Forum to conduct a dialogue on the implementation of this Agreement.

2. The Parties shall convene meetings of the Civil Society Forum by mutual agreement. When convening a meeting of the Civil Society Forum, each Party shall invite independent civil society organisations established in its territory, including the members of its respective Domestic Consultative Group referred to in Article 40.6. Each Party shall promote a balanced representation, allowing for the participation of non-governmental organisations, trade unions, and business and employers' organisations. Each organisation shall bear the costs associated with its participation in the Civil Society Forum.

3. Representatives of the Parties participating in the Joint Council or in the Joint Committee shall, as appropriate, take part in the meetings of the Civil Society Forum. The Parties shall, jointly or individually, publish any formal statements made at the Civil Society Forum.

CHAPTER 41

GENERAL AND FINAL PROVISIONS

ARTICLE 41.1

Definition of the Parties

For the purposes of this Agreement:

(a) "Party" means:

(i) the European Union or its Member States or the European Union and its Member States in accordance with their respective areas of competence (the "EU Party"), or

(ii) Chile; and

(b) "Parties" means the EU Party and Chile.

ARTICLE 41.2

Territorial application

1. This Agreement applies:

(a) with respect to the EU Party, to the territories in which the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union are applied, and under the conditions laid down in those Treaties; and

(b) with respect to Chile, to the land, maritime, and air space under its sovereignty, and the exclusive economic zone and the continental shelf within which it exercises sovereign rights and jurisdiction in accordance with international law[1] and the law of Chile[2].

References to "territory" in this Agreement shall be understood in accordance with this paragraph, except as otherwise expressly provided in this Agreement.

[1] For greater certainty, international law includes, in particular, the United Nations Convention on the Law of the Sea, done at Montego Bay on 10 December 1982.

[2] For greater certainty, in case of an inconsistency between the law of Chile and international law, the latter shall prevail.

2. As regards the provisions concerning the tariff treatment of goods, including rules of origin and the temporary suspension of such treatment, this Agreement also applies to those areas of the customs territory of the European Union within the meaning of Article 4 of Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council[1] that are not covered by subparagraph (a) of paragraph 1 of this Article.

ARTICLE 41.3

Fulfilment of obligations

1. Each Party shall take any general or specific measures required to fulfil its obligations under this Agreement.

2. If a Party considers that the other Party has failed to fulfil any obligations under Part III of this Agreement, the specific mechanisms provided for in that Part shall apply.

3. If either Party considers that the other Party has failed to fulfil any of the obligations that are described as essential elements in Article 1.2(2) or 2.2(1), it may take appropriate measures. For the purposes of this paragraph, "appropriate measures" may include the suspension, in part or in full, of this Agreement.

[1] Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council of 9 October 2013 laying down the Union Customs Code (OJ EU L 269, 10.10.2013, p. 1).

4. If a Party considers that the other Party has failed to fulfil any obligation under this Agreement, save those falling within the scope of paragraphs 2 and 3 of this Article, it shall notify the other Party. The Parties shall hold consultations under the auspices of the Joint Council with a view to reaching a mutually acceptable solution. The Joint Council shall endeavour to achieve a mutually acceptable solution as soon as possible. If the Joint Council has failed to achieve a mutually acceptable solution within 60 days of the date of notification, the notifying Party may take appropriate measures. For the purposes of this paragraph, appropriate measures may include the suspension only of Parts I, II and IV of this Agreement.

5. Appropriate measures as referred to in paragraphs 3 and 4 of this Article shall be taken in full respect of international law and shall be proportionate to the failure to implement obligations under this Agreement. Priority must be given to those measures which least disturb the functioning of this Agreement.

ARTICLE 41.4

Security exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed:

(a) to require a Party to furnish or provide access to any information the disclosure of which it considers contrary to its essential security interests; or

(b) to prevent a Party from taking any action which it considers necessary for the protection of its essential security interests:

(i) connected to the production of or traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic and transactions in other goods and materials, services and technology, and to economic activities, as carried out directly or indirectly for the purposes of supplying a military establishment;

(ii) relating to fissionable and fusionable materials or the materials from which they are derived; or

(iii) taken in time of war or other emergency in international relations; or

(c) to prevent a Party from taking any action pursuant to its obligations under the Charter of the United Nations for the maintenance of international peace and security.

2. A Party shall inform the Joint Committee to the fullest extent possible of any action it takes under subparagraphs (b) and (c) of paragraph 1 and of the termination of that action.

ARTICLE 41.5

Entry into force and provisional application

1. This Agreement shall enter into force on the first day of the third month following the date of the last notification by which the Parties inform each other of the completion of their respective internal procedures required for the entry into force of this Agreement.

2. Notwithstanding paragraph 1, the Parties may apply this Agreement, wholly or in part, on a provisional basis, in accordance with their respective internal procedures.

3. Provisional application shall begin on the first day of the second month following the date on which the Parties notify each other of the completion of their respective internal procedures, as necessary for that purpose, including Chile's confirmation of its agreement to provisionally apply the parts of this Agreement proposed by the EU Party.

4. Either Party may notify the other, in writing, of its intention to terminate the provisional application of this Agreement. Provisional application shall cease on the first day of the second month following that notification.

5. During the provisional application of this Agreement, the Joint Council and other bodies established under this Agreement may exercise their functions in relation to provisions subject to provisional application. Any decisions adopted in the exercise of their functions shall cease to be effective from the date on which the provisional application of this Agreement is terminated in accordance with paragraph 4. Past effects of decisions duly executed before that date shall not be affected.

6. Where, in accordance with paragraphs 2 and 3, a provision of this Agreement is provisionally applied pending the entry into force of this Agreement, any reference in that provision to the date of entry into force of this Agreement shall be understood to refer to the date from which the Parties apply that provision in accordance with paragraph 3.

7. Notifications made in accordance with this Article shall be sent, for the EU Party, to the Secretary-General of the Council of the European Union, and, for Chile, to the Ministry of Foreign Affairs.

ARTICLE 41.6

Amendments

1. The Parties may agree, in writing, to amend this Agreement. Amendments shall enter into force in accordance with the provisions of Article 41.5, *mutatis mutandis*.

2. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, the Joint Council may adopt decisions to amend this Agreement in the cases referred to in subparagraph (a) of Article 8.5(1) and in Article 41.9(5).

ARTICLE 41.7

Other agreements

1. The Association Agreement, including any decisions taken under its Institutional Framework, shall cease to have effect and be replaced by this Agreement upon the entry into force of this Agreement.

2. The Interim Trade Agreement shall cease to have effect and be replaced by this Agreement upon the entry into force of this Agreement.

3. References to the Association Agreement, including any decisions taken under its Institutional Framework, or to the Interim Trade Agreement in all other agreements and understandings between the Parties shall be construed as referring to this Agreement.

4. The Parties may complement this Agreement by concluding specific agreements in any area of cooperation falling within the scope of Part II of this Agreement. Such specific agreements shall form an integral part of the overall bilateral relations as governed by this Agreement and shall be subject to a common institutional framework.

5. Existing bilateral agreements relating to specific areas of cooperation falling within the scope of Part II of this Agreement shall be considered part of the overall bilateral relations as governed by this Agreement and shall be subject to a common institutional framework.

6. Existing agreements falling within the scope of Part III of this Agreement shall cease to have effect upon the entry into force of this Agreement.

7. Upon the entry into force of this Agreement, any recommendations or decisions adopted by the Trade Council established by the Interim Trade Agreement shall be deemed to have been adopted by the Joint Council established by Article 40.1 of this Agreement. Any recommendations or decisions adopted by the Trade Committee established by the Interim Trade Agreement shall be deemed to have been adopted by the Joint Committee established by Article 40.2 of this Agreement.

8. Notwithstanding paragraph 2 of this Article:

(a) temporary safeguard measures adopted pursuant to Article 20.5 of the Interim Trade Agreement, which are in place on the date of entry into force of this Agreement, shall remain applicable until their natural expiration;

(b) bilateral safeguard measures adopted pursuant to Section C of Chapter 5 of the Interim Trade Agreement, which are in place on the date of entry into force of this Agreement, shall remain applicable until their natural expiration;

(c) dispute settlement procedures already initiated pursuant to Article 26.22(1) or Article 31.5 of the Interim Trade Agreement shall, as from the date of entry into force of this Agreement, continue until their completion; and

(d) the binding outcome of any dispute settlement procedure initiated pursuant to Article 26.22(1) or Article 31.5 of the Interim Trade Agreement shall remain binding on the Parties after the date of entry into force of this Agreement.

9. The Parties shall not be able to bring dispute settlement proceedings under this Agreement on matters that have been the subject of a final panel report under Chapter 26 or Chapter 31 of the Interim Trade Agreement.

10. Transition periods which have already completely or partially elapsed under the Interim Trade Agreement shall be taken into account when calculating transition periods provided for in equivalent provisions of this Agreement. Such transition periods under this Agreement shall be calculated starting from the date of entry into force of the Interim Trade Agreement.

11. Procedural periods which have already completely or partially elapsed under the Interim Trade Agreement shall be taken into account when calculating procedural periods provided for in equivalent provisions of this Agreement.

12. The Agreement on Trade in Wines in Annex V to the Association Agreement ("Wine Agreement") and the Agreement on Trade in Spirit Drinks and Aromatised Drinks in Annex VI to the Association Agreement ("Spirits Agreement")[1], including all appendices, are incorporated into and made part of this Agreement, *mutatis mutandis* and as follows:

(a) references in the Wine Agreement and the Spirits Agreement to the dispute settlement mechanism referred to in Part IV of the Association Agreement, as well as to the Code of Conduct referred to in Annex XVI to the Association Agreement, are to be read as referring to the dispute settlement mechanism provided for in Chapter 38 and to the Code of Conduct provided for in Annex 38-B, respectively, of this Agreement;

(b) references in the Wine Agreement and the Spirits Agreement to the Community are to be read as referring to the EU Party;

(c) references in the Wine Agreement and the Spirits Agreement to the Association Committee established by the Association Agreement are to be read as referring to the Joint Committee, established pursuant to Article 40.2 of this Agreement, acting in trade configuration;

(d) references in the Wine Agreement and the Spirits Agreement to Annex IV of the Association Agreement are to be read as references to Chapter 13 of this Agreement;

[1] For greater certainty, the date of signature and the date of entry into force of the Wine Agreement and the Spirits Agreement are the same as the date of signature and the date of entry into force of the Association Agreement.

(e) for greater certainty, the Joint Committee established by Article 30 of the Wine Agreement and the Joint Committee established by Article 17 of the Spirits Agreement are to remain in place, and are to continue exercising the functions indicated in Article 29 of the Wine Agreement and in Article 16 of the Spirits Agreement;

(f) for greater certainty, Article 41.11(2) of this Agreement applies to the Wine Agreement and to the Spirits Agreement; and

(g) the Wine Agreement and the Spirits Agreement as incorporated into this Agreement shall be understood to include any amendments to the Wine Agreement and the Spirits Agreement as incorporated into the Interim Trade Agreement.

13. Any decision taken under the Institutional Framework of the Association Agreement concerning the Wine Agreement or the Spirits Agreement that is in force upon the entry into force of this Agreement shall be deemed to have been adopted by the Joint Committee, established pursuant to Article 40.2 of this Agreement, acting in trade configuration.

14. The Parties may amend the appendices to the Wine Agreement and to the Spirits Agreement, as incorporated, by exchange of letters[1].

[1] For greater certainty, Chile will implement any amendments to the Wine Agreement and to the Spirits Agreement as incorporated into this Agreement through *acuerdos de ejecución* (executive agreements), in accordance with Chilean law.

ARTICLE 41.8

Annexes, appendices, protocols, notes and footnotes

The annexes, appendices, protocols, notes and footnotes to this Agreement shall form an integral part thereof.

ARTICLE 41.9

Future accessions to the European Union

1. The EU Party shall notify Chile of any request for accession of a third country to the European Union.

2. The EU Party shall notify Chile of the date of the signature and of the entry into force of the accession treaty of a new Member State to the European Union ("Accession Treaty").

3. A new Member State shall accede to this Agreement in accordance with the terms decided by the Joint Council. That accession shall take effect from the date of accession of the new Member State to the European Union.

4. Notwithstanding paragraph 3 of this Article, Part III of this Agreement shall apply between the new Member State and Chile as from the date of accession of that new Member State to the European Union.

5. In order to facilitate the implementation of paragraph 4 of this Article, as from the date of signature of an Accession Treaty, the Joint Committee shall examine any effects on this Agreement deriving from the accession of a new Member State to the European Union, pursuant to subparagraph (f) of Article 8.6(1). The Joint Council shall adopt a decision on any necessary amendments to the Annexes to this Agreement, and on any other necessary adaptations, including transitional measures. Any decision of the Joint Council adopted pursuant to this paragraph shall take effect on the date of accession of that new Member State to the European Union.

ARTICLE 41.10

Private rights

1. Nothing in this Agreement shall be construed as directly conferring rights or imposing obligations on persons, other than rights or obligations created between the Parties under public international law, or as allowing this Agreement to be directly invoked in the legal systems of the Parties.

2. A Party shall not provide for a right of action under the law of that Party against the other Party on the grounds that a measure of the other Party is inconsistent with this Agreement.

ARTICLE 41.11

References to laws and other agreements

1. Unless otherwise provided, where reference is made in this Agreement to the laws and regulations of a Party, those laws and regulations shall be understood to include any amendments thereto.

2. Unless otherwise provided for in this Agreement, where international agreements are referred to or incorporated, in whole or in part, into this Agreement, they shall be understood to include any amendments thereto or successor agreements which enter into force for both Parties on or after the date of signature of this Agreement.

3. If any matter arises regarding the implementation or application of this Agreement as a result of any amendment or successor agreement as referred to in paragraph 2, the Parties may, on request of either Party, consult with each other with a view to finding a mutually satisfactory solution.

ARTICLE 41.12

Duration

This Agreement shall remain in force for an unlimited period.

ARTICLE 41.13

Termination

Notwithstanding Article 41.12, either Party may notify the other Party of its intention to terminate this Agreement. That notification shall be sent, for the EU Party, to the Secretary-General of the Council of the European Union and, for Chile, to the Ministry of Foreign Affairs. The termination shall take effect six months after the date of that notification.

ARTICLE 41.14

Authentic texts

This Agreement is drawn up in duplicate in the Bulgarian, Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Irish, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Romanian, Slovak, Slovenian, Spanish and Swedish languages, each text being equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorised to this effect, have signed this Agreement.

ANNEX 9

TARIFF ELIMINATION SCHEDULES

SECTION A

GENERAL PROVISIONS

1. For the purposes of this Annex, "year 0" means the period beginning on the date of entry into force of this Agreement and ending on 31 December of the same calendar year. "Year 1" will begin on 1 January following the date of entry into force of this Agreement, with each subsequent tariff reduction taking effect on 1 January of each subsequent year.

2. For the purposes of this Annex, the Agreement establishing an association between the European Community and its Member States, of the one part, and the Republic of Chile, of the other part, signed in Brussels on 18 November 2002, as last modified by the Third Additional Protocol to that Agreement, signed in Brussels on 29 June 2017, is referred to as "the 2002 Association Agreement".

3. Originating goods not listed in a Party's schedule to this Annex will continue to receive duty-free treatment upon importation to that Party as agreed under the 2002 Association Agreement. For goods originating in Chile imported into the European Union, this concerns goods classified in Chapters 5, 6, 9, 14, 25 to 28, 30, 31, 32, 34, 36, 37 and 39 to 97, or headings 2901 to 2904, 2906 to 2942, 3301, 3303 to 3307, 3501, 3503, 3504, 3506, 3507, 3801 to 3808, 3810 to 3823, 3825 and 3826 of the Harmonized System (as amended on 1 January 2017). For goods originating in the European Union imported into Chile, this concerns goods classified in Chapters 1, 2, 5 to 9, 13, 14, 18, 20, 22 and 24 to 97 of the Harmonized System (as amended on 1 January 2017).

4. For originating goods of the other Party set out in each Party's schedule to this Annex, the following staging categories apply to the reduction or elimination of customs duties pursuant to Article 9.5:

(a) customs duties on originating goods provided for in the items in staging category "0" in the tariff elimination schedule of a Party shall be duty-free as from the date of entry into force of this Agreement;

(b) customs duties on originating goods provided for in the items in staging category "3" in the tariff elimination schedule of a Party shall be eliminated in four equal annual stages beginning on the date of entry into force of this Agreement, and such goods shall be duty-free as from 1 January of year 3;

(c) customs duties on originating goods provided for in the items in staging category "5" in the tariff elimination schedule of a Party shall be eliminated in six equal annual stages beginning on the date of entry into force of this Agreement, and such goods shall be duty-free as from 1 January of year 5;

(d) customs duties on originating goods provided for in the items in staging category "7" in the tariff elimination schedule of a Party shall be eliminated in eight equal annual stages beginning on the date of entry into force of this Agreement, and such goods shall be duty-free as from 1 January of year 7;

(e) customs duties on originating goods provided for in the items in staging category "7*" in the tariff elimination schedule of Chile in Appendix 9-2 shall be eliminated in three equal annual stages beginning on 1 January of year 5, and such goods shall be duty-free as from 1 January of year 7;

(f) the *ad valorem* component of the customs duties on originating goods provided for in the items in staging category "0+EP" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 shall be eliminated as from the date of entry into force of this Agreement; the tariff elimination shall apply to the *ad valorem* duty only; the specific duty on originating goods triggered in a situation where the import price falls below the entry price shall be maintained;

(g) customs duties on originating goods provided for in relation to the items in staging category "E" in the tariff elimination schedule of a Party shall be exempt from tariff elimination.

5. The base rate for determining the interim staged rate of customs duty for an item shall be the most-favoured-nation customs duty rate applied on 1 January 2018 or the preferential duty as set out in the 2002 Association Agreement, whichever is the lower.

6. For the purpose of the elimination of customs duties pursuant to Article 9.5, interim staged duty rates shall be rounded down at least to the nearest tenth of a percentage point or, if the rate of duty is expressed in monetary units, at least to the nearest 0,01 of the official monetary unit of the Party.

7. Where items are marked with a "TRQ" notation in the tariff elimination schedule of a Party, the staging category applies to imports of goods outside the tariff rate quota specified in Section B.

8. This Annex is based on the Harmonized System, as amended on 1 January 2017.

SECTION B

TARIFF RATE QUOTAS

For the administration in year 0 of the tariff rate quota (TRQ) established under this Annex, the Parties shall calculate the volume of that TRQ by discounting the pro-rated volume corresponding to the period from 1 January to the date of entry into force of this Agreement[1].

A Party opening TRQs to the other Party as referred to in this Annex shall administer those TRQs in a transparent, objective and non-discriminatory manner in accordance with its law. The Party opening the TRQs shall make publicly available, in a timely and continuous manner, all relevant information concerning quota administration, including the available volume and eligibility criteria.

Chile shall administer the TRQs set out in this Annex on a first-come-first-served basis.

The EU Party shall administer the TRQs set out in this Annex on a first-come-first-served basis or on the basis of a system of import or export licences operating in accordance with its law.

[1] For greater certainty, the volume available for year 0 shall be calculated by multiplying the conceded volume corresponding to year 0 (as set out in this Annex) by a fraction, the numerator of which shall be the remaining number of days of year 0, and the denominator of which shall be the total number of days of the calendar year on which year 0 falls (365 or 366, as appropriate).

SUBSECTION 1

TARIFF RATE QUOTAS OF CHILE

1. Cheese TRQ

(a) Originating goods in the following aggregate annual quantities and provided for in items with the notation "TRQ-Cheese" in the tariff elimination schedule of Chile in Appendix 9-2 and listed in subparagraph (c) of this paragraph shall be duty-free as from the date of entry into force of this Agreement[1].

Year	Aggregate annual quantity (metric tons)
0	2 850
1	2 925
2	3 000
3	3 075
4	3 150
5	3 225
6	3 300

(b) If this Agreement enters into force in 2024 or later, the aggregate annual quantities set out in subparagraph (a) shall be increased by 75 metric tons for each full calendar year elapsing between 1 January 2021 and 1 January of the year in which this Agreement enters into force[2].

[1] This TRQ shall replace the TRQ of 1 500 metric tons (initial volume) set out in Section 1, paragraph 1 of Annex II to the 2002 Association Agreement.

[2] For greater certainty, this provision is intended to reflect the annual volume increase set out in the 2002 Association Agreement, until the date of entry into force of this Agreement.

(c) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 0406 10 10, 0406 10 20, 0406 10 30, 0406 10 90, 0406 20 00, 0406 30 00, 0406 40 00, 0406 90 10, 0406 90 20, 0406 90 30, 0406 90 40 and 0406 90 90.

(d) This TRQ shall be phased out after customs duties have been eliminated in accordance with the tariff elimination schedule of Chile in Appendix 9-2.

2. Fisheries products TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-Fish" in the tariff elimination schedule of Chile in Appendix 9-2 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 5 000 metric tonnes tons (product weight) as from the date of entry into force of this Agreement in years 0 to 2[1].

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 0302 54 11, 0302 54 12, 0302 54 13, 0302 54 14, 0302 54 15, 0302 54 16, 0302 54 19 and 0302 59 19.

(c) This TRQ shall be phased out after customs duties have been eliminated in accordance with the tariff elimination schedule of Chile in Appendix 9-2.

[1] This TRQ shall replace the TRQ of 5 000 metric tons (initial volume) set out in Section 1, subparagraph (a) of paragraph 3 of Annex II to the 2002 Association Agreement.

SUBSECTION 2

TARIFF RATE QUOTAS OF THE EU PARTY

1. Bovine meat TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-BF" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (c) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 4 800 metric tons (product weight) as from the date of entry into force of this Agreement[1].

(b) If this Agreement enters into force in 2022 or later, the aggregate annual quantity set out in subparagraph (a) shall be increased by 100 metric tons for each full calendar year elapsing between 1 January 2021 and 1 January of the year in which this Agreement enters into force[2].

(c) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 0201 10 00, 0201 20 20, 0201 20 30, 0201 20 50, 0201 20 90, 0201 30 00, 0202 10 00, 0202 20 10, 0202 20 30, 0202 20 50, 0202 20 90, 0202 30 10, 0202 30 50, 0202 30 90, 0206 10 95, 0206 29 91, 0210 20 10, 0210 20 90, 0210 99 51, 1602 50 10 and 1602 90 61.

[1] This TRQ shall replace the TRQ of 1 000 metric tons (initial volume) set out in Section 1, subparagraph (a) of paragraph 1 of Annex I to the 2002 Association Agreement. On the date of entry into force of this Agreement, the annual increase of 10 % of the initial quantity set out in Section 1, paragraph 1 of Annex I to the 2002 Association Agreement shall be eliminated.

[2] For greater certainty, this provision is intended to reflect the annual volume increase set out in the 2002 Association Agreement, until the date of entry into force of this Agreement.

2. Pig meat TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-PK" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (c) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 19 800 metric tons (product weight) as from the date of entry into force of this Agreement[1].

(b) If this Agreement enters into force in 2022 or later, the aggregate annual quantity set out in subparagraph (a) shall be increased by 350 metric tons for each full calendar year elapsing between 1 January 2021 and 1 January of the year in which this Agreement enters into force[2].

(c) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 0203 11 10, 0203 12 11, 0203 12 19, 0203 19 11, 0203 19 13, 0203 19 15, 0203 19 55, 0203 19 59, 0203 21 10, 0203 22 11, 0203 22 19, 0203 29 11, 0203 29 13, 0203 29 15, 0203 29 55, 0203 29 59, 1601 00 91, 1601 00 99, 1602 41 10, 1602 42 10, 1602 49 11, 1602 49 13, 1602 49 15, 1602 49 19, 1602 49 30, 1602 49 50 and 1602 90 51.

---

[1] This TRQ shall replace the TRQ of 3 500 metric tons (initial volume) and 1 000 metric tons added following accession of Croatia to the European Union set out in Section 1, subparagraphs (b) and (e) of paragraph 1 of Annex I to the 2002 Association Agreement, respectively. On the date of entry into force of this Agreement, the annual increase of 10 % of the initial quantity set out in Section 1, paragraph 1 of Annex I to the 2002 Association Agreement shall be eliminated.

[2] For greater certainty, this provision is intended to reflect the annual volume increase set out in the 2002 Association Agreement, until the date of entry into force of this Agreement.

3. Sheep meat TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-SP" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (c) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 9 600 metric tons (product weight) as from the date of entry into force of this Agreement[1].

(b) If this Agreement enters into force in 2022 or later, the aggregate annual quantity set out in subparagraph (a) shall be increased by 200 metric tons for each full calendar year elapsing between 1 January 2021 and 1 January of the year in which this Agreement enters into force[2].

(c) This paragraph applies to originating goods classified in tariff heading 0204.

4. Poultry meat TRQ

(a) Originating goods in the following aggregate annual quantities and provided for in items with the notation "TRQ-PY" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (c) of this paragraph shall be duty-free as from the date of entry into force of this Agreement[3].

---

[1] This TRQ shall replace the TRQ of 2 000 metric tons (initial volume) set out in Section 1, subparagraph (c) of paragraph 1, of Annex I to the 2002 Association Agreement. On the date of entry into force of this Agreement, the annual increase of 10 % of the initial quantity set out in Section 1, paragraph 1 of Annex I to the 2002 Association Agreement shall be eliminated.

[2] For greater certainty, this provision is intended to reflect the annual volume increase set out in the 2002 Association Agreement, until the date of the entry into force of this Agreement.

[3] This TRQ shall replace the TRQ of 7 250 metric tons (initial volume) set out in Section 1, subparagraph (d) of paragraph 1, of Annex I to the 2002 Association Agreement. On the date of entry into force of this Agreement, the annual increase of 10 % of the initial quantity set out in Section 1, paragraph 1, of Annex I to the 2002 Association Agreement shall be eliminated.

Year	Aggregate annual quantity (metric tons, product weight)
0 to 2	29 300
3 and each subsequent year	38 300

(b) If this Agreement enters into force in 2022 or later, the aggregate annual quantities set out in subparagraph (a) shall be increased by 725 metric tons for each full calendar year elapsing between 1 January 2021 and 1 January of the year in which this Agreement enters into force[1].

(c) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 0207 11 10, 0207 11 30, 0207 11 90, 0207 12 10, 0207 12 90, 0207 13 10, 0207 13 20, 0207 13 30, 0207 13 40, 0207 13 50, 0207 13 60, 0207 13 70, 0207 13 99, 0207 14 10, 0207 14 20, 0207 14 30, 0207 14 40, 0207 14 50, 0207 14 60, 0207 14 70, 0207 14 99, 0207 24 10, 0207 24 90, 0207 25 10, 0207 25 90, 0207 26 10, 0207 26 20, 0207 26 30, 0207 26 40, 0207 26 50, 0207 26 60, 0207 26 70, 0207 26 80, 0207 26 99, 0207 27 10, 0207 27 20, 0207 27 30, 0207 27 40, 0207 27 50, 0207 27 60, 0207 27 70, 0207 27 80, 0207 27 99, 0207 41 20, 0207 41 30, 0207 41 80, 0207 42 30, 0207 42 80, 0207 44 10, 0207 44 21, 0207 44 31, 0207 44 41, 0207 44 51, 0207 44 61, 0207 44 71, 0207 44 81, 0207 44 99, 0207 45 10, 0207 45 21, 0207 45 31, 0207 45 41, 0207 45 51, 0207 45 61, 0207 45 71, 0207 45 81, 0207 45 99, 0207 51 10, 0207 51 90, 0207 52 10, 0207 52 90, 0207 54 10, 0207 54 21, 0207 54 31, 0207 54 41, 0207 54 51, 0207 54 61, 0207 54 71, 0207 54 81, 0207 54 99, 0207 55 10, 0207 55 21, 0207 55 31, 0207 55 41, 0207 55 51, 0207 55 61, 0207 55 71, 0207 55 81, 0207 55 99, 0207 60 05, 0207 60 10, 0207 60 21, 0207 60 31, 0207 60 41, 0207 60 51, 0207 60 61, 0207 60 81, 0207 60 99, 1602 32 11 and 1602 39 21.

[1] For greater certainty, this provision is intended to reflect the annual volume increase set out in the 2002 Association Agreement, until the date of entry into force of this Agreement.

5. Fish TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-Fish" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 250 metric tons as from the date of entry into force of this Agreement[1].

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 1604 14 21, 1604 14 26, 1604 14 28, 1604 14 31, 1604 14 36, 1604 14 38, 1604 14 41, 1604 14 46, 1604 14 48, 1604 19 31, 1604 19 39 and 1604 20 70.

6. Eggs and egg products TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-EG" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 500 metric tons (shell egg equivalent) as from the date of entry into force of this Agreement.

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 0407 11 00, 0407 19 11, 0407 19 19, 0407 21 00, 0407 29 10, 0407 90 10, 0408 11 80, 0408 19 81, 0408 19 89, 0408 91 80, 0408 99 80, 3502 11 90 and 3502 19 90.

[1] This TRQ shall replace the TRQ of 150 metric tons set out in Section 1, paragraph 5, of Annex I to the 2002 Association Agreement.

7. Garlic TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-GC" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 2 000 metric tons as from the date of entry into force of this Agreement[1].

(b) This paragraph applies to originating goods classified in tariff item 0703 20 00.

8. Starch and starch derivatives TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-SH" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 300 metric tons as from the date of entry into force of this Agreement.

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items:
1108 11 00, 1108 12 00, 1108 13 00, 1108 14 00, 1108 19 10, 1108 19 90, 1109 00 00, 2905 43 00, 2905 44 11, 2905 44 19, 2905 44 91, 2905 44 99, 3505 10 10, 3505 10 90, 3824 60 11, 3824 60 19, 3824 60 91 and 3824 60 99.

[1] This TRQ shall replace the TRQ of 500 metric tons (initial volume) and 30 metric tons (initial volume), added following the accession of the Czech Republic, the Republic of Estonia, the Republic of Cyprus, the Republic of Latvia, the Republic of Lithuania, the Republic of Hungary, the Republic of Malta, the Republic of Poland, the Republic of Slovenia, and the Slovak Republic to the European Union, set out in Section 1, subparagraph (b) of paragraph 2, of Annex I to the 2002 Association Agreement. On the date of entry into force of this Agreement, the annual increase of 5 % of the initial quantity set out in paragraph 2 of Annex I to the 2002 Association Agreement shall be eliminated.

9. Olive oil TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-OL" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 11 000 metric tons as from the date of entry into force of this Agreement.

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items:
1509 10 10, 1509 10 20, 1509 10 80, 1509 90 00, 1510 00 10 and 1510 00 90.

10. High sugar content products TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-SR" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 1 000 metric tons as from the date of entry into force of this Agreement.

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items:
1702 30 10, 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 10, 1702 40 90, 1702 50 00, 1702 60 10, 1702 60 80, 1702 60 95, 1702 90 30, 1704 90 99, 1806 10 30, 1806 10 90, 1806 20 95, 1901 90 95, 1901 90 99, 2006 00 31, 2006 00 38, 2007 91 10, 2101 12 98, 2101 20 98, ex 2106 90 98 and 3302 10 29.

In years 0 to 6, this paragraph shall apply also to originating goods classified in the following tariff items: 1702 90 50, 1702 90 71, 1702 90 75, 1702 90 79, 1702 90 80, 1702 90 95, 2106 90 30, 2106 90 55 and 2106 90 59.

11. Processed cereals TRQ

(a) Originating goods in the following aggregate annual quantities and provided for in items with the notation "TRQ-PC" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (c) of this paragraph shall be duty-free as from the date of entry into force of this Agreement[1].

Year	Aggregate annual quantity (metric tons)
0	1 900
1	1 950
2	2 000

(b) If this Agreement enters into force in 2022 or later, the aggregate annual quantity set out in subparagraph (a) shall be increased by 50 metric tons for each full calendar year elapsing between 1 January 2021 and 1 January of the year in which this Agreement enters into force[2].

(c) This paragraph applies to originating goods classified in tariff heading 1104.

(d) This TRQ shall be phased out after customs duties have been eliminated in accordance with the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1.

[1] This TRQ shall replace the TRQ of 1 000 metric tons (initial volume) set out in Section 1, subparagraph (c) of paragraph 2, of Annex I to the 2002 Association Agreement.

[2] For greater certainty, this provision is intended to reflect the annual volume increase set out in the 2002 Association Agreement, until the date of entry into force of this Agreement.

12. Sugar confectionery TRQ

(a) Originating goods in the following aggregate annual quantities and provided for in items with the notation "TRQ-SRa" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free as from the date of entry into force of this Agreement[1].

Year	Aggregate annual quantity (metric tons)
0 to 2	400

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 1704 10 10, 1704 10 90, 1704 90 10, 1704 90 30, 1704 90 51, 1704 90 55, 1704 90 61, 1704 90 65, 1704 90 71, 1704 90 75 and 1704 90 81.

(c) This TRQ shall be phased out after customs duties have been eliminated in accordance with the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1.

13. Chocolate TRQ

(a) Originating goods in the following aggregate annual quantities and provided for in items with the notation "TRQ-SRb" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free as from the date of entry into force of this Agreement[2].

[1] This TRQ shall replace the TRQ of 400 metric tons set out in Section 1, subparagraph (a) of paragraph 3, of Annex I to the 2002 Association Agreement.

[2] This TRQ shall replace the TRQ of 400 metric tons set out in Section 1, subparagraph (b) of paragraph 3, of Annex I to the 2002 Association Agreement.

Year	Aggregate annual quantity (metric tons)
0 to 2	400

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 1806 20 10, 1806 20 30, 1806 20 50, 1806 20 70, 1806 20 80, 1806 31 00, 1806 32 10, 1806 32 90, 1806 90 11, 1806 90 19, 1806 90 31, 1806 90 39, 1806 90 50, 1806 90 60, 1806 90 70 and 1806 90 90.

(c) This TRQ shall be phased out after customs duties have been eliminated in accordance with the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1.

14. Sweet biscuits and waffles TRQ

(a) Originating goods in the following aggregate annual quantities and provided for in items with the notation "TRQ-BS" in the tariff elimination schedule of the EU Party and listed in subparagraph (b) shall be duty-free as from the entry into force of this Agreement[1].

Year	Aggregate annual quantity (metric tons)
0 to 2	500

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 1905 31 11, 1905 31 19, 1905 31 30, 1905 31 91, 1905 31 99, 1905 32 05, 1905 32 11, 1905 32 19, 1905 32 91, 1905 32 99 and 1905 90 45.

[1] This TRQ shall replace the TRQ of 500 metric tons set out in Section 1, subparagraph (c) of paragraph 3 of Annex I to the 2002 Association Agreement.

(c) This TRQ shall be phased out after customs duties have been eliminated in accordance with the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1.

15. Prepared mushrooms TRQ

(a) Originating goods in the following aggregate annual quantities and provided for in items with the notation "TRQ-MS" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (c) of this paragraph shall be duty-free as from the entry into force of this Agreement[1].

Year	Aggregate annual quantity (metric tons)
0	950
1	975
2	1 000
3	1 025
4	1 050
5	1 075
6	1 100

(b) If this Agreement enters into force in 2022 or later, the aggregate annual quantity set out in subparagraph (a) shall be increased by 25 metric tons for each full calendar year elapsing between 1 January 2021 and 1 January of the year in which this Agreement enters into force[2].

[1] This TRQ shall replace the TRQ of 500 metric tons (initial volume) set out in Section 1, subparagraph (d) of paragraph 2 of Annex I to the 2002 Association Agreement.

[2] For greater certainty, this provision is intended to reflect the annual volume increase set out in the 2002 Association Agreement, until the date of entry into force of this Agreement.

(c) This paragraph applies to originating goods classified in tariff items 2003 10 20 and 2003 10 30.

(d) This TRQ shall be phased out after customs duties have been eliminated in accordance with the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1.

16. Sweet corn TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-SC" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 800 metric tons as from the date of entry into force of this Agreement.

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 2001 90 30, 2004 90 10 and 2005 80 00.

17. Apple juice TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-AJ" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 2 000 metric tons as from the date of entry into force of this Agreement.

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 2009 79 11 and 2009 79 91.

18. Fruit preparations TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-FP" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 10 000 metric tons as from the date of entry into force of this Agreement.

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 2007 10 10, 2007 91 30, 2007 99 20, ex 2007 99 31, ex 2007 99 33, ex 2007 99 39, 2008 30 19 and 2008 40 19.

19. Ethanol TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-EL" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 2 000 metric tons as from the date of entry into force of this Agreement.

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 2207 10 00 and 2207 20 00.

20. Rum TRQ

(a) Originating goods provided for in items with the notation "TRQ-RM" in the tariff elimination schedule of the EU Party in Appendix 9-1 and listed in subparagraph (b) of this paragraph shall be duty-free in the aggregate annual quantity of 500 hectolitres (equivalent pure alcohol) as from the date of entry into force of this Agreement.

(b) This paragraph applies to originating goods classified in the following tariff items: 2208 40 11, 2208 40 39, 2208 40 51 and 2208 40 99.

21. With respect to the TRQ set out in paragraph 6, the following conversion factors shall be used to convert product weight into shell egg equivalent:

Tariff line	Tariff line description (for illustrative purposes only)	Conversion factor
0407 11 00	Fertilised eggs for incubation, of domestic fowls	100 %
0407 19 11	Fertilised eggs for incubation, of domestic turkeys or domestic geese	100 %
0407 19 19	Fertilised poultry eggs for incubation (excl. of turkeys, geese and fowls)	100 %
0407 21 00	Fresh eggs of domestic fowls, in shell (excl. fertilised for incubation)	100 %
0407 29 10	Fresh poultry eggs, in shell (excl. of fowls, and fertilised for incubation)	100 %
0407 90 10	Poultry eggs, in shell, preserved or cooked	100 %
0408 11 80	Egg yolks, dried, for human consumption, whether or not containing added sugar or other sweetening matter	246 %

Tariff line	Tariff line description (for illustrative purposes only)	Conversion factor
0408 19 81	Egg yolks, liquid, suitable for human consumption, whether or not containing added sugar or other sweetening matter	116 %
0408 19 89	Egg yolks (other than liquid), frozen or otherwise preserved, suitable for human consumption, whether or not containing added sugar or other sweetening matter (excl. dried)	116 %
0408 91 80	Dried birds' eggs, not in shell, whether or not containing added sugar or other sweetening matter, suitable for human consumption (excl. egg yolks)	452 %
0408 99 80	Birds' eggs, not in shell, fresh, cooked by steaming or by boiling in water, moulded, frozen or otherwise preserved, whether or not containing added sugar or other sweetening matter, suitable for human consumption (excl. dried and egg yolks)	116 %
3502 11 90	Egg albumin, dried (e.g. in sheets, scales, flakes, powder), fit for human consumption	856 %
3502 19 90	Egg albumin, fit for human consumption (excl. dried, e.g. in sheets, flakes, crystals, powder)	116 %

Appendix 9-1

TARIFF SCHEDULE OF THE EU PARTY

Note 1: The scope of products in this list is determined by CN codes as set out in Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1577[1].

Note 2: Goods originating in Chile imported into the EU Party and classified in a tariff item with an annotation referring to this Note will continue to receive duty free treatment as agreed under the 2002 Association Agreement.

Note 3: The Entry Price System is set out in Annex 2 to the Combined nomenclature in Annex I to Implementing Regulation (EU) 2020/1577.

[1] Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1577 of 21 September 2020 amending Annex I to Council Regulation (EEC) No 2658/87 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff (OJ EU L 361, 30.10.2020, p. 1).

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0101 21 00	-- Pure-bred breeding animals	0	0	See Note 2
0101 29 10	--- For slaughter	0	0	See Note 2
0101 29 90	--- Other	0	0	See Note 2
0101 30 00	- Asses	0	0	See Note 2
0101 90 00	- Other	0	0	See Note 2
0102 21 10	--- Heifers (female bovines that have never calved)	0	0	See Note 2
0102 21 30	--- Cows	0	0	See Note 2
0102 21 90	--- Other	0	0	See Note 2
0102 29 05	--- Of the sub-genus *Bibos* or of the sub-genus *Poephagus*	0	0	See Note 2
0102 29 10	---- Of a weight not exceeding 80 kg	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 21	----- For slaughter	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 29	----- Other	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 41	----- For slaughter	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0102 29 49	----- Other	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 51	------ For slaughter	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 59	------ Other	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 61	------ For slaughter	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 69	------ Other	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 91	------ For slaughter	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 99	------ Other	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 31 00	-- Pure-bred breeding animals	0	0	See Note 2
0102 39 10	--- Domestic species	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 39 90	--- Other	0	0	See Note 2
0102 90 20	-- Pure-bred breeding animals	0	0	See Note 2
0102 90 91	--- Domestic species	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 90 99	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0103 10 00	- Pure-bred breeding animals	0	0	See Note 2
0103 91 10	--- Domestic species	41,2 EUR/100 kg	7	
0103 91 90	--- Other	0	0	See Note 2
0103 92 11	---- Sows having farrowed at least once, of a weight of not less than 160 kg	35,1 EUR/100 kg	7	
0103 92 19	---- Other	41,2 EUR/100 kg	7	
0103 92 90	--- Other	0	0	See Note 2
0104 10 10	-- Pure-bred breeding animals	0	0	See Note 2
0104 10 30	--- Lambs (up to a year old)	80,5 EUR/100 kg	7	
0104 10 80	--- Other	80,5 EUR/100 kg	7	
0104 20 10	-- Pure-bred breeding animals	0	0	See Note 2
0104 20 90	-- Other	80,5 EUR/100 kg	7	
0105 11 11	---- Laying stocks	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 11 19	---- Other	52 EUR/1 000 p/st	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0105 11 91	---- Laying stocks	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 11 99	---- Other	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 12 00	-- Turkeys	152 EUR/1 000 p/st	7	
0105 13 00	-- Ducks	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 14 00	-- Geese	152 EUR/1 000 p/st	7	
0105 15 00	-- Guinea fowls	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 94 00	-- Fowls of the species *Gallus domesticus*	20,9 EUR/100 kg	7	
0105 99 10	--- Ducks	32,3 EUR/100 kg	7	
0105 99 20	--- Geese	31,6 EUR/100 kg	7	
0105 99 30	--- Turkeys	23,8 EUR/100 kg	7	
0105 99 50	--- Guinea fowls	34,5 EUR/100 kg	7	
0106 11 00	-- Primates	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0106 12 00	-- Whales, dolphins and porpoises (mammals of the order Cetacea); manatees and dugongs (mammals of the order Sirenia); seals, sea lions and walruses (mammals of the suborder Pinnipedia)	0	0	See Note 2
0106 13 00	-- Camels and other camelids (Camelidae)	0	0	See Note 2
0106 14 10	--- Domestic rabbits	0	0	See Note 2
0106 14 90	--- Other	0	0	See Note 2
0106 19 00	-- Other	0	0	See Note 2
0106 20 00	- Reptiles (including snakes and turtles)	0	0	See Note 2
0106 31 00	-- Birds of prey	0	0	See Note 2
0106 32 00	-- Psittaciformes (including parrots, parakeets, macaws and cockatoos)	0	0	See Note 2
0106 33 00	-- Ostriches; emus (*Dromaius novaehollandiae*)	0	0	See Note 2
0106 39 10	--- Pigeons	0	0	See Note 2
0106 39 80	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0106 41 00	-- Bees	0	0	See Note 2
0106 49 00	-- Other	0	0	See Note 2
0106 90 00	- Other	0	0	See Note 2
0201 10 00	- Carcases and half-carcases	12,8 + 176,8 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 20 20	-- "Compensated" quarters	12,8 + 176,8 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 20 30	-- Unseparated or separated forequarters	12,8 + 141,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 20 50	-- Unseparated or separated hindquarters	12,8 + 212,2 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 20 90	-- Other	12,8 + 265,2 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 30 00	- Boneless	12,8 + 303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 10 00	- Carcases and half-carcases	12,8 + 176,8 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 20 10	-- "Compensated" quarters	12,8 + 176,8 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 20 30	-- Unseparated or separated forequarters	12,8 + 141,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 20 50	-- Unseparated or separated hindquarters	12,8 + 221,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 20 90	-- Other	12,8 + 265,3 EUR/100 kg	E	TRQ-BF

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0202 30 10	-- Forequarters, whole or cut into a maximum of five pieces, each quarter being in a single block; "compensated" quarters in two blocks, one of which contains the forequarter, whole or cut into a maximum of five pieces, and the other, the hindquarter, excluding the tenderloin, in one piece	12,8 + 221,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 30 50	-- Crop, chuck-and-blade and brisket cuts	12,8 + 221,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 30 90	-- Other	12,8 + 304,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0203 11 10	--- Of domestic swine	53,6 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 11 90	--- Other	0	0	See Note 2
0203 12 11	---- Hams and cuts thereof	77,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 12 19	---- Shoulders and cuts thereof	60,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 12 90	--- Other	0	0	See Note 2
0203 19 11	---- Fore-ends and cuts thereof	60,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 13	---- Loins and cuts thereof, with bone in	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 15	---- Bellies (streaky) and cuts thereof	46,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PK

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0203 19 55	----- Boneless	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 59	----- Other	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 90	--- Other	0	0	See Note 2
0203 21 10	--- Of domestic swine	53,6 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 21 90	--- Other	0	0	See Note 2
0203 22 11	---- Hams and cuts thereof	77,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 22 19	---- Shoulders and cuts thereof	60,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 22 90	--- Other	0	0	See Note 2
0203 29 11	---- Fore-ends and cuts thereof	60,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 13	---- Loins and cuts thereof, with bone in	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 15	---- Bellies (streaky) and cuts thereof	46,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 55	----- Boneless	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 59	----- Other	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 90	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0204 10 00	- Carcases and half-carcases of lamb, fresh or chilled	12,8 + 171,3 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 21 00	-- Carcases and half-carcases	12,8 + 171,3 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 22 10	--- Short forequarters	12,8 + 119,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 22 30	--- Chines and/or best ends	12,8 + 188,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 22 50	--- Legs	12,8 + 222,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 22 90	--- Other	12,8 + 222,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 23 00	-- Boneless	12,8 + 311,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 30 00	- Carcases and half-carcases of lamb, frozen	12,8 + 128,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 41 00	-- Carcases and half-carcases	12,8 + 128,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 42 10	--- Short forequarters	12,8 + 90,2 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 42 30	--- Chines and/or best ends	12,8 + 141,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 42 50	--- Legs	12,8 + 167,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 42 90	--- Other	12,8 + 167,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0204 43 10	--- Of lamb	12,8 + 234,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 43 90	--- Other	12,8 + 234,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 11	--- Carcases and half-carcases	12,8 + 171,3 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 13	--- Short forequarters	12,8 + 119,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 15	--- Chines and/or best ends	12,8 + 188,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 19	--- Legs	12,8 + 222,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 31	---- Cuts with bone in	12,8 + 222,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 39	---- Boneless cuts	12,8 + 311,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 51	--- Carcases and half-carcases	12,8 + 128,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 53	--- Short forequarters	12,8 + 90,2 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 55	--- Chines and/or best ends	12,8 + 141,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 59	--- Legs	12,8 + 167,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 71	---- Cuts with bone in	12,8 + 167,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 79	---- Boneless cuts	12,8 + 234,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0205 00 20	- Fresh or chilled	0	0	See Note 2
0205 00 80	- Frozen	0	0	See Note 2
0206 10 10	-- For the manufacture of pharmaceutical products	0	0	See Note 2
0206 10 95	--- Thick skirt and thin skirt	12,8 + 303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0206 10 98	--- Other	0	0	See Note 2
0206 21 00	-- Tongues	0	0	See Note 2
0206 22 00	-- Livers	0	0	See Note 2
0206 29 10	--- For the manufacture of pharmaceutical products	0	0	See Note 2
0206 29 91	---- Thick skirt and thin skirt	12,8 + 304,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0206 29 99	---- Other	0	0	See Note 2
0206 30 00	- Of swine, fresh or chilled	0	0	See Note 2
0206 41 00	-- Livers	0	0	See Note 2
0206 49 00	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0206 80 10	-- For the manufacture of pharmaceutical products	0	0	See Note 2
0206 80 91	--- Of horses, asses, mules and hinnies	0	0	See Note 2
0206 80 99	--- Of sheep and goats	0	0	See Note 2
0206 90 10	-- For the manufacture of pharmaceutical products	0	0	See Note 2
0206 90 91	--- Of horses, asses, mules and hinnies	0	0	See Note 2
0206 90 99	--- Of sheep and goats	0	0	See Note 2
0207 11 10	--- Plucked and gutted, with heads and feet, known as "83 % chickens"	26,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 11 30	--- Plucked and drawn, without heads and feet but with necks, hearts, livers and gizzards, known as "70 % chickens"	29,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 11 90	--- Plucked and drawn, without heads and feet and without necks, hearts, livers and gizzards, known as "65 % chickens", or otherwise presented	32,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 12 10	--- Plucked and drawn, without heads and feet but with necks, hearts, livers and gizzards, known as "70 % chickens"	29,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0207 12 90	--- Plucked and drawn, without heads and feet and without necks, hearts, livers and gizzards, known as "65 % chickens", or otherwise presented	32,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 10	---- Boneless	102,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 20	----- Halves or quarters	35,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 30	----- Whole wings, with or without tips	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 40	----- Backs, necks, backs with necks attached, rumps and wing-tips	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 50	----- Breasts and cuts thereof	60,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 60	----- Legs and cuts thereof	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 70	----- Other	100,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 91	---- Livers	0	0	See Note 2
0207 13 99	---- Other	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 10	---- Boneless	102,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 20	----- Halves or quarters	35,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0207 14 30	----- Whole wings, with or without tips	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 40	----- Backs, necks, backs with necks attached, rumps and wing-tips	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 50	----- Breasts and cuts thereof	60,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 60	----- Legs and cuts thereof	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 70	----- Other	100,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 91	---- Livers	0	0	See Note 2
0207 14 99	---- Other	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 24 10	--- Plucked and drawn, without heads and feet but with necks, hearts, livers and gizzards, known as "80 % turkeys"	34 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 24 90	--- Plucked and drawn, without heads and feet and without necks, hearts, livers and gizzards, known as "73 % turkeys", or otherwise presented	37,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 25 10	--- Plucked and drawn, without heads and feet but with necks, hearts, livers and gizzards, known as "80 % turkeys"	34 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0207 25 90	--- Plucked and drawn, without heads and feet and without necks, hearts, livers and gizzards, known as "73 % turkeys", or otherwise presented	37,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 10	---- Boneless	85,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 20	----- Halves or quarters	41 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 30	----- Whole wings, with or without tips	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 40	----- Backs, necks, backs with necks attached, rumps and wing-tips	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 50	----- Breasts and cuts thereof	67,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 60	------ Drumsticks and cuts of drumsticks	25,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 70	------ Other	46 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 80	----- Other	83 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 91	---- Livers	0	0	See Note 2
0207 26 99	---- Other	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 10	---- Boneless	85,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0207 27 20	----- Halves or quarters	41 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 30	----- Whole wings, with or without tips	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 40	----- Backs, necks, backs with necks attached, rumps and wing-tips	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 50	----- Breasts and cuts thereof	67,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 60	------ Drumsticks and cuts thereof	25,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 70	------ Other	46 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 80	----- Other	83 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 91	---- Livers	0	0	See Note 2
0207 27 99	---- Other	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 41 20	--- Plucked, bled, gutted but not drawn, with heads and feet, known as "85 % ducks"	38 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 41 30	--- Plucked and drawn, without heads and feet but with necks, hearts, livers and gizzards, known as "70 % ducks"	46,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0207 41 80	--- Plucked and drawn, without heads and feet and without necks, hearts, livers and gizzards, known as "63 % ducks", or otherwise presented	51,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 42 30	--- Plucked and drawn, without heads and feet but with necks, hearts, livers and gizzards, known as "70 % ducks"	46,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 42 80	--- Plucked and drawn, without heads and feet and without necks, hearts, livers and gizzards, known as "63 % ducks", or otherwise presented	51,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 43 00	-- Fatty livers, fresh or chilled	0	0	See Note 2
0207 44 10	---- Boneless	128,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 21	----- Halves or quarters	56,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 31	----- Whole wings, with or without tips	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 41	----- Backs, necks, backs with necks attached, rumps and wing-tips	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 51	----- Breasts and cuts thereof	115,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0207 44 61	----- Legs and cuts thereof	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 71	----- Paletots	66 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 81	----- Other	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 91	---- Livers, other than fatty livers	0	0	See Note 2
0207 44 99	---- Other	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 10	---- Boneless	128,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 21	----- Halves or quarters	56,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 31	----- Whole wings, with or without tips	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 41	----- Backs, necks, backs with necks attached, rumps and wing-tips	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 51	----- Breasts and cuts thereof	115,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 61	----- Legs and cuts thereof	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 71	----- Paletots	66 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 81	----- Other	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0207 45 93	----- Fatty livers	0	0	See Note 2
0207 45 95	----- Other	0	0	See Note 2
0207 45 99	---- Other	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 51 10	--- Plucked, bled, not drawn, with heads and feet, known as "82 % geese"	45,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 51 90	--- Plucked and drawn, without heads and feet, with or without hearts and gizzards, known as "75 % geese", or otherwise presented	48,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 52 10	--- Plucked, bled, not drawn, with heads and feet, known as "82 % geese"	45,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 52 90	--- Plucked and drawn, without heads and feet, with or without hearts and gizzards, known as "75 % geese", or otherwise presented	48,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 53 00	-- Fatty livers, fresh or chilled	0	0	See Note 2
0207 54 10	---- Boneless	110,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0207 54 21	----- Halves or quarters	52,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 31	----- Whole wings, with or without tips	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 41	----- Backs, necks, backs with necks attached, rumps and wing-tips	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 51	----- Breasts and cuts thereof	86,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 61	----- Legs and cuts thereof	69,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 71	----- Paletots	66 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 81	----- Other	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 91	---- Livers, other than fatty livers	0	0	See Note 2
0207 54 99	---- Other	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 10	---- Boneless	110,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 21	----- Halves or quarters	52,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 31	----- Whole wings, with or without tips	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0207 55 41	----- Backs, necks, backs with necks attached, rumps and wing-tips	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 51	----- Breasts and cuts thereof	86,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 61	----- Legs and cuts thereof	69,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 71	----- Paletots	66 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 81	----- Other	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 93	----- Fatty livers	0	0	See Note 2
0207 55 95	----- Other	0	0	See Note 2
0207 55 99	---- Other	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 05	-- Not cut in pieces, fresh, chilled or frozen	49,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 10	---- Boneless	128,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 21	----- Halves or quarters	54,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 31	----- Whole wings, with or without tips	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0207 60 41	----- Backs, necks, backs with necks attached, rumps and wing-tips	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 51	----- Breasts and cuts thereof	115,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 61	----- Legs and cuts thereof	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 81	----- Other	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 91	---- Livers	0	0	See Note 2
0207 60 99	---- Other	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0208 10 10	-- Of domestic rabbits	0	0	See Note 2
0208 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
0208 30 00	- Of primates	0	0	See Note 2
0208 40 10	-- Whale meat	0	0	See Note 2
0208 40 20	-- Seal meat	0	0	See Note 2
0208 40 80	-- Other	0	0	See Note 2
0208 50 00	- Of reptiles (including snakes and turtles)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0208 60 00	- Of camels and other camelids (Camelidae)	0	0	See Note 2
0208 90 10	-- Of domestic pigeons	0	0	See Note 2
0208 90 30	-- Of game, other than of rabbits or hares	0	0	See Note 2
0208 90 60	-- Of reindeer	0	0	See Note 2
0208 90 70	-- Frogs' legs	0	0	See Note 2
0208 90 98	-- Other	0	0	See Note 2
0209 10 11	--- Fresh, chilled, frozen, salted or in brine	21,4 EUR/100 kg	7	
0209 10 19	--- Dried or smoked	23,6 EUR/100 kg	7	
0209 10 90	-- Pig fat, other than that of subheading 0209 10 11 or 0209 10 19	12,9 EUR/100 kg	7	
0209 90 00	- Other	41,5 EUR/100 kg	7	
0210 11 11	----- Hams and cuts thereof	77,8 EUR/100 kg	7	
0210 11 19	----- Shoulders and cuts thereof	60,1 EUR/100 kg	7	
0210 11 31	----- Hams and cuts thereof	151,2 EUR/100 kg	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0210 11 39	----- Shoulders and cuts thereof	119 EUR/100 kg	7	
0210 11 90	--- Other	0	0	See Note 2
0210 12 11	---- Salted or in brine	46,7 EUR/100 kg	7	
0210 12 19	---- Dried or smoked	77,8 EUR/100 kg	7	
0210 12 90	--- Other	0	0	See Note 2
0210 19 10	----- Bacon sides or spencers	68,7 EUR/100 kg	7	
0210 19 20	----- Three-quarter sides or middles	75,1 EUR/100 kg	7	
0210 19 30	----- Fore-ends and cuts thereof	60,1 EUR/100 kg	7	
0210 19 40	----- Loins and cuts thereof	86,9 EUR/100 kg	7	
0210 19 50	----- Other	86,9 EUR/100 kg	7	
0210 19 60	----- Fore-ends and cuts thereof	119 EUR/100 kg	7	
0210 19 70	----- Loins and cuts thereof	149,6 EUR/100 kg	7	
0210 19 81	------ Boneless	151,2 EUR/100 kg	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0210 19 89	------ Other	151,2 EUR/100 kg	7	
0210 19 90	--- Other	0	0	See Note 2
0210 20 10	-- With bone in	15,4 + 265,2 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0210 20 90	-- Boneless	15,4 + 303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0210 91 00	-- Of primates	0	0	See Note 2
0210 92 10	--- Of whales, dolphins and porpoises (mammals of the order Cetacea); of manatees and dugongs (mammals of the order Sirenia)	0	0	See Note 2
0210 92 91	---- Meat	0	0	See Note 2
0210 92 92	---- Offal	0	0	See Note 2
0210 92 99	---- Edible flours and meals of meat or meat offal	15,4 + 303,4 EUR/100 kg	7	
0210 93 00	-- Of reptiles (including snakes and turtles)	0	0	See Note 2
0210 99 10	---- Of horses, salted, in brine or dried	0	0	See Note 2
0210 99 21	----- With bone in	222,7 EUR/100 kg	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0210 99 29	----- Boneless	311,8 EUR/100 kg	7	
0210 99 31	---- Of reindeer	0	0	See Note 2
0210 99 39	---- Other	0	0	See Note 2
0210 99 41	----- Livers	64,9 EUR/100 kg	7	
0210 99 49	----- Other	47,2 EUR/100 kg	7	
0210 99 51	----- Thick skirt and thin skirt	15,4 + 303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0210 99 59	----- Other	0	0	See Note 2
0210 99 71	------ Fatty livers of geese or ducks, salted or in brine	0	0	See Note 2
0210 99 79	------ Other	0	0	See Note 2
0210 99 85	----- Other	0	0	See Note 2
0210 99 90	--- Edible flours and meals of meat or meat offal	15,4 + 303,4 EUR/100 kg	7	
0301 11 00	-- Freshwater fish	0	0	See Note 2
0301 19 00	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0301 91 10	--- Of the species *Oncorhynchus apache* or *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	See Note 2
0301 91 90	--- Other	0	0	See Note 2
0301 92 10	--- Of a length of less than 12 cm	0	0	See Note 2
0301 92 30	--- Of a length of 12 cm or more but less than 20 cm	0	0	See Note 2
0301 92 90	--- Of a length of 20 cm or more	0	0	See Note 2
0301 93 00	-- Carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0	0	See Note 2
0301 94 10	--- Atlantic bluefin tuna (*Thunnus thynnus*)	0	0	See Note 2
0301 94 90	--- Pacific bluefin tuna (*Thunnus orientalis*)	0	0	See Note 2
0301 95 00	-- Southern bluefin tuna (*Thunnus maccoyii*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0301 99 11	---- Pacific salmon (*Oncorhynchus nerka*, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou* and *Oncorhynchus rhodurus*), Atlantic salmon (*Salmo salar*) and Danube salmon (*Hucho hucho*)	0	0	See Note 2
0301 99 17	---- Other	0	0	See Note 2
0301 99 85	--- Other	0	0	See Note 2
0302 11 10	--- Of the species *Oncorhynchus apache* or *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	See Note 2
0302 11 20	--- Of the species *Oncorhynchus mykiss*, with heads and gills on, gutted, weighing more than 1,2 kg each, or with heads off, gilled and gutted, weighing more than 1 kg each	0	0	See Note 2
0302 11 80	--- Other	0	0	See Note 2
0302 13 00	-- Pacific salmon (*Oncorhynchus nerka*, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou* and *Oncorhynchus rhodurus*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0302 14 00	-- Atlantic salmon (*Salmo salar*) and Danube salmon (*Hucho hucho*)	0	0	See Note 2
0302 19 00	-- Other	0	0	See Note 2
0302 21 10	--- Lesser or Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*)	0	0	See Note 2
0302 21 30	--- Atlantic halibut (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	See Note 2
0302 21 90	--- Pacific halibut (*Hippoglossus stenolepis*)	0	0	See Note 2
0302 22 00	-- Plaice (*Pleuronectes platessa*)	0	0	See Note 2
0302 23 00	-- Sole (*Solea* spp.)	0	0	See Note 2
0302 24 00	-- Turbots (*Psetta maxima*)	0	0	See Note 2
0302 29 10	--- Megrim (*Lepidorhombus* spp.)	0	0	See Note 2
0302 29 80	--- Other	0	0	See Note 2
0302 31 10	--- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0302 31 90	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0302 32 10	--- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0302 32 90	--- Other	0	0	See Note 2
0302 33 10	--- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0302 33 90	--- Other	0	0	See Note 2
0302 34 10	--- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0302 34 90	--- Other	0	0	See Note 2
0302 35 11	---- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0302 35 19	---- Other	0	0	See Note 2
0302 35 91	---- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0302 35 99	---- Other	0	0	See Note 2
0302 36 10	--- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0302 36 90	--- Other	0	0	See Note 2
0302 39 20	--- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0302 39 80	--- Other	0	0	See Note 2
0302 41 00	-- Herrings (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	See Note 2
0302 42 00	-- Anchovies (*Engraulis* spp.)	0	0	See Note 2
0302 43 10	--- Sardines of the species *Sardina pilchardus*	0	0	See Note 2
0302 43 30	--- Sardines of the genus *Sardinops*; sardinella (*Sardinella* spp.)	0	0	See Note 2
0302 43 90	--- Brisling or sprats (*Sprattus sprattus*)	0	0	See Note 2
0302 44 00	-- Mackerel (*Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus*)	0	0	See Note 2
0302 45 10	--- Atlantic horse mackerel (*Trachurus trachurus*)	0	0	See Note 2
0302 45 30	--- Chilean jack mackerel (*Trachurus murphyi*)	0	0	See Note 2
0302 45 90	--- Other	0	0	See Note 2
0302 46 00	-- Cobia (*Rachycentron canadum*)	0	0	See Note 2
0302 47 00	-- Swordfish (*Xiphias gladius*)	0	0	See Note 2
0302 49 11	---- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0302 49 19	---- Other	0	0	See Note 2
0302 49 90	--- Other	0	0	See Note 2
0302 51 10	--- Of the species *Gadus morhua*	0	0	See Note 2
0302 51 90	--- Other	0	0	See Note 2
0302 52 00	-- Haddock (*Melanogrammus aeglefinus*)	0	0	See Note 2
0302 53 00	-- Coalfish (*Pollachius virens*)	0	0	See Note 2
0302 54 11	---- Cape hake (shallow-water hake) (*Merluccius capensis*) and deepwater hake (deepwater Cape hake) (*Merluccius paradoxus*)	11,5	0	
0302 54 15	---- Southern hake (*Merluccius australis*)	11,5	0	
0302 54 19	---- Other	11,5	0	
0302 54 90	--- Hake of the genus *Urophycis*	11,5	0	
0302 55 00	-- Alaska pollock (*Theragra chalcogramma*)	0	0	See Note 2
0302 56 00	-- Blue whiting (*Micromesistius poutassou*, *Micromesistius australis*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0302 59 10	--- Polar cod (*Boreogadus saida*)	0	0	See Note 2
0302 59 20	--- Whiting (*Merlangius merlangus*)	0	0	See Note 2
0302 59 30	--- Pollack (*Pollachius pollachius*)	0	0	See Note 2
0302 59 40	--- Ling (*Molva* spp.)	0	0	See Note 2
0302 59 90	--- Other	0	0	See Note 2
0302 71 00	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.)	0	0	See Note 2
0302 72 00	-- Catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0	0	See Note 2
0302 73 00	-- Carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0	0	See Note 2
0302 74 00	-- Eels (*Anguilla* spp.)	0	0	See Note 2
0302 79 00	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0302 81 15	--- Piked dogfish (*Squalus acanthias*) and catsharks (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	See Note 2
0302 81 30	--- Porbeagle shark (*Lamna nasus*)	0	0	See Note 2
0302 81 40	--- Blue shark (*Prionace glauca*)	0	0	See Note 2
0302 81 80	--- Other	0	0	See Note 2
0302 82 00	-- Rays and skates (Rajidae)	0	0	See Note 2
0302 83 00	-- Toothfish (*Dissostichus* spp.)	0	0	See Note 2
0302 84 10	--- European sea bass (*Dicentrarchus labrax*)	0	0	See Note 2
0302 84 90	--- Other	0	0	See Note 2
0302 85 10	--- Of the species *Dentex dentex* or *Pagellus* spp.	0	0	See Note 2
0302 85 30	--- Gilt-head sea bream (*Sparus aurata*)	0	0	See Note 2
0302 85 90	--- Other	0	0	See Note 2
0302 89 10	--- Freshwater fish	0	0	See Note 2
0302 89 21	----- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0302 89 29	----- Other	0	0	See Note 2
0302 89 31	----- Of the species *Sebastes marinus*	0	0	See Note 2
0302 89 39	----- Other	0	0	See Note 2
0302 89 40	---- Ray's bream (*Brama* spp.)	0	0	See Note 2
0302 89 50	---- Monkfish (*Lophius* spp.)	0	0	See Note 2
0302 89 60	---- Pink cusk-eel (*Genypterus blacodes*)	0	0	See Note 2
0302 89 90	---- Other	0	0	See Note 2
0302 91 00	-- Livers, roes and milt	0	0	See Note 2
0302 92 00	-- Shark fins	0	0	See Note 2
0302 99 00	-- Other	0	0	See Note 2
0303 11 00	-- Sockeye salmon (red salmon) (*Oncorhynchus nerka*)	0	0	See Note 2
0303 12 00	-- Other Pacific salmon (*Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou* and *Oncorhynchus rhodurus*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0303 13 00	-- Atlantic salmon (*Salmo salar*) and Danube salmon (*Hucho hucho*)	0	0	See Note 2
0303 14 10	--- Of the species *Oncorhynchus apache* or *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	See Note 2
0303 14 20	--- Of the species *Oncorhynchus mykiss*, with heads and gills on, gutted, weighing more than 1,2 kg each, or with heads off, gilled and gutted, weighing more than 1 kg each	0	0	See Note 2
0303 14 90	--- Other	0	0	See Note 2
0303 19 00	-- Other	0	0	See Note 2
0303 23 00	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.)	0	0	See Note 2
0303 24 00	-- Catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0	0	See Note 2
0303 25 00	-- Carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0303 26 00	-- Eels (*Anguilla* spp.)	0	0	See Note 2
0303 29 00	-- Other	0	0	See Note 2
0303 31 10	--- Lesser or Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*)	0	0	See Note 2
0303 31 30	--- Atlantic halibut (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	See Note 2
0303 31 90	--- Pacific halibut (*Hippoglossus stenolepis*)	0	0	See Note 2
0303 32 00	-- Plaice (*Pleuronectes platessa*)	0	0	See Note 2
0303 33 00	-- Sole (*Solea* spp.)	0	0	See Note 2
0303 34 00	-- Turbots (*Psetta maxima*)	0	0	See Note 2
0303 39 10	--- Flounder (*Platichthys flesus*)	0	0	See Note 2
0303 39 30	--- Fish of the genus *Rhombosolea*	0	0	See Note 2
0303 39 50	--- Fish of the species *Pelotreis flavilatus* or *Peltorhamphus novaezelandiae*	0	0	See Note 2
0303 39 85	--- Other	0	0	See Note 2
0303 41 10	--- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0303 41 90	--- Other	0	0	See Note 2
0303 42 20	--- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0303 42 90	--- Other	0	0	See Note 2
0303 43 10	--- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0303 43 90	--- Other	0	0	See Note 2
0303 44 10	--- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0303 44 90	--- Other	0	0	See Note 2
0303 45 12	---- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0303 45 18	---- Other	0	0	See Note 2
0303 45 91	---- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0303 45 99	---- Other	0	0	See Note 2
0303 46 10	--- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0303 46 90	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0303 49 20	--- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0303 49 85	--- Other	0	0	See Note 2
0303 51 00	-- Herrings (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*)	0	0	See Note 2
0303 53 10	--- Sardines of the species *Sardina pilchardus*	0	0	See Note 2
0303 53 30	--- Sardines of the genus *Sardinops*; sardinella (*Sardinella* spp.)	0	0	See Note 2
0303 53 90	--- Brisling or sprats (*Sprattus sprattus*)	0	0	See Note 2
0303 54 10	--- Of the species *Scomber scombrus* or *Scomber japonicus*	0	0	See Note 2
0303 54 90	--- Of the species *Scomber australasicus*	0	0	See Note 2
0303 55 10	--- Atlantic horse mackerel (*Trachurus trachurus*)	0	0	See Note 2
0303 55 30	--- Chilean jack mackerel (*Trachurus murphyi*)	0	0	See Note 2
0303 55 90	--- Other	0	0	See Note 2
0303 56 00	-- Cobia (*Rachycentron canadum*)	0	0	See Note 2
0303 57 00	-- Swordfish (*Xiphias gladius*)	0	0	See Note 2
0303 59 10	--- Anchovies (*Engraulis* spp.)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0303 59 21	---- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0303 59 29	---- Other	0	0	See Note 2
0303 59 90	--- Other	0	0	See Note 2
0303 63 10	--- Of the species *Gadus morhua*	0	0	See Note 2
0303 63 30	--- Of the species *Gadus ogac*	0	0	See Note 2
0303 63 90	--- Of the species *Gadus macrocephalus*	0	0	See Note 2
0303 64 00	-- Haddock (*Melanogrammus aeglefinus*)	0	0	See Note 2
0303 65 00	-- Coalfish (*Pollachius virens*)	0	0	See Note 2
0303 66 11	---- Cape hake (shallow-water hake) (*Merluccius capensis*) and deepwater hake (deepwater Cape hake) (*Merluccius paradoxus*)	0	0	See Note 2
0303 66 12	---- Argentine hake (Southwest Atlantic hake) (*Merluccius hubbsi*)	0	0	See Note 2
0303 66 13	---- Southern hake (*Merluccius australis*)	0	0	See Note 2
0303 66 19	---- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0303 66 90	--- Hake of the genus *Urophycis*	0	0	See Note 2
0303 67 00	-- Alaska pollock (*Theragra chalcogramma*)	0	0	See Note 2
0303 68 10	--- Blue whiting (*Micromesistius poutassou*)	0	0	See Note 2
0303 68 90	--- Southern blue whiting (*Micromesistius australis*)	0	0	See Note 2
0303 69 10	--- Polar cod (*Boreogadus saida*)	0	0	See Note 2
0303 69 30	--- Whiting (*Merlangius merlangus*)	0	0	See Note 2
0303 69 50	--- Pollack (*Pollachius pollachius*)	0	0	See Note 2
0303 69 70	--- Blue grenadier (*Macruronus novaezelandiae*)	0	0	See Note 2
0303 69 80	--- Ling (*Molva* spp.)	0	0	See Note 2
0303 69 90	--- Other	0	0	See Note 2
0303 81 15	--- Piked dogfish (*Squalus acanthias*) and catsharks (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	See Note 2
0303 81 30	--- Porbeagle shark (*Lamna nasus*)	0	0	See Note 2
0303 81 40	--- Blue shark (*Prionace glauca*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0303 81 90	--- Other	0	0	See Note 2
0303 82 00	-- Rays and skates (Rajidae)	0	0	See Note 2
0303 83 00	-- Toothfish (*Dissostichus* spp.)	0	0	See Note 2
0303 84 10	--- European sea bass (*Dicentrarchus labrax*)	0	0	See Note 2
0303 84 90	--- Other	0	0	See Note 2
0303 89 10	--- Freshwater fish	0	0	See Note 2
0303 89 21	----- For the industrial manufacture of products of heading 1604	0	0	See Note 2
0303 89 29	----- Other	0	0	See Note 2
0303 89 31	----- Of the species *Sebastes marinus*	0	0	See Note 2
0303 89 39	----- Other	0	0	See Note 2
0303 89 40	---- Fish of the species *Orcynopsis unicolor*	0	0	See Note 2
0303 89 50	---- Sea bream (*Dentex dentex*, *Pagellus* spp.)	0	0	See Note 2
0303 89 55	---- Gilt-head sea bream (*Sparus aurata*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0303 89 60	---- Ray's bream (*Brama* spp.)	0	0	See Note 2
0303 89 65	---- Monkfish (*Lophius* spp.)	0	0	See Note 2
0303 89 70	---- Pink cusk-eel (*Genypterus blacodes*)	0	0	See Note 2
0303 89 90	---- Other	0	0	See Note 2
0303 91 10	--- Hard and soft roes for the manufacture of deoxyribonucleic acid or protamine sulphate	0	0	See Note 2
0303 91 90	--- Other	0	0	See Note 2
0303 92 00	-- Shark fins	0	0	See Note 2
0303 99 00	-- Other	0	0	See Note 2
0304 31 00	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.)	0	0	See Note 2
0304 32 00	-- Catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0	0	See Note 2
0304 33 00	-- Nile perch (*Lates niloticus*)	0	0	See Note 2
0304 39 00	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0304 41 00	-- Pacific salmon (*Oncorhynchus nerka*, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou* and *Oncorhynchus rhodurus*), Atlantic salmon (*Salmo salar*) and Danube salmon (*Hucho hucho*)	0	0	See Note 2
0304 42 10	--- Of the species *Oncorhynchus mykiss*, weighing more than 400 g each	0	0	See Note 2
0304 42 50	--- Of the species *Oncorhynchus apache* or *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	See Note 2
0304 42 90	--- Other	0	0	See Note 2
0304 43 00	-- Flat fish (Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae and Citharidae)	0	0	See Note 2
0304 44 10	--- Cod (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus macrocephalus*) and Polar cod (*Boreogadus saida*)	0	0	See Note 2
0304 44 30	--- Coalfish (*Pollachius virens*)	0	0	See Note 2
0304 44 90	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0304 45 00	-- Swordfish (*Xiphias gladius*)	0	0	See Note 2
0304 46 00	-- Toothfish (*Dissostichus* spp.)	0	0	See Note 2
0304 47 10	--- Piked dogfish (*Squalus acanthias*) and catsharks (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	See Note 2
0304 47 20	--- Porbeagle shark (*Lamna nasus*)	0	0	See Note 2
0304 47 30	--- Blue shark (*Prionace glauca*)	0	0	See Note 2
0304 47 90	--- Other	0	0	See Note 2
0304 48 00	-- Rays and skates (Rajidae)	0	0	See Note 2
0304 49 10	--- Freshwater fish	0	0	See Note 2
0304 49 50	---- Redfish (*Sebastes* spp.)	0	0	See Note 2
0304 49 90	---- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0304 51 00	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.), catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), eels (*Anguilla* spp.), Nile perch (*Lates niloticus*) and snakeheads (*Channa* spp.)	0	0	See Note 2
0304 52 00	-- Salmonidae	0	0	See Note 2
0304 53 00	-- Fish of the families Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae and Muraenolepididae	0	0	See Note 2
0304 54 00	-- Swordfish (*Xiphias gladius*)	0	0	See Note 2
0304 55 00	-- Toothfish (*Dissostichus* spp.)	0	0	See Note 2
0304 56 10	--- Piked dogfish (*Squalus acanthias*) and catsharks (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	See Note 2
0304 56 20	--- Porbeagle shark (*Lamna nasus*)	0	0	See Note 2
0304 56 30	--- Blue shark (*Prionace glauca*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0304 56 90	--- Other	0	0	See Note 2
0304 57 00	-- Rays and skates (Rajidae)	0	0	See Note 2
0304 59 10	--- Freshwater fish	0	0	See Note 2
0304 59 50	---- Flaps of herring	0	0	See Note 2
0304 59 90	---- Other	0	0	See Note 2
0304 61 00	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.)	0	0	See Note 2
0304 62 00	-- Catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0	0	See Note 2
0304 63 00	-- Nile perch (*Lates niloticus*)	0	0	See Note 2
0304 69 00	-- Other	0	0	See Note 2
0304 71 10	--- Cod of the species *Gadus macrocephalus*	0	0	See Note 2
0304 71 90	--- Other	0	0	See Note 2
0304 72 00	-- Haddock (*Melanogrammus aeglefinus*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0304 73 00	-- Coalfish (*Pollachius virens*)	0	0	See Note 2
0304 74 11	---- Cape hake (shallow-water hake) (*Merluccius capensis*) and deepwater hake (deepwater Cape hake) (*Merluccius paradoxus*)	0	0	See Note 2
0304 74 15	---- Argentine hake (Southwest Atlantic hake) (*Merluccius hubbsi*)	0	0	See Note 2
0304 74 19	---- Other	0	0	See Note 2
0304 74 90	--- Hake of the genus *Urophycis*	0	0	See Note 2
0304 75 00	-- Alaska pollock (*Theragra chalcogramma*)	0	0	See Note 2
0304 79 10	--- Polar cod (*Boreogadus saida*)	0	0	See Note 2
0304 79 30	--- Whiting (*Merlangius merlangus*)	0	0	See Note 2
0304 79 50	--- Blue grenadier (*Macruronus novaezelandiae*)	0	0	See Note 2
0304 79 80	--- Ling (*Molva* spp.)	0	0	See Note 2
0304 79 90	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0304 81 00	-- Pacific salmon (*Oncorhynchus nerka*, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou* and *Oncorhynchus rhodurus*), Atlantic salmon (*Salmo salar*) and Danube salmon (*Hucho hucho*)	0	0	See Note 2
0304 82 10	--- Of the species *Oncorhynchus mykiss*, weighing more than 400 g each	0	0	See Note 2
0304 82 50	--- Of the species *Oncorhynchus apache* or *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	See Note 2
0304 82 90	--- Other	0	0	See Note 2
0304 83 10	--- Plaice (*Pleuronectes platessa*)	0	0	See Note 2
0304 83 30	--- Flounder (*Platichthys flesus*)	0	0	See Note 2
0304 83 50	--- Megrim (*Lepidorhombus* spp.)	0	0	See Note 2
0304 83 90	--- Other	0	0	See Note 2
0304 84 00	-- Swordfish (*Xiphias gladius*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0304 85 00	-- Toothfish (*Dissostichus* spp.)	0	0	See Note 2
0304 86 00	-- Herrings (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	See Note 2
0304 87 00	-- Tuna (of the genus *Thunnus*), skipjack or stripe-bellied bonito (*Euthynnus* (*Katsuwonus*) *pelamis*)	0	0	See Note 2
0304 88 11	---- Piked dogfish (*Squalus acanthias*) and catsharks (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	See Note 2
0304 88 15	---- Porbeagle shark (*Lamna nasus*)	0	0	See Note 2
0304 88 18	---- Blue shark (*Prionace glauca*)	0	0	See Note 2
0304 88 19	---- Other	0	0	See Note 2
0304 88 90	--- Rays and skates (Rajidae)	0	0	See Note 2
0304 89 10	--- Freshwater fish	0	0	See Note 2
0304 89 21	----- Of the species *Sebastes marinus*	0	0	See Note 2
0304 89 29	----- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0304 89 30	---- Fish of the genus *Euthynnus*, other than the skipjack or stripe-bellied bonito (*Euthynnus* (*Katsuwonus*) *pelamis*) mentioned in subheading 0304 87 00	0	0	See Note 2
0304 89 41	----- Mackerel of the species *Scomber australasicus*	0	0	See Note 2
0304 89 49	----- Other	0	0	See Note 2
0304 89 60	---- Monkfish (*Lophius* spp.)	0	0	See Note 2
0304 89 90	---- Other	0	0	See Note 2
0304 91 00	-- Swordfish (*Xiphias gladius*)	0	0	See Note 2
0304 92 00	-- Toothfish (*Dissostichus* spp.)	0	0	See Note 2
0304 93 10	--- Surimi	0	0	See Note 2
0304 93 90	--- Other	0	0	See Note 2
0304 94 10	--- Surimi	0	0	See Note 2
0304 94 90	--- Other	0	0	See Note 2
0304 95 10	--- Surimi	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0304 95 21	----- Cod of the species *Gadus macrocephalus*	0	0	See Note 2
0304 95 25	----- Cod of the species *Gadus morhua*	0	0	See Note 2
0304 95 29	----- Other	0	0	See Note 2
0304 95 30	---- Haddock (*Melanogrammus aeglefinus*)	0	0	See Note 2
0304 95 40	---- Coalfish (*Pollachius virens*)	0	0	See Note 2
0304 95 50	---- Hake of the genus *Merluccius*	0	0	See Note 2
0304 95 60	---- Blue whiting (*Micromesistius poutassou*)	0	0	See Note 2
0304 95 90	---- Other	0	0	See Note 2
0304 96 10	--- Piked dogfish (*Squalus acanthias*) and catsharks (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	See Note 2
0304 96 20	--- Porbeagle shark (*Lamna nasus*)	0	0	See Note 2
0304 96 30	--- Blue shark (*Prionace glauca*)	0	0	See Note 2
0304 96 90	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0304 97 00	-- Rays and skates (Rajidae)	0	0	See Note 2
0304 99 10	--- Surimi	0	0	See Note 2
0304 99 21	---- Freshwater fish	0	0	See Note 2
0304 99 23	----- Herrings (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	See Note 2
0304 99 29	----- Redfish (*Sebastes* spp.)	0	0	See Note 2
0304 99 55	----- Megrim (*Lepidorhombus* spp.)	0	0	See Note 2
0304 99 61	----- Ray's bream (*Brama* spp.)	0	0	See Note 2
0304 99 65	----- Monkfish (*Lophius* spp.)	0	0	See Note 2
0304 99 99	----- Other	0	0	See Note 2
0305 10 00	- Flours, meals and pellets of fish, fit for human consumption	0	0	See Note 2
0305 20 00	- Livers, roes and milt of fish, dried, smoked, salted or in brine	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0305 31 00	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.), catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), eels (*Anguilla* spp.), Nile perch (*Lates niloticus*) and snakeheads (*Channa* spp.)	0	0	See Note 2
0305 32 11	---- Cod of the species *Gadus macrocephalus*	0	0	See Note 2
0305 32 19	---- Other	0	0	See Note 2
0305 32 90	--- Other	0	0	See Note 2
0305 39 10	--- Pacific salmon (*Oncorhynchus nerka*, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou* and *Oncorhynchus rhodurus*), Atlantic salmon (*Salmo salar*), and Danube salmon (*Hucho hucho*), salted or in brine	11,5	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0305 39 50	--- Lesser or Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*), salted or in brine	0	0	See Note 2
0305 39 90	--- Other	0	0	See Note 2
0305 41 00	-- Pacific salmon (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou* and *Oncorhynchus rhodurus*), Atlantic salmon (*Salmo salar*) and Danube salmon (*Hucho hucho*)	9,5	0	
0305 42 00	-- Herrings (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	See Note 2
0305 43 00	-- Trout (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* and *Oncorhynchus chrysogaster*)	0	0	See Note 2
0305 44 10	--- Eels (*Anguilla* spp.)	0	0	See Note 2
0305 44 90	--- Other	0	0	See Note 2
0305 49 10	--- Lesser or Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0305 49 20	--- Atlantic halibut (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	See Note 2
0305 49 30	--- Mackerel (*Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus*)	0	0	See Note 2
0305 49 80	--- Other	0	0	See Note 2
0305 51 10	--- Dried, unsalted	0	0	See Note 2
0305 51 90	--- Dried, salted	0	0	See Note 2
0305 52 00	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.), catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), eels (*Anguilla* spp.), Nile perch (*Lates niloticus*) and snakeheads (*Channa* spp.)	0	0	See Note 2
0305 53 10	--- Polar Cod (*Boreogadus saida*)	0	0	See Note 2
0305 53 90	--- Other	0	0	See Note 2
0305 54 30	--- Herrings (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0305 54 50	--- Anchovies (*Engraulis* spp.)	0	0	See Note 2
0305 54 90	--- Other	0	0	See Note 2
0305 59 70	--- Atlantic halibut (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	See Note 2
0305 59 85	--- Other	0	0	See Note 2
0305 61 00	-- Herrings (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*)	0	0	See Note 2
0305 62 00	-- Cod (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus macrocephalus*)	0	0	See Note 2
0305 63 00	-- Anchovies (*Engraulis* spp.)	0	0	See Note 2
0305 64 00	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.), catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), eels (*Anguilla* spp.), Nile perch (*Lates niloticus*) and snakeheads (*Channa* spp.)	0	0	See Note 2
0305 69 10	--- Polar cod (*Boreogadus saida*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0305 69 30	--- Atlantic halibut (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	See Note 2
0305 69 50	--- Pacific salmon (*Oncorhynchus nerka*, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou* and *Oncorhynchus rhodurus*), Atlantic salmon (*Salmo salar*) and Danube salmon (*Hucho hucho*)	0	0	See Note 2
0305 69 80	--- Other	0	0	See Note 2
0305 71 00	-- Shark fins	0	0	See Note 2
0305 72 00	-- Fish heads, tails and maws	0	0	See Note 2
0305 79 00	-- Other	0	0	See Note 2
0306 11 10	--- Crawfish tails	0	0	See Note 2
0306 11 90	--- Other	0	0	See Note 2
0306 12 10	--- Whole	0	0	See Note 2
0306 12 90	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0306 14 10	--- Crabs of the species *Paralithodes camchaticus*, *Chionoecetes* spp. or *Callinectes sapidus*	0	0	See Note 2
0306 14 30	--- Crabs of the species *Cancer pagurus*	0	0	See Note 2
0306 14 90	--- Other	0	0	See Note 2
0306 15 00	-- Norway lobsters (*Nephrops norvegicus*)	0	0	See Note 2
0306 16 91	--- Shrimps of the species *Crangon crangon*	0	0	See Note 2
0306 16 99	--- Other	0	0	See Note 2
0306 17 91	--- Deepwater rose shrimps (*Parapenaeus longirostris*)	0	0	See Note 2
0306 17 92	--- Shrimps of the genus *Penaeus*	0	0	See Note 2
0306 17 93	--- Shrimps of the family Pandalidae, other than of the genus *Pandalus*	0	0	See Note 2
0306 17 94	--- Shrimps of the genus *Crangon*, other than of the species *Crangon crangon*	0	0	See Note 2
0306 17 99	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0306 19 10	--- Freshwater crayfish	0	0	See Note 2
0306 19 90	--- Other	0	0	See Note 2
0306 31 00	-- Rock lobster and other sea crawfish (*Palinurus* spp., *Panulirus* spp., *Jasus* spp.)	0	0	See Note 2
0306 32 10	--- Live	0	0	See Note 2
0306 32 91	---- Whole	0	0	See Note 2
0306 32 99	---- Other	0	0	See Note 2
0306 33 10	--- Crabs of the species *Cancer pagurus*	0	0	See Note 2
0306 33 90	--- Other	0	0	See Note 2
0306 34 00	-- Norway lobsters (*Nephrops norvegicus*)	0	0	See Note 2
0306 35 10	---- Fresh or chilled	0	0	See Note 2
0306 35 50	---- Other	0	0	See Note 2
0306 35 90	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0306 36 10	--- Shrimps of the family Pandalidae, other than of the genus *Pandalus*	0	0	See Note 2
0306 36 50	--- Shrimps of the genus *Crangon*, other than of the species *Crangon crangon*	0	0	See Note 2
0306 36 90	--- Other	0	0	See Note 2
0306 39 10	--- Freshwater crayfish	0	0	See Note 2
0306 39 90	--- Other	0	0	See Note 2
0306 91 00	-- Rock lobster and other sea crawfish (*Palinurus* spp., *Panulirus* spp., *Jasus* spp.)	0	0	See Note 2
0306 92 10	--- Whole	0	0	See Note 2
0306 92 90	--- Other	0	0	See Note 2
0306 93 10	--- Crabs of the species *Cancer pagurus*	0	0	See Note 2
0306 93 90	--- Other	0	0	See Note 2
0306 94 00	-- Norway lobsters (*Nephrops norvegicus*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0306 95 11	----- Cooked by steaming or by boiling in water	0	0	See Note 2
0306 95 19	----- Other	0	0	See Note 2
0306 95 20	---- *Pandalus* spp.	0	0	See Note 2
0306 95 30	---- Shrimps of the family Pandalidae, other than of the genus *Pandalus*	0	0	See Note 2
0306 95 40	---- Shrimps of the genus *Crangon*, other than of the species *Crangon crangon*	0	0	See Note 2
0306 95 90	---- Other	0	0	See Note 2
0306 99 10	--- Freshwater crayfish	0	0	See Note 2
0306 99 90	--- Other	0	0	See Note 2
0307 11 10	--- Flat oysters (of the genus *Ostrea*), live and weighing (shell included) not more than 40 g each	0	0	See Note 2
0307 11 90	--- Other	0	0	See Note 2
0307 12 00	-- Frozen	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0307 19 00	-- Other	0	0	See Note 2
0307 21 00	-- Live, fresh or chilled	0	0	See Note 2
0307 22 10	--- Coquilles St Jacques (*Pecten maximus*)	0	0	See Note 2
0307 22 90	--- Other	0	0	See Note 2
0307 29 00	-- Other	0	0	See Note 2
0307 31 10	--- *Mytilus* spp.	0	0	See Note 2
0307 31 90	--- *Perna* spp.	0	0	See Note 2
0307 32 10	--- *Mytilus* spp.	0	0	See Note 2
0307 32 90	--- *Perna* spp.	0	0	See Note 2
0307 39 20	--- *Mytilus* spp.	0	0	See Note 2
0307 39 80	--- *Perna* spp.	0	0	See Note 2
0307 42 10	--- Cuttle fish (*Sepia officinalis*, *Rossia macrosoma*, *Sepiola* spp.)	0	0	See Note 2
0307 42 20	--- *Loligo* spp.	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0307 42 30	--- Squid (*Ommastrephes* spp., *Nototodarus* spp., *Sepioteuthis* spp.)	0	0	See Note 2
0307 42 40	--- European flying squid (*Todarodes sagittatus*)	0	0	See Note 2
0307 42 90	--- Other	0	0	See Note 2
0307 43 21	----- Lesser cuttle fish (*Sepiola rondeleti*)	0	0	See Note 2
0307 43 25	----- Other	0	0	See Note 2
0307 43 29	---- *Sepia officinalis, Rossia macrosoma*	0	0	See Note 2
0307 43 31	---- *Loligo vulgaris*	0	0	See Note 2
0307 43 33	---- *Loligo pealei*	0	0	See Note 2
0307 43 35	---- *Loligo gahi*	0	0	See Note 2
0307 43 38	---- Other	0	0	See Note 2
0307 43 91	--- *Ommastrephes* spp., other than *Ommastrephes sagittatus*, *Nototodarus* spp., *Sepioteuthis* spp.	0	0	See Note 2
0307 43 92	--- *Illex* spp.	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0307 43 95	--- European flying squid (*Todarodes sagittatus*) (*Ommastrephes sagittatus*)	0	0	See Note 2
0307 43 99	--- Other	0	0	See Note 2
0307 49 20	--- Cuttle fish (*Sepia officinalis*, *Rossia macrosoma*, *Sepiola* spp.)	0	0	See Note 2
0307 49 40	--- *Loligo* spp.	0	0	See Note 2
0307 49 50	--- *Ommastrephes* spp., other than *Ommastrephes sagittatus*, *Nototodarus* spp., *Sepioteuthis* spp.	0	0	See Note 2
0307 49 60	--- European flying squid (*Todarodes sagittatus*) (*Ommastrephes sagittatus*)	0	0	See Note 2
0307 49 80	--- Other	0	0	See Note 2
0307 51 00	-- Live, fresh or chilled	0	0	See Note 2
0307 52 00	-- Frozen	0	0	See Note 2
0307 59 00	-- Other	0	0	See Note 2
0307 60 00	- Snails, other than sea snails	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0307 71 00	-- Live, fresh or chilled	0	0	See Note 2
0307 72 10	--- Striped venus or other species of the family Veneridae	0	0	See Note 2
0307 72 90	--- Other	0	0	See Note 2
0307 79 00	-- Other	0	0	See Note 2
0307 81 00	-- Live, fresh or chilled abalone (*Haliotis* spp.)	0	0	See Note 2
0307 82 00	-- Live, fresh or chilled stromboid conchs (*Strombus* spp.)	0	0	See Note 2
0307 83 00	-- Frozen abalone (*Haliotis* spp.)	0	0	See Note 2
0307 84 00	-- Frozen stromboid conchs (*Strombus* spp.)	0	0	See Note 2
0307 87 00	-- Other abalone (*Haliotis* spp.)	0	0	See Note 2
0307 88 00	-- Other stromboid conchs (*Strombus* spp.)	0	0	See Note 2
0307 91 00	-- Live, fresh or chilled	0	0	See Note 2
0307 92 00	-- Frozen	0	0	See Note 2
0307 99 00	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0308 11 00	-- Live, fresh or chilled	0	0	See Note 2
0308 12 00	-- Frozen	0	0	See Note 2
0308 19 00	-- Other	0	0	See Note 2
0308 21 00	-- Live, fresh or chilled	0	0	See Note 2
0308 22 00	-- Frozen	0	0	See Note 2
0308 29 00	-- Other	0	0	See Note 2
0308 30 50	-- Frozen	0	0	See Note 2
0308 30 80	-- Other	0	0	See Note 2
0308 90 10	-- Live, fresh or chilled	0	0	See Note 2
0308 90 50	-- Frozen	0	0	See Note 2
0308 90 90	-- Other	0	0	See Note 2
0401 10 10	-- In immediate packings of a net content not exceeding two litres	13,8 EUR/100 kg	0	
0401 10 90	-- Other	12,9 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0401 20 11	--- In immediate packings of a net content not exceeding two litres	18,8 EUR/100 kg	0	
0401 20 19	--- Other	17,9 EUR/100 kg	0	
0401 20 91	--- In immediate packings of a net content not exceeding two litres	22,7 EUR/100 kg	0	
0401 20 99	--- Other	21,8 EUR/100 kg	0	
0401 40 10	-- In immediate packings of a net content not exceeding two litres	57,5 EUR/100 kg	0	
0401 40 90	-- Other	56,6 EUR/100 kg	0	
0401 50 11	--- In immediate packings of a net content not exceeding two litres	57,5 EUR/100 kg	0	
0401 50 19	--- Other	56,6 EUR/100 kg	0	
0401 50 31	--- In immediate packings of a net content not exceeding two litres	110 EUR/100 kg	0	
0401 50 39	--- Other	109,1 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0401 50 91	--- In immediate packings of a net content not exceeding two litres	183,7 EUR/100 kg	0	
0401 50 99	--- Other	182,8 EUR/100 kg	0	
0402 10 11	--- In immediate packings of a net content not exceeding 2,5 kg	125,4 EUR/100 kg	0	
0402 10 19	--- Other	118,8 EUR/100 kg	0	
0402 10 91	--- In immediate packings of a net content not exceeding 2,5 kg	1,19 EUR/kg/lactic matter + 27,5 EUR/100 kg	0	
0402 10 99	--- Other	1,19 EUR/kg/lactic matter + 21 EUR/100 kg	0	
0402 21 11	---- In immediate packings of a net content not exceeding 2,5 kg	135,7 EUR/100 kg	0	
0402 21 18	---- Other	130,4 EUR/100 kg	0	
0402 21 91	---- In immediate packings of a net content not exceeding 2,5 kg	167,2 EUR/100 kg	0	
0402 21 99	---- Other	161,9 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0402 29 11	---- Special milk, for infants, in hermetically sealed containers of a net content not exceeding 500 g, of a fat content, by weight, exceeding 10 %	1,31 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0402 29 15	----- In immediate packings of a net content not exceeding 2,5 kg	1,31 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0402 29 19	----- Other	1,31 EUR/kg/lactic matter + 16,8 EUR/100 kg	0	
0402 29 91	---- In immediate packings of a net content not exceeding 2,5 kg	1,62 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0402 29 99	---- Other	1,62 EUR/kg/lactic matter + 16,8 EUR/100 kg	0	
0402 91 10	--- Of a fat content, by weight, not exceeding 8 %	34,7 EUR/100 kg	0	
0402 91 30	--- Of a fat content, by weight, exceeding 8 % but not exceeding 10 %	43,4 EUR/100 kg	0	
0402 91 51	---- In immediate packings of a net content not exceeding 2,5 kg	110 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0402 91 59	---- Other	109,1 EUR/100 kg	0	
0402 91 91	---- In immediate packings of a net content not exceeding 2,5 kg	183,7 EUR/100 kg	0	
0402 91 99	---- Other	182,8 EUR/100 kg	0	
0402 99 10	--- Of a fat content, by weight, not exceeding 9,5 %	57,2 EUR/100 kg	0	
0402 99 31	---- In immediate packings of a net content not exceeding 2,5 kg	1,08 EUR/kg/lactic matter + 19,4 EUR/100 kg	0	
0402 99 39	---- Other	1,08 EUR/kg/lactic matter + 18,5 EUR/100 kg	0	
0402 99 91	---- In immediate packings of a net content not exceeding 2,5 kg	1,81 EUR/kg/lactic matter + 19,4 EUR/100 kg	0	
0402 99 99	---- Other	1,81 EUR/kg/lactic matter + 18,5 EUR/100 kg	0	
0403 10 11	---- Not exceeding 3 %	20,5 EUR/100 kg	0	
0403 10 13	---- Exceeding 3 % but not exceeding 6 %	24,4 EUR/100 kg	0	
0403 10 19	---- Exceeding 6 %	59,2 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0403 10 31	---- Not exceeding 3 %	0,17 EUR/kg/lactic matter + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 10 33	---- Exceeding 3 % but not exceeding 6 %	0,2 EUR/kg/lactic matter + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 10 39	---- Exceeding 6 %	0,54 EUR/kg/lactic matter + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 10 51	---- Not exceeding 1,5 %	0 + 95 EUR/100 kg	0	
0403 10 53	---- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	0 + 130,4 EUR/100 kg	0	
0403 10 59	---- Exceeding 27 %	0 + 168,8 EUR/100 kg	0	
0403 10 91	---- Not exceeding 3 %	0 + 12,4 EUR/100 kg	0	
0403 10 93	---- Exceeding 3 % but not exceeding 6 %	0 + 17,1 EUR/100 kg	0	
0403 10 99	---- Exceeding 6 %	0 + 26,6 EUR/100 kg	0	
0403 90 11	----- Not exceeding 1,5 %	100,4 EUR/100 kg	0	
0403 90 13	----- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	135,7 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0403 90 19	----- Exceeding 27 %	167,2 EUR/100 kg	0	
0403 90 31	----- Not exceeding 1,5 %	0,95 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0403 90 33	----- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	1,31 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0403 90 39	----- Exceeding 27 %	1,62 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0403 90 51	----- Not exceeding 3 %	20,5 EUR/100 kg	0	
0403 90 53	----- Exceeding 3 % but not exceeding 6 %	24,4 EUR/100 kg	0	
0403 90 59	----- Exceeding 6 %	59,2 EUR/100 kg	0	
0403 90 61	----- Not exceeding 3 %	0,17 EUR/kg/lactic matter + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 90 63	----- Exceeding 3 % but not exceeding 6 %	0,2 EUR/kg/lactic matter + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 90 69	----- Exceeding 6 %	0,54 EUR/kg/lactic matter + 21,1 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0403 90 71	---- Not exceeding 1,5 %	0 + 95 EUR/100 kg	0	
0403 90 73	---- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	0 + 130,4 EUR/100 kg	0	
0403 90 79	---- Exceeding 27 %	0 + 168,8 EUR/100 kg	0	
0403 90 91	---- Not exceeding 3 %	0 + 12,4 EUR/100 kg	0	
0403 90 93	---- Exceeding 3 % but not exceeding 6 %	0 + 17,1 EUR/100 kg	0	
0403 90 99	---- Exceeding 6 %	0 + 26,6 EUR/100 kg	0	
0404 10 02	----- Not exceeding 1,5 %	7 EUR/100 kg	0	
0404 10 04	----- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	135,7 EUR/100 kg	0	
0404 10 06	----- Exceeding 27 %	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 10 12	----- Not exceeding 1,5 %	100,4 EUR/100 kg	0	
0404 10 14	----- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	135,7 EUR/100 kg	0	
0404 10 16	----- Exceeding 27 %	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 10 26	----- Not exceeding 1,5 %	0,07 EUR/kg/lactic matter + 16,8 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0404 10 28	----- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	1,31 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 32	----- Exceeding 27 %	1,62 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 34	----- Not exceeding 1,5 %	0,95 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 36	----- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	1,31 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 38	----- Exceeding 27 %	1,62 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 48	----- Not exceeding 1,5 %	0,07 EUR/kg/dry lactic matter	0	
0404 10 52	----- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	135,7 EUR/100 kg	0	
0404 10 54	----- Exceeding 27 %	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 10 56	----- Not exceeding 1,5 %	100,4 EUR/100 kg	0	
0404 10 58	----- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	135,7 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0404 10 62	----- Exceeding 27 %	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 10 72	----- Not exceeding 1,5 %	0,07 EUR/kg/dry lactic matter + 16,8 EUR/100 kg	0	
0404 10 74	----- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	1,31 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 76	----- Exceeding 27 %	1,62 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 78	----- Not exceeding 1,5 %	0,95 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 82	----- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	1,31 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 84	----- Exceeding 27 %	1,62 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0404 90 21	--- Not exceeding 1,5 %	100,4 EUR/100 kg	0	
0404 90 23	--- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	135,7 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0404 90 29	--- Exceeding 27 %	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 90 81	--- Not exceeding 1,5 %	0,95 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0404 90 83	--- Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %	1,31 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0404 90 89	--- Exceeding 27 %	1,62 EUR/kg/lactic matter + 22 EUR/100 kg	0	
0405 10 11	---- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 10 19	---- Other	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 10 30	--- Recombined butter	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 10 50	--- Whey butter	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 10 90	-- Other	231,3 EUR/100 kg	0	
0405 20 10	-- Of a fat content, by weight, of 39 % or more but less than 60 %	0 + EA	0	
0405 20 30	-- Of a fat content, by weight, of 60 % or more but not exceeding 75 %	0 + EA	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0405 20 90	-- Of a fat content, by weight, of more than 75 % but less than 80 %	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 90 10	-- Of a fat content, by weight, of 99,3 % or more and of a water content, by weight, not exceeding 0,5 %	231,3 EUR/100 kg	0	
0405 90 90	-- Other	231,3 EUR/100 kg	0	
0406 10 30	--- Mozzarella, whether or not in a liquid	185,2 EUR/100 kg	0	
0406 10 50	--- Other	185,2 EUR/100 kg	0	
0406 10 80	-- Other	221,2 EUR/100 kg	0	
0406 20 00	- Grated or powdered cheese, of all kinds	188,2 EUR/100 kg	0	
0406 30 10	-- In the manufacture of which no cheeses other than Emmentaler, Gruyère and Appenzell have been used and which may contain, as an addition, Glarus herb cheese (known as Schabziger); put up for retail sale, of a fat content by weight in the dry matter not exceeding 56 %	144,9 EUR/100 kg	0	
0406 30 31	---- Not exceeding 48 %	139,1 EUR/100 kg	0	
0406 30 39	---- Exceeding 48 %	144,9 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0406 30 90	--- Of a fat content, by weight, exceeding 36 %	215 EUR/100 kg	0	
0406 40 10	-- Roquefort	140,9 EUR/100 kg	0	
0406 40 50	-- Gorgonzola	140,9 EUR/100 kg	0	
0406 40 90	-- Other	140,9 EUR/100 kg	0	
0406 90 01	-- For processing	167,1 EUR/100 kg	0	
0406 90 13	--- Emmentaler	171,7 EUR/100 kg	0	
0406 90 15	--- Gruyère, Sbrinz	171,7 EUR/100 kg	0	
0406 90 17	--- Bergkäse, Appenzell	171,7 EUR/100 kg	0	
0406 90 18	--- Fromage fribourgeois, Vacherin Mont d'Or and Tête de Moine	171,7 EUR/100 kg	0	
0406 90 21	--- Cheddar	167,1 EUR/100 kg	0	
0406 90 23	--- Edam	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 25	--- Tilsit	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 29	--- Kashkaval	151 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0406 90 32	--- Feta	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 35	--- Kefalo-Tyri	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 37	--- Finlandia	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 39	--- Jarlsberg	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 50	---- Cheese of sheep's milk or buffalo milk in containers containing brine, or in sheepskin or goatskin bottles	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 61	------- Grana Padano, Parmigiano Reggiano	188,2 EUR/100 kg	0	
0406 90 63	------- Fiore Sardo, Pecorino	188,2 EUR/100 kg	0	
0406 90 69	------- Other	188,2 EUR/100 kg	0	
0406 90 73	------- Provolone	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 74	------- Maasdam	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 75	------- Asiago, Caciocavallo, Montasio, Ragusano	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 76	------- Danbo, Fontal, Fontina, Fynbo, Havarti, Maribo, Samsø	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 78	------- Gouda	151 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0406 90 79	------- Esrom, Italico, Kernhem, Saint-Nectaire, Saint-Paulin, Taleggio	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 81	------- Cantal, Cheshire, Wensleydale, Lancashire, Double Gloucester, Blarney, Colby, Monterey	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 82	------- Camembert	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 84	------- Brie	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 85	------- Kefalograviera, Kasseri	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 86	-------- Exceeding 47 % but not exceeding 52 %	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 89	-------- Exceeding 52 % but not exceeding 62 %	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 92	-------- Exceeding 62 % but not exceeding 72 %	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 93	------ Exceeding 72 %	185,2 EUR/100 kg	0	
0406 90 99	----- Other	221,2 EUR/100 kg	0	
0407 11 00	-- Of fowls of the species *Gallus domesticus*	35 EUR/1 000 p/st	E	TRQ-EG
0407 19 11	---- Of turkeys or geese	105 EUR/1 000 p/st	E	TRQ-EG

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0407 19 19	---- Other	35 EUR/1 000 p/st	E	TRQ-EG
0407 19 90	--- Other	0	0	See Note 2
0407 21 00	-- Of fowls of the species *Gallus domesticus*	30,4 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0407 29 10	--- Of poultry, other than of fowls of the species *Gallus domesticus*	30,4 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0407 29 90	--- Other	0	0	See Note 2
0407 90 10	-- Of poultry	30,4 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0407 90 90	-- Other	0	0	See Note 2
0408 11 20	--- Unfit for human consumption	0	0	See Note 2
0408 11 80	--- Other	142,3 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0408 19 20	--- Unfit for human consumption	0	0	See Note 2
0408 19 81	---- Liquid	62 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0408 19 89	---- Other, including frozen	66,3 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0408 91 20	--- Unfit for human consumption	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0408 91 80	--- Other	137,4 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0408 99 20	--- Unfit for human consumption	0	0	See Note 2
0408 99 80	--- Other	35,3 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0409 00 00	Natural honey	0	0	See Note 2
0410 00 00	Edible products of animal origin, not elsewhere specified or included	0	0	See Note 2
0701 10 00	- Seed	0	0	See Note 2
0701 90 10	-- For the manufacture of starch	0	0	See Note 2
0701 90 50	--- New, from 1 January to 30 June	0	0	See Note 2
0701 90 90	--- Other	0	0	See Note 2
0702 00 00	Tomatoes, fresh or chilled	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
0703 10 11	--- Sets	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0703 10 19	--- Other	0	0	See Note 2
0703 10 90	-- Shallots	0	0	See Note 2
0703 20 00	- Garlic	0 + 120 EUR/100 kg	E	TRQ-GC
0703 90 00	- Leeks and other alliaceous vegetables	0	0	See Note 2
0704 10 00	- Cauliflowers and headed broccoli:	–	–	
	-- From 15 April to 30 November	10,1	0	
	-- Other	6,1	0	
0704 20 00	- Brussels sprouts	0	0	See Note 2
0704 90 10	-- White cabbages and red cabbages	8,5	0	
0704 90 90	-- Other	0	0	See Note 2
0705 11 00	-- Cabbage lettuce (head lettuce):	–	–	
	--- From 1 April to 30 November	8,5	0	
	--- Other	6,9	0	
0705 19 00	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0705 21 00	-- Witloof chicory (*Cichorium intybus* var. *foliosum*)	0	0	See Note 2
0705 29 00	-- Other	0	0	See Note 2
0706 10 00	- Carrots and turnips	0	0	See Note 2
0706 90 10	-- Celeriac (rooted celery or German celery)	0	0	See Note 2
0706 90 30	-- Horseradish (*Cochlearia armoracia*)	0	0	See Note 2
0706 90 90	-- Other	0	0	See Note 2
0707 00 05	- Cucumbers	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
0707 00 90	- Gherkins	0	0	See Note 2
0708 10 00	- Peas (*Pisum sativum*)	0	0	See Note 2
0708 20 00	- Beans (*Vigna* spp., *Phaseolus* spp.):	–	–	
	-- From 1 July to 30 September	10,1	0	
	-- Other	6,9	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0708 90 00	- Other leguminous vegetables	0	0	See Note 2
0709 20 00	- Asparagus	0	0	See Note 2
0709 30 00	- Aubergines (eggplants)	0	0	See Note 2
0709 40 00	- Celery other than celeriac	0	0	See Note 2
0709 51 00	-- Mushrooms of the genus *Agaricus*	0	0	See Note 2
0709 59 10	--- Chanterelles	0	0	See Note 2
0709 59 30	--- Flap mushrooms	0	0	See Note 2
0709 59 50	--- Truffles	0	0	See Note 2
0709 59 90	--- Other	0	0	See Note 2
0709 60 10	-- Sweet peppers	0	0	See Note 2
0709 60 91	--- Of the genus *Capsicum*, for the manufacture of capsicin or capsicum oleoresin dyes	0	0	See Note 2
0709 60 95	--- For the industrial manufacture of essential oils or resinoids	0	0	See Note 2
0709 60 99	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0709 70 00	- Spinach, New Zealand spinach and orache spinach (garden spinach)	0	0	See Note 2
0709 91 00	-- Globe artichokes	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
0709 92 10	--- For uses other than the production of oil	0	0	See Note 2
0709 92 90	--- Other	13,1 EUR/100 kg	7	
0709 93 10	--- Courgettes	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
0709 93 90	--- Other	0	0	See Note 2
0709 99 10	--- Salad vegetables, other than lettuce (*Lactuca sativa*) and chicory (*Cichorium* spp.)	0	0	See Note 2
0709 99 20	--- Chard (or white beet) and cardoons	0	0	See Note 2
0709 99 40	--- Capers	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0709 99 50	--- Fennel	0	0	See Note 2
0709 99 60	--- Sweetcorn	9,4 EUR/100 kg	5	
0709 99 90	--- Other	0	0	See Note 2
0710 10 00	- Potatoes	0	0	See Note 2
0710 21 00	-- Peas (*Pisum sativum*)	0	0	See Note 2
0710 22 00	-- Beans (*Vigna* spp., *Phaseolus* spp.)	0	0	See Note 2
0710 29 00	-- Other	0	0	See Note 2
0710 30 00	- Spinach, New Zealand spinach and orache spinach (garden spinach)	0	0	See Note 2
0710 40 00	- Sweetcorn	1,6 + 9,4 EUR/100 kg/net eda	3	
0710 80 10	-- Olives	0	0	See Note 2
0710 80 51	--- Sweet peppers	0	0	See Note 2
0710 80 59	--- Other	0	0	See Note 2
0710 80 61	--- Of the genus *Agaricus*	0	0	See Note 2
0710 80 69	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0710 80 70	-- Tomatoes	0	0	See Note 2
0710 80 80	-- Globe artichokes	0	0	See Note 2
0710 80 85	-- Asparagus	0	0	See Note 2
0710 80 95	-- Other	0	0	See Note 2
0710 90 00	- Mixtures of vegetables	0	0	See Note 2
0711 20 10	-- For uses other than the production of oil	0	0	See Note 2
0711 20 90	-- Other	13,1 EUR/100 kg	7	
0711 40 00	- Cucumbers and gherkins	0	0	See Note 2
0711 51 00	-- Mushrooms of the genus *Agaricus*	6,1 + 191 EUR/100 kg/net eda	7	
0711 59 00	-- Other	0	0	See Note 2
0711 90 10	--- Fruits of the genus *Capsicum* or of the genus *Pimenta*, excluding sweet peppers	0	0	See Note 2
0711 90 30	--- Sweetcorn	1,6 + 9,4 EUR/100 kg/net eda	3	
0711 90 50	--- Onions	0	0	See Note 2
0711 90 70	--- Capers	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0711 90 80	--- Other	0	0	See Note 2
0711 90 90	-- Mixtures of vegetables	0	0	See Note 2
0712 20 00	- Onions	0	0	See Note 2
0712 31 00	-- Mushrooms of the genus *Agaricus*	0	0	See Note 2
0712 32 00	-- Wood ears (*Auricularia* spp.)	0	0	See Note 2
0712 33 00	-- Jelly fungi (*Tremella* spp.)	0	0	See Note 2
0712 39 00	-- Other	0	0	See Note 2
0712 90 05	-- Potatoes, whether or not cut or sliced but not further prepared	0	0	See Note 2
0712 90 11	--- Hybrids for sowing	0	0	See Note 2
0712 90 19	--- Other	9,4 EUR/100 kg	5	
0712 90 30	-- Tomatoes	0	0	See Note 2
0712 90 50	-- Carrots	0	0	See Note 2
0712 90 90	-- Other	0	0	See Note 2
0713 10 10	-- For sowing	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0713 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
0713 20 00	- Chickpeas (garbanzos)	0	0	See Note 2
0713 31 00	-- Beans of the species *Vigna mungo* (L.) Hepper or *Vigna radiata* (L.) Wilczek	0	0	See Note 2
0713 32 00	-- Small red (Adzuki) beans (*Phaseolus* or *Vigna angularis*)	0	0	See Note 2
0713 33 10	--- For sowing	0	0	See Note 2
0713 33 90	--- Other	0	0	See Note 2
0713 34 00	-- Bambara beans (*Vigna subterranea* or *Voandzeia subterranea*)	0	0	See Note 2
0713 35 00	-- Cow peas (*Vigna unguiculata*)	0	0	See Note 2
0713 39 00	-- Other	0	0	See Note 2
0713 40 00	- Lentils	0	0	See Note 2
0713 50 00	- Broad beans (*Vicia faba* var. *major*) and horse beans (*Vicia faba* var. *equina*, *Vicia faba* var. *minor*)	0	0	See Note 2
0713 60 00	- Pigeon peas (*Cajanus cajan*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0713 90 00	- Other	0	0	See Note 2
0714 10 00	- Manioc (cassava)	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 20 10	-- Fresh, whole, intended for human consumption	0	0	See Note 2
0714 20 90	-- Other	4,4 EUR/100 kg	0	
0714 30 00	- Yams (*Dioscorea* spp.)	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 40 00	- Taro (*Colocasia* spp.)	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 50 00	- Yautia (*Xanthosoma* spp.)	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 90 20	-- Arrowroot, salep and similar roots and tubers with high starch content	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 90 90	-- Other	0	0	See Note 2
0801 11 00	-- Desiccated	0	0	See Note 2
0801 12 00	-- In the inner shell (endocarp)	0	0	See Note 2
0801 19 00	-- Other	0	0	See Note 2
0801 21 00	-- In shell	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0801 22 00	-- Shelled	0	0	See Note 2
0801 31 00	-- In shell	0	0	See Note 2
0801 32 00	-- Shelled	0	0	See Note 2
0802 11 10	--- Bitter	0	0	See Note 2
0802 11 90	--- Other	0	0	See Note 2
0802 12 10	--- Bitter	0	0	See Note 2
0802 12 90	--- Other	0	0	See Note 2
0802 21 00	-- In shell	0	0	See Note 2
0802 22 00	-- Shelled	0	0	See Note 2
0802 31 00	-- In shell	0	0	See Note 2
0802 32 00	-- Shelled	0	0	See Note 2
0802 41 00	-- In shell	0	0	See Note 2
0802 42 00	-- Shelled	0	0	See Note 2
0802 51 00	-- In shell	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0802 52 00	-- Shelled	0	0	See Note 2
0802 61 00	-- In shell	0	0	See Note 2
0802 62 00	-- Shelled	0	0	See Note 2
0802 70 00	- Kola nuts (*Cola* spp.)	0	0	See Note 2
0802 80 00	- Areca nuts	0	0	See Note 2
0802 90 10	-- Pecans	0	0	See Note 2
0802 90 50	-- Pine nuts (*Pinus* spp.)	0	0	See Note 2
0802 90 85	-- Other	0	0	See Note 2
0803 10 10	-- Fresh	0	0	See Note 2
0803 10 90	-- Dried	0	0	See Note 2
0803 90 10	-- Fresh	117 EUR/1 000 kg	E	
0803 90 90	-- Dried	0	0	See Note 2
0804 10 00	- Dates	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0804 20 10	-- Fresh	0	0	See Note 2
0804 20 90	-- Dried	0	0	See Note 2
0804 30 00	- Pineapples	0	0	See Note 2
0804 40 00	- Avocados	0	0	See Note 2
0804 50 00	- Guavas, mangoes and mangosteens	0	0	See Note 2
0805 10 22	--- Navel oranges:	–	–	
	---- From 1 June to 30 November	0	0	See Note 2
	---- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
0805 10 24	--- White oranges:	–	–	
	---- From 1 June to 30 November	0	0	See Note 2
	---- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0805 10 28	--- Other:	–	–	
	---- From 1 June to 30 November	0	0	See Note 2
	---- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
0805 10 80	-- Other	0	0	See Note 2
0805 21 10	--- Satsumas:	–	–	
	---- From 1 March to 31 October	0	0	See Note 2
	---- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
0805 21 90	--- Other:	–	–	
	---- From 1 March to 31 October	0	0	See Note 2
	---- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0805 22 00	-- Clementines:	–	–	
	--- From 1 March to 31 October	0	0	See Note 2
	--- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
0805 29 00	-- Other:	–	–	
	--- From 1 March to 31 October	0	0	See Note 2
	--- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
0805 40 00	- Grapefruit, including pomelos	0	0	See Note 2
0805 50 10	-- Lemons (*Citrus limon*, *Citrus limonum*)	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
0805 50 90	-- Limes (*Citrus aurantifolia*, *Citrus latifolia*)	0	0	See Note 2
0805 90 00	- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0806 10 10	-- Table grapes:	–	–	
	--- From 21 July to 20 November	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
	--- Other	0	0	See Note 2
0806 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
0806 20 10	-- Currants	0	0	See Note 2
0806 20 30	-- Sultanas	0	0	See Note 2
0806 20 90	-- Other	0	0	See Note 2
0807 11 00	-- Watermelons	0	0	See Note 2
0807 19 00	-- Other	0	0	See Note 2
0807 20 00	- Papaws (papayas)	0	0	See Note 2
0808 10 10	-- Cider apples, in bulk, from 16 September to 15 December	0	0	See Note 2
0808 10 80	-- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0808 30 10	-- Perry pears, in bulk, from 1 August to 31 December	0	0	See Note 2
0808 30 90	-- Other:	–	–	
	--- From 1 May to 30 June	0	0	See Note 2
	--- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
0808 40 00	- Quinces	0	0	See Note 2
0809 10 00	- Apricots:	–	–	
	-- From 1 June to 31 July	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
	-- Other	0	0	See Note 2
0809 21 00	-- Sour cherries (*Prunus cerasus*):	–	–	
	--- From 21 May to 10 August	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
	--- Other	0	0	See Note 2
0809 29 00	-- Other:	–	–	
	--- From 21 May to 10 August	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
	--- Other	0	0	See Note 2
0809 30 10	-- Nectarines:	–	–	
	--- From 11 June to 30 September	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
	--- Other	0	0	See Note 2
0809 30 90	-- Other:	–	–	
	--- From 11 June to 30 September	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0809 40 05	-- Plums:	–	–	
	--- From 11 June to 30 September	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
	--- Other	0	0	See Note 2
0809 40 90	-- Sloes	0	0	See Note 2
0810 10 00	- Strawberries	0	0	See Note 2
0810 20 10	-- Raspberries	0	0	See Note 2
0810 20 90	-- Other	0	0	See Note 2
0810 30 10	-- Blackcurrants	0	0	See Note 2
0810 30 30	-- Redcurrants	0	0	See Note 2
0810 30 90	-- Other	0	0	See Note 2
0810 40 10	-- Cowberries, foxberries or mountain cranberries (fruit of the species *Vaccinium vitis-idaea*)	0	0	See Note 2
0810 40 30	-- Fruit of the species *Vaccinium myrtillus*	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0810 40 50	-- Fruit of the species *Vaccinium macrocarpon* and *Vaccinium corymbosum*	0	0	See Note 2
0810 40 90	-- Other	0	0	See Note 2
0810 50 00	- Kiwifruit	0	0	See Note 2
0810 60 00	- Durians	0	0	See Note 2
0810 70 00	- Persimmons	0	0	See Note 2
0810 90 20	-- Tamarinds, cashew apples, lychees, jackfruit, sapodilla plums, passion fruit, carambola and pitahaya	0	0	See Note 2
0810 90 75	-- Other	0	0	See Note 2
0811 10 11	--- With a sugar content exceeding 13 % by weight	20,8 + 8,4 EUR/100 kg	5	
0811 10 19	--- Other	0	0	See Note 2
0811 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
0811 20 11	--- With a sugar content exceeding 13 % by weight	17,3 + 8,4 EUR/100 kg	5	
0811 20 19	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0811 20 31	--- Raspberries	0	0	See Note 2
0811 20 39	--- Blackcurrants	0	0	See Note 2
0811 20 51	--- Redcurrants	0	0	See Note 2
0811 20 59	--- Blackberries and mulberries	0	0	See Note 2
0811 20 90	--- Other	0	0	See Note 2
0811 90 11	---- Tropical fruit and tropical nuts	9,5 + 5,3 EUR/100 kg	0	
0811 90 19	---- Other	17,3 + 8,4 EUR/100 kg	5	
0811 90 31	---- Tropical fruit and tropical nuts	0	0	See Note 2
0811 90 39	---- Other	0	0	See Note 2
0811 90 50	--- Fruit of the species *Vaccinium myrtillus*	0	0	See Note 2
0811 90 70	--- Fruit of the species *Vaccinium myrtilloides* and *Vaccinium angustifolium*	0	0	See Note 2
0811 90 75	---- Sour cherries (*Prunus cerasus*)	0	0	See Note 2
0811 90 80	---- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0811 90 85	--- Tropical fruit and tropical nuts	0	0	See Note 2
0811 90 95	--- Other	0	0	See Note 2
0812 10 00	- Cherries	0	0	See Note 2
0812 90 25	-- Apricots; oranges	0	0	See Note 2
0812 90 30	-- Papaws (papayas)	0	0	See Note 2
0812 90 40	-- Fruit of the species *Vaccinium myrtillus*	0	0	See Note 2
0812 90 70	-- Guavas, mangoes, mangosteens, tamarinds, cashew apples, lychees, jackfruit, sapodillo plums, passion fruit, carambola, pitahaya and tropical nuts	0	0	See Note 2
0812 90 98	-- Other	0	0	See Note 2
0813 10 00	- Apricots	0	0	See Note 2
0813 20 00	- Prunes	0	0	See Note 2
0813 30 00	- Apples	0	0	See Note 2
0813 40 10	-- Peaches, including nectarines	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0813 40 30	-- Pears	0	0	See Note 2
0813 40 50	-- Papaws (papayas)	0	0	See Note 2
0813 40 65	-- Tamarinds, cashew apples, lychees, jackfruit, sapodillo plums, passion fruit, carambola and pitahaya	0	0	See Note 2
0813 40 95	-- Other	0	0	See Note 2
0813 50 12	---- Of papaws (papayas), tamarinds, cashew apples, lychees, jackfruit, sapodillo plums, passion fruit, carambola and pitahaya	0	0	See Note 2
0813 50 15	---- Other	0	0	See Note 2
0813 50 19	--- Containing prunes	0	0	See Note 2
0813 50 31	--- Of tropical nuts	0	0	See Note 2
0813 50 39	--- Other	0	0	See Note 2
0813 50 91	--- Not containing prunes or figs	0	0	See Note 2
0813 50 99	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
0814 00 00	Peel of citrus fruit or melons (including watermelons), fresh, frozen, dried or provisionally preserved in brine, in sulphur water or in other preservative solutions	0	0	See Note 2
1001 11 00	-- Seed	148 EUR/1 000 kg	7	
1001 19 00	-- Other	148 EUR/1 000 kg	7	
1001 91 10	--- Spelt	0	0	See Note 2
1001 91 20	--- Common wheat and meslin	95 EUR/1 000 kg	7	
1001 91 90	--- Other	95 EUR/1 000 kg	7	
1001 99 00	-- Other	95 EUR/1 000 kg	7	
1002 10 00	- Seed	93 EUR/1 000 kg	7	
1002 90 00	- Other	93 EUR/1 000 kg	7	
1003 10 00	- Seed	93 EUR/1 000 kg	7	
1003 90 00	- Other	93 EUR/1 000 kg	7	
1004 10 00	- Seed	89 EUR/1 000 kg	7	
1004 90 00	- Other	89 EUR/1 000 kg	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1005 10 13	--- Three-cross hybrids	0	0	See Note 2
1005 10 15	--- Simple hybrids	0	0	See Note 2
1005 10 18	--- Other	0	0	See Note 2
1005 10 90	-- Other	94 EUR/1 000 kg	7	
1005 90 00	- Other	94 EUR/1 000 kg	7	
1006 10 10	-- For sowing	0	0	See Note 2
1006 10 30	--- Round grain	211 EUR/1 000 kg	E	
1006 10 50	--- Medium grain	211 EUR/1 000 kg	E	
1006 10 71	---- Of a length/width ratio greater than 2 but less than 3	211 EUR/1 000 kg	E	
1006 10 79	---- Of a length/width ratio equal to or greater than 3	211 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 11	--- Round grain	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 13	--- Medium grain	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 15	---- Of a length/width ratio greater than 2 but less than 3	65 EUR/1 000 kg	E	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1006 20 17	---- Of a length/width ratio equal to or greater than 3	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 92	--- Round grain	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 94	--- Medium grain	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 96	---- Of a length/width ratio greater than 2 but less than 3	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 98	---- Of a length/width ratio equal to or greater than 3	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 21	---- Round grain	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 23	---- Medium grain	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 25	----- Of a length/width ratio greater than 2 but less than 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 27	----- Of a length/width ratio equal to or greater than 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 42	---- Round grain	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 44	---- Medium grain	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 46	----- Of a length/width ratio greater than 2 but less than 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 48	----- Of a length/width ratio equal to or greater than 3	175 EUR/1 000 kg	E	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1006 30 61	---- Round grain	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 63	---- Medium grain	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 65	----- Of a length/width ratio greater than 2 but less than 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 67	----- Of a length/width ratio equal to or greater than 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 92	---- Round grain	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 94	---- Medium grain	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 96	----- Of a length/width ratio greater than 2 but less than 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 98	----- Of a length/width ratio equal to or greater than 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 40 00	- Broken rice	65 EUR/1 000 kg	E	
1007 10 10	-- Hybrids	0	0	See Note 2
1007 10 90	-- Other	94 EUR/1 000 kg	7	
1007 90 00	- Other	94 EUR/1 000 kg	7	
1008 10 00	- Buckwheat	37 EUR/1 000 kg	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1008 21 00	-- Seed	56 EUR/1 000 kg	7	
1008 29 00	-- Other	56 EUR/1 000 kg	7	
1008 30 00	- Canary seed	0	0	See Note 2
1008 40 00	- Fonio (*Digitaria* spp.)	37 EUR/1 000 kg	7	
1008 50 00	- Quinoa (*Chenopodium quinoa*)	25,9 EUR/1 000 kg	3	
1008 60 00	- Triticale	93 EUR/1 000 kg	7	
1008 90 00	- Other cereals	37 EUR/1 000 kg	7	
1101 00 11	-- Of durum wheat	172 EUR/1 000 kg	7	
1101 00 15	-- Of common wheat and spelt	172 EUR/1 000 kg	7	
1101 00 90	- Meslin flour	172 EUR/1 000 kg	7	
1102 20 10	-- Of a fat content not exceeding 1,5 % by weight	173 EUR/1 000 kg	7	
1102 20 90	-- Other	98 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 10	-- Barley flour	171 EUR/1 000 kg	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1102 90 30	-- Oat flour	164 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 50	-- Rice flour	138 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 70	-- Rye flour	168 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 90	-- Other	98 EUR/1 000 kg	7	
1103 11 10	--- Durum wheat	267 EUR/1 000 kg	7	
1103 11 90	--- Common wheat and spelt	186 EUR/1 000 kg	7	
1103 13 10	--- Of a fat content not exceeding 1,5 % by weight	173 EUR/1 000 kg	7	
1103 13 90	--- Other	98 EUR/1 000 kg	7	
1103 19 20	--- Of rye or barley	171 EUR/1 000 kg	7	
1103 19 40	--- Of oats	164 EUR/1 000 kg	7	
1103 19 50	--- Of rice	138 EUR/1 000 kg	7	
1103 19 90	--- Other	98 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 25	-- Of rye or barley	171 EUR/1 000 kg	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1103 20 30	-- Of oats	164 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 40	-- Of maize	173 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 50	-- Of rice	138 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 60	-- Of wheat	175 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 90	-- Other	98 EUR/1 000 kg	7	
1104 12 10	--- Rolled	93 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 12 90	--- Flaked	182 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 10	--- Of wheat	175 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 30	--- Of rye	171 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 50	--- Of maize	173 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 61	---- Rolled	97 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 69	---- Flaked	189 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 91	---- Flaked rice	234 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 99	---- Other	173 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1104 22 40	--- Hulled (shelled or husked), whether or not sliced or kibbled	162 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 22 50	--- Pearled	145 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 22 95	--- Other	93 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 23 40	--- Hulled (shelled or husked), whether or not sliced or kibbled; pearled	152 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 23 98	--- Other	98 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 04	---- Hulled (shelled or husked), whether or not sliced or kibbled	150 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 05	---- Pearled	236 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 08	---- Other	97 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 17	---- Hulled (shelled or husked), whether or not sliced or kibbled	129 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 30	---- Pearled	154 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 51	----- Of wheat	99 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 55	----- Of rye	97 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 59	----- Other	98 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1104 29 81	----- Of wheat	99 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 85	----- Of rye	97 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 89	----- Other	98 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 30 10	-- Of wheat	76 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 30 90	-- Of other cereals	75 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1105 10 00	- Flour, meal and powder	0	0	See Note 2
1105 20 00	- Flakes, granules and pellets	0	0	See Note 2
1106 10 00	- Of the dried leguminous vegetables of heading 0713	0	0	See Note 2
1106 20 10	-- Denatured	95 EUR/1 000 kg	5	
1106 20 90	-- Other	166 EUR/1 000 kg	5	
1106 30 10	-- Of bananas	0	0	See Note 2
1106 30 90	-- Other	0	0	See Note 2
1107 10 11	--- In the form of flour	177 EUR/1 000 kg	5	
1107 10 19	--- Other	134 EUR/1 000 kg	5	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1107 10 91	--- In the form of flour	173 EUR/1 000 kg	5	
1107 10 99	--- Other	131 EUR/1 000 kg	5	
1107 20 00	- Roasted	152 EUR/1 000 kg	5	
1108 11 00	-- Wheat starch	224 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 12 00	-- Maize (corn) starch	166 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 13 00	-- Potato starch	166 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 14 00	-- Manioc (cassava) starch	166 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 19 10	--- Rice starch	216 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 19 90	--- Other	166 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 20 00	- Inulin	0	0	See Note 2
1109 00 00	Wheat gluten, whether or not dried	512 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1201 10 00	- Seed	0	0	See Note 2
1201 90 00	- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1202 30 00	- Seed	0	0	See Note 2
1202 41 00	-- In shell	0	0	See Note 2
1202 42 00	-- Shelled, whether or not broken	0	0	See Note 2
1203 00 00	Copra	0	0	See Note 2
1204 00 10	- For sowing	0	0	See Note 2
1204 00 90	- Other	0	0	See Note 2
1205 10 10	-- For sowing	0	0	See Note 2
1205 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
1205 90 00	- Other	0	0	See Note 2
1206 00 10	- For sowing	0	0	See Note 2
1206 00 91	-- Shelled; in grey-and-white-striped shell	0	0	See Note 2
1206 00 99	-- Other	0	0	See Note 2
1207 10 00	- Palm nuts and kernels	0	0	See Note 2
1207 21 00	-- Seed	0	0	See Note 2
1207 29 00	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1207 30 00	- Castor oil seeds	0	0	See Note 2
1207 40 10	-- Seed	0	0	See Note 2
1207 40 90	-- Other	0	0	See Note 2
1207 50 10	-- Seed	0	0	See Note 2
1207 50 90	-- Other	0	0	See Note 2
1207 60 00	- Safflower (*Carthamus tinctorius*) seeds	0	0	See Note 2
1207 70 00	- Melon seeds	0	0	See Note 2
1207 91 10	--- Seed	0	0	See Note 2
1207 91 90	--- Other	0	0	See Note 2
1207 99 20	--- Seed	0	0	See Note 2
1207 99 91	---- Hemp seeds	0	0	See Note 2
1207 99 96	---- Other	0	0	See Note 2
1208 10 00	- Of soya beans	0	0	See Note 2
1208 90 00	- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1209 10 00	- Sugar beet seeds	0	0	See Note 2
1209 21 00	-- Lucerne (alfalfa) seeds	0	0	See Note 2
1209 22 10	--- Red clover (*Trifolium pratense* L.)	0	0	See Note 2
1209 22 80	--- Other	0	0	See Note 2
1209 23 11	--- Meadow fescue (*Festuca pratensis* Huds.) seeds	0	0	See Note 2
1209 23 15	--- Red fescue (*Festuca rubra* L.) seeds	0	0	See Note 2
1209 23 80	--- Other	0	0	See Note 2
1209 24 00	-- Kentucky blue grass (*Poa pratensis* L.) seeds	0	0	See Note 2
1209 25 10	--- Italian ryegrass (including westerwolds) (*Lolium multiflorum* Lam.)	0	0	See Note 2
1209 25 90	--- Perennial ryegrass (*Lolium perenne* L.)	0	0	See Note 2
1209 29 45	--- Timothy grass seed; vetch seed; seeds of the genus *Poa* (*Poa palustris* L., *Poa trivialis* L.); cocksfoot grass (*Dactylis glomerata* L.); bent grass (*Agrostis*)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1209 29 50	--- Lupine seed	0	0	See Note 2
1209 29 60	--- Fodder beet seed (*Beta vulgaris* var. *alba*)	0	0	See Note 2
1209 29 80	--- Other	0	0	See Note 2
1209 30 00	- Seeds of herbaceous plants cultivated principally for their flowers	0	0	See Note 2
1209 91 30	--- Salad beet seed or beetroot seed (*Beta vulgaris* var. *conditiva*)	0	0	See Note 2
1209 91 80	--- Other	0	0	See Note 2
1209 99 10	--- Forest-tree seeds	0	0	See Note 2
1209 99 91	---- Seeds of plants cultivated principally for their flowers, other than those of subheading 1209 30	0	0	See Note 2
1209 99 99	---- Other	0	0	See Note 2
1210 10 00	- Hop cones, neither ground nor powdered nor in the form of pellets	0	0	See Note 2
1210 20 10	-- Hop cones, ground, powdered or in the form of pellets, with higher lupulin content; lupulin	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1210 20 90	-- Other	0	0	See Note 2
1211 20 00	- Ginseng roots	0	0	See Note 2
1211 30 00	- Coca leaf	0	0	See Note 2
1211 40 00	- Poppy straw	0	0	See Note 2
1211 50 00	- Ephedra	0	0	See Note 2
1211 90 30	-- Tonquin beans	0	0	See Note 2
1211 90 86	-- Other	0	0	See Note 2
1212 21 00	-- Fit for human consumption	0	0	See Note 2
1212 29 00	-- Other	0	0	See Note 2
1212 91 20	--- Dried, whether or not ground	23 EUR/100 kg	5	
1212 91 80	--- Other	6,7 EUR/100 kg	5	
1212 92 00	-- Locust beans (carob)	0	0	See Note 2
1212 93 00	-- Sugar cane	4,6 EUR/100 kg	5	
1212 94 00	-- Chicory roots	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1212 99 41	---- Not decorticated, crushed or ground	0	0	See Note 2
1212 99 49	---- Other	0	0	See Note 2
1212 99 95	--- Other	0	0	See Note 2
1213 00 00	Cereal straw and husks, unprepared, whether or not chopped, ground, pressed or in the form of pellets	0	0	See Note 2
1214 10 00	- Lucerne (alfalfa) meal and pellets	0	0	See Note 2
1214 90 10	-- Mangolds, swedes and other fodder roots	0	0	See Note 2
1214 90 90	-- Other	0	0	See Note 2
1301 20 00	- Gum Arabic	0	0	See Note 2
1301 90 00	- Other	0	0	See Note 2
1302 11 00	-- Opium	0	0	See Note 2
1302 12 00	-- Of liquorice	0	0	See Note 2
1302 13 00	-- Of hops	0	0	See Note 2
1302 14 00	-- Of ephedra	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1302 19 05	--- Vanilla oleoresin	0	0	See Note 2
1302 19 70	--- Other	0	0	See Note 2
1302 20 10	-- Dry	9,6	0	
1302 20 90	-- Other	5,6	0	
1302 31 00	-- Agar-agar	0	0	See Note 2
1302 32 10	--- Of locust beans or locust bean seeds	0	0	See Note 2
1302 32 90	--- Of guar seeds	0	0	See Note 2
1302 39 00	-- Other	0	0	See Note 2
1501 10 10	-- For industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1501 10 90	-- Other	17,2 EUR/100 kg	7	
1501 20 10	-- For industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1501 20 90	-- Other	17,2 EUR/100 kg	7	
1501 90 00	- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1502 10 10	-- For industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1502 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
1502 90 10	-- For industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1502 90 90	-- Other	0	0	See Note 2
1503 00 11	-- For industrial uses	0	0	See Note 2
1503 00 19	-- Other	0	0	See Note 2
1503 00 30	- Tallow oil for industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1503 00 90	- Other	0	0	See Note 2
1504 10 10	-- Of a vitamin A content not exceeding 2 500 International Units per gram	0	0	See Note 2
1504 10 91	--- Of halibut	0	0	See Note 2
1504 10 99	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1504 20 10	-- Solid fractions	0	0	See Note 2
1504 20 90	-- Other	0	0	See Note 2
1504 30 10	-- Solid fractions	0	0	See Note 2
1504 30 90	-- Other	0	0	See Note 2
1505 00 10	- Wool grease, crude	0	0	See Note 2
1505 00 90	- Other	0	0	See Note 2
1506 00 00	Other animal fats and oils and their fractions, whether or not refined, but not chemically modified	0	0	See Note 2
1507 10 10	-- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1507 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
1507 90 10	-- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1507 90 90	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1508 10 10	-- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1508 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
1508 90 10	-- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1508 90 90	-- Other	0	0	See Note 2
1509 10 10	-- Lampante olive oil	122,6 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1509 10 20	-- Extra virgin olive oil	124,5 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1509 10 80	-- Other	124,5 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1509 90 00	- Other	134,6 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1510 00 10	- Crude oils	110,2 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1510 00 90	- Other	160,3 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1511 10 10	-- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1511 10 90	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1511 90 11	--- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
1511 90 19	--- Other	0	0	See Note 2
1511 90 91	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1511 90 99	--- Other	0	0	See Note 2
1512 11 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1512 11 91	---- Sunflower-seed oil	0	0	See Note 2
1512 11 99	---- Safflower oil	0	0	See Note 2
1512 19 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1512 19 90	--- Other	0	0	See Note 2
1512 21 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1512 21 90	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1512 29 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1512 29 90	--- Other	0	0	See Note 2
1513 11 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1513 11 91	---- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
1513 11 99	---- Other	0	0	See Note 2
1513 19 11	---- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
1513 19 19	---- Other	0	0	See Note 2
1513 19 30	---- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1513 19 91	----- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
1513 19 99	----- Other	0	0	See Note 2
1513 21 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1513 21 30	---- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
1513 21 90	---- Other	0	0	See Note 2
1513 29 11	---- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
1513 29 19	---- Other	0	0	See Note 2
1513 29 30	---- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1513 29 50	----- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
1513 29 90	----- Other	0	0	See Note 2
1514 11 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1514 11 90	--- Other	0	0	See Note 2
1514 19 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1514 19 90	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1514 91 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1514 91 90	--- Other	0	0	See Note 2
1514 99 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1514 99 90	--- Other	0	0	See Note 2
1515 11 00	-- Crude oil	0	0	See Note 2
1515 19 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1515 19 90	--- Other	0	0	See Note 2
1515 21 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1515 21 90	--- Other	0	0	See Note 2
1515 29 10	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1515 29 90	--- Other	0	0	See Note 2
1515 30 10	-- For the production of aminoundecanoic acid for use in the manufacture of synthetic textile fibres or of artificial plastic materials	0	0	See Note 2
1515 30 90	-- Other	0	0	See Note 2
1515 50 11	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1515 50 19	--- Other	0	0	See Note 2
1515 50 91	--- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1515 50 99	--- Other	0	0	See Note 2
1515 90 11	-- Tung oil; jojoba and oiticica oils; myrtle wax and Japan wax; their fractions	0	0	See Note 2
1515 90 21	---- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1515 90 29	---- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1515 90 31	---- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1515 90 39	---- Other	0	0	See Note 2
1515 90 40	---- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1515 90 51	----- Solid, in immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
1515 90 59	----- Solid, other; fluid	0	0	See Note 2
1515 90 60	---- For technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1515 90 91	----- Solid, in immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
1515 90 99	----- Solid, other; fluid	0	0	See Note 2
1516 10 10	-- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
1516 10 90	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1516 20 10	-- Hydrogenated castor oil, so called "opal-wax"	0	0	See Note 2
1516 20 91	--- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
1516 20 95	---- Colza, linseed, rapeseed, sunflower-seed, illipe, karite, makore, touloucouna or babassu oils, for technical or industrial uses other than the manufacture of foodstuffs for human consumption	0	0	See Note 2
1516 20 96	----- Groundnut, cotton-seed, soya-bean or sunflower-seed oils; other oils containing less than 50 % by weight of free fatty acids and excluding palm kernel, illipe, coconut, colza, rapeseed or copaiba oils	0	0	See Note 2
1516 20 98	----- Other	0	0	See Note 2
1517 10 10	-- Containing, by weight, more than 10 % but not more than 15 % of milkfats	0 + 28,4 EUR/100 kg	0	
1517 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
1517 90 10	-- Containing, by weight, more than 10 % but not more than 15 % of milkfats	0 + 28,4 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1517 90 91	--- Fixed vegetable oils, fluid, mixed	0	0	See Note 2
1517 90 93	--- Edible mixtures or preparations of a kind used as mould-release preparations	0	0	See Note 2
1517 90 99	--- Other	0	0	See Note 2
1518 00 10	- Linoxyn	0	0	See Note 2
1518 00 31	-- Crude	0	0	See Note 2
1518 00 39	-- Other	0	0	See Note 2
1518 00 91	-- Animal or vegetable fats and oils and their fractions, boiled, oxidised, dehydrated, sulphurised, blown, polymerised by heat in vacuum or in inert gas or otherwise chemically modified, excluding those of heading 1516	0	0	See Note 2
1518 00 95	--- Inedible mixtures or preparations of animal or of animal and vegetable fats and oils and their fractions	0	0	See Note 2
1518 00 99	--- Other	0	0	See Note 2
1520 00 00	Glycerol, crude; glycerol waters and glycerol lyes	0	0	See Note 2
1521 10 00	- Vegetable waxes	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1521 90 10	-- Spermaceti, whether or not refined or coloured	0	0	See Note 2
1521 90 91	--- Raw	0	0	See Note 2
1521 90 99	--- Other	0	0	See Note 2
1522 00 10	- Degras	0	0	See Note 2
1522 00 31	--- Soapstocks	29,9 EUR/100 kg	5	
1522 00 39	--- Other	47,8 EUR/100 kg	5	
1522 00 91	--- Oil foots and dregs; soapstocks	0	0	See Note 2
1522 00 99	--- Other	0	0	See Note 2
1601 00 10	- Of liver	0	0	See Note 2
1601 00 91	-- Sausages, dry or for spreading, uncooked	149,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1601 00 99	-- Other	100,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 10 00	- Homogenised preparations	0	0	See Note 2
1602 20 10	-- Goose or duck liver	0	0	See Note 2
1602 20 90	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1602 31 11	---- Containing exclusively uncooked turkey meat	0	0	See Note 2
1602 31 19	---- Other	0	0	See Note 2
1602 31 80	--- Other	0	0	See Note 2
1602 32 11	---- Uncooked	2 765 EUR/1 000 kg	E	TRQ-PY
1602 32 19	---- Other	0	0	See Note 2
1602 32 30	--- Containing 25 % or more but less than 57 % by weight of poultry meat or offal	0	0	See Note 2
1602 32 90	--- Other	0	0	See Note 2
1602 39 21	---- Uncooked	2 765 EUR/1 000 kg	E	TRQ-PY
1602 39 29	---- Other	0	0	See Note 2
1602 39 85	--- Other	0	0	See Note 2
1602 41 10	--- Of domestic swine	156,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 41 90	--- Other	0	0	See Note 2
1602 42 10	--- Of domestic swine	129,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 42 90	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1602 49 11	----- Loins (excluding collars) and cuts thereof, including mixtures of loins or hams	156,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 13	----- Collars and cuts thereof, including mixtures of collars and shoulders	129,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 15	----- Other mixtures containing hams (legs), shoulders, loins or collars, and cuts thereof	129,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 19	----- Other	85,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 30	---- Containing by weight 40 % or more but less than 80 % of meat or meat offal, of any kind, including fats of any kind or origin	75 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 50	---- Containing by weight less than 40 % of meat or meat offal, of any kind, including fats of any kind or origin	54,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 90	--- Other	0	0	See Note 2
1602 50 10	-- Uncooked; mixtures of cooked meat or offal and uncooked meat or offal	303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1602 50 31	--- Corned beef, in airtight containers	0	0	See Note 2
1602 50 95	--- Other	0	0	See Note 2
1602 90 10	-- Preparations of blood of any animal	0	0	See Note 2
1602 90 31	--- Of game or rabbit	0	0	See Note 2
1602 90 51	---- Containing meat or meat offal of domestic swine	85,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 90 61	------ Uncooked; mixtures of cooked meat or offal and uncooked meat or offal	303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
1602 90 69	------ Other	0	0	See Note 2
1602 90 91	------ Of sheep	0	0	See Note 2
1602 90 95	------ Of goats	0	0	See Note 2
1602 90 99	------ Other	0	0	See Note 2
1603 00 10	- In immediate packings of a net content of 1 kg or less	0	0	See Note 2
1603 00 80	- Other	0	0	See Note 2
1604 11 00	-- Salmon	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1604 12 10	--- Fillets, raw, merely coated with batter or breadcrumbs, whether or not pre-fried in oil, frozen	0	0	See Note 2
1604 12 91	---- In airtight containers	0	0	See Note 2
1604 12 99	---- Other	0	0	See Note 2
1604 13 11	---- In olive oil	0	0	See Note 2
1604 13 19	---- Other	0	0	See Note 2
1604 13 90	--- Other	0	0	See Note 2
1604 14 21	----- In vegetable oil	20,5	E	TRQ-Fish
1604 14 26	------ Fillets known as "loins"	20,5	E	TRQ-Fish
1604 14 28	------ Other	20,5	E	TRQ-Fish
1604 14 31	----- In vegetable oil	20,5	E	TRQ-Fish
1604 14 36	------ Fillets known as "loins"	20,5	E	TRQ-Fish
1604 14 38	------ Other	20,5	E	TRQ-Fish
1604 14 41	----- In vegetable oil	20,5	E	TRQ-Fish

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1604 14 46	------ Fillets known as "loins"	20,5	E	TRQ-Fish
1604 14 48	------ Other	20,5	E	TRQ-Fish
1604 14 90	--- Bonito (*Sarda* spp.)	0	0	See Note 2
1604 15 11	---- Fillets	0	0	See Note 2
1604 15 19	---- Other	0	0	See Note 2
1604 15 90	--- Of the species *Scomber australasicus*	0	0	See Note 2
1604 16 00	-- Anchovies	0	0	See Note 2
1604 17 00	-- Eels	0	0	See Note 2
1604 18 00	-- Shark fins	0	0	See Note 2
1604 19 10	--- Salmonidae, other than salmon	0	0	See Note 2
1604 19 31	---- Fillets known as "loins"	20,5	E	TRQ-Fish
1604 19 39	---- Other	20,5	E	TRQ-Fish
1604 19 50	--- Fish of the species *Orcynopsis unicolor*	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1604 19 91	---- Fillets, raw, merely coated with batter or breadcrumbs, whether or not pre-fried in oil, frozen	0	0	See Note 2
1604 19 92	----- Cod (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus macrocephalus*)	0	0	See Note 2
1604 19 93	----- Coalfish (*Pollachius virens*)	0	0	See Note 2
1604 19 94	----- Hake (*Merluccius* spp., *Urophycis* spp.)	0	0	See Note 2
1604 19 95	----- Alaska pollock (*Theragra chalcogramma*) and pollack (*Pollachius pollachius*)	0	0	See Note 2
1604 19 97	----- Other	0	0	See Note 2
1604 20 05	-- Preparations of surimi	0	0	See Note 2
1604 20 10	--- Of salmon	0	0	See Note 2
1604 20 30	--- Of Salmonidae, other than salmon	0	0	See Note 2
1604 20 40	--- Of anchovies	0	0	See Note 2
1604 20 50	--- Of sardines, bonito, mackerel of the species *Scomber scombrus* and *Scomber japonicus*, fish of the species *Orcynopsis unicolor*	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1604 20 70	--- Of tuna, skipjack or other fish of the genus *Euthynnus*	20,5	E	TRQ-Fish
1604 20 90	--- Of other fish	0	0	See Note 2
1604 31 00	-- Caviar	0	0	See Note 2
1604 32 00	-- Caviar substitutes	0	0	See Note 2
1605 10 00	- Crab	0	0	See Note 2
1605 21 10	--- In immediate packings of a net content not exceeding 2 kg	0	0	See Note 2
1605 21 90	--- Other	0	0	See Note 2
1605 29 00	-- Other	0	0	See Note 2
1605 30 10	-- Lobster meat, cooked, for the manufacture of lobster butter or of lobster pastes, pâtés, soups or sauces	0	0	See Note 2
1605 30 90	-- Other	0	0	See Note 2
1605 40 00	- Other crustaceans	0	0	See Note 2
1605 51 00	-- Oysters	0	0	See Note 2
1605 52 00	-- Scallops, including queen scallops	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1605 53 10	--- In airtight containers	0	0	See Note 2
1605 53 90	--- Other	0	0	See Note 2
1605 54 00	-- Cuttlefish and squid	0	0	See Note 2
1605 55 00	-- Octopus	0	0	See Note 2
1605 56 00	-- Clams, cockles and arkshells	0	0	See Note 2
1605 57 00	-- Abalone	0	0	See Note 2
1605 58 00	-- Snails, other than sea snails	0	0	See Note 2
1605 59 00	-- Other	0	0	See Note 2
1605 61 00	-- Sea cucumbers	0	0	See Note 2
1605 62 00	-- Sea urchins	0	0	See Note 2
1605 63 00	-- Jellyfish	0	0	See Note 2
1605 69 00	-- Other	0	0	See Note 2
1701 12 10	--- For refining	33,9 EUR/100 kg std qual	E	
1701 12 90	--- Other	41,9 EUR/100 kg	E	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1701 13 10	--- For refining	33,9 EUR/100 kg std qual	E	
1701 13 90	--- Other	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 14 10	--- For refining	33,9 EUR/100 kg std qual	E	
1701 14 90	--- Other	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 91 00	-- Containing added flavouring or colouring matter	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 99 10	--- White sugar	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 99 90	--- Other	41,9 EUR/100 kg	E	
1702 11 00	-- Containing by weight 99 % or more lactose, expressed as anhydrous lactose, calculated on the dry matter	14 EUR/100 kg	7	
1702 19 00	-- Other	14 EUR/100 kg	7	
1702 20 10	-- Maple sugar in solid form, containing added flavouring or colouring matter	0,4 EUR/100 kg/net/% sacchar.	7	
1702 20 90	-- Other	0	0	See Note 2
1702 30 10	-- Isoglucose	50,7 EUR/100 kg/net mas	E	TRQ-SR

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1702 30 50	--- In the form of white crystalline powder, whether or not agglomerated	26,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1702 30 90	--- Other	20 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1702 40 10	-- Isoglucose	50,7 EUR/100 kg/net mas	E	TRQ-SR
1702 40 90	-- Other	20 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1702 50 00	- Chemically pure fructose	12,5 + 50,7 EUR/100 kg/net mas	E	TRQ-SR
1702 60 10	-- Isoglucose	50,7 EUR/100 kg/net mas	E	TRQ-SR
1702 60 80	-- Inulin syrup	0,4 EUR/100 kg/net/% sacchar.	E	TRQ-SR
1702 60 95	-- Other	0,4 EUR/100 kg/net/% sacchar.	E	TRQ-SR
1702 90 10	-- Chemically pure maltose	8,9	5	
1702 90 30	-- Isoglucose	50,7 EUR/100 kg/net mas	E	TRQ-SR

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1702 90 50	-- Maltodextrine and maltodextrine syrup	20 EUR/100 kg	7	TRQ-SR
1702 90 71	--- Containing 50 % or more by weight of sucrose in the dry matter	0,4 EUR/100 kg/net/% sacchar.	7	TRQ-SR
1702 90 75	---- In the form of powder, whether or not agglomerated	27,7 EUR/100 kg	7	TRQ-SR
1702 90 79	---- Other	19,2 EUR/100 kg	7	TRQ-SR
1702 90 80	-- Inulin syrup	0,4 EUR/100 kg/net/% sacchar.	7	TRQ-SR
1702 90 95	-- Other	0,4 EUR/100 kg/net/% sacchar.	7	TRQ-SR
1703 10 00	- Cane molasses	0,35 EUR/100 kg	7	
1703 90 00	- Other	0,35 EUR/100 kg	7	
1704 10 10	-- Containing less than 60 % by weight of sucrose (including invert sugar expressed as sucrose)	0 + 27,1 EUR/100 kg MAX 17,9	3	TRQ-SRa
1704 10 90	-- Containing 60 % or more by weight of sucrose (including invert sugar expressed as sucrose)	0 + 30,9 EUR/100 kg MAX 18,2	3	TRQ-SRa

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1704 90 10	-- Liquorice extract containing more than 10 % by weight of sucrose but not containing other added substances	4,6	3	TRQ-SRa
1704 90 30	-- White chocolate	0 + 45,1 EUR/100 kg MAX 18,9 + 16,5 EUR/100 kg	3	TRQ-SRa
1704 90 51	--- Pastes, including marzipan, in immediate packings of a net content of 1 kg or more	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 55	--- Throat pastilles and cough drops	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 61	--- Sugar-coated (panned) goods	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 65	---- Gum confectionery and jelly confectionery, including fruit pastes in the form of sugar confectionery	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 71	---- Boiled sweets, whether or not filled	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 75	---- Toffees, caramels and similar sweets	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 81	----- Compressed tablets	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 99	----- Other	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	E	TRQ-SR
1801 00 00	Cocoa beans, whole or broken, raw or roasted	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1802 00 00	Cocoa shells, husks, skins and other cocoa waste	0	0	See Note 2
1803 10 00	- Not defatted	0	0	See Note 2
1803 20 00	- Wholly or partly defatted	0	0	See Note 2
1804 00 00	Cocoa butter, fat and oil	0	0	See Note 2
1805 00 00	Cocoa powder, not containing added sugar or other sweetening matter	0	0	See Note 2
1806 10 15	-- Containing no sucrose or containing less than 5 % by weight of sucrose (including invert sugar expressed as sucrose) or isoglucose expressed as sucrose	0	0	See Note 2
1806 10 20	-- Containing 5 % or more but less than 65 % by weight of sucrose (including invert sugar expressed as sucrose) or isoglucose expressed as sucrose	0 + 25,2 EUR/100 kg	5	
1806 10 30	-- Containing 65 % or more but less than 80 % by weight of sucrose (including invert sugar expressed as sucrose) or isoglucose expressed as sucrose	0 + 31,4 EUR/100 kg	E	TRQ-SR

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1806 10 90	-- Containing 80 % or more by weight of sucrose (including invert sugar expressed as sucrose) or isoglucose expressed as sucrose	0 + 41,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1806 20 10	-- Containing 31 % or more by weight of cocoa butter or containing a combined weight of 31 % or more of cocoa butter and milkfat	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 20 30	-- Containing a combined weight of 25 % or more, but less than 31 % of cocoa butter and milkfat	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 20 50	--- Containing 18 % or more by weight of cocoa butter	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 20 70	--- Chocolate milk crumb	0 + EA	3	TRQ-SRb
1806 20 80	--- Chocolate flavour coating	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 20 95	--- Other	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	E	TRQ-SR
1806 31 00	-- Filled	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 32 10	--- With added cereal, fruit or nuts	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 32 90	--- Other	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1806 90 11	---- Containing alcohol	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 19	---- Other	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 31	---- Filled	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 39	---- Not filled	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 50	-- Sugar confectionery and substitutes therefor made from sugar substitution products, containing cocoa	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 60	-- Spreads containing cocoa	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 70	-- Preparations containing cocoa for making beverages	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 90	-- Other	0 + EA MAX 18,7 +ADSZ	3	TRQ-SRb
1901 10 00	- Preparations suitable for infants or young children, put up for retail sale	0 + EA	3	
1901 20 00	- Mixes and doughs for the preparation of bakers' wares of heading 1905	0 + EA	3	
1901 90 11	--- With a dry extract content of 90 % or more by weight	0 + 18 EUR/100 kg	3	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1901 90 19	--- Other	0 + 14,7 EUR/100 kg	3	
1901 90 91	--- Containing no milkfats, sucrose, isoglucose, glucose or starch or containing less than 1,5 % milkfat, 5 % sucrose (including invert sugar) or isoglucose, 5 % glucose or starch, excluding food preparations in powder form of goods of headings 0401 to 0404	0	0	See Note 2
1901 90 95	--- Food preparations in powder form, consisting of a blend of skimmed milk and/or whey and vegetable fats/oils, with a content of fats/oils not exceeding 30 % by weight	0 + EA	E	TRQ-SR
1901 90 99	--- Other	0 + EA	E	TRQ-SR
1902 11 00	-- Containing eggs	0 + 24,6 EUR/100 kg	3	
1902 19 10	--- Containing no common wheat flour or meal	0 + 24,6 EUR/100 kg	3	
1902 19 90	--- Other	0 + 21,1 EUR/100 kg	3	
1902 20 10	-- Containing more than 20 % by weight of fish, crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1902 20 30	-- Containing more than 20 % by weight of sausages and the like, of meat and meat offal of any kind, including fats of any kind or origin	38 EUR/100 kg	3	
1902 20 91	--- Cooked	0 + 6,1 EUR/100 kg	3	
1902 20 99	--- Other	0 + 17,1 EUR/100 kg	3	
1902 30 10	-- Dried	0 + 24,6 EUR/100 kg	3	
1902 30 90	-- Other	0 + 9,7 EUR/100 kg	3	
1902 40 10	-- Unprepared	0	0	See Note 2
1902 40 90	-- Other	0	0	See Note 2
1903 00 00	Tapioca and substitutes therefor prepared from starch, in the form of flakes, grains, pearls, siftings or similar forms	0 + 15,1 EUR/100 kg	3	
1904 10 10	-- Obtained from maize	0 + 20 EUR/100 kg	3	
1904 10 30	-- Obtained from rice	0 + 46 EUR/100 kg	3	
1904 10 90	-- Other	0 + 33,6 EUR/100 kg	3	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1904 20 10	-- Preparation of the Müsli type based on unroasted cereal flakes	0 + EA	3	
1904 20 91	--- Obtained from maize	0 + 20 EUR/100 kg	3	
1904 20 95	--- Obtained from rice	0 + 46 EUR/100 kg	3	
1904 20 99	--- Other	0 + 33,6 EUR/100 kg	3	
1904 30 00	- Bulgur wheat	0 + 25,7 EUR/100 kg	3	
1904 90 10	-- Obtained from rice	0 + 46 EUR/100 kg	3	
1904 90 80	-- Other	0 + 25,7 EUR/100 kg	3	
1905 10 00	- Crispbread	0 + 13 EUR/100 kg	3	
1905 20 10	-- Containing by weight less than 30 % of sucrose (including invert sugar expressed as sucrose)	0 + 18,3 EUR/100 kg	3	
1905 20 30	-- Containing by weight 30 % or more but less than 50 % of sucrose (including invert sugar expressed as sucrose)	0 + 24,6 EUR/100 kg	3	
1905 20 90	-- Containing by weight 50 % or more of sucrose (including invert sugar expressed as sucrose)	0 + 31,4 EUR/100 kg	3	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1905 31 11	---- In immediate packings of a net content not exceeding 85 g	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 31 19	---- Other	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 31 30	---- Containing 8 % or more by weight of milkfats	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 31 91	----- Sandwich biscuits	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 31 99	----- Other	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 32 05	--- With a water content exceeding 10 % by weight	0 + EA MAX 20,7 +ADFM	3	TRQ-BS
1905 32 11	----- In immediate packings of a net content not exceeding 85 g	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 32 19	----- Other	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 32 91	----- Salted, whether or not filled	0 + EA MAX 20,7 +ADFM	3	TRQ-BS
1905 32 99	----- Other	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	TRQ-BS
1905 40 10	-- Rusks	0 + EA	3	
1905 40 90	-- Other	0 + EA	3	
1905 90 10	-- Matzos	0 + 15,9 EUR/100 kg	3	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
1905 90 20	-- Communion wafers, empty cachets of a kind suitable for pharmaceutical use, sealing wafers, rice paper and similar products	0 + 60,5 EUR/100 kg	3	
1905 90 30	--- Bread, not containing added honey, eggs, cheese or fruit, and containing by weight in the dry matter state not more than 5 % of sugars and not more than 5 % of fat	0 + EA	3	
1905 90 45	--- Biscuits	0 + EA MAX 20,7 +ADFM	3	TRQ-BS
1905 90 55	--- Extruded or expanded products, savoury or salted	0 + EA MAX 20,7 +ADFM	3	
1905 90 70	---- Containing 5 % or more, by weight, of sucrose, invert sugar or isoglucose	0 + EA MAX 24,2 +ADSZ	3	
1905 90 80	---- Other	0 + EA MAX 20,7 +ADFM	3	
2001 10 00	- Cucumbers and gherkins	0	0	See Note 2
2001 90 10	-- Mango chutney	0	0	See Note 2
2001 90 20	-- Fruit of the genus *Capsicum* other than sweet peppers or pimentos	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2001 90 30	-- Sweetcorn (*Zea mays* var. *saccharata*)	1,6 + 9,4 EUR/100 kg/net eda	E	TRQ-SC
2001 90 40	-- Yams, sweet potatoes and similar edible parts of plants containing 5 % or more by weight of starch	0 + 3,8 EUR/100 kg/net eda	5	
2001 90 50	-- Mushrooms	0	0	See Note 2
2001 90 65	-- Olives	0	0	See Note 2
2001 90 70	-- Sweet peppers	0	0	See Note 2
2001 90 92	-- Tropical fruit and tropical nuts; palm hearts	0	0	See Note 2
2001 90 97	-- Other	0	0	See Note 2
2002 10 10	-- Peeled	0	0	See Note 2
2002 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
2002 90 11	--- In immediate packings of a net content exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
2002 90 19	--- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
2002 90 31	--- In immediate packings of a net content exceeding 1 kg	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2002 90 39	--- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
2002 90 91	--- In immediate packings of a net content exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
2002 90 99	--- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
2003 10 20	-- Provisionally preserved, completely cooked	14,9 + 191 EUR/100 kg/net eda	7	TRQ-MS
2003 10 30	-- Other	14,9 + 222 EUR/100 kg/net eda	7	TRQ-MS
2003 90 10	-- Truffles	0	0	See Note 2
2003 90 90	-- Other	0	0	See Note 2
2004 10 10	-- Cooked, not otherwise prepared	0	0	See Note 2
2004 10 91	--- In the form of flour, meal or flakes	0 + EA	5	
2004 10 99	--- Other	0	0	See Note 2
2004 90 10	-- Sweetcorn (*Zea mays* var. *saccharata*)	1,6 + 9,4 EUR/100 kg/net eda	E	TRQ-SC
2004 90 30	-- Sauerkraut, capers and olives	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2004 90 50	-- Peas (*Pisum sativum*) and immature beans of the species *Phaseolus* spp., in pod	0	0	See Note 2
2004 90 91	--- Onions, cooked, not otherwise prepared	0	0	See Note 2
2004 90 98	--- Other	0	0	See Note 2
2005 10 00	- Homogenised vegetables	0	0	See Note 2
2005 20 10	-- In the form of flour, meal or flakes	0 + EA	5	
2005 20 20	--- Thin slices, fried or baked, whether or not salted or flavoured, in airtight packings, suitable for immediate consumption	0	0	See Note 2
2005 20 80	--- Other	0	0	See Note 2
2005 40 00	- Peas (*Pisum sativum*)	0	0	See Note 2
2005 51 00	-- Beans, shelled	0	0	See Note 2
2005 59 00	-- Other	0	0	See Note 2
2005 60 00	- Asparagus	0	0	See Note 2
2005 70 00	- Olives	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2005 80 00	- Sweetcorn (*Zea mays* var. *saccharata*)	5,1 + 9,4 EUR/100 kg/net eda	E	TRQ-SC
2005 91 00	-- Bamboo shoots	0	0	See Note 2
2005 99 10	--- Fruit of the genus *Capsicum*, other than sweet peppers or pimentos	0	0	See Note 2
2005 99 20	--- Capers	0	0	See Note 2
2005 99 30	--- Globe artichokes	0	0	See Note 2
2005 99 50	--- Mixtures of vegetables	0	0	See Note 2
2005 99 60	--- Sauerkraut	0	0	See Note 2
2005 99 80	--- Other	0	0	See Note 2
2006 00 10	- Ginger	0	0	See Note 2
2006 00 31	--- Cherries	16,5 + 23,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
2006 00 35	--- Tropical fruit and tropical nuts	9 + 15 EUR/100 kg	5	
2006 00 38	--- Other	16,5 + 23,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
2006 00 91	--- Tropical fruit and tropical nuts	0	0	See Note 2
2006 00 99	--- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2007 10 10	-- With a sugar content exceeding 13 % by weight	20,4 + 4,2 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 10 91	--- Of tropical fruit	0	0	See Note 2
2007 10 99	--- Other	0	0	See Note 2
2007 91 10	--- With a sugar content exceeding 30 % by weight	16,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
2007 91 30	--- With a sugar content exceeding 13 % but not exceeding 30 % by weight	16,5 + 4,2 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 91 90	--- Other	0	0	See Note 2
2007 99 10	---- Plum purée and paste and prune purée and paste, in immediate packings of a net content exceeding 100 kg, for industrial processing	0	0	See Note 2
2007 99 20	---- Chestnut purée and paste	20,5 + 19,7 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 99 31	----- Of cherries:	–	–	
ex 2007 99 31	------ Fruit purées obtained by sieving then brought to the boil in a vacuum, the texture and chemical composition of which have not been changed by the heat treatment	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
ex 2007 99 31	------ Other	20,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 99 33	----- Of strawberries:	–	–	
ex 2007 99 33	------ Fruit purées obtained by sieving then brought to the boil in a vacuum, the texture and chemical composition of which have not been changed by the heat treatment	0	0	See Note 2
ex 2007 99 33	------ Other	20,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 99 35	----- Of raspberries:	–	–	
ex 2007 99 35	------ Fruit purées obtained by sieving then brought to the boil in a vacuum, the texture and chemical composition of which have not been changed by the heat treatment	0	0	See Note 2
ex 2007 99 35	------ Other	20,5 + 23 EUR/100 kg	5	
2007 99 39	----- Other:	–	–	
ex 2007 99 39	------ Fig paste, pistachio paste, hazelnut paste	20,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-FP

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
ex 2007 99 39	------ Fruit purées obtained by sieving then brought to the boil in a vacuum, the texture and chemical composition of which have not been changed by the heat treatment	0	0	See Note 2
ex 2007 99 39	------ Other	20,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 99 50	--- With a sugar content exceeding 13 % but not exceeding 30 % by weight:	–	–	
ex 2007 99 50	---- Chestnut purée and paste, fig paste, pistachio paste, hazelnut paste	20,5 + 4,2 EUR/100 kg	5	
ex 2007 99 50	---- Fruit purées obtained by sieving then brought to the boil in a vacuum, the texture and chemical composition of which have not been changed by the heat treatment	0	0	See Note 2
ex 2007 99 50	---- Other	20,5 + 4,2 EUR/100 kg	5	
2007 99 93	---- Of tropical fruit and tropical nuts	0	0	See Note 2
2007 99 97	---- Other	0	0	See Note 2
2008 11 10	--- Peanut butter	4,4	5	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 11 91	---- Exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
2008 11 96	----- Roasted	0	0	See Note 2
2008 11 98	----- Other	0	0	See Note 2
2008 19 12	---- Tropical nuts; mixtures containing by weight 50 % or more of tropical nuts	0	0	See Note 2
2008 19 13	----- Roasted almonds and pistachios	0	0	See Note 2
2008 19 19	----- Other	0	0	See Note 2
2008 19 92	---- Tropical nuts; mixtures containing by weight 50 % or more of tropical nuts	0	0	See Note 2
2008 19 93	------ Almonds and pistachios	0	0	See Note 2
2008 19 95	------ Other	0	0	See Note 2
2008 19 99	----- Other	0	0	See Note 2
2008 20 11	---- With a sugar content exceeding 17 % by weight	22,1 + 2,5 EUR/100 kg	5	
2008 20 19	---- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 20 31	---- With a sugar content exceeding 19 % by weight	22,1 + 2,5 EUR/100 kg	5	
2008 20 39	---- Other	0	0	See Note 2
2008 20 51	---- With a sugar content exceeding 17 % by weight	0	0	See Note 2
2008 20 59	---- Other	0	0	See Note 2
2008 20 71	---- With a sugar content exceeding 19 % by weight	0	0	See Note 2
2008 20 79	---- Other	0	0	See Note 2
2008 20 90	--- Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2008 30 11	---- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 30 19	---- Other	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2008 30 31	---- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 30 39	---- Other	0	0	See Note 2
2008 30 51	---- Grapefruit segments, including pomelos	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 30 55	---- Mandarins (including tangerines and satsumas); clementines, wilkings and other similar citrus hybrids	0	0	See Note 2
2008 30 59	---- Other	0	0	See Note 2
2008 30 71	---- Grapefruit segments, including pomelos	0	0	See Note 2
2008 30 75	---- Mandarins (including tangerines and satsumas); clementines, wilkings and other similar citrus hybrids	0	0	See Note 2
2008 30 79	---- Other	0	0	See Note 2
2008 30 90	--- Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2008 40 11	----- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 40 19	----- Other	25,6 + 4,2 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2008 40 21	----- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 40 29	----- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 40 31	---- With a sugar content exceeding 15 % by weight	25,6 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 40 39	---- Other	0	0	See Note 2
2008 40 51	---- With a sugar content exceeding 13 % by weight	0	0	See Note 2
2008 40 59	---- Other	0	0	See Note 2
2008 40 71	---- With a sugar content exceeding 15 % by weight	0	0	See Note 2
2008 40 79	---- Other	0	0	See Note 2
2008 40 90	--- Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2008 50 11	----- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 50 19	----- Other	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 50 31	----- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 50 39	----- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 50 51	---- With a sugar content exceeding 15 % by weight	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 50 59	---- Other	0	0	See Note 2
2008 50 61	---- With a sugar content exceeding 13 % by weight	0	0	See Note 2
2008 50 69	---- Other	0	0	See Note 2
2008 50 71	---- With a sugar content exceeding 15 % by weight	0	0	See Note 2
2008 50 79	---- Other	0	0	See Note 2
2008 50 92	---- Of 5 kg or more	0	0	See Note 2
2008 50 98	---- Of less than 5 kg	0	0	See Note 2
2008 60 11	---- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 60 19	---- Other	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	0	
2008 60 31	---- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 60 39	---- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 60 50	---- Exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
2008 60 60	---- Not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
2008 60 70	---- Of 4,5 kg or more	0	0	See Note 2
2008 60 90	---- Of less than 4,5 kg	0	0	See Note 2
2008 70 11	----- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 70 19	----- Other	25,6 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 70 31	----- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 70 39	----- Other	0	0	See Note 2
2008 70 51	---- With a sugar content exceeding 15 % by weight	25,6 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 70 59	---- Other	0	0	See Note 2
2008 70 61	---- With a sugar content exceeding 13 % by weight	0	0	See Note 2
2008 70 69	---- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 70 71	---- With a sugar content exceeding 15 % by weight	0	0	See Note 2
2008 70 79	---- Other	0	0	See Note 2
2008 70 92	---- Of 5 kg or more	0	0	See Note 2
2008 70 98	---- Of less than 5 kg	0	0	See Note 2
2008 80 11	---- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 80 19	---- Other	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	5	
2008 80 31	---- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 80 39	---- Other	0	0	See Note 2
2008 80 50	--- Containing added sugar, in immediate packings of a net content exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
2008 80 70	--- Containing added sugar, in immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 80 90	--- Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2008 91 00	-- Palm hearts	0	0	See Note 2
2008 93 11	----- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 93 19	----- Other	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	0	
2008 93 21	----- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 93 29	----- Other	0	0	See Note 2
2008 93 91	---- Containing added sugar, in immediate packings of a net content exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
2008 93 93	---- Containing added sugar, in immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
2008 93 99	---- Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2008 97 03	---- In immediate packings of a net content exceeding 1 kg	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 97 05	---- In immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	0	0	See Note 2
2008 97 12	------- Of tropical fruit (including mixtures containing by weight 50 % or more of tropical nuts and tropical fruit)	0	0	See Note 2
2008 97 14	------- Other	0	0	See Note 2
2008 97 16	------- Of tropical fruit (including mixtures containing by weight 50 % or more of tropical nuts and tropical fruit)	12,5 + 2,6 EUR/100 kg	0	
2008 97 18	------- Other	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	0	
2008 97 32	------- Of tropical fruit (including mixtures containing by weight 50 % or more of tropical nuts and tropical fruit)	0	0	See Note 2
2008 97 34	------- Other	0	0	See Note 2
2008 97 36	------- Of tropical fruit (including mixtures containing by weight 50 % or more of tropical nuts and tropical fruit)	0	0	See Note 2
2008 97 38	------- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 97 51	------- Of tropical fruit (including mixtures containing by weight 50 % or more of tropical nuts and tropical fruit)	0	0	See Note 2
2008 97 59	------- Other	0	0	See Note 2
2008 97 72	-------- Of tropical fruit (including mixtures containing by weight 50 % or more of tropical nuts and tropical fruit)	0	0	See Note 2
2008 97 74	-------- Other	0	0	See Note 2
2008 97 76	-------- Of tropical fruit (including mixtures containing by weight 50 % or more of tropical nuts and tropical fruit)	0	0	See Note 2
2008 97 78	-------- Other	0	0	See Note 2
2008 97 92	------- Of tropical fruit (including mixtures containing by weight 50 % or more of tropical nuts and tropical fruit)	0	0	See Note 2
2008 97 93	------- Other	0	0	See Note 2
2008 97 94	------- Of tropical fruit (including mixtures containing by weight 50 % or more of tropical nuts and tropical fruit)	0	0	See Note 2
2008 97 96	------- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 97 97	------- Of tropical fruit (including mixtures containing by weight 50 % or more of tropical nuts and tropical fruit)	0	0	See Note 2
2008 97 98	------- Other	0	0	See Note 2
2008 99 11	----- Of an actual alcoholic strength by mass not exceeding 11,85 % mas	0	0	See Note 2
2008 99 19	----- Other	0	0	See Note 2
2008 99 21	----- With a sugar content exceeding 13 % by weight	22,1 + 3,8 EUR/100 kg	0	
2008 99 23	----- Other	0	0	See Note 2
2008 99 24	------- Tropical fruit	0	0	See Note 2
2008 99 28	------- Other	0	0	See Note 2
2008 99 31	------- Tropical fruit	12,5 + 2,6 EUR/100 kg	0	
2008 99 34	------- Other	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	0	
2008 99 36	------- Tropical fruit	0	0	See Note 2
2008 99 37	------- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 99 38	------- Tropical fruit	0	0	See Note 2
2008 99 40	------- Other	0	0	See Note 2
2008 99 41	----- Ginger	0	0	See Note 2
2008 99 43	----- Grapes	0	0	See Note 2
2008 99 45	----- Plums and prunes	0	0	See Note 2
2008 99 48	----- Tropical fruit	0	0	See Note 2
2008 99 49	----- Other	0	0	See Note 2
2008 99 51	----- Ginger	0	0	See Note 2
2008 99 63	----- Tropical fruit	0	0	See Note 2
2008 99 67	----- Other	0	0	See Note 2
2008 99 72	------ Of 5 kg or more	0	0	See Note 2
2008 99 78	------ Of less than 5 kg	0	0	See Note 2
2008 99 85	----- Maize (corn), other than sweetcorn (*Zea mays* var. *saccharata*)	0 + 9,4 EUR/100 kg/net eda	3	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2008 99 91	----- Yams, sweet potatoes and similar edible parts of plants, containing 5 % or more by weight of starch	0 + 3,8 EUR/100 kg/net eda	0	
2008 99 99	----- Other	0	0	See Note 2
2009 11 11	---- Of a value not exceeding EUR 30 per 100 kg net weight	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 11 19	---- Other	0	0	See Note 2
2009 11 91	---- Of a value not exceeding EUR 30 per 100 kg net weight and with an added sugar content exceeding 30 % by weight	11,7 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 11 99	---- Other	0	0	See Note 2
2009 12 00	-- Not frozen, of a Brix value not exceeding 20	0	0	See Note 2
2009 19 11	---- Of a value not exceeding EUR 30 per 100 kg net weight	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 19 19	---- Other	0	0	See Note 2
2009 19 91	---- Of a value not exceeding EUR 30 per 100 kg net weight and with an added sugar content exceeding 30 % by weight	11,7 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 19 98	---- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2009 21 00	-- Of a Brix value not exceeding 20	0	0	See Note 2
2009 29 11	---- Of a value not exceeding EUR 30 per 100 kg net weight	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 29 19	---- Other	0	0	See Note 2
2009 29 91	---- Of a value not exceeding EUR 30 per 100 kg net weight and with an added sugar content exceeding 30 % by weight	8,5 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 29 99	---- Other	0	0	See Note 2
2009 31 11	---- Containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 31 19	---- Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 31 51	----- Containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 31 59	----- Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 31 91	----- Containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 31 99	----- Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 39 11	---- Of a value not exceeding EUR 30 per 100 kg net weight	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 39 19	---- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2009 39 31	----- Containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 39 39	----- Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 39 51	------ With an added sugar content exceeding 30 % by weight	10,9 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 39 55	------ With an added sugar content not exceeding 30 % by weight	0	0	See Note 2
2009 39 59	------ Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 39 91	------ With an added sugar content exceeding 30 % by weight	10,9 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 39 95	------ With an added sugar content not exceeding 30 % by weight	0	0	See Note 2
2009 39 99	------ Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 41 92	--- Containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 41 99	--- Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 49 11	---- Of a value not exceeding EUR 30 per 100 kg net weight	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 49 19	---- Other	0	0	See Note 2
2009 49 30	---- Of a value exceeding EUR 30 per 100 kg net weight, containing added sugar	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2009 49 91	----- With an added sugar content exceeding 30 % by weight	11,7 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 49 93	----- With an added sugar content not exceeding 30 % by weight	0	0	See Note 2
2009 49 99	----- Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 50 10	-- Containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 50 90	-- Other	0	0	See Note 2
2009 61 10	--- Of a value exceeding EUR 18 per 100 kg net weight	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
2009 61 90	--- Of a value not exceeding EUR 18 per 100 kg net weight	18,9 + 27 EUR/hl	7	
2009 69 11	---- Of a value not exceeding EUR 22 per 100 kg net weight	36,5 + 121 EUR/hl + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 69 19	---- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2009 69 51	----- Concentrated	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
2009 69 59	----- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
2009 69 71	------ Concentrated	18,9 + 131 EUR/hl + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 69 79	------ Other	18,9 + 27 EUR/hl + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 69 90	----- Other	18,9 + 27 EUR/hl	5	
2009 71 20	--- Containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 71 99	--- Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 79 11	---- Of a value not exceeding EUR 22 per 100 kg net weight	26,5 + 18,4 EUR/100 kg	E	TRQ-AJ
2009 79 19	---- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2009 79 30	---- Of a value exceeding EUR 18 per 100 kg net weight, containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 79 91	----- With an added sugar content exceeding 30 % by weight	14,5 + 19,3 EUR/100 kg	E	TRQ-AJ
2009 79 98	----- Other	0	0	See Note 2
2009 81 11	---- Of a value not exceeding EUR 30 per 100 kg net weight	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 81 19	---- Other	0	0	See Note 2
2009 81 31	---- Of a value exceeding EUR 30 per 100 kg net weight, containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 81 51	----- With an added sugar content exceeding 30 % by weight	13,3 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 81 59	----- With an added sugar content not exceeding 30 % by weight	0	0	See Note 2
2009 81 95	------ Juice of fruit of the species *Vaccinium macrocarpon*	0	0	See Note 2
2009 81 99	------ Other	0	0	See Note 2
2009 89 11	----- Of a value not exceeding EUR 22 per 100 kg net weight	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	5	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2009 89 19	----- Other	0	0	See Note 2
2009 89 34	------ Juices of tropical fruit	17,5 + 12,9 EUR/100 kg	0	
2009 89 35	------ Other	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 89 36	------ Juices of tropical fruit	0	0	See Note 2
2009 89 38	------ Other	0	0	See Note 2
2009 89 50	----- Of a value exceeding EUR 18 per 100 kg net weight, containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 89 61	------ With an added sugar content exceeding 30 % by weight	15,7 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 89 63	------ With an added sugar content not exceeding 30 % by weight	0	0	See Note 2
2009 89 69	------ Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 89 71	------ Cherry juice	0	0	See Note 2
2009 89 73	------ Juices of tropical fruit	0	0	See Note 2
2009 89 79	------ Other	0	0	See Note 2
2009 89 85	------- Juices of tropical fruit	7 + 12,9 EUR/100 kg	0	
2009 89 86	------- Other	13,3 + 20,6 EUR/100 kg	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2009 89 88	------- Juices of tropical fruit	0	0	See Note 2
2009 89 89	------- Other	0	0	See Note 2
2009 89 96	------- Cherry juice	0	0	See Note 2
2009 89 97	------- Juices of tropical fruit	0	0	See Note 2
2009 89 99	------- Other	0	0	See Note 2
2009 90 11	---- Of a value not exceeding EUR 22 per 100 kg net weight	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 90 19	---- Other	0	0	See Note 2
2009 90 21	---- Of a value not exceeding EUR 30 per 100 kg net weight	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 90 29	---- Other	0	0	See Note 2
2009 90 31	---- Of a value not exceeding EUR 18 per 100 kg net weight and with an added sugar content exceeding 30 % by weight	16,5 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 90 39	---- Other	0	0	See Note 2
2009 90 41	------ Containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 90 49	------ Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2009 90 51	------ Containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 90 59	------ Other	0	0	See Note 2
2009 90 71	------ With an added sugar content exceeding 30 % by weight	11,7 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 90 73	------ With an added sugar content not exceeding 30 % by weight	0	0	See Note 2
2009 90 79	------ Not containing added sugar	0	0	See Note 2
2009 90 92	------- Mixtures of juices of tropical fruit	7 + 12,9 EUR/100 kg	0	
2009 90 94	------- Other	13,3 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 90 95	------- Mixtures of juices of tropical fruit	0	0	See Note 2
2009 90 96	------- Other	0	0	See Note 2
2009 90 97	------- Mixtures of juices of tropical fruit	0	0	See Note 2
2009 90 98	------- Other	0	0	See Note 2
2101 11 00	-- Extracts, essences and concentrates	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2101 12 92	--- Preparations with a basis of these extracts, essences or concentrates of coffee	0	0	See Note 2
2101 12 98	--- Other	0 + EA	E	TRQ-SR
2101 20 20	-- Extracts, essences or concentrates	0	0	See Note 2
2101 20 92	--- With a basis of extracts, essences or concentrates of tea or maté	0	0	See Note 2
2101 20 98	--- Other	0 + EA	E	TRQ-SR
2101 30 11	--- Roasted chicory	0	0	See Note 2
2101 30 19	--- Other	0 + 12,7 EUR/100 kg	5	
2101 30 91	--- Of roasted chicory	0	0	See Note 2
2101 30 99	--- Other	0 + 22,7 EUR/100 kg	5	
2102 10 10	-- Culture yeast	7,4	5	
2102 10 31	--- Dried	8,5	5	
2102 10 39	--- Other	4,2	5	
2102 10 90	-- Other	5,1	5	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2102 20 11	--- In tablet, cube or similar form, or in immediate packings of a net content not exceeding 1 kg	2,4	5	
2102 20 19	--- Other	0	0	See Note 2
2102 20 90	-- Other	0	0	See Note 2
2102 30 00	- Prepared baking powders	0	0	See Note 2
2103 10 00	- Soya sauce	0	0	See Note 2
2103 20 00	- Tomato ketchup and other tomato sauces	0	0	See Note 2
2103 30 10	-- Mustard flour and meal	0	0	See Note 2
2103 30 90	-- Prepared mustard	0	0	See Note 2
2103 90 10	-- Mango chutney, liquid	0	0	See Note 2
2103 90 30	-- Aromatic bitters of an alcoholic strength by volume of 44,2 to 49,2 % vol containing from 1,5 to 6 % by weight of gentian, spices and various ingredients and from 4 to 10 % of sugar, in containers holding 0,5 litre or less	0	0	See Note 2
2103 90 90	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2104 10 00	- Soups and broths and preparations therefor	0	0	See Note 2
2104 20 00	- Homogenised composite food preparations	0	0	See Note 2
2105 00 10	- Containing no milkfats or containing less than 3 % by weight of such fats	0 + 20,2 EUR/100 kg MAX 19,4 + 9,4 EUR/100 kg	3	
2105 00 91	-- 3 % or more but less than 7 %	0 + 38,5 EUR/100 kg MAX 18,1 + 7 EUR/100 kg	3	
2105 00 99	-- 7 % or more	0 + 54 EUR/100 kg MAX 17,8 + 6,9 EUR/100 kg	3	
2106 10 20	-- Containing no milkfats, sucrose, isoglucose, glucose or starch or containing, by weight, less than 1,5 % milkfat, 5 % sucrose or isoglucose, 5 % glucose or starch	0	0	See Note 2
2106 10 80	-- Other	0 + EA	3	
2106 90 20	-- Compound alcoholic preparations, other than those based on odoriferous substances, of a kind used for the manufacture of beverages	12,1	3	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2106 90 30	--- Isoglucose syrups	42,7 EUR/100 kg/net mas	7	TRQ-SR
2106 90 51	---- Lactose syrup	14 EUR/100 kg	0	
2106 90 55	---- Glucose syrup and maltodextrine syrup	20 EUR/100 kg	7	TRQ-SR
2106 90 59	---- Other	0,4 EUR/100 kg/net/% sacchar.	7	TRQ-SR
2106 90 92	--- Containing no milkfats, sucrose, isoglucose, glucose or starch or containing, by weight, less than 1,5 % milkfat, 5 % sucrose or isoglucose, 5 % glucose or starch	8,9	3	
2106 90 98	--- Other:	–	–	
ex 2106 90 98	---- Containing less than 70 % by weight of sucrose/isoglucose	5,5 + EA	3	
ex 2106 90 98	---- Other	5,5 + EA	E	TRQ-SR
2201 10 11	--- Not carbonated	0	0	See Note 2
2201 10 19	--- Other	0	0	See Note 2
2201 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
2201 90 00	- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2202 10 00	- Waters, including mineral waters and aerated waters, containing added sugar or other sweetening matter or flavoured	3	0	
2202 91 00	-- Non-alcoholic beer	3	0	
2202 99 11	---- Soya-based beverages with a protein content of 2,8 % or more by weight	3	0	
2202 99 15	---- Soya-based beverages with a protein content of less than 2,8 % by weight; beverages based on nuts of Chapter 8, cereals of Chapter 10 or seeds of Chapter 12	3	0	
2202 99 19	---- Other	3	0	
2202 99 91	---- Less than 0,2 %	0 + 13,7 EUR/100 kg	0	
2202 99 95	---- 0,2 % or more but less than 2 %	0 + 12,1 EUR/100 kg	0	
2202 99 99	---- 2 % or more	0 + 21,2 EUR/100 kg	0	
2203 00 01	-- In bottles	0	0	See Note 2
2203 00 09	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2203 00 10	- In containers holding more than 10 litres	0	0	See Note 2
2204 10 11	--- Champagne	32 EUR/hl	0	
2204 10 13	--- Cava	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 10 15	--- Prosecco	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 10 91	--- Asti spumante	32 EUR/hl	0	
2204 10 93	--- Other	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 10 94	-- With a protected geographical indication (PGI)	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 10 96	-- Other varietal wines	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 10 98	-- Other	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 21 06	---- With a protected designation of origin (PDO)	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 21 07	---- With a protected geographical indication (PGI)	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 21 08	---- Other varietal wines	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 21 09	---- Other	0 EUR/hl	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2204 21 11	-------- Alsace	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 12	-------- Bordeaux	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 13	-------- Bourgogne (Burgundy)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 17	-------- Val de Loire (Loire Valley)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 18	-------- Mosel	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 19	-------- Pfalz	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 22	-------- Rheinhessen	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 23	-------- Tokaj	15,8 EUR/hl	0	
2204 21 24	-------- Lazio (Latium)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 26	-------- Toscana (Tuscany)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 27	-------- Trentino, Alto Adige and Friuli	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 28	-------- Veneto	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 31	-------- Sicilia	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 32	-------- Vinho Verde	15,4 EUR/hl	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2204 21 34	-------- Penedés	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 36	-------- Rioja	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 37	-------- Valencia	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 38	-------- Other	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 42	-------- Bordeaux	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 43	-------- Bourgogne (Burgundy)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 44	-------- Beaujolais	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 46	-------- Vallée du Rhône	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 47	-------- Languedoc-Roussillon	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 48	-------- Val de Loire (Loire Valley)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 61	-------- Sicilia	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 62	-------- Piemonte (Piedmont)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 66	-------- Toscana (Tuscany)	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 67	-------- Trentino and Alto Adige	15,4 EUR/hl	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2204 21 68	-------- Veneto	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 69	-------- Dão, Bairrada and Douro	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 71	-------- Navarra	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 74	-------- Penedés	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 76	-------- Rioja	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 77	-------- Valdepeñas	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 78	-------- Other	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 79	------- White	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 80	------- Other	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 81	------- White	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 82	------- Other	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 83	------- White	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 84	------- Other	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 85	------- Madeira and Setubal muscatel	15,8 EUR/hl	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2204 21 86	------- Sherry	15,8 EUR/hl	0	
2204 21 87	------- Marsala	20,9 EUR/hl	0	
2204 21 88	------- Samos and Muscat de Lemnos	20,9 EUR/hl	0	
2204 21 89	------- Port	15,8 EUR/hl	0	
2204 21 90	------- Other	20,9 EUR/hl	0	
2204 21 91	------ Other	20,9 EUR/hl	0	
2204 21 93	------ White	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 21 94	------ Other	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 21 95	------ White	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 21 96	------ Other	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 21 97	------ White	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 21 98	------ Other	0 EUR/hl	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2204 22 10	--- Wine, other than that referred to in subheading 2204 10, in bottles with "mushroom" stoppers held in place by ties or fastenings; wine, otherwise put up, with an excess pressure due to carbon dioxide in solution of not less than 1 bar but less than 3 bar, measured at a temperature of 20 °C	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 22 22	------- Bordeaux	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 23	------- Bourgogne (Burgundy)	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 24	------- Beaujolais	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 26	------- Vallée du Rhône	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 27	------- Languedoc-Roussillon	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 28	------- Val de Loire (Loire Valley)	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 32	------- Piemonte (Piedmont)	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 33	------- Tokaj	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 38	-------- White	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 78	-------- Other	12,1 EUR/hl	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2204 22 79	------- White	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 80	------- Other	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 81	------- White	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 82	------- Other	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 83	------- White	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 84	------- Other	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 85	------- Madeira and Setubal muscatel	13,1 EUR/hl	0	
2204 22 86	------- Sherry	13,1 EUR/hl	0	
2204 22 88	------- Samos and Muscat de Lemnos	20,9 EUR/hl	0	
2204 22 90	------- Other	20,9 EUR/hl	0	
2204 22 91	------ Other	20,9 EUR/hl	0	
2204 22 93	------ White	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 22 94	------ Other	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 22 95	------ White	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 22 96	------ Other	0 EUR/hl	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2204 22 97	------ White	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 22 98	------ Other	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 29 10	--- Wine, other than that referred to in subheading 2204 10, in bottles with "mushroom" stoppers held in place by ties or fastenings; wine, otherwise put up, with an excess pressure due to carbon dioxide in solution of not less than 1 bar but less than 3 bar, measured at a temperature of 20 °C	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 29 22	------- Bordeaux	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 23	------- Bourgogne (Burgundy)	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 24	------- Beaujolais	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 26	------- Vallée du Rhône	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 27	------- Languedoc-Roussillon	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 28	------- Val de Loire (Loire Valley)	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 32	------- Piemonte (Piedmont)	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 38	-------- White	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 78	-------- Other	12,1 EUR/hl	0	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2204 29 79	------- White	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 80	------- Other	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 81	------- White	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 82	------- Other	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 83	------- White	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 84	------- Other	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 85	------- Madeira and Setubal muscatel	13,1 EUR/hl	0	
2204 29 86	------- Sherry	13,1 EUR/hl	0	
2204 29 88	------- Samos and Muscat de Lemnos	20,9 EUR/hl	0	
2204 29 90	------- Other	20,9 EUR/hl	0	
2204 29 91	------ Other	20,9 EUR/hl	0	
2204 29 93	------ White	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 29 94	------ Other	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 29 95	------ White	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 29 96	------ Other	0 EUR/hl	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2204 29 97	------ White	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 29 98	------ Other	0 EUR/hl	0	See Note 2
2204 30 10	-- In fermentation or with fermentation arrested otherwise than by the addition of alcohol	0	0	See Note 2
2204 30 92	---- Concentrated	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
2204 30 94	---- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
2204 30 96	---- Concentrated	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3
2204 30 98	---- Other	0 % + specific duty component of the entry price system	0+EP	See Note 3

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2205 10 10	-- Of an actual alcoholic strength by volume of 18 % vol or less	7,6 EUR/hl	5	
2205 10 90	-- Of an actual alcoholic strength by volume exceeding 18 % vol	0 EUR/% vol/hl + 4,4 EUR/hl	5	
2205 90 10	-- Of an actual alcoholic strength by volume of 18 % vol or less	6,3 EUR/hl	5	
2205 90 90	-- Of an actual alcoholic strength by volume exceeding 18 % vol	0 EUR/% vol/hl	0	See Note 2
2206 00 10	- Piquette	0 EUR/% vol/hl	0	See Note 2
2206 00 31	--- Cider and perry	13,4 EUR/hl	3	
2206 00 39	--- Other	13,4 EUR/hl	3	
2206 00 51	---- Cider and perry	5,3 EUR/hl	3	
2206 00 59	---- Other	5,3 EUR/hl	3	
2206 00 81	---- Cider and perry	4 EUR/hl	3	
2206 00 89	---- Other	4 EUR/hl	3	
2207 10 00	- Undenatured ethyl alcohol of an alcoholic strength by volume of 80 % vol or higher	19,2 EUR/hl	E	TRQ-EL
2207 20 00	- Ethyl alcohol and other spirits, denatured, of any strength	10,2 EUR/hl	E	TRQ-EL

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2208 20 12	---- Cognac	0	0	See Note 2
2208 20 14	---- Armagnac	0	0	See Note 2
2208 20 16	----- Brandy de Jerez	0	0	See Note 2
2208 20 18	----- Other	0	0	See Note 2
2208 20 19	---- Other	0	0	See Note 2
2208 20 26	---- Grappa	0	0	See Note 2
2208 20 28	---- Other	0	0	See Note 2
2208 20 62	---- Cognac	0	0	See Note 2
2208 20 66	---- Brandy or Weinbrand	0	0	See Note 2
2208 20 69	---- Other	0	0	See Note 2
2208 20 86	---- Grappa	0	0	See Note 2
2208 20 88	---- Other	0	0	See Note 2
2208 30 11	--- 2 litres or less	0	0	See Note 2
2208 30 19	--- More than 2 litres	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2208 30 30	--- Single malt whisky	0	0	See Note 2
2208 30 41	---- 2 litres or less	0	0	See Note 2
2208 30 49	---- More than 2 litres	0	0	See Note 2
2208 30 61	---- 2 litres or less	0	0	See Note 2
2208 30 69	---- More than 2 litres	0	0	See Note 2
2208 30 71	---- 2 litres or less	0	0	See Note 2
2208 30 79	---- More than 2 litres	0	0	See Note 2
2208 30 82	--- 2 litres or less	0	0	See Note 2
2208 30 88	--- More than 2 litres	0	0	See Note 2
2208 40 11	--- Rum with a content of volatile substances other than ethyl and methyl alcohol equal to or exceeding 225 grams per hectolitre of pure alcohol (with a 10 % tolerance)	0,6 EUR/%vol/hl + 3,2 EUR/hl	E	TRQ-RM
2208 40 31	---- Of a value exceeding EUR 7,9 per litre of pure alcohol	0	0	
2208 40 39	---- Other	0,6 EUR/%vol/hl + 3,2 EUR/hl	E	TRQ-RM

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2208 40 51	--- Rum with a content of volatile substances other than ethyl and methyl alcohol equal to or exceeding 225 grams per hectolitre of pure alcohol (with a 10 % tolerance)	0,6 EUR/%vol/hl	E	TRQ-RM
2208 40 91	---- Of a value exceeding EUR 2 per litre of pure alcohol	0	0	
2208 40 99	---- Other	0,6 EUR/%vol/hl	E	TRQ-RM
2208 50 11	--- 2 litres or less	0	0	See Note 2
2208 50 19	--- More than 2 litres	0	0	See Note 2
2208 50 91	--- 2 litres or less	0	0	See Note 2
2208 50 99	--- More than 2 litres	0	0	See Note 2
2208 60 11	--- 2 litres or less	0	0	See Note 2
2208 60 19	--- More than 2 litres	0	0	See Note 2
2208 60 91	--- 2 litres or less	0	0	See Note 2
2208 60 99	--- More than 2 litres	0	0	See Note 2
2208 70 10	-- In containers holding 2 litres or less	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2208 70 90	-- In containers holding more than 2 litres	0	0	See Note 2
2208 90 11	--- 2 litres or less	0	0	See Note 2
2208 90 19	--- More than 2 litres	0	0	See Note 2
2208 90 33	--- 2 litres or less	0	0	See Note 2
2208 90 38	--- More than 2 litres	0	0	See Note 2
2208 90 41	---- Ouzo	0	0	See Note 2
2208 90 45	------- Calvados	0	0	See Note 2
2208 90 48	------- Other	0	0	See Note 2
2208 90 54	------- Tequila	0	0	See Note 2
2208 90 56	------- Other	0	0	See Note 2
2208 90 69	----- Other spirituous beverages	0	0	See Note 2
2208 90 71	----- Distilled from fruit	0	0	See Note 2
2208 90 75	----- Tequila	0	0	See Note 2
2208 90 77	----- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2208 90 78	---- Other spirituous beverages	0	0	See Note 2
2208 90 91	--- 2 litres or less	0,7 EUR/% vol/hl + 4,4 EUR/hl	5	
2208 90 99	--- More than 2 litres	0,7 EUR/% vol/hl	5	
2209 00 11	-- 2 litres or less	4,4 EUR/hl	3	
2209 00 19	-- More than 2 litres	3,3 EUR/hl	3	
2209 00 91	-- 2 litres or less	3,5 EUR/hl	3	
2209 00 99	-- More than 2 litres	2,6 EUR/hl	3	
2301 10 00	- Flours, meals and pellets, of meat or meat offal; greaves	0	0	See Note 2
2301 20 00	- Flours, meals and pellets, of fish or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates	0	0	See Note 2
2302 10 10	-- With a starch content not exceeding 35 % by weight	44 EUR/1 000 kg	7	
2302 10 90	-- Other	89 EUR/1 000 kg	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2302 30 10	-- Of which the starch content does not exceed 28 % by weight, and of which the proportion that passes through a sieve with an aperture of 0,2 mm does not exceed 10 % by weight or alternatively the proportion that passes through the sieve has an ash content, calculated on the dry product, equal to or more than 1,5 % by weight	44 EUR/1 000 kg	7	
2302 30 90	-- Other	89 EUR/1 000 kg	7	
2302 40 02	--- With a starch content not exceeding 35 % by weight	44 EUR/1 000 kg	7	
2302 40 08	--- Other	89 EUR/1 000 kg	7	
2302 40 10	--- Of which the starch content does not exceed 28 % by weight, and of which the proportion that passes through a sieve with an aperture of 0,2 mm does not exceed 10 % by weight or alternatively the proportion that passes through the sieve has an ash content, calculated on the dry product, equal to or more than 1,5 % by weight	44 EUR/1 000 kg	7	
2302 40 90	--- Other	89 EUR/1 000 kg	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2302 50 00	- Of leguminous plants	0	0	See Note 2
2303 10 11	--- Exceeding 40 % by weight	320 EUR/1 000 kg	7	
2303 10 19	--- Not exceeding 40 % by weight	0	0	See Note 2
2303 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
2303 20 10	-- Beet-pulp	0	0	See Note 2
2303 20 90	-- Other	0	0	See Note 2
2303 30 00	- Brewing or distilling dregs and waste	0	0	See Note 2
2304 00 00	Oilcake and other solid residues, whether or not ground or in the form of pellets, resulting from the extraction of soya-bean oil	0	0	See Note 2
2305 00 00	Oilcake and other solid residues, whether or not ground or in the form of pellets, resulting from the extraction of groundnut oil	0	0	See Note 2
2306 10 00	- Of cotton seeds	0	0	See Note 2
2306 20 00	- Of linseed	0	0	See Note 2
2306 30 00	- Of sunflower seeds	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2306 41 00	-- Of low erucic acid rape or colza seeds	0	0	See Note 2
2306 49 00	-- Other	0	0	See Note 2
2306 50 00	- Of coconut or copra	0	0	See Note 2
2306 60 00	- Of palm nuts or kernels	0	0	See Note 2
2306 90 05	-- Of maize (corn) germ	0	0	See Note 2
2306 90 11	---- Containing 3 % or less by weight of olive oil	0	0	See Note 2
2306 90 19	---- Containing more than 3 % by weight of olive oil	48 EUR/1 000 kg	7	
2306 90 90	--- Other	0	0	See Note 2
2307 00 11	-- Having a total alcoholic strength by mass not exceeding 7,9 % mas and a dry matter content not less than 25 % by weight	0	0	See Note 2
2307 00 19	-- Other	0 EUR/kg/tot/alc	0	See Note 2
2307 00 90	- Argol	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2308 00 11	-- Having a total alcoholic strength by mass not exceeding 4,3 % mas and a dry matter content not less than 40 % by weight	0	0	See Note 2
2308 00 19	-- Other	0 EUR/kg/tot/alc	0	See Note 2
2308 00 40	- Acorns and horse-chestnuts; pomace or marc of fruit, other than grapes	0	0	See Note 2
2308 00 90	- Other	0	0	See Note 2
2309 10 11	----- Containing no milk products or containing less than 10 % by weight of such products	0	0	See Note 2
2309 10 13	----- Containing not less than 10 % but less than 50 % by weight of milk products	498 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 15	----- Containing not less than 50 % but less than 75 % by weight of milk products	730 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 19	----- Containing not less than 75 % by weight of milk products	948 EUR/1 000 kg	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2309 10 31	----- Containing no milk products or containing less than 10 % by weight of such products	0	0	See Note 2
2309 10 33	----- Containing not less than 10 % but less than 50 % by weight of milk products	530 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 39	----- Containing not less than 50 % by weight of milk products	888 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 51	----- Containing no milk products or containing less than 10 % by weight of such products	102 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 53	----- Containing not less than 10 % but less than 50 % by weight of milk products	577 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 59	----- Containing not less than 50 % by weight of milk products	730 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 70	--- Containing no starch, glucose, glucose syrup, maltodextrine or maltodextrine syrup but containing milk products	948 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 90	-- Other	0	0	See Note 2
2309 90 10	-- Fish or marine mammal solubles	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2309 90 20	-- Products referred to in additional Note 5 to this chapter	0	0	See Note 2
2309 90 31	------ Containing no milk products or containing less than 10 % by weight of such products	23 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 33	------ Containing not less than 10 % but less than 50 % by weight of milk products	498 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 35	------ Containing not less than 50 % but less than 75 % by weight of milk products	730 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 39	------ Containing not less than 75 % by weight of milk products	948 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 41	------ Containing no milk products or containing less than 10 % by weight of such products	55 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 43	------ Containing not less than 10 % but less than 50 % by weight of milk products	530 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 49	------ Containing not less than 50 % by weight of milk products	888 EUR/1 000 kg	7	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2309 90 51	------ Containing no milk products or containing less than 10 % by weight of such products	102 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 53	------ Containing not less than 10 % but less than 50 % by weight of milk products	577 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 59	------ Containing not less than 50 % by weight of milk products	730 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 70	---- Containing no starch, glucose, glucose syrup, maltodextrine or maltodextrine syrup but containing milk products	948 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 91	---- Beet-pulp with added molasses	0	0	See Note 2
2309 90 96	---- Other	0	0	See Note 2
2401 10 35	-- Light air-cured tobacco:	–	–	
ex 2401 10 35	--- Light air-cured Burley type (including Burley hybrids)	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 10 35	--- Light air-cured Maryland type	6,4 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 10 35	--- Other	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2401 10 60	-- Sun-cured Oriental type tobacco	7,7 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 10 70	-- Dark air-cured tobacco	7,7 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 10 85	-- Flue-cured tobacco:	–	–	
ex 2401 10 85	--- Flue-cured Virginia type	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 10 85	--- Other	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 10 95	-- Other:	–	–	
	--- Fire-cured tobacco:	–	–	
ex 2401 10 95	---- Kentucky type	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 10 95	---- Other	6,4 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 10 95	--- Other tobacco	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 20 35	-- Light air-cured tobacco:	–	–	
ex 2401 20 35	--- Light air-cured Burley type (including Burley hybrids)	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 20 35	--- Light air-cured Maryland type	6,4 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 20 35	--- Other	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2401 20 60	-- Sun-cured Oriental type tobacco	7,7 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 20 70	-- Dark air-cured tobacco	7,7 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 20 85	-- Flue-cured tobacco:	–	–	
ex 2401 20 85	--- Flue-cured Virginia type	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 20 85	--- Other	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 20 95	-- Other:	–	–	
	--- Fire-cured tobacco:	–	–	
ex 2401 20 95	---- Kentucky type	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 20 95	---- Other	6,4 MAX 24 EUR/100 kg/net	3	
ex 2401 20 95	--- Other tobacco	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2401 30 00	- Tobacco refuse	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/net	3	
2402 10 00	- Cigars, cheroots and cigarillos, containing tobacco	0	0	See Note 2
2402 20 10	-- Containing cloves	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2402 20 90	-- Other	0	0	See Note 2
2402 90 00	- Other	0	0	See Note 2
2403 11 00	-- Water-pipe tobacco specified in subheading Note 1 to this chapter	0	0	See Note 2
2403 19 10	--- In immediate packings of a net content not exceeding 500 g	0	0	See Note 2
2403 19 90	--- Other	0	0	See Note 2
2403 91 00	-- "Homogenised" or "reconstituted" tobacco	0	0	See Note 2
2403 99 10	--- Chewing tobacco and snuff (nasal tobacco)	0	0	See Note 2
2403 99 90	--- Other	0	0	See Note 2
2905 11 00	-- Methanol (methyl alcohol)	0	0	See Note 2
2905 12 00	-- Propan-1-ol (propyl alcohol) and propan-2-ol (isopropyl alcohol)	0	0	See Note 2
2905 13 00	-- Butan-1-ol (n-butyl alcohol)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2905 14 10	--- 2-Methylpropan-2-ol (tert-butyl alcohol)	0	0	See Note 2
2905 14 90	--- Other	0	0	See Note 2
2905 16 20	--- Octan-2-ol	0	0	See Note 2
2905 16 85	--- Other	0	0	See Note 2
2905 17 00	-- Dodecan-1-ol (lauryl alcohol), hexadecan-1-ol (cetyl alcohol) and octadecan-1-ol (stearyl alcohol)	0	0	See Note 2
2905 19 00	-- Other	0	0	See Note 2
2905 22 00	-- Acyclic terpene alcohols	0	0	See Note 2
2905 29 10	--- Allyl alcohol	0	0	See Note 2
2905 29 90	--- Other	0	0	See Note 2
2905 31 00	-- Ethylene glycol (ethanediol)	0	0	See Note 2
2905 32 00	-- Propylene glycol (propane-1,2-diol)	0	0	See Note 2
2905 39 20	--- Butane-1,3-diol	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2905 39 26	---- Butane-1,4-diol or tetramethylene glycol (1,4-butanediol) having a bio-based carbon content of 100 % by mass	0	0	See Note 2
2905 39 28	---- Other	0	0	See Note 2
2905 39 30	--- 2,4,7,9-Tetramethyldec-5-yne-4,7-diol	0	0	See Note 2
2905 39 95	--- Other	0	0	See Note 2
2905 41 00	-- 2-Ethyl-2-(hydroxymethyl)propane-1,3-diol (trimethylolpropane)	0	0	See Note 2
2905 42 00	-- Pentaerythritol	0	0	See Note 2
2905 43 00	-- Mannitol	9,6 + 125,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 44 11	---- Containing 2 % or less by weight of D-mannitol, calculated on the D-glucitol content	7,7 + 16,1 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 44 19	---- Other	9 + 37,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 44 91	---- Containing 2 % or less by weight of D-mannitol, calculated on the D-glucitol content	7,7 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 44 99	---- Other	9 + 53,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SH

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
2905 45 00	-- Glycerol	0	0	See Note 2
2905 49 00	-- Other	0	0	See Note 2
2905 51 00	-- Ethchlorvynol (INN)	0	0	See Note 2
2905 59 91	--- 2,2-Bis(bromomethyl)propanediol	0	0	See Note 2
2905 59 98	--- Other	0	0	See Note 2
3302 10 10	---- Of an actual alcoholic strength by volume exceeding 0,5 %	0	0	See Note 2
3302 10 21	----- Containing no milkfats, sucrose, isoglucose, glucose or starch or containing, by weight, less than 1,5 % milkfat, 5 % sucrose or isoglucose, 5 % glucose or starch	0	0	See Note 2
3302 10 29	----- Other	0 + EA	E	TRQ-SR
3302 10 40	--- Other	0	0	See Note 2
3302 10 90	-- Of a kind used in the food industries	0	0	See Note 2
3302 90 10	-- Alcoholic solutions	0	0	See Note 2
3302 90 90	-- Other	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
3502 11 10	--- Unfit, or to be rendered unfit, for human consumption	0	0	See Note 2
3502 11 90	--- Other	123,5 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
3502 19 10	--- Unfit, or to be rendered unfit, for human consumption	0	0	See Note 2
3502 19 90	--- Other	16,7 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
3502 20 10	-- Unfit, or to be rendered unfit, for human consumption	0	0	See Note 2
3502 20 91	--- Dried (for example, in sheets, scales, flakes, powder)	123,5 EUR/100 kg	7	
3502 20 99	--- Other	16,7 EUR/100 kg	7	
3502 90 20	--- Unfit, or to be rendered unfit, for human consumption	0	0	See Note 2
3502 90 70	--- Other	0	0	See Note 2
3502 90 90	-- Albuminates and other albumin derivatives	0	0	See Note 2
3505 10 10	-- Dextrins	9 + 17,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3505 10 50	--- Starches, esterified or etherified	0	0	See Note 2
3505 10 90	--- Other	9 + 17,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SH

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
3505 20 10	-- Containing, by weight, less than 25 % of starches or dextrins or other modified starches	8,3 + 4,5 EUR/100 kg MAX 11,5	5	
3505 20 30	-- Containing, by weight, 25 % or more but less than 55 % of starches or dextrins or other modified starches	8,3 + 8,9 EUR/100 kg MAX 11,5	5	
3505 20 50	-- Containing, by weight, 55 % or more but less than 80 % of starches or dextrins or other modified starches	8,3 + 14,2 EUR/100 kg MAX 11,5	5	
3505 20 90	-- Containing, by weight, 80 % or more of starches or dextrins or other modified starches	8,3 + 17,7 EUR/100 kg MAX 11,5	5	
3809 10 10	-- Containing by weight less than 55 % of such substances	8,3 + 8,9 EUR/100 kg MAX 12,8	5	
3809 10 30	-- Containing by weight 55 % or more but less than 70 % of such substances	8,3 + 12,4 EUR/100 kg MAX 12,8	5	
3809 10 50	-- Containing by weight 70 % or more but less than 83 % of such substances	8,3 + 15,1 EUR/100 kg MAX 12,8	5	

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
3809 10 90	-- Containing by weight 83 % or more of such substances	8,3 + 17,7 EUR/100 kg MAX 12,8	5	
3809 91 00	-- Of a kind used in the textile or like industries	0	0	See Note 2
3809 92 00	-- Of a kind used in the paper or like industries	0	0	See Note 2
3809 93 00	-- Of a kind used in the leather or like industries	0	0	See Note 2
3824 10 00	- Prepared binders for foundry moulds or cores	0	0	See Note 2
3824 30 00	- Non-agglomerated metal carbides mixed together or with metallic binders	0	0	See Note 2
3824 40 00	- Prepared additives for cements, mortars or concretes	0	0	See Note 2
3824 50 10	-- Concrete ready to pour	0	0	See Note 2
3824 50 90	-- Other	0	0	See Note 2
3824 60 11	--- Containing 2 % or less by weight of D-mannitol, calculated on the D-glucitol content	7,7 + 16,1 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3824 60 19	--- Other	9 + 37,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SH

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
3824 60 91	--- Containing 2 % or less by weight of D-mannitol, calculated on the D-glucitol content	7,7 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3824 60 99	--- Other	9 + 53,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3824 71 00	-- Containing chlorofluorocarbons (CFCs), whether or not containing hydrochlorofluorocarbons (HCFCs), perfluorocarbons (PFCs) or hydrofluorocarbons (HFCs)	0	0	See Note 2
3824 72 00	-- Containing bromochlorodifluoromethane, bromotrifluoromethane or dibromotetrafluoroethanes	0	0	See Note 2
3824 73 00	-- Containing hydrobromofluorocarbons (HBFCs)	0	0	See Note 2
3824 74 00	-- Containing hydrochlorofluorocarbons (HCFCs), whether or not containing perfluorocarbons (PFCs) or hydrofluorocarbons (HFCs), but not containing chlorofluorocarbons (CFCs)	0	0	See Note 2
3824 75 00	-- Containing carbon tetrachloride	0	0	See Note 2
3824 76 00	-- Containing 1,1,1-trichloroethane (methyl chloroform)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
3824 77 00	-- Containing bromomethane (methyl bromide) or bromochloromethane	0	0	See Note 2
3824 78 10	--- Containing only 1,1,1-trifluoroethane and pentafluoroethane	0	0	See Note 2
3824 78 20	--- Containing only 1,1,1-trifluoroethane, pentafluoroethane and 1,1,1,2-tetrafluoroethane	0	0	See Note 2
3824 78 30	--- Containing only difluoromethane and pentafluoroethane	0	0	See Note 2
3824 78 40	--- Containing only difluoromethane, pentafluoroethane and 1,1,1,2-tetrafluoroethane	0	0	See Note 2
3824 78 80	--- Containing unsaturated hydrofluorocarbons	0	0	See Note 2
3824 78 90	--- Other	0	0	See Note 2
3824 79 00	-- Other	0	0	See Note 2
3824 81 00	-- Containing oxirane (ethylene oxide)	0	0	See Note 2
3824 82 00	-- Containing polychlorinated biphenyls (PCBs), polychlorinated terphenyls (PCTs) or polybrominated biphenyls (PBBs)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
3824 83 00	-- Containing tris(2,3-dibromopropyl) phosphate	0	0	See Note 2
3824 84 00	-- Containing aldrin (ISO), camphechlor (ISO) (toxaphene), chlordane (ISO), chlordecone (ISO), DDT (ISO) (clofenotane (INN), 1,1,1-trichloro-2,2-bis(p-chlorophenyl)ethane), dieldrin (ISO, INN), endosulfan (ISO), endrin (ISO), heptachlor (ISO) or mirex (ISO)	0	0	See Note 2
3824 85 00	-- Containing 1,2,3,4,5,6-hexachlorocyclohexane (HCH (ISO)), including lindane (ISO, INN)	0	0	See Note 2
3824 86 00	-- Containing pentachlorobenzene (ISO) or hexachlorobenzene (ISO)	0	0	See Note 2
3824 87 00	-- Containing perfluorooctane sulphonic acid, its salts, perfluorooctane sulphonamides, or perfluorooctane sulphonyl fluoride	0	0	See Note 2
3824 88 00	-- Containing tetra-, penta-, hexa-, hepta- or octabromodiphenyl ethers	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
3824 91 00	-- Mixtures and preparations consisting mainly of (5-ethyl-2-methyl-2-oxido-1,3,2-dioxaphosphinan-5-yl)methyl methyl methylphosphonate and bis[(5-ethyl-2-methyl-2-oxido-1,3,2-dioxaphosphinan-5-yl)methyl] methylphosphonate	0	0	See Note 2
3824 99 10	--- Petroleum sulphonates, excluding petroleum sulphonates of alkali metals, of ammonium or of ethanolamines; thiophenated sulphonic acids of oils obtained from bituminous minerals, and their salts	0	0	See Note 2
3824 99 15	--- Ion-exchangers	0	0	See Note 2
3824 99 20	--- Getters for vacuum tubes	0	0	See Note 2
3824 99 25	--- Pyrolignites (for example, of calcium); crude calcium tartrate; crude calcium citrate	0	0	See Note 2
3824 99 30	--- Naphthenic acids, their water-insoluble salts and their esters	0	0	See Note 2
3824 99 45	---- Anti-scaling and similar compounds	0	0	See Note 2
3824 99 50	---- Preparations for electroplating	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
3824 99 55	---- Mixtures of mono-, di- and tri-, fatty acid esters of glycerol (emulsifiers for fats)	0	0	See Note 2
3824 99 56	----- Containing products of subheading 2939 79 10	0	0	See Note 2
3824 99 57	----- Other	0	0	See Note 2
3824 99 58	---- Nicotine patches (transdermal systems), intended to assist smokers to stop smoking	0	0	See Note 2
3824 99 61	----- Intermediate products of the antibiotics manufacturing process obtained from the fermentation of *Streptomyces tenebrarius*, whether or not dried, for use in the manufacture of human medicaments of heading 3004	0	0	See Note 2
3824 99 62	----- Intermediate products from the manufacture of monensin salts	0	0	See Note 2
3824 99 64	----- Other	0	0	See Note 2
3824 99 65	---- Auxiliary products for foundries (other than those of subheading 3824 10 00)	0	0	See Note 2

Tariff item (CN 2021)	Description (see Note 1)	Base rate	Staging category	Notes
3824 99 70	---- Fireproofing, waterproofing and similar protective preparations used in the building industry	0	0	See Note 2
3824 99 75	----- Lithium niobate wafer, undoped	0	0	See Note 2
3824 99 80	----- Mixture of amines derived from dimerised fatty acids, of an average molecular weight of 520 or more but not exceeding 550	0	0	See Note 2
3824 99 85	----- 3-(1-Ethyl-1-methylpropyl)isoxazol-5-ylamine, in the form of a solution in toluene	0	0	See Note 2
3824 99 86	----- Mixtures consisting mainly of dimethyl methylphosphonate, oxirane and diphosphorus pentaoxide	0	0	See Note 2
3824 99 92	------ In the form of a liquid at 20 °C	0	0	See Note 2
3824 99 93	------ Other	0	0	See Note 2
3824 99 96	----- Other	0	0	See Note 2

Appendix 9-2

TARIFF SCHEDULE OF CHILE

Note 1: The scope of products in this list is determined by codes as set out in Decree N°514 of 1 December 2016 of the Ministry of Finance, amended by Decrees N°334 of 2017, N°175 of 2018 and N°458 of 2019.

Note 2: Goods originating in the EU Party imported into Chile and classified in a tariff item with an annotation referring to this Note will continue to receive duty free treatment as agreed under the 2002 Association Agreement.

Note 3: The Price Band System ("PBS") is established in Article 12 of Law 18.525[1]. Chile may maintain its PBS as established in Article 12 of Law 18.525 or succeeding system, for goods classified in the following tariff items: 1701.1200, 1701.1300, 1701.1400, 1701.9100, 1701.9910, 1701.9920, 1701.9990; provided it is applied consistently with Chile's rights and obligations under the WTO Agreement and in a manner that does not afford more favourable treatment to imports of any third country, including countries with which Chile has concluded, or will conclude in the future, an agreement notified under Article XXIV of GATT 1994.

[1] *Ley 18.525, de 1986, del Ministerio de Hacienda, que establece Normas sobre Importación de Mercancías al país* (Law 18.525, 1986, Ministry of Finance, establishing rules on importation of goods into the country).

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0301.1100	-- Freshwater	0 %		See Note 2
0301.1900	-- Other	0 %		See Note 2
0301.9100	-- Trout (*Salmo trutta*, *Oncorhynchus mykiss*, *Oncorhynchus clarki*, *Oncorhynchus aguabonita*, *Oncorhynchus gilae*, *Oncorhynchus apache* and *Oncorhynchus chrysogaster*):	0 %		See Note 2
0301.9200	-- Eels (*Anguilla* spp.)	0 %		See Note 2
0301.9300	-- Carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0 %		See Note 2
0301.9400	-- Atlantic and Pacific bluefin tunas (*Thunnus thynnus*, *Thunnus orientalis*)	0 %		See Note 2
0301.9500	-- Southern bluefin tunas (*Thunnus maccoyii*)	0 %		See Note 2
0301.9900	-- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.1110	--- Whole	0 %		See Note 2
0302.1120	--- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.1130	--- Medallions (slices, "steak")*	0 %		See Note 2
0302.1190	--- Other	0 %		See Note 2
0302.1310	--- Whole	0 %		See Note 2
0302.1320	--- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.1330	---- Medallions (slices, "steak")*	0 %		See Note 2
0302.1340	--- Headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0302.1390	--- Other	0 %		See Note 2
0302.1410	--- Whole	0 %		See Note 2
0302.1420	--- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.1430	---- Medallions (slices, "steak")*	0 %		See Note 2
0302.1440	--- Headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.1490	--- Other	0 %		See Note 2
0302.1900	-- Other	0 %		See Note 2
0302.2100	-- Halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*, *Hippoglossus hippoglossus*, *Hippoglossus stenolepis*)	0 %		See Note 2
0302.2200	-- Plaice (*Pleuronectes platessa*)	0 %		See Note 2
0302.2300	-- Sole (*Solea* spp.)	0 %		See Note 2
0302.2400	-- Turbots (*Psetta maxima*)	0 %		See Note 2
0302.2921	---- Whole	0 %		See Note 2
0302.2922	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.2929	---- Other	0 %		See Note 2
0302.2990	--- Other	0 %		See Note 2
0302.3110	--- Whole	0 %		See Note 2
0302.3120	--- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.3190	--- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.3200	-- Yellowfin tunas (*Thunnus albacares*)	0 %		See Note 2
0302.3300	-- Skipjack or stripe-bellied bonito	0 %		See Note 2
0302.3400	-- Bigeye tunas (*Thunnus obesus*)	0 %		See Note 2
0302.3500	-- Atlantic and Pacific bluefin tunas (*Thunnus thynnus*, *Thunnus orientalis*)	0 %		See Note 2
0302.3600	-- Southern bluefin tunas (*Thunnus maccoyii*)	0 %		See Note 2
0302.3900	-- Other	0 %		See Note 2
0302.4100	-- Herrings (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*)	0 %		See Note 2
0302.4200	-- Anchovies (*Engraulis* spp.)	0 %		See Note 2
0302.4311	--- Whole	0 %		See Note 2
0302.4312	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.4319	---- Other	0 %		See Note 2
0302.4390	--- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.4400	-- Mackerel (*Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus*)	0 %		See Note 2
0302.4511	---- Whole	0 %		See Note 2
0302.4512	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.4519	---- Other	0 %		See Note 2
0302.4590	--- Other	0 %		See Note 2
0302.4600	-- Cobia (*Rachycentron canadum*)	0 %		See Note 2
0302.4710	--- Whole	0 %		See Note 2
0302.4720	--- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.4730	--- Headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0302.4790	--- Other	0 %		See Note 2
0302.4900	-- Other	0 %		See Note 2
0302.5100	-- Cod (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.5200	-- Haddock (*Melanogrammus aeglefinus*)	0 %		See Note 2
0302.5300	-- Coalfish (*Pollachius virens*)	0 %		See Note 2
0302.5411	---- South Pacific hake (Chilean Hake) (*Merluccius gayi gayi*), whole	6 %	3	TRQ-Fish
0302.5412	---- South Pacific hake (Chilean Hake) (*Merluccious gayi gayi*) headed and gutted ("HG")	6 %	3	TRQ-Fish
0302.5413	---- Patagonian Hake (*Merluccius australis*), whole	6 %	3	TRQ-Fish
0302.5414	---- Patagonian Hake (*Merluccius australis*), headed and gutted ("HG")	6 %	3	TRQ-Fish
0302.5415	---- South Pacific hake (Chilean Hake) (*Merluccius gayi gayi*), headed, gutted and without tail ("HGT")	6 %	3	TRQ-Fish
0302.5416	---- Patagonian Hake (*Merluccius australis*), headed, gutted and without tail ("HGT")	6 %	3	TRQ-Fish
0302.5419	---- Other	6 %	3	TRQ-Fish
0302.5490	--- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.5500	-- Alaska Pollack (*Theragra chalcogramma*)	0 %		See Note 2
0302.5611	---- Whole	0 %		See Note 2
0302.5612	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.5613	---- Headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0302.5619	---- Other	0 %		See Note 2
0302.5690	--- Other	0 %		See Note 2
0302.5911	---- Whole	0 %		See Note 2
0302.5912	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.5919	---- Other	6 %	3	TRQ-Fish
0302.5990	--- Other	0 %		See Note 2
0302.7100	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.)	0 %		See Note 2
0302.7200	-- Catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.7300	-- Carp (*Cyprinus* spp., Carassius spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0 %		See Note 2
0302.7400	-- Eels (*Anguilla* spp.)	0 %		See Note 2
0302.7900	-- Other	0 %		See Note 2
0302.8111	---- Oceanic whitetip sharks (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		See Note 2
0302.8112	---- Blue shark (*Prionace glauca*)	0 %		See Note 2
0302.8113	---- Galapagos sharks / Mango (*Carcharhinus Galapagensis*)	0 %		See Note 2
0302.8114	---- Speckled smooth-hound (*Mustelus mento*)	0 %		See Note 2
0302.8119	---- Other	0 %		See Note 2
0302.8121	---- Smokers sharks, gray sharks or sea cats (*Hexanchus Griseus*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.8122	---- Birdbeak Dogfish (*Deania calcea*)	0 %		See Note 2
0302.8123	---- Spiny dogfish (*Squalus acanthias*)	0 %		See Note 2
0302.8124	---- Sawfishes (Pristidae)	0 %		See Note 2
0302.8129	---- Others	0 %		See Note 2
0302.8131	---- Whale sharks (*Rhincodon typus*)	0 %		See Note 2
0302.8132	---- Basking sharks (*Cetorhinus maximus*)	0 %		See Note 2
0302.8139	---- Others	0 %		See Note 2
0302.8141	---- Thresher shark (*Alopias vulpinus*)	0 %		See Note 2
0302.8142	---- White sharks (*Carcharodon carcharias*)	0 %		See Note 2
0302.8143	---- Shortfin mako shark (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		See Note 2
0302.8144	---- Porbeagle sharks (*Lamna nasus*)	0 %		See Note 2
0302.8149	---- Others	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.8151	---- Scalloped hammerhead sharks (*Sphyrna lewini*)	0 %		See Note 2
0302.8152	---- Giant hammerhead sharks (*Sphyrna mokarran*)	0 %		See Note 2
0302.8153	---- Smooth hammerhead sharks (*Sphyrna zygaena*)	0 %		See Note 2
0302.8159	---- Others	0 %		See Note 2
0302.8190	--- Others	0 %		See Note 2
0302.8210	--- Skate (*Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*))	0 %		See Note 2
0302.8290	--- Others	0 %		See Note 2
0302.8311	---- Whole	0 %		See Note 2
0302.8312	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.8313	---- Headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0302.8319	---- Other	0 %		See Note 2
0302.8390	--- Other	0 %		See Note 2
0302.8400	-- Seabass (*Dicentrarchus* spp.)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.8500	-- Seabream (Sparidae)	0 %		See Note 2
0302.8910	--- Southern grunt (*Cilus gilberti*)	0 %		See Note 2
0302.8921	---- Whole	0 %		See Note 2
0302.8922	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.8929	---- Other	0 %		See Note 2
0302.8931	---- Whole	0 %		See Note 2
0302.8932	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.8939	---- Other	0 %		See Note 2
0302.8941	---- Golden kingclip (*Genypterus blacodes*) whole	0 %		See Note 2
0302.8942	---- Golden kingclip (*Genypterus blacodes*) headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.8943	---- Other kingclips (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus maculatus*), whole	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.8944	---- Other kingclips (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus maculatus*), headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.8945	---- Golden kingclip (*Genypterus blacodes*) headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0302.8946	---- Warehou (*Seriolella violacea*) (*Seriolella caerulea*) (*Seriolella punctata*), headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.8947	---- Warehou (*Seriolella violacea*) (*Seriolella caerulea*) (*Seriolella punctata*), headed, gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0302.8949	---- Others	0 %		See Note 2
0302.8991	---- White sturgeon (*Acipenser transmontanus*) and Siberian sturgeon (*Acipenser baerii*), whole	0 %		See Note 2
0302.8992	---- White sturgeon (*Acipenser transmontanus*) and Siberian sturgeon (*Acipenser baerii*), headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0302.8999	---- Others	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.9100	-- Livers, roes and milt	0 %		See Note 2
0302.9211	---- Of Oceanic whitetip sharks (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		See Note 2
0302.9212	---- Of Blue shark (*Prionace glauca*)	0 %		See Note 2
0302.9213	---- Of Galapagos sharks / Mango (*Carcharhinus Galapagensis*)	0 %		See Note 2
0302.9214	---- Of Scalloped hammerhead sharks (*Sphyrna lewini*)	0 %		See Note 2
0302.9215	---- Of Giant Hammerhead sharks (*Sphyrna mokarran*)	0 %		See Note 2
0302.9216	---- Of Smooth hammerhead sharks (*Sphyrna zygaena*)	0 %		See Note 2
0302.9217	---- Of Speckled smooth-hound (*Mustelus mento*)	0 %		See Note 2
0302.9219	---- Others	0 %		See Note 2
0302.9221	---- Of Smokers sharks, gray sharks or sea cats (*Hexanchus Griseus*)	0 %		See Note 2
0302.9222	---- Of Birdbeak Dogfish (*Deania calcea*)	0 %		See Note 2
0302.9223	---- Of Spiny dogfish (*Squalus acanthias*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.9224	---- Of Sawfishes (Pristidae)	0 %		See Note 2
0302.9229	---- Others	0 %		See Note 2
0302.9231	---- Of Whale sharks (*Rhincodon typus*)	0 %		See Note 2
0302.9232	---- Of Basking sharks (*Cetorhinus maximus*)	0 %		See Note 2
0302.9239	---- Others	0 %		See Note 2
0302.9241	---- Of Thresher shark (*Alopias vulpinus*)	0 %		See Note 2
0302.9242	---- Of White sharks (*Carcharodon carcharias*)	0 %		See Note 2
0302.9243	---- Of Shortfin mako shark (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		See Note 2
0302.9244	---- Of Porbeagle sharks (*Lamna nasus*)	0 %		See Note 2
0302.9249	---- Others	0 %		See Note 2
0302.9290	--- Others	0 %		See Note 2
0302.9910	--- Rajidae Manta ray's fins	0 %		See Note 2
0302.9920	--- Mobulidae Manta ray's fin	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0302.9990	--- Others	0 %		See Note 2
0303.1110	--- Whole	0 %		See Note 2
0303.1120	--- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.1130	--- Medallions (slices, "steak")*	0 %		See Note 2
0303.1140	--- Belly (harami, harasu)*	0 %		See Note 2
0303.1150	--- Headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0303.1190	--- Other	0 %		See Note 2
0303.1210	--- Whole	0 %		See Note 2
0303.1220	--- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.1230	--- Medallions (slices, "steak")*	0 %		See Note 2
0303.1240	--- Belly (harami, harasu)*	0 %		See Note 2
0303.1250	--- Headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0303.1290	--- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.1310	--- Whole	0 %		See Note 2
0303.1320	--- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.1330	--- Medallions (slices, "steak")*	0 %		See Note 2
0303.1340	--- Belly (harami, harasu)*	0 %		See Note 2
0303.1350	--- Headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0303.1390	--- Other	0 %		See Note 2
0303.1410	--- Whole	0 %		See Note 2
0303.1420	--- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.1430	--- Medallions (slices, "steak")*	0 %		See Note 2
0303.1440	--- Belly (harami, harasu)*	0 %		See Note 2
0303.1490	--- Other	0 %		See Note 2
0303.1900	-- Other	0 %		See Note 2
0303.2300	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.2400	-- Catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0 %		See Note 2
0303.2500	-- Carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0 %		See Note 2
0303.2600	-- Eels (*Anguilla* spp.)	0 %		See Note 2
0303.2900	-- Other	0 %		See Note 2
0303.3100	-- Halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*, *Hippoglossus hippoglossus*, *Hippoglossus stenolepis*)	0 %		See Note 2
0303.3200	-- Plaice (*Pleuronectes platessa*)	0 %		See Note 2
0303.3300	-- Sole (*Solea* spp.)	0 %		See Note 2
0303.3400	-- Turbots (*Psetta maxima*)	0 %		See Note 2
0303.3921	---- Whole	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.3922	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.3929	---- Other	0 %		See Note 2
0303.3990	--- Other	0 %		See Note 2
0303.4110	--- Whole	0 %		See Note 2
0303.4120	--- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.4190	--- Other	0 %		See Note 2
0303.4200	-- Yellowfin tunas (*Thunnus albacares*)	0 %		See Note 2
0303.4300	-- Skipjack or stripe-bellied bonito	0 %		See Note 2
0303.4400	-- Bigeye tunas (*Thunnus obesus*)	0 %		See Note 2
0303.4500	-- Atlantic and Pacific bluefin tunas (*Thunnus thynnus*, *Thunnus orientalis*)	0 %		See Note 2
0303.4600	-- Southern bluefin tunas (*Thunnus maccoyii*)	0 %		See Note 2
0303.4900	-- Other	0 %		See Note 2
0303.5100	-- Herrings (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.5311	---- Whole	0 %		See Note 2
0303.5312	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.5319	---- Other	0 %		See Note 2
0303.5390	--- Other	0 %		See Note 2
0303.5411	---- Whole	0 %		See Note 2
0303.5419	---- Other	0 %		See Note 2
0303.5490	--- Other	0 %		See Note 2
0303.5511	---- Whole	0 %		See Note 2
0303.5512	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.5513	---- Headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0303.5519	---- Other	0 %		See Note 2
0303.5590	--- Other	0 %		See Note 2
0303.5600	-- Cobia (*Rachycentron canadum*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.5710	--- Whole	0 %		See Note 2
0303.5720	--- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.5790	--- Other	0 %		See Note 2
0303.5900	-- Other	0 %		See Note 2
0303.6300	-- Cod (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus*)	0 %		See Note 2
0303.6400	-- Haddock (*Melanogrammus aeglefinus*)	0 %		See Note 2
0303.6500	-- Coalfish (*Pollachius virens*)	0 %		See Note 2
0303.6611	---- South Pacific hake (Chilean Hake)* (*Merluccious gayi gayi*), whole	0 %		See Note 2
0303.6612	---- South Pacific hake (Chilean Hake)* (*Merluccious gayi gayi*) headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.6613	---- Patagonian Hake (*Merluccius australis*), whole	0 %		See Note 2
0303.6614	---- Patagonian Hake (*Merluccius australis*), headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.6615	---- South Pacific hake (Chilean Hake)* (*Merluccious gayi gayi*) headed, gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0303.6616	---- Patagonian Hake (*Merluccius australis*), headed, gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0303.6619	---- Other	0 %		See Note 2
0303.6690	--- Other	0 %		See Note 2
0303.6700	-- Alaska Pollack (*Theragra chalcogramma*)	0 %		See Note 2
0303.6811	---- Whole	0 %		See Note 2
0303.6812	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.6813	---- Headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0303.6819	---- Other	0 %		See Note 2
0303.6890	--- Other	0 %		See Note 2
0303.6910	--- Hake or patagonian grenadier (*Macrunus magellanicus*), whole	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.6921	---- Whole	0 %		See Note 2
0303.6922	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.6929	---- Other	0 %		See Note 2
0303.6990	--- Others	0 %		See Note 2
0303.8111	---- Oceanic whitetip sharks (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		See Note 2
0303.8112	---- Blue shark (*Prionace glauca*)	0 %		See Note 2
0303.8113	---- Galapagos sharks / Mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		See Note 2
0303.8114	---- Scalloped hammerhead sharks (*Sphyrna lewini*)	0 %		See Note 2
0303.8115	---- Giant hammerhead sharks (*Sphyrna mokarran*)	0 %		See Note 2
0303.8116	---- Smooth hammerhead sharks (*Sphyrna zygaena*)	0 %		See Note 2
0303.8117	---- Speckled smooth-hound (*Mustelus mento*)	0 %		See Note 2
0303.8119	---- Others	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.8121	---- Smokers sharks, gray sharks or sea cats (*Hexanchus Griseus*)	0 %		See Note 2
0303.8122	---- Birdbeak Dogfish (*Deania calcea*)	0 %		See Note 2
0303.8123	---- Spiny dogfish (*Squalus acanthias*)	0 %		See Note 2
0303.8124	---- Sawfishes (Pristidae)	0 %		See Note 2
0303.8129	---- Others	0 %		See Note 2
0303.8131	---- Whale sharks (*Rhincodon typus*)	0 %		See Note 2
0303.8132	---- Basking sharks (*Cetorhinus maximus*)	0 %		See Note 2
0303.8139	---- Others	0 %		See Note 2
0303.8141	---- Thresher shark (*Alopias vulpinus*)	0 %		See Note 2
0303.8142	---- White sharks (*Carcharodon carcharias*)	0 %		See Note 2
0303.8143	---- Shortfin mako shark (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		See Note 2
0303.8144	---- Porbeagle sharks (*Lamna nasus*)	0 %		See Note 2
0303.8149	---- Others	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.8190	--- Other	0 %		See Note 2
0303.8210	--- Skate (*Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*))	0 %		See Note 2
0303.8290	--- Others	0 %		See Note 2
0303.8311	---- Whole	0 %		See Note 2
0303.8312	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.8313	---- Headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0303.8319	---- Other	0 %		See Note 2
0303.8390	--- Other	0 %		See Note 2
0303.8400	-- Seabass (*Dicentrarchus* spp.)	0 %		See Note 2
0303.8910	--- Southern grunt (*Cilus gilberti*)	0 %		See Note 2
0303.8921	---- Whole	0 %		See Note 2
0303.8922	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.8929	---- Other	0 %		See Note 2
0303.8931	---- Whole	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.8932	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.8939	---- Other	0 %		See Note 2
0303.8941	---- Golden kingclip (*Genypterus blacodes*) whole	0 %		See Note 2
0303.8942	---- Golden kingclip (*Genypterus blacodes*) headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.8943	---- Kingclips (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus maculatus*), whole	0 %		See Note 2
0303.8944	---- Kingclips (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus maculatus*), headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.8945	---- Golden kingclip (*Genypterus blacodes*) headed, gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0303.8949	---- Other	0 %		See Note 2
0303.8951	---- Whole	0 %		See Note 2
0303.8952	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.8953	---- Headed and gutted and without tail ("HGT")	0 %		See Note 2
0303.8959	---- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.8971	---- Whole	0 %		See Note 2
0303.8972	---- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.8979	---- Other	0 %		See Note 2
0303.8991	---- Alfonsino (*Beryx splendens*), whole	0 %		See Note 2
0303.8992	---- Orange roughy (*Hoplostethus atlanticus*), whole	0 %		See Note 2
0303.8994	---- Cardinalfish (*Epigonus crassicaudus*), headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0303.8995	---- Mackerel icefish (*Champsocephalus gunnari*), whole	0 %		See Note 2
0303.8996	---- Common dolphinfish (*Coryphaena hippurus*)	0 %		See Note 2
0303.8998	---- Sea silversides (*Odontesthes regia*)	0 %		See Note 2
0303.8999	---- Other	0 %		See Note 2
0303.9110	--- Of Pacific, Atlantic or Danube salmon	0 %		See Note 2
0303.9120	--- Of Trout	0 %		See Note 2
0303.9130	--- Of hake (*Merluccius* spp.)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.9190	--- Others	0 %		See Note 2
0303.9211	---- Of Oceanic whitetip sharks (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		See Note 2
0303.9212	---- Of Blue shark (*Prionace glauca*)	0 %		See Note 2
0303.9213	---- Of Galapagos sharks / Mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		See Note 2
0303.9214	--- Of Scalloped hammerhead sharks (*Sphyrna lewini*)	0 %		See Note 2
0303.9215	---- Of Giant Hammerhead sharks (*Sphyrna mokarran*)	0 %		See Note 2
0303.9216	---- Of Smooth hammerhead sharks (*Sphyrna zygaena*)	0 %		See Note 2
0303.9217	---- Of Speckled smooth-hound (*Mustelus mento*)	0 %		See Note 2
0303.9219	---- Others	0 %		See Note 2
0303.9221	---- Of Smokers sharks, gray sharks or sea cats (*Hexanchus griseus*)	0 %		See Note 2
0303.9222	---- Of Birdbeak Dogfish (*Deania calcea*)	0 %		See Note 2
0303.9223	---- Of Spiny dogfish (*Squalus acanthias*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0303.9224	---- Of Sawfishes (Pristidae)	0 %		See Note 2
0303.9229	---- Others	0 %		See Note 2
0303.9231	---- Of Whale sharks (*Rhincodon typus*)	0 %		See Note 2
0303.9232	---- Of Basking sharks (*Cetorhinus maximus*)	0 %		See Note 2
0303.9239	---- Others	0 %		See Note 2
0303.9241	---- Of Thresher shark (*Alopias vulpinus*)	0 %		See Note 2
0303.9242	---- Of White sharks (*Carcharodon carcharias*)	0 %		See Note 2
0303.9243	---- Of Shortfin mako shark (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		See Note 2
0303.9244	---- Of Porbeagle sharks (*Lamna nasus*)	0 %		See Note 2
0303.9249	---- Others	0 %		See Note 2
0303.9290	--- Others	0 %		See Note 2
0303.9910	--- Rajidae Ray's fin	0 %		See Note 2
0303.9920	--- Mobulidae Manta ray's fin	0 %		See Note 2
0303.9990	--- Others	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.3100	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.)	0 %		See Note 2
0304.3200	-- Catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0 %		See Note 2
0304.3300	-- Nile Perch (*Lates niloticus*)	0 %		See Note 2
0304.3900	-- Other	0 %		See Note 2
0304.4110	--- Pacific salmon	0 %		See Note 2
0304.4120	--- Atlantic and Danube salmon	0 %		See Note 2
0304.4200	-- Trout (*Salmo trutta*, *Oncorhynchus mykiss*, *Oncorhynchus clarki*, *Oncorhynchus aguabonita*, *Oncorhynchus gilae*, *Oncorhynchus apache* and *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		See Note 2
0304.4300	-- Flat fish (Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae and Citharidae)	0 %		See Note 2
0304.4410	--- South Pacific hake (Chilean hake)* (*Merluccius gayi gayi*)	0 %		See Note 2
0304.4420	--- Patagonian Hake (*Merluccius australis*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.4430	--- Hake or patagonian grenadier (*Macrunus magellanicus*)	0 %		See Note 2
0304.4440	--- Southern blue whiting, polaca (*Micromesistius australis*)	0 %		See Note 2
0304.4490	--- Other	0 %		See Note 2
0304.4500	-- Swordfish (*Xiphias gladius*)	0 %		See Note 2
0304.4610	--- Patagonian toothfish (*Dissostichus eleginoides*)	0 %		See Note 2
0304.4690	--- Other	0 %		See Note 2
0304.4711	---- Oceanic whitetip shark (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		See Note 2
0304.4712	---- Blue shark (*Prionace glauca*)	0 %		See Note 2
0304.4713	---- Galapagos sharks / Mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		See Note 2
0304.4714	---- Scalloped hammerhead sharks (*Sphyrna lewini*)	0 %		See Note 2
0304.4715	---- Giant hammerhead sharks (*Sphyrna mokarran*)	0 %		See Note 2
0304.4716	---- Smooth hammerhead sharks (*Sphyrna zygaena*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.4717	---- Speckled smooth-hound (*Mustelus mento*)	0 %		See Note 2
0304.4719	---- Others	0 %		See Note 2
0304.4721	---- Smokers sharks, gray sharks or sea cats (*Hexanchus griseus*)	0 %		See Note 2
0304.4722	---- Birdbeak Dogfish (*Deania calcea*)	0 %		See Note 2
0304.4723	---- Spiny dogfish (*Squalus acanthias*)	0 %		See Note 2
0304.4724	---- Sawfishes (Pristidae)	0 %		See Note 2
0304.4729	---- Other	0 %		See Note 2
0304.4731	---- Whale sharks (*Rhincodon typus*)	0 %		See Note 2
0304.4732	---- Basking sharks (*Cetorhinus maximus*)	0 %		See Note 2
0304.4739	---- Other	0 %		See Note 2
0304.4741	---- Thresher shark (*Alopias vulpinus*)	0 %		See Note 2
0304.4742	---- White sharks (*Carcharodon carcharias*)	0 %		See Note 2
0304.4743	---- Shortfin mako shark (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.4744	---- Porbeagle sharks (*Lamna nasus*)	0 %		See Note 2
0304.4749	---- Other	0 %		See Note 2
0304.4790	--- Other	0 %		See Note 2
0304.4810	--- Skate (*Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*))	0 %		See Note 2
0304.4890	--- Other	0 %		See Note 2
0304.4920	--- Cod from Juan Fernandez (*Polyprion oxygeneios*)	0 %		See Note 2
0304.4970	--- Sardines (*Sardinops sagax*)	0 %		See Note 2
0304.4980	--- Chilean herring (*Clupea bentincki*)	0 %		See Note 2
0304.4991	---- Southern jack mackerel (*Trachurus murphyi*)	0 %		See Note 2
0304.4992	--- Mackerel (*Scomber japonicus peruanus*)	0 %		See Note 2
0304.4993	---- Alfonsino (*Beryx splendens*)	0 %		See Note 2
0304.4999	---- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.5100	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.), catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), eels (*Anguilla* spp.), Nile perch (*Lates niloticus*) and snakeheads (*Channa* spp.)	0 %		See Note 2
0304.5200	-- Salmonidae	0 %		See Note 2
0304.5300	-- Fish of the families Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae and Muraenolepididae	0 %		See Note 2
0304.5400	-- Swordfish (*Xiphias gladi*us)	0 %		See Note 2
0304.5500	-- Toothfish (*Dissostichus* spp.)	0 %		See Note 2
0304.5611	---- Oceanic whitetip shark (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		See Note 2
0304.5612	---- Blue shark (*Prionace glauca*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.5613	---- Galapagos sharks / Mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		See Note 2
0304.5614	---- Scalloped hammerhead sharks (*Sphyrna lewini*)	0 %		See Note 2
0304.5615	---- Giant hammerhead sharks (*Sphyrna mokarran*)	0 %		See Note 2
0304.5616	---- Smooth hammerhead sharks (*Sphyrna zygaena*)	0 %		See Note 2
0304.5617	---- Speckled smooth-hound (*Mustelus mento*)	0 %		See Note 2
0304.5619	---- Others	0 %		See Note 2
0304.5621	---- Smokers sharks, gray sharks or sea cats (*Hexanchus griseus*)	0 %		See Note 2
0304.5622	---- Birdbeak Dogfish (*Deania calcea*)	0 %		See Note 2
0304.5623	---- Spiny dogfish (*Squalus acanthias*)	0 %		See Note 2
0304.5624	---- Sawfishes (Pristidae)	0 %		See Note 2
0304.5629	---- Other	0 %		See Note 2
0304.5631	---- Whale sharks (*Rhincodon typus*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.5632	---- Basking sharks (*Cetorhinus maximus*)	0 %		See Note 2
0304.5639	---- Other	0 %		See Note 2
0304.5641	---- Thresher shark (*Alopias vulpinus*)	0 %		See Note 2
0304.5642	---- White sharks (*Carcharodon carcharias*)	0 %		See Note 2
0304.5643	---- Shortfin mako shark (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		See Note 2
0304.5644	---- Porbeagle sharks (*Lamna nasus*)	0 %		See Note 2
0304.5649	---- Other	0 %		See Note 2
0304.5690	--- Other	0 %		See Note 2
0304.5710	--- Skate (*Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*))	0 %		See Note 2
0304.5790	--- Other	0 %		See Note 2
0304.5900	-- Other	0 %		See Note 2
0304.6100	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.)	0 %		See Note 2
0304.6200	-- Catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.6300	-- Nile Perch (*Lates niloticus*)	0 %		See Note 2
0304.6900	-- Other	0 %		See Note 2
0304.7100	-- Cod (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus macrocephalus*)	0 %		See Note 2
0304.7200	-- Haddock (*Melanogrammus aeglefinus*)	0 %		See Note 2
0304.7300	-- Coalfish (*Pollachius virens*)	0 %		See Note 2
0304.7411	--- South Pacific hake (Chilean hake)* (*Merluccius gayi gayi*)	0 %		See Note 2
0304.7412	--- Patagonian Hake (*Merluccius australis*)	0 %		See Note 2
0304.7419	---- Other	0 %		See Note 2
0304.7490	--- Other	0 %		See Note 2
0304.7500	-- Alaska Pollack (*Theragra chalcogramma*)	0 %		See Note 2
0304.7910	--- Hake or patagonian grenadier (*Macrunus magellanicus*)	0 %		See Note 2
0304.7920	--- Southern blue whiting, polaca (*Micromesistius australis*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.7990	--- Other	0 %		See Note 2
0304.8110	--- Pacific salmon	0 %		See Note 2
0304.8120	--- Atlantic and Danube salmon	0 %		See Note 2
0304.8200	-- Trout (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* and *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		See Note 2
0304.8300	-- Flat fish (Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae and Citharidae)	0 %		See Note 2
0304.8400	-- Swordfish (*Xiphias gladius*)	0 %		See Note 2
0304.8510	--- Patagonian toothfish (*Dissostichus eleginoides*):	0 %		See Note 2
0304.8590	--- Other	0 %		See Note 2
0304.8600	-- Herrings (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0 %		See Note 2
0304.8700	-- Tunas (of the genus *Thunnus*), skipjack or stripe-bellied bonito (*Euthynnus* (*Katsuwonus*) *pelamis*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.8811	---- Oceanic whitetip shark (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		See Note 2
0304.8812	---- Blue shark (*Prionace glauca*)	0 %		See Note 2
0304.8813	---- Galapagos sharks / Mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		See Note 2
0304.8814	---- Scalloped hammerhead sharks (*Sphyrna lewini*)	0 %		See Note 2
0304.8815	---- Giant hammerhead sharks (*Sphyrna mokarran*)	0 %		See Note 2
0304.8816	---- Smooth hammerhead sharks (*Sphyrna zygaena*)	0 %		See Note 2
0304.8817	---- Speckled smooth-hound (*Mustelus mento*)	0 %		See Note 2
0304.8819	---- Others	0 %		See Note 2
0304.8821	---- Smokers sharks, gray sharks or sea cats (*Hexanchus griseus*)	0 %		See Note 2
0304.8822	---- Birdbeak Dogfish (*Deania calcea*)	0 %		See Note 2
0304.8823	---- Spiny dogfish (*Squalus acanthias*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.8824	---- Sawfishes (Pristidae)	0 %		See Note 2
0304.8829	---- Others	0 %		See Note 2
0304.8831	---- Whale sharks (*Rhincodon typus*)	0 %		See Note 2
0304.8832	---- Basking sharks (*Cetorhinus maximus*)	0 %		See Note 2
0304.8839	---- Others	0 %		See Note 2
0304.8841	---- Thresher shark (*Alopias vulpinus*)	0 %		See Note 2
0304.8842	---- White sharks (*Carcharodon carcharias*)	0 %		See Note 2
0304.8843	---- Shortfin mako shark (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		See Note 2
0304.8844	---- Porbeagle sharks (*Lamna nasus*)	0 %		See Note 2
0304.8849	---- Others	0 %		See Note 2
0304.8851	--- Skate (*Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*))	0 %		See Note 2
0304.8859	---- Others	0 %		See Note 2
0304.8890	--- Others	0 %		See Note 2
0304.8920	--- Cod from Juan Fernandez (*Polyprion oxygeneios*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.8930	--- Kingclip (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus blacodes*) (*Genypterus maculatus*)	0 %		See Note 2
0304.8940	--- Slender alfonsino (*Beryx splendens*)	0 %		See Note 2
0304.8950	--- Cardinal fish (*Epigonus crassicaudus*)	0 %		See Note 2
0304.8960	--- Common dolphinfish (*Coryphaena hippurus*)	0 %		See Note 2
0304.8971	---- Sardine (*Sardinops sagax*)	0 %		See Note 2
0304.8972	---- Chilean Herring (*Clupea bentincki*)	0 %		See Note 2
0304.8973	---- Southern jack mackerel (*Trachurus murphyi*)	0 %		See Note 2
0304.8974	---- Mackerel (*Scomber japonicus peruanus*)	0 %		See Note 2
0304.8979	---- Other	0 %		See Note 2
0304.8990	--- Others	0 %		See Note 2
0304.9100	-- Swordfish (*Xiphias gladius*)	0 %		See Note 2
0304.9211	---- Cuts	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.9212	--- Barbels (cocochas)	0 %		See Note 2
0304.9219	---- Other	0 %		See Note 2
0304.9290	--- Other	0 %		See Note 2
0304.9300	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.), catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), eels (*Anguilla* spp.), Nile perch (*Lates niloticus*) and snakeheads (*Channa* spp.)	0 %		See Note 2
0304.9400	-- Alaska Pollack (*Theragra chalcogramma*)	0 %		See Note 2
0304.9511	---- South Pacific Hake surimi (*Merluccius gayi gayi*)	0 %		See Note 2
0304.9512	---- Cuts	0 %		See Note 2
0304.9513	---- Cocochas (cheeks)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.9514	---- Other meats of South Pacific hake (*Merluccius gayi gayi*)	0 %		See Note 2
0304.9515	---- Other meats of Patagonian hake (*Merluccius australis*)	0 %		See Note 2
0304.9519	---- Other	0 %		See Note 2
0304.9591	---- Other meats of Hake or patagonian grenadier (*Macrunus magellanicus*)	0 %		See Note 2
0304.9599	---- Others	0 %		See Note 2
0304.9611	---- Oceanic whitetip shark (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		See Note 2
0304.9612	---- Blue shark (*Prionace glauca*)	0 %		See Note 2
0304.9613	---- Galapagos sharks / Mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		See Note 2
0304.9614	---- Scalloped hammerhead sharks (*Sphyrna lewini*)	0 %		See Note 2
0304.9615	---- Giant hammerhead sharks (*Sphyrna mokarran*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.9616	---- Smooth hammerhead sharks (*Sphyrna zygaena*)	0 %		See Note 2
0304.9617	---- Speckled smooth-hound (*Mustelus mento*)	0 %		See Note 2
0304.9619	---- Others	0 %		See Note 2
0304.9621	---- Smokers sharks, gray sharks or sea cats (*Hexanchus griseus*)	0 %		See Note 2
0304.9622	---- Birdbeak Dogfish (*Deania calcea*)	0 %		See Note 2
0304.9623	---- Spiny dogfish (*Squalus acanthias*)	0 %		See Note 2
0304.9624	---- Sawfishes (Pristidae)	0 %		See Note 2
0304.9629	---- Others	0 %		See Note 2
0304.9631	---- Whale sharks (*Rhincodon typus*)	0 %		See Note 2
0304.9632	---- Basking sharks (*Cetorhinus maximus*)	0 %		See Note 2
0304.9639	---- Others	0 %		See Note 2
0304.9641	---- Thresher shark (*Alopias vulpinus*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.9642	---- White sharks (*Carcharodon carcharias*)	0 %		See Note 2
0304.9643	---- Shortfin mako shark (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		See Note 2
0304.9644	---- Porbeagle sharks (*Lamna nasus*)	0 %		See Note 2
0304.9649	---- Others	0 %		See Note 2
0304.9690	--- Others	0 %		See Note 2
0304.9710	--- Skate (*Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*))	0 %		See Note 2
0304.9790	--- Others	0 %		See Note 2
0304.9921	---- Cuts	0 %		See Note 2
0304.9922	---- Barbels (cocochas)	0 %		See Note 2
0304.9929	---- Other	0 %		See Note 2
0304.9941	---- Pacific salmon cuts	0 %		See Note 2
0304.9942	---- Other Pacific salmon meat	0 %		See Note 2
0304.9943	---- Atlantic salmon and Danube salmon cuts	0 %		See Note 2
0304.9944	---- Other Atlantic salmon and Danube salmon meat	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0304.9951	---- Cuts	0 %		See Note 2
0304.9959	---- Other	0 %		See Note 2
0304.9961	---- Sardines (*Sardinops sagax*)	0 %		See Note 2
0304.9962	---- Chilean herring (*Clupea bentincki*)	0 %		See Note 2
0304.9963	---- Jack mackerel surimi (*Trackurus murphyi*)	0 %		See Note 2
0304.9964	---- Other Jack mackerel meat (*Trackurus murphyi*)	0 %		See Note 2
0304.9969	---- Other	0 %		See Note 2
0304.9971	---- Cuts	0 %		See Note 2
0304.9979	---- Other	0 %		See Note 2
0304.9992	---- Other Southern blue whiting, polaca (*Micromesistius australis*) meats	0 %		See Note 2
0304.9993	---- Other Alfonsino meats	0 %		See Note 2
0304.9999	---- Other	0 %		See Note 2
0305.1000	- Flours, meals and pellets of fish, fit for human consumption	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0305.2010	-- Pacific Salmon (Oncorhynchus nerka, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhyncus keta*, *Oncorhyncus tschawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masour* and *Oncorhyncus rhodurus*), Atlantic salmon (*Salmo salar*) and Danube salmon (*Hucho hucho*)	0 %		See Note 2
0305.2020	-- Trout (*Salmo trutta*, *Oncorhynchus mykiss*, *Oncorhynchus clarki*, *Oncorhynchus aguabonita*, *Oncorhynchus gilae*, *Oncorhynchus apache* and *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		See Note 2
0305.2090	-- Other	0 %		See Note 2
0305.3100	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.), catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), eels (*Anguilla* spp.), Nile perch (*Lates niloticus*) and snakeheads (*Channa* spp.)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0305.3200	-- Fish of the families Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae and Muraenolepididae	0 %		See Note 2
0305.3910	-- Pacific Salmon (Oncorhynchus nerka, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tschawytscha*, Oncorhynchus kisutch, *Oncorhynchus masou*r and *Oncorhynchus rhodurus*), Atlantic salmon (*Salmo salar*) and Danube salmon (*Hucho hucho*)	6 %	0	
0305.3920	--- Trout (*Salmo trutta*, *Oncorhynchus mykiss*, *Oncorhynchus clarki*, *Oncorhynchus aguabonita*, *Oncorhynchus gilae*, *Oncorhynchus apache* and *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		See Note 2
0305.3930	---- Southern jack mackerel (*Trachurus murphyi*)	0 %		See Note 2
0305.3940	--- Anchovie (*Engraulis ringens*)	0 %		See Note 2
0305.3950	--- Patagonian toothfish (*Dissostichus eleginoides*)	0 %		See Note 2
0305.3960	--- Cod from Juan Fernandez (*Polyprion oxygeneios*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0305.3990	--- Other	0 %		See Note 2
0305.4110	--- Pacific salmon, whole	6 %	0	
0305.4120	--- Pacific salmon, headed and gutted ("HG")	6 %	0	
0305.4130	--- Fillets of Pacific Salmon	6 %	0	
0305.4140	--- Atlantic salmon and Danube salmon, whole	6 %	0	
0305.4150	--- Atlantic salmon and Danube salmon, headed and gutted ("HG")	6 %	0	
0305.4160	--- Fillets of Atlantic salmon and Danube Salmon	6 %	0	
0305.4170	--- Pacific salmon, headed, gutted and without tail ("HGT")	6 %	0	
0305.4180	--- Atlantic and Danube salmon, headed, gutted and without tail ("HGT")	6 %	0	
0305.4190	--- Other	6 %	0	
0305.4200	-- Herrings (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*)	0 %		See Note 2
0305.4310	--- Whole	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0305.4320	--- Headed and gutted ("HG")	0 %		See Note 2
0305.4330	--- Fillets	0 %		See Note 2
0305.4390	--- Other	0 %		See Note 2
0305.4400	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.), catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselt*i, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), eels (*Anguilla* spp.), Nile perch (*Lates niloticus*) and snakeheads (*Channa* spp.)	0 %		See Note 2
0305.4900	-- Other	0 %		See Note 2
0305.5100	-- Cod (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus macrocephalus*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0305.5200	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.), catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), eels (*Anguilla* spp.), Nile perch (*Lates niloticus*) and snakeheads (*Channa* spp.)	0 %		See Note 2
0305.5300	-- Fish of the families Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae and Muraenolepididae, other than cod (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus macrocephalus*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0305.5400	-- Herrings (*Clupea harengus, Clupea pallasii*), anchovies (*Engraulis* spp.), sardines (*Sardina pilchardus, Sardinops* spp.), sardinella (*Sardinella* spp.), brisling or sprats (*Sprattus sprattus*), mackerel (*Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus*), Indian mackerels (*Rastrelliger* spp.), seerfishes (*Scomberomorus* spp.), jack and horse mackerel (*Trachurus* spp.), jacks, crevalles (*Caranx* spp.), cobia (*Rachycentron canadum*), silver pomfrets (*Pampus* spp.), Pacific saury (*Cololabis saira*), scads (*Decapterus* spp.), capelin (*Mallotus villosus*), swordfish (*Xiphias gladius*), Kawakawa (*Euthynnus affinis*), bonitos (*Sarda* spp.), marlins, sailfishes, spearfish (Istiophoridae)	0 %		See Note 2
0305.5920	--- Pacific salmon cuts	0 %		See Note 2
0305.5930	--- Atlantic salmon cuts	0 %		See Note 2
0305.5940	--- Danube salmon cuts	0 %		See Note 2
0305.5950	--- Trout cuts	0 %		See Note 2
0305.5990	--- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0305.6100	-- Herrings (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*)	0 %		See Note 2
0305.6200	-- Cod (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus macrocephalus*)	0 %		See Note 2
0305.6300	-- Anchovies (*Engraulis* spp.)	0 %		See Note 2
0305.6400	-- Tilapias (*Oreochromis* spp.), catfish (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), carp (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), eels (*Anguilla* spp.), Nile perch (*Lates niloticus*) and snakeheads (*Channa* spp.)	0 %		See Note 2
0305.6911	---- Salted fillets	0 %		See Note 2
0305.6912	---- Fillets in brine	0 %		See Note 2
0305.6913	---- Salted medallions (slices, "steak")	0 %		See Note 2
0305.6914	---- Medallions (slices, "steak") in brine	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0305.6915	---- Other salted portions or cuts	0 %		See Note 2
0305.6916	---- Other portions or cuts in brine	0 %		See Note 2
0305.6919	---- Other	0 %		See Note 2
0305.6921	---- Salted fillets	0 %		See Note 2
0305.6922	---- Fillets in brine	0 %		See Note 2
0305.6923	---- Salted medallions (slices, "steak")	0 %		See Note 2
0305.6924	---- Medallions (slices, "steak") in brine	0 %		See Note 2
0305.6925	---- Other salted portions or cuts	0 %		See Note 2
0305.6926	---- Other portions or cuts in brine	0 %		See Note 2
0305.6929	---- Other	0 %		See Note 2
0305.6990	--- Other	0 %		See Note 2
0305.7111	---- Of Oceanic whitetip sharks (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		See Note 2
0305.7112	---- Of Blue shark (*Prionace glauca*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0305.7113	---- Of Galapagos sharks / Mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		See Note 2
0305.7114	---- Of Scalloped hammerhead sharks (*Sphyrna lewini*)	0 %		See Note 2
0305.7115	---- Of Giant Hammerhead sharks (*Sphyrna mokarran*)	0 %		See Note 2
0305.7116	---- Of Smooth hammerhead sharks (*Sphyrna zygaena*)	0 %		See Note 2
0305.7117	---- Of Speckled smooth-hound (*Mustelus mento*)	0 %		See Note 2
0305.7119	---- Others	0 %		See Note 2
0305.7121	---- Of Smokers sharks, gray sharks or sea cats (*Hexanchus griseus*)	0 %		See Note 2
0305.7122	---- Of Birdbeak Dogfish (*Deania calcea*)	0 %		See Note 2
0305.7123	---- Of Spiny dogfish (*Squalus acanthias*)	0 %		See Note 2
0305.7124	---- Of Sawfishes (Pristidae)	0 %		See Note 2
0305.7129	---- Others	0 %		See Note 2
0305.7131	---- Of Whale sharks (*Rhincodon typus*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0305.7132	---- Of Basking sharks (*Cetorhinus maximus*)	0 %		See Note 2
0305.7139	---- Others	0 %		See Note 2
0305.7141	---- Of Thresher shark (*Alopias vulpinus*)	0 %		See Note 2
0305.7142	---- Of White sharks (*Carcharodon carcharias*)	0 %		See Note 2
0305.7143	---- Of Shortfin mako shark (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		See Note 2
0305.7144	---- Of Porbeagle sharks (*Lamna nasus*)	0 %		See Note 2
0305.7149	---- Others	0 %		See Note 2
0305.7190	--- Others	0 %		See Note 2
0305.7200	-- Fish heads, tails and maws	6 %	0	
0305.7910	--- Rajidae Ray's fins	0 %		See Note 2
0305.7920	--- Mobulidae Manta ray's fins	0 %		See Note 2
0305.7990	--- Other	6 %	0	
0306.1110	--- Easter Island lobster (*Panulirus pascuensis*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0306.1120	--- Juan Fernández lobster (*Jasus frontalis*)	0 %		See Note 2
0306.1130	--- Dwarf lobster (*Projasus bahamondei*)	0 %		See Note 2
0306.1190	--- Other	0 %		See Note 2
0306.1200	-- Lobsters (*Homarus* spp.)	0 %		See Note 2
0306.1410	--- Crabs (*Cancer porteri*, *Metacarcinus edwardsii* (ex *Cancer edwarsii*), *Homalaspis plana*, *Taliepus dentatus*, *Romaleon setosus*, *Cancer plebejus*, *Ovalipes trimaculatus*)	0 %		See Note 2
0306.1421	---- King crab (*Lithodes santolla* (ex *antarcticus*))	0 %		See Note 2
0306.1422	---- King crab (*Lithodes* spp.)	0 %		See Note 2
0306.1423	---- Snow crab or Tuberculate king crab (*Paralomis granulosa*)	0 %		See Note 2
0306.1424	---- Snow crab (*Paralomis* spp.)	0 %		See Note 2
0306.1429	---- Other	0 %		See Note 2
0306.1490	--- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0306.1500	-- Norway lobsters (*Nephrops norvegicus*)	0 %		See Note 2
0306.1600	-- Cold-water shrimps and prawns (*Pandalus* spp., *Crangon crangon*)	0 %		See Note 2
0306.1711	---- Nylon shrimp (*Heterocarpus reedi*)	0 %		See Note 2
0306.1712	---- Ecuadorian shrimp (*Penaeus vannamei*)	0 %		See Note 2
0306.1713	---- Northern chilean shrimp (*Cryphiops caementarius*)	0 %		See Note 2
0306.1719	---- Other	0 %		See Note 2
0306.1721	---- Yellow langoustine (*Cervimunida johni*)	0 %		See Note 2
0306.1722	---- Red langoustines (*Pleurocondes monodon*)	0 %		See Note 2
0306.1729	---- Other	0 %		See Note 2
0306.1791	---- Prawn (*Haliporoides diomedeae*)	0 %		See Note 2
0306.1799	---- Other	0 %		See Note 2
0306.1930	--- Flour, meals and "pellets" of crustaceans shell	0 %		See Note 2
0306.1990	--- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0306.3110	--- Easter Island lobster (*Panulirus pascuensis*)	0 %		See Note 2
0306.3120	--- Juan Fernández lobster (*Jasus frontalis*)	0 %		See Note 2
0306.3130	--- Dwarf lobster (*Projasus bahamondei*)	0 %		See Note 2
0306.3190	--- Others	0 %		See Note 2
0306.3200	-- Lobsters (*Homarus* spp.)	0 %		See Note 2
0306.3310	--- Crabs (*Cancer porteri*, *Metacarcinus edwardsii* (ex *Cancer edwarsii*), *Homalaspis plana*, *Taliepus dentatus*, *Romaleon setosus*, *Cancer plebejus*, *Ovalipes trimaculatus*)	0 %		See Note 2
0306.3321	---- King crab (*Lithodes santolla* (ex *antarcticus*))	0 %		See Note 2
0306.3322	---- King crab (*Lithodes* spp.)	0 %		See Note 2
0306.3323	---- Snow crab (*Paralomis granulosa*)	0 %		See Note 2
0306.3324	---- Snow crab (*Paralomis* spp.)	0 %		See Note 2
0306.3329	---- Others	0 %		See Note 2
0306.3390	--- Others	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0306.3400	-- Norway lobsters (*Nephrops norvegicus*)	0 %		See Note 2
0306.3510	--- Shrimps	0 %		See Note 2
0306.3520	--- Langoustines	0 %		See Note 2
0306.3590	--- Others	0 %		See Note 2
0306.3611	---- Nylon shrimp (*Heterocarpus reedi*)	0 %		See Note 2
0306.3612	---- Ecuadorian shrimp (*Penaeus vannamei*)	0 %		See Note 2
0306.3613	---- Northern chilean shrimp (*Cryphiops caementarius*)	0 %		See Note 2
0306.3619	---- Others	0 %		See Note 2
0306.3621	---- Yellow langoustine (*Cervimunida johni*)	0 %		See Note 2
0306.3622	---- Red langoustines (*Pleurocondes monodon*)	0 %		See Note 2
0306.3629	---- Others	0 %		See Note 2
0306.3691	---- Prawn (*Haliporoides diomedeae*)	0 %		See Note 2
0306.3699	---- Others	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0306.3930	--- Flours, meals and pellets of crustaceans	0 %		See Note 2
0306.3990	--- Others	0 %		See Note 2
0306.9100	-- Rock lobster and other sea crawfish (*Palinurus* spp., *Panulirus* spp., *Jasus* spp.)	0 %		See Note 2
0306.9200	-- Lobsters (*Homarus* spp.)	0 %		See Note 2
0306.9300	-- Crabs	0 %		See Note 2
0306.9400	-- Norway lobsters (*Nephrops norvegicus*)	0 %		See Note 2
0306.9500	-- Shrimps and prawns	0 %		See Note 2
0306.9900	-- Other, including flours, meals and pellets of crustaceans, fit for human consumption	0 %		See Note 2
0307.1110	--- Chilean oyster (*Ostrea chilensis*)	0 %		See Note 2
0307.1120	--- Pacific Oyster (*Crassostrea gigas*)	0 %		See Note 2
0307.1190	--- Other	0 %		See Note 2
0307.1210	--- Chilean oyster (*Ostrea chilensis*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0307.1220	--- Pacific Oyster (*Crassostrea gigas*)	0 %		See Note 2
0307.1290	--- Others	0 %		See Note 2
0307.1900	-- Other	0 %		See Note 2
0307.2110	--- Coquille de Saint Jacques, scallop (*Argopecten purpuratus*)	0 %		See Note 2
0307.2120	--- Patagonian Scallop (*Chlamys patagónica*)	0 %		See Note 2
0307.2190	--- Other	0 %		See Note 2
0307.2210	--- Coquille de Saint Jacques, scallop (*Argopecten purpuratus*)	0 %		See Note 2
0307.2220	--- Patagonian Scallop (*Chlamys patagónica*)	0 %		See Note 2
0307.2290	--- Others	0 %		See Note 2
0307.2910	--- Coquille de Saint Jacques, scallop (*Argopecten purpuratus*)	0 %		See Note 2
0307.2920	--- Patagonian Scallop (*Chlamys patagónica*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0307.2990	--- Others	0 %		See Note 2
0307.3100	-- Live, fresh or chilled	0 %		See Note 2
0307.3200	-- Frozen	0 %		See Note 2
0307.3900	-- Other	0 %		See Note 2
0307.4210	--- Cuttlefish (*Sepia officinalis* and *Rossia macrosoma*) and squid (*Sepiola* spp.)	0 %		See Note 2
0307.4220	--- Squid (*Ommastrephes* spp. *Loligo* spp. *Nototodarus* spp., *Sepioteithis* spp.)	0 %		See Note 2
0307.4290	--- Other	0 %		See Note 2
0307.4310	--- Squid (*Ommastrephes* spp.)	0 %		See Note 2
0307.4320	--- Fillet of cuttlefish wings or red squid (*Dosidicus gigas*)	0 %		See Note 2
0307.4330	--- Cuttlefish wings or red squid (*Dosidicus gigas*)	0 %		See Note 2
0307.4340	--- Tubes or pods of cuttlefish or red squid (*Dosidicus gigas*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0307.4390	--- Others	0 %		See Note 2
0307.4900	-- Other	0 %		See Note 2
0307.5110	--- Octopus (*Octopus mimus*)	0 %		See Note 2
0307.5120	--- Southern blue-ringed octopus or red octopus (*Enteroctopus megalocyathus*)	0 %		See Note 2
0307.5190	--- Other	0 %		See Note 2
0307.5210	--- Octopus (*Octopus mimus*)	0 %		See Note 2
0307.5220	--- Southern blue-ringed octopus or red octopus (*Enteroctopus megalocyathus*)	0 %		See Note 2
0307.5290	--- Others	0 %		See Note 2
0307.5900	-- Other	0 %		See Note 2
0307.6000	- Snails, other than sea snails	0 %		See Note 2
0307.7110	--- Clams and hard shell clams (*Protothaca thaca*) (*Ameghinomya antiqua*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0307.7120	--- Sea asparagus (*Ensis macha*)	0 %		See Note 2
0307.7190	--- Other	0 %		See Note 2
0307.7211	---- *Protothaca thaca, Ameghinomya antiqua*	0 %		See Note 2
0307.7212	---- Juliana or Taweras (*Tawera gayi*)	0 %		See Note 2
0307.7213	---- Razor clam (*Mesodesma donacium*)	0 %		See Note 2
0307.7214	---- Chilean semele (*Semele solida*)	0 %		See Note 2
0307.7215	---- Sea asparagus (*Ensis macha*)	0 %		See Note 2
0307.7216	---- Hard razor clam, sea petal (*Tagelus dombeii*)	0 %		See Note 2
0307.7219	---- Others	0 %		See Note 2
0307.7290	--- Others	0 %		See Note 2
0307.7900	-- Other	0 %		See Note 2
0307.8110	--- Ezo Awabi or green abalone (*Haliotis discus hannai*)	0 %		See Note 2
0307.8190	--- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0307.8200	-- Live, fresh or chilled stromboid conchs (*Strombus* spp.)	0 %		See Note 2
0307.8310	--- Red abalon (*Haliotis rufescens*)	0 %		See Note 2
0307.8320	--- Ezo Awabi or green abalone (*Haliotis discus hannai*)	0 %		See Note 2
0307.8390	--- Others	0 %		See Note 2
0307.8400	-- Frozen stromboid conchs (*Strombus* spp.)	0 %		See Note 2
0307.8700	-- Other abalone (*Haliotis* spp.)	0 %		See Note 2
0307.8800	-- Other stromboid conchs (*Strombus* spp.)	0 %		See Note 2
0307.9130	--- Chilean abalone or false abalone (*Concholepas concholepas*)	0 %		See Note 2
0307.9190	--- Other	0 %		See Note 2
0307.9210	--- Chilean abalone or false abalone (*Concholepas concholepas*)	0 %		See Note 2
0307.9221	---- Giant snails (*Zidona dufresnei*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0307.9222	---- Trophon top shell, south top shell (*Trophon gervesianus*)	0 %		See Note 2
0307.9223	---- Chilean Triton (*Argobuccinum* spp.)	0 %		See Note 2
0307.9224	---- Black top shell (*Thais chocolata*)	0 %		See Note 2
0307.9229	---- Others	0 %		See Note 2
0307.9230	--- Limpets (*Fissurella* spp.)	0 %		See Note 2
0307.9290	--- Others	0 %		See Note 2
0307.9900	-- Other	0 %		See Note 2
0308.1100	-- Live, fresh or chilled	0 %		See Note 2
0308.1200	-- Frozen	0 %		See Note 2
0308.1900	-- Other	0 %		See Note 2
0308.2110	--- Tongues (gonads) of the sea urchin (*Loxechinus albus*)	0 %		See Note 2
0308.2190	--- Other	0 %		See Note 2
0308.2210	--- Tongues (gonads) of the sea urchin (*Loxechinus albus*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0308.2290	---- Others	0 %		See Note 2
0308.2900	-- Other	0 %		See Note 2
0308.3000	- Jellyfish (*Rhopilema* spp.)	0 %		See Note 2
0308.9000	- Other	0 %		See Note 2
0401.1000	- Of a fat content, by weight, not exceeding 1 %	6 %	7	
0401.2000	- Of a fat content, by weight, exceeding 1 % but not exceeding 6 %	6 %	7	
0401.4000	- Of a fat content, by weight, exceeding 6 % but not exceeding 10 %	6 %	7	
0401.5010	-- Of a fat content, exceeding 10 % by weight, but not exceeding 12 %	6 %	7	
0401.5020	-- Of a fat content equal to 12 % by weight:	6 %	7	
0401.5030	-- Of a fat content, exceeding 12 % by weight, but not exceeding 26 %	6 %	7	
0401.5040	- Of a fat content, equal to 26 % by weight	6 %	7	

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0401.5090	-- Other	6 %	7	
0402.1000	- In powder, granules or other solid forms, of a fat content, by weight, not exceeding 1,5 %	6 %	7	
0402.2111	---- Of a fat content exceeding 1,5 % but not exceeding 6 %, by weight	6 %	7	
0402.2112	---- Of a fat content exceeding 6 % but not exceeding 12 %, by weight	6 %	7	
0402.2113	---- Of a fat content of 12 %, by weight	6 %	7	
0402.2114	---- Of a fat content exceeding 12 % but not exceeding 18 %, by weight	6 %	7	
0402.2115	---- Of a fat content of 18 %, by weight	6 %	7	
0402.2116	---- Of a fat content exceeding 18 % but not exceeding 24 %, by weight	6 %	7	
0402.2117	---- Of a fat content exceeding 24 % but not exceeding 26 %, by weight	6 %	7	

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0402.2118	---- Of a fat content of 26 % and more, by weight	6 %	7	
0402.2120	--- Cream	6 %	7	
0402.2911	---- Of a fat content exceeding 1,5 % but not exceeding 6 %, by weight	6 %	7	
0402.2912	---- Of a fat content exceeding 6 % but not exceeding 12 %, by weight	6 %	7	
0402.2913	---- Of a fat content of 12 %, by weight	6 %	7	
0402.2914	---- Of a fat content exceeding 12 % but not exceeding 18 %, by weight	6 %	7	
0402.2915	---- Of a fat content of 18 %, by weight	6 %	7	
0402.2916	---- Of a fat content exceeding 18 % but not exceeding 24 %, by weight	6 %	7	
0402.2917	---- Of a fat content exceeding 24 % but not exceeding 26 %, by weight	6 %	7	
0402.2918	---- Of a fat content of 26 % and more, by weight	6 %	7	

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0402.2920	--- Cream	6 %	7	
0402.9110	--- Milk, whether in liquid or semi-solid form	6 %	7	
0402.9120	--- Cream	6 %	7	
0402.9910	--- Condensed milk	6 %	7	
0402.9990	--- Other	6 %	7	
0403.1010	-- Containing added fruit	6 %	7	
0403.1020	-- Containing added cereal	6 %	7	
0403.1090	-- Other	6 %	7	
0403.9000	- Other	6 %	7	
0404.1000	- Whey and modified whey, whether or not concentrated or containing added sugar or other sweetening matter	6 %	7	
0404.9000	- Other	6 %	7	
0405.1000	- Butter	6 %	7	
0405.2000	- Dairy spreads	6 %	7	

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0405.9000	- Other	6 %	7	
0406.1010	-- Fresh (unripened or uncured) cheese	6 %	7*	TRQ-Cheese
0406.1020	-- Cream cheese	6 %	7*	TRQ-Cheese
0406.1030	-- Mozzarella cheese	6 %	7*	TRQ-Cheese
0406.1090	-- Other	6 %	7*	TRQ-Cheese
0406.2000	- Grated or powdered cheese, of all kinds	6 %	7*	TRQ-Cheese
0406.3000	- Processed cheese, not grated or powdered	6 %	7*	TRQ-Cheese
0406.4000	- Blue-veined cheese and other cheese containing veins produced by *Penicillium roqueforti*	6 %	7*	TRQ-Cheese
0406.9010	-- Gouda and Gouda-type cheese	6 %	7*	TRQ-Cheese
0406.9020	-- Cheddar and Cheddar-type cheese	6 %	7*	TRQ-Cheese
0406.9030	-- Edam and Edam-type cheese	6 %	7*	TRQ-Cheese
0406.9040	-- Parmesan and Parmesan-type cheese	6 %	7*	TRQ-Cheese
0406.9090	-- Other	6 %	7*	TRQ-Cheese

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0407.1100	-- Of fowls of the species *Gallus domesticus*	0 %		See Note 2
0407.1900	-- Other	0 %		See Note 2
0407.2100	-- Of fowls of the species *Gallus domesticus*	0 %		See Note 2
0407.2900	-- Other	0 %		See Note 2
0407.9000	- Others	0 %		See Note 2
0408.1100	-- Dried	0 %		See Note 2
0408.1900	-- Other	0 %		See Note 2
0408.9100	-- Dried	0 %		See Note 2
0408.9900	-- Other	0 %		See Note 2
0409.0010	- Organic	0 %		See Note 2
0409.0090	- Other	0 %		See Note 2
0410.0011	-- Organic	0 %		See Note 2
0410.0019	-- Others	0 %		See Note 2
0410.0021	-- Organic	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
0410.0029	-- Others	0 %		See Note 2
0410.0031	-- Organic	0 %		See Note 2
0410.0039	-- Others	0 %		See Note 2
0410.0090	- Others	0 %		See Note 2
1001.1100	-- Seed	0 %		See Note 2
1001.1900	-- Other	0 %		See Note 2
1001.9100	-- Seed	6 % + PBS	0	
1001.9911	---- Of a humid gluten content higher or equal to 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9912	---- Of a humid gluten content higher or equal to 25 %, but lower than 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9913	---- Of a humid gluten content higher or equal to 18 %, but lower than 25 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9919	---- Other	6 % + PBS	0	

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1001.9921	---- Of a humid gluten content higher or equal to 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9922	---- Of a humid gluten content higher or equal to 25 %, but lower than 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9923	---- Of a humid gluten content higher or equal to 18 %, but lower than 25 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9929	---- Other	6 % + PBS	0	
1001.9931	---- Of a humid gluten content higher or equal to 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9932	---- Of a humid gluten content higher or equal to 25 %, but lower than 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9933	---- Of a humid gluten content higher or equal to 18 %, but lower than 25 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9939	---- Other	6 % + PBS	0	

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1001.9941	---- Of a humid gluten content higher or equal to 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9942	---- Of a humid gluten content higher or equal to 25 %, but lower than 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9943	---- Of a humid gluten content higher or equal to 18 %, but lower than 25 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9949	---- Other	6 % + PBS	0	
1001.9951	---- Of a humid gluten content higher or equal to 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9952	---- Of a humid gluten content higher or equal to 25 %, but lower than 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9953	---- Of a humid gluten content higher or equal to 18 %, but lower than 25 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9959	---- Other	6 % + PBS	0	

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1001.9961	---- Of a humid gluten content higher or equal to 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9962	---- Of a humid gluten content higher or equal to 25 %, but lower than 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9963	---- Of a humid gluten content higher or equal to 18 %, but lower than 25 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9969	---- Other	6 % + PBS	0	
1001.9971	---- Of a humid gluten content higher or equal to 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9972	---- Of a humid gluten content higher or equal to 25 %, but lower than 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9973	---- Of a humid gluten content higher or equal to 18 %, but lower than 25 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9979	---- Other	6 % + PBS	0	

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1001.9991	---- Of a humid gluten content higher or equal to 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9992	---- Of a humid gluten higher content or equal to 25 %, but lower than 30 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9993	---- Of a humid gluten content higher or equal to 18 %, but lower than 25 %, by weight	6 % + PBS	0	
1001.9999	---- Other	6 % + PBS	0	
1002.1000	- Seed	0 %		See Note 2
1002.9010	-- For consumption	0 %		See Note 2
1002.9090	-- Others	0 %		See Note 2
1003.1000	- Seed	0 %		See Note 2
1003.9010	-- For consumption	0 %		See Note 2
1003.9090	-- Others	0 %		See Note 2
1004.1000	- Seed	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1004.9000	- Others	0 %		See Note 2
1005.1010	-- Hybrids	0 %		See Note 2
1005.1090	-- Others	0 %		See Note 2
1005.9010	-- For research and testing	0 %		See Note 2
1005.9020	-- For consumption	0 %		See Note 2
1005.9090	-- Others	0 %		See Note 2
1006.1010	-- For sowing	0 %		See Note 2
1006.1090	-- Others	0 %		See Note 2
1006.2000	- Husked (brown) rice	0 %		See Note 2
1006.3010	-- Containing 5 % or less by weight of broken grains	0 %		See Note 2
1006.3020	-- Containing more than 5 % but not more than 15 %, by weight, of broken grains	0 %		See Note 2
1006.3090	-- Others	0 %		See Note 2
1006.4000	- Broken rice	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1007.1000	- Seed	0 %		See Note 2
1007.9010	-- For consumption	0 %		See Note 2
1007.9090	-- Other	0 %		See Note 2
1008.1000	- Buckwheat	0 %		See Note 2
1008.2100	-- Seed	0 %		See Note 2
1008.2900	-- Other	0 %		See Note 2
1008.3000	- Canary seeds	0 %		See Note 2
1008.4000	- Fonio (*Digitaria* spp.)	0 %		See Note 2
1008.5010	-- Organic	0 %		See Note 2
1008.5090	-- Other	0 %		See Note 2
1008.6000	- Triticale	0 %		See Note 2
1008.9000	- Other cereals	0 %		See Note 2
1101.0000	Wheat or meslin flour.	6 % + PBS	0	

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1102.2000	- Maize (corn) flour	0 %		See Note 2
1102.9000	- Other	0 %		See Note 2
1103.1100	-- Of wheat	6 %	3	
1103.1300	-- Of maize (corn)	0 %		See Note 2
1103.1900	-- Of other cereals	0 %		See Note 2
1103.2000	- Pellets	6 %	0	
1104.1200	-- Of oats	0 %		See Note 2
1104.1900	-- Of other cereals	0 %		See Note 2
1104.2210	--- Hulled	0 %		See Note 2
1104.2290	--- Other	0 %		See Note 2
1104.2300	-- Of maize (corn)	0 %		See Note 2
1104.2900	-- Of other cereals	0 %		See Note 2
1104.3000	- Germ of cereals, whole, rolled, flaked or ground	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1105.1000	- Flour, meal and powder	0 %		See Note 2
1105.2000	- Flakes, granules and pellets	0 %		See Note 2
1106.1000	- Of the dried leguminous vegetables of heading 07.13	0 %		See Note 2
1106.2000	- Of sago or of roots or tubers of heading 07.14	0 %		See Note 2
1106.3000	- Of the products of Chapter 8	0 %		See Note 2
1107.1000	- Not roasted	0 %		See Note 2
1107.2000	- Roasted	0 %		See Note 2
1108.1100	-- Wheat starch	0 %		See Note 2
1108.1200	-- Maize (corn) starch	0 %		See Note 2
1108.1300	-- Potato starch	0 %		See Note 2
1108.1400	-- Manioc (cassava) starch	0 %		See Note 2
1108.1900	-- Other starches	0 %		See Note 2
1108.2000	- Inulin	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1109.0000	Wheat gluten, whether or not dried.	0 %		See Note 2
1201.1000	- Seed	0 %		See Note 2
1201.9000	- Other	0 %		See Note 2
1202.3000	- Seed	0 %		See Note 2
1202.4100	-- In Shell	0 %		See Note 2
1202.4200	-- Shelled, whether or not broken	0 %		See Note 2
1203.0000	Copra.	0 %		See Note 2
1204.0010	- For sowing	0 %		See Note 2
1204.0090	- Other	0 %		See Note 2
1205.1010	-- For sowing	0 %		See Note 2
1205.1090	-- Others	0 %		See Note 2
1205.9010	-- For sowing	0 %		See Note 2
1205.9090	-- Other	0 %		See Note 2
1206.0010	- For sowing	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1206.0090	- Other	0 %		See Note 2
1207.1000	- Palm nuts and kernels	0 %		See Note 2
1207.2100	-- Seed	0 %		See Note 2
1207.2900	-- Others	0 %		See Note 2
1207.3010	-- Seed	0 %		See Note 2
1207.3090	-- Others	0 %		See Note 2
1207.4010	-- Seed	0 %		See Note 2
1207.4090	-- Others	0 %		See Note 2
1207.5010	-- Seed	0 %		See Note 2
1207.5090	-- Others	0 %		See Note 2
1207.6010	-- Seed	0 %		See Note 2
1207.6090	-- Others	0 %		See Note 2
1207.7010	-- Seed	0 %		See Note 2
1207.7090	-- Others	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1207.9110	--- Seed	0 %		See Note 2
1207.9190	--- Others	0 %		See Note 2
1207.9900	-- Other	0 %		See Note 2
1208.1000	- Of soya beans	0 %		See Note 2
1208.9000	- Other	0 %		See Note 2
1209.1000	- Sugar beet seeds	0 %		See Note 2
1209.2100	-- Lucerne (alfalfa) seeds	0 %		See Note 2
1209.2210	--- Red clover (*Trifolium pratense*)	0 %		See Note 2
1209.2220	--- Crimson clover (*Trifolium incarnatum* L.)	0 %		See Note 2
1209.2230	--- White clover (*Trifolium repens* L.)	0 %		See Note 2
1209.2290	--- Others	0 %		See Note 2
1209.2300	-- Fescue seeds	0 %		See Note 2
1209.2400	-- Kentucky blue grass (*Poa pratensis* L.) seeds	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1209.2500	-- Rye grass (*Lolium multiflorum* Lam., *Lolium perenne* L.) seeds	0 %		See Note 2
1209.2910	-- Lupine (*Lupinus* spp.)	0 %		See Note 2
1209.2920	--- Orchardgrass (*Dactylis glomerata*)	0 %		See Note 2
1209.2930	--- Sweet clover (*Melilotus* spp.)	0 %		See Note 2
1209.2940	--- Vicia (*Vicia* spp.)	0 %		See Note 2
1209.2990	--- Others	0 %		See Note 2
1209.3010	-- Hibiscus (*Hibiscus esculentus*)	0 %		See Note 2
1209.3090	-- Others	0 %		See Note 2
1209.9111	---- Chard (*Beta vulgaris* var. *Cicla*)	0 %		See Note 2
1209.9112	---- Beetroot (*Beta vulgaris* var. *Conditiva*)	0 %		See Note 2
1209.9113	---- Spinach (*Spinacea oleracea*)	0 %		See Note 2
1209.9119	---- Others	0 %		See Note 2
1209.9121	---- Chicory (*Cichorium intybus sativa*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1209.9122	---- Artichoke (*Cynara scolymus*)	0 %		See Note 2
1209.9123	---- Endive (*Cichorium intybus* L.)	0 %		See Note 2
1209.9124	---- Lettuce (*Lactuca sativa*)	0 %		See Note 2
1209.9125	---- Radicchio (*Cicchorium intybus foliosum*)	0 %		See Note 2
1209.9129	---- Others	0 %		See Note 2
1209.9131	---- Broccoli (*Brassica oleracea* var. *italica*)	0 %		See Note 2
1209.9132	---- Cauliflower (*Brassica oleracea* var. *botrytis*)	0 %		See Note 2
1209.9133	---- Kohlrabi (*Brassica oleracea gongyloides*)	0 %		See Note 2
1209.9134	---- Radish (*Raphanus sativus*)	0 %		See Note 2
1209.9135	---- Cabbage (*Brassica oleracea* var. *capitata*)	0 %		See Note 2
1209.9136	---- Arugula (*Eruca sativa*)	0 %		See Note 2
1209.9139	---- Others	0 %		See Note 2
1209.9141	---- Alcayota (*Cucurbita ficifolia*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1209.9142	---- Zucchini (Italian pumpkin) (*Cucurbita pepo* var. *medullosa*)	0 %		See Note 2
1209.9144	---- Cucumber (*Cucumis sativus*)	0 %		See Note 2
1209.9145	---- Watermelon (*Citrullus lanat*us)	0 %		See Note 2
1209.9146	---- Other pumpkins and zucchinis (*Cucurbita* spp.)	0 %		See Note 2
1209.9149	---- Others	0 %		See Note 2
1209.9151	---- Garlic (*Allium sativum*)	0 %		See Note 2
1209.9152	---- Bunching (*Allium fistulossum*)	0 %		See Note 2
1209.9153	---- Onion (*Allium* cepa)	0 %		See Note 2
1209.9154	---- Asparagus (*Asparagus officinalis*)	0 %		See Note 2
1209.9155	---- Leek (*Allium porrum*)	0 %		See Note 2
1209.9159	---- Others	0 %		See Note 2
1209.9161	---- Chili (*Capsicum frutescens*)	0 %		See Note 2
1209.9162	---- Eggplant (*Solanum melongena*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1209.9163	---- Pepper (*Capsicum annuum*)	0 %		See Note 2
1209.9164	---- Tobacco (*Nicotiana tabacum* L.)	0 %		See Note 2
1209.9165	---- Tomato (*Lycopersicum esculentum*)	0 %		See Note 2
1209.9169	---- Others	0 %		See Note 2
1209.9171	---- Celery (*Apium graveolens*)	0 %		See Note 2
1209.9172	---- Fennel (*Foeniculum vulgare*)	0 %		See Note 2
1209.9173	---- Parsley (*Petroselinum crispum*)	0 %		See Note 2
1209.9174	---- Carrot (*Daucus carota*)	0 %		See Note 2
1209.9179	---- Others	0 %		See Note 2
1209.9181	---- Basil (*Ocimum basilicum*)	0 %		See Note 2
1209.9182	---- Rosemary (*Rosmarinus officinalis*)	0 %		See Note 2
1209.9189	---- Others	0 %		See Note 2
1209.9190	--- Others	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1209.9911	---- Pine (*Pinus* spp.)	0 %		See Note 2
1209.9919	---- Others	0 %		See Note 2
1209.9990	--- Others	0 %		See Note 2
1210.1000	- Hop cones, neither ground nor powdered nor in the form of pellets	0 %		See Note 2
1210.2000	- Hop cones, ground, powdered or in the form of pellets; lupulin	0 %		See Note 2
1211.2000	- Ginseng roots	0 %		See Note 2
1211.3000	- Coca leaf	0 %		See Note 2
1211.4000	- Poppy straw	0 %		See Note 2
1211.5000	- Ephedra	0 %		See Note 2
1211.9011	--- Leaves of organic boldo	0 %		See Note 2
1211.9019	--- Other	0 %		See Note 2
1211.9020	-- Oregano	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1211.9030	-- Ergot of rye (*Claviceps purpurea*)	0 %		See Note 2
1211.9040	-- Leaves of stevia (*Stevia rebaudiana*)	0 %		See Note 2
1211.9050	-- St. John's Wort (*Hypericum perforatum*)	0 %		See Note 2
1211.9061	--- Organic	0 %		See Note 2
1211.9069	--- Other	0 %		See Note 2
1211.9071	--- Seeds and barren seeds	0 %		See Note 2
1211.9072	--- Husk	0 %		See Note 2
1211.9079	--- Other	0 %		See Note 2
1211.9081	--- Seeds and barren seeds	0 %		See Note 2
1211.9082	--- Husk	0 %		See Note 2
1211.9083	--- Flowers and leaves	0 %		See Note 2
1211.9089	--- Other	0 %		See Note 2
1211.9092	--- Organic maqui leaves	0 %		See Note 2
1211.9093	--- Other maqui leaves	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1211.9094	--- Other organic	0 %		See Note 2
1211.9099	--- Other	0 %		See Note 2
1212.2110	--- Gelidium	0 %		See Note 2
1212.2120	--- Pelillo (*Gracilaria* spp.)	0 %		See Note 2
1212.2130	--- Chascón (*Lessonia* spp.)	0 %		See Note 2
1212.2140	--- Luga luga (*Iridaea* spp.)	0 %		See Note 2
1212.2150	--- Sea lettuce (*Gigartina* spp.)	0 %		See Note 2
1212.2160	--- Huiro (*Macrocystis* spp.)	0 %		See Note 2
1212.2170	--- Cochayuyo (*Durvillaea Antarctica*)	0 %		See Note 2
1212.2190	--- Other	0 %		See Note 2
1212.2910	--- Gelidium	0 %		See Note 2
1212.2920	--- Pelillo (*Gracilaria* spp.)	0 %		See Note 2
1212.2930	--- Chascón (*Lessonia* spp.)	0 %		See Note 2
1212.2940	--- Luga luga (*Iridaea* spp.)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1212.2950	--- Sea lettuce (*Gigartina* spp.)	0 %		See Note 2
1212.2960	--- Huiro (*Macrocystis* spp.)	0 %		See Note 2
1212.2970	--- Cochayuyo (*Durvillaea Antarctica*)	0 %		See Note 2
1212.2990	--- Other	0 %		See Note 2
1212.9100	-- Sugar beet	6 %	0	
1212.9200	-- Locust beans (carob)	0 %		See Note 2
1212.9300	-- Sugar cane	6 %	0	
1212.9400	-- Chicory roots	6 %	0	
1212.9900	- Other			
ex 1212.9900	-- Locust beans (carob) seed and apricot, peach or plum stones and kernels	0 %		See Note 2
ex 1212.9900	-- Other	6 %	0	
1213.0000	Cereal straw and husks, unprepared, whether or not chopped, ground, pressed or in the form of pellets.	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1214.1000	- Lucerne (alfalfa) meal and pellets	0 %		See Note 2
1214.9010	-- Lupines (*Lupinus* spp.)	0 %		See Note 2
1214.9090	-- Other	0 %		See Note 2
1501.1000	- Lard	0 %		See Note 2
1501.2000	- Other pig fat	0 %		See Note 2
1501.9000	- Other	0 %		See Note 2
1502.1010	-- Merged (including "first juices")	0 %		See Note 2
1502.1090	-- Others	0 %		See Note 2
1502.9000	- Other	0 %		See Note 2
1503.0000	Lard stearin, lard oil, oleostearin, oleo-oil and tallow oil, not emulsified or mixed or otherwise prepared.	0 %		See Note 2
1504.1000	- Fish-liver oils and their fractions	0 %		See Note 2
1504.2010	-- Fish oil, raw	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1504.2020	-- Fish oil, refined and semi-refined	0 %		See Note 2
1504.2090	-- Others	0 %		See Note 2
1504.3000	- Fats and oils and their fractions, of marine mammals	0 %		See Note 2
1505.0000	Wool grease and fatty substances derived therefrom (including lanolin).	0 %		See Note 2
1506.0000	Other animal fats and oils and their fractions, whether or not refined, but not chemically modified.	0 %		See Note 2
1507.1000	- Crude oil, whether or not degummed	6 %	3	
1507.9010	-- In bulk	6 %	7	
1507.9090	-- Other	6 %	7	
1508.1000	- Crude oil	6 %	0	
1508.9000	- Other	6 %	0	
1509.1011	--- In containers of a net capacity not exceeding 5 l	0 %		See Note 2
1509.1019	--- Other:	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1509.1091	--- In containers of a net capacity not exceeding 5 l	0 %		See Note 2
1509.1099	--- Other	0 %		See Note 2
1509.9010	-- Organic	0 %		See Note 2
1509.9090	-- Other	0 %		See Note 2
1510.0000	Other oils and their fractions, obtained solely from olives, whether or not refined, but not chemically modified, including blends of these oils or fractions with oils or fractions of heading 15.09.	0 %		See Note 2
1511.1000	- Crude oil	6 %	0	
1511.9000	- Other	6 %	7	
1512.1110	--- Sunflower-seed oil and fractions thereof	0 %		See Note 2
1512.1120	--- Safflower oil and fractions thereof	0 %		See Note 2
1512.1911	---- In bulk	0 %		See Note 2
1512.1919	---- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1512.1920	--- Safflower oil and fractions thereof	0 %		See Note 2
1512.2100	-- Crude oil, whether or not gossypol has been removed	6 %	0	
1512.2900	-- Other	6 %	3	
1513.1100	-- Crude oil	6 %	0	
1513.1900	-- Other	6 %	0	
1513.2100	-- Crude oil	6 %	0	
1513.2900	-- Other	6 %	3	
1514.1100	-- Crude oil	6 %	7	
1514.1900	-- Other	6 %	3	
1514.9100	-- Crude oil	6 %	3	
1514.9900	-- Others	6 %	3	
1515.1100	-- Crude oil	0 %		See Note 2
1515.1900	-- Other	0 %		See Note 2
1515.2100	-- Crude oil	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1515.2900	-- Other	0 %		See Note 2
1515.3000	- Castor oil and its fractions	0 %		See Note 2
1515.5000	- Sesame oil and its fractions	6 %	0	
1515.9011	--- Of organic rose hip	6 %	3	
1515.9019	--- Other	6 %	3	
1515.9021	--- Of organic avocados	0 %		See Note 2
1515.9029	--- Of other avocados	0 %		See Note 2
1515.9031	--- Organic	0 %		See Note 2
1515.9039	--- Others	0 %		See Note 2
1515.9090	-- Other	0 %		See Note 2
1516.1011	--- Fish oils	0 %		See Note 2
1516.1012	--- Oils of marine mammals	0 %		See Note 2
1516.1090	-- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1516.2000	- Vegetable fats and oils and their fractions	0 %		See Note 2
1517.1010	-- In immediate packings of a net content of 1 KN or less	0 %		See Note 2
1517.1090	-- Other	0 %		See Note 2
1517.9010	-- Mixtures of vegetable oils, crude	6 %	7	
1517.9020	-- Mixtures of vegetable oils, refined	6 %	7	
1517.9090	-- Other	6 %	7	
1518.0000	Animal or vegetable fats and oils and their fractions, boiled, oxidised, dehydrated, sulphurised, blown, polymerised by heat in vacuum or in inert gas or otherwise chemically modified, excluding those of heading 15.16; inedible mixtures or preparations of animal or vegetable fats or oils or of fractions of different fats or oils of this Chapter, not elsewhere specified or included.	0 %		See Note 2
1520.0000	Glycerol, crude; glycerol waters and glycerol lyes.	0 %		See Note 2
1521.1000	- Vegetable waxes	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1521.9011	--- Organics	0 %		See Note 2
1521.9019	--- Others	0 %		See Note 2
1521.9090	-- Others	0 %		See Note 2
1522.0000	Degras; residues resulting from the treatment of fatty substances or animal or vegetable waxes.	0 %		See Note 2
1601.0000	Sausages and similar products, of meat, meat offal or blood; food preparations based on these products.	0 %		See Note 2
1602.1000	- Homogenised preparations	0 %		See Note 2
1602.2000	- Of liver of any animal	0 %		See Note 2
1602.3110	--- Cuts prepared, seasoned or spiced	0 %		See Note 2
1602.3120	--- Pate and spreads	0 %		See Note 2
1602.3130	--- Ham	0 %		See Note 2
1602.3190	--- Other	0 %		See Note 2
1602.3210	--- Cuts, prepared, seasoned or spiced	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1602.3220	--- Pate and spreads	0 %		See Note 2
1602.3230	--- Pulp	0 %		See Note 2
1602.3290	--- Other	0 %		See Note 2
1602.3900	-- Other	0 %		See Note 2
1602.4100	-- Hams and cuts thereof	0 %		See Note 2
1602.4200	-- Shoulders and cuts thereof	0 %		See Note 2
1602.4900	-- Other, including mixtures	0 %		See Note 2
1602.5000	- Of bovine animals	0 %		See Note 2
1602.9010	-- Of roe deer	0 %		See Note 2
1602.9020	-- Of wild boar	0 %		See Note 2
1602.9030	-- Of deer	0 %		See Note 2
1602.9040	-- Of rabbit	0 %		See Note 2
1602.9050	-- Of pheasant	0 %		See Note 2
1602.9060	-- Of goose	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1602.9070	-- Of partridge	0 %		See Note 2
1602.9090	-- Other	0 %		See Note 2
1603.0000	Extracts and juices of meat, fish or crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates.	0 %		See Note 2
1604.1110	--- Smoked	0 %		See Note 2
1604.1190	--- Other	0 %		See Note 2
1604.1200	-- Herrings	0 %		See Note 2
1604.1311	---- In brine	0 %		See Note 2
1604.1312	---- In tomato sauce	0 %		See Note 2
1604.1319	---- Other	0 %		See Note 2
1604.1390	--- Other	0 %		See Note 2
1604.1410	--- Tunas	6 %	0	
1604.1420	--- Skipjacks	6 %	0	
1604.1430	--- Bonitos	0 %		See Note 2
1604.1500	-- Mackerel	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1604.1610	--- In oil	0 %		See Note 2
1604.1690	--- Other	0 %		See Note 2
1604.1700	-- Eels			
ex 1604.1700	--- Fillets known as "loins"	6 %	0	
ex 1604.1700	--- Other	0 %		See Note 2
1604.1800	-- Shark fins			
ex 1604.1800	--- Fillets known as "loins"	6 %	0	
ex 1604.1800	--- Other	0 %		See Note 2
1604.1911	---- In brine	0 %		See Note 2
1604.1912	---- In tomato sauce	0 %		See Note 2
1604.1913	---- In oil	0 %		See Note 2
1604.1919	---- Other	0 %		See Note 2
1604.1920	--- Kingclip	0 %		See Note 2
1604.1930	--- Trout	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1604.1940	--- Hake	0 %		See Note 2
1604.1990	--- Other			
ex 1604.1990	---- Fillets known as "loins"	6 %	0	
ex 1604.1990	---- Fish of the genus *Euthynnus*	6 %	0	
ex 1604.1990	---- Other	0 %		See Note 2
1604.2010	-- Of tuna	6 %	0	
1604.2020	-- Of bonito	0 %		See Note 2
1604.2030	-- Of salmon	0 %		See Note 2
1604.2040	-- Of sardine and jack mackerel	0 %		See Note 2
1604.2050	-- Of mackerel	0 %		See Note 2
1604.2060	-- Of anchovies	0 %		See Note 2
1604.2070	-- Of hake	0 %		See Note 2
1604.2090	-- Other			

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
ex 1604.2090	--- Fillets known as "loins"	6 %	0	
ex 1604.2090	--- Of skipjack or other fish of the genus *Euthynnus*	6 %	0	
ex 1604.2090	--- Other	0 %		See Note 2
1604.3100	-- Caviar	0 %		See Note 2
1604.3200	-- Caviar substitutes	0 %		See Note 2
1605.1011	--- In airtight containers	0 %		See Note 2
1605.1012	--- Frozen	0 %		See Note 2
1605.1019	--- Other	0 %		See Note 2
1605.1021	--- King crab (*Lithodes* spp.), in airtight containers	0 %		See Note 2
1605.1022	--- King crab (*Lithodes santolla*), in airtight containers	0 %		See Note 2
1605.1023	--- Snow crab (*Paralomis granulosa*), in airtight containers	0 %		See Note 2
1605.1024	--- Snow crab (*Paralomis* spp.), in airtight containers	0 %		See Note 2
1605.1025	--- King crab (*Lithodes* spp.), frozen	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1605.1026	--- King crab (*Lithodes santolla*), frozen	0 %		See Note 2
1605.1027	--- Snow crab (*Paralomis granulosa*), frozen	0 %		See Note 2
1605.1028	--- Snow crab (*Paralomis* spp.), frozen	0 %		See Note 2
1605.1029	--- Other	0 %		See Note 2
1605.1090	-- Other	0 %		See Note 2
1605.2111	---- Nylon shrimp (*Heterocarpus reedi*)	0 %		See Note 2
1605.2112	---- Ecuadorian shrimp (*Penaeus vannamei*)	0 %		See Note 2
1605.2113	---- Northern chilean shrimp (*Cryphiops caementarius*)	0 %		See Note 2
1605.2119	---- Other	0 %		See Note 2
1605.2121	---- Nylon shrimp (*Heterocarpus reedi*)	0 %		See Note 2
1605.2122	---- Ecuadorian shrimp (*Penaeus vannamei*)	0 %		See Note 2
1605.2123	---- Northern chilean shrimp (*Cryphiops caementarius*)	0 %		See Note 2
1605.2129	---- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1605.2131	---- Yellow langoustine (*Cervimunida johni*)	0 %		See Note 2
1605.2132	---- Red langoustines (*Pleurocondes monodon*)	0 %		See Note 2
1605.2139	---- Other	0 %		See Note 2
1605.2141	---- Yellow langoustine (*Cervimunida johni*)	0 %		See Note 2
1605.2142	---- Red langoustines (*Pleurocondes monodon*)	0 %		See Note 2
1605.2149	---- Other	0 %		See Note 2
1605.2151	---- Prawn (*Haliporoides diomedeae*)	0 %		See Note 2
1605.2159	---- Other	0 %		See Note 2
1605.2161	---- Prawn (*Haliporoides diomedeae*)	0 %		See Note 2
1605.2169	---- Other	0 %		See Note 2
1605.2911	---- Nylon shrimp (*Heterocarpus reedi*)	0 %		See Note 2
1605.2912	---- Ecuadorian shrimp (*Penaeus vannamei*)	0 %		See Note 2
1605.2913	---- Northern chilean shrimp (*Cryphiops caementarius*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1605.2919	---- Other	0 %		See Note 2
1605.2921	---- Yellow langoustine (*Cervimunida johni*)	0 %		See Note 2
1605.2922	---- Red langoustines (*Pleurocondes monodon*)	0 %		See Note 2
1605.2929	---- Other	0 %		See Note 2
1605.2931	---- Prawn (*Haliporoides diomedeae*)	0 %		See Note 2
1605.2939	---- Other	0 %		See Note 2
1605.2990	--- Other	0 %		See Note 2
1605.3000	- Lobster	0 %		See Note 2
1605.4000	- Other crustaceans	0 %		See Note 2
1605.5100	-- Oysters	0 %		See Note 2
1605.5210	--- Scallops (*Argopecten purpuratus*), (*Chlamys patagonica*)	0 %		See Note 2
1605.5290	--- Other	0 %		See Note 2
1605.5300	-- Mussels	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1605.5410	--- Giant squid (*Dosidicus gigas*)	0 %		See Note 2
1605.5490	--- Other	0 %		See Note 2
1605.5500	-- Octopus	0 %		See Note 2
1605.5611	---- *Protothaca thaca, Ameghinomya antiqua*	0 %		See Note 2
1605.5612	---- Juliana or Tawera (*Tawera gayi*)	0 %		See Note 2
1605.5619	---- Other	0 %		See Note 2
1605.5690	--- Other	0 %		See Note 2
1605.5710	--- Ezo Awabi or green abalone (*Haliotis discus hannai*)	0 %		See Note 2
1605.5790	--- Other	0 %		See Note 2
1605.5800	-- Snails, other than sea snails	0 %		See Note 2
1605.5910	--- Pink clam, soft clam (*Mesodesma donacium*) (*Solen macha*)	0 %		See Note 2
1605.5920	--- Chilean abalone or false abalone (*Concholepas concholepas*)	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1605.5931	---- Fine snail (*Zidona dufresnei*)	0 %		See Note 2
1605.5932	---- Gevers's Trophon (*Trophon geversianus*)	0 %		See Note 2
1605.5933	---- Chilean Triton (*Argobuccinum* spp.)	0 %		See Note 2
1605.5934	---- Black top shell (*Thais chocolata*)	0 %		See Note 2
1605.5939	---- Other	0 %		See Note 2
1605.5940	--- Limpets (*Fissurella* spp.)	0 %		See Note 2
1605.5950	--- Razor clam (*Tagelus dombeii*)	0 %		See Note 2
1605.5960	--- Razor clam (*Ensis macha*)	0 %		See Note 2
1605.5970	--- Clams (*Gari solida*)	0 %		See Note 2
1605.5990	--- Other	0 %		See Note 2
1605.6100	-- Sea cucumbers	0 %		See Note 2
1605.6200	-- Sea urchins	0 %		See Note 2
1605.6300	-- Jellyfish	0 %		See Note 2
1605.6900	-- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1701.1200	-- Beet sugar	6 % + PBS	E	
1701.1300	-- Cane sugar specified in Subheading Note 2 to this Chapter	6 % + PBS	E	
1701.1400	-- Other cane sugar	6 % + PBS	E	
1701.9100	-- Containing added flavouring or colouring matter	6 % + PBS	E	
1701.9910	--- Cane sugar, refined	6 % + PBS	E	
1701.9920	--- Beet sugar, refined	6 % + PBS	E	
1701.9990	--- Other	6 % + PBS	E	
1702.1100	-- Containing by weight 99 % or more lactose, expressed as anhydrous lactose, calculated on the dry matter	6 %	7	
1702.1900	-- Other	6 %	7	
1702.2000	- Maple sugar and maple syrup	6 %	7	
1702.3000	- Glucose and glucose syrup, not containing fructose or containing in the dry state less than 20 % by weight of fructose	6 %	7	

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1702.4000	- Glucose and glucose syrup, containing in the dry state at least 20 % but less than 50 % by weight of fructose, excluding invert sugar	6 %	7	
1702.5000	- Chemically pure fructose	6 %	7	
1702.6010	-- Of pear	6 %	7	
1702.6020	-- Of apple	6 %	7	
1702.6090	-- Other	6 %	7	
1702.9010	-- Colouring caramel	6 %	7	
1702.9020	-- Substitutes of the honey, even mixed with natural honey	6 %	7	
1702.9090	-- Other	6 %	7	
1703.1000	- Cane molasses	6 %	7	
1703.9000	- Other	6 %	7	
1704.1010	-- Sugar-coated	0 %		See Note 2
1704.1090	-- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1704.9020	-- Bonbons	0 %		See Note 2
1704.9030	-- Caramels	0 %		See Note 2
1704.9050	-- Sweets	0 %		See Note 2
1704.9060	-- Sugar gums	0 %		See Note 2
1704.9070	-- Nougat	0 %		See Note 2
1704.9080	Confections made in whole or in part from "dulce de leche"	0 %		See Note 2
1704.9090	-- Other	0 %		See Note 2
1901.1010	-- Containing more than 10 % by weight of solid milk products	0 %		See Note 2
1901.1090	-- Other	0 %		See Note 2
1901.2010	-- Containing more than 25 % by weight of milk fat, not put up for retail sale	6 %	3	
1901.2090	-- Other	6 %	3	

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1901.9011	--- Caramel	0 %		See Note 2
1901.9019	--- Others	0 %		See Note 2
1901.9090	-- Others	0 %		See Note 2
1902.1100	-- Containing eggs	0 %		See Note 2
1902.1910	--- Spaghetti	0 %		See Note 2
1902.1920	--- Pasta for soups	0 %		See Note 2
1902.1990	--- Others	0 %		See Note 2
1902.2010	-- Pasta stuffed with meat	0 %		See Note 2
1902.2090	-- Others	0 %		See Note 2
1902.3000	- Other pasta	0 %		See Note 2
1902.4000	- Couscous	0 %		See Note 2
1903.0000	Tapioca and substitutes therefor prepared from starch, in the form of flakes, grains, pearls, siftings or in similar forms.	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1904.1000	- Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals or cereal products	0 %		See Note 2
1904.2000	- Prepared foods obtained from unroasted cereal flakes or from mixtures of unroasted cereal flakes and roasted cereal flakes or swelled cereals	0 %		See Note 2
1904.3000	- Bulgur wheat	0 %		See Note 2
1904.9000	- Others	0 %		See Note 2
1905.1000	- Crispbread	0 %		See Note 2
1905.2000	- Gingerbread and the like	0 %		See Note 2
1905.3100	-- Sweet biscuits	0 %		See Note 2
1905.3200	-- Waffles and wafers	0 %		See Note 2
1905.4000	- Rusks, toasted bread and similar toasted products	0 %		See Note 2
1905.9010	-- Caramel sandwich cookies ("alfajores")	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
1905.9020	-- Sponge cakes ("bizcochos")	0 %		See Note 2
1905.9030	-- Crackers	0 %		See Note 2
1905.9090	-- Others	0 %		See Note 2
2101.1111	---- Elaborated with organic coffee beans	0 %		See Note 2
2101.1119	---- Other	0 %		See Note 2
2101.1191	---- Elaborated with organic coffee beans	0 %		See Note 2
2101.1199	---- Other	0 %		See Note 2
2101.1200	-- Preparations with a basis of extracts, essences or concentrates or with a basis of coffee	0 %		See Note 2
2101.2010	-- Extracts, essences and concentrates, of tea, and preparations with a basis of these extracts, essences or concentrates, with a basis of tea	0 %		See Note 2
2101.2090	-- Other	0 %		See Note 2
2101.3000	- Roasted chicory and other roasted coffee substitutes, and extracts, essences and concentrates thereof	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
2102.1000	- Active yeasts	0 %		See Note 2
2102.2000	- Inactive yeasts; other single-cell micro-organisms, dead	0 %		See Note 2
2102.3000	- Prepared baking powders	0 %		See Note 2
2103.1000	- Soya sauce	0 %		See Note 2
2103.2010	-- Tomato ketchup ("catsup", "catchup")	0 %		See Note 2
2103.2090	-- Other	0 %		See Note 2
2103.3000	- Mustard flour and meal and prepared mustard	0 %		See Note 2
2103.9010	-- Mixed condiments and mixed seasonings	0 %		See Note 2
2103.9020	-- Mayonnaise	0 %		See Note 2
2103.9090	-- Other	0 %		See Note 2
2104.1010	-- Creams and preparations therefor	0 %		See Note 2
2104.1020	-- Soups and preparations therefor	0 %		See Note 2
2104.1090	-- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
2104.2010	-- Food preparations for infant use	0 %		See Note 2
2104.2090	-- Other	0 %		See Note 2
2105.0010	- With a basis of water	0 %		See Note 2
2105.0020	- With a basis of milk or cream	0 %		See Note 2
2105.0090	- Other	0 %		See Note 2
2106.1010	-- Protein concentrates	0 %		See Note 2
2106.1020	-- Textured protein substances	0 %		See Note 2
2106.9010	-- Powders for the preparation of puddings, creams, jellies and the like	6 %	3	
2106.9020	-- Compound non-alcoholic preparations, of a kind used for the manufacture of beverages	6 %	3	
2106.9090	-- Other	6 %	3	
2301.1010	-- Poultry flour	0 %		See Note 2
2301.1020	-- Ruminant flour	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
2301.1030	-- Pork flour	0 %		See Note 2
2301.1090	-- Others	0 %		See Note 2
2301.2011	--- With a protein content not exceeding 66 % by weight (standard)	0 %		See Note 2
2301.2012	--- With a protein content of 66 % or more but not exceeding 68 % by weight (prime)	0 %		See Note 2
2301.2013	--- With a protein content exceeding 68 % by weight (super prime)	0 %		See Note 2
2301.2021	--- Of langoustine or prawns	0 %		See Note 2
2301.2022	--- Of crustacean shells	0 %		See Note 2
2301.2029	--- Other	0 %		See Note 2
2301.2090	-- Other	0 %		See Note 2
2302.1010	-- Bran	0 %		See Note 2
2302.1090	-- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
2302.3000	- Of wheat	6 %	3	
2302.4000	- Of other cereals			
ex 2302.4000	-- Of rice	0 %		See Note 2
ex 2302.4000	-- Other	6 %	0	
2302.5000	- Of leguminous plants	0 %		See Note 2
2303.1000	- Residues of starch manufacture and similar residues	0 %		See Note 2
2303.2010	-- Beet bagasse	6 %	0	
2303.2090	-- Other	0 %		See Note 2
2303.3000	- Brewing or distilling dregs and waste	0 %		See Note 2
2304.0010	- Oil-cakes	0 %		See Note 2
2304.0020	- Oil-cake flour	0 %		See Note 2
2304.0030	- Pellets	0 %		See Note 2
2304.0090	- Other	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
2305.0000	Oil-cake and other solid residues, whether or not ground or in the form of pellets, resulting from the extraction of ground-nut oil.	0 %		See Note 2
2306.1000	- Of cotton seeds	0 %		See Note 2
2306.2000	- Of linseed	0 %		See Note 2
2306.3010	-- Oil-cakes	0 %		See Note 2
2306.3020	-- Oil-cake flour	0 %		See Note 2
2306.3030	-- Pellets	0 %		See Note 2
2306.3090	-- Other	0 %		See Note 2
2306.4100	-- Of low erucic acid rape or colza seeds	0 %		See Note 2
2306.4900	-- Other	0 %		See Note 2
2306.5000	- Of coconut or copra	0 %		See Note 2
2306.6000	- Of palm nuts or kernels	0 %		See Note 2
2306.9000	- Other	0 %		See Note 2
2307.0000	Wine lees; argol.	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
2308.0000	Vegetable materials and vegetable waste, vegetable residues and by-products, whether or not in the form of pellets, of a kind used in animal feeding, not elsewhere specified or included.	0 %		See Note 2
2309.1011	--- Milk replacer for dogs or cats	0 %		See Note 2
2309.1019	--- Other	0 %		See Note 2
2309.1021	--- Milk replacer for dogs or cats	0 %		See Note 2
2309.1029	--- Other	0 %		See Note 2
2309.1090	-- Other	0 %		See Note 2
2309.9030	-- Milk substitutes for calves, sheep, goats or horses feeding	0 %		See Note 2
2309.9040	-- Preparations of a kind used in animal feeding, consisting mainly of algae, dried algae and algae byproducts	0 %		See Note 2

HS Code 2021	Description (see Note 1)	Base Rate	Staging category	Notes
2309.9050	-- Mixed feeds containing 20 percent or more of matter of animal origin	0 %		See Note 2
2309.9060	-- Preparations containing maize	0 %		See Note 2
2309.9070	-- Preparations containing wheat	0 %		See Note 2
2309.9080	-- Preparations containing maize and wheat	0 %		See Note 2
2309.9090	-- Other	0 %		See Note 2

ANNEX 10-A

INTRODUCTORY NOTES TO PRODUCT-SPECIFIC RULES OF ORIGIN

Note 1
General principles

1. This Annex sets out the general rules for the applicable requirements of Annex 10-B provided for in subparagraph (c) of Article 10.2(1).

2. For the purposes of this Annex and Annex 10-B, the requirements for a product to be originating in accordance with subparagraph (c) of Article 10.2(1) are a change in tariff classification, a production process, a maximum value of non-originating materials, or any other requirement specified in this Annex or Annex 10-B.

3. Reference to weight in a product-specific rule of origin means the net weight, which is the weight of a material or a product, not including the weight of packaging.

4. This Annex and Annex 10-B are based on the Harmonized System, as amended on 1 January 2022.

Note 2

The structure of Annex 10-B

1. Notes on Sections or Chapters, where applicable, are read in conjunction with the product-specific rules of origin for the relevant Section, Chapter, heading or subheading.

2. Each product-specific rule of origin set out in Column 2 of Annex 10-B applies to the corresponding product identified in Column 1 of that Annex.

3. If a product is subject to alternative product-specific rules of origin, the product shall be originating if it satisfies one of the alternatives. If a product is subject to a product-specific rule of origin that includes multiple requirements, the product shall be originating only if it satisfies all of the requirements.

4. For the purposes of this Annex and Annex 10-B:

(a) "Section" means a section of the Harmonized System;

(b) "Chapter" means the first two digits in the tariff classification number under the Harmonized System;

(c) "heading" means the first four digits in the tariff classification number under the Harmonized System;

(d) "subheading" means the first six digits in the tariff classification number under the Harmonized System.

5. For the purposes of product-specific rules of origin, the following abbreviations apply[1]:

(a) "CC" means production from non-originating materials of any Chapter, except that of the product, or a change to the Chapter, heading or subheading from any other Chapter; this means that all non-originating materials used in the production of the product must undergo a change in tariff classification at the 2-digit level (i.e. a change in Chapter) of the Harmonized System;

(b) "CTH" means production from non-originating materials of any heading, except that of the product, or a change to the Chapter, heading or subheading from any other heading; this means that all non-originating materials used in the production of the product must undergo a change in tariff classification at the 4-digit level (i.e. a change in heading) of the Harmonized System;

(c) "CTSH" means production from non-originating materials of any subheading, except that of the product, or a change to the Chapter, heading or subheading from any other subheading; this means that all non-originating materials used in the production of the product must undergo a change in tariff classification at the 6-digit level (i.e. a change in sub-heading) of the Harmonized System; and

(d) "production from non-originating materials of any heading" means that the working or processing from non-originating materials is more than insufficient.

[1] For greater certainty, if a requirement of a change in tariff classification provides for exception for a change from certain Chapters, headings or subheadings, none of the non-originating materials of those Chapters, headings or subheadings may be used, individually or jointly.

Note 3

Application of Annex 10-B

1. Article 10.2(2), concerning products having acquired originating status which are incorporated as a material in another product, applies irrespective of whether or not that status has been acquired inside the same factory in a Party where those products are used.

2. If a product-specific rule of origin provides that a specified non-originating material shall not be used or that the value or weight of a specified non-originating material cannot exceed a specific threshold, those requirements do not apply to non-originating materials classified elsewhere in the Harmonized System.

3. If a product-specific rule of origin provides that a product shall be produced from a particular material, this does not prevent the use of other materials if these cannot satisfy the requirement because of their inherent nature.

Note 4

Calculation of a maximum value of non-originating materials

1. For the purposes of this Annex and Annex 10-B:

(a) "customs value" means the value as determined in accordance with the Agreement on implementation of Article VII of GATT 1994 in Annex 1A to the WTO Agreement;

(b) "EXW" means the price paid for the product ex-works to the manufacturer in whose undertaking the last working or processing is carried out, provided that the price includes the value of all the materials used and all other costs related to its production, minus any internal taxes which are, or may be, repaid when the product obtained is exported;

(c) "MaxNOM" means the maximum value of non-originating materials expressed as a percentage; and

(d) "VNM" means the value of non-originating materials used to manufacture the product, and which is its customs value at the time of importation including freight, insurance, where appropriate, packing and all the other costs incurred in transporting the materials to the importation port in the Party where the producer of the product is located; where that customs value is not known and cannot be ascertained, the first ascertainable price paid for the non-originating materials in either Party is used; the value of the non-originating materials used in the production of the product may be calculated on the basis of the weighted average value formula or other stock valuation method under accounting principles which are generally accepted in the Party's territory.

Where the actual price paid does not reflect all costs related to the manufacturing of the product which are actually incurred in the European Union or in Chile, the ex-works price means the sum of all those costs, minus any internal taxes which are, or may be, repaid when the product obtained is exported.

2. For the calculation of MaxNOM, the following formula applies:

$$\text{MaxNOM}(\%) = \frac{\text{VNM}}{\text{EXW}} \times 100$$

Note 5

Definitions of processes referred to in Sections V to VII of Annex 10-B

For the purposes of Sections V to VII of Annex 10-B:

(a) "biotechnological processing" means:

(i) biological or biotechnological culturing, including cell culture, hybridisation or genetic modification of micro-organisms, bacteria, viruses, including phages, or human, animal or plant cells; or

(ii) production, isolation or purification of cellular or intercellular structures, such as isolated genes, gene fragments and plasmids, or fermentation;

(b) "change in particle size" means the deliberate and controlled modification in particle size of a product, other than by merely crushing or pressing, resulting in a product with a defined particle size, defined particle size distribution or defined surface area, which is relevant to the purposes of the resulting product and with physical or chemical characteristics different from those of the input materials;

(c) "chemical reaction" means a process, including a biochemical processing, which results in a molecule with a new structure by breaking intramolecular bonds and by forming new intramolecular bonds, or by altering the spatial arrangement of atoms in a molecule, with the exception of the following, which are not considered to be chemical reactions for the purpose of this definition:

(i) dissolving in water or other solvents;

(ii) the elimination of solvents including solvent water; or

(iii) the addition or elimination of water of crystallisation;

(d) "distillation" means:

(i) atmospheric distillation: a separation process in which petroleum oils are converted, in a distillation tower, into fractions according to boiling point and the vapour then condensed into different liquefied fractions; products produced from petroleum distillation may include liquefied petroleum gas, naphtha, gasoline, kerosene, diesel or heating oil, light gas oils and lubricating oil; or

(ii) vacuum distillation: distillation at a pressure below atmospheric but not so low that it would be classed as molecular distillation; vacuum distillation is used for distilling high-boiling and heat-sensitive materials such as heavy distillates in petroleum oils to produce light to heavy vacuum gas oils and residuum;

(e) "isomer separation" means the isolation or separation of an isomer from a mixture of isomers;

(f) "mixing and blending" means the deliberate and proportionally controlled mixing or blending, including dispersing, of materials, other than the addition of diluents, only to conform to predetermined specifications which results in the production of a product having physical or chemical characteristics that are relevant to the purposes or uses of the product and are different from the input materials;

(g) "production of standard materials" including standard solutions means a production of a preparation suitable for analytical, calibrating or referencing uses with precise degrees of purity or proportions certified by the manufacturer;

(h) "purification" means a process which results in the elimination of at least 80 % of the content of existing impurities or the reduction or elimination of impurities resulting in a product suitable for one or more of the following applications:

(i) pharmaceutical, medicinal, cosmetic, veterinary, or food grade substances;

(ii) chemical products and reagents for analytical, diagnostic or laboratory uses;

(iii) elements and components for use in micro-elements;

(iv) specialised optical uses;

(v) non-toxic uses for health and safety;

(vi) biotechnical use;

(vii) carriers used in a separation process; or

(viii) nuclear grade uses.

Note 6

Definitions of terms used in Section XI of Annex 10-B

For the purposes of Section XI of Annex 10-B:

(a) "man-made staple fibres" means synthetic or artificial filament tow, staple fibres or waste, of headings 55.01 to 55.07;

(b) "natural fibres" means fibres other than synthetic or artificial fibres; their use is restricted to the stages before spinning takes place, includes waste, and, unless otherwise specified, includes fibres which have been carded, combed or otherwise processed, but not spun; "natural fibres" includes horsehair of heading 05.11, silk of headings 50.02 and 50.03, wool fibres and fine or coarse animal hair of headings 51.01 to 51.05, cotton fibres of headings 52.01 to 52.03, and other vegetable fibres of headings 53.01 to 53.05;

(c) "printing" means a technique by which an objectively assessed function, such as colour, design, or technical performance, is given to a textile substrate with a permanent character, using screen, roller, digital or transfer techniques; and

(d) "printing (as standalone operation)" means a technique by which an objectively assessed function, such as colour, design, or technical performance, is given to a textile substrate with a permanent character, using screen, roller, digital or transfer techniques combined with at least two preparatory or finishing operations, such as scouring, bleaching, mercerizing, heat setting, raising, calendaring, shrink resistance processing, permanent finishing, decatising, impregnating, mending and burling, shearing, singeing, process of air-tumbler, process of stenter, milling, steam and shrinking, and wet decatising, provided that the value of all the non-originating materials used does not exceed 50 % of the EXW of the product.

Note 7

Tolerances applicable to products containing two or more basic textile materials

1. For the purposes of this Note, basic textile materials are the following:

(a) silk;

(b) wool;

(c) coarse animal hair;

(d) fine animal hair;

(e) horsehair;

(f) cotton;

(g) paper-making materials and paper;

(h) flax;

(i) true hemp;

(j) jute and other textile bast fibres;

(k) sisal and other textile fibres of the genus *Agave*;

(l) coconut, abaca, ramie and other vegetable textile fibres;

(m) synthetic man-made filaments;

(n) artificial man-made filaments;

(o) current-conducting filaments;

(p) synthetic man-made staple fibres of polypropylene;

(q) synthetic man-made staple fibres of polyester;

(r) synthetic man-made staple fibres of polyamide;

(s) synthetic man-made staple fibres of polyacrylonitrile;

(t) synthetic man-made staple fibres of polyimide;

(u) synthetic man-made staple fibres of polytetrafluoroethylene;

(v) synthetic man-made staple fibres of poly (phenylene sulphide);

(w) synthetic man-made staple fibres of poly (vinyl chloride);

(x) other synthetic man-made staple fibres;

(y) artificial man-made staple fibres of viscose;

(z) other artificial man-made staple fibres;

(aa) yarn made of polyurethane segmented with flexible segments of polyether, whether or not gimped;

(bb) yarn made of polyurethane segmented with flexible segments of polyester whether or not gimped;

(cc) products of heading 56.05 (metallised yarn) incorporating strip consisting of a core of aluminium foil or of a core of plastic film irrespective of whether or not it is coated with aluminium powder, of a width not exceeding 5 mm, sandwiched by means of a transparent or coloured adhesive between two layers of plastic film;

(dd) other products of heading 56.05;

(ee) glass fibres; and

(ff) metal fibres.

2. Where reference to this Note is made in Annex 10-B, the requirements set out in Column 2 thereof shall not apply, as a tolerance, to non-originating basic textile materials which are used in the manufacture of a product, provided that:

(a) the product contains two or more basic textile materials; and

(b) the weight of the non-originating basic textile materials, taken together, does not exceed 10 % of the total weight of all the basic textile materials used; for example:

for a woollen fabric of heading 51.12 containing woollen yarn of heading 51.07, synthetic yarn of staple fibres of heading 55.09 and materials other than basic textile materials, non-originating woollen yarn which does not satisfy the requirement set out in Annex 10-B, or non-originating synthetic yarn which does not satisfy the requirement set out in Annex 10-B, or a combination of both, may be used, provided that their total weight does not exceed 10 % of the weight of all the basic textile materials.

3. Notwithstanding subparagraph (b) of paragraph 2, for products containing yarn made of polyurethane segmented with flexible segments of polyether, whether or not gimped, the maximum tolerance is 20 %. However, the percentage of the other non-originating basic textile materials shall not exceed 10 %.

4. Notwithstanding subparagraph (b) of paragraph 2, for products containing strip consisting of a core of aluminium foil or of a core of plastic film irrespective of whether or not it is coated with aluminium powder, of a width not exceeding 5 mm, sandwiched by means of a transparent or coloured adhesive between two layers of plastic film, the maximum tolerance is 30 %. However, the percentage of the other non-originating basic textile materials shall not exceed 10 %.

Note 8

Other tolerances applicable to certain textile products

1. Where reference to this Note is made in Annex 10-B, non-originating textile materials, with the exception of linings and interlinings, which do not satisfy the requirements set out in Column 2 thereof for a made-up textile product may be used, provided that they are classified in a heading other than that of the product and that their value does not exceed 8 % of the EXW of the product.

2. Non-originating materials which are not classified in Chapters 50 to 63 of the Harmonized System may be used without restriction in the manufacture of textile products classified in Chapters 61 to 63 of the Harmonized System, whether or not they contain textiles.

For example: if a requirement set out in Annex 10-B provides that yarn shall be used, for a certain textile item, such as trousers, this does not prevent the use of non-originating metal items, such as buttons, because metal items are not classified in Chapters 50 to 63 of the Harmonized System; for the same reason, it does not prevent the use of non-originating slide fasteners, even though slide fasteners normally contain textiles.

3. Where a requirement set out in Annex 10-B provides for a maximum value of non-originating materials, the value of the non-originating materials which are not classified in Chapters 50 to 63 of the Harmonized System shall be taken into account in the calculation of the value of the non-originating materials.

Note 9

Agricultural products

1. Agricultural products classified in Chapters 6, 7, 8, 9, 10, 12 and heading 24.01 of the Harmonized System which are grown or harvested in the territory of a Party shall be treated as originating in the territory of that Party, even if grown from seeds, bulbs, rootstock, cuttings, slips, grafts, shoots, buds, or other live parts of plants imported from another country.

2. Notwithstanding Article 10.5, for products classified in subheadings 1602.31, 1602.32, 1602.41 and 1602.50 of the Harmonized System, the value set out in subparagraph (a) of Article 10.5(1) shall not exceed 15 % of the ex-works price of the product.

ANNEX 10-B

PRODUCT-SPECIFIC RULES OF ORIGIN

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
SECTION I	LIVE ANIMALS; ANIMAL PRODUCTS
Chapter 1	Live animals
01.01-01.06	All animals of Chapter 1 are wholly obtained.
Chapter 2	Meat and edible meat offal
02.01-02.10	Manufacture in which all the materials of Chapters 1 and 2 used are wholly obtained.
Chapter 3	Fish and crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates
03.01-03.09	Manufacture in which all the materials of Chapter 3 used are wholly obtained.
Chapter 4	Dairy produce; birds' eggs; natural honey; edible products of animal origin, not elsewhere specified or included
04.01-04.10	Manufacture in which: - all the materials of Chapter 4 used are wholly obtained; - and the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 does not exceed 20 % of the weight of the product.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 5	Products of animal origin, not elsewhere specified or included
05.01-05.11	Manufacture from non-originating materials of any heading.
SECTION II	VEGETABLE PRODUCTS
Chapter 6	Live trees and other plants; bulbs, roots and the like; cut flowers and ornamental foliage
06.01-06.04	Manufacture in which all the materials of Chapter 6 used are wholly obtained.
Chapter 7	Edible vegetables and certain roots and tubers
07.01-07.14	Manufacture in which all the materials of Chapter 7 used are wholly obtained.
Chapter 8	Edible fruit and nuts; peel of citrus fruit or melons
08.01-08.14	Manufacture in which: - all the materials of Chapter 8 used are wholly obtained; and - the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 does not exceed 20 % of the weight of the product.
Chapter 9	Coffee, tea, maté and spices
09.01-09.10	Manufacture from non-originating materials of any heading.
Chapter 10	Cereals
10.01-10.08	Manufacture in which all the materials of Chapter 10 used are wholly obtained.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 11	Products of the milling industry; malt; starches; inulin; wheat gluten
11.01-11.09	Manufacture in which all non-originating materials of Chapters 10 and 11, headings 07.01, 07.14, 23.02 through 23.03 or subheading 0710.10 used are wholly obtained.
Chapter 12	Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit; industrial or medicinal plants; straw and fodder
1201.10-1207.91	CTH
1207.99	
- Chia seeds	Manufacture from non-originating materials of any heading;
- Others	CTH
12.08-12.14	CTH
Chapter 13	Lac; gums, resins and other vegetable saps and extracts
1301.20-1302.39	Manufacture from non-originating materials of any heading in which: - the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 does not exceed 20 % of the weight of the product.
Chapter 14	Vegetable plaiting materials; vegetable products not elsewhere specified or included
14.01-14.04	Manufacture from non-originating materials of any heading.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
SECTION III	ANIMAL, VEGETABLE OR MICROBIAL FATS AND OILS AND THEIR CLEAVAGE PRODUCTS; PREPARED EDIBLE FATS; ANIMAL OR VEGETABLE WAXES
Chapter 15	Animal, vegetable or microbial fats and oils and their cleavage products; prepared edible fats; animal or vegetable waxes
15.01-15.04	CTH
15.05-15.06	Manufacture from non-originating materials of any heading.
15.07-15.08	CTSH
15.09-15.10	Manufacture in which all the vegetable materials used are wholly obtained.
15.11-15.15	CTSH
15.16-15.17	CTH
15.18	CTSH
15.20	Manufacture of non-originating materials of any heading.
15.21-15.22	CTSH
SECTION IV	PREPARED FOODSTUFFS; BEVERAGES, SPIRITS AND VINEGAR; TOBACCO AND MANUFACTURED TOBACCO SUBSTITUTES; PRODUCTS, WHETHER OR NOT CONTAINING NICOTINE, INTENDED FOR INHALATION WITHOUT COMBUSTION; OTHER NICOTINE CONTAINING PRODUCTS INTENDED FOR THE INTAKE OF NICOTINE INTO THE HUMAN BODY
Chapter 16	Preparations of meat, of fish, of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates, or of insects
16.01-16.05	Production in which all the materials of Chapters 1, 2, 3 and 16 used are wholly obtained.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 17	Sugars and sugar confectionery
17.01	CTH
17.02	CTH, provided that the total weight of non-originating materials of headings 11.01 to 11.08, 17.01 and 17.03 used does not exceed 20 % of the weight of the product.
17.03	CTH
17.04	CTH, provided that the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 used does not exceed 40 % of the weight of the product.
Chapter 18	Cocoa and cocoa preparations
18.01-18.05	CTH
18.06	CTH, provided that the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 used does not exceed 40 % of the weight of the product.
Chapter 19	Preparations of cereals, flour, starch or milk; pastrycooks' products
19.01-19.05	CTH, provided that: - the weight of non-originating materials of Chapters 2, 3 and 16 used does not exceed 20 % of the weight of the product; - the total weight of non-originating materials of headings 10.06 and 11.01 to 11.08 used does not exceed 20 % of the weight of the product; - the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 used does not exceed 20 % of the weight of the product; and - the weight of non-originating materials of Chapter 4 used does not exceed 20 % of the weight of the product.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 20	Preparations of vegetables, fruit, nuts or other parts of plants
20.01	CTH
20.02-20.03	Manufacture in which all the materials of Chapter 7 used are wholly obtained.
20.04-20.07	CTH, provided that the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 used does not exceed 40 % of the weight of the product.
2008.11-2008.93	CTH, provided that the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 used does not exceed 40 % of the weight of the product.
2008.97	CTH provided that the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 used does not exceed 40 % of the weight of the product; however non-originating pineapple preparations of sub-heading 2008.20 may be used.
2008.99-2009.90	CTH, provided that the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 used does not exceed 40 % of the weight of the product.
Chapter 21	Miscellaneous edible preparations
21.01-21.02	CTH, provided that: - the weight of non-originating materials of Chapter 4 used does not exceed 20 % of the weight of the product; and - the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 used does not exceed 20 % of the weight of the product.
2103.10 2103.20 2103.90	CTH; however, non-originating mustard flour or meal or prepared mustard may be used.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
2103.30	Manufacture from non-originating materials of any heading.
21.04-21.06	CTH, provided that: - the weight of non-originating materials of Chapter 4 used does not exceed 20 % of the weight of the product; and - the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 used does not exceed 20 % of the weight of the product.
Chapter 22	Beverages, spirits and vinegar
22.01-22.06	CTH, except that of headings 22.07 and 22.08, provided that: - all the materials of subheadings 0806.10, 2009.61, 2009.69 used are wholly obtained; - the weight of non-originating materials of Chapter 4 used does not exceed 20 % of the weight of the product; and - the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 used does not exceed 20 % of the weight of the product.
22.07	CTH except from headings 22.07 and 22.08, provided that all the materials of Chapter 10, subheadings 0806.10, 2009.61 and 2009.69 used are wholly obtained.
22.08-22.09	CTH except from headings 22.07 and 22.08, provided that all the materials of subheadings 0806.10, 2009.61 and 2009.69 used are wholly obtained.
Chapter 23	Residues and waste from the food industries; prepared animal fodder
23.01	CTH
23.02-2303.10	CTH, provided that the weight of non-originating materials of Chapter 10 used does not exceed 20 % of the weight of the product.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
2303.20-23.08	CTH
23.09	CTH, provided that: - all the materials of Chapters 2 and 3 used are wholly obtained; - the weight of non-originating materials of Chapter 4 used does not exceed 20 % of the weight of the product; - the total weight of non-originating materials of Chapters 10 and 11 and headings 23.02 and 23.03 used does not exceed 20 % of the weight of the product; and - the total weight of non-originating materials of headings 17.01 and 17.02 used does not exceed 20 % of the weight of the product.
Chapter 24	Tobacco and manufactured tobacco substitutes; products, whether or not containing nicotine, intended for inhalation without combustion; other nicotine containing products intended for the intake of nicotine into the human body
24.01	Manufacture in which all materials of heading 24.01 are wholly obtained.
2402.10	Manufacture from non-originating materials of any heading, provided that the weight of non-originating materials of heading 24.01 used does not exceed 40 % of the weight of materials of Chapter 24 used.
2402.20	Manufacture from non-originating materials of any heading, except that of the product and of smoking tobacco of subheading 2403.19, and in which at least 10 % by weight of all materials of heading 24.01 used is wholly obtained.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
2402.90	Manufacture from non-originating materials of any heading, provided that the weight of non-originating materials of heading 24.01 used does not exceed 40 % of the weight of materials of Chapter 24 used.
2403.11-2404.19	CTH, in which at least 10 % by weight of all materials of heading 24.01 used is wholly obtained.
2404.91-2404.99	CTH
SECTION V	MINERAL PRODUCTS Section note: For definitions of horizontal processing rules within this Section, see Note 5 of Annex 10-A.
Chapter 25	Salt; sulphur; earths and stone; plastering materials, lime and cement
25.01-25.30	CTH; or MaxNOM 70 % (EXW).
Chapter 26	Ores, slag and ash
26.01-26.21	CTH
Chapter 27	Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation; bituminous substances; mineral waxes
27.01-27.09	Manufacture from non-originating materials of any heading.
27.10	CTH except from biodiesel of subheading 3824.99 or 3826.00; or Distillation or a chemical reaction is undergone, provided that biodiesel (including hydrotreated vegetable oil) of heading 27.10 and subheadings 3824.99 and 3826.00 used is obtained by esterification, transesterification or hydrotreatment.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
27.11-27.15	Manufacture from non-originating materials of any heading.
SECTION VI	PRODUCTS OF THE CHEMICAL OR ALLIED INDUSTRIES Section note: For definitions of horizontal processing rules within this Section, see Note 5 of Annex 10-A.
Chapter 28	Inorganic chemicals; organic or inorganic compounds of precious metals, of rare-earth metals, of radioactive elements or of isotopes
28.01-28.53	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 29	Organic chemicals
2901.10-2905.42	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
2905.43-2905.44	CTH except from heading subheading 3824.60; or MaxNOM 40 % (EXW).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
2905.45	CTSH; however, materials of the same sub-heading as the product may be used, provided that their total value does not exceed 20 % of the EXW of the product; or MaxNOM 50 % (EXW).
2905.49-2942	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 30	Pharmaceutical products
30.01-30.06	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 31	Fertilisers
31.01-31.04	CTH, however, non-originating materials of the same heading as the product may be used, provided that their total value does not exceed 20 % of the EXW of the product; or MaxNOM 40 % (EXW).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
31.05	
- Sodium nitrate - Calcium cyanamide - Potassium sulphate - Magnesium potassium sulphate	CTH, however, non-originating materials of the same heading as the product may be used, provided that their total value does not exceed 20 % of the EXW of the product; or MaxNOM 40 % (EXW).
- Others	CTH, however, non-originating materials of the same heading as the product may be used, provided that their total value does not exceed 20 % of the EXW of the product, and in which the value of non-originating materials used does not exceed 50 % of the EXW of the product; or MaxNOM 40 % (EXW).
Chapter 32	Tanning or dyeing extracts; tannins and their derivatives; dyes, pigments and other colouring matter; paints and varnishes; putty and other mastics; inks
32.01-3215.90	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 33	Essential oils and resinoids; perfumery, cosmetic or toilet preparations
3301.12-3301.90	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
3302.10	CTH, however, non-originating materials of subheading 3302.10 may be used, provided that their total value does not exceed 20 % of the EXW of the product; or MaxNOM 50 % (EXW).
3302.90	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
33.03	Manufactures from non-originating materials of any heading.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
33.04-33.07	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 34	Soap, organic surface-active agents, washing preparations, lubricating preparations, artificial waxes, prepared waxes, polishing or scouring preparations, candles and similar articles, modelling pastes, "dental waxes" and dental preparations with a basis of plaster
34.01-34.07	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 35	Albuminoidal substances; modified starches; glues; enzymes
35.01	CTH
3502.11-3502.19	CTH except from headings 04.07 and 04.08.
3502.20-3504.00	CTH
35.05	CTH except from heading 11.08.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
35.06-35.07	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 36	Explosives; pyrotechnic products; matches; pyrophoric alloys; certain combustible preparations
36.01-36.06	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 37	Photographic or cinematographic goods
37.01-37.07	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 38	Miscellaneous chemical products
38.01-38.08	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
3809.10	CTH except from headings 11.08 and 35.05.
3809.91-3822.90	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
38.23	Manufacture from non-originating material of any heading; or MaxNOM 50 % (EXW).
3824.10-3824.50	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
3824.60	CTH except from subheadings 2905.43 and 2905.44.
3824.81-3825	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
38.26	Manufacture in which biodiesel is obtained through transesterification, esterification or hydro-treatment.
38.27	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation, or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
SECTION VII	PLASTICS AND ARTICLES THEREOF; RUBBER AND ARTICLES THEREOF Section note: For definitions of horizontal processing rules within this Section, see Note 5 of Annex 10-A.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 39	Plastics and articles thereof
39.01-39.15	CTSH; A chemical reaction, purification, mixing and blending, production of standard materials, a change in particle size, isomer separation or biotechnological processing is undergone; or MaxNOM 50 % (EXW).
39.16-39.26	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 40	Rubber and articles thereof
40.01-40.11	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
4012.11-4012.19	CTSH; or Retreading of used tyres.
4012.20-4017.00	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
SECTION VIII	RAW HIDES AND SKINS, LEATHER, FURSKINS AND ARTICLES THEREOF; SADDLERY AND HARNESS; TRAVEL GOODS, HANDBAGS AND SIMILAR CONTAINERS; ARTICLE OF ANIMAL GUT(OTHER THAN SILK-WORM GUT)
Chapter 41	Raw hides and skins (other than furskins) and leather

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
41.01-4104.19	CTH
4104.41-4104.49	CTSH except from subheadings 4104.41 to 4104.49.
4105.10	CTH
4105.30	CTSH
4106.21	CTH
4106.22	CTSH
4106.31	CTH
4106.32-4106.40	CTSH
4106.91	CTH
4106.92	CTSH
41.07-41.13	CTH except subheadings 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 and 4106.92. However, non-originating materials of subheadings 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 or 4106.92 may be used provided that they undergo a retanning operation.
4114.10	CTH
4114.20	CTH except subheadings 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32, 4106.92 and 4107. However, non-originating materials of subheadings 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32, 4106.92 and 4107 may be used provided that they undergo a retanning operation.
41.15	CTH

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 42	Articles of leather; saddlery and harness; travel goods, handbags and similar containers; articles of animal gut (other than silk-worm gut)
42.01-42.06	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 43	Furskins and artificial fur; manufactures thereof
43.01-4302.20	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
4302.30	CTSH
43.03-43.04	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
SECTION IX	WOOD AND ARTICLES OF WOOD; WOOD CHARCOAL; CORK AND ARTICLES OF CORK; MANUFACTURES OF STRAW, OF ESPARTO OR OF OTHER PLAITING MATERIALS; BASKETWARE AND WICKERWORK
Chapter 44	Wood and articles of wood; wood charcoal
44.01-44.21	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 45	Cork and articles of cork
45.01-45.04	CTH
Chapter 46	Manufactures of straw, of esparto or of other plaiting materials; basketware and wickerwork

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
46.01-46.02	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
SECTION X	PULP OF WOOD OR OF OTHER FIBROUS CELLULOSIC MATERIAL; RECOVERED (WASTE AND SCRAP) PAPER OR PAPERBOARD; PAPER AND PAPERBOARD AND ARTICLES THEREOF
Chapter 47	Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; recovered (waste and scrap) paper or paperboard
47.01-47.07	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 48	Paper and paperboard; articles of paper pulp, of paper or of paperboard
48.01-48.23	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 49	Printed books, newspapers, pictures and other products of the printing industry; manuscripts, typescripts and plans
49.01-49.11	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
SECTION XI	TEXTILES AND TEXTILE ARTICLES Section note: For definitions of horizontal processing rules within this Section, see Notes 6, 7 and 8 of Annex 10-A.
Chapter 50	Silk
50.01-50.02	CTH

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
50.03	
- Carded or combed:	Carding or combing of silk waste.
- Others:	CTH
50.04-50.05	Spinning of natural fibres; Extrusion of man-made continuous filament combined with spinning; Extrusion of man-made continuous filament combined with twisting; or Twisting combined with any mechanical operation.
50.06	
- Silk yarn and yarn spun from silk waste:	Spinning of natural fibres; Extrusion of man-made continuous filament combined with spinning; Extrusion of man-made continuous filament combined with twisting; or Twisting combined with any mechanical operation.
- Silk-worm gut:	CTH
50.07	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with weaving; Extrusion of man-made filament yarn combined with weaving; Twisting or any mechanical operation combined with weaving; Weaving combined with dyeing; Yarn dyeing combined with weaving; Weaving combined with printing; or Printing (as standalone operation).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 51	Wool, fine or coarse animal hair; horsehair yarn and woven fabric
51.01-51.05	CTH
51.06-51.10	Spinning of natural fibres; Extrusion of man-made fibres combined with spinning; or Twisting combined with any mechanical operation.
51.11-51.13	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with weaving; Extrusion of man-made filament yarn combined with weaving; Weaving combined with dyeing; Yarn dyeing combined with weaving; Weaving combined with printing; or Printing (as standalone operation).
Chapter 52	Cotton
52.01-52.03	CTH
52.04-52.07	Spinning of natural fibres; Extrusion of man-made fibres combined with spinning; or Twisting combined with any mechanical operation.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
52.08-52.12	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with weaving; Extrusion of man-made filament yarn combined with weaving; Twisting or any mechanical operation combined with weaving; Weaving combined with dyeing or with coating or with laminating; Yarn dyeing combined with weaving; Weaving combined with printing; or Printing (as standalone operation).
Chapter 53	Other vegetable textile fibres; paper yarn and woven fabrics of paper yarn
53.01-53.05	CTH
53.06-53.08	Spinning of natural fibres; Extrusion of man-made fibres combined with spinning; or Twisting combined with any mechanical operation.
53.09-53.11	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with weaving; Extrusion of man-made filament yarn combined with weaving; Weaving combined with dyeing or with coating or with laminating: Yarn dyeing combined with weaving: Weaving combined with printing; or Printing (as standalone operation).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 54	Man-made filaments; strip and the like of man-made textile materials
54.01-54.06	Spinning of natural fibres; Extrusion of man-made fibres combined with spinning; or Twisting combined with any mechanical operation.
54.07-54.08	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with weaving; Extrusion of man-made filament yarn combined with weaving; Yarn dyeing combined with weaving; Weaving combined with dyeing or with coating or with laminating; Twisting or any mechanical operation combined with weaving; Weaving combined with printing; or Printing (as standalone operation).
Chapter 55	Man-made staple fibres
55.01-55.07	Extrusion of man-made fibres.
55.08-55.11	Spinning of natural fibres; Extrusion of man-made fibres combined with spinning; or Twisting combined with any mechanical operation.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
55.12-55.16	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with weaving; Extrusion of man-made filament yarn combined with weaving; Twisting or any mechanical operation combined with weaving; Weaving combined with dyeing or with coating or with laminating; Yarn dyeing combined with weaving; Weaving combined with printing; or Printing (as standalone operation).
Chapter 56	Wadding, felt and nonwovens; special yarns; twine, cordage, ropes and cables and articles thereof
56.01	Spinning of natural fibres; Extrusion of man-made fibres combined with spinning; Wadding formation; Flocking combined with dyeing or with printing; or Bonding, coating, flocking, laminating, or metalizing combined with at least two other main preparatory or finishing operations (such as calendering, shrink-resistance processes, heat setting, permanent finishing), provided that the value of non-originating materials used does not exceed 50 % of the EXW of the product.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
56.02	
- Needleloom Felt:	Extrusion of man-made fibres combined with fabric formation; however: - non-originating polypropylene filament of heading 54.02; - non-originating polypropylene fibres of heading 55.03 or 55.06; or - non-originating polypropylene filament tow of heading 55.01; of which the denomination in all cases of a single filament or fibre is less than 9 decitex, may be used, provided that their total value does not exceed 40 % of the EXW of the product; or Non-woven fabric formation alone in the case of felt made from natural fibres.
- Others:	Extrusion of man-made fibres combined with fabric formation; or Non-woven fabric formation alone in the case of other felt made from natural fibres.
5603.11-5603.14	Manufacture from - directionally or randomly oriented filaments; or - substances or polymers of natural or man-made origin; followed in both cases by bonding into a nonwoven.
5603.91-5603.94	Manufacture from - directionally or randomly oriented staple fibres; or - chopped yarns, of natural or man-made origin; followed in both cases by bonding into a nonwoven.
5604.10	Manufacture from rubber thread or cord, not textile covered.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
5604.90	Spinning of natural fibres; Extrusion of man-made fibres combined with spinning; or Twisting combined with any mechanical operation.
56.05	Spinning of natural or man-made staple fibres; Extrusion of man-made fibres combined with spinning; or Twisting combined with any mechanical operation.
56.06	Extrusion of man-made fibres combined with spinning; Twisting combined with gimping; Spinning of natural or man-made staple fibres; or Flocking combined with dyeing.
56.07-56.09	Spinning of natural fibres; or Extrusion of man-made fibres combined with spinning.
Chapter 57	Carpets and other textile floor coverings Chapter note: For products of this Chapter non-originating jute fabric may be used as a backing.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
57.01-57.05	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with weaving or with tufting; Extrusion of man-made filament yarn combined with weaving or with tufting; Manufacture from coir yarn or sisal yarn or jute yarn or classical ring spun viscose yarn; Tufting combined with dyeing or with printing; Flocking combined with dyeing or with printing; Extrusion of man-made fibres combined with nonwoven techniques including needle punching; or Tufting or weaving of man-made filament yarn combined with coating or with laminating
Chapter 58	Special woven fabrics; tufted textile fabrics; lace; tapestries; trimmings; embroidery
58.01-58.04	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with weaving or with tufting; Extrusion of man-made filament yarn combined with weaving or with tufting; Weaving combined with dyeing or with flocking or with coating or with laminating or with metalizing; Tufting combined with dyeing or with printing; Flocking combined with dyeing or with printing; Yarn dyeing combined with weaving; Weaving combined with printing; or Printing (as standalone operation).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
58.05	CTH
58.06-58.09	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with weaving or with tufting; Extrusion of man-made filament yarn combined with weaving or with tufting; Weaving combined with dyeing or with flocking or with coating or with laminating or with metalizing; Tufting combined with dyeing or with printing; Flocking combined with dyeing or with printing; Yarn dyeing combined with weaving; Weaving combined with printing; or Printing (as standalone operation).
58.10	Embroidering in which the value of non-originating materials of any heading, except that of the product, used does not exceed 50 % of the EXW of the product.
58.11	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with weaving or with tufting; Extrusion of man-made filament yarn combined with weaving or with tufting; Weaving combined with dyeing or with flocking or with coating or with laminating or with metalizing; Tufting combined with dyeing or with printing; Flocking combined with dyeing or with printing; Yarn dyeing combined with weaving; Weaving combined with printing; or Printing (as standalone operation).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 59	Impregnated, coated, covered or laminated textile fabrics; textile articles of a kind suitable for industrial use
59.01	Weaving combined with dyeing or with flocking or with coating or with laminating or with metalising; or Flocking combined with dyeing or with printing.
59.02	
- Containing not more than 90 % by weight of textile materials:	Weaving.
- Others:	Extrusion of man-made fibres combined with weaving.
59.03	Weaving combined with impregnating or with coating or with covering or with laminating or with metalising; Weaving combined with printing; or Printing (as standalone operation).
59.04	Calendaring combined with dyeing, coating, laminating or metalizing. Non-originating jute fabric may be used as a backing. or Weaving combined with dyeing or with coating or with laminating or with metalising. Non-originating jute fabric may be used as a backing.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
59.05	
- Impregnated, coated, covered or laminated with rubber, plastics or other materials:	Weaving, knitting or non-woven fabric formation combined with impregnating or with coating or with covering or with laminating or with metalising.
- Others:	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with weaving; Extrusion of man-made filament yarn combined with weaving; Weaving, knitting or nonwoven fabric formation combined with dyeing or with coating or with laminating; Weaving combined with printing; or Printing (as standalone operation).
59.06	
- Knitted or crocheted fabrics:	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with knitting or with crocheting; Extrusion of man-made filament yarn combined with knitting or with crocheting; Knitting or crocheting combined with rubberising; or Rubberising combined with at least two other main preparatory or finishing operations (such as calendering, shrink-resistance processes, heat setting, permanent finishing) provided that the value of non-originating materials used does not exceed 50 % of the EXW of the product.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
- Other fabrics made of synthetic filament yarn, containing more than 90 % by weight of textile materials:	Extrusion of man-made fibres combined with weaving.
- Others:	Weaving, knitting or nonwoven process combined with dyeing or with coating or with rubberising; Yarn dyeing combined with weaving, knitting or nonwoven process; or Rubberising combined with at least two other main preparatory or finishing operations (such as calendering, shrink-resistance processes, heat setting, permanent finishing) provided that the value of non-originating materials used does not exceed 50 % of the EXW of the product.
59.07	Weaving, knitting or nonwoven fabric formation combined with dyeing or with printing or with coating or with impregnating or with covering; Flocking combined with dyeing or with printing; or Printing (as standalone operation).
59.08	
- Incandescent gas mantles, impregnated:	Manufacture from tubular knitted or crocheted gas-mantle fabric.
- Others:	CTH

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
59.09-59.11	Spinning of natural or of man-made staple fibres combined with weaving; Extrusion of man-made fibres combined with weaving; Weaving combined with dyeing or with coating or with laminating; or Coating, flocking, laminating or metalizing combined with at least two other main preparatory or finishing operations (such as calendering, shrink-resistance processes, heat setting, permanent finishing) provided that the value of non-originating materials used does not exceed 50 % of the EXW of the product.
Chapter 60	Knitted or crocheted fabrics
60.01-60.06	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with knitting or with crocheting; Extrusion of man-made filament yarn combined with knitting or with crocheting; Knitting or crocheting combined with dyeing or with flocking or with coating or with laminating or with printing; Flocking combined with dyeing or with printing; Yarn dyeing combined with knitting or with crocheting; or Twisting or texturing combined with knitting or with crocheting provided that the value of non-originating non-twisted or non-textured yarns used does not exceed 50 % of the EXW of the product.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 61	Articles of apparel and clothing accessories, knitted or crocheted
61.01-61.17	
- Obtained by sewing together or otherwise assembling, two or more pieces of knitted or crocheted fabric which have been either cut to form or obtained directly to form:	Knitting or crocheting combined with making-up including cutting of fabric.
- Others:	Spinning of natural or man-made staple fibres combined with knitting or with crocheting; Extrusion of man-made filament yarn combined with knitting or with crocheting; or Knitting and making-up in one operation.
Chapter 62	Articles of apparel and clothing accessories, not knitted or crocheted
62.01	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
62.02	
- Embroidered:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Manufacture from unembroidered fabric, provided that the value of non-originating unembroidered fabric used does not exceed 40 % of the EXW of the product.
- Others:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
62.03	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
62.04	
- Embroidered:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Manufacture from unembroidered fabric, provided that the value of non-originating unembroidered fabric used does not exceed 40 % of the EXW of the product.
- Others:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
62.05	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
62.06	
- Embroidered:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Manufacture from unembroidered fabric, provided that the value of non-originating unembroidered fabric used does not exceed 40 % of the EXW of the product.
- Others:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
62.07-62.08	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
62.09	
- Embroidered:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Manufacture from unembroidered fabric, provided that the value of non-originating unembroidered fabric used does not exceed 40 % of the EXW of the product.
- Others:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
62.10	

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
- Fire-resistant equipment of fabric covered with foil of aluminised polyester:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Coating or laminating combined with making-up including cutting of fabric, provided that the value of non-originating uncoated or unlaminated fabric used does not exceed 40 % of the EXW of the product.
- Others:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
62.11	
- Women's, or girls' garments, embroidered:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Manufacture from unembroidered fabric, provided that the value of non-originating unembroidered fabric used does not exceed 40 % of the EXW of the product.
- Others:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
62.12	
- Knitted or crocheted obtained by sewing together or otherwise assembling, two or more pieces of knitted or crocheted fabric which have been either cut to form or obtained directly to form:	Knitting combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
- Others:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
62.13-62.14	
- Embroidered:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; Manufacture from unembroidered fabric, provided that the value of non-originating unembroidered fabric used does not exceed 40 % of the EXW of the product; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
- Others:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
62.15	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
62.16	
- Fire-resistant equipment of fabric covered with foil of aluminised polyester:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Coating or laminating combined with making-up including cutting of fabric, provided that the value of non-originating uncoated or unlaminated fabric used does not exceed 40 % of the EXW of the product.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
- Others:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric: or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
62.17	
- Embroidered:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; Manufacture from unembroidered fabric, provided that the value of non-originating unembroidered fabric used does not exceed 40 % of the EXW of the product; or Making-up including cutting of fabric preceded by printing (as standalone operation).
- Fire-resistant equipment of fabric covered with foil of aluminised polyester:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric; or Coating or laminating combined with making-up including cutting of fabric, provided that the value of non-originating uncoated or unlaminated fabric used does not exceed 40 % of the EXW of the product.
- Interlinings for collars and cuffs, cut out:	CTH, provided that the value of all the non-originating materials used does not exceed 40 % of the EXW of the product.
- Others:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric.
Chapter 63	Other made up textile articles; sets; worn clothing and worn textile articles; rags
63.01-63.04	

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
- Of felt, of nonwovens:	Nonwoven Fabric formation combined with making-up including cutting of fabric.
- Others: -- Embroidered:	Weaving or knitting or crocheting combined with making-up including cutting of fabric; or Manufacture from unembroidered fabric (other than knitted or crocheted), provided that the value of non-originating unembroidered fabric used does not exceed 40 % of the EXW of the product.
-- Others:	Weaving, knitting or crocheting combined with making-up including cutting of fabric.
63.05	Extrusion of man-made fibres or spinning of natural or man-made staple fibres, combined with weaving or with knitting and making-up including cutting of fabric.
63.06	
- Of nonwovens:	Nonwoven fabric formation combined with making-up including cutting of fabric.
- Others:	Weaving combined with making-up including cutting of fabric.
63.07	MaxNOM 40 % (EXW).
63.08	Each item in the set must satisfy the rule which would apply to it if it were not included in the set; however, non-originating articles may be incorporated, provided that their total value does not exceed 15 % of the EXW of the set.
63.09-63.10	CTH

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
SECTION XII	FOOTWEAR, HEADGEAR, UMBRELLAS, SUN UMBRELLAS, WALKING-STICKS, SEAT-STICKS, WHIPS, RIDING-CROPS AND PARTS THEREOF; PREPARED FEATHERS AND ARTICLES MADE THEREWITH; ARTIFICIAL FLOWERS; ARTICLE OF HUMAN HAIR
Chapter 64	Footwear, gaiters and the like; parts of such articles
64.01-64.05	Manufacture from non-originating materials of any heading, except from assemblies of uppers affixed to inner soles or to other sole components of heading 64.06.
64.06	CTH
Chapter 65	Headgear and Parts Thereof
65.01-65.07	CTH
Chapter 66	Umbrellas, sun umbrellas, walking-sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and parts thereof
66.01-66.03	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 67	Prepared feathers and down and articles made of feathers or of down; artificial flowers; articles of human hair
67.01-67.04	CTH
SECTION XIII	ARTICLES OF STONE, PLASTER, CEMENT, ASBESTOS, MICA OR SIMILAR MATERIALS; CERAMIC PRODUCTS; GLASS AND GLASSWARE
Chapter 68	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
68.01-68.15	CTH; or MaxNOM 70 % (EXW).
Chapter 69	Ceramic products
69.01-69.14	CTH
Chapter 70	Glass and glassware
70.01-70.09	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
70.10	CTH
70.11	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
70.13	CTH except from heading 70.10
70.14-70.20	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
SECTION XIV	NATURAL OR CULTURED PEARLS, PRECIOUS OR SEMI-PRECIOUS STONES, PRECIOUS METALS, METALS CLAD WITH PRECIOUS METAL, AND ARTICLES THEREOF; IMITATION JEWELLERY; COIN
Chapter 71	Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof; imitation jewellery; coin
71.01-71.05	Manufacture from non-originating materials of any heading.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
71.06	
- Unwrought:	CTH except from headings 71.06, 71.08 and 71.10; Electrolytic, thermal or chemical separation of non-originating precious metals of headings 71.06, 71.08 and 71.10; or Fusion or alloying of non-originating precious metals of headings 71.06, 71.08 and 71.10 with each other or with base metals or purification.
- Semi-manufactured or in powder form:	Manufacture from non-originating unwrought precious metals.
71.07	Manufacture from non-originating materials of any heading.
71.08	
- Unwrought:	CTH except from headings 71.06, 71.08 and 71.10; Electrolytic, thermal or chemical separation of non-originating precious metals of headings 71.06, 71.08 and 71.10; or Fusion or alloying of non-originating precious metals of headings 71.06, 71.08 and 71.10 with each other or with base metals or purification.
- Semi-manufactured or in powder form:	Manufacture from non-originating unwrought precious metals
71.09	Manufacture from non-originating materials of any heading.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
71.10	
- Unwrought:	CTH except from headings 71.06, 71.08 and 71.10; Electrolytic, thermal or chemical separation of non-originating precious metals of headings 71.06, 71.08 and 71.10; or Fusion or alloying of non-originating precious metals of headings 71.06, 71.08 and 71.10 with each other or with base metals or purification.
- Semi-manufactured or in powder form:	Manufacture from non-originating unwrought precious metals.
71.11	Manufacture from non-originating materials of any heading.
71.12-71.18	CTH
SECTION XV	BASE METALS AND ARTICLES OF BASE METAL
Chapter 72	Iron and Steel
72.01-72.06	CTH
72.07	CTH except from heading 72.06.
72.08-72.17	CTH except from headings 72.08 to 72.17.
72.18	CTH
72.19-72.23	CTH except from headings 72.19 to 72.23.
72.24	CTH
72.25-72.29	CTH except from headings 72.25 to 72.29.

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 73	Articles of iron or steel
7301.10	CC except from headings 72.08 to 72.17.
7301.20	CTH
73.02	CC except from headings 72.08 to 72.17.
73.03	CTH
73.04-73.06	Manufacture from non-originating materials of heading 72.06, 72.07, 72.08, 72.09, 72.10, 72.11, 72.12, 72.18, 72.19, 72.20 or 72.24.
73.07	
- Tube or pipe fittings of stainless steel:	CTH except from forged blanks; however, non-originating forged blanks may be used provided that their value does not exceed 50 % of the EXW of the product.
- Others:	CTH
73.08	CTH except from subheading 7301.20.
7309.00-7315.19	CTH
7315.20	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
7315.81-7326.90	CTH
Chapter 74	Copper and articles thereof
74.01-74.02	CTH

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
74.03	Manufacture from non-originating materials of any heading.
74.04-74.07	CTH
74.08	CTH and MaxNOM 50 % (EXW)
74.09-74.19	CTH
Chapter 75	Nickel and articles thereof
75.01	CTH
75.02	Manufacture from non-originating materials of any heading.
75.03-75.08	CTH
Chapter 76	Aluminium and articles thereof
76.01	CTH and MaxNOM 50 % (EXW); or Manufacture by thermal or electrolytic treatment from unalloyed aluminium or waste and scrap of aluminium.
76.02-76.03	CTH
7604.10-7607.19	CTH and MaxNOM 50 % (EXW).
7607.20	MaxNOM 50 % (EXW).
7608.10-7616.99	CTH and MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 78	Lead and articles thereof
7801.10	Manufacture from non-originating materials of any heading.
7801.91-7806.00	CTH

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 79	Zinc and articles thereof
79.01-79.07	CTH
Chapter 80	Tin and articles thereof
80.01-80.07	CTH
Chapter 81	Other base metals; cermets; articles thereof
81.01-81.13	Manufacture from non-originating materials of any heading.
Chapter 82	Tools, implements, cutlery, spoons and forks, of base metal; parts thereof of base metal
8201.10-8205.70	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
8205.90	CTH; however, non-originating tools of heading 82.05 may be incorporated into the set, provided that their total value does not exceed 15 % of the EXW of the set.
82.06	CTH except from headings 82.02 to 82.05; however, non-originating tools of headings 82.02 to 82.05 may be incorporated into the set, provided that their total value does not exceed 15 % of the EXW of the set.
82.07-82.15	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 83	Miscellaneous articles of base metal
83.01-83.11	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
SECTION XVI	MACHINERY AND MECHANICAL APPLIANCES; ELECTRICAL EQUIPMENT; PARTS THEREOF; SOUND RECORDERS AND REPRODUCERS, TELEVISION IMAGE AND SOUND RECORDERS AND REPRODUCERS, AND PARTS AND ACCESSORIES OF SUCH ARTICLES
Chapter 84	Nuclear reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts thereof
84.01-84.06	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
84.07-84.08	MaxNOM 50 % (EXW).
84.09-84.24	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
84.25-84.30	CTH except from heading 84.31; or MaxNOM 50 % (EXW).
84.31-84.43	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
84.44-84.47	CTH except from heading 84.48; or MaxNOM 50 % (EXW).
84.48-84.55	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
84.56-84.65	CTH except from heading 84.66; or MaxNOM 50 % (EXW).
84.66-84.68	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
84.70-84.72	CTH except from heading 84.73; or MaxNOM 50 % (EXW).
84.73-84.87	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 85	Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles
85.01-85.02	CTH except from heading 85.03; or MaxNOM 50 % (EXW).
85.03-85.18	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
85.19-85.21	CTH except from heading 85.22; or MaxNOM 50 % (EXW).
85.22-85.24	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
85.25-85.28	CTH except from heading 85.29; or MaxNOM 50 % (EXW).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
85.29-85.34	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
85.35-85.37	CTH except from heading 85.38; or MaxNOM 50 % (EXW).
85.38-85.43	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
85.44-85.49	MaxNOM 50 % (EXW).
SECTION XVII	VEHICLES, AIRCRAFT, VESSELS AND ASSOCIATED TRANSPORT EQUIPMENT
Chapter 86	Railway or tramway locomotives, rolling-stock and parts thereof; railway or tramway track fixtures and fittings and parts thereof; mechanical (including electro-mechanical) traffic signalling equipment of all kinds
86.01-86.09	CTH except from heading 86.07; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 87	Vehicles other than railway or tramway rolling-stock, and parts and accessories thereof
87.01-87.07	MaxNOM 45 % (EXW).
87.08-87.11	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
87.12	MaxNOM 45 % (EXW).
87.13-87.16	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 88	Aircraft, spacecraft, and parts thereof
88.01-88.07	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 89	Ships, boats and floating structures
89.01-89.08	CC; or MaxNOM 40 % (EXW).
SECTION XVIII	OPTICAL, PHOTOGRAPHIC, CINEMATOGRAPHIC, MEASURING, CHECKING, PRECISION, MEDICAL OR SURGICAL INSTRUMENTS AND APPARATUS; CLOCKS AND WATCHES; MUSICAL INSTRUMENTS;
Chapter 90	Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus; parts and accessories thereof
9001.10-9001.40	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
9001.50	CTH; or Manufacture in which one of the following operations is made: - surfacing of the semi-finished lens into a finished ophthalmic lens with optical corrective power meant to be mounted on a pair of spectacles; or - coating of the lens through appropriated treatments to improve vision and ensure protection of the wearer; or MaxNOM 50 % (EXW).
9001.90-9033.00	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
Chapter 91	Clocks and watches and parts thereof
91.01-91.14	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 92	Musical instruments; parts and accessories of such articles
92.01-92.09	MaxNOM 50 % (EXW).
SECTION XIX	ARMS AND AMMUNITION; PARTS AND ACCESSORIES THEREOF
Chapter 93	Arms and ammunition; parts and accessories thereof
93.01-93.07	MaxNOM 50 % (EXW).
SECTION XX	MISCELLANEOUS MANUFACTURED ARTICLES
Chapter 94	Furniture; bedding, mattresses, mattress supports, cushions and similar stuffed furnishings; lamps and lighting fittings, not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated name-plates and the like; prefabricated buildings
94.01-94.06	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 95	Toys, games and sports requisites; parts and accessories thereof
95.03-95.08	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
Chapter 96	Miscellaneous manufactured articles
96.01-96.04	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).

Column 1 Harmonized System classification (2022) including specific description	Column 2 Product-specific rule of origin
96.05	Each item in the set must satisfy the rule which would apply to it if it were not included in the set. However, non-originating articles may be incorporated, provided that their total value does not exceed 15 % of the EXW of the set.
96.06-9608.40	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
9608.50	Each item in the set must satisfy the rule which would apply to it if it were not included in the set. However, non-originating articles may be incorporated, provided that their total value does not exceed 15 % of the EXW of the set.
9608.60-96.20	CTH; or MaxNOM 50 % (EXW).
SECTION XXI	WORKS OF ART, COLLECTORS' PIECES AND ANTIQUES
Chapter 97	Works of Art, Collectors' Pieces and Antiques
97.01-97.06	CTH

ANNEX 10-C

STATEMENT ON ORIGIN

The statement on origin, the text of which is set out below, shall be drawn up in accordance with the respective footnotes. The footnotes do not have to be reproduced.

Bulgarian version

(Период: от ___ до ___[(1)])

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (износител №…[(2)]) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с …[(3)] преференциален произход.

…….....

(Място и дата[(4)])

…….....

(Наименование и подпис на износителя[(5)])

Croatian version

(Razdoblje: od _____ do _____[1])

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (referentni broj izvoznika: .....[2]) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi .....[3] preferencijalnog podrijetla.

…….....

(Mjesto i datum[4])

…….....

(Ime i potpis izvoznika[5])

Czech version

(Období: od_____ do_____[1])

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (referenční číslo vývozce ...[2]) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ...[3].

…….....

(Místo a datum[4])

…….....

(Jméno vývozce a podpis[5])

Danish version

(Periode: fra den _____ til den _____[1])

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (eksportørreferencenr. …[2]) erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...[3].

…….....

(Sted og dato[4])

…….....

(Eksportørens navn og underskrift[5])

Dutch version

(Periode: van_____ tot _____[1])

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (referentienr. exporteur …[2]) verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn[3].

…….....

(Plaats en datum[4])

…….....

(Naam en handtekening van de exporteur[5])

English version

(Period: from_____ to _____[1])

The exporter of the products covered by this document (Exporter reference No ...[2]) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin[3].

…….....

(Place and date[4])

…….....

(Name and signature of the exporter[5])

Estonian version

(Ajavahemik: _____ kuni _____[1])

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (eksportija viitenumber ...[2]) deklareerib, et need tooted on ...[3] sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

…….....

(Koht ja kuupäev[4])

…….....

(Eksportija nimi ja allkiri[5])

Finnish version

(_____ ja_____ välinen aika[1])

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (viejän viitenumero ...[2]) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita[3].

…….....

(Paikka ja päiväys[4])

…….....

(Viejän nimi ja allekirjoitus[5])

French version

(Période: du_____ au _____[1])

L'exportateur des produits couverts par le présent document (nº de référence exportateur …[2]) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle …[3].

…….....

(Lieu et date[4])

…….....

(Nom et signature de l'exportateur[5])

German version

(Zeitraum: von_____ bis _____[(1)])

Der Ausführer (Referenznummer des Ausführers . …[(2)]) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nichts anderes angegeben, präferenzbegünstigte Ursprungswaren ...[(3)] sind.

…….....

(Ort und Datum[(4)])

…….....

(Name und Unterschrift des Ausführers[(5)])

Greek version

(Περίοδος: από_____ έως_____[(1)])

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (αριθ. αναφοράς εξαγωγέα. ...[(2)]) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ...[(3)].

…….....

(Τόπος και ημερομηνία[(4)])

…….....

(Όνοματεπώνυμο και υπογραφή του εξαγωγέα[(5)])

Hungarian version

(Időszak: _____ -tól/től _____ -ig[1])

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (az exportőr azonosító száma …[2]) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes … származásúak[3].

…….....

(Hely és dátum[4])

…….....

(Az exportőr neve és aláírása[5])

Irish version

(Tréimhse: (ó_____ go _____[1])

Onnmhaireoir na dtáirgí a chumhdaítear leis an doiciméad seo (uimhir thagartha an Onnmhaireora ...[2]) dearbhaítear leis seo, seachas sa chás ina sonraítear a mhalairt go soiléir, gur táirgí de thionscnamh ...[3] tionscnamh fabhrach.

…….....

(Áit agus dáta[4])

…….....

(Ainm agus síniú an onnmhaireora[5])

Italian version

(Periodo: dal_____ al _____[1])

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (numero di riferimento dell'esportatore …[2]) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...[3].

…….....

(Luogo e data[4])

…….....

(Nome e firma dell'esportatore[5])

Latvian version

(Laikposms: no_____ līdz _____[1])

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (eksportētāja atsauces numurs …[2]), deklarē, ka, iznemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir priekšrocību izcelsme no …[3].

…….....

(Vieta un datums[4])

…….....

(Eksportētāja vārds, uzvārds / nosaukums un paraksts[5])

Lithuanian version

(Laikotarpis: nuo_____ iki _____[(1)])

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (Eksportuotojo registracijos Nr …[(2)]) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra …[(3)] preferencinės kilmės prekės.

…….....

(Vieta ir data[(4)])

…….....

(Eksportuotojo vardas, pavardė (pavadinimas) ir parašas[(5)])

Maltese version

(Perjodu: minn_____ sa _____[(1)])

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (Numru ta' Referenza tal-Esportatur …[(2)]) jiddikjara li, ħlief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' origini preferenzjali …[(3)].

…….....

(Il-post u d-data[(4)])

…….....

(Isem u firma tal-esportatur[(5)])

Polish version

(Okres: od_____ do _____[1])

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (nr referencyjny eksportera …[2]) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają …[3] preferencyjne pochodzenie.

…….....

(Miejsce i data[4])

…….....

(Nazwa i podpis eksportera[5])

Portuguese version

(Período: de _____ a _____[1])

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (referência do exportador n.º ...[2]) declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...[3].

…….....

(Local e data[4])

…….....

(Nome e assinatura do exportador[5])

Romanian version

(Perioada: de la _____ până la _____[1])

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document [numărul de referință al exportatorului …[2]] declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferenţială …[3].

…….....

[Locul și data[4]]

…….....

[Denumirea și semnătura exportatorului[5]]

Slovak version

(Obdobie: od_____ do _____[1])

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (referenčné číslo vývozcu …[2]) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v …[3].

…….....

(Miesto a dátum[4])

…….....

(Názov/meno vývozcu a podpis[5])

Slovenian version

(Obdobje: od_____ do _____[(1)])

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom, (referenčna št. izvoznika ...[(2)]) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialn ...[(3)] poreklo.

…….....

(Kraj in datum[(4)])

…….....

(Ime in podpis izvoznika[(5)])

Spanish version

(Período: de_____ a _____[(1)])

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (número de referencia del exportador ...[(2)]) declara que, salvo clara indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...[(3)].

.....

(Lugar y fecha[(4)])

.....

(Nombre y firma del exportador[(5)])

Swedish version

(Period: från_____ till _____[1])

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (exportörens referensnummer . ...[2])
försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ursprung i …[3].

…….....

(Ort och datum[4])

…….....

(Exportörens namn och underskrift[5])

_____

[1] If the statement on origin is completed for multiple shipments of identical originating products within the meaning of subparagraph (b) of Article 10.17(5) of this Agreement, indicate the period for which the statement on origin is to apply. That period shall not exceed 12 months. All importations of the product must occur within the period indicated. If a period is not applicable, the field may be left blank.

[2] Indicate the reference number by which the exporter is identified. For the EU Party exporter, this will be the number assigned in accordance with the laws and regulations of the European Union. For the Chilean exporter, this will be the number assigned in accordance with the laws and regulations applicable within Chile. Where the exporter has not been assigned a number, this field may be left blank.

[3] Indicate the origin of the product: Chile or the European Union (EU). If the statement on origin relates, in whole or in part, to products originating in Ceuta and Melilla within the meaning of Article 10.29 of this Agreement, the exporter must clearly indicate them in the document on which the declaration is made out by means of the symbol "CM".

[4] Place and date may be omitted if the information is contained on the document itself.

[5] In cases where the exporter is not required to sign, the exemption of signature also implies the exemption of the name of the signatory.

_____

ANNEX 10-D

JOINT DECLARATIONS

JOINT DECLARATION CONCERNING THE PRINCIPALITY OF ANDORRA

1. Chile shall accept products originating in the Principality of Andorra falling within Chapters 25 to 97 of the Harmonized System as originating in the European Union within the meaning of Part III of this Agreement.

2. Paragraph 1 applies provided that, by virtue of the customs union established by the Agreement in the form of an exchange of letters between the European Economic Community and the Principality of Andorra, done at Luxembourg on 28 June 1990, the Principality of Andorra applies to products originating in Chile the same preferential tariff treatment as the EU Party applies to such products.

3. Chapter 10 shall apply *mutatis mutandis* for the purposes of defining the originating status of products referred to in paragraph 1 of this Joint Declaration.

JOINT DECLARATION CONCERNING THE REPUBLIC OF SAN MARINO

1. Chile shall accept products originating in the Republic of San Marino as originating in the European Union within the meaning of Part III of this Agreement.

2. Paragraph 1 applies provided that, by virtue of the Agreement on Cooperation and Customs Union between the European Community and its Member States, of the one part, and the Republic of San Marino, of the other part, done at Brussels on 16 December 1991, the Republic of San Marino applies to products originating in Chile the same preferential tariff treatment as the EU Party applies to such products.

3. Chapter 10 shall apply *mutatis mutandis* for the purposes of defining the originating status of products referred to in paragraph 1 of this Joint Declaration.

ANNEX 10-E

EXPLANATORY NOTES

1. When applying Article 10.17, the Parties shall comply with the following guidelines:

(a) when an invoice or other commercial document includes originating and non-originating products, the products should be identified as such in those documents, and non-originating products shall be clearly identified separately. There is no set way to identify separately the non-originating products. However, it could be done by:

(i) indicating in brackets behind every item of goods on the commercial document whether the products are originating or not;

(ii) using two headings on the invoice, namely originating products and non-originating products, and listing the products under the corresponding heading; or

(iii) attributing a number to each of the products and indicating which of the numbers relate to originating products and which relate to non-originating products;

(b) a statement on origin made out on the back of the invoice or any other commercial document is acceptable;

(c) a statement on origin can be made out by typing, printing, handwriting or stamping the text on the invoice or other commercial document, including a photocopy of the document; the document should show the name and full address of the exporter and consignee, as well as a detailed description of the products, to enable their identification, and the date on which the statement on origin was made out, if different to the date of the invoice or other commercial document; the tariff classification should preferably be indicated at least at a heading level (four-digit code) under the Harmonized System on the invoice or other commercial document; the gross mass (kg) or other unit of measurement, such as liters or m^3, as appropriate, for all the originating products should also be indicated;

(d) a statement on origin can be made out on a separate sheet of paper, with or without a letterhead; if it is made out on a separate sheet of paper, that sheet shall be made part of the invoice or other commercial document by including a reference to that sheet in the invoice or other commercial document;

(e) if the invoice or other commercial document contains several pages, each page should be numbered and the total number of pages should be mentioned; a separate sheet with the statement of origin can be used to make reference to that invoice or other commercial document;

(f) the statement on origin may be made out on a label that is permanently affixed to an invoice or other commercial document provided that there is no doubt that the label has been affixed by the exporter;

(g) for greater certainty, while the statement on origin shall be made out by the exporter, and the exporter shall bear the responsibility to provide sufficient detail to identify the originating product, there is no requirement regarding the identity or the place of establishment of the person completing the invoice or other commercial document, provided that that document allows the clear identification of the exporter;

(h) if it is not possible for the exporter to make out the statement on origin on the invoice or other commercial document, an invoice or other commercial document of a third country may be used, for example where a consignment of originating products is split in a third country under the conditions of Article 10.14;

(i) other commercial documents can be, for example, an accompanying delivery note, a pro-forma invoice or a packing list.

2. When applying Article 10.18, the Parties shall not reject a claim for preferential tariff treatment on the basis of discrepancies between the statement on origin and the documents submitted to the customs office, or minor errors in the statement on origin, which do not raise doubts concerning the accuracy of the information contained in the import documentation and which do not affect the originating status of the products; such discrepancies or minor errors may include:

(a) typing errors in the description of the product, the exporter's or consignee's name or address, or the commercial document number;

(b) errors in additional information regarding the exporter or consignee, such as the phone number, postal code or email address;

(c) an incorrect reference to the tariff classification, unless it affects the originating status or preferential tariff treatment of the product.

3. However, a claim for preferential tariff treatment may be rejected on the basis of the following errors in the statement on origin:

(a) an incorrect exporter reference number; and

(b) an inaccurate description of the product or tariff classification that affects its originating status or preferential tariff treatment.

ANNEX 13-A

COMPETENT AUTHORITIES

1. For the EU Party, with respect to its competent authorities, control in the area of sanitary and phytosanitary matters is shared between the relevant authorities of the Member States and the European Commission. In that respect, the following applies:

(a) as regards exports to Chile, the relevant authorities of the Member States are responsible for control of the circumstances and requirements of production, including statutory inspections, and for the issuance of health certificates, including animal welfare, attesting the agreed standards and requirements;

(b) as regards imports from Chile, the relevant authorities of the Member States are responsible for control of the compliance of imports with the import conditions of the EU Party; and

(c) the European Commission is responsible for the overall coordination, inspection, audits of inspection systems and the legislative actions necessary to ensure uniform application of standards and requirements within the internal European Union market.

2. For Chile, the Ministry of Agriculture, through the *Servicio Agrícola y Ganadero*, is the competent authority for the administration of all requirements, related to:

(a) sanitary and phytosanitary measures applied to the import and export of terrestrial animals, terrestrial animal products, plants, plant products and other products covered by sanitary and phytosanitary measures;

(b) sanitary and phytosanitary measures adopted to reduce the risk of terrestrial animal diseases and plant pests entering Chile and to control their eradication or spread; and

(c) the issuing of sanitary and phytosanitary export certificates for terrestrial animal and plant products.

3. The Ministry of Health of Chile is the competent authority for food safety control of all foods, whether domestically produced or imported, intended for human consumption, as well as for the food safety certification of elaborated nutritious products for export, except for aquatic products.

4. The *Servicio Nacional de Pesca y Acuicultura* of the Ministry of Economy of Chile is the competent authority for the control of food safety of aquatic products for export and for the issuance of the corresponding official certificates. It is also responsible for the protection of the health of aquatic animals, the sanitary certification of aquatic animals for export, and the control of imports of aquatic animals, bait and food used in aquaculture.

ANNEX 13-B

LIST OF ANIMAL DISEASES AND PESTS, SUBJECT TO NOTIFICATION, FOR WHICH REGIONAL FREEDOM MAY BE RECOGNISED

Appendix 13-B-1

TERRESTRIAL AND AQUATIC ANIMAL DISEASES SUBJECT TO NOTIFICATION, FOR WHICH THE STATUS OF A PARTY IS RECOGNISED AND FOR WHICH REGIONALISATION DECISIONS MAY BE TAKEN

All the animal diseases listed in the most recent version of the World Organisation for Animal Health ("WOAH") list, included in the International Animal Health Code for terrestrial and aquatic animals.

Appendix 13-B-2

PESTS SUBJECT TO NOTIFICATION,
FOR WHICH THE STATUS OF A PARTY IS RECOGNISED
AND FOR WHICH REGIONALISATION DECISIONS MAY BE TAKEN

1. For the EU Party:

(a) pests not known to occur in any part of the European Union and relevant for the entire EU Party, or for part of it, as listed in Part A of Annex II to Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2072[1];

(b) pests known to occur in the European Union and relevant for the entire EU Party, as listed in Part B of Annex II to Implementing Regulation (EU) 2019/2072; and

(c) pests known to occur in the European Union and for which pest free areas or protected zones are established, as listed in Annex III to Implementing Regulation (EU) 2019/2072.

[1] Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2072 of 28 November 2019 establishing uniform conditions for the implementation of Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament and the Council, as regards protective measures against pests of plants, and repealing Commission Regulation (EC) No 690/2008 and amending Commission Implementing Regulation (EU) 2018/2019 (OJ EU L 319, 10.12.2019, p. 1).

2. For Chile:

(a) pests not known to occur in any part of Chile, as listed in Article 20 of Resolution Nº 3080/2003 of *Servicio Agrícola y Ganadero*[1];

(b) pests known to occur in Chile and under official control, as listed in Article 21 of Resolution N° 3080/2003 of *Servicio Agrícola y Ganadero*; and

(c) pest known to occur in Chile, under official control and for which pest free areas are established, as listed in Articles 6 and 7 of Resolution N° 3080/2003 of *Servicio Agrícola y Ganadero*.

_____

[1] *Resolución N° 3080 Exenta del Servicio Agrícola y Ganadero, que establece criterios de regionalización en relación a las plagas cuarentenarias para el territorio de Chile* (*Diario Oficial 7 de noviembre de 2003*) (Resolution Nº 3080 Exempt of *Servicio Agrícola y Ganadero*, establishing criteria for regionalisation in relation to the quarantine pests for the territory of Chile (Official Gazette 7 November 2003)).

ANNEX 13-C

REGIONALISATION AND ZONING

1. Basis for recognition of status and regionalisation decisions with regard to terrestrial and aquatic animal diseases:

(a) animal diseases:

(i) the basis for recognition of the status of a Party or a region of a Party with regard to an animal disease shall be the "Recognition of the disease/infection free status of a country or a zone and epidemiological surveillance systems" of the International Animal Health Code of the WOAH; and

(ii) the basis for recognition of regionalisation decisions for an animal disease shall be the "Zoning and regionalisation" of the International Animal Health Code of the WOAH; and

(b) aquatic animal diseases: the basis for recognition of regionalisation decisions for aquaculture diseases shall be the International Aquatic Health Code of the WOAH.

2. Criteria for the establishment of a region free from certain pests, pursuant to Article 13.7(2), shall comply with:

(a) the FAO International Standard for Phytosanitary Measures 4 "Requirements for the establishment of pest free areas" and the relevant definitions of the FAO International Standard for Phytosanitary Measures 5 "Glossary of phytosanitary terms"; or

(b) Article 32 of Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament of the Council[1].

3. Criteria for the recognition of the special status of a territory or a region of a Party with respect to a specific animal disease:

(a) where the importing Party considers that its territory or part of its territory is free from an animal disease other than those diseases listed in the most recent version of the WOAH list, it shall present to the exporting Party appropriate supporting documentation setting out, in particular, the following criteria:

(i) the nature of the disease and the history of its occurrence in its territory;

(ii) the results of surveillance testing based on serological, microbiological, pathological or epidemiological investigation and on the fact that the disease must be notified to the competent authorities;

[1] Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament of the Council of 26 October 2016 on protective measures against pests of plants, amending Regulations (EU) No 228/2013, (EU) No 652/2014 and (EU) No 1143/2014 of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 69/464/EEC, 74/647/EEC, 93/85/EEC, 98/57/EC, 2000/29/EC, 2006/91/EC and 2007/33/EC (OJ EU L 317, 23.11.2016, p. 4).

(iii) the period during which the surveillance was carried out;

(iv) where applicable, the period during which vaccination against the disease has been prohibited and the geographical area concerned; and

(v) the arrangements for verifying the absence of the disease;

(b) if the importing Party requires additional guarantees, general or specific, pursuant to subparagraph (c) of Article 13.6(1), those guarantees shall not exceed the guarantees that the importing Party implements; and

(c) a Party shall notify the other Party of any change in the criteria specified in subparagraph (a) of this paragraph which relate to the disease; any additional guarantees established by the importing Party in accordance with subparagraph (b) of this paragraph may, following that notification, be amended or withdrawn.

ANNEX 13-D

CONDITIONS AND PROCEDURE FOR APPROVAL OF ESTABLISHMENTS FOR IMPORTS OF ANIMALS, ANIMAL PRODUCTS, PRODUCTS OF ANIMAL ORIGIN AND ANIMAL BY-PRODUCTS

1. The importing Party may require the approval of establishments of the exporting Party for the importation of animals, animal products, products of animal origin and animal by-products.

2. The importing Party shall approve establishments of the exporting Party on the basis of appropriate guarantees provided by the exporting Party without prior verification by the importing Party of the individual establishments.

3. The importing Party shall apply the procedure for the approval to all categories of establishments of animals, animal products, products of animal origin and animal by-products.

4. The importing Party shall draw up lists of approved establishments and make those lists publicly available. It shall modify or complete those lists to take account of new applications and guarantees received.

5. Approval is subject to the following conditions and procedure:

(a) the importing Party has authorised the import of the animal product concerned from the exporting Party and the relevant import conditions and certification requirements for the products concerned have been established;

(b) the competent authority of the exporting Party has provided the importing Party with satisfactory guarantees that the establishments appearing on its list or lists meet the relevant health requirements of the importing Party, and has officially approved the establishments appearing on the lists for exportation to the importing Party;

(c) the competent authority of the exporting Party is empowered to suspend activities for exportation to the importing Party from an establishment for which that authority has provided guarantees in the event of non-compliance with those guarantees; and

(d) verification by the importing Party, carried out in accordance with Article 13.11, may be part of the approval procedure and may relate to the following:

(i) the structure and organisation of the competent authority responsible for the approval of the establishment, as well as the empowerment of that competent authority and the guarantees it is able to provide regarding the implementation of the rules of the importing Party;

(ii) on-the-spot inspection of a representative number of establishments appearing on the list or lists provided by the exporting Party; or

(iii) in the EU Party, individual Member States.

6. Based on the results of the verification provided for in subparagraph (d) of paragraph 5, the importing Party may amend the existing list of establishments.

ANNEX 13-E

PROCESS FOR DETERMINATION OF EQUIVALENCE

1. The following principles for determination of equivalence apply:

(a) the Parties may determine equivalence for an individual measure or a group of measures or systems related to animals, animal products, plants, plant products and other products covered by sanitary or phytosanitary measures;

(b) the consideration of determination of equivalence shall not be a reason to disrupt or suspend trade of animals, animal products, plants, plant products and other products covered by sanitary or phytosanitary measures;

(c) the determination of equivalence of measures is an interactive process between the exporting Party and the importing Party, consisting of an objective demonstration of equivalence of individual measures by the exporting Party and the objective assessment of that demonstration with a view to the possible recognition of equivalence by the importing Party; and

(d) the final recognition of equivalence of the relevant measures of the exporting Party rests solely with the importing Party.

2. The following preconditions for initiation of the process for determination of equivalence apply:

(a) the exporting Party shall not initiate a process of determination of equivalence if the importing Party has not authorised the import of the animals, animal products, plants, plant products and other products covered by sanitary or phytosanitary measures for which equivalence is sought; the authorisation depends on the health or pest status, the laws and regulations and the effectiveness of the inspection and control system related to the animals, animal products, plants, plant products and other products covered by sanitary or phytosanitary measures in the exporting Party; the laws and regulations applicable to the sector concerned shall be taken into account, as well as the structure of the competent authority of the exporting Party, its chain of command, its powers, its operational procedures and resources, and the performance of the competent authorities as regards inspection and control systems, including its level of enforcement related to the animals, animal products, plants, plant products and other products covered by sanitary or phytosanitary measures and the regularity and rapidity of information given to the importing Party in case of identified hazards; the process of determination of equivalence may be supported by documentation, verification, and earlier documented experience;

(b) the Parties shall initiate the process for determination of equivalence in accordance with the priorities established in Appendix 13-E-1; and

(c) the exporting Party shall only initiate the process if no safeguard measures imposed by the importing Party apply to the exporting Party as regards the animals, animal products, plants, plant products and other products covered by the sanitary or phytosanitary measures concerned.

3. The following applies to the process for determination of equivalence:

(a) the exporting Party shall submit to the importing Party a request for recognition of equivalence of an individual measure or a group of measures or systems applicable to animals, animal products, plants, plant products and other products covered by sanitary or phytosanitary measures;

(b) the request of the exporting Party shall:

(i) explain the importance for trade of the animals, animal products, plants, plant products and other products covered by the sanitary or phytosanitary measures in relation to which recognition of equivalence is requested;

(ii) identify all of the measures constituting import conditions applicable to the animals, animal products, plants, plant products and other products covered by sanitary or phytosanitary measures of the importing Party with which the exporting Party can comply; and

(iii) identify all of the measures constituting import conditions applicable to the animals, animal products, plants, plant products and other products covered by sanitary or phytosanitary measures of the importing Party in relation to which the exporting Party requests recognition of equivalence;

(c) the exporting Party shall objectively demonstrate to the importing Party, in accordance with paragraph 4, that the measure it has identified is equivalent to the import conditions for that commodity;

(d) the importing Party shall objectively assess, in accordance with paragraph 4, the demonstration of equivalence by the exporting Party;

(e) the importing Party shall determine whether equivalence is achieved or not; and

(f) the importing Party shall provide the exporting Party with a full explanation and supporting data for its determination and decision on request of the exporting Party.

4. The following applies for the demonstration of equivalence by the exporting Party and the assessment thereof by the importing Party:

(a) the exporting Party shall objectively demonstrate equivalence for the measure of the importing Party identified pursuant to subparagraph (b)(ii) of paragraph 3; if appropriate, equivalence shall be objectively demonstrated for any plan or programme required by the importing Party as a condition to allow import, for example, a residue plan; and

(b) the Parties shall, to the extent possible, base the objective demonstration and assessment on:

(i) internationally recognised standards;

(ii) standards based on proper scientific evidence;

(iii) risk assessment;

(iv) objective earlier documented experience;

(v) legal status or level of administrative status of the measures; or

(vi) level of implementation and enforcement which shall be based on, in particular:

(A) results of surveillance and monitoring programmes;

(B) results of verification by the exporting Party;

(C) results of analysis with recognised analysis methods;

(D) results of verification and import checks carried out by the importing Party;

(E) the performance of the competent authorities of the exporting Party; and

(F) earlier experiences.

5. If, following the assessment of the demonstration of equivalence, the importing Party determines that equivalence is not achieved, it shall provide the exporting Party with an explanation.

Appendix 13-E-1

PRIORITY SECTORS OR SUB-SECTORS
FOR WHICH EQUIVALENCE MAY BE RECOGNISED

The Sub-Committee referred to in Article 13.16 may recommend that the Joint Council amend this Appendix pursuant to Article 13.8(5).

ANNEX 13-F

GUIDELINES FOR CONDUCTING VERIFICATIONS

1. For the purposes of this Annex:

(a) "auditee" means the Party subject to the verification; and

(b) "auditor" means the Party that carries out the verification.

2. The following general principles apply to verifications:

(a) a Party may carry out verifications on the basis of audits or on-the-spot checks;

(b) verifications shall be made in cooperation between the auditor and the auditee in accordance with this Annex;

(c) the auditor shall design the verifications to check the effectiveness of the controls of the auditee rather than to reject individual animals, groups of animals, consignments of food establishments or individual lots of plants or plant products;

(d) where a verification reveals a serious risk to human, animal or plant health, the auditee shall take immediate corrective action;

(e) the verification may include a study of the relevant regulations, method of implementation, assessment of the result, level of compliance and subsequent corrective actions;

(f) a Party shall base the frequency of verifications on performance; a low level of performance shall result in an increased frequency of verifications; unsatisfactory performance shall be corrected by the auditee to the auditor's satisfaction; and

(g) a Party shall carry out verifications, and the decisions based on them, in a transparent and consistent manner.

3. The auditor shall prepare a plan, preferably in accordance with recognised international standards, that covers the following elements:

(a) the subject and scope of the verification;

(b) the date and place of the verification, accompanied by a timetable up to and including the issuing of the final report;

(c) the language or languages in which the verification will be conducted and in which the report will be written;

(d) the identity of the auditor or auditors, including the leader if a team approach is used; specialised professional skills of auditors may be required to carry out verification of specialised systems and programmes;

(e) a schedule of meetings with officials and visits to establishments or facilities, as appropriate; it is not necessary for the auditor to state in advance the identity of the establishments or facilities to be visited;

(f) the auditor shall respect commercial confidentiality, subject to provisions on freedom of information, and avoid any conflict of interest; and

(g) the auditor shall respect the rules governing occupational health and safety and the rights of the operator; the auditor shall give the representatives of the auditee the opportunity to review the plan in advance.

4. The following principles apply to actions taken by the auditee, in order to facilitate verification:

(a) the auditee shall fully cooperate with the auditor and shall nominate personnel responsible for that cooperation; cooperation may include, *inter alia*, facilitating:

(i) access to all relevant regulations and standards, compliance programmes, and appropriate records and documents;

(ii) access to audit and inspection reports;

(iii) access to documentation concerning corrective actions and sanctions; and

(iv) entry to establishments; and

(b) the auditee shall operate a documented programme to demonstrate to the auditor that standards are being met on a consistent and uniform basis.

5. The following procedures and principles apply to verifications:

(a) the representatives of the Parties shall hold an opening meeting at which the auditor shall review the verification plan and confirm that adequate resources, documentation, and any other necessary facilities are available for conducting the verification;

(b) a document review may consist of a review of:

(i) the documents and records referred to in subparagraph (a);

(ii) the structure and powers of the auditee;

(iii) any relevant changes to the inspection and certification systems made after the entry into force of this Agreement or after the previous verification;

(iv) implementation of the system of inspection and certification for animals, animal products, plants or plant products; and

(v) relevant inspection and certification records and documents;

(c) the following principles apply to on-the-spot checks:

(i) a decision to include on-the-spot-checks shall be based on a risk assessment, taking into account factors such as the animals, animal products, plants or plant products concerned, the history of conformity with requirements by the industry sector or exporting country, the production volume and import or export production, changes in infrastructure and the national inspection and certification systems; and

(ii) on-the-spot-checks may include visits to production and manufacturing facilities, food-handling or storage areas and control laboratories to check the compliance with the information contained in the documentation referred to in subparagraph (a); and

(d) if a follow-up verification is carried out in order to verify the correction of deficiencies, it may be sufficient to verify only those points which have been found to require correction.

6. The Parties shall, to the largest extent possible, standardise forms for reporting audit findings and conclusions in order to achieve a more uniform, transparent and efficient verification. The working documents may include a checklist of elements to verify, which may cover:

(a) legislation;

(b) structure and operations of inspection and certification services;

(c) details and working procedures, health statistics, sampling plans and results of the establishment;

(d) compliance action and procedures;

(e) reporting and complaint procedures; and

(f) training programmes.

7. The representatives of the Parties, including, where appropriate, officials responsible for national inspection and certification programs, shall hold a closing meeting. At that meeting, the auditor shall present the findings of the verification in a clear and concise manner, so that the conclusions of the audit are clearly understood by the auditee. The auditee shall draw up an action plan for correction of any deficiencies noted, preferably with target dates for completion.

8. A draft report of verification shall, within 20 working days, be forwarded to the auditee, who shall have 25 working days to comment on the draft report. Comments made by the auditee shall be attached to and, where appropriate, included in the final report. However, where a significant human, animal or plant health risk has been identified during the verification, the auditee shall be informed as quickly as possible, and in any event within 10 working days of the end of the verification.

ANNEX 13-G

IMPORT CHECKS AND INSPECTION FEES

1. The following principles apply to import checks:

(a) import checks consist of documentary checks, identity checks and physical checks;

(b) as regards animals and animal products, the physical checks and their frequency rate shall be based on the risk associated with such imports;

(c) in carrying out the checks for plant health purposes, the importing Party shall ensure that the plants, plant products and other goods and their packaging shall be meticulously inspected on an official basis, either in their entirety or by means of a representative sample, and that, if necessary, the vehicles transporting them shall be inspected meticulously on an official basis in order to make sure that they, as far as can be determined, are not contaminated by pests; and

(d) in the event that the checks reveal non-conformity with the relevant standards or requirements, the importing Party shall take official measures proportionate to the risk identified; whenever possible, the importer or its representative shall be given access to the consignment and the opportunity to contribute any relevant information to assist the importing Party in taking a final decision concerning the consignment; such decision shall be proportionate to the risk involved.

2. The following frequency rates for physical checks apply:

(a) for animals and animal products:

(i) for imports into the EU Party:

Type of frontier check	Frequency rate
1. Documentary checks	100 %
2. Identity checks	100 %
3. Physical checks	
Live animals	100 %
Category I products – Fresh meat including offal, and products of the bovine, ovine, caprine, porcine and equine species defined in Regulation (EC) No 853/2004 of the European Parliament and of the Council[1] – Fish products in hermetically sealed containers intended to render them stable at ambient temperatures, fresh and frozen fish and dry and/or salted fisheries products – Whole eggs – Lard and rendered fats – Animal casings – Hatching eggs	20 %

[1] Regulation (EC) No 853/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 laying down specific hygiene rules for food of animal origin (OJ EU L 139, 30.4.2004, p. 55).

Type of frontier check	Frequency rate
Category II products – Poultry meat and poultry meat products – Rabbit meat, game meat (wild/farmed) and products thereof – Milk and milk products for human consumption – Egg products – Processed animal protein for human consumption – Other fisheries products than those mentioned under 20 % – Bivalve molluscs – Honey	50 %
Category III products – Semen – Embryos – Manure – Milk and milk products (not for human consumption) – Gelatin – Frog's legs and snails – Bones and bone products – Hides and skins – Bristles, wool, hair and feathers – Horns, horn products, hooves and hoof products – Apiculture products – Game trophies – Processed petfood – Raw material for the manufacture of petfood – Raw material, blood, blood products, glands and organs for pharmaceutical or technical use – Hay and straw – Pathogens – Processed animal protein (packaged)	minimum of 1 % maximum of 10 %

Type of frontier check	Frequency rate
Processed animal protein not for human consumption (bulked)	100 % for the first six consignments (Commission Regulation (EU) No 142/2011)[1], then 20 %

(ii) for imports into Chile:

Type of frontier check	Frequency rate
1. Documentary checks	100 %
2. Identity checks	100 %
3. Physical checks	
4. Live animals	100 %
Category 1 products – Bovine fresh meat (Post physical check with finding = next 10 shipments).	50 % 100 %
Category 2 products – Fresh meats of poultry, sheep, goats, swine, equine and wild species – Reptile and amphibian meat – Processed meat (bovine, pork, poultry) – Milk and dairy products – Honey – Whole eggs	20 %

[1] Commission Regulation (EU) No 142/2011 of 25 February 2011 implementing Regulation (EC) No 1069/2009 of the European Parliament and of the Council laying down health rules as regards animal by-products and derived products not intended for human consumption and implementing Council Directive 97/78/EC as regards certain samples and items exempt from veterinary checks at the border under that Directive (OJ EU L 54, 26.2.2011, p. 1).

Type of frontier check	Frequency rate
– Guts – Offal – Tendons, cartilages, bovine diaphragm pillars – Semen and embryos – Feather meal, shell meal, meat and bone meal – Oils and baits – Blood products – Extract of meat, extract of glands (Post physical check with finding = next 10 shipments).	50 %
Category 3 products – Kangaroo meat – Reptile meat – Canned meat and canned meat products – Sea bird guano – Feathers, hair, bristles and manes – Collagen, gelatin – Blood, serum, plasma in vitro use – Ready meals – Bile and culture media – Beeswax – Leathers various species – Royal jelly and propolis – Meat extract – Wool, except industrialised wool	Minimum 1 % Maximum10 %

Type of frontier check	Frequency rate
– Bacon, fats, edible pork skin – Animal blood, serum and plasma for *in vitro* use – Tendons and cartilage – Animal fat (bacon, edible leather) – Jerky – Trophies and stuffed animals – Tanned, semi-tanned, wet blue and pickled leathers – Industrialized, dyed and tops wool – Balanced petfood (Post physical check with finding = next 10 shipments).	20 %

(b) for plants and plant products:

(i) for imports into the EU Party, for plants, plant products and other goods listed in Annex XI to Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2072[1]:

Type of frontier check	Frequency rate
1. Documentary checks	100 %
2. Identity checks	100 %
3. Physical checks	Plants, plant products and other goods, and their packaging, shall be meticulously inspected on an official basis, either in their entirety or by representative sample; if necessary, the vehicles transporting them shall be inspected meticulously on an official basis in order to make sure that they, as far as can be determined, are not contaminated by pests.

[1] Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2072 of 28 November 2019 establishing uniform conditions for the implementation of Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament and the Council, as regards protective measures against pests of plants, and repealing Commission Regulation (EC) No 690/2008 and amending Commission Implementing Regulation (EU) 2018/2019 (OJ EU L 319, 10.12.2019, p. 1).

(ii) for imports into Chile:

(A) documentary checks concern inspection of all documents relating to consignment to determine compliance with phytosanitary certification;

(B) physical checks:

(B.1) physical verification concerns inspection of consignments to determine the degree of industrialisation or transformation, for instance, to verify if a product is frozen, dried or toasted;

(B.2) phytosanitary inspection is an official visual examination of plants, plant products or other regulated articles to determine if pests are present or to determine compliance with phytosanitary regulations.

(C) reception concerns international conveyances for the determination of the phytosanitary status.

Type of frontier check	Frequency rate
1. Documentary checks	100 %
2. Identity checks	100 %
3. Physical checks: – physical verification – phytosanitary inspection	Plants, plant products and other regulated goods, and their packaging shall be meticulously inspected on an official basis, either in their entirety or by representative sample; if necessary, the vehicles transporting them shall be inspected meticulously on an official basis in order to make sure that they, as far as can be determined, are not contaminated by pests.
Plants, plant products and other regulated articles that represent a phytosanitary risk	Type of frontier checks
Seeds, plants and parts of plants for propagation, reproduction or planting.	Documentary checks Identity checks Phytosanitary inspection
Organism and microorganism used in biological control, pollinizers, producers of certain substances or investigation.	Documentary checks Identity checks Phytosanitary inspection
Plant products:	
Plant material submitted to one or more processes of industrialisation or transformation which implies a transformation of the original characteristics, which consequently cannot be affected directly by pest, but which can transport pest or suffer infestation as a result of the storage conditions.	Documentary checks Identity checks Physical verification

Type of frontier check	Frequency rate
Plant material that despite being submitted to a process of industrialisation, can be affected by pests or harbour pests.	Documentary checks Identity checks Phytosanitary inspection
Fresh plants products for consumption, by direct use or following transformation, which can be affected by pests or harbour pests.	Documentary checks Identity checks Phytosanitary inspection
Other regulated articles that represent a phytosanitary risk	
Growing medias	Documentary checks Identity checks Phytosanitary inspection
Bio-fertilizers	Documentary checks Identity checks Phytosanitary inspection
Conveyances	Reception
Wood packaging materials	Phytosanitary inspection
Containers	Phytosanitary inspection
Used machinery and vehicles which have been operated for agricultural or forestry purposes	Documentary checks Identity checks Phytosanitary inspection

ANNEX 13-H

CERTIFICATION

1. The following principles of certification apply:

(a) with respect to certification of plants and plant products and other goods, the competent authorities shall implement Articles 100 and 101 of Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament of the Council[1] and the principles laid down in the FAO International Standards for Phytosanitary Measures 7 "Export Certification System" and in the FAO International Standards for Phytosanitary Measures 12 "Guidelines for Phytosanitary Certificates"; and

(b) with respect to the certification of animals and animal products:

(i) the competent authorities of each Party shall ensure that certifying officers have a satisfactory knowledge of the veterinary legislation with regard to the animals or animal products to be certified and, in general, that they are informed of the rules to be followed for drawing up and issuing the certificates and, if necessary, regarding the nature and extent of the enquiries, tests or examinations which are to be carried out before certification;

[1] Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament of the Council of 26 October 2016 on protective measures against pests of plants, amending Regulations (EU) No 228/2013, (EU) No 652/2014 and (EU) No 1143/2014 of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 69/464/EEC, 74/647/EEC, 93/85/EEC, 98/57/EC, 2000/29/EC, 2006/91/EC and 2007/33/EC (OJ EU L 317, 23.11.2016, p. 4).

(ii) certifying officers shall not certify data of which they have no personal knowledge, or which cannot be ascertained by them;

(iii) certifying officers shall not sign blank or incomplete certificates, or certificates relating to animals or animal products which they have not inspected or which have passed out of control of the certifying officers; where a certificate is signed on the basis of another certificate or attestation, the certifying officer shall be in possession of that certificate or attestation before signing;

(iv) a certifying officer may certify data which have been:

(A) ascertained on the basis of subparagraphs (b)(i), (b)(ii) and (b)(iii) by another person so authorised by the competent authority and acting under the control of that authority, provided that the certifying authority can verify the accuracy of the data to be certified; or

(B) obtained, within the context of monitoring programmes, by reference to officially recognised quality assurance schemes or by means of an epidemiological surveillance system that are authorised under veterinary legislation;

(v) the competent authorities of each Party shall take all necessary steps to ensure the integrity of the certification; in particular, they shall ensure that certifying officers designated by them:

(A) have a status which ensures their impartiality and have no direct commercial interest in the animals or products being certified or in the holdings or establishments in which they originate; and

(B) are fully aware of the significance of the contents of each certificate which they sign;

(vi) certificates shall be drawn up in a manner which ensures a link between the certificate and the consignment, at least in a language understood by the certifying officer and at least in one of the official languages of the importing Party as set out in paragraph 3;

(vii) each competent authority shall be able to link certificates to the relevant certifying officer and ensure that a copy of all certificates issued is available for a period to be determined by that competent authority;

(viii) each Party shall introduce the necessary checks and take the control measures necessary to prevent the issuing of false or misleading certification and the fraudulent production or use of certificates purportedly issued for the purposes of veterinary legislation; and

(ix) without prejudice to legal proceedings or penalties, the competent authorities shall carry out investigations or checks and take appropriate measures to impose sanctions for any false or misleading certification brought to their attention; such measures may include the temporary suspension of the certifying officers from their duties until the investigation is over; in particular:

(A) if, in the course of the checks, a certifying officer is found to have intentionally issued a fraudulent certificate, the competent authority shall take all necessary measures to ensure, as far as possible, that the officer concerned will not be able to repeat the offence; and

(B) if, in the course of the checks, an individual or an undertaking is found to have made fraudulent use of, or to have altered an official certificate, the competent authority shall take all necessary measures to ensure, as far as possible, that the individual or undertaking will not be able to repeat the offence; such measures may include a refusal to issue an official certificate to the individual or undertaking concerned.

2. With regard to the certificate referred to in Article 13.9(5), the health attestation in the certificate shall reflect the status of equivalence of the product concerned. The health attestation shall state compliance with the production standards of the exporting Party recognised as equivalent by the importing Party.

3. The use of the following official languages for certification applies:

(a) for import into the EU Party:

(i) for plants, plant products and other goods, the certificate shall be drawn up in at least one of the official languages of the European Union and preferably in one of the official languages of the Member State of destination;

(ii) for animals and animal products, the health certificate shall be drawn up in at least one of the official languages of the Member State of destination and in one of the official languages of the Member State in which the import checks provided for in Article 13.12 are carried out; and

(b) for import into Chile, the health certificate shall be drawn up in Spanish, or in another language, in which case a translation into Spanish shall be provided.

ANNEX 15-A

LISTS OF ENERGY GOODS, RAW MATERIALS AND HYDROCARBONS

1. List of energy goods by HS code:

(a) solid fuels (HS code 27.01, 27.02 and 27.04);

(b) crude oil (HS code 27.09);

(c) oil products (HS code 27.10 and 27.13-27.15);

(d) natural gas, including liquefied natural gas and liquefied petroleum gas (HS code 27.11); and

(e) electrical energy (HS code 27.16).

2. List of raw materials by HS chapter:

Chapter	Heading
25	Salt; sulphur; earths and stone; plastering materials, lime and cement
26	Ores, slag and ash
27	Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation; bituminous substances; mineral waxes
28	Inorganic chemicals; organic or inorganic compounds of precious metals, of rare-earth metals, of radioactive elements or of isotopes

Chapter	Heading
29	Organic chemicals
71	Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof – however excluding natural or cultured pearls, precious or some-precious stones
72	Iron and steel
74	Copper and articles thereof
75	Nickel and articles thereof
76	Aluminium and articles thereof
78	Lead and articles thereof
79	Zinc and articles thereof
80	Tin and articles thereof
81	Other base metals; cermets; articles thereof

3. List of hydrocarbons by HS code:

(a) crude oil (HS code 27.09); and

(b) natural gas (HS code 27.11).

ANNEX 15-B

EXPORT PRICING CONDITIONS REFERRED TO IN ARTICLE 15.5(2)

1. A measure that Chile introduces or maintains pursuant to Article 15.5(2) shall meet all of the following conditions:

(a) it shall not result in an export restriction on exports to the EU Party pursuant to Article 9.11;

(b) it shall not adversely affect the capacity of the EU Party to source raw materials from Chile;

(c) if the raw material is supplied at a preferential price to an economic operator in a third country, that shall be accorded immediately and unconditionally to economic operators in like situations in the EU Party; and

(d) it shall not result in a preferential price that is below the lowest price for exports of the same good realised during the preceding 12 months.

2. In accordance with the laws and regulations of Chile, the measure referred to in paragraph 1 and the way it is implemented shall be made publicly available and on request of the EU Party, Chile shall share with the EU Party detailed and reliable information on the product scope, the production volume that is covered by the measure, whether domestic sales at preferential prices have taken place, and the domestic price that has resulted from the measure.

ANNEX 16-A

INTERNATIONAL STANDARDISATION ORGANISATIONS
RECOGNISED BY THE PARTIES

1. Bureau International des Poids et Mesures (BIPM);

2. Codex Alimentarius Commission;

3. International Civil Aviation Organization (ICAO);

4. International Council for Harmonisation of Technical Requirements for Pharmaceuticals for Human Use (ICH);

5. International Electrotechnical Commission (IEC);

6. International Labour Organization (ILO);

7. International Maritime Organization (IMO);

8. International Olive Council (IOC);

9. International Organisation of Vine and Wine (OIV);

10. International Organization for Standardization (ISO);

11. International Organization of Legal Metrology (OIML);

12. International Telecommunication Union (ITU);

13. United Nations Sub-Committee of Experts on the Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (UN/SCEGHS);

14. Universal Postal Union (UPU);

15. World Forum for Harmonization of Vehicle Regulations (WP.29) within the framework of the United Nations Economic Commission for Europe (UNECE); and

16. World Organisation for Animal Health (WOAH).

ANNEX 16-B

CONFORMITY ASSESSMENT – FIELDS AND SPECIFICITIES

1. List of fields[1]:

(a) safety aspects of electrical and electronic equipment as defined in paragraph 2;

(b) safety aspects of machinery as defined in paragraph 2;

(c) electromagnetic compatibility of equipment as defined in paragraph 2;

(d) energy efficiency including eco-design requirements;

(e) restriction of the use of certain hazardous substances in electrical and electronic equipment; and

(f) sanitary appliances.

[1] For greater certainty, this Annex does not cover whole aircraft, vessels, railways, motor vehicles as well as specialised maritime, railway, aviation or vehicle equipment.

2. For the purposes of this Annex:

(a) "electromagnetic compatibility of equipment" means the electromagnetic compatibility (disturbance and immunity) of equipment which is dependent on electric currents or electromagnetic fields in order to work properly and equipment for the generation, transfer and measurement of such currents, with the exception of:

(i) equipment for use in an explosive atmosphere;

(ii) equipment for use for radiology or medical purposes;

(iii) electrical parts for goods and passenger lifts;

(iv) radio equipment used by radio amateurs;

(v) measuring instruments;

(vi) non-automatic weighing instruments;

(vii) inherently benign equipment; and

(viii) custom built evaluation kits destined for professionals to be used solely at research and development facilities for such purposes;

(b) "energy efficiency" means the ratio of output of performance, service, goods or energy to input of energy of a product with an impact on energy consumption during use, and in light of the efficient allocation of resources;

(c) "safety aspects of electrical and electronic equipment" means the safety aspects of equipment, other than machinery, which is dependent on electric currents in order to work properly and equipment for the generation, transfer and measurement of such currents and which is designed for use with a voltage rating between 50 V and 1 000 V for alternating current and between 75 V and 1 500 V for direct current, as well as equipment which intentionally emits or receives electromagnetic waves of frequencies lower than 3 000 GHz with the purpose of radio communication or radiodetermination, with the exception of:

(i) equipment for use in an explosive atmosphere;

(ii) equipment for use for radiology or medical purposes;

(iii) electrical parts for goods and passenger lifts;

(iv) radio equipment used by radio amateurs;

(v) electricity meters;

(vi) plugs and socket outlets for domestic use;

(vii) electric fence controllers;

(viii) toys;

(ix) custom built evaluation kits destined for professionals to be used solely at research and development facilities for such purposes; or

(x) construction products for permanent incorporation in buildings or civil engineering works the performance of which has an effect on the performance of the building or civil engineering works, such as cables, fire alarms, electric doors;

(d) "safety aspects of machinery" means the safety aspects of an assembly consisting of at least one moving part, powered by a drive system using one or more sources of energy such as thermal, electric, pneumatic, hydraulic or mechanical energy, arranged and controlled so that they function as an integral whole, with the exception of high-risk machinery, as defined by each Party.

(e) "sanitary appliances" means toilets, whirlpools, kitchen sinks, urinals, baths, shower trays, bidets or wash basins.

3. Pursuant to Article 16.9(7), the Joint Council may amend the list of fields in paragraph 1 of this Annex.

4. Notwithstanding paragraph 1, a Party may introduce requirements for mandatory third-party testing or certification for the fields specified in this Annex, for products falling within the scope of this Annex, under the following conditions:

(a) there are compelling reasons related to the protection of human health and safety that justify the introduction of any such requirements;

(b) introduction of any such requirements is supported by substantiated technical or scientific information regarding the performance of those products;

(c) any such requirements are not more trade-restrictive than necessary to fulfil the Party's legitimate objective, taking account of the risks that non-fulfilment would create; and

(d) the Party could not have reasonably foreseen the need for introducing any such requirements at the time of the entry into force of this Agreement.

Before introducing any such requirements, the Party shall notify the other Party and, following consultations, take the comments of the other Party into account, to the greatest extent possible, in drawing up any such requirements.

ANNEX 16-C

ON MOTOR VEHICLES AND EQUIPMENT AND PARTS THEREOF

1. For the purposes of this Annex:

(a) "1958 Agreement" means the Agreement Concerning the Adoption of Uniform Technical Prescriptions for Wheeled Vehicles, Equipment and Parts Which Can Be Fitted and/or Be Used on Wheeled Vehicles and the Conditions for Reciprocal Recognition of Approvals Granted on the Basis of these Prescriptions, done at Geneva on 20 March 1958;

(b) "HS 2017" means the 2017 edition of Harmonized System Nomenclature issued by the World Customs Organization;

(c) "UNECE" means the United Nations Economic Commission for Europe; and

(d) "UN Regulations" means Technical Regulations adopted in accordance with the 1958 Agreement.

2. Terms used in this Annex shall have the same meaning as the terms defined in the 1958 Agreement or in Annex 1 of the TBT Agreement.

3. This Annex applies to trade between the Parties in all categories of motor vehicles, equipment and parts thereof, as defined in paragraph 1.2. of UNECE Consolidated Resolution on the Construction of Vehicles (R.E.3)[1], falling, *inter alia*, under Chapters 40, 84, 85, 87, 90 and 94 of the HS 2017 (hereinafter referred to as "products covered").

4. With regard to the products covered, the objectives of this Annex are to:

(a) eliminate and prevent non-tariff barriers to bilateral trade;

(b) facilitate the approval of new motor vehicles based on approval schemes set out, *inter alia*, in the 1958 Agreement;

(c) establish competitive market conditions based on principles of openness, non-discrimination and transparency; and

(d) secure the protection of human health, safety and the environment, recognising the right of each Party to determine its desired level of protection and regulatory approaches.

5. The Parties recognise that the UN Regulations are relevant international standards for the products covered.

[1] ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6 of 11 July 2017.

6. The importing Party shall accept on its market new motor vehicles or new motor vehicle equipment or parts thereof provided the manufacturer has certified in accordance with the importing Party's applicable laws and regulations that the vehicle or equipment or parts thereof comply with the corresponding safety standards or technical regulations applicable in the importing Party[1].

7. The Parties acknowledge that Chile has incorporated in its technical regulations certain technical regulations of the EU Party and UNECE and the acceptance of the corresponding test reports and type-approval certificates.

8. Chile shall accept type-approval certificates of the EU Party and of UNECE issued in accordance with the technical regulations of the EU Party and of UNECE as attesting compliance of products covered with the technical regulations of Chile, without further testing or marking requirements to verify or attest compliance with requirements covered by those type-approvals of the EU Party or of UNECE, unless it would create a risk for human health, safety or the environment, according to the technical regulations of Chile.

[1] For greater certainty, nothing in this paragraph shall be construed as preventing a Party from accepting on its market new motor vehicles or new motor vehicle equipment and parts certified according to safety and emission standards of a third country or from requiring certification of compliance with existing motor vehicle safety and emission standards that a Party maintains on the date of entry into force of this Agreement, subject to paragraph 7.

9. Chile may amend its technical regulations if it considers that the technical regulations of the EU Party or of UNECE no longer represent its desired level of protection, or create a risk for human health, safety or the environment. Before introducing such amendments, Chile shall inform the EU Party through the contact points designated pursuant to Article 16.13, and on request, provide information on the rationale of those amendments.

10. The competent authorities of the importing Party may verify that the products covered comply with all the relevant technical regulations of the importing Party. The verification shall be carried out by random sampling in the market and in accordance with the technical regulations of the importing Party.

11. The importing Party may require the supplier to withdraw a product from its market if the product concerned does not comply with those technical regulations.

12. Without prejudice to the right of each Party to adopt measures necessary for road safety, the protection of the environment or public health and the prevention of deceptive practices according to its desired level of protection, each Party shall refrain from nullifying or impairing the benefits accruing to the other Party under this Annex through regulatory measures specific to the products covered.

13. The importing Party shall endeavour to permit the importation and marketing of products incorporating a new technology or a new feature, which the importing Party has not yet regulated, unless it has a reasonable doubt about its safety, based on scientific or technical information, to the effect that that new technology or new feature creates a risk for human health, safety or environment. If the importing Party decides to refuse placement on the market, it shall notify that decision to the other Party as soon as possible.

14. The Parties shall cooperate and exchange information on any matter relevant to the implementation of this Annex within the Sub-Committee on Technical Barriers to Trade.

ANNEX 16-D

ARRANGEMENT REFERRED TO IN SUBPARAGRAPH (b) OF ARTICLE 16.7(5)
FOR THE SYSTEMATIC EXCHANGE OF INFORMATION
ON THE SAFETY OF CONSUMER PRODUCTS
AND ON RELATED PREVENTIVE, RESTRICTIVE
AND CORRECTIVE MEASURES

The Joint Council may amend this Annex pursuant to Article 16.7(10).

ANNEX 16-E

ARRANGEMENT REFERRED TO IN ARTICLE 16.7(6)
ON THE REGULAR EXCHANGE OF INFORMATION ON MEASURES TAKEN
WITH RESPECT TO NON-COMPLIANT NON-FOOD PRODUCTS,
OTHER THAN THOSE COVERED BY ARTICLE 16.7(5)

The Joint Council may amend this Annex pursuant to Article 16.7(10).

ANNEX 17-A

RESERVATIONS FOR EXISTING MEASURES

Headnotes

1. The schedules of the Parties in Appendices 17-A-1 and 17-A-2 set out, pursuant to Articles 17.14 and 18.8, the reservations taken by the Parties with respect to existing measures that do not conform with obligations imposed by:

(a) Article 18.6;

(b) Article 17.9 or 18.4;

(c) Article 17.11;

(d) Article 17.13; or

(e) Article 17.12.

2. The reservations of a Party are without prejudice to the rights and obligations of the Parties under GATS.

3. Each reservation sets out the following elements:

(a) "sector" refers to the general sector in which the reservation is taken;

(b) "sub-sector" refers to the specific sector in which the reservation is taken;

(c) "industry classification" refers, where applicable, to the activity covered by the reservation according to the CPC, ISIC Rev. 3.1, or as expressly otherwise described in that reservation;

(d) "type of reservation" specifies the obligation referred to in paragraph 1 of this Annex for which the reservation is taken;

(e) "level of government" indicates the level of government maintaining the measure for which the reservation is taken;

(f) "measures" identifies the laws or other measures as qualified, where indicated, by the "description" element for which the reservation is taken; a "measure" cited in the "measures" element:

(i) means the measure as amended, continued or renewed as of the date of entry into force of this Agreement;

(ii) includes any subordinate measure adopted or maintained under the authority of, and consistent with, the measure; and

(iii) in respect of the schedule of the EU Party, includes any laws or other measures which implement a directive at Member State level; and

(g) "description" sets out the non-conforming aspects of the existing measure for which the reservation is taken.

4. For greater certainty, if a Party adopts a new measure at a level of government different to that at which the reservation was originally taken, and that new measure effectively replaces, within the territory to which it applies, the non-conforming aspect of the original measure cited in the "measures" element, the new measure shall be deemed to constitute a modification to the original measure within the meaning of subparagraph (c) of Article 17.14(1) or subparagraph (c) of Article 18.8(1).

5. In the interpretation of a reservation, all elements of the reservation shall be considered. A reservation shall be interpreted in the light of the relevant obligations laid down in the Chapters or Sections against which the reservation is taken. The "measures" element shall prevail over all other elements.

6. For the purposes of the schedules of the Parties, "ISIC Rev. 3.1" means the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities as set out in Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, No. 4, ISIC Rev. 3.1, 2002.

7. For the purposes of the schedules of the Parties, a reservation for a requirement to have a local presence in the territory of the Parties is taken with respect to Article 18.6, and not with respect to Article 18.4 or, in Annex 17-C, with respect to Article 18.7. Furthermore, such a requirement is not taken as a reservation with respect to Article 17.9.

8. A reservation taken at the level of the EU Party applies to a measure of the European Union, to a measure of a Member State at the central level or to a measure of a government within a Member State, unless the reservation excludes a Member State. A reservation taken by a Member State applies to a measure of a government at the central, regional or local level within that Member State. For the purposes of the reservations of Belgium, the central level of government covers the federal government and the governments of the regions and the communities as each of them holds equipollent legislative powers. For the purposes of the reservations of the EU Party, a regional level of government in Finland means the Åland Islands. A reservation taken at the level of Chile applies to a measure of the central government or a local government.

9. The schedules of the Parties do not include measures relating to qualification requirements and procedures, technical standards and licensing requirements and procedures where they do not constitute a limitation within the meaning of Article 17.9, 18.4 or 18.6. Those measures may include, in particular, the need to obtain a licence, to satisfy universal service obligations, to have recognised qualifications in regulated sectors, to pass specific examinations, including language examinations, to fulfil a membership requirement of a particular profession, such as membership in a professional organisation, to have a local agent for service, or to maintain a local address, or any other non-discriminatory requirements that certain activities may not be carried out in protected zones or areas. Although they are not listed in this Annex, such measures continue to apply.

10. For greater certainty, for the EU Party, the obligation to grant national treatment does not entail a requirement to extend to natural or juridical persons of Chile the treatment granted in a Member State, pursuant to the Treaty on the Functioning of the European Union, or any measure adopted pursuant to that Treaty, including their implementation in the Member States, to:

(a) natural persons or residents of another Member State; or

(b) juridical persons constituted or organised under the law of another Member State or of the European Union and having their registered office, central administration or principal place of business in the European Union.

11. Treatment granted to juridical persons established by investors of a Party in accordance with the law of the other Party (including, in the case of the EU Party, the law of a Member State) and having their registered office, central administration or principal place of business within that other Party, is without prejudice to any condition or obligation, pursuant to Chapter 17, which may have been imposed on such juridical person when it was established in that other Party, and which shall continue to apply.

12. The schedules of the Parties apply only to the territories of the Parties in accordance with Article 41.2 and are only relevant in the context of trade relations between the EU Party and Chile. They do not affect the rights and obligations of the Member States under European Union law.

13. The following abbreviations are used in the schedule of the EU Party:

EU European Union, including all its Member States

AT Austria

BE Belgium

BG Bulgaria

CY Cyprus

CZ Czechia

DE Germany

DK Denmark

EE Estonia

EL Greece

ES Spain

FI Finland

FR France

HR Croatia

HU Hungary

IE Ireland

IT Italy

LT Lithuania

LU Luxembourg

LV Latvia

MT Malta

NL Netherlands

PL Poland

PT Portugal

RO Romania

SE Sweden

SI Slovenia

SK Slovakia

EEA European Economic Area

Appendix 17-A-1

SCHEDULE OF THE EU PARTY

Reservation No. 1 – All sectors

Reservation No. 2 – Professional services (except health-related professions)

Reservation No. 3 – Professional services (health related and retail of pharmaceuticals)

Reservation No. 4 – Research and development services

Reservation No. 5 – Real estate services

Reservation No. 6 – Business services

Reservation No. 7 – Construction services

Reservation No. 8 – Distribution services

Reservation No. 9 – Education services

Reservation No. 10 – Environmental services

Reservation No. 11 – Health services and social services

Reservation No. 12 – Tourism and travel related services

Reservation No. 13 – Recreational, cultural and sporting services

Reservation No. 14 – Transport services and services auxiliary to transport services

Reservation No. 15 – Energy related activities

Reservation No. 16 – Agriculture, fishing and manufacturing

Reservation No. 1 – All sectors

Sector:	All sectors
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Performance requirements
	Senior management and boards of directors
Chapter/Section:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

(a) Type of establishment

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

The EU: Treatment granted pursuant to the Treaty on the Functioning of the European Union to juridical persons formed in accordance with the law of the European Union or of a Member State and having their registered office, central administration or principal place of business within the European Union, including those established in the European Union by investors of Chile, is not accorded to juridical persons established outside the European Union, nor to branches or representative offices of such juridical persons, including to branches or representative offices of juridical persons of Chile.

Treatment less favourable may be accorded to juridical persons formed in accordance with the law of the European Union or of a Member State which have only their registered office in the European Union, unless it can be shown that they possess an effective and continuous link with the economy of one of the Member States.

Measures:

EU: Treaty on the Functioning of the European Union.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors:

This reservation applies only to health, social or education services:

The EU (applies also to the regional level of government): Any Member State, when selling or disposing of its equity interests in, or the assets of, an existing state enterprise or an existing governmental entity providing health, social or education services (CPC 93, 92), may prohibit or impose limitations on the ownership of such interests or assets, and/or restrict the ability of owners of such interests and assets to control any resulting enterprise, with respect to investors of Chile or their enterprises. With respect to such a sale or other disposition, any Member State may adopt or maintain any measure relating to the nationality of senior management or members of the boards of directors.

For the purposes of this reservation:

(i) any measure maintained or adopted after the date of entry into force of this Agreement that, at the time of the sale or other disposition, prohibits or imposes limitations on the ownership of equity interests or assets or imposes nationality requirements as described in this reservation shall be deemed to be an existing measure; and

(ii) "state enterprise" means an enterprise owned or controlled through ownership interests by any Member State and includes an enterprise established after the date of entry into force of this Agreement solely for the purposes of selling or disposing of equity interests in, or the assets of, an existing state enterprise or governmental entity.

Measures:

EU: As set out in the description element as indicated above.

With respect to Investment liberalisation – National Treatment:

In AT: For the operation of a branch, non-European Economic Area (non-EEA) corporations must appoint at least one person responsible for its representation who is resident in Austria.

Executives (managing directors, natural persons) responsible for the observance of the Austrian Trade Act (Gewerbeordnung) must be domiciled in Austria.

In BG: Foreign juridical persons, unless established under the law of a Member State of the EEA, may conduct business and pursue activities if established in the Republic of Bulgaria in the form of a company registered in the Commercial Register. Establishment of branches is subject to authorisation.

Representative offices of foreign enterprises are to be registered with the Bulgarian Chamber of Commerce and Industry and may not engage in economic activity but are only entitled to advertise their owner and act as representatives or agents.

In EE: If the residence of at least half of the members of the management board of a private limited company, a public limited company or a branch is not in Estonia, in another Member State of the EEA or in the Swiss Confederation, the private limited company, the public limited company or the foreign company shall appoint a point of contact whose Estonian address can be used for the delivery of the procedural documents of the undertaking and the declarations of intent addressed to the undertaking (i.e. the branch of a foreign company).

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors, and Cross-border trade in services – Local presence:

In FI: At least one of the partners in a general partnership or of the general partners in a limited partnership needs to have residency in the EEA or, if the partner is a juridical person, be domiciled (no branches allowed) in the EEA. Exemptions may be granted by the registration authority.

To carry on trade as a private entrepreneur, residency in the EEA is required.

If a foreign organisation from a country outside the EEA intends to carry on a business or trade by establishing a branch in Finland, a trade permit is required.

Residency in the EEA is required for at least one of the ordinary and one of the deputy members of the board of directors and for the managing director. Company exemptions may be granted by the registration authority.

In SE: A foreign company which has not established a legal entity in Sweden or is conducting its business through a commercial agent shall conduct its commercial operations through a branch, registered in Sweden, with independent management and separate accounts. The managing director and the vice-managing director, if appointed, of the branch, must reside in the EEA. A natural person not resident in the EEA who conducts commercial operations in Sweden shall appoint and register a resident representative responsible for the operations in Sweden. Separate accounts shall be kept for the operations in Sweden. The competent authority may in individual cases grant exemptions from the branch and residency requirements. Building projects with a duration of less than a year, conducted by a company located or a natural person residing outside the EEA, are exempted from the requirements of establishing a branch or appointing a resident representative.

For limited liability companies and co-operative economic associations, at least 50 % of the members of the board of directors, at least 50 % of the deputy board members, the managing director, the vice-managing director, and at least one of the persons authorised to sign for the company, if any, must reside within the EEA. The competent authority may grant exemptions from this requirement. If none of the company's or society's representatives reside in Sweden, the board must appoint and register a person resident in Sweden who has been authorised to receive servings on behalf of the company or society.

Corresponding conditions prevail for establishment of all other types of legal entities.

In SK: A foreign natural person whose name is to be registered in the appropriate register (Commercial register, Entrepreneurial or other professional register) as a person authorised to act on behalf of an entrepreneur is required to submit a residence permit for Slovakia.

Measures:

AT: Aktiengesetz, BGBL. Nr. 98/1965, § 254 (2);

GmbH-Gesetz, RGBL. Nr. 58/1906, § 107 (2); and Gewerbeordnung, BGBL. Nr. 194/1994, § 39 (2a).

BG: Commercial Law, Article 17a; and

Law for Encouragement of Investments, Article 24.

EE: Äriseadustik (Commercial Code) § 631 (1, 2 and 4).

FI: Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Act on the Right to Carry on a Trade) (122/1919), § 1;

Osuuskuntalaki (Co-Operatives Act) 1488/2001;

Osakeyhtiölaki (Limited Liabilities Company Act) (624/2006); and

Laki luottolaitostoiminnasta (Act on Credit Institutions) (121/2007).

SE: Lag om utländska filialer m.m (Foreign Branch Offices Act) (1992:160);

Aktiebolagslagen (Companies Act) (2005:551);

The Co-operative Economic Associations Act (2018:672); and Act on European Economic Interest Groupings (1994:1927).

SK: Act 513/1991 on Commercial Code (Article 21); Act 455/1991 on Trade Licensing; and

Act no 404/2011 on Residence of Aliens (Articles 22 and 32).

With respect to Investment liberalisation – National Treatment and Performance requirements:

In BG: Established enterprises may employ third-country nationals only for positions for which there is no requirement for Bulgarian nationality. The total number of third-country nationals employed by an established enterprise over a period of the preceding 12 months must not exceed 20 % (35 % for small and medium-sized enterprises) of the average number of Bulgarian nationals, nationals of other Member States, of states parties to the Agreement on the EEA or of the Swiss Confederation hired on an employment contract. In addition, the employer must demonstrate that there is no suitable Bulgarian, EU, EEA or Swiss worker for the respective position by conducting a labour market test before employing a third-country national.

For highly qualified, seasonal and posted workers, as well as for intra-corporate transferees, researchers and students there is no limitation on the number of third-country nationals working for a single enterprise. For the employment of third-country nationals in these categories, no labour market test is required.

Measures:

BG: Labour Migration and Labour Mobility Act.

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In PL: The scope of operations of a representative office may only encompass advertising and promotion of the foreign parent company represented by the office. For all sectors except legal services, establishment by non-European Union investors and their enterprises may only be in the form of a limited partnership, limited joint-stock partnership, limited liability company, and joint-stock company, while domestic investors and enterprises have access also to the forms of non-commercial partnership companies (general partnership and unlimited liability partnership).

Measures:

PL: Act of 6 March 2018 on rules regarding economic activity of foreign entrepreneurs and other foreign persons in the territory of the Republic of Poland.

(b) Acquisition of real estate

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In AT (applies to the regional level of government): The acquisition, purchase and rental or leasing of real estate by non-European Union natural persons and enterprises requires authorisation by the competent regional authorities (Länder). Authorisation will only be granted if the acquisition is considered to be in the public (in particular economic, social and cultural) interest.

In CY: Cypriots or persons of Cypriot origin, as well as nationals of a Member State, are allowed to acquire any property in Cyprus without restrictions. A foreigner shall not acquire, otherwise than *mortis causa*, any immovable property without obtaining a permit from the Council of Ministers. For foreigners, where the acquisition of immovable property exceeds the extent necessary for the erection of a premises for a house or professional roof, or otherwise exceeds the extent of two donums (2 676 square meter), any permit granted by the Council of Ministers shall be subject to such terms, limitations, conditions and criteria which are set by Regulations made by the Council of Ministers and approved by the House of Representatives. A foreigner is any person who is not a citizen of the Republic of Cyprus, including a foreign controlled company. The term does not include foreigners of Cypriot origin or non-Cypriot spouses of citizens of the Republic of Cyprus.

In CZ: Specific rules apply to agricultural land under state ownership. State agricultural land can be acquired only by Czech nationals, nationals of another Member State, or states parties to the Agreement on the EEA or the Swiss Confederation. Juridical persons can acquire state agriculture land from the state only if they are agricultural entrepreneurs in the Czech Republic or persons with similar status in other Member State, or states parties to the Agreement on the EEA or the Swiss Confederation.

In DK: Natural persons who are not resident in Denmark, and who have not previously been resident in Denmark for a total period of five years, must in accordance with the Danish Acquisition Act obtain permission from the Ministry of Justice to acquire title to real property in Denmark. This also applies for juridical persons that are not registered in Denmark. For natural persons, acquisition of real property will be permitted if the applicant is going to use the real property as his or her primary residence.

For juridical persons that are not registered in Denmark, acquisition of real property will in general be permitted if the acquisition is a prerequisite for the business activities of the purchaser. Permission is also required if the applicant is going to use the real property as a secondary dwelling. Such permission will only be granted if the applicant through an overall and concrete assessment is regarded to have particular strong ties to Denmark.

Permission under the Acquisition Act is only granted for the acquisition of a specific real property. The acquisition of agricultural land by natural or juridical persons is, in addition, governed by the Danish Agricultural Holdings Act, which imposes restrictions on all persons, Danish or foreign, when acquiring agricultural property. Accordingly, any natural or juridical person who wishes to acquire agricultural real property must fulfil the requirements in this Act. This generally means that a limited residence requirement on the agricultural holding applies. The residence requirement is not personal. Legal entities must be of the types listed in §20 and §21 of the Act and must be registered in the Union or EEA.

In EE: A juridical person from an OECD Member State has the right to acquire an immovable which contains:

(i) less than ten hectares of agricultural land, forest land or agricultural and forest land in total without restrictions;

(ii) ten hectares or more of agricultural land if the juridical person has been engaged, for three years immediately preceding the year of making the transaction of acquisition of the immovable, in production of agricultural products listed in Annex I to the Treaty on the Functioning of the European Union, except fishery products and cotton ("agricultural product");

(iii) ten hectares or more of forest land if the juridical person has been engaged, for three years immediately preceding the year of making the transaction of acquisition of the immovable, in forest management within the meaning of the Forest Act (hereinafter referred to as "forest management") or the production of agricultural products;

(iv) less than ten hectares of agricultural land and less than ten hectares of forest land, but ten hectares or more of agricultural and forest land in total, if the juridical person has been engaged, for three years immediately preceding the year of making the transaction of acquisition of the immovable, in the production of agricultural products or forest management.

If a juridical person does not meet the requirements provided for in subparagraphs (ii), (iii) and (iv), the juridical person may acquire an immovable which contains ten hectares or more of agricultural land, forest land or agricultural and forest land in total only with the authorisation of the council of the local government of the location of the immovable to be acquired.

Restrictions on acquiring immovable property apply in certain geographical areas for non-EEA nationals.

In EL: Real estate acquisition or tenancy in the border regions is prohibited to natural or juridical persons whose nationality or base is outside the Member States and the European Free Trade Association. The ban may be lifted with a discretionary decision taken by a committee of the appropriate Decentralised Administration (or the Minister of National Defence in case the properties to be exploited belong to the Fund for the Exploitation of Private Public Property).

In HR: Foreign companies are only allowed to acquire real estate for the supply of services if they are established and incorporated in Croatia as juridical persons. Acquisition of real estate necessary for the supply of services by branches requires the approval of the Ministry of Justice. Agricultural land cannot be acquired by foreigners.

In MT: Non-nationals of a Member State may not acquire immovable property for commercial purposes. Companies with 25 % (or more) of non-European Union shareholding must obtain an authorisation from the competent authority (Minister responsible for Finance) to buy immovable property for commercial or business purposes. The competent authority will determine whether the proposed acquisition represents a net benefit to the Maltese economy.

In PL: The acquisition of real estate, direct and indirect, by foreigners requires a permit. A permit is issued through an administrative decision by a minister competent in internal affairs, with the consent of the Minister of National Defence, and in the case of agricultural real estate, also with the consent of the Minister of Agriculture and Rural Development.

Measures:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 25/2007;

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2004;

NÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800;

OÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 61/1996;

Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 42/2004; and

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 11/1998.

CY: Immovable Property Acquisition (Aliens) Law (Chapter 109), as amended.

CZ: Act No. 503/2012, Coll. on State Land Office as amended.

DK: Danish Act on Acquisition of Real Property (Consolidation Act No. 265 of 21 March 2014 on Acquisition of Real Property);

Acquisition Executive Order (Executive Order No. 764 of 18 September 1995); and

The Agricultural Holdings Act (Consolidation Act No. 27 of 4 January 2017).

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (Restrictions on Acquisition of Immovables Act) Chapter 2 § 4, Chapter 3§ 10, 2017.

EL: Law 1892/1990, as it stands today, in combination, as far as the application is concerned, with the ministerial decision F.110/3/330340/S.120/7-4-14 of the Minister of National Defence and the Minister of Citizen Protection.

HR: Ownership and other Proprietary Rights Act (OG 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 143/12, 152/14), Articles 354 to 358.b; Agricultural Land Act (OG 20/18, 115/18, 98/19) Article 2; General Administrative Procedure Act.

MT: Immovable Property (Acquisition by Non-Residents) Act (Cap. 246); and Protocol No 6 of the EU Accession Treaty on the acquisition of secondary residences in Malta.

PL: Law of 24 March 1920 on the Acquisition of Real Estate by Foreigners (Journal of Laws of 2016, item 1061 as amended).

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In HU: The purchase of real estate by non-residents is subject to obtaining authorisation from the appropriate administrative authority responsible for the geographical location of the property.

Measures:

HU: Government Decree No. 251/2014 (X. 2.) on the Acquisition by Foreign Nationals of Real Estate other than Land Used for Agricultural or Forestry Purposes; and Act LXXVIII of 1993 (Paragraph 1/A).

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In LV: Acquisition of urban land by nationals of Chile is permitted through juridical persons registered in Latvia or other Member States:

(i) if more than 50 % of their equity capital is owned by nationals of Member States, the Latvian government or a municipality, separately or in total;

(ii) if more than 50 % of their equity capital is owned by natural persons and companies of a third country with which Latvia has concluded bilateral agreements on promotion and reciprocal protection of investments and which have been approved by the Latvian Parliament before 31 December 1996;

(iii) if more than 50 % of their equity capital is possessed by natural persons and companies of a third country with which Latvia has concluded bilateral agreements on promotion and reciprocal protection of investments after 31 December 1996, if in those agreements the rights of Latvian natural persons and companies on acquisition of land in the respective third country have been determined;

(iv) if more than 50 % of their equity capital is possessed jointly by persons referred to in points (i) to (iii); or

(v) which are public joint stock companies, if their shares thereof are quoted in the stock exchange.

Where Chile allows Latvian nationals and enterprises to purchase urban real estate in their territories, Latvia will allow nationals and enterprises of Chile to purchase urban real estate in Latvia under the same conditions as Latvian nationals.

Measures:

LV: Law on land reform in the cities of the Republic of Latvia, Section 20 and 21.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In DE: Certain conditions of reciprocity may apply for the acquisition of real estate.

In ES: Foreign investment in activities directly relating to real estate investments for diplomatic missions by states that are not Member States requires an administrative authorisation from the Spanish Council of Ministers, unless there is a reciprocal liberalisation agreement in place.

In RO: Foreign nationals, stateless persons and juridical persons (other than nationals and juridical persons of a Member State of the EEA) may acquire property rights over lands, under the conditions regulated by international treaties, based on reciprocity. Foreign nationals, stateless persons and juridical persons may not acquire the property right over lands under more favourable conditions than those applicable to natural or juridical persons of the European Union.

Measures:

DE: Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (EGBGB; Introductory Law to the Civil Code).

ES: Royal Decree 664/1999 of 23 April 1999 relating to foreign investment.

RO: Law 17/2014 on some measures regulating the selling-buying agricultural land situated outside town and amending; and

Law No 268/2001 on the privatization of companies that own land in public ownership and private management of the state for agricultural and establishing the State Domains Agency, with subsequent amendments.

Reservation No. 2 – Professional services (except health-related professions)

Sector – sub-sector:	Professional services – legal services; patent agent, industrial property agent, intellectual property attorney; accounting and bookkeeping services; auditing services, taxation advisory services; architecture and urban planning services, engineering services and integrated engineering services
Industry classification:	CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, part of 879
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Senior management and boards of directors
	Local presence
Chapter/Section:	Investment liberalisation, Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

(a) Legal services (part of CPC 861)[1]

For greater certainty, consistent with the Headnotes, in particular paragraph 9, requirements to register with a Bar may include a requirement to have obtained a law degree in the host country or its equivalent, or to have completed some training under the supervision of a licensed lawyer, or to have an office or a postal address within the jurisdiction of a specific Bar in order to be eligible to apply for membership in that Bar. Some Member States may impose the requirement of having the right to practise host-jurisdiction law on those natural persons holding certain positions within a law firm/company/enterprise or for shareholders.

[1] For the purposes of this reservation:
(a) "domestic law" means the law of the specific Member State and European Union law;
(b) "public international law" excludes European Union law and includes law established by international treaties and conventions, as well as international customary law;
(c) "legal advice" includes provision of advice to and consultation with clients in matters, including transactions, relationships and disputes, involving the application or interpretation of law; participation with or on behalf of clients in negotiations and other dealings with third parties in such matters; and preparation of documents governed in whole or in part by law, and the verification of documents of any kind for purposes of and in accordance with the requirements of law;
(d) "legal representation" includes preparation of documents intended to be submitted to administrative agencies, the courts or other duly constituted official tribunals; and appearance before administrative agencies, the courts or other duly constituted official tribunals;
(e) "legal arbitration, conciliation and mediation" means the preparation of documents to be submitted to the preparation for and appearance before, an arbitrator, conciliator or mediator in any dispute involving the application and interpretation of law; it does not include arbitration, conciliation and mediation services in disputes not involving the application and interpretation of law, which fall under services incidental to management consulting; it also does not include acting as an arbitrator, conciliator or mediator; as a sub-category, international legal arbitration, conciliation or mediation services refers to the same services when the dispute involves parties from two or more countries.

With respect to Investment liberalisation – National Treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU: Legal representation of natural or juridical persons before the European Union Intellectual Property Office (EUIPO) may only be undertaken by a legal practitioner qualified in one of the Member States of the EEA and having their place of business within the EEA, to the extent that they are entitled, within the said Member State, to act as a representative in trade mark matters or in industrial property matters and by professional representatives whose names appear on the list maintained for this purpose by the EUIPO (Part of CPC 861).

In AT: EEA or Swiss nationality as well as residency (commercial presence) is required for the practice of legal services in respect of domestic (European Union and Member State) law, including representation before courts. Only lawyers of EEA or Swiss nationality are allowed to provide legal services through commercial presence. The practice of legal services in respect of public international law and home country law is only allowed on a cross-border basis. Equity participation and shares in the operating result of any law firm by foreign lawyers (who must be fully qualified in their home country) is allowed up to 25 %; the rest must be held by fully qualified EEA or Swiss lawyers and only the latter may exercise decisive influence in the decision making of the law firm.

In BE: (with respect also to Most-favoured-nation treatment) Residency is required for full admission to the Bar, and necessary for the practice of legal services in respect of Belgian domestic law, including representation before courts. The residency requirement for a foreign lawyer to obtain full admission to the Bar is at least six years from the date of application for registration, three years under certain conditions. Requirement to have a certificate issued by the Belgian Minister of Foreign Affairs under which the national law or international convention allows reciprocity (reciprocity condition).

Foreign lawyers may practise as legal consultants. Lawyers who are members of foreign (non-EU) Bars and want to establish in Belgium but do not meet the conditions for registration on the Tableau of fully qualified lawyers, on the EU-list or on the List of Trainee Lawyers, may request registration on the "B-List". Such a "B-List" only exists at the Brussels Bar. A lawyer on the B-List is allowed to give advice. Representation before "the Cour de Cassation" is subject to nomination on a specific list.

In BG (with respect also to Most-favoured-nation treatment): Reserved to nationals of a Member State, of another State which is a party to the Agreement on the EEA, or of the Swiss Confederation who have been granted authorisation to pursue the profession of lawyer according to the legislation of any of the aforementioned countries. A foreign national (except for the above mentioned) who has been authorised to pursue the profession of lawyer in accordance with the legislation of his or her own country, may appeal before judicial bodies of the Republic of Bulgaria as defence-counsel or mandatary of a national of his or her own country, acting on a specific case, together with a Bulgarian attorney-at-law, in cases where this has been envisaged in an agreement between the Bulgarian and the respective foreign state, or on the basis of mutuality, making a preliminary request to this effect to the Chairperson of the Supreme Bar Council. Countries, in respect of which mutuality exists, shall be designated by the Minister of Justice, upon request of the Chairperson of the Supreme Bar Council. In order to provide legal mediation, a foreign national must have a permit for long-term or permanent residence in the Republic of Bulgaria and has been entered in the Uniform Register of Mediators with the Minister of Justice.

In CY: EEA or Swiss nationality as well as residency (commercial presence) is required. Only advocates enrolled in the Bar may be partners or shareholders or members of the board of directors in a law company in Cyprus.

In CZ: Full admission to the Bar is required. For the practice of legal services in respect of domestic (European Union and Member State) law, including representation before courts, EEA or Swiss nationality is required. For all legal services, residence (commercial presence) is required.

In DE: Only lawyers with EEA and Swiss qualification may be admitted to the Bar and are thus entitled to provide legal services in respect of domestic law. Commercial presence is required in order to obtain full admission to the Bar. Exemptions may be granted by the competent bar association. For foreign lawyers (with other than EEA and Swiss qualification) there may be restrictions for holding shares of a lawyers company which provides legal services in domestic law. Foreign lawyers can offer legal services in foreign law and in public international law when they prove expert knowledge; registration is required to provide legal services in Germany.

In DK: Legal services provided under the title "advokat" (advocate) or any similar title, as well as representation before the courts, is reserved for advocates with a Danish licence to practice. EU, EEA and Swiss advocates may practice under the title of their country of origin.

Shares of a law firm can only be owned by advocates who actively practice law in the firm, its parent company or its subsidiary company, other employees in the firm, or another law firm registered in Denmark. Other employees in the firm may collectively only own less than 10 % of the shares and of the voting rights, and in order to be shareholders they must pass an exam on the rules of particular importance for the practice of law.

Only advocates who actively practice law in the firm, its parent company or its subsidiary company, other shareholders, and representatives of employees, may be members of the board. The majority of the members of the board must be advocates who actively practice law in the firm, its parent company or its subsidiary company. Only advocates who actively practice law in the firm, its parent company or its subsidiary company, and other shareholders having passed the exam mentioned above, may be a director of the law firm.

In EE: Residency (commercial presence) is required for the practice of legal services in respect of domestic (European Union and Member State) law, and participation in criminal proceedings representation before the Supreme Court.

In EL: EEA or Swiss nationality and residency (commercial presence) is required for the practice of legal services in respect of domestic (European Union and Member State) law, including representation before courts.

In ES: EEA or Swiss nationality is required for the practice of legal services in respect of domestic law, including representation before courts. The competent authorities may grant nationality waivers. A professional address is required in order to provide any legal services.

In FI: EEA or Swiss residency and Bar membership is required for the use of the professional title of "advocate" (in Finnish "asianajaja" or in Swedish "advokat"). Legal services, including Finnish domestic law, may also be provided by non-Bar members.

In FR: Residency or establishment in the EEA is required for full admission to the Bar, which is necessary for the practice of legal services in respect of domestic law, including representation before courts. Representation before "the Cour de Cassation" and "Conseil d'Etat" is subject to quotas and reserved for French and EU nationals. Members of a Bar in Chile may register as a foreign legal consultant in France to offer certain legal services in France on a temporary or permanent basis, in respect of Chilean law and public international law. A business address within the jurisdiction of the French Bar of registration or establishment in the EEA is required to practice on a permanent basis.

In HR: European Union nationality is required for the practice of legal services in respect of domestic (European Union and Member State) law, including representation before courts. In proceedings involving public international law, parties may be represented before arbitration courts and ad hoc courts by foreign lawyers who are members of their home country bar association. Only a lawyer who has the Croatian title of lawyer can establish a law firm (Chilean firms can establish branches, which may not employ Croatian lawyers).

In HU: Full admission to the Bar is subject to EEA or Swiss nationality and residency (commercial presence) for the practice of legal services in respect of domestic law, including representation before courts. Foreign lawyers may provide legal advice on home country and public international law in partnership with a Hungarian attorney or a law firm. A cooperation contract concluded with a Hungarian attorney (*ügyvéd*) or law firm (*ügyvédi iroda*) is required. A foreign legal adviser cannot be a member of a Hungarian law firm. A foreign lawyer is not authorised for the preparation of documents to be submitted to, or act as the client's legal representative before, an arbitrator, conciliator or mediator in any dispute.

In LT (with respect also to Most-favoured-nation treatment): EEA or Swiss nationality and residency (commercial presence) is required for the practice of legal services in respect of domestic (European Union and Member State) law, including representation before courts.

Attorneys from foreign countries can practice as advocates in court only in accordance with international agreements, including specific provisions regarding representation before courts.

In LU (with respect also to Most-favoured-nation treatment): EEA or Swiss nationality and residency (commercial presence) is required for the practice of legal services in respect of domestic law, including representation before courts.

The Council of the Order may, on the basis of reciprocity, agree to waive the nationality requirement for a foreign national.

In LV (with respect also to Most-favoured-nation treatment): EEA or Swiss nationality is required for the practice of domestic law, including representation before courts. Attorneys from foreign countries can practice as advocates in court only in accordance with bilateral agreements on mutual legal assistance.

For European Union or foreign advocates, special requirements exist. For example, participation in court proceedings in criminal cases is only permitted in association with an advocate of the Latvian Collegium of Sworn Advocates.

In MT: EEA or Swiss nationality as well as residency (commercial presence) is required for the practice of legal services in respect of domestic law, including representation before courts.

In NL: Only locally-licensed lawyers registered in the Dutch registry can use the title "advocate". Instead of using the full term "advocate", (non-registered) foreign lawyers are obliged to mention their home country professional organisation for the purposes of their activities in the Netherlands.

In PT (with respect also to Most-favoured-nation treatment): residency (commercial presence) is required in order to practice Portuguese domestic law. For representation before courts, full admission to the Bar is required. Foreigners holding a diploma awarded by any Faculty of Law in Portugal, may register with the Portuguese Bar (Ordem dos Advogados), under the same terms as Portuguese nationals, if their respective country grants Portuguese nationals reciprocal treatment.

Other foreigners holding a Degree in Law which has been acknowledged by a Faculty of Law in Portugal may register as members of the Bar Association provided that they undergo the required training and pass the final assessment and admission exam. Only law firms where the shares belong exclusively to lawyers admitted to the Portuguese Bar can practise in Portugal.

Legal consultation is allowed in any area of foreign and public international law by jurists of recognised merit, masters and doctors in law (even if non-lawyers and non-university professors), provided that they have their professional residence (*domiciliação*) in PT, pass an admission exam and are registered in the Bar.

In RO: A foreign lawyer may not make oral or written conclusions before the courts and other judicial bodies, except for international arbitration.

In SE: (with respect also to Most-favoured-nation treatment) EEA or Swiss residency is required for admission to the Bar and use of the title of "advokat". Exemptions may be granted by the board of the Swedish Bar Association. Admission to the Bar is not necessary for the practice of Swedish domestic law. A member of the Swedish Bar Association may not be employed by anyone other than a Bar member or a company conducting the business of a Bar member. However, a Bar member may be employed by a foreign company conducting the business of an advocate, provided that the company in question is domiciled in a country within the European Union, the EEA or Switzerland. Subject to an exemption from the Board of the Swedish Bar Association, a member of the Swedish Bar Association may also be employed by a non-European Union law firm.

Bar members conducting their practice in the form of a company or a partnership may not have any other objective and may not carry out any other business than the practice of an advocate. Collaboration with other advocate businesses is permitted, however, collaboration with foreign businesses requires permission by the Board of the Swedish Bar Association. Only a Bar member may directly or indirectly, or through a company, practice as an advocate, own shares in the company or be a partner. Only a member may be a member or deputy member of the Board or deputy managing director, or an authorised signatory or secretary of the company or the partnership.

In SI (with respect also to Most-favoured-nation treatment): Representing clients before the court against payment is conditioned by commercial presence in Republic of Slovenia. A foreign lawyer who has the right to practice law in a foreign country may perform legal services or practice law under the conditions laid down in Article 34a of the Attorneys Act, provided that the condition of actual reciprocity is fulfilled.

Commercial presence for appointed attorneys by the Slovene Bar Association is restricted to sole proprietorship, law firm with limited liability (partnership) or to a law firm with unlimited liability (partnership) only. The activities of a law firm shall be restricted to the practice of law. Only attorneys may be partners in a law firm.

In SK (with respect also to Most-favoured-nation treatment): EEA nationality as well as residency (commercial presence) in the Slovak Republic is required for the practice of legal services in respect of domestic law, including representation before courts. For non-EU lawyers actual reciprocity is required.

Measures:

EU: Article 120 of Regulation (EU) 2017/1001 of the European Parliament and of the Council[1];

Article 78 of Council Regulation (EC) No 6/2002 of 12 December 2001[2].

AT: Rechtsanwaltsordnung (Lawyers Act) - RAO, RGBl. Nr. 96/1868, Articles 1 and 21c.; Rechtsanwaltsgesetz - EIRAG, BGBl. Nr. 27/2000 as amended; § 41 EIRAG.

BE: Belgian Judicial Code (Articles 428-508); Royal Decree of 24 August 1970.

BG: Attorney Law; Law for Mediation; and Law for the Notaries and Notarial Activity.

[1] Regulation (EU) 2017/1001 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2017 on the European Union trade mark (OJ EU L 154, 16.6.2017, p. 1).

[2] Council Regulation (EC) No 6/2002 of 12 December 2001 on Community designs (OJ EU L 3, 5.1.2002, p. 1).

CY: Advocates Law (Chapter 2), as amended.

CZ: Act No. 85/1996 Coll., the Legal Profession Act.

DE: Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; Federal Lawyers Act);

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG); and § 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

DK: Retsplejeloven (Administration of Justice Act) chapters 12 and 13 (Consolidated Act No. 1284 of 14 November 2018).

EE: Advokatuuriseadus (Bar Association Act); Tsiviilkohtumenetluse seadustik (Code of Civil Procedure); halduskohtumenetluse seadustik (Code of Administrative Court Procedure); kriminaalmenetluse seadustik (Code of Criminal Procedure); and väärteomenetluse seadustik (Code of Misdemeanour Procedure).

EL: New Lawyers' Code n. 4194/2013.

ES: Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, Article 13.1ª.

FI: Laki asianajajista (Advocates Act) (496/1958), 1 and 3 §; and Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (Code of Judicial Procedure).

FR: Loi 71-1130 du 31 décembre 1971, Loi 90-1259 du 31 décembre 1990 and Ordonnance du 10 septembre 1817 modifiée.

HR: Legal Profession Act (OG 9/94, 117/08, 75/09, 18/11).

HU: Act LXXVIII of 2017 on the professional activities of attorneys-at-law.

LT: Law on the Bar of the Republic of Lithuania of 18 March 2004 No. IX-2066 as last amended on 12 December 2017 by law No XIII-571.

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV: Criminal Procedure Law, s. 79; and Advocacy Law of the Republic of Latvia, s. 4.

MT: Code of Organisation and Civil Procedure (Cap. 12).

NL: Advocatenwet (Act on Advocates).

PT: Law 145/2015, 9 set., alterada p/ Lei 23/2020, 6 jul. (art.º 194 substituído p/ art.º 201.º; e art.º 203.º substituído p/ art.º 213.º);

Portuguese Bar Statute (Estatuto da Ordem dos Advogados) and Decree-Law 229/2004, Articles 5, 7 – 9; Decree-law 88/2003, Articles 77 and 102; Solicitadores Public Professional Association Statute (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), as amended by Law 49/2004, mas alterada p/ Lei 154/2015, 14 set; by Law 14/2006 and by Decree-Law n.º 226/2008 alterado p/ Lei 41/2013, 26 jun;

Law 78/2001, Articles 31, 4 Alterada p/ Lei 54/2013, 31 jul.; Regulation of family and labour mediation (Ordinance 282/2010), alterada p/ Portaria 283/2018, 19 out; Law 21/2007 on criminal mediation, Article 12; Law 22/2013, 26 fev., alterada p/ Lei 17/2017, 16 maio, alterada pelo Decreto-Lei 52/2019, 17 abril.

RO: Attorney Law; Law for Mediation; and Law for the Notaries and the Notarial Activity.

SE: Rättegångsbalken (The Swedish Code of Judicial Procedure) (1942:740); and Swedish Bar Association Code of Conduct adopted 29 August 2008.

SI: Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB8 Državnega Zbora RS z dne 7 junij 2019 (Attorneys Act) unofficial consolidated text prepared by the Slovenian parliament from 7 June 2019).

SK: Act 586/2003 on Advocacy, Articles 2 and 12.

With respect to Investment liberalisation – National Treatment:

In PL: Foreign lawyers may establish only in the form of a registered partnership, a limited partnership or a limited joint-stock partnership.

Measures:

PL: Act of 5 July 2002 on the provision by foreign lawyers of legal assistance in the Republic of Poland, Article 19; The Law on Tax Advisory

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In IE, IT: Residency (commercial presence) is required for the practice of legal services in respect of domestic (European Union and Member State) law, including representation before courts.

Measures:

IE: Solicitors Acts 1954-2011.

IT: Royal Decree 1578/1933, Article 17 law on the legal profession.

(b) Patent agents, industrial property agents, intellectual property attorneys (part of CPC 879, 861, 8613)

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In AT: EEA or Swiss nationality is required for the practice of patent agency services; residency there is required.

In BG and CY: EEA or Swiss nationality is required for the practice of patent agency services. In CY, residency is required.

In DE: Only patent lawyers having EEA and Swiss qualifications may be admitted to the Bar and are thus entitled to provide patent agent services in Germany in domestic law. Commercial presence is required in order to obtain full admission to the Bar. Exemptions may be granted by the bar association. Foreign patent lawyers can offer legal services in foreign law when they prove expert knowledge, registration is required for legal services in Germany. Foreign (other than EEA and Swiss qualification) patent lawyers may not establish a firm together with national patent lawyers.

Foreign (other than EEA and Swiss) patent lawyers may have their commercial presence only in the form of a Patentanwalts-GmbH or Patentanwalt-AG by acquiring a minority share.

In EE: Estonian or EU nationality as well as permanent residency is required for the practice of patent agency services.

In ES and PT: EEA nationality is required for the practice of industrial property agent services.

In FR: To be registered on the industrial property agent services list, establishment or residency in the EEA is required. EEA nationality is required for natural persons. To represent a client in front of the national intellectual property office, establishment in the EEA is required. More than half of shares and voting rights must be held by EEA professionals. Law firms may be entitled to provide industrial property agent services (see reservation for legal services).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In LV: EU nationality required for patent attorneys.

Measure:

LV: The Law on Industrial Property Institutions and Procedures Chapter XVIII (Articles 119-136).

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In FI and HU: EEA residency is required for the practice of patent agency services.

In SI: Residency in Slovenia is required for a holder/applicant of registered rights (patents, trademarks, design protection). Alternatively, a patent agent or a trademark and design agent registered in Slovenia is required for the main purpose of services of process, notification, etc.

Measures:

AT: Patent Attorney Act, BGBl. 214/1967 as amended, §§ 2 and 16a.

BG: Chapter 8b of the Act on Patents and Registration of Utility Models.

CY: Advocates Law (Chapter 2), as amended.

DE: Patentanwaltsordnung (PAO), Gesetz über die Tätigkeit europäischer Patentanwälte in Deutschland (EuPAG) and § 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

EE: Patendivoliniku seadus (Patent Agents Act) § 2, § 14.

ES: Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, Articles 155-157.

FI: Tavaramerkkilaki (Trademarks Act) (7/1964);

Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä (Act on Authorised Industrial Property Attorneys) (22/2014); and

Laki kasvinjalostajanoikeudesta (Plant Breeder's Right Act) 1279/2009; and Mallioikeuslaki (Registered Designs Act) 221/1971.

FR: Code de la propriété intellectuelle.

HU: Act XXXII of 1995 on Patent Attorneys.

PT: Decree-Law 15/95, as modified by Law 17/2010, by Portaria 1200/2010, Article 5, and by Portaria 239/2013; and Law 9/2009.

SI: Zakon o industrijski lastnini (Industrial Property Act), Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 100/13 and 23/20 (Official Gazette of the Republic of Slovenia, No. 51/06 – official consolidated text 100/13 and 23/20).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National Treatment, Local presence:

In IE: For establishment, at least one of the directors, partners, managers or employees of a company to be registered as a patent or intellectual property attorney in Ireland. Cross-border basis requires EEA nationality and commercial presence, principal place of business in an EEA Member State, qualification under the law of an EEA Member State.

Measures:

IE: Section 85 and 86 of the Trade Marks Act 1996, as amended;

Rule 51, Rule 51A and Rule 51B of the Trade Marks Rules 1996, as amended; Section 106 and 107 of the Patent Act 1992, as amended; and Register of Patent Agent Rules S.I. 580 of 2015.

(c) Accounting and bookkeeping services (CPC 8621 other than auditing services, 86213, 86219, 86220)

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In AT: The capital interests and voting rights of foreign accountants, bookkeepers, qualified according to the law of their home country, in an Austrian enterprise may not exceed 25 %. The service supplier must have an office or professional seat in the EEA (CPC 862).

In FR: Establishment or residency is required.

In IT: Residence or business domicile is required for enrolment in the professional register, which is necessary for the provision of accounting and bookkeeping services (CPC 86213, 86219, 86220).

In PT (with respect also to Most-favoured-nation treatment): Residence or business domicile is required for enrolment in the professional register by the Chamber of Certified Accountants (Ordem dos Contabilistas Certificados), which is necessary for the provision of accounting services, provided that there is reciprocal treatment for Portuguese nationals.

Measures:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (Public Accountant and Auditing Profession Act, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4; and

Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBL. I Nr. 191/2013, §§ 7, 11, 28.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

IT: Legislative Decree 139/2005; and Law 248/2006.

PT: Decree-Law n.º 452/99, changed by Law n.º 139/2015, September 7th.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In SI: Establishment in the European Union is required in order to provide accounting and bookkeeping services (CPC 86213, 86219, 86220).

Measures:

SI: Act on services in the internal market, Official Gazette RS No 21/10.

(d) Auditing services (CPC – 86211, 86212 other than accounting and bookkeeping services)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In EU: Supply of statutory auditing services requires approval by the competent authorities of a Member State that may recognise the equivalence of the qualifications of an auditor who is a national of Chile or of any third country subject to reciprocity (CPC 8621).

Measures:

EU: Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council[1]; and Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council[2].

Measures:

BG: Independent Financial Audit Act.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, and Cross-border trade in services – Local presence:

In AT: The capital interests and voting rights of foreign auditors, qualified according to the law of their home country, in an Austrian enterprise may not exceed 25 %. The service supplier must have an office or professional seat in the EEA.

[1] Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC (OJ EU L 182, 29.6.2013, p. 19).

[2] Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on statutory audits of annual accounts and consolidated accounts, amending Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC and repealing Council Directive 84/253/EEC (OJ EU L 157, 9.6.2006, p. 87).

Measures:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (Public Accountant and Auditing Profession Act, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In DK: Provision of statutory auditing services requires Danish approval as an auditor. Approval requires residency in a Member State of the EEA. Voting rights in approved audit firms of auditors and audit firms not approved in accordance with regulation implementing Directive 2006/43/EC based on Article 54(3)(g) of the Treaty on statutory audit must not exceed 10 % of the voting rights.

In FR (with respect also to Most-favoured-nation treatment): For statutory audits: establishment or residency is required. Chilean nationals may provide statutory auditing services in France, subject to reciprocity.

In PL: Establishment in the European Union is required in order to provide auditing services.

Measures:

DK: Revisorloven (The Danish Act on Approved Auditors and Audit Firms), Act No. 1287 of 20 November 2018.

FR: Code de commerce

PL: Act of 11 May 2017 on statutory auditors, audit firms and public oversight – Journal of Laws of 2017, item 1089.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In CY: Authorisation is required, subject to an economic needs test. Main criteria: the employment situation in the sub-sector. Professional associations (partnerships) between natural persons are permitted.

In SK: Only an enterprise in which at least 60 % of capital interests or voting rights are reserved to Slovak nationals or nationals of a Member State may be authorised to carry out audits in the Slovak Republic.

Measures:

CY: Auditors Law of 2017 (Law 53(I)/2017).

SK: Act No. 423/2015 on Statutory audit.

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In DE: Auditors from third countries registered in accordance with Article 134 WPO may carry out the statutory audit of annual fiscal statements or provide the consolidated financial statements of a company with its headquarters outside the European Union, whose transferable securities are offered for trading in a regulated market.

Measures:

DE: Handelsgesetzbuch (HGB; Code of Commercial Law);

Gesetz über eine Berufsordnung der Wirtschaftsprüfer (Wirtschaftsprüferordnung – WPO; Public Accountant Act).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In ES: Statutory auditors must be a national of a Member State. This reservation does not apply to the auditing of non-European Union companies listed in a Spanish regulated market.

Measures:

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (new Auditing Law: Law 22/2015 on Auditing services).

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In SI: Commercial presence is required. A third country audit entity may hold shares or form partnerships in a Slovenian audit company provided that, under the law of the country in which the third-country audit entity is incorporated, Slovenian audit companies may hold shares or form a partnership in an audit entity in that country (reciprocity requirement).

Measures:

SI: Auditing Act (ZRev-2), Official Gazette RS No 65/2008 (as last amended No 84/18); and Companies Act (ZGD-1), Official Gazette RS No 42/2006 (as last amended No 22/19 – ZPosS).

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In EE: The majority of the votes represented by the shares of an audit firm shall belong to sworn auditors subject to supervision of a competent authority of an EEA Member State, who have acquired their qualification in an EEA Member State, or to audit firms. At least three-fourths of the persons representing an audit firm on the basis of law shall have acquired their qualifications in an EEA Member State.

Measures:

EE: Auditors Activities Act (Audiitortegevuse seadus) § 76-77.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In BE: An establishment in Belgium is required where the professional activity will take place and where acts, documents and correspondence relating to it will be maintained, and to have at least one administrator or manager of the establishment approved as auditor.

In FI: EEA residency required for at least one of the auditors of a Finnish Limited Liability company and of companies which are under the obligation to carry out an audit. An auditor must be a locally-licensed auditor or a locally-licensed audit firm.

In HR: Auditing services may be provided only by juridical persons established in Croatia or by natural persons resident in Croatia.

In IT: Residency is required for the provision of auditing services by natural persons.

In LT: Establishment in the EEA is required for the provision of auditing services.

In SE: Only auditors approved in Sweden and auditing firms registered in Sweden may perform statutory auditing services. EEA residency is required. The titles of "approved auditor" and "authorised auditor" may only be used by auditors approved or authorised in Sweden. Auditors of co-operative economic associations and certain other enterprises who are not certified or approved accountants must be resident within the EEA, unless the Government, or a Government authority appointed by the Government, in a particular case allows otherwise.

Measures:

BE: Law of July 22nd, 1953 creating an Institute of the Auditors of Firms and organising the public supervision of the occupation of auditor of firms, coordinated on April 30th, 2007. (Public Accountant Act).

FI: Tilintarkastuslaki (Auditing Act) (459/2007), Sectoral laws requiring the use of locally licensed auditors.

HR: Audit Act (OG 146/05, 139/08, 144/12), Article 3.

IT: Legislative Decree 58/1998, Articles 155, 158 and 161;

Decree of the President of the Republic 99/1998; and Legislative Decree 39/2010, Article 2.

LT: Law on Audit of 15 June 1999 No. VIII -1227 (a new version of 3 July 2008 No. X1676).

SE: Revisorslagen (Auditors Act) (2001:883);

Revisionslag (Auditing Act) (1999:1079);

Aktiebolagslagen (Companies Act) (2005:551);

Lag om ekonomiska föreningar (The Co-operative Economic Associations Act) (2018:672); and

Others, regulating the requirements to make use of approved auditors.

(e) Taxation advisory services (CPC 863, not including legal advice and legal representation on tax matters, which are to be found under legal services)

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In AT: The capital interests and voting rights of foreign tax advisors, qualified according to the law of their home country, in an Austrian enterprise may not exceed 25 %. The service supplier must have an office or professional seat in the EEA.

Measures:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (Public Accountant and Auditing Profession Act, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In FR: Establishment or residency is required.

Measures:

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In BG: Nationality of a Member State is required for tax advisors.

Measures:

BG: Accountancy Act;

Independent Financial Audit Act; Income Taxes on Natural Persons Act; and Corporate Income Tax Act.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In HU: EEA residency is required for the supply of taxation advisory services, in so far as they are being supplied by a natural person present in the territory of Hungary.

In IT: Residency is required.

Measures:

HU: Act XCII of 2003 on the Rules of Taxation; and

Decree of the Ministry of Finance no. 26/2008 on the licensing and registration of taxation advisory activities.

IT: Legislative Decree 139/2005; and Law 248/2006.

(f) Architecture and urban planning services, engineering and integrated engineering services (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In BG: Residency in the EEA or the Swiss Confederation is required for architecture, urban planning and engineering services provided by natural persons. For architectural and engineering projects of national or regional significance, foreign investors must act in partnership with, or as subcontractors to, local investors (CPC 8671, 8672, 8673).

Measures:

BG: Spatial Development Act;

Chamber of Builders Act; and

Chambers of Architects and Engineers in Project Development Design Act.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In HR: A design or project created by a foreign architect, engineer or urban planner must be validated by an authorised natural or juridical person in Croatia with regard to its compliance with Croatian Law (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Measures:

HR: Act on Physical Planning and Building Activities (OG 118/18, 110/19).

Physical Planning Act (OG 153/13, 39/19).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In CY: Nationality and residency condition applies for the provision of architecture and urban planning services, engineering and integrated engineering services (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Measures:

CY: Law 41/1962 as amended; Law 224/1990 as amended; and Law 29(I)2001 as amended.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In CZ: Residency in the EEA is required.

In HU: EEA residency is required for the supply of the following services, in so far as they are being supplied by a natural person present in the territory of Hungary: architectural services, engineering services (only applicable to graduate trainees), integrated Engineering services and landscape architectural services (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

In IT: Residency or professional domicile/business address in Italy is required for enrolment in the professional register, which is necessary for the exercise of architectural and engineering services (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

In SK: Residency in the EEA is required for registration in the professional chamber, which is necessary for the exercise of architectural and engineering services (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Measures:

CZ: Act no. 360/1992 Coll. on practice of profession of authorised architects and authorised engineers and technicians working in the field of building constructions.

HU: Act LVIII of 1996 on the Professional Chambers of Architects and Engineers.

IT: Royal Decree 2537/1925 regulation on the profession of architect and engineer;
Law 1395/1923; and

Decree of the President of the Republic (D.P.R.) 328/2001.

SK: Act 138/1992 on Architects and Engineers, Articles 3, 15, 15a, 17a and 18a.

With respect to Cross-border trade in services – National treatment:

In BE: The provision of architectural services includes control over the execution of the works (CPC 8671, 8674). Foreign architects authorised in their host countries and wishing to practice their profession on an occasional basis in Belgium are required to obtain prior authorisation from the Council of Order in the geographical area where they intend to practice their activity.

Measures:

BE: Law of February 20, 1939 on the protection of the title of the architect's profession;
and Law of 26th June 1963, which creates the Order of Architects Regulations
of December 16th, 1983 of ethics established by national Council in the Order of Architects
(Approved by Article 1st of A.R. of April 18th, 1985, M.B., May 8th, 1985).

Reservation No. 3 – Professional services – health-related services and retail of pharmaceuticals

Sector – sub-sector:	Professional services – medical (including psychologists) and dental services; midwives, nurses, physiotherapists and paramedical personnel; veterinary services; retail sales of pharmaceutical, medical and orthopaedic goods and other services provided by pharmacists
Industry classification:	CPC 9312, 93191, 932, 63211
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Senior management and boards of directors
	Local presence
Chapter/Section:	Investment Liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

(a) Medical, dental, midwives, nurses, physiotherapists and para-medical services (CPC 9312, 93191)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Most favoured-nation treatment:

In IT: European Union nationality is required for the services provided by psychologists, foreign professionals may be allowed to practice based on reciprocity (part of CPC 9312).

Measures:

IT: Law 56/1989 on the psychologist profession.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In CY: Cypriot nationality and residency condition applies for the provision of medical (including psychologists), dental, midwives, nurses, physiotherapists and para-medical services.

Measures:

CY: Registration of Doctors Law (Chapter 250) as amended;

Registration of Dentists Law (Chapter 249) as amended;

Law 75(I)/2013 – Podologists;

Law 33(I)/2008 as amended – Medical Physics;

Law 34(I)/2006 as amended – Occupational Therapists;

Law 9(I)/1996 as amended – Dental Technicians;

Law 68(I)/1995 as amended – Psychologists;

Law 16(I)/1992 as amended – Opticians;

Law 23(I)/2011 as amended – Radiologists/Radiotherapists;

Law 31(I)/1996 as amended – Dieticians/Nutritionists;

Law 140/1989 as amended – Physiotherapists; and

Law 214/1988 as amended – Nurses.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In DE: Doctors (including psychologists, psychotherapists, and dentists) need to register with the regional associations of statutory health insurance physicians or dentists (kassenärztliche or kassenzahnärztliche Vereinigungen), if they wish to treat patients insured by the statutory sickness funds.

For midwives services, access is restricted to natural persons only. For medical and dental services, access is possible for natural persons, licensed medical care centres and mandated bodies. Establishment requirements may apply.

Measures:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; Federal Medical Regulation);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; Act on the Provision of Psychotherapy Services);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf von Hebammen (HebG); Bundes-Apothekerordnung; Additional legislation with regard to midwives can exist on regional level.

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; Social Code, Book Five) – Statutory Health Insurance.

Regional level:

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg;

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) in Bayern;

Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGH); Gesetz über die Berufsgerichtsbarkeit der Heilberufe; Hamburgisches Gesetz über die Ausübung des Berufs der Hebamme und des Entbindungspflegers (Hamburgisches Hebammengesetz);

Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG);

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG);

Niedersächsisches Kammergesetz für die Heilberufe (Heilkammergesetz – HKG);

Niedersächsisches Gesetz über die Ausübung des Hebammenberufs (NHebG)
Heilberufsgesetz Mecklenburg-Vorpommern (Heilberufsgesetz M-V – HeilBerG);

Heilberufsgesetz (HeilBG NRW);

Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz);

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) and Thüringer Heilberufegesetz.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In FR: While other types of legal form are also available for Union investors, foreign investors only have access to the legal forms of "société d'exercice libéral" (SEL) and "société civile professionnelle" (SCP). For medical, dental and midwives services, French nationality is required. However, access by foreigners is possible within annually established quotas. For medical, dental and midwives services and services by nurses, provision through SEL à forme anonyme, à responsabilité limitée par actions simplifiée ou en commandite par actions SCP, société coopérative (for independent general and specialised practitioners only) or société interprofessionnelle de soins ambulatoires (SISA) for multidisciplinary health home (MSP) only.

Measures:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST, Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; and Code de la santé publique.

(b) Veterinary services (CPC 932)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In AT: Only nationals of a Member State of the EEA may provide veterinary services. The nationality requirement is waived for nationals of a non-Member State of the EEA where there is a Union agreement with that non-Member State of the EEA providing for national treatment with respect to investment and cross-border trade of veterinary services.

In ES: Membership in the professional association is required for the practice of the profession and requires European Union nationality, which may be waived through a bilateral professional agreement.

In FR: EEA nationality is required for the supply of veterinary services, but the nationality requirement may be waived subject to reciprocity. The legal forms available to a company providing veterinary services are limited to SCP (Société civile professionnelle) and SEL (Société d'exercice libéral). Non-discriminatory legal forms apply, however other legal forms of company provided for by French domestic law or the law of another Member State of the EEA and having their registered office, central administration or principal place of business therein may be authorised, under certain conditions.

Measures:

AT: Tierärztegesetz (Veterinary Act), BGBl. Nr. 16/1975, §3 (2) (3).

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española; Articles 62 and 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In CY: Nationality and residency condition applies for the provision of veterinary services.

In EL: EEA or Swiss nationality is required for the supply of veterinary services.

In HR: Only legal and natural persons established in a Member State for the purpose of conducting veterinary activities can supply cross border veterinary services in the Republic of Croatia. Only Union nationals can establish a veterinary practice in the Republic of Croatia.

In HU: EEA nationality is required for membership of the Hungarian Veterinary Chamber, necessary for supplying veterinary services.

Measures:

CY: Law 169/1990 as amended.

EL: Presidential Degree 38/2010, Ministerial Decision 165261/IA/2010
(Gov. Gazette 2157/B).

HR: Veterinary Act (OG 83/13, 148/13, 115/18), Articles 3 (67), Articles 105 and 121.

HU: Act CXXVII of 2012 on the Hungarian Veterinary Chamber and on the conditions how to supply Veterinary services.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In CZ: Physical presence in the territory is required for the supply of veterinary services.

In IT and PT: Residency is required for the supply of veterinary services.

In PL: Physical presence in the territory is required for the supply of veterinary services to pursue the profession of veterinary surgeon present in the territory of Poland, non-European Union nationals have to pass an exam in Polish language organised by the Polish Chambers of Veterinary Surgeons.

In SI: Only legal and natural persons established in a Member State for the purpose of conducting veterinary activities can supply cross-border veterinary services into the Republic of Slovenia.

In SK: Residency in the EEA is required for registration in the professional chamber, which is necessary for the exercise of the profession.

Measures:

CZ: Act No. 166/1999 Coll. (Veterinary Act), §58-63, 39; and

Act No. 381/1991 Coll. (on the Chamber of Veterinary Surgeons of the Czech Republic), paragraph 4.

IT: Legislative Decree C.P.S. 233/1946, Articles 7-9; and

Decree of the President of the Republic (DPR) 221/1950, paragraph 7.

PL: Law of 21st December 1990 on the Profession of Veterinary Surgeon and Chambers of Veterinary Surgeons.

PT: Decree-Law 368/91 (Statute of the Veterinary Professional Association) alterado p/ Lei 125/2015, 3 set.

SI: Pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (Rules on recognition of professional qualifications for veterinarians), Uradni list RS, št. (Official Gazette No) 71/2008, 7/2011, 59/2014 in 21/2016, Act on services in the internal market, Official Gazette RS No 21/2010.

SK: Act 442/2004 on Private Veterinary Doctors and the Chamber of Veterinary Doctors, Article 2.

(c) Retail sales of pharmaceuticals, medical and orthopaedic goods and other services provided by pharmacists (CPC 63211)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors:

In AT: The retail of pharmaceuticals and specific medical goods to the public may only be carried out through a pharmacy. Nationality of a Member State of the EEA or the Swiss Confederation is required in order to operate a pharmacy. Nationality of a Member State of the EEA or the Swiss Confederation is required for leaseholders and persons in charge of managing a pharmacy.

Measures:

AT: Apothekengesetz (Pharmacy Law), RGBl. Nr. 5/1907 as amended, §§ 3, 4, 12; Arzneimittelgesetz (Medication Act), BGBl. Nr. 185/1983 as amended, §§ 57, 59, 59a; and Medizinproduktegesetz (Medical Products Law), BGBl. Nr. 657/1996 as amended, § 99.

With respect to Investment liberalisation – National Treatment:

In DE: Only natural persons (pharmacists) are permitted to operate a pharmacy. Nationals of other countries or persons who have not passed the German pharmacy exam may only obtain a licence to take over a pharmacy which has already existed during the preceding three years.

In FR: EEA or Swiss nationality is required in order to operate a pharmacy.

Foreign pharmacists may be permitted to establish within annually established quotas. Pharmacy opening must be authorised and commercial presence including sale at a distance of medicinal products to the public by means of information society services, must take one of the legal forms which are allowed under national law on a non-discriminatory basis: société d'exercice libéral (SEL) anonyme, par actions simplifiée, à responsabilité limitée unipersonnelle or pluripersonnelle, en commandite par actions, société en noms collectifs (SNC) or société à responsabilité limitée (SARL) unipersonnelle or pluripersonnelle only.

Measures:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; German Pharmacy Act);
Bundes-Apothekerordnung;

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV)

FR: Code de la santé publique; and

Loi 90-1258 du 31 décembre 1990 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales and Loi 2015-990 du 6 août 2015.

With respect to Investment liberalisation – National Treatment:

In EL: European Union nationality is required in order to operate a pharmacy.

In HU: EEA nationality is required in order to operate a pharmacy.

In LV: In order to commence independent practice in a pharmacy, a foreign pharmacist or pharmacist's assistant, educated in a state which is not a Member State or a Member State of the EEA, must work for at least one year in a pharmacy in a Member State of the EEA under the supervision of a pharmacist.

Measures:

EL: Law 5607/1932 as amended by Laws 1963/1991 and 3918/2011.

HU: Act XCVIII of 2006 on the General Provisions Relating to the Reliable and Economically Feasible Supply of Medicinal Products and Medical Aids and on the Distribution of Medicinal Products.

LV: Pharmaceutical Law, s. 38.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In IT: The practice of the profession is possible only for natural persons enrolled in the register, as well as for juridical persons in the form of partnerships, where every partner of the company must be an enrolled pharmacist. Enrolment in the pharmacist professional register requires nationality of a Member State or residency and the practice of the profession in Italy. Foreign nationals having the necessary qualifications may enrol if they are citizens of a country with whom Italy has a special agreement, authorising the exercise of the profession, under condition of reciprocity (D. Lgsl. CPS 233/1946 Articles 7-9 and D.P.R. 221/1950 paragraphs 3 and 7). New or vacant pharmacies are authorised following a public competition. Only nationals of a Member State enrolled in the Register of pharmacists ("albo") are able to participate in a public competition.

Measures:

IT: Law 362/1991, Articles 1, 4, 7 and 9;

Legislative Decree CPS 233/1946, Articles 7-9; and

Decree of the President of the Republic (D.P.R. 221/1950, paragraphs 3 and 7).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In CY: Nationality requirement applies for the provision of retail sales of pharmaceuticals, medical and orthopaedic goods and other services provided by pharmacists (CPC 63211).

Measures:

CY: Pharmacy and Poisons Law (Chapter 254) as amended.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border services – Local presence:

In BG: Permanent residency is required for pharmacists.

Measures:

BG: Law on Medicinal Products in Human Medicine, arts. 146, 161, 195, 222, 228.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In DE, SK: Residency is required in order to obtain a licence as a pharmacist or to open a pharmacy for the retail of pharmaceuticals and certain medical goods to the public.

Measures:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; German Pharmacy Act);

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

SK: Act 362/2011 on pharmaceuticals and medical devices, Article 6; and

Act 578/2004 on healthcare providers, medical employees, professional organisation in healthcare.

Reservation No. 4 – Research and development services

Sector – sub-sector:	Research and development (R&D) services
Industry classification:	CPC 851, 853
Type of reservation:	National treatment
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

The EU: For publicly funded research and development (R&D) services benefiting from funding provided by the European Union at the European Union level, exclusive rights or authorisations may only be granted to nationals of the Member States and to juridical persons of the European Union having their registered office, central administration or principal place of business in the Union (CPC 851, 853).

For publicly funded R&D services benefiting from funding provided by a Member State exclusive rights or authorisations may only be granted to nationals of the Member State concerned and to juridical persons of the Member State concerned having their headquarters in that Member State (CPC 851, 853).

This reservation is without prejudice to this Agreement and to the exclusion of procurement by a Party or subsidies, in subparagraphs (e) and (f) of Article 18.1(2) of this Agreement.

Measures:

EU: All currently existing and all future European Union research or innovation framework programmes, including the Horizon 2020 Rules for Participation and regulations pertaining to Joint Technology Initiatives (JTIs), and the European Institute for Innovation and Technology (EIT), as well as existing and future national, regional or local research programmes.

Reservation No. 5 – Real estate services

Sector – sub-sector:	Real estate services
Industry classification:	CPC 821, 822
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In CY: For the supply of real estate services, nationality and residency condition applies.

Measures:

CY: The Real Estate Agents Law 71(1)/2010 as amended.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In CZ: Residency for natural persons and establishment for juridical persons in the Czech Republic are required to obtain the licence necessary for the provision of real estate services.

In HR: Commercial presence in EEA is required to supply real estate services.

In PT: EEA residency is required for natural persons. EEA incorporation is required for juridical persons.

Measures:

CZ: Trade Licensing Act.

HR: Real Estate Brokerage Act (OG 107/07 and 144/12), Article 2.

PT: Decree-Law 211/2004 (Articles 3 and 25), as amended and republished by Decree-Law 69/2011.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In DK: For the supply of real estate services by a natural person present in the territory of Denmark, only authorised real estate agents who are natural persons that have been admitted to the Danish Business Authority's real estate agent register may use the title of "real estate agent". The act requires that the applicant be a Danish resident or a resident of the European Union, EEA or the Swiss Confederation.

The Act on the sale of real estate is only applicable when providing real estate services to consumers. The Act on the sale of real estate does not apply to the leasing of real estate (CPC 822).

Measures:

DK: Lov om formidling af fast ejendom m.v. lov. nr. 526 af 28.05.2014 (The Act on the sale of real estate).

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In SI: In so far as Chile allows Slovenian nationals and enterprises to supply real estate agent services, Slovenia will allow nationals of Chile and enterprises to supply real estate agent services under the same conditions, in addition to the fulfilment of the following requirements: entitlement to act as a real estate agent in the country of origin, submission of the relevant document on impunity in criminal procedures, and inscription into the registry of real estate agents at the competent (Slovenian) ministry.

Measures:

SI: Real Estate Agencies Act.

Reservation No. 6 – Business services

Sector – sub-sector:	Business services – rental or leasing services without operators; services related to management consulting; technical testing and analyses; related scientific and technical consulting services; services incidental to agriculture; security services; placement services; translation and interpretation services and other business services
Industry classification:	ISIC Rev. 3.1 37, part of CPC 612, part of 621, part of 625, 831, part of 85990, 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, part of 893
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Senior management and boards of directors
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

(a) Rental or leasing services without operators (CPC 83103, CPC 831)

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In SE: To fly the Swedish flag, proof of dominating Swedish operating influence must be shown in case of foreign ownership interests in ships. Dominating Swedish operating influence means that the operation of the ship is located in Sweden and that the ship also has more than half of the shares of either Swedish ownership or ownership of persons in another EEA country. Other foreign ships may under certain conditions be granted an exemption from this rule where they are rented or leased by Swedish juridical persons through bareboat charter contracts (CPC 83103).

Measures:

SE: Sjölagen (Maritime Law) (1994:1009), Chapter 1, § 1.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In SE: Suppliers of rental or leasing services of cars and certain off-road vehicles (terrängmotorfordon) without a driver, rented or leased for a period of less than one year, are obliged to appoint someone to be responsible for ensuring, among other things, that the business is conducted in accordance with applicable rules and regulations and that the road traffic safety rules are followed. The responsible person must reside in the EEA (CPC 831).

Measures:

SE: Lag (1998: 492) om biluthyrning (Act on renting and leasing cars).

(b) Rental or leasing services and other business services related to aviation (CPC 83104)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment, and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

The EU: For rental or leasing of aircraft without crew (dry lease), aircraft used by an air carrier of the European Union are subject to applicable aircraft registration requirements. A dry lease agreement to which a European Union carrier is a party shall be subject to requirements in the European Union or national law on aviation safety, such as prior approval and other conditions applicable to the use of third countries' registered aircraft. To be registered, aircraft may be required to be owned either by natural persons meeting specific nationality criteria or by enterprises meeting specific criteria regarding ownership of capital and control (CPC 83104).

With respect to computer reservation system (CRS) services, where European Union air carriers are not accorded, by CRS services suppliers operating outside the European Union, equivalent (meaning non-discriminatory) treatment to the treatment provided by European Union CRS service suppliers to air carriers of a third country in the European Union, or where European Union CRS services suppliers are not accorded, by non-European Union air carriers, equivalent treatment to the treatment provided by air carriers in the European Union to CRS service suppliers of a third country, measures may be taken to accord the equivalent discriminatory treatment, respectively, to the non-European Union air carriers by the CRS services suppliers operating in the European Union, or to the non-European Union CRS services suppliers by European Union air carriers.

Measures:

EU: Regulation (EC) No 1008/2008 of the European Parliament and of the Council[1]; and Regulation (EC) No 80/2009 of the European Parliament and of the Council[2].

[1] Regulation (EC) No 1008/2008 of the European Parliament and of the Council of 24 September 2008 on common rules for the operation of air services in the Community (OJ EU L 293, 31.10.2008, p. 3).

[2] Regulation (EC) No 80/2009 of the European Parliament and of the Council of 14 January 2009 on a Code of Conduct for computerised reservation systems and repealing Council Regulation (EEC) No 2299/89 (OJ EU L 35, 4.2.2009, p. 47).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In BE: Private (civil) aircraft belonging to natural persons who are not nationals of a Member State of the EEA may only be registered if they are domiciled or resident in Belgium without interruption for at least one year. Private (civil) aircraft belonging to foreign legal entities not formed in accordance with the law of a member state of the EEA may only be registered if they have a seat of operations, an agency or an office in Belgium without interruption for at least one year (CPC 83104).

Measures:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

(c) Services related to management consulting – arbitration and conciliation services (CPC 86602)

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BG: For mediation, permanent or long-term residency in the Republic of Bulgaria is required for citizens of countries other than a member state of the EEA or the Swiss Confederation.

In HU: An authorisation, by means of admission into the register, by the minister in charge of the juridical system is required for the pursuit of mediation (such as arbitration and conciliation) activities which may only be granted to legal or natural persons that are established in or resident in Hungary.

Measures:

BG: Mediation Act, Art. 8.

HU: Act LV of 2002 on Mediation.

(d) Technical testing and analysis services (CPC 8676)

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In CY: The provision of services by chemists and biologists requires nationality of a Member State.

In FR: The professions of biologist are reserved for natural persons, EEA nationality required.

Measures:

CY: Registration of Chemists Law of 1988 (Law 157/1988), as amended.

FR: Code de la Santé Publique.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In BG: Establishment in Bulgaria according to the Bulgarian Commercial Act and registration in the Commercial register is required for provision of technical testing and analysis services.

For the periodical inspection for proof of technical condition of road transport vehicles, the person should be registered in accordance with the Bulgarian Commercial Act or the Non-Profit Legal Persons Act, or else be registered in another Member State of the EEA.

The testing and analysis of the composition and purity of air and water may be conducted only by the Ministry of Environment and Water of Bulgaria, or its agencies in cooperation with the Bulgarian Academy of Sciences.

Measures:

BG: Technical Requirements towards Products Act;

Measurement Act;

Clean Ambient Air Act; and

Water Act, Ordinance N-32 for the periodical inspection for proof of technical condition of road transport vehicles.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment, Local presence:

In IT: For biologists, chemical analysts, agronomists and "periti agrari", residency and enrolment in the professional register are required. Third-country nationals can enrol under condition of reciprocity.

Measures:

IT: Biologists, chemical analysts: Law 396/1967 on the profession of biologists; and Royal Decree 842/1928 on the profession of chemical analysts.

(e) Related scientific and technical consulting services (CPC 8675)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment, Local presence:

In IT: Residency or professional domicile in Italy is required for enrolment in the geologists' register, which is necessary for the practice of the professions of surveyor or geologist in order to provide services relating to the exploration and the operation of mines, etc. Nationality of a Member State is required; however, foreigners may enrol under condition of reciprocity.

Measures:

IT: Geologists: Law 112/1963, Articles 2 and 5; D.P.R. 1403/1965, Article 1.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BG: For natural persons, nationality and residency of a Member State of the EEA or the Swiss Confederation is required in order to execute functions pertinent to geodesy, cartography and cadastral surveying. For legal entities, trade registration under the legislation of a Member State of the EEA or the Swiss Confederation is required.

Measures:

BG: Cadastre and Property Register Act; and Geodesy and Cartography Act.

With respect to Investment liberalisation – National Treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In CY: Nationality requirement applies for the provision of relevant services.

Measures:

CY: Law 224/1990 as amended.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In FR: For exploration and prospecting services establishment is required. This requirement may be waived for scientific researchers, by decision of the Minister of scientific research, in agreement with the Minister of Foreign affairs.

Measures:

FR: Loi 46-942 du 7 mai 1946 and décret n°71-360 du 6 mai 1971.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In HR: Services of basic geological, geodetic and mining consulting as well as related environmental protection consulting services in the territory of Croatia can be carried out only jointly with or through domestic juridical persons.

Measures:

HR: Ordinance on requirements for issuing approvals to juridical persons for performing professional environmental protection activities (OG No. 57/10), Arts. 32-35.

(f) Services incidental to agriculture (part of CPC 88)

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment, Local presence:

In IT: For biologists, chemical analysts, agronomists and "periti agrari", residency and enrolment in the professional register are required. Third-country nationals can enrol under condition of reciprocity.

Measures:

IT: Biologists, chemical analysts: Law 396/1967 on the profession of biologists; and Royal Decree 842/1928 on the profession of chemical analysts.

With respect to Investment liberalisation – Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – Most-favoured-nation treatment:

In PT: The professions of biologist, chemical analyst and agronomist are reserved for natural persons. For third-country nationals, reciprocity regime applies in the case of engineers and technical engineers (and not a citizenship requirement). For biologists, there is not a citizenship requirement nor a reciprocity requirement.

Measures:

PT: Decree Law 119/92 alterado p/ Lei 123/2015, 2 set. (Ordem Engenheiros);

Law 47/2011 alterado p/ Lei 157/2015, 17 set. (Ordem dos Engenheiros Técnicos); and

Decree Law 183/98 alterado p/ Lei 159/2015, 18 set. (Ordem dos Biólogos).

(g) Security Services (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In IT: Nationality of a Member State and residency is required in order to obtain the necessary authorisation to supply security guard services and the transport of valuables.

In PT: The provision of security services by a foreign supplier on a cross-border basis is not allowed.

A nationality requirement exists for specialised personnel.

Measures:

IT: Law on public security (TULPS) 773/1931, Articles 133-141; Royal Decree 635/1940, Article 257.

PT: Law 34/2013 alterada p/ Lei 46/2019, 16 maio; and Ordinance 273/2013 alterada p/ Portaria 106/2015, 13 abril.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In DK: Residence requirement for individuals applying for an authorisation to provide security services.

Residence is also required for managers and the majority of members of the board of a legal entity applying for an authorisation to conduct security services. However, residence for management and boards of directors is not required to the extent it follows from international agreements or orders issued by the Minister for Justice.

Measures:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 nr. 112 om vagtvirksomhed.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In EE: Residency is required for security guards.

Measures:

EE: Turvaseadus (Security Act) § 21, § 22.

(h) Placement Services (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment (applies to the regional level of government):

In BE: In all Regions in Belgium, a company having its head office outside the EEA has to demonstrate that it supplies placement services in its country of origin. In the Walloon Region, a specific type of legal entity (régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique) is required to supply placement services. A company having its head office outside the EEA has to demonstrate that it fulfils the conditions as set out in the Decree (for instance on the type of legal entity). In the German-speaking community, a company having its head office outside the EEA has to fulfil the admission criteria established by the mentioned Decree (CPC 87202).

Measures:

BE: Flemish Region: Article 8, § 3, Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling.

Walloon Region: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Decree of 3 April 2009 on registration of placement agencies), Article 7; and Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Decision of the Walloon Government of 10 December 2009 implementing the Decree of 3 April 2009 on registration of placement agencies), Article 4.

German-speaking community: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, Article 6.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In DE: Nationality of a Member State of the EEA or a commercial presence in the European Union is required in order to obtain a licence to operate as a temporary employment agency (pursuant to s. 3 paragraphs 3 to 5 of this Act on temporary agency work (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz). The Federal Ministry of Labour and Social Affairs may issue a regulation concerning the placement and recruitment of non-EEA personnel for specified professions e.g. for health and care related professions. The licence or its extension shall be refused if establishments, parts of establishments or ancillary establishments which are not located in the EEA are intended to execute the temporary employment (pursuant to Sec. 3 paragraph 2 of the Act on temporary agency work (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz).

In ES: Prior to the start of the activity, placement agencies are required to submit a sworn statement certifying the fulfilment of the requirements stated by the current legislation (CPC 87201, 87202).

Measures:

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG);

Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; Social Code, Book Three) – Employment Promotion;

Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; Ordinance on the Employment of Foreigners).

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

(i) Translation and interpretation services (CPC 87905)

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In BG: To carry out official translation activities foreign natural persons are required to hold a permit for long-term, prolonged or permanent residency in the Republic of Bulgaria.

Measures:

BG: Regulation for the legalisation, certification and translation of documents.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In CY: Registration to the Register of Sworn Translators of the Council of Registration of Sworn Translators is necessary for the provision of official translation and certification services. Nationality requirement applies.

In HR: EEA nationality is required for certified translators.

Measures:

CY: The Registration and Regulation of Certified Translator Services Law of 2019 (45(I)/2019) as amended.

HR: Ordinance on permanent court interpreters (OG 88/2008), Article 2.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In FI: Residency in the EEA is required for certified translators.

Measures:

FI: Laki auktorisoiduista kääntäjistä (Act on Authorised Translators) (1231/2007), 2 § paragraph 1).

(j) Other business services (part of CPC 612, part of 621, part of 625, 87901, 87902, 88493, part of 893, part of 85990, 87909, ISIC 37)

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In SE: Establishment is required for Pawn-shops (part of CPC 87909).

Measures:

SE: Pawn shop act (1995:1000).

With respect to Investment liberalisation – National Treatment:

In PT: Nationality of a Member State is required for the provision of collection agency services and credit reporting services (CPC 87901, 87902).

Measures:

PT: Law 49/2004.

With respect to Investment liberalisation – National Treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In CZ: Auction services are subject to licence. To obtain a licence (for the supply of voluntary public auctions), a company must be incorporated in the Czech Republic and a natural person is required to obtain a residency permit, and the company, or natural person must be registered in the Commercial Register of the Czech Republic (part of CPC 612, part of 621, part of 625, part of 85990).

Measures:

CZ: Act no.455/1991 Coll.;

Trade Licence Act; and

Act no. 26/2000 Coll., on public auctions.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In CZ: Only an authorised package company is allowed to supply services relating to packaging take-back and recovery and must be established as juridical person (CPC 88493, ISIC 37).

Measures:

CZ: Act. 477/2001 Coll. (Packaging Act) paragraph 16.

Reservation No. 7 – Construction Services

Sector – sub-sector:	Construction and related engineering services
Industry classification:	CPC 51
Type of reservation:	National treatment
Chapter:	Investment liberalisation; Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

In CY: Nationality requirement.

Measure:

CY: The Registration and Control of Contractors of Building and Technical Works Law of 2001 (29 (I) / 2001), Articles 15 and 52.

Reservation No. 8 – Distribution services

Sector – sub-sector:	Distribution services – general, distribution of tobacco
Industry classification:	CPC 3546, part of 621, 6222, 631, part of 632
Type of reservation:	National treatment
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation; Cross-Border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

(a) Distribution services (CPC 3546, 631, 632 except 63211, 63297, 62276, part of 621)

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In CY: Nationality requirement exists for distribution services provided by pharmaceutical representatives (CPC 62117).

Measures:

CY: Law 74(I) 2020 as amended.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In LT: The distribution of pyrotechnics is subject to licensing. Only juridical persons of the European Union may obtain a licence (CPC 3546).

Measures:

LT: Law on Supervision of Civil Pyrotechnics Circulation (23 March 2004. No. IX-2074).

(b) Distribution of tobacco (part of CPC 6222, 62228, part of 6310, 63108)

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In ES: Establishment is subject to a Member State nationality requirement. Only natural persons may operate as a tobacconist. Each tobacconist cannot obtain more than one licence (CPC 63108).

In FR: Nationality requirement for tobacconists (buraliste) (part of CPC 6222, part of 6310).

Measures:

ES: Law 14/2013 of 27 September 2014.

FR: Code général des impôts.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In AT: Authorisations are given with priority to nationals of a Member State of the EEA (CPC 63108).

Measures:

AT: Tobacco Monopoly Act 1996, § 5 and § 27.

With respect to Cross-border trade in services – National treatment:

In IT: In order to distribute and sell tobacco, a licence is needed. The licence is granted through public procedures. The granting of licences is subject to an economic needs test. Main criteria: population and geographical density of existing selling points (part of CPC 6222, part of 6310).

Measures:

IT: Legislative Decree 184/2003;

Law 165/1962;

Law 3/2003;

Law 1293/1957;

Law 907/1942; and

Decree of the President of the Republic (D.P.R.) 1074/1958.

Reservation No. 9 – Education services

Sector – sub-sector:	Education services (privately funded)
Industry classification:	CPC 921, 922, 923, 924
Type of reservation:	National treatment
	Senior management and boards of directors
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation; Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors:

In CY: Nationality of a Member State is required for owners and majority shareholders in a privately funded school. Nationals of Chile may obtain authorisation from the Minister of Education in accordance with the specified form and conditions.

Measures:

CY: Private Schools Law of 2019 (N. 147(I)/2019), as amended; The Institutions of Tertiary Education Law 1996 (N. 67(I)/1996) as amended; and the Private Universities (Establishment, Operation and Control) Law 2005 (N. 109(I)/2005) as amended.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BG: Privately funded primary and secondary education services may only be supplied by authorised Bulgarian enterprises (commercial presence is required). Bulgarian kindergartens and schools having foreign participation may be established or transformed at the request of associations, or corporations, or enterprises of Bulgarian and foreign natural or legal entities, duly registered in Bulgaria, by decision of the Council of Ministers on a motion by the Minister of Education and Science. Foreign owned kindergartens and schools may be established or transformed at the request of foreign legal entities in accordance with international agreements and conventions and under the provisions above. Foreign higher education institutions cannot establish subsidiaries in the territory of Bulgaria. Foreign higher education institutions may open faculties, departments, institutes and colleges in Bulgaria only within the structure of Bulgarian high schools and in cooperation with them (CPC 921, 922).

Measures:

BG: Pre-school and School Education Act; and

Law for the Higher Education, paragraph 4 of the additional provisions.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Local presence:

In SI: Privately funded elementary schools may be founded by Slovenian natural or juridical persons only. The service supplier must establish a registered office or branch office (CPC 921).

Measures:

SI: Organisation and Financing of Education Act (Official Gazette of Republic of Slovenia, no. 12/1996) and its revisions, Article 40.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In CZ and SK: Establishment in a Member State is required to apply for state approval to operate as a privately funded higher education institution. This reservation does not apply to post-secondary technical and vocational education services (CPC 92310).

Measures:

CZ: Act No. 111/1998, Coll. (Higher Education Act), § 39; and

Act No. 561/2004 Coll. on Pre-school, Basic, Secondary, Tertiary Professional and Other Education (the Education Act).

SK: Law No. 131 of 21 February 2002 on Universities.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – Local presence:

In EL: Nationality of a Member State is required for owners and a majority of the members of the board of directors in privately funded primary and secondary schools, and for teachers in privately funded primary and secondary education (CPC 921, 922). Education at university level shall be provided exclusively by institutions which are fully self-governed public law juridical persons. However, Law 3696/2008 permits the establishment by European Union residents (natural or juridical persons) of private tertiary education institutions granting certificates which are not recognised as being equivalent to university degrees (CPC 923).

Measures:

EL: Laws 682/1977, 284/1968, 2545/1940, Presidential Decree 211/1994 as amended by Presidential Decree 394/1997, Constitution of Hellas, Article 16, paragraph 5 and Law 3549/2007.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In FR: Nationality of a Member State is required in order to teach in a privately funded educational institution (CPC 921, 922, 923). However, nationals of Chile may obtain an authorisation from the relevant competent authorities in order to teach in primary, secondary and higher level educational institutions. Nationals of Chile may also obtain an authorisation from the relevant competent authorities in order to establish and operate or manage primary, secondary or higher level educational institutions. Such authorisation is granted on a discretionary basis.

Measures:

FR: Code de l'éducation.

With respect to Investment – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In MT: Service suppliers seeking to provide privately funded higher or adult education services must obtain a licence from the Ministry of Education and Employment. The decision on whether to issue a licence may be discretionary (CPC 923, 924).

Measures:

MT: Legal Notice 296 of 2012.

Reservation No. 10 – Environmental services

Sector – sub-sector:	Environmental services – processing and recycling of used batteries and accumulators, old cars and waste from electrical and electronic equipment; protection of ambient air and climate cleaning services of exhaust gases
Industry classification:	Part of CPC 9402, 9404
Type of reservation:	Local presence
Chapter:	Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

In SE: Only entities established in Sweden or having their principal seat in Sweden are eligible for accreditation to perform control services of exhaust gas (CPC 9404).

In SK: For processing and recycling of used batteries and accumulators, waste oils, old cars and waste from electrical and electronic equipment, incorporation in the EEA is required (residency requirement) (part of CPC 9402).

Measures:

SE: The Vehicles Act (2002:574).

SK: Act 79/2015 on Waste.

Reservation No. 11 – Health services and social services

Sector – sub-sector: Health services and social services

Industry classification: CPC 931, 933

Type of reservation: National treatment

Chapter: Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Level of government: EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In FR: For hospital and ambulance services, residential health facilities (other than hospital services) and social services, an authorisation is necessary in order to exercise management functions. The authorisation process takes into account the availability of local managers.

Measures:

FR: Loi n° 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales,
Loi n° 2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la Loi n° 2009-879 dite HPST,
Loi n° 47-1775 portant statut de la coopération; and Code de la santé publique.

Reservation No. 12 – Tourism and travel related services

Sector – sub-sector:	Tourism and travel related services – hotels, restaurants and catering; travel agencies and tour operators services (including tour managers); tourist guides services
Industry classification:	CPC 641, 642, 643, 7471, 7472
Type of reservation:	National treatment
	Senior management and boards of directors
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation; Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment:

In BG: Tour operation or travel agency services may be provided by a person established in the EEA if, upon establishment in the territory of Bulgaria, the said person presents a copy of a document certifying the right thereof to practice that activity and a certificate or another document issued by a credit institution or an insurer containing data of the existence of insurance covering the liability of the said person for damage which may ensue as a result of a culpable non-fulfilment of professional duties. The number of foreign managers may not exceed the number of managers who are Bulgarian nationals, in cases where the public (state or municipal) share in the equity capital of a Bulgarian company exceeds 50 %. EEA nationality requirement for tourist guides (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Measures:

BG: Law for Tourism, Articles 61, 113 and 146.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In CY: A licence to establish and operate a tourism and travel company or agency, as well as the renewal of an operating licence of an existing company or agency, shall be granted only to European Union natural or juridical persons. No non-resident company, except those established in another Member State, can provide in the Republic of Cyprus, on an organised or permanent basis, the activities referred to under Article 3 of the abovementioned Law, unless represented by a resident company. The provision of tourist guide services and travel agencies and tour operators services requires nationality of a Member State (CPC 7471, 7472).

Measures:

CY: The Tourism and Travel Offices and Tourist Guides Law 1995 (Law 41(I)/1995) as amended).

With respect to Investment liberalisation –National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In EL: Third-country nationals have to obtain a diploma from the Tourist Guide Schools of the Greek Ministry of Tourism, in order to be entitled to the right of practicing the profession. By exception, the right of practicing the profession can be temporarily (up to one year) accorded to third-country nationals under certain explicitly defined conditions, by way of derogation from the above-mentioned provisions, in the event of the confirmed absence of a tourist guide for a specific language.

Measures:

EL: Presidential Degree 38/2010, Ministerial Decision 165261/IA/2010 (Gov. Gazette 2157/B), Article 50 of the law 4403/2016, Article 47 of the law 4582/2018 (Gov. Gazette 208/A).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In ES (for ES applies also to the regional level of government): Nationality of a Member State is required for the provision of tourist guide services (CPC 7472).

In HR: EEA nationality is required for hospitality and catering services in households and rural homesteads (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Measures:

ES: Andalucía: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía;

Aragón: Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón;

Cantabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, Article 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turístico-informativas privadas;

Castilla y León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Castilla la Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Cataluña: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, Article 88;

Comunidad de Madrid: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Comunidad Valenciana: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Extremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicia: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guias de turismo y turismo activo;

Illes Balears: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares;

Islas Canarias: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, Article 5;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja;

Navarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto. Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra.

Principado de Asturias: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias; and

Región de Murcia: Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior.

HR: Hospitality and Catering Industry Act (OG 138/06, 152/08, 43/09, 88/10 i 50/12); and Act on Provision of Tourism Services (OG No. 68/07 and 88/10).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In HU: The supply of travel agent and tour operator services, and tourist guide services on a cross-border basis is subject to a licence issued by the Hungarian Trade Licensing Office. Licences are reserved to EEA nationals and juridical persons having their seats in the EEA (CPC 7471, 7472).

In IT (applies also to the regional level of government): tourist guides from non-European Union countries need to obtain a specific licence from the region in order to act as a professional tourist guide. Tourist guides from Member States can work freely without the requirement for such a licence. The licence is granted to tourist guides demonstrating adequate competence and knowledge (CPC 7472).

Measures:

HU: Act CLXIV of 2005 on Trade, Government Decree No. 213/1996 (XII.23.) on Travel Organisation and Agency Activities.

IT: Law 135/2001 Articles 7.5 and 6; and Law 40/2007 (DL 7/2007).

Reservation No. 13 – Recreational, cultural and sporting services

Sector – sub-sector:	Recreational services; other sporting services
Industry classification:	CPC 962, part of 96419
Type of reservation:	National treatment
	Senior management and boards of directors
Chapter:	Investment liberalisation; Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

(a) News and press agencies (CPC 962)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors:

In CY: Establishment and operation of press agencies/sub-agencies in Cyprus is granted only to citizens of Cyprus or EU citizens or to legal entities governed by citizens of Cyprus or EU citizens.

Measures:

CY: Press Law (N.145/89) as amended.

(b) Other sporting services (CPC 96419)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment:

In AT (applies to the regional level of government): The operation of ski schools and mountain guide services is governed by the laws of the Bundesländer. The provision of these services may require nationality of a Member State of the EEA. Enterprises may be required to appoint a managing director who is a national of a Member State of the EEA.

Measures:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBL. Nr. 53/97;

Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 25/98;

NÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 5710;

OÖ- Sportgesetz, LGBl. Nr. 93/1997;

Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. Nr. 83/89;

Salzburger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 76/81;

Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. Nr. 58/97;

Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 53/76;

Tiroler Schischulgesetz. LGBL. Nr. 15/95;

Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. Nr. 7/98;

Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. Nr. 55/02 §4 (2)a;

Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 54/02; and

Wien: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. Nr. 37/02.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In CY: Nationality requirement for the establishment of a dance school and nationality requirement for physical instructors.

Measures:

CY: Law 65(I)/1997 as amended; and

Law 17(I)/1995 as amended.

Reservation No. 14 – Transport services and services auxiliary to transport services

Sector – sub-sector:	Transport services – fishing and water transportation – any other commercial activity undertaken from a ship; water transportation and auxiliary services for water transport; rail transport and auxiliary services to rail transport; road transport and services auxiliary to road transport; services auxiliary to air transport services
Industry classification:	ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 86751, 86754, 8730, 882
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Senior management and boards of directors
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation; Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

(a) Maritime transport and auxiliary services for maritime transport. Any commercial activity undertaken from a ship (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 721, Part of 742, 745, 74540, 74520, 74590, 882)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors; Cross-border trade in services – National treatment:

In BG: The carriage and any activities related to hydraulic-engineering and underwater technical works, prospecting and extraction of mineral and other inorganic resources, pilotage, bunkering, receipt of waste, water-and-oil mixtures and other such, performed by vessels in the internal waters, and the territorial sea of Bulgaria, may only be performed by vessels flying the Bulgarian flag or vessels flying the flag of another Member State.

Nationality requirement for supporting services. The master and the chief engineer of the vessel shall mandatorily be nationals of a Member State of the EEA, or of the Swiss Confederation (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Measures:

BG: Merchant Shipping Code; Law For the Sea Water, Inland Waterways and Ports of the Republic of Bulgaria; Ordinance for the condition and order for selection of Bulgarian carriers for carriage of passengers and cargoes under international treaties; and Ordinance 3 for servicing of unmanned vessels.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In DK: Pilotage-providers may only conduct pilotage service in Denmark if they are domiciled in the EEA and registered and approved by the Danish Authorities in accordance with the Danish Act on Pilotage (CPC 74520).

Measures:

DK: Danish Pilotage Act, §18.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In DE (applies also to the regional level of government): A vessel that does not belong to a national of a Member State may only be used for activities other than transport and auxiliary services in the German federal waterways after specific authorisation. Waivers for non-European Union vessels may only be granted if no European Union vessels are available or if they are available under very unfavourable conditions, or on the basis of reciprocity. Waivers for vessels flying under Chilean flag may be granted on the basis of reciprocity (§ 2 paragraph 3 KüSchVO). All activities falling within the scope of the pilot law are regulated and accreditation is restricted to nationals of the EEA or the Swiss Confederation. Provision and operation of facilities for pilotage is restricted to public authorities or companies, which are designated by them.

For rental or leasing of seagoing vessels with or without operators, and for rental or leasing without operator of non-seagoing vessels, the conclusion of contracts for freight transport by ships flying a foreign flag or the chartering of such vessels may be restricted, depending on the availability of ships flying under the German flag or the flag of another Member State.

Transactions between residents and non-residents within the economic area may be restricted (Water transport, Supporting services for water transport, Rental of ships, Leasing services of ships without operators (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)), if they concern:

(i) rental of inland waterway transport vessels, which are not registered in the economic area;

(ii) transport of freight with such inland waterway transport vessels; or

(iii) towing services by such inland waterway transport vessels.

Measures:

DE: Gesetz über das Flaggenrecht der Seeschiffe und die Flaggenführung der Binnenschiffe (Flaggenrechtsgesetz; Flag Protection Act);

Verordnung über die Küstenschifffahrt (KüSchV);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Binnenschiffahrt (Binnenschiffahrtsaufgabengesetz – BinSchAufgG);

Verordnung über Befähigungszeugnisse in der Binnenschiffahrt (Binnenschifferpatentverordnung – BinSchPatentV);

Gesetz über das Seelotswesen (Seelotsgesetz – SeeLG);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Seeschiffahrt (Seeaufgabengesetz – SeeAufgG); and

Verordnung zur Eigensicherung von Seeschiffen zur Abwehr äußerer Gefahren (See-Eigensicherungsverordnung – SeeEigensichV).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In FI: Supporting services for maritime transport when provided in Finnish maritime waters are reserved to fleets operating under the national, European Union or Norwegian flag (CPC 745).

Measures:

FI: Merilaki (Maritime Act) (674/1994); and

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Act on the Right to Carry on a Trade) (122/1919), § 4.

(b) Rail transport and auxiliary services to rail transport (CPC 711, 743)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BG: Only nationals of a Member State may provide rail transport or supporting services for rail transport in Bulgaria. A licence to carry out passenger or freight transportation by rail is issued by the Minister of Transport to railway operators registered as traders (CPC 711, 743).

Measures:

BG: Law for Railway Transport, Articles 37, 48.

(c) Road transport and services auxiliary to road transport (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment, and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In AT (with respect also to Most-favoured-nation treatment): For passenger and freight transportation, exclusive rights or authorisations may only be granted to nationals of the Contracting Parties of the EEA and to juridical persons of the European Union having their headquarters in Austria. Licences are granted on non–discriminatory terms, under condition of reciprocity (CPC 712).

Measures:

AT: Güterbeförderungsgesetz (Goods Transportation Act), BGBl. Nr. 593/1995; § 5;

Gelegenheitsverkehrsgesetz (Occasional Traffic Act), BGBl. Nr. 112/1996; § 6; and

Kraftfahrliniengesetz (Law on Scheduled Transport), BGBl. I Nr. 203/1999 as amended, §§ 7 and 8.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In EL: For operators of road freight transport services. In order to engage in the occupation of road freight transport operator a Hellenic licence is needed. Licences are granted on non-discriminatory terms, under condition of reciprocity (CPC 7123).

Measures:

EL: Licensing of road freight transport operators: Greek law 3887/2010 (Government Gazette A' 174), as amended by Article 5 of law 4038/2012 (Government Gazette A' 14).

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In CZ: Establishment in the Czech Republic is required.

Measures:

CZ: Act no. 111/1994. Coll. on Road Transport.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In SE: In order to engage in the occupation of road transport operator, a Swedish licence is needed. Criteria for receiving a taxi licence include that the company has appointed a natural person to act as the transport manager (a *de facto* residency requirement – see the Swedish reservation on types of establishment).

Criteria for receiving a licence for other road transport operators require that the company be established in the European Union, have an establishment situated in Sweden and have appointed a natural person to act as the transport manager, who must be resident in the European Union.

Measures:

SE: Yrkestrafiklag (2012:210) (Act on professional traffic);

Yrkestrafikförordning (2012:237) (Government regulation on professional traffic);

Taxitrafiklag (2012:211) (Act on Taxis); and

Taxitrafikförordning (2012:238) (Government regulation on taxis).

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In SK: A taxi service concession and a permit for the operation of taxi dispatching can be granted to a person who has a residence or place of establishment in the territory of the Slovak Republic or in another EEA Member State.

Measures:

SK: Act 56/2012 Coll. on Road Transport

(d) Services auxiliary to air transport services

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In EU: For groundhandling services, establishment within the European Union territory may be required. Reciprocity is required.

Measures:

EU: Council Directive 96/67/EC of 15 October 1996[1].

[1] Council Directive 96/67/EC of 15 October 1996 on access to the groundhandling market at Community airports (OJ EU L 272, 25.10.1996, p. 36).

In BE (applies also to the regional level of government): For groundhandling services, reciprocity is required.

Measures:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (Article 18);

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (Article 14); and

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (Article14).

(e) Supporting services for all modes of transport (part of CPC 748)

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

The EU (applies also to the regional level of government): Customs clearance services may only be provided by European Union residents or juridical persons established in the European Union.

Measures:

EU: Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council[1].

[1] Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council of 9 October 2013 laying down the Union Customs Code (OJ EU L 269, 10.10.2013, p. 1).

(f) Provision of combined transport services

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

The EU (applies also to the regional level of government): With the exception of FI: only hauliers established in a Member State who meet the conditions of access to the occupation and access to the market for transport of goods between Member States may, in the context of a combined transport operation between Member States, carry out initial or final road haulage legs which form an integral part of the combined transport operation and which may or may not include the crossing of a frontier. Limitations affecting any given modes of transport apply.

Necessary measures can be taken to ensure that the motor vehicle taxes applicable to road vehicles routed in combined transport are reduced or reimbursed.

Measures:

EU: Council Directive 1992/106/EEC[1].

[1] Council Directive 92/106/EEC of 7 December 1992 on the establishment of common rules for certain types of combined transport of goods between Member States (OJ EU L 368, 17.12.1992, p. 38).

Reservation No. 15 – Mining and Energy related activities

Sector – sub-sector:	Mining and quarrying – energy producing materials; mining and quarrying – metal ores and other mining; Energy related activities – production, transmission and distribution on own account of electricity, gas, steam and hot water; pipeline transportation of fuels; storage and warehouse of fuels transported through pipelines; and services incidental to energy distribution
Industry classification:	ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, part of 742, 8675, 883, 887
Type of reservation:	National treatment
	Senior management and boards of directors
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation; Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

(a) Mining and quarrying (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12: CPC 5115, 7131, 8675, 883)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In BG: The activities of prospecting or exploration of underground natural resources on the territory of the Republic of Bulgaria, in the continental shelf and in the exclusive economic zone in the Black Sea are subject to permission, while the activities of extraction and exploitation are subject to concession granted under the Underground Natural Resources Act.

It is forbidden for companies registered in preferential tax treatment jurisdictions (that is, offshore zones) or related, directly or indirectly, to such companies to participate in open procedures for granting permits or concessions for prospecting, exploration or extraction of natural resources, including uranium and thorium ores, as well as to operate an existing permit or concession which has been granted, as such operations are precluded, including the possibility to register the geological or commercial discovery of a deposit as a result of exploration.

The mining of uranium ore is closed by Decree of the Council of Ministers No. 163 of 20 August 1992.

With regard to exploration and mining of thorium ore, the general regime of permits and concessions applies. Decisions to allow the exploration or mining of thorium ore are taken on a non-discriminatory individual case-by-case basis.

According to Decision of the National Assembly of the Republic of Bulgaria of 18 January 2012 (ch. 14 June 2012) any usage of hydraulic fracturing technology that is, fracking, for activities of prospecting, exploration or extraction of oil and gas is forbidden.

Exploration and extraction of shale gas is forbidden (ISIC 10, 11, 12, 13, 14).

Measures:

BG: Underground Natural Resources Act;

Concessions Act;

Law on Privatisation and Post-Privatisation Control;

Safe Use of Nuclear Energy Act; Decision of the National Assembly of the Republic of Bulgaria of 18 January 2012; Economic and Financial Relations with Companies Registered in Preferential Tax Treatment Jurisdictions, the Persons Controlled Thereby and Their Beneficial Owners Act; and Subsurface Resources Act.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In CY: The Council of Ministers may refuse to allow the activities of prospection, exploration and exploitation of hydrocarbons to be carried out by any entity which is effectively controlled by Chile or by nationals of Chile. After the granting of an authorisation, no entity may come under the direct or indirect control of Chile or a national of Chile without the prior approval of the Council of Ministers. The Council of Ministers may refuse to grant an authorisation to an entity which is effectively controlled by Chile or by a national of Chile, if Chile does not grant entities of the Republic of Cyprus or entities of Member States as regards access to and exercise of the activities of prospecting, exploring for and exploiting hydrocarbons, treatment comparable to that which the Republic of Cyprus or Member State grants entities from Chile (ISIC Rev 3.1 1110).

Measures:

CY: The Hydrocarbons (Prospection, Exploration and Exploitation Law) of 2007, (Law 4(I)/2007) as amended.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border services – Local presence:

In SK: For mining, activities related to mining and geological activity, incorporation in the EEA is required (no branching). Mining and prospecting activities covered by Act of the Slovak Republic 44/1988 on protection and exploitation of natural resources are regulated on a non-discriminatory basis, including through public policy measures seeking to ensure the conservation and protection of natural resources and the environment such as the authorisation or prohibition of certain mining technologies. For greater certainty, such measures include the prohibition of the use of cyanide leaching in the treatment or refining of minerals, the requirement of a specific authorisation in the case of fracking for activities of prospecting, exploration or extraction of oil and gas, as well as prior approval by local referendum in the case of nuclear/radioactive mineral resources. This does not increase the non-conforming aspects of the existing measure for which the reservation is taken.
(ISIC 10, 1112, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675 and 883).

Measures:

SK: Act 51/1988 on Mining, Explosives and State Mining Administration; and Act 569/2007 on Geological Activity, Act 44/1988 on protection and exploitation of natural resources.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In FI: The exploration for and exploitation of mineral resources are subject to a licensing requirement, which is granted by the Government in relation to the mining of nuclear material. A permit of redemption for a mining area is required from the Government. Permission may be granted to a natural person resident in the EEA or a juridical person established in the EEA (ISIC Rev. 3.1 120, CPC 5115, 883, 8675).

In IE: Exploration and mining companies operating in Ireland are required to have a presence there. In the case of minerals exploration, there is a requirement that companies (Irish and foreign) employ either the services of an agent or a resident exploration manager in Ireland while work is being undertaken. In the case of mining, it is a requirement that a State Mining Lease or Licence be held by a company incorporated in Ireland. There are no restrictions as to ownership of such a company (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 13, 3.1 14, CPC 883).

In LT: All subsurface mineral resources (energy, metals, industrial and construction minerals) in Lithuania are of exclusive state-ownership. Licences of geological exploration or exploitation of mineral resources may be granted to a natural person resident in the EU and in the EEA or a juridical person established in the EU and in the EEA.

Measures:

FI: Kaivoslaki (Mining Act) (621/2011); and

Ydinenergialaki (Nuclear Energy Act) (990/1987).

IE: Minerals Development Acts 1940 – 2017; and Planning Acts and Environmental Regulations.

LT: The Constitution of the Republic of Lithuania, 1992; last amendment 21 of March 2019 No. XIII-2004; The Underground Law No. I-1034, 1995, new redaction from 10 of April 2001 No. IX-243, last amendment 14 of April 2016 No XII-2308.

With respect only to Investment – National treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In SI: The exploration for and exploitation of mineral resources, including regulated mining services, are subject to establishment in or citizenship of the EEA, the Swiss Confederation or an OECD Member (ISIC Rev. 3.1 10, ISIC Rev. 3.1 11, ISIC Rev. 3.1 12, ISIC Rev. 3.1 13, ISIC Rev. 3.1 14, CPC 883, CPC 8675).

Measures:

SI: Mining Act 2014.

(b) Production, transmission and distribution on own account of electricity, gas, steam and hot water; pipeline transportation of fuels; storage and warehouse of fuels transported through pipelines; services incidental to energy distribution (ISIC Rev. 3.1 40, 401, CPC 63297, 713, part of 742, 74220, 887)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In AT: With regard to the transportation of gas authorisation is only granted to nationals of a Member State of the EEA domiciled in the EEA. Enterprises and partnerships must have their seat in the EEA. The operator of the network must appoint a Managing Director and a Technical Director who is responsible for the technical control of the operation of the network, both of whom must be nationals of a member state of the EEA. With regard to the activity performed by a balance responsible party authorisation is only granted to Austrian citizens or citizens of another Member State of the EU or the EEA.

The competent authority may waive the nationality and domiciliation requirements where the operation of the network is considered to be in the public interest.

For the transportation of goods other than gas and water, the following applies:

(i) with regard to natural persons, authorisation is only granted to EEA-nationals who must have a seat in Austria; and

(ii) enterprises and partnerships must have their seat in Austria. An Economic Needs Test or interest test is applied. Cross border pipelines must not jeopardise Austria's security interests and its status as a neutral country. Enterprises and partnerships have to appoint a managing director who must be a national of a member state of the EEA. The competent authority may waive the nationality and seat requirements if the operation of the pipeline is considered to be in the national economic interest (CPC 713).

Measures:

AT: Rohrleitungsgesetz (Law on Pipeline Transport), BGBl. Nr. 411/1975 as amended, §§ 5, 15;

Gaswirtschaftsgesetz 2011 (Gas Act), BGBl. I Nr. 107/2011 as amended, §§ 43, 44, 90, 93.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of director and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In AT (applies only to the regional level of government): With regard to transmission and distribution of electricity, authorisation is only granted to nationals of a Member State of the EEA domiciled in the EEA. If the operator appoints a managing director or a leaseholder, the domicile requirement is waived.

Juridical persons (enterprises) and partnerships must have their seat in the EEA. They must appoint a managing director or a leaseholder, both of whom must be nationals of a Member State of the EEA domiciled in the EEA.

The competent authority may waive the domicile and nationality requirements where the operation of the network is considered to be in the public interest (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 887).

Measures:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBl. Nr. 59/2006 as amended;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBl. Nr. 7800/2005 as amended;

Oberösterreichisches Elektrizitätswirtschafts- und – organisationsgesetz 2006), LGBl. Nr. 1/2006 as amended;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBl. Nr. 75/1999 as amended;

Tiroler Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012, LGBl. Nr. 134/2011 as amended;

Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz, LGBl. Nr. 59/2003 as amended;

Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz 2005 – WElWG 2005, LGBl. Nr. 46/2005 as amended;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBl. Nr. 70/2005 as amended;

Kärntner Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBl. Nr. 24/2006 as amended.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In CZ: For electricity generation, transmission, distribution, trading, and other electricity market operator activities, as well as gas generation, transmission, distribution, storage and trading, as well as heat generation and distribution, authorisation is required. Such authorisation may only be granted to a natural person with a residence permit or a juridical person established in the European Union (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 63297, 742, 887).

In LT: The licences for transmission, distribution, public supply and organising of trade of electricity may only be issued to juridical persons established in the Republic of Lithuania or branches of foreign juridical persons or other organisations of another Member State established in the Republic of Lithuania. The permits to generate electricity, develop electricity generation capacities and build a direct line may be issued to individuals with residency in the Republic of Lithuania or to juridical persons established in the Republic of Lithuania, or to branches of juridical persons or other organisations of another Member State established in the Republic of Lithuania. This reservation does not apply to consultancy services related to the transmission and distribution on a fee or contract basis of electricity (ISIC Rev. 3.1 401, CPC 887).

In the case of fuels, establishment is required. Licences for transmission and distribution, storage of fuels and liquefaction of natural gas may only be issued to juridical persons established in the Republic of Lithuania or branches of juridical persons or other organisations (subsidiaries) of another Member State established in the Republic of Lithuania.

This reservation does not apply to consultancy services related to the transmission and distribution on a fee or contract basis of fuels (CPC 713, CPC 887).

In PL: The following activities are subject to licensing under the Energy Law Act:

(i) generation of fuels or energy, except for: generation of solid or gaseous fuels; generation of electricity using electricity sources of the total capacity of not more than 50 MW other than renewable energy sources; cogeneration of electricity and heat using sources of the total capacity of not more than 5 MW other than renewable energy sources; generation of heat using the sources of the total capacity of not more than 5 MW;

(ii) storage of gaseous fuels in storage installations, liquefaction of natural gas and regasification of liquefied natural gas at LNG installations, as well as the storage of liquid fuels, except for: the local storage of liquid gas at installations of the capacity of less than 1 MJ/s capacity and the storage of liquid fuels in retail trade;

(iii) transmission or distribution of fuels or energy, except for: the distribution of gaseous fuels in grids of less than 1 MJ/s capacity and the transmission or distribution of heat if the total capacity ordered by customers does not exceed 5 MW;

(iv) trade in fuels or energy, except for: the trade in solid fuels; the trade in electricity using installations of voltage lower than 1 kV owned by the customer; the trade in gaseous fuels if their annual turnover value does not exceed the equivalent of EUR 100 000; the trade in liquid gas, if the annual turnover value does not exceed EUR 10 000; and the trade in gaseous fuels and electricity performed on commodity exchanges by brokerage houses which conduct the brokerage activity on the exchange commodities on the basis of the Act of 26 October 2000 on commodity exchanges, as well as the trade in heat if the capacity ordered by the customers does not exceed 5 MW. The limits on turnover do not apply to wholesale trade services in gaseous fuels or liquid gas or to retail services of bottled gas.

A licence may only be granted by the competent authority to an applicant that has registered their principal place of business or residence in the territory of a Member State of the EEA or the Swiss Confederation (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 63297, 74220, CPC 887).

Measures:

CZ: Act No. 458/2000 Coll on Business conditions and public administration in the energy sectors (The Energy Act).

LT: Law on Natural Gas of the Republic of Lithuania of 10 October 2000 No VIII-1973, new redaction from 1 August 2011 No XI-1564, last amendment 25 June 2020 No. XIII-3140; Law on Electricity of the Republic of Lithuania of 20 July 2000 No VIII-1881, new redaction from 7 February 2012, last amendment 20 of October 2020 No. XIII-3336; Law on Necessary measures to protect against non-safe nuclear electrical threats from third countries of 20 April 2017 No XIII-306, last amendment on 19 December 2019 No. XIII-2705; Law on Renewable energy sources of the Republic of Lithuania of 12 May 2011 No. XI-1375.

PL: Energy Law Act of 10 April 1997, Articles 32 and 33.

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In SI: The production, trading, supply to final customers, transmission and distribution of electricity and natural gas is subject to establishment in the European Union (ISIC Rev. 3.1 4010, 4020, CPC 7131, CPC 887).

Measures:

SI: Energetski zakon (Energy Act) 2014, Official Gazette RS, nr. 17/2014; and Mining Act 2014.

Reservation No. 16 – Agriculture, fishing and manufacturing

Sector – sub-sector:	Agriculture, hunting, forestry; animal and reindeer husbandry, fishing and aquaculture; publishing, printing and reproduction of recorded media
Industry classification:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 881, 882, 88442
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Performance requirements
	Senior management and boards of directors
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation; Cross-border trade in services
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

(a) Agriculture, hunting and forestry (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, CPC 881)

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In IE: Establishment by foreign residents in flour milling activities is subject to authorisation (ISIC Rev. 3.1 1531).

Measures:

IE: Agriculture Produce (Cereals) Act, 1933.

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In FI: Only nationals of a Member State of the EEA resident in the reindeer herding area may own reindeer and practice reindeer husbandry. Exclusive rights may be granted.

In FR: Prior authorisation is required in order to become a member or act as a director of an agricultural cooperative (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015).

In SE: Only Sami people may own and practice reindeer husbandry.

Measures:

FI: Poronhoitolaki (Reindeer Husbandry Act) (848/1990), Chapter 1, § 4, and Protocol 3 to the Accession Treaty of Finland.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

SE: Reindeer Husbandry Act (1971:437), section 1.

(b) Fishing and aquaculture (ISIC Rev. 3.1 050, 0501, 0502, CPC 882)

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In FR: A French vessel flying the French flag may be issued a fishing authorisation or may be allowed to fish on the basis of national quotas only when a real economic link on the territory of France is established and the vessel is directed and controlled from a permanent establishment located on the territory of France (ISIC Rev. 3.1 050, CPC 882).

Measures:

FR: Code rural et de la pêche maritime.

(c) Manufacturing - Publishing, printing and reproduction of recorded media (ISIC Rev. 3.1 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border services: National treatment, Local presence:

In LV: Only juridical persons incorporated in Latvia, and natural persons of Latvia have the right to found and publish mass media. Branches are not allowed (CPC 88442).

Measures:

LV: Law on the Press and Other Mass Media, s. 8.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – Local presence, Most-favoured-nation treatment:

In DE: Each publicly distributed or printed newspaper, journal, or periodical must clearly indicate a "responsible editor" (the full name and address of a natural person). The responsible editor may be required to be a permanent resident of Germany, the European Union or an EEA Member State. Exceptions may be allowed by the competent authority of the regional level of government (ISIC Rev. 3.1 22).

Measures:

DE:

Regional level:

Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW);

Bayerisches Pressegesetz (BayPrG);

Berliner Pressegesetz (BlnPrG);

Brandenburgisches Landespressegesetz (BbgPG);

Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG);

Hamburgisches Pressegesetz;

Hessisches Pressegesetz (HPresseG);

Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V);

Niedersächsisches Pressegesetz (NPresseG);

Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW);

Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz;

Saarländisches Mediengesetz (SMG);

Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG);

Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt (Landespressegesetz);

Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH);

Thüringer Pressegesetz (TPG).

With respect to Investment liberalisation – National Treatment, Most-favoured-nation treatment:

In IT: In so far as Chile allows Italian nationals and enterprises to conduct these activities, Italy will allow nationals and enterprises of Chile to conduct these activities under the same conditions. In so far as Chile allows Italian investors to own more than 49 % of the capital and voting rights in a publishing company of Chile, then Italy will allow investors of Chile to own more than 49 % of the capital and voting rights in an Italian publishing company under the same conditions (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Measures:

IT: Law 416/1981, Article 1 (and subsequent amendments).

With respect to Investment liberalisation – Senior management and boards of directors:

In PL: Nationality is required for the editor-in-chief of newspapers and journals (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Measures:

PL: Act of 26 January 1984 on Press law, Journal of Laws, No. 5, item 24, with subsequent amendments.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In SE: Natural persons who are owners of periodicals that are printed and published in Sweden must reside in Sweden or be nationals of a Member State of the EEA. Owners of such periodicals who are juridical persons must be established in the EEA. Periodicals that are printed and published in Sweden and technical recordings must have a responsible editor, who must be domiciled in Sweden (ISIC Rev. 3.1 22, CPC 88442).

Measures:

SE: Freedom of the press act (1949:105);

Fundamental law on Freedom of Expression (1991:1469); and

Act on ordinances for the Freedom of the Press Act and the Fundamental law on Freedom of Expression (1991:1559).

Appendix 17-A-2

SCHEDULE OF CHILE

1. "Description" provides a general non-binding description of the measure for which the entry is made.

2. In accordance with Articles 17.14 and 18.8, the Articles of Part III of this Agreement specified in the Obligations Concerned element of an entry do not apply to the non-conforming aspects of the law, regulation or other measure identified in the Measures element of that entry.

Sector:	All
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment)
Level of Government:	Central
Measures:	Decree Law 1.939, Official Gazette, 10 November 1977, Rules for acquisition, administration and disposal of State-owned assets, Title I (Decreto Ley 1.939, Diario Oficial, noviembre 10, 1977, Normas sobre adquisición, administración y disposición de bienes del Estado, Título I) Decree with Force of Law (D.F.L.) 4 of the Ministry of Foreign Affairs, Official Gazette, 10 November 1967 (Decreto con Fuerza de Ley (D.F.L.) 4 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, noviembre 10, 1967)
Description:	Investment Chile may only dispose of the ownership or other rights over "State land" to Chilean natural or juridical persons, unless the applicable legal exceptions, such as in Decree Law 1.939 (Decreto Ley 1.939), apply. "State land" for these purposes refers to State-owned land up to a distance of 10 kilometres from the border and up to a distance of five kilometres from the coastline, measured from the high-tide line.

Immovable property situated in areas declared "the borderland zone" by virtue of D.F.L. 4 of the Ministry of Foreign Affairs, 1967 (D.F.L. 4 del Ministerio de Relaciones Exteriores, 1967) may not be acquired, either as property or in any other title, by (1) natural persons with nationality of a neighbouring country; (2) juridical persons with their principal seat in a neighbouring country; (3) juridical persons with 40 % or more of capital owned by natural persons with nationality of a neighbouring country; or (4) juridical persons effectively controlled by such natural persons. Notwithstanding the foregoing, this limitation may not apply if an exemption is granted by a Supreme Decree (Decreto Supremo) based on considerations of national interest.

Sector:	All
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	Performance requirements (Investment)
Level of Government:	Central
Measures:	Decree with Force of Law (D.F.L.) 1 of the Ministry of Labour and Social Welfare, Official Gazette, 24 January 1994, Labour Code, Preliminary Title, Book I, Chapter III (D.F.L. 1 del Ministerio del Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 24, 1994, Código del Trabajo, Título Preliminar, Libro I, Capítulo III)
Description:	Investment A minimum of 85 % of employees who work for the same employer shall be Chilean natural persons or foreigners with more than five years of residence in Chile. This rule applies to employers with more than 25 employees under a contract of employment (*contrato de trabajo*[1]). Expert technical personnel shall not be subject to this provision, as determined by the Directorate of Labour (Dirección del Trabajo). An employee shall be understood to mean any natural person who supplies intellectual or material services, under dependency or subordination, pursuant to a contract of employment.

[1] For greater certainty, a contract of employment (*contrato de trabajo*) is not mandatory for the supply of cross-border trade in services.

Sector:	Communications
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment and CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
	Performance requirements (Investment)
	Senior management and boards of directors (Investment)
	Local presence (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Law 18.838, Official Gazette, 30 September 1989, National Television Council, Titles I, II and III (Ley 18.838, Diario Oficial, septiembre 30, 1989, Consejo Nacional de Televisión, Títulos I, II y III)
	Law 18.168, Official Gazette, 2 October 1982, General Telecommunications Law, Titles I, II and III (Ley 18.168, Diario Oficial, octubre 2, 1982, Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I, II y III)

	Law 19.733, Official Gazette, 4 June 2001, Law on Liberties of Opinion and Information and the Exercise of Journalism, Titles I and III (Ley 19.733, Diario Oficial, junio 4, 2001, Ley sobre las Libertades de Opinión e Información y Ejercicio del Periodismo, Títulos I y III)
Description:	Investment and Cross-border trade in services
	The owner of a social communication medium, such as those that transmit on a regular basis sounds, texts or images, or a national news agency shall, in the case of a natural person, have a duly established domicile in Chile, and in the case of a juridical person, shall be constituted with domicile in Chile or have an agency authorised to operate within the territory of Chile. Only Chilean nationals may be presidents, administrators or legal representatives of such a juridical person. The owner of a concession to supply (a) public telecommunication services; (b) intermediate telecommunication services supplied to telecommunications services through facilities and networks established for that purpose; and (c) sound broadcasting shall be a juridical person constituted and domiciled in Chile. Only Chilean nationals may be presidents, managers, administrators or legal representatives of such a juridical person.

In the case of public radio broadcasting services, the board of directors may include foreigners only if they do not represent the majority.

In the case of a social communication medium, the legally responsible director and the person who subrogates him or her must be Chilean, with domicile and residence in Chile, unless the social communication medium uses a language other than Spanish.

Requests for public radio broadcasting concessions submitted by juridical persons in which foreigners hold an interest exceeding 10 % of the capital shall be granted only if proof is previously provided verifying that similar rights and obligations as those that the applicants will enjoy in Chile are granted to Chilean nationals in their country of origin.

The National Television Council (Consejo Nacional de Televisión) may establish, as a general requirement that, programs broadcasted through public (open) television channels include up to 40 % of Chilean production.

Sector:	Energy
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment)
	Performance requirements (Investment)
Level of Government:	Central
Measures:	Political Constitution of the Republic of Chile, Chapter III (Constitución Política de la República de Chile, Capítulo III)
	Law 18.097, Official Gazette, 21 January 1982, Constitutional Organic Law on Mining Concessions, Titles I, II and III (Ley 18.097, Diario Oficial, enero 21, 1982, Orgánica Constitucional sobre Concesiones Mineras, Títulos I, II y III)
	Law 18.248, Official Gazette, 14 October 1983, Mining Code, Titles I and II (Ley 18.248, Diario Oficial, octubre 14, 1983, Código de Minería, Títulos I y II)
	Law 16.319, Official Gazette, 23 October 1965, Creates the Chilean Nuclear Energy Commission, Titles I, II and III (Ley 16.319, Diario Oficial, octubre 23, 1965, Crea la Comisión Chilena de Energía Nuclear, Títulos I, II y III)

Description:	Investment
	The exploration, exploitation, and treatment (*beneficio*) of liquid or gaseous hydrocarbons, deposits of any kind existing in sea waters subject to national jurisdiction, and deposits of any kind wholly or partially located in areas classified as important to national security with mining effects, which qualification shall be made by law only, can be the object of administrative concessions or special operating contracts, subject to the requirements and the conditions to be determined in each case by a Supreme Decree. For greater certainty, it is understood that the term "treatment" (*beneficio*) shall not include the storage, transportation or refining of the energy material referred to in this paragraph. The production of nuclear energy for peaceful purposes may only be carried out by the Chilean Nuclear Energy Commission (Comisión Chilena de Energía Nuclear) or, with its authorisation, jointly with third persons. Should the Commission grant such an authorisation, it may determine the terms and conditions thereof.

Sector:	Mining
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment)
	Performance requirements (Investment)
Level of Government:	Central
Measures:	Political Constitution of the Republic of Chile, Chapter III (Constitución Política de la República de Chile, Capítulo III)
	Law 18.097, Official Gazette, 21 January 1982, Constitutional Organic Law on Mining Concessions, Titles I, II and III (Ley 18.097, Diario Oficial, enero 21, 1982, Orgánica Constitucional sobre Concesiones Mineras, Títulos I, II y III)
	Law 18.248, Official Gazette, 14 October 1983, Mining Code, Titles I and III (Ley 18.248, Diario Oficial, octubre 14, 1983, Código de Minería, Títulos I y III)
	Law 16.319, Official Gazette, 23 October 1965, Creates the Chilean Nuclear Energy Commission, Titles I, II and III (Ley 16.319, Diario Oficial, octubre 23, 1965, Crea la Comisión Chilena de Energía Nuclear, Títulos I, II y III)

Description:	Investment
	The exploration, exploitation, and treatment (*beneficio*) of lithium, deposits of any kind existing in sea waters subject to national jurisdiction, and deposits of any kind wholly or partially located in areas classified as important to national security with mining effects, which qualification shall be made by law only, can be the object of administrative concessions or special operating contracts, subject to the requirements and the conditions to be determined, in each case by a Supreme Decree. Chile has the right of first offer at market prices and terms for the purchase of mineral products when thorium and uranium are contained in significant quantities. For greater certainty, Chile may require that producers separate from mining products the portion of: (a) liquid or gaseous hydrocarbons; (b) lithium; (c) deposits of any kind existing in sea waters subject to national jurisdiction; and

(d) deposits of any kind wholly or partially located in areas classified as important to national security with mining effects, which qualification shall be made by law only, that exists, in significant amounts, in such mining products and that can be economically and technically separated, for delivery to or for sale on behalf of the State; for these purposes, "economically and technically separated" means that the costs incurred to recover the four types of substances referred to in subparagraphs (a), (b) and (c) above through a sound technical procedure and to commercialise and deliver those substances shall be lower than their commercial value.

For greater certainty, the procedures for the granting of administrative concessions or special operation contracts do not, as applicable, *per se*, establish discriminatory treatment towards foreign investors. However, if Chile decides to exploit any of the above-mentioned mining resources by means of a competitive process granting to investors a concession or a special operating contract, the decision will be based solely on the terms of the tender in a transparent process of competitive non-discriminatory bidding.

Unless the conditions of the contract or concession stated otherwise, a subsequent transfer or disposal of whole or part of any right conferred under the contract or concession, shall not be conditioned upon the nationality of the acquirer.

Furthermore, only the Chilean Nuclear Energy Commission (Comisión Chilena de Energía Nuclear), or parties authorised by that Commission, may execute or enter into juridical acts regarding extracted natural atomic materials and lithium, as well as their concentrates, derivatives and compounds.

Sector:	Fisheries
Sub-Sector:	Aquaculture
Obligations Concerned:	National treatment (Investment)
Level of Government:	Central
Measures:	Decree 430, consolidated, coordinated and systematized text of Law 18.892 from 1989 and its modifications, General Law on Fisheries and Aquaculture, Official Gazette, 21 January 1992 Titles I and VI (Decreto 430 fija el texto refundido, coordinado y sistematizado de la ley N° 18.892, de 1989 y sus modificaciones, Ley General de Pesca y Acuicultura Ley 18.892, Diario Oficial, enero 21, 1992, Títulos I y VI)
Description:	Investment Only Chilean natural or juridical persons constituted in accordance with Chilean law and foreigners with permanent residency may hold an authorisation or concession to carry out aquaculture activities.

Sector:	Fisheries and fishing-related activities
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment and CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
	Senior management and boards of directors (Investment)
	Local presence (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Decree 430, consolidated, coordinated and systematized text of Law 18.892 from 1989 and its modifications, General Law on Fisheries and Aquaculture, Official Gazette, 21 January 1992 Titles I, III, IV and IX (Decreto 430 fija el texto refundido, coordinado y sistematizado de la ley N° 18.892, de 1989 y sus modificaciones, Ley General de Pesca y Acuicultura, diario oficial, enero 21, 1992, Títulos I, III, IV y IX)
	Decree Law 2.222, Official Gazette, 31 May 1978, Navigation Law, Titles I and II (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I y II)

Description:	Investment and Cross-border trade in services
	Only Chilean natural persons or juridical persons constituted in accordance with Chilean law and foreigners with permanent residency may hold permits to harvest and catch hydrobiological species.
	Only Chilean vessels are permitted to fish in internal waters, in the territorial sea and in the exclusive economic zone of Chile. "Chilean vessels" are those defined in the Navigation Law (Ley de Navegación). Access to industrial extractive fishing activities shall be subject to prior registration of the vessel in Chile.
	Only a Chilean natural or juridical person may register a vessel in Chile. Such juridical person must be constituted in Chile with principal domicile and real and effective seat in Chile. The president, manager and the majority of the directors or administrators must be Chilean natural persons. In addition, more than 50 % of its equity capital must be held by Chilean natural or juridical persons. For these purposes, a juridical person with ownership participation in another juridical person that owns a vessel has to comply with all the requirements mentioned above.

A joint ownership (*comunidad*) may register a vessel if (1) the majority of the joint ownership is Chilean with domicile and residency in Chile; (2) the administrators are Chilean natural persons; and (3) the majority of the rights of the joint ownership (*comunidad*) belong to a Chilean natural or juridical person. For these purposes, a juridical person with ownership participation in a joint ownership (*comunidad*) that owns a vessel has to comply with all the requirements mentioned above.

An owner (natural or juridical person) of a fishing vessel registered in Chile prior to 30 June 1991 shall not be subject to the nationality requirement mentioned above.

In cases of reciprocity granted to Chilean vessels by any other country, fishing vessels specifically authorised by the maritime authorities pursuant to powers conferred by law may be exempted from the requirements mentioned above on equivalent terms provided to Chilean vessels by that country.

Access to artisanal fishing (*pesca artesanal*) activities shall be subject to registration in the Registry for Artisanal Fishing (Registro de Pesca Artesanal). Registration for artisanal fishing (*pesca artesanal*) is only granted to Chilean natural persons and foreign natural persons with permanent residency, or a Chilean juridical person constituted by those persons.

Sector:	Specialised services
Sub-Sector:	Customs agents (*agentes de aduana*) and brokers (despachadores de aduana)
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
	Local presence (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Decree with Force of Law (D.F.L.) 30 of the Ministry of Finance, Official Gazette, 13 April 1983, Book IV (D.F.L. 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, abril 13, 1983, Libro IV)
	Decree with Force of Law (D.F.L.) 2 of the Ministry of Finance, 1998 (D.F.L. 2 del Ministerio de Hacienda, 1998)
Description:	Cross-border trade in services
	Only Chilean natural persons with residency in Chile may act as customs brokers (*despachadores de aduana*) or agents (*agentes de aduana*) in the territory of Chile.

Sector:	Investigation and security services
Sub-Sector:	Guard services
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Decree 1.773 of the Ministry of Interior, Official Gazette, 14 November 1994 (Decreto 1.773 del Ministerio del Interior, Diario Oficial, noviembre 14, 1994)
Description:	Cross-border trade in services Only Chilean nationals and permanent residents may provide services as private security guards.

Sector:	Business services
Sub-Sector:	Research services
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Supreme Decree 711 of the Ministry of National Defence, Official Gazette, 15 October 1975 (Decreto Supremo 711 del Ministerio de Defensa Nacional, Diario Oficial, octubre 15, 1975)
Description:	Cross-border trade in services Foreign natural and juridical persons intending to conduct research in the Chilean 200-mile maritime zone shall be required to submit a request six months in advance to the Chilean Army Hydrographic Institute (Instituto Hidrográfico de la Armada de Chile) and shall comply with the requirements established in the corresponding regulation. Chilean natural and juridical persons shall be required to submit a request three months in advance to the Chilean Army Hydrographic Institute (Instituto Hidrográfico de la Armada de Chile) and shall comply with the requirements established in the corresponding regulation.

Sector:	Business services
Sub-Sector:	Research services
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Decree with Force of Law (D.F.L.) 11 of the Ministry of Economic Affairs, Development and Reconstruction, Official Gazette, 5 December 1968 (D.F.L. 11 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Diario Oficial, diciembre 5, 1968) Decree 559 of the Ministry of Foreign Affairs, Official Gazette, 24 January 1968 (Decreto 559 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, enero 24, 1968) D.F.L. 83 of the Ministry of Foreign Affairs, Official Gazette, 27 March 1979 (D.F.L. 83 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, marzo 27, 1979) Supreme Decree 1166 of the Ministry of Foreign Affairs, Official Gazette, 20 July 1999 (Decreto Supremo 1166 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, julio 20, 1999)

Description:	Cross-border trade in services
	Natural persons representing foreign juridical persons, or natural persons residing abroad, intending to perform explorations for work of a scientific or technical nature, or mountain climbing, in areas that are adjacent to Chilean borders shall apply for the appropriate authorisation through a Chilean consul in the country of domicile of those natural persons. The Chilean consul shall then send such application directly to the National Directorate of Borders and Frontiers of the State (Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado). The Directorate may order that one or more Chilean natural persons working in the appropriate related activities shall join the explorations in order to become acquainted with the studies to be undertaken. The Operations Department of the National Directorate of Borders and Frontiers of the State (Departamento de Operaciones de la Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado) shall decide and announce whether it authorises or rejects geographic or scientific explorations to be carried out by foreign juridical or natural persons in Chile. The National Directorate of Borders and Frontiers of the State (Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado) shall authorise and supervise all explorations involving work of a scientific or technical nature, or mountain climbing, that foreign juridical persons or natural persons residing abroad intend to carry out in areas adjacent to Chilean borders.

Sector:	Business services
Sub-Sector:	Research in social sciences
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Law 17.288, Official Gazette, 4 February 1970, Title V (Ley 17.288, Diario Oficial, febrero 4, 1970, Título V) Supreme Decree 484 of the Ministry of Education, Official Gazette, 2 April 1991 (Decreto Supremo 484 del Ministerio de Educación, Diario Oficial, abril 2, 1991)
Description:	Cross-border trade in services Foreign juridical or foreign natural persons intending to perform excavations, surveys, probing or collect anthropological, archaeological or paleontological material must apply for a permit from the National Monuments Council (Consejo de Monumentos Nacionales). In order to obtain the permit, the person in charge of the research must be engaged by a reliable foreign scientific institution and must be working in collaboration with a Chilean governmental scientific institution or a Chilean university.

That permit can be granted to (1) Chilean researchers having the pertinent scientific background in archaeology, anthropology or palaeontology, duly certified as appropriate, and also having a research project and due institutional sponsorship; and (2) foreign researchers, provided that they are engaged by a reliable scientific institution and that they work in collaboration with a Chilean governmental scientific institution or a Chilean university. Museum directors or curators recognised by the National Monuments Council (Consejo de Monumentos Nacionales), professional archaeologists, anthropologists or palaeontologists, as appropriate, and the members of the Chilean Society of Archeology (Sociedad Chilena de Arqueología) shall be authorised to perform salvage-related works. Salvage-related works involve the urgent recovery of data or archaeological, anthropological or paleontological artefacts or species threatened by imminent loss.

Sector:	Business services
Sub-Sector:	Printing, publishing and other related industries
Obligations Concerned:	National treatment (Investment)
	Most-favoured-nation treatment (Investment)
	Senior management and boards of directors (Investment)
Level of Government:	Central
Measures:	Law 19.733, Official Gazette, 4 June 2001, Law on Liberties of Opinion and Information and the Exercise of Journalism, Titles I and III (Ley 19.733, Diario Oficial, junio 4, 2001, Ley sobre las Libertades de Opinión e Información y Ejercicio del Periodismo, Títulos I y III)

Description:	Investment
	The owner of a social communication medium such as newspapers, magazines or regularly published texts whose publishing address is located in Chile, or a national news agency, shall, in the case of a natural person, have a duly established domicile in Chile and, in the case of a juridical person, shall be constituted with domicile in Chile or have an agency authorised to operate within the territory of Chile. Only Chilean nationals may be president, administrators or legal representatives of the juridical person operating in Chile, as described above. The director legally responsible and the person who replaces him or her must be Chilean with domicile and residence in Chile. Chilean nationality will not be required in cases where a social communication medium uses a language different from Spanish.

Sector:	Professional services
Sub-Sector:	Accounting, auditing, book-keeping and taxation services
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
	Local presence (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Law 18.046, Official Gazette, 22 October 1981, Corporations Law, Title V (Ley 18.046, Diario Oficial, octubre 22, 1981, Ley de Sociedades Anónimas, Título V)
	Supreme Decree 702 of the Ministry of Finance, Official Gazette, 6 July 2012, Corporations Act (Decreto Supremo 702 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, julio 6, 2012, Reglamento de Sociedades Anónimas)
	Decree Law 1.097, Official Gazette, 25 July 1975, Titles I, II, III and IV (Decreto Ley 1.097, Diario Oficial, julio 25, 1975, Títulos I, II, III y IV)
	Decree Law 3.538, Official Gazette, 23 December 1980, Titles I, II, III and IV (Decreto Ley 3.538, Diario Oficial, diciembre 23, 1980, Títulos I, II, III y IV)

Circular 2.714, 6 October 1992; Circular 1, 17 January 1989; Chapter 19 Updated Collection, Superintendence of Banks and Financial Institutions Norms on External Auditors (Circular 2.714, octubre 6,1992; Circular 1, enero 17, 1989; Capítulo 19 de la Recopilación Actualizada de Normas de la Superintendencia de Bancos e Instituciones Financieras sobre Auditores Externos)

Circular 327, 29 June 1983 and Circular 350, 21 October 1983, Superintendence of Securities and Insurance (Circular 327, junio 29, 1983 y Circular 350, octubre 21, 1983, de la Superintendencia de Valores y Seguros)

Description: Cross-border trade in services

External auditors of financial institutions must be registered in the Registry of External Auditors kept by the Financial Market Commission (Comisión para el Mercado Financiero). Only Chilean juridical persons legally incorporated as partnerships (*sociedades de personas*) or associations (*asociaciones*) and whose main line of business is auditing services may be inscribed in the Registry.

Sector:	Professional services
Sub-Sector:	Legal services
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
	Local presence (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Tribunals Organic Code, Title XV, Official Gazette, 9 July 1943 (Código Orgánico de Tribunales, Título XV, Diario Oficial, julio 9, 1943)
	Decree 110 of the Ministry of Justice, Official Gazette, 20 March 1979 (Decreto 110 del Ministerio de Justicia, Diario Oficial, marzo 20, 1979)
	Law 18.120, Official Gazette, 18 May 1982 (Ley 18.120, Diario Oficial, mayo 18, 1982)

Description:	Cross-border trade in services
	Only Chilean and foreign nationals with residence in Chile, who have completed the totality of their legal studies in the country, shall be authorised to practice as lawyers (*abogados*).
	Only lawyers (*abogados*) duly qualified to practise law shall be authorised to plead a case in Chilean courts and to file the first legal action or claim of each party.
	None of these measures apply to foreign legal consultants who practise or advise on international law or on the law of the other Party.

Sector:	Professional, technical and specialised services
Sub-Sector:	Auxiliary services in the administration of justice
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
	Local presence (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Tribunals Organic Code, Titles XI and XII, Official Gazette, 9 July 1943, (Código Orgánico de Tribunales, Títulos XI y XII, Diario Oficial, julio 9, 1943)
	Real State Custodian Registry Act, Titles I, II and III, Official Gazette, 24 June 1857 (Reglamento del Registro Conservador de Bienes Raíces, Títulos I, II y III, Diario Oficial, junio 24, 1857)
	Law 18.118, Official Gazette, 22 May 1982, Title I (Ley 18.118, Diario Oficial, mayo 22, 1982, Título I)
	Decree 197 of the Ministry of Economic Affairs, Development and Reconstruction, Official Gazette, 8 August 1985 (Decreto 197 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Diario Oficial, agosto 8, 1985)
	Law 18.175, Official Gazette, 28 October 1982, Title III (Ley 18.175, Diario Oficial, octubre 28, 1982, Título III)

Description:	Cross-border trade in services
	Justice ancillaries (*auxiliares de la administración de justicia*) must have their residence in the same city or place where the court house for which they render services is domiciled.
	Public defenders (*defensores públicos*), public notaries (*notarios públicos*), and custodians (*conservadores*) shall be Chilean natural persons and fulfil the same requirements needed to become a judge.
	Archivists (*archiveros*), public defenders (*defensores públicos*) and arbitrators at law (*árbitros de derecho*) must be lawyers (*abogados*) and, therefore, Chilean or foreign nationals with residence in Chile who have completed the totality of their legal studies in Chile. Lawyers of the other Party may assist in arbitration when dealing with the law of that other Party and international law and when the private parties request it.
	Only Chilean natural persons with the right to vote, and foreign natural persons with permanent residence in Chile and the right to vote, can act as process servers (*receptores judiciales*) and superior court attorneys (*procuradores del número*).

Only Chilean natural persons, foreign natural persons with permanent residence in Chile or Chilean juridical persons may be auctioneers (*martilleros públicos*).

Receivers in bankruptcy (*síndicos de quiebra*) must have a professional or technical degree granted by a university or a professional or technical institute recognised by Chile. Receivers in bankruptcy must have at least three years of experience in the commercial, economic or juridical field.

Sector:	Transportation
Sub-Sector:	Water transport services and shipping
Obligations Concerned:	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Decree Law 3.059, Official Gazette, 22 December 1979, Merchant Fleet Promotion Law, Titles I and II (Decreto Ley 3.059, Diario Oficial, 22 de diciembre de 1979, Ley de Fomento a la Marina Mercante, Títulos I y II) Supreme Decree 237, Official Gazette, 25 July 2001, Act of Decree Law 3.059, Titles I and II (Decreto Supremo 237, Diario Oficial, julio 25, 2001, Reglamento del Decreto Ley 3.059, Títulos I y II) Code of Commerce, Book III, Titles I, IV and V (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)

Description:	Investment and Cross-border trade in services
	Feeder services are reserved for national vessels when the cargo is moved between two Chilean ports.
	International maritime transport of cargo to or from Chile is subject to the principle of reciprocity.
	In the event that Chile should adopt, for reasons of reciprocity, a cargo reservation measure applicable to international cargo transportation between Chile and a third country, the reserved cargo shall be transported in vessels flying the Chilean flag or in vessels considered as Chilean vessels.

Sector:	Transportation
Sub-Sector:	Water transport services and shipping
Obligations Concerned:	National treatment (Investment and CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
	Senior management and boards of directors (Investment)
	Local presence (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Decree Law 2.222, Official Gazette, 31 May 1978, Navigation Law, Titles I, II, III, IV and V (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I, II, III, IV y V)
	Code of Commerce, Book III, Titles I, IV and V (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)

Description:	Investment and Cross-border trade in services
	Only a Chilean natural or juridical person may register a vessel in Chile. Such juridical person must be constituted with principal domicile and real and effective seat in Chile. In addition, more than 50 % of its capital must be held by Chilean natural or juridical persons. For these purposes, a juridical person with ownership participation in another juridical person that owns a vessel has to comply with all the aforementioned requisites. The president, manager and majority of the directors or administrators must be Chilean natural persons. A joint ownership (*comunidad*) may register a vessel if (1) the majority of the joint ownership is Chilean with domicile and residency in Chile; (2) the administrators are Chileans; and (3) the majority of the rights of the joint ownership belong to a Chilean natural or juridical person. For these purposes, a juridical person with ownership participation in a joint ownership (*comunidad*) that owns a vessel has to comply with all the aforementioned requisites to be considered Chilean.

Special vessels owned by foreign natural or juridical persons may be registered in Chile if those persons meet the following conditions:
(1) domicile in Chile; (2) principal head office in Chile; or
(3) undertaking a profession or commercial activity in a permanent way in Chile.

"Special vessels" are those used in services, operations or for specific purposes, with special features for the functions they perform, such as tugboats, dredgers, scientific or recreational vessels, among others. For the purposes of this paragraph, a special vessel does not include a fishing vessel.

The maritime authority may provide better treatment based on the principle of reciprocity.

Sector:	Transportation
Sub-Sector:	Water transport services and shipping
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (CBTS)
	Local presence (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Decree Law 2.222, Official Gazette, 31 May 1978, Navigation Law, Titles I, II, III, IV and V (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, 31 mayo de 1978, Ley de Navegación, Títulos I, II, III, IV y V)
	Supreme Decree 153, Official Gazette, 11 March 1966, Approves the Sea People, Fluvial and Lacustrine Personnel Registration General Act (Decreto Supremo 153, Diario Oficial, 11 marzo de 1966, Aprueba el Reglamento General de Matrícula del Personal de Gente de Mar, Fluvial y Lacustre)
	Code of Commerce, Book III, Titles I, IV and V (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)

Description:	Cross-border trade in services
	Foreign vessels shall be required to use pilotage, anchoring and harbour pilotage services when the maritime authorities so require. In tugging activities or other manoeuvres performed in Chilean ports, only tugboats flying the Chilean flag shall be used.
	Captains shall be required to be Chilean nationals and to be acknowledged as such by the pertinent authorities. Officers on Chilean vessels must be Chilean natural persons registered in the Officers' Registry (Registro de oficiales). Crewmembers of a Chilean vessel must be Chilean, have the permit granted by the Maritime Authority (Autoridad Marítima) and be registered in the respective Registry. Professional titles and licences granted by a foreign country may be considered valid for the discharge of officers' duties on Chilean vessels pursuant to a substantiated resolution (*resolución fundada*) issued by the Director of the Maritime Authority.
	Ship captains (*patrón de nave*) shall be Chilean nationals. A ship captain is a natural person who, pursuant to the corresponding title awarded by the Director of the Maritime Authority, is empowered to exercise command on smaller vessels and on certain special larger vessels.

Fishing boat captains (*patrones de pesca*), machinists (*mecánicos-motoristas*), machine operators (*motoristas*), sea-faring fishermen (*marineros pescadores*), small-scale fishermen (*pescadores*), industrial or maritime trade technical employees or workers, and industrial and general ship service crews on fishing factories or fishing boats shall be required to be Chilean nationals. Foreigners with domicile in Chile shall also be authorised to perform those activities when so requested by ship operators (*armadores*) for being indispensable to initiate those activities.

In order to fly the Chilean flag, the ship captain (*patrón de nave*), officers and crew must be Chilean nationals. Nevertheless, if indispensable, the General Directorate for the Maritime Territory and Merchant Fleet (Dirección General del Territorio Marítimo y de Marina Mercante), on the basis of a substantiated resolution (*resolución fundada*) and on a temporary basis, may authorise the hiring of foreign personnel, with the exception of the captain, who must always be a Chilean national.

Only Chilean natural or juridical persons shall be authorised to act in Chile as multimodal operators.

Sector:	Transportation
Sub-Sector:	Water transport services and shipping
Obligations Concerned:	National treatment (Investment and CBTS)
	Senior management and boards of directors (Investment)
	Local presence (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Code of Commerce, Book III, Titles I, IV and V (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)
	Decree Law 2.222, Official Gazette, 31 May 1978, Navigation Law, Titles I, II and IV (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I, II y IV)
	Decree 90 of the Ministry of Labour and Social Welfare, Official Gazette, 21 January 2000 (Decreto 90 del Ministerio de Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 21, 2000)
	Decree 49 of the Ministry of Labour and Social Welfare, 16 July 1999 (Decreto 49 del Ministerio de Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, julio 16, 1999)

Labour Code, Book I, Title II, Chapter III, paragraph 2 (Código del Trabajo, Libro I, Título II, Capítulo III, párrafo 2)

Description: Investment and Cross-border trade in services

Shipping agents or representatives of ship operators, owners or captains, whether they are natural or juridical persons, shall be required to be Chilean.

Work of stowage and dockage performed by natural persons is reserved to Chileans who are duly accredited by the corresponding authority to carry out such work and have an office established in Chile. Whenever these activities are carried out by juridical persons, they must be legally constituted in Chile and have their principal domicile in Chile. The chairman, administrators, managers or directors must be Chilean. More than 50 % of the corporate capital must be held by Chilean natural or juridical persons. Such enterprises shall designate one or more empowered agents, who will act in their representation and who shall be Chilean nationals.

Anyone unloading, transhipping and, generally, using continental or insular Chilean ports, particularly for landing fish catches or processing fish catches on board, shall also be required to be a Chilean natural or juridical person.

Sector:	Transportation
Sub-Sector:	Land transportation
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (CBTS)
	Local presence (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Supreme Decree 212 of the Ministry of Transport and Telecommunications, Official Gazette, 21 November 1992 (Decreto Supremo 212 del Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones, Diario Oficial, noviembre 21, 1992)
	Decree 163 of the Ministry of Transport and Telecommunications, Official Gazette, 4 January 1985 (Decreto 163 del Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones, Diario Oficial, enero 4, 1985)
	Supreme Decree 257 of the Ministry of Foreign Affairs, Official Gazette, 17 October 1991 (Decreto Supremo 257 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, octubre 17, 1991)

Description:	Cross-border trade in services
	Foreign natural and juridical persons qualified to supply international transportation services in the territory of Chile cannot supply local transportation services or participate in any manner whatsoever in those activities in the territory of Chile.
	Only companies with actual and effective domicile in Chile and organised under the laws of Chile, Argentina, Bolivia, Brazil, Peru, Uruguay or Paraguay shall be authorised to supply international land transportation services between Chile and Argentina, Bolivia, Brazil, Peru, Uruguay or Paraguay.
	Furthermore, to obtain an international land transport permit, in the case of foreign juridical persons, more than 50 % of its corporate capital and effective control shall be held by nationals of Chile, Argentina, Bolivia, Brazil, Peru, Uruguay or Paraguay.

Sector:	Transportation
Sub-Sector:	Land transportation
Obligations Concerned:	Most-favoured-nation treatment (CBTS)
Level of Government:	Central
Measures:	Law 18.290, Official Gazette, 7 February 1984, Title IV (Ley 18.290, Diario Oficial, febrero 7, 1984, Título IV) Supreme Decree 485 of the Ministry of Foreign Affairs, Official Gazette, 7 September 1960, Geneva Convention (Decreto Supremo 485 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, septiembre 7, 1960, Convención de Ginebra)
Description:	Cross-border trade in services Motor vehicles bearing foreign licence plates that enter Chile on a temporary basis, pursuant to provisions set out in Convention on Road Traffic, done at Geneva on 19 September 1949 ("Geneva Convention"), shall circulate freely throughout the territory of Chile for the period established therein, provided that they comply with the requirements established by Chilean law.

Holders of valid international driving licences or certificates issued in a foreign country in accordance with the Geneva Convention may drive anywhere within the territory of Chile. The driver of a vehicle bearing foreign licence plates who holds an international driver's licence shall present, upon request by the authorities, the documents certifying both the roadworthiness of the vehicle and the use and validity of his or her personal documents.

ANNEX 17-B

RESERVATIONS FOR FUTURE MEASURES

Headnotes

1. The schedules of the Parties in Appendices 17-B-1 and 17-B-2 set out, pursuant to Articles 17.14 and 18.8, the reservations taken by the Parties with respect to existing or more restrictive or new measures that do not conform with obligations imposed by:

(a) Article 18.6;

(b) Article 17.9 or 18.4;

(c) Article 17.11 or 18.5;

(d) Article 17.13; or

(e) Article 17.12.

2. The reservations of a Party are without prejudice to the rights and obligations of the Parties under GATS.

3. Each reservation sets out the following elements:

(a) "sector" refers to the general sector in which the reservation is taken;

(b) "sub-sector" refers to the specific sector in which the reservation is taken;

(c) "industry classification" refers, where applicable, to the activity covered by the reservation according to the CPC, ISIC Rev. 3.1, or as expressly otherwise described in the reservation;

(d) "type of reservation" specifies the obligation referred to in paragraph 1 of this Annex for which the reservation is taken;

(e) "description" sets out the scope of the sector, sub-sector or activities covered by the reservation; and

(f) "existing measures" identifies, for transparency purposes, existing measures that apply to the sector, sub-sector or activities covered by the reservation.

4. In the interpretation of a reservation, all elements of the reservation shall be considered. The "description" element shall prevail over all other elements.

5. For the purposes of the schedules of the Parties, "ISIC Rev. 3.1" means the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities as set out in Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, No.4, ISIC Rev. 3.1, 2002.

6. For the purposes of the schedules of the Parties, a reservation for a requirement to have a local presence in the territory of a Party is taken with respect to Article 18.6 and not with respect to Article 17.9 or 18.4 or, in Annex 17-C, with respect to Article 18.7.

7. A reservation taken at the level of the EU Party applies to a measure of the European Union, to a measure of a Member State at the central level or to a measure of a government within a Member State, unless the reservation excludes a Member State. A reservation taken by a Member State applies to a measure of a government at the central, regional or local level within that Member State. For the purposes of the reservations of Belgium, the central level of government covers the federal government and the governments of the regions and the communities as each of them holds equipollent legislative powers. For the purposes of the reservations of the EU Party, a regional level of government in Finland means the Åland Islands. A reservation taken at the level of Chile applies to a measure of the central government or a local government.

8. The schedules of the Parties do not include measures relating to qualification requirements and procedures, technical standards and licensing requirements and procedures where they do not constitute a limitation within the meaning of Articles 17.9 and 18.4. Those measures may include, in particular, the need to obtain a licence, to satisfy universal service obligations, to have recognised qualifications in regulated sectors, to pass specific examinations, including language examinations, to fulfil a membership requirement of a particular profession, such as membership in a professional organisation, to have a local agent for service, or to maintain a local address, or any other non-discriminatory requirements that certain activities may not be carried out in protected zones or areas. Although they are not listed in this Annex, such measures continue to apply.

9. For greater certainty, for the EU Party, the obligation to grant national treatment does not entail a requirement to extend to natural or juridical persons of Chile the treatment granted in a Member State, pursuant to the Treaty on the Functioning of the European Union, or any measure adopted pursuant to that Treaty, including their implementation in the Member States, to:

(a) natural persons or residents of another Member State; or

(b) juridical persons constituted or organised under the law of another Member State or of the European Union and having their registered office, central administration or principal place of business in the European Union.

10. Treatment granted to juridical persons established by investors of a Party in accordance with the law of the other Party (including, in the case of the EU Party, the law of a Member State) and having their registered office, central administration or principal place of business within that other Party, is without prejudice to any condition or obligation, pursuant to Chapter 17, which may have been imposed on such juridical person when it was established in that other Party, and which shall continue to apply.

11. The schedules of the Parties apply only to the territories of the Parties in accordance with Article 41.2 and are only relevant in the context of trade relations between the EU Party and Chile. They do not affect the rights and obligations of the Member States under European Union law.

12. The following abbreviations are used in the schedule of the EU Party:

EU European Union, including all its Member States

AT Austria

BE Belgium

BG Bulgaria

CY Cyprus

CZ Czechia

DE Germany

DK Denmark

EE Estonia

EL Greece

ES Spain

FI Finland

FR France

HR Croatia

HU Hungary

IE Ireland

IT Italy

LT Lithuania

LU Luxembourg

LV Latvia

MT Malta

NL Netherlands

PL Poland

PT Portugal

RO Romania

SE Sweden

SI Slovenia

SK Slovakia

EEA European Economic Area

Appendix 17-B-1

SCHEDULE OF THE EU PARTY

Reservation No. 1 – All sectors

Reservation No. 2 – Professional services – other than health-related services

Reservation No. 3 – Professional services – health related and retail of pharmaceuticals

Reservation No. 4 – Business services – research and development services

Reservation No. 5 – Business services – real estate services

Reservation No. 6 – Business services – rental or leasing services

Reservation No. 7 – Business services – collection agency services and credit reporting services

Reservation No. 8 – Business services – placement services

Reservation No. 9 – Business services – security and investigation services

Reservation No. 10 – Business services – other business services

Reservation No. 11 – Telecommunication

Reservation No. 12 – Construction

Reservation No. 13 – Distribution services

Reservation No. 14 – Education services

Reservation No. 15 – Environmental services

Reservation No. 16 – Health services and social services

Reservation No. 17 – Tourism and travel related services

Reservation No. 18 – Recreational, cultural and sporting services

Reservation No. 19 – Transport services and auxiliary transport services

Reservation No. 20 – Agriculture, fishing and water

Reservation No. 21 – Mining and Energy related activities

Reservation No. 22 – Other services not included elsewhere

Reservation No. 1 – All sectors

Sector:	All sectors
Type of reservation:	National treatment (Investment and CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
	Performance requirements (Investment)
	Senior management and boards of directors (Investment)
	Local presence (CBTS)
Chapter/Section:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

(a) Establishment

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In FI: Restrictions on the right of natural persons who do not enjoy regional citizenship in Åland, and of juridical persons, to acquire and hold real property on the Åland Islands without obtaining permission from the competent authorities of the Åland Islands. Restrictions on the right of establishment and right to carry out economic activities by natural persons who do not enjoy regional citizenship in Åland, or by any enterprise, without obtaining permission from the competent authorities of the Åland Islands.

Existing measures:

FI: Ahvenanmaan maanhankintalaki (Act on land acquisition in Åland) (3/1975), 2 §; and Ahvenanmaan itsehallintolaki (Act on the Autonomy of Åland) (1144/1991), 11 §.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Performance requirements, Senior management and boards of directors:

In FR: Pursuant to Articles L151-1 and 153-1 et seq of the financial and monetary code, foreign investments in FR in sectors listed in article R.151-3 of the financial and monetary code are subject to prior approval from the Minister for the Economy.

Existing measures:

FR: As set out in the description element as indicated above.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors:

In FR: Limiting foreign participation in newly privatised companies to a variable amount, determined by the government of FR on a case-by-case basis, of the equity offered to the public. For establishing in certain commercial, industrial or artisanal activities, a specific authorisation is needed if the managing director is not a holder of a permanent residence permit.

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In BG: Certain economic activities related to the exploitation or use of State or public property are subject to concessions granted under the Concessions Act.

In commercial corporations in which the State or a municipality holds a share in the capital exceeding 50 %, any transactions for disposition of fixed assets of the corporation, to conclude any contracts for acquisition of participating interest, lease, joint activity, credit, securing of receivables, as well as incurring any obligations arising under bills of exchange, are subject to authorisation or permission by the Public Enterprises and Control Agency or other State or regional bodies, whichever is the competent authority. This reservation does not apply to mining and quarrying, which are subject to a separate reservation in the schedule of the EU Party in Annex 17-A to this Agreement.

In IT: The government may exercise certain special powers in enterprises operating in the areas of defence and national security, and in certain activities of strategic importance in the areas of energy, transport and communications. This applies to all juridical persons carrying out activities considered of strategic importance in the areas of defence and national security, not only to privatised companies.

If there is a threat of serious injury to the essential interests of defence and national security, the government has the following special powers to:

(i) impose specific conditions in the purchase of shares;

(ii) veto the adoption of resolutions relating to special operations such as transfers, mergers, splitting up and changes of activity; or

(iii) reject the acquisition of shares, where the buyer seeks to hold a level of participation in the capital that is likely to prejudice the interests of defence and national security.

Any resolution, act or transaction (such as transfers, mergers, splitting up, change of activity or termination) relating to strategic assets in the areas of energy, transport and communications shall be notified by the concerned company to the Prime Minister's office. In particular, acquisitions by any natural or juridical person outside the European Union that give this person control over the company shall be notified.

The Prime Minister may exercise the following special powers:

(i) to veto any resolution, act and transaction that constitutes an exceptional threat of serious injury to the public interest in the security and operation of networks and supplies;

(ii) to impose specific conditions in order to guarantee the public interest; or

(iii) to reject an acquisition in exceptional cases of risk to the essential interests of the State.

The criteria on which to evaluate the real or exceptional threat and conditions and procedures for the exercise of the special powers are laid down in the law.

Existing measures:

IT: Law 56/2012 on special powers in companies operating in the field of defence and national security, energy, transport and communications; and Decree of the Prime Minister DPCM 253 of 30 November 2012 defining the activities of strategic importance in the field of defence and national security.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment, Performance requirements, Senior management and boards of directors:

In LT: Enterprises, sectors, zones, assets and facilities of strategic importance to national security.

Existing measures:

LT: Law on the Protection of Objects of Importance to Ensuring National Security of the Republic of Lithuania of 10 October 2002 No. IX-1132 (as last amended on 17 September 2020, No XIII-3284).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Senior management and boards of directors:

In SE: Discriminatory requirements for founders, senior management and boards of directors when new forms of legal association are incorporated into Swedish law.

(b) Acquisition of real estate

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors:

In HU: The acquisition of state-owned properties.

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In HU: The acquisition of arable land by foreign juridical persons and non-resident natural persons.

Existing measures:

HU: Act CXXII of 2013 on the circulation of agricultural and forestry land (Chapter II (Paragraph 6-36) and Chapter IV (Paragraph 38-59)); and Act CCXII of 2013 on the transitional measures and certain provisions related to Act CXXII of 2013 on the circulation of agricultural and forestry land (Chapter IV (Paragraph 8-20)).

In LV: The acquisition of rural land by nationals of Chile or of a third country.

Existing measures:

LV: Law on land privatisation in rural areas, ss. 28, 29, 30.

In SK: Foreign companies or natural persons may not acquire agricultural and forest land outside the borders of the built-up area of a municipality and some other land (e.g. natural resources, lakes, rivers, public roads etc.).

Existing measures:

SK: Act No 44/1988 on protection and exploitation of natural resources; Act No 229/1991 on regulation of the ownership of land and other agricultural property; Act No 460/1992 Constitution of the Slovak Republic; Act No 180/1995 on some measures for land ownership arrangements;

Act No 202/1995 on foreign exchange; Act No 503/2003 on restitution of ownership to land; Act No 326/2005 on forests; and Act No 140/2014 on the acquisition of ownership of agricultural land.

With respect to Investment liberalisation – National treatment; Cross-border trade in services – Local presence:

In BG: Foreign natural and juridical persons cannot acquire land. Juridical persons of BG with foreign participation cannot acquire agricultural land. Foreign juridical persons and foreign natural persons with permanent residence abroad can acquire buildings and real estate property rights (right to use, right to build, right to raise a superstructure and servitudes). Foreign natural persons with permanent residence abroad, foreign juridical persons in which foreign participation ensures a majority in adopting decisions or blocks the adoption of decisions, can acquire real estate property rights in specific geographic regions designated by the Council of Ministers subject to permission.

Existing measures:

BG: Constitution of the Republic of Bulgaria, Article 22; Law on Ownership and Use of Agricultural Land, Article 3; and Law on Forests, Article 10.

In EE: Foreign natural or juridical persons that are not from the EEA or from members of the Organisation for Economic Co-operation and Development ("OECD") can acquire an immovable asset which contains agricultural or forest land only with the authorisation of the county governor and of the municipal council, and must prove as prescribed by law that the immovable asset will, according to its intended purpose, be used efficiently, sustainably and purposefully.

Existing measures:

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (Restrictions on Acquisition of Immovables Act) Chapters 2 and 3.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In LT: Any measure which is consistent with the commitments taken by the European Union and which are applicable in LT in GATS with respect to land acquisition. The land plot acquisition procedure, terms and conditions, as well as restrictions shall be established by the Constitutional Law, the Law on Land and the Law on the Acquisition of Agricultural Land. However, local governments (municipalities) and other national entities of Members of the OECD and North Atlantic Treaty Organization conducting economic activities in LT, which are specified by the constitutional law in compliance with the criteria of European Union and other integration which LT has embarked on, are permitted to acquire into their ownership non-agricultural land plots required for the construction and operation of buildings and facilities necessary for their direct activities.

Existing measures:

LT: Constitution of the Republic of Lithuania; the Constitutional Law of the Republic of Lithuania on the Implementation of Paragraph 3 of Article 47 of the Constitution of the Republic of Lithuania of 20 June 1996 No. I-1392, new redaction 20 March 2003 No IX-1381, last amendment 12 January 2018 No XIII-981; Law on land 26 April 1994 No I-446, new redaction 27 January 2004 No. IX-1983, last amendment 26 June 2020 No XIII-3165; Law on acquisition of agricultural land of 28 January 2003 No IX-1314, new redaction from 1 January 2018 No XIII-801, last amendment 14 May 2020 No XIII-2935; and Forest Law of 22 November 1994 No I-671, new redaction 10 April 2001 No IX-240, last amendment 25 June 2020 No XIII-3115.

(c) Recognition

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In EU: The European Union directives on mutual recognition of diplomas and other professional qualifications only apply to the citizens of the European Union. The right to practise a regulated professional service in one Member State does not grant the right to practise in another Member State.

(d) Most-favoured-nation treatment

With respect to Investment liberalisation – Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – Most-favoured-nation treatment:

In EU: According differential treatment to a third country pursuant to any international investment treaty or other trade agreement in force or signed prior to the date of entry into force of this Agreement.

In EU: According differential treatment to a third country pursuant to any existing or future bilateral or multilateral agreement which:

(i) creates an internal market in services and investment;

(ii) grants the right of establishment; or

(iii) requires the approximation of legislation in one or more economic sectors;

"internal market in services and investment" means an area without internal frontiers in which the free movement of services, capital and persons is ensured;

"right of establishment" means an obligation to abolish in substance all barriers to establishment among the parties to the bilateral or multilateral agreement by the entry into force of that agreement. The right of establishment shall include the right of nationals of the parties to the bilateral or multilateral agreement to set up and operate enterprises under the same conditions provided for nationals under the law of the party where such establishment takes place;

"approximation of legislation" means:

(i) the alignment of the legislation of one or more of the parties to the bilateral or multilateral agreement with the legislation of the other party or parties to that agreement; or

(ii) the incorporation of common legislation into the law of the parties to the bilateral or multilateral agreement.

Such alignment or incorporation shall take place, and shall be deemed to have taken place, only at such time that it has been enacted in the law of the party or parties to the bilateral or multilateral agreement.

Existing measures:

EU: Agreement on the European Economic Area[1]; Stabilisation Agreements; EU-Swiss Confederation bilateral agreements; and Deep and Comprehensive Free Trade Agreements.

In EU: According differential treatment relating to the right of establishment to nationals or enterprises through existing or future bilateral agreements between the following Member States: BE, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PT and any of the following countries or principalities: Andorra, Monaco, San Marino and the Vatican City State.

[1] OJ EC L 1, 3.1.1994, p. 3.

In DK, FI, SE: Measures taken by DK, FI and SE aimed at promoting Nordic cooperation, such as:

(i) financial support to research and development (R&D) projects (the Nordic Industrial Fund);

(ii) funding of feasibility studies for international projects (the Nordic Fund for Project Exports); and

(iii) financial assistance to companies utilising environmental technology (the Nordic Environment Finance Corporation); the purpose of the Nordic Environment Finance Corporation (NEFCO) is to promote investments of Nordic environmental interest, with a focus on Eastern Europe.

This reservation is without prejudice to the exclusion of procurement by a Party or subsidies in subparagraphs (e) and (f) of Article 18.1(2) of this Agreement.

In PL: Preferential conditions for establishment or the cross-border supply of services, which may include the elimination or amendment of certain restrictions embodied in the list of reservations applicable in PL, may be extended through commerce and navigation treaties.

In PT: Waiving nationality requirements for the exercise of certain activities and professions by natural persons supplying services for countries in which Portuguese is the official language (Angola, Brazil, Cabo Verde, Guinea-Bissau, Equatorial Guinea, Mozambique, São Tomé and Príncipe, and Timor-Leste).

(e) Arms, munition and war material

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment, Local presence:

In EU: Production or distribution of, or trade in, arms, munitions and war material. War material is limited to any product which is solely intended and made for military use in connection with the conduct of war or defence activities.

Reservation No. 2 – Professional services – other than health-related services

Sector:	Professional services – legal services: services of notaries and by bailiffs; accounting and bookkeeping services; auditing services, taxation advisory services; architecture and urban planning services, engineering services, and integrated engineering services
Industry classification:	Part of CPC 861, part of CPC 87902, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, and part of CPC 879
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Senior management and board of directors
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

(a) Legal services

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment:

In EU, with the exception of SE: The supply of legal advisory and legal authorisation, documentation, and certification services provided by legal professionals entrusted with public functions, such as notaries, "huissiers de justice" or other "officiers publics et ministériels", and with respect to services provided by bailiffs who are appointed by an official act of government (part of CPC 861, part of CPC 87902).

With respect to Investment liberalisation – Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – Most-favoured-nation treatment:

In BG: Full national treatment on the establishment and operation of companies, as well as on the supply of services, may be extended only to companies established in, and citizens of, the countries with whom preferential arrangements have been or will be concluded (part of CPC 861).

In LT: Attorneys from foreign countries can participate as advocates in court only in accordance with international agreements (part of CPC 861), including specific provisions regarding legal representation before courts.

(b) Auditing services (CPC – 86211, 86212 other than accounting and bookkeeping services)

With respect to Cross-border trade in services – National treatment:

In BG: An independent financial audit shall be implemented by registered auditors who are members of the Institute of the Certified Public Accountants. Subject to reciprocity, the Institute of the Certified Public Accountants shall register an audit entity of Chile or of a third country upon the latter furnishing proof that:

(i) three-fourths of the members of the management bodies and the registered auditors carrying out audit on behalf of the entity meet requirements equivalent to those for Bulgarian auditors and have passed successfully the examinations for it;

(ii) the audit entity carries out independent financial audit in accordance with the requirements for independence and objectivity; and

(iii) the audit entity publishes on its website an annual transparency report or performs other equivalent requirements for disclosure in case it audits public-interest entities.

Existing measures:

BG: Independent Financial Audit Act.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors:

In CZ: Only a juridical person in which at least 60 % of capital interests or voting rights are reserved to nationals of the Czech Republic or of the Member States is authorised to carry out audits in the Czech Republic.

Existing measures:

CZ: Law of 14 April 2009 no. 93/2009 Coll., on Auditors, as amended.

(c) Architecture and urban planning services (CPC 8674)

With respect to Cross-border trade in services – National treatment:

In HR: The cross-border supply of urban planning.

Reservation No. 3 – Professional services – health-related and retail of pharmaceuticals

Sector:	Health-related professional services and retail sales of pharmaceutical, medical and orthopaedic goods, other services provided by pharmacists
Industry classification:	CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 93121, 932
Type of reservation:	National treatment
	Senior management and board of directors
	Performance requirements
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

(a) Medical and dental services; services provided by midwives, nurses, physiotherapists, psychologists and paramedical personnel (CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 932)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment:

In FI: The supply of all health-related professional services, whether publicly or privately funded, including medical and dental services, services provided by midwives, physiotherapists and paramedical personnel and services provided by psychologists, excluding services provided by nurses (CPC 9312, 93191).

Existing measures:

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (Act on Private Health Care) (152/1990).

In BG: The supply of all health-related professional services, whether publicly or privately funded, including medical and dental services, services provided by nurses, midwives, physiotherapists and paramedical personnel and services provided by psychologists (CPC 9312, part of 9319).

Existing measures:

BG: Law for Medical Establishment, Professional Organisation of Medical Nurses, Midwives and Associated Medical Specialists Guild Act.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In CZ, MT: The supply of all health-related professional services, whether publicly or privately funded, including the services provided by professionals such as medical doctors, dentists, midwives, nurses, physiotherapists, paramedics, psychologists, as well as other related services (CPC 9312, part of 9319).

Existing measures:

CZ: Act No 296/2008 Coll., on Safeguarding the Quality and Safety of Human Tissues and Cells Intended for Use in Man ("Act on Human Tissues and Cells"); Act No 378/2007 Coll., on Pharmaceuticals and on Amendments to Some Related Acts (Act on Pharmaceuticals); Act No. 268/2014 Coll. on medical devices and amending Act No 634/2004 Coll. on administrative fees, as subsequently amended; Act No. 285/2002 Coll., on the Donating, Taking and Transplanting of Tissues and Organs and on Amendment to Certain Acts (Transplantation Act); Act No. 372/2011 Coll., on health services and on conditions of their provision; and Act No. 373/2011 Coll., on specific health services.

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU, with the exception of NL and SE: The supply of all health-related professional services, whether publicly or privately funded, including the services provided by professionals such as medical doctors, dentists, midwives, nurses, physiotherapists, paramedics, and psychologists, requires residency. These services may only be provided by natural persons physically present in the territory of the European Union (CPC 9312, part of 93191).

In BE: The cross-border supply whether publicly or privately funded of all health-related professional services, including medical, dental and midwives services and services provided by nurses, physiotherapists, psychologists and paramedical personnel (part of CPC 85201, 9312, part of 93191).

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In PT: Concerning the professions of physiotherapists, paramedical personnel and podiatrists, foreign professionals may be allowed to practice based on reciprocity.

(b) Veterinary services (CPC 932)

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BG: A veterinary medical establishment may be established by a natural or a juridical person.

The practice of veterinary medicine is only allowed for nationals of the EEA and for permanent residents (physical presence is required for permanent residents).

With respect to Cross-border trade in services – National treatment:

In BE, LV: Cross-border supply of veterinary services.

(c) Retail sales of pharmaceutical, medical and orthopaedic goods, other services provided by pharmacists (CPC 63211)

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In EU, with the exception of BE, BG, EE, ES, IE and IT: Mail order is only possible from Member States of the EEA, thus establishment in any of those countries is required for the retail of pharmaceuticals and specific medical goods to the general public in the European Union.

In CZ: Retail sales are only possible from Member States.

In BE: The retail sales of pharmaceuticals and specific medical goods are only possible from a pharmacy established in BE.

In BG, EE, ES, IT and LT: Cross-border retail sales of pharmaceuticals.

In IE and LT: Cross-border retail of pharmaceuticals requiring a prescription.

In PL: Intermediaries in the trade of medicinal products must be registered and have a place of residence or registered office in the territory of PL.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements and Cross-border trade in services – National treatment:

In FI: Retail sales of pharmaceutical products and of medical and orthopaedic goods.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment:

In SE: Retail sales of pharmaceutical goods and the supply of pharmaceutical goods to the general public.

Existing measures:

AT: Arzneimittelgesetz (Medication Act), BGBl. Nr. 185/1983, §§ 57, 59, 59a; and

Medizinproduktegesetz (Medical Products Law), BGBl. Nr. 657/1996 as amended, § 99.

BE: Arrêté royal du 21 janvier 2009 portant instructions pour les pharmaciens; and Arrêté royal du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé.

CZ: Act No. 378/2007 Coll., on Pharmaceuticals, as amended; and Act No. 372/2011 Coll., on Health services, as amended.

FI: Lääkelaki (Medicine Act) (395/1987).

PL: Pharmaceutical Law, Art. 73a (Journal of Laws of 2020, item 944, 1493).

SE: Law on trade with pharmaceuticals (2009:336); Regulation on trade with pharmaceuticals (2009:659); and the Swedish Medical Products Agency has adopted further regulations, the details can be found at (LVFS 2009:9).

Reservation No. 4 – Business services – research and development services

Sector:	Research and development services
Industry classification:	CPC 851, 852, 853
Type of reservation:	National treatment
Chapter:	Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

In RO: Cross-border supply of research and development services.

Existing measures:

RO: Governmental Ordinance no. 6 / 2011; Order of Minister of Education and Research no. 3548 / 2006; and Governmental Decision no. 134 / 2011.

Reservation No. 5 – Business services – real estate services

Sector:	Real estate services
Industry classification:	CPC 821, 822
Type of reservation:	National treatment
Chapter:	Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

In CZ and HU: Cross-border supply of real estate services.

Reservation No. 6 – Business services – rental or leasing services

Sector:	Rental or leasing services without operators
Industry classification:	CPC 832
Type of reservation:	National treatment
Chapter:	Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

In BE and FR: Cross-border supply of leasing or rental services without operator concerning personal and household goods.

Reservation No. 7 – Business services – collection agency services and credit reporting services

Sector:	Collection agency services, credit reporting services
Industry classification:	CPC 87901, 87902
Type of reservation:	National treatment
	Local presence
Chapter:	Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

In EU, with the exception of ES, LV and SE: with regard to the supply of collection agency services and credit reporting services.

Reservation No. 8 – Business services – placement services

Sector – sub-sector:	Business services – placement services
Industry classification:	CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209
Type of reservation:	National treatment
	Senior management and boards of directors
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU, with the exception of HU and SE: Supply services of domestic help personnel, other commercial or industrial workers, nursing and other personnel (CPC 87204, 87205, 87206, 87209).

In BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI and SK: Executive search services (CPC 87201).

In AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LT, LV MT, PL, PT, RO, SI and SK: The establishment of placement services of office support personnel and other workers (CPC 87202).

In AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI and SK: Supply services of office support personnel (CPC 87203).

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU with the exception of BE, HU and SE: The cross-border supply of placement services of office support personnel and other workers (CPC 87202).

In IE: The cross-border supply of executive search services (CPC 87201).

In FR, IE, IT and NL: The cross-border supply of services of office personnel (CPC 87203).

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In DE: The Federal Ministry of Labour and Social Affairs may issue a regulation concerning the placement and recruitment of non-European Union and non-EEA personnel for specified professions (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209).

Existing measures:

AT: §§97 and 135 of the Austrian Trade Act (Gewerbeordnung), Federal Law Gazette Nr. 194/1994 as amended; and Temporary Employment Act (Arbeitskräfteüberlassungsgesetz/AÜG), Federal Law Gazette Nr. 196/1988 as amended.

BG: Employment Promotion Act, Articles 26, 27, 27a and 28.

CY: Private Employment Agency Law N. 126(I)/2012 as amended; and Law N.174(I)/2012 as amended.

CZ: Act on Employment (435/2004).

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG); Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; Social Code, Book Three) – Employment Promotion; and Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; Ordinance on the Employment of Foreigners).

DK: §§ 8a – 8f in law decree no. 73 of 17 January 2014 and specified in decree no. 228 of 7 March 2013 (employment of seafarers); and Employment Permits Act 2006. S1(2) and (3).

EL: Law 4052/2012 (Official Government Gazette 41 A) as amended by the Law 4093/2012 (Official Government Gazette 222 A).

FI: Laki julkisesta työvoima-ja yrityspalvelusta (Act on Public Employment and Enterprise Service) (916/2012).

HR: Labour Market Act (OG 118/18, 32/20); Labour Act (OG 93/14, 127/17, 98/19); and Aliens Act (OG 130/11, 74/13, 67/17, 46/18, 53/20).

IE: Employment Permits Act 2006. S1(2) and (3).

IT: Legislative Decree 276/2003 Articles 4, 5.

LT: Lithuanian Labour Code of the Republic of Lithuania approved by Law No XII-2603 of 14 September 2016 of the Republic of Lithuania, last amendment 15 October 2020 No XIII-3334; and the Law on the Legal Status of Aliens of the Republic of Lithuania of 29 April 2004 No. IX-2206, last amendment 10 November 2020 No XIII-3412.

LU: Loi du 18 janvier 2012 portant création de l'Agence pour le développement de l'emploi (Law of 18 January 2012 concerning the creation of an agency for employment development – ADEM).

MT: Employment and Training Services Act, (Cap 343) (Articles 23 to 25); and Employment Agencies Regulations (S.L. 343.24).

PL: Article 18 of the Act of 20 April 2004 on the promotion of employment and labour market institutions (Dz. U. of 2015, Item. 149, as amended).

PT: Decree-Law No 260/2009 of 25 September, as amended by Law No. 5/2014 of 12 February; Law No. 28/2016 of the 23 August 2016, and Law No. 146/2015 of 9 September 2015 (access and provision of services by placement agencies).

RO: Law no. 156/2000 on the protection of Romanian citizens working abroad, republished, and Government Decision no. 384/2001 for approving the methodological norms for applying the Law no. 156/2000, with subsequent amendments; Ordinance of the Government no. 277/2002, as modified by Government Ordinance No. 790/2004 and Government Ordinance No. 1122/2010; and Law no. 53/2003 – Labour Code, republished, with subsequent amendments and supplement and the Government Decision no 1256/2011 on the operating conditions and authorisation procedure for temporary work agency.

SI: Labour market regulation act (Official Gazette of RS, No. 80/2010, 21/2013, 63/2013, 55/2017); and Employment, Self-employment and Work of Aliens Act – ZZSDT (Official Gazette of RS, No. 47/2015), ZZSDT-UPB2 (Official Gazette of RS, No. 1/2018).

SK: Act No 5/2004 on Employment Services; and Act No 455/1991on Trade Licensing.

Reservation No. 9 – Business services – security and investigation services

Sector – sub-sector:	Business services – security and investigation services
Industry classification:	CPC 87301, 87302, 87303, 87304, 87305, 87309
Type of reservation:	National treatment
	Senior management and boards of directors
	Performance requirements
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

(a) Security services (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BG, CY, CZ, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI and SK: The supply of security services.

In DK, HR and HU: The supply of the following subsectors: guard services (87305) in HR and HU, security consultation services (87302) in HR, airport guard services (part of 87305) in DK and armoured car services (87304) in HU.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BE: Nationality of a Member State is required for boards of directors of enterprises supplying guard and security services (87305) as well as consultancy and training relating to security services (87302). The senior management of companies providing guard and security consultancy services required to be resident nationals of a Member State.

In FI: Licences to supply security services may be granted only to natural persons resident in the EEA or juridical persons established in the EEA.

In ES: The cross-border supply of security services. Nationality requirements exist for private security personnel.

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BE, FI, FR and PT: The supply of security services by a foreign provider on a cross-border basis is not allowed. Nationality requirements exist for specialised personnel in PT and for managing directors and directors in FR.

Existing measures:

BE: Loi réglementant la sécurité privée et particulière, 2 octobre 2017.

BG: Private Security Business Act.

CZ: Trade Licensing Act.

DK: Regulation on aviation security.

FI: Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 282/2002 (Private Security Services Act).

LT: Law on security of Persons and Assets 8 July 2004 No. IX-2327.

LV: Security Guard Activities Law (Sections 6, 7, 14).

PL: Act of 22 August 1997 on the protection of persons and property (Journal of Laws of 2016, item 1432 as amended).

PT: Law 34/2013 alterada p/ Lei 46/2019, 16 maio 2019; and Ordinance 273/2013 alterada p/ Portaria 106/2015, 13 abril 2015.

SI: Zakon o zasebnem varovanju (Law on private security).

(b) Investigation services (CPC 87301)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU, with the exception of AT and SE: The supply of investigation services.

Reservation No. 10 – Business services – other business services

Sector– sub-sector:	Business services – other business services (translation and interpretation services, duplicating services, services incidental to energy distribution and services incidental to manufacturing)
Industry classification:	CPC 86764, 86769, 87905, 87904, 884, 8868, 887
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Senior management and board of directors
	Performance requirements
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

(a) Translation and interpretation services (CPC 87905)

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In HR: Cross-border supply of translation and interpretation of official documents.

(b) Duplicating services (CPC 87904)

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In HU: Cross-border supply of duplicating services.

(c) Services incidental to energy distribution and services incidental to manufacturing (part of CPC 884, 887 other than advisory and consulting services)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In HU: Services incidental to energy distribution, and cross-border supply of services incidental to manufacturing, with the exception of advisory and consulting services relating to these sectors.

(d) Maintenance and repair of vessels, rail transport equipment and aircraft and parts thereof (part of CPC 86764, 86769, 8868)

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU, with the exception of DE, EE and HU: The cross-border supply of maintenance and repair services of rail transport equipment.

In EU, with the exception of CZ, EE, HU, LU and SK: Cross-border supply of maintenance and repair services of inland waterway transport vessels.

In EU, with the exception of EE, HU and LV: The cross-border supply of maintenance and repair services of maritime vessels.

In EU, with the exception of AT, EE, HU, LV, and PL: The cross-border supply of maintenance and repair services of aircraft and parts thereof (part of CPC 86764, 86769, 8868).

In EU: The cross-border supply of services of statutory surveys and certification of ships.

Existing measures:

EU: Regulation (EC) No 391/2009 of the European Parliament and of the Council[1].

[1] Regulation (EC) No 391/2009 of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on common rules and standards for ship inspection and survey organisations (OJ EU L 131, 28.5.2009, p. 11).

(e) Other business services related to aviation

With respect to Investment liberalisation – Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – Most-favoured-nation treatment:

In EU: According differential treatment to a third country pursuant to existing or future bilateral agreements relating to the following services:

(i) selling and marketing of air transport services;

(ii) computer reservation system (CRS) services;

(iii) maintenance and repair of aircraft and parts;

(iv) rental or leasing of aircraft without crew.

Reservation No. 11 – Telecommunication

Sector:	Satellite broadcast transmission services
Type of reservation:	National treatment
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

In BE: Satellite broadcast transmission services.

Reservation No. 12 – Construction

Sector:	Construction services
Industry classification:	CPC 51
Type of reservation:	National treatment
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

In LT: The right to prepare design documentation for construction works of exceptional significance is only given to a design enterprise registered in Lithuania or a foreign design enterprise which has been approved by an institution authorised by the government for those activities. The right to perform technical activities in the main areas of construction may be granted to a non-Lithuanian person who has been approved by an institution authorised by the government of Lithuania.

Reservation No. 13 – Distribution services

Sector:	Distribution services
Industry classification:	CPC 621, 62117, 62251, 62228, 62251, 62271, 8929, part of 62112, 62226, part of 62272, 62276, part of 631, 63108, part of 6329
Type of reservation:	National treatment
	Senior management and boards of directors
	Performance requirements
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

(a) Distribution of pharmaceuticals

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In BG: Cross-border wholesale distribution of pharmaceuticals (CPC 62251).

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Performance requirements, Senior management and boards of director, and Cross-border trade in services – National treatment:

In FI: Distribution of pharmaceutical products (CPC 62117, 62251, 8929).

Existing measures:

BG: Law on Medicinal Products in Human Medicine; and Law on Medical Devices.

FI: Lääkelaki (Medicine Act) (395/1987).

(b) Distribution of alcoholic beverages

In FI: Distribution of alcoholic beverages (part of CPC 62112, 62226, 63107, 8929).

Existing measures:

FI: Alkoholilaki (Alcohol Act) (1102/2017).

(c) Other distribution (part of CPC 621, 62228, 62251, 62271, part of 62272, 62276, 63108, part of 6329)

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BG: Wholesale distribution of chemical products, precious metals and stones, medical substances and products and objects for medical use; tobacco and tobacco products and alcoholic beverages.

BG reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the services provided by commodity brokers.

Existing measures:

In BG: Law on Medicinal Products in Human Medicine; Law on Medical Devices; Law of Veterinary Activity; Law for Prohibition of Chemical Weapons and for Control over Toxic Chemical Substances and Their Precursors; Law for Tobacco and Tobacco Products; Law on excise duties and tax warehouses; and Law on wine and spirits.

Reservation No. 14 – Education services

Sector:	Education services
Industry classification:	CPC 92
Type of reservation:	National treatment
	Senior management and boards of directors
	Performance requirements
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Performance requirements, Senior management and boards of director, and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU: Educational services which receive public funding or State support in any form. Where the supply of privately funded education services by a foreign provider is permitted, participation of private operators in the education system may be subject to concession allocated on a non-discriminatory basis.

In EU, with the exception of CZ, NL, SE and SK: With respect to the supply of privately funded other education services, which means other than those classified as being primary, secondary, higher and adult education services (CPC 929).

In CY, FI, MT and RO: The supply of privately funded primary, secondary, and adult education services (CPC 921, 922, 924).

In AT, BG, CY, FI, MT and RO: The supply of privately funded higher education services (CPC 923).

In CZ and SK: The majority of the members of the board of directors of an establishment providing privately funded education services must be nationals of that country (CPC 921, 922, 923 for SK other than 92310, 924).

In SI: Privately funded elementary schools may be founded by Slovenian natural or juridical persons only. The service supplier must establish a registered office or a branch. The majority of the members of the board of directors of an establishment providing privately funded secondary or higher education services must be Slovenian nationals (CPC 922, 923).

In SE: Educational services suppliers that are approved by public authorities to provide education. This reservation applies to privately funded educational services suppliers with some form of State support, *inter alia*, educational service suppliers recognised by the State, educational services suppliers under State supervision or education which entitles to study support (CPC 92).

In SK: EEA residency is required for suppliers of all privately funded education services other than post-secondary technical and vocational education services. (CPC 921, 922, 923 other than 92310, 924).

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BG, IT and SI: To restrict the cross-border supply of privately funded primary education services (CPC 921).

In BG and IT: To restrict the cross-border supply of privately funded secondary education services (CPC 922).

In AT: To restrict the cross-border supply of privately funded adult education services by means of radio or television broadcasting (CPC 924).

Existing measures:

BG: Public Education Act, Article 12; Law for the Higher Education, paragraph 4 of the additional provisions; and Vocational Education and Training Act, Article 22.

FI: Perusopetuslaki (Basic Education Act) (628/1998); Lukiolaki (General Upper Secondary Schools Act) (629/1998); Laki ammatillisesta koulutuksesta (Vocational Training and Education Act) (630/1998); Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (Vocational Adult Education Act) (631/1998); Ammattikorkeakoululaki (Polytechnics Act) (351/2003); and Yliopistolaki (Universities Act) (558/2009).

IT: Royal Decree 1592/1933 (Law on secondary education); Law 243/1991 (Occasional public contribution for private universities); Resolution 20/2003 of CNVSU (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario); and Decree of the President of the Republic (DPR) 25/1998.

SK: Act 245/2008 on education; Act 131/2002 on Universities; and Act 596/2003 on State Administration in Education and School Self-Administration.

Reservation No. 15 – Environmental services

Sector– sub-sector:	Environmental services – waste and soil management
Industry classification:	CPC 9401, 9402, 9403, 94060
Type of reservation:	Local presence
Chapter:	Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

In DE: The supply of waste management services other than advisory services, and with respect to services relating to the protection of soil and the management of contaminated soils, other than advisory services.

Reservation No. 16 – Health services and social services

Sector:	Health services and social services
Industry classification:	CPC 93, 931, other than 9312, part of 93191, 9311, 93192, 93193, 93199
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Senior management and board of directors
	Performance requirements
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

(a) Health services – hospital, ambulance, residential health services (CPC 93, 931, other than 9312, part of 93191, 9311, 93192, 93193, 93199)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Performance requirements, Senior management and boards of directors:

In EU: For the supply of all health services which receive public funding or State support in any form.

In EU: For all privately funded health services, other than privately funded hospital, ambulance, and residential health facilities services other than hospital services.

This reservation does not relate to the supply of all health-related professional services, including the services supplied by professionals such as medical doctors, dentists, midwives, nurses, physiotherapists, paramedics, and psychologists, which are covered by other reservations (CPC 931 other than 9312, part of 93191).

In AT, PL and SI: The supply of privately funded ambulance services (CPC 93192).

In BE: the establishment of privately funded ambulance and residential health facilities services other than hospital services (CPC 93192, 93193).

In BG, CY, CZ, FI, MT and SK: The supply of privately-funded hospital, ambulance, and residential health services other than hospital services (CPC 9311, 93192, 93193).

In FI: Supply of other human health services (CPC 93199).

Existing measures:

CZ: Act No. 372/2011 Coll. on Health Care Services and Conditions of Their Provision.

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (Act on Private Health Care) (152/1990).

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements:

In DE: The supply of the Social Security System of Germany, where services may be provided by different companies or entities involving competitive elements which are thus not "activities performed in the exercise of governmental authority". To accord better treatment in the context of a bilateral trade agreement with regard to the supply of health and social services (CPC 93).

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In DE: The ownership of privately funded hospitals run by the German Forces.

The nationalisation of other key privately funded hospitals (CPC 93110).

In FR: To the supply of privately funded laboratory analysis and testing services.

With respect to Cross-border trade in services – National treatment:

In FR: The supply of privately funded laboratory analysis and testing services (part of CPC 9311).

Existing measures:

FR: Code de la Santé Publique.

(b) Health and social services, including pension insurance

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU, with the exception of HU: The cross-border supply of health services, social services and activities or services forming part of a public retirement plan or statutory system of social security. This reservation does not relate to the supply of all health-related professional services, including the services provided by professionals such as medical doctors, dentists, midwives, nurses, physiotherapists, paramedics, and psychologists, which are covered by other reservations (CPC 931 other than 9312, part of 93191).

In HU: The cross-border supply of all hospital, ambulance, and residential health services, other than hospital services, which receive public funding (CPC 9311, 93192, 93193).

(c) Social services, including pension insurance

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements:

In EU: The supply of all social services which receive public funding or State support in any form and activities or services forming part of a public retirement plan or statutory system of social security.

In BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT and PT: The supply of privately funded social services other than services relating to convalescent and rest houses and old people's homes.

In CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK, and SI: The supply of privately funded social services.

In DE: The Social Security System of Germany, where services are provided by different companies or entities involving competitive elements and might therefore not fall under the definition of "activities performed in the exercise of governmental authority".

Existing measures:

FI: Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (Private Social Services Act) (922/2011).

IE: Health Act 2004 (S. 39); and Health Act 1970 (as amended –S.61A).

IT: Law 833/1978 Institution of the public health system; Legislative Decree 502/1992 Organisation and discipline of the health field; and Law 328/2000 Reform of social services.

Reservation No. 17 – Tourism and travel related services

Sector:	Tourist guides services, health and social services
Industry classification:	CPC 7472
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In FR: To require nationality of a Member State for the supply of tourist guide services.

With respect to Investment liberalisation – Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – Most-favoured-nation treatment:

In LT: In so far as Chile allows nationals of LT to provide tourist guide services, LT will allow nationals of Chile to provide tourist guide services under the same conditions.

Reservation No. 18 – Recreational, cultural and sporting services

Sector:	Recreational, cultural and sporting services
Industry classification:	CPC 962, 963, 9619, 964
Type of reservation:	National treatment
	Senior management and board of directors
	Performance requirements
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

(a) Libraries, archives, museums and other cultural services (CPC 963)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Performance requirements, Senior management and boards of director, and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU, with the exception of AT and, for investment liberalisation, in LT: The supply of library, archive, museum and other cultural services.

In AT and LT: A licence or concession may be required for establishment.

(b) Entertainment services, theatre, live bands and circus services (CPC 9619, 964 other than 96492)

With respect to Cross-border trade in services – National treatment:

In EU, with the exception of AT and SE: The cross-border supply of entertainment services, including theatre, live bands, circus and discotheque services.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Performance requirements, Senior management and boards of director, and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI and SK: With respect to the supply of entertainment services, including theatre, live bands, circus and discotheque services.

In BG: The supply of the following entertainment services: circus, amusement park and similar attraction services, ballroom, discotheque and dance instructor services, and other entertainment services.

In EE: The supply of other entertainment services except for cinema theatre services.

In LT and LV: The supply of all entertainment services other than cinema theatre operation services.

In CY, CZ, LV, PL, RO and SK: The cross-border supply of sporting and other recreational services.

(c) News and press agencies (CPC 962)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment:

In FR: Foreign participation in existing companies publishing publications in the French language may not exceed 20 % of the capital or of voting rights in the company. The establishment of press agencies of Chile is subject to conditions set out in domestic regulation. The establishment of press agencies by foreign investors is subject to reciprocity.

Existing measures:

FR: Ordonnance n° 45-2646 du 2 novembre 1945 portant règlementation provisoire des agences de presse; and Loi n° 86-897 du 1 août 1986 portant réforme du régime juridique de la presse.

(d) Gambling and betting services (CPC 96492)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Performance requirements, Senior management and boards of director, and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU: The supply of gambling activities, which involve wagering a stake with pecuniary value in games of chance, including in particular lotteries, scratch cards, gambling services offered in casinos, gambling arcades or licensed premises, betting services, bingo services and gambling services operated by and for the benefit of charities or non-profit-making organisations.

Reservation No. 19 – Transport services and auxiliary transport services

Sector:	Transport services
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Senior management and board of directors
	Performance requirements
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

(a) Maritime transport – any other commercial activity undertaken from a ship

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements and Cross-border trade in services – National treatment:

In EU: The nationality of the crew on a seagoing or non-seagoing vessel.

With respect to Investment liberalisation –National treatment, Most-favoured-nation treatment, Senior management and boards of directors:

In EU, except LV and MT: Only EU natural or juridical persons may register a vessel and operate a fleet under the national flag of the state of establishment (applies to all commercial marine activity undertaken from a seagoing ship, including fishing, aquaculture, and services incidental to fishing; international passenger and freight transportation (CPC 721); and services auxiliary to maritime transport).

In EU: For feeder services, and for repositioning owned or leased containers on a non-revenue basis by European Union shipping companies, for the part of these services which does not fall under the exclusion of national maritime cabotage.

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In SK: Foreign investors must have their principal office in SK in order to apply for a licence enabling them to provide a service (CPC 722).

(b) Auxiliary services to maritime transport

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU: The supply of pilotage and berthing services. For greater certainty, regardless of the criteria which may apply to the registration of ships in a Member State, the European Union reserves the right to require that only ships registered on the national registers of Member States may provide pilotage and berthing services (CPC 7452).

In EU, with the exception of LT and LV: Only vessels carrying the flag of a Member State may provide pushing and towing services (CPC 7214).

With respect to Cross-border trade in services –National treatment, Local presence:

In LT: Only juridical persons of LT or juridical persons of a Member State with branches in LT that have a certificate issued by the Lithuanian Maritime Safety Administration may provide pilotage and berthing, pushing and towing services (CPC 7214, 7452).

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BE: Cargo handling services can only be operated by accredited workers, eligible to work in port areas designated by royal decree (CPC 741).

Existing measures:

BE: Loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire; Arrêté royal du 12 janvier 1973 instituant une Commission paritaire des ports et fixant sa dénomination et sa compétence; Arrêté royal du 4 septembre 1985 portant agrément d'une organisation d'employeur (Anvers); Arrêté royal du 29 janvier 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Gand); Arrêté royal du 10 juillet 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Zeebrugge); Arrêté royal du 1er mars 1989 portant agrément d'une organisation d'employeur (Ostende); and Arrêté royal du 5 juillet 2004 relatif à la reconnaissance des ouvriers portuaires dans les zones portuaires tombant dans le champ d'application de la loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire, tel que modifié.

(c) Inland waterways transport and auxiliary services to inland waterways transport

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence, Most-favoured-nation treatment:

In EU: Inland waterways passenger and freight transportation (CPC 722); and services auxiliary to inland waterways transportation.

(d) Rail transport and auxiliary services to rail transport

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment, Local presence:

In EU: Railway passenger transportation (CPC 7111).

With respect to Investment liberalisation – Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – Most-favoured-nation treatment, Local presence:

In EU: Railway freight transportation (CPC 7112). Subject to conditions of reciprocity.

In LT: Maintenance and repair services of rail transport equipment are subject to a state monopoly (CPC 86764, 86769, part of 8868).

Existing measures:

EU: Directive 2012/34/EU of the European Parliament and of the Council[1].

(e) Road transport (passenger transportation, freight transportation, international truck transport services) and services auxiliary to road transport

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment:

In EU:

(i) to require establishment and to limit the cross-border supply of road transport services (CPC 712); and

(ii) to limit the supply of cabotage within a Member State by foreign investors established in another Member State (CPC 712).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – Local presence

In BG: For passenger and freight transportation, exclusive rights or authorisations may only be granted to nationals of a Member State and to juridical persons of the European Union having their headquarters in the European Union. Incorporation is required (CPC 712).

[1] Directive 2012/34/EU of the European Parliament and of the Council of 21 November 2012 establishing a single European railway area (OJ EU L 343 14.12.2012, p. 32).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In FI: Authorisation is required to provide road transport services, which is not extended to foreign registered vehicles (CPC 712).

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In FR: The supply of intercity bussing services (CPC 712).

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In BG: To require establishment for supporting services to road transport (CPC 744).

Existing measures:

EU: Regulation (EC) No 1071/2009 of the European Parliament and of the Council[1]; Regulation (EC) No 1072/2009 of the European Parliament and of the Council[2]; and Regulation (EC) No 1073/2009 of the European Parliament and of the Council[3].

---

1 Regulation (EC) No 1071/2009 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing common rules concerning the conditions to be complied with to pursue the occupation of road transport operator and repealing Council Directive 96/26/EC (OJ EU L 300, 14.11.2009, p. 51).

2 Regulation (EC) No 1072/2009 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 on common rules for access to the international road haulage market (OJ EU L 300, 14.11.2009, p. 72).

3 Regulation (EC) No 1073/2009 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 on common rules for access to the international market for coach and bus services, and amending Regulation (EC) No 561/2006 (OJ EU L 300 14.11.2009, p. 88).

FI: Laki kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä (Act on Commercial Road Transport) 693/2006; Laki liikenteen palveluista (Act on Transport Services) 320/2017; and Ajoneuvolaki (Vehicles Act) 1090/2002.

(f) Space transport and rental of space craft

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Performance requirements, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU: The supply of space transport services and the supply of rental of space craft services (CPC 733, part of 734).

(g) Most-favoured-nation exemptions

With respect to Investment liberalisation – Most-favoured-nation treatment, and Cross-border trade in services – Most-favoured-nation treatment:

– Transport (cabotage) other than maritime transport

In FI: According differential treatment to a country pursuant to existing or future bilateral agreements exempting vessels registered under the foreign flag of a specified other country or foreign registered vehicles from the general prohibition from providing cabotage transport (including combined transport, road and rail) in FI on the basis of reciprocity (part of CPC 711, part of 712, part of 722).

– Supporting services for maritime transport

In BG: In so far as Chile allows service suppliers from BG to supply cargo-handling services and storage and warehouse services in sea and river harbours, including services relating to containers and goods in containers, BG will allow service suppliers from Chile to supply cargo-handling services and storage and warehouse services in sea and river harbours, including services relating to containers and goods in containers under the same conditions (part of CPC 741, part of 742).

– Rental or leasing of vessels

In DE: Chartering-in of foreign ships by consumers resident in DE may be subject to a condition of reciprocity (CPC 7213, 7223, 83103).

– Road and rail transport

In EU: To accord differential treatment to a third country pursuant to existing or future bilateral agreements relating to international road haulage (including combined transport – road or rail) and passenger transport, concluded between the European Union or the Member States and a third country (CPC 7111, 7112, 7121, 7122, 7123). That treatment may:

(i) reserve or limit the supply of the relevant transport services between the contracting parties or across the territory of the contracting parties to vehicles registered in each contracting party[1]; or

[1] With regard to Austria the part of the most-favoured-nation treatment exemption regarding traffic rights covers all countries with which bilateral agreements on road transport or other arrangements relating to road transport exist or may be considered in future.

(ii) provide for tax exemptions for such vehicles.

– Road transport

In BG: Measures taken under existing or future agreements, which reserve or restrict the supply of these kinds of transportation services and specify the terms and conditions of this supply, including transit permits or preferential road taxes, in the territory of Bulgaria or across the borders of Bulgaria (CPC 7121, 7122, 7123).

In CZ: Measures that are taken under existing or future agreements, and which reserve or limit the supply of transport services and specify operating conditions, including transit permits or preferential road taxes of a transport services into, in, across and out of CZ to the contracting parties concerned (CPC 7121, 7122, 7123).

In ES: Authorisation for the establishment of a commercial presence in ES may be refused for service suppliers whose country of origin does not accord effective market access to service suppliers of ES (CPC 7123).

Existing measures:

Ley 16/1987, de 30 de julio, de Ordenación de los Transportes Terrestres.

In HR: Measures applied under existing or future agreements on international road transport and which reserve or limit the supply of transport services and specify operating conditions, including transit permits or preferential road taxes of transport services into, in, across and out of Croatia to the parties concerned (CPC 7121, 7122, 7123).

In LT: Measures that are taken under bilateral agreements and which set the provisions for transport services and specify operating conditions, including bilateral transit and other transport permits for transport services into, through and out of the territory of Lithuania to the contracting parties concerned, and road taxes and levies (CPC 7121, 7122, 7123).

In SK: Measures that are taken under existing or future agreements, and which reserve or limit the supply of transport services and specify operating conditions, including transit permits or preferential road taxes of a transport services into, in, across and out of Slovakia to the contracting parties concerned (CPC 7121, 7122, 7123).

– Rail transport

In BG, CZ and SK: For existing or future agreements, and which regulate traffic rights and operating conditions, and the supply of transport services in the territory of Bulgaria, Czech Republic and Slovakia and between the countries concerned (CPC 7111, 7112).

– Air transport – Services auxiliary to air transport

In EU: According differential treatment to a third country pursuant to existing or future bilateral agreements relating to ground-handling services.

– Road and rail transport

In EE: When according differential treatment to a country pursuant to existing or future bilateral agreements on international road transport (including combined transport-road or rail), reserving or limiting the supply of a transport services into, in, across and out of Estonia to the contracting parties to vehicles registered in each contracting party, and providing for tax exemption for such vehicles (part of CPC 711, part of 712, part of 721).

– All passenger and freight transport services other than maritime and air transport

In PL: In so far as Chile allows the supply of transport services into and across the territory of Chile by passenger and freight transport suppliers of Poland, Poland will allow the supply of transport services by passenger and freight transport suppliers of Chile into and across the territory of Poland under the same conditions.

Reservation No. 20 – Agriculture, fishing and water

Sector:	Agriculture, hunting, forestry; fishing, aquaculture, services incidental to fishing; collection, purification and distribution of water
Industry classification:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813 other than advisory and consultancy services; 0501, 0502, CPC 882
Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Senior management and board of directors
	Performance requirements
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

(a) Agriculture, hunting and forestry

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In HR: Agricultural and hunting activities.

In HU: Agricultural activities (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813 other than advisory and consultancy services).

Existing measures:

HR: Agricultural Land Act (OG 20/18, 115/18, 98/19).

(b) Fishing, aquaculture and services incidental to fishing (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Most-favoured-nation treatment, Local presence:

In EU:

1. In particular within the framework of the Common Fisheries Policy, and of fishing agreements with a third country, access to and use of the biological resources and fishing grounds situated in maritime waters coming under the sovereignty or the jurisdiction of Member States, or entitlements for fishing under a Member State fishing licence, including:

   (a) regulating the landing of catches by vessels flying the flag of Chile or a third country with respect to the quotas allocated to them or, only with respect to vessels flying the flag of a Member State, requiring that a proportion of the total catch is landed in European Union ports;

   (b) determining a minimum size for a company in order to preserve both artisanal and coastal fishing vessels;

   (c) according differential treatment pursuant to existing or future bilateral agreements relating to fisheries; and

(d) requiring the crew of a vessel flying the flag of a Member State to be nationals of Member States.

2. A fishing vessel shall only be entitled to fly the flag of a Member State if:

(a) it is wholly owned by:

(i) companies incorporated in the European Union; or

(ii) nationals of Member States;

(b) its day-to-day operations are directed and controlled from within the European Union; and

(c) any charterer, manager or operator of the vessel is a company incorporated in the European Union or a national of a Member State.

3. A commercial fishing licence granting the right to fish in the territorial waters of a Member State may only be granted to vessels flying the flag of a Member State.

4. The establishment of marine or inland aquaculture facilities.

5. Subparagraphs (a), (b), (c) (other than with respect to most-favoured-nation treatment) and (d) of paragraph 1, subparagraphs (a)(i), (b) and (c) of paragraph 2, and paragraph 3 only apply to measures which are applicable to vessels or to enterprises irrespective of the nationality of their beneficial owners.

The nationality of the crew of a fishing vessel flying the flag of a Member State.

The establishment of marine or inland aquaculture facilities.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In BG: The taking of marine and river-living resources, performed by vessels in the internal marine waters, and the territorial sea of BG, shall be performed by vessels flying the flag of BG. A foreign ship may not engage in commercial fishing in the exclusive economic zone save on the basis of an agreement between BG and the flag State. While passing through the exclusive economic zone, foreign fishing ships may not maintain their fishing gear in operational mode.

(c) Collection, purification and distribution of water

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU: For activities, including services relating to the collection, purification and distribution of water to household, industrial, commercial or other users, including the supply of drinking water, and water management.

Reservation No. 21 – Mining and Energy related activities

Sector:	Mining and quarrying – energy producing materials; mining and quarrying – metal ores and other mining; Energy related activities – production, transmission and distribution on own account of electricity, gas, steam and hot water; pipeline transportation of fuels; storage and warehouse of fuels transported through pipelines; and services incidental to energy distribution
Industry classification:	ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 12, 120, 1200, 13, 14, 232, 233, 2330, 40, 401, 4010, 402, 4020, part of 4030, CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, part of 88, 887.
Type of reservation:	National treatment
	Senior management and board of directors
	Performance requirements
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

(a) Mining and Energy related activities – general (ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, 40, 401, 402, part of 403, 41; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742, 7422, 887 (other than advisory and consulting services))

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU: Where a Member State permits foreign ownership of a gas or electricity transmission system, or an oil and gas pipeline transport system, with respect to enterprises of Chile controlled by natural or juridical persons of a third country which accounts for more than 5 % of the European Union's oil, natural gas or electricity imports, in order to guarantee the security of the energy supply of the European Union as a whole, or of an individual Member State. This reservation does not apply to advisory and consultancy services provided as services incidental to energy distribution.

This reservation does not apply to HR, HU and LT (for LT, only CPC 7131) with regard to the pipeline transport of fuels, nor to LV with regard to services incidental to energy distribution, nor to SI with regard to services incidental to the distribution of gas (ISIC Rev. 3.1 401, 402, CPC 7131, 887 other than advisory and consultancy services).

In CY: For the manufacture of refined petroleum products in so far as the investor is controlled by a natural or juridical person of a third country which accounts for more than 5 % of the European Union's oil or natural gas imports, as well as to the manufacture of gas, distribution of gaseous fuels through mains on own account, the production, transmission and distribution of electricity, the pipeline transportation of fuels, services incidental to electricity and natural gas distribution other than advisory and consulting services, wholesale services of electricity, retailing services of motor fuel, electricity and non-bottled gas. Nationality and residency conditions applies for electricity related services. (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 613, 62271, 63297, 7131, and 887 other than advisory and consulting services).

In FI: The transmission and distribution networks and systems of energy and of steam and hot water.

In FI: The quantitative restrictions in the form of monopolies or exclusive rights for the importation of natural gas, and for the production and distribution of steam and hot water. Currently, natural monopolies and exclusive rights exist (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 887 other than advisory and consultancy services).

In FR: The electricity and gas transmission systems and oil and gas pipeline transport (CPC 7131).

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BE: The energy distribution services, and services incidental to energy distribution (CPC 887 other than consultancy services).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BE: For energy transmission services, regarding the types of legal entities and to the treatment of public or private operators to whom BE has conferred exclusive rights. Establishment is required within the European Union (ISIC Rev. 3.1 4010, CPC 71310).

In BG: For services incidental to energy distribution (part of CPC 88).

In PT: For the production, transmission and distribution of electricity, the manufacturing of gas, the pipeline transportation of fuels, wholesale services of electricity, retailing services of electricity and non-bottled gas, and services incidental to electricity and natural gas distribution. Concessions for electricity and gas sectors are assigned only to limited companies with their headquarters and effective management in PT (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 7131, 7422, 887 other than advisory and consulting services).

In SK: An authorisation is required for the production, transmission and distribution of electricity, manufacture of gas and distribution of gaseous fuels, production and distribution of steam and hot water, pipeline transportation of fuels, wholesale and retail of electricity, steam and hot water, and services incidental to energy distribution, including services in the area of energy efficiency, energy savings and energy audit. For all those activities, an authorisation may only be granted to a natural person with permanent residency in the EEA or a juridical person of the EEA.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Local presence:

In BE: With the exception of the mining of metal ores and other mining and quarrying, enterprises controlled by natural or juridical persons of a third country which accounts for more than 5 % of the European Union's oil or natural gas or electricity imports may be prohibited from obtaining control of the activity. Incorporation is required (no branching) (ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, part of 4010, part of 4020, part of 4030).

Existing measures:

EU: Directive (EU) 2019/944 of the European Parliament and of the Council[1]; and Directive 2009/73/EC of the European Parliament and of the Council[2].

BG: Energy Act.

CY: The Regulation of the Electricity Market Law of 2003 Law, as amended or replaced; the Regulating of the Gas Market Laws of 2004, as amended or replaced; the Petroleum (Pipelines) Law, Chapter 273; the Petroleum Law L.64(I)/1975, as amended or replaced; and the Petroleum and Fuel Specifications Laws of 2003, as amended or replaced.

FI: Sähkömarkkinalaki (Electricity Market Act) (386/1995); and Maakaasumarkkinalaki (Natural Gas Market Act) (587/2017).

[1] Directive (EU) 2019/944 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on common rules for the internal market for electricity and amending Directive 2012/27/EU (OJ EU L 158, 14.6.2019, p. 125).

[2] Directive 2009/73/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 concerning common rules for the internal market in natural gas and repealing Directive 2003/55/EC (OJ EU L 211, 14.8.2009, p. 94).

FR: Code de l'énergie.

PT: Decree-Law 230/2012 and Decree-Law 231/2012, 26 October 2012 – Natural Gas; Decree-Law 215-A/2012, and Decree-Law 215-B/2012, 8 October 2012 – Electricity; and Decree-Law 31/2006, 15 February 2006 – Crude oil/Petroleum products.

SK: Act 51/1988 on Mining, Explosives and State Mining Administration; Act 569/2007 on Geological Works; Act 251/2012 on Energy; and Act 657/2004 on Thermal Energy.

(b) Electricity (ISIC Rev. 3.1 40, 401; CPC 62271, 887 (other than advisory and consulting services))

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements and Cross-border trade in services – National treatment:

In FI: The importation of electricity. With respect to cross-border trade, the wholesale and retail of electricity.

In FR: Only companies where 100 % of the capital is held by the French State, by another public sector organisation or by Electricité de France (EDF), may own and operate electricity transmission or distribution systems.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In BG: For the production of electricity and the production of heat.

In LT: Wholesale and retail services and trading of electricity that originates from non-safe nuclear sources.

In PT: The activities of electricity transmission and distribution are carried out through exclusive concessions of public service.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Most-favoured-nation treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In BE: An individual authorisation for the production of electricity of a capacity of 25 MW or above requires establishment in the European Union, or in another State which has a regime similar to that provided for by Directive (EU) 2019/944 in place, and where the company has an effective and continuous link with the economy.

The production of electricity within the offshore territory of BE is subject to concession and a joint venture obligation with a juridical person of the European Union, or with a juridical person of a country having a regime similar to that provided for by Directive (EU) 2019/944, particularly with regard to conditions relating to the authorisation and selection.

Additionally, the juridical person should have its central administration or its head office in a Member State or a country meeting the above criteria, where it has an effective and continuous link with the economy.

The construction of electrical power lines which link offshore production to the transmission network of Elia requires authorisation and the company must meet the previously specified conditions, except for the joint venture requirement.

With respect to Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In BE: An authorisation is necessary for the supply of electricity by an intermediary having customers established in BE who are connected to the national grid system or to a direct line whose nominal voltage is higher than 70 000 volts. That authorisation may only be granted to a natural or juridical person of the EEA.

Existing measures:

BE: Arrêté Royal du 11 octobre 2000 fixant les critères et la procédure d'octroi des autorisations individuelles préalables à la construction de lignes directes; Arrêté Royal du 20 décembre 2000 relatif aux conditions et à la procédure d'octroi des concessions domaniales pour la construction et l'exploitation d'installations de production d'électricité à partir de l'eau, des courants ou des vents, dans les espaces marins sur lesquels la Belgique peut exercer sa juridiction conformément au droit international de la mer; and Arrêté Royal du 12 mars 2002 relatif aux modalités de pose de câbles d'énergie électrique qui pénètrent dans la mer territoriale ou dans le territoire national ou qui sont installés ou utilisés dans le cadre de l'exploration du plateau continental, de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes ou de l'exploitation d'îles artificielles, d'installations ou d'ouvrages relevant de la juridiction belge; Arrêté royal relatif aux autorisations de fourniture d'électricité par des intermédiaires et aux règles de conduite applicables à ceux-ci; and Arrêté royal du 12 juin 2001 relatif aux conditions générales de fourniture de gaz naturel et aux conditions d'octroi des autorisations de fourniture de gaz naturel.

FI: Sähkömarkkinalaki (Electricity Market Act) (588/2013); and Maakaasumarkkinalaki (Natural Gas Market Act) (587/2017)

LT: Law on Necessary measures to protect against non-safe nuclear electrical threats from third countries of 20 April 2017 No XIII-306 (last amendment 19 December 2019, No XIII-2705).

PT: Decree-Law 215-A/2012; and Decree-Law 215-B/2012, 8 October 2012 – Electricity.

(c) Fuels, gas, crude oil or petroleum products (ISIC Rev. 3.1 232, 40, 402; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, part of 88, 887 (other than advisory and consulting services))

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements and Cross-border trade in services – National treatment:

In FI: To prevent control or ownership of a liquefied natural gas (LNG) terminal (including those parts of the LNG terminal used for storage or re-gasification of LNG) by foreign natural or juridical persons for energy security reasons.

In FR: Only companies where 100 % of the capital is held by the French State, by another public sector organisation or by ENGIE, may own and operate gas transmission or distribution systems for reasons of national energy security.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In BE: For bulk storage services of gas, regarding the types of legal entities and the treatment of public or private operators to whom BE has conferred exclusive rights. Establishment is required within the European Union for bulk storage services of gas (part of CPC 742).

In BG: For pipeline transportation, storage and warehousing of petroleum and natural gas, including transit transmission (CPC 71310, part of 742).

In PT: For the cross-border supply of storage and warehousing services of fuels transported through pipelines (natural gas). Also, concessions relating to the transmission, distribution and underground storage of natural gas and the reception, storage and regasification terminal of LNG are awarded through contracts concession, following public calls for tenders (CPC 7131, 7422).

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In BE: The pipeline transport of natural gas and other fuels is subject to an authorisation requirement. An authorisation may only be granted to a natural or juridical person established in a Member State (in accordance with Article 3 of the AR of 14 May 2002).

Where the authorisation is requested by a company:

(i) the company must be established in accordance with Belgian law, or the law of another Member State, or the law of a third country, which has undertaken commitments to maintain a regulatory framework similar to the common requirements specified in Directive 2009/73/EC of the European Parliament and of the Council[1]; and

(ii) the company must hold its administrative seat, its principal establishment or its head office within a Member State, or a third country, which has undertaken commitments to maintain a regulatory framework similar to the common requirements specified in Directive 2009/73/EC, provided that the activity of this establishment or head office represents an effective and continuous link with the economy of the country concerned (CPC 7131).

In BE: In general the supply of natural gas to customers (customers being both distribution companies and consumers whose overall combined consumption of gas arising from all points of supply attains a minimum level of one million cubic metres per year) established in BE is subject to an individual authorisation provided by the minister, except where the supplier is a distribution company using its own distribution network. Such an authorisation may only be granted to natural or juridical persons of the European Union.

[1] Directive 2009/73/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 concerning common rules for the internal market in natural gas and repealing Directive 2003/55/EC (OJ EU L 211, 14.8.2009, p. 94).

With respect to Cross-border trade in services – Local presence:

In CY: For the cross-border supply of storage and warehousing services of fuels transported through pipelines, and the retail sales of fuel oil and bottled gas other than by mail order (CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742).

Existing measures:

BE: Arrêté Royal du 14 mai 2002 relatif à l'autorisation de transport de produits gazeux et autres par canalisations; and Loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations, Article 8.2).

BG: Energy Act.

CY: The Regulation of the Electricity Market Law of 2003, Law 122(I)/2003 as amended; the Regulating of the Gas Market Laws of 2004, Law 183(I)/2004 as amended; the Petroleum (Pipelines) Law, Chapter 273; the Petroleum Law Chapter 272 as amended; and the Petroleum and Fuel Specifications Laws of 2003, Law 148(I)/2003 as amended.

FI: Maakaasumarkkinalaki (Natural Gas Market Act) (587/2017).

FR: Code de l'énergie.

HU: Act XVI of 1991 about Concessions.

LT: Law on Natural Gas of the Republic of Lithuania of 10 October 2000 No VIII-1973.

PT: Decree-Law 230/2012 and Decree-Law 231/2012, 26 October 2012 – Natural Gas; Decree-Law 215-A/2012, and Decree-Law 215-B/2012, 8 October 2012 – Electricity; and Decree-Law 31/2006, 15 February 2006 – Crude oil/Petroleum products.

(d) Nuclear (ISIC Rev. 3.1 12, 23, 120, 1200, 233, 2330, 40, part of 4010, CPC 887)

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment:

In DE: For the production, processing or transportation of nuclear material and generation or distribution of nuclear-based energy.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – National treatment:

In AT and FI: For the production, processing distribution or transportation of nuclear material and generation or distribution of nuclear-based energy.

In BE: For the production, processing or transportation of nuclear material and generation or distribution of nuclear-based energy.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements:

In HU and SE: For the processing of nuclear fuel and nuclear-based electricity generation.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors:

In BG: For the processing of fissionable and fusionable materials or the materials from which they are derived, as well as to the trade thereof, to the maintenance and repair of equipment and systems in nuclear energy production facilities, to the transportation of those materials and the refuse and waste matter of their processing, to the use of ionising radiation, and on all other services relating to the use of nuclear energy for peaceful purposes (including engineering and consulting services and services relating to software etc.).

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In FR: The manufacturing, production, processing, generation, distribution or transportation of nuclear material must respect the obligations of a Euratom Agreement.

Existing measures:

AT: Bundesverfassungsgesetz für ein atomfreies Österreich (Constitutional Act for a Non-nuclear Austria) BGBl. I Nr. 149/1999.

BG: Safe Use of Nuclear Energy Act.

FI: Ydinenergialaki (Nuclear Energy Act) (990/1987).

HU: Act CXVI of 1996 on Nuclear Energy; and Government Decree Nr. 72/2000 on Nuclear Energy.

SE: The Swedish Environmental Code (1998:808); and Law on Nuclear Technology Activities (1984:3).

Reservation No. 22 – Other services not included elsewhere

Sector:	Other services not included elsewhere
Industry classification:	CPC 9703, part of 612, part of 621, part of 625, part of 85990
Type of reservation:	National treatment
	Senior management and board of directors
	Performance requirements
	Local presence
Chapter:	Investment liberalisation and Cross-border trade in services

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

(a) Funeral, cremation services and undertaking services (CPC 9703)

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In FI: Cremation services and operation/maintenance of cemeteries and graveyards can only be performed by the state, municipalities, parishes, religious communities or non-profit foundations or societies.

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In DE: Only juridical persons established under public law may operate a cemetery. The creation and operation of cemeteries and services related to funerals.

In PT: Commercial presence is required to provide funeral and undertaking services. EEA nationality is required in order to become a technical manager for entities providing funeral and undertaking services.

In SE: Church of Sweden or local authority monopoly on cremation and funeral services.

In CY, SI: Funeral, cremation and undertaking services.

Existing measures:

FI: Hautaustoimilaki (Act on Burial Service) (457/2003).

PT: Decree-Law 10/2015, of 16 January alterado p/ Lei 15/2018, 27 março.

SE: Begravningslag (1990:1144) (Act of Burials); and Begravningsförordningen (1990:1147) (Ordinance of Burials).

(b) New services

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and boards of directors, Performance requirements and Cross-border trade in services – National treatment, Local presence:

In EU: For the provision of new services other than those classified in the CPC.

Appendix 17-B-2

SCHEDULE OF CHILE

Sector:	All
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment) Most-favoured-nation treatment (Investment)
Description:	Investment Chile reserves the right to adopt or maintain any measure relating to the ownership or control of land within five kilometres of the coastline that is used for agricultural activities. Such measure could include a requirement that the majority of each class of stock of a Chilean juridical person that seeks to own or control such land be held by Chilean persons or by persons residing in Chile for 183 days or more per year.
Existing Measures:	Decree Law 1.939, Official Gazette, 10 November 1977, Rules for acquisition, administration and disposal of State-owned assets, Title I (Decreto Ley 1.939, Diario Oficial, noviembre 10, 1977, Normas sobre adquisición, administración y disposición de bienes del Estado, Título I)

Sector:	All
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment) Senior management and boards of directors (Investment)
Description:	Investment In the transfer or disposal of any interest in stock or asset held in an existing state enterprise or governmental entity, Chile reserves the right to prohibit or impose limitations on the ownership of that interest or asset and on the right of foreign investors or their investments to control any State company created thereby or investments made by the same. In connection with any such transfer or disposal, Chile may adopt or maintain any measure related to the nationality of senior management and members of the board of directors. A "State company"[1] means any company owned or controlled by Chile by means of an interest share in the ownership thereof, and includes any company created after the date of entry into force of this Agreement for the sole purpose of selling or disposing of its interest share in the capital or assets of an existing state company or governmental entity.

[1] A list of existing state companies in Chile can be found on the following website: http://www.dipres.gob.cl.

Sector:	All
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
Description:	Investment and Cross-border trade in services

Chile reserves the right to adopt or maintain any measure that accords differential treatment to countries under any bilateral or multilateral international agreement in force on, or signed prior to, the date of entry into force of this Agreement.

Chile reserves the right to adopt or maintain any measure that accords differential treatment to countries under any international agreement in force on, or signed after, the date of entry into force of this Agreement involving:

(a) aviation;

(b) fisheries; or

(c) maritime matters, including salvage.

Existing Measures:

Sector:	Communications
Sub-Sector:	Satellite broadcasting of digital telecommunication services
Obligations Concerned:	Local presence (CBTS)
Description:	Cross-border trade in services Chile reserves the right to adopt or maintain any measure related to cross-border trade in one-way satellite broadcasting of digital telecommunication services.
Existing Measures:	Law 18.168, Official Gazette, 2 October 1982, General Telecommunications Law, Titles I, II, III, V and VI (Ley 18.168, Diario Oficial, octubre 2, 1982, Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I, II, III, V y VI)

Sector:	Communications
Sub-Sector:	Satellite broadcasting of digital telecommunication services
Obligations Concerned:	National treatment (Investment)
	Most-favoured-nation treatment (Investment)
	Performance requirements (Investment)
	Senior management and boards of directors (Investment)
Description:	Investment
	Chile reserves the right to adopt or maintain any measure related to the investors of the other Party or to their investments in one-way satellite broadcasting of digital telecommunication services.
Existing Measures:	Law 18.168, Official Gazette, 2 October 1982, General Telecommunications Law, Titles I, II, III, V and VI (Ley 18.168, Diario Oficial, octubre 2, 1982, Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I, II, III, V y VI)

Sector:	Issues involving minorities
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment and CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
	Performance requirements (Investment)
	Senior management and boards of directors (Investment)
	Local presence (CBTS)
Description:	Investment and Cross-border trade in services
	Chile reserves the right to adopt or maintain any measure according rights or preferences to socially or economically disadvantaged minorities.
Existing Measures:	

Sector:	Issues involving indigenous peoples
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment and CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
	Performance requirements (Investment)
	Senior management and boards of directors (Investment)
	Local presence (CBTS)
Description:	Investment and Cross-border trade in services
	Chile reserves the right to adopt or maintain any measure according rights or preferences to indigenous peoples.
Existing Measures:	

Sector:	Education
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment and CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
	Performance requirements (Investment)
	Senior management and boards of directors (Investment)
	Local presence (CBTS)
Description:	Investment and Cross-border trade in services
	Chile reserves the right to adopt or maintain any measure relating to:
	(a) investors and an investment of an investor of the other Party in education; and
	(b) natural persons who supply educational services in Chile.

Subparagraph (b) includes teachers and auxiliary personnel supplying educational services in pre-school, kindergarten, special education, elementary, secondary or higher education, professional, technical or university education, and all other persons that supply services related to education, including sponsors of educational institutions of any kind, schools, lyceums, academies, training centres, professional and technical institutes or universities.

This reservation does not apply to investors and an investment of an investor of the other Party in kindergarten, pre-school, elementary or secondary private education institutions, that do not receive public resources, or to the supply of services related to second-language training, corporate, business, and industrial training and skills upgrading, which include consulting services relating to technical support, advice, curriculum, and programme development in education.

Existing Measures:

Sector:	Government finances
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment)
Description:	Investment Chile reserves the right to adopt or maintain any measure related to the acquisition, sale or disposal by the other Party's nationals of bonds, treasury securities or any other type of debt instruments issued by the Central Bank of Chile (Banco Central de Chile) or the Government of Chile. This entry is not intended to affect the rights of the other Party's financial institutions (banks) established in Chile to acquire, sell or dispose of such instruments when required for the purposes of regulatory capital.
Existing Measures:	

Sector:	Fisheries
Sub-Sector:	Fishing-related activities
Obligations Concerned:	National treatment (Investment and CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
Description:	Investment and Cross-border trade in services
	Chile reserves the right to control the activities of foreign fishing, including fish landing, first landing of fish processed at sea and access to Chilean ports (port privileges).
	Chile reserves the right to control the use of beaches, land adjacent to beaches (*terrenos de playas*), water-columns (*porciones de agua*) and sea-bed lots (*fondos marinos*) for the issuance of maritime concessions. For greater certainty, "maritime concessions" do not cover aquaculture.
Existing Measures:	Decree Law 2.222, Official Gazette, 31 May 1978, Navigation Law, Titles I, II, III, IV and V (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación Títulos I, II, III, IV y V)

D.F.L. 340, Official Gazette, 6 April 1960, about Maritime Concessions (D.F.L. 340, Diario Oficial, abril 6, 1960, sobre Concesiones Marítimas)

Supreme Decree 660, Official Gazette, 28 November 1988, Maritime Concession Act (Decreto Supremo 660, Diario Oficial, noviembre 28, 1988, Reglamento de Concesiones Marítimas)

Supreme Decree 123 of the Ministry of Economic Affairs, Development and Reconstruction, Vice-Ministry of Fishing, Official Gazette, 23 August 2004, On Use of Ports (Decreto Supremo 123 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Subsecretaría de Pesca, Diario Oficial, agosto 23, 2004, Sobre Uso de Puertos)

Sector:	Arts industries and cultural industries
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
Description:	Investment and Cross-border trade in services

Chile reserves the right to adopt or maintain any measure that accords differential treatment to countries under any existing or future bilateral or multilateral international agreement, with respect to arts and cultural industries, such as audio-visual cooperation agreements.

For greater certainty, government-supported subsidy programmes for the promotion of cultural activities are not subject to the limitations or obligations of this Agreement.

For the purposes of this entry, "arts and cultural industries" includes:

(a) books, magazines, periodical publications, or printed or electronic newspapers, excluding the printing and typesetting of any of the foregoing;

(b) recordings of movies or videos;

(c) music recordings in audio or video format;

(d) printed music scores or scores readable by machines;

(e) visual arts, artistic photography and new media;

(f) performing arts, including theatre, dance and circus arts; and

(g) media services or multimedia.

Existing Measures:

Sector:	Entertainment and broadcasting services
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment and CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
	Performance requirements (Investment)
Description:	Investment and Cross-border trade in services
	Chile reserves the right to adopt or maintain any measure relating to:
	(a) the organisation and presentation in Chile of concerts and musical performances; or
	(b) radio broadcasts aimed at the public in general, as well as all radio, television and cable television-related activities, satellite programming services and broadcasting networks.
	Notwithstanding the above, Chile shall extend to the persons and investors of the other Party, and their investments, treatment no less favourable than that Party accords persons and investors of Chile, and their investments.
Existing Measures:	

Sector:	Social services
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (Investment and CBTS)
	Most-favoured-nation Treatment (Investment and CBTS)
	Performance requirements (Investment)
	Senior management and boards of directors (Investment)
	Local presence (CBTS)
Description:	Investment and Cross-border trade in services
	Chile reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the supply of public law enforcement and correctional services, and the following services to the extent that they are social services established or maintained for reasons of public interest: income security or insurance, social security or insurance, social welfare, education, public training, health care and child care.
Existing Measures:	

Sector:	Environmental services
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (CBTS)
	Local presence (CBTS)
Description:	Cross-border trade in services
	Chile reserves the right to adopt or maintain any measure imposing the requirement that the production and distribution of drinking water, the collection and disposal of waste water and sanitation services, such as sewage systems, waste disposal and waste-water treatment, shall only be supplied by juridical persons incorporated under Chilean law or created in accordance with the requirements established by Chilean law.
	This entry does not apply to consultancy services retained by such juridical persons.
Existing Measures:	

Sector:	Construction services
Sub-Sector:	
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
	Local presence (CBTS)
Description:	Cross-border trade in services
	Chile reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the supply of construction services by foreign juridical persons or legal entities.
	Such measures may include requirements such as residency, registration or any other form of local presence.
Existing Measures:	

Sector:	Transportation
Sub-Sector:	International road transportation
Obligations Concerned:	National treatment (Investment and CBTS)
	Most-favoured-nation treatment (Investment and CBTS)
	Local presence (CBTS)
Description:	Investment and Cross-border trade in services
	Chile reserves the right to adopt or maintain any measure relating to the international land transportation of cargo or passengers in border areas.
	Additionally, Chile reserves the right to adopt or maintain the following limitations for the supply of international land transportation from Chile:
	(a) the service supplier must be a Chilean natural or juridical person;
	(b) the service supplier must have a real and effective domicile in Chile; and

(c) in the case of juridical persons, the service supplier must be legally constituted in Chile and more than 50 % of its capital stock must be owned by Chilean nationals and its effective control must be by Chilean nationals.

Existing Measures:

Sector:	Transportation services
Sub-Sector:	Road transportation services
Obligations Concerned:	National treatment (CBTS)
Description:	Cross-border trade in services Chile reserves the right to adopt or maintain any measure that authorises only Chilean natural or juridical persons to supply land transportation of persons or merchandise inside the territory of Chile (cabotage). For this, the enterprises shall use vehicles registered in Chile.

ANNEX 17-C

MARKET ACCESS COMMITMENTS

Headnotes

1. The schedules of the Parties in Appendices 17-C-1 and 17-C-2 set out the market access commitments which each Party undertakes pursuant to Article 17.8 or 18.7 and the reservations taken by that Party with respect to existing or more restrictive or new measures that do not conform with obligations imposed by such provisions, under Article 17.14 or 18.8.

2. For the purposes of this Annex, "ISIC" means the International Standard Industrial Classification of all Economic Activities as set out in Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, No. 4, ISIC REV 3.1, 2002.

3. The economic activities in the sectors or subsectors covered by Chapters 17 and 18 and not inscribed in the schedules of the Parties are not covered by the market access commitments referred to in paragraph 1.

4. The schedule of a Party is without prejudice to the rights and obligations of the Parties under GATS.

5. Each entry in the schedules sets out the following elements:

(a) "sector" refers to the general sector in which the entry is made;

(b) "subsector" refers to the specific sector or activity in which commitments are undertaken in accordance with, if applicable, the CPC or ISIC; and

(c) "limitations on market access" specifies the applicable limitations, including the possibility to maintain existing measures if so specified, or to adopt new or more restrictive measures if market access is unbound, that do not conform to the obligations set out in Article 17.8 or 18.7.

6. A reservation taken at the level of the EU Party applies to a measure of the European Union, to a measure of a Member State at the central level or to a measure of a government within a Member State, unless the reservation excludes a Member State. A commitment or a reservation taken by a Member State applies to a measure of a government at the central, regional or local level within that Member State. For the purposes of the reservations of Belgium, the central level of government covers the federal government and the governments of the regions and the communities as each of them holds equipollent legislative powers. For the purposes of the reservations of the EU Party, a regional level of government in Finland means the Åland Islands. A reservation taken at the level of Chile applies to a measure of the central government or a local government.

7. The schedules of the Parties only contain limitations on market access which are non-discriminatory. Discriminatory measures and requirements are set out in Annexes 17-A and 17-B.

8. For greater certainty, non-discriminatory measures do not constitute a market access limitation within the meaning of Articles 17.8 or 18.7 for any measure:

(a) requiring the separation of the ownership of infrastructure from the ownership of the goods or services provided through that infrastructure to ensure fair competition, for example in the fields of energy, transportation and telecommunications;

(b) restricting the concentration of ownership to ensure fair competition;

(c) seeking to ensure the conservation and protection of natural resources and the environment, including a limitation on the availability, number and scope of concessions granted, and the imposition of a moratorium or ban;

(d) limiting the number of authorisations granted because of technical or physical constraints, for example telecommunications spectra and frequencies; or

(e) requiring that a certain percentage of the shareholders, owners, partners, or directors of an enterprise be qualified or practice a certain profession such as lawyers or accountants.

9. The list of reservations below does not include measures relating to qualification requirements and procedures, technical standards and licensing requirements and procedures where they do not constitute a limitation within the meaning of Article 17.8 or 18.7. Those measures may include, in particular, the need to obtain a licence, to satisfy universal service obligations, to have recognised qualifications in regulated sectors, to pass specific examinations, including language examinations, to fulfil a membership requirement of a particular profession, such as membership in a professional organisation, to have a local agent for service, or to maintain a local address, or any other non-discriminatory requirements that certain activities may not be carried out in protected zones or areas. Although they are not listed in this Annex, such measures continue to apply.

10. Treatment granted to juridical persons established by investors of a Party in accordance with the law of the other Party (including, in the case of the EU Party, the law of a Member State) and having their registered office, central administration or principal place of business within that other Party, is without prejudice to any condition or obligation, pursuant to Chapter 17, which may have been imposed on such juridical person when it was established in that other Party, and which shall continue to apply.

11. The schedules of the Parties apply only to the territories of the Parties in accordance with Article 41.2 and are only relevant in the context of trade relations between the EU Party and Chile. They do not affect the rights and obligations of the Member States under European Union law.

12. The following abbreviations are used in the schedule of the EU Party:

EU European Union, including all its Member States

AT Austria

BE Belgium

BG Bulgaria

CY Cyprus

CZ Czechia

DE Germany

DK Denmark

EE Estonia

EL Greece

ES Spain

FI Finland

FR France

HR Croatia

HU Hungary

IE Ireland

IT Italy

LT Lithuania

LU Luxembourg

LV Latvia

MT Malta

NL Netherlands

PL Poland

PT Portugal

RO Romania

SE Sweden

SI Slovenia

SK Slovakia

EEA European Economic Area

Appendix 17-C-1

SCHEDULE OF THE EU PARTY

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
III-EU-1 All sectors	
(a) Commercial presence	
	With respect to Investment: In the EU: Services considered as public utilities at national or local level may be subject to public monopolies or to exclusive rights granted to private operators. Public utilities exist in sectors such as related scientific and technical consulting services, research and development (R&D) services on social sciences and humanities, technical testing and analysis services, environmental services, health services, transport services and services auxiliary to all modes of transport. Exclusive rights on those services are often granted to private operators, for instance operators with concessions from public authorities, subject to specific service obligations. Given that public utilities often also exist at the sub-central level, detailed and exhaustive sector-specific scheduling is not practical. This reservation does not apply to telecommunications and to computer and related services. In HU: Establishment should take a form of limited liability company, joint-stock company or representative office. Initial entry as a branch is not permitted except for financial services. In IT: Unbound for the acquisition of equity stakes of companies operating in the fields of defence and national security. The acquisition of strategic assets in the fields of transport services, telecommunications and energy may be subject to the approval of the Presidency of the Council of Ministers' Office. In LT: Unbound for enterprises, sectors, zones, assets and facilities of strategic importance to national security.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(b) Acquisition of real estate	With respect to Investment: In the EU, with the exception of HU: None. In HU: Unbound for the acquisition of State-owned properties.
(c) Arms, munition and war material	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: Unbound for the production or distribution of, or trade in, arms, munitions and war material. War material is limited to any product which is solely intended and made for military use in connection with the conduct of war or defence activities.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
III-EU-2 – Professional services (all professions except health-related)	
(a) Legal services (part of CPC 861), including patent agent services For greater certainty, consistent with the Headnotes, in particular headnote 9, requirements to register with a Bar may include a requirement to have obtained a law degree in the host country or its equivalent, or to have completed some training under the supervision of a licensed lawyer, or to have an office or a postal address within the jurisdiction of a specific Bar in order to be eligible to apply for membership in that Bar. Some Member States may impose the requirement of having the right to practise host-jurisdiction law on those natural persons holding certain positions within a law firm, company or enterprise or for shareholders.	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of SE: Unbound for the supply of legal advisory and legal authorisation, documentation, and certification services provided by legal professionals entrusted with public functions, such as notaries, *huissiers de justice* or other *officiers publics et ministériels*, and with respect to services provided by bailiffs who are appointed by an official act of government (part of CPC 861, part of 87902). In SE: None. In the EU: Specific non-discriminatory legal form requirements apply in each Member State (some examples are listed below for transparency purposes). In BE: Quotas apply for representation before the *Cour de cassation* in non-criminal cases. In FR: Representation before the *Cour de Cassation* and *Conseil d'Etat* is subject to quotas. For fully admitted lawyers, company must take one of the following legal form authorised under French law on a non-discriminatory basis: SCP (*société civile professionnelle*), SEL (*société d'exercice libéral*), SEP (*société en participation*), SARL (*société à responsabilité limitée*), SAS (*société par actions simplifiée*), SA (*société anonyme*), SPE (*société pluriprofessionnelle d'exercice*) and *association*, under certain conditions. In a law firm providing services in respect of French or European Union law, shareholding and voting rights may be subject to quantitative restrictions related to the professional activity of the partners. In SI: Commercial presence for appointed attorneys by the Slovene Bar Association is restricted to sole proprietorship, law firm with limited liability (partnership) or law firm with unlimited liability (partnership) only. The activities of a law firm shall be restricted to the practice of law. Only attorneys may be partners in a law firm.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(b) Patent agents, industrial property agents, intellectual property attorneys (part of CPC 879, 861, 8613)	With respect to Investment: In the EU, with the exception of FR: None. In FR: Provision only through SCP (*société civile professionnelle*), SEL (*société d'exercice libéral*) or any other legal form, under certain conditions.
(c) Accounting and book-keeping services (CPC 8621 other than auditing services, 86213, 86219, 86220)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of FR and HU: None.
	With respect to Investment: In FR: Provision through any company form except SNC (*Société en nom collectif*) and SCS (*Société en commandite simple*). Specific conditions apply to SEL (*sociétés d'exercice libéral*), AGC (*Association de gestion et comptabilité*) and SPE (*Société pluri-professionnelle d'exercice*) (CPC 86213, 86219, 86220).
	With respect to Cross-border trade in services: In HU: Unbound for cross-border activities for accounting and bookkeeping.
(d) Auditing services (CPC – 86211, 86212 other than accounting services)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of DE, EE, BG, FR, HU, PL and PT: None. In EE: Non-discriminatory legal form requirements apply. With respect to Investment: In BG: Non-discriminatory legal form requirements apply. In FR: Provision through any company form except those in which partners are considered to be traders (*commerçants*), such as SNC (*Société en nom collectif*) and SCS (*Société en commandite simple*). In PL: Legal form requirements apply.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
	With respect to Cross-border trade in services: In DE: Auditing companies (*Wirtschaftsprüfungsgesellschaften*) may only adopt legal forms admissible within the EEA. General partnerships and limited commercial partnerships may be recognised as *Wirtschaftsprüfungsgesellschaften* if they are listed as trading partnerships in the commercial register on the basis of their fiduciary activities. In HU and PT: Unbound for cross-border supply of auditing services.
(e) Taxation advisory services (CPC 863, not including legal advisory and legal representational services on tax matters, which are to be found under legal services)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of DE, FR and PL: None. In DE, PL: Legal form requirements apply.
	With respect to Investment: In FR: Provision through any company form except SNC (*Société en nom collectif*) and SCS (*Société en commandite simple*). Specific conditions apply to SEL (*sociétés d'exercice libéral*), AGC (*Association de gestion et comptabilité*) and SPE (*Société pluri-professionnelle d'exercice*).
(f) Architecture and urban planning services, engineering and integrated engineering services (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of FR and HR: None. With respect to Investment: In FR: An architect may only establish in FR in order to provide architectural services using one of the following legal forms (on a non-discriminatory basis): SA et SARL (*sociétés anonymes, à responsabilité limitée*), EURL (*Entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée*), SCP (*en commandite par actions*), SCOP (*Société coopérative et participative*), SELARL (*société d'exercice libéral à responsabilité limitée*), SELAFA (*société d'exercice libéral à forme anonyme*), SELAS (*société d'exercice libéral*) or SAS (*Société par actions simplifiée*), or as individual or as a partner in an architectural firm (CPC 8671).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
	With respect to Cross-border trade in services: In HR: Unbound for the cross-border supply of urban planning.
III-EU-3 – Professional services – health-related and retail of pharmaceuticals	
(a) Medical and dental services; and services provided by midwives, nurses, physiotherapists, psychologists and paramedical personnel (CPC 85201, 9312, 9319)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of AT, BE, BG, CZ, DE, FI and MT: None. In CZ and MT: Unbound for the supply of all health-related professional services, whether publicly or privately funded, including the services provided by professionals such as medical doctors, dentists, midwives, nurses, physiotherapists, paramedics, psychologists, as well as other related services (CPC 9312, part of 9319). In FI: Unbound for the supply of all health-related professional services, whether publicly or privately funded, including medical and dental services, services provided by midwives, physiotherapists and paramedical personnel, and services provided by psychologists, excluding services provided by nurses (CPC 9312, 93191). In BG: Unbound for the supply of all health-related professional services, whether publicly or privately funded, including medical and dental services, services provided by nurses, midwives, physiotherapists and paramedical personnel, and services provided by psychologists (CPC 9312, part of 9319).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
	With respect to Investment: In AT: Specific non-discriminatory legal form requirements may apply (CPC 9312, part of 9319). Cooperation of physicians for the purpose of ambulatory public healthcare, so-called group practices, can take place only under the legal form of *Offene Gesellschaft/OG* or *Gesellschaft mit beschränkter Haftung/GmbH*. Only physicians may act as associates of such a group practice. They must be entitled to independent medical practice, registered with the Austrian Medical Chamber and actively pursue the medical profession in the practice. Other natural or juridical persons may not act as associates of the group practice and may not take a share in its revenues or profits (part of CPC 9312). In DE: Geographical restrictions may be imposed on professional registration, which apply to nationals and non-nationals alike. Non-discriminatory restrictions on the legal form to provide these services may exist (§ 95 SGB V). For doctors (including psychologists, and psychotherapists) registration can be subject to quantitative restrictions based on the regional distribution of doctors. Registration is necessary only for doctors participating in the public health scheme.
	With respect to Cross-border trade in services: In BE: Unbound for the cross-border supply, whether publicly or privately funded, of all health-related professional services, including medical, dental and midwives services and services provided by nurses, physiotherapists, psychologists and paramedical personnel (part of CPC 85201, 9312, part of 93191).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(b) Veterinary services (CPC 932)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of BE, BG, DE, DK, ES, FR, IE, HU, LV, NL and SK: None. In DE: Telemedicine may only be provided in the context of a primary treatment involving the prior physical presence of a veterinary. In DE, DK, ES, LV, NL and SK: The supply of veterinary services is restricted to natural persons. In IE: The supply of veterinary services is restricted to natural persons or partnerships. In HU: Authorisation is subject to an economic needs test. Main criteria: labour market conditions in the sector.
	With respect to Investment: In FR: The legal forms available to a company providing veterinary services are limited to SEP (*société en participation*), SCP (*société civile professionnelle*) and SEL (*société d'exercice liberal*).
	With respect to Cross-border trade in services: In BE, BG and LV: Unbound for cross-border supply of veterinary services.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(c) Retail sales of pharmaceutical, medical and orthopaedic goods, other services provided by pharmacists (CPC 63211)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of BG, LT: The retail of pharmaceuticals and specific medical goods to the public may only be carried out through a pharmacy. The mail order of pharmaceuticals is prohibited, with the exception of non-prescription medicines. In EE: The retail of pharmaceuticals and specific medical goods to the public may only be carried out through a pharmacy. Mail order of medicinal products as well as delivery by post or express service of medicinal products ordered through the internet is prohibited. Establishment authorisation is subject to an economic needs test. Main criteria: density conditions in the area. In EL: Only natural persons, who are licensed pharmacists, and companies founded by licensed pharmacists, are permitted to provide retail services of pharmaceuticals and specific medical goods to the public. In ES: Only natural persons, who are licensed pharmacists, are permitted to provide retail services of pharmaceuticals and specific medical goods to the public. Each pharmacist cannot obtain more than one licence. Mail order of pharmaceuticals is prohibited. In FI: Unbound for retail sales of pharmaceutical products and of medical and orthopaedic goods. In IE: The mail order of pharmaceuticals is prohibited, with the exception of non-prescription medicines. In IT: The practice of the profession is possible only for natural persons enrolled in the register, as well as for juridical persons in the form of partnerships, where every partner of the company must be an enrolled pharmacist. Establishment authorisation is subject to an economic needs test. Main criteria: population and density conditions in the area. In LU: Only natural persons are permitted to provide retail services of pharmaceuticals and specific medical goods to the public. In NL: Unbound for mail order of medicine. In PL: The practice of the profession is possible only for natural persons enrolled in the register, as well as for juridical persons in the form of partnerships, where every partner of the company must be an enrolled pharmacist. In SE: Unbound for retail sales of pharmaceutical goods and the supply of pharmaceutical goods to the general public.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
	With respect to Investment: In the EU, with the exception of EL, IE, LU, LT and NL: For restricting the number of suppliers entitled to provide a particular service in a specific local zone or area on a non-discriminatory basis. An economic needs test may therefore be applied, taking into account such factors as the number of and impact on existing establishments, transport infrastructure, population density or geographic spread. In BG: Managers of pharmacies must be qualified pharmacists and may only manage one pharmacy in which they themselves work. A quota (not more than four 4) exists for the number of pharmacies which may be owned per person in BG. In DE: Only natural persons (pharmacists) are permitted to operate a pharmacy. The total number of pharmacies per person is restricted to one pharmacy and up to three branch pharmacies. In DK: Only natural persons who have been granted a pharmacist licence from the Danish Health and Medicines Authority are permitted to provide retail services of pharmaceuticals and specific medical goods to the public. In FR: Pharmacy opening must be authorised and commercial presence, including sale at a distance of medicinal products to the public by means of information society services, must take one of the legal forms which are allowed under national law on a non-discriminatory basis: *société d'exercice libéral* (SEL) *anonyme, par actions simplifiée, à responsabilité limitée unipersonnelle* or *pluripersonnelle, en commandite par actions*, *société en noms collectifs* (SNC) or *société à responsabilité limitée* (SARL) *unipersonnelle* or *pluripersonnelle* only. In ES, HR, HU, and PT: Establishment authorisation is subject to an economic needs test. Main criteria: population and density conditions in the area. In MT: Issuance of pharmacy licences under specific restrictions. A person shall not have more than one licence in their name in any town or village (Regulation 5(1) of the Pharmacy Licence Regulations (LN279/07)), except in the case where there are no further applications for that town or village (Regulation 5(2) of the Pharmacy Licence Regulations (LN279/07)). In PT: In commercial companies where the capital is represented by shares, these shall be nominative. A person shall not hold or exercise, at the same time, directly or indirectly, ownership, operation or management of more than four pharmacies. In SI: The network of pharmacies in SI consists of public pharmacy institutions, owned by municipalities, and of private pharmacists with concession where the majority owner must be a pharmacist by profession. Mail order of pharmaceuticals requiring a prescription is prohibited. Mail order of non-prescription medicines requires special State permission.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
III-EU-4 – Business services – research and development services (CPC 851, 852, 853)	
	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of RO: None. With respect only to Cross-border trade in services: In RO: Unbound for the cross-border supply of research and development services.
III-EU-5 – Business services – real estate services (CPC 821, 822)	
	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of CZ and HU: None. With respect to Cross-border trade in services: In CZ and HU: Unbound for the cross-border supply of real estate services.
III-EU-6 – Business services – rental or leasing services	
(a) Rental or leasing services without operators (CPC 831)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: Unbound for rental or leasing of aircraft without crew (dry lease). Aircraft used by an air carrier of the European Union are subject to applicable aircraft registration requirements. A dry lease agreement to which a European Union carrier is a party shall be subject to requirements in the European Union or national law on aviation safety, such as prior approval and other conditions applicable to the use of third countries' registered aircraft (CPC 83104).
(b) Rental or leasing services without operators concerning personal and household goods (CPC 832)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of BE and FR: None. With respect to Cross-border trade in services: In BE and FR: Unbound for cross-border supply of leasing or rental services without operator concerning personal and household goods.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
III-EU-7 – Business services	
(a) Computer and related services (CPC 84)[1]	None.
(b) Market research and public opinion polling services (CPC 864)	None.
(c) Management consulting services (CPC 865) and services related to management consulting (CPC 866)	None.
(d) Related scientific and technical consulting services (CPC 8675)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of FR: None. With respect to Investment: In FR: For surveying, access through SEL (*anonyme*, *à responsabilité limitée ou en commandite par actions*), SCP (*Société civile professionnelle*), SA and SARL (*sociétés anonymes*, *à responsabilité limitée*) only.
(e) Technical testing and analysis services (CPC 8676)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of FR and PT: None. With respect to Investment and Cross-border trade in services: In FR: The profession of biologist is reserved for natural persons. In PT: The professions of biologist, chemical analyst and agronomist are reserved for natural persons.
(f) Advertising services (CPC 871)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: None.

[1] The EU subscribes to the "Understanding on the scope of coverage of computer services – CPC 84".

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(g) Placement services (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of HU and SE: Unbound for the supply services of domestic help personnel, other commercial or industrial workers, nursing and other personnel. In HU and SE: None (CPC 87204, 87205, 87206, 87209). In the EU for executive search services (CPC 87201): None, except for BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI and SK where: Unbound. In the EU for the establishment of placement services of office support personnel and other workers (CPC 87202): None, except for AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LT, LV MT, PL, PT, RO, SI and SK where: Unbound. In the EU for supply services of office support personnel (CPC 87203): None, except for AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI and SK where: Unbound. In DE: Restrictions on the number of suppliers of placement services. In ES: Restrictions the number of suppliers of executive search services and placement services (CPC 87201, 87202). In FR: These services can be subject to a State monopoly (CPC 87202). In IT: Restrictions on the number of suppliers of supply services of office personnel (CPC 87203).
	With respect to Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of BE, HU and SE: Unbound for the cross-border supply of placement services of office support personnel and other workers (CPC 87202). In BE: None. In IE: Unbound for the cross-border supply of executive search services (CPC 87201). In FR, IE, IT and NL: Unbound for the cross-border supply of services of office personnel (CPC 87203).
(h) Security services (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of BG, CY, CZ, DK, EE, ES, FI, HR, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SI and SK: None. In BG, CY, CZ, EE, ES, LT, LV, MT, PL, RO, SI and SK: Unbound. In DK, HR and HU: Unbound for the supply of the following subsectors: guard services (87305) in HR and HU, security consultation services (87302) in HR, airport guard services (part of 87305) in DK and armoured car services (87304) in HU.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
	With respect to Investment: In FI: Unbound for licences to supply security services.
(i) Investigation services (CPC 87301)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of AT and SE: Unbound. In AT and SE: None.
(j) Building-cleaning services (CPC 874)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: None.
(k) Photographic services (CPC 875)	None.
(l) Packaging services (CPC 876)	None.
(m) Credit reporting services and collection agency services (CPC 87901, 87902)	With respect to Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of ES, LV and SE: Unbound for the supply of collection agency services and credit reporting services. In ES, LV and SE: None.
(n) Telephone answering services (CPC 87903)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: None.
(o) Duplicating services (CPC 87904)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of HU: None. With respect to Cross-Border Trade in Services: In HU: Unbound for the cross-border supply of duplicating services.
(p) Translation and interpretation services (CPC 87905)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of HU and PL: None. In HU: Official translations, official certifications of translations, and certified copies of official documents in foreign languages may only be provided by the Hungarian Office for Translation and Attestation (OFFI). In PL: Only natural persons may be sworn translators.
(q) Mailing list compilation and mailing services (CPC 87906)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: None.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(r) Specialty design services (CPC 87907)	None.
(s) Other business services n.e.c. (CPC 87909)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of SE: None. In SE: The economic plan for a building society must be certified by two persons. These persons must be publicly approved by authorities in the EEA. In SE: Pawn-shops must be established as either a limited liability company or as a branch.
(t) Air transport related business services: – Selling and Marketing – Computer Reservations System (CRS) services	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: None.
(u) Repair services incidental to metal products, machinery and equipment (CPC 886, except 8868)	None.
	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of HU: None. In HU: Unbound for services incidental to energy distribution and cross-border supply of services incidental to manufacturing, with the exception of advisory and consulting services relating to these sectors.
(v) Maintenance and repair of vessels, rail transport equipment and aircraft and parts thereof (part of CPC 86764, 86769, 8868)	None.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(x) Other business services and hallmarking services (part of CPC 893)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of CZ, LT and NL: None. In LT: Unbound. In NL: The hallmarking of precious metal articles is currently exclusively granted to two Dutch public monopolies.
(y) Packaging (part of CPC 88493, ISIC 37)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In CZ: A packaging company supplying services relating to packaging take back and recovery must be a joint-stock company (part of CPC 88493, ISIC 37).
III-EU-8 – Communication services	
(a) Postal and courier services (part of CPC 71235, part of 73210, part of 751)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: The organisation of the siting of letter boxes on the public highway, the issuing of postage stamps and the provision of the registered mail service used in the course of judicial or administrative procedures may be restricted in accordance with national legislation. Licensing systems may be established for those services for which a general universal service obligation exists. These licences may be subject to particular universal service obligations or a financial contribution to a compensation fund.
(b) Telecommunications (CPC 752, 753, 754)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of BE: None. In BE: Unbound for satellite broadcast transmission services.
III-EU-9 – Construction (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: None.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
III-EU-10 – Distribution services	
(a) Distribution services (CPC 3546, 631, 632 except 63211, 63297, 62276, part of 621)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of PT: None. With respect to Investment: In PT: A specific authorisation scheme exists for the installation of certain retail establishments and shopping centres. This relates to shopping centres that have a gross leasable area equal to or greater than 8 000 m^2, and retail establishments having a sales area equal to or exceeding 2 000 m^2, when located outside shopping centres. Main criteria: Contribution to a multiplicity of commercial offers; assessment of services to consumer; quality of employment and corporate social responsibility; integration in urban environment; and contribution to eco-efficiency (CPC 631, 632 except 63211, 63297).
(b) Distribution of pharmaceuticals (CPC 62117, 62251, 8929)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of FI: None. In FI: Unbound for the distribution of pharmaceutical products.
(c) Distribution of alcoholic beverages (part of CPC 62112, 62226, 63107, 8929)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of FI and SE: None. In FI: Unbound for the distribution of alcoholic beverages. In SE: Imposing a monopoly on retail sales of liquor, wine and beer (except non-alcoholic beer). Currently Systembolaget AB has such governmental monopoly on retail sales of liquor, wine and beer (except non-alcoholic beer). Alcoholic beverages are beverages with an alcohol content over 2,25 % per volume. For beer, the limit is an alcohol content over 3,5 % per volume (part of CPC 631).
(d) Distribution of tobacco (part of CPC 6222, 62228, part of 6310, 63108)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of AT, ES, FR and IT: None. In AT: Only natural persons may apply for an authorisation to operate as a tobacconist (CPC 63108). In ES: Only natural persons may operate as a tobacconist. Each tobacconist cannot obtain more than one licence (CPC 63108). There is a State monopoly on retail sales of tobacco. In FR: State monopoly on wholesale and retail sales of tobacco (part of CPC 6222, part of 6310). In IT: In order to distribute and sell tobacco, a licence is needed. The licence is granted through public procedures. The granting of licences is subject to an economic needs test. Main criteria: population and geographical density of existing selling points (part of CPC 6222, part of 6310).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
III-EU-11 – Environmental services (a) Waste water services (CPC 9401) (b) Solid/hazardous waste management, excluding cross-border transport of hazardous waste (i) Refuse disposal services (CPC 9402) (ii) Sanitation and similar services (CPC 9403) (c) Protection of ambient air and climate (CPC 9404)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of DE: None. With respect only to Cross-border trade in services: In DE: Unbound for the cross-border supply of waste management services, other than advisory services and with respect to services relating to the protection of soil and the management of contaminated soils, other than advisory services (CPC 9401, 9402, 9403, 94060).
(d) Remediation and clean-up of soil and waters (i) Treatment, remediation of contaminated or polluted soil and water (part of CPC 9406)	
(e) Noise and vibration abatement (CPC 9405) (f) Protection of biodiversity and landscape (g) Nature and landscape protection services (part of CPC 9406) (h) Other environmental and ancillary services (CPC 9409)	

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
III-EU-12 – Education services (CPC 92) (Only privately funded services)	
	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: Unbound for educational services which receive public funding or State support in any form. Where the supply of privately funded education services by a foreign provider is permitted, participation of private operators in the education system may be subject to concession allocated on a non-discriminatory basis. In the EU, with the exception of CZ, NL, SE and SK: Unbound for the supply of privately funded other education services, which means other than those classified as being primary, secondary, higher and adult education services (CPC 929). In CY, FI, MT and RO: Unbound for the supply of privately funded primary, secondary, and adult education services (CPC 921, 922, 924). In AT, BG, CY, FI, MT and RO: Unbound for the supply of privately funded higher education services (CPC 923). In SE: Unbound for educational services suppliers that are approved by public authorities to provide education. This reservation applies to privately funded educational services suppliers with some form of State support, *inter alia*, educational service suppliers recognised by the State, educational services suppliers under State supervision or education which entitles to study support (CPC 92). In SK: For all privately funded education services other than post-secondary technical and vocational education services: An economic needs test may apply and the number of schools being established may be limited by local authorities (CPC 921, 922, 923 other than 92310, 924).
	With respect to Investment: In the EU, with the exception of ES and IT: For opening of a privately funded university which issues recognised diplomas or degrees an economic needs test is applied. Main criteria: population and density of existing establishments. In ES: The procedure involves obtaining the advice of the Parliament. In IT: This is based on a three-year programme and only Italian juridical persons may be authorised to issue State-recognised diplomas (CPC 923).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
III-EU-13 – Health and social services (Only privately funded services)	
(a) Health services – hospital, ambulance, residential health services (CPC 93, 931, other than 9312, part of 93191, 9311, 93192, 93193, 93199)	With respect to Investment: In the EU: Unbound for the supply of all health services which receive public funding or State support in any form. Unbound for all privately funded health services, other than privately funded hospital, ambulance, and residential health facilities services other than hospital services. The participation of private operators in the privately funded health network may be subject to concession on a non-discriminatory basis. An economic needs test may apply. Main criteria: number of, and impact on, existing establishments, transport infrastructure, population density, geographic spread, and creation of new employment. This reservation does not relate to the supply of all health-related professional services, including the services supplied by professionals such as medical doctors, dentists, midwives, nurses, physiotherapists, paramedics, and psychologists, which are covered by other reservations (CPC 931 other than 9312, part of 93191). In AT, PL and SI: Unbound for the supply of privately funded ambulance services (CPC 93192). In BE: Unbound for the establishment of privately funded ambulance and residential health facilities services other than hospital services (CPC 93192, 93193). In BG, CY, CZ, FI, MT and SK: Unbound for the supply of privately funded hospital, ambulance, and residential health services other than hospital services (CPC 9311, 93192, 93193). In DE: Unbound for the supply of the Social Security System of Germany, where services may be provided by different companies or entities involving competitive elements which are thus not "activities performed in the exercise of governmental authority" (CPC 93). In DE: Unbound for the ownership of privately funded hospitals run by the German Forces. In FI: Unbound for the supply of other human health services (CPC 93199). In FR: Unbound for the supply of privately funded laboratory analysis and testing services.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
	In DE: (applies also to the regional level of government): Rescue services and "qualified ambulance services" are organised and regulated by the Länder. Most Länder delegate competences in the field of rescue services to municipalities. Municipalities are allowed to give priority to not-for-profit operators. This applies equally to foreign as well as domestic service suppliers (CPC 931, 933). Ambulance services are subject to planning, permission and accreditation. Regarding telemedicine, the number of ICT (information and communications technology) service suppliers may be limited to guarantee interoperability, compatibility and necessary safety standards. This is applied in a non-discriminatory way. In SI: A State monopoly is reserved for the following services: Supply of blood, blood preparations, removal and preservation of human organs for transplant, socio-medical, hygiene, epidemiological and health-ecological services, patho-anatomical services, and biomedically-assisted procreation (CPC 931). In FR: For hospital and ambulance services, residential health facilities (other than hospital services) and social services: Companies can take any legal forms, except those reserved to liberal professions.
(b) Health and social services, including pension insurance	With respect to Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of HU: Unbound for the cross-border supply of health services, social services and activities or services forming part of a public retirement plan or statutory system of social security. This reservation does not relate to the supply of all health-related professional services, including the services provided by professionals such as medical doctors, dentists, midwives, nurses, physiotherapists, paramedics, and psychologists, which are covered by other reservations (CPC 931 other than 9312, part of 93191). In HU: Unbound for the cross-border supply from outside its territory of all hospital, ambulance and residential health services other than hospital services, which receive public funding (CPC 9311, 93192, 93193).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(c) Social services, including pension insurance	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: Unbound for the supply of all social services which receive public funding or State support in any form and activities or services forming part of a public retirement plan or statutory system of social security. The participation of private operators in the privately funded social network may be subject to concession on a non-discriminatory basis. An economic needs test may apply. Main criteria: number of and impact on existing establishments, transport infrastructure, population density, geographic spread, and creation of new employment. In CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK and SI: Unbound for the supply of privately funded social services. In BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, and PT: Unbound for the supply of privately funded social services other than services relating to convalescent and rest houses and old people's homes. In DE: Unbound for the Social Security System of Germany, where services are provided by different companies or entities involving competitive elements and might therefore not fall under the definition of "activities performed in the exercise of governmental authority".
	With respect only to Investment: In HR: Establishment of some privately funded social care facilities may be subject to an economic needs test, in particular, geographical areas (CPC 9311, 93192, 93193, 933).
III-EU-14 Tourism and travel-related services (a) Hotels, restaurants and catering (CPC 641, 642, 643) excluding catering in air transport services, which found under ground-handling services (b) Travel agencies and tour operators services (including tour managers) (CPC 7471) (c) Tourist guides services (CPC 7472)	With respect to Investment: In the EU, with the exception of BG: None. In BG: Incorporation (no branches) is required (CPC 7471, 7472).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
III-EU-15 – Recreational, cultural and sporting services (other than audio-visual services)	
(a) Library, archive, museum and other cultural services (CPC 963)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of AT and for investment in LT: Unbound for the supply of library, archive, museum and other cultural services. In AT and LT: a licence or concession may be required for establishment.
(b) Entertainment services, theatre, live bands and circus services (CPC 9619, 964 other than 96492)	With respect to Investment: In the EU: None, other than: In CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI and SK: Unbound for the supply of entertainment services, including theatre, live bands, circus and discotheque services. In BG: Unbound for the supply of the following entertainment services: circus, amusement park and similar attraction services, ballroom, discotheque and dance instructor services, and other entertainment services. In EE: Unbound for the supply of other entertainment services except for cinema theatre services. In LT and LV: Unbound for the supply of all entertainment services other than cinema theatre operation services.
	With respect to Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of AT and SE: Unbound for the cross-border supply of entertainment services, including theatre, live bands, circus and discotheque services. In AT and SE: None.
(c) News agency services (CPC 962)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of HU: None. In HU: Unbound.
(d) Sporting and other recreational services (CPC 964)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: None.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(e) Gambling and betting services (CPC 96492)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: Unbound for the supply of gambling activities, which involve wagering a stake with pecuniary value in games of chance, including, in particular, lotteries, scratch cards, gambling services offered in casinos, gambling arcades or licensed premises, betting services, bingo services and gambling services operated by and for the benefit of charities or non-profit-making organisations.
III-EU-16 – Transport services and auxiliary transport services	
(a) Maritime transport. (i) International passenger transportation (CPC 7211 excluding national cabotage transport) (ii) International freight transportation (CPC 7212 excluding national cabotage transport)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of LV and MT: Unbound for the purpose of registering a vessel and operating a fleet under the national flag of the State of establishment (all commercial marine activity undertaken from a seagoing ship, including fishing, aquaculture, and services incidental to fishing, international passenger and freight transportation (CPC 721), and services auxiliary to maritime transport). In the EU: Unbound for feeder services, and for repositioning owned or leased containers on a non-revenue basis by European Union shipping companies, for the part of these services which does not fall under the exclusion of national maritime cabotage. In MT: Exclusive rights exist for the maritime link to mainland Europe through IT with MT (CPC 7213, 7214, part of 742, 745, part of 749). In LV: None

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(b) Auxiliary services to maritime transport and inland waterways transport	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: Unbound for the supply of pilotage and berthing services (CPC 7452). In the EU: Unbound for services auxiliary to inland waterways transportation. In the EU: For port services, the managing body of a port or the competent authority may limit the number of providers of port services for a given port service. In the EU, with the exception of LT and LV: Unbound for pushing and towing services (CPC 7214). In LT and LV: None. In BG: The number of the service suppliers at the ports may be limited depending on the objective capacity of the port, which is decided by an expert commission, set up by the Minister of Transport, Information Technology and Communications (ISIC 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 722, 74520, 74540, 74590, 882). In BG: Regarding supporting services for public transport carried out in Bulgarian ports, in ports having national significance, the right to perform supporting activities is granted through a concession contract. In ports having regional significance, this right is granted by a contract with the owner of the port (CPC 74520, 74540 and 74590). With respect to Investment: In the EU, with the exception of EL and IT: None. In EL: Public monopoly imposed in port areas for cargo-handling services (CPC 741). In IT: An economic needs test is applied for maritime cargo-handling services. Main criteria: number of and impact on existing establishments, population density, geographic spread and creation of new employment (CPC 741).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(c) Rail transport and auxiliary services to rail transport	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: Unbound for railway passenger and freight transportation (CPC 711). In LT: The exclusive rights for the provision of transit services are granted to railway undertakings which are owned, or whose stock is 100 % owned, by the State (CPC 711). In the EU, with the exception of LT and SE, for auxiliary services to rail transport: None. In LT: Maintenance and repair services of rail transport equipment are subject to a State monopoly (CPC 86764, 86769, part of 8868). In SE: Maintenance and repair services of rail transport equipment are subject to an economic needs test when an investor intends to establish its own terminal infrastructure facilities. Main criteria: space and capacity constraints (CPC 86764, 86769, part of 8868).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(d) Road transport (passenger transportation, freight transportation, international truck transport services) and services auxiliary to road transport	With respect to Cross-border trade in services: In the EU: Unbound for road transport (passenger transportation, freight transportation, international truck transport services). With respect to Investment: In the EU: Unbound for cabotage within a Member State by foreign investors established in another Member State (CPC 712). In the EU: An economic needs test may apply to taxi services in the European Union setting a limit on the number of service suppliers. Main criterion: local demand as provided in applicable laws (CPC 71221). In BE: A maximum number of licences may be fixed by law (CPC 71221). In AT, BG and DE: For passenger and freight transportation, exclusive rights or authorisations may only be granted to natural persons of the European Union and to juridical persons of the European Union having their headquarters in the European Union. (CPC 712). In CZ: Incorporation in CZ is required (no branches). In ES: For passenger transportation, an economic needs test applies to services provided under CPC 7122. Main criterion: local demand. An economic needs test applies for intercity bussing services. Main criteria: number of and impact on existing establishments, population density, geographical spread, impact on traffic conditions and creation of new employment. In FR: Unbound for the supply of intercity bussing services (CPC 712). In IE: Economic needs test for intercity bussing services. Main criteria: number of and impact on existing establishments, population density, geographical spread, impact on traffic conditions and creation of new employment (CPC 7121, 7122).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
	In IT: An economic needs test is applied to limousine services. Main criteria: number of and impact on existing establishments, population density, geographical spread, impact on traffic conditions and creation of new employment. An economic needs test is applied to intercity bussing services. Main criteria: number of and impact on existing establishments, population density, geographical spread, impact on traffic conditions and creation of new employment. An economic needs test is applied to the supply of freight transportation services. Main criteria: local demand (CPC 712). In MT: For public bus services: The entire network is subject to a concession which includes a Public Service Obligation agreement to cater for certain social sectors (such as students and the elderly) (CPC 712). In MT: For taxis, numerical restrictions on the number of licences apply. For *Karozzini* (horse-drawn carriages), numerical restrictions on the number of licences apply (CPC 712). In PT: For passenger transportation, an economic needs test is applied to the supply of limousine services. Main criteria: number of and impact on existing establishments, population density, geographical spread, impact on traffic conditions and creation of new employment (CPC 71222). In SE: Maintenance and repair services of road transport equipment are subject to an economic needs test when an investor intends to establish its own terminal infrastructure facilities. Main criteria: space and capacity constraints (CPC 6112, 6122, 86764, 86769, part of 8867). In SE: In order to engage in the occupation of road transport operator, a Swedish licence is needed. Criteria for receiving a taxi licence include that the company has appointed a natural person to act as the transport manager (a de facto residency requirement – see the Swedish reservation on types of establishment) (CPC 712). In SK: For freight transportation, an economic needs test is applied. Main criteria: local demand (CPC 712).
	With respect to Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of BG, for the cross-border supply of supporting services to road transport (CPC 744): None. In BG: Unbound.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(e) Services auxiliary to air transport services (CPC 7461, 7469, 83104)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: The level of openness of ground-handling services depends on the size of airport. The number of suppliers in each airport may be limited. For big airports, this limit may not be less than two suppliers. With respect to Investment: In PL: For storage services of frozen or refrigerated goods, the possibility to supply certain categories of services will depend on the size of the airport. The number of suppliers in each airport may be limited due to available space constraints, and to not less than two suppliers for other reasons (part of CPC 742).
(f) Space transport and rental of space craft	With respect to Investment and Cross-border trade in services: The EU: Unbound for the transportation services via space and the rental of space craft (CPC 733, part of 734).
III-EU-17 – Agriculture, fishing, water, manufacturing	
(a) Agriculture, hunting, forestry and services incidental to agriculture, hunting and forestry (ISIC 01, 02, CPC 881)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exceptions of HR, HU, PT and SE: None. In HR: Unbound for agricultural and hunting activities. In HU: Unbound for agricultural activities (ISIC 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813 other than advisory and consultancy services). In PT: The professions of biologist, chemical analyst and agronomist are reserved for natural persons (CPC 881). In SE: Unbound for reindeer husbandry (ISIC 014).
(b) Fishing, aquaculture, and services incidental to fishing (ISIC 05, CPC 882)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: Unbound for fishing, aquaculture, services incidental to fishing. In the EU: Unbound for the establishment of marine or inland aquaculture facilities. In FR: Unbound for participation in French maritime State property for fish, shellfish or algae farming. In BG: Unbound for the taking of marine and river-living resources, performed by vessels in the internal marine waters, and the territorial sea of BG.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(c) Collection, purification and distribution of water (ISIC 41)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: Unbound for activities including services relating to the collection, purification and distribution of water to household, industrial, commercial or other users, including the supply of drinking water, and water management.
(d) Manufacturing (ISIC 16, 17, 18, 19, 20, 21)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU: None.
(e) Publishing, printing and reproduction of recorded media (ISIC 22, CPC 88442)	None.
(f) Manufacturing (ISIC 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37)	None.
III-EU-18 – Mining and energy related activities	
(a) Mining and quarrying (ISIC 10, 11, 12: Mining of energy producing materials, ISIC 13, 14: Mining of metal ores and other mining; CPC 5115, 7131, 8675, 883)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of BE, FI, IT and NL: None. In IT: (applies also to the regional level of government for exploration): Mines belonging to the State have specific exploration and mining rules. Prior to any exploitation activity, a permit for exploration is needed (*permesso di ricerca*, Article 4 Royal Decree 1447/1927). This permit has a duration, defines exactly the borders of the ground under exploration and more than one exploration permit may be granted for the same area to different persons or companies (this type of licence is not necessarily exclusive). In order to cultivate and exploit minerals, an authorisation (*concessione*, Article 14) from the regional authority is required (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 8675, 883).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
	With respect to Investment: In BE: The exploration for and exploitation of mineral resources and other non-living resources in territorial waters and the continental shelf are subject to concession. The concessionaire must have an address for service in BE (ISIC 14). In FI: For the mining of nuclear material an authorisation may be subject to an economic needs test. Main criteria: overall economic and social benefits (ISIC Rev. 3.1 120). In NL: The exploration for and exploitation of hydrocarbons in NL is always performed jointly by a private company and the public (limited) company designated by the Minister of Economic Affairs. Articles 81 and 82 of the Mining Act stipulate that all shares in this designated company must be directly or indirectly held by the Dutch State (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).
(b) Energy services – general (ISIC 40, CPC 613, 7131, 7139, 742, 7422, 887 (other than advisory and consulting services))	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of BE, BG, FR and LT: None. In FR: Unbound for the electricity and gas transmission systems and oil and gas pipeline transport (CPC 7131). In BE: Unbound for the energy distribution services, and services incidental to energy distribution (CPC 887 other than consultancy services). In BE: Unbound for energy transmission services, regarding the types of legal entities and to the treatment of public or private operators to whom BE has conferred exclusive rights (ISIC 4010, CPC 71310). In BG: Unbound for services incidental to energy distribution (part of CPC 88). With respect to Cross-border trade in services: In LT: Unbound for pipeline transportation of fuels and services auxiliary to pipeline transport of goods other than fuel.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(c) Electricity (ISIC 40, 4010; CPC 62279, 887 (other than advisory and consulting services))	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of AT, BG, CZ, FI, FR, LT, MT, NL and SK: None. In AT, BG: Unbound for the production of electricity, energy distribution services and services incidental to energy distribution (ISIC 4010, CPC 887 other than advisory and consultancy services). In CZ: Exclusive rights exist with regard to electricity and gas transmission and market operator licences (ISIC 40, CPC 7131, 63297, 742, 887). In FI: Unbound for the importation of electricity. Unbound for cross-border trade relating to the wholesale and retail of electricity. Unbound for electricity transmission and distribution networks and systems (ISIC 4010, CPC 62279, 887 other than advisory and consultancy services). In FR: Unbound for the production of electricity (ISIC 4010). In FR: Unbound for electricity transmission and distribution (ISIC 4010, CPC 887). In LT: Unbound for wholesale and retail services and trading of electricity that originates from non-safe nuclear sources. In SK: For the production, transmission and distribution of electricity, wholesale and retail of electricity, and related services incidental to energy distribution, including services in the area of energy efficiency, energy savings and energy audit. An economic needs test is applied and the application may be denied only if the market is saturated (ISIC 4010, CPC 62279, 887).
	With respect to Investment: In MT: EneMalta plc has a monopoly for the provision of electricity (ISIC 4010; CPC 887). In NL: Unbound for ownership of the electricity network which is exclusively granted to the Dutch government (transmission systems) and other public authorities (distribution systems) (ISIC 4010, CPC 887).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(d) Fuels, gas, crude oil or petroleum products (ISIC 232, 4020; CPC 62271, 63297, 713, 742, 887 (other than advisory and consulting services))	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of AT, BG, CZ, DK, FI, FR, HU, NL and SK: None. In AT: Unbound for transportation of gas and goods other than gas (CPC 713). In BG: Unbound for pipeline transportation, storage and warehousing of petroleum and natural gas, including transit transmission (ISIC 4020, CPC 7131, part of CPC 742). In CZ: Unbound for gas generation, transmission, distribution, storage and trading (ISIC 2320, 4020, CPC 7131, 63297, 742, 887). In DK: The owner or user intending to establish a pipeline for the transport of crude or refined petroleum and petroleum products and of natural gas must obtain a permit from the local authority before commencing work. The number of permits issued may be limited (CPC 7131). In FI: Unbound for gas transmission and distribution networks and systems. Quantitative restrictions in the form of monopolies or exclusive rights for the importation of natural gas (ISIC 4020, CPC 887 other than advisory and consultancy services). In FR: Only companies where 100 % of the capital is held by the French State, by another public sector organisation or by ENGIE, may own and operate gas transmission or distribution systems for reasons of national energy security (ISIC 4020, CPC 887). In HU: Unbound for the supply of pipeline transport services. Requires establishment. Services may be provided through a Contract of Concession granted by the State or the local authority. The supply of this service is regulated by the Concession Law (CPC 7131). In NL: Unbound for the ownership of the electricity network and the gas pipeline network are exclusively granted to the Dutch government (transmission systems) and other public authorities (distribution systems) (ISIC 40, CPC 71310). In SK: An authorisation is required for manufacture of gas and distribution of gaseous fuels and the pipeline transportation of fuels. An economic needs test is applied and the application may be denied only if the market is saturated. (ISIC 4020, CPC 62271, 63297, 7131, 742 and 887).

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
(e) Nuclear (ISIC 12, 2330, part of 4010, CPC 887)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of AT, BE, BG, DE, FI, FR, HU, and SE: None. In AT and FI: Unbound for the production, processing, distribution or transportation of nuclear material and generation or distribution of nuclear-based energy. In DE: Unbound for the production, processing or transportation of nuclear material and generation or distribution of nuclear-based energy. In BE: Unbound for the production, processing or transportation of nuclear material and generation or distribution of nuclear-based energy.
	With respect to Investment: In BG: Unbound for the processing of fissionable and fusionable materials or the materials from which they are derived, as well as to the trade thereof, to the maintenance and repair of equipment and systems in nuclear energy production facilities, to the transportation of those materials and the refuse and waste matter of their processing, to the use of ionising radiation, and on all other services relating to the use of nuclear energy for peaceful purposes (including engineering and consulting services and services relating to software, etc.). In FR: Unbound for the manufacturing, production, processing, generation, distribution or transportation of nuclear material for obligations of a Euratom Agreement. In HU and SE: Unbound for the processing of nuclear fuel and nuclear-based electricity generation. (ISIC 2330, part of 4010).
(f) Steam and hot water supply (ISIC 4030, CPC 62271, 887)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of BG, FI and SK: None. In BG: Unbound for the production and distribution of heat (ISIC 4030, CPC 887). In SK: An authorisation is required for production and distribution of steam and hot water, wholesale and retail of steam and hot water, and related services incidental to energy distribution. An economic needs test is applied and the application may be denied only if the market is saturated.

Sector or Subsector	Limitations on Market Access
	With respect to Investment: In FI: Quantitative restrictions in the form of monopolies or exclusive rights exist for the production and distribution of steam and hot water (ISIC 40, CPC 7131). In FI: Unbound for the transmission and distribution networks and systems of steam and hot water (ISIC 4030, CPC 7131 other than advisory and consultancy services).
III-EU-19 – Other services not included elsewhere	
(a) Funeral, cremation services and undertaking services CPC 9703	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of CY, DE, FI, PT, SE and SI: None. In CY, DE, FI, PT, SE and SI: Unbound for funeral, cremation and undertaking services.
(b) Other business-related services (part of CPC 612, part of 621, part of 625, part of 85990)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: In the EU, with the exception of CZ, LT and FI, for other business-related services (part of CPC 612, part of 621, part of 625, part of 85990): None. With respect to Cross-border trade in services: In CZ: Unbound for auction services (part of CPC 612, part of 621, part of 625, part of 85990). In LT: Unbound for the entity authorised by the government to have exclusive rights to provide the following services: data transmission through secure state data transmission networks. In FI: Unbound for the cross-border provision of electronic identification services.
(c) New services	In the EU: Unbound for the provision of new services other than those classified in the CPC.

Appendix 17-C-2

SCHEDULE OF CHILE

Sector or subsector	Limitations on Market Access
No. 1 All sectors	
(a) State company	In the transfer or disposal of any interest in stock or asset held in an existing state enterprise or governmental entity, Chile reserves the right to prohibit or impose limitations on the ownership of such interest or asset and on the right of investors or their investments to control any State company created thereby or investments made by the same. A "State company" shall mean any company owned or controlled by Chile by means of an interest share in the ownership thereof, and it shall include any company created after the date of entry into force of this Agreement for the sole purpose of selling or disposing of its interest share in the capital or assets of an existing state enterprise or governmental entity.
(b) Public utilities	Public utilities exist in sectors such as related scientific and technical consulting services, research and development (R&D) services on social sciences and humanities, technical testing and analysis services, water services and treatment, sewage, environmental services, health services, transport services and services auxiliary to all modes of transport. Exclusive rights on those services are often granted to private operators, for instance operators with concessions from public authorities, subject to specific service obligations. This reservation does not apply to telecommunications and to computer and related services.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
(c) Acquisition of real estate	In Chile unbound for the acquisition of "State land", "the borderland zone" and any land within five kilometers of the coastline that is used for agricultural activities as indicated in Annexes 17-A and 17-B. Any Chilean natural person or person residing in Chile or a Chilean juridical person shall be able to acquire or control lands used for agricultural activities. Chile reserves the right to adopt or maintain any measures related to the ownership or control of such lands.
(d) Commercial presence	This schedule does not apply to representative offices.
(e) Indigenous peoples	Chile reserves the right to adopt or maintain any measure regarding indigenous peoples.
(f) Disadvantaged minorities	Chile reserves the right to adopt or maintain any measure according rights or preferences to socially or economically disadvantaged minorities.
No. 2 Manufacturing	
Manufacturing excluding services (ISIC Rev. 3.1 15, 17, 18, 19, 20, 21, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, except for 16, 22, 24, 25, 29, 37)	None.
Manufacturing (ISIC Rev. 3.1 Division 16: Manufacture of tobacco products)	Unbound.
Manufacturing (ISIC Rev. 3.1 Division 22: Publishing, printing and reproduction of recorded media)	None, except for: 222 Printing and service activities related to printing: Unbound for services activities related to printing.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
Manufacturing (ISIC Rev. 3.1 Division 24: Manufacture of chemicals and chemical products)	Specific types of legal entities to carry out the economic activity may apply for: 241 Manufacture of basic chemicals; and 242 Manufacture of other chemical products.
Manufacturing (ISIC Rev. 3.1 Division 25: Manufacture of rubber and plastics products)	Specific types of legal entities to carry out the economic activity may apply for: 251 Manufacture of rubber products; and 252 Manufacture of plastics products.
Manufacturing (ISIC Rev. 3.1 Division 29: Manufacture of machinery and equipment n.e.c.)	None, except for: 2927 Manufacture of weapons and ammunition: Unbound.
Manufacturing (ISIC Rev. 3.1 Division 31: Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.)	Specific types of legal entities to carry out the economic activity may apply for: 311 Manufacture of electric motors, generators and transformers; and 314 Manufacture of accumulators, primary cells and primary batteries.
Manufacturing (ISIC Rev. 3.1 Division 37: Recycling)	Specific types of legal entities to carry out the economic activity may apply for: 371 Recycling of metal waste and scrap; and 372 Recycling of non-metal waste and scrap.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
No. 3 Mining and quarrying	
Mining and quarrying, excluding services (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14)	Unbound for: Division 11 Extraction of crude petroleum and natural gas; service activities incidental to oil and gas extraction; and Division 12 Mining of uranium and thorium ores. The exploration, exploitation, and treatment (*beneficio*) of lithium, liquid or gaseous hydrocarbons, deposits of any kind existing in sea waters subject to national jurisdiction, and deposits of any kind wholly or partially located in areas classified as important to national security with mining effects, which qualification shall be made by law only, can be the object of administrative concessions or special operating contracts, subject to the requirements and conditions to be determined, in each case by a Supreme Decree. Furthermore, only the Chilean Nuclear Energy Commission (*Comisión Chilena de Energía Nuclear*), or parties authorised by that Commission, may execute or enter into a legal act regarding extracted natural atomic materials and lithium, as well as their concentrates, derivatives and compounds.
No. 4 Agriculture	
Agriculture and hunting, excluding services (ISIC Rev. 3.1 A 01)	None.
Forestry, excluding services (ISIC Rev. 3.1 A 02)	None. For greater certainty, a management plan approved by the Forestry Commission (*Corporación Nacional Forestal*) is required.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
No. 5 Energy	
Electricity generation and distribution, excluding services (ISIC Rev. 3.1 E 40, 401, 4010)	(a) None, except for production, transmission, and distribution of electricity for the National Electric System (*Sistema Eléctrico Nacional*). The following limitations shall apply: Only a specific type of public corporations, open or closed (*sociedad anónima abierta o cerrada*) incorporated in Chile is authorised to operate concessions in energy distribution. Such corporation's exclusive line of business must be energy distribution. Only a specific type of public corporations, open or closed (*sociedad anónima abierta o cerrada*) incorporated in Chile is authorised to operate concessions in energy transmission for the National Transmission System (*Sistema Interconectado Central*). Such corporation's exclusive line of business must be energy transmission. Hydroelectrical energy production may be exploited through concessions. Only juridical persons established in accordance with Chilean law can apply for such concessions and public bids for obtaining such concessions. Exploration or exploitation of geothermal energy is subject to concessions. Only juridical persons established in accordance with Chilean law can apply for such concessions and public bids for obtaining such concessions. The production of nuclear energy for peaceful purposes shall only be performed by the Chilean Nuclear Energy Commission or, with its authorisation, in conjunction with third parties. Should the Commission determine it advisable to grant such authorisation, it shall also establish the terms and conditions for operation. (b) Unbound for activities of electric power brokers or agents that arrange the sale of electricity via power distribution systems operated by others.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
No. 6 Fishing	
Fishing, operation of fish hatcheries and fish farms, excluding services (ISIC Rev. 3.1 B 05)	Unbound.
No. 7 Services	
Legal services (part of CPC 861)	With respect to Investment and Cross-border trade in services: (1) and (3): None, except in the case of receivers in bankruptcy (*síndicos de quiebra*) who must be duly authorised by the Minister of Justice (*Ministerio de Justicia*), and they can only work in the place where they reside. (2): None.
Accounting, auditing, and bookkeeping services (CPC 86211)	(1) and (3): None, except the external auditors of financial institutions must be inscribed in the Register of External Auditors of the Superintendence of Banks and Financial Institutions (*Superintendencia de Bancos e Instituciones Financieras*) and in the Superintendence of Securities and Insurance (*Superintendencia de Valores y Seguros*). Only firms legally incorporated in Chile as partnerships (*sociedades de personas*) or associations (*asociaciones*), and whose main line of business is auditing services, may be inscribed in the Register. (2): None.
Taxation advisory services (CPC 863)	(1), (2), and (3): None.
Architectural services (CPC 8671)	(1), (2) and (3): None.
Engineering services (CPC 8672)	(1), (2) and (3): None.
Integrated engineering services (CPC 86733)	(1), (2) and (3): None.
Urban planning and landscape architectural service (CPC 8674)	(1), (2) and (3): None.
Veterinary services (CPC 932)	(1), (2) and (3): None.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
Services provided by midwives, nurses, physiotherapists and paramedical personnel (CPC 93191)	(1), (2) and (3): None.
Computer related services (CPC 841, 842, 843, 844 and 845)	(1), (2) and (3): None.
Interdisciplinary research and development services, research and development services on natural sciences, and related scientific and technical consulting services (part of CPC 851, part of CPC 853 and part of CPC 86751)	(1) and (3): None, except: Any exploration of a scientific or technical nature, or related to mountain climbing (*andinismo*), that legal or natural persons domiciled abroad intend to carry out in border areas need to be authorised and supervised by the Directorate of Borders and Frontiers (*Dirección de Fronteras y Límites del Estado*). The Directorate of Borders and Frontiers may stipulate that an expedition include one or more representatives of relevant Chilean activities. These representatives would participate in and learn about the studies and their scope. (2): None.
Research and development services on social sciences and humanities (CPC 852)	(1), (2) and (3): None.
Real estate services: involving owned or leased property or on a fee or contract basis (CPC 821 and 822)	(1), (2) and (3): None.
Rental/leasing services without crew/operators, related to vessels, other transport equipment and relating to other machinery and equipment (CPC 8310, except 83104)	(1), (2) and (3): None.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
Leasing or rental services concerning aircraft (without operator) (CPC 83104)	(1), (2) and (3): None.
Advertising services (CPC 871)	(1), (2) and (3): None.
Market research and public opinion polling services (CPC 864)	(1), (2) and (3): None.
Management consulting services (CPC 865)	(1), (2) and (3): None.
Services related to management consulting (CPC 866, except 86602)	(1), (2) and (3): None.
Technical testing and analysis services (CPC 8676)	(1), (2) and (3): None.
Services related to agriculture, hunting and forestry (CPC 881)	(1), (2) and (3): None.
Services related to mining (CPC 883)	(1), (2) and (3): None.
Placement and supply services of personnel (CPC 87201, 87202, 87203)	(1), (2) and (3): None.
Investigation and security services (CPC 87302, 87303, 87304 and 87305)	(1), (2) and (3): None.
Maintenance and repair of equipment, not including vessels, aircraft, or other transport equipment (CPC 633)	(1), (2) and (3): None.
Building-cleaning services (CPC 874)	(1), (2) and (3): None.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
Photographic services (CPC 875)	(1), (2) and (3): None.
Packing services (CPC 876)	(1), (2) and (3): None.
Credit reporting services, collection agency services (CPC 87901, 87902)	(1), (2) and (3): Unbound.
Telephone answering services (CPC 87903)	(1), (2) and (3): None.
Duplicating services (CPC 87904)	(1), (2) and (3): None.
Translation and interpretation services (CPC 87905)	(1), (2) and (3): None, except official translations, official certifications of translations, and certified copies of official documents in foreign languages may only be provided by official translators registered under Chilean authorities.
Mailing list compilation and mailing services (CPC 87906)	(1), (2) and (3): None.
Specialty design services (CPC 87907)	(1), (2) and (3): None.
Other business services n.e.c. (CPC 87909)	(1), (2) and (3): Unbound.
Printing and publishing services (CPC 88442)	(1), (2) and (3): None.
Convention services (CPC 87909)	(1), (2) and (3): None.
Postal services (CPC 7511)	(1), (2) and (3): Unbound.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
Courier services (CPC 7512) Services relating to the handling[1] of postal items[2] according to the following list of sub-sectors, whether for domestic or foreign destinations: (i) handling of addressed written communications on any kind of physical medium[3], including – hybrid mail service, and – direct mail; (ii) handling of addressed parcels and packages[4];	(1), (2) and (3): None, except: That under *Decreto Supremo Nº 5037* of 4 November 1960 of the Ministry of Internal Affairs (*Ministerio del Interior*) and *Decreto con Fuerza de Ley Nº 10* of 30 January 1982 of the Ministry of Transports and Telecommunications (*Ministerio de Transporte y Telecomunicaciones*) or its successors, the State of Chile may exercise, through the *Empresa de Correos de Chile*, a monopoly on the admission, transport and delivery of postal items (*objetos de correspondencia*). "Postal items" means: letters, simple and postage-paid postcards, business papers, newsletters and printed matters of all kinds, including printed matter in Braille, merchandise samples, small packages up to one kilogram and special postal service consisting in the recording and delivery of sound messages (*fonos postales*).

1 The term "handling" should be understood as including admission (*admisión*), transport (*transporte*) and delivery (*entrega*).

2 "Postal item" refers to items handled by any type of commercial operator, whether public or private.

3 E.g. letter and postcards.

4 Books and catalogues are included hereunder.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
(iii) handling of addressed press products[1]; (iv) handling of items referred to in (i) to (iii) above as registered or insured mail; (v) express delivery services[2] for items referred to in (i) to (iii) above; (vi) handling of non-addressed items; and (vii) other services not elsewhere specified.	
International long-distance telecommunications services	(1), (2) and (3): None.
Local basic telecommunication services and networks, intermediate telecommunications services, supplementary telecommunications services, and limited telecommunications services	(1), (2), and (3): None.

[1] Journals, newspapers and periodicals.

[2] Express delivery services may include, in addition to greater speed and reliability, value added elements such as collection from point of origin, personal delivery to addressee, tracing and tracking, possibility of changing the destination and addressee in transit or confirmation of receipt.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
Construction services (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 and 518)	(1), (2), and (3): Unbound.
Commission agents' services (CPC 621)	(1), (2), and (3): None.
Wholesale trade services (CPC 622, 61111, 6113 and 6121)	(1), (2), and (3): None.
Retailing services (CPC 632, 61111, 6113 and 6121)	(1), (2), and (3): None.
Franchising (CPC 8929)	(1), (2), and (3): None.
Environmental services (CPC 940)	(1), (2), and (3): Unbound, except for consultancy services.
Education services (CPC 92)	(1), (2), and (3): Unbound.
Health services – hospital, ambulance, residential health services (CPC 93, 931 other than 9312, part of 93191, 9311, 93192, 93193, 93199)	(1), (2), and (3): Unbound.
Health and social services, including pension insurance	(1), (2), and (3): Unbound.
Social services, including pension insurance	(1), (2), and (3): Unbound.
Hotels and restaurants, including catering (CPC 641, 642 and 643)	(1), (2), and (3): None.
Travel agencies and tour operators services (CPC 74710)	(1), (2), and (3): None.
Tourist guide services (CPC 74720)	(1), (2), and (3): None.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
Entertainment services, including theatre, live bands and circus services (CPC 9619)	(1), (2), and (3): None.
Libraries, archives, museums and other cultural services (CPC 963)	(1), (2), and (3): None.
Entertainment services, theatre, live bands and circus services (CPC 9619, 964 other than 96492)	(1), (2), and (3): Unbound.
News agency services (CPC 962)	(1), (2), and (3): Unbound.
Sporting and other recreational services (CPC 9641)	(1), (2) and (3): None, except that a specific type of legal entity may be required for sporting organisations that develop professional activities. In addition, on a national treatment basis: (a) it is not permitted to participate with more than one team in the same category of a sport competition; (b) specific regulations may be established on equity ownership in sporting companies; and (c) minimal capital requirement may be imposed.
Gambling and betting services (CPC 96492)	(1), (2), and (3): Unbound.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
Other recreational services n.e.c. (CPC 96499)	(1), (2), and (3): None.
Maritime transport services (CPC 721) Passenger transportation (CPC 7211)	(1) and (2): None. (3): (a) Establishment of registered company for the purpose of operating a fleet under the national flag of Chile: Unbound. (b) Other forms of commercial presence for the supply of international maritime transport services[1]: None.

[1] "Other forms of commercial presence for the supply of international maritime transport services" means the ability of international maritime transport service suppliers of the other Party to undertake locally all activities which are necessary for the supply to their customers of a partially or fully integrated transport service within which the maritime transport constitutes a substantial element. This commitment shall not, however, be construed as limiting in any manner the commitments undertaken under the cross-border mode of delivery. These activities include, but are not limited to:

(a) marketing and sales of maritime transport and related services through direct contact with customers, from quotation to invoicing, operated or offered by the service supplier itself or by service suppliers with which the service seller has established standing business arrangements;

(b) the acquisition, on their own account or on behalf of their customers (and the resale to their customers) of any transport and related services, including inward transport services by any mode, particularly inland waterways, road and rail, necessary for the supply of the integrated services;

(c) the preparation of documentation concerning transport documents, customs documents, or other documents related to the origin and character of the goods transported;

(d) the provision of business information by any means, including computerised information systems and electronic data interchange (subject to this Agreement);

(e) the setting up of any business arrangements (including participation in the stock of a company) and the appointment of personnel recruited locally (or, in the case of foreign personnel, subject to the horizontal commitment on movement of personnel) with any locally established shipping agency; and

(f) acting on behalf of the companies, organising the call of the ship or taking over cargoes when required.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
Freight transportation (CPC 7212) Rental/Leasing of vessels including crew (CPC 7223) Maintenance and repair of vessels (CPC 8868) Pushing and towing services (CPC 72140) Support services related to maritime transport (CPC 745) Loading and unloading services (CPC 741) Storage and warehouse services (CPC 742)	
Internal waterways transport (CPC 722)	(1), (2), and (3): Unbound.
Rail transport and auxiliary services to rail transport	(1), (2), and (3): Unbound.
Road transport services: Freight transportation (CPC 7123)	(1), (2), and (3): None.
Road transport services: Rental of commercial vehicles with operator (CPC 71222 – Rental services of passenger cars with operator)	(1), (2), and (3): None.
Road transport services: Maintenance and repair of road transport equipment (CPC 6112 – Maintenance and repair services of motor vehicles)	(1), (2), and (3): None.

Sector or subsector	Limitations on Market Access
Road transport services: Supporting services for road transport services (CPC 7441 – Bus station services)	(1), (2), and (3): None.
Services auxiliary to all modes of transport: Cargo handling services (CPC 741)	(1), (2), and (3): None.
Services auxiliary to all modes of transport: Storage and warehouse services (CPC 742)	(1), (2), and (3): None.
Services auxiliary to all modes of transport: Freight transport agency services (CPC 748)	(1), (2), and (3): None.
Pipeline transport: transportation of fuels and other goods (CPC 7131)	(1), (2) and (3): None, except that the service has to be supplied by juridical persons established under Chilean law and the supply of the service may be subject to a concession on a national treatment basis.
Aircraft repair and maintenance services	(1): Unbound. (2) and (3): None.
Selling and marketing of air transport services	(1), (2) and (3): None.
Computer reservation systems (CRS) services	(1), (2) and (3): None.
Ground handling services	(1), (2) and (3): None.
Specialty air services	(1), (2) and (3): Unbound.
Space transport and rental of space craft	(1), (2) and (3): Unbound.

ANNEX 17-D

EXPROPRIATION

The Parties confirm their shared understanding that:

(a) expropriation under Article 17.19 may be either direct or indirect and:

(i) direct expropriation occurs if an investment is nationalised or otherwise directly expropriated through formal transfer of title or outright seizure;

(ii) indirect expropriation occurs if a measure or series of measures of a Party has an effect equivalent to direct expropriation, in that it substantially deprives the investor of the fundamental attributes of property in its investment, including the right to use, enjoy and dispose of its investment, without formal transfer of title or outright seizure;

(b) the determination of whether a measure or series of measures of a Party, in a specific situation, constitutes an indirect expropriation requires a case-by-case, fact-based inquiry that considers, among other factors:

(i) the economic impact of the measure or series of measures of a Party, although the sole fact that a measure or series of measures of a Party has an adverse effect on the economic value of an investment does not establish that an indirect expropriation has occurred;

(ii) the duration of the measure or series of measures of a Party; and

(iii) the character of the measure or series of measures of a Party, including their object, purpose and context;

(c) for greater certainty, non-discriminatory measures of a Party that are designed and applied to achieve legitimate policy objectives, such as the protection of public health, social services, education, safety, the environment, including climate change, public morals, social or consumer protection, privacy and data protection, or the promotion and protection of cultural diversity, do not constitute indirect expropriations unless the impact of a measure or series of measures is so severe in light of its purpose that it is manifestly excessive.

ANNEX 17-E

TRANSFERS – CHILE[1]

1. Notwithstanding Article 17.20, Chile reserves the right of the Central Bank of Chile (*Banco Central de Chile*) to maintain or adopt measures in conformity with Law 18.840, Constitutional Organic Law of the Central Bank of Chile (*Ley 18.840, Ley Orgánica Constitucional del Banco Central de Chile*), Decree Law N°3 of 1997, General Banking Act (*Decreto con Fuerza de Ley N°3 de 1997, Ley General de Bancos)* and Law N°18.45, Securities Market Law (*Ley de Mercado de Valores N°18.045),* in order to ensure currency stability and the normal operation of domestic and foreign payments. Such measures include, *inter alia*, the establishment of restrictions or limitations on current payments and transfers (capital movements) to or from Chile, as well as transactions related to them, such as requiring that deposits, investments or credits from or to a foreign country, be subject to a reserve requirement (*encaje*).

2. Notwithstanding paragraph 1, the reserve requirement that the Central Bank of Chile can apply pursuant to Article 49 Nº2 of Law 18.840, shall not exceed 30 % of the amount transferred and shall not be imposed for a period which exceeds two years.

_____

[1] For greater certainty, this Annex shall apply to transfers covered by Article 17.20 and by Chapter 27.

ANNEX 17-F

AGREEMENTS BETWEEN MEMBER STATES
AND CHILE REFERRED TO IN ARTICLE 17.23

1. Agreement between the Belgo-Luxembourg Economic Union and the Republic of Chile on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, done in Brussels on 15 July 1992;

2. Agreement between the Government of the Czech Republic and the Government of the Republic of Chile on the Reciprocal Promotion and Protection of Investments, done in Prague on 24 April 1995;

3. Agreement between the Government of the Kingdom of Denmark and the Government of the Republic of Chile concerning the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, done in Copenhagen on 28 May 1993;

4. Treaty between the Republic of Chile and the Federal Republic of Germany on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments (*Vertrag zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der Republik Chile über die Förderung und den gegenseitigen Schutz von Kapitalanlagen*), done in Santiago de Chile on 21 October 1991;

5. Agreement between the Government of the Hellenic Republic and the Government of the Republic of Chile on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, done in Athens on 10 July 1996;

6. Agreement between the Kingdom of Spain and the Republic of Chile on the Reciprocal Protection and Promotion of Investments, done in Santiago de Chile on 2 October 1991;

7. Agreement between the Government of the Republic of France and the Government of the Republic of Chile on the Reciprocal Promotion and Protection of Investments, done in Paris on 4 July 1992;

8. Agreement between the Government of the Republic of Croatia and the Government of the Republic of Chile on the Reciprocal Promotion and Protection of Investments, done in Santiago de Chile on 28 November 1994;

9. Agreement between the Government of the Republic of Chile and the Government of the Italian Republic on the Promotion and Protection of Investments, done at Santiago de Chile on 8 March 1993;

10. Agreement between the Republic of Austria and the Republic of Chile on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, done in Santiago de Chile on 8 September 1997;

11. Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Chile on the Reciprocal Promotion and Protection of Investments, done in Warsaw on 5 July 1995;

12. Agreement between the Portuguese Republic and the Republic of Chile on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, done in Lisbon on 28 April 1995;

13. Agreement between the Government of Romania and the Government of the Republic of Chile on the Reciprocal Promotion and Protection of Investments, done in Bucharest on 4 July 1995;

14. Agreement between the Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Chile on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, done at Helsinki on 27 May 1993;

15. Agreement between the Government of the Kingdom of Sweden and the Government of the Republic of Chile on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, done in Stockholm on 24 May 1993.

ANNEX 17-G

PUBLIC DEBT

1. No claim that a restructuring of debt of a Party breaches an obligation under Section C of Chapter 17 may be submitted or, if already submitted, be pursued under Section D of that Chapter, if the restructuring is a negotiated restructuring at the time of submission or becomes a negotiated restructuring after such submission.

2. Notwithstanding Article 17.30, and subject to paragraph 1 of this Annex, an investor of the other Party may not submit a claim under Section D of Chapter 17 that a restructuring of debt of a Party breaches Article 17.9 or 17.11[1] or an obligation under Section C of Chapter 17, unless 270 days have elapsed from the date of submission by the claimant of the written request for consultations pursuant to Article 17.27.

[1] For greater certainty, a breach of Article 17.9 or Article 17.11 does not occur merely by virtue of a different treatment provided by a Party to certain categories of investors or investments on grounds of a different macroeconomic impact, for instance to avoid systemic risks or spillover effects, or on grounds of eligibility for debt restructuring.

3. For the purposes of this Annex:

(a) "negotiated restructuring" means the restructuring or rescheduling of debt of a Party that has been effected through (i) a modification or amendment of debt instruments, as provided for under their terms, including their governing law, or (ii) a debt exchange or other similar process in which the holders of no less than 66 % of the aggregate principal amount of the outstanding debt subject to restructuring, excluding debt held by that Party or by entities owned or controlled by it, have consented to such debt exchange or other process;

(b) "governing law of a debt instrument" means the legal and regulatory framework applicable to a debt instrument.

4. For greater certainty, "debt of a Party" includes, in the case of the EU Party, debt of a government of a Member State at the central or at regional or local level.

ANNEX 17-H

MEDIATION MECHANISM FOR INVESTOR-TO-STATE DISPUTES

1. Initiation of the procedure

(a) A disputing party may request, at any time, the commencement of a mediation procedure. Such request shall be addressed to the other disputing party in writing. If the request concerns an alleged breach of the provisions referred to in Article 17.25(1) by the authorities of the EU Party, and no respondent has been determined pursuant to Article 17.28, such request shall be addressed to the European Union. If the request is accepted, the response shall specify whether the European Union or the Member State concerned shall be a party to the mediation[1].

(b) The disputing party to which such request is addressed shall give sympathetic consideration to the request and accept or reject it in writing within 20 working days of its receipt.

[1] For greater certainty, where the request concerns an alleged breach by the European Union, the party to the mediation shall be the European Union and any Member State concerned shall be fully associated in the mediation. Where the request concerns exclusively an alleged breach by a Member State, the party to the mediation shall be the Member State concerned, unless it requests the European Union to be party.

2. Rules of the mediation procedure

(a) The disputing parties shall endeavour to reach a mutually agreed solution within 90 days of the appointment of the mediator. Pending a final agreement, the disputing parties may consider possible interim solutions.

(b) Mutually agreed solutions shall be made publicly available. However, the version disclosed to the public may not contain any information that a disputing party has designated as confidential or protected.

3. Relationship to dispute settlement

(a) The procedure under this mediation mechanism is not intended to serve as a basis for dispute settlement procedures under this Agreement or any other agreement. A disputing party shall not rely on or introduce as evidence in such dispute settlement procedures, nor shall any adjudicative body take into consideration, the following:

(i) positions taken by a disputing party in the course of the mediation procedure;

(ii) the fact that a disputing party has indicated its willingness to accept a solution to the measure subject to mediation; or

(iii) advice given or proposals made by the mediator.

(b) The mediation mechanism is without prejudice to the rights and obligations of the Parties and the disputing parties under Section D of Chapter 17 and under Chapter 38.

(c) Unless the disputing parties agree otherwise, and without prejudice to Article 17.27, all steps of the procedure, including any advice or proposed solution, shall be confidential. The Party engaged in mediation may disclose to the public that mediation is taking place.

_____

ANNEX 17-I

CODE OF CONDUCT FOR JUDGES, MEMBERS AND MEDIATORS

1. Scope

This Code of Conduct applies to Judges, Members of the Appeal Tribunal and Candidates, and, *mutatis mutandis*, to mediators, in accordance with Section D of Chapter 17.

2. Definitions

For the purposes of this Code of Conduct:

(a) "Candidate" means a natural person who is under consideration for appointment as a Judge or as a Member of the Appeal Tribunal, but who has not yet been confirmed in such role;

(b) "*ex parte* communication" means any communication by a Judge or a Member of the Appeal Tribunal with a disputing party, its counsel, affiliate, subsidiary or other related person concerning proceedings before the Tribunal or Appeal Tribunal, without the presence or knowledge of the other disputing party or its counsel;

(c) "Judge" means a natural person who has been appointed to the Tribunal of first instance; and

(d) "Member of the Appeal Tribunal" means a natural person who has been appointed to the Appeal Tribunal.

3. Independence and impartiality

(a) Judges and Members of the Appeal Tribunal shall be independent and impartial.

(b) The obligations under subparagraph (a) include the following:

(i) not to be influenced by loyalty to a disputing party or any other person or entity;

(ii) not to take instructions from any government or organisation or person on any matter addressed in proceedings before the Tribunal or the Appeal Tribunal;

(iii) not to be influenced by any past, present or prospective financial, business, professional or personal relationship;

(iv) not to use their position to advance any financial or personal interest they might have in a disputing party or in the outcome of proceedings before the Tribunal or the Appeal Tribunal;

(v) not to assume any function or accept any benefit that would interfere with the performance of their duties; or

(vi) not to take any action that creates an appearance of a lack of independence or impartiality.

4. Limit on multiple roles

(a) A Judge or a Member of the Appeal Tribunal shall not exercise any political or administrative function. A Judge or a Member of the Appeal Tribunal shall not engage in any other occupation of a professional nature which is incompatible with the obligation of independence and impartiality, or with the demands of the terms of office. In particular, a Judge or a Member of the Appeal Tribunal shall not act as a counsel or party-appointed expert or witness in another proceeding in accordance with Article 17.36(1).

(b) A Judge or a Member of the Appeal Tribunal shall declare any other function or occupation to the Joint Committee and to the President of the Tribunal or President of the Appeal Tribunal, as appropriate. Any question regarding subparagraph (a) shall be settled by the President of the Tribunal or President of the Appeal Tribunal.

(c) A former Judge or Member of the Appeal Tribunal shall not become involved in any manner in any proceedings before the Tribunal or Appeal Tribunal which were pending during that Judge or Member's term of office.

(d) A former Judge or Member of the Appeal Tribunal shall not act as counsel, or as party-appointed expert or witness in any proceedings before the Tribunal or Appeal Tribunal for a period of three years following the end of the term of office of that Judge or Member.

5. Duty of diligence

A Judge or a Member of the Appeal Tribunal shall perform the duties of that office diligently in accordance with the terms of office.

6. Integrity and competence

(a) A Judge or a Member of the Appeal Tribunal shall:

(i) conduct the proceedings competently and in accordance with high standards of integrity, fairness and civility;

(ii) possess the necessary competence and skills and make all reasonable efforts to maintain and enhance the knowledge, skills and qualities necessary to perform the duties of that office; and

(iii) not delegate the decision-making function.

7. *Ex parte* communication

Ex parte communication is prohibited, unless permitted by the applicable rules on dispute settlement.

8. Confidentiality

(a) Unless permitted by the applicable rules on dispute settlement, a Judge, a Member of the Appeal Tribunal or a former Judge or Member of the Appeal Tribunal shall not:

(i) disclose or use any information concerning, or acquired in connection with, proceedings before the Tribunal or Appeal Tribunal;

(ii) disclose any draft decision prepared in proceedings before the Tribunal or Appeal Tribunal; or

(iii) disclose the contents of the deliberations in proceedings before the Tribunal or Appeal Tribunal.

(b) Unless permitted by the applicable rules on dispute settlement, a Judge or Member of the Appeal Tribunal shall not comment on a decision rendered in proceedings before the Tribunal or Appeal Tribunal, and a former Judge or Member of the Appeal Tribunal shall not comment on a decision rendered in proceedings before the Tribunal or Appeal Tribunal for a period of three years following the end of the term of office of that Judge or Member.

(c) The obligations laid down in this paragraph shall not apply if and to the extent that a Judge or a Member of the Appeal Tribunal, or a former Judge or Member of the Appeal Tribunal, is legally compelled to disclose the information in a court or other competent body or needs to disclose such information to protect or pursue the legal rights of that Judge or Member or in relation to legal proceedings before a court or other competent body.

9. Disclosure obligations

(a) A Candidate and a Judge or a Member of the Appeal Tribunal shall disclose any circumstances likely to give rise to justifiable doubts as to the independence or impartiality of that Candidate, Judge or Member of the Appeal Tribunal.

(b) Regardless of whether required under subparagraph (a), a Candidate shall disclose all proceedings in which that Candidate is currently or has been involved in the past five years as an arbitrator, counsel, expert or witness.

(c) Regardless of whether required under subparagraph (a), the following information shall be disclosed by a Judge or a Member of the Appeal Tribunal with regard to proceedings in which that Judge or Member of the Appeal Tribunal is adjudicating or is expected to adjudicate:

(i) any financial, business, professional or close personal relationship in the past five years with:

(A) a disputing party in the proceedings;

(B) the counsel of a disputing party in the proceedings;

(C) an expert or witness in the proceedings; or

(D) any person or entity identified by a disputing party as being related, or as having a direct or indirect interest in the outcome of the proceedings, including a third-party funder; and

(ii) any financial or personal interest in:

(A) the outcome of the proceedings;

(B) any other proceedings involving the same measure; or

(C) any other proceedings involving a disputing party or a person or an entity identified by a disputing party as being related.

(d) For the purposes of subparagraphs (a), (b) and (c), a Candidate and a Judge or a Member of the Appeal Tribunal shall make all reasonable efforts to become aware of the circumstances or information referred to in those subparagraphs.

(e) A Candidate shall make the disclosure to the Joint Committee referred to in this paragraph prior to confirmation of that Candidate's appointment as a Judge or a Member of the Appeal Tribunal.

(f) A Judge or a Member of the Appeal Tribunal shall make the disclosure in accordance with the applicable rules on dispute settlement, as soon as that Judge or Member of the Appeal Tribunal becomes aware of the circumstances and information referred to in subparagraphs (a) and (c). Such disclosure shall be made to the President of the Tribunal or President of the Appeal Tribunal, as appropriate. A Judge or a Member of the Appeal Tribunal shall have a continuing duty to make further disclosures based on new or newly discovered circumstances and information.

(g) Any Candidate, Judge or Member of the Appeal Tribunal shall err in favour of disclosure if that Candidate, Judge or Member of the Appeal Tribunal has any doubt as to whether a disclosure shall be made.

(h) The fact of non-disclosure does not in itself necessarily establish a lack of independence or impartiality.

10. Compliance with the Code

Compliance with this Code shall be governed by the rules of Section D of Chapter 17.

ANNEX 19-A

BUSINESS VISITORS FOR ESTABLISHMENT PURPOSES,
INTRA-CORPORATE TRANSFEREES, INVESTORS
AND SHORT-TERM BUSINESS VISITORS

1. Any existing non-conforming measure listed in this Annex may be maintained, continued, promptly renewed, or modified, provided that the modification does not decrease the conformity of such measure with Articles 19.3 and 19.4, as it existed immediately before the modification.

2. Articles 19.3 and 19.4 do not apply to any existing non-conforming measure listed in this Annex, to the extent of the non-conformity.

3. In addition to non-conforming measures listed in this Annex, each Party may adopt or maintain a measure relating to qualification requirements, qualification procedures, technical standards, licensing requirements or licensing procedures that does not constitute a limitation within the meaning of Articles 19.3 and 19.4. Those measures may include the need to obtain a licence, obtain recognition of qualifications in regulated sectors or to pass specific examinations, such as language examinations, to fulfil a membership requirement of a particular profession, such as membership in a professional organisation, or any other non-discriminatory requirements under which it is not allowed to carry out certain activities in protected zones or areas. Although they are not listed in this Annex, such measures continue to apply.

4. The schedules in paragraphs 7 and 8 of this Annex apply only to the territories of the EU Party and Chile in accordance with Article 41.2 and are only relevant in the context of trade relations between the EU Party and Chile. Those schedules do not affect the rights and obligations of the Member States under European Union law.

5. For greater certainty, the obligation of the EU Party to grant national treatment does not entail the requirement to extend to natural or juridical persons of Chile the treatment granted in a Member State, pursuant to the Treaty on the Functioning of the European Union, or to any measure adopted pursuant to that Treaty, including their implementation in a Member State, to:

(a) natural persons or residents of another Member State; or

(b) juridical persons constituted or organised under the law of another Member State or of the European Union and having their registered office, central administration or principal place of business in the EU Party.

6. The following abbreviations are used in the paragraphs below:

AT Austria

BE Belgium

BG Bulgaria

CY Cyprus

CZ Czechia

DE Germany

DK Denmark

EE Estonia

EL Greece

ES Spain

EU European Union, including all its Member States

FI Finland

FR France

HR Croatia

HU Hungary

IE Ireland

IT Italy

LT Lithuania

LU Luxembourg

LV Latvia

MT Malta

NL The Netherlands

PL Poland

PT Portugal

RO Romania

SE Sweden

SI Slovenia

SK Slovakia

7. The non-conforming measures of the EU Party are:

Business visitors for establishment purposes

All sectors	AT, CZ: Business visitor for establishment purposes needs to work for an enterprise other than a non-profit organisation, otherwise: Unbound. SK: Business visitor for establishment purposes needs to work for an enterprise other than a non-profit organisation, otherwise: Unbound. Work permit required, including economic needs test. CY: Permissible length of stay: up to 90 days in any 12-month period. Business visitor for establishment purposes needs to work for an enterprise other than a non-profit organisation, otherwise: Unbound.

Intra-corporate transferees

All sectors	AT, CZ, SK: Intra-corporate transferees need to be employed by an enterprise other than a non-profit organisation, otherwise: Unbound. FI: Senior personnel needs to be employed by an enterprise other than a non-profit organisation. HU: Natural persons who have been a partner in an enterprise do not qualify to be transferred as intra-corporate transferees. Trainee employees AT, CZ, DE, FR, ES, HU, LT: Training of the trainee employee must be linked to the university degree which has been obtained.

Short-term business visitors

All short-term business visitors	CY, DK, HR: Work permit, including economic needs test, required in cases where the short-term business visitor supplies a service. LV: Work permit required for operations or activities to be performed on the basis of a contract. MT: Work permit required. No economic needs tests performed. SI: A single residency and work permit is required for the supply of services exceeding 14 days at a time and for certain activities (research and design; training seminars; purchasing; commercial transactions; translation and interpretation). An economic needs test is not required. SK: In the case of supplying a service in the territory of Slovakia, a work permit, including an economic needs test, is required beyond seven days in a month or 30 days in calendar year.
Installers and maintainers	AT: Work permit required, including economic needs test. Economic needs test is waived for natural persons training workers to supply services and possessing specialised knowledge. CY: Work permit is required beyond seven days in a month or 30 days in calendar year. CZ: Work permit is required if work exceeds seven consecutive calendar days or a total of 30 days in a calendar year. ES: Work permit required. Installers, repair and maintainers shall be employed as such by the juridical person supplying the good or service or by an enterprise which is a member of the same group as the originating juridical person for at least three months immediately preceding the date of submission of an application for entry, and they shall possess at least three years of relevant professional experience, if applicable, obtained after the age of majority. FI: Depending on the activity, a residence permit may be required. SE: Work permit required, except for: (i) natural persons who participate in training, testing, preparation or completion of deliveries, or similar activities within the framework of a business transaction; or (ii) fitters or technical instructors in connection with urgent installation or repair of machinery for up to two months, in the context of an emergency. No economic needs test required.

Investors

All sectors:	AT: Economic needs test. CY: Maximum stay of 90 days within any six-month period. CZ, SK: Work permit, including economic needs test, required in case of investors employed by an enterprise. DK: Maximum stay of 90 days within any six-month period. If investors wish to establish a business in Denmark as self-employed, a work permit is required. FI: Investors need to be employed by an enterprise other than a non-profit organisation, in a position of middle or top management. HU: Maximum length of stay 90 days if the investor is not employed by an enterprise in Hungary. Economic needs test required if the investor is employed by an enterprise in Hungary. IT: Economic needs test required if the investor is not employed by an enterprise. LT, NL, PL: The category of investors is not recognised with regard to natural persons representing the investor. LV: For pre-investment phase maximum length of stay is limited to 90 days within any six-month period. Extension in post-investment phase to one year, subject to criteria in national legislation such as field and amount of investment made. SE: Work permit required if investor considered to be employed.

8. The non-conforming measures of Chile are:

Business visitors for establishment purposes

All sectors	None

Intra-corporate transferees

All sectors	None

Short-term business visitors

All sectors	None

Investors

All sectors	None

The activities that short-term business visitors of the EU Party are permitted to engage in, provided that their principal place of business, actual place of remuneration and predominant place of accrual of profits remain outside Chile, are:

(a) attending meetings or conferences, or engaging in consultations with business colleagues;

(b) taking orders from or negotiating contracts with an enterprise located in Chile but not selling goods or providing services to the general public;

(c) undertaking business consultations concerning the establishment, expansion or winding up of an enterprise or investment in Chile; or

(d) installing, repairing or maintaining equipment or machinery, performing services or training workers to perform services, pursuant to a warranty or other service contract incidental to the sale or lease of such equipment or machinery, during the life of the warranty or service agreement.

ANNEX 19-B

CONTRACTUAL SERVICES SUPPLIERS AND INDEPENDENT PROFESSIONALS

1. Each Party shall allow the supply of services in its territory by contractual services suppliers or independent professionals of the other Party through the presence of natural persons, in accordance with Article 19.5, for the sectors listed in this Annex and subject to the relevant limitations.

2. The lists in paragraphs 11 and 12 are composed of the following elements:

(a) a first column, indicating the sector or sub-sector for which the category of contractual services suppliers and independent professionals is liberalised; and

(b) a second column, describing the applicable limitations.

3. In addition to the list of reservations in this Annex, each Party may adopt or maintain a measure relating to qualification requirements, qualification procedures, technical standards, licensing requirements or licensing procedures that does not constitute a limitation within the meaning of Article 19.5. Those measures may include the need to obtain a licence, obtain recognition of qualifications in regulated sectors or to pass specific examinations, such as language examinations, to fulfil a membership requirement of a particular profession, such as membership in a professional organisation, or any other non-discriminatory requirements under which it is not allowed to carry out certain activities in protected zones or areas. Although they are not listed in this Annex, such measures continue to apply.

4. The Parties do not undertake any commitment for contractual services suppliers and independent professionals in economic activities which are not listed in this Annex.

5. In the sectors where economic needs tests are applied, their main criteria will be the assessment of:

(a) for Chile, the relevant market situation in Chile; and

(b) for the EU Party, the relevant market situation in the Member State or the region where the service is to be provided, including with respect to the number of, and the impact on, service suppliers who are already supplying a service when the assessment is made.

6. The schedules in paragraphs 11 to 12 of this Annex apply only to the territories of the EU Party and Chile in accordance with Article 41.2 and are only relevant in the context of trade relations between the EU Party and Chile. Those schedules do not affect the rights and obligations of the Member States under European Union law.

7. For greater certainty, the obligation of the EU Party to grant national treatment does not entail the requirement to extend to natural or juridical persons of Chile the treatment granted in a Member State, pursuant to the Treaty on the Functioning of the European Union, or to any measure adopted pursuant to that Treaty, including their implementation in a Member State, to:

(a) natural persons or residents of another Member State; or

(b) juridical persons constituted or organised under the law of another Member State or of the European Union and having their registered office, central administration or principal place of business in the EU Party.

8. The following abbreviations are used in the lists below:

AT Austria

BE Belgium

BG Bulgaria

CY Cyprus

CZ Czechia

DE Germany

DK Denmark

EE Estonia

EL Greece

ES Spain

EU European Union, including all its Member States

FI Finland

FR France

HR Croatia

HU Hungary

IE Ireland

IT Italy

LT Lithuania

LU Luxembourg

LV Latvia

MT Malta

NL Netherlands

PL Poland

PT Portugal

RO Romania

SE Sweden

SI Slovenia

SK Slovakia

CSS Contractual Services Suppliers

IP Independent Professionals

Contractual Services Suppliers

9. Subject to the list of reservations in paragraphs 11 and 12 of this Annex, the Parties undertake commitments in accordance with Article 19.5 with respect to contractual services suppliers in the following sectors or sub-sectors:

(a) Legal services for legal advice in respect of public international law and home jurisdiction law;

(b) Accounting and bookkeeping services;

(c) Taxation advisory services;

(d) Architectural services and urban planning and landscape architectural services;

(e) Engineering services and integrated engineering services;

(f) Medical and dental services;

(g) Veterinary services;

(h) Midwives services;

(i) Services provided by nurses, physiotherapists and paramedical personnel;

(j) Computer and related services;

(k) Research and development services;

(l) Advertising services;

(m) Market research and opinion polling;

(n) Management consulting services;

(o) Services related to management consulting;

(p) Technical testing and analysis services;

(q) Related scientific and technical consulting services;

(r) Mining;

(s) Maintenance and repair of vessels;

(t) Maintenance and repair of rail transport equipment;

(u) Maintenance and repair of motor vehicles, motorcycles, snowmobiles and road transport equipment;

(v) Maintenance and repair of aircrafts and parts thereof;

(w) Maintenance and repair of metal products, of (non-office) machinery, of (non-transport and non-office) equipment and of personal and household goods;

(x) Translation and interpretation services;

(y) Telecommunication services;

(z) Postal and courier services;

(aa) Construction and related engineering services;

(bb) Site investigation work;

(cc) Higher education services;

(dd) Services relating to agriculture, hunting and forestry;

(ee) Environmental services;

(ff) Insurance and insurance related services (advisory and consulting services);

(gg) Other financial services (advisory and consulting services);

(hh) Other financial services listed in Annex 25 – only for Chile;

(ii) Transport advisory and consulting services;

(jj) Travel agencies and tour operators services;

(kk) Tourist guides services;

(ll) Manufacturing advisory and consulting services.

Independent Professionals

10. Subject to the list of reservations in paragraphs 11 and 12 of this Annex, the Parties undertake commitments in accordance with Article 19.5 with respect to independent professionals in the following sectors or sub-sectors:

(a) Legal services for legal advice in respect of public international law and home jurisdiction law;

(b) Architectural services and urban planning and landscape architectural services;

(c) Engineering services and integrated engineering services;

(d) Computer and related services;

(e) Research and development services;

(f) Market research and opinion polling;

(g) Management consulting services;

(h) Services related to management consulting;

(i) Mining;

(j) Translation and interpretation services;

(k) Telecommunication services;

(l) Postal and courier services

(m) Higher education services;

(n) Insurance related services (advisory and consulting services);

(o) Other financial services (advisory and consulting services);

(p) Other financial services listed in Annex 25 – only for Chile;

(q) Transport advisory and consulting services;

(r) Manufacturing advisory and consulting services.

11. The reservations of the EU Party are:

Sector or sub-sector	Description of reservations
All sectors	CSS: EU: The number of persons covered by the service contract shall not be larger than the number necessary to fulfil the contract, as may be required by the laws and regulations of the Party where the service is supplied.
Legal services for legal advice in respect of public international law and home jurisdiction law (part of CPC 861)	CSS: In AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SE: None. In BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SI, SK: Economic needs test. IP: In AT, CY, DE, EE, FR, HR, IE, LU, LV, NL, PL, PT, SE: None. In BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, LT, MT, RO, SI, SK: Economic needs tests.
Accounting and bookkeeping services (CPC 86212 other than "auditing services", 86213, 86219 and 86220)	CSS: In AT, BE, DE, EE, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE: None. In BG, CZ, CY, DK, EL, FI, FR, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Economic needs test. IP: EU: Unbound.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Taxation advisory services (CPC 863)[1]	CSS: In AT, BE, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: None. In BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Economic needs test. In PT: Unbound. IP: EU: Unbound.
Architectural services and urban planning and landscape architectural services (CPC 8671 and 8674)	CSS: In BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In FI: None, except: The natural person must demonstrate that it possesses special knowledge relevant to the service being supplied. In BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS stays of up to three months. In AT: Planning services only, where: Economic needs test. IP: In CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In FI: None, except: The natural person must demonstrate that it possesses special knowledge relevant to the service being supplied. In BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Economic needs test. In AT: Planning services only, where: Economic needs test.

[1] Does not include legal advice and legal representation on tax matters, which is covered under legal services in respect of public international law and home jurisdiction law.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Engineering services and integrated engineering services (CPC 8672 and 8673)	CSS: In BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In FI: None, except: The natural person must demonstrate that it possesses knowledge relevant to the service being supplied. In BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS stays of up to three months. In AT: Planning services only, where: Economic needs test. IP: In CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In FI: None, except: The natural person must demonstrate that it possesses knowledge relevant to the service being supplied. In BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Economic needs test. In AT: Planning services only, where: Economic needs test.
Medical (including psychologists) and dental services (CPC 9312 and part of 85201)	CSS: In SE: None. In CY, CZ, DE, DK, EE, ES, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Economic needs test. In FR: Economic needs test, except for psychologists, where: Unbound. In AT: Unbound, except for psychologists and dental services, where: Economic needs test. In BE, BG, EL, FI, HR, HU, LT, LV, SK: Unbound. IP: EU: Unbound.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Veterinary services (CPC 932)	CSS: In SE: None. In CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Economic needs test. In AT, BE, BG, HR, HU, LV, SK: Unbound. IP: EU: Unbound.
Midwives services (part of CPC 93191)	CSS: In IE, SE: None. In AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Economic needs test. In BE, BG, FI, HR, HU, SK: Unbound. IP: EU: Unbound.
Services provided by nurses, physiotherapists and paramedical personnel (part of CPC 93191)	CSS: In IE, SE: None. In AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Economic needs test. In BE, BG, FI, HR, HU, SK: Unbound. IP: EU: Unbound.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Computer and related services (CPC 84)	CSS: In BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In FI: None, except: The natural person must demonstrate that it possesses special knowledge relevant to the service being supplied. In AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test except for CSS stays of up to three months. IP: In DE, EE, EL, FR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In FI: None, except: The natural person must demonstrate that it possesses special knowledge relevant to the service being supplied. In AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Economic needs test. In HR: Unbound.
Research and development services (CPC 851, 852 excluding psychologists services[1], and 853)	CSS: EU except in NL, SE: A hosting agreement with an approved research organisation is required[2]. EU except in CZ, DK, SK: None. In CZ, DK, SK: Economic needs test. IP: EU except in NL, SE: A hosting agreement with an approved research organisation is required[3]. EU except in BE, CZ, DK, IT, SK: None. In BE, CZ, DK, IT, SK: Economic needs test.

[1] Part of CPC 85201, which is under medical and dental services.

[2] For all Member States except DK, the approval of the research organisation and the hosting agreement must meet the conditions set pursuant to Directive (EU) 2016/801 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the conditions of entry and residence of third-country nationals for the purposes of research, studies, training, voluntary service, pupil exchange schemes or educational projects and au pairing (OJ EU L 132, 21.5.2016, p. 21).

[3] For all Member States except DK, the approval of the research organisation and the hosting agreement must meet the conditions set pursuant to Directive (EU) 2016/801.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Advertising services (CPC 871)	CSS: In BE, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Economic needs test. IP: EU: Unbound, except NL. In NL: None.
Market research and opinion polling services (CPC 864)	CSS: In BE, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HR, LV, MT, RO, SI, SK: Economic needs test. In PT: None, except for public opinion polling services (CPC 86402), where: Unbound. In HU, LT: Economic needs test, except for public opinion polling services (CPC 86402), where: Unbound. IP: In DE, EE, FR, IE, LU, NL, PL, SE: None. In AT, BE, BG, CZ, CY, DK, EL, ES, FI, HR, IT, LV, MT, RO, SI, SK: Economic needs test. In PT: None, except for public opinion polling services (CPC 86402), where: Unbound. In HU, LT: Economic needs test, except for public opinion polling services (CPC 86402), where: Unbound.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Management consulting services (CPC 865)	CSS: In BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS stays of up to three months. IP: In CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, HU, IT, LT, RO, SK: Economic needs test.
Services related to management consulting (CPC 866)	CSS: In BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, LT, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS stays of up to three months. In HU: Economic needs test, except for arbitration and conciliation services (CPC 86602), where: Unbound. IP: In CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, IT, LT, RO, SK: Economic needs test. In HU: Economic needs test, except for arbitration and conciliation services (CPC 86602), where: Unbound.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Technical testing and analysis services (CPC 8676)	CSS: In BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS stays of up to three months. IP: EU: Unbound, except NL. In NL: None.
Related scientific and technical consulting services (CPC 8675)	CSS: In BE, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: None. In AT, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Economic needs test. In DE: None, except for publicly appointed surveyors, where: Unbound. In FR: None, except for "surveying" operations relating to the establishment of property rights and to land law, where: Unbound. In BG: Unbound. IP: EU: Unbound, except NL. In NL: None.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Mining (CPC 883, advisory and consulting services only)	CSS: In BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ,CY, HU, LT, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS stays of up to three months. IP: In DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: None. In AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK: Economic needs test.
Maintenance and repair of vessels (part of CPC 8868)	CSS: In BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: Economic needs test. IP: EU: Unbound, except NL. In NL: None.
Maintenance and repair of rail transport equipment (part of CPC 8868)	CSS: In BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Economic needs test. IP: EU: Unbound, except NL. In NL: None.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Maintenance and repair of motor vehicles, motorcycles, snowmobiles and road transport equipment (CPC 6112, 6122, part of 8867 and part of 8868)	CSS: In BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: Economic needs test. IP: EU: Unbound, except NL. In NL: None.
Maintenance and repair of aircraft and parts thereof (part of CPC 8868)	CSS: In BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Economic needs test. IP: EU: Unbound, except NL. In NL: None.
Maintenance and repair of metal products, of (non-office) machinery, of (non-transport and non-office) equipment and of personal and household goods[1] (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 and 8866)	CSS: In BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, DE, DK, HU, IE, LT, RO, SK: Economic needs test. In FI: Unbound, except in the context of an after-sales or after-lease contract; for maintenance and repair of personal and household goods (CPC 633): Economic needs test. IP: EU: Unbound, except NL. In NL: None.

[1] Maintenance and repair services of office machinery and equipment including computers (CPC 845) are under computer services.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Translation and interpretation services (CPC 87905, excluding official or certified activities)	CSS: In BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, LV, RO, SK: Economic needs test. IP: In CY, DE, EE, FR, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, RO, SK: Economic needs test. In HR: Unbound.
Telecommunication services (CPC 7544, advisory and consulting services only)	CSS: In BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS stays of up to three months. IP: In DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Economic needs test.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Postal and courier services (CPC 751, advisory and consulting services only)	CSS: In BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS stays of up to three months. IP: In DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, HU, IT, LT, RO, SK: Economic needs test.
Construction and related engineering services (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 and 518. BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 and 517)	CSS: EU: Unbound except in BE, CZ, DK, ES, NL and SE. In BE, DK, ES, NL, SE: None. In CZ: Economic needs test. IP: EU: Unbound, except NL. In NL: None.
Site investigation work (CPC 5111)	CSS: In BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS stays of up to three months. IP: EU: Unbound.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Higher education services (CPC 923)	CSS: EU except in LU, SE: Unbound. In LU: Unbound, except for university professors, where: None. In SE: None, except for publicly funded and privately funded educational services suppliers with some form of State support, where: Unbound. IP: EU except in SE: Unbound. In SE: None, except for publicly funded and privately funded educational services suppliers with some form of State support, where: Unbound.
Services relating to agriculture, hunting and forestry (CPC 881, advisory and consulting services only)	CSS: EU except in BE, DE, DK, ES, FI, HR and SE: Unbound. In BE, DE, ES, HR, SE: None. In DK: Economic needs test. In FI: Unbound, except for advisory and consulting services relating to forestry, where: None. IP: EU: Unbound.
Environmental services (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, part of 94060, 9405, part of 9406 and 9409)	CSS: In BE, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, DE, DK, EL, HU, LT, LV, RO, SK: Economic needs test. IP: EU: Unbound.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Insurance and insurance related services (advisory and consulting services only)	CSS: In BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ,CY, FI, LT, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test except for CSS stays of up to three months. In HU: Unbound. IP: In DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: None. In AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK: Economic needs test. In HU: Unbound.
Other financial services (advisory and consulting services only)	CSS: In BE, DE, ES, EE, EL, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, FI, LT, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS that stays of up to three months. In HU: Unbound. IP: In DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: None. In AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK: Economic needs test. In HU: Unbound.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Transport (CPC 71, 72, 73, and 74, advisory and consulting services only)	CSS: In DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS stays of up to three months. In BE: Unbound. IP: In CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Economic needs test. In PL: Economic needs test, except for air transport, where: None. In BE: Unbound.
Travel agencies and tour operators services (including tour managers[1]) (CPC 7471)	CSS: In AT, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, IT, LU, NL, PL, SI, SE: None. In BG, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS stays of up to three months. In BE, IE: Unbound, except for tour managers, where: None. IP: EU: Unbound.

[1] Services suppliers whose function is to accompany a tour group of a minimum of ten natural persons, without acting as guides in specific locations.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Tourist guides services (CPC 7472)	CSS: In NL, PT, SE: None. In AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LU, MT, RO, SK, SI: Economic needs test. In ES, HR, LT, PL: Unbound. IP: EU: Unbound.
Manufacturing (CPC 884, and 885, advisory and consulting services only)	CSS: In BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: None. In AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Economic needs test. In DK: Economic needs test, except for CSS stays of up to three months. IP: In DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: None. In AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK: Economic needs test.

12. The reservations of Chile are:

Sector or sub-sector	Description of reservations
Legal services for legal advice in respect of public international law and home jurisdiction law (part of CPC 861)	None.
Accounting and bookkeeping services (CPC 86212 other than "auditing services", 86213, 86219 and 86220)	None.
Taxation advisory services (CPC 863)[1]	None.
Architectural services and urban planning and landscape architectural services (CPC 8671 and 8674)	None.
Engineering services and integrated engineering services (CPC 8672 and 8673)	None.
Medical (including psychologists) and dental services (CPC 9312 and part of 85201)	None.
Veterinary services (CPC 932)	None.
Midwives services (part of CPC 93191)	None.
Services provided by nurses, physiotherapists and paramedical personnel (part of CPC 93191)	None.
Computer and related services (CPC 84)	None.
Research and development services (CPC 851, 852 excluding psychologists services[2], and 853)	None.
Advertising services (CPC 871)	None.
Market research and opinion polling services (CPC 864)	None.

[1] Does not include legal advice and legal representation on tax matters, which is covered under legal services in respect of public international law and home jurisdiction law.

[2] Part of CPC 85201, which is under medical and dental services.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Management consulting services (CPC 865)	None.
Services related to management consulting (CPC 866)	None.
Technical testing and analysis services (CPC 8676)	None.
Related scientific and technical consulting services (CPC 8675)	None.
Mining (CPC 883, advisory and consulting services only)	None.
Maintenance and repair of vessels (part of CPC 8868)	None.
Maintenance and repair of rail transport equipment (part of CPC 8868)	None.
Maintenance and repair of motor vehicles, motorcycles, snowmobiles and road transport equipment (CPC 6112, 6122, part of 8867 and part of 8868)	None.
Maintenance and repair of aircraft and parts thereof (part of CPC 8868)	None.
Maintenance and repair of metal products, of (non-office) machinery, of (non-transport and non-office) equipment and of personal and household goods[1] (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 and 8866)	None.
Translation and interpretation services (CPC 87905, excluding official or certified activities)	None.
Telecommunication services (CPC 7544, advisory and consulting services only)	None.
Postal and courier services (CPC 751, advisory and consulting services only)	None.

[1] Maintenance and repair services of office machinery and equipment including computers (CPC 845) are under computer services.

Sector or sub-sector	Description of reservations
Construction and related engineering services (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 and 518. BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 and 517)	None.
Site investigation work (CPC 5111)	None.
Higher education services (CPC 923)	None.
Agriculture, hunting and forestry (CPC 881, advisory and consulting services only)	None.
Environmental services (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, part of 94060, 9405, part of 9406 and 9409)	None.
Insurance and insurance related services (advisory and consulting services only)	None.
Other financial services (advisory and consulting services only)	None.
Other financial services (listed in section B of Appendix 25-2)	None.
Transport (CPC 71, 72, 73, and 74, advisory and consulting services only)	None.
Travel agencies and tour operators services (including tour managers[1]) (CPC 7471)	None.
Tourist guides services (CPC 7472)	None.
Manufacturing (CPC 884, and 885, advisory and consulting services only)	None.

[1] Service suppliers whose function is to accompany a tour group of a minimum of 10 natural persons, without acting as guides in specific locations.

ANNEX 19-C

MOVEMENT OF NATURAL PERSONS FOR BUSINESS PURPOSES

Entry and temporary stay-related procedural commitments

1. The Parties should ensure that the processing of applications for entry and temporary stay pursuant to their respective commitments in Part III of this Agreement follows good administrative practice. To that effect:

(a) each Party shall ensure that fees charged by competent authorities for the processing of applications for entry and temporary stay do not unduly impair or delay trade in services under Part III of this Agreement;

(b) subject to the discretion of the competent authorities, the documents required from an applicant for the grant of entry and temporary stay of short-term visitors for business purposes should be commensurate with the purpose for which they are collected;

(c) complete applications for the grant of entry and temporary stay shall be processed as expeditiously as possible;

(d) the competent authorities of a Party shall endeavour to provide, without undue delay, information in response to any reasonable request from an applicant concerning the status of an application for entry and temporary stay;

(e) if the competent authorities of a Party require additional information from the applicant in order to process the application for entry and temporary stay, those authorities shall endeavour to notify, without undue delay, the applicant thereof;

(f) the competent authorities of each Party shall notify the applicant of the outcome of the application for entry and temporary stay promptly after a decision has been taken;

(g) if the application for entry and temporary stay is approved, the competent authorities of each Party shall notify the applicant of the period of stay and other relevant terms and conditions;

(h) if the application for entry and temporary stay is denied, the competent authorities of a Party shall, on request of the applicant or on their own initiative, make available to the applicant information on any available review and appeal procedures;

(i) each Party shall endeavour to accept and process applications in electronic format.

2. The following additional procedural commitments apply to intra-corporate transferees and their family members[1]:

(a) the competent authorities of each Party shall adopt a decision on the application for entry or temporary stay of an intra-corporate transferee or a renewal of it and notify that decision to the applicant, in accordance with the notification procedures under national law, as soon as possible but not later than 90 days from the date on which the complete application was submitted;

(b) if the information or documentation supplied in support of the application for entry or temporary stay of an intra-corporate transferee or a renewal of it is incomplete, the competent authorities of a Party shall notify the applicant, within a reasonable period of time, of the additional information that is required and set a reasonable deadline for providing it; the period of time referred to in subparagraph (a) shall be suspended until the competent authorities have received the additional information required;

(c) the EU Party shall extend to family members of natural persons of Chile who are intra-corporate transferees to the EU Party the right of temporary entry and stay granted to family members of an intra-corporate transferee under Article 19 of the ICT Directive;

[1] Subparagraphs (a), (b) and (c) do not apply for the Member States that are not subject to the application of Directive 2014/66/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the conditions of entry and residence of third-country nationals in the framework of an intra-corporate transfer (OJ EU L 157, 27.5.2014, p.1) ("ICT Directive").

(d) Chile shall grant to family members of natural persons of the EU Party who are business visitors for establishment purposes, investors, intra-corporate transferees, contractual services suppliers and independent professionals, a visa as a dependent, which does not allow such family members to perform remunerated activities in Chile; nevertheless, a family dependent may be permitted to perform a remunerated activity in Chile upon a separate application, under Part III of this Agreement or the general immigration rules, for their own visa as non-dependent; such application can be submitted and processed in Chile.

Cooperation on return and readmission

3. The Parties acknowledge that the enhanced movement of natural persons following from the provisions of paragraphs 1 and 2 requires full cooperation on return and readmission of natural persons who do not fulfil, or no longer fulfil, the conditions for entry to, presence in or residence on the territory of the other Party.

4. For the purposes of paragraph 3, a Party may suspend the application of the provisions of paragraphs 1 and 2 if it assesses that the other Party does not observe its obligation under international law to readmit its nationals without conditions. The Parties reaffirm their understanding that such assessment is not subject to review under Chapter 38.

ANNEX 21-A

GUIDELINES FOR ARRANGEMENTS ON THE RECOGNITION OF PROFESSIONAL QUALIFICATIONS

SECTION A

GENERAL PROVISIONS

1. This Annex contains guidelines for arrangements on the conditions for the recognition of professional qualifications ("arrangements"), as laid down in Article 21.1.

2. Pursuant to that Article, these guidelines are to be taken into account in the development of joint recommendations by professional bodies or authorities of the Parties ("joint recommendations").

3. These guidelines are non-binding, non-exhaustive and do not modify or affect the rights and obligations of the Parties under Part III of this Agreement. They set out the typical content of arrangements and provide general indications as to the economic value of an arrangement and the compatibility of the respective professional qualifications regimes.

4. Some of the elements of these guidelines might not be relevant in all cases, and professional bodies and authorities are free to include in their joint recommendations any other element that they consider pertinent for the arrangements of the profession and the professional activities concerned, in accordance with Part III of this Agreement.

5. These guidelines should be taken into account by the Joint Council when deciding whether to develop and adopt arrangements. They are without prejudice to the Joint Council's review of the consistency of joint recommendations with Part III of this Agreement and its discretion to take into account the elements it deems relevant, including those contained in joint recommendations.

SECTION B

FORM AND CONTENT OF AN ARRANGEMENT

6. This Section sets out the typical content of an arrangement, some of which is not within the remit of the professional bodies or authorities preparing joint recommendations. That content constitutes, nonetheless, useful information to be taken into account in the preparation of joint recommendations so that they are better adapted to the possible scope of an arrangement.

7. Matters addressed specifically in Part III of this Agreement which apply to arrangements, such as the geographical scope of an arrangement, its interaction with scheduled non-conforming measures, the system of dispute resolution, or monitoring and review mechanisms of the arrangement should not be addressed by joint recommendations.

8. An arrangement may specify different mechanisms for the recognition of professional qualifications within a Party. It may also be limited to setting the scope of the arrangement, the procedural provisions, the effects of recognition and additional requirements, and the administrative arrangements.

9. An arrangement which is adopted by the Joint Council should reflect the degree of discretion that is intended to be preserved for competent authorities deciding on recognition.

Scope of an arrangement

10. An arrangement should set out:

(a) the specific regulated profession or professions, the relevant professional title or titles and the activity or group of activities covered by the scope of practice of the regulated profession in the Parties ("scope of practice"); and

(b) whether it covers the recognition of professional qualifications for the purposes of access to professional activities on a fixed-term or an indefinite basis.

Conditions for recognition

11. An arrangement may specify, in particular:

(a) the professional qualifications necessary for recognition under the arrangement, for example, evidence of formal qualification, professional experience, or other attestation of competence;

(b) the degree of discretion preserved by recognition authorities when assessing requests for recognition of the professional qualifications concerned; and

(c) the procedures to deal with variations and gaps between professional qualifications and the means to bridge the differences, including the possibility of imposing any compensatory measures or any other relevant conditions and limitations.

Procedural provisions

12. An arrangement may set out:

(a) the documents required and the form in which they should be presented, for example, by electronic or other means, or whether they should be supported by translations or certifications of authenticity;

(b) the steps and procedures in the recognition process, including those relating to possible compensatory measures, corresponding obligations and timelines; and

(c) the availability of information relevant to all aspects of the recognition processes and requirements.

Effects of recognition and additional requirements

13. An arrangement may set out provisions on the effects of recognition and, if relevant, also in respect of different modes of supply.

14. An arrangement may describe any additional requirements for the effective exercise of a regulated profession in the host Party. Such requirements may include:

(a) registration requirements with local authorities;

(b) appropriate language skills;

(c) proof of good character;

(d) compliance with the requirements of the host Party for use of trade or firm names;

(e) compliance with the rules of ethics, independence and professional conduct requirements of the host Party;

(f) the need to obtain professional indemnity insurance;

(g) rules on disciplinary action, financial responsibility and professional liability; and

(h) requirements for continuous professional development.

Administration of the arrangement

15. An arrangement should set out the terms under which it can be reviewed or revoked, and the effects of any revision or revocation. Consideration may also be given to the inclusion of provisions concerning the effects of any recognition previously accorded.

SECTION C

ECONOMIC VALUE OF AN ENVISAGED ARRANGEMENT

16. Pursuant to subparagraph (a) of Article 21.1(2), joint recommendations shall be supported by an evidence-based assessment of the economic value of an envisaged arrangement. Such an assessment may consist of an evaluation of the economic benefits that an arrangement is expected to bring to the economies of both Parties and may assist the Joint Council when developing and adopting an arrangement.

17. Aspects such as the existing level of market openness, industry needs, market trends and developments, client expectations and requirements and business opportunities would constitute useful elements for the evaluation referred to in paragraph 16.

18. The evaluation is not required to be a full and detailed economic analysis, but should provide an explanation of the interest of the profession in, and the expected benefits for the Parties ensuing from, the adoption of an arrangement.

SECTION D

COMPATIBILITY OF RESPECTIVE PROFESSIONAL QUALIFICATION REGIMES

19. Pursuant to subparagraph (b) of Article 21.1(2), joint recommendations shall be supported by an evidence-based assessment of the compatibility of the respective professional qualification regimes. Such an assessment may assist the Joint Council when developing and adopting an arrangement.

20. The following process aims at guiding professional bodies and authorities when assessing the compatibility of the respective professional qualifications and activities with a view to simplifying and facilitating the recognition of professional qualifications.

Step One: Assessment of the scope of practice and the professional qualifications required to practise the regulated profession in each Party

21. The assessment of the scope of practice and of the professional qualifications required to practise a regulated profession in each Party should be based on all relevant information.

22. The following elements should be identified:

(a) activities or groups of activities covered by the scope of practice of the regulated profession in each Party; and

(b) the professional qualifications required in each Party to practise the regulated profession, which may include any of the following elements:

(i) the minimum education required, for example, entry requirements, level of education, length of study and contents of study;

(ii) the minimum professional experience required, for example, location, length and conditions of practical training or supervised professional practice prior to registration, licensing or equivalent;

(iii) examinations passed, especially examinations of professional competency; and

(iv) the acquisition of a licence or equivalent certifying, for example, the fulfilment of the necessary professional qualification requirements for the pursuit of the profession.

Step Two: Evaluation of the divergence between the scope of practice of, or the professional qualifications required to practise, the regulated profession in each Party

23. The evaluation of the divergence in the scope of practice of, or in the professional qualifications required to practise, the regulated profession, in each Party, should in particular identify divergence that is substantial.

24. Substantial divergence in the scope of practice may exist if all of the following conditions are met:

(a) one or more activities covered by a regulated profession in the host Party are not covered by the corresponding profession in the Party of origin;

(b) such activities are subject to specific training in the host Party; and

(c) the training for such activities in the host Party covers matters substantially diverging from those covered by the applicant's qualification.

25. Substantial divergence in the professional qualifications required to practise a regulated profession may exist if there are divergences in the Parties' requirements with regard to the level, duration or content of the training that is required for the pursuit of activities covered by the regulated profession.

Step Three: Recognition mechanisms

26. There may be different mechanisms for the recognition of professional qualifications, depending on the circumstances. There may be different mechanisms within a Party.

27. If there is no substantial divergence in the scope of practice and in the professional qualifications required to practise a regulated profession, an arrangement may provide for a simpler, more streamlined recognition process than in a case where there is substantial divergence.

28. If there is substantial divergence, the arrangement may provide for compensatory requirements which are sufficient to remedy such divergence.

29. When compensatory requirements are used to reduce substantial divergence, they should be proportionate to the divergence that they seek to address. Any practical professional experience or formally validated training may be taken into account to assess the extent of the compensatory requirements needed.

30. Whether or not the divergence is substantial, the arrangement may take account of the degree of discretion that is intended to be preserved for competent authorities deciding on recognition requests.

31. Compensatory requirements may take different forms, including:

(a) a period of supervised practice of a regulated profession in the host Party, possibly accompanied by further training, under the responsibility of a qualified person and subject to a regulated assessment;

(b) a test made or recognised by the relevant authorities of the host Party to assess the applicant's ability to practise a regulated profession in that Party; and

(c) a temporary limitation of the scope of practice.

32. An arrangement may envisage that a choice is given to applicants between different compensatory requirements when this could limit the administrative burden for applicants and such requirements are equivalent.

ANNEX 21-B

MUTUAL RECOGNITION OF PROFESSIONAL QUALIFICATIONS

Pursuant to Article 21.1(3) and subparagraph (a) of Article 8.5(1), the Joint Council may adopt a decision in order to determine or amend the mutual recognition arrangements set out in this Annex.

ANNEX 25

FINANCIAL SERVICES

Headnotes

1. The schedules of each Party in Appendices 25-1 and 25-2 set out, pursuant to Article 25.10, the following:

(a) Section A sets out the specific sectors, subsectors or activities to which the obligations of Article 25.7 apply;

(b) Section B sets out the specific subsectors or activities where that Party undertakes commitments pursuant to Article 25.6;

(c) Section C sets out the specific sectors, subsectors or activities for which that Party maintains an existing measure that is not subject to some or all of the obligations imposed by:

(i) Article 25.3;

(ii) Article 25.5;

(iii) Article 25.7;

(iv) Article 25.8; and

(v) Article 25.9.

(d) Section D sets out the specific sectors, subsectors or activities for which that Party may maintain existing, or adopt new or more restrictive, measures that do not conform with some or all of the obligations referred to in subparagraphs (a) to (c) of this paragraph.

2. In all Sections, for the EU Party, the specific subsectors or activities are specified in accordance with the definitions set out in Article 25.2. In Section B, for Chile, the commitments are classified in accordance with the CPC.

3. A reservation taken with respect to the obligations set out in the articles that are incorporated into Chapter 25 by Article 25.7 is scheduled by reference to the heading of those articles and to the specific obligation incorporated.

4. Section B only contains non-discriminatory limitations on market access. Discriminatory limitations are scheduled in Section C or D.

5. For greater certainty, the reservations of a Party are without prejudice to the rights and obligations of the Parties under GATS.

6. In Sections C and D, each reservation sets out the following elements:

(a) "sub-sector" refers to the specific sector in which the reservation is taken;

(b) "type of reservation" or "obligation concerned" specifies the obligation referred to in paragraph 1 for which a reservation is taken;

(c) "level of government" indicates the level of government maintaining the measure for which a reservation is taken;

(d) in Section C, "measures" identifies the laws or other measures as qualified, where indicated, by the "description" element for which the reservation is taken. A measure cited in the "measures" element:

(i) means the measure as amended, continued or renewed as of the date of entry into force of this Agreement;

(ii) includes any subordinate measure adopted or maintained under the authority of and consistent with the measure; and

(iii) includes, in respect of the schedule of the EU Party, any laws or other measures which implement a European Union Directive at Member State level;

(e) in Section D, "existing measures" identifies, for transparency purposes, existing measures that apply to sub-sectors or activities covered by the reservation; and

(f) "description" sets out the non-conforming aspects of the measure for which the reservation is taken.

7. For greater certainty, with regard to Section C, if a Party adopts a new measure at a level of government different to that at which the reservation was originally taken, and that new measure effectively replaces, within the territory to which it applies, the non-conforming aspect of the original measure cited in the "measures" element, the new measure shall be deemed to constitute a "modification" to the original measure within the meaning of subparagraph (c) of Article 25.10(1).

8. In the interpretation of a reservation, all elements of the reservation shall be considered. A reservation shall be interpreted in the light of the relevant obligations against which the reservation is taken. In Section C, the "measures" element, and in Sections B and D, the "description" element, shall prevail over all other elements.

9. A reservation taken at the level of the European Union applies to a measure of the European Union, to a measure of a Member State at the central level or to a measure of a government within a Member State, unless the reservation excludes a Member State. A reservation taken by a Member State applies to a measure of a government at the central, regional or local level within that Member State. For the purposes of the reservations of Belgium, the central level of government covers the federal government and the governments of the regions and the communities as each of them holds equipollent legislative powers. For the purposes of the reservations of the European Union and its Member States, a regional level of government in Finland means the Åland Islands. A reservation taken at the level of Chile applies to a measure of the central government or of a local government.

10. The schedule of a Party does not include measures relating to requirements and procedures that a natural or juridical person needs to comply with in order to obtain, amend or renew an authorisation, i.e. qualification requirements and procedures, technical standards and licensing requirements and procedures, where they do not constitute a limitation within the meaning of Article 25.3, 25.6, or 25.7. Those measures may include the need to obtain an authorisation, to be registered, to satisfy universal service obligations, to have recognised qualifications in regulated sectors, to pass specific examinations, including language examinations, to fulfil a membership requirement of a particular profession, such as membership in a professional organisation, to have a local agent for service, or to maintain a local address, or any other non-discriminatory requirements that prohibit certain activities from being carried out in protected zones or areas. Although they are not listed in the schedule of the Party, such measures may apply.

11. For greater certainty, for the EU Party, the obligation to grant national treatment does not entail the requirement to extend to natural or juridical persons of Chile the treatment granted in a Member State, pursuant to the Treaty on the Functioning of the European Union, or any measure adopted pursuant to that Treaty, including their implementation in a Member State, to:

(a) natural persons or residents of another Member State; or

(b) juridical persons constituted or organised under the law of another Member State or of the European Union and having their registered office, central administration or principal place of business in the European Union.

12. Treatment granted to juridical persons established by investors of a Party, in accordance with the law of the other Party (including, in the case of the EU Party, the law of a Member State) and having their registered office, central administration or principal place of business within that other Party, is without prejudice to any condition or obligation, pursuant to Chapter 17, which may have been imposed on such juridical person when it was established in that other Party, and which shall continue to apply.

13. Unlike foreign subsidiaries, branches established directly in a Member State by a non-European Union financial institution are not, with certain limited exceptions, subject to prudential regulations harmonised at the European Union level which enable such subsidiaries to benefit from enhanced facilities to set up new establishments and to provide cross-border financial services throughout the European Union. Therefore, such branches receive an authorisation to operate in the territory of a Member State under conditions equivalent to those applied to domestic financial institutions of that Member State, and may be required to satisfy a number of specific prudential requirements such as, in the case of banking and securities, separate capitalisation and other solvency requirements and requirements relating to reporting and publication of accounts or, in the case of insurance, specific guarantee and deposit requirements, a separate capitalisation, and the localisation in the Member State concerned of the assets representing the technical reserves and at least one third of the solvency margin.

14. For Chile, juridical and natural persons that participate in the Chilean financial market can be regulated, supervised and authorised by the *Comisión para el Mercado Financiero* (Financial Market Commission) and other public entities. Domestic and foreign juridical and natural persons shall comply with the non-discriminatory requirements and obligations of the financial sector regulation and may be required to satisfy a number of specific prudential requirements such as, separate capitalisation, legal requirements concerning patrimony, solvency requirements, requirements relating to reporting and publication of accounts, constitution procedure, specific guarantee and deposit requirements.

15. The schedules of the Parties apply only to the territories of Chile and the EU Party in accordance with Article 41.2 and are only relevant in the context of trade relations between the EU Party and Chile. They do not affect the rights and obligations of the Member States under European Union law.

16. For greater certainty, each Party reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the cross-border supply with regard to all sectors, sub-sectors and activities for financial services that are not specified in Section A.

17. The following abbreviations are used in the schedules of the Parties:

EU European Union, including all its Member States

AT Austria

BE Belgium

BG Bulgaria

CY Cyprus

CZ Czechia

DE Germany

DK Denmark

EE Estonia

EL Greece

ES Spain

FI Finland

FR France

HR Croatia

HU Hungary

IE Ireland

IT Italy

LT Lithuania

LU Luxembourg

LV Latvia

MT Malta

NL Netherlands

PL Poland

PT Portugal

RO Romania

SE Sweden

SI Slovenia

SK Slovakia

EEA European Economic Area

CMF *Comisión para el Mercado Financiero* (Financial Market Commission)

Appendix 25-1

EU PARTY: RESERVATIONS AND MARKET ACCESS COMMITMENTS

SECTION A

COMMITMENTS FOR CROSS-BORDER TRADE IN FINANCIAL SERVICES

The following are the subsectors or activities to which the obligations set out in Article 25.7 apply:

Insurance and insurance-related services

In EU, except CY, EE, LV, LT, MT and PL:

1. Insurance of risks relating to:

(a) maritime transport, commercial aviation and space launching and freight, including satellites, where the insurance covers the goods being transported, the vehicle transporting the goods, or liability deriving from that transport; and

(b) goods in international transit;

2. Reinsurance and retrocession;

3. Services auxiliary to insurance as referred to in subparagraph (d)(i)(D) of Article 25.2; and

4. Insurance intermediation, such as brokerage and agency, of insurance risks related to the services listed in subparagraphs (a) and (b) of paragraph 1.

In CY:

1. Direct insurance services (including co-insurance) for the insurance of risks relating to:

(a) maritime transport, commercial aviation and space launching and freight, including satellites, where the insurance covers the goods being transported, the vehicle transporting the goods, or liability deriving from that transport; and

(b) goods in international transit;

2. Insurance intermediation;

3. Reinsurance and retrocession; and

4. Services auxiliary to insurance as referred to in subparagraph (d)(i)(D) of Article 25.2.

In EE:

1. Direct insurance (including co-insurance);

2. Reinsurance and retrocession;

3. Insurance intermediation; and

4. Services auxiliary to insurance as referred to in subparagraph (d)(i)(D) of Article 25.2.

In LV and LT:

1. Insurance of risks relating to:

(a) maritime transport, commercial aviation and space launching and freight, including satellites, where the insurance covers the goods being transported, the vehicle transporting the goods, or liability deriving from that transport; and

(b) goods in international transit;

2. Reinsurance and retrocession; and

3. Services auxiliary to insurance as referred to in subparagraph (d)(i)(D) of Article 25.2.

In MT:

1. Insurance of risks relating to:

(a) maritime transport, commercial aviation and space launching and freight, including satellites, where the insurance covers the goods being transported, the vehicle transporting the goods, or liability deriving from that transport; and

(b) goods in international transit;

2. Reinsurance and retrocession; and

3. Services auxiliary to insurance as referred to in subparagraph (d)(i)(D) of Article 25.2.

In PL:

1. Insurance of risks relating to goods in international trade;

2. Reinsurance and retrocession of risks relating to goods in international trade; and

3. Banking and other financial services (excluding insurance and insurance-related services).

In EU except for BE, CY, EE, LV, LT, MT, SI and RO:

1. The provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software, as referred to in subparagraph (d)(ii)(K) of Article 25.2; and

2. Advisory and other auxiliary financial services relating to banking and other financial services, as referred to in subparagraph (d)(ii)(L) of Article 25.2, excluding intermediation referred to in that subparagraph.

In BE:

The provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software, as referred to in subparagraph (d)(ii)(K) of Article 25.2.

In CY:

1. The trading for own account or for the account of customers, whether on an exchange, in an over-the-counter market or otherwise, of transferable securities as referred to in subparagraph (d)(ii)(F)(5) of Article 25.2;

2. The provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software, as referred to in subparagraph (d)(ii)(K) of Article 25.2; and

3. Advisory and other auxiliary financial services relating to banking and other financial services, as referred to in subparagraph (d)(ii)(L) of Article 25.2, excluding intermediation referred to in that subparagraph.

In EE and LT:

1. Acceptance of deposits;

2. Lending of all types;

3. Financial leasing;

4. All payment and money transmission services;

5. Guarantees and commitments;

6. Trading for own account or for account of customers, whether on an exchange or in an over-the-counter market;

7. Participation in issues of all kinds of securities, including underwriting and placement as agent, whether publicly or privately, and provision of services related to such issues;

8. Money broking;

9. Asset management, such as cash or portfolio management, and all forms of collective investment;

10. Management, custodial, depository and trust services;

11. Settlement and clearing services for financial assets, including securities, derivative products, and other negotiable instruments;

12. The provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software, as referred to in subparagraph (d)(ii)(K) of Article 25.2; and

13. Advisory and other auxiliary financial services relating to banking and other financial services, as referred to in subparagraph (d)(ii)(L) of Article 25.2, excluding intermediation referred to in that subparagraph.

In LV:

1. Participation in issues of all kinds of securities, including underwriting and placement as agent, whether publicly or privately, and provision of services related to such issues;

2. The provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software, as referred to in subparagraph (d)(ii)(K) of Article 25.2; and

3. Advisory and other auxiliary financial services relating to banking and other financial services, as referred to in subparagraph (d)(ii)(L) of Article 25.2, excluding intermediation referred to in that subparagraph.

In MT:

1. Acceptance of deposits;

2. Lending of all types;

3. The provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software, as referred to in subparagraph (d)(ii)(K) of Article 25.2; and

4. Advisory and other auxiliary financial services relating to banking and other financial services, as referred to in subparagraph (d)(ii)(L) of Article 25.2, excluding intermediation referred to in that subparagraph.

In RO:

1. Acceptance of deposits;

2. Lending of all types;

3. Guarantees and commitments;

4. Money broking;

5. The provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software, as referred to in subparagraph (d)(ii)(K) of Article 25.2; and

6. Advisory and other auxiliary financial services relating to banking and other financial services, as referred to in subparagraph (d)(ii)(L) of Article 25.2, excluding intermediation referred to in that subparagraph.

In SI:

1. Lending of all types;

2. Acceptance of guarantees and commitments from foreign credit institutions by domestic legal entities and sole proprietors;

3. The provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software, as referred to in subparagraph (d)(ii)(K) of Article 25.2; and

4. Advisory and other auxiliary financial services relating to banking and other financial services, as referred to in subparagraph (d)(ii)(L) of Article 25.2, excluding intermediation referred to in that subparagraph.

SECTION B

MARKET ACCESS COMMITMENTS WITH RESPECT TO INVESTMENT LIBERALISATION

1. The following subsectors and activities are committed with respect to investment liberalisation:

In EU: All financial services.

2. The following non-discriminatory limitations apply with respect to Investment liberalisation – Market access:

All financial services

In EU: The right to require a financial service supplier, other than a branch, when establishing in a Member State to adopt a specific legal form, on a non-discriminatory basis.

Insurance and insurance-related services

In AT: In order to obtain a licence to open a branch office, foreign insurers shall have a legal form corresponding or comparable to a joint stock company or a mutual insurance association in their home country.

Banking and other financial services

In RO: Market operators are juridical persons set up as joint stock companies in accordance with the provisions of the Company law. Alternative trading systems (Multilateral trading facility, MTF) pursuant to Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council[1] (MiFID II Directive) can be managed by a system operator set up under the conditions described above or by an investment firm authorised by ASF (Autoritatea de Supraveghere Financiară – Financial Supervisory Authority).

[1] Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on markets in financial instruments and amending Directive 2002/92/EC and Directive 2011/61/EU (OJ EU L 173, 12.6.2014, p. 349).

In SI: A pension scheme may be provided by a mutual pension fund (which is not a legal entity and is therefore managed by an insurance company, a bank or a pension company), a pension company or an insurance company. Additionally, a pension scheme may also be offered by pension scheme providers established in accordance with the regulations applicable in a Member State.

In SK: Investment services can only be provided by management companies which have the legal form of a joint-stock company with equity capital in accordance with its law.

In SE: A founder of a savings bank shall be a natural person.

SECTION C

EXISTING MEASURES

Reservation No 1: Sub-sector: Insurance and insurance-related services

Type of reservation:	National treatment
	Most-favoured-nation treatment
	Local presence
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Most-favoured-nation treatment:

In IT: Access to the actuarial profession through natural persons only. Professional associations (no incorporation) among natural persons permitted. European Union nationality is required for the practice of the actuarial profession, except for foreign professionals who may be allowed to practice based on reciprocity.

Measures:

IT: Article 29 of the code of private insurance (Legislative decree no. 209 of 7 September 2005); and Law 194/1942, Article 4, Law 4/1999 on the register.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in financial services – Local presence:

In BG: Pension insurance shall be carried out as a joint-stock company licensed in accordance with the Code of Social Insurance and registered under the Commerce Act or under the legislation of another Member State (no branches).

In BG, ES, PL and PT: Direct branching is not permitted for insurance intermediation, which is reserved to companies formed in accordance with the law of a Member State (local incorporation is required). For PL, residency requirement for insurance intermediaries.

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In PL: For pension funds. Direct branching is not permitted for insurance intermediation, which is reserved to companies formed in accordance with the law of a Member State (local incorporation is required).

Measures:

BG: Insurance Code, Articles 12, 56-63, 65, 66 and 80 paragraph 4, Social Insurance Code Art. 120a–162, Art. 209–253, Art. 260–310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), Article 36.

PL: Act on insurance and reinsurance activity of 11 September 2015 (Journal of Laws of 2020, item 895 and 1180); Act on insurance distribution of 15 December 2017 (Journal of Laws 2019, item 1881); Act on the organization and operation of pension funds of 28 August 1997 (Journal of Laws of 2020, item 105); Act of 6 March 2018 on rules regarding economic activity of foreign entrepreneurs and other foreign persons in the territory of PL.

PT: Article 7 of Decree-Law 94-B/98 revoked by Decree-Law 2/2009, January 5th; and chapter I, Section VI of Decree-Law 94-B/98, Articles 34, nr. 6, 7, and Article 7 of Decree-Law 144/2006, revoked by Law 7/2019, January 16th. Article 8 of the legal regime governing the business of insurance and reinsurance distribution, approved by Law 7/2019, of January 16th.

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In AT: The management of a branch office shall consist of at least two natural persons resident in AT.

In BG: Residency requirement for the members of managing and supervisory body of (re)insurance undertakings and every person authorised to manage or represent the (re)insurance undertaking.

The chairperson of the management board, the chairperson of the board of directors, the executive director and the managerial agent of pension insurance companies shall have a permanent address or hold a durable residence permit in Bulgaria.

Measures:

AT: Insurance Supervision Act 2016, Article 14 para. 1 no. 3, Federal Law Gazette I No. 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 3, BGBl. I Nr. 34/2015).

BG: Insurance Code, Articles 12, 56-63, 65, 66 and 80 paragraph 4, Social Insurance Code, Art. 120a–162, Art. 209–253, Art. 260–310.

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In BG: Before establishing a branch or agency to provide insurance, a foreign insurer or reinsurer must have been authorised to operate in its country of origin in the same classes of insurance as those it wishes to provide in BG.

The income of the supplementary voluntary pension funds, as well as similar income directly connected with voluntary pension insurance, carried out by persons who are registered under the legislation of another Member State and who may, in compliance with the legislation concerned, perform voluntary pension insurance operations shall not be taxable in accordance with the procedure established by the Corporate Income Tax Act.

In ES: Before establishing a branch or agency in ES in order to provide certain classes of insurance, a foreign insurer must have been authorised to operate in the same classes of insurance in its country of origin for at least five years.

In PT: In order to establish a branch or agency, foreign insurance undertakings must have been authorised to carry out the business of insurance or reinsurance, according to the relevant national law for at least five years.

Measures:

BG: Insurance Code, Articles 12, 56-63, 65, 66 and 80 paragraph 4, Social Insurance Code, Art. 120a–162, Art. 209–253, Art. 260–310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), Article 36.

PT: Article 7 of Decree-Law 94-B/98 and Chapter I, Section VI of Decree-Law 94-B/98, Articles 34, nr. 6, 7, and Article 7 of Decree-Law 144/2006; Article 215 of legal regime governing the taking up and pursuit of the business of insurance and reinsurance, approved by Law 147/2005, of September 9th.

With respect to Investment – National treatment and Cross-border trade in financial services – National treatment:

In AT: Promotional activity and intermediation on behalf of a subsidiary not established in the European Union or of a branch not established in AT (except for reinsurance and retrocession) are prohibited.

With respect to Cross-border trade in financial services – Local presence:

In DK: A person or company (including insurance companies) shall not, for business purposes, assist in effecting direct insurance for persons resident in DK, for Danish ships or for property in DK, other than insurance companies licensed by Danish law or by Danish competent authorities.

In DE, HU and LT: The supply of direct insurance services by insurance companies not incorporated in the European Union requires the setting up and authorisation of a branch.

With respect to Cross-border trade in financial services – National treatment, Local presence:

In EL: Insurance and reinsurance undertakings with head offices in third countries may operate in Greece by establishing a subsidiary or a branch, where a branch in this case does not take any specific legal form as it means a permanent presence in the territory of a Member State (i.e. EL) of an undertaking with a head office outside the European Union, which receives authorisation in that Member State (EL) and which pursues insurance business.

In SE: The supply of direct insurance by a foreign insurer is allowed only through the mediation of an insurance service supplier authorised in SE, provided that the foreign insurer and the Swedish insurance company belong to the same group of companies or have an agreement of cooperation between them. The provision of insurance intermediation services by undertakings not incorporated in the EEA requires the establishment of a commercial presence (local presence requirement).

In SK: Air and maritime transport insurance covering the aircraft/vessel and responsibility can be underwritten only by insurance companies established in the European Union or by the branch office of the insurance companies not established in the European Union authorised in the SK.

Measures

AT: Insurance Supervision Act 2016, Article 13 para. 1 and 2, Federal Law Gazette I No. 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 13 Abs. 1 und 2, BGBl. I Nr. 34/2015).

DE: Versicherungsaufsichtsgesetz (VAG) for all insurance services; in connection with Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO) only for compulsory air liability insurance.

DK: Lov om finansiel virksomhed jf. lovbekendtgørelse 182 af 18. februar 2015.

EL: Art. 130 of the Law 4364/ 2016 (Gov. Gazette 13/ A/ 05.02.2016).

HU: Act LX of 2003.

LT: Law on Insurance, 18 of September, 2003 m. Nr. IX-1737, last amendment 13 of June 2019 Nr. XIII-2232.

SE: Lag om försäkringsdistribution (Insurance Distribution Mediation Act) (Chapter 3, section 3, 2018:1219); and Foreign Insurers Business in Sweden Act (Chapter 4, sections 1 and 10, 1998:293).

SK: Act 39/2015 on insurance.

Reservation No 2: Sub-sector: Banking and other financial services

Type of reservation: National treatment

Local presence

Level of government: EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in financial services – Local presence:

In BG: For pursuing the activities of lending with funds which are not raised through taking of deposits or other repayable funds, acquiring holdings in a credit institution or another financial institution, financial leasing, guarantee transactions, acquisition of claims on loans and other forms of financing (factoring, forfeiting, etc.), non-bank financial institutions are subject to a registration regime with the Bulgarian National Bank. The financial institution shall have its main business in the territory of BG.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in financial services – Local presence:

In BG: Non-EEA banks may pursue banking activity in BG after obtaining a licence from the Bulgarian National Bank for taking up and pursuing business activities in the BG through a branch.

In IT: In order to be authorised to operate the securities settlement system or to provide central securities depository services with an establishment in IT, a company is required to be incorporated in Italy (no branches).

In the case of collective investment schemes other than undertakings for collective investment in transferable securities ("UCITS") harmonised under the European Union legislation, the trustee or depository is required to be established in IT or in another Member State and have a branch in IT.

Management enterprises of investment funds not harmonised under European Union legislation are also required to be incorporated in IT (no branches).

Only banks, insurance enterprises, investment firms and enterprises managing UCITS harmonised under European Union legislation having their legal head office in the European Union, as well as UCITS incorporated in IT, may carry out the activity of pension fund resource management.

In providing the activity of door-to-door selling, intermediaries must utilise authorised financial salesmen resident within the territory of a Member State.

Representative offices of non-European Union intermediaries cannot carry out activities aimed at providing investment services, including trading for own account and for the account of customers, placement and underwriting financial instruments (branch required).

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In PT: Pension fund management may be provided only by specialised companies incorporated in PT for that purpose and by insurance companies established in PT and authorised to take up life insurance business, or by entities authorised to provide pension fund management in other Member States. Direct branching from non-European Union countries is not permitted.

Measures:

BG: Law on Credit Institutions, Articles 2, paragraph 5, 3a and 17; Code Of Social Insurance, Articles 121, 121b, 121f; and Currency Law, Article 3.

IT: Legislative Decree 58/1998, Articles 1, 19, 28, 30-33, 38, 69 and 80; Joint Regulation of Bank of Italy and Consob 22.2.1998, Articles 3 and 41; Regulation of Bank of Italy 25.1.2005; Title V, Chapter VII, Section II, Consob Regulation 16190 of 29.10.2007, Articles 17-21, 78-81, 91-111; and subject to: Regulation (EU) No 909/2014 of the European Parliament and of the Council[1].

[1] Regulation (EU) No 909/2014 of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 on improving securities settlement in the European Union and on central securities depositories and amending Directives 98/26/EC and 2014/65/EU and Regulation (EU) No 236/2012 (OJ EU L 257, 28.8.2014, p. 1).

PT: Decree-Law 12/2006, as amended by Decree-Law 180/2007 Decree-Law 357-A/2007, Regulation 7/2007-R, as amended by Regulation 2/2008-R, Regulation 19/2008-R, Regulation 8/2009; and Article 3 of the legal regime governing the establishment and functioning of pension funds and their management entities approved by Law 27/2020, of July 23rd.

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In HU: Branches of non-EEA investment fund management companies may not engage in the management of European Union investment funds and may not provide asset management services to private pension funds.

Measures:

HU: Act CCXXXVII of 2013 on Credit Institutions and Financial Enterprises; Act CCXXXVII of 2013 on Credit Institutions and Financial Enterprises; and Act CXX of 2001 on the Capital Market.

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In BG: A bank shall be managed and represented jointly by at least two persons. The persons who manage and represent the bank shall be personally present at its management address. Juridical persons may not be elected members of the managing board or the board of directors of a bank.

Measures:

BG: Law on Credit Institutions, Article 10; Code Of Social Insurance, Article 121e; and Currency Law, Article 3.

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In HU: The board of directors of a credit institution shall have at least two members recognised as resident according to foreign exchange regulations and having had prior permanent residence in HU for at least one year.

Measures:

HU: Act CCXXXVII of 2013 on Credit Institutions and Financial Enterprises; Act CCXXXVII of 2013 on Credit Institutions and Financial Enterprises; and Act CXX of 2001 on the Capital Market.

With respect to Cross-border trade in financial services – Local presence:

In HU: Non-EEA companies may provide financial services or engage in activities auxiliary to financial services solely through a branch in HU.

Measures:

HU: Act CCXXXVII of 2013 on Credit Institutions and Financial Enterprises; Act CCXXXVII of 2013 on Credit Institutions and Financial Enterprises; and Act CXX of 2001 on the Capital Market.

SECTION D

FUTURE MEASURES

Reservation No 1: Sub-sector: Insurance and insurance-related services

Type of reservation:	National treatment
	Local presence
Level of government:	EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

With respect to Cross-border trade in financial services – Local presence:

In BG: Transport insurance, covering goods, insurance of vehicles as such and liability insurance regarding risks located in Bulgaria may not be underwritten by foreign insurance companies directly.

In DE: If a foreign insurance company has established a branch in Germany, it may conclude insurance contracts in Germany relating to international transport only through the branch established in Germany.

Existing measures:

DE: Luftverkehrsgesetz (LuftVG); and Luftverkehrszulassungsordnung (LuftVZO).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in financial services – Local presence:

In ES: Residence is required, or alternatively having two years of experience, for the actuarial profession.

In FI: The supply of insurance broker services is subject to a permanent place of business in the European Union.

Only insurers having their head office in the European Union or having their branch in Finland may offer direct insurance services, including co-insurance.

Existing measures:

FI: Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (Act on Foreign Insurance Companies) (398/1995);
Vakuutusyhtiölaki (Insurance Companies Act) (521/2008);
Laki vakuutusten tarjoamisesta (Act on Insurance Distribution) (234/2018).

With respect to Cross-border trade in financial services – Local presence:

In FR: Insurance of risks relating to ground transport may be underwritten only by insurance firms established in the European Union.

Existing measures:

FR: Code des assurances.

In HU: Only legal persons of the European Union and branches registered in Hungary may supply direct insurance services.

Existing measures:

HU: Act LX of 2003.

In IT: Transport insurance of goods, insurance of vehicles and liability insurance regarding risks located in Italy may be underwritten only by insurance companies established in the European Union, except for international transport involving imports into Italy.

Cross-border supply of actuarial services is not allowed.

Existing measures:

IT: Article 29 of the code of private insurance (Legislative decree no. 209 of 7 September 2005).

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in financial services – Local presence:

In PT: Air and maritime transport insurance, covering goods, aircraft, hull and liability can be underwritten only by enterprises of the EU Party. Only natural persons of, or enterprises established in, the EU Party may act as intermediaries for such insurance business in PT.

Existing measures:

PT: Article 3 of Law 147/2015, Article 8 of Law 7/2019.

With respect to Investment liberalisation – National treatment and Cross-border trade in services – Local presence:

In SK: Foreign nationals may establish an insurance company in the form of a joint stock company or may conduct insurance business through their branches having a registered office in the Slovak Republic. The authorisation in both cases is subject to the evaluation of the supervisory authority.

Existing measures:

SK: Act 39/2015 on Insurance.

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In FI: At least one half of the members of the board of directors and the supervisory board, and the managing director of an insurance company providing statutory pension insurance shall have their place of residence in the EEA, unless the competent authorities have granted an exemption. Foreign insurers cannot obtain a licence in FI as a branch to carry out statutory pension insurance. At least one auditor shall have their permanent residence in the EEA.

For other insurance companies, residency in the EEA is required for at least one member of the board of directors and of the supervisory board and for the managing director. At least one auditor shall have their permanent residence in the EEA. The general agent of an insurance company of Chile must have their place of residence in Finland, unless the company has its head office in the European Union.

Existing measures:

FI: Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (Act on Foreign Insurance Companies) (398/1995);
Vakuutusyhtiölaki (Insurance Companies Act) (521/2008);
Laki vakuutusedustuksesta (Act on Insurance Mediation) (570/2005);
Laki vakuutusten tarjoamisesta (Act on Insurance Distribution) (234/2018); and
Laki työeläkevakuutusyhtiöistä (Act on Companies providing statutory pension insurance) (354/1997).

Reservation No 2: Sub-sector: Banking and other financial services

Type of reservation: National treatment

Senior management and boards of directors

Local presence

Level of government: EU/Member State (unless otherwise specified)

Description:

The EU reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the following:

With respect to Investment liberalisation – National treatment and cross-border trade in financial services – Local presence:

In EU: Only juridical persons having their registered office in the European Union can act as depositories of the assets of investment funds. The establishment of a specialised management company, having its head office and registered office in the same Member State, is required to perform the activities of management of common funds, including unit trusts, and, where allowed under national law, investment companies.

Existing measures:

EU: Directive 2009/65/EC of the European Parliament and of the Council[1]; and
Directive 2011/61/EU of the European Parliament and of the Council[2].

With respect to Cross-border trade in financial services – Local presence:

In EE: For acceptance of deposits, requirement of authorisation by the Estonian Financial Supervision Authority and registration under Estonian law as a joint-stock company, a subsidiary or a branch.

Existing measures:

EE: Krediidiasutuste seadus (Credit Institutions Act) § 206 and §21.

[1] Directive 2009/65/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to undertakings for collective investment in transferable securities (UCITS) (OJ EU L 302, 17.11.2009, p. 32).

[2] Directive 2011/61/EU of the European Parliament and of the Council of 8 June 2011 on Alternative Investment Fund Managers and amending Directives 2003/41/EC and 2009/65/EC and Regulations (EC) No 1060/2009 and (EU) No 1095/2010 (OJ EU L 174, 1.7.2011, p. 1).

With respect to Investment liberalisation – National treatment, Senior management and board of directors:

In FI: At least one of the founders of a credit institution and at least one of the members of its board of directors as well as its managing director shall be permanently resident or, if the founder is a juridical person, have its registered office in, the EEA unless the Financial Supervision Authority grants an exemption therefrom. The exemption may be granted if it does not endanger the efficient supervision of the credit institution and the management of the credit institution in accordance with sound and prudent business principles. At least one auditor shall have their permanent residence in the EEA.

For payment services, residency or domicile in Finland may be required.

Existing measures:

FI: Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista (Act on Commercial Banks and Other Credit Institutions in the Form of a Limited Company) (1501/2001); Säästöpankkilaki (1502/2001) (Savings Bank Act); Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista (423/2013) (Act on Cooperative Banks and Other Credit Institutions in the Form of a Cooperative Bank); Laki hypoteekkiyhdistyksistä (936/1978) (Act on Mortgage Societies); Maksulaitoslaki (297/2010) (Act on Payment Institutions); Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa (298/2010) (Act on the Operation of Foreign Payment Institution in Finland); and Laki luottolaitostoiminnasta (Act on Credit Institutions) (610/2014).

With respect to Investment liberalisation – National treatment:

In IT: Services of *consulenti finanziari* (financial consultant). In providing the activity of door-to-door selling, intermediaries shall utilise authorised financial salesmen resident within the territory of a Member State.

Existing measures:

IT: Articles 91-111 of Consob Regulation on Intermediaries (no. 16190 of 29 October 2007).

With respect to Cross-border trade in financial services – Local presence:

In LT: Only banks having their registered office or branch in LT and authorised to provide investment services in the EEA may act as the depositories of the assets of pension funds. At least one head of a bank's administration must speak the Lithuanian language.

Existing measures:

LT: Law on Banks of the Republic of Lithuania of 30 March 2004 No IX-2085, as amended by the Law No XIII-729 of 16 November 2017; Law on Collective Investment Undertakings of the Republic of Lithuania of 4 July 2003 No IX-1709, as amended by the Law No XIII-1872 of 20 December 2018; Law on Supplementary Voluntary Pension Accumulation of the Republic of Lithuania of 3 June 1999 No VIII-1212 (as revised in Law No XII-70 of 20 December 2012); Law on Payments of the Republic of Lithuania of 5 June 2003 No. IX-1596, last amendment 17 of October 2019 Nr. XIII-2488; and Law on Payment Institutions of the Republic of Lithuania of 10 December 2009 No. XI-549 (new version of the Law: No XIII-1093 of 17 April 2018).

Appendix 25-2

CHILE: RESERVATIONS AND MARKET ACCESS COMMITMENTS

SECTION A

COMMITMENTS FOR CROSS-BORDER TRADE IN FINANCIAL SERVICES

Chile reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to Article 25.7, except for the following subsectors and financial services defined in accordance with the relevant Chilean laws and regulations and subject to the terms, limitations and conditions specified below.

It is understood that the commitments of a Party on cross-border investment advisory services shall not, in and of themselves, be construed as requiring that Party to permit the public offering of securities (as defined under its relevant laws and regulations) in its territory by cross-border suppliers of the other Party who supply or seek to supply such investment advisory services. A Party may subject the services of the cross-border supplier to regulatory and registration requirements, including the requirement to provide the same category of services in the country of origin and to be supervised in their country of origin.

Sector	Subsector
Insurance and insurance-related services	Sale of insurance for international maritime transport, international commercial aviation and space launching and freight (including satellites) and goods in international transit (includes goods transported). Does not include national transport "cabotage".
	Brokers of insurance for international maritime transport, international commercial aviation and space launching and freight (including satellites) and goods in international transit (includes the goods being transported, the vehicle transporting the goods and any civil responsibility deriving therefrom). Does not include national transport "cabotage".
	Reinsurance and retrocession; reinsurance brokerage; and consultancy, actuarial and risk assessment services.
Banking and other financial services (excluding insurance)	Provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software by suppliers, of other financial services.
	Advisory and other auxiliary financial services, excluding intermediation and credit reference and analysis, relating to banking and other financial services.

SECTION B

MARKET ACCESS COMMITMENTS
WITH RESPECT TO INVESTMENT LIBERALISATION

Chile reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to Article 25.6, except for the following subsectors and financial services defined in accordance with the relevant Chilean laws and regulations and subject to the terms, limitations and conditions specified below:

1. The Chilean financial services sector is partially compartmentalised, that is to say the institutions, domestic and foreign, authorised to operate as banks may not participate directly in the insurance and securities business and vice versa.

2. Chile reserves the right to adopt measures to regulate financial conglomerates, including the entities forming part of such conglomerates.

Sector or subsector	Limitations on market access
All financial services	Chile may, on a non-discriminatory basis, restrict or require a specific type of legal entity, including corporations, foreign branches, representative offices or any other form of commercial presence, through which entities operating in all financial services subsectors may supply financial services. Chile may, on a non-discriminatory basis, restrict or require a specific type of corporation.

Sector or subsector	Limitations on market access
All insurance and insurance-related services	In Chile, the insurance business is divided into two groups: the first group comprises companies that insure goods or property (*patrimonio*) against the risk of loss or damage, while the second comprises those that cover personal risks or guarantee, within or at the end of a certain term, a capital sum, a paid-up policy or an income for the insured or their beneficiaries. The same insurance company may not be constituted in such a way as to cover both categories of risk. Credit insurance companies must be constituted as legal entities with the sole purpose of covering this type of risk, for example, loss of or damage to the patrimony of the insured as a result of the non-payment of a money debt or loan, being also permitted to cover guarantee and fidelity risks. Insurance corporations can be legally constituted only in accordance with the provisions of the "Law on corporations (*ley sobre sociedades anónimas*)". Branches of foreign companies that may operate in the Chilean insurance sector should be established in Chile as a "foreign corporation agency (*agencia de sociedad anónima extranjera*)" authorised for such purposes. Insurance may be taken out directly or through registered insurance brokers who, to engage in that activity, must be enrolled in the registry.

Sector or subsector	Limitations on market access	
Direct insurance	Sale of direct life insurance (does not include insurance related to the social security system) (CPC 81211).	Insurance services can be provided only by insurance companies constituted in Chile as corporations (*sociedades anónimas*) or as branches of foreign corporations with the sole purpose of developing this line of business.
	Sale of direct general insurance (CPC 8129, except for CPC 81299) excluding social security health institutions (*Instituciones de Salud Previsional*, ISAPRES), for example juridical persons set up for the purpose of providing health benefits to natural persons who opt to become members and are financed via mandatory contributions of taxable income or a higher amount, as the case may be. It also excludes the National Health Fund (*Fondo Nacional de Salud*, FONASA), a public agency financed by the government and via mandatory contributions of taxable income, which is responsible for paying health benefits for individuals that are not members of an ISAPRE. Does not include the sale of insurance for international maritime transport, international commercial aviation and goods in international transit.	Insurance services can be provided only by insurance companies constituted in Chile as corporations (*sociedades anónimas*) or as branches of foreign corporations with the sole purpose of developing this line of business, either direct life insurance or direct general insurance. In the case of general credit insurance (CPC 81296), the enterprise must be established as an insurance corporation established in Chile with the sole purpose of covering this type of risk.

Sector or subsector	Limitations on market access	
	Sale of insurance for international maritime transport, international commercial aviation and space launching and freight (including satellites) and goods in international transit (including goods transported). Does not include national transport "cabotage".	Sale of insurance for international maritime transport, international commercial aviation and space launching and freight (including satellites) and goods in international transit (including goods transported) may be offered by insurance corporations constituted in Chile which have the sole purpose of developing the business of direct general insurance.
Reinsurance and retrocession	Reinsurance and retrocession (includes reinsurance brokers).	Reinsurance is provided by reinsurance corporations established in Chile and authorised by the CMF. Insurance corporations may also provide reinsurance services as a complement to their insurance business if their articles of association so allow. Reinsurance and retrocession services may also be provided by foreign reinsurers and foreign reinsurance brokers enrolled in the register maintained by the CMF ("the Register").

Sector or subsector	Limitations on market access	
Insurance intermediation	Brokerage of insurance (excluding insurance for international maritime transport, international commercial aviation and space launching and freight, including satellites, and goods in international transit).	Only juridical persons legally constituted in Chile for this specific purpose may provide insurance brokerage services.
	Brokerage of insurance for international maritime transport, international commercial aviation and space launching and freight (including satellites) and goods in international transit including the goods being transported, the vehicle transporting the goods and any civil responsibility deriving therefrom). Does not include national transport "cabotage".	Brokers of insurance for international maritime transport, international commercial aviation and space launching and freight (including satellites) and goods in international transit must be enrolled in the Register and fulfil the requirements established by the CMF. Only juridical persons legally constituted in Chile for this specific purpose may provide this service.
Services auxiliary to insurance such as consultancy, actuarial, risk assessment and claim settlement services	Claim settlement services.	Claim settlement services may be offered directly by insurance companies established in Chile or by juridical persons constituted in Chile.
	Auxiliary insurance services (only consultancy, actuarial services and risk assessment).	Auxiliary insurance services may only be provided by juridical persons constituted in Chile.

Sector or subsector	Limitations on market access	
	Administration of voluntary pension savings plans (*ahorro previsional voluntario*) through life insurance.	Unbound with respect to subparagraph (e) of Article 25.6(1). The voluntary pension savings plans may only be offered by life insurance companies established in Chile in accordance with what is set out above. Those plans and associated policies must have prior authorisation from the CMF.
Banking services	Foreign banking institutions must be banking companies (*sociedades bancarias*) legally constituted in their country of origin and must contribute the capital required by Chilean law. Foreign banking institutions may only operate: (a) through shareholdings in Chilean banks constituted as corporations (*sociedades anónimas*) in Chile; (b) by becoming constituted as a corporation in Chile; or (c) as branches of foreign corporations constituted in Chile as a foreign corporation agency (*agencia de sociedad anónima extranjera*), in which case the legal personality in the country of origin is recognised. For the purposes of foreign bank branch operations in Chile, the capital effectively invested in Chile is considered, and not that of the main office. The increases of capital or reserves that do not come from capitalisation of other reserves will have the same treatment as the initial capital and reserves. In the transactions between a branch and its main office abroad, both will be considered as independent entities.	

Sector or subsector	Limitations on market access
	No national or foreign natural or juridical person may acquire directly or through third parties shares in a bank which, alone or added to the shares such a person already possesses, represent more than 10 % of the bank's capital without having first obtained the authorisation of the CMF. In addition, the partners or shareholders of a financial institution may not transfer a percentage of rights or shares in their company in excess of 10 % without having obtained authorisation from the CMF. Banking institutions must be established as corporations (*sociedades anónimas*) or as branches, under Chilean laws and regulations, in conformity with the General Banking Law (DFL N°3) and with *Sociedades Anónimas* Law (Ley N°18.046), related to the establishment of a foreign corporation agency. The capital and the reserves that foreign banks assign to their branches, must be effectively transferred and converted into domestic currency in conformity with any of the systems authorised by law or by the Banco Central de Chile. The increases of capital or reserves that do not come from capitalisation of other reserves will have the same treatment as the initial capital and reserves. In the transactions between a branch and its main office abroad, both will be considered as independent entities. No foreign bank will be able to invoke rights derived from its nationality regarding transactions that its branch may carry out in Chile. The supply of financial services that complement core banking services may be provided directly by those institutions, following prior authorisation, or through incorporated subsidiaries, which CMF shall determine.

Sector or subsector	Limitations on market access	
Acceptance of deposits and other repayable funds from the public	Acceptance of deposits (only current bank accounts (*cuentas corrientes bancarias*), sight deposits, time deposits savings accounts, financial instruments with repurchase agreements, and warranty deposits or surety bonds). Purchase of publicly-offered securities (only purchase of bonds, purchase of letters of credit, subscription and placement as agents of shares, bonds and letters of credit (underwriting)). Securities custody.	Only banks established in Chile in accordance with the above provisions.

Sector or subsector	Limitations on market access	
Lending of all types, including consumer credit, mortgage credit, factoring and financing of commercial transaction	Credit granting (only ordinary loans, consumer credit, loans in letters of credit, mortgage loans, mortgage loans in letters of credit, purchase of financial instruments with resale agreements, credit for issue of bank surety bonds or other types of financing, issue and negotiation of letters of credit for imports and exports and issue and confirmation of stand-by letters of credit).	Only banks established in Chile in accordance with the above provisions.
	Factoring.	Unbound with respect to subparagraph (e) of Article 25.6(1). Factoring services are regarded as complementary banking services and are therefore subject to authorisation by the CMF. CMF may impose more stringent non-discriminatory requirements.
	Securitisation.	Securitisation services are regarded as complementary banking services.

Sector or subsector	Limitations on market access	
Financial leasing	Financial leasing (CPC 81120) (these companies may offer leasing contracts for goods acquired at the client's request, i.e. they cannot acquire goods in order to stock them and offer them for leasing).	Financial leasing services are considered as complementary banking services and can be provided by banks or through incorporated subsidiaries expressly authorised for those purposes. CMF may impose more stringent non-discriminatory requirements.
All payments and money transmission services, including credit, charge and debits cards, travellers cheques and bankers draft	Issue and operation of credit and debit cards (CPC 81133) (only credit cards issued in Chile). Travellers' cheques. Transfer of funds (bank drafts). Discounting or acquisition of bills of exchange and promissory notes.	Only banks established in Chile in accordance with the above provisions.
Guarantees and commitments	Endorsement and guarantee of third-party liabilities in Chilean currency and foreign currency.	Only banks established in Chile in accordance with the above provisions.

Sector or subsector	Limitations on market access	
Trading for own account or for account of customers, whether on an exchange, in an over-the-counter market or otherwise	Intermediation of publicly offered securities (CPC 81321).	Intermediation of publicly offered securities is considered as complementary banking services and can be provided by banks through subsidiaries incorporated in Chile, security agents or stockbrokers, expressly authorised.
Other financial services	Advisory and other auxiliary financial services (CPC 8133) (only services indicated in the banking subsector in this section).	None.

Sector or subsector	Limitations on market access	
Other financial services	Voluntary pension savings plans (*Planes de Ahorro Previsional Voluntario*).	Unbound with respect to subparagraph (e) of Article 25.6(1). Voluntary savings plans may only be offered by banks established in Chile under one of the arrangements previously mentioned.
	Trust management operations (*administración de fideicomisos*).	Only banks established in Chile in accordance with the above provisions.
	Provision and transfer of financial information and financial data processing and related software by suppliers of other financial services.	None.
	Exchange market operations carried out according to the regulation issued or to be issued by the Central Bank of Chile.	Only banks, juridical persons, stockbrokers and securities agents, all of which must be established in Chile as legal entities, can operate in the formal exchange market. Juridical persons, stockbrokers and securities agents require prior authorisation from the Central Bank of Chile (*Banco Central de Chile*) to operate in the formal exchange market.

<table>
<tr><th>Sector or subsector</th><th colspan="2">Limitations on market access</th></tr>
<tr><td>Other financial services / securities services</td><td colspan="2">1. Publicly offered securities may be traded by juridical persons whose sole purpose is securities brokerage, either as members of a stock exchange (stockbrokers) or outside the stock exchange (securities agents), and they must be registered with the CMF. However, only stockbrokers may trade shares or their derivatives (subscription options) on the stock exchange. Non-share securities may be traded by stockbrokers or securities agents registered.
2. Publicly offered securities risk rating services are provided by rating agencies constituted for the sole purpose of rating publicly offered securities, and they must be enrolled in the Registro de Entidades Clasificadoras de Riesgo (Register of Risk Rating Agencies) maintained by the CMF. They are inspected and controlled by the CMF. On the other hand, the inspection of rating agencies with respect to the rating of securities issued by banks and financial companies is the responsibility of the CMF.
3. Only banks, juridical persons, stockbrokers and securities agents, all of which must be established in Chile as legal entities, can operate in the formal exchange market. Juridical persons, stockbrokers and securities agents require prior authorisation from the Central Bank of Chile (Banco Central de Chile) to operate in the formal exchange market.
4. In order to trade on the stock exchange, intermediaries (stockbrokers) must be constituted as juridical persons in Chile. They must acquire a share in their respective stock exchange and be accepted as members of this exchange.</td></tr>
<tr><td></td><td>Subsector</td><td>Limitations on market access</td></tr>
<tr><td></td><td>Intermediation of publicly offered securities, except shares (CPC 81321).
Subscription and placement as agents (underwriting).</td><td>Brokerage activities must be supplied through a juridical person constituted in Chile. CMF may require more stringent non-discriminatory requirements.</td></tr>
</table>

Sector or subsector	Limitations on market access	
	Intermediation of publicly offered shares of corporations (CPC 81321) (includes subscription and placement as agents, underwriting).	In order to trade on the stock exchange, intermediaries (stockbrokers) must be constituted as a juridical person in Chile. They must acquire a share in the respective stock exchange and be accepted as members of this exchange. CMF may impose more stringent non-discriminatory requirements.
	Operations in stock exchange derivatives authorised by the CMF (only dollar and interest rate futures, and options on shares. Shares must fulfil the requirements established by the respective clearing house, *Cámara de Compensación*).	In order to trade on the stock exchange, intermediaries (stockbrokers) must be constituted as juridical persons in Chile. They must acquire a share in their respective stock exchange and be accepted as members of this exchange. CMF may impose more stringent non-discriminatory requirements.
	Trading in metals on the stock exchange (only gold and silver).	Trading in gold and silver may be carried out by stockbrokers on their own account and for third parties in the stock exchange in accordance with stock exchange regulations. In order to trade on the stock exchange, intermediaries (stockbrokers) must be constituted as juridical persons in Chile. They must acquire a share in their respective stock exchange and be accepted as members of this exchange. CMF may impose more stringent non-discriminatory requirements.

Sector or subsector	Limitations on market access	
	Securities risk rating (relates solely to rating or giving an opinion on publicly offered securities).	They must be established in Chile as a partnership (*sociedad de personas*). One of the specific requirements to be fulfilled is that not less than 60 % of the company's capital must be held by the principal partners (natural or juridical persons in this line of business holding a minimum of 5 % of the membership rights in the rating agency).
	Securities custody undertaken by securities intermediaries (CPC 81319) (does not include the services offered by suppliers who combine custody, securities clearance and settlement (securities depositories, *depósitos de valores*)).	For securities custody, intermediaries (stockbrokers and agents) must be constituted in Chile as a juridical person. Securities custody may be undertaken by securities intermediaries (stockbrokers and securities agents) as an activity complementary to their sole purpose which is securities brokerage. It may also be undertaken by entities that provide depository and custodial services for securities which should be constituted as special corporations with the sole purpose of receiving in deposit publicly offered securities from entities authorised by law and to facilitate operations for the transfer of such securities (centralised securities depositories, *depósitos centralizados de valores*).

Sector or subsector	Limitations on market access	
	Custody undertaken by entities for the deposit and custody of securities.	Security deposit and custody entities must be constituted in Chile as corporations set up for that sole purpose.
	Financial portfolio management services supplied by securities intermediaries (this does not, under any circumstances, include a General Management Fund (*Administradora General de Fondos*), management of mutual funds, foreign capital investment funds, investment funds and pension funds).	Financial portfolio management services supplied by securities intermediaries established as juridical persons in Chile. CMF may impose more stringent non-discriminatory requirements.
	Financial advisory services supplied by securities intermediaries (CPC 81332) (financial advice refers only to the securities services for which market access commitments are undertaken).	Financial advisory services supplied by securities intermediaries constituted as juridical persons in Chile. CMF may impose more stringent non-discriminatory requirements. Financial advisory services, which involve giving financial advice on financing alternatives, investment appraisal, investment possibilities and debt rescheduling strategies may be undertaken by securities intermediaries (stockbrokers and securities agents) as an activity complementary to their sole purpose.

Sector or subsector	Limitations on market access	
	Management of funds of third parties performed by: (In no circumstances does this include management of pension funds and voluntary pension savings plans (*planes de ahorro previsional voluntario*)) – mutual funds management companies; – investment funds management companies; – foreign capital investment funds management companies.	The fund management service may be carried out by corporations set up for that sole purpose, constituted in Chile, with authorisation from the CMF. Foreign capital investment funds may also be managed by investment funds management companies.
	Management of voluntary pension savings plans (*planes de ahorro previsional voluntario*).	Unbound with respect to subparagraph (e) of Article 25.6(1). The voluntary savings plans may only be offered by mutual funds and investment funds managers established in Chile in accordance with the terms set out above. Those plans must have prior authorisation from the CMF.
	Service of clearing houses for derivatives (contracts for futures and options on securities).	Clearing houses for futures contracts and options on securities must be constituted in Chile as corporations for that sole purpose and with an authorisation from the CMF. They may only be constituted by stock exchanges and their stockbrokers.

Sector or subsector	Limitations on market access	
	General deposit warehouses (warrants) (Corresponds to merchandise warehousing services accompanied by the issue of a deposit certificate and a chattel mortgage receipt (*vale de prenda*)).	Only juridical persons duly constituted in Chile who have the supply of warrant services as their sole purpose.
	Securities issue and registration services (CPC 81332) (does not include deposit and custody of securities services).	None.
	Cattle and agricultural commodities exchanges. Service of clearing houses of futures and options on cattle and agricultural commodities.	Entities must be established as special purpose corporations (*sociedades anónimas especiales*) under Chilean law.
	Cattle and agricultural commodities brokerage.	The activity of cattle and agricultural commodities broker must be performed by legal entities established under Chilean law.
	Stock exchanges.	Stock exchanges must be established as special purpose corporations (*sociedades anónimas especiales*) under Chilean law.

Sector or subsector	Limitations on market access	
Other financial services	Management of mortgage loans as established in *Decreto con Fuerza de Ley N° 251, Ley de Seguros*, Title V.	Mortgage loans management agencies must be established as corporations (*sociedades anónimas*).
Other services related to financial services	Representative offices of foreign banks as business agents (in no case may these representations carry out acts that are proper to the banking business).	The CMF may authorise foreign banks to maintain representative offices acting as business agents for their main offices and shall exercise upon them the same inspection authority granted to the CMF by the General Banking Law (*Ley General de Bancos*) with respect to banks. The authorisation given by the CMF to representative offices is subject to revocation if its maintenance is found to be inconvenient, as expressed in the General Banking Law (*Ley General de Bancos*).

Headnotes to Sections C and D

1. Commitments in the financial services sector under Chapter 25 are undertaken subject to the limitations and conditions set out in these headnotes and the schedule below.

2. Juridical persons supplying financial services and constituted under the laws and regulations of Chile are subject to non-discriminatory limitations on legal form. For example, partnerships (*sociedades de personas*) are generally not acceptable legal forms for financial institutions in Chile. This headnote is not in and of itself intended to affect or otherwise limit a choice by a financial institution of the EU Party between branches and subsidiaries unless the laws and regulations of Chile so provide.

SECTION C

EXISTING MEASURES

Sector:	Financial services
Sub-sector:	Banking and other financial services
Obligations concerned:	National treatment
	Senior management and boards of directors
Level of government:	Central
Measures:	Ley N° 18.045, Official Gazette of 22 October 1981, Ley de Mercado de Valores, Titles VI and VII, Articles 24, 26 and 27.
Description:	The directors, administrators, managers or legal representatives of legal entities or natural persons performing the activities of stockbroker and securities agent, must be Chileans or foreigners with a permanent residence permit.

Sector:	Financial services
Sub-sector:	Insurance and insurance-related services
Obligations concerned:	National treatment (Article 25.3)
Level of government:	Central
Measures:	Decreto con Fuerza de Ley N° 251, Official Gazette of 22 May 1931, Ley de Seguros, Title I, Article 16.
Description:	Reinsurance brokerage can be performed by foreign reinsurance brokers. These brokers shall be juridical persons, demonstrate that the entity is legally organised in its country of origin and authorised to intermediate risks ceded from abroad, and provide the date that such authorisation was granted. Such entities shall designate a representative in Chile to represent them with broad powers. The representative may be subject to summons and must have residence in Chile.

Sector:	Financial services
Sub-sector:	Insurance and insurance-related services
Obligation concerned:	National treatment
	Senior management and board directors
Level of government:	Central
Measure:	Decreto con Fuerza de Ley 251, Official Gazette of 22 May 1931, Ley de Seguros, Title III, Articles 58 and 62, Decreto Supremo N° 863 de 1989 del Ministerio de Hacienda, Official Gazette of 5 April 1990, Reglamento de los Auxiliares del Comercio de Seguros, Title I, Article 2, letter (c).
Description:	Administrators and legal representatives of legal entities and natural persons performing the activity of claim settlement and insurance brokerage must be Chileans or foreigners with a permanent residence permit.

Sector:	Financial services
Sub-Sector:	Insurance and insurance-related services
Obligations concerned:	National treatment
Level of government:	Central
Measures:	Decreto con Fuerza de Ley N° 251, Official Gazette of 22 May 1931, Ley de Seguros, Title I, Article 20.
Description:	In the case of the types of insurance covered in Decreto Ley 3.500, involving the cession of reinsurance to foreign reinsurers, the deduction for reinsurance cannot exceed 40 % of the total of the technical reserves associated with those types of insurance or a higher percentage if set by the Financial Market Commission (*Comisión para el Mercado Financiero*).

Sector:	Financial services
Sub-sector:	Insurance and insurance-related services
Obligations concerned:	National treatment
Level of government:	Central
Measures:	Decreto con Fuerza de Ley Nº 251, Diario Oficial, May 22, 1931, Ley de Seguros, Title I.
Description:	The reinsurance activity may be provided by foreign entities classified, according to risk rating agencies of international well-known reputation as indicated by the Financial Market Commission (*Comisión para el Mercado Financiero*), at least in the risk category BBB or other equivalent to it. These entities shall have a representative in Chile who will represent them with broad powers. The representative may be subject to summons. Notwithstanding the aforementioned, the designation of a representative will not be necessary if a reinsurance broker, registered on the records of the CMF, carries out the reinsurance operation. For all purposes, especially for those relating to the application and performance in the country of the reinsurance contract, this broker shall be considered the legal representative of the reinsurers.

Sector:	Financial services
Sub-sector:	Banking and other financial services
Obligations concerned:	National treatment
Measures:	Ley N° 18.045, Official Gazette of 22 October 1981, Ley de Mercado de Valores, Titles VI and VII, Articles 24 and 26.
Description:	Natural persons performing the activity of stockbroker and securities agent in Chile must be Chileans or foreigners with a residence permit.

Sector:	Financial services
Subsector:	All
Obligations concerned:	National treatment
	Senior management and boards of directors
	Performance requirements
Level of government:	Central
Measures:	D.F.L. 1 of the Ministry of Labour and Social Welfare, Official Gazette, 24 January 1994, Labour Code, Preliminary Title, Book I, Chapter III (D.F.L. 1 del Ministerio del Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 24, 1994, Código del Trabajo, Título Preliminar, Libro I, Capítulo III).

Description:	A minimum of 85 % of employees who work for the same employer shall be Chilean natural persons or foreigners with more than five years of residence in Chile. This rule applies to employers with more than 25 employees under a contract of employment (*contrato de trabajo*[1]). Expert technical personnel shall not be subject to this provision, as determined by the Directorate of Labour (*Dirección del Trabajo*). An employee shall be understood to mean any natural person who supplies intellectual or material services, under dependency or subordination, pursuant to a contract of employment.

[1] For greater certainty, a contract of employment (*contrato de trabajo*) is not mandatory for the supply of cross-border trade in services.

SECTION D

FUTURE MEASURES

Sector:	Financial services
Sub-sector:	All
Obligations concerned:	Cross-border supply of financial services
Level of government:	Central
Description:	The purchase of financial services by persons located in the territory of Chile and its nationals wherever located from financial services suppliers of the EU Party shall be subject to the foreign exchange regulations adopted or maintained by the Banco Central de Chile in accordance with its Organic Law (Ley 18.840).
Existing measures:	Ley 18.840, Official Gazette of 10 October 1989, Ley Orgánica Constitucional del Banco Central de Chile, Title III

Sector:	Financial services
Sub-sector:	Banking and other financial services
Obligations concerned:	National Treatment
Level of government:	Central
Description:	Chile may adopt or maintain measures to grant Banco del Estado de Chile, a Chilean state-owned bank, powers to comply with functions related to the financial administration of the State that are or might be established according to Chile's laws and regulations. These measures include the management of the Chilean government financial resources which is made through deposits in the Cuenta Única Fiscal and its subsidiary accounts, all of which must be kept at Banco del Estado de Chile.
Existing measures:	Decreto Ley N° 2.079, Official Gazette of 18 January 1978, Ley Orgánica del Banco del Estado de Chile Decreto Ley N° 1.263, Official Gazette of 28 November 1975, Decreto Ley Orgánico de Administración Financiera del Estado, Article 6.

Sector:	Financial services
Sub-sector:	Insurance and insurance-related services
Obligations concerned:	Cross-border supply of financial services
Level of government:	Central
Description:	All types of insurance[1] that Chilean law makes or may make compulsory, and all insurance related to social security, cannot be contracted outside Chile. This reservation does not apply in the event that Chilean law makes compulsory insurance for international maritime transport, international commercial aviation and space launching and freight (including satellites) and goods in international transit (includes goods transported). This exclusion does not apply to insurance for cabotage or related activities.
Existing measures:	Decreto con Fuerza de Ley N° 251, Official Gazette of 22 May 1931, Ley de Seguros, Title I, Article 4.

[1] For greater certainty this reservation does not apply to reinsurance services.

Sector:	Financial services
Sub-sector:	Social services
Obligations concerned:	Market access
	Cross-border supply of financial services
	Performance requirements
Level of government:	Central
Description:	Chile reserves the right to adopt or maintain any measure with respect to the provision of public law enforcement and correctional services, and the following services to the extent that they are social services established or maintained for reasons of public interest: income security or insurance, social security or insurance, social welfare, public education, public training, health care and childcare.

Sector:	Financial services
Sub-sector:	All
Obligations concerned:	National treatment Senior management and board of directors
Description:	In the transfer or disposal of any interest in stock or asset held in an existing state enterprise or governmental entity, Chile reserves the right to prohibit or impose limitations on the ownership of said interest or asset, and on the right of foreign investors or their investment to control any State company created thereby or investments made by the same. In connection with any such transfer or disposal, Chile may adopt or maintain any measure related to the nationality of senior management and members of the board of directors. A State company means any company owned or controlled by Chile by means of an interest share in the ownership thereof, including any company created after the date of entry into force of this Agreement for the sole purpose of selling or disposing of its interest share in the capital or assets of an existing state-owned enterprise or governmental entity.

ANNEX 28-A

PUBLIC PROCUREMENT

THE EU PARTY

SECTION A

CENTRAL GOVERNMENT ENTITIES

Supplies

Specified in Section D

Thresholds SDR 130 000

Services

Specified in Section E

Thresholds SDR 130 000

Works

Specified in Section F

Thresholds SDR 5 000 000

1. European Union entities:

(a) the Council of the European Union;

(b) the European Commission; and

(c) the European External Action Service (EEAS).

2. The central government contracting authorities of the Member States of the European Union:

BELGIUM

1. Services publics fédéraux:	1. Federale Overheidsdiensten:
SPF Chancellerie du Premier Ministre;	FOD Kanselarij van de Eerste Minister;
SPF Personnel et Organisation;	FOD Kanselarij Personeel en Organisatie;
SPF Budget et Contrôle de la Gestion;	FOD Budget en Beheerscontrole;
SPF Technologie de l'Information et de la Communication (Fedict);	FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict);
SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement;	FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking;
SPF Intérieur;	FOD Binnenlandse Zaken;
SPF Finances;	FOD Financiën;
SPF Mobilité et Transports;	FOD Mobiliteit en Vervoer;
SPF Emploi, Travail et Concertation sociale;	FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg;

SPF Sécurité Sociale et Institutions publiques de Sécurité Sociale;	FOD Sociale Zekerheid en Openbare Instellingen van sociale Zekerheid;
SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement;	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
SPF Justice;	FOD Justitie;
SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie;	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie;
Ministère de la Défense;	Ministerie van Landsverdediging;
Service public de programmation Intégration sociale, Lutte contre la pauvreté Et Economie sociale;	Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedsbestrijding en sociale Economie;
Service public fédéral de Programmation Développement durable;	Programmatorische federale Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling;
Service public fédéral de Programmation Politique scientifique;	Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid;

2. Régie des Bâtiments:	2. Regie der Gebouwen:
Office national de Sécurité sociale;	Rijksdienst voor sociale Zekerheid;
Institut national d'Assurance sociales Pour travailleurs indépendants;	Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité;	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Office national des Pensions;	Rijksdienst voor Pensioenen;
Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;	Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Fond des Maladies professionnelles;	Fonds voor Beroepsziekten;
Office national de l'Emploi;	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
La Poste*	De Post*

* Postal activities as per act of 24 December 1993

BULGARIA

Администрация на Народното събрание (Administration of the National Assembly);

Администрация на Президента (Administration of the President);

Администрация на Министерския съвет (Administration of the Council of Ministers);

Конституционен съд (Constitutional Court);

Българска народна банка (Bulgarian National Bank);

Министерство на външните работи (Ministry of Foreign Affairs);

Министерство на вътрешните работи (Ministry of the Interior);

Министерство на извънредните ситуации (Ministry of Emergency Situations);

Министерство на държавната администрация и административната реформа (Ministry of State Administration and Administrative Reform);

Министерство на земеделието и храните (Ministry of Agriculture and Food);

Министерство на здравеопазването (Ministry of Health);

Министерство на икономиката и енергетиката (Ministry of Economy and Energy);

Министерство на културата (Ministry of Culture);

Министерство на образованието и науката (Ministry of Education and Science);

Министерство на околната среда и водите (Ministry of Environment and Water);

Министерство на отбраната (Ministry of Defence);

Министерство на правосъдието (Ministry of Justice);

Министерство на регионалното развитие и благоустройството (Ministry of Regional Development and Public Works);

Министерство на транспорта (Ministry of Transport);

Министерство на труда и социалната политика (Ministry of Labour and Social Policy);

Министерство на финансите (Ministry of Finance);

държавни агенции, държавни комисии, изпълнителни агенции и други държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт (state agencies, state commissions, executive agencies and other state authorities established by law or by Council of Ministers' decree having a function relating to the exercise of executive power):

Агенция за ядрено регулиране (Nuclear Regulatory Agency);

Държавна комисия за енергийно и водно регулиране (Energy and Water State Regulatory Commission);

Държавна комисия по сигурността на информацията (State Commission on Information Security);

Комисия за защита на конкуренцията (Commission for Protection of Competition);

Комисия за защита на личните данни (Commission for Personal Data Protection);

Комисия за защита от дискриминация (Commission for Protection Against Discrimination);

Комисия за регулиране на съобщенията (Communications Regulation Commission);

Комисия за финансов надзор (Financial Supervision Commission);

Патентно ведомство на Република България (Patent Office of the Republic of Bulgaria);

Сметна палата на Република България (National Audit Office of the Republic of Bulgaria);

Агенция за приватизация (Privatization Agency);

Агенция за следприватизационен контрол (Agency for Post-privatization Control);

Български институт по метрология (Bulgarian Institute for Metrology);

Държавна агенция "Архиви" (State Agency "Archives");

Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" (State Agency "State Reserve and War-Time Stocks");

Държавна агенция за бежанците (State Agency for Refugees);

Държавна агенция за българите в чужбина (State Agency for Bulgarians Abroad);

Държавна агенция за закрила на детето (State Agency for Child Protection);

Държавна агенция за информационни технологии и съобщения (State Agency for Information Technology and Communications);

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (State Agency for Metrological and Technical Surveillance);

Държавна агенция за младежта и спорта (State Agency for Youth and Sports);

Държавна агенция по туризма (State Agency for Tourism);

Държавна комисия по стоковите борси и тържища (State Commission on Commodity Exchanges and Market-places);

Институт по публична администрация и европейска интеграция (Institute of Public Administration and European Integration);

Национален статистически институт (National Statistical Institute);

Агенция "Митници" (Customs Agency);

Агенция за държавна и финансова инспекция (Public Financial Inspection Agency);

Агенция за държавни вземания (State Receivables Collection Agency);

Агенция за социално подпомагане (Social Assistance Agency);

Държавна агенция "Национална сигурност" (State Agency "National Security");

Агенция за хората с увреждания (Agency for Persons with Disabilities);

Агенция по вписванията (Registry Agency);

Агенция по енергийна ефективност (Energy Efficiency Agency);

Агенция по заетостта (Employment Agency);

Агенция по геодезия, картография и кадастър (Geodesy, Cartography and Cadastre Agency);

Агенция по обществени поръчки (Public Procurement Agency);

Българска агенция за инвестиции (Bulgarian Investment Agency);

Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" (General Directorate "Civil Aviation Administration");

Дирекция за национален строителен контрол (Directorate for National Construction Supervision);

Държавна комисия по хазарта (State Commission on Gambling);

Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" (Executive Agency "Automobile Administration");

Изпълнителна агенция "Борба с градушките" (Executive Agency "Hail Suppression");

Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" (Executive Agency "Bulgarian Accreditation Service");

Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" (Executive Agency "General Labour Inspectorate");

Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" (Executive Agency "Railway Administration");

Изпълнителна агенция "Морска администрация" (Executive Agency "Maritime Administration");

Изпълнителна агенция "Национален филмов център" (Executive Agency "National Film Centre");

Изпълнителна агенция "Пристанищна администрация" (Executive Agency "Port Administration");

Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав" (Executive Agency "Exploration and Maintenance of the Danube River");

Фонд "Републиканска пътна инфраструктура" (National Infrastructure Fund);

Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози (Executive Agency for Economic Analysis and Forecasting);

Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия (Executive Agency for Promotion of Small and Medium Enterprises);

Изпълнителна агенция по лекарствата (Executive Agency on Medicines);

Изпълнителна агенция по лозата и виното (Executive Agency on Vine and Wine);

Изпълнителна агенция по околна среда (Executive Environment Agency);

Изпълнителна агенция по почвените ресурси (Executive Agency on Soil Resources);

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (Executive Agency on Fisheries and Aquaculture);

Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството (Executive Agency for Selection and Reproduction in Animal Husbandry);

Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (Executive Agency for Plant Variety Testing, Field Inspection and Seed Control);

Изпълнителна агенция по трансплантация (Transplantation Executive Agency);

Изпълнителна агенция по хидромелиорации (Executive Agency on Hydromelioration);

Комисията за защита на потребителите (Commission for Consumer Protection);

Контролно-техническата инспекция (Control Technical Inspectorate);

Национална агенция за приходите (National Revenue Agency);

Национална ветеринарномедицинска служба (National Veterinary Service);

Национална служба за растителна защита (National Service for Plant Protection);

Национална служба по зърното и фуражите (National Grain and Feed Service);

Държавна агенция по горите (State Forestry Agency).

CZECHIA

1. Ministerstvo dopravy (Ministry of Transport);

2. Ministerstvo financí (Ministry of Finance);

3. Ministerstvo kultury (Ministry of Culture);

4. Ministerstvo obrany (Ministry of Defence);

5. Ministerstvo pro místní rozvoj (Ministry for Regional Development);

6. Ministerstvo práce a sociálních věcí (Ministry of Labour and Social Affairs);

7. Ministerstvo průmyslu a obchodu (Ministry of Industry and Trade);

8. Ministerstvo spravedlnosti (Ministry of Justice);

9. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (Ministry of Education, Youth and Sports);

10. Ministerstvo vnitra (Ministry of the Interior);

11. Ministerstvo zahraničních věcí (Ministry of Foreign Affairs);

12. Ministerstvo zdravotnictví (Ministry of Health);

13. Ministerstvo zemědělství (Ministry of Agriculture);

14. Ministerstvo životního prostředí (Ministry of the Environment);

15. Poslanecká sněmovna PČR (Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic);

16. Senát PČR (Senate of the Parliament of the Czech Republic);

17. Kancelář prezidenta (Office of the President);

18. Český statistický úřad (Czech Statistical Office);

19. Český úřad zeměměřičský a katastrální (Czech Office for Surveying, Mapping and Cadastre);

20. Úřad průmyslového vlastnictví (Industrial Property Office);

21. Úřad pro ochranu osobních údajů (Office for Personal Data Protection);

22. Bezpečnostní informační služba (Security Information Service);

23. Národní bezpečnostní úřad (National Security Authority);

24. Česká akademie věd (Academy of Sciences of the Czech Republic);

25. Vězeňská služba (Prison Service);

26. Český báňský úřad (Czech Mining Authority);

27. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (Office for the Protection of Competition);

28. Správa státních hmotných rezerv (Administration of the State Material Reserves);

29. Státní úřad pro jadernou bezpečnost (State Office for Nuclear Safety);

30. Energetický regulační úřad (Energy Regulatory Office);

31. Úřad vlády České republiky (Office of the Government of the Czech Republic);

32. Ústavní soud (Constitutional Court);

33. Nejvyšší soud (Supreme Court);

34. Nejvyšší správní soud (Supreme Administrative Court);

35. Nejvyšší státní zastupitelství (Supreme Public Prosecutor's Office);

36. Nejvyšší kontrolní úřad (Supreme Audit Office);

37. Kancelář Veřejného ochránce práv (Office of the Public Defender of Rights);

38. Grantová agentura České republiky (Grant Agency of the Czech Republic);

39. Státní úřad inspekce práce (State Labour Inspection Office); and

40. Český telekomunikační úřad (Czech Telecommunication Office).

DENMARK

1. Folketinget (The Danish Parliament);

2. Rigsrevisionen (The National Audit Office);

3. Statsministeriet (The Prime Minister's Office);

4. Udenrigsministeriet (Ministry of Foreign Affairs);

5. Beskæftigelsesministeriet - 5 styrelser og institutioner (Ministry of Employment - 5 agencies and institutions);

6. Domstolsstyrelsen (The Court Administration);

7. Finansministeriet - 5 styrelser og institutioner (Ministry of Finance - 5 agencies and institutions);

8. Forsvarsministeriet - 5 styrelser og institutioner (Ministry of Defence - 5 agencies and institutions);

9. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse - Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut (Ministry of the Interior and Health - Several agencies and institutions, including Statens Serum Institut);

10. Justitsministeriet - Rigspolitichefen, anklagemyndigheden samt 1 direktorat og et antal styrelser (Ministry of Justice - Commissioner of Police, 1 directorate and a number of agencies);

11. Kirkeministeriet - 10 stiftsøvrigheder (Ministry of Ecclesiastical Affairs - 10 diocesan authorities);

12. Kulturministeriet - 4 styrelser samt et antal statsinstitutioner (Ministry of Culture – 4 Departments and a number of institutions);

13. Miljøministeriet - 5 styrelser (Ministry of the Environment - 5 agencies);

14. Ministeriet for Flygtninge, Invandrere og Integration - 1 styrelse (Ministry of Refugee, Immigration and Integration Affairs - 1 agency);

15. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri - 4 direktorater og institutioner (Ministry of Food, Agriculture and Fisheries - 4 directorates and institutions);

16. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling - Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger (Ministry of Science, Technology and Innovation - Several agencies and institutions, including Risoe National Laboratory and Danish National Research and Education Buildings);

17. Skatteministeriet - 1 styrelse og institutioner (Ministry of Taxation - 1 agency and several institutions);

18. Velfærdsministeriet - 3 styrelser og institutioner (Ministry of Welfare - 3 agencies and several institutions);

19. Transportministeriet - 7 styrelser og institutioner, herunder Øresundsbrokonsortiet (Ministry of Transport - 7 agencies and institutions, including Øresundsbrokonsortiet);

20. Undervisningsministeriet - 3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner (Ministry of Education - 3 agencies, 4 educational establishments, 5 other institutions);

21. Økonomi- og Erhvervsministeriet - Adskillige styrelser og institutioner (Ministry of Economic and Business Affairs - Several agencies and institutions);

22. Klima- og Energiministeriet - 3 styrelser og institutioner (Ministry for Climate and Energy – 3 agencies and institutions).

GERMANY

1.	Federal Foreign Office;	Auswärtiges Amt;
2.	Federal Chancellery;	Bundeskanzleramt;
3.	Federal Ministry of Labour and Social; Affairs;	Bundesministerium für Arbeit und Soziales;
4.	Federal Ministry of Education and Research;	Bundesministerium für Bildung und Forschung;
5.	Federal Ministry for Food, Agriculture and Consumer Protection;	Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz;
6.	Federal Ministry of Finance;	Bundesministerium der Finanzen;
7.	Federal Ministry of the Interior (civil goods only);	Bundesministerium des Innern;
8.	Federal Ministry of Health;	Bundesministerium für Gesundheit;
9.	Federal Ministry for Family Affairs, Senior Citizens, Women and Youth;	Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend;
10.	Federal Ministry of Justice;	Bundesministerium der Justiz;
11.	Federal Ministry of Transport, Building and Urban Affairs;	Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung;
12.	Federal Ministry of Economic Affairs and Technology;	Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie;
13.	Federal Ministry for Economic Co-operation and Development;	Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung;
14.	Federal Ministry of Defence; and	Bundesministerium der Verteidigung;
15.	Federal Ministry of Environment, Nature Conservation and Reactor Safety.	Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit.

ESTONIA

1. Vabariigi Presidendi Kantselei (Office of the President of the Republic of Estonia);

2. Eesti Vabariigi Riigikogu (Parliament of the Republic of Estonia);

3. Eesti Vabariigi Riigikohus (Supreme Court of the Republic of Estonia);

4. Riigikontroll (The State Audit Office of the Republic of Estonia);

5. Õiguskantsler (Legal Chancellor);

6. Riigikantselei (The State Chancellery);

7. Rahvusarhiiv (The National Archives of Estonia);

8. Haridus- ja Teadusministeerium (Ministry of Education and Research);

9. Justiitsministeerium (Ministry of Justice);

10. Kaitseministeerium (Ministry of Defence);

11. Keskkonnaministeerium (Ministry of Environment);

12. Kultuuriministeerium (Ministry of Culture);

13. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (Ministry of Economic Affairs and Communications);

14. Põllumajandusministeerium (Ministry of Agriculture);

15. Rahandusministeerium (Ministry of Finance);

16. Siseministeerium (Ministry of Internal Affairs);

17. Sotsiaalministeerium (Ministry of Social Affairs);

18. Välisministeerium (Ministry of Foreign Affairs);

19. Keeleinspektsioon (The Language Inspectorate);

20. Riigiprokuratuur (Prosecutor's Office);

21. Teabeamet (The Information Board);

22. Maa-amet (Estonian Land Board);

23. Keskkonnainspektsioon (Environmental Inspectorate);

24. Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus (Centre of Forest Protection and Silviculture);

25. Muinsuskaitseamet (The Heritage Board);

26. Patendiamet (Patent Office);

27. Tehnilise Järelevalve Amet (The Estonian Technical Surveillance Authority);

28. Tarbijakaitseamet (The Consumer Protection Board);

29. Riigihangete Amet (Public Procurement Office);

30. Taimetoodangu Inspektsioon (The Plant Production Inspectorate);

31. Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (Agricultural Registers and Information Board);

32. Veterinaar- ja Toiduamet (The Veterinary and Food Board);

33. Konkurentsiamet (The Estonian Competition Authority);

34. Maksu- ja Tolliamet (Tax and Customs Board);

35. Statistikaamet (Statistics Estonia);

36. Kaitsepolitseiamet (The Security Police Board);

37. Kodakondsus- ja Migratsiooniamet (Citizenship and Migration Board);

38. Piirivalveamet (National Board of Border Guard);

39. Politseiamet (National Police Board);

40. Eesti Kohtuekspertiisi ja Instituut (Forensic Service Centre);

41. Keskkriminaalpolitsei (Central Criminal Police);

42. Päästeamet (The Rescue Board);

43. Andmekaitse Inspektsioon (Estonian Data Protection Inspectorate);

44. Ravimiamet (State Agency of Medicines);

45. Sotsiaalkindlustusamet (Social Insurance Board);

46. Tööturuamet (Labour Market Board);

47. Tervishoiuamet (Health Care Board);

48. Tervisekaitseinspektsioon (Health Protection Inspectorate);

49. Tööinspektsioon (Labour Inspectorate);

50. Lennuamet (Estonian Civil Aviation Administration);

51. Maanteeamet (Estonian Road Administration);

52. Veeteede Amet (Maritime Administration);

53. Julgestuspolitsei (Central Law Enforcement Police);

54. Kaitseressursside Amet (Defence Resources Agency);

55. Kaitseväe Logistikakeskus (Logistics Centre of Defence Forces).

IRELAND

1. President's Establishment;

2. Houses of the Oireachtas (Parliament);

3. Department of the Taoiseach (Prime Minister);

4. Central Statistics Office;

5. Department of Finance;

6. Office of the Comptroller and Auditor General;

7. Office of the Revenue Commissioners;

8. Office of Public Works;

9. State Laboratory;

10. Office of the Attorney General;

11. Office of the Director of Public Prosecutions;

12. Valuation Office;

13. Commission for Public Service Appointments;

14. Office of the Ombudsman;

15. Chief State Solicitor's Office;

16. Department of Justice, Equality and Law Reform;

17. Courts Service;

18. Prisons Service;

19. Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests;

20. Department of the Environment, Heritage and Local Government;

21. Department of Education and Science;

22. Department of Communications, Energy and Natural Resources;

23. Department of Agriculture, Fisheries and Food;

24. Department of Transport;

25. Department of Health and Children;

26. Department of Enterprise, Trade and Employment;

27. Department of Arts, Sports and Tourism;

28. Department of Defence;

29. Department of Foreign Affairs;

30. Department of Social and Family Affairs;

31. Department of Community, Rural and Gaeltacht (Gaelic speaking regions Affairs);

32. Arts Council;

33. National Gallery.

GREECE

1. Υπουργείο Εσωτερικών (Ministry of Interior);

2. Υπουργείο Εξωτερικών (Ministry of Foreign Affairs);

3. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Ministry of Economy and Finance);

4. Υπουργείο Ανάπτυξης (Ministry of Development);

5. Υπουργείο Δικαιοσύνης (Ministry of Justice);

6. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Ministry of Education and Religion);

7. Υπουργείο Πολιτισμού (Ministry of Culture);

8. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ministry of Health and Social Solidarity);

9. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Ministry of Environment, Physical Planning and Public Works);

10. Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (Ministry of Employment and Social Protection);

11. Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών (Ministry of Transport and Communications);

12. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Ministry of Rural Development and Food);

13. Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (Ministry of Mercantile Marine, Aegean and Island Policy);

14. Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης (Ministry of Macedonia and Thrace);

15. Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας (General Secretariat of Communication);

16. Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης (General Secretariat of Information);

17. Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (General Secretariat for Youth);

18. Γενική Γραμματεία Ισότητας (General Secretariat of Equality);

19. Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (General Secretariat for Social Security);

20. Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού (General Secretariat for Greeks Living Abroad);

21. Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (General Secretariat for Industry);

22. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (General Secretariat for Research and Technology);

23. Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (General Secretariat for Sports);

24. Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (General Secretariat for Public Works);

25. Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (National Statistical Service);

26. Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας (National Welfare Council);

27. Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (Workers' Housing Organisation);

28. Εθνικό Τυπογραφείο (National Printing Office);

29. Γενικό Χημείο του Κράτους (General State Laboratory);

30. Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας (Greek Highway Fund);

31. Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (University of Athens);

32. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (University of Thessaloniki);

33. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (University of Thrace);

34. Πανεπιστήμιο Αιγαίου (University of Aegean);

35. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (University of Ioannina);

36. Πανεπιστήμιο Πατρών (University of Patras);

37. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (University of Macedonia);

38. Πολυτεχνείο Κρήτης (Polytechnic School of Crete);

39. Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων (Sivitanidios Technical School);

40. Αιγινήτειο Νοσοκομείο (Eginitio Hospital);

41. Αρεταίειο Νοσοκομείο (Areteio Hospital);

42. Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης (National Centre of Public Administration);

43. Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού (A.E. Public Material Management Organisation);

44. Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (Farmers' Insurance Organisation);

45. Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (School Building Organisation);

46. Γενικό Επιτελείο Στρατού (Army General Staff);

47. Γενικό Επιτελείο Ναυτικού (Navy General Staff);

48. Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας (Airforce General Staff);

49. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Greek Atomic Energy Commission);

50. Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (General Secretariat for Further Education);

51. Γενική Γραμματεία Εμπορίου (General Secretariat of Commerce);

52. Ελληνικά Ταχυδρομεία Hellenic Post (EL. TA).

SPAIN

1. Presidencia de Gobierno;

2. Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación;

3. Ministerio de Justicia;

4. Ministerio de Defensa;

5. Ministerio de Economía y Hacienda;

6. Ministerio del Interior;

7. Ministerio de Fomento;

8. Ministerio de Educación y Ciencia;

9. Ministerio de Industria, Turismo y Comercio;

10. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales;

11. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación;

12. Ministerio de la Presidencia;

13. Ministerio de Administraciones Públicas;

14. Ministerio de Cultura;

15. Ministerio de Sanidad y Consumo;

16. Ministerio de Medio Ambiente;

17. Ministerio de Vivienda.

FRANCE

Ministères:

Services du Premier ministre;

Ministère chargé de la santé, de la jeunesse et des sports;

Ministère chargé de l'intérieur, de l'outre-mer et des collectivités territoriales;

Ministère chargé de la justice;

Ministère chargé de la défense;

Ministère chargé des affaires étrangères et européennes;

Ministère chargé de l'éducation nationale;

Ministère chargé de l'économie, des finances et de l'emploi;

Secrétariat d'État aux transports;

Secrétariat d'État aux entreprises et au commerce extérieur;

Ministère chargé du travail, des relations sociales et de la solidarité;

Ministère chargé de la culture et de la communication;

Ministère chargé du budget, des comptes publics et de la fonction publique;

Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche;

Ministère chargé de l'enseignement supérieur et de la recherche;

Ministère chargé de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables;

Secrétariat d'État à la fonction publique;

Ministère chargé du logement et de la ville;

Secrétariat d'État à la coopération et à la francophonie;

Secrétariat d'État à l'outre-mer;

Secrétariat d'État à la jeunesse et aux sports et de la vie associative;

Secrétariat d'État aux anciens combattants;

Ministère chargé de l'immigration, de l'intégration, de l'identité nationale et du co-développement;

Secrétariat d'État en charge de la prospective et de l'évaluation des politiques publiques;

Secrétariat d'État aux affaires européennes;

Secrétariat d'État aux affaires étrangères et aux droits de l'homme;

Secrétariat d'État à la consommation et au tourisme;

Secrétariat d'État à la politique de la ville;

Secrétariat d'État à la solidarité;

Secrétariat d'État en charge de l'emploi;

Secrétariat d'État en charge du commerce, de l'artisanat, des PME, du tourisme et des services;

Secrétariat d'État en charge du développement de la région-capitale;

Secrétariat d'État en charge de l'aménagement du territoire;.

Établissements publics nationaux:

Académie de France à Rome;

Académie de marine;

Académie des sciences d'outre-mer;

Agence Centrale des Organismes de Sécurité Sociale (A.C.O.S.S.);

Agences de l'eau;

Agence Nationale de l'Accueil des Étrangers et des migrations;

Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT);

Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH);

Agence Nationale pour la Cohésion Sociale et l'Égalité des Chances;

Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM);

Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA);

Bibliothèque nationale de France;

Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg;

Caisse des Dépôts et Consignations;

Caisse nationale des autoroutes (CNA);

Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS);

Caisse de garantie du logement locatif social;

Casa de Velasquez;

Centre d'enseignement zootechnique;

Centre hospitalier national des Quinze-Vingts;

Centre international d'études supérieures en sciences agronomiques (Montpellier Sup Agro);

Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale;

Centre des Monuments Nationaux;

Centre national d'art et de culture Georges Pompidou;

Centre national de la cinématographie;

Institut national supérieur de formation et de recherche pour l'éducation des jeunes handicapés et les enseignements adaptés;

Centre National d'Études et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts (CEMAGREF);

École nationale supérieure de Sécurité Sociale;

Centre national du livre;

Centre national de documentation pédagogique;

Centre national des œuvres universitaires et scolaires (CNOUS);

Centre national professionnel de la propriété forestière;

Centre National de la Recherche Scientifique (C.N.R.S);

Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS);

Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS);

Collège de France;

Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres;

Conservatoire National des Arts et Métiers;

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris;

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Lyon;

Conservatoire national supérieur d'art dramatique;

École centrale de Lille;

École centrale de Lyon;

École centrale des arts et manufactures;

École française d'archéologie d'Athènes;

École française d'Extrême-Orient;

École française de Rome;

École des hautes études en sciences sociales;

École nationale d'administration;

École nationale de l'aviation civile (ENAC);

École nationale des Chartes;

École nationale d'équitation;

École Nationale du Génie de l'Eau et de l'environnement de Strasbourg;

Écoles nationales d'ingénieurs;

École nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires de Nantes;

Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles;

École nationale de la magistrature;

Écoles nationales de la marine marchande;

École nationale de la santé publique (ENSP);

École nationale de ski et d'alpinisme;

École nationale supérieure des arts décoratifs;

École nationale supérieure des arts et industries textiles Roubaix;

Écoles nationales supérieures d'arts et métiers;

École nationale supérieure des beaux-arts;

École nationale supérieure de céramique industrielle;

École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA);

École Nationale Supérieure des Sciences de l'information et des bibliothécaires;

Écoles nationales vétérinaires;

École nationale de voile;

Écoles normales supérieures;

École polytechnique;

École de viticulture Avize (Marne);

Établissement national d’enseignement agronomique de Dijon;

Établissement national des invalides de la marine (ENIM);

Établissement national de bienfaisance Koenigswarter;

Fondation Carnegie;

Fondation Singer-Polignac;

Haras nationaux;

Hôpital national de Saint-Maurice;

Institut français d'archéologie orientale du Caire;

Institut géographique national;

Institut National des Appellations d'origine;

Institut National d'enseignement supérieur et de recherche agronomique et agroalimentaire de Rennes;

Institut National d'Études Démographiques (I.N.E.D);

Institut National d'Horticulture;

Institut National de la jeunesse et de l'éducation populaire;

Institut national des jeunes aveugles Paris;

Institut national des jeunes sourds Bordeaux;

Institut national des jeunes sourds Chambéry;

Institut national des jeunes sourds Metz;

Institut national des jeunes sourds Paris;

Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N.P.N.P.P);

Institut national de la propriété industrielle;

Institut National de la Recherche Agronomique (I.N.R.A);

Institut National de la Recherche Pédagogique (I.N.R.P);

Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (I.N.S.E.R.M);

Institut National des Sciences de l'Univers;

Institut National des Sports et de l'Éducation Physique;

Instituts nationaux polytechniques;

Instituts nationaux des sciences appliquées;

Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA);

Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS);

Institut de Recherche pour le Développement;

Instituts régionaux d'administration;

Institut des Sciences et des Industries du vivant et de l'environnement (Agro Paris Tech);

Institut supérieur de mécanique de Paris;

Institut Universitaires de Formation des Maîtres;

Musée de l'armée;

Musée Gustave-Moreau;

Musée national de la marine;

Musée national J.-J.-Henner;

Musée national de la Légion d'honneur;

Musée de la Poste;

Muséum National d'Histoire Naturelle;

Musée Auguste-Rodin;

Observatoire de Paris;

Office français de protection des réfugiés et apatrides;

Office National des Anciens Combattants et des Victimes de Guerre (ONAC);

Office national de la chasse et de la faune sauvage;

Office National de l'eau et des milieux aquatiques;

Office national d'information sur les enseignements et les professions (ONISEP);

Office universitaire et culturel français pour l'Algérie;

Palais de la découverte;

Parcs nationaux;

Universités.

Autre organisme public national:

Union des groupements d'achats publics (UGAP);

Agence Nationale pour l'emploi (A.N.P.E);

Autorité indépendante des marchés financiers;

Caisse Nationale des Allocations Familiales (CNAF);

Caisse Nationale d'Assurance Maladie des Travailleurs Salariés (CNAMS);

Caisse Nationale d'Assurance-Vieillesse des Travailleurs Salariés (CNAVTS).

CROATIA

1. Croatian Parliament;

2. President of the Republic of Croatia;

3. Office of the President of the Republic of Croatia;

4. Office of the President of the Republic of Croatia after the expiry of the term of office;

5. Government of the Republic of Croatia;

6. Offices of the Government of the Republic of Croatia;

7. Ministry of Economy;

8. Ministry of Regional Development and EU Funds;

9. Ministry of Finance;

10. Ministry of Defence;

11. Ministry of Foreign and European Affairs;

12. Ministry of the Interior;

13. Ministry of Justice;

14. Ministry of Public Administration;

15. Ministry of Entrepreneurship and Crafts;

16. Ministry of Labour and Pension System;

17. Ministry of Maritime Affairs, Transport and Infrastructure;

18. Ministry of Agriculture;

19. Ministry of Tourism;

20. Ministry of Environmental and Nature Protection;

21. Ministry of Construction and Physical Planning;

22. Ministry of Veterans' Affairs;

23. Ministry of Social Policy and Youth;

24. Ministry of Health;

25. Ministry of Science, Education and Sports;

26. Ministry of Culture;

27. State administrative organisations;

28. County state administration offices;

29. Constitutional Court of the Republic of Croatia;

30. Supreme Court of the Republic of Croatia;

31. Courts;

32. State Judiciary Council;

33. State attorney's offices;

34. State Prosecutor's Council;

35. Ombudsman's offices;

36. State Commission for the Supervision of Public Procurement Procedures;

37. Croatian National Bank;

38. State agencies and offices;

39. State Audit Office.

ITALY

Purchasing bodies:

1. Presidenza del Consiglio dei Ministri (Presidency of the Council of Ministers);

2. Ministero degli Affari Esteri (Ministry of Foreign Affairs);

3. Ministero dell'Interno (Ministry of Interior);

4. Ministero della Giustizia e Uffici giudiziari (esclusi i giudici di pace) (Ministry of Justice and the Judicial Offices (other than the giudici di pace);

5. Ministero della Difesa (Ministry of Defence);

6. Ministero dell'Economia e delle Finanze (Ministry of Economy and Finance);

7. Ministero dello Sviluppo Economico (Ministry of Economic Development);

8. Ministero del Commercio internazionale (Ministry of International Trade);

9. Ministero delle Comunicazioni (Ministry of Communications);

10. Ministero delle Politiche Agricole e Forestali (Ministry of Agriculture and Forest Policies);

11. Ministero dell'Ambiente e Tutela del Territorio e del Mare (Ministry of Environment, Land and Sea);

12. Ministero delle Infrastrutture (Ministry of Infrastructure);

13. Ministero dei Trasporti (Ministry of Transport);

14. Ministero del Lavoro e delle politiche sociali e della Previdenza sociale (Ministry of Labour, Social Policy and Social Security);

15. Ministero della Solidarietà sociale (Ministry of Social Solidarity);

16. Ministero della Salute (Ministry of Health);

17. Ministero dell'Istruzione dell' università e della ricerca (Ministry of Education, University and Research);

18. Ministero per i Beni e le Attività culturali comprensivo delle sue articolazioni periferiche (Ministry of Heritage and Culture, including its subordinated entities).

II. Other national public bodies:

CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici)[1].

[1] Acts as the central purchasing entity for all the Italian public administration.

CYPRUS

1. Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο (Presidency and Presidential Palace);

2. Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης (Office of the Coordinator for Harmonisation);

3. Υπουργικό Συμβούλιο (Council of Ministers);

4. Βουλή των Αντιπροσώπων (House of Representatives);

5. Δικαστική Υπηρεσία (Judicial Service);

6. Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας (Law Office of the Republic);

7. Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας (Audit Office of the Republic);

8. Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (Public Service Commission);

9. Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Educational Service Commission);

10. Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως (Office of the Commissioner for Administration (Ombudsman));

11. Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (Commission for the Protection of Competition);

12. Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Audit Service);

13. Γραφείο Προγραμματισμού (Planning Bureau);

14. Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας (Treasury of the Republic);

15. Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Office of the Personal Character Data Protection Commissioner);

16. Γραφείο Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων (Office of the Commissioner for the Public Aid);

17. Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών (Tender Review Body);

18. Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (Cooperative Societies' Supervision and Development Authority);

19. Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων (Refugees' Review Body);

20. Υπουργείο Άμυνας (Ministry of Defence);

21. Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment):

1. Τμήμα Γεωργίας (Department of Agriculture);

2. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (Veterinary Services);

3. Τμήμα Δασών (Forest Department);

4. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (Water Development Department);

5. Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης (Geological Survey Department);

6. Μετεωρολογική Υπηρεσία (Meteorological Service);

7. Τμήμα Αναδασμού (Land Consolidation Department);

8. Υπηρεσία Μεταλλείων (Mines Service);

9. Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών (Agricultural Research Institute);

10. Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών (Department of Fisheries and Marine Research);

22. Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Ministry of Justice and Public Order):

    1. Αστυνομία (Police);

    2. Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου (Cyprus Fire Service);

    3. Τμήμα Φυλακών (Prison Department);

23. Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Ministry of Commerce, Industry and Tourism):

    1. Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη (Department of Registrar of Companies and Official Receiver);

24. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ministry of Labour and Social Insurance):

    1. Τμήμα Εργασίας (Department of Labour);

    2. Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Department of Social Insurance);

    3. Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας (Department of Social Welfare Services);

4. Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου (Productivity Centre Cyprus);

5. Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (Higher Hotel Institute Cyprus);

6. Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (Higher Technical Institute);

7. Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (Department of Labour Inspection);

8. Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων (Depertment of Labour Relations)

25. Υπουργείο Εσωτερικών (Ministry of the Interior):

1. Επαρχιακές Διοικήσεις (District Administrations);

2. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Town Planning and Housing Department);

3. Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως (Civil Registry and Migration Department);

4. Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (Department of Lands and Surveys);

5. Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών (Press and Information Office);

6. Πολιτική Άμυνα (Civil Defence);

7. Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεων Εκτοπισθέντων (Service for the care and rehabilitation of displaced persons);

8. Υπηρεσία Ασύλου (Asylum Service);

26. Υπουργείο Εξωτερικών (Ministry of Foreign Affairs);

27. Υπουργείο Οικονομικών (Ministry of Finance):

1. Τελωνεία (Customs and Excise);

2. Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων (Department of Inland Revenue);

3. Στατιστική Υπηρεσία (Statistical Service);

4. Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών (Department of Government Purchasing and Supply);

5. Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (Public Administration and Personnel Department);

6. Κυβερνητικό Τυπογραφείο (Government Printing Office);

7. Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής (Department of Information Technology Services);

28. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Ministry of Education and Culture);

29. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Ministry of Communications and Works):

    1. Τμήμα Δημοσίων Έργων (Department of Public Works);

    2. Τμήμα Αρχαιοτήτων (Department of Antiquities);

    3. Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας (Department of Civil Aviation);

    4. Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας (Department of Merchant Shipping);

    5. Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Postal Services Department);

    6. Τμήμα Οδικών Μεταφορών (Department of Road Transport);

    7. Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (Department of Electrical and Mechanical Services);

    8. Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Department of Electronic Telecommunications);

30. Υπουργείο Υγείας (Ministry of Health):

1. Φαρμακευτικές Υπηρεσίες (Pharmaceutical Services);

2. Γενικό Χημείο (General Laboratory);

3. Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (Medical and Public Health Services);

4. Οδοντιατρικές Υπηρεσίες (Dental Services);and

5. Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας (Mental Health Services).

LATVIA

A. Ministrijas, īpašu ministru sekretariāti un to padotībā esošās iestādes (Ministries, secretariats of ministers for special assignments, and their subordinate institutions):

1. Aizsardzības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministry of Defence and subordinate institutions);

2. Ārlietu ministrija un tas padotībā esošās iestādes (Ministry of Foreign Affairs and subordinate institutions);

3. Ekonomikas ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministry of Economics and subordinate institutions);

4. Finanšu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministry of Finance and subordinate institutions);

5. Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministry of the Interior Affairs and subordinate institutions);

6. Izglītības un zinātnes ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministry of Education and Science and subordinate institutions);

7. Kultūras ministrija un tas padotībā esošās iestādes (Ministry of Culture and subordinate institutions);

8. Labklājības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministry of Welfare and subordinate institutions);

9. Satiksmes ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministry of Transport and subordinate institutions);

10. Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministry of Justice and subordinate institutions);

11. Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministry of Health and subordinate institutions);

12. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministry of Environmental Protection and Regional Development and subordinate institutions);

13. Zemkopības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministry of Agriculture and subordinate institutions);

14. Īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un to padotībā esošās iestādes (Ministries for Special Assignments and subordinate institutions);

B. Citas valsts iestādes (Other state institutions):

1. Augstākā tiesa (Supreme Court);

2. Centrālā vēlēšanu komisija (Central Election Commission);

3. Finanšu un kapitāla tirgus komisija (Financial and Capital Market Commission);

4. Latvijas Banka (Bank of Latvia);

5. Prokuratūra un tās pārraudzībā esošās iestādes (Prosecutor's Office and institutions under its supervision);

6. Saeimas un tās padotībā esošās iestādes (The Parliament and subordinate institutions);

7. Satversmes tiesa (Constitutional Court);

8. Valsts kanceleja un tās pārraudzībā esošās iestādes (State Chancellery and institutions under its supervision);

9. Valsts kontrole (State Audit Office);

10. Valsts prezidenta kanceleja (Chancellery of the State President);

11. Citas valsts iestādes, kuras nav ministriju padotībā (Other state institutions not subordinate to ministries):

    – Tiesībsarga birojs (Office of the Ombudsman);

    – Nacionālā radio un televīzijas padome (National Broadcasting Council).

LITHUANIA

1. Prezidentūros kanceliarija (Office of the President);

2. Seimo kanceliarija (Office of the Seimas)
   Seimui atskaitingos institucijos (Institutions Accountable to the Seimas):

   1. Lietuvos mokslo taryba (Science Council);

   2. Seimo kontrolierių įstaiga (The Seimas Ombudsmen's Office);

   3. Valstybės kontrolė (National Audit Office);

   4. Specialiųjų tyrimų tarnyba (Special Investigation Service);

   5. Valstybės saugumo departamentas (State Security Department);

   6. Konkurencijos taryba (Competition Council);

   7. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (Genocide and Resistance Research Centre);

8. Vertybinių popierių komisija (Lithuanian Securities Commission);

9. Ryšių reguliavimo tarnyba (Communications Regulatory Authority);

10. Nacionalinė sveikatos taryba (National Health Board);

11. Etninės kultūros globos taryba (Council for the Protection of Ethnic Culture);

12. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (Office of Equal Opportunities Ombudsperson);

13. Valstybinė kultūros paveldo komisija (National Cultural Heritage Commission);

14. Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga (Children's Rights Ombudsman Institution);

15. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (State Price Regulation Commission of Energy Resources);

16. Valstybinė lietuvių kalbos komisija (State Commission of the Lithuanian Language);

17. Vyriausioji rinkimų komisija (Central Electoral Committee);

18. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (Chief Commission of Official Ethics); and

19. Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba (Office of the Inspector of Journalists' Ethics).

3. Vyriausybės kanceliarija (Office of the Government)
Vyriausybei atskaitingos institucijos (Institutions Accountable to the Government):

1. Ginklų fondas (Weaponry Fund);

2. Informacinės visuomenės plėtros komitetas (Information Society Development Committee);

3. Kūno kultūros ir sporto departamentas (Department of Physical Education and Sports);

4. Lietuvos archyvų departamentas (Lithuanian Archives Department);

5. Mokestinių ginčų komisija (Commission on Tax Disputes);

6. Statistikos departamentas (Department of Statistics);

7. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas (Department of National Minorities and Lithuanians Living Abroad);

8. Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba (State Tobacco and Alcohol Control Service);

9. Viešųjų pirkimų tarnyba (Public Procurement Office);

10. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (State Nuclear Power Safety Inspectorate);

11. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (State Data Protection Inspectorate);

12. Valstybinė lošimų priežiūros komisija (State Gaming Control Commission);

13. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (State Food and Veterinary Service);

14. Vyriausioji administracinių ginčų komisija (Chief Administrative Disputes Commission);

15. Draudimo priežiūros komisija (Insurance Supervisory Commission);

16. Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas (Lithuanian State Science and Studies Foundation);

17. Konstitucinis Teismas (Constitutional Court);

18. Lietuvos bankas (Bank of Lithuania).

4. Aplinkos ministerija (Ministry of Environment)

Įstaigos prie Aplinkos ministerijos (Institutions under the Ministry of Environment):

1. Generalinė miškų urėdija (Directorate General of State Forests);

2. Lietuvos geologijos tarnyba (Geological Survey of Lithuania);

3. Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba (Lithuanian Hydrometereological Service);

4. Lietuvos standartizacijos departamentas (Lithuanian Standards Board);

5. Nacionalinis akreditacijos biuras (Lithuanian National Accreditation Bureau);

6. Valstybinė metrologijos tarnyba (State Metrology Service);

7. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (State Service for Protected Areas);

8. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija (State Territory Planning and construction Inspectorate).

5. Finansų ministerija (Ministry of Finance)

   Įstaigos prie Finansų ministerijos (Institutions under the Ministry of Finance):

   1. Muitinės departamentas (Lithuania Customs);

   2. Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba (Service of Technological Security of State Documents);

   3. Valstybinė mokesčių inspekcija (State Tax Inspectorate);

   4. Finansų ministerijos mokymo centras (Training Centre of the Ministry of Finance).

6. Krašto apsaugos ministerija (Ministry of National Defence)

   Įstaigos prie Krašto apsaugos ministerijos (Institutions under the Ministry of National Defence):

   1. Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas (Second Investigation Department);

   2. Centralizuota finansų ir turto tarnyba (Centralised Finance and Property Service);

   3. Karo prievolės administravimo tarnyba (Military Enrolment Administration Service);

   4. Krašto apsaugos archyvas (National Defence Archives Service);

5. Krizių valdymo centras (Crisis Management Centre);

6. Mobilizacijos departamentas (Mobilisation Department);

7. Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba (Communication and Information Systems Service);

8. Infrastruktūros plėtros departamentas (Infrastructure Development Department);

9. Valstybinis pilietinio pasipriešinimo rengimo centras (Civil Resistance Centre);

10. Lietuvos kariuomenė (Lithuanian Armed Forces);

11. Krašto apsaugos sistemos kariniai vienetai ir tarnybos (Military Units and Services of the National Defence System).

7. Kultūros ministerija (Ministry of Culture)

Įstaigos prie Kultūros ministerijos (Institutions under the Ministry of Culture):

1. Kultūros paveldo departamentas (Department for the Lithuanian Cultural Heritage);

2. Valstybinė kalbos inspekcija (State Language Commission).

8. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (Ministry of Social Security and Labour)
Įstaigos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (Institutions under the Ministry of Social Security and Labour):

1. Garantinio fondo administracija (Administration of Guarantee Fund);

2. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba (State Child Rights Protection and Adoption Service);

3. Lietuvos darbo birža (Lithuanian Labour Exchange);

4. Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba (Lithuanian Labour Market Training Authority);

5. Trišalės tarybos sekretoriatas (Tripartite Council Secretoriat);

6. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas (Social Services Monitoring Department);

7. Darbo inspekcija (Labour Inspectorate);

8. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba (State Social Insturance Fund Board);

9. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba (Disability and Working Capacity Establishment Service);

10. Ginčų komisija (Disputes Commission);

11. Techninės pagalbos neįgaliesiems centras (State Centre of Compensatory Technique for the Disabled);

12. Neįgaliųjų reikalų departamentas (Department of the Affairs of the Disabled).

9. Susisiekimo ministerija (Ministry of Transport and Communications)
Įstaigos prie Susisiekimo ministerijos (Institutions under the Ministry of Transport and Communications):

1. Lietuvos automobilių kelių direkcija (Lithuanian Road Administration);

2. Valstybinė geležinkelio inspekcija (State Railway Inspectorate);

3. Valstybinė kelių transporto inspekcija (State Road Transport Inspectorate);

4. Pasienio kontrolės punktų direkcija (Border Control Points Directorate).

10. Sveikatos apsaugos ministerija (Ministry of Health)

Įstaigos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (Institutions under the Ministry of Health):

1. Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba (State Health Care Accreditation Agency);

2. Valstybinė ligonių kasa (State Patient Fund);

3. Valstybinė medicininio audito inspekcija (State Medical Audit Inspectorate);

4. Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba (State Medicines Control Agency);

5. Valstybinė teismo psichiatrijos ir narkologijos tarnyba (Lithuanian Forensic Psychiatry and Narcology Service);

6. Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba (State Public Health Service);

7. Farmacijos departamentas (Department of Pharmacy);

8. Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras (Health Emergency Centre of the Ministry of Health);

9. Lietuvos bioetikos komitetas (Lithuanian Bioethics Committee);

10. Radiacinės saugos centras (Radiation Protection Centre).

11. Švietimo ir mokslo ministerija (Ministry of Education and Science)
    Įstaigos prie Švietimo ir mokslo ministerijos (Institutions under the Ministry of Education and Science):

    1. Nacionalinis egzaminų centras (National Examination Centre);

    2. Studijų kokybės vertinimo centras (Centre for Quality Assessment in Higher Education).

12. Teisingumo ministerija (Ministry of Justice)
    Įstaigos prie Teisingumo ministerijos (Institutions under the Ministry of Justice):

    1. Kalėjimų departamentas (Department of Imprisonment Establishments);

    2. Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba (National Consumer Rights Protection Board);

    3. Europos teisės departamentas (European Law Department).

13. Ūkio ministerija (Ministry of Economy)
    Įstaigos prie Ūkio ministerijos (Institutions under the Ministry of Economy):

    1. Įmonių bankroto valdymo departamentas (Enterprise Bankruptcy Management Department);

2. Valstybinė energetikos inspekcija (State Energy Inspectorate);

3. Valstybinė ne maisto produktų inspekcija (State Non Food Products Inspectorate);

4. Valstybinis turizmo departamentas (Lithuanian State Department of Tourism).

14. Užsienio reikalų ministerija (Ministry of Foreign Affairs):

1. Diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje bei atstovybės prie tarptautinių organizacijų (Diplomatic Missions and Consular as well as Representations to International Organisations).

15. Vidaus reikalų ministerija (Ministry of the Interior):
Įstaigos prie Vidaus reikalų ministerijos (Institutions under the Ministry of the Interior):

1. Asmens dokumentų išrašymo centras (Personalisation of Identity Documents Centre);

2. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (Financial Crime Investigation Service);

3. Gyventojų registro tarnyba (Residents' Register Service);

4. Policijos departamentas (Police Department);

5. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas (Fire-Prevention and Rescue Department);

6. Turto valdymo ir ūkio departamentas (Property Management and Economics Department);

7. Vadovybės apsaugos departamentas (VIP Protection Department);

8. Valstybės sienos apsaugos tarnyba (State Border Guard Department);

9. Valstybės tarnybos departamentas (Civil Service Department);

10. Informatikos ir ryšių departamentas (IT and Communications Department);

11. Migracijos departamentas (Migration Department);

12. Sveikatos priežiūros tarnyba (Health Care Department);

13. Bendrasis pagalbos centras (Emergency Response Centre).

16. Žemės ūkio ministerija (Ministry of Agriculture)
Įstaigos prie Žemės ūkio ministerijos (Institutions under the Ministry of Agriculture):

1. Nacionalinė mokėjimo agentūra (National Paying Agency);

2. Nacionalinė žemės tarnyba (National Land Service);

3. Valstybinė augalų apsaugos tarnyba (State Plant Protection Service);

4. Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba (State Animal Breeding Supervision Service);

5. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba (State Seed and Grain Service);

6. Žuvininkystės departamentas (Fisheries Department).

17. Teismai (Courts):

1. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (The Supreme Court of Lithuania);

2. Lietuvos apeliacinis teismas (The Court of Appeal of Lithuania);

3. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (The Supreme Administrative Court of Lithuania);

4. Apygardų teismai (County courts);

5. Apygardų administraciniai teismai (County administrative courts);

6. Apylinkių teismai (District courts);

7. Nacionalinė teismų administracija (National Courts Administration) Generalinė prokuratūra (The Prosecutor's Office).

LUXEMBOURG

1. Ministère des Affaires Étrangères et de l'Immigration: Direction de la Défense (Armée).

2. Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural: Administration des Services Techniques de l'Agriculture.

3. Ministère de l'Éducation nationale et de la Formation professionnelle: Lycée d'Enseignement Secondaire et d'Enseignement Secondaire Technique.

4. Ministère de l'Environnement: Administration de l'Environnement.

5. Ministère de la Famille et de l'Intégration: Maisons de retraite.

6. Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative: Service Central des Imprimés et des Fournitures de l'État – Centre des Technologies de l'informatique de l'État.

7. Ministère de l'Intérieur et de l'Aménagement du territoire: Police Grand-Ducale Luxembourg – Inspection générale de Police.

8. Ministère de la Justice: Établissements Pénitentiaires.

9. Ministère de la Santé: Centre hospitalier neuropsychiatrique.

10. Ministère des Travaux publics: Bâtiments Publics – Ponts et Chaussées.

HUNGARY

1. Nemzeti Erőforrás Minisztérium (Ministry of National Resources);

2. Vidékfejlesztési Minisztérium (Ministry of Rural Development);

3. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (Ministry of National Development);

4. Honvédelmi Minisztérium (Ministry of Defence);

5. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (Ministry of Public Administration and Justice);

6. Nemzetgazdasági Minisztérium (Ministry for National Economy);

7. Külügyminisztérium (Ministry of Foreign Affairs);

8. Miniszterelnöki Hivatal (Prime Minister's Office);

9. Belügyminisztérium, (Ministry of Internal Affairs);

10. Központi Szolgáltatási Főigazgatóság (Central Services Directorate).

MALTA

1. Uffiċċju tal-Prim Ministru (Office of the Prime Minister);

2. Ministeru għall-Familja u Solidarjeta' Soċjali (Ministry for the Family and Social Solidarity);

3. Ministeru ta' l-Edukazzjoni Zghazagh u Impjieg (Ministry for Education Youth and Employment);

4. Ministeru tal-Finanzi (Ministry of Finance);

5. Ministeru tar-Riżorsi u l-Infrastruttura (Ministry for Resources and Infrastructure);

6. Ministeru tat-Turiżmu u Kultura (Ministry for Tourism and Culture);

7. Ministeru tal-Ġustizzja u l-Intern (Ministry for Justice and Home Affairs);

8. Ministeru għall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent (Ministry for Rural Affairs and the Environment);

9. Ministeru għal Għawdex (Ministry for Gozo);

10. Ministeru tas-Saħħa, l-Anzjani u Kura fil-Kommunita' (Ministry of Health, the Elderly and Community Care);

11. Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin (Ministry of Foreign Affairs);

12. Ministeru għall-Investimenti, Industrija u Teknologija ta' Informazzjoni (Ministry for Investment, Industry and Information Technology);

13. Ministeru għall-Kompetittivà u Komunikazzjoni (Ministry for Competitiveness and Communications);

14. Ministeru għall-Iżvilupp Urban u Toroq (Ministry for Urban Development and Roads);

15. L-Uffiċċju tal-President (Office of the President);

16. Uffiċċju ta 'l-iskrivan tal-Kamra tad-Deputati (Office of the Clerk of the House of Representatives).

NETHERLANDS

1. Ministerie Van Algemene Zaken (Ministry of General Affairs):

-Bestuursdepartement (Central policy and staff departments);

-Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (Advisory Council on Government Policy);

-Rijksvoorlichtingsdienst (The Netherlands Government Information Service).

2. Ministerie Van Binnenlandse Zaken En Koninkrijksrelaties (Ministry of The Interior):

-Bestuursdepartement (Central policy and staff departments);

-Centrale Archiefselectiedienst (CAS) (Central Records Selection Service);

-Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) (General Intelligence and Security Service);

-Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) (Personnel Records and Travel Documents Agency);

-Agentschap Korps Landelijke Politiediensten (National Police Services Agency).

3. Ministerie Van Buitenlandse Zaken (Ministry of Foreign Affairs):

-Directoraat-generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC) (Directorate-general for Regional Policy and Consular Affairs);

-Directoraat-generaal Politieke Zaken (DGPZ) (Directorate-general for Political Affairs);

-Directoraat-generaal Internationale Samenwerking (DGIS) (Directorate-general for International Cooperation);

-Directoraat-generaal Europese Samenwerking (DGES) (Directorate-general for European Cooperation);

-Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI) (Centre for the Promotion of Imports from Developing Countries);

-Centrale diensten ressorterend onder S/PlvS) (Support services falling under the Secretary-general and Deputy Secretary-general);

-Buitenlandse Posten (ieder afzonderlijk) (the various Foreign Missions).

4. Ministerie Van Defensie (Ministry of Defence):

-Bestuursdepartement (Central policy and staff departments);

-Commando Diensten Centra (CDC) (Support Command);

-Defensie Telematica Organisatie (DTO) (Defence Telematics Organisation);

-Centrale directie van de Defensie Vastgoed Dienst (Defence Real Estate Service, Central Directorate);

-De afzonderlijke regionale directies van de Defensie Vastgoed Dienst (Defence Real Estate Service, Regional Directorates);

-Defensie Materieel Organisatie (DMO) (Defence Material Organisation);

-Landelijk Bevoorradingsbedrijf van de Defensie Materieel Organisatie (National Supply Agency of the Defence Material Organisation);

-Logistiek Centrum van de Defensie Materieel Organisatie (Logistic Centre of the Defence Material Organisation);

-Marinebedrijf van de Defensie Materieel Organisatie (Maintenance Establishment of the Defence Material Organisation);

-Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO) (Defence Pipeline Organisation).

5. Ministerie Van Economische Zaken (Ministry of Economic Affairs):

-Bestuursdepartement (Central policy and staff departments);

-Centraal Planbureau (CPB) (Netherlands Bureau for Economic Policy Analyses);

-Bureau voor de Industriële Eigendom (BIE) (Industrial Property Office);

-SenterNovem (SenterNovem – Agency for sustainable innovation);

-Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) (State Supervision of Mines);

-Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) (Netherlands Competition Authority);

-Economische Voorlichtingsdienst (EVD) (Netherlands Foreign Trade Agency);

-Agentschap Telecom (Radiocommunications Agency);

-Kenniscentrum Professioneel & Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers (PIANOo) (Professional and innovative procurement, network for contracting authorities);

-Octrooicentrum Nederland (Netherlands Patent Office).

6. Ministerie Van Financiën (Ministry of Finance):

-Bestuursdepartement (Central policy and staff departments);

-Belastingdienst Automatiseringscentrum (Tax and Custom Computer and Software Centre);

-Belastingdienst (Tax and Customs Administration);

-de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (the various Divisions of the Tax and Customs Administration throughout the Netherlands);

-Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (incl. Economische Controle dienst (ECD) (Fiscal Information and Investigation Service (the Economic Investigation Service included);

-Belastingdienst Opleidingen (Tax and Customs Training Centre);

-Dienst der Domeinen (State Property Service).

7. Ministerie Van Justitie (Ministry of Justice):

-Bestuursdepartement (Central policy and staff departments);

-Dienst Justitiële Inrichtingen (Correctional Institutions Agency);

-Raad voor de Kinderbescherming (Child Care and Protection Agency);

-Centraal Justitie Incasso Bureau (Central Fine Collection Agency);

-Openbaar Ministerie (Public Prosecution Service);

-Immigratie en Naturalisatiedienst (Immigration and Naturalisation Service);

-Nederlands Forensisch Instituut (Netherlands Forensic Institute).

8. Ministerie Van Landbouw, Natuur En Voedselkwaliteit (Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality):

-Bestuursdepartement (Central policy and staff departments);

-Dienst Regelingen (DR) (National Service for the Implementation of Regulations (Agency));

-Agentschap Plantenziektenkundige Dienst (PD) (Plant Protection Service (Agency));

-Algemene Inspectiedienst (AID) (General Inspection Service);

-Dienst Landelijk Gebied (DLG) (Government Service for Sustainable Rural Development);

-Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) (Food and Consumer Product Safety Authority).

9. Ministerie Van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (Ministry of Education, Culture and Science):

-Bestuursdepartement (Central policy and staff departments);

-Inspectie van het Onderwijs (Inspectorate of Education);

-Erfgoedinspectie (Inspectorate of Heritage);

-Centrale Financiën Instellingen (Central Funding of Institutions Agency);

-Nationaal Archief (National Archives);

-Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid (Advisory Council for Science and Technology Policy);

-Onderwijsraad (Education Council);

-Raad voor Cultuur (Council for Culture).

10. Ministerie Van Sociale Zaken En Werkgelegenheid (Ministry of Social Affairs and Employment):

-Bestuursdepartement (Central policy and staff departments);

-Inspectie Werk en Inkomen (The Work and Income Inspectorate);

-Agentschap SZW (SZW Agency).

11. Ministerie Van Verkeer en Waterstaat (Ministry of Transport, Public Works and Water management):

-Bestuursdepartement (Central policy and staff departments);

-Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart (Directorate-general for Transport and Civil Aviation);

-Directoraat-generaal Personenvervoer (Directorate-general for Passenger Transport);

-Directoraat-generaal Water (Directorate-general of Water Affairs);

-Centrale diensten (Central Services);

-Shared services Organisatie Verkeer en Watersaat (Shared Services Organisation Transport and Water Management) (new organisation);

-Koninklijke Nederlandse Meteorologisch Instituut KNMI (Royal Netherlands Meteorological Institute);

-Rijkswaterstaat, Bestuur (Public Works and Water Management, Board);

-De afzonderlijke regionale Diensten van Rijkswaterstaat (Each individual regional service of the Directorate-general of Public Works and Water Management);

-De afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat (Each individual specialist service of the Directorate-general of Public Works and Water Management);

-Adviesdienst Geo-Informatie en ICT (Advisory Council for Geo-information and ICT);

-Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV) (Advisory Council for Traffic and Transport);

-Bouwdienst (Service for Construction);

-Rijksinstituut voor Kust en Zee (RIKZ) (National Institute for Coastal and Marine Management);

-Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA) (National Institute for Sweet Water Management and Water Treatment);

-Toezichthouder Beheer Eenheid Lucht (Management Unit "Air");

-Toezichthouder Beheer Eenheid Water (Management Unit "Water");

-Toezichthouder Beheer Eenheid Land (Management Unit "Land").

12. Ministerie Van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (Ministry For Housing, Spatial Planning and The Environment):

-Bestuursdepartement (Central Policy and Staff Departments);

-Directoraat-generaal Wonen, Wijken en Integratie (Directorate General for Housing, Communities and Integration);

-Directoraat-generaal Ruimte (Directorate General for Spatial Policy);

-Directoraat-general Milieubeheer (Directorate General for Environmental Protection);

-Rijksgebouwendienst (Government Buildings Agency);

-VROM Inspectie (Inspectorate).

13. Ministerie Van Volksgezondheid, Welzijn En Sport (Ministry Of Health, Welfare And Sports):

-Bestuursdepartement (Central policy and staff departments);

-Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken (Inspectorate for Health Protection and Veterinary Public Health);

-Inspectie Gezondheidszorg (Health Care Inspectorate);

-Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming (Youth Services and Youth Protection Inspectorate);

-Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM) (National Institute of Public Health and Environment);

-Sociaal en Cultureel Planbureau (Social and Cultural Planning Office);

-Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (Medicines Evaluation Board Agency).

14. Tweede Kamer Der Staten-Generaal (Second Chamber Of The States General);

15. Eerste Kamer Der Staten-Generaal (First Chamber Of The States General);

16. Raad Van State (Council of State);

17. Algemene Rekenkamer (Netherlands Court Of Audit);

18. Nationale Ombudsman (National Ombudsman);

19. Kanselarij Der Nederlandse Orden (Chancellery of the Netherlands Order);

20. Kabinet Der Koningin (Queen's Cabinet);

21. Raad Voor De Rechtspraak En De Rechtbanken (Judicial Management and Advisory Board and Courts of Law).

AUSTRIA

A/ Present coverage of entities:

1. Bundeskanzleramt (Federal Chancellery);

2. Bundesministerium für Europäische und Internationale Angelegenheiten (Federal Ministry for European and International Affairs;

3. Bundesministerium für Finanzen (Federal Ministry of Finance);

4. Bundesministerium für Gesundheit (Federal Ministry of Health);

5. Bundesministerium für Inneres (Federal Ministry of Interior);

6. Bundesministerium für Justiz (Federal Ministry of Justice);

7. Bundesministerium für Landesverteidigung und Sport (Federal Ministry of Defence and Sport);

8. Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (Federal Ministry for Agriculture and Forestry, the Environment and Water Management);

9. Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz (Federal Ministry for Employment, Social Affairs and Consumer Protection);

10. Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur (Federal Ministry for Education, Art and Culture);

11. Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie (Federal Ministry for Transport, Innovation and Technology);

12. Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend (Federal Ministry for Economic Affairs, Family and Youth);

13. Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung (Federal Ministry for Science and Research);

14. Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen (Federal Office for Calibration and Measurement);

15. Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft m.b.H (Austrian Research and Test Centre Arsenal Ltd);

16. Bundesanstalt für Verkehr (Federal Institute for Traffic);

17. Bundesbeschaffung G.m.b.H (Federal Procurement Ltd);

18. Bundesrechenzentrum G.m.b.H (Federal Data Processing Centre Ltd);

B/ All other central public authorities including their regional and local sub-divisions provided that they do not have an industrial or commercial character.

POLAND

1. Kancelaria Prezydenta RP (Chancellery of the President);

2. Kancelaria Sejmu RP (Chancellery of the Sejm);

3. Kancelaria Senatu RP (Chancellery of the Senate);

4. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (Chancellery of the Prime Minister);

5. Sąd Najwyższy (Supreme Court);

6. Naczelny Sąd Administracyjny (Supreme Administrative Court);

7. Trybunat Konstytucyjny (Constitutional Court);

8. Najwyższa Izba Kontroli (Supreme Chamber of Control);

9. Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich (Office of the Human Rights Defender);

10. Biuro Rzecznika Praw Dziecka (Office of the Children's Rigths Ombudsman);

11. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (Ministry of Labour and Social Policy);

12. Ministerstwo Finansów (Ministry of Finance);

13. Ministerstwo Gospodarki (Ministry of Economy);

14. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (Ministry of Regional Development);

15. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Ministry of Culture and National Heritage);

16. Ministerstwo Edukacji Narodowej (Ministry of National Education);

17. Ministerstwo Obrony Narodowej (Ministry of National Defence);

18. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Ministry of Agriculture and Rural Development);

19. Ministerstwo Skarbu Państwa (Ministry of the State Treasury);

20. Ministerstwo Sprawiedliwości (Ministry of Justice);

21. Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Ministry of Transport, Construction and Maritime Economy);

22. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Ministry of Science and Higher Education);

23. Ministerstwo Środowiska (Ministry of Environment);

24. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Ministry of Internal Affairs);

25. Ministrestwo Administracji i Cyfryzacji (Ministry of Administration and Digitisation);

26. Ministerstwo Spraw Zagranicznych (Ministry of Foreign Affairs);

27. Ministerstwo Zdrowia (Ministry of Health);

28. Ministerstwo Sportu i Turystyki (Ministry of Sport and Tourism);

29. Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej (Patent Office of the Republic of Poland);

30. Urząd Regulacji Energetyki (The Energy Regulatory Authority of Poland);

31. Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (Office for Military Veterans and Victims of Repression);

32. Urząd Transportu Kolejowego (Office for Railroad Transport);

33. Urząd do Spraw Cudzoziemców (Office for Foreigners);

34. Urząd Zamówień Publicznych (Public Procurement Office);

35. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Office for Competition and Consumer Protection);

36. Urząd Lotnictwa Cywilnego (Civil Aviation Office);

37. Urząd Komunikacji Elektronicznej (Office of Electronic Communication);

38. Wyższy Urząd Górniczy (State Mining Authority);

39. Główny Urząd Miar (Main Office of Measures);

40. Główny Urząd Geodezji i Kartografii (The Main Office of Geodesy and Cartography);

41. Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (The General Office of Building Control);

42. Główny Urząd Statystyczny (Main Statistical Office);

43. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (National Broadcasting Council);

44. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (Inspector General for the Protection of Personal Data);

45. Państwowa Komisja Wyborcza (State Election Commission);

46. Państwowa Inspekcja Pracy (National Labour Inspectorate);

47. Rządowe Centrum Legislacji (Government Legislation Centre);

48. Narodowy Fundusz Zdrowia (National Health Fund);

49. Polska Akademia Nauk (Polish Academy of Science);

50. Polskie Centrum Akredytacji (Polish Accreditation Centre);

51. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji (Polish Centre for Testing and Certification);

52. Polski Komitet Normalizacyjny (Polish Committee for Standardisation);

53. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Social Insurance Institution);

54. Komisja Nadzoru Finansowego (Polish Financial Supervision Authority);

55. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych (Head Office of State Archives);

56. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (Agricultural Social Insurance Fund);

57. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (The General Directorate of National Roads and Motorways);

58. Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa (The Main Inspectorate for the Inspection of Plant and Seeds Protection);

59. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej (The National Headquarters of the State Fire-Service);

60. Komenda Główna Policji (Polish National Police);

61. Komenda Główna Straży Granicxnej (The Chief Boarder Guards Command);

62. Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (The Main Inspectorate of Commercial Quality of Agri-Food Products);

63. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (The Main Inspectorate for Environment Protection);

64. Główny Inspektorat Transportu Drogowego (Main Inspectorate of Road Transport);

65. Główny Inspektorat Farmaceutyczny (Main Pharmaceutical Inspectorate);

66. Główny Inspektorat Sanitarny (Main Sanitary Inspectorate);

67. Główny Inspektorat Weterynarii (The Main Veterinary Inspectorate);

68. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Internal Security Agency);

69. Agencja Wywiadu (Foreign Intelligence Agency);

70. Agencja Mienia Wojskowego (Agency for Military Property);

71. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture);

72. Agencja Rynku Rolnego (Agriculture Market Agency);

73. Agencja Nieruchomości Rolnych (Agricultural Property Agency);

74. Państwowa Agencja Atomistyki (National Atomic Energy Agency);

75. Narodowy Bank Polski (National Bank of Poland);

76. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (The National Fund for Environmental Protection and Water Management);

77. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (National Disabled Persons Rehabilitation Fund);

78. Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu (National Remembrance Institute - Commission for Prosecution of Crimes Against the Polish Nation).

PORTUGAL

1. Presidência do Conselho de Ministros (Presidency of the Council of Ministers);

2. Ministério das Finanças (Ministry of Finance);

3. Ministério da Defesa Nacional (Ministry of Defence);

4. Ministério dos Negócios Estrangeiros e das Comunidades Portuguesas (Ministry of Foreign Affairs and Portuguese Communities);

5. Ministério da Administração Interna (Ministry of Internal Affairs);

6. Ministério da Justiça (Ministry of Justice);

7. Ministério da Economia (Ministry of Economy);

8. Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas (Ministry of Agriculture, Rural Development and Fishing);

9. Ministério da Educação (Ministry of Education);

10. Ministério da Ciência e do Ensino Superior (Ministry of Science and University Education);

11. Ministério da Cultura (Ministry of Culture);

12. Ministério da Saúde (Ministry of Health);

13. Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social (Ministry of Labour and Social Solidarity);

14. Ministério das Obras Públicas, Transportes e Habitação (Ministry of Public Works, Transports and Housing);

15. Ministério das Cidades, Ordenamento do Território e Ambiente (Ministry of Cities, Land Management and Environment);

16. Ministério para a Qualificação e o Emprego (Ministry for Qualification and Employment);

17. Presidença da Republica (Presidency of the Republic);

18. Tribunal Constitucional (Constitutional Court);

19. Tribunal de Contas (Court of Auditors);

20. Provedoria de Justiça (Ombudsman).

ROMANIA

1. Administraţia Prezidenţială (Presidential Administration);

2. Senatul României (Romanian Senate);

3. Camera Deputaţilor (Chamber of Deputies);

4. Inalta Curte de Casaţie şi Justiţie (Supreme Court);

5. Curtea Constituţională (Constitutional Court);

6. Consiliul Legislativ (Legislative Council);

7. Curtea de Conturi (Court of Accounts);

8. Consiliul Superior al Magistraturii (Superior Council of Magistracy);

9. Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casaţie şi Justiţie (Prosecutor's Office Attached to the Supreme Court);

10. Secretariatul General al Guvernului (General Secretariat of the Government);

11. Cancelaria primului ministru (Chancellery of the Prime Minister);

12. Ministerul Afacerilor Externe (Ministry of Foreign Affairs);

13. Ministerul Economiei şi Finanţelor (Ministry of Economy and Finance);

14. Ministerul Justiţiei (Ministry of Justice);

15. Ministerul Apărării (Ministry of Defense);

16. Ministerul Internelor şi Reformei Administrative (Ministry of Interior and Administration Reform);

17. Ministerul Muncii, Familiei şi Egalităţii de Şanse (Ministry of Labour and Equal Opportunities);

18. Ministerul pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii, Comerţ, Turism şi Profesii Liberale (Ministry for Small and Medium Sized Enterprises, Trade, Tourism and Liberal Professions);

19. Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale (Ministry of Agricultural and Rural Development);

20. Ministerul Transporturilor (Ministry of Transport);

21. Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice şi Locuinţei (Ministry of Development, Public, Works and Housing);

22. Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului (Ministry of Education, Research and Youth);

23. Ministerul Sănătăţii Publice (Ministry of Public Health);

24. Ministerul Culturii şi Cultelor (Ministry of Culture and Religious Affairs);

25. Ministerul Comunicaţiilor şi Tehnologiei Informaţiei (Ministry of Communications and Information Technology);

26. Ministerul Mediului şi Dezvoltării Durabile (Ministry of Environment and Sustainable Development);

27. Serviciul Român de Informaţii (Romanian Intelligence Service);

28. Serviciul Român de Informaţii Externe (Romanian Foreign Intelligence Service);

29. Serviciul de Protecţie şi Pază (Protection and Guard Service);

30. Serviciul de Telecomunicaţii Speciale (Special Telecommunication Service);

31. Consiliul Naţional al Audiovizualului (The National Audiovisual Council);

32. Direcţia Naţională Anticorupţie (National Anti-corruption Department);

33. Inspectoratul General de Poliţie (General Inspectorate of Police);

34. Autoritatea Naţională pentru Reglementarea şi Monitorizarea Achiziţiilor Publice (National Authority for Regulation and Monitoring Public Procurement);

35. Autoritatea Naţională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilităţi Publice (ANRSC) (National Authority for Regulating Community Services Public Utilities);

36. Autoritatea Naţională Sanitară Veterinară şi pentru Siguranţa Alimentelor (Sanitary Veterinary and Food Safety National Authority);

37. Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor (National Authority for Consumer Protection);

38. Autoritatea Navală Română (Romanian Naval Authority);

39. Autoritatea Feroviară Română (Romanian Railway Authority);

40. Autoritatea Rutieră Română (Romanian Road Authority);

41. Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului şi Adopţie (National Authority for the Protection of Child Rights and Adoption);

42. Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap (National Authority for Disabled Persons);

43. Autoritatea Naţională pentru Tineret (National Authority for Youth);

44. Autoritatea Naţională pentru Cercetare Ştiinţifică (National Authority for Scientific Research);

45. Autoritatea Naţională pentru Comunicaţii (National Authority for Communications);

46. Autoritatea Naţională pentru Serviciile Societăţii Informaţionale (National Authority for Informational Society Services);

47. Autoritatea Electorală Permanentă (Permanent Electoral Authority);

48. Agenţia pentru Strategii Guvernamentale (Agency for Governmental Strategies);

49. Agenţia Naţională a Medicamentului (National Medicines Agency);

50. Agenţia Naţională pentru Sport (National Agency for Sports);

51. Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă (National Agency for Employment);

52. Agenţia Naţională de Reglementare în Domeniul Energiei (National Authority for Electrical Energy Regulation);

53. Agenţia Română pentru Conservarea Energiei (Romanian Agency for Power Conservation);

54. Agenţia Naţională pentru Resurse Minerale (National Agency for Mineral Resources);

55. Agenţia Română pentru Investiţii Străine (Romanian Agency for Foreign Investment);

56. Agenţia Naţională a Funcţionarilor Publici (National Agency of Public Civil Servants);

57. Agenţia Naţională de Administrare Fiscală (National Agency of Fiscal Administration).

SLOVENIA

1. Predsednik Republike Slovenije (President of the Republic of Slovenia);

2. Državni zbor (The National Assembly);

3. Državni svet (The National Council);

4. Varuh človekovih pravic (The Ombudsman);

5. Ustavno sodišče (The Constitutional Court);

6. Računsko sodišče (The Court of Audits);

7. Državna revizijska komisja (The National Review Commission);

8. Slovenska akademija znanosti in umetnosti (The Slovenian Academy of Science and Art);

9. Vladne službe (The Government Services);

10. Ministrstvo za finance (Ministry of Finance);

11. Ministrstvo za notranje zadeve (Ministry of Internal Affairs);

12. Ministrstvo za zunanje zadeve (Ministry of Foreign Affairs);

13. Ministrstvo za obrambo (Ministry of Defence);

14. Ministrstvo za pravosodje (Ministry of Justice);

15. Ministrstvo za gospodarstvo (Ministry of the Economy);

16. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Ministry of Agriculture, Forestry and Food);

17. Ministrstvo za promet (Ministry of Transport);

18. Ministrstvo za okolje, prostor in energijo (Ministry of Environment, Spatial Planning and Energy);

19. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (Ministry of Labour, Family and Social Affairs);

20. Ministrstvo za zdravje (Ministry of Health);

21. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnogijo (Ministry of Higher Education, Science and Technology);

22. Ministrstvo za kulturo (Ministry of Culture);

23. Ministerstvo za javno upravo (Ministry of Public Administration);

24. Vrhovno sodišče Republike Slovenije (The Supreme Court of the Republic of Slovenia);

25. Višja sodišča (Higher Courts);

26. Okrožna sodišča (District Courts);

27. Okrajna sodišča (County Courts);

28. Vrhovno tožilstvo Republike Slovenije (The Supreme Prosecutor of the Republic of Slovenia);

29. Okrožna državna tožilstva (Districts' State Prosecutors);

30. Družbeni pravobranilec Republike Slovenije (Social Attorney of the Republic of Slovenia);

31. Državno pravobranilstvo Republike Slovenije (National Attorney of the Republic of Slovenia);

32. Upravno sodišče Republike Slovenije (Administrative Court of the Republic of Slovenia);

33. Senat za prekrške Republike Slovenije (Senat of Minor Offenses of the Republic of Slovenia);

34. Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani (Higher Labour and Social Court);

35. Delovna in sodišča (Labour Courts);

36. Upravne note (Local Administrative Units).

SLOVAKIA

Ministries and other central government authorities referred to as in Act No. 575/2001 Coll. on the structure of activities of the Government and central state administration authorities in wording of later amendments:

1. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (Ministry of Economy of the Slovak Republic);

2. Ministerstvo financií Slovenskej republiky (Ministry of Finance of the Slovak Republic);

3. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (Ministry of Transport, Construction and Regional Development of the Slovak Republic);

4. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (Ministry of Agriculture and Rural Development of the Slovak Republic);

5. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (Ministry of Interior of the Slovak Republic);

6. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (Ministry of Defence of the Slovak Republic);

7. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (Ministry of Justice of the Slovak Republic);

8. Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky (Ministry of Foreign Affairs of the Slovak Republic);

9. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (Ministry of Labour, Social Affairs and Family of the Slovak Republic);

10. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (Ministry of Environment of the Slovak Republic);

11. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (Ministry of Education, Science, Research and Sport of the Slovak Republic);

12. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (Ministry of Culture of the Slovak Republic);

13. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (Ministry of Health Service of the Slovak Republic);

14. Úrad vlády Slovenskej republiky (The Government Office of the Slovak Republic);

15. Protimonopolný úrad Slovenskej republiky (Antimonopoly Office of the Slovak Republic);

16. Štatistický úrad Slovenskej republiky (Statistical Office of the Slovak Republic);

17. Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (The Office of Land Surveyor, Cartography and Cadastre of the Slovak Republic);

18. Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (Slovak Office of Standards, Metrology and Testing);

19. Úrad pre verejné obstarávanie (The Office for Public Procurement);

20. Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (Industrial Property Office of the Slovak Republic);

21. Národný bezpečnostný úrad (National Security Authority);

22. Kancelária Prezidenta Slovenskej republiky (The Office of the President of the Slovak Republic);

23. Národná rada Slovenskej republiky (National Council of the Slovak Republic);

24. Ústavný súd Slovenskej republiky (Constitutional Court of the Slovak Republic);

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky (Supreme Court of the Slovak Republic);

26. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (Public Prosecution of the Slovak Republic);

27. Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (Supreme Audit Office of the Slovak Republic);

28. Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (Telecommunications Office of the Slovak Republic);

29. Poštový úrad (Postal Regulatory Office);

30. Úrad na ochranu osobných údajov (Office for Personal Data Protection);

31. Kancelária verejného ochrancu práv (Ombudsman's Office);

32. Úrad pre finančný trh (Office for the Finance Market).

FINLAND

1. Oikeuskanslerinvirasto – Justitiekanslersämbetet (Office of the Chancellor of Justice);

2. Liikenne- ja Viestintäministeriö – Kommunikationsministeriet (Ministry of Transport and Communications):

    1. Viestintävirasto – Kommunikationsverket (Finnish Communications Regulatory Authority).

3. Maa- ja Metsätalousministeriö – Jord- Och Skogsbruksministeriet (Ministry of Agriculture and Forestry):

    1. Elintarviketurvallisuusvirasto – Livsmedelssäkerhetsverket (Finnish Food Safety Authority);

    2. Maanmittauslaitos – Lantmäteriverket (National Land Survey of Finland).

4. Oikeusministeriö – Justitieministeriet (Ministry of Justice):

1. Tietosuojavaltuutetun toimisto – Dataombudsmannens byrå (Office of the Data Protection Ombudsman);

2. Tuomioistuimet – Domstolar (Courts of Law);

3. Korkein oikeus – Högsta domstolen (Supreme Court);

4. Korkein hallinto-oikeus – Högsta förvaltningsdomstolen (Supreme Administrative Court);

5. Hovioikeudet – hovrätter (Courts of Appeal);

6. Käräjäoikeudet – tingsrätter (District Courts);

7. Hallinto-oikeudet – förvaltningsdomstolar (Administrative Courts);

8. Markkinaoikeus – Marknadsdomstolen (Market Court);

9. Työtuomioistuin – Arbetsdomstolen (Labour Court);

10. Vakuutusoikeus – Försäkringsdomstolen (Insurance Court);

11. Kuluttajariitalautakunta – Konsumenttvistenämnden (Consumer Complaint Board)

12. Vankeinhoitolaitos – Fångvårdsväsendet (Prison Service).

5. Opetusministeriö – Undervisningsministeriet (Ministry of Education):

1. Opetushallitus – Utbildningsstyrelsen (National Board of Education);

2. Valtion elokuvatarkastamo – Statens filmgranskningsbyrå (Finnish Board of Film Classification).

6. Puolustusministeriö – Försvarsministeriet (Ministry of Defence):

1. Puolustusvoimat – Försvarsmakten (Finnish Defence Forces).

7. Sisäasiainministeriö – Inrikesministeriet (Ministry of the Interior):

1. Keskusrikospoliisi – Centralkriminalpolisen (Central Criminal Police);

2. Liikkuva poliisi – Rörliga polisen (National Traffic Police);

3. Rajavartiolaitos – Gränsbevakningsväsendet (Frontier Guard);

4. Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset – Statliga förläggningar för asylsökande (Reception centres for Asylum Seekers).

8. Sosiaali- Ja Terveysministeriö – Social- Och Hälsovårdsministeriet (Ministry of Social Affairs and Health):

1. Työttömyysturvalautakunta – Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (Unemployment Appeal Board);

2. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta – Besvärsnämnden för socialtrygghet (Appeal Tribunal);

3. Lääkelaitos – Läkemedelsverket (National Agency for Medicines);

4. Terveydenhuollon oikeusturvakeskus – Rättsskyddscentralen för hälsovården (National Authority for Medicolegal Affairs);

5. Säteilyturvakeskus – Strålsäkerhetscentralen (Finnish Centre for Radiation and Nuclear Safety).

9. Työ- Ja Elinkeinoministeriö – Arbets- Och Näringsministeriet (Ministry of Employment and the Economy):

1. Kuluttajavirasto – Konsumentverket (Finnish Consumer Agency);

2. Kilpailuvirasto – Konkurrensverket (Finnish Competition Authority);

3. Patentti- ja rekisterihallitus – Patent- och registerstyrelsen (National Board of Patents and Registration);

4. Valtakunnansovittelijain toimisto – Riksförlikningsmännens byrå (National Conciliators' Office);

5. Työneuvosto – Arbetsrådet (Labour Council).

10. Ulkoasiainministeriö – utrikesministeriet (Ministry for Foreign Affairs);

11. Valtioneuvoston kanslia – statsrådets kansli (Prime Minister's Office);

12. Valtiovarainministeriö – finansministeriet (Ministry of Finance):

1. Valtiokonttori – Statskontoret (State Treasury);

2. Verohallinto – Skatteförvaltningen (Tax Administration);

3. Tullilaitos – Tullverket (Customs);

4. Väestörekisterikeskus – Befolkningsregistercentralen (Population Register Centre).

13. Ympäristöministeriö – Miljöministeriet (Ministry of Environment):

1. Suomen ympäristökeskus – Finlands miljöcentral (Finnish Environment Institute).

14. Valtiontalouden Tarkastusvirasto – Statens Revisionsverk (National Audit Office).

SWEDEN

Akademien för de fria konsterna (Royal Academy of Fine Arts);

Allmänna reklamationsnämnden (National Board for Consumer Complaints);

Arbetsdomstolen (Labour Court);

Arbetsförmedlingen (Swedish Employment Services);

Arbetsgivarverk, statens (National Agency for Government Employers);

Arbetslivsinstitutet (National Institute for Working Life);

Arbetsmiljöverket (Swedish Work Environment Authority);

Arkitekturmuseet (Museum of Architecture);

Ljud och bildarkiv, statens (National Archive of Recorded Sound and Moving Images);

Barnombudsmannen (The Office of the Childrens' Ombudsman);

Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens (Swedish Council on Technology Assessment in Health Care);

Kungliga Biblioteket (Royal Library);

Biografbyrå, statens (National Board of Film Censors);

Biografiskt lexikon, svenskt (Dictionary of Swedish Biography);

Bokföringsnämnden (Swedish Accounting Standards Board);

Bolagsverket (Swedish Companies Registration Office);

Bostadskreditnämnd, statens (BKN) (National Housing Credit Guarantee Board);

Boverket (National Housing Board);

Brottsförebyggande rådet (National Council for Crime Prevention);

Brottsoffermyndigheten (Criminal Victim Compensation and Support Authority);

Centrala studiestödsnämnden (National Board of Student Aid);

Datainspektionen (Data Inspection Board);

Departementen (Ministries (Government Departments));

Domstolsverket (National Courts Administration);

Elsäkerhetsverket (National Electrical Safety Board);

Exportkreditnämnden (Export Credits Guarantee Board);

Finansinspektionen (Financial Supervisory Authority);

Fiskeriverket (National Board of Fisheries);

Folkhälsoinstitut, statens (National Institute of Public Health);

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas (Swedish Research Council for Environment);

Fortifikationsverket (National Fortifications Administration);

Medlingsinstitutet (National Mediation Office);

Försvarets materielverk (Defence Material Administration);

Försvarets radioanstalt (National Defence Radio Institute);

Försvarshistoriska museer, statens (Swedish Museums of Military History);

Försvarshögskolan (National Defence College);

Försvarsmakten (The Swedish Armed Forces);

Försäkringskassan (Social Insurance Office);

Geologiska undersökning, Sveriges (Geological Survey of Sweden);

Geotekniska institut, statens (Geotechnical Institute);

Glesbygdsverket (The National Rural Development Agency);

Grafiska institutet och institutet för högre kommunikations- och reklamutbildning (Graphic Institute and the Graduate School of Communications);

Granskningsnämnden för Radio och TV (The Swedish Broadcasting Commission);

Handelsflottans kultur- och fritidsråd (Swedish Government Seamen's Service);

Handikappombudsmannen (Ombudsman for the Disabled);

Haverikommission, statens (Board of Accident Investigation);

Hovrätterna (Courts of Appeal) (6);

Hyres- och arendenämnder (Regional Rent and Tenancies Tribunals) (12);

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (Committee on Medical Responsibility);

Högskoleverket (National Agency for Higher Education);

Högsta domstolen (Supreme Court);

Institut för psykosocial miljömedicin, statens (National Institute for Psycho-Social Factors and Health);

Institut för tillväxtpolitiska studier (National Institute for Regional Studies);

Institutet för rymdfysik (Swedish Institute of Space Physics);

Migrationsverket (Swedish Migration Board);

Jordbruksverk, statens (Swedish Board of Agriculture);

Justitiekanslern (Office of the Chancellor of Justice);

Jämställdhetsombudsmannen (Office of the Equal Opportunities Ombudsman);

Kammarkollegiet (National Judicial Board of Public Lands and Funds);

Kammarrätterna (Administrative Courts of Appeal) (4);

Kemikalieinspektionen (National Chemicals Inspectorate);

Kommerskollegium (National Board of Trade);

Verket för innovationssystem (VINNOVA) (Swedish Agency for Innovation Systems);

Konjunkturinstitutet (Institute of Economic Research);

Konkurrensverket (Swedish Competition Authority);

Konstfack (College of Arts, Crafts and Design);

Konsthögskolan (College of Fine Arts);

Nationalmuseum (National Museum of Fine Arts);

Konstnärsnämnden (Arts Grants Committee);

Konstråd, statens (National Art Council);

Konsumentverket (National Board for Consumer Policies);

Kriminaltekniska laboratorium, statens (National Laboratory of Forensic Science);

Kriminalvården (Prison and Probation Service);

Kriminalvårdsnämnden (National Paroles Board);

Kronofogdemyndigheten (Swedish Enforcement Authority);

Kulturråd, statens (National Council for Cultural Affairs);

Kustbevakningen (Swedish Coast Guard);

Lantmäteriverket (National Land Survey);

Livrustkammaren/Skoklosters slott/Hallwylska museet (Royal Armoury);

Livsmedelsverk, statens (National Food Administration);

Lotteriinspektionen (The National Gaming Board);

Läkemedelsverket (Medical Products Agency);

Länsrätterna (County Administrative Courts) (24);

Länsstyrelserna (County Administrative Boards) (24);

Pensionsverk, statens (National Government Employee and Pensions Board);

Marknadsdomstolen (Market Court);

Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges (Swedish Meteorological and Hydrological Institute);

Moderna museet (Modern Museum);

Musiksamlingar, statens (Swedish National Collections of Music);

Naturhistoriska riksmuseet (Museum of Natural History);

Naturvårdsverket (National Environmental Protection Agency);

Nordiska Afrikainstitutet (Scandinavian Institute of African Studies);

Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap (Nordic School of Public Health);

Notarienämnden (Recorders Committee);

Myndigheten för internationella adoptionsfrågor (Swedish National Board for Intra Country Adoptions);

Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) (Swedish Agency for Economic and Regional Growth);

Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (Office of the Ethnic Discrimination Ombudsman);

Patentbesvärsrätten (Court of Patent Appeals);

Patent- och registreringsverket (Patents and Registration Office);

Personadressregisternämnd statens, SPAR-nämnden (Swedish Population Address Register Board);

Polarforskningssekretariatet (Swedish Polar Research Secretariat);

Presstödsnämnden (Press Subsidies Council);

Radio- och TV-verket (The Swedish Radio and TV Authority);

Regeringskansliet (Government Offices);

Regeringsrätten (Supreme Administrative Court);

Riksantikvarieämbetet (Central Board of National Antiquities);

Riksarkivet (National Archives);

Riksbanken (Bank of Sweden);

Riksdagsförvaltningen (Parliamentary Administrative Office);

Riksdagens ombudsmän, JO (The Parliamentary Ombudsmen);

Riksdagens revisorer (The Parliamentary Auditors);

Riksgäldskontoret (National Debt Office);

Rikspolisstyrelsen (National Police Board);

Riksrevisionen (National Audit Bureau);

Riksutställningar, Stiftelsen (Travelling Exhibitions Service);

Rymdstyrelsen (National Space Board);

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (Swedish Council for Working Life and Social Research);

Räddningsverk, statens (National Rescue Services Board);

Rättshjälpsmyndigheten (Regional Legal-aid Authority);

Rättsmedicinalverket (National Board of Forensic Medicine);

Sameskolstyrelsen och sameskolor (Sami (Lapp) School Board, Sami (Lapp) Schools);

Sjöfartsverket (National Maritime Administration);

Maritima museer, statens (National Maritime Museums);

Skatteverket (Swedish Tax Agency);

Skogsstyrelsen (National Board of Forestry);

Skolverk, statens (National Agency for Education);

Smittskyddsinstitutet (Swedish Institute for Infectious Disease Control);

Socialstyrelsen (National Board of Health and Welfare);

Sprängämnesinspektionen (National Inspectorate of Explosives and Flammables);

Statistiska centralbyrån (Statistics Sweden);

Statskontoret (Agency for Administrative Development);

Strålsäkerhetsmyndigheten (Swedish Radiation Safety Authority);

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, SIDA (Swedish International Development Cooperation Authority);

Styrelsen för psykologiskt försvar (National Board of Psychological Defence and Conformity Assessment);

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedish Board for Accreditation);

Svenska Institutet, stiftelsen (Swedish Institute);

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (Library of Talking Books and Braille Publications);

Tingsrätterna (District and City Courts) (97);

Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet (Judges Nomination Proposal Committee);

Totalförsvarets pliktverk (Armed Forces' Enrolment Board);

Totalförsvarets forskningsinstitut (Swedish Defence Research Agency);

Tullverket (Swedish Board of Customs);

Turistdelegationen (Swedish Tourist Authority);

Ungdomsstyrelsen (The National Board of Youth Affairs);

Universitet och högskolor (Universities and University Colleges);

Utlänningsnämnden (Aliens Appeals Board);

Utsädeskontroll, statens (National Seed Testing and Certification Institute);

Vatten- och avloppsnämnd, statens (National Water Supply and Sewage Tribunal);

Verket för högskoleservice (VHS) (National Agency for Higher Education);

Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) (Swedish Agency for Economic and Regional Development);

Vetenskapsrådet (Swedish Research Council);

Veterinärmedicinska anstalt, statens (National Veterinary Institute);

Väg- och transportforskningsinstitut, statens (Swedish National Road and Transport Research Institute);

Växtsortnämnd, statens (National Plant Variety Board);

Åklagarmyndigheten (Swedish Prosecution Authority);

Krisberedskapsmyndigheten (Swedish Emergency Management Agency);

Notes to Section A

1. "Contracting authorities of EU Member States" covers also any subordinated entity of any contracting authority of a European Union Member State provided it does not have separate legal personality.

2. As far as procurement by entities in the field of defence and security is concerned, only non-sensitive and non-warlike materials contained in the list attached to Section D are covered.

SECTION B

SUB-CENTRAL GOVERNMENT ENTITIES

Supplies

Specified in Section D

Thresholds SDR 200 000

Services

Specified in Section E

Thresholds SDR 200 000

Works

Specified in Section F

Thresholds SDR 5 000 000

Procuring entities:

1. All regional or local contracting authorities

All contracting authorities of the administrative units as defined by Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council (the "NUTS Regulation")[1].

For the purposes of Chapter 28, "Regional contracting authorities" shall be understood as contracting authorities of the administrative units falling under NUTS 1 and 2, as referred to in the NUTS Regulation.

For the purposes of Chapter 28, "Local contracting authorities" shall be understood as contracting authorities of the administrative units falling under NUTS 3 and smaller administrative units, as referred to in the NUTS Regulation.

[1] Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 on the establishment of a common classification of territorial units for statistics (NUTS) (OJ EU L 154, 21.6.2003, p. 1).

2. All contracting authorities which are bodies governed by public law as defined by EU procurement directives

A "body governed by public law" means any body:

(a) established for the specific purpose of meeting needs in the general interest, not having an industrial or commercial character;

(b) having legal personality; and

(c) financed, for the most part, by the State, regional or local authorities, or by other bodies governed by public law, or subject to management supervision by those bodies, or having an administrative, managerial or supervisory board more than half of whose members are appointed by the State, regional or local authorities or by other bodies governed by public law.

SECTION C

UTILITIES WHICH PROCURE IN ACCORDANCE WITH THE PROVISIONS OF CHAPTER 28

Supplies

Specified in Section D

Thresholds SDR 400 000

Services

Specified in Section E

Thresholds SDR 400 000

Works

Specified in Section F

Thresholds SDR 5 000 000

All contracting entities whose procurement is covered by Directive 2014/25/EU of the European Parliament and of the Council[1] which are contracting authorities (e.g. those covered under Section A or B) or public undertakings[2] and which have as one of their activities any of the following or any combination thereof:

(a) the provision of airport or other terminal facilities to carriers by air;

(b) the provision of maritime or inland port or other terminal facilities to carriers by sea or inland waterway;

Notes to Section C

1. Contracts awarded for the pursuit of an activity listed above when exposed to competitive forces in the market concerned are not covered by Chapter 28.

---

[1] Directive 2014/25/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on procurement by entities operating in the water, energy, transport and postal services sectors and repealing Directive 2004/17/EC (OJ EU L 94, 28.3.2014, p. 243).

[2] In accordance with Directive 2014/25/EU, a public undertaking means any undertaking over which the contracting authorities may exercise directly or indirectly a dominant influence by virtue of their ownership of it, their financial participation therein, or the rules which govern it.
A dominant influence on the part of the contracting authorities shall be presumed in any of the following cases in which those authorities, directly or indirectly:
– hold the majority of the undertaking's subscribed capital, or
– control the majority of the votes attaching to shares issued by the undertaking, or
– can appoint more than half of the undertaking's administrative, management or supervisory body.

2. Chapter 28 does not apply to contracts awarded by procuring entities covered under this Section:

– for purposes other than the pursuit of their activities as listed in this Section or for the pursuit of such activities in a non-EEA country,

– for purposes of re-sale or hire to third parties, provided that the procuring entity enjoys no special or exclusive right to sell or hire the subject of such contracts and other entities are free to sell or hire it under the same conditions as the procuring entity.

3. Provided that the conditions in the second subparagraph of this paragraph are met, Chapter 28 shall not apply to contracts awarded:

(i) by a procuring entity to an affiliated undertaking[1], or

[1] "affiliated undertaking" means any undertaking the annual accounts of which are consolidated with those of the procuring entity in accordance with the requirements of Seventh Council Directive 83/349/EEC of 13 June 1983 based the Article 54(3)(g) on consolidated accounts (OJ EU L 193, 18.7.1983, p. 1), or in case of entities not subject to that Directive, any undertaking over which the procuring entity may exercise, directly or indirectly, a dominant influence, or which may exercise a dominant influence over the procuring entity, or which, in common with the procuring entity, is subject to the dominant influence of another undertaking by virtue of ownership, financial participation, or the rules which govern it.

(ii) by a joint venture, formed exclusively by a number of procuring entities for the purpose of carrying out activities within the meaning of subparagraphs (a) and (b) of this Section, to an undertaking which is affiliated with one of these procuring entities.

The first subparagraph of this paragraph applies to services or supplies contracts provided that at least 80 % of the average turnover of the affiliated undertaking with respect to services or supplies for the preceding three years derives respectively from the provision of such services or supplies to undertakings with which it is affiliated[1].

4. Chapter 28 does not apply to contracts awarded:

(i) by a joint venture, formed exclusively by a number of procuring entities for the purposes of carrying out activities within the meaning of subparagraphs (a) and (b) of this Section, to one of these procuring entities, or

(ii) by a procuring entity to such a joint venture of which it forms part,

provided that the joint venture has been set up to carry out the activity concerned over a period of at least three years, and that the instrument setting up the joint venture stipulates that the procuring entities which form it will be part thereof for at least the same period.

[1] When, because of the date on which an affiliated undertaking was created or commenced activities, the turnover is not available for the preceding three years, it will be sufficient for that undertaking to show that the turnover referred to in this paragraph is credible, in particular by means of business projections.

SECTION D

GOODS

1. Chapter 28 covers the procurement of all goods procured by the entities listed in Section A, unless otherwise specified in Chapter 28.

2. Chapter 28 covers only the goods that are described in the Chapters of the Combined Nomenclature (CN) specified below and that are procured by Ministries of Defence and Agencies for defence or security activities in Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, the Netherlands, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain and Sweden:

Chapter 25	Salt; sulphur; earths and stone; plastering materials, lime and cement
Chapter 26	Ores, slag and ash
Chapter 27	Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation; bituminous substances; mineral waxes except: ex 27.10: special engine fuels

Chapter 28	Inorganic chemicals; organic and inorganic compounds of precious metals, of rare-earth metals, of radioactive elements or of isotopes except: ex 2808: explosives ex 2813: explosives ex 2814: tear gas ex 2825: explosives ex 2829: explosives ex 2834: explosives ex 2844: toxic products ex 2845: toxic products ex 2847: explosives ex 2852: toxic products ex 2853: toxic products

Chapter 29	Organic chemicals except: ex 2904: explosives ex 2905: explosives ex 2908: explosives ex 2909: explosives ex 2912: explosives ex 2913: explosives ex 2914: toxic products ex 2915: toxic products ex 2916: toxic products ex 2920: toxic products ex 2921: toxic products ex 2922: toxic products ex 2933: explosives ex 2926: toxic products ex 2928: explosives
Chapter 30:	Pharmaceutical products
Chapter 31:	Fertilizers
Chapter 32:	Tanning or dyeing extracts; tannings and their derivatives; dyes, pigments and other colouring matter; paints and varnishes, putty and other mastics; inks
Chapter 33:	Essential oils and resinoids, perfumery, cosmetic or toilet preparations

Chapter 34:	Soap, organic surface-active agents, washing preparations, lubricating preparations, artificial waxes, prepared waxes, polishing and scouring preparations, candles and similar articles, modelling pastes, "dental waxes" and dental preparations with a basis of plaster
Chapter 35:	Albuminoidal substances; modified starches; glues; enzymes
Chapter 37:	Photographic and cinematographic goods
Chapter 38:	Miscellaneous chemical products except: ex 3824: toxic products
Chapter 39:	Plastics and articles thereof except: ex 3912: explosives
Chapter 40:	Rubber and articles thereof except: ex 4011: bullet-proof tyres
Chapter 41:	Raw hides and skins (other than furskins) and leather
Chapter 42:	Articles of leather; saddlery and harness; travel goods, handbags and similar containers; articles of animal gut (other than silkworm gut)
Chapter 43:	Furskins and artificial fur; manufactures thereof
Chapter 44:	Wood and articles of wood; wood charcoal
Chapter 45:	Cork and articles of cork
Chapter 46:	Manufactures of straw, of esparto or of other plaiting materials; basketware and wickerwork

Chapter 47:	Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; recovered (waste and scrap) paper or paperboard
Chapter 48:	Paper and paperboard; articles of paper pulp, of paper or of paperboard
Chapter 49:	Printed books, newspapers, pictures and other products of the printing industry; manuscripts, typescripts and plans
Chapter 65:	Headgear and parts thereof
Chapter 66:	Umbrellas, sun umbrellas, walking sticks, seat-sticks, whips, riding crops and parts thereof
Chapter 67:	Prepared feathers and down and articles made of feathers or of down; artificial flowers; articles of human hair
Chapter 68:	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials
Chapter 69:	Ceramic products
Chapter 70:	Glass and glassware
Chapter 71:	Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof; imitation jewellery; coin
Chapter 73:	Articles of iron or steel
Chapter 74:	Copper and articles thereof
Chapter 75:	Nickel and articles thereof
Chapter 76:	Aluminium and articles thereof
Chapter 78:	Lead and articles thereof
Chapter 79:	Zinc and articles thereof
Chapter 80:	Tin and articles thereof
Chapter 81:	Other base metals; cermets; and articles thereof

Chapter 82:	Tools, implements, cutlery, spoons and forks, of base metal; parts thereof of base metal except: ex 8207: tools of base metal ex 8209: tools and parts thereof of base metal
Chapter 83:	Miscellaneous articles of base metal
Chapter 84:	Nuclear reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts thereof except: 8407: engines 8408: engines ex 8411: other engines ex 8412: other engines ex 8458: machinery ex 8486: machinery ex 8471: automatic data-processing machines ex 8473: parts of machines under heading 8471 ex 8401: nuclear reactors
Chapter 85:	Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles except: ex 8517: telecommunication equipment ex 8525: transmission apparatus ex 8527: transmission apparatus

Chapter 86:	Railway or tramway locomotives, rolling stock and parts thereof; railway or tramway track fixtures and fittings and parts thereof, mechanical (including electromechanical) traffic signalling equipment of all kinds except: ex 8601: armoured locomotives, electric ex 8603: other armoured locomotives ex 8605: wagons ex 8604: repair wagons
Chapter 87	Vehicles other than railway or tramway rolling stock, and parts and accessories thereof except: 8710: tanks and other armoured vehicles 8701: tractors ex 8702: military vehicles ex 8705: breakdown lorries ex 8711: motorcycles ex 8716: trailers
Chapter 89	Ships, boats and floating structures except: ex 8906: warships

Chapter 90	Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus and parts thereof except: ex 9005: binoculars ex 9013: miscellaneous instruments, lasers ex 9014: telemeters ex 9028: electrical and electronic measuring instruments ex 9030: electrical and electronic measuring instruments ex 9031: electrical and electronic measuring instruments ex 9012: microscopes ex 9018: medical instruments ex 9019: mechano-therapy appliances ex 9021: orthopaedic appliances ex 9022: X-ray apparatus
Chapter 91	Clocks and watches and parts thereof
Chapter 92	Musical instruments; parts and accessories of such articles
Chapter 94	Furniture; bedding, mattresses, mattress supports, cushions and similar stuffed furnishings; lamps and lighting fittings, not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated nameplates and the like; prefabricated buildings except: ex 9401: aircraft seats
Chapter 96	Miscellaneous manufactured articles

SECTION E

SERVICES

Of the Universal List of Services, as contained in document MTN.GNS/W/120, the following services are included*:

Subject	CPC Reference No.
Maintenance and repair services	6112, 6122, 633, 886
Land transport services, including armoured car services, and courier services, except transport of mail	712 (except 71235), 7512, 87304
Air transport services of passengers and freight, except transport of mail	73 (except 7321)
Transport of mail by land, except rail, and by air	71235, 7321
Telecommunications services	752
Computer and related services	84
Accounting, auditing and bookkeeping services	862
Market research and public opinion polling services	864
Management consulting services and related services	865, 866**

Subject	CPC Reference No.
Architectural services; engineering services and integrated engineering services, urban planning and landscape architectural services; related scientific and technical consulting services; technical testing and analysis services	867
Advertising services	871
Building-cleaning services and property management services	874, 82201 to 82206
Publishing and printing services on a fee or contract basis	88442
Sewage and refuse disposal, sanitation and similar services	94

In addition to the services listed above, procurement of the following services (identified in accordance with the United Nations Provisional Central Product Classification (CPC Prov.[1])) is included, for entities covered under Sections A, B and C:

– Hotel and restaurant services (CPC 641)***,

– Food serving services (CPC 642)***,

– Beverage serving services (CPC 643)***,

– Telecommunication related services (CPC 754),

[1] http://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp?Cl=9&Lg=1

– Real estate services on a fee or contract basis (CPC 8220),

– Other business services (CPC 87901, 87903, 87905-87907),

– Education services (CPC 92).

Notes to Section E

1. Procurement by procuring entities covered under Section A, B or C of any of the services covered under this Section is a covered procurement with regard to Chile's provider of service only to the extent that Chile has covered that service under Section E of Annex 28-B.

2. * Except for services which entities have to procure from another entity pursuant to an exclusive right established by a published law, regulation or administrative provision.

3. ** Except arbitration and conciliation services

4. *** Hotel and restaurant services (CPC 641), food serving services (CPC 642), beverage serving services (CPC 643) and education services (CPC 92) contracts are included under the national treatment regime for the suppliers, including service providers, of Chile, provided that their value equals or exceeds EUR 750 000 if they are awarded by procuring entities covered under Section A or B of this Annex or provided that their value equals or exceeds EUR 1 000 000 when they are awarded by procuring entities covered under Section C of this Annex.

SECTION F

CONSTRUCTION SERVICES

Definition:

For the purposes of this Section, a "construction services contract" means a contract which has as its objective the realisation by whatever means of civil or building works, in the sense of Division 51 of the Central Product Classification (hereinafter referred as "Division 51, CPC").

List of Division 51, CPC:

All services listed in Division 51.

List of Division 51, CPC

Group	Class	Subclass	Title	Corresponding ISCI
SECTION 5			CONSTRUCTION WORK AND CONSTRUCTIONS: LAND	
DIVISION 51			CONSTRUCTION WORK	
511			Pre-erection work at construction sites	
	5111	51110	Site investigation work	4510
	5112	51120	Demolition work	4510
	5113	51130	Site formation and clearance work	4510
	5114	51140	Excavating and earthmoving work	4510
	5115	51150	Site preparation work for mining	4510
	5116	51160	Scaffolding work	4520

Group	Class	Subclass	Title	Corresponding ISCI
512			Construction work for buildings	
	5121	51210	For one- and two-dwelling buildings	4520
	5122	51220	For multi-dwelling buildings	4520
	5123	51230	For warehouses and industrial buildings	4520
	5124	51240	For commercial buildings	4520
	5125	51250	For public entertainment buildings	4520
	5126	51260	For hotel, restaurant and similar buildings	4520
	5127	51270	For educational buildings	4520
	5128	51280	For health buildings	4520
	5129	51290	For other buildings	4520
513			Construction work for civil engineering	
	5131	51310	For highways (except elevated highways), street, roads, railways and airfield runways	4520
	5132	51320	For bridges, elevated highways, tunnels and subways	4520
	5133	51330	For waterways, harbours, dams and other water works	4520
	5134	51340	For long distance pipelines, communication and power lines (cables)	4520
	5135	51350	For local pipelines and cables; ancillary works	4520
	5136	51360	For constructions for mining and manufacturing	4520

Group	Class	Subclass	Title	Corresponding ISCI
	5137		For constructions for sport and recreation	
		51371	For stadia and sports grounds	4520
		51372	For other sport and recreation installations (e.g. swimming pools, tennis courts, golf courses)	4520
	5139	51390	For engineering works n.e.c.	4520
514	5140	51400	Assembly and erection of prefabricated constructions	4520
515			Special trade construction work	
	5151	51510	Foundation work, including pile driving	4520
	5152	51520	Water well drilling	4520
	5153	51530	Roofing and water proofing	4520
	5154	51540	Concrete work	4520
	5155	51550	Steel bending and erection (including welding)	4520
	5156	51560	Masonry work	4520
	5159	51590	Other special trade construction work	4520
516			Installation work	
	5161	51610	Heating, ventilation and air conditioning work	4530
	5162	51620	Water plumbing and drain laying work	4530
	5163	51630	Gas fitting construction work	4530
	5164		Electrical work	
		51641	Electrical wiring and fitting work	4530
		51642	Fire alarm construction work	4530

Group	Class	Subclass	Title	Corresponding ISCI
		51643	Burglar alarm system construction work	4530
		51644	Residential antenna construction work	4530
		51649	Other electrical construction work	4530
	5165	51650	Insulation work (electrical wiring, water, heat, sound)	4530
	5166	51660	Fencing and railing construction work	4530
	5169		Other installation work	
		51691	Lift and escalator construction work	4530
		51699	Other installation work n.e.c.	4530
517			Building completion and finishing work	
	5171	51710	Glazing work and window glass installation work	4540
	5172	51720	Plastering work	4540
	5173	51730	Painting work	4540
	5174	51740	Floor and wall tiling work	4540
	5175	51750	Other floor laying, wall covering and wall papering work	4540
	5176	51760	Wood and metal joinery and carpentry work	4540
	5177	51770	Interior fitting decoration work	4540
	5178	51780	Ornamentation fitting work	4540
	5179	51790	Other building completion and finishing work	4540
518	5180	51800	Renting services related to equipment for construction or demolition of buildings or civil engineering works, with operator	4550

SECTION G

WORKS CONCESSIONS

Definition:

"works concession" means a contract for pecuniary interest concluded in writing by means of which procuring entities entrust the execution of works to one or more economic operators and the consideration for which consists either solely in the right to exploit the works that are the subject of the contract or in that right together with payment.

The award of a works concession shall involve the transfer to the economic operators of an operating risk in exploiting those works encompassing demand or supply risk, or both. The recoup of the investments made or the costs incurred in operating the works should not be guaranteed.

Scope:

Work concessions contracts, when awarded by entities covered in Section A or B, and provided their value equals or exceeds 5 000 000 SDR, the following provisions apply: Article 28.1, Article 28.2 (except paragraphs 7 and 8), Article 28.3, Article 28.4 (except paragraph 5), Article 28.5, Article 28.6 (except subparagraphs (c) and (e) of paragraph 2 and paragraphs 4 and 5), Article 28.7, Article 28.9, Article 28.10, Article 28.11, Article 28.12(1), subparagraphs (a), (b) and (c) of Article 28.14(1), Article 28.16, Article 28.17, Article 28.18, Article 28.19, Article 28.20, Article 28.21.

Notes:

This commitment is subject to the exemptions set out in Articles 11 and 12 of Directive 2014/23/EU of the European Parliament and of the Council[1].

SECTION H

GENERAL NOTES AND DEROGATIONS

1. Chapter 28 does not cover:

(a) procurement of agricultural products made in furtherance of agricultural support programmes and human feeding programmes (e.g. food aid including urgent relief aid);

(b) procurement for the acquisition, development, production or co-production of programme material by broadcasters and contracts for broadcasting time; or

(c) procurement by procuring entities covered under Section A or B in connection with activities in the fields of drinking water, energy, transport and the postal sector are not covered by Chapter 28, unless covered under Section C and subject to the value thresholds applying thereto.

[1] Directive 2014/23/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the award of concession contracts (OJ EU L 94, 28.3.2014, p. 1).

2. In respect of the Åland Islands (Ahvenanmaa), the special conditions of Protocol No 2 on the Åland Islands to the Act of Accession of Austria, Finland and Sweden to the European Union applies.

SECTION I

MEDIA FOR PUBLICATION OF PROCUREMENT INFORMATION

1. Electronic or paper media utilised by the EU Party for the publication of laws, regulations, judicial decisions, administrative rulings of general application, standard contract clauses, and procedures regarding government procurement covered by Article 28.5

1.1 European Union

The information on the public procurement system of the European Union:

– http://simap.ted.europa.eu/index_en.html

– The Official Journal of the European Union

1.2 Member States

1.2.1 Belgium

1. Laws, royal regulations, ministerial regulations, ministerial circulars:

   – le Moniteur Belge.

2. Jurisprudence:

   – Pasicrisie.

1.2.2 Bulgaria

1. Laws and Regulations:

   – Държавен вестник (State Gazette).

2. Judicial decisions:

   – http://www.sac.government.bg.

3. Administrative rulings of general application and any procedure:

– http://www.aop.bg;

– http://www.cpc.bg

1.2.3 Czechia

1. Laws and Regulations:

– Collection of Laws of the Czech Republic.

2. Rulings of the Office for the Protection of Competition:

– Collection of Rulings of the Office for the Protection of Competition.

1.2.4 Denmark

1. Laws and regulations:

– Lovtidende.

2. Judicial decisions:

– Ugeskrift for Retsvaesen.

3. Administrative rulings and procedures:

– Ministerialtidende.

4. Rulings by the Danish Complaints Board for Public Procurement:

– Kendelser fra Klagenævnet for Udbud.

1.2.5 Germany

1. Legislation and regulations:

– Bundesgesetzblatt;

– Bundesanzeiger.

2. Judicial decisions:

– Entscheidungsammlungen des: Bundesverfassungsgerichts; Bundesgerichtshofs; Bundesverwaltungsgerichts Bundesfinanzhofs sowie der Oberlandesgerichte.

1.2.6 Estonia

1. Laws, regulations and administrative rulings of general application:

– Riigi Teataja - http://www.riigiteataja.ee.

2. Procedures regarding government procurement:

– https://riigihanked.riik.ee.

1.2.7 Ireland

1. Legislation and regulations:

– Iris Oifigiúil (Official Gazette of the Irish Government).

1.2.8 Greece

1. Epishmh efhmerida eurwpaikwn koinothtwn (Government Gazette of Greece).

1.2.9 Spain

1. Legislation:

– Boletín Oficial del Estado.

2. Judicial rulings:

– Judicial Documentation Center (Centro de Documentación Judicial (Cendoj)) https://www.poderjudicial.es/search/indexAN.jsp;

– Constitutional Court of Spain (Base de datos pública de jurisprudencia del Tribunal Constitucional), http://hj.tribunalconstitucional.es/es;

– Central Administrative Tribunal of Contract Appeals (Tribunal Administrativo Central de Recursos Contractuales) https://www.hacienda.gob.es/es-ES/Areas%20Tematicas/Contratacion/TACRC/Paginas/BuscadordeResoluciones.aspx

1.2.10 France

1. Legislation:

– Journal Officiel de la République française.

2. Jurisprudence:

– Recueil des arrêts du Conseil d'État.

– Revue des marchés publics.

1.2.11 Croatia

1. Narodne novine - http://www.nn.hr.

1.2.12 Italy

1. Legislation:

– Gazzetta Ufficiale.

2. Jurisprudence:

– No official publication.

1.2.13 Cyprus

1. Legislation:

– Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (Official Gazette of the Republic).

2. Judicial decisions:

– Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου 1999 - Τυπογραφείο της Δημοκρατίας (Decisions of the Supreme High Court - Printing Office).

1.2.14 Latvia

1. Legislation:

– Latvijas vēstnesis (Official Newspaper).

1.2.15 Lithuania

1. Laws, regulations and administrative provisions:

– Teisės aktų registras (Register of Legal Acts).

2. Judicial decisions, jurisprudence:

– Bulletin of the Supreme Court of Lithuania "Teismų praktika";

– Bulletin of the Supreme Administrative Court of Lithuania "Administracinių teismų praktika".

1.2.16 Luxembourg

1. Legislation:

– Memorial.

2. Jurisprudence:

– Pasicrisie.

1.2.17 Hungary

1. Legislation:

– Magyar Közlöny (Official Journal of the Republic of Hungary).

2. Jurisprudence:

– Közbeszerzési Értesítő - a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Public Procurement Bulletin – Official Journal of the Public Procurement Council).

1.2.18 Malta

1. Legislation:

– Government Gazette.

1.2.19 Netherlands

1. Legislation:

– Nederlandse Staatscourant and/or Staatsblad.

2. Jurisprudence:

– No official publication.

1.2.20 Austria

1. Legislation:

– Österreichisches Bundesgesetzblatt;

– Amtsblatt zur Wiener Zeitung.

2. Judicial decisions:

– Entscheidungen des Verfassungsgerichtshofes, Verwaltungsgerichtshofes, Obersten Gerichtshofes, der Oberlandesgerichte, des Bundesverwaltungsgerichtes und der Landesverwaltungsgerichte - http://ris.bka.gv.at/Judikatur/.

1.2.21 Poland

1. Legislation:

– Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Journal of Laws – Republic of Poland).

2. Judicial decisions, jurisprudence:

– "Zamówienia publiczne w orzecznictwie. Wybrane orzeczenia zespołu arbitrów i Sądu Okręgowego w Warszawie" (Selection of judgments of arbitration panels and Regional Court in Warsaw).

1.2.22 Portugal

1. Legislation:

   – Diário da República Portuguesa 1a Série A e 2a série.

2. Judicial Publications:

   – Boletim do Ministério da Justiça;

   – Colectânea de Acordos do Supremo Tribunal Administrativo;

   – Colectânea de Jurisprudencia Das Relações.

1.2.23 Romania

1. Laws and Regulations:

   – Monitorul Oficial al României (Official Journal of Romania).

2. Judicial decisions, administrative rulings of general application and any procedure: http://www.anrmap.ro.

1.2.24 Slovenia

1. Legislation:

– Official Gazette of the Republic of Slovenia.

2. Judicial decisions:

– No official publication.

1.2.25 Slovakia

1. Legislation:

– Zbierka zákonov (Collection of Laws).

2. Judicial decisions:

– No official publication.

1.2.26 Finland

1. Suomen Säädöskokoelma - Finlands Författningssamling (The Collection of the Statutes of Finland).

2. Ålands Författningssamling (Åland Statute Series).

1.2.27 Sweden

Svensk Författningssamling (Swedish Code of Statutes).

2. Electronic or paper media utilised by the EU Party for the publication of notices required by Articles 28.6, 28.8(7) and 28.17(2) pursuant to Article 28.5

2.1 European Union

Supplement to the Official Journal of the European Union, and its electronic version:

TED (tenders electronically daily) http://ted.europa.eu (also accessible from the portal

http://simap.ted.europa.eu/index_en.html)

2.2 Member States

2.2.1 Belgium

1. Official Journal of the European Union;

2. Le Bulletin des Adjudications;

3. Other publications in the specialized press.

2.2.2 Bulgaria

1. Official Journal of the European Union;

2. Държавен вестник (State Gazette) - http://dv.parliament.bg;

3. Public Procurement Register - http://www.aop.bg.

2.2.3 Czechia

Official Journal of the European Union.

2.2.4 Denmark

Official Journal of the European Union.

2.2.5 Germany

Official Journal of the European Union.

2.2.6 Estonia

Official Journal of the European Union.

2.2.7 Ireland

1. Official Journal of the European Union;

2. eTenders (www.eTenders.gov.ie).

2.2.8 Greece

1. Official Journal of the European Union;

2. Publication in the daily, financial, regional and specialized press.

2.2.9 Spain

1. Official Journal of the European Union

2. Spanish Platform for Public Sector Procurement (Plataforma de Contratación del Sector Público), https://contrataciondelestado.es/wps/portal/plataforma

3. Official Gazette of the Spanish Government (Boletín Oficial del Estado) https://www.boe.es.

2.2.10 France

1. Official Journal of the European Union;

2. Bulletin officiel des annonces des marchés publics.

2.2.11 Croatia

1. Official Journal of the European Union;

2. Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske (Electronic Public Procurement Classifieds of the Republic of Croatia).

2.2.12 Italy

Official Journal of the European Union.

2.2.13 Cyprus

1. Official Journal of the European Union;

2. Official Gazette of the Republic;

3. Local Daily Press.

2.2.14 Latvia

1. Official Journal of the European Union;

2. Latvijas vēstnesis (Official newspaper).

2.2.15 Lithuania

1. Official Journal of the European Union;

2. Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema (Central Portal of Public Procurement);

3. Information supplement "Informaciniai pranešimai" to the Official Gazette ("Valstybės žinios") of the Republic of Lithuania.

2.2.16 Luxembourg

1. Official Journal of the European Union;

2. Daily Press.

2.2.17 Hungary

1. Official Journal of the European Union;

2. Közbeszerzési Értesítő - a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Public Procurement Bulletin - Official Journal of the Public Procurement Council).

2.2.18 Malta

1. Official Journal of the European Union;

2. Government Gazette.

2.2.19 Netherlands

Official Journal of the European Union.

2.2.20 Austria

1. Official Journal of the European Union;

2. Amtsblatt zur Wiener Zeitung.

2.2.21 Poland

1. Official Journal of the European Union;

2. Biuletyn Zamówień Publicznych (Public Procurement Bulletin).

2.2.22 Portugal

Official Journal of the European Union.

2.2.23 Romania

1. Official Journal of the European Union;

2. Monitorul Oficial al României (Official Journal of Romania);

3. Electronic System for Public Procurement - http://www.e-licitatie.ro.

2.2.24 Slovenia

1. Official Journal of the European Union;

2. Portal javnih naročil - http://www.enarocanje.si/?podrocje=portal.

2.2.25 Slovakia

1. Official Journal of the European Union;

2. Vestník verejného obstarávania (Journal of Public Procurement).

2.2.26 Finland

1. Official Journal of the European Union;

2. Julkiset hankinnat Suomessa ja ETA-alueella, Virallisen lehden liite (Public Procurement in Finland and at the EEA-area, Supplement to the Official Gazette of Finland).

2.2.27 Sweden

Official Journal of the European Union.

ANNEX 28-B

PUBLIC PROCUREMENT

CHILE

SECTION A

CENTRAL GOVERNMENT ENTITIES

1. Chapter 28 applies to procurement by the Central Level of Government Entities listed in this Section where the value of the procurement is estimated, in accordance with Section J, to equal or exceed the following relevant threshold:

Goods
Specified in Section D
Thresholds SDR 95 000

Services
Specified in Section E
Thresholds SDR 95 000

Construction services
Specified in Section F
Thresholds SDR 5 000 000

2. The monetary thresholds set out in paragraph 1 shall be adjusted in accordance with Section J.

List of entities

Unless otherwise specified in this Section, all subordinated entities to those listed are covered by Chapter 28, including the following:

1. Presidencia de la República (Presidency of the Republic).

2. Ministerio del Interior y Seguridad Pública (Ministry of the Interior and Public Security):

   Subsecretaría del Interior;

   Subsecretaría de Desarrollo Regional;

   Subsecretaría de Prevención del Delito;

   Oficina Nacional de Emergencia del Ministerio del Interior (ONEMI);

   Servicio Nacional para la Prevención y Rehabilitación del Consumo de Drogas y Alcohol (SENDA);

   Fondo Nacional de Seguridad Pública;

   Departamento de Extranjería.

3. Ministerio de Relaciones Exteriores (Ministry of Foreign Affairs):

Subsecretaría de Relaciones Exteriores;

Subsecretaría de Relaciones Económicas Internacionales;

Instituto Antártico Chileno (INACH);

Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado (DIFROL);

Agencia de Cooperación Internacional (AGCI).

4. Ministerio de Defensa Nacional (Ministry of National Defence):

Subsecretaría de Defensa;

Subsecretaría para las Fuerzas Armadas;

Dirección Administrativa del ministerio de Defensa Nacional;

Dirección de Aeronáutica Civil (DGAC);

Dirección General de Movilización Nacional (DGMN);

Academia Nacional de Estudios Políticos y Estratégicos (ANEPE);

Defensa Civil de Chile.

5. Ministerio de Hacienda (Ministry of Finance):

Subsecretaría de Hacienda;

Dirección de Presupuestos (DIPRES);

Servicio de Impuestos Internos (SII);

Tesorería General de la República (TGR);

Servicio Nacional de Aduanas (SNA);

Chilecompra;

Comisión para el Mercado Financiero (CMF).

6. Ministerio Secretaría General de la Presidencia (Ministry General Secretariat of the Presidency):

Subsecretaría General de la Presidencia.

7. Ministerio Secretaría General de Gobierno (Ministry General Secretariat of the Government):

Subsecretaría General de Gobierno;

Instituto Nacional del Deporte (IND);

División de Organizaciones Sociales (DOS);

Secretaría de Comunicaciones.

8. Ministerio de Economía, Fomento y Turismo (Ministry of Economy, Development and Tourism):

Subsecretaría de Economía y Empresas de Menor Tamaño;

Subsecretaría de Pesca y Acuicultura;

Servicio Nacional de Turismo (SERNATUR);

Servicio Nacional del Consumidor (SERNAC);

Servicio Nacional de Pesca (SERNAPESCA);

Corporación de Fomento de la Producción (CORFO);

Servicio de Cooperación Técnica (SERCOTEC);

Fiscalía Nacional Económica (FNE);

Invest Chile;

Instituto Nacional de Estadísticas (INE);

Instituto de Propiedad Intelectual (INAPI);

Fondo Nacional de Desarrollo Tecnológico y Productivo (FONDEF);

Superintendencia de Insolvencia y Reemprendimiento;

Instituto Nacional de Desarrollo Sustentable de la Pesca Artesanal y de la Acuicultura de Pequeña Escala (INDESPA);

Sistema de Empresas Públicas (SEP).

9. Ministerio de Minería (Ministry of Mining):

Subsecretaría de Minería;

Comisión Chilena del Cobre (COCHILCO);

Servicio Nacional de Geología y Minería (SERNAGEOMIN).

10. Ministerio de Energía (Ministry of Energy):

Subsecretaría de Energía;

Comisión Nacional de Energía;

Comisión Chilena de Energía Nuclear (CCHEN);

Superintendencia de Electricidad y Combustible.

11. Ministerio de Desarrollo Social y Familia (Ministry of Social Development and Family):

Subsecretaría de Evaluación Social;

Subsecretaría de Servicios Sociales;

Subsecretaría de la Niñez;

Corporación Nacional Desarrollo Indígena (CONADI);

Fondo de Solidaridad e Inversión Social (FOSIS);

Servicio Nacional de la Discapacidad (SENADIS);

Instituto Nacional de la Juventud (INJUV);

Servicio Nacional del Adulto Mayor (SENAMA).

12. Ministerio de Educación (Ministry of Education):

Subsecretaría de Educación;

Subsecretaría de Educación Parvularia;

Subsecretaría de Educación Superior;

Superintendencia de Educación;

Comisión Nacional de Investigación Científica y Tecnológica (CONICYT);

Junta Nacional de Auxilio Escolar y Becas (JUNAEB);

Junta Nacional de Jardines Infantiles (JUNJI);

Centro de Educación y Tecnología (ENLACES).

13. Ministerio de Justicia y Derechos Humanos (Ministry of Justice and Human Rights):

Subsecretaría de Justicia;

Subsecretaría de Derechos Humanos;

Servicio Nacional de Menores (SENAME);

Servicio Médico Legal;

Gendarmería de Chile;

Servicio Registro Civil e Identificación;

Corporaciones de Asistencia Judicial.

14. Ministerio del Trabajo y Previsión Social (Ministry of Labor and Social Security):

Subsecretaría del Trabajo;

Subsecretaría de Previsión Social;

Dirección del Trabajo;

Servicio Nacional de Capacitación y Empleo (SENCE);

Comisión del Sistema Nacional de Certificación de Competencias Laborales (CHILEVALORA);

Dirección General del Crédito Prendario;

Superintendencia de Pensiones;

Superintendencia de Seguridad Social;

Instituto de Previsión Social (IPS);

Instituto de Seguridad Laboral (ISL);

Fondo Nacional de Pensiones Asistenciales.

15. Ministerio de Obras Públicas (Ministry of Public Works):

Subsecretaría de Obras Públicas;

Dirección General de Obras Públicas;

Dirección General de Concesiones;

Dirección General de Aguas;

Administración y ejecución de Obras Públicas;

Administración de Servicios de Concesiones Dirección de Aeropuertos;

Dirección de Aeropuertos;

Dirección de Arquitectura;

Dirección de Obras Portuarias;

Dirección de Planeamiento;

Dirección de Obras Hidráulicas;

Dirección de Vialidad;

Dirección de Contabilidad y Finanzas;

Instituto Nacional de Hidráulica;

Superintendencia Servicios Sanitarios (SISS).

16. Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones (Ministry of Transport and TeleCommunications):

Subsecretaría de Transportes;

Subsecretaría de Telecomunicaciones;

Junta de Aeronáutica Civil;

Centro de Control y Certificación Vehicular (3CV);

Comisión Nacional de Seguridad de Tránsito (CONASET);

Unidad Operativa de Control de Tránsito (UOCT).

17. Ministerio de Salud (Ministry of Health):

Subsecretaría de Salud Pública;

Subsecretaría de Redes Asistenciales;

Central de Abastecimiento del Sistema Nacional de Servicios de Salud (CENABAST);

Fondo Nacional de Salud (FONASA);

Instituto de Salud Pública (ISP);

Instituto Nacional del Tórax;

Superintendencia de Salud;

Servicio de Salud Arica y Parinacota;

Servicio de Salud Iquique y Tarapacá;

Servicio de Salud Antofagasta;

Servicio de Salud Atacama;

Servicio de Salud Coquimbo;

Servicio de Salud Valparaíso-San Antonio;

Servicio de Salud Viña del Mar-Quillota;

Servicio de Salud O'Higgins;

Servicio de Salud Maule;

Servicio de Salud Ñuble;

Servicio de Salud Concepción;

Servicio de Salud Talcahuano;

Servicio de Salud Bío-Bío;

Servicio de Salud Arauco;

Servicio de Salud Araucanía Norte;

Servicio de Salud Araucanía Sur;

Servicio de Salud Valdivia;

Servicio de Salud Osorno;

Servicio de Salud Chiloé;

Servicio de Salud Aysén;

Servicio de Salud Magallanes;

Servicio de Salud Metropolitano Norte;

Servicio de Salud Metropolitano Occidente;

Servicio de Salud Central;

Servicio de Salud Oriente;

Servicio de Salud Metropolitano Sur;

Servicio de Salud Metropolitano Sur-Oriente.

18. Ministerio de Vivienda y Urbanismo (Ministry of Housing and Urban Planning):

Subsecretaría de Vivienda y Urbanismo;

Parque Metropolitano;

Servicios de Vivienda y Urbanismo.

19. Ministerio de Bienes Nacionales (Ministry of National Assets):

Subsecretaría de Bienes Nacionales.

20. Ministerio de Agricultura (Ministry of Agriculture):

Subsecretaría de Agricultura;

Comisión Nacional de Riego (CNR);

Corporación Nacional Forestal (CONAF);

Instituto de Desarrollo Agropecuario (INDAP);

Oficina de Estudios y Políticas Agrícolas (ODEPA);

Servicio Agrícola y Ganadero (SAG);

Instituto de Investigaciones Agropecuarias (INIA);

AgroSeguros;

Agencia Chilena para la Inocuidad y Calidad Alimentaria (ACHIPIA).

21. Ministerio del Medio Ambiente (Ministry of the Environment):

Servicio de Evaluación Ambiental;

Superintendencia de Medio Ambiente.

22. Ministerio del Deporte (Ministry of Sport):

Subsecretaría del Deporte.

23. Ministerio de las Culturas, las Artes y el Patrimonio (Ministry of Culture, Arts and Heritage):

Subsecretaría de las Culturas y las Artes;

Subsecretaría del Patrimonio Cultural;

Consejo Nacional de las Culturas y el Patrimonio;

Consejo Nacional del Libro y la Lectura;

Consejo de Fomento de la Música Nacional;

Servicio Nacional del Patrimonio Cultural;

Fondo de Desarrollo de las Artes y la Cultura (FONDART).

24. Ministerio de la Mujer y la Equidad de Género (Ministry of Women and Gender Equity):

Subsecretaría de la Mujer y la Equidad de Género.

25. Ministerio de Ciencia, Tecnología, Conocimiento e Innovación (Ministry of Science, Technology, Knowledge and Innovation):

    Subsecretaría de Ciencia, Tecnología, Conocimiento e Innovación.

26. Contraloría General de la República (Comptroller General of Chile)

All regional governments (including current and newly created functions, such as Intendencias / Gobernadores regionales)

All local governments (Gobernaciones including current "Gobernador" and newly created functions, such as "Delegado presidencial provincial")

Note:

All other central public entities including their regional and sub-regional subdivisions provided that they do not have an industrial or commercial character.

SECTION B

SUB-CENTRAL GOVERNMENT ENTITIES

1. Chapter 28 applies to procurement by the sub-central government entities listed in this Section where the value of the procurement is estimated, in accordance with Section J of Annex 28-B, to equal or exceed the following relevant threshold:

Goods
Specified in Section D
Thresholds SDR 200 000

Services
Specified in Section E
Thresholds SDR 200 000

Construction services
Specified in Section F
Thresholds SDR 5 000 000

2. The monetary thresholds set out in paragraph 1 shall be adjusted in accordance with Section J.

List of entities

All municipalities (Municipalidades)

Note:

All other sub-central government entities including their subdivisions and all other entities operating in the general interest and subject to effective and managerial or financial control by public entities, provided that they do not have an industrial or commercial character.

SECTION C

OTHER ENTITIES COVERED

1. Chapter 28 applies to procurement by other entities listed in this Section where the value of the procurement is estimated, in accordance with Section J, to equal or exceed the following relevant threshold:

Goods
Specified in Section D
Thresholds SDR 220 000

Services

Specified in Section E

Thresholds SDR 220 000

Construction services

Specified in Section F

Thresholds SDR 5 000 000

2. The monetary thresholds set out in paragraph 1 shall be adjusted in accordance with Section J.

List of entities

1. *Empresa Portuaria Arica* (Arica Port Company);

2. *Empresa Portuaria Iquique* (Iquique Port Company);

3. *Empresa Portuaria Antofagasta* (Antofagasta Port Company);

4. *Empresa Portuaria Coquimbo* (Coquimbo Port Company);

5. *Empresa Portuaria Valparaíso* (Valparaíso Port Company);

6. *Empresa Portuaria San Antonio* (San Antonio Port Company);

7. *Empresa Portuaria Talcahuano San Vicente* (Talcahuano San Vicente Port Company);

8. *Empresa Portuaria Puerto Montt* (Puerto Montt Port Company);

9. *Empresa Portuaria Chacabuco* (Chacabuco Port Company);

10. *Empresa Portuaria Austral* (Austral Port Company);

11. *Aeropuertos de propiedad del Estado, dependientes de la Dirección General de Aeronáutica Civil* (DGAC) (State-owned Airports, dependent on the General Directorate for Civil Aeronautics).

Notes:

All other public undertakings which have as one of their activities any of the following or any combination thereof:

(a) the provision of airport or other terminal facilities to carriers by air; and

(b) the provision of maritime or inland port or other terminal facilities to carriers by sea or inland waterway.

SECTION D

GOODS

Chapter 28 applies to all goods procured by the entities listed in Section A, B or C of this Annex, unless otherwise specified in Chapter 28.

SECTION E

SERVICES

Chapter 28 applies to all services procured by the entities listed in Section A, B or C of this Annex, unless otherwise specified in Chapter 28.

SECTION F

CONSTRUCTION SERVICES

Chapter 28 applies to all construction services procured by the entities listed in Section A, B or C of this Annex, including public works concession contract, unless otherwise specified in Chapter 28.

Chapter 28 does not apply to construction services intended for Easter Island (Isla de Pascua).

Notes:

(a) For construction services, the definition of technical specification in subparagraph (q) of Article 28.1 includes the constructive methods and constructive design;

(b) In the context of limited tendering, as referred to in Article 28.14(1), the reference to extreme urgency in subparagraph (d) of that paragraph shall be understood as an emergency and catastrophe.

SECTION G

PUBLIC WORKS CONCESSION

For the purposes of this Section, "public works concession contract" means the contractual agreement by which a private party assumes the execution, repair or maintenance of a public work in exchange for its temporary exploitation, consisting of the right to control and operate the work and receive income from it and/or a payment from the State.

The definition "public works concession contract" includes all classes of contracts subject to the public works concession regulation (Decree Nº 900 of 1996, of the Ministry of Public Works which establishes the consolidated, coordinated and systematized text of Decree with Force of Law N° 164 of 1991 of the Ministry of Public Works, Public Works Concessions Law, and Supreme Decree N° 956 of 1997, of the Ministry of Public Works, which publishes the Regulations of the Public Works Concessions Law).

Scope

1. Public works concessions contracts, where awarded by entities covered in Section A or B and provided their value equals or exceeds 5 000 000 SDR, the following Articles shall apply: Article 28.1, Article 28.2 (except for paragraphs 7 and 8), Article 28.3, Article 28.4**, Article 28.5, Article 28.6 (except for subparagraphs (c) and (e) of paragraph 2 and paragraphs 4 and 5), Article 28.7, Article 28.9, Article 28.10, Article 28.11, Article 28.12(1), Article 28.16, Article 21.17, Article 21.18, Article 21.19, Article 21.20 and Article 28.21.

** In relation to Article 28.4(4), in the case of public works concessions, the receipt of tenders shall be performed using electronic means to the extent possible.

2. Beyond the provisions referred to in paragraph 1, the Parties' domestic legislation on concessions shall apply.

Notes:

For public works concession, the definition of technical specification in subparagraph (q) of Article 28.1 includes the constructive methods and constructive design.

SECTION H

GENERAL NOTES AND DEROGATIONS

Chapter 28 does not apply to procurement of a good or service outside the territory of Chile for consumption outside the territory of Chile.

SECTION I

PUBLICATIONS

Electronic media utilised for the publication of notices

www.mercadopublico.cl or www.chilecompra.cl

www.mop.cl

http://www.concesiones.cl/proyectos/Paginas/AgendaConcesiones2018_2022.aspx

Laws and regulations

www.diariooficial.cl

Judicial decisions

http://basejurisprudencial.poderjudicial.cl/

Administrative rules

https://www.contraloria.cl/web/cgr/dictamenes-y-pronunciamientos-juridicos

SECTION J

THRESHOLD VALUES

1. Chile shall calculate and convert the value of the thresholds to its national currency using the conversion rates of the daily values of the national currency in terms of Special Drawing Rights, published monthly by the International Monetary Fund in "International Financial Statistics", over a period of two years prior to 1 October of the year prior to the thresholds taking effect, which will be from 1 January of the following year.

2. Chile shall notify the EU Party on the value, in its national currency, of the new thresholds calculated no later than one month before those thresholds take effect. Thresholds expressed in the national currency of Chile shall be fixed for a period of two calendar years.

ANNEX 29

SCHEDULE OF CHILE

1. Obligations concerned:	Subparagraph (a) of Article 29.4(1) Subparagraph (b) of Article 29.4(1) Subparagraph (c)(i) of Article 29.4(1)
Entity:	Empresa Nacional de Petróleo (ENAP) or its successor, its subsidiaries and affiliates.
Scope of non-conforming activities:	With respect to subparagraphs (a) and (b) of Article 29.4(1), the entity may accord preferential treatment in its purchases of energy goods, such as hydrocarbon or electric power from any source of generation, for resale in remote or underserved areas of Chile.

	With respect to subparagraphs (a) and (c)(i) of Article 29.4(1), the entity may accord preferential treatment in its sales of energy goods, such as hydrocarbon or electric power from any source of generation, to consumers in remote or underserved areas of Chile.
2. Obligations concerned:	Subparagraph (a) of Article 29.4(1)
	Subparagraph (b) of Article 29.4(1)
Entity:	Corporación Nacional del Cobre (CODELCO) or its successor, its subsidiaries and affiliates.
Scope of non-conforming activities:	With respect to subparagraphs (a) and (b) of Article 29.4(1), the entity may accord preferential treatment to enterprises in the territory of Chile in up to 10 % of the total value of its annual purchases of goods and services.

3. Obligations concerned:	Subparagraph (a) of Article 29.4(1) Subparagraph (b) of Article 29.4(1) Subparagraph (c)(i) of Article 29.4(1)
Entity:	Empresa Nacional de Minería (ENAMI) or its successor, its subsidiaries and affiliates.
Scope of non-conforming activities:	With respect to subparagraphs (a) and (b) of Article 29.4(1), the entity may accord, pursuant to laws or regulations, preferential treatment in its purchases of minerals from small and midsize mineral producers that are investments of Chilean investors. With respect to subparagraphs (a) and (c)(i) of Article 29.4(1), the entity may provide technical support and financial services under preferential terms to small and midsize mineral producers that are investments of Chilean investors.

4. Obligations concerned:	Subparagraph (a) of Article 29.4(1) Subparagraph (b) of Article 29.4(1)
Entity:	Empresa de Transporte de Pasajeros Metro S.A. (METRO) or its successor, its subsidiaries and affiliates.
Scope of non-conforming activities:	With respect to subparagraphs (a) and (b) of Article 29.4(1), the entity may accord preferential treatment to enterprises in the territory of Chile in up to 10 % of the total value of its annual purchases of goods and services.

5. Obligations concerned:	Subparagraph (a) of Article 29.4(1) Subparagraph (b) of Article 29.4(1)
Entity:	Televisión Nacional de Chile (TVN) or its successor, its subsidiaries and affiliates.
Scope of non-conforming activities:	With respect to subparagraphs (a) and (b) of Article 29.4(1), the entity may accord, pursuant to laws or regulations, preferential treatment to Chilean content and products in its purchases of programming content.

6. Obligations concerned:	Subparagraph (a) of Article 29.4(1), with respect to financial services Subparagraph (c)(i) of Article 29.4(1), with respect to financial services
Entity:	Banco del Estado de Chile (BANCO ESTADO) or its successor, its subsidiaries and affiliates.
Scope of non-conforming activities:	With respect to subparagraphs (a) and (c)(i) of Article 29.4(1), the entity may accord, pursuant to laws or regulations, preferential treatment in the supply of financial services to underserved segments of the population in Chile, provided that such financial services are not intended to displace or impede financial services provided by privately-owned enterprises from the relevant market.

7. Obligations concerned:	Subparagraph (a) of Article 29.4(1) Subparagraph (b) of Article 29.4(1)
Entity:	All existing and future state-owned enterprises.
Scope of non-conforming activities:	With respect to subparagraphs (a) and (b) of Article 29.4(1), existing and future state-owned enterprises may accord preferential treatment to indigenous people and their communities in the purchase of goods and services. For the purposes of this entry, indigenous people and their communities are those recognised under Law No 19.523 of the Ministry of Social Development and Family, or its successor.

ANNEX 32-A

LEGISLATION OF THE PARTIES

1. EU PARTY

Regulation (EU) No 1151/2012 of the European Parliament and of the Council[1], and its implementing acts.

2. CHILE

(a) Law No. 19.039, which establishes rules applicable to industrial privileges and protection of industrial property rights, as last amended by Law No. 21.355, which amends Law No. 19.039, on industrial property, and Law No. 20.254, which establishes the National Institute of Industrial Property.

(b) Supreme Decree No. 236 of the Ministry of Economy, Development and Reconstruction, of 25 August 2005, approving the Regulations of Law No. 19.039, on Industrial Property.

_____

[1] Regulation (EU) No 1151/2012 of the European Parliament and of the Council of 21 November 2012 on quality schemes for agricultural products and foodstuffs (OJ EU L 343, 14.12.2012, p. 1).

ANNEX 32-B

CRITERIA FOR THE OPPOSITION PROCEDURE
AS REFERRED TO IN ARTICLE 32.34

1. List of names with the corresponding transcription into Latin characters.

2. The product type.

3. An invitation to any of the following persons having a legitimate interest to submit objections to the protection of a name by lodging a duly substantiated statement of opposition:

(a) in the case of the EU Party, to any natural or juridical persons except those established or resident in Chile;

(b) in the case of Chile, to any natural or juridical persons except those established or resident in a Member State.

4. Statements of opposition must reach the European Commission or the Government of Chile within two months of the date of publication of the publicity measure.

5. Statements of opposition shall be admissible only if they:

(a) are received within the period set out in paragraph 4 and show that the protection of the name proposed would:

(i) conflict with the name of a plant variety, including a wine grape variety or an animal breed and, therefore, is likely to mislead the consumer as to the true origin of the product;

(ii) be a name which misleads the consumer into believing that products come from another territory;

(iii) in the light of a trademark's reputation and renown and the length of time it has been used, be liable to mislead the consumer as to the true identity of the product;

(iv) affect the existence of an entirely or partly identical name, or the existence or distinctiveness of a trademark, or affect products which have been put in good faith on the market preceding the date of publication of the publicity measure; or

(b) can give details indicating that the name, for which protection and registration is considered, is generic.

6. The criteria set out in this Annex shall be evaluated in relation to the territory of the EU Party, which, for the purposes of intellectual property rights, refers only to the territory or territories where those rights are protected, and the territory of Chile.

ANNEX 32-C

PART A

GEOGRAPHICAL INDICATIONS OF THE EU PARTY
AS REFERRED TO IN ARTICLE 32.33

Country	Designation name	Product type
BELGIUM	Beurre d'Ardenne	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
BELGIUM	Fromage de Herve	Cheeses
BELGIUM	Jambon d'Ardenne	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
BELGIUM	Pâté gaumais	Baked meat pastry
BELGIUM	Plate de Florenville	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
BULGARIA	Българско розово масло (Bulgarsko rozovo maslo)	Essential oils
CZECHIA	Budějovické pivo[i]	Beers
CZECHIA	Budějovický měšťanský var[ii]	Beers
CZECHIA	České pivo	Beers
CZECHIA	Českobudějovické pivo[iii]	Beers
CZECHIA	Žatecký chmel[iv]	Hops

Country	Designation name	Product type
DENMARK	Danablu	Cheeses
DENMARK	Esrom	Cheeses
GERMANY	Aachener Printen	Bread, pastry, cakes, confectionary, biscuits and other baker's wares
GERMANY	Allgäuer Bergkäse	Cheeses
GERMANY	Allgäuer Emmentaler	Cheeses
GERMANY	Bayerische Breze / Bayerische Brezn / Bayerische Brez'n / Bayerische Brezel	Bread, pastry, cakes, confectionary, biscuits and other baker's wares
GERMANY	Bayerisches Bier	Beers
GEMANY	Bremer Bier	Beers
GERMANY	Dortmunder Bier	Beers
GERMANY	Dresdner Christstollen / Dresdner Stollen / Dresdner Weihnachtsstollen	Bread, pastry, cakes, confectionary, biscuits and other baker's wares
GERMANY	Holsteiner Katenschinken / Holsteiner Schinken / Holsteiner Katenrauchschinken / Holsteiner Knochenschinken	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
GERMANY	Hopfen aus der Hallertau[v]	Hops
GERMANY	Kölsch	Beers
GERMANY	Kulmbacher Bier	Beers
GERMANY	Lübecker Marzipan	Bread, pastry, cakes, confectionary, biscuits and other baker's wares

Country	Designation name	Product type
GERMANY	Münchener Bier	Beers
GERMANY	Nürnberger Bratwürste; Nürnberger Rostbratwürste	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
GERMANY	Nürnberger Lebkuchen	Bread, pastry, cakes, confectionary, biscuits and other baker's wares
GERMANY	Schwäbische Spätzle / Schwäbische Knöpfle	Pasta
GERMANY	Schwarzwälder Schinken	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
GERMANY	Tettnanger Hopfen	Hops
GERMANY	Thüringer Rostbratwurst	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
IRELAND	Clare Island Salmon	Fresh fish, molluscs, and crustaceans and products derived therefrom
IRELAND	Imokilly Regato	Cheeses
GREECE	Γραβιέρα Κρήτης (Graviera Kritis)	Cheeses
GREECE	Γραβιέρα Νάξου (Graviera Naxou)	Cheeses
GREECE	Ελιά Καλαμάτας (Elia Kalamatas)	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
GREECE	Καλαμάτα (Kalamata)[vi]	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
GREECE	Κασέρι (Kasseri)	Cheeses

Country	Designation name	Product type
GREECE	Κεφαλογραβιέρα (Kefalograviera)	Cheeses
GREECE	Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης (Kolymvari Chanion Kritis)	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
GREECE	Κονσερβολιά Ροβίων (Konservolia Rovion)[vii]	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
GREECE	Κορινθιακή Σταφίδα Βοστίτσα (Korinthiaki Stafida Vostitsa)[viii]	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
GREECE	Κρόκος Κοζάνης (Krokos Kozanis)	Spices
GREECE	Λακωνία (Lakonia)	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
GREECE	Λυγουριό Ασκληπιείου (Lygourio Asklipiiou)	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
GREECE	Μανούρι (Manouri)	Cheeses
GREECE	Μαστίχα Χίου (Masticha Chiou)	Natural gums and resines
GREECE	Πεζά Ηρακλείου Κρήτης (Peza Irakliou Kritis)	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
GREECE	Σητεία Λασιθίου Κρήτης (Sitia Lasithiou Kritis)	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
GREECE	Φέτα (Feta)[ix]	Cheeses
GREECE	Χανιά Κρήτης (Chania Kritis)	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Aceite de la Rioja	Oils and fats (butter, margarine, etc.)

Country	Designation name	Product type
SPAIN	Aceite de Terra Alta; Oli de Terra Alta	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Aceite del Baix Ebre-Montsià; Oli del Baix Ebre-Montsià	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Aceite del Bajo Aragón	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Alfajor de Medina Sidonia	Bread, pastry, cakes, confectionery, biscuits and other baker's wares
SPAIN	Antequera	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Azafrán de la Mancha	Spices
SPAIN	Baena	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Carne de Vacuno del País Vasco / Euskal Okela	Fresh meat (and offal)
SPAIN	Cecina de León	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
SPAIN	Chorizo Riojano	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
SPAIN	Cítricos Valencianos; Cítrics Valencians[x]	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
SPAIN	Dehesa de Extremadura	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)

Country	Designation name	Product type
SPAIN	Estepa	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Guijuelo	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
SPAIN	Idiazabal	Cheeses
SPAIN	Jabugo	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
SPAIN	Jamón de Trevélez	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
SPAIN	Jamón de Teruel / Paleta de Teruel	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
SPAIN	Jijona	Bread, pastry, cakes, confectionary, biscuits and other baker's wares
SPAIN	Les Garrigues	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Los Pedroches	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
SPAIN	Mahón-Menorca	Cheeses
SPAIN	Pimentón de la Vera	Spices
SPAIN	Pimentón de Murcia	Spices
SPAIN	Polvorones de Estepa	Bread, pastry, cakes, confectionary, biscuits and other baker's wares
SPAIN	Priego de Córdoba	Oils and fats (butter, margarine, etc.)

Country	Designation name	Product type
SPAIN	Queso Manchego	Cheeses
SPAIN	Queso Tetilla / Queixo Tetilla	Cheeses
SPAIN	Salchichón de Vic; Llonganissa de Vic	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
SPAIN	Sidra de Asturias; Sidra d'Asturies	Cider
SPAIN	Sierra de Cádiz	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Sierra de Cazorla	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Sierra de Segura	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Sierra Mágina	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Siurana	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
SPAIN	Sobrasada de Mallorca	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
SPAIN	Ternera Asturiana	Fresh meat (and offal)
SPAIN	Ternera de Navarra; Nafarroako Aratxea	Fresh meat (and offal)
SPAIN	Ternera Gallega	Fresh meat (and offal)
SPAIN	Torta del Casar	Cheese

Country	Designation name	Product type
SPAIN	Turrón de Alicante	Bread, pastry, cakes, confectionary, biscuits and other baker's wares
SPAIN	Vinagre de Jerez	Vinegar
FRANCE	Abondance	Cheeses
FRANCE	Banon	Cheeses
FRANCE	Beaufort	Cheeses
FRANCE	Bleu d'Auvergne	Cheeses
FRANCE	Bœuf de Charolles[xi]	Fresh meat (and offal)
FRANCE	Brie de Meaux	Cheeses
FRANCE	Brillat-Savarin	Cheeses
FRANCE	Camembert de Normandie	Cheeses
FRANCE	Canard à foie gras du Sud-Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord, Quercy)	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
FRANCE	Cantal; Fourme de Cantal	Cheeses
FRANCE	Chabichou du Poitou[xii]	Cheeses
FRANCE	Chaource	Cheeses
FRANCE	Comté	Cheeses
FRANCE	Crottin de Chavignol; Chavignol[xiii]	Cheeses
FRANCE	Emmental de Savoie	Cheeses
FRANCE	Époisses	Cheeses
FRANCE	Fourme d'Ambert	Cheeses

Country	Designation name	Product type
FRANCE	Génisse Fleur d'Aubrac[xiv]	Fresh meat (and offal)
FRANCE	Gruyère[xv]	Cheeses
FRANCE	Huile d'olive de Haute-Provence	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
FRANCE	Huile essentielle de lavande de Haute-Provence / Essence de lavande de Haute-Provence	Essential oils
FRANCE	Huîtres Marennes Oléron	Fresh fish, molluscs, and crustaceans and products derived therefrom
FRANCE	Jambon de Bayonne	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
FRANCE	Lentille verte du Puy	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
FRANCE	Maroilles / Marolles	Cheeses
FRANCE	Morbier	Cheeses
FRANCE	Munster; Munster-Géromé	Cheeses
FRANCE	Neufchâtel	Cheeses
FRANCE	Noix de Grenoble	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
FRANCE	Pont-l'Évêque	Cheeses
FRANCE	Pruneaux d'Agen; Pruneaux d'Agen mi-cuits[xvi]	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed

Country	Designation name	Product type
FRANCE	Reblochon; Reblochon de Savoie	Cheeses
FRANCE	Roquefort	Cheeses
FRANCE	Sainte-Maure de Touraine[xvii]	Cheeses
FRANCE	Saint-Marcellin	Cheeses
FRANCE	Saint-Nectaire	Cheeses
FRANCE	Tomme de Savoie	Cheeses
FRANCE	Tomme des Pyrénées	Cheeses
FRANCE	Veau d'Aveyron et du Ségala	Fresh meat (and offal)
FRANCE	Veau du Limousin[xviii]	Fresh meat (and offal)
FRANCE	Volailles de Loué	Fresh meat (and offal)
CROATIA	Baranjski kulen	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
CROATIA	Dalmatinski pršut	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
CROATIA / SLOVENIA	Istarski pršut / Istrski pršut	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
CROATIA	Krčki pršut	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Aceto Balsamico di Modena	Vinegar
ITALY	Aceto balsamico tradizionale di Modena	Vinegar

Country	Designation name	Product type
ITALY	Aprutino Pescarese	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
ITALY	Asiago	Cheeses
ITALY	Bresaola della Valtellina	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Cantuccini Toscani / Cantucci Toscani	Bread, pastry, cakes, confectionary, biscuits and other baker's wares
ITALY	Coppa Piacentina	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Cotechino Modena	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Culatello di Zibello	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Fontina	Cheeses
ITALY	Garda	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
ITALY	Gorgonzola	Cheeses
ITALY	Grana Padano	Cheeses
ITALY	Mela Alto Adige; Südtiroler Apfel	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
ITALY	Mela Val di Non	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
ITALY	Montasio	Cheeses

Country	Designation name	Product type
ITALY	Mortadella Bologna	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Mozzarella di Bufala Campana	Cheeses
ITALY	Pancetta Piacentina	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Parmigiano Reggiano[xix]	Cheeses
ITALY	Pasta di Gragnano	Pasta
ITALY	Pecorino Romano	Cheeses
ITALY	Pecorino Toscano	Cheeses
ITALY	Pomodoro SAN Marzano dell'Agro Sarnese-Nocerino[xx]	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
ITALY	Prosciutto di Modena	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Prosciutto di Norcia	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Prosciutto di Parma	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Prosciutto di San Daniele	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Prosciutto Toscano	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Provolone Valpadana	Cheeses
ITALY	Ragusano	Cheeses

Country	Designation name	Product type
ITALY	Salamini italiani alla cacciatora	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Speck Alto Adige / Südtiroler Markenspeck / Südtiroler Speck	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ITALY	Taleggio	Cheeses
ITALY	Terra di Bari	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
ITALY	Toscano	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
ITALY	Veneto Valpolicella; Veneto Euganei e Berici; Veneto del Grappa	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
ITALY	Vitellone bianco dell'Appennino Centrale	Fresh meat (and offal)
ITALY	Zampone Modena	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
CYPRUS	Γλυκό Τριαντάφυλλο Αγρού (Glyko Triantafyllo Agrou)	Bread, pastry, cakes, confectionery, biscuits and other baker’s wares
CYPRUS	Λουκούμι Γεροσκήπου (Loukoumi Geroskipou)	Bread, pastry, cakes, confectionary, biscuits and other baker's wares
HUNGARY	Csabai kolbász/Csabai vastagkolbász	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
HUNGARY	Gyulai kolbász / Gyulai pároskolbász	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
HUNGARY	Kalocsai fűszerpaprika-őrlemény	Spices
HUNGARY	Szegedi fűszerpaprika-őrlemény / Szegedi paprika	Spices

Country	Designation name	Product type
HUNGARY	Szegedi szalámi; Szegedi téliszalámi	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
NETHERLANDS	Edam Holland	Cheeses
NETHERLANDS	Gouda Holland	Cheeses
AUSTRIA	Steirischer Kren	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
AUSTRIA	Steirisches Kürbiskernöl	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
AUSTRIA	Tiroler Bergkäse	Cheeses
AUSTRIA	Tiroler Graukäse	Cheeses
AUSTRIA	Tiroler Speck	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
AUSTRIA	Vorarlberger Bergkäse	Cheeses
POLAND	jabłko grójeckie	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
PORTUGAL	Azeite de Moura	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
PORTUGAL	Azeite do Alentejo Interior	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
PORTUGAL	Azeites da Beira Interior (Azeite da Beira Alta, Azeite da Beira Baixa)	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
PORTUGAL	Azeite de Trás-os-Montes	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
PORTUGAL	Azeites do Norte Alentejano	Oils and fats (butter, margarine, etc.)
PORTUGAL	Azeites do Ribatejo	Oils and fats (butter, margarine, etc.)

Country	Designation name	Product type
PORTUGAL	Chouriça de Carne de Vinhais; Linguiça de Vinhais	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
PORTUGAL	Chouriço de Portalegre	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
PORTUGAL	Pêra Rocha do Oeste[xxi]	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
PORTUGAL	Presunto de Barrancos / Paleta de Barrancos	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
PORTUGAL	Queijo S. Jorge[xxii]	Cheeses
PORTUGAL	Queijo Serra da Estrela	Cheeses
PORTUGAL	Queijos da Beira Baixa (Queijo de Castelo Branco, Queijo Amarelo da Beira Baixa, Queijo Picante da Beira Baixa)	Cheeses
ROMANIA	Magiun de prune Topoloveni	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed
ROMANIA	Salam de Sibiu	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
ROMANIA	Telemea de Ibăneşti	Cheeses
SLOVENIA	Kranjska klobasa	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
SLOVENIA	Kraška panceta	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
SLOVENIA	Kraški pršut	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)
SLOVENIA	Kraški zašink	Meat products (cooked, salted, smoked, etc.)

PART B

GEOGRAPHICAL INDICATIONS OF CHILE

AS REFERRED TO IN ARTICLE 32.33

Country	Designation name	Product type
CHILE	SAL DE CÁHUIL – BOYERUCA LO VALDIVIA	Salt
CHILE	PROSCIUTTO DE CAPITÁN PASTENE	Cured ham
CHILE	LIMÓN DE PICA	Lemons
CHILE	LANGOSTA DE JUAN FERNÁNDEZ	Lobsters
CHILE	ATÚN DE ISLA DE PASCUA	Tuna – Fish/Fish fillets/Live fish
CHILE	CANGREJO DORADO DE JUAN FERNÁNDEZ	Crab – Live/Not live
CHILE	CORDERO CHILOTE	Lamb meat
CHILE	DULCES DE LA LIGUA	Pastries
CHILE	MAÍZ LLUTEÑO	Corn
CHILE	SANDÍA DE PAINE	Watermelon
CHILE	ACEITUNAS DE AZAPA	Preserved/Fresh olives

Country	Designation name	Product type
CHILE	ORÉGANO DE LA PRECORDILLERA DE PUTRE	Spices
CHILE	TOMATE ANGOLINO	Tomatoes
CHILE	DULCES DE CURACAVÍ	Pastries
CHILE	ACEITE DE OLIVA DEL VALLE DEL HUASCO	Olive oil
CHILE	PUERRO AZUL DE MAQUEHUE	Leeks
CHILE	SIDRA DE PUNUCAPA	Cider
CHILE	CHICHA DE CURACAVÍ	Fermented beverage

Explanatory notes:

[i] Protection of the geographical indication "Budějovické pivo" is only sought in the Czech language.

[ii] Protection of the geographical indication "Budějovický měšťanský var" is only sought in the Czech language.

[iii] Protection of the geographical indication "Českobudějovické pivo" is only sought in the Czech language.

[iv] The varietal name "saaz" may continue to be used on similar products, provided that those products are not commercialised by using references (graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of the geographical indication or by exploiting the reputation of the geographical indication, and provided that the consumer is not misled as to the nature of such term or the precise origin of the product and that the use of that term does not constitute an act of unfair competition with regard to the geographical indication.

[v] The varietal name "hallertau" may continue to be used on similar products, provided that those products are not commercialised by using references (graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of the geographical indication or by exploiting the reputation of the geographical indication, and provided that the consumer is not misled as to the nature of such term or the precise origin of the product and that the use of that term does not constitute an act of unfair competition with regard to the geographical indication.

[vi] The varietal name "kalamon" may continue to be used on similar products, provided that those products are not commercialised by using references (graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of the geographical indication or by exploiting the reputation of the geographical indication, and provided that the consumer is not misled as to the nature of such term or the precise origin of the product and that the use of that term does not constitute an act of unfair competition with regard to the geographical indication.

vii The varietal name "konservolia" may continue to be used on similar products, provided that these products are not commercialised by using references (graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of the geographical indication or by exploiting the reputation of the geographical indication, and provided that the consumer is not misled as to the nature of such term or the precise origin of the product and that the use of that term does not constitute an act of unfair competition with regard to the geographical indication.

viii The varietal name "pasa de corinto" may continue to be used on similar products, provided that those products are not commercialised by using references (graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of the geographical indication or by exploiting the reputation of the geographical indication, and provided that the consumer is not misled as to the nature of such term or the precise origin of the product and that the use of that term does not constitute an act of unfair competition with regard to the geographical indication.

ix The protection of the geographical indication "Φέτα (Feta)" shall not prevent the continued and similar use of the term "Feta" by any persons, including their successors and assignees, for a maximum of six years from the date of entry into force of this Agreement, provided that at the date of entry into force of this Agreement they have used that geographical indication in a continuous manner with regard to the same or similar goods in the territory of Chile. Within that period, the use of the term "Feta" must be accompanied with a legible and visible indication of the geographical origin of the product concerned.

[x] The varietal name "Valencia" may continue to be used on similar products, provided that those products are not commercialised by using references (graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of the geographical indication or by exploiting the reputation of the geographical indication, and provided that the consumer is not misled as to the nature of such term or the precise origin of the product and that the use of that term does not constitute an act of unfair competition with regard to the geographical indication.

[xi] The protection of the geographical indication "Bœuf de Charolles" shall not prevent users of the term "Charolesa" in the territory of Chile, indicating a product derived from the animal breed, from continuing to use that term, provided that those products are not commercialised by using references (graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of the geographical indication or by exploiting the reputation of the geographical indication, and provided that the use of the name of the animal breed does not mislead the consumers or constitute an act of unfair competition with regard to the geographical indication.

[xii] Protection is only sought for the compound term.

[xiii] Protection is only sought for the compound term.

[xiv] The protection of the geographical indication "Génisse Fleur d'Aubrac" shall not prevent users of the term "Aubrac" in the territory of Chile, indicating a product derived from the animal breed, from continuing to use that term, provided that those products are not commercialised by using references (graphics, names, pictures, flags) to the genuine origin of the geographical indication or by exploiting the reputation of the geographical indication, and provided that the use of the name of the animal breed does not mislead the consumers or constitute an act of unfair competition with regard to the geographical indication.

[xv] The protection of the geographical indication "Gruyère" shall not prevent prior users, listed in Appendix 32-C-2, of the term "Gruyère/Gruyere" in the territory of Chile, which had been using that term in good faith and with recurrent presence on the market within 12 months before the conclusion of negotiations of this Agreement on 9 December 2022, from continuing to use that term, provided that those products are not commercialised by using references (e.g. graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of "Gruyère" and are differentiated from "Gruyère" in a non-ambiguous manner as regards the origin, and provided that the term is displayed in a font character that, while being readable, is substantially smaller than the brand name, and is differentiated from it in a non-ambiguous manner as regards the origin of the product. The designation "Gruyère" refers, within the territory of the European Union, to two homonymous geographical indications, respectively in respect of a Swiss and a French cheese. The EU Party shall not oppose a possible application aiming at the protection of the said Swiss homonymous geographical indication in Chile.

[xvi] The name "d'Agen" may continue to be used as a variety for fresh plums and plum-trees, provided that those products are not commercialised by using references (e.g. graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of the geographical indication or by exploiting the reputation of the geographical indication, and provided that the consumer is not misled as to the nature of such term or the precise origin of the product and that the use of that term does not constitute an act of unfair competition with regard to the geographical indication.

[xvii] Protection is only sought for the multicomponent term.

[xviii] The protection of the geographical indication "Veau du Limousin" shall not prevent users of the term "Limousin" in the territory of Chile, indicating a product derived from the animal breed, from continuing to use that term, provided that those products are not commercialised by using references (graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of the geographical indication or by exploiting the reputation of the geographical indication, and provided that the use of the name of the animal breed does not mislead the consumers or constitute an act of unfair competition with regard to the geographical indication.

[xix] The protection of the geographical indication "Parmigiano Reggiano" shall not prevent prior users, listed in Appendix 32-C-2, of the term "Parmesano" in the territory of Chile, which had been using that term in good faith and with recurrent presence on the market within 12 months before the conclusion of negotiations of this Agreement on 9 December 2022, from continuing to use that term, provided that those products are not commercialised by using references (e.g. graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of "Parmigiano Reggiano" and are differentiated from "Parmigiano Reggiano" in a non-ambiguous manner as regards the origin, and provided that the term is displayed in a font character that, while being readable, is substantially smaller than the brand name, and is differentiated from it in a non-ambiguous manner as regards the origin of the product.

[xx] The varietal name "San Marzano" may continue to be used as a variety for fresh tomatoes and tomato plants, provided that those products are not commercialised by using references (graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of the geographical indication or by exploiting the reputation of the geographical indication, and provided that the consumer is not misled as to the nature of such term or the precise origin of the product and that the use of that term does not constitute an act of unfair competition with regard to the geographical indication.

[xxi] The varietal name "Pêra Rocha" may continue to be used on similar products, provided that those products are not commercialised by using references (e.g. graphics, names, pictures or flags) to the genuine origin of the geographical indication or by exploiting the reputation of the geographical indication, and provided that the consumer is not misled as to the nature of such term or the precise origin of the product and that the use of that term does not constitute an act of unfair competition with regard to the geographical indication.

[xxii] The protection of the term "Queijo S. Jorge" shall not restrict the use of the term "San Jorge" in Chile as an existing registered trademark, provided that such use does not mislead the consumer as to the origin of the product. The term "Queijo S. Jorge" should only be used as a multicomponent term, and in combination with an indication of its origin and a brand name.

Appendix 32-C-1

LIST OF INDIVIDUAL COMPONENTS
AS REFERRED TO IN ARTICLE 32.35(9)

For listed geographical indications of the EU Party:

As regards the list of geographical indications of the EU Party set out in Part A of Annex 32-C, the protection provided in accordance with Article 32.35 of this Agreement is not sought in respect of the following individual terms, which are components of a multicomponent term that is protected as a geographical indication:

"aceite", "Aceto balsamico", "tradizionale", "aceto", "alfajor", "alla cacciatora", "amarelo", "Apfel", "azafran", "azeite", "azeites", "Bayrische", "Bergkäse", "beurre", "Bier", "bleu", "boeuf", "Bratwürste", "Bresaola", "Breze", "Brezn", "Brez'n", "Brezel", "brie", "camembert", "Canard à foie gras", "cantucci", "cantuccini", "carne", "carne de vacuno", "cecina", "chmel", "chorizo", "chouriça de carne", "chouriço", "Christstollen", "citricos", "citrics", "coppa", "cotechino", "culatello", "dehesa", "edam", "emmental", "Emmentaler", "Ελιά (Elia)", "Essence de lavande", "fromage", "fűszerpaprika-őrlemén", "génisse", "Γλυκό Τριαντάφυλλο" (Glyko Triantafyllo), "gouda", "Graukäse", "graviera", "Hopfen", "huile d'olive", "huile essentielle de lavande", "huîtres", "island", "jabłko", "jambon", "Katenrauchschinken", "Katenschinken", "klobasa", "Knochenschinken", "Knöpfle", "kolbász", "Kren", "Κρόκος" (Krokos), "kulen", "Kürbiskernöl", "Lebkuchen", "lentille", "lentille verte", "linguiça", "llonganissa", "Λουκούμι" (Loukoumi), "magiun de prune", "Markenspeck", "Marzipan", "mela", "mortadella", "mozzarella", "mozzarella di bufala", "noix", "oli", "paleta", "panceta", "pancetta", "paprika", "pároskolbász", "pasta", "paté", "pecorino", "pêra", "pimentòn", "picante", "pivo", "plate", "polvorones", "pomodoro", "presunto", "prosciutto", "provolone", "pruneaux mi-cuits","pruneaux","priego", "Printen", "pršut", "prune", "queijo", "queijos", "queixo", "queso", "розово масло" (rozovo maslo), "Rostbratwurst", "salam", "salamini", "salchichón", "salmon", "Schinken", "sidra", "sierra", "sobrasada", "Spätzle", "Speck", "Σταφίδα" (Stafida), "Stollen", "szalámi", "telemea", "Téliszalámi", "ternera", "terra", "tomme", "torta", "turrón", "vastagkolbász", "var", "veau", "vinagre", "vitellone bianco", "volailles", "Weihnachtsstollen", "zampone", "zašink".

For listed geographical indications of Chile:

As regards the list of geographical indications of Chile set out in Part B of Annex 32-C, the protection provided in accordance with Article 32.35 of this Agreement is not sought in respect of the following individual terms, which are components of a multicomponent term that is protected as a geographical indication:

"aceite", "aceitunas", "atún", "cangrejo", "chicha", "cordero", "dulces", "isla", "langosta", "limón", "maíz", "oregano", "prosciutto", "puerro", "sal", "sandía", "sidra", "tomate".

Appendix 32-C-2

LIST OF PRIOR USERS

Parmesano

– AGRÍCOLA Y LÁCTEOS LAS VEGAS S.A.

– AGROCOMERCIAL CODIGUA SPA

– ALVI SUPERMERCADOS MAYORISTAS S.A.

– ALTAS CUMBRES GROUP SPA

– ARTHUR SCHUMAN INC.

– BODEGA GOURMET SPA

– CASO Y CIA SAC

– CENCOSUD S.A.

– COMERCIAL DE CAMPO S.A.

– CONAPROLE

– COOPERATIVA AGRÍCOLA Y LECHERA DE LA UNIÓN LTDA.

– ELABORADORA DE ALIMENTOS GOURMET LIMITADA

– HIPERMERCADOS TOTTUS S.A.

– LACTEOS KUMEY SPA

– PRODUCTOS FERNANDEZ S.A.

– QUILLAYES SURLAT COMERCIAL SPA

– REMOTTI S.A.

– RENDIC HERMANOS S.A.

– SCHREIBER FOODS

– SOPROLE INVERSIONES S.A.

– SUPER 10 S.A.

– VIVAFOODS SPA

– WALMART CHILE S.A.

Gruyere/Gruyère

– AGRICOLA Y LACTEOS LAS VEGAS S.A.

– BODEGA GOURMET SPA

– COMERCIAL DE CAMPO S.A.

– QUESERÍA PETITE FRANCE LIMITADA

– QUILLAYES SURLAT COMERCIAL SPA

– SANTA ROSA CHILE ALIMENTOS LTDA.

ANNEX 38-A

RULES OF PROCEDURE

I. Definitions

1. For the purposes of this Annex:

(a) "administrative staff" means, in respect of a panellist, individuals under the direction and control of a panellist, other than assistants;

(b) "adviser" means an individual retained by a Party to advise or assist that Party in connection with the panel proceedings;

(c) "assistant" means an individual who, under the terms of appointment and under the direction and control of a panellist, conducts research or provides assistance to that panellist; and

(d) "representative of a Party" means an employee or any individual appointed by a government department, agency or any other public entity of a Party who represents the Party for the purposes of a dispute under Chapter 38.

II. Notifications

2. Any request, notice, written submission or other document of:

(a) the panel shall be sent to both Parties at the same time;

(b) a Party, which is addressed to the panel, shall be copied to the other Party at the same time; and

(c) a Party, which is addressed to the other Party, shall be copied to the panel at the same time, as appropriate.

3. Any notification referred to in Rule 2 shall be made by e-mail or, where appropriate, any other means of telecommunication that provides a record of the sending thereof. Unless proven otherwise, such notification shall be deemed to be delivered on the date of its sending.

4. All notifications shall be addressed, for the EU Party, to the Directorate-General for Trade of the European Commission and, for Chile, to the Undersecretariat of International Economic Relations, or their successors, respectively.

5. Minor errors of a clerical nature in a request, notice, written submission or other document related to the panel proceedings may be corrected by delivery of a new document clearly indicating the changes.

6. If the last day for delivery of a document falls on a non-working day of the European Commission or of Chile, the time period for the delivery of the document shall end on the first following working day.

III. Appointment of panellists

7. If pursuant to Article 38.6 a panellist or a chairperson is selected by lot, the co-chair of the Joint Committee of the complaining Party shall promptly inform the co-chair of the Party complained against of the date, time and venue of the selection by lot. The Party complained against may, if it so chooses, be present during the selection by lot. In any event, the selection by lot shall be carried out with the Party or Parties that are present.

8. The co-chair of the Joint Committee of the complaining Party shall notify, in writing, each individual who has been selected to serve as a panellist of their appointment. Each individual shall confirm their availability to the Parties within five days after the date on which they were informed of their appointment.

9. The co-chair of the Joint Committee of the complaining Party shall select by lot the panellist or chairperson, within five days after the expiry of the time period provided for in Article 38.6(2), if any of the sub-lists referred to in Article 38.8(1):

(a) is not established – from the individuals who have been formally proposed by one or both Parties for the establishment of that particular sub-list; or

(b) no longer contains at least five individuals – from the individuals who remain on that particular sub-list.

10. The Parties shall endeavour to ensure that, at the latest by the time when all the panellists have notified the Parties of the acceptance of their appointment in accordance with Article 38.6(5), they have agreed on the remuneration and the reimbursement of expenses of the panellists and assistants, and have prepared the necessary appointment contracts, with a view to having them signed promptly. The remuneration and expenses of the panellists shall be based on WTO standards. The remuneration and expenses of one or more assistants of a panellist shall not exceed 50 % of the remuneration of the panellist that they assist.

IV. Organisational meeting

11. Unless the Parties agree otherwise, they shall meet the panel within seven days of the establishment of the panel in order to determine such matters that the Parties or the panel deem appropriate, including the timetable of the panel proceedings. Panellists and representatives of the Parties may take part in this meeting through any means, including telephone or video conference.

V. Written submissions

12. The complaining Party shall deliver its written submission no later than 20 days after the date of establishment of the panel. The Party complained against shall deliver its written submission no later than 20 days after the date of delivery of the written submission of the complaining Party.

VI. Operation of the panel

13. The chairperson of the panel shall preside over all its meetings. Further to Rules 17 and 18, the panel may delegate to the chairperson the authority to make administrative or procedural decisions.

14. Unless otherwise provided in Chapter 38 or in this Annex, the panel may conduct its activities by any means, including telephone, video conference or other electronic means of communication.

15. Only panellists may take part in the deliberations of the panel, but the panel may permit the assistants of the panellists to be present at its deliberations.

16. The drafting of any decision and report shall remain the exclusive responsibility of the panel and shall not be delegated.

17. If a procedural question arises that is not covered by Chapter 38, this Annex or Annex 38-B, the panel, after consulting the Parties, may adopt an appropriate procedure that is compatible with the provisions of Chapter 38, this Annex or Annex 38-B.

18. If the panel considers that there is a need to modify any of the time periods for the proceedings other than the time periods set out in Chapter 38 or to make any other procedural or administrative adjustment, it shall inform the Parties in writing of the modification of the time period or any other procedural or administrative adjustment needed and the reasons therefor. The panel may adopt such modification or adjustment after consultation with the Parties.

VII. Replacement

19. If a Party considers that a panellist does not comply with the requirements of Annex 38-B and for that reason should be replaced, that Party shall notify the other Party within 15 days after the date on which it obtained sufficient evidence of the panellist's alleged failure to comply with the requirements of Annex 38-B.

20. The Parties shall consult with each other within 15 days after the notification referred to in Rule 19. They shall inform the panellist of their alleged failure and they may request the panellist to take steps to remedy the failure. The Parties may also agree to remove the panellist and select a new panellist in accordance with Article 38.6.

21. If, pursuant to Rule 20, the Parties fail to agree on the need to replace a panellist, other than the chairperson of the panel, either Party may refer this matter to the chairperson of the panel, whose decision shall be final. If the chairperson of the panel finds that the panellist does not comply with the requirements of Annex 38-B, the panellist shall be removed and replaced by a new panellist selected in accordance with Article 38.6.

22. If, pursuant to Rule 20, the Parties fail to agree on the need to replace the chairperson of the panel, either Party may request to refer this matter to one of the remaining individuals on the sub-list of chairpersons established pursuant to subparagraph (c) of Article 38.8(1). The co-chair of the Joint Committee of the requesting Party, or that co-chair's delegate, shall draw the name of that individual by lot. The decision by the selected individual on the need to replace the chairperson shall be final. If this selected individual finds that the chairperson does not comply with the requirements of Annex 38-B, a new chairperson shall be selected in accordance with Article 38.6.

VIII. Hearings

23. Based upon the timetable determined pursuant to Rule 11, after consulting with the Parties and the other panellists, the chairperson of the panel shall notify the Parties of the date, time and venue of the hearing. That information shall be made publicly available by the Party in the territory of which the hearing takes place, unless the hearing is closed to the public.

24. Unless the Parties agree otherwise, the hearing shall be held in Brussels if the complaining Party is Chile and in Santiago if the complaining Party is the EU Party. The Party complained against shall bear the expenses derived from the logistical administration of the hearing. In duly justified circumstances and on request of a Party, the panel may decide to hold a virtual or hybrid hearing and make appropriate arrangements, after consulting the Parties, taking into account the rights of due process and the need to ensure transparency.

25. The panel may convene additional hearings if the Parties so agree.

26. All panellists shall be present during the entirety of the hearing.

27. Unless the Parties agree otherwise, the following persons may attend the hearing, irrespective of whether the hearing is open to the public or not:

(a) representatives of a Party;

(b) advisers;

(c) assistants and administrative staff;

(d) interpreters, translators and stenographers of the panel; and

(e) experts, as decided by the panel pursuant to Article 38.22(2).

28. No later than five days before the date of a hearing, each Party shall deliver to the panel and to the other Party a list of the names of persons who will make oral arguments or presentations at the hearing on behalf of that Party and of other representatives and advisers who will be attending the hearing.

29. The panel shall conduct the hearing in the following manner, ensuring that the complaining Party and the Party complained against are afforded equal time in both argument and rebuttal argument:

(a) Argument:

(i) argument of the complaining Party;

(ii) argument of the Party complained against.

(b) Rebuttal argument:

(i) reply of the complaining Party;

(ii) counter-reply of the Party complained against.

30. The panel may direct questions to either Party at any time during the hearing.

31. The panel shall arrange for a recording of the hearing to be prepared and delivered to the Parties as soon as possible after the hearing.

32. Each Party may deliver a supplementary written submission concerning any matter that arose during the hearing within 10 days after the date of the hearing.

IX. Questions in writing

33. The panel may at any time during the proceedings submit questions in writing to one or both Parties. Any questions submitted to one Party shall be copied to the other Party.

34. Each Party shall provide the other Party with a copy of its responses to the questions submitted by the panel. The other Party shall have an opportunity to provide comments in writing on the Party's responses within five days after the delivery of such copy.

X. Confidentiality

35. Each Party and the panel shall treat as confidential any information submitted by the other Party to the panel which that other Party has designated as confidential. When a Party submits to the panel a written submission which contains confidential information, it shall also provide, within 15 days, a submission without the confidential information which shall be disclosed to the public.

36. Nothing in this Annex shall preclude a Party from disclosing statements of its own positions to the public to the extent that, when making reference to information submitted by the other Party, it does not disclose any information designated by the other Party as confidential.

37. The panel hearings shall be held in closed session when the submission or arguments of a Party contains confidential information. The Parties shall maintain the confidentiality of the panel hearings when the hearings are held in closed session.

XI. *Ex parte* contacts

38. The panel shall not meet or communicate with a Party in the absence of the other Party.

39. A panellist shall not discuss any aspect of the subject matter of the proceedings with one Party or both Parties in the absence of the other panellists.

XII. *Amicus curiae* submissions

40. Unless the Parties agree otherwise within five days after the date of the establishment of the panel, the panel may receive unsolicited written submissions from natural persons of a Party or juridical persons established in the territory of a Party that are independent from the governments of the Parties, provided that they:

(a) are received by the panel within 10 days after the date of the establishment of the panel;

(b) are concise and in no case longer than 15 pages, including any annexes, typed at double space;

(c) are directly relevant to a factual or a legal issue under consideration by the panel;

(d) contain a description of the person making the submission, including for a natural person their nationality and for a juridical person its place of establishment, the nature of its activities, its legal status, general objectives and its source of financing;

(e) specify the nature of the interest that the person has in the panel proceedings; and

(f) are drafted in the languages chosen by the Parties in accordance with Rules 44 and 45.

41. The submissions shall be delivered to the Parties by the panel for their comments. The Parties may submit comments, within 10 days after the delivery, to the panel.

42. The panel shall list in its report all the submissions it has received pursuant to Rule 40. The panel shall not be obliged to address in its report the arguments made in such submissions. However, if it does, it shall also take into account any comments made by the Parties pursuant to Rule 41.

XIII. Urgent cases

43. If the case concerns a matter of urgency as referred to in Article 38.12, the panel, after consulting the Parties, shall adjust, as appropriate, the time periods referred to in this Annex. The panel shall notify the Parties of those adjustments.

XIV. Working language and translations

44. During the consultations referred to in Article 38.4, and no later than the date of the organisational meeting referred to in Rule 11 of this Annex, the Parties shall endeavour to agree on a common working language for the proceedings before the panel.

45. If the Parties are unable to agree on a common working language, each Party shall make its written submissions in its chosen language. Each Party shall provide at the same time a translation in the language chosen by the other Party, unless its submissions are written in one of the working languages of the WTO. The Party complained against shall arrange for the interpretation of oral submissions into the languages chosen by the Parties.

46. Panel reports and decisions shall be issued in the languages chosen by the Parties. If the Parties have not agreed on a common working language, the interim and final report of the panel shall be issued in one of the working languages of the WTO.

47. A Party may provide comments on the accuracy of the translation of any translated version of a document drawn up in accordance with this Annex.

48. Each Party shall bear the costs of the translation of its written submissions. Any costs incurred for translation of reports and decisions of the panel shall be borne equally by the Parties.

XV. Special time periods

49. The time periods laid down in this Annex shall be adjusted in line with the special time periods provided for in Articles 38.15 to 38.18 for the adoption of a report or decision by the panel in the proceedings under those Articles.

ANNEX 38-B

CODE OF CONDUCT FOR PANELLISTS AND MEDIATORS

I. Definitions

1. For the purposes of this Annex:

(a) "administrative staff" means, in respect of a panellist, individuals under the direction and control of a panellist, other than assistants;

(b) "assistant" means an individual who, under the terms of appointment and under the direction and control of a panellist, conducts research or provides assistance to that panellist; and

(c) "candidate" means an individual whose name is on the list of panellists referred to in Article 38.8 and who is under consideration for selection as a panellist pursuant to Article 38.6.

II. Governing principles

2. In order to preserve the integrity and impartiality of the dispute settlement mechanism, each candidate and panellist shall:

(a) get acquainted with this Code of Conduct;

(b) be independent and impartial;

(c) avoid direct or indirect conflicts of interests;

(d) avoid impropriety and the appearance of impropriety or bias;

(e) observe high standards of conduct; and

(f) not be influenced by self-interest, outside pressure, political considerations, public clamour or loyalty to a Party or fear of criticism.

3. A panellist shall not, directly or indirectly, incur any obligation or accept any benefit that would in any way interfere, or appear to interfere, with the proper performance of their duties.

4. A panellist shall not use their position on the panel to advance any personal or private interests. A panellist shall avoid actions that may create the impression that others are in a special position to influence them.

5. A panellist shall not allow past or existing financial, business, professional, personal or social relationships or responsibilities to influence their conduct or judgement.

6. A panellist shall avoid entering into any relationship or acquiring any financial interest that is likely to affect their impartiality, or that might reasonably create an appearance of impropriety or bias.

III. Disclosure obligations

7. A candidate requested to serve as a panellist pursuant to Article 38.6 shall, prior to the acceptance of their appointment, disclose any interest, relationship or matter that is likely to affect their independence or impartiality, or that might reasonably create an appearance of impropriety or bias in the proceedings. To that end, a candidate shall make all reasonable efforts to become aware of any such interests, relationships or matters, including financial, professional, employment or family interests.

8. The disclosure obligation set out in paragraph 7 is a continuing duty which requires a panellist to disclose any such interests, relationships or matters that may arise during any stage of the proceedings.

9. A candidate or a panellist shall communicate to the Joint Committee for consideration by the Parties any matters concerning actual or potential violations of this Annex at the earliest time they become aware of them.

IV. Duties of panellists

10. Upon acceptance of their appointment, a panellist shall be available to perform and shall perform their duties thoroughly and expeditiously throughout the proceedings and with fairness and diligence.

11. A panellist shall consider only the issues raised in the proceedings and necessary for a decision and shall not delegate this duty to any other person.

12. A panellist shall take all appropriate steps to ensure that their assistants and administrative staff are aware of, and comply with, the obligations of panellists set out in Parts II, III, IV and VI of this Annex.

V. Obligations of former panellists

13. A former panellist shall avoid actions that may create the appearance that they were biased in carrying out the duties or derived advantage from the decision of the panel.

14. A former panellist shall comply with the obligations set out in Part VI of this Annex.

VI. Confidentiality

15. A panellist shall not disclose, at any time, any non-public information concerning the proceedings or acquired during the proceedings for which they have been appointed. A panellist shall not, in any case, disclose or use such information to gain personal advantage or advantage for others or to adversely affect the interest of others.

16. A panellist shall not disclose a decision of the panel or parts thereof prior to its publication in accordance with Chapter 38.

17. A panellist shall not, at any time, disclose the deliberations of a panel, or any panellist's view, nor make any statements on the proceedings for which they have been appointed, or on the issues in dispute in the proceedings.

VII. Expenses

18. Each panellist shall keep a record and render a final account of the time devoted to the proceedings and of their expenses, as well as the time and expenses of their assistants and administrative staff.

VIII. Mediators

19. This Annex applies to mediators, *mutatis mutandis*.

PROTOCOL TO THE ADVANCED FRAMEWORK AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN UNION AND ITS MEMBER STATES, OF THE ONE PART, AND THE REPUBLIC OF CHILE, OF THE OTHER PART ON THE PREVENTION OF AND FIGHT AGAINST CORRUPTION

SECTION I

GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 1

Objectives

1. The Parties affirm their commitment to prevent and fight corruption in international trade and investment and recall that corruption undermines good governance and economic development and distorts international competitive conditions.

2. The Parties recognise that corruption can affect trade as it may compromise market access opportunities and erode commitments aimed at creating a level playing field. Corruption also affects investors and enterprises seeking to participate in trade and investment.

3. The Parties recognise that corruption is a transnational issue and is linked to other forms of transnational and economic crime, including money laundering, and should be addressed with a multi-disciplinary approach and close cooperation at international level.

4. The Parties recognise the need to build integrity and enhance transparency within both the public and private sectors and recognise that each sector has complementary responsibilities in respect of fighting corruption.

5. The Parties recognise the importance of the work carried out by international and regional organisations, including the UN, WTO, OECD, the Financial Action Task Force (FATF), the Council of Europe, and the Organization of American States (OAS), to prevent and fight against corruption in matters affecting international trade and investment and, therefore, commit to work jointly in order to encourage and support appropriate initiatives.

6. The Parties reiterate their shared commitment under Sustainable Development Goal 16 to substantially reduce corruption and bribery in all their forms.

7. The Parties recognise the important work undertaken by the G20 Anti-Corruption Working Group.

8. The objective of this Protocol is to set a bilateral framework of commitments to combat and prevent corruption affecting trade and investment in the relationship between the Parties.

9. The Parties recognise that the description of offences adopted or maintained in accordance with this Protocol, and of the applicable legal defences or legal principles controlling the lawfulness of conduct, is reserved to the law of each Party, and that those offences shall be prosecuted and punished in accordance with the law of each Party.

ARTICLE 2

Scope

This Protocol applies to corruption affecting matters covered by Part III of this Agreement.

ARTICLE 3

Relation to other agreements

Nothing in this Protocol shall affect the rights or obligations of the Parties under any other treaties, such as the United Nations Convention against Corruption (UNCAC), the OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions, adopted at Paris on 21 November 1997, the Inter-American Convention Against Corruption, adopted at Caracas on 29 March 1996, and relevant legal instruments adopted by the Council of Europe.

SECTION II

MEASURES TO COMBAT CORRUPTION

ARTICLE 4

Active and passive bribery of public officials

The Parties recognise the importance of fighting active and passive bribery of public officials affecting trade and investment. To that end, the Parties reaffirm, in particular, their commitments under Articles 15 and 16 of the UNCAC to adopt or maintain such legislative and other measures as may be necessary to establish the active and passive bribery of public officials and the active bribery of foreign public officials and officials of public international organisations as criminal offences, when committed intentionally. The Parties also reaffirm their commitment to consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish passive bribery of foreign public officials and officials of public international organisations as criminal offences, when committed intentionally.

ARTICLE 5

Active and passive bribery in the private sector

1. The Parties recognise the importance of fighting active and passive bribery affecting trade and investment in the private sector. To that end, the Parties reaffirm their commitments under Article 21 of the UNCAC to consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences active and passive bribery in the private sector, when committed intentionally in the course of economic, financial or commercial activities.

2. The Parties recognise the harmful effects of facilitation payments to public officials, as they undermine efforts to combat corruption and incentivise bribery. To that end, the Parties reaffirm their commitments under paragraph 4 of Article 12 of the UNCAC to disallow the tax deductibility of expenses that constitute bribes and, if appropriate, other expenses incurred in furtherance of corrupt conduct.

ARTICLE 6

Corruption and money laundering

The Parties, recognising the interlinkage between corruption and money laundering, reaffirm their commitments under Article 23 of the UNCAC.

ARTICLE 7

Liability of juridical persons

The Parties recognise that establishing the liability of juridical persons and ensuring availability of effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions are necessary to advance the global fight against corruption in international trade and investment. To that end, the Parties reaffirm their commitments under Article 26 of the UNCAC.

SECTION III

MEASURES TO PREVENT CORRUPTION IN THE PRIVATE SECTOR

ARTICLE 8

Responsible business conduct

1. The Parties recognise the importance of preventive measures and responsible business conduct in averting corruption, including financial and non-financial reporting obligations and corporate social responsibility practices.

2. The Parties recognise the necessity of taking into account the needs and constraints of small and medium-sized enterprises when considering measures under paragraph 1.

3. The Parties recall their support to the OECD Guidelines for Multinational Enterprises in relation to anti-corruption.

ARTICLE 9

Financial reporting

1. In line with their commitments under the UNCAC, the Parties recognise the importance of enhancing accounting and auditing standards in the private sector as a way of preventing corruption.

2. Each Party shall consider in particular the following measures to achieve that objective:

(a) encouraging private enterprises, taking into account their structure and size, and in particular the specific needs of small and medium-sized enterprises, to implement measures to assist in the prevention and detection of acts of corruption; such measures may include compliance with a corporate governance code, internal audit function or sufficient internal controls; and

(b) requiring that the accounts and financial statements of such private enterprises are subject to appropriate auditing and certification procedures.

3. Each Party shall take such measures as may be necessary, in accordance with its laws and regulations, on the disclosure of financial statements and maintenance of accounting and auditing standards.

4. Each Party should consider adopting or maintaining measures encouraging external auditors to report to the competent authorities any acts they suspect may constitute an offence specified in Articles 4, 5 and 6. If such reporting is required in accordance with its law, the Party shall ensure that the external auditors making such reports reasonably and in good faith are protected from legal action regarding breaches of any contractual or legal restriction on disclosure of information.

ARTICLE 10

Transparency in the private sector

1. The Parties recognise that transparency can contribute to deterring corruption affecting trade and investment and, to that end, recall their commitments under paragraph 2 of Article 12 of the UNCAC, in particular in respect of the following measures that could achieve the objective of ensuring greater transparency in the private sector involved in commercial activities relating to trade and investment under Part III of this Agreement:

(a) promoting the development of standards and procedures designed to safeguard the integrity of relevant private entities, including codes of conduct for the correct, honourable and proper performance of business activities and activities of all relevant professions and the prevention of conflicts of interest, and for the promotion of the use of good commercial practices among businesses and in the contractual relations of businesses with public authorities;

(b) preventing the misuse of procedures that regulate private entities, including procedures regarding subsidies and licences granted by public authorities for commercial activities; and

(c) promoting measures to prevent conflicts of interest by imposing restrictions, as appropriate and for a reasonable period of time, on the professional activities of former public officials or on the employment of public officials by the private sector after their resignation or retirement, where such activities or employment relate directly to the functions performed or supervised by those public officials during their tenure of office.

2. Each Party shall encourage listed enterprises, banks and insurance companies to report on the measures they have taken to prevent and fight corruption. Each Party shall take such measures as may be necessary on the disclosure of such reports.

ARTICLE 11

Measures to prevent money-laundering

1. Recognising the importance of preventing money laundering and its potential impact on trade and investment, the Parties confirm their commitment to adopt or maintain a comprehensive domestic regulatory and supervisory regime for financial institutions and designated non-financial business and professions ("DNFBPs") in accordance with existing commitments under the UNCAC and the Recommendations of the FATF. The Parties shall promote the implementation of the FATF Recommendations 24 on the Transparency and Beneficial Ownership of Legal Persons and 25 on the Transparency and Beneficial Ownership of Legal Arrangements.

2. In accordance with the commitments, Recommendations and principles referred to in paragraph 1, a Party shall maintain or adopt measures that:

(a) ensure that its laws and regulations include a definition of "beneficial owner" that covers natural persons who ultimately own or control a customer and natural persons on whose behalf a transaction is being conducted; it shall also include those persons who exercise ultimate effective control over a juridical person or legal arrangement;

(b) ensure that corporate or other legal entities incorporated within its territory are required to obtain and hold adequate, accurate and current information on their beneficial ownership, including the details of the beneficial interests held;

(c) ensure that trustees of express trusts maintain adequate, accurate and current beneficial ownership information, including of settlors, the protector, if any, trustees and beneficiaries or class of beneficiaries, and any other natural person exercising ultimate effective control over the trust; these measures should also apply to other legal arrangements with a structure or function similar to express trusts;

(d) require financial institutions and DNFBPs to identify the customer and verify that customer's identity, as well as to identify the beneficial owner and take reasonable measures to verify the identity of the beneficial owner, such that the financial institution or DNFBP is satisfied that it knows who the beneficial owner is; DNFBPs are understood to be those defined by the FATF Recommendations;

(e) put in place mechanisms to ensure that the relevant authorities as defined by its laws and regulations have access to beneficial owner information in a timely manner;

(f) ensure that its competent authorities participate in information exchanges on beneficial ownership with international counterparts in a timely and effective manner;

(g) require financial institutions and DNFBPs to perform enhanced due diligence, in particular in relation to politically exposed persons, who are understood to be individuals who hold or have held prominent public functions within the territory of either Party or internationally as well as their family members and close associates; and

(h) ensure an effective supervision of the compliance with the above-mentioned obligations, including the establishment and enforcement of effective, proportionate and dissuasive sanctions for non-compliance.

SECTION IV

MEASURES TO PREVENT CORRUPTION IN THE PUBLIC SECTOR

ARTICLE 12

Conduct of public officials

1. The Parties recognise the importance of the Conduct Principles for Public Officials of the Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC), adopted on 3 July 2007, for Chile, and the Council of Europe Recommendation No. R (2000) 10 on codes of conduct for public officials, adopted on 11 May 2000, for the EU Party.

2. The Parties reaffirm their commitments under Article 8 of the UNCAC, including the application of codes or standards of conduct for public officials, facilitating the reporting by public officials of acts of corruption to appropriate authorities, requiring public officials to make declarations to appropriate authorities regarding potential conflicts of interests, and taking measures providing for disciplinary or other measures against public officials who violate such codes or standards.

ARTICLE 13

Transparency in the public administration

1. The Parties stress the importance of transparency in public administration to prevent corruption affecting trade and investment and agree to promote transparency in line with the specific and horizontal provisions provided for in Part III of this Agreement, including in particular provisions on trade facilitation, public procurement, domestic regulation and general transparency.

2. The Parties reaffirm their commitments under paragraph 2 of Article 13 of the UNCAC to take appropriate measures to ensure that its anti-corruption bodies are known to the public and to provide access to those bodies for the reporting of any relevant incidents.

ARTICLE 14

Participation of civil society

1. The Parties recognise the importance of the participation of civil society in the prevention of and the fight against corruption in the field of international trade and investment, as well as the need to raise public awareness regarding the existence, causes and gravity of and the threat posed by corruption. To that end they reaffirm their commitments under paragraph 1 of Article 13 of the UNCAC, in particular the commitment to take appropriate measures to promote the active participation of individuals and groups outside the public sector, such as civil society, non-governmental organisations, and community-based organisations.

2. The Parties shall, in particular, consider:

(a) undertaking public information activities and public education programmes that contribute to non-tolerance of corruption; and

(b) adopting or maintaining measures that respect, promote and protect the freedom to seek, receive, publish and disseminate information concerning corruption.

ARTICLE 15

Protection of reporting persons

The Parties reaffirm their commitment under Article 33 of the UNCAC concerning protection against any unjustified treatment for reporting persons.

SECTION V

Dispute resolution mechanism

ARTICLE 16

Dispute resolution

1. The Parties shall make all possible efforts through dialogue, consultation, exchange of information and cooperation to address any disagreement between the Parties regarding the interpretation or application of this Protocol.

2. In case of a disagreement between the Parties regarding the interpretation or application of this Protocol, the Parties shall have recourse exclusively to the dispute resolution procedures established under Articles 17 and 18.

ARTICLE 17

Consultations

1. A Party (the "requesting Party") may, at any time, request consultations with the other Party (the "responding Party") regarding any matter concerning the interpretation or application of this Protocol by delivering a written request to the contact point of the responding Party designated in accordance with Article 19(3). The request shall set out the reasons for requesting consultations, including a sufficiently specific description of the matter at issue and its relation to the provisions of this Protocol.

2. The responding Party shall, unless agreed otherwise with the requesting Party, reply in writing no later than 10 days after the date of delivery of the request referred to in paragraph 1.

3. The Parties shall, unless they agree otherwise, begin consultations no later than 30 days after the date of delivery of the request.

4. The consultations may be held in person or by any technological means available to the Parties. If consultations are held in person, they shall be held in the territory of the responding Party, unless the Parties agree otherwise.

5. In the consultations, the Parties shall:

(a) provide sufficient information to enable a full examination of the matter; and

(b) treat any information exchanged in the course of the consultations confidentially.

6. The Parties shall enter into consultations with the aim of reaching a mutually satisfactory resolution of the matter, taking into account opportunities for cooperation related to the matter.

7. If the Parties are unable to resolve the matter in accordance with paragraphs 3 to 6 within 60 days after the delivery of the request for consultations pursuant to paragraph 1, each Party may, by delivering a written request to the contact point of the other Party designated in accordance with Article 19(3), request that the Sub-Committee on Anti-Corruption on Trade and Investment referred to in Article 19 be convened to consider the matter. The Sub-Committee on Anti-Corruption on Trade and Investment shall convene promptly and endeavour to agree on a resolution of the matter.

8. Each Party or the Sub-Committee on Anti-Corruption on Trade and Investment seized pursuant to paragraph 7 may, if appropriate, seek the views of the Domestic Consultative Groups referred to in Article 40.6 of this Agreement or other expert advice.

9. If the Parties resolve the matter, they shall document any outcome including, if appropriate, specific steps and timelines agreed upon. The Parties shall make that outcome available to the public, unless they agree otherwise.

ARTICLE 18

Panel of experts

1. If, within 60 days after the delivery of a written request for consideration of the matter by the Sub-Committee on Anti-Corruption on Trade and Investment pursuant to Article 17(7) or, if no such request is made, within 120 days after the delivery of a written request for consultations pursuant to Article 17(1), no mutually satisfactory resolution has been reached, a Party may, by delivering a written request to the contact point of the other Party designated in accordance with Article 19(3), request the establishment of a panel of experts to examine the matter. The request shall identify the reasons for requesting the establishment of a panel of experts, including a description of the matter at issue, and explain how that matter constitutes a breach of the provisions of this Protocol that it considers applicable.

2. Except as otherwise provided for in this Article, Articles 38.6, 38.10, 38.13(6), 38.14(1), 38.15, 38.19, 38.20(2), 38.21, 38.22, 38.24, 38.32, 38.33, 38.34 and 38.35 of this Agreement, as well as Annexes 38-A and 38-B to this Agreement, apply to this Protocol, *mutatis mutandis*.

3. The Sub-Committee on Anti-Corruption on Trade and Investment shall, at its first meeting, recommend to the Joint Committee the establishment of a list of at least 15 individuals who are willing and able to serve on the panel of experts. The list shall be composed of three sub-lists:

(a) one sub-list of individuals established on the basis of proposals by the EU Party;

(b) one sub-list of individuals established on the basis of proposals by Chile; and

(c) one sub-list of individuals that are not nationals of either Party and who are willing to serve as chairperson of the panel of experts.

Each Party shall propose at least five individuals for its sub-list. The Parties shall also select at least five individuals for the sub-list of chairpersons. The Joint Committee shall ensure that each sub-list is kept up to date and that it contains at least five individuals.

4. The individuals referred to in paragraph 3 shall have specialised knowledge of or expertise in matters covered by this Protocol or the resolution of disputes arising under international agreements. They shall be independent, serve in their individual capacities and not take instructions from any organisation or government on issues related to the disagreement, or be affiliated with the government of either Party, and shall comply with Annex 38-B.

5. If the panel of experts is composed in accordance with the procedures set out in Article 38.6(3) and (4) of this Agreement, the experts shall be selected from the relevant individuals on the sub-lists referred to in paragraph 3 of this Article.

6. Unless the Parties agree otherwise, within five days of the date of establishment of the panel of experts, as defined in Article 38.6(5) of this Agreement, the terms of reference shall be:

"to examine, in the light of the relevant provisions of the Protocol on the Prevention of and Fight Against Corruption of the Advanced Framework Agreement, the matter referred to in the request for the establishment of the panel of experts pursuant to Article 17 of that Protocol, and to issue a report, in accordance with that Article, with its findings and recommendations for the resolution of the matter".

7. With regard to matters relating to the existing international agreements, recommendations or principles referred to in this Protocol, the panel of experts should, where relevant, seek information from the relevant organisations or bodies. Any such information shall be provided to the Parties for their comments.

8. The panel of experts shall interpret the provisions of this Protocol in accordance with the customary rules of interpretation of public international law, including those codified in the Vienna Convention on the Law of Treaties.

9. The panel of experts shall issue to the Parties an interim report and a final report setting out the findings of facts, the applicability of the relevant provisions and the rationale behind those findings, and conclusions and the recommendations it makes.

10. The panel of experts shall deliver the interim report to the Parties within 100 days of the date of establishment of the panel of experts. If the panel of experts considers that that deadline cannot be met, the chairperson of the panel of experts shall notify the Parties in writing, stating the reasons for the delay and the date on which the panel of experts plans to deliver its interim report. The time limits set out in this paragraph may be extended by mutual agreement of the Parties.

11. Each Party may deliver to the panel of experts a reasoned request to review particular aspects of the interim report within 25 days of its delivery. A Party may comment on the other Party's request within 15 days of the delivery of that request.

12. After considering those comments, the panel of experts shall prepare the final report. If the request referred to in paragraph 11 of this Article is not delivered within the time period referred to in that paragraph, the interim report shall become the final report of the panel of experts.

13. The panel of experts shall deliver its final report to the Parties within 175 days of the date of establishment of the panel of experts. If the panel of experts considers that that deadline cannot be met, its chairperson shall notify the Parties in writing, stating the reasons for the delay and the date on which the panel of experts plans to deliver its final report. The time limits set out in this paragraph may be extended by mutual agreement of the Parties.

14. The final report shall include a discussion of any written request by the Parties on the interim report and clearly address the comments of the Parties.

15. The Parties shall make the final report available to the public within 15 days of its delivery by the panel of experts.

16. If the panel of experts finds in the final report that the responding Party has not conformed with its obligations under this Protocol, the Parties shall discuss appropriate measures to be implemented taking into account the report and recommendations of the panel of experts. The responding Party shall inform its Domestic Consultative Group referred to in Article 40.6 of this Agreement, and the other Party of its decisions on any measures to be implemented no later than three months after the final report has been made available to the public pursuant to paragraph 15 of this Article.

17. The Sub-Committee on Anti-Corruption on Trade and Investment shall monitor the follow-up to the report of the panel of experts and its recommendations. The Domestic Consultative Groups referred to in Article 40.6 of this Agreement may submit observations to the Sub-Committee on Anti-Corruption on Trade and Investment in that regard.

ARTICLE 19

Sub-Committee on Anti-Corruption on Trade and Investment

1. The Sub-Committee on Anti-Corruption on Trade and Investment established pursuant to Article 8.8(1) of this Agreement (the "Sub-Committee") shall be composed of representatives of each Party taking into consideration the specific issues to be addressed at any given session. The representatives of Chile shall be officials from the Undersecretariat of International Economic Relations of the Ministry of Foreign Affairs or its successor.

2. The Sub-Committee shall:

(a) facilitate and monitor the effective implementation of this Protocol and discuss any difficulties which may arise in its implementation;

(b) promote cooperation between the Parties on issues covered by this Protocol, and the exchange of information on developments in non-governmental, regional and multilateral fora on issues covered by this Protocol;

(c) make recommendations to the Joint Committee;

(d) consider any other matter related to this Protocol, as the Parties may agree.

3. Each Party shall designate a contact point within its administration to facilitate communication and coordination between the Parties on any matter relating to the implementation of this Protocol and notify the other Party of the contact details of that contact point. The Parties shall promptly notify each other of any changes to those contact details.

PROTOCOL TO THE ADVANCED FRAMEWORK AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN UNION AND ITS MEMBER STATES, OF THE ONE PART, AND THE REPUBLIC OF CHILE, OF THE OTHER PART ON MUTUAL ADMINISTRATIVE ASSISTANCE IN CUSTOMS MATTERS

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Protocol:

(a) "applicant authority" means a competent administrative authority which has been designated by a Party for that purpose and which makes a request for assistance on the basis of this Protocol;

(b) "customs legislation" means any laws or regulations applicable in the territory of a Party which govern the import, export and transit of goods and their placing under any other customs regime or procedure, including measures of prohibition, restriction and control;

(c) "information" means any data, document, image, report, communication or authenticated copy, in any format, including electronic, whether or not processed or analysed;

(d) "operation in breach of customs legislation" means any violation or attempted violation of customs legislation; and

(e) "requested authority" means a competent administrative authority which has been designated by a Party for that purpose and which receives a request for assistance on the basis of this Protocol.

ARTICLE 2

Scope

1. The Parties shall assist each other, in the areas within their competence and in the manner and under the conditions laid down in this Protocol, to ensure the correct application of customs legislation, in particular by preventing, investigating and combating operations in breach of that legislation.

2. Assistance in customs matters, as provided for in this Protocol, applies to any administrative authority of a Party which is competent for the application of this Protocol. That assistance shall neither prejudice the provisions governing mutual assistance in criminal matters nor cover information obtained under powers exercised on request of a judicial authority, except where communication of such information is authorised by that authority.

3. Assistance to recover duties, taxes or fines is not covered by this Protocol.

ARTICLE 3

Assistance on request

1. On request of the applicant authority, the requested authority shall provide it with all relevant information which may enable it to ensure that customs legislation is correctly applied, including information related to noted or planned activities which are or could be operations in breach of customs legislation.

2. On request of the applicant authority, the requested authority shall provide information on whether:

(a) goods exported from the territory of a Party have been properly imported into the territory of the other Party, specifying, where appropriate, the customs procedure applied to the goods;

(b) goods imported into the territory of a Party have been properly exported from the territory of the other Party, specifying, where appropriate, the customs procedure applied to the goods.

3. On request of the applicant authority, the requested authority shall, within the framework of its laws and regulations, take the necessary steps to ensure special surveillance of:

(a) natural or juridical persons in respect of whom there are reasonable grounds for believing that they are or have been involved in operations in breach of customs legislation;

(b) goods that are or may be transported in such a way that there are reasonable grounds for believing that they are intended to be used in operations in breach of customs legislation;

(c) places where stocks of goods have been or may be assembled in such a way that there are reasonable grounds for believing that those goods are intended to be used in operations in breach of customs legislation; and

(d) means of transport that are or may be used in such a way that there are reasonable grounds for believing that they are intended to be used in operations in breach of customs legislation.

ARTICLE 4

Spontaneous assistance

The Parties shall assist each other, on their own initiative and in accordance with their laws and regulations, if they consider it to be necessary for the correct application of customs legislation, by providing information obtained pertaining to concluded, planned or ongoing activities which constitute or appear to constitute operations in breach of customs legislation and which may be of interest to the other Party. The information shall focus in particular on:

(a) persons, goods and means of transport; and

(b) new means or methods employed in carrying out operations in breach of customs legislation.

ARTICLE 5

Form and substance of requests for assistance

1. Requests pursuant to this Protocol shall be made in writing either in print or electronic format. They shall be accompanied by the documents necessary to enable compliance with the request. In case of urgency, the requested authority may accept oral requests, which shall be immediately confirmed by the applicant authority in writing.

2. The requests referred to in paragraph 1 shall include the following information:

(a) the applicant authority and requesting official;

(b) the information and type of assistance requested;

(c) the object of and the reason for the request;

(d) the relevant laws and regulations and other legal elements involved;

(e) an indication, as exact and comprehensive as possible, of the natural or juridical persons that are the target of the investigations;

(f) a summary of the relevant facts and of the enquiries already carried out; and

(g) any additional available details to enable the requested authority to comply with the request.

3. Requests shall be submitted in an official language of the requested authority or in a language acceptable to that authority, English always being an acceptable language. This requirement does not apply to any documents that accompany the request under paragraph 1.

4. If a request does not meet the formal requirements set out in paragraphs 1, 2 and 3, the requested authority may require the correction or the completion of the request; in the meantime, precautionary measures may be ordered.

ARTICLE 6

Execution of requests

1. In order to comply with a request for assistance, the requested authority shall proceed, within the limits of its competence and available resources, as though it were acting on its own account or on request of another authority of that same Party, by supplying information already in its possession, by carrying out appropriate enquiries or by arranging for them to be carried out. If the requested authority addresses the request to another authority because it cannot act alone, this paragraph shall also apply to that other authority.

2. Requests for assistance shall be executed in accordance with the laws and regulations of the requested Party.

3. The requested authority shall send a reply to the request for assistance within two months of its receipt. If the requested authority is not in a position to comply with the request for assistance within that period, it shall inform the applicant authority indicating when it foresees that it might comply with the request.

ARTICLE 7

Form in which information is to be communicated

1. The requested authority shall communicate the results of enquiries to the applicant authority in writing together with relevant documents, certified true copies or other items. That information may be provided in electronic format.

2. Original documents shall be transmitted subject to each Party's legal constraints, only upon request of the applicant authority, in cases where certified true copies would be insufficient. The applicant authority shall return those original documents at the earliest opportunity.

3. When paragraph 2 applies, the requested authority shall deliver to the applicant authority any information related to the authenticity of the documents issued or certified by official agencies within its territory in support of a goods declaration.

ARTICLE 8

Presence of officials of a Party in the territory of the other Party

1. Duly authorised officials of a Party may, with the agreement of the other Party and subject to the conditions laid down by the latter, be present in the offices of the requested authority or any other authority concerned as referred to in Article 6(1) to obtain information relating to activities that are or could be operations in breach of customs legislation which the applicant authority needs for the purposes of this Protocol.

2. Duly authorised officials of a Party may, with the agreement of the other Party and subject to the conditions laid down by the latter, be present at enquiries carried out in the territory of that other Party.

3. The presence of duly authorised officials of a Party in the territory of the other Party shall be solely in an advisory capacity, during which time those duly authorised officials:

(a) must at all times be able to furnish proof of their official capacity;

(b) shall not wear uniform, nor carry weapons; and

(c) shall enjoy the same protection as that afforded to officials of the other Party, in accordance with the laws and regulations of that other Party.

ARTICLE 9

Delivery and notification

1. On request of the applicant authority, the requested authority shall, in accordance with the laws and regulations applicable to that authority, take all necessary measures in order to deliver any documents or to notify any decisions of the applicant authority falling within the scope of this Protocol to an addressee residing or established in the territory of the requested authority.

2. Such requests for delivery of documents or notification of decisions shall be made in writing in an official language of the requested authority or in a language acceptable to that authority.

ARTICLE 10

Automatic exchange of information

1. The Parties may, by mutual arrangement in accordance with Article 15:

(a) exchange any information covered by this Protocol on an automatic basis; and

(b) exchange specific information in advance of the arrival of consignments in the territory of the other Party.

2. The Parties shall establish arrangements on the type of information they wish to exchange, and on the format and frequency of transmission, to implement the exchanges under subparagraphs (a) and (b) of paragraph 1.

ARTICLE 11

Exceptions to the obligation to provide assistance

1. Assistance may be refused or may be subject to the satisfaction of certain conditions or requirements if a Party is of the opinion that assistance under this Protocol would:

(a) be likely to prejudice the sovereignty of Chile or that of a Member State which has been requested to provide assistance under this Protocol;

(b) be likely to prejudice public policy, security or other essential interests, in particular in the cases referred to in Article 12(5); or

(c) violate an industrial, commercial or professional secret.

2. The requested authority may postpone the assistance on the grounds that such assistance will interfere with ongoing investigations, prosecutions or proceedings. In such a case, the requested authority shall consult with the applicant authority to determine if assistance can be given subject to such terms or conditions as the requested authority may require.

3. If the applicant authority seeks assistance which it would itself be unable to provide if so requested, it shall draw attention to that fact in its request. Compliance with such a request shall be at the discretion of the requested authority.

4. In the cases referred to in paragraphs 1 and 2, the requested authority shall communicate its decision and the reasons therefor to the applicant authority without delay.

ARTICLE 12

Information exchange and confidentiality

1. The information received under this Protocol shall be used solely for the purposes of this Protocol.

2. The use of information obtained under this Protocol in administrative or judicial proceedings instituted in respect of operations in breach of customs legislation is considered to be for the purposes of this Protocol. Therefore, the Parties may, in their records of evidence, reports and testimonies and in proceedings and charges brought before the courts, use as evidence information obtained and documents consulted in accordance with the provisions of this Protocol. The requested authority may require that the supply of information or the granting of access to documents be subject to the condition that it be notified of such use.

3. Where one of the Parties wishes to use such information for other purposes, it shall obtain the prior written consent of the authority which provided the information. Such use shall then be subject to any restrictions laid down by that authority.

4. Any information communicated in any form under this Protocol shall be of a confidential or restricted nature, in accordance with the laws and regulations applicable in each Party. That information shall be covered by the obligation of professional secrecy and shall enjoy the protection granted to similar information under the relevant laws and regulations of the receiving Party. The Parties shall communicate to each other information on their applicable laws and regulations.

5. Personal data may be transferred only in accordance with the data protection rules of the Party providing the data. Each Party shall inform the other Party about its relevant data protection rules and, if needed, make best efforts to agree on additional protection.

ARTICLE 13

Experts and witnesses

The requested authority may authorise its officials to appear, within the limitations of the authorisation granted, as experts or witnesses in judicial or administrative proceedings regarding the matters covered by this Protocol, and to produce such objects, documents or certified true copies thereof, as may be needed for the proceedings. The request for appearance must indicate specifically before which judicial or administrative authority the official will have to appear, on what matters and by virtue of what title or qualification the official will be questioned.

ARTICLE 14

Assistance expenses

1. The Parties shall waive any claims against each other for the reimbursement of expenses incurred in the implementation of this Protocol.

2. Expenses and allowances paid to experts, witnesses, interpreters and translators who are not public service employees shall be borne as appropriate by the requesting Party.

3. If expenses of an extraordinary nature are required to execute the request, the Parties shall determine the terms and conditions under which the request shall be executed, as well as the manner in which such expenses shall be borne.

ARTICLE 15

Implementation

1. The implementation of this Protocol shall be entrusted, on the one hand, to the customs authorities of Chile and, on the other hand, to the competent services of the European Commission and the customs authorities of the Member States, as appropriate. Those authorities and services shall decide on all practical measures and arrangements necessary for the implementation of this Protocol, taking into consideration their respective applicable laws and regulations, in particular for the protection of personal data.

2. The Parties shall keep each other informed of the details of the implementation measures which are adopted by each Party in accordance with the provisions of this Protocol, in particular with respect to the duly authorised services and officials designated as competent to send and receive the communications set out in this Protocol.

3. In the EU Party, the provisions of this Protocol shall not affect the communication of any information obtained under this Protocol between the competent services of the European Commission and the customs authorities of the Member States.

ARTICLE 16

Other agreements

The provisions of this Protocol shall take precedence over the provisions of any bilateral agreement on mutual administrative assistance in customs matters which has been or may be concluded between individual Member States and Chile in so far as the provisions of such agreement are incompatible with those of this Protocol.

ARTICLE 17

Consultations

In respect of the interpretation and implementation of this Protocol, the Parties shall consult each other to resolve any matter in that regard in the framework of the Sub-Committee on Customs, Trade Facilitation and Rules of Origin established pursuant to Article 8.8(1) of this Agreement.

JOINT INTERPRETATIVE DECLARATION ON THE PROVISIONS ON INVESTMENT PROTECTION CONTAINED IN THE ADVANCED FRAMEWORK AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN UNION AND ITS MEMBER STATES, OF THE ONE PART, AND THE REPUBLIC OF CHILE, OF THE OTHER PART

The European Union and its Member States and Chile make the following Joint Interpretative Declaration on the investment protection provisions contained in the Advanced Framework Agreement.

In light of their commitments under the Paris Agreement under the United Nations Framework Convention on Climate Change, done at Paris on 12 December 2015 ("Paris Agreement"), the Parties confirm that their investors should expect that the Parties will adopt measures that are designed and applied to combat climate change, or address its present or future consequences, by means of mitigation, adaptation, reparation, compensation or otherwise.

When interpreting the provisions on investment protection provided for in the Advanced Framework Agreement, the Tribunal or Appeal Tribunal established under Article 17.34 and Article 17.35, respectively, should take due consideration of the commitments of the Parties under the Paris Agreement and their respective climate neutrality objectives.

Thus, the Parties confirm their understanding that the provisions on investment protection provided for in the Advanced Framework Agreement shall be interpreted and applied by that Tribunal or Appeal Tribunal by taking due consideration of the commitments of the Parties under the Paris Agreement and their respective climate neutrality objectives, and in a way that allows the Parties to pursue their respective climate change mitigation and adaptation policies.

JOINT STATEMENT ON THE PROVISIONS ON TRADE AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT CONTAINED IN THE ADVANCED FRAMEWORK AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN UNION AND ITS MEMBER STATES, OF THE ONE PART, AND THE REPUBLIC OF CHILE, OF THE OTHER PART

The Parties,

RECALLING their shared values and the strong cultural, political, economic and cooperation ties which unite them,

RECALLING their commitment to modernise and replace the Agreement establishing an association between the European Community and its Member States, of the one part, and the Republic of Chile, of the other part, signed in Brussels on 18 November 2002 to reflect new political and economic realities,

REAFFIRMING their commitment to strengthen cooperation on bilateral, regional and global issues of common concern,

CONVINCED that the Advanced Framework Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and the Republic of Chile, of the other part ("Advanced Framework Agreement") and the Interim Agreement on Trade between the European Union and the Republic of Chile ("Interim Trade Agreement") will be beneficial to both Parties in fuelling economic recovery from the COVID-19 crisis, generating growth in a geopolitical context marked by heightened instability, and further strengthening their ties,

DETERMINED to ensure that the Advanced Framework Agreement fosters sustainability, so that economic growth goes together with the protection of decent work, the climate and the environment, in full adherence to the Parties' shared values and priorities, including support for green transition and promoting responsible and sustainable value chains, and

RECOGNISING that an inclusive involvement of civil society in the implementation of the Advanced Framework Agreement is essential for a timely identification of challenges, opportunities and priorities, and to monitor respective agreed actions,

express their joint intent to swiftly conclude the Advanced Framework Agreement and subsequently cooperate on the implementation of its sustainability aspects guided by the following considerations:

1. As regards their joint objective of promoting high levels of labour protection and decent work for all, the Parties underline their commitment to respect, promote and effectively implement the internationally recognised core labour standards, as defined in the fundamental Conventions of the International Labour Organization (ILO). In that context, the Parties welcome the ILO decision to add the principle of a "safe and healthy working environment" amongst the fundamental principles and rights at work, and to elevate the corresponding ILO Conventions accordingly, which they will strive to ratify as required.

2. As regards their joint objective of addressing the urgent threat of climate change, the Parties underline their commitment to effectively implement the United Nations Framework Convention on Climate Change and the Paris Agreement adopted thereunder, including their commitments with regard to their respective nationally determined contribution.

3. As regards their joint objective of protecting and conserving the environment and sustainably managing their natural resources, the Parties underline their commitment to effectively implement the multilateral environmental agreements and protocols to which they are respectively a party, including the Convention on Biological Diversity.

The Parties note that their joint objective of enhancing the inclusive participation of civil society and of regularly exchanging views with their respective Domestic Consultative Groups, including on relevant technical assistance projects, comprises the trade and sustainability aspects of the Advanced Framework Agreement. The Parties underline their commitment to promote and facilitate the interaction between their respective Domestic Consultative Groups through means which they consider appropriate, including periodical meetings. The Parties express their intention to support the Domestic Consultative Groups in line with their domestic legislation and policies.

As regards the implementation of Chapter 33, Trade and Sustainable Development, of the Advanced Framework Agreement (the "Trade and Sustainable Development Chapter"), the Parties will seek to focus on the commonly identified sustainability priorities. The Parties will seek the views and participation of civil society on matters related to the implementation of that Chapter, including on the follow-up of commitments taken by the Parties.

The Parties welcome that the European Union and Chile will, upon the entry into force of the Interim Trade Agreement, initiate a formal review process of that Agreement's trade and sustainable development aspects in accordance with Article 26.23 of that Agreement in order to consider the incorporation, as appropriate, of additional provisions that may be deemed relevant by the European Union or Chile at that time, including in the context of their respective domestic policy developments and their recent international treaty practice, as they may consider appropriate. Such additional provisions may relate, in particular, to the further enhancement of the enforcement mechanism of the Trade and Sustainable Development Chapter, including the possibility to apply a compliance phase, and relevant countermeasures as a last resort.

Without prejudice to the outcome of the review, the Parties take note that the European Union and Chile will also consider the possibility of including the Paris Agreement as an essential element of the Interim Trade Agreement.

The Parties recall that the European Union and Chile will aim to conclude the review process under the Interim Trade Agreement within 12 months, and to incorporate any agreed outcome of the review process by amending the Interim Trade Agreement in accordance with Article 33.9 thereof. The Parties will aim to also incorporate any agreed outcome of the review process under the Interim Trade Agreement into the Advanced Framework Agreement, by amending the Advanced Framework Agreement in accordance with Article 41.6 thereof.

Съставено в Брюксел на тринадесети декември две хиляди двадесет и трета година.

Hecho en Bruselas, el trece de diciembre de dos mil veintitrés.

V Bruselu dne třináctého prosince dva tisíce dvacet tři.

Udfærdiget i Bruxelles den trettende december to tusind og treogtyve.

Geschehen zu Brüssel am dreizehnten Dezember zweitausenddreiundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kolmanda aasta detsembrikuu kolmeteistkümnendal päeval Brüsselis.

΄Εγινε στις Βρυξέλλες, στις δέκα τρεις Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τρία.

Done at Brussels on the thirteenth day of December in the year two thousand and twenty three.

Fait à Bruxelles, le treize décembre deux mille vingt-trois.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an tríú lá déag de mhí na Nollag sa bhliain dhá mhíle fiche a trí.

Sastavljeno u Bruxellesu trinaestog prosinca godine dvije tisuće dvadeset treće.

Fatto a Bruxelles, addì tredici dicembre duemilaventitré.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit trešā gada trīspadsmitajā decembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt trečių metų gruodžio tryliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-huszonharmadik év december havának tizenharmadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tlettax-il jum ta' Diċembru fis-sena elfejn u tlieta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, dertien december tweeduizend drieëntwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia trzynastego grudnia roku dwa tysiące dwudziestego trzeciego.

Feito em Bruxelas, em treze de dezembro de dois mil e vinte e três.

Întocmit la Bruxelles la treisprezece decembrie două mii douăzeci și trei.

V Bruseli trinásteho decembra dvetisícdvadsaťtri.

V Bruslju, trinajstega decembra dva tisoč triindvajset.

Tehty Brysselissä kolmantenatoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkolme.

Som skedde i Bryssel den trettonde december år tjugohundratjugotre.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

За Република България

Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

Thar ceann na hÉireann
For Ireland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

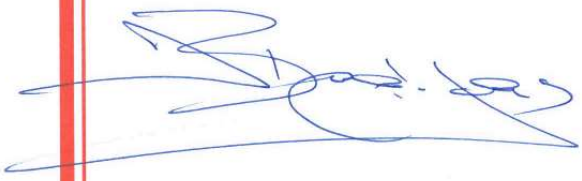

Por el Reino de España

Pour la République française

PÉSC

Za Republiku Hrvatsku

Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

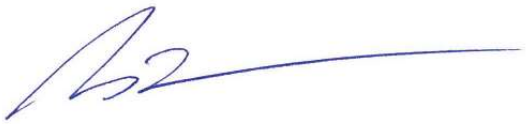

Lietuvos Respublikos vardu

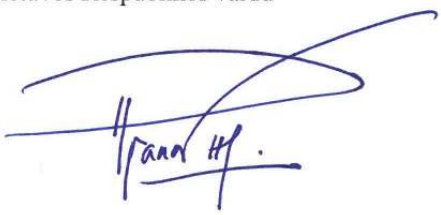

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Magyarország részéről

Għar-Repubblika ta' Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Pela República Portuguesa

Pentru România

Za Republiko Slovenijo

Za Slovenskú republiku

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

Por la República de Chile

Предходният текст е заверено копие на оригинала, депозиран в архивите на Генералния секретариат на Съвета в Брюксел.
El texto que precede es copia certificada conforme del original depositado en los archivos de la Secretaría General del Consejo en Bruselas.
Předchozí text je ověřeným opisem originálu uloženého v archivu generálního sekretariátu Rady v Bruselu.
Foranstående tekst er en bekræftet kopi af originaldokumentet deponeret i Rådets Generalsekretariats arkiver i Bruxelles.
Der vorstehende Text ist eine beglaubigte Abschrift des Originals, das im Archiv des Generalsekretariats des Rates in Brüssel hinterlegt ist.
Eelnev tekst on tõestatud koopia originaalist, mis on antud hoiule nõukogu peasekretariaadi arhiivi Brüsselis.
Το ανωτέρω κείμενο είναι κυρωμένο αντίγραφο του πρωτοτύπου που είναι κατατεθειμένο στο αρχείο της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου στις Βρυξέλλες.
The preceding text is a certified copy of the original deposited in the archives of the General Secretariat of the Council in Brussels.
Le texte qui précède est une copie certifiée conforme à l'original déposé dans les archives du secrétariat général du Conseil à Bruxelles.
Is cóip dheimhnithe é an téacs roimhe seo den scríbhinn bhunaidh a taisceadh i gcartlann Ardrúnaíocht na Comhairle sa Bhruiséil.
Prethodni je tekst ovjereni primjerak izvornika pohranjenog u arhivu Glavnog tajništva Vijeća u Bruxellesu.
Il testo che precede è copia certificata dell'originale depositato negli archivi del Segretariato generale del Consiglio a Bruxelles.
Šis teksts ir apliecināta kopija, kas atbilst oriģinālam, kurš deponēts Padomes Ģenerālsekretariāta arhīvos Briselē.
Pirmiau pateiktas tekstas yra Tarybos generalinio sekretoriato archyvuose Briuselyje deponuoto originalo patvirtinta kopija.
A fenti szöveg a Tanács Főtitkárságának brüsszeli irattárában letétbe helyezett eredeti példány hiteles másolata.
It-test preċedenti huwa kopja ċċertifikata tal-oriġinal iddepożitat fl-arkivji tas-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill fi Brussell.
De voorgaande tekst is een voor gelijkluidend gewaarmerkt afschrift van het origineel, nedergelegd in de archieven van het secretariaat-generaal van de Raad te Brussel.
Powyższy tekst jest uwierzytelnionym odpisem oryginału złożonego w archiwum Sekretariatu Generalnego Rady w Brukseli.
O texto que precede é uma cópia autenticada do original depositado nos arquivos do Secretariado-Geral do Conselho em Bruxelas.
Textul anterior constituie o copie certificată pentru conformitate a originalului depus în arhivele Secretariatului General al Consiliului la Bruxelles.
Predchádzajúci text je overenou kópiou originálu, ktorý je uložený v archíve Generálneho sekretariátu Rady v Bruseli.
Zgornje besedilo je overjena kopija izvirnika, ki je deponiran v arhivu generalnega sekretariata Sveta v Bruslju.
Edellä oleva teksti on oikeaksi todistettu jäljennös Brysselissä olevan neuvoston pääsihteeristön arkistoon talletetusta alkuperäisestä tekstistä.
Ovanstående text är en bestyrkt kopia av det original som deponerats i rådets generalsekretariats arkiv i Bryssel.

Брюксел,
Bruselas,
Brusel,
Bruxelles, den
Brüssel, den
Brüssel,
Βρυξέλλες,
Brussels,
Bruxelles, le
An Bhruiséil,
Bruxelles,
Bruxelles, addì
Briselē,
Briuselis
Brüsszel,
Brussell,
Brussel,
Bruksela, dnia
Bruxelas, em
Bruxelles,
Brusel
Bruselj,
Bryssel,
Bryssel den

1 9 -03- 2024

За генералния секретар на Съвета на Европейския съюз
Por el Secretario General del Consejo de la Unión Europea
Za generálního tajemníka Rady Evropské unie
For Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union
Für den Generalsekretär des Rates der Europäischen Union
Euroopa Liidu Nõukogu peasekretäri nimel
Για τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
For the Secretary-General of the Council of the European Union
Pour le secrétaire général du Conseil de l'Union européenne
Thar ceann Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Za glavnog tajnika Vijeća Europske unije
Per il Segretario Generale del Consiglio dell'Unione europea
Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretāra vārdā –
Europos Sąjungos Tarybos generalinio sekretoriaus vardu
Az Európai Unió Tanácsának főtitkára nevében
Ghas-Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Voor de Secretaris-Generaal van de Raad van de Europese Unie
W imieniu Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej
Pelo Secretário-Geral do Conselho da União Europeia
Pentru Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Za generálneho tajomníka Rady Európskej únie
Za generalnega sekretarja Sveta Evropske unije
Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin puolesta
För generalsekreteraren för Europeiska unionens råd

M. van den HEUVEL
Director-General

Minister do spraw
Unii Europejskiej

Adam Szłapka

DPUE.920.1674.2023.DL(13)
Warszawa, 08 maja 2024 r.
Dot.: RM-06111-43-24

Pani Joanna Knapińska
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej *Zaawansowanej umowy ramowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli dnia 13 grudnia 2023 r.*, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Sekretarz,

w związku z przedłożonym wnioskiem o ratyfikację umowy międzynarodowej pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Nie zgłaszam zastrzeżeń co do zgodności umowy międzynarodowej z prawem Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia

Agnieszka Bartol-Saurel
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:
Pan Radosław Sikorski
Minister Spraw Zagranicznych

Telefon: +48 22 694 7540
SMUE@kprm.gov.pl
www.gov.pl/web/premier

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa